BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMANUELE
14
30 G
3

IOANNIS BAPTISTÆ BAIARDI

NOBILIS PARMENSIS, IVRECONSVLTI CLARISSIMI, ET EQVITIS,

AC PRO SERENISS. DVCE PARMAE, ET PLACENTIAE

In vtroq; Statu Aprutino iterum Auditoris ſecundarum Cauſarum, & Generalis Gubernatoris meritiſſimi.

ADDITIONES, ET ANNOTATIONES

inſignes, ac ſolemnes

AD IVLII CLARI LIB. V. RECEPTARVM SENTENT. SIVE

PRACTICAM CRIMINALEM.

Plurima quidem ad Criminum materiam ſpectantia, nedum iure communi tradita, ſed etiam per Motus proprios, Bullas, & Apoſtolicas ſanctiones, in Statu Eccleſiaſtico.

Et per Conſtitutiones, Capitula, Ritus, & Pragmaticas in Regno Neapolitano declarata, ſancita, & abrogata, miro ordine, ac exactiſſimè complectentes.

Opus vtiliſſimum, Cauſidicis, Magiſtratibuſq; ferè cunctis, ac præſertim Eccleſiaſticis, & Regnicolis, maximè neceſſarium.

Cum ſummarijs, rerumq; omnium, ac materiarum Indice locupletiſſimo, Alphabetica ſerie diligentiſſimè conſcripto.

Cum ampliſſimis Pontificis Maximi, Sereniſſimi Dominij Veneti, ac aliorum Principum, PRIVILEGIIS.

PARMAE, Ex Officina Eraſmi Viothi. CIↃ. IↃ. XCVII.

SERENISSIMO
RANVTIO FARNESIO.
PARMAE, ET PLACENTIAE DVCI IIII. CASTRI V. ET CIVITATIS PENNARVM III.

Principi Altamurę, Marchioni Nouariæ, Comiti Sancti Valentini, Baroni Rochæ Gulielmę,

Domino Ciuitatis Ducalis, Ortonæ ad Mare, Caſtri ad Mare, Leoniſſæ, Montis Regalis, Campli, Planellæ, Apoſtæ, & Burboni, ac S. R. E. Vexillifero perpetuo, &c.

Ioannes Baptiſta Baiardus I.C. S.D.

IVLIVS CLARVS Alexandrinus, RANVTI Sereniſſime, quàm ſingularis doctrinæ fuerit in legali ſcientia, Catholici Regis PHILIPPI Auunculi tui magni Perilluſtri teſtimonio comprobatur, qui cum in Mediolanenſem Senatum aſciſcendũ iuſſit, Præſidem, Quæſtorem extraordinarium, Pręfectum annonę, ac curatorem aquarum publicarum conſtituit, in Hiſpaniam accitum in ſupremum Italicarum rerum conſilium cooptauit, ac pro Mediolanenſi ſtatu Regẽtem elegit: ſed & ingenij ſui præclara monumenta id ipſum liquidò teſtantur, atq; ea præcipuè, quæ ad rem criminalem ſub receptis ſententijs eruditè conſcripſit, opus cunctis perutile, & omnium calculis commendatũ. Verum ego cum per annos XXVIII. gubernandis populis, decidendis cauſis, alijsq; officijs gerendis in Apoſtolicę Sedis Statu ſub PIO IIII. PIO V. GREGORIO XIII. & XISTO V. Summis Pontificibus, & per ſex alios in Regno Neapolitano ſecundarum cauſarum Auditor, & Locumtenens Generalis pro MARGARITA ab AVSTRIA Auia tua Sereniſſima in toto tuæ Celſitudinis ſtatu in Aprucij Prouincijs, ac pro eodem Aquilæ in Regia Audientia Præſes, laborẽ impenderim, & operam aſſiduam nauarim, animaduerti, plura omiſiſſe CLARVM (nec mirum, quod & ipſe lectorem admonet, in viro tantorum negotiorum procuratione conſtricto) quæ de hac re ſparſim tradidere Doctores. Ea cum ad ipſum CLARVM (prout dabat occaſio) in margine connotaſſem, materia excreſcente, operę pręcium me facturum ſum arbitratus, ADDITIONES omnes in vnum colligere, quæ, cum res exegiſſet, vſui mihi

 forent.

forent. Collegi. & cũ in iuſtam voluminis magnitudinem ſummis, longiſq; laboribus perduxiſſem, rem cum nonnullis eiuſdem ſcientię profeſſoribus, ac amicitia mihi deuinctis pro mutua noſtra beneuolentia, ſtudiorumq; cõiunctione communicaui, qui non modo meam intentionem probarũt, ſed contenderunt enixè, vt opus in publicum ederem, affirmantes omnino, nõ modicum ſubſidium Cauſidicis, ac Magiſtratibus cunctis, Eccleſiaſtici ſtatus præſertim, & Neapolitani Regni præſtaturum. Quandoquidem nõ Pontificij, Cęſareiq; iuris cõmunis auctoritates ſolum, interpretumq; traditiones CLARO addidi, ſed & multa inſuper per Motus proprios, Bullas, Apoſtolicaſq; ſanctiones, in Eccleſiaſtico ſtatu, Conſtitutiones, Capitula, Ritus, Regiaſq; pragmaticas in Neapolitano Regno declarata, ſancita, cõſtituta, & abrogata non improſperè (ni fallor) adieci; Renui quidem diù, cum non eo animo hęc lucubraſſem, ſed obtemperandum fuit conſultiſſimis viris, quorum auctoritati plurimum defero. Et en tandem in lucem prodit, ſed ornatiſſimo nomini tuo DVX Sereniſſime dicatum. Huius dicationis cauſę cõplures ſunt, eaq; pręcipua, quòd FARNESIA excelſiſſima familia ſtudioſis amica, literatorum omnium, Subditorumq; ſuorum maximè, firmiſſimum ſemper extitit columen (& tu Mecœnas omnium pręſtãtiſſimè plenè oſtentas) & quòd, cum tuus ſubditus ſim, & exaſſe, & iam diù mea cuncta, ac memet ipſum tibi dediderim, ſi quos fructus ingenioli mei ager, licet incultus, vaſtus, atq; deſertus vnquã produxerit, ij, quiqui ſint, ad te iure proprio pertinere videntur. Præterea cum IVLIVS CLARVS. REGI PHILIPPO principale opus dicauerit, ſic omnino agendum videbatur, vt Sereniſſimi magni auunculi Sereniſſimo pronepoti ex ſorore, acceſſiones, additiones, annotationeſq; ad illud dicarentur. Humilis quidem muneris exiguitas me primò deterruit, ſed tuæ Celſitudinis Magnificentia recreauit, ratum non tam ad muneris exiguitatem oculos ab excelſo ſolio deflexeram, quàm ad animum promptum, & paratum, ac meam voluntatem tui ſemper ſtudioſiſſimam, obſequiumq; potius meum, quàm ingenium probaturam: Cum & potentiſſimus Rex Perſarum Xerſes, qui Græciæ bellum inferens, totũ Helleſpontum nauium apparatu opperuit, Aſiam Europæ ponte coniunxit, ac Athon montem à continente abſcidit, puſillum oblatæ aquæ donum grata fronte accepit, magis, à quo donum proficiſceretur, quam ad quem pertineret, meditatus. Lęto igitur vultu, ac hilari animo (qui tuus eſt mos humaniſſimus) has meas additiones, lucubrationeſq; ad CLARVM, ſuſcipe, (DVX Sereniſſime,) & ornatiſſimi nominis RANVTII FARNESII ſingulari præſidio munitas promulgari digneris, quas Serenitati tuę (qualeſcumq; ſint) ſupplex porrigo, do, ac dico. Deus O. M. quàm diuiſſimè te ſeruet incolumem, & ad altiora faſtigia, ſummaſq; Altitudines extollat. A

IOAN-

IOANNES BAPTISTA BAIARDVS.

LECTORI S.

NOn me latet (Candidè lector) hiſce meis ADDITIONIBVS *ad* CLARVM, *& alia multa adijci, & pluribus ornamentis, quicquid ad criminum, vel ad officiorum criminalium rationum pertinere videbatur, explanari potuiſſe, (quò Momus aliquis obijciet* ADDITIONES *has ſupletionibus indigere). Sed non eò mea tendit intentio, huc ea omnia conferre, quæ calamo materia ſuppeditaret: prægrandis enim voluminis fuiſſet opus, ſi quicquid hac de re ſparſim ſcripſerunt Doctores, quicquid forenſis praxis recepit, vel antiquauit, quicquid per annos vigintiquattuor in Aemilia, Vmbria, Piceno, & Samnio diuerſos Populos, Vrbesq́ gubernando, iuſtitiam miniſtrando, innumerisq́ cauſis adſiſtens connotaui, in litteras prodidiſſem. Selegi aliqua tantum (atq́ ea, nec pauca quidem, quæ maiori vſui quandoq́ mihi futura exiſtimaui, nedum de iure communi, & per Doctores tradita, ſed & multa inſuper per Motus proprios, Bullas, Apoſtolicasq́ ſanctiones in Eccleſiaſtico ſtatu, Conſtitutiones, Capitula, Ritus, Regiasq́ pragmaticas in Neapolitano Regno declarata, ſancita, & abrogata; non vt opus in publicum edendo iudicium omnium ſubirem, ſed vt meo labori attraherem in futurum: Præualuit tamen apud me Amicorum auctoritas, qui precibus, hortationibus, ac propè conuicijs efflagitarunt, vt lucubrationes in lucem proderem Cauſidicis, Magiſtratibusq́ omnibus, & præſertim Eccleſiaſticis, ac Regnicolis profuturas, quibus, vt ſtudioſis prodeſſem, libens tandem obtemperaui. Et hac mea pro virili iuuandi intentione penſata, quicquid in hoc opus iaculabitur vnquam morſus liuoris, diſſolui poſſe, confido; Nec enim defuturos reor, qui non his contenti, ſed ſoliti in reprehendendis ſcriptoribus multa etiam per calumniam rimari, ex additis ad* CLARVM *aliqua fortaſsis improbabunt, vel quòd minus ad rem, vel quòd non ſuo loco, quaſi ab ordine, vel vnguem diſcedere piaculum ſit, aut alia intertexere. Sed apud Candidos, ac probos, hæc euaneſcent, dum perpendent, non extraneè omnino, ſed incidenter hæc fuiſſe notata, (& eſto quòd penitus extranea forent, & nihil ad rhombum non tamen caſtiganda ſunt, nec vllum meum erratum agnoſco, cum ex illorum lectione damni nihil, vtilitatis vero plurimum ſit proditurum, quod æqui lectores iudicabunt) ac memet à me non tam ordini adſtrictum, vt lineam tranſilire nefas eſſet, ſed meas cogitationes omnes, vt nautæ ad illam paruulam Cynoſuram, ad vtilitatem, fructuoſumq́ commodum direxiſſe. Si hæc ex voto ſum aſſecutus, Deo O. M. gratia multæ, ſin minus has meas* ADDITIONES, LVCVBRATIONESQ. *ad* CLARVM *mei vſu conſcriptas, & nunc tandem obſequendi, & iuuandi ſtudio in publicum prodeuntes (humaniſsimè lector) libenter accipito à vitilitigatorum prauitate defendito, meamq́ voluntatem ſtudioſorum animos ad huiuſmodi labores ſubeundos excitantem ſaltem, boni conſulito. & vale.*

LVDOVICVS SERAGONVS V. I. D. LECTORI SALVTEM.

INTER criminariæ rei ſcriptores Principem locum obtinere Alexandrinum illum togatum IVLIVM (inquam) Clarum iam pridem placuit, qui variam miſcellam, & quaſi confuſaneam interpretum doctrinam in proprios titulos digerendo, & receptiores ſententias colligendo, Illuſtrem tractatum prodidit omnibus perutilem prorſus, & neceſſarium. Sed cum ipſamet natura, quæ nouas formas indies ædere præpoperat, ita ſit comparatum, vt neq; leges, neq; Senatus conſulta ita ſcribi poſſint, vt omnes caſus, omneſq; articulos facilè compræhendant, multa quidem CLARO deſunt, quæ in vſu præſenti, & conſuetudine verſantur, & pleraq; ſuis temporibus ingruentia, & per ora iuſdicentium viua hodie vetuſtate euanida, & deſita illic ferè mortua ſuperabundant. Quò fit, vt pleriq; ad obſcuritatis alicuius depulſandam offenſam, in reuoluendo CLARO tempus conterant, nec rem ex voto deciſam, aut aliquid ad rhombum in venientes, iactatum laborem deplorantes, va cui recedant pariter, & afflicti. At his omnibus en præſto adſuit (candide Lector) Perilluſtris, ac Excellentiſs. IOANNES BAPTISTA BAIARDVS Nobilis Parmens, Iuris Anteceſſor, & Eques, qui in prædicto tractatu, vt in alijs voluendis, tranſcundiſq; multis admodum voluminibus indefeſſim exercitus, per antra illius vagando, prælibatumq; incommodum offendens, plurima connotauit, quæ ad IVLII CLARI Dogmatum declarationem, abrogationem, & ſupplementum ex varijs ſtatutis, Conſtitutionibus, Pragmaticis, ſacris iuſſionibus, praxi, ſuccedaneiſq; Doctorum opinationibus vſui futura perpendit, & perdius, ac per nox vehementiſſimo ſtudio inſudans, concinnè, conditè, digeſtè, & ſcitè, nimis ſuo quidq; loco compoſuit, & adſcripſit: Tot autem loca huiuſmodi opis indigentia comperta ſunt, vt ad CLARVM additiones in non exiguum opus excreuerint, quod nunc tandem ad communem vtilitatem in publicum prodit, quo quidem eò CLARI opus redactum eſt, vt nihil intactum, nihil derelictum, nihil non dilucidatum, quod ad criminum rationem, & tres illas puniendi cauſas, quas Græci παραίνεσιν, τιμωρίαν, & παράδειγμα vocant, pertinere videbatur, in ſe non habeat: vt & iuridicendo præfecti, latrunculatores maximè, accuſatores, & ab reis, ſi hoc opus non contendunt, nocturna verſare manu, verſare diurna, haud ſanè intelligam, quidnam perlegendum putent. Magnum profectò virum, Papinianum alterum, Catonemq; noſtri temporis (purè loquor) iure merito nuncupandum. Sed non eſt huius, neq; loci, neq; inſtituti IOANNIS BAPTISTAE BAIARDI laudes recenſere: quandoquidem ſi aliqua tantum è multis, quæ ipſum Perilluſtrem, inclytũ, & immortalem reddunt, ſeligere vellem, & prænarrare, non epiſtola, ſed volumine, atq; eo nõ mediocri opus foret, quin potius rerum multitudine grauis in medio (quod aiũt) ſtadio deficerem; Campus.n. latiſſimus offertur veriſſimarum, ac rutilantium ſuarum laudum ex Patria celeberrima, & Nobiliſſima, ex progenie præclara, & ornatiſſima, ex triplici (quod Peripatetici conſtituunt, bonorum genere, quo BAIARDVS noſter affluit, & redundat, ſed nunc minus ad rem, & præter propter, noctuas Athenas:

Atq;

Atq; in eumdem ſcopulum impingerem, ſi huiuſce operis laudes niterer enarrare (cui Heracleti Epheſij verbum illud, introite, nam, & hic Dij ſunt, apprimè concinnit) ſic enim ſeipſum ſatis, ſuperq́; commendat, vt aliena commendatione nulla indigeat. Materiæ vtilitatem, & grauitatem inſcriptio prodit: Modus vero in ADDITIONIBVS adhibitus, doctus, eruditus, clarus, latus, concinnis, & accuratus, ſic lectores allicit, vt qui ſemel nouas dulcedines deguſtauerint, ad eas ſuſpirantes rurſus inhient, vel rigidiſſimi Catones; Sed quorſum hæc? cum res ipſas, & recondita doctrinæ myſteria non attingam, aut quæ quibus in locis Excellentiſſimus hic ADDITIONARIVS Claro adduxerit, minimè commemorem? Perlege opus, Candide lector, perpende diuinum ingeniũ, rerum omniũ ſciẽtiam, ciuiliſq́; Philoſophiæ conſumatam peritiam, & lectionis te non pœnitebit. Atq́; vt id tibi, vel non experto, vitro ſidonio clarius appareat, vnico hoc argumento commonere. Si verum eſt (nec inficiatur quiſquam) quod Summus vir Ariſtoteles ait, qui velit ad leges ferendas eſſe idoneus, aut (vt ipſe loquitur, νομοθετικός, aut de legibus iam latis iudicium facere, præter ciuilis ſcientiæ cognitionem, experientiam quoq; ei neceſſariam eſſe, eaq́; in Tribunalibus addiſcitur, vbi in ſcholis glutitæ leges per ſcobem conſequuntur (ex quo vetus illud adagium, homines in foro verſatos, quam in Gymnaſijs doctos ad controuerſias dirimendas, ad æquum, & bonum conſtituendum certiores eſſe duces) quiſnam tanta vndiq́; liuoris circumfuſus caligine ad prædicta IOANNEM BAPTISTAM BAIARDVM non contendet peridoneum? quippè qui in foro, & litibus tritus, in cauſarum controuerſijs, forenſiq́; labore exercitus, in Illuſtrioribus Tribunalibus Aduocatus, glorioſæ vocis confiſus munimine, per multos annos laborantium ſpem, vitam, & poſteros defendit: Neq́; verò in perorandis cauſis, muneribuſq́; gerendis in patria ſolùm fidem, & operam præſtitit præclarè; ſed honeſtiſſimam peregrinationem ſuſcipiẽs; ex qua domum cum laude rediret, ad multos Magiſtratus euectus; Iuridicendò plurimis locis præfuit, in omnibus haud vmquam interituram laudem conſecutus: Teſtantur id ipſum Vmbria, Aemilia, Picenum, & Samnium Italiæ non ignobiles Regiones, quarum celeberrimis Vrbibus multo tempore ius reddidit, Gubernatoris ſcilicet munus obeundo in Foroliuij, (vt è, multis locis paucos commemorem) foro Cornelij, Interamnæ, Narniæ, Aſculi, apud Spoletinos, Faneſtres, Vrbeuetanos, ac Spoleti ſecundo; Præfecti Nurſiæ, ac totius Montaneæ S. Sedis Apoſtolicæ, Cognitoris ſecundarum cauſarum, (quem Auditorem vocant) in Ciuitate Aquilæ, & omnibus oppidis, & locis ditioni Sereniſs. MARGARITAE ab AVSTRIA in Samnio ſubiectis; Irenarchæ, Quæſitoris, ac generalis Commiſſarij (quem dicunt) contra bannitos, graſſatores, & delinquentes, Quatuor Sacroſanctis Romanorum Pontificibus PIO IV. PIO V. GREGORIO XIII; & XISTO V. apprimè carus, atq; adeo acceptus, vt in ſummorum negociorum adminiſtratione præcipuum ipſum elegerint. In his omnibus qualem ſe præſtiterit, remotis his, quæ mentis perturbationem ciunt, adhibens in conſilium leges, fidem, religionem, & æquitatem, præſtituens ſibi teſtem Deum, ita iuſtus, & bonus, vt natura non diſciplina conſultus, ita peritus, ac prudens, vt ex iure ciuili non ſcientiam ſolum, verum etiam bonitatem aſſecutus videretur, non perfractus potentia, non inflexus gratia, non adulteratus pecunia, quàm præclara geſſerit, quam laudem, nominiſq́; celebritatem ſibi compararit, cum non eò mea tẽdat oratio, in medium relinquo. Illud tantum prætermittere piaculum duxi, quòd cũ ad Aſculũ

Guber-

Gubernator acceſſiſſet, nactus mutuis inter deſſidijs Ciues contendere, factionum, & inimicitiarum æſtu animos efferueſcere, vt pernicioſiſſima quæque Ciuitati inſtarent, ſic ſua opera Ciuium animos conciliauit, vt inſerpente incendio extincto Populum pacatum reddiderit, pacemq; Vrbi reſtituerit Generalem. Nec minori ſtudio, & apud Spoletinos Gubernator indiguit, quorum inteſtinas diſcordias infauſta face ardentes mutuis inter ſe odijs digladiantium nimium animis ſæuientium, & iamiam à furore arma mutuatorum auctoritate, minis, precibus, & monitionibus, quæ & Magiſtratum decebant, & tempori debebantur, compeſcuit, & ſedauit, vt non iniuria præcini poſſit, Spoletium perinde, ac Aſculum IOANNIS BAPTISTAE BAIARDI opera deſideratã pacem, & Ciuium concordiam recuperaſſe. Integritatis verò vſq; adeò obſeruator, & vindex, vt cum quidam, quia iure obtinere diffidebant, ea ſententia fortaſſis impulſi, ingentes diuitias Iudiciorum religionem, & veritatem perfringere, ad eum pecuniam attuliſſent, nedum oblata pecunia abſtinuit, nihil cuiquam præter laudem bene admini-ſtrati officij accedere debere dijudicans, ſed & improbæ legationis miniſtros, quod attentaſſent Iudicem ſubornare, pœnis debitis eſt proſecutus. Teſtes promptuarij adſunt Aquilani non nulli, & Aſculani Ciues (quorum nomina libuit ſubſilere) qui, & huius admiſſi ſceleris. in ſe meritas pœnas luerunt, & BAIARDVM incorruptiſſimi animi apud omnes eſſe teſtantur. Et optimè ſciens bono, & grati Præſidi congruere, vt pacatam, & quietam. regat Prouinciam, ſolicitè malos conquirere, & prout quiſq; deliquerit, in eos animaduertere, in locis, quos rexit, ſic perditos, nequam, & ſceleſtos inſecutus fuit, vt contra improbos inexorabilis, vi, & maieſtate veritatis, & æquitatis ſeuerus, ac terrificus, triremibus, exilio, fuſtibus catena infami, carcere, pecunia, & alijs hiſce pœnis ferè innumeros multauerit, vltimo vero ſupplicio plus quadringẽtos. Nec id impietati fuit adſcriptum, aut ſtomachum ſubditis fecit, ſed ſancta eius intentione pẽſata, & conſiderantes (quæ Platonis fertur ſententia in Gorgia) punitores neceſſarios fore, vt qui plectitur ab alio, rectè puniente melior fiat, & vtilitatem capiat, aut exemplo cœteris ſit, quò videntes alij male affectum, præ metu reddantur meliores, vniuerſi Populi tanto Magiſtratu lętabantur, quo functus, cum diſceſſum pararet, mœrore perculſi profectionem deprecati, quam maiorem potuerint, grati animi rationem oſtentarunt, & Aquilanus, ac Vrbeuetanus Senatus, ac plerę́q; aliæ Vrbes ab ipſo Gubernatę Ciuilitatem ei condonarunt, & nunc de BAIARDO ſuorum Ciuium numero adſcripto iure optimo gloriantur. Sed quid plura? GISLERIVS, ille ligurus PIVS V. PONT. MAX. qui veteres ſanctos Pontifices æmulatus, Catholicam fidem propagauit, & Eccleſiaſticam diſciplinam reſtituit, ne debito laudis proemio Virtus fraudaretur, ex ſuo duplomate, ac Apoſtolico Breui declarauit, Sacroſanctam Romanam Sedem IOANNE BAPTISTA BAIARDO in grauiſſimis negocijs frequentius vſam, & in eo ſummam ſolertiam, ſcientiam, & circa Pontificias iuſſiones fidem ſemper expertam. Quid nam hoc teſtimonio maius? Sed & Sereniſs. MARGARITA ab AVSTRIA CAROLI V. Imperatoris filia, Catholici Regis PHILIPPI ſoror, & OCTAVII FARNESII Ducis vxor eumdem in toto ſuæ Celſitudinis ſtatu in Prouincijs Aprutij Locumtenentem ſuum conſtituit generalem, quem per ſex annos tanto conſilio, tantaq; prudentia rexit, & gubernauit, vt per ora omnium nihil aliud, quàm præclarum, & egregium illud munus vagaretur admirantium profectò, ac vt prodigium intuentium omnes ſuas ſententias

tias

tias ab eo tam iuſta trutina,& æquo libramine prolatas, vt nec Magna Curia Vicariæ, nec ſacrum Regium Neapolitanum Conſilium appellationum Iudices (ex eiſdē actis, & proceſſu,reuiſa cauſa) reuocauerint vnquam, vel ex eis tametſi innumeris reformauerint vnam,vt Samnites omnes prædictæ ditioni ſubiecti ſub viro hoc pietate, meritiſq; grauiſſimo ſeſe florentes, incolumes, & beatos exiſtimauerint, quod probe quidem,& ex fide cognitum Sereniſſimæ Dominæ commemoranda, & diuina liberalitas remunerandum largiter decreuit eidem pręter ſolitum,nec contemnendum pręmium, conſtitutamq; officio mercedem ſexcentum nummos aureos clargita. Eędem Perilluſtres noſtri Autoris animi dotes,& res præclarè geſtę,ac prædictorum Populorum pię, & aſſiduæ preces, qui iterum ſibi Auditorem, Generalemq; Gubernatorem decerni IOANNEM BAPTISTAM BAIARDVM à DEO immortali expetebant, Sereniſſimum ALEXANDRVM Ducem FARNESIVM nuper commouerunt,vt rurſus ad ſuæ Celſitudinis ſtatum in vtraq; Prouincia Aprutij regendum ipſum delegaret,in quo RANVTIO FARNESIO Sereniſſimi Patris Sereniſſimo Filio,ex eius duplomate confirmatus, ęquè gratus,& charus quanta prudentia,quo conſilio, ſingulariq; ſtudio in præſentia præſit, & apud omnes eſt bracteatum,& ſi proſequi vellem,euagaret nimium, nec perſpicerem dicendi finem. Ab homine igitur (complicando vela,cum me longiùs, quàm par ſit, prolapſum videam) à tot ſummis Principibus digno iudicato, cui grauiſſimorum negociorum curam,& Prouinciam committerent, tot officijs, ac magiſtratibus functo,ſpectatiſſimo,prudentiſſimo in longa rerum peritia, & experientia certa conſumatiſſimo,de re legali optimè,ac inſigniter merito,& cum clepſydra doctiſſimo, quid nam expectari poteſt,niſi purum, & verum, atq; adeò quidem vt nibil purius, aut verius, & pro fori verſura; & pro pullatis circulis exoptari queat? Sed quid multis mereor? Accede,Lector,ad fontem à IOANNE BAPTISTA BAIARDO patefactum,à quo tamdiu tibi hauriendum erit,quamdiu auidiſſimam tuam ſitim ſis expleturus. Experire,& cuncta ſupra votum aſſequere. Autori gratias agē, & benè vale.

IDEM AD CAVSIDICVM.

CLARVS (clara loquor) ſic claret clarior auctu
BAIARDI, Vt nihilum clarius eſſe queat.
Quis neget, huic, igitur deuinctum (dicito) CLARVM,
Ac te, qui cauſas dicis, ab aſſe fore?

VRBANI CANCELLARII A SPOLETO,

Ad Lectorem.

CLARIOR, vt fiat Clarus, ſua clara IOANNES
BAPTISTA his iungit lumina luminibus;
Nec minor eſt huius virtus, aut gloria; Clarus
Inchoat, hic cœptum nobile complet opus:
Addit in hoc varios, ponitq; volumine caſus,
Quos multa intactos ſecla habuere prius:
Innumeras dirimit lites, docet improba plecti,
Pro meritis iuſtus digna capitq; ſuis:
Hoc opus ergo legat, grates referatq; BAIARDO,
Iuſtitiæ quiſquis munera ſacra colit,
Grataq; perpetuo decoret modo PARMA *triumpho*
Hunc, poſtquàm tanto Iudice clara manet.

EIVSDEM VRBANI CANCELLARII A SPOLETO.

Ad Lectorem. Tetraſticon.

INterpres legum Clarus, Clariq; BAIARDVS,
Qui Clari, & legum, dogmata clara facit,
Clarum opus incepit Clarus, Claroq; BAIARDVS
Addidit, vt Clari clarius eſſet opus,
Quiſquis es ergo mihi lector ſtudioſe benignè,
Clarior an fuerit iſte, vel ille refer.

IN ADDITIONES
IOANNIS BAPTISTÆ
BAIARDI

Iuriſconſultiſſimi Parmenſis ad librum IVLII CLARII de rebus criminalibus.

HIERONYMVS ALEXANDRINVS PARMENSIS.

I.

Qvod primum ingenio ſolers in crimina ſcripſit
CLARIVS, an hoc ſit conſuluiſſe ſatis?
Aut quod BAIARDI ſtudium ſuperintulit, illo
Num fuerit maius? vertitur in dubio.
At ſi, cui potius referas hoc nomine laudem,
Neſcis, habent certam tot bona ſcripta fidem.

II.

CLARA micant cœlo fulgenti ſidera luce,
Clarior in medio Sol nitet ipſe polo:
Namq; ſuos geminans radios his lumina pandit
Maiora: hinc lucem latius orbis habet.
CLARIVS hoc præſtat lumen ſua iura petenti:
Ad cœlum huic proprio lumine munit iter.
Quid mirum hinc retulit ſi tot BAIARDVS honores?
Alter in alterius lumine lumen habet.

III.

HECTOR vbi inſpexit librum, quem CLARIVS olim
Scripſit, vt è tenebris crimina nota forent,
Vertit in hunc oculos, quem ſedulus addidit ipſe
BAIARDVS, damnat dum ſimul vſq; nefas.
Dixit & : O quantum Rhamnuſia debet vtriq;,
Vltores ſcelerum quos facit vna duos.
Ille iter oſtendit primus, quò tendere poſſit,
Qui ſtudet, vt virtus non male preſſa ruat:
Hic verò conſtans iuris nunc arbiter æqui,
Hæc ſolido exequitur pondere iuſſa Deæ.

N VL-

IIII.

IVLIVS ecce tibi eſt nomen, quo clarius vſquam
Vix datur : hoc inter ſidera clara micat:
Hinc tibi cognomen claro eſt ex nomine factum,
Clarius vt quiſquis ſentiat eſſe nihil.
Hac face ſe accendit tecum BAIARDVS vt vnà
Dans radios à te clarior alter eat.
Ut Phœbe Phœbi ſuccenſa eſt lumine fratris,
Lux eadem geminis fructibus orta nitet.

INDEX RERVM, ATQVE VERBORVM MEMORABILIVM LOCVPLETISSIMVS.

A

ABbas declaratur remiſſiuè quæſt. 55. num. 45. fol. 177.

Abbas quam poteſtatem habeat in Monachos delinquentes, quæſt. 35. nu. 18. fol. 130.

Quod tamen limita, vt ibidem. fol. eod.

Abiuratio faciēda per Hæreticum, & pœnitētia imponenda abiurato, §. Hæreſis remiſſ. nu. 3. fol. 38.

Abolitio quid ſit, & quæ delicta comprahēdat, quæſt. 59. nu. 97. & 103. fol. 191.

Et an delicta cōmiſſa in officio, ibid. fol. eod.

Et an crimen aſſaſsinij, ibid. nu. 104. fol. eod.

Et an excuſetur quò ad reſtitutionem rei ablatæ ibidem nu. 105. fol. 192.

Abolitio, & indulgētia quomodo differāt, remiſſ. ibidem. nu. 107. fol. eod.

Abolitionis effectus, remiſſ. ibid. nu. 109. f. eod.

Abortum procurās quomodo puniatur, quæſt. 68. nu. 1. fol. 215.

Abortus pœna in ſtatu Eccleſiaſtico, ibidem. nu. 8. fol. 216

Abortum committens punitur pœna mortis, ſi fœtus occiſus ſit animatus, ſecus ſi formam humanam nō habeat, q. 68. nu. 9. fol. 256.

Abſens tempore maleficij an teneatur ad collectam impoſitam per Vniuerſitatem, q. 82. nu. 37. fol. 244.

Abſens appellās, vel reſtitutionem petēs perſonaliter comparere debet quæſt. 94. nu. 6. fol. 267.

Abſens in quibus caſibus poſſit condemnari, quæſt. 41. nu. 20. fol. 143.

Abſens poteſt condemnari quando crimen eſt liquidatū inter præſentes ibid. nu. 4. f. eod.

Iacob. de Aret. ab impugn. Clar. defenditur, q. 44. nu. 5. fol. 143.

Abſens in criminalibus ān, & quādo poſſit per alium defendi, q. 33. nu. 1. & ſeq. fol. 127.

Abſens oblato ſaluo cōductu, an teneatur credere. q. 34. nu. 28. fol. 129.

Abſentia præſumitur malitioſè allegari ſi de malitia ex proceſſu apparet, quæſt. 34. nu. 14. fol. 128.

Abſentia an ſit probanda, vel ſufficiat ſolum allegatio, ibid. nu. 58. fol. eod.

Abſentia citati perſonaliter malitioſè allegatur q. 34. nu. 13. fol. 128

Item illius, qui ſemel fuit in iudicio ibidem. nu. 15. fol. eod.

Abſentia in Regno Neap. non admittitur ſi citatus fuerit viſus die delicti præcedenti, et ſequenti q. 34. nu. 9. fol. 128

Et informatio, an fuerit viſus capitur ſummariè, ibid. nu. 10. fol. eod.

Et an à non admiſſione interpoſita appellatio non ſuſpendit, ibid. nu. 11. fol. eod.

Et infra quantum tempus debeat citari, ibid. nu. 52. fol. eod.

Abſentia, & infirmitas citati poteſt per quemlibet allegari ibid. nu. 7. fol. eod.

Abſentia poteſt allegari etiam, quòd quis ſit poſitus in bāno quæſt. 44. nu. 46. fol. 146.

Abſentiarū genera, remiſſ. q. 34. nu. 1. fol. 128.

Abſolutio adulteri liberat adulteram, §. adulterium nu. 94. fol. 7.

Abſolutio poteſt retractari inconſulto Principe, ſi reus poſt abſolutionem confiteretur delictum, q. 98. nu. 7. fol. 278

Abſolutio delinquētis an proſit mandanti, q. 57. nu. 2. fol. 178.

Abſolutio facta per Officialem ex abrupto non facta inquiſitione ſolemniter, nec dato termino, ſed ſolum examinatis teſtibus pro informatione Curiæ non valet, ibid. num. 16. fol. 179.

Abſolutio facta per officialem in fine officij nō ritè procedendo, non præiudicat parti, aut Reipub. nec ſucceſſori ibid. nu. 17. fol. eod.

Abſolutio in Regno Neap. quomodo fiat, q. 62. nu. 2. fol. 199.

Et quomodo in Regno Franciæ ibid. num. 5. fol. eod.

INDEX

Abſolutus, an, & quãdo pro eadem cauſa poſſit moleſtari, q.57.nu. 1. fol.178.

Abſolutus in iudicio inquiſitionis an, & quando poſſit moleſtari per viam accuſationis, ibid nu. 11. fol.179.

Abſolutus, vel condemnatus quando poſſit ratione addita qualitatis iterum moleſtari, ibid. nu.22. fol.eod.

Et quid ſi pœnam ſoluit, ibid. fol.eod.

Abſolutus, vel gratiatus per Regem, vel Locũtenentem contra expreſſam formam decreti, vel ſtatuti nõ debet puniri, ſed relaxandus eſt, ne ſub fide Regia decipiatur, q. 59. nu.1. fol.186.

Abſolutus, ſiue gratiatus nõ debet poſt abſolutionem, vel gratiam examinari uti teſtis contra ſocios, q.24. 140. fol.114.

Abſolutus in loco delicti non poteſt moleſtari in loco originis, quaſt.39.nu.3.& 14.fol. 140.

Abſolutus in loco domicilij, an poſſit moleſtari in loco delicti q.38.nu.2. fol.136

Acceptio litterarum cum taciturnitate ſuper ſuſpitione criminis contra accipientem, an faciat inditium ad torturam q. 20. num.8. fol.96.

Acta facta per Iudices corruptos pecunia ſunt nulla, q.73.nu. 20. fol.226

Acta facta in iudicio ciuili, an probent in criminali, q.54.nu.2. fol. 174.

Acta facta inter accuſatorem, & accuſatum non egredtuntur illarum perſonas, quaſt, 57 nu.3. fol.178.

Acta miſſa à Iudice ad Conſultorem, ſi pars, cui deferenda tradũtur, diſſigillet, aperiat, & legat; quam pœnam patiatur, §.falſum, nu.219. fol.23

Actio libelli famoſi quamdiu duret, quaſt.68. nu.68. fol.218.

Actio de dolo nõ datur in ſumma duorum aureorum, §.falſum nu.274. fol.25

Actio furti an detur pro re minima, §.furtum nu. 96. fol.35.

Et an pro gallina, ibid.nu.eod. fol eod.

Actio ex delicto priuato, quo iure oriatur ad fauorem partis, & fiſci, remiſſiuè, quaſt. 1. nu.6. fol.83.

Et quando nõ oritur parti, nec oritur fiſco, ibid.nu.7. fol.eod.

Et ſi pars excluditur à pœna, fiſcus etiam repellitur ibidem nu. 8. fol.84.

Actio criminalis, & ciuilis quãdo ſimul cumulari poſſint remiſſ.q.2.nu. 1. fol.84.

Et prius debet decidi criminalis, quàm ciuilis etiam ſtante ſtatuto exceptiones reſeruandas eſſe in fine litis ibid.nu.2. fol.eod.

Et quid ſi ageretur coram duobus Iudicibus, ibid. nu.3. fol.eod.

Et an tertius poſſit interuenire in cauſa criminali pro ſuo intereſſe ciuili, ibid.num.4. fol.eod.

Et an eo caſu poſſit ſtatus càuſa inter fiſcum & reum innouari remiſſiuè ibidem num.5. fol.eod.

Actio parti quando nõ oriatur quaſt. 19. nume.2. fol.95

Actione furti an teneatur accipiens inſolutum res furtim ſublatas, §.furtum num. 116. fol.36.

Actor producens falſum inſtrumẽtum mutui, cauſam amittit, licet reus inſtrumẽtum ſolutionis etiam falſum produxerit, ſtãte ſtatuto, quòd committens falſum amittat cauſam, §.falſum nu.284. fol.25.

Actus proximus quando ſit puniendus, q.92. nu.3. fol.264.

Actus proximus quando dicatur ibid. num.6. fol.eod.

Accuſans vxorem adulteram ſolet à Iudicibus derideri, §.adulterium, nu.59. fol.6.

Accuſans memoriam defuncti tenetur eadem pœna talionis, q.81.nu.3. fol.241.

Accuſatio quid ſit, & quotuplex remiſſ. q.12. nu.1. fol.90.

Accuſatio quomodo differat à denunciatione, vel delatione remiſſ.ibid. nu.3. fol.eod.

Accuſatio falſi non requirit expreſſionem loci, aut temporis ibid.nu.4. fol.eod.

Et locus poteſt ſuppleri ex probationibus ſequentibus ibid.nu.5. fol.eod.

Et Index etiam ex officio ſupplet locũ, et alia neceſſaria, q. 12.nu.6. fol.90.

Et an poſſit ex officio accuſatorem cogere ad exprimendum diem delicti ibidem num.7. fol.eod.

Et an falſa demonſtratio diei, vel menſis vitiet probationem criminis, ibidem num. 8. fol.eod.

Et quando tempus ſit de ſubſtantia probationis, ibid.nu.9. fol.eod.

Accuſatio iniuria propria, vel ſuorum diuersè proponitur, q.14.nu.5. fol.91.

Accuſatio prohibita à ſtatuto, reddit proceſſũ nullum, & condemnationem inualidã, q.15 nu.4. fol.94.

Accuſatio adulterij quando tranſeat ad hæredes extraneos, §.adulterium nu. 122.fol.8.

Et quanto tempore præſcribatur ibidem nume.124. fol.eod.

Accu-

INDEX

Accuſatio, vel exceptio adulterij non tollitur per ſubſequēs matrimonium ibid. nu. 127. fol. eod.
Accuſatio ciuilis an tranſeat in hæredes q. 51. nu. 29. fol. 170.
Accuſatio pro barattaria eſt popularis quaſt. 73. nu. 21. fol. 227.
Accuſationes falſas proponere ſolitus puuitur amputatione linguæ, & capitis quaſt. 81. nume. 7. fol. 241.
Accuſator nouus an poßit proſequi proceſſum ſuper quo fuit trāſactum quaſt. 58. nu. 17. fol. 181.
Accuſator an teneatur ſe inſcribere ad pœnā talionis, remiſſ. q. 12. nu. 10. fol. 90.
Accuſator non poteſt iuramentum deferre in præiudicium fiſci, q. 63. nu. 2. fol. 200.
Accuſator in crimine læſæ Maieſtatis, & falſa moneta nō punitur de calumnia, quaſt. 62. nu. 30. fol. 200.
Accuſator falſus an puniatur de falſo, ibidem nu. 32. fol. 200
Et quid in ſolito falſas accuſationes proponere, ibid. nu. 33. fol. eod.
Accuſator habens aliqua indicia excuſatur à calumnia, ibid. nu. 35. fol. 200.
Etiam ſi extaret ſtatutum, vt accuſator deficiens in probando calumniari præſumatur, ibid. fol. eod.
Et quid quo ad expenſas, ibidem, nume. 36. fol. eod.
Accuſator quando poßit inquiri, quaſt. 63. nume. 5. fol. 201.
Accuſator non admittitur in Curia Archiepiſcopi Neapolitani, niſi ſe obliget de probando, q. 81. nu. 6. fol. 241.
Accuſator inhabilis an poßit ex officio à Iudice repelli poſt lapſum termini ad proponendum declinatoriam, q. 15. nu. 1. fol. 93
Et quomodo ſit procedēdum ſuper inhabilitate accuſatoris, & rei, ibid. nu. 2. fol. eod.
Accuſator de cōſuetudine litem non cōteſtat, nec de calumnia iurat, quaſt. 18. nume. 2. fol. 95.
Accuſatore deſiſtente an poßit procedi, q. 58. nu. 14. fol. 181.
Accuſatore nō probāte, reus abſoluitur, quaſt. 62. nu. 1. fol. 199.
An diffinitiuè, vel ab obſeruatione iudicij, ibid. nu. 2. fol. eod.
Et quid ſi non fuerit data dilatio, ibid. nu. 3. fol. eod.
Accuſatore mortuo, vel impedito quomodo alter admittatur remiß. q. 14. nu. 16. fol. 91.
Accuſatoris fideiuſſor de expenſis in caſu ſuccumbentiæ pro deſertione cauſæ nō tenetur q. 18. nu. 1. fol. 95.
Accuſatoris inhabilitas an poſſit opponi poſt litem conteſtatam, q. 15. nu. 3. fol. 93.
Accuſatoris, & accuſati legitimatio an in primis diſcutiēda ſit, q. 14. nu. 1. fol. 91.
Accuſatores an poſſint impunè deſiſtere in Regno Neap. q. 58. nu. 15. fol. 181.
Et quid in ſtatu Eccleſiaſtico, ibidem, nu. 16. fol. eod.
Accuſatus de pluribus percuſsionibus, nō expreſſo, numero poterit puniri in duabus, q. 84. nu. 21. fol. 251
Et quid ſi fuerit dictum de pluribus, ac pluribus ibid. nu. 22. fol. eod.
Et quid ſi de multis, ibid. nu. 23. fol. eod.
Accuſatus quando poſsit pendente accuſatione de eodem delicto ab alijs accuſari, remiſſiuè, q. 13. nu. 2. fol. 91.
Accuſare in Regno Neap. nemo poteſt, tamquā vnus de populo, niſi ſuam, vel ſuorum iniuriam proſequatur. §. 1. ſub nu. 3. fol. 2.
Accuſare an dicatur, qui ſimpliciter libellum accuſationis produxerit, remiſs. quaſt. 12. nu. 2. fol. 90.
Accuſare quando poſsit conſanguineus, q. 14. nu. 4. fol. 91
Accuſare an poſsit amicus, ibidem, nume. 11. fol. eod.
Accuſare an poſsit miles noſtri temporis, ibid. nu. 22. fol. 92.
Et an filius familias, ibidem, nu. 23. fol. eod.
Et quid in ſtatu Eccleſiaſtico, vel in Regno Neap. ibid. nu. 24. fol. eod.
Et an minor, ibid. nu. 25. fol. eod.
Et quid in ſtatu Eccleſiaſtico, quaſt. 14. nume. 26. fol. 92.
Et an mulier vxor, vel ſponſa, ibidem, nu. 27. fol. eod.
Et quid in Regno Neapolitano, ibid. num. 28. fol. eod.
Et an crimioſus, quaſt. 14. nu. 29. fol. 92.
Et an infamis, & in quibus caſibus, ibidem, nu. 30. fol. eod.
Et quæ dicatur infamia iuris, aut facti, vel canonica, remiſs. ibidem nu. 31. fol. eod.
Et quomodo conſtet de infamia facti, & quis repellatur ab accusādo, remiſs. ibid. nu. 32. fol. eod.
Et an berruarij accuſare poſsint ibid. nu. 33 fol. eod.
Et an Iudei, vel hæretici, remiſs. quaſt. 14. nu. 34. fol. 92.

Et an accuſatus, remiſs.q.14.nu.35. fol.92.
Et quid in Regno Neapolitano, ibidẽ, nu. 36. fol.eod.
Et an excommunicatus, ibidem, nu.37.fol.93
Et quid ſi non fuerit oppoſitum de excommunicatione, ibid.nu.38. fol.eod.
Et an inimicus, ibidem nu.39. fol.eod.
Et an pauper, ibidem nu.40. fol.eod.
Et quis dicatur pauper, remiſsiuè, q.14.num. eod. fol.93.
Et an laicus poſsit accuſare clericum, ibidẽ, nu.41. fol.eod.
Et an parentes filios, frater ſororem, affinis affinem, vel ecõtra, remiſsiuè, ibid. nu.42. fol.eod.
Et an alieno nomine accuſare liceat, remiſs. ibid.nu.43.& 47. fol.eod.
Et in Regno Neap. Mulieres cõiungata, & Vniuerſitates per procuratorem accuſare poſſunt, ibid.nu.44. fol.eod.
Et an ſindicus Vniuerſitatis ad vnicam tãtum cauſam poſsit accuſare, q. 14. nu. 45. fol.93.
Et an Vniuerſitas poſsit agere pro iniuria facta vna de Vniuerſitate, ibidem, nume. 46. fol.eod.
Et commater poteſt accuſare de morte compatris, ibid.nu.48. fol.eod.
Et filia ſacerdotis de morte patris, ibid.nu.49 fol. eod.
Accuſatoribus concurrentibus, quis ſit præferendus, remiſs.quæſt.13.nu.1. fol.91.
Adminiſtrationis miſeria, q.73.nu.39.fol.227
Admiſsio ad nouas defenſiones non ſit ex mera gratia, ſed gratia iuſtitia, quæſt.94.nu.35. fol.271.
Admiſſus ad nouas defenſiones intelligitur ſolum admiſſus ad oſtendendum ſuam innocẽtiam, q.44. fol.144.
Admiſſus ad nouas defenſiones, & abſolutiones, recuperat bona alienata, q.44.num.9. fol.eod.
Et quid in ſtatu Eccleſiaſtico, ibid. num. 10. fol.145.
Adulterans mulierem vetulam, & deformẽ nõ dicitur feciſſe animo offendẽdi, ſed cauſa libidinis, q.47.nu.66. fol.163.
Adulterans mulierem bannitam, etiam cũ vi, nulla pœna punitur, §.adulterium, num.77 fol.6.
Adulter, & adultera an poſsint in eodem libello accuſari, §.adulterium, nu.1. fol.3.
Adulter an poſsit accuſari in vno libello, & adulteram in alio, ibid.nu.4. fol.3.
Adulter, & adultera non puniuntur pœna ſtatuti, niſi probentur eſſe in matrimonio, ibid. nu.43. fol.5.
Adulter iniuſtè punitus, non recuperat pœnã ſolutam, ibid.nu. 57. fol.6.
Adultera pœnam adulterij non euitat ob ſæuitiam viri, ibid.nu.75. fol.eod.
Et famis neceſsitate, vel paupertate non excuſatur, ibid.nu. 76. fol.eod.
Adultera reperta in flagranti eſt infamis ipſo iure, ſecus in adultero, ibidẽ nu. 78.fol.eod.
Adultera non perdit dotem putatiuam, ibidem nu.97. fol.7.
Adulterari mandans, qua pœna ſit puniendus, ibid.nu.73. fol.eod.
Adultera pœna pecuniaria à ſtatuto impoſita non comprahendit puellam, vel viduam patientem ſe ſtuprari, §.ſtuprum, nume.14. fol.79.
Adultero abſoluto, etiam adultera cenſetur abſoluta, §.adulterium, nu.94. fol.7.
Adulterium poſſe impunè occidi cur introductum, §.homicidium nu. 181. fol.51.
Adulterium quando dicatur crimen publicum §.adulterium nu.14. fol.4.
Adulterium non dicitur commiſſum cum dolo, & fraude, ſi probetur mulieris voluntas, ibidem nu.23. fol.4.
Adulterium an committat cum ſoluta, credens accedere ad nuptam, vel è cõtra, remiſsiuè, nu.24. fol.eod.
Adulterium etiam dicitur, quando coniugatus coijt cum ſoluta, ibid.nu.25. fol.eod.
Et an poſsit appellari ſtuprum, ibid.nu.26.remiſs. fol.eod.
Adulterium cum meretrice nupta commiſſum, an ſit punibile.ibid.nu.27. fol.4.
Et quid ſi cum adulterio incurrat inceſtus, ibid.nu. eod. fol.eod.
Et qua dicatur meretrix, ibid.nu. 28. fol.5.
Adulterium an ſit crimen priuatum, ibid. nume.29. fol.eod.
Adulterium, ſtuprum, vel inhoneſtas mulieris, an poſsit probari per teſtes ſingulares, ibid. nu.33. fol.5.
Adulterium ex quibus actibus probetur, remiſſiuè, nu.34. fol.eod.
Et quas probationes requirat, ibid. num. 35. fol.eod.
Adulterium quot modis probari poſsit, remiſs. ibid.nu.37. fol.5.
Et quibus coniecturis, & probationibus probetur, ibid.nu.38. fol.eod.
Adulterium probatur coniecturis, & publica fama.

INDEX

fama, ibid.nu.39. fol.eod.

Adulterium non probatur ſola mulieris confeſſione, ibid.nu.40. fol.eod.

Et confeſſio adulteri carentis genitalibus nõ nocet, ibid.nu.45. fol.eod.

Adulterium probatur per teſtes, qui viderunt adulterantes per foramẽ, ibid.nu.42. fol.eo.

Adulterium, & inceſtum ſimul committẽs, qua pœna puniatur, ſtãte ſtatuto, quòd pro adulterio ſoluantur vigintiquinq; floreni, & altero, quòd procedatur de ſimilibus ad ſimilia, ibid.nu.63. fol.6.

Adulterium in matrimonio vero, vel putatiuo eadem pœna punitur, ibid.nu.67. fol.eod.

Adulterium cõmittẽs mulier propter munera, an dicatur inuita peccare, ibid.nu.75. f.eo.

Et dans munera, an pœna ſtatuti contra adulterautem inuitam, puniri debeat, ibid.nu. eod. fol.eod.

Et quid in practica, ibid. nu.72. fol.eod.

Adulterium an præſumatur ex ſolo oſculo, ibidem nu.155. fol.7.

Adulterium probatur coniecturis, & præſumptionibus, ibid.nu. 512. fol.8.

Adulterium an probetur confeſſione mulieris extraiudiciali geminata, §.homicidium, nu.584. fol.51.

Adulterium non cognoſcitur criminaliter in foro canonico ad pœnam, ſed ſolum ad ſeparationem thori, & amiſſionem dotis; q.37. nu.12. fol.135

Adulteri pœna in Regno Neap. eſt mors, §. adulterium, nu.46. fol.5.

Et an ex cauſa poſſit minorari, ibid. fol.eod.

Et qua pœna imponatur in ſtatu Eccleſiaſtico, ibid. fol.eod.

Adulterij accuſatio, quot modis in iudicio proponi poſſit, remiſſ.ibid.nu.2. fol.3.

Adulterij ſpecialia, ibid.nu.57. fol.4.

Adulterij pœna, qua fit in Regno Neap. ibidem ibid.nu.46. fol.5.

Et qua in Flandria, ibid.nu.47. fol.eod.

Adulterij pœna ex auth: ſed hodie, C. de adult. non ſeruatur, ibid.nu.50. fol.5.

Et illa pœna non habet locum, quando eſſet actum ad ſeparationem thori, ibid.num.51. fol.eod.

Adulterij pœna non eſt puniendus, qui coactè adulterium commiſit, ibid.nu.53. fol.5.

Adulterij pœna diuerſa. ibid. nu.54. fol.6.

Adulterij non violenti de conſuetudine eſt pœna pecuniaria, ibid.nu.55. fol.eod.

Et Romæ eſt capitalis per conſtitutionem Sixti Papæ quinti, ibid.nu.56. fol.eod.

Adulterij pœna punitur accedens ad ſolutam, credens accedere ad nuptã, vel è contra, ibidem nu. 58. fol.eod.

Adulterij pœna diuerſarum nationum, remiſſ. ibid.nu.64. fol.eod.

Adulterij pœna quandoq; eſt arbitraria, ibid. nu.65. fol.eod.

Adulterij conatus pœna arbitraria punitur, ibid.nu.68. fol.eod.

Et qua dicatur adulterij attentatio, ibidem nu.64. fol.eod.

Et quis dicatur alterius vxorem ſollicitare, ibid.nu.70. fol.eod.

Adulterij pœna an habeat locum in ſponſa, remiſſ.ibid.nu.80. fol.6.

Adulterij exceptio an poſſit opponi per hæredes mariti, vel per filios contra matrem, ibidem nu.125. fol.8.

Adulterij accuſatio, quando tranſeant ad hæredes extraneos, ibid.nu.122. fol.eod.

Adulterij accuſatio, vel exceptio non tollitur per ſubſequẽs matrimonium cum adultero, ibid.nu.125. fol.eod.

Adulterij accuſatio quãto tempore præſcribatur, §.adulterium, nu.124. fol.8.

Et quid de exceptione adulterij, ibid.nu. 525 fol.eod.

Et an præſcribatur quò ad pœnam ſpiritualẽ, ibid.nu.127. fol.eod.

Et qd ſi p vim fuerit cõmiſſũ, ibi.nu.127.f.eo.

Aduocatus, & procurator an poſſint fideiubere pro clientulis, q.46.nu.43. fol.155.

Aduocatus fiſci indebitè aliquem vexans, debet viuus comburi, q.61.nu.16. fol.599.

Quod tamen non ſeruatur, ibid.nu.17. f.eod.

Aduocatus pro aliquo in cauſa principali põt contra eum aduocare in cauſa appellationis. quæſt.72.nu.17. fol.225.

Non eſt tamen honeſtum, ibid. fol.eod.

Aduocatus, & procurator fiſci an debeant intereſſe torturæ, q.64.nu.101. fol.208

Aduocatus, & procurator hæreticorum ſe iuſtis tantum defenſionibus vſuros, iurare debent §.hæreſis nu.22. fol.38.

Aduocatus, vel procurator fiſcalis doloſè inſtigantes, quibus pœnis ſint afficiendi, q.10.nume.9. fol.90.

Aduocatus ſuſpicionem Iudicis allegans, & nõ probans, quomodo puniatur in Reg.Neapolit. q.43.nu.5. fol.141

Aduocato, & procuratori colloqui poteſt poſt datum terminum defenſionis, quæſt. 49.nume.2. fol.164

Aduocati an ſint citandi ad cauſam, quæſt.64.

num.103. fol.208.
Quomodo ſeruetur in Regno Neap.ibid,num. 104. fol.eod.
Et quomodo in ſtatu Eccleſiaſtico, ibid. num. 105. fol.eod.
Aetas an excuſet in delictis quaſt.60. num.2. fol. 593.
Aetas quomodo probetur ibid.nu.3. fol.eod.
Et quomodo per teſtes nu.6. fol.eod.
Et quomodo per aſpectum remiſsinè nume.7. fol.eod.
Aeris intemperies à comparendo excuſat,q.34 nu,31. fol.529.
Affinis non poteſt eſſe teſtis pro affine iniuriato,vbi eſt conſuetudo, quod omnes de familia reuocare ſoleant ad animum iniuriã factam conſanguineo, quæſt. 24. nume. 59. fol.550.
Cætera vide in verb. conſang.
Affinitas ſoluta an repellat à teſtimonio,q.24. nu.54. fol.eod.
Et an tranſuerſalis ibid. nume. 57. & 58. fol.eod.
Et vſque ad quem gradum affinis repellatur, & ſi contra affinem deponit probat, ibid.nume.eod. fol.eod.
Et quid ſi ſit par inter accuſantem, & accuſatum,ibid,nu.55. fol.eod.
Et quid ſi affinis deponat contra affinẽ, ibid. nu.58. fol.eod.
Affinitas an excuſet,q.60.nu.154. fol.198.
Aggreſſor quis præſumatur,quaſt.60.nu.104. fol. 597.
Et quid in altercantibus verbis tantum an ſint puniendi, ſi de prouocante non conſtet, ibid,nu.105. fol.eod.
Aggreſſor poteſt occidi ob periculum iniuriæ perſonalis,§,homicidium num.73. fol.46.
Aggreſſor quis præſumatur,& quibus coniecturis,aut præſumptionibus,ibidem nume.103. fol.47.
Aggreſſor quis præſumatur,ibid.nu.135.remiſſinè. fol.48.
Aggreſſorem an liceat extraneo occidere pro defenſione alterius extranei nu. 83.fol. 46.
Aggreſſorem etiam ſe non defendentẽ occidens mitius punitur, ibid.nu. 501. fol.47.
Aggreſſus an poſsit impunè occidere furioſum, ſiue dormientem aggreſſorem,nu.78.fol.46.
Alapa percutiens maius delictum committit, quàm pugno,§.5.nu.12. fol.2.
Alapam dans officiali poteſt per ipſummet officialem ad furcas condemnari,quaſt.35.nume.28,fol.131.& q.68.nu.56. fol.218
Alimenta debentur vxori pendente adulterij quæſtione,§.adulterium,nu.19. fol.4.
Alimenta filij bãniti non debentur fiſco, q.78. nu.509. fol.237.
Alienatio facta poſt delictum,quando valeat, remiſs.q.78.nu.99. fol.236
Alius pro alio quando puniatur,quaſt. 86.nume.1. fol.255.
Alterans pœnam Iudex an debeat cauſam exprimere,q.85.nu.38. fol.254.
Et quid ſi poteſt adiri ſuperior,ibid. fol.eod.
Alternatiua pœnarum exiſtente cui detur electio,Iudici,vel reo, q.85.nu.6. fol.253.
Amicus ſuorum appellatione continetur, q.14. nu.10. fol.91.
Amor excuſat,q.68.nu.11. fol.216
Amor in delictis an excuſet,quaſt.60.num.37. fol.194.
Amouens litteras Iudicis à manu ſeruientis, quomodo puniatur,q.68.nu.39. fol.217
Et quid de lacerante litteras iudiciales, ibid. nu.40. fol.eod.
Et quid de occidente captum in manibus iuſtitiæ. ibid.nu.42. fol.eod.
Et quid de monente bannitos, vt fugerent, quãdo familia Curia ad illos veniebat,ibid. nu.43. fol.eod.
Et quid de monente debitorem ciuilem, ibid. nu.44. fol.eod.
Amplectens domicellam inuitã in publica via quomodo puniatur,q.92.nu. 2. fol.264.
Anania impugnatur,q,100.nu.2. fol.280.
Andreas Barb. ab impugnatione Clar. defenditur,q.38.nu.50. fol.138
Angelus impugnatur.§.furtum nu.54.& ſeq. fol.33.
Animal irrationabile ſi delinquat an teneatur Dominus,q.99.nu.9. fol.279.
Animalia inuenta damnum dãtia in agro alieno, an per Dominũ agri retineri poſsint, q. 82.nu.15. fol.243.
Et quid in Regno Neap.ibid.nu.16. fol. 244.
Animus delinquendi, vel occidendi deliberatus quomodo præſumatur,§.homicidium,remiſs.nu.6. fol.42.
Animus deliberatus occidendi quibus coniecturis probetur,remiſs.ibid.nu. 15. fol.43.
Et fiſcus tenetur eas probare ibid. nume. 16. fol.eod.
Et ſuper qualitate animi deliberati eſt locus tortura,ibid.nu. eod. fol.eod.
Et confitens ſe volũtariè occidiſſe, tollit cõiecturas etiam iuris,& de iure,ibid. num.17. fol.eod.

INDEX

Et vna cõiectura,vel præſumptio tollit aliã, & maior ratio vincit minorem,ibid.nu. 18 fol.eod.

Antiani reuelantes ſecreta Vniuerſitatis priuãtur officio,q.73.nu.6. fol.226.

Annuus redditus an ſpectet ad Dominum loci in quo ſoluitur, vel ad Dominum territorij, in quo eſt ſita res propter quam ſoluitur, q.78.nu.140. fol.238.

Aperiens tractatum maleficij, an teneatur nominare perſonas,q.87.nu.6. fol.257.

Apoſtaſia quid ſit, & quomodo puniatur,& de ipſius proceſſu, & executoribus, quæſt.78. nu.18. fol.233.

Appellans in ſyndicatu contra officialẽ debet iuſtificare appellationem ex eiſdem actis, q. 73.nu.37. fol.227.

Appellatio nõ admittitur in crimine aſſaßinij, §.aſſaßinium nu.12. fol.9.

Appellatio à tortura an liget manus Iudicis,q. 64.nu.84. fol.207.

Et quid practicetur in ſtatu Eccleſiaſtico,ibidem,nu.85. fol.207

Et quid in Regno Neap.ibid. fol.eod.

Appellatio an admittatur à decreto de nõ torquendo,ibid.nu.86. fol.eod.

Appellatio an admittatur à prohibita delatione armorum,q.82.ſtat.6.nu.52. fol.245.

Appellatio à pœnis arbitrarijs an admittatur, remiſſ.q.94.nu.2. fol.266.

Appellatio non admittitur in criminalibus de conſuetudine Italiæ,q.94.nu. 8. fol.267.

Fallit in Regno Neap.ibid.nu.9. fol.eod.

Appellatio in Regno Neapolitano admittitur in criminalibus à qualibet prouiſione, ibid. fol. eod.

Appellatio an liget manus ante inhibitionem, ibid.nu.13. fol.270.

Appellatio admiſſa de facto cui de iure non eſſet admittenda, an executionem ſententiæ ſuſpendat,ibid.nu.14. fol.eod.

Appellatio iniuſta ligat manus Iudicis in Regno Franciæ,ibid.nu.16. fol:270.

Niſi eſſent Iudices, à quibus in criminalibus non appellatur, ibid. fol.eod.

Appellatio an admittatur in notorio,ibid. nume.20. fol.eod.

Appellatio in Regno Neap. non admittitur pro homicida,ibid.nu.30. fol.271.

Appellatio à tertio interpoſita executionem ſuſpendit etiam ipſo reo inuito,ibid.nume.54. fol.272.

Appellatio interpoſita in Ciuitate, vbi appellare licebat ſi illa Ciuitas fuerit diſmembrata ab aliquo Ducatu, & alteri Præſidi ſubmiſſa,à quo Præſide terminetur,ibidem,nu.49. fol.271.

Appellatio an admittatur à non admiſſa exceptione abſentiæ,q.34.nu.11. fol.128

Appellatio in Regno Neap.in ſyndicatu ad quẽ fiat remißio,q.35.nu.25. fol.131.

Appellatione prohibita per ſtatutum in criminalibus pluribus modis limitatur tale ſtatutum,q.94.nu.43.& ſeq. fol.271

Appellatione prohibita reis cẽſetur etiã prohibita fiſco,ibid.nu.26. fol.271

Appellatione interpoſita per inquiſitum ipſo iure per fiſcum intelligitur facta adheſio appellationi,ibi.nu. 32. fol.271

Appellatione pendente poteſt fieri taxatio expenſarum ante inhibitionem,quæſt. 62.nu. 11. fol.199

Appellationes in cauſis criminalibus apud ſuprema tribunalia frequenter cognoſcũtur, etiam quod poſt tempus ad appellãdum fuerint interpoſita,ibi.nu.94. fol.268.

Appellationes qualibet à ſentẽtijs in cauſis homicidiorum in ſtatu Eccleſiaſtico ſunt ſublata, q. 94.nu.22. fol.270.

Appellationes in pœnis pecuniarijs admittuntur in ſtatu Eccleſiaſtico facto actuali depoſito, vel data cautione in forma depoſiti ſi appellans non ſit confeſſus, ibidem num.28. fol.271.

Et debent infra ſex menſes expediri, q. 94. nu.29. fol.eod.

Aprutij Prouincia in miſeria à latronibus, & militibus redacta,q.98.nu.11. fol.270:

Aprutini citati ad Magnam Curiam Vicariæ de menſe Iulij expectant Septembrẽ, q.34. nu.32. fol.129.

Arbiter an poßit punire teſtem coram eo falsũ deponentem,q.38.nu.32. fol.137

Arbitrium Iudici commiſſum circa torturã, quomodo intelligitur, quæſt.64.nume.28. fol.203.

Arbitrium Iudici conceſſum per ſtatutum in puniendo,non habet locum in caſibus,in quibus ſpecialiter per ſtatutum eſt pœna impoſita,q.83.nu. 40. fol.250

Arbitrium conceſſum,vſq; ad mortem intelligitur excluſiuè,ibid. nu.41. fol.eod.

Arbitrium in pœnis non extenditur ad mortem in delictis non conſumatis,ibid.nu. 42. fol. eod.

Arbitrium cõceſſum in cõdemnando non cenſetur cõceſſum in procedendo,ibidẽ, nu.45. fol.eod.

Arbitrium Iudicis ceſſat, vbi lex, vel ſtatutum ſpeciatim pœnam imponit, quaſt. 85. nume. 3. fol. 253.
Et quanam ſit imponenda, ſi tempore delicti erat vna pœna, & tempore ſententiæ alia diuerſa, ibid. nu. 4. fol. eod.
Et quid in cauſa appellationis ibid. nume. 5. fol. eod.
Arbitrio Iudicis ſtatuitur terminus accedēdi ad aliquem locum, q. 34. nu. 2. fol. 128.
Et quid in nauigatione nu. 3. fol. eod.
Et quid ad perquirendum abſentem, nu. 16. fol. eod.
Arbitrarijs in pœnis Iudex poteſt punire pecunia, & in corpore, q. 83. nu. 38. fol. 250.
Et an ad mortem naturalem ibidem, num. 39. fol. eod.
Et an ad perpetuum carcerem, ibid. num. 43. fol. eod.
Arborum inciſores quomodo puniātur, q. 68. nu. 520. fol. 220
Arbores incidēs, & exportās tenetur furti, §. furtum, nu. 92. fol. 35.
Et quid de incidēte arbore, & inde mele fauis extrahente, ibid. nu. 93. fol. eod.
Archidiaconus poteſt punire Epiſcopum extraneum delinquentem in ſua Diœceſi. q. 35. nume. 56. fol. 131.
Archiepiſcopus quando poßit puniri à ſuffraganeo, q. 35. nu. 17. fol. 130.
Aretini error, q. 94. nu. 5. fol. 266.
Arma in vno territorio portans, & in alio nim committens in vtroq; punitur, quaſt. 38. nume. 23. fol. 537.
Arma portare quādo liceat, remiß. q. 82. nu. 49 fol. 245.
Arma venenata portās an ſit magis puniēdus, ibid. nu. 50. fol. eod.
Arma iuxta aliquem iunēta an illius eſſe praſumātur, ibid. nu. 59. fol. eod.
Arma amittuntur à portante licet nihil dictū ſit in proclamate de amißione illorum, ibidē ſtat. eod. nu. 63. fol. eod.
Et cui acquirātur, ibid. nu. 64. fol. eod.
Et quid ſeruetur in practica, ibid. num. eod. fol. eod.
Arma deferēs ſi per Iudicem videatur poteſt puniri ſine alio proceſſu ibidem nume. 65. fol. 246.
Arma per momētum habēs an debeat puniri, ibid. nu. 74. fol. eod.
Arma deferēs ex priuilegio ſi cū illis offendit, perdit priuilegium, ibid. nu. 75. fol. eod.
Arma ligata portās nō dicitur habere malum animum, ibid. nu. 78. fol. eod.
Armatus fugiens ad Eccleſiam an gaudeat ipſius immunitate, q. 30. nu. 16. fol. 521.
Armorum delationem officialis ſuo anteceſſori prohibere poteſt, q. 82. nu. 52. fol. 245.
Armorum delatio poteſt per Magiſtratum prohiberi, ibid. nu. 55. fol. 245
Armorum delationis pœna, & an admittatur appellatio in ea, ibid. nu. 53. fol. eod.
Et an in declaratione incurſus pœna, ibidem nu. 54. fol. eod.
Armorum delatione ſuſpectus, ſi reſiſtat familia inſpicienti an portet arma, an in pœnam incidat, ibid. nu. 60. fol. eod.
Armorum mētione facta in ſtatuto, an extēdatur ad arma defenſibilia, ibidem, nume. 66. fol. 246.
Armorum appellatione, quid veniat, remißiuè ibid. nu. 67. fol. eod.
Et an dētes, ibid. nu. 68. fol. eod.
Et an arma ruſticalia, ibid. nu. 69. fol. eod.
Et an fuſtes, & lapides, ibid. num. 70. fol. eod.
Et an cultellus ad panem, ibidem nume. 71. fol. eod.
Armorum delatio quādo ſit concedēda, remiß. ibid. nu. 72. fol. eod.
Articulos falſos producēs, eiſq; renunciās ſine partis proteſtatione an ſit puniēdus, §. falsū nu. 71. fol. 18.
Articulos falſificās an præſumatur ſciēter, uel ignoranter facere, ibid. nu. 73. fol. 82.
Et qua pœna ſit puniendus ſi ſuper eis teſtes examinauerit, ibid. nu. eod. fol. eod.
Et quid ſtāte ſtatuto neminem prætextu ignorantia ſe tueri poſſe, remiß. ibidem, num. 74 fol. eod.
Artifex malè verſatus in artificio quomodo puniatur, q. 83. num. 3. remiß. fol. 248.
Artifex debilitatus in digito particulari, an dicatur debilitatus in membro, remiß. q. 69. nu. 2. fol. 221.
Aſſaßinus Clericus ipſo iure intelligitur degradatus, q. 36. nu. 33. fol. 133
Et poteſt per Iudicem laicū puniri, abſq; alia degradatione, ibid. nu. 34. fol. eod.
Aſſaßinus ſolitus committere aſſaßinia poteſt puniri ex ſolo conatu, quaſt. 92. nume. 4. fol. 264.
Aſſaßinus nō dicitur occidēs ſub ſpe equi ſibi donādi, §. aſſaßinium, ſub nu. 50. fol. 9.
Aſſaßinus non dicitur accipiens pecuniam pro expēſis tātum faciēdis, nu. 8. fol. eod.
Nec accipiēs dono vnum par caligarū, ibid. nu. eod. fol. eod.

INDEX

Aſſaſsinus nõ dicitur ſpe,vel gratia delinquẽs ſine promiſsione,ibid. nu.7. fol.9.

Aſſaſsinus nõ eſt propriam iniuriam vlciſcẽs, ſocijs pecunia adductis,ibid,nu.5. fol.9.

Aſſaſsinium clerici poteſt cognoſci per vtrũq; Iudicem,q.36.nu.37. fol.133

Aſſaſsinium an committat vulnerans pro pecunia, non ſecuta morte,§.aſſaſsinium,nume.2. fol.9.

Aſſaſsinium quomodo probetur,ibidem, nu. 3. fol. eod.

Aſſaſsinium non inducitur ex generali,& incerta promiſsione,ibid.nu.6. fol.9.

Et quid ſi nihil remaneat in lucro, ibid.num. eod. fol.eod.

Aſſaſsinium non committit interficiẽs ſub ſpe cõſequendi hæreditatem occiſi,ibid. nu.11. fol.eod.

Aſſaſsinium requirit occiſum eſſe Chriſtianũ, ibid.nu.13. fol.eod.

Et in dubio interfectus præſumitur Chriſtianus,ibid.nu. 14. fol.9.

Aſſaſsinium quibus argumẽtis probetur, ibid. nu.21. fol.eod.

Et an per ſocior criminis,ibidem, remiſsiuè, nu.22. fol.eod.

Et an per teſtes examinatos parte non citata ibid.nu.eod. fol.eod.

Aſſaſsini qui dicantur,& vnde efſluxerint,§. aſſaſsinium nu.1. fol.9.

Aſſaſsinij pœna nõ tenetur inquiſitus de auxilio,ibid.nu.19. fol.eod.

Nec dicitur aſſaſsinus,ſi probabiliter ignorauerit pecuniam interueniſſe, ibid.num.eod. fol.eod.

Aſſaſsinij pœna nõ tenetur mãdans, ſi mandatarius præmio,et particulari odio mortis eſt, ibid.nu. 20. fol.eod.

Aſſaſsinij pœna circa mandantem,& mandatarium,quæ ſit in Regno Neapolitano , ibid. nu.23. fol.9.

Aſſaſsinij affectus punitur,licèt nõ ſit ſecutus effectus,ibid.nu. 24. fol.eod.

Et de quo affectu ſit intelligẽdum, ibid.num. eod. fol.eod.

Aſſaſsinij qualitas debet cõcludenter probari quãdo laicus cõtra Clericum vult procedere,q.44.nu.59. fol.147.

Aſſaſsinij qualitas in Clerico debet cõſtare ante inquiſitionem, q. 36.nu.35. fol.133.

Et quæ requirãtur,remiſs. fol.eod.

Et quid ſi nõ appareat de aſſaſsinio ibid.f.eo.

Aſſaſsinij qualitas eſt diſcutiẽda primò ſi Clericus incompetẽtiam Iudicis allegat,ibidem nu.36. fol.eod.

Aſcendens de nocte cum ſcalis ad domum alienam quomodo puniatur, quæſt.68.num.10. fol.216.

Aſcribẽs ſibi aliquid teſtamẽto alieno in quibus caſibus excuſetur,remiſsiuè, §.falſum, nu.222. fol.23.

Et Notarius mercedem ſibi debitam pro ſcripto teſtamento aſcribere poteſt ibidem, nume.223. fol.eod.

Et quid ſi ſibi legatum aſcribat,remiſs. ibid. nu.224. fol.eod.

Aſſertio vulnerati etiam ſine iuramento ſufficit ad inquirendum, quæſt. 21. nume. 53. fol.101.

Aſſertio vulnerati ſe mori culpa medici nõ iuuat percuſſorem , niſi aliter de hoc conſtet, q.ead.nu.59. fol.eod.

Aſsiſtens homicidio quando dicitur ei præſtare opem,q.90.nu.12. fol.261.

Et quid ſi delinquentem aſſociauerit, ibidem, fol.eod.

Et quid ſi ſteterit à longè, nec mouerit arma, ibid. fol.eod.

Aſsiſtens armatus, nec prohibens delictum cũ potuerit videtur eſſe particeps facinoris ſi delinquentem poſtea aſſociauerit, ibid. nume.15. fol.eod.

Aſsiſtens delicto quomodo puniatur , ibid. nume. 16. fol.eod.

Aſsiſtens violẽtiæ non animo offendendi, quid debeat facere,vt non teneatur,ibid.nu. 21. fol.262.

Et quomodo probet, ſe non dediſſe opem licèt aſtiterit,ibi.nu.22. fol.262.

Et an in dubio præſumatur aſtitiſſe animo offendendi, ibid.nu.23. fol.262.

Aſsiſtẽs ſcienter baſtonãti, qui poſtea occidit, quomodo puniatur,ibid.nu.29. fol.eod.

Aſsiſtere delicto an præſumatur quis,remittitur arbitrio Iudicis,ibid.nu.17. fol.261.

Aſilorum immunitates à Tib. Imp.ſublata fuerunt,q.30.nu.32. fol.121.

Aſſociãs poſt delictum habet præſumptionem contra ſe q.90.nu.18. fol.262.

Aſſociãs aliquem,qui alium ſibi obuiam factũ interficit,an teneatur , & quando ibid.nume.24. fol.eod.

Attentatio qualibet,ſiue actus , qui tendit ad diſtinguendum,eſt punibilis , dummodo non ſit in lenibus delictis,q.89.nu.9. fol.259.

Attentans corrumpere Iudicem punitur , etiã quòd Iudex non conſenſerit, ibid.nume.10. fol.eod.

Auctor

INDEX

Auctor ſecūda vice Gubernator Spoleti,q.29. nu.22. fol.119.

Audiētia Regia Regni Neapolitani,an & quā do remittant Vaſſallos Baronum,q. 38. nume.91. fol.139

Auferens ſcripturas à manibus Iudicis qua pœna puniatur,§ falſum,nu.213. fol.23.

Auferre quid ſignificet, & an probet violētiā, q.83.nu.23. fol.249.

Auguſt.de Arim.impugnatur,q.38.nume. 46. fol.138.

Auctoritas iudicialis nō debet vileſcere,q.46. nu.57. fol.156.

Auctor noua rixa quomodo cognoſcatur,q.47. nu.35. fol. 160

Auctor noua cauſa nō poteſt nouam cauſam allegare,q.47.nu.53. fol.161.

Auth.bona damnatorum declaratur, & limit. q.78.nu.6. fol.232

Auth.præterea,C.vnd.vir.& vx.an procedat publicatis bonis mariti,quæſt.78.nume.87. fol.236.

Auxiliator in delictis, an, & quādo teneatur, q.90.nu.1. fol.261.

Et quando quis dicatur auxiliator, fol.eod.

Et quomodo puniatur præſtans auxilium rū penti pacem,ibid.nu.2. fol.eod.

Auxiliator quādo poßit puniri etiam pro qualitate,q.90.nu.3. fol.261

Et quādo teneatur pluſquam principalis, ibidem nu.4. fol.eod.

Auxiliator in conducendo interficiendum ad locum delicti in dubio quādo dicatur in dolo,q.90.nu.6. fol.261

Auxiliator an teneatur eadem pœna,qua principalis interueniēto eius ſcientia, ibidem, fol.eod.

Et quid in minore 25.annis, ibid. fol.eod.

Et quid de accommodante domum ad faciendum tractatum de homicidio,q.90. num.7. fol.261.

Auxiliator an teneatur ſi non apparet de præcedēte tractatu,ibid.nu. 8. fol.eod.

Et quid ſi nō cōſtet principalem deliquiſſe aliter quam per contumaciam, ibidem nume.9. fol.eod.

Et quid practicetur in ſtatu Eccleſiaſtico, ibid,nu.10. fol.eod.

Et quid in Regno Neap.nu.11. fol.eod.

Auxiliator an poßit torqueri ſuper tractatu prohibito q.90.nu.31. fol.262.

Auxilium delinquenti poteſt præſtari tribus temporibus,q.90.nu.5. fol.261

Auxilium,& aßiſtētia quomodo probētur,ibidem nu.13. fol.eod.

Et quomodo quis excuſetur ab aßiſtentia,remiß.ibid.nu.14. fol.eod.

Auxilium præſtatur acclamando contra eum, qui offenditur,q.90.nu.25. fol.262.

Et cuſtodiendo ſarcinas,& veſtes delinquentium,ibid.nu.26. fol.eod.

Auxilium cooperatiuum an dicatur præſtare aßiſtens armatus,& nihil faciens, ibidem nu.30. fol.eod.

B

BAl.in l.per hanc num.17.C.de temp. app.enucleatur,quæſt.44.num.38. fol.146.

Bal.in l. non ideò minus.C.de accuſat.declaratur,q.89.nu.8. fol.259

Baldus impugnatur q.77.nu.31. fol.230

Bannitus ex cōtumacia, an dicatur bannitus ex maleficio. §.primo.nu.20. fol.2.

Bannitus quomodo probetur, §.homicidiū,remiſsiuè,nu. 189. fol.51

Et quando poſsit occidi,ibidem,remiſsiuè.nu. eodem. fol.eod.

Bānitus pro aſſaſsinio impunè occiditur de iure canonico.§.homicidium,nu.190. fol.eod.

Bannitum etiam extra territorium bannientis interficiens,gaudet beneficio ſtatutariæ impunitatis.ibid.nu.192. fol.51.

Et illius exceptionem opponens impedit vlteriorem proceſſum,ibid.nu.eod. fol.eod.

Bannitus non poteſt ſeipſum impunè interficere etiam ſtante ſtatuto,quòd bannitus occidi poßit,ibid.nu.193. fol.51.

Bānitum ex ſtatuto impunè occidēs poteſt muros Ciuitatis trāſcendere,& arma prohibita deferre,§.homicidium,nu. 199. fol.eod.

Bānitos impunè occidi ad perſecutionem bānitorum deputatus ex cauſa ſtatuere poteſt, ibid.nu.203. fol.52.

Bannitum capiēs pro furto non poteſt nominare bānitum pro homicidio licet captus cōfiteretur homicidium, pro quo nō fuerat bannitus,ibid.nu.208. fol.eod.

Bānitum ignorāter occidēs nō cōſequitur præmiū,§.homicidium nu.209. fol.eod.

Bānitum occidēs fortuito, vel ad ſui defenſionem, ſiue vt officialis nō habebit præmium ſtatuti,§.homicidum nu.212. fol.53.

Bānitum occidēs, qui doloſè eius bannū procurauit nō gaudet beneficio ſtatuti, ibidē nume.213. fol.eod.

Bānitus nō poteſt impunè offendi ex diſpoſitione

ne ſtatuti poſt terminum bãni, ſi antea legitimè impeditus comparere nõ potuit, §. homicidium nu.214. fol.53

Bãnitum pro furto capiẽs, vel interficiẽs, an poſſit nominare bãnitum pro homicidio, ſtãte ſtatuto, quòd poſſit remittere bãnitũ pro minori delicto, ibi.nu.215. fol.eod.

Bãnitus habẽs nominationem tãtum, & expectãs decretum nõ poterit interim capi, licèt adhuc nõ ſit indultatus, ibidem nume. 216. fol.eod.

Bãnitus reponẽdus in priſtinam libertatem, quomodo relaxari debeat, §. homicidium, nume.eod. fol.13.

Bãnitus ex pluribus bãnis præſentãs, aut interficiẽs bãnitum ex vnico bãno, an ſit liberãdus ab omnibus bãnis, ſtãte ſtatuto, quòd debeat eximi de bãno, ibidem, nume. 217. fol.eod.

Bãnitum capitale delictum committẽtem, minori tamẽ pœna ex iuſta cauſa cõdemnatũ capiẽs, aut interficiẽs, debet ſine remiſſione partis gaudere præmio ſtatuti propoſito occidẽti, vel capiẽti bãnitum, ibidem, nu.218. fol. eod.

Bãnitũ occidẽtis præmium competit etiam interficiẽti extra territorium, §. homicidium, nu.219. fol.53.

Bãnitum interfeciſſe mẽtiẽs ad cõſequẽdum præmiũ ſtatuti, vltimo ſupplicio eſt plectẽdus, ibid.nu.220. fol.eod.

Bãniti an poſſint ſine peccato offendi ſtãte ſtatuto, quod ſine peccato offendãtur, ibid. nume.221. fol.eod.

Bãnitum capiẽs eumq́; in arbore ſuſpẽdẽs, an incidat in pœnam homicidij, vel vſurpatæ iuriſdictionis, §. homicidium, nume. 222. fol.53.

Bãnitum impunè offendẽs ex ſtatuto an poſſit ſæuiri in eius cadauer, ibidem, nu.223. fol.eod.

Bãnitum capiẽtis, vel occidẽtis præmium non competit capiẽti, vel occidẽti mulierem bãnitam, ibid.nu.226. fol.eod.

Bãnitum occidẽs mulier cõſequitur præmium ſtatuti, §. homicidium, nu. 227. fol.eod.

Bãnita mulier prægnãs an vi ſtatuti impunè occidi poſſit, ibid.nu.224. fol.eod.

Bãnita mulieri, cuius vir eſt bãnitus an liceat adulterari ibid. nu.225. fol.53.

Bannitum patrem an impunè occidat filius, ſtãte ſtatuto, quòd bãnitus poſſit impunè offendi, §. homicidium nu.228. fol.54.

Bannitum maritum non licèt vxori occidere ex dicto ſtatuto ibid. nu. 229. fol.eod.

Bannitus Ferrarienſis ex Parma, eoq́; legatus à ſuo Principe miſſus, non poteſt tamquam bannitus offendi, ibid. nu.230. fol.54.

Bannitus an impunè occidi poſſit ab eo, qui in tregua, vel pace iurauit eum non offendere ibid.nu.231. fol.eod.

Et quid in foro honoris, ibid.nu.232. fol.eod.

Et quid de iure Canonico §. homicidium, nume.232. fol.eod.

Bannitus poſt promiſſionem de non offendendo non liberatur à fideiuſſione præſtita, ibid. nu. 234. fol.eod.

Bannitus, ſi ſe defendendo homicidium committat, non frangit cautionem de non offendendo §. nu.235. fol.54.

Bannitum, qui ex ſtatuto impunè occiditur, an proditoriè occidere liceat, ibid. nume. 236. fol. eod.

Bannitus impune occiditur ad inſtantiam inimicorum, vel pro pecunia ſtante dicto ſtatuto, ibid.nu.237. fol.eod.

Bannitus gratiatus à Principe, nondum tamẽ cancellatus ex albo, an poſſit impunè occidi virtute dicti ſtatuti §. homicidium nu.238. fol.54.

Et quid de bannito minus legitimè cancellato, ibid. remiſſiuè nu.239. fol.eod.

Et quid de bannito non cancellato, qui pœnã ſoluit, vel gratiam obtinuit, ibid. remiſſiuè nu.eod. fol.eod.

Et quando præſumatur ſcientia gratiæ, ibid. remiſſiuè nu.eod. fol.eod.

Et de modo defendendi occidentem bãnitum gratiatum, non tamen cancellatum ex libro bannitorum, ibid. remiſſiuè nu.240. fol.54.

Bannitum petentem ſe deleri à banno occidẽs, an debeat puniri §. homicidium num. 241. fol.eod.

Bannitus iniuſtè cancellatus à banno, vel à nõ habẽte authoritatẽ impune occiditur, ibid. nu.242. fol.eod.

Et dicitur iniuſtè cancellatus, vbi non apparet de cauſa, ibi.nu.eod. fol.eod.

Bãnitus toleratus an impunè poſſit occidi, §. homicidium, nu. 243. fol.54.

Bãnitus, habẽs ſaluumcõductum, poteſt offendi extra locum delicti, ibid.num.244. fol.eod.

Bãnitus nõ cãcellatus ex albo, an poſſit impunè offendi, ſtãte reformatione, bãnitos omnes abſolutos eſſe, & de eorum banno cancellatos, ac reſtitutos, ibidem, remiſſ. num. 245. fol.eod.

Et quid ſi fuerit cancellatus ex vno libro, &

non

non ex altero,§.homicidium,remiſſ.nu.246 fol.54.

Et quid probare debeat Aduocatus bãniti cõtra homicidam,remiſs.ibid.nu.eod. fol.eod.

Bãnitus gratiatus de homicidio tacita alterius homicidij gratia impunè poteſt occidi,§.homicidium,nu.247. fol.54.

Bãnitus gratiatus ſub cõditione habẽda pacis, an ſi habita pace toleretur à Principe, poſſit impunè offendi, antequam cancelletur à bãno,ibid.nu.248. fol.eod.

Bãnitus ſi ſub cõditione alicuius ſeruitij debeat rebãniri,vel ſit liberatus à bãno,an deſinat eſſe bãnitum abſq; declaratione Iudicis ſuper ſeruitio præſtito,§.homicidium,nume.250. fol.55.

Bãnitus intra tempus aſſecurationis homicidium committẽs,impunè occiditur ex dicto ſtatuto,ibid.nu.251. fol.eod.

Bãnitus habẽs ſaluumcõductum, ſi ſit repertus in comitiua bãnitorum, iure occiditur,§.homicidium,nu.252. fol.55.

Bãnitum occidẽs, dicitur eſſe in culpa nõ inueſtigãdo,an eſſet ſublatum bãnum, ibid.nume.253. fol.eod.

Bãnitus,an poßit impunè occidi, ſi proteſtetur obtinuiſſe gratiam,ibid.nu.254. fol.55.

Bãnitus minus legitimè, vel nulliter. an poßit impunè offendi in ſtatu Eccleſiaſtico,ibidẽ, nu.255. f.eod.

Bãnitus per ſentẽtiam legis municipalis dumtaxat, an poßit impunè offendi virtute dicti ſtatuti,§.homicidium,nu.257. fol.55

Bãnitus clericus à Iudice laico ignorante illũ eſſe clericum,an poßit impunè occidi ſtante dicto ſtatuto,ibid.nu.258. fol.eod.

Et an dictus Clericus bãnitus, ſi alium bãnitum occidat, gaudeat præmio,ibid.nu. 259. fol.eod.

Bannitos an clerici impunè occidere poßint. ibid. fol.eod.

Bannitus an poßit impunè occidi ex dicto ſtatuto pẽdẽte appellatione à ſentẽtia banni, §.homicidium,nu.260. fol.55.

Et an pendente reſtitutione in integrum, vel alio remedio,ibid.nu.261. fol.eod.

Et an pendẽte termino ad appellandum,ibid. nu.262. fol.eod.

Et quid in confeſſo,& conuicto,§.homicidiũ, nu.263. fol.55.

Bannitus dum ad ſupplicium ducitur an poßit impunè occidi,ibi.nu.264. fol.eod.

Bannitum captum à Curia occidens, an committat crimen læſæ Maieſtatis, ibidem, remißiuè,num.265. fol.55.

Bannitus captus à priuato an poßit ab alio impunè occidi,§.homicidium,nu.266. fol.eod.

Et quis eorum debeat conſequi præmiũ, ibid. nu.eod. fol.56.

Bannitus an poßit impunè occidi, dum citatus iret ad Iudicem,ibid.nu.267. fol.eod.

Bannitus an poſsit occidi extra territoriũ ſtãte ſtatuto,quòd impunè occidi poſsit in Ciuitate, vel diſtrictu,§.homicidium,nu.268. fol. 56.

Et quid in ſtatu Eccleſiaſtico,ibidem,nu.269 fol.eod.

Et an occidenti competat præmium ſtatuti, ibid.nu. 270. fol.eod.

Bannitus impunè occiditur,vbi eſt confederatio in loco banni,& locus eſt præmio ſtatuti, §.homicidium. nu.271. fol.56.

Bannitus pro aſſaſsinio quando poſsit impunè occidi extra territorium bãni, vbi nõ viget ſtatutum offendẽdi bannitum impunè,ibid. nu.272. fol.eod.

Et quid ſi ſit Clericus,ibid.nu.273. fol.eod.

Bannitus propter læſæ Maieſtatis,aut rebellionis crimen,vel ſimile, extra banniẽtis territorium impunè occiditur, & competit occidenti præmium ſtatuti,§. homicidium, nume.274. fol.56.

Bannitũ occidẽs in Eccleſia nõ tenetur ſacrilegij,ibid.nu.275. fol.eod.

Bannitum interficiẽs poteſt incontinẽti illum impunè ſpoliare,& derobare,ibid. nu. 276. fol.eod.

Bannitum occidẽs extra territorium, vbi impunè occidi poterat, non debet puniri à Iudice originis,vel domicilij,§.homicidiũ.nume.277. fol.56.

Bannitum præſentantis præmium debetur cõſignanti caput,ibid.nu.278. fol.eod.

Bannitum occidenti ad defenſam non datur præmium ſtatuti,ibid.nu.279. fol.eod.

Et quid in occidente bannitũ ignorãter,ibid. nu.280. fol.eod.

Bannitum interficere exiſtimãs, ſed alium nõ bãnitum occidat,an teneatur aliqua pœna, §.homicidium,nu.271. fol.56

Bannitus,ſiue exulatus ab aliquo loco, ſi moritur pẽdẽte exilio,nõ poterit in dicto loco ſepeliri ſine licentia ſuperioris,quæſt.100.nume.3. fol.280.

Bannitum in libris centum,ſi ex ſtatuto impunè occiditur, an liceat interficere bannitũ in pluribus minoribus ſummis excedẽtibus inſimul cẽtũ libras,§.homicid.nu. 282.f.56

Ban-

INDEX

Bannitus an poſſit ſe defendere,ibid.nu. 283. fol.eod.

Bannitus,cuius bona fiſcus ademit,liberatur à creditoribus,q.78.nu.155. fol.239.

Et an fiſcus ſit neceſſarius ſucceſſor, ibidem, nu.eod. fol. eod.

Et fiſco repudiante quis ſuccedat,ibid. f.eod.

Et quid ſi fiſcus ſuccedat in quota bonorum, ibid. fol.eod.

Bãnitus,qui poteſt impunè offendi, poteſt etiã bonis priuari,eadem quaſt.nu.114.fol.237.

Bannito excluſo à ſucceſſione, an admittatur fiſcus,vel veniens ab inteſtato, ead. quaſt. nu.115. fol.eod.

Et an ius adeundi tranſeat in fiſcum,ibidem nu.116. fol.eod.

Bannitus nõ dicitur de cuius bãno diſputatur, q.82.nu.39. fol.245.

Bannitus nõ admittitur ad appellandum per Procuratorem in caſibus,in quibus bãnitus poterat appellare,q.93.nu.5. fol.266.

Bãnitus admiſſus ad appellãdum, debet aſſumere in ſe onus probãdi innocẽtiam, q.94. nu.7. fol.267.

Et ſi Iudex vellet aſſumere in ſe onus probãdi delictum,nõ poſſet,ibid.nu.7. fol.eod.

Banniti in Regno Neap. nõ habẽtur pro mortuis,niſi fuerint forindicati,quaſt.96.nu.2. fol.276.

Bãnitus punitur pœna bãni, nõ obſtãte, quòd in ſentẽtia ſit erratum in nomine appellatiuo,ead.quaſt.nu.3. fol.eod.

Error in nomine appellatiuo quando noceat,ibidem. fol.eod.

Et quid de errore cognominis,ibid. fol.276.

Bannitus in ſtatu Eccleſiaſtico captus infra annum,vel poſt,facta recognitione,ducitur ad ſupplicium, nõ obſtantibus quibuſcumq́ appellationibus, & nullitatum oppoſitionibus,ead.q.nu.4. fol.eod.

Quid autem executionem impediat, ibidem nu.5. fol.277.

Bannito eſt danda dilatio ad dicẽdum quicquid,& cauſam,quare non debeat exequi, q.96.nu.6. fol.eod.

Et quid in Regno Neapolitano, ibid. nume.7. fol.eod.

Et quid ſi terminus non fuerit petitus, ibidẽ nu.8. fol.277

Et quid in ſtatu Eccleſiaſt. ibid.nu.9. f.277

Bannitus ob cõtumaciam,nõ tamen ex ſtatuto habitus pro confeſſo, poterit, quandocumq́ capiatur, ſuam innocẽtiam probare ead.q. nu.12. fol.eod.

Bannitus an poſſit admitti elapſo termino ad probandum qualitates facti delicti,ex quibus apparet,illud ſibi licuiſſe,eadem quaſt. nu.12. fol.eod.

Bannitus ab vno loco ſtatus Eccleſiaſtici,intelligitur bannitus ab omnibus terris Romanæ Eccleſia,q.96.nu.16. fol.277.

Bannitus captus elapſo biẽnio nõ poteſt opponere nullitates,& inſtare,vt proceſſus exhibeatur ad oſtendẽdum de nullitate, ead.q. nu.57. fol.eod.

Bannitus,comparẽs infra annum ſpõtè, auditur in ſtatu Eccleſiaſtico,quaſt. 94.nu.40. fol.271.

Et quomodo id intelligatur, remiſsiuè ibidẽ, fol.eod.

Et an litteræ ad nouas defenſiones concedantur in Regno Neapolitano, eadem q. nu.41. fol. eod.

Bannitus ſi de facto fuerit admiſſus per Iudicem ad defenſiones,an proceſſus valeat,eãdem q.nu.42. fol.eod.

Et quid in ſtatu Eccleſiaſtico,ibid. fol.eod.

Bannito admiſſo ad defenſiones, an abſolutio ſubſecuta valeat,q.94.nu.65. fol.273.

Bãnitus in ſtatu Eccleſiaſtico an poſſit per Iudicem infra annum admitti ad nouas defenſiones,abſq́ alia licẽtia Principis ead.quaſt. nu.66. fol.eod.

Bãnitus,qui propter impedimẽtum non potuit comparere,reſtituitur,& admittitur ad probãdum impedimentum, ead. quaſt. 94. nume.69. fol.274.

Bannitus ad caput, & furcas quomodo ſit puniendus,q.99.nu.14. fol.280.

Bãnitus, cui ex diſpoſitione ſtatuti audientia denegatur, nõ poteſt agere ad pœnam pacis ruptæ,q.47.nu.69. fol.163

Bãnitus in ſtatu Eccleſiaſtico ſi comparuerit infra annum,an poſſit torqueri, quaſt.64. nu.34. fol.204.

Bãnitus,nõ tamẽ cõdemnatus, comparẽs poſt terminum ſibi aſſignatum, an torqueatur, ibid.nu.40. fol.eod.

Boſſij error ibid.nu.41. fol.eod.

Boſſ.lapſus,q.94.nu.65. fol.273

Bãnitus ab vno Iudice, an poſſit per aliũ torqueri,q.64.nu.44. fol.205

Et quid ſi vnus ſubſit alij, nu.eod. fol.eod.

Bãnitus ad pœnãm poteſt torqueri,etiam ſi ſtatutum permitteret bãnito purgationẽ coiecturæ,ibid.nu.45. fol.eod.

Bannitus,admiſſus ad nouas defenſiones, an poſſit per ſolam cõdemnationem torqueri,ſi de-

deperdita ſint informationes,ibid.num. 47. fol.eod.

Bannitus admiſſus ad nouas defenſiones, ſi docuerit de innocẽtia,an poßit torqueri,q.69. nu.51. fol.205.

Et quid ſi à Principe fuerit expreßim remiſſa contumacia,ibid.nu..52. fol.eod.

Et quid ſi probetur illum fuiſſe abſentẽ tempore delicti,ibid.nu.53. fol.206.

Bannitus quando fiat infamis,quæſt.71.nu.14 fol.223.

Bannitus ab vna Ciuitate an cenſeatur bãnitus à confœderata,ibid.nu. 17. fol.224

Bannitus ab vno loco cenſetur bannitus ab omnibus eiuſdem dominij,ibid.nu.19. fol.eo.

Et quid in ſtatu Eccleſiaſtico,ibidem,nu.20. fol.eod.

Bannitus ab vna Ciuitate intelligitur bannitus à Roma,ibid.nu.21. fol.eod.

Bannitus de Caſtello ſubiecto Ciuitati,intelligitur etiam bãnitus de Ciuitate,quæſt. 71.nume.25. fol.224.

Bãnitus à toto ſtatu Principis an intelligatur bãnitus à Ciuitatibus poſt bãnum alienatis, vel acquiſitis,ibid.nu.26. fol.eod.

Bannitus ad arbitrium Iudicis quamdiu duret bannum,ibid.nu.28. fol.eod.

Bannitus ex crimine infami ſi cancelletur ſimpliciter, intelligitur etiam reſtitutus ad famam,q.59.nu.2. fol.186

Limita, niſi eſſet cõuictus per aliud genus probationis,quam ex contumacia,ibidem,nu.3. fol.eod.

Item niſi fuiſſet cancellatus,quia ſoluiſſet pœnam,ibid.nu.4. fol.eod.

Bannitus an poßit citari,remißiuè,quæſt. 32. nu.17. fol.126.

Banniti in ſtatu Eccleſiaſtico ſunt priuati omni factione teſtamenti,q.71.nu.16. f.223.

Banniti ſuperiorum dicuntur bãniti in terris ſubditorum,quãuis habeãt merũ, & mixtũ imperium, ibid.nu.24. fol.224.

Banniti noſtri temporis an æquiparẽtur deportatis,ibid.nu.23. fol.eod.

Banniti capitaliter in ſtatu Eccleſiaſtico non poſſunt rebãniri per Gubernatores, & alios officiales,q.59.nu.35. fol.188

Etiam ſi eſſent banniti pro homicidio caſuali, ibid.nu.36. fol.eod.

Bannitus pro vno delicto,ſi de alio accenſetur, an poßit citari, remiſſ.q.16.nu.1. fol.94.

Bãniti in ſtatu Eccleſiaſtico non audiuntur,niſi ex liquidißimis probationibus innocẽtiã probent, quæſt.44.nu.15. fol.144.

Quid in ſtatu Mediolani,ead.quæſt.num.16. fol.eod.

Quid ſi Princeps reſcribat, quòd eis fiat iuſtitia condemnatione non obſtante,ead. quæſt. nu.17.

Bãnito admiſſo ad nouas defenſiones, accuſator poterit comprobare ſuam intentionem, ead. quæſt.44.nu.22. fol.eod.

Bãnito admiſſo ad nouas defenſiones, an fiſcus poſsit nouiter ſuam intẽtionem, ead.quæſt. nu.25. fol.145.

Sfort. Odd.conſ.in prædicta quæſt.nume.26. fol.eod.

Bannitus minor an reſtituatur,ead.quæſt.44. nu.50. fol.146.

Bannitus captus in ſtatu Eccleſiaſtico non poteſt per Iudicem ad nouas defenſiones admitti,ead.q.nu.51. fol.eod.

Bannitus comparens ante ſententiã, licet poſt terminum banni, audiri debet, nec tenetur probare errorem ſuæ cõfeſsiones,ead.quæſt. nu.73. fol.148.

Bãnitus detegẽs alios bãnitos,an poſsit per Iudicem rebãniri, quæſt. 29. num. 16.& 17. fol.119.

Bãniti, an gaudeãt immunitate Eccleſiæ, q̃ſt. 30.nu.28. fol.121.

Bãnitus ſi fiat oblatus, an gaudeat beneficio fori,quæſt.35.nu.22. fol.131.

Bannitus ab vna Ciuitate intelligitur bãnitus à Roma,q.38.nu.78. fol.139.

Bannum ſolum,an,& quando ſufficiat ad torturam,q.64.nu.32. fol.204

Et quid in Regno Neapolitano,ibidẽ, nu.33. fol.eod.

Bannum quomodo intelligatur,ibid.num.42. fol.205.

In bãno poſitus in ſtatu Eccleſiaſtico, ſi comparet poſt terminum bãni, & ante ſentẽtiã audiri debet, ſin minus habetur pro cõfeſſo, & poteſt cõdemnari abſq; alia citatione, ibid.nu.50. fol.eod.

Bannum ſuccedit loco adnotationis bonorum, q.44.nu.7. fol.143

Baptiſmus viuentis an præſumatur in dubio, §.aſſaſsinium,nu.15. fol.9

Baptiſmus vnico teſte probatur,ibid.num.17. fol.eod.

Baptiſmus quomodo probetur, ibid. remiſsiuè, nu.eod. fol.eod.

Baptizatus præſumitur, qui ex Chriſtianis natus parẽtibus,inter Chriſtianos fideliter eſt conuerſatus,ibi.nu.16. fol.eod.

Baractariæ accuſatio eſt popularis, quæſt.73. num.

num.21. fol.227

Baractarium tractans Iudex, & pecuniam accipiens, ſi poſtea eum pœniteat, an euitet pœnam, ead.q.nu.22. fol.eod.

Baractariam pro committendo pecunia accepta, cui applicetur, ead.q.nu.23. fol.eod.

Baractariam vnius officialis ſciens, alter officialis tenetur eam reuelare, ead. quæſt. nume.24. fol.eod.

Baractaria non dicitur recipere ſportulas palam, & bona fide, ead.q.nu. 26. fol. 227.

Baractaria in dubio an præſumatur, quando officialis, quid recepit, ead.quæſt. nume. 27. fol.eod.

Et quid ſi mãdat pecuniam dari alteri, ibid. nu.28. fol eod.

Baractaria quomodò probetur, quæſt. 73. nume.15. fol.226.

Et ſi Iudicem pœniteat, an teneatur de baractaria, nu.22. fol.227

Baractaria quomodo probetur in Regno Neap. q.ead.nu.18. fol.226

Baractans dicitur proditor, & quomodo puniatur, ead.q.nu.19. fol.eod.

Barba an ſit membrũ, q.69.nu.3.et 9.fol.221.

Barones non poſſunt inconſulto Principe gratiare bannitos, q.59.nu.17. fol.187

Etiam ſi bannum nõ recepiſſet perfectionem, ibid. fol.eod.

Etiam ſi de innocentia banniti conſtaret, ibidem. fol.eod.

Et in bannitione ex cauſa ciuili, ibid. f.eod.

Limita quando bannitus plur es bannitos apprahendiſſet, ibid.nu.28. fol.eod.

Barones licet habeant merum, & mixtum imperium, & omnimodam iuriſdictionem non poſſunt gratiare poſt ſententiam, q. 59. nume.20. fol.187.

Barones Regni Neap. gratiant vaſſallos ante ſententiam, & parte concordata, ibidẽ, nume.21. fol.eod,

Barones prædicti componunt poſt ſententiam, ſi ab ea fuerit appellatum, ibid.nu.23.f.eod.

Etiam, quòd cauſa eſſet introducta à Magna Curia Vicaria ſi habent primas, & ſecũdas cauſas, ibid.nu.24. fol.eod.

Barones prædicti non cognoſcunt de crimine hæreſis, leſæ Maieſtatis, et falſa moneta, q. 59.nu.25. fol.187.

Barones abutentes poteſtate in gratiando vaſſallos poſſunt priuilegijs priuari, ibidem, nume.28. fol.eod.

Barones non poſſunt remittere pœnã infamia, ibid.nu.31. fol.eod.

Nec concedere gratiam niſi ad pœnam eis applicandam, ibid.nu.32. fol.eod.

Barones quando poſſunt facere gratias; remiſſ, ibid.nu. 34. fol.eod.

Barones, & eorum officiales receptantes facinoroſos, poſsũt per Principem iuriſdictione priuari, q. 90. nu.61. fol.264

Baro non poteſt receptare ſuum vaſſallum bannitum à Principe, q.71.nu.22. fol.224.

Baro non debet eſſe berruarius ſui ſubditi, ibidem, nu.23. fol.eod.

Baro poteſt inquirere contra ſubditum extra territorium delinquentem licet non habeat priuilegium cognoſcendi de delicto commiſſo extra territorium, q.39.nu.13. f.140.

Barones vnius Caſtri ſi adminiſtrationem diuidant, & vnus delinquat an alter puniatur, q.38.nu.8. fol.136.

Baro habens iuriſdictionem ciuilẽ in vno territorio poteſt puniri à condomino habẽte criminalem, ibid.nu.10. fol.eod.

Baro habens iuriſdictionem in ſuos vaſſallos etiam alibi delinquentes non tenetur remittere, ibid.nu.69. fol.138.

Baronum vaſſalli in Regno Neap. an, & quando remittantur à Regijs Audientijs, ibidem, nu.91. fol.139.

Bart.in l.1.ff.de his quib.vt ind.decl.quæſt.24 nu.42. fol.109.

Item in l.maritus de, quæſt.24.nu.142.f.114

Bar.in l.ſi quis §.ſi mandauerit, ff. de acq. hæred.declar.q.89.nu.23. fol.260

Baſtardus quando poſsit inſtitui, §. adulteriũ, nu.16. fol.4.

Becchetti an gaudeãt priuilegio fori, quæſt.35 nu.23. fol.131.

Beneficium impetrãti per priuationẽ alicuius ex delicto non datur ſignatura quò ad priuationem, niſi ſe inſcribat ad pœnam talionis, q.81 nu.4. fol.241.

Et quid ſeruetur in practica, ibidem, num.5. fol.eod.

Beneficij titulum an ſufficiat allegare, q. 36. nu.14. fol.132.

Beneplacitum ſub nomine dignitatis, an expiret morte Principis, q.71.nu.32. fol.224.

Berruarium interficiens ab eo iniuria prouocatus non punitur morte, q.93.nu.14.f.265

Berruarius, qui in Ciuitate ſpoleti ſuffocauit captum, dum eum ducebat ad carceres, fuit per Auditorem condemnatus ad furcas, q. 56.nu.11. fol.178

Berruarij an accuſare poſsint, q.14.nume.33. fol.92.

Ber-

Berruarÿ cenſentur infames infamia facti, & ſunt vilißimi, q.24.nu.67. fol.110.
Et quando probent, ibid.num.68. & q.25.nu. 25. fol.110. & 115.
Berruarÿs an liceat vulnerare fugientem pro cauſa pecuniaria, q.29.nu.6. fol.119.
Berruarÿ capientes delinquentes debent habere præmia propoſita capienti malefactores, q.29.nu.21. fol.eod.
Bladum extrahẽs in itinere inuentus an pœnã incurrat, q.82.nu.90. fol.246
Blaſphemia materia, remiß. §. blaſphemia, nume. 1. fol.10.
Et de percutientibus, & deturpantibus imaginem Dei, Sanctorum, Pontificis, aut Principis, ibid. remiß. num.eod. fol.eod.
Blaſphemantem non accuſans puniendus eſt, §.1.nu.4. fol.1.
Blaſphemia eſt delictum publicum, §.1.num.4. fol.1.
Blaſphemia, quæ dicatur, §. blaſphemia, nu.2. fol.10.
Blaſphemia hæreticalis, quæ dicatur, ibid. nume.eod. fol.eod.
Et quibus pœnis puniatur, ibidem, remißiuè, nu.eod. fol.eod.
Blaſphemiæ ſpecies quot ſint, ibid.nu.eod. f.eod.
Blaſphemia quot modis dicãtur, ibid. remiß. nume.eod. fol.eod.
Blaſphemia an ſit, dicere, al diſpetto di Dio, Deũ tedeat, Deo diſplicoat, vel Dio pouerinazzo, §. blaſphemia, nu.4. fol.10
Blaſphemantem non deferens puniendus eſt, ibid.nu.5. fol.eod.
Blaſphemãs poteſt ſecreto denunciari ex cõſt. Iulÿ III. ibi.nu.6. fol.eod.
Blaſphemantes quibus pœnis afficiantur in ſtatu Eccleſiaſtico, remiß. ibi. nu.eod. fol.eod.
Blaſphemantium falſi denũciatores, & teſtes, quomodo ſint puniendi ex dicta cõſtit. Iulÿ III. §. blaſphem.nu.7. fol.10.
Blaſphematores ſeipſos accuſantes, euitant pœnas temporales ex eadem conſtit. Iulÿ III. ibid.nu.eod. fol.eod.
Blaſphemantium pœna, quæ ſit in Regno Neap. ibi.nu.8. fol.eod.
Et quæ in Regno Franciæ, ibi.nu.9. fol.eod.
Blaſphemantiũ pœna diuerſe, remiß. §. blaſphemia, nu.10. fol.10.
Blaſphemans pluries eodem tempore, an vnica pœna ſit puniendus; ſtante ſtatuto, vel Principis edicto, imponentibus varias pœnas pro diuerſis vicibus, ibid.nu. 12. fol.eod.
Blaſphemans Deum, & Sanctos eodẽ impetu, vnica pœna eſt puniendus, ibi.nu.13. fol. 11
Blaſphemanti poteſt imponi pœna à Tribunali Laico, & Eccleſiaſtico, ibi.nu.15. fol.eod.
Et quid in aliÿs delictis mixti fori, ibidẽ, nume.eod. fol.eod.
Blaſphemia ſpecialia, remiß. ibid.nu.16. f.eod.
Blaſphemans non poteſt gratiari à Principe, nec etiam de plenitudine poteſtatis, §. eodẽ, nu.56. fol.eod.
Blaſphemantes non admittũtur in Regno Neapolitano ad gratiam, vel compoſitionem, §. blaſphem.nu.eod. fol.11.
Blaſphemans nõ punitur in practica ab vtroq; Iudice, ibi.nu.17. fol.eod.
Blaſphemans incorrigibilis poteſt inquiri ab hæreticorum inquiſitoribus, ibi.nu.58. fol.eod.
Blaſphemans Iudæus quomodo excuſetur, & à quo Iudice ſit puniendus, §. blaſphemia, nume.59. fol.15.
Blaſphemãs in rixa, an teneatur pœna blaſphemiæ, q.60.nu.35. fol. 194.
Blaſphemia eſt mixti fori, §. blaſphemia, nu. 20 fol. 15.
Delicta mixti fori non habent præuentionẽ in Regno Neap. ibid.nu. 57. fol.eod.
Blaſphemãs per iracundiã an excuſetur, ibid. nu.21. fol.eod.
Et de exceptionibus blaſphemiæ, remiß. ibid. nu.22. fol.eod.
Et quando quis dicatur iuſto dolore motus ad iracundiam, remiſs. §. blaſphemia, num.eod. fol.11.
Blaſphemans, ſi ſtatim ſe corrigit, blaſphemiæ pœnam euitat, ibid. nu.23. fol.eod.
Blaſphemans, vel homicida an excuſetur à pœna temporali propter malam conſuetudinẽ, §. blaſphem.nu.24. fol.11.
Et conſuetudo an excuſet à pœnis, ibidem, nume.eod. fol.eod.
Blaſphemans quot modis à pœna blaſphemiæ ſe poſsit excuſare, remiſsiuè, §. blaſphemia, nume.25. fol.11.
Blaſphemans abſolutus à ſacerdote an dicatur habere pacem blaſphemiæ, quæſt.58. nu.36. fol.183.
Blaſphemus an gaudeat immunitate Eccleſiæ, q.30.nu.15. fol. 120
Boer. deciſ.26. & 263. declaratur, quæſt.51. nu.4. fol.169.
Bona ſodomitæ an publicentur, §. ſodomia, nume.18. fol.77.
Bona mobilia vſurariorum deſcribi, & ſequeſtrari poſſunt, §. vſura, nu.34. fol. 82.
Bonorum adnotatio ſeruatur in Regno Neapolitano.

litano,q.44.nu.8. fol.143.
Et quomodo fiat,remiſſ.ibid. fol.eod.
Bona non prohibita expreſſim alienari, ſed ex mente teſtatoris, volentis ea conſeruari in familia,non tranſeũt in fiſco,q.78.nu.41. fol.234.
Bona contumacium quomodo vendantur in dicto ſtatu,q.44.nu.11. fol.144.
Bonorum adnotatio propter contumaciam differt ab ea,quæ fit ob delictum,ead.q.nu.12. fol.eod.
Bona fideicommiſſi,ſi viuente hærede moriatur fideicommiſſarius,tranſeunt liberè in fiſcũ, q.78.nu.35. fol.233.
Bona aduentitia non publicantur, etiam,quòd inter patrem, & filium eſſet factum compromiſſum,& laudum,vt filius de illis poſſit liberè diſponere,q.78.nu.55. fol.234
Bona matris publicatis, an reſeruetur aliquid filijs,q.78.nu.131. fol.238
Bona confiſcata applicantur domino territorij, licèt confiſcatio præceſſerit conceſſionem Caſtri,ead.q.nu.137. fol.eod.
Bona clerici condemnati per Epiſcopum applicantur domino temporali,q.78.nume.138. fol.eod.
Bona alieni territorij veniunt quando confiſcãtur bona vbicunq; exiſtentia, licèt ibi non eſſent leges ſpeciales, virtute quarum poſſet fieri confiſcatio,ead.q.nu.141. fol.eod.
Bona confiſcata cui applicentur de conſuetudine,q.78.nu.143. fol.239
Bona confiſcata ſi à fiſco loci derelinquãtur, in quo ſita ſunt non applicantur fiſco condemnantis,ead.q.nu.145. fol.239.
Bona alibi ſita, quando comprehendantur in confiſcatione,ead.q.nu.147. fol.eod.
Bona, quæ non veniunt in confiſcatione, remanent, cum venientibus ab inteſtato, ead. q. nu.148. fol.eod.
Bona vxoris condemnatæ,quæ maritum interficere fecit,ſita extra territorium,cui applicentur,q.78.nu.149. fol.239
Bona extra territoriũ veniũt in cõfiſcatione, quãdo pœna imponitur p ſtatutũ, in caſu in quo erat ẽt ĩpoſita de iure cõi,ibi.n.150.f.eo.
Bona extra territoriũ,quãdo cõfiſcãtur,Princeps non põt concedere gratiã, quo ad bona alterius Principis,q.78.nu.132. fol.238.
Et quid in bonis applicatis Baroni,ibid.f.eod.
Bona citati ſub pœna confiſcationis cui applicẽtur,ead.q.nu.133. fol.eod.
Bonis confiſcatis banniti,cuius bona fiſcus ademit liberatur à creditoribus,q.78.nu.155. fol.139.
Bona fama excuſat,q.86.nu.5. fol.255.
Bona fides an præſumatur in acquirente rem furtiuam ab alio, quam à fure, §. furtum, nu.130. fol.37.
Bononia propter rebellionem ſubuerſa ex gratia fuit reædificata,q.16.nu.24. fol.95
Boſſ.à Sim.de Prat.reprehenſus, q.49.nu.56. fol.167.
Brachium ſeculare quando cõcedatur, remiſſ. q.37.nu.14. fol.135.
Brachium Eccleſiaſticum quando concedatur, remiſſ.ead.q.nu.15. fol.eod.
Brixia quoq; ob rebellionem condemnata fuit remiſſa pœna,q.16.nu.25. fol 95.
Bullas detrũcans,de litteris papalibus,vel alijs incidit in falſum,§.falſum,nu.178. fol.22.

C

CAdauer occidẽtis ſeipſum an debeat ſuſpendi,q.51.nu.43. fol.171
Et quando in mortuos ſæuire liceat, ibid.nu.42. fol.170
Cadauer ſuſpenſi,an,& quando poſſit tradi ad anotomiam,q.100.nu.4. fol.280
Cadauere reperto in territorio, & proceſſu exiſtente,quod fuerit quis occiſus alibi,quæ Vniuerſitas teneatur,q.82.nu.4. fol.243.
Cadaueris pinguedo an poſſit à Medicis retineri in foro conſcientiæ,q.100.nu.5. fol.280.
Cadaueris recognitio, quomodo ſit facienda,q.52.nu.1. fol.171
Calliditas quid ſit,q.84,nu.6. fol.251.
Calũnia præſumpta quomodo excuſetur.q.62. nu.28. fol.200.
Calumniator an puniatur aliter, quam in expenſis,q.62.nu.31. fol.200.
Calumniator quomodo puniatur, q.82.num.7. fol.199.
Calumniator poteſt inquiri ex officio, ibidem, nu.18. fol.199.
Calumniator vltra damnum tenetur ad pœnã, ibid nu.19. fol.eod.
Calumniatorem non puniens ad quid teneatur in Regno Neap.q.62.nu.21. fol.199.
Calumniator an puniatur, licet de calumnia non ſit conuictus,ibid.nu.34. fol.200.
Calumniari quãdo quis dicatur in Regno Neapolitano,ibid.nu.27. fol.200.
Calumniari quis præſumatur,ibidem,num.20 fol.199.
Campanario non pulſante campanam hora ſolita quid ſit agendum.quæſt.82. nume.73. fol.246.

Cancellarius falſificans ſaluumconductũ Principis, quomodo puniatur, remiſſ. §. falſum, nu. 177. fol. 22.

Cancellatio facta à non habente authoritatem non valet, §. homicidium, nu. 249. f. 55.

Canon ſi quis ſuadente, declarationes, limitationes, & ampliationes, remiſs. q. 77. nu. 2. fol. 229.

Et quot requirantur, vt habeat locum, ibidẽ, nu. 10. fol. eod.

Et an procedat in clerico coniugato, ibidem, nu. 11. fol. eod.

Et an in clerico hæretico, ibid. nu. 12. fol. eod.

Et quid in pcutiẽte in ludo, ibid. nu. 13. f. eod.

Et quid in muliere, q. 77. nu. 14. fol. 229.

Et quid ſi clericus non incedat in habitu clericali, ibid. nu. 15. fol. eod.

Et quid in offendente cadauer clerici, ibidem, nu. 16. fol. eod.

Capiens temerè innocẽtem ad quid teneatur, q. 28. nu. 3. fol. 118.

Capiens aliquem, & vulnerans, an teneatur de vulnere, & priuato carcere, quæſt. 68. nume. 98. fol. 219.

Et quid in detinente mulierem cauſa libidinis, q. 68. nu. 99. fol. 220.

Capiens hominem in vno loco, & in alio derobans, in vtroq; punitur, quæſt. 38. nu. 24. fol. 137.

Capitalis inimicitia in verbo inimicus.

Capitanei, conuertentes in eorum vſum pecunias dandas militibus, tenentur de reſiduis, q. 68. nu. 80. fol. 219.

Capitaneus belli poteſt concedere ſaluum conductum bannito, & hoſti, quæſt. 32. num. 39. fol. 126.

Capit. 1. de priuileg. in 6. declaratur, q. 38. nume. 6. fol. 136.

Captura delinquentis poteſt fieri à quolibet Iudice, quando adeſt ſuſpitio fugæ, q. 28. nu. 2. fol. 118.

Et quid ſi non adſit periculum fugæ, q. 28. nu. 1. fol. 118.

Captura in criminalibus eſt permiſſa, licèt pœna ſit pecuniaria, ibid. nu 10. fol. eod.

Captura an ſit concedẽda in criminalibus, ſtatur arbitrio Iudicis, ibid. nu. 11. fol. eod.

Et quid ſeruetur in Vrbe, nu. 12. fol. eod.

Et quid ſi non conſtet de delicto, q. 28. nu. 16. fol. 118.

Et quid ſeruetur in Regno Neap. ibid. fol. eod.

Captura ante contumaciam eſt arbitraria, poſtea neceſſaria, ibid nu. 13. fol. eod.

Captura delinquentis in flagranti, poteſt à quolibet fieri, ibid. nu. 28. fol. 118

Captus per mantellum in hoſtio Eccleſiæ, & offenſus extra, non dicitur percuſſus in Eccleſia, q. 38. nu. 53. fol. 138.

Captus abſq; indiciis an debeat excarcerari, ſi ſuperuenerint indicia, q. 28. nu. 8. fol 118.

Captus nulliter relaxari non debet, ſi de nouo eſſet captura concedenda, q 28. nu. 9. f. eod.

Captus an quis præſumatur intra fines Eccleſiæ, vel extra, ſi de hoc ſit controuerſia inter captum, & familiam capientem, q. 30. nume. 24. fol. 121.

Carcer quotuplex, q. 46. nu. 2. fol. 153.

Carcerum effractores, & auxiliatores, quomodo puniantur in ſtatu Eccleſiaſtico, q. 68. nume. 26. fol. 216.

Carcerum cuſtodes quomodo puniantur in Regno Neapolitano, ſi carcerati aufugiant, ibidem, nu. 19. fol. eod.

Et an teneantur cuſtos, ſi eius ſocius aufugerit cum carcerato, q. 68. nu. 20. fol. eod.

Et quid ſi cuſtodem elegerit, qui reputabatur ſufficiens, & poſtea mores mutauit, ibidem, nu. 21. fol. eod.

Et quid ſi carceratum liberaſſet habentem reſcriptum Principis, quòd liberaretur cedendo bonis ante decretum iudicis de eum admittendo ad ceſſionem, ibid. nu. 22. fol. eod.

Et an teneatur de fuga carcerati, qui dedit fideiuſſorem de non diſcedendo, q. 68. nu. 23. fol. 217.

Et quid ſi pretio, vel gratia fregerit carceres, ibid. nu 24. fol. eod.

Et quid ſi nobilem minus arctè detinuit, & ille aufugit, ibid. nu. 25. fol. eod.

Et quid ſi fugiens erat iniuſtè carceratus, q. 68. nu. 26. fol. eod.

Et an poſſit carceratos dimittere cauſa voti implendi, ibid. nu. 27. fol. eod.

Carcere priuato vtendi ius quis habeat; & an poſſit cedi, q. 68. nu. 85. fol. 219.

Carcerare an liceat vxorem furem, & adulteram, ibid. nu. 86. fol. eod.

Carcer priuatus committitur retinẽdo aliquẽ ſub cuſtodia fideiuſſorũ, ibid. nu. 87. fol. eod.

Carcer priuatus committit per omnẽ incluſionem, & detentionem, ibid. nu. 90. fol. eod.

Carcerans aliquem in loco, vnde facilè poterat fugere, non cõmittitur priuatum carcerem, ibid. nu. 92. fol. eod.

Carcer priuatus quando committatur, q. 68. nu. 93. fol. 219.

Et an per detentionem alicuius in via, ibidẽ, nu. 44. fol. eod.

Es

Et quid ſi detineatur bannitus,ibid.num.26. fol.eod.

Carcer priuatus committitur, quando à principio captura eſt illicita,quaſt.64.num. 94. fol..219.

Et incidens in tale delictum,committit crimẽ leſa Maieſtatis,q.64.nu.eod. fol.eod.

Carcer priuatus quando committatur in Regno Neap.ead.q.68.nu.100. fol.220

Carcerem priuatum committens tenetur ad reſtitutionem damnorum,ibidem, num.103 fol.eod.

Carceris priuati pœna,ibid.nu.105. fol.eod.

Carceris tempus quando computetur in tẽpus exilij,q.71.nu.6. fol.223

Carcer quando detur ad pœnam de iure ciuili, q.70.nu.6. fol.222.

Et an imponi poßit per iudices laicos,& ſit in vſu,remiß.ibid.nu.7.

Et ſi imponatur an ſententia, valeat,q. 70. nu.8. fol.eod.

Et quid ſi Iudex habeat arbitrium imponẽdi omnem pœnam,ibid.nu.9. fol.eod.

Carceris perpetui loco ſucceßit condemnatio ad triremes,q.70.nu.10. fol.222.

Iudex Eccleſiaſticus non poteſt dictam pœnam laico imponere, etiam ob delictum Eccleſiaſticum,ibid.nu.12. fol.eod.

Carcerum viſitatio quomodo fiat in RegnoNeapolitano,q.46.nu.13. fol.153.

Carceris effractores etiam dicuntur, qui iuſſi ad eum ſe conferre neglexerint,q.21. nume.91. fol.102.

Carceris effractores, quibus pœnis puniantur, remiß.q.21.nu.92. fol.eod.

Et an habeantur pro confeßis,remiß.ibidem, nu.93. fol.eod.

Carceratio iuſta quot requirat,q.46. nume.1. fol.153.

Carceratio quando excuſet à cõparendo,q.34 nu.35. fol.129.

Et quid ſi detineatur ſub fideiußione per Ciuitatem,ibid.nu.36. fol.eod.

Carceratus ſi velit intereſſe examini teſtium infirmorum,quid agendum,quaſt.45.nu.50 fol.151.

Carceratum alloquens,quando incurrat pœnã impoſitam alloquenti carceratum, ead.q.46 nu.4. fol.153.

Carceratus iniuſtè an poſt decem dies poſsit appellare,eadem quaſt.46.nu.5. fol.eod.

Carceratus appellans à carceratione, pendente appellatione non excarceratur,ead.q.46. nu.6. fol.eod.

Carceratorum viſitatio quomodo ſit faciẽda, ead.q 46.nu.8. fol.eod.

Carcerati infirmi ſunt habilitandi fideiuſſoribus,ead.q.46. nu.9. fol.eod.

Et quid ſi eos non inueniant,ibidem,num.10 fol.153.

Et quid ſi is non reperiatur ad cuius inſtantiam quis fuit carceratus,ibidem, num.11. fol.eod.

Carcerato pauperi in Regno Neapolitano, adminiſtrantur alimenta per Curiam, ibidẽ, nu.14. fol.eod.

Et quid de iure communi,ead.q.46.num.15. fol.eod.

Carceratus mortuus repertus, an praſumatur mortuus culpa cuſtodis,quaſt.ead.nume.17. fol.154.

Carcerati quando ſint relaxandi fideiuſſoribus,ead.q.nu.19. fol.154.

Carcerati contractus quando valeat,ead.q.nume.20. fol.eod.

Carceratus ob pœnam pecuniariam an ſit cum fideiuſſoribus relaxandus,ead.q.nume.41. fol.eod.

Quid ſeruetur in Regno Neapolitano, ibidẽ, nu.22. fol.eod.

Et quando non ſit relaxandus etiam in pœna pecuniaria,remiſs.eadem quaſt. 46. nu.23. fol.154.

Carceratus magna aſtimationis relaxatur, etiam in cauſa corporali,eadẽ q.46. nu.24. fol.eod.

Carceratus pro pœna pecuniaria non debet relaxari,ſi ipſe à principio carcerari maluit, ead.q.46.nu.27. fol.eod.

Carceratus pro pœna pecuniaria non debet relaxari ſi ſit indiciatus ad torturam, ead.q. 46.nu.28. fol.eod.

Carceratus ſponte confeſſus non relaxatur,q. 46.nu.30. fol.154.

Item ſi ſit ſolitus aufugere,ibidem, nume.31. fol.eod.

Item ſi de ſocijs ſit interrogandus,ibid. nu.32 fol.eod.

Item ſi ſit captus in fragranti,ibidem,nu.33. fol.eod.

Et quid ſi ſit condemnatus in pœnam corporalem ob defectum pecuniaria, ead.q. 46.nume.34. fol.154.

Et quomodo hoc caſu ſit concipienda fideiuſſio,ibid. fol.eod.

Carcerati in die Natalis,ſeu Paſchatis poſſunt relaxari etiam non publicato proceſſu, ead. q.46.nu.38. fol.eod.

INDEX

Carceratus relaxatur ſub cautione etiam pẽdente proceſſu,ſi de innocentia conſtat,ead. q.46.nu. 39. fol.154.

Quid autem in Regno Neapolitano, ibidem, fol.eod.

Carceratus,ſi tempore ſententia reperiatur relaxatus, & pars appellat non reducitur ad carceres,nec è contra,quaſt. 46. nume.40. fol. 155.

Carceratus an ſit fideiuſſoribus relaxandus remittitur Iudicis arbitrio quaſt. 46. nu. 41. fol.eod.

Et quales debeant eſſe fideiuſſores.ibidẽ, nume. 42. fol.eod.

Carceratus non poteſt ponere alium in eius locum,vt excarceretur,ibid.nu.43. fol.eod.

Carceratus relaxatus fideiuſſoribus non idoneis poteſt iterum capi, vt idoneos praſtet, q.46.nu.44. fol.155.

Et an primi ſint liberati, ibid.nu.45. fol.eod.

Et quid ſi poſtea efficiãtur non ſoluẽdo, ibid. num.46. fol.eod.

Carcerati an poßint adinuicem pro ſe fideiubere,q.46.nu.47. fol.eod.

Carceratus an poßit amoueri à carceribus Baronis pendente appellatione ad Iudices ſuperiores,q.94.nu.50. fol.271.

Carceratus quomodo probet non poſſe reperire fideiuſſores,q.46.nu.50. fol.eod.

Carceratus reus abſq; praſtatione fideiußionis, an poßit à fideiuſſore offerri, vt amplius nõ teneatur,q.46.nu.72. fol.156

Carceratus coiens cum ancilla,vel vxore custodis carceris,arbitrio Iudicis punitur, §.fornicatio,nu.24. fol.27

Carceratas mulieres carnaliter cognoſcentes, qua pœna puniantur,remißiuè,ibidem, nume.25. fol.27.

Carcerati ab aliquo iudice non ſunt idonei teſtes contra illum, q.73.nu.16. fol.226

Carceratus,qui poteſt condemnari ad opus publicum,poteſt condemnari ad officium carnificis,q.99.nu.5. fol.279.

Carceratus non eſt idoneus teſtis contra Iudicem,qui eum carcerauit,q.24.nu.21.f.109

Carcerati,quando, & quomodo propter infirmitatem relaxentur,q.34.nu.23. fol.129.

Carceratus in ipſa carceris effractione captus aquè, ac ſi aufugiſſet condẽnandus eſt,q.21 nu.86. fol.102

Et quid in auxiliante, aut inſtigante ad fractionem carceris,remißiuè,ibidem,num.87 fol.eod.

Carcerato indebitè opem ferens ad fugiendum punitur licèt principalis nõ teneatur,q.21. nu.97. fol.103.

Carceratus indebitè non peccat fugiendo, ibidem,nu.100. fol.eod.

Cardinalem offendens, quomodo puniatur, q. 77.nu.25. fol.229.

Et quid de offendente Epiſcopum, & alios inferioris ordinis. q.77.nu.26. fol.229.

Et quid de turbante diuina officia ibid. nume.27. fol.eod.

Et quid de offendente Legatos ſedis Apoſtolica,ibid.nu.28. fol.230.

Caro, & corium non deducuntur in emẽdatione bonis quaſt.82.nu.12. fol.243.

Caſtigans immoderatè quomodo puniatur, remißiuè quaſt.56.nu.1. fol.178.

Caſtigans immoderatè tenetur pro exceſſu, ibid.nu.8. fol.eod.

Caſtigatio immoderata, an praſumatur doloſa ibid.nu.7. fol.eod.

Caſtrans ſeipſum quomodo puniatur, remiß. quaſt.68.nu.17. fol.216.

Et quid in medico caſtrante propter valetudinem ibid. nu.18. fol.eod.

Et quid ſi eius culpa caſtratus moriatur, & fuit proteſtatus eum recipere pro homine mortuo ibid. fol.eod.

Caſtrenſe peculium an publicetur,& an profecticium,q.78.nu.57. fol.235.

Caualeriatus officium, & ſimilia, an veniant in confiſcatione,q.78.nu. 21. fol.233.

Cauendum à Catalanis, quaſt.32.nume.26. fol.126.

Cauere nolentes ſunt carcerandi,q.47.nu.22. fol. 160.

Cauſa coherentes delicto, & extrinſeca, qua dicantur,q.85.nu.31. fol.254

Cauſa criminales in Regno pradicto in longum nimium protrahuntur,& male tractantur, q.94.nu.9. fol.267.

Cauſa criminales,vel ciuiles,qua dicantur, q. 1.nu.1. fol.83.

Et quid ſi contra ſtatutum, quis in forenſem alienauit, remiß.ibid.nu.2. fol.eod.

Et an cauſa poſſeſsionis turbata ſit criminalis,vel ciuilis,aut mixta,remißiuè, ibidem, nu.3. fol.eod.

Cauſa criminales qua dicãtur in Regno Neap. ibid.nu.4. fol.eod.

Cauſa criminalis dicitur quando pœna delicti applicatur fiſco,quaſtione 1.numero nono, fol.84.

Et quid ſi pœna conuentionalis applicaretur fiſco ibid.nu.10. fol.eod.

Et quid

INDEX

Et quid ſi pars pœna applicaretur accuſatori, ibid. nu. 11. fol. eod.

Et quid de cauſa pacis rupta, remiſſ. ibidem, nu. 12. fol. eod.

Cauſa ciuilis an ſuſpendatur ob criminalem, q. 1. nu. 14. fol. 85.

Et an exceptio falſitatis impediat ſententia executionem, remiſſ. ibid. nu. 15. fol. eod.

Et an conuentus criminaliter poſſit cõtra accuſatorem ciuiliter agere, ibid. nu. 16. f. eod.

Et an abſoluto iudicio ciuili, vel criminali, poſſit agi alia via, ibid. nu. 17. fol. eod.

Cauſa ſi duobus cõmittatur quis cognoſcat, q. 45. nu. 1. fol. 149.

Cauſa quare locus non ſit tutus, exprimi debet, q. 34. nu. 29. fol. 129.

Cauſa excuſationis ceſſante ceſſat excuſatio, ibid. nu. 33. fol. eod.

Cauſa iniuſta quando excuſet, q. 60. num. 78. fol. 196.

Et a pœna pecuniaria ratione læſa culpæ, ibidem, nu. 79. fol. eod.

Cauſa quomodo ſit probanda, ibid. nume. 81. fol. 196.

Cauſa etiam leuis excuſat in delictis etiã maioribus, q. 60. nu. 82. f. 196

A falſo, ibidem. fol. eod.

A crimine læſæ Maieſtatis, ibidem. fol. eod.

A conuenticula, ibidem. fol. eod.

A contumacia, ibidem. fol. eod.

A periurio, ibidem. fol. eod.

Et quid ſi actus iure naturali ſit prohibitus, ibid. nu. 83. fol. eod.

Cauſa an excuſet à pœna etiam conuentionali, q. 60. nu. 85. fol. 196.

Cauſa noua in dubio præſumitur, q. 47. nu. 50. fol. 161.

Et quid ſi fuerit promiſſum non offendere, quomodocumq́, & ex quacumq́ cauſa, tàm cognita, quàm incognita, ididem, nume. 51. fol. 161.

Cauſa noua quomodo cognoſcatur, ibi. nu. 52. fol. eod.

Cauſa noua auctor non poteſt nouam cauſam allegare, ibid nu. 53. fol. eod.

Cauſa criminales an reſtituantur perempta inſtantia, q. 51. nu. 22. fol. 169.

Cauſas quadraginta duas repellendi teſtes, remiſſ. q. 24. nu. 112. fol. 112.

Cautela vt pax, & concordia non præiudicet, q. 21. nu. 148. fol. 105.

Cautio de non offendendo an duret extra territorium, q. 47. nu. 5. fol. 159

Et an comprahendat conſanguineos alienigenas, ibid. nu. 6. fol. eod.

Et an bannitum nominatũ in tregua, ibidem, nume. 7. fol. eod.

Et quid ſi adſit iuramentum, ibidem, num. 8. fol. eod.

Et quando intelligatur rupta, remiſſ. q. 47. nu. 9. fol. 159.

Et ad dictam cautionem petẽdam requiritur ſpeciale mandatum, ibid. nu. 10. fol. eod.

Cautio prædicta an ſit præſtanda pro familia, & adherentibus, ibid. nu. 11. fol. eod.

Et an à Marito vxori, ibid. fol. eod.

Cautionem prædictam petens iuſtam cauſam timoris probare debet, ibid. nu. 14. fol. eod.

Et quæ ſit iuſta cauſa remittitur arbitrio Iudicis, ibid. nu. 15. fol. eod.

Et quid ſeruetur in ſtatu Eccleſiaſtico, q. 47. nu. 16. fol. 159.

Cautio prædicta ſi contineat diem, an currat de momento ad momentum, ibid. nu. 18. f. eo.

Et Momentum quot modis ſumatur, remiſſ. ibid. nu. 19. fol. eod.

Cautionem prædictam præſtans ſub proteſtatione, quòd non valeat niſi ſimilis per partẽ fuerit præſtita, ſi interim offendat an excuſetur, ibid. nu. 20. fol. eod.

Et proteſtatio prædicta an ſit admittenda, q. 47. nu. 21. fol. 159.

Cautio prædicta quamdiu durat, nu. 30. ibid. fol. 160.

Quando dicatur rupta, ibid. nu. 31. fol. eod.

Et quid de pace ibidem, nu. 32. fol. eod.

Cautio facta per totum menſem Maij, & vltra ad beneplacitum iudicis non extendetur vltra dictum menſem non facta declaratione beneplaciti, q. 47. nu. 39. fol. 161

Cautio prædicta an rumpatur pro exoneratione archibuſij, ibid. nu. 44. fol. 161.

Et an per inſultum, q. 47. nu. 45. fol. eod.

Cautionẽ prædictam frangens tenetur ad pœnam conuentionalẽ, & etiã corporalẽ iuxta qualitatem delicti, q. 47. nu. 43. fol. 161.

Cautione ab vtraq́ parte rupta quomodo pœna exigatur, ibid. nu. 47. fol. eod.

Cautiones de non offendendo præſtita in vno territorio, ſi in alio contraueniatur, an dicantur rupta, q. 47. nu 68. fol. 163

Cautio iuratoria quando admittatur, q. 46. nu. 49. fol. 155.

Cedens bonis, ſi eſt ſuſpectus de occupatione bonorum, poterit torqueri, q. 64. nu. 10. f. 202.

Chriſti imaginẽ proijciens, quomodo puniatur, §. blaſphemia, nu. 31. fol. 10.

Chriſtianis cẽtum, & quinquaginta vno caſibus

bus dicitur hæreticus, remiſs. §. hæreſis, nume. 4. fol. 38.

Citatio nulla non validatur, ſi procurator compareat, & dicat de nullitate actorum, q. 31. nu. 1. fol. 122

Citatio nulla validatur, ſi procurator ſimpliciter compareat, & proceſſum cõtinuet, ibid. nu. 2. fol. eod.

Citatio an ſit neceſſaria, quando cauſa iudicis arbitrio remittitur, remiſſiuè, ibid. num. 4. fol. eod.

Citatio non poteſt tolli per ſtatutum, q. 31. nume. 8. fol. 122.

Citatio prima eſt de iure naturali, alia vero de iure poſitiuo, ibid. nu. 9. fol. eod.

Citatio poſt concluſum in cauſa eſt de iure poſitiuo, ibid. fol. eod.

Citatio non requiritur contra retinentes violenter terras Eccleſiæ, vel Imperij, q. 31. nume. 10. fol. 122.

Citatio facta generali pro intereſſe fiſci, non tenet, ibid. nu. 12. fol. eod.

Citationis forma in Regno Neap. remiſs. ibid. nu. 53. fol. eod.

Citatio an valeat ſub pœna confiſcationis bonorum, q. 31. nu. 28. fol. 123.

Citatio ad reſpondendum cuidam inquiſitioni contra eum formata, valida eſt, ibidem, nu. 35. fol. 123.

Citatio ad domum ſufficit in Regno Neap. ibidem, nu. 45. fol. eod.

Citatio ad domum ſufficit in ſtatu Eccleſiaſtico, q. 31. nu. 46. fol. 123.

Citationes Romæ, quomodo fiant, remiſs. ibidẽ, nu. 47. fol. eod.

Citatio ad domum quomodo fiat in Regno Neapolitano, ſi nullus in ea habitet, remiſs. ibid. nu. 48. fol. eod.

Citatio facta ad apothecam an valeat, remiſs. q. 31. nu. 49. fol. 123.

Citatio per edictũ an valeat, & quomodo fiat, remiſs. ibid. nu. 50. fol. eod.

Citatio ſine termini præfixione an liget, ibidẽ, nu. 67. fol. 124.

Citatio in ciuilibus ſub pœna confiſcationis nõ valet. q. 78. nu. 20. fol. 233.

Citatio partis an requiratur in inferenda tortura teſti inhabili, q. 25. nu. 50. fol. 115.

Citatio ſub pœna confeſsi, & conuicti valet, & ſeruatur in Tribunali Auditoris Cameræ, q. 44. nu. 14. fol. 144

Citatio ad locum notoriè, non tutum eſt ipſo iure nulla, q. 34. nu. 27. fol. 129.

Citatio minus legitima in cauſa ſtatuti non vitiat ſententiam, q. 44. nu. 79. fol. 148

Citatio minus legitima non vitiat actum, in quo non requirebatur, ead. q. nume. 80. fol. eod.

Citatio procuratoris non ſufficit ſi non conſtet in actis de mandato, quæſt. 45. nume. 51. fol. 151.

Citatio an requiratur in capiendo informationem quando mãdatur iudici, vt ſe inſtruat, q. 45. nu. 37. fol. 151.

Citationis relatio nõ poteſt fieri die feriato, q. 31. nu. 61. fol. 124.

Citationis relatio an debeat conſtare Iudici ex actis, antequam pronunciet, q. 31. num. 62. fol. 124.

Citati perſonaliter non poſſunt allegare abſentiã, q. 34. nu. 13. fol. 128.

Citatus quibus modis excuſetur ne teneatur comparere, remiſs. ibid. nu. 38. fol. 129.

Citatus comparens antequam ad pœnam contumaciæ ſit condemnatus non debet vlterius cõdemnari, licet comparuerit poſt terminũ, q. 44. nu. 82. fol. 148.

Citatus à Regia Audientia in Regno Neapolitano etiã, quòd notoriè conſtat eſſe ſub Barone perſonaliter cõparere tenetur ipſius priuilegium, & fori declinatoriã allegaturus, q. 38 nu. 92. fol. 140.

Citatus à duobus Iudicibus non poteſt coram ſecundo allegare pendentiam coram primo, in quo eſt contumax, q. 38. nu. 93. fol. eod.

Ciuiliter poteſt agi pro delicto etiam poſt viginti annos, q. 11. nu. 11. fol. 169.

Ciuitas occidens duos Epiſcopos non poteſt amplius ipſum habere, q. 77. nu. 29. fol. 230.

Clam quid fieri quando dicatur, q. 60. nu. 74. fol. 195. & q. 78. nu. 96. fol. 236.

Et quid ſi dicatur Notario, vt nihil propalet, ibid. nu. 97. fol. eod.

Clam, & palam relinqui quando dicatur, q. 79. nu. 2. fol. 240.

Clauſula ſuper quibus omnibus non operatur, vt ſi fiat pceſſus ſuper vulneribus, & mors ſequatur poſsit pceſſatus de morte puniri, q. 31. nu. 44. fol. eod.

Clauſulæ, vt petitur ex certa ſcientia, motu proprio non obſtante quando tollant ſubreptionem, & quid operetur, quæſt. 59. nu. 81. fol. 190.

Et quid ſi in gratia non dicitur ad poſtulationem, ſed poſtulatio gratiam præcedat, ibidem. fol. eod.

Clericalis habitus, & tonſura coram quo Iudice ſit probanda, q. 36. nu. 24. fol. 133.

Cle-

INDEX

Clericatus quomodo probetur, q. 36. nu. 13. 20. 22. & 29. fol. 132.
Et an per teſtes ſingulares, ibi. nu. 23. f. 133.
Clericatus exceptio quomodo cognoſcatur in Regn. Neap. q. 36. nu. 19. fol. eod.
Clericatus non probatur ex ſola poſſeßione habitus, & clericalis tõſura, ibid. nu. 30. f. 133
Clericatus aſſumptus poſt delictum an eximat à iuriſdictione laicali, q. 36. nu. 41. fol. 134
Et quid ſi poſt condemnationem, ibid. nu. 42. fol. eod.
Clericatus quando dicatur aſſumptus in fraudem, ibid. nu. 48. fol. eod.
Clericus an poßit puniri de aſſaßinio à Iudice laico, §. aſſaßinium, nu. 25. fol. 10.
Clericus falſum teſtimonium dicens, qua pœna puniatur, remiſs. §. falſum, nu. 65. fol. 18
Clerici falſificantes litteras Apoſtolicas, vel iudicum quibus pœnis puniantur, remiſs. ibid. nu. 188. fol. 22.
Clericus alienas litteras aperiens, deponendus eſt, ibid. nu. 208. fol. 23.
Clerici concubinarij, vel fornicarij, quibus pœnis feriantur, remiſs. §. fornicatio, nume. 6. fol. 28.
Et quomodo puniantur, remiſs, ibid. num. 11. fol. 28.
Clericus, vel Monachus inſultatus, an debeat fugere, §. homicidium, nu. 92. fol. 46.
Et quid in foro conſciẽtia, ibid. nu. 93. f. eod.
Clericus bannitus à Iudice laico ignorante illũ eſſe clericum an poſsit impunè occidi, §. homicidium, nu. 258. fol. 55.
Et an dictus Clericus bannitus occidens aliũ bannitum gaudeat pramio, ibid. fol. eod.
Clericus, vel Epiſcopus Monialẽ carnaliter cognoſcẽs deponitur, §. fornicatio, nu. 18. f. 28
Clerici conſanguineum percutiens reſpectu ipſius clerici incidit in can. ſi quis ſuadente, q. 77. nu. 3. fol. 228.
Et quid de percutiente fratrem tertij ordinis S. Franciſci, ibid. nu. 4. fol. eod.
Et quid de patre percutiente filium clericũ, ibid. nu. 5. fol. eod.
Et quid de minore, ibi. nu. 6. fol. eod.
Et an ipſo facto percutiẽs in d. can. incidat, ibid. nu. 7. fol. 228.
Et an requiratur publicatio, & quid operetur dicta publicatio, ibi. nu. 8. fol. eod.
Et quid in ſpuente in faciem clerici, q. 77. nume. 9. fol. eod.
Et quid de effundente aquam ſuper eum, q. 77 fol. 228.
Et quid de eum detinente per veſtem, vel frenum equi, ibid. nu. eod. fol. eod.
Et quid de auferente aliquid ab eius manibus, q. 77. fol. eod.
Clericum percutiens pluries, an pluries ſit excommunicandus, q. 77. nu. 19. fol. eod.
Clerici bona condemnati per Epiſcopum applicantur Domino temporali, q. 78. num. 138. fol. 238.
Clericus an ligetur ſtatuto dictante non poſſe extrahi frumentum ſub pœna confiſcationis pro fructibus bonorum Eccleſiaſticorũ, q. 82. nu. 87. fol. 246.
Clerici propter violẽtiam quomodo puniãtur, q. 83. nu. 22. fol. 249.
Clericus repertus in adulterio poteſt per maritũ adultera detineri per 20. horas abſq; metu excommunicationis, q. 68. nu. 540. f. 220.
Clericus praſtans fideiuſſorem laicum, ſi offendat, fideiuſſor coram laico conuenitur, q. 47 nu. 46. fol. 161.
Clericus adulter poteſt per Epiſcopum puniri, non obſtante compoſitione facta per eius Vicarium, q. 57. nu. 18. fol. 579
Clericus frangens ſaluamguardiam Principis an poſsit per Iudicem laicum puniri, q. 32. nu. 41. fol. 126.
Clericus in d. Regno an poſsit declinare forum in criminalibus per procuratorem, ibid. nume. 48. fol. eod.
Et quid ſi citantur priuilegiati, ibid. nu. 49. fol. 127.
Clericus poteſt eſſe teſtis contra laicũ ſi de crimine ciuiliter agitur, nec ei nocet, quòd poſtea eum Iudex capitaliter puniuit, q. 24. nu. 48. fol. 110.
Clerici quando poſsint carcerari, num. 5. 23. q. 28. fol. 118.
Et an per laicum, ibid. nu. 25. fol. eod.
Clericus debet remitti abſq; alia requiſitione, q. 28. nu. 27. fol. 118.
Clericus non iudicatur à laico, q. 36. nume. 1. fol. 132.
Clericus quomodo poſsit capi à laico, ibid. nu. 2 fol. eod.
Clericorum famuli an gaudeant priuilegio fori, q. 36. nu. 3. fol. 132.
Clericus quando iudicetur à laico, ibid. num. 4 fol. 132.
Clericus Principi ſuſpectus poteſt ab ipſo eijci, ibid. nu. 6. fol. eod.
Clericus poteſt eijci quando Epiſcopus eũ odit, & eſt periculum ſcandali, ibid. nu. 7. fol. eod.
Clericus non poteſt priuilegio fori renuntiare, q. 36. nu. 10. fol. 132.

Clericus ſodomita qualiter puniatur, remiſs. §.ſodom.nu.17. fol.77

Clericus fideiubens de iudicatum ſoluendo coram laico, coram quo Iudice ſit conueniendus, quaſt.95.nu.7. fol.275.

Clericus non habens in ære, luet in corpore, q.95.nu.13. fol.eod.

Clericus iactans ſe delictum commiſiſſe ſuſpẽditur ab officio, & beneficio, eſtò, quòd verè non deliquerit, q.21.nu.133. fol.105.

Clericus non opponens declinatoriam fori poteſt puniri, q.36.nu.51. fol.132.

Clerici coniugati an gaudeant fori priuilegio, ibid.nu.52. fol.eod.

Et quid in Regno Neap.

Clericus quando dicatur incedere in habitu, et tonſura, q.36.nu.15. fol.132.

Clericus factus poſt delictum an cognoſcatur à Iudice laico, q.ead nu.18. fol.133.

Clericus remittendus, debet remitti ſuis expẽſis, ibid.nu.22. fol.eod.

Clericus captus à laico debet ſtatim repeti à ſuo Prælato, q.36.nu.26. fol.133.

Clericus prima tonſura an gaudeat priuilegio fori, ibid. nu.27. fol.eod.

Et quomodo practicatur in Regno Neap.ibid. nu.28. fol.eod.

Clericis in Regno Neap. auferuntur arma; & quomodo, nu.31. fol.eod.

Clerici an poſsint impunè occidere bannitos, §.homicidium, nu.259. fol.55.

Clericus rebellis per quos puniatur, q.26.nume.32. fol.133.

Clericus aſſaſsinus ipſo iure intelligitur degradatus, ibid.nu.33. fol.eod.

Et punitur per Iudicem ſecularem, abſq; alia ſolemni degradatione, ibid.nu.34. fol.eod.

Clericus aſſaſsinus poteſt cognoſci ab vtroq; Iudice, & habet locum præuentio, ibid. nume.37. fol.eod.

Clericus degradãdus debet eſſe incorrigibilis, q.36.nu.39. fol.134.

Et quid in Clerico hæretico, & conſpirante cõtra Epiſcopum, ibid.nu.40. fol.eod.

Clericus poſt delictum vxorẽ ducens à quo puniatur, ibid.nu.46. fol.eod.

Et quid in ſacro Conſilio Neapolitano, ibidẽ, nu.47. fol.eod.

Clericus perdit priuilegium ex inualido matrimonio, cuius priorem virum interfecit, q.36.nu.47. fol.134.

Clericus debet remitti abſq; declaratione, nume.52. fol.eod.

Cogitationis pœnam nemo patitur, quaſt.91. num.5. fol.264

Et quid ſi ſit verbis expreſſa, ibid. fol.eod.

Cogitatio cum aliquo facto extrinſeco concurrente pœnitentia non punitur, ibid. num.4. fol.eod.

Cogitatio quomodo probetur, remiſsiuè, ibidẽ, nu.6. fol.eod.

Cohabitatio, & conuerſatio ſtricta cum inimico à teſtimonio repellit, q.24.nu.34. f.109.

Coitum ſodomiticum præſumitur paſſa mulier coacta, §.ſodom.nu.5. fol.77.

Collaterales non reuelantes delictum committendum contra collateralem, puniuntur extra ordinem, q.87.nu.3. fol.257

Collecta, quomodo imponatur Villa, quæ nõ habet bona in communi, q.82.nu.51. fol.243.

Columbum alieni columbarij etiam in ſuo capiens, vel occidens furtum committit, §.furtum, nu.91. fol.35

Colluſio quomodo probetur, q.57.nu.25. f.180

Commater an poſsit agere de morte cõpatris, q.14.nu.48. fol.91.

Cõmenſalis quis ſit, remiſs.q.35.nu.20. f.131.

Commentarienſis quomodo iuret, & ad quid teneatur, q.46.nu.7. fol.153

Commentarienſis quid debeat facere ſi carceratus ægrotat, vel moriatur, ibid. nume.16. fol.154.

Et quid ſi carceratus reperiatur mortuus, ibidem, nu.17. fol.eod.

Et quid ſi dederit fideiuſſores de ſecuro carcere, ibid.nu.18. fol.eod.

Commentarienſium crimina, ſummariè ſunt cognoſcenda, & leuato velo, q.68. num.32. fol.217.

Commiſsio de recipiendo teſtes ſuper principali, non extenditur ad receptionem teſtiũ ad repulſam, q.26.nu.12. fol.116.

Commiſſarius Iudicis ordinarij ad examinandum, an poſsit repetere teſtes, ſine noua commiſsione, ibid.nu.13. fol.eod.

Committens plura delicta, quorum vnum ſpectat ad Regios officiales ab ipſis de omnibus cognoſcetur, q.38.nu.79. fol.139.

Cõmodatarius an teneatur furti, ſi equo abſq; Domini voluntate ad longius iter vtatur, §.furtum, nu.82. fol.35.

Communia delicta quæ ſint, §.1 nu.7. fol.1.

Communitas nõ tenetur ſi vetturalis, vel alius facit iter per loca inſolita, q.82.nu.2. f.243

Et quomodo probet ſe fuiſſe diligentem, nu.3. fol.eod.

Et ſi ex proceſſu apparet, quòd homo fuit occiſus in vno territorio, & in alio cadauer

repe-

reperiatur, qua Vniuerſitas teneatur, ibid. nu. 4. fol. eod.
Et quid ſi medietas cadaueris reperiatur in vno territorio, & alia in alio, ibid. nume. 5. fol. eod.
Communitas an poſſit cedere bonis, q. 82. nume. 12. fol. 243.
Comparatio litterarum in materia libelli famoſi, an faciat indicium, q. 58. nu. 69. f. 218
Compellens aliquem ad aliquid ſibi dandum, quomodo puniendus ſit, q. 83. nu. 29. f. 249.
Complices ſocij criminis adhærentes fautores, inſtructores, & conſiliarij, qui dicantur, remiſſ. q. 21. nu. 22. fol. 100.
Componens cum fiſco quando poſſit iterũ moleſtari, q. 54. nu. 18. fol. 181
Componens Iudex non debet eſſe nimis liberalis alias præſumitur fraus, q. 85. nume. 37. fol. 254.
Compoſitio non admittitur in Regno Neap. pro crimine ſodomitico, § ſodomia, nu. 8. f. 77.
Compoſitio facta cõtra formam prædictam eſt nulla, & ea non obſtante compoſitus debet cõdemnari, q. 59. nu. 49. fol. 188.
Et ſi fiat ſine remiſſione partis, ad quos Iudices ſit recurrendũ, remiſſ. ibid. nu. 50. f. eo.
Et an ipſemet Index, qui compoſuit, poſſit cõpoſitionem reuocare, ibid. fol. eod.
Et datum pro compoſitione eſſe reſtituẽdum, ibid. fol. eod.
Compoſitiones an fiant in Regno Neap. pro nefando vitio, & blaſphemia, q. 59. nume. 26. & 51. fol. 187.
Compoſitiones quomodo ſunt facienda, ibidem, nu. 27. fol. eod.
Compoſitio non poteſt fieri in Regno Neap. non concordata parte, ibid. nu. 44. fol. 188.
Et requiritur pro forma, vt remiſſio præcedat, q. 59. nu. 44. fol. 188.
Et quid ſi pars non quærelauerit, ibid. f. eod.
Et quid in tranſactionibus, ibi. fol. eod.
Etiam ſi fiat ſaluo iure partis, ibid. fol. eod.
Niſi delictum fuerit commiſſum in perſona incognita, ibid. fol. eod.
Compoſitiones quando fiant in Regno Neapolitano, q. 58. nu. 8. fol. 181.
Compoſitio quomodo ſit faciẽda, ne includant confeſſionem, q. 49. nu. 67. fol. 167.
Compoſitio non poteſt fieri in atrociſſimis inconſulto Principe, q. 59. nu. 55. fol. 189.
Compoſitio non debet fieri cum illis, qui plures deliquerunt, q. ea. nu. eo. fol. eod.
Compoſitio cum famoſis latronibus non poteſt fieri in Regno Neapolitano, ibi. fol. eod.
Compoſitio, vt valeat, quot requirãtur, q. 85. nu. 34. fol. 254.
Et quid ſi in ſententia non fuerit expreſſa pœna, ibid. nu. 35. fol. eod.
Compoſitio mulcta ſit ad arbitrium Iudicis, q. 95. nu. 17. fol. 275.
Compoſitus pro delictis quãdo ex prætextu metus poſſit ab officiali in ſyndicatu ſolutum repetere, remiſſ. q. 49. nu. 65. fol. 167.
Compoſitus an cẽſeatur confiteri delictũ, ibid. nu. 66. fol. 167.
Conatus quid ſit, & quando puniatur, remiſſ. q. 92. nu. 1. fol. 264.
Conatus in delictis leuibus non eſt conſiderandus, q. 92. nu. 5. fol. 264.
Conatus de generali conſuetudine, an ſit puniẽdus, ibid. nu. 7. fol. eod.
Concubina quæ dicatur, remiſſiuè, §. fornicatio, nu. 8. fol. 28.
Concluſum in cauſa, quãdo quis dicatur, q. 61. nu. 7. fol. 198.
Cõcubinatus eſt prohibitus de iure ciuili, §. fornicatio, nu. 7. fol. 28.
Et quæ dicatur concubinas, §. fornicatio, nume. 8. fol. 27.
Concubinatus notorius, quomodo probetur, remiſſ. ibid. fo. 28.
Concubinarijs pœna impoſita per Conciliũ Tridentinum, q. 37. nu. 13. fol. 134.
Concubinatus an probetur per diſparitatẽ perſonarum, & longam cohabitationem, remiſſiuè, §. ſtuprum, nu. 32. fol. 80
Concluſio non fit in cauſis criminalibus, q. 49. nu. 42. fol. 166.
Condemnatio adulteri non nocet adulteræ, §. adulterium, nu. 94. fol. 7.
Condemnatio teſtium de falſo, an, & quando præiudicet parti, §. falſum, nu. 67. fol. 18.
Cõdemnatio an ſequi poſſit ex indicijs, vel præſumptionibus, q. 20. nu. 10. fol. 96
Et quid ſi hinc inde adſint præſumptiones, remiſſ. ibid. nu. 11. fol. 97.
Et qualibet præſumptio, vel coniectura à duobus teſtibus eſt probanda, ibid. nu. 12. f. eod.
Et an tortus, & nihil confeſſus poſſit condemnari, ibid. num. 13. fol. eod.
Condemnatio quomodo ſit facienda, quãdo pœna eſt applicãda pro pœna fiſco, & pro alia accuſatori, remiſſ. q. 95. nu. 25. fol. 276
Condẽnatio expenſarũ an fiat in Regno Neap. in criminalibus, q. 62. nu. 22. fol. 200.
Et an de iure communi, ibid. nu. 23. fol. eod.
Et an in ſtatu Eccleſiaſtico, ibid. nu. 24. f. eod.
Condẽnatio ad triremes ſolet ita fieri, vt quãdo-

INDEX

docum q̃ reperiatur liberatus, vltimo ſupplicio puniatur, q.70.nu.12. fol.222

Cōdemnato ad amputationem manus, qua manus ſit amputanda, q.69.nu.10. fol.222.

Condemnatio rei in contumaciam, an exequatur contra fideiuſſores ſine nouo proceſſu, q.56.nu.90. fol.157.

Condemnatus ad mortem non poteſt occidi, q.99.nu.2. fol.279.

Cōdemnati ad mortem, veſtes cuius ſint in ſtatu Eccleſiaſtico, & Regno Neap. q.100. nume.6. fol.280

Condemnati in contumaciam in ſtatu Eccleſiaſtico, elapſo anno non appellant, nec etiā capti infra annum, q.94. nu.23. fol.270

Cartarius impugnatur, ibid.nu.47. fol.272.

Vide infra littera F, verb. Flamin.

Condemnatus in contumaciam in poenā mortis pro crimine, pro quo talis poena non debet imponi, nō debet pœna mortis puniri, ſed tantum debita, q.96.nu. 10. fol.277.

Condemnatus ad exulandum poteſt à creditoribus confirmari in carcere, ſi ante ſententiam fuerit dictum, q.97.nu.1. fol.278

Condemnatus de aliquo crimine toleratur, quouſq; finitur iudicium accuſatoris contra aliquem per eum inſtitutum, ibid. nu.2. fol.eod.

Condemnatus, ſi dum ducitur ad ſupplicium, tranſeat propè Eccleſiam, an gaudeat immunitate illius, q.30.nu.29. fol.121.

Condemnatus in duobus locis poteſt cogi ad ſolutionem vtriuſq; poene, q.39.nu.4. fol.40.

Condemnatus in loco delicti pecunialiter ſi poenam ſoluit, nō poteſt in loco domicilij capite puniri, q.39.nu.5. fol.eod.

Condemnati, vel condemnandi excuſatio, an proſit, q.21.nu.60. fol.61.

Condemnatus debitè poteſt torqueri adhuc, quo ad complices, q 57.nu.20. fol.179.

Condemnatus pro vulnere, quando poßit condemnari de morte, ibid.nu.21. fol.eod.

Cōdemnatus in duobus locis pro eodem delicto in contumaciam ad vtramq; condemnationem tenetur, ibid.nu.24. fol.180.

Condemnatus in vno loco, an poßit moleſtari in alio, ibid. nu.26. fol.eod.

Farinacius impugnatur, ibid.nu.27. fol.eod.

Condemnatus ad triremes, ſi inde fugiat, quomodo puniatur, q.67.nu.13, fol.214

Et quid ſi fuerit captus ab hoſtibus, & poſtea reuertatur, an debeat tranſmitti ad triremes, ibid.nu.14. fol.eod.

Condemnatus ad publicationem bonorum, an ſit condemnandus etiam ad expenſas, q.62. nu.10. fol.199

Condemnatus ad aliquam poenam, & eam nō ſoluens, an teneatur in conſcientia, ibidem, nu.26. fol.200

Condemnatus non poteſt opponere præſcriptionem, etiam quòd poſt 50. annos poſt ſententiam ſit captus, q.51.nu.2. fol.169

Condemnatus poteſt contra alios torqueri, q.64.nu.150. fol.211.

Condemnatus inculpatum exculpans, poteſt iterum torqueri, ibid.nu. 151. fol.eod.

Condominus iniuriatus à ſuo ſubdito, non cognoſcit de iniuria; ſed an ſocius, q.38.nu.9. fol.136.

Conducens interficiendum in locum delicti, quando dicatur in dolo, q.90.nu.6. f.261.

Confeſsio adulteri carentis genitalibus nō nocet, §. adulterium, nu. 41. fol.5.

Confeſsio mulieris ſola non probat adulteriū, ibid.nu.40. fol.eod.

Confeſsio furis, quandoq; ſibi non præiudicat, §. furtum, nu.26. fol.32

Confeſsio vera, & ficta differunt, remiſsiuè, q.44.nu.41. fol.146

Confeſsio vera, & ficta, an differat quo ad intereſſe partis, & fiſci, q.2.nu.10. fol.84.

Confeſsio minoris in criminalibus ſine curatore valet, q.50.nu.9. f.168.

Quid in confeſsione ficta vigore ſtatuti, ibidem, nu.10. fol.eod.

Confeſsio ficta operatur non obſtante præſcriptione, q.51. nu.9. fol. 169.

Exceptiones ſunt perpetuæ, ibid.nu.10.f.eod.

Cōfeſsio an operetur poſt præſcriptionē, ibid. nu.14. fol.eod.

Confeſsio ficta in vno iudicio, non probat in alio, q.54. nu.4. fol.174

Cōfeſsio vera præiudicat, licet fortuito facta, ibid.nu.5. fol.eod.

Confeſsio facta in inquiſitione nocet etiā ad fauorem perſonæ, quæ non fuit pars illius iudicij, ibid.nu.6. fol.eod.

Confeſsio facta per litteras miſſas Iudici, probat, ibid.nu.7. fol.eod.

Confeſsio quid operetur, remiſs.q.55.nume.1. fol.175.

Confeſsio extraiudicialis quando probet. ibid. nu.2. fol.eod.

Confeſsio extraiudicialis facit indicium ad torturam, ibid.nu.3. fol.eod.

Et confitens extraiudicialiter delictum punitur arbitrio iudicis de illa iactatione, & gloriatione, q.55. nu. 3. fol.175.

Confeßio coram Iudice incompetenti, an probet.

bet,ibid.nu.4. fol.eod.
Et an poſsit reuocari,ibid.nu.5. fol.eod.
Confeſsio extraiudicialis cum iuramento plenè probat,ibid.nu.6. fol.eod.
Confeſsio incidēter facta an praiudicet,q.55. nu.7. fol.175.
Et quid in ſacro Conſilio Neap.ibid. fol.eod.
Et quid in crimino falſi,nu.8. fol.eod.
Confeſsio ſub promiſsione impunitatis, an,& quando praiudicet,ibid.nu.51. fol.eod.
Et an Iudex teneatur eam ſeruare,q.55.nume.12. fol.175.
Confeſsio ſola delicti an noceat ſi de delicto nō conſtet,ibid.nu.15. fol.eod.
Et quid ſi Iudex condemnauerit,& poſtea cōſtet,ibid.nu.56. fol.eod.
Confeſsio quando non praiudicat,remiſsiuè,q.55.nu.59. fol.576
Confeſsio ſuper proceſſu facto non ſeruato iuris ordine,an,et quando praiudicet,ibidem,nu.25. fol.eod.
Confeſsio coram Iudice delegato non validat proceſſum nullum,ibid.nu.26. fol.eod.
Confeſsio nulla nō firmat proceſſum inualidū, ibid.nu.27. fol.eod.
Confeſsio an validet proceſſum nullum ex defectu iuriſdictionis,q.55.nu.29. fol.176
Confeſsio etiam ratificata non ſanat inquiſitionem formatam non pracedentibus inditijs,ibid.nu. 30. fol.eod.
Confeſsio quando dicatur ſanare vitium proceſſus,ibid.nu.31. fol.eod.
Confeſsio torti ſine inditijs eſt nulla,q.55.nume.32. fol.176.
Et etiam iurata,& in criminalibus exceptis, & millies ratificata,ibid.nu.00. fol.eod.
Item in tortura indebitè repetita. fol.eod.
Confeſsio leniter torti ſine inditijs valet,q.55, nu.34. fol.176.
Confeſsio facta metu tortura,an valeat, ibid. nu.35. fol.eod.
Et quando dicatur talis,ibid.nu.36. fol.eod.
Et quid ſi ſuperueniant inditia, ibid. nu.37. fol.eod.
Et quid ſi fuerit lata ſententia vigore dicta confeſsionis,q.55.nu.37. fol.176.
Et quid ſi Iudex habeat liberum arbitrium, ibid.nu.39. fol.eod.
Et quid ſi ſuperueniet indicium confeſsionis extraiudicialis,ibid.nu.40. fol.eod.
Confeſsio,an,& quando poſsit reuocari,q.55, nu.49. fol.177.
Et quid ſi ſit redacta in ſcriptis,ibid.nu.50. fol.eod.
Et quid ſi conſtet de errore in vna parte ipſius,ibid,nu.55. fol.eod.
Et quid ſi non fuerit acceptata,ibid.num.52 fol.eod.
Et quid ſi ſit datus terminus ad deliberandū, ibid.nu.53. fol.eod.
Confeſsio an poſsit reuocari in ſecunda iuſtātia,q.55.nu.55. fol.177.
Confeſsio poſt ſententiam quando reuocetur, ibid.nu.57. fol.eod.
Et quid poſt executionem,ibid.nu.58. f.eod.
Et an ex interuallo,ibid.nu.59. fol.eod.
Et an poſt concluſionem,q.55.nu.60. fol.177
Et quid ſi adſit iuramentū,ibid.nu.61.f.eod.
Confeſsio an poſsit declarari,remiſsiuè, ibid. nu.63.. fol.eod.
Confeſsio facta ſub promiſsione gratia an poſſit reuocari,q.55.nu.65. fol.177.
Et quid de confeſsione facta ob contumaciā, ibid.nu.66. fol.eod.
Confeſsio poteſt interpratari, vt tantùm non perimatur,ibid.nu.67. fol.eod.
Confeſsio deliberata an reuocetur,ibid.nu.68 fol.eod.
Confeſsio facta in libello poſitionibus,& precibus,an poſsit reuocari,remiſs.q.55.nu. 69. fol.177.
Confeſsio in dubio,an praſumatur erronea,ibidē,nu. 70. fol.eod.
Confeſsionis error quomodo cognoſcatur, & probetur,ibid. nu.71. fol.eod.
Confeſsio geminata an poſsit reuocari, ibidē, nu.72. fol.eod.
Confeſsio iuxta cauſam probationis non reuocatur,ibid.nu.73. fol.eod.
Confeſsio minoris contra alium,valet etiam ſine curatore,q.60.nu.25. fol.193
Confeſsio ſpontanea an proſit, ibid.num.112, fol.198.
Confeſsio patris ob torturam filij, vel è cōtra, non valet ſine ratificatione, q.64.num.92, fol.208.
Confeſsio quando dicatur ex torta metu tormentorum,q.64.nu.96. fol.208
Confeſsio carcerati,quando dicatur facta metu,ibid.nu.90, fol.eod.
Confeſsio facta non in tortura,ſed tantum in tormentis praparatis non valet ſine ratificatione,q.64.nu.529. fol.250
Et quid in homine robuſto,& ſagaci,ibidem, nu.530. fol.eod.
Foller.lapſus,ibidem.
Cōfeſsio latronū ſufficit ſine ratificatione, & etiā robuſti leniter torti,q.64.nu.133.f.210

Con-

INDEX

Confeſsio iūcta cū alijs inditijs, valet etiā ſine ratificatione, ibid. nu. 137. fol. eod.
Et an, & quando poſsit reuocari, ibid. f. eod.
Et quid ſi praceſſerit confeſsio extraiudicialis, ibid. fol. eod.
Confeſsio extraiudicialis, & confeſsio facta in tortura an iungantur, q. 64. fol. 210.
Confeſsio in dubio an præſumatur ſpontanea, ibid. nu. 138. fol. eod.
Confeſsio facta in tormentis, vt probet, quæ requirantur, ibid. nu. 142. fol. eod.
Confeſsio voluntaria, & confeſsio ſpontanea, quomodo differant, remiſs. q. 64. num. 144. fol. 211.
Confeſsio in tortura, an, & quando validior ſit ſpontanea, q. 65. nu. 2. fol. 211.
Confeſsio ſpontanea ſine inditijs valet ad condemnandum, q. 65. nu. 4. fol. 211
Et quid ſi fuerit reus abſolutus, quia crimen non erat probatum, ibid. nu. 5. fol. eod.
Et quid ſi non praceſsit proceſſus, ibid. nu. 6. fol. eod.
Et quid in confeſsione muti ſignis declarata, ibid. nu. 7. fol. eod.
Confeſsio ſpontanea nō requirit ratificationē, q. 65. nu. 9. fol. 211.
Cōfeſsio rei maior eſt alijs probationibus, ibid. nu. 10. fol. eod.
Confeſsio facta poſt appellationem ab interlocutoria de torquendo appellationem non impedit, & dicitur facta metu tormentorum, q. 94. nu. 18 fol. 270
Confeſsio ficta inducta à ſtatuto operatur circa ea, quæ ſunt facti, non iuris, q. 96. nu. 13. fol. 177.
Confeſsio extraiudicialis, vt faciat indicium plura requirit, remiſs. q. 21. nu. 121. f. 104.
Confeſsio extraiudicialis nō probatur per vnicum teſtem licet tortum, & quomodo probetur, remiſs. ibid. nu. 122. fol. eod.
Confeſsio extraiudicialis rei, ſicut facit indicium ad torturam, ita confeſsio extraiudicialis querelantis, quæ facit ad fauorē rei, prodeſt ad abſoluendum, ibid. nu. 123. f. eod.
Confeſsio an faciat inditium ad torturam, ſi reus eam reuocauit, ibid. nu. 124. fol. eod.
Confeſsio extraiudicialis; & etiam iudicialis, poteſt reuocari conſtito de errore, q. 21. nume. 125. fol. 104
Confeſsio extraiudicialis facta à minore facit inditium, ſi tamen minor eius ætatis ſit, vt poſsit torqueri, ibid. nu. 126. fol. eod.
Cōfeſsio extraiudicialis, vt faciat inditiū, non requirit partis præſētia, ibid. nu. 127. f. eod.
Confeſsio extraiudicialis parte præſente plenè probat. ſi de crimine ciuiliter agatur, ead. q. nu. 128. fol. eod.
Confeſsio extraiudicialis, vt faciat inditium, debet eſſe particularis, & non in genere, q. 21. nu. 129. fol. 104
Confeßio facta ſacerdoti, non facit inditium, nec vllum effectum operatur, ſi ſacerdos confeßionem reuelet, ibid. nu. 130. fol. eod.
Confeſsio extraiudicialis an operatur contra ſententiam, ibid. nu. 131. fol. eod.
Confeſsio facta coram iudice incompetenti, ſi à iudice competenti omnia acta declarētur nulla non præiudicat, q. 21. nu. 134. f. 105.
Confeſsio coram iudice incompetenti, quādo faciat indicium, remiſs. ibid. nu. 135. fol. eod.
Confeſsio facta coram Notario maleficiorum, abſq; iudice, facit inditium ad torturā, ibidem, nu. 137. fol. eod.
Confeſsio reuocata an faciat inditium ad torturam, remittitur arbitrio Iudicis, ibidem, nu. 139. fol. eod.
Confeſsio facta in tormentis ante repetitionē teſtium, nō conualidatur ex repetitione ſubſequenti, q. 45. nu. 15. fol. 150
Confeſſus duo furta, de quibus conſtabat, et plura alia minima, de quibus non conſtabat, an poßit ad furcas condemnari, §. furtum, nume. 28. fol. 32.
Confeſſus fictè poteſt condemnari, licet Iudici conſtet, quod poterat aliqua exceptione ſe tueri, q. 44. nu. 42. fol. 146
Cōfeſſus abſq; denunciatione, vel inquiſitione, aut accuſatione condemnari non pōt, q. 11. nu. 1. fol. 90
Confeſſus fictè per ſtatutum, an, & quando appellet, q. 94. nu. 3. fol. 266.
Confeſſus, & conuictus & metu tormentorū nō appellat, q. 94. nu. 15. fol. 270.
Confeſſus ſpontè in ſtatu Eccleſiaſtico non appellat, ibid. nu. 17. fol. eod.
Confeſſus coram ſacerdote, & teſtibus dicitur publicus reus criminis, q. 55. nu. 3. f. 175.
Confeſſus delictum ſi de facto fuerit abſolutus, an vigore illius confeßionis poßit iterū moleſtari, q. 57. nu. 15. fol. 179.
Confeſſus bis crimen vario modo, poſtmodum generaliter confeßionem ratificās nō poteſt puniri, ſed debet magis ſpecificè interrogari, q. 64. nu. 152. fol. 210.
Confeſſus, & ratificās, an debeat puniri, ſi poſt ſententiam de innocentia conſtet, ibidem, nume. 134. fol. eod.
Confeſſus, & ratificans nō admittitur amplius

ad

ad reuocandum, ibid. nu. 140. fol. eod.

Confeſſus delictum, de quo inquirebatur, an poßit ſuper alijs interrogari nullis extantibus indicijs, q. 64. nu. 147. fol. 211.

Et quid in Clerico, ibid. nu. 148. fol. eod.

Confeſſus ſpontè debet condemnari, etiã, quòd ſecundo loco in tortura contrarium depoſuerit, q. 65. nu. 1. fol. 211.

Confeſſus crimen an cenſeatur fateri qualitates, ibid. nu. 8. fol. eod.

Confeſſus an dicatur propriè conuictus ſi ſtatutũ de cõuicto loquatur, q. 66. nu. 6. f. 212.

Confeſſus coram iudice incompetenti, cõfirmare tenetur confeſsionem coram competenti, & ex ea põt damnari, q. 21. nu. 136. f. 105.

Confeſſus in tormentis quare poſsit repeti ſi cõfeßionem reuocauerit, ibid. nu. 138. fol. eod.

Confiſcatio bonorum, non dicitur pœna extraordinaria, q. 64. nu. 525. fol. 210.

Confiſcatio bonorum quomodo procedat de iure, q. 78. nu. 1. fol. 232.

Et quare ſit introducta, nu. 2. fol. eod.

Et quomodo applicetur ſi fuerint plures Domini vnius Caſtri, q. 79. nu. 3. fol. 232

Confiſcatio bonorum non habet locum, quando imponitur pœna extraordinaria, q. 85. nu. 40. fol. 254

Confiſcatio qua infligitur ipſo iure, quid operetur, remiſs. q. 78. nu. 4. fol. 232.

Et quando veniat ipſo iure, remiſs. ibid. nume. 5. fol. eod.

Confiſcatio quando dicatur venire tacitè, & in conſequentia, ibid. nu. 7. fol. eod.

Confiſcatio non habet locum contra Neapolitanos, niſi in crimine læſæ Maieſtatis, & hæreſis, q. 78. nu. 8. fol. 232.

Nec Bononiæ ex cõſuetudine, ibid. nu. 9. f. eod.

Et quis in eis ſuccedat, nu. 10. fol. eod.

Confiſcatio impoſita contra diſpoſitionem, Auth. bona, eſt nulla, ſine appellatione, q. eadẽ, nu. 11. fol. eod.

Confiſcatio impoſita per ſtatutum dictantes, quòd bona delinquẽtium verè, vel fictè intelligantur confiſcata à die commißi criminis, quomodo intelligatur, q. 78. nu. 12. f. 232

Confiſcatio non habet locum in condemnato ad mortem pro furto ex forma ſtatuti, ibidem, nu. 13. fol. eod.

Nec in delictis priuatis, niſi ſtatuto caueatur nominatim, q. 78. nu. 14. fol. 233.

Nec in eo, qui cõdemnatus moritur, niſi in crimine hæreſis, & Maieſtatis, ibid. nu. 15. f. eo.

Nec in delictis conſumatis, ibid. nu. 16. f. eod.

Confiſcatio fit ipſo iure in ducentum quinquaginta caſibus, remiſs. q. 78. nu. 17. fol. 233.

Confiſcatio non venit ſub generali arbitrio iudici cõceſſo, ibid. nu. 19. fol. eod.

Confiſcatio an extendatur ad feuda, ibid. nume. 23. fol. eod.

Et an ad bona prohibita per teſtatorem alienari, q. 78. nu. 24. fol. 233.

Et an ad emphiteoſim, nu. 25. fol. eod.

Et an ad ius patronatus, nu. 26. fol. eod.

Et quid ſi confiſcatur Villa, in qua erat ius patronatus, nu. 27. fol. 233

Et an ad iura actiones, & nomina debitorũ, q. 78. nu. 28. fol. 233.

Et an ad vſumfructum bonorum prohibitorum alienari, ibid. nu. 29. fol. eod.

Et an ad bona feudalia, ibid. nu. 30. fol. eod.

Et an ad fructus feudi, ibid. nu. 31. fol. eod.

Et quid ſi fuerit facta ſubſtitutio ſine liberis q. 78. nu. 32. fol. 233.

Et quid ſi fuerit facta confiſcatio tacentibus, fideicommiſſarijs, & videntibus, an fideicõmiſſum extinguatur, ead. q. nu. 33. fol. eod.

Confiſcatio bonorum filij an extendatur ad legitimam viuo patre, q. 78. nu. 48. fol. 234.

Et an ad peculium profectitium, in quo filius habeat poteſtatem donandi, & diſponendi, ibid. nu. 49. fol. eod.

Et quid in peculio aduentitio, nu. 51. fol. eod.

Et quid in ſtatu Eccleſiaſtico, nu. 50. fol. eod.

Et quid ſi in eo filius habet adminiſtrationẽ, q. 78. nu. 52. fol. 234.

Confiſcationis ipſo iure effectus, q. 78. nu. 102. fol. 236.

Et quid ſi ſtatutum requirat delinquentẽ cõdemnari, q. 78. nu. 103. fol. eod.

Confiſcatio ad quem pertineat mutato Domino ante ſententiam, ſed poſt delictum, ibid. nume. 144. fol. 239.

Confiſcatio quando ad bona alibi ſita, extendatur, ibid. nu. 145. fol. eod.

Confiſcationis pœna non habet locum pro contumacia in cauſa ciuili, & ſi motu Principis fuiſſet conceſſa, q. 35. nu. 22. fol. 122.

Confiſcatis bonis patris, an confiſcatur vſusfructus dicti peculij in damnum filij, q. 78. nume. 53. fol. 234.

Confiſcatis bonis patris, an aliquid filijs reſeruetur, ibid. nu. 120. fol. 238

Et quid de nepotibus, & filijs adoptiuis, & legitimatis, ibid. nu. 121. fol. eod.

Confiſcatum feudum, an applicetur Domino, vel Principi, q. 78. nu. 134. fol. 238.

Et quid de bonis confiſcatis ob crimẽ hæreſis, ibid. nu. 135. fol. eod.

Et

Et quid ob crimen leſæ Maieſtatis, ibidem, nume.136. fol.eod.

Confiſcata bona applicãtur Domino territorij, licèt confiſcatio præceſſerit conceſſionem caſtri, q.78.nu.137. fol.238.

Confiſcatis bonis vbicumq; exiſtentibus veniũt bona alieni territorij, licèt ibi non eſſent leges ſpeciales, virtute quarum poſſet fieri cõfiſcatio, ibid.nu.141. fol.eod.

Confiſcata bona cui applicentur de conſuetudine, q.78.nu.143. fol.239.

Cõfiſcata bona ſi à fiſco loci derelinquantur, in quo ſita ſunt, non applicantur fiſco condemnantis, ibid.nu.145. fol.eod.

Confiſcatis bonis exiſtentibus extra territoriũ, Princeps non poteſt cõcedere gratiã, quo ad bona alterius Principis, q.78.nu.132.f.238

Et quid in bonis applicatis Baroni, ibid.f.eod.

Confitens delictum ſub ſpe impunitatis, quomodo ſit puniendus, remiſſ.q.55.nu.9. fol.175.

Confitens ſe hominem occidiſſe, & proieciſſe in mare, an puniatur cadauere non apparẽte, ibid.nu.13. fol.eod.

Confitens ſe latronem, & diſrobatorem ſtratarum, ſibi non præiudicat, niſi crimina confiteatur in ſpecie, q.55.nu.21. fol.176.

Confitens ſe Titium occidiſſe condemnari põt, ſi Titius ille nõ reperiatur, ibi.nu.23.f.176

Confitens delictum cum aliqua qualitate, an, & quomodo puniatur, ibid.nu.41. fol.eod.

Confitens ſe vulneraſſe ad ſui defenſionẽ, quãdo teneatur probare qualitatem, ſi de pœna conuentionali agatur, ibid.nu.42. fol.eod.

Confitens delictum ſimpliciter, an cẽſeatur cõfiteri eius qualitatès, q.55.nu.43. fol.177.

Cõfitens ſe occidiſſe ad ſui defenſionẽ, an poſſit torqueri, vt purè fateatur, ibid.nu.46.f.eo.

Et quomodo hoc caſu ſit reſpondendũ, ibidem, nu.47. fol.eod.

Confitens aliquem occidiſſe cum tamen vulneraſſet, an ſecuta morte poſt confeſſionẽ poſſit ex illa confeſſione condemnari, q.65.nume.3. fol.211.

Confitens extra iudicium ſe gloriando delictũ commiſiſſe, quod non commiſit, iudicis arbitrio punitur, q.21.nu.132. fol.105.

Confratres, & oblati an gaudeant priuilegio fori, & per quos puniantur in Regno Neap. q.35.nu.21. fol.131.

Confrontatio non valet, ſi non præcedant iuramenta teſtium ad præſentiam partis, q.45.nu.46. fol.151.

Confrontatio teſtium cum reo quid operatur, ibid.nu.54. fol.152.

Confrontatio quomodo ſit facienda, remiſſiuè, ibid.nu.60. fol.eod.

Confrontatio ſine iuramento nihil operatur, ibid.nu.64. fol.eod.

Confrontatio habetur loco publicationis, q.45.nu.65. fol.151.

Confrontatio quãdo habetur loco repetitionis, ibid.nu.63. fol.eod.

Confugiens cum furto ad Eccleſiam, an fiat ſacrilegus, q.38.nu.49. fol.138.

Confugiens ad ſacerdotem portantẽ Euchariſtiã, an, et quãdo liberetur, q.98.nu.2.f.278

Et quid ſi obuiet Cardinali, remiſſ. ibidem, nu.3. fol.eod.

Et quid ſi meretrix petat condemnatum in maritum, ibid.nu.4. fol.eod.

Confugiens ad Eccleſiam an poſſit capi, q.30.nu.5. fol.120

Quid in ſtatu Eccleſiaſtico, nu.6. fol.eod.

Quid in Regno Neap.nu.7. fol.eod.

Quid in Parma, nu.8. fol.eod.

Coniectura ſubornationis, remiſſ.§.falſum, nume.14. fol.15.

Conuictus, vt accuſare poſſit, arbitrio Iudicis diffinitur, q.14.nu.9. fol.91.

Conuincti quando ad accuſandum admittantur, ibid.nu.13. fol.eod.

Et inter eos datur ordo prælationis, ibidẽ, nume.14. fol.eod.

Et pluribus concurrentibus, qui ſint præferendi, remiſſ.ibid.nu.15. fol.eod.

Conſanguineum clerici percutiens reſpectu clerici incidit in c. ſi quis ſuadente diabolo, q.77.nu.3. fol.229

Conſanguineus inimici ex linea aſcendenti, & deſcendenti non facit inditium, quaſt.24.nu.14. fol.108.

Conſanguinei vſq; ad quem gradum repulſentur, ibid.nu.15. fol.eod.

Conſanguinei appellatione venit amicus intimus, ibid.nu.16. fol.eod.

Conſanguineus ſe offerens omnino repellitur, q.24.nu.130. fol.113.

Conſanguineo an ſit credendum, remittitur arbitrio Iudicis, q.ead.nu.133. fol.eod.

Et quid ſi ſit multũ nota fidei, nu.134.f.eod.

Cætera vide ſupra in verb.affinitas.

Conſanguineis deponentibus contra ipſorum conſanguineos, maiores probationes requirunt in contrarium, q.24. fol.114

Conſanguineis accuſati teſtium depoſitionem impedientibus non oritur præſumptio cõtra accuſatum, q.21.nu.147. fol.105

Cõſãguineus quãdo poſſit accuſare, q.14.nu.4 fol.91.

Con-

Conſanguinitas tranſuerſalis an repellat à teſtimonio, q. 24. nu. 57. fol. 110.
Conſcius criminis, quando reuelare teneatur, q. 87. nu. 1. fol. 257.
Conſentiens decreto litterarum remiſsionaliū an poſsit reuocare conſenſum, q. 26. nu. 11. fol. 116.
Conſilium in dubio præſumitur bonum, q. 88. nu. 5. fol. 258.
Conſilium inſtigatio, inſtructio, & perſuaſio, quomodo differat, ibid. nu. 7. fol. eod.
Conſuetudo loci in pœnis infligendis eſt ſeruāda, q. 60. nu. 95. fol. 197
Conſuetudo an excuſet à pœnis, §. blaſphemia, nu. 24. fol. 11.
Conſuetudo, quòd non pereat inſtantia, valet, q. 51. nu. 27. fol. 170
Conſuetudo poteſt inducere, vt delinquens in vna Ciuitate, puniatur in alia confederata, q. 38. nu. 25. fol. 137
Conſuetudo, quòd quis ſit Iudex in cauſa propria an valeat, q. 35. nu. 33. fol. 131.
Conſuetudo in pœnis imponendis attēdi debet, q. 67. nu. 11. fol. 214.
Conſuetudo in delictis puniendis poteſt quantum lex, q. ead. nu. 12. fol. eod.
Conſuetudo generalis, quòd non punitur affectus, niſi ſecuto effectu, intelligitur quo ad pœnam ordinariam, et non extraordinariā, q. 79. nu. 12. fol. 259.
Conſulentes falſum teſtimonium machinātes, & falſi teſtantes, qua pœna puniantur in Regno, §. falſum, nu 41. fol. 16.
Conſulens delictum quando puniatur, q. 88. nu me. 1. & quomodo, remiſs. ibid. fol. 258.
Cōſulens amaſio vxor, vt maritum occidat, an puniendа ſit vt homicida, ibid. nu. 2. fol. eod.
Conſulens delictum tenetur nedum ſi is cui cōſuluit offendit, ſed etiā quādo ipſe, vel alius offenſus fuerit, ibid. nu. 3. fol. eod.
Conſulens delictum, quid debeat facere, antequam crimen ſequatur, vt euitet pœnam, q. 88. nu. 4 fol. 258
Conſulens debet probare, quòd delinquēs etiā ſine ſuo conſilio deliquiſſet, ibid. fol. eod.
Conſulens non poteſt cōdemnari ſi principalis fuerit abſolutus, q. 88. nu. 6. fol. eod.
Conſulens, vel perſuadens, aut inflammans, ad ſui ipſius commodum, an dicatur mandare, & teneatur pœna ſtatuti, remiſſ. q. 89. nu. 4 fol. 259.
Contemnere dicitur nolens obedire, §. 1. nu. 21. fol. 2.
Contrarius teſtis quomodo torqueatur, q. 25. nu. 21. fol. 115.
Contrarium tamen ſeruatur in practica, q. 94 nu. 31. fol. 271.
Et quid in Francia, ibid. fol. eod.
Contumacia purgata an faciat inditiū ad torturam, q. 64. nu. 36. fol. 204
Et quomodo purgetur, ibid. nu. 37. fol. eod.
Et quid in Regno Neap. ibid. nu. 38. fol. eod.
Contumacia habetur pro confeſsione, quando ex ſtatuto contumax habetur pro confeſſo, q. 51. nu. 35. fol. 170.
Contumacia an poſsit remitti, remiſsiuè, q. 31. nu. 23. fol. 123.
Contumacia eſt in cauſa, quòd fiſcus plenius nō probet ſuā intentionē, q. 44. nu. 28. f. 145
Cōtumacia an ſit acceptāda, ibi. nu. 64. f. 147
Contumax in comparendo poteſt probare ſuam innocentiam, licet à ſtatuto habeatur pro cōfeſſo, & conuicto, §. falſum, nu. 126. fol. 20.
Contumax in criminalibus non cenſetur Iudicem contemnere, ſed nolle in ſui diſcrimen incidere, q. 31. nu. 21. fol. 123.
Contumax in criminalibus non mulctatur, ibi dem. fol. eod.
Contumax an poſsit condemnari non dato ei termino ad ſe defendendum, & dicendū cauſam quare non debeat mulctari, remiſsiuè, ibid. nu. 24. fol. eod.
Cōtumax an appellet, remiſſ. q. 31. nu. 25. f. 123
Contumax non poteſt citari ad comparendum ſub pœna carcerationis, vel banni, ibid. nume. 26. fol. eod.
Contumacium bona quomodo vēdantur in ſta tu Eccleſiaſtico, q. 44. nu. 11. fol. 144.
Contumax habetur pro confitente factum, non qualitatem facti, cuius eſſentia ab illo facto, vel confeſsione non pēdet, ibid. nu. 55. f. 147
Contumax habitus pro confeſſo vigore ſtatuti exiſtentis in loco delicti, an vigore illius ſtatuti poſsit alibi puniri, remiſſ. ibid. num. 65. fol. 147.
Contumax habitus pro confeſſo, & conuicto, licet minor, non eſt amplius audiendus, q. 44. nu. 72. fol. 148.
Contumax in expenſis litis condemnatus non habens in ære, debet puniri corporaliter, q. 95. nu. 14. fol. 275.
Et quid ſi pars, cui pœna venit applicāda, nō conſentiat mutationi pœnæ, ibi. nu. 18. f. eod.
Conuictus, & confeſſus, quando poſsit appellare, remiſſ. q. 94. nu. 1. fol. 265
Et quando quis dicatur talis, ibid. fol. eod.
Conuictus, vt accuſare poſsit arbitrio iudicis definitur, q. 14. nu. 9. fol. 91

Con-

INDEX

Conuictus an ſit torquendus, q. 64. nu. 22. fol. 203. & q. 66. nu. 2. fol. 212

Conuictus quis dicatur, ibid. nu. 5. fol. 212.

Cõuictus de crimine non punitur in Regno Frãcia, niſi ſit etiam confeſſus, vbi agitur de vltimo ſupplicio, aut membri mutilatione, q. 66. nu. 2. fol. 212

Conuictus, qui sẽper negauit in tortura, ordinaria pœna puniri poteſt, q. 64. nu. 116. f. 209.

D. Clari lapſus, ibid. fol. eod.

Conuictus, an poßit puniri pœna ordinaria, ſi fuerit tortus ſine praiudicio conuicti, & confeßi criminis, & ſemper perſtiterit in negatiua, q. 64. nu. 24. fol. 203.

Et proteſtatio iſta quid operetur, ibid. nu. 20. fol. eod.

Et quomodo hoc caſu debeant fieri interrogationes, ibid. nu. 21. fol. eod.

Cõuinci, ex quibus quis poßit, q. 66. nu. 1. f. 212

Copia teſtiũ examinatorũ pro informatione Curia, an ſit danda reo, q. 49. nu. 44. fol. 166.

Et quid de copia depoſitionũ teſtium inquiſitorum de ſubornatione, ibid. nu. 45. fol. eod.

Copia allegationũ an ſit dãda, ibid. nu. 47. f. eo.

Corrigendi animus quomodo probetur, q. 56. nume. 12. fol. 178.

Corpora delinquentium iudex non permittens ſepulturæ tradi, an, & quando teneatur, q. 100. nu. 2. fol. 280.

Corpus delicti per indicia probatur, vbi ipſius veſtigia non remanent, q. 55. nu. 22. fol. 176

Corrigendi animus quomodo probetur, q. 56. nume. 12. fol. 178.

Corrumpens iudicem quomodo puniatur, q. 73. nu. 13. fol. 226.

Corrumpens Aduocatum partis, punitur vt falſarius, & cauſam perdit, q. 72. nu. 18. f. 225

Creditores damnati cuius bona fuerint cõfiſcata, ſi poſſeßioni bonorum inhærent, debẽt ſtare in poſſeßione, donec eis fuerit ſatisfactũ, q. 78. nu. 160. fol. 239.

Creditoribus eſt adminiſtrandum ius ſũmariè, ibid. nu. 162. fol. eod.

Credulitas an excuſet, q. 60. nu. 77. fol. 195

Credulitas nimia culpa aſcribitur, q. 73. num. 43. fol. 228

Credulitatis cauſa quomodo probetur, q. 60. nume. 80. fol. 196.

Crida, quæ ſolent fieri per Senat. Mediolani, quomodo intelligantur, q. 78. nu. 166. f. 240.

Crimen falſi grauißimũ eſt, §. falsũ nu. 1. f. 15.

Crimen falſi acerrimam indagationem requirit, ibid. nu. 34. fol. eod.

Crimen falſi non probatur per comparationem litterarum, ibid. nu. 108. fol. 19.

Et comparatio litterarum cum alijs adminiculis facit inditium ad torturã, ibid. fol. eod.

Et quomodo ſit facienda comparatio in crimine falſi, remiß. ibid. nu. 109. fol. eod.

Crimen falſi verè dolum requirit, §. falſum, nume. 297. fol. 26.

Crimen leſæ Maieſtatis quadraginta quinque modis committitur, §. læſa Maieſtatis nu. 2. fol. 63.

Crimen læſa Maieſtatis cõmittitur contra Imper. Remp. Regem, & quemlibet alium Dominum non recognoſcentem ſuperiorem, ibidẽ, nu. 3. fol. 66

Crimen leſa Maieſtatis, qualiter in primo, vel in ſecundo capite committatur, remiß. ibid. nu. 6. fol. eod.

Crimen leſa Maieſtatis excluditur, vbi alia cõiectura minoris delicti ſumi poteſt, ibid. nume. 8. fol. eod.

Crimen leſa Maieſtatis incurrit offendens Sedis Apoſtolica Legatum, Cardinalẽ, Patriarcam, Archiepiſcopum, Epiſcopum, vel eius Vicarium, §. leſa Maieſtatis, nu. 12. fol. 67.

Crimen leſa Maieſtatis committit etiã non ſubditus, ibid. nu. 14. fol. eod.

Crimen leſa Maieſtatis requirit declaratoriã Iudicis, ibid. nu. 16. fol. eod.

Crimen leſa Maieſtatis an extinguatur morte, remiß. §. læſa Maieſtatis, nu. 27. fol. 69.

Crimen laſa Maieſtatis contra abſentem agitatur, & quandoq; contra non citatum, §. leſa Maieſtatis, nu. 34. fol. 70

In crimine hæreſis põt procedi poſt mortẽ infra quadraginta annos, q. 51. nu. 34. f. 170.

Et imponitur pœna cõfiſcationis oĩum bonorũ aduerſus quẽcũq; poſſeſſorẽ, q. 51. n. eod. f. eo.

Crimen vſurarum an ſit merè Eccleſiaſticum, remiß. §. vſura, nu. 21. fol. 82.

Crimen ſtellionatus, remiſs. q. 83. nu. 12. f. 249

Crimen ſemel in iudicio deductum, quãdo poſſit iterum deduci, q. 57. nu. 60. fol. 170.

Crimen veneni eſt deteſtabile, & lõge grauius homicidio, q. 64. nu. 126. fol. 220

Crimen, an, & quando probetur per inſtrumentum, q. 54. nu. 1. fol. 174.

Crimen, an, & quando morte extinguatur, q. 51. nu. 33. fol. 170.

Culpa lata in adulterio non aquiparatur dolo, §. adulterium, nu. 32. fol. 5.

Culpa quando punitur capitaliter, remiſsiuè, q. 84. nu. 8. fol. 251.

Culpa lata quando aquiparatur dolo, q. ead. nume. 9. fol. eod.

Culpa quando dicatur lata, & latiſſima, ibidem, nu.10. fol.eod.
Curator, an requiratur in criminalibus, q. 50. nu.10. fol. 568.
Curia maior, an, & quando remittat ad inferiorem, q.37.nu.71. fol.138.
Cuſtos carceris ratione culpa poteſt puniri capite, q.84.nu.7. fol.251.
Cuſtos carcerum de proximo relaxandum, nō ita cautè detinens excuſatur, quaſt. 68.num.28. fol.217.
Item ſi ſenem detinet minus arctè, quàm iuuenem, ibid. fol.eod.
Item ſi decipiatur ab vxore carcerati portante ei alimenta, ſi cum veſte muliebri extraxit, ibid.nu.29. fol.eod.
Et an in dubio praſumatur diligens, vel negligens, q.68.nu.30. fol.217
Et an liberetur à cuſtodia carcerati, ſi Iudex alios mittat ad cuſtodiam carcerati, ibidem, nu.31. fol.eod.

D

DAmna remittere nemo tenetur, q.58. nu.64. fol. 584.
Damna ſoluens, Vniuerſitas poteſt ea recuperare à delinquente, poſtea reperto, q.82.nu.6. fol.243.
Et ſi impoſuerit collectam, & ante exactionem delinquens reperiatur, non erit collecta vlterius exigenda, ibid.nu.7. fol.eod.
Damni dati ſtatutum an habeat locum in furto, & contra, q.82.nu.13. fol.eod.
Damni cauſam dans, damnum dediſſe videtur, q.82.nu.14. fol.eod.
Damnorum datorum cauſa, quomodo agitētur in ſtatu Eccleſiaſtico, q.82.nu.36. fol.244.
Damnum datum quando dicatur, remiſſ. q. 82. nu.13. fol.243.
Damnum quando probetur per iuramentū damnum paſſi, §.furtum, nu.75. fol.34
Et an admittatur probatio in cōtrarium, ibid, nu.eod. fol.eod.
Damnum datum ex leuiſſima culpa, an reſarcire debeat, q.62.nu.25. fol.200.
Damnum dantia animalia in agro alieno, ſi dominus agri ea inueniat, an retinere poſſit, q. 82.nu.15. fol.243.
Et quid in Regno Neap. ibid.nu.16. fol.eod.
Damnum an probetur per iuramētum damnum paſſi, q.82.nu.24. fol.244
Et quid ſi probetur contrarium, ibidem, nu.25. fol.eod.
Et quid ſi iurans exceſſiuè iurauerit, an petatur reductio, q.82.nu.26. fol.244.
Et quid ſi reus petat exprimi dies dāni, an dānum paſſus ad hoc teneatur, nu.27. fol.eod.
Et an ſtetur iuramento damnum paſſi ſuper incidenti, & emergenti, ibid.nu.28. fol.eod.
Damnum paſſi iuramento ſtandum, dictante ſtatuto, quomodo intelligatur, quaſt. 82. nu.29. fol.244.
Et an poſſit iurare contra laboratores, & operarios, remiſſ.q.82.nu.30. fol.eod.
Debitor, cuius bona fuerūt publicata, ſi reſtituatur ad vitam tantum, an teneatur ad antiqua debita, q.77.nu.157. fol.239.
Debitor delinquens an poſſit dare in ſolutum bona creditoribus, q.78.nu.104. fol.236.
Et quid ſi ſit obligatus cum iuramento, ibidem, nu.105. fol.eod.
Decianus in tract.crimin.impugnatur, q.38.nume.59. fol.537
Decian.conſ.96.num.20.impugnatur, quaſt.44. nu.56. fol.147
Decian.lapſus, §.furtum, nu.60. fol.35.
Declaratio ſuper contumacia non requiritur in ſtatu Eccleſiaſtico, q.44.nu.75. fol.148.
Declaratoria an poſsit fieri poſt mortē rei, q. 51. nu.37. fol.170
Decreti Mediol.(quòd Collaterales in crimine laſa Maieſtatis morte puniantur.) intellectus, q.86.nu.15. fol.255
Et an ſtatutum pradictum comprehendat minores, q.86.nu.16. fol.255
Et an in materia dicti ſtatuti maſculinum concipiat fæmininum, ibid.nu.17. fol.eo.
Decuriones, hodie qui dicantur, quaſt. 64. nume.65. fol.206.
Defendere licet ſocium itineris, & amicū, §. Homicidium, nu.71. fol.46.
Defenſio quando ſit licita, remiſsiuè, §. homicidium, nu.77. fol.eod.
Defenſio quomodo probetur, remiſsiuè, §. eodem, nu.100. fol.47.
Defenſio quomodo ſit in iudicio deducēda, et probanda, remiſs.§.eod.nu.104. fol.eod.
Defenſio quādo dicatur facta cum moderamine inculpata tutela, §.homicidium, nu.106.f.46
Defenſio illicita eſt cum armis aduerſus verba iniurioſa, vel percuſsionem cū baculo, §. eod. nu.110. fol.eod.
Defenſio an fuerit facta ex internallo, vel incontinenti, remittitur arbitrio iudicis, §. eodem, nu.113. fol.eod.
Defenſio valet, licet facta ſine termino, q.48.nume.6. fol.163.
Defenſiones poſſunt denegari latroni famoſo, q. 49.nu.52. fol.167.
Defenſiones limites exceſſos eſſe nec nè, remittitur arbitrio iudicis, §. homicidiū, nu.71.f.46.

INDEX

Defenſionis limites excedens, punitur arbitrio Iudicis,§.homicidium,nu.71. fol.46.
Defenſionis limites excedens in rixa,nullam pœnam moretur,ibid.nu.107. fol.47.
Defenſionis modum excedens aggreſſus, non debet condemnari ad pœnam conuentionalem, ibid.nu.108. fol.eod.
Defenſor in criminalibus an admittatur, q.32. nu.2. fol.127
Deformatus ab aliquo animali,ob deformitatem non poteſt agere contra dominũ,quæſt.99.nume.9. fol.279.
Deformitas quomodo extimetur,remiſs.q.69.nume.6. fol.221.
Degradatio ſolemnis nõ requiritur in Clerico aſſaßino,q. 36.nu.33. fol.133.
Degradatio requirit incorrigibilitatem,q.eadẽ, nu.39. fol.140.
Degradatio in dubio,intelligitur de leniori, q.74 nu.1. fol.228,
Degradationis forma,remiß.q.36.nu.38.f.133.
Delegari cauſæ criminales an poßint,q.41.nu.2 fol.141.
Delegatio cauſarum generalis an comprehendat cauſas criminales,q.ead.nu.5. fol.eod.
Delegata iuriſdictio,vel excitata quando dicatur,q.41.nu.3. fol.141.
Delegatus an poßit ſubdelegare,quæſt.eadem,nume.7. fol.141.
Et quid in delegato à Principe,nu.8. fol.eod.
Delegatus citans an debeat inſerere in citatione copiam delegationis,ibid.nu.6. fol.141.
Delegatus quãdo cognoſcat de iniuria facta ſuo officiali,q.35.nu.29. fol.131.
Delegatus ad ſe informandum de mala fama, nõ poteſt ſe informare de bona,quæſt.60.nu.88. fol.196.
Delegati famulus ſi delinquat, per quem iudicetur,q.38.nu.88. fol.139.
Delicta publica,vel priuata quæ dicãtur,& cur ita dicta,remiß.§.1.nu.1.& 6. fol.1.
Delicta merè Eccleſiaſtica quæ ſint,quæ merè ſecularia,& quæ communia,remiſſiuè, ibidem, nu.7. fol.1.
Delicta,quæ ſint nominata, & quæ innominata, remiß.§.1.nu.8. fol.1.
Delicta, quæ ſint leuia,quæ grauia, & quæ grauißima,ſiue atrociſſima,remiſſiuè,ibidẽ,nume.9. fol.1.
Delicta exceptuata,quæ ſint,remiſſiuè,q.21.nume.35. fol.100.
Delicta enormia quæ dicãtur,q.28.nu.24.f.118
Delicta mixti fori quæ dicãtur,remiſſiuè,q.37. nu.1. fol.134
Delicta mixti fori habent præuentionẽ in Regno Neap.§.Blaſphemia ſub nu.17. fol.11.
Delicta atrocia inter affines, & conſanguineos, grauius puniuntur,q.60.nu.115. fol.198.
Delicta grauiora ſecundum ſeueritatem legum ſunt punienda,q.67.nu.5. fol.213
Delicta quando dicantur plura,remiſs.q.84.numo.87. fol.251.
Delicti publicè accuſatio an forenſibus cõpetat, §.1.nu.2. fol.1.
Et an cuilibet de populo accuſare liceat cũ bona conſcientia,ibid.nu.3. fol.eod.
Delicti grauitas,an ſemper arguatur ex qualitate pœna,ibid.nu.13. fol.2.
Delicti occulti inquiſitionem Iudex incipit à Cuſtodibus,q.82.nu.9. fol.243.
Delicto in confinio commiſſo quid agendum,q.38 nu.30. fol.137.
Delicto incepto in vno territorio, & alibi conſumato,quæ Vniuerſitas teneatur,quæſt.82.nume.23. fol.244.
Delictum dicitur enorme,quod fit cum fractura oſtij,vel capſæ,§.1.nu.10. fol.1.
Delictum maius eſt,quod de nocte,quàm quod de die committitur,ibid.nu.11. fol.1.
Et in dubio præſumitur commiſſum de die, ibidem,nu.eod. fol.eod.
Delictum maius eſt percutere alapa, quam pugno,ibid.nu.12. fol.2.
Et quæ ſit ratio,ibid.nu.eod. fol.eod.
Delictum,quod committitur faciendo, an ſit ſemper grauius illo,quod committitur omittendo, §.1.nu.15. fol.2.
Delictum,quod committitur omittendo, non punitur criminaliter,ibid.nu.16. fol.2.
Delictum maius eſt commiſſum in Ciuitate, quã ruri,ibid.nu.17.fol.2.et q.60 nu.75.fol.195.
Item in diebus feſtiuis,q.60.nu.76. fol.195.
Delictum maius eſt,quod pecunia, quã quod gratis committitur, ibid.nu.18. fol.2.
Delictum,quod committitur omittendo,non dicitur propriè maleficium,§.1.nu.19. fol.2.
Delictum quando dicatur commiſſum prætextu officij,q.35.nu.13. fol.131.
Delictum an dicatur plenè probatum, non probatis qualitatibus in accuſatione deductis,q.66 nu.25. fol.213
Delictum antiquum quando dicatur, q. 60.nume.106. fol.197.
Delictum futurum non poteſt per Principem remitti,q.59.nu.95. fol.191.
Delictum fuiſſe cõmiſſum ſufficit quomodocumq; conſtare,q 55.nu.14. fol.175.
Delictum minus an confundatur cum maiori, q. 84.nu.27. fol.252.
Delictum commiſſum ab amico cõſanguineo,vel famulo alicuius,an præſumatur factum de voluntate ipſius, q.86.nu.6. fol.255.

Deli-

INDEX.

Delictum factum à filio, quando cenſeatur factũ à patre, q. ead. nu. 52. fol. eod.

Delictum non prohibens, cum poßit, peccat mortaliter, & tenetur in foro conſcientiæ, q. 87. nu. 15. fol. 258.

Delinquens ſi reperiatur in fragranti, quis ordo procedendi ſeruari debeat, remißiuè, q. 8. nu. 1. fol. 88.

Et an faciant fidem Miniſtri Curiæ, vel alÿ eũ conſignantes, remiſs. ibid. nu. 2. fol. eod.

Et quis dicatur in fragrãti captus, remiſs. q. 8. nu. 3. fol. 88.

Et an quilibet poſsit capere repertum in fraganti, & ad Iudicem ducere, remiſs. ibidem, nu. 4. fol. eod.

Et an priuati, ſint in culpa, niſi in fragrãti deprahenſum capiant, ibid. nu. 5. fol. eod.

Delinquens in fragranti repertus, abſq; proceſſu poteſt puniri, q. 8. nu. 7. fol. 88.

Et contra eum proceditur iuris ordine non ſeruato, ibid. nu. 9. fol. eod.

Et an eo caſu admittenda ſit appellatio, ibidẽ, nu. 10. fol. eod.

Et an appellatione interpoſitã, vel pendẽte termino ad faciendum defenſiones, ſit differẽda executio, ibid. nu. 11. fol. eod.

Et quid ſi timeatur de tumultu, quæſt. 8. nu. 12. fol. 88.

Delinquens, & ſe reuelans, an habeat præmium propoſitum reuelanti delinquentem, q. 27. nume. 10. fol. 117.

Et quid in ſocio, nu. 15. fol. eod.

Coracoræ publici latronis in Hyſpania, exẽplũ, ibid. nu. eod. fol. eod.

Delinquens, an, & quando poſsit capi, vide ſupra in verbo capturam, & verbo Iudex

Delinquens in fragranti, poteſt à quolibet capi, q. 28. nu. 28. fol. 118

Delinquens propè Eccleſiam quãdo præſumatur delinquere ſpe immunitatis, q. 30. nu. 20. f. 121

Delinquens in vna Ciuitate an puniatur in confederata, q. 38. nu. 26. fol. 137

Et quid ſeruetur in Regno Neap. & ſtatu Eccleſiaſtico, ibid. num. 27. fol. eod.

Delinquens in confinio duorum territoriorum, ſi in vno habitet, à Iudice illius punitur, q. 38. nu. 28. fol. eod.

Delinquens in vno territorio, & alio confugiens, debet remitti ad locum delicti, vel in loco capturæ puniri, q. 38. nu. 56. fol. 138

Et contraria conſuetudo non valet, ibid. f. eod.

Delinquens remiſſus, ſecũdum quas leges debeat puniri, q. 38. nu. 64. fol. eod.

Delinquens quare ſit remittendus ad locum delicti, q. 38. nu. 65. fol. 138.

Delinquens extra officium, an poſsit puniri ab ordinario, q. 38. nu. 39. fol. 139.

Delinquens in mari per quẽ iudicem puniatur, ibid. nu. 4. fol. 136.

Delinquens ſub ſpe impunitatis non eſt tutus, q. 59. nu. 97. fol. 191

Delinquens ſi habet dilucida interualla, quando præſumatur deliquiſſe, q. 60. nu. 29. fol. 194.

Delinquens an poſsit dare inſolutum bona creditoribus, q. 78. nu. 104. fol. 236

Delinquens, an, & quando perdat adminiſtrationem bonorum, q. 78. nu. 172. fol. 240.

Delinquentes Regni Neap. an poſsint ſtare in ſtatu Eccleſiaſtico, & contra, quæſt. 71. num. 14. fol. 224.

Delinquentes debent publicè puniri, niſi de licẽtia Principis, & ad requiſitionem parentum, q. 99. nu. 7. fol. 279

Denunciantes ex officio ſi ob pecuniam crimina celant, ſimoniam committunt, q. 7. nu. 3. f. 87.

Denunciantis dictum an faciant plenam fidem, ibid. nu. 5. fol. 87.

Et an ſit ei credendum quòd fuerit ab alio impeditus, vel verberatus, ibid. nu. 2. fol. eod.

Denunciare delicta, an cuilibet liceat, ibid. nume. 13. fol. eod.

Denunciator in actis nõ nominatus an poſsit ad expenſas condemnari, q. 62. f. 200.

Deponens aliud in iudicio, & aliud extra iudicium qua pœna ſit puniendus, §. falſum, nume. 40. fol. 16.

Deponens falſum ſine dolo an ſit puniendus, ibidem, nu. 252. fol. 24

Depoſitũ negans, torqueri poteſt, q. 64. nu. 9. f. eo.

Deportare quid ſit, remiſs. q. 67. nu. 55. fol. 214.

Deportationis loco ſucceſsit decapitatio, ibidem, nu. 16. fol. eod.

Deportationis pœna eſt in vſu apud Iannenſes, ibid. nu. 17. fol. eod.

Depoſitio teſtis etiam in tortura, abſq; citatione non nocet parti, q. 11. nu. 3. fol. 90.

Depræhenſus in mendacio quomodo ſciuerit delictum poterit torqueri, quæſt. 21. nume. 157. fol. 106.

Deſiſtentia, an, & quando admittatur in Regno Neap. q. 58. nu. 55 fol. 181.

Et quid in ſtatu Eccleſiaſtico, nu. 18. fol. eod.

Dicens ſe velle Regem occidere, ſi aliud nõ fecit, non tenetur, q. 91. nu. 2. fol. 264

Limita niſi hoc cum pluribus dixiſſet faciendo coniurationem, ibid. fol. eod.

Amplia, vt non teneatur etiam ſi ſolus ſecum dixiſſet, & iuraſſet, ibid. nu. 3. fol. eod.

Dictum vnius teſtis in vna cauſa probat contra eundem teſtem contraria deponentem in alia inter diuerſas perſonas, quæſt. 54. nume. 3. fol. 174.

INDEX.

Diei falſa demonſtratio, & menſis, an vitiet inquiſitionem, q.66.nu.22. fol.253

Dies, & hora an exprimi debeant quando opponitur contra teſtes, q. 24. nume. 84. & ſeq. fol.151.

Dies termini, an, & quando computetur in termino, q.48.nu.2. fol.163.

Dies quando interpellet pro homine, q.46.nu.52 fol.555.

Diffamatio, an debeat pracedere inquiſitionem, q.6.nu.5. fol.87.

Differẽtia, quãdo iudex procedat vt ordinarius, vel vt delegatus, q.41.nu.4. fol.141

Diffidatus, quis propriè dicatur, remiſs.§.aſſaſſinium, nu.18. fol.9.

Dilatio conceſſa reo ſit communis actori, q.44.nume.27. fol.145

Dilatio ad ſe defendendum, an ſit danda reo nõ petenti, q.49.nu.51. fol.167.

Et quid ſi cauillandi cauſa petat, ibid. nu.52. fol.eod.

Dilatio à Iudice conceſſa poteſt cõmutari, abbreuiari, & reuocari, q.48.nu.1. fol.163.

Limita niſi is, cui fuerat conceſſa ea vti cœpiſſet, ibid. fol.eod.

Item niſi fuiſſet data de conſenſu partium, ibidem. fol.eod.

Dilatio longior conceditur nobili quàm ruſtico, q.48.nu.3. fol.163.

Et quando poſsit alterari, remiſs. fol.eod.

Dilatio vni parti conceſſa, eſt alteri communis, q.47.nu.8. fol.61.

Ampl. etiam ſi fuerit conceſſa de iure ſpeciali, ibid. fol.eod.

Dilatio ſecunda, nec noua capitula, nec noui teſtes poſt primum terminum dãtur in ſacro Cõſilio Neapolitano, licèt de aquitate reus admittatur in criminalibus ad vberiùs probãdam, & ſe defendendum ſine dilatione, q.48. nu.5. fol.163.

Dilatione pendente Iudicis officium conquieſcit, ibid.nu.4. fol.eod.

Et an proceſſus factus ea pendente ſit nullus, ibidem. fol.eod.

Et an conſenſu partium ratificari poſsit, ibid. fol.eod.

Dilationes in criminalibus non ſunt neceſſariò danda, q 48.nu.7. fol.163

Diſpoſitio cap.1.& 2. de adulter. an ſeruetur in Regno Neap.§ ſtuprum, nu.25. fol.79.

Diſpoſitio omnis capit interpretationem à ſolito, q.49.nu.61. fol.189

Diſputatio cum Aduocatis non requiritur, cùm tractatur de inferenda tortura teſtibus, q.56 nu.6. f.514.

Diſrobantes in ſtratis publicis impunè occidi poſſunt, §.Homicidium.nu.285. fol.57

Diuturnitas temporis quando excuſet, q.60.nume.109. fol.198.

Et an in grauibus delictis, ibidem, nume.150. fol.eod.

Et Farinac. lapſus notatur, ibidem, num.112. fol.eod.

Doctor teſtis ſi varias an torqueatur, q. 25.nume.19. fol.115

Doctor priuatus propter delictum an poſsit iterum doctorari, q.73.nu.3. fol.226

Doctores debent intelligi ſecundùm leges, quas allegant, q.44.nu.54. fol.147.

Doctores impunè arma deferunt, q.82. num.77. fol.246.

Doctores in rebus proprijs ſciunt minùs quàm alij, q.49.nu.52. fol.164.

Doctores quando poſsint torqueri, & carcerari, q.64.nu.62. fol.206

Doctores non torquentur ſi examinati vtì teſtes vacillauerint, ibid. nu.65. fol.eod.

Dolor an excuſet, & quando, q. 60.nume. 72. fol. 195.

Et quid ſi offenſus non dederit cauſam doloris, ibid.nu.73. fol.eod.

Dolus ex qualitate facti, & perſonãrum perpenditur, §.falſum, nu.253. fol.24

Dolus verus, & præſumptus probantur indicijs, & coniecturis, ibid.nu.256. fol.24.

Et de modus probandi, & præſumendi dolum, remiſs. ibid.nu.257. fol.eod.

Dolus præſumitur 523.modis, remiſsiuè, §.falſum, nu.294. fol.25.

Et quomodo præſumatur, remiſs.ibid.num.295 fol.eod.

Dolus ex præſumptionibus, & coniecturis inducitur, & ceſſat, in d. §. falſum, nume. 296. fol.25.

Dolus verus, & præſumptus quomodo probẽtur, remiſſ.ibid.nu.299. fol.26.

Dolus ex quibus præſumatur ceſſare, q. 60. nume.84. fol.196

Dolus in dubio an præſumatur, q.60.num. 513 fol.198.

Dolus in delictis quando requiratur, q. 84.nu.1. fol.251.

Dolus præſumitur modis 523.remiſſ.q.ead.nu.3 fol.eod.

Dolus quomodo probetur, ibidem, nume. 2. fol.eod.

Dolus non datur vbi non eſt cauſa delinquendi, q.84.nu 4. fol.251.

Dolus verus, & præſumptus quomodo probẽtur, remiſs.ibid. nu.5. fol.eod.

Dolus, calliditas, machinatio, & fraus, quid ſint, ibid.nu.6. fol.eod.

Dolus

INDEX.

Dolus eſt, qui non ſequitur arbitrium imperantis, q.31.nu.25. fol.123.
Dolus in materia incendij quomodo probetur, q.68.nu.51. fol.218.
Dolus præſumitur in ſciente, vel ſcire debente, q.90.nu.41. fol.262
Domeſticus quis ſit, remiß.q.35.nu.20. fol.131.
Domicilium contrahi quomodo dicatur, remiß.q.82.nu.86. & ſup.q.39.nu.6. fol.246. & 140.
Et quomodo probetur, ibid.nu.8. fol.eod.
Dominis duobus exiſtentibus, quorum vnus habet ex cõuentione Regimen pro duobus annis, non poteſt remittere pœnam banuitis ante dictam conuentionem, q.59.nu.8. fol.186.
Dominus præſumitur informatus de qualitate, et conditione famuli, q.85.nu.4. fol.255.
Dominus, an teneatur inſolidum, ſi plures de ſua familia dãnum dederint, q.86.nu.18. f.256
Dominis duobus exiſtentibus inſolidum in eodem caſtro, an alter poßit alterum punire, q.35.nu.8. fol.530.
Et quid ſi vnus ciuilem, alius criminalem iuriſdictionem habeat, ibid.nu.9. fol.eod.
Dominus domus, in qua res furtiua reperta fuit, an dicatur in culpa, q.25.nu.160. fol.106
Et an credatur vnico teſti, quòd ibi reperta fuerit, ibid.nu.161. fol.eod.
Et quæ probatio, vel indicium inde oriatur, remiß.ibid.nu.162. fol.eod.
Dominus rei furtiuæ nõ repetit precium emptori bonæ fidei reſtitutum, §.furtum, nu.123.f.36
Domum ſodomitis commodantes, vel precium accipientes, pari pena plectuntur, §.ſodomia, nume.11. fol.77.
Domus exiſtens intra 40. paſſus propè Eccleſiã, an gaudeat immunitate Eccleſiæ, q.30.num.9 fol.120.
Domus diruenda debet dirui à fundamẽtis, q.82 nu.92. fol.246.
Domus an poßit dirui pro contumacia, ibid. nume.93. fol.eod.
Domus in ſtatu Eccleſiaſtico diruuntur pro pace fracta, q.82.nu.94. fol.247.
Domus cõis an poßit dirui, ibid.nu.95. fol.eod.
Et quid ſi ſit alteri obligata, ibid.nu.96. f.eod.
Et an deſtructa poßit readificari, ibid.nu.97. fol.eod.
Donatio cauſa mortis facta vxori an publicetur confiſcatis bonis mariti, q.78.nu.76. fol.235.
Et quid in donatione propter nuptias, & inter viuos, ibid.nu.77. fol.eod.
Donatio facta à viro vxori ante reatum nõ pertinet ad fiſcum, q.78.nu.66. fol.235.
Donatio non reuocatur condemnato donatore in contumaciam, q.78 nu.90. fol.236.
Donatio cauſa mortis reuocatur ſecuto crimine, etiam non docto de fraude, ibidem, num.91. fol.eod.
Et quomodo probetur fraus, remißiuè, num.92 ibid. fol.eod.
Donatio facta incapaci, cui applicetur, q.79.nume.14. fol.241
Dormiens ſi delinquat an excuſetur, ſi poſtea ratum habuerit, q.60.nu.43 fol.194
Dotis vſusfructus an publicetur, q.78.nume.72. & 74. fol.235.
Dos, in quibus caſibus propter adulterium non amittatur, remißiuè, §.adulterium, nu.100. fol.7.
Dos, an veniat in execútione ſi vxor fuerit condemnata, q.78.nu.62. fol.235.
Et quid ſtante ſtatuto, quòd vir dotem lucretur, ibid.nu.63. fol.eod.
Et ſi mulier fuerit reſtituta, an recuperet acquiſitum viro propter confiſcationem, ibidem, nu.64. fol.eod.
Dos amiſſa ab vxore propter mortem mariti applicatur hæredibus viri, quæſt.78.nume.68. fol.235.
Dos aufertur marito ſtatim lata ſententia contra vxorem, ibid. nu.69. fol.eod.
Dos filiæ publicatur etiam in præiudicium patris, ibid.nu.70. fol.eod.
Dos vxoris mandantis interfici maritum an veniat in confiſcationem, ibid.nu.71. fol.eod.
Dos vxoris quando confiſcetur propter hæreſim mariti, q.78.nu.75. fol.235.
Dos debet reddi per fiſcum vxori ex bonis mariti publicatis ſummariè, & ſine ſententia diffinitiua, ibid.nu.78. fol.eod.
Dos confeſſata quando poßit exigi contra fiſcũ. remiß.q.78.nu.85. fol.236.
Dos quomodo ſit reſtituenda, vt fiſcus non poßit aliquo tempore moleſtare, remiß.q.78.nu.86. fol.eod.
Et Auth.præterea, C.vnde vir.an procedat publicatis bonis mariti, ibid.nu.87. fol.eod.
Duellum hodie eſt prohibitum per Conciliũ Tridentinum, q.63.nu.6. fol.261.

E

EBrietas an excuſet, q.60.nu.39.f.164
Ebrietas in Hyſpania non excuſat, ibidem, nu.42. fol.eod.
Ebrietas quomodo probetur, ibidẽ, nume.40. fol.eod.
Ebrius cui fuit ſal poſitus in vino, an excuſetur, remiß.q.60.nu.41. fol.164.
Eccleſiaſtica delicta quæ ſint, §.1.nu.7. fol.1.
Eccleſia bona furto ſubtracta auocãtur à detinẽte ſine pretij reſtitutione, §.furtũ, n.129.f.37

INDEX.

Eccleſiaſticus Iudex quãdo cognoſcat de delictis laicorum,q.36.nu.5. fol.132.
Eccleſiaſticus iudex debet ſtatim repetere clericum à laico captum,ibid.nu. 26. fol.133.
Eccleſiaſticus iudex poteſt contra ſacrilegos ad excommunicationem, & alias pœnas ſpiritua les procedere , non obſtante ſententia iudicis laici,q.36.nu.50. fol.134.
Eccleſiaſticus Iudex in Regno Neap. nõ exercet iuriſdictionem in laicos,ibid.nu. 51. fol.eod.
Eccleſiaſticus iudex non tenetur ſtare proceſſui facto per iudicem ſecularem,ibid.nu.53.f.eo.
Eccleſiaſticus Iudex non punit teſtem laicũ, qui coram eo falſum depoſuit per latã ſententiã, q.38. fol.537.
Eccleſiaſticus Iudex an poſsit inhibere iudicem laicum, pendente iudicio falſitatis per clericũ commiſſæ,coram ipſo laico,ibid.nu.37. f.eod.
Eccleſiaſticus Iudex poteſt procedere contra delinquentes in Eccleſia ratione ſacrilegij,q.38 nu.51. fol.538
Eccleſiaſtica perſona omnes ſubſunt vni Principi,ibid.nu.85. fol.139.
Eccleſiaſtica libertas quando dicitur violari, q. 77.nu.30. fol.230.
Eccleſiaſtica libertas non læditur per ſtatutum laicorum habens in ſe naturalem , & ciuilem æquitatem,q.77.nu.37. fol.230.
Edicta contra ſcientes aliquid , an ſint valida, q.27.nu.8, fol.517.
Et an ſi quis virtute illorum non reuelauerit. poſsis poſtea examinari ad defenſam , ibidẽ, nu.9. fol.eod.
Effractores carceris etiam dicũtur, qui iuſsi ad eum ſe conferre neglexerint,q.25. nume.95. fol.102.
Effractores carcerum , quibus pœnis feriantur, remiſs.ibid.nu.92. fol.eod.
Egregia perſona,quæ dicãtur,q.26.nu.6.f.116.
Emendatus quando poſsit eſſe teſtis, remiſsiuè, & quomodo probetur emendatus,q.24. num. 105.& 106. fol.552.
Emens rem furtiuam , an teneatur eam domino ſine precio reſtituere, §.furtũ,nu.104. f.36.
Et petens eã ſibi reſtitui debet ꝓbare furto ſubtractam fuiſſe,ibid.nu.105. fol.eod.
Et quid ſi ſolutum fuerit preciũ illi penes quẽ res furtiua erat,§.furtum,nu.106. fol.36.
Et res etiam ſine furto in aliũ trãſlata,an ſine precio ſit reſtituenda,ibid.nu.eod. fol.eod.
Emens equum furto ſubtractum à tranſeunte amittit precium,§.furtum,nu.107. fol.36.
Et qualiter probetur fuiſſe ſubtractũ, remiſs. ibid.nu.eod. fol.eod.
Et an illi, cui fuit ſublatus, poſsit à fure ꝓpria authoritate recuperare,ibid.nu. 108. f.eod.
Et an debeat præſentare Iudici,& expẽſas reficere,§.ſurtum,nu.109. fol.36.
Emens equum furtiuum à Zingaro, ad quid teneatur,remiſs.ibid.nu.111. fol.eod.
Emens rem raptam à latronibus , vel ab hoſte, nomine domini,an amittat precium,ibid. nume.110. fol.eod.
Emens rem furtiuam extraordinariè punitur, §.furtum,nu.117. fol.36.
Et an cõtra eum poſsit agi actione furti ad rei perſecutionem,ibid.nu.118. fol.eod.
Emens rem furtiuam bona fide,eamq́ poſtea vendens non tenetur domino reſtituere precium, §.furtum,nu.128. fol.37
Emens ſcienter à filiofamilias rem ſubreptã patri tenetur furti,ibid.nu.559. fol.36
Emptor rei alienatæ in fraudem fiſci, non recuperat illius precium,q.78.nu.101. fol.236.
Epiſcopus non poteſt gratiare condemnatum ad perpetuum carcerem,q.59.nu.35: fol.587
Epiſcopus extraneus delinquens in aliena Diœceſi, an poſsit ab Archidiacono puniri, q. 35. nu.16. fol.530.
Epiſcopus an poſsit punire Patriarchã delinquẽtem in ſua Diœceſi, ibid.nu.15. fol.130.
Epiſcopus delinquens cognoſcitur à Papa, q.35. nu.14. fol.eod.
Epiſcopus prohibens ne quis eat ad Monaſteriũ, poteſt punire euntem, licet exemptum, q.38. nu.7. fol.136.
Epiſcopus an poſsit confiſcare omnia bona clerici delinquentis,q.80.nu.2. fol.245.
Epiſcoporum famuli an gaudeant priuilegio fori,q.36.nu.3. fol.132.
Equus alienus an incidat in commiſſum ratione fraudatæ gabellæ,ſiue currus alienus , q. 82. nu.91. fol.246.
Eremitæ, & hoſpitalarij an gaudeant priuilegio fori,q.35.nu.23. fol.131.
Error quomodo probetur, remiſs.q.55. num.54. fol.177.
Æs alienum quomodo diuidatur, quando bona per confiſcationem diuiduntur inter plures fiſcos,q.78.nu.153. fol.239.
Examen non dicitur perfectum,ſi in eodem conſtituto reus reuocauerit dictum cum rationis redditione,q.21.nu.155. fol.105.
Examinatus vti principalis in ſe,& teſtis in alios,non poſſet torqueri tãquàm teſtis,niſi datis copijs indiciorum,q.25.nu.38. fol.115.
Excellentia hominis quomodo ſit probanda,q.60 nu.98. fol.197
Exceptio quæ poteſt opponi contra accuſatorem, procedit etiam contra Iudicem inquirẽtem, q.51.nu.12. fol.169.
Exceptiones ſunt perpetuæ,ibid.nu.10. fol.eod.

Exce-

INDEX

Exceptio oppoſita contra teſtes, an ſit reſeruanda, vel à prĩcipio repellat, q.53.nu.2. f.171
Exceptio requirens altiorem indaginẽ eſt reſeruanda, & quæ ſit, ibid.nu.4. fol.172
Exceptio impunitatis impedit proceſſum ad vlteriora, q.31.nu.52. fol.127.
Etiam quòd bannitus interfectus eſſet extra territorium bannientis, ibid. fol.eod.
Exceptiones contra teſtes an ſint reſeruãda, vel repellantur à principio, q.24.nu.25.& 141. fol.114.
Exceptio incompetentiæ fori, poteſt per quẽlibet opponi, q.33.nu.7. fol.127
Et an per infamem, ibid.nu.8. fol.eod.
Exceptio fori debet ante litem conteſtatam opponi, q.39.nu.10.& q.35.nu.1. fol.130
Et quomodo poſſit proponi poſt ſententiã, q.35.nu.2. fol.eod.
Exceptionibus propoſitis cõcurrentibus ſimul pſonæ iudicis, & partis cenſetur prius propoſita exceptio reſpiciens perſonam iudicis de ordine intellectus, q.35.nu.3. fol.130.
Exceptio abſentia, & infirmitatis põt per quẽlibet pro citato allegari, q.34.nu.7. fol.128.
Exceptio infirmitatis non admittitur non docto de loco vbi ſit infirmus, ibid.nu.20. fol.129.
Exceptio carcerationis, quando citatum ab alio Iudice excuſet, ibid.nu.35.& ſeq. fol.129.
Exceptio clericatus quomodo cognoſcatur in Regno Neapolitano, q.36, nu.e 9. fol.133.
Exceptio excommunicationis, vel falſi procuratoris etiam poſt litem conteſtatam opponi poteſt, q.14.nu.2. fol.91.
Exceptio contra ſocium criminis quomodo ſit formanda, remiſs.q.21.nu.44. fol.101
Exceptio incõpetentiæ poteſt quãdocunque opponi, ſi iuriſdictio eſt limitata, q.42.nu.7.f.141
Exceſſus officialium Regis, vel Baronum, à quibus iudicibus cognoſcantur in Regno Neapolitano, q.16.nu.10. fol.94
Excipiens contra teſtes debet ſpecificare locũ delicti, tempus, & circunſtantias, q.24.num.83 fol.111.
Et an diem, & horam, ibid.nu.84. fol.eod.
Excommunicatus publicè quis dicatur, q.50.remiſs.nu.40. fol.165.
Excommunicatus patitur 62. pœnas, remiſs.q.77.nu.1. fol.229
Declarationes, et limitationes ad can. ſi quis ſuadente diabolo, remiſs.q.77.nu.2 fol.eod.
Excommunicatus poteſt iterum excommunicari, q.77.nu.20. fol.229
Excommunicationis ſententia lata ex falſa cauſa, et mala intẽtione valet, q.77.nu.38.f.230
Et quando dicatur nulla, ibid.nu.39. fol.eod.
Excõicatio in participantes non fertur niſi canonica monitione præcedẽte.q.77.nu.21.f.229
Aliorum verò locorum excommunicandus, q.77.nu.23. fol.229
Excommunicatio iniuſta ligat quoad homines, non quoad Deum, niſi excommunicatus eam contemneret, ibid.nu.40. fol.230.
Limita in tali iniuſtitia, quæ redderet ſententiam nullam, ibid.nu.41. fol.eod.
Excommunicatus publicus nõ poteſt eſſe iudex, q.43.nu.20. fol.143
Excommunicatus exiſtens per annum in excõmunicatione ſit ſuſpectus de hæreſi, q.73.nume.48. fol.228.
Excuſatio quomõ ſit faciẽda, et qd pſit, remiſs. q.52.nu.3.fol.171.& q.21.nu.57. fol.101.
Excuſationes falſitatis remiſsiuè, §.falſum, nume.265. fol.65.
Excuſator an interueniat in criminalibus, q.33 nu.1. fol.127
Et quid in Regno Neap.nu.3. fol.eod.
Et quid in Regno Franciæ, nu.4. fol.eod.
Et quid in ſtatu Mediolani, nu.5. fol.eod.
Et quid Florentiæ, nu.6. fol.eod.
Excuſationis cauſã ceſſante, ceſſat ipſa excuſatio, q.34.nu.33. fol.129
Exculpatio condemnati, vel condemnandi, an proſit, q.21.nu.60. fol.101.
Executori referenti captũ ſibi exemptũ, an credatur, q.68.nu.47.q.29.nu.13.f.217, & 119.
Nuncio publico, an, & quando credendũ, ibidẽ, nu.14.& 48. fol.119.& 217.
Executio poteſt fieri ſine citatione ex proceſſu informatiuo, ſecretè facto per Legatum Papæ contra committentes crimen læſæ Maieſtatis, q.31.nu.11. fol.122.
Executor capiens aliquem iniuſtè poteſt impunè ipſum liberare, q.28.nu.17. fol.118.
Executores incedentes per comitatus non debẽt grauare ruſticos, ibid.nu.30. fol.eod.
Executori dicenti ſe habere commiſsionem an credatur, q.29.nu.4. fol.119.
Executor an poſsit reſiſtentem offendere, ibidẽ, nu.1.& ſeq. fol.eod.
Executores non debẽt introire domũ alicuius potẽtis ad inquirendũ ibidẽ latitantem ſine licentia iudicis, q.30.nu.30. fol.121.
Et quid in practica, ibid.nu.31. fol.eod.
Executio ſententiæ an impediatur probato impedimento, remiſs.q.34.nu.6. fol.128.
Executio non poteſt fieri contra aliquem, quamuis criminoſum ante ſententiam, q.93.nu.10 fol.265.
Executio ſententiæ etiam legitimæ multis modis impeditur, remiſs.q.94.nu.61. fol.273.
Executio an ſit facienda ex ſola productione ſẽtentiæ, q.96.nu.18. fol.277.

Executio ſententiæ abſciſsionis manus differtur poſt partũ, donec nutrix fuerit reperta, q. 97 nu. 7. fol. 278.
Executio ſententiæ criminalis, an fiat diebus feſtiuis, ibid. nu. 8. fol. eod.
Et feriæ unde dictæ, ibid. nu. 9. fol. eod.
Exiliorum genera quot ſint, q. 71. nu. 1. f. 223.
Exilium verè, & propriè quando dicatur, ibid. nu. 2. fol. eod.
Exilium vnde dictum, & eius incommoda, ibid. nu. 3. & 4. fol. eod.
Exilium à quo iudice intelligatur datum, ibidẽ, nu. 11. fol. eod.
Exiliũ frãgere quis dicatur, q. 71. nu. 28. f. 224.
Exiliũ frãgentis pœna, remiſs. ibid. nu. 29. f. eod.
Et quid in Regno Neap. ibid. nu. 30. fol. eo.
Eximens captum pro debito, tenetur ad ſolutionem debiti, q. 68. nu. 33. & 46. fol. 217.
Et quid ſi exemptus ad carceres reducatur, ibidem, nu. 34. fol. eod.
Et quomodo ſit puniendus, ibid. nu. 35. & 43. fol. eod.
Et quid in eximente captum pro cauſa criminali, ibid. nu. 36. fol. eod.
Et qd in eximente condẽnatũ, ibid. nu. 37. f. eo.
Et quid in impediente capturã, q. 68. num. 38. fol. 217.
Eximẽs captum pro debito an admittatur ad probandum illum eſſe debitorẽ, ibid. nu. 45. f. eod.
Eximens captum indebitè an puniatur, q. 29. nu. 12. fol. 119.
Expenſas litis querulans an teneatur ſubminiſtrare accuſato pauperi, q. 46 nu. 12. fol. 153.
Expenſarum appellatione, venit etiam expenſa pro habenda ſententia in forma probante, q. 62. nu. 14. fol. 199.
Expenſarum condemnatio an fiat in Regno Neapolitano in criminalibus, q. 62. nu. 22. f. 200.
Et an de iure communi. ibid. nu. 23. fol. eod.
Et an in ſtatu Eccleſiaſtico, ibid. nu. 24. f. eod.
Expeditio cauſæ criminalis non retardatur in Regno Neap. ſub prætextu teſtiũ Curiæ nõ repetitorũ, q. 49. nu. 37. f. 151. et q. 45. nu. 43. f. 166
Exportans an in dubio cenſeatur exportare pro victu, vel mercatura, q. 82. nu. 88. fol. 246
Expoſiti an cenſeantur legitimi, & poſſint ad ſacros ordines promoueri, q. 83. nu. 34. fol. 250.
Exterus ſtãs ad ſeruitia alicuius, an dicatur habitator, q. 39. nu. 9. fol. 140.
Extrahens bladũ cõtra formã ſtatuti, quo caſu poſſit impunè extrahere, q. 82. nu. 89. f. 246.
Exulatus à loco delicti, & à propria patria, exulatus intelligitur, q. 71. nu. 5. fol. 223
Exulatus ſi reperiatur debitor alicuius non põt ad inſtantiam creditorum detineri in carceribus inſtante fiſco pro executione exilij, ibidem, nu. 7. fol. eod.
Et quomodo conſulatur creditoribus, ibid. f. eo.
Et quod ſi fiſcus non inſtet, ſed ipſe maneat carceratus, ibid. nu. 8. fol. eod.
Exulatus ſi fiat clericus, & frangat exilium debet cognoſci per iudicem Eccleſiaſticum, q. 71 nu. 31. fol. 224.
Exulatus, ſiue bãnitus ab aliquo loco, ſi moritur pendente exilio, nõ poterit in dicto loco ſepeliri ſine licentia ſuperioris, q. 100. nu. 3. f. 280.

F

Fab. de Monteleo lapſus, q. 98. num. 10 fol. 279.
Fabricans falſas ſcripturas, vel producens teſtes, vt falſum deponant, et reſpondens nolle vti, non euitat pœnam falſi, §. falſum, nu. 136. fol. 20.
Factum aliter probari non poſſe, quomodo dicatur, q. 44. nu. 114. 115. 123. & ſeq. fol. 112.
Falſa ſcriptura vtens, an præſumatur author falſitatis, §. falſum, nu. 122. fol. 20
Falſa ſcriptura vtens, an puniatur aquè, ac ſi illam fabricaſſet, ibid. nu. 144. fol. 21
Falſam rationem reddens, ſed verum deponens, falſi crimen non incurrit, §. falsũ, nu. 35. f. 16
Et variatio in dicto, & ratione non attenditur ad inducendam falſitatem, ibid. nu. 36. fol. 16
Falſam monetam cudere parantes, ſi pœniteat, non puniuntur pœna ordinaria, ibid. nu. 315. fol. 26.
Falſarius debet in uinculis cauſam dicere, q. 46. nu. 35. fol. 154.
Et ſi fuerit relaxatus ſub cautione, non citata parte, eſt ad carceres reuocandus, ibid. nu. 36 fol. eod.
Falſarius, an recipiatur in teſtem contra falſarium, q. 25. nu. 12. fol. 115.
Falſa moneta criminis ſpecialia, remiſs. §. falsũ, nu. 319. fol. 27.
Falſi crimen grauiſsimum eſt, §. falsũ, nu. 1. f. 15
Falſi ſpecialia, remiſs. ibid. nu. 2. fol. eod.
Falſi crimen, in generali delictorum abolitione non comprehenditur, ibid. nu. 3. fol. eod.
Falſi crimen acerrimam indagationem requirit, §. falſum, nu. 4. fol. 15.
Falſi crimen non probatur per comparationem litterarum, ibid. nu. 108. fol. 19.
Et cõparatio litterarũ cũ alijs adminiculis facit indicium ad torturam, ibid. nu. eo. fol. eod.
Et quomodo ſit facienda comparatio litterarũ in crimine falſi, remiſs. ibid. nu. 109. fol. eod.
Falſi crimen accuſationem non requirit, §. falsũ nu. 114, fol. 19.
Falſi ſuſpicio ceſſat in teſtamento contra Notarium

rium viuente teſtatore.ibid.nu.147. fol.21.
Falſi pœna, an teneatur mutans, vel abradens litteras iuſtitiæ Principis, vel ſigillum in facti narratione,remiſs.§.falſum,nu.187.f.22
Falſi ſuſpitiones,inditia, & præſumptiones, remiſs.ibid.nu.231. fol.23.
Falſi ſuſpitio ceſſat coniecturis, & præſumptionibus, ibid.nu.232. fol.eod.
Falſi ſuſpitio an pro veritate habeatur, remiſs.§.falſum,nu.234. fol.24.
Falſi ſuſpicio leuioribus probationibus, & præſũptionibus in cauſa ciuili,contra inſtrumentũ inducitur,quã in criminali,§.falsũ, nu.239. fol.24.
Falſi ſuſpitio ſufficit ad capturam, vbi de falſo ciuiliter agitur,ibid.nu.241. fol.24
Falſi pœna qua ſit, remiſs.ibid.nu.246. fol.eod.
Falſi crimen, ſi graue eſt pœna mortis punitur, ibid.nu.249. fol.eod.
Falſi pœna tria copulatiuè requirit,ibidem, nume.255. fol.eod.
Falſi conatus non ſecuto effectu extraordinariè punitur,§.falſum,nu.277. fol.25.
Falſi crimen verè dolũ requit,ibid.nu.297.f.26
Et quando procedat in eo condemnatio ex præſumptionibus,remiſs.ibid.nu.298. fol.eod.
Falſi pœna quantum fieri poteſt à Iudicibus euitanda eſt, §.falſum,nu.307. fol.26.
Falſi teſtes, falſumq́ teſtimonium conſulentes, aut machinantes, qua pœna puniantur in Regno Neapol.ibid.nu.41. fol.16
Falſi ſuſpecti teſtes,quando ob contumaciã,tanquam confeſſi condemnentur in Regno Neapolitano,ibid.nu.62. fol.17.
Falſi crimen an incurrat teſtari prohibẽs,et quibus pœnis puniatur,remiſs.ibid,nu.225.f.23
Et quid ſit practica inſtituendæ, & probandæ querelæ contra prohibentem teſtari, ibidem, nu.226. fol.eod.
Falſi teſtes,qua pœna puniantur in Regno Neapolitano,remiſs.§.falſum,nu.250. fol.24
Falſi teſtis dicto vtens circa extrinſeca, & ad cauſam non facientia pœna falſi nõ tenetur, ibid.nu.70. fol.18.
Falſi teſtis dicto,vel falſo inſtrumento vtens de peritorum conſilio,non excuſatur,ibid.nu.75 fol eod.
Falſi pœna an teneatur vendens eandẽ rẽ duobus,remiſs.§.falſum,nu.228. fol.23.
Falſi pœna punitur Notarius conficiens inſtrumentum, de quo rogatus non fuerat, licèt ſint verè contenta in eo,ibid,nu.77. fol.18.
Et etiam ſi nõ cõpleuerit inſtrumentũ falsũ pœna ordinaria tenetur,ibid.nu.78. fol.eod.
Et de puniendo Notarium de falſo inſtrumento,remiſs.ibid.nu.79. fol.eod.
Et ſtatutum puniens Notarium de falſo nõ cõprehendit aliam pœnam indictam contra falſum fabricantem.§.falſum,nu.89. fol.18
Falſi pœna Notarius condemnatus nõ perdit omnino poteſtatem conficiendi inſtrumenta,ibid.nu.81. fol.eod.
Et Iudex in condemnatione exercitiũ Notariatus reſeruare non poteſt,ibid.nu.82. fol.eod.
Falſi pœna an condemnetur Notarius conficiens inſtrumentum falſum,quod ſit nullum, ibidẽ, nu.85. fol.eod.
Et quid ſi mutaretur data in ſcriptura priuata,§.falſum,nu.86. fol.18.
Falſi ſuſpectus Notarius,ſi nolit, vel differat ad inſtantiam partis, matricem producere,poterit torqueri,ibid.nu.87. fol.eod.
Falſi pœna ordinaria non punitur Notarius conficiẽs inſtrumentũ falſum pro defenſione partis,ibid.nu.91. fol.eod.
Falſi pœnam an incurrat Notarius ponẽs in inſtrumento mutui verbum numerauit, ſi verè pecunia non fuerit numerata, §.falſum, nume.145. fol.21.
Et aſſerens aliàs in ſui præſentia fuiſſe numeratam pecuniam non punitur de falſo, licèt falſum dicat.ibi.nu.146. fol.eod.
Falſi pœna an puniatur Notarius omittens ſolẽnitatem,ibid.nu.149. fol.eod.
Et an præſumatur in Notario potius error,quã falſitas,remiſs.ibid.nu.150. fol.eod.
Falſi pœna an teneatur Notarius, ſi falſum inſtrumentũ nõ perfecit,§.falſum,nu.161. f.21
Falſi pœna tenetur notarius aſſerens ſe rogatũ de inſtrumento,cuius notulã dedit,& verè rogatus non eſſet,ibid.nu. 167. fol.22
Et idem ſi dicat ſe non recordari quando factũ eſt de recenti,§.falſum,nu.168. fol.22.
Et eo caſu poteſt compelli ad exhibendum oẽs ſuas imbreuiaturas,ibid.nu.eod. fol.eod.
Falſi pœna tenetur notarius, & ad intereſſe partis negans ſe fuiſſe rogatum de inſtrumẽto,uel illud celans,aut dicens ſe non recordari, ſi cõuincatur per teſtes,§.falſum,nu.169. fol.22.
Et hoc etiam caſu poteſt compelli ad exhibendum ſuas imbreuiaturas, vt fiat perquiſitio, ibid.nu.170. fol.eod.
Falſi pœnam incurrit notarius oſtendens atteſtationes non publicatas,pars autem nulla pœna tenetur,§.falſum.nu.221. fol.23.
Falſi pœna tenetur litteras iudicis à manu ſeruientis amouens,ibid.nu.201. fol.22.
Et quid in lacerãte,remiſs.ibid.nu.202.f.eod.
Falſi pœna an teneatur aperiens litteras, §.falſum,nu.205. fol.23.
Et diuulgãs contẽta in litteris ad alterius iniuriã,tenetur actione iniuriarũ,ibi.n,206.f.eo.

Falſi

INDEX.

Falſi pœna tenetur lacerans, vel comburens litteras alteri ſcriptas,ibid.nu.207. fol.eod.

Falſi pœna quando teneatur ſignās litteras alieno ſigillo,§.falſum,nu.210. fol 23

Falſi pœna an teneatur non reſtituens litteras ei,cui mandatum ſuſceperat reſtituendi,remiſſ.ibid.nu.259. fol.eod.

Falſi accuſatio non requirit expreſſionem loci, aut tempus,q.52.nu.4. fol.90.

Falſificans articulos,an præſumatur ſciēter,vel ignoranter feciſſe,§.falſum,nu.73. fol.18.

Et qua pœna ſit puniendus, ſi ſuper eis teſtes examinauerit,ibid.nu. eod. fol.eod.

Et quid ſtante ſtatuto neminem prætextu ignorantia ſe tueri poſſe,remiſſ.ibid.nu.74.f.eod.

Falſificans litteras delegati Papæ, minus punitur,quàm ſi litteras Papæ falſificaſſet, §.falſum,nu.189. fol.22

Et idem eſſet in falſificante litteras Proregis, ibid.nu.190. fol.eod.

Falſificans monetam qua pœna puniatur, remiſſiuè,§.falſum,nu.308. fol.26.

Et moneta à non habente authoritatēm fabricata,dicitur falſa,ibid.nu.309. fol.eod.

Et de præſtantibus opem conſocijs,ac eā ex pēdentibus,de iudicibus, probationibus,excuſationibus,& pœnis,remiſſ.ibid.nu.310. f.eod.

Falſificans bagattinos non tenetur pœna ſtatuti,§.falſum,nu.316. fol.27.

Et ſtatutū contra falſificātē monetā, intelligitur de moneta ſtatuentis,ibid.nu.317. f.eod.

Falſificans monetam ſui Principis reus eſt læſæ Maieſtatis,ibid.nu.358. fol.eod.

Falſificans acta Notarius tenetur pœna vltimi ſupplicij,§ falſum,nu.289. fol,25

Falſificans plura capita libri, vel alterius ſcripturæ, aut producens plures teſtes, & inſtrumenta falſa eodem, vel diuerſo tempore, ad vnum finem pro vna falſitate,vnica pœnā punitur,§.falſum,nu.251. fol.24

Falſificantes litteras, vel ſigillum Papæ, Regis, Iudicum,& Prælatorum;vel mandantes, vel ſcienter illis vtentes,quibus pœnis feriantur, §.falſum,nu.186. fol.22.

Falſificatio litterarum Papæ,vel Regum nō regulatur ab alijs falſitatibus,ibid.nu.182.f.22.

Et habet ſexdecim ſpeciala,ibid.nu.183. f.eod.

Falſis teſtibus ſcienter vtens reſpōdere tenetur, an velit illius vti,etiam ſtante ſtatuto in quibuſdam caſibus non debere reſpondere, §.falſum,nu.143. fol.21.

Falſitas non ſolet committi ſine cauſa,§.falſum, nu.8. fol.15.

Et ad incurrendum falſum quid ſufficiat, ibidem,nu.9. f.eod.

Falſitas probatur præſumptionibus, & coniecturis,ibid.nu.50. fol.eod.

Falſitas quomodo probetur,remiſſiuè, §.falſum, nu.51. fol.15.

Falſitas teſtium per alios teſtes nō falſos, ēt poſt ſententiā,probari pōt,ibid.nu.37. fol.16

Falſitas multis modis committitur in reſcriptis Apoſtolicis,remiſſiuè,§.falſum,nu.176. f.22.

Et de cancellario ſaluumconductum Principis falſificante,remiſſ.ibi.nu.177. fol.eod.

Et detruncans Bullas de litteris Papalibus, vel alijs,in falſum incidit,ibid.nu.178. fol.eod.

Falſitas,an præſumatur potius in litteris gratia, quam iuſtitia,remiſſiuè,§.falſum, num.184. fol.22.

Falſitas litterarum Apoſtolicarum eſt mixti fori,ibid.nu.185. fol.eod.

Falſitas cōmittitur delēdo,vel interlineādo ſcripturas,lacerando,addendo, detrahendo, vel aliquid amouendo,§.falſum,nu.197. fol.22.

Et non eſt locus pœna falſi, niſi ſubſtantia mutetur,ibid.nu. 189. fol.eod.

Et quando dicatur vitium raſuræ,ſiue cancellationis in parte ſubſtantiali, vel accidētali commiſſum,remiſſ.ibid.nu.199. fol.eod.

Et raſura non nocet,ſi pōt legi,quod prius erat ſcriptum,§.falſum,nu.200. fol.22.

Falſitas ex duabus præſumptionibus probatur, quando ciuiliter agitur,ibid.nu.233. fol.23.

Falſitas probationibus neceſſaria concludētibus probari debet,ibid.nu.235. fol.24.

Falſitas in re modica,etiam cum dolo,leuiter punitur,§.falſum,nu.273. fol.25.

Et res modica videtur non excedens duos aureos,ibid.nu.274. fol.eod.

Falſitas etiam modica in litteris Apoſtolicis, vel Regijs,punitur pœna ordinaria,ibid.nu. 275 fol.eod.

Et non diſtinguitur, an ſit in parte ſubſtantiali,ibid.nu.276. fol.eod.

Falſitas,an poſſit committi ſine dolo, remiſſiuè, §.falſum,nu.291. fol.25.

Falſitas non præiudicialis an ſit punibilis, remiſſiuè,ibid.nu.302. fol.26.

Et quid in falſificantibus litteras Apoſtolicas, vel Regias,ibid.nu.303. fol.eod.

Et quid in falſificante ſcripturā, quæ erat nulla,§.falſum,nu.304. fol.26.

Et quid ſi ſcriptura à principio nulla,ex aliquo ſtatuto ſuperueniente,fidem faceret, ibidem, nu.305. fol.eod.

Falſitas in ſcriptura priuata, vel publica ad fauorem ſcribentis,an ſit punienda pœna falſi, ibid.nu.306. fol.eod.

Falſitas, etiam ſine dolo commiſſa, arbitrio Iudicis punitur,§.falſum,nu.307. fol.26.

Falſitas inſtrumenti an probetur per teſtes, remiſ-

INDEX.

miſſiuè, ibid.nu.89. fol.18.
Et quando inſtrumentum præſumatur totum falſum, remiſſ.ibid.nu.eod. fol.eod.
Falſitas teſtium, & falſitatis excuſationes, remiſs.§.falſum,nu.69. fol.26
Falſitas in vno capitulo nō vitiat coetera in nuo diuerſa,q.53.nu.20. fol.172.
Falſitatem fabricans, & ea vtens, non tenetur de vſu,§.falſum, nu.29. fol.16
Falſitatem committens, quomodo, & quādo cauſam amittat, remiſs.ibid.nu.280. fol.25
Et quid in Regno Neap.ibid. nu. 281. fol.eod.
Falſitatis ſuſpitio ex quibus præſumptionibus inducatur, remiſs.§.falſum,nu. 99. fol.18.
Falſitatis excuſationes, remiſs.§.falsū,nu.265. fol.25.
Falſo inſtrumento vtens in iudicio, an ſit puniēdus de falſo, ſi fuerit productum cum clauſula, ſi, & in quantum,§.falſum,nu.119.fol.19
Falſo inſtrumento in prima inſtantia vtens, an poſsit in cauſa appellationis illius vſui renūciādo, falſi poenā euitare,§.falsū,n.134.f.20
Falſo teſte vtens ad occultandum crimē conſanguinei, vel amici, punitur ademptione tertia partis bonorum, ibid.nu.261. fol. 25.
Falſo vtēs in facto proprio præſumitur ſciēter, in alieno ignoranter, ibid.nu.293. fol.eod.
Falſos teſtes producens, eiſq; renunciās ſine partis proteſtatione, an ſit puniendus, remiſsiuè, §.falſum,nu.71. fol.18.
Et quid in producente falſos articulos, ibidem, nu.72. fol.eod.
Falſos teſtes producēs, puniēdus eſt, etiā ſi poſtea dicat ſe illis vti nolle,§.falsū,nu.121.f.19
Falſum multis modis committitur, §.falſum, nu. 6. fol.15.
Et quæ neceſſariò requirantur, vt dicatur commiſſum, ibid.nu.7 fol.eod.
Falſum quibus modis cōmittatur in ſcripturis, remiſſ.§.falſum,nu. 510. fol.19.
Et ex quibus inducatur ſuſpicio falſi, ibid.nume.111. fol.eod.
Et ex quibus præſumptionibus, ibi.nu.99.f.18
Falſum, quomodo, & quādo poſſit euitari in productione, & vſu inſtrumenti, vel atteſtationum, remiſſ.§.falſum, nu.120. fol.19
Falſum in multis caſibus perpetratur, remiſſ.ibidem,nu.179. fol.22.
Et de eo, qui finxit ſe creditorem mercatoris de aliquà re in præiudicium aliorum creditorū, remiſſ.ibid.nu.180. fol.eod.
Et de falſificantibus ponderibus annona, & ſimilibus, remiſſ.ibid.nu.181. fol.eod.
Falſum committens in iudicio, an ſine nouo proceſſu puniri poſſit,§.falſum,nu.246. fol.24.
Falſum accipitur propriè, & ſtrictè in ſtatuto, ibid.nu.263. fol.25.
Falſum etiam ſine dolo temerè deponens, puniendus eſt, ibid.nu.300. fol.26
Falſum non dicitur, quod adiuuatur primordio veritatis, ibid.nu.301. fol.eod.
Falſum deponens in cauſa capitali contra innocentem, qua pœna ſit puniendus,§.falſum,nume.31. fol.16.
Et quid ſi pro ſaluāda vita, vel honore alterius falſum depoſuerit, ibid.nu.32. fol.16
Falſum deponens, exiſtimans ſe verū dicere, an pœna falſi puniri poſſit, ibid.nu.33. fol.eod.
Falſum deponēs, per verbum, credo, et cōuictus, pœna falſi tenetur,§.falſum,nu.34. fol.16
Falſum dicens in vno capitulo, in oībus falſum dicere præſumitur, ibid.nu.38. fol.eod.
Falſum deponens ſuper negatiua non coarctata extraordinariè punitur,§.falsū,nu.53.f.17.
Falſum deponens extra factum principale, an poſsit puniri de falſo, remiſs.ibi.nu.54.f.eod.
Et quando teſtis tangat negotium principale, remiſs.ibid.nu.55. fol.eod.
Et an eo caſu reprobetur eius dictum, §.falsū, nu.eod. fol. 17.
Falſum deponens ſine iuramento, extraordinariè punitur, ibid.nu.61. fol.eod.
Falſum Clericus deponens, qua pœna puniatur, remiſs.ibid.nu.65. fol.eod.
Falſum deponens ſine dolo, an ſit puniendus, §.falſum,nu.252. fol.24
Et dolus ex qualitate facti, & perſonarum perpenditur, ibid.nu.253 fol.eod.
Falſum depoſuiſſe, quis præſumitur, Iudicis arbitrio, ibid.nu.254. fol.eod.
Falſum deponens ad defenſam non punitur pœna ordinaria.§.falſum,nu.258. fol.24.
Et quid in mandante, vt falſum teſtimoniū diceretur, ibid.nu.259. fol.eod.
Et teſtis non examinādus, ſi falsū dixerit examinatus, an debeat puniri, remiſs.§.falſum, nu.260. fol.25.
Falſum deponens, vbi eſt ſocius criminis, nulla pœna punitur, ibid.nu.262. fol.eod.
Falſum deponens per torturam excuſatur à crimine falſi, ibid.nu.278. fol.eod.
Et teſtes condemnati de falſo, non præiudicant eos producentes, nec è cōtra, ibid.nu. 279.f.eo.
Falſum depoſuiſſe teſtem, ſcienter præſumitur, §.falſum,nu.292. fol.26.
Falſum inſtrumentum Notarius conficiens igne comburitur,§.falſum,nu.92. fol.18.
Falſum, an committat Notarius, occultās inſtrumentum, & qua pœna puniatur, remiſs. ibid. nu.94. fol.eod.
Falſum committit Notarius, addens inſtrumēto ſine licentia iudicis,§.falſum,nu.154.fol.21.

Et ſi

INDEX.

Et ſi per errorem addat diuerſum à Prothocollo, tenetur ſaltim læſo ad intereſſe, ibidem, nume. 155. fol. eod.
Falſum cōmittit, litteras alieno nomine ſcribens eo ignorante, §. falſum, nu. 211. fol. 23.
Falſum capitulum producens, ac ſuper eo teſtem examinari faciens, eoq́ examine vtens, an, & quādo puniri debeat quamuis teſtis poſſet excuſari, ibid. nu. 285. fol. 25.
Falſum deponens per metum non excuſatur, q. 60. nu. 61 fol. 195
Falſus teſtis quis dicatur, §. falsū, nu. 30. fol. 16.
Falſus teſtis quando præſumatur ex repugnantia, & contrarietate, ibid. nu. 39. fol. eod.
Falſus teſtis vt dicatur, an ſit neceſſariū probari ipſum fuiſſe corruptum, remiſs. §. falſum, nu. 65. fol. 18
Falſis teſtis tenetur ad oē damnum contingēs ex illo teſtimonio, ibid. nu. 66. fol. eod.
Falſus teſtis, vel producens falſum inſtrumentū, aut illud conficiens non punitur de falſo, niſi pars petat criminaliter puniri, vel iudex inquirat de eo delicto, ibid. nu. 240. fol. 24.
Fama quomodo probetur p teſtes, q. 6. nu. 2. f. 86.
Et quibus magis ſit credendum, ſi ab vna parte affirmatiuè, ab alia negatiuè fuerit probata, remiſſ. ibid. nu. 3. fol. eod.
Et an fama faciat ſemiplenam probationem in criminalibus, remiſſ. ibid. nu. 4. fol. eod.
Et an teſtes ſuper fama reddentes cauſam ſciētia de auditu faciāt indiciū, q. 6. nu. 5. f. 86.
Et an probent ſi deponant ſe audiuiſſe publicè dici, ibid. nu. 6. fol. eod.
Et an debeant nominare eos, à quibus audiuerunt, ibid. nu. 7. fol. eod.
Et quid ſi decem teſtes de ea deponant, ibidem, nu. 8. fol. eod.
Fama non formiter probata coadiuuat probationes iam factas, q. 6. nu. 9. fol. 86.
Fama orta ab habente intereſſe in cauſa, nihil operatur, ibid. nu. 10. fol. eod.
Fama poſterius probata elidit priorem contrarium, q. 6. nu. 11. fol. 87.
Et quid ſi eodem tempore concurrerent, ibidē, nu. 12. fol. eod.
Et an teſtes debeant ſcire quid ſit fama, ibid. nu. 13. fol. eod.
Fama, an ſit ſufficiens indicium ad torturam, q. 21. nu. 1. fol. 99.
Fama eſt magnū indicium in delictis nocturnis, ibid. nu. 2. fol. eod.
Fama in criminalibus an probet plenè, vel ſemiplenè, ibid. nu. 3. fol. eod.
Fama cum teſte de viſu an probet, ibi. nu. 4. f. eo.
Fama probari poteſt, matrem à filio fuiſſe percuſſam, q. 21. nu. 5. fol. 99.
Fama an ſufficiat ad condemnandum, ibid. nume. 8. fol. eod.
Fama publica in ſtatu Eccleſiaſtico plenè probat in quibuſdam delictis, ibid. nu. 9. fol. eod.
Fama cum denunciatione ſindici facit indicium ad torturam, ibid. nu. 10. fol. eod.
Fama bona quando præualeat malè, vel ècōtra, ibid. nu. 12. fol. eod.
Fama cum adminiculis in his, quæ difficilis ſunt probationis, plenè probant, q. 63. nu. 8. f. 201.
Fama ſola ſufficit ſi eſt difficillima probatio, ibidem, nu. 9. fol. eod.
Fama bona quid operetur, q. 60. nu. 86. fol. 196.
Fama bona in genere an præferatur mala in ſpecie, ibid. nu. 87. fol. eod.
Fama mala quando iungatur cum alia ſpecie probationis, ibid. nu. 90. fol. 196
Fama mala debet probari in ſpecie, ibid. num. 91 fol. eod.
Fama ſola ſufficit in cauſa pacis rupta, q. 47. nu. 77. fol. 160.
Et contumacia in ſtatu Eccleſiaſtico, ibidē, nume. 28. fol. eod.
Fama mala indicium quomodo tollatur, q. 60. nume. 89. fol. 196.
Familia volente aliquem inſpicere, an portet arma, ſi is reſiſtat an pœnam incurrat, q. 82. nume. 60. fol. 245.
Familia poteſt torqueri cū agitur de indicijs mariti contra vxorem, vel è contra, q. 64. nu. 20 fol. 203.
Familia officialis an poſſit impunè reſiſtentem offendere, q. 29. nu. 5. & 5. fol. 119
Familia officialis debet portare inſignia iuxta ſolitum Regiminis, ibid. nu. 2. fol. eod.
Familiares q dicātur, remiſſ. q. 35. nu. 19. f. 130.
Famuli clericorum, & epiſcoporum an gaudeāt priuilegio fori, q. 36. nu. 3. fol. 132
Famulis Curiæ aſſerentibus ſe inueniſſe aliquē cum armis an credatur, q. 82. nu. 65. f. 245.
Et an ex ea relatione poſsit veniri ad condemnationem, q. 82. nu. eod. fol. eod.
Et quid ſi repertus cum armis aufugerit in domum, an poſsit extrahi, ibid. nu. 62. fol. eod.
Famulus, vel nuncius non reſtituens pecuniā Titio, cui deferendā dominus tradiderat, an furtum committat, remiſs. §. furtū, nu. 4. fol. 31.
Famulus aufugiens, an cenſeatur conuictus de furto, q. 66. nu. 7. fol. 212
Famulus an præſumatur deliquiſſe de conſenſu domini, q. 86. nu. 7. fol. 255.
Et quando obliget ſuū dominū, ibid. nu. 8. f. eod.
Et an exhibendo famulum dominus liberetur, ibi. nu. 9. fol. 255.
Famulus externus ſtās ad ſeruitia alicuius an dicatur habitator illius loci, q. 39. nu. 9. f. 140.

Famu-

INDEX.

Famulus Iudicis delegati, ſi delinquat, per quem puniatur, q. 38. nu. 88. fol. 139.

Famulus fugiens à domino, an præſumatur res amiſſas ſubtraxiſſe, §. furtum, nu. 5. fol. 29.

Farinat. lapſus, q. 21. num. 99. fol. 103. & q. 60. nu. 111. fol. 198.

Farinac. impugnatur, q. 59. nu. 43. fol. 188. q. 64 nu. 35. fol. 294. & q. 94. nu. 66. fol. 273.

Farinat. error q. 59. nu. 43. fol. 188.

Felynus impugnatur q. 98. nu. 6. fol. 278.

Feriæ vnde dictæ, q. 97. nu. 9. fol. 278.

Fætus præſumitur animatus, ideò reus tenetur probare negatiuam, q. 68. nu. 9 fol. 216.

Feudum confiſcatum an applicetur Domino, vel Principi, q. 78. nu. 134. fol. 238.

Et quid de bonis confiſcatis ob crimen hæreſis, ibid. nu. 135. fol. eod.

Et quid ob crimen læſæ Maieſtatis, ibi. nu. 136. fol. eod.

Fæmina habilitata per ſtatutum non facit indicium ad torturam, q. 21. nu. 19. fol. 99.

Et quid in ſtatu Eccleſiaſtico, ibid. nu. 20. f. eo.

Fideiubens pro vulnerante an teneatur morte ſecuta, q. 46. nu. 98. fol. 157.

Fideiubẽs de non offendẽdo an poßit cõdemnari ex cõtumacia principalis, q. 47. nu. 26. f. 160.

Fideiubens pro accuſatore de reficiendis expenſis in caſu ſuccumbentiæ, an teneatur ſi cauſa fiat deſerta, q. 18. nu. 1. fol. 95.

Fideicommiſſum factum in caſu, quo hæres committat delictum, an dicatur factum in fraudem fiſci, q. 78. nu. 38. fol. 234.

Et quid in crimine læſæ Maieſtatis, ibid. nu. 39 fol. eod.

Et quid de legitima, ibid. nu. 40. fol. eod.

Fideiußio non valet, niſi præſtetur officiali, vel Notario, q. 46. nu. 75. fol. 157.

Fideiußio de repræſentando coram vno Iudice, an tranſeat ad ſucceſſorem, ibid. nu. 78. f. eod.

Et an in cauſa appellationis, ibid. nu. 79. f. eod.

Fideiußio coram Iudice incompetenti eſt nulla, q. 46. nu. 80. fol. 157

Fideiußio ſimpliciter iuxta ſolitum ſcripta cenſetur habere oĩa requiſita, ibid. nu. 82. f. eod.

Fideiußio probat etiam ſinè ſcriptura, ibid. nume. 83. fol. eod.

Fideiußio eſt ſtrictißimè interpretanda, ibidem, nu. 84. fol. eod.

Fideiußio facta penès acta fauore fiſci, an valeat, q. 46. nu. 87. fol. 157

Fideiußio de repræſentando ſi non ſit ſcripta nõ obligat vltra duos menſes, ibid. nu. 88. fol. eod.

Fideiuſsio de præſentando quando tranſeat ad hæredes, ibid. nu. 91. fol. eod.

Fideiußio de ſoluendo iudicatum an expiret abſoluto reo in prima inſtãtia, ibid. nu. 92. f. eod.

Fideiußio de iudicio ſiſti quomodo ſit capienda, q. 46. nu. 93. fol. 157.

Et an expiret lata ſententia, ibid. nu. 94. f. eod.

Et an perempta inſtantia, ibid. nu. 95. fol. eod.

Et quid ſi adeſt clauſula toties quoties, ibidem, nu. 96. fol. eod.

Fideiußio præſtita oretenùs durat duobus menſibus in ſcriptis perpetuò, q. 95. nu. 3. fol. 275.

Fideiußio de iudicio ſiſti, toties quoties finitur perempta inſtantia, q. 51. nu. 28. fol. 170.

Fideiußionis indemnitas venit in eodem officio per modum ſequelæ, q. 95. nu. 5. fol. eod.

Fideiußio de præſentando ad certum diem non tenetur niſi fuerit monitus, q. 46. nu. 51. f. 155

Et dies quando interpellet pro homine, ibidem, nu. 52. fol. eod.

Fideiuſſor de præſentando infra octo dies, ſi non fuerit requiſitus, an teneatur ampliùs, ibidẽ, nu. 54. fol. eod.

Fideiuſſor primus an liberetur per dationẽ ſecũdi, q. 46. nu. 68. fol. 156.

Fideiuſſor de tuto carcere, vel de repræſentando admittitur ad ceſſionem bonorum, q. 95. nume. 15. fol. 275.

Sed meliùs eſt pro bono publico contrarium decernere, ibid. nu. eod. fol. eod.

Fideiuſſor de tuto carcere an liberetur ex prorogatione loci, q. 46. nu. 69. fol. 156.

Fideiuſſor, vt ſupra ſi ſit præſens, & videat locũ mutari à Curia, an liberetur, ibid. nu. 71. f. eo.

Fideiuſſor an obligetur non obligato principali, ibid. nu. 73. fol. eod.

Fideiuſſor de præſentando, ſi non præſentat tenetur ad pœnam promiſſam, q. 46. nu. 81. f. 157.

Et ſi fuit in dolo punitur extra ordinem, ibidẽ, nu. eod. fol. eod.

Fideiuſſor an poßit ſe obligare ad pœnam corporalem, ibid. nu. 89. fol. eod.

Fideiuſſor de præſentando an teneatur poſt ſententiam, ibid. nu. 97. fol. eod.

Fideiuſſor an liberetur ſi procurauerit banniri ſuum principalem, q. 46. nu. 99. fol. 157.

Fideiuſſor non tenetur præſentare bannitũ etiã cum ſaluoconducto, ibid. nu. 100. fol. eod.

Et quid ſi principalis fiat clericus, ibid. nu. 101. fol. eod.

Et quid ſi denuo delinquat, ibid. nu. 102. f. eod.

Fideiuſſor non tenetur præſentare reũ alio Tribunali, quàm eo, quo fuit facta obligatio, q. 46 nu. 103. fol. 158

Et quid ſi reus fuerit captus, & poſtea aufugit, ibid. nu. 104. fol. eod.

Et quid ſi iudex fuit in cauſa ne reus præſentaret, ibid. nu. 105. fol. eod.

Fideiuſſor deſiſtendo in criminalibus non poteſt ſuſcipere defenſiones rei, ſed ſolùm petere in-

dueias

ductias ad praſentandū,q.46.nu.107. f.eod.
Fideiuſſor non praſentans reum vltra pœnā debitam fiſco,an teneatur etiam parti ad intereſſe,ibid.nu.109. fol.eod.
Et l.ſancimus,C.de fideiuſſ. an procedat in promiſsione iurata, ibid.nu.108. fol.eod.
Fideiuſſor poteſt ſe defendere non obſtante contumacia principalis,q.47.nu.30. fol.160.
Fideiuſſor an poſsit allegare nouam cauſam,ibidem,nu.55. fol.162
Fideiuſſor de reficiendis expenſis in caſu ſuccumbentia non tenetur ad expenſas, ad quas fuit accuſator condemnatus ob peremptionem inſtantia,q.62.nu.9. fol.199.
Fideiuſſor de repraſentando, ſi poenam ſoluerit, ob non repraſentationem poteſt ſolutum repetere à fiſco,qui reo principali ſucceſsit,q.95. nu.1. fol.275.
Fideiuſſor liberatur confiſcatis bonis principalis,ibid.nu.28. fol.eod.
Fideiuſſor ſoluens non obſtāte appellatione interpoſita per principalem, debet conſeruari indēnis,ſi appellatione neſcinerit,ibid.nu.6.f.eod.
Fideiuſſor clericus de indicatum ſoluendo coram laico,coram quo Iudice ſit conueniendus,ibid. nu.7. fol.eod.
Fideiuſſor debitoris,cuius bona fuerunt confiſcata,non per hoc erit liberatus, quaſt.78. nume.156. fol.239.
Fideiuſſor accuſatoris de expenſis in caſu ſuccūbentia pro deſertione cauſa non tenetur,q.18 nu.1. fol.95.
Fideiuſſor de tuto carcere an teneatur ad pœnā, ſi indebitè carceratus aufugerit,quaſt.21.nume.98. fol.103
Fideiuſſor, quòd carceratus non aufugeret,tenetur ad pœnam, licet cuſtodis culpa aufugerit, ibid.nu.102 fol.eod.
Fideiuſſor carcerati de non diſcedendo,an teneatur ad poenam ſi cuſtos diſsimulata licentia iudicis eum ad diſcedendum induxerit, ibid. num.103. fol.eod.
Fideiuſſor carcerati de nō diſcedendo ob aliquā iuſtam cauſam an teneatur ad pœnam recurrēte carcerato ad ſuperiorē,ibid.nu.109. f.eod.
Et quid ſi recurrit ad amicum ſuperioris,& qd ſi adeſt clauſula de non diſcedendo, etiam nō recurrendi ad ſuperiores,q.21.nu.eod.f.103.
Et an eo caſu ſit puniendus carceratus alia poena,ibid.nu.110. fol.eod.
Fideiuſſore non exiſtente ſoluendo,cuius ſit periculum q.46.nu.37. fol.154.
Fideiuſſores de repraſentādo non habent beneficium excuſsionis,q.46.nu.43. fol.155
Fideiuſſores non poſſunt ſe excuſare etiam,quòd reus repraſentandus veniret capitaliter puniendus,ibid.nu.65. fol.158
Limita ſi per ſuperiorem eſſet comminata mors reo,& ille aufugit,ibid.nu.66. fol.eod.
Amplia etiam ſi promiſiſſet, non obſtante quacunque cauſa etiam de nono ſuperueniente, ibidem,nu.67. fol.eod.
Fideiuſſores duo debent dari pro quolibet inquiſito in Regno Neap.q.46.nu.85. fol.157
Fideiuſſores in Regno Neap.tenentur inſolidum, licèt non fuerit dictum in promiſsione, ibidē, nu.86. fol.eod.
Fideiuſſores rei qui pro pace ſeruanda fideiuſſerunt,praferuntur fiſco in fructibus bonorum ſubiectorum fideicommiſſo,q.78.nu.37.f.234
Idem in fideiuſſoribus de repraſentando, ibidē, nu.eod. fol.eod.
Fides tacita quando dicatur accommodari,q.79 nu.3. fol.240
Filia condemnata de crimine leſa Maieſtatis,legitima quanta ſit quaſt.78.nu.130. fol. 238.
Filia exulata, à ſtatuto, an debeant paci interuenire quaſt.58.nu.62. fol.184.
Filij appellatione,an veniat nepos quaſt.86.nume.30. fol.256.
Et an in legitima imputentur bona extra territorium, ibid.nu.31. fol.eod.
Filij poſiti in conditione quando faciant deficere conditionem ad fauorem ipſorum,vel fiſci,remiſsiuè quaſt.78.nu.36. fol.233.
Filij bonis publicatis an reſeruetur aliquid patri,ibid.nu.123. fol.238.
Et quid in crimine leſa Maieſtatis,ibidem, nume.124. fol.eod.
Et quid de filiabus,ibid.nu.125. fol.eod.
Filij culpa parentum in duodecim caſibus puniūtur,remiſſ.q.86.nu.18. fol.256
Filij banniti alimenta non debentur fiſco, q. 78. nu.109. fol.237.
Filij nondum nati,nec concepti tempore pacis an comprahendantur in pace,q.47.nu.41. f.161
Filij quando teneantur alere matrem amittentē dotem pp adulteriū,§.adulteriū,nu.102.fol.7
Filijs reſeruata portio debetur viuente patre, quaſt.78.nu.128. fol.238.
Filijs an reſeruatur aliquid de bonis matris publicatis, ibid.nu.131. fol.eod.
Filio bannito non debetur legitima, quaſt.78.nume.127. fol.238.
Filio non licet verberare patrem eum percutientem,q.56.nu. 3. fol.578
Filio licet corrigere famulum patris praſente patre, ibid.nu.6. fol.eod.
Filius adulterans vxorem patris, amittit etiam priuilegium filiationis,§.adulteriū,nu.66. f.6
Filius parās venenū patri,quod dare non potuit tenetur parricidij,§.homicidiū,nu.33.fol.44.

Filius

INDEX.

Filius patrem, & libertus patronum in adulterio deprahenſos non poſſunt occidere, ibidem, nume. 182. fol. 55

Filius homicida poteſt exhæredari, quæſt. 78. nume. 511. fol. 237

Filius, & ſeruus accommodantes tacitam fidem excuſantur, q. 79. nu. 6 fol. 240.

Filius inſtitutus hæres ab eo, qui à patre inſtituti fuit occiſus, non tenetur vindicare necem defuncti cõtra ꝓpriũ patrẽ, ibid. nu. 17. f. 241

Filiusfam. an contrahat matrimonium ſine conſenſu patris, q. 82. nu. 44. fol. 245.

Et an poſſint emitti denunciationes, ne pater ſciens tale matrimonium, illud impediat, ibid. nu. 45. fol. eod.

Filiusfam. Index per imperitiam male indicans, non tenetur vltra peculium, q. 83. nu. 4. f. 248

Et quid ſi tempore ſyndicatus ſit effectus ſui iuris, ibid. nu. 6. fol. eod.

Et quid ſi tempore ſyndicatus peculium decreuit, nu. 5. fol. eod.

Filius quando priuetur feudo propter delictum patris, remiſſ. q. 86. nu. 2. fol. 255

Filius non reuelans delictũ cõmittendum contra patrẽ, tenetur vt parricida, q. 87. nu. 2. f. 257

Idem in alijs deſcendẽtibus, ibid. nu. eod. f. eod.

Et qua pœna, remiſſ. ibid. nu. eod. fol. eod.

Filius negocians nomine patris totum lucrum acquirit patri, q. 78. nu. 54. fol. 234.

Filius homicida poteſt exhæredari, ibidem, nume. 111. fol. 237.

Filius non poteſt cogi accipere legitimam in pecunia, nec in re viliori, q. 78. nu. 122. fol. 238

Filius excluſus ab hæreditate ob aliquod detrimentum, eſt etiam excluſus à legitima, ibidẽ, nu. 126. fol. eod.

Filius poteſt accuſare patrem de leſa Maieſtate, abſq; ingratitudinis nota, §. leſæ Maieſtatis, nu. 25. fol. 69.

Filius iniuriã inferẽs patri, matri, auo, vel aua moderato eorum arbitrio punitur, §. parricidium, nu. 11. fol. 71

Filius non ratificans pacem factam, non dicitur proditor, q. 58. nu. 34. fol. 182

Filius exhæredatus an faciat pacẽ de morte patris, ibid. nu. 56. fol. 184

Filius an mitius puniatur, ſi offeratur à patre, q. 60. nu. 100. fol. 197.

Et quid è contra, ibid. nu. eod. fol. eod.

Fiſco repudiante quis ſuccedat, quæſt. 78. nume. 155. fol. 239.

Fiſcus an ſuccedat in bonis occiſi ſtante alio in pari gradu cum interfectore, §. homicidium, nu. 57. fol. 45.

Fiſcus excluditur ſtante ſtatuto, homicidam non poſſe ſuccedere occiſo, ibid. nu. 62. fol. eod.

Et quando homicida ſuccedat interfecto, & fiſcus auferat, vt indigno, remiſſiuè, ibidem, nume. 63. fol. eod.

Et quid ſi interficiat bannitum, vel vxorẽ adulteram, remiſſ. ibid. nu. eod. fol. eod.

Fiſcus quando auferat rem ab indigno, quæſt. 39 nu. 1. fol. 240

Fiſcus vendicat relictum incapaci, ſi conſanguinei erant negligentes in capiendo dictum relictum, ibid. nu. 11. fol. eod.

Item ſi conſanguinei renunciauerint, ibidem, nu. 12. fol. 241.

Fiſcus non appellat, q. 94. nu. 24. & infra. f. 270

Fiſcus in ſtatu Eccleſiaſtico non proſequitur appellationẽ, vbi adeſt inſtigator, niſi data cautione per inſtigatorem de reficiendis expenſis primæ, & ſecunda inſtantia in caſu ſuccumbentia, ibid. nu. 25. fol. eod.

Fiſcus eſt ſubditorum calamitas, q. 3. nu. 4. f. 85.

Fiſcus pro euidenti calumnia condemnatur in expenſis in controuerſia criminali, q. 10. nume. 9. fol. 90.

Fiſcus eſt vbiq; præſens, q. 10. nu. 10. fol. eod.

Et an ei proſit confeſſio procuratore fiſcali abſente, ibid. nu. 11. fol. eod.

Fiſcus an reſtituatur in criminalibus, q. 44. nume. 24. fol. 145.

Fiſcus in obtinenda reſtitutione vtitur iure minoris, ibid. nu. 31. fol. eod.

Fiſcus eſt ſucceſſor illius, qui ad ſuimet fauorem eſt prohibitus alienare, ſi delinquat, q. 78. nume. 42. fol. 234.

Quid ſi eſt prohibitus inter viuos, ibidem, nume. 43. fol. eod.

Fiſcus an detrahat trebellianicã, ibi. nu. 44. f. eo.

Fiſcus an poſſit opponere vxori exceptionem nõ numeratæ dotis, q. 78. nu. 67. fol. 235.

Fiſcus an ſuccedat in iuribus conditionalibus, ibid. nu 106. fol. 237.

Et quid de ſubſtitutione facta poſt mortem inſtituti, ibid. nu. 107. fol. eod.

Fiſcus ſuccedens alicui per confiſcationem, põt exigere dotem filiæ, ſoluto matrimonio vigore ſtipulationis factæ per patrem, quæſt. 78. nume. 108. fol. 237.

Fiſcus poteſt petere ſupplementum legitimæ, ibidem, nu. 112. fol. eod.

Fiſcus an ſuccedat condemnato in omnibus iuribus ad extraneos hæredes tranſeuntibus, ibidem, nu. 113. fol. eod.

Fiſcus an ſuccedat in ius adcrẽſcendi, quæſt. 78. nume. 116. fol. 237.

Fiſcus ſuccedit in hæreditate patris in Regno Neapolitano, pro rata qua filius ſucceſſiſſet, ibid. nu. 118. fol. eod.

Et quòd pater in Regno prædicto nõ moleſtetur

pro

pro filijs delinquentibus, ibid.nu.119. fol.eod.
Fiſcus ſuccedit in nomine debitoris exiſtente in alieno territorio, ibid.nu.139. fol.238
Fiſcus non habet ius accreſcendi, nec eſt propriè hæres, q.78.nu.146. fol.239
Fiſcus non habetur per omnia loco hæredis, ibid. nu.154. fol.eod.
Fiſcus non eſt neceſſarius ſucceſſor, ibidem, nume.155. fol.eod.
Fiſcus nõ tenetur ſi ſuccedat in quota bonorum, ibid.nu.eod. fol.eod.
Fiſcus non poteſt dicere creditoribus, vt ſatisfaciant ſibi de alijs bonis non confiſcatis, q. 78. nu.158. fol.239
Fiſcus non tenetur ad debita contracta per confiſcationem, ibid. nu.161. fol.eod.
Fiſcus poteſt cogere Notarios ad exhibẽdum inſtrumenta, ibid.nu163. fol.eod.
Fiſcus non tenetur creditoribus condemnati in certa ſumma pecuniaria, ibid.nu. 164. f.eod.
Fiſcus poſſeſſor rerum vacantiũ an teneatur pro obligatione extra territorium, quaſt. 78.nume.165. fol.240.
Et an ad expenſas litis, ibid.nu.166. fol.eod.
Et an ad alimenta filia, ibid.nu.eod. fol.eod.
Et an ad legata, & fideicommiſſa, ibidem, nume.eod. fol.eod.
Fiſcus conuenitur à creditoribus vti poſſeſſor, & ideò non tenetur vltra vires hæreditatis, q.78 nu.168. fol.240.
Fiſcus in quæſitis poſt ſententiam omnibus præfertur, ibid.nu.169. fol.eod.
Et in quibus bonis rei pro expenſis factis, in eo capien.ibid.nu.170. fol.eod.
Fiſcũ in dubio condemnandũ eſſe, quomodo ſit intelligendum, remiſſ. ibid.nu.171. fol.240.
Fiſcus an reſtituatur ſub prætextu, quòd nũc habet notitiã delicti, q.51.nu.15. fol.169.
Fiſcus pace fracta an agit ad pœnã nomine partis læſa, abſq; mandato, neq; etiam ſuo, ſi fiſci noĩe non fuerit acceptata, q.47.nu.38.f.160.
Fiſcus non agit niſi obligatio ſit facta ſibi, vel alij ſuo nomine recepti, q.46.nu.76. fol.157.
Fiſcus poteſt appellare à minoritate pœna, q.57. nu.26.fol.180.& q.94.nu.27. fol.271
Fiſcus in Regno Neap. non appellat, quaſt.57.nume.32. fol.271
Et quomodo ei ſuccurratur, remiſſiuè, ibidem, nu.33. fol.eod.
Fiſcus in criminalibus an reſtituatur, ibid.nume.33. fol.eod.
Et quid ſi ſit lata ſententia præuaricatione, vel colluſione, ibid.nu.34. fol.eod.
Fiſcus Epiſcopi an habeat bona, quando laicus cõmittit crimẽ Eccleſiaſticũ, q.90.nu.1.f.241
Fiſcus poteſt diuidere rem ſibi applicatam cum alio, et illi alij datur electio, q.80.nu.23.f.276
Et alienare rem communem inuito ſocio, etiam quòd minor pars ſit ipſius fiſci, ibid. fol.eod.
Fiſcus concurrens cum aliquo in pignore poteſt alienare pignus, & anterioribus creditoribus ſatiſfacere, & ſibi reſiduum retinere, ibidem, fol.eod.
Fiſcus poteſt alienare rem communem, & cum Eccleſia, ibid. fol.eod.
Etiam quòd ſit diuidua, q.95.nu.eod. fol.276.
Non tamen quando habet ſolum vſumfructũ, ibid. fol.eod.
Fiſcus in alienatione rei communis debet prius interpellare conſortes, ibid. fol.eod.
Fiſcus non poteſt rem alienare habita fide de pretio, & nõ præcedentibus ſubhaſtationibus, ibidem. fol.eod.
Fiſcus nõ poteſt impedire quin ſoluatur pars pœna priuato, cui debetur, q.95.nu. 27.fol.276.
Flam.Chart.lapſus, q.2.nu.13. fol.85.
Flam.Chart.impugnatur, q.49.nu.35. fol.165 & q.94.nu.57. fol.272
Flam.Chart.error.ibid.nu.25. fol.165
Fodiens propè muros Ciuitatis quomodo puniatur, q.68.nu.71. fol.219.
Foller.error q.49.nu.43. fol.166
Foller.impugnatur, q.45.nu.23. fol.150
Forenſis an teneatur ex delatione armorum, q. 82.nu.76. fol.246.
Forenſis quis dicatur remiſſ.ibid.nu.85. fol.eod.
Forenſis non dicitur nobilis, q.60.nu.93. f.197.
Forindicatus in Regno Neap. non appellat, nec admittitur ad probandum innocentiam, q.94 nu.8. fol.267.
Poterit tamen dicere de nullitate forindicationis, ibid.nu.eod. fol.eod.
Forma libelli contra iudicem malè iudicantem, q.83.nu.10. fol.249
Fornicatio quomodo probetur, & præſumatur, remiſſ.§.fornicatio, nu.1. fol.28.
Fornicatio per vim cum meretrice eſt punibilis, ibid.nu.2. fol.28
Et in Regno Neap. vim inferens meretricibus capite punitur, ibid.nu.3. fol.eod.
Fornicationis pœna quæ ſit, ibi.nu.4. fol.eod.
Forum quot modis quis ſortiatur, q.39. num. 11. fol.140. & ſupra q.35.nu.4. fol.130.
Forum ratione delicti quomodo competat, remiſſiuè, q.38. fol.136
Forum competit ratione delicti etiam, quòd delinquens ex priuilegio non poſſit renunciare pro delictis, niſi coram vnò Iudice, ibidem, nume.3. fol.eod.
Frater fideicommiſſarius ſub conditione mortis amittit fideicommiſſum ſi fratrem occidat, §. homicidium, nu.51. fol.45

Fra-

Frater admittitur ad probandum innocentiam fratris,q.24.nu.132. fol.113.

Frater cogitur teſtificari contra fratrem in maioribus criminibus,& in defectum aliarũ probationum,q.24.nu.136. fol.113

Fraus,dolus,machinatio, & calliditas quid ſint, q.84.nu.6. fol.251

Fraus præſumitur ſecuto delicto incontinẽti poſt alienationem,q.78.nu.98. fol.236

Fraus ludi à quibus probari poßit, §.ludus, nume.14. fol.70.

Fraus quomodo probetur,q.78.nu.92. fol.236

Fuga an probet contra delinquentem, quaſt. 21. nu 63. fol.102

Et in famulo debet probari fuga,& amißio rei, ibid.nu.64. fol.eod.

Fuga quomodo faciat indicium ad torturam, remiß.ibid.nu.65. fol.eod.

Fuga Notarij an praiudicet parti, quando accuſatur de falſo,q.21.nu.66. fol.102

Fuga non præſumitur in viro integerrimo,ibidẽ, nu.67. fol.eod.

Et qualiter tollatur ſuſpitio fuga, remiß. ibidẽ, nu.68. fol.eod.

Fuga delinquentis an faciat indicium ad torturam,ibid.nu.69. fol.eod.

Et quid in præparante eam, vel attentante, q. 21.nu.70. fol.102.

Et quid ſi fuga aliqua probabili cauſa coloratur, ibid.nu.71. fol.eod.

Fuga officialis eſt crimen leſæ Maieſtatis, ibidẽ, nu.72. fol.eod.

Fuga poſt formatã inquiſitionẽ facit maximũ indicium alijs concurrentibus,ibid.nu.73. f.eod.

Fuga poſt purgatã ſuſpitionem per torturam non præſumitur ob timorẽ indicij,ibid.nu.74. f.eo.

Fuga ĩ criminalibus facit indiciũ,ibi.n.96. f.103

Fuga officialis quam probationem inducat, remiß.ibid.nu.108. fol.103

Fuga præparatio idem operatur,quod, & fuga ipſa,q.21. fol.102

Fuga indicium tollitur per ſpontaneam comparitionem etiam præcedente citatione,ibidem,nume.79. fol.eod.

Fugere nõ dicitur,recurrens ad locum,vbi eſt caput iuſtitia,q.21.nu.78. fol.102

Fugere nõ dicitur,qui vadis ad ſuperiores,q.34. nu.37. fol.129.

Fugiens à manibus executorum an faciat inditium ad torturam,q.21.nu.76. fol.102.

Fugiens ex iuſta cauſa arbitrio iudicis non facit indicium,ibid.nu.75. fol.eod.

Fugiens à carceribus an habeatur pro confeſſo, remiß.ibid.nu.80. fol.eod.

Et quomodo cognoſcatur animus non reuertẽdi, remiß.ibid.nu.8. fol.eod.

Et quid de fugiente à palatio officialis,q.21.nume.82. fol.102

Et quid de torto iniuſtè,ibid.nu.83. fol eod.

Et an ſit citandus,ibid.nu.84. fol.eod.

Fugiens è domo iudicis,vel de palatio, aut domo, ſeu Ciuitate loco carceris aßignatis, an teneatur pœna frangentis carcerem, ibidem, nume.89. fol.eod.

Fugiẽs è thalamo,in quo erat ſequeſtratus,habetur pro confeſſo,q.21.nu.93. fol.102

Fugiens è carceribus,ſi ſtatim reuertatur,ẽt citatus, tollit omne indicium ibid.nu.94 fol.eod.

Fugiens abſq; fractione carceris an habeatur pro confeſſo,ibid.nu.95. fol.eod.

Fugiens à carceribus,ſi breui reuertatur,qua pœna ſit mulctandus,remiſs.q.21.nu.104. f.103.

Et an teneatur ad pœnam conuentionalem, ibidem,nu.105. fol.eod.

Fugiens à carcere quomodo excuſetur, remiſs.q. 68.nu.15. fol.216.

Fugientes à carceribus,vel de palatio, quibus pœnis ſint plectendi, ſi innocentes detegant, remiſs.q.21.nu.85. fol.102

Fugientes à carceribus ſine violentia, puniuntur arbitrio iudicis,ibid.nu.101. fol.103.

Fumi vẽditor quis ſit,& quomodo puniatur,q.73 nu.14. fol.226.

Fur debet puniri, licet perſona ſit incognita, cui furatus eſt,§.furtum,nu.10. fol.31.

Fur non debet relaxari,niſi reſtituta re furto ſubtracta,vel ſoluta,§.furtum,nu.31. fol.32

Etiam ſi ciuiliter actum non fuerit ad furti reſtitutionem, vel iudex procederet per inquiſitionem,ibid.nu.eod. fol.eod.

Et iudex tenebitur,ſi per negligentiam non fecerit reſtituere,ibid.nu.32. fol.eod.

Et quid in diffamatoribus,ibid.nu.33. fol.eod.

Et fur debet condemnari ad reſtitutionẽ, quàmuis nihil fueris petitũ, vel aliter, quã deceat, §.furtum,nu.34. fol.32.

Et eſt condemnandus in eodem iudicio,inſtãtia, & ſententia, licèt damnaretur ad mortem, alias iudex teneretur de ſuo,ibid.nu.35. f.eod.

Et bona furis ſunt tacitè hypothecata pro reſtitutione aduerſus hæredes, & alios poſſeſſores, ibid.nu.36. fol.eod.

Fur nocturnus cum armis agrediens,laqueo ſuſpẽditur, ibid.nu.45.§.furtum,nu.45. fol.32.

Fur inquiſitus, quòd mille, & vltra ſubtraxerit de taſca,& condemnatus ad pœnam,& reſtitutionem,non poteſt amplius ex eadem ſententia puniri, nec pars petere niſi mille; licèt reuera biſmille fuiſſent in taſca, ibid.nu.48. fol.32.

Fur in foro conſcientiæ quid teneatur reſtituere. remißiuè,§.furtum,nu.71. fol.34.

Et re extincta ſine eius culpa an teneatur ad

eſti-

INDEX.

æſtimationem, ibid. nu. eod. fol. eod.
Et ad expenſas, quas furtum paſſus fuit in requirenda re, ibid. nu. 72. fol. eod.
Fur repertus in flagranti poteſt ſine ſententia fuſtigari, ibid. nu. 74. fol. eod.
Fur an excuſetur à pœna furti, ſi probet ſuum eſſe debitorem, cui furatus eſt, §. furtum, fol. 34.
Fur an excuſetur à pœna furti, ſi Dominus proteſtetur de ipſius voluntate rem fuiſſe ſublatam, ibid. nu. 82. fol. 35
Fur pro leui furto quandoq; torquetur ad pœnã, & p pluribus minimis ſuſpẽditur, ibid. nu. 88. f. eo.
Et punitus leniter tamquàm pro leui furto non punietur vlterius, licèt poſtea furtum fuiſſe magnum appareat, ibid. nu. 89. fol. eod.
Fur in quibus caſibus excuſetur à pœna furti, remiſſ. ibid. nu. 99. fol. eod.
Fur non excuſatur licèt ex eius furto, aliquod reip. bonum accidat, §. furtum, nu. 103. fol. 36
Fur nocturnus poteſt vulnerari, etiam abſq; periculo amittendi bona, ibid. nu. 163. fol. 50.
Fur nocturnus an poſſit impunè vulnerari, & occidi pro defenſione rei minima, aut vilis, ibidẽ, nu. 164. fol. 50.
Et quid ſi iam exiuerat à domo fugiens cum re minima, ibid. nu. 165. fol. eod.
Fur, & adulter quando dicatur pacem frangere, q. 47. nu. 65. fol. 162.
Fur non dicitur pacem rumpere, ibid. fol. eod.
Fur committens furtum cum ſcalis ad domũ alienam, quomodo puniatur, q. 68. nu. 12. fol. 216
Fur non debet relaxari niſi reſtituta re furtiua, licèt ciuiliter pro ea actum nõ fuerit, & iudex procedat ex inquiſitione, q. 2. nu. 7. fol. 84.
Fur deprehenſus in flagranti poteſt ſine ſententia fuſtigari, q. 8. nu. 13. fol. 89.
Et quid in furibus vuarum, ibid. nu. 14. fol. eod.
Fur non tenetur ſe reuelare, q. 27. nu. 7. fol. 117
Fur poteſt vbiq; capi, puniri, & conueniri, vt rem reddat, q. 38. nu. 39. fol. 137
Fur non valens reddere rem furatam, vendundatur, ibid. nu. 40. fol. eod.
Fur rapiens cum armis in vno loco, & in alio cum re captus, an vtrobiq; puniatur, remiſſ. ibidẽ, nu. 43. fol. eod.
Fur tranſiens cum furto per aliquem locum, põt ibi puniri, licet non reſideat per diem, ibidem, nu. 45. fol. 138
Et quid ſeruetur in Catalonia, ibid. nu. 47. f. eo.
Furans Domino ſciente, præſente, & non contradicẽte, an teneatur furti, §. furtũ, nu. 80. f. 34.
Et quid in filio, vel alia perſona coniuncta, ibid. nu. eod. fol. 35.
Furans quod ſibi debetur, an ſit tutus in conſcientia, & factis monitionibus teneatur reuelare, aut reſtituere, ibid. nu. 87. fol. eod.
Et quid de ſcientibus illum accepiſſe, ibidem, nume. eod. fol. eod.
Furatam rem acquirens ea perempta ad illius pretium tenetur, §. furtum, nu. 131. fol. 37.
Furari non licèt Domino rem ſuam ab alio occupatam, ibid. nu. 79. fol. 35.
Furari propter neceſſitatem an ſit licitum, ibid. nu. 97. fol. 25.
Et quomodo quis dicatur eſſe in extrema neceſſitate, remittitur arbitrio iudicis, ibi. nu. 98. f. eo.
Furari an liceat domino rẽ ſuam, vel propria authoritate capere ibid. nu. 127. fol. 37
Furca eſt pœna ignominioſa in Italia, ſed in Frãcia ſecus, ibid. nu. 68. fol. 34.
Furca ſuſpenduntur pro homicidio ignobiles in Italia, nobiles vero capite truncatur, ibidem, nu. 69. fol. 34.
Furca quando quis ſuſpendatur remiſſ. quæſt. 60. num. 96. fol. 197.
Furcis nobiles non ſuſpenduntur, niſi concurrat enormitas delicti, §. furtum, nu. 68. fol. 38
Et quid in crimine furti, ibid. nu. eod. fol. eod.
Furcarum pœna an ſit maior amputatione capitis, quæſt. 99. nu. 15. fol. 280.
Furem diurnũ ex interuallo occidens, eo quod iuris remedio recuperare non potuit, mitius punitur, §. furtum, nu. 166. fol. 50
Fures ex generali conſuetudine pro tribus furtis ſuſpenduntur laqueo, ibid. nu. 27. fol. 32.
Fures, & malefici omni cum ſanitia ſunt puniendi, ibid. nu. 58. fol. 33.
Fures domeſtici qui dicantur, & quæ ſint neceſſaria, vt domeſtici appellentur, §. furtum, nume. 84. fol. 35
Et familiaris vnam rem hodie furans, & cras alteram, licèt viles, punitur tanquam de magno furto, ibid. nu. 85. fol. eod.
Fures in quibus caſibus excuſentur, & pœnã mortis euitent, ibid. nu. 102. fol. eod.
Fures qua actione poſſint agere pro recuperatione rei ab eis furto ſubtracta contra alium furem eandem rem ſubripientem, §. furtum, nume. 125. fol. 36.
Furibundus ſi poſt delictum fiat ſanus, an poſſit puniri, q. 60. nu. 33. fol. 194
Furioſus ſemel, ſemper talis præſumitur, quæſt. 60. nu. 31. fol. eod.
Furioſus an poſſit extraordinariè puniri, ibidẽ, num. 34. fol. eod.
Furioſus ſponte effectus non excuſatur, ibidem, num. 32. fol. eod.
Furis confeſſio quandoq; ſibi non præiudicat, §. furtum, nu. 26. fol. 32.
Furis appellatione venit deflorans virginem, q̃ſt. 83. nu. 44. fol. 230.
Furor quomodo pbetur remiſſ. q. 60. nu. 30. f. 194

Furor

Furta non ſunt inueſtigãda per auguria, vel magica documenta, aut ſuperſtitiones, §. furtum, nu. 14. fol. 31.
Et an poſſit imponi adictum de furtiuis rebus indicandis, remiſſ. ibid. nu. 15. fol. eod.
Et ille tenetur rem furtiuã exhibere, penes quẽ reperitur, ibid. nu. 16. fol. eod.
Et an dominus domus in qua fuit reperta res furtiua dicatur in culpa, & furti conſcius, remiſſ. ibid. nu. 17. fol. eod.
Et an credatur vnico teſti ibi fuiſſe repertam, remiſſ. §. furtum, nu. eod. fol. 31.
Et an dominus domus poſſit torqueri, & condemnari, remiſſ. ibid. nu. eod. fol. eod.
Et an Aduocatus conſulens furem, ac retinẽs penes ſe rem furtiuam, teneatur propalare furtum, vel reum, remiſs. ibid. nu. 18. fol. eod.
Furta tria licet leuia pœnam mortis mereantur, §. furtum, nu. 29. fol. 32
Furta ſequentia an aggrauent præcedentia, vel ècontra, §. furtum, nu. 56. fol. 33
Furta de quibus non poteſt cognoſci curſu temporis, vel diuerſitate loci aggrauant, etiam ſtãte ſtatuto de huiuſmodi delictis nõ poſſe fieri proceſſum, ibi. nu. 62. fol. eod.
Furta, de quibus ſecuta fuit abſolutio, aut alius index cognoſcere non poteſt, numquid aggrauent vltimum furtum, §. furtum, nu. 63. f. 34.
Et quid ſi pro eis pœnam ſoluiſſet, ibidem, nume. 64. fol. eod.
Et quid ſi extarent ſtatuta, quòd de talibus delictis ante tempus, vel alio loco commiſſis non poſſit fieri proceſſus, ibid. nu. 65. fol. eod.
Furti perquiſitio domino concedenda eſt, §. furtum, nu. 12. fol. 31.
Furti pœna quæ ſit, & quæ olim apud Græcos, & alios, remiſs. ibid. nu. 24. fol eod.
Et quæ in Regno Neap. ibid. nu. 25. fol. eod.
Furti pœna punitur capiens bona in mare proiecta tempore tempeſtatis, vel cadentia à rheda, ſeu curru, §. furtum, nu. 40. fol. 32.
Furti cauſam dans aperiendo, vel frangendo ianuam domus in qua furtum factum fuit, an teneatur furti, ibid. nu. 41. fol. eod.
Furti pœna tenentur vicini receptãtes furto ſubtracta à filijs, vxore, marito, vel patre, §. furtum, nu. 85. fol. 35.
Furti an teneatur commodatarius, ſi equo abſque domini voluntate ad longius iter vtatur, ibid. nu. 92. fol. eod.
Furti pœna an teneatur famulus, vel creditor ſubtrahendo quantum ſibi debetur, ibidem, nume. 86. fol. eod.
Furti tenetur arbores incidens, & exportãs, ibidem, nu. 92. fol. eod.
Et quid de incidente arborem, & exinde fauos melis extrahente, ibid. nu. 93. fol. eod.
Furti actio an detur pro re minima, §. furtũ, nume. 96. fol. 35.
Et an pro gallina, ibid. nu. eod. fol. eod.
Furti tenetur pignori res alienas ſcienter accipiens, §. furtum, nu. 154. fol. 36.
Et quid in iudæis ibid. nu. eod. fol. eod.
Furti actione an teneatur inſolutum accipiens res furtim ſubtractas, ibid. nu. 116. fol. eod.
Furti tenetur emens, ſcienter à filiofam. rem ſubtractam patri, §. furtum, nu. 119. fol. 36.
Furtiua res ad furem reuerſa ex depoſito, vel cõmodato, cui ſit reſtituenda concurrentibus domino, & depoſitario, §. furtum, nu. 124. f. 36.
Furtiuam rem emens an teneatur eam domino, ſi ne precio reſtituere, ibid nu. 104. fol. eod.
Et petens eam ſibi reſtitui, debet probare furto ſubtractam fuiſſe, ibid. nu. 105. fol. eod.
Et quid ſi ſolutum fuerit precium illi, penes quẽ erat res furtiua, §. furtum, nu. 106. fol. 36
Et res etiam ſine furto in alium translata, an ſine precio ſit reſtituenda, ibid. nu. eod. fol. eod.
Furtiuam rẽ iudæi ſcienter ementes furtum committunt, ibid. nu. 115. fol. eod.
Et dominus, ſi ſoluiſſet precium, recuperat, ibid. nu. eod. fol. eod.
Furtiuam rem emens extraordinariè punitur, §. furtum, nu. 117. fol. 36.
Et an contra eum poſſit agi actione furti ad rẽ perſequendam, ibid. nu. 118. fol. eod.
Furtiuam rem bona fide emens, eamq́; poſtea reuendens, non tenetur domino pretium reſtituere, §. furtum, nu. 128. fol. 37
Furtiuam rem acquirens, an præſumatur eſſe in bona fide ab alio, quã à fure, ibid. nu. 130. f. eo.
Furtiuas res emptas an iudæi nõ refecto ptio debeant reſtituere, §. furtũ, nu. 152. fol. 36.
Furtiuũ equum emens à Zingaro, ad quid teneatur, remiſſ. ibid. nu. 111. fol. eod.
Furtiuæ rei dominus nõ repetit pretium emptori bonæ fidei reſtitutum, ibid. nu. 113. fol. eod.
Furtiuæ rei preciũ publicè, & bona fide empta in mercato, vel nundinis, non debet reſtitui, etiã ſi extaret ſtatutum, quòd res furto ſubtracta publicè, & bona fide empta vindicari non poſſit, §. furtum, nu. 126. fol. 37.
Furto rẽ ſubtractã an tertius poſſit auferre à fure in flagrãti reperto, §. furtũ, nu. 73. fol. 34.
Furto equũ ſubtractũ emens à tranſeunte, amittit pretium, ibid. nu. 107. fol. 36
Et qualiter probetur fuiſſe ſubtractum, remiſſ. ibid. nu. eod. fol. eod.
Et an ille, cui fuit ſublatus poſſit à fure propria authoritate recuperare, §. furtũ, nu. 108. f. 36
Et an debeat præſentare iudici, & expenſas reſtituere, ibid. nu. 109. fol. eod.

INDEX.

Furto ſubtracta bona Eccleſia, auocātur ſine precij reſtitutione, ibid. nu. 129. fol. 37
Furtum de iure canonico ſumitur pro omni vſurpatione, §. furtum, nu. 1. fol. 31
Furtum in foro poli ſola volūtate contrahitur, ſecus in foro fori, ibid. nu. 2. fol. eod.
Et in re ꝓpria, cū creditur aliena, ibid. n. eo. f. eo.
Furtū in re cōi committitur, ibid, nu. 3. fol. eod.
Et quid in ſocio negociante pecuniam cōmunē, §. furtum, nu. eod. fol. 31.
Furtum committitur cum rei amotione, & cōtrectatione, ibid. nu. 6. fol. eod.
Furtū, vel rapinā non cōmittit, qui per vim, metumnè, aliquid conſequitur, ibid. nu. 7. fol. eod.
Furtum manifeſtum, & fur manifeſtus quis dicatur. §. furtum, nu. 11. fol. 31.
Furtū feciſſe præſumūtur vicini cōuerſantes, & familiares malæ famæ, ibid. nu. 13. fol. eod.
Et contra quos præſumatur de furto, remiſſ. ibidem, nu. eod. fol. eod.
Furtū an ꝓſumatur ab eo cōmiſsū, penès quē res furtiua fuit reperta, remiſſ. ibid. nu. 19. f. eod.
Et an teneatur docere à quo rē habuerit, remiſſinè, §. furtum, nu. eod. fol. 31.
Furtum quādo dicatur delictum atrox, vel enorme, ibid. nu. 20. fol. eod.
Et an comprehendatur ſub ſtatuto loquente de robaria, ibid. nu. 21. fol. eod.
Furtum an dicatur egregiū, vel enorme, remittitur arbitrio iudicis, ibid. nu. 22. fol. eod.
Furtum licet modicum dicitur enorme, ſi ex eo tumultus ſubſequatur, ibid. nu. 23. fol. eod.
Furtum magnū an pœna mortis vindicetur, §. furtum, nu. 42. fol. 32.
Et quid ſi ſtatutum tria furta requireret, ibidē, nu. eod. fol. eod.
Et quæ ſint neceſſaria, vt dicatur furtum magnū, vel egregium, remiſs. ibid. nu. eod. fol. eod.
Et an ſit furtum magnum, remittitur arbitrio Iudicis, ibid. nu. 43. fol. eod.
Furtum quibus circunſtantijs aggrauetur, §. furtum, nū. 44. fol. 32
Furtū vnicum quibus caſibus pœna capitis plectatur, remiſſ. ibid. nu. eod. fol. eod.
Furtum quando dicatur vnicum, remiſſ. ibidem, nu. 46. fol. eod.
Furtum dicitur vnicum, etiam ſi plura commiſſa fuerint vna die, vel nocte in vna domo, vel pluribus, §. furtum, nu. 66. fol. 34.
Et quid ſi fur confiteatur ſe plura furta feciſſe in eodem loco diuerſis tamen temporibus, vel cum temporis interuallo, ibid. nu. 67. fol. eod.
Furtum quomodo conſtare dicatur, ibidem, nume. 76. fol. eod.
Furtum per teſtes probari poteſt, ēt ſtatuto probationes teſtium reijciente, ibid. nu. 77. fol. eod.
Furtum cōmittens in domo amici, an excuſetur, ſi dicat feciſſe ioco, §. furtum, nu. 83. fol. 35.
Furtum committit colūbas alieni columbarij ēt in ſuo capiens, vel occidens, ibid. nu. 91. f. eod.
Furtum non committit accipiens fructus ex fundo ſuo, in quem alius fuerat miſſus in poſſeßionem ex primo decreto, ibid. nu. 94. fol. eod.
Et pro paruo furto infertur tortura legitimis præcedentibus indicijs, ibid. nu. 95. fol. eod.
Furtum an committat vincens filiofamilias, aut ſeruo pecuniam patris, vel domini, §. furtū, nume. 120. fol. 36.
Et an patri competat actio, ibid. nu. eod. fol. eod.
Et ludēs præſumitur ſciuiſſe pecuniā eſſe filijfamilias, vel ſerui, ibid. nu. 121. fol. eod.
Et ad pœnam corporalem contra eum procedi non poſſet, §. furtum, nu. eod. fol. 36
Et ignoranter vincens, ciuiliter tantum conuenitur, ibid. nu. 122. fol. eod.
Et an furtum committant ludentes cum Monachis, furioſis, & alijs non habentibus liberā administrationem rerum oppoſitarum in ludo, remiſs. ibid. nu. 123. fol. eod.
Furtum aduerſus nautas, cauponas, vel ſtabularios, quomodo probetur, remiſs. §. furtum, nume. 132. fol. 37.
Et de iuramento in litem, ac famil. torquen. remiſs. ibid. nu. eod. fol. eod.
Et an ſit ſtandum iuramento ſcholaris, vel hoſpitis, ibid. nu. eod. fol. eod.
Et adictum l. 1. ff. naut. caup. ſtab. procedit etiā in cameris locandis, ibid. nu. 133. fol. eod.
Et an caupo teneatur ob furtum, ſi clauem tradiderit hoſpiti, §. furtum, nu. eod. fol. 37
Et quādo teneatur caupo ad emendā rerū ſubtractarum in hoſpitio ſuo, ibid. nu. eod. fol. eod.
Et quid ſi quis in cauponam gratis diuerterit, ibid. nu. 135. fol. eod.
Et an teneatur caupo de rebus per feneſtrā ſublatis à fure, vel viatore, ibid. nu. 136. fol. eod.
Et an hoſpes ſuſpectus de calūnia poſsit torqueri, ibid. nu. 137. fol. eod.
Furtum an includatur ſtatuto de damno dato loquēte, & an contra, ſtatuto loquente de furto, q. 82. nu. 13. fol. 243.
Furtum non remittitur per contractationem pretij rei furatæ, q. 38. nu. 41. fol. 137
Furtum per contractationem quomodo committatur, ibid. nu. 42. fol. eo.
Fuſtigatio eſt pœna corporalis, licet non capitalis, q. 70. nu. 30. fol. 222.
Fuſtigatio eſt grandis pœna, & comparatur morti, ibid. nu. 4. fol. eod.
Et pro quibus delictis imponatur, ibidem, nume. 5. fol. eod.
Et de catena infami, ibid. fol. eod.

Habi-

G

GAbellam indebitam, vel tributum exigens an committat furtum, §.furtũ, nu. 9. fol, 31.
Gabriel.conſ.170.lib.1.declaratur, q. 44.nu.57. fol.147.
Generalis locutio non redditur ſubreptitia, licet in aliqua minima ſpecie non verificetur ſub genere incluſa, q.59.nu.79. fol.190
Gomez. intellectus ad c.ſicut, de homic.quaſt. 68. nu.9. fol.216
Gram.deciſ.declaratur, q.64.nu.125. fol.209.
Gramm.conſ.explicatur, q.44.nu.58. fol.147
Gratia conceſſa de facto nõ prodeſt, licet obtinẽs credidiſſet obtinentẽ habuiſſe poteſtatẽ, q.59 nu.29. fol.187
Gratia conceſſa verbotenus an expiret per mortem concedentis, q.ead.nu.13. fol.187.
Et quid ſeruetur in Curia Romana, nu.14.f.eo.
Gratia facta bannito, non tamen adhuc munita ſigillo, ſi bannitus ſub illius clipeo reuertatur, non poteſt puniri, ſed debet curare ſigilli appoſitionem, q.59.nu.12. fol.187.
Gratia facta mediante pecunia, an dicatur verè gratia, q.ead.nu.11. fol.187.
Gratia in crimine læſæ Maieſtatis non valet ſine clauſula Motu proprio, q.59.nu.90. fol.191.
Gratia facta ſine pace partis non nocet, nec iuribus ſuis, q.ea nu.54. fol.189.
Gratia interinata, an, et quando gratiatus poſſit puniri, q.ea.nu.54. fol eod.
Et a quo iudice ſit approbanda, nu.55. fol.eod.
Gratia non probatur per teſtes, q.59.nu.9.f.187
Et qd de gratia facta ab inferiori, nu.10.f.eod.
Gratia obtenta non expreſſa qualitate delicti, ob quam Princeps potuiſſet nõ concedere, eſt nulla, q.59.nu.86. fol.191
Gratia à Principe conceſſa pro delicto in ſuo territorio commiſſo, non eximit delinquentem à pœna in alio territorio imponenda, quaſt.59. nu.15. fol.187.
Gratia Principis in feſto Natalis, & Paſchatis, tollit vitium ſubreptionis, & cenſetur facta motu proprio, q.59.nu.76. fol.190
Gratia quando dicatur ſubreptitia, quaſt.59.nume.73. fo..190
Et quãdo ex taciturnitate vitietur, ibidem, nume.74. fol.eod.
Et an ipſo iure, ibid. fol.eod.
Et quid ſi contineat clauſulam, quòd de ſubreptione dici non poſſit, nu.75. fol.eod.
Gratia quando trahatur ad bona alienata, remiſſinè, q.59.nu.65. fol.190.
Et quando ad fructus perceptos ex bonis publicatis, ibid.nu.66. fol.eod.
Et quando trahitur, an fiſcus teneatur ad reſtitutionem precij, & fructuum, & an teneatur de euictione, nu.67. fol.eod.
Et quid ſi Princeps ea bona donauerit, & donatarius vendiderit, nu.68. fol.eod.
Gratia quomodo probetur, q.59.nu.59. fol.189
Gratia ſignata, fiat, vt petitur, non dicitur ſignata motu proprio, & aſſerat ſe facere ad inſtãtiam partis, q.59.nu.83. fol.190
Et quid ſi Papa manu propria ſcripſerit motu proprio, & aſſerat ſe facere ad inſtantiã partis, q.59.nu.84. fol.eod.
Gratia ſimpliciter facta, cenſetur facta ſecundũ ſtylum gratiantis, q.59.nu.60. fol.189.
Gratiã pducẽs fatetur delictũ, q.49.n.69.f.167
Gratiã impetrãs pro ſecũdo homicidio, an debeat facere mentionẽ primi, q.59.nu.72. fol.190.
Gratiandi poteſtas Principi reſeruata non cenſetur tranſlata in feudatariũ generaliter de regalibus inueſtitum, q.ead.nu.30. fol.187.
Gratiatus de delicto, an cenſeatur reſtitutus ad famam, & honorem, q.ead.nu.5. fol.186.
Gratiatus in loco delicti an poſſit moleſtari in loco domicilij, q.57.nu.19. fol.179

H

HAbitans in confinio duarum Ciuitatũ, ab vtroq; iudice puniri poteſt, q.39. nu.7. fol.146.
Habitus an ſit clericalis, vel nõ, à quo cognoſcatur, q.36.nu.17. fol.132.
Hæreditas paterna an publicetur, ſi filius ante patris delinquat, & eo mortuo fiat inquiſitio, & condemnatio, q.78.nu.117. fol.237.
Hæreditas ablata alicui, vt indigno applicatur fiſco teſtatoris, q.ea.nu.142. fol.239.
Hæreditas repudiata trãſit ad ſubſtitutos, q.79 nu.13. fol.241
Hæreditas ĩ qbus caſibus auferatur ab indigno, et applicetur fiſco, remiſſ.§.homic.nu.53.f.45
Et quid in legato, remiſſ.ibid.nu. 54. fol.eod.
Et præter fiſcum non põt alius huiuſmodi indignitatem opponere, ibid.nu.55. fol.eod.
Et quãdo nõ applicetur fiſco, remiſſ.nu.65.f.eo.
Hæres accuſati poteſt petere, vt declaretur defunctum non deliquiſſe, q.51.nu.32.fol.170.
Crimen, an, & quando morte extinguatur, ibid. nu.33. fol.eod.
Hæres an teneatur dolo defuncti in cõtractibus, ibid.nu.36. fol.170.
Hæres an teneatur ex confeſſione facta propter contumaciam defuncti, ibid.nu.40. fol.eod.
Hæres quando non teneatur, ibid.nu.41.fol.eod.
Hæres quomodo teneatur ex delicto defuncti, ibidem, nu.45. fol.171

INDEX.

Et an vltra vires hæreditarias, quæſt.55.nume.46. fol.eod.
Hæres calumniatoris tenetur ad damnum, & intereſſe, q.62.nu.15. fol.199.
Hæres an præſumatur in dubio accõmodaſſe tacitam fidem, q.79.nu.4. fol.240.
Et an teneatur reſpondere ſi tacitam fidem accommodauit, ibid.nu.5. fol.eod.
Hæres accommodans tacitam fidem, ſi eſt Clericus bona debentur fiſco Eccleſiaſtico, & è contra, nu.15.q.ead. fol.241.
Hæres, qui non habet teſtes comprobandi homicidium non dicitur in mora accuſandi, q.eadẽ, nu.16. fol.eod.
Hæreſis an probetur per teſtes ſingulares, remiſſiuè, §.hæreſis, nu.2. fol.38.
Et ſemel tortus ꝑ hæreſi quãdo poßit tertiò repeti, et quo gradu tortura, ac de poteſtate iudicis anteq̃ torqueatur, remiß.§.hæreſis, nu.eo.f.eo.
Et de abiuratione facienda, & pœnitẽtia imponenda abiurato, ibid. remiß.nu.3. f.eod.
Hæreſis atrocitas remiß.ibid.nu.4. fol.eod.
Hæreſis iudices qui ſint, remiß.ibid.nu.eod. f.eo.
Et inquiſitores quæ poßint, & quæ non, remiß. §.hæreſis, nu.eod. fol.38.
Et de iudicibus ſecularibus, remiß.nu.eod.f.eod.
Et quæ leges in eodem crimine ſint ſeruandæ, remiſs.ibid.nu.eod. fol.eod.
Et quomodo formetur proceſſus, remiß. ibidem, nu.eod. fol.eod.
Et qualiter procedatur per inquiſitionẽ, aut denuntiationem, remiſs.§.hæreſis, nu.5. fol.38.
Et de exceptionibus citatione, & carceratione, remiß.ibid.nu.eod. fol.eod.
Et procedendum eſt ſummariè, & de plano, ibidem, nu.eod. fol.eod.
Hæreſis abiuratio quomodo ſit facienda, remiſs. ibid.nu.11. & 54. fol.eod.
Hæreſis pœna quãdo poſsint augeri, cumulari, minui, aut cõmutari, remiſs.§.hæreſis, n.12.f.38
Hæreſis abiuratio, & purgatio quomodo ſit facienda, ibid.nu.14.& ſupra 11. fol.eod.
Et pœna ignis puniendus, viuus concrematur, ibid.nu. 15. fol.eod.
Hæreſis quomodo probetur, remiſsiuè.ibidem, nume.23. fol.eod.
Et quid operentur præſumptiones, & ſuſpiciones, §.hæreſis, nu.24. fol.38
Et quæ ſint in eo crimine ſpecialia, remiſs.ibid. nu.25. fol.eod.
Et quomodo, & quibus indicijs procedatur ad torturam, remiſs.ibid.nu.26. fol.eod.
Hæreſis cognitio cõtra Papã, et Principes, quãdo, & quomodo fieri poſsit, remiſs.ibid.n.29.f.eo.
Hæreſis inquiſitores ſunt legati S. P. & non ſubſũt alicui domino tẽporali, q.38.nu.57.f.138
Hæreſis quomodo probetur, q.55.nu.20. f.176.
Hæreticus quis propriè dicatur, & quibus ſignis demonſtretur, remiſs.§.hæreſis, nu. 5. fol.38.
Et quando dicatur conuictus de hæreſi, remiſs. ibid.nu.2. fol.eod.
Hæreticus quando cenſeatur relapſus, & de relapſo verè, vel fictè, remiſs.nu.3. fol.eod.
Et quomodo procedatur reo recuſante abiurare, remiſs.ibid.nu.eod. fol.eod.
Et qualiter agendum ſit contra pertinaciter loquentes, & defendentes errores, remiſs.§.hæreſis, nu.eod. fol.38.
Hæreticus manifeſtus notorius, occultus, & deprahenſus quis, remiſs.§.hæreſis, nu.6.fol.38.
Hæreticus an ſit iudicandus retinens penès ſe libros prohibitos, ibid. nu.7. fol.eod.
Hæretici an dicantur inueſtigãtes furta cũ phiala, candelis accenſis, et ſimilibus, remiſsiuè, ibidem, nu.82. fol.eod.
Et an eius cognitio pertineat ad officium inquiſitionis, ibid.remiſs. nu.9. fol.eod.
Hæreticorum pœna quæ ſint, remiſs.§.hæreſit, nume.eod. fol.38.
Hæretico incontinenti reuerſo parcitur, ibid.nume.eod. fol.eod.
Et quando dicatur incõtinẽti reuerſus, remiſs. ibid.nu.eod. fol.eod.
Hæreticorum receptatores, & fautores, quibus pœnis afficiantur, remiſs.ibid.nu. eod.fol.eod.
Hæreticus vſq; quò ad pœnitentiam admittatur, remiſs.§.hæreſis, nu.eod. fol.38.
Et quis cenſeatur relapſus, & ſeculari brachio tradendus, remiſs.ibid. nu.17. fol.eod.
Et de relapſorum pœnis, remiſsiuè, ibidem, nume.eod. fol.eo.
Et quando relapſi morte feriantur, remiſs.ibid. nu.eod. fol.eod.
Et qui ſint impœnitentes, ac pertinaces, & qualiter puniendi, remiſs.§.hæreſis, nu.18. f.38.
Hæreticorum bona ante delictum acquiſita præuia declaratoria iudicis confiſcantur, ibidem, nu.19. fol.eod.
Et immobilia fiſco loci, vbi ſunt, applicãtur, ibidem, nu.20. fol.eod.
Hæreticorum bona, quando eorum filijs reſeruentur, ibid.nu.21. fol.eod.
Hæreticorũ aduocatus, et procurator, ſe iuſtis tãtùm defenſionibus vſuros iurare debẽt, §.hæreſis, nu.22. fol.38.
Hæreticorum defenſiones, remiſs.ibid.nu.eo.f.eo.
Hæreticus intrà quinquennium poſt mortem accuſatur, ibid.nu.27. fol.eo.
Et qualiter ſit procedendum, & ſententiãdum, remiſs.ibid.nu.eod. fol.eod.
Et an hæredes poſsint appellare, remiſsiuè, nume.28. fol.eod.

Homi-

INDEX.

Hiſpanorum mos eſt non ſeruare fidem, q. 32. nume. 25. fol. 126.

Homicida nō pōt in bonis occiſi ex teſtamēto, vel ab inteſtato ſuccedere, §. homicid. nu. 58. f. 45

Et quid in occidente filiū, vel fratrē teſtatoris, aut alterius, cui ſuccedere poſsit, ibi. n. 59. f. eo.

Et quid in feudalibus, remiſs. ibid. nu. 60. f. eod.

Et an fratre occidente fratrem confeudatariū feudi paterni, filius occiſoris poſsit in feudo ſuccedere, ibid. nu. 61. fol. eod.

Homicida, aut vulnerās quādo teneatur ad dāna, expenſas, & intereſſe, ibid. nu. 67. fol. eod.

Et quid ſi ad pœnam de qua in cautione de non offendendo, offenſus ſit condemnatus, §. homicidium, nu. 68. fol. 45.

Et an poſsit in lite iurari, remiſs. ibidem, nume. eod. fol. eod.

Et an debeat haberi ratio cicatricum, & deformitatum, remiſs. ibid. nu. 69. fol. eod.

Homicida probās interfeciſſe ad ſui defenſiones, an ſit liberandus ſine licentia Principis, §. homicidium, nu. eod. fol. 46.

Homicida prouocans prima, non gaudet priuilegio neceſſaria defenſionis, quāuis poſtea rixādo ponatur in diſcrimē vita, ibid. nu. 78. f. eo.

Homicida alium interficiens pro defenſione bonorum ſuorum an excuſetur, ibid. nu. 79. f. eo.

Et quid in foro conſcientia, ibid. nu. 80. fol. eod.

Et quādo dicatur facere defēſionē, ibi. n. 81. f. eo.

Et quid in clerico, ibid. nu. 82. fol. eod.

Homicida quando excuſetur ob iracundiam, rixam, conſanguinitatem, amicitiam, vel ſimilia, remiſs. §. homicidium, nu. 109. fol. 47.

Homicidæ incertitudo pluribus modis conſideratur, remiſs. §. homicidium, nu. 119. fol. 48.

Et an omnes interuenientes homicidio ſint puniēdi pœna ordinaria, remiſs. ibi. n. 120. f. eo.

Et quid in pluribus vulnerantibus, remiſs. ibidem, nu. eod. fol. eod.

Et quid ſi plures per vim inuadentes poſſeſsiones cōmittant homicidium, ibid. nu. 121. f. eod.

Et an poſsint oēs torqueri ad habendam veritatem, §. homicidium. nu. 122. fol. 48.

Et à quo ſit inchoandum, ibid. nu. 123. fol. eod.

Homicida ex animo deliberato nullibi debet eſſe ſecurus, q. 38. nu. 55. fol. 138

Homicida probans occiſum eſſe bannitum, abſoluitur, ſtante ſtatuto: bannitum poſſe impunè occidi, §. homicidium, nu. 191. fol. 51.

Homicida notorius in ſtatu Eccleſiaſtico, ēt non bannitus impunè, ibid. nu. 256. fol. 55.

Homicidium commiſſum inter ludentes ad bracchia, vel ad pugnos, aut ad lapides, an ſit caſuale, remiſs. §. homicidium, nu. 1. fol. 42

Homicidiū dicitur caſuale inter amicos, ibidem, nu. 2. fol. eod.

Homicidium ſine dolo committens qua pœna plectatur, remiſs. ibid. num. 3. fol. eod.

Homicidium quando dicatur potius culpa, quàm dolo commiſſum, ibid. nu. 4. fol. eod.

Homicidij cauſam dare quis dicatur, & qua pœna ſit puniendus, remiſs. ibid. nu. 5. fol. eod.

Homicidij pœna an puniri debeat percutiens caput lapide, vel alio inſtrumento apto ad interficiendum, ibid. nu. 7. fol. eod.

Et quid in homicidio facto cum baculo, & ſpatularum percuſsione, §. homicidium, nu. 7. fol. 43

Homicidiū pugno doloſè cōmittēs punitur aquè, ac ſi gladio occidiſſet, ibid. nu. 8. fol. eod.

Homicidij pœna an teneatur occidens vnum, volens alterum occidere, ibid. nu. 12. fol. eod.

Homicidium an præſumatur cum dolo, & ex propoſito, ibid. nu. 13. fol. eod.

Homicidium quando dicatur commiſſum animo deliberato, remiſs. ibid. nu. 14. fol. eod.

Homicidij pœna in Regno Neap. & in ſtatu Eccleſiaſtico, §. homicidium, nu. 42. fol. 44.

Homicidium committens in rixa punitur aquè, ac ſi deliberatè cōmiſiſſet, ibid. nu. 43. fol. eod.

Et quid ſi ex vulneribus illatis in rixa mors ſit ſecuta, ibid. nu. 44. fol. eod.

Homicidium quibus modis dicatur qualificatū, et qbus cauſis aggrauetur, remiſs. ibi. nu. 47. f. eo.

Homicidium ſine dolo committens pœna arbitraria punitur, §. homicidium, nu. 84. fol. 46.

Homicidij pœna non tenetur occidens alium in rixa, cum crederet inſultantem interficere, ibidem, nu. 86. fol. eod.

Et quando teneātur mediatores offendētes unū ex rixantibus, remiſs. ibid. nu. 87. fol. eod.

Et quid ſi mediatorē oppoſui inſultanti, & mediator fuit interfectus, ibid. nu. 88. fol. eod.

Homicidium quomodo probetur factum ad defenſionem, §. homicidium, nu. 74. fol. 46.

Homicidium factum ad defenſionem non eſt punibile, etiam ſtante ſtatuto, quòd pœna mortis puniri debeat, ibid. nu. 75. fol. eod.

Homicidium potius ad defenſam, quàm ad vindictam factum præſumitur, ibid. nu. 95. f. 47.

Et quid ſi duo adinuicem ſe inſultauerunt, & unus fuit interfectus, remiſs. ibid. nu. 96. f. eo.

Et quid in eo qui primo incapit, remiſs. §. homicidium, nu. eod. fol. 47

Et quid ſi teſtes dicāt homicidium fuiſſe factū ad defenſam, neq; aliam rationem adducunt, remiſs. ibid. nu. 97. fol. eod.

Et an probent per verbum credo, ibidem, remiſs. nu. 98. fol. eod.

Et quid in dubio, quando non apparet quis primo euaginauerit, §. homicidium, nu. 99. f. eod.

Et quibus pœnis puniatur, remiſs. ibidem, nume. eod. fol. eod.

INDEX.

Et defenſio quomodo probetur, remiſs, ibidem, nu.100. fol.eod.

Homicidium ſi mentitus commiſerit, mitius puni tur, ibid.nu.112. fol.eod.

Homicidium an committere liceat pro euitanda iniuria perſonali, §.homicidiũ, nu.114. f.47.

Homicidium confeſſus in tortura, poteſt tamen probare ad ſui defenſionem feciſſe, ibidem, nume.115. fol.eod.

Et huiuſmodi declaratio poteſt etiam fieri per procuratorem, ac impedit torturam rei, ibid. nu.116. fol.eod.

Et ſi confiteatur hominem interfeciſſe, mox reuocando confeſsionem conuincatur de mendacio, auditur poſtea dicens ab alio fuiſſe interfectum, ibid.nu.117. fol.eod.

Homicidium in rixa an pœna mortis puniatur, §.homicidium, nu.128. fol.48.

Homicidij an teneatur omnes, ſi tot ſint vulnera, quot ſunt ij, qui homicidio interuenerunt, remiſs.ibid.nu.134. fol.48.

Homicidium non dicitur ex animo deliberato, ſi malefactor dũ capitur, occidatur, q.28. nume.29. fol.118

Homicidij tenetur adulter, ſi deprehẽſus in adulterio patrem adultera ſe defendendo interficiat, §.homicidium, nu.172. fol.50.

Homicidiũ in 23.caſibus non punitur pœna mortis, remiſs.ibid.nu. 284. fol.57

Homicidium cõmiſſum in duello permiſſo à Principe non punitur, ibid.nu.286. fol.eod.

Homicidij affectus, vt pœna mortis ex diſpoſitione ſtatuti puniri poſsit, quæ requirantur, ibidem, nu.292. fol.eod.

Homicidium probatur, licèt teſtes de diuerſo armorum genere deponant, q.66.nu.24. fol.213

Homicidium ſine dolo commiſſum punitur arbitrariè, q.84.nu.13. fol.251.

Homicidij mandatum quomodo probetur, q. 89. nu.26. fol.260

Et an ex eo quòd capite annuerit quis ad malefactorem, ibid. fol.eod.

Et an per allocutionem ad aures, ibidem, nume.27. fol.eod.

Homo repertus mortuus, an præſumatur occiſus, vel ſua morte obijſſe, q.4.nu.9. fol.86

Homo liber non poteſt dari pro obſide, niſi pro publica vtilitate, q.46.nu.43. fol.155

Hoſpitalarij, & Eremitæ an gaudeant priuilegio fori, q.35.nu.23. fol.131

Honores, qui confert per gratiam, Chriſtum ſpernit, q.93.nu.12. fol.268.

Hoſpitalia gaudent immunitate, quæſt. 30. nume.11. fol.120

Hoſpitalia debent eſſe facta, vel confirmata ab Epiſcopo, ibid.nu.13. fol.eod.

Et an præſumãtur talia, nu.14. fol.eod.

Hoſpites an teneantur de receptatione, q.90.nume.48. fol.263

I

Ictaus ſe feciſſe delictum, quòd non fecit, extraordinariè punitur, q.87. nu.22. fol.258

Iacob. de Areu. ab impugnatione D. Clar. defenditur, q.44.nu 5. fol.143.

Ignobilis committẽs homicidiũ, ſuſpẽditur, q.60 nu.85. fol.197

Ignis pœna quando imponatur, remiſsiuè, q.99. nu.8. f.279

Ignorans non dicitur iuriſdictionem prorogare, q.42.nu.8.fol.141.& q.60.nu.46. fol.194

Ignorans proclama an debeat puniri pœna illius q.60.nu.46. fol.194

Ignorantia in delictis an excuſet, quæſt. 60. nume.44. fol.194

Ignorantia quomodo probetur, ibid.nu.45. f.eod.

Ignorantia proclamatis quomodo probetur, q.60 nu.47. fol.eod.

Ignorantia, vel ſcientia accuſare volentis quomodo probetur, q.57.nu.8. fol.179.

Et an per iuramentum, remiſsiuè, ibidem, nume.19. fol.eod.

Illuſtris quis dicatur, remiſsiuè, arbitrio Iudicis, q.46.nu.51. fol.155

Imaginem, Dei, Sanctorum, Principis, aut Pontificis percutiens, aut deturpans, qua pœna puniendus, §.blaſphemia, remiſsiuè, nu.1. fol.10.

Imaginem Saluatoris pingens humi, vel deturpans debet mori, q.68.nu.49. fol.217

Et quid in imagine Summi Pontificis, ibidẽ, nume.58. fol.218

Immobilium appellatione an veniat pecunia data cambijs, & deſtinata ad emptionem immobilium, q.78.nu.151.& ſeq. fol.239.

Immunitatis Eccleſia an extendatur ad dormitorium Monaſterij, q.30.nu.1. fol.120.

Immunitas Eccleſiarum an extendatur ad domũ in 40.paſſus propè Eccleſiam, ibid.nu.9. f.eod.

Immunitas prædicta an extendatur ad hoſpitalia, q.30.nu.11.& 18. fol.120.& 121.

An ad palatium Epiſcopi, nu.10. fol.eod.

An ad blaſphemos, nu.15. fol.eod.

An ad vulnerantem proditoriè, nu.17. fol.eod.

An ad rebelles, nu.19. fol.eod.

An ad ſacrilegos, nu.22. fol.121.

An ad Iudæos volentes fieri Chriſtianos, q. 30. nu.23. fol.121.

An ad bannitos, ibid.nu.28. fol.eod.

An ad condemnatos, nu.29. fol.eod.

Immunitates Cardinalium à Sixto quinto ſubla

INDEX.

te,q.30.nu.33. fol.121.
Immunitates Aſilorũ à Tiberio Imperatore fuerunt ſublatę,ibid.nu.31. fol.eod.
Immunitas Eccleſiarum an hodie procedat, et quando,q.32.nu.5.18.& 19. fol.120
Et an in ſtatu Eccleſiaſtico,nu.6. fol.eod.
Et an in Regno Neap. nu.7. fol.eod.
Et an Parma,nu.8. fol.eod.
Impedimentum quomodo probetur,quæſt.26.nume.17. fol.116.
Imperator ex quibus cauſis poßit deponi, q.35.nu.6. fol.130.
Imperator,Rex, & alius Princeps non poteſt ſtatuere, quòd Principi in cauſa propria credatur,q.53.nu.44. fol.174.
Impetrans pro ſecundo homicidio, an debeat facere mentionem primi,q.59.nu.72. fol.190.
Gratia quando dicatur ſubrepta,remiß. ibidẽ, nu.73. fol.eod.
Et quando ex taciturnitate vitietur, ibid. nume.74. fol.eod.
Et quando vitietur ipſo iure,ibid. fol.eod.
Et quid ſi in gratia adſit clauſula,quod de ſubreptione,& obreptione dici non poßit,ibidem, nu.75. fol.eod.
Impetrans an teneatur probare expoſita eſſe vera,vel excipiens appoſita,q.59.nu.85.f.190.
Impetrans remiſsionem pœnæ iam ſoluta, debet narrare iam ſoluiſſe,ibid.nu.88.fol.191.
Item etiam cauſam ex qua pœna fuit impoſita, q.59.nu.89. fol.191
Impoſtura quid ſit,& quomodo puniatur, q.83.nu.13. fol.249
Impubes non poteſt accuſari de adulterio,§.adulterium,nu.6. fol.3.
Impubes quando poßit eſſe teſtis, quaſt.24.nume.109. fol.112.
Et quid ſi veritas aliter non poßit haberi,ibid. nu.107 fol.eod.
Et quid ſi ſint duo impuberes,ibid.nu.108.f.eo.
Impubes pubertati proximus poteſt leniter torqueri,vt faciat aliquale indiciũ,nu.110.f.eo.
Et quid ſi non debuit torqueri,& fuerit tortus, ibid.nu.111. fol.eod.
Incapaci relictum pertinet ad ſubſtitutum, vel grauatum,q.79.nu.10. fol.240
Incapaci relictum vendicat fiſcus, ſi conſanguinei erunt negligentes in capiendo dictum relictum,q.79.nu.11. fol.240
Item ſi conſanguinei renunciauerint,q.ead.nume.12. fol.241.
Incendiarius Eccleſiarum eſt ipſo facto excõmunicatus,& abſoluendus à Papa, aliorum verò locorum excõmunicandus,q.77.nu.21.f.229.
Incendiarij pœna non tenetur incendens domum propriam,niſi fecerit,vt incenderet bona aliena,ibid. nu.23. fol.eod.
Incendiarij Eccleſiarum etiam non conſecratarum,& cæmiterij, ſunt ipſo facto excommunicati,ibid. nu.24. fol.eod.
Incendiarij pœna,q.68.nu.52. fol.218
Incendium committens, etiam ſine leuiſsima culpa,tenetur ad emendationem dãni,ibid.f.eod.
Incendium quando præſumatur commiſſum culpa inhabitantium,q.68.nu. 53. fol.eod.
Inceſtuoſus,ſeu nefarius coitus dicitur in infinitum inter aſcendentes,& deſcendentes,§.inceſtus,nu.3. fol.57.
Et qua pœna puniatur,§.eod.nu.4. fol.eod.
Inceſtus quando concurrit cum adulterio,§.adulterium,nu.27. fol.4.
Inceſtus quid,§.inceſtus,nu.1. fol.57
Inceſtus quomodo probetur, remiſs.§. inceſtus, nu.5. f.eod.
Inceſtus pœna minor eſt in mulieribus,§.inceſtus. nu.9. fol.58.
Inceſtus pœna,quæ ſit de iure ciuili,et canonico, nu.eod. fol.eod.
Et quæ in ſtatu Eccleſiaſtico.§.eod. nu.10. f.eo.
Inceſtus cũ adulterio,& ſtupro an puniatur pœna mortis,ibid.nu. 11. fol.eod.
Inceſtæ nuptiæ cur ita dictæ,§.inceſt,nu.2.f.57.
Inceſtæ nuptiæ de iure canonico an ſubiaceant diſpoſitioni,Auth.inceſtas nuptias,C.de nupt. §.eod.nu.12. fol.eod.
Incompetentia iudicis ante litem conteſtatã debet proponi,q.35.nu.1. fol.130.
Et quando poſt ſententiam,remiſs.nu.2. f.eod.
Incompetentia iudicis poteſt per quemlibet opponi,q.33.nu.7. fol.127.
Indicia quomodo probẽtur,remiſs. quaſt.22.nume.1. fol.106.
Indicium,an,& quãdo naſcatur ex dicto vnius, ibid.nu.2. fol.eod.
Et an ex plurium dicto ſingulariter deponentium,ead.q.nu.6. fol.eod.
Indicium remotũ debet probari per duos teſtes, ibid.nu.5. fol.eod.
Indicium quando dicatur proximum,& quando remotum,q.64.nu.58. fol.206
Indicia ſufficientia quando dicantur, & quãdo dicantur purgata,ibid.nu.56. fol.206
Indicia duo etiam leuia ſufficiunt ad torturam, ibid.nu.60. fol.206.
Indicia quando cenſeantur purgata,ibidem,nume.115. fol.207.
Indiciorum copia eſt danda miſerabilibus perſonis,etiam quòd non petãtur,q.49.nu.9.f.164
Etiam ſi ſtatutum cõcederet copiam,ſi petatur, ibid. fol.eod.
Indiciorum copia,an, & quando ſit danda, remiſs.ibid.nu.10. fol.164

An

INDEX.

An tertio comparenti pro ſuo intereſſe, ibidem, nu. 11. fol.eod.

An Doctori carcerato, ibid. nu. 12. fol.eod.

Indiciorum copia eſt danda, licet Princeps mandet procedi ex proceſſu informatiuo, q.49. nume. 17. fol.165

Et quid ſi iudex ex ſtatuto haberet liberum arbitrium, ibid. nu. 18. fol.eod.

Et quid ſi non petatur, nu. 19. fol.eod.

Et quid in crimine læſæ Maieſtatis, ibidem, nume. 20. fol.eod.

Et ſi fuerit denegata, an confeſsio valeat ad cõdemnationem, q.49. nu. 21. fol.165

Indiciorum copia datur in ſtatu Eccleſiaſtico, et quod non petatur, ibid. nu. 22. fol.eod.

Indiciorum copia eſt danda petenti ante torturam, ibid. nu. 24. fol.eod.

Et quid ſi petens eſſet tortura alligatus, ibidẽ, fol.eod.

Indiciorum copia poteſt negari homini malæ famæ, & etiam aduocato, ibid. nu. 25. fol.eod.

Indicium, argumentum, præſumptio, ſuſpicio, coniectura, & fictio; quid ſint, remiſs. quæſt. 20. nu. 1. fol.96

Indicium vnde dicatur, quotuplex ſit, & quomodo probetur maleficio proximum, vel remotũ, remiſs. ibid. nu. 2. & 4. fol.eod.

Indicia magna qualiter diſtinguãtur à leuibus, remiſs. ibid. nu. 3. fol.eod.

Indicia legitima ad formãdam inquiſitionem remittuntur arbitrio iudicis, ibid. nu. 5. fol.eod.

Indicia ad torturam ſufficientia quæ ſint, q.20. nu. 6. fol.96

Indicia indultata quæ ſint, ibid. nu. 9. fol.eod.

Indicia ſufficientia ad condemnationẽ quæ ſint, remiſs. ibi. nu. 14. fol.97.

Indicium vnius teſtis de viſu, & omni exceptione maioris non ſufficit dictante ſtatuto, vel lege ſtandum eſſe indicijs quo ad plenam probationem, q.21. nu. 18. fol.99.

Indicium fugæ tollitur per ſpontaneam comparitionem etiam præcedente citatione, ibidẽ, nume. 79. fol.102.

Indicium reſultans ex dicto ſocij criminis, etiam in caſibus exceptuatis eliditur ad bonam famam inculpati, ibid. nu. 36. fol.100

Indicium ſuſpicionis tollitur per cautionem de nõ offendendo per plures inimicitias, quas offenſus habet, & ſi quis poſt offenſionem recepiſſet ſanctam Euchariſtiam, q.21. nu. 116. f.104.

Indicium minarum quomodo tollatur, remiſsiuè, ibid. nu. 144. fol.105.

Indiciũ indubitatũ quid ſit, ibid. nu. 158. f.106.

Indicium qualequale quid importet, quæſt. 24. nume. 23. fol.109

Indultus quid ſit, & quando concedendus, et quomodo, q.59. nu. 97. fol.191.

Indultus comprahendit delicta tempore cõceſsionis nondum detecta, q.59. nu. 93. fol.191.

Et an comprahendat delicta futura, remiſsiuè, ibid. nu. 94. fol.eod.

Indultus de omnibus delictis præteritis intelligitur parte concordata, ibid. nu. 106. fol.192.

Indultus Regij an extendãtur ad vaſſallos Baronum, q.59. nu. 97. fol.191

Indultus priuatus quid ſit, ibid. fol.eod.

Indultus generalis non comprahendit delicta in officio commiſſa, q.59. nu. 103. fol.eod.

Infamia iuris, & facti quæ dicatur, & quomodo probetur, q.24. nu. 61. & ſeq. fol.110

Infamia ſuperueniens non minuit de fide, ibidẽ, nu. 78. fol.111

Infamia an impediat fieri examen à principio, ibid. nu. 96. fol.eod.

Infamia irrogatur per carcerationem ad pœnã, q.72. nu. 1. fol.225

Infamia quid ſit, ibid. nu. 2. fol.eod.

Infamia iuris tripliciter infertur, ibi. nu. 3. f.eo.

Infamia iuris quæ ſit, & quæ infamia facti, remiſs. ibid. nu. 4. fol.eod.

Infamia facti quotuplex, ibid. nu. 5. fol.eod.

Infamia facti quomodo irrogetur, & quos effectus habeat, remiſs. ibid. nu. 6. fol.eod.

Infamia canonica quomodo contrahatur, q. 72. nu. 7. fol.225.

Infamia quomodo probetur remiſsiuè, ibidem, nume. 8. fol.eod.

Infamia eſt pœna corporalis, & morti comparatur, ibid. nu. 9. fol.eod.

Infamia publica, & clamoſa non indiget probatione, ibid. nu. 10. fol.eod.

Infamia an ſit perpetua, ſi pœna principalis ſit ad tempus, ibid. nu. 12. fol.eod.

Infamia non tollitur per emendationem vitæ, q. 72. nu. 14. fol.225.

Infamia per ſimplicem indulgentiam Principis de delicto factam, non cenſetur remiſſa, ibid. nu. 15. fol.eod.

Infamis non debet videre faciem Principis, ibid. nume. 11. fol.eod.

Infamis ex aliquo delicto, ſi eſt cõdemnandus ad pœnam infamiæ, pœna debet mutari, & alterari, q.72. nu. 13. fol.225.

Infamis quando repellatur à teſtimonio, q. 24. nume. 60. fol.110.

Infamis poteſt teſtificari de geſtis in poſtribulo, ibid. nu. 65. fol.eod.

Infamis de iure ſufficit ad inquirendum, ibidem, nu. 66. fol.eod.

Infamis contra infamem quando teſtificetur, remiſs. q.24. nu. 75. fol.111.

Infamis quando admittatur in teſtem, ibidem, num.

INDEX.

num.86. fol.eod.
Et an contra eum producentem,q.24.nu.76.& 77. fol.s11.
Et an reſtitutus,nu.79. fol.eod.
Et an emendatus,nu.80. fol.eod.
Et quid ſi deponat de geſtis à ſe,nu.82. fol.eod.
Et an in ſubſidium,nu.88. fol.eod.
Et quid ſi cum eo concurrat vnus teſtis valdè dignus,q.24.nu.87. fol.s11.
Et an per diſpenſationem,nu.91.& 92.fol.eod.
Et quid ſi habetur pro non infami,nu.90.f.eod.
Et quid ſi fuerit condemnatus de infamia, & appellauerit,& appellatio fuerit deſerta, nume.93. fol.eod.
Et quid ſi non opponatur,nu.94. fol.eod.
Infamis an efficiatur occidens bannitum, q.24. nu.95. fol.eod.
Infamis quis efficitur per ſolam confeßionem factam in iudicio,q.24.nu.104. fol.112.
Infamis efficitur condemnatus de crimine ciuiliter,q.72.nu.20. fol.225.
Et quid de condemnato in contumaciam,& iuris ordine non ſeruato,ibid.nu.21. fol.eod.
Infamis efficitur condemnandus ex ratihabitione,q.72.nu.23. fol.eod.
Infamis poteſt allegare abſentiã citati, & debet admitti,q.32.nu.42. fol.126
Infamis admittitur ad allegandum incompetentiam fori,& quando,q.33.nu.8. fol.s27
Infans ex officio debet abſolui,q.60.nu.8.f.193
Et quid de furioſo,ibid.nu.9. fol.eod.
Et quid de ſurdo,ibid.nu.eod. fol.eod.
Infans an poßit ferula cædi, q.64.nu.68. f.206.
Infirmi carcerati, quando,& quomodo ſint relaxandi,q.34.nu.23. fol.s29.
Infirmus,ſi vulneretur,& moriatur,an præſumatur mortuus ex vulnere, §. homicidium, nume.s56. fol.49
Infirmitas, & abſentia citati poteſt per quemlibet allegari,q.34.nu.7. fol.s28.
Infirmitate citati allegata,quid ſit agendũ,ibid. nu.s9. fol.s29
Infirmitatis exceptio non admittitur,ſi non reperitur locus,vbi ſit infirmus,q.34.nu.20.f.eod.
Infirmitas quomodo probetur,q.34.nu.21.f.eod.
Infirmitas ſuorũ an excuſet,ibidem,nume.22.et ſeq. fol.eod.
Inhabiles quomodo admittantur in teſtimonio,remiß.q.24.nu.113. fol.s12.
Et quid ſi plures defectus patiantur,ibidem,nume.s18. fol.eod.
Cætera vide in verbo teſtis inhabilis.
Inhabilitas accuſatoris an poßit opponi poſt litẽ conteſtatam,q.15.nu.3. fol.94.
Inhoneſtas mulieris probatur per teſtes ſingulares,& reddit ſtuprum impunibile, §.ſtuprum, num.29. fol.80.
Inimicitia contrahitur cum iudice per capturã, & carcerationem,q.24.nu.20.& 21.fol.109.
Inimicitia an repellat à principio,ita, vt iudex nõ poßit ad examẽ deuenire,ibid.nu.25. f.eo.
Inimicitia præſumpta teſtimonium repellit,ibid. nu.27. fol.109
Et quid de incognita,& ex cauſa minus probabili,nu.28. fol.eod.
Inimicitia capitalis vnde naſcatur,ibidem, nume.31. fol.eod.
Inimicitia,vel conuerſatio,quando dicatur parua,vel magna,eſt iudici arbitrium,quaſt. 24. nu.35. fol.109
Inimicitia capitalis repellit teſtimonium, etiam ſi proueniat ex culpa eius contra quem depoſuit,ibid.nu. 36. fol.eod.
Inimicitia repellens teſtes debet eſſe grauis,q.53 nu.9. fol.172
Inimicitia ad repellendum teſtimoniũ debet probari in ſpecie,q.24.nu.41. fol.s09
Inimicitia cauſam ſufficit probare, licèt pars ignoret,ibid.nu.42. fol.eod.
Inimicitia ſatìs conſtat per cautiones de non offendendo,ibid.nu.43. fol.s10.
Inimicitia capitalis præſumitur inter litigãtes, q.25.nu.s14. fol.104.
Et inter litigantem, & aduocatum ſibi contrarium,q.ead.nu.eod. fol.eod.
Inimicitia ſatis ꝓbata dicitur,ſi inimicitiæ cauſa probetur,q.25.nu.115. fol.eod.
Inimicitiæ ſuſpicio quomodo tollatur remittitur arbitrio iudicis ibid.nu.117.& 118.fol.s04.
Inimicitia quando faciat indicium ad torturã, & quæ capitalis dicatur,remiſsiuè,ibidem,nume.119. fol.eod.
Inimicitia non facit indicium ad omnia delicta, ſed ad ea tãtùm,quæ ad alterius iniuriã perpetrantur,ead.q.nu.120. fol.eod.
Inimicus an poßit eſſe teſtis,q.24.nu.13.fol.s08
Et quid de inimico vtriuſq; partis,ibidem, nume.32. fol.s09.
Et an conſanguineus inimici, & amicus, q.24. nu.14.& ſeq. fol.108.
Inimicus præſumptus,& reconciliatus,quid operentur,remiſs.q.24.nu.17.& 29. fol.108.
Inimicus non admittitur in teſtimonium etiam cum tortura,ibid,nu. 18. fol.eod.
Etiam in articulo mortis,& ſacramento Eucharistia recepto,q.24.nu.19. fol.109.
Inimicus iudici præſumitur, qui ab eo fuit tortus,vel etiam carceratus,q.24.nu.58.fol.eod.
Et quid ſi veritas aliter haberi non poteſt,q.24 nu.117. fol.112
Inimicus facit qualequale indicium,q.24.nu.22 & nu.23. fol.s09.

Inimici

Inimici capitales de viſu quando faciant indicium,ibid.nu.24. fol.eod.
Et quid de inimico non capitali,nu.33. fol.eod.
Inimicus præſumitur is,qui aliquem non diligere dixit,q.24.nu.30. fol.109.
Inimicus mihi præſumitur conuerſans cum inimico meo,ibid.nu.34. fol.eod.
Inimicus tempore iuramenti, & depoſitionis amicus,an probet,q.24.nu.44. fol.110
Iniuriæ propulſatio dicitur incontinenti facta,ſi ſequenti die fiat,§.homicidium,nu.21.& nume.113. fol.43.& 47.
Iniuria facta Miniſtro alicuius iudicis exercenti officium in alterius territorio,per quem cognoſcatur,q.35.nu.12. fol.131
Iniuria an cenſeatur facta officiali, vt officiali, an vt priuato,q.35.nu.34. fol.132
Iniuria infertur etiam per actum proximũ verberationi,§.iniuria, nu.1. fol.59.
Iniuriam perſonalem facit retinens equum freno,licèt equitantem non percutiat,ibidem,nume.2. fol.eod.
Iniuria fit etiam facto,apponendo cornua,vel aliud infamatorium,ibid.nu.3. fol.eod.
Iniuria perſonalis,& verbalis exempla, remiſſiuè,ibid.nu.4. fol.eod.
Iniuriæ certa pœna dari non poteſt,ibidem, nume.5. fol.eod.
Iniuria committitur etiam facto in præcedendo minus legitimè,§.iniuria,nu.6. fol.59.
Et eo caſu poteſt reſiſti armata manu, ibidem, nu.7. fol.eod.
Iniuria voluntariè paſſa ab vno de domo, & familia,poteſt ab alijs eiuſdem domus, & familiæ actione iniuriarium vlciſci, ibidem, nume.eod. fol.eod.
Iniuria atrox quæ,remiſſ.ibid.nu. 12. fol.eod.
Iniuria per verba imperſonalia quonam pacto fiat,remiſſiuè,§.iniuria,nu. 13. fol.60.
Iniuria an re properetur animo vindicandi, vel defendendi,quomodo cognoſcatur,remiſſ.ibid.nu.eod. fol.eod.
Iniuria fit quibuſcumq; verbis offendatur, vel grauetur opinio alterius,ibid.nu.14. fol.eod.
*Iniuria facta ciui non poteſt remitti per Antianos ſine conſenſu conſilij,q.58.nu.35.*fol.183.
Iniuria verbalis quando fiat abſenti, remiſſiuè, §.iniuria,nu.15. fol.60
Iniuria fit etiam verbis ſubdolè dictis, & indirectis; item iuſſu,& nutu,ibid.nu.eod. f.eo.
Iniuria dicitur etiam verbalis, quæ fit per ſcripturam,ibid.nu.16. fol.eod.
Iniuria minor eſt,ſi in genere fiat, quàm ſi in ſpecie,& dominatim,ibid.nu.17. fol.eod.
Iniuria eiuſq; remiſſio quomodo probetur,remiſſ. §.iniuria,nu.18. fol.60
Iniuria non fit ſine dolo,ibid.nu.19. fol.eod.
*Verba,tu falſum dicis, an præſumãtur dolosè prolata,& animo iniuriandi,ibid.nu.20.*f.eo.
Verba,tu bonus homo,an ſint iniurioſa, remiſſ. §.iniuria,nu 21. fol.60.
Carcerari faciens non ſuſpectum de fuga, quomodo excuſetur ab iniuria,ibid.nu.22. f.eod.
Appellans,ſi contra iudicem à quò,verba iniurioſa dixerit in libello,notatur infamia, & ab eodem iudice ſine proceſſu extraordinariè punitur,ibid.nu.23. fol.eod.
Et quid ſi ſententiam iniuſtam, vel iniquam dixerit,ibid.nu.24. fol.eod.
Iniurians magiſtratum, quomodo puniendus, q.68.nu.55. fol.217.
Et quid de dante alapam officiali, ibidem, nume.56. fol.eod.
Et quid de iudice condemnante aliquẽ ad mortem per iracundiam,vel pecunia,ibidem, nume.57. fol.eod.
Iniuriarum actione in multis caſibus agi poteſt. §.iniuria,nu.eod. fol.59
An fiat volenti,& quis poßit agere pro fiſco, & cui credendum,ibid.nu. eod. fol.eod.
*Iniuria fit iudici dicendo,*al ſindicato ti voglio, *§.iniuria,nu.25.* fol.60.
Iniuriarum non tenetur officialis iniurioſũ verbum proferens animo corrigendi, ibidem, nume.26. fol.eo.
Iniuriarum tenetur iudici allegans eum ſuſpectum,nec probans ſuſpicionis cauſam, ibidem, nu.27. fol.eod.
Iniuriarum non tenetur aſſerens ſe nobiliorem, & probiorem altero,ibid.nu.28. fol.eod.
Iniuriarum non tenetur dicens tu es imprudẽs, §.iniuria,nu.30. fol.60.
*Iniuria eſt dicere,*tu non civedi,*ibi.nu.32.*f.eo.
Iniuria infertur ex minis,ibid.nu.33. fol.eod.
Iniuria facta vni de familia omnibus facta intelligitur,ibid.nu.37. fol.eod.
*Et an etiam omnibus conſanguineis quarti, vel vlterioris gradus,et agnatis, ibid.nu.eo.*f.eod.
Et quibus eorum competat actio iniuriarũ, ciuilis,vel criminalis,§.iniuria,nu.38. fol. 60.
Iniuria facta colono,procuratori, negociorum geſtori,vel familiari,an poßit agere dominus,& principalis,ibid.nu.39. fol.eod.
Iniuria facta vni de collegio, an omnibus facta cenſeatur,remiſſ.ibid.nu.eod. fol.eod.
Et clericus,vel alij de domo,aut familia,poſſũt agere pro iniuria ipſis illata, ſi clericus, vel vnus de domo,aut familia,ſe verberibus ſubiecerit,§.iniuria,nu.40. fol.60.
Iniuriarum non tenetur vocans meretricem,meretricem emendatam,ibid.nu.41. fol.eod.
Iniuriarum tenetur delens inſignia familiæ, & arbi-

arbitrio iudicis punitur, etiam ſi illa in priſtinum reſtituerit, ibid.nu.42. fol.eod.

Iniuria vni illata quando eius cōiunctis facta dicatur, remiſs.§.iniuria, nu.43. fol.6 s

Iniuriæ æſtimatio quomodo ſit facienda, remiſs. ibid.nu,44. fol.eod.

Iniuriæ taxatio differt à taxatione damnorū, & quo pacto vtraq; fieri debeat, ibid.nu.45. f.eo.

Iniuriarum libellus procedit, etiam ſi pluris æſtimetur iniuria, quam habeatur in bonis, §. iniuria, nu.46. fol.61.

Iniuria illata Doctori punitur, l. Iulia, de vi pub. nu.48. fol.eod.

Iniuriarum gradus, & pæna, remiſs.nu.47.f.eod.

Iniuria ex conſulto facta grauior cenſetur, ibid. nu.49. fol.eo.

Iniuria perſonis Eccleſiaſticis facta, quatuor concurrentibus, morte punitur, ibid.nu.49. fol.eo.

Iniurians an teneatur iniuriato ad ſatiſfactionē iniuriæ, ſiue honoris, §.iniuria, nu.eod. fol.62.

Iniuriarum actione condemnatus an efficiatur infamis, ibid.nu.50. fol.62.

Iniuria quando inferatur Magiſtratui, & quomodo debeat emendari, nu.51. fol.eod.

Iniuriarum actio criminalis quāto tempore præſcribatur, §.iniuria, nu.52. fol.62.

Et quid de actione ciuili, ibid.nu.53. fol.eod.

Iniuriarum actio criminalis, nec hæredi, neq; in hæredem datur, licet poſsit cedi, ibidem, nume.54. fol.eod.

Iniuriarum actione agitur etiā pro verbis, quæ quoad ſe iniuriam non ſonant, ibidem, nume.44. fol.61.

Iniuriarum præſcriptio, ante, & poſt litem conteſtatam opponitur, §.iniuria, nu.55. fol.62

Et in vim dilatoriæ oppoſita impedit litis ingreſſum, ibid.nu.eod. fol.eod.

Iniuria per metū illata anno vtili præſcribitur, ibidem, nu.56. fol.eod.

Iniuria ex quibus actibus cenſeatur remiſſa, ibidem, nu.57. fol.eod.

Et remiſsio tacita operatur ad impediendā accuſationē, ſicut expreſſa, §.iniuria, nu.58.f.62

Et in Regno Neap. debet fieri expreſsè in iudicio, ibid.nu.eod. fol.eod.

Iniuriarum in crimine quomodo procedatur in Regno Neap.§.iniuria, nu.46. fol.62.

Iniuriam inferens, nec iure iurando excuſatur, quin fecerit animo iniuriandi, ibidem, nume.59. fol.62.

Iniuria an poſsit reuocari, ibid.nu.60. fol.eod.

Iniuriarum an teneatur erga Notarium, qui ſupplicādo Principi, negauerit donationem fuiſſe factam in teſtamento, vel publicatam, ibidem, nu.61. fol.eod.

Et quid ſi in ſimplici libello aliquid aſſeruerit in aliorum iniuriam ſuppreſsis nominibus, nume.62. fol.eod.

Iniuriam quomodo faciat ingrediens alienū fundum venandi cauſa, & à quibus poſsit venatio prohiberi.§.iniuria, nu.42. fol.61.

Iniuriam verbalem an armis repellere liceat ibidem.nu.65. fol.62.

Iniuriarum actio quando competat ſocio iniuriati, nu.67. fol.63.

Et quid ſi verum dicatur, ibid.nu.68. fol.eod.

Iniuriarum an teneatur vocans alterum baſtardum, vel excommunicatum, poſtquam fuerit legitimatus, vel abſolutus, §.iniuria, nu.69.f.62

Iniuriarum an poſsit agi pro iniuria vera, cuius detectio concernit bonum publicū, ibidem, nume.70. fol.eod.

Et quid ſi obijciatur crimē alicui poſt reſtitutionem Principis, ibid.nu.71. fol.eod.

Iniuria verbalis an tollatur per reuocationē verborum iniurioſorum, §.iniuria, nu.72. fol. 62.

Iniuriæ propria, vel ſuorū accuſatio diuersè proponitur, q.14.nu.5. fol.91.

Iniuriam ſuorum proſequens non agit ad pænam conuentionalem, ibid.nu.12. fol.eod.

Iniurioſis verbis prouocatus, an poſsit iniurioſè reſpondere, dare mentitam, vel alapam, §.iniuria, nu.64. fol.62.

Iniurioſa verba eodē impetu dicta, licèt ſint plura, faciunt vnum conuitium, ibid.nu.8. fol.59

Et quid in ſtatuto imponente pænam pro quolibet verbo iniurioſo, ibid.nu.9. fol.eod.

Iniurioſa verba quæ dicantur, §. iniuria nume.11. fol.eod.

Iniuriatus verbis, ſi gladio iniuriantem occidat, mitius citra pænam capitis eſt puniendus, §.homicidium, nu.150. fol.47.

Iniuriatus quando poſsit ſe propria authoritate vindicare, etiam defenſionis modum excedēs, ibid.nu.112. fol.eod.

Iniuriatus non poteſt reproperare iniurianti maiorem, vel ſimilem iniuriam, §.iniuria, nume.13. fol.60.

Et quid ſi ſtatutum puniret iniuriātem pro qualibet vice, ibid.nu.10. fol.59.

Iniuriatus poteſt agere non ſolum criminaliter, & ciuiliter, ſed quandoq; etiam ad damna, expenſas, & intereſſe, ibid.nu.44. fol.61.

Et in quibus perſonis deformitas, vel cicatrix patens, debeat per iudicem æſtimari, ibidē, nume.eod. fol.eod.

Pro iniuria, ex qua ſequitur mors, nō agitur, ut ſi criminaliter, ibid.nu.eod. fol.eod.

Et quomodo iudex procedat ad commodū partis offenſæ, & fiſci, ibid.nu.eod. fol.eod.

Innocentia poteſt probari per præſumptiones q̄ſt. 66.nu.13. fol.213.

Inno-

INDEX.

Innocẽtia argumentũ, remiſſ.ibid.nn.54.fol.eod.
Innocẽtia ſigua, remiſſ. queſt.49.nu.49.fol.166.
Inobedientia omnis eſt mutabilis, quaeſt.64.nume.43. fol.205.
Inqniſitio poteſt fieri in ſyndicatu contra officiales in Regno Neap.q.35.nu.26. fol.531
Inquiſitio ſcrupnloſa fieri nõ debet in ſyndicatu, q.73.nu.38. fol.227
Inquiſitio valet,etiam quòd ignoretur nomen delinquentis,q.52.nu.4. fol.175.
Inquiſitio contra delinqnentem extra territoriũ, qnomodo ſit formanda, q.85.nu.1. fol.253.
Inqniſitio valet,licèt non conſtet de nomine occiſi,q.31.nu.38. fol.123
Inqniſitio poteſt formari contra mandantẽ, licèt non conſtet de mandato,ibid.nu.39. fol.eod.
Inqniſitio tenet, licet non exprimatur tempus maleficij, quod ex iuſta cauſa non potnit ſcire, q.31.nu.40. fol.123.
Inqniſitio in crimine falſi non reqnirit tempus, ibid.un.41. fol.eod.
Inqniſitio valet non expreſſo loco delicti, qnòd ex iuſta canſa non potuit ſciri,ibid. un. 42.f.eod.
Inqniſitio in crimine falſi requirit expreſſionem loci,ibid.nn.43. fol.eod.
Inqniſitio non fit ad priuatornm commodnm,q.3.nu.3.q.15.nu.2. fol.85.& 90
Inqniſitio ceſſat ſtante accuſatione coram alio iudice,ibid.nn.5. fol.eod.
Inquiri non poteſt pro leuiſſima canſa,ſeu culpa, ibid.nu.2. fol.eod.
Et qnid pro culpa leui,ibid.nn.eod. fol.eod.
Inqniſitio inchoata ab vno iudice qualiter poſſit perfici à ſucceſſore,q.5.un.1. fol.86.
Inquiſitio formari poteſt, licet nomen delinquẽtis ignoretur,ibid.nu.2. fol.eod.
Inquiſitio ob priuatam vtilitatem, qnandoq́ in ciuilibus permittitur, q.17.un.3. fol.95
Inquiſitionem an debeat procedere diffamatio, remiſſ.q.6. nn.1. fol.86.
Inquiſitores hareſis qua poſſint, & qna non,§.hareſis,nu.4. fol.38.
Et iudices qui ſint,remiſſ.ibid.un.eod. fol.eod.
Inquiſitor cuiuſcumq́ Prouinciæ poteſt petere remiſſionem in cauſis hareſis à qnocumq́ inqniſitore,q.38.nu.57. fol.138
Inquiſitus à Barone ſi capiatur à Curia, ſnperiori an remittatur,q.38.nu.61. fol.eod.
Inquiſitores hareſis omnes ſunt legati S. P. ibidem. fol.eod.
Inquiſitores non ſnbſnnt alicui domino temporali,ibid. fol.eod.
Inqniſiti de pace fracta non audiũtur extra carceres in ſtatu Eccleſiaſtico,q.49.nn.55.f.562
Et qnid in fideiuſſione,ibid.nu.56. fol.eod.
Inſcriptio ad pœnam talionis non eſt in vſu, §. adulterium,nu.5. fol.3.
Inſtantia per biennium quomodo perire dicatur, q.51.nn.19. fol.569.
Et quid ſeruetur in Regno Neap.ibi.nn.20,f.eo.
Inſtantia ſtatntaria ſicut legitima, ibidem, nume.25. fol.eod.
Inſtantia perempta, an pereat effectus confeſſionis,q.51.nu.23. fol.170.
Inſtantia non currit contra Principem,q.51.nume.24. fol.eod.
Inſtigator an ſit citandus,quando proceditur per inqniſitionem,remiſſ.q.50.nu.7. fol.90
Et an poſsit torqueri,remiſs.ibid.nu.8. fol.eod.
Inſtitutus hæres ab eo, qui à patre inſtituti fuit occiſus,non tenetur vindicare necem defuncti contra proprium patrem,q.79.nn.57. fol.241
Inſtrnmentnm ex qnibus præſumitur falsũ,§.falſum,nn.76. fol.18.
Inſtrnmentum falſum in vno capitulo,an cẽſeatnr in omnibus falsũ,remiſs.ibid.nu.88.f.eod.
Et an falſitas inſtrumenti probetur per teſtes, remiſs.ibid.nu.89. fol.eod.
Et quando inſtrnmentum præſumatnr totũ falſum,ibid.nu.eod. fol.eod.
Inſtrnmentum ſimulatum ſcribenti manus amputatur,§.falſum,nn.93. fol.18.
Inſtrumenti falſitas per tres teſtes probatnr, ibidem,nu.98. fol.eod.
Inſtrrmentum quando reddatur ſnſpectũ de falſo,ſi teſtes contradicant,remiſſiuè, §.falſum, nu.106. fol.19.
Inſtrnmenti fides vacillat, ſi duo ex teſtibus inſtrumentarÿs negent,ſe interfeciſſe,ibidẽ,nume:100. fol.19.
Et qnomodo ſit articulandnm,ibid.un.101.f.eo.
Et an duo teſtes inſtrũmentarÿ, & ſupernnmerarÿ ſufficiant ad puniendnm Notariũ de falſo,ibid.nn.102. fol.eod.
Et qnid facere debeat iudex duobus teſtibus extraneis contradicentibus inſtrnmento, remiſs. §.falſnm,nu.103. fol.19.
Et quomodo contra ipſum inſtrumentnm deponere debeant,ibid.nn. 104. fol.eod.
Inſtrnmentum ſuſpectnm de falſo prodncens,qua pœna ſit puniendus,ibid. nu. 112. fol.19.
Inſtrnmentum pluribus modis redditur ſnſpectũ de falſo,§.falſum,nu.113. fol.19.
Inſtrumentum ſimulatum non dicitur falſum, ibid.nu.116. fol.59.
Et quomodo dicatur falſus, & quãdo ſimulatũ, ibidẽ,ſub nu.eod. fol.eod.
Inſtrnmentum falſum mutui altero producente, altero ſolutionis, ambo pnninntur de falſo, ibidem,nn.115. fol.eod.
Inſtrumentnm falſum prodncens ignoranter, & renuncians, an aliud inſtrumentum eiuſdem

tenoris

tenoris manu alterius notarij producere poſſit, remiſſiuè, §.falſum nu. 118. fol.19.
Inſtrumentum producens, ſi non habet terminum à ſtatuto ad reſpondendum, an eo uti velit, illũ iudex parte petente ſtatuere debet, ibidem, nume.123. fol.eod.
Et quid operetur eiuſmodi terminus, ibidem, nume.124. fol.eod.
Et nihilominus admittitur probatio contra ſciẽtiam præſumptam, ibid.nu.125. fol.eod.
Inſtrumentum producens cum qua proteſtatione, dato termino ad reſpondendum, debeat illius vſui renunciare, vt eodem inſtrumento cõtra alium vti poſſit, §.falſum nu.127. fol.20.
Et quid ſi renunciat vſui teſtiũ, ibid.nu.eo.f.eo.
Et ſi ſcriptura producatur à procuratore, ſunt interrogandi principales, & procurator, ibid. nu.128. fol.eod.
Et procurator debet habere mandatum in iudicio, vt poſsit huiuſmodi interrogatorio reſpõdere, vel ſequi ratificationem domini, §.falſum, nu.129. fol.20.
Et interrogatus à procuratore non tenetur reſpondere, ibid.nu.130. fol.eod.
Inſtrumentum producens, vel teſtes, non tenetur de falſo, niſi fiat proteſtatio per petentem declarationem, velle partem, & teſtes de falſo redarguere, ibid. nu. 132. fol.eod.
Inſtrumentum producens, vel teſtes debet clarè, & ſine aliqua conditione, & proteſtatione poſt terminũ reſpondere §.falſum nu.135. fol.20.
Et reſpondens, nolle vti, non euitat pœnam falſi, ſi teſtes produxit, vt falſum deponerent, vel ſcripturas falſas fabricauit, ibi. nu.136.f.eo.
Et an ſi reſpondeat, nolle teſtibus vti, excuſetur de productione articuli falſi, §. falſum, nume.137. fol.21.
Et renũcians vſui longè poſt diſceptationem habitam ſuper falſitate productorum, non excuſatur, ibid.nu.138. fol.eod.
Et an ſi reſpondeat, nolle vti inſtrumento, quod ſuſpicatur falſum, poſsit aliud eiuſdem tenoris ab alio rogatum producere, & eo vti; remiſs. ibid.nu.139. fol.eod.
Et ſi pars reſpondeat, nolle vti, pars contraria, vel fiſcus vti poterit, §.falſum, nu.140.fol.20.
Et non reſpondens, aut obſcurè, vel qualificatiuè, perinde eſt, ac ſi nolle vti, reſpondiſſet, ibidem, nu.141. fol.eod.
Et re integra poteſt moram purgare, & indulgeri per Principẽ ad reſpondendũ, ibidem, nume.142. fol.eod.
Inſtrumentum, vel ſcripturas coram iudice lacerans violenter, qua pœna puniatur, ibidẽ, nume.212. fol.23.
Et quid ſi auferret, licet non uiolaret, ibidem, nume.213. fol.eod.
Et quid de proijciente in ignem inſtrumẽta producta, ibid. nu.214. fol.eod.
Et quando lacerans inſtrumentum cõmittat falſum, remiſſ.§.falſum, nu. 215. fol.23.
Et puniendus eſt, ſi ſubripiens rem propriam laceraret, vel in ignẽ proijceret, ibi.nu.216.f.eo.
Et qua ſit pœna lacerantis cartã à libro communis, vel fiſci, ibid.nu.217. fol.eod.
Inſtrumentum falſum, vel de falſo ſuſpectũ, quomodo probetur, remiſſ.§.falſum, nu.236.f.24.
Et qua ſit differentia inter falſum, & de falſo ſuſpectum, remiſſ.ibid.nu.237. fol.eod.
Inſtrumentum notarij, qui conſueuit inſtrumẽta conficere, non probat in ciuilibus, niſi teſtibus comprobetur, §.falſum, nu. 243. fol.24.
Inſtrumentum Notarij nondum condemnati de falſo, redditur ſuſpectum, ibid.nu.244. f.eod.
Et inſtrumenta præterita non annullãtur, licèt aliqualiter ſint ſuſpecta, ibid.nu.245. fol.eod.
Inſtrumentum deperditum quomodo refici poſſit, q.64.nu.48. fol.205.
Et quomodo probetur amiſſio, ibid.nu.49.fol.eod.
Inſultans in vno territorio, et in alio vulnerans, in vtroq; loco punitur, q.38.nu.56. fol.136.
Inſultans cum baculo, an poſſit vulnerari gladio, §.homicidium, nu.550. fol.47.
Inſultans cum armis, ſi eſt ſolus, an puniatur de vi publica, q.83.nu.15. fol.249.
Inſultatus an teneatur aufugere, §.homicidium, nu.90. fol.46.
Inſultatus poteſt aggreſſorẽ in terra proſtratum vulnerare, & occidere, ibid nu.91. fol.eod.
Inſultatus an peccet in ſequendo aggreſſorem, & eum percutiendo, quando ad ſui honoris defenſionem opus eſſet, ibid.nu.93. fol.47.
Et quid in ijs, qui reuerentiam debent, ibidem, num.94. fol.eod.
Inſultatus quomodo non excedat moderamen inculpatæ tutelæ, §.homicidium, nu. 101.fol.47.
Et quando teneatur fugere, & poſſit aggreſſorẽ fugientem proſequi, vulnerare, & occidere, ibidem, nu.eod. fol.eod.
Inſultatus cenſetur omnia facere ad defenſionẽ, num.102. fol.eod.
Inſultatus occidens inſultantem non tenetur pœna pacis ruptæ quæſt.47.nu.42. fol.161.
Inſultus dicitur noua cauſa ibi.nu. 56. fol.162.
Inſultus, & vulnus quomodo confundantur, q̃ſt. 38.nu.57. fol.136.
Inſultus non dicitur fieri, niſi quis ſit adeo propinquus inſultato, vt potuerit illum verberare, q. 83.nu.27. fol.249.
Inſultus, & delatio armorum an confundantur, quæſt.84.nu.25. fol.252.
Cephal.in cõſ.204 impugnatur, ibi.nu.26. f.eo.

Inſul-

Inſultus,& percuſsio quomodo confundãtur,ibidem,nu.261. fol.eod.
Interdictum quid ſit,quomodo, & quid operetur, remiſs.q.76.nu.1. fol.228
Intereſſe ex diſpoſitione iuris communis debetur parti offenſa,& fortius quam pœna fiſco,q.93 nu.5. fol.265
Interficere exiſtimans bannitum,ſi alium nõ bãnitum occidat,an teneatur aliqua pœna,§.homicidium,nu.281. fol.56
Interficiens bannitum poteſt incontinenti illum ſpoliare,& derobare,ibid.nu.276. fol.eod.
Interficiens bannitum extra territorium,vbi impunè occidi poterat,non debet puniri à Iudice originis,vel domicilij,ibid.nu.277. fol.eod.
Interrogandi praxis contra pducentem inſtrumẽtum,vnde ſumatur,§.falſum,nu.531. fol.20.
Et habet etiam locum in productione teſtium, ibid.nu.eod. fol.eod.
Et quomodo debeat concipi interrogatio, vt producens inſtrumentum,vel teſtes,teneatur pracisè reſpondere,ibid.nu.eod. fol.eod.
Interrogatio contra producentem inſtrumẽtum, vel teſtes, in quacumq; parte iudicij fieri põt, ibid.nu.133. fol.eod.
Interrogatio de ſocijs quomodo ſit facienda,q.64 nu.23. fol.eod.
Inuentori rei aliena an liceat aliquid recipere, q.27.nu.5. fol.117.
Ioãnes de Anania impugnatur,q.100.n.2. f.280
Iracundis calor quanto tempore durari dicatur ad euitandum animi deliberati qualitatem,§.homicidium,nu.20. fol.43.
Iracundia an excuſet,q.60.nu.36. fol.194
Irregularitas quãdo incurratur,remiſs.q.40.nume.1. fol.141
Irregularis non efficitur præsbiter Miſſam celebrans,ſi inſultatus homicidium committat,§.homicidium,nu.76. fol.46.
Et poteſt Miſſam inchoatam perficere, ibid.nume.eod. fol.eod.
Iudai ex mandato Pontificis vſuras licitè exercent,§.vſur.nu.20. fol.82
Et in caſu prohibito poſſunt puniri à iudice laico,ibid.nu.eod. fol.eod.
Iudæus Chriſtianam adulterans, grauius eſt puniendus,§.adulterium, nu.84. fol.7.
Iudæus blaſphemãs quomodo excuſetur, & à quo Iudice ſit puniendus,§.Blaſph.nu.19. fol.11.
Iudei cum Chriſtianis coeuntes,& è contra,quibus pœnis puniatur,§.fornicatio,nu.26.fol.27
Et quid de Cathecumenis,& Sarracenis,remiſs.ibid.nu.eod. fol.eod.
Et ſtatutum contra Iudæum Chriſtianam mulierem cognoſcentem,ſi non diſtinguat de nupta, vel meretrice,quomodo ſit intelligendum, remiſs.ibid.nu.27. fol.eod.
Et fiſcus tenetur probare mulierem fuiſſe Chriſtianam,& Iudæum non ignoraſſe,ibidem,nume.28. fol.eod.
Iudeus vxoratus Chriſtianam meretricem carnaliter cognoſcens,extraordinariè punitur,§.fornicatio, nu.29. fol.27.
Iudæus adulterans Chriſtianam meretricem non punitur pœna adulterij, ibid.nu.34. fol.28.
Iudæus cognoſcens meretricẽ Chriſtianam quomodo puniatur,ibid.nu.35. fol.eod.
Et quid de Turco,& alijs extraneis fidei, ibidẽ, nu.eod. fol.eod.
Iudæam Chriſtianus cognoſcens excuſatur à pœna ordinaria ob minorem ætatẽ,ibi.nu.eo.f.eo.
Iudæorum coitus à quocumq;, & perpetuo accuſari poſsint,§.fornicatio,nu.33. fol.29
Iudai an debeant res furtiuas emptas pretio non reſtituere,§.furtum,nu.112. fol.30.
Iudai rem furtiuam ſcienter ementes furtum cõmittunt,ibid.nu.115. fol.36.
Et dominus ſi ſolniſſet pretium,recuperat, ibid.nu.eod. fol.eod.
Iudæus poſt delictum factus Chriſtianus an poßit puniri,q.51.nu.47. fol.172.
Iudæus eſt infamis infamia facti, quaſt. 24.nume.69. fol.110
Et an admittatur contra Chriſtianos, ibidem, num.70. fol.eod,
Et quomodo iuret,ibid. nu.71. fol.eod.
Iudai qua pœna, & à quibus iudicibus puniãtur de periurio,§.periur.nu.6. fol.72.
Iudæus an poſsit in atrocioribus iura tranſgredi,§.1.nu.14. fol.2.
Iudex procedit ex officio in crimine adulterij,vel accuſatore deſiſtente,vel mortuo;etiam ſtante ſtatuto,quòd ſine querela procedi non poſsit,§.adulterium,nu.7. fol.4.
Iudex ſecularis procedit ex officio contra mulierem cum clerico notoriè fornicantem,§.fornicatio,nu.9. fol.27
Iudex contra vxorem procedit,adultero tantùm per maritum accuſato,§.adulteriũ,nu.8.fol.4
Iudex habens facultatem à ſtatuto inquirendi de omnibus delictis,non poteſt de adulterio inquirere,conſtãte matrimonio,ibid.nu.9. fol.4.
Iudex procedit in crimine adulterij deducto in iudicio,non obſtante concordia partium, ibid. nu.10. fol.4.
Iudex Eccleſiaſticus an poßit pcedere ex officio in crimine adulterij,inceſtus,ſtupri, & fornicationis,ſtante conſtitutione Marchia,q certa pſona ad accuſandũ admittatur,ibi.n.30.f.5.
Et an dicta conſtitutio habeat locum in huiuſmodi criminum attẽtione,ibid.nu.31. fol.eod.
Iudex poteſt exhumari facere cadauer pro faciẽda re-

da recognitione vulnerum, & aliarum percuſſionum, q.4.nu.4. fol.56
Iudex laicus an poſſit cognoſcere de matrimonio incidenter, §.raptus, nu.36. fol.74.
Iudex laicus poteſt declarare quem incidiſſe in periurium, ſi ſit q̃ſtio facti, §.periur.nu.5.f.72
Iudex an teneatur condemnare iniuriantem ad ſatisfactionem honoris, §.iniuria, nu.47.f.65.
Iudicis officium venit ad damna, & intereſſe partis in iudicio falſi, etiam criminaliter intentato, §.falſum, nu.5. fol.15
Iudex condemnando notarium de falſo, eius exercitium reſeruare non poteſt, ibid.nu.84.fol.18
Iudex quid facere debeat duobus teſtibus extraneis contradicentibus inſtrumento, remiſſ. ibidem, nu. 103. fol.19.
Iudex parte petente debet ſtatuere term: nũ producenti inſtrumentum ad reſpondendũ, an eo vti velit, ſi non habeat illũ à ſtatuto, §.falsũ, nu.123. fol.20
Iudex, ſi ciuiliter agatur, non debet in dubio inſtrumento fidem adhibere, ibid.nu.238.fol.24
Iudex in condemnatione exercitiũ notariatus reſeruare non poteſt, ibid.nu.82. fol.58.
Iudex ſecularis an poſſit adulterij Iudiciũ proſequi, ſi opponatur matrimonium eſſe nullum, §. adulterium, nu. 44. fol.5.
Et an de matrimonio incidenter cognoſcere, ibidem, nu.45. fol.eod.
Iudex ſecularis procedit ex officio cõtra mulierẽ cũ clerico notoriè fornicatẽ, §.fornic.n.9.f.28
Iudex ſecularis poteſt vxorem habentem cogere, vt concubinam dimittat, ibid.nu.12. fol.27.
Iudex innocentem damnans ad mortem, qua pœna puniatur, §.homicidium, nu.37. fol.44
Et quid ſi calore iracundiæ alium necauerit, ibidem, nu.eod. fol.eod.
Et quid ſi citra mortem ad pœnam corporalem condemnauerit, ibid.nu.eod. fol.eod.
Iudex indebitè reum quæſtionibus ſubijciens, vel in torquendo modum excedẽs, qua pœna ſit puniendus, ibid.remiſſ.nu.38. fol.eod.
Iudex arbitrium in cauſis capitalibus habens, an punire eum poſſit, qui concedente ſtatuto, bannitum occidit, ibid. remiſſ.nu.188. fol.51.
Iudex in accipiendis informationibus debet ſcribi facere ſingula verba materna teſtiũ, nihil addẽdo, nec minuendo, q.26.nu.1. fol.116.
Iudex corruptus quomodo puniatur, quæſt.73.nu me.12. fol.226.
Et quid de corrumpente nu.13. fol.eod.
Et quid de promittentibus expeditum litium finem, ibid.nu.14. fol.eod.
Iudex accipiẽs pecuniã ꝑ barattaria, ſi poſtea puniri, an euitet pœnam, q.73.nu.22. fol.227.
Iudex an cognoſcat de iniuria illata ſuo Miniſtro, officium exercenti in aliena iuriſdictione, q.35.nu.12. fol.130
Iudex quando poſſit iudicare in cauſa propria, ibid.nu.30. fol.131.
Iudex poteſt recuſari, quando pœna venit ſibi applicanda, ibi.nu.31. fol.eod.
Iudex iniuriatus, ſi aliquid recipiat ab iniuriante, ne ipſum puniat, tenetur illud reſtituere in foro conſcientiæ, ibid.nu.32. fol.eod.
Iudex an poſſit ex cõſuetudine iudicare in cauſa propria, ibid.nu.33. fol.eo.
Iudicis arbitrio ſtatuitur terminus accedendi ad aliquem locum, q.34.nu.2. fol.128
Item ad perquirendum abſentẽ, ibi.n.16.f.128
Iudex laicus non cognoſcit de clericis, quæſt.36. nu.1. fol.132.
Iudex laicus quando poſſit capere clericos, & de ipſorũ delictis cognoſcere, ibid.nu.2. & 4.f.eo.
Iudex laicus attentans procedere cõtra clericũ, an ipſo iure ſit excõmunicatus, nu.8.& 9.f.eo.
Iudex Eccleſiaſticus quando cognoſcat de delictis laicorum, nu.5. fol.132.
Iudex Eccleſiaſticus, quando poſſit inhibere iudici ſeculari, remiſſ.ibid.nu.9. fol.eod.
Iudex laicus capiẽs clericũ, debet particulariter deſcribi facere in quo habitu caperit, q.36.nu 56. fol.132
Iudex Eccleſiaſticus debet ſtatim repetere clericum captum à laico, ibid.nu.26. fol.133
Iudex Eccleſiaſticus põt cõtra ſacrilegos ad excõicationẽ, & alias pœnas ꝓcedere ſpũales, nõ obſtãte ſentẽtia iudicis laici, q.36.nu. 50.f.134
Iudices Eccleſiaſticus nõ tenetur ſtare ꝓceſſu facto per iudicem ſecularem, ibid.nu.53 fol.eod.
Iudices Eccleſiaſtici non exercent iuriſdictionẽ cõtra laicos in Regno Neap.q.36.nu.51.f.134
Iudices, qui ſint competentes executionum ſentẽtiarum criminalium, an ordinarij, vel appellationum, remiſs.q.95.nu.3. fol.273.
Iudices, qui ſint competentes executionum ſentẽtiarum criminalium in Regno Neap. an officiales Baronum, vel Regij, quando cauſa per viã appellationis ad Regia tribunalia deuoluũtur, remiſs.ibid. fol.eod.
Iudex loci delicti põt procedere contra delinquẽtem abſolutum in domicilio, q.38.nu. 2.f.136.
Item contra delinquẽtem in mari territorio ſuo adiacenti, nu.4. fol.eod.
Et quid ſi delinquens ſit priuilegiatus, ibidem, nu.5. fol.eod.
Iudex lata ſentẽtia an poſſit procedere cõtra eũ, qui corã ſe falſum depoſuit, q.38.n.31.f.137.
Iudex cuius in iuriſdictio fuit prorogata, an puniat teſtem falſum, ibid.nu.33. fol.eod.
Iudex maior deponẽs falſum coram minori, an ab eo puniatur, ibid.nu.34. fol.eod.

INDEX.

Iudex examinans ad inſtantiam alterius iudicis poteſt punire teſtem falſum licet non ſit iudex cauſæ principalis, ibid. nu. 36. fol. 137

Iudex laicus an poſsit inhiberi per Eccleſiaſticũ, coram quo pendet cauſa falſitatis cõmiſſa per clericum coram dicto laico, ibi. nu. 37. fol. eod.

Iudex Eccleſiaſticus põt ꝓcedere cõtra delinquẽtẽ in Eccleſia rõne ſacrilegij, q. 38. n. 55. f. 138

Iudex laicus non poteſt capere laicum in Eccleſia delinquentem, ſed Eccleſiaſticus capiet, & tradet eum Curiæ ſeculari, ibid. nu. 52. fol. eod.

Iudex poſt remiſſionẽ non põt amplius cognoſcere, an deliquerit, ibid. nu. 63. fol. eod.

Iudices eiuſdem domini, ſi non remittunt delinquentes ad locum delicti puniuntur de inobedientia, ibid. nu. 66. fol. eod.

Et quid in Regno Neap. ibid. nu. 67. fol. eod.

Iudex poteſt committere carceratum detineri in quocunq; loco ſuæ iuriſdictionis, donec mittat familiam pro eo, q. 46. nu. 3. fol. 153.

Iudex poteſt ex officio cogere partes ad præſtandũ cautiones de nõ offendẽdo, q. 47. n. 17. f. 159

Iudex alterius inſtantia, an, & quando poſſit publicare proceſſum, q. 49. nu. 5. fol. 164

Iudex an poſſit prohibere, ne reus Aduocatum, & Procuratorem alloquatur, ibid. nu. 3. fol. 564.

Aret. in adnot. ad Crau. lapſus. fol. eod.

L. cuſtodiã, ff. de pub. iudi. non ſeruat. fol. eod.

Ioſeph. Ludou. error. fol. eod.

Iudex non tenetur dare fideiuſſiones, donec effectualiter completa fuerit informatio, q. 49. nume. 7. fol. 164

Iudex ꝓcedẽs ex officio an poſſit ad torturã deuenire non data copia indiciorũ, ibi. n. 26. f. 165

Iudex de conſuetudine in omnibus delictis procedit, q. 51. nu. 30. fol. 170.

Iudex non poteſt præfigere terminum offenſo ad querelandum, q. 58. nu. 9. fol. 581

Iudex an poſſit procedere poſt remiſſionẽ partis in ſtatu Eccleſiaſtico, ibid. nu. 12. fol. eod.

Et quid in Regno Neap. ibid. nu. 53. fol. eod.

Iudex an poſſit compellere ad pacem, quæſt. 58. nu. 74. f. 185

Et an ad treguam, ibid. nu. 75. fol. eod.

Et ſi compellat an teneatur edicto quod metus cauſa, ibid. nu. 76. fol. eod.

Iudex quando poſſit gratiare bannitos, remiſſ. q. 59. nu. 19. fol. 587.

Iudex non poteſt dicere indulgentiam Principis præſentãti, quid fateatur delictũ alias nõ utetur, ibid. nu. 91. fol. 191.

Iudex dicẽs victũ victori non prolato aliquo verbo an cẽſeatur condẽnare, q. 62. nu. 52. f. 599.

Iudex omittens condemnationem expẽſarum, poterit eodem die ſupplere, ibid. nu. 13. fol. eod.

Iudex calũniare inquirẽs, an, & quomodo puniatur, q. 59. nu. 29. fol. 200.

Iudex torquens ſine indicijs quomodo puniatur, q. 64. nu. 2. fol. 202.

Iudex an debeat obedire Principi mandanti aliquem torqueri abſq; indicijs, ibid. n. 29. f. 203.

Iudex in cauſis arduis põt ꝓcedere ex ꝓceſſu informatiuo ad torturam, ibid. nu. 87. fol. 207.

Iudex excedens modum in puniendo, quomodo puniatur, q. 64. nu. 111. fol. 208

Et quomodo probetur exceſſus, remiſſ. ibidẽ, nume. 152. fol. 209.

Quæ tortura quomodo ꝓbetur, ibi. nu. 113. f. eo.

Iudex debet eſſe promptus ad puniendum, vbi conſtat de maleficio, q. 66. nu. 8. fol. 252.

Iudex an debeat iudicare ex conſcientia, vel ex actis, remiſſ ibid. nu. 10. fol. 212

Iudex, cui pars in ſecreto veritatẽ cauſæ cõfeſſa fuit, contra illam confeſſionem iudicare nõ debet, q. 66. nu. 10. fol. 212.

Iudex videns aliquem portantem arma, põt illũ punire, ẽt ꝙ nõ cõſtet ex actis, ibid. nu. eo. f. eo.

Iudex poteſt compellere ciuem turbulentũ, q. 68. nu. 111. fol. 220

Iudex põt commutare pœnã mẽbri, ſi cõdemnatus ſit ita debilis, ꝙ moreretur, q. 69. nu. 12. f. 222.

Et quid ſi reus nullã manũ habeat, & crimẽ pœnam manus requirat, ibid. nu. 13. fol. eod.

Iudex Eccleſiaſticus nõ põt dictã pœnã laico ĩponere ẽt ob delictũ Eccleſiaſticũ, q. 70. n. 11. f. eo.

Iudex an poſſit blandè, & conuicijs confeſſionẽ à reo extorquere, q. 55. nu. 10. fol. 575

Iudex condemnando poteſt ex cauſa bonã famam iuſto reſeruare, q. 77. nu. 19. fol. 225

Iudex poteſt perempta inſtantia punire contumacẽ factũ durante inſtantia, q. 51. n. 25. f. 170.

Itẽ quãdo Rex eſt conſulendus, ibid. nu. 26. f. eo.

Iudex in omnibus delictis poteſt principalis rei præſentiã requirere, q. 32. nu. 11. & 16. f. 125.

Iudex poteſt aſſecurare teſtes, vt tutò veniãt ad ſe examinandum, ibid. nu. 36. fol. 126

Iudex condemnans aliquem in exiliũ ad tempus ſine determinatione temporis cenſetur pro decennium condemnaſſe, q. 71. nu. 9. fol. 223

Et quid ſi dixerit condemno te ad pœnã exilij, abſq; aliqua mentione tẽporis, ibi. nu. 10. f. eod.

Iudex delicti poteſt condemnare in pœnam exilij à loco delicti, & à loco originis, & à loco habitationis, ibid. nu. 52. fol. eo.

Iudex præcipiens alicui pro aliquo delicto, ne recedat de domo non poteſt comminari niſi ad pœnam delicti, q. 35. nu. 30. fol. 123.

Comminatio indigẽs Principis nihil facit ad pœnam pecuniariam, ibid. nu. 35. fol. eo.

Iudex poteſt ex officio repellere teſtem inimicum, niſi opponatur, q. 24. nu. 39. fol. 149

Iudex torquens ſine indicijs non excuſatur dominus ſe feciſſe de conſcientia Principis, niſi in

ſcri-

ſcriptis appareat, q.25.nu.37. fol.155.

Index quarelatus de extorſione, ſi ſimpliciter reſpõdeat, q quicquid habuit, iuſtè habuit, nõ uidetur fateri extorſionẽ, q.73.nu.31. fol.227.

Index negligens quomodo puniatur, & quãdo dicatur negligens, ibid. nu.32. fol.eod.

Index propter negligentiam poteſt priuari exercitio ſuæ poteſtatis ſaltẽ quò ad illam cauſam, q.ead.nu.33. fol.eod.

Et quomodo practicetur in Regno Neap. ibi.f.eo.

Et quid in negligentes ne partes veniant ad arma, q.73.nu.34. fol.227

Iudicis negligentia in quibus caſibus puniatur, remiſſ.ibid.nu.35. fol.eod.

Index ſeruãs ſtatutum contra libertatem Eccleſiaſticam an peccet, q.77.nu.31. fol.230

Index in delicto occulto incipit inquiſitionem à cuſtodibus, q.82.nu.9. fol.243.

Index malè iudicans quomodo puniatur, q.83.nume.2. fol.248.

Et quid de arbitro, arbitratore, Notario, Medico, aduocato, agrimenſore, & artifice, remiſſiuè, ibid.nu.3. fol.eod.

Index filius famil. per imperitiam malè iudicans non tenetur vltra peculium, ibid.nu.4. fol.eod.

Et quid ſi tempore ſyndicatus peculium decreuit, q.83.nu.5. fol.248.

Et quid ſi tempore ſyndicatus ſit effectus ſui iuris, nu.6. fol.eod.

Index per imperitiã malè iudicans punitur, licèt grauatus non appellauerit, ibid. nu.7. fol.eod.

Et quid in practica, nu.8. fol.eod.

Et quid ſi ſententia non fuerit executioni demandata, q.83.nu.9. fol.249

Index condemnans indebitè ad mortem, quomodo puniatur, ibid.nu.11. fol.eod.

Stellionatus crimen, remiſſ.nu.12. fol.eod.

Index in pœnis arbitrarijs poteſt punire pecunia, & in corpore, q.83.nu.38. fol.250.

Et an ad mortem naturalem, ibid. nu.39.f.eod.

Iudicis arbitriũ ceſſat, vbi lex, vel ſtatutum ſpeciatim pœnam imponit, q.85.nu.3. fol.253.

Index ex cauſa poteſt alterare pœnam ſtatutariam, & conſuetudinariã, ibid.nu.23.fol.254

Index poteſt minuere pœnam ex cauſa, licèt lex praciſè illã pœnã imponat, q.85.nu.23.f.254.

Et hoc etiam ſi Index non haberet facultatẽ diſpenſandi, ibid. fol.eod.

Et q iuraſſet ſeruare ſtatutũ, ibid. nu.24.f.eod.

Itẽ mitigare pœnã ſtatuto puniente delictũ attentatum ſicut perfectum, ibid.nu.25. fol.eod.

Item ſi pro modica ſumma pœna mortis imponatur, nu.26. fol.eod.

Index ex cauſa poteſt in ſententia reſeruare famam condemnato, q.85.nu. 27. fol.254

Itẽ notario cõdẽnato de falſo, famã, et exercitiũ, ibid. fol.eod.

Index an teneatur mitigare pœnã, ibi.n.28.f.eo.

Et quando poſſit eã alterare, remiſſ.ibid. f.eod.

Et an in ſentẽtia teneatur exprimere cauſam, q.85.nu.29. fol.254

Et quid in Regno Neap.remiſſ.nu.30. fol.eod.

Index non põt facere cõpoſitionem poſt ſententiã inconſulto Principe, ibid.nu.31. fol.eod.

Nec etiam poſt appellationem, cui fuerit renunciatum, q.85.nu.33. fol.254.

Index imponens minorem pœnam ſine cauſa quomodo puniatur, ibid.nu.36. fol.eod.

Index in cõpoſitionibus nõ debet eſſe nimis liberalis alias præſumitur fraus, ibid.nu.37.fol.eod.

Et compoſitiones in Regno Neap. quomodo fiant, q.85.nu.37. fol.254

Index alterans pœnam an debeat cauſam exprimere, ibid.nu.38. fol.eod.

Et quid ſi poteſt adiri ſuperior, ibid. fol.eod.

Index dicens nuncio virtute officij dagli, an cenſeatur mandaſſe de occidendo, quæſt. 89.nume.24. fol.260.

Index in ſententijs criminalibus cõdemnatorijs, debet condemnare ad intereſſe partis, et abſq; petitione, q.93.nu.4. fol.295.

Index pronuncians aliquem condemnãdum, an, & quando intelligatur condemnaſſe, quaſt.93. nu.12. fol.265.

Index condemnans in vna parte, nõ cenſetur in alia abſoluere, q.93.nu.15. fol.eod.

Et quid ſi index dicat, quia nobis cõſtat delictũ per te eſſe cõmiſſũ, ideò ſi ex tali delicto tanta pœna tibi imponi debet, ſecundum formam ſtatuti, eam tibi imponimus, ibid.n. 16. fol.eod.

Index eſt citandus quando tractatur de reuocando ſententiam, & quando, q.94.nu. 55.f.272.

Index non poteſt contumaci remittere expenſas, & intereſſe partis, q.95.nu.18. fol.275.

Index laicus, cui fuit remiſſa cauſa ab Eccleſiaſtico, an teneatur ſtare ſententia illius, vel debeat cognoſcere de nouo, q.96.nu.14. fol.277

Et quid in cauſis hæreſis, ibid.nu.15. fol.eod.

Index poteſt dare licentiam, vt condemnatus ad mortem per viam occidatur, ſi dubitetur, q dũ ducitur ad ſupplicium in itinere auferatur, q. 99.nu.1. fol.279.

Index poteſt facere gratiã reo morituro, ſi velit officium carnificis exercere, ibid.nu.5.fol.eod.

Index, qui reũ mortis occidi fecit nõ pro Tribunali, nec in loco ſolito, ſed in conuiuio, & delitijs, vt meretricula cõplaceret, q̃ volebat id uidere quomodo ſit puniendus, q.ead.nu.6. fol.eod.

Index non permittens corpora delinquentium ſepoltura tradi, pœnam incurrit, ſi nõ erãt cõdẽnati, vt in loco patibuli relinquerentur, q.100. nu.2. fol.280.

Index Eccleſiaſticus poteſt in crimine vſurarum

vltra pœnas canonicas mulctam imponere, & ex officio procedere, §. vſura, nu. 35. fol. 83.
Iudex ſupremus poteſt iudicare ſecundum cōſciētiam, & poteſt, qua poteſt Princeps, q. 56. nume. 14. fol. 178.
Iudex coram quo ciuiliter agitur de vſuris, poteſt in eodem proceſſu iniurioſum diffamatorem ciuiliter condemnare, ibid. nu. 36. fol. eod.
Iudex cauſarum ciuilium poteſt ex officio punire teſtem deponentem falſum in iudicio corā eo agitato, §. falſum, nu. 247. fol. 24.
Et ſi de falſitate conſtat, poterit condemnare ſine citatione, ibid. fol. eod.
Iudex criminalis quādo poſsit cognoſcere de cauſa ciuili, vel è cōtra, remiſs. q. 2. nu. 6. et 9. f. 84
Iudex, qui non facit reſtitui damnum parti læſæ, peccat, ead. q. nu. 8. fol. eod.
Iudex poteſt capere informationem delicti poſt confeſsionem, q. 4. nu. 1. fol. 86.
Iudices iudicādo caueant, ne dicant, quod videatur vulgo iniquum, q. 83. nu. 46. fol. 250.
Iudici an ſatis conſtet de delicto ex querelis aliorum criminum, q. 4. nu. 2. fol. 86
Iudici ſi ſit cōceſsū arbitriū generale, id nō extēdatur ad bonorū cōfiſcationē, q. 83. n. 47. f. 250
Iudici, quando, & quomodo debeat conſtare de delicto, anteq̄ procedat ad inquiſitionē, capturā, torturā, vel cōdēnationē, remiſs. q. 4. n. 3. f. eo.
Et ſufficit conſtare per factam, ſi non reperiatur corpus occiſi, q. 4. nu. 4. fol. 86.
Et in delicto facti permanētis non ſufficeret denunciatio officialis, ibid. nu. 5. fol. eod.
Et qd ſi ignoretur nomē delinquētis, ibi. n. 6. f. eo.
Et quomodo in furto, vel ſtupro, dicatur conſtare de delicto, ibid. nu. 7. fol. eod.
Iudex poteſt inquirere antequam moneat offenſum ad accuſandum, q. 3. nu. 6. fol. 85.
Iudex an ſemper ſecundum acta, & probata iudicare debeat, q. 8. nu. 15. fol. 88
Iudex an poſsit offenſo ſtatuere terminū ad accuſandum, q. 15. nu. 5. fol. 94
Iudex habens à ſtatuto liberum arbitrium inquirendi, & puniendi maleficia quid agere poſsit, remiſs. q. 20. nu. 15. fol. 97
Iudex habet varios gradus inueſtigabiles, ac tres motus animi, q. 20. nu. 4. fol. 96
Iudex an poſsit interrogare reum in ſpecie de delicto, vel de ſocio criminis, q. 21. nu. 28. fol. 109
Iudex recuſatus an teneatur ad inſtantiam partis iurare, an cauſa ſuſpicionis ſit vera, q. 43. nu. 6 fol. 141.
Iudex recuſatus quare non cognoſcit de ſua ſuſpicione, & tamē cognoſcit, ſi eſt cōpetēs, ibi. n. 21 fol. eod.
Iudex torquens ex depoſitione teſtium examinatorum parte non citata, tenetur in ſyndicatu, q. 45. nu. 51. fol. 152.
Iudex non debet eſſe affectator rigoris, neq̄ clemētia, q. 44. nu. 39. fol. 146.
Iudex in notorijs poteſt ſupplere etiam de facto, ibid. nu 61. fol. 147
Iudex an poſsit publicare adictum ad reuelandū delinquentes, q. 27. nu. 6. fol. 117.
Iudex debet ſuperſedere in examine, ſi fiat proteſtatio, ne aliquis examinetur, quia inimicus; et offeratur in promptu probatio inimicitiæ, de quo iudex ſummatim cognoſcere debet, q. 24. nu. 25. fol. 109.
Iudex incōpetens, an, & quando poſsit delinquentem capere, q. 28. nu. 12. 26. 28. fol. 118.
Iudex capiens innocentem temerè quomodo puniatur, ibid. nu. 3. 4. 5. fol. eod.
Et quid de Iudice Eccleſiaſtico capiente clericū temerè, ibid. nu. 6. & 7. fol. eod.
Iudex non cogitur incipere à captura perſonæ, q. 28. nu. 14. fol. 118.
Et quid in delicto graui, ibid. nu. 15. fol. eod.
Iudex quādo poſsit ad capturam deuenire, q. 28. nu. 11. fol. 118.
Et quid ſeruetur in Vrbe, ibid. nu. 12. fol. eod.
Et quid in Regno Neap. ibid. nu. 16. fol. eod.
Et quid ſi non conſtet de delicto, ibid. fol. eod.
Iudex tenetur carcerare filium ad iuſſum patris, q. 28. nu. 18. fol. 118.
Iudex extrahens delinquentem ab Eccleſia ſub promiſsione impunitatis, an teneatur eam obſeruare, q. 30. nu. 2. fol. 120
Iudex Eccleſiaſticus non poteſt aliquem per vim ab Eccleſia extrahere, ibid. nu. 3. fol. eod.
Iudex laicus poteſt auferre arma à portātibus in Eccleſia, nu. 4. fol. eod.
Iudex laicus extrahens, quē ab Eccleſia, an teneatur iurare ei vitā ſeruaturū, q. 30. n. 25. f. 121
Et ſi iurauerit, an teneatur ei obſeruare, ibidē, nu. 26. fol. eod.
Iudex an teneatur ſeruare fidē ei, quem promiſſa impunitate criminis coegit à loco ſacro diſcedere, q. 30 nu. 27. fol. 121
Iudex an poſsit dicere defenſori, volo, q̄ veniat principalis, tamquàm melius informatus, q. 33 nu. 9. fol. 127
Iudex Eccleſiaſticus in quibus caſibus cognoſcere poſsit, remiſs. q. 37. nu. 1. fol. 134
Iudex laicus quando poſsit de vſuris cognoſcere, remiſs. q. 37. nu. 7. & 9. fol. 134. & 135
Iudex laicus in ſtatu Eccleſiaſtico an poſsit ex officio p̄cedere cōtra vſurarios, ibi. nu. 9. 10. f. 139
Et quid in Regno Neap. ibid. nu. 11. fol. eod.
Iudex incōpetens pōt punire delinquentē, cū quo fuit lis conteſtata non appoſita declinatoria fori, q. 39. nu. 10. fol. 140
Iudex quot modis efficiatur ſuus, ibi. nu. 11. f. eo.

Iudex

INDEX.

Iudex originis poteſt inquirere contra ſubditum extra territoriũ delinquentẽ, ibid.nu.12.f.eo.

Iudex ordinarius præcipiendo per pceptũ, vel per proclama, quod aliquid fiat, vel nõ fiat abſq; impoſitione pœna, intendit delinquentem punire pœna ordinaria, q.31.nu.31. fol.123

Iudex ordinarius, ſi ei cauſa committatur, an efficiatur delegatus, q.41.nu.1. fol.141

Iudex recuſatus, vide in verbo recuſari.

Iudex ſuſpectus, vide in ſuſpectus, & ſuſpicio.

Iudex declarans ſe competentem, an poſſit procedere in cauſa, ſi ab hac pronuncia fuerit appellatum, q.42.nu.16. fol.142

Iudices pp conſuetudinem licitè transgrediũtur formã ſtatutorum, q.67.nu.11. fol.214.

Iudicis præſentia in criminalibus ſupplet defectũ curatoris, q.55.nu.24. fol.176

Iudicis arbitrio remittitur an carceratus ſit fideiuſſoribus relaxandus, q.46.nu.41.fol.155.

Et quales debeant eſſe fideiuſſores, ibidem, nume.42. fol.eod.

Iudici aſſerenti ſe corruptum fuiſſe, an credatur in præiudicium partis, q.73.nu.19. fol.226

Iudicis arbitrio remittitur quis dicatur Illuſtris, q.46.nu.51. fol.155

Iudicis verbis non creditur, niſi ex proceſſu appa ret, q.66.nu.11. fol.212

Lim. ad l.ſciant, C.de probat.ibid.nu.12.f.eod.

Iudicialis auctoritas non debet viLeſcere, q.46. nu.57. fol.156

Iudicis arbitrium in criminalibus, quale intelligatur, remiſſ.q.31.nu.36. fol.123.

Iudex comminatus alicui pœnam aliquam, non cogitur eam imponere, q.31.nu.32. fol.123.

Iudex habens liberum arbitrium non poteſt ſine indicijs torquere, ibid.nu.37. fol.eod.

Iudicium adulterij an poſſit proſequi per iudicẽ ſecularem, ſi opponatur matrimonium eſſe nullum, §.adulterium, nu.44. fol.5.

Iudicij ſubſtantialia non poſſunt per partem remitti, q.44.nu.21. fol.144

Iul.Clar. reprahenditur, q.38.nu 72. fol.139

Iul.Clar. declaratur, q.64.nu.46. fol.205

Iul.Clar. lapſus, q.78.nu.56. fol.234.

Iul.Clar. ab impugnatione Chartar.defenſ.q.44. nu.74. fol.148.

Iul.Clar. à Rimin.iun.impugnatus, quæſt.53.nume.41. fol.173

Iura conditionalia an tranſeant in fiſcum, q.78. nu.106. fol.237.

Et quid de ſubſtitutione facta poſt mortem inſtituti, ibid.nu.107. fol.eod.

Iuramentum ſuppletorium non habet locũ in ſindicatu, q.73.nu.13. fol.226.

Iuramentum in criminalibus, an, & quando deferatur, q.63.nu.1. fol.200.

Iuramentũ an probet, remiſſ.q.66.nu.19.f.213.

Iuramẽtum accuſatoris ſuper quantitate rerum ablatarum, vbi agitur contra tertium, q.90. nu.57. fol.263

Iuramento damnum paſſi, an, & quando ſit ſtandum, q.86.nu.10. fol.255.

Iuramenti temerarij tranſgreſſor etiam ſine abſolutione nõ repellitur à teſtificando, §.periur. nu.11. fol.72

Iuramẽta teſtiũ poſſũt remitti, q.45.n.53.f.181

Iurans falſum dum credit iurare verum excuſatur, §.periur.nu.12. fol.72.

Iuratoria cautio quando admittatur, quæſt.46. nu.49. fol.151

Iuriſdictionem ciuilem habens in vno caſtro, poteſt puniri à condomino habente criminalem, ſi ibi delinquat, q.98.nu.19. fol.136

Iuriſdictio quando dicatur delegata, vel excitata, q.41.nu.3. fol.141

Iuriſdictio quando poſſit prorogari, quæſt.42.nume.2. fol.141

Et quid ſi ſit limitata, nu.6. fol.eod.

Et an per procuratorem, nu.5 fol.eod.

Et an per dationem fideiuſſionis, ibid.nu.4.f.eo.

Ius ciuile, & canonicum ſi ſint cõtraria, quod obſeruandum ſit, q.51.nu.44. fol.171

Ius accreſcendi non competit fiſco, nec eſt propriè hæres, q.78.nu.146. fol.239.

Iuris, vel facti quæſtio quando dicatur in materia vſurarum, q.37.nu.8. fol.134.

Ius canonicum, quando eſt contrarium iuri ciuili, an ſit ſeruandum in vtroq; foro, §.raptus, nu.37. fol.74

L

LAcerans inſtrumentum quando committit falſum, remiſſiuè, §.falſum, nume.215. fol.23.

Lacerans cartam de libro communis, vel fiſci, qua pœna puniatur, ibi.nu.217.f.eo.

Læſæ maieſtatis crimen quadraginta quinq; modis committitur, §.læſæ maieſtatis, nu.2.fol.63

Læſæ maieſtatis criminis duo ſunt capita, §.eod. nu.1. fol.63

Et quæ ſit pœna vtriuſq;.§.eod.nu.eod.fol.eod.

Læſæ maieſtatis crimen committitur contra Imperatorem, Rempublicam, Regem, et quemlibet alium dominum non recognoſcentem ſuperiorem, §.læſæ maieſtatis, nu.3. fol.66

Et Vaſſalli recognoſcentes Regem, ſi ſe cõtra Barones rebellent, qua pœna ſint plectendi, §.eod. nu.4. fol.66.

Læſæ maieſtatis rei contra alium quam Regem, vel eius Conſiliarium, filijs non auferuntur bona, §.eod.nu.5. fol.eod.

INDEX.

Læſa Maieſtatis crimen qualiter in primo, vel in ſecũdo capite cõmittatur, remiß. §. eo. n. 6. f. eo.
Læſa Maieſtatis, et falſi pœnã incurrit faciẽs ſibi domũ aperire ſub noie officialis, §. eo. nu. 7. f. eo.
Læſa maieſtatis crimẽ excluditur, vbi alia coniectura minoris delicti ſumi põt, §. eod. nu. 8. f. eo.
Læſa maieſtatis reus ex affectu mutationis ſtatus non efficitur, §. læſa maieſtatis, nu. 11. fol. 67.
Læſa maieſtatis crimen incurrit offendens Sedis Apoſtolicæ Legatũ, Cardinalẽ, Patriarchã, Archiepũm, Epũm, vel eius Vicariũ, §. eo. n. 12. f. eo.
Et an occidens officialẽ Principis, ibi. n. 13. f. eo.
Læſa maieſtatis crimen committit etiam non ſubditus, §. læſa maieſtatis, nu. 14. fol. 67.
Et quid in clerico, remiß. §. eod. nu. 15. fol. eod.
Læſa maieſtatis crimen requirit declaratoriã iudicis, §. eod. nu. 16. fol. eod.
Et qualiter ſit facienda declaratoria pro publicatione bonorum, remiß. §. eod. nu. 17. fol. eod.
Læſa maieſtatis pœna ex l. quiſquis, C. ad l. Iul. maieſt. non habeant locum contra filias dotãdas, §. eod. nu. 18. fol. eod.
Nec etiam contra filios clericos, §. eod. n. 19. f. eo.
Et quid in filio emancipato, §. eod. nu. 20. f. eod.
Et filius tenetur pro patre, ſed non è contra, §. læſa maieſtatis, nu. 21. fol. 67
Et an priuetur feudo, vel emphiteoſi ob læſã maieſtatem à patre, §. eod. nu. 22. fol. eod.
Et an natus poſt delictum patris fiat obnoxius huiuſmodi pœnis, §. eod. nu. 23. fol. eod.
Et pœna patris nocet filijs in bonis obueniẽtibus ex eius perſona, §. eod. nu. 24. fol. eod.
Læſa maieſtatis criminis vnum & triginta ſpecialia, §. læſa maieſtatis, nu. 25. fol. 67
Læſæ maieſtatis cognitio, an veniat in conceßione meri, et mixti impẽj, vel regaliũ, §. eo. n. eo. f. 68
Læſa maieſtatis affectus cum alio communicatus ſit punibilis, §. læſa maieſtatis, nu. 26. fol. 69
Læſa maieſtatis crimen, an extinguatur morte, remiß. §. eod. nu. 27. fol. 69.
Et qualiter ſit procedendum, §. eod. nu. 28. f. 70.
Et quid ſi committatur cõtra Principes inferiores, §. eod. nu. 29 fol. eod.
Et quæ probationes requirãtur, §. eo. n. 30. f. eod.
Læſa maieſtatis crimen contra abſentem agitatur, & quãdoq; cõtra nõ citatũ, §. eo. n. 34. f. eo.
Laici non poſſunt ſtatuere ſuper Eccleſijs, q. 77. nu. 33. fol. 230
Laicus deponens ad defensã præfertur clerico deponenti contra reum, q. 24. nu. 47. fol. 110
Laicus contra clericum in cauſa criminali nõ facit plenam probationem, q. 24. nu. 49. fol. eod.
Laicus quando admittatur in teſtem contra clericum, nu. 50. fol. eod.
Et quid ſi veritas aliter haberi non poßit, q. ea. nu. 51. fol. eod.
Laicus Iudex, an, & quando cognoſcat de exceßibus clericorum, & poßit eos capere, q. 36. nu. 1. 2. 4. fol. 132.
Laicus attentans procedere contra clericum, an ipſo iure excommunicationem incurrat, nu. 8. & 9. fol. 132.
Laicus delinquens ſimul cum clerico per quem iudicem iudicetur, q. 36. nu. 49. fol. 134
Laicus Iudex an poßit inhiberi per Iudicem Eccleſiaſticũ, coram quo cognoſcitur de falſitate commiſſa per clericum coram laico, q. 38. nume. 37. fol. 137
Laicus an poßit capere laicum delinquentem in Eccleſia, q. ead. nu. 52. fol. 138.
Laqueus ſi rumpatur dũ quis ſuſpenditur, an reus liberetur, q. 98. nu. 8. fol. 278.
Et qd in praxi author obſeruauerit, n. 9. f. 279.
Lata culpa in adulterio non æquiparatur dolo §. adulterium, nu. 32. fol. 5.
Latro capiens ſocios latrones an debeat habere præmium, q. 29. nu. 24. fol. 119
Latrones ſtratarũ in Regno Neap. non remittuntur, ſed puniuntur à capientibus, q. eadem, nume. 68. fol. 138.
Et quid ſi Baro habeat priuilegium in Vaſſallos etiam alibi delinquentes, nu. 70. fol. eod.
Latrones poſſunt defenſionibus renunciare, q. 49 nu. 59. fol. 167.
Legitima conſignata filio in vita patris, an augeatur auctis bonis, q. 86. nu. 25. fol. 256.
Et quomodo contra patrem ſit facienda executio pro legitima, nu. 26. fol. eod.
Et ſententia lata contra filium præiudicat patri, nu. 27. fol. eod.
Legitima an ſit computanda tempore ſolutionis, an tpe cõdẽnationis, remiß. q. 86. nu. 33. f. 256.
Legitima cum detrahitur, an computentur filiæ à ſtatu Eccleſiaſtico excluſæ, q. ead. nu. 37. f. eod.
Legitima filij non debetur fiſco viuo patre, nume. 111. fol. 237
Legitima filiæ rebellis quanta ſit, queſt. eadem, nume. 130. fol. 238
Legitimam in ſtatu Eccleſiaſtico tenetur ſoluere pater pro filio condemnato in contumaciam, q. 86. nu. 19. fol. 256.
Et quid de iure communi nu. 20. fol. eod.
Et quid ſi filius delinquat extra territorium, nume. 21 fol. eod.
Et quid ſi pater eſſet forenſis, & haberet poſſeſſiones in loco vbi filius deliquit, nu. 22. fol. eod.
Et quid ſi habeat nepotem ex eodem filio delinquenti, q. 86. nu. 23. fol. 256
Et quid ſi patrimonium augeatur, nu. 24. f. eod.
Legitimæ alienatio quando poßit prohiberi ob minorem ætatem, q. 78. nu. 46. fol. 234.
Et an confiſcetur, nu. 47. fol. eod.

Lena

INDEX.

Lena non dicitur, quæ commiſit ſemel lenocinium cũ aliqua muliere honeſta abſq; mercede, q.68 nu.9. fol.218.

Lenones qui dicantur, q.68.nu.58. fol.218.

Lenonum pœna in ſtatu Eccleſiaſtico, & Regno Neap. ibid.nu.60.& 67. fol.eod.

Lex canonica in adulterio ſeruanda eſt, §.adulterium, nu.79. fol.6.

L.non tantum, ff.de appell.declaratur, q. 94. nume.5. fol.266.

L.querelã nõ habet locũ in Eccl.q.51.nu.3.f.169

L.eos, C.de mod.mult.non ſeruatur in facto, q.36 nu. 33. fol.123

L.eos, C.de mod.mult.declaratur, ibi.nu. 34.f.eo.

L.1.C.de tranſ.declaratur, q.44.nu.35.fol.146.

L.petenda, C.de temp.in int.reſt.intell.q.44. nume.36. fol.eod.

Libellus iniuriarum procedit, etiam ſi pluris æſtimatur iniuria, quàm habeatur in bonis, §.iniur.nu.46. fol.61.

Libellus quomodo ſit formandus contra iudicem malè iudicantem, q.83.nu. 10. fol.249.

Libellus ſufficit, quòd præſumptiuè concludat, q. 85.nu.19. fol.253

Liber rationum in parte falſus, in totum præſumitur falſus, §.falſum, nu. 90. fol.18.

Libertas Eccleſiaſtica non læditur per ſtatutum laicorum habens in ſe naturalem, & ciuilem æquitatem, q.77.nu.37. fol.230

Licentia de capiendo, an duret in tempus ſucceſſoris, q.28.nu.19. fol.118

Et an expiret per mortẽ mãdantis, nu.20.f.eo.

Licentia extrahendi bladum durat per ſeptem dies, q.82.nu.82. fol.246.

Et debet præcedere extractionem, nõ ſubſequi, nu.83. fol.eod.

Et an ad prædictum ſtatutum liget forẽſes agricolas, quò ad ſuam partem, ibid.nu.84.fol.eod.

Ligans per ſortilegia homines, ne vxorem cognoſcant, non punitur morte, q.68.nu.118.f.220

Limit.niſi debita opera inimicitiam cõtraxerit, vt à teſtimonio repelleretur, q.24.nu.37.f.109

Limitat.ad l.querelam, C.de fal.remiſſiuè, q.51. nu.1. fol.168.

Limitat.ad Auth.apud eloquentiſſimum, remiſſ. q.26.nu.54. fol.116

Limit.& annot.ad l.5.C.de famoſ.lib.§. iniuria, nu.62.& 67. fol.62.& 63

Limit.niſi iudex eſſet arbiter, qui imperium haberet, q.38.nu.32. fol.137

Limit.& ampl.ad l.5.C.de famoſ.libell.q.68.nume.62. fol.218

Limit. niſi ſtatutum requiret teſtes omni exceptione maiores, q.24.nu.89. fol.151

Limit.niſi ꝓ tali iniuria pax inita fuiſſet, q.47. nu.64. fol.164.

Lis quando dicatur cõteſtari, q.45.nu.57.f.152.

Litis conteſtatio eſt neceſſaria in Regno Neap. & de eius forma, remiſſ.q.45.nu.2. fol.149

Litis conteſtatio an requiratur de iure canonico, quando proceditur per inquiſitionem, q. 44. nu. 3. fol.143

Littera ad nouas defenſiones non concedũtur in pœnis pecuniarijs per Sen. Mediolani, quæſt.94 nu.38. fol.271

Littera prædicta an operentur etiam quò ad intereſſe partis, q.ead.nu.39. fol.eod.

Littera prædicta non conceduntur in Regno Neapolitano, q.94.nu.41. fol.271.

Littera ad nouas defenſiones ſunt concedendæ, ubi ſi indicia ſint vrgentia, q.ead.nu.67. fol.274

Littera prædicta non conceduntur, ſi fuerunt calumnioſa petita, q.ead.nu.68. fol.eod.

Littera, quare dicantur obreptitia, & quare non valeant, q.59.nu.77. fol.190.

Litterarum acceptio cum taciturnitate ſuper ſuſpitione criminis contra accipientem, an faciat indicium ad torturam, q.20.nu.8. fol.96.

Litteras ſcribens bannito, dicitur ei præſtare auxilium, q.82.nu.38. fol.245.

Litteras, vel ſigillum Papæ, Regis, iudicũ, vel Prælatorum falſificantes, vel mandantes, vel ſcienter illis vtentes, quibus pœnis feriantur, remiſſiuè, §.falſum; nu.186. fol. 22

Litteras iuſtitia, vel ſigillum Principis abradens in facti narratione, an falſi pœna teneatur, rẽmiſſ.ibid.nu.187. fol.eod.

Litteras delegati Papæ falſificãs minus punitur, quam ſi litteras Papæ falſificaſſet, ibidem, nume.189. fol.eod.

Et idem eſt in falſificantes litteras Proregis, ibidem, nu.190. fol.eod.

Litteras iudicis à manu ſeruientis amouẽs, pœna falſi tenetur, §.falſum, nu.201. fol.22

Et quid in lacerante, remiſſ.ibid.nu.202.fol.eo.

Litteras non dicitur aperuiſſe, qui non legit, ibid. nu.203. fol.eod.

Et quis dicatur legiſſe; remiſſ.ibi.nu.204.fol.eo.

Litteras aperiẽs an incidat in pœnam falſi, §.falſum, nu.205. fol.23

Et diuulgans contenta in litteris ad alterius iniuriam, tenetur actione iniuriarum, ibidẽ, nume.206. fol.eod.

Litteras alteri ſcriptas lacerans, vel comburens, pœna falſi tenetur, ibid.nu.207. fol.eod.

Litteras publicas aperiens, vt aduerſarios Principis, vel Reip.iuuet, læſæ Maieſtatis reus efficitur, §.falſum, nu.209. fol.23

Litteras alieno ſignans ſigillo, quando incidat in pœnam falſi, ibid.nu.210. fol.eod.

Litteras alieno nomine ſcribens, eo ignorãte, falſum committit, §.falſum, nu.211. fol.23.

INDEX.

Litteras relationis aperiens, etiam Summo Pontifici directas, extraordinariè punitur, ibidem, nu. 218. fol.eod.

Litteras non reſtituens ei, cui mandatum reſtituendi ſuſceperat, an incidat in pœnam falſi, remiſs.ibid.nu.259. fol.eod.

Locus non tutus excuſat à comparendo, quaſt. 34.nu.25.& ſeq. fol.129.

Et quomodo probetur talis, nu.30. fol.eod.

Et an credatur nuncio de non tuto acceſſu deponenti,nu.34. fol.eod.

Luca de Penna error,q.98.nu.10. fol.279

Ludẽs præſumitur ſciuiſſe pecuniã eſſe filijſamilias,vel ſerui,§.furtum,nu.121. fol.36

Et ad pœnam corporalem cõtra eum procedi nõ poſſet,ibid.nu.eod. fol.eod.

Et ignoranter vincens,ciuiliter conuenitur, ibidem,nu.122. fol eod.

Et an furtum committat ludens cum Monachis, furioſis,& alijs non habentibus liberam adminiſtrationem rerum appoſitarum in ludo, remiſs.ibid.nu.123. fol.eod.

Ludens cum pluribus ad plures ludos, an debeat puniri pro pluribus delictis, ſtante ſtatuto, ꝙ luſor puniatur in certa quantitate, §. ludus, num.13. fol.70.

Ludentes ad creditum, vel mutuantes ludẽtibus nullam habent exigendi actionem in Regno Neap.§.eod.nu.55. fol.70.

Ludorum ſpecies, & qui ſint permiſſi,& qui non, remiſſ.§.eod.nu.2. fol.70.

Et officiales nõ prohibentes, quos poſſunt ꝓhibere,ad quid teneantur,§.eod.nu.3. fol.eod.

Ludus quid,§.eod.nu. 1. fol.eod.

Ludus ĩ officialibus eſt deteſtabilior,§.eo.n.4.f.70

Ludus permittitur tpe peſtis,§.eod.nu.5. fol.eod.

Ludus pilæ,quãdoq; eſt ꝓhibitus,§.eo.nu. 6.f.eo.

Ludus vſq; ad quam ſummam ſit licitus,§.ludus, nu.7. fol.70

Et quid in Regno Neap.§.eod.nu.8. fol.eod.

Ludus ſcaccorũ,à quo inuentus,§.eod.nu.9. f.eo.

Ludus alea dicitur ludus fortunæ,§. furtum, nume.101. fol.35.

Ludus,vt vulgo dicitur ad ſcotum,an ſit permiſſus,§.ludus, nu.50. fol.70.

Et an requirat æqualitatẽ,remiſs.nu. 11.f.eod.

Ludi receptator dicitur aleator, §. furtum, nume.505. fol.35

Ludo ſcienter vincens filiofamilias,aut ſeruo pecuniam patris,vel domini, an furtum committat,§.furtum,nu.120. fol.35

Et an patri competat actio, ibid.nu.eod.fol.eod.

Ludũ aleæ tenens in domo,lucri cauſa, an pro furto in ea cõmiſſo tempore ludi actionem habeat criminalem,vel ciuilem,§.eod.nu.100. fol.35.

Et quid in alijs ludis prohibitis ibi.nu.eod.f.eod.

Ludi fraus à quibus probari poſsit, §. ludus, nume.14. fol.70

Luſores quibus pœnis plectantur,remiſsiuè, §.ludus,nu.12. fol.70

Et eadem afficitur pœna, qui vidit ludere, vel ludentem docet,§.ludus,nu.eod. fol.eod.

M

MAchinatio, calliditas, dolus, & fraus, quid ſint,q.84.nu.6. fol.255.

Magiſter poteſt caſtigare diſcipulos modeſtè,q.59.nu.9. fol.578

Et quid debeat probare ad euitandam pœnam, ibid.nu.9. fol.eod.

Magiſtratus maior qs dicatur,q.85.nu.31.f.254

Magna Curia Vicaria eſt maius Tribunal Italiæ, q.49.nu.36. fol.166.

Magna Curia Vicariæ habet præheminentiam ex proceſſu informatiuo,ibid.nu.14. fol. 165.

Gubernatoribus Romæ datur ius prædictũ,ibid. nu.15. fol.eod.

Magna Curia Vicariæ poteſt procedere ad torturam ex proceſſu informatiuo, & quomodo, q. 64.nu.88. fol.207.

Non tamen contra Neapolitanos, niſi de licẽtia Proregis,ibid.nu.89. fol.eod.

Et quid de Gubernatorib.Romæ, ibi.nu.80.f.eo.

Maior quando dicatur quis in Regno Neap.q.60. nu.53. fol.193.

Quid in ſtatu Eccleſiaſtico,ibid.nu.54.fol.eod.

Quid in Hyſpania,ibid.nu.55. foi.eod.

Maledicentes Principi qua pœna ſint ferendi,§. læſæ Maieſt.nu.10. fol.66.

Et quid de maledicente Pontifici, vel Epiſcopo, §.eod.nu.55. fol.207

Malefactor tenetur ad intereſſe damni etiam extrinſecum,§.furtum,nu.72. fol.34

Malefici,& fures,omni cum ſæuitia ſunt puniendi,§.furtum,nu. 58. fol.33

Maleficia puniri fauor publicæ diſciplinæ ſuadet, q.44.nu.63. fol. 147.

Maleficiũ taciturnitatis,vel inſenſibilitatis quod dicatur,q.64.nu.519. fol.209

Maleficium quomodo impediri poſſit, remiſſ.q.47. nu.13. fol.159.

Mandans an puniatur eadem pœna,qua mandatarius,q.89.nu.5. fol.259.

Mandans, quando pœna extraordinaria ſit puniendus,remiſſ.ibid.nu.2. fol.eod.

Mandans alicui,vt homicidium faceret,& ille alteri mandauit,oẽs tenentur eadẽ pœna, q.89. nu.6. fol.256

Mandãs in grauibus delictis ex ſimplici mãdato, nullo effectu ſecuto,extraordinariè punitur,ẽtiã ꝙ ad aliquẽ actũ deuẽtũ nõ fuerit,q.89.nu. 7. fol.259.

Et

INDEX.

Et ꝙ mandatarius non acceptauerit, ibid. f. eod.

Mandans an teneatur, ſi mandatarius exceſſerit fines mandati, q. 89. nu. 15. fol. 259

Et quid ſi exceſſerit præſente, & vidente mãdãte, & non cõtradicẽte, q. 89. nu. 8. et 16. f. 260

Mandans vulnerari quando non teneatur morte ſecuta, remiſſ. ibid. nu. 17. fol. 259

Et qd ſi expreſſè mãdaſſet ne ĩterficeret, ibi. f. eo.

Et quid ſi mandauerit mulierem rapi, & in raptu fuit interſecta, ibid. nu. 18. fol. eod.

Mandans delictum fieri, quomodo puniatur in loco mandati, q. 38. nu. 11. fol. 136.

Et quid ſi in vno loco mãdauit, delictum fieri in alio, ibid. nu. 21. fol. 137.

Mandans, & mandatarius an ab eodem iudice cognoſcantur, ibid. nu. 12. fol. 136

Mandans, & tractans differunt, ibid. nu. 14. f. eo.

Mandatarius an faciat indicium contra mandãtem, q. 21. nu. 41. fol. 101

Et quid in crimine aſſaſſinij, ibid. nu. 42. f. eod.

Mandatarius an probet excuſando mandantem, ibid. nu. 43. fol. eod.

Mandatarius, qui non acceptauit mandatũ, facit indicium ad torturam contra mandantem, cõcurrẽte aliqua pſumptione, q. 89. nu. 11. f. 259

Mãdatarius ex ſola mãdati ſuſceptione, ſi delictũ eſt atrox punitur, ẽt ꝙ mandatũ nõ habuerit effectũ, qa ſibi reuocatũ fuit, q. 89. n. 13. f. 259

Mandatarius, qui mandatũ ſuſceperit, quibus excuſari poſſit, remiſſ. ibid. nu. 14. fol. eod.

Mandati verba ſunt probanda, q. 89. nu. 5. f. 259

Mandati reuocatio an admittatur in crimine aſſaſsinij, §. aſſaſsinium, nu. 6. fol. 9.

Mandatum quibus verbis inducatur, conſiliũ, inflãmatio, & inſtigatio, remiſs. q. 89. nu. 3. f. 259

Mandatum de occidendo an probetur per illa verba, dà dà al traditore, ſecuto homicidio, ibidẽ, nu. 21. fol. 260.

Rimin. iun. taxatur, ibid. foi. eod.

Et quid ſi quis dixeris alicui, io ſtò di mala voglia, perche vorrei, che'l tale mi foſſe leuato dinanzi à gl'occhi, & foſſe morto, & per paucos dies fuit interfectus ab eo, cui dicta verba fuerunt dicta, q. 89. nu. 22. fol. 260

Et quid ſi poſt homicidium eidem dediſſet pecuniam, vnt aufugeret, ibid. fol. eod.

Mandatum in homicidio ex multis indicijs colligitur, remiſs. q. 21. nu. 40. fol. 105.

Mãdatum ſpeciale requiritur ad petendã cautionem de non offendendo, q. 47. nu. 10. fol. 159.

Mãdatum ſuperioris in delictis an excuſet, q. 68 nu. 49. fol. 194

Mandatũ quomodo probetur, ibid. nu. 50. fol. eod.

Mãdatũ iudicis factum in ſcriptis grauius ligat, quam factum oretenus, ibid. nu. 51. fol. eod.

Mandatum Regis contemnens quomodo puniendus, q. 68. nu. 52. fol. 195

Mandaſſe an cenſeatur iudex de occidendo dicẽs nuncio virtute officij, dagli, q. 89. nu. 24. f. 260

Mandatum an præſumatur, ſi conſanguinei alicuius offenſi ad illius præſentiam offendentem vulnerauerint, q. ead. nu. 25. fol. eod.

Mandatum homicidij quomodo probetur, ibidem, nu. 26. fol. eod.

Et an eo quòd quis capite annuerit ad malefactorem, ibid. fol. eod.

Et an per allocutionẽ ad aures, ibid. nu. 27. f. eo.

Mandans fieri homicidium non gaudet immunitate Eccleſiæ, q. 89. nu. eod. fol. 121

Manus non debet amputari patri famil. habenti plures filios infantes, ſed debet potius relegari, q. 85. nu. 45. fol. 254

Manus violentas inijcere in clericum, quãdo quis dicatur, q. 77. fol. 229

Maritus habens concubinam, non poteſt accuſare de adulterio, §. adulterium, nu. 11. fol. 4.

Maritus an poſt accuſationem poſsit à pœna adulterij vxorem liberare, ibid. nu. 13. fol. 4.

Maritus quibus caſibus non poſsit vxorẽ de adulterio accuſare. ibid. nu. 15. fol. 4.

Maritus accusãdo vxorẽ de adulterio nõ debet intẽtare publicã vocẽ, et famã. §. adult. n. 36. f. 5

Maritus vxorem ſuam accuſans à iudicibus derideri ſolet, ibid. nu. 59. fol. 6.

Maritus committens homicidium propter vxoris adulterium mitius punitur, ibid. nu. 60. fol. 6.

Et poteſt ordinare vxori, vt fingat præbere aures adultero, & interim ſe preparare ad offendendum, ibid. nu. 61. fol. eod.

Maritus non lucratur dotem propter vxoris adulterium facta ciuiliter matrimonij ſeparatione à iudice laico, §. adulterium, nu. 87. fol. 7.

Maritus quando lucretur dotem ſine ſententia iudicis ꝑpter vxoris adulteriũ, ibid. nu. 91. f. eod.

Maritus an poſsit propria authoritate expellere vxorem, vel ſeparare ob notoriam fornicationem, vel adulterium, ibid. nu. 92. fol. eod.

Et eo caſu pẽdente lite ſuper reſtitutione dotis, maritus non tenetur vxerem alere, §. adulterium, nu. 93. fol. 7

Maritus an lucretur dotẽ vxoris ob verbera aufugiẽtis, & adulterãtis, remiſs. ibid. nu. 98. f. 7.

Maritus, facta thori ſeparatione, tenetur alere vxorem honeſtè viuentem, ibid. nu. 113. fol. 8.

Et ea ſupſtite nõ põt aliã ducere, ibi. n. 114. f. eo.

Maritus recipiens vxorem adulteram, an videatur illius mores præteritos, & futuros approbare, §. adulterium, nu. 115. fol. 7.

Maritus iurans de adulterio vxorẽ nõ accuſare, an teneatur ſeruare iuramẽtũ. ibi. nu. 116. f. 7

Maritus nõ põt vxori adulterãti parcere ſub cõuentione lucrãdi eius bona, ibid. nu. 117. f. eod.

Mari-

Maritus ſciens, & non accuſans uxorẽ adulterã, an lenocinij pœnã incurrat, ibid. nu. 519. f. eo.

Maritus prabens venenũ vxori ex eo non moriente, qua pœna teneatur, §. homicid. nu. 32. f. 44

Maritus occidens vxoris fratrem, priuatur eius ſuc ceßione, §. adulterium, nu. 50. fol. 45.

Maritus an priuetur lucro dotis, ſi vxor cũ eo cubans reperiatur mortua, ibid. nu. 64. fol. eod.

Maritus impunè occidens vxorẽ in adulterio repertã, an lucretur dotẽ, ſtante ſtatuto, q̃ p mortẽ vxoris eam lucri faciat, ibid. nu. 65. fol. eod.

Maritus interficiens vxorem, an perdat ius ſuccedendi, quod debet in defectum coniunctorum, ibid. nu. 66. fol. eod.

Maritus in Regno Neap. vxorem etiam pragnantem, et adulterũ ſtatim in adulterio deprahenſos impunè occidere põt, §. adult. nu. 175. f. 50

Maritus interficiens oſculantem vxorem, qua pœna ſit puniendus, ibid. nu. 576. fol. eod.

Maritus in Hyſpania pro ſuo arbitrio de vxore, & adultero, eorumq́; bonis vindictam ſumit, ibid. nu. 177. fol. eod.

Maritus, cui licet vxorem in adulterio deprahenſam occidere, etiam pragnantem interficere poterit, ibid. nu. 178. fol. eod.

Maritus an poßit opponere contra fiſcum, q̃ non teneatur, niſi in quantum facere poteſt, q. 78. nu. 73. fol. 235

Maritus cõdẽnatus põt reſtituere dotẽ vxori, vel ei dare alia inſolutum, q. 78. nu. 65. fol. 235.

Maritus rapiens vxorem an teneatur de vi, §. rapt. nu. 13. fol. 73.

Maritus ex ficta adulterij confeßione non lucratur dotem, q. 2. nu. 11. fol. 84.

Maritus eſt torquendus, ſi vxor reperiatur mortua de mane, qua de ſero erat ſana, & eam malè tractabat, q. 25. nu. 159. fol. 106

Maritus interficiens vxorem an poßit habere pacẽ à filijs communibus, q. 58. nu. 53. fol. 583

Farinac. impugnatur, ibid. nu. 54. fol. eod.

Mariti zeloti poſſunt carcerare vxores, q. 63. nume. 101. fol. 220.

Marito an liceat vxorem baculo percutere, remiß. q. 56. nu. 4. fol. 178.

Maritus quando corrigat, ibid. nu. 5. fol. eod.

Marito licet vxorem corrigere, etiam quòd prius praſtitiſſet cautionem de non offendendo eam, ibid. nu. 13. fol. 578

Maritus an cogatur deponere contra vxorem in defectũ aliarũ perſonarũ, q. 24. nu. 137. f. 513

Et parente contra liberos, & è contra, ibid. f. eo.

Matres prabentes poculum filiabus pragnãtibus ad faciendum abortum, qua pœna plectantur, §. homicidium, nu. 29. fol. 44.

Matrimonio prohibito per ſtatutum, ne contrahatur cum foreuſi, an tale ſtatutum valeat, q. 82 num. 43. fol. 245

Matrimonium per Principes, nec per alios quouis modo prohiberi poteſt, ibid. nu. 42. fol. eod.

Matrimonium filius an contrahat ſine conſenſu patris, ibid. nu. 44. fol. 245

Medicamentũ dãs mulieri, vt fieret p̃gnans, ſi ea moriatur eſt relegandus, q. 68. nu. 9. fol. 216.

Medico aſcribitur mors infirmi multis concurrentibus, remiß. §. homicidium, nu. 39. fol. 44

Medicus negligens circa curam infirmi, an teneatur, l. Corne. de ſicar. ibid. nu. 40. fol. eod.

Medicus quandoq́; tenetur tantùm de dolo, & lata culpa, & interdum etiam de leuiſsima, ibidem, nu. 41. fol. eod.

Medicus pro inſpiciendis vulneribus, à quo ſit eligendus, ibid. nu. 161. fol. 50

Medicus, qui cauſa valetudinis cauſat abortum, quomodo puniendus, q. 68. nu. 3. fol. 256.

Et quid in ipſamet muliere, ibid. nu. 4. fol. eod.

Membrum debilitatum differt à deturpato, q. 69 nu. 7. fol. 222

Et quando dicatur debilitatum, vel amputatũ, ibid. nu. 8. fol. eod.

Memorialia data contra officiales ſine nõie, ſunt reijcienda, q. 73. nu. 42. fol. 228

Mẽdaciũ quomõ p̃betur, remiß. q. 21. n. 149. f. 105

Mendacium indicat, ſi copia ipſius fuerit tradita cum termino ad purgãdũ, ead. q. nu. 153. f. eo.

Mendacium quando faciat indicium, remißiuè, ead q. nu. 554. fol. eod.

Et quid ſi ſit à remotis, ibid. nu. 155. fol. eod.

Et quid ſi ſit valde ſubſtãtiale, q. 21. 2. 156. f. eo.

Mentita quando eſt prohibita punitur ẽt, q̃ ſit dictum ſalno honore tuo, §. iniuria, nu 68. fol. 62

Mentita quando ſit licita in foro conſcientia, §. iniur. nu. 66. fol. eod.

Meretricem ſcienter in vxorem accipiens, eſt melioris conditionis, quam alij, q. 98. nu. 11. f. 279

Meretrix nupta committẽs adulterium an poßit puniri, §. adulterium, nu. 27. fol. 4.

Meretrix qua dicatur, §. adulterium, nu. 28. fol. 5

Meretrix ſi petat condemnatũ in maritũ, an ille liberetur, q. 98. nu. 4. fol. 278

Meretrix an dicatur illa, qua vni tantum ſui copiam fecit, q. 24. nu. 97. fol. 111

Et quid ſi amoris cauſa, vel auro obcacata, q. 24. nu. 100. fol. 111.

Meretrix eſt infamis infamia facti, ibi. n. 98. f. eo.

Meretrix qua dicatur, & quomodo probetur, ibidem, nu. 99. fol. eod.

Meretrix licet emendata, non eſt fide digna, ibid. nu. 101. fol. eod.

Meretrix nupta non comprehenditur à ſtatuto excludente meretrices à teſtimonio, ibidem, nume. 102. fol. eod.

Metus excuſat à dolo, §. falſum, nu. 278. fol. 25.

INDEX.

Metus in delictis quãdo excuſet, q.60.n.57.f.195
Et coactus à latronibus ad pulſandũ hoſtiũ alterius an excuſetur, ibid.nu.58. fol.eod.
Metus quãdo dicatur iuſtus, ibid.nu.59. fol.eod.
Metus culpatus an excuſet, q.60.nu.60. fol.195.
Metus cauſatur ex ſtrepitu armorum, & rugitu aliorum, ibid.nu.62. fol.eod.
Metus an præſumatur, & quãdo, ibid.n.63.f.eod.
Metus an facilius probetur, quàm ſpontanea voluntas, ibid.nu.64. fol.eod.
Metus reuerentialis quomodo probetur, quaſt.58. nu.55. fol.183.
Metũ militũ allegãs nõ auditur quãdo guerra eſt generalis, & Duces conſueuerunt dare saluum conductum, q.34.nu.26. fol.529
Milites an ſuſpendantur, §.furtum, nu.70. f.34.
Milites deſtinati ad capiendum latrones in Regno Neap. ſunt latronibus peiores, & grauius populos moleſtant, q.94.nu.11. fol.268.
Minæ an excuſent homicidam à pœna ordinaria, §.homicidium, nu.105. fol.47.
Minæ probantur per teſtes ſingulares, q.21.nume.143. fol.105
Follery lapſus, ead.q.nu.eod. fol.eod.
Minarũ indicium quomodo tollatur, remiſs. ibid. nu.144. fol.eod.
Minore reſtituto aduerſus rem iudicatã, cẽſetur etiã reſtitutus aduerſarius, q.44.n.23. f.145.
Minor non reſtituitur in pœnalibus ad necem alterius, ibid.nu.32. fol.eod.
Item quando tractat magis de lucro odioſo, & damno alterius, quàm de proprio incommodo, ibid.nu.33. fol.eod.
Minor bannitus an reſtituatur, ibid.n.50.f.146.
Minor in criminalibus cenſetur maior, quæſt.60. nu.4. fol.193
Minor 25.annis an excuſetur in delictis ibidem, nu.11. fol.eod.
Et quid in Regno Neap.ibid. nu.12. fol.eod.
Minor an comprahẽdatur in ſtatuto pœnali, ibid. nu.16. fol.eod.
Minori pluries delinquenti, an debeat augeri pœna, q.60.nu.17. fol.193
Minor aſſerens ſe maiorem an ſibi præiudicet, ibidem, nu.18. fol.eod.
Minor an reſtituatur aduerſus confeſsionem, ſtãte ſtatuto, quòd minor poſsit ſtare in iudicio, ibid.nu.19. fol.eod.
Et quid ſi confeſſus fuerit cum conſenſu curatoris, ibid.nu.20. fol.eod.
Minor in crimine læſæ Maieſtatis an reſtituatur, q.60.nu.24. fol.193.
Minor aduerſus veram contumaciam non reſtituitur, ibid.nu.25. fol.eod.
Et quando dicatur verus contumax, ibid.f.eod.
Minores in quibus caſibus torqueãtur, q.64.n.67 fol.eod.
Minor, qui nõ debuit torqueri, ſi fuerit tortus, ut faciat indicium, q.24.nu.111. fol.112.
Minor reſtituitur aduerſus omiſſam allegationẽ ſuſpitionis, q.43.nu.12. fol.142.
Minoritas quando præſumatur, q.60.nu.5.f.193
Momentum, quot modis ſumatur, remiſs.q.47.nume.19. fol.159
Monacum interficientis, bona an danda ſint monaſterio, vel filijs monaci ante ingreſſum ſuſceptis, ſtante ſtatuto, quod bona occidẽtis hæredibus occiſi debeantur, §.homicidium, nu.52.fol.45
Monaco habente filiũ interfecto, à quo ſit habẽda pax, à filio, vel à monaſterio, q.58.n.37.f.183
Et quid ſi filius, & monaſterium diſcordent, ibidem, nu.38. fol.eod.
Moneta à non habente authoritatem fabricata, dicitur falſa, §.falſum, nu.309. fol.26.
Moneta quot modis dicatur falſa, ibi. n.311.f.eo.
Moneta ex quibus probetur falſa, remiſs.ibidem, nu.313. fol.26
Monetam falſam cudens, euitat pœnã falſi, ſi ea non perfecta pœnituit, ibi.nu.315. f.eo.
Et locus eſt pœnæ ſtatuti cõtra cudẽtes monetã, licet delictũ nõ ſit cõſumatũ, ibid.n.314. f.eo.
Et de præſtantibus opem conſocijs, ac eam expẽdentibus de indicibus, & excuſationibus, & pœnis, remiſs.ibid.nu.310. fol.eod.
Monetam tingens, vel tingi faciens, punitur pœna mortis, §.falſum, nu.320. fol.27.
Et quid ſtante conſuetudine, remiſs.ibidem, nume.321. fol.eod.
Et faciens falſos cugnos monetæ, puniri debet, ibid.nu.322. fol.eod.
Et debet apparere euidenter, vt ſit locus pœnæ de falſa moneta, ibid.nu.323. fol.eod.
Et ſciens cudentem monetam falſam, debet reuelare, §.falſum, nu.324. fol.27
Monetam radentis, & minuentis, quæ ſit pœna in Regno Neap. & in ſtatu Eccleſiaſtico, ibidem, nu.326. fol.eod.
Et tondens monetam parui momenti, non incidit in pœnam ſtatuti, ſi eam miſit ad Zeccam, ibid.nu.327. fol.eod.
Monetam falſam ſcienter expendens, qua pœna plectatur, §.falſum, nu.328. fol.27.
Et quid ſi ignoranter, ibid.nu.329. fol.eod.
Et quando monetam falſam expendens, vel habens puniatur, remiſs.ibid.nu.330. fol.eod.
Et quid in Regno Neap.ibid.nu.331. fol.eod.
Monetã ab alio diminutã expendẽs, an debeat puniri, remiſs.§.falſum, nu.332. fol.27.
Monetam falſam expendens, nõ tamen plumbeã, vel ſtamneam, tenetur pœna extraordinaria, ibid.nu.333. fol.eod.
Et expendens quatrinos in parua quãtitate, nõ tenetur pœna ſtatuti, ibid.nu.eod. fol.eod.

Mone-

Monetam argenteam deaurari faciens, eaq́; meretricem deludens, leui pœna pecuniaria puniendus eſt, ibid nu.334. fol.eod.
Monetam non falſam pluris, quàm valet dolosè expendens, pœna arbitraria punitur, ibidem, nu.335. fol.eod.
Monetam falſam cudi, qui prohibere poteſt, & nō phibet tenetur pœna falſi, q.87.nu.14. f.258.
Moniales patientes ſe violari, quibus pœnis hodie puniantur, et quibus olim Virgines veſtales, §. fornicatio, nu.54. fol.27.
Et de cognoſcente carnaliter monialem, aut conuerſam, vel monialem oſculante, remiſſ. ibidē, nu.15. fol.27.
Monialem violans, committit inceſtum, adulterium, & ſtuprum, §. fornicatio, nu.16. fol.27.
Et vterq́; iudex in puniendo prauenire poteſt, ibid.nu.20. fol.eod.
Monialē rapiens laicus, vel ſollicitans, aut corrūpens, capite punitur, eiusq́; bona intra annum monaſterio applicantur, ibid.nu.57. fol.27.
Et monialis arctiori monaſterio traditur cū bonorū vſufructu donec vixerit, ibid.n.eod.f.eo.
Monialem carnaliter cognoſcens Epiſcopus, vel Clericus, deponitur, ibid.nu.18. fol.27.
Monialem rapiens debet pacem habere à Papa, §. fornicatio, nu.19. fol.27.
Monialis quomodo poſſit ſe à ſacrilega fornicationis crimine purgare, remiſſ. ibid.nu.20. fol.27.
Moniales impudicè viuentes ſunt carcerandæ in eodem monaſterio, ibid.nu.21. fol.27.
Monialium appellatione an contineantur ſeruientes conuerſa, & ſorores tertij ordinis S.Franciſci, remiſſ. §. fornicatio, nu.22. fol.27
Monialem corrumpens quot crimina committat, §. inceſt.nu.6. fol.57
Et quibus pœnis ſit plectendus, ibid.nu.eod. f.eo.
Et iudex laicus poteſt prauenire in puniendo, ibid.nu.7. fol.eod.
Et quibus hodie pœnis afficiantur moniales corrupta, remiſſ. ibid.nu.eod. fol.eo.
Monitoria quādo ſint cōcedēda, q.27.nu.3.f.117
Et quos non ligent, ibid.nu.4.. fol.eod.
Mōtes pietatis an poſſint accipere aliquid pro mutuo, §. vſura, nu.19. fol.83
Mora requirit declarationem, q.46.nu.55.f.155
Mora quando purgatur in Regno Neap.ibid. nume.eod. fol.eod.
Mora non purgatur ſi reus fuerit captus per Curiam, q.46.nu.58. fol.156
Petr.Bellug.in tract.ſpec.princ.impugnatur, ibidem, nu.59. fol.eod.
Mora quando poſſit purgari poſt factam executionem, ibid.nu.60. fol.eod.
Mora geminata non purgatur, ibid. nu.61.fol.eo.
Item quando executio eſt facta à lege ipſo iure, ibid.nu.62. fol.eod.
Mora purgatio quando ceſſet, q.46.nu.55.f.155.
Mortis electio an poſſit remitti arbitrio rei, q.85 nu.9. fol.253
Mortem alterius reuelans ante veriſimilem notitiam præſumitur conſcius, q.20.nu.7. fol.96.
Mors quotuplex, q.67.nu.11. fol.214.
Mors quomodo probetur, q.51.nu.31. fol.170.
Mortis pœna quomodo poſſit à condemnato euitari, remiſſ. q.98.nu.5. fol.278.
Mortem nemo ſibi ipſi inferre poteſt cauſa religionis, nec p euitādis peccatis, q.64.n.155.f.220
Mortuo reperto in confinio vterq́; iudex procedet, q.38.nu.29. fol.137
Motus proprius, ſiue ſtatutum q capiens bānitū, vel interficiens poſſit ſe eximere à banno, vel nominare alium bannitum, an comprahendat bannitos poſt motum proprium, vel ſtatutum, §. homicidium, nu.205. fol.52.
Et quid in Regno Neap.ibid.nu.206. fol.eod.
Et ſtante dicto Motu prop. vel ſtatuto capiēs bānitum, vel interficiens non amittit præmiū, ſi poſtea delinquat, ibid.nu.207. fol.eod.
Et conceſſa nominatione dictorum bannitorum capienti, vel occidenti aliquem ex capitibus, ſi poſt factam nominationem captus, vel interfectus reperiatur eſſe ſimplex bannitus primus nominatus dumtaxat gratiam obtinebit, §. homicidium, nu.eod. fol.52.
Et capiens bannitum pro furto non poteſt nominare bannitum pro homicidio, licèt captus conſiteretur homicidium, pro quo non fuerat bannitus, ibid.nu.208. fol.eod.
Et bannitum ignoranter occidens non conſequitur præmium, ibid.nu.209. fol.eod.
Et an huiuſmodi motus proprius habeat locum, ſi inimicus occideret bannitū, ibi.nu.210.f.eo.
Et comprahendat clericos bannitos, §. homicidium, nu.211. fol.53.
Mulcta adiudicata parti nō poteſt remitti, q.95. nu.20. fol.276.
Mulctis geminatis vna tantum ſoluitur, ibidem, nu.21. fol.eod.
Mulcta non poteſt imponi, ſi formanda eſt inquiſitio, q.32.nu.15. fol.122.
Mulcta inſolita dicitur iniuſta, ibi.nu.27.f.123.
Mulcta non pōt induci in cauſa criminali quādo per ſtatutum poteſt ad diffinitiuā contra cōtumacē abſentem deueniri, ibid.nu.29. fol.eod.
Mulcta per pauperatem non commutatur in corporalem, ſed poteſt iudex illā remittere, q.95. nu.16. fol.275.
Mulcta compoſitio fit ad arbitrium iudicis, ibidē, nu.17. fol.275
Mulcta pp paupertatē remiſſa, nō exigitur ſi reus venerit ad pinguiorē fortunā, ibid.n.19.f.eod.

Mulier

INDEX

Mulier pœna adulterij puniri non poteſt, ſi exiſtē te fama publica de morte mariti, adulterium committat, §. adulterium, nu. 48. fol. 5.

Mulier cum clerico adulterium committens, non punitur à iudice ſeculari, ibid. nu. 49. fol. eod.

Mulier committens adulterium propter munera, an dicatur inuita peccare, ibid. nu. 71. fol. eod.

Et dans munera, an pœna ſtatuti contra adulterantem inuitam puniri debeat, ibi. nu. eo. f. eo.

Et quid in practica, §. adulterium, nu. 72. fol. 5.

Mulier habens filium ex adulterio conceptum, an teneatur reuelare, remiſs. ibid. nu. 101. fol. 7.

Mulier perdit dotem conuiuando cum extraneis, & interueniendo in ludis theatralibus, §. adulterium, nu. 99. fol. 7.

Mulier inhoneſtè viuens poſt mortem viri amittit dotem de rigore, ibid. nu. 105. fol. eod.

Item paràfrenalia, & lucra quacumq; ex bonis mariti, ibid. nu. eod. fol. eod.

Item donationem ſibi à marito factam, ac tutelam filiorum, ibid. nu. eod. fol. eod.

Et an luxurioſè viuens intra, vel poſt annũ luctus, filiorum ſucceſsione priuetur, ibidem, nume. 106. fol. eod.

Mulier conſentiens oſculo, qua pœna plectatur in Ciuitate Neap. ibid. nu. 110. fol. eod.

Mulier occidens bannitum, conſequitur præmium ſtatuti, §. homicid. nu. 227. fol. 53.

Mulierē bannitam, cuius etiam vir eſt bannitus, non licèt adulterare, ibid. nu. 225. fol. 53

Mulieri non creditur de violentia, vbi carnalis copula ſit ſecuta, §. fornicatio, nu. 39. fol. 28.

Mulier in adulterio deprahēſa qua dicatur, §. homicidium, nu. 183. fol. 55

Mulier bannita prægnans, an virtute dicti ſtatuti impunè occidi poſsit, ibid. nu. 224. fol. 53.

Mulieres an teneātur pœna proclamatis prohibētis armorum delationem, q. 82. nu. 55. fol. 245.

Et an in pœna proclamatis prohibentis ire de nocte, ibid. nu. 54. fol. eod.

Mulieri aſſerenti Titium voluiſſe eam carnaliter cognoſcere non creditur, §. ſodom. nu. 4. fol. 77.

Mulieri aſſerenti ſe fuiſſe tentatam de ſtupro nō creditur, nec matri eius, ſi cum ea maritus de violentia teſtaretur, §. ſtuprum, nu. 6. fol. 78.

Mulier ſi fiat prægnans, an præſumatur violentata, §. ſtuprum, nu. 55. fol. 79.

Mulieri aſſerenti ſe vim paſſam, vel ſtupratam, aut tentatam de ſtupro, non creditur, ibidem, nu. 40. fol. eod.

Muliere aſſerenti ſe defloratam an credatur, ibidem, nu. 41. fol. eod.

Mulieres duæ honeſta vita, ac ſocia criminis in crimine partus ſuppoſiti plenè probant, q. 21. nu. 47. fol. 101.

Mulier an reſtituatur aduerſus confeſsionem delicti, q. 60. nu. 22. fol. 193.

Mulier prægnans an poſsit examinari, q. 64. nume. 75. fol. 206.

An torqueri, ibid. nu. 76. fol. 207.

Et quid ſi ſit prægnans ex adulterio, ibid. fol. eo.

Et quid ſi doloſè in carcere cōcepiſſet, ibid. f. eo.

Et quid ſi torqueatur, & fuerit confeſſa, ibidem nu. 77. fol. eod.

Et quomodo cognoſcendum, an ſit prægnans, ibidem, nu. 78. fol. eod.

Et quid ſi fuerit torta, & fecerit abortum medico dicente, ſe credere non eſſe prægnantem, an iudex teneatur, q. 64. nu. 79. fol. 207

Mulier non prægnans poteſt torqueri, ibidem, nume. 80. fol. eod.

Et an poſsit blanditijs ad confitendum induci, ibid. nu. 71. fol. eod.

Auctoris opinio, ibid. nu. 82. fol. eod.

Mulier prægnans non fuſtigatur, ibid. nu. 83. f. eo.

Mulier fugiens de carcere, cauſa euitandæ libidinis, excuſatur. q. 68. nu. 23. fol. 216.

Et quid ſi conſenſu cuſtodis iuerit ad aliquā Eccleſiam ex voto, ibid. nu. 54. fol. eod.

Mulieri non licèt interficere ſeipſam pro tuenda caſtitate, q. 68. nu. 114. fol. 220.

Et occidere ſeipſum quare nō liceat, remiſsiuè, q. 16. nu. 115. fol. eod.

Mulier non eſt facta ad imaginem Dei, quæſt. 70. nu. 2. fol. 222.

Mulier prægnans non punitur corporaliter, q. 97. nu. 3. fol. 278

Nec relegatur, ibid. nu. eod. fol. eod.

Etiam quòd eſſet ꝓgnās ex adulterio, ibid. f. eod.

Etiā, ꝙ in carcere malitioſè concepiſſet, ibi. f. eo.

Et quid obſeruandum ſit poſt partum, quæſt. 97 nu. 4. fol. 272.

Et an poſsit examinari, ibid. fol. eod.

Et quomodo probetur prægnans, ibid. fol. eod.

Mulier pōt pro alio appellare, q. 94. nu. 52. f. 272.

Mulier, an, & quando poſsit eſſe teſtis in criminalibus, q. 24. nu. 7. & ſeq. fol. 108.

Et quid de iure canonico, ibid. nu. 9. fol. eod.

Et quid ſi proceditur per viam inquiſitionis, uel denunciationis, ibid. fol. eod.

Et quid in crimine hæreſis, læſæ Maieſtatis, & ſimoniæ, ibid. nu. 10. fol. eod.

Mulier deponens pro reo præfertur viro deponēti ad offenſam, ibid. nu. 12. fol. eod.

Mulieres honeſtæ poſſunt examinari extra Curiam etiam in criminalibus, q. 26. nu. 6. f. 116

Mulier poteſt carcerari poſt condemnationem, q. 28. nu. 21. fol. 158

Mulier quando poſsit perſonaliter detineri, ibid. nu. 22. fol. eod.

Multiplicatio pœnarum quando fiat, quæſt. 84. nume. 15. fol. 251.

Multi-

Multitudini eſt magis monendum, quam minandum, q.60.nu. 101. fol.197.
Multitudo quando dicatur, & quãdo excuſetur, ibid.nu.103. fol.eod.
Muros aſcendens, vt bannitum interficiat, an ſit plectendus, q.68.nu.70. fol.219
Et fodiens propè muros Ciuitatis ad quid teneatur, ibid.nu.71. fol.eod.
Muros tranſcendentis pœna, ibid.nu.72. fol.eod.
Et quid in tranſcendente tempore pacis, & non doloſè, ibid.nu.73. fol.eod.
Mutuanti an liceat aliquid accipere vltra ſortẽ, §.vſura, nu.3. fol.81
Mutuans granum, vel quid aliud, quod curſu temporis deterioratur pacto adiecto, quòd non reddatur niſi tali die vſuram committit, ibidem, nu.4. fol.eod.
Mutus, an, & quando poßit eſſe teſtis, & quomodo eius depoſitio ſit recipienda, quaſt.24. num.2. & 3. fol.108.
Mutus quando æquiparetur infanti, quaſt.59.nume.26. fol.193

N

NArrans in precibus non animò deliberato homicidium commiſiſſe, ſi ex actis contrarium potius appareat, poterit torqueri pro veritate, ſine ipſius iniuria, niſi alio modo vellet oſtendere per ipſum expoſita eſſe vera, q.59.nu.92. fol.191.
Naſus, auricula, & oculus non veniunt appellatione membri, licet maior pœna in offendentes prædicta propter deformitatem imponatur, q.69.nu.5. fol.222.
Neceßitas famis, vel paupertatis nõ excuſat adulteram à pœna, §.adulterium, nu.76. fol.6.
Negatiua non entis an ſit probabilis, quaſt.52. nu.1. fol.171
Negligentia rei facit, vt reſtitutio ſibi conceſſa actori proſit, q.44.nu.34. fol.145.
Nell. in tract. de bannit. locus explicit. ead.q. nume.37. fol.146.
Nobiles in Italia pro homicidio, capite truncantur, ignobiles furca ſuſpenduntur, §.furtũ, nume.69. fol.34
Nobiles furcis non ſuſpenduntur, niſi concurrat enormitas delicti, ibid.nu.68. fol.34.
Et quid in crimine furti, ibid.nu.eod. fol.eod.
Nobiles in Regno Neapolitano non condemnãtur ad triremes, q.60.nu.96. fol.197.
Nobiles in ſtatu Eccleſiaſtico, & ignobiles indifferenter ad pœnam triremium condemnantur, ibid. fol.eod.
Nobiles quando ſunt furcis ſuſpendẽdi, quaſt.60. nu.97. fol.197.
Nobilis quis dicatur, ibid.nu.92. fol.198.
Nobilitas minuit fidẽ pbationũ, ibid. nu.95. f.eo.
Nobilitatis priuilegia, remiß. ibid.nu.94. f.197.
Nobilis an puniatur minori pœna corporali, quam ignobilis, quando lex eſt vniformis, ibid q.60. nu.95. fol.198.
Nobilis debet ſuſpendi, ſi eſt conſuetudo in Ciuitate, quòd nobiles ſuſpendantur, ibid. fol.eod.
Nobilis delinquens in contumelia officij, vel dignitatis, magis punitur, quàm ignobilis, ibi. f.eod.
Nomen, vel veſtes ſibi mutantes, quibus puniantur pœnis, remiß. §.falſum, nu.194. fol.22
Et quid de conſulente, vt quis ſibi nomẽ mutet, ibid.nu.195. fol.eod.
Et quando ſit licitum mutare nomen proprium, ſignum, vel ſigillum, & alienũ ſumere, & quomodo, remiß. ibid.nu.196. fol.eod.
Notario ſcribenti inſtrumentum ſimulatum manus amputatur, §.falſum, nu.93. fol.18.
Notario dicenti, ſe amiſiſſe protocollum, aut originale, non creditur, ibid.nu.162. fol.21.
Et quid ſi cum iuramento diceret, ſe amiſiſſe, ibid.nu.163. fol.22.
Et an eo caſu poßit torqueri, ibid.nu.164. f.eo.
Et quid ſi protocollum producere, aut oſtendere noluerit, ibid.nu.165. fol.eod.
Notario aſſerenti de alicuius confeßione extraiudiciali non creditur, q.21.nu.123. fol.104.
Notario condemnato de falſo poteſt reſeruari fama, & exercitium, q.85.nu.27. fol.254.
Notarius conficiens inſtrumẽtum, de quo rogatus non fuerat, punitur de falſo, licèt ſint vera contenta in eo, §.falſum, nu.77. fol.18.
Et etiam ſi non compleuerit inſtrumentũ falsũ, pœna ordinaria tenetur, ibid.nu.78. fol.eod.
Et de puniendo notarium pro falſo inſtrumẽto, remiß. ibid nu.79. fol.eod.
Et ſtatutum puniens notarium de falſo, non cõprahendit aliam perſonam falſum fabricantem, §.falſum, nu.80. fol.18.
Notarius condemnatus de falſo, non perdit omnino poteſtatem conficiendi inſtrumentum, ibid. nu.81. fol.eod.
Et Iudex in condemnatione exercitium notariatus reſeruare poteſt, ibid.nu.82. fol.eod.
Notarius conficiens inſtrumentum ſuper vſuris, quibus afficiatur pœnis, ibid.nu.83. fol.eod.
Notarij de falſo condemnati, inſtrumentis præteritis fides adhibetur, §.falſum, nu.84. fol.18.
Notarius conficiens inſtrumentũ falsũ, qđ ſit nullum, an pœna falſi puniatur, ibid.nu. 85. f.eo.
Et quid ſi mutaretur data in ſcriptura priuata, §.falſum, nu.86. fol.18
Notarius ſuſpectus de falſo, ſi nolit, vel differat ad inſtantiam partis, matricem producere, poterit torqueri, ibid.nu.86. fol.eod.

Nota-

INDEX.

Notarius falſificans inſtrumentum pro defenſione partis, non punitur pœna ordinaria falſi, ibid.nu.91. fol.eod.

Notarius conficiens inſtrumentum Communitatis falsū, igne cōburitur, §. falsū, nu.92.f.18.

Notarius officio priuatus, faciens inſtrumenta, extraordinariè punitur; ſed ſi falſo facit ſe notarium, & inſtrumentum conficit, pœna mortis, §.falſum, nu.81. fol.18.

Notarius occultans inſtrumentum, an committat falſum, & qua pœna ſit puniendus, remiſſiuè, ibid.nu.94. fol.eod.

Notarius, ponens in inſtrumento mutui verbum numerauit, an incidat in pœnam falſi, ſi verè pecunia nō fuit numerata, §.falsū, n.145.f.21

Et aſſerens alias in ſua præſentia fuiſſe numeratam pecuniam, nō punitur de falſo, licèt falſum dicat, ibid.nu.146. fol.eod.

Notarius ſi nomina, etiam abſentiū deſcribat in inſtrumento, ſtante conſuetudine, excuſatur à pœna falſi, §.falſum, nu.148. fol.eod.

Notarius omittens ſolemnitatem, an puniatur de falſo, ibid.nu.149. fol.eod.

Et an præſumatur in notario potius error, quā falſitas, remiſſ.ibid.nu.150. fol.eod.

Notarius non poteſt ex arbitrio omittere neceſſaria de iure, vel de facto, vel de conſuetudine, §.falſum, nu.151 fol.eod.

Et pariter non eſt in arbitrio partiū, quominus omiſſa vitient, ibid.nu. 152. fol.eod.

Notarius omittēs in inſtrumēto, quod noceat parti, quando, & quomodo teneatur de damno, & intereſſe, ibid.nu.eod. fol.eod.

Et quando præſumatur in eo potius error, quàm dolus, remiſſ.§.falſum, nu.153. fol.21

Notarius addens inſtrumento ſine licentia iudicis, falſum committit, ibid.nu 154. fol.eod.

Et ſi per errorem addat diuerſum à protocollo, tenetur ſaltim læſo ad intereſſe, ibi.n.155.f.eo.

Notarius conficiens inſtrumentum illicitum, quibus pœnis puniri debeat, remiſſ.ibi.n.e56.f.eo.

Notarius imputatus de falſo, ex qbus indicijs torqueri poſſit, §.falſum, nu.157. fol.21.

Notarius conficiens inſtrumentū vſurarum, quibus pœnis puniatur, ibid.nu.158. fol.eod.

Notarius in quibus caſibus inſtrumentum conficere non poſſit, remiſſ.ibid.nu.159. fol.eod.

Notarius an teneatur pœna falſi, ſi falſum inſtrumentum non perficit, ibid.nu.161. fol.eod.

Notarius an præſumatur rogatus, remiſſ.§.falsū, nu.166. fol.22.

Notarius aſſerens ſe rogatum de inſtrumento, cuius notulam dedit, & vere rogatus non eſſet, tenetur de falſo, ibid.nu.167 fol.eod.

Et idem ſi dicat, ſe non recordari, quando factū eſt de recenti, ibid.nu.168. fol.eod.

Et eo caſu poteſt compelli ad exhibendū omnes ſuas imbreuiaturas, ibid.nu.eod. fol.eod.

Notarius negans ſe fuiſſe rogatum de inſtrumento, vel illud celans, aut dicens, ſe non recordari; ſi conuincatur per teſtes, tenetur ad pœnam falſi, et intereſſe partis, §.falſum, nu.169.f.22

Et hoc etiam caſu poteſt compelli ad exhibendū ſuas imbreuiaturas, vt fiat perquiſitio, ibidē, nu.170. fol.eod.

Notarius amittens protocollum, licèt authenticū habeat, iudicis arbitrio punitur, niſi probauerit abſq; eius culpa combuſtum, vel deperditū, ibid.nu. 171. fol.22

Et tenetur ad omnia damna, et intereſſe partis, ibid nu.172. fol.eod.

Et efficitur periurus, ibid.nu.173. fol.eod.

Et probata amiſſione, quis teneatur probare dolum, vel culpam, §.falſum, nu.174. fol.22.

Notarius ſuſpectus de falſo poteſt torqueri, ſi teſtibus contradicentibus inſtrumento, & inſtāte parte, nolit, vel differat matricem producere, ibid.nu.175. fol.eod.

Notarius oſtendens atteſtationes non publicatas, falſi pœnam incurrit; pars autem nulla pœna tenetur, ibid.nu.221. fol.23.

Notarius falſificans acta publica, tenetur pœna vltimi ſupplicij, §.falſum, nu.289. fol.25

Notarius non capiens idoneos fideiuſſores, an, & quando teneantur, q.46.nu.48. fol.155

Notarius condemnatus de falſo, an pro hoc officio tabellionatus ſit priuatus, q.73.nu.45.f.228.

Notorium dicitur tripliciter, q.9.nu.1. fol.89.

Notorium quid ſit, & quomodo inducatur, remiſſ. ead.q.nu.2. fol.eod.

Et ſtatutum faciens mentionem de notorio, de quo ſit intelligendum, ead.q.nu.3. fol.eo.

Et an ſit neceſſaria citatio in notorio, remiſſiuè, ead.q.nu.4. fol.eod.

Et an requiratur probatio, quando delictū fuit factum coram iudice, & alijs ſufficiētibus ad notorium, q.9.nu.5. fol.89

Et quomodo procedatur, ſi delinquitur corā iudice, & notario tantum, ead.q.nu.6. fol.eod.

Notorium per quos teſtes probetur, remiſs.ead.q. nu.7. fol.eod.

Et an requirat ſententiam, ead.q.nu.8. fol.eod.

Et an appellationem admittat, q.9.nu.9.fol.89.

Notoriū eſt triplex, & tripliciter deducitur, q.94 nu.19.& 21. fol.270

Noua cauſa quando in dicto ſtatuto allegari poſſit, q.47.nu.29. fol.160

Noua cauſa in dubio pſumitur, q.89.n.50.f.161.

Et quid ſi fuerit promiſſum non offendere, quomodocumq; qualitercumq; & ex quacumq; cauſa tàm cognita, quàm incognita, ibi.nu.51.f.eo.

Noua cauſa quomodo cognoſcatur, ibi.n. 52.f.eo.

INDEX.

Noua cauſa Auctor non poteſt nouam cauſam allegare, ibid. nu. 53. fol. eod.
Nouatio quando liberet fideiuſſores, quaſt. 46. nume. 70. fol. 156.
Nulla exiſtente ſententia non poteſt reus puniri, ſed iterum eſt inquirēdus, q. 94. nu. 64. f. 273.
Nullitas in criminalibus non admittitur poſt annum in ſtatu Eccleſiaſtico, q. 94. nu. 56. f. 272.
Et quid ſi nullitas proueniat ex defectu citationis, iuriſdictionis, inquiſitionis inepta, & notoria iniquitatis, q. ead. nu. 57. fol. eod.
Nullitas ex defectu iuriſdictionis eſt maior quacumq; nullitate, q. 94. nu. 58. fol. 272
Nullitas excludit rem iudicatā, q. ea. nu. 60. f. eo.
Nullitas poteſt opponi in Regno Neap. contra ſententiam forindicationis, q. 94. nu. 63. fol. 273
Nullitas ex eiſdem actis, à quocumq; iudice ēt inferiori poteſt recognoſci, q. 59. nu. 50. fol. 188.
Et an teneatur neceſſario ſuper nullitate pronunciare, ibid. nu. eod. fol. eod.
Et quid ſi fuerit petitum procedere ſuper nullitate, ibid. fol. eod.
Nullitas eſt mera defenſio, q. 50. nu. 1. fol. 168.
Nullitas, qua colligitur ex eiſdē actis, poteſt quādocumq; opponi, ibid. nu. 2. fol. eod.
Nullitate prohibita per ſtatutum, an cenſeatur prohibita nullitas, qua proponitur per viā exceptionis, q. 94. nu. 59. fol. 272.
Nullitatem prohibens ſtatutum quomodo intelligitur, remiſſ. q. ead. nu. 62. fol. 273
Numerus teſtium non ſupplet defectum iuramenti, q. 45. nu. 41. fol. 1ſ1.
Nuncio quando ſit credendum, q. 8. nu. 6. & 8, & q. 29. fol. 88, & 119.
Nuncio referenti ſe citaſſe de commiſſione, an credatur, q. 44. nu. 59. fol. 148.
Nuncio deponenti de acceſſu non tuto, nō creditur, q. 34. nu. 34. fol. 129.
Nuncio ſi poſt relationem in ſcriptis factā neget ſe citaſſe an credatur, q. 31. nu. 51. fol. 123
Relatio nuncij generaliter facta ſe feciſſe, prout in mandatis, an valeat, ibid. nu. 52. fol. 124
Nuncio an credendum, remiſſ. q. 31. nu. 53. f. 124
Nuncio an credendum, quando pars negat fuiſſe citata, ibid. num. 63. fol. eod.
Nuncio dicente ſe aliter retuliſſe, quàm Notarius ſcripſerit, an credatur, q. 31. nu. 57. fol. 124
Nuncios falsò referentes Auctor puniuit catena infami, exilio, & priuatione officij, ibidem, nume. 55. fol. eod.
Et pœna facientis fieri falſam relationem, qua ſit, remiſſ. ibid. nu. 56. fol. eod.
Nuncius falsò referens quomodo puniatur, q. 31. nu. 54. fol. 124.
Nuncius non referens citationem, tenetur parti ad intereſſe, ibid. nu. 58. fol. eod.
Nuncius poteſt citare per alium nunciū, vbi ſunt plures nuncij publici, ibid. nu. 60. fol. eod.
Nuncius Regius poteſt citare in terra Baronis, abſq; licentia, ibid. nu. 55. fol. eod.

O

OBÿciens aliquid contra teſtem, & non probās, an puniatur, q. 53. n. 15. f. 172
Et quid in Regno Neap. ibi. n. 16. f. eo.
Et an debeat ſpecificare locū, tēpus, et circunſtantias, q. 24. nu. 83. fol. 111.
Et an diem, & horam, nu. 84. fol. eod.
Et an retardet examen à principio, ead. q. n. 25 & 96. fol. 109. & 111.
Oblati, & Confratres an gaudeant priuilegio fori in Regno Neap. q. 35. nu. 21. fol. 131.
Obſtetrices poſſunt cogi ad deponendum, & cum iuramento, q. 4. nu. 8. fol. 86.
Occidens animal ad defenſionem non tenetur domino, q. 99. nu. 9. fol. 279
Et ſi coierit cum muliere comburitur vna cum ipſa, ibid. fol. eod.
Occidens bannitum, licèt impune per Statutum, ſit infamis, & non admittitur in teſtem, q. 24. nu. 95. fol. 1ſ1
Occidens condemnatum ad mortem ad euitādum infamiam, quomodo puniatur, §. homicidium, nu. 28. fol. 44.
Occidens ex iuſto metu non punitur ordinariè, §. eod. nu. 118. fol. 47
Occidens iudicē iniuſtè torquentē, vide in verbo tortus.
Occidens mediatorem, vel alium ad defenſam, & homicidium negans an torqueatur, §. eod. nume. 85. fol. 46
Occidens malefactorem in captura non dicitur homicida ex aīo deliberato, q. 28. n. 38. f. 118.
Occidens nunçium quomodo puniatur, quaſt. 29. nu. 3. fol. 119.
Occidens praſumitur in dolo, §. homicidium, nume. 150. fol. 49
Occidens proximum morti debet puniri, vt homicida, §. homicidium, nu. 162. fol. 50.
Occidens quem ex propoſito, & ad Eccleſiam confugiens, praſumitur occidiſſe ſub ſpe immunitatis, q. 30. nu. 21. fol. 121
Occidere ſeipſum quare non liceat, quaſt. 68. nume. 115. fol. 220
Occiſurus bannitum, ſi in actu occiſionis alium occidat, non rumpit pacē, q. 47. nu. 57. fol. 162.
Occiſus in rixa an praſumatur aggreſſor, §. homicidium, nu. 129. fol. 48.
Et quid nemine moriente, ibid. fol. eod.
Et quid ſi ambo rixātes ſunt vulnerati, nec appareat de aggreſſore, ibid. fol. eod.

Et

INDEX.

Et in dubio cõtra occidentem dolus praſumitur, ibid.nu.13. fol.eod.

Occiſus,ſi relinquat patrem,filium,& vxorẽ,qua poſtea filio ſucceſſit, à quo ſit habenda pax,q. 58.nu.52. fol.183

Odium pracedens,& mina ſequentes probant indicium,licèt inimicus talia facere non ſit conſuetus,q.25.nu.141. fol.505.

Et qua indicia contra minantem oriantur, remiſſ.q.ead.nu.eod. fol.eod.

Offendens adulterantẽ ſuam vxorem,vel rapientem filiam,an dicatur pacem frangere, q.47. nu.63. fol.162.

Offendens Cardinalem quomodo puniatur, q.77. nu.25. fol.229

Offendens patrem,fratrem, vxorem,aut filiũ,an cõmittat pœnã ſtipulationis,q.47.n.58.f.162.

Offenſa facta Monaco, & facta Clerico ſeculari, an differat,q.58.nu.39. fol.183

Offenſa levis,vel grauis qua dicatur, quaſt.77. nu.17. fol.229.

Offenſa perſonalis, & in perſonam quomodo differat,q.47.nu.4. fol.159

Offenſa quando dicatur fieri,vt cõmittatur cautio de non offendendo,q.47.nu.2. fol.159.

Offenſa verbalis an comprahendatur ſub cautione pradicta,q.ead.nu.3. fol.eod.

Offenſus,declarans,ſe non intẽdere quarelare corã teſtibus,cẽſetur remittere,q.58.nu.4.f.180

Offenſus quando faciat indicium, remiſſ. q.21. nu.58. fol.101

Et quid ſi exculpet,q.ead.nu. 59. fol.eod.

Offenſus cum baculo ſi fratrem rogauit, vt ſuam iniuriam vlciſceretur,& frater offenſorem interfecit,an teneatur de homicidio, q. 89. nume.19. fol.260

Et quid de domino dicẽte dicta verba famulo,q fuerat verberatus, q.ead.nu.20. fol.eod.

Officialis an cognoſcat de iniuria ſibi illata,q.35 nu.27. fol.131

Officiales carcerem priuatum tolerantes,fiũt rei leſa Maieſtatis,q.68.nu.192. fol.220

Officiales deſtinati ad capiendũ maleſactorẽ, debẽt captũ ſuperiori aſſignare,q.ea.n.95.f.219

Officiales euntes pro malefactoribus capiẽdis, & exactores collectarum, non debent grauare ruſticos,q.71.nu.13. fol.223.

Officiales,qui non ſteterunt ſyndicatui quouſq; teneantur,& an poſſint cõueniri in patria,q.51 nu.58. fol.169.

Officiales habentes concubinas in ſtatu Eccleſiaſtico,priuantur officÿs,& declarantur inhabiles,§.fornicatio,nu.5. fol.27.

Officiales an poſſint accuſari durãte officio,q.16 nu.2.& 8. fol.94.

Et vbi poſſunt,non conueniuntur coram ſyndicatoribus,q.ead.nu.3. fol.eod.

Et pendente lite,an ſuſpendantur ab officio,ibidem,nu.4,& 6. fol.eod.

Et quando ſit eis interdicenda adminiſtratio,remiſſ.q.16.nu.5. fol.94

Officialis pendente contra eum inquiſitione ab officio ſuſpenditur,q.16.nu.6. fol.eod.

Officiales legitimè officio priuati non poſſunt amplius illud exercere,etiam ex Principis conceſſione,q.56.nu.7.fol.94.& q.73.nu.51.f.226.

Officiales violentas manus iniÿciẽtes in ſubditos, aut eos alÿs iniurÿs afficientes, quomodo puniantur,remiſſ.q.56.nu.8. fol.94.

Officiales durante officio poſſunt cõueniri ex iuſſu ſuperioris,ibid.nu.9. fol.eod.

Officiales Regÿ,vel Baronales,à quibus iudicibus iudicentur in Regno Neap.q.ead.nu. 10.& q. 35.nu.10. fol.94.& 131

Et quid ſi delinquat in terra Baronis,q.35.nume.11. fol.eod.

Officiales offenſos ſubditus non defendens quomodo puniatur,q.16.nu.10. fol.94

Et an teneatur ex ſola ſcientia delicti committendi an officiales,ibid.nu.12. fol.eod.

Officiales etiam à carceribus fugientes,elidũt omne indicium,ſi ſpontè, ac breui licèt citati redierint,q.71.nu.106. fol.503.

Et an contra eos iuretur in litem,vel in ſupplementum probationis,ibid.nu.107. fol.eod.

Officialis fuga quam probationẽ inducat, remiſſ. q.21.nu.108. fol.eod.

Officiales non tenẽtur aſſiſtere ſyndicatui de pſona,ſi habẽt solũ q̃relas ciuiles, vel ẽt criminales,ſed ciuiliter intẽtatas,q.ead.nu.111.f.eo.

Quod tamen intellige, vt ibid. fol.eod.

Elapſo termino ſtatuto ad dandum querelas, q. 21.nu.112. fol.eod.

Officiales Baronum in Regno Neap.an poſſint cõmutare pœnam mortis incõſulto Prorege, q.59 nu.51. fol.189

Et quid debeant conſiderare dum componunt, ibid. fol.eod.

Officiales à Principe aſſumpti ad aliud officium non tenentur de perſona ſtare ſyndicatui,q.21 nu.113. fol.504.

Quod tamen declaratur,vt ibid. fol.eod.

Niſi cauſa ſubterfugiendi ſyndicatum officium procuraſſet, vel ad poſtulationem obtinuiſſet, q.ead.nu.eod. fol.eod.

Officiales quando dicantur delinquere in officio, remiſs.q.73.nu.5. fol.226

Et quid ſi offendantur,q.35.nu.34. fol.131.

Officiales in officio delinquentes in ſtatu Eccleſiaſtico priuantur officio ſtatim, quòd fuit conuictus de delicto abſq; alia ſententia priuationis q.73.nu.2. fol.226.

INDEX.

Officiales Vniuerſitatum, & Antiani &c. reuelãtes ſecreta Vniuerſitatis priuantur officio, q. 73.nu.6. fol.226.

Officiales ipſorũ vota propalantes, quomodo puniantur in Regno Neap. ibid.nu.8. fol.eod.

Et quid in reuelantibus ſecreta Curiæ, q. 87.nume.8. fol.257.

Officiales contemnentes mandatum Principis, cũ clauſula, pro quãto gratiam ſuã carã habent, officio priuantur, q.73.nu.10. fol.226

Officialis priuatus officio tamquã malè verſatus, non poteſt ad officium redire, ibi.nu.11.f.226

Officiales ſciẽtes barattariã alterius officialis, tenentur eam reuelare, q.ead.nu.24. fol.227.

Officiales recipientes ſportulas palam, & bona fide, non dicuntur committere barattariã, ibid. nu.26. fol.227.

Officiales quid recipientes, an præſumũtur in dubio recepiſſe pro barattaria, q.ead.nu.27.f.eo.

Et quid ſi mandent pecuniam alteri dari, q.73. nu.28. fol.227.

Officiales recipientes pecuniã poſt latam ſententiã, an præſumantur corrupti, q.ea.n.29. f.eo.

Officialis an præſumatur acquiſiuiſſe ex bonis fiſci, q.68.nu.83. fol.219

Officiales ſi delinquãt ad fauorem Vniuerſitatis, an teneantur ſucceſſores, q.73.nu.25. f.227.

Officiales in Regno Neap. non poſſunt recipere mutuo aliquam pecuniam, q.ead.nu.30. fol.eod.

Officiales de quibus debeãt ſyndicari, ibidem, nume.36. fol.eod.

Officialis non euitat ſyndicatũ de barattarijs, & illicitis extorſionibus, ẽt ſi habuerit officiũ, cũ pacto de nõ ſtãdo ſyndicatu, q.73.n. 37.f.227

Officialis in loco vbi officium exercuit, ad ſyndicatum ſtare debet, q.73.nu.45. fol.228

Officialis ante ſyndicatum poteſt cõueniri in ſex caſibus, q.73.nu.46. fol.eod.

Officiales nõ poſſunt condẽnare niſi quærela præcedente, q.ead.nu.40 fol.227

Officiales ſyndicandi non debet interim officium exercere, ibid.nu.41. fol.228

Officiales in ſyndicatu an admittantur ad iuratoriam cautionem, q.ead.nu.44. fol.eod.

Officiales poſſunt prohibere ſuos anteceſſores, ne arma deferant, q.82.nu.52. fol.245

Officiales, ſi inſultẽtur, ciues præſentes opẽ ferre tenentur, alias puniuntur, q.87.nu.13.f. 258.

Officiales, & Barones receptãtes facinoroſos poſſunt per Principem iuriſdictione priuari, q. 90, nu.61 fol.264

Officiales Baronum habẽt latiores habenas in faciendis cõpoſitionibus in Regno prædicto, quàm officiales Regij, q.59.nu.50. fol.189,

Officiales an poſſint imponere pœnam capitis, & confiſcationis contra non reuelantem delinquẽtem, q. 27.nu.15. fol.117

Officiales capientes delinquentes, an debeant habere præmium, q.ead.nu.54. fol.eod.

Officiales an recuperẽt expẽſas factas pro capiẽdo malefactore, q. 29.nu.20. fol.119

Officiales quomodo ſyndicentur in Regno Neap. q.35.nu.24. fol.131

Officiales Regni Neap. tenẽtur capere malefactorem, & remittere ad locũ delicti, quaſt.38.nume.67. fol.138.

Officium iudicis venit ad damna, & intereſſe partis in iudicio falſi etiam criminaliter intentato, §. falſum, nu.5. fol.15.

Officium Caualeriatus, & ſimilia, an veniant in confiſcatione, q.78.nu.25. fol.233.

Officij priuatio an dicatur pœna ciuilis, vel criminalis, q.73.nu.4. fol.226

Officialium electio quomodo ſit facienda, q.93.numo.12. fol.270.

Et an in ea poßit interuenire pcurator, ibi.f.eo.

Opponẽs alicui infamiã, nõ retardat eius examẽ, niſi velit incõtinẽti probare, q.24.n.96.f.111

Opponens crimẽ cõtra teſtẽ debet ſpecificare locũ delicti, tẽpus, et circũſtãtias, q.24.n.83.f.111

Operarij habent actionem iniuriarum aduerſus conducentem, qui eos immiſit in feudũ alienũ, q. 60.nu.53. fol.195

Ordinarius Iudex, ſi ei cauſa committatur, an remaneat ordinarius, vel delegatus, q. 45.nume. 1. fol.141

Ordinarius quando poßit abſoluere, remiß. q.77. nu.18. fol.229.

Originalis proceſſus nemini eſt dandus, quaſt.49. nu.6. fol.164.

Originarius quis dicatur, & quomodo probetur, q. 39.nu.1.& 2. fol.140

Originis Iudex an poßit inquirere contra ſubditum delinquentem extra territorium, q. eadẽ, nu.12. fol.eod.

Oſculantis impudicè pœna remittitur iudicis arbitrio, q.83.nu.31. fol.249

Et quid in Regno Neap ibid.nu.32. fol.eod.

Et quid in ſtatu Eccleſiaſtico, ibid.nu.33.f.eod.

P

PAciſcens cum parte mediante pecunia non euadit infamiam, quaſt. 58.nume.66. fol.184

Paciſcentes de iniurijs cenſetur cõcordaſſe ibid.nu.6. fol.181

Palam, & clàm relinqui quando dicatur, q.79. nu.2. fol.249

Palam relictum indigno non applicatur fiſco, ſed remanet apud hæredes, ibid.nu.7. fol.eod.

Limit. niſi hæres deuenerit ad rei traditionem, ibid.

ibid.nu.8. fol.eod.
Amplia ſi hæres paciſcatur dictum legatũ præſtare, dummodo fiat palam, ibid.nu.9. fol.eod.
Plagiarius quis dicatur, remiſſ.q.68.n.84.f.219
Palatium Epiſcopi an ſit immune, quæſt.30. nume.10. fol.120
Papa ex iuſta cauſa poteſt tollere defenſionem, q.49 nu.56. fol.167.
Boſſ. à Sim. de Prat. reprehenſ. ibid.nu.57.f.eod.
Papa, Cardinali, Iudici, Notario, an credatur, q.53.nu.42. fol.173.
Papa creditur in antiquis, & cum adminiculis, ibid.nu.44. fol.174.
Papa an conuincatur per duos teſtes, quæſt.66. nu.30. fol.213
Papa, an, & quando poſſit habilitare infames, & criminoſos ad teſtimonium, q.24. num.72. & ſeq. fol.110
Papa regulariter accuſari non poteſt, nec à Concilio, q.35.nu.5. fol.130
Papa quando poſſit deponere Imperatorem, ibid. nu.6. fol.eod.
Papa cognoſcit de delictis Epiſcoporum, ibi.n.14.f.eod.
Papa eſt Iudex ordinarius ſingulorum, quæſt.38. nu.77. fol.139.
Parentes an cogantur deponere contra filios in defectu aliarum probationum, & è contra, q.24.nu.137. fol.113.
Parricidæ ſepultura denegari, & violari poteſt, §.parricidium, nu.18. fol.71.
Parricida eſt non detegens conſpirationem cõtra patrem initam, §.parricid.nu.4. fol.71.
Parricida priuatur ſepultura, & in mare, vel flumen deijcitur, §.eod.nu.18. fol.eod.
Parricidæ ſepultura impunè violatur, ac impeditur, §.eod.nu.eod. fol.eod.
Parricida de iure diuino morti tradebantur, §.eodem, nu.15. fol.71.
Parricidij tenetur occidens patrem ſpiritualem, §.parricid.nu.2. fol.71.
Parricidæ impropriè dicũtur, qui patrem, aut matrem carcerandum curant, §.eod.nu.2. fol.eo.
Parricidij tenetur filius nõ adiuuans patrem, dũ poteſt, ne vulneretur, §.eod.nu.3. fol.eod.
Parricidij pœna habet etiam locum in filio ſacerdotis, §.eod.nu.5. fol.eod.
Parricidium inter aſcendentes, & deſcendentes, vel è contra, remiſs.§.parricidiũ, nu.6. fol.71.
Parricidium an cõmittatur in tranſuerſalibus, & patronis, remiſs.§.eod.nu.7. fol.eod.
Parricidij pœna quæ ſit, remiſſ.§.eod.nu.8. f.eod.
Parricidij exceptiones, remiſs.§ eod.nu.9. f.eod.
Parricidij pœnã qbus caſibus euitãt parẽtes occidẽtes filios, vel è contra, §.eod.nu.10. fol.eod.
Parricidij pœna an ſit locus, ſi filius anniculus reperiatur mortuus in lecto patris, matris, aut
vel auia, §.parricidium, nu.12. fol.71.
Et quid ſi in lecto nutricis, ibid.nu.13. fol.eod.
Et quid ſi mulier in latrinam partum ignoranter effudiſſet, ibid.nu.14. fol.eod.
Parricidij conatus an ſit puniendus pœna ordinaria, ibid. nu.16. fol.eod.
Parricidij cauſam præſtantes, aut operã qua pœna ſint plectendi, §.parricidiũ, nu.19. fol.71.
Et extraneus mandans filio, vt patrem occidat, parricidij tenetur, ibid.nu.20. fol.eod.
Et filio ferente opem extraneo, vt patrẽ interficiat, an vterq; puniatur de parricidio, §.eodẽ, nu.21. fol.eod.
Partus exponentes, quomodo puniantur, q.83. nume.34. fol.290.
Et poſiti an cenſeantur legitimi, & poſſint ad ſacros ordines promoueri, ibid. fol.eod.
Et quid de exponente ſpurium, ibid.nu.35. f.eo.
Partus ſuppoſitio quibus coniecturis, & præſumptionibus probetur, remiſsiuè, §.falsũ, nu.44. & 192. fol.22.
Et probatur etiam per teſtes participes criminis, ibid.nu.193. fol.eod.
Partes non interueniunt examini teſtium, q.45. nu.10. fol.150.
Nec aduocatus, nec procurator, ibid.nu.11.f.eo.
Limita in aduocato, et pcuratore fiſci, n.12.f.eo.
Pater retinens domi filiũ non cõmittit priuatum carcerẽ, nec dominus ſeruũ, q.68.n.87.f.219.
Et quid in carcerante volentem, ibi.nu.89.f.eo.
Pater an cogatur ad cauendum de non offendendo filium, q.47, nu.23. fol.160.
Pater an poſſit reuocare confeſſionem filij ſpurij. q.55.nu.56. fol.177.
Pater an poſſit remittere iniuriam factam filio, q.58.nu.27. fol.182.
Et ſi remiſerit, an mater poſſit accuſare, ibidẽ, nu.28. fol.eod.
Et qd in ſorore ſi frater remiſerit, ibi.n.29.f.eo.
Pater vilis non poteſt remittere iniuriam filij, ibidem, nu.30. fol.eod.
Nec etiã iniuriã violati thori, ibid.nu.31.f.eod.
Patre remittente, an alij filij agere poſſint, q.58. nu.32. fol.182
Et an filius iniuriatus, ibid.nu.33. fol.eod.
Pater quando præſumatur verberare animo corrigendi, q.56.nu.2. fol.178.
Pater cognoſcens filiam propriam, vel filius matrem, aut nouercam, vel frater ſororem, alumnuſq; nutricem, quomodo puniantur, remiſs.§. inceſtus, nu.12. fol.58
Pater quãdo poſſit filiã in adulterio deprehẽſam impunè occidere, remiſs.§.homicid.nu.17.f.71
Pater an repellatur ab accuſando iniuriam filij, vbi filius repelleretur, q.14.nu.6. fol.91.
Pater poteſt proſequi mortem filij naturalis non

vulgo quæſiti, ibid. nu. 7. fol. eod.
Pater quando præferatur matri, fratribus, & nepotibus in accuſando mortē filij, q. 15. n. 6. f. 94
Et ſi omnes concurrerent, omnes admitterētur, ibid. nu. eod. fol. eod.
Et ſi filius erat Monacus, an præferatur pater, vel Abbas, aut Prior, ead. q. nu. eod. fol. eod.
Patre paciſcente pro crimine filij etiam mediāte pecunia, non oritur iudicium contra filium, ſi ipſe non conſenſit, q. 21. nu. 146. fol. 105
Pater non admittitur in criminalibus pro filio in ſtatu Eccleſiaſtico, niſi pro ſuo intereſſe, et quo modo, q. 33. nu. 12, & 13. fol. 127
Pater calore iracundiæ occidens filiū, an excludatur ab eius ſucceſſione, §. homicidiū, n. 48. f. 44
Et altero ex filijs occidente patrem, alter patri ſuccedit, ibid. nu. 49. fol. eod.
Pater an poſſit impunè filiā prægnantem in adulterio deprahēſam interficere, ibi. nu. 167. f. 50
Et quando dicatur reperta in ipſa turpitudine, remiſſ. ibid. nu. 168. fol. eod.
Et ſi ſit virgo, vel vidua, non poteſt impunè occidere, §. homicid. nu. 169. fol. 50
Et non licet auo neptem in eius poteſtate conſtitutam interficere, ibid. nu. 170. fol. eod.
Pater non pōt in præludijs adulterij repertam impunè occidere, ibid. nu. 171. fol. eod.
Pater an poſſit de iure canonico filiam, & maritus uxorem in adulterio repertam impunè occidere. ibid. nu. 173. fol. eod.
Pater, & maritus poſſunt citra excommunicationem clericum in adulterio deprahenſum occidere, §. homic. nu. 174. fol. eod.
Pater, vel maritus, lege ciuili permittente, adulteram, aut adulterū occidens, an ſit tutus in terris Eccleſiæ, ibid. nu. 179. fol. eod.
Et quid de pœna ſpirituali, ibid. nu. 180. fol. 51.
Patre, vel marito conuocante amicos ad interficiendum adulterum in caſu de iure licito, an ſint amici puniendi, §. homicidiū, nu. 185. f. 51
Et eo caſu maritus, & ſocij poſſunt comparere per procuratorem, ibid. nu. 186. fol. eod.
Pater poteſt mandare filio, ut adulteros interficiat, ibid. nu. 187 fol. eod.
Pater in Regno Neap. non moleſtatur pro filijs delinquentibus, q. 78. nu. 119. fol. 237
Pater quando teneatur pro delicto filij, remiſſiuè, q. 86. nu. 11. fol. 255.
Pater in ſtatu Eccleſiaſtico tenetur ſoluere legitimam pro filio condemnato etiam in contumaciam, q. 86. nu. 19. fol. 256
Et quid de iure communi, ibid. nu. 20. fol. eod.
Et quid ſi filius delinquat extra territorium, nume. 21. fol. eod.
Et quid ſi pater eſſet forēſis, & haberet poſſeſſiones in loco, ubi filius deliquerit, q. 86. n. 22. f. 256
Et quid ſi habet nepotem ex eodem filio delinquente, ibid. nu. 23. fol. eod.
Et quid ſi patrimoniū augeatur, ibi. nu. 24. f. eo.
Pater an poſſit reuocare confeſſionem factam à filio de delicto, q. 86. nu. 28. fol. 265
Et an appellare à ſententia lata contra filium, q. ead. nu. 29. fol. eod.
Pater ſoluens pro filio habente bona materna, an cenſeatur de ſuo ſoluiſſe, ibid. nu. 34. fol. eod.
Et quid in ſtatu Eccleſiaſtico, ibid. nu. 35. f. eod.
Pater an teneatur pro filio, qui alium filium interfecit, q. 86. nu. 36. fol. 256.
Et Farinac. impugnatur, ibid. fol. eod.
Pater non tenetur pro filio baſtardo, quaſt. 86. nume. 38. fol. 257.
Item ſi filius ſit ſoluendo, nu. 39. fol. eod.
Nec pro filio impubere, nu. 40. fol. eod.
Et quid de minore 25. annis, nu. 41. fol. eod.
Farinac. impugnatur, ibid. fol. eod.
Pater tenetur ſoluere poenam pro filio etiam iniuſtè condemnato, ibid. nu. 42. fol. eod.
Patria poteſtas an perdatur per mediā capitis diminutionem, remiſſ. q. 78. nu. 59. fol. 235.
Patriarcha punitur ab Epiſcopo, in cuius Diœceſi deliquit, q. 35. nu. 15. fol. 130.
Pauper an poſſit accuſare, q. 14. nu. 40. f. 93
Pauperi eſt dāda copia gratis, q. 49. nu. 27. f. 165
Pauper quis dicatur, remiſſ. ibid. nu. 28. & q. 14. nu. 140. fol. 165, & 93.
Et quid ſeruetur Romæ, ibid. nu. 29. fol. 165.
Paupertas quomodo probetur, q. 24. nu. 52. f. 110
Et an, et quādo à teſtimōio repellat, ibi. n. 53. f. eo.
Pace inter aliquos ſtante, in qua verbis generalibus tantum erant comprahēſi banniti, ſi aduerſarij in pace comprahēſi dictos bannitos proſequantur, & occidant vnum ex cōprahēſis ſpecialiter in pace, qui bannitos fauebat, an incidant in pœnam, q. 47. nu. 34. fol. 160.
Pace habita à principali, non eſt amplius de cauſa tractandum, q. 58. nu. 60. fol. 184
Pax à quibus ſit habenda, q. 58. nu. 1. fol. 181
Pax quomodo probetur, ibid. nu. 2. fol. eod.
Pax habita poſt sētētiā an pſit ſtāte ſtatuto, q habita pace qs. mitius puniatur, q. 58. nu. 3. f. 181
Pax, & remiſſio an differant, ibid. nu. 5. fol. eod.
Pax de delicto intelligitur, & de qualitatibus ipſius, ibid. nu. 7. fol. eod.
Pax facta ſub conditione, ne offendens redeat ad patriam ſine licentia offenſi, an valeat, q. 58. nu. 19. fol. 182.
Pax à cōiunctis vſq; ad quem gradū requiratur, ibid. nu. 23. fol. eod.
Pax an ſit habenda à filijs adeptiuis, emācipatis, naturalibus, & legitimis, ibid. nu. 24. fol. eod.
Pax debet conſtare in actis, ibid. nu. 25. fol. eod.
Pax facta à tutore ante confectionem inuentarij,

an

an valeat,q.58.nu.47 fol.183
Pax facta pro vulnere an proſit ſecuta morte, ibid.nu.51. fol.eod.
Pax habita ab vno ex pluribus hæredibus, an ſufficiat,ibid.nu.57. fol.184
Pax,& concordia differunt,ibid.nu.58. fol.eod.
Pax non dicitur rupta ex parte prouocati,ſi incõtinenti ſequatur offenſio,q.47.nu.54. fol 162
Pax,à quibus requiratur in Regno Neap. q. 58. nu.59. fol.184.
Pax facta abſenti an requirat ratificationem, q. 58.nu.63. fol.184
Pax poteſt dici ſine actu exteriori pro ſalute anima,& ſacerdos tenetur abſoluere confitẽtem, ibid.nu.73. fol.185.
Pax ex qbus impediatur, remiſſ. ibi.n.78.f.185.
Pax an valeat cum pacto, quòd offendens exulet à Ciuitate per tantum tpis,q. 67.nu.20.f.214
Et quid ſi exilium non fuerit ſeruatum,ibidem, nu.21. fol.eod.
Pax facta à pluribus,ſi vnus offendat, an omnes teneantur,d.47.nu.34. fol.160.
Pax an dicatur rupta,ſi aliquis ex comprehenſis in ea, ante ipſius ratificationem offendatur, q. 47.nu.37. fol.160
Pax non dicitur rupta propter adulteriũ,§. adulterium,nu.74. fol.6.
Pax,& tranſactio quando faciant indicium ad torturam,q.21.nu.145. fol.105
Pacem à Papa habere debet rapiens Monialem, §.fornicatio,nu. 59. fol.28
Pacẽ expoſcentes per vim,& metum in ſtatu Eccleſiaſtico incurrunt pœnam læſæ Maieſtatis, q.59.nu.51. fol.189
Peculatus quid ſit,& eius pœna,q.68.n.76.f.219
Et quid in actuario nõ ſcribente proceſſum,ibidem,nu.78. fol.eod.
Peculatus crimen eſt ſcribere in tabula publica minorem pecuniæ ſummã,q̃ ſit recepta,& exigere à fiſco non debitum,q.68.nu.79. fol.219.
Peculatus crimẽ eſt grauius furto, ibi.n.81. f.eo.
Peculiũ caſtrẽſe,an publicetur,q.78.n.57.f.235
Et quid de vſufructu peculij profectitij,vel aduentitij.ibid. nu.58. fol.eod.
Pecunia data pro aſſaſſinio,cui ſit applicanda,§. aſſaſſin.nu.9. fol.9.
Pecuniam publica adminiſtrationis retinẽs,quomodo puniatur,q.68.nu.77. fol.219
Pecunia accepta pro committẽda barattaria, cui applicetur,q.73.nu.23. fol.227.
Pecunia tradita cambijs,connumeratur inter immobilia,q.78.nu.151. fol.239
Item deſtinata ad emptionem immobilium, ibidem,nu.152. fol.eod.
Percutiens manu vacuà cum ſanguinis effuſione minori pœna punitur,quàm ſi cum armis, §.homicidium, nu.9. fol.43.
Percutiens lapide, cum haberet enſem in manu, & ſecuta morte,mitius citra poenã capitis puniri debet,ibid.nu. 10. fol.eod.
Percutiens mediatorem, vel alium ſe defendẽdo, an teneatur aliqua poena,ibid.nu.89. fol. 46.
Et quid in percutiente pugno armato, remiſſiuè,ibid.nu.11. fol. 43.
Percutiens conſanguineum clerici reſpectu clerici incidit in canonem, ſi quis ſuadente diabolo,q.77.nu.3. fol.229.
Et quid de percutiente fratrem tertij ordinis S. Franciſci,q.ead.nu.4. fol.229.
Et qd de patre pcutiẽte filiũ clericũ, nu.5.f.eod.
Et quid de minore,nu.6. fol.eod.
Et an ipſo facto percutiens in dictum canonem incidat,nu.7. fol.eod.
Et quid de effundente aquam ſuper eum, ibidẽ, nu.9. fol.eod.
Et an requiratur publicatio, & quid operet dicta publicatio,nu.8. fol.229.
Et quid de eum detinente per veſtes, vel frenũ equi,nu.9. fol.eod.
Et quid de ſpuente in faciem clerici,ibidem,nume.9. fol.eod.
Et quid de auferente aliquid ab eius manibus, ibid.nu.eod. fol.eod.
Percutiens Epiſcopum quomodo puniatur,remiſſiuè,q.76.nu.2. fol.228
Percutiens pluries clericũ, an ſit pluries excommunicandus,q.77.nu. 59. fol. 229.
Periurium quid ſit,§.periurium,nu.1. fol.72
Periuriorũ diuerſitas,remiſs.ibid.nu.3. fol.eod.
Periuriũ in dubio nõ præſumitur,ibid.nu.5.f.eo.
Periurij poena quæ ſit,remiſs.ibid.nu.6. fol.eod.
Periurij poena in Regno Neap.§.periur.n.8.f.72
Periuriũ nõ cõmittitur ſine dolo,ibid.nu.10.f.eo.
Periurium nõ committit teſtis in ſecundo examine deponens,q̃ ſe in priori neſcire aſſeruerat, ibid.nu.13. fol.eod.
Periurij poena ex qualibet iuſta cauſa excuſatur.§.eod.nu.14. fol.eod.
Periurium in pluribus caſibus excuſatur, remiſſiuè,§.eod.nu.15. fol.eod.
Peiurij poena non habet locum in principali examinato,tãquam teſte,nec in teſte habente intereſſe in cauſa,§.periurium,nu.17. fol.73.
Periurium etiam nobile interdum extraordinariè punitur,ibid.nu.18. fol.eod.
Periurus quis dicatur,§.periur.nu.2. fol.72.
Periurus eſt nõ obſeruans,quod ſub fide nobilitatis promiſit,ibid.nu.4. fol.eod.
Periurus fuſtigatur tanq̃ infamis,ibid.nu.7.f.eo.
Periurus an poſsit eſſe teſtis,§.eod.nu.9. fol.eod.
Periurus non dicitur, qui tpe ſtatuto ſoluere non potuit,quod iurauerat,ibid.nu.eod. fol.eod.

INDEX.

Periurus an poſt emendationẽ, vel abſolutionẽ repellatur à teſtificando,§.periur.nu.eod. fol.72

Periurus qui ad cauſæ deciſionẽ falsò iurauit, Iudicis arbitrio quò ad fiſci commodum mulctatur,§.eod.nu.16. fol.73

Periurus non eſt idoneus teſtis etiam abſolutus,q.53.nu.18. fol.172

Perſona, cui fuit res ablata,ſi neſciatur, non refert,ſi de ro conſtat,q.55.nu.58. fol.576.

Perſona vilis poteſt cogi ad faciendum officium carnificis,q 99.nu.3. fol.279.

Perſuaſio quid ſit,q.88.nu.8. fol.258.

Petens mẽdaciter præmium propoſitũ interficiẽti bannitũ,quomodo puniatur,q.27.nu.16. f.117

Petr.Bellug.in tract.ſpec.princ.impugnatur,q.46 nu.59. fol.156

Pignus an poſſit dari loco fideiuſſorum,quæſt.46. nu.43. fol.155.

Pinguedo hominis an poſſit retineri à Medicis in foro conſcientiæ,q.100.nu.5. fol.280.

*Pirata non dicitur aſſaſſinus,§.aſſaſſin.nu.4.*f.9.

Piſiſtrati Athenienſium tyranni factum egregiũ. q.83.nu.30. fol.249.

*Plagiarius quis dicatur,remiſſ.q.68.n. 84.*f.219

Pœna legalis,& dies impediant purgationem moræ,q.46.nu.63. fol. 156

*Poena an dicatur incurſa,ſi duo ad inuicem ſe offendãt,et auctor neſciatur,q.47.nu.36.*f.160

Poena pacis ruptæ quomodo ſit diuidenda inter cõſortes,ibid.n 67. fol.163

*Poena quæ infligitur ipſo iure tranſit in hæredes, etiam lite non conteſtata,q.51.nu.34.*fol.170

Poena non declarata contra defunctam,an poſſit declarari contra hæredes,ibid.nu.38. fol.eod.

Poena pacis ruptæ debetur etiam, quòd ſubſequatur reconciliatio,q.58.nu.50. fol.181

Poena quando ſint augendæ, vel alterandæ, remiſſ.q.60.nu.1. fol.193

Poenarum genera quot ſint,q.67.nu.1. fol. 213.

Poena in dubio intelligitur de corporali,quæſt.ea. nu.2. fol.eod.

Poenæ plures an imponi poſſine pro vno delicto, ibid.nu.3. fol.eod.

Poena corporalis dicitur, licèt ſtatutũ loco poenæ corporalis ſubroget pecuniariã,q.67.n.4. f.eo.

Poena mẽbri intelligitur de amputatione manus, q.69.nu.1. fol.221

Poena dantis poculum amatorium nõ ſecuto abortu,q.68.nu.9. fol.216

Et quid in ſcienter recipiente,ibid. fol.eod.

Et quid in poculo dato cauſa amoris,vel abortionis,ibid. fol.eod.

Aut cauſa amoris liciti,vel cõceptionis, & mors ſequatur,ibid. fol.eod.

Poena libelli famoſi habet locum in ſcribente,edẽte,& retinente,q.68.nu.64. fol.218

Et quid ſeruetur in practica,ibid.nu.65. f.eod.

*Pœna ſtigmatis quare ſit ſublata,q.70.n.1.*f.222

Pœna cautionis ab vtraq; parte rupta, quomodo exigatur,q.47.nu.47. fol.161

Pœna priuati carceris,q.68.nu.105. fol.220

Pœna conatus adulterij eſt arbitraria,§.adulter. nu.68. fol.6.

Pœnis quibus feriantur falſificantes litteras, vel ſigillum Papæ,Regis,Iudicum, aut Prælatorũ, vel mandantes,aut ſcienter illis vtentes, remiſſ.§.falſum,nu.186. fol.22

Pœna falſi an teneatur mutans, vel abradẽs litteras inſtitia Principis, vel ſigillũ in facti narratione, remiſſ.ibid.nu.187. fol.eod.

Pœna mitiori tenetur falſificans litteras delegati Papæ,quàm ipſius Papæ,ibid.nu.189. fol.eod.

Et idem eſt in falſificante litteras Proregis,ibid. nu.190. fol eod.

Pœnis quibus puniantur clerici falſificantes litteras Apoſtolicas,remiſſ.ibid.nu.188. fol.eod.

*Pœna ſtupri voluntarij,§.ſtuprum,nu.39.*fol.80.

*Pœna falſi,quæ ſit remiſſ.§.falſum,nu.246.*f.24.

Pœna falſi,ſi graue eſt crimen,eſt mors,ibidẽ,nume.249. fol.eod.

Pœna falſi tria copulatiuè requirit, ibidem, nume.255. fol.eod.

*Pœna falſi in re modica eſt leuis,ibi.n.273.*f.273.

Et res modica videtur non excedens duos aureos,§.falſum,nu.274. fol.24

Pœna ordinaria punitur falſitas etiã modica in litteris Apoſtolicis,vel Regijs,ibi.nu.275. f.eo.

Et non diſtinguitur, an ſit in parte ſubſtantiali, ibid.nu.276. fol eod.

Pœna conatus falſi eſt extraordinaria, ibidem, nu.277 fol.eod.

Pœna falſi etiã ſine dolo commiſſi eſt arbitraria, §.falſum,nu.307. fol.26.

Pœna falſi quantum fieri poteſt à iudice euitãda eſt,ibid.nu.eod. fol.eod.

Pœna falſificantis monetam,remiſſiuè,§.falſum, nu.308. fol.26.

Et moneta à non habente authoritatem fabricata dicitur falſa,ibid.nu.309. fol.eod.

Et de præſtantibus opem conſocijs, ac eam expẽdentibus,de indicibus,probationibus, excuſationibus,& pœnis,remiſſ.ibidem, nume. 350. fol.eod.

Pœna qua puniendus ſit producens inſtrumẽtum ſuſpectum de falſo,§.falſum,nu.112. fol.19.

Pœna lacerantis cartam de libro communis, vel fiſci,quæ ſit,ibid.nu.217. fol.23

Pœnis falſi an puniatur Notarius conficiẽs inſtrumẽtũ falſum,quod ſit nullũ,§.falsũ,n.85. f.eo.

Pœna impoſita per ſtatutũ falſificanti publicum inſtrumentum habet locum contra falſificantem acta iudicialia,ibid.nu.95. fol.18.

Et

INDEX.

Et ſtatutum puniens certa poena producentem inſtrumentum falſum non habet locũ in producente falſos teſtes,§.falſum,nu.96. fol.18

Et puniens facientem fieri inſtrumentũ falſum habet locum contra ſuadentem alteri,ut falsũ deponeret,ibid.nu.97. fol.eod.

Pœna qua puniuntur teſtes falſi in Regno Neap. remiſſ.§.falſum,nu.250. fol.24.

Poena qua puniatur prohibens teſtari, remiſs. ibid.nu.225. fol.eod.

Poena iniuria certa dari non poteſt,§.iniuria,nume.5. fol.59.

Poena parricidij habet etiam locum in filio ſacerdotis,§.parricid.nu.5. fol.71

Poena parricidij,qua ſit,remiſs.§.eod.nu.8. f.eo.

Poenam parricidij quibus caſibus euitant parentes occidẽtes filios,vel è cõtra,§.eo.n.10. f.eo.

Poena parricidij an ſit locus, ſi filius anniculus reperiatur mortuus in lecto patris, matris, aui, vel auiæ,§.eod.nu.12, fol.eod.

Poena periurij in Regno Neap.§.periur.n.8.f.72.

Poena periurij ex qualibet iuſta cauſa excuſatur §.eod.nu.14. fol.eod.

Poena periurij non habet locum in principali examinato tanquàm teſte,nec in teſte habente intereſſe in cauſa,ibid.nu.57. fol.73.

Poena raptus an habeat locum in ſponſo rapiente ſponſam,§.rapt.nu.5. fol.eod.

Pœna raptoris de iure canonico an habeat locũ in socijs,& auxiliatoribus,remiſs.§.eo.nu.8.f.eo.

Poena raptus,remiſs.§.eod.nu.9. fol.eod.

Poena raptoris punitur mulier falsò accuſans de raptu,§.eod.nu.10 fol.eod.

Poena raptus an habeat locum in muliere rapiente virum,§.raptus, nu.31. fol.74.

Poena ſacrilegij qua ſit,§.ſacrilegiũ,nu.9.fol.75

Poena ſacrilegij non confunditur cum poena alterius delicti,§.eod.nu.13. fol.eod.

Poena ſymonia,remiſs.§.ſymonia,nu.17.fol.76.

Poena ſodomia qua ſit,§.ſodomia,nu.7. fol.77

Poena ſodomia ordinaria an temperetur in ætate minori,§.eod.nu.13. fol.eod.

Poena ſtupri,vel alia,an teneatur rem habẽs cũ ancilla,§.ſtupr. nu.2. fol.78.

Poena ſtupri qua ſit,ibid.nu.10. fol.79

Poena ſtupri cum ſcalis commiſsi in Regno Neap. §.eod.nu.eod. fol.eod.

Poena ſtupri in muliere qua ſit,§.eod.n.13.f.eod.

Poena pecuniaria à ſtatuto impoſita non comprahendit puellam,vel viduam patientem ſe ſtuprari,§.eod.nu.14. fol.eod.

Poena ſtupri à iure impoſita non tollitur ex alia diuerſa ſtatuti,§.ſtuprum,nu.20. fol.78.

Poena ſtupri tollitur matrimonio, non autem poena dotandi, §.eod.nu.22. fol.eod.

Poena falſi an teneatur vendens eam rẽ duobus, remiſs.§.falſum,nu.228. fol.23.

Et quid in donante, vel obligante rem duobus, ibid.nu.229. fol.eod.

Poena adẽptionis tertia partis bonorum punitur utens falſo teſte ad occultandum crimen conſanguinei,vel amici,ibid.nu.265. fol.25.

Poena falſi punitur Notarius cõficiens inſtrumẽtum,de quo rogatus non extat, licet ſint vera contenta in eo,§.falſum,nu.77. fol.18

Et etiam ſi non compleuerit inſtrumentũ falsũ, poena ordinaria tenetur,ibid.nu.78. fol.eod.

Et de puniendo Notario pro falſo inſtrumẽto,remiſs.ibid.nu.79. fol.eod.

Et ſtatutum puniens Notarium de falſo nõ comprehendit aliam perſonam falſum fabricantem,§ falſum,nu.80. fol.18.

Poenis quibus afficitur Notarius conficiens inſtrumentum falſum, quod ſit nullũ,ibid.n.85.f.eo.

Et quid ſi mutaretur data in ſcriptura priuata,§.falſum.nu.86. fol.18.

Pena ordinaria falſi non punitur Notarius falſificans inſtrumentum pro defenſione partis,ibid. nu.91. fol.eod.

Poena ignis plectitur Notarius conficiens inſtrumentum Cõmunitatis falſum,ibid.n.92.f.eod.

Poena manus punitur notarius conficiens inſtrumẽtum ſimulatum,ibid.nu.93: fol.eod.

Poena qua ſit puniendus; & an cõmittat falſum Notarius occultãs inſtrumentũ,ibi.n.94.f.eo.

Poenã falſi an incurrat notarius ponẽs in inſtrumẽto mutui verbũ numerauit, ſi verè pecunia non fuerit numerata,§.falſum,nu.145.fol.21

Et aſſerens aliàs in ſui præſentia fuiſſe numeratam non punitur de falſo licet falſum dicat,ibidem,nu.146. fol.eod.

Poenam falſi non incurrit Notarius,ſi nomina etabſentium deſcribat in inſtrumento, ibidem, nu.148. fol.eod.

Poena falſi an puniatur Notarius omittẽs ſolemnitatem,§.falſum, nu.149. fol.21.

Et an pſumatur in Notario error potius, quàm falſitas,remiſs.ibid.nu.150. fol.eod.

Poenis quibus puniri debeat Notarium conficiẽs inſtrumentum illicitum,remiſsiuè, ibidem,nume.156. fol.eod.

Poenis quibus puniatur Notarius cõficiens inſtrumentum uſurarium,ibid.nu.158. fol.eod.

Poena falſi an teneatur Notarius,ſi inſtrumẽtum falſum nõ perfecit,ibid.nu.161. fol.eod.

Poena falſi tenetur Notarius aſſerẽs ſe rogatum de inſtrumẽto,cuius notulã dedit, & verè rogatus nõ eſt,§.falſum,nu.167. fol.22.

Et idem ſi dicat ſe nõ recordari quãdo factũ eſt de recẽti,ibid.nu.168. fol.eod.

Et eo caſu poteſt compelli ad exhibẽdum omnes eius imbreuiaturas, ibid.nu.eod. fol.eod.

INDEX:

Pæna falſi, & intereſſe partis, tenetur Notarius, negans ſe fuiſſe rogatum de inſtrumento, vel illud celans, vel dicat ſe non recordari, ſi cōuincatur per teſtes, §. falſum, nu. 169. fol. 22.

Et hoc etiam caſu poteſt compelli ad exhibendū ſuas imbreuiaturas, vt fiat perquiſitio, ibidē, nu. 170. fol. eod.

Pæna arbitraria punitur notarius amittens protocollum licèt authenticum habeat, niſi probauerit abſq; eius culpa combuſtum, ſiue deperditum, ibid. nu. 171. fol. eod.

Et tenetur ad omnia damna, & intereſſe partis, §. falſum, nu. 172. fol. 22

Et efficitur periurus, ibid. nu. 173. fol. eod.

Et probata amiſſione quis teneatur probare dolum, vel culpam, ibid. nu. 174. fol. eod.

Pænis quibus puniatur mutans ſibi nomen, vel veſtes, remiſſ. ibid. nu. 194. fol. eod.

Et quid de conſulente, vt quis ſibi nomē mutet, ibid. nu. 195. fol. eod.

Et quando ſit licitū mutare ſibi nomē propriū, ſignum, vel ſigillū, & alienum ſumere, & quādo, remiſſ. §. falſum, nu. 196. fol. 22.

Pæna falſi tenetur Notarius oſtendens atteſtationes non publicatas, pars autem nulla pæna tenetur, §. falſum, nu. 221. fol. 23.

Pæna vltimi ſupplicij tenetur Notarius falſificās acta publica, ibid. nu. 289. fol. 25.

Pæna falſi tenetur litteras iudicis à manu ſeruientis amouens, ibid. nu. 201. fol. 22

Et quid in lacerāte, ibid. remiſſ. nu. 202. fol. eod.

Pæna falſi an teneatur litteras aperiens, §. falsū nu. 205. fol. 23.

Et diuulgans contenta in litteris ad alterius iniuriā tenetur actione iniuriarū, ibi. n. 206. f. eo.

Pæna falſi tenetur litteras alteri ſcriptas lacerans, vel comburens, ibid. nu. 207. fol. eod.

Pæna laſa Maieſtatis reus efficitur litteras publicas aperiens, vt aduerſarios Principis, vel Reipub. iuuet, ibid. nu. 209 fol. eod.

Pæna falſi quando teneatur ſignans litteras alieno ſigillo, §. falſum, nu. 210. fol. 23.

Pæna extraordinaria tenetur aperiens litteras relationis etiam Summo Pontifici directas, ibidem, nu. 258. fol. eod.

Pæna falſi an teneatur litteras non reſtituēs ei, cui mandatum reſtituendi ſuſceperat, remiſſ. ibid. nu. 219. fol eod.

Pæna capitis in Regno Neap. puniuntur vim inferentes meretricibus, §. fornicatio, nu. 3. fol. 28.

Pæna fornicationis qua ſit, ibid. nu. 4. fol. eod.

Pænis quibus puniantur Moniales patiētes ſe violari, & quibus olim virgines veſtales, ibidem, nu. 14. fol. eod.

Et de cognoſcente carnaliter monialē, aut cōuerſam, vel monialem oſculante, remiſſ. §. fornicatio, nu. 15. fol. 28.

Pæna capitis punitur Monialem rapiens laicus, vel ſollicitans, aut corrumpens, eiusq; bona intra annū Monaſterio applicātur, ibi. n. 17. f. eo.

Et Monialis arctiori Monaſterio tradita cum bonorum vſufructu donec uixerit, ibi. nu. eo. f. eo.

Pæna depoſitionis eſt contra Clericū, vel Epm Monialē carnaliter cognoſcentes, ibid. nu. 18 f. eo.

Pæna furti qua ſit, & qua olim apud Gracos, & alios, remiſſ. §. furtum, nu. 14. fol. 31

Et qua in Regno Neap. ibid. nu. 25. fol. eod.

Pæna ignis puniendus, viuus cōcrematur, §. hareſis, nu. 15. fol. 37.

Pæna hareticorum qua ſint, ibid. nu. 10. fol. 38.

Pæna prabentis poculum amatorium ex quo prater propoſitum mors ſecuta eſt, remiſſ. §. hareſis, nu. 31. fol. 39.

Pæna ſortilegij, ibid. nu. 32. fol. eod.

Pæna ſtatuti non habet locum in adultero, & adultera, niſi probētur eſſe in matrimonio, §. adulterium, nu. 43. fol. 5.

Pæna adulterij, qua in RegnoNeap, ibi. n. 46. f. eo.

Et qua in Flandria, ibid. nu. 47. fol. eod.

Pæna adulterij non habet locum in muliere committente adulterium exiſtente fama publica de morte mariti, ibid. nu. 48. fol. eod.

Poena auth. ſed hodie, C. de adult. non ſeruatur, §. adulterium, nu. 50. fol. 5.

Poena adulterij non habet locum in eo, qui coactè commiſit adulterium, ibid. nu. 53. fol. eod.

Poena adulterij diuerſa, ibid. nu. 54. fol. 6.

Poena adulterij diuerſarū nationum qua, remiſſ. ibid. nu. 64. fol. eod.

Poena adulterij quandoq; eſt arbitraria, §. adulterium, nu. 65. fol. eo.

Poena adulterij eſt arbitraria, ibid. nu. 68. fol. eo.

Poena ſtatuti contra adulterantem inuitam an habeat locum contra dantem munera, ibidem, nu. eod. fol. eod.

Poena quando vniformiter eſt taxata à lege, vel ſtatuto, an ſit facienda diſtinctio perſonarum, q. 60. nu. 65. fol. 197

Poena non minuitur ob beneficium factum Reipublica, ſi in eam crimen grauiſſimum committitur, q. 60. nu. 99. fol. 197

Poena non minuitur facienti beneficium Reipublica caſualiter, furtum committendo, ibid. f. eod.

Poena mādātes adulterari q̄, §. adult. n. 73. f. eod.

Poena percutientis, vel deturpantis imaginē Dei, Sanctorum, Pontificis, aut Principis, §. Blaſphemia, nu. 1. fol. 50

Poena blaſphemantis, ibid. nu. 2. fol. eod.

Poena blaſphemantis in Regno Neap. ibi. n. 8. f. eo.

Poena blaſphemantis diuerſa, ibid. nu. 10. fol. eod.

Poena vltra relegationem, qua ſint, remiſsiuè, quaſt. 44. nu. 6. fol. 148.

INDEX.

Poena dantis amatoriũ poculũ, q.60.n.28.f.564.

Poena commutata efficit, vt non ſit locus priuationi officiorum, quæ erat, q.73.nu.9. fol.226.

Poena quandoq; dicatur arbitraria, remiſſ. q.83. nu.1. fol.248.

Pœna iudicis male iudicantis, q.ead.nu.2. fol.eod.

Et quid de arbitro, arbitratore, Notario, Medico, Aduocato, Agrimenſore, & artificè, remiſſ. ibid.nu.2. fol.eod.

Poena duplicata per ſtatutum in delictis nocturnis procedit in poenis pecuniarijs tantũ, q.82. nu.99. fol.247

Et an in dubio delictum præſumatur cõmiſſum de die, vel de nocte, ibid.nu. 100. fol.eod.

Et quãdo dicatur committi de nocte, vel de die, ibid.nu.101. fol.eod.

Poenarum arbitriũ nõ extenditur ad mortem in delictis non conſumatis, q.83.nu.42. fol.250.

Poena perpetui carceris non poteſt imponi per iudicem laicum habentem arbitrium imponendi omnem poenam, ibid.nu.43. fol.eod.

Poena an ſint multiplicandæ, quando quis plura delicta commiſit, q.84.nu.15. fol.251

Poena ſi imponitur à iure canonico, & alia à iure ciuili, an vtranq; reus ſuſtineat, quaſt. 85. nume.5. fol.253.

Poenarum alternatiua exiſtẽte, cui detur electio iudici, vel reo, q.85.nu.6. fol.eod.

Poena minor eſt eligenda, ibid.nu.7. fol.eod.

Poena vna electa non admittitur variatio, ibid. nu.8. fol.eod.

Poena mortis in Regno Neap. non poteſt commutari niſi ad triremes, q.85.nu.39. fol.254.

Quod tamen non procedit in officialibus Baronum, ibid. fol.eod.

Nec ſeruatur de conſuetudine, ibid. fol.eod.

Poenam alterans iudex an debeat cauſam exprimere, q.85.nu.38. fol.254

Et quid ſi poteſt adiri ſuperior, ibi.nu.eod. f.eod.

Poenam ſtatutariã iudex poteſt alterare ex cauſa, ibid.nu.23. fol.eod.

Etiam ꝙ iuraſſet ſeruare ſtatutũ, nu.24. f.eod.

Item mitigare poenam ſtatuto puniente delictũ attentatum ſicut perfectum, ibid.nu.25. f.eod.

Item ſi pro modica ſumma poena mortis imponatur à ſtatuto, q.85.nu.26. fol.254.

Poena ſoluta per patrem pro filio an computetur in partem ipſius filij, q.86.nu.32. fol.256.

Poena corporalis quando ſubrogatur in defectum pecuniariæ, eſt iudici arbitraria, quaſt.95.nume.12, fol.275

Poena legalis, & conuentionalis an poſſit exigi in foro cõſcientia, q.80. nu.3. fol.241

Poena in dubio cui ſit applicanda, ibid.nu.4. f.eo.

Et quid de poena conuentionali, nu.5. fol.eod.

Poena cõuentionales pacis, et treguæ rupta debẽt in ſtatu Eccleſiaſtico ad fauorem Cameræ Apoſtolicæ ſtipulari, q.80.nu.6. fol.241.

Poena conuentionales tranſeunt ad hæredes, ibidem, nu.77. fol.eod.

Poena cõuentionalis non ſtipulata ab aliqua perſona publica pro fiſco ipſi fiſco non debetur, ibidem, nu.8. fol.eod

Poena talionis non ſeruatur de conſuetudine, niſi in teſte, q.81.nu.1. fol.241.

Poena Baronum in Regnò Neap. malefactores acceptantium, q.90.nu.62. fol.264.

Poena diuidenda inter fiſcum, & partem, an, & quãdo exigatur à fiſco ĩtotũ, q.95.n.22, f.276

Poena applicatur iniuriato quando ille deliquit, cui erat applicanda, q.ead.nu.24. fol.eod.

Poena mortis quomodo poſſit à condemnato euitari, remiſs.q.98.nu.1. fol.278

Poena furcarum an ſit maior amputatione capitis, vel contra, q.99.nu.55. fol.280

Poenalis promiſsio de non offendẽdo in perſonam, non committitur per iniuriam verbalem, §.iniuria, nu.31. fol.60

Poenitẽtia in occultis ꝓſumitur, q.91. n.5. f.264.

Portio reſeruata filijs debetur viuẽte patre, q.78 nu.128. fol.238.

Et an filijs natis poſt bannum, nu.129. fol.eod.

Poſiti in cõditione quãdo faciãt deficere cõditionem ad fauorem ipſorum, vel fiſci, remiſsiuè, q.78, nu.36. fol.233

Poſitioni criminoſæ nõ eſt regulariter reſpõdẽdũ, q.45.nu.3. fol.149

Poteſtas gratiãdi Principi reſeruata non cẽſetur trãſlata in feudatarium generaliter de regalibus inueſtitum, q.59.nu. 30. fol.187

Poteſtas Principis abſoluta, & ordinaria, ibidem nu.71. fol.190

Poteſtas compellẽs teſtem ad dicẽdum falsũ, tenetur poena talionis, q.81.nu.2. fol.241

Poteſtas patria an perdatur per mediam capitis diminutionem, q.78.nu.59. fol.235.

Practica examinãdi teſtem extraneæ locutionis, q.24.nu.6. fol.108

Præceptum nõ poteſt eſſe initium inquiſitionis, q.35.nu.14. fol.122.

Præcepta poenalia an requirãt cauſam, ibid. nume.16. fol.eod.

Præcepta ad informãdum, vel ad audiẽdũ, et faciẽdum quicquid per Curiã rationabiliter iniũgetur, an valeant, remiſs.ibid.nu.17. fol.eo.

Præceptũ iudicis ſine cauſa cognitione valet circa pertinẽtia ad eius officiũ, ibid.nu.18. f.eod.

Præcepto iudicis cõtrauenięs puniri debet ob contẽptũ licèt iuſtè cõtrauenıat, ibi.nu.19. f.eod.

Cõtẽnere plus eſt, quã nõ parere, q.31.n.20. f.123

Præeminẽtia magna Curiæ Vicariæ quando habeat locum, q.49.nu.54. fol.167

INDEX.

Pralati inſufficientis pœna,q.73.nu.49.fol.228.

Pramium propoſitum reuelanti bannitum de cuius bonis ſoluatur,q.27.nu.13. fol.117.

Et an debeat officiali,ibid.nu.14. fol.eod

Pramium ſtatutum capienti malefactorem an debeatur priuatis conuocatis per Curiam, q.29. nu.19. fol.159.

Pramium petens propoſitum interficienti bannitum,aſſerens mendaciter ſe bannitum interfeciſſe,debet pro pramio capitaliter puniri,q.27 nu.16. fol.117.

Pramium cui debeatur ſi duo ſimul concurrãt in captura,q.29.nu.25. fol.520

Pramium an duplicetur ei,qui pluries eundẽ bãnitum cœperit,ut quia captus aufugit, ibidẽ, nu.26. fol.eod.

Praparatio ſuga idem operatur quod, & fuga ipſa,q.21.nu.75. fol.102.

Praparatoria ſtupri tentãs qua pœna teneatur, remiſſ.§.ſtuprum,nu.30. fol.80.

Praſcriptio temporis non prodeſt condemnato, q. 60.nu.107. fol.197.

Et quando non habeat locum,ibid. fol.eod.

Praſcriptio in criminalibus non interrũpitur per oblationem libelli,q.51.nu.5. fol.169

Et an opponatur poſt litem cõteſtatam, ibidem, nu.6. fol.eod.

Et an ea non oppoſita proceſſus valeat, ibidem, nu.7. fol.eod.

Praſcriptio poteſt opponi per quemlibet de populo,q.51.nu.8. fol.169.

Praſcriptio delicti quando currere incipiat,ibid. nu.53 fol.eod.

Praſcriptio ſtatutaria non habet locum in crimine ſalſi,ibid.nu.16. fol.eod.

Praſcriptio parte pœna applicanda offenſo praſcribitur etiam pars applicanda fiſco,q.95.nume.26. fol.276.

Praſtans fideiuſſionem coram incõpetenti, an prorogat iuriſdictionem,q 42.nu.4. fol.147.

Praſumptio eſt contra aſſociantem delinquẽtem poſt delictum,q.90.nu.18. fol.262.

Praſumptio occulti auxilij ceſſat quando aſtans rixa fuit tamquam mediator,q.ead.n.19.f.eo.

Et quid ſi diſſuaſerit fieri maleficium,& poſtea tẽpore delicti aſtitit armatus,ibi.nu.20.f.eod.

Praſumptiones,& cõiectura in adulterio qua, §. homicid.nu.38. fol.43.

Praſumptiones,& ſuſpitiones in crimine hareſis, remiſſ.§.hareſis,nu.24. fol.38

Praſumptionibus,& coniecturis inducitur, et ceſſat dolus,§.falſum,nu.296. fol.26.

Praſumptus,& verus dolus quomodo probent,remiſſ.ibid.nu.299. fol.eod.

Praſumptiones,& probationes fornicationis qua, §.fornicatio,nu.1. fol.28

Praſumptiones,& coniectura quibus partus ſuppoſitio probatur,§.falſum,nu.192. fol.22.

Praſumptus,& verus dolus probantur indicijs,et coniecturis,ibid.nu.256. fol.24.

Et de modis probandi,& praſumendi dolum,remiſſ.ibid.nu.57. fol.eod.

Praſumptio,argumentum,indicium,ſuſpitio,coniectura,& fictio,quid ſint,remiſſ.quaſt.20.nume.1. fol.96.

Praſumptiones,& indicia falſi, remiſſiuè, §.falſum,nu.231. fol.23.

Et ex duabus praſumptionibus probatur falſitas,quando ciuiliter agitur,ibid.nu. 233.f.eo.

Praſumitur dolus centum, & viginti tribus modis,remiſſ.§.falſum,nu.294. fol.26.

Et quomodo pſumatur,remiſſ.ibid.n.295.f.eod.

Praſumptiones plures,an,& quando coniungantur,q.22.nu.7. fol.106.

Praaricatio quid,& de eius pœna,remiſſ.q.72. nu.16. fol.225

Praaricatio quomodo probetur,remiſſ.quaſt.57 nu.10. fol.179.

Prauentio non habet locum in Regno Neap. inter iudicẽ laicũ,& Eccleſiaſticũ,q.37.nu.2.f.134

Et quid in ſtatu Eccleſiaſtico,ibid.nu.3.fol.eod.

Prauentio nõ operatur ſi praueniens ſit negligẽs, vel in dolo,ibid.nu.4. fol.eod.

Prauentio quando habeat locum.remiſſiuè,q.38. nu.82. fol.139.

Et quid ſi iudices ſint ſub diuerſis praſidibus, ibid.nu.82. fol.139

Et quid ſi delinquens procurauerit inquiri in Curia vbi imponitur minor pœna,ibidem, nume.84. fol.eod.

Et quomodo probetur, remiſſ.nu.85. fol.eod.

Et quid ſi eadem hora à duobus iudicibus fuerit formata inquiſitio,q.38.nu.86. fol.eod.

Et quid ſi reus aget hoc caſu, ne à duobus vexetur,ibid.nu.87. fol.eod.

Prauentio non habet locum quando alicui iuriſdictio cõpetit virtute priuilegij,ibid.n.90.f.eod.

Princeps poteſt eijcere clericum,& pralatum ſibi ſuſpectum,q.36.nu.6. fol.132.

Principes remittentes criminoſos ad locum delicti ſunt laudandi,q.38.nu.72. fol.139.

Princeps poteſt contra abſentes in criminalibus ad ſententiam diffinitiuam deuenire,q.44.nume.1. fol.143.

Princeps an poſſit remittere pœnam applicãdam parti,q.59.nu.6. fol.186

Princeps in caſibus in quibus nõ poteſt remittere pœnam applicandam parti, poteſt imponere ſilentium,& ei denegare audientiam, ibidem, nu.7. fol.eod.

Princeps non poteſt facere, quòd inimici in teſtes recipiantur,q.24.nu.26. fol.eod.

Prin-

Princeps omnes pœnas pōt remittere, & augere, q.59.nu.15. fol.187
Princeps an poſſit gratiare homicidam ex animo deliberato,ibid.nu.16. fol.187
Princeps quando poſſit remittere iniuriā,& damna alterius pro bono pacis,q.59.nu.37. f.188.
Princeps non poteſt remittere pœnam parte non concordata,q.59.nu.38. fol.188
Et quando poſſit remittere,ibid.nu. 39. fol.eod.
Et quando partes poſſint cogi ad pacem, remiſſ. ibid.nu.eod. fol.eod.
Princeps quando poſſit pœnam remittere,ibid.nume.40. fol.eod.
Et quid de iudice ordinario,ibid.nu.41. f.eod.
Princeps remittens pœnam non concordata parte mortaliter peccat,q.59.nu.42. fol.188
Et quid in mulcta ex vera contumacia,ibidem, nu.43. fol.eod.
Princeps an poſſit gratiare quo ad pœnam corporalem,& intereſſe publicum ſine pacem,q.59. nu.52. fol.189.
Princeps Biſiniani poteſt componere etiam parte non concordata,q.59.nu.22 fol.187
Principi recognoſcenti ſuperiorem non creditur, q.54.nu.43. fol.173
Principi aliquid ſenerius mandanti an ſit parendum,q.60.nu.54. fol.195.
Et quid ſi ſecunda iuſsio interueniat, ibidem, nu.55. fol.eod.
Et an iudex parendo peccet,ibid.nu.eo. fol.eod.
Princeps an poſſit tollere defenſionem,& an ipſius modum variare,q.49.nu.53. fol.167.
Princeps eſt conſulendus,ſi populus gratiā petit, q.60.nu.89. fol.197
Princeps an poſſit tollere citationē,remiſſ.q.31. nu.3. fol.122.
Princeps poteſt ex iuſta cauſa citationes remittere,ibid.nu.5. fol.eod.
Principis volūtas nō impeditur citatione in actibus,quos liberè poteſt agere,ibid.nu.6. fol.eod.
Princeps de plenitudine poteſtatis quando poſſit ferre ſentētiam ſine citatione,ibid.nu.7.f.eod.
Princeps de poteſtate ordinaria non poteſt procuratorem in criminalibus admittere, in quibus de iure non admittitur,q.32.nu.1. fol.125
Princeps ex cauſa pōt alicui facere ſaluam guardiam,q.86.nu.13. fol.255
Princeps ſi donauerit bona confiſcata,donatarius tenetur creditoribus,q.78.nu.159. fol.239
Principalis varius non torquetur,ſi tamen fuerit examinatus tam iuām principalis in ſe, & teſtis in alios,& ſi ſit varius in alios, et cōnictus torqueri poteſt,q.21.nu.150. fol.105
Priuatus poteſt requirere alios priuatos ad capiendum malefactorem,q.29.nu.18. fol.119.
Priuati conuocati per Curiam ad capiendum malefactorem non conſequuntur præmium ſtatutum capienti malefactorem,ibid.nu.19. f.eod.
Priuatus officio tamquam malè verſatus, nō poteſt ad officium redire,q.73.nu.51. fol.226
Priuatio officij an dicatur pœna ciuilis, vel criminalis,ibid.nu.4. fol.226
Et an in ea poſſit interuenire procurator,q.73. nu.5. fol.226.
Priuilegium amittitur p reatū,q.64.n.63.f.206
Priuilegium fori quando omittatur per contumaciam,q.32.nu.10. fol.127
Priuilegium fori competens clerico,cur non competat eius fideiuſſori laico,q.36.nu.9.fol.132.
Priuilegia Eccleſiarum hoſpitalibus competūt, q. 30.nu.12. fol.120.
Probatio quando dicatur fieri incontinenti,q. 53 nu.3. fol.172
Probatio difficilis quando dicatur,remiſſ. q. 64. nu.17. fol.203.
Probatio plena ſufficiens, liquida, liquidiſsima, euidens,patens,perſpicua quādo dicatur,q.66 nu.18. fol.213.
Probatio plena inſurgit ex pluribus indicijs contra ſolitum delinquere,ibid.nu.20. fol.eod.
Probationes apertiſsima tollunt ineptitudinē proceſſus,q.55.nu.28, fol.176
Probationes dua ſemiplenæ an iungantur in criminalibus,q.63.nu.6. fol.201.
Probationes liquidæ requiruntur in materia pacis fracta,& tregua,q.66.nu.15. fol.253
Item contra iudicem,ibid.nu.16. fol.eod.
Et quales in cauſis vſurarijs,& falſi, ibidem, nu.17. fol.eod.
Probationes legitimæ nō euernantur per negationem rei factam in tortura, licèt Iudex nō proteſtetur ciira praiudicium probatorum torqueri,q.64.nu.118. fol.209
Probationibus neceſſario cōcludentibus debet p̄bari falſitas,§.falſum,nu.235. fol.24
Probatio contra ſcientiam præſumptam admittitur in crimine falſi,ibid.nu.125. fol.20.
Probationes inſtrumenti falſi, vel de falſo ſuſpecti,qua,nu.236. fol.24.
Probatio omnis eſt iudici arbitraria,quæſt.82.nume.31 fol.244
Et an hoc ſtatutum procedat in fauorē forenſis, ibid.nu.32. fol.eod.
Et quid ſi damnum paſſus ſit pauper, & minùs legalis,ibid nu.33. fol.eod.
Et quid ſi libellus ſit ineptus,nu.34. fol.eod.
Probatio plena requiritur, quando agitur contra tertium,ibid.nu.35. fol.eod.
Proceſſus ſymonia qualiter ſit formandus,remiſſiuè,§.ſymonia,nu.23. fol.76.
Proceſſus an ſit nullus,ſi Iudex denegat terminū ad certiorandum,q.34.nu.4. fol.128.

Pro-

Proceſſus factus per iudicem excommunicatũ eſt nullus,q.50.nu.3. fol.168.

Proceſſus,an,& quando ſit nullus ex defectu iudiciorum,ibid.nu.5. fol.eod.

Proceſſus abſq; inditijs valet,ſi non opponatur,q.64.nu.39. fol.204.

Proceſſus factus contra plures an ſit publicãdus, ſi omnes non compareant,q.49.nu.31. f.165.

Proceſſus copia datur ante repetitionẽ,ſi per reos fuerint habiti teſtes pro repetitis,ibidem, nume.32. fol.165.

Proceſſus originalis nemini eſt dandus,quaſt.49.nu.6. fol.164

Proceſſus primus deperditus, ſi poſt confectionem ſecundi reperiatur,& ſint diuerſi, quis eorum ſit attendendus,q.49.nu.16.fol.165.& q.93.nu.1. fol.264

Et quid ſi reperiatur poſt ſententiam,q.93.nume.2. fol.265.

Et quid ſi Iudex diceret non fuiſſe indicatum, ibid.nu.3, fol.265.

Proclama an liget abſentes,q.60.nu.48.fol.194.

Procurator fiſcalis procedit per inquiſitionem cõtra tenentes bona Principis,q.11.nu.3.fol.90.

Procurator debet habere mandatum in iudicio, vt poſſit reſpondere interrogatorio, vel debet ſequi ratificatio domini,§.falſum,n.129.f.20

Et interrogatus à procuratore non tenetur reſpondere,ibid.nu.130. fol.eod.

Procuratoris citatio non ſufficit,ſi non conſtat in actis de mandato,q.45.nu.51. fol.151

Procurator admittitur ad declinandum forũ, q.33.nu.10. fol.127

Procurator generalis ad omnes cauſas nõ poteſt cõparere in cauſa criminali,ibid.nu.1e. f.eo.

Procurator ſine ſpeciali mandato non prorogat iuriſdictionem,q.42.nu.5. fol.141.

Procurator ſine ſpeciali mandato an poſſit Iudicẽ ſuſpectum allegare,q.43.nu.8. fol.141

Procurator allegans iudicem ſuſpectum, & non probans,punitur in Regno Neapolitano,ibidẽ, nu.5. fol.141

Procurator an praiudicet domino,ſtante ſtatuto, ꝙ producens falſos teſtes amittat cauſã, §.falſum,nu.282. fol.25

Procuratore producente falſos teſtes, an teneatur dominus,remiſſ.ibid.nu.283. fol.eod.

Procurator generalis cum libera,an ſi falſum capitulum produxerit, poſſit dominus puniri de falſo,remiſſ.ibid.nu. 286. fol.eod.

Et qua ſit eius pena; & an, & quando cauſam amitteat,remiſſ.ibid.nu.287. fol.eod.

Procurator an poſſit pacem facere, q. 58.nu.48. fol.183.

Et an conditionem apponere,ibid.nu.49. f.eod.

Et quid in Regno Neap.ibid.nu.50. fol.eod.

Procurator in criminalibus quando admittatur, remiſſ.q.32.nu.2. fol.125.

Procurator non admittitur etiam pro minore,ibidem,nu.3. fol.eod.

Procurator in Regno Neap. in criminalibus non admittitur niſi ad allegandum excuſationem abſentia,infirmitatis,vel captiuitatis,ibidem, nu.4. fol.eod.

Et quid de nullitate citationis,ibid.nu.5. f.eod.

Procurator non auditur in ſtatu Eccleſiaſtico in cauſa ſanguinis, niſi reo in carceribus conſtituto,ibid.nu. 6. fol.eod.

Procurator non admittendus non admittitur ẽt in cauſa appellationis,q.32.nu.8. fol.125

Procurator non auditur in cauſa criminali, ſed pecuniaria,& quando admittatur, remiſſiuè, ibid.nu.9. fol.eod.

Procurator an admittatur pro accuſatore, remiſſiuè,ibid.nu.10.& 53. fol.eod.

Procurator an interueniat in cauſa iniuria criminaliter mota,ibid.nu.12 fol.eod.

Procurator non admittitur in delicto, cuius pœna eſt arbitraria, antequam pecuniaria declaretur,q.32.nu.13. fol.125.

Procurator non admittitur in pœna declarata pecuniaria,quando reus fuerit contumax,& obtinuerit admitti ad nouas defenſiones, vel fuerit reſtitutus,ibid.nu.14. fol.eod.

Procurator admittitur pro bannito ad petendum indultum pro illo crimine, ex aliqua cauſa ſibi competentem,q,32.nu.51. fol.127.

Quid ſeruetur in Regno Neap. ibid. fol.eod.

Quid in ſtatu Eccleſiaſtico, ibid. fol.eod.

Procurator an admittitur ad proponendum exceptiones dilatorias,q.32.nu.43. fol.126

Et quid in Regno Neapolitano,ibid. nu.45. f.eo.

Et quid in ſtatu Eccleſiaſtico,ibid.nu.45. f.eod.

Procurator nõ interuenit in cauſa appellationis, ſi non poterat interuenire in prima inſtantia, q.94.nu.4. fol.266

Proditor dicitur,qui offendit alium ſine diffidatione,aut prabet alteri potionem venenatam, §.homicid.nu.22.& 23. fol.43.

Proditor quis dicatur,& quot modis,remiſſ. ibid. nu.24. fol.eod.

Proditor an dicatur occidens inimicum ex inſidys,ibid.nu.25. fol.eod.

Proditor in Hyſpania dicitur etiam ille,qui retro occidit inimicum ſuum,ibid.nu.eod. fol.eod.

Proditor quis dicatur,& proditoris ſigna, q.68. nu.106. fol.220.

Proditor dicitur occultè, & ſine cauſa offendens eum,qui tunc de ipſo fidebat,ibi.nu.e07. f.eo.

Producẽs inſtrumentũ,vel teſtes debet clarè,ee ſine aliqua cõditione,aut proteſtatione poſt terminũ reſponderere,§.falſum,nu.135. fol.29.

Et

Et reſpondens nolle vti, non euitat pœnam falſi, ſi teſtes produxit, vt falſum deponerent, vel ſcripturas falſas fabricauit, ibi.nu. 136. f.eo.
Et an ſi reſpondeat nolle teſtibus vti, excuſetur de productione articuli falſi. §. ſalſum, nume. 137. fol. 21
Et renuncians vſui longè poſt diſceptationē habitam ſuper falſitate productorum non excuſatur, ibid.nu. 138. fol.eod.
Et an ſi reſpondeat nolle vti inſtrumento, quod ſuſpicatur falſum, poſsit aliud einſdem tenoris ab alio rogatum producere, et eo vti, remiſsiuè, ibid.nu. 139. fol.eod.
Et ſi pars reſpondeat nolle vti, pars contraria, vel ſiſcus vti poterit, §. falſum, nu. 140. f. 21.
Et non reſpondens, vel obſcurè, aut qualificatiuè periudè eſt, ac ſi nolle vti reſpondiſſet, ibid. nu. 141. fol.eod.
Et re integra poteſt moram purgare, & indulgeri per Principem ad reſpondendum, ibidē, nume. 142. fol.eod.
Producens falſos teſtes ſi fuerit punitus non nocebit teſtibus, nec econtra, ibid.nu. 28. fol. 16.
Producens falſum inſtrumentum, aut illud conficiens, vel falſus teſtis, non punitur de falſo, niſi pars petat criminaliter puniri, vel Iudex inquirat de eo delicto, §. falſum, nu. 240. fol. 24.
Producens capitulum falſum, ac teſtem ſuper eo examinari faciens, eoq; examine vtēs, an, & quando puniri debeat, quamuis teſtis poſſet excuſari, §. falſum, nu. 283. fol. 25.
Producens petitionē pro ſe, & litis conſortibus, an tãquã falſarius puniri poſsit, ſi vnus ex cōſortibus non interuenerit, neq; conſenſerit petitioni, ibid.nu. 288. fol.eod.
Profeſſus poſt conditionem an gaudeat priuilegio fori, q. 36. nu. 42. fol.eod.
Et quomodo probatur, remiſſ.ibid.nu. 43. fol. eo.
Profeſſus poſt habilitationem an intelligatur religioſus, ibid.nu. 44. fol. 134
Prohibēs teſtari an incidat in crimen falſi, et quibus pœnis puniatur, remiſsiuè, §. falſum, nume. 225. fol. 23.
Et qua ſit practica cōſtituenda, & probãda querele cōtra prohibētem teſtari, ibi.n. 226. f.eod.
Prohibens teſtari peccat grauiſsimè cum obligatione reſtituēdi, ibid.nu. 227. fol.eod.
Prohibēs aliquē teſtari quomodo puniatur, q. 83. nu. 83. fol. 249
Prohibēs alienari ad ſui fauorē, ſi delinquat, habet ſiſcum ſucceſſorem, q. 78. nu. 42. fol. 234.
Et quid ſi ſit prohibitus inter viuos, ibidem, nume. 43. fol.eod.
Et an ſiſcus detrahat trebellianicam, ibidē, nume. 44. fol.eod.
Et an reſtituatur ex indulgentia Principis recuperet bona remanſa penes agnatos, quæ teſtator prohibuerat alienari, quia volebat ea remanere in familia, ibid.nu. 45. fol.eod.
Proijciens imaginem Chriſti, vel Sanctorū in terram de iure canonico arbitrariè punitur, §. Blaſphemia, nu. 3. fol. 10.
Promiſsio de parendo mandatis Curia quãdo operetur, remiſſ. q. 46. nu. 77. fol. 157
Promiſsio de non offendendo quid ſit. quaſt. 47. nume. 1. fol. 159.
Promiſſor facti alieni liberetur, facta poſsibili diligentia, q. 46. nu. 74. fol. 156.
Prorogare iuriſdictionem quid ſit, remiſs. q. 42. nu. 1. fol. 141.
Et an poſsit fieri in criminalibus, ibi.nu. 2. f.eo.
Prorogari non poteſt iuriſdictio limitata, ibid.nume. 6. fol.eod.
Prorogatio iuriſdictionis quãdo dicatur fieri, ibidem, nu. 3. fol.eod.
Proſper Farinac. impugnatur, q. 39. nu. 15. q. 94. nu. 66. fol. 140, & 273
Proſper Farinac. lapſus. q. 86. nu. 41. fol. 257.
Proſp. Farin. impugnatur, q. 64. num. 35. & q. 94. nu. 66. fol. 204, & 273.
Proteſtatio rei, quòd habet teſtes pro repetitis, exceptis mortuis, & abſentibus, ſaluo iure repetēdi ſuper interrogatorijs, an ſit admittenda, q. 49. nu. 34. fol. 165.
Flamin. Cartar. impugnatur, ibid.nu. 35. f.eod.
Prouocans in rixa, etiam quòd dicat ad duellum, non incurrit pœnam duellantis, quaſt. 60. nume. 66. fol. 195.
Prouocare an dicatur quis ex his verbis, torti da parte, dammi la ſtrada, ibid.nu. 70. fol.eod.
Prouocatio legitima quando dicatur facta, ibid. nu. 68. fol. 195.
Prouocator quis dicatur, ibid.nu. 67. fol. 195
Prouocatus an excuſetur, q. 60. nu. 65. fol. 195
Prouocatus ex internallo faciens occidi mediãte pecunia, an excuſetur, ibid.nu. 69. fol.eod.
Prouocatus in dubio an præſumatur, ibidem, nume. 71. fol.eod.
Pubertati proximus quando quis dicatur, remiſs. q. 60. nu. 10. fol. 193.
Publicatio eſt neceſſaria ad impugnandū teſtes, & eorum dicta, q. 49. nu. 8. fol. 164
Publicatio non dicitur fieri per confrontationes, ibid.nu.eod. fol.eod.
Publicatio bonorum nō extēditur ad bona poſtea acquiſita, q. 78. nu. 110. fol. 237
Publicatis bonis patris, ſi ex ſtatuto reſeruetur dimidia bonorum filijs, in illa pater non habet vſumfructum, q. 78. nu. 60. fol. 235.
Publicatis bonis filij an reſeruetur aliquid patri, q. 78. nu. 123. fol. 238
Et quid in crimine læſa Maieſt. ibi.n. 124. f.eo.

Et

INDEX.

Et qui d de filiabus,nu.125. fol.eod.
Publicatis bonis matris, an reſeruetur aliquid filijs,ibid.nu 131. fol.238
Purgatio quotuplex ſit,& in quibus caſibus facienda,q.63.nu. 3, fol.200
Purgationis forma,remiß.ibid.nu.4. fol.eod.

Q

Quaſtio iuris,& facti qua dicatur in materia vſurarum,q.37.nu.8. fol.134.
Qualitas aſſaßinij debet concludenter probari quando Iudex laicus contra clericum vti aſſaßinum vult procedere,q.44.nu.59. fol.147.
Qualitas in inquiſitione non probata, an poßit probari poſt ſententiam ad augendam pœnã, q.85.nu.20. fol.254
Qualitas non propoſita à principio an poſſit addi pendente iudicio ad aggrauandum pœnam, q.66.nu.26, fol.213.
Lim.niſi adderetur poſt tempus per ſtatutũ præſcriptum accuſationi,ibid.nu.27. fol.eod.
Et quid ſi qualitas prædicta reperiatur probata,non tamen à principio deducta,ibidem,nume.28. fol.eod.
Qualitas probanda debet probari, tàm agendo,quàm excipiendo,q.85.nu.21. fol.253
Niſi in fine accuſationis fuerit petitum reũ condemnari ſecundum formam iuris,Conſtitutionum,& ſtatutorum,q.85.nu.27. fol.253
Qualitas ſeparata à delicto, ſi eſt notoria, licèt non ſit probata in proceſſu,poteſt Iudex procedere ad condemnationem quaſi ſuper notorio, q.44.nu.60. fol.147
Qualitates à iure præſumpta, an ſint probanda, vel ſolum allleganda,q.85.nu.17. fol.253.
Et quid ſi inſunt de natura rei,nu.eod. fol.eod.
Qualitates an ſint narrãda, remittitur arbitrio Iudicis,q.59.nu.87. fol.191
Quando non oritur actio parti, non oritur fiſco ad publicam vindictam,q.19.nu.1 fol.95
Querela differt à querimonia, & lamentatione, q.10.nu.3. fol.89
Et an cedula data in occulto debeat mouere Iudicem ad inquirendum,ibid.nu.4. fol.eod.
Querela renunciãs,vel ab ea deſiſtens, an iterũ querelare poßit,remiß.q.10.nu.1. fol.eod.
Et an ſi neget quis iniuriam ſibi factam poßit reuocare dictum,& de iniuria accuſare, ibid. nu. 2. fol.eod.
Querelans an teneatur ſubminiſtrare expẽſas litis accuſato pauperi,q.46.nu.12. fol.153.
Querelans ſi deſiſtat,vel moriatur, poterit Iudex procedere ex officio,q.10.nu.5. fol.89.
Querelans tenetur declarare, an intendat facere partes in iudicio,q.ead.nu.6. fol.90
Querulatus Iudex de extorſione, ſi ſimpliciter reſpondeat,quòd quicquid habuit, iuſtè habuit, non videtur fateri extorſionem, quaſt.73. nume.31. fol.227
Quaſtio qua dicatur facti,et qua iuris,quaſt.37 nu.6. fol.134.
Qui non habet in ære, luat in corpore, quaſt.95. nu.8. fol.275.
Ampla etiam in muliere,nu.9. fol.eod.
Et à quo Iudice cauſa hæc ſit tractanda, ciuili, vel criminali,ibid.nu.10. fol.eod.
Et in quibus perſonis hæc regula procedat, ibid. nu.11. fol.eod.
Quando procedatur in crimine per exceptionẽ, remiß.q.19.nu.3. fol.95

R

Rapiens Monialem à quo debet habere pacem,q.58.nu.40. fol.183
Rapiens filiam alicuius non dicitur frãgere cautionem de non offendendo, et ſi capiendo,& adducendo illam percuteret, q. 47.nu.62. fol.162
Rapiens maritus uxorem,an teneatur de vi,§.rapt.nu.13. fol.73
Rapiens meretricem an ſit puniendus,§. eod. nume.24. fol.74.
Et quid in Regno Neap.§.eod.nu.25. fol.eod.
Et qua dicatur publica meretrix, & quomodo probetur,remiß.§.rapt.nu.26. fol.73.
Rapiens Religioſum nouitium capite punitur, §. eod.nu.33. fol.eod.
Rapiens carentem patre non comprehenditur pœna ſtatuti contra rapientem filium,§.eodẽ,numie.34. fol.eod.
Rapiens puellam in vno territorio, & in alio cognoſcens in vtroq; punitur,q 38.nu.20. f.137.
Raptores quomodo puniãtur in Regno Neap. remiß.§.rapt.nu.3. fol.73.
Raptoris pœna de iure canonico an habeat locum in ſocijs,& auxiliantibus remißiuè, §. eodem, nu.8. fol.eod.
Raptor quibus de cauſis excuſetur,remiß.§. eod. nu.9. fol.eod.
Raptoris pœna punitur mulier falsò accuſans de raptu,§.eod.nu.10. fol.eod.
Raptores quibus pœnis puniãtur in Ciuitate Neapoli,§.eod.nu.11. fol.eod.
Et quid in muliere conſentiente raptui, §.rapt. nu.12. fol.73.
Raptor non punitur pœna raptus, ſi conſtet de ſpõtanea mulieris voluntate, §.eod.nu.16. fol.74.
Et qua dicatur voluntas libera, & quomodo probetur,remiß.§.eod.nu.17. fol.eod.

Raptor

INDEX.

Raptor non tenetur pœna legis vnica, C. de rapt. Virg. ſi mulier ſui iuris conſenſerit ſe rapi, §. eod. nu. 58. fol. eod.

Et quomodo ꝓbetur volũtas, §. rapt. n. 19. f. eod.

Et erit locus pœna raptus, ſi mulier blanditijs, et pollicitis fuerit ſeducta, §. eod. nu. 20. fol. eod.

Raptor an teneatur pœna raptus, ſi raptam carnaliter non cognouerit, §. eod. nu. 22. fol. eod.

Raptor mulieris ſoluta ab ipſo, vel alio carnaliter cognita, an teneatur pœna ſtatuti de rapiente mulierem honeſtam, §. rapt. nu. 27. fol. 73.

Raptor non tenetur pœna ſtatuti contra rapientem mulierem honeſtã, niſi probetur honeſtas tempòre raptus, §. eod. nu. 29. fol. 74.

Et quid ſi ſponte confeſſus fuerit raptum, §. eod. nu. 30. fol. eod.

Raptor an poßit cum rapta matrimonium contrahere, & pœnas à iure ciuili impoſitas euitare, §. eod. nu. 35. fol. eod.

Rapta facit indicium ad torturam contra raptorem, & ſocios, q. 21. nu. 62. fol. 102.

Raptus nõ præſumitur ex libidine in muliere inepta ad Venerem, §. rapt. nu. 1. fol. 73.

Raptus cũ quibus mulieribus cõmittatur, §. eod. nu. 2. fol. eod.

Raptus quomodo committatur, & probetur, remiſſiuè, §. eod. nu. 4. fol. eod.

Raptus pœna an habeat locum in ſponſo rapiente ſponſam, §. rapt. nu. 5. fol. 73.

Et quid de iure canonico, §. eod. nu. 6. fol. eod.

Rapta confeßio an proſit raptori, remiß. §. eod. nume. 7. fol. eod.

Raptus pœna, remiß. §. eod. nu. 9. fol. eod.

Raptus an poßit committi ſine violentia, §. eodẽ, nu. 14. fol. eod.

Et mulieri dicenti ſe non fuiſſe violentatam, cũ iuramento creditur, ibid. nu. eod. fol. eod.

Raptus non committitur in muliere corrupta honeſtè viuente, §. rapt. nu. 28. fol. 74.

Raptus pœna an habeat locum in muliere capiente virum, remiſs. §. eod. nu. 31. fol. eod.

Et quid in viro rapiente virum libidinis cauſa, §. eod. nu. 32. fol. eod.

Ratificaſſe delictum quis cenſeatur ex eo, ꝙ commodum immediatè ad eum peruenit, q. 87. nume. 16. fol. 258

Ratificari an poſsit factum, & nõ qualitas, q. ea. nu. 17. fol. eod.

Ratificare poteſt quis illud, quod non nomine ſuo geſtum fuit, ibid. nu. 20. fol. eod.

Et an talis ratificatio in foro fori puniri poſsit, q. 87. nu. 21. fol. eod.

Ratificatio quomodo ſit facienda, remiſs. q. 64. nume. 131. fol. 210

Ratificatio an requiratur ſi confeſsio etiam iudicialis præceſſerit, ibid. nu. 135. fol. eod.

Glo. fin. in l. capite, ibid. nu. 136. fol. eod.

Ratificatio non requiritur in capto in flagranti, q. 64. nu. 134. fol. 135.

Ratificatio facta in loco tortura, an valeat, ibid. nu. 143. fol. eod.

Ratificatio an ſit facienda coram teſtibus, ibidẽ, nu. 145. fol. eod.

Et quid in Regno Neap. q. 64. nu. 146. fol. 211.

Ratificatio an requiratur in teſte torto, q. 25. nume. 4. fol. 114

Ratificatio delicti fit non ſolum expreſsè, ſed etiã tacitè, q. 87. nu. 18. fol. 258.

Et quando Vniuerſitas dicatur ratificaſſe tacitè, remiſs. ibid. nu. 19. fol. eod.

Ratificatio delicti de æquitate canonica nõ debet puniri pœna ordinaria, q. 87. nu. 23 fol. eod.

Ratificatio adulterij, & ſtupri an poſsit puniri ſicut ratificatio homicidij, ibi. nu. 24. fol. eod.

Ratificationis materia, vbi tractetur, ibidem, nume. 25. fol. eod.

Ratificans in vno territorio delictum commiſſum in alio, à quo iudice cognoſcatur, quæſt. 38. nume. 22. fol. 137

Rebellis quis dicatur, remiſs. §. læſæ Maieſtatis, nu. 31. fol. 70

Et an requiratur ſentẽtia, vel declaratoria ſufficiat, remiſs. §. eod. nu. eod. fol. eod.

Et an bona rebellis tranſeant in fiſcum ipſo iure, remiſs. §. eod. nu. 32. fol. eod.

Rebellio, quomodo ex inobedientia incurratur, §. eod. nu. eod. fol. eod.

Et eo caſu bonis publicatis filius poteſt agere pro recuperatione, §. eod. nu. 33. fol. eod.

Receptans ſcienter delinquentem ſtatim poſt delictum, an præſumatur particeps criminis, q. 90 nu. 54. fol. 263.

Receptans bannitum, qui deliquit extra territorium an puniatur, q. ead. nu. 55. fol. eod.

Receptans vnam rem ex pluribus rebus ſublatis, an teneatur ad reſtitutionem omnium, remiſs. q. 90. nu. 58. fol. 263

Receptans ſciẽter rem furatam ſine ſpe lucri, an teneatur furti, q. ead. nu. 59. fol. eod.

Receptans ſcienter bannitum, an teneatur, ſi ſolum ſciebat illum eſſe bannitum, non antẽ cauſam banni, q. 90. nu. 43. fol. 262.

Receptans per vim bannitos non punitur aliqua pœna, q. 90. nu. 46. fol. 262

Etiam quòd non receſſerit, ſed cum eis in domo remanſerit, nu. 47. fol. eod.

Receptans bannitum toleratum nõ tenetur ad pœnam, q. ead. nu. 50. fol. eod.

Itellige, ſi erat publicè tolleratus, ibid. fol. eod.

Receptans conſanguineos eſt mitius puniendus, q. 90. nu. 51. fol. 263

Etiã ꝙ receptaſſet crimino ſos læſæ Maieſt. ibid, fol. eod.

Rece-

INDEX.

Receptans ſcienter pluries bannitum, ſi demũ cũ Curia ꝓdiderit, an teneatur, q.90 n.49. f.263

Receptare rem, & pati, vt res illata eo abſente in domo ſua remaneat, differunt, q.ea.n.50. f.eo.

Receptare quid ſit, q.90. nu.32. fol.262.

Receptare an dicatur dando potum alicui, q.ead. nu.33. fol.eod.

Et an is, qui delinquentem inuenit in domo ſua, nu.34. fol.eod.

Et an per vnam vicem tantum, nu. 35. fol. eod.

Et quid ſi neſciebat illum eſſe delinquentem, nume.36. fol.eod.

Et quid ſi erat notorium, q.90. nu.37. fol.262.

Et an præſumatur ſcientia, vel ignorantia, & quomodo probetur, nu. 38. fol.eod.

Et an probetur ignorantia per iuramentum, nume. 39. fol.eod.

Et quid ſi erat abſens à loco, nu.40. fol.eod.

Receptationis pœna an teneantur hoſpites, q. 90. nu.48. fol.263.

Receptatores filiorum delinquentium, hodie eadẽ pœna puniũtur, ſicut extranei, ibi.nu.51. f.eo.

Receptatores puniuntur arbitrariè, q.eadem, nume.52. fol.eod.

Et quid in Regno Neap.nu.53. fol.eod.

Et quid in ſtatu Eccleſiaſtico, ibid. fol.eod.

Recuſandi iudicẽ, quæ differentia ſit inter ius canonicum, & ius ciuile. q.43. nu.6. fol.141

Recuſari Iudex quando poßit, q.43. nu.5. f.141.

Et an ordinarius, & delegatus Principis, nu.2. & 3. fol.eod.

Recuſationis cauſa, & quis de eis cognoſcat, nu.14 & 15. fol.142.

Recuſatus Iudex per ſententiam an poſsit appellari, q.43. nu.13. fol.142

Recuſatus Iudex quando remoueatur in Regno Neap.nu.19. fol.eod.

Regnum Neapolitanum maxima latronũ frequẽtia funeſtatur, q.94. nu.10. fol.267

Et ratio redditur ad longum per diſcurſum, ibidem. fol.eod.

Reiterare delictum quãdo quis dicatur, q.84. nume.28. fol.252

Reiteratio delictorũ aggrauat, q.ead.nu.29. f.eo.

Relapſus ſupra verb. Hæreticus.

Relatio nũcij ſimpliciter facta ſe feciſſe, prout in mandatis an valeat, q.31. nu.52. fol.124.

Relatio Nuncij debet præcedere cõtumaciã, aliàs ſententia eſt nulla, q.44. nu.68. fol.147

Item etiam cõmiſſio Iudicis debet præcedere citationem, ibid. fol.148

Relatio citationis non poteſt fieri per alium nuntium, vbi ſunt plures nuntij publici, q.31. nume.59. fol.124.

Relaxatio ſimpliciter facta cauſa cognita, abſq; ſẽtẽtia, habetur ꝓ abſolutoria, q.62. n.6. f.199

Relaxatus ſimpliciter à carceribus cauſa cognita ſine alia ſententia an poſsit iterum moleſtari, q.57. nu.7. fol.179.

Relaxatus ſub cautione de repræſentando, quando poſsit inquietari, ibid.nu.12. fol.179.

Et quid in abſoluto per præſcriptionem, ibidem, nu.13. fol.eod.

Et quid in abſoluto ꝑ baptiſmũ, ibid.nu.14. f.eo.

Relegare quid ſit, remiſs.q.62. nu.18. fol.254.

Relegati ad tempus non amittunt bona, ibidẽ, nume.19. fol.254

Relegatus ſi fuerit Clericus, & religionẽ frãgat, à quo puniatur, q.36. nu.45. fol.134

Relictum penitus incapaci pertinet ad ſubſtitutum, vel grauatum, q.70. nu.10. fol.240.

Religioſus non dicitur ante profeſsionem, q. 58. nu.41. fol.183.

Remiſsio generalis an extendatur ad crimen falſi, & quando, q.59. nu. 98. & 102. fol.191

An ad homicidium commiſſum proditoriè, ibid. nu.99. fol.eod.

An ad crimen læſæ Maieſtatis, ibid.n.100. f.eod.

An ad ſolitos delinquere, & iterum gratiatos, ibid.nu.101. fol.eod.

Remiſsio generalis an extendatur ad carceratos, ibid.nu.108. fol.192

Remiſsio partis quando præiudicet fiſco, q.58. nume.11. fol.181.

Remiſsio plena an tollat repetitionem damnorũ, q.58. nu.67. fol.184.

Remiſsio pœnæ conuentionalis cenſetur facta per caſſationem proceſſus, ibid.nu.69. fol.eod.

Remiſsio pleniſsima comprahẽdit etiam damna, & intereſſe, ibid. nu.70. fol.eod.

Remiſsio iniuriæ, & conſecutio ſatisfactionis inter ſe ſunt diuerſa, ibid.nu.71. fol.eod.

Remiſsio an poſsit probari per teſtes, ibidem, nume.72. fol.eod.

Et quid in Regno Neap.q.58. nu.73. fol.185.

Remiſsio in dicto Regno non poteſt fieri per procuratores ſine ſpeciali mandato, & quare, q.59. nu.46. fol.188.

Et quomodo debeat fieri, remiſs.ibid.n.47. f.eo.

Et quomodo debeat de ea cõſtare, ibi.n.48. f.eo.

Et non præcedente partis remiſsione, officiales non poſſunt facere cauſa relationem ad inſtantia petentium compoſitionem, ibid.nu.eo.f.eod.

Remiſsio partis debet præcedere compoſitionẽ in Regno Neap. aliàs compoſitio non valet, q. 59. nu.44. fol.eod.

Remiſsio delinquentis quomodo ſit facienda, & quot requirat, remiſs.nu.58. q.38. fol.138.

Et cuius expenſis, nu.59 fol.eod.

Remiſsio delinquentis in territorio Baronis habẽtis iuriſdictionem in delinquentem in ſuo territorio priuatiuè, & annullatiuè, an debeat fieri

INDEX.

fieri ad Baronem delinquentis habentem iuriſdictionem in ſuos vaſſallos etiam alibi delinquentes, remiſſ. nu. 60. fol. eod.

Remiſſio debet peti ante condemnationem, ibidẽ, nu. 62. fol. eod.

Remiſſio ad locum delicti quare fiat, nu. 65. f. eod.

Remiſſio habet locum etiã inter diuerſa dominia, nu. 72. fol. 139.

Remiſſio ſolius offenſi non ſufficit in Regno Neap. q. 59. nu. 48. fol. 188.

Remiſſio debet fieri, etiam q capiẽs nõ haberet auctoritatem capiendi, q. 38. nu. 73. fol. eod.

Et an in leuibus delictis, nu. 74. fol. eod.

Et an in cauſis ciuilibus, ibid. fol. eod.

Et quid ſeruetur Romana Curia, nu. 75. fol. eod.

Remiſſio cauſæ non fit in Regno Neap. niſi conſtet de corpore delicti, q. 38. nu. 54. fol. 138.

Remiſſiones ad teſtes examinandos, an concedãtur in criminalibus, remiſ. q. 26. nu. 8. fol. 116.

Et an in cauſis ciuilibus, magnis, & arduis, remiſſ. ibid. nu. 9. fol. eod.

Et quid ſi probatio ſit facienda per inſtrumenta, nu. 10. fol. eod.

Remiſſiones indiſtinctè fiunt in ſtatu Eccleſiaſtico, nu. 80. fol. 139

Remittens iniuriã precio mediante, non cenſetur remittere dãna, & intereſſe, q. 58. n. 68. f. 184

Renuncians defenſionibus in criminalibus reuocare poteſt, q. 49. nu. 62. fol. 167

Renuncians repetitioni teſtium abſq; reſeruatione opponendi cõtra dicta, & perſonas, non ſibi p̃iudicas, quia põt opponere, ibi. nu. 38. f. 166.

Renuncians querelæ, vel ab eà deſiſtẽs, an iterũ querelare poſſit, remiſſ. q. 10. nu. 1. fol. 89

Renunciatio defenſionum an firmetur iuramẽto, q. 49. nu. 60. fol. 167

Renunciatio defenſionum, quia nulla adeſt defenſio, quomodo ſit facienda, ibid. nu. 62. fol. 167.

Renunciari defenſionibus quando poſſit, remiſſ. ibid. nu. 58. fol. 167

Renunciari defenſionibus in criminalibus non poteſt, q. 55. nu. 62. fol. 177

Repetitio teſtium quomodo fiat, remiſſiuè, q. 45. nu. 13. fol. 150.

Repetitio quando non requiratur, remiſſ. ead. q. nu. 29. fol. eod.

Repetitio teſtium quomodo ſit ſcribenda, ead. q. nu. 39. fol. 151

Repetitio teſtium non eſt neceſſaria, quando reo confeſſo datur terminus ad faciendũ ſuas defenſiones, ead. q. nu. 42. fol. eod.

Repulſa quomodo fiat in Regno Neapolitano, q. 53. nu. 8. fol. 172

Repulſari poſſũt ẽt teſtes poſt mortẽ, ibi. n. 10. f. eo.

Repulſa debet fieri in ſpecie, ibid. nu. 11. fol. eod.

Repulſa in criminalibus conceditur indiſtinctè, q. 49. nu. 40. fol. 166.

Requiſita anteq̃uã contumax condẽnetur, remiſſ. q. 44. nu. 44. fol. 146.

Reſcriptum Principis concedens nouam cognitionem aduerſus ſententiam, an deroget ſententia, niſi fuerit dictum, etiam ſi tranſierit in rẽ iudicatam, q. 94. nu. 37. fol. 271.

Reſiſtentia facta Curia an confundatur cũ homicio ſubſequẽti poſt reſiſtẽtiã, q. 84. n. 16. f. 251.

Reſiſtentia permittitur, quando Iudex non obſtãte iuſta appellatione procedit ad executionem irretractabilem, q. 29. nu. 7. fol. 119

Reſiſtentia quando ſit licita, nu. 9. 10. fol. eod.

Reſiſtere quis dicatur, nu. 8. q. ead. fol. eod.

Reſpõſio indefinita debet intelligi ſecundũ p̃cedentem interrogationem, q. 55. nu. 44. fol. 177.

Abb. declaratur, remiſſ. ibid. nu. 45. fol. eod.

Reſponſio rei non occidi, & ſi occidi, feci ad meam defenſionem, an ſit admittenda, ibi. n. 48. f. eo.

Reſtitutio alicui conceſſa, an competat ẽt aduerſario, reſpectu eorũ, quæ de nouo reſtituitur deducit, q. 44. nu. 29. fol. 145

Reſtitutio non habet locum in criminalibus, ead. q. nu. 30. fol. eod.

Reſtitutio gratioſa quæ dicatur, q. 59. remiſſiuè, nu. 56. fol. 189.

Reſtitutio Principis de bonis alienatis, an extẽdatur ad bona acquiſita p̃ Baronẽ, ibi. n. 62. f. 189

Et an ad bona feudalia, & emphiteutica, ibid. nu. 63. fol. eod.

Et quando ſit facienda, vt comprehendat bona alienata, ibid. nu. 60. fol. eod.

Et an ſit opus noua apprahenſione poſſeſſionis, ibid. nu. 65. fol. 190

Reſtitutio pleniſſima an extendatur ad bona alienata, ibi nu. 70. fol. eod.

Reſtitutio finita guerra extenditur etiam ad mortuos, ibid. nu. 96. fol. 191.

Reſtitutus à Principe recuperat bona prohibita alienari pro familia ad familiam deuenta ob confiſcationem, ibid. nu. 57. fol. 189

Et quid ſi ſit reſtitutus ſine alterius præiudicio, ibid. nu. 58. fol. eod.

Reſtitutio in criminalibus quando concedẽda, remiſſ. nu. 23. fol. 193.

Reuelantes ſecreta Curia officiales quomodo puniantur, q. 87. nu. 6. fol. 257

Et quid de Antianis reuelantibus ſecreta Vniuerſitatis, nu. 9. fol. eod.

Reuelans delictum in crimine læſæ Maieſtatis, licèt particeps conſequitur præmium, quæſt. 27. nu. 12. fol. 117

Reuelãs ſeipſum nõ cõſequitur p̃miũ, nu. 10. f. eo.

Reuocatio confeſſionis calumnioſè petita non eſt admittenda, q. 55. nu. 64. fol. 177

Reus poteſt reuocare dictum ſuum anteq̃uàm cõuincatur dicto de errore, q. 21. n. 252. fol. 105.

INDEX.

Reus in Regno ſubſcribit ſuam depoſitionē,q.64. nu.146. fol.210.

Et quid ſi litteras neſciat,ibid.nu.eo. fol.eod.

Et quid in ſtatu Eccleſiaſtico, ibidem, nu.149. fol.210.

Reus nolens reſpondere praciſè, ſed remittens ſe alteri depoſitioni,an poßit torqueri, quaſt.45. nu.4. fol.149

Et quomodo poſsit cogi reus nolens reſpondere, remiſs.ead.q.nu.5. fol.eod.

Reus nolens iurare habetur pro confeſſo,ſecundū Speculatorem,qui ab auctore impugnatur, ibidem,nu.eod. fol.eod.

Reus falſum deponens an poſsit puniri,ead.q. nume.6. fol.eod.

Et quid ſi Iudicem corrumpat, quaſt. 45. nu.7. fol.149.

Et quid ſi fuerit interrogatus uti teſtis,& falsū dixerit,ead.q.nu.8. fol.150.

Et quid ſi Iudex ſub pœna ei praceperit, ut dicat veritatem, an teneatur ad illam pœnam, q.45.nu.9. fol.150.

Reus habens teſtes pro legitimè examinatis pōt re integra reuocare conſenſum,ead.quaſt. nume.27. fol.eod.

Reo nolente habere teſtes pro legitimè repetitis, nec dare licentiam procedendi quid agendum, q.45.nu.65. fol.152.

Rei non ſolent dare licentiam procedendi in ſtatu Eccleſiaſtico, nec in Regno Neapolit. ead.q. nu.66. fol.eod.

Reus admiſſus ad faciendum defenſionem,cōdemnatione non obſtante,an poſsit opponere nullitatem,q.44.nu.58. fol.144.

Reus in criminalibus non poteſt defenſionibus renunciare ead.q.nu.20. fol.eod.

Reum non ſe defendentem,licet cuilibet defendere,q.94.nu.53. fol.272

Reus carceratus abſq; pſentatione fideiuſſoris, an poſsit a fideiuſſore offerri, ut amplius non teneatur,q.46.nu.72. fol.156.

Reus debet reduci ad carceres inferiores,& ei dari licentia,ut poſsit cum Aduocato, & Procuratore colloqui poſt datum terminum defenſionis,q.49.nu.2. fol.164

Rei examinati poſſunt liberè alloqui Aduocatos, & Procuratores in ſtatu Eccleſiaſtico,ibidem, nu.5. fol.164

Reus non poteſt defenſionem renunciare,q.49.nume.39. fol.166

Flam.Char.lapſus,ibid. fol.eod.

Reus in criminalibus an poſsit renunciare appellationi,q.49.nu.57. fol.167

Reus nō poteſt in criminalibus reſpōdere per uerbum credo,q.6.nu.24. fol.87.

Reus quādo teneatur edere iura fiſco, tàm in cauſa ciuili, quam criminali, quaſt.27. nume.1. & 2. fol.117.

Rex,ſi delinquat,à quo iudicetur, remiſs.q.35. nu.7. fol.130.

Rimin.inn.taxatur,q.89.nu.21. fol.260

Rixa quid ſit,§.homicidium,nu 124. fol.48

Rixa author quis dicatur,ibid.nu.125. fol.eod.

Et an puniatur de homicidio,de quo alias nō puniretur ob incertitudinem occiſoris, ibidē,nume.126. fol.eod.

Rixa author qua pœna ſit plectendus,ſi appareat de homicida,ibid.nu.127. fol.eod.

Rixa authore non apparente,ſi vulnerās dicat ad ſui defenſionem feciſſe, neuter tenetur ad pœnam conuentionalem de non offendendo, ibid. nu.132. fol.eod.

Robaria appellatione quid cōtineatur, quaſt.82. nu.18. fol.244.

Roma eſt communis patria,q.38.nu. 76.fol.539.

Ruin.conſ.518.lib. 5. declaratur, quaſt. 34. nume.4. fol.527

S

SAcerdos in pœnitentijs ſacramentalibus, an habeat liberum arbitrium, q.83.nu. 46. fol.50

Sacerdos an teneatur reuelare delictum,quod aliquis cōfeſſus eſt ſe facturum, q. 87.nu.4. fol.257

Sacerdotium probatur per teſtes ſingulares,q.36 nu.23. fol.133.

Sacra res,vel sācta, qua dicātur, §.ſacrilegium, nu. 6. fol.75.

Sacrilegij ſpecies,remiſs.§.eod.nu.2. fol.75.

Sacrilegij atrocitas,pœna,excuſatio,auxilium,cōſenſus,Iudex compecēs,remiſsiuè,§. eodē,nume.3. fol.eod.

Sacrilegij pœna qua ſit,§.ſacrilegium.nu.9.f.75.

Et qua verberātis, vel occidētis clericum, ibidem. fol.eod.

Et qua in Regno Neap.nu.10. fol.eod.

Et officia diuinia qua dicantur, §.eodem, nume.11. fol.eod.

Sacrilegij pœna nō confunditur cum pœna alterius delicti,§.ſacrilegium,nu.13. fol.eod.

Sacrilegi qui ſint,remiſs.§.eod.nu. 2. fol.75.

Sacrilegi poſſunt per Eccleſiaſticum Iudicem excommunicari, & alia pœna ſpirituali puniri, non obſtante ſentētia Iudicis laici, quaſt. 36. nu.50. fol.134

Sacrilegium ratione perſona rei, & loci multifariè committitur,remiſsiue,§.ſacrilegium, nume.1. fol.75

Sacrilegium à quo Iudice,& quibus pœnis puniatur,remiſs.ibidem. fol.eod.

Sacri-

INDEX.

Sacrilegium qualiter cōmittatur circa perſonas, et quæ requirantur, remiſs. §. eod. nu. 2. fol. eod.

Et quomodo circa res, loca, iura, & bona Eccleſiæ, remiſs. ibid. nu. 3. fol. eod.

Sacrilegium an committatur in Eccleſia nondum conſacrata, ibid. nu. 4. fol. eod.

Sacrilegium quot modis incurritur, & quibus modis defendi poſsit, remiſs. ibid. nu. 5. fol. eod.

Sacrilegium non committit percutiens Clericum diuina officia perturbantem, ibid. nu. 12. f. eo.

Sacrilegus an dicatur interficiens portātē palliū ſupra corpus Chriſti, ibid. nu. 5. fol. eod.

Sacrilegus an dicatur exponens res furtiuas venales propè cemiterium, ibid. nu. 7. fol. eod.

Et an eo caſu confugiens ad Eccleſiam poſsit extrahi, ibid. nu. 8. fol. eod.

Sacrilegus nō gaudet immunitate Eccleſiæ, q. 30. nu. 20. fol. 121

Sagittans in vno territorio, & in alio percutiens; à quo Iudice puniatur, q. 38. nu. 18. fol. 136

Salua guardia quid ſit, remiſsiuè, quaſt. 47. nume. 5. fol. 160

Salarium carneficis quantum debeat eſſe, q. 99. nu. 4. fol. 279.

Saluusconductus non conceditur ad agendum, q. 32. nu. 18. fol. 126

Saluusconductus an ſit concedendus bannito, remiſs. nu. 19. fol. eod.

Saluusconductus datus alicui; & focijs extenditur ad hebreos, ibid. nu. 21. fol. eod.

Saluusconductus quando poſsit à Iudice concedi, ibid. nu. 27. fol. eod.

Saluusconductus in ſtatu Eccleſiaſtico publicatur in locis publicis, ibid. nu. 28. fol. eod.

Saluusconductus poteſt à Iudice concedi in ſtatu Eccleſiaſtico, ibid. nu. 29. fol. eod.

Saluusconductus datus in eundo intelligitur etiā in redeundo, ibid. nu. 30. fol. eod.

Saluuscōductus quantū duret, ibid. nu. 31. f. eod.

Saluusconductus extenditur ad res, & perſonas, ibid. nu. 32. fol. eod.

Saluuscōductus morte expirat, niſi verba ſint ampla, ibid. nu. 34. fol. eod.

Saluusconductus an admittatur, ſi ſolet delinquere, ibid. nu. 35. fol. eod.

Saluusconductus de eundo liberè intelligitur etiā de mittendo nuncium, ibid. nu. 38. fol. eod.

Saluumconductum frangens quomodo puniatur, remiſs. nu. 20. fol. eod.

Saluumconductum frangēs quando teneatur crimine læſæ Maieſtatis, remiſsiuè, ibidem, nume. 22. fol. eo.

Saluumconductū habens, ſi capiatur debet reponi in priſtinam libertatē, ibid. nu. 33. fol. eod.

Saluumconductum petens debet narrare omnes qualitates, ibid. nu. 37. fol. eod.

Saluumconductum Principis frangens quomodo puniatur, remiſs. ibid. nu. 40. fol. eod.

Saluumconductum tollitur per ſubſequens delictum, §. furtum, nu. 57. fol. 33

Saluoconducto abutens, quomodo puniatur, remiſsiuè, q. 32, nu. 23. fol. 126

Satisfactio debet fieri iuxta menſuram iniuriæ, q. 58. nu. 65. fol. 184

Scalis aſcendens noctu domum mulieris, qua pœna ſit plectendus, §. ſtuprum, nu. 33. fol. 80

Sciens tractatum proditionis contra Principem, vel eius ſtatum, & non reuelans, punitur pœna mortis, §. 1. nu. 5. fol. 1.

Sciens delictum committendum, & non reuelans an teneatur, remiſs. q. 87. nu. 12. fol. 258

Scientia an præſumatur in receptante bannitum à Ciuitate vicina, vel Metropolitana, q. 99. nume. 42. fol. 262

Scientia præſumitur inducta ex rumore, & fama, q. ead. nu. 44. fol. 263

An autem ſufficiat ad imponendam pœnā corporalem, nu. 45. fol. eod.

Scloppi delatio, vel retentio per ſtatutum prohibita, quomodo intelligatur, q. 82. nu. 79. fol. 246.

Scribens inſtrumentum ſimulatum punitur manu, §. falſum, nu. 93. fol. 18.

Scribens libellum, & lettere de gl'auiſi *in leſionem famæ alicuius quomodo puniatur in ſtatu Eccleſiaſtico, q. 68. nu. 13.* fol. 218.

Scripturas falſas fabricans, vel teſtes, vt falſum deponant, producens, & reproducens nolle vti, non euitat pœnam falſi, §. falſum, n. 136. fol. 20

Et an ſi reſpondeat nolle teſtibus vti, excuſetur de productione articuli falſi, ibidem, nu. 137. fol. 21.

Scripturas, vel inſtrumentum coram Iudice lacerans violenter, qua pœna puniatur, ibidem, nu. 212. fol. 23.

Et quid ſi auferret, licèt non violaret, ibidē, nume. 213. fol. eod.

Et quid de proijciente in ignem inſtrumēta producta, ibid. nu. 214. fol. eod.

Et quando lacerans inſtrumentum cōmittat falſum, remiſs. ibid. nu. 215. fol. eod.

Et puniendus eſt, ſi arripiens etiam nēm ppriā laceraret, vel in ignem proijceret, ibidem, nume. 216. fol. eod.

Et quæ ſit pœna lacerantis cartam de libro communis, vel fiſci, ibid. nu. 217. fol. eod.

Scripturā falſam, vel publicam, vel priuatā producens, pari pœna punitur, ibid. nu. 115. f. 19.

Secretum dicitur quod vulgus ignorat, q. 73. nume. 7. fol. 226.

Secreta reuelantes Antiani priuantur officio, ibidem, nu. 8. fol. 226.

Secularia delicta quæ ſint, §. 1. nu. 7. fol. 1.

Seditioſus, quis, & quomodo puniendus, quaſt.68. nu.108. fol.eod.

Senectus, et decrepitas quomodo probentur, q.64. nu.70. fol.206

Et quid ſi ſenex tortus confiteatur, ibidem, nume.71. fol.eod.

Et quid ſi fuerit ad torturam indiciatus, ibidē, nu.72. fol.eod.

Senectus in delictis an excuſet, q.60.nu.27.f.193

Senex an poſsit torqueri, q.64.nu.69. fol.206.

Senex quis dicatur, q.60.nu.28. fol.194.

Sententia faciens mentionem proceſſus, an probet proceſſum praceßiſſe, q 50.nu.6. fol.168

Et quid ſi ſint lapſi decem anni, ibid.nu.7.f.eo.

Sententia in pœna pecuniaria, an mortuus reus feratur in perſonam procuratoris, vel haredis, q.51.nu.39. fol.170

Sententia lata per Iudicem alterius dominij, an probet delictum alibi commiſſum, ſi aliter non conſtet, q.55.nu.17. fol.175.

Sententia criminalis non tranſit in rem iudicatā quò ad procuratorē fiſcalem, q.57.nu.4. f.179

Iul.Clar. à Bertaz. impugnatur, ibi.nu.5. f.eod.

Sententia ex nouis probationibus non cōualeſcit, q.66.nu.9. fol.213.

Sententia in criminalibus non requiritur confor mis libello, ibid.nu.29. fol.eod.

Sententia capitalis an debeat continere illa verba, vt anima à corpore ſeparetur, & quare, q. 67.nu.9. fol.214

Sententia lata perſonaliter non comparēte in ſtatu Eccleſiaſtico, eſt ipſo iure nulla, & fiſco, vel parte non agente, q.32.nu.7. fol.125.

Sententia condemnans aliquem ad mortem, non expreſſo mortis genere, an valeat, remiſsiuè, q.67.nu.10. fol.214.

Sententia non valet, quod quis de arbore præcipitetur, veneno occidatur, vel mortem ſibi eligat, ibid.nu.12. fol.214

Sententia lata ſuper inquiſitione formata de facto, non infamat, q.72.nu.22. fol.225

Et infamis non efficitur condemnatus ex ratihabitione, ibid.nu. 23. fol.eod.

Sententia lata ſuper adulterio valet, licèt de ſtu pro ſolū fuerit probatum, §.adult.nu.12. f.4.

Sententia contra hæreticos qualiter ferenda ſit, remiſs.§.hareſis, nu.13. fol.38

Sententia condemnatoria ſuper homicidio ad iudicium Medici imperiti, ſi de contrario conſtet per peritiores debet etiam ſine appellatione retractari, §.homicidium, nu.145. fol.49

Sentia lata per verba futuri temporis, vel modi infinitiui, an valeat, q.93.nu.12. fol.265.

Sententia valet in criminalibus, licèt non ſit conformis libello, q.12.nu.11. fol.90.

Sententia lata in perſonam vnius ex cōſortibus delicti, an proſit, vel noceat alijs, remiſs. q.84. nu.31. fol.251

Sententia lata contra filium, præiudicat patri, q. 86 nu.27. fol.256

Sententia à quo ſit legenda, q.93.nu.6. fol.265.

Sententia prout in cedula an valeat, remiſsiuè, nu.7. ibid. fol.eod.

Sententiæ in Regno Neap. quomodo proferantur, ibid.nu.8. fol.eod.

Sententia debet prius ſcribi, & poſtea legi, ibidē, nu.9. fol.eod.

Sententia an debeat continere cauſam, remiſs. q. 93.nu.11. fol.265.

Sententia criminalis poteſt ferri contra fugientem licet abſentem, q.21.nu.88. fol.102

Sententia continens grauiorem pœnam, & non æquam delicto, non eſt mandanda executioni, quāuis in contumaciā lata, q.93.nu.13.f.265

Sententia contra principalem, an, & quādo mandetur executioni contra fideiuſſorem ſine nouo proceſſu, q.95.nu.4. fol.275

Sententia dua, contra, & ad fauorem fiſci, quæ ſit exequenda, q.95.nu.32. fol.275.

Sententia capitales an exequantur ante lapſum decem dierum, q.96.nu.1. fol.276.

Sententia poſt decennium quando retractari poſſit in criminalibus inconſulto Principe, q.98. nu.5. fol.278

Et quid ſi ſit lata vigore ſtatuti, quòd cōtumax habeatur pro confeſſo, ibid.nu.6. fol.eod.

Et Felyn. impugnatur, ibid. fol.eod.

Sententia ſi eſt nulla, non poteſt reus puniri, ſed iterum eſt inquirendus, q.94.nu.64. fol.272.

Sententia criminalis, ſi eſt primis conformis, non obſtāte nullitatis exceptione executioni demādatur in pœnis, quæ retractari poſsint, ibidē, nu.eod. fol.eod.

Sententia, an, & quando trahat confiſcationē bonorum, q.78.nu.173. fol.240.

Sententia condēnatoria ad mortem nō exprimēs genus mortis, quomodo ſit exequenda, q.99.nume.11. fol.279

Et quid de ſententia condemnante ad plures pœnas, ibid.nu.12. fol.eod.

Et quid ſeruetur in practica, ibid.nu.13. f.280

Sententia in propria cauſa eſt nulla etiam partē non exponente, q.35.nu.35. fol.131

In cauſa ſuorum parte nō opponente, valet, ibidem, nu.36. fol.131.

Sētentia executio an impediatur probato impedimento, remiſſ.q.34.nu.6. fol.128.

Sētentia lata contra infirmum, an valeat, ibidē, nu.24. fol.129

Sententia lata tamquam ſuper notorio licèt Iudici nō cōſtet factū notoriū ex quo tamē ita eſt, irreuocabiliter tenet, q.44.nu.62. fol.147.

Sepul-

INDEX.

Sepulchrorum vaſtatores quomodo puniendi, q. 68.nu.139. fol.221
Et quid de extrahentibus cadauera ex ſepulchris,ibid.nu.140. fol.eod.
Et quid de ea ſpoliantibus,ibid. fol. eod.
Et quid de ſepulchra demolientibus,ibid. f.eod.
Et quomodo excuſentur,ibid.nu.141. fol.eod.
Simonia,quid ſit,vnde dicta, & in quibus contrahatur,remiſſ.§.ſimonia,nu.1. fol.76.
Simonia quibus modis committatur, & an precibus,vel gratia,remiſſ.ibid. nu.2. fol.eod.
Simonia,quibus contractibus, vel pactis inducatur,remiſſ.ibid.nu.3. fol.eod.
Simonia mentalis qualiter contrahatur,& tollatur,remiſſ.§.ſimonia,nu.eod. fol.76.
Simonia quomodo euitetur, & in quibus caſibus non contrahatur,remiſſ.ibid.nu.4. fol.eod.
Et an conſuetudine,neceſſitate, vel penitentia, excuſetur,remiſſ.ibid.nu eod. fol.eod.
Simonia qualiter probetur,remiſſ.nu.5. fol.eod.
Simonia precium applicatur Eccleſiæ, cui ſit iniuria,ibid.nu.6. fol.eod.
Simonia mentalis non obligat ad reſtitutionem, ibid.nu.7. fol.eod.
Simonia conuentionalis non tollitur pœnitentia, ſicut,& mentalis,§.ſimonia,nu.8. fol.eod.
Simonia non committitur corrumpendo teſtẽ, uel Iudicem in cauſa temporali,ibid.nu.9.fol.eod.
Simonia eſt dare aliquid prædicatori vltra alimẽta,ibid.nu.10. fol.eod.
Et pro habendo officio in ſtatu Eccleſiaſtico,non licèt aliquid tribuere,§.ſimonia,nu.11. f.76.
Et quomodo iurent officiales eiuſdem ſtatus, ibidem,nu.12. fol.eod.
Et quid in Regno Neap.ibid.nu.13. fol.eod.
Simonia an poſſit committi à Papa, & in quibus, remiſſ.§.ſimonia,nu.14. fol.76.
Et quid de Regibus,aut Principibus, præſtantibus conſenſum in electione,ibid.nu.15.fol.eod.
Simonia nõ contrahitur in beneficialibus, accedẽte Papa conſenſu,ſecus de ſimonia à iure diuino inducta, ibid.nu.16. fol.eod.
Simoniæ pœna, remiſſ.ibid.nu.17. fol.eod.
Simonia æquiparatur hæreſi, & læſæ Maieſtati, §.ſimonia,nu.19. fol.76.
Simonia poſt ſententiam non recepit appellationem,ibid.nu.20. fol.eod.
Simoniæ duo ſpecialia,ibid.nu. 21. fol.eod.
Simonia quibus coniecturis detegatur,remiſſiuè, nu.22. fol.eod.
Simonia an præſumatur ex munere dato concedenti beneficium,vel aliud ſpirituale, remiſſ. §.ſimonia,nu.eod. fol.76.
Simoniæ proceſſus qualiter ſit formandus,remiſſ. nu.23. fol.eod.
Simoniaci qui ſint,remiſſ.ibid.nu.15. fol.eod.
Simoniaci,vel mediatores in ordine, aut beneficio,ipſo facto excommunicati, à Pontifice dumtaxat abſoluuntur,ibid.nu.18. fol.eod.
Simulatio an interceſſerit, Iudex arbitrabitur, q.78.nu.93. fol.236.
Simulatio cõtractus præſumitur ẽt, quod quis habeat pacem cum inimicis,ibid.nu.94. fol.eod.
Item ſi alienãs remanſerit in poſſeſsione rei donatæ,ibid.nu.95. fol.eod.
Syndicus tenetur ſeipſum delinquentem deferre, q.7.nu.4. fol.87.
Et an recipi poſsit in teſtem,remiſs.ibidem, nume.5. fol.eod.
Et quæ exceptiones contra eum opponi poſsint, remiſs.ibid.nu.6. fol.eod.
Et falſum denuncians,qua pœna ſit plectendus, remiſs.ibid.nu.7. fol.88.
Et an debeat conſequi partem accuſatoris uigore banni,remiſs.q.7.nu.8. fol.88.
Et quid ſi præuentus ab offenſo, vel alio non denuntiauerit,remiſs.nu.9. fol.eod.
Sindicus intra tempus faciendæ denunciationis remotus,tenetur nihilominus denunciare delictum,ibid.nu.10. fol.eod.
Et ſtante termino quatuor dierum ad denunciãdum,an incurrat pœnam,ſi vulnus intra id tẽpus non denuncians,mortem inde ſecutam, intra alios quatuor dies denunciauerit, remiſs. ibid.nu.11. fol.eod.
Sindicus non tenetur denunciare delicta extra territorium commiſſa,ibid.nu.12. fol.eod.
Societas,ſeu ſoccida,in quibus licita ſit,remiſs.§. vſur.nu.18. fol.82
Socij,& complices nominati in capitulis, abſq; nominibus debẽt reo declarari,q.49.n.31.f.165
Socij,qui dicantur in ſaluoconductu,remiſs.q.32 nu.24. fol.126.
Socius reuelans ſocium, an conſequatur præmiũ, q.27.nu.11. fol.117.
Socius accuſare põt de morte ſocij,q.14.n. 8.f.91
Socij criminis,complices, adhærentes,fautores,inſtructores,& conſiliarij,qui dicantur, remiſs. q.21 nu.22. fol.100
Socij alicuius furti, vel rapinæ,an teneãtur inſolidũ ad reſtitutionẽ,& quid in vtroq; foro: & ſi vnus ſatisfaciat inſolidum, an alij teneãtur pro æquis portionibus,remiſs.q.84.n.32. f.252.
Socius criminis an poſsit in teſtem admitti,q.21. nu.23. fol.100.
Socius criminis an poſsit interrogari de cõſocijs, ibid.nu.24. fol.eod.
Et an inculpatio eius,vbi interrogari non poterat,faciat indiciũ ad torturã, ibi.n.25. f.eod.
Et gratiatus, vel abſoluens non poteſt tãquam teſtis interrogari de ſocijs etiam in crimine hæreſis,ibid.nu.26. fol.eod.

Et gratiatus à Principe poteſt torqueri pro intereſſe partis,ibid.nu.27. fol.eod.
Socius criminis,qui confitetur de ſe, nō probat cōtra alium,q.21.nu.29. fol.100
Et an ſi ſit etiam periurus faciat indicium ad inquirendum,ibid.nu.30. fol.eod.
Socius criminis an faciat indicium ad torturam, ibid.nu.31. fol.eod.
Clar.& Boſſ.ab impugnatione Rol.defendūtur, ibid.nu.32. fol.eod.
Socius criminis cui ſit promiſſa impunitas,an probet,remiſſ.q.21.nu.33. fol.100
Socius criminis quando plenè, & quando ſemiplenè probat,ibid.nu.34. fol.eod.
Socius criminis an proſit exculpando,remiſſ.ibid. nu.37. fol.eod.
Socius criminis quando faciat adminiculum, vel præſumptionem,ibid.nu. 38. fol.eod.
Socij criminis duo,vel plures, an ſufficiant ad cōdemnandum , vel ſaltem faciant indicium ad torturam,q.21.nu.45. fol.101
Et quid ſi deponāt ad defenſam,ibid.n.46. f.eo.
Et in crimine partus ſuppoſiti duæ mulieres honeſtæ vitæ , ac ſocia criminis, plenè probant , ibid.nu.47. fol.eod.
Socij criminis probant coniurationem,q. ead. nume.48. fol.eod.
Socius criminis,neq́ in caſibus permiſſis facit indicium,niſi adhibeatur in teſtem cum iuramēto parte citata,q.21.nu.50. fol.101
Socius criminis an probet magis cum tormentis, quam ſine,ibid.nu.51. fol.eod.
Et ſufficit nominatio ſtatim poſt torturam, ibi. nu.52. fol.eod.
Et non probat,ſi leuiter fuerit tortus , aut mortuus ſit,ibid.nu.53. fol.eod.
Sodomia vitium peius eſt , quàm cum matre concubere,§.ſodomia,nu.1. fol.77.
Sodomia qualiter probetur, & per quos teſtes,ibidem,nu.2. fol.eod.
Et non creditur puero,vel meretricibus aſſerentibus ſe fuiſſe ſodomiam paſſos,ibid nu.3. f.eo.
Sodomiæ pœna quæ ſit,ibid.nu.7. fol.77
Et quæ in Regno Neap.nu.8. fol.eod.
Sodomiæ pœna ordinaria an temperetur in ætate minori,§.ſodom.nu.13. fol.77.
Et quid in ſtatu Eccleſiaſtico,ibid.nu.14.f. eod.
Sodomiæ vitium tentaus impunè occiditur à tentato,ibid.nu.15.fol.77.§.homicid.n.285.f.57
Sodomia impedit,& dirimit matrimonium, §.ſodom.nu.19. fol.77.
Sodomiticum coitū præſumitur paſſa mulier coactè,ibid.nu.5. fol.77
Et an dicatur propriè committi ſodomia cū muliere,ibid.nu.6. fol.eod.
Sodomitis domum commodantes, vel præçium accipientes pari pœna plectuntur,§.ſodomia,nume.11. fol.77
Sodomitæ bona an publicentur,ibid.nu.18. f.eod.
Sodomitæ an puniantur affectu , ſi effectus ſecutus non fuerit,§.ſodom.nu.20. fol.78.
Sodomita in caſu notabili non punitur pœna mortis,ibid.nu.21. fol.eod.
Sodomita mulctatur pœna ordinaria, licèt nō cōſtet de corpore delicti,ibid.nu. 12. fol.eod.
Sodomita non liberatur , ſi frangatur laqueus dū ſuſpenditur,q.98.nu.10. fol.278
Solitus delinquere,an ex hoc poſſit torqueri,q.64 nu.31. fol.204.
Soluens pater pro filio habente bona materna, an cenſetur de ſuo ſoluiſſe,q.86.nu.34. fol.256.
Et quid in ſtatu Eccleſiaſtico,nu.35. fol.eod.
Soror defuncti exiſtente filio, non poteſt pacē facere,q.58.nu.61. fol.184
Et quid de vxore interfecti,ibid. fol.eod.
Sortilegiorum pœna,remiſſ.q.68.nu.117. f.220
Sortilegia an ſapiant hæreſim , remiſſ.§. hæreſis, nu.30. fol.38
Et quæ ſit pœna præbentis poculum amatorium, ex quo præter propoſitum mors ſecuta eſt , remiſſ.nu.31. fol 39.
Et quid ſeruetur hodie apud ſanctum officium, remiſſ.ibid.nu.eod. fol.eod.
Sortilegij pœna,ibid.nu.32. fol.eod.
Specialia adult.§.adult.nu.17. fol.4.
Specialia blaſphemiæ,remiſſiuè,§.blaſphemia, nume.16. f.11.
Specialia falſi,remiſſ.§.falſum,nu.2. fol.15.
Specialia ſexdecim falſificationis litterarum Papæ,vel Regum,ibid.nu.183. fol.22.
Et non regulatur ab alijs falſitatibus , ibid. nume.182. fol.eod.
Specialia criminis falſæ monetæ,remiſſ.§.falſum, nn.319. fol.27
Specialia in crimine hæreſis,§.hæreſis,remiſſiuè, nu.28. fol.38
Spoletani habent manus nimium promptas ad offendendum, & ſe vindicandum,quæſt.47.nume.24. fol.160.
Spolians cadauer in Regno Neap. punitur pœna manus,q.68.nu.142. fol.221
Sponſus an comprahendatur nomine affinium in caſu cautionis de non offendendo, quæſt.47.nume.61. fol.162
Sportularum intereſſe an habeatur in conſideratione,q.42.nu.15. fol.142
Spurij an cōprahēdatur in pace,q.47.n.40.f.161
Spurius an poſſit remittere necem patris,vel ècōtra,q.58.nu.42. fol.183.
Statutū,ꝙ puniendus pœna corporali , relaxetur fideiuſſoribus,valet,q.46.nu.25. fol.154
Et quid de conſuetudine,ibid.nu.26. fol.eod.

Statu-

INDEX.

Statutum de abſcindente membrum, an habeat locum in barba, q.59.nu.3. fol.222

Et an in membro inutile, ibid. fol.eod.

Et quid in digito, ſi eius abſciſſione fiat arida tota manus, ibid.nu.4. fol.eod.

Statuto imponente pœnã manus, cum qua percuſſit, debet in articulis poni qua manu fuerit facta percuſſio, ibid.nu. 11. fol.eod.

Statutum imponens mortem pro incendio domus, quomodo intelligatur, q.68.nu.54. fol.218.

Statutum de verbis iniurioſis, an habeat locũ in libellis famoſis, ibid.nu.66. fol.eod.

Statutum de occidente hoĩem, an habeat locũ in procurante abortum, q.68.nu.5. fol.216

Et quomodo puniatur filia, qua ſuaſionibus matris fecit abortum ad occultandum turpitudinem, ibid.nu.6. fol.eod.

Et quid de muliere accipiente medicamenta, ne conciperet, ibid. nu.7. fol.eod.

Statutum minuens pœnam furti, non procedit in peculatu, ibid.nu.82. fol.219

Statutum de turbante pacificum ſtatum Ciuitatis, quomodo intelligatur, ibid.nu.109.fol.220.

Statutum de pœna capitali quomodo intelligatur de morte naturali, q.67.nu.6. fol.213

Statutum, quòd quis capite puniatur, non eſt intelligẽdum de morte naturali, ſi in illo caſu ius ciuile pœnam mortis imponeret, ibi.n.7.f.214.

Statutũ, ꝙ quis capite puniatur eſt intelligẽdum de morte naturali, ſi in illo caſu ius ciuile pœnam mortis imponeret, ibid.nu.8. f.214

Stante ſtatuto, ꝙ victus ſemper condemnetur in expenſis, ſi Iudex victũ abſoluerit, poterit abſolutionem reuocari, q.62.nu.8. fol.199.

Stante ſtatuto, ꝙ confitens delictũ puniatur, põt Iudex procedere ad condemnationẽ, ẽt ꝙ reus defenſiones petierit, q.49.nu.49. fol.166.

Statuto declarãte, quæ indicia requirãtur, ceſſat arbitrium Iudicis, q.64.nu.57. fol.206.

Statutũ, ꝙ Iudex nõ poſſit cognoſcere de delictis ſex menſibus poſt introitum officij commiſſis, quomodo intelligatur, q.51.nu. 17. fol.169.

Statutum puniens adulterium, vel ſtuprum, pœna pecuniaria, comprahendit etiam Iudæos, §. adulterium, nu.81. fol.6.

Et quomodo intelligatur, nõ diſtinguẽs, an ſit nupta, vel meretrix, remiſſ.ibid.nu.82. fol.eod.

Et huiuſmodi ſtatutũ habet locũ ẽt in Chriſtiano Iudæam adulterante, ibid.nu.83. fol.eod.

Statutum, quòd uixus committere adulterium, capite puniatur, intelligitur de eo, qui commiſit, non de eo, qui tantùm attentauit, ibidem, nu.44. fol.5.

Statutum contra falſum teſtimonium ſuadentes, inſtruentes, vel ſubornantes, (licet non ſequatur effectus,) comprahendit eum, qui ſuaderit, inſtrui, vel ſubornari paſſus eſt, §. falſum, nume.22. fol.16

Statutum imponens pœnam falſificanti publicũ inſtrumẽtum, comprahendit falſificantẽ acta iudicialia, ibid.nu.95. fol.18.

Et puniens certa pœna producentem inſtrumentum falſum, non habet locum in producẽte falſos teſtes, ibid.nu.96. fol.eod.

Et puniens fieri facientem inſtrumentum falſum, habet locum contra ſuadentem alteri, vt falſum deponeret, ibid.nu.97. fol.eod.

Statutum puniens Notarios ſcienter contractus illicitos conficientes, requirit ſcientiam, in ſpecie ſuper contractu, de quo agitur, §. falſum, nu.160. fol.21.

Statutum contra falſificantem ſigillum Regis, non comprahendit falſificantem ſcripturam, ibid. nu.191. fol.22.

Statutum contra falſificantem monetam, nõ procedit in falſificante monetam reprobatã in loco ſtatuentium, §. falſum, nu.312. fol.26.

Statutũ, quòd quis puniatur tamquàm falſarius, intelligitur de pœna arbitraria, ibidem, nume.264. fol.25.

Statutum puniens falſum teſtem, non comprahẽdit virum bona exiſtimationis, & probitatis, ibid.nu.266. fol.eod.

Statutum contra producentem falſum teſtẽ, eoque vtentem, an habeas locum aduerſus inducentem pecunia teſtem ad dicendum veritatem, ibid.nu.267. fol.eod.

Statutũ, ꝙ inſtruens falsũ teſtimoniũ, pœna falſi puniatur, de qua pœna ſit intelligẽdũ, ſtãte altero ſtatuto, ex quo amputatio manus cõmittẽti, falsũ imponitur, remiſſ.§.falsũ, n.268.f.eo.

Statutum contra producentes falſos teſtes, vel inſtrumenta, an comprahendat tertium inducentem, vel ſubornantem teſtes ad tacendum veritatem, remiſſ.nu.269. fol.eod.

Statutũ puniens falſum teſtem, an habeat locum in mandante, remiſſ.ibid.nu.270. fol.eod.

Statutũ aduerſus fieri facientes falſa inſtrumenta, comprahendit perſuadentem alteri, vt falſum deponat, nu.271. fol.eod.

Statutum puniens Notarium de falſo, non procedit in alio falſum fabricante, ibidem, nume.272. fol.eod.

Statutum, puniens morte Notarium faciantẽ inſtrumentum falſum, an ꝓcedat in actuario falſificante acta, §. falſum, nu. 209. fol.25

Statutum cõtra Iudæum Chriſtianam mulierem cognoſcentem, ſi non diſtinguat de nupta, vel meretrice, quomodo ſit intelligendum, remiſſ. §. fornicatio, nu.27. fol.28

Statutum cõtra adulteros, & ſtuprantes comprahendit etiam Iudæos, ibid.nu.33. fol.29.

Statutum de furto non habet locum in damno dato, nec è contra, §. furtum, nu. 6. fol. 31
Statutum, vel cõſuetudo ſuper furto, an comprahẽdat crimen expilatæ hæreditatis, vel rapinam, ibid. nu. 30. fol. 32
Statutum, ſi reſpiciat valorẽ rei, debet valor cõi æſtimatione probari, §. furtum, nu. 37. fol. eod.
Statutum diſponẽs, ꝙ furãs rem valoris puta ſcutorum decem, ſuſpendatur, comprahẽdit duos, vel plures eam ſummam furto ſubtrahẽtes, & diuidentes, §. furtum, nu. 38. fol. 32.
Et ſi diceret, ꝙ furans infra valorem vnius auri fuſtigetur, & res tãti valeat, nec pluris, aut minoris perinde eſt, ac ſi eſſet infra vnum aureum, ibid. nu. 39. fol. eod.
Statutum puniẽs opem ſicut furtũ nõ habet locũ in recoptione rei furtiuæ, ibid. nu. 47. fol. 30
Statutũ, ꝙ quis pro tertio furto ſuſpẽdatur, an cõprahendat mulieres, ibid. nu. 49. fol. eod.
Et quomodo Iudex tertij furti procedere debeat pro aliorum furtorum ratificatione, §. furtum, nu. 50. fol. 32.
Et an ſufficiat reũ inueniri abſq; auriculis, ibidem, nu. 51. fol. eod.
Statutum Parmæ ſuper quarto furto declaratur, ibid. nu. 52. fol. 33.
Statutum, quòd pro tertio furto moriatur, nõ habet locum in contrahente rem eandem per diuerſas iuriſdictiones, §. furtum, nu. 53. fol. 33.
Et an Iudex primi, vel ſecundi, vel tertij furti, poſſit punire furem pœna mortis, ſi alia duo extra ſuum territorium fuerint cõmiſſa, ibidem, nu. 54. fol. eod.
Et an Iudex originis poſſit punire furtum alibi commiſſum, ibid. nu. 55. fol. eod.
Statutum, ꝙ pro tertio furto fur ſuſpendatur, procedit etiam, ſi pro primis duobus furtis non fuerit punitus, §. furtum, nu. 59. fol. 33.
Et an ſi pro tribus furtis varias pœnas indiceret, & pro quarto pœnam mortis poſſit fur pro quarto furto ſuſpendi, ſi pro tribus primis non fuerit condemnatus, ibid. nu. 60. fol. eod.
Statutum pro tertio furto furem ſuſpendi, requirit temporis interuallũ ab vno furto ad aliud, ibid. nu. 61. fol. eod.
Statutum cõtra volentes venenare, nõ comprahẽdit præparantes tãtum venenum, §. homicid. nu. 35. fol. 44.
Statutum imponens pro homicidio pœnam pecuniariam, an valeat, §. homicid. nu. 46. fol. 44.
Statutum loquens de bãnito nõ verificatur in eo, de cuius banno diſputatur, ibid. nu. 194. fol. 51
Statutum, quòd bannitus poſſit impunè occidi, an comprahendat clericos malefactores, ibid. nu. 195. fol. eod.
Et quid in eo, qui fuit citatus comparuerit, mox iterum citatus, & contumax fuerit bannitus, ibid. nu. 196. fol. eod.
Et quid in próximo bãniendo, ibidem, num. 197. fol. eod.
Et quid ſi non ſit deſcriptus in libro bannitorũ, §. homicidium, nu. 198. fol. 51.
Statutum, quòd bannitus impunè poſſit occidi, an habeat locum in ſocijs bannitorum, ibidem, nume. 200. fol. eod.
Et an eo caſu liceat bannitorum bona dilapidare, ibid. nu. 201. fol. eod.
Et in quibus caſibus eiuſmodi ſtatutum amplietur, & limitetur, remiſſiuè, §. homicidium, nume. 202. fol. 52
Statuto permittente bannitum impunè occidi, an poſſit renunciari, remiſſ. nu. 204. fol. eod.
Statutum, ſeu motus proprius, quòd capiens bãnitum, vel interficiens poſſit ſe eximere à bãno, vel nominare alium bannitum, an comprahendat bannitos poſt ſtatutum, vel motũ propriũ, ibid. nu. 205. fol. eod.
Et quid in Regno Neap. §. homicid. nu. 206. f. 52.
Et ſtante dicto ſtatuto, vel motu proprio capiẽs bannitum, vel interficiens, non amittit præmium, ſi poſtea delinquat, ibid. nu. 207. f. eod.
Et conceſſa nominatione duorum bannitorũ capienti, vel occidenti aliquẽ ex capitibus, ſi poſt factam nominationem captus, vel interfectus, reperiatur eſſe ſimplex bannitus, primus nominatus dumtaxat gratiam obtinebit, ibidem, nume. eod. fol. eod.
Et capiens bannitum pro furto, non poteſt nominare bannitum pro homicidio, licèt captus conſiteretur homicidium, pro quo non fuerat bannitus, ibid. nu. 208. fol. eod.
Et bannitum ignoranter occidens non conſequitur præmium, §. homicidium, nu. 200. fol. 52.
Et an huiuſmodi motus proprius habeat locum, ſi inimicus occideret bannitum, ibidem, nume. 210. fol. eod.
Et an comprahendat clericos bannitos, §. homic. nu. 211. fol. 53.
Statutum contra iniuriantem non comprahẽdit eum, qui impium, ingratum, & peſſimum hominem alterũ appellauerit, §. iniuria, n. 29. f. 60.
Statututum contra iniuriantem comprahendit eũ, qui in ſupplicatione hoĩem malæ cõditionis, & famæ alterum dixerit, ibid. nu. 34. fol. eod.
Et habet locum etiam contra ſcribentem iniuriam, ibid. nu. 35. fol. eod.
Et ſi puniret dicentem alteri verba iniurioſa, nõ comprahenderet loquẽtem cõtra abſentem, ibid. nu. 36. fol. eod.
Statutum de iniurijs nõ comprahendit dãtem mẽtitam etiam in iudicio, pro defenſione ſui honoris, §. iniuria, nu. 63. fol. 61

Sta-

Statutum, vel lex contra rapientes mulieres, aut eis vim inferentes, etiã copula nõ ſecuta, non cõprahendit rapientes, vel vim inferentes ex alia cauſa, quam libidinis, §. rapt. nu. 3. fol. 73.

Statutum contra cognoſcẽtem carnaliter mulierem inuitam, an comprahendat eum, qui puellam auro induxerit ad ſibi conſentiendũ, ibid. nu. 21. fol. 74.

Statutũ cõtra raptorẽ, ẽt copula non ſecuta, quomodo ſit intelligendum, ibid. nu. 23. fol. eod.

Statutũ loquens de ſacrilegio, an intelligatur de ſacrilegio ſecũdum ius canonicũ, vel ſecundũ ius ciuile, §. ſacrilegium, nu. 14. fol. 75

Et imponens pœnam furanti comprahendit ſacrilegium, §. rapt. nu. 15. & 17. fol. 73

Statutorum de ſacrilegio loquentium interpretatio, remiß. ibid. nu. 16. fol. eod.

Statutum imponẽs ſodomitæ pœnam pecuniariã non valet, §. ſodom. nu. 9. fol. 77.

Et ſtante dicto ſtatuto quomodo ſodomita ſit puniendus, remiſs. ibid. nu. 10. fol. eod.

Statutum, quòd fideiuſſores de non offendẽdo, vel de pace ſeruãda teneãtur ex cõtumacia principalis ad pœnam cõuẽtionalem, de qua pœna ſit intelligendum, q. 2 nu. 12. fol. 85.

Statutum loquens de accuſatione, an comprahẽdat denũciationem, vel inquiſitionem, remiß. q. 3. nu. 1. fol. 85

Statutum alleuiãs pœnam de pace facta cum offenſo, non intelligitur de facta cum fiſco, ſed cum principaliter offenſo, q. 58. nu. 4 fol. 181.

Statutum quòd quilibet accuſare poßit intelligitur de habili, q. 14. nu. 3. fol. 91

Statutũ, ſi extaret, q̃ credatur nuncio; an probatio admittatur in contrariũ, q. 31. n. 64. f. 124

Statutum puniens venenare tentantem, quomodo intelligatur, ibid. nu. 134. fol. 221

Statutum, quòd vnus teneatur pro alio, quomodo ſit intelligendum, q 86. nu. 14. fol. 255

Statutum, quòd auus ſoluat condemnationem pro Nepote, intelligitur filio non exiſtente, ibidem, nu. 30. fol. 256.

Statutum, quod vnus pro alio teneatur, an, et quã do valeat, q. 86. nu. 3. fol. 255

Statutum contra ſcientes, & non reuelantes, non habet locum contra ſcientes, non tamen habẽtes probationes, q. 87. nu. 7. fol. 257

Statutum puniens praſtantem auxilium maleficio, intelligitur dum maleficium eſt in fieri, nõ in conſumato, q. 90. nu. 27. fol. 262

Statutum puniẽs auxiliãtem, vt principalẽ, intelligitur de auxilio, quod fuit cauſa maleficij, ibid. nu. 28. fol. eod.

Statutum puniẽs praſtãtem opẽ furi, ſicut furẽ, nõ habet locum in receptãte rem furatam, ibidem, num. 60. fol. 264.

Statutum, q̃ à ſentẽtijs in criminalibus nõ poßit appellari, quarelari, reſtitui, aut de nullitate dici, quomodo intelligatur, q. 94. nu. 34. & ibi Chart. impugnatur. fol. 271

Statutũ prohibens appellationẽ in criminalibus, pluribus modis limitatur, remiß. ibi. n. 43. f. 261

Statutũ p̃dictum non habet locum in cauſa ciuili, occaſionata ex cauſa criminali, ibi. n. 44. f. eo.

Nec etiam in caſu mixto, ibid. fol. eod.

Item intelligitur quò ad diffinitiuam, nõ interlocutoriam, q. 94. nu. 45. fol. 271.

Limita, niſi diſponeret, q̃ à nulla ſententia appelletur, nu. 46. fol. eod.

Et an liget forẽſes, nu. 47. fol. eod.

Et quid ſi cõſtet de notoria innocẽtia, n. 48. f. eo.

Statutum prohibẽs dici de nullitate, an procedat, ſi de nullitate excipiatur, ibid. nu. 59. fol. 272.

Statutum prohibẽs ſimpliciter nullitatẽ, quomodo intelligatur, q. 94. nu. 62. fol. 273.

Statutum cõtra libertatem Eccleſiaſticam nõ valet, q. 77. nu. 31. fol. 230.

Limita niſi eſſet cõtra priuilegiũ datũ alicui Eccleſiæ particulari, ibid. nu. 32. fol. eod.

Statuto, quæ poſſunt afferre clericis commodũ, & incommodum, nõ dicũtur cõtra libertatem Eccleſia, q. 77. nu. 34. fol. 230.

Statutum, quòd nemo coquat panem alicui Monaſterio, ne molet bladam, ne aliquid vẽdat, an ſit cõtra libertatem Eccleſiaſticam, ibidẽ, nu. eod. fol. eod.

Statuta quãdo dicãtur cõtra libertatem Eccleſiaſticam, ibid. nu. 35. fol. eod.

Et quæ requirantur, vt incurratur excommunicatio, remiß. ibid. fol. eod.

Et quid de Vniuerſitate faciẽte talia ſtatuta, q. 77. nu. eod. fol. 230

Et quid de mãdãte, dictãte, ſcribẽte, & cõſulẽte, ibid. fol. eod.

Et quid ſi decuriones mandauerint alicui fieri ſtatuta, & ille faceret aliqua cõtra libertatẽ Eccleſiæ, nu. 36. fol. eod.

Et quid ſi poſt dicta ſtatuta ponatur ſtatutum caſſãs, ibid. fol. eod.

Statutum, quòd bona delinquentium verè, vel fictè cõfiſcata, intelligãtur à die commiſſi criminis, quomodo intelligatur, q. 78. nu. 12. f. 232.

Statutum de damno dato, an habeat locum in furto, & ècõtra, q. 82. nu. 13. fol. 243

Statutum, quòd Vniuerſitas teneatur de occiſo, habet locum, ſi cadauer inueniatur, nõ habẽs vulnus, puta, quia fuerit quis venenatus, ibid. nu. 21. fol. 244.

Statutum, quòd ſtetur iuramẽto damnum paſſi, quomodo intelligatur, ibidem, nu. 29. fol. 243.

Et an poßit iurari cõtra laboratores, & operarios, remiß. nu. 30. fol. eod.

INDEX.

Statutum prohibens loqui cum bannito quomodo intelligatur, q.82.nu.40. fol.245.
Et an habeat locum in ſcribente, ibi.n.41.f.eod.
Et an in mittente nuncium, num.42. fol.eod.
Statutum prohibens contrahi matrimonium cum forenſi, an valeat, ibid.nu.53. fol.eod.
Statutum prohibens armorum dilationem ad feſtam, non ligat tranſeuntē per illū locum, & ſe firmantem ad aliquid emendum, q.82. f.245.
Et an liget equites priuilegiatos, ibid.n.58.f.eo.
Statutum præſtans præmium inuenienti bannitum, intelligitur ſi ipſum ceperit, quæſt.27.nume.17. fol.117.
Statutū puniens fugientē, intelligitur de eo, qui capi non potuit, q.29.nu.15. fol.119
Statutum præmians præſentantem bannitum, habet locum in capiente bannitum ante ſtatutū, ibid.nu.23. fol.eod.
Statutum, vt quilibet habeatur pro confeſſo, niſi per ſe cōparuerit, intelligitur condemnatus ad allegandum cauſas cauſæ, non autem abſētia, q.34.nu.8. fol.128.
Statutū, quòd quis pro tribus furtis moriatur, non procedit in contractante eādem rem per diuerſas regiones, q.38.nu.44. fol.138.
Statutum de armis an extendatur ad arma defenſibilia, q.82.nu.66. fol.246.
Statutum prohibens delationem, vel retentionem ſclopi, quomodo intelligatur, ibid.nu.79. f.eod.
Statutum prohibens exportationem frumēti ſub pœna confiſcationis, an comprahēdat ſaccum, ibid.nu.80. fol.eod.
An intelligatur de pane, farina, ordeo, & leguminibus, remiſſ.q.82.nu.81. fol.246
Stante ſtatuto, quòd nullus extrahat bladum vltra duos menſes, ſi quis incaperit extrahere, nec perfecit, poterit adhuc ſine pœna extrahere, ibid.nu.89. fol.eod.
Statutum duplicans pœnas in delictis nocturnis, procedit in pœnis pecuniarijs tantum, q.82.nume.99. fol.247.
Et an in dubio delictum præſumatur cōmiſſum de die, vel de nocte, ibid.nu.100. fol.eod.
Et quādo dicatur committi de nocte, vel de die, ibid.nu.101. fol.eod.
Statutum, quòd confeſſus mitius puniatur, an procedat in negante à principio, & poſtea confitētem, q.82.nu.102. fol.247
Et an in confitente metu probationum, & tormētorum, nu.103. fol.eod.
Et in confitente delictum, ſed negante eius qualitates, nu.104. fol.eod.
Et quid ſi pœna ſit impoſita ipſo iure, num.105. fol.eod.
Et quid ſi pœna non eſt mitigabilis, nume.106. fol.eod.
Et quid ſi ſunt detrahendæ duæ quartæ, q.82. num.107. fol.247.
Et an procedat in cauſa appellationis, nu.108. fol.eod.
Statutum, quòd condemnati ſoluētes in termino, habeant beneficium quartæ, porrigitur ad condemnatos carceratos, ibid.nu.109. fol.eod.
Statutū, quòd pœna pro negatione augeatur, vel per confeſſionem minuatur, quando locum habeat, q.82.nu.110. fol.247.
Statutum de offendente ad domum, an habeat locum in offendente ad hoſtium, ibi.nu.111.f.eo.
Et an in proijcientem arma ex via, & offendentem ſtantes in domo, ibid.nu.112. fol.eod.
Et an offendentem in tecto, nu.113. fol.eod.
Et an agredientem in domo, in qua aggreſſus nō habitabat, q.82.nu.114. fol.247
Et an in offendentem in apotheca, ibidem, nume.115. fol.eod.
Statutum puniens euntem de nocte ſine lumine, non habet locum in ſpatiante ſub porticu ſuæ domus, ibid.nu.116. fol.eod.
Statuto duplicante pœnam pro maleficio commiſſo in domo habitationis iniuriati, debet conſtare, quòd tempore maleficij iniuriatus ibi habitabat, ibid.nu.117. fol.eod.
Et quid ſi fuit factus inſultus iuxta domum per duos pedes, q.82.nu.118. fol.248.
Et quid ſi molendinarius offendatur in molendino, nu.119. fol.eod.
Et quid ſi Nauta in naui, ibid. fol.eod.
Statutum puniens vulnerantem habet locum in eo, qui vulnerat ſeipſum, ibidem, nume.121. fol.eod.
Statuto puniente cicatricem deformem, debet deformitas probari, ibid.nu.122. fol.eod.
Statutum puniens vnionem decem armatorum, habet locum etiam in ſex armatis, q.83.nume.14. fol.249.
Statutum, quòd volens aliquam violenter corrūpere, puniatur morte, quomodo ſit intelligendū, q.83.nu.26. fol.eod.
Statutum concedens Iudici arbitrium in puniendo, non habet locum in caſibus, in quibus ſpecialiter per ſtatutum eſt pœna impoſita, ibidē, nu.240. fol.250.
Statutum puniens homicidium nocte quomodocunq; commiſſum, habet locum etiam in homicidio commiſſo ſine dolo, q.84.nu.11. fol.251.
Et quid ſi fuerit commiſſum ad defenſam, ibid. nu.12. fol.eod.
Statuta pœnalia requirunt dolum, ibidem, nume.14. fol.eod.
Statutum puniens vulnus, an procedat in vulnerante cum dentibus, cum ſanguine, vel cum armis non offenſibilibus, ibid.nu.20. fol.eod.

Statu-

INDEX.

Statutum puniens pœna mortis furtum decẽ ſcutorum, an habeat locum, ſi plures vnam rem furati ſint dicti valoris, ibid. nu. 30. fol. 252
Statutum imponens pœnã nouã, an cẽſeatur recedere à pœna iuris communis, q. 85. n. 2. f. 253
Statutũ, ꝙ nõ ſoluenti infra terminũ amputetur manus, an requirat monitionẽ, ibi. n. 10. f. eod.
Et quid ſi non ſpecificetur tempus in ſtatuto, nume. eod. fol. eod.
Et an ſtãte tali ſtatuto admittatur procurator, nu. 11. fol. eod.
Et ſi lapſo termino ſoluerit, cenſetur remiſſa pœna manus, ibid, nu. 12. fol. eod.
Et an Iudex lapſo termino poſſit eligere pœnam pecuniariam, nu. 13. fol. eod.
Et dictum ſtatutum quomodo ſit intelligendum, q. 85. nu. 14. fol. 253
Et an ſi notoriè non ſit ſoluendo, adhuc debeat expectare tempus ſtatuti. nu. 15. fol. eod.
Et ſi in defectum pœna pecuniaria deberet decapitari, an requiratur dolus, nu. 16. fol. eod.
Statuto puniente vtentem falſo inſtrumento doloſè, an dolus ſit probandus, ibid. nu. 18. f. eod.
Statutum, quòd ſola fama probet delictum, an valeat, q. 21. nu. 8. fol. 99.
Statutũ, ꝙ inter Magnates ſufficiat fama, ſi hinc inde ꝓbata fuerit, non ſufficit, ibid. nu. 7. f. eo.
Statutum, ꝙ particeps criminis ſit idoneus teſtis, & accuſator, qualiter debeat intelligi, remiſſ. nu. 39. fol. 101.
Stante ſtatuto, ꝙ quis citetur, ꝙ cõpareat per ſe, vel per alium, ſi fiat citatio ſimpliciter, vt ipſe compareat, citatio valebit, q. 44. nu. 81. f. 148.
Statutum contra fugiẽtem à carceribus publicis comprahendit fugientẽ à camera, vel palatio pro carcere aſſignatis, q. 21. nu. 90. fol. 102
Statutum, ꝙ contumax habeatur pro conuicto, & confeſſo, pluribus modis limitatur, remiſſ. q. 21 nu. 40. fol. 146.
Statutum, ꝙ contumax habeatur pro confeſſo plura operatur, remiſſ. ibid. nu. 43. fol. 146
Debet tamen prius conſtare de corpore delicti, q. 21. nu. 44. fol. 146
Statutum ſupraſcriptum an afficiat minores, ibidem, nu. 47. fol. 146
Flamm. Cartar. impugnat. ibid. nu. 48. fol. eod.
Statutum prædictum non comprahendit pupillũ, ibid. nu. 49. fol. eod.
Statutum prædictum an operetur quò ad qualitates aggrauantes, ibid. nu. 52. fol. eod.
Anchar. in conſ. 408. declaratur, quæſt. 21. nume. 53. fol. 147
Statutum loquens de vero malefactore, an habeat locum in habito pro confeſſo, ibidem, nume. 66. fol. 147.
Feller. lapſus, ibid. nu. 67. fol. eod.
Stante ſtatuto, quòd cõtumax ponatur in banno, non requiritur alia Iudicis interlocutoria, quæ faciat eum contumacem, q. 21. nu. 70. fol. 148.
Stante prædicto ſtatuto, an ſi bãnitus audiretur, proceſſus ſit nullus, ibid. nu. 75. fol. 148.
Et ſi bannitus appellauerit, an ſibi incũbat onus probandi ſuam innocentiam, quæſt. 21. nume. 76. fol. 148.
Statutum prædictum an procedat quò ad pœnam applicandam parti, ead. q. nu. 77. fol. eod.
Et quid ſi ex proceſſu conſtat de innocentia, ibidem, nu. 78. fol. eod.
Stellionatus crimen, remiſſ. q. 83. nu. 40. fol. 249.
Stylus, quòd non detur copia indiciorum, an valeat, q. 49. nu. 13. fol. 164
Stuprans ancillam propriam, qua pœna ſit puniẽdus, remiſſ. §. fornic. nu. 23. fol. 28.
Stuprans tutor pupillam deportatur, eiusq́ bona publicantur, §. ſtuprum, nu. 18. fol. 79.
Stuprans viduam, cum qua matrimonium eſſe nõ poteſt, deportatur, ibid. nu. 34. fol. 80
Eadem pœna punitur vidua. ibid. fol. eod.
Stuprans Virginem nondum viri potentem, qua pœna afficiatur, §. ſtuprum, nu. 45. fol. 81.
Stuprata qualiter ſit dotanda, §. ſtuprum, nume. 17. fol. 79
Stuprata an poſſit ſtupranti dotem remittere, ibidem, nu. 19. fol. eod.
Stuprata non debet tradi cuſtodienda conſanguineis, aut matri abſq́ fideiuſſione, ibidem, nume. 21. fol. eod.
Stuprata an ſit danda dos antequàm nubat, ibid. nu. 24. fol. eod.
Stuprata honeſtas an ſit probanda, ibidem, nume. 26. fol. eod.
Et inhoneſtas probatur per complices delicti, §. ſtuprum, nu. 27. fol. 80.
Stuprata non violenter, vel ꝓcio conuento, amittit ius petenda dotis, ibid. nu. 28 fol. eod.
Et eo caſu iniuriarum actione competit patri æſtimatio damni, ibid. nu. 28. fol. eod.
Mulieris inhoneſtas ꝓbatur per teſtes ſingulares, et reddit ſtuprum impunibile, ibi. nu. 29. f. eod.
Stuprum quid ſit, §. ſtuprum, nu. 1. fol. 78.
Stupri, vel alia pœna an teneatur rem habens cũ ancilla, §. ſtuprum, nu. 2. fol. 78.
Et quid ſi carnaliter cognoſcat ancillam ſuam, ibid. nu. 3. fol. eod.
Stuprum non committit, qui ignoranter coit cum Moniali, ibid. nu. 4. fol. eod.
Stuprum quomodo probetur, ibid. nu. 5. fol. eod.
Et quando in eo ſit locus tortura, §. ſtuprum, nume. eod. fol. 78.
Et nõ creditur mulieri aſſerẽti ſe fuiſſe tentatã de ſtupro, nec matri eius, etiã ſi cũ ea maritus de violentia teſtaretur, ibid. nu. 6. fol. eod.

Et mulier de violentia non probat, ſi copula carnalis ſit ſecuta, §. ſtuprum, nu. 7. fol. 78.
Et violata mulieris vociferatio facit indicium, ibid. nu. 8. fol. eod.
Et in flagranti reperti excuſentur de ſtupro, ſi antea ſe ſe matrimonium contraxiſſe dicant, ibid. nu. 9. fol. eod.
Stupri pœna qua ſit, nu. 10. ibid. fol. 79.
Stupri cum ſcalis commiſſi pœna in Regno Neap. remiſſ. ibid. nu. eod. fol. eod.
Stupra duo committens vilis perſona, vltimo ſupplicio plectitur, §. ſtuprum, nu. 12. fol. 78.
Stupri pœna quæ ſit in muliere, ibid. nu. 13. f. eod.
Stupri non violenti pœnam euitandi cautela, ibidem, nu. 15. fol. eod.
Stuprum non tollitur, ſi poſtea mulier ſtuprata efficiatur meretrix, ibid. nu. 16. fol. eod.
Stupri pœna à iure impoſita non tollitur ex alia diuerſa ſtatuti, ibid. nu. 20. fol. eod.
Stupri pœna tollitur matrimonio, non antē pœna dotandi, §. ſtuprum, nu. 22. fol. 78
Stuprum poſt 25 annum puellam committens nō punitur, ibid. nu. 23. fol. eod.
Stupri præparatoria tētans qua pœna teneatur, remiſſ. ibid. nu. 30. fol. 80
Stuprum quomodo purgetur, ibid. nu. 31. fol. eod.
Stuprum quando dicatur violentum, & pœna capitis mulctetur, ibid. nu. 36. fol. eod.
Et quid in proſternente Virginem in terram, vt eam carnaliter cognoſcat, §. ſtuprū, n. 37. f. 78
Stuprum an dicatur violentum propter blanda verba, & allectamenta, ibid. nu. 38. fol. eod.
Stupri voluntarij pœna, ibid. nu. eod. fol. eod.
Subditi non defendentes officialem, quibus pœnis puniantur, q. 16. nu. 55. fol. 94
Submittens ſe gratijs Curiæ an præſumatur confiteri delictum, q. 49. nu. 68. fol. 167
Subornans teſtes punitur, licèt teſtes recuſauerint falſum deponere, §. falſum, nu. 12. fol. 15.
Etiam ſi teſtibus corruptis non vtatur, ibidem, nu. eod. fol. eod.
Et quid ſi teſtis perſuaſus ad dicendum falſum, deponeret veritatem, ibid. nu. eod. fol. eod.
Et quando præſumatur ſubornatio, remiſſ. ibid. nu. 13. fol. eod.
Subornans teſtes extra cauſam finalem condemnationis, vel abſolutionis, minori pœna tenetur, § falſum, nu. 15. fol. 15
Subornatus an probet contra ſubornantem, ibid. nu. 16. fol. eod.
Subornans teſtes, vt alibi deponant falſum, poterit in loco ſubornationis puniri; & teſtes in loco falſitatis, ibid. nu. 23. fol. 15.
Subornans teſtes, tenetur etiam ad refectionem expenſarum reo abſoluto, ibid. nu. 24. fol. eod.
Subornationis coniectura, remiſſiuè, §. falſum, num. 54. fol 15
Subreptio omnis in gratioſis vitiat ipſo iure, q. 59. nu. 80. fol. 190.
Subreptio non tollitur ex expreſſione facti principalis, niſi exprimatur modus, ibi. nu. 78. f. 190.
Subſtantialia iudicij non poſſunt per partes remitti, q. 44. nu. 21. fol. 144.
Suffraganeus quando poſſit punire Archiepiſcopum, q. 31. nu. 17. fol. 131
Superſtitioſi quomodo puniantur, quæſt. 83. nume. 36. fol. 250.
Supplicans Principi an cenſeatur confiteri delictum, q. 49. nu. 63. fol. 167.
Supplicatio reprobata an præiudicet, ibidem, nume. 74. fol. eod.
Surdus, & ſurdaſter nō ſunt idonei teſtes de his, quæ auditu percipiuntur, q. 24. nu. 4. fol. 108.
Suſpectus allegatus impeditur iuriſdictionē exercere, q. 42. nu. 9. fol. 142
Et quid ſi exerceat, ibid. nu. 10. fol. eod.
Suſpēſus, an, & quādo poſſit de furcis tolli, q. 100 nu. 1. fol. 280
Suſpenſi cadauer, an, & quando poſſit tradi ad anotomiam, ibid. nu. 4. fol. 280.
Suſpenſi hominis pinguedo an poſſit retineri à medicis in foro conſcientiæ, ibid. nu. 4. fol. 280.
Suſpendendi hominis veſtes cuius ſint, tàm in Regno Neapolitano, quàm in ſtatu Eccleſiaſtico, ibid. nu. 6. fol. eod.
Suſpenſio quid ſit, quotuplex, à quibus abſtinere faciat quando imponatur, & de illius forma, remiſſ. q. 75. in princ. fol. 228
Suſpenſus aliquis repertus non præſumitur ſuſpēſus à ſe, ſed fiſcus id probare debet, q. 68. nume. 116. fol. 220
Suſpicio falſitatis ex quibus præſumptionibus inducatur, remiſſ. §. falſum, nu. 99. fol. 18.
Et ex quibus inducatur, §. falſum, nu. 111. f. 19
Suſpicio falſi contra Notarium in teſtamētis ceſſat viuente teſtatore, ibid. nu. 147. fol. 21.
Suſpiciones, indicia, & præſumptiones falſi, remiſſiuè, §. falſum, nu. 231. fol. 23.
Suſpicio, & præſumptio quid ſit, q. 23. nu. 4. f. 96.
Suſpicio falſi ceſſat coniecturis, & præſumptionibus, §. falſum, nu. 232. fol. 23
Suſpicio quid, & quot ſint gradus ſuſpicionis, remiſſ. §. falſum, nu. 230. fol. 23
Suſpiciones falſi, indicia, & præſumptiones, remiſſiuè, ibid. nu. 231. fol. eod.
Suſpicio falſi an pro veritate habeatur, remiſſ. ibid. nu. 234. fol. 24
Suſpicionem iudicis allegans, & non probans tenetur iniuriarum, q. 42. & 7. fol. 141, & 142.
Et quomodo punitur in Regno Neapolitano, ibid. nu. 5. fol. 142
Et quomodo in ſtatu Eccleſiaſtico, ibi. nu. 6. f. eo.

Suſpi-

Suſpicionum cauſa per quem cognoſcuntur, q. 42. nu. 17. & 18. fol. 142

Suſpiciones ortæ ante concluſum in cauſa, nõ poſſunt poſt concluſum allegari in Regno Neapolitano, nu. 11. fol. 142.

Etiam quòd allegans probare velit de nouo ad eius notitiam deueniſſe, ibid. fol. eod.

Suſpicio inimicitiæ quomodo tollatur, remiſsiuè, q. 21. nu. 117. fol. 504.

Suſpicio inimicitiæ quomodo tollatur, remittitur arbitrio iudicis, ibid. nu. 118. fol. eod.

T

Talionis pœna non ſeruatur de conſuetudine, niſi in teſte, q. 81. nu. 1. f. 241

Temperies aeris à comparendo excuſat, q. 34. nu. 35. fol. 129.

Tempus an ſit de ſubſtantia probationis, q. 12. nume. 9. fol. 90.

Tempus breue quando dicatur, Iudicis arbitrio remittitur, q. 46. nu. 56. fol. 155.

Et iudicialis authoritas non debet vileſcere, ibidem, nu. 57. fol. eod.

Tempus ad præſentandum ſtatuitur arbitrio Iudicis, ibid. nu. 106. fol. 158.

Tempus, & locus an requirantur in falſi cauſa, q. 12. nu. 4. fol. 90

Tempus ſtatutum ad perquirendum, an prorogetur, q. 34. nu. 17. fol. 128

Terminos monẽtis pœna, remiſſ. q. 83. n. 37. f. 250

Terminus quinquaginta dierum ad ſyndicãdum officiales, an poßit abbreuiari, quæſt. 21. nume. 111. fol. 103

Terminus per ſtatutum præfixus ſub pœna confeßi non poteſt per Iudicem alterari, quæſt. 44 nu. 45. fol. 146

Terminus datus à ſtatuto, quòd nõ ſoluenti infra talẽ terminũ amputetur manus, an requirat monitionem, q. 85. nu. 10. fol. 253.

Terminus datus à Iudice etiam cõminatoriè, nõ prohibet purgationem moræ, q. 46. n. 64. f. 156

Et quid ſi non ſpecificetur terminus in ſtatuto, q. 85. nu. 10. fol. 253

Et an ſtãte tali ſtatuto admittatur procurator, ibid. nu. 11. fol. eod.

Et ſi elapſo termino ſoluerit, cẽſetur remiſſa pœna manus, nu. 12. fol. eod.

Et an Iudex elapſo dicto termino poßit eligere pœnam pecuniariam, q. 85. nu. 13. fol. 253

Et dictum ſtatutum quomodo ſit intelligẽdum, nu. 14. fol. eod.

Et an ſi notoriè non ſit ſoluendo adhuc debeat expectari tempus ſtatuti, nu. 15. fol. eod.

Et ſi in defectum pœna pecuniaria debeat decapitari requiritur dolus, nu. 16. fol. eod.

Tertio comparenti ad defenſionẽ abſentis, an ſit danda copia, q. 49. nu. 30. fol. 165

Tertius non poteſt appellare, ſi reus confeſſus in confeßione perſeuerat, q. 94. nu. 51. fol. 271.

Tertius an poſsit interuenire in cauſa criminali pro ſuo intereſſe, q. 2. nu. 4. fol. 84.

Teſtamento alieno aliquid ſibi adſcribens, in quibus caſibus excuſetur, remiſsiuè, §. ſalſum, nume. 222. fol. 23

Et Notarius mercedem debitã pro ſcripto teſtamento ſibi aſcribere poteſt, ibid. nu. 223. fol. eo.

Et quid ſi ſibi legatum aſcribat, remiſs. ibidem, nu. 224 fol. eod.

Teſtari prohibens, an incidat in pœnam falſi, & quibus pœnis puniatur, remiſsiuè, ibidem, nume. 225. fol. eod.

Et quæ ſit practica inſtituenda, et probãda querela contra prohibentem teſtari, ibidem, nume. 226. fol. eod.

Teſtari prohibens, peccat grauiſsimè cum obligatione reſtituendi, ibid. nu. 227 fol. eod.

Teſtator conſitens ſe fuiſſe vſurarium, ſuper talis extitiſſe præſumitur, vt hæres teneatur ad reſtitutionem, §. vſura, nu. 7. fol. 81.

Teſtis vnicus quomodo probet, vel faciat indiciũ, q. 22. nu. 2. fol. 106.

Teſtis vnicus deponens de aliquo actu proximo, vel remoto, ipſi maleficio aliqualem præſũptionem facit, ead. q. nu. 3. fol. eod.

Teſtis, an, & quando præſumatur omni exceptione maior, ibid. nu. 9. fol. eod.

Lim. niſi qualitas hæc à ſtatuto requireretur, tũc enim eſſet probanda, nu. 9. fol. 106

Teſtis non poteſt accuſari ab eo, contra quem depoſuit, vt tamquàm ſocius criminis repelleretur, q. 24. nu. 38. fol. 109

Teſtis ſtudioſè percuſſus, vt repelleretur à teſtimonio non repellitur, ead. q. nu. 40. fol. eod.

Teſtis quomodo dicatur deponere ſpontè, vel coactè, ibid. nu. 46. & nu. 535. fol. 110

Teſtis non confeſſus tempore debito an repellatur à teſtimonio, ead. q. nu. 103. fol. 112.

Intell. niſi fuerit declaratus propter hoc excommunicatus, ibid. fol. eod.

Teſtis qui non debuit examinari, ſi de facto examinetur quando faciat iudicium, q. 24. n. 143, & q. 25. nu. 5. fol. 154.

Teſtis affinis, vide ſupra affinis, et cõſãguineus.

Teſtis infamis, vide ſupra verbo infamis.

Teſtis inimicus, vide ſupra verbo inimicus.

Teſtis laicus vide ſupra verbo laicus

Teſtis minor ſupra minor, & verbo impubes.

Teſtis mulier ſupra mulier.

Teſtis mutus ſupra mutus.

Teſtis pauper ſupra paupertas.

Teſtis ſurdus ſupra ſurdus.

Teſtis

INDEX.

Teſtis varius ſupra verbo,variatio.
Teſtis vilis infra in verbo vilis.
Teſtis,qui non debet admitti ſine tortura,ſi de fa
cto fuerit admiſſus nō probat,q.25.n.1.f.114.
Teſtis tortus debet ratificare,nu.4. *fol.eod.*
Cætera vide ſupra verb. tortura.
Teſtis,qui repellitur à lege facit indicium ad tor
turam,q.28.nu.13. *fol.118*
Teſtes ſufficit concordare in facto principali, q.
25.nu.17. *fol.115*
Limit.niſi agatur de probanda re verbali,velu
ti confeſſione,ibidem. *fol.115*
Teſtis cōtrarius quomodo torqueatur,nu.21.f.eo.
Teſtis vilis quando torqueatur,nu.22. *fol.eod.*
Teſtis,qui interfuit delicto, & negat ſe vidiſſe,
vel audiuiſſe,an poſsit torqueri,quaeſt.25.nu-
me.28.& 39. *fol.118.*
Et an praeſumatur vidiſſe,vel audiuiſſe,remiſſ.
ibid. *fol.eod.*
Teſtis conuictus de mendacio ex dicto alterius di
gnioris,licèt ſolius poteſt torqueri,nu. 30.f.eo.
Teſtis tortus,non indiciatus de veritate occultan
da,non probat,nu.32.& 33. *fol.eod.*
Et quid ſi indicia ſuperueniant,nu.36.fol.115.
Teſtis,dicens aliquem actui interueniſſe,an pro-
bet illius ſcientiam,q.28.nu.34. *fol.118*
Teſtis in foro conſcientia an poſsit pro ſaluanda
alicuius vita celare veritatem abſq; peccato
mortali,remiſs.ibid.nu.35. *fol.eod.*
Teſtis poteſt torqueri ſi Iudex ſuſpicetur, quod
ſciat veritatem,& reuelare nolit,quaeſt.25.nu
me.40. *fol.116*
Teſtis cum ſe declaratur non requiritur citatio
partis,q.45.nu.30. *fol.150.*
Teſtis examinatus ſine citatione partis non pro-
bat,ead.q.nu.35. *fol.151*
Etiam coram Papa, *fol.eod.*
Etiam quod procedatur manu regia. *fol.eod.*
Etiam quòd Iudex arbitrium procedendi habe-
ret. *fol.eod.*
Etiam quòd inquiſitus eſſet carceratus.fol.eod.
Teſtis ſine citatione partis non probat etiam cum
tormentis,q.45.nu.36. *fol.151*
Teſtis repetendus,ſi citatus aufugiat praeſumitur
depoſuiſſe falſum,ead.q.nu.40. *fol.eod.*
Teſtis an poſsit petere,quod ſibi legatur ſuum primū
examen,ead.q.nu.45. *fol.eod.*
Et quid in reuelatione facta virore monitorij,
fol.eod.
Teſtis quando praeſumatur corruptus, & poſsit
corrigere dictum ſuum,§.falſum,nu.13.f.15.
Teſtis deponens falſum poteſt à Iudice cauſarum
ciuilium ex officio puniri,ſi coram eo agatur,
§.falſum,nu.247. *fol.24*
Et ſi de falſitate conſtat poterit cōdemnari ſine
citatione,ibid.nu.248. *fol.eod.*
Teſtis ſubornatus an probet contra ſubornātem,
ibid.nu.16. *fol.15.*
Teſtis corruptus contra corrumpentem admitti-
tur,quando veritas aliter haberi non poteſt,
§.falſum,nu.17. *fol.15.*
Et quando teſti corrupto ſit credendum, remiſs.
ibid.nu.18. *fol.eod.*
Et an duo teſtes dicentes,ſe à patre corruptos,
ſufficiant ad condemnandum,ibi.nu.19.f.eo.
Et quid ſi ſint ſingulares,§.falſum,nu.20.f.16.
Teſtis aſſerens aliquem voluiſſe eum pecunia cor
rumpere,an plenè probet,ibid.nu.21. *fol.eod.*
Teſtis corrupti depoſitio an faciat indiciū ad tor
turā contra corrumpentē, ibid.nu.25.fol.eod.
Teſtis falſus quis dicatur,§.falſum, nu.30.f.16.
Teſtis in cauſa capitali contra innocentē falſum
deponens,qua pœna ſit puniendus,ibidem,nu-
me.31. *fol.eod.*
Et quid ſi pro ſaluāda vita,vel honore alterius,
falſum depoſuerit,§.falſum,nu.32. *fol.16.*
Teſtis an pœna falſi puniri poſsit,ſi exiſtimās ve
rum dicere,falſum deponat,ibd.nu.33. *f.eod.*
Teſtis per verbum credo falſum depoſuiſſe conui
ctus,pœna falſi tenetur,ibid.nu.34. *fol.eod.*
Teſtis deponens verum, ſed falſam rationem red
dens,falſi crimen non incurrit, §.falſum, nu-
me.35. *fol.16.*
Et variatio in dicto, & ratione non attenditur
ad inducendum falſitatem,ibid.nu.36. *fol.eo.*
Teſtis ſuper vno capitulo falſum dicens,in omni-
bus praeſumitur falſus,ibid.nu.38. *fol.eod.*
Teſtis quando praeſumatur falſus ex repugnātia,
& contrarietate,ibid.nu.39. *fol.eod.*
Teſtis aliud in iudicio deponens, & aliud extra
iudicium,qua pœna ſit puniendus, remiſsiuè,
§.falſum,nu.40. *fol.16*
Teſtis deponens de praeſentia alterius,& alter ne
gans,an poſsit torqueri,§.falſum,nu.45.f.17.
Teſtis ſibi contrarius in tortura, an ſit concilian
dus,remiſs.ibid.nu.47. *fol.eod.*
Teſtis ad euitandum contrarietatem debet ſe re
mittere ad primam depoſitionē,ibi.n. 49.f.eo.
Et quando hoc facere poſsit,remiſsiuè,§.falsū,
nu.50. *fol.17*
Et an contrarietas reſultans inter partes, & di
cta teſtium,poſsit ad concordiam reduci,ibid.
remiſs.nu.51. *fol.eod.*
Teſtis deponens ſuper negatiua,quando ſit ſuſpe-
ctus de falſo.ibid.nu.52. *fol.eod.*
Teſtis ſuper negatiua non entis falſum deponēs,
extraordinariè punitur,§.falſum,nu.53.f.17
Teſtis deponens falſum extra factum principa-
le,an poſsit puniri de falſo,remiſsiuè, ibidem,
nu.54. *fol.eod.*
Et quando teſtis tangat negotium principale,re
miſs.ibid.nu.55. *fol.eod.*

Et an

Et an eo caſu reprobetur eius dictum, ibidẽ, nume. eod. fol. eod.

Teſtis deponens homicidium fuiſſe factum die Lunæ, qua die tantum interuenit mandatũ, an ſit contrarius alijs deponentibus de die, qua uerè fuit factum, §. falſum, nu. 50. fol. 17.

Et an ſi deponat falſum in circunſtantia pertinente ad negotium principale, puniatur de falſo, ibid. nu. 55. fol. eod.

Teſtis ſi negat dixiſſe, prout reperitur ſcriptũ, an magis credendum ſit Notario, quàm teſti, remiſſiuè, §. falſum, nu. 56. fol. 17

Et an Notarius poßit torqueri, remiß. ibid. nume. eod. fol. eod.

Et ſi ultra Notarium ſcribens examen, idem teſtaretur, ſtatur ſcripto, ibid. nu. 57. fol. eod.

Teſtis tenetur iurare de iure diuino, ibidem, nume. 58. fol. eod.

Et an valeat eius dictum ſine iuramento, §. falſum, nu. 59. fol. 17.

Et quid ſi poſt depoſitionem iuret, ibi. nu. eo. f. eo.

Teſtis poteſt iurare per procuratorem, non tamẽ deponere, ibid. nu. 60. fol. eod.

Teſtis ſine iuramento falſum deponens, extraordinariè punitur, ibid. nu. 61. fol. eod.

Teſtis, ut dicatur falſus, an ſit neceſſarium probari, ipſum fuiſſe corruptum, remiß. §. falſum, nume. 63. fol. 18.

Teſtis pecuniam accipiens pro falſo teſtimonio ferendo, qua poena ſit puniendus, remiß. ibidem, nu. 64. fol. eod.

Teſtis falſus tenetur ad omne damnum contingẽs ex illo teſtimonio, ibid. nu. 66. fol. eod.

Et quid eo caſu probare debeat, ibid. nu. eo. f. eo.

Teſtis falſus, cuius dicto ſit renunciatum, an finita cauſa poßit puniri, ibid. ſub nu. 75. fol. 18.

Teſtis falſus, vel producens falſum inſtrumentũ, aut illud conficiens, non punitur de falſo, niſi pars petat criminaliter puniri, vel Iudex inquirat de eo delicto, §. falſum, nu. 240. fol. 24.

Teſtis falſum deponens ſine dolo, an ſit puniẽdus, ibid. nu. 252. fol. eod.

Et dolus ex qualitate facti, & perſonarum perpenditur, ibid. nu. 253. fol. eod.

Teſtis ſcienter, vel ignoranter falſum depoſuiſſe, Iudicis arbitrio remittitur, §. falſum, nu. 254. fol. 24.

Teſtis deponens falſum ad defenſam, nõ punitur poena ordinaria, ibid. nu. 258. fol. eod.

Et quid in mandante, ut falſum teſtimoniũ diceretur, ibid. nu. 259. fol. eod.

Teſtis nõ examinãdus, ſi examinatus falſum dixeris, an debeat puniri, remiſſiuè, §. falsũ, nume. 260. fol. 25

Teſtis deponens falſum, ſi eſt ſocius criminis, nulla poena punitur, ibid. nu. 262. fol. eod.

Teſtis per torturam falſum deponens, excuſatur à crimine falſi, ibid. nu. 278. fol. eod.

Teſtis præſumitur ſcienter falſum depoſuiſſe, §. falſum, nu. 292. fol. 26

Teſtis, dicens in primo examine, aliquid factum præſente Seio, ſi iterum examinetur, & interrogatus, qui fuerint præſentes, reſpondeat, ꝑ nullus, quomodo ſaluetur, ibid. nu. 51. fol. 17.

Teſtis torquendus non relaxatur fideiuſſoribus, q. 46. nu. 29. fol. 154

Teſtis an teneatur reſpondere ſuper crimine ſibi obiecto, q. 53. nu. 12. fol. 172

Teſtis criminoſus non repellitur, ſi agitur ciuiliter in his, quæ ſunt difficilis ꝓbationis, ibidẽ, nu. 13. fol. eod.

Teſtis an poſsit uti ſocius repulſari, ſi reus negauerit delictum commiſſum, ibid. nu. 14 f. eod.

Teſtis in uno falſus, an in omnibus fide careat, ibid. nu. 17. fol. eod.

Teſtis iurãs dicere veritatem ſuper omnibus, de quibus interrogabatur, ſi in aliquibus circunſtantijs ſit falſus, an in cæteris probet, q. 53. nu. 21. fol. 172

Teſtis falſus in his, quæ mediatè ſpectant ad negotium, non repellitur in totum, ibi. nu. 22. f. eo.

Teſtis unum dicẽs in uno iudicio, & aliud extra an probet, ibid. nu. 25. fol. eod.

Teſtis falſum dicens extra iudicium, an puniatur, q. 53. nu. 26. fol. 173

Et quid ſi in iudicio depoſuerit, & extra reuocauerit, ibid. nu. 27. fol. eod.

Et quid ſi dicat extra iudicium, ſe in iudicio falſum depoſuiſſe, an noceat primæ depoſitioni, ibidem, nu. 28. fol. eod.

Teſtis contrarius an probet, remiſſiuè, ibidẽ, nume. 29. fol. eod.

Et quando poßit ſuum dictum corrigere, ibidẽ, nu. 30. fol. eod.

Teſtis in prima tortura dicens unum, in ſecunda aliud, eſt tertiò torquendus, q. 53. n. 32. f. 173.

Teſtis, ſi in prima, et ſecunda tortura variet, cui dicto erit ſtandum, ibid. nu. 33. fol. eod.

Teſtis repetendus, an poßit ſe remittere primo examini, ibid. nu. 34. fol. eod.

Teſtis non dans conteſtem in ſpecie, dicitur ſingularis, ibid. nu. 38. fol. eod.

Teſtis fiſci pro reo deponens, probat, licèt ſit ſingularis, & de auditu, ibid. nu. 40. fol. eod.

Teſtis non reddens rationem ſcientiæ, quãdo probet, q. 53. nu. 45. fol. 174.

Et quid ſi ex diſpoſitione ſua, ratio colligi poßit, q. 53. nu. 46. fol. eod.

Teſtis unus, non omni exceptione maior, quando faciat indiciũ ad torturã, q. 64. nu. 59. f. 206.

Teſtis in criminalibus poſt publicationẽ, quando admittatur, q. 61. nu. 1. fol. 198.

Et quid

Et quid ſi fiat abſq; praiudicio vlterioris proceſſus, ibid. n. 2. fol. eod.
Et an ad probandam confeßionem aduerſarij, ibid. nu. 3. fol. eod.
Et an an detegendam falſitatẽ, ibid. nu. 4. f. eo.
Et quid ſi agatur de crimine ciuiliter, ibid. nume. 5. fol. eod.
Teſtis banuitus, interrogatus, ſi eſt bãnitus, an teneatur reſpondere, q. 71. nu. 15. fol. 223
Teſtis tortus an debeat ratificare, remiß. q. 64. nume. 141. fol. 210.
Teſtis depoſitio etiam in tortura, abſq; citatione non nocet parti, q. 11. nu. 3. fol. 90.
Teſtis vnicus an faciat indicium ad torturam, q. 21. nu. 15. fol. 99.
Et an debeat eſſe omni exceptione maior, ead. q. nu. 14. fol. eod.
Et quid ſi veritas aliter haberi non poteſt, ead. q. nu. 15. fol. eod.
Et quid in delictis exceptis, ead. q. nu. 16. f. eod.
Et quid in Regno Franciæ, ead. q. nu. 17. fol. eod.
Teſtis in articulo mortis falſum dixiſſe deponẽs, ac fuiſſe corruptum, an proſit inculpato, q. 21. nu. 61. fol. 102.
Teſtis citatus non comparens tenetur pœna ſtellionatus, q. 26. nu. 16. fol. 116
Teſtis poſt iuramentum ſe abſentans tenetur pœna falſi, n. 16. fol. eod.
Teſtis falſus an poßit ab arbitrio puniri, q. 38. nume. 32. fol. 137
Et an à Iudice, cuius iuriſdictio fuit prorogata, nu. 33. fol. eod.
Et quid ſi deponat falſum coram Iudice nõ ſuo, nu. 35. fol. eod.
Et an poßit puniri poſt latam ſententiã in cauſa principali, nu. 31. & 38. fol. eod.
Teſtis inhabilis de facto examinatus, an poßit per Iudicem ex officio repelli parte non opponẽte, q. 24. nu. 144. fol. 114
Teſtis falſus, quò ad vnum articulum in omittendo, non repellitur quò ad alios, quaſt. 53. nume. 19. fol. 172.
Teſtes ſingulares quomodo iungantur ad faciendum indicium, vel probationem, remiß. q. 22. nu. 4. fol. 106.
Teſtes in facto concordes, ſed in tempore diſcordes, vel non recordantes, faciunt indicium ad torturam, ead. q. nu. 8. fol. eod.
Teſtes duo non omni exceptione maiores habẽtur loco vnius, ead. q. nu. 10. fol. eod.
Et an plenè probent, ſtatur arbitrio Iudicis, ibid. nu. 11. fol. eod.
Teſtes non integri non probant, ibid. nu. 12. f. 106
Teſtes in criminalibus non recipiuntur ad perpetuam rei memoriam, q. 24. nu. 1. fol. 108.
Teſtes diuerſæ locutionis quomodo examinari debeant, q. ead. nu. 5. & 6. fol. eod.
Teſtes inhabiles quando admittantur, q. 24. nume. 118. 119. 120. & 121. fol. 112.
Et quid ſi proceditur ad inſtantiã partis, ead. q. nu. 122. fol. eod.
Teſtes inhabiles an poßint de conſenſu partium habilitari, ibid. nu. 126. fol. eod.
Teſtes inhabiles non probant, cum de facto proprio deponant, ibid. nu. 127. fol. 119
Teſtes inhabiles non admittuntur ad repulſam, q. 24. nu. 129. fol. eod.
Teſtes inhabiles quando admittuntur ad defenſam, & eam probent, eod. nu. & 131. fol. eod.
Teſtes, qui non coguntur teſtificari, ſi ſponte deponant, quando probent, q. 24. nu. 139. fol. 114.
Teſtes inhabiles quando admittuntur, debet probari, quòd aliter veritas haberi non poteſt, ibidem, nu. 123. fol. 112.
Et an ſufficiat, quòd ipſi hoc dicant, n. 124. f. eod.
Et quid ſi à iure præſumatur, nu. 125. fol. eod.
Et quid in delictis nocturnis, & factis domi, nume. 120. & 121. fol. eod.
Cætera vide ſupra verbo, inhabilis.
Teſtes, quando poßint torqueri, q. 25. nu. 2. f. 114
Teſtes non debent torqueri ante examen rei principalis, nu. 3. fol. eod.
Teſtes non repetiti non faciunt indicium, q. 45. nu. 14. fol. 150.
Teſtes iurati parte non citata non faciunt indicium, ead. q. nu. 16. fol. eod.
Etiã, quod per Principẽ omnis ſolemnitas eſſet remiſſa, ead. q. nu. 17. fol. eod.
Teſtes in repetitione dicentes ſe non recordari, nõ probant, q. 45. nu. 18. fol. 150.
Teſtes quomodo probent abſq; repetitione, ead. q. nu. 19 fol. eod.
Et an faciant præſumptionẽ, ead. q. nu. 20. f. eo.
Teſtes nõ poſſunt repeti poſt concluſum in cauſa, ead. q. nu. 21. fol. eod.
Teſtes mortui habentur pro repetitis, & probant, ſaluo iure opponendi cõtra dicta, & perſonas, q. 24. nu. 22. fol. 150
Teſtes habiti pro legitimè examinatis habentur pro repetitis, ead. q. nu. 25. fol. eod.
Teſtes non dicuntur legitimè examinati, ſi fuerit decreta copia ſub conditione, quatenus, teſtes habeantur pro legitimè examinatis, ſi poſtea fuerit tradita ſimpliciter non habitis teſtibus pro talibus, q. 45. nu. 26. fol. 150.
Teſtes quibus neceſſario eſt ſtandum, probant ſine citatione partis, ead. q. nu. 28. fol. eod.
Teſtes examinati in partibus longinquis, probãt abſq; citatione, ead. q. nu. 31. fol. eod.
Item ſi examinẽtur in articulo mortis, nec pars citari poßit, ead. q. nu. 32. fol. eod.
Itẽ ſi pars expreßè conſentiat, ead. q. nu. 33. f. eod.

INDEX.

Teſtes repeti debent etiam, ꝙ procedatur ſola facti veritate inſpecta; & omni ſolemnitate omiſſa, q.45.nu.30. fol.150.

Teſtes debent repeti poſt litem conteſtatã, ead.q. nu.44. fol.eod.

Teſtes non iurati non probant etiam cum tortura, ead.q.nu.47. fol.eod.

Faciunt tamen præſumptionem ad informandũ conſcientiam Iudicis, ibidem. fol.eod.

Teſtes quando probent ſine iuramento, remiſſ.q. q.45.nu.48. fol.150

Teſtes in confrontatione deponentes non præſumuntur iurati, niſi ex actis appareat, ead. q. nu.49. fol.eod.

Teſtes deponẽtes ſine iuramẽto in præſentia partis nihil dicentis, nõ probant, ead.q.n.52.f.eo.

Teſtes debent examinari poſt litem cõteſtatam, q.45.nu.56. fol.150.

Teſtes examinati ante litem conteſtatam cũ tormentis, an poſt litis conteſtationem ſint iterum torquendi, ibid.nu.58. fol.eod.

Teſtes falſi pœna ridicula in Hyſpania puniãtur, q.68.nu.48. fol.217.

Teſtes ſingulares, & inimici nõ admittuntur in crimine blaſphemiæ, §.blaſphemia, nu.14.f.11

Teſtes, qui viderunt adulterantes per foramen, probant, §.adulterium, nu.42. fol.5.

Teſtes falſos producens, eiſq́ renuncians ſine partis proteſtatione, an ſit puniẽdus, remiſſ.§.falſum, nu.71. fol.18

Teſtes ſubornans punitur, licèt teſtes recuſauerint falſum deponere, ibid.nu.12. fol.15.

Et etiam ſi teſtibus corruptis non vtatur, ibidẽ, nu.eod. fol.eod.

Et quid ſi teſtis perſuaſus ad dicendum falſum, deponeret veritatem, ibid.nu.eod. fol.eod.

Et quando præſumatur ſubornatio, remiſſ.ibid. nu.13. fol.eod.

Teſtes quando dicuntur ſubornati, §.falſum, nume.14. fol.15.

Teſtes ſubornans extra cauſam finalem condemnationis, vel abſolutionis, minori pœna tenetur ibid.nu.15. fol.eod.

Teſtes ſubornans, vt alibi deponant falſum, poterit in loco ſubornationis puniri; & teſtes in loco falſitatis, §.falſum, nu.23. fol.16.

Teſtes ſubornans tenetur etiam de refectione expenſarum reo abſoluto, ibid.nu.24. fol eod.

Teſtes plures falſos, & plura inſtrumenta falſa producens ad vnum finẽ, pro vna falſitate eſt puniendus, §.falſum, nu.27. fol.16.

Et quid in committẽte plures falſitates diuerſis temporibus, & locis, ibid.nu.27. fol.eod.

Et ſi producẽs falſos teſtes fuerit punitus, nõ nocebit teſtibus, nec è cõtra, ibid.nu.28. fol.eod.

Teſtes falſi, falſumq́ teſtimonium cõſulentes, aut machinãtes, qua pœna puniãtur in Regno Neapolit. §.falſum, nu.41. fol.16.

Teſtes ſi ſunt numero pares, probãt digniores, ibidem, nu.eod. fol.eod.

Et eo caſu minus digni nõ tenẽtur de falſo, ibid. nu. eod. fol.eod.

Teſtes deponẽtes cõformia iuri communi, et aptiora natura, magis probãt, ibid.nu. 43. fol.eod.

Teſtes inuicem cõtrarij, quibus ſit credẽdum, ibidem, nu.44. fol.eod.

Teſtes ſuſpecti de falſo, quãdo ob cõtumaciã, tamquam cõfeſſi cõdemnẽtur in Regno Neapol. §. falſum, nu.62. fol.17

Teſtes inducẽs ad deponẽdum veritatem eis incognitam, extraordinariè eſt puniẽdus, remiſſiuè, ibid.nu.68. fol.18

Teſtes deſcripti in inſtrumento, vel teſtamento, an probent, ſi dicãt nõ interfuiſſe, ibidem, nume.107. fol.19

Teſtes falſos producens puniendus eſt, etiam ſi poſtea dicat, ſe illis uti nolle, ibidem, nu. 121. fol. eod.

Teſtes falſi qua pœna puniãtur in Regno Neap.remiſſ. §.falſum, nu.250. fol.24.

Teſtes cõdemnati de falſo, nõ præiudicãt eos producẽti, nec è cõtra, ibid.nu.279. fol.25.

Teſtes ſuper negatiua præſumũtur falſi, q.52.nume.2. fol.171

Teſtes quãdo repellãtur, remiſſiuè, quaſt.53. nume.1. f.eod.

Teſtes examinati in prima inſtãtia nõ poſſunt repulſari in ſecũda, niſi ex falſitate, ibidem, nume.5. fol.172

Teſtes falſi poſſunt probari falſi, etiam poſt ſentẽtiam, ibid.nu.6. fol.eod.

Teſtes, licèt diuerſimodè deponãt de genere armorum, probãt homicidium, ibid.nu.23. fol.eod.

Teſtes quãdo dicãtur varij, & cõtrarij, q.53.nume.24. fol.172

Teſtes ſingulares quãdo probẽt, remiſſ.ibid. nume.36. fol.eod.

Et qui dicũtur ſingulares, ibid.nu.37. fol.eod.

Teſtes nobiles veriſimilia deponẽtes probãt, licèt ſingulares, ibid. nu.39. fol.eod.

Teſtes ad defenſam probãt etiã domeſtici, & per verbum credo, q.53.nu.47. fol.174

Teſtes varij, cõtrarij, & vacillãtes, qua pœna puniãtur, ibid.nu.33. fol.172.

Teſtes torti ſine indicijs nõ probãt, quaſt.55.nume.33. fol.176

Teſtes ad inſtãtiam fiſci ſemper recipiũtur, q.61 nu.6. fol.198.

Teſtes duo cõiunguntur, ſi ſunt omni exceptione maiores, q.66.nu.3. fol.212

Et quãdo dicãtur tales.ibid.nu.4. fol.eod.

Teſtes debẽt examinari ſeparatim de iure diui-

no

nu,q.53.nu.2. fol.106
Teſtes ſunt interrogãdi de cauſa ſcientia, aliter non probant,ead.q.nu.9. fol.eod.
Teſtes non poſſunt deponere per nunciũ, nec per eorum ſcripturas,q.26.nu.2. fol.116.
Et in cauſis criminalibus arduis debent examinari coram Iudice,ibid. fol.eod.
Teſtes deponentes vidiſſe Titium,& Seium rixãtes,& ꝓ non viderunt aliquem ipſorum vulneraſſe, ſed ꝙ ſedata rixa vnus ex eis erat vulneratus,probant contra aliũ,q.66.n.21.f.213
Teſtes duo plenè probant non tamen quaſtionati, ibid.nu.23. fol.eod.
Teſtes ad defenſam poſſunt examinari, etiã poſt publicationem, ceſſante timore ſubornationis, q.49.nu.41. fol.186.
Teſtis falſus,cuius dicto ſit renunciatum, an poſſit puniri finita cauſa,§.falſum,nu.75. fol.18
Teſtes habiti pro repetitis,probant,quaſt.49.nume.35. fol.164
Teſtes ſufficit haberi per reum pro legitimè examinatis,q.11.nu.5. fol.90.
Teſtes quomodo probent delictum fuiſſe factũ noctis tempore,q.21.nu.21. fol.99.
Teſtes duo infames faciunt indicium ad torturã, ead.q.nu.49. fol.101
Teſtes infames non admittuntur ad teſtificandũ ſine tortura,ead.q.nu.54. fol.eod.
Teſtes examinati pro informatione Curia, parte non repetuntur,ſi bannitus admittatur ad nouas defenſiones,q.45.nu.49. fol.152
Teſtes ignoti idiomatis quomodo examinandi, q.26.nu.4. fol.116
Teſtes poſſunt cogi ad confrontationem,q.45.nume.62. fol.152
Teſtes in criminalibus debent examinari coram Iudice,q.26.nu.5. fol.116
Teſte contradicente Notario cui credatur, q.53. nu.35. fol.173
Teſtem falſum allegans,quia ſubornatum, an teneatur vtrumq; probare,ibid.nu.7. fol.172
Teſti etiam coactè deponenti, is contra quem depoſuit praſumitur inimicus,q.24.nu.45.f.110
Teſti non idoneo creditur cum veriſimilia deponit,ead.q.nu.116. fol.112
Teſtium dicta quomodo ſint ſcribenda in Regno Neap.q.23.nu.1. fol.106
Teſtium habilitas quo tempore requiratur, q.24 nu.81. fol.161.
Teſtium repetitio quomodo fiat, remiſſiuè, q.45. nu.13. fol 150.
Teſtium repetitio quomodo ſit ſcribenda, ead. q. nu.39. fol.157
Teſtium numerus non ſupplet defectum iuramenti,ead.q.nu.41. fol.eod.
Teſtium repetitio non eſt neceſſaria, quando reo confeſſo datur terminus ad faciendũ ſuas defenſiones,ead.q.nu.42. fol.eod.
Auctoris conſilium ſuper hoc. fol.eod.
Teſtium iuramenta poſſunt remitti,quaſt.45.nume.53. fol.151
Teſtium confrontatatio cum reo quid operetur, ead.q.nu.54. fol.eod.
Teſtium condemnatio de falſo,an, & quãdo praiudicet parti,§.falſum,nu.67. fol.18.
Teſtium falſitas per alios teſtes non falſos probari poteſt,etiam poſt ſententiã,ibi.nu.37.f.16.
Teſtium dicta an ſint concordanda, vt euitetur falſum,remiſſ.ibid.nu.46. fol.17.
Teſtium falſitas,& falſitatis excuſationes,remiſſiuè,ibid.nu.69. fol.18
Teſtibus,an confeſſioni ſit magis ſtandum, q.64. nu.120. fol.209
Thori ſeparatio fit per quamcumq; fornicationẽ, §.adulterium,nu.85. fol.7.
Et propter ſodomiam,ibid.nu.86. fol.eod.
Tonſura collata à Pralato non ſuo valet,q.36.nume.25. fol.133.
Tormentũ caualletti an ſit nouum,quaſt.64. nume.106. fol.208.
Et quid de tormento ignis,ibid.nu.107. f.eod.
Torquens indebitè in Regno Neap. quomodo puniatur,q.64.nu.114. fol.209.
Torqueri an poſſit teſtis varius in cauſa ciuili,remiſſ.q.64.nu.32. fol.202
Torqueri quando poſſit vxor accuſata à marito de adulterio,§.adulterium,nu.20. fol.4.
Torqueri tota familia poteſt pro adulterio,ibidẽ, nu.21. fol.eod.
Torqueri,& carcerari quando poſſint Doctores, q.64.nu.62. fol.206
Torqueri an poſſit ſenex,ibid.nu.64. fol.eod.
Torqueri an poſſit mulier praguans,quaſt.64.nume.76. fol.207.
Et quid ſi ſit praguans ex adulterio,ibid. fol.eo.
Et quid ſi dolosè in carcere concepiſſet, ibi.f.eo.
Et quid ſi torqueatur,& fuerit confeſſa, q.64. nu.77. fol.208
Et quomodo cognoſcẽda an ſit ꝑguans,ibid.f.eo.
Et quid ſi fuerit torta,& fecerit abortum, Medico dicente,ſe credere non eſſe pragnãtem,an teneatur Iudex,ibid.nu.79. fol.eod.
Torqueri poteſt mulier non praguans, q. 64.nume.80. fol.207.
Et an poſſit blanditijs ad confitendum induci, ibid.nu.81. fol ecd.
Torqueri an poſſit febricitans,ibid.n.73.f.206.
An ſurdus,nu.74. fol.eod.
An mutus,ibid. fol.eod.
Torqueri prius debet,qui habet malum pronomẽ, & phiſonomiam,ibid.nu.93. fol.207.
Tortura non infertur teſti vario, ſi in ſecundo exa-

examine allegat cauſam rationabilem varietatis,q.25.nu.5. fol.114.
Et quando ſit inferenda,re mittitur arbitrio Iudicis,nec diſputatur cum Aduocatis,nu.6. f.eo.
Et quid in inquiſitione generali,nu.7. fol.eod.
Et quid in Clerico,nu.8. fol.eod.
Et ante litem conteſtatam,nu.9. fol.eod.
Et quid in libero homine,q.25.nu.35. fol.115
Tortura cum infertur ad validitatem teſtis debet pars citari,& ea præſente iuramentum deferri,nu.10. fol.115
Et quid ſi teſtis non faceret indicium an poſſit torqueri,nu.11. fol.eod.
Et an in cauſa ciuili,nu.15. fol.eod.
Et an repetatur nu.35. fol.eod.
Tortura poteſt inferri etiam non repetitis teſtibus de ſtylo,q.45.nu.24. fol.550
Tortura in Regno Neap.quando irrogetur ex proceſſu informatiuo,q.45.nu.36. fol.151.
Tortura infertur in crimine blaſphemia, quãuis pœna per ſtatutum, aut conſuetudinem eſſet pecuniaria,§.blaſphem.nu.11. fol.10.
Tortura leuis infertur etiã Notario in cauſa falſi ciuiliter intentata,§.falſum,nu.242. fol.24
Tortura pro paruo furto infertur legitimis præcedentibus indicijs,§.furtum,nu.95. fol.35
Tortura an irrogetur in cauſa appellationis, remiſſ.q.64.nu.1. fol.202
Tortura indebitè illata an proceſſus factus poſtea valeat,ibid.nu.3. fol.eod.
Tortura illata ab vno Iudice, qui cauſam remiſit,an computetur,ibid.nu.4. fol.eod.
Tortura quando poſſit inferri priuſquam cõſtet de delicto,ibid.nu.5. fol.eod.
Tortura,an poſſit inferri, vbi eſt pœna pecuniaria tantum,q.64.nu.6. fol.202
Tortura in quibus caſibus ſit inferenda, remiſſ. ibid.nu.7. fol.eod.
Tortura an ſit inferenda in cauſa ciuili, ibidem, nu.8. fol.eod.
Tortura in Regno Neap. niſi in pœnis vltra relegationem,q.64.nu.51. fol.eod.
Tortura an habeat locum, quando agitur de crimine ciuiliter,q.64.nu.13. fol.203
Tortura an poſſit inferri pro intereſſe partis, ſi quis gratiatus fuerit ſaluo intereſſe partis ciuiliter,q.64.nu.14. fol.203
Et quid in cauſis minimis, & damnorum datorum,ibid.nu.15. fol.eod.
*Et quid ſi ſit probatum delictũ,ibid.n.16.*f.eod.
Tortura facile adhibetur in delictis nocturnis,q.64.nu.18. fol.203.
Et in dictis delictis ſufficiunt coniectura,ibidẽ, nu.10. fol.eod.
Tortura an poſſit inferri quãdo quis eſt gratiatus ſaluo intereſſe partis ciuil. ibidem, nume.25. fol.eod.
Tortura illata abſq; indicijs, an conualidetur illis ſuperuenientibus, q.64.nu.30. fol.202
Tortura quando adhibeatur abſq; indicijs, remiſſiuè,ibid.nu.27. fol.eod.
Tortura, quando valeat ſine indicijs, q. 64.numer.54. fol.206.
Tortura quare inuenta,ibid.nu.55. fol.eod.
Tortura,quando irrogetur perſonis exceptuatis, q.64.nu.61. fol.206
Tortura leuior eſt inferenda nobilibus,ibidẽ,nume.64. fol.eod.
Tortura eſt incohãda à filio in præſentia patris, ſi de eodem crimine ambo ſint inquiſiti, q. 64. nu.91. fol.208.
Tortura eſt incipienda ab eo, qui habet malũ nomen,ſiue malam phiſonomiam,ibi.n.93. f.eod.
Tortura à quo ſit incipienda,Iudicis arbitrio remittitur,ibid.nu.9. fol.eod.
Tortura quando ſit adhibenda cum ictibus cordæ, ibid. nu.98. fol.208.
Tortura an vltra tres vices ſit repetenda,ibidẽ, nu.99. fol.eod.
*Tortura adhibenda teſtibus non requirit cauſa diſcuſsionẽ cum aduocatis, q.64.n.102.*f.208
Tortura an præſumatur immoderata,ibidẽ, nume.108. fol.eod.
Tortura quãdo poſſit repeti,remiſſ.quaſt.64. nume.152. fol.211.
Et quid ſi procedatur ex proceſſu informatiuo, ibid.nu.153. fol.eod.
*Tortura quomodo probetur,q.64.nu.113.*f.209.
Tortura eſt fragilis, & de facili non eſt ei credendum,ibid.nu.118. fol.209.
Tortura quando poſſit inferri pro inueniendis rebus fiſci,q.78.nu.16. fol.240
Tortura quomodo habeat locũ in crimine ſtupri, §.ſtuprum,nu.5. fol.80.
Tortura an poſſit repeti vltra tres vices Iudicis arbitrio remittitur, inſpecta qualitate indiciorum,q.21.nu.140. fol.105
Tortura gradus,remiſſ.q.64.nu.95. fol.208
Tortura non tollit pœnam ordinariam in ſolito delinquere,q.84.nu.29. fol.255.
Tortura locus non eſt in adulterio ſine vi cõmiſſo,ſtante conſuetudine,q puniatur pœna pecuniaria,§.adulterium,nu.62. fol.6.
Tortus ſuper vno indicio, ſuper omnibus cẽſetur tortus,q.64.nu.100. fol.208.
Tortus,ſi ceciderit,quia malè ligatus, an teneatur Iudex,q.64.nu.109. fol.208.
Tortus indebitè,ſi Iudicem occiderit,nõ punitur morte,ibid.nu.110. fol.eod.
Tortus ſuper indicijs indubitatis, cum proteſtatione,citra præiudicium probatorum, etiam q ſuper principali delicto interrogetur, poterit
ad

ad triremes condemnari,q. 64.nu.122.f.209.
Imo etiam ad pœnam ordinariā,ſi adſit frequētatio delictorum,ibid.nu.523. fol.210.
Et quid ſi ſortilegijs vtatur,ibid.nu. 141.f.eod.
Tortus,qui negauit, an debeat ſtatim abſolui,q. 64.nu.126. fol.210
Et quid ſeruent officiales in ſtatu Eccleſiaſtico, ibid.nu.527. fol.eod.
Et quid in Regno Neap.ibid.nu.128. fol.eod.
Tortus indebitè,ſi Iudicem occidat, non punitur morte,q.29.nu.51. fol.119.
Tractans,& mādans differūt,q.38.n.14.f.536.
Tractatus punibilis punitur à Iudice loci, in quo fuit factus,q.ead.nu.53. fol.36.
Tractatus quomodo probetur,remiſs.n.15. f.eod.
Tranſactio,& pax, quando faciant indicium ad torturam,q.21.nu.545. fol.505
Tranſactio quare probibeatur in crimine adulterij,q.58.nu.20. fol.182
Et quando poſsit fieri in crimine raptus, ibidē, nu.21. fol.eod.
Tranſactio nulla an impediat in tranſigentē iterum agere,ibid.nu.22. fol.eod.
Transfuga quis ſit,q.68.nu.ee9. fol.220.
Tregua inter aliquos exiſtente, ſi fuerit facta pax, & vnus promiſerit filium ſuum abſentem,& in pace comprahenſum, infra octo dies pacem ratificaturum poſt eius reditum,alias pœna tregua,quo ad filium tantum duret,ſi filius ignorante patre redeat, & vnum ex eis offendat,an pater ignorans interpellatus ad pœnam tregua teneatur,q.47.nu.49. fol.161.
Tregua an rūpatur ex noua cauſa ibi.n.49.f.161
Tumefactio ab extra an dicatur vulnus, ſi intus ſit facta ſciſſura,q.84.nu.19. fol.251
Et quid ſi tumor ille aperiatur ferro, ibid.f.eod.
Turbatorū pacis, pœna de iure canonico, ciuili, & Regni Neap.remiſs.q.68.nu.110.fol. 220.
Turbare,an quis dicatur agendo in iudicio, remiſs. q.82.nu.48. fol.245.
Turbatiua quomodo excuſetur,ibid.nu.46.f.eod.
Turbatiua quomodo probetur,ibid.nu. 47.fol.eo.
Turbatiuā quando laboratores committere dicātur,ibid.nu.48. fol.eod.
Tutor,an,& quando poſsit facere pacem, q. 58. nu.43.& 45. fol.183
Et quid de minore,ibid.nu.43. fol.eod.
Et an teneatur ad illius obſeruationem,ibidem, nu.44. fol.eod.
Et quomodo ſit facienda cum pupillis,ibidem,nume.45. fol.eod.
Tutor ſtuprans pupillam deportatur, eiuſq; bona publicantur,§.ſtuprum,nu.18. fol.79
Tyranni ſolent officiales eligere ignaros, & crudeles,ac ſibi obſequentes,quaſt.60. nume. 56. fol.195.

V

VAcillatio ſupra verbo variatio.
Vagabundus poteſt vbiq; conueniri, & puniri,q.38.nu.54.fol.e38, & q.39. nu.56. fol.e40
Vagabundus quis ſit,q.39.nu.17. fol.eod.
Vagabūdus quomodo citetur,q.31.nu.67.f.124.
Variatio in teſte quando faciat locum tortura,q. 25.nu.5. fol.114
Et quid in ruſtico,q.ead.nu.19. fol.115.
Et quid in doctore,nu.19. fol.eod.
Ee quid in cauſa ciuili,nu.15. fol.e15
Et quomodo ſit ſcribenda,nu.13. fol.155.
Variatio modica non nocet,q.25.nu. 16.fol.514.
Variatio poteſt arbitrariè puniri,nu.24.fol.eod.
Variatio teſtium debet pracedere torturā,q.ead. nu.20. fol.eod.
Vaſſallus Baronis fidelis, ſi rebelletur contra Regem,an feuda,qua tenet à Barone,redeant ad ipſum,vel ad Regem,q.78.nu.22. fol.233
Vaſſallus Baronis in Regno Neap. an, & quando remittatur à Regijs audiētijs,q.38.n.91.f.139
Vaſſallus excuſatur à crimine leſa Maieſtatis, q ob metum bonorum hoſtes Domini adiuuauit, §.laſa Maieſtatis,nu.9. fol.66
Vaſſalli recognoſcentis Regem, ſi ſe contra Baronē rebellent,quomodo puniātur,§.eo.n.4.f.66.
Vendens alienam rem,an, & quando furtum cōmittat,§.furtum,nu.8. fol.29.
Vendens bona in fraudem fiſci non poteſt ea repetere,q.78.nu.89. fol.236
Vendens carius ad tēpus,quādo nō cōmiteat vſuram,remiſs.§.vſura,nu.4. fol.81.
Vendens rem duobus,an teneatur pœna falſi, §. falſum,nu.228. fol.23.
Et quid in donante,& obligante,nu.229. f.eod.
Vendens rem habita fide de pracio cum intentione eandem minoris redimendi, committit vſuram,§.vſura,nu.12. fol.82.
Venena mala,qua dicantur, & qua non mala, q. 68.nu.521. fol.220.
Venenans habet animum deliberatum occidēdi, & eſt proditor,ibid.nu.123. fol.eod.
Venenans committit homicidium, & proditoriū, ibid.nu.125. fol.eod.
Venenās,qua pœna puniatur,q.68.n.130.f.221
Venenans pro pecunia quomodo puniatur, ibidē, nu.1;6. fol.eod.
Veneni crimen eſt atrociſsimum, & occultum,& ideo Iudex debet eſſe promptior ad torquendū, q.68.nu.528. fol.220
Et qua indicia ſufficiant contra vxorē tētantē venenare maritum,ibid.nu. 129. fol.eod.
Veneni dictio ex vulgari conſuetudine loquendi

intel-

intelligitur de malo veneno,ibi.nu. 122.f.eod.
Veneni ſex ſpecialia,remiſſ.ibid.nu.135.fol.eod.
Veneni ſuſpicio magis cadit in mulieribus, quam viris,q.68.nu.137. fol.221.
Exemplum in materia veneni centū ſeptuaginta matronarum in Vrbe,ibid.nu.138. fol.eod.
Veneno occidens plus eſt, quàm occidere gladio, q.68.nu.124. fol.220.
Veneratus quomodo cognoſcatur,& quibus indicijs probetur,ibid.nu.127. fol.eod.
Venenum vendens qua pœna puniatur,q.68.nume.131. fol.221
Et quomodo in Regno Neap.ibid.nu.132. f.eod.
Et quomodo in ſtatuEccleſiaſtico,ibi.n.133.f.eo.
Vendens venenum quomodo puniatur ſupra venenum.
Venenans conſanguineum,ne ſuſpendatur,quomodo ſit puniendus,q.68.nu.45. fol.217.
Venenatio eſt crimen publicum,§.homicidiū, nume.31. fol.44
Et quomodo cognoſcatur, probetur,vel reprobetur,nu.30. fol.eod.
Veneni appellatione venit malū venenū,§.eodē, nu.30. fol.eod.
Venenum ementis,vel vendentis pœna,§.homicidium,nu.26. fol.44
Et quid ſi mors non ſequatur,ibid.nu.27.fol.eo.
Venenū pecunia daturus, ſi pænitētia ductus mādatū detegat,arbitrariè punitur,ibi.n.34.f.eo.
Verbum ſæpiſſimè de tribus vicibus intelligitur, §.furtum nu.29. fol.31.
Veriſimilia quæ dicantur,remiſſ. q. 54. num.31. fol.173.& q.55.nu.3. fol.174.
Veritas quādo aliter haberi non poteſt,admittūtur teſtes inhabiles,q.24.nu.114. fol.112
Et quando id dicatur,nu.115. fol.eod.
Veſtes condemnati ad mortem, cuius ſint in Regno Neap.& ſtatu Eccleſiaſt.q.100.n.6.f.280
Vidua ſtuprata an amittat dotem,aut legatū ſibi à marito relictum,§.adulterium,num.107.& ſeq.fol.7.& §.ſtuprum,nu.43. fol.80
Et an minores reſtituātur ad opponendū huiuſmodi exceptionem,ibid.nu.eod. fol.eod.
Et an ob adulteriū commiſſum,viuēte, & ignorāte viro,ibid.nu.4. fol.31.
Vidua viuens inhoneſtè amittit dotem de rigore, §.adulterium,nu.106. fol.7.
Item parapheruália,& quæſita ex bonis mariti, ac tutelā filiorum,ibid. fol.eod.
Et quid de ſucceſſione filiorum,nu.106. fol.eod.
Vilis quis dicatur,q.25.nu.23. fol.115
Vilis teſtis quādo torqueatur,q.ea.n.22.et 27.f.eo.
Vilis teſtificari nō pōt in cauſa graui,n.24.f.eod.
Et quid ſi deponat de geſtis à ſe,q.ea.nu.26.f.eo.
Vilis poteſt cogi ad faciendum officium carnificis, q.99.nu.3. fol.289.
Villa non dicitur,quæ non habet quinq̃ patres famil.q.29.nu.27.& q.82.nu.1.fol.120.& 243
Villa non tenetur niſi facta prius diligentia pro inueniēdo malefactore,q.82.n.8.et 17.f.243.
Et quomodo contra ipſam procedatur,dū inquiritur malefactor,nu.9. fol.243
Villa an teneatur,ſi Iudex cum inquiſita proceſſeris ad compoſitionem,nu.10. fol.eod.
Et quomodo imponatur collecta,ſi non habet bona in communi, nu.11. fol.eod.
Et an dānū paſſus ēt teneatur cōtribuere,ib.f.eo.
Villa an teneatur ſi adſit fama,& coiectura, fuiſſe datum damnū ab inimico,q.82.n.19.f.244
Villa an teneatur emendare damnum datum Eccleſiæ,nu.20. fol.eod.
Cætera vide ſupra verbo Vniuerſitas.
Vindictā tranſuerſalē committens incidit in crimen læſæ Maieſtatis,q.47.nu.59. fol.162.
Et in CiuitateSpoleti pingitur in loco publicò capite euerſo,nu.60. fol.eod.
Violentia in Clerico quomodo puniatur,q.83.nume.22. fol.249.
Violentia non dicitur,vbi non interuenit reſiſtentia,§.ſtuprum,nu.40. fol.80
Violentia non dicitur probata, ſi Titius per vim mulierem cognouiſſe probetur,nu.39. fol.80.
Violentia differt à vi,q.83.nu.21. fol.249.
Virginitas an pſumatur,vel debeat allegari à muliere in cauſa ſtupri,§.ſtuprum, nu.48.fol.80.
Virginem non viri potentem ſtuprās,quomodo puniatur,§.eod.nu.45. fol.eod.
Et quid de ducēte eā in vxorē,remiſſ.n.40.f.eo.
Vis publica,& priuata quādo dicatur, q.83. nume.14. fol.249.
Vis publica an confundatur cum alio delicto propter quod infertur,nu.17. fol.eod.
Vis publica an cōmittatur p vnā ſolū,n.18.f.eod.
Et an requirat dolum,nu. 20. fol.eod.
Et an requirat dolum,nu.20. fol.eod.
Vis dicitur illata cū armis, licèt qs arma deieciſſet,poſtq̃ ad locum peruenit, q.89.n.19.f.240.
Vis,& violentia differunt,nu.21. fol.eod.
Et quandò committatur,remiſſ. ibid. fol.eod.
Vis dicitur,quoties quis ſibi ius dicit, & ppria authoritate aliquid occupat,q.ead.n.83. fol.eod.
Vis publica cēſetur deducta,ſi ex proceſſu probetur de armis, licèt in libello ſimpliciter ſit facta mentio de vi,nu.25. fol.eod.
Vim priuatam committens,punitur, licèt rem raptam reſtituat,q.ead.nu.16. fol.eod.
Vim vi repellere quando liceat,remiſſ. §. homicidium,nu.71. fol.46.
Viſitatio carcerum quomodo fiat in Regno Neap. q.46.nu.13. fol.153
Vitium ſodomiæ ſupra in verbo ſodomia.
Vniuerſitas,& mulier,an poſſint per procuratorē

INDEX.

comparere in criminalibus in Regno Neap.q. 32.nu.46. fol.526.
Et quid ſi citetur decem perſona,nu.47. f.eod.
Vnio armatorum ſemper praſumitur ad malum finem,q.83.nu.14. fol.249
Vnionum materia,& decretorum uniones prohibentium,vbi tractetur,ibid. fol.eod.
Vniuerſitas an poßit agere pro iniuria facta vni de Vniuerſitate,q.14.nu.46. fol.93.
Vniuerſitas ſoluens dãna põt ea recuperare à delinquente poſtea reperto,q.82.nu.6. fol.243.
Et quid ſi impoſuerit collectam,& ante exactionem delinquens reperiatur,nu.7. fol.eod.
Vniuerſitas nõ tenetur in Regno Neap.ſi vulneratus aliquo tpe ſuperuixit,q.ead.nu.22. f.244.
Vniuerſitas delinquens quomodo puniatur,q.60.nu.102. fol.197.
Vniuerſitas quando dicatur delinquere ratificando,q.16.nu.13. fol.94.
Et q̃ ſint articulãda,& pbãda,n.14,et 17. f.95
Et quomõ poßit delinquere,& puniri,n.15.f.eo.
Et qualiter vt ſinguli,ibid. fol.eod.
Vniuerſitas quando delinquit cõicato cõſilio, habetur recurſus contra homines de conſilio,q.16.nu.26. fol.95.
Vniuerſitas an dicatur delinquere, ſi non praebat conſilium,q.ead nu.18,& 19. fol.eod.
Vniuerſitas quomodo ſit citãda,q.ead.nu.20.f.eo.
Vniuerſitas poteſt comparere per procuratorẽ in criminalibus,nu.21. fol.eod.
Vniuerſitas cõdẽnata p delicto in pœnã pecuniariã,quomodo imponat collectã,q.16.n.22.f.95
Et innocentes an teneantur,nu.23. fol.eod.
Vniuerſitas,ſi pecuniariter mulctetur, an adhuc delinquentes puniantur corporaliter, ibidem, nu.26. fol.eod.
Vniuerſitas,quæ tenetur capere malefactorẽ,quomodo probet ſuam diligentiã,q.29.n.28.f.120
Vniuerſitas hæretica quomodo puniatur,§. hæreſis,nu.13. fol.37
Vociferatio mulieris violata an faciat indicium, §.ſtuprum,nu.8. fol.78
Vſusfructus amiſſus per confiſcationẽ, an recuperetur p reſtitutionẽ,et gratiã,q.59.n.69.f.190
Vſura cuius fori,q.37.nu.5.& 7. fol.134.
Et quid ſi incidenter fuerit deducta,nu.8. f.eo.
Et quid in ſtatu Eccleſiaſtico,nu.9. fol.134
Et quid in Regno Neap.ibid.nu.10. fol.eod.
Vſura quid ſit,§. vſura,nu.1. fol.81
Et in quibus contractibus directè contrahatur, nu.2. fol.eod.
Et quomodo committatur ibid. fol.eod.
Et an circa mutuum frumenti, vel pecunia ad frumentum,ibid. fol.eod.
Et quid in annuo cenſu,ibid.nu.4. fol.eod.
Vſura in dubio an præſumatur,§.eod. nu.5.f.eo.
Vſura determinanda eſt potius per Doctores iuris canonici,quàm Theologia,nu.6. fol.eod.
Vſura piratica,quæ dicatur,nu.8. fol.82.
Vſura colligitur quandoq; ex contractum continuatione,nu.9 fol.eod.
Et quomodo cognoſcatur,remiß.nu.10. fol.eod.
Vſura prohibetur 19.rationibus,remiß.nu.11.f.eo.
Et an in ea habeat locum tortura,nu.14. f.eod.
Et quid in Regno Neap.nu.15. fol.eod.
Et an in cauſa vſurarum poßit procedi ex officio,tàm de iure cõi, q̃ Regni Neap. & in ſtatu Eccleſiaſtico,q.57.nu.1.& 2. & §. vſura, nu. 16,& 17. fol.95.& 82.
Vſura,quando ſit permiſſa,remiß.§.eo.n.18. f.eo.
Et in quibus ſocietas,ſeu ſoccida ſit licita,remiſſiuè,ibid.nu.eod. fol.eod.
Et quid in cambijs,nu.19. fol.eod.
Vſura eſt prohibita lege Moſaica, Euangelica, Canonica, Authentica, Philoſophica, & Politica, id eſt ciuili,§.eod.nu.12. fol.eod.
Vſura qualiter probetur,§.eod.nu.22. fol.eod.
Et an per argumenta,& coniecturas,ibidẽ,nume.26. fol.eod.
Et an per teſtes qui eam ſoluerunt,nu.23. f.eod.
Et quid in ſtatu Eccleſiaſtico,nu.24. fol.eod.
Et quid in Regno Neap.nu.25. fol.83
Vſurarum crimen an ſit mixtè Eccleſiaſticum, remiß.§.eod.nu.21. fol.82.
Vſurarius vltra pœnas canonicas an poßit criminaliter puniri à iudice laico,§ eod.n.13.f.82.
Vſurarius manifeſtus quomodo probetur,nu. 22, & nu.37. fol.eod.
Vſurarius quomodo puniatur,§.eo.nu.27. fol.83.
Et quomodo in Regno Neap.nu.28. fol.eod.
Et quid in ſtatu Eccleſiaſtico,nu.29. fol.eod.
Et pœna mutuantis ad vſuras, an extendatur ad recipientem,nu.30. fol.eod.
Vſurarius an excuſetur à pœna ob conſuetudinẽ malam,& iniuſtam,§.eo.nu.31. fol.eod.
Et an ſit puniendus,ſi vſuras nõ recipit, ibidẽ, nu.32. fol.eod.
Et quid ſi fuerit ſolũ nixus fœnerari,n.33.f.eo.
Vſurarius manifeſtus quis dicatur, & quomodo probetur,nu.37. fol.eod.
Vſurarius ſit infamis ex ſola iudicis declaratoria,nu.38. fol.eod.
Vſurariorum bona mobilia deſcribi, & ſequeſtrari poßunt,§.eo.nu.34. fol.83.
Vtens falſo teſte,vel inſtrumento de conſilio peritorum,an excuſetur,nu.75. fol.eod.
Vtens falſo inſtrumento in iudicio, an teneatur pœna falſi,ſi illud produxerit cum clauſula,ſi, & in quantum,§.eod.nu.119. fol.19.
Vtens falſa ſcriptura, an præſumatur auctor falſitatis,nu.122. fol.20.
Vtens falſa ſcriptura an puniatur perinde, ac ſi fabri-

INDEX.

fabricaſſet,§.falſum,nu.144. fol.21.

Vtẽs ſcienter falſis teſtibus reſpõdere tenetur,an velit illis uti,ẽt ſtãte ſtatuto, in quibuſdã caſibus non debere reſpõdere,§.falsũ,nu.143.f.25

Cætera vide ſupra in verbo falſum.

Vulnerans licet proditoriè,non tamẽ occidẽs, Eccleſia immunitate gaudet,q.30.nu.17.f.121.

Vulnerans an poßit puniri antequam mors vulnerati ſequatur,remiß.q.31.nu.15. fol.125.

Vulnerans mulierem prægnantem, ignorans eam eſſe talem, mitius punitur,q.68.nu.2. fol.216.

Vulnerans ſeipſum quomodo puniatur,§. homicidium,nu.289.& q.68.nu.112.fol.57,& 220

Et an vulneratus, præſumatur vulneratus à ſeipſo,q.ead.nu.113. fol.220

Et an comprahendatur ſub ſtatuto de vulnerãte,§.homicid.nu.290. fol.57.

Et qd ſi aliquẽ pſequẽtẽ ceciderit,nu.291.f.eo.

Vulnerans in Regno Neap. cum armis prohibitis, quomodo puniatur,q.69.n.14. fo.222

Vulnerans an teneatur de homicidio,ſi vulneratus utens incantationibus, & imperitis medicis moriatur,§.homicid.nu.137. fol.49.

Vulnerans mortaliter non poteſt puniri de homicidio,niſi morte ſecuta,licèt certum ſit vulneratum moriturum,etiam ſtante ſtatuto, quòd occidens occidatur,ibid.nu.138. fol.49

Vulnerans an teneatur de homicidio,quando dubio exiſtente, an ſit vulnus mortale vulneratus obierit,remiß.nu.141. fol.49

Et qd ſi deceſſerit ex alia infirmitate,n. eo.f.eo.

Vulnerans quãdo præſumatur habuiſſe animum occidendi,ibid.nu.143. fol.eod.

Vulnerans lethaliter tenetur de homicidio, licet vulneratus culpa ſua obierit,§.eo.n.157.f.eo.

Vulnerans pro pecunia etiam ſine animo occidendi grauius punitur, §.homicid.nu.292.fol.57.

Vulnerans animo occidendi punitur maiori pœna,quàm propoſita à ſtatuto contra vulnerantem,§.eod.nu.288. fol.eod.

Vulnerans condẽnatus de homicidio an poßit probare contrarium eius,quod medici retulerunt, & ſententia ſine appellatione valeat retractari,§.eod.nu.160. fol.50

Vulneratus an poßit petere lucrum ceſſans, vel damnum emergens,ſi conſecutus eſt pœnã conventionalẽ de nõ offendẽdo,§.homicid.nu.36.f.45

Vulneratus pro cicatrice,& deformitate ad quid agere poßit,qua actione,& quo caſu,§.homicidium,nu.eod. fol.45.

Vulneratus poteſt ciuiliter agere ad damna,expẽſas, & intereſſe,licèt vulnerans ſit abſolutus ab inquiſitione,ibid.nu.eod. fol.46.

Vulneratus percuſſorem proſequens, & eum occidens,extraordinariè puniendus eſt,n.90.f.eo.

Vulneratus non lethaliter, ſi infra medicũ tẽpus moriatur,an præſumatur mortuus ex vulnere, & vulnerans teneatur de homicidio, vel vulnere tantum,§.eod.nu. 142. fol.49

Et quid ſi ex ſpaſmo ſuperuenienti decedat,ibidem,nu.146. fol.eod.

Et quid probandum ſit ad defenſionem rei, remiß.ibid.nu.149. fol.49

Vulneratus nullum, vel imperitum medicum adhibens, dicitur eſſe in culpa, ibid.n.150.f.eod.

Et an in dubio pſumatur negligẽtia,n.151.f.eo.

Et quomodo probetur,ibid. fol.eod.

Vulneratus an ex vulnere obijſſe cenſeatur,ſi medici ſint diſcordes,§.homic.nu,152. fol.49

Et quibus Medicis hoc caſu ſit credendum, nume.153. fol.eod.

Vulneratus an deceſſerit ex vulnere ſtandũ eſt arbitrio Iudicis nulla temporis habita ratione, nu.154. fol.eod.

Et quid eo caſu Iudex conſiderare debeat, nume.155. fol.eod.

Vulneratus in infirmitate præſumitur mortuus ex vulnere,nu.156. fol.eod.

Vulneratus poſt vulnus ambulans per triduum, ſi poſtea moriatur,an præſumatur deceßiſſe ex vulnere,§.homicid.nu,158. fol.50.

Et quibus coniecturis probetur aliquem deceßiſſe ex vulnere,nu.159. fol.50.

Vulnerati aſſertio etiam ſine iuramento ſufficit ad inquirendum,q.21,nu.55. fol.101

Et an faciat indicium ad torturam in articulo mortis,n.56. fol.eod.

Et an eius exculpatio proſit,nu.57. fol.eod.

Vulnus mortale quando dicatur,§. homicidiũ,nume.135.& 144. fol.48,& 49

Et in quibus corporis partibus vulnera ſint lethalia, nu.136. fol.eod.

Et præſumuntur mortalia,ſi mors ſequatur, nume.147. fol.eod.

Vulnus an dicatur tumefactio ab extra, ſi intus ſit facta ſciſſura,q.84. nu.19. fol.251

Et quid ſi tumor ille aperiatur ferro,nu.eo.f.eo.

Vulnus quando dicatur,q.ead.nu.18. fol.251.

Vulnera plura inferens eodem tempore, an teneatur unica pœna,q.ead.nu.24. fol.251

Et quid ſi fuerint illata unico ictu,nu.eo. f.eod.

Vulnuſculum non venit appellatione vulneris,q.82.nu.123. fol.248.

Vulpell.impugnatur,q.44.nu.19. fol.144.

Vulpell.error,§.homicidium,nu.533. fol.48.

Item q.49.nu.46. fol.166.

Vxor liberans virum aliqua calliditate excuſatur à pœna ordinaria,q.68.nu.44. fol.217

Vxor alicuius ſi occidatur à quo ſit habenda pax à viro, aut patre,q.58.nn.26. fol.182

Vxor petens cautionem de non offendendo à marito,an audiatur,q.47.nu.12. fol.159.

Vxor

Vxor an poſsit impedire demolitionem domus mariti ſibi obligata, q.78.nu.83,& quæſt.82.nume. 98. fol.236,& 247.
Et quid ſeruetur in practica, quæſt. 78. nu.84. fol.236.
Vxor cõſulens amaſio, vt maritum interficiat; an punienda ſit vt homicida, q.88.nu.2. fol.258.
Vxor relicta domina, maſſaria, & vſufructuaria, ſi bona confiſcentur, erit vſufructuaria, nõ alimentaria tantùm, q.78. nu.34. fol.233
Vxor virtute ſuæ hypothecæ non impedit cõfiſcationem bonorum mariti, nu.79.q.ead. fol. 235
Lim. niſi mulier inhæreret poſſeſsioni illorum bonorum, nu.30. fol.eod.
Amplia etiam in donatione ante nuptias, nume.81. fol.eod.
Vxor ſciens maritum occidendũ, & non reuelãs, tenetur eadem pœna, q.87 nu.5. fol.257
Vxor propria authoritate recipit poſſeſsione ſuorum bonorum, antequàm à fiſco occupentur, q. ead.nu.82. fol.236
Vxor petens alimenta ex bonis viri an ſit audienda, q.ead.nu.88. fol.238.
Vxor an poſsit maritum de adulterio accuſare, §.adulterium, nu.2. fol.3.
Vxor accuſatur de adulterio, licèt adulter ignoretur, §.eod.nu.3. fol.3.
Vxor accuſata de adulterio an poſsit liberari à marito, §.eod.nu.15. fol.4.
Vxor nõ excuſatur de adulterio ſub prætextu nõ redditi ſibi debiti à marito, §.eod.nu.18. fol.4.
Vxor accuſata de adulterio, quãdo poſsit torqueri, §.eod.nu.20. fol.4.
Et an pendente accuſatione debeat à marito alimentari, §.eod.nu.19 fol.4.
Vxor contra naturam à viro ſubagitata, qua pœna ſit plectenda, §.ſodomia, nu.16. fol.77.
Vxor poteſt accuſari de adulterio, etiam cum Papa commiſſo, §.adulterium, nu.22. fol.4.
Vxor non priuatur dote ob adulterium ignorãter commiſſum, §.eod.nu.32. fol.5.
Nec etiam punitur, ſi per vim fuerit adulterata, nu.96. fol.7
Vxor adultera, an, & quando in vinculis à marito detineri poſsit, §.eod.nu.52. fol.5.
Et an tota familia poſsit ꝑ adulterio poſsit torqueri, §.eod.nu.21. fol.4.
Vxor accuſata de adulterio poteſt obijcere paritatem criminis, etiam poſt litem conteſtatam, §.eod.nu.88. fol.7.
Vxor propter fornicationem mariti poteſt petere ſeparationem thori, nu.89. fol.eod.
Et quomodo probetur fornicatio, remiſs. ibidem, nu.90. fol.eod.
Et quid ſi cum ſoluta coierit, nu.95. fol.7.
Vxor an poſsit propria auctoritate à marito expelli ob notoriam fornicationẽ, vel adulteriũ, vel ſe ab eo ſeparare, §.eo.nu.92. fol.7.
Et interim pendente lite ſuper reſtitutione dotis, an teneatur vir ad alimenta, nu.93. f.eod.
Vxor dotem recuperat, & lucratur donationem propter nuptias ſeparato thoro ob culpam mariti, §.eod.nu.103. fol.7.
Vxor putatiua an dotem perdat ob adulterium, §.eod.nu.104. fol.eod.
Vxor an perdat dotẽ propter oſculũ, n. 109. f.eo.
Vxor cum marito ſe commiſcens, cenſetur iniuriam ei remiſiſſe, §.eo.nu.118. fol.8.
Vxor propter adulterium non amittit dotẽ in præiudicium patris, vel filiorum, §.eod.n.120. f.eo.
Vxoris bonis publicatis non veniunt veſtes feſtiuæ, & precioſæ, q.78.nu.61. fol.235
Vxoris dos mandantis interfici maritũ, an veniat in confiſcationem, q.ead.nu.71. fol.235
Vxoris dos quãdo confiſcetur propter hæreſim mariti, q.ead.nu.75. fol.eod.
Vxor ſciens maritum velle committere crimen læſæ Maieſtatis, non tenetur illum prodere, q.87. nu.10. fol.258.
Quid in patre, & filio, ibid.nu.11. fol.eod.
Et quid in matre, ibid. fol.eod.
Vxores duas, vel duos maritos, vel plures ducens eodem tempore, quibus pœnis puniatur, remiſsiuè, §.fornicatio, nu.34. fol.28
Et quid in habente duas ſponſas, vel vnam vxorem, & vnam ſponſam, remiſs. nu.35. fol.eod.
Et quomodo puniatur in Hyſpania, nu.36. f.eod.
Et quid in Iudæis, nu.37. fol.eod.
Et quid ſi vxor credens virum mortuum, alium ducat, nu.38. fol.eod.

X

XIXTVS V. P. M. Cardinalium franchitias abrogauit, q.29.nu.2. fol.119
XIXTVS V. P. M. præmia concesſit etiam beruarijs capientibus bannitos, quæſt. 30. nume.33. fol.121

Z

Zingari pro furtis minimis etiam galliuarum puniendi ſunt, §.furtum, nume.90. fol.35.
Zuntatores, ſiue impoſtores, acrius ſunt puniendi quàm fures, q.83. nu.13. f.249

FINIS.

IOAN. BAPTISTAE BAIARDI

ADDITIONES, ET ANNOTATIONES INSIGNES, AC SOLEMNES AD IVLII CLARI

Lib. v. receptarum ſententiarum, ſiue Practicam Criminalem.

Quæ ſingulis Paragraphis, & Quæſtionibus referuntur.

§. PRIMVS.

SVMMARIVM.

1 Delicta publica, vel priuata quæ dicantur, & cur ita dicta remiſsiuè nu. 6.

2 Delicti publici accuſatio an forenſibus competat.

3 Et an cuilibet de populo accuſare liceat cum bona cõſcientia.

4 Blaſphemia eſt delictum publicum.

Blaſphemantem non accuſans puniẽdus eſt ibid.

5 Sciens tractatum proditionis contra Principem, vel eius ſtatum, & non reuelans punitur pœna mortis.

7 Delicta quæ ſint merè Eccleſiaſtica, & quæ communia remiſsiuè.

8 Delicta quæ ſint nominata, & quæ innominata remiſsiuè.

9 Delicta quæ ſint leuia, quæ grauia, & quæ atrociſsima remiſsiuè.

10 Delictum dicitur enorme, quod ſit cum fractura oſtij, vel capſa.

11 Delictum maius eſt quod de nocte, quàm quod de die committitur.

Et in dubio p̃ſumitur cõmiſsũ de die. nu. eod.

12 Delictũ maius eſt pcutere alapa quã pugno. Et quæ ſit ratio ibid.

13 Delicti grauitas an ſemper arguatur ex qualitate pœnæ.

14 Iudex an poſsit in atrocioribus iura transgredi.

15 Delictum, quod committitur faciendo, an ſit ſemper grauius illo, quod omittendo committitur.

16 Delictum quod committitur omittẽdo non punitur criminaliter.

17 Delictum maius eſt commiſſum in ciuitate, quàm ruri.

18 Delictum maius eſt quod pecunia, quàm quod gratis committitur.

19 Delictum, quod committitur omittendo non dicitur propriè maleficium.

20 Bannitus ex contumacia, an dicatur bannitus ex maleficio.

21 Contemnere dicitur, nolens obedire.

Accuſare in Regno Neap. nemo poteſt tam quàm vnus de populo niſi ſuã, vel ſuorum iniuriam proſequatur nu. 3.

PRincipiũ ibi, publica sũt.

1 Adde, † quæ delicta publica, quæ priuata dicantur, vt per Placẽtinum in tract. de accuſat. tit. 2. nu. 1. cum ſequen. & Iacob. Nouel. in pract. crim. in tit. indicia, quæ præcedere debẽt nu. 1. cum ſequẽ. & Decian. in tract. crim. tom. 1. lib. 5. cap. 3. & ibi etiam habetur, quare dicãtur delicta publica, & priuata; & non valet ſemper conſequẽtia: Quilibet de populo poteſt accuſare de tali crimine; ergò crimẽ eſt publicum; nã etiam in delicto priuato, propter quod imponitur pena pecuniaria, applicãda Fiſco, admittitur quilibet de populo ad accusãdũ pro illa pœna; & tamen non dicitur delictum publicũ, ſed dicitur competere publica accuſatio. Accuſatio etiã ſuſpecti tutoris competit cuilibet de populo, etiã ſi agatur ad remotionem, & tamen iudiciũ illud non eſt publicum, ita tradit Soci. in c. veniens nu. 41. & ſeq. de accuſat. & de hoc habetur per Clar. infrà in quæſt. 17. verſicu. Sed quid.

2 Item † Adde, quòd pro delicto publico forenſes accuſare non poſſunt, niſi eo caſu, quo ædificium fieret in via publica, quia ſua intereſt propter facultatem tranſeundi; & eſt communis opin. vt per Gomez de delictis in c. 1. nu. 28. verſi. aduertẽdũ, vbi ipſe tenet, quòd forẽſes accuſare poſſunt, quẽ ſequitur D. Farin. in quæſt. 12. nu. 11. tamẽ aliter iudicatum fuit in caſu, de quo per Soci. in c. cum P. Manconella nu. 20. de accuſat. & ꝑ Gomes. vbi ſuprà

3 nu. 29. habetur, † an poſſit quilibet de populo accuſare cum bona conſcientia.

Item adde, quòd in Regno Neap. nullus admittitur ad accuſandum tãquam vnus de populo, niſi ſuam, ſuorumq; iniuriam proſequatur per Ritum 191. & ibi Cara. ſed in practica ſeruatur quòd accuſationes omnium recipiuntur, & poſtea inſtantibus partibus reijciuntur, vt atteſtatur Franch. deciſ. 382. nu. 10. vol. 1.

Item omne delictum, Ibi, & poteſt poni exemplum. Adde † quòd

4 nedum blaſphemia eſt delictum publicũ, & poteſt quilibet accuſare; ſed etiam nõ accusãs blaſphemãtem punitur. c. ſi quis per capillum. 22. q. 1. ibi ſi quis autem.

5 Præterea etiam. Adde, † quod ſimiliter ſciens tractatum proditionis contra Principẽ, vel eius ſtatum, nedùm poteſt accuſare, ſed etiam reuelare tenetur: aliàs poteſt puniri pœna mortis, vt infrà in quæſt. 87. verſicu. punctus eſt.

Hæc tamẽ omnia, Ibi ſed certè

6 hæc materia. Adde, † ſi per ſtatutum detur cuilibet poteſtas accuſandi de aliquo crimine, vbi de iure communi nõ datur; Illud crimẽ non dicitur publicum, niſi exprimatur à ſtatuto, quod ſit publicũ iudicium, ità tenet Bart. & Ang. in l. 1. ff. de public. Iudic. quos refert, & ſequitur Soci. in c. veniẽs nu. 8. de accuſat. vbi dicit etiam, quòd ſecundum Imol. non eſt peccatum dicere, quòd vbicunq; in iure eſt ſtatutũ, quòd de aliquo delicto publica ſit accuſatio; quòd tũc illud crimen intelligatur publicũ, & publici Iudicij, ſubdens, quòd opin. Imol. fortè videtur verior; ſed quòd opin. Bart. & Ang. in practica ſeruanda eſt.

7 Præmittendum eſt. Adde † videndũ D. Farinac. in quæſt. 8. n. 125. vbi poſuit multas limitationes, & latiſſimè hãc quæſtionem tractauit.

8 Habes et. Adde † videndũ D. Farinac. in quæſt. 8. nu. 19. vbi latè.

9 Sunt etiam delictorum. Adde † idẽ tenuit Menoch. de arbitr. iud. ĩ caſu 266. videlicet quòd arbitrio Iudicis committatur, quodnam graue delictum dicatur; Vide etiam Odd. de reſtit. in integr. quæſt. 60. art. 1. vbi declarat, quæ delicta dicãtur leuia, quę grauia, quę grauiora, quę grauiſſima, ſiue atrociſſima.

10 Item † adde, quòd, quando delictum fit cum fractura oſtij, vel capſæ, dicitur enorme, Boer. in deciſ. 173. nu. 6.

Item adde, quòd delictum dicitur graue, per quod populus remanet ſcãdalizatus, ſecũdũ Abb. ĩ c. At ſi clerici extra de Iud.

11 Item † adde, quòd maius delictum eſt illud, quod de nocte cõmittitur, quàm de die; & ideò maiori pœna punitur, & in dubio ꝑſumitur commiſſum de die, Bald. & Imol.

Imol. in l. Titius.§.Lucius in fine.ff.de liber.& poſth. Ceph. in conſ.206. nu. 4.& Marſ.conſ.83. nu. 16.

12 Item † adde, quòd magis delinquit, qui alapa, quàm qui pugno percutit, Ioã.Anton.de Nigr.ĩ c.149.ſub rubr.de iniurijs, & violẽt.nu.13.fol.140.& ratio eſt, ſecũdum eum, quia pueri alapa percutiũtur, vt experiẽtia docet,& non pugno,& ſic, qui dat alteri alapã videtur eum in duobus offendere, quia tractat eũ, vt puerũ, & alia eſt ꝓ offenſione, non ſic in pugno, quia non tractatur pueriliter.

13 Ibi, alij vero dicunt. Adde † ꝙ non ſẽper ex qualitate pęnę arguitur qualitas delicti, Crau. de antiq.tẽp. par.4.ſect.videamus modò de aliquibꝰ,n.26.& Farinac. quæſt. crim. q.18.nu. 87.vbi dicit recurrendũ eſſe ad qualitatem pœnæ, vbi cadere poſſet dubium probabile, An vnum delictũ ſit maius altero, vt nec lex, aut natura id apertè docuerit, Vide etiam Bero.in c.At ſi clerici nu.96.cum ſequen.de iudic. vbi latiſſimè de conſ.Decij,& conſi.Soc.hîc allegatis, adinuicèm ſibi contrarijs; cum ibi tenuerit Deci. delictũ furti, quo imponitur pęna furcarũ, maius eſſe homicidio, quod puniri debet pœna capitis, & ſeqtur Soci. concludendo, homicidium doloſũ maius delictum eſſe, quàm furtum;& quòd maioritàs pœnę ad cognoſcendum maioritatem delicti attendi non debet. Sed vtrùm ſit publicum, & priuatũ delictum, & ſi ſtatutum alterat pœnam delicti, natura ipſius delicti nõ immutatur, vt latè ibi per eum nu.98.

Ibi quinimò etiam ſecundũ ius.

14 Adde, † quòd hoc dictum, quòd propter enormitatẽ delicti aliquãdo licitum eſt iura trãſgredi, habet locum in maioribus Magiſtratibus tantùm; ſecùs autem in minoribus, vt sũt Poteſtates,& Iudices Terrarum, qui iurant ſeruare ſtatuta; nam tales non poſſunt leges, ſtatuta, nec cõſuetudines trãſgredi, Iaſ. in §.ex maleficijs nu. 15.de action. vbi dicit, hoc dictũ perpetuò cordi tenẽdum, quem ſequitur Marſ. in pract.crim.in §. diligenter nu.176. Et hoc dictũ procedit in cauſis arduis, quæ concernũt bonum ſtatum reipublicæ, Salicet.in auth.hodie C.de iud. quẽ ſequitur Gram.vot.30. nu.15.& ad hanc regulam, quod ꝓpter atrocitatem, & enormitatem delicti liceat iura tranſgredi, vide ẽt Iaſ.in l. 1.in prin. C. de precib. Imper. offer.ſed Roma. in repet.l.ſi vero,§.de viro, fallẽ.46.ff.ſolut.mat.nõ tenet dictũ Inno.ſed dicit, quòd tunc debet ſuperior cõſuli;& hoc arbitror tutius eſſe, & qđ magis placeret Principi, ſi periculum non eſſet in mora;& qui maiores magiſtratus dicantur, vide Iaſ.in d.authen.hodie.

Eſt etiam communis regula.

15 Adde † circa iſtam regulam nonnullas fallent. quas ponit Iaſ. in allegata l. ſi mora num.25.

16 Item † adde, quòd delictum, quod committitur omittendo, non punitur criminaliter, ſecundum Bal.in l.data opera col.2. verſ.diſtinguo, C.de ijs ꝗ accuſ.non poſſ. & deciſ.Pedemon.71.n.37.Sed vide Iaſ. in d.l.ſi mora nu. 23. cum ſequen.

17 Item † adde, quòd maius delictum eſt illud, quod committitur in ciuitate, quàm quod ruri, Bal.in l.tum ancillis C.de inceſt.nupt.& Io.de Ana. in c.in tãtum nu. 7.de colluſ.

18 Item † adde, quòd delictũ factum per pecuniam, eſt maius delictum, quam illud, quòd fit gratis, Ana.& Fely. in c. ſicut dignum.§.inſuper de homic.

19 Sed quæro nunquid. Adde, † quod maleficiũ, ſtrictè loquendo, non continet delictũ, quod eſt in omittendo: ſed ſolummodò, quod eſt in faciendo, Bal.in l.ignorantia, nu. 2. C.de crim.ſtellion.

Quæro etiam, ibi, ſed certè licet

20 hæc opinio. Adde, † quòd idem tenet Bart.in l.omne delictũ ff. de re milit. & Nell.de bannitis in 2.par.ſecũdi temp. quæſt.59.Sed de iſta quæſtione vide nouiſſimè tradita per Menoch.in comẽt.prę ſumpt.lib.2.præſumpt. 70.vbi latiſſimè,& per Farinac. var. quæſt. in quæſt.11.num. 93.qui ſequitur D.Clarum,& nu.97.verſic.ſextò aduertatur.

Item adde, quòd citatus ꝓ aliquo maleficio, ſi cõparuerit in Iudicio, & omnia cõtenta in inquiſitione negauerit, & ſuas exceptiones, & defenſiones propoſuerit, & poſteà iterùm citatus nõ comparuerit, & bannitus fuerit potiùs dicetur bãnitus ob contumaciam, quàm ob maleficia; &

ideò non poterit impunè offendi, ſtante ſtatuto, ꝙ bannitus impunè offendi poſſit, Curt. Sen. conſi. 59. nu. 17.

21 Ibi contemptus. Adde† quòd quis dicitur contemnere, quãdò voluntas dirigitur, vt nolit obedire, quia ſpernit poteſtatem præcipientis, Rimin. iun. in conſi. 707. nu. 20. vol. 6.

§. Adulterium.

S V M M A R I V M.

1 ADulter, & adultera an poßint in eodem libello accuſari.
2 Adulterij accuſatio quot modis in iudicio ꝓponi poßit remißiuè.
Vxor an poßit maritum de adulterio accuſare. nu. eod.
3 Vxor accuſatur de adulterio, licet adulter ignoretur.
4 Adulter an poßit accuſari in vno libello, & adultera in alio.
5 Inſcriptio ad pœnam talionis nõ eſt in vſu.
6 Impubes non poteſt accuſari de adulterio.
7 Iudex procedit ex officio in crimine adulterij, vel ſtupri accuſatore deſiſtente, vel mortuo, etiam ſtante ſtatuto, quòd ſine querela procedi non poßit.
8 Iudex cõtra vxorem procedit, adultero tantùm per maritum accuſato.
9 Iudex habẽs facultatem à ſtatuto inquirendi de omnibus delictis, nõ poteſt de adulterio inquirere, conſtante matrimonio.
10 Iudex procedit in crimine adulterij deducto in iudicio, non obſtãte cõcordia partiũ.
11 Maritus habens concubinam non poteſt accuſare de adulterio.
12 Sententia lata ſuper adulterio valet, licet de ſtupro ſolùm fuerit probatum.
13 Maritus an poſt accuſationem poßit à pœna adulterij vxorem liberare.
14 Adulterium quãdo dicatur crimen publicũ.
15 Maritus quibus caſibus non poßit vxorem de adulterio accuſare.
16 Baſtardus quando poßit inſtitui.
17 Adulterij ſpecialia.
18 Vxor nõ excuſatur à pœna adulterij propter non redditum ſibi debitum à marito.
19 Vxor debet alimentari pendente adulterij quæſtione.
20 Vxor accuſata à marito de adulterio quãdo poßit torqueri.
21 Et ꝓ adulterio tota familia poteſt torqueri.
22 Vxor poteſt accuſari de adulterio etiam cum Papa commiſſo.
23 Adulterium non dicitur commiſſum cũ dolo, & fraude, ſi probetur mulieris volũtas.
24 Adulterium an committat cũ ſoluta credẽs accedere ad nuptã, vel ecõtrà, remiſsiuè.
25 Adulterium etiam dicitur, quando coniugatus coit cum ſoluta.
26 Et an ſtuprum poſsit appellari remiſsiuè.
27 Adulterium cum meretrice nupta commiſſum an ſit punibile.
Et quid ſi cum adulterio cõcurrat inceſtus. ibidem.
28 Et quæ dicatur meretrix.
29 Adulterium an ſit crimen priuatum.
30 Iudex Eccleſiaſticus an poßit procedere ex officio in crimine adulterij, inceſtus, ſtupri, & fornicationis, ſtante conſtitutione Marchiæ, quòd certæ perſonæ ad accuſandum admittantur.
31 Et an dicta conſtitutio habeat locum in huiuſmodi criminum attentatione.
32 Lata culpa in adulterio non æquiparatur dolo.
Vxor non priuatur dote ob adulteriũ ignoranter commiſſum. ibidem.
33 Adulterium, ſtuprum, vel inhoneſtas mulieris an poſsit probari per teſtes ſingulares.
34 Adulterium ex quibus actibus probetur remiſsiuè.
35 Et quas probationes requirat.
36 Maritus accuſando vxorẽ de adulterio, non debet intẽtare publicam vocem, & famã.
37 Adulterium quot modis probari poſsit remiſsiue.
38 Et quibus coniecturis probetur, & præſumptionibus.
39 Adulterium probatur coniecturis, & fama publica.
40 Adulterium non probatur ſola mulieris confeſsione.
41 Et confeſsio adulteri carentis genitalibus non nocet.
42 Adulterium probatur per teſtes qui viderunt adulterantes per foramen.
43 Adulter, et adultera non puniũtur pœna ſtatuti, niſi probentur eſſe in matrimonio.
44 Iudex ſecularis an poſsit adulterij iudiciũ ꝓſeq; ſi opponatur matrimoniũ eſſe nullũ.
45 Et an de matrimonio poſsit incidenter cognoſcere.
46 Adulterij pœna q̃ ſit in Regno Neapolitano.
47 Et quæ in Flandria.
48 Mulier pœna adulterij puniri non poteſt, ſi exi-

exiſtente fama publica de morte mariti adulterium committat.

49 *Mulier cum clerico adulterium committẽs, non punitur à Iudice ſeculari.*

50 *Adulterij pœna ex auth. ſed hodie C. de adult. non ſeruatur.*

51 *Et illa pœna non haberet locum, quãdo actum eſſet ad ſeparationem thori.*

52 *Vxor adultera an, & quando à marito in vinculis detineri poſſit remiſſiuè.*

53 *Adulterij pœna non eſt puniendus, qui coactè adulterium commiſit.*

54 *Adulterij pœna diuerſa.*

55 *Adulterij non violenti pœna de conſuetudine eſt pecuniaria.*

56 *Et Romæ eſt capitalis per conſtitutionem Sixti PP. Quinti.*

57 *Adulter iniuſtè punitus non recuperat pœnam ſolutam.*

58 *Adulterij pœna punitur accedens ad ſolutã credens accedere ad nuptam, vel econtra.*

59 *Maritus uxorem adulteram accuſans à Iudicibus derideri ſolet.*

60 *Maritus committens homicidium propter uxoris adulterium mitius punitur.*

61 *Et poteſt ordinare uxori, ut fingat præbere aures adultero, & interim ſe præparare ad offendendum.*

62 *Tortura locus non eſt in adulterio ſine vi commiſſo ſtante conſuetudine, quòd puniatur pœna pecuniaria.*

63 *Adulterium, & inceſtum ſimul committens qua pœna puniatur, ſtante uno ſtatuto, quod pro adulterio ſoluãtur XXV. floreni, & altero, quod procedatur de ſimilibus ad ſimilia.*

64 *Adulterij pœna diuerſarum nationum remiſſiuè.*

65 *Adulterij pœna quandoq; eſt arbitraria.*

66 *Filius adulterans uxorem patris amittit etiam priuilegium filiationis.*

67 *Adulterium in matrimonio vero, vel putatiuo, eadem pœna punitur.*

68 *Adulterij conatus pœna arbitraria punitur.*

69 *Et qua dicatur adulterij attentatio.*

70 *Et quis dicatur alterius uxorẽ ſollicitare.*

71 *Adulterium committens mulier propter munera, an dicatur inuita peccare.*

Et dãs munera an pœna ſtatuti cõtra adulterantem in vitam puniri debeat, nu. eod.

72 *Et quid in practica.*

73 *Adulterari mandãs qua pœna ſit puniẽdus.*

74 *Pax non dicitur rupta propter adulterium.*

75 *Adultera pœnam adulterij non euitat ob ſæuitiam viri.*

76 *Et famis neceſſitate, vel paupertate non excuſatur.*

77 *Adulterans mulierem bannitam etiam cum ea nulla pœna punitur.*

78 *Adultera reperta in fragrãti eſt infamis ipſo iure, ſecus in adultero.*

79 *Lex canonica in adulterio ſeruanda eſt.*

80 *Adulterij pœna an habeat locum in ſponſa remiſſiuè.*

81 *Statutum puniẽs adulterium, vel ſtuprum, pœna pecuniaria, cõprehẽdit etiã iudæos.*

82 *Et quomodo intelligatur nõ diſtinguens an ſit nupta, vel meretrix, remiſſiuè.*

83 *Et huiuſmodi ſtatutum habet etiam locũ in Chriſtiano iudæam adulterante.*

84 *Iudæus Chriſtianam adulterans grauius eſt puniendus.*

85 *Thori ſeparatio fit per quamcunq; fornicationem.*

86 *Et propter ſodomiam.*

87 *Maritus nõ lucratur dotem propter uxoris adulterium, facta ſimpliciter matrimonij ſeparatione à Iudice ſeculari.*

88 *Vxor de adulterio accuſata poteſt obijcere paritatẽ criminis etiã poſt litẽ cõteſtatã.*

89 *Vxor ob fornicationem mariti poteſt petere ſeparationem thori.*

90 *Et quomodo probetur fornicatio remiſſiuè.*

91 *Maritus quando lucretur dotem ſine ſententia iudicis propter uxoris adulterium.*

92 *Vxor an poſſit propria authoritate à marito expelli, vel ſe ſeparare ob notoriam fornicationem, vel adulterium.*

93 *Et eo caſu pendente lite ſuper reſtitutione dotis, maritus non tenetur uxorem alere.*

94 *Adultero abſoluto etiam adultera cenſebitur abſoluta.*

Et condemnatio adulteri non nocet adulteræ. num. eod.

95 *Vxor poteſt petere dotem, ac thori ſeparationem etiam ſi vir cum ſoluta coierit.*

96 *Vxor de nocte, ac per vim adulterata, non perdit dotem, nec alia pœna punitur.*

97 *Adultera non perdit dotem putatiuam.*

98 *Maritus an lucretur dotem uxoris ob verbera aufugientis, & adulterantis remiſſiuè.*

99 *Mulier perdit dotem conuiuando cum extraneis, & interueniẽdo ĩ ludis theatralibus.*

100 *Dos in quibus caſibus propter adulterium non amittatur remiſſiuè.*

101 *Mulier habens filium ex adulterio conceptum an teneatur reuelare remiſſiuè.*

102 *Filij quãdo teneantur alere matrem amittentem dotem propter adulterium.*

103 Vxor dotẽ recuperat, & lucratur donationem propter nuptias, facta thori ſeparatione ob culpam viri.

104 Vxor putatiua an perdat dotem propter adulterium.

105 Mulier inhoneſtè viuens poſt mortem viri amittit dotẽm de rigore.

Item parafrenalia, & lucra quacunq; ex bonis mariti. nu. eod.

Item donationem ſibi à marito factam, ac tutelam filiorum. nu. eod.

106 Et an luxurioſè viuens intra, vel poſt annum luctus priuetur filiorum ſucceſſione.

107 Vidua an propter ſtuprum amittat dotem remiſsiuè.

108 Et quid de legatis ſibi à marito factis.

109 Vxor an propter oſculum amittat dotem remiſsiuè.

110 Mulier conſentiens oſculo qua pœna plectatur in Ciuitate Neap.

111 Adulterium an præſumatur ex ſolo oſculo.

112 Adulteriũ probatur coiecturis, & præſumptionibus.

113 Maritus facta thori ſeparatione tenetur alere vxorem honeſtè viuentem.

114 Et ea ſuperſtite non poteſt aliam ducere.

115 Maritus recipiens vxorẽ adulteram, an videatur illius mores præteritos, & futuros approbare.

116 Maritus iurans de adulterio vxorẽ non accuſare, an teneatur ſeruare iuramentum.

117 Maritus non poteſt vxori adulteranti parcere ſub conuentione lucrandi eius bona.

118 Vxor cum marito ſe carnaliter cõmiſcens, cenſetur ei iniuriam remiſiſſe.

119 Maritus ſciens, et nõ accuſans vxorẽ adulteram, an lenocinij pœnam incurrat.

120 Vxor propter adulterium nõ amittit dotem in præiudicium patris, vel filiorum.

121 Adulterij exceptio an poſsit opponi per hæredes mariti, vel per filios contra matrẽ, remiſsiuè.

122 Adulterij accuſatio quãdo tranſeat ad hæredes extraneos.

123 Adulterij accuſatio, vel exceptio nõ tollitur per ſubſequẽs matrimonium cũ adultero.

124 Adulterij accuſatio quanto tẽpore præſcribatur.

125 Et quid de exceptione adulterij.

126 Et an pſcribatur quo ad pœnã ſpiritualẽ.

127 Et quid ſi per vim fuerit commiſſum.

Adulteri pœna in Regno Neap. eſt mors ſub num. 46.

Et an ex cauſa poſsit minorari ibidem.

Et qua pœnà imponatur in ſtatu eccleſiaſtico ibidem.

Statutũ quòd nixus cõmittere adulteriũ capite puniatur, intelligitur de eo, qui cõmiſit, non de eo qui, tãtũ attẽtauit ſub. n. 44.

ADulterij in principio. Adde,
1 † q; adulter, & adultera nõ poſſunt in eodẽ libello accuſari, l. ſi maritus. §. fin. ff. de adulter. & ſi accuſantur, libellus non procedit, etiam parte non opponente, Cagnol. in l. edita nu. 287. C. de eden. & Io. de Ana. in c. intelleximus nu. 10. in fin. ibi ideò dicit Angelus, niſi quando ageretur coràm Iudice eccleſiaſtico ad ſeparationẽ thori; quia tũc benè adulter, & adultera poſſunt in eodem libello accuſari, gl. ſingul. ĩ c. ſtatuit 2. q. 5. quã refert, & ſequitur Rom. ſing. 276. tu
2 ſcis, Io. de Arno. probl. 3. & † quot modis quis accuſari poſſit de adulterio, & an, & quãdo liceat mulieri maritum accuſare, ſicut marito vxorem, vide Fran. Marc. in deciſ. 514. par. 1. & infra.
3 Item † adde, quòd poteſt proponi accuſatio de adulterio contra vxorem, etiam quòd ignoretur pſona adulteri, Natt. in conſ. 422. nu. 7. vol. 2.
4 Item † adde, quòd quando in eodem libello adulter, & adultera accuſantur, in neutrius perſona procedit accuſatio; & hoc eſt ſpeciale in adulterio, & quãdo accuſatur vnus in vno libello, & alius in alio, tunc reijcitur pars libelli, & pceditur ſuper primo, ſecundùm Bald. in conſ. 6. nu. 2. & 3. hic alleg. & ibi reddit rationem dicẽs, quòd nõ debet accuſator adulterij eſſe partialis, ſicut nõ poteſt ex inſcriptione pati duas pœnas, quoniã vna pena conſumitur cum de iure cõmuni adultero fit pœna mortis, & econtra ſubſcribẽti ſe ad pęnam talionis, & non probanti, quod tamen procedit, quando agitur ad pœnam capitalem, non autem, quando mulier accuſatur ad effectum perdẽdę dotis; vt per
5 eundem Bald. conſ. 6. nu. 4. Sed † ego arbitror, quòd hodie poſſet pcedi ſuper vtroque libello, quia de cõſuetudine amplius nõ fit inſcriptio ad pęnam talionis, vt per Duen. reg. 27.
6 Item † adde, quòd Impuberes non poſſunt accuſari de adulterio, quia præſumũtur inhabiles ad coitũ; tollitur tamẽ hęc præ-

præſumptio per contrarium factum, Soc.
in c. 1. nu. 7. & 17. de delict. puerorum.
7 Item† adde, quòd ſi extaret ſtatutum,
quòd in crimine adulterij, vel ſtupri non
poſſet ꝓcedi, niſi ad querelam partis; da-
ta querela, poterit Iudex ꝓcedere ex of-
ficio, etiam quòd querelãs deſiſteret, per
tex. in l. conſtante matrimonio in fi. ff. de
adult. Affli. in conſt. legum aſperitate nu.
12. & idem habetur in dec. Gram. 31. hic
per Clar. alleg. nu. 3. & ſeq. & hóc proce-
dit, eo deſiſtẽte in quacũq; parte iudicij,
& appellatione pendente, vel accuſatore
mortuo, vt per Crau. in tit. 21. & Gram.
8 in d. deciſ. †tenet etiam, quòd cõtra vxo-
rem poterit ꝓcedi, etiam quòd eam ma-
ritus nõ accuſauerit, ſed adulterũ tãtùm.
9 Item† adde, quòd ſi ſtatutum permitte
ret Iudici inqrere, & punire de omnibus
delictis, non intelligitur, quòd permittat
inquiri de adulterio, conſtante matrimo-
nio, Brun. de conſt. & decret. in verſ. in-
quiſitio fol. 144.
10 Item† adde, ꝙ adulterij crimine, dedu-
cto in Iudicio, poſtquàm de re conſtat, le-
gitimè, debet Iudex ꝓcedere, non obſtã-
te concordia partium, Affl. in d. conſt. le-
gum aſperitate nu. 11.
11 Item† adde, ꝙ maritus tenens concubi
nã nõ poteſt accuſare de adulterio, Deci.
in l. ſemper in contractibus. ff. de reg. iur.
Marſ. in l. 1. de rapt. virgin. nu. 60. & ſeq.
12 Item† adde, quòd ſi qs accuſauerit ali-
quẽ de adulterio, & ꝓbauerit de ſtupro,
ſentẽtia ſuper eo lata erit valida, quia no-
men adulterij eſt genus, ita Bal. in l. ſica.
C. de adult. quem ſeqtur Fely. in c. licet
hely. nu. 29. de Simon. De hoc tamẽ vide
Aret. de malef. & ibi addent. in verſ. *che
hai adulterato* nu. 59.
13 Item† adde, quòd maritus poſt accuſa
tionem poterit liberare vxorem per recõ
ciliationem à pœna, ante tamẽ ſententiã,
& Iudicis auctoritate, & non aliter: ſecùs
autem, ſecuta cõdemnatione, etiam quòd
condemnatio non fuiſſet demãdata exe-
cutioni, Boer. deciſ. 298. nu. 3. & ſeq.
14 Itẽ† adde, quòd ex officio per viã In-
quiſitionis non poteſt ꝓcedi contra adul-
teros, ne fœdentur connubia, etiam quòd
Adulterium ſit crimẽ publicum; qa illud
eſt verum, poſtquàm nomẽ eſt receptum
inter reos, ſecũdum Batt. in l. 2. §. ſi publi-
cè. ff. de adult. & Affl. in cõſt. legum aſpe-
ritate nu. 9. Gram. d. deciſ. 31. nu. 6. & quã
do dicatur in crimine adulterij nomẽ re-
ceptum inter reos, vide Bar. in l. adulterij
C. de adulter. Fallit tamen, quotiès Adul-
terium eſt notorium, quia tũc Iudex po-
teſt ex officio ꝓcedere, Gram. d. deciſ. 31.
nu. 7. & per Cõc. Trid. ſeſſ. 24. cap. 8. incip.
graue peccatũ &c. de reformat. matrim.
Sãcitum fuit, quòd procedatur ex officio
ab Ordinarijs locorum, quãdo mulieres,
ſiue coniugatæ, ſiue ſolutæ cum adulteris,
ſeu concubinarijs publicè viuũt, ſi ter ad-
monitæ non paruerint.
15 Item† adde, quòd in ſex caſibus nõ li-
cet marito accuſare vxorẽ de adulterio.
Primus, quando ipſe fuit cauſa adulterij,
etiã ſi cauſa fuerit remota, puta quia eam
reliquerit ſinè neceſſarijs ad vitam, dum-
modò ipſa prius egerit cõtra virũ, vt pro-
uideret de alimentis: ſecundus caſus eſt,
quando vir tradidit alteri vxorem adulte
rãdam, Bero. in cõſ. 148. nu. 11. vol. 1. Sed
adulterium, etiã conſentiẽte marito com
miſſum, punitur, l. 2. §. 1. ff. de adult. Neh.
de bãn. in 2. par. 2. tẽporis quæſt. 46. verſ.
Iuris autẽ. Tertius eſt, cũ ipſa credidit vi-
rum defunctũ, & nupſit alteri. Quartus, ſi
fuiſſet vi oppreſſa; Ideò adulterata per ty
rannũ, vel Regem non poteſt accuſari de
adulterio, quia ꝓſumitur per vim, & me-
16 tum adulterata; immo† poteſt baſtardum,
ex ea natum, inſtituere, ſecundùm Bal. in
l. eã, quam col. 9. verſ. ſcias, quòd in iſtis
ſpurijs C. de fideicomm. Quintus, ſi poſt
adulterium eam reconciliauit: Sextus eſt
in c. gaudemus de diuort. vt plenè de præ
dictis habetur per Affl. in cõſt. legũ aſperi
tate. §. qui corãm. ſed nouiſſimè Laurent.
tonnini Rodulphi in caut. 6. nu. 167. & ſe
quẽ. ponit vndecim remedia, qbus vxor,
vel vir, de adulterio accuſari, ſe valeãt ad
uersùs accuſatorẽ reparare, & Affl. in d. §.
qui corãm in fine; Vide etiam Viui. opin.
33. nu. 26. & idem Affl. vbi ſuprà, dicit, ꝙ
Io. And. in nouell. i c. intelleximus, & poſt
17 eũ Io. de Anã. ibi in pẽn. col. ponit † mul-
ta ſpecialia in crimine adulterij videlicet
primò ꝙ ĩ multis caſibus repellitur eius ac
cuſatio, vel exceptio; ex quo ſeqtur, ꝙ nõ
ſemper admittitur, qui ſuã iniuriam pro-
ſequitur, videlicet, quòd ꝑtextu ſui adul-
terij repellit maritus ab accuſãdo, & pro
ſequẽdo ſuam iniuriam. Secũdò quòd vt
qs ex præſumptionibus cõdemnetur de

adulterio. Tertiò quòd in cauſis adulterij exceptiones debẽt proponi, & opponi ante litis cõteſtationem, nec admittũtur poſteà. Quartò quòd cõuictus, & condemnatus ex hoc crimine ꝑ modũ exceptionis punitur. Quintò ꝙ ſeruus admittit̃ ad accusandũ. Sextò ꝙ minor vigintiquinque annis etiã admittitur. Septimò ꝙ in hoc crimine nulla dat̃ dilatio, niſi ex cauſa adeò, ꝙ probationes factę, nõ data dilatione ad probãdum, valent. Octauò, ꝙ minori non ſubuenitur. Nonò, quòd adulteriũ vxoris nocet viro. Decimò, ꝙ hoc crimẽ nõ tollitur in baptiſmo. Vndecimò, ꝙ de hoc crimine vir, & mulier nõ poſsũt ſimul accuſari ab eodem, & ex eadem cauſa.

18 Item † adde, quòd mulier non excuſatur à poena adulterij ex eo, qa maritus ei nõ reddidit debitũ naturæ, Boer. deciſ. 297. num. 15.

Item adde, quòd vxori nõ licet accuſare maritum de adulterio criminaliter, l. 1. C. de adulter. & ratio habetur ꝑ Frã. Marci in deciſ. 514. nu. 16. cum ſequen. & per Bero. in c. 1. nu. 39. de accuſat. ſed benè ei licet agere ciuiliter ad ſeparationẽ tori, & vt vir reſtituat dotem, & perdat donationem propter nuptias, l. cõſenſus. C. de repud. Abb. in c. plerũq; nu. 5. de donat. int. vir. & vxor. Marſ. in l. 1. nu. 60. C. de rap. virg. Cõrad. in pract. crim. tit. de adulter. nu. 11. Bero. conſ. 55. nu. 5. vol. 1. Auguſt. in addit. ad Ang. verb. *che m'hai adulterato*, verſ. quæro, qa video, vbi dicit, qđ Salicet. ponit vnum caſum ſingularẽ, quãdo vxor poſſit accuſare maritum de adulterio, etiã criminaliter, videlicet, quãdo vxor proſequitur ſuã iniuriã, puta, quia maritus cõmiſerit adulterium cum vxore filij ipſi⁹ mulieris, nati ex alio matrimonio, vel cum vxore fratris ipſius mulieris.

19 Item † adde, quòd mulier debet habere alimenta, donec cõuincatur de adulterio, Bald. in cõſ. 176. Cęcilia receſſit vol. 1. & per Pariſ. conſ. 54. aſſertæ ſentẽtię vol. 4.

20 Item † adde, ꝙ mulier accuſata de adulterio à marito poteſt torqueri, extãtibus indicijs, Rom. conſ. 451. non autem ad effectum perdẽdæ dotis, cum ſit pro intereſſe priuato, etiã ſi extaret ſtatutũ, quòd pro adulterio poſſit deueniri ad torturã, ſecũdùm Bald. conſ. 6. nu. 6. vol. 5. & Bologn. conſ. 9. nu. 85.

21 Item † adde, ꝙ in materia adulterij tota familia poteſt torqueri pro veritate eruẽda, Bal. in l. fi. ff. de quęſt. & Pariſ. de put. in tract. de Synd. in ver. tortura cl. 2. c. 3. nu. 2. niſi ſint bonę famę, & vitæ, ſecũdùm Bald. in l. 1. C. locat.

22 Item † adde, quòd vxor poteſt accuſari de adulterio, etiã cõmiſſo cum Papa, licèt Papa regulariter accuſari non poſſit, Anchar. in c. ea, q̃ nu. 28. de reg. iur. in 6. Sed credẽdũ non eſt in ęternum, ꝙ ullus Pontifex adulterium cõmittat, licet vt homo ſit poſſibile.

23 Item † accuſans aliquem de adulterio, & dicẽs eum commiſiſſe adulterium cũ dolo, & fraude, nõ obtinebit, ſi ꝓbaretur mulieris volũtas, & accuſatus abſolueretur, Roma. conſil. 167. incip. Antonius.

24 Tribus autẽ modis. Adde, † An accedens ad ſolutam, credẽs accedere ad nuptam, committat adulterium; & è cõuerſo. Vide Io. Andr. in Mercurial. reg. 14. cũ quis ſuccedit, ubi plenè hanc quęſtionem ad partes examinat. & uide infra nu. 58.

Ibi, cęterum quando vir coniu-

25 gatus. Adde, † quòd Menoch. in conſ. 249. per totum uol. 3. tenet cõtrariũ, quòd ſcilicèt adulteriũ ſit tàm de Iure ciuili, quàm de Iure Canonico.

26 Ibi, & quod talis coitus. Adde † uidendum Frãc. Vegij. conſ. 66. nu. 215. cum ſequen. ubi facit multas diſtinctiones.

Quęro, nunquid, ibi, aut verò

27 poſtquàm. Adde, † quòd hoc dictũ eſt uerũ, niſi interueniſſet adulterium cum inceſtu; quia tunc puniretur de inceſtu, ſecundùm Salyc. in l. qui adulterium, de adulter.

Item adde, quòd iſtud adulteriũ debet puniri pęna extraordinaria, ſecundũ. Aret. in §. nouiſſimè nu. 4. Inſtit. de ſenatuſc. orfici. quia res eſt mali exempli; & hoc mihi uidetur honeſtum, Sed Franc. Vegij in cõſ. 66. nu. 119. tenet, quòd debeat puniri poena ordinaria; & dicit, hãc eſſe communem opin. ꝑ tex. in l. ſi uxor in princ. ubi Bart. ff. de adult. niſi adulter ignoraret, eã eſſe nuptam; quia tunc excuſaretur: tamẽ ibi nu. 121. dicit, quod forſan cõſuetudo aliter obſeruat, & ꝙ etiam aliter ꝑ ſtatuta ꝓuidet̃, ſed ꝙ iſta eſt ueritas de Iure: ſed

Burſat.

Burſat. in cõſ. 218.nu. 14.atteſtaẽ, magis
communem opinionem eſſe, ꝙ non com-
mittatur adulterium, & ꝙ aliqua pœna nõ
tenetur, dum in matrimonio in uita mere
tricali perſeuerauerit.

Item adde, ꝙ habens rem uenercam cũ
muliere, etiam nupta, quę cum multis rẽ
carnalem habuerit, non poteſt puniri de
adulterio, quia uilitas uitę adulteræ cũ à
pœna adulterij excuſat; ipſa autem nõ ex-
cuſatur, & pęna adulterij punitur, ita no-
tab. Ang. in l. 1. C. de rapt. uirgin. quẽ re-
fert, & ſequitur Affli. in conſt. legum aſpe
ritate nu. 5.

28 Item † Adde, quòd meretrix dicitur etiã
illa, quę unũ admiſerit, & mercedem ab
eo receperit, ſecũdùm Luc. de penn. in l. ſi.
qua in principio C. de ſpect. & ſcen. lib. x.
Affli. in conſt. quę paſſim nu. 2. fol. 325.

29 Eſt autem hodie. Adde, † quòd Affl.
in cõſt. legum aſpe.
ritate nu. 12. tenet contrarium, ſcilicèt, ꝙ
Adulteriũ, poſtq̃ nomen receptũ eſt inter
reos, ſit delictum publicum; quod quãdo
ſit, uide ſuprà in principio huius. §. uerſ.
Item adde, quòd ex officio per uiã in fi.
& Gram. in deciſ. 31. nu. 6. declarat, tunc
eſſe crimen publicum, quãdo querela prę
ceſſit; & ſic eo caſu dicitur nomẽ receptũ
inter reos; & tũc Iudex poterit procede-
re ex officio, ẽt quòd querelãs deſiſteret.

30 Item † adde, ꝙ in ſtatu eccleſiaſtico pro-
uiſum fuit per Cõſt. Marchię in lib. 4. cap.
69. & 70. ꝙ in crimine inceſtus, adulterij
ſtupri, & fornicationis nullus ad accuſan
dũ admittaẽ, niſi eſſet pater, mater, auus,
uel auia, filij, & nepotis vtriuſq; ſex⁹ vſq;
ad ſecũdum gradum; fratres, & ſorores, &
filij fratrum, & ſororum, qui prænominati,
ſolùm ad prędictam accuſationem, vel de
lationem, admittũtur, & ſi contra infama-
tũ de adulterio publica laborat infamia,
quòd poſſit procedi ex officio; ſed hodie
Iudex eccleſiaſticus ex officio procedere
poteſt per Cõc. Tridẽt. ſeſſ. 24. de reform.
matr. c. 8. ſeruata forma, ibi tradita.

31 Item † adde, quòd ſtante tali ſtatuto; ſi-
cut nõ poteſt procedi, niſi dicta accuſatio,
ne præcedente in dictis delictis, ita etiam
in eorum attentatione, vt per Bald. in con
ſil. 16. vol. 3.

32 Quæro etiam. Adde, † ꝙ lata culpa
in adulterio nõ ęqui-
paratur dolo, c. in lectũ 34. q. 2. & iſta eſt
magis communis opinio doctorum, ſecũ-
dùm Bernon. in tract. de cõcub. in rub. de
adult. nu. 70. vbi cõcludit, quòd vxor pro
pter adulteriũ nõ priuatur dote, niſi illud
ſciẽter. & doloſè cõmiſiſſet: ſecùs, ſi igno-
ranter, & citrà conſenſum.

Item quęro; de quo ſit tãtùm mentio in
ſummarijs, & tractat remiſſiuè de ꝓbatio
ne adulterij.

33 Adde, † quòd Zaſ. conſ. 11. vol. 2. tenet,
ꝙ ꝑ teſtes ſingulares probetur adulteriũ,
ſtuprum, & inhoneſtas mulieris; idẽ tenet
Soci. iun. cõſ. 99. vol. 2. Gabriel de teſtib.
concl. 2. nu. 50. Et hoc ꝓcedit etiã, ſi vnus
teſtis deponeret de vna re inhoneſta, &
alius de alia diuerſa, ſecundum Grãm. de
ciſ. 107. nu. 9. Et an per teſtes ſingulares,
34 & ex quibus † actibus ꝓbetur adulteriũ,
vide Bertaz. cõſ. 20. per totũ; Boer. deciſ.
23. nu. 44. Natt. cõſ. 478. nu. 2. Rimin. iun.
conſ. 7. nu. 59. Bonacoſſ. in prima par. ver.
teſtis ſingularis, Burſat. cõſ. 218. Crau. cõſ.
73. nu. 36. vide etiã Laurẽ. Crichou. com.
35 opin. in litera A. vbi ponit, quæ † probatio
nes requirantur in hoc crimine adulterij,
tàm, quãdo ꝓceditur criminaliter, quàm
36 ad ſeparationẽ tori. & maritus † debet ca-
uere, ne ad probandum iſtud crimen intẽ
tet publicam vocem, & famam cõtra vxo
rem; quia probaret propriam ſciẽtiam, &
ſic proprium lenocinium, vxorem adulte
ram retinendo, l. crimen C. de adult. & ſic
veniret reijciẽdus, Bal. in conſ. 310. nu. 5.
37 vol. 1. Sed quot † modis adulteriũ proba-
ri poſſit pleniſſimè, & copioſiſſimè habeẽ
ꝑ Maſcard. de probat. à concl. 57. vſq; ad
concl. 66. vide omninò, quia ibi habẽtur
omnia, quę circà probationem huius deli
38 cti haberi poſſunt; Et de † p̃ſumptionibus,
quibus ꝓbari poſſit, latè per Menoch. de
pręſump. lib. 5. pręſump. 41. par. 2. vide ẽt
Rimin. iun. in cõſ. 260. nu. 41. cum ſequẽ.
& cõſ. 274. per totum, vbi latiſſimè, quòd
ex alaruatione cum iuuenibus adulteriũ
probatur; ſed Bertaz. in conſ. 311. nu. 2. cõ
trarium tenuit, & ibi addentes.

39 Item † adde, quòd adulteriũ probatur
coniecturis, & p̃ſumptionibus, à iure rece
ptis, etiã, quãdo criminaliter proceditur,
per Menoch. conſ. 31. & Frãc. Marci. in de
ciſ. 514. nu. 14. & 15. par. 1. & fama publi-
ca. Pariſ. conſ. 54. nu. 6. conſ. 57. nu. 34. &
conſ. 170. nu. 12. lib. 4.

40 Item † adde, quòd adulteriũ nõ proba-
tur

tur cõtra alium ſola mulieris confeſſione,
not. Doct. in c. ſignificaſtis de adulter. Pa-
riſ. conſ. 177. nu. 28. vol. 4. Siluan. cõſ. 50.
41 nu. 41. vol. 1. &† confeſſio adulteri carẽtis
genitalibus nõ nocet, ſpecul. de confeſſ. §.
ſequitur videre verſ. 11. non valet.
42 Item† adde, ꝙ probatur adulterium per
teſtes, qui viderũt per foramen adulteran-
tes; & non dicuntur ſingulares, quãdò ſuc-
ceſſiuè viderũt vnus poſt alium, Alber. in
l. teſtium nu. 9. C. de teſtib. & ibi Cin. Bal.
& Salic. Aufr. ad Capell. Tholoſ. dec. 309.
43 Item † adde, ꝙ ad hoc, vt adulter, vel
adultera puniantur pęna ſtatuti, probãdũ
erit, ꝙ erant in matrimonio, Affl. in cõſtit.
legum aſperitate nu. 4.
44 Hoc crimen. Adde, †quòd ſi cõſtaret
de coitu; ſed opponeret
matrimonium ob aliquod impedimẽtum
canonicum eſſe nullum, tunc iudex ſecula
ris teneretur remittere cauſam Epiſcopo;
ſed plus poſſet dicere excipiẽti, vt coràm
eo produceret, quę intẽderet probare co-
ràm Epiſcopo, & ſi videret, ea nõ obſtare,
poſſet ꝓcedere ad vlteriora, Fely. in c. cũ
ſit de for. comp. Affl. in cõſtit. de Adulter.
coercen. nu. 7. Hoc tamen procedit, ſi vir
accuſauerit iure mariti; quia tunc oportet
probare, ꝙ verè ſit vxor: ſi verò accuſaue-
rit iure extranei, ſufficit ꝓbare, ꝙ illa mu-
lier habebatur ꝓ vxore, & ita tractabatur;
& eo caſu, ſi ex parte accuſati fieret ꝓba-
tio, ꝙ illa non poterat eſſe vxor, non rele-
uatur, quin cõdemnetur de adulterio; ſed
debet probare, ꝙ nõ habebatur; nec tracta
batur, vt vxor; &, hoc ꝓbato, reus abſolue
tur. ità declarat Bart. ĩ l. ſi vxor. §. ſed ſi ea.
ff. de adult. ſed de generali cõſuetudine iu
45 dex† laicus in cauſa adulterij, criminaliter
intentati poteſt cognoſcere incidẽter, an
matrimonium adſit, vel non, Frãc. Marci.
deciſ. 514. nu. 19. & 20.

Sed quæro, quæ ſit pœna; ibi, in
46 fœmina ꝓpter ſexus. Adde, † ꝙ in
RegnoNeap.
adeſt Cõnſt. legũ aſperitate; qua adultera
tradẽda eſt viro, nullatenus ſęuituro vitæ
periculo, niſi ad naſi trũcationem; & ſi vir
in eam vindictam dare noluerit, publicè
eſt fuſtigãda, & per dictam conſt. viris pro
pter adulteriũ imponitur pęna mortis, q̃
hodie ſeruatur ſecundum Frãch. in deciſ.
240. nu. 5. vbi atteſtatur ꝙ per ſacrũ con-
ſilium ita iudicatum fuit, dicit tamen ꝙ di
cta pęna, ex cauſa minorari poteſt, & ꝙ di
cta pœna infligi poteſt tam viro nobili, q̃
ignobili, ſed ĩ ſtatu eccleſiaſtico sũt magis
miſericordes, quia vir committẽs adulte-
riũ nõ punitur niſi ad pęnam viginti quin
que florenorum, & ſi retinet vxorem alte-
rius volẽtem abſq; voluntate mariti incur
rit pęnam cẽtum florenorum ita diſponit
Conſt. Marchiæ in lib. 4. cap. 69. Hodie ta
men in vrbe tãtum pro adulterio fuit im-
poſita pęna mortis per motum proprium
Sixti Quinti. de quo infra ibi. ſed q̃cquid
ſit, & Neuiz. in Syl. nupt. lib. 2. verb. diuiti
non eſt nubendum nu. 86. inquit, ꝙ quidã
Nobilis de Diœceſi Taurinenſi vxori ſuæ
adulteræ naſum abſcidit, vt ob deformita
47 tem amatores eam relinquerẽt; & † quòd
hoc frequentatur in Flandria.
48 Item† adde, ꝙ mulier committẽs adul-
terium tẽpore, quo credebat, maritũ ſuũ
eſſe mortuũ, vt erat fama, & publicè dice
bat, nõ poteſt puniri de adulterio, ſed de
fornicatione; & ſi cõfeſſa fuiſſet adulteriũ,
probata dicta fama, confeſſionẽ reuocare
poterit; ità habetur per Feder. de ſenis in
49 conſ. 167. vbi† dicit etiam, quòd ſi adulte-
rium commiſerit cum clerico; nõ poterit
puniri à Iudice ſeculari.
50 Item† adde, ꝙ rectè auth. ſed hodie C.
de adulter. nõ debet ſeruari; nõ enim de-
cet, quòd adultera, quę per legem diuinã
lapidabatur, nunc in monaſterium ad cor
rumpẽdas ſacras, & ſanctas Moniales de-
putetur; ſępè nãq; malorum cõſortia. &c.
28. q. 1. c. ſępe; nec enim incorruptus per-
manere poteſt, q corruptis ſociatur, 23. q.
4. c. quiſquis; & ideò Luc. de pẽn. reprehẽ-
debat huiuſmodi auth. vt refert Barth. de
Capua ſuper Conſtit. maieſt. nu. 17.
51 Item † adde, ꝙ iſta pœna intruſionis in
monaſterium non habet locum, quando
actum eſſet ad ſeparationẽ tori; quia tũc
inuita nõ tenetur intrare monaſteriũ, ſed
tantùm cauſa cõtinentię obſeruãdę, Boer.
deciſ. 298. in fin.
52 Item† adde, an mulier adultera, & quã
do à marito in vinculis detineri poſſit, la-
tè per Franc. Marci. deciſ. 762. numero 6.
par. 2.
53 Item† adde, quòd pęnam adulterij non
fert, qui coactè illud commiſit, 5. ꝓpoſito
32. q. 5. & latè Menoch. de arbitr. iud. caſu
354. nu. 9.

188

Ibi refert, fuiſſe furcis ſuſpẽſum
54 quendam ſamulum &c. Adde† ꝙ
diuerſas pœnas diuerſorum populorum
ponit in crimine adulterij Greg. Tholoſ.
in ſiſigmatis lib. 36. cap. 6. & intra nu. 64.

Ibi, ſed quicquid ſit ſecundùm
55 Iuris communis &c. Adde † Crau.
conſ. 137. vbi
dicit de generali conſuetudine adulte-
rium non poſſe puniri pœna corporali,
ſed pecuniaria tãtum extraordinariè, &
ibi multis Iuribus affirmat, dictam con-
ſuetudinem eſſe validam, dũmodò adul-
terium ſit factum de voluntate mulieris:
aliàs, ſi eſſet violentum adulterium, con-
ſuetudo non excuſaret, idem tenuit in
conſil. 41. nu. 8. & 9. vbi dicit etiam, ꝙ in
his criminibus, ad venerem pertinenti-
bus, lapſi ſunt, & labuntur etiam viri, alio
quin integerrimi, ſanctiſſimi, & religioſiſ-
ſimi, & in iſtis vitijs carnis mitiùs eſt a-
gendum, dicit Bauer. in §. autem col. 2.
Inſtit. de hæred. inſtit. Et licèt Menoch.
de arbitr. iud. caſ. 398. nu. 25. dicat, quòd
non eſt verum, pœnam adulterij in de-
ſuetudinem abijſſe; & quòd dictũ Crau.
procedit fortè, quoad accuſationem ma-
ritorum, tamen ſe decipit, quia non vide
mus aliquem puniri pęna mortis, vel cor
porali, ſed pecuniaria, vel raro corporali;
quinimò adulteria noſtris temporibus
ſoli Deo punienda relinquuntur, dum-
modò violẽtia, vel aliæ qualitates aggra-
uantes non accedant, vt latè Brug. tit. de
adult. in ſua praxi, quem refert, & ſeqtur
56 Vulpell. in conſ. 94. nu. 9. Sed† nouiſſimè
Sixtus V. P. Maximus volens prouidère
huiuſmodi deprauatæ peccandi conſue-
tudini, edidit Conſtitutionẽ ſuper adult.
ſtupr. lenocin. & temer. tor. ſepar. impo-
nendo contrafacientibus pęnam mortis;
quæ Conſtitutio eſt tantùm localis in vr-
be, & fuit publicata ſub die. 3. Nouem-
bris 1586.
57 Itẽ† adde, ꝙ ſi adulter fuit iniuſtè puni-
tus, eo ꝙ poſteà conſtet, quòd fuit forni-
catio, quia illa mulier non erat coniuga-
ta, non recuperat pęnam ſolutam, ita te-
net Abb. in c. ſuborta in fin. de re iud. &
58 † accedens ad ſolutam, credens accedere
ad nuptam, & è conuerſo, qua pœna in
vtroq; foro ſit puniendus, uide Io. Andr.
in mercurialibus reg. 23. cum quis ſucce-
dit, Bart. & Bald. in auth. hodie C. de re-
pud. ubi tenent, quòd debet puniri, tan-
quàm adulter.

Ibi, ac perpetuam infamiam.
59 Adde, † quòd idem dicit Caſtr. conſil.
275. col. 2. lib. 2. quòd adulterati dum ac-
cuſant, à Iudicibus derideri ſolent, & pul
chrè Neuiz. lib. 1. Syl. nupt. nu. 34. & 89.
quos ſecutus eſt Soci. iun. conſ. 34. nu. 9.
uol. 2. Vnde iuſtam habet occaſionem
maritus, ſi ad Iudicem non habet recur-
ſum; ſed propria auctoritate ſe diſponat
ad uindicandam propriam iniuriam, ut
ait Boer. deciſ. 298. nu. 1. ubi poſteà dicit,
quòd ſanctius eſſet vindicare iniuriã Iu-
60 dicis auctoritate; † Etſi maritus homici-
diũ committeret per prędicta minùs pu-
61 niretur, Gramm. deciſ. 23. nu. 1. † etiam ſi
maritus ordinaret ſuæ vxori, vt fingeret
ſe prębere aures attentanti eius pudici-
tiam, & dare locum, & tempus, & ſe præ-
parare, & congregare fratres, & conſan-
guineos, & expectare illic venientem, &
eum offendere ex quo ſine magna vere-
cundia non poterat tales iniurias ſub ſi-
lentio pati, & quia de talibus iniurijs
non ſolet querela proponi coram iudice,
niſi per viles homines, & impotẽtes, qui
de verecundia pęnes homines, & vulgũ
non curant ita tradit Io. Ant. de nigr. ſu-
per capitulis Regni i cap. 252. incip. ord.
peruerſorum nu. 47.
Item adde, quod, ſtãte huiuſmodi con
ſuetudine, de qua per Crau. d. conſ. 137.
quòd adulter debeat puniri extraordina-
62 riè poena pecuniaria. non † poterit deuo-
niri ad torturam in delicto adulterij ſine
violentia commiſſi, per ea, quę tradit
Crau. d. conſil. nu. 11. & in conſil. 41. nu.
8. & 9.
63 Item † adde, ꝙ ſi extaret ſtatutum, qđ
pro adulterio imponatur pœna 25. Flore
norum; & alio ſtatuto caueatur, ꝙ proce-
datur de ſimilibus, ad ſimilia, committẽs
adulterium, & inceſtum ſimul, poterit pu
niri duplici pęna, vel pęna arbitraria, abſ-
què tamen morte, vel mutilatione, cum
poſſit dici caſus ommiſſus, Bald. in conſ.
429. lib. 5.
64 Item† adde, quibus poenis diuerſæ na-
tiones adulteros puniebãt, per Menoch.
de arbitrar. iud. lib. 2. caſ. 419. cent. 5. vbi
dicit,

65 dicit, quòd† de Iure communi aliquando
pœna adulterij eſt arbitraria Iudicis;& in
Statu Eccleſiaſtico uid. ſupra ſub nu.46.
66 Item† adde, quòd filius adulterãs vxo-
rem patris, vltra alias pęnas amittit priui
legium filiationis, Io.de Anan.in rubr.de
his, qui ſin.nu.4.
67 Item† adde, quòd eadem pœna puni-
tur adulterium in matrimonio putatiuo,
ſicut in vero, Caſtr.cõſ.147. vol.2. Crau.
conſ.205.nu.36.
68 Item† adde, quòd in crimine adulterij
punitur etiam conatus, cùm quis vxorẽ
alterius ſollicitauerit, & pœna eſt extra-
ordinaria Iudicis arbitrio, Alex. conſ.3.
nu.2.vol.1.Tiraq.de poen.cauſ.39. & 40.
69 &† dicitur attentatio per ſolum actũ uer-
bi non facti, Bald. in l. ſi quis non dicam
rapere C. de Epiſc. & cleric. qui inquit,
grauiùs puniri, cum ad actum proximum
70 facti deuenit. Et† ſollicitare dicitur, qui
muneribus allicit,& tentat, & qui mulie-
rem alloquitur,& illi ſuadet, vt ſuis votis
annuat; Et fortiùs ſollicitare dicitur is, q.
71 verè munera dederit; nam mulier† ſi acce
ptis muneribus conſentiat, inuita potiùs,
quàm volens peccare dicitur, Bero.conſ.
207.nu.23.vol. 3.& Dec.conſ.170.col.2.
Marſ.ſing. 333. Datio, qui affirmat hunc
dantem munera pęna ſtatuti puniri, qua
punitur adulterans inuitam; quod eſt di-
gnum memoria ad interpretationem ſta-
tuti, vt dicit Menoch. de arbitr. Iud. caſ.
72 360.nu.51.ubi plenè ſed† hoc non ſerua-
retur in practica ſcilicet quod mulier mu
neribus allecta pęnam adulterij euitaret;
nec ꝙ adulterans, qui dona dedit, ueni-
ret puniendus pęna adulterij per uim cõ-
miſſi: nam ut omnes ſciũt, ferè ſemper in
huiuſmodi crimine munera interueniũt,
& ideo arbitror, huiuſmodi dictum eſſe
potius ſubtile, quàm in iudicijs ſeruan-
dum, alias omnia adulteria punirentur
tanquàm per uim commiſſa.
73 Item† adde, quòd mandans adulterari
debet puniri de ordine, & conſilio eadẽ
pœna, qua punitur adulter, etiam quòd
eſſet pęna ſtatutaria, Bald. in l. non ideò
nu.23.C.qui accuſare poſſ. Bart. in l.hæc
uerba.ff.de adult.& Alex.conſil.65.nu.2,
uol.4. licèt mandans adulterari non com
mittat adulterium, Moron. in tract. de pa
ce, fide, & treu. quęſt. 67.nu.4. Sed ego
arbitror, quòd maiori pęna ſit puniẽdus,
cum in eo ſit dolus, vel animus iniurian-
di; ſed ille, qui adulterium facit lapſu libi
dinis inducitur, quia naturalis inclinatio
inducit homines ad libidinis appetitum,
74 Neuiz.in Syl.nupt.lib.1.nu.202.& † ideò
propter adulterium pax non dicitur ru-
pta, Alexan.conſ.113.vol.2.Corn.conſil.
51.volum.1.
75 Item† adde, quòd adultera, adducendo
viri ſæuitiam, non valet euitare pœnam,
vt not, in c. ex litteris de diuort. Bologn.
conſ.23.Pariſ.cõſ.23.nu.45.& 60.vol.4.
76 Item† adde, quòd committens adulte-
rium neceſſitate famis non excuſatur,
Menoch.conſ.31.nu.30.& 32.
Item adde, quòd adulteram non excu
ſat paupertas, l.palam.§.non eſt ignoſcen
dum ff. de rit. nupt.
77 Item † adde, quòd adulterans per vim
mulierem bannitam, non punitur etiam
ob iniuriam illatam marito, patri, & con-
ſanguineis, Bero.conſ.197.nu.9. vol.3.
78 Item† nota, quòd adultera eſt infamis
ipſo Iure etiam non condemnata in ſen-
tentia, ſi fuerit reperta in adulterio, & nõ
aliàs, l.palàm.§.quæ in adulterio ff.de rit.
nupt.& ibi gl.ſed Adulter nõ eſt infamis,
niſi per ſententiam, Alex.in d.l. palàm,&
gl.i l.etſi crimine. C.de adult.& ibi Salic.
79 Item † nota, quòd in adulterijs lex ca-
nonica, & non Imperialis ſeruari debet,
Bero.in conſil.175. nu.27. vol.2.
80 Sed hæc omnia. Adde† videndum
Couar.in 4.decret.
par.1.cap.1.nu.13. cum ſequen. vbi ple-
nè hanc quæſtionem examinauit.
81 Pone ſtat ſtatutum. Adde, † quòd
ſtatutum puniẽs
adulterium, vel ſtuprum pęna pecuniaria
comprehendit etiam iudęos adulterium,
vel ſtuprum committentes, Rolan.conſil.
35.num.39.45.& 49.vol.2.& ſi ſtatutum
82 non facit diſtinctionem† an ſit nupta, vel
meretrix, quomodo ſit intelligendum, vi
de Menoch. de arbitr. Iud. caſu 290. &
Gabriel com.concl.lib.7. concluſ. 21. Et
83 † quòd Iudęus committens adulterium
cum chriſtiana puniri debeat poena ſtatu
ti illius loci, in quo adulterium commi-
ſit, tenuit etiã Decian. in tract. crim. lib.
5.cap. 14. nu.9. vbi multos, idem tenen-
tes accumulauit.
Item adde, quòd ſimiliter poena ſtatu-
ti eſſet puniendus chriſtianus, qui carna-
liter

liter iudęam cognoſceret etiam in forma matrimonij, Decian. in tract. crim. lib. 5. cap. 16. nu. 3. tom. 1.

84 Ibi ego verò in iudęo. Adde, † ꝙ idem tenet Decian. in d. tract. crim. lib. 5. cap. 16. nu. 3. tomo 1. ſcilicet, quòd pœna eſſet augenda, citra tamen pœnam capitis propter qualitatem perſonarum, & vt tollatur ſcandalum.

Sed pone quòd ex ſtatuto. Adde ſi extaret ſtatutum, quòd nixus committere adulterium capite puniatur intelligitur ſi commiſſit adulterium, non ſi attentauit tantùm ita conſuluit Bald. in conſ. 356. vol. 1.

Habet ĕt adulteriũ. Alia quoq;.

85 Adde † ꝙ ĕt per quancũq; fornicationĕ fit ſeparatio thori, Soci. iun. conſi. 148. nu. 3. vol. 1. Rolan. cõſ. 50. in ſi. vol. 1. Simon de Pretis conſ. 148. nu. 4. & Burſat. cõſ. 218. per totũ, vbi atteſtatur de cõmuni; & idĕ

86 † eſt propter ſodomiam, communem dicit Barbat. conſ. 64. art. vlt. per totum vol. 1. Anguſc. conſ. 9. lib. 5. num. 4. & Burſat. vbi ſupra nu. 10.

87 Item † adde, quòd maritus non lucratur dotem propter adulterium vxoris, ſeparato matrimonio à Iudice ſeculari, nã Iudex ſecularis non eſt iudex competĕs, quando agitur ciuiliter, Io. Andr. in c. ſi. de for. compet. lib. 6. Abb. in c. cum ſit generale eod. tit. & in c. plerunq; verſ. nota ſecũdò de donat. int. vir. & vx. & Didac. in c. 4. decretal. 7. par. §. 6. nu. 8.

88 Item † adde, ꝙ vxor accuſata de adulterio poteſt obijcere poſt litem conteſtatam exceptionem paris criminis, etiam ante litem conteſtatam commiſſi, Couar. in 4. decretal. par. 2. cap. 6. a. b. nu. 6.

89 Item † adde, quòd ſimiliter propter fornicationem mariti poteſt peti per vxorĕ ſeparatio thori, Soci. iun. cõſ. 32. vol. 2. &

90 ibi habetur, † quomodo fiat probatio fornicationis, & per Burſat. conſ. 218. vol. 2.

91 Item † adde, quòd quando adulterium eſt notorium, & maritus vxorem expuliſſet, dotem ſine alia ſententia, vel Iudicio lucratur, & ſaltem ope exceptionis poterit vxorem expulſam, dotem repetĕtem, repellere, c. pen. de donat. int. vir. & vx. & Bal. nouel. in tract. de dote par. 7. priuil. 11. num. 7. in fine. Sed aduerte, ꝙ Couar. in 4. decretal. par. 2. §. 5. nu. 12. tenet, ꝙ vxor non poſſit à marito expelli propria auctoritate ob notoriam fornicationem, niſi quando vxor in iudicio crimen confeſſa fuiſſet, vel publicè cum adultero

92 cohabitaret; & † an vxor poſſit ſe auctoritate propria ſeparare à conſortio, & domo mariti propter fornicationem, maximè quando fornicatio, ſeu adulterium eſſet notorium per confeſſionem, aut ſententiam latam in alio iudicio, vide Fran.

93 Marci. deciſ. 514. par. 1. & † lite pendente ſuper reſtitutione dotis maritus an tenĕtur prǽſtare alimenta vxori, quæ non ſua culpa receſſit, Affl. in deciſ. 10. Guid. pap. deciſ. 439. nu. 4. Boer. deciſ. 325. nume. 2. Ceph. conſ. 127. nu. 6. Ioſeph. Lud. deciſ. Peruſi. 46. nu. 4. & hoc procedit, etiam ſi exceptum ſit ei de adulterio per maritũ, Feder. de ſen. conſ. 176. Botta in conſ. 24. nu. 9. & 10. Et idem eſſet, ſi vxor ſpontè diſceſſiſſet ob timorem adulterij; quò caſu heres mariti poſſet repellere eam, probando adulterium, licèt maritus non accuſaſſet de adulterio, Bald. nou. in tract. de dot. par. 7. priuil. 11. nu. 8.

94 Item † adde, quòd, abſoluto adultero, cenſetur etiam adultera abſoluta, Gabr. in concl. 3. de leg. & conſtit. vnde abſolutio adulteri prodeſt adulteræ; ſed condemnatio non nocet, Crau. conſil. 206. nume. 2.

95 Item † adde, quòd ſi vir etiam cum ſoluta coiuerit, vxor poterit petere dotem, & thori ſeparationem, Soci. cõſ. 148. vol. 1. Franc. Curt. conſ. 83. Pariſ. conſ. 54. nu. 42. & ſeq. uol. 4.

96 Itĕ † adde, quòd mulier de nocte adulterata, & cõpreſſa per uim, quia non fuit auſa clamare; etſi eius metus fuit conditionalis, & non præciſus, non perdit dotem, nec alia pœna punitur, etiam ſi ciuiliter agatur, Abb. conſ. 4. uol. 1. quem refert, & ſequitur Menoch. de arbitr. Iud. caſ. 354. nu. 9.

97 Item † adde, quòd adultera non perdit dotem putatiuam, gl. ſingul. in l. conſenſu C. de repud. ſed uide infra nu. 104.

98 Item † adde, ſi commiſſum ſit adulterium ab uxore, quę ob uerbera mariti aufugit, an maritus lucretur dotem, Vide Ancar. conſ. 409. & Lopes in rubr. de Donat. int. uir. & ux.

Et ſcias, quòd hoc caſu &c. Ibi
99 ſi verò ſeparatur. Adde† quòd mulier conuerſando in conuiuijs cum extraneis, & interueniendo in ludis Theatralibus, perdit dotem, ſicut ſi adulterium commiſiſſet, Deciſ. Pedem. 77. nu. 31. & tàm perdit dotem datam, quàm promiſſam, Rolan. in tract. de lucro dotis quæſt. 5. n. 10.
100 Itē†adde, quòd mulier propter adulterium perdit dotem, quando illud ſcienter, & doloſè commiſiſſet; ſecùs, ſi ignoranter, niſi eſſet craſſa, & ſupina ignorantia, Bermon. de concub. in rubr. de adulter. nu. 70. & 71.

Item adde, quòd in quibuſdam caſibus propter adulterium dos non amittitur, quos accumulauit Viui. ī opin. 1060. quæ eſt vltima; & ibi num. 21. ponit, quid
101 † facere debeat mulier habens filium ex adulterio conceptum, quem maritus credat eſſe ſuū, an teneatur reuelare; & hanc quæſtionem latiſſimè explicauit, ad quā vide etiam Couar. in c. peccatum fol. 8. ſub nu. 2. Nauar. in Manuali cap. 16. nu. 44. cum ſequen. tomo 1.
102 Item†adde, ſi vxor perdit dotē, ꝙ eius filij eam alimentare teneantur; ſi ad meliorem vitam redeundo, honeſtatem conſeruauerit: ſecùs verò, ſi in turpitudine vitam agendo perſtitiſſet, Deciſ. Pedem. 124. per totam.
103 Item†adde, ꝙ ſi ſit ſeparatio matrimonij, quo ad thorum culpa mariti dos eſt reſtituenda vxori, quæ lucratur donationem propter nuptias Franch. deciſ. 244. volum. 2.
104 Sed quid ſi. Adde†videndum Deciſ. Pedem. 77. n. 18. 29. vbi diſtinguit, ſi vxor putatiua adulteriū commiſerit animo explendæ libidinis, tunc amittit dotem: ſi verò non gratia libidinis, ſed vindicandæ iniuriæ ſibi illatæ ob mariti cum impudicis mulieribus concubitum, eo caſu non amittit.
105 Item adde, † quòd mulier etiā perdit dotem, ſi poſt mortem mariti agit vitam inhoneſtam de rigore: ſecùs de ęquitate; perdit etiam parafrenalia, & lucra quæcunque de bonis mariti prouenientia, & donationem ei factam per maritum, etiā ſi in donatione non ſit additum, quòd caſtè viuat, Io. Lup. in repet. rubr. de donat. int. vir. & vx. col. 370. §. 67. nu. 4. & in d. rubr. col. 3. §. 11. nu. 5. Perdit etiam tutelam filiorum, Io. de Garron. in auth. eiſdem num. 19. & 20. C. de ſecund. nupt. &
106 Boer. deciſ. 338. nu. 12. priuatur† etiam, luxurioſè viuens, infra annum luctus, vel poſt, ſucceſſione bonorum prouenientiū à patre, filijs decedentibus poſt pubertatem; decedētibus verò ante pubertatem, non priuatur, nec priuatur ſucceſſione bonorum, per filios aliunde acquiſitorum, quam ex bonis patris, etiam ſi meretricetur, Paul. de Caſtr. in l. omnem C. ad Tertull. Bald. in margar. in verb. mater. & Io. de Garron. in auth. ex teſtamento C. de ſecund. nupt. nu. 30. & Marſ. in ſing. 688. Sed Alciat. in præſumpt. 9. reg. 2. tenet, ꝙ fornicans vltra tempus luctus non inci-
107 dat in illas pœnas; & ibi† etiam tenet, viduā non perdere dotem; & ad iſtam quæſtionem, an perdat dotem vidua propter ſtuprum, vide etiā Couar. in 4. decretal. par. 2. cap. 7. nu. 10. & 11. & vide, quæ poſui infra in §. ſtuprū in verſ. ſed nunquid.
108 Item†adde, quòd ſimiliter perdit legata, ſibi à marito facta, etiam ſi virum dehoneſtaſſet intra annum luctus, cum præſumatur idem feciſſe, durante matrimonio, Ruy. cōſ. 155. nu. 1. vol. 3. Rolan. in conſ. 86. nu. 35. & deciſ. Pedem. 77. in fin. & Bott. conſ. 17. nu. 2.
109 Scias etiam. Adde † circa iſtam quæſtionem Bolognetum in rubr. de eden. nu. 2. cum ſequen. vbi latiſſimè, & per Viui. opin. 1060. quęſt. vlt. nu. 5. cum ſequen.
110 Item † adde, quòd in Ciuitate Neap. mulier deoſculata, quę deoſculationi conſenſerit, nedum ipſo facto perdit omnes dotes, ſi quas habet, vel habitura eſſet, ſed etiam paterna, maternaque ſucceſſione irreuocabiliter ſpoliatur, & nullus pro ea intercedere poteſt, alias punitur, ita prouiſum fuit per cap. Regni 262. incip. vt ſine mortalis ſub rubr. de rapt. virg. ſub colo. matrim. dicens, quòd mulieres ſępius amandi materiam amātibus ſuis nutu, & actibus dare ſolent, cum nullus vnquàm credatur eſſe adeo impudicus amator, vt amare non deſinat eam, quę recuſat amari.

Ibi, cum enim adulterium.
111 Adde,† quòd ex ſolo oſculo non præſumitur

mitur adulterium, vbi poſt deoſculationem ſe viciſſim deoſculantes ſtatim receſſerint, vt per Ruy. in conſ. 162. nu. 4. vol. 4. ſed de hoc dicto valde dubito, q̃a mihi videtur, quòd ſit nimiùm ſubtile; negari enim non poteſt, quòd inter deoſculantes maxima non adſit amicitia.

112 Ibi, quod intellige. Adde † ꝙ Menoch. in conſil. 51. tenet, quòd probatur adulterium coniecturis, & præſumptionibus à Iure receptis; etiam quando criminaliter proceditur. Et vide, quę poſui ſuprà in verſ. item quæro.

Facta autem thori, Ibi, tenetur

113 etiam maritus. Adde, † quòd maritus nõ tenetur eam alimentare, ſi in illa vitæ turpitudine luxurioſè vitam agendo perſtiterit: ſecùs autem, ſi ad meliorem vitam rediret, & de commiſſo delicto ſe pœnituiſſet, per ea, quæ tradit Oſaſc. in deciſ. 124. vbi cõcludit, filios teneri ad præſtanduin alimenta matri propter adulterium ad amiſſionem dotis condemnatæ, cum hac tamen diſtinctione.

114 Item† adde, quòd nec etiã poteſt maritus, ea viuẽte, aliam accipere vxorem, Didac. in loco hîc citato nu. 13. vbi latè hanc quęſtionem examinauit.

115 Caueat etiam maritus. Adde, † ꝙ maritus recipiens vxorem dicitur approbare ipſius vxoris mores, non præteritos duntaxàt, ſed ẽt futuros, ſecundum Ang. de maleſ. in verſ. *che ha adulterato* ſub nu. 49. ver. quartò opponitur. ſed Auguſt. ibi nu. 50. tenet contrarium, quoad mores futuros;

116 etiam quòd maritus † expreſsè per pactum iuratum promitteret, mulierem de adulterio futuro non accuſare; quia tale pactum non valeret, in quantum venit contra publicam vtilitatem; & nõ obſtante tali pacto iurato poſſet accuſare; benè valeret, quoad id, quòd mariti priuatam contineret vtilitatem. Et etiam contra Ang. tenet Laurent. Rodulph. caut. 6. nu. 87. cum ſequen.

117 Itẽ† adde, ꝙ ſi vxori adulterę parcat maritus ea cõuentione, vt penès eũ maneat bonorũ lucrũ, talis cõuentio non valeret, Io. Lop. in repet. rubr. c. per veſtras. §. 24. num. 4. fol. 55. de donat. int. vir. & vxor.

118 Item† adde, quòd ſi vxor paſſa fuerit cognoſci à marito, cenſetur iniuriam remiſiſſe, nec poterit agi de adulterio, Bertazz. conſil. 228. nu. 12. vol. 1.

119 Item† adde, quòd maritus ſciens, & nõ accuſans vxorem de adulterio, dicitur leno, & pęnam lenocinij incurrit, l. crimen la 1. C. de Adult. & Franc. Marci. in deciſ. 514. nu. 2. Hoc tamẽ locum non haberet in marito multùm catholico, & vitę ſanctę, quòd viam Chriſti vellet imitari, hoc eſt, retribuere malum pro bono, & pro crucifigentibus orare, Socin. in c. de his nu. 45. de accuſat.

Et hæc quidem de adulterio.

120 Adde, † quòd non perdit dotem in pręiudicium patris, Bald. in l. ſi dotem C. de Iure dot. & eſt communis opin. Alexan. in l. 2. §. quid ſi col. 1. ff. ſol. matr. & Ceph. conſil. 256. nu. 30.

Item adde, quòd nec etiam perdit dotem in pręiudicium filiorum, quia ad eos ſpectat, etiam ꝙ ſint filij primi matrimonij, Io. Lopes in rubr. de donat. inter vir. & vxor. nume. 4. Et hoc procedit, etiamſi extaret ſtatutum, quòd ſi vxor adulteriũ committit, maritus lucretur dotem; quia tunc etiam ſpectat ad filios primi mariti, ſecundùm Bald. In l. hac edictali col. 3. C. de ſecund. nupt. Crem. ſing. 87. & Carcr. in pract. §. homicidium il. 6. nu. 257.

121 Item† adde, An exceptio adulterij poſſit opponi per hæredes mariti, quãdo maritus viuens conqueſtus non fuit, Gabr. lib. 7. concl. 35. nu. 8. verſ. ex prima cõm. opin. & de matre adultera, & filio ei dotẽ negante, & de adulterio excipiẽte, Marſ. de Fideiuſſ. nu. 134. & Menoch. conſ. 31.

122 per totum. vide† etiam Franch. in deciſ. 240. vol. 2. vbi tenet, ꝙ ius accuſandi de adulterio tranſit ad hęredes extraneos ſtante conqueſtu viri in eius vita.

123 Item† adde, quòd non tollitur ius accuſandi, ſiue excipiendi de adulterio, etiã quòd cõtraxiſſet matrimonium cum eo, cum quo tempore primi mariti commiſiſſet adulterium l. commiſſum. C. de adulter. Girlan. de pęn. omnif. coit. cap. 6. numero 17.

Vnum tamen, volo, vt ſcias.

124 Adde, † quòd iſtud quinquennium procedit reſpectu adulteri accuſandi: ſed reſpectu

ſpectu adulterę tollitur hoc crimen ſpatio ſex menſium vtilium, quorũ duo dantur marito, vt accuſet iure mariti, & quatuor, vt ipſe, & quilibet poſſit accuſare iure extranei. ità declarat glo. in l. adulter C. de adult. dummodò dicti ſex menſes vtiles non excedant quinquennium, quo adulter pręſcribit, vt ibi dicit glo.

Item adde, quòd quinquennium incipit currere, non à prima vice commiſſi adulterij, ſed ab vltima ſecundùm veriorem, & magis communem opinionem, de qua atteſtatur Ang. de Caſtr. in conſil. 94. nu. 10. vol. 1. inter conſ. crim. diuer. paruę impreſſionis, & idẽ habetur infrà ĩ quęſt. 51. verſ. ſed hîc quęro.

Item adde, quòd Iuri accuſandi præſcribitur ſpatio ſexaginta dierũ, quotiès accuſatur uxor Iure mariti contrà maritum, & dicti dies ſunt vtiles, l. Iure mariti C. de adulter.

125 Item † adde, quòd licèt accuſatio adulterij ſit quinquennalis; excipiendi tamen poteſtas eſt perpetua; & eſt magis communis opin. vt per Alexan. in l. cum mulier col. fin. ff. ſolut. matr. & Balb. de præſcript. 4. par. 4. par. prin. quæſt. 2. nume. 9. Menoch. conſil. 31. nu. 15. & 34. & Bott. conſil. 17. nu. 9.

126 Item † adde, quòd adulterium ſpatio quinquennij, quoad pęnam temporalem præſcribitur, non autem quoad ſpiritualem; quia maritus, etiam elapſo dicto tẽpore poteſt petere ſeparationem thori, ſecundùm Crau. de antiq. temp. par. 4. ſectione, materia iſta ſingularis Teſtium num. 88.

127 Item † adde, quòd licèt adulterium, & etiam ſtuprum, inceſtus, lenocinium, & ſimilia, quæ à lege Iulia de adulterijs puniuntur, quinquennio præſcribantur: hoc autem non procedit, quando per uim committuntur, Afflict. in tit. quæ ſint regalia. §. condemnatorum num. 14. in vſibus Feud. Marſ. in l. qui falſum. §. accuſatio nu. 4. & 16. ff. ad leg. Cornel. de Falſ. Conrad. in pract. in tit. de ſtuprat. num. 6. Boer. in deciſ. 26. nu. 14. & Foller. ĩ pract. crim. in verſ. foriudicentur nu. 19.

§. Aſſaſinium.

SVMMARIVM.

1 *Aſſaſini qui dicantur, & vnde effluxerint.*
2 *Aſſaſinium an committat vulnerans pro pecunia non ſecuta morte.*
3 *Aſſaſinium quomodo probetur.*
4 *Pirata non dicitur aſſaſinus.*
5 *Aſſaſinus non eſt propriam iniuriam vlciſcens, ſocijs pecunia conductis.*
6 *Aſſaſinium non inducitur ex generali, & incerta promiſsione.*
Et quid ſi nihil remaneat in lucro. nu. eod.
7 *Aſſaſinus non dicitur delinquens ſpe, vel gratia ſine promiſsione.*
8 *Aſſaſinus non dicitur accipiens pecuniam pro expenſis tantùm faciendis.*
Nec accipiens dono vnum par caligarum. num. eod.
9 *Pecunia data ꝑ aſſaſinio cui ſit applicãda.*
10 *Aſſaſinus non dicitur occidens ſub ſpe equi ſibi donandi.*
11 *Aſſaſinium non committit interficiens ſub ſpe conſequendi hæreditatem occiſi.*
12 *Appellatio non admittitur in crimine aſſaſinij.*
13 *Aſſaſinium requirit, occiſum eſſe Chriſtianum.*
14 *Et in dubio interfectus præſumitur Chriſtianus.*
15 *Baptiſmus viuentis an præſumatur in dubio.*
16 *Baptizatus præſumitur qui ex chriſtianis natus parentibus inter Chriſtianos fideliter eſt conuerſatus.*
17 *Baptiſmus vnico teſte probatur.*
Et quomodo probetur baptiſmus, remiſsiuè. nu. eod.
18 *Diſſidatus quis propriè dicatur, remiſsiuè.*
19 *Aſſaſinij pœna non tenetur inquiſitus de auxilio.*
Nec dicitur aſſaſinus, ſi probabiliter ignorauit pecuniam interueniſſe. nu. eod.
20 *Aſſaſinij pœna non tenetur mandans, ſi mandatarius præmio, & particulari odio motus eſt.*
21 *Aſſaſinium quibus argumentis probetur.*
22 *Et an per ſocios criminis remiſsiuè.*
Et an per teſtes examinatos parte non citata remiſsiuè. nu. eod.

23 Aſſaſi-

23 *Aſſaſinij pœna circa mandantem, & man-*
datarium, qua ſit in Regno Neapolitano.
24 *Aſſaſinij affectus punitur, licèt non ſit ſecu*
tus effectus.
Et de quo affectu ſit intelligẽdum. nu. eod.
25 *Clericus an poßit puniri de aſſaſinio à. Iu-*
dice laico.
Mādati reuocatio an admittatur in crimi
ne aſſaſinij ſub. nu. 6.

ASſaſſinus in principio.
1 Adde, †qui dicantur Aſſaſſini,
& vnde effluxerint per Me-
noch. de arbitr. Iud. caſ. 360. nu. 41. Et in
materia iſtius delicti vide Gab. in lib. 7.
concl. 1. vbi pleniſſimè, & inter alia habe-
2 tur, quòd † vulnerans pro pecunia non
committit aſſaſſinium, ſi non ſequatur
mors; & ita etiam tenet Io. Ant. de Nigr.
in c. 7. frequens ſub nu. 68. verſic. quòd ſi
quis mandauit, licèt Alex. in conſil. 166.
circa fi. vol. 7. contrarium tenuiſſe uidea-
tur. Vide etiam Maſcar. de probat. concl.
137. & 138. par. 1. vbi latiſſimè, quomodo
3 †probetur aſſaſſiniũ, & quis ſit aſſaſſinus.
Et dicit Alciat. in conſil. 11. nu. 17. lib. 1.
quòd ad hoc, ut quis dicatur aſſaſſinus, o-
portet, non ſimpliciter quòd delinquat
per pretium; quia etiam milites hoc mo-
do eſſent aſſaſſini, ſed quòd ſuſcipiat mã
datum occidendi hominem pretio con-
4 uento. Et ibi tenet etiam, quòd† pirata
non dicitur aſſaſſinus, ponendo multas
differentias inter piratam, & aſſaſſinum.
Et in materia aſſaſſinij vide etiam Mon-
ticel. ĩ reg. ſuis crim. reg. 8. vbi ponit mul
tas ampliat. & limit. & Viuu. com. con-
cluſ. in ver. aſſaſſini.
5 Item† adde, quòd aſſaſſinus non eſt is,
qui propriam iniuriam vlciſcitur, ſocijs
pecunia cõductis, vt per Hier. Gabr. cõſ.
170. nu. 13. vbi reſpondet ad conſ. Ang.
14. Ibi enim aderat mãdatum, & promiſ-
ſio pecuniȩ; & per eundem Gabr. ibi nu.
6 18. habetur, quòd† aſſaſſinium non facit
generalis, & incerta promiſſo; & num. 21.
quòd aſſaſſinium expenſȩ non inducunt,
ſed aliquid remanens, quod lucrum affe-
rat. Sed per conſ. Neapol. contrarium fuit
deciſum, Franc. deciſ. 176. & quòd ex ge-
nerali, & incerta promiſſione aſſaſſinium
non inducatur, tenuit etiam Io. Ant. de
Nigr. in c. frequens nu. 73. Et ad proban-
dum aſſaſſinium, non ſufficit probare prõ
miſſionem pecuniȩ: ſed neceſſe eſt proba
re conuẽtionem habitam de committen-
do homicidium; & ſic, quòd aſſaſſinus mã
datum acceptauerit: aliàs non diceretur
aſſaſſinium. Ita tenet Bald. in conſil. 383.
Bertonus vol. 5. & clariùs in conſ. 98. vol.
1. Gram. in voto. 11. nu. 19. & in conſil. 1.
nu. 50. cum alijs ſequen. poſt deciſ. & Ca-
rer. in ſuà pract. §. circa nu. 33. Sed ego ar
bitror, quòd non requiritur probatio ac-
ceptationis, ſi ſecutum ſit homicidiũ; ex
quo nedum probatur acceptatio, ſed etiã
mandati executio, vt patet ad ſenſum; qa
ab effectu ſecuto cognoſcitur contrahen-
tium intẽtio, vulgata regula, & an in hoc
crimine admittatur reuocatiò mandati
vide Couar. in clement. ſi furioſus par. 2.
nu. 6. & 9. & Io. Ant. de Nigr. in d. c. fre-
quens. nu. 68. cum ſequen.
7 Item† adde, quòd aſſaſſinus minimè di
ci poteſt, qui ſpe, vel gratia adductus, ſine
ꝑmiſſione delinquit, vt alteri morem ge-
rat, Io. Ant. de Nigris, in c. 7. nu. 70. Aret.
conſil. 167. nu. 17. Gabriel. com. concl. lib.
7. concl. 1. nu. 34. & Viuu. opin. 74. verſic.
tertiò, quòd aſſaſſini. nec committeretur
aſſaſſinium, ſi mandaret his verbis: *Cha*
non li mancarebbe mai à ſuoi biſogni. ſe-
cundum Vulpell. in conſil. 143. vbi dicit
8 etiam, †quòd nec accipiens pecunias pro
expenſis, in hoſpitio faciendis, dicitur aſ-
ſaſſinus, nec accipiens dono vnum par ca
ligarum Carrer. in pract. §. homicidium
num. 13.
9 Item† adde, quòd illa pecunia, quȩ datur
aſſaſſino, applicatur illi, propter quẽ fuit
data, vt offenderetur; Roman. ſing. 333.
incip. pecuniam per tex. in l. 3. §. illud ff.
de calumniat. & Boer. in deciſ. 153. num.
23. & per Doct. in l. 1. ff. de cõdit. ob turp.
cauſ. vel hæredibus interfecti, etiam lite
non conteſtata cum aſſaſſino, quia eius
hæres, non conteſtata lite, tenebitur reſti
tuere illam pecuniã ipſi offenſo, vel eius
hȩredi; & hoc propter immanitatem cri-
minis, tex. cum glo. & Ang. in l. 1. §. fin. ff.
de eo, per quem fact. fuer. & ibi Alexan.
Capic. deciſ. 155. col. fin. Bolog. conſil. 8.
col. 3. Marſ. in l. is, qui cum telo nu. 75. C.
de ſicar.
10 Item† adde, quòd nõ dicitur aſſaſſinus
occidẽs ſub ſpe equi, quem exiſtimet for-
tè, vt ſibi donetur à mandante, Bald. con-

ſil.383.lib.5. Alciat. conſil. 11.nume.14. lib.1.

11 Item†adde,quòd interficiens aliquem ſpe conſequendi bona,& hęreditatem oc ciſi, non dicitur commiſiſſe aſſaſſinium, Grat.conſil.32.nu.45.& ſeq. vol.2.

12 Item†adde,quòd in hoc crimine aſſaſſinij non admittitur appellatio, Capic.d. deciſ.155.nu.25.in 7.ſpeciali.

13 Ibi,Benè verum eſt. Adde,†quòd ad hoc, vt qs propriè dicatur aſſaſſinus, opus eſt,vt interfectus fuerit Chriſtianus; quòd etiam atteſtatur hanc eſſe communem, Aret. conſil.165. col. 2.& ibi atteſtatur etiam de conſuetudine.

14 Item†adde,an in dubio interfectus pręſumatur Chriſtianus,vel Paganus, vel Iudæus,Affl. in conſt.ſi damna clandeſtina. 15.notab. vbi ꝑ gloſ.in c.præsbiteri,con-
15 cludit,†quòd in dubio præſumatur Chriſtianus,quãdo dubitatur de baptiſmo viuentis, non pręſumitur baptiſmus; & ibi vide omninò circa huiuſmodi pręſum-
16 ptionem; &† baptizatus pręſumitur,qui Chriſtianis parentibus natus inter Chriſtianos eſt fideliter cõuerſatus,donec euidentiſſimis contrarium argumentis probatum fuerit, c. ſi nulla extant de conſecrat.diſt.4.

17 Item†adde, quòd ad probandum baptiſmum vni Teſti creditur, Caſſan. in conſuet.Burgun.fol.272. nu. 11.& quomodo probetur, quem eſſe baptizatum, latè per Maſcard.in concl. 163.

18 Sed quæro. Adde,†quis propriè dicatur diffidatus videndum per Ruy.conſ.4.nu. 14. vol.5.poſt Bal.in l.3.C. ad l.Falcid. & in l. cum mulier.ff. ſol.matr.

19 Item†adde,quòd pęna aſſaſſinij ꝑ uniri non poteſt inquiſitus de auxilio;nec poteſt dici Aſſaſſinus,ſi inter mãdantem, & mãdatarium pecuniam interueniſſe probabiliter ignorauerit, Pariſ. cõſ.166.vol. 4.Capic.in deciſ.155. & Vulpell. in conſil.143.in fine.

20 Item†adde,quòd mandans pœna aſſaſſinij non teneretur,quando mandatarius præmio,& particulari odio motus eſt.ita tradit Vulpell.in conſil.143. nu.10.

21 Præterea, quamuis. Adde, †quòd idẽ tenuit Rolan.in conſil. 14.nu.15.vol.4.Sed aduertendum eſt, quòd tunc probabilia argumenta ſufficiunt ad probandum huiuſmodi crimen aſſaſſinij,quando talia argumenta probabilia ſunt indubitata,& non aliter.ita voluit Fely. in c. afferte in 3.limit.de præſumpt.& Gram.voto.11.in fi-
22 ne;&† an,& quando iſtud crimen per ſocios criminis probari non poſſit, Burſat. in conſ.192.& quomodo tale crimen aſſaſſinij probatur, vide omninò Maſcard. de probat. concl. 13.& 138.vol.1.& ibi, an Teſtes probent, ſi examinati fuerint, parte non citata.

23 Scias etiam. Adde, † quòd in Regno Neap.ad tollendas difficultates, fuit edita pragmatica per Cardinalem de Granuda Proregem, quę incipit, *In ogni tempo* in ordine 17. Qua fuit prouiſum, ꝙ mandans, & mandatarius,ſi uulnera interuenerint, pœna mortis naturalis puniantur.

24 Item†adde,quòd in hoc crimine punitur affectus,nõ ſecuto effectu, nedum de Iure communi,ſed etiam de Iure ſtatutario,ut plenè per Corn. in conſil. 249 .per totum uol. 1.etiam quòd ſtatutum diſponeret,quòd accipiens pecuniam,aut promiſſionem precij ad aſſaſsinandum aliquem, tanquàm aſſaſsinus pœna capitali puniatur,& non diceret,pœna mortis; & de quo affectu ſit intelligendũ,ideſt,quãdo quis dicatur deueniſſe ad actum proximum, uide Gabriel. d.concl.1. nu. 11. cum ſequen.Corn.conſ. 202.col.1.vol.1. Afflict.in Conſt. Regni ſub rubr. de percuſſ.illic.cum armis num.16.vbi tenet,ꝙ tunc dicetur deuentum ad actum proximum, quando deuentum eſt ad aliquam offenſam,vt etiam videtur tenere Gram. voto.9.nu.10. Sed Iacob. de ſan. Georg. in l. 1.§. hæc verba.ff. quòd quiſq; iur.tenet ſufficere, quòd deuenerit ad locũ maleficij perpetrandi; & Bald.in l. non ideò minùs in 6.quæſt.C.de accuſat.dicit,conſiderandum non eſſe,an mandatarius deuenerit ad actum proximum in atrocioribus,ſed ſufficere,quòd deuenerit ad aliquem actum, vltrà tractatum; & ſic non ſteterit in nudis terminis cogitationis: & idem videtur ſentire Felyn.in tract. de conatu in 3.limit.& Gram.voto. 8.num. 11. cum ſequen.& deciſ. 38. & prædicta refert Decian.in tract.crim.lib.9.cap.30. nu.38.tomo 2.

Viden-

25 Videndum eſt etiam. Adde†viden dum Rimin. iun.in conſil.685.vol.6. vbi latè, quando Iudex laicus poſſit punire clericum, crimen aſſaſſinij committentem; & quæ requirantur, vide etiã Ant. Scappi in tract. de Iure non ſcripto lib. 1. cap. 5. nu.6.& quæ poſui in dicta quæſt.36. verſic. Item quæro.

§.Blaſphemia.

SVMMARIVM.

1 *Blaſphemiæ materia remiſſiuè.*
Et de percutientibus, ac deturpantibus Imaginem Dei, Sanctorum, Pontificis, aut Principis remiſſiuè.nu.eod.

2 *Blaſphemia quæ dicitur, quæ ſit hæreticalis, quibus pœnis puniatur, quot ſint ſpecies blaſphemiæ, & quot modis dicatur quis blaſphemare remiſſiuè.*

3 *Proijciens imaginem Chriſti, vel Sanctorũ in Terram de iure Canonico arbitrariè punitur.*

4 *Blaſphemia an ſit dicere* al diſpetto de Dio, *Deum tædeat, Deo diſpliceat, vel* Dio pouerinazzo.

5 *Blaſphemantem non deferens puniẽdus eſt.*

6 *Blaſphemans poteſt ſecretò denunciari ex Conſtitutione Iulij III.*
Blaſphemãtes quibus pœnis afficiantur in ſtatu Eccleſiaſtico remiſſiuè.nu.eod.

7 *Blaſphemantium falſi denunciatores, & teſtes quomodo ſint puniendi ex dicta Conſtitutione Iulij III.*
Blaſphemãtes ſeipſos accuſantes euitant pœnas temporales ex eadem Conſtitutione Iulij III.nn.eod.

8 *Blaſphemantium pœna quæ ſit in Regno Neap.*

9 *Et quæ in Regno Franciæ.*

10 *Blaſphemantium pœna diuerſa, remiſſiuè.*

11 *Tortura infertur in crimine blaſphemiæ quamuis pœna per ſtatutum, aut conſuetudinem eſſet pecuniaria.*

12 *Blaſphemans pluries eodem tempore, an vnica pœna ſit puniendus, ſtante ſtatuto, vel Principis edicto imponentibus varias pœnas pro diuerſis vicibus.*

13 *Blaſphemans Deum, & Sanctos eodem impetu vnica pœna eſt puniendus.*

14 *Teſtes ſingulares, & inimici non admittuntur in crimine blaſphemiæ.*

15 *Blaſphemanti poteſt imponi pœna à Tribunali laico, & Eccleſiaſtico.*
Et quid in alijs delictis mixti fori.nu.eod.

16 *Blaſphemia ſpecialia remiſſiuè.*
Blaſphemãtes non admittuntur in Regno Neap. ad Gratiam, vel Compoſitionem. nu.eod.

17 *Blaſphemans non punitur in practica ab vtroq; Iudice.*
Delicta mixti fori non habent præuentionem in Regno Neapolitano. nu. eod.

18 *Blaſphemans incorrigibilis poteſt inquiri ab Hæreticorum inquiſitoribus.*

19 *Iudæus blaſphemans quomodo excuſetur, & à quo Iudice ſit puniendus.*

20 *Blaſphemia eſt mixti fori.*

21 *Blaſphemans per iracundiam an excuſetur.*

22 *Et de exceptionibus blaſphemiæ remiſſiuè.*
Et quando quis dicatur iuſto dolore motus ad iracundiam remiſſiuè. nu. eod.

23 *Blaſphemans, ſi ſtatim ſe corrigat, blaſphemiæ pœnam euitat.*

24 *Blaſphemans, vel homicida an excuſetur à pœna temporali propter malam conſuetudinem.*
Conſuetudo an excuſet à pœnis. nu. eod.

25 *Blaſphemans quot modis à pœna blaſphemiæ ſe poſſit excuſare, remiſſiuè.*
Blaſphemans non poteſt gratiari ab Imperatore, nec à Rege, vel alio Principe, nec de plenitudine poteſtatis ſub.nn.16.

1 Omne conuitium in principio. Adde †in materia Blaſphemiæ videndum Menoch.de arbitr.Iud.caſ.375. vbi multa accumulauit, & Maſcar.de ꝓbat.cõcl. 195. & de his, qui percutiunt Imaginem Dei, & Sanctorum, & eas ſpurcauerint. Vide eumdem Menoch. Caſ. 376. Et de his, qui, data opera, Imaginem Sũmi Pontificis, vel ſupremi Principis deturpant, vide Bombin.q.7.vbi dicit, q; ſi eſt conſecrata Pontifici, vel ſupremo Principi, eſt pęna mortis; quia tenetur l.Iulia maieſtatis. Et in materia Blaſphemiæ vide etiã Ludo.Monal. de reprobat. ſent. Pilati in principio & Boer. deciſ. 301. & omninò
2 Farina.in quæſt.20.vbi†latiſſimè, quæ dicatur blaſphemia, & quando dicatur blaſphemia hæreticalis, & quibus pœnis pu-

niatur,& quæ ſint ſpecies blaſphemiæ; & quot modis dicatur quis blaſphemare,vide Decian.in tract.crim.lib.6.cap.2.tom.

3 2.& † proijcientes imaginem Chriſti, & Sáctorum in terram de iure canonico arbitrarie puniuntur per tex. & glo. in c.cũ canonici §.fin.ff. de offi. ordin.in 6.

Sed nunquid, ibi, apud nos.

Adde, quòd Dominus Clarus refert, & ſequitur Maſcar.de probat.in concl.194.

4 nu.5.& ſimiliter† eſt blaſphemia,dicere, Deum tædeat,Deo diſpliceat, & ſimilia; ſcilicèt,quãdo huiuſmodi verba ſunt prolata ſuper facto licito: ſecùs autem, ſi ſuper facto illicito,vt puta,ſi dicatur, diſpliceat Deo, quòd fœnus exerceam, quòd adulterium committam,& ſimilia.ita tradit Couaru.in c.quamuis.§. 7. nu.9.verſ. quinto idem de pract. & Menoch. de arbitr.in caſ.375. nu.11.eſt etiam blaſphemia,dicere, *Dio ponerinazzo*, vt per Adden.ad Bertazz.conſil.553. verſic. ex his conſtat vol.2.

Sed q̃ro, q̃ ſit pęna Blaſphemiæ.

5 Adde,†quòd nedùm Blaſphemans eſt puniendus, verum etiam blaſphemantem non deferẽs, c. ſi quis per capillum 22.q. 1. ibi ſi quis autem talem hominem non manifeſtauerit, & doctor. in c. nonnulli extra, de Iudæ. Idem ſtatuit Leo. X. in Conſt. 11. verſ. ſtatuimus, & ordinamus in Bullar.nouiter impreſſo fol.194.Et Iulius. III. in Conſt.43. verſ.monendo tamen eos, in eodem Bullar. fol. 545. vult

6 etiam, †quòd quis poſſit ſecretè abſq; expreſſione ſui nominis denũtiare blaſphemantes, & dat formam ſecretè denuntiandi, & in dictis Conſtitutionibus ponuntur pœnæ,quibus in ſtatu Eccleſiaſtico Blaſphemantes puniuntur,cõtra quos etiam adeſt Conſt. Pij Quinti in eodem Bullario fol.926.

7 Item†adde,quòd falſi denũtiatores blaſphemantium, & falſi teſtes puniuntur iiſdem pœnis,quibus blaſphemi, & vlterius ad triremis perpetuos, Iulius III. d.conſt.43.verſ.Si qui (quod Deus auertat)& ibi dicit,quòd blaſphematores, ſe ipſos accuſantes, euitant pœnas temporales.

8 Item†adde, quòd de Iure Regn. Neap. per Conſt.incip.blaſphematoribus eſt pęna mutilationis linguæ, & poſteà per Pragmat.Ferdin.Reg.incip.Conſiderando.vltra linguæ abſciſſionem, adeſt pęna tertiæ partis bonorum,& vltimo loco per Pragm.Philip.Reg.Incip. *Perche molti ribaldi*, vltra alias pęnas ſtabilitas per Reg. Pragm. adeſt pœna triremium per quadriennium.

9 Item†adde,quòd de Iure Regni Franciæ pro prima vice mulctantur blaſphematores;pro 2.3.& 4. duplicatur mulcta; pro quinta vice maximo cum vituperio fuſtigantur, & impunè ab omnibus iniuriantur,& etiam mulctantur;pro ſexta vice labrum ſuperius cum ferro ardẽti ſcindendum venit, ita quòd dẽtes appareãt; pro ſeptima vice labrum inferius; & pro octaua lingua ſcindenda erit. ita refert Caſſane.in conſuet.Burgund. car. 68.nu.

10 59.&†de multis alijs pœnis, quibus blaſphemi puniuntur, vide Decian.in tract. crim.lib.6.cap.6. tomo 2.

11 Item†adde,quòd in iſto crimine habet locum tortura,etiam quòd per ſtatutum, ſiue conſuetudinem pœna blaſphemię eſſet redacta ad pœnam pecuniariam;nam attendenda eſt pœna ordinaria à Iure impoſita, & non pœna à conſuetudine, vel ſtatuto minorata, quia in delictis origo, & cauſa originis attenditur, & non finis, arg.l.3.C.ad macedon.& pœna pecuniaria ſucceſſit in locum pœnæ ordinariæ,ex quo ſapit eandem naturam,l.fin, & l. ſed & ſi quis. §. quæſitum .ff. ſi quis caut. & ideo Bal.in l. ſi eum. ff.eod. tit.in vlt.lect. tenuit, quòd ſi per ſtatutum loco pœnæ corporalis ſubrogatur pecuniaria,nihilominùs dicitur pœna corporalis; & quòd nõ obſtante minoratione pœnæ ſit locus torturæ in hoc delicto blaſphemiæ tàm atroci, in terminis tenuit Fabius Montileon.in prax.arbitr.3.par.4. par. quęſt.6. nu.758.& Alex.Roman.ſuper Pragm.de blaſphemia nu.98.vbi vterq; eorum impugnat Gramm.in conſil.15.nu.3.contrarium tenentem. Et Afflict.in Conſt.Iuſtitiarij nomen nu.18.dicit, quòd pęnarum augumentum, ſiue diminutiuo non mutant qualitatem delicti. Et aliquando in tali delicto tortura ad pęnam irrogari poteſt vt per Boer.decis.301. nu. 11.

12 Item†adde, quòd ſtante ſtatuto,ſiue Principis proclamationibus,quòd ſi quis blaſphemauerit Deum, vel ſanctos, pro prima

prima vice puniatur in decem;pro ſecunda duplicetur;pro tertia fuſtigetur. Si qs eodem impetu, & eodem tempore pluriès blaſphemauerit,vnicum delictū erit, & pro vnica vice puniri debebit, Anguſ. in conſil.12.vol.1.Cępo.in conſ.77.circa medium,quem refert, & ſequitur Alciat. in tract.de pręſump.reg.2.pręſump.6.nu. 4.& idem tenet Couaru.uar. reſolut.cap. 10.nume.8.lib.2. Petr.à Plac.epit.delict. cap.1.nu.18.in fine,& Farin.in quæſt.22. num.29.Sed Lazarus Fœnut.in tract.ſuo de momento cap.28.nu. 16. diſtinguit in materia ſtatuti, prout de iniuria; de qua diſtinctione hẽs infra in §. iniuria ĩ prin. ad quem te remitto in uer. puta ſi quis.

13 Item †adde, quòd ſi quis blaſphemauerit Deum, & Sanctos uno impetu, unica pœna tantùm eſt puniendus, Bald. in l.ſi duo rei.§.ſemel nu. 2.ff.de arbitr.Marſ.in l.ſi in rixa nu.21.ff.de ſicar. Cępol.conſi. 77.circa med.& Alciat. de pręſump. reg. 3.pręſump.6.nu.4.

14 Reperio etiam. Adde†uidẽdum Maſcar.in tract. de probat.in concluſ.194.& Gram. in conſi.15. nume.12.ubi tenet, quòd inimici in hoc crimine non admittuntur, neque etiam teſtes ſingulares,Alex.conſil. 72. num.7. uolum.1.

Hoc crimen blaſphemiæ. Adde,

15 †quòd ſi blaſphemanti impoſita fuerit pęna per Tribunal laicale,non ramen eccleſiaſticum impeditur aliam imponere pęnã, & hoc eſt ſpeciale in hoc crimine blaſphemię, non autem in alijs criminibus, quę ſunt mixti fori,Abb.in d.c.2.num.4. de maled.& Fab.Montel.in praxi arbitra

16 li par.4.num.743.ubi ponit alia†octo ſpecialia huius criminis,quę tamen pro maiori parte ſunt in Regno Neap.per Pragmaticas Reg.quarum altera eſt,quòd blaſphematores non poſſint admitti ad aliquam gratiam, ſiue compoſitionem: ſed ꝙ debeãt puniri pęnis per dictas Pragm.

17 impoſitis.ſed quòd Blaſphemans†puniarur ab vtroq; Iudice, hoc non vidi ſeruari in practica in ſtatu Eccleſiaſtico, nec in Regno Neap.quinimò in dicto Regno in delictis,quæ ſunt mixti fori,non eſt locus preuentioni,quia prouiſum fuit per Reg. Pragm.Regis Philippi,incip. Reuerende uir.quæ eſt.3.ſub tit.de iuriſd. fol. 122.ꝙ

Officiales eccleſiaſtici non exerceant iuriſdictionem contra laicos, & per legem diuinam pęna blaſphemiæ non poteſt remitti ab Imperatore, vel Rege, vel alio Principe,nec etiam de plenitudine poteſtatis Bald.& Comes Bened. de Plotis in conſil.6.num.5. inter conſil.crim.diuerſ. tomo 2.

18 Item†adde,quòd Inquiſitores hæreticæ prauitatis non poſſunt inquirere blaſphemantes, pręterquàm in vno caſu,videlicet, quando blaſphemans monitus nollet deſiſtere,& eſſet incorrigibilis, Afflict.in conſt. inconſutilem 48. quem refert Carrer.in tract.de hæret.nu.93.verſ. item procedere poſſunt.

19 Sed pone, quòd Iudæus. Adde †Rui. in conſil.145.col.5. vol. 5. vbi tractat de excuſatione Iudeorum blaſphemãtium, & vbi Eccleſia non habet iuriſdictionem temporalem, iudæi non puniuntur, niſi per Iudicem ſecularem,ſecundùm Alex. in conſ.99.hic allegato: ſed ego vidi ſeruari cõtrarium, quòd etiam in locis non ſubiectis eccleſię puniuntur à Iudicibus Eccleſiaſticis.& credo hanc eſſe rationẽ,

20 quia crimen† blaſphemiæ eſt mixti fori, vt per Boſſ. in tit. de inquiſit. nu. 132. & nonnulli tenuẽrunt, puniendos eſſe per Inquiſitorem; ſed hoc latiſſimè habetur per Adden.ad Bertazz.in conſil.250.

21 Excuſari poteſt. Adde, † quòd hoc procedit, quando quis iracundia,& iuſto dolore motus blaſphemat, vt per Foller.in pract. cenſuali, in verb.Nicolaus Epiſcopus, nu.56.cum ſeq.& per Fab.de Monteleo. in pract. ſuper.4.literis arbitralibus par.4.nu.72.vbi

22 † ponit exceptiones in crimine blaſphemię;& multa exempla,quando quis dicatur iuſto dolore motus ad iracũdiam; vide etiã Menoch.de arbitr. Iud. caſu 375. num.33.& ea,quæ poſui in d.quęſt.60.in verſ.eſt etiam ira breuis furor.

23 Item†adde,quòd ſi quis ſtatim ſe corrigat,puta,*dicendo,Dio me'l perdoni*,percutiẽdo pectus,vel os, vel aliqd ſimile agendo ex ſubita correctione,pęnam euitaret blaſphemiæ, qa eſſet euidẽs argumentũ, quòd ex lubrico linguæ blaſphemauerit, Alex.conſ.15.ante fin.vol.3.Fely.in c.auditis,col.18.de pręſcript.Gerard.ſing.83. Soci.in conſil. 102.& Cępoll.conſ.79.

24 Item poteſt excuſari. Adde,†quòd mala conſuetudo excuſat à pęna temporali, etiam homicidij, non autem æternali, Cremenſ. ſing. 149. mos puerorum, Anchar. & alij doct. in c. cum venerabilis de conſuetud. Roman. ſing. 19. an conſuetudo; & intellige de cõſuetudine publica, quæ excuſat, dummodò non ſit cõtra ius diuinum, vel naturale, & non ſit per Principem, vel legem abolita, quia tunc nõ excuſat, Tiraq. de pœn. temp. cau. 42. vbi plenè hanc materiam tractauit, & poſſet excuſari à blaſphemia, vt mitiùs puniatur; Et ideò vide eum, qui multùm diffusè hanc materiam tractauit; ſed Bero. in conſil. 90. per totũ vol. 3. tenet, quòd conſuetudo à pœna legis excuſat, etiam quòd conſuetudo per legem Principis abrogata fuiſſet, ſi ante, & poſt dictam legem conſuetudo ſeruata fuerit; & quòd hoc procedat in licitis, non autem in illicitis, vt eſt in ludo prohibito. Vide etiam Gram. in conſ. 15. nu. 12. & Maſcard. de probat. in concl. 194. nu. 9. vbi tenet, quòd cõſuetudo excuſat à rigoroſa pęna: ſed contrarium eſt verius, quòd non excuſat, quia in his, quæ de ſe, & ſui natura, mala, & deteſtabilia ſunt, & pręſertim contra ius diuinum; cõſuetudo, etiam quòd totus mundus illa vteretur, non excuſat, c. flagitia. 32. q. 7. Calcan. cõſ. 28. col. 5. Gabriel. com. cõcl. lib. 7. concl. 8. nu. 27. Fely. in c. ea, quæ de Symon. & latè Farinac. quæſt. crim. in q.
25 20. nu. 44. cum ſequẽ. & † quot modis blaſphemans à pœna blaſphemiæ ſe excuſare poſſit, latè habetur per Decian. ĩ tract. crim. cap. 5. tomo 2.

§. Falſum.

SVMMARIVM.

1 *FAlſi crimen grauiſſimum eſt.*
2 *Falſi ſpecialia remiſſiuè.*
3 *Falſi crimen in generali delictorum abolitione non comprehenditur.*
4 *Falſi crimen acerrimam indagationem requirit.*
5 *Iudicis officium venit ad damna, & intereſſe partis in iudicio falſi etiam criminaliter intentato.*
6 *Falſum multis modis committitur.*
7 *Et quæ neceſſariò requirantur ut dicatur commiſſum.*
8 *Falſitas non ſolet committi ſine cauſa.*
9 *Et ad incurrẽdum falſum quid ſufficiat.*
10 *Falſitas probatur præſumptionibus, & coniecturis.*
11 *Falſitas quomodo probetur remiſſiuè.*
12 *Subornans teſtes punitur, licèt teſtes recuſauerint falſum deponere.*
Et etiam ſi teſtibus corruptis non vtatur. eod. nu.
Et quid ſi teſtis perſuaſus ad dicendum falſum deponeret veritatem. nu. eod.
13 *Et quando præſumatur ſubornatio, remiſſiuè.*
Teſtis quãdo præſumatur corruptus, & poſſit corrigere dictum ſuum. nu. eod.
14 *Teſtes quando dicantur ſubornati.*
Subornationis cõiectura remiſſiuè. nu. eod.
15 *Subornans teſtes extra cauſam finalem condemnationis, vel abſolutionis minori pœna tenetur.*
16 *Subornatus an probet contra ſubornantem.*
17 *Teſtis corruptus contra corrumpentem admittitur quãdo veritas aliter haberi non poteſt.*
18 *Et quando teſti corrupto ſit credendum remiſſiuè.*
Et an faciat inditium ad torturam infra nu. 25.
19 *Et an duo teſtes dicentes ſe à parte corruptos ſufficiant ad condemnandum.*
20 *Et quid ſi ſint ſingulares.*
21 *Teſtis aſſerens aliquem voluiſſe eum pecunia corrumpere, an plenè probet.*
22 *Statutum contra falſum teſtimonium ſuadentes, inſtruentes, vel ſubornantes, licèt non ſequatur effectus, comprehendit eum, qui ſuaderi, inſtrui, vel ſubornari paſſus eſt.*
23 *Subornans teſtes, vt alibi deponãt falſum, poterit in loco ſubornationis puniri, & teſtes in loco falſitatis.*
24 *Subornans teſtes tenetur etiam ad refectionem expenſarum reo abſoluto.*
26 *Teſtes plures falſos, & plura inſtrumenta falſa producens ad vnum finem pro una falſitate eſt puniendus.*
27 *Et quid in committente plures falſitates diuerſis temporibus, & locis.*
28 *Et ſi producens falſos teſtes fuerit punitus, non nocebit teſtibus, nec è contra.*
29 *Falſitatem fabricans, & ea vtens, non tenetur de vſu.*

30 Teſtis

30 Teſtis falſus quis dicatur.

31 Teſtis in cauſa capitali contra innocentem falſum deponens qua pœna ſit puniendus.

32 Et quid ſi pro ſaluanda vita, vel honore alterius falſum depoſuerit.

33 Teſtis an pœna falſi puniri poßit, ſi exiſtimans verum dicere, falſum deponat.

34 Teſtis per verbum credo falſum depoſuiſſe conuictus pœna falſi tenetur.

35 Teſtis deponens verum, ſed falſam rationẽ reddens falſi crimen non incurrit.

36 Et variatio in dicto, & ratione non attenditur ad inducendam falſitatem.

37 Falſitas teſtium per alios teſtes non falſos etiam poſt ſententiam probari poteſt.

38 Teſtis ſuper vno capitulo falſum dicens in omnibus præſumitur falſus.

39 Teſtis quando præſumatur falſus ex repugnantia, & contrarietate.

40 Teſtis aliud in iudicio deponens, & aliud extra iudicium, qua pœna ſit puniendus remißiuè.

41 Teſtes falſi, falſumq́; teſtimonium conſulentes, aut machinantes qua pœna puniantur in Regno Neap.

42 Teſtes ſi ſunt numero pares, quando digniores, minus dignos vincunt.

Et eo caſu minus digni non tenentur de falſo. nu. eod.

43 Teſtes deponentes cõformia iuri communi, & aptiora natura magis probant.

44 Teſtes inuicem contrarij quibus ſit credendum.

45 Teſtis deponens de præſentia alterius, & alter negans an poßint torqueri.

46 Teſtium dicta an ſint concordanda, vt euitetur falſum remißiuè.

47 Teſtis ſibi contrarius in tortura an ſit conciliandus remißiuè. nu. 48.

49 Teſtis ad euitandum contrarietatem debet ſe remittere ad primam depoſitionem.

50 Et quando hoc facere poßit remißiuè.

51 Et an contrarietas reſultans inter partes, & dicta teſtium poßit ad concordiam reduci remißiuè.

52 Teſtis deponens ſuper negatiua quando ſit ſuſpectus de falſo.

53 Teſtis ſuper negatiua non coarctata falſum deponens extraordinariè punitur.

54 Teſtis deponens falſum extra factum principale an poßit puniri de falſo remißiuè.

55 Et quando teſtis tangat negotium principale remißiuè.

Et an eo caſu reprobetur eius dictũ. nu. eod.

Teſtis deponens homicidium fuiſſe factum die lunæ, qua die tantum interuenit mandatum, an ſit contrarius alijs deponentibus de die, qua verè fuit factũ ſub. nu. 50.

Et an ſi deponat falſum in circunſtantia pertinente ad negotium principale puniatur de falſo. nu. eod.

56 Teſtis ſi negat dixiſſe prout reperitur ſcriptum, an magis credendum ſit Notario, q̃ teſti remißiuè.

Et an Notarius poßit torqueri remißiuè. nu. eod.

57 Et ſi vltra Notarium ſcribens examen idem teſtaretur, ſtatur ſcripto.

58 Teſtis tenetur iurare de iure diuino.

59 Et an valeat eius dictum ſine iuramento.

Et quid ſi poſt depoſitionem iuret. nu. eod.

60 Teſtis poteſt iurare per procuratorem, non tamen deponere.

61 Teſtis ſine iuramento falſum deponens extraordinariè punitur.

62 Teſtes ſuſpecti de falſo quando ob contumaciam tamquàm confeßi condemnentur in Regno Neap.

63 Teſtis vt dicatur falſus, an ſit neceſſarium probari ipſum fuiſſe corruptum remißiuè.

64 Teſtis pecuniam accipiens pro falſo teſtimonio ferendo qua pœna ſit puniendus remißiuè.

65 Clericus falſum teſtimonium dicẽs qua pœna puniatur remißiuè.

66 Teſtis falſus tenetur ad omne damnum contingens ex illo teſtimonio.

Et quid eo caſu probari debeat. nu. eod.

67 Condemnatio Teſtium de falſo an & quomodo præiudicet parti.

68 Teſtes inducens ad deponendum veritatem eis incognitã extraordinariè eſt puniẽdus.

69 Teſtium falſitas, & falſitatis, excuſationis, remißiuè.

70 Vtens dicto falſi teſtis circa extrinſeca, & ad cauſam non facientia pœna falſi non tenetur.

71 Falſos teſtes producens, eiſq́; renuncians ſine partis proteſtatione an ſit puniendus remißiuè.

72 Et quid in producente falſos articulos.

73 Falſificans articulos an præſumatur ſcienter, vel ignoranter feciſſe.

Et qua pœna ſit puniendus ſi ſuper eis teſtes examinauerit. nu. eod.

74 Et quid ſtante ſtatuto neminem prætextu ignorantiæ ſe tueri poſſe remißiuè.

75 Vtens dicto falſi teſtis, vel falſo inſtrumen-

to de peritorum conſilio non excuſatur.

76 Inſtrumẽtum ex quibus præſumitur falsũ.

77 Notarius conficiens inſtrumentum de quo rogatus non fuerat, punitur de falſo licet ſint vera contenta in eo.

78 Et etiam ſi non compleuerit inſtrumẽtum falſum pœna ordinaria tenetur.

79 Et de puniendo Notarium pro falſo inſtrumento remiſſiuè.

80 Et ſtatutum puniens Notarium de falſo non comprehendit aliam perſonam falsũ fabricantem.

81 Notarius condemnatus de falſo non perdit omnino poteſtatem conficiendi inſtrumenta.

Notarius officio priuatus ſi facit inſtrumenta extraordinariè punitur, ſed ſi falsò notarium ſe faceret, & inſtrumenta cõficeret, pœna mortis veniret puniendus. ibidem.

82 Et index in condemnatione exercitium Notariatus reſeruare non poteſt.

83 Notarius conficiens inſtrumentum ſuper vſuris quibus afficiatur pœnis.

84 Notarij de falſo condemnati inſtrumentis præteritis fides adhibetur.

85 Notarius conficiens inſtrumentũm falſum, quod ſit nullum an pœna falſi puniatur.

86 Et quid ſi mutaretur data in ſcriptura priuata.

87 Notarius ſuſpectus de falſo ſi nolit, vel differat ad inſtantiam partis matricem producere, poterit torqueri.

88 Inſtrumentum falſum in vno capitulo, an cenſeatur in omnibus falſum remiſſiuè.

89 Et an falſitas inſtrumenti probetur per teſtes remiſſiuè.

Et quando inſtrumentum præſumatur totum falſum remiſsiuè. nu. eod.

90 Liber rationum in parte falſus in totum præſumitur falſus.

91 Notarius falſificans inſtrumentum pro defenſione patris non punitur pœna ordinaria falſi.

92 Notarius falſum immunitatis inſtrumentum conficiens igne comburitur.

93 Inſtrumentum ſimulatum ſcribenti manus amputatur.

94 Notarius occultans inſtrumentum, an cõmittat falſum, & qua pœna ſit puniendus remiſſiuè.

Teſtis falſus cuius dicto ſit renuntiatum an finita cauſa poſſit puniri ſub. nu. 75.

95 Statutum imponens pœnam falſificanti publicum inſtrumentum comprehendit falſificantem acta iudicialia.

96 Et puniens certa pœna producẽtem inſtrumentum falſum non habet locum in producente falſos teſtes.

97 Et puniens fieri facientem inſtrumentum falſum habet locum contra ſuadentem alteri, vt falſum deponeret.

98 Inſtrumenti falſitas per tres teſtes probatur.

99 Falſitatis ſuſpitio ex quibus præſumptionibus inducatur, remiſſiuè.

100 Inſtrumenti fides vacillat, ſi duo ex teſtibus inſtrumentarijs negent ſe interfuiſſe.

105 Et quomodo ſit articulandum.

102 Et an duo teſtes inſtrumentarij, & ſupernumerarij ſufficiant ad puniendum Norium de falſo.

103 Et quid facere debeat Index duobus teſtibus extraneis contradicentibus inſtrumento remiſſiuè.

104 Et quomodo contra ipſum inſtrumentum deponere debeant.

105 Et quid ſi de tempore non recordentur.

106 Inſtrumentum quando reddatur ſuſpectũ de falſo ſi teſtes contradicant, remiſſiuè.

107 Teſtes deſcripti in inſtrumento, vel teſtimonio an probent ſi dicant ſe non interfuiſſe.

108 Falſi crimen non probatur per comparationem literarum.

Et comparatio literarum cum alijs adminiculis facit inditium ad torturã. nu. eod.

109 Et quomodo ſit facienda comparatio literarum in crimine falſi remiſſiuè.

150 Falſum quibus modis committatur in ſcripturis remiſsiuè.

155 Et ex quibus inducatur ſuſpitio falſi.

152 Inſtrumentum ſuſpectum de falſo producens qua pœna ſit puniendus.

153 Inſtrumentum pluribus modis redditur ſuſpectum de falſo.

154 Falſi crimen accuſationem non requirit.

115 Scripturam falſam, vel publicam, vel priuatam producens pari pœna punitur.

156 Inſtrumentum ſimulatum non dicitur falſum.

157 Et quando dicatur inſtrumentum falſum, & quando ſimulatum.

118 Inſtrumentum falſum mutui altero producente, & altero ſolutionis ambo puniuntur de falſo.

119 Vtens falſo inſtrumento in iudicio an ſit puniendus de falſo ſi fuerit productum

cum

cum clauſula ſi, & in quantum.

120 Falſum quomodo, & quando poſsit euitari in productione, & vſu inſtrumenti, vel atteſtationum remiſsiuè.

Inſtrumentum falſum producens ignoranter, & renuntiauerit an aliud inſtrumentum eiuſdem tenoris manu alterius notarij producere poterit ſub nu. 118 remiſsiuè.

121 Teſtes falſos producens puniendus eſt etiã ſi poſtea dicat ſe illis vti nolle.

122 Vtens falſa ſcriptura, an præſumatur autor falſitatis.

123 Inſtrumentum producens ſi non habet terminum à ſtatuto ad reſpondendum, an eo vti velit, illum Iudex parte petente ſtatuere debet.

124 Et quid operetur huiuſmodi terminus.

125 Et nihilominus admittitur probatio contra ſcientiam præſumptam.

126 Contumax in comparendo poteſt probare ſuam innocentiam, licet à ſtatuto habeatur pro confeſſo, & conuicto.

127 Inſtrumentum producens, cum qua proteſtatione, dato termino ad reſpondendum, debeat illius vſui renunciare, vt eodem inſtrumento contra alium vti poſsit.

Et quid ſi renunciat vſui teſtium. nu. eod.

128 Et ſi ſcriptura producatur à procuratore, ſunt interrogandi principalis, & procurator.

129 Et procurator debet habere mandatum in iudicio, vt poſsit huiuſmodi interogatorio reſpondere, vel ſequi ratificatio domini.

130 Et interrogatus à procuratore non tenetur reſpondere.

131 Interrogandi praxis contra producentem inſtrumentum vnde ſumatur.

Et habet etiam locum in productione teſtium. nu. eod.

Et quomodo debeat concipi interrogatio, vt producens inſtrumentum, vel teſtes teneatur præciſè reſpondere. nu. eod.

132 Inſtrumentum producens, vel teſtes non tenetur de falſo, niſi fiat proteſtatio per expreſſam (sic)

135 Inſtrumentum producens, vel teſtes debet clarè, & ſine aliqua conditione, aut proteſtatione poſt terminum reſpondere.

136 Et reſpondens nolle vti, non euitat pœnam falſi ſi teſtes produxit, vt falſum deponerent, vel ſcripturas falſas fabricauit.

137 Et an ſi reſpondeat nolle teſtibus vti, excuſetur de productione articuli falſi.

138 Et renuncians vſui longè poſt diſceptationem habitam ſuper falſitate productorum non excuſatur.

139 Et an ſi reſpondeat, nolle vti inſtrumento, quòd ſuſpicatur falſum, poſsit aliud eiuſdem tenoris ab alio rogatum producere, & eo vti remiſsiuè.

140 Et ſi pars reſpondeat nolle vti, pars contraria, vel fiſcus vti poterit.

141 Et non reſpondens, vel obſcurè, aut qualificatiuè, perinde eſt ac ſi nolle vti, reſpondiſſet.

142 Et re integra poteſt moram purgare, & indulgeri per Principem ad reſpondendũ.

143 Vtens ſcienter falſis teſtibus, reſpondere tenetur, an velit illis vti, etiam ſtante ſtatuto in quibuſdam caſibus non debere reſpondere.

144 Vtens falſa ſcriptura, an puniatur æquè, ac ſi illam fabricaſſet.

145 Notarius ponẽs in inſtrumento mutui, verbum numerauit, an incidat in pœnam falſi, ſi verè pecunia non fuit numerata.

146 Et aſſerens aliàs in ſua præſentia fuiſſe numeratam pecuniam, non punitur de falſo licèt falſum dicat.

147 Falſi ſuſpitio ceſſat in teſtamento contra Notarium viuente teſtatore.

148 Notarius ſi nomina etjam abſentium deſcribat in inſtrumento ſtante conſuetudine excuſatur à pœna falſi.

149 Notarius omittens ſolemnitatem an puniatur de falſo.

150 Et an præſumatur in Notario potius error quàm falſitas remiſsiuè.

151 Notarius non poteſt ex arbitrio omittere neceſſaria de iure, vel de facto, aut de conſuetudine.

152 Et pariter non eſt in arbitrio partiũ quominus omiſſa vitient.

Notarius omittens in inſtrumento quod noceat parti, quando, & quomodo teneatur de damno, & intereſſe. nu. eod.

153 Et quando præſumatur in eo potius error, quàm dolus remiſsiuè.

154 Notarius addens inſtrumento ſine licentia iudicis falſum committit.

Et

§. Falſum.

155 *Et ſi per errorem addat diuerſum à protocollo tenetur ſaltim læſo ad intereſſe.*

156 *Notarius conficiens inſtrumentum illicitũ quibus pœnis puniri debeat, remiſſiuè.*

157 *Notarius imputatus de falsò, ex quibus iudicijs torqueri poſſit.*

158 *Notarius conficiens inſtrumentum vſurarium, quibus pœnis puniatur.*

159 *Notarius in quibus caſibus inſtrumentum conficere non poſſit remiſſiuè.*

160 *Statutum puniens Notarios ſcienter contractus illicitos cõficientes, requirit ſcientiam in ſpecie ſuper contractu, de quo agitur.*

161 *Notarius an teneatur pœna falſi, ſi falſum inſtrumentum non perfecit.*

162 *Notario dicenti, ſe amiſiſſe protocollum, aut originale non creditur.*

163 *Et quid ſi cum iuramento diceret ſe amiſiſſe.*

164 *Et an eo caſu poſſit torqueri.*

165 *Et quid ſi protocollum producere, aut oſtendere noluerit.*

166 *Notarius an præſumatur rogatus remiſſiuè.*

167 *Notarius aſſerens ſe rogatum de inſtrumento cuius notulam dedit, cum verè rogatus non eſſet tenetur de falſo.*

168 *Et idem ſi dicat, ſe non recordari, quando factum eſt de recenti.*

Et eo caſu poteſt compelli ad exhibendum omnes ſuas imbreuiaturas.nu.eod.

169 *Notarius negans, ſe fuiſſe rogatum de inſtrumento, vel illud celans, aut dicens ſe non recordari, ſi conuincatur per teſtes, tenetur ad pœnã falſi, & intereſſe partis.*

170 *Et hoc etiam caſu poteſt compelli ad exhibendum ſuas imbreuiaturas vt fiat perquiſitio.*

171 *Notarius amittens protocollum, licèt authenticũ habeat, Iudicis arbitrio punitur, niſi probauerit abſque eius culpa combuſtum, vel deperditum.*

172 *Et tenetur ad omnia damna, & intereſſe partis.*

173 *Et efficitur per iurus.*

174 *Et probata amiſsione quis teneatur probare dolum, vel culpam.*

175 *Notarius ſuſpectus de falſo poteſt torqueri, ſi teſtibus contradicentibus inſtrumento, & inſtante parte nolit, aut differat matricem producere.*

176 *Falſitas multis modis committitur in reſcriptis Apoſtolicis remiſsiuè.*

177 *Et de Cancellario ſaluum cõductum Principis falſificante, remiſsiuè.*

178 *Et detruncans bullas de literis Papalibus, vel alijs in falſum incidit.*

179 *Falſum in multis caſibus perpetratur remiſsiuè.*

180 *Et de eo qui finxit ſe creditorem Mercatoris decocti in præiudicium aliorum creditorum remiſsiuè.*

181 *Et de falſitatibus ponderum a, annona, & ſimilium remiſsiuè.*

182 *Falſificatio literarum Papæ, vel Regum nõ regulatur ab alijs falſitatibus.*

183 *Et habet ſexdecim ſpecialia.*

184 *Falſitas an præſumatur potius in literis gratiæ, quàm iuſtitiæ remiſsiuè.*

185 *Falſitas literarum Apoſtolicarum eſt mixti fori.*

186 *Falſificantes literas, vel ſigillum Papæ, Regis, Iudicum, & Prælatorum, vel mandantes, aut ſcienter illis vtentes quibus pœnis feriantur remiſsiuè.*

187 *Falſi pœna an teneatur mutans, vel abradens literas iuſtitiæ, Principis, vel ſigillũ in facti narratione remiſsiuè.*

188 *Clerici falſificantes literas Apoſtolicas, vel Iudicũ, quibus pœnis puniãtur remiſsiuè.*

189 *Falſificans literas Delegati Papæ minus punitur, quàm ſi literas Papæ falſificaſſet.*

190 *Et idem eſt in falſificãte literas Proregis.*

191 *Statutum contra falſificantem ſigillum Regis non comprehendit falſificantem ſcripturam.*

192 *Partus ſuppoſitio quibus cõiecturis, & præſumptionibus probetur remiſsiuè.*

193 *Et probatur etiam per teſtes participes criminis.*

194 *Nomen, vel veſtes ſibi mutantes, quibus puniantur pœnis, remiſsiuè.*

195 *Et quid de conſulente, vt quis ſibi nomen mutet.*

196 *Et quando ſit licitum mutare nomen proprium, ſignum, vel ſigillum, & alienum ſumere, & quomodo remiſsiuè.*

197 *Falſitas committitur delendo, vel interlineando ſcripturas, lacerãdo, addendo, detrahendo, vel aliquid amouendo.*

198 *Et non eſt locus pœnæ falſi, niſi ſubſtantia mutetur.*

199 *Et quando dicatur commiſſum vitium raſuræ, ſiue cancellationis in parte ſubſtantiali, vel accidentali remiſsiuè.*

200 *Et raſura non nocet, ſi poteſt legi quod prius erat ſcriptum.*

101 Literas

201 Literas Iudicis à manu ſeruientis amouẽs pæna falſi tenetur.

202 Et quid in lacerante remiſſiuè.

203 Literas, nõ dicitur aperuiſſe, qui non legit.

204 Et quis dicatur legiſſe remiſſiuè.

205 Literas aperiens, an incidat in pœnã falſi.

206 Et diuulgans cõtenta in literis ad alterius iniuriam tenetur actione iniuriarum.

207 Literas alteri ſcriptas lacerans, vel comburens pœna falſi tenetur.

208 Clericus alienas literas aperiens deponendus eſt.

209 Literas publicas aperiens, vt aduerſarios Principis, vel Reſp. iuuet, leſæ Maieſtatis reus efficitur.

250 Literas alieno ſignans ſigillo, quando incidat in pœnam falſi.

215 Literas alieno nomine ſcribens, eo ignorante, falſum committit.

212 Inſtrumentum, vel ſcripturas coram Iudice lacerans violenter qua pœna puniatur.

253 Et quid ſi auferret, licèt non violaret.

214 Et quid de proÿciente in ignem inſtrumenta producta.

255 Et quando lacerans inſtrumentum committat falſum remiſſiuè.

256 Et puniendus eſt, etiam ſi arripiens rem propriam laceraret, vel in ignem proÿceret.

217 Et qua ſit pœna lacerantis cartam de libro Communis, vel fiſci.

258 Literas relationis aperiens etiam ſummo Pontifici directas extraordinariè punitur.

259 Literas non reſtituens ei, cui mandatum reſtituendi ſuſceperat, an incidat in pœnam falſi remiſſiuè.

220 Acta miſſa à Iudice ad Cõſultorẽ ſi pars, cui deferenda traduntur, diſſigillet, aperiat, & legat quam pœnam patiatur.

225 Notarius oſtendens atteſtationes non publicatas falſi pœnam incurrit, pars autem nulla pœna tenetur.

222 Teſtamento alieno aliquid ſibi aſcribens. in quibus caſibus excuſetur remiſſiuè.

223 Et notarius mercedem ſibi debitam pro ſcripto teſtamento aſcribere poteſt.

224 Et quid ſi ſibi legatũ aſcribat, remiſſiuè.

225 Teſtari prohibens, an incidat in crimen falſi, & quibus pœnis puniatur remiſſiuè.

226 Et qua ſit practica inſtituendæ, & probandæ querela contra prohibentem teſtari.

227 Teſtari prohibens peccat grauiſſimè cum obligatione reſtituendi.

228 Vendens eamdem rem duobus, an teneatur pœna falſi remiſſiuè.

229 Et quid in donante, vel obligante rem duobus remiſſiuè.

230 Suſpitio quid, & quot ſint gradus ſuſpitionis remiſſiuè.

231 Falſi ſuſpitiones, inditia, & præſumptiones remiſſiuè.

232 Falſi ſuſpitio ceſſat coniecturis, & præſumptionibus.

233 Falſitas ex duabus præſumptionibus probatur quando ciuiliter agitur.

234 Falſi ſuſpitio an pro veritate habeatur remiſſiuè.

235 Falſitas probationibus neceſſariò concludentibus probari debet.

236 Inſtrumentum falſum, vel de falſo ſuſpectum quomodo probetur remiſſiuè.

237 Et qua ſit differentia inter falſum, & de falſo ſuſpectum reſpectiuè.

238 Iudex ſi ciuiliter agatur, non debet in dubio fidem inſtrumento adhibere.

239 Falſi ſuſpitio leuioribus probationibus, & præſumptionibus in cauſa ciuili contra inſtrumẽtum inducitur, quàm in criminali.

240 Teſtis falſus, vel producens falſum inſtrumentum, aut illud conficiens, non punitur de falſo, niſi pars petat criminaliter puniri; vel Iudex inquirat de eo delicto.

245 Falſi ſuſpitio ſufficit ad capturam, vbi de falſo ciuiliter agitur.

242 Tortura leuis infertur etiam Notario in cauſa falſi ciuiliter intentata.

243 Inſtrumentum Notarÿ, qui conſueuit inſtrumenta falſa conficere, non probat in ciuilibus, niſi teſtibus comprobetur.

244 Inſtrumentum Notarÿ non dum condemnati de falſo redditur ſuſpectum.

245 Et inſtrumenta præterita non annullãtur licèt aliqualiter ſint ſuſpecta.

246 Falſi pœna qua ſit remiſſiuè.

Falſum committens in iudicio, an ſine nouo proceſſu puniri poſſit. nu. eod.

247 Iudex cauſarum ciuilium poteſt ex officio punire teſtem deponentem falſum in iudicio coram eo agitato.

248 Et ſi de falſitate conſtat, poterit condemnare ſine citatione.

249 Falſi crimen ſi graue eſt, pœna mortis punitur.

250 Teſtes falſi qua pœna puniantur in Regno Neap. remiſſiuè.

255 Falſificans plura capita libri, vel alterius ſcripturæ, aut producens plures teſtes, & in-

inſtrumenta falſa eodem, vel diuerſo tempore ad vnum finem pro vna falſitate vnica pœna punitur.

252 Teſtis falſum deponens ſine dolo an ſit puniendus.

253 Et dolus ex qualitate facti, & perſonarum perpenditur.

254 Teſtis ſcienter, vel ignoranter falſum depoſuiſſe præſumitur Iudicis arbitrio.

255 Falſi pœna tria copulatiuè requirit.

256 Dolus verus, & præſumptus probantur indicijs, & coniecturis.

257 Et de modis probandi, & præſumendi dolum remiſsiuè.

258 Teſtis deponens falſum ad defenſam, non punitur pœna ordinaria.

259 Et quid in mandante, vt falſum teſtimonium diceretur.

260 Teſtis non examinãdus, ſi examinatus falſum dixerit, an debeat puniri remiſsiuè.

261 Vtens falſo teſte ad occultandum crimen conſanguinei vel amici punitur ademptione tertia partis bonorum.

262 Teſtis deponens falſum, vbi eſt ſocius criminis nulla pœna punitur.

263 Falſum accipitur propriè, & ſtrictè in ſtatuto.

264 Statutum, quod quis puniatur tamquàm falſarius, ĩtelligitur de pœna arbitraria.

265 Falſitatis excuſationes remiſsiuè.

266 Statutum puniens falſum teſtem non comprehendit virum bonæ exiſtimationis, & probitatis.

267 Statutum contra producentem falſum teſtem, eoq; vtentem, an habeat locum aduerſus inducentem pecunia teſtem ad dicendum veritatem.

268 Statutum quod inſtruens falſum teſtimonium pœna falſi puniatur, de qua pœna ſit intelligendum, ſtante altero ſtatuto, ex quo amputatio manus cõmittenti falſum imponitur remiſsiuè.

269 Statutum contra producentem falſos teſtes, vel inſtrumenta an comprehẽdat tertium inducentem, vel ſubornantem teſtes ad tacendam veritatem remiſsiuè.

270 Statutum puniens falſum teſtem, an habeat locum in mandante remiſsiuè.

271 Statutum aduerſus fieri facientes falſa inſtrumenta comprehẽdit perſuadentem alteri, vt falſum deponat.

272 Statutum puniens Notarium de falſo non procedit in alio falſum fabricante.

273 Falſitas in re modica etiam cum dolo le-uiter punitur.

274 Et res modica videtur non excedens duos aureos.

Actio de dolo non datur in ſumma duorum aureorum. in. eod.

275 Falſitas etiam modica in literis Apoſtolicis, vel Regijs punitur pœna ordinaria.

276 Et non diſtinguitur an ſit in parte ſubſtantiali.

277 Falſi conatus non ſecuto effectu extraordinariè punitur.

278 Teſtis per torturam falſum deponens excuſatur à crimine falſi.

Metus excuſat à dolo. in. eod.

279 Teſtes condemnati de falſo non præiudicãt eos producenti, nec è contra.

280 Falſitatem committens quomodo, & quando cauſam amittat remiſsiuè.

281 Et quid in Regno Neap.

282 Procurator an præiudicet Domino ſtante ſtatuto, producentem falſos teſtes amittere cauſam.

283 Procuratore falſos teſtes producente, an teneatur Dominus remiſsiuè.

284 Actor producens falſum inſtrumẽtum mutui, cauſam amittit, licèt reus inſtrumentum ſolutionis etiam falſum produxerit ſtante ſtatuto, quòd committens falſum, amittat cauſam.

285 Producens capitulum falſum, ac teſtem ſuper eo examinari faciens, eoq; examine vtens, an, & quando puniri debeat, quamuis teſtis poſſet excuſari.

286 Procurator generalis cum libera an ſi falſum capitulum produxerit, poßit Dominus puniri de falſo remiſsiuè.

287 Et quæ ſit eius pœna, & an, & quando cauſam amittat remiſsiuè.

288 Producens petitionem pro ſe, & litis conſortibus an tamquàm falſarius puniri poſsit, ſi vnus ex conſortibus non interuenerit, neq; conſenſerit petitioni.

289 Statutum puniens morte Notarium facientem inſtrumentum falſum an procedat in actuario falſificante acta.

291 Falſitas an poſsit committi ſine dolo remiſsiuè.

292 Teſtis præſumitur ſcienter falſum depoſuiſſe.

293 Vtens falſo in facto proprio præſumitur ſcienter, in alieno ignoranter.

294 Dolus præſumitur centum, & viginti tribus modis remiſsiuè.

295 Et quomodo præſumatur remiſsiuè.

296 Dolus

296 Dolus ex præſumptionibus, & coniecturis inducitur, & ceſſat.
297 Falſi crimen verum dolum requirit.
298 Et quando procedat in eo condemnatio ex præſumptionibus remiſsiuè.
299 Dolus verus, & præſumptus quomodo probentur remiſsiuè.
300 Falſum etiam ſine dolo temerè deponens puniendus eſt.
301 Falſum non dicitur, quod adinnatur primordio veritatis.
302 Falſitas non præiudicialis, an ſit punibilis remiſsiuè,
303 Et quid in falſificantibus literas Apoſtolicas, vel Regias.
304 Et quid in falſificante ſcripturam, quæ erat nulla.
305 Et quid ſi ſcriptura à principio nulla ex aliquo ſtatuto ſuperueniente, fidem faceret.
306 Falſitas in ſcriptura priuata, vel publica ad fauorem ſcribentis an ſit punienda pœna falſi.
307 Falſitas etiam ſine dolo commiſſa arbitrio Iudicis punitur.
Falſi pœna quantum fieri poteſt à Iudice euitanda eſt. nu. eod.
308 Falſificans monetam qua pœna puniatur remiſsiuè.
309 Et moneta à nō habente authoritatem fabricata dicitur falſa.
310 Et de præſtantibus opem conſocijs, ac eam expendentibus, de Iudicibus, probationibus, excuſationibus, & pœnis remiſsiuè.
311 Et quot modis dicatur moneta falſa remiſsiuè.
312 Et ſtatutum contra falſificātem monetam non procedit in falſificante monetam reprobatam in loco ſtatuentium.
313 Et ex quibus moneta probetur falſa, remiſsiuè.
314 Et locus eſt pœnæ ſtatuti contra cudentes monetam, licet delictum non ſit conſumatum.
315 Et cudens falſam monetam euitat pœnā falſi, ſi ea non perfecta pænitentia ducitur.
316 Falſificans bagattinos, non tenetur pœna ſtatuti.
317 Et ſtatutum contra falſificantem monetam intelligitur de moneta ſtatuentis.
Falſam monetam cudere parantes, ſi pæniteant, non puniuntur pœna ordinaria. nu. ſupra 315.
318 Falſificans monetam ſui Principis, reus eſt læſæ Maieſtatis.
319 Falſa moneta criminis ſpecialia remiſsiuè.
320 Monetam tingens, vel tingi faciens punitur pœna mortis.
321 Et quid ſtante conſuetudine remiſsiuè.
322 Et faciens falſos cugnos monetæ puniri debet.
323 Et debet apparere euidenter de falſa moneta, & ſit locus pœnæ.
324 Et ſciens cudentem monetam falſam tenetur reuelare.
325 Monetam radentis, aut minuentis quæ pœna in Regno Neap. & in ſtatu eccleſiaſtico.
326 Et quid ſi reducatur ad iuſtum pondus.
327 Et tondens monetam parui momenti non incidit in pœnam ſtatuti, ſi eam miſit ad Zeccam.
328 Monetam falſam ſcienter expendens qua pœna plectatur.
329 Et quid ſi ignoranter.
330 Et quando monetam falſam expendens, vel habens puniatur remiſsiuè.
331 Et quid in Regno Neap.
332 Monetam ab alio diminutam expendens an debeat puniri remiſsiuè.
333 Monetam falſam expendent, non tamen plumbeam, vel ſtancam, tenetur pœna extraordinaria.
Et expendens quatrinos in parua quantitate, non punitur pœna ſtatuti. nu. eod.
334 Monetam argenteā deaurari faciens, eaq; meretricem deludens, leui pœna pecuniaria puniendus eſt.
335 Monetam non falſam pluris quàm valeat doloſè expendens, pœna arbitraria punitur.
Teſtis dicens, in primo examine aliquid factum præſente ſcio, ſi iterum examinetur, & interrogatus qui fuerint præſentes, reſpondeat quòd nullus quomodo ſaluetur nu. 51.

1 FAlſi crimē grauiſſimum eſt in principio. Adde, † q; crimē falſi eſt grauiſſimum, & nullum crimen eſt in mundo, quod ita vituperet famam, & ſtatum hominis, ſicut ipſum, in tātum, quòd pęnæ mortis ſimile eſt, Paul. de Caſtr. in conſil. 151. incip. videtur dicen. & Marſ. in rubr. de Falſ. nu. 16. & eſt deteſtabilius homicidio, & veneficio, ſecundum Soci. in conſil.

in conſil. 39. nu. 7. vol. 2. & propter eius
enormitatẽ multa habet ſpecialia, Marſ.
conſil. 105. num. 7. Gram. deciſ. 2. nu. 28.
& latiſſimè Monticel. in pract. crim. reg.
2 15. nu. 108. cum ſequen. vbi † ponit duo-
decim ſpecialia; & alia ponit Conrad. in
pract. crim. tit. de Falſarijs nu. 34. & etiam
propter eius atrocitatem in generali abo
litione delictorum iſtud crimen nõ com-
3 prehenditur, † vt infrà in quęſt. 59. verſ.
in huiuſmodi autem generali; & in hoc
delicto acerrima indagatio eſt fienda,
4 † Alex. conſ. 77. in fine vol. 1. & Curt. iun.
conſ. 53. nu. 27. Et in hoc iudicio, crimi-
5 naliter etiam intentato, † venit officium
Iudicis ad damna, & intereſſe partis, Ri-
min. conſ. 1. Et in hac materia falſi latiſſi-
mè habetur per Ferran. Gargiar. cõſ. 126.
vol. 1. inter conſil. crim. diuerſ. magnæ
impreſſionis.

Sciendum eſt, quòd falſitas.

6 Adde, † quòd aliquando iſtud crimen cõ-
mittitur dicto, aliquando ſcripto, & ali-
quando facto, vt ait Monticel. in pract.
crim. in reg. 15. nu. 7. & ibi à nu. 8. vſq; ad
num. 25. habentur multa exempla, quo-
modo dicto falſum committatur; & à nu.
25. vſq; ad num. 48. habetur de falſitate,
ſcripto commiſſa: & vſq; ad num. 86. tra-
ctatur de falſitate, quæ committitur fa-
cto. Et poteſt etiam dici, quòd quatuor
modis falſum committi ſolet, ſcripto, vt
in notario falſum inſtrumentum ſcriben-
te; dicto, vt in falſo Teſte; facto, in eo, qui
numinos adulterinos cudit; & vſu, vt in
eo, qui falſis probationibus vtitur. ita tra-
dit Maſcard. de probat. concl. 739. nu. 16.
& Port. in conſ. 7. nu. 39. dicit, quòd falsũ
committitur verbo, ſcripto, nutu, atq; ſi-
7 gnis, & † tria neceſſariò requiruntur, vt
falſitas commiſſa dicatur, ſcilicet dolus,
mutatio veritatis, & quòd alteri noceat,
vel nocere poſſit, Afflict. deciſ. vltima nu.
8. & 13. Cepha. conſ. 230. num. 8. & 355.
nu. 44. vol. 3. & Bertaz. conſ. 71. num. 51.
8 vol. 1. & † falſitas committi non ſolet ſine
aliqua cauſa, vt per Craue. conſ. 75. num.
13. & 17. & Rolan. conſ. 38. nu. 39. vol. 1.
9 & † ad incurrendum falſum non eſt neceſ
ſarium, quòd aliquis pro certo ſciat pro-
bationem eſſe falſam: ſed ſufficit, quòd
credat veroſimiliter talem eſſe, ſi cum ſua
opinione concordat veritas, quia verum
eſt, aliquem vſum fuiſſe falſo Inſtrumen-
to, & doloſè, ex quo credebat, illud eſſe
falſum; vnde debuit abſtinere; ità tradit
Fely. in c. prẹſentium nu. 12. de teſti. & fal
10 ſitas † ex prẹſumptionibus, & coniecturis
regulariter probatur, cum ſit difficilis pro
bationis Marſ. conſ. 27. nu. 8. Capy. deciſ.
11 30. & conſil. 39. num. 7. & de † modo pro-
bandi falſitatẽ latè habetur per Maſcard.
concl. 739. 740. & 741. & Menoch. de prę
ſump. lib. 5. prẹſump. 20.

Subornans autem teſtes. Adde,
12 † quòd
ſubornans de actu ſubornationis puniri
poteſt, etiam ſi Teſtes recuſauerint falsũ
deponere, Bertaz. conſ. 218. nu. 6. & ſimi-
liter punitur, etiam ſi teſtibus corruptis
non vtitur, Boer. in deciſ. 319. nume. 6. &
etiam puniri debet, ſi teſtis perſuaſus ad
deponendum falſum, verum diceret, ſed
pœna extraordinaria, quia alicui nõ fuit
illatum nocumentum, Afflict. ſuper Cõſt.
lib. 3. rubr. 40. in conſt. qui falſitatem nu.
1. & in materia ſubornationis, & quando
13 † prẹſumatur, vide multa per Crau. in con
ſil. 6. num. 22. cum multis ſequen. & teſtis
quando præſumatur corruptus, & poſſit
dictum ſuum corrigere, Siluan. conſ. 87.
per totum; & in hac materia ſubornatio-
nis vide etiam Marſ. in conſil. 78. col. 4.
conſil. 101. col. 6. Gram. in conſ. 46. num.
10. Afflict. in conſt. ſi damna clandeſtina
14 num. 34. & an, & quando † teſtes dicantur
ſubornari, Maſcard. de ꝓbat. concl. 1340.
vol. 3. & multæ coniecturę ſubornationis
habentur per Vulpel. in conſ. 103. nu. 13.
15 Item † adde, quòd ſubornans teſtes, ſed
non ſuper his, in quibus cauſa finalis con
demnationis, vel abſolutionis conſiſtit,
minori pœna tenetur, Bald. in conſ. 106.
num. 3. vol. 1. Deci. conſ. 102. inter conſil.
crim. 1. tom. nu. 30. Bertaz. conſ. 61. num.
16 39. Et † an ſubornato contra ſubornantẽ
credatur, Vulpel. conſ. 103. & Franc. Mar
17 ci. deciſ. 488. vbi cõcluditur, † quòd quan
do aliter veritas haberi non poteſt, teſtes
corrupti admittuntur contra corrumpen
tem. Et de hoc vide etiam Bertaz. in con
ſil. 156. per totum; & quando teſti corru-
18 pto ſit credendum, † pulchram diſtinctio-
nem habes per Bero. in quæſt. 58. quam
19 declarat Vulpel. in d. conſ. 103. Et † ſi duo
teſtes dicant, ſe à parte corruptos, vt fal-
ſum deponerent, non ſufficiunt ad con-
dem-

demnandum, ſed ad torturam, & q̧ ſint
30 ſingulares† Boer.in deciſ.319.num. 5.& quomodo intelligenda ſit iſta ſingularitas in hac materia ſubornationis vide Ceph.conſ.234.nu.23.

21 Item† adde, ſi quis voluerit teſtem pecunia corrumpere, ne contra eum deponeret, ſi teſtis hoc aſſeruit, plenè probat, Gabr.com.concl.lib.1.tit.de teſtib. cõcl. 1.nu.24.cum ſequen. vide tamen Socin. iun.in conſil.39.nu.54.vol.2.Rui.in conſil.15.col.fin.vol.5.& Bero.quæſt.58.

22 Item† adde, ſi ſtatutum diſponit, quòd qui falſum teſtimonium perhibendum ſuadent,inſtruunt,vel ſubornant,etiam ſi effectus non ſit ſecutus,puniantur,habet locum,cũ quis ſuaderi,inſtrui, vel ſubornari paſſus eſt,quamuis effectus ſubſecutus non fuerit; non autem,quando ſubornare volenti fuit denegatus aſſenſus. ita tradit Vulpell.in conſ. 25. per totum.

23 Item† adde, quòd ſubornans teſtes, vt deponant falſum in alio loco,poterit puniri in loco ſubornationis,& teſtes in loco falſitatis, Decian. in conſil. 95.in fine volum.2.

24 Item† adde,quòd ſubornans, vltrà pœnam, tenetur ad refectionem expenſarũ reo,ſi fuerit abſolutus,Blan.ĩ pract. crim. in prin.nu. 38.& 39. & Botta in conſil. 1. nume. 72.

Ibi. Quinimo idem Boſſius.

25 Adde† q̧ idem tenet Ioſeph.Lud. ĩ deciſ. lucen.15.nu.6.aſſerens ſe pluries ita practicaſſe,licet Bertaz. in conſ.156.nu.5.& Rolan.conſil.98.nume. 22.vol.4.Boſſ.& Clarum impugnare tentauerint, ſed dicant quicquid velint, quòd ita ſeruatur & ita ego quoque practicaui,& practicari vidi.

26 Producens falſos teſtes. Adde, † q̧ producẽs plures teſtes falſos, & plura inſtrumenta falſa ad vnum finem, non poteſt puniri, niſi pro vna falſitate,Bart. in l. inficiãdo. §.infans nu.3.ff.de furt. Bald.in l.quicunque nu.6. C.eod.Cæpol.conſ.77.num.8. Boſſ.in tit. de pœn.num. 7. Et licèt Soci. in conſil.62.volum. 1.contrariũ tenuerit in eo,qui diuerſis temporibus fecerit plures falſitates; tamen poſteà dicit,contra-
27 riam opin.eſſe veriorem.Sed† ſi quis plures falſitates fecerit diuerſis temporibus, & locis, licèt ad vnum finem, teneretur pluribus pœnis,Decian.conſ. 463. nu.8. de hoc tamen vide omninò Couaru.var. reſol.lib. 2.cap. 10.num.8. verſ.quintum,
28 vbi latiſſimè,etſi† producens falſos teſtes fuerit punitus,teſtibus non nocebit: & è conuerſo, nec pœna teſtis falſi nocebit producenti,ſecundum Natt.in conſ.668. nu.5.& Rolan.conſ.13. nu.11.vol.2.

29 Item† adde,quòd fabricans falſitatem, & ea vtens non tenetur de vſu, quia tendit ad eundem finem, Boer.deciſ. 82.nu. 10.Plot.in l.ſi quando C.vnde vi.numero 715.

30 Teſtis, qui falſum. Adde, † quòd falſus teſtis ille dicitur,qui nec per ſe viſis,neq; notis,neq; auditis, deponit c.teſtes 3.q.3.& interdũ teſtis deponit uerũ vere, interdũ falſum falſo, interdum verum falſo,& interdum falſum vere,nam ſi teſtis veritatem, quã ſenſu percipit deponit,tunc loquitur verum,& vere,ſi vero deponit falſum, & dicit ſe interfuiſſe, & ſcripſiſſe,deponit falſum falſo,ſi vero deponit veritatem in ſe ipſa,quam tamen non vidit, & aſſerit ſe vidiſſe,deponit verum non exiſtentia terminorum in ſe ipſis,tamen per falſam redditionem cauſę deponit falſum, ſi vero teſtis deponit eſſe tale id quod communiter videtur tale, licet non ſit, deponit falſum vere, ideſt vera intentione, vt ſi deponit de pretura Barbarij,vel de ſipho aureij ĩ cruſta, quod in medula erat eneũ, quæ medula nõ videtur ita declarat Bal. in conſil.20.nume.16.inter conſil.diuerſ. tomo primo.

31 Item† adde,quòd licèt teſtis,qui in cauſa capitali contra innocentem falſum depoſuit,pœna mortis ſit puniendus, etiam quòd ille,cõtra quem fecit teſtimonium, condemnatus non fuerit,vt hic habetur, & per Marſ.in conſ.27.nu. 1.& Io.Crot. in ſuo tract. de teſt.par.9.nu.380.contrarium tamen de conſuetudine ſeruatur, quia punitur pœna extraordinaria, videlicet ad triremes,vel ad aliam pœnam.ita habetur in deciſ.Pedemont.19.vbi teſtis falſus fuit punitus ad amputationem manus, cum publicatione bonorum. Sed Peguer.in quæſt. crimin. cap.19. atteſtatur, quòd in ſacro regio conſilio Cathalonię deciſum fuit,quòd teſtis falſum deponens in crimine capitali furcis ſuſpenderetur,

deretur, dũmodò falſitas eſſet in ſubſtan-
tialibus, non autem in acceſſorijs. quo ca
ſu pœna extraordinaria venirent punien-
32 di. Et † econuerſo, ſi teſtis falſum deponit
non animo nocendi, ſed pro ſaluanda vi
ta, vel honore alicuius rei, puniri etiam
debet de falſo, quia non eſt mentiendum
22.q, 2. c. ſi quis ad te, & c. ne quis, cum
nec prætextu boni ſit faciendum malum
1.q.1.c. non eſt putanda, & de hac quæ-
ſtione vide Afflict. in conſt. humanitate
colum.4. nõ autem pœna ordinaria falſi,
ſed extraordinaria ſecundum Gramm.
in uoto.5.

33 Item † addes, ſi teſtis falſum deponeret,
credens dicere verũ, an dicatur falſarius,
ita vt pœna falſi puniri poſſit, vide Ga-
briel.com.concluſ. lib.7.tit. de criminal.
concl.33.

34 Item † adde, quòd teſtis deponens per
verbum (credo) ſi falſum depoſuiſſe con-
uincitur, pęna falſi punitur, Bal. & Salicet.
in l. de tutela C. de in integr. reſtit. Alex.
conſ.28.num.5.vol.6. Ang. conſ.3. col.1.
Iaſ. in rubr. ff. de Iureiur. num.9. Conrad.
de off. prætor. de teſti. nu.40.

35 Item † adde, quòd teſtis, qui verum de-
poſuit, ſed falſam rationem reddidit, cri-
men falſi non incurrit, Fely. in conſil.48.
nu.13. Gabri. lib.7. tit. de malef. concluſ.
33. nu.6. in fi. & Benin. conſil.25. num.4.
36 vol.1. & † variatio in dicto, & ratione nõ
attenditur, ad hoc, vt teſtis falſus repute-
tur idem, Rimin. conſ. 559. nu.19. vol.3.
& conſil.99. nu.54. vol.1.

37 Item † adde, quòd falſitas teſtium pro-
bari poteſt per alios teſtes, qui interfue-
runt corruptioni, vel ſubornationi alio-
rum; & probari poteſt etiam poſt ſenten-
tiam, ſed non per teſtes falſos, vt per Ma-
ſcard. de probat. concl.746.

38 Item † adde, quòd teſtis inductus ſuper
pluribus capitulis, ſi ſuper vno capitulo
falſum dixerit, præſumitur ſuper omni-
bus alijs capitulis falſum dixiſſe, Gãd. de
falſ. nu.26. Alex. conſ.27. num.3. vol.2.
Pariſ. conſ.74. num.21. vol.1. & Soci. vbi
aſſerit communem conſ.41. col.2. vol.2.
Gabriel. com. concl. lib.7. concluſ.4. & la-
tè per Maſcard. de probat. concl.743. vbi
ponit multas ampliat. & limi. & Menoch.
de præſumpt. lib.5. præſumpt.22. per to-
tam; vbi ipſe quoq; hanc quæſtionem
multùm plenè tractauit; & ibi in pręſũpt.
39 ſequenti habetur † quandò teſtimonium
ex repugnantia, & contrarietate pręſuma
tur falſum, & ad hanc materiam vide in-
fra in quæſt.53. ad verſ. ſed quæro.

Ibi, & in hoc propoſito. Adde,
40 † qua
pœna puniri debeant teſtes, qui vnum in
iudicio, & aliud extra iudiciũ teſtati ſunt,
per Menoch. de arbitr. iud. caſ.312.

41 Item † adde, quòd in Regno Neap. ho-
die propter frequentiam falſorum teſtiũ,
extant duæ nouellæ Pragmaticæ, vna Ca
roli Quin. & alia Regis Philippi ab Au-
ſtria, quę ſunt 3. & 4. ſub tit. de falſis. Qui-
bus diſponitur, quòd teſtis, qui falſum te-
ſtimonium perhibuit in cauſis criminali-
bus, tàm ad offensã, quàm ad defenſam,
punitur pœna mortis naturalis irremiſſi-
biliter, & eadem pœna puniuntur, qui
conſuluerint, inſtruxerint, vel machina-
uerint falſum teſtimonium committi; ſi
verò in cauſis ciuilibus, tàm teſtis, quàm
conſulentes, pœna truncationis manus
dexterę, & perpetui exilij à Regno pu-
niuntur; & ſi delictum prędictum reitera-
uerint, pœna mortis naturalis; & ſic per
dictas Pragm. ampliùs in Regno non erit
locus his, quę tradit Gram. in voto 5. hic
allegato, vbi tenuit, quòd deponens fal-
ſum contra Fiſcum pœna ordinaria non
erat plectendus, & quomodo ſint intelli-
gendę dictæ Pragm. latè per Proſperum
Carau. in commento d. Prag.4. quę inci-
pit. quoniam falſorum teſtium.

42 Conuincitur etiam. Adde, † ſi te-
ſtes ſint nume
ro pares, quòd digniores vincunt alios,
non autem, vt minùs digni teneantur de
falſo, Boſſ. in tit. de oppoſit. contra teſtes,
nu.14. ſed hoc locum non habet, quando
minùs digni deponunt pro reo, ſecundũ
Ruin. conſil.158. nu.14. vol.5. Quod ta-
men procedit, quando ſolùm dignitate
43 differunt, vt ibi per eum nu.20. & † magis
credendùm eſt teſtibus deponentibus
id, quod eſt conforme, & conſonum iu-
ri communi, quàm alijs, aliter deponen-
tibus, Inno. in c. auditis de præſcrip. Abb.
in c. licèt teſtis. Et magis credendum eſt
teſtibus deponentibus ea, quæ ſunt aptio-
ra naturæ, Corſ. in ſing.8. in ver. teſtis, &
44 ad hanc quæſtionem † quando teſtes ad
inuicem ſunt contrarij, quibus magis ſit
credendũ, latè habetur per Gabriel. com.
concl.

concl. titul. de teſti. concl. 4.

Ibi, Sed certè ego non credo.
Adde, quòd iſta opinio d. Clari eſt magis
communis, vt per Viui. in opin. 899. nu.
45 3. vol. 3. etſi vnus † teſtis deponat de præ-
ſentia alterius, & alter neget, ſe fuiſſe præ
ſentem, datur materia Iudici inquirendi
alterutrum; & non deuenitur ad tormen-
ta, alio nõ docto, ita Bal. in l. teſtium ver-
ſicul. modò inſurgit dubium C. de teſti.
quē ſeqtur Natt. in conſ. 392. nu. 2. vol. 2.

Scias tamen, ibi, concordanda,
46 vt euitent falſum. Adde † videndum
ad hãc quæſt. Ex-
cellent. D. Pet. Antoniũ à Petra nobilem
de Placẽtia Cõſiliariũ Sereniſſimi Ducis
Parmę, & Placentiæ Dñi mei & demum
Pręſidẽ meritiſſimũ Perill. & Excelſi Con
ſilij p̄dicti Sereniſſimi D. D. Ducis ĩ ſuo ce
leberrimo Tract. de Fideic. q. 12. nu. 901.
vſq; ad nu. 1214. vbi ita diffusè, elegãter.
& ordinatè hanc materiã tractauit, vt ni-
47 hil ampliùs deſiderari poſſit. † Primò tra-
ctauit, an teſtis in ſe ipſo cõtrarius appa-
rens ſit reconciliandus, faciendo quinq;
capita; Primum eſt, an ſit reconciliandus,
vt ſaluetur à falſitate; Secundum an etiã
vt probet; Tertium in quibus caſibus de-
beat, & poſſit recõciliari; Quartum quid
agendum ſit, quando conciliationi non
ſit locus; Quintum, quomodo ſit cogno-
ſcendum, an teſtis in ſe ipſo uarius, vel
contrarius ſit, quòd poſſit, vel non poſſit
conciliari; & de hoc poſuit quadraginta
quatuor exempla: Secundò tractat de
conciliatione vnius teſtis cum altero, &
ſic de duobus teſtibus ſibi contrarijs; &
in hoc etiam poſuit triginta nouem exẽ-
pla. Tertiò tractat, quãdo ſunt plures te-
ſtes inter ſe contrarij; & ponit ſex exem-
pla; Ideò vide omnino hunc pulcherri-
mum tractatum, quia alibi non reperies.
Vide etiam Decian. in conſ. 40. per totũ
vol. 2. vbi cõcordat multas depoſitiones
vnius teſtis, qui videbatur ſibi cõtrarius;
& in conſil. 93. num. 44. eod. vol. tractat,
48 † quando teſtis eſt ſibi contrarius in tor-
tura, an ſit conciliandus. de quo vide etiã
Gram. voto 30. num. 28. & voto ſequen.
nu. 18. & 19. Et, quomodo teſtes contra-
rij reducantur ad concordiam, vide etiã
Crot. in tract. de teſt. nume. 127. cum ſe-
ptem, colum. ſequen. & Bertaz. in conſ.
49 5. Sed, † vt teſtis non ſit ſibi contrarius,
dat cautelam Bar. in l. eos nu. 8. ff. de falſ.
vt ſe remittat ad primam eius depoſitio-
nem, quæ relatio eſt admittenda, vt ple-
50 nè per Natt. in conſ. 537. nu. 8. & † quan-
do liceat teſti in ſecunda interrogatione
ſe ad primam referre, vide Menoch. de
arbitr. Iud. caſ. 109.

Item adde, quòd, ſi teſtis deponat, ho-
micidium fuiſſe factum die lunæ, qua die
interuênit tantum mandatum; & alij te-
ſtes deponant, alio die fuiſſe factum ho-
micidium, reducuntur ad concordiam,
Roma. in ſing. 576. & Io. Crot. in tract. de
teſt. 337.
51 Item † adde, an teſtes ſint concordan-
di, quando per dictionem (ante, vel poſt)
quibus in caſibus, & ad quem finem, & an
poſſit concordari contrarietas, quæ reſul-
taret inter partes, & dicta teſtium, & de
teſte vario ad concordiam reducendo, la
tè per Laur. Tenni. caut. 267. & 268.

Item adde, ſi teſtes depoſuerint, male-
ficium commiſſum fuiſſe, præſente Titio;
& Seio; & demum iterũ interrogati, qui
fuêrunt pręſentes reſpondêrunt, quòd
nullus, debent intelligi, niſi exceptis prę-
nominatis; ſimiliter, ſi depoſuerint, quic-
quid ſciant ſuper aliquo facto; poſteà di-
cant interrogati, ſe nihil ſcire, debent in-
telligi, niſi illud, quod ſuprà dixerint; Et
ſi dicant, aliquid factum tempore vinde-
miæ, vel tempore guerræ, etiam ſi id fa-
ctum fuerit parùm ante vindemiam, vel
guerrã, probant, ad prædicta vide Gram.
in conſil. 33.

52 Solet etiam dici. Addè, † quòd hoc
procedit in negati-
ua pura, & ſimplici: ſecùs autem in nega-
tiua, quæ ſit loco, & tempore coarctata,
quia eſt mera falſitas. ita declarat Ma-
ſcard. de probat. concl. 1087. num. 6. & 8.
& Crau. conſ. 9. nu. 7. verſ. Quinimo aper
tiſſimè. Et licèt Hercul. in tract. de negat.
53 proban. nu. 130. teneat, † quòd teſtis fal-
ſum deponens ſuper negatiua, non coar-
ctata nulla pœna ordinaria, nec extraor-
dinaria puniri poſſit; tamen, iudicio meo,
ſe decepit, quia extraordinariè eſt puniẽ-
dus, ſi apparet de falſitate, ſaltẽ ob teme-
rariam aſſertionem, vt dicit D. Clarus.

Sed quid ſi teſtis non depoſue-

fit. Adde videndum Menoch. de arbitr.
54 Iud. caſ. 307. & †quando teſtis tangat negotium ſubſtantiale, & quando nõ, vide Rimin. iun. in conſil. 286. nu. 8. & dictum ipſius teſtis non reprobatur, licèt puniatur pœna ſtellionatus, Viui. opin. 936. & an teſtis probet, & quando, vide etiam Menoch. de præſumpt. lib. 5. præſump. 72. num. 19. Et† ſi falſitas commiſſa
55 fuerit circa circunſtantiam, quæ pertinet ad negotium principale, & confert ad eius veritatem, vel falſitatem; tunc dicitur eſſe in negotio principali, & punitur pœna ordinaria, de falſo, puta, ſi verſetur ſuper loco, vel tempore delicti, ſeu contractus. ita tradit Rimin. iun. conſil. 112. nu. 18. vol. 1. & prędicta procedunt etiam quòd ſtatutum puniret falſum Deci. conſil. 102. nume. 30. inter conſ. crim. diuerſ. tomo 1.

56 Pone teſtis negat. Adde† videdum Natt. in cõſ. 392. vbi latè de hac quæſtione tractauit, & an Notarius poſſit torqueri; & dicit Gram. in voto 30. num. 11. quòd in cauſa Ciuili magis creditur notario; ſi autem in criminali, magis creditur teſti. Sed ad hanc quæſtionem, cui magis ſit credendũ, notario, vel teſti, vide Maſcard. de probat. vbi latiſſimè in concluſ. 1094. nu. 7. cum ſequen. & Menoch. de præſumpt. lib. 2. præſump. 79. nu. 15. & 16.

Ibi, ſed ſi vltra Notarium. Adde,
57 †quòd idem eſſet, ſi ipſe notarius haberet ſcriptorem, qui ſcriberet examen, & vterq; atteſtaretur; quia tunc etiam ſtaretur ei, quòd ſcriptum reperiretur contra teſtem negantem, ſe ita dixiſſe, vt eſt de mente Abb. in c. de teſti. & Alciar. in tract. de pſump. reg. 2. præſump. 13. nu. 19. vbi dicit, ſe vidiſſe ita ſeruari in practica vide etiam Maſcard. vbi ſuprà.

Tu ſcis, quòd dictum teſtis.
58 Adde, †quòd teſtis iurare tenentur de iure diuino, Viui. opin. 96. num. 8. vol. 1. Et teſtis, ſine iuramento deponentis dictum eſt nullius momenti, etiam quòd ille teſtis ſit religioſus, & Epiſcopus, & Cardinalis, vt per Viui. opin. 931. nu. 4. vol. 3.
59 & ibi nu. 15. habetur, †quòd, ſi teſtes non iurati deponant, licèt poſteà iurent; non probant, & quomodo hoc procedat, videe, quæ poſui infra in quæſt. 45. verſ. Cæterùm ſi, ibi. & ideò debent de nouo iurare.
60 Item †adde, quòd teſtis poteſt præſtare iuramentum per Procuratorem, habentem ſpeciale mandatum non tamen poteſt deponere dictum ſuum per Procuratorem, Viui. opin. 426. nu. 9. vol. 1.

Ibi, quòd poterit puniri de falſo.
61 Adde, †quòd debet puniri pœna extraordinaria, Bald. conſ. 106. vol. 1. Ang. conſ. 194. col. 2. Maran. in pract. 6. par. act. 6. nu. 21. Carau. in comment. ad Pragmat. quoniam falſorum, tit. de falſ. nu. 38. dicit, quòd d. Clarus hîc ita eſt intelligendus. & ibi hoc limitat in 4. caſibus, Primò quando teſtis deponeret ſine Iuramento, quia produceretur ad declarandum eius dictum obſcurum; tunc enim, quia talis declaratio non dicitur noua teſtificatio, non requiritur nouum Iuramẽtum, Bart. in l. hæredes palàm. §. ſi quid poſteà nu. 7. ff. de teſtam. Marſ. in l. 1. §. ſi quis vltrò, ff. de quæſt. Secundò quando eſſet remiſſum à partibus; quod fieri poteſt, & depoſitio valet, c. tuis, de teſtibus. Tertiò quando produceretur ſuper aliquo facto notorio; tunc enim ſine iuramento valet, Soc. in reg. 424. prima fallent. Barbat. in d. c. tuis. Quartò quando examinaretur ad Iudicis informationem, quod etiam ſine Iuramento fieri poteſt, vt tenet glo. notab. in c. 1. §. ſi duo de pac. tenen. vbi Bald. Et iſta eſt communior opin. quòd teſtis non iuratus non poſſit puniri pœna falſi, ſed pœna extraordinaria, vt ait Bertaz. conſ. 8. nu. 69. & 70. vbi impugnando Burſat. in conſ. 99. nume. 50. tenuit, hanc opinionem eſſe communiorem.
62 Item †adde, quòd in Regno Neap. prodita eſt regia Pragmatica incipiens, teſtem falſum, ſub tit. de falſis, dicens, quòd præmiſſa citatione cum inſerto tenore depoſitionis falſæ, ſi teſtes contumaces facti fuerint ex eodem Proceſſu poſſunt tanquàm confeſſi, condemnari, dummodò falſitas ex actis appareat: Sed quando non apparet reſpectu contumaciæ, vt falſi, condemnari non poſſunt, Capyc. in deciſ. 60. vbi declarat dictam pragmaticam.

Quæro, nunquid ad hoc, Ibi niſi ta-

63 ſi tamen pars. Adde †videndum Maſcard.de probat. concl.28.& ibi nu.2. quando adeſt clauſula, Non ſe aſtringens &c.

64 Sed quid è conuerſo.. Adde † Menoch, videndum in caſu. 310. vbi habetur, qua pœna puniri debeant teſtes, qui pro ferendo teſtimonio pecuniam acceperunt.

Pœna autem teſtis, falſum de-
65 ponentis. Adde†Bern. Diaz.in pract. crim.cano.cap. 87.vbi latè, qua pena puniatur clericus, teſtimonium falſum dicens, quando via directa conuictus ſit, & quando per viam exceptionis.

Ibi, Item falſus teſtis tenetur.
66 Adde,† quòd falſus teſtis tenetur versùs
partem de omni damno contingente pro
pter illud teſtimonium. Sed non ſufficit
probare falſitatem, niſi probetur etiam,
Iudicem fuiſſe ſecutum falſitatem, & ob
teſtimonia falſa ad ſententiam deueniſſe.
ita Ancha.conſ.24.col. 2.verſ.Ad hoc dico, Deci.in c.licet cauſam, de probat.col.
18.verſ. Secundò dicitur, & Simon de
Prætis conſ.191.nu.11.aliàs contra teſtes
67 falſos agi non poteſt.& quando†condem
natio teſtium de falſo præiudicet parti
Rolan.conſ.13. vol.2.

68 Vtens dicto falſi teſtis. Adde, † ꝙ ſi
quis induxerit teſtes ad deponendum veritatem, licèt eis incognitam, qui potiùs dicuntur
de temeritate redargui, non erit locus pœnæ ordinariæ, ſed extraordinariæ, ſecun-
69 dum, Pet. de Ancha. in conſ.24.&†plura
de falſitate teſtium, & de excuſationibus
falſitatis habentur per Campeg. in tract.
de teſt.in reg. 424.& reg. 436.
70 Item† adde, quòd vtens teſtibus, qui
circa extrinſeca, & ad cauſam non facientia falſum depoſuerint, pœna falſi non tenetur, Vulpel. conſ.144.nu.8.

Ibi, & iſtud interrogatorium.
71 Adde,† quid ſi renunciauerit abſque iſto
interrogatorio, videndum Capyc. decis.
67.vbi etiam de producente articulos falſos; vide etiam Menoch.de arbitr. Iudic.
72 caſ.315.Et†licèt producens reſponderit,
nolle vti, ſi articulus erit falſus, tenebitur
de falſo, Corrad.in pract.crim.lib.1.c.9.
nume.14. fol. 394.& Menoch.dicto caſu
73 315.num.30.&† de falſificante articulos
circa factum alienum, vel proprium, an
præſumatur ſcienter, vel ignoranter, qui
ſuper eis teſtes examinauerit, qua pœna
74 puniri debeat. & † quid ſi extaret Statutum, quod prohiberet, vt nemo ſe tueri
poſſit prætextu ignorantiæ vide omninò
Rimin.iun. in cõſ.345. vol.3.& Menoch.
vbi ſupra nu. 11.cum ſequen. qui impugnant Rui. in conſ.86. vol.4.tenentem,
quòd in actore ignorantia in facto alieno, ſicut in facto proprio non præſumatur.
75 Item† adde, quòd vtens dicto falſi teſtis, vel falſo inſtrumento de peritorum
cõſilio non excuſatur vt per Ruin. conſ.
86.nu.9.vol.4.

Item adde quòd teſtis falſus, etiam ꝙ vſui eius renuntiatum fuerit de falſitate puniri poterit ex officio, etiam finita cauſa principali, ſi iudex habet merum imperium Ang.in l.1.in prin.C.de calumn. vbi reſpondet ad Alber. in l. nullum nu. 2.C.de teſti.tenentem non poſſe procedi ex officio ſine q̃rela quando cauſa principalis eſt finita dicens illud procedere ſi tractatur de imponenda pœna extraordinaria teſti laico per iudicẽ eccleſiaſticũ, vel per iudicem cauſarum ciuilium. Hãc quæſtionẽ examinauit Carau. in Pragm. 1.nu.191. de falſis, atteſtando ita iudicatum fuiſſe in Regia audientia Principatus citra uide etiam infra nu. 247.

Fabricans falſum Inſtrumentũ.
76 Adde†videndum Menoch.de præſumpt.
lib. 5. præſumpt.29. & Maſcard. de probat.in concl. 740. vbi latiſſimè habetur,
ex quibus Inſtrumentum præſumatur falſum; & ex quibus non præſumatur falſum, vide Bertaz.conſil.521.num. 6.cum
ſeq.vol. 2.
77 Item†adde, quòd Notarius conficiens
Inſtrumentum falſum punitur de falſo,
etiam quòd probatum eſſet, omnia contenta in Inſtrumento eſſe vera, de quo
Inſtrumento notarius non fuerat rogatus, Caſſan. in conſuet. Burg. fol. 1525.
nu.16.& 17.
78 Item†adde, quòd notarius faciens inſtrumentum falſum, etiam ſi non compleuerit, pœna ordinaria falſi tenetur, ſecun-

dum Lucam de pen. in l. 1. nume. 8. c. vt
nemo ad ſuum patroc. lib. 11. quem re-
fert, & ſequitur Vrſil. ad. Afflict. in deciſ.
79 21. nu. 3. & † de puniendo notario de falſo
inſtrumento vide etiam Pariſ. conſi. 162.
volum. 4.
80 Item † adde, quòd ſtatutum puniens
Notarium de falſo non habet locum in
alia perſona fabricante falſum, Fulgoſ.
conſ. 123. col. 3.
81 Item † adde, quòd Notarius condem-
natus de falſo perdit poteſtatem confi-
ciendi Inſtrumenta, niſi in octo caſibus,
vt per Fely. in c. fraternitatis num. 4. cum
ſequen. de hæret. & ſi poſtea conficeret
inſtrumenta puniretur pœna extraordi-
naria, ſed ſi notarium falſo, ſe feciſſet, &
inſtrumenta confeciſſet pœna mortis eſ-
ſet puniendus Menoch. de arbitr. iud. ca-
82 ſu 320. nu. 9. Et † ſi Iudex in condemna-
tione notario exercirium notariatus re-
ſeruaret; non propterea Inſtrumenta con
ficere poſſet, & artē ſuam exercere, Gād.
in tit. de falſis nu. 30. & Mōticel. in pract.
crimin. in reg. 15. nu. 142. quos ſequitur
Farin. in quæſt. 17. nu. 21. & Iudex dictā
reſeruationem facere non poteſt, maxi-
mè, quando nulla eſt expreſſa cauſa re-
ſeruationis, Bertaz. conſ. 24. nume. 5. &
Aug. ad Ang. in ver. Falſario, verſ. Quęro
83 aliquis notarius; & ſimiliter † notarius cō-
ficiens Inſtrumentum ſuper vſuris repel-
litur ab Inſtrumentis publicis conficien-
dis, iudicatur periurus, & pœna infamiæ
notatur Rom. ſing. 185. & Luc. in tract. de
84 vſur. comment. 3. §. 1. nume. 25. & † adhi-
bendam eſſe fidem Inſtrumentis præte-
ritis notarij de falſo condemnati tradit
Bertaz. conſ. 521. nume. 33. cum ſequen.
volum. 2.
85 Item † adde, quòd Notarius conficiens
Inſtrumentum falſum, quod ſit nullū, nō
punitur pœna falſi, Gram. vot. 25. nu. 12.
ſed alia pœna, niſi mutauerit datam In-
ſtrumenti, etiam quòd Inſtrumentum eſ-
ſet nullū, vt per Marc. deciſ. 673. & 739.
86 & Bertaz. conſil. 543. nu. 14. Et † hoc eſſet
etiam ſi mutaretur data in ſcriptura pri-
uata, Idem Marc. deciſ. 671.
87 Item † adde, quòd orta ſuſpicione falſi
contra notarium, ſi appareant teſtes con-
tradicentes Inſtrumento, & fiat inſtantia,
vt notarius exhibeat matricem, & primā
ſcripturam, & ipſe non velit producere,
vel differat, poterit torqueri, ſm Bald. in
rubr. C. de fid. inſtrum. verſ. Quæro, dixi
ſuperiùs, & Fran. Curt. in conſ. 55. nu. 18.
& Rom. in conſil. 174. vlt. col. vbi dicit, ꝙ
neminem haber contradictorem.
88 Item † adde, ꝙ Inſtrumentum falſum in
vno capitulo, an totum cenſeatur falſum,
latè per Foller. in pract. crim. in verſ. Item
ꝙ commiſit falſitarem nu. 68. & Felyn. in
c. fraternitatis nu. 16. cum ſequen. de hæ-
rer. vbi ponit ſex limitationes, & latiſſi-
mè per Maſcard. de probat. concl. 742. &
89 ibi in quæſt. præcedēti habetur, † an falſi-
tas inſtrumēti probetur per teſtes; & quā-
do Inſtrumentum pręſumatur totū falsū,
vide etiam Menoch. de præſumpt. lib. 5.
pręſumpt. 21. per totum, & Gabriel. com.
opin. lib. 7. concl. 3.
90 Item † adde, ꝙ liber rationum falſus in
vno totus falſus pſumitur, & nullā fidem
facit, Paul. de Caſt. conſ. 301. nu. 4. vol. 1.
Gabriel. conſ. 148. nu. 9. vol. 1.
91 Item † adde, ſi notarius pro defenſione
patris falſificauit Inſtrum, non punitur pę
na ordinaria Falſi, Caſtr. conſ. 371. præ-
mittendum eſt nu. 5. verſ. poſtremò vol. 1.
92 Item † adde, ꝙ notarius conficiens falsū
Inſtrumentum immunitatis, pœna ignis
punit, l. 1. C. de immuni. nem. conced. lib.
10. & Rom. ſing. 385. quē ſequitur Ang.
de Arim. ad Ang. in gloſ. falſario nu. 48.
93 & † in dictis locis habetur deſcribente in-
ſtrumentum ſimulatum, ꝙ perdat manū;
94 & † de notario inſtrumentum occultāte,
an committat falſum; & qua pęna puniri
debeat, habetur per Boer. in deciſ. 292.
95 Item † adde, quòd ſtatutū imponens pœ
nam falſificanti publicū Inſtrumentū, ha-
bebit locū in falſificante acta Iudicialia,
vt eſt cōis opin. de qua per Crot. cōſ. 151.
96 nu. 22. vol. 2. licèt † ſtatutum puniens cer-
ta pœna producentem inſtrumentum fal
ſum, non habeat locum in producēte fal-
ſos teſtes, Crot. d. conſ. 151. nu. 75. ſed ſe
cundum Deciſ. Pedemont. 67. ſtatutum
97 † puniens fieri facientem inſtrum falſum,
habet locum etiam aduerſùs eum, qui
ſuaſit alteri, vt falſum deponeret.
98 Itē † adde, ꝙ falſitas inſtrumenti per tres
teſtes probari poteſt, & nō per pauciores,
99 ſm Bal. in conſ. 403. nu. 1. vol. 5. & † mul-
tas præſumptiones, ex quibus inducitur
iuſta ſuſpicio falſitatis, accumulauit Ma-
ſcard. de probat. in concl. 740. vol. 1.

100 Item

100 Item†adde,quòd ſi duo teſtes de his, q
Inſtrō interfuiſſe dicantur, depoſuerint,
nunquàm ſe interfuiſſe,inſtrumenti fides
vacillaret,Bar.in l.1.§. fin.nu.8.ff.quẽad.
teſtam.aper. & in repet. l. in exercendis.
C.de fide Inſtrum. Fely. & alij in c.cum
Ioannes de fide Inſtrum.Crau.conſil.56.
nu.17.dicens, dictos teſtes ita deponen-
tes aliquo modo nō eſſe ſingulares,vt vo
luêrunt aliqui; & iſtam ait cōem Foller.
in pract.crim.in verſic. Item quod cōmi-
ſit falſitatem nu. 64. cum multis ſequen.
vbi hanc materiam abundè explicat, &
Boſſ.in tit. de falſ.nu.32.cum ſeq. vbi in-
quit,cōem concluſionẽ eſſe,ꝙ ſunt conte
ſtes,prout viſum eſt Bart. in locis ſupraci
101 tatis;q,vt ceſſent dubitationes, dicit,†ꝙ
hoc modo articulandum eſt,videlicet ta-
li loco, & tꝑe, tales teſtes tali contractui
præſentes non fuiſſe, & ꝙ vnus non fuit
cum alio in dicto loco,nec potuiſſet eſſe,
quin ſe inuicèm vidiſſent. Et licèt Pract.
Papien.in forma oppoſit.contra Inſtrum.
in glo.Super verbis, dignoſcitur eſſe fal-
ſum,ſub nume.2.dicat cōem opin.eſſe,ꝙ
duo teſtes tm̃ Inſtr̃m nō impugnent, ad-
uertendum eſt, ꝙ loquitur de his, qui nō
ſunt in inſtrō deſcripti.& circa iſtam ma-
teriam falſi inſtr̃i vide Lanfr. in c.quoniã
contra extra de probat. Deci. in c. tertio
loco eodem tit.Rui. conſ.37.vol.4.Boer.
in deciſ.118.& latè Boſſ.in loco ſupraci-
102 tato,vbi tenet,ꝙ†duo teſtes inſtrumen-
tarij,& ſupernumerarij,ideſt non neceſſa
rij non ſufficiunt, vt notarius de falſo pu-
niatur,ſed,vt tormẽtis ſubijciatur; quem
ſequitur Lauren.Tenni.in caut.119.&in
103 caut.120. habetur, †quid facere debeat
Iudex, qñ duo teſtes non inſtrumentarij
inſtro contradicerent; & in caut.372. hr̃,
104 †qūo teſtes non ſcripti in inſtro contra
ipſum inſtr̃m deponere debeant, videli-
cet,ꝙ dicant,ſe dicto loco,& tꝑe,quo cō
tractus fuit celebratus,pręſentes fuiſſe.de
hoc vide ẽt Gram.conſ.crim.57.nu.10.
105 Et † ſi teſtes de tꝑe non recordarentur,
Bart.in d.l.in exercẽdis nu.16.dat reme-
dium, ꝙ volens producere dictos teſtes,
verificandi curã habeat,ꝙ ille contractus
ſemel tantùm fuit inter partes celebra-
tus,etſi pars hoc fateretur, dicta teſtiũ re-
probantium de neceſſitate concluderent,
etiamſi de tꝑe minimè recordarentur; &
de hoc ẽt vide Alex.in conſ.4.col.3.vol.
106 2.&†qñ reddatur ſuſpectũ Inſtr̃m, ſi te-
ſtes vel inſtrumentarij, vel ex non deſcri
ptis cōtradicerẽt;vide omninò Menoch.
de arbitr.Iud.caſu 105.& eſt aduertendũ
107 ꝙ † ſi teſtes deſcripti in inſtrumento vel
teſtamento dicant,ſe non interfuiſſe,non
probant, & non ſtatur eorum aſſertioni,
niſi probatum fuerit, ꝙ eſſent illi ijdẽ de-
ſcripti in inſtrumento,vel teſtamento cũ
multi reperirentur; qui vocantur eodem
nomine. ita tradit Card. in c.cũ Ioannes
de fide Inſtrum. quem refert, & ſequitur
Fely.in d.c.nu.6. quòd iſtud eſt valde ſi-
gnandum,& non vſitatum: Sed ego cre-
derem, hoc non eſſe verum, ubi nomina
teſtium eſſent deſcripta eo modo,quo ſo
lent deſcribi cum nominibus, cognomi-
nibus,patrijs,vicinia, ſiue parochia, & cũ
nominibus patrũ; hoc forſan poſſet pro-
cedere,ſi teſtes eſſent forenſes.
108 Item†adde, ꝙ cōparatio litterarum in
crimine falſi nō probat, nec facit indiciũ
ad torturam,niſi concurrente mala fama,
vel alijs adminiculis,Curt.in l. admonen
di nu.116. ff. de iureiur. Crau. de antiq.
temp.par.1.verſ.Nō omitto.& accuſator
iurare debet, aliam probationem non ha
bere,niſi per litterarum comparationem;
109 &† qūo ſit facienda comparatio littera-
rum in crimine falſi, Vulpel.in conſ.135.

Producẽs falſum Inſtrumentũ.

110 Adde, †quibus modis falſum committa
tur in Inſtrumento, & in alijs ſcripturis,
latè per Plot.in l.ſi quando §.44. nu.1. cũ
111 ſequen.&†quę inducant ſuſpicionem in
ſcriptura publica, & quæ in ſcriptura pri-
uata, Menoch. de præſumpt. lib. 1. præ-
ſumpt.99.nu.3.& 20.
112 Item†adde, ꝙ punitur etiam producẽs
Inſtrumentum ſuſpectum de falſo, ſed pę
na extraordinaria, ſi veritatem non pro-
bauerit,Archid. in c.in memoriã 19. diſt.
Bal.& Salicet.& communiter docto. in l.
iubemus C.de probat.& Ferrant.Gargia.
in conſil.126.nu.9. cum ſequen.tomo 1.
inter conſil.crimini.diuerſ. ſimiliter atte-
ſtatur de communi, Illuſtriſſimus Card.
Alba.compater meus ſemper Colendiſſi-
mus idem tenuit in conſil.33. per totum,
quẽ refert, & ſequitur Bertaz. in cōſ.91.
nu.34.vol.1.Capy.deciſ.30.ĩ fi. Mōticel.
in pract. crim.reg. 15.nu.118.& ibi dicit,
ꝙ dẽt puniri pœna pecuniaria Decian.in

conſ.109.nu.76.vol.2. Specul. de inſtru. edit.§.reſtat nu.2.Maran. in tract. de ordine iud.par.6.tit.de Inquiſit.nume.149. Luc.de pen. in l. ſi vacantia col. 2. C. de bon.uacan. lib. 10.& Iacob. Mandel. in conſ.99.hanc materiam diſcutit,& ponit differentiā inter Inſtrum falsū,& Inſtrum ſuſpectum de falſo. vide etiam Gabriel. com.concl. lib.7.concl.6. vbi pleniſſimè.

113 Et† pluribus modis probatur,ꝙ Inſtrum ſit ſuſpectum de falſo;probatur enim per eius inſpectionem, qñ apparet vitiatū,& vituperatum vitio viſibili,ſi perſonā producētis ſit ſolita producere falſas ſcriptu ras,& ſi perſona ſcribentis ſit ſolita facere falſa Inſtrumenta; & ex his tribus Inſtrumentum eſſe ſuſpectum de falſo probatur ſecundū Bal.in conſ. 402. vol.5. & Crau.conſ.134.nu.34.quos refert,& ſequ tur Ferrant.Gargia.in d.cōſ. 126. nu.11. Redditur ēt ſuſpectum Inſtrum, qñ non contineat veriſimilia, vel præbeat aliquā aliam ſuſpicionē,q̄ remittitur arbitrio Iudicis,vt nō adhibeat fidē, ſcđm Mandel. in dicto cōſ. 99. & de multis alijs modis, qbus inducať ſuſpicio falſi,vide Crau. in d.conſ.134.Neuiz. cōſil.8.nu.38.& cōſil. 27.nu.13.& Deciſ.Pedem. 117.Multa ēt exempla vitij viſibilis Inſtrorum habentur ꝑ Mcnoch. de adip. poſſeſſ. remed.4.

114 nu.700.cum ſequen. & † in hoc crimine nō requiritur accuſatio, Bertazz.in dicto conſ.91.nu.35.vide etiam ad ꝑdicta,quę poſui infra in uerſic.Trita eſt concluſio.

115 Item†adde,ꝙ producens priuatam ſcri pturā falsā,pari modo punitur,ut producēs falsū Inſtrum,Bal.in l. 1.col.1. C.de fi de Inſtrum.Simō de Pręt. ī cōſ.180.n.14

116 Item†adde, ꝙ Inſtrum ſimulatū nō pōt dici falſum,Alex. ad Bart.in l.quid ſit falſum.ff.de falſ.Bald. in l. ſi ex cautione C. de non num.pec.q. 1. quem ſequitur Natt.

117 conſil.314.nu.6.ubi dicit,tunc†Inſtrum dici falſum, quando ab illo remouentur uerba,& mens contrahentiū; ſi uerò uerba concurrunt ſola mente retenta, tunc ſimulatum eſſe,non falſum.

118 Itē†adde, ſi Titius ꝓduxit Inſtrum falſum mutui contra Sēpronium,qui produ xit aliud Inſtrum falſum ſolutionis,quòd vterq; debet puniri de falſo, Bal. in rubr. C.de fide inſtrum.nu.50.& Iaſ.in §.in bo næ fidei nu.81.Inſtit.de action.

Itē adde ſi qs ꝓduxerit falsū inſtrum ignorāter,& deinde videns aliquā,q̄ erāt, contra inſtrum renuntiauerit, an poſtea poterit producere aliud inſtrum eiuſdem tenoris factum per manus alterius Notarij: Afflict. in conſt. Regni ſi qs campſor uerſic.q falſo inſtro nu.4.lib.3.fol.69.vbi ſe remittit ad diſtinctionem Bar. in l.ſi qs legatum nu.2.ff.de falſis.

Vtens falſo inſtrumento.

119 Adde, † quòd vtens falſo Inſtrumento in iudicio non punitur,ſi inſtrumentum fuerit productum cū clauſula,ſi,& in quātum,appareat verum,ut plenè per Foller. in pract.crim.in verſ. Itē ꝙ commiſit falſum nu.11.niſi fuerit inſtitū, ꝙ declaret, ſi intendat uelle uti dicto Inſtro, quia nō lebat contra eū de falſitate procedere ſm Foller.conſ.140.tomo 1.crim.diuerſ.magnę impreſſionis, Berous conſ.22.nu.34. uol.3.ubi atteſtatur de ueriori,& Capyc. deciſ.67.in fine, etiam quòd notoriè appareret de falſitate,ut ibi per Foller.& ni ſi pars,contra quam fuerit productum,dixerit,illud eſſe falſum, & cauſam falſitatis aſſignauerit, quia tunc non euitabit pœnam falſi,ſi ſtatim non deſtiterit: ſecus,ſi probetur, Inſtrumentum eſſe ſuſpectum, non aūt falſum, niſi producens,dicto Inſtrumento fidē aſtringat, ita tradit Ang. de Maleſ.in uer.falſario num.44.& Fely. in c.præſentium nu. 11.in fine de teſti.Et

120 †quō, & qñ falſi crimen euitari poſſit in productione,& uſu Inſtri,& atteſtationū & de hoc interrogatorio,aduersùs produ centē faciēdo,latè per Laur. Tenn.caut. 70.Et ubi Foller.in d.conſ. 140.nu.17.dixit,ꝙ utens falſo Inſtro,uel falſis teſtibus, ēt ꝙ falſitas ſit notoria; non poſſit puniri, niſi inſtitū fuerit,an eis uellet uti;contrariū tenuit Fely.in dicto c. pñtium nu. 13. de teſti.vbi dicit,ꝙ ſi falſitas teſtium productorum patet ex dictis ipſorum teſtiū, tunc pars, utēdo dictis teſtibus incidit in pœnam falſi,etiam ſi pars aduerſa nō proteſtatur aliquid, quia falſitas eſt notoria, q̄ conſtat ex actis;Vnde non pōt allegari præſumptio ignorantiæ,uel error iuris,& quòd ideò tunc eſt neceſſaria cautela,ut, quamprimū pars legat,proteſtatur ſe nōl le uti. idem tenet Crau.conſ. 134.nu.34. & Conrad.in ſua pract.crim.in tit.de fal-

121 ſarijs nu. 19. &†an ꝓducēs falſos teſtes, etiāſi poſtmodùm dicat, ſe illis nolle uti,

ſit

ſit puniēdus, vide Gabriel.com.cōcl.lib.
7.cōcl.7.nu.8.& Menoch.caſu.315.num.
30.& vide quæ poſui infra num.137.
122 Item† adde, ꝙ vtens falſa ſcriptura præ-
ſumitur, ꝙ fuerit auctor falſitatis, Alex.
conſ.77.col. 2. Gabriel.conſ.169. nu.62.
vol.1.niſi ipſe nominet, ac probet aucto-
rem;& non ſufficit oſtēdere, à quo habue
rit exēplum productum, Ferrāt. Gargia.
conſ.126.num.89. vol.1.inter conſ.crim.
diuerſ. & ad prædicta vide etiam Crau.
conſ.315.& Natt. conſ.152.

123 Ibi. Et ſi in eo termino. Adde,† ꝙ
ſi terminus non daretur à ſtatuto, parte petente,
illum deberet Iudex ſtatuere, Gabriel.d.
concluſ.7.nu.10.& datio termini vltra ꝙ
operatur ſcientiam, ſaltem præſumptam,
vt hîc dicit D.Clarus, operatur etiam, vt
reſpōdens deinde nō poſſit reuocare eius
reſponſionē ex interuallo, vt not. Pract.
Papien.de forma interrogationis verſic.
Cōpellatis.nu.12. Rom.conſ.346.nu.10.
Aluaro. in tract.feud. tit. ſi de feud. fuer.
cōtr.c.ſi vaſſallus nu.11.Cum: ſuper Rit.
magn.curiæ cap.37.nu. 100. niſi eſſet re-
ſponſio procuratoris, tutoris, vel curato-
ris, dato eis termino quia poſſet reuocari
per principalem, probato errore, vt per
Pract.Papien. vbi ſupra d.nu.12.Sed ego
arbitror, ꝙ non poſſet reuocari, ſi mādatū
eſſet in indiuiduo ad ita reſpondendum.
124 Itē† adde, ꝙ datio termini operatꝰ, etiāq;
reſpondens nō excuſaretur, ſi diceret ha-
buiſſe conſilium à peritioribus ſic rñden-
di, quia in talibus reſpōſionibus facti nō
militat excuſatio peritorum, Ruin. conſ.
86.num.9.vol.4. quem ſequitur Gabriel.
vbi ſupra num.5. quem vide omnino in
hac materia, vbi ampliat, & limitat. vide
etiam Cōrad.in ſua pract. crim.dicto tit.
de falſ.nu.3.cū ſeq.& Afflict.ī deciſ.189.
125 Item† adde, quòd contra hanc præſum-
ptam ſcientiam admittitur probatio in
contrarium, etiā quòd datus ſit terminus
ad deliberandum. ita notat Menoch. de
arbitr.dicto caſu 315. nu.18. & 19. & idē
126 † eſſet, etiam ſi ex ſtatuto contumax in
comparēdo habetur pro confeſſo, & con-
uicto, quia admittetur eius probatio ſi vo
luerit probare de eius innocentia, & ita
deciſum fuit per ſacrum Regiū Conſiliū
in cauſa cuiuſdā medici cōdēnati de fal-
ſo ad trūcationē manus per magnā Curiā
Vicariæ, vt atteſtatur Gram. in addit. ad
Regiam Pragm.incip. teſtē falſum nu.18.

Ibi. Et ſcias, ꝙ ſtatuto dicto ter-
127 mino. Adde, † ꝙ dato termino ad rñ-
dēdū, interrogatus, ne videatur
tacitè cōfiteri, Inſtrumentū eſſe falſum, re
nuntiando vſui debet rñdere cū iſta pro-
teſtatione, ꝙ non renuntiat propter hoc,
ꝙ credat, Inſtrũm eſſe faſum;& poſſet di-
cere, quia habet alias probationes;& hoc
modo poſſet vti illo Inſtrō contra aliam
perſonā, vt per Caſtren.in l.ſi aduerſarius
C.de fide Inſtrum.& Bal.in l.fi. ſub nu.9.
C.eod.tit.dicit, ꝙ debet rñdere hoc mo-
do, quia non puto, mihi hūc teſtē, vel hoc
Inſtrũm neceſſarium; Ideō de hoc teſte,
vel Inſtrō non curans vſui cedo; & ibi ēt
dat conſilium, ꝙ talia potiùs faciat per
procuratorem generalē cū libera, quàm
per ſe. Ad prædicta vide omninò Cæpo.
caut. 53.nu.1. Cotta.in memorial.in ver.
Inſtrumento vel teſtibus, verſ.debebit er
go; & Menoch.d.caſu 315.num. 21. & ibi
num.28.habetur, quòd quando renūtiat
vſui teſtium falſorum, dicat cauſam, cur
vti non vult, dicendo, quia credebat il-
los verum dixiſſe.
128 Item† adde, ꝙ huiuſmodi interrogatio
poteſt fieri, ēt ꝙ ſcriptura per procurato-
rē producta fuerit, & principalis poterit
interrogari Lapus.alleg. 119. Immò am-
bo erūt interrogandi ſimul; nā, ſi principa
lis rñderit nolle vti, tūc ſolus procurator
tenebitꝰ. ita not. Caſtren.in l.ſi ius iniquū.
§.ſi procurator nu. 5. ff. quod quiſq; iur.
Roman.conſ.105.nu. 2. & Gabriel.com.
129 concl.lib.7.concl. 7.nu.4.& † procurator
non pōt rñdere, licèt haberet mandatum
ſpāle, & ſpecialiſſimū, ſed requiritur man
datū in indiuiduo ad ita, & ita rñdendū;
aliàs in criminalibus nō præiudicaret do
mino. ita Bar. ī l.filiusfam. nu.11.ff.de do
nat.& Menoch.d.caſu 315.nu.25.vel qđ
dñus ratū habuerit, Capy.deciſ.67. nu.3.
nec ſufficeret mandatum generalē cum li
bera ad reſpondendum, quia talis procu-
rator non poſſet facere, ꝙ dominus cade
ret in pœnam, vt per Rimin.iun.in conſ.
130 345.nu.10.vol. 3.& † ſicut procurator, qui
non habet mandatum in indiuiduo, nón
poteſt reſpondere, ita etiā interrogatus à
procuratore non tenetur reſpondere, ſe-
cūdū Spec.de procur. §.1.queſt.14.nu.12

131 Item †adde, q̃ hæc praxis interrogãdi ſumitur in l.ſi vteris. C. de fide inſtrum. quæ lex licèt loquatur de Inſtrumento tamen habet locum etiam in teſtibus eadem ratione; & interrogatio debet concipi in ſpecie, non in confuſo, vtrũ velit vti, vel ne Inſtruméto, vel ſcriptura pdu cta, & omnibus in eis contentis, & debet exprimi in interrogatione, quæ pars intendatur argui de falſo, & debet etiam proteſtari, ſe velle illam partem, ſeu totã ſcripturam redarguere de falſo ſuper qua fit interrogatio; aliàs producens non teneretur præcisè reſpondere, Archid. in c. memoriam 29. diſtin. Aretin. in §. appellantur col. 5. verſ. Sed pone, Inſtit. de except. Gabriel. d. concluſ. 7. num. 1. & 9. & Vrſil. ad Afflict. in deciſ. 189. nume. 2. ſed poſſet dici contrarium, quando quis vult redarguere Inſtrumentum de falſo, quia non debet cogi dicere, in qua parte velit dicere falſum, Bal. in l. fin. nu. 2. C. de fide Inſtrum. & Gram. in addit. ad pragm. Regni, teſtem falſum num. 17. dicit, quòd ideò non tenetur quis declarare, quando intendit arguere inſtrumentum de falſo, ex quo, antequàm ſibi exhibeatur inſtrumentum originale, nõ poteſt ſcire, in qua parte ſit falſitas, ſi vellet inſtrumẽtum arguere ex cauſa raſuræ, vel alterius vitij, de quo nõ apparet in copia, facta tamen editione accuſatio debet eſſe clara Capy. deciſ. 79. nu. 2. quæ ratio ceſſat in teſtibus, ex quo pars poteſt ſe certificare, ſuper quo vult eos redarguere.

132 Item †adde, quòd debet fieri proteſtatio per petentem fieri declarationem, q̃ vult, partem, & teſtes redarguere de falſo; aliàs non teneretur de falſo, Bald. in l. diuus la 2. ff. de falſ.

133 Item †adde, quòd hæc interrogatio poteſt fieri in quacunq; parte iudicij, vt not. Vrſil. in addit. ad Afflict. in deciſ. 266. maximè num. 4. vbi dicit in Praxi ſeruari, q̃ etiam poſt rem iudicatam.

134 Item †adde, q̃ ſi quis vſus fuerit falſo inſtruméto in prima inſtãtia, & poſtea in cauſa appellationis dixerit, ſe eo vti nolle, eſt locus pœnitentiæ, ſecundũ Bald. in l. alia, col. fin. verſ. Extra quæro C. de his, quibus, vt indign. quod dictũ pro notabili refert, & ſequitur Alex. conſ. 108. col. fin. vol. 6. & Crau. conſ. 46. num. 11. quod tamen procedit, ſi in prima inſtantia non fuerit interrogatus: ſecùs verò, ſi interrogatus fuiſſet, quia tunc debet puniri; & non eſſet locus pœnitentiæ in cauſa appellationis. ita declarat Menoch. dicto caſu. 315. nu. 29.

135 Item † adde, q̃ poſt datum terminum ad reſpondendum reſponſio debet eſſe clara, & nitida, ſine aliqua conditione, & proteſtatione: alias perinde eſt, ac ſi non fuiſſet reſpõſum, vt voluit Bar. in l. diuus la. 2. nu. 2. ff. ad leg. Corn. de falſ. Lapus al legat. 119. nu. 4. Bald. qui loquitur in terminis ſtatuti in conſil. 96. decreto: vol. 1. Cæpo, caut. 53. num. 2. Fulg. conſ. 177. per totum, & ſecũdũ hanc opin. fuit iudicatũ, Afflict. deciſ. 189. vbi Vrſil. in addit. Ferret. conſ. 88. Bero. conſ. 22. nu. 34. vol. 3. quos omnes refert, & ſequitur Bertaz. in conſ. 496. vbi latè per totum vol. 2.

Item adde, quòd reſponſio facta cum proteſtatione de vtendo ſcriptura, quatenus vera ſit, vel quòd vult vti in illis paſſibus, & punctis, in eius fauorem tendentibus, non valet, ſi facta fuerit poſt interrogationem, & terminum datũ: ſecùs autẽ, ſi ante, Fulg. dicto cõſil. 177. Afflict. d. deciſ. 189. Bal. conſ. 96. in princ. vol. 1. & latè Bertaz. d. conſ. 496. nu. 6. vol. 2.

Item adde, quòd reſpondens velle vti teſtibus in concernentibus ſubſtãtiam neceſſariam negocij, de quo agitur, & fidem teſtium productorum ad eius victoriam; in alijs autem non concernentibus negociũ, de quo agitur, nec neceſſarijs, ſi quæ ſunt, non curat vti, quia eis nõ egeat, nec neceſſaria ſint, nec proſint ad victoriam cauſæ, declarando, intelligendo, concordando, diſtinguendo, limitando, & ſupplendo eorum dicta ſecundum Ius &c. talis reſponſio eſt admittenda ſecundum vſum, vt ait Boſſ. in tit. de falſ. nu. 155. cũ ſequen. ſed Bertaz. in d. conſ. 496. num. 6. dicit, hanc reſpõſionem procedere poſſe ante interrogationem, & dationem termini ad reſpondendum, vel in Statu Mediolani, vbi eſt talis vſus.

Item adde, q̃ quis non poteſt reſpondere, q̃ vult vti in tali loco, vel in talibus verbis, Oldr. conſil. 32. Cæpo. conſ. 53. & Soci. iun. conſ. 41. vol. 2.

136 Item †adde, q̃ reſpondens nolle vti teſtibus, vel ſcripturis productis, non euitat pœnam falſi, ſi teſtes produxit, vt falſum deponerent, vel inſtrumentum, ſeu ſcri-

pturas

pturas falſas fabricauerit, Bar. in l. 3. nu. 4. & ibi Bald. nu. 5. C. de fide inſtrum. Crau. conſ. 46. nu. 11. Abb. in c. præſentium nu. 10. de teſti. Ruin. conſ. 86. nume. 3. vol. 4. Menoch. de arbitr. Iud. d. caſu 315. num. 30. & Anchar. iun. quæſt. 44. num. 3. & 4. par. prima.

137 Item† adde, ꝙ pariter non excuſatur de productione articuli, & capituli falſi, etiam ꝙ reſpondeat, nõ velle vti teſtibus, vt notat Fulg. in c. præſentium nume. 11. declarãdo, vt ibi per eum de teſti, Ruin. d. conſ. 86. nu. 6. vol. 4. Boſſ. in tit. de falſ. nu. 154. Foller. in Pract. crim. part. 1. ſecundæ part. in verſ. Item quod commiſit falſitatem num. 44. & Menoch. d. caſu 315. nume. 30. niſi ſe excuſaret ex iuſta cauſa, quia fabricaſſet eos ſuper facto alieno, vt ibi per eum.

138 Item† adde, quòd reſpõdens nolle vti non excuſatur, ſi reſpondiſſet longè poſt diſceptationem habitam ſuper falſitate, & veritate productorum, renuntiando vſui, Menoch. d. caſu 315. nu. 29.

139 Item† adde, quòd reſpõdens nolle vti Inſtrumento quod ſuſpicatur falſum, ſi deinde aliud producat eiuſdem tenoris rogatum ab alio Notario, an poſſit eo vti, Afflict. ſuper conſt. Regni. lib. 3. rubr. 40. cap. qui falsò nu. 3. vbi ſe refert ad diſtinctionẽ Bar. in l. ſi quis legatum. ff. ad leg. Corn. de falſ. quæ videri poteſt.

140 Item† adde, ſi quis reſpõdit, nolle vti; pars contraria vti poterit, Crau. de antiq. temp. in prima par. nu. 150. Boſſ. in tit. de public. proceſſ. nu. 17. & Boer. deciſ. 245. & de fiſco vide Boſſ. in tit. de falſ. nu. 127. & num. 162. vbi dicit, quòd poteſt vti illis teſtibus.

141 Item† adde, quòd non reſpondens vel obſcurè, aut qualificatiuè, habetur, ac ſi reſpondiſſet, non velle vti, not. Bal. d. cõſ. 96. nu. 3. vol. 1. Cepo. in caut. 53. nu. 3. Socin. ſen. conſ. 24. nu. 31. vol. 1. requiritur tamen contumaciæ accuſatio, Rolan. cõſ. 99. nu. 16. vol. 3. & pronuntia, ſeu declaratoria Iudicis ſuper contumacia, quòd habeatur pro negante Bart. in l. eiuſq; delatorem nu. 2. ff. de iure fiſci, Bal. in l. 1. nu. 84. C. de confeſſ. latè Capyc. deciſ. 121. nu. 24. & Marſ. in pract. crim. §. aggredior nu. 105. cum ſequen. maxime nu. 123. & 124. & in hac pronuntia fienda, an requiratur partis citatio, Gabriel. com. concl. tit. de citation. concl. 1. nu. 363. & latè Tiraquel. in tract. Res inter alios acta, limit. 15. & 31. Et an à tali pronuntia appellare liceat, ſtante ſtatuto, Quòd contumax in non reſpondendo habeatur pro negãte, ad tradita per Bald. in cõſ. 269. in prin. vol. 1. Ripa in l. 1. nu. 28. ff. de vulg. & pupil. & Aſin. in Praxi. §. 19. cap. 15. nume. 5. & 6.

142 Item† adde, quòd non reſpondens, antequàm pronuntietur contra eum, poteſt moram purgare deinde reſpondendo; ita not. Caſtrenſ. in l. 2. §. Quòd ſi actor nu. 2. ad finem; vbi Curt. iun. nu. 11. C. de iur. calum. & ſic re integra poteſt mora purgari, not. etiam Caſtren. cõſ. 160. nu. 1. vol. 1. Alex. in l. ſi inſulam nu. 36. ff. de verb. oblig. Aſin. in Praxi. §. 10. cap. 15. ad finẽ, & etiam poſt pronuntiam poteſt admitti contumax ad reſpondendum, re integra, donec ſecuta ſit ſentẽtia ſuper cauſa principali, not. Orian. in c. Quoniam contra nu. 13. de ꝓbat. Ripa in d. l. ſi inſulã n. 89. ff. de verb. oblig. Aſin. vbi ſuprà. Oſaſch. deciſ. 5. nu. 4. verſ. Nec videatur, limitando, vbi aduerſarius nõ grauaretur in probãdo, hoc in poſitionibus procedere idẽ Oſaſc. deciſ. 71. nu. 56. Per Principem autem poteſt indulgeri ad reſpondendum, re integra, etiam poſt ſententiam nõ executam, refectis expenſis, Bal. conſil. 121. vol. 1.

143 Item† adde, quòd ſtante ſtatuto, vt eſt Mediolani, quod in quibuſdam caſibus, an velit vti teſtibus, reſpõdere non teneatur, ſi conſtabit, ꝙ quis ſcienter falſis teſtibus vſus fuerit, non obſtante tali ſtatuto, reſpondere tenebitur. Boſſ. in tit. de falſ. num. 118. & 153. quem refert, & ſequitur Aſin. in praxi. §. 20. cap. 2.

144 Ibi: Scias etiam. Adde † ꝙ Carau. in ritu 281. num. 5. videtur tenere contrarium, dicens, quòd falſificans ſcripturam priuatam, quæ probat, punitur pœna falſi, ſicut vtens, & allegat tex. in l. Si quis decurio. & ibi Bald. C. de falſ. & multos alios text. & etiam Alexand. in conſ. 77. nu. 1. Sed vide Menoch. de arbitr. Iud. caſu 315. num. 3. ubi tenet, quòd falſo vtens, pœna arbitraria punitur.

Notarius autem. Adde videndum Addentẽ ad Bertazz. in conſil. 544. vbi latiſſimè de hac

quæ-

145 quæſtione,†An notarius falſum commit-
tat, ſi in Inſtrumento mutui appoſuit ver
bum,numerauit, & pecunia non fuit nu-
merata.

146 Item†adde,quòd notarius cõficiens in-
ſtrumentum mutui,& aſſerens,quòd heri
in ſua præſentia fuit numerata pecunia,
non punitur de falſo, licèt falſum dicat,
quia loquitur,vt priuata perſona,cũ non
probet de numeratione; nã tempore nu-
merationis non fuit de dicta numeratio-
ne rogatus.Notarius enim non poteſt at-
teſtari in inſtrumento,niſi de viſis tempo
re rogationis. ità notabil. tradit Bal. in l.
ex his.col.2.C.de teſtam. mil.

147 Item†adde, q contra notarium in ma-
teria teſtamenti ceſſat ſuſpicio falſi,quã-
do teſtator viuit, cum agatur de modico
præiudicio quia teſtamentum eſt reuo-
cabile,Port.conſ.95.nu.10.

148 Sic etiam,ſi notarius. Adde, † q ſi
conſuetudo
eſt,vt notarius ſcribat nomina etiam ab-
ſentium, talis conſuetudo excuſat nota-
rium à pęna falſi, vt tradit Iacob. de ſan.
Georg.in l.de quibus nu.54. ff.de legi.

149 Pariter etiam. Adde, † q ſi notarius
aliquam ſolemnitatẽ
omittat,tunc conſiderandum eſt, an ipſe
notarius ſit bonæ famæ, quia tunc præſu-
mitur,errore illã omiſiſſe:ſi autem ſit ma-
læ famæ,tunc præſumitur falſarius,& pu-
niri debet,Bal.in l.Quoties. §.1.ff.de hæ-
red.inſtit.& Ferran.Gargia.conſ.125.nu.
150 29.vol. 1. inter conſ.crim.diuerſ. Et†an
error ĩ notario potiùs præſumatur,quàm
falſitas, latiſſimè per Maſcard.de probat.
concl.644.& Iaſ.in l. errore C. de teſtam.
Et Socin.conſ.277.col.1.& 2.vide etiam
Paul.de Caſtr.in conſ. 422. viſo, & exa-
151 minato verſ. Sed † in caſu noſtro, vol.2.
vbi dicit, non eſſe in arbitrio notarij o-
mittere illa,quę neceſſariò ſunt ponenda
vel de iure, vel de facto, vel ex conſuetu-
152 dine,ſicut†nec in arbitrio partium,quo-
minus omiſſa vitient; & ſi notarius omit-
tat aliquid in inſtrumento; quod noceat
parti,tenetur de dãno,& intereſſe; & de
damnis ſtatut iuramẽto partis,ſi notarius
illud doloſè omiſit. ſed ſi culpa,intereſſe
debet plenè probari,vt per Boſſ.tit.de fal
ſis nu.68.& 75.& ſub nu.56.& 66. habe-
153 tur,†quando præſumatur potiùs erraſſe,
quàm dolum commiſiſſe, & ad prædicta
vide etiam Alciat. in tract.de præſumpt.
reg.3.præſumpt.13. nu.13.Plot.in l.ſi qñ
nu.618. C.vnde vi,& Boer.deciſ.37.nu.
4.qui loquuntur in teſtamento,& in om-
154 nibus inſtrumentis; & † ſicut non poteſt
omittere, ita etiam aliquid inſtrumento
addere non poteſt ſine licentia Iudicis:
aliàs falſum cõmittit,latè Bertaz.in conſ.
543.per totũ,& ibi addent.latiſſimè; Etſi
155 errore† ductus addidiſſet inſtrumẽto ali
quid diuerſum à prothocollo, teneretur
ſaltem læſo ad intereſſe,Bar.in l.fin.nu.6.
ff.de tabul.exhiben.& Anguſ.conſ.5.nu.
5.libro primo.

Adde, q notarius conficiens &c.
156 Adde† ad hoc videndum Guid. PP.de-
ciſ.433.vbi dicit,quibus pęnis debeat pu
niri, & Alex. in conſil. 77.circa medium
157 vol.1.vbi† ponit indicia,per quę poteſt
deueniri ad torturam contra Notarium
imputatum de falſo. uide etiam Lud. à
Peguer.in quæſt.crim.cap.33.num.1.vbi
158 tenet,quòd†Notarius conficiens Inſtru
mẽtum vſurarium peccat mortaliter, in-
famis eſt,à teſtimonio repellitur, arte ſua
priuatur, & ad reſtitutionem in ſubſidiũ
159 tenetur, &† de multis caſibus in quibus
Notarius inſtrumenta conficere non po-
teſt habetur per Luc. de Pen. in l. 1. nu-
me.1.C.vt nemo ad ſuum patroc. lib.11.

160 Item†adde, ſi ſtatutũ puniat notarios
ſcienter contractus illicitos conficientes
ad hoc,vt habeat locum, debet probari
ſcientia de tali contractu illicito in nota-
rio.ita Bertaz.in conſ.189.nu.3.vol. 1.

161 Item†adde an Notarius teneatur pęna
falſi ſi incepit falſum inſtrumentum, ſed
non perfecit hanc quæſtionem plenè di-
ſputat Luc. de pen.in l.ſi quis C. vt nemo
ad ſuum patro.lib.11.col. 2.& latè proſe-
quitur Gram.in deciſ.7.& 74.vbi de actu
conſumato, & de conatu, & plura de fal-
ſitate.

162 Item notarius negans. Adde,† q
Notario
dicenti, ſe prothocollum,aut originalem
notam perdidiſſe non creditur,quia cum
apud illum ſemel fuit, præſumitur dolus,
& culpa,ex quo tenebatur ad cuſtodiam,
ratione ſui officij publici,Bald.& Imo. in
l.cum ita.§. ſpecies.ff. de leg. 2.Feder.de
ſen.conſ.113.incip. legitimus conſtituit.
Felyn. in c.accepimus de fide Inſtr. Nec

163 †notario creditur, ſi cum iuramento di-
xerit amiſiſſe,Cephal.cõſ. 170.nu.6. Sed
ſi adſunt aliæ coniecturæ,& præſumptio-
nes cum iuramento creditur,Bal.in l.fin.
ad fin.C.de eden.Alex.in l.ſi quis.§.ſi.ff.
eod.& Alciat. conſ.18.lib. 7. vbi atteſta-
164 tur de communi; & ibi etiam dicit, † ꝙ
non poteſt torqueri,quando pro eo con-
currunt coniecturæ, & præſumptiones;&
165 ſi †notarius ꝓducere,ſeu oſtendere pro-
thocollũ noluerit,poterit torqueri,Curt.
ſen.conſ.55.num.18.& Bal.in rubr.C.de
166 fid.inſtrum.Et † an notarius pręſumatur
rogatus,latè per Mantic.de cõiect.vltim.
volunt.lib. 2. tit. 12. & Menoch. de præ-
ſumpt.lib. 2.præſumpt.81.& Maſcar. con
cl. 1097.
167 Item†adde,quòd notarius ſimiliter te-
netur de falſo, ſi dicat,ſe rogatum de ali-
quo Inſtrumento, dando notulam eius,
parti,licèt non eſſet rogatus,Alex. conſil.
77.nu.1.vol.1.idem ſi dicat non recorda-
ri,quando factum eſt de recenti,Roman.
168 ſing.376.cum addit.ibi.Et quando †no-
tarius dicit,ſe non recordari,poteſt com-
pelli ad exhibendum omnes ſuas imbre-
uiaturas,ut perquiratur, ſi inter eas adeſt
illa imbreuiatura,Lanfr.in c.quoniam cõ
tra,nu.474.de probat.
169 Item†adde,quòd notarius negãs ſe ro
gatum fuiſſe de aliquo inſtrumento vel il
lud celans,vel dicens,non ſe recordari, ſi
conuincatur,vltrà pœnã falſi,tenetur par
ti ad omne intereſſe, Io. de Amic. in cõſ.
170 106.& poteſt†compelli ad exhibendum
eius imbreuiaturas, vt fiat perquiſitio ſi
adeſt inſtrumentum,de quo quæritur, &
ſi nõ reperitur,oportet probari per teſtes,
quod fuit rogatus,alias non poſſet puniri
de falſo Lanfran. de Ariadno in tract. de
fide inſtrum. num. 2.in vol. 5.tract.& non
poteſt probari per præſumptiones Man-
tic.de coniect. vltim.volunt. lib.2.tit.12.
in fine.
171 Itẽ†adde,ꝙ notarius amittens protho-
collum, ſi non probauerit,abſq; eius cul-
pa cõbuſtum,ſiue deperditum, debet pu-
niri Iudicis arbitrio Menoch. de arbitr.
172 caſ.370.&†tenetur ad omnia damna, &
intereſſe partium,Fran.Marc.deciſ. Del-
fin.193.Cephal.d.conſ. 170.num.2.& 6.
173 efficiturq; † periurus,Rui.cõſ. 11.nu.19.
vol. 3.& hæc procedunt, etiamſi authen-
ticum haberet,quia tenetur penès ſe ſer-
uare, & cuſtodire prothocollum, & notã
originalem,Menoch.de arbitr.d. caſ.370
num.2.& in hac materia vide Bart. in l.ſi
qs ex argentarijs,§. an verò hæredi.ff.de
eden. vbi multùm notab. diſtinguit, &
174 †differit,probata amiſſione, quis tenea-
tur probare dolum, vel culpam, in quo
vltimo artic.vide Gomeſ.var. reſol.tom.
2.cap.3.ſub nu.22.vbi reaſſumit Bart.ſed
in exemplis, per eum ibi datis,non con-
uenit cum Bart. & certè decipitur in ali-
quo ex eis exemplis,vt apud Bart.eſt vi-
dere.
175 Item†adde,ſi orta ſuſpicione falſi con-
tra notarium,appareant teſtes contradi-
centes Inſtrumẽto,& fiat inſtantia, vt no
tarius exhibeat matricem ſcripturam, &
primam imbreuiaturam,& ipſe nolit pro
ducere, uel differat, poterit torqueri, ſe-
cundum Bal. in rubr. C.de fide inſtrum.
Franc.Curt.cònſ.56.nu.38. Roma.conſ.
174.col.fin.
176 Sunt etiam alij caſus. Adde, † ꝙ pluribus mo
dis committuntur falſitates circa reſcri-
pta ſed. Apoſt. quos accumulauit Ho-
ſtien. in ſumma. titul. de crimine falſi,
nu.3. & in hac materia uide etiã Doctor.
177 in c.falſariorum eod. tit.& de† cancella-
rio. Saluumconductum Principis falſifi-
cante habetur per Port.in conſ. 94. cum
178 alijs duobus ſequen.& detruncans†Bul-
las de literis Papalibus,vel de alijs literis
incidit in falſum, Bart. in l. Paulus in fi-
179 ne.ff. de falſ.&†alij caſus, in quibus cri-
men falſi committitur, habentur per Ia-
cob.de ſan. Georg.in l.repetita quidem,
180 nu.2.ff.de fid.inſtrum. & præſertim† de
eo,qui finxit ſe creditorẽ mercatoris fal-
lit in præiudicium aliorum creditorum,
181 & de † multis falſitatibus Ponderum,an
nonæ,& ſimilium,uide Fulg.conſ.123. &
Menoch. de arbitr. Iud. caſu 306. cum
multis ſequen.
182 Itẽ†adde, quòd in huiuſmodi crimine,
quãdo falſificãtur literæ Papæ, vel Regũ.
multa non conſiderantur, quæ regulãtur
in alijs falſitatibus, vt per Afflict. in cõſt.
Regni,quæ incipit,qui litteras, lib. 3.quẽ
refert,& ſequitur Caſſan.in conſuet.Bur-
gun.fol.64.num. 51. & pleniùs per Fabi.
Monteleo.in ſua Praxi. arbitr. par. 4.nu.
183 815. vbi † in hoc crimine falſificationis
litterarum apoſtolicarum, & Regiarum
ſexdecim

ſexdecim ſpecialia accumulauit.
184 Item † adde, an falſitas potiùs præſumatur in litteris gratiæ, quam iuſtitiæ, Maſcard.de probat.concl. 747.vol.2.
185 Item † adde, quòd falſitas commiſſa in litteris apoſtolicis eſt crimen mixtum, quod poteſt puniri à Iudice Eccleſiaſtico,& ſeculari,ita Abb.& Doct.in c. cum ſit generale de foro compet.& Boſſ.in titu.de falſ.nu. 108.
186 Item † adde,quibus pœnis puniãtur falſificantes litteras,vel ſigillum Papæ, Regis,Iudicum,& Prælatorum, aut ſcienter vtens dictis litteris falſis,ſiue ſit clericus, ſiue laicus,latè per Boer.in deciſ.82. Grãmat.voto 25.nu.9.& Socin.in c.falſariorum de crimine falſ. & de pœna mandantis talem falſificationem fieri, Gram. de-
187 ciſ. 27. & † an pœna falſi teneatur mutans,vel abradens litteras Iuſtitiæ Principis, vel ſigillum, quoad facti narrationẽ, Plot.conſi. 95. vbi loquitur de conſtitutione Mediolani,qua puniuntur falſificãtes litteras,ſigillum, & litteras Principis,
188 & quibus † pœnis puniantur clerici falſificãtes litteras apoſtolicas, vel Iudicũ, Bern.Diaz. in Pract.crim.cano.cap. 108.
189 Item† adde,quòd falſificans litteras Delegati Papæ,ita acriter nõ punitur, ſicut, ſi falſificaſſet litteras Papæ,Felyn.in c. 2.
190 de reſcript.verſ.ſtylus; & † ita eſt de falſificãte litteras Proregis,ſecundũ Gram. in deciſ.27. in fine.
191 Item † adde,quòd ſtatutum puniens ad mortem falſificantem ſigillum Regis non habet locum in falſificante verba ſcripturæ Regis,Afflict.deciſ.404. & ibi late de pœna iuris communis, & Regni Neap. falſificantis ſigilla,& litteras Principis.

Partum ſupponens. Adde, quòd iſte caſus deficit in textu authoris, licèt reperiatur in ſummario,de quo vide per Boſſ.in tit.de
192 partu † ſuppoſito,& quibus coniecturis, & pſũptionibus partus ſuppoſitio ꝓbari poſſit latiſſimè ꝑ Maſcar.de probat. cõcl. 1147.& Menoch.de præſumpt.lib.5. præ
193 ſumpt.24.&† per teſtes criminis participes iſtud crimen ꝓbatur,Dec. cõſ.342.ꝑ torũ,& cum Decio in eadem cauſa cõſuluit Ruin.in conſ.158.vol.5. & idem tenet Crauet.in conſ. 178.nu.3.

Mutatio nominis. Adde, quòd etiã iſte caſus non reperitur in textu,& eſt poſitus in ſummario, de quo vide ſimiliter Boſſ.in tit.de
194 † mutatione nominis,& latiſſimè ꝑ Menoch.de arbitr. Iud. caſu 318. & quibus pœnis mutantes ſibi nomen puniri debeant,& idem dicendum eſt de mutatione veſtium dolosè facta, vt per Port.cõſ.
195 77.nu.3.& † de conſulente, vt quis nomen ſibi mutet, vide Socin.iun.in cõſ.38 vol.2.& Afflict.ſuper conſt. eos qui ſciẽter,in fine de periur.rubr.55.lib.3.vbi de conſulente, vt quis ſibi mutet nomen, quando deponit teſtimonium,qui punia
196 tur de falſo,& quando ſit licitũ † mutare nomẽ propriũ,ſignũ, vel ſigillũ,& alienũ ſumere, & quomodo,Guliel.de Bened.in c.Raynutius in prin.fol.4.nu.44.& an ex iuſta cauſa abſq; pœna mutari poſſit, Bertaz.conſ.408.nu.15.& 19.vol.2.

197 Abradens inſtrumentum. Adde † ꝙ delendo,vel interlineando ſcripturas committitur falſitas,Ruy. conſ.15.vol.5.Item & lacerando,Grat.conſ. 59.nu.12. & conſ. 72.vol.1.& Marc.quæſt.741.Item ſi ſcripturæ aliquid addat̃,vel detrahatur, Ancar.conſ. 173. In Chriſti nomine,Marc. q.743.& ſi aliquid amoueatur, Abb.in c. ex litteris de fid. inſtr. Marc. q. 141. Sed
198 † ad hoc,vt pœnę falſi locus ſit,oportet, vt rei ſubſtantia commutetur c. ex litteris de fide Inſtr.Bal.& Doct.in l.fin.C.de edict.Diu.Adr.toll.Cephal. cõſ. 331. nu.
199 13.& † quando dicatur commiſſum vitium raſuræ, ſiue cancellationis in parte ſubſtantiali,vel accidentali, Menoch. de adipiſc.poſſeſſ.remed.4. nu.712.cum ſe-
200 quen. Et † raſura non nocet,quando, ea non obſtante,poteſt legi,ꝙ prius erat ſcriptũ,Crau.cõſ.73.nu.15.& Gram.cõſ.75. in ciuil.& Vrſil.ad Afflict.in deciſ.vlt.nu. 7.& Menoc.vbi ſ.& de raſura ſcripturę. vide &t Maſcar.de ꝓbat.cõcl.1254.vol.3.

201 Aperiẽs litteras alienas. Adde† ꝙ amouẽs litteras Iudicis à manu ſeruientis, pœna falſi tenetur Guid.Papa deciſ.579. num.5. &
202 † qd in lacerãte lr̃as iudiciales, vide eũdẽ Guid.PP. in deciſ.233. & ibi addent.
203 Itẽ† adde,ꝙ nõ dr̃ aperuiſſe lr̃as,q nõ legit,Bar.ĩ l.3.§.ſi qs tabulas ff.ad ſillan. &
204 † qs dicet̃ legiſſe ſcripturã,Bar.& Bal.in l.1.ff.de his,q̃ in teſtam.delen.in prin.& Bar.in l.qui teſtamẽtũ ff.ad l. Cornel. de falſ.

205 falſ. ita diſtinguit† aut quis aperuit literas, vt aduerſario mittentis eas oſtendat; & tali in caſu incidit in pęnam falſi: ſi verò aperit, & ipſemet vidit, & alteri non oſtendit; & tunc putat, quòd debeat puniri extraordinariè crimine ſtellionatus: & idem tenet Roma. in conſil. 367. verſ. Dum verò. Et Alciat. in conſil. impreſſo
206 poſt eius tract. de duel. nu. 14. & † ſi diuulgaret contenta in literis ad alterius iniuriam, actione iniuriarum teneretur, Gondisl. Villadiego Hiſpanus in tract. de legat. in 111. par. q. 1. nu. 4.
207 Item † adde, qui literas alteri ſcriptas lacerat, vel cõburit, tenetur pęna falſi, Abb. in c. cum olim de offi. deleg.
208 Item † adde, quòd ſi aperiens literas alterius, eſſet clericus, eius pęna eſſet depoſitio, c. ad falſariorum, de crim. falſi & Roma. conſ. 367.
209 Item † adde, quòd ſi quis ex apertura literarum publicarum cõſilium ineat, quo hoſtes Principis, aut Reip. aduersùs eos iuuet; tali caſu aperiens literas publicas incidit in crimen læſæ maieſtatis, Roma. in dicto conſ. 165.
210 Item † adde, quòd ſigillans literas alieno ſigillo abſq; expreſſa atteſtatione incidit in pęnam falſi, & quando, vide Franc.
211 Marc. deciſ. 974. & † ſimiliter ſcribens literas alieno nomine, & ignorante, dicitur falſarius, Felyn. in c. 1. num. 5. de magiſtris.
212 Itē † adde, ꝙ lacerans inſtrumentũ violētèr in præſentia Iudicis, punitur arbitrio iudicãtis Alex. in l. reſpiciendum. §. delinquunt ff. de pęnis, Bald. in l. 1. nu. 2. C. de fid. Inſtrum. & Abb. in c. accepimus, nu. 4. extrà eod. & ibi in additionibus multùm diffusè declaratur iſta materia de lacerã-
213 dis ſcripturis; vbi habetur, † ꝙ eadem pęna veniret puniendus, ſi auferret, licèt nõ violaret. & idem tenuit Roman. in ſing. 381. & Bal. in c. peruenit e'l primo de teſti. cogen. quòd ſi laceratio fit, vt veritas occultetur, punitur pœna falſi: aliâs verò punitur extraordinarie. & idem tenuit Fely. in c. accepimus, nu. 12. cum ſequen.
214 & ibi nu. 14. dicit † de proijciente inſtra in ignem, poſtquam fuerint producta; quando arguebantur de falſo, quòd de-
215 bet puniri pęna falſi; & quando † lacerãs inſtrumenta falſum committat, latè per Maſcard. de probat. concl. 959. vol. 2.
216 Item † adde, ꝙ veniret puniẽdus, etiam quòd arriperet rẽ propriam, & lacceraret ſeu in ignem proijceret, quia punitur talis temeritas, Ancar. conſ. 173. nu. 6.
217 Item † adde, quòd lacerans cartam de libro communis, vel fiſci punitur pœna l. ſi quis id, quod. §. 1. ſecundum Bart. ff. de Iuriſd. omn. Iud.
218 Item † adde, quòd aperiens literas relationis vnius Iudicis, etiamſi dirigerentur Summo Pontifici, non tenetur pœna falſi, ſed extraordinaria, text. eſt in c. cum olim magiſter, de offic. deleg. & ibi Abb. dicit communem, & Bertaz. conſil. 112. vbi dicit, quòd aperiens literas tenetur pœna falſi, quando oſtendit aduerſario. & ibi in addition. habentur tres caſus, in quibus non tenetur pœna falſi.
219 Item † adde, an ille, qui non reſtituit literas eius, cuius mandatum ſuſcepit, puniendus ſit, & incidat in falſum, Bald. in l. Titio, cum eſſet, in princ. ff. ad municip. & etiam ibi Bart. nu. 3.
220 Item † adde, quòd ſi Iudex mittat acta ad conſultorem, & pars, cui acta ſunt commiſſa deferenda conſultori, diſigillat, aperit, & legit, aliam pœnam non patitur, niſi quòd contra illa acta nihil ampliùs poteſt opponere, c. cum olim magiſter, de offic. deleg. & ibi Bald. & Fely. dicunt, ꝙ licèt non poſſit dicere ſcripturam diſigillatam non eſſe veram, poterit tamen dicere, contenta in ea non eſſe vera. idem tenet Anguſ. in conſ. 20. lib. 1. vbi dicit,
221 quòd licèt † notarius oſtẽdens atteſtationes, nondum publicatas, incurrat pœnam falſi; pars autem, cui fuerunt oſtenſæ, nullam pœnam incurrit.
222 Aſcribens ſibi legatum. Adde † videndum omninò Hoſtiẽ. in ſumma, tit. de crimine falſi, nu. 5. circa huiuſmodi falſitatem; & in quibus caſibus excuſari poſſit.
223 Item † adde, quòd notarius poteſt ſibi aſcribere in teſtamento certam quantitatem pro mercede, & precio ſcripti teſtamenti; & non incurrit pęnam falſi, dummodo quantitas legata non ſit nimis exceſſiua pro debito ſuæ mercedis, quia ſuperet legatum, Cuman. conſ. 79. quem ſequitur Simon de Pretis de interpret. vlt. volun. lib. 2. ſolut. 2. nu. 28.
224 Ibi, Si tamen notarius. Adde, † ꝙ idẽ tenet Mantic.

Mantic.de conieꝯt.vltim.volun.lib.2.tit. 6.num.5.

225 Prohibens aliquem teſtari. Adde †vidē dum Plot.in l.ſi quando,§.45.nu.1.C.vnde vi.Practica autem,& modus querelæ inſtituendæ aduersùs aliquem prohibentem, ne quis poſſit teſtari,ſeu mutare primum teſtamentum, & quot requirantur,
226 & quomodo probentur, † plenè habentur per Pariſ.conſ.67.vol.3.& Guliel.de Bened.in c. Raynutius, in ver.condidit, col.2.nu.23.de teſtam. vbi dicit etiam,ꝙ prohibitio probatur, ſi impediat venire notarium,uel teſtes;Et quibus pœnis prohibens teſtari puniatur,uide omninò Menoch.de arbitr.Iud.caſu 395. ubi de hac
227 materia† latiſſimè, & grauiſſimè peccat cum obligatione reſtituendi,& pœna perdendi hęreditatē Nauar.in manuali confeſſ.cap.26.nu. 36.tomo primo fol.454. vide etiā omninò nouiſſimè tradita per Peregrin.de iure fiſci,lib.2.tit.6.vbi, quibus modis teſtari prohibeatur,& quę probationes requirantur, & prohibitum quē fuiſſe teſtari,quomodo probetur; vide ēt Maſcard.de probat.concl.1355. Hoc autem non procedit, quando poſt prohibitionem potuit teſtator multotiès ad libitum teſtamentum condere, aut mutare; quoniam tunc illi,qui prohibuerant,damnum aliquod ſentire non debent, Menoch.vbi ſupra nu.25.

Vendens eandem rem duobus.

228 Adde,† ꝙ fallit tribus modis, vt ꝑ Plot. in repet.l.ſi quando,§.4.nu.60.fol.50.C. vnde vi. vide Menoch. de Arbitr. Iud. caſ. 381. vbi declarat ſtatutum de pœna vendentis rem duobus; & ibi nu. 11.po-
229 nit etiam†de donātibus rem duobus. Et quòd hodie huiuſmodi delictum non ſit punibile pœna falſi,Burſat.conſ. 100.nu. 31.vol.1.vbi dicit, quòd tantùm punitur ex iuris municipalis cenſura.

Item adde, ꝙ obligans rem ſuam duobus,debet dicere ſecundo; etſi non prædixerit,crimine ſtellionatus tenetur, l. 3. ff.de crim.ſtell. quod intelligendum eſt,ſi debitor interrogatus eſſet; aliàs non:Aliter magna pars hominum,qui res ſuas obligant paſſim hoc crimine tenerētur;qđ non eſt dicendum. Vnde bonum eſſet, ſi creditor timet, rem alij priùs fuiſſe obligatam,vt interroget tempore contractus debitorem;& tunc,ſi per calliditatem negauerit,tenebitur pœna, d.l.3. Ita declarat Rebuff.in conſt.reg.tom.2.in tract.de conſt.reddituum artic.1.glo. 8. verſ. 15. fol. 408. & ſi dicit, illam non eſſe alteri obligatam;& ſi cōtrarium appareret,promittit illam liberare,euitat pęnā, Negus. de pignor.par.3.1.memb. num. 21.Et ad hoc dictum,quòd vendens eandem rem duobus teneatur pęna falſi, vide etiam Monticel.in pract.crim. reg.15.num.56. vbi plenè.

Item adde,quòd obligans eandem rem duobus euitat pœnam,ſi alterum per oblationem pecunię ſeruat indemnem,Luc. de pęn.in l.1.nu.11.C. vt nemo ad ſuum patroc.lib.11.

Trita eſt concluſio apud omnes,
230 quòd ſuſpicio. &c. Adde,†quid ſit ſuſpicio, & quot gradus ſint ſuſpicionis,latiſſimè per Menoch.de præſumpt. lib.1. quæſt.7.nu. 41.cum multis ſequen. & de multis ſuſpicionibus habetur per Crau.in conſ. 134. nu.26.cum ſequen.& conſ.28.Ruin. cōſ. 35.vol.4.Socin.iun.cōſ.189.nu.61. vol. 2.Pariſ.conſ.12.nu.16.vol.4.Neuiz. cōſ. 8.nu.38. Deciſ.Pedem.117.Decian. conſ. 99.nu.11.vol.2. Monticel.in pract.crim. reg.15.num.125. vbi accumulauit treſde
231 cim†ſuſpiciones falſitatis, ſiue indicia. vide etiam Maſcard.de probat. concl.740. vbi multùm latè,quæ præſumptiones inducāt iuſtā cauſam falſitatis, & Menoch. de arbitr.Iud.caſu 187.nu.34. & in tract. de præſumpt.lib.5.quæſt.20.& Veral.deciſ.4.par.2.maximè, quando agitur ciuiliter; & ad hanc materiam, & de multis præſumpt. vide etiam Ferrāt.Gargiaren. conſ.123. & conſ.125.vol.1.inter conſil. crim.diuerſ.& Plot.conſil.79. vbi tractat de coniecturis cuiuſdam donationis. Et ſicut ſuſpicionibus, & pręſumptionibus
232 inducitur falſitas;ita† etiam coniecturis, & præſumptionibus ceſſat ſuſpicio falſi; & quibus præſumptionibus,& coniecturis,habetur per Port.conſ.95. & magis latè Menoch .de præſumpt.d. quæſt. 20.Et
233 † falſitas ex duabus ꝑſumptionibus probatur,quādo ciuiliter agitur, Crau. dicto conſi.134.nu.39.Ceph.conſ.287.nu. 40. Et Maſcard.d.conclu.740.nu.45.& circa dictum

234 dictum Archid. quòd† ſuſpicio falſi pro
veritate habeatur vide Crau.d.conſ.134
nu.26. & Gabriel. com.concl. lib.7. con-
cluſ.6.& Abb.conſil. 99. per totum : ſed
contra Gabriel.in loco ſupracitato tenet
Rimin. iun.in conſ.58.per totum; vbi ali
ter declarat dictum Archid. & ſuſpicio
falſi in ciuilibus pro falſitate habetur, niſi
à parte producente, ſiue fabricante inſtru
mentum veritas approbetur. & poterit
procedi ad puniendum, l.iubemus, C.de
probat. quod eſt ſpeciale in crimine falſi,
ſecũdum Curt.conſ.55. nu. 16.& Ferrãt.
Gargiaren.in d.conſ.123.nu.24. & conſ.
125.nu. 24. vbi de communi atteſtatur.

Ibi. Eſt igitur diſtinguendum.

235 Adde,† quomodo intelligenda ſit regu-
la, ꝙ ad probandã falſitatem, probationes
debent eſſe de neceſſitate concludentes,
Ferrant.Gargiar.in conſ. 126. num. 8.&
236 ſequ.& ibi etiam habetur, quomodo† ꝓ-
batur Inſtrumentum falſum, & inſtrumen
tum ſuſpectum de falſo, vide etiam Alba.
d. conſ. 99. vbi hanc materiam plenè di-
237 ſcutit, &† quæ differẽtia ſit inter falſum,
& ſuſpectum de falſo.

Ibi. Aut loquimur in ciuilibus.

238 Adde,† quòd in dubio ſi agitur ciuiliter,
Iudex inſtrumento fidem adhibere non
239 debet, Alba.d.conſ.99.nu.7.&† qñ quis
arguit falſi ſuſpicionem, cõtra inſtrumen-
tum, vt in cauſa ciuili, & pecuniaria nul-
lam faciat fidem, ſatis erunt leniores pro-
bationes, & præſumptiones, quàm illæ re
quiſitæ in cauſa criminali, dummodo prę
ſumptiones ſint ſatis urgentes: ſecùs aũt,
ſi leues, friuolæ, & temerariæ, Pariſ.conſ.
28.nu.50.vol.2.Natt.conſ.633. nu.16.&
Menoch.de præſump.lib.1.quæſt.99.nu.
19.& ꝙ ſuſpitio falſi pro ueritate habea-
tur in ciuilibus ad infringendum fidẽ pro
bationum tantum, non autem ad punien
dum Ioſeph. Ludo. in deciſ. Lucenſ. 15.
num. 65.

240 Item† adde, quòd teſtis, uel inſtrumen-
tum, contra quod tãtummodò excipitur,
quòd eſt falſum adhoc, ut non probet, &
probatur id uerùm eſſe, per cõfeſſionem,
vel per teſtes, non facit fidem; ſed tamen
ex ordine, nec extra ordinem non puni-
tur de falſo teſtis, nec producens Inſtru-
mentũ, vel illud conficiens, niſi excipiens
petat etiam, illum teſtem, vel partem cri-
minaliter puniri, vel Iudex inquirat de
eo delicto, ſecundum magis communem
opinionem, vt per Boſs.in tit. quomodo
procedatur per except. nu. 2.& 3.

241 Item† adde, quòd in cauſa ciuili, vbi agi
tur de falſo, poteſt deueniri ad capturam
ex ſola ſuſpicione falſi, Fab. Timè.ad Ma-
gin. in deciſ. Lucenſ. 43. litera b, & latè
Menoch.de pręſumpt. d. quæſt.99.nu.8.
vbi latè.

242 Item† adde, ꝙ in cauſa falſi, ciuiliter mo
ta, poteſt deueniri ad leuem torturam, et
contra Notarium, Franc. Marc.deciſ.163
nu.6.par.2. Maſcard.de probat.cõcl.740.
nu.47.vol.2. Afflict.ſuper Conſtit.Regni,
lib.3.tit.de falſarijs, nu.4.& Fab.Time.ad
Magin.in d.deciſ.42.litera, à, & deciſ.43.
litera, b, vbi dicit, quòd ſuſpicio falſi ſuf-
ficit ad capturam, & coniecturæ ad tor-
turam; ſed non ita acriter, ſicut in crimi-
nalibus.

243 Item† adde, ꝙ ſi producitur inſtrumẽtũ
confectum à notario, qui conſueuit con-
ficere inſtrumenta falſa, non probat in ci-
uili: ſed repellitur, niſi teſtibus cõprobe-
tur, Paul.de Caſtr. in l.vlti. in prin. C.de
probat. Alex.conſ.77. nu.6. vol.1. Curt.
iun.conſ. 178.nu.13.qui verè reſponde-
runt de inſtrumento, quod dicebatur ſu-
ſpectum vitio latenti, teſtibus tamen, &
coniecturis detecto, & comprobat Natt.
conſ.633.nu.13. ſic etiam de vitio laten-
ti reſpondet Neuiz. conſ.27.nu.13.& 25.
& ita tradit Menoch.de ꝓſumpt. d.quęſt.
99.nu.17.& 18.

244 Item† adde, ꝙ ſi Notarius nõdum eſſet
condemnatus de falſo; ſed valde eſſet ſu-
ſpectus, & diffamatus, inſtrumenta ab eo
confecta eſſent ſuſpecta, Paul. de Caſtr.
conſ.103.vol.2.Bald.cõſ.66. factum tale,
vol.3.Ferrant.Gargiar.conſ. 125. nu.29.
vol. 1. inter conſ. crim. diuerſ. Menoch.
de præſumpt.lib.5. quæſt. 20.nu.27.Ma-
ſcard.de probat.concluſ. 740. nume. 26.
245 & Bertazz. conſil. 21. numero 2. &† in-
ſtrumenta præterita non annullantur, li-
cèt aliqualiter ſuſpecta reddantur, vt
per Docto.in cap. fraternitatis, de hæ-
ret. Alex. conſ. 133. num.9.vol.7.Franc.
Marc.conſ.22.nu.27.Paſet.conſ. 8. num.
8.& Bertaz.conſil.521.num.35. vbi atte-
ſtatur hanc eſſe veram; & communem
opinionem.

Sed

Sed quæro, quæ ſit pœna falſi.

246 Adde† vidēdum Menoch.de arbitr.Iud.
caſu. 306. vbi plenè de hac materia tra-
ctauit, & committens falſum in iudicio,
ſine nouo proceſſu puniri poteſt, vt per
Anchar.conſ. 173.col.fin.& Alex. conſil.
35.nu.1.vol.2.Et de iſta quæſtione plenè
habetur per Boſſ.in tit. quomodo per ex-
247 cept.procedatur,&† Iudex etiam cauſa-
rum ciuilium poteſt ex officio punire te-
ſtem, qui falſum depoſuit in iudicio co-
ràm eo agitato, quia de omni delicto,qđ
fit in actu iudiciario,vel à parte,vel à no-
tario, vel teſte, vel aduocato Iudex ex
officio poteſt punire delinquentem, latè
Rolan.conſ.12.in prin.vol. 2. & an finita
248 cauſa principali vide ſupra nu. 75. &† ſi
de falſitate cōſtat iudici, poterit condem
nare teſtem ſinè citatione,ſecundum Bal.
in l.preſbiter,nu.2.C. de Epiſc. & cler.&
249 † ſi eſt graue crimen falſi, punitur pœna
mortis,Marſ.in rubr. nume. 2. ff. de falſ.
Boer.deciſ. 82.nu.8. & Port. conſ.94.nu.
40.& eadem pœna punitur faciens,& fie-
ri faciens etiam ſi ſtatuto falſitas punia-
tur vt per Rotam Pedemont. deciſ. 67.
250 Et † qua pœna teſtes falſi puniantur in
Regn.Neap. vide, q̄ poſui ſupra ad verſ.
teſtis,qui falſum.
251 Item† adde, ꝙ falſificans plures poſtas,
ſeu plura capita libri, vel inſtrumenti,ſeu
alterius ſcripturæ eodem tempore, dici-
tur vna falſitas; etſi diuerſis temporibus,
& ex interuallo, dicitur pluribus vicibus
falſificaſſe,& plures commiſiſſe falſitates,
tamen ſi plures falſitates tenderēt ad eū-
dem effectum,& finem,puta,ſi quis diuer
ſo tempore plures teſtes falſos, ſeu plura
inſtrumenta falſa, ſeu ſimul teſtes falſos,
& falſa inſtrumenta ad vnum,& eundem
finem, & pro eadem cauſa fabricaret, &
produceret eodem,vel diuerſo tempore,
& etiā ex interuallo diceretur vnica fal-
ſitas, & vna tantùm pęna eſſet puniēdus,
Soci.cōſ.62.vol. 1.Plot.in l.ſi quando,§.
44.num.5.& 6.C.vnde vi,& Couar.var.
reſolut.lib.2. cap. 10.nu.8.ſecùs autem,ſi
committantur ad diuerſum finem, & ad
reportandam victoriam in diuerſis cau-
ſis,quia tunc multiplicanda eſt pœna pro
numero falſitatum, Couar.vbi ſuprà.
252 Item† adde, ꝙ teſtis, dolo ceſſante, nulla
pœna punitur.Corn.conſ.182.nu. 6.vol.
4.Pariſ.conſ. 151. nu. 23. vol.4.Anchar.
quæſt. 44.nu.4. nec quidem pœna extra-
ordinaria ſtellionatus, quæ requirit do-
lum,l.3.ff.de crim.ſtellion.Bal. conſ. 14.
& 15.vol.1.Socin.iun.conſ.39.nu. 85. &
253 conſ.41.nu.8.vol.2.& dolus † ex quali-
tate facti,& perſonarū perpēditur, Aret.
in c.in nobis,de teſt.Alciat. in l. ſi ex fal-
ſis,verſ.ita demum,nu.10.C.de tranſact.
Plot.in repet.l.ſi quando,num.722.C.vn
de vi,& Vulpel.conſ. 138. & Iudicis ar-
bitrio remittitur,quando præſumatur te-
ſtis ſcienter, vel ignoranter falſum dixiſ-
ſe teſtimonium, Menoch. de arbitr. iud.
caſu 308. ſed idem Menoch. caſu 309.
nu. 7.contra Corn.& alios, tenens, dicit,
254 † ꝙ arbitrio Iudicis puniri dēt,& ad hoc
allegat Alciat.in l.1.§.Sed ſi mihi in fine,
ff. de verb.oblig. ita tenentem.
255 Item† adde,vt quis de falſo pœna ordi
naria puniri poſſit, tria copulatiuè requi-
rūtur,mutatio ſcilicèt veritatis, quòd do
lo veritas mutata fuerit,& ꝙ mutatio no
cuerit,uel nocere poterit, Caſtrenſ. conſ.
157.vol. 1.Afflict.deciſ. 404.nu.8. Ceph.
conſ.355.nu.44.uol.3.& Gabriel. conſil.
169.nu.14.& conſil. 180.nu.6.& non ſuf-
ficit dolus pręſumptus, ſed requiritur do
lus verus, Rimin.iun.conſ.145. nu. 11.&
Gabriel.in d.conſ. 169. nu.16. cum ſeq.
256 &† vterquè dolus,tàm verus,quàm præ-
ſumptus,probatur indicijs, & cōiecturis;
differunt tamen in modo probādi; dolus
enim verus probatur coniecturis, & indi
cijs manifeſtis,& concludētibus;præſum-
ptus verò, quando indicia,& coniecturæ
non ſunt ita manifeſtę, vt omninò dolum
concludant. ita poſt alios tradit, ponens
exempla Rimin. iun. in conſil. 43.nu.44
cum ſequen.& latiùs conſ.184.num.1 &
de dolo vero,& p̄ſumpto vide apud Me-
noch.de recuper.poſſeſſ.remed. 19.num.
257 135.& † multos modos probandi,& prę
ſumendi dolum vide etiam per Decian.
in conſ.19.num. 17.vol.1.conſ.65.num.
5.11.& 12.vol.2.& conſ.32. nu.3.vol.3.
258 Item† adde, quòd teſtis deponens falſū
ad defenſam contra Fiſcum pęna ordina
ria nō eſt puniēdus, Gram. vot.5.Bertaz.
conſil.218.num.1. vol.1.& Boſſ. in tit.de
259 falſ.nu.138.& eadem† pœna eſt punien
dus ille, qui mandaſſet, vt falſum teſtimo
nium diceretur,Bal.in l. vnica,§. ne autē,
C.de cad. tollend.& Gram. in conſtit. &
capit.

capit.Regni, in conſt.Qui falſitatem, ſub nu.2.fol.116.

260 Item†adde, an teſtis, qui non debebat examinari, ſi examinatus falſum dixerit, debeat puniri, Afflict.in c.1.§.ſacram. de conſuet.rer.feud.

261 Item†adde, quòd qui falſo teſte vtitur, ad occultandum crimen conſanguinei, vel amici, tenetur pœna Senatuſconſulti Voluſiani tantùm, quæ eſt ademptionis tertiæ partis bonorũ, l. ex Senatuſcõſult. ff.ad leg.Iul. de vi priu.Io.Igne. in l.1.§. ſi cum omnes.ff.ad Senatuſcõſultum Syllanum,& Gram.in d.cõſt.Qui falſitatem, nu.3.Sed ego arbitror, ꝙ hodie huiuſmodi falſitas puniatur pœna arbitraria, vt aliæ falſitates puniuntur, per ea, quæ tradit Gand.in loco hic citato.

262 Item†adde, ꝙ teſtis deponẽs falſum de aliquo delicto, in quo ſit ſocius criminis, non debet puniri de falſo, nec aliqua pœna, Bertaz.conſ.61.nu.26. vol. 1.

Ibi. Et ideò ſecundùm eum, vbi
263 adſunt ſtatuta. Adde, † ꝙ qñ ſtatutum irrogat pœnam falſum committenti, vel committi facienti, debet accipi falſum propriè, & ſtrictè, & pro tali falſitate, quæ comprehendatur ſub cap.l.Corneliæ, de falſ.non autem de ea, quæ largiſſimo modo eſt immutatio veritatis, vel largo modo ſit ſinè dolo, vt declarat Bar.in l. quid ſit falſum, ff. ad l. Corn.de falſ.Cepo.conſil.22.nu.12. Pariſ.conſil.151.nu.24.vol.4. Boſt.in tit.de falſ.nu.80. Fran.de Porcellis, conſil. 65. nu.4.vol.1.conſil.crim.diuerſ.& Bertaz. conſ.172.nu.8.vol.1.

264 Item†adde, ſi ſtatutum dicat, ꝙ quis puniatur tanquàm falſarius, non debet puniri, l.Cornelia, de falſ.ſed alia pœna arbitrio Iudicis, vt ait Bal. in c. nonnulli, §. ſunt & alij, ſub nu.3.de reſcript. & Felyn. in c.ſolitæ col.2.de maior.& obedien. vide etiam Imo, in conſ. 104. vbi in terminis talis ſtatuti loqtur de falſitate teſtiũ;

265 Et†pro excuſatione falſitatis plura habentur per Campeg.in tract. de teſt. reg. 424.& 436.

266 Item†adde, ꝙ ſtatutum puniens teſtem falſum non comprehendit virum bonæ exiſtimationis, & magnæ probitatis, qui, ſi falſum depoſuiſſet, videretur potiùs ꝑ errorem, & non doloſè ſic dixiſſe, ſecundum Bal. in l.quotiens.ff.de hæred.inſtit. Cepo.conſ.25.& Pariſ.conſ.151.vol.4.

267 Item†adde, ꝙ ſtatutum puniens teſtem falſum producẽtem, & eo vtentem, punit eum, qui induxit teſtem ad dicendum veritatem pro pecunia, Pau.de Caſtr.in l.2. in prin.vbi Iaſ.num.5. & 6.ff.ob turpem cauſam.contrarium autem tenuit Boſſ.in tit.de appoſit.cõtra teſtes, nu.150.& 151.

268 Item†adde, ſi extant duo ſtatuta, vnum ſcilicet, quod falſum committens pœna amputationis manus puniatur; aliud, ꝙ ille, qui inſtruxit teſtem ad falſum deponendum, pœna falſi puniatur; an iſtud ſtatutum intelligatur de pœna manus, ſecundum aliud ſtatutum, vel de pœna iuris communis, ideſt ſecundum legem Corneliam de falſis, Afflict. ſuper conſt. Regni in cõſt.qui falſitatem, nu.3.rubr.40. lib.3.fol.321.

269 Item†adde, ſi tertius, & non principalis, qui litigat, induxit, ſiue ſubornauit teſtem ad veritatem tacendam, an teneatur ſtatuto de pœna producentis falſum teſtem, vel inſtrumentum, Bertaz. conſil. 218.cum ſeq. vol.1. & Menoch.caſ.310.

270 Item†adde, an ſtatutum puniẽs teſtem falſum habeat locũ in mandante, Bertaz. dicto conſ.218.vol. 1.

271 Item†adde, ꝙ ſtatutum diſponens fieri facientes falſa inſtrumenta damnari amputationis pugni, & confiſcationis bonorum, habet locum aduersùs eum, qui ꝑſuaſit alteri, vt falſum deponeret, vt latè per Cacher.in deciſ.67. per totam.

272 Item†adde, quòd ſtatutum puniens notariùm de falſo non habet locum in alio falſum fabricante, Fulgo.conſ.134.col.3.

273 Item†adde, ꝙ falſitas in re modica dicitur leue delictum, etiam ꝙ dolus interuenerit, & leuiter debet puniri, vt ꝑ Crau. conſ.46.nu.12.& in fine, & conſ.75.nu. 16.Rolan.conſil.38.nu.37.vol.1.& ſequitur Menoch.de arbitr. iud. caſu 306. nu. 36.vbi dicit, ꝙ arbitrio Iudicis eſt pnniẽ-
274 da, & †res modica videtur eſſe, quando non excedit ſummam duorum aureorũ, in qua ſumma non datur actio de dolo, ſecundùm Crau.ubi ſupra, ꝙ tamen non
275 †procedit in falſitate commiſſa in literis Apoſtolicis, vel Regijs; nam licèt ſit modica raſura, vel mutatio, tenetur, vt latè per Marſ.conſ.80. num,28.iunctis dictis per Ant.de Butr.in c.ex literis in fine, de

276 fide inſtr, neq; in † tali falſitate erit di-
ſtinguendum, prout in alijs, an ſit poſita
in loco ſubſtantiali, vel non, vt per Fely.
in c.2. de reſcript. Marian. Soci. in c. fin.
de crim. falſi, & Anan, in c. accedens, eo.
titul.

277 Item † adde, ꝙ conatus in crimine falſi,
non ſecuto effectu, pęna extraordinaria
punitur Afflict. ſuper cóſt. Regni, in cóſt.
qui falſitatem, in prin. rubr. 40. lib. 3. fol.
321.

278 Item † adde, quòd à crimine falſi excu-
ſatur teſtis, qui per torturam depoſuerit
falſum, quia metus excuſat à dolo, Bald.
in l. nouiſſimè, verſic. tertio, ꝙ teſtis, ff. ꝗ.
falsò tut. auth.

279 Item † adde, quòd licèt teſtes condem-
nentur de falſo, non pręiudicat ei, quid di
ctos teſtes produxit; nec è conuerſo, vt
per Natt. conſ. 668. nu. 5.

Item propter falſitatem. Ibi, Tu
verò dic. Adde Rimin. iun. conſi. 345.
vol. 3. latè quomodo, & quã
280 do † propter falſitatem cauſa amittatur.
281 Item † adde, quòd cõtrarium eſt in Reg.
Neap. vbi viget Pragm. incip. teſtem fal-
ſum, ſub tit. de falſis, qua cautũ eſt, ꝙ pro-
ducens teſtes falſos, vel alias ſcripturas
ſcienter, vel eis vſus fuerit, ipſo iure cau-
ſam perdat, niſi infra octo dies poſt pro-
ceſſum publicatum continuo ſequentes
renunciauerit coram iudice talium teſtiũ
depoſitioni ſpecificè, & non in generali.
A qua pœna eccleſiæ, pupilli, mulieres, &
miſerabiles pſonæ ſunt immunes, in quã
pœnam tantum eorum procuratores, cu-
ratores, & actores incidunt; & de hoc vi-
de etiam Capic. deciſ. 67. in prin.
282 Item † adde, ſi extaret ſtatutum, quòd
producens teſtes falſos amittat cauſam,
an procurator præiudicaret domino, Ca-
283 pic. dicta deciſ. 67. & † quando procura-
tor producit falſos teſtes, an teneatur do-
minus, Boſſ. in tit. de falſ. num. 120. &
Anan. in conſ. 12.
284 Item † adde, ꝙ è conuerſo ſi ille qui impu
gnat inſtrumentum de falſo, ſuccumbat,
an perdat illud, quòd potuiſſet petere ex
illo inſtrumento, vide Iacob. de Sancto
Georg. in l. alia cauſa, in fine, C. de his,
quibus, vt indign. vbi tenet, quòd ſic in
teſtamento; & in alijs inſtrumentis, quòd
non.

Item adde, ſi actor produceret inſtrumentũ
falſum, putà mutui, & reus aliud inſtrumẽ
tum falſum ſolutionis; & extaret ſtatutũ,
quòd committens falſum deberet perde-
re cauſam, hoc caſu actor tantum cauſam
perdere debet, & non reus, quia in pari
turpitudine melior eſt cauſa poſſidentis,
ita Bald. in rubr. C. de fide inſtrum. col.
15. verſ. incidenter etiam quæritur. Ti-
tius produxit. & Iaſ. in §. in bonæ fidei,
nu. 81. Inſtit. de action. dicit, hoc eſſe ma-
285 gnum, & mirabile dictum, & in † hac ma
teria, quando producens capitulum fal-
ſum, & ſuper eo teſtem examinauerit, &
eo examine uſus fuerit, an, & quando pu
niri debeat eſto etiam, quòd teſtis poſſet
286 aliqua cauſa excuſari, & † quid de pro-
curatore habente mandatum generale
cum libera, falſum capitulum producen-
te, an ob hoc dominus poſſit puniri de fal
287 ſo, & † quæ ſit eius pœna, & an, & quan-
do amittat cauſam, vel non, vide per
Rim, iun. conſ. 345. vol. 3.

Ibi. aut verò eſt commiſſa falſi-
288 tas circa acta. Adde, † ſi quis tradi-
derit notario actua-
rio ſcripturam expoſitionis, & requiſi-
tionis, in qua contineret, ipſum, & non-
nullos alios litis conſortes in cauſa ciui-
li comparere, & petere declarari, ſecun-
dùm eorum expoſitionem, & petitionẽ;
ſi appareret, ꝙ vnus ex conſortibus non
interueniſſet, nec conſenſiſſet ſcripturę
illius petitionis, an producens tanquàm
falſarius puniri poſſit, vide Anguſ. in con
ſil. 4. lib. 1. vide etiam Menoch. caſu 309.
nume. 2.
289 Item † adde, an ſtatutum puniens Nota
rium conficientem falſum inſtrumentũ
pœna mortis habeat locum in magiſtro
actorum falſificante acta Bar. in l. frau-
dem. §. neq; inſtrumenta. ff. de iure fiſci,
& Gram. in deciſ. 27.

Excuſatur autem à crimine.
291 Adde, † ꝙ idem tenet Crau. cóſ. 46. nu. 1.
Rolan. conſ. 38. nu. 45. vol. 1. Becci. conſ.
78. nu. 16. & Bertaz. cóſ. 8. nu. 58. cũ ſeq.
& ſi quis diceret, ꝙ hoc modo nemo po-
terit puniri de falſo, quia in dubio dolus
non pręſumitur, & quilibet negaret dolo
illud falſum commiſiſſe, ſed per errorem;
& per conſequens, eum doloſum nó eſſe.

ad hoc

ad hoc habetur reſponſio per Cœpo.in conſil.21.nu.31.cum multis ſequen.vbi diſtinguit.vide etiam Menoch.de arbit.
292 Iud.caſu 308.& 309. vbi dicit†teſtem præſumendum eſſe, ꝙ ſcienter, & non ignoráter falſum teſtimonium dixerit; & qui falſo vtitur in facto proprio præ-
293 ſumitur ſciẽter,†& in facto alieno igno ranter,idem Menoch.in caſu.316.nu.9.
294 & 10.&†dolus cẽtum, & viginti tribus modis præſumitur vt per Luc. de pen. in l.quemadmodum. C. de agric.& cẽſ.
295 lib. 10.&†quomodo præſumatur dolus, vide etiam Decian.conſ.19.nu. 17. vol. 1.conſ.65.nu.5.11.& 12.vol. 2.& lariſ ſimè in conſil.32. nu. 3. cum multis ſeq. vol.3.Maſcard. de probat. concluſ.530. & 531.Menoch.de præſumpt.lib.5.præ-
296 ſumpt.3.num. 14.cum ſequen. &†ſicut dolus coniecturis, & præſumptionibus; inducitur ita etiam præſumptionibus,& coniecturis ceſſare præſumitur, de quibus per Marſ.in rubr.nume. 4.de falſ.& in l.1.nu.3.eod.tit. Cepo.conſ.21.num. 24.& Capyc.deciſ.67.nu.7.
297 Item†adde, quòd in materia falſi non ſufficit dolus præſumptus;ſed requiritur dolus verus,l.nec exemplum, C.de falſ. Rimin.inn.conſi.145.nu.21.& latiùs,ac meliùs Gabriel.conſi.169.num.16.cum
298 ſequen.&†quando in hoc crimine procedat cõdemnatio ex præſumptionibus, Crau.conſil.134.nu.29.& Gabriel. con-
299 ſil. 180. nu.20.& †quomodo probetur dolus verus,& dolus præſumptus,Rim. iun.conſil.43.nu.44.& conſil.184.nu.1. & ſeq.& de dolo vero,& præſumpto vide etiam Menoch.de recuper. poſſeſſ.re med.15.nu.135.
300 Item†adde,quòd licèt non adſit dolus, ſi temerè falſum depoſuerit, non omninò debet abſolui, ſaltem ob periurium, & mendacium factum in iudicio Ceph. conſ.355.nu.50.Menoch.de arbitr.iud. caſu 309.nu.7.& caſu ſequen.

Præterea excuſatur. Adde videndum Gram. conſil.30.in fine, & in voto. 26. nu. 12. Crau. conſil.46. num.8.Corn. conſil. 26. nu.15. Alciat.conſil. 461.num.6.& Menoch. conſil.221.num. 18.& in tract.de præſumpt. lib.5. præſumpt.20.num.53.
301 vbi dicit, †quòd falſi coniectura euitari poteſt,quãdo adeſt veritatis primordium,vide etiam Marſ.ſing. 35.

Item excuſatur, ſi falſitas. Adde
302 † vidẽdum Gabr.com.concl.lib.7. concluſ. 5. Menoch.de arbitr.Iud. caſu 306.nu.14. & Natt.conſ. 588.nu.15.
303 Item†adde, quòd falſificantes litteras apoſtolicas,ſiue regias debent puniri de falſo, etiam quòd per eorum falſitatem nulli nocumentũ datum fuerit, Bar.Bal. & Salyc.in l.damus,C. de falſ.de quo latè per Alex.cõſ.70.col.6.& cõſ.73.vol.1

Ibi: Hinc infertur, quòd quan-
304 do ſcriptura,&c. Adde† vidẽdum Gabriel. com.cõcluſ.lib.7.concl.5.nu.9.

Item adde,quòd licèt ex actu nullo nõ ſequatur pœna,tamen fallit,quando ille actus nullus fuit de facto mandatus executioni,Bald.in l.obſeruare,§.paciſci,q. 6.ff.de offic. proconſ.& Iaſ.poſt alios in l.1.§.fin. ff. quod quiſq; iuris, Marcabr. conſ.94.nu. 151.
305 Item† adde, ꝙ ſi ſcriptura à principio nulla, quæ fidem non faciebat, ſi poſteà fidem faceret,putà ex aliquo ſtatuto ſuperueniente, non propterea falſum diceretur commiſſum, Boſſ.tit. de his,qui ſibi aſcribunr in teſtamento, nu.6.

Item adde,quòd regula, Quòd ꝑ actu nullo pœna non imponitur, non procedit in his, quæ ſunt de genere prohibitorum,vt per Crau.in conſ.4.ſub nu.22. quem ſequitur Botta.in conſ.59.nu.50.
306 Item†adde, ꝙ ſi quis in libro ſuo ſcribat,aliquem eſſe ſuum debitorẽ;vel ſi rabellio conficiat inſtrumentum publicũ falſum in ſui fauorẽ,tales poſſunt puniri de falſo,quia, quantum in eis fuit,validiùs falſitatem confirmare non potuẽrunt,Salyc.in l.1.C.de ſepulc.viola. ſed Socin. in conſil.104.nu.2. vol.1.contrarium tenuit, aſſerendo, hanc eſſe communem;vide tamen Gabriel.com. cõcl. lib.7.concl. 5. nu. 2.cum ſequen.vbi habetur, quando falſitas commiſſa in ſcriptura priuata puniri poſſit.

Ibi. Propterea ego hoc caſu dicerẽ &c. Adde, ꝙ Monticel.in pract. crim.reg.15.nu.31. tenet, ꝙ debet puniri de falſo, quẽ refert,Bertaz. conſ.91.nu.16.

Ibi. Et in hoc propoſito generaliter concludo &c. Adde† videndũ Menoch.de arbitr.Iud.d. caſu 306. nu. 20. cum ſeq. vbi idem tenet; & refert multos alios, idem tenentes, idem etiam tenuit Mazzol.conſ.99.nu.23.& Lud.Bologn.conſ.30.Sed vide omninò Vulpel. in conſil.129. cum multis ſubſcriptionibus,vbi tenet, quòd requiritur etiã dolus,adhoc, vt quis pœna extraordinaria puniri poſſit; & quòd, his duobus concurrentibus,ſcilicèt, ꝙ nocere nõ poſſit, & quòd abſit dolus, nulla pœna ordinaria,nec extraordinaria imponi poſſit; & ibi loquitur de quadam additione facta quibuſdam capitulis. Sed Alciat. in l. 1. §. ſed ſi mihi, in fine, ff. de verb.oblig. quem ſequitur Menoch. de arbitr. iud. caſu 309.nu.7.tenet,quòd falſitas,etiam ſine dolo commiſſa,arbitrio iudicis puniri debet. & ita ſępe ſeruaui, & ſeruari vidi.

307

Item debet iudex omni ſtudio. Adde pro concordia teſtium ea,quæ poſui ſupra ad verſ.ſcias tamen.Et circa inſtrumenta ſuſpecta de falſo, vide Menoh.de præſumpt.lib.5.præſumpt.20.& 21.& debet iudex conſiderare qualitatem vitij, vt adducatur ad fidem per illos gradus,quos cõſiderat Bart. in l. admonendi,nu.19.ff.de iur.iur. Curt. iun. in conſil. 132. nu.10. in fine.& de dictis gradibus latè habetur per Menoch. de præſumpt.lib.1.q.7.

Dixi etiam,quòd circa monetã.
308 Adde†videndum Fulgoſ. in conſ. 139. vbi latè de falſis monetis,& quibus pœnis eas falſificantes puniuntur, dicens,ꝙ diuerſa eſt pœna ſm diuerſitatem monetarum,conditionem perſonarũ,& terrarum ſtatuta, vel conſuetudines; vide etiam Nouell.in pract. crim.in rubr.contra monetarios, vbi latiſſimè vide etiam Peguer.in quæſt.crim.cap.46. & ibi nu.
309 7,habetur,†ꝙ moneta,etiam ꝙ in ſe eſſet bona, dicitur falſa,& adulterina,ſi à non habente auctoritatem fabricata fuerit. ſed oĩnò vide Decian.in tract.crim. lib.7.cap. 23.24.25.26.27.& 28.tom.2.
310 vbi magis latè,q̃ alibi,†de falſæ monetæ crimine,de pſtantibus opẽ, conſcijs, & expendẽtibus,de iudicibus,& probationibus, de excuſationibus ab hoc cri-
311 mine,& de eius pœnis,†& quot modis dicatur falſa moneta latè Bal.in c.quanto col.2. in prin. de iureiur. & in conſil. 376.Domini de la Scala,vbi dicit,quod moneta falſa dicitur ex tribus cauſis, ex cauſa materiali, ex cauſa formali, & ex cauſa efficiente, & ad prædicta habetur plenè per Io.Ant.de Nigr.in c. 31.de pęna infligen.falſarijs. & Afflict. in c. 1.in ver.monetę in tit. quæ ſint reg.de vſib. feud. ponit viginti duas quæſtiones in materia monetarum, & multa alia dicit in conſt.adulterinam, & alias quæſtiones in eadem materia poſſit Franciſcus Curt.in l.cum quid ff.ſi cert. pet.
312 Item † adde, ꝙ ſi extaret ſtatutum puniens falſificantem monetam, non procederet in falſificante monetam reprobatam in loco ſtatuentium,quoniam ſtatutum loquens de moneta procedit in moneta vſuali,Alex.in l. eleganti,§. qui reprobos,ff.de pign.act.& in conſi.104. primo vol.Marſ.conſ.71. num. 10. Tul. Scarlatt.conſil. 115.inter conſil. crim.diuerſ.in fol.lib. 1.Barbat. conſ.51. lib.3. Tiraq.de retract.§.1.gl. 20. numero 12. Caſſan. in conſuet. Burgund. in rubr. 1. tit.63.com.opin.in verſ. Monetam falſam,nume.4. Rol.conſ.29. vol.3.Alciat. conſ.14. lib.7. Cephal.conſ. 230.vol.2. Pariſ.conſil.169. vol.4. Et in hac materia falſę monetæ vide Menoch.de arbit. caſ.316.vbi multùm diffusè,& Machel. in patrocinio 44.nume.5.& Viui. opin.
313 519.nu.4.vol.2.Et† ex quibus moneta probetur falſa,Maſcard .de probat.concluſ.1066.vol.2.
314 Item † adde, ſi extaret ſtatutum, quòd cudentes monetam adulterinam, pœna capitali feriantur cudens pecuniam, etiam quòd adhuc imaginem Principis non impreſſerit, pœna mortis naturalis eſt puniendus, licèt delictum non ſit perfectum, Gramm. deciſ.74.
315 Item†adde,ꝙ monetam falſam cudẽs, ſi, ea non perfecta, pœnituit, pœnam falſi euitat, Gram.conſ.36,nu.19.& Menoch.de arbitr.,iud. caſu 360. nu.10.vide etiam Marſ.in l. qui falſam, ff.de falſ. & in conſ.105. nu.5. & Afflict.in conſt.

adul-

adulterinam nume. 6. vbi ponit caſum,
quando aliqui reperti ſunt per curiam
cum cunijs aptis ad faciendam falſam
monetam,& cum materia mixta pro fa-
ciendo monetam adulterinam, & dicũt
verum eſſe,ꝙ volebãt facere falſam mo-
netam,& omnia fuerunt præparata, ſed
poſtea pęnituerunt, & noluerunt perfi-
cere, & ſi conſtat, quòd eſt verum non
puniuntur pœna ordinaria.
316 Item†adde, ꝙ falſificans bagatinos nõ
tenetur pęna ſtatuti, quia ſtatutum licèt
generaliter loquatur, non comprehẽdit
viliſſima,& minima, Alex. in conſ. 104.
nu.7.& per totum,vol. 1.quem ſequitur
Afflict.in d.conſt. adulterinam nu.4.
317 Item†adde,ꝙ ſtatutũ puniens falſifican
tem monetam debet intelligi de eo,qui
monetam ſtatuentis falſificauit; & licèt
318† ſit crimen læſę maieſtatis,illud tamen
non eſt verum,quãdo pecunia ſui Prin-
cipis nõ fuerit falſificata,Rolan.conſ.29
nu.34.vol.3.vbi de priuatione feudi hr̃.
319 Item†adde, quòd huiuſmodi crimen
falſæ monetę multa habet ſpecialia,quę
ponit Hoſti. in ſumma, in tit. de crim.
falſi,ſub nu.7.& magis latè Fab.Monte-
leo.in ſua pract. arbitr.par. 4.num.403.
cum ſequen.
320 Item† adde, quòd tingens monetas,
vel tingi faciens de iure communi puni
tur pœna mortis,l. quicunq. ff.ad l.Cor
nel.de falſ. quem tex.not.Marſ.cõtra il-
los,qui deaurari faciunt monetas argen
teas meretricibus tradendas,in l.qui fal
ſum,nu. 101.ff. ad l.Corn.de falſ.& vid.
321 infra nu.334.Et quid†ſtãte conſuetudi
322 ne, vide per Bertaz.in conſ. 56. Et †ꝙ
faciens cugnos monetæ falſos,puniri de
beat,Capel.Tholoſ.deciſ.162. & deciſ.
323 Delphin.443. & 598. Et†ad hoc, vt qs
puniri poſſit de falſa moneta, debet ap-
parere de ea,euidenter, etiam ꝙ confite
retur,ſe falſam monetam fabricaſſe,Ce-
phal. in conſil.230.nu.11.vol.2.
324 Item†adde, ꝙ ſciens aliquem cudere
monetam falſam tenetur reuelare Bar.
in l.lege Cornel.nu.2.ff.de falſis, & Ca-
rau.in ritu.4.nu.3.

Radens autem, aut minuens.

325 Adde,†ꝙ de iure Regni Neap.mone-
tam radens, vel alio modo diminuens,
publicatis bonis ad mortem damnatur
per Conſt.Qui nũmos,vbi Affl.& pract.
reg. quę eſt prima ſub tit.de monitis. Et
in Statu Eccleſiaſtico per Conſt.falſam
monetam, de falſar. lib.4.cap.64.ſi quis
totonderit,vel limauerit monetam,cau-
ſa illam diminuendi, ſi fuerit aurum in
centum Florenis auri pro qualibet vice
punitur: Sed per mot.propr.Pij.V. ſub
die 3.Nouembris.1570.imponitur pœ-
na vltimi ſupplicij tàm tondentibus,ſi-
ue radentibus monetam auream, quàm
argenteam, & in materia monetarũ tõ-
ſarũ tradit Marſ.in indiuiduo in cõſ.81
326 Item†adde,ꝙ radens,& tondens redu
cendo monetam ad iuſtum pondus non
dicitur delinquere,neq; poteſt puniri ſe
cundùm Alciat.in conſ. 14. per totum,
tomo. 2.lib. 7. quem refert, & ſequitur
Menoch. de arbitr. iud.caſu.316.nu. 36.
contrarium autem tenuit,ſcilicèt, quòd
poſſit puniri pœna falſi, Grat. conſil.59.
& 72.vol.1.Beneuẽ.in tract. de mercat.
fol.7.nu.12. & Vrſil. ad Afflict. in deciſ.
vlt.nu.6.
327 Item† adde, quòd tondens monetam
non incidit in pœnam ſtatuti,ſi illę pecu
nię erant parui momenti,nec eas expen
dit; ſed miſit ad Zeccham Bertaz.conſi.
552.per totum. Et in materia moneta-
rum tonſarum, quę ſunt parui momen-
ti,vide Marſ.conſ. 71. & Scarlat.conſil.
115.vol.1.conſ.crim.diuerſ.
328 Expendens autem. Adde,†ꝙ ex-
pendens fal-
ſam monetam ſcienter debet puniri, ni-
ſi doceat ab alio habuiſſe, licèt teſtes nõ
deponant de nomine, ſecundùm Bart.
in l.maiorẽ,C.de falſ. quod eſt verũ ſm
Marſ.ibi ſingulariter, quando expendẽs
eſt perſona honeſta:aliàs teſtis debet de
noĩe deponere, & Ang. Aret.cũ addit,
Auguſt.arimin. ĩ tract.malefic.in verbo,
329 falſarij.8.col.&†expendens ignoranter
non punitur;quę ignorãtia præſumitur,
aut ſaltem iuramento probatur,Crau.in
330 conſ.244.nu.4.&†quando monetã fal-
ſam expendens,vel habens puniatur vi-
de Burſat.in conſ.146. vol.2.
331 Item†adde,ꝙ in Regno Neap.monetã
falsã ſcienter expendẽs punitur vt falſifi
cans,qui incurrit pœnam mortis, & con
fiſcationis omnium bonorũ per conſti-
tutionẽ incip.adulterinã, & ibi Afflict.
nu.7.& Franch. deciſ. 401.vol.2.

332 Item † adde, an expendens monetam, ab alio diminutam, puniri debeat, & qua pœna, Cępo. in conſ. 77. & ibi, quæ dicatur falſa moneta.

333 Item † adde, quòd expendens falſam monetam, ſi non apparet, ꝙ tales nummi ſint plumbei, vel ſtannei, non incidit in pœnam legis Cornel. de falſis; ſed ſolùm pęna extraordinaria tenetur, Alex. conſil. 121. nu. 3. vol. 7. & ibi per totum conſilium tenet, defendendo quendam Parmenſem militem, quod expendens quatrenos falſos in parua quantitate, nõ poteſt puniri ad pœnam ſtatuti, pœnam mortis imponentis, & idem ante eum tenuit Bald. in conſ. 155. vol. 3. vbi nedum conſiderat rei quantitatem in qua falſitas ſit commiſſa, ſed qualitas hominis, & animus illius, & an falſitas potuiſſet nocere, nec nè.

334 Item † adde, quòd monetam argenteam deaurari faciens, vt meretricem deludat, leui pœna pecuniaria eſt puniendus Bertaz. in conſil. 56. vol. 1.

335 Item † adde ꝙ expendens monetam nõ falſam, ſed pluſquam valeat, nõ punitur, niſi dolosè expẽdidiſſet pro maiori pretio, quia tunc pœna arbitraria puniri debet Io. Ant. de Nigr. in c. 31. nu. 9. de pęna infligen. falſarijs.

§. Fornicatio.

SVMMARIVM.

1 Fornicatio quomodo probetur remiſſiuè.
2 Fornicatio per vim cum meretrice eſt punibilis.
3 Et in Regno Neap. vim inferentes meretricibus capite mulctantur.
4 Fornicationis pœna quæ ſit.
5 Officiales habentes concubinas in ſtatu Eccleſiaſtico priuantur officijs, & inhabiles declarantur.
6 Clerici concubinarij, vel fornicarij, quibus pœnis feriantur remiſſiuè.
7 Concubinatus eſt prohibitus de iure ciuili.
8 Et qua dicatur concubina remiſſiuè.
9 Iudex ſecularis procedit ex officio contra mulierem cum clerico notoriè fornicantem.
10 Concubinatus notorius quomodo probetur remiſſiuè.
11 Clerici concubinarij quomodo puniantur remiſſiuè.
12 Iudex ſecularis poteſt vxorem habentẽ cogere, vt concubinam dimittat.
13 Concubinatus quandoq; non tranſit in ſtuprum, licet requiſita ad concubinatum non concurrant.
14 Moniales patientes ſe violari, quibus pœnis hodie puniantur, & quibus olim Virgines Veſtales remiſſiuè.
15 Et de cognoſcente carnaliter Monialem, aut conuerſam, vel Monialem oſculante, remiſſiuè.
16 Monialem violans committit inceſtum, adulterium, & ſtuprum.
Et vterq; Iudex in puniendo prauenire poteſt nu. eod.
17 Monialem rapiens laicus, vel ſollicitans, aut corrumpens capite punitur, eiusq; bona intra annum Monaſterio applicãtur.
Et Monialis arctiori Monaſterio traditur cum bonorum vſufructu donec vixerit. nu. eod.
18 Monialem carnaliter cognoſcens Epiſcopus, vel Clericus deponitur.
19 Monialem rapiens debet pacem habere à Papa.
20 Monialis quomodo poſſit ſe à ſacrilega fornicationis crimine purgare, remiſſiuè.
21 Moniales impudicè viuentes ſunt carcerandæ in eodem Monaſterio.
22 Monialium appellatione an contineantur ſeruientes, conuerſa, & ſorores tertij ordinis S. Franciſci remiſſiuè.
23 Stuprans ancillam propriam qua pœna ſit puniendus remiſſiuè.
24 Carceratus coiens cum vxore, vel ancilla cuſtodis carcerum arbitrio Iudicis punitur.
25 Et quid in cognoſcentibus mulieres carceratas, remiſſiuè.
26 Iudæi cum Chriſtianis coeuntes, & e contra quibus pœnis afficiantur remiſſiuè.
Et quid de Cathecumenis, & Saracenis remiſſiuè. nu. eod.
27 Et ſtatutum contra Iudæum Chriſtianã mulierem cognoſcentem, ſi non diſtinguat de nupta, vel meretrice, quomodo ſit intelligendum, remiſſiuè.
28 Et fiſcus tenetur probare mulierem eſſe Chriſtianam, & Iudæum non ignoraſſe.
29 Iudæus vxoratus, Chriſtianam meretricẽ carnaliter cognoſcens extraordinariè punitur.

Iudæus

30 *Iudæus adulterans Chriſtianam meretricem non punitur pœna adulterij.*
31 *Iudæus cognoſcens meretricem Chriſtianam quomodo puniatur.*
Et quid de Turco, & alijs extraneis fidei nu. eod.
32 *Iudæam Chriſtianus cognoſcens excuſatur à pœna ordinaria ob minorem ætatē.*
33 *Statutum contra adulteros, & ſtuprantes comprahendit etiam, & Iudæos.*
34 *Vxores duas, vel duos maritos, vel plures, ducens eodem tempore, quibus pœnis puniatur, remiſſiuè.*
35 *Et quid in habente duas ſponſas, vel vnā vxorem, & vnam ſponſam, remiſſiuè.*
36 *Et quomodo puniatur in Hiſpania, remiſſiuè.*
37 *Et quid in Iudæis habentibus duas, vel plures vxores.*
38 *Et quid ſi vxorem credens virum ſuum mortuum eſſe, alium ducat remiſſiuè.*
39 *Mulieri non creditur de violentia, vbi carnalis copula ſit ſecuta.*

1 FOrnicatio. Adde† vidē dū Maſcard. de probat. conclu. 810. vbi latè, quomodo fornicatio probetur, & præſumatur.

Ibi, & hoc adeò verum eſt.

2 Adde † quòd Couar. lib. 3. varia. reſol. cap. 14. nu. 2. tenet cōtrarium quòd meretrix publica non poteſt cogi, & ſtuprans eam per vim pœna extraordinaria eſt puniendus.
3 Item† adde quòd in Regn. Neap. adeſt conſtitutio qua pœna mortis puniuntur vim inferentes meretricibus, quæ incipit omnes noſtri Rubr. 20. lib. 1. & idem tenet Menoch. de arbitr. caſ. 291. vbi citat Couar. in loco ſupracitato, & ibi reſpondet ad conſ. Alciat. hic allegatum.

Sed quæro, quæ ſit pœna.

4 Adde † videndum de pœna fornicationis, per Menoch. de arbitr. iud. caſ. 289. & per Concil. Trident. ſeſſ. 24. cap. 8. de reformat. matrim. prouiſum fuit, concubinarios tàm ſolutos, quàm vxoratos, ſi poſtquàm ab ordinario, etiam ex officio ter admoniti ea de re fuerint, & cōcubinas nō eiecerint, ſeq; ab earum conuerſatione non ſeiunxerint, excommunicatione feriendos eſſe, à qua non abſoluantur, donec re ipſa admonitioni factæ paruerint. Et ſi per annum in concubinatu, neglectis cenſuris, permanſerint, contra eos ab ordinario ſeuerè pro qualitate criminis procedatur; & mulieres, ſiue coniugatæ, ſiue ſolutæ, quæ cum adulteris, ſiue concubinarijs publicè viuunt, ſi ter admonitæ non paruerint, ab ordinarijs locorum ex officio grauiter pro modo culpę puniantur, & extra oppidum, vel diœceſim (ſi ordinarijs videbitur) inuocato, ſi opus fuerit, brachio ſeculari, eijciantur, alijs pœnis contra adulteros, & cōcubinarios inflictis, in ſuo robore permanentibus.
5 Item† adde, quòd in Statu eccleſiaſtico per Conſt. Nicolai V. ſumm. Pontif. de qua in Bullar. nouiter impreſſo, conſt. 3. fol. 71. fuit prouiſum, quòd officiales tenentes concubinas incurrant pœnas priuationis officiorum, & declarari debeāt ad officia inhabiles.
6 Item† adde, ꝙ pęnę Clerici concubinarij ponuntur per Concil. Trident. in ſeſſ. 25. cap. 14. de reformat. & plenè per Menoch. in caſ. 410. & in caſu. 289. & in materia concubinatus, vide Illuſtriſſimum D. Card. Paleot. in ſuo tract. de noth. & ſpuri. c. 12. in fine, & Maſcard. de proba. in ver. Concubina. & vide infra nu. 11.

Et in primis. Ibi. Ego certè ſu-
7 ſpicor in puncto Iuris. Adde, † ꝙ immò magis communis opinio eſt, quòd concubinatus de iure ciuili eſt etiam prohibitus, Marzar. in conſil. 9. verſ. Aduertendum eſt, ad fin. & idem tenet Decian. conſ. 5.
8 nu. 94. vol. 1. Et quæ † dicatur concubina, vide Maſolli. conſ. 31. nu. 7.
9 Item† adde, quòd Iudex ſecularis non poteſt procedere ex officio contra mulierem occultè fornicantem, cum clerico in ſacris, ſiue in minoribus cōſtituto: ſecùs autem, ſi clericus notoriè, & publicè cum ea fornicetur quia tunc iudex ſecularis illam mulierem punire poterit, Pet. de Anchar. in conſil. 196. nu. 3. cum ſequen. & in c. ea, quæ, nu. 28. & 29. de
10 reg. iur. in 6. & † quomodo probetur concubinatus notorius, habetur per Foller. in pract. crim. canon. in fi. inter Miſcellan. nu. 38. fol. mihi. 328.

Clericus autem cōcubinarius.

11 Adde†videndum Decian.in tract.crim.
cap.21.lib.6.tomo 2.vbi latè de clericis
concubinarijs, & quibus pœnis puniantur;
& in cap. 23. eodem libro de alijs
clericorum illicitis coitibus, & vide ſupra num.6.

Ibi. Item de Iure tenens.

12 Adde,†quòd Iudex ſecularis poteſt tenentem
vxorem, & concubinam cogere,
vt concubinā dimittat, Alber.de Roſ.
in l.iuſtitia, §. Iuris præcepta, ff.de iuſt.
& iure, quem refert, & ſequitur Io. de
Arnon.ſingulari. 67.in patria mea.

13 Vnum tamen ſcias. Adde,† quòd hoc non procedit,
ſi diu cohabitauerint, quia vetus
ſtuprum purgatur, & præſumitur concubinatus,
Mazol.conſ.31. nu.8.

14 Cum moniali. Adde † videndum Menoch. de arbitr.
Iud. caſ. 389. nu.22. cum ſeq. vbi
habetur, quibus pœnis puniebātur virgines
veſtales; & quibus hodie puniantur
moniales, quæ ſe corrumpi patiuntur.
15 Et†de cognoſcente monialem profeſſam,
non tamen adhuc conſecratam,
& cōuerſā; & de oſculāte monialē vide
Decian.in tract.crim.lib.6.cap.20.to.2.
16 Item†adde, quòd ſubagitans monialem
committit inceſtum, adulterium, & ſtuprum;
& vterq; iudex in puniendo præuenire
poteſt, deciſ. Pedem. 103. Deci.
conſ.338.nu.1.& conſil.589.nu.5.
17 Item†adde, quòd laicus rapiēs monialem,
vel ſollicitans, vel corrumpens capite
punitur, & eius bona confiſcantur,
& ipſi monaſterio applicātur, cui currit
annalis præſcriptio ad illa vendicanda:
aliàs applicantur fiſco; & monialis dēt
tradi arctiori monaſterio, vt habetur in
auth.de Illuſtriſſ. Epiſcop. §. ſi quis rapuerit,
col.9.qui eſt regiſtratus in c.ſi qs
rapuerit 27.q.1.Franc.Marc.deciſ. 966.
par.prima vbi dicit etiam pro gl. in d.c.
in verbo, cautioni, quòd bona monialis
ſpectabunt ſecundo monaſterio quoad
vſumfructum, donec vixerit.
18 Itē†addē, quòd Epiſcopus, ſeu clericus
carnaliter monialem cognoſcens debet
deponi, Bertach.in tract.de Epiſc.2.par.
8.part.princip.nu.33.lib.4.
19 Item†adde, quòd rapiens monialem debet
habere pacem à Papa, Boſſ.in tit.de
pac.nu.27.
20 Itē†adde, quòd forma purgationis monialis
à tali crimine habetur per Lap.in
alleg.54.nu.6.
21 Item†adde, quòd moniales impudicè
viuentes debent carcerari in eodē monaſterio
Frā. Marc.d.deciſ. 966. in fine.
22 Item † adde, vt per Feder. de Senis in
conſil.213.an ſeruientes, & conuerſæ appellatione
monialium contineantur, &
an comprehendantur ſorores tertij ordinis
ſancti Franciſci vide Carer. in
pract.in §. homicidium.6.nu.257.vbi tenet,
quòd ſic.

23 Cum ſubdita. Adde, † qua pœna puniri debeat ancillam
propriam ſtuprans, Menoch. de
arbitr.iud.caſu. 293.

24 Cum carcerata. Adde, † quòd è contra ſi carceratus
carnaliter cognoſceret vxorem,
ſiue ancillam cuſtodis carcerum deberet
puniri arbitrio Iudicis, Menoch. de
arbitr.Iud.caſu.292. in fin.vbi latè hanc
materiam tractauit, qua pœna plectantur
cognoſcentes carnaliter mulieres
25 carceratas.†& de iſta materia etiam plenè
habetur per Boer. in deciſ. 317. hîc
allegata; & ibi etiam tractatur de cancellario
cognoſcente carceratam; vide
etiam Farinac. var. quæſt. in quæſt. 31.
numero 112. cum ſequen.vbi opin. Menoch.
ſequitur, quæ mihi multùm placet.

26 Cum Iudęis. Adde † circa huiuſmodi queſtionem
uidendum Menoch. de arbitr. iudic.caſu.
290.ubi pulchram facit diſtinctionem.
& ibi ponit de Cathecuminis, & Saracenis.
27 Et † ſi extaret ſtatutum ſimpliciter
diſponens, Iudęos morte mulctari, ſi carnaliter
cognouerint mulierem Chriſtianam,
nulla facta diſtinctione, an
ſit nupta, uel meretrix, quomodo eſſet
intelligendum, uide etiam Gabriel.con-
28 cluſ.21.lib.7.& † Fiſcus tenetur probare,
illam mulierem eſſe Chriſtianam, &
quòd Iudęus ſciret, Alciat. conſil. 11.
num.7.to. 2.lib.7.vide etiam Vulpel.in
29 conſ.42.ubi cōſuluit†pro Iudęo uxorato,
qui carnaliter mulierē Chriſtianā meretricē
cognouerat, ut non poſſet puniri
pœna

pœna capitali, ſed pęna extraordinaria, & Alex.in fortioribus,in conſ. *99*. volu.
30 *6*.conſuluit † Iudæum, adulterium com mittentem cum Chriſtiana meretrice, non ſore adulterij pœna puniendum, re fert,& ſequitur Neuiz.in Sylua nup.lib. 4.ſub nu.*46*.& Viui.opin.*391*. vbi latè,
31 † qua pœna Iudæus cognoſcens Chriſtianam puniatur ; & latiſſimè per Decian.in tract. crimin. tomo 1.lib.5. cap. 12. nume. 20. cum ſequen. vbi,quibus pœnis puniantur Iudæi, qui rem carnalem habeant cum muliere Chriſtiana meretrice, vel honeſtæ vitæ,vel in figura matrimonij ; imo ſecundum Petrum de Vbal.in conſi.29.vol.1.inter conſ.crimin. diuerſ. paruæ impreſſionis Iudæus carnaliter ſe immiſcuens cum muliere Chriſtiana meretrice,quæ ſtat in lupanario non poteſt aliqua pęna puniri per iudicem ſecularem,nec eccleſiaſticũ, quia lex facit meretrices indignas obſeruatione legum,ſed hoc iudicio meo non ſeruaretur in practica ob qualitatem iudaicam,quæ aggrauat ex conuerſatione, & qualiter Chriſtianus cognoſcens Iudęã, etiam in forma matrimonij habetur per Boer.in d.deciſ.316.num.5.& Decia. in d.tractat.crim.lib.5.cap.1*6*. nu. 3. tomo 1.vide etiam Boſſ.in tit.de coitu damnato,& punibili nu.20. & Paul. Girlan. in tract. de pœnis omniſa. coitus cap. 12. per totum, & ibi etiam de turco, moro, hæretico,ſaraceno, & de ſimilibus extra
32 neæ fidei,& cognoſcens iudæam† à pœna ordinaria ob minorẽ ętatem excuſatur,Alciat.conſi.58.in fi. quem ſequitur Menoch.caſu 329.nu.3.
33 Item † adde, quòd ſtatutum puniens adulterium, & ſtuprum pœna pecuniaria,comprehendit etiam Iudæos, adulterium,vel ſtuprum committentes, Rolan.conſ.35.nu.39.45.& 49.vol.2.

34 Dicitur etiam. Adde† in hac materia illius,qui eodem tempore duas, vel plures ducit vxores, vel maritos, videndum Menoch. de arbitrar.iud.lib.2.cent.5.caſ.420. vbi multa accumulauit,& de multis nationibus, quæ pluralitatem vxorum admittunt,vide etiam Boſſ.in tit. de coit. damna. nu. 78.vbi refert de quodam, qui ob lepidũ dictum, & reſponſum fuit gratiatus. Et
35 † quid de habente duas ſponſas, vel vnã vxorem,& vnam ſpõſam, vide Areti.in tract. malefic.in verb. *che m'hai adulterato*,verſ. & aduertas, vide etiam Couaru. in 4.decretal.par.2.§. 3.nu.*6*. vbi dicit, quòd fœmina nupta, ſi ſcienter contraxerit cum ſecundo,qui eam ſcienter acceperat,adulterij pœna damnatur, cum viro;& ibi ponit alias pœnas, & quomo
36 do † in Hiſpania puniantur ; & de pœnis habentis duas vxores, vel duos maritos,vide etiam Viui.com. opin. 1057. in ver.vxores duas habens.
37 Item † adde,quòd Iudæi habẽtes duas, vel plures vxores puniuntur,ſicut Chriſtiani, niſi primam ſolemniter repudiaſſent;quod licet facere Iudæis,l.nemo Iudæorum,in fin.C.de Iudæis,& in c.gaudemus,de diuort.Bal. conſi. 428.inquiſitio dicta,nu.3.vol.5. & latè per Decian. in tract.crim.tom.1.lib.5.cap.12.nu.13.

38 Sed pone, quòd mulier. Adde † videndum Menoch. de arbitr. Iud. lib. 2. cent.5.caſu.420.nu.118.cum ſeq.

39 Omnes autem coitus. Adde † q. Hoſtienſ. in c.continebatur,extra de deſponſ.Impub. dicit, quòd mulieri non creditur de violentia, ſi copula carnalis ſit ſecuta.

§.Furtum.

S V M M A R I V M.

1 FVrtũ de iure canonico ſumitur pro omni vſurpatione.

2 Furtum in foro poli ſola voluntate contrahitur ſecus in foro fori.

Et in re propria,cum creditur aliena. nume.eod.

3 Furtum in re communi committitur.

Et quid in ſocio negociante pecuniam communem.nu.eod.

4 Famulus,vel nuncius non reſtituens pecuniam Titio, cui deferendam dominus tradiderat,an furtum committat remiſſiuè.

5 Famulus fugiens à, Domino an præſumatur res amiſſas ſubtraxiſſe.

6 Furtum committitur cum rei amotione,& contrectatione.

Statutum de furto non habet locum in damno

§. Furtum.

damno dato, nec e contra. nu. eod.

7 Furtum vel rapinam non committit, qui per vim, metum uè iuſtum aliquid conſequitur.

8 Vendens ſcienter rem alienam, an furtũ committat.

9 Et quid in exigente tributum, vel gabellam indebitam.

10 Fur debet puniri licet perſona ſit incognita cui furatus eſt.

11 Furtum manifeſtum, & fur manifeſtus quis dicatur.

12 Furti perquiſitio domino concedenda eſt.

13 Furtum feciſſe præſumuntur vicini conuerſantes, & familiares mala fama.
Et contra quos præſumatur de furto remiſſiuè. nu. eod.

14 Furta nõ ſunt inueſtiganda per auguria, vel magica documenta, aut ſuperſtitiones.

15 Et an poſſit proponi edictum de furtiuis rebus indicandis, remiſſiuè.

16 Et ille tenetur rem furtiuam exhibere, penes quem reperitur.

17 Et an dominus domus, in qua fuit reperta res furtiua, dicatur in culpa, & conſcius furti, remiſſiuè.
Et an credatur vnico teſti, ibi fuiſſe repertam, remiſſiuè nu. eod.
Et an dominus domus poſſit torqueri, & condemnari, remiſſiuè. nu. eod.

18 Et an Aduocatus conſulens furem, ac retinẽs penes ſe rem furtiuam, teneatur pro palare furtum, vel ronm. remiſſiuè.

19 Furtum an præſumatur ab eo cõmiſſum, penes quem res furtiua fuit reperta, remiſſiuè.
Et an teneatur docere, à quo rem habuerit, remiſſiuè. nu. eod.

20 Furtum quando dicatur delictum atrox, vel enormè.

21 Et comprahendatur ſub ſtatuto loquente de robaria.

22 Furtum an dicatur egregium, vel enormè, remittitur arbitrio Iudicis.

23 Furtum licet modicum dicitur enormè ſi ex eo tumultus ſubſequatur.

24 Furti pœna, quæ ſit, & quæ olim apud Græcos, & alios, remiſſiuè.

25 Et quæ in Regno Neap.

26 Furis confeſſio quandoq; ſibi non præiudicat.

27 Fures ex generali conſuetudine pro tribus furtis laqueo ſuſpenduntur.

28 Confeſſus duo furta de quibus conſtabat, & plura alia minima de quibus non conſtabat, an poſſit ad furcas condemnari.

29 Furta tria licet leuia pœnam mortis merentur,
Verbum ſæpiſſimè de tribus vicibus intelligitur. nu. eod.

30 Statutum, vel conſuetudo ſuper furto, an comprahendat crimen expilatæ hæreditatis, vel rapinam.

31 Fur non debet relaxari, niſi reſtituta re furto ſubtracta, vel ſoluta.
Etiam ſi ciuiliter actum non fuerit ad furti reſtitutionem, uel Iudex procederet per inquiſitionem. nu. eod.

32 Et Iudex tenebitur, ſi per negligentiã non fecerit reſtituere.

33 Et quid in diffamatoribus.

34 Et fur debet condemnari ad reſtitutionẽ, quamuis nihil fuerit petitum per partẽ, vel aliter, quàm deceat.

35 Et eſt condemnandus in eodem iudicio, inſtantia, & ſententia, licet damnaretur ad mortem aliàs Iudex teneretur de ſuo.

36 Et bona furis ſunt tacitè hipothecata pro reſtitutione aduerſus hæredes, & alios poſſeſſores.

37 Statutum ſi reſpiciat valorem rei, debet valor communi æſtimatione probari.

38 Statutum quod committens furtum iure valoris ſcutorum decem ſuſpendatur, cõprahendit duos, vel plures eam ſummam furto ſubtrahentes, & diuidentes.

39 Et ſi diceret quòd furans infra valorem vnius auri fuſtigetur, & res tanti valeat, nec pluris, aut minoris, perinde eſt, ac ſi eſſet infra vnum aureum.

40 Furti pœna punitur capiens bona in mare proiecta tempore tempeſtatis, vel cadentia à rheda, ſeu curru.

41 Furti cauſam dans aperiendo, vel frangendo ianuam domus, in qua furtum factum fuit, an teneatur furti.

42 Furtum magnum an pœna mortis vindicetur.
Et quid ſi ſtatutũ tria furta requireret. nu. eod.
Et quæ ſint neceſſaria, vt dicatur furtũ magnum, uel egregium, remiſſiuè. nu. eod.

43 Et an ſit furtum magnum remittitur arbitrio Iudicis.

44 Furtum quibus circũſtantijs aggrauetur.
Furtum vnicum quibus caſibus pœna capitis plectatur, remiſſiuè. nu. eod.

45 Fur

45 Fur nocturnus cum armis aggrediens laqueo ſuſpenditur.

46 Furtum quando dicatur vnicum remiſsiuè.

47 Statutum puniens opem, ſicut furtum, nõ habet locum in receptatore rei furtiuæ.

48 Fur inquiſitus quòd mille, & vltra ſubtraxerit de taſca, & condemnatus ad pœnã, & reſtitutionem, non poteſt amplius ex eadem ſententia puniri, nec pars petere, niſi mille, licet re vera bis mille fuiſſent in taſca.

49 Statutum quod pro tertio furto quis ſuſpẽdatur, an comprahendat mulieres.

50 Et quomodo Iudex tertij furti procedere debeat pro aliorum furtorum verificatione.

51 Et an ſufficiat, reum inueniri abſq; auriculis.

52 Statutum Parmæ ſuper quarto furto declaratur.

53 Statutum, quod fur pro tertio furto moriatur, non habet locum in contrectante rem eamdem per diuerſas iuriſdictiones.

54 Et an Iudex primi, vel ſecundi, aut tertij furti poſsit punire furem pœna mortis, ſi alia duo extra ſuum territorium fuerint commiſſa.
Angel. impugnatur nu. eo. & ſeq.

55 Et an Iudex originis poſsit punire furtum alibi commiſſum.

56 Furta ſequentia, an aggrauent præcedentia, vel e contra.

57 Saluumconductum tollitur per ſubſequens delictum.

58 Fures, & malefici omni cum ſæuitia ſunt puniendi.

59 Statutum, quod pro tertio furto fur ſuſpendatur, procedit etiam ſi pro primis duobus furtis non fuerit punitus.

60 Et an ſi pro tribus furtis varias pœnas indiceret, & pro quarto pœnam mortis, poſsit fur pro quarto furto ſuſpendi ſi pro primis tribus non fuerit condemnatus.
Decian. lapſus nu. eod.

61 Statutum pro tertio furto furem ſuſpẽdi, requirit tẽporis interuallum ab vno furto ad aliud.

62 Furta de quibus non poteſt cognoſci curſu temporis, vel diuerſitate loci aggrauant etiam ſtante ſtatuto de huiuſmodi delictis non poſſe fieri proceſſum.

63 Furta de quibus ſecuta fuit abſolutio, aut alius Iudex cognoſcere non poteſt, numquid aggrauent vltimum furtum.

64 Et quid pro eis pœnam ſoluiſſet.

65 Et quid ſi extarent ſtatuta, quòd de talibus delictis ante tempus, vel alio loco cõmiſſis non poſsit fieri proceſſus.

66 Furtum dicitur vnicum etiam ſi plura cõmiſſa fuerint vna die, vel nocte in vna domo, vel pluribus.

67 Et quid ſi fur confiteatur, ſe plura furta feciſſe in eodem loco, diuerſis tamen temporibus, vel cum temporis interuallo.

68 Nobiles furcis non ſuſpenduntur, niſi concurrat enormitas delicti.
Et quid in crimine furti. nu. eod.
Furca eſt pœna ignominioſa in Italia, ſed in Francia ſecus. nu. eod.

69 Nobiles in Italia pro homicidio capite trũcantur, ignobiles furca ſuſpenduntur.

70 Milites an ſuſpendantur.

71 Fur in conſcientiæ foro, quid teneatur reſtituere, remiſsiuè.
Et re extincta ſine eius culpa, an teneatur ad æſtimationem. nu. eod.

72 Et an ad expenſas, quas furtum paſſus fecit in requirenda re.
Malefactor tenetur ad intereſſe damni etiam extrinſecum. nu. eod.

73 Furto rem ſubtractam, an tertius poſsit auferre à fure in fragranti reperto.

74 Fur repertus in fragranti poteſt ſine ſententia fuſtigari.

75 Damnum an, & quando probetur per iuramentum damnum paſſi.
Et an admittatur probatio in contrariũ. nu. eod.

76 Furtum quomodo conſtare dicatur.

77 Furtum per teſtes probari poteſt, etiã ſtatuto probationes teſtium reijciente.

78 Fur an excuſetur à pœna furti ſi probet ſuum eſſe debitorem cui furatus eſt.

79 Furari non licet Domino rem ſuam ab alio occupatam.

80 Furans Domino ſciente, præſente, & non contradicente an teneatur furti.
Et quid in filio, vel in alia perſona coniũcta. nu. eod.

81 Furti pœna tenentur vicini receptantes furto ſubtracta à filijs, vxore, marito, vel patre.

82 Commendatarius an teneatur furti, ſi equo abſq; Domini voluntate ad longius iter vtatur.
Fur an excuſetur à pœna furti ſi Dominus proteſtetur de ipſius voluntate rem fuiſſe

fuiſſe ſublatam.nu.eod.
83 Furtum committens in domo amici,an excuſetur ſi dicas fuiſſe ioco.
84 Fures domeſtici,qui dicantur, & quæ ſint neceſſaria,vt domeſtici appellentur.
85 Et familiaris vnam rem hodie furans, & cras alterã,licet viles,punitur tamquàm de magno furto.
86 Furti pœna an teneatur famulus,vel creditor ſubtrahendo quãtum ſibi debetur.
87 Furans quod ſibi debetur, an ſi tutus in conſcientia, & factis monitorijs, teneatur reuelare,aut reſtituere.
Et quid de ſcientibus illum accepiſſe.nume. eod.
88 Fur pro leui furto, quandoq; torquetur ad pœnam, & pro pluribus minimis ſuſpenditur.
89 Et punitus leuiter tamquàm pro leui furto non punitur vlterius, licet poſtea furtum fuiſſe magnum appareat.
90 Zingari pro furtis minimis etiam gallinarum ſunt puniendi.
91 Columbas alicui columbarij etiam in ſuo capiens, vel occidens furtum committit.
92 Arbores incidens, & exportans tenetur furti.
93 Et quid de incidente arborem, & inde fauos mellis extrahente.
94 Furtum non committit accipiens fructus ex fundo ſuo,in quem alius fuerat miſſus in poſſeſſionem ex primo decreto.
95 Tortura pro paruo furto infertur, legitimis præcedentibus indicijs.
96 Furti actio an detur pro re minima.
Et an pro gallina.nu.eod.
97 Furari propter neceſſitatem an ſit licitũ.
98 Et quando quis dicatur eſſe in extrema neceſſitate,remittitur arbitrio Iudicis.
99 Fur in quibus caſibus excuſatur à pœna furti, remiſſiuè.
100 Ludum aleæ tenens in domo lucri cauſa, an pro furto in ea commiſſo tempore ludi actionem habeat criminalem, vel ciuilẽ.
Et quid in alijs ludis prohibitis.nu.eod.
101 Ludus aleæ dicitur ludus fortunæ.
Ludi receptator dicitur aleator. nu. eod.
102 Fures in quibus caſibus excuſantur, & pœnam mortis euitant.
103 Fur non excuſatur, licet ex eius furto aliquod Reip.bonum accidat.
104 Emens rem furtiuam, an teneatur eam Domino ſine precio reſtituere.
105 Et petens eam ſibi reſtitui, debet probare furto ſubtractam fuiſſe.
106 Et quid ſi ſolutum fuerit prætium illi penes quem erat furtiua.
Et res etiam ſine furto in alium tranſlata,an ſine precio ſit reſtituenda.nu.eod.
107 Emens equum furto ſubtractum à tranſeunte,amittit precium.
Et qualiter probetur fuiſſe ſubtractum remiſſiuè.nu.eod.
108 Et an ille,cui fuit ſublatus, poſſit à fure propria authoritate recuperare.
109 Et an debeat præſentare Iudici,& expenſas reficere.
110 Emens rem raptam à latronibus, vel ab hoſte nomine Domini,an amittat preciũ.
111 Emens equum furtiuum à Zingaro ad quid teneatur remiſſiuè.
112 Iudæi an debeant res furtiuas emptas,nõ refecto precio reſtituere.
113 Dominus rei furtiuæ, non repetis preciũ emptori bonæ fidei reſtitutum.
114 Pignori ſcienter accipiens res alienas furti tenetur.
Et quid in Iudeis.nu.eod.
155 Iudæi rem furtiuam ſcienter ementes, furtum committunt.
Et Dominus ſi ſoluiſſet prætium, recuperat.nu.eod.
116 Furti actione an teneatur inſolutum accipiens res furtim ſublatas.
117 Emens rem furtiuam extraordinariè punitur.
158 Et an contra eum poſſit agi actione furti ad rei perſecutionem.
119 Emens ſcienter à filio familias rem ſubreptam patri,tenetur furti.
120 Ludo ſcienter vincens filio familias, aut ſeruo pecuniam patris, vel Domini, an furtum committat.
Et an Patri competat actio eod.nu.
121 Et ludens præſumitur ſciuiſſe pecuniam eſſe filij familias,vel ſerui.
Et ad pœnam corporalem contra eũ procedi non poſſet.nu.eod.
122 Et ignoranter vincens ciuiliter tantum conuenitur.
123 Et an furtum committant ludentes cum Monachis furioſis,& alijs non habẽtibus liberam adminiſtrationem rerum appoſitarum in ludo, remiſſiuè.
124 Furtiua res ad furem reuerſa ex depoſito,vel commodato,cui ſit reſtituenda,cõcurrentibus Domino, & depoſitario.
125 Fures qua actione poſſint agere pro recupera-

peratione rei ab eis furto ſubtracta cõtra alium furem eamdem rem ſurripiẽtem.

126 *Precium rei furtiuæ, & bona fide empta in mercato, vel nundinis, non debet reſtitui, etiamſi extaret ſtatutum, quòd res furto ſubtracta publicè, & bona fide empta vendicari non poſsit.*

127 *Furari an liceat domino rem ſuam, vel propria authoritate capere.*

128 *Emens rem furtiuam bona fide, eamq́; poſtea reuendens non tenetur domino reſtituere præcium.*

129 *Eccleſiæ bona furto ſubtracta auocantur à detinente ſine pretij reſtitutione.*

130 *Bona fides, an præſumatur in acquirente rem furtiuam ab alio, quàm à fure.*

131 *Furatam rem acquirens ea perempta ad illius pretium tenetur.*

132 *Furtum aduerſus nautas, caupones, vel ſtabularios quomodo probetur remiſsiuè.*
Et de iuramento in litem, ac familia torquenda, remiſsiuè, nu. eod.
Et an ſit ſtandum iuramento ſcholaris, vel hoſpitis. nu. eod.

133 *Et edictum l. 1. ff. naut. caup. ſtabul. procedit etiam in cameris locandis.*
Et an caupo teneatur ob furtum, ſi clauẽ Cameræ tradiderit hoſpiti. nu. eod.

134 *Et quando teneatur caupo ad emendam rerum ſubtractarum in hoſpitio ſuo.*

135 *Et quid ſi quis in cauponam gratis diuerterit.*

136 *Et an teneatur caupo de rebus per feneſtram ſublatis à fure, vel viatore.*

137 *Et an hoſpes ſuſpectus de calumnia poſſit torqueri.*

1 FVrtum in princ. Adde, † quòd furtum de iure canonico largè ſumitur pro omni vſurpatione 14. q. 5. c. dixit dominus, §. 1. & Zanet. in tract. de different. vtriuſq; Iuris, nu. 61. quod tamẽ procedit, quoad deũ,
2 non autem quoad homines, & ideò † in foro poli abſq; contrectatione rei alienæ, ſola voluntate furtum committitur, & etiam in re propria, quando creditur aliena. ſecus in foro fori, cum non poſſit dici furtum, ſi non adeſt rei alienæ contrectatio: ita declarat Summa Sylueſtr. in tit. de furto, in princ.
3 Item † adde, quòd furtum committitur etiam in re communi, l. rei communis, l. merito, ff. pro ſocio, & l. ſi ſocius, ff. de furt. & ſi ſocius negociauerit pecuniam communem, negociaſſe præſumitur iurè communi, & non iure proprio, ne furtũ cõmiſiſſe dicatur, ita Crau. in conſ. 286.
4 Item † adde, ſi famulus, vel nuntius, cui per dominum tradita fuit pecunia, vt illam Titio deferret, & illam nõ dedit, an furtum committat, vide per Crau. in cõſil. 244. col. fin. & per Foller. in fragmen. not. 127.
5 Item † adde, quòd famulus, qui aufugit à domino, præſumptionem habet contra ſe, quòd res amiſſas ſubtraxerit; & quomodo hoc procedat, & quando aufugiſſe dicatur, vide Natt. in conſil. 407. & Maſcard. de probat. concluſ. 822. vbi latiſſimè.
6 Item † adde, quòd furtum committitur cum rei amotione, & contrectatione; & ideò ſtatutum de furto non habet locũ in damno dato; & è contra ſtatutum de damno dato non habet locum in furto, quia damnum datum eſt cum rei corruptione, vt per Deci. in conſi. 83. Grat. in conſi. 154. vol. 2. Bal. Alex. & Iaſ. in l. 1. §. fin. ff. ſi quis iuſdicenti non obtemp. & Plot. in l. ſi quando, C. vnde vi, §. 2. nume. 43.
7 Item † adde, quòd furtum, & rapina nõ committitur ab eo, qui per vim compulſiuam, metumue iuſtum etiam mortis aliquid ab aliquo conſequitur, Bero. conſ. 195. vol. 3.
8 Item † adde, quòd ſcienter vendens rẽ alienam, tum demum furtum committit, & de furto puniendus eſt, ſi rẽ ipſam tradat, vt voluit glo. in l. item ſi res, in prin. in glo. magna circa medium; & ibi Bart. ff. de alien. iud. mut. ca. glo. & Doct. in l. ſi ſeruum veſtrum, C. de furt. & requiritur vera, & realis traditio; nec ſufficeret conſtitutum, aut precarium, Franc. Aret. in l. 3. §. ſi rem apud te, ff. de acquiren. poſſ. & Tiraq. de conſtit. par. 3. limit. 26. nu. 3. contrarium autem, quòd ſufficiat conſtitutum, tenuit Salic. in d. l. ſi ſeruum veſtrum, quem ſequitur Iaſ. in d. l. 3. §. ſi rem, verſi. Sed adde ad iſtam regulam, Tiraq. vbi ſupra nu. 7. qui hoc indeciſum relinquit.
9 Item † adde, quod exigens tributum, ſiue gabellam præter debitum, ſcienter, furtum committit; ſi ignorãter, tenetur

ad

ad duplum; & ſi ob id mercatores recuſant tranſire per illud territorium, tenetur ad intereſſe Communitati illius territorij, Fran. Mar. deciſ. 421. par. 2.

10 Item† adde, quòd fur debet puniri, ſi apparet de furto, licèt Iudici ſit incognita perſona, cui factum eſt furtum. ita tradit Alex. conſil. 23. vol 6.

Furtorum aũt duo ſunt genera.

11 Addé, † quòd ad hoc, vt furtum dicatur manifeſtum, attenditur principium, eſt text. in l. ſi quis in ſeruitute, ff. de furtis. Et habetur per Alciat. de præſumpt. reg. 2. præſumpt. 32. nu. 3. & Menoch. de præſumpt. lib. 6. quæſt. 17. nu. 5. & ideo fur non manifeſtus, ſi peruenerit ad locum deſtinatum, eſt fur non manifeſtus: & tamen, ſi poſtea, mutato propoſito, exportet ad alium locum, & in itinere deprehendatur cum furto, non propterea efficitur fur manifeſtus, vt per Io. de Lignano, in conſ. 10. nu. 9. vol. 1. inter conſil. crim. diuerſ.

12 Quæro, nunquid liceat. Adde † de perquiſitione cõcedenda, vt per Iacob. ſancto Georgio in l. 2. C. de ſeru. fugit.

13 Item† adde, quòd vicini, & conuerſantes præſumuntur feciſſe furtum, ſi ſint malæ famæ, Bart. in l. fin. ff. de quæſtion. & glo. de exhibitio. reor. in prin. dicit, ꝙ furtum potiùs præſumitur factum à familiaribus, quàm ab extraneis, ſi ſunt malæ famæ, & contra quos poſſit præſumi de furto, vide Maſcard. de probat. concl. 831. vol. 2.

14 Item† adde, quòd furta non ſunt inueſtiganda per auguria, vel alia magica documenta, 26. q. 2. c. illud, & per ea inquirere eſt idolatria, d. quæſt. 2. c. ſed & illud, ſicut nec per Phialam, nec aliam ſuperſtitionem, vt dicit Barb. in conſ. 55. vol. 1. & de hac ſuperſtitione Phialæ latiſſimè habetur per Martin. de Arles in tract. de ſuperſtition. lit. l. ſub num. 98. in prin. & ſequen. ſol. 271. tom. 3. tract. nec perquirẽdũ eſt cum ſedacio, vt per Stephan. in ſua Nigromãtia, in dialogo 58.

15 Solent etiam. Adde, † quæ poſui infra ad quæſt. 27. in verſ. ſed quæro.

16 Sed nunquid ille. &c. Adde, † ꝙ ille, penès quem reperitur res furata, tenetur eam exhibere, &, facta exhibitione, debet deponi penès tertium, lite pendente, nõ obſtante oblatione fideiuſſionis de ea reſtituenda in fine litis, Iuſtinian. bonden. in conſ. 104. tomo 2. conſ. crim. diuerſ.

17 magn. Impreſſ. & an† ſi res furtiua fuerit in domo alicuius reperta, dominus illius domus dicatur in culpa, & conſcius furti, an ꝙ ibi reperta ſit, credatur vnico teſti; & an dominus poſſit poni ad tor-

18 turam, & condemnari, & † an Aduocatus conſulens furem ſecretò, & retinẽs rem furatam, penès ſe depoſitatam, teneatur ſaltem ad propalandum furtum, vel reũ, vide Decian. vbi latiſſimè in cõſ. 93. per

19 totum vol. 2. & † ad iſtam queſtionem, an furtum præſumatur commiſſum ab illo, penès quem res furata inuenta fuerit, & an teneatur docere, à quo rem habuerit, vide etiam Maſcard. de probat. concluſ. 833. vol. 2. & Menoch. de præſumpt. lib. 9. præſumpt. 29.

Quæro, an furtũ dicatur graue.

20 Adde, † quòd furtum eſt delictũ atrox, quãdo pœna furcarũ imponitur, Gram. in deciſ. 38. nu. 12. & etiã dicitur atrox, & enorme, quãdo fit cum fractura oſtij,

21 capſæ, vel ferræ; & † tunc comprehẽditur ſub ſtatuto loquente de robaria. ita tradit Bero. in conſil. 214. num. 2. vol. 3. &

22 quando† furtum dicatur egregium, vel enorme, remittitur arbitrio Iudicis, Caſſan. in conſuet. Burgun. §. 5. fol. 165. verſ. quando autem.

23 Item† adde, ꝙ furtum dicitur enorme etſi eſſet modicum quando ex eo tumultus, & publicę quietis perturbatio ſequeretur Iaſ. in l. cum ſeruus nume. 4. ff. de cond. ob cauſam quare ſequitur Boſſ. in tit. de furt. nu. 60.

Sed quæro, quæ ſit pœna furti.

24 Adde† videndum Menoch. de arbitr. Iud. caſ. 295. vbi latè de pœnis furti, & quomodo olim puniebãtur fures apud Gręcos, Aegyptios, Germanos, & Romanos.

Ibi. Quinimmò dicit Paris,

25 Adde, † ꝙ non eſt tàm admirandum de dicta lege Federici Imperatoris, quæ nõ fuit impoſita ſolùm pro furto, ſed concurrẽte violatione pacis; quia in Regno

Neap.

Neap.adeſt c.incip.ad hoc,in ordine,ex
quo diſponitur, vt furtum committens
vltra vnciam,quæ eſt ſex ſcutorum, vel
tria minima furta, pœna mortis puniri
debeat,ſuper quo capitulo latiſſimè ſcri
pſit Io.Ant.de Nigris, & ibi nu. 28. di-
cit, ꝙ lex Regni licèt ſit nimis dura, eſt
tamen ſeruanda.

Scias tamē, quòd hęc cōcluſio.

26 Adde,†ꝙ conficiens ſe eſſe famoſum fu-
rem, vel publicum talis confeſſio ſibi nō
præiudicat, quia in iure conſiſtit quan-
do quis dicatur fur publicus,& famoſus,
vel latro,ſed ſolum præiudicat cōfeſſio,
quando fatetur factum puta feci tale, &
tale furtum, vel latrocinium Ang.conſ.
403.& Crau.conſ.262.

Ibi. Et ideò de generali.

27 Adde,†quòd idem tenet Gomeſ.de de-
lict.cap.5.nu.6.ꝙ pro tertio furto de ge-
nerali conſuetudine imponitur pœna
mortis,& Vulpell. in conſ.16. nu.3.Co-
uar.var.reſol.lib.2.c.9.nu.7.& Maſcard.
de probat.concl.838.nu.6. vol.2.

28 Item†adde, ꝙ ſi quis cōfeſſus fuerit duo
furta de quibus conſtabat, & plura alia
minima de quibus non conſtabat, ne-
ſciens nomina eorum quibus ſubtraxe-
rat poterit puniri ad pœnam furcarum,
vt per Gram.in deciſ. 48. per totam.

Item adde,ꝙ pro pluribus minimis fur
tis quis eſt puniendus, Gram. vot.9.nu.
25.& vot.17.nu.5.& ibi nu.23.inquit,ꝙ
cum dicitur ſæpiſſimè, id ter agi ſat eſt,
& Menoch.de arbitr.Iud. caſ.295.num.
29 17.dicit, quòd ille, qui † committit tria
furta,etiam leuia, pœna mortis puniri
debet,& de communi atteſtatur.

30 Ibi. Ego puto in hoc. Adde,†ꝙ ſtatutum
de furto non comprehendit crimen ex-
pilatæ hæreditatis, latè per Menoch. in
caſu 300.& ideò non poterit puniri pœ
na furti,ſed Boſſ.in tit.de furt.nu.23.di-
cit, quòd nunquàm ſuper hoc,quando
erat aduocatus,fuit auditus,licèt allega-
ret diuerſitatem terminorum,quia iudi-
ces non curant huiuſmodi ſubtilitates,
poſtq̃ maius eſt delictum, ſicut etiam eſ
ſet,ſi tractaretur,an rapina comprehen-
datur in ſtatuto de furto loquēte,& ibi,
ſub nu.21. dicit, quòd crimen expilatæ
hæreditatis dicitur furtum largo modo,
eo quòd appellatur furtū magis impro-
bum, ad differentiam furti ſimplicis, &
rapina improbiſſimum.idem tenuit Caſ
ſan.ſuper conſuet.Burg. in §.5. fol.151.
verſ.Nunquid; vbi dicit, quòd nedum
crimen expilatæ hæreditatis compre-
henditur ſub ſtatuto furti,ſed etiam ſub
conſuetudine. & hoc etiam tenet Bal.in
l.de his,C.de furt.Sed ſuper iſta quęſtio
ne vide Io.Ant.de Nigr.in ca.incip. Ad
hoc ſub rubr.de furtis,nu.144.vbi latiſ-
ſimè eam examinauit, & tenet,ꝙ expila
tores extraordinariè puniātur.ſed opin.
Boſſ.& Caſſanei mihi placet.

31 Item†adde,ꝙ fur relaxari non debet,ni
ſi furto reſtituto,vel facta ſolutione,etiā
ꝙ ciuiliter actum non fuerit ad furti re-
ſtitutionem. quod procedit etiam,ſi Iu-
dex per inquiſitionem procederet:aliàs
32 ſi Iudex † per negligentiam non fecerit
reſtituere furtum parti,ipſe tenebitur in
ſolidum,Bal.in l. quod euitandi,in fine,
C.de cond.ob turp.cauſam,& conſ.497
vol.2.Capel.Tholoſ.& ibi adden.in de-
ciſ.22.Boſſ.ĩ tit.de furt.nu.49.& Grau.
33 conſil.53.nu.3.vbi dicit,hoc etiam† ha-
bere locum in diffamatione indebita,cū
diffamatores dicantur fures honoris, &
bonæ famæ; & quòd ideò manus Curię
euadere non debent ante factam reſti-
tutionem honoris, & famæ per emen-
dam honorabilem, & æſtimationē iniu-
34 riæ.Et†debet condemnari ad reſtitutio-
nem rei, etiam ꝙ nihil petitū fuerit per
partem,vel aliter petitum quàm deceat
Caſſan.in conſ.40.nu.2.in fine, & ſuper
conſuet.Burgun.fol.163.num.2.Guliel.
de benedic.in c. Raynutius, in verſic.ſi
abſque liberis, il 2.nu. 39.de teſtam,ſimi
35 liter † condemnari debet ad reſtitutio-
nem rei furatæ in eodem iudicio inſtan
tia,& ſententia etiam ꝙ condemnaretur
ad mortē: aliàs Iudex teneretur de ſuo,
vt per Viui.opin.447.nu.3.vol.1.& bo-
36 na† furis ſunt tacitè hypothecata pro re
ſtitutione,ſecundum Bald.& Salyc.in l.
furti,C.de furt.& Neguſant. de pignor.
par.2.membro.4.verſ.nonus,num.124.
vbi dicit, quòd non tantùm contra hæ-
redes delinquentis, ſed etiam aduerſùs
quemcunq; alium poſſeſſorem bona hu
iuſmodi poſſunt ab eo, qui damnū paſ-
ſus eſt,peti vigore tacitæ hypothecæ, &
hoc

hoc ſaltem ex æquitate Iuris canonici,& de communi atteſtatur,ſed D.Camillus Plautius in quodam ſuo reſponſo potiùs ſubtili,quàm vero contra prędictos tenuit, videlicet, quòd bona furis non ſunt tacitè hypothecata.

37 Item†adde, ſi ſtatutum reſpiceret valorem rei, valor debet probari communi æſtimatione, Io. Ant. de Nigris in c.ad hoc,nu.49.in rubr.de furt.

38 Item†adde,ſi ſtatutũ diſponeret, quod furtum committens valoris decem ſcutorum ſuſpẽdatur,& duo,vel plures furto ſubtraherent dictam quantitatem,& eam diuiderẽt,omnes deberent ſuſpendi,etiam quòd pars cuiuſlibet eorũ non aſcenderet ad ſummam contentam in Statuto,quia omnes tenentur in ſolidũ, ita tenet Io And.de Iſern.in tit.de pace tenen. §. ſi quis quinq; ſolidos, col.fin. vbi allegat rex.in l. 1. C.de cond. furti, quẽ refert,& ſequitur Io. Ant. de Nigr. in cap.10. incip.ad hoc,nu.60.ſub rubr. de furt.

39 Item†adde,ꝙ ſi ſtatutum diſponit,quòd furans valorem vnus ſcuti infra fuſtigetur, ſi res tantùm valet, & non plus,nec minùs,perinde eſt,ac ſi eſſet infra vnum aureũ,Io.Ant.de Nigr.in d.c.10. incip. ad hoc,nu.7.ſub rubr. de furt.

40 Item † adde, quod punitur pœna furti capiens bona proiecta in mari tempore tempeſtatis, ſiue illa bona capiat in mari,ſiue in littore fluctibus expulſa;& idẽ eſt de capiente bona cadentia à rheda, ſiue curru,Inſtit.de rer.diuiſ. in fi.& Menoch.de arbitr.Iud.caſ.297.

41 Itẽ†adde,ſi aliquis inimicitiæ, vel iniuriæ cauſa ianuam alicuius effregerit,ſiue aperuerit,& alius,fracta ianua, furtũ fecerit in illa domo, frangens,ſiue aperiens ianuam tenetur de furto,ſi comprehẽdebat, furtum ibi eſſe committendũ: ſecùs, ſi ignorabat furtum committendum,Bart.in l.in furti. §. ope in prin.ff. de furt.& Alex. in conſil. 103. videtur, col.5.vol.1.

42 Sed an pro vno furto. Adde,† ꝙ immò opi. Bald.eſt magis communis ſecũdum Menoch.de arbitrar. Iud. caſ.295. nu.9.& hanc opinionem tenuit Ludouicus à Peguera in ſuis quæſt. crim. cap. 27.nu.6. etiã quòd ſtatutũ tria furta requireret. Et ad hoc, vt dicatur furtum magnum, vel egregiũ, quæ requirantur vide Decif.Delphin.6.nu.4. vbi ponit de quodã magno furto facto de nocte cum gladio, & per feneſtram;quę aggrauant;ſed non concludit,an eſſet pœna mortis puniendus;& ibi nu. 8.& 9.dicit etiam,ꝙ quando quis ſe abſcondit in domo, vel facit fracturam, quod furtum aggrauat. Et

43 †quando dubitatur an ſit magnum furtũ,relinquitur arbitrio iudicis,Menoch. de arbitr.Iud.d.caſ.295.nu. 10.

44 Itẽ† adde, ꝙ in multis caſibus pro vno furto tantùm imponitur pœna mortis, quos enumerauit Gomes.de delict.c. 5. nu.10.& ibi nu.7.tenuit,ꝙ pro vno furto,quantuncunq; magno non poteſt imponi pœna mortis,niſi in caſibus per eũ

45 expreſſis.Et†quòd fur nocturnus,qui cũ armis aggreditur, pro vnico furto furca ſuſpendi debeat, tenuit Caſſan. in con-

46 ſuet.Burg.fol.164.nu.8.& † quando dicatur vnicum furtum, vide eundem in §.5.fol.157.nu.10.cum ſequen.

47 Itẽ†adde, quòd ſtatutum puniens opẽ, ſicut furem,locum non habet in receptatore rei furtiuæ, Rimin.iun.in cõſ.crim. diuer.paruę Impreſſ.

48 Item†adde,ſi quis fuerit inquiſitus,ꝙ in taſca furatus fuerit mille,& vltra,& condemnatus fuerit ad aliquam pœnam,& ad reſtitutionem mille,& vltra;& poſteà repertum fuerit,ꝙ in taſca erãt duo mille,non poterit ampliùs puniri, nec pars. vigore dictæ ſententiæ poterit petere, niſi mille: ſed poterit agere ciuiliter ad alia mille.ita tradit Paul.de Caſtr.in cõſil.18.non uideo, vol.1.

Sed pone, ſtat ſtatutum, quòd

49 pro tertio. Adde, † an tale ſtatutum comprehendat mulieres, vt per Cępol. in conſ.36.vbi tenet,ꝙ nõ comprehendat.Sed Bald. in conſil.247. vol.5. tenet,ꝙ ſic, quem ſequitur Caſſan.ſuper conſuet.Burg.fol. 155.num.1. vbi latè hanc quæſtionem examinauit.

50 Item † adde, ꝙ quando reus confitetur alia duo furta,alibi commiſſa, Iudex loci, vbi tertium furtum commiſſum eſt, debet mittere literas reqſitorias ad alia loca, vbi priora delicta ſunt commiſſa,

51 ad ea verificanda;nec † ſufficeret,ꝙ reus reperiretur ſine auriculis, quia de illis

furtis fuiſſet punitus, ita tradit Gomes. in.c.5.nu. 14. de delictis.

52 Item† adde quòd ſtatutum Parmæ, cuius verba ſunt hæc videlicet; Pro quarto verò furto, cuiuſcumque ſit quantitatis, vel æſtimationis ſuſpendatur per gulam, dum tamen furta præcedentia inter omnia fuerint valoris librarum 25. Imperialium, & ab inde ſupra; ſi verò fuerit minoris valoris librarum 25. Imperialium, minùs puniatur ad arbitrium Iudicis, nel poteſtatis, &c. non intelligitur comprehendere quartum furtum: ſed requiritur ad hoc, vt quis poſſit ſuſpẽdi pro furto, quòd tria præcedentia furta, inuicem cumulata, ad ſummã librarum 25. Imperialium aſcendant ſine quarto, licet adſint illa verba, inter omnia, ita declarat Alex. in conſ. 110. per totum, vol. 4.

53 Item† adde, quod ſtatutum diſponens, quòd fur pro tertio furto moriatur, non habet locum in contractante rem vnam per diuerſas iuriſdictiones, ſecundum Ang. Fulg. & Salyc. in authen. ſed nouo iure, C. de ſer. fugit. & Bal. in. c. eccleſia ſutrina de cauſa poſſeſſ. & proprietat.

54 Item† adde, quod iudex tertij furti poterit punire ad pœnam furcarum, ſi alia duo priùs extra territorium commiſſa fuerunt; non autem, ſi eſſet iudex primi, vel ſecundi furti, & quod alia alibi commiſſa fuiſſent, quia furta ſequentia non aggrauant præcedentia: ſed præcedentia aggrauant ſequentia, eò maximè, ſi de alijs alibi commiſſis pœna ſoluta fuiſ-

55 ſet; & quia† iudex originis non poteſt punire furtum extra territorum ſuũ commiſſum, ita declarat, & reſtringit hanc communem opinionem per D. Clarum hîc firmatam, Ang. inter conſ. Bal. in conſ. 348. vol. 5. quem ſequitur Gomes. in titu. de delict. cap. 5. nume. 9. & idẽ tenuit Bertaz. in conſ. 39. nu. 21. vol. 1. quæ reſtrictio ſeu declaratio mihi videtur, quòd non ſit vera, nec aliquo modo ſuſtineri poſſit; aut enim procedet iudex originis, ſeu domicilij, & tunc poterit punire ratione iuriſdictionis ſuæ omnia furta alibi commiſſa, iuxta formam ſtatuti, vt infra latiſſ. per d. Clar. in quæſt. 39. verſ. ſed quæro; aut proceditur à iudice delicti, ubi commiſſum fuit primum, vel ſecundum furtum, & poterit ſimiliter punire de alijs alibi commiſſis, iuxta formam ſtatuti, nã de eo, de quo principaliter non poteſt cognoſci, cognoſcitur per conſequentiam, ſeu con comitantiam, etiam ſi de alijs, extra territorium ſactis pœna ſoluta fuiſſet, ita tradit Bal. in authen. ſed nouo iure, nu. 4. C. de furt. & Gand. de maleſi. in rubr. de furi. & latron. ſub nu. 5. dicens, quòd ſæpe contingit, quòd quis non habet directo, habet per conſequentiam, arg. l. quoties, C. de iud. ibi tamen ſubdit, quòd iudex puniat de commiſſis in ſua iuriſdictione, & de alijs fiat remiſſio; ſed de conſuetudine, remiſſiones non ſiunt, ergo ibi debet puniri de omnibus furtis,

56 nec obſtat illa conſideratio, quòd† furta ſequentia non aggrauant præcedentia, quia potiùs eſt contrarium, quia ex primo furto cognoſcitur mala voluntas, ex ſecundo, magis cognoſcitur, & ex tertio multò magis; & ſic ſemper aggrauatur per continuationem, ſiue reiterationem mala voluntas, quæ orta eſt à primo furto, & ita ſemper aggrauatur illud primum furtum, ex quo ſolo non poterat cognoſci praua voluntas furantis, & ideò iura noluerunt pro primo furto etiam magno, quòd quis pœna mortis puniatur, ſed pro tribus, vel quatuor, & ſic propter conſuetudinem, & reiterationem furtorum; quæ conſuetudo non cadit in vno furto, ita Bald. & cęteri in d. authen. ſed nouo iure; & quòd ſecundum delictum aggrauat primum, tenuit

57 Iodoc. in Pract. crim. in cap. 26. nu. 7. dũ† dicit ſaluum conductum criminoſo conceſſum ei non prodeſſe, ſi aliud delictum cõmittit, quia illud ipſum aggrauat; immò poteſt etiam dici, quod numerus furtorum aggrauat; & ſic, quòd præcedentia aggrauat ſequentia, & ſequentia præcedentia, & ita concludo, quòd per quencunque iudicem, ſiue originis, ſiue domicilij, vel delicti, dummodo tria furta commiſſa fuerint, fures poſſint puniri ad mortem iuxta formam ſtatuti, vel conſuetudinis; & ita ſemper vidi obſeruari. Et ad illud, quod hic dicit D. Clarus, quòd hanc opinionem ſeruaret, ſi fur eſſet ſubditus ratione originis, vel domicilij; aliàs non, reſpondentur per ſupradicta, ſcilicet, quòd quis non habet directò, habet per conſequentiam,

& concomitantiam, vt dicunt Bald. & Gand. in locis ſupracitatis, ego valde admiror, quòd multi conſulentes cauillationibus, conantur defendere fures, & latrones, ne pœnis furcarum puniantur; qui ſi carnificibus non traderentur, nemo ab eorum manibus tutus eſſet illi iudices, qui, reiectis ſubtilitatibus, eos ſuſpendi faciunt, omni gloria ſunt digni; & non ſunt feroces, nec crudeles, vt aliqui dicunt, c. non eſt crudelis. 23. q. 5. quinimmo Beatus Gregorius in expo
58 ſitione Pſalmi, † lætabitur iuſtus; dicit iudicem eſſe peſtẽ Reipublicæ, qui reos cum rigore non corrigit, & ſecundum Paul. de Caſtr. in l. nemo, C. de epiſc. aud. non poteſt Deo pinguior victima mactari, quam homo iniquus, & in ſacris litteris ſcriptum eſt, non permittas viuere maleficum ſuper terram, ego qui dem fui ſemper ſceleſtorum hominum perſecutor, & præſertim furum, & latronum, qui ſunt peſtis ſuper terram. Germania felix, vbi rarò furta, & latrocinia committuntur, quia omni cum ſæuitia, & abſq; miſericordia puniuntur, & ſic in illis partibus omnes ſunt tuti de eorum bonis, & perſonis; nam iudices dum apparet commiſſum crimen, & à quo, debent eſſe prompti ad puniendũ, nec debent ponderare omnes ſubtilitates iuris; fauor enim publicæ diſciplinę ſuadet, vt maleficia non remaneant impunita, Gram. in deciſ. 36. nu. 63. vbi dicit etiam, quòd quando delinquentes non puniuntur, publica turbatur lætitia, & ait etiam Bald. in c. olim, col. pen. de reſcript. quod contra malos non eſt vtendum malua, ſeu emplaſtro, ſed gladio, & ita faciunt boni rectores, qui ſunt ſoliti prudenter gubernare ciuitates, & prouincias, vt malis hominibus expurgentur. l. congruit de off. pręſid.

Quæro etiam, ſtante ſtatuto.

59 Adde † quòd dictum ſtatutũ procedit, etiã ſi fur pro primis duobus furtis non fuerit punitus, ſeu condemnatus, ſecundũ Gomes. de delictis, c. 5. nu. 9. verſ. ſed his non obſtantibus, vbi atteſtatur de communi hoc etiam decidit Bal. in conſ. 247. ad euidentiam, vol. 5. quod à forciori comprobatur, ſi ſtatutum habet locum, quando fur pro allijs furtis pœnas luit; ergo multò magis, ſi de aliquo punitus non fuerit.

60 Item † adde, ſi ſtatutum diceret, quòd qui commiſerit primum furtum, incidantur ei auriculæ, qui ſecundum, incidantur nares, qui tertium, oculi eruantur, qui quartum, furca ſuſpendatur; requiritur ad hoc, vt poſſit puniri pro quarto furto ad pœnam furcarum, quod pro primis tribus furtis fuerit condemnatus. ita Decian. in conſ. 24. nu. 16. cum ſequen. vol. 3. ſed ego arbitror hoc verum non eſſe, nec aliquo modo poſſe ſuſtineri; quia hoc nõ probant doctores, quos ipſe allegauit, vt penès eos eſt videre; & per eaquæ tradit Gomes. in d. c. 6. nu. 9. ſiq; interpretatio Deciani eſſet vera, maximum reſultaret inconueniens, quòd ſi aliquis centum furta commiſiſſet, non poſſet puniri, niſi ad inciſionem auricularum, & poſtea alia centum, niſi ad inciſionem naris; & ſic ad infinitum, antequàm furca ſuſpenderetur; ſequeretur etiam, quòd non poſſent ſuſpendi fures niſi prædictis membris mutilati eſſent, & tamen in ciuitate Venetiarum, vbi dicit Decianus, extare tale ſtatutum, vidi multos fures ſuſpenſos, qui auriculas, nares, & oculos habebant.

61 Item † adde, ſtãte ſtatuto, q pro tertio furto, vel pro tribus furtis fur ſuſpendi poſſit; ſi in inquiſitione dictum fuerit, quòd furtum commiſeret tribus vicibus poterit puniri ad pœnam furcarum, ſi ex narratione furtorum facta in inquiſitione apparebit de temporis interuallo, vtputa, quod vna die fecerit vnum furtum, alia die aliud, & alio tẽpore aliud, ita tradit Bald. in d. conſ. 247. vol. 5.

62 Item † adde, quòd etiam furta, de quibus non poteſt cognoſci curſu temporis, vel diuerſitate loci, aggrauant, ſecundũ Dyn. & alios cõiter, in. l. ſi cui, §. fin. ff. de accuſat. & ita cõmuniter ſeruatur per iudices, etiam quòd extarent ſtatuta, quòd de talibus delictis poſt certum tempus, vel in alio loco commiſſis, non poſſit fieri proceſſus; & quicquid in contrarium fiat, ſit ipſo iure nullum; & de illis ſtatutis nihil curant. ita dicit Nell. de bann. in 2. par. 1. temp. q. 6. quem refert, & ſequitur Marian. Soci. in. c. qualiter, & quando, nu. 909. de accuſat. & Gomes

Gomes.in.c.5.ſub nu.8.de delictis.

63 Sed quid ſi. Addo † ſi quis fuerit inquiſitus de tribus furtis, tamen de primo,& ſecundo fuit abſolutus à iudice, illa duo prima non debent computari, vt aggrauent vltimum,quia effectualiter duo prima non commiſit, Caſſan.in cõſuet. Burgund.§.5.fol.160. ſub nu. 16. verſ. contrarium, ſed Celſ. Hugo.in conſ.85. hanc quęſtionem diffuſe tractauit,& concludit,quòd nedum delicta, quę commiſit aliquis in alieno territorio, de quibus iudex cognoſcere non poteſt,ſiue quia in alieno territorio commiſſa fuerunt; ſiue quia ex condẽnatione ſecuta fuit condemnatus pro illis; ſiue quia ſit præſcriptione tutus; vel quia ſit à Principe gratiatus, accumulantur ad effectum aggrauandi delictum, poſtea commiſſum, ſed etiam delicta, de quibus fuit abſolutus per iudicis diffinitiuam ſententiam, quando de delictis, de quibus fuit abſolutus, veraciter fuerat annotatus; & ideò vide eum omnino quia multùm egregiè hanc quęſtionem examinauit,& de hoc etiam habetur per Menoch. de arbitr. iud. caſu

64 295.nu.18.& † etiam,quòd de illis pœnam ſoluiſſet,vt ibi per eum ſub nu. 19.

65 & ita ſeruatur per iudices,dato † etiam, ꝙ extarent ſtatuta, quòd de talibus delictis ante tempus, vel alio loco commiſſis non poſſit fieri proceſſus, & quicquid in contrarium fiat ſit ipſo iure nullum,& de illis ſtatutis nihil curât, ita dicit Nell. de bannitis in 2.par.2.temp.q. 6.

66 Vnum tamen nota. Adde † quòd ſi plura furta vna die, vel nocte commiſſa fuerint in vna domo,vel in pluribus,dicitur vnum furtum, ſecundũ Boer. deciſ. 219.quem refert, & ſequitur Menoch.de arbitr.

67 iud.caſ. 295. nu. 20. Item † adde, quòd ſi fur confeſſus fuerit,ſe plura furta feciſſe eodem loco diuerſis temporibus illa confeſſio debet interpretari pro fure in mitiorem partem, ſcilicet, quòd fecerit diuerſis temporibus continuatis, vnde erit vnum furtum tantum, & non plura, niſi dicatur cum temporis interuallo,ſecundum Bald. in auth.ſed nouo iure, col.3. verſ. cum quid ſi confitetur, C.de ſer. fugit. Alex. conſ. 71. nu. 14. inter conſ. crim. diuerſ. vol. 2. paru. impreſſ. ſed Bald. in conſ.247.col. 1. vol.5.pleniùs hanc quæſtionem diſputat; & eſt ſibi contrarius; cum dicat concludendo, quòd per illa verba, ſex vicibus, intelliguntur ſex furta, & de hoc vide etiam Caſſan.ſuper conſuet. Burgund.fol.178. nu.1.

68 Eſt igitur pœna furum. Adde † quòd nobiles furcis non ſuſpenduntur: ſed,concurrente enormitate delicti, ſuſpenduntur, Grammat. vot.3. nu.8.& in hoc crimine furti non ſit diſtinctio inter nobilem, & ignobilem, Afflict. in conſt. terminum vitæ, nu.46.lib. 1.& ibi dicit, quòd furca eſt pœna ignominioſa in ita-

69 lia: ſecùs in Francia, & † quòd nobiles in Italia pro homicidio amputatione capitis puniuntur, & non nobiles furca ſuſpenduntur, quia eſt maior pœna amputatione capitis,cum ſit magis ignominioſa,Bart.in l.deſertorẽ in prin.ff. de re militar. Bald.conſ. 358.vol.3.& Deci.in cõſ. 65.nu.4.&.5. etiam quòd debeant furca ſuſpendi, habetur per Bal.in c.1.de pac. iur. firman. §. iniuria punitur, nu. 9.

70 Item † adde, quòd de conſuetudine milites non ſuſpenduntur etiam pro delicto, pro quo plebeius ſuſpenderetur, ſm Bald. in c. 1. §. ſi ruſticus, de pac.tenen.ſed ego vidi ſeruari contrariũ,& ſeruaui,concurrente enormitate delicti.

71 Pœna autem quadrupli. Adde † uidendum Couar. in c. peccatum de reg. iur. in 6. par. 2.§. 6. vbi latè,quæ fur teneatur reſtituere in foro conſcientiæ, & re extincta, an teneatur ad ęſtimationem, etiam ſi perierit abſq; eius culpa, quando eodem modo apud dominum peritura fuiſ-

72 ſet, & † tenetur etiam reſtituere impenſas, quas furtum paſſus fecit in quęrenda re ſibi furto ſubtracta, ſcilicet eas, quas vir prudens,& bonus facere debuiſſet,quia earum cauſa fuit, & non ſolum fur, ſed etiam quilibet alius malefactor tenetur ad intereſſe dãni etiam extrinſecũ Nauar. In Manuali confeſſor. cap.17. nu. 140. tomo p.fol.220.

Poteſt etiam fur deprehenſus.

73 Adde † aduertendum, quòd non licet tertio, auferre rem furto ſubtractam à fure dato, quòd cum inueniret in fla-

E 2 granti

granti crimine, Bald. in.l. vt vim, ff. de iuſt. & iur. Io. de Aluarot. conſ. 74. nu. 51. inter conſ. crim. diuerſ. vol. 1. paruæ impreſſionis per not. in l. itaq; fullo ff. de furt. & ita ſentit Bal. in l. vt vim ff. de iuſt. & iur. tñ glo. in c. 1. de pace tenẽ. vř hoc reſtringere ad perſonas coniunctas.

74 Item † adde, quòd deprehenſus in furto in fragranti poreſt fuſtigari ſine prolatione diffinitiuæ ſentẽtiæ, Angel. in.l. ictus fuſtium colum. 1. ff. de his qui not. infam. & Iaſ. in l. vnica nume. 29. ff. ſi quis iuſdicen. non obtemp.

Item cõtra furem iuratur in litẽ.

73 Adde † videndum omnino Maſcard. de probat. in concl. 471. vbi latiſſimè habetur, an, & quando damnum probari poſſit per iuramentum damnum paſſi, & an contra dictum iuramentum contrarium probari poſſit; & vide etiam Ang. in l. qui vas, C. de furt.

Quando autem dicatur conſta-

76 re de furto. Adde † quòd dicitur conſtare de furto ſi iudex, quando dicitur furtum fuiſſe commiſſum, faciat deſcribi per notarium querelam, teſtes & miſſionem officialis ſui, vbi commiſſum fuit furtũ & relationem, & debet verificari, quòd res, quæ dicitur furto ſubtracta, erat in domo, & quòd auditus fuit rumor, vel acclamatio; vel quòd dominus rei conqueſtus eſt cum vicinis, ita tradit Roland. in conſ. 51. nu. 10. &. 11. vbi poſuit alias præſumptiones; ſed latiùs per Maſcard. in concl. 830. & 831. & 832. vol. 2. & inter alias præſumptiones ſufficit legalitas perſonæ damnum paſſi, & lamentationes, Foller. in pract. crimin. in ver. capiat informationem, nu. 17. &. 18. & poteſt probari per teſtes domeſticos, per ſocios, & familiares, qui dixerint ſe audiuiſſe ſtrepitum de nocte, & clamorem, item ſe vidiſſe res antea eſſe in domo, & modò non reperiri; item, ſi appareat de fractura domus oſtij, muri, & capſulæ, Alex. in conſ. 54. vol. 2. & Bero. in c. 1. nu. 50. de reſtit. ſpoliat. & quando præſumatur factum fuiſſe furtum, latè per Menoch. de præſump. lib. 6. præſump. 61. nu. 21.

77 Item † adde, quòd non obſtante ſtatuto, probationes teſtium reijcente furtum per teſtes probari poteſt An. conſ. 55. nu. 2. & ratio, quia furtum de iure diuino eſt probibitum, ſequitur Marſ. in rubr. nu. 52. C. de probat.

78 Excuſatur autem fur. Adde † quòd hoc dictum eſt verum, ſi nullum iſtorum quattuor concurrit. Primum, quod poſſit iudice ſententiante, ſuum rehabere, quià nemo debet ſibi ius dicere; ſecundùm ſcandalum ſui, vel proximi innocentis, cuius forte cuſtodiæ erat res commẽdata: tertium, periculum mortis corporalis, vel alterius læſionis magnæ; quartum, periculum mortalis peccati, ſcilicet periurij, & huiuſmodi; quià, aliquo iſtorum interueniente, non licet, immo ſi accepit, & imminet periculum aliquod iſtorum trium poſtremò dictorum, tenetur reſtituere, ita declarat Summa Angelica, in ver. furtum, nu. 40. quam ſequitur Aſin. in tract. de execut. cap. 58. nu. 4. par. 2.
79 & † per Sũmam Silueſtr. in ver. furtum in 13. quæſt. ſex requiruntur, & quando liceat furto ſubtrahere ſibi debitum late Io. Ant. de Nigr. in c. ad hoc nu. 106. vbi ponit tres opiniones, & concludit, quod qñ quis habet copiã iudicis, & poteſt probare de ſuo credito tunc non eſt licitum furari, quia debet debitorem in iudicio conuenire, & contrafaciens punitur non tamen pena furti, ſed alia extraordinaria; & ad hoc allegat Alexand. in conſ. 135. colum. 3. volum. 1. quem ſequitur Fab. de Monteleone in praxi, arbitr. par. 5. nu. 10. fol. 437. vbi loquitur de famulo furante domino pro ſuo ſalario, & vide infra nu. 87.

Item adde, quòd rem ſuam occupatam per alium non licet domino furari, Alex. conſ. 135. vol. 1. Cepol. conſ. 26. Plot. in l. ſi quando, nu. 851. Menoch. de recup. poſſ. remed. 2. nu. 284. Bertaz. conſ. 8. nu. 36.

Item excuſatur, ſi probet &c.

80 Adde † quòd ideò capiens rem alterius, domino ſciente, præſente, & non contradicente, non tenetur de furto, ſecundum Archid. in c. pœnale, 14. q. 5. ſi prohibere poterat; ſecus, ſi ob timorem non contradiceret, quia non habetur pro conſentiente, Abb. & Fely. in c. nonne, col. 5. verſ. Fallit tertiò, de præſumpt. ſed

Rimin.

Rimin.iun.in conſil. 106. nu.2.tomo 1.
conſ. diuerſ. crim. paruæ Impreſſ. dicit
quòd taciturnitas non habetur pro con
ſenſu, quoad alterius delinquentis ex-
cuſationem, niſi alia concurrat præſum-
ptio cum taciturnitate, vt in ſurripiente
rem meam, quia non intelligor conſen-
80 tire, niſi forte eſſet filius, vel alia perſo-
na coniuncta, quia ratio coniunctionis
inducit præſumptionem ceſſantis doli,
Bal.in l.ſi ſine, col. 2.C.ad Velleian.
81 Item † adde, quòd vicini, qui ſcienter
receptant res furatas à filijs, & ab vxo-
re, marito, vel patribus furantibus, te-
nentur pœna furti, glo. & Caſtrenſ.in l.
eos, C.de furt.& Rimin.iun. in cōſ.106.
in prin.tomo 1.conſ.diuerſ. crim. paru.
impreſſ.

Ibi. Vltra talem proteſtatio-
82 nem concurrerent. &c. Adde, † ꝙ
idem eſ-
ſet, ſi dominus ſibi accommodaret equū
vſq; ad villam, quia de facili potuit cre-
dere, quòd conceſſiſſet in longius iter,
ita exemplificat Aret.in §. furtum, Inſt.
de obligat. quæ ex delict. nu.3.& ibi di-
cit etiam, quòd præſumptio Iuris eſt
contra furem, quod ipſe crediderit, do-
minum non permiſſurum, quia nemo
præſumitur iactare ſuum; & quòd talis
proteſtatio domini rei furatæ nihil ope-
retur, niſi concurrentibus alijs admini-
culis, & remittatur arbitrio Iudicis, an
ſit credendum idem tenuit Menoch. de
arbitr.Iud.caſ.298. & ibi in fine dicit, ꝙ
licèt in his, quæ ab animo noſtro depen-
dēt, aſſertioni cum Iuramēto credatur.
illud tamen non procedit, quando adeſt
præſumptio in contrarium, vt in furto; &
ita etiam declarat Crau.in conſ.225.nu.
9.& conſ.271.col.vlt.& Natt.conſ.230.
nu.6, vol.1.
83 Item † adde, ſi quis committeret furtum
in domo amici, non excuſaretur, poſtq̄
fuit detectus, ſi confiteretur, & diceret
iocosè feciſſe, niſi illud probaret, c. 1.de
præſump.& glo. in l.ſi non conuicij, C.
de iniur.

Poſſet ēt allegare, furtū dome-
84 ſticum eſſe. Adde, † qui dicātur fures
domeſtici, & dic, ꝙ pa-
ter, mater, filius, maritus, vxor, aſcripti-
tius, colonus, ſeruus, mercenariūs, cliēs,
ſeruientes, familiares, domeſtici, & alij,
vt per Cepoll.in auth.ſed nouo Iure, C.
de ſeru. fugit. vt dicantur domeſtici, re-
quiritur cohabitatio, ac etiam præſtatio
expenſarum, Soci.conſ. 17.Alex.conſil.
135.lib.1. Caleſat.conſ.106. tom.1.cōſ.
crim.diuerſ.mag.impreſſ.
85 Item † adde, quòd ſi familiaris hodie fu-
ratur vnam rem, & cras alteram, etiam
viles, quòd punietur tāquàm de magno
furto. & ita limitatur l. reſpiciendum §.
furta ff. de penis Cyn. Bald. & alij in l.
apud antiquos, C. de furt. quos refert,
& ſequitur Barbat. conſ. 11. nu.21.vol.
2.& Boer.deciſ.316.nu.7.
86 Item † adde, ꝙ famulus non tenetur pœ-
na furti, ſubtrahendo tantum, quantum
ſibi debetur, & ita creditor, Gram. conſ.
50. Plot.in l.ſi qñ, §.53.nu. 7.fol.285.ni-
ſi habuiſſet aīum furandi, vt per Gram.
ibi. Sed punitur pœna arbitraria, quia
non potuit propria authoritate ſibi ius
dicere; ex quo poterat pro eius ſalario
Iudicem adire, Cepol.conſ. 26. Alexan.
conſ.225.circa primū dubiū vol.1.Et de
creditore vide Menoch. de recup. poſſ.
remed.5. ſed vide ſupra nu.78.
87 Item † adde, ꝙ furari illud, quod ſibi de-
betur, in conſcientia, eſt licitum: & ſi po-
ſteà fiant monitoriæ, non tenetur reue-
lare, nec reſtituere; Immò nec ſcientes il
lum accepiſſe, ſi ſciunt illum pro certo
fuiſſe creditorem, non tenentur etiam
ipſi propalare, Cepoll.cōſ. 26.Syl.nupt.
in ver.Monitoriæ, nu. 43. fol.267.
88 Pariter etiam. Adde, † ꝙ Pariſ. in
tract.ſindic. in c.tor-
tura el primo dicit, quòd pro leui furto
quandoq; fur torquetur ad pœnam, &
quod pro pluribus furtis minimis impo
nitur pœna mortis, Gramm. vot.17.nu.
5.fur enim magis ille eſt, qui modica fu
ratur, quàm qui magna, ſecundū Tiraq.
in l.2.nu.12.de ll.connub.
89 Item † adde, ꝙ punitus leui pęna, tamq̄
pro leui furto; ſi poſteà reperiatur, ꝙ fur-
tū fuit magnū, ampliùs nō poterit puni-
ri, licèt ſufficiēter nō fuerit punit⁹. Paul.
de Caſtr.conſ. 18.non video, vol.1.
90 Item † adde, quòd etiam Zingari pro fur
tis minimis, & pro furto gallinarum de-
bent puniri, Plot.in conſ.50.nu.27.
91 Item † adde, quòd capiens columbas de

alieno Columbario, etiã in ſuo, vel càs
occidens, furtum committit, Caſſan. in
conſuet.Burg.fol.1489.nu.5.

92 Item†adde,quòd incidens arbores,& il
las exportans,furtum committit, vt per
Pariſ.in conſ. 111.nu.24. vol.1.

93 Item†adde, ꝙ ſi apes fortè conſederunt
in arbore alicuius,& ibi fauos mellis fe-
cerint; & alius incidit arborem,& fauos
mellis acceperit,furtum non committit,
niſi dominus arboris fecerit ſignum in
arbore,ex quo apparet, quòd dñium,&
poſſeſſionem apum, & mellis acceperit;
ſed incidens arborem tenebitur de inci
ſione arboris,l.ſi apes,in prin.ff.de furt,
& Io.Ant.de Nigr.in c.10.incip.adhoc,
nu.91.ſub rubr.de furtis.

94 Item†adde, ꝙ capiens fructus ex fundo
ſuo, in quo alius fuerat miſſus in poſſeſ
ſionem ex primo decreto, furtum non
committit,Roman.in conſ. 150.in pro-
poſita quæſtione, in princ. & Io.Ant.de
Nigr.in c.ad hoc,nu.83.

95 Item†adde,ꝙ pro paruo furto quis, præ
cedentibus legitimis indicijs, torqueri
põt,Lud.à Peguer.in queſt.crim.c.16.

96 Item†adde,ꝙ licèt detur actio furti pro
re minima, exclamat tñ Marſil. in ſing.
378.geminatio ante finem,contra Iudi-
cem punientem furẽ pro re minima, &
Bertaz.in conſ.198.nu. 1.vol.1. dicit,ꝙ
nunq̃ audiuit,ꝙ pro re minima quis fue
rit inquiſitus.& ideò Doct. Nauar.in di
ſputatione ſuper c.fin.14.q.6.defendit,
non concedendã eſſe actionem furti ꝑ
ablationem rei exiguæ,quę non pertin-
gat ad pęnam mortalem: ſecùs aũt dicit
in gallina,vt ĩ Manuali, c.17. nu.4.verſ.
a.quod ego crederem procedere in iſtis
qui delectantur huiuſmodi aucupio gal
linarũ,vt etiam dicunt Add. ad Bertaz.
in d.conſ.198. in fin.

Quandoque etiam excuſatur.

97 Adde,†ꝙ hoc fallit, quando exiſtens in
neceſſitate furatur exiſtenti in ſimili ne
ceſſitate,qa tunc nõ excuſatur, ſm Caſ-
ſan.in conſuet. Burg.fol.187. nu.27.

98 Item†adde, quòd remittitur arbitrio iu
dicis,qñ quis dicatur eſſe in extrema ne
ceſſitate,ſm Caſſan.in cõſuet. Burg.fol.
187.nu.30.& habetur per Felyn. in c.3.
de offic.deleg.col.3.quando dicatur gra
uis neceſſitas,ad hoc, vt habeat excuſa-
re.Sed circa iſtam quęſtionem, quando
ratione neceſſitatis liceat furari, & quæ
neceſſitas requiratur,vide Caſſan. vbi ſu
99 prà, fol.188.nu.15.cum ſequen.& † ibi
multi caſus habentur, in quibus fur ex-
cuſatur à pœna furti; vide etiam Viui.
opin.345. vbi ipſe quoque ponit quaſ-
dam limitationes.

100 Item†adde aliam excuſationem,quan
do furtum fit in domo tenentis ludum
aleę cauſa lucri, tempore quo luditur,
ſiue factum fuerit à luſoribus, ſiuè à quo
cunq; alio, & retinens ludum nõ habet
actionem nõ tantùm pœnalem, ſed nec
etiam ad rei perſecutionem,ita Ang.de
malef.& ibi adden. in ver.mettidore dè
mali dadi;in verſ. Et viſo ꝙ ludus,nu.6.
& 8.& Menoch.de arbitr. caſu.399.nu.
23. & hoc habet locum ẽt quoad alios
ludos prohibitos, vt per Iodoc. in ſuo
Enchirid. crim.cap.126.nu.6.cum ſeq.
& Burſ.conſ.116.nu.5. & licèt Pariſ. de
ludo,nu.46.dicat non dari actionem cri
minalem contra furẽ, vult tamen,ꝙ de-
tur actio ad perſecutionẽ rei, quod ne-
gat poſt alios Cępol,caut.55.& Iaſ.in l.
ſi ſtipulatus fuero hanc ſummam, nu.4.
ff.de verb.oblig. quos ſeqtur Menoch.
dicto caſu 399. in fine.:& hoc puto non
procedere, ſi tenens ludum haberet li-
centiã à Principe,prout ſolet concedi à
101 Principibus Deũ nõ timentibus;& †oĩs
ludus fortunæ dr̃ ludus aleæ, ſm Gram.
in conſ.35.nu.59.& Pariſ. de Put. in d.
tract. de ludo, nume. 4. vbi dicit etiam,
quòd receptator ludi dicitur aleator.

102 Item†adde,quòd Io.Ant.de Nigr. ſu-
per cap.Regni in c.10.incip.ad hoc,ſub
rubr.de furtis,nu. 73. ponit trigintano-
uem excuſationes, quibus fures ſecũdũ
eum excuſari poſſunt, & Caſſan. ſuper
conſuet.Burg.fol.185. vſq; ad fol. 217.
ponit viginti quatuor caſus, quibus fur
euitat pęnam mortis, inter quos adſunt
etiam caſus, quos hic ponit Clar. ſed
caueant fures, ne cadant, quia apud
iuſtos, & practicos Iudices in paucis ca-
ſibus pęnam furcarum euadere poſſent;
Iudices enim, dum apparet commiſſũ
fuiſſe crimen,& à quo,debẽt eſſe prom-
pti ad puniendum, nec debent ponde-
rare oẽs iuris ſubtilitates, fauor enim
publicæ diſciplinæ ſuadet, vt malefi-
cia non remaneant impunita. ita dicit
Bal.

Bal. in.l.ſi.ita vulneratus, ff.ad leg.aquil.
quam refert, & ſequitur Grammat. in
deciſ. 36. nu. 63.
103 Item † adde, quod committens furtũ
non debet excuſari, etiam quòd ex illo
furto aliquod bonum reipublicæ ſequa-
tur, ſecundum Pet. Anch. in.c.1.de cõſt.
vbi dicit, quòd ingreſſus domum alicu-
ius, ſi ſcrinium ſurripueret, in quo erant
litteræ proditionis ciuitatis; hoc patefa-
cto, pœnam nõ euitabit, cum intentionẽ
habuerit furandi; vnde fortuna, quæ fe-
lix ciuitati fuit, non conſideratur, ſed
ſolus animus, refert, & ſequitur Gulielm.
de Bened. in repet.c.Rainaldus, in quęſt.
an liceat occid. peccat. nu. 39. extra de
teſtamen.

Sed hic incidenter quæro. Adde
104 † circa
iſtam quæſt. videndum Alciat. de præ-
ſumpt. reg. 3. præſumpt. 29. vbi plenè, &
Couar. in.c.peccatũ, in 3.par.§.1.nu.5.
fol.218. & ſummam Syluestr. in ver. re-
ſtitutio, 3. nu. 7. verſ. quartum ſi verò
emit, Ioſeph. Lud. deciſ. Peruſ. 42. prima
parte, Mozzius in tract. de empt. &
vend. nu. 31. cum ſequen. & latiſſime per
Menoch. de præſũpt. lib. 5. preſumpt. 29.
105 num. 9. & † qui petit rem ſibi reſtitui
debet probare, ſibi furto ſubtractam
fuiſſe, Bald. conſ. 42. vol. 1. & de huiuſ-
modi probatione ſufficit, quòd habeat
literas teſtimoniales ſui iudicis ordina-
rij, Mandel. conſ. 84. nu. 3. & ibi, nu. 2.
106 dicit, † quòd ſi ſolutum fuerit preti-
um illi, penès quem erat res furata, non
nocet, ſi cum proteſtatione fuerit ſolu-
tum; & ibi dicit etiam, quòd res debet
reſtitui ſine pretio, etiam quòd ſine fur-
to fuerit tranſlata in alias perſonas.
107 Item † adde, quòd emens equum fur-
to ſubtractum à tranſeunte, pretiũ amit-
tit, Afflict. ſuper Cõſt. Regni, lib. 3. rubr.
36. & Port. conſ. 60. & de modo pro-
bandi equum furto fuiſſe ſubtractum; &
maximè quando duo contendunt equũ
eſſe ſuum, Marſcard. de probat. concluſ.
634. vol. 2.
108 Item † adde, quòd ille, cui equus fuit
furto ſubtractus, propria auctoritate eũ
habere poterit ſi fur cum dicto equo ſit
in fuga, ſiue adſit ſuſpicio fugæ, uel
109 furtum ſit factum incontinenti, & † non
tenetur preſentare equum iudici, Ang.
in.l.qui vas, nu. 6. ff. de furt. & Alex. in
cõſ. 64. per totũ, vol. 3. Io. And. & Doct.
in. c. nullus, de pignor. & Bonacoſſ. in
tract. equorum, quæſt. 25. ſed ego arbi-
tror, quòd tutiùs eſſet omnia notificare
poſteà iudici.
Item adde, quòd poſſum recuperare equum
à fure abſq; refectione expenſarum, ad
quas non teneor, ſecundum Bal. in.l.ex
argento. ff. de cond. furti.
110 Item † adde, quòd emens rem raptam à
latronibus exteræ gentis cũ dicta prote
ſtatione, vel ab hoſte, poterit conſequi
pretium, dummodò non potuiſſet illos
capere cum re furtiua, Natt. conſ. 439.
Alciat. d. præſumpt. 29. nu. 4. & Couar.
in reg. peccatum, de reg. iur. par. 3. §.
1. nu. 5. vbi tenet, q in caſu prędicto tene
tur in foro interiori, & exteriori reſti-
tuere pretium, atteſtando hanc opi-
nionem eſſe magis communem, Bertaz.
111 conſ. 43. nu. 5. vbi conſuluit † ad quid
teneatur emens equum furtiuum à Zin-
garo, ſed circa iſtam limitationem, quòd
dominus rei furatæ teneatur reſtituere
emptori pretium, quando emit à latro-
nibus cũ dicta proteſtatione, vide Co-
uar. vbi ſup. fol. mihi 218. & iſta limita-
tio non procedit, niſi vtiliter egerit pro
domino, vt quia emit pretio paruo, &
non aliter, & niſi publicè fuiſſet proteſta-
tus, quòd ea intentione emebat, ideſt
pro reſtituendo domino, vt plenè per
ſum. Sylueſtr. in ver. reſtitutio 3. nu. 7.
verſ. quartum ſi verò emit. Contrarium
112 † eſt in Iudęis, quibus priuilegia ferè
vbiquè conceſſa fuerũt, quòd non refe-
cto pretio non teneatur reſtituere, vt
de ſimili tradit Abb. in. c. quòd clericis
nu. 34. de for. compet. Cremenſ. ſing. 82.
113 Item † adde, quòd ſi dominus reſtituiſ-
ſet pretium emptori bonæ fidei, tunc
ampliùs repetere non poterit, l. ſeruus
cuiuſdam, vbi Pau. & Iaſ. ff. de cond.
indeb. Mozzius in tract. de empt. &
vend. nu. 32. & Alciat. in d. preſumpt.
29. nu. 4. reg. 3.
114 Item † adde, quòd accipientes res alie-
nas pignori ſcienter, tenentur de furto,
tex. notab. in l. ſi ſeruus. ff. de cõd. indeb.
per quem text. Paul. de Caſtr. & Iaſ. ibi
valde exclamant contra Iudæos, & alios
accipientes pignori res furto ſubtractas
à filijs familias, & ſeruis, denegantes illas

reſtituere,niſi ſoluto pretio, de quo ple-
nè per Marſ.in ſing.13.& conſ. 53.num.
24.& in ſing.334. vbi atteſtatur, quòd
Hebræis ex priuilegijs per totam Italiã
conceditur, vt tutò res furtiuas pro pi-
gnore accipiant,idem tenet Alciat. in d.
præſumpt.29. nu. 7.vbi tamen dicit tale
ſtatutum, ſiue priuilegium non habere
locum, vbicunq; mutuans ſciret rem eſ-
ſe alienam,ex quo furtum committeret;
& ſimiliter dictum priuilegium,ſiue De-
cretum non procederet in Iudæo acci-
piente rem alienam,quam veriſimiliter
ſcit eſſe alienam, quia tunc teneretur re
ſtituere pignus illud domino liberè ſine
pretio,Anan.in conſ.70. & Boſſ. in titu.
de indicijs,nu.62.& de dicto priuilegio,
ſiue Decreto, vide Cremenſ. ſing.81.&
Fely. in c. cauſam quæ, col.8. de teſt.&
115 † quòd Iudęi delinquant, & furtum cõ-
mittant,ſi rem furatam ſcienter emant,
non obſtante dicto priuilegio; & quòd
dominus ſi hoc caſu pretium ſoluiſſet,il-
lud poterit recuperare tanquàm indebi-
tè ſolutũ,latè per Decian. in tract. crim.
tom. 1. lib.5.cap.12. nu.19.contrarium
116 verò eſt in eo,†qui res furto ſubtractas
in ſolutum accepit, quia non tenetur a-
ctione furti, ſecundum Iacob. Philip.
Porc.in cõſ.206.ſed mihi videtur, quòd
nihil probat, & quòd in hoc ſe decipit,
cum datio in ſolutum ſit alienatio, Af-
flict.in deciſ.369.nu. 1. & Alex.in conſ.
52.vol.1. & militat eadem ratio in acci-
piente in ſolutum, quæ militat in em-
ptore.
117 Item†adde, quòd emens rem furtiuam
ſcienter punitur pœna extraordinaria,
Marſ. conſ.32.& 33. & in d.conſ. 53. ea
ratione, quia delictum iam erat conſu-
matum, & Vrſill.in addit. ad Afflict.de-
ciſ.369. num.5.dicit habuiſſe in facto in
magna Curia Vicariæ, in perſona cuiuſ-
dam Ioan.Baptiſtæ de Cioffo, qui ſcien-
ter emerat quædam ſerica magni valo-
ris à quodam, qui illa furto ſubtraxerat,
& fuit condẽnatus ad triremes per quin
quennium; & tamen tenebatur ad pœ-
nam mortis,per cap.Regn. ad hæc.
118 Item† adde,quòd contra ementem ſciẽ
ter rem alienam, agi poteſt actione fur-
ti,ſi res extat;non autem,ſi non extaret,
quia non poſſet agi ad precium, niſi in
ſubſidium,vt per Afflict.in deciſ.369.

119 Item † adde,quòd emẽs à filiofam. rem
ſurreptam patri, ſcienter, tenetur furti,
Areti.in §.ij qui, Inſtit. de obligat. quæ
ex delict.naſcunt. nu.2.
120 Item † adde, quòd vincens in ludo ſciẽ
ter pecuniam ſeruo, quæ erat ſui domi-
ni,vel filiofam.quæ erat patris, commit-
tit furtum,& illam non lucratur, Rolan.
conſ.45.nu.4.vol.1. & pater poteſt repe
tere, & actione furti agere contra luſo-
res,Bal.in rubr.C.de cond.ob turp. cau-
ſam,& etiam ibi Iaſ.niſi pater ſciuerit fi-
lium furari in domo, & nullam prouiſio-
nem feciſſet,quo caſu vincens, ſeu reti-
nens rem furto ſubtractam à filio, non
tenetur de furto,vt pulchrè cõſuluit, Ri-
min. iun.conſ.106.inter conſ.crimin.di-
121 uerſ.paruæ impreſſionis,&† ludens præ
ſumitur ſciuiſſe pecuniam eſſe ſerui,vel
filij famil. vt per Alciat. in tract. de prę-
ſumpt.reg.3.præſumpt. 29.nu.6.non ta-
men poſſe procedi cõtra talem luſorem
ad pœnam corporalem, ex quo non eſ-
ſet in dolo,ſed in culpa, vt ibi per Alciat.
122 & † ſi ignoranter,poterit conueniri tan
tummodò ciuiliter, ſecundùm Bald. in
rubr. C. de cond.ob turp.cau. & Alciat.
123 in loco ſupracitato, & † quando ludens
cum filijs fam.ſeruis,monachis, furioſis,
& alijs non habentibus adminiſtrationẽ
liberam rerũ in ludo appoſitarum com-
mittat furtũ,vide Viu.comm.opin. 468.
nu. 19.
124 Item † adde,quòd res furtiua ſi reuerſa
eſt ad furem, forte quia ille cui aliena-
uit,accommodauit, vel depoſuit ipſam
penès furem; & in repetitione ipſius rei
concurrant depoſitarius,& verus domi-
nus,potiùs fienda eſt reſtitutio vero do-
mino,ſi in iudicio concurrunt:ſi verò ex
tra iudicium concurrunt, aut deponens
emit bona fide,& reſtitutio ei eſt fienda;
aut mala fide,& tũc debet reſtitui domi-
no; ita tradit Marian.Soc.in cap.4.nu. 7.
de furt.
125 Item †adde, quòd fures, & latrones nõ
poſſunt agere actione furti ad rem quã
furto ſubtraxerant contra alium furem,
qui eandem rem ſubtraxiſſet,nec ad ex-
hibendum,nec interdicto ne vis fiat ei;
poſſunt tamen petere reſtitutionem, ſi
ſunt ſpoliati,Craſſ.in repet. c. cum ad ſe
dem apoſtolicam, num. 94.& 95. de re-
ſtit. ſpoliat.

126 Item † adde, quòd pretium rei furtiuæ emptę publicè,& bona fide in mercato, ſiue in nundinis,non debet reſtitui,etiã ſi extaret ſtatutum, quòd rẽ furtiuã publicè,& bona fide in mercato emptã vẽdicandi ius non ſit, ét quòd nomine domini emiſſet,Benin.in deciſ. Bonon.34. & ſi valet ſtatutum,procedit tantummodo inter ipſos ſtatuentes, vt in dicta deciſione.

127 Item † adde, quòd non licet domino rem ſuam propria authoritate accipere, §.Ita tamen,Inſtit.de vi bonor.rapt.niſi eam iuris remedio recuperare non poſſet,quia tunc liceret etiam furari,Iaſ.in l.1.nu.8.C.de teſtam.Marſ.in ſing. 177. malitijs,Tiraq.de retract.in procem. nu. 71.Menoch.de recup.poſſ.remed.1.nu. 312. & ſeq.& Pont. in tract. de ſpolio lib. 1. nu.124.& lib.1.nu.83. vbi dicit, quòd ſi res ſic violenter occupata conſignaretur Iudici ad effectum, vt pro iuſtitia deſuper conſuleret, vel violentia fuiſſet commiſſa deficiente Iudice, qui iuſtitiam miniſtrare poſſet, quòd tunc licet rem propriam furto ſubtractam authoritate propria recuperare.

128 Item † adde, quòd emptor rei furtiuæ bona fide, qui alteri poſtea reuendidit, non tenetur reſtituere domino rei furtiuæ,pretium illius quod percepit ab emptore, Ang.conſ.36. tom. 2. conſ.crim. diuerſ.magn. impreſſ.

129 Item † adde,quòd bona Eccleſię furto ſubtracta auocantur à detinente, non reſtituto pretio, communis eſt opin. Burſat.conſ.43. nu. 31.

Ibi. Scias tamen, quòd ſi illam
130 acquiſiuit bona fide. Adde † quòd acquirẽs ab alio,& non à fure, præſumitur in bona fide,Bald.in rubr.de inueſt. de re alien. fac.in vſib.feud. Sed contrarium tenet Anton. Scap. in tract. iuris non ſcript. quod in vtroq; for. obſer.lib. 3.cap. 44. nu. 8. cum ſequen.dicens,quòd acqui-
131 rens † rem furto ſubtractam, ſi non extat, ad æſtimationem rei indiſtinctè tenebitur, & quòd pro empta agi poteſt ad rem, in condemnatione tamen venire poteſt pretium rei, & affirmat ſe pluriès ita in Vrbe iudicaſſe.

Pro cõplemẽto huius materiæ.

132 Adde † circa iſtam quæſtionem, Plot. in l.ſi quando,§.10.nu.6.vſq; ad nu.15. C.vn.vi,vbi multùm diffusè,tàm de iuramento in litem,quàm de procedendo contra familiam ad torturam, pulchrè diſtinguendo, & limitando eam declarat;vide etiam Pariſ.in conſ.74.vol.1.& Bero.in c.1.nu.46. cum ſequen. dè reſt. ſpol. vbi latè,quòd ſit ſtandum iuramento hoſpitis,& etiam ſcholaris, qui ſtabat ad cameram, ſeu duodenam in domo alicuius,& pecuniæ,ſeu veſtes de camera,& domo ſubtractæ fuerunt,& de nauta,vide etiam Bertaz. conſ.338.per totum,& ibi addentes,& de huiuſmodi iuramento habetur etiam per Menoch. de arbitr.iud.caſu 208.nu.26.vbi tenet, quòd remittitur arbitrio iudicis in multis caſibus.

133 Item † adde,quòd edictum l. 1.ff. naut. caup.& ſtab.procedit etiam in illis, qui accommodant cameras, vt vulgò dicitur,le camere locande, Bertaz. cõſ.313.

134 Item † adde, quòd licet caupo clauem cameræ tradiderit hoſpiti,tenetur tamẽ ob furtum, & de dolo, ſi factum eſt ſine fractione,Bertaz. d.conſ.313.nu.7.& in conſ.161.& quando caupo, ſiue hoſpes teneatur ad emendam rerum in hoſpitio ſuo ſubtractarũ, & quid requiratur, ad hoc vt teneatur,Bartho.de Vulpis in conſ.95.vol.1.inter conſ.crim. diuerſ.& latè tradit Peguer.in quęſt.crim.cap.45. vbi diſtinguit, quando furtum commiſſum fuerit à viatorib⁹, vel à familia cau-
135 ponis;& † tenet,ꝙ caupo tenetur, etiam quòd quis in cauponã gratis diuerterit.

136 Item † adde, quòd quando fur introiuit per feneſtram, & abſtulit res hoſpitis, caupo tenetur,Rimin.conſ.391.& quando conſtat furtum factum fuiſſe à viatore idem ſcribit Anchar.Regienſ.quæſt. 61.per totam,lib. 1.

137 Item † adde, ſi hoſpes eſſet ſuſpectus de calumnia,an ſit torquendus, vide Pari.de ſyndic.in vlt.quæſt. incip.Quidam vir leuis,quæ eſt in fine tract. vbi ponit multa exempla quorundam, qui dicebant,ſe diſrobatos eſſe, & fuerunt puniti.

§.Hæ-

§. Hæreſis.

SVMMARIVM.

1 *Haereticus quis propriè dicatur, & quibus ſignis demõſtretur, remiſſiuè.*
2 *Et quando dicatur conuictus de hæreſi remiſſiuè.*
Hæreſis an probetur per teſtes ſingulares remiſſiuè.nu.eod.
Et ſemel tortus pro hæreſi quando poſſit tertio repeti, & quo gradu tortura, ac de proteſtatione iudicis antequàm torqueatur, remiſſiuè. nu. eod.
3 *Et de abiuratione facienda, & pœnitentia imponenda abiurato, remiſſiuè.*
Hæreticus quando cenſeatur relapſus, & de relapſo verè, vel fictè, remiſſiuè. nume.eod.
Et quomodo procedatur reo recuſante abiurare remiſſiuè.nu.eod.
Et qualiter agendum ſit contra pertinaciter loquentes, & defendentes errores, remiſſiuè.nu.eod.
4 *Chriſtianus centum, & quinquaginta vno caſibus dicitur hæreticus, remiſſiuè.*
Hæreſis atrocitas remiſſiuè.nu. eod.
Hæreſis Iudices qui ſint, remiſſiuè, numero eod.
Et inquiſitores quæ poſſint, & quæ non remiſſiuè nu. eod.
Et de Iudicibus ſecularibus remiſſiuè. nu.eod.
Et quæ leges in eo crimine ſint ſeruandæ remiſſiuè. nu.eod.
Et quomodo formentur proceſſus, remiſſiuè.nu.eod.
5 *Et qualiter procedatur per inquiſitionẽ, aut denunciationem, remiſſiuè.*
Et de exceptionibus, citatione, & carceratione, remiſſiuè nu.eod.
Et procedendum eſt ſummariè, & de plano.nu.eod.
6 *Hæreticus manifeſtus, notorius, occultus, & deprahenſus qui, remiſſiuè.*
7 *Hæreticus an ſit iudicandus retinens penès ſe libros prohibitos.*
8 *Hæretici an dicantur inueſtigantes furta cum phialis, candelis accenſis, &c. ſimilibus, remiſſiuè.*
9 *Et an eius cognitio pertineat ad officium inquiſitoris remiſſiuè.*
10 *Hæreticorum pœna quæ ſint remiſſiuè.*
11 *Hæreſis abiuratio quomodo ſit facienda. remiſſiuè. nu. 14.*
Hæretico incontinenti reuerſo, parcitur. nu.eod.
Et quando dicatur incontinenti reuerſus remiſſiuè nu.eod.
12 *Hæreſis pœna quando poſſint augeri, cumulari, minui, aut commutari remiſſiuè.*
13 *Vniuerſitas hæretica quomodo puniatur remiſſiuè.*
Hæreticorum receptatores, & fautores quibus pœnis afficiantur remiſſiuè. numero eod.
Sententia contra hæreticos qualiter ferenda, remiſſiuè nu.eod.
14 *Hæreſis abiuratio, vel purgatio quomodo facienda.*
15 *Pœna ignis puniendus viuus cõcrematur.*
16 *Hæreticus vſq; quò ad pœnitentiam admittitur, remiſſiuè.*
17 *Et quis cenſeatur relapſus, ac ſeculari brachio tradendus, remiſſiuè.*
Et de relapſorum pœnis, remiſſiuè. nume. eod.
Et quando relapſi morte feriantur, remiſſiuè, nu.eod.
18 *Et qui ſint impœnitentes, ac pertinaces, & qualiter puniendi, remiſſiuè.*
19 *Hæreticorum bona ante delictum acquiſita præuia declaratoria Iudicis confiſcantur.*
20 *Et immobilia fiſco loci, vbi ſunt, applicantur.*
21 *Hæreticorum bona quando eorum filijs reſeruentur, remiſſiuè.*
22 *Hæreticorum Aduocatus, & procurator, ſe iuſtis tantum defenſionibus vſuros, iurare debent.*
Hæreticorũ defenſiones, remiſſiuè.nu.eod.
23 *Hæreſis quomodo probetur, remiſſiuè.*
24 *Et quid operentur præſumptiones, & ſuſpitiones remiſſiuè.*
25 *Et quæ ſint in eo crimine ſpecialia, remiſſiuè.*
26 *Et quomodo, & cum quibus inditijs procedatur ad torturam, remiſſiuè.*
27 *Hæreticus intra quinquennium poſt mortem accuſatur.*
Et qualiter ſit procedendum, & ſententiandum, remiſſiuè.nu.eod.
28 *Et an hæredes poſſint appellare, remiſſiuè.*
29 *Hæreſis cognitio contra Papam, & Principes,*

cipes quando, & quomodo fieri poßit, re-
mißiuè.
30 *Sortilegia an ſapiant hæreſim, remißiuè.*
31 *Et quæ ſit pœna prebentis poculum ama-*
torium, ex quo præter propoſitum mors
ſecuta eſt, remißiuè.
Et quid ſeruetur hodie apud ſanctum
Officium, remißiuè. nu. eod.
32 *Sortilegij pœna.*

PRo intelligentia termi-
norum, in principio.
1 Adde, †vt per Rimin. iun. in conſ. 395.
vol. 4. vbi latiſſimè, quãdo quis dicatur
hæreticus formaliter, & propriè, & qui-
2 bus ſignis talis demonſtretur, & †quan-
do dicatur conuictus de hæreſi, & an te-
ſtes ſingulares probent hæreſim, & quã-
do ſemel tortus pro habenda veritate
hæreſis repeti poſſit, nedùm ſecundo lo-
co, ſed etiam tertio, & quo gradu tortu-
ræ, & de proteſtatione fiẽda, antequàm
3 reus torqueatur per Iudicem, de †abiu-
ratione fienda, & quando relapſus cen-
ſeatur, & de pœnitentia abiurato impo-
nenda, de relapſo verè, vel fictè, & quo-
modo procedendum ſit reo abiurare re-
cuſante, & quomodo agendum ſit circa
pertinaciter loquentes, qui conuicti te-
naciter defendunt errores, nec volunt
illos deteſtari, nec abiurare, nec ad Ec-
cleſiam redire, vide etiam omninò De-
cian. in tract. crim. lib. 5. cap. 16. tomo 1.
4 vbi accumulauit† cẽtum quinquaginta,
& vnum caſus, in quibus Chriſtianus di-
citur hęreticus, & in ſequentibus capitu
lis habetur, in quibus caſibus non dicãt
hæreticus, hæreſis atrocitas, qui ſint Iu-
dices in cauſis hęreſis, quę poſſint Inqui
ſitores hæreſis, & quæ non poſſint, de of
ficio eccleſiaſticorũ Iudicũ in cauſis hæ-
reſis, & eorum pœnis, de Iudicibus ſecu
laribus, quæ leges ſint ſeruandæ in cau-
ſis hæreſis, de proceſſibus contra hæreti
cos, quomodo ſint formandi, per inqui-
5 ſitionem quomodo† procedatur in hoc
crimine, quomodo per denunciationẽ,
de exceptionibus, de citatione, de carce
ratione, quòd procedit ſummariè, & de
6 plano in hoc crimine, & † de manifeſto,
notorio, & occulto hæretico, & depre-
henſo habetur in c. 53.

7 Item †adde, ꝗ tenens penès ſe libros ꝓ-
hibitos iudicatur hæreticus de iure ex
Concilio Tridentino ſecũdùm Carocc.
in c. nunquid, par. 2. fol. 137. num. 26. de
reg. iur. in 6. Sed de hoc ampliùs eſt deli
berandum, ſecundum Burſat. in conſ. 7.
nu. 5. vide etiam Appoſtill. ad Romã. in
ſing. 326. vbi hoc limitat tribus modis.
8 Item † adde, an hæretici dicantur quæ-
rentes ſcire furtum occultum cum phia
la plena aqua, candelis accenſis, & pue-
ris, aut puellis virginibus interpoſitis,
9 quædam verba dicentibus, & † an eius
cognitio pertineat ad officium Inquiſi-
toris, & de alijs ad Nigromantiam per-
tinentibus, Rimin. iun. in conſi. 414. vo-
lum. 4.
10 Adde† quam pœnam mereatur hæreti-
cus, per Menoch. de arbitr. iud. caſ. 374.
& per eumdem in caſu 372. habetur,
11 †quomodo facienda ſit abiuratio hære
ſis, & in caſu ſeq. quòd hæretico incon-
tinenti in viam reuerſo parcitur; & quã-
do dicatur reuerſus incontinenti, & la-
tiſſimè per Decian. in tract. crim. tom. 1.
lib. 5. capit. 40. de pœnis hæreticorum
in capit. 41. de pœnis hæreticorum ſpi-
ritualibus, quæ animam tangunt, de
pœnis corporalibus, & de pœnis in-
famiæ, & amiſſionis dignitatum, & in
12 capit. 49. habetur, † quando pœnæ in
hoc crimine poſſint augeri, vel minui,
vel cumulari, vel commutari, & in cap.
13 50. habetur, quomodo† vniuerſitas hæ-
retica puniatur, & in capit. 51. habetur
de fautoribus, & receptoribus hæreti-
corum, & quibus pœnis puniantur, & in
c. 38. habetur de ſententia, qualiter con
tra hæreticos ſit ferenda.
14 Ibi, & nota quòd. Adde † vi-
dendũ De-
cian. in tractat. criminal. tomo primo
libro quinto, capit. 47. vbi latiſſimè
de abiuratione, & quomodo ſit facien-
da, & in cap. ſequenti habetur de pur-
gatione.
15 Item† adde, quòd quotieſcunq; quis pę
na ignis punitur, tunc viuus concremari
debet, l. vniuerſis, C. vbi Fiſcal. cauſ.
Corſet. in ſing. 51. in verb. pœna, incip.
aliqui diuidentes.

Sed vſque ad quod tempus;
16 Adde† videndum omninò Decian. in
tract.

tract.crim.tomo 1.lib.5.cap.54.num.3.
vbi latiſſimè hanc quæſtionem tracta-
uit, & totam materiam de pœnitenti-
bus hæreticis.

17 Ibi, niſi his, qui. Adde, † quis cen-
ſeatur relapſus, ita
vt ſeculari brachio ſit dimittendus, latè
per Rim. iun. in conſ.686. vol. 6.& per
Decian.in tract.crim.tom. 1.cap.56.vbi
etiam de relapſorum pœnis,& quando
relapſi morte puniri debeant.

18 Vnum tamen ſcias. Adde, † qui
ſint impœni-
tentes,& pertinaces, & qualiter punian
tur latè habetur per Decian. in tract.
crim.tomo 1.lib.5. cap. 55.

Item bona condemnatorum.
19 Adde † videndum Decianum in tract.
crim.tomo 1.lib.5.cap.44. vbi latiſſimè
de pœnis hæreticorum, bona reſpicien-
tibus.
Item adde, quòd bona acquiſita per hę-
reticum à die commiſſi delicti citra vſq;
ad ſententiam, non veniunt in confiſca
tione bonorum, ſed ea tantum, quę tem
pore delicti poſſideret, vt eſt communis
opinio. Burſ.conſil. 14. nu.18. 43.nu.4.
& ibi num. 1.dicit, quòd bona hæretici
non dicuntur Fiſco incorporata, nec ap
prehendi poſſunt, niſi præuia declarato-
ria ſentētia, & atteſtatur de cōi. & idem
tenuit Lapus in allegat. 127.Anaſtaſius
Canonicus nu. 8.
20 Item † adde, quòd bona immobilia hære
tici Fiſco, vbi ſita ſunt, applicantur cōis
eſt opin.Burſat.d.conſ.43.nu.14.

Et ſcias, quòd licèt bona dam-
21 natorum. Adde † vidēdum Decian.
in tract.crim.tomo 1. lib.
5.cap.45.vbi latiſſimè habetur, quando
bona hæreticorum reſeruantur filijs, &
quando non.

22 Vlteriùs pro hæreticis. Adde, † q.
Aduoca-
tus, & Procurator iurare debent, ſe iu-
ſtis duntaxàt defenſionibus vſuros, De-
cian. in tract.crim.tomo 1.lib.5.cap.37.
vbi latiſſimè habetur de defenſionibus
reorum in huiuſmodi crimine hęreſis.

Habet etiam hoc crimen.
23 Adde, † quòd ad probandum huiuſmo-
di crimen, ſufficiunt teſtes ſingulares, vt
pleniſſimè per Rimin. iun. in conſil.85.
per totum, tomo 2. inter conſilia crim.
diuerſ. vbi atteſtatur de magis cōi, &
quomodo probetur, quem eſſe hæreti-
cum, & an per teſtes ſingulares, latiſſimè
per Maſcard.de probat.concluſ. 855. &
24 856.cum ſequen. & quid, † & quantum
operantur pręſumptiones, & ſuſpicio-
nes in huiuſmodi crimine hæreſis, vide
Menoch.in tract.de Pręſump.lib. 1.prę-
25 ſump.100.& † quæ ſint ſpecialia in hoc
crimine, & quomodo probari poſſit; vi-
de etiam Decian. in tract. crim. tomo 1.
lib.5.cap.20.& cap.35. & in cap. 36.ha-
26 betur quomodo † in hoc crimine ſit pro
cedendum ad torturam, & quæ indicia
requirantur.

Item de crimine hæreſis. Adde,
27 † quòd
accuſatio debet fieri infra quinquenniū
à die mortis, ad hoc, vt memoria dam-
nari poſſit, l. 2. C.de apoſta. & ibi Bart.
& Roman.in ſing.436.incip.de crimine
lęſ.maieſt.ſed Marian.Socin.ī c.veniēs,
nu. 149 .de accuſat.dicit, quòd hoc dictū
non eſt verum, nec tutum, quia contra
text.in c.2.§.fin.de pręſcript. lib. 6. vbi
requirūtur. 40.anni, niſi fortè diceretur
illud procedere, quantum ad publicatio
nem bonorum, ſed quoad damnationē
memoriæ, quòd procederet dictū Bart.
licèt Bart. videatur loqui in publicatio-
ne bonorum; & ideò Socin.ibi nihil de-
cidit. Et qualiter ſit procedēdum, vt me-
moria defuncti dānetur vide Pariſ. cōſ.
2.nu. 209.vol.4.Gomeſ.var.reſol. tom.
3.tit.de crim. lęſ.maieſt. nu. 12. Zanch.
de hæret. cap. 41.nume.3. cum ſequen.
Guindi.de hęret.quęſt.22.num.9.Alba.
conſ.90.in fine, & forma ſententię habe
tur per Zanch. in d.cap.41.nu.3.& quan
do defunctorum memoria in hoc crimi
28 ne damnari poſſit, & † an hęredes poſſint
appellare, latè per Decian.in tract.crim.
tom.1.lib.5.cap.57.& 58.

29 Item licèt Papa. Adde, † quando, &
quomodo contra
Papam, & Principes ſit de hæreſi proce-
dendum, latè pro Decian.in tract. crim.
tomo 1.lib.5.cap.52.

30 Succeſſiuè quæro. Adde † omni-
nò videndum
1 Farinac. nouiter impreſſum, var. quæſt.
in

in quæſtione 20. à num. 73. vſq; ad 112. vbi latiſſimè de hac materia ſortilegij.

31 Ibi. Aut inuocantur. Adde † videndum Menoch. de arbitr. Iud. caſ. 358. vbi de eo, qui dedit poculum amatorium, ex quo præter propoſitum mors ſecuta eſt, qualiter puniatur, & quid hodie apud ſanctum officium, vide locat. in ſuo iudiciali Inquiſit. fol. 321. cap. pocula amatoria.

Ibi pęna autem de iure cõi &c. Adde ꝙ pœna ſortilegiorũ, & diuinatorum tam de iure ciuili, quàm canonico eſt quòd fuſtigentur, niſi ſint hæretici, & hoc in vili perſona; in Notabili autẽ pœna eſt perpetui carceris text. eſt ſingularis in c. quod cõtra ſortilegos, aliàs contra idolorum 26. q. 5. quem adhoc pro ſingulari refert, & ſequitur Roman. in ſing. 660. incip. Tu ſcis quod iſti diuinatores, vide etiam in hac materia ſortilegiorum, Menoch. de arbitr. iud. in caſ. 388.

§. Homicidium.

SVMMARIVM.

1 *Homicidium commiſſum inter ludentes ad brachium, vel ad pugnos, aut ad lapides, an ſit caſuale remiſſiuè.*

2 *Homicidium dicitur caſuale inter amicos.*

3 *Homicidium ſine dolo committens qua pœna plectatur remiſſiuè.*

4 *Homicidium quando dicatur potius culpa quàm dolo commiſſum.*

5 *Homicidij cauſam dare quis dicatur, & qua pœna ſit puniendus, remiſſiuè.*

6 *Animus delinquendi, vel occidendi deliberatus quomodo præſumatur, remiſſiuè.*

7 *Homicidij pœna, an puniri debeat percutiens, caput lapide, vel alio inſtrumento apto ad interficiendum, & quid in homicidio facto cum baculo, & ſpatularum percuſſione.*

8 *Homicidium pugno doloſè committens, punitur æquè, ac ſi gladio occidiſſet.*

9 *Percutiens manu vacua cum ſanguinis effuſione minori pœna punitur, quàm ſi cum armis.*

10 *Percutiens lapide, cum haberet enſem in manu etiam ſecuta morte, mitius citra pœnam capitis puniri debet.*

11 *Et quid in percutiente pugno armato remiſſiuè.*

12 *Homicidij pœna, an teneatur occidens vnum, volens alterum occidere.*

13 *Homicidium an præſumatur cum dolo, & ex propoſito.*

14 *Homicidium quando dicatur commiſſum animo deliberato remiſſiuè.*

15 *Animus deliberatus occidendi quibus coniecturis probetur, remiſſiuè.*

16 *Et fiſcus tenetur eas probare.*

Et ſuper qualitate animi deliberati eſt locus torturæ nu. eo.

17 *Et confitens ſe voluntariè occidiſſe, tollit coniecturas etiam iuris, & de iure.*

18 *Et vna cõiectura, vel præſumptio tollit aliam, & maior ratio vincit minorẽ.*

19 *Animus occidendi ex genere armorum præſumitur remiſſiuè.*

20 *Iracundiæ calor quanto tempore durare dicatur ad euitandum animi deliberati qualitatem.*

21 *Iniuria propulſatio dicitur incontinenti facta, ſi ſequenti die fiat.*

22 *Proditor dicitur, qui offendit alium ſine diffidatione, aut præbet alteri potionem venenatam nu. 23.*

24 *Proditor quis dicatur, & quot modis remiſſiuè.*

25 *Proditor an dicatur occidens inimicum ex inſidijs.*

Proditor in Hiſpania dicitur etiam ille, qui retro occidit inimicum ſuum ibidem.

26 *Venenum malum ementis, aut vendentis pœna.*

27 *Venenum præbens an pœna capitis ſit puniendus, ſi mors ſecuta non fuerit.*

28 *Occidens, vel occidi faciens condemnatum ad mortem ad euitandum infamiam quomodo mulctari debeat.*

29 *Matres præbentes poculum filiabus prægnantibus ad faciendum abortum, qua pœna plectantur.*

30 *Veneratio quomodo cognoſcatur, probetur, aut reprobetur, remiſſiuè.*

31 *Veneratio eſt crimen publicum.*

32 *Maritus præbens venenum vxori ex eo non morienti qua pœna teneatur.*

33 *Filius parans venenum patri, quod dare non potuit, tenetur parricidij.*

34 *Venenum pecunia daturus, ſi pœnitentia ductus, mandatum detegat iudici pœna arbi-*

§. Homicidium.

arbitraria punitur.

35 Statutum contra volentes venerare, non comprahendit præparantes tantum venenum.

36 Veneni appellatione venit malum venenum.

37 Index innocentem damnans ad mortem qua pœna puniatur.

Et quid ſi calore iracundiæ alium necauerit.nu. eod.

Et quid ſi citra mortem ad pœnam corporalem condemnauit.nu. eod.

38 Index indebitè reum quæſtionibus ſubijciens, vel in torquendo modum excedens qua pœna ſit puniendus remiſſiuè.

39 Medico aſcribitur mors infirmi multis concurrentibus remiſſiuè.

40 Medicus negligens circa curam infirmi tenetur l. Cornel. de Sicar.

41 Medicus quandoq; tenetur tantum de dolo, & lata culpa, & interdū etiam de leuiſſima.

42 Homicidij pena in Regno Neap. & ſtatu Eccleſiaſtico.

43 Homicidium committens in rixa punitur aquè, ac ſi deliberatè commiſiſſet.

44 Et quid ſi ex vulneribus illatis in rixa mors ſit ſecuta.

45 Occidentes ex interuallo ſibi minātem ex cauſa iuſti metus quomodo puniantur.

46 Statutum imponens pro homicidio pœnam pecuniariam an valeat.

47 Homicidium quibus modis dicatur qualificatum, & quibus cauſis aggrauetur remiſſiuè.

48 Pater calore iracundiæ occidens filium an excludatur ab eius ſucceſſione.

49 Et altero ex filijs occidente patrem alter patri ſuccedet.

50 Maritus occidens vxoris fratrē priuatur eius ſucceſſione.

51 Frater fideicommiſſarius ſub conditione mortis amittit fideicommiſſum ſi fratrem occidat.

52 Monacum interficientis bona an danda ſint Monaſterio vel filijs Monaci ante ingreſſum ſuſceptis ſtante ſtatuto quòd bona occidentis hæredibus occiſi debeantur.

53 Hæreditas in quibus caſibus auferatur ab indigno, & applicetur fiſco remiſſiuè.

54 Et quid in legato remiſſiuè.

55 Et præter fiſcum non poteſt alius huiuſmodi indignitatem opponere.

56 Et quando nō applicetur fiſco remiſſiuè.

57 Fiſcus an ſuccedat in bonis occiſi ſtante alio in pari gradu cum interfectore.

58 Homicida non poteſt in bonis occiſi ex teſtamento vel abinteſtato ſuccedere.

59 Et quid in occidente filium, vel fratrem teſtatoris, aut alterius cui ſuccedere poſſet.

60 Et quid in feudalibus remiſſiuè.

61 Et an fratre occidente fratrem confeudatarium feudi paterni filius occiſoris poſſit in feudo ſuccedere.

62 Fiſcus excluditur ſtante ſtatuto homicidam non poſſe ſuccedere occiſo.

63 Et quando homicida ſuccedat interfecto, & fiſcus auferat, vt indigno remiſſiuè.

Et quid ſi interficiat bannitum vel vxorem adulteram remiſſiuè.nu. eod.

64 Maritus an priuetur lucro dotis ſi vxor cum eo cubans reperiatur mortua.

65 Maritus impunè occidens vxorē in adulterio repertam an lucretur dotem ſtante ſtatuto, quòd per mortem vxoris eam lucrifaciat.

66 Maritus interficiens vxorem an perdat ius ſuccedendi quod habet in defectum coniunctorum.

67 Homicida, aut vulnerans quando teneatur ad damna, expenſas, & intereſſe.

68 Et quid ſi pœnā de qua in cautione de nō offendendo offenſus ſit conſecutus.

Et poſſit in litē iurari remiſſiuè. nu. eod.

69 Et an debeat haberi ratio cicatricum, & deformitatum remiſſiuè.

Vulneratus an poſſit petere lucrum ceſſans, vel damnum emergens ſi cōſecutus eſt pœnam conuentionalem de non offendendo remiſſiuè.nu. eod.

Vulneratus ad quid agere poſſit qua actione, & quo caſu pro cicatrice ac deformitate remiſſiuè.nu. eod.

70 Vulneratus poteſt ciuiliter agere ad damna, expenſas, & intereſſe licet vulnerans ſit abſolutus ab inquiſitione.

71 Vim vi repellere quomodo liceat remiſſiuè.

Defenſionis limites exceſſos eſſe nec ne remittitur arbitrio iudicis.nu. eod.

Defenſionis limites excedens punitur arbitrio iudicis.nu. eod.

72 Homicida probans interfeciſſe ad ſui defenſionem, an ſit liberandus ſine licencia Principis.

73 Aggreſſor poteſt occidi ob periculum iniuria

iuria perſonalis.

74 *Homicidium quomodo probetur factum ad defenſam remiſſiuè.*

75 *Homicidium factum ad defenſam non eſt puuibile etiam ſtante ſtatuto, quòd pœna mortis puniri debeat.*

76 *Irregularis non efficitur presbiter miſſã celebrans, ſi inſultatus homicidium committat.*

Et poteſt miſſam incohatam perficere. nu. eod.

77 *Defenſio quando ſit licita remiſſiuè.*

78 *Homicida prouocans primo non gaudet priuilegio neceſſaria defenſionis, quamuis poſtea rixando ponatur in diſcrimen vita.*

Aggreſſus an poßit impune occidere furioſum, ſiue dormientem aggreſſorem. ibidem.

79 *Homicida alium interficiens pro defenſione bonorum ſuorum an excuſetur.*

80 *Et quid in foro conſcientia.*

81 *Et quomodo dicatur facere ad defenſionem.*

82 *Et quid in Clerico.*

83 *Defendere licet ſocium itineris & amicũ. Aggreſſorem an liceat extraneo occidere pro defenſione alterius extranei. ibid.*

84 *Homicidium ſiue dolo committens pœna arbitraria punitur.*

85 *Occidens mediatorem, vel alium ad defenſam, & homicidium negans non debet torqueri.*

86 *Homicidij pœna non tenetur occidens alium in rixa, cum crederet inſultantem interficere.*

87 *Et quando teneantur mediatores offendentes vnum ex rixantibus remiſſiuè.*

88 *Et quid ſi mediatorem oppoſui inſultanti, & mediator fuit interfectus.*

89 *Percutiens mediatorem, vel aliũ ſe defendendo an teneatur aliqua pœna.*

90 *Inſultatus an teneatur fugere.*

Vulneratus percuſſorem proſequens ac eum occidens pœna extraordinaria punitur. nu. eod.

91 *Inſultatus poteſt aggreſſorẽ in terra proſtratum vulnerare, & occidere.*

92 *Clericus, vel Monachus inſultatus an debeat fugere.*

93 *Et quid in foro conſcientia.*

Inſultatus an peccat in ſequendo aggreſſorem, & eum percutiendo quantum ad ſui honoris defenſionem opus eſſet. nu. eod.

94 *Et quid in ijs qui reuerentiam debent.*

95 *Homicidium potius ad defenſam, quam ad vindictam factum præſumitur.*

96 *Et quid ſi duo adinuicem ſe inſultarunt, & vnus fuit interfectus remiſſiuè.*

Et quid in eo qui primo incepit remiſſiue. nu. eod.

97 *Et quid ſi teſtes dicant homicidium fuiſſe factum ad defenſam, neque aliam rationem adducant remiſſiue.*

98 *Et an probent per verbum credo remiſſiue.*

99 *Et quid in dubio quando nõ apparet quis primo euaginauerit.*

Et quibus pœnis puniatur remiſſiuè. nu. eod.

100 *Defenſio quomodo probetur remiſſiuè.*

101 *Aggreſſorem etiam ſe non defendentem occidens mitius punitur.*

Inſultatus quando non excedat moderamen inculpata tutela. nu. eod.

Et quando non teneatur fugere, & poßit aggreſſorẽ fugientem inſequi vulnerare & occidere. nu. eod.

102 *Inſultatus cenſetur omnia facere ad defenſam.*

103 *Aggreſſor quis præſumatur, & quibus coniecturis, aut præſumptionibus.*

104 *Defenſio quomodo ſit in iudicio deducenda, & probanda remiſſiuè.*

105 *Mina an excuſent homicidam à pœna ordinaria.*

106 *Defenſio quando dicatur facta cum moderamine inculpata tutela.*

107 *Defenſionis limites excedens in rixa nullam pœnam meretur.*

108 *Defenſionis modum excedens aggreſſus non debet condemnari ad pœnam conuentionalem.*

109 *Homicida quando excuſetur ob iracundiam, rixam, cõſanguinitatem, amicitiã, vel ſimilia remiſſiuè.*

110 *Iniuriatus verbis ſi gladio iniuriantem occiderit, mitius citra pœnam capitis eſt puniendus.*

Defenſio illicita eſt cũ armis aduerſus verba iniurioſa, vel percuſſionem cum baculo. nu. eod.

111 *Vulnerari an poſſit gladio inſultans cum baculo.*

112 *Homicidium ſi mentitus commiſerit, mitius punitur.*

Iniuriatus quando poßit ſe propria authoritate vindicari, etiam defenſionis modum

§. Homicidium.

modum excedens.nu.eod.

113 Defenſio an fuerit facta ex interuallo, vel incontinenti remittitur arbitrio Iudicis.

Iniuria propulſatio dicitur incõtinenti facta, ſi ſequenti die fiat.nu.eod.

114 Homicidium an committere liceat pro cui tanda iniuria perſonali.

115 Homicidium confeſſus in tortura poteſt tamẽ probare ad ſui defenſionem feciſſe.

116 Et huiuſmodi declaratio poteſt etiã fieri per procuratorem, ac impedit torturam rei.

117 Et ſi confiteatur hominem interfeciſſe, mox reuocando confeſsionem conuincatur de mendacio, auditur poſtea dicens ab alio fuiſſe interfectum.

118 Occidens ex iuſto metu non punitur ordinariè.

119 Homicida incertitudo pluribus modis conſideratur remiſsiuè.

120 Et an omnes interuenientes homicidio ſint puniendi pœna ordinaria remiſsiuè.

Et quid in pluribus vulnerantibus remiſsiuè.nu.eod.

121 Et quid ſi plures per vim inuadentes poſſeſsionem committant homicidium.

122 Et an poſsint omnes torqueri ad habendam veritatem.

123 Et à quo ſit incohandum.

124 Rixa quid ſit.

125 Rixa author quis dicatur.

126 Et an puniatur de homicidio, de quo alias non puniretur ob incertitudinem occiſoris.

127 Rixa author qua pœna ſit plectendus, ſi appareat de homicida.

128 Homicidũ in rixa an pœna mortis puniatur.

129 Occiſus in rixa an præſumatur aggreſſor.

Et quid nemine moriente.nu.eod.

Et quomodo ſint puniendi rixantes ſi ambo ſunt vulnerati, & neſcitur aggreſſor.nu.eod.

130 Et in dubio contra occidentem dolus præſumitur.

131 Aggreſſor quis præſumatur remiſsiuè.

132 Rixa authore non apparente ſi vulnerans dicat ad ſui defenſionem feciſſe, neuter tenetur ad pœnam conuentionalem de nõ offendendo.

133 Vulpell. error.

134 Homicidij pœna an teneantur omnes ſi tot ſint vulnera, quot ſunt ij, qui homicidio interuenerant remiſsiuè.

135 Vulnus mortale quando dicatur.

136 Et in quibus corporis partibus vulnera ſint lethalia.

137 Vulnerans an teneatur de homicidio, ſi vulneratus vtens incantationibus, & medicis imperitis obierit.

138 Vulnerans mortaliter non poteſt puniri de homicidio niſi ſecuta morte vulnerati, licet certum ſit, eum moriturum, & ſtãte ſtatuto, quod occidens occidatur.

139 Vulnerans inquiſitus de homicidio debet cõdemnari de eo, ſi ſequatur mors vulnerati pendente inquiſitione, vel finita.

140 Et inquiſitus de vulnere debet puniri de homicidio ſuperueniente obitu vulnerati etiam ſi lata eſſet ſententia ſuper vulnere.

141 Vulnerans an teneatur de homicidio, quãdo dubium eſt, an ſit vulnus mortale, & nihilominus vulneratus obierit remiſsiuè.

Et quid ſi vulneratus deceſſerit ex alia infirmitate.nu. eod.

142 Vulneratus non letaliter ſi infra modicũ tempus moriatur, an præſumatur ex vulnere mortuus, & vulneratus teneatur de homicidio, aut de vulnere tantum remiſsiuè.

143 Vulnerans, quando præſumatur habuiſſe animum occidendi remiſsiuè.

144 Vulnus, quando non ſit mortale.

145 Sententia condemnatoria ſuper homicidio ad iudicium Medici imperiti, ſi de cõtrario conſtet per peritiores, debet etiam ſine appellatione retractari.

146 Vulneratus ſi ſpaſmo ſuperueniente moriatur, præſumitur ex vulnere mortuus.

147 Vulnus præſumitur mortale, ſi poſt vulnus, mors ſequatur.

148 Vulneratus ſi moriens dixit ſe non decedere ex vulnere, ſed ex mala cura, vel Medicorum culpa, & pacem fecerit, an iuuet percuſſorem.

149 Et quid probandum ſit ad defenſionem remiſsiuè.

150 Vulneratus, vel nullum, vel imperitum Medicum ſibi adhibens dicitur eſſe in negligentia, & culpa.

151 Et negligentia in dubio non præſumitur.

Et quomodo probetur remiſsiuè. nu.eod.

152 Vulneratus an ex vulnere obijſſe cenſeatur ſi Medici ſint diſcordes.

153 Et quibus Medicis ſit credendum, quan-

do inui-

do inuicem ſunt contrarij.
154 Vulneratus an deceſſerit ex vulnere,ſtandum eſt arbitrio Iudicis,nulla temporis habita ratione.
155 Et quid eo caſu Iudex conſiderare debeat.
156 Vulneratus in infirmitate præſumitur mortuus ex vulnere.
157 Vulneratus letaliter tenetur de homicidio,licet vulneratus culpa ſua obierit.
158 Vulneratus poſt illatum vulnus ambulans per triduum,ſi poſtea moriatur, an præſumendum ſit ex vulnere deceßiſſe.
159 Vulneratum ex illatis vulneribus obijſſe, quibus coniecturis probetur remißiuè.
160 Vulnerans condemnatus de homicidio an poßit probare contrarium eius,quod Medici retulerunt ſententia ſine appellatione valeat retractari.
161 Medicus pro inſpiciendis vulneribus, à quo ſit eligendus.
162 Occidens proximum morti, tamquam homicida punitur.
163 Fur nocturnus poteſt vulnerari etiã abſq; periculo amittendi bona.
164 Fur nocturnus an poſsit impunè vulnerari, & occidi pro defenſione rei minima, aut vilis.
165 Et quid ſi iam exiuerat è domo fugiens cum re minima.
166 Furem diurnum ex interuallo occidens, eò quod iuris remedio ſua bona recuperare non potuit, mitius punitur.
167 Pater an poſsit impunè filiam pregnantẽ in adulterio deprahenſam interficere.
168 Et quando dicatur reperta in ipſa turpitudine remißiuè.
169 Et ſi ſit Virgo,vel vidua, non poteſt impunè occidere.
170 Et non licet auo neptem in eius poteſtate conſtitutam interficere.
171 Pater non poteſt filiam in præludijs adulterij repertam impunè occidere.
172 Homicidij tenetur adulter,ſi deprahenſus in adulterio patrem adulteræ ſe defendendo interficiat.
173 Pater an poſsit de iure canonico filiam,& maritus vxorem in adulterio repertam impunè occidere.
174 Pater,& Maritus poſſunt citra excommunicationem clericum in adulterio deprahenſum occidere.
175 Maritus in Regno Neap. vxorem etiam pregnãtem,& adulterum ſtatim in adulterio deprahenſos impunè occidit.
176 Maritus interficiens vxorem qua pœna ſit puniendus.
177 Maritus in Hiſpania pro ſuo arbitrio de vxore,& adultero, eorumq; bonis vindictam ſumit.
178 Maritus,cui licet vxorem in adulterio deprahenſam occidere etiam pregnantem interficere poterit.
179 Pater,vel Maritus lege ciuili permittente adulteram,aut adulterum occidens, an ſit tutus in Terris Eccleſiæ.
180 Et quid de pœna ſpiritualí.
181 Adulterum poſſe impunè occidi cur intro ductum remißiuè.
182 Filius patrem,& libertus patronũ in adulterio deprahenſos,non poſſunt occidere.
183 Mulier in adulterio deprahenſa qua dicatur.
184 Adulterium an probetur confeßione mulieris extraiudiciali geminata.
185 Patre, vel marito conuocante amicos ad interficiendum adulterum in caſu de iure licito,an ſint amici puniendi.
186 Et eo caſu Maritus, & ſocij poſſunt comparere per procuratorem.
187 Pater poteſt mandare filio, ut adulteros interficiat.
188 Iudex arbitrium in cauſis capitalibus habens,an punire eum poſsit, qui concedente ſtatuto bannitum occidit, remißiuè.
189 Bannitus quomodo probetur, remißiuè. Et quando poſsit occidi remißiuè. num. eodem.
190 Bannitus pro aſſaſinio impunè occiditur de iure canonico.
191 Homicida probans occiſum eſſe bannitũ, abſoluitur,ſtante ſtatuto bannitum poſſe impunè occidi.
192 Bannitum etiam extra territorium bannientis interficiens gaudet beneficio ſtatutariæ impunitatis.
Et illius exceptionem opponens impedit vlteriorem proceſſum, nu.eod.
193 Bannitus non poteſt ſe ipſum impunè interficere etiam ſtante ſtatuto, quòd bannitus occidi poßit.
194 Statutum loquens de bannito, non verificatur in eo, de cuius banno diſputatur.
195 Statutum, quod bannitus poſsit impunè occidi,an comprahendat clericos malefactores.
196 Et quid in eo, qui citatus cõparuerit,nox iterũ citatus,& cõtumax fuerit bãnitus.

237 *Bannitus impunè occiditur ad inſtantiã inimicorum, vel pro pecunia, ſtante dicto ſtatuto.*

238 *Bãnitus gratiatus à Principe, nõ dumtamen cancellatus ex albo, an poßit impunè occidi, virtute dicti ſtatuti.*

239 *Et quid de bannito minus legitimè cancellato, remißiuè.*

Et quid de bannito non cancellato, qui pœnam ſoluit, vel gratiam obtinuit. remiß. nu. eo.

Et quando præſumatur ſcientia gratiæ, remiß. nu. eo.

240 *Et de modo defendendi occidentẽ bãnitũ gratiatum, non tamen cancellatum ex libro bannitorum. remißiuè.*

241 *Bannitum petentem ſe deleri à banno, occidens, an debeat puniri.*

242 *Bannitus iniuſtè cancellatus à bãno, vel à non habente authoritatem, impune occiditur.*

Et dicitur iniuſtè cancellatus, vbi non apparet de cauſa.

243 *Bãnitus toleratus an impunè poßit occidi.*

244 *Bannitus habens ſaluum conductum poteſt offendi extra locum delicti.*

245 *Bannitus non cancellatus ex albo, an poſſit impunè offendi, ſtante reformatione, bannitos omnes abſolutos eſſe, & de eorũ banno cancellatos, ac reſtitutos, remiß.*

246 *Et quid ſi fuerit cancellatus ex vno libro, & non ex altero, remißiuè.*

Et quid probare debeat Aduocatus banniti contra homicidam, remiß. nu. eod.

257 *Bãnitus gratiatus de homicidio, tacita alterius homicidij gratia, impunè poteſt occidi.*

248 *Bannitus gratiatus ſub conditione habẽdæ pacis, an ſi habita pace, toleretur à Principe, poßit impunè offendi antequã cancelletur è banno.*

249 *Cancellatio facta à non habente authoritatem non valet.*

250 *Bannitus ſi ſub conditione alicuius ſeruitij debeat rebanniri, vel ſit liberatus à banno, an deſinat eſſe bannitus abſq; declaratione Iudicis ſuper ſeruitio præſtito.*

251 *Bannitus intra tempus aſſecurationis homicidium committens, impunè occiditur ex dicto ſtatuto.*

252 *Bannitus habens ſaluum conductum ſi ſit repertus in comitiua bannitorum iurè occiditur.*

253 *Bannitum occidens dicitur eſſe in culpa non inueſtigando an eſſet ſublatum bannum.*

254 *Bannitus an poßit impune occidi, ſi proteſtetur obtinuiſſe gratiam.*

255 *Bannitus minus legitimè, vel nulliter, an poßit impunè offendi in ſtatu Eccleſiaſtico.*

256 *Homicida notorius etiam non bannitus impunè offendi in ſtatu Eccleſiaſtico.*

257 *Bannitus per ſententiam legis Municipalis dumtaxat, an poßit impunè offendi virtute dicti ſtatuti.*

258 *Bannitus clericus à Iudice laico ignorante illum eſſe Clericum, an poßit impunè occidi, ſtante dicto ſtatuto.*

259 *Et an dictus Clericus bannitus, ſi alium bannitum occidat gaudeat præmio.*

260 *Bannitus an poſſit impunè occidi ex dicto ſtatuto pendente appellatione à ſentẽtia banni.*

261 *Et an pendente reſtitutione in integrum, vel alio remedio.*

262 *Et an pendente tempore ad appellandũ.*

263 *Et quid in confeſſo, & conuicto.*

294 *Bannitus dum ad ſupplicium ducitur, an poſſit impune occidi.*

265 *Bannitum captum à Curia occidens, an cõmittat crimen læſæ Maieſtatis, remiſſiuè.*

266 *Bannitus captus à priuato, an poſſit ab alio impunè occidi.*

Et quis eorum debeat conſequi præmiũ, nu. eod.

267 *Bannitus an poſſit impunè occidi, dum citatus iret ad Iudicem.*

268 *Bannitus an poſſit occidi extra territorium, ſtante ſtatuto, impunè occidi in Ciuitate, vel diſtrictu.*

269 *Et quid in ſtatu Eccleſiaſtico.*

270 *Et an competat occidenti præmium ſtatuti.*

271 *Bannitus impunè offenditur, vbi eſt confœderatio cum loco banni, et locus eſt præmio ſtatuti.*

272 *Bannitus pro aſſaſſinio, quando poſſit impunè occidi extra territorium bãni, vbi non viget ſtatutum offendendi bannitum impunè.*

273 *Et quid ſi ſit clericus.*

274 *Bannitus propter læſæ Maieſtatis, aut rebellionis crimen, vel ſimile extra bannientis territorium impunè occiditur, & competit occidenti premium ſtatuti.*

§.Homicidium.

275 Bannitus occidens in Eccleſia, nō tenetur ſacrilegij.

276 Bannitum interficiens poteſt inconti-nenti illum impunè ſpoliare, & derobare.

277 Bannitum occidens extra territoriū, vbi impunè occidi poterat, non debet puniri à Iudice originis, vel domicilij.

278 Bannitum præſtantis præmium debetur conſignanti caput.

279 Bannitum occidenti ad defenſam, non datur præmium ſtatuti.

280 Et quid in occidente bannitum ignoranter.

281 Bannitum interficere exiſtimans ſe aliū non bannitum occidat, an teneatur aliqua pœna.

282 Bannitus in libris centum ſi ex ſtatuto impunè occiditur, an liceat interficere bannitum in pluribus minoribus ſummis excedentibus in ſimul centum libras.

283 Bannitus an poſsit ſe defendere.

284 Homicidium in viginti tres caſibus non punitur pœna mortis, remiſsiuè.

285 Sodomiticum vitium tentans impunè occiditur.

286 Homicidium commiſſum in duello permiſſo à Principe non punitur.

287 Diſrobantes in ſtratis publicis impunè occidi poſſunt.

288 Vulneranti à ſtatuto pœna propoſita, vulnerans animo occidendi maiori pœna punitur.

289 Vulnerans ſeipſum qua pœna ſit puniendus, remiſsiuè.

290 Et an comprehendatur ſub pœna ſtatuti contra vulnerantem, remiſsiuè.

291 Et proſequens alium cadentem, ac ſe ipſum vulnerantem, an debeat puniri tam quàm vulnerans.

292 Homicidij affectus, vt pœna mortis ex diſpoſitione ſtatuti puniri poſsit, quæ requirantur.

292 Vulnerans pro pecunia etiam ſine animo occidendi grauius punitur.

Condemnatus in quinquaginta libris, quas ſi non ſolueris infra menſem, pœna duplicetur, an non ſoluendo in prædicto termino poſsit impunè offendi, ſtante ſtatuto, quod condemnatus in centum impunè offendi poſsit, vide ſub nu. 282.

Bannitos an clerici impunè occidere poſſint ſub nu. 259.

HOmicidij materia malo fato &c. ĩ principio.

Adde quid ſit homicidium, & vnde dicatur latè per Carer. in pract. crim. §. 1. nu. 1. cum ſequen. fol. 46.

1 Caſu autem dicitur &c. Adde † in eo, qui interfecit eum, cum quo ad brachium, ſiue ad pugnos, ſiue ad lapides ludebat Deci. conſ. 9. per totum, & alia exempla de caſuali homicidio habentur per Carer. in pract. crim. in §. homicidium el primo, & quæ pœna plectuntur delinquentes in ludo ſiuè permiſſo, ſiuè prohibito Menoch. de arb. iudic. caſ. 400.

2 Item † adde quòd homicidium dicitur caſuale inter amicos Io. de Amicis cōſ. 86. nu. 15. & conſ. 7. num. 37. & Bertaz. conſ. 208. nu. 14. cum ſeq. Et ad excuſandum homicidium caſuale conſuluit Socin. conſ. 16. vol. 1.

Culpa dicitur homicidium.

3 Adde † videndum Menoch. de Arbitrar. Iud. caſ. 324. vbi qua pœna puniatur homicidium ſine dolo commiſſum, & Carer. in §. homicidium. 1. num. quinto, & 6. cum ſequen. vbi latè de pœna pecuniaria, & de exilio per quinquennium, cum multis limitationibus: vide Cępo. conſ. 30. vbi conſuluit in caſu Ragatij ad lapides ludentis, & vnū aliū occidit.

4 Item † adde, quòd homicidium potiùs dicitur culpa, quàm dolo commiſſum, quando percuſſus inſequitur vulnerantem, qui fugiebat, & eum occidit, Fely. in c. dilecti filij, col. 6. de excep. & Affli. in conſt. terminū vitæ, nu. 18. vide, quæ poſui infra in verſ. Atq; adeò vera eſt

Ibi. Item in eo, qui culpa ſua.

5 Adde † alium caſum, quando quis dat cauſam homicidio, & qua pœna puniatur, vt per Cacher. in deciſ. 104.

Dicitur etiam culpoſum. Adde videndum Maſcard. de probat. concluſ. 97. &

6 98. † quomodo præſumatur animus delinquendi, & animus deliberatus ad occidendum, vbi plenè de multis coniecturis, & præſumptionibus, & præcipuè de pręſumptionibus, hic per D. Clarum poſitis

ſitis,vide etiam Alba. in conſ.46.& om-
7 ninò Vulpell.in conſ.126.vbi tenet † ꝙ
percutiens in capite cum ſaxo, vel alio
inſtrumento apto ad interficiendum de
bet puniri pęna homicidij, etiam quòd
percuſſerit in rixa, & ibi reſpondet ad
Gram. Bal.Io.de Amicis,Signor.& Mar
ſil. hic allegatos,& cõtra Marſ.tenuit ẽt
Laur.ab Occa in conſ.63. nu. 25. & 26.
inter conſ.crim.diuerſ.tomo 2.Sed con
tra Vulpell.in d.conſil.126. tenuit Ma-
ſcard.in concl.864.num.15.par.2.& de
homicidio facto cum baculo,& percuſ-
ſione in ſpatulis,vide Marſ.in conſil. 7.
per totum.
8 Item†adde, quòd ſi quis pugno aliquẽ
interfeciſſet manu vacua, punitur, ac ſi
gladio occidiſſet, caſus eſt ſing. in l.quæ
actione.§.1. ff. ad l.Aquil.quem adhoc
ponderat originaliter Iacob. Butr.vt re
fert, & ſequitur Bald.in c. 1.§.iniuria.
vlt.col. de pac. tenen.Barb. in ſuo tract.
de preſt.Cardinal.vlt.fol.col. 1.verſ.vi-
di dubitari,vbi ſubdit,ſe habuiſſe in fa-
cto,quod eſt verum, ſcd̄m Bald.in p̄cit.
loco,dum tamen dolo interficiat.
9 Item†adde, quòd minor pœna irroga-
tur percutienti manu vacua,& cum ſan
guine,quam cum armis, ſecundum An-
gel.in l.ſi gemine,circa princip.ff.arbor.
furt. Cęſar.

Ibi. Vt in caſu Siggnor.cõſ. 63.
10 Adde† quòd idem eſſet, ſi haberet en-
ſem in manu,& percuſſiſſet cum lapide,
& non cum enſe; & de tali percuſſione
ſecuta fuerit mors:nam tunc non puni-
tur pœna capitis,ſed mitiori,ex quo po
tuit percutere cũ enſe; & percuſſit cum
lapide.quo caſu non p̄ſumitur habuiſſe
animum occidendi. ita Ant. Corſett.in
repert. ad Abbat. in litera D. verb.Deli
ctum, ſubdens ita de facto fuiſſe iudica
tum,per tex. in l.omne delictum.§.ſi qs
commilitonem. ff.de re milit.

Ibi. vel pugno etiam armato.
11 Adde†videndum etiam Deci.conſ.9.&
declara,vt per Carer.in pract.crimin.§.
homicidium.1.nu.23. & 26.

Dicunt etiam aliqui. Ibi. Sed
12 certè ego,ſi caſus. Adde† ꝙ idem
tenet Boſſ. ĩ tit.
de homicid.nu.73.vt,ſi adſit animus oc
cidendi in genere, occidens pœna ordi
naria ſit puniendus,tamen ſecundũ con
trariam opin.deciſum fuit per Senat.Pe
demõt.vt atteſtatur Ant. Theſau.in de-
ciſ.243. ſed forſan poſſet reſponderi il-
lud, quod dicit Boſſ. in loco ſupracita-
to;& illa deciſio(ſit dictum cum pace il-
lius ſenatus)non eſt ſequenda: ſed opi-
nio Bart. Clari, & Boſſ. virorũ illuſtriũ,
qui veritatẽ,& nõ apices Iuris,ſequun-
tur.Nec dicatur,ꝙ cõtra dictam opin.in
facti contingentia per Conſ. Neap.iudi
catum fuit,teſte Gram. in loco ſupraci-
tato,quia ibi dicit,quòd ita pronuntia-
tum fuit de mandato magni Capitanei
Conſalui Proregis illa die, qua receſſit
à Gubernio dicti Regni; & ſolet dici,ꝙ
tempore receſſus caſſantur mille proceſ
ſus,non autẽ per bonos Gubernatores.
Et opinionem Bart. tenuerunt ẽt And.
de Iſer.in conſtit.Neap.lib.1. Rubr. 13.
de homicid.punien.num.13.& ibidem
Afflict.nu.23.quam ſententiam probat,
& veram eſſe cenſet Lugdunen.in con-
ſuet.Pariſ.tit. 1.§. 30.quæſt.41.nu.153.
quos refert,& ſequitur Couar.in prima
parte relect. §.10.nu.14.
Idem tenuit Gomez. in c. 3. de delictis
nu.34.& ibi nu.ſequenti tractauit quæ-
ſtionẽ hic per D. Clarum in fine tactã,
de eo qui ſuperuenit, & etiã de media-
tore, qui fuit occiſus, & concludit opi-
nionem Bart. & ſequacium etiam eo ca
ſu eſſe veriſſimam in pũcto iuris,ꝙ talis
homicida debet puniri pęna mortis, qa
vere fuit in dolo, & dabat operam rei
illicite,ſed ꝙ opinio cõtraria eſt equior,
ego autem contra dictam Bart. deciſio-
nem, in conſulto Principe nunquam iu
dicarem.

Doloſum aũt homicidiũ &c.
13 Adde†ꝙ in dubio præſumitur, quòd ho
micida fecerit delictum cum dolo,& ex
propoſito,niſi cõtrarium probetur,Go-
meſ.de delict.cap.3.nu. 17. & Blanc.de
indic.tenet,ꝙ dolus præſumatur in actu
delicti,non autem ex propoſito,& ſic ꝙ
animus deliberatus non præſumatur;&
ita declarat ibi,nu. 54.& 56. & quando
dubium ẽſt, an quis interfecerit animo
occidendi,an non,ſi conſtat,ꝙ aliàs ali-
quem occiderit,præſumptio reſultat, ꝙ

animo occidēdi illum occiderit, Gand. in tract.de malef.ſub rubr. de homicid. col.fin. Marſ.in l. 1. §. diuus Adrianus, nu.39.ff.de ſicar.& Foller. in verſ. recipiantur defenſiones, nu.29.

Ex propoſito. Ibi. Et dixi ex in-
14 teruallo. Addе,† quòd contra Clarũ tenet Vulpell.in conſ. 127.

15 Ibi. Animus autem. Adde† videndum Menoc. de arbitr. Iud.caſu.361.vbi enumerauit viginti coniecturas, quibus animus iſte deliberatus, & penitùs occidendi conijcitur, & ibi nu.30.opinio. Caſſo. conciliat cum Claro; & adhoc vide etiam Bertazz.conſil. 85. & Maſcard. de probat. concl.98.& 864.

16 Item† adde, quòd Fiſcus tenetur probare coniecturas; Boſſ.tit.de homicid.nu. 46.& erit locus torturæ ſuper hac qualitate animi deliberati, Carer.in pract.in §.homicidij, nu.34.hoc latè proſequitur Burſ.conſ.271.nu.36. cum ſequen.

17 Item† adde, quòd confitens ſe voluntariè occidiſſe, per eius confeſſionem tollit omnes coniecturas, etiam iuris, & de iure, vt in authē.de æqualit. dot. §.illud in gloſ.& per Innoc.in c.plerique de immun.Eccleſ.& Aret. in conſ.80.num.3.

18 Item † adde, quòd vna coniectura, vel præſumptio tollit aliam; & ſpecialis tollit generalem; & magis veriſimilis præfertur minùs veriſimili; & maior ratio vincit minorem, Alba. conſ.56. num.4.

Ibi. Item ex genere armorum.
19 Adde† videndum Aret. in conſ. 80.vbi de occidente cum gladio.

Ibi. Et ideo etiã ſi quis poſt ac-
20 ceptam iniuriam &c. Adde † ꝙ calor iracundiæ dicitur durare per triginta dies, ſecundum Luc.de penn.in l. omnes omninò curiales, C. de decurioni. lib. 10. Deci.in l.quicquid calore, de reg. iur.& Menoch.in caſ.361.nu.20.tenuit, quòd remittatur arbitrio iudicis.

21 Item † adde, quòd incontinenti facta iniuriæ propulſatio ſi die ſequenti fiat, Menoch.conſ.107.num.40. Corrad.de duell.par.1.concl.18.nu. 1. & Bombin. conſ.9.nu.13.

Proditoriè verò dicitur &c.

22 Adde† quòd ille, qui offendit alium ſine
diffidatione, dicitur proditor, ſecundũ
Io.And.in c.1.col.5.extra de homicid.
in 6.quem ſequitur Bald. in auth. Item
nulla cõitas, C. de epiſcop. & cleric. &
Afflict. in deciſ.265.nu.64. Similiter il-
23 le, † qui dat alteri potionem venenatã,
dicitur proditor, vt tenet Iacob.Butr.in
l. athletas, §.calumniator. ff. de infamibus, Bal.in l.nemo clericus, C.de ſumm.
Trinit.& Fid. Cathol. & Auguſt. in addit.ad Ang. in verb. fecit inſultum, col.
24 fin.Fely.in c.1.de homicid.& † quis dicatur proditor, & quot modis, vide latè per multa exempla, glo.in c. clericus il 1.in verb.proditionibus 46. diſtinct. & Firman. in repert.in verb. Proditor; in quibus locis multa exempla videre poteris. Et in hac materia proditionis plenè habetur per Io.Ant.de Nigr. in c.nuper ad vindictam, & in addit.fol. 62. & per Burſat.conſ.196.num.142. vol.2.& per Petr.à placa in epit.delict. c.21.in fine princ.& Couar.var. reſolut. lib. 2.c. fin.nu.7.verſ.tandem his prænotatis, in
25 fin.& † licèt ibi concludant, proditorem eſſe illum, qui per inſidias occidit, etiam quòd occideret inimicum ſuum. quos ſequitur D. Farinac.quæſt. crim. quæſt. 18.nu.76.& 77. Ego ſequor opin. Bart. in l. reſpiciendum. §.delinquunt. ff. de pœn. qui dicit occidentem per inſidias, vel retrò inimicum ſuum, non eſſe proditorem, quia debebat præcauere ab inimico ſuo, quem ſequuti fuere Gerard. ſing. 14. Ang. de malef. in ver. fecit inſultum, verſ.& benè nota, Plac.epit.delict. in d.cap.21.nu. 2.& Gomez. cap. 3. tit. de homicid.nume.5. & ibi Emmanuel. Suarez in addit.] atteſtatur de communi; & ego nunquàm vidi formari Inquiſitionem de proditione contra occidentem inimicum ſuum retrò, vel per inſidias, & de proditione vide Farinac. vbi ſupra nu.73.cum ſequen.vide etiam, ꝙ poſui infra in quæſt.68. verſ. proditor. Sed in Hyſpania per legem Regiam offendēs retrò, & non de facie, ad faciem proditorium committit, etiam ꝙ inimicum ſuum occidat, vel offendat, & proditor occidēs trahitur ad caudam equi per vias publicas, & poſtea furca ſuſpenditur,

ditur. Idem Gomez. Ita atteſtatur in lo-
co ſupra citato.

Punitur etiã, vt homicida &c.

26 Adde † quòd venenum malum emi, nec
etiam vendi poteſt, l. quòd ſæpè, §. vene
ni mali. ff. de contrahẽd. empt. l. 3. ff. de
ſicar. & qua pœna contrafaciens punia-
tur, Menoch. de arbit. Iud. caſu 359. vbi
dicit, pœna arbitraria puniendum eſſe;
& quando aromatarij toxicum venden
tes teneantur, vide Bonacoſſ. in tract. de
ſeruis, & famulis queſt. 208.
Item adde Vulpell. videndum in conſ.
145. vbi tenuit contra Clar. in caſu cu-
27 iuſdam famuli; qui † venenum Domino
ſuo præbuerat, vt puniretur pœna mor-
tis, etiam quòd mors ſequuta non fuiſ-
ſet; ita etiam iudicauit Senatus Medio-
lani in concubina, quæ venenum concu
binario exhibuerat, etiam morte non ſe
cuta, vt meminit Boſſ. ĩ tit. de homicid.
nu. 13. cum ſeq.
28 Item † adde, quòd non punitur pœna
mortis, ſed relegationis ille, qui neca-
uit, vel necari fecit condemnatum ad
mortem eiuſdem parentelæ, vt vitaret
infamiã, ita notab. tenet Iacob. Bellon.
in pract. Iudic. Rubr. de quæſt. nu. 138.
Conrad. in pract. crimin. in tit. de vene-
fic. nu. 13. fol. 336. & in tit. de homicid.
nu. 20. licèt contrarium dicat dicto tit.
de homic. nu. 7. vide etiam Fely. in c. cũ
iuramento de homicid. in fin. vbi dicit,
quòd tenetur de parricidio, & ita tenuit
etiam Bal. in l. libertas. ff. de ſtatu homi-
num, Marſ. in l. 1. num. 6. ff. de ſicar. Fol-
ler. in pract. crim. in ver. item qui ſoro-
rem venenauit, nu. 34. & Boer. in deciſ.
29 216. nu. 3. circa fi. & nu. 4. Et † ibi etiam
habetur de matribus dãtibus poculum
filiabus impregnatis ob pudorẽ, & qua
30 pœna puniri debeant, & † qualiter vene
natio cognoſcaẽ, Pariſ. de Put. de ſynd.
in ver. tortura licèt, vt Marſ. in l. 1. §. pro
pterea, nu. 37. ff. de ſicar. Et quan-
do ꝓbetur, vel potiùs reprobetur Paul.
de Caſtro, conſil. 197. viſa inquiſitione,
31 & † crimen iſtud eſt publicum, l. 1. ff. de
publi. iudic. Ideò cuilibet de populo ac-
cuſatio competere poteſt.
32 Item † adde, quòd ſi maritus dederit ve
nenum vxori, licèt euaſerit, tenetur de
parricidio, vt per Bart. in l. 1. in fin. ff. de
parricid. & per Salic. ĩ l. 1. C. de malefic.
Ang. in gl. ex interuallo. Carer. in pract.
crim. §. homicidij, c'l 1. nu. 151. vbi dicit
Bald. tenere contrarium in conſ. incip.
33 Stepha. & † idem eſt in filio, qui volue-
rit venenare patrem, ꝙ tenetur de par-
ricidio, licèt venenum dare non potue-
rit ſecundum Gomez. de delict. cap. 3.
nu. 7. & ibi nu. 8. habetur, quomodo de-
lictũ veneni poterit probari, & de mul-
tis indicijs in huiuſmodi crimine habe-
tur per Alba. in cõſ. 72. & Paul. de Caſt.
in conſ. 195. quod ꝓ ſingulari Pariſ. de
Puteo allegat in tract. de Synd. in ver.
tortura, cap. mandauit, col. 2. verſ. mu-
34 lier inquiritur. Et † an venenum præbẽs
veniat pœna ordinaria puniendus; ſi
mors non ſequatur, vide Menoch. de ar
bitr. Iud. caſ. 360. nu. 46. vbi latè hanc
quæſtionem tractauit, & ibi cauſam di-
cit, quòd ille, qui ſuſcepit mandatum, &
pecunias, vt venenum daret, deinde pœ
nituit, & mandatum Iudici detexit, arbi
trio iudicis debet puniri, ſecundum Io.
de Ligna. inter conſ. crim. diuerſ. paruę
impreſſionis conſ. 20. in fin. lib. 1. & de
pœna vendentis malum venenum, ui-
de eundem Menoch. caſu. 359.
Item adde, quòd licèt tentans alterum
veneno necare pena mortis puniri non
debeat, vt tenet hic D. Clar. tamen hoc
non ꝓcederet, vbi adeſſet ſtatutum pu-
niẽs pœna ordinaria attentatum, vt per
Carer. in loco ſupra citato, nu. 21.
35 Item † adde, ſi ſtatutum dicat, ſi quis vo
luerit venenare, capite puniatur; quòd
ſi quis præparauerit tantùm venenum,
non decapitabitur, ſecũdũ Fran. Crem.
in ſing. 49. & Deci. in l. non vult hæres
eſſe. ff. de reg. iur.
36 Item † adde, quòd dictio (veneni) ex vul
gari conſuetudine loquendi ſolet fieri
interpretatio de malo veneno, ad mor-
tem inferendam apto, Fely. in c. ſuper
his, nu. 20. de accuſat. & Alciat. in l. qui
venenum, ff. de verb. ſignifi.

Item Iudex, qui Innocentem.

37 Adde, † quòd erit in arbitrio ſuperioris
mortem tali Iudici imponere, ſi paſſus
ſupplicium, iniquè, & doloſè fuerit, con
demnatus; & ſi iudex ex ira ſeu calore
nimio aliquem necauerit, non punitur
morte naturali, ſed deportatione in in-

ſulam, ita latè tradit Boer.in deciſ.153. nu.8.cum ſequen. & ibi nu. 13. habetur qua pœna ſit puniendus,ſi non ad mortem condemnauit,ſed ad aliam pœnam corporalem.

Ibi. Item ſi aliquem poſuit.

38 Adde † videndum Menoch. de arbitr. iud.caſ.340.vbi latè, qua pœna punien dus ſit Iudex, qui vel omninò indebitè reum quæſtionibus ſubiecit, vel in torquẽdo modum exceſſit,vide etiam quæ poſui infra in quæſtione 64.verſ. iudex autem.

Item medicus, ſi malum medicamentum &c: Adde,† ꝙ multa

39 interuenire debẽt,vt mors infirmi medico imputetur: de quibus habetur per Io. de Anan.in

40 c.tua nos, de homicid. &†mediçus negligens circa curam infirmi tenetur l. Cornel.de ſicar.Crau.conſ.132.col.2.

Ibi tenetur etiam medicus.

41 Adde † quòd ſi medicus gratis operam ſuam pręſtabat, tenetur ſolùm de dolô, & lata culpa; ſi verò cum precio, tunc etiam de leuiſſima teneretur Alber. de Roſat.in l.ſed etſi quęcunque,nu.10.ff. ad leg. Aquil.

Sed quæro, quæ ſit pęna homi

42 cidij. Adde†ꝙ in Regno Neap.contra occidẽtem eſt pęna mortis naturalis per Conſtit. incip. terminum vitæ Franch.deciſ.324. in princ. & late Fab. de Monteleo. in praxi.arbitr. par.4.nu. 536.fol.210.& ſimiliter in ſtatu eccleſiaſtico eſt pœna mortis naturalis per Conſt. Marchiæ in lib. 4. cap. 54.incip. homicidium ſi quis.

43 Item adde† quòd committens homicidium in rixa punitur non minùs grauiter, quàm ſi id faceret deliberatè,Boſſ. in tit.de Inquiſit. nu. 116. vide tamen Lud. à Peguer.in q. crimin. cap.14.vbi

44 latè † examinauit, an homicidium ex vulneribus in rixa illatis ſecutum ſit pęna ordinaria homicidij puniendum, vel extraordinaria, arbitrio Iudicis; & diſtinguit, an habuerit animum occidendi,vel non.

45 Item†adde,ꝙ occidentes ex interuallo ex cauſa metus,quomodo iuſte habuerunt ab illo,qui minatus erat eis mortẽ, & ſolitus illas exequi, ſunt condemnandi ad perpetuas triremes, vt latè per Gram.deciſ.5.per totam, & an interficiens portantem pallium ſiue Balduchinum ſub quo erat ſacratiſſimi corpus Chriſti ſit puniendus pœna c.Fęlicis de pœnis in 6.Hãc quæſtionem poſuit Follerin pract. crim.in Fragmen.num.48. ſed eam non decidit dicens cogitandum eſſe.

Sed nunquid valet ſtatutum.

Ibi. Et ita teneas, & ſerues in

46 practica. Adde†ꝙ idem tenet Rolan. conſ.98.nu.26.vol.1.& cõſ. 111.nu.39.vol.2.Hip. Rimin.in l.1.nu. 195.ff.quod quiſq; iur. & iſta eſt magis communis opin.ꝙ huiuſmodi ſtatutum non ſit validum; eſſet tamen intelligendum, quando homicidiũ eſſet doloſum Kireou.comm.opin.cent.4. concl. 63.

De iure autem canonico. Ibi.

Sed in homicidio deliberato,

47 ſiuè qualificato. Adde†quibus modis homicidiũ dicatur qualificatum, & quibus cauſis aggrauetur per Guliel.Bened.in c.Rainutius,de teſtam.in fin.in quęſtione de homicidio, vbi multum diffusè hanc materiam tractauit,& qua pœna puniẽdus ſit clericus, qui committit homicidium qualificatum.

Priuatur etiam homicida.

48 Adde,†ꝙ ſi pater calore iracundiæ occidit filium habẽtem bona materna, non ſuccedit;ſed fratres occiſi,ſi pater renunciat vſufructui,ſecundum Ang.in l. ado priuum.§.patronum.ff. de in ius voc. & dicit, ita fuiſſe ſeruatum in facto, ſed Alex.de Neuo in conſ.91.nu.11.dicit,ꝙ dictum Ang.non poteſt procedere,cum portio illa,in qua pater debuiſſet ſuccedere,veniat confiſcanda,& in alijs portionibus fratres defuncti, cum non ſint ſequentes in gradu ſucceſſionis,ſed patres patri debent ſuccedere;& ibi nu.7.di

49 cit,† ꝙ ſi quis habet duos filios, & vnus occidat patrem, delictum eius nõ nocet

fratri

fratri ſuo, quominus ſuccedat patri.

50 Item † adde, quòd ſi maritus interficeret fratrem vxoris non poterit habere commodum ex illius bonis; ſed vxor, & eius filius poterũt ſuccedere, Io. Lopez. in rep. rubr. c. per veſtras. §. 70. num. 17. fol. 165. de donat. int. vir. & vxo. & ibi

51 nu. 17. dicit, quòd † frater ſubſtitutus per fideicommiſſum, ſub conditione mortis non conſequitur fideicommiſſum, ſi fratrem occidit, idem tenet Bald. conſi. 50. vol. 4.

52 Item † adde, ſtatuto diſponente, vt bona occidentis hæredibus occiſi debeantur, ſi quis monachum occidat bona monaſterio debentur, & non filijs, quos ante ingreſſum habuerat, dummodò non adſit teſtamentum, quia deberẽtur hæredi inſtituto; quæ bona pro dimidia erunt Eccleſiæ, alia dimidia erit diſtribuenda pro anima occiſi in eleemoſynam, Bero. in c. in præſentia, nume. 475. de probat. vbi ad partes hanc queſtionẽ examinauit.

Ibi. Si verò non extent filij,

53 Adde, † quòd pluribus caſibus quis dicitur indignus in quibus ſuccedit fiſcus, vt per Bart. in l. hæreditas, C. de his, quibus, vt indign. & ibi nu. 6. dicit, quòd ratio, quare applicetur fiſco, quod auffertur tanquàm ab indigno eſt, quia turpia lucra ſunt extorquenda ab hæredibus, per l. in hæredem, ff. de calumniat. Et

54 quando † legatum auferatur alicui, & applicetur fiſco, vide Bart. in l. fin. ff. de his, quæ vt indign. Natt. conſi. 462. in fine, Mantic. de cõiect. vlt. vol. lib. 12. tit. 5. nu. 19. cum ſeq. & ibi nume. 20. dicit,

55 † quòd alius hanc indignitatem opponere non poteſt, quia exciperet de iure tertij, atteſtando de communi, & in hac materia, quando bona, quæ auferuntur tanquàm ab indignis applicari debeant fiſco, vide Boſſ. in tit. de his, quib. vt in-

56 dign. & in tit. ſeq. habetur, † quando nõ applicantur, ad hoc vide etiam Afflict. ſuper feud. in tit. quæ ſint regal. vbi enumerat duodecim caſus, quibus res auffertur, vt ab indigno, nec in fiſcũ peruenit.

57 Item † adde, quod ſecundum Bart. in l. cum ratio, §. præterea, ff. de bon. damnat. bona occiſi non veniunt ad fiſcum, ſi adeſt alius, qui ſit in eodem gradu cum interfectore, vt purà ſi frater occideret fratrem, quod alius frater occiſoris ſuccederet, & non Fiſcus. idem tenuit etiam Alex. de Neuo in conſil. 91. nu. 11. Sed hoc non eſt ita ſimpliciter verum, quòd tota illa hęreditas applicetũr alijs venientibus ab inteſtato, qui ſunt in paritate gradus cum interfectore, nec etiam eſt verum abſolutè, quod tota applicetur fiſco; eligitur enim media via, videlicet, quòd portio, in qua ſucceſſurus erat interfector applicetur Fiſco: portio autem, quæ pertinebat ad alios pares in gradu eis reſeruatur. ita tenent Bald. Salyc. & Alex. in d. l. hæreditas. C. de his, quibus, vt indignis. & de communi atteſtatur, Boſſ. in d. tit. de his, quib. vt indign. nu. 16. & Alb. conſ. 7. nu. 10. Gomes. epit. delict. tom. 3. cap. 3. ſub nu. 51. vbi dicit hanc opinionem communem veriorem, & tenendam.

58 Item † adde, quòd ſi iuſtus, & legitimus hæres ſucceſſit occiſo, vel ex teſtamento, vel ab inteſtato, nõ poteſt inſtituere hæredem in d. hæreditate, & bonis occiſi occiſorem; qui nec in dictis bonis ab inteſtato ſuccedere poteſt, Gomes d. c. 3. nu. 52. vbi latè.

59 Item † adde, quid de occidente filium teſtatoris, & quid de occidente fratrem teſtatoris, ſeu illius, cui quis ſuccedere poteſt, Roman. ſing. 467. occidens; & ibi

60 vide addent. vbi in fine habetur, † quid in bonis feudalibus; de quibus vide etiã Franciſ. Mariam de Plotis conſ. 66. tomo 1. inter conſ. crim. diuerſ. & Ioã. Ba-

61 ptiſtam de Plot. in conſ. 25. † in quo late an filius fratris, qui fratrem confeudatarium feudi paterni interfecit, ſit incapax, ne in feudo ſuccedere poſſit filio interfecti patrui ſui, & in hac quæſt. de bonis feudalibus, vide etiam Peregr. de iure fiſci lib. 2. tit. 3. nu. 17.

62 Item † adde, quòd vbi extaret ſtatutũ, vt occiſor non poſſit ſuccedere occiſo in eius bonis ex teſtamento, nec ab inteſtato, tunc fiſcus excluderetur, vt per Corn. conſ. 222. lib. 4. Barb. cõſ. 8. nume. 8. vol. 3. Rui. conſ. 129. vol. 2. & Io. Ant. Anguſ. conſ. 76. lib. 6. & cum D. Clar. alleget Bald. in terminis ſtatuti in l. ſi quis inceſti, C. de inceſt. nupt. & dicat magis communem opin. eſſe contra Bald. allegando Boer. deciſ. 25. nu. 8. id atteſtantem,

tem, profectò Boer. hoc nō concludit in terminis ſtatuti, ſed poſtquàm diſcuſſit opiniones de iure communi, dixit magis communem eſſe pro fiſco; & de ſtatuto, ac doctrina Baldi incidenter locutus fuit. Et dum idem Clar. allegat Barbat. dicto conſ. 8. ſub num. 4. & conſ. 70. num. 45. lib. 4. In quibus locis prędictus Doctor duntaxàt loquitur in terminis iuris communis, vtiq; dicendum venit, quòd in illis etiam terminis ipſe D. Clarus locutus fuerit, licèt videatur dixiſſe contrarium in terminis ſtatuti. Et tale ſtatutum eſt in ciuitate Spoleti, vbi ſum ad præſens, ſecunda vice Gubernator ſub Pontificatu ſanctiſſimi D. N. Syxti Quinti; per quod cauſa duorum Iuuenum de Ligutijs, qui duas ſorores inter fecerunt; & frater ipſorum prætendit hęreditatem, & bona, quæ perueniſſent ad dictos occiſores ex bonis dictarum interfectarum; deciſa fuit ad fauorem dicti fratris, & contra Fiſcum, per Magnificum D. Fabium Timeum de Bóſcrinis Vrbenetanum Locumtenentem meum.

63 Et † de iſta queſtione quando interficiēs ſuccedat interfecto, & fiſcus auferat tàn quàm ab indigno, & quando interficiat impunè, vt quia occidat bannitum, vel vxorem adulteram, vide nouiſſimè per Peregrinum de iure fiſci, lib. 2. titul. 3. per totum, vbi magis diffusè, quàm alibi.

64 Ibi. Sed quid, ſi maritus interficiat vxorē. Adde, † ꝙ nedum pdit lucrum dotis, ſi conſtat, ꝙ vxorem occiderit, ſed etiam ſi vxor reperiatur mortua mane cuius ſero erat ſana ex quibuſdam percuſſionibus ſibi illatis, quia præſumitur interfecta à marito, cum ea cubante, nullis in camera ſiue domo præter eos exiſtētibus, ſi prius ab eodem male tractabatur. ita concludit Bal. conſ. 122. proponitur ꝙ vxor Petri fornarij vol. 1. & notat Luc. de pen. in l. fin. col. 2. verſ. item nota, ꝙ maritus C. de incolis lib. 10. & ſequitur Boer. in deciſ. 261.

65 Ibi. Et hæc concluſio locum habet. Adde † quòd opinio Bart. optimè ſaluatur per diſtinctionē, de qua per Rolā. in dicto tract. de Lucr. dot. quæſt. 63. nu. 6. ſcilicet, quòd maritus interficiens vxorem in adulterio repertam, ſtatuto, vel conſuetudine ſic permittente lucratur dotem, ſi lex, vel ſtatutum deferat lucrū ex alia cauſa, quàm ex delicto, prout eſt, ſtāte ſtatuto, quòd, vxore pręmoriente, maritus lucretur dotem; quod lucrum defertur propter onera matrimonij; vide ēt Marſ. conſil. 93. & 226.

66 Itē † adde, quòd maritus occidens eius vxorem perdit ius ſuccedendi, quod habet, in defectum coniunctorum, Bal. in l. 1. C. vn. vir, & vxor: de quo pleniùs per Gul. Benedict. in c. Rainutius, in verſ. mortuo itaq; teſtatore, el primo nu. 17. quod tamen fallit, ſi, ſtatuto permittente, occidat, Campeg. in tract. de dote, par. 8. in 5. quæſt. & Boer. in deciſ. 25. num. 4.

Tenetur etiam homicida.

67 Adde † in hac materia, quando homicida, ſiue vulnerans teneantur ad damna, expenſas, & intereſſe, & quando poſſit iurari in litem, vt per Plot. in l. ſi quando, nu. 694. cum ſeq. & ibi nu. 698. dicit, quòd cicatricum, & deformitatū in homine libero nulla habetur ratio: quod ſecùs eſt in ſeruo, & animali bruto. Et quando vulneratus poſſit petere, vel lucrum ceſſans, vel damnum emergens,

68 & ſi † conſecutus eſt pœnam, de qua in cautione de non offendendo, vide Bertazz. conſ. 16. vbi reſpondit, ꝙ non, ſed Vulpel. in tract. de pace queſt. 64. contrarium tenuit, dicens, ꝙ pęna conuentionali parti ſoluta, quia paci, vel promiſſioni de non offendendo ſit contrauētum propter vulnera, & medelas, intereſſe quoq; peti poterit, quia dicta pœna ratione contemptus potius, quàm intereſſe appoſita cenſetur, & quādo offenſus poſſit iurare in litem, uide etiam Bertaz. conſil. 17. & 18. Et in hac materia quòd occidens teneatur ad expenſas, & damna, ac intereſſe, uide multas ampliationes, & limitationes per Ioſeph Lud. in cōcluſione 39. & Soci. in c. rixati, nu. 57. de homicid. ubi habetur, ad quid uulne

69 ratus agere poſſit, & qua actione, & † quo caſu agere poſſit pro cicatrice; & deformitate. Et quo ad eſtimationem operarum uulnerans non tenetur, ſi uulneratus

tus nullā habebat artem, ut per Afflict. in Conſtit.in pecuniarijs litibus nu. 38. & ſi hęredes.

70 Item† adde, quòd uulneratus poteſt ciuiliter agere contra uulnerantem. ad damna,expenſas, & intereſſe,licèt uulnerans ſit abſolutus ab inquiſitione, ſecundum Borgnin.in conſil. 233. uolum. 2.Roman. in conſil. 223. & conſil. 213. Maran.in ſpec.aureo, in 4.par. 1.diſtin. nu.5.car.33.& nu.20.car.35. & Borgni. filius in tract.de uſufruc.mulieri relicto, ſub nu.232.

Excuſatur autem homicida.

71 Adde† uidēdum Menoch.de arbitr.iud. caſu 277. ubi quando uim ui repellere liceat,&ꝙ remittitur arbitrio iudicis,qñ quis defenſionis limites exceſſiſſe dicat, & in caſu ſequenti habetur, ꝙ excedens modum defenſionis arbitrio iudicis punitur.

Item adde quod ſi quis teneret aliquē proſtratum in terram, eum multis pugillis percutiēdo,& ipſe percuſſus gladiunculo, quē ad latus geſtabat, ipſum interficeret,non eſſet puniendus pœna ordinaria,ſed exilij per ſex annos ita Vrſil. ad Afflict.ī deciſ.289.nu. 34.per ea quę tradit Alex.in conſ.76.uol.1.

72 Item† adde, quòd probans feciſſe homicidium ad ſui defenſionem, eſt liberandus etiam abſque licentia Principis de iure ſecundum Boer. in deciſ. 164. nu.15.circa fin.tamen ibi dicit,quòd de ſtylo curiarum Francię nunquàm liberatur per iudices ſine remiſſione à Principe priùs obtenta,quod eſſet ſeruandū

73 vbiq; per omnes iudices &†nedum aggreſſorem licitum eſt occidere, non ſolùm quando imminet periculum vitæ, ſed etiam, quando imminet periculum alicuius iniurię perſonalis,Marſ. conſil.

74 81.nu.16.&†quomodo probetur homicidium, ad ſui defenſionem factum fuiſſe latiſſimè per Maſcard.de probat.con cluſ.1126.

75 .Item†adde,quòd homicidium factum ad ſui defenſionem non eſt punibile, ẽt ſtante ſtatuto indifferenter diſponente, homicidium pœna mortis puniri,ſecundum Bald.in conſ.19.nu. 8. inter conſ.

76 crim.tom.1.nec†etiam Præsbyter celebrans miſſam,ſi inſultatus committeret homicidium,efficeretur irregularis, qn poſſet poſt illud miſſam inceptam perficere,Marſ.in l.1.nume.28.& ſeq.ff.ad l. Corneliam,de ſicar. & in conſ. 4. nu.4.

77 & 5.& conſ.82.nu.2.&† in hac materia quando licita ſit defenſio,uide Duen.in reg. 191.& 192. vbi ponit multas ampliat.& limit.

78 Item† adde, quòd ille,qui primò prouocaſſet ad verba iniurioſa,licèt poſteà rixando poneretur in diſcrimine vitę,ſi interficeret,non gauderet priuilegio neceſſarię defenſionis, quia ipſe cauſa fuit mali,& poſuit ſemetipſum in neceſſitate, & per præſumptionem iuris non videtur interficere ad ſui neceſſariam defenſionem, l. quoniam multa facinora, C.ad l.Iul.de vi.& Bald. in conſil. 143. num.1.uol. 1. & Bolognet. in l. vt vim, nu.94.& 95.circa finem.ff.de iuſt.& iur.

Item adde quod aggreſſus poteſt etiā impune occidere furioſum,ſiue dormiētem aggreſſorem. Bald.in repet. l. 1.nu. 50.C.vnde vi,& Gomez.de delictis c.3 nu.20. ſed ego credo hoc verū non eſſe ita ſimpliciter, nam ſi potuiſset aufugere,& non aufugiſſet,quod extraordinariè veniret puniendus, quia tunc aufugiendo non incurritur aliquod periculum honoris,quinimo non aufugiendo.

79 Hæc autem concluſio Adde,† ꝙ Bolognet. in d.l.vt vim,nu.66.cum ſequen. conatur velle reſtringere hanc communem opinionem,vt ſolùm procedat,quando quis pro defenſione bonorum ſuorum poneretur in diſcrimine vitæ, & ſic, ꝙ vtrunq; concurreret, videlicèt defenſio perſonę,& rerum;quę reſtrictio mihi nō placet, per ea, quę adducit Clau. in d.l. vt vim,num. 76. vbi tenet communem opin. quòd pro ſola defenſione rerum

80 licitum ſit homicidium,quod†etiā procedit in foro conſcientiæ, Rimin.iun.in d.l.vt vim,num. 359. cum ſeq.& Achil.

81 Pedroche in conſi.36.num.340.& † intellige quando talis defenſio fit inconti nenti,& etiam ex interuallo,vbi iudicis copia non offertur Alciat.conſ.132.col. 2.tom.2.lib.5.& Moron.in tract.de fide pace,& treg. queſt. 162.num.1.

82 Item † adde , quòd etiam clericus pro defenſione rerum ſuarum.vim ui repellere licet,Inno.in c.niſi cum pridem 15. col.

col.de renunt.& Fely.in conſ.50. num. 11.ſed Foller.in pract.crim. cano. c.14. in ver.& reis admiſſis nu. 7. dicit, nullo modo licere clericis occidere rapiētes, aut furantes, benè tamen præter occiſionem, & percuſſionem licet defendere res proprias, cum ſit permiſſa modica percuſſio pro defenſione rerum, vt per Abba.in c.ſignificaſti, de homic.

Item locum habet non ſolum.

83 Adde, † quòd etiam licet defendere ſocium itineris, & amicum, vt per Deci. conſ.469.nu.3. & 4.Gram.conſ.56.nu. 25.& Bertaz.conſ.473.nu.2.vol.2.& de extraneo occidenti aggreſſorem pro defenſione alterius extranei, late habetur per Gomez. in c.3.nu. 21.vbi tenet,qđ non poteſt puniri niſi pęna extraordinaria, etiam quod aggreſſus nō clamaſſet, & auxilium non petijſſet, atteſtando ſe defendiſſe à pęna mortis quemdam mediatorem, qui cum baculo aggreſſorem occiderat,& de hoc vide etiam Boer.in deciſ.83.quando mediator interfecit rixantem,vel interfectus fuit,& Menoch. de arbit.caſu.324.num.9.vbi concludit quod talis homicida,ſit puniendus pęna arbitraria,dummodo non adſit dolus.

Adde, quòd nō ſolùm licet inſultato.

84 Adde, †ꝙ non punitur pœna homicidij, ſed punitur arbitrio Iudicis,Menoch.de arbitr.Iud.caſ. 324.nu.9. Boer. deciſ.83.vbi mediator cum accepiſſet, vel teneret arma vnius ex rixantibus,qui ſe defendere non po-
85 terat,ab eo fuit interfectus;& ſi † interficiens alium,ſiue mediatorem,ſe defendendo, homicidium negaret, non eſſet torquendus,quia homicidium eſſet impunibile,vt per Alba.in conſ.56.nu.35. & in dicto conſilio habetur de quodam
86 †homicidio in rixa commiſſo ab vno ex rixantibus, credente occidere inſultantem,quem ſequitur Bertaz.cōſ.223. nu. 12. ambo concludentes non teneri
87 de homicidio, &†in d.deciſ.Boerij habetur etiam, quando teneantur mediatores,qui vnū ex rixantibus offendunt.

88 Ibi.Sed pone,ego fui. Adde, †ꝙ in ſing. hic alleg.de hoc verbum nullū,nec de quæſtione Ang.Imnọ Felyn.in c.ſignificaſti el 2.nume.14. de homicid. refert,quod Ang.in d.q.tenuit,quòd talis apprehendens puniatur,quaſi exceſſerit defenſionem, ponentem innocentem in periculo: ſed Boer.in deciſ. 84.nu.4.tenet contrarium, ꝙ aliqua pœna non teneatur niſi eo doloſè, vt clypeo vſus fuiſſet, ſe retroponendo.

Ibi.Et ita fuit abſolutus per ſenatū quidā Ant.Dauerius &c.

89 Adde, †quòd debebat condemnari aliqua pœna per text. in l.ſcientiam,§.qui cum aliter.ff.ad leg. Aquil.vbi proijciēs lapidem contra aggreſſorem, ſi non eū, ſed prætereuntem percuſſerit, tenetur; & ibi Bald. dicit, quòd licèt ſit licitum percutere aggreſſorem; non tamen mediatorem, vel alium, videatur Boer.in deciſ.83. in fine. Et Menoch. de arbitr. Iud.caſu 324. vbi ipſe quoq; tenet qđ pęna arbitraria ſit puniendus.

90 Atque adeò vera eſt. Adde†quòd inſultatus ne dum aufugere non tenetur, ſed ſi percuſſus fuerit, & poſt ictum inſequendo percuſſorem,ſiuè vulnerantem fugientē cum occiderit, non debet puniri pœna mortis, ſed alia pœna extraordinaria, quia eſt potiùs culpoſus,quàm doloſus, Abb.in c.olim,el 1.de reſt.ſpol.Fely.in c.dilecti filij,col.6.de except. & hoc firmant ſcribētes,maximè Io. de Anan.in c.ſignificaſti,el 2.de homicid. hoc etiam firmāt Ang.Aret.& ibi addentr. in tract. de malefic. in uerſ. & dictus Titius, ſe defendendo,in fine;Afflict.in conſtitut. terminum vitæ,nume.18.& Boer.in deciſ.168. nume.8. Et de hoc vide etiam Natt.in conſ.412.nu.21.& latè per Carer.in pract. in §.homicidium.6.nu. 152 & 153.

91 Item†adde,ꝙ etiam inſultato licet uulnerare,& occidere aggreſſorum,in terra proſtatum,cum potuerit timere,ne amicus,vel coniunctus illius veniret ad opē illi ferendum,Bertrand.conſ.290.num. 13.quem ſequitur Bertaz. conſ. 1.num. 34.vol. 1.

92 Item†adde, quòd clericus tenetur fugere,Felyn. in d.c. dilecti filij, nu.21.de except.ſed Bolognet.in l. vt uim,nu.92 ff.de iuſt.& iure,tenet cōtrarium, quòd clericus aufugere non tenetur; dicens, hoc

hoc eſſe verum in monaco, cum videatur mortuus in mundo; & ibi nu.21.te-
93 net,ꝙ nec† in foro conſcientię quis auſu gere tenetur. Quinimo inſultatus non peccat inſequẽdo aggreſſorem, & eum percutiendo tantum, quãtum ad ſui ho noris defenſionem opus eſſet,nam licet illud non eſſet defendere perſonam,neque fortunas, eſſet tamen defendere ho norem,quem licet defendere, etiam oc cidendo, ſi eo ad id opus eſſet ita tradit Nauar.in Manuali confeſſa.cap.15.nu. 4.fol.148.tom.1.
94 Item†adde, quòd quilibet tenetur fugere ab illis perſonis, quibus reuerentiam debet, vt per Bolognet. in d. l.vt vim,nu.93.

Sed quomodo probatur, quòd fecit ad ſui defenſionem &c.

95 Adde, † quòd in dubio potiùs pręſumitur factum ad defenſionem, quàm ad vindictam,Deci.in conſ. 459.num. 4.& 469.nu. 11.& conſil.478. nu. 7. Alciat. reg.3.pręſumpt. 39. num.5. Boer.deciſ. 237.Crau.conſ.151. num.18.Soci.iun. conſ.135.num. 1.& 2.Bertazz.conſ.31.
96 nu.9.Et† quid ſi duo adinuicèm ſe inſul tarunt,& eodem tempore euaginarunt, & vnus occiſus fuit,an alius dicatur feciſſe ad defenſionem, Bart.in l.1.§.cum arietes,ff. ſi quadrup. paup. fecis.dicat. & ibi in apoſt. Nunquid in dubio pręſumendum ſit, illum feciſſe ad ſui defen-
97 ſionem,qui primò inceperit,& † an teſtes probent defenſionem, ſi dicant, factum ad ſui defenſionem,licèt aliam rationem non adducant,Deci.d.conſ.459
98 Et†an probent, per verbũ,credo,Boer. deciſ.164. nu.17. & in hac materia de-
99 fenſionis vide Boer.deciſ. 168.& † quid in dubio,quando non apparet,quis primò euaginauerit, & quibus pœnis puniatur,uide Menoch. de arbitr. iud.caſ.
100 363.&†quomodo probetur defenſio, vide omninò Maſcard. de probat. concluſ.490.& 491.

Item adde, quòd ad defenſionem probandam,etiam pręſumptiones,& coniecturæ admittuntur,Bald.in l.1.num.46. C.de confeſſ.& ibi Barb.Gram.conſ.19. nu.10.& conſ.56.nu.21.vbi dicit,quòd probatur per coniecturas, quæ Iudicis arbitrio reliquuntur,& multò magis ex iuris pręſumptione defenſio deducitur, Vulpell.in conſ.44.nu.8.& quòd defen ſio probetur per præſumptiones, & con iecturas,vide omninò Maſcard.de probat.concluſ.490.& 491.& pleniſſimè in concluſione 1126.vol.3.& Ceph.conſ. 140.nu.13.vol.1.

101 Adde†etiam,quòd occidens aggreſſorem,etiam non ſe defendentem, mitiùs punitur,Gram.deciſ.5.nu. 22. & in hac materia quomodo inſultatus non egrediatur modum tutelæ,& quomodo non teneatur fugere; & quo caſu liceat fugientem aggreſſorem inſequi,vulnerare,& occidere,uide Bertazz.in conſil.1. per totum.
102 Item† adde, quòd inſultatus cenſetur etiam omnia facere ad ſui defenſionẽ, Alex.conſ.109.col.1.vol.1.Deci.conſil. 459.& 469.nu.8.Boer.deciſ.164. num.
103 17.Bero.conſ.194.nu.9.vol.3.&†quando non apparet, quis fuerit aggreſſor, inſpicienda eſt qualitas vtriuſq; rixantium,Io.de Amic.conſ.32.nu.6.Gram. vot. 22. nu.10. & 24.nu.5.& conſil.29. num.14.Alciat.reg.3.præſumpt.39.Carrer.in pract.erim.§.6.nu.139.Et quibus coniecturis,& ꝑſumptionibus quis pręſumatur aggreſſor,Bertazz.cõſ.1.& 30. nu.3.cum ſeq. & quando ignoratur aggreſſor,præſumitur, ꝙ ſuperuiuens fuerit aggreſſor, ſi alter eſt mortuus, Gomes.de delict.cap. 3.nu.25.
104 Item†adde,qualiter ſit deducenda iſta defenſio in Iudicio,ideſt quomodo ſint formandi articuli, & quid debeant deponere teſtes, vt ſufficienter ſit probatum,quòd quis fecit ad neceſſariam ſuã defenſionem, latè per Bolognet.in l.vt vim,numero 35.cum ſequen. ff.de iuſt. & iure.

Ibi. Non enim tenetur.

105 Adde†videndum Gramm. in deciſ.5. Thob. non. conſ.109.& Bertaz.in conſil.433.& 434.vbi latiſſimè,quando minæ excuſent. homicidium à pœna ordinaria.

Scias tamen, ꝙ talis defenſio.

106 Adde,†quòd cum moderamine inculpatæ tutelæ, quid factum fuiſſe dicitur, quando non potuit aliter quis euadere periculum perſonæ, famæ, ſeu honoris,

vel rerum, Gramm.in conſ. 56.nu.16.
Item adde,quòd moderamen inculpa
tæ tutelæ non conſideratur,quando in-
ſultatus,furore accenſus,exceſſerit,quia
primi motus non ſunt in poteſtate no-
ſtra;ita ſingulariter dixit Afflict. in cõſt.
aſperitatem,in 7.notab.ſubdit tamẽ,to-
tum reſidere in pectore Iudicis,& idem
tenuit Menoch.de arbitr. Iud. caſ. 277.
& 278. vbi plenè in hac materia ſcri-
pſit,& Gramm.in conſ.56. nu.17.& 18.
107 dicit,† quòd excedens moderamen in-
culpatæ tutelæ, non tamen ex propoſi-
to,ſed in rixa, non dicitur incurriſſe ali
108 quam pœnam. Et† ad pœnam conuen-
tionalem aggreſſus,qui,ſe defendendo,
modum exceſſit,nõ debet puniri, Affli.
deciſ.206. nu.3. & 4.

Ibi : Sed etiam ſi exceſſiſſet.

109 Adde† videndum Aret. in conſ.80.nu.
8.& ibi latè,quando iracundiæ calor ri-
xa,conſanguinitas,amicitia,inſtrumen-
tum, vitæ anteactæ conuerſatio, caſus,
& deliberandi tempus excuſent,& alle-
uient occiſorem.

Ibi: Hinc eſt, quòd ſi aliquis inſultet me cum baculo &c.

110 Adde † videndum Boer. in deciſ. 169.
vbi tenet, ꝙ iniuriatus verbis, ſi gladio
occiderit,mitiùs ſit puniendus.ſed vide
Gram.deciſ.98.vbi quidam fuit iniuria
tùs verbis,&baculo percuſſus in capite,
& ſpatulis à quadam muliere,qui impa
tiens doloris eam interemit ; nihilomi-
nùs per duas ſententias fuit condemna-
tus ad remigandum;&.in conſ.63.num.
111 31.dicit,quòd † vulnerare non poſſum
cum gladio inſultãtem me cum baculo,
ſi poteram me aliter defendere, prout
in dubio præſumendum eſt, me aliter
defendere poſſe, vide etiam Capic. de-
112 ciſ.58. vbi†dicit, quòd mẽtitus,mitiùs
ſit puniendus; quod intelligendum eſt
ſi mentita non fuerit iuſta, ideſt ſi non
fuerit data ad repulſandam iniuriam,vi
de etiam Gram.deciſ.23.vbi tenet, ꝙ li
cet iniuriato ſe vendicare propria au-
ctoritate, licèt modum excedat,quãdo
iniuria eſt talis,quòd, adeũdo iudicem,
res poneretur in deriſum, & iniuriatus
reputaretur vilis, quo caſu eſt in faculta
te iudicis illũ non condemnare ad mor
113 tem,ſi fuerit homicida, &† an ex inter-
uallo, vel ſtatim facta fuerit defenſio,
cõmittitur arbitrio iudicis, Boer. deciſ.
168.nu.6.& dicit Menoch. in conſ.107.
nu.40.vol.2. quòd propulſatio iniuriæ
dicitur facta incontinenti,ſi die ſequen-
ti facta fuerit.
114 Item† adde,quòd percuſſus cum pugno
poteſt occidere cum gladio, ſi euadere
non poteſt ab iniuria perſonali,vt ab al-
tero pugno, pro quo euitando, & pro
qualibet iniuria perſonali licet occide-
re,ſecundum Gramm.in conſ.29.per to
tum,quem ſequitur Mazzol. conſil. 11.
Sed vide omnino Crau. in conſil. 119.
nume.7.
Item adde de percuſſo cum pignatta,
quod non teneatur, ſi occidit ſe defen-
dendo Alex.conſ.76.vol.1.
Item adde per Bald.in l.1.C. vnde vi,
col.6.de eo,qui volebat dare alicui ma-
xillatam, qui gladio ſe defendit ſi aliter
non poſſet euadere maxillatam, ꝙ non
punietur de homicidio.

Sed hic occurrit alia quæſtio.

115 Adde,† hoc procedere,etiam quòd ho-
micidium compulſus tortura confeſſus
fuiſſet,Bertazz.conſil.128.nu.13. dum-
modò cum dicta qualitate fuerit con-
feſſus,Bertazz.conſ.27.nu.3.
116 Item† adde, quòd huiuſmodi declara-
tio,ſcilicet, quòd occiderit ad defenſio-
nem, poteſt fieri per procuratorem in
defenſionibus,& facta dicta declaratio-
ne non poteſt deueniri ad torturam con
tra reũ, vt per Bero.in conſ. 194. vol.3.
117 Item† adde ſi è contra,aliquis cõfeſſus
fuerit occidiſſe hominem, poſteà reuo-
cat confeſſionem, quia dicit hominem
viuere,poſteà conuincitur de mẽdacio,
auditur,ſi vult dicere,quòd ab alio, nõ
à ſe fuit interfectus, Bal.in l.1. num.16.
verſ.quintò punitur,C.de ſeru.fugit.

Poteſt ẽt homicida ſe excuſare.

118 Adde,† ꝙ nedum excuſatur occidens in
ſidiatorem,ſed etiam interficiens ex in-
teruallo ex cauſa metus,quem iuſtè ha-
buerat,ab illo,qui minatus erat ei mor-
tem, & erat ſolitus exequi excuſatur à
pœna mortis, & condemnatur ad perpe
tuos triremes Gramm.deciſ. 5. per to-
tam.

119 Alia etiam eſt defenſio. Adde† ꝙ pluribus
modis incertitudo conſideratur; nam
interdum eſt reſpectu delictum paſſi, in-
terdum reſpectu delinquentium, inter-
dum mixtim ex vtroq;, & interdum eſt
error, vt per Alber. de Roſat. in l. item
mela, nu. 6. ff. ad l. Aquil.

Ibi: Tu igitur pro veriori.
Adde videndum Bertazz. in conſ. 335.
vbi hanc diſtinctionem de incertitudi-
ne delinquentium declarat, & alios po-
nit caſus, per D. Clarum non tactos; vi-
de etiã Menoch. de arbitr. Iud. caſ. 362.
120 vbi† latè de pęna, quæ ſit contra plures
vulnerantes, tàm in rixa, quàm ſedato
animo, vel ſi ex vno, vel ex pluribus vul
neribus ſecuta eſt mors, vide etiam The
ſaur. in deciſ. Pedem. 31.
121 Item† adde, quòd ſi tractatus eſt, non
ad homicidium, ſed ad aliud illicitum;
vt, ſi plures homines armati eſſent coa-
dunati ad inuadẽdum poſſeſſionem per
vim, & ſecutum ſit homicidiũ, tunc om-
nes non tenentur de homicidio, ſed qui
libet de eo, quod fecit, ita Iul. Scarlat. in
conſ. 112. nu. 26. cum ſequen. inter conſ.
crim. diuerſ. vol. 1. quẽ ſequitur Burſat.
conſ. 316. nu. 32. Sed contrarium tenuẽ
runt addentes ad Bertazz. in conſil. 299.
in litera. A. verſ. ſed caſus eſt à Claro, ut
ſcilicet omnes teneantur, quæ opinio
mihi non placet; tamen ipſi addentes ſe
declarauerunt. in conſ. 326. in princ. &
de hac quæſt. vide etiam Boſſ. in tit. de
homicid. nu. 25. & 74.

Ibi: Benè verũ eſt, quòd hoc ca
ſu ſi appareat, quis fuerit &c. au
122 thor &c. Adde, † ꝙ hoc caſu incertitu
dinis Iudex poterit oẽs ſub
ijcere tormẽtis ad habẽdã veritatẽ, Marſ.
in l. 1. §. diuus, nu. 52. ff. ad l. Corn. de ſi-
car. Plac. d. cap. 12. nu. 12. Menoch. de ar
bitr. Iud. caſ. 362. nu. 20. & latè per Char
ta. de execu. ſent. cap. fin. nu. 245. cum ſe
123 quen. & inchoandum † erit ab illo, qui
ſimilia commiſit, Marſ. in l. 1. nu. 21. ff.
de quæſt. Decian. conſ. 75. nu. 8. volu. 3.
Rolan. conſ. 63. nu. 9. vol. 2. & licèt Fol-
ler. in conſ. 137. nu. 9. inter conſ. crim. di
uerſ. vol. 1. quem ſequitur Burſat. conſil.
116. nu. 11. tenuerit non poſſe deueniri
ad torturam, niſi contra eos, qui ſint ma
læ conditionis, & famæ; tamen addentes
ad Bertazz. in conſ. 335. eos optimè im-
pugnando concludunt, quòd indiſtinctè
omnes, qui interuenerunt rixæ, torque-
ri poſſunt pro inueniẽda veritate; ſed in
choãdũ eſſe ab illis, q ſint malæ famæ, ſi
inter rixãtes adſint; & ita practicari vidi.

Sed hic incidenter. Ibi, ſi verò
124 cõpareat. Adde, † ꝙ rixa eſt duorũ,
aut pluriũ vi cõtentio l. fin.
ff. de vi bon. rapt. & not. in l. fin. ff. ad
leg. Corn. de ſicar. quæ ex improuiſo ꝓ-
cedit l. 1. §. diuus. ff. eodem, & l. 3. ff.
de vi priua.
125 Itẽ adde, † quòd author rixæ dicitur il
le, qui dixit, aut fecit, vel facere tentauit
aliquid illicitum; ex quo veriſimiliter ſẽ
qui poſſet delictum ſubſecutum, Bart. in
l. diuus, ff. ad l. Cornel. de ſicar. & delictũ
incipit, qui delinquentem ad iram pro-
uocat, Bald. conſ. 143. ſuper quæſt. nu. 1.
vol. 2. & Anguſ. conſ. 27. nu. 10. & in cõ-
126 ſil. 23. diſcutit, † an author rixæ punia-
tur de homicidio, de quo aliàs non pu-
niretur ob incertitudinem occiſoris; &
ibi declarat d. l. quem multa.
127 Item † adde ſi de interfectore appare-
ret, quòd author rixæ, cuius cauſa fuit
commiſſum homicidium, præter tamen
voluntatem ſuam; ſed tantummodo oc-
caſionem præbuit, debet puniri pœna
extraordinaria arbitrio Iudicis, Deciſ.
Pedem. 104. per totam.
128 Item † adde, quòd licèt apud Senatum
Mediolani raro homicidium, in rixa cõ
miſſum, pœna mortis puniatur; tamen
de iure occidens in rixa hominem non
minùs punitur, quàm ſi id deliberatè fa
ceret, Boſſ. in tit. de inquiſit. nu. 116. &
Aret. conſ. 80. col. 2.
129 Item† adde, ſi duo rixaſſent, an interfe-
ctus præſumatur aggreſſor, & quid quã-
do nullus eſt mortuus, Alciat. in tract.
de præſumpt. reg. 3. præſump. 39. Deci.
conſ. 459. & Boer. deciſ. 237. & ibi quo-
modo ſint puniendi rixantes, quando
ambo ſint vulnerati, & neſcitur, quis
fuerit aggreſſor. ſed vide omnino Crau.
in conſi. 151. col. 5. qui miratur de De-
139 cio, & Boerio; quia in † dubio præſu-
mendum contra occidentem, quòd do-
lo fecerit, c. 1. de præſumpt. & l. 1. C. de
ſicar.

131 ficar. & † de multis præſumptionibus, & coniecturis, quibus præſumi poteſt, quis fuerit aggreſſor, vide Cæpo. in conſil. 29. & 42. Gramm. voto 22. & conſil. 62. Menoch. de arbitr. iud. caſ. 363. & in tract. de præſump. præſump. 39. lib. 5. Vulpell. in conſ. 118. & Hercul. in tract. de caut. de non offend. in c. 39. vbi latè, quando ignoratur, quis primò cautionẽ fregerit.

132 Item † adde, quòd quando nõ apparet, quis fuerit author rixæ, & vulnerans dicat, ſe vulneraſſe, ad ſui defenſionem, nemo tenetur ad pœnam conuentionalem, de non offendendo, vt per Hercul. in tract. de non offend. cap. 30. per totũ, & tàm quoad pœnam applicandam parti, quàm fiſco, vt ibi per eum, num. 10. Marſ. in rubr. num. 406. C. de probat. & Plac. epit. delict. cap. 12. lib. 1. num. 16.

133 † ſed contrarium tenuit Vulpell. in cõſ. 50. & in quæſt. 106. quæ eſt vltima in tract. de promiſs. de non offend. ſcilicet, quòd ambo teneantur ad pœnam conuentionalem, quo ad fiſcum tantum; idẽ tenuerunt Moron. in tract. de fid. treg. & pace q. 168. nu. 1. & Bertazzo. in conſil. 48. nu. 8. vol. 1. dicens, quòd in Auditorio Vrbinen. ita obtinuit, & quòd pluries ipſe ita iudicauit. Ego autem arbitror (ſit pace dictum) illas ſententias nõ poſſe ſubſiſtere, ſaltem ex parte eius, qui inſultatus fuerat, quia non eſt iuſtitia, ſi propter peccatorem innocẽs puniatur, vt dicit Boer. in d. deciſ. 237. circa finẽ. Nec dictæ ſententiæ ſuſtineri poſſent ex eo, quòd licet de aggreſſore non appareat vterq; de delicto puniatur, quia illud eſt propter malum exemplum, & ob vtilitatem publicam nè delicta remaneant impunita, Boer. d. deciſ. 37. num. 4. & ſolum puniunt pœna pecuniaria arbitrio iudicis, qui potius exceſſum, quã doloſum conſiderabit ita Menoch. de arbitr. iud. d. caſu 363. num. 19. ſed pœna conuentionalis reſpicit commodum burſale fiſci, quod eſt contra bonum publicum, & eſſet iniquum, quòd inſultatus duplici pœna grauaretur, ſcilicet pœna delicti per eum non commiſſi, & pœna conuentionali, cum afflictio non ſit addenda afflicto. Accedat etiam quia illud, quod ad fiſci commodum ſtatutũ eſt à fortiori debet eſſe ſtatutum ad beneficium, & commodum priuatorum iuxta legem vnicam §. pen. C. de caduc. tollen. & Menoch. de arbitr. iud. quæſt. 98. num. 4. & dicit Luc. de Penna in l. 1. verſ. ad idem eſt. C. de deſort. lib. 12. qui licet Reipublicæ vindicta criminum debeatur, principalius, debetur priuato, facit etiam regula, qui nõ cõpetit actio criminalis fiſco, vbi non oritur parti actio ciuilis, vt infra in quæſt. 50. in fine. Et ideo concludo primam opinionem eſſe ſequendam, tanquam veram, & veriſſimam, & aliam fugiendam, & faciũt, & ea quæ infra poſui ad quæſt. 2. in verſic. & hæc quidem concluſio, ibi vnum tamen nota in verbo item adde, quòd ſi ſtatutum. Item tenuerunt etiam Moron. in tract. de fide treug. & pace quæſt. 168. nu. 1. Bertaz. conſ. 48. nu. 8. volu. 1. Marſ. in rubri. C. de probat. nu. 406. Caner. in pract. crim. §. Homicidium 6. nu. 345. Plac. in epit. delict. lib. 1. c. 12. nu. 6. & addentes ad Bertaz. in conſil. 299. littera A.

Ibi: Aut verò ſunt certi. Adde

134 † quomodo ſint puniendi, quando tot ſunt vulnera, quot ſunt ij, qui homicidio interuenerunt, quo caſu articulus eſt magis dubius, vt per Boſs. in titu. de homicid. nu. 27. & vide etiam Menoch. de arbitr. caſu 362. & Gomez. de delict. c. 3. nu. 56. vbi latè.

Quandoq; etiam ſolet ad excuſandum. Ibi Primus caſus.

135 Adde, † quòd vulnus dicitur mortale, quando ſecundum regulas medicinæ vulneratus, aut nullo modo ſanari poteſt, aut cum maxima difficultate: ſicut ille, qui de leui poteſt curari, non dicitur mortiferè vulneratus, Bal. in c. 1. nu. 3. quibus mod. feud. amitt. & in l. 1. §. fi. ff. ad Syllan. vbi dicit, quòd vulnus dicitur mortale, quando à principio videbatur mortale & per Io. de Platea in l. ſemel, C. de re milit. lib. 12. Gram. in conſil. 2. nu. 4. Bertazz. in conſ. 85. nu. 28. &
136 vulnera, † in quibus corporis partibus ſint lethalia, vide Boer. in deciſ. 323. nu. 3. & de iſtis tribus caſibus vide Rimin. iun. in conſ. 121. per totum.

137 Item † adde, ſi vulneratus fecerit ſe mederi incantationibus, & medicis imperitis,

tis, vulnerans nõ tenetur de homicidio,
vt per Soc. in cõſ. 178. col. fin. hic allega
to, quod tñ cõſilium in d. col. fi. intelligi-
tur per Iac. Nouell. in tract. ad defen. nu.
121. procedere, qñ medici dederint po-
litiam, ſiue ſchedulam vulnerum ſine pe
riculo mortis, & in loco non periculo-
ſo, neq; cum periculoſo inſtrumento.
138 Item † adde, ꝙ vulnerans mortaliter nõ
poteſt ſtatim puniri de homicidio, licèt
certũ ſit, vulneratũ euadere nõ poſſe, &
ſi extaret ſtatutũ, ꝙ occidens occidatur;
quia, donec aĩa eſt in corpore, quis non
dr̃ mortuus, Bal. in c. 1. §. iniuria, col. pen.
de pac. iuram. firman. Marſ. ĩ pract. crim.
§. & quia, nu. 2. cum ſeq. & Franc. Marc.
in deciſ. 779. nu. 2. par. 2. Sed debet ex-
pectari, ꝙ mors ſuperueniat, & tunc põt
puniri de occiſo, vt hic dicitur: & ſi Iu-
dex aliter faceret, teneretur de homici-
dio, vt cõtigit de facto in D. Odone Po
teſtate Florentiæ, qui fecit decapitare
vulnerantem ante mortem vulnerati; &
in ſyndicatu fuiſſet punitus de occiſo, ſi
Dux non veniſſet Florentiam, qui eũ li
berauit, ita inquit Bal. in l. huic ſcriptu-
ræ, §. ſi ſeruus, ff. ad l. aquil. & in l. dãni,
§. ſabini, ff. de damn. infect. quem refe-
runt Boer. in deciſ. 323. nu. 6. & Gram.
in conſ. 49. nu. 14.
139 Item † adde, ſi vulnerans fuiſſet inquiſi-
tus de homicidio, debet condemnari, tã
quàm occiderit, licèt vulneratus fuerit
mortuus poſt finitã inquiſitionẽ; &, ꝙ ea
pendente, mors ſuperuenerit, Bal. in l. ſi
in rem, in fin. ff. de pign. action. Gram.
d. conſ. 49. nu. 14. & conſ. 161. nu. 13. te
140 net † quòd è cõuerſo, ſi fuerit inquiſitus
de vulnere, quòd debet puniri de mor-
te, ſi mors ſequatur; quia in criminalibꝰ
Iudex non habet conſiderare modũ cõ
cludendi in libello, ſed qualiter lex con
cludat ſecundum qualitatem delicti, &
ſimiliter poterit cõdẽnari de morte, nõ
obſtante, ꝙ ſententia lata eſſet de vulne
re, Bart. in l. ſenatus, de accuſat. & Boer.
in d. deciſ. 323. nu. 4. circà fin.
141 Ibi: Secundus eſt caſus. Adde † vi
dendum
Boer. in deciſ. 323. nu. 8. & vulnerãs nõ
tenetur de occiſo ſi modo vulneratus
deceſſerit ex alia infirmitate, non trahẽ
te originem à prima, ſed penitùs diuer-
ſa, & quòd ſit habilis ad inducendam
mortem, Io. de Anan. in c. ad audientiã,
142 nu. 2. de homicid. & † vulneratus non lę
thaliter, ſi infra modicum tempus mo-
riatur, an præſumatur ex vulnere mor-
tuus; & an vulnerans teneatur de vulne
re tantum, vel de occiſo, Cuman. conſi.
143 135. & † quando præſumatur, habuiſſe
animum occidendi, vide Menoc. de prę
ſumpt. lib. 5. præſumpt. 40.
144 Item † adde, quòd vulnus non eſt mor-
tale, quando à die vulneris, vſq; ad 21.
diẽ nulla ſuperuenerit febris, nullumq́;
accidens vulnerato, Soci. conſ. 187. col.
pen. vol. 2. Calefat. conſ. 104. inter cõſi.
crim. vol. 1.
145 Item † adde ſi medici facerent relatio-
nem, quòd vulnus erat mortale, & Iu-
dex reum condemnaſſet de occiſo, qui
condemnatus diceret medicos falſum
depoſuiſſe, & peteret, corpus interfecti
exiſtens in ſepultura reuideri per medi
cos peritiores; & ſi ità factum fuiſſet, &
medici retuliſſent, illud vulnus non fuiſ
ſe mortale, illa ſententia deberet retra-
ctari, etiam quòd condemnatus non ap
pellaſſet, ſecundum Afflict. in conſt. Ter
minum vitæ, nu. 42. vbi latè hanc quæ-
ſtionem examinauit.
146 Ibi: Tertius eſt caſus. Adde † ſi ſpaſ
mus ſuper-
uenerit præſumitur mortuus ex vulne-
re, Bald. conſ. 334. nu. 4. vol. 2. Dec. cõſi.
416. nu. 9. vide omninò Menoch. de ar-
bitr. Iud. caſ. 275. vbi plenè.
147 Item † adde, quòd vulnus præſumitur
mortale, ſi poſt vulnus ſequatur mors,
Io. de Anan. in c. Ioannes, nu. 2. de ho-
micid. Cæpoll. in conſ. 40. nu. 18.
148 Item † adde, quòd ſi moriens dixerit, ſe
mori non ex vulnere, ſed mala vita, &
culpa medicorum, & pacem fecerit, nõ
iuuat percuſſorem, ſi aliter nõ appareat,
Io. de Anan. & Felyn. in c. exhibita, de
homicid. Felyn. in c. litteras, col. pen. de
præſcrip. Marſ. conſ. 78. nu. 21. Caſſane.
in conſuet. Burgund. rubr. 1. §. 6. num. 7.
fol. 271. vide etiã Foller. in pract. crim.
in verſ. recipiantur defenſiones, nu. 4. &
149 † ibi etiam habetur, quid probandũ ſit
ad defenſionem rei, vide etiã Gomez.
de delictis c. 3. num. 29. ubi latè, quòd
in dubio ſemper ſit præſumẽdum, quod
uulneratus ex uulnere deceſſerit, & ibi
etiam de uulnerato, qui poſt triduum

ambulauerat, quomodo ſit intelligendum.

Ibi: Aut apparet de aliqua negligentia.

150 Adde† quòd culpa,& negligẽtia eſt,nullum adhibere medicum,vel peritum, Corn.conſ. 263. volum.3.vel tardè,Marſ.conſ.7.nume.49. & Maſcard.de probat.concluſ. 1035.in
151 prin. † & negligentia non præſumitur, & quomodo probetur idem Maſcar. in concluſ.1088.

Scias autem, quòd in hoc, an
152 vulnus fuerit lethale &c. Adde† ſi plures medici fuerint examinati,& ſint diſcordes,quòd eo caſu iudicatur contra percuſſorem, quòd ex vulnere deceſſerit, Gramm.cõſ.49.nu.6.ſed Marſ.in pract. crim.§.& quia, num.17. contrarium tenet per regul. quòd ſemper in dubijs,& obſcuris debemus inclinare in mitiorẽ partem,Cæpoll.autem in conſil.61. nu. 21.& Boer. in deciſ. 323. num. 24.circa
153 med.dicunt, † quòd quando numerus, & dignitas medicorum,qui ſunt contrarij, eſſet æquales, vel omnes dicerent ea, quæ veriſimilia eſſent, iudicandum eſſet contra vulnerantem: ſed quando pro vulnerante eſſent plures,digniores, & meliùs dicentes, ac veriſimiliora deponentes,tunc illis eſſet ſtandum; tamẽ Menoch.de arbitr.iud.caſ. 275. in fi.dicit,in dubio,pronuntiandum eſſe,quòd ex vulnere non ſit mortuus. Et quibus medicis ſit credendum,quando ſunt cõtrarij,Cæp.in dicto conſil.61. nume.21. Sed ad hanc quæſtionem,quando medici ſunt contrarij, an pronuntiandum ſit contra percuſſorem, vel ad eius fauorẽ, vide diſtinctionem, quam facit Maſcar. de probat.in concluſ.1034.nu.45.& 46 volum.2.

Item adde, quod dictum Medicorum poteſt recipi etiam publicatis atteſtationibus tàm ad petitionem alterius partis, quàm ex mero Iudicis officio. ita Bal. in c.cauſam de probat.

Ibi: Propterea tutius eſt dicere.

154 Adde,†quòd iſta communis opin. procedit,non habito reſpectu ad ſpatium tẽporis,etiam ſi moreretur,poſt octo mẽſes,dummodò nunquàm conualuerit à die illati vulneris: ſed ſemper proceſſerit de malo in peius, quia tunc præſumitur ex cauſa vulneris mortuus, Abb. in c.2.de cleric.percuſſ.quẽ ſequitur Marſ. in pract.crim.§.& quia hic alleg.nu.16. circa med.Gramm.conſi.49.nu. 10.Sed
155 † Iudex arbitrari debet, conſiderato priùs medicorum Iudicio,& alijs circũſtantijs,& cauſis,quibus conſiderari poteſt,an ex vulnere, vel alia cauſa mortuus ſit,Boer.deciſ.323.nu. 12. verſ.quod tenendum; vbi dicit,hanc opin.eſſe veram.Idem tenet Menoch.de arbitr.iud. caſ.275. Plac.in epit.delictorum, capit. 13.nu.24. In quibus locis diffusè tractatur de multis,quibus preſumi poteſt,an ex vulnere, vel alia cauſa ſit mortuus,à quibus Iudex regulari poteſt; & præcipuè per Boer.d.deciſ.num.11. cum ſeq. vbi duodecim poſuit præſumptiones, ſex cõtra reum, & ſex ad eius fauorem; & ſimiliter Blanc. in pract. crim. in cap. his ſic præmiſſis, multas poſuit præſumptiones ad hanc materiam.

156 Cæterùm ſi vulneratus. Adde† quòd vulneratus in infirmitate præſumitur mortuus ex vulnere, non autem ex infirmitate, licèt ſit contrarium, quòad reg.cancellar.Fely.in c.preſbyterorum. de homicid. Rebuff. in Praxi benef. in reg. de infir.ben.reſign.glo.11.& Sebaſt. med.in tract.mors omnia ſoluit, par.1. num.71.

Ibi.Sed quantũ in hoc propoſito dicetur. longum interuallũ.

Adde, quòd, non obſtante medicorum ſententia, quòd nullus lethaliter vulneratus poſſit viuere vltra quadraginta dies,Iudex poſt dictum tempus, immò etiam poſt octo menſes poteſt arbitrari, an ex vulnere ſit mortuus, vt dixi in addit.præcedenti;& eſt aduertendũ, quòd Blanch.hic allegatus, non ita dicit, ſed quòd remittitur arbitrio Iudicis, & ibi nu.121 .dicit,quòd ita tenet etiam Soc. in conſ.178.vol.2.& Aſin.conſil. 97.nu.
157 1.inter conſi. crim.volu.2. dicit,† quòd vulneratus lethaliter ab initio, quandocunq; mors ſit ſecuta, etiam propter defectum vulnerati, vel quia non fuerint adhibiti medici, vel imperiti non excuſatur

cuſatur vulnerans, quin teneatur de occiſo, & atteſtatur de communi.

Ibi. Si tamen vulneratus poſt
158 illatum vulnus &c. Adde, † quòd Gomes. de delict. cap. 3. nu. 29. dicit gloſam hic allegatam eſſe falſam, quia ſolùm debet attendi, an vulnus fuerit lethale, vel nè; & an ex eo, vel occaſione eius deceſſerit; non verò, an infra triduum, vel poſt triduum, vel aliud tempus ambulauerit. vel ſaltem quòd dicta gl. venit declaranda hoc modo, quòd in caſu, quo ſit dubium, an vulnus fuerit lethale, vel non, propter exceſſus, quos fecerit vulneratus, præſumatur non eſſe mortale, quando poſt triduum, vel aliud tempus benè ambulauit; & dicit, quòd ita tenet, & declarat Bal. in l. 1. C. de ędilit. edict. nu. 12. & Bart. in l. fin. C. ad l. Cornel. de ſicar. nu. 12. Abb. & alij in c. 2. de cleric. percuſſ. Fely. In c. præsbyterum, de homicid. & Marſ. in pract. §. & quia, nu. 16. hic alleg. Et ad d. gloſam alium dedit intellectum Plac. in epit. delict. cap. 13. num. 23. prout eſt videre apud eum. Et cum d. gl. diuerſimodè fuerit intellecta, dixit Marſ. in conſ. 7. nu. 27. quòd ideo Docto. omnes communiter tenenr, Iudicis arbitrio relinquẽdum eſſe, an vulneratus fuerit mortuus ex vulnere, an non, attenta qualitate vulneris; quem refert, & ſequitur Rimin. iun. in addit. ad
159 conſ. 281. Rimin. ſenior. & † quibus coniecturis probetur, vulneratum ex illatis vulneribus mortem oppetijſſe, latè per Maſcard. de probat. concl. 1073.

Sed pone; q; fuerit lata ſententia &c. Ibi. Sed certè apud nos.
160 Adde, † quòd hanc opinionem tenuit Abb. in c. propoſuiſti, nu. 11. de probat. quòd de rigore, nec de ęquitate, poſſit talis ſententia retractari, ex quo appellatum non extitit, & etiam propter timorem ſubornationis, quæ cadit tàm in peritis, quàm in teſtibus. quem ſequitur Dec. in d. c. propoſuiſti, nu. 16. ſubdens, q; ſi iuſta cauſa allegatur, ex qua veriſimiliter iniuſtitia arguatur in relatione peritorum poterit peti reſtitutio in integrum à Principe. ſed Blanc. in pract. crim. in c. his ſic ſtantibus, nu. 93. diſtinguit, quòd ſi medicus electus fuerit ex officio, ſententia poterit reuideri, aut à partibus, & tunc non.

Ibi. Sed hoc apud nos non ſer-
161 uatur. Adde, † quòd ſi pars vulnerati, & pars vulnerantis concordãt de medicis, vno, vel pluribus aſſumendis, Iudex acquieſcere debet: ſi verò diſcordant, ipſe Iudex tunc eliget, Guliel. de Suzar. in proem. ff. §. 1. & Blanc. in pract. crim. in c. his ſic præmiſſis, nu. 87. & hoc, quando procederetur per viam accuſationis: ſecùs autem, quando procederetur per Inquiſitionem, & ſic ex officio; nam tunc partes non habent ſe intromittere; ſed Iudex ex officio eliget, vt ibi per dictum Blanc. ſed ego credo, quòd benè faceret Iudex ad euitandam omnem ſuſpicionem ſi permitteret electionem medicorum fieri per partes, dummodò pax non ſit ſecuta, ne dubitetur de colluſione, vel quòd vnum eligeret fiſcus, & alium inquiſitus.

162 Sed quid ſi reus. Adde, † quòd occidens illum, q; eſt proximus morti, & q; nullum habeat officium vitæ, punitur tanquam homicida l. huic ſcr. ptur̨ ff. ad leg. Aquil. & Bald. in Decret. in rubr. de vita, & honeſt. cleric. nu. 3.

Vltima eſt defenſio &c.

Ibi. Primò quòd iſtud fiat.
Adde vnum notab. dictum Alex. de Ne
163 uo in conſil. 89. vbi † multùm ſubtiliter tenuit, quòd licet vulnerare furem nocturnum, etiam ſine periculo perdendi res ſuas; & ibi declarat text. in l. furem, ff. de ſicar. quod loquatur, quando quis proceſſit ad occiſionem, vt tunc teneatur probare, quòd aliter res ſuas defendere non potuiſſet.
164 Item † adde, q; adhoc, vt fur nocturnus impunè poſſit occidi, requiritur, quòd immineat periculũ perditionis magnæ rei: ſecùs, rei vilis, Areti. in verb. & veſtem cœleſtem col. 2. per textum in l. ſi ex plagijs, §. tabernarius. ff. ad l. Aquil. Sed Flori. in d. §. tabernarius tenuit, q; pro defenſione rei ſuæ etiam minimæ, quilibet poteſt vulnerare, & occidere
165 furem nocturnum: ſed non licet eũ occidere, qui iam domo exiuit, & fugit cũ re

re minima,quem refert, & ſequitur idē
Alex.de Neuo d.conſ.89.nu.5.& ſeq.&
quòd non liceat furem occidere pro re
modica,tenet Tiraq.in tract. de iudic.in
reb.exig.feren.q. 77.

Ibi: Idem etiam eſt dicendum.

166 Adde,† q; ſi ex interuallo occiderit, quā
do Iudicem adiuit,& eius bona iuris re-
medio recuperare non potuerit, mitiùs
puniri debet,Aſin.in conſil. 111.tom. 2.
conſ.crimin. diuerſ.magn. Impreſſ.

Dixi etiam poſſe adulterū &c.

167 Adde† quòd pater poteſt occidere filiā
iuuentam in adulterio etiam prægnan-
tem,Bart.in l.Imperator,la.2.nu.2.ff.de
ſtat.hom.idem tenēt ibi in prima lectu-
ra Ang.& Bald. quòd non puniatur de
homicidio. In ſecunda autem lectura
tenet idem Bald. referendo Guliel. &
Cyn. & ſubdit, ſed tu dic, quòd dolor
nō debet impedire animum; vnde licèt
pater non puniatur, tamen aliqualiter
punitur propter partum.
168 Item† adde, quando dicantur reperti
in ipſa turpitudine, vt per Iodoc.in
pract.crim.in cap. 89. nu.19. fol. 247.&
169 ibi nu. 23.dicit, † quòd quando eſt vir-
go, vel vidua, eam impunè non poteſt
170 occidere;&† quòd etiam non permitti-
tur auo neptē, quam habet in poteſta-
te,occidere. Et idem tenet Aret.in glo.
Che m'hai adulterato la mia donna. vide
etiam Decian. in tract. crim. lib. 9. cap.
171 15.nu.15. tomo 2.vbi† tenet, quòd pa-
ter deprehendens filiam in præludijs
adulterij,putà,permittentem laſciuè tra
ctari, & oſculari ab adultero, non pote-
rit eos impunè occidere,quando aliqua
pœna ſit puniendus.
172 Item† adde,quòd ſi adulter deprehen-
ſus in adulterio,ſe defendendo, interfi-
ceret patrem, deberet puniri de homi-
cidio, quia eius defenſio eſt prohibita,
Bolognet. in l.vt vim, nu. 18.ff.de iuſt.
& iur.
173 Item† adde,quòd de iure canonico nō
licet patri occidere filiam in adulterio
deprehēſam,c.inter hæc 33. q.2. & De-
cian,in tract.crim.tomo 1.lib.2.cap.19.
nu.8.tamen communis opin. eſt in con-
trariū, quòd patri, & marito licitum ſit
occidere filiam, vel vxorem de iure ca-
nonico etiam in terris eccleſię quamuis
in Foropoli ſecùs ſit Pariſ.conſ.154.nu.
12.vol.4.Neuiz.in Sylua nupt.lib.1.nu.
83.fol.52.& 53.& latè Cepha. in conſil.
305.per totum,vol.3.vbi conſuluit pro
patre,qui filiam,& amaſium in flagranti
crimine repertos interfecerat; & ibi di-
cit, q; c.inter hęc, ſentit de pœna ſpi-
rituali.
174 Item† adde, quòd licet patri,& marito
interficere clericū repertum in flagran-
ti,ideſt in adulterio,nec per hoc incide-
retur in ſentētiam excommunicationis
latæ ſententiæ, vt in terminis tenuit Ful
goſ.in l.quid ergo, in §.ſi hęres.ff.de leg.
1. & ibi Bal. quos ſequitur Bremon. de
concub.in rubr.de adulterio nu.19.

Sed quid dicendum in marito?

175 Adde† quòd in Regn.Neap.adeſt Con
ſtitutio,quòd licet marito vxorem occi
dere,& adulterum deprehenſos in adul
terio,nulla tamen mora protracta; quæ
conſtitutio incip.ſi maritus vxorem. Et
non fit diſtinctio,an ſit nobilis, vel vilis
perſona, vt per Afflict.in d.conſtit.& ibi
176 nu.4.habetur,quòd † ſi maritus interfi-
ceret deoſculantem vxorem; & poſtea
probaretur quòd adulterium nō fuerat
ſecutum,non debet puniri pœna homi-
cidij,ſed mitiori,ob iuſtum dolorem.Et
177 † in Hiſpania adſunt decreta, per quæ
mulier,& adulter traduntur in manibus
mariti, qui de eorum perſonis, & bonis
poteſt facere,quod uult,Io.Lup.in rubr.
de donat.inter vir.& vxor.car. 10.in 4.
178 Item† adde,quòd quando licet marito
interficere vxorem in adulterio depre-
henſam, eam interficere poteſt, etiam
prægnantem,vt per Bald.in l.Imperato
rem, ff. de ſtatu homin. quem refert, &
ſequitur Fely.in c.ſi verò, col. 11.extra
de ſent.excom.& idem tenuit Io.de Ar-
no.in epito.52.vbi d.conſtit. Regn.am-
pliat,vt maritus uxorem interficere poſ
ſit,etiam quòd eſſet pręgnans; & ſequi-
tur Cepha. conſ.305.nu.7.vol.3.
179 Item† adde, quòd ſi pater,uel maritus
occidit adulterum, uel adulteram in ca-
ſu à lege ciuili permiſſo in terris Impe-
rij eſt tutus;ſed in terris eccleſiæ poterit
puniri pœna capitali, ſecundum Anan.
in c.interfeciſti,nu.8.de homicid.quem
refert,& ſeqtur Fely.in c.Eccleſia sāctæ
Mariæ.

Mariæ,num.42. de conſtit. & Couar.in 4.decret.par.7.§.7. nu. 15. Contrarium tenet Neuizzan.in Sylua nupt. lib. 1.in verb.non eſt nubendum,num.84. quòd immò in terris Eccleſiæ in Foro conten tioſo ſit tutus, & non poſſit puniri atteſtando de communi, prout etiam atteſtatur.Pariſ.conſ.154.num.12. vol.4.&
180 Cepha.conſ.305.In † quibus locis tamē concluditur,quòd non ſint liberi à pœ-
181 na ſpirituali; & † quare conſtitutum ſit adulterium, poſſe impunè occidi,Sylua nupt.libr. 1. verſic. non eſt nubendum, num.79.

182 Item † adde, quòd ſicut libertus non poteſt patronum ſuum in adulterio cū eius vxore repertum occidere; ſic nec filius patrem; quia, quamuis reperiatur in adulterio,remanet pater,cui reuerentia debetur; nec eſt,quoad filium turpis perſona, quæ occidi poteſt per maritū, vt tenet Bart. in l.ſi adulterium,§.fin. ff. de adulter.quem refert,& ſequitur Gulielm. de Benedict.in c.Rainutius,num. 30. fol. mihi 212. Anguſ. conſil. 7. nume. 10.

183 Item † adde,quòd deprehenſa in adulterio non ſolùm dicitur illa, quæ reperitur in flagranti,ſed etiā illa,quæ eſt conuicta de adulterio, Bart.in l. 1. per illum text.C.de petit. bono. ſub.lib. 10.Ang. Raph.& Paul. de Caſtr. in l.3. in princ. C.de ſer. fugit. vbi not. diſtinguunt,an ſtatutum,vel lex loquatur in præterito, videlicet,ſi fuerit deprehenſus;aut in futuro, ſi deprehendatur quia primò caſu intelligitur quomodolibet conuictus,in ſecundò de actuali apprèhenſione, ſequitur Deci. in c.,cum non ab homine, nu.11.de iud.& Bertaz.in conſil.42.nu, 10.vol. 1.& ibi etiam dicit, quòd vxor per eius confeſſionem factam marito dicitur deprehenſa in adulterio.

184 Item † adde, quòd confeſſio mulieris extraiudicialis geminata, ſi concurrant aliæ præſumptiones,& coniecturæ,probat adulterium,Bertazz.dicto conſ. 42. nume.1. cum ſeq.Grat.conſ.80. num.3. volum.2. Socin.iun.conſil. 32. numero 17.volum.2. Rimin.iun. conſil.174.numero 35.

185 Dubium eſt. Adde,† quòd ſi quis vocaret multos amicos,vt adulterum tutò interficerent, illi amici non debent puniri,Pariſ.cōſ.154 vol.2.&Socin. iun.conſ.32.vol.2.ubi di cit etiam,quòd maritus,& ſocij poſſunt
186 comparere per Procuratorem † quod tamen procedit,quando mādatum fuerit abſq; precio; aliàs mandans,& mandatum ſuſcipiens grauioribus pœnis eſſent puniendi,ſecundum Plaz.epir. de-
187 lict.lib. 1.cap.15.in fine. & † quòd pater poſſit mandare filio, ut interficiat adulteros,latiſſimè per Viui. opin. 33.incip. adulteri.

Plerunq; ēt,vt dixi,excuſāt &c.

188 Adde † in hac materia Menoch. de arbitr.Iud. q. 90. vbi multùm diffuſè explanauit, quādo Iudex habens arbitriū in cauſis capitalibus poſſit punire occidentem bannitum, ſtatuto occidi concedente. ad quod ſtatutum vide etiam Viui.opin. 770. vbi ponit multas limita
189 tiones; & † bannitum quem eſſe quomodo probetur, & quàndo poſſit iure occidi Maſcard. concl.162.vol.1.

190 Item † adde,quòd bannitus pro aſſaſſinio de iure communi impunè occidi poteſt, c. pro humani,de homicid.in 6. & Ang.in conſ.14.

191 Item † adde, ſi accuſatus de homicidio probauerit,quòd occiſus erat bannitus: ſed non probatur qui erat bannitus ante vulnus,vel poſt, debet abſolui,ſtante ſtatuto,quòd bannitus impunè poſſit occidi,Foller.in verſ.recipiantur defenſiones reorum,nu, 33.in pract. crim.

Ibi. Sed quia communiter per Italiam extant ſtatuta, &c.

192 Adde,† ꝙ huiuſmodi exceptio impunitatis impedit proceſſum ad vlteriora etiam, ꝙ interfecerit bānitum extrà territorium bannientis Brun. in tract. de conſt.& Decret. in ver. bannitus ſuper verbo banniti ſtatutarij verſ. ſtatutum dicit,quòd bannitus,&Franch.in deciſ. 276.numero 2. vol.2. & poteſt opponi per procuratorē,vt infra quęſt. 32.uerſ. quæro modò.

193 Item † adde,quòd bannitus non poteſt ſe ipſum interficere,etiam ſtante huiuſmodi ſtatuto ſecundum Bald. Salyc. Fulg.Paul. & Iaſ. in l. 1. C. de ſer.fugit. Guliel.de Bened.in c.Rainutius,ī uerb. mortuo itaque Teſtatore, nu.46.fol.84.

par.2.latè per Menoch. de arbitr. Iud. caſ.284.nu.32.

194 Item† adde, quòd ſtatutum loquens de bannito non verificatur in bannito, de cuius banno diſputatur Bal.in l. 2. ad finem, C.ſi péd.appell.mors interue. quē ſequitur Soci.ſen.in conſ.122. nume.4. vol.1.

195 Item† adde, quòd huiuſmodi ſtatutum non habet locum in clericis malefactoribus, Bald.in c.cum non ab homine, co lum.fin.de Iud.quem refert, & ſequitur Marſ.in rubr.de fideiuſſ. nu. 118. & idē Bald. in l.1.nu.9. C. ſi non à comp.Iud. vbi videtur diſtinguere, quòd aut clericus occiſus non erat in habitu; taliter ꝙ occidens ignorauit, & tunc vendicat ſibi locum ſtatutum: aut erat in habitu, & tunc ſecùs.

196 Item† adde, quòd dictum ſtatutum nō habet locum, ſi citatus pro aliquo delicto comparuerit in Iudicio, & omnia contenta in inquiſitione negauerit, & ſuas exceptiones, & defenſiones propoſuerit; & poſtea iterum citatus non comparuerit, & bannitus fuerit, quia potiùs dicitur bannitus ob contumaciā, quàm ob maleficia; & ideò non poterit impunè offendi, ſecundum Curt.ſen.in conſ. 59.nu.17.

197 Item † adde, quòd hoc ſtatutum nedū habet locum in bannito, verùm etiam in eo, qui de proximo eſt banniendus, Iaſ.in conſ. 133.ad fin.vol.1. Burſat.cōſil.216. in fine, volu.2. ſi verè ſunt lapſa tempora omnia præfixa ad comparendum, vt dicit Caſtrenſ.in l.3.§.ſi ſeruus. ff.de acq.poſſ.Iaſ.in l.ſi qua mulier, col. 6.C. de ſacroſanc. Eccleſ. Marſ. ſingul. 106.& conſ.94.qui de proximo, & in l. vnica nu.74.C.de rapt.virg.& conſ.94. Alij contrarium tenuerunt, vt dicit Tiraq.de ll.connub.gl.2.num. 5.& præſertim Aret.& Alex.in d.§.ſi ſeruus, & Lazar.Fenut.in tract.ſuo de momen. temporis, cap.28.nu.4.vbi dicit, quòd opinio Aret.& Alex.contra Caſtren. eſt vera, eò maximè, ſi ſuperſit facultas appellandi; & quòd opin.Caſtr. poteſt procedere in caſibus, in quibus de iure communi, vel municipali appellari non poſſit, de hoc vide etiam addent. ad Bertaz.in conſ.223. verſ. ampliant pleriq; & Bertaz.in conſ.494.nu.3. vol.2.

198 Item † adde, quòd hoc ſtatutum habet locum in bannito notoriè, & per publicum proclama, quòd poteſt impunè offendi, etiam quòd non ſit deſcriptus in libro bannitorum, Bero.in conſil. 196. nu.36.vol.3.

199 Item† adde, ſi interficiens bannitū, muros ciuitatis tranſcenderit, non eſt puniēdus, nec etiamſi arma prohibita portauerit, latè per Burſat. in conſi. 134. volum. 2. & armis prohibitis habetur, etiā in conſ. 141.eod.vol. Bero. conſil. 196. nu.19.& conſ.ſequen.vol.3.Bertaz.cōſil.132.num.5.& ibi addent.vol.1.Menoch.de arbitr.iud.caſu 394.nu.73. Viui.comm. opin. in ver. ſtatutum diſponens, quòd bannitus, & Vulpel.conſ.66 num. 7.

200 Item † adde, quòd ſtante dicto ſtatuto etiam ſocij bannitorum impunè occidi poſſunt, ſicut cæteri banniti, ſi præſtant opem bannito, ne offendatur, Caſtrenſ. conſ.235.aliàs 194.vol. 1. Bero. conſil. 196.nu.16.cum ſeq.& 197.nu.4. vol.3. quos refert, & ſequitur Bertazz. conſil. 223.nu. 12.& 13. vol.1.

201 Item† adde, quòd ſtante hoc ſtatuto bānitus poteſt offendi in bonis ſuis, Paul. de Caſt.Roma. Alex. & Iaſ.in l.1. C.de hæred.inſtit.Bal.in l.nō ſolùm, C.de vectig.& commiſ. Imo. in l. ex facto, §.ſi quis rogatus, ff.ad trebell.Rui.in conſi. 49.nu.6.vol.4.Alciat.in conſ.6.lib. 2. & Vulpell. vbi de communi atteſtatur in conſ.142.nu.6. Contrarium aūt tenuit Illuſtriſs.& Reuerēdiſs.Card. Alban. in conſ.8.nu.29. quem ſequitur Peregrin. in tract.de iure fiſci, lib.3.tit.7. num.45. in fine, Bolognet.autem in l.vt vim, nu. 30.cūm ſequen.ff.de iuſt.& iure, ità diſtinguit, quòd ſi eſt bannum Impériale, vt eſt quando quis ipſo iure bannitur, abſq; ſententia Iudicis, vt dicitur in authent.caſſa, C. de ſacroſan. Eccleſ. & in c.pro humani, de homicid. in 6.& in c. excommunicatus, §.moneantur, de hæret.tunc bona banniti poſſunt dilapidari, & occupari: vbicunq; verò bannum non imponitur ipſo iure, ſed per ſententiam, communiter concludit, quòd eius bona dilapidari non poſſint. Sed prima opinio, quòd poſſit offendi in bonis, eſt communis, ſecundum Viui. com. opin. 770.nu.28.vol.2. Quinimò etiam poſt

mortem

mortem, ſi interfector illum ſtatim, & in continenti deprędauerit: ſecùs, ſi ex interuallo, Paul. de Caſtr. conſ. 3. in fine, vol. 3. Burſ. conſ. 124. nu. 14. vol. 2. & Viui. vbi ſupra, nu. 29.

202 Item† adde, quòd plures ſunt caſus, in quibus dictum ſtatutum non habet locū, de quibus plenè habetur per Duen. in reg. 68. vbi ponit multas ampliationes, & limitationes, quarum omnes iudicio meo, non ſunt veræ, & in hac materia vide etiam Nell. de bannit. in 2. par. 2. tempor. q. 7. cum ſex ſequen. & in quæſt. 15. 25. & 26. & Menoch. de arbit. iud. quæſt. 90.

Ibi: Videntur. n. talia ſtatuta.

203 Adde, † quòd nedum huiuſmodi ſtatuta ſunt valida, ſed etiam officialis deputatus ad perſecutionem bannitorum poterit ordinare, ſuadente cauſa, vt quia multum ciuitatem opprimebant, quòd cuilibet licitum ſit bannitos occidere, Ang. in l. 1. ff. quòd quiſq; iur. Rimin. iun. conſ. 238. nu. 5.

204 Item† adde, an huic ſtatuto permittenti, bannitum impunè occidi poſſe, renūtiari poſſit, Ferret. in tit. de ferijs, nu. 91.

205 Item† adde, an motus proprius Summi Pontificis, quo conceditur præmiū pro extirpatione bannitorum, vt capiēs, vel interficiens bannitum, ſi ipſe eſt bannitus, poſſit ſe eximere à banno; & ſi non eſt bannitus, habeat facultatem nominandi, & liberandi alium bannitum de pari, vel minori crimine, comprehēdat bannitos poſt motum proprium, in ſimili decreto, ſiue ſtatuto Lucenſi, Angel. in conſ. 67. conſuluit, q non; & idem tenuit Bart. in l. cum lex, ff. de legib. & in l. oēs populi, nu. 64. ff. de iuſt. & iut. & Cyn. in l. leges, C. de legib. & hoc, vt ibi dicit Bart. ne daretur materia delinquendi, & idem tenuit D. Clarus infra in quæſt. 59. verſ. ſucceſſiuè. Sed Nell. in tract. bānit. in 3. par. 2. temp. q. 10. vbi dicit hunc articulum non eſſe paruæ importantię, ita diſtinguit, quòd ſi aliqua ratione, vel cauſa fit reformatio in ſtatutorum corpore non clauſa, & iſta ſecundū cauſam, vel rationem declaratur; vt contineat, vel non contineat bānitos in futurum; ſi verò nulla cauſa eſt expreſſa, & ſtatutum loquitur expreſsè in futurum, & tunc ad futuros tantùm; aut in pręteritum, & ſolum de præteritis intelligitur; aut loquitur dubiè, quòd poteſt intelligi de præteritis, & futuris, & ſtatutum eſt talis naturæ, vt reddat delictum penitùs impunitum; & tunc non trahitur ad futuros bannitos; aut ſtatutum non reddit maleficium penitùs impunitum, ſed condemnationem mitigat; & tunc, ceſſante illa ratione, habebit locum etiā in futurum. Alio modo Bolognet. diſtinguit in d. l. omnes populi, num. 241. quòd ſtatutum concernens indulgentiā delictorum, non trahitur ad futura, quā do illa indulgētia fit ſimpliciter propter letitiam, vel aliud ſeruitium temporale: ſed quando fit propter ſeruitium perpetuum, & propter publicam vtilitatem duraturam, tunc trahitur etiam ad futurum tempus, vt euenit in ſtatutis, quæ dant præmium interficienti bannitos, & foriudicatos; vt ſi ipſi ſunt foriudicati, reſtituantur; nam tunc talia ſtatuta durabunt perpetuò, & comprehendent etiam delinquentes poſt ſtatutum; & quòd ita videmus ſeruari in practica. Propterea ego credo, quòd motus proprius, & ſtatuta ſimilia reſpiciant tàm bannitos futuros, quàm præteritos, cum interſit reipubücæ, vt tàm banniti facti, quàm fiendi extirpentur; ſed in vno caſu tantùm iudicio meo, procedere non poſſunt, videlicet, quòd obtinens facultatem nominandi non poſſit nominare bannitos factos poſt motum proprium; ſed ſolūmodò pręteritos, ne daretur materia malignandi, & committendi delicta, l. ſi vnus, §. illud, ff. de pact. & l. cōuenire, de pact. dotal. & ita notant Bart. Bald. & alij in d. l. cum lex. Quiliber, n. poſſet ſe inducere ad delinquendum; nam eſſet certus, quòd cum aliqua nominatione facile à banno ſe liberaret, & quodammodo etiam contra volūtatem Principis, ſi conceſſio nominandi reſpiceret bannitos. factos, & fiēdos, & quòd peius eſt, quis poſſet ſibi prouidere ſecretò de nominatione, antequàm homicidium committeret. Nec dicatur, quòd eadem ratio militat ex eo, quòd ſe remittere poſſit interficiendo alium bannitum, quia de hoc non eſt certus, cum ita de facili non interficiantur banniti, & eos interficiendo fit inimici-

tia cum eorum attinentibus, & amicis, & ipſe etiam eidem periculo ſubiaceret, quando eſſet bannitus; ſed benè eſſet certus, quòd poſſet emere aliquam nominationem, ſi quilibet bannitus nominari poſſet; nec tollitur pręmium nominandi capientibus, ſiuè occidentibus bãnitos; ſed tantummodò reſtringitur, vt non poſſint nominare bannitos factos poſt motum proprium ratione prædicta. Non obſtat deciſio Ang. in d. conſil. 67. quia eius fundamenta non ſubſiſtunt, nec in caſu per eum propoſito, quorum primum eſt dictum Cyni in d. l. leges, quòd ſtatutum diſponens, ſi bannitus ſoluit decem, poſſit ſe facere cancellari de bãno, non ſe extendit ad banniendos, quòd eſt æquiſſimum aliàs inuitarentur homines ad delinquendum, ſi ità gratis abſoluerentur, vt dicit Io. Bapt. à ſancto Seuer. in d. l. omnes populi, nu. 158. ſed motus proprius contrariũ effectum operatur, cum tendat ad extirpationem bãnitorum, & non ad eorum impunitatem; & in caſu nominationis, vt tollatur omnis ſuſpicio fraudis, & occaſio delinquendi, facultas nominandi, vt dictum fuit, reſtringitur ad bannitos præteritos tantùm. Minùsq; facit aliud fundamentum, dum dicitur, verba ſtipulatione vallata, quæ propter eorum ambiguitatem ad plures ſenſus ſunt trahibilia, in dubio intelliguntur, vt minùs obligẽt, quàm ſit poſſibile, & imputetur ſtipulatori, qui potuit legem apertiùs dicere, l. veteribus, ff. de pact. quia non ſumus in ſtipulatione, ſed in conſtitutione, ſiue priuilegio Principis ad fauorem publicum inducto, & pro cõmuni quiete, vt dicit Bolognet. in d. l. omnes populi, num. 241. & plenè Iaſ. conſ. 33. vol. 1. vbi dicit, quòd talia ſtatuta non debent reſtringi, ſed latè interpretari. Nec repugnat concluſio Bart. in d. l. cum lex, & in l. omnes populi, cum ſit idem ſtatutũ, de quo per Cyn. allegatum per Ang. in quo eadem militat ratio, quòd daretur delinquendi materia, vt dicit ipſe Bart. ſi traheretur ad futurum. Accedat etiã, ſi motus proprius non comprehenderit, niſi bannitos factos, vtique tenderet ad fauorem bannitorum fiendorum, quia, ceſſantibus pręmijs, perſecutionem non
206 haberent. Et† poſt hęc ſcripta ego inueni Proſper. Carau. ſuper Pragm. 1. de exulibus, vbi tenet quod huiuſmodi Decreta non comprehendãt delinquentes futuros, ſed poſtea dicit, quod Illuſtriſſimus pro Rex eos admittit, quando interficiunt alios bannitos, & non dicit quando habentur nominationes, & vide quę poſui infra ad quęſt. 59. in verſic. ſucceſſiuè.

207 Item† adde, ꝙ ſtante dicto motu proprio, vel ſimili ſtatuto præmium concedente ſi capiens, vel interficiens bannitum, poſtea delinquat, non amittit præmium ſibi promiſſum, quia per gratiam primum delictum extinguitur, & de ſecundo delicto puniri debet, & ſi concederetur nominatio duorum bannitorũ capienti, ſeu occidenti aliquem ex capitibus bannitorum, & facta nominatione, de duobus bannitis, poſtea reperiretur ꝙ captus, vel interfectus erat ſimplex bãnitus, eo caſu, primò nominatus erit gratiandus. ita deciſum fuit per ſacrum Conſilium Neap. in dictis duobus caſibus, vt atteſtatur Franch. in deciſ. 433. vol. 2.

208 Item† adde, quòd capiens bannitum, vt putà pro furto, qui poſteà confitetur homicidium, de quo non erat bannitus, nõ poterit remittere bannitum pro homicidio, ſed pro furto tantum, per tex. vbi Bart. in l. ſi is, §. quòd ſi ſeruus. ff. de acquir. rer. domin. vbi habetur, quòd nõ dicitur inuentum opera alicuius, quod dedit fortuna. Facit etiam, quòd occidens bannitum, quem ignorabat eſſe
209 bannitum, non conſequitur† pręmium, vt eſt cõmunis opin. de qua per Afflict. ſuper Conſt. in rub. 3. nu. 53. quẽ refert, & ſequitur D. Clar. infra verſ. fuit etiã. Prætereà capiens bannitum habet facultatem remittendi alium ſimilem; ſed ille erat bannitus de furto, & non de homicidio, quod caſu fuit repertum.

210. Item† adde, an motus proprius habeat locum, quando inimicus occidit bannitum, Marſ. conſi. 10. nu. 42. quem refert, & ſequitur Arnon. ſolil. 40. dicit, quòd nedùm pręmio eſt indignus, verum etiã pro homicidio puniendus, allegat pro hoc Bal. in l. decuriònes, nu. 3. C. in qb. cauſ. impunit. irrogat. Fely. in c. ſi perfodiens, num. 2. de homicid. Grat. verò in conſ. 44. nu. 34. vol. 2. diſtinguit, dicens,

quod

quod impnnitatem cõſequitur, non præmium. Sed Carauit. in pragm. prima de exulibus, nu. 134. tenet, nullain incurriſſe pœnam; & quòd præmium habere debeat, impugnans Marſ. & alios contrarium tenentes. Et ego credo, hoc eſſe veriſſimum, & ita ſemper practicaui, & practicari vidi, quia lex indiſtinctè omnibus capientibus, ſeu interficientibus bannitos impunitatem, & præmiũ concedit; & banniti non interficiuntur ab amicis, ſed ab inimicis, & maleuolis, qui præmio ad eos occidendos magis inuitantur. Et non poteſt negari, quin tales occidentes ſint executores iuſtitiæ in effectu, & quòd mentem Principis non adimpleant; nec inficiari poteſt, q ſi banniti ab inimicis non perſequerentur; paruam perſecutionem haberenr.

211 Item† adde, quòd motus proprius, & ſtatuta ſimilia comprehendũt etiam clericos banuitos, qui poterunt impunè offendi, ſecundum Marſ. in conſ. 12. num. 14. Sed vide quę poſui ſupra in verſ. plerumq; in verbo. Item adde, quòd huiuſmodi ſtatutum non habet.

212 Item† adde, quòd occidens bannitum fortuitò, vel ad ſuam defenſionem, vel vt officialis, non gaudet priuilegio ſtatuti præmium concedentis, ſecundum Stephan. de Federic. in tract. de interpret. iur. par. 1. nu. 45.

213 Item† adde, quòd occidens bannitum non gaudet beneficio ſtatuti, quando ipſe doloſè procurauit bannum, Abb. in c. poſtulaſtis, nu. 7. de conceſſ. præben. Ancar. conſ. 408. Natt. conſ. 233. Fely. in c. non debet, nu. 4. & ſeq. de teſtib. Roma. ſing. 591. Roland. conſ. 66. nu. 47. vol. 1. & Marc. deciſ. Delphin. 425. num. 6. lib. 2. & Rolan. de lucro dotis, quæſt. 61. nume. 7.

214 Item † adde, quòd ſtante ſtatuto, quòd bannitus elapſo termino banni, poſſit impunè offendi, ſi conſtat, bannitum intra terminum banni comparere non potuiſſe, vt quia carceratus, vel alia legitima cauſa impeditus, interim offendi nõ poterit; communis eſt opin. de qua teſtatur, Iaſ. in l. ſi quis ſtipulatus, §. 2. nu. 8. ff. de verb. oblig.

215 Item † adde, quòd capiens bannitum pro furto, ſiue interficiens non poterit remittere bannitum pro homicidio, ſtãte ſtatuto, quòd poſſit remittere bannitum pro minori delicto, quàm ſit bannitus occiſus, vel captus, ità tenet Soci. in conſ. 157. vol. 2. vbi diluit omnia argumenta Decij, qui contrarium conſuluerat in conſ. 65. & idem Deci. in c. atſi clerici nu. 60. de Iudic. dicit, quòd ſecundũ conſilium ſuum fuit iudicatum; ſed additio ad d. conſilium dicit, quòd malè conſuluit, & malè iudicatum fuit: ſed Blanc. in pract. crim. in c. viſis indicijs, nu. 133. tenet, quòd conſilium Soci. procedat in homicidio ex propoſito facto: ſecùs verò, ſi in pura rixa; tunc enim eſt minus furto, quia eſt dolus pręſumptus, vt ibi latè per eum: mihi autem indiſtinctè placet opin. Soci. & ita vidi obſeruari, & ipſe quoq; obſeruaui.

216 Item† adde, quòd bannitus, qui habet nominationem tantum, & expectat decretum, ſi captus fuerit vti bannitus, & declaratum ſit non poſſe gaudere dicta nominatione debet reponi in priſtinam libertatem, nam paria ſunt captum eſſe cum indultu, vel intuitu indultus, vt per Alber. & alios in l. de præſenti, C. de his qui ad Eccleſ. coufug. & quia nemo ſub fide publica decipiẽdus eſt l. 1. C. de his, qui ven. ætat. impet. & ibi Pau. de Caſtro, & ita deciſum fuit per ſac. Reg. Conſ. Neap. vt atteſtatur Nunti. Tartal. in ſua praxi crim. cap. 1. de defenſ. reorum in addit. 2. & quãdo delinquens ponitur in libertatem debet ita poni, quòd ſit difficilis eius perſecutio Bart. in l. 1. §. 1. ff. de acqui. rer. domin. & Fely. in c. innouamus extra de treg. & pace.

217 Item † adde, ſtante ſtatuto quòd præſentans bannitum, ſiuè interficiens debeat eximi de banno; quòd ſi bannitus ex pluribus bannis bannitum præſentauerit vno banno bannitum, tantum eximi deberet de vno banno, niſi bannum ſuum eſſet de pluribus delictis inſimul commiſis, Alberi. in qq. ad ſtatuta q. 98. in 4. parte.

Ibi: Adde q, huiuſmodi ſtatutũ.

218 Adde, † quòd ſi extaret ſtatutum, quòd occidens bannitum, vel eum capiẽs haberet præmium, putà, quòd ſi capiens eſſet bannitus poſſet ſe rebannire, & à bannò ſe liberare; & aliquis cęperit bã-

nitum,

nitum,qui commiſit tale delictum, propter quod pœnam mortis naturalis merebatur,Iudex tamen non impoſuit ei talem pœnam, ſed mitiorem fortè propter aliquam qualitatem de iure pœnā minorantem; vel quia in Proceſſu non ad erant probationes,ſed inditia,ex quibus tortus, non fuit confeſſus,ipſum liberauit,nunquid iſte capiēs ſtatuti premio gaudebit? vide Proſperum Viualdum Sabinitanum, in pragm. de exulibus,nu.136.vbi tenet,quòd debet gaudere præmio; & dicit, quòd quotidie ita ſeruatur; & ibi nu. 171. tenet etiam, quòd bannitus poſſit à banno liberari, etiam ſi non habuerit remiſſionē à parte;& quod ita practicatur.

219 Item†adde, quòd ſtatutum dans præmium occidenti bannitum comprehendit etiam occidentem bannitum extra territorium,Marſ.conſil.57. nu.35.in 1. & Bald.in conſ.424.vol.5.

220 Item†adde, quòd mendaciter dicens, ſe interfeciſſe bannitum, vt ſtatuti præmium conſequeretur,mortem reportare debet,vt in facti contingentia in ciuitate Pariſiorum deciſum fuit; ita refert, & concludit Guliel. de Bened.in c.Rainutius,in ver. mortuo itaque teſtatore, e'l primo nume. 341. & dicit Foller.in pract.crim.in 3.par.3. par.nu.116.hanc doctrinam eſſe notandam.

Sed nunqd ſtante hoc ſtatuto. Ibi. Ego verò excuſarem à peccato.

221 Adde†quòd idem tenet Afflict. in conſt. de forbānit.nu.30.fol.9.ꝙ non ſit in peccato mortale, quando reſpectu ſolius vindictæ publicæ occidit, auctoritate S. Thomæ de Aquino motus, vt ibi per eum. Et hoc etiam tenet Menoch. de arbitr.Iud.q.90.nu.5.

Eſt tamē diligēter aduertendū.

222 Adde†quid ſi aliqui caperent bannitū, & eum in arbore ſuſpenderent, an inciderint in pœnam homicidij,& vſurpatę iuriſdictionis, Afflict. in conſtit. de forbannit.nu.50. fol.10. vbi concludit, ꝙ non,quia ſuſpendere eſt occidere,niſi facerent illud pro exercenda iuriſdictione, quam non haberent.

223 Item†adde,ꝙ licèt ſtatutum permittat bannitum impunè offendi; non tñ permittit,vt quis in banniti cadauer ſæuire poſſet,quia tūc hæres offenderetur,Cagnol.in reg.nō licet.ff.de reg.iur. Quod intelligendum eſt, ſi aliquis inueniret eius cadauer,& illud offenderet,non autem,ſi bannitum occidiſſet.

Sed an ſtante huiuſmodi ſtatuto &c.

224 Adde, † quòd vi huius ſtatuti mulier bannita etiamſi ſit prægnās,poterit impunè occidi, Bal. in l.Imperator,la 2.in 3.repet.ff. de ſtatu hom.Nell.in tract.bannit.in 2.par.2. temp.nu.39.& ibi num. 45. de bannita ꝑgnāte diſtinguit, non excuſari eā interficientē,ſi manifeſtè erat ꝑgnās,ſiuè fuerit ꝑgnans ex marito, ſiue ex illicito coitu;ſi verò manifeſtè prægnās nō apparebat;& tunc,ſi probatur, occidentem ſciuiſſe,punitur: aliàs,non; ſecūdum eum. Sed Viui. in opin.770.nume. 19. tenet, quòd mulier bannita prægnans nō poſſit occidi,licet ignoretur,illam prægnantem eſſe, quia de hoc cogitare debuit, etiam ſi partus eſſet adulterinus, & etiā ſi eſſet prægnans decem,vel viginti dierum. & de hoc ſtatuto vide omnino Viui.in opin.770.vbi ponit multas limitationes.

225 Item†adde, quòd non licet adulterare mulierem bannitam,etiam ſi eius maritus eſſet bannitus,eſt text. ſing. in auth. de lenonibus.§.1.col.3.& Io.Lop.in repet. c. per veſtr. de donat. inter vir. & vxor.in rubr.§.78.nu.7. fol.175.

226 Item†adde,ſi ſtatutum concederet nominationem capienti, vel occidenti bānitum,vel aliud præmium,nō habet locum in capiente,vel interficiente mulierem bānitam,Ang.conſ. 67. municipali lege,& benè; ratio enim ſtatuti,ſiue cōſtitutionis eſt, vt numerus bannitorum inquietantium extirpetur. quę ratio ceſſat in muliere, cum à ſeculo non ſit auditum, quòd fœminæ bannitæ inquietaſſent,quò fit,vt etiam ipſius conſtitutionis diſpoſitio ceſſare debeat, c. cum

227 ceſſante,de appellat.Sed † è conuersò, ſi mulier occidiſſet bannitum,præmium conſequeretur, quia ſtatutum haberet effectum ſuum, quòd audacia bannitorum refrenaretur,& eorum numerus extirparetur, vulgata reg. vbi eadē ratio, ibi militat eadem iuris diſpoſitio.

Sed

Sed hic quæro, nunquid ſtãte.
Ibi: Mihi quidem hæc opinio.

228 Adde, † quòd idem tenuit Menoch.de
arbitr.iud.q.90.nu.43.vbi hanc opinio
nem benè muniuit, & probauit; & ità
multum doctè tenet Foller.in pract.cen
ſuar.in ver.Nicolaus epiſcopus, nu. 148
cum ſequen. vbi declarat tex.in l. mini-
mè,ff.de relig.& ſumpt.fun.procedere,
quando filius occiderit patrem, defen-
dendo patriam,qui eam expugnare vel
let;& ſic defenſio eſſet neceſſaria; & ꝙ
aliter quodammodo fieri non poſſit, vt
hic dicit D.Clarus, & hoc etiam vide-
tur ſentire Franch.in deciſ.276.num.9.
cum equen.vol.2.
229 Item† adde, quòd vxori licet occidere
maritum bannitum,Capoll.conſ.5.nu.
28.& 29. hic allegato, & ita deciſũ fuit
per ſacrum conſilium Neap. vt atteſta-
tur Franch.in deciſ.276.vol.2. vbi mul-
tum latè hanc quæſtionem examinauit.
230 Item † adde, quòd bannitus, putà ex
Parma,qui eſſet Ferrarienſis, ſi ad Par-
menſes Ambaſciator per ſtilum Princi-
pem mitteretur, offendi ibi, tanquàm
bannitus,non poſſet, vt not. dixit Ang.
in §. Reuerendiſs. in auth. de ſanctiſs.
Epiſco.quem ſequitur Rip.in l.ſi conſtã
te,nu.48. ff.ſolut.matrim. etiam ꝙ eſſet
bannitus pro crimine læſę maieſt. Gig.
d.tract. de crim. læſ.maieſt.lib.3. q. 7.in
fine.

Quæro, aliquis fecit pacem.

231 Adde,† quod idem tenet Gozzad.conſ.
61.& eſt magis communis opinio,quòd
quis interficere poſſit bannitum impu-
nè,licèt in tregua, vel pace iurauerit eũ
non offendere,Bero.conſil. 166.nu.13.
volu.3. & dicit Crot.conſ.346.quòd il-
lud ſtatutum cum ſit in odium bannito
rum,pacto immutari non poteſt, nec il-
li derogari, cum ſit emanatum ob pu-
blicam vtilitatem. & quòd ideò ſi ini-
micus poſt bannum fecit pacem, adhuc
impunè offendi poterit, & eſt cõmunis.
Idem tenuit Corn.in conſ.104. col.2.&
conſil.217.col.fin.vol.1. & Simõ de Prę
tis, conſ.78. nu.6.& per totum, videli-
cet, ꝙ poſſit impunè offendi, etiam ꝙ
fuerit promiſſum non offendere banni-
tos,& tàm in pœna publica,quàm in pę-
na conuẽtionali, veriorem affirmat eſſe
Vulpell.in conſ. 37. etiam quòd pax ſit
232 facta cũ bannito; vbi† tamen dicit, aliud
cenſendum eſſe in foro honoris,cum ho
ſti fides ſit ſeruanda, niſi de mandato iu
dicis bannitos ſequeretũ,quia tunc apud
probos viros excuſaretur ſed ſi pax fue-
rit facta cum bannito, mediante magi-
ſtratu,qui ſtipulatus fuerit pro ſe,& no-
mine publico tenet Marſ. in conſil. 9.ꝙ
impunè non poſſit offendi. Sed aduer-
233 tendum eſt,† quòd prædicta non proce
dunt de iure canonico, vbi adſit iura-
mẽtum,ratione periurij, vt latè per Be-
ro.in c. quoniam eccleſiarum, nu.123.
de conſtit.
234 Itẽ† adde, an è conuerſo bannitus poſt
promiſſionem de non offendendo ſit ip
ſe, & eius fideiuſſor liberatus à fideiuſ-
ſione,& ei cõtrauenire liceat,vide Her-
cul.in tract.de caut. de non offend.cap.
23. & Moron. in tract. de fide treug. &
pace quæſt. 108. vbi tenet ꝙ non.
235 Item† adde, quòd bannitus ſe defen-
dens,ſi occidit,licèt, ſtãte dicto ſtatuto,
impunè poſſit occidi,tamen cautionem
non frangit, quia defenſio eſt iuris na-
turalis,Ferret.in tit.de ferijs,num.91.&
Herc.in tract.de caut.de nõ offend.cap.
23.nu.4.

Sed an licebit, virtute huius ſta-
236 tuti. Adde, † quòd ſi eſſet bannitus ꝑ
crimine læſæ maieſtatis, prodito-
riè poſſet interfici, vt per Cæpol. conſil.
34.col.3.verſ.prætereà,Menoch. de ar-
bitrar.Iud.quæſt.90.nu.50. & in Regno
Neap.adeſt Pragm. Regis Philip. in tit.
de exulibus,incip.*eſſendo peruenuto*.qua
conceditur facultas occidendi bannitos
omni meliori modo,& forma qua pote
runt.Ex quo ſequitur, quòd etiam pro-
ditoriè occidi poterunt.

Ibi.Contrariam tñ ſententiam.

Adde,quòd immò cõtraria tenenda eſt,
quòd videlicet bannitus proditoriè im-
punè occidi poteſt,Roc. à curt.in c.fin.
fol.20.de conſuet.Petr.à Plac. epit. de-
lict.cap.7.nu.7. Vulpell.in conſ.59.nu.2
vbi dicit,quòd receptior eſt iſta ſenten-
tia, vt bannitos etiam proditoriè inter-
ficere liceat;& idem tenuit Viui.comm.
opin.lib.1.in verb.ſtatutum,quod ban-
nitus

nitus.& Burſat. conſ.134. nu.13.vol.2. quòd eſt verum, dummodò bannito ab interfectore non fuerit data fides, ſecundum Bero.in c. quæ in eccleſiarum, nu. 126.de conſt.& ſic Bero. tenet hic cum D. Claro.

237 Item† adde, quòd bannitum occidit impunè, qui ad inſtantiam inimicorum ſuorum, & pro pecunia eum occidit, eſt cómunis opinio per Monticell. in pract. crimin. poſt eius repertor. de teſtib. nu. 28. fol. 36. & latè tractat Nell. de bannit. par.2.2.temp.quæſt.12.

Item quęro, pone, q̃, bannitus.

238 Adde† ad hanc quęſtionem videndum Gabriel. lib.6. tit. de reg. iur. concluſ.6. nu. 11. cum ſeq. vbi multùm latè hanc materiã tractauit, & Menoch. de arbitr. iud. caſu 283. nu. 3. vide omninò etiam Maſcard. in tract. de probat. concl. 162. vbi latiſſimè hanc materiam tractauit,

239 quando bannitus† non cancellatus impunè occidi poſſit, cum multis ampliationibus, & limitationibus, & quid de bannito non legitimè cancellato, & de non cancellato, qui pœnam ſoluerit, vel gratiam obtinuerit. De hoc habetur etiam per Duen. reg.68. num. 2.& 3. & Marſ. ſing.340. & quando pręſumatur ſciẽtia gratiæ Ang. in l. Titius §. Lutius,

240 & Titi⁹ ff. de lib.& poſth. Et† ad materiã defendendi occidentem bannitum gratiatum, non tamen cancellatum à libro bannitorum, vide Marſ. in conſ. 10. per totum, & Bero. conſ. 54. nu. 33. vol.2.& conſ.182. vol.3.

241 Item† adde, quòd interficiẽs illum, qui petebat ſe caſſari à banno, debet puniri, ſi debebat cãcellari: aliàs nõ; Franch. in c. cum quis, in fin. de reg. iur. in 6. Et quid ſi non habuerit gratiam; ſed fuerit

242 † iniuſtè cãcellatus de banno à non habente auctoritatem? vide Menoch. de arbitr. Iud. q. 90. nu.23. vbi tenet, quòd impunè poſſit offendi, accumulãdo multos, idem tenentes. & idem dicit eſſe ſi de banno liberatus fuit, ſed de liberatione non apparet in libro publico bannitorum.

243 Item adde, quòd† bannitus non gratiatus, ſed toleratus non poteſt impunè occidi, Marſ. conſ.46. Crau. conſ. 168. nu.4 ſed tolerantia talis eſſe debet, vt appareat, Principem approbaſſe illius bãniti habitationem in ciuitate, quia ſimplex tolerantia de facto non ſufficeret, Menoch. cõſ.276. nu.50. & in q.90. nu.56. & 57. de arbitr. Iud. & Ruin. in conſ.85. nu.9. cum ſequẽt. vol.4. vbi latè, de qua tolerantia intelligi debeat.

244 Item adde, † quòd bannitus habens tolerantiam, ſeu ſaluum conductum non poterit offendi in loco delicti: ſecùs autem, ſi in alieno territorio habitaret, ut per Bero. in conſ.196. nu. 33. vol.3.

Item adde, ſi fuiſſet facta reformatio,

245 quòd omnes bãniti† ſint abſoluti, & de eorum banno cancellati, ac reſtituti, & reperiatur poſt reformationem, bannũ non eſſe cãcellatum, an bannitus poſſit impunè offendi, vide Ang. in conſ. 288. viſo themate, quẽ refert Blanc. in pract. crimin. in verbo, ignorantia, nu. 168. & nu.161. & 166. tractat, quando cancella

246 tio fuiſſet facta de vno libro, † & non de alio; & nu. ſeq. quid probare debeat Aduocatus banniti contra interfectorem.

247 Item adde, quòd bannitus† habens gratiam de homicidio, tacita primi homicidij gratia, poterit impunè occidi, vt per Alex. in conſ. 114. vol.1. & Boſſ. in tit. de remed. ex ſola clem. nu. 37.

248 Item adde, quòd † bannitus gratiatus à Principe, habita priùs pace ab offenſis, & ſic gratia ſit ſub conditione, ſi pacem habuerit, vel habebit; qui à banno non fuerit cancellatus, poterit impunè offendi, etiam quòd in patriam reuerſus toleratus fuerit à Principe, qui eum pro milite aſſumpſiſſet, & q̃ ante gratiã pacem habuiſſet, de qua per inſtrumentum publicum conſtaret, niſi per iudicẽ eſſet declaratum, conditionem illam extitiſſe, & ſic pacem habuiſſe: aliàs per gratiam; ſub conditione factã nõn deſineret eſſe bannitus. ita tradit Ruin. in conſ.85. vol.4. per totum; vbi cõcludit, interficientem talem bannitum, ita gratiatum, & toleratum, fore, & eſſe abſoluẽdum ab omni pœna ordinaria, & extraordinaria, idẽ tenet Moron. in tract. de fide treug. & pace quęſt. 106. nu. 15. cum ſequen. De qua concluſione valde dubito, vt ſaltem à pœna extraordinaria abſolui non poſſit; & ideò cogitandum eſt.

Item

249 Item† adde, ꝙ cancellatio facta ab eo, qui ius non habet, non valet Bal. in conſil. 402. vol. 1. nu. 2. Ruin. conſ. 49. nu. 8. vol. 4. & poteſt impune interimi Bal. in c. 1. in prin. Hic finitur lex Corradi Cepo. conſ. 7. Marſ. ſing. 340. & in pract. crim. §. aggredior nu. 5. Et dicitur etiam iniuſtè cancellatus, vbi non apparet de cauſa cãcellationis Marſ. conſ. 55. nu. 5. Carer. de homi. nu. 201. Menoch. de arbitr. iud. quęſt. 90. nu. 25. & latè Moron. de fide treug. & pace quæſt. 106. in fine, & in dubio quis, præſumitur iniuſtè deletus à banno, quando non apparet cauſa cur fuerit abſterſus Bald. in c. cum ſuper col. 6. de re iud. & in cõſ. 208. incip. coniugamus vol. 6. Abb. conſ. 7. vol. 3. & Maſcard. de probat. concl. 162. nu. 14 vol. 1.

250 Item† adde, ſi poſt bãnum facta ſit lex, quòd banniti debeant rebanniri, qui ſeruirẽt duobus menſibus in exercitu ſuis expenſis; vel dicebatur, quòd eſſent à bãno liberati, & aliquis fecerit id, quod lex mandat, non deſinit eſſe bannitus, niſi ſequatur declaratio iudicis, ꝙ id factum ſit, quod fieri debuit; tamen ſi lex diceret, quòd ipſo iure ſit liberatus, tũc non requireretur declaratio; ſed ſtatim eſſet liberatus, Nell. in tract. de banni. in 3. par. 2. temp. q. 79. quem refert, & ſequitur Ruin. in d. conſ. 85. nume. 4. & 7. volum. 4.

Ibi. Quòd ita pluriès vidit in

251 facto obſeruari. Adde, † ꝙ ſi bannitus habuit ſecuritatem à Principe pro vno anno, & in dicto tempore homicidium commiſerit, & poſteà occidatur; quòd occidens non venit puniẽdus, Afflict. in conſt. de for. bannitis, num. 32. fol. 9. vbi plenè iſtam quæſtionem examinauit; vide etiam Gabriel. lib. 6. concluſ. 6. tit. de reg. iur.

252 Item† adde, ꝙ bannitus habens ſecuritatem putà per mẽſem, licitè poterit occidi tam à ſciente ſecuritatem, quàm ab ignorante, ſi reperitur in cõmitiua bannitorum ita Nell. de bãn. in 2. par. 2. tẽp. quæſt. 15. nu. 15.

253 Ibi Aut conſtat. Adde, † ꝙ occiſores dicerentur eſſe in culpa, non inueſtigando, quando quis verè erat rebannitus, vt per Ruin. in d. conſ. 85. num. 8. vol. 4.

Sed quid ſi bannitus, &c.

254 Adde, † quòd hæc concluſio limitatur, niſi vltra proteſtationem bannitus offerret, ſe paratum ire ad iudicium, Roman. ſing. 276. & Rip. poſt Fely. in c. cum in. Ferrarienſis, nu. 156. declarando, vt per eum, in verb. Quid tenendum.

Maior eſt dubitatio, quando

255 bannum, &c. Adde, † quòd in ſtatu eccleſiaſtico fuit ad hoc prouiſum per Conſtit. Marchiæ, lib. 4. cap. 35. Vbi permittitur, impunè offendi etiam non legitimè, & nulliter bannitum, ſi nullitas non erat patens, & ſi interfector ignorauit: ſi verò erat patens, quòd teneatur de homicidio culpoſo, & non doloſo occidens, qui non diligenter bannum inſpexit; & per cand.

256 Conſt. cap. 36. fuit prouiſum, † quòd homicida notorius, licèt non bannitus, poſſit impunè offendi. Et ad hanc quæſtionem, an liceat occidere nulliter bannitum, vide Menoch. de arbitrar. Iud. caſu 283.

257 Item † adde, quòd ſtante huiuſmodi ſtatuto poteſt delinquens impunè offendi, licèt non fuerit bannitus, & condemnatus per os iudicis ſententiantis, ſed per ſententiam legis municipalis, ſi ſtatutum dixerit, vt putà, ſi incendium, vel tale delictum fecerit, ex tunc ſit bannitus, & condemnatus in pœnam capitis; vel ſi dixerit, ipſo iure ſit condemnatus, vt per Corne. in conſ. 281. nume. 7. cum ſequen. vol. 4.

258 Item† adde, quòd clericus bannitus à iudice laico, qui ignorabat, illum eſſe clericum, poteſt impunè occidi, ſtante d. ſtatuto, Bald. in l. 2. ff. ſi quis in Ius voc. Roncer. 4. col. ſed Bal. ſibi contrarius in l. 1. C. ſi a non comp. Iudice, tenet, quòd non excuſatur, qui occidit clericum bãnitum, quamuis ignorauerit, eſſe clericum; & ſequitur Alex. in conſ. 442. viſis dubitationibus. Primam verò opinionẽ tenet Fely. in ſuo Repertor. in verb. pro rogatio facta de incompetenti Iudice, poſt Io. Andre. in reg. Quòd qs, de reg. iur. in 6. Alber. de roſat. in 4. par. ſtatut. q. 26. & Alex. ſibi contrarius in cõſ. 330. incip. attenta diſpoſitione ſtatuti, col. 4.

Item

459 Item† adde quod e cõtrario ſi clericus bannitus à iudice ſeculari occidat, vel capiat alium bannitum ſecularem an debeat gaudere præmio ſtatuti. ſi fuerit bannitus pro crimine Aſſaſſinij debet gaudere, ſecus autem ſi pro delictis, quorum cognitio ad ſecularem ſpectare nõ poſſit, tunc iudex laicus eum indultare non poterit, etiam quòd alium bannitũ cepiſſet, vel occidiſſet, quia fieret præiudiciúm iudici eccleſiaſtico, ad quem ſpectat remiſſio. ita tradit Carau. ſuper Pragm. 1. de exulibus nu. 117. ſed ego vidi contrarium in quodam fratre Iacobo, quòd multa homicidia perpetrauerat, & latrocinia, & poſtea cum interfeciſſet nonnullos de ſua comitiua fuit à Commiſſarijs Regijs indultatus, & deinde ibat armatus cum magna caterua tutus, & ſecurus, quod erat maximum ſcandalum, & peſſimum. ſed quando clericus bannitus eſt publicus malefactor, & homicida, & latro, illum interficiens, debet gaudere beneficio ſtatuti, etiam ſi ſciret eum eſſe clericum, quia amittit priuilegium clericale. ita latè Franc. in deciſ. 463. vol. 3. vbi dicit, quòd etiam in Reg. Neap. clericus vti laicus citatus tenetur per Rit. comparere perſonaliter cum bullis clericatus, aliàs habetur pro contumace, & poterit foriudicari, & cũ interficiens fruetur præmio ſtatuti.

Item adde an clerici ſtante dicto ſtatuto poſſint impunè occidere bannitos latè per Marſ. conſ. 11. incip. circa hoc dubium.

Succeſſiuè quæro; vtrùm pendente, &c.

260 Adde, † quòd bannitum interficiens, pendente appellatione à ſententia banni, non euitat pœnam, etiam quòd ſententia per deſertionem tranſierit in iudicatum, non obſtante ſtatuto concedente bannitum interfici poſſe, Io. Crot. in tract. de teſtib. nume. 190. Bald. in l. qui à latronibus, in principio de teſtam. Hanc tamen limitationem, quòd bannitus, pendente lite ſuper validitate banni, ſiue ſententiæ, impunè non poſſit offendi, ita diſtinguit Bero. in c. quę in eccleſiarum, num. 120. de conſt. videlicet, quòd limitatio abſq; dubio procedat, quoad ipſum litigantẽ ſuper banno cum bannito, ſed quoad tertium, quòd aut bannitus nondũ erat in libro bannitorum deſcriptus, & tunc non poſſit impunè offendi; aut fuit deſcriptus, & dubium erat, an ſuper validitate banni lis penderet; & tunc interficiens à pęna homicidij excuſaretur, ſed non à culpa, cum non inueſtigauerit, an bannum in rem iudicatam tranſiuerit.

Item adde, quòd bannitus non poteſt offendi, appellatione pendente, ſiue appellatio ſit recepta, ſiue non, vſq; quò de appellatione ipſa fuerit cognitum, quòd tamen verum eſt, quotieſcunque appellatio temeraria, & calumnioſa non fuerit interpoſita, & notoriè iſtud appareret, Blanc. in pract. crim. c. ignorãtia, nu. 101. cum ſeq. fol. mihi. 824.

261 Item† adde, quòd bannitus, pendente reſtitutione in integrum, non poteſt impunè offendi, etiam ſi ſtatutum diceret, quòd querelæ bannitorum non debeát admitti, Lancellot. in tract. de attentat. par. 2. cap. 18. nu. 40. fol. 380. & eſt idem quando bannitus alio modo de banno iniuſto conqueritur, Menoch. de arbit. q. 90. nu. 58.

Ibi. Quinimmò neq; etiam.

262 Adde, † quòd hoc non procedit de conſuetudine parlamenti, & aliarum curiarum Delphinatus, Franc. Marc. deciſ. 907.

263 Item† adde, quòd etiam non procedit in confeſſo, & conuicto; tunc enim dicti decem dies non expectãtur, Guid. pap. deciſ. 74. & ad prędicta vide etiam Lancellot. in tract. attent. par. 2. cap. 11. nu. 21. & 22.

Quęro etiã, pone, q, bannitus.

264 Adde, † quòd bannitus condemnatus, qui duceretur ad mortem, nõ poteſt impunè occidi, nec etiam à familia officialis, niſi de licentia iudicis, quando dubitaretur ne auferretur, Bal. in l. addictos, C. de Epiſc. aud. Afflict. in conſt. terminum vitę, nu. 22. fol. 52. Carrer. in pract. crimin. §. circa, nu. 221. fol. 119. &† an

265 interficiens bannitum captum à curia committat crimen læſæ maieſtatis, vide Burſat. in conſ. 216. vol. 2.

266 Item† adde, quòd ſi bannitus fuerit captus à priuato, an aliùs poſſit eum impunè occidere, Nell. de bannit. in 2. par. 2. temp.

temp.q.72.tenet,quòd ſic: ſed cum occidens tenebitur capienti pro eius intereſſe, quia non potuit præmium conſequi. quod ſecundũ cum procedit,ſi erat certum, quòd ille bannitus captus non erat à capientis manibus euaſurus:aliàs non teneretur.

267 Item†adde, quòd ſi non fuerit captus, ſed citatus, &, dum ad iudicem veniebat,occiditur,ſi iam ſe præſentauerat,& erat ſub oculis iudicis,non poteſt impunè occidi; & ita fuit Florentiæ iudicatũ per D. Odofred. Si autem fuit occiſus, quando erat in via,occidi poteſt,niſi eſſet ſibi data ſecuritas,& de illa occidenti cõſtabat,Bald.in l.4.ff.de ſtat.homin. quem refert,& ſequitur Anan.in c.cum iuramento,nu.7.de homicid.

Vlteriùs quæro, nunquid, &c.

268 Adde,† quòd occidẽs bannitum extra territorium,à quo eſt bannitus,non poteſt puniri,etiam ꝙ ſtatutum diceret, vt putà, quòd bannitus poſſit impunè occidi in Ciuitate, vel diſtrictu Parmæ, Ruin.cõſ.84.nu.6.cum ſeq.vol.4.& hoc intelligitur, quoad iudicem loci, à quo ille erat bannitus;ſed benè poterit à iudice puniri, in cuius territorio bannitũ interfecit, Ruin.dicto conſ. 84. Thob. Non.conſ.98.nu.8.quod verum eſt,niſi in Prouincia decretum, ſiue conſtitutio extaret,quòd bãnitus ab vno loco bannitus ab omnibus locis Prouinciæ intel
269 ligatur,vt† eſt in ſtatu Eccleſiaſtico vbi adeſt Bulla Clemen.7. de qua in Bullario nouiter impreſſo,fol.291.tunc enim talis bannitum offendens vbiq; locorũ dictæ Prouinciæ, in quibus vigerent ſtatuta, quòd banniti poſſent impunè offendi,licitè potuiſſet, & abſq; pœna bannitum offendere, vt tradit Cornc.
270 conſ.192.lib.3. Et†nedùm interficiens bannitum extra territorium non poteſt à Iudice puniri,à quo fuit bannitus,ſed etiam debet præmium conſequi,ſi à ſtatuto conceditur,Bald.in conſ.434.præmittẽdum eſt,vol.5.Crau.conſ.409.nu. 15.Rimin.iun.conſ.470. nu.63.cum ſequen. Sed non euitabit peccatum, nec homicidij pęnam,Ferret.in conſil. 330. nu.4.vol.2.

271 Item†adde, quòd nedùm poteſt impunè offendi bannitus in loco banni, ſed etiam in loco confœderato, Alba.conſ. 49.num.1.& Plot. in conſil.24.num.43. & debet habere præmium conſtitutum, ſecundum Ferret. in dicto conſil. 330. num.2.

272 Item†adde,quòd bannitus pro aſſaſſinio poteſt impunè occidi extra territorium, dummodò probabilia argumenta appareant de delicto corã iudice,à quo fuit bannitus, Boſſ. in tit. de manda. ad homicid.nu.19. etiam non exiſtente ſtatuto, quòd bannitus poſſit impunè offendi,nec ab aliquo iudice occidens pu
273 niri poterit, cum aſſaſſinus, licèt † eſſet clericus,à totó populo chriſtiano per legem ſit diffidatus, & ab omnibus poſſit impunè offendi, c. pro humani, de homicid. in 6.Ang.cõſ. 14. Curt.ſen.conſ. 70.nu.8.Gram.vot.8.& 20. Ruin. conſ. 4.col.4.vol.5.

274 Item†adde,quòd bannitus propter læſæ maieſtatis,vel rebellionis crimẽ, aut propter aliud atrociſſimum delictũ impunè occidi poteſt extra bannientis territorium, & interficiẽs debet præmium conſequi,ſi à ſtatuto conceditur, vt per Ferret.in conſil.330.nume. 4. cum ſeq. volum.2.

275 Ibi. Et in eccleſia. Adde,†quòd interficiens bannitum in Eccleſia non punitur de ſacrilegio, Nell.in tract.bannit.2.par.2.temp. quæſt.48. Marſ.in ult.q.pract. crim. Viui.comm.opin.verb.ſtatutum,diſponẽs ꝙ bannitus,Burſat.conſil.134.num.8.&
276 conſ.216.nu.144.vol.2.&†etiam interficiens bannitum poteſt incontinenti illum ſpoliare, furtumq́;, & derobationẽ committere impunè, Caſtren. conſ.31. ſeu 33.Nell.de bannit.in 2.par.3.temp. q.3.Io.de Arno.dialog.17.Burſat.conſ. 134.nu.14.vol.2.

Ibi. Quinimmò reperio.

277 Adde, † quòd idem conſuluit Ruin. in d.conſ.84.per totum,vol.4.ſcilicet,ꝙ iudex originis, vel domicilij, non poteſt procedere contra ſubditum, qui bannitum interfecerit extra territorium in loco,à quo fuerat bannitus, in quo extabat ſtatutum,vt impunè poſſit bannitus occidi.

Fuit etiam aliquãdo dubitatũ.

Ibi.

Ibi . Sed ſi vltra impunitatem

278 ſtatutum,&c. Adde.† quòd ſi ſtat ſtatutum,quòd præſentans curiæ bãnitum viuum, ſeu mortuum,præmium cõſequatur, ſat erit conſignare caput, iuxta tex. in l.cum in diuerſis, ff.de religio. & ſumpt. fun. & ita in practica obſeruatur.

279 Item†adde, quòd interficiens bannitum, ſe defendendo, non conſequitur præmium ſtatuti, Bart.in l.nulla macula, C.de delat.lib.10.Roman.in l.ſi quis in graui,§.virum, ff. ad Syllan. Afflict.in conſt. pen.nu.68. in fine,& Marſ.in conſil.10.nu.44. & 45.

280 Item† adde, quòd bannitum occidens ignoranter, non conſequitur præmium à ſtatuto conceſſum, ſecùs ſi ignoraſſet conſtitutionem,ſiue ſtatutum,præmium concedens,& ſciuiſſet illum eſſe bannitum, quia tunc gaudebit dicto præmio, Afflict.in conſt. 2.Rub.3.nu.78. Bart. in l.omnes populi,nu.38.& ibi Crot.num. 127.ff.de iuſt.& iur. Et de hac materia, quando ſtatutum concedens præmium, porrigat effectum ſuum ignoranti dictũ ſtatutum,uide Fely.in c.Cognoſcentes, verſ.3.limita, de conſtitut.

281 Item † è conuerſo,ſi alicui fuit relatũ, quòd in aliqua parte nemoris erat quidam Ioannes Bannitus, quo audito de nocte acceſſit ad illum locum,& ibidem inuenit Petrum,qui non erat bannitus, & ipſum credens eſſe Ioannem eum occidit, & capite abſciſſo acceſſit ad curiã petens præmium, an debeat puniri,cognito,ꝙ erat Petrus. Hanc quæſtionem poſuit Franc. de Aret.in l. cum ſeruo,ff. de iniur.& arguit, quòd excuſatur,& in nullo punitur non enim cogitauit delinquere, ſed putauit licitè agere,punitur tamen pro modo culpæ ſi aliqua poteſt conſiderari.

Sed quæritur,pone, ꝙ ſtatutũ.

282 Adde†ꝙ ita diſtinguẽdũ eſt;aut condẽnationes ſunt diuerſæ,& pro diuerſis delictis; aut vna condemnatio in diuerſis ſummis,ſed pro delictis diuerſis, vtroq; caſu non fit coaceruatio ſummarum;aut pro vnico delicto per vnicam ſententiam quis condemnatur in diuerſis ſummis; & tunc fit coaceruatio illarum ſummarum,& erit locus ſtatuto, ita declarat Peregr.de iure fiſci,lib.4.tit.8.nu. 31.& de hoc etiam tractat Lambertẽg. in tract.de contract. eorum,quibus &c. in fine tract.nu.254. fol. 454.

Item adde, quòd ſtante tale ſtatuto,interficiens in Rixa condemnatum,in diuerſis ſummis veniret abſoluendus, tũc enim fit coaceruatio ſummarum, quia ſumus infauorabilibus, cum agatur de liberatione rei, qui non interfecit animo deliberato virtute ſtatuti,& propter condemnationem,ſed incidẽter, & hoc procederet etiã, ſi ignoraret ſtatutum, ità egregiè conſuluit Ang. de Caſtro in conſ.41.inter conſ.crim.diuerſ.tomo 2. cui ſe ſubſcripſerunt Pet.de Soncino,& Io.Baptiſta Roſellus, & ibi reſpondetur ad doctr. Bar. hic allegatam, & poteſt audiri per procuratorem,vt ibi per eos.

Item adde,quòd ſtante dicto ſtatuto,ſi quis fuerit condemnatus in libris quinquaginta, quas ſi non ſoluerit infra mẽſem pœna duplicetur, ſi in dicto termino non ſoluerit impunè poterit offendi ſecundum Ant. de Bongi. in conſil. 67. Franc.de Maclauel.in conſ.68. Petr. de Soncino in conſ.69. & Ang. de Caſtro, in conſ.70.inter conſ.crim.diuerſ.partiꝗ impreſſionis tomo 2.

Item ſcias, quòd ſi Officiales.

Adde videndum quæ poſui infra ad quæſt.32.nu. 51.

In hoc etiam propoſito quęro.

283 Adde †vidẽd.doct. in d.l.vt vim,vbi diſtinguitur,ſi ſtatutum diceret,licitum ſit bannitum occidere, quòd tunc bannitus non poteſt ſe defendere:ſecùs, ſi diceret, bannitus impunè offendi poſſit, quia hoc caſu non tollitur defenſio bannito;ſed redditur homicidium impunitum.Si verò vltra verba prædicta, quòd bannitus impunè offendi poſſit, ſtatutũ promitteret præmium occidentibus bannitum, tunc etiam ſublata eſſet defenſio bannito,ſecundum Grat.in conſ. 44.nu. 17. & in d.conſi.pulchram quæſtionem proponit,ad quid prodeſſe poſſit huiuſmodi quæſtio, ſi liceat bannito ſe defendere,videlicet de pace, quę dicebatur facta inter bannitum, & offendentem,ſed Bolognet. in d.l.vt vim.nu.15.

cum

cum ſeq. reprehendit iſtam diſtinctionem, & comprobat communem opin. multis fundamentis; ſiue dicat, ſtatutum impunè, ſiue licitè, quòd bannitus non poſſit ſe defendere; etſi interficeret aggreſſorem, ſe defendendo, quòd de nouo eſſet banniendus.

284 Sunt etiam alij caſus. Adde † vide dum in Aflict. in conſt. terminum vitæ fol. 52. vbi ponit viginti tres caſus, ſiue fallentias; in quibus homicidium non poteſt puniri pœna mortis, vide etiam Plac. epit. de lict. cap. 28. nu. 9. vbi ponit remiſſiuè tamen cẽtum caſus, in quibus pœna mortis homicida non punitur; ſed ego arbitror, non eſſe verum in omnibus caſibus.

285 Item † adde alium caſum, quòd attentans de vitio ſodomitico poteſt impunè interfici ab ipſo tentato, vt per Iuliũ Ferrer. fol. 155. num. 66. quem ſequitur Ant. Scap. in tract. iur. non ſcrip. lib. 5. cap. 143. nu. 12. vbi dicit, quò ipſo patrocinante, liberatus fuit quidam famulus pictoris Bononiæ. Et Leoniſſæ contigit caſus, dum eram locumtenens pro Sereniſſima Madama ab Auſtria in nobiliſſima ciuitate Aquilana, & in toto Celſitudinis ſuæ ſtatu, quidam Pedagogus tentabat de dicto vitio quendam puerum, qui cum gladiolo ei totum priapum amputauit, & non fuit moleſtatus ab illo Gubernatore, me ita mandante, non ꝙ Ferrer. & Scap. vidiſſem, quos poſteà vidi, ſed propter illud pueri tàm notabile factum; & pedagogus non fuit punitus, quia aufugit.

Item adde, quòd occidi impunè poteſt, qui gratiam nullam impetrauit, Alexã. conſ. 114. vol. 1. & Boſſ. in tit. de remed. ex ſola clement. Princip. nu. 37.

286 Item † adde, quòd homicidium in duello ſecutum non punitur, ſi fiat cum authoritate Principis, ſecundum Bal. in c. 1. de pace tenen. in vſi. feud. col. 6. Ioan. de Anan. in rubr. de cler. pugn. in duello, Ioã. de Lign. in tract. de duello, ante fin. & Marſ. in l. 1. limitat. 7. ff. de ſicar.

287 Item † adde, quòd diſrobantes in ſtratis publicis impunè occidi poſſunt, l. 1. & 2. C. quib. liceat ſine iud. vend. Fab. de Monteleone in praxi arbitrar. par. 6. fol. 489. num. 5. & Foller. in practi. criminali in ver. audiantur excuſat. nu. 89.

288 Vltimò quæro Adde, † quòd ſi ſtatutum imponeret pœnam vulneranti, ſi vulnerauerit animo interficiendi, maiori pœna erit puniendus, ſecundum Salyc. in l. is, qui cũ telo, C. de ſicar. & Gramm. conſi. 49. nu. 7.

289 Et † quid de vulnerante ſe ipſum, & qua pęna puniatur, Gramm. deciſ. 44.

290 vbi, † an ſtatutum comprehendat, ſe ipſum ſtudioſè vulnerantem, & de inſequendo alium qui cecidit, & ſe ipſum vulnerauit † dicit Bar. in l. ſi gemina arbor col. 2. ff. arb. furtim cæſarum, quòd non debet puniri tanquàm vulnerans,

291 ſed ſolum, vt fieri faciens vulnus, quem refert, & ſequitur Foller. in pract. crim. in ver. pœnis debitis ferian. nu. 10.

Item adde, quod in vrbe adeſt conſtitutio localis per bullam ſextam Alexandri VI. qua prouiſum fuit, quod offendentes litigantes in Romana Curia eius aduocatos, procuratores, ſollicitatores, notarios, & teſtes ex cauſa litis per ſe, vel per alios incurrant pœnam criminis læſæ maieſtatis, excommunicationis, amiſſionis iurium, & omnium bonorum, etiam quod mors nõ ſequatur, dummodo adſit mutilatio membri, vt latius in dicta Bulla de qua habetur per Putc. in deciſ. 102. lib. 1. vbi dicit, quod ſi vulnera illata fuerint litiganti, præſumitur ex cauſa litis, niſi alia cauſa appareret, & in deciſ. 104. eod. lib. tenet etiam in verberante procuratorem reuertentem ad curiam occaſione litis.

292 Item adde, † quod ſi ex ſtatuto ſolus conatus pœna mortis puniretur, quamuis ſecutum non eſſet homicidium, ad hoc, vt eſſet locus ſtatuto, duo copulatiuè requirerentur, ſcilicet vulnus, ſeu inſultus cum telo euaginato, & animus de liberatus occidendi; & quòd hæc duo contra eandem perſonam concurrant, Alba. conſ. 30. in prin.

293 Item † adde, quòd vulnerans per pecuniam, & ſi non habuit animum occidendi, magis debet puniri, Gabriel. lib. 7. titu. de maleſ. concl. 1. nu. 30.

In verbo, & ſi hæredes ſupra pagina 46. col. 1. linea 3. ſub nu. 69. in fine, deſunt infraſcripta verba, & ſi hæredes, cum ſequentibus.

Et ſi hæredes occiſi agerent contra homicidam pro intereſſe, & operibus quibus caruit defunctus, qui erat, vt puta officialis, qualiter, & pro quot annis operę eſtimari poſſint, an vſq; ad centum annos cum de iure, quis tantum viuere præſumatur l. fin. C. de ſacroſanct. Eccl. vel eſtimatio ſit facienda ſecundum diſpoſitionem l. ſi hæreditatum. ff. ad leg. falcid. vide Gomez. de delictis c. 3. nu. 38. & ibi etiam an occidens ad ſui defenſionem, ſi exceſſerit teneatur ad intereſſe, & habet etiam quando offenſus non fuit occiſus, ſed factus inutilis, tunc delinquēs tenetur ad operas annuatim quolibet anno quo vixerit, Ego autem arbitror, quòd circa tempus operarum non ſit attendenda diſpoſitio dictarum legum, ſed remittendum eſſe Iudicis arbitrio, cui remittitur damnum, & intereſſe, quod paſſo, ſiue vulnerato reſarciendum eſt, vt per Menoch. de arbitr. caſu 122. ſed ego nunquàm vidi, quòd quis agat ad dictam operarum æſtimationem defuncti, & actio ad damnum expenſas, & intereſſe tranſit ad heredes, idem Gomez. ubi ſupra nu. 37.

§. Inceſtus.

SVMMARIVM.

1 *INceſtus quid.*
2 *Inceſtæ nuptiæ cur ita dictæ.*
3 *Inceſtuoſus, ſeu nefarius coitus dicitur in infinitum inter aſcendentes, & deſcendentes.*
4 *Et qua pœna puniatur.*
5 *Inceſtus quomodo probetur, remiſſiuè.*
6 *Monialē corrūpēs quot crimina cōmittat.*
Et quibus pœnis ſit plectendus, nu. eod.
7 *Et Iudex laicus poteſt præuenire in puniendo.*
8 *Et quibus hodie pœnis afficiantur Moniales corruptæ remiſſiuè.*
9 *Inceſtus pœna minor eſt in mulieribus.*
Inceſtus pœna, quæ ſit de iure Ciuili, Canonico, & Regni, nu. eod.
10 *Et qua in ſtatu Eccleſiaſtico.*
11 *Inceſtus cum adulterio, & ſtupro, an puniatur pœna mortis.*
12 *Inceſtæ nuptiæ de iure Canonico an ſubiaceant diſpoſitioni auth. inceſtas nuptias. C. de nupt.*
Pater cognoſcens propriam filiam, vel filius matrem, aut nouercam, vel frater ſororem, alumnus ſuè nutricem, quomodo puniatur, remiſſiuè. nu. eod.

INceſtus committitur in perſonas, in princ.
1 Adde, † quòd inceſtus eſt coi
tus inter conſanguineos, vel affines, qui,
vtroq; iure prohibente, matrimonium
contrahere nequeunt, c. lex. 36. q. 1. &
Couar. in 4. decretal. §. 8. cap. 6. nume. 1.
2 vbi dicit etiam, quòd † inceſtæ nuptiæ
dicuntur, quaſi in illis minimè adſit ce-
ſtus, ideſt cingulum illud, quo Venus
vtebatur ad honeſtas nuptias. Et coitus
3 inter aſcendentes, & † deſcēdentes vſq;
in infinitum dicitur coitus nefarius, ſeu
4 inceſtuoſus. & † tales coeuntes per mo-
dum fornicationis pœna mortis puniū-
tur Girlan. de pœn. omnif. coit. cap. 2. &
Boer. in deciſ. 318. hîc allegata, & ibi lo
quitur de patre cognoſcente filiam pro
priam, & de filio cognoſcente matrem,
vel nouercam, vel concubinam patris
ſui, & de alumno cognoſcente nutricē,
ac de cognoſcente conſanguineam vxo
ris ſuæ. & prædicta, ſi ſcienter. aliàs, ſi
ignoranter, excuſaretur ab inceſtu, non
autem à pœna fornicationis, Crau. con-
ſil. 244. nu. 7. & Boſſ. in tit. de coit. damn.
nu. 7. dicit, quòd parentes propter coitū
habitum cum earum filiabus, fuerunt
igne combuſti, vel furcis ſuſpenſi, iuſſu
5 Senatus. Et † quomodo probetur ince-
ſtus, Maſcar. de probat. concl. 893.
6 Sed nunquid. Adde, † quòd cogno-
ſcens carnaliter mo-
nialem, quattuor crimina committit, in
ceſtum, ſacrilegium, adulterium, & ſtu-
prum; & punitur capite, eiuſq; bona ap-
plicantur Monaſterio monialis violatę;
7 & † iudex laicus poteſt præuenire in pu-
niendo, deciſ. Pedemon. 103. Decia. con
ſil. 338. nu. 1. Franc. Marc. deciſ. delphin.
966. Girland. de pœn. omnifar. coit. q. 1.
8 & † quibus pœnis hodie puniātur Mo-
niales, Menoch. de arbitrar. Iud. caſ. 389
nu. 22. cum ſeqq.

Sed

Sed quæro, quæ ſit pœna.

9 Adde, † quòd in hoc delicto minùs de-
bent puniri mulieres, quàm mares, vt
conſuluit Foller. in conſ. 79. nu. 3. inter
conſ. crim. diuerſ. vol. 2. & idem tenuit
in ſua Prax. crimin. 6. par. princip. in c.
de form. capitul. in crim. inceſt. nume. 9.
quando inceſtus committitur per viam
fornicationis, & ſecundum Bal. ſunt ar-
bitrariè puniendę in conſ. 429. volu. 5.
quem refert, & ſequitur Fab. de Monte
leo. in praxi. arbitr. par. 4. num. 126. fol.
137. vbi latiſſimè, quæ pœna ſit indicta
tam de iure canonico, quàm ciuili. & de
iure Regni Neap. contra committentes
inceſtuoſum coitum, & etiam quæ im-
pediant matrimoniũ, ſed ſi nuptiæ præ-
ceſſerint, & talis coitus ſit commiſſus in
figura matrimonij; tunc, ſi ſcienter, ſunt
ſeparandi, & alijs pœnis plectendi, de
quibus in l. qui contra legum, C. de in-
ceſt. nupt. ſi verò ignoranter, parciter il-
lis; ſed, quando inceſtus committitur
per uiam fornicationis, non fit illa di-
ſtinctio, ſcienter, an ignoranter, niſi mu-
lier ſit meretrix, uel aliter impudica; tũc
enim non punitur uir pœna inceſtus, ſi
uerè erat ignarus, ut per Girlan. de pęn.
omniſ. coit. in d. q. 3. & Menoch. de arbi
tr. iud. caſu. 389. ubi tamen dicit, quòd
debet puniri de iure canonico ob forni
cationem, ſed Bertaz. in con. 261. nu. 1.
tenet, quòd ignorantia excuſet, etiam
quòd inceſtus fuerit commiſſus per uiã
10 fornicationis ex æquitate. In † ſtatu au-
tem Eccleſiaſtico per Conſtitutionem
Syxti V. contra inceſtuoſos prouiſum
fuit, ut quicunq; auſu nefario ſcienter
matrem, & filiam, ſiue duas ſorores ger-
manas carnaliter cognouerit, etiam ſi
eæ, earumuè altera publicæ meretri-
ces fuerint, ſiue clàm, ſiuè palam, aut in
figura matrimonij inceſtum commiſe-
rit, ſiue etiam cum altera earum legiti-
mo matrimonio coniunctus fuerit, pœ-
na vltimi ſupplicij plectatur, & ſimili
pęna puniatur mulier, quæ ſciens ma-
trem, aut filiam, uel ſororem ſuam
cum aliquo uiro rem habuiſſe eidem
uiro ipſa quoq; ſui corporis copiam fe-
cerit. Et ſimiliter diſponitur, unam-
quãq; mulierem, etiam corpore publicè
quæſtum facientem, quæ cum patre, &
filio, ſiue cum duobus germanis fratri-
bus ſciẽter ſe carnaliter commiſcuerit,
ſiuè à prædictis, ſciens, ſe carnaliter co-
gnoſci permiſerit, etiam ſi eorum alteri
legitimo toro fuerit copulata, pœna ul-
timi ſupplicij puniri debere; & q̃ idem
ſit in uiro, qui ſciens patrem, aut filium,
uel fratrem ſuum cum muliere aliqua
rem habuiſſe, ipſe etiam eandem mulie
rem carnaliter cognoſcere non erubue-
11 rit. † Et quamuis inceſtus committatur
cum aliqua ſpecie fornicationis, puta
cum adulterio, ſiue ſtupro, non debet pu
niri pœna mortis de iure communi, li-
cet eadem ſit pœna inceſtus, & adulte-
rij, ut dixit tex. in l. ſi quis uiduam ff. de
quæſtion. tamen pœna in adulterio fuit
aucta per tex. in l. quamuis la 2. C. de
adult. non autem in inceſtu, vnde cum
in inceſtu non ſit alterata remanet ea-
dem pœna, quę erat introducta per tex.
in d. l. ſi quis uiduam, & ſic æquiparatio
quam facit glo. in l. ſi adulterium cum
inceſtu, ff. de adul. uidetur procedere de
iure digeſtorum, ita in ſpecie dicit Ang.
in d. l. ſi adulterium, refert, & ſequitur
Alex. in conſ. 219. colum. 2. uolum. 6.
& Bermon. in allegato tract. de concub.
in tit. de inceſtu nu. 15. uerſ. ſed aduer-
tendum eſt, ubi dicit hanc opinionem
eſſe ueriorem, & ęquiorem, quia ubi agi
tur de correctione iuris non debet fieri
extenſio per ſubauditos intellectus de
caſu expreſſo ad caſum non expreſſum,
etiam q̃ eadem, uel alia ratio uertatur,
& ſecundum iſtam opinionem iudicatũ
fuit per Reg. conſilium Neap. ut atteſta-
tur Franch. in deciſ. 378. uol. 2. & ita etiã
ſentire uidetur Senatus Mediolani, cum
diuerſimodè puniat inceſtuoſos ſecun-
dum exempla per D. Clarum hic poſita,
& quibus pœnis ſint puniendi patres, q
cognoſcũt ꝓprias filias, & filij matres,
aut nouercas, uel concubinas patris, uel
alumnus nutricẽ, aut illi, q cognoſcũt ſo
rores, aut alias uxoris ſuæ cõſanguineas
ꝑ modũ fornicationis, aut ĩ figura matri
monij uide Boer. ĩ deciſ. 318. ubi plenè.

Et ſcias, q̃ diſpoſitio d. Auten.

Quæro, nunquid diſpoſitio d. Auth. Ibi. Et hãc opionem dicit eſſe cõiorem, probabiliorẽ, &c.

12 Adde, † q̃ hanc opinionem tenuit etiam Anguſ. in conſil. 7. vol. 1. & D. Franch. in deciſ. 240. numero 15. volum. 2. vbi latè, & concludit ſecũdum cauſam iudicandum eſſe, ſcilicet, quòd crimen inceſtus de iure canonico non puniatur pœna inceſtus de iure ciuili.

§. Iniuria.

SVMMARIVM.

1 *INiuria infertur etiam per actũ proximum verberationi.*
2 *Iniuriam perſonalem facit retinens equum freno, licet equitantem non percutiat.*
3 *Iniuria fit etiam facto, apponendo cornua, vel aliud infamatorium.*
4 *Iniuria perſonalis, & verbalis exempla remiſſiuè.*
5 *Iniuriæ certa pœna dari non poteſt.*
6 *Iniuria committitur etiam facto in pracedendo minus legitimè.*
7 *Et eo caſu poteſt reſiſti armata manu.*
Iniuriarum actione in multis caſibus agi poteſt. nu. eod.
An fiat volenti, & quis poſsit agere pro fiſco, & cui credendum. nu. eod.
Iniuria voluntariè paſſa ab vno de domo, & familia, põt ab alijs eiuſdem domus, et familiæ actione iniuriarũ vlciſci. nu. eo.
8 *Iniurioſa verba eodem impetu dicta, licet ſint plura, faciunt vnum conuitiũ.*
9 *Et quid in ſtatuto imponente pœnam pro quolibet verbo iniurioſo.*
10 *Et quid ſi ſtatutum puniret iniuriantem pro qualibet vice.*
11 *Iniurioſa verba quæ dicantur remiſſiuè.*
12 *Iniuria atrox quæ remiſſiuè.*
13 *Iniuria per verba imperſonalia quonam pacto fiat remiſſiuè.*
Iniuria an reproperetur animo vindicandi, vel defendendi, quomodo cognoſcatur remiſſiuè. nu. eod.
Iniuriatus non poteſt reproperare iniuriãti maiorẽ, vel ſimilẽ iniuriã. nu. eod.
14 *Iniuria fit, quibuſcunque verbis offendatur, vel grauetur opinio alterius.*
15 *Iniuria verbalis quando fiat abſenti remiſſiuè.*
Iniuria fit etiam verbis ſubdolè dictis, & indirectis, item rixu, & nutu. nu. eod.
16 *Iniuria dicitur etiam verbalis, quæ fit per ſcripturam.*
17 *Iniuria minor eſt, ſi in genere fiat, quàm ſi in ſpecie, & nominatim.*
18 *Iniuria, eiuſq; remiſſio quomodo probetur remiſſiuè.*
19 *Iniuria non fit ſine dolo.*
20 *Verba tu falſum dicis, an præſumantur dolosè prolata, & animo iniuriandi.*
21 *Verba tu bonus homo, an ſint iniurioſa remiſſiuè.*
22 *Carcerari faciens non ſuſpectum de fuga, quomodo excuſetur ab iniuria.*
23 *Appellans ſi contra iudicem à quo verba iniurioſa dixerit in libello notatur infamia, & ab eodem iudice ſine proceſſu extraordinariè punitur.*
24 *Et quid ſi ſententiam iniuſtam, vel iniquam dixerit.*
25 *Iniuria fit iudici,* dicendo, al ſindicato te voglio.
26 *Iniuriarum non tenetur officialis iniurioſum verbum proferẽs, animo corrigẽdi.*
27 *Iniuriarum tenetur iudici allegans eum ſuſpectũ, nec probans ſuſpitionis cauſã.*
28 *Iniuriarum non tenetur aſſerens, ſe nobiliorem, & probiorem altero.*
29 *Statutum cõtra iniuriantem non comprahendit eum, qui impium, ingratum, & peſſimum hominem alterũ appellauerit.*
30 *Iniuriarũ nõ tenetur dicẽs, tues impudẽs.*
31 *Pœnalis promiſſio de nõ offendẽdo in perſonam nõ cõmittitur per iniuriã verbalẽ.*
32 *Iniuria eſt dicere,* Tu non ci vedi.
33 *Iniuria infertur ex minis.*
34 *Statutum contra iniuriantem comprahendit eum, qui in ſupplicatione hominem malæ cõditionis, & famæ alterũ dixerit.*
35 *Et habet ẽt locũ cõtra ſcribentẽ iniuriã.*
36 *Et ſi puniret dicentem alteri verba iniurioſa non comprahenderet loquentem contra abſentem.*
37 *Iniuria facta vni de familia omnibus facta intelligitur.*
Et an ẽt omnibus conſanguineis quarti, uel ulterioris gradus, et agnatis, nu. eod.
38 *Et quibus eorum competat actio iniuriarum ciuilis, vel criminalis.*
39 *Iniuria facta colono, procuratori, negociorum geſtori, vel familiari, an poſſint agere Dominus, & principalis.*
Iniuria facta vni de collegio an omnibus facta cenſeatur remiſſiuè. nu. eod.
40 *Et Clerus, vel alij de domo, aut familia poſſunt agere pro iniuria ipſis illata, ſi cleri-*

clericus, vel vnus de domo, aut familia ſe verberibus ſubiecerit.
41 Iniuriarum non tenetur vocans meretricem, mereericem emendatam.
42 Iniuriarum tenetur delens inſignia familiæ, & arbitrio iudicis punitur, etiam ſi illa in priſtinum reſtituerit.
Iniuriam quomodo faciat ingrediens alienũ fundum venandi cauſa; & à quibus poſsit venatio prohiberi, ibidem.
43 Iniuria vni illata quando eius coniunctis facta dicatur remiſsiuè.
44 Iniuriæ æſtimatio quomodo ſit facienda remiſsiuè.
Iniuriarum actione agitur etiam pro verbis, quæ quoad ſe iniuriã non ſonãt, ibid.
Iniuriatus poteſt agere non ſolũ criminaliter, & ciuiliter, ſed quandoq; ẽt ad damna, expenſas, & intereſſe. ibidem.
Et in, quibus pſonis deformitas, vel cicatrix patẽs debeat p Iudicẽ æſtimari. ibid.
Pro iniuria, ex qua ſequitur mors, nõ agitur niſi criminaliter. ibidem.
Et quomodo Iudex procedat ad commodum partis offenſæ, & fiſci. ibidem.
45 Iniuriæ taxatio differt à taxatione damnorum, & quo pacto vtraq; fieri debeat.
46 Iniuriarum libellus procedit etiã ſi pluris æſtimetur iniuria, q̃ habeatur in bonis.
Et quãdo pcedatur in Regno Neap. ibid.
47 Iniuriarum gradus, & pœna remiſsiuè.
Iudex an teneatur condemnare iniuriantem ad ſatisfactionẽ honoris ibidem.
48 Iniuria illata Doctori punitur l. Iulia de vi pub.
49 Iniuria ex cõſulto facta grauior cẽſetur.
Iniuria perſonis Eccleſiaſticis facta, quatuor concurrentibus morte punitur. ibid.
Iniurians an teneatur iniuriato ad ſatisfactionem iniuriæ, ſiue honoris, ibidem.
50 Iniuriarum actione condemnatus an efficiatur infamis.
51 Iniuria quando inferatur Magiſtratui, & quomodo debeat emendari.
52 Iniuriarum actio criminalis quanto tempore præſcribatur.
53 Et quid de actione ciuili.
54 Iniuriarum actio criminalis, nec hæredi, neq; in hæredem datur, licet poſsit cedi.
55 Iniuriarum præſcriptio ante, & poſt litem conteſtatam opponitur.
Et in vim dilatoria oppoſita impedit litis ingreſſum. nu. eod.
56 Iniuria per metum illata anno vtili præſcribitur.
57 Iniuria ex qbus actibus cẽſeatur remiſſa.
58 Et remiſsio tacita operatur ad impediendam accuſationem, ſicut expreſſa.
Et in Regno Neap. debet fieri expreſsè, & in iudicio. nu. eod.
59 Iniuriam inferens, nec iureiurando excuſatur, quin fecerit animo iniuriandi.
60 Iniuria an poſsit reuocari.
61 Iniuriarũ an teneatur erga Notarium, qui ſupplicando Principi, negauerit, donationem fuiſſe factam in teſtamento, vel publicatam.
62 Et quid ſi in ſupplici libello aliquid aſſeruerit in alterũ iniuriã ſuppreſsis nõibus.
63 Statutum de iniurijs non comprahendit dantem mentitam etiam in iudicio pro defenſione ſui honoris.
64 Iniurioſis verbis pu̇ocatus, an poſsit iniurioſè reſpondere, dare mẽtitã, vel alapã.
Mentita quando eſt prohibita punitur, ẽt; ꝙ ſit dictum ſaluo honore tuo. nu. eod.
65 Iniuriam verbalem an armis repellere liceat remiſsiuè.
66 Mẽtita quãdo ſit licita in foro cõſciẽtiæ.
67 Iniuriarum actio quando competat ſocio iniuriati.
68 Et quid ſi verum dicitur.
69 Iniuriarum an teneatur vocans alterum baſtardum, vel excommunicatum, poſtquàm fuerat legitimatus, vel abſolutus.
70 Iniuriarum an poſsit agi pro iniuria vera, cuius detectio concernit bonum publicum remiſsiuè.
71 Et quid ſi obijciatur crimen alicui poſt reſtitutionem Principis.
72 Iniuria verbalis an tollatur per reuocationem verborum iniurioſorum.

INiuria pluribus modis committitur. Adde,† ꝙ
1 nõ ſolùm per verberationem infertur iniuria, ſed etiam per actum proximum, putà, eleuando manum, minando verberare; Et ideò poteſt agi actione iniuriarũ, Guid. Pap. deciſ. deciſ. 12. Brun. conſ. 134. & Viui. deciſ. 161. in prin.

2 Item† adde, quòd retinens equum fręno, quamuis equitãtem non percutiat, dicitur iniuriam inferre, & perſonaliter offendere. ita affirmat Vulpell. in tract. de pace, quæſt. 92.

3 Item† adde, quòd facto etiam commit-

titur iniuria, apponendo cornua, vel aliud infamatorium, & competit actio iniuriarum, tex.eſt in l.Cōſtitutionibus ff.de iniur. quē ad hoc allegat Firman in repertor.ſuo, in verbo, actio iniuriarum. Et in hac materia iniuriarum vide Fab.Mōtel.de arbitr.par.4.fol. 367.vbi
4 †ponit exempla iniuriæ perſonalis quin; que modis;& etiam multa verbalis iniū riæ exempla, & præſertim de mentita
5 &† ibi etiam dicit, quòd de iniurijs non poteſt dari certa pœna, cum ex varietate locorum, temporum, perſonarū, & factorū, ipſæ quoque pœnæ variari ſolēt.
6 Item† adde, quòd facto etiam commititur iniuria, ſi vnus precedat alium, qui ſecundùm eius dignitatem non debebat illi præferri, Bal.in l.obſeruare. §.ante quàm.ff.de off. proconſ. licèt contrarium tenuerit Io.Fab. in §. aliam, ff.de bon.poſſ.immò Bal.ibi plus dicit, quòd
7 licèt † reſiſtere de facto armata manu, quia nemo tenetur iniuriam pati; & maximè ſecundum eum, ſi ſit in quaſi poſſeſſione, ratione conſuetudinis exiſtentis in loco. Et ita tenet & Caſſan.in con ſuet. Burgund. fol.850.nu. 17.cū ſequē.

Item adde ꝙ in multis alijs caſibus poteſt agi actione iniuriarū, vt per Afflict. in tit.de pace iuramento Firman.§.iniuria nu.23. vbi infinitòs caſus enumerauit, & ideo ad eius dicta te remitto.

Item adde an iniuria fiat volenti, & an tunc agi poſſit per iniuriatum, vel per iudicem ad fauorem fiſci, & an credatur ei, cui iniuria fuit facta, dicenti deuolun tate ſua ſibi factam fuiſſe iniuriam, latè per Boſſ.in tit.de Iniur.nu.14. cum ſeq. & Gram. deciſ.37.num. 13. vbi tenet ꝙ iudex ex officio procedere poteſt ad fauorem fiſci, etiam quòd iniuria volenti facta fuiſſet.

Item adde ꝙ ſi vnus de domo, & familia voluntariè ſe ſubiecerit vulneribus alterius, poterunt alij de dicta domo, & familia agere iniuria ſic illata ſibi in alterū. Soc.in c.cū cōtingat nu. 10.de ſen. excom.& ibi dicit idem eſſe de clerico.

Ibi. Verbo, putà, ſi quis.

8 Adde † quòd plura verba iniurioſa eodem impetu dicta vnum conuitium faciunt, licèt oratio iniurioſa ſepè repetatur, Bart.in l.Item apud labeonem, §.ait prætor, ff.de iniur. Couaru. var. qq. lib. 2.cap.10.nu. 8. vbi pleniſſimè de iniurijs, in foro animæ, & in foro iudiciali,
9 & de remiſſionibus. Et† idem eſſet, ſi ſtatutum puniret quodlibet verbum iniurioſum; nam debet intelligi de quolibet verbo prolato ex interuallo; nō autem, quando plura eodem impetu proferuntur, Deci.in l. ſi familia, nu.19.ff.de iuriſd. omn. Iud.Bar. conſil.108.& Petr. Ant. Anguſ.conſ.12.Sed Bart.Fœnut.in tract.ſuo de momento, cap.20.num.12.
10 ita†diſtinguit, ꝙ ſi ſtatutum puniret qdlibet verbum iniurioſum, putà in decē, tunc plura verba iniurioſa eodem inſtanti prolata idem ſignificantia, vt ſi quis in alium dicat, *traditore, traditore, ſeu, ladro, mariolo, tagliaborſe*, quæ ferè idem ſignificant, debent puniri pro vna iniuria tantum, quia eſt quædam verborum multiplicatio, quæ non mutat ſubſtantiam rei; ſi verò eſſent plura verba diuerſas iniurias ſignificantia; putà, ſi dictum eſſet; *ladro, traditore, falſario*; tunc tot pœnæ imponi deberent, quot verba iniurioſa eſſent: aliàs ſtatutum fruſtrà exprimeret pœnam pro quolibet verbo iniurioſo. Et non poteſt dici, quòd verbum accipitur pro vna oratione; nam ſupradicta verba ſunt plures orationes ex nomine, & verbo per ſe conſiſtentes. Et hanc diſtinctionem ſequitur Petr. à Plaza in epit. delict. cap. 1.nu.17. Et ſi ſtatutum puniret iniuriantem pro qualibet vice, putà, in decem, tunc proferens plura verba iniurioſa, etiam diuerſas iniurias ſignificantia, eodem tamen impetu, & momento non poſſet puniri, niſi pro vna iniuria; nec ſufficeret quodlibet interuallum: ſed requiritur tempus omninò ſeparatum; vt ſi in contentione ſermonis aliqua verba iniurioſa protulerit; poſteà inrermediatis alijs ſermonibus, rurſùs alia proferat verba iniurioſa; dicetur tamen vna iniuria tantùm, incontinenti facta, quia reqritur; quòd omninò diſceſſum ſit ad alios actus, vt per eundem Fœnut. in loco ſupracitato, & Cepo.in conſ.76. nu.4.& conſ.77. in fine. Ego autem arbitror, quòd vbi eſſet conſuetudo, qua ſtatuta interpretari ſolēt, ꝙ illa eſſet ſer-
11 uanda. Et† quæ dicantur verba iniurio-
12 ſa, Gramm.deciſ.14.num.9.& 10.&† in hac

hac materia quæ dicatur iniuria atrox,
Menoch.de arbit. Iud. caſ.263.fol.271.
13 & quomodo fiat iniuria† per verba im-
perſonalia, & quomodo cognoſcatur,ſi
reproperatur iniuria animo iniuriandi,
vel defendendi,Capic.deciſ.58. vbi ha
betur,quòd iniuriatus non poteſt repro
perare iniuriam contra iniuriatum, di-
cendo ſimilem , vel maiorem iniuriam.
14 Et generaliter dicas , †. quòd quis qui-
buſuis verbis offendatur , aut grauetur,
eius opinio , iniuriam patitur , vt per
Lancellot.Conrad.in tract. de iniurian-
tibus in ſua pract.crim. nu.4.& in tract.
de duell.& pac.concl. 17.nu. 1.& ibi nu.
15 10.habetur , quando † iniuria verbalis
etiam fiat abſenti, & non ſolùm verbis
expreſſis,ſed etiam ſubdolè dictis,& in-
directis,quis iniuria afficitur,immò etiã
riſu,& ſolo nutu, d. concluſ.17. nu.3.&
16 †iniuria, quæ fit per ſcripturam, dicitur
17 verbalis,Rom.in conſ.378.&† hoc pro-
cedit,ſiue iniuria inferatur in genere,ſi-
ue in ſpecie, Soci. conſ.118.nu.1.vol.1.
Eſt tamen minor iniuria , quando fit in
genere , quàm, quando fit in ſpecie ; &
nominatur perſona, Alciat. in conſ.40.
nu.7.lib.5.Bero.in conſ.161. col.3.& 4.
vol.3.& Bertazz.in conſil.237. num. 6.
18 vol.1.&† quomodò probetur iniuria,&
remiſſio iniuriẹ, vide Maſcar. de proba.
concluſ.902.
19 Item†adde , quòd iniuria non fit ſine
dolo,Bald. conſil.444.nu.4.vol.4. Alex.
conſ. 209. nume. 14.lib.6. Boſſ.in tit.de
iniur.num.13. ita vt non ſufficiat etiam
lata culpa, Bald. conſil. 277. numero 2.
volum.5.

Ibi. Vel ſi appellauerit aliquem
20 falſarium. Adde,† quòd verbum pro
latum contra aliquem: tu
falſum dicis,non infert,quòd ſit dictum
doloſè,& aĩo iniuriandi,nec ex propo-
ſito , ſed potiùs ex lapſu linguẹ , vt non
prẹſumatur delictũ,Salicet.in l. Tutela,
C.de integr. reſt.min.quem refert, & ſe
quitur Ferret. in conſ.375. nu.3. vol.2.
Sed ego dubito , hoc verum non eſſe, ſi
huiuſmodi verba irato animo prolata
fuiſſent ; & credo , ꝙ remittendum eſſet
iudicis arbitrio,qui conſideratis præce-
dentibus verbis , & modo , quo dicta
fuiſſent,poſſet cognoſcere, an lapſu lin-
guẹ,vel iniuriãdi animo fuiſſent ꝓlata.

Ibi ; Tu es bonus homo .
21 Adde† Card.in c.ex litteris,de conſuet.
& Neuizz.in Sylua nupt. lib. 4.nu.76.

Ibi. Vel fecerit aliquem incarce
22 rari. Adde,†quòd intelligens,ex fama
aliquem eſſe ſuſpectum de fuga,&
eũ incarcerari fecerit, excuſatur ab iniu
ria,Cæpo. conſ.70. nu. 13.Boer.conſ.4.
nu.43.& ſufficit, ſi ſuam intentionem ꝑ
vnum teſtem ꝓbauerit , vel ſemiplenè,
Bald.in l.3.C.de calumniant. Ang. in l.
Athletas, §.calumniator,nu.7. ff.de his,
qui not.infam.Iaſ.conſ.2.nu 9. vol.1.&
etiam excuſari debet, ſi teſtes eſſent re-
probati, Bart.in l.1.nu.6.ff.ad turpil.
23 Item†adde , quòd etiam appellans nõ
debet iniurioſa verba dicere contra iu-
dicẽ qui ſnĩam tulit : aliàs debet puniri
pœna extraordinaria,vltra quod nota-
tur infamia,l. iudici.ff.de iniur. & quod
plus eſt , puniri põt ab eodẽmet iudice,
& ſinè proceſſu,ſed de facto,quia defen
dit ſuam iuriſdictionẽ , & honorem ſui
officij;& quia iniuria eſt notoria,quæ in
appellationis libello,& penès notariũ,ꝗ
eſt publica perſona,Iudici infertur,vt ꝑ
Paul. de Caſtr.in l.Illud, ff.de appellat.
quem refert, & ſeqtur Grauat.in addit.
ad Prax. Veſtr.lib.7.cap.3.nu.31.& Me
noch.de arbitr. Iud. caſ. 263.nu.7.& 8.
24 tñ aduertendum eſt,† quòd ſi appellans
ſentẽtiam iniuſtam , vel iniquam dicat,
non videtur per hoc conuitiari iudici;
ſed ita demũ , ſi impingat illi dolum, vt
per Caſtr.in d.l.Illud; nihilominus dicit
Grauat.in loco ſupracitato,ꝙ ſolet adde
per appellantes,ſaluis ſemper veſtris ho
nore,& reuerentia , & in Regno Neap.
ſemper dicitur cum reuerentia.
25 Item†adde , quòd dicendo Iudici : *Al
ſindicato ti voglio.* inferẽ iniuria , Bart.in
26 l.ſi tutor,ff.de author.tutor.ſed†officia-
lis actione iniuriarũ non tenetur ſi ani-
mo corrigendi verbum iniurioſum pro
tulerit Oldr.conſ.13.Natt.conſ.462.nu.
20.& Fely.in c.cum te col.fin. in fine de
ſent.de re iud.
27 Item†adde,ꝙ allegans iudicem ſuſpe-
ctum , & cauſas ſuſpicionis non probãs,
actione iniuriarũ tenetur Iudici allega-
to ſuſpecto,Bald.in c. ſuper , de offic. &

Ang.in l.quæ omnia. ff. de pact.
28 Item†adde, quòd ſi quis dixerit alicui,quòd eſt nobilior, & probior eo,nō tenetur actione iniuriarum,vt deciſum fuit per Bart.& Gulielm.de Cun. in conſil.5.vol.1.conſ.crim.diuerſ.magnæ impreſſ.& Plot.in conſ.131. nume.20.inter conſ.crim.vol.1. & Alciat.in conſ.2. lib.7. vbi dicit, quòd nō facit iniuriam, qui dicit,ſum nobilis, & probus, ſicut tu,& plùs.
29 Item†adde,quòd dicens,aliquem eſſe impium, ingratum, peſſimum hominē, & ſimilia,non poteſt puniri pœna ſtatuti punientis iniuriantem, cum non ſint verba iniurioſa, ſed diffamatoria, quia non deſcendit ad nominationem alicuius delicti in ſpecie. & in indiuiduo,putà,quia non dixit,eſſe homicidam, adulterum, ſpurium, & ſimilia, vt latè per Ruin.in conſ.162.nu. 2.vol.4.
30 Item†adde, quòd dicens tu es impudens non tenetur actione iniuriarum, vt conſuluit Natra conſ.67.in princ.
31 Item†adde, quòd Iniuria verbalis eſt offenſio perſonæ,ſed non in perſonam, Bald.in rubr.Solut.matrim. col. 2.verſ. Sed quæſtionis. Et ideò pœnalis promiſſio de non offendendo in perſonam non committitur per conuitium, ſiue iniuriam verbalem, Cephal.conſ. 190. volum.2.
32 Item†adde, ꝙ dicens : *Tu non ci vedi*, tenetur iniuriæ, Gramm.deciſ.14.
33 Item†adde,quòd minæ inferunt iniuriam, Augu. de Arim. ad Ang. in ver. & dictus Titius, ſe defendendo,colum. 2.verſic.quæritur,an ex ſolis minis,quē refert,& ſequitur Bertaz.conſ. 434. nu. 8.vol.2.
34 Item†adde, quòd ſupplicans ſi appellauerit aliquem hominem malæ conditionis,& famæ,tenetur pœna ſtatuti punientis iniuriantem, Fely. in conſil.46.
35 inter cōſ.crim.tom.2.&† ibi dicit,quòd ſtatutum de iniuriante habet locum in ſcribēre iniuriam; & idem tenet Burſat. conſ.94.nu.5. ſed ſi ſtatutum diceret, ꝙ
36 † ſi quis alicui dixerit verba iniurioſa, non comprehendit obloquentē contra abſentem, ſcd̄m Soci.in c.1.nu.3.de maledic. & ſtatutum puniēs verba iniurioſa habet locum etiā quando uerba proferūtur in genere,licet non exprimatur certa ſpecies maleficij.ita Bar.in l. 3. ff. de lib.& poſth.quem ſequitur Fely.ubi ſupra nu.16.
37 Item†adde, quòd iniuria facta vni de familia intelligitur facta omnibus de familia,l.lex Cornelia,in prin.ff.de iniur. Tiraq.in tract.de pœn. cauſ. 51.nu.88. & remittitur arbitrio iudicis, qui ex facti qualitate, & regionis conſuetudine iudicabit,an etiam conſanguineus ultra quartum,vel vlteriorem gradū ea iniuria affectus ſit, Menoch. de arbitr. Iud. caſ.262.& 161.nu.4.dicit, quòd iſta regula intelligitur,quoad ea, in q̄bus animi affectum conſideramus, non quoad commodum aliquod, vtputà, ꝙ omnis poſſit agere, vel pœnam conuentionalē conſequi,& allegat Iaſ.in l.ſi ità ſtipulatus,§.Griſogonus,nu.53. & Gramm.in conſ.12.nu.27.& Soci.in c.olim,nu.20. de iniur.dicit, ꝙ licèt iniuria facta, vni de agnatione cenſeatur facta omnibus
38 de illa parentela; tamen non † cuilibet de agnatione competit actio ciuilis iniuriarum, ſed ſolùm iniuriam paſſo,& ei, qui illum habet in poteſtate;& ꝙ alij criminaliter accuſare pn̄t, per ea,quæ tradit Bart.in d.l.lex Cornel.ff.de iniur.& per Soci.in dicto c.olim,eod.num.habe
39 tur etiā,ꝙ iniuria†illata colono, vel procuratori,ſiue negociorū geſtori, vel alij familiari libero,dominus, vel principalis poterit agere,ſi in eorum contumeliā iniuria facta fuerit, & etiā an iniuria facta vni de collegio,facta intelligatur toti collegio;& an collegium agere poſſit.
40 Item†adde,ſi vnus de domo,vel familia ſe ſubiecerit verberibus alterius,poterunt illi de domo,& familia agere pro iniuria illata ſibi in altero,Soci.in c.contingit,nu.10.de ſent.excomm.vbi dicit idem eſſe in clerico, ſi paſſus fuerit, ſe verberari, quia à clero pro iniuria ſibi illata agi poterit.
41 Item†adde,ꝙ vocans meretricem, meretricem emendatam,non tenetur actione iniuriarū, Luc.de pen.in l.errat.C.de caſtre.pecul.lib.12.Afflic.de feud.in tit. de pace iuram.firm.§.iniuria,nu. 20.
42 Item† adde, quòd delens aliena inſignia,tenetur actione iniuriarū,Cagnol. in l.1.nu. 179. ff. ſi cert.pet. ac etiam,ſi illa reponat, & in priſtinum reſtituat, Rip.in d.l.1. numero 74. ac pœna arbitraria

traria

ſtraria punitur, Marſ. ſing. 474. Menoch. de arbitrar. caſ. 281. num. 4. cum ſeq. Et multos alios caſus penè infinitos, in q. bus homo homini actione iniuriarum teneri poteſt, enumerauit Afflict. in titu. de pace iur. firman. in §. iniuria nu. 23. & ideo ad eius dicta te remitto.

Querò, nũquid, ſi qs intret, &c. Adde, quòd imò de iure fit iniuria Domino fundi priuati, ſi venator fundum ingrediatur ipſo prohibente, eſt tex. in l. iniuriarum. §. vlt. ff. de iniur. l. diuus. ff. de ſeruitut. ruſt. præd. Deci. conſil. 197. Afflict. ſuper conſtit. ſcire volumus nu. 9 & Couar. 2. par. relect. §. 8. nu. 2. cum ſequen. & ibi etiam habetur, quòd venator licet inuito Domino fundum ingreſſus fuerit, non tenetur ad reſtitutionem auium, & ferarum, dicit tamen Boſſ. in tit. de regal. in fin. quòd communiter tenetur, licere etiam, in agris alienis recreationis cauſa venari cum canibus, & auibus non autem cum retibus, laqueis, faueis, & huiuſmodi artibus fraudolentis, præterquam in capiendis, & occidendis beſtijs nociuis, prout ſunt apri, lupi, vrſi, leones, & ſimiles, & an Principes, Barones, ſeu feudatarij poſſint venationẽ prohibere, Deci. in d. conſ. 197. Couar. vbi ſupra, Boſſ. in dicto tit. de regal. nu. 42. Gramm. in deciſ. 67. & latiſſimi Io. Ant. di Nigr. in cap. 23. Grauamina nu. 114. vbi ponit multos caſus, & in ſupra dictis locis habetur etiam de cautellis, quibus facultas venandi acquiritur, & ammittitur.

Item iniuria facta vxori, &c.

43 Adde, † an, & quando iniuria facta vni ex coniunctis cenſeatur facta alijs Menoch. de arbitr. iud. caſu. 262.

Scire debes, quòd ex iniuria.

44 Ibi: Ciuiliter agitur. Adde, quòd nedum cum expreſſim iniuria dicatur, actione iniuriarum agi poteſt, ſed etiam quando aliqua verba proferuntur, quæ quoad corticem iniuriam non ſonant, ſed in effectu iniurioſa ſunt; vt ſcribit Card. in c. ex litteris nu. 1. de conſuet. Neuiz. in ſilua nupt. lib. 4. nu. 76. & Plaz. c. 1. nu. 13. vbi exemplificat in eo, qui dicit alicui, tu es vna bona mulier, & in eo qui dicit doleo, quòd fuiſti verberibus affectus, vt per Ang. in l. veſtem, ff. de iniur. & etiam de illis, qui ſub ſpetie pietatis iniuriant, dicendo talis eſt perſona ſatis prudens, ſed doleo ꝗ ei ſucceſſit illud ſiniſtrum, quòd à tali fuit multis verberibus percuſſus, vel quòd eius vxor fuit inuenta cum tali, vt habetur per Carau. in vltimo Ritu nu. 22.

Item adde, quòd iniuriatus non ſolum poteſt principaliter pro iniuria agere ciuiliter, vel criminaliter, ſed etiam incidenter ad damna, expenſas, & intereſſe, iuxta tradita per Couar. variar. reſolut. c. 10. nu. 7. vbi latè, & Gomez. de delictis c. 6. nu. 9. & ibi etiam ſi offenſus, & iniuriatus remaneat claudus, vel aliquo membro perpetuo debilitatus, quòd nõ poſſit exercere officium ſuum, qualiter per Iudicem fiat extimatio operarum.

Item adde ſi tali iniuriato remanſit aliqua cicatrix, vel deformitas patens ex iniuria ſibi illata, illa non poteſt, nec debet eſtimari per offenſum, nec per iudicem tanquam damnum, vel intereſſe, quòd non procedit in muliere faltem non nupta, nec in ſeruo in quibus fieret eſtimatio cicatricis, ſeu deformitatis, tamen eo caſu, quòd cicatrix, vel deformitas non debet eſtimari in homine libero, offenſus eſtimabit grauius offenſam ſuam, & rectus iudex grauius condemnabit, ita tradit Gomez. de delictis c. 6. nu. 12. Roman. conſ. 278. Plaz. lib. 1. c. 3. nume. 36. & Moron. de fid. treg. & pace, quæſt. 124. nu. 23.

Item adde, quòd ſi ex iniuria illata ſequatur mors nõ poteſt agi ciuiliter, etiã, quòd ex iniuria duplex oriatur actio, ſcilicet ciuiliter, & criminaliter, ita habetur per Gomez. de delictis, cap. 6. nume. 14.

Item adde, quòd pro iniuria iudex nõ poteſt ex officio procedere ad commodũ partis offenſę, niſi ad eius inſtãtiam, ſecus vero, quo ad pœnam pecuniariã fiſco applicandam, etiam ſi iniuria fuiſſet remiſſa, ita Boſſ. in tit. de iniuria nume. 31.

Sed nũquid in libello iniuriarũ.

45 Adde, † quòd Couaru. in lib. 2. var. reſolut. cap. 10. nu. 7. fol. 539. tenet, quòd immò

immò actor debet taxare eius iniuriam cum iuramento ante ſententiam, plurimùm enim dicit, defferre æſtimationẽ ipſius iniuriæ ab æſtimatione damnorũ datorum,& expenſarum.iniuriæ æſtimatio fit ad certam quantitatem iuratam ab iniuriato affectionis iuramento,ſalua ſemper Iudicis taxatione, de qua quantitate iurata moderatio fit, ſed damnorum, & expenſarum taxatio fit à Iudice,& quantitas ab eo diffinitur, & poſteà ab ipſo actore iuratur, dictam quanti
46 tatem eſſe veram: Et † ſi quis æſtimaret iniuriam,quòd voluiſſet potiùs amittere centum,vel mille de bonis ſuis, quã dictam pati iniuriam;& non habuit tantum in bonis, quanti eſtimat iniuriam, tamen libellus procederet, vt ait Afflict. in conſt. varietates pœnarum;& ibi atteſtatur,Gramm.ita vidiſſe ſeruari in magna Curia Vicariæ in diuerſis cauſis, & quomodo ſit formandus libellus in Regno Neap.pro verbis iniurioſis, & an iudex poſſit procedere ex officio, & qd ſi iniuria facta fuiſſet viduis,pupillis, ecclesiaſticis, & alijs miſerabilibus perſonis,& quid ſi iniuria facto illata fuiſſet, Foller.in fragmen.poſt pract.crim.in tit. de iniur.Gram.deciſ.37.nu.2... & latiſſimè per Carau.in vlt. ritu nu. 7.cum ſequen.

Sed quæro, quæ ſit pœna iniu-
47 riæ,&c. Adde videndũ† Menoc.de arbitr. Iud.caſu 163.vbi latè,ꝙ inter iniurias aliquis datur gradus, cum aliquæ ſimpliciter iniuriæ,aliquæ atroces iniuriæ appellãtur, & quibus pœnis coerceantur,vide etiam Gram. in deciſ. 37. num. 11.vbi dicit,quòd,quando agitur criminaliter ex officio Iudicis ad denũtiationem partis, tunc Iudex ex officio poteſt arbitrari pœnam in corpus, vel in pecuniam applicandam in totum Curiæ,& in puniendis iniurijs tria ſunt præcipuè conſideranda,primo,qualitas iniuriarum,ſecundo qualitas iniuriati,& iniuriantis, tertio,modus, quo illata fuit iniuria,ita tradit Lud.Peguer. in deciſ. criminali 13. nu. 18. vbi refert de quodam,qui dixerat alteri, ꝙ erat iudeus,& illud poſtea affirmauit î multis locis,qui fuit condemnatus, quòd duceretur per loca ſolita Ciuitatis ad publicè renocandum verba,quæ dixerat,& ad dicendum,*che haueua mal detto*, & ꝙ per annum in exilium mitteretur,ſed ad iſtam honoris ſatisfactionem,puta ſe mentiẽdo,vel veniam petendo,aut famam reſtituendo,an Iudex iniuriantem cõdemnare debeat latè per Carau. in vlt. ritu nu. 20. vbi concludit veriſſimã eſſe opinionem,tàm de iure,quàm de conſuetudine,quòd non tenetur condemnare ad ſatisfactionem honoris partium,licet in Hiſpania aliter ſtatutum ſit in quinq; verbis iniurioſis ſcilicet leproſus, ſodomita, hæreticus, proditor,& cornutus, in quibus contumeliam dicens illam retractare debet coram Iudice,& honeſtis perſonis palinodiam canendo,& trecentum ſolidis mulctatur, ita tradit Couar. var.reſolut.lib.1.cap.11.num.2.& Plac. epit.delict.lib.1.cap.1.nu.2.

48 Item † adde,quòd iniuria commiſſa cõtra Doctorem efficitur grauiter, & punitur lege iulia de vi publ.Guid. Papæ deciſ.88.num.5.& Crau.conſ.168.nu. 10.

49 Item†adde,quòd iniuria grauior cenſetur illius,qui ex cõſulto iniuriam facit, quam qui non ex conſulto Ariſt. problem.29.queſt.6.& Petr.Foller.in conſ. 80. in princ. inter conſ. crim.diuerſ.tomo 2.

Item adde,quòd iniuria facta perſonis Eccleſiaſticis capitali pœna punitur dũmodo quattuor in ſimul concurrãt,Primum, quòd ſit Præsbiter, vel Clericus, ſecundum, quòd iniuria ſit facta tempore,quo celebrantur Diuina officia, tertium,quòd fiat in Eccleſia. Quartum, ꝙ Diuina officia fuerint turbata, ita Bald. & Salicet.in Authent.ſed nouo iure. C. de epiſc.& cler.& Ioã. Ant. de Nigr. ſuper capit. Regni c. 149. Rub. de offen. violen. & iniur. illatis religioſis nu. 14. vbi dicit,quòd prædicta ſunt intelligenda pro attoci iniuria, & etiam intelligũtur de Litanijs,vt in d. Authent. & Diuina officia dicuntur Mattutinum, Miſſæ, & Veſperæ, vt per Præpo.in cap. de his nu.7.diſtin.13. Hæc autem omnia officia æquiparata fuerunt per Clem. 1.§. fin. vbi gloſ. & Card.de Relig. & vene. ſancto. interque non connumerantur, neq; Diuina Officia cenſentur horæ canonice per Gloſſ.in clem.1.de celebrat. Miſſæ, & de prædictis habet etiam per Fab.

Fab.Montel. in praxi arbitr. par. 4.fol. 370.nu.68.cum ſequent.

Item condemnatus &c.

Ibi modo ſit iniuria atrox. &c. Adde Menoch.de arbitr. iud.caſu 263. vbi plenè hanc materiam tractauit, & quæ dicatur iniuria atrox, & quando iniuria ſit Magiſtratui, & quomodo debeat fieri emendatio honorabilis vide Franc.Marc.in deciſ.34.nu.6.vbi tenet, quòd debent recognoſcere publicè eorum errorem,& ſe dedicere, quòd mentiti ſunt per os ſuum.

Et ad hanc quæſtionem an iniurians teneatur iniuriato ad ſatisfationē iniuriæ,ſiue honoris ita ꝙ poſſit de hoc à Iudice in ſententia condemnari, Couar. variar.reſol.lib.1.c.11.ſub nu.4.verſ.iuſtiſſimum tamen eſt, & lib.2. c.10.nu.7. verſ. tenetur item, Et magis latè per Carau.in vltimo Ritu nu.20.vbi concludit ꝙ de conſuetudine per Iudices ad ſatisfationem honoris iniuriantes non condemnantur.

50 Ibi: Sed certè Ang. Adde†hoc dictum limitandum eſſe, vt per Clar. infrà quæſt. 72. verſ. damnatus videlicet dummodo in contumaciam non ſit condemnatus.

Ibi, & ſic apertè inclinat in ſen

51 tentiam. Adde† ꝙ Tiraq. in tract. de Iud. in reb. exig. fer. quæſt. 64.tenet contrarium ꝙ videlicet condemnatus pro leui iniuria nō efficiatur infamis, & iſtam eſſe communem opinionē atteſtatur Viu.comm.opin.verb. infamis non efficitur.

Tollitur autem actio iniuriarū.

52 Adde†quòd actio iniuriarum criminalis durat anno niſi in tribus caſibus videlicet ſi quis pulſatus fuerit,aut verberatus;aut domus ſua vi introita,in quibus eſt perpetua,quia deſcēdit à,l. Cornelia l.lex Cornelia in prin. ff.de iniur. Cępol.conſ.70.num. 3. & eſt cōis opin. Soarez recept.ſent.in verb. Iniuriarum nu.70. & Boer.in deciſ. 289.nu.11. vbi dicit,ꝙ ſi quis fuerit vulneratus, poſt annum poterit agere pro iniuria, & intereſſe ſuo etiam ſi delinquens pro vulneribus per iudicem fuiſſet punitus.

53 Item†adde quòd actio ciuilis iniuriarum annali præſcriptione etiam tollitur niſi intra annum à, tempore illatæ iniuriæ computandum, lis fuerit conteſtata l.ſi non conuitij. C.de iniur. Rot. Rom.deciſ. 240.pro iniurijs verbalibus in non. vbi adeſt longa additio, quam refert,& ſequitur Bald. in loco hic allegato.

Item adde quòd talis actio iniuriarū non ſolum perpetuatur per litis conteſtationem, ſed etiam per libellum datū Principi l.1. & 2. quando libell. Princ. dat. & Soci. in c.ſi culpa in fin.de iniur. & dam. dat. vbi plenè in hac materia, quanto tempore pręſcribatur actio iniuriarum.

54 Item†adde quòd actio criminalis iniuriarum non datur hęredi, nec in hæredem duabus rationibus gl. in l. iniuriarum la prima in prin.ff.de iniur. Anguſ. conſ.21.num.4. lib.3.cędi tamen poteſt Paul.de Caſtr.in l.vlt.nu.4. C.de hęred. re.actio.vend.

55 Item†adde quòd exceptio pręſcriptionis actionis iniuriarum eſt mixta, & poteſt opponi ante litem conteſtatam, & poſt,& ſi in vim dilatoriæ opponitur,litis ingreſſum impedit,Cępo.dicto conſil.70.nu.6.cum ſequen.

56 Item† adde quòd annus non eſt continuus, ſed vtilis quando vni ſit iniuria, per metum,Cępol. dicto conſil. 70. numero 4.

Itē tollitur per conuerſationē.

57 Adde,†quòd iniuria remittitur diſſimulatione, vt ſi riſit, vel luſit iniuriatus cū iniuriante, vel comedit cum eo poſtea, præſertim, ſi ex parte iniuriantis aliquā bona merita proceſſerunt; vel ſi fuit ipſum alloquutus,æquo tamen animo,vel confabulatus. Item,ſi ſalutauit iniuriantem; item,ſi cum amicalibus verbis miſit ad eum litteras,nuncium, vel exemplum, vt plenè per Lucam de pen. in l. vnica,nu.22.verſ.9.quæritur.ibi iniuria quippe.Et quibus modis iniuria cenſeatur remiſſa,latè Menoch. de præſumpt. lib.3.præſumpt.114.Maſcard.de proba. concluſ.902.vol.2.& per Viui.in deciſ. 330.vbi ſeptem ſigna ponit, quibus reconciliatio præſumitur. Et quando comedunt ſimul,intellige,ſi ſponte hoc faciunt:

ciunt: ſecus, ſi cauſa honeſtatis; ꝙ fortè ſunt inuitati in aliquo conuiuio, & ſedēt ad vnam menſam in ſimul; nam per hoc non cenſet remiſſa iniuria, Io. Fab. & poſt eum Ang. in §. fi. Inſtit. de iniur. ſicut quando quis recipit inimicum ad oſculum pacis in eccleſia, per hoc non cēſetur remiſſa Iniuria, clem. fin. de ſen. excomm. & Io. de Amic. conſ. 4. nu. 25. verſ. exemplum ſunt duo Inimici. Bald. in c. 1. quib. mod. feud. amitt. & Pariſ. de put. de ſyndic. in cap. vltimò circà pdicta quęro nu. 4. Sed aduertendum eſt, ꝙ producto libello per iniuriatum, conuerſatione, & ſimilibus actibus actio iniuriarum non tollitur, Capel. Tholoſ.

58 deciſ. 233. & † iſta tacita remiſſio iniurię ita ſufficit, ſicut expreſſa, vt accuſatio fieri non poſſit ita Faber. & Ang. in §. fin. inſtit. de iniur. & Luc. de pen. in l. 1. C. de publ. lętit. lib. 12. in quibus locis habetur, quæ virtus ſit tacitæ remiſſionis. Sed in Regno Neap. non ſufficit tacita remiſſio, ſed requiritur, vt expreſsè fiat & in iudicio ſecundum Regias Pragm. ſub tit. de compoſit.

Item adde, quòd iniuria non cenſetur remiſſa licèt inter ſe iniuriati contrahāt, Bertaz. in conſ. 361. num. 5. vbi declarat dictum Baldi, qui videtur tenere contrarium in c. 1. nume. 13. de prohib. feud. alien. per Fede. vt ſcilicet procedat in contractu gratuito, & non in contractu vltrò, citroq; obligatorio.

59 Quæro nunc. Adde, † quòd nec ſtatur iuramento iniuriantis, ꝙ non fecerit animo iniuriandi, niſi probet, Alex. de Neuo in conſil. 82. nu. 6. Sed uide Cagnol. in l. quicquid calore iracundiæ, nu. 14. de regul. Iur. vbi

60 multos allegauit tenentes, quòd † iniuria reuocari poſſit: ſed verior eſt, ꝙ non poſſit reuocari, vt per Addent. ad Bertaz. in conſ. 307. vbi latè, quid agendum eſſet, quatenùs alia opinio eſſet magis vera.

61 Item † adde, quòd erga notarium non tenetur actione iniuriarum ille, qui non animo iniuriandi, ſed, vt ſibi prodeſſet, ſupplicādo Principi, dixit donationem quandam non fuiſſe factam in teſtamento, vel non publicatam, Bertaz. conſil.

62 214. & Paſeth. conſ. 183. ſed † in hac materia, quando ſupplici libello immiſſum eſt aliquid, quod in alterius iniuriam trahi poteſt, licèt ſuppreſſis nominibus, ꝙ pęna iniuriarum teneatur, ſcribit Purpur. conſ. 524.

Quæro etiam, nunquid &c.

63 Adde, † quòd ſtatutum de iniurijs non comprehendit illum, qui dicit: Tu mentiris, vt quia ſibi fuit dictum: Tu es fur, prodiror, & ſimilia; & ſic data fuit mentita ad tuendum ſuum honorē; Menoch. in conſ. 41. vbi multùm diffuſè, Alciat. conſ. 248. & 288. & Moron. in tract. de fid. treug. & pace quæſt. 161. num. 12. Et hoc eſt verum, etiam ſi dicat in Iudicio ſecundum Iacob. de Beluis. in pract. in tit. de iniur. & quòd prouocatus verbis iniurioſis poſſit illi iniurioſè reſpondere, Paul. de Caſt. Ang. & Moder. in l. fin. ff. quod quiſq; iur. Natt. conſ. 6. nu. 5. & cōtra Clar. tenet Paulus Granut. phem. 5. per totum. Sed in hac quæſtione vide omninò Bolognet. in l. vt vim, num. 94.

64 95. ff. de Iuſt. & iur. vbi † tenet, quòd prouocatus verbis iniurioſis poteſt dare mentitam, vel alias obijcere iniurias, vel dare alapā; & latiſſimè meliùs, quàm alij, hanc materiam tractauit, declarando, in quibus caſibus hæc fieri poſſint, & cuius naturæ ſit mentita; & an poſſit dari mentita ſupra mentitam; vide etiam Addent. ad Bertaz. conſil. 135. litera. A. & conſil. 358. vbi dicunt, quòd contra Clarum iudicarent, prout ego bis iudicaui; nam, ſi licet hominem pro defenſione honoris ſui interficere, vt ipſe Clar. fatetur in §. homicidium, verſ. idēque, ergò multò magis verba proferre licebit, dummodò mentita ſit data ad repulſandam iniuriam, & incontinenti, & non ex interuallo, quia tunc non eſt licita, vt ait Boſſ. in tit. de homicid. nu. 87. & vbi mentita eſſet prohibita, erit punibilis etiam ſi dictum fuiſſet ſaluo honore tuo. Menoch. in d. conſ. 41. nu. 32. & iniuriatus per aliā iniuriam propulſare poteſt quia iniuria alia iniuria compenſatur Plac. epit. delict. lib. 1. cap. 1. nu. 21

65 † & ibi etiam an iniuriam verbis illatam armis repellere liceat.

66 Item † adde, quòd in foro conſcientiæ licet dare mentitam ad repulſandam iniuriam, vel dicere iniuriantem eſſe mendacem, ſed non licet appellare iniuriantem

iuriantem latronem, vel concubinarium, & ſimilia, quia hoc eſſet vlciſci, & non defendere Dominus Sot de iuſtit. & iure 5. q.9. artic. 3. col.2. in fine, & mentiri dicitur qui falſum ſcienter dixerit Pari.de Put.in tract. de duello lib. 6.c.15.nu.2. Soci.iun.conſ. 123. nu. 21. cum ſeq.vol.2.

Item quæro, nunquid &c.

67 Adde† quòd, ſi dicatur alieni iniuria nõ vera, quæ in ſocio, qui ſecum ſit, vera ſit; ſi ſocius habet actionem iniuriarum,
68 Iaſ.in l.turpia,nu.10.ff.de leg. 1. Et† de iniuriante, & verum dicente, videatur Roma.per concluſiones diſtinctas, procedens in conſ. 96. & Didac. var. reſolut. lib.1. cap. 11. vbi latiſſimè,& Plac. epit.delict.cap. 1.nu.2.lib.1.
69 Item †adde, quòd etiam dicens alicui baſtardũ, vel excommunicatum, non tenetur actione iniuriarum; etiam ſi ille eſſet legitimatus, vel abſolutus, ſi non apparet, quòd notitiam habuerit de legitimatione,& abſolutione, Dec.conſ. 102. tom.1. diuerſ. criminal.mag. Impreſſ.&
70 † quando iniuria vera ſit, & eius patefactio cõcernat bonum publicum, an poſſit actione iniuriarum, vide Gram. deciſ. 37. vbi tenet, quòd ſic ſi adeſt animus,& voluntas iniuriandi, ita etiam tenet Lud. Peguer. in deciſ. criminali 13. per totam.
71 Item †adde, ꝙ obijciens alicui crimen poſt reſtitutionem principis factam, iniuriarum tenetur, quia nullo modo reipublicæ intererat, crimen obiectum detegi, vt illud puniretur, cum Principis gratia remiſſum,& extinctũ eſſet, Crau. conſ. 168. nu.3. vbi, & quando ſcientia præſumatur, quòd gratia ſit conceſſa.

Quæro, quid ſi iniurians.

72 Adde† videndum Plot. in conſil. 131. nu. 17. inter conſ.crim. diuerſ.tomo 1. vbi tenuit, quòd quælibet iniuria verbalis reuocatur per reuocationem verborum iniurioſorum factam per iniuriantem, ita quòd nec ciuiliter, nec criminaliter agi poteſt pro tali iniuria, etiam ſi reuocaretur cum honeſtate iniuriantis, purà, quia dicat, quòd ea, quæ dixit, nõ ſunt vera; & quòd ea dixit calore iracundiæ, vel malè informatus; & ibi allegat multos, idem tenentes.

Et ſi opinio Ploti eſſet verior procederet ſi reuocatio fieret in illo loco, vbi verba iniurioſa fuerint prolata, & ſi palam, palam reuocentur, & incontinenti, antequàm iniuriatus recedat à loco iniurię, ita addentes ad Bertaz. in conſil. 307.volu. 2.ſed opinio D.Clari iudicio meo eſt ſequenda.

§.Læſę Maieſtatis.

SVMMARIVM.

1 L*AEſa Maieſtatis criminis duo ſunt capita.*
Et quæ ſit pœna vtrinſq; nu. eod.
2 *Læſæ Maieſtatis crimen quinq; quadraginta modis committitur.*
3 *Læſæ Maieſtatis crimen committitur contra Imperatorem, Remp. Regem, & quemlibet alium Dominum non recognoſcentẽ ſuperiorem.*
4 *Et Vaſſalli recognoſcentes Regem, ſi ſe contra Barones rebelleut, qua pœna ſint plectendi.*
5 *Læſæ Maieſtatis Rei contra alium, quàm Regem, vel eius Conſiliarium, filijs non auferantur bona.*
6 *Læſæ Maieſtatis crimen qualiter in primo, vel in ſecundo capite committatur, remiſſiuè.*
7 *Læſæ Maieſtatis, & falſi pœnam incurrit faciens ſibi domum aperiri, ſub nomine officialis.*
8 *Læſæ Maieſtatis crimen excluditur, vbi alia coniectura minoris delicti ſumi poteſt.*
9 *Vaſſallus excuſatur eò crimine læſæ Maieſtatis, ſi ob metum amittendi bona hoſtes Domini adiuuerit.*
10 *Maledicentes Principi, qua pœna ſint feriendi.*
11 *Et maledicens Pontifici, vel Epiſcopo, nõ punitur.*
Læſæ Maieſtatis reus ex affectu mutationis ſtatus non efficitur, nu. eod.
12 *Læſæ Maieſtatis crimen incurrit offendẽs Sedis Apoſtolicæ, Legatum, Cardinalem, Patriarcham, Archiepiſcopum, Epiſcopum, vel eius Vicarium.*
13 *Et an occidens officialem Principis.*
14 *Læſæ Maieſtatis crimen committit etiam*

non

non ſubditus.
15 *Et quid in Clerico remiſsiuè.*
16 *Læſa Maieſtatis crimen requirit declaratoriam Iudicis.*
17 *Et qualiter ſit facienda declaratoria pro publicatione bonorum, remiſsiuè.*
18 *Læſa Maieſtatis pœna ex l.quiſquis C. ad l.Iul. Maieſt. non habent locum contra filias dotandas.*
19 *Nec etiam contra filios clericos.*
20 *Et quid in filio emancipato.*
21 *Et filius tenetur pro patre, ſed non è contra.*
22 *Et an priuetur feudo, vel emphiteoſi ob læſam Maieſtatem à patre.*
23 *Et natus poſt delictum patris non ſit obnoxius huiuſmodi pœnis.*
24 *Et pœna patris nocet filijs in bonis obuenientibus ex eius perſona.*
25 *Læſa Maieſtatis criminis vnum, & triginta ſpecialia.*
Læſa Maieſtatis cognitio an veniat in conceſsionem meri, & mixti Imperij, vel Regalium, nu. eod.
Filius poteſt accuſare patrem de læſa Maieſtate, abſq; ingratitudinis nota, nu. eod.
26 *Læſa Maieſtatis affectus cum alio communicatus, ſit punibilis.*
27 *Læſa Maieſtatis crimen an extinguatur morte remiſsiuè.*
28 *Et qualitèr ſit procedendum.*
29 *Et quid ſi committatur contra Principes inferiores.*
30 *Et quæ probationes requirantur.*
31 *Rebellis quis dicatur remiſsiuè.*
Et an requiratur ſententia, vel declaratoria ſufficiat remiſsiuè. nu. eod.
32 *Et an bona rebellis tranſeant in fiſcum ipſo iure remiſsiuè.*
Rebellio quando ex inobedientia incurratur. nu. eod.
33 *Et eo caſu bonis publicatis filius poteſt agere pro recuperatione.*
34 *Læſa Maieſtatis crimen contra abſentem agitatur, & quandoq; contra non citatum.*

1 LÆſæ maieſtatis. Adde † quòd in hoc crimine læſæ Maieſtatis duo ſunt capita. Primũ eſt, qñ cõmittitur contra Rẽp. vel cõtra Principẽ, vt ĩ l.fin.ff.ad l.Iul. maieſt. vel quando conſpiratur de nece Senatoris, vel Collateralis, vel Conſiliarij Regis, vt l.quiſquis, C.ad l.Iul.maieſt. licèt dicat Salyc. quòd, quando conſpiratur cõtra Officialem Principis filij non amittunt hæreditatem paternam. ita dicit ipſe in d.l.quiſquis, qui nullam facit differentiam, an conſpiretur de morte Principis, vel eius officialis. Secundum caput l.Iuliæ maieſt. eſt, quando committitur non contra Remp. nec in Principẽ, vel eius Collateralem, ſed alio modo; & tũc non eſt pœna omnium bonorum, nec puniuntur filij hæreditatis priuatione; ſed tantùm committens delictum ipſe
1 punitur pœna mortis, vt nor. glo. in d.l.
2 fin. ff. ad l. Iul. maieſt. & † quadraginta quinq; modis quis incidit in crimen lęſæ maieſt. Primò ſi quis ſubditus Regis aſſumit arma, vel facit guerram, vel bellum aduersùs, & contra Regem, l. 1. ff. ad l.Iul.maieſt. vbi tex. loquitur de eo, qui ſumit arma aduersùs populum Romanum. Idem tamen dicendum eſt de Rege in Regno ſuo, vt dicit Bart. in l.hoſtes nu.6.ff.de capt.& in l. lex 12. tabularum, ff.ad l.Iul.maieſt.in princ. Idem, ſi congregaret contra aliam Ciuitatem, non recognoſcentem ſuperiorem, vt dicit glo. in l.fallaciter, C. de abolitio. ſed glo. & Io.Fab.Inſtit. de pub.Iudic.§.publica, in gl. quæ incipit, Romanorum, dicit, quòd ſi quis congregat gentem contra Ciuitatem, non committit crimen læſæ maieſtatis, vt filij puniantur priuatione bonorum, ſicut, quãdo contra Regem, vel populum Rom. committitur; benè tamen committens aliquid contra Remp. propriam, committit crimen ſeditionis, & ſic pœna capitis punitur, per l. 1. C. de ſeditionis. & ſic conſuluit Bal. in conſ. ſuo, quod incipit, quanquã ſint multa, & pulchra. Benè tamen impropriè delinquens cõtra patriam propriã dicitur committere crimen lęſę maieſtatis. Et ſic patet, ꝙ iſtud crimen pôt propriè, & impropriè committi, vt dicunt Cyn. & Salyc. in d.l.quiſquis, & Ang. in l. 1. ff. eod. Dicit tamen Salic. in d.l.fallaciter, C. de abolition. quòd ſi patria proditur, non vt à Principe auferatur, ſed vt auferatur Baroni, tunc non committitur hoc crimen; ſecùs, ſi ad finem, vt Principi auferatur, quod eſt menti tenendum.

Secundò

Secundò modo committitur crimen læſæ maieſtatis, ſi aliquis offendit aliquos, qui fuerint aſſecurati à Pop. Rom. vel à Rege; omnia enim, quæ dicuntur de Pop. Rom. tribuenda ſunt Regi, & Ciuitati non recognoſcēti ſuperiorem, per ea, quæ notant Doctores in d.l. Hoſtes, & Guliel. decun. in l. ex hoc iure, ff. de iuſt. & iur. & Salic. in d. l. quiſquis. Iſte ſecundus modus probatur in l. 1. iūcta gl. 1. ff. ad l. Iul. maieſt.

Tertiò modo committitur ſi quis cōſilium fecit dolo malo aduersùs Pop. Rom. vel Regem, vt in d.l. 1.

Quartò ſi quis obſides ſinè iuſſu Principis interfecit, d.l. 1.

Quintò ſi quis conueniat homines telis, vel lapidibus in Vrbe aduersùs Pop. Rom. vel Regem, vt occupent loca, vel templa, vt in d.l. 1.

Sextò ſi quis conuocet certum hominum conuentum irè ad ſeditionem Ciuitatis, d.l. 1. & facit l. 1. C. de ſeditios.

Septimò ſi quis magiſtratū Pop. Romani occidit, vel dolo malo conſilium dedit, vt occideretur, d.l. 1. verſ. cuiusuè opera, &c. quod verum eſt, etiam ſi non occidit: ſed ꝓceſſit ad actum, vt in d.l. quiſquis. Qui ergò occidit officialē Regis habētem merum imperium à Rege crimen læſæ maieſtatis committit, quia dicitur læſa maieſtas Principis, cum aliquis ſibi collateralis læditur, c. ſi quis 6. q. 1. & c. Felicis de pen. in 6. & in d.l. quiſquis. Et hoc verum, ſi occidatur officialis, vt illa prouincia careat illo officiali, vel propter odium, quod habet aduersùs Principem, occidat officialē eius, vel alia cauſa, dum tamen reſpectu officij: ſed ſi officialis fuiſſet occiſus particulari odio, putà, quia erat inimicus particulari inimicitia, tunc non tenetur l. Iul. maieſt. ita Andr. in Conſtit. Reg. vt participatio. Ex ſic patet, quòd, cum hodie ferè omnes Barones Regni ex priuilegio habent à Rege merum, & mixtum Imperium, quòd ſi ipſi offendantur, contra eos committitur crimen læſæ maieſtatis, & hoc firmat Bart. in extrauag. Ad reprimendum, in verbo, rebellādo. Sed de hoc dicam in 2. quæſt.

Octauò modo committitur crimen hoc, ſi quis ſumit arma contra Remp. d.l. 1.

Nonò, ſi quis mittat litteras, vel nuncium, vel ſignum dedit hoſtibus Pop. Rom. dolo malo, vt hoſtes ipſi iuuentur contra Pop. Rom. vt in d.l. 1. ibi quiuè hoſtibus, &c. Dicitur autem iuuare hoſtes ille, qui mutuat pecuniam hoſtibus, vt dicit Bart. in l. 3. ff. ad l. Iul. maieſt. & qui hoſtes iuuat telis, & armis, vt in l. fi. & ibi Bal. C. quæ res export. nō deb. ſed de iſta materia quis dicatur opem præſtans, habes plenè perſcribentes, & ibi plures remiſſionis ī l. 1. C. de ſeru. fugit. Sed quid ſi non miſit literas hoſtibus, ſed recepit literas ab hoſtibus, an ex hoc incidat in crimen læſæ maieſtatis; videtur, quòd ſic, ſi illas non reuelauit, quia ille, qui recipit literas, & nihil dicit videtur approbare, vt dicit Ang. in l. 1. C. de fil. fam. lib. 10. In contrarium tñ determinatur, quia ille, qui ſolùm recipit literas ab hoſtibus, etiam ſi non reuelauit, non incidit in crimen læſæ maieſtatis; quia hoc non reperitur iure cautū; nec lex loquens de eo, qui mittit literas hoſtibus, extenditur ad eum, qui ſolùm literas hoſtis recipit, tanquàm exorbitans, argum. l. Si verò, §. de viro, ff. ſolu. matr. Facit reg. odia, de regul. Iur. in 6. Facit optimè tex. iunct. gl. & ibi Bart. in l. 1. ff. ad l. Pomp. de parricid. vbi occidens conſobrinum d.l. non tenetur; non tamen lex illa comprehendit occidentes in quinto gradu pares coniūctos, de quibus dicta lex loqtur, niſi ex interpretatione ipſius iuriſconſulti. ergò, ceſſante interpretatione, lex loquens de occidente conſobrinum, non extenditur ad occidentem, exiſtentem in quarto gradu. Sic & in caſu noſtro lex loquens de mittēte literas hoſtibus, non extenditur ad recipientem ab eis. Et ita ante tribunal diuæ memoriæ Regis Alphonſi allegauit quidam magnus Aduocatus Conciſtorialis, nomine Antonius Cafarellus, vt teſtantur ſuæ allegationes factæ in defenſionem Marchionis Giracij inquiſiti, de crimine læſæ maieſtatis, dicens, plus idem doctor in dictis ſuis allegationibus, quod ex ſola ſigillatura literarum ad hoſtes non contrahitur crimē iſtud, niſi expreſsè probetur de miſſione ad hoſtes, quia hoc non dicit lex Iulia maieſtatis, meritò non eſt extendenda, vt ſupra quod eſt notādum; Quid de eo,

qui

qui non hoſtibus, ſed fidelibus ſcripſit id, quod eſt in damnum Principis, ſi eſſet verum: & eſt falſum, tunc ex qualitate perſonæ iudicabitur, per l. 1. C. ſi quis Imp. maled. & dicit gl. fin. in c. non omnis 5. q. 5. quòd qualitas facti ex perſona facientis præſumitur.

Decimò committitur crimen læſæ maieſtatis, ſi quis ſollicitauerit, vel concitauerit milites, vt rebellentur contra Remp. vel Regem, vel ſollicitauerit, vel concitauerit ipſos milites, vt fieret ſeditio, vel tumultus aduersùs Remp. vt in d. l. 1. ibi. quiuè milites, &c. Et ſic infertur, quòd ille, qui Ciuitates obedientes Principi facit ei rebelles, tenetur hoc crimine, vt in l. 3. & 4. ff. ad l. Iul. maieſt. Et hoc voluit D. Card. Florent. in cl. paſtoralis, in princ. in q. notab. de re iudic.

Vndecimò committitur ſi miles, vel alius officialis Regis, poſtquàm ſibi ſucceſſum fuerit, diſceſſerit de prouincia, quæ ſibi fuerat commiſſa, ante quinquaginta dies, qui ſtatuuntur pro ſyndicatu, vt in l. 2. ff. ad l. Iul. maieſt. & expreſſiùs patet in l. 1. C. vt omn. Iud. tam ciui. quàm milit. & in auth. de admin. §. 1. & ſic fuga in officiali, qui dēt ſtare in Syndicatu, facit eum incidere in crimen læſæ maieſt. vt in dictis iuribus. Non tamen intelligas, quòd hoc delictum committens ſit in primo capite l. Iul. maieſt. quoniam tale delictum non eſt contra Remp. nec contra Regem.

Duodecimò committitur, ſi aliquis ſine licentia ſuperioris exercitum deſeruit, d. l. 2. ff. ad l. Iul. maieſt.

Decimotertiò committitur, ſi quis priuatus ad hoſtes perfugerit, vt ĩ d. l. 2.

Decimoquartò cõmittitur, ſi aliquis ſcripſit aliquid falſum ſcienter in tabulis publicis, hoc eſt in libris Reipublicæ, vel Principis. Et licèt tale crimen de directo nõ ſit commiſſum contra Rẽpub. vel regem, tamen eſt in primo cap. legis Iul. maieſt. Nota ergò, & tene mẽti hoc genus falſi, quod inducit crimen hoc in primo capite. Et niſi diceret tex. nunquàm ego hoc tenerem, vt patet expreſſe in tex. iunct. gl. in d. l. 2.

Decimoquintò committitur, ſi quis hoſtes concitauerit, vt bellum ſumant, vel aliquid aliud contra remp. vel Regẽ faciunt in eius damno, vt in d. l. 3.

Decimoſextò committitur, ſi quis opem hoſti dederit, vt in d. l. 3.

Decimoſeptimò committitur, ſi quis miles, vel armiger ſtans in prœlio receſſerit, aut aliud fecit, propter quod eius opera factum eſt, quòd hoſtes habuerint victoriam, vt patet in d. l. 3. ibi, qui imbellis ceſſerit. &c.

Decimooctauò committitur, ſi quis ſinè licentia Principis tenuerit arcem, vel Fortalitia in confinibus regni, vt in d. l. 3. & patet ĩ l. 2. C. de fund. limitroph. & terr. lib. 11.

Vigeſimononò committitur, ſi quis erat Caſtellanus Regis ĩ aliquo Caſtro, & illud dedit hoſtibus; vel erat Caſtellanus Regis, & Rex voluit eum priuare Caſtellina, & alium conſtituere Caſtellanum, ſcribendo ſibi, quòd Caſtrũ conſignet Titio, & ipſe noluit illud cõſignare, vel miſit milites ad hoſtes ſine licentia Principis, omnibus iſtis modis exponitur illud verbum poſitum in d. l. 3. ibi dum dicitur, aut caſtra conceſſerit.

Vigeſimò committitur, ſi quis ſine licentia Principis geſſerit bellum, vt in d. l. 3. dicitur enim bellum illicitum, quando fit ſine Principis auctoritate, vt nor. Doct. in Lex hoc Iure, ff. de Iuſt. & iur. Et quòd tale bellum illicitum committens incidat in crimen læſæ maieſtatis, ſatis patet in l. Papinianus, §. rei ꝑ duellionis, ff. de acquir. hæred. facit l. 1. C. de gladiat. lib. 12. & §. per contrarium, Inſtit. de hæred. quæ ab inteſt. & l. fin. ff. ad l. Iul. maieſt. vbi dicitur, quòd per duellionis reus eſt hoſtili animo aduersùs Rempub. vel Principem animatus, vt in l. vnica; & ibi glo. C. vt armor. vſus, lib. 11.

Vigeſimoprimò committitur, ſi quis elegit ſibi milites de alijs militibus ſine licentia Principis, vt dicit tex. in d. l. 3. ibi, delectumuè habuit; & patet in l. milites, C. de re milit. lib. 12.

Vigeſimoſecundò committitur, ſi qs exercitum comparauerit. i. præparauerit ſine iuſſu Principis, d. l. 3.

Vigeſimotertiò committitur, ſi Princeps ordinauerit in Prouincia caput exercitus ad ipſius, vel pro eius arbitrio & demum illi exercitui deſtinauit aliud caput, illud vetus admouendo, ꝗ noluit exercitum cõſignare illi, qui ſibi ſucceſſit,

ſit, vt dicit expreſsè tex. in d. l. 3. optimè facit tex. in d. l. 1. C. vt omn. iud. tàm ciuil. quàm milit.

Vigeſimoquarto. Committitur, ſi quis deputatus ad exercitum receſſerit ſine licentia Regis, vel Principis; vel ſi Princeps erat in prœlio, & eum deſeruerit, vt patet in d. l. 3. ibi, quiuè Imperium; faciunt ea, quæ habentur in c. 1. in principio qb. mod. feud. amitt. & in cap. 1. §. 1. quę ſit prim. cauſ. beneſic. amitt.

Vigeſimoquinto. Committitur, ſi quis aſſumpſit auctoritate propria magiſtratus officium cum falſis literis, vel alio modo, dolo malo ſe geſſerit pro magiſtratu, cum non eſſet, vt dicit tex. in d. l. 3. ibi dum dicit, quiuè priuatus, facit l. qui nomine, ff. de falſ. & nota, quòd non ſolùm tenetur crimine lęſæ maieſt. qui prędicta fecerit, ſed etiam, ſi non fecerit, ſed curauerit facere, ut dicit text. In d. l. 3. in fin. Facit l. fin. & ibi Bald. C. quę res export. non deb. Faciunt not. in l. ſi quis non dicam rapere, C. de epiſcop. & cler. & not. in cap. 1. §. ſi voluerit, de capit. qui cur. vend.

Vigeſimoſexto. Committitur, ſi quis ſolus iurauit, quòd ipſe Principem interficiet, uel aliquod ſibi magnum malum faciet; vel iurauit, quòd aliquis malum faciet contra Remp. etiam ſi nihil aliud fecit, ut probat tex. in l. 4. in principio. ff. ad l. Iul. maieſt. ſed contrarium tenuit Afflict. ſuper feud. in d. cap. 1. §. ſi voluerit, num. 22. cum ſequen. de cap. qui cur. vend. in conſt. regni, in conſtit. aſperitatem, nu. 2.

Vigeſimoſeptimo. Committitur, ſi quis operam dedit, vt exercitus Pop. rom. vel Principes proditoriè incidat in manus hoſtium, uel inſidias corum; qđ multis exquiſitis coloribus, & aſtutijs fieri poterit, probat tex. in d. l. 4. dum dicit, exercitus pop. rom.

Vigeſimooctauo. Committitur, ſi Princeps ſperabat habere hoſtes in manibus, vel eſſe eorum uictorem; & aliquis malus homo aduiſauit hoſtes de præparatione Regis, vel Ducis belli; ita quod propter eius aduiſum hoſtes non ſunt in poſſe Regis, vel Ducis, vt dicit text. in d. l. 4. ibi quominùs hoſtes in poteſtatem Populi Romani veniant.

Vigeſimonono. Committitur, ſi quis commeatum dederit hoſtibus pop. rom. vt d. l. 4.

Trigeſimo. Committitur, ſi quis iuuauerit, dando hoſtibus pecuniam mutuò, vel vendendo eis arma, vt ſunt baliſtæ, bambardæ, tela lanciæ, & alia genera armorum, vel præſtiterit auxilium, de aliqua alia re, vt probatur in d. l. 4. & facit tex. in d. l. fin. & ibi Bald. C. quæ res export. non deb.

Trigeſimoprimo. Committitur, ſi quis dedit operam, vt amici Pop. rom. vel Regis fiant eorum inimici, uel hoſtes, vt in d. l. 4. & dico, quòd ſi aliquis dedit operam, vt hoſtes Romani prædam factam diuidant inter eos, viui ſunt concremandi, vt l. fin. C. de re milit. lib. 12.

Trigeſimoſecundo. Committitur, ſi aliquis dolo malo fecit, quominùs baro non obedierit Principi, vt probatur in d. l. 4. ibi, dum dicit, quo rex exteræ nationis, &c. nam olim Reges ſubditi erant Populo Romano, & ideò vocabantur Reges exteræ nationis; & ſi aliquis dabat operam, quominùs tales Reges non obtemperarent præceptis Pop. Rom. crimen læſę maieſt. committebat, vt ibi dicitur.

Trigeſimotertio. Committitur, ſi quis operatus fuit dolo malo, vt hoſtibus Pop. Rom. magis dentur obſides, quàm pecnniaria ſubuentio; expedit. n. magis Reip. Rom. pecuniã dare, quàm obſides, vt probat tex. in d. l. 4. ibi quò magis obſides.

Trigeſimoquarto. Committitur, ſi quis aliquem confeſſum, & condemnatum de crimine læſæ maieſtatis exemerit à carceribus, operando, vt à carceribus fugiat, vel à manibus familiæ, vt probat text. in d. l. 4. in fin. ſed ſi inquiſitus de crimine læſę maieſt. exiſtens in carceribus non fuit confeſſus ipſum crimen, nec condemnatus, & aliquis eum exemerit à carceribus, tunc non incidit in crimen lęſę maieſtatis, ſed capite punitur, vt in l. fin. C. de hęret. & manich. In alijs autem caſibus qualiter puniantur facientes fugere carceratos à carceribus, uide text. in auth. ut omne. obed. iudic. prouinc. §. arripien-

 dum.

dum. Et facit ad hoc, quòd dicit And. in tit. quæ ſint regalia in d. §. committentes in 2. colum. qui voluit, quòd ſi Princeps concedat alicui Priuilegium, vt facinoroſi ad mortem damnati, quando vadunt ad ſupplicium, tranſeuntes per domum eius poſſint auferri impunè à manibus familiæ poteſtatis, talè priuilegium non valet; vt in l. quicunq; C. de diuerſ. offic. lib. 12. quia eſſet iniquum, & contra publicam vtilitatem, quę vult, quòd maleficia non remaneãt impunita. Caueant ergo milites impetrare priuilegia contra publicam vtilitatem. nec etiam valeret talis conſuetudo, quantumcunque antiqua in aliqua domo, vel terra; quia talis conſuetudo eſſet contra neruum correptionis, quia inducit peccatum, vt in c. fin. in vlt. gloſ. de conſuetud. c. fruſtra. 8. diſtinct. & ſecundum Andr. in tit. quæ ſunt regalia. §. bona committentium crimen.

Trigeſimoquinto. Committitur, quando quis ſtatuas Imperatoris, aut imagines conflauerit, vt in l. qui ſtatuas, ff. ad l. Iul. maieſt. quod procedit ſecundum Iura digeſtorum. Hodie autem per aduentum Chriſti D. N. ſublatæ ſunt imagines propter peccatum Idolatriæ, quod grauiſſimum eſt, de quo plenè per B. Thomam ſecunda ſecundæ quæſtione *96*. Ideò Principes hodie prohibent, nè quis ſine reſcripto erigat ſtatuam, vt in l. 1. C. de ſtatu. & Imag. non tamen licet ipſis imaginibus inferre iniuriam, vt in l. vnica. C. de his, qui ad ſtat. confug.

Trigeſimoſexto. Committitur, ſi quis prodiderit dolo malo aliquam prouincialem Ciuitatem, vel conſuluit, quòd Ciuitas rebelletur, vt in l. pen. ff. ad l. Iul. maieſt. notatur in cl. paſtoralis, de ſent. & re iudic.

Trigeſimoſeptimo. Committitur, ſi quis crimen perduellionis contra Principem, vel Rempub. commiſerit, & efficitur hoſtis, & rebellis ipſius Principis, vt dicit glo. in fin. ff. eo. titu. vbi dicitur, quòd non omnibus ſupradictis modis incidendo in crimen læſę maieſtatis, quis perdit bona, & applicantur fiſco; ſed tantùm ille, qui committit crimen perduellionis aduersùs Rempub. vel Regem; Et ſic non omnis proditor dicitur committere crimen lęſę maieſt. ſed tantùm ille, qui prodit in læſionem Regis, in ſui perſona, vel reip. nam multis modis committitur proditio, de quibus per Lucam de pen. in l. fin. C. de delat. lib. 10. & per Salicet. in l. fallaciter, C. de abolitionibus, & per Ang. in conſil. 259. incip. conſultatio, & Afflict. ſuper Feud. in cap. 1. in prin. quib. mod. Feud. amitt. & tamen non omnis proditor dicitur committere crimen lęſæ maieſtatis: ſed, qui committit proditionem in magnum damnum Regis, vel reip. Vnde ſi Baro, qui habet terram, quæ poſſit impedire, ne gens munita inimica regi tranſitum faciat per illam terram, & permiſerit, ipſam tranſire, proditor eſſet, vt in l. ſi quis barbaris, C. de re milit. lib. 12. & dicitur tunc impugnare Regem; & ideò incidit in crimen læſæ maieſtatis. Idem, ſi guerram mouit in Regno, vt in Conſt. Reg. Comes.

Trigeſimooctauo. Si Cardinalis, viuo Papa, procederent ad eligendum alium Papam, eo non depoſito, ſecundum Io. Andream in cap. veniens, de teſtibus, & Bald. in l. quoniam, C. de teſtam. diceretur tunc ſciſma, à quo Deus auertat.

Trigeſimonono. Committitur, ſi aliquis operatur, quòd aliqua Ciuitas, vel caſtrum, quod erat ad fidelitatem regis, diſcedat ab eius fidelitate, vt not. in l. fallaciter. & ibi gloſ. Angel. & Salicet. C. de abolit. facit. l. pen. ff. ad l. Iul. maieſt.

Quadrageſimo. Committitur, ſi quis incidit in ſimplicem ſcientiam alicuius mali, quod habet contingere ex facto hominis in perſonam regis, vel contra rempubl. & non reuelauit, licèt nulla operatio, vel factum ipſius interuenerit, vt probatur in l. quiſquis, in fine, & ibi not. doctor. C. ad l. Iul. maieſt. Faciunt not. per Bart. in l. vtrùm numero 3. ff. de parricid. ſed Afflict. ſuper Feud. in dicto tit. quæ ſint regalia, in §. bona committentium, numero 103. tenet, hoc dictũ procedere, quando illa ſcientia poſſet per alium probari: ſed, ſi probari non poſſet, non tenetur reuelare, nec patefacere, pro hoc allegat gloſ. in c. plerunque in 2. quęſt. 7. quæ dicit,

dicit, quòd bonus vir id, quod ſcit, quod non poteſt probari, debet tacere. ita dicit Bald. in quodam ſuo conſilio incip. quamquàm allegata ſint multa, vbi deplorat mortem cuiuſdam militis, qui ex hac cauſa fuit decapitatus, prout refert Io. de Plat. Inſtit. de public. iudic. §. publica. Faciunt notata per Bart. & Angel. in l. 1. §. occiſorum, ff. ad Syllan. & per Abbat. in cap. 1. de reſtit. ſpoli. & in cap. 1. de offic. deleg. & per Ang. in l. fin. ff. ad l. Iul. de parricid. & iſta eſt magis communis opinio, & humanior, ſecundum Rolan. in conſ. 88. numero 10. cum ſequen. volum. 2. conſultius tamen eſt, vt ſciens detegar, ſecretè admonendo Principem, vt à tali machinatione cauere poſſit, quicquid ſit reuelando, vt ibi per Roland. in fine. ad hoc vidě etiam D. Clar. infra in quæſtione 87. verſic. punctus eſt; & Viui. opin. 694. incip. ſcientia ſola. Et dico, quòd ſi ita non faceret, vtique vnà cum opin. Roland. & aliorum, ſic tenentium decapitaretur, eius bona occuparentur, & tota eius familia in profundum mitteretur. vide etiam Deciſ. Pedemon. 80. vbi de quadam muliere, quæ ſciuerat tractatum contra Principem, & illum non reuelauerat, & qua pęna veniret punienda, quæ mulier erat mater facientis tractatum.

Quadrageſimoprimo. Si quis Cardinalem ſanctæ Romanæ eccleſiæ hoſtiliter fuerit inſecutus, vel percuſſerit offendendo, non defendendo, aut cęperit, aut ſocius fuerit facientis, aut fieri mandauerit, vel factum ratum habuerit, aut conſilium dederit, vel fauorem aut poſtea receptauerit, vel defenſauerit ſcienter eundem, hæc omnia continentur in cap. felicis, de pœn. lib. 6.

Quadrageſimoſecundo. Modo committitur, quando quis conſpirauit in necem alicuius collateralis, vel conſiliarij Principis, tunc habetur, ac ſi in necem Principis conſpiraſſet, vt dicit tex. in d. l. quiſquis. & ratio eſt, quia iſti conſiliarij ſunt pars corporis Principis, vt ibi dicit text. ideo eadem offenſio reputatur; & pro hoc facit, quia qui tangit vnam partem corporis, totum corpus tetigiſſe videtur, l. vulgaris. ff. de furt. & dicit Afflict. ſuper feud. in titu. quæ ſint regalia, §. bona committētium crimen, nu. 107. dicit, quòd vidit Priuilegium Reginę Io. prædictę vindicantis mortem Andr. de Iſern. eius Conſiliarij, & Prædeceſſorum Regum, occiſi tarda hora noctis, dum veniret à Caſtro prope portam Petruciam, per quoſdam Theutonicos acriter condemnatos de crimine lęſę maieſtatis.

Quadrageſimotertio. Committitur, ſi quis contra iuramentum ligij periurauerit, de quo in d. cl. paſtoralis, de re iud. Facit glo. in l. 2. C. ad l. Iul. maieſt. & text. in auth. vt non lux. con. nat. colum. 6. de quo per Cyn. in l. 2. C. de iureiur.

Quadrageſimoquarto. Committitur, ſi quis dicat ſe Regem regni Neap. quod eſt patrimonium B. Petri, vt in cap. ad apoſtolicæ, de re iudic. lib. ſexto. hoc dicit Bart. in l. 2. in princip. ff. ad l. Iul. maieſt. qui non intrat per oſtium, ille fur eſt, & latro, de iur. patr. c. relatum, & c. inſinuatum, de ſymo.

Quadrageſimoquinto. Modo, ſi, facta pace inter duos Reges, cum eorum ſequacibus, & vnus ſine iuſta cauſa offendit alium; & ſic frangitur pax ſecundum Bart. in l. 1. nu. 6. ff. ad l. Iul. maieſt. dum dicit, hæc lex poteſt intelligi in ſecuritate, &c.

3 Et ſciatis, † quòd ſicut hoc crimen committitur contra Imperatorem, & Rempublicam Imperij; ſic etiam committitur contra Regem, & quemlibet alium Dominum, non recognoſcentē ſuperiorem, vt tenet expreſsè Andr. in tit. quæ ſint regalia, in §. bona committentium, colum. 6. & Bart. in l. hoſtes, ff. de capt. & poſtl. reuerſ. Paul. de Liaz. in d. cl. paſtoralis, Arch. in d. cap. felicis, in verb. maieſtatis, de pœn. lib. ſexto. & Brixienſ. in uerb. maieſtas, allegat text. in l. nemo, C. de epiſc. aud. & Bart. in extrauag. ad reprimendum, in verb. rebellando benè faciunt omnia illa, quæ allegat glo. in proœm. Conſtit. Regn. & text. in l. ſi familia, ff. de iuriſd. omn. iud. ubi contra Regem cōmittitur crimen læſæ maieſt. idem Bart. in l. lege 12. tabularum, ff. ad l. Iul. maieſtatis. Ex

4 † quibus infertur, quòd ſi vaſſalli Baronum, regem recognoſcentes, ſe rebellāt

contra baronem, non tangendo regem,
non incidunt in lęſæ maieſt. crimen; hoc
voluit Oldradus in conſ. 43. incip. quæ-
ritur vtrum & Bart. in l. executorem, C.
de execut. re. Iud. ſed alia ſunt pœna pu
niendi, ſi iniuſtè ſe rebellauerunt. hoc
ſanè intellige, quando Baro non habet
merum, & mixtum Imperium ſecùs, ſi
haberet merum, & mixtum Imperium
à rege, & offenderetur in perſona tunc
eſſet illud delictum crimen læſæ maie-
ſtatis; tamen non puniuntur filij, vt di-
cit Salicet. in d. l. quiſquis. & patet ex-
preſsè in l. 1. ff. ad l. Iul. maieſt. ibi, quo
quis magiſtratum Pop. Rom. &c. & idē
voluit Bart. in d. extrauag. ad reprimen-
dam, in verb. rebellando; & Luc. de pen.
in l. 1. C. vt armorum vſus, lib. 11. in 2.
col. & Auguſt. in addit. ad tract. Ang. de
maleſ. in verb. *Che hai tradito la tua*
5 *patria*. Et ibi de iſta materia. Et † com-
mittentis crimen læſæ maieſt. in aliam
perſonam, quàm in regem, vel eius con
ſiliarium, nunquàm filij priuantur bo-
nis, vt in d. l. fin. ff. ad l. Iul. maieſtat. Hęc
omnia ferè ita vt ſupra formaliter accu-
mulauit Afflict. ſuper Feud. in tit. quæ
ſint regalia, in §. & bona committen-
tium crimen. Et in hac materia vide
etiam Fabi. Montel. ſuper 4. literis arbi-
tralibus, par. 4. nume. 315. cum ſeq. fol.
6 169. vbi diſtinguit, & ponit, † quot mo-
dis cōmittatur in primo capite, & quot
modis in 2. & tractatur etiam diffusè
per Boſſ. in tit. de crimine læſæ maieſt.
& diffuſiſſimè per Gigan. in tract. ſuo de
crim. læſę maieſt.
7 Item † adde, quòd fingens, ſe eſſe offi-
cialem, & ſub nomine officij faciens ſibi
aperire aliquam domum, vt aliquando
faciunt diſcoli, incurrit pœnam l. 1. ff. ad
l. Iul. maieſt. & pariter pęnam falſi, Frāc.
Marci in deciſ. 514. numero 3. circa fi-
nem.
8 Item † adde, ſi fiat actus inferens crimē
læſæ maieſtatis, vt eſt aſcenſus per mu-
ros, caſtri occupatio, pōtium demolitio,
ſed alio nomine, & ex alia cauſa, quàm
Principem offendendi, tunc non incur-
ritur crimen læſę maieſtatis, quia, vbi
poteſt capi alia coniectura minoris deli
cti, quis non dicitur committere tale
crimen. ſed ab eo excuſatur Ruin. conſ.
2. vol. 5. Deci. conſ. 102. nume. 17. inter
conſ. crimin. tom. 1. Cephal. conſ. 75. nu.
9. & ſeq. & conſ. 76. nu. 78. Burſat. conſi.
152. nu. 37.

Ibi. Vel quia cū hoſtibus dn̄i.

9 Adde, † quòd metus vaſalli, ne bona ſua
depopulentur, & deuaſtentur, & aufe-
rantur, excuſat vaſallum, qui hoſtes do-
mini adiuuit, Imol. conſ. 34. Abb. conſ.
3. vol. 2. Gramm. conſ. 31. Grat. conſ. 1.
nu. 84. lib. 1. & conſil. 5. nume. 36. & ſeq.
eod. vol. Tiber Decian. conſ. 23. nume.
26. lib. 1.

Ibi. Item ſecūdum aliquos po-
teſt poni exemplum in eo, qui
de Principe, aut Domino ſuo
10 obloquutus. Adde, † quòd nomini
Principis detrahēs ad
ipſum Principem remittendus, & pu-
niendus eſt pro motu animi ſui, l. vnica
C. ſi quis Imper. maled. in fine, Afflict.
deciſ. 265. nn. 62. & deciſ. 307. vide om-
ninò Menoch. de arbit. Iud. caſ. 377. vbi
plenè, qua pœna ſint puniendi maledi-
centes Principi; & an Principi eos puni-
re expediat.
11 Item † adde, quòd maledicens Papæ,
vel Epiſcopo nō punitur, Alber. de roſ.
in rub. C. ſi quis Imp. maled.

Item adde videndum in hac materia,
quando verba iniurioſa, & maledica
contra Principem prolata faciant pro-
ferentem reum eſſe criminis læſę maie-
ſtatis, Burſat. in cōſ. 28. Grau. conſ. 224.
Natt. conſ. 592. num. 23. & Maſcard. de
probat. concl. 462. nu. 35. vbi tenent, ve-
riſſimam eſſe ſentētiam, quòd quis pro-
pter verba iniurioſa, & maledica prola-
ta de Principe, non incidat in crimen
lęſæ maieſt. ſed debeat puniri iuxta di-
ſpoſitionē l. vnic. C. ſi quis Imp. maled.
arbitrio eiuſdem, habita ratione quali-
tatis perſonæ, verba proferentis, & ob
quam cauſam, quæ magis peccat in le-
uitate vitæ, quàm cerebri, quàm quòd
multùm ſit prudens, Boer. in tract. de ſe
ditios. in 4. præmiſſo, nu. 1. & 2. niſi eſ-
ſent verba cōtra Principem, mulierem
viduam, quæ multum eius exiſtimatio-
nem læderent; quia tunc aliud eſſet ſta-
tuendum, Marſ. cōſ. 1. nu. 22. cum ſeqq.
& Burſat. conſ. 147. nu. 10. 41. & ſeq. &
de

de maledicētibus Principem, & eorum pęnis latè per Decian. in tract. crim.lib. 7.cap. 50. vbi multa habentur Principum exempla, qui, vti Principes alti animi, maledicta neglexerunt. Et an habēs deſiderium mutationis ſtatus, committat iſtud crimen, Bertazz.conſil. 28. numero 12.volum. 1.vbi tenet, quòd non; tamen cautius eſt non propalare tale deſiderium: nam legitur in Hiſtorijs, quòd Agrippa, qui affectabat imperium pro Caio nepote Tiberij Imperatoris dixit, vtinam viderem mortem importuni ſenis, ſcilicèt Tiberij, & Caium dominum totius orbis; fuit accuſatus apud Imperatorem Tiberium de hoc crimine, quod dicebant eſſe maieſtatis, quòd orauerat Deum pro morte Imperatoris, & Tiberius eum capi fecit, & incarcerari, vbi ſtetit per ſex menſes; & ſuccedente morte Tiberij, fuit Caius ad imperium ſublimatus, qui ſtatim eum liberauit, & ſibi bona, ac honores ampliſſimos contulit.

Quæro nunquid offendēs Car-
12 dinalem. Adde † quòd nedùm offendens Cardinalem incurrit crimen læſæ maieſtatis, ſed etiam ſi quis offendat Epiſcopum, vel eius Vicariū, ſecundum Bolognin.conſ. 75. & de offendentibus Cardinales, Epiſcopos, Archiepiſcopos, Patriarchas, & Sedis Apoſtolicæ Legatos, latè per Viui. opin.88. lib.1.& incurritur crimen læſæ maieſtatis in primo, & ſecundo capite, Bero.in conſ.114.nu.49. vol.1.

13 Quæro etiam. Adde, † quòd occidens officialem nō committit crimen læſæ maieſt.dummodò propter eius factum, non Principis offendatur, nec ſtet circa latus ipſius Principis, & quòd ſupremus non ſit, & ſuperiorem recognoſcat, Bar.in l.hoſtes nu.15.ff.de capt.& poſtlim.reuer.Iſern. tit.quæ ſint regalia, ſuper verbo, & bona committentium, Dec. conſ.410.Gigas. in tract.de crim. læſæ maieſt.lib.3.capit. 23.num.7.& Alciat.conſ.19.lib.7. & eſt receptiſſima ſententia, vt per Vulpell.in conſ.21.nu.5.

Vidi quandoq; dubitari. Adde,
14 † quòd dicitur lædere maieſtatem Principis ille, qui lædit eius honorem, etiam ſi non ſit ſubditus, Bero.conſil.165. nume. 19. volu.3.

Hinc infertur, ꝙ licet clerici, &c.

15 Adde † videndum D.Farinac.in q. 8.nu. 28.cum ſequen.vbi latiſſimè hanc quæſtionem tractauit.

Prætereà licèt hodie, &c. Ibi.

Niſi ſequuta ſentētia hoīs., &c.

16 Adde, † quòd in hoc delicto requiritur
declaratoria; & iſta eſt magis commu-
nis opin.vt per Gabr.comm. concl. lib.
7.concl. 11.vbi ponit multas ampliatio-
17 nes, & limitationes; & † quomodo ſit fa-
cienda declaratoria, ad hoc, vt quis ſit
priuatus ſuis bonis propter iſtud crimē,
vide per Gabriel.conſ.179. nu.1.& 2.

Hæ autem pœnæ, & aliæ, &c.

Ibi: Et ideò tales pœnæ.

18 Adde, † quòd filię fœminæ debent dotari, Rolan.conſ.in conſ. 33.vol.2.

19 Item † adde, quòd nec habent locum in filij clericis, ſecundum Borellū in tract. de arbitrar.§. 1.gl.3.num.54.

20 Item † adde, quòd etiam non habent locum in filio emancipato ante patris delictum, cui pater donauit bona, Afflict. in conſt. patarenorum in fin.

21 Item † adde, quòd in crimine hæreſis, & læſæ maieſtatis filius tenetur pro delicto patris; ſed non è conuerſo, pater tenetur pro delicto filij.& quę ſit ratio diuerſitatis, vide per Afflict.in d.conſt.Patarenorum, nu.42.

22 Item † adde, an filius, & quando feudo, & emphiteuſi priuetur ob delictum lęſę maieſtatis à patre commiſſum, vide Capr.reg.77.vbi latiſſimè; & Bero. in conſ. 77.nu.7.vol.1.

Fuit etiam aliquando dubitatū.

23 Adde † Rolan.in conſ.74. vol.3.vbi tenet, quòd huiuſmodi pœnæ non habēt locum in filijs natis poſt delictum.

Vnum tamen non omitto.

24 Adde, † aduertendum eſſe, quòd in caſibus, in quibus pœna patris nocet filijs, nocet tantum in his, quæ deſcendūt ex perſona patris: ſecus in alijs, quæ aliundè obuenêrunt ipſis filijs, Gram.deciſ.6

nu.14.

nu. 14. vide etiam Bero. in conſ. 65. nu. 155. vol. 1. & ibi etiam dicit, quando filius amittat feudum.

Scias autem, quòd in hoc atrociſſimo delicto lex nonnulla

25 ſpecialia,&c. Adde, † quòd in hoc crimine habentur triginta vnum ſpecialia. Quorum Primũ eſt. Quòd propter delictum patris filij priuantur ſucceſſione, quia macula patris inficit etiam ſanguinem filiorum, vt dicitur in l. quiſquis; & ideò filius in hoc crimine, licèt ipſe nihil deliquerit, propter patris delictum ſuſtinet poenã, vt per Andr. de Iſern. in c. 1. §. preterea, quæ ſit prim. cauſ. benef. amitt. vbi voluit etiam, quòd in feudus deſcendens ex illo ſanguine maculato, & infecto, eſt priuatus ſucceſſione, & hoc voluit diſpoſitio d. l. quiſquis: Regulariter autem cõtra, vt in l. crimen, ff. de pœn. & de iſta materia, an patris delictum noceat filio, & nepoti, dixit Andr. in d. §. præterea, & in c. 1. §. hoc quoq; de ſucceſſio. feud. & ibi remiſſiuè. Fit tamen differentia inter filios maſculos, & fœminas in hoc crimine, quia filius nihil habebit de bonis paternis; ſed filię fœminę illius, qui læſę maieſtatis crimen commiſit, dotari debẽt per Fiſcum de illis bonis, vt patet expreſsè in d. l. quiſquis, §. ad filias, & voluit Andr. in cõſt. Regn. ob filiorum culpas, vbi allegat l. tutores, ff. ad l. Iul. de vi priu. & l. ſi marito, in princ. ff. ſol. matrim. Idem dicit Bald. in l. patri, 4. col. C. de dot. promiſſ. & hoc benè ſeruatum fuit in Regno Neap. nam Rex Ferdinãdus maritauit honorificè filias Principis Roſſani, qui commiſerat crimen læſæ maieſt. notoriè contra Regem ipſum, vt ait Afflict. in tit. quæ ſint regalia, §. bona committentiam, nu. 3. Et quæ eſt ratio diuerſitatis, dic, quòd ratio eſt, quia maſculi ſunt audaciores fœminis; & propterea lex præſumit maſculos magis inclinare in crimen paternum, vt dicit notab. tex. in d. l. quiſquis, niſi in actibus venereis, in quibus mulieres ſunt magis audaces, quàm viri, vt dicit Cyn. in d. l. quiſquis, in 6. notab. Vnde Quint. Audacem faciebat amor, &c. Et eſt ſciẽdum, quòd licèt filij priuentur ob culpã prædictam hæreditate paterna; tamen in feudis antiquis, in quibus agnati collaterales ſuccedunt propter crimen læſæ maieſt. commiſſum per agnatum, tenentem feudum, non priuatur ſucceſſione feudi immediatè ſucceſſurus poſt mortem illius, qui commiſit dictum crimen; Fiſcus enim tenebit feudum, donec viuit ille, qui delictum commiſit; & poſteà ſuccedit Agnatus collateralis, qui aliàs ſuccederet, vt dicit Andr. in d. §. præterea. & idem in capit. 1. §. deniq; , quæ ſit prim. cauſ. benefic. amitten. quia reſoluto iure datoris, reſoluitur &c. vt not. Doct. maximè Paul. de Caſtro in l. Inſulam, in princ. ff. ſolut. matrim. & ex his primum ſpeciale habetis in hoc crimine, quia filius portabit iniquitatem patris.

Secundum ſpeciale eſt, quòd quilibet admittitur in hoc crimine ad accuſandum, etiam qui aliàs repelleretur, vt ff. ad l. Iul. maieſt. l. famoſi, & 2. q. 1. c. in primis. §. glorioſus vero: eſt enim hoc crimen publicum, vt in l. 1. ff. de publ. Iudic. facit. c. Ius publicum, diſtinct. 1. & idem eſt in alijs criminibus exceptis, vt not. in c. per tuas, & in c. licèt heli, de Symon. dicitur enim crimen læſę maieſtatis exceptum, vt 6. q. 1. c. quiſquis Inſtit. de publ. iudic. §. 2. Specul. in tit. de accuſat. in fin. & non ſolùm tales inhabiles admittuntur ad accuſandum, verùm etiam ad teſtificandum; quia in hoc crimine eſt ex ęquata conditio Teſtium, vt dicit tex. in conſt. proſequentes. ſubaudi ad teſtificandum ea, quę reſpiciunt delictum, non autem adminicula delicti, vt dicit Bartol. in l. in quæſtionibus, ff. ad l. Iul. maieſt. ex quo infertur, quòd in cauſa læſæ maieſtatis iudex de facili non debet dare terminum ad repulſam: ſed debet primò videre articulos expulſatorios, quia, ſi velit teſtes repulſare, tanquàm infames, non debet concedere repulſam, quia non debet quis admitti ad probandum; quod probatum non releuat, l. ad probationem, C. de probat. ſed ſi velit repulſare teſtes, tanquam inimicos, tunc concedet ipſam repulſam, iuxta not. in d. capitu. per tuas. de ſymon. ſecundum Bartol. in d. l. in quæſtionibus. Et ſic intelligitur id quod dicit Bart. in extrauag. ad reprimendum, in verb. in figura Iudicij,

dicij, in 4. colũ. dum dicit, quòd in hoc crimine fit publicatio Proceſſus: aliàs auferretur parti ius defenſionis: ſi enim nòn publicaretur, non poſſet impugnare teſtes, & eorum dicta, ſubaudi teſtes, tanquàm inimicos, non tanquàm aliter inhabiles, per d. l. famoſi. Et per hoc facit Conſt. Regni, quæ incipit, ſi quis per inquiſitionem, quæ vult, quòd in hoc crimine non detur copia teſtium parti inquiſitæ, niſi facta conſulatione Regi, & ſi rex reſcripſerit, dandam eſſe copiam, datur; aliàs non: & hoc habet locum tantùm in crimine læſæ maieſt. qđ tangit perſonam Regis, non autem in alio crimine læſæ maieſtatis. quod fortè tangeret eius collaterales, & non eius perſonam, vt dicitur in d. conſtit. in verb. præterquàm; quod eſt notandum. Hoc latiùs diſputat Andr. in tit. quæ ſint regalia, in §. bona committentium, pro, & contra. An, ſcilicet ſi quis occidat Conſiliarium Regis, vel eius Cancellarium odio particulari, licèt rex eo careat; ſit crimen læſæ maieſt. & in perſona Domini Andreæ, qui fuit interfectus, Regina Ioanna prima fecit edictum, vt committat crimen læſæ maieſt. occidens Conſiliarium Regis, ſiue particulari odio, & inimicitia, ſiuè, vt Rex careat illo Conſiliario vtili Reipublicæ, & Regi, & quaſi ipſe præſcius de ſua morte violenta prolixiùs dictam quæſtionem examinauit per duas columnas.

Tertium eſt ſpeciale, quòd ſerui torquentur in caput domini, vt in l. meminiſſe, & in l. fin. C. ad l. Iul. maieſt.

Quartum ſpeciale eſt, quòd milites, & aliæ perſonæ, quæ non poſſunt torqueri, in hoc crimine nullum habent priuilegium, vt in l. nullus, C. eod. tit.

Quintũ eſt ſpeciale, quod poſtquàm eſt commiſſum tale crimen, taliter delinquens non poteſt quicquam de bonis ſuis alienare, nec debitores eis ſoluentes liberantur, vt in l. fin. C. eod. tit. & patet in d. c. Felicis, de pœnis in ſexto. Ibi dum dicitur, nullus ei debita reddere; quod non eſt ſic in alijs criminibus, vt in l. poſt contractum. ff. de donat.

Sextum. Speciale eſt, quòd ille, qui committit tale crimen, poſtquàm mortuus eſt, poteſt accuſari, vt eius memoria damnetur, quod non eſt ſic in alijs criminibus, vt in l. fin. C. ad l. Iul. maieſt. & not. in §. interdum, Inſtit. de hæredit. quæ ab inteſt. & hoc ſolùm habet locum, quando committitur crimen per duellionis, vt dicit Azo. in ſumm. eod. tit. num. 4. allegat l. fin. C. eod. titu. & talis accuſatio non poteſt fieri, niſi in quinquennium, à die mortis, argum. l. 2. C. de apoſtat. Modum autem procedẽdi contra talem mortuum, vt damnetur eius memoria, vide per ſcribentes in d. §. interdum, & per Ang. in d. l. fin. C. ad l. Iul. maieſt.

Septimum. Speciale eſt, quòd in hoc crimine venit imponenda pœna mortis, & omnium bonorum publicatio, tàm burgenſaticorum, quàm Feudalium, vt in d. l. quiſquis. Et ideò dicitur crimen arduum, vt in cap. primo de cleric. pugn. in duell. & ſub generalibus verbis non veniunt ardua, vt in l. non ſolùm, in princ. ff. de procurat. de quo per Ludo. Roman. in l. ſed & ſi quis, §. quæſitum, ff. ſi quis caution. & per Io. mont. & Io. Andr. in cap. in generali, de reg. iur. lib. 6. Et ſi Rex concederet ad tempus Baroni in terris ſuis, vel alicui Capitaneo merum, & mixtum Imperium in tali ciuitate, & caſtris, cum omnibus prouentibus, & introitibus, non venit cognitio criminis læſæ maieſtat. nec eius punitio; quia iſte caſus eſt de reſeruatis ipſi Regi, quia ſemper in conceſſionibus Feudorum, & Caſtrorum cum mero, & mixto Imperio conſuetum eſt reſeruare crimen hæreſis, falſæ monetæ, & crimen læſæ maieſtatis: & iſta conſueta reſeruari cenſentur reſeruata, etiam quòd non ſit dictum per text. in c. cum M. Ferrarienſ. de conſtit. vbi Bald. dicit, quòd ille text. ad hoc eſt melior, qui ſit in iure. Et dicit Andr. Barb. in c. quod tranſlationem de offic. deleg. quòd ſimilis tex. eſt in l. generaliter, de fideiuſſ. & ibi etiã dicit ex auctoritate Lud. Rom. in quodam ſuo cõſilio, ꝙ ſi datur mandatum ad negocium, intelligatur eſſe datũ ad conſueta fieri in dicto mandato, ẽt ꝙ non ſit expreſſum, allegat multa iura ad hoc. Et ideò dicitur ad tempus, quia, ſi in perpetuum eſſent conceſſa aliqua regalia in territo-

rio,tunc veniunt Regalia hic contenta, vt dicit Paul.de Caſtr. in conſ. 227. incip.ad primum, circa fin. refert Fely. in c.quæ in Eccleſiarum;de conſtit.Sed nō omnia, vt de crimine læſæ maieſtatis cōmiſſo contra regem concedentē,& alia, quæ ſuut reſeruata Regi in priuilegium Coronæ Regię,vt dicit Luc.de pen. in l. 1.C.de priuileg.ſcholar.lib.11. prout refert Paris de Put. in tract. de ſyndic. in 6.car.in 2.Impreſſ. Et licèt bona prædicta,quoad dominium ipſo iure perdantur,vt in l.eorum. ff.ad l.Iul.maieſt.& d. l.quiſquis.& voluit And.in c.1.quo tēp. mil.& in c.1.de feud.ſin. culp. nō amitt. Archid.in d.c.felicis. & expreſsè hoc cauetur in Regno, in c. quod incip. nuper apud Tranum; & in alio c. quod incip. bona proditorum; tamen quantum ad auocandam poſſeſſionem requiritur ſententia declaratoria,vt not.in auth. de inceſt.nupt.§.1.& in c.cum ſim. de hæret. lib.6.& Andr.in locis pręallegatis.

Octauum.Speciale eſt, ꝙ in hoc crimine punitur voluntas, quæ venit ad actū ſine opere perfecto, vt 6.q. 1.c.uerum, d. l. quiſquis, & in clem. paſtoralis, in verb.tractauerat, de re iudic. de quo in capit. 1. §. ſi voluerit, de capit. qui cur vend.

Nonum.Speciale eſt,ꝙ committens tale crimen priuatur beneficio conſuetudinis, quo cæteri gaudent 11. diſtinct. §.nos.

Decimum. Speciale eſt, ꝙ hoc crimine condemnatus patitur,vt arma eius, quæ ſunt depicta in Ciuitate debēt deſtrui, & deuaſtari, vt not.Bart. in l. eorum,ff. de poen.

Vndecimum. Speciale eſt,quòd in hoc tàm magno crimine procedi poteſt per accuſationem,inquiſitionem, & denunciationem ſummariè,& de plano, ſine libello,ſtrepitu; & figura Iudicij, vt patet in extrauag.ad reprimendum,quam nō tab.Bart.gloſſauit,& dicit Andr. in d.titu.quæ ſint regalia,§. bona committentium,col.6. verſ.Item nota,quòd in crimine maieſtatis, quòd in hoc crimine proceditur ſummariè,& ſine libello, vt in l.manichęos,C. de hæret.& Inſtit. de hæred.quę ab inteſt.§.per contrarium.

Duodecimum. Speciale eſt, quòd nemini de ſe confeſſo contra alium creditur,niſi in crimine læſę maieſt. vt 15. q. 3.c.nemini,not.in c.cum monaſterium. extra de confeſſ.& in l. quoniam liberi, C.de teſtib.not.in c.vlt. de teſtib. cogē. Ludoui. Rom.in l. ſi quis in graui, ff.ad Syllan.& de iſto articulo, an in hoc crimine ex dicto ſocij poſſit procedi ad torturam contra alium nominatum ſocium in crimine, dicit Dyn.in tract. de queſtion. quòd inculpatio, quam facit ſocius criminis de alio in caſibus, in quibus poteſt interrogari de ſocio. de quibus in gl.in l.accuſationis,C.de accuſat. facit indicium ad torturam, quod verū eſt,ſi cum dicto ſocij concurrat alia preſumptio,vel aliud indicium: aliàs ſola depoſitio non ſufficeret ad torturam,vt tenent Alex.cōſ.89. vol.3. & Abb.ſicul. in c.1.de confeſſ.& Franc.Brun.in tract. de queſtion. in 5.quæſt.Alex.conſ. 118. vol.4.gl.in d.l.accuſationis.& ibi Alber. de roſat. & Andr.in conſt.Regn.ſi damna clandeſtina,gl.in l.ſi filium, C. de liber.cauſ.vide etiam ad hoc Alex.in l.1. ff.de quæſt.& Bart.in l.reperti.§. is qui, ff. eod.tit.Bald. in l.quoniam, C.de teſtib.& Paul.de Caſtr. conſ.18.

Decimumtertiū. Speciale eſt,quòd in hoc crimine admittitur probatio per teſtes ſingulares, ſicut in crimine vſurariæ prauitatis,vt habetur ī l.1. C. de teſtam. ita conſuluit Petr.de Anchar.conſ.266. dum queritur, vtrùm ad probandum D. Manfredum de Cumo Capitaneum gētium armorum D. Baldaſſarus Coſſa, Rom. Eccl.Cardinal.& Legati de Latere Bonon. ac Romandio. pro Romano Pontif. feciſſet tractatum, conſpirationem, & rebellionem dictorum Legati, & Pontificis cōtra ſtatum, probetur per quatuor teſtes ſingulares, de quorū ſingularitatibus in d. conſ.

Decimumquartum.Speciale eſt, quòd ille, qui læſę maieſtatis crimen commiſit,non poteſt agere in Iudicio, vt voluit Specul.in tit.de actore,§. 1.verſ. Item ꝙ commiſit crimen læſę maieſt.

Decimumquintum. Speciale eſt,quòd ille,qui commiſit hoc crimen,nō poteſt facere teſtamentum,nec actiuè,nec paſſiuè,vt dicit Specul.in tit.de Inſtrumen. edit. §. compendiosè, vbi ponit perſonas, quæ non poſſunt facere teſtamentū. in verſ. 14. allegat l.pen. C.ad l.Iul.maieſt.

ieſt. Idem voluit ſpecul. in tit. de Iudic. in §. 1. verſi. eſt etiam alia ratio hæreditatis. ſed de hoc eſt tex. hodie in d. c. felicis, ibi, dum dicitur, nec teſtamenti liberam habeat factionem, nec ad alicuius bona ex teſtamento, vel ab inteſtato vocatur, & pro hoc facit, quia ille, qui commiſit tale crimen, habetur pro mortuo. Et ideo ſi filius, qui commiſit hoc crimen, eſſet præteritus à patre, teſtamentum valet; & non poteſt dicere filius teſtamentum nullum, quia cenſetur mortuus, licèt corporaliter viuat. ita Bald. in l. hac edictali, C. de ſecũdi. nupt.

Decimumſextũ. Speciale eſt, ꝙ ille, qui commiſit tale crimen, vel eius filius, nõ poteſt ſe defenſare ſub prætextu alicuius præſcriptionis, vt in c. regni, quod incip. bona proditorum.

Decimumſeptimũ. Speciale eſt, quòd in hoc crimine admittitur probatio per duellum, vt not. gl. in l. fi. ff. ad l. Iul. maieſt. Et ideò hoc crimẽ vocatur perduellionis, de quo per Afflict. in c. 1. in §. ſi quis hominem, de pac. tenen. vel veriùs ſecundum gl. in d. l. fin. dicitur crimen perduellionis, ideſt bellum tanquàm cũ hoſtibꝰ Pop. rom. l. quos nos, ff. de verb. ſignif. & not. Io. de Ligna in tract. ſuo de bello.

Decimumoctauum. Speciale eſt, ꝙ ille, qui manifeſtat ſocios huius criminis occultos, antequàm fiat, veniam meretur, vt l. antepen. in fi. C. ad l. Iul. maieſt.

Decimumnonum. Speciale eſt, ꝙ domus illius, qui tale crimen commiſit, debet deſtrui, & dari in collapſum vſq; ad fundamenta. & iſta eſt noua pœna impoſita per Papam in d. c. felicis, de pœn. in 6. Vnde ciuitas propter rebellionem ſubijcitur aratio, vt not. Andr. in c. 1. §. fin. de ca. corr. de iur. auc. Quid autem, ſi domus ruuinanda communis ſit cum aliquo, qui non deliquit, quid faciendum? vide per Archid. in d. c. felicis, & ibi etiã Io. Andr. Doct. in l. ſi communi, ff. ſi ſeruit. vendic. per Bart. in l. Atheius ait §. de eo opere. ff. de aqu. plu. arcen. & in l. ſi is, cum quo. ff. com. diuid. Bald. in l. ſed etſi ſeuerior, C. de infam. Alber. de roſat. in 3. par. ſtatut. car. 139.

Vigeſimum. Speciale eſt, quòd prohibitum eſt ꝓ filijs rebellium, vel pro illis, qui commiſerunt crimen læſæ maieſtatis poſtulare, vel aduocare in cauſis, vt patet in d. c. felicis, ibi, ſit eis poſtulandi negata facultas, niſi concedatur licentia, prout moris eſt. Et ſcias, quòd tanta eſt vis huius delicti, quòd filius non dicitur ingratus, accuſando patrem cum veritate de hoc crimine, vt eſt gl. in cõſt. Regni, inconſutilem, de hæretic. in verb. flammatum.

Vigeſimumprimũ. Speciale eſt, quia dicit Archidiaconus in d. c. felicis, in verſi. 5. opponitur, quòd ſpeciale eſt in hoc crimine, quòd damnato non licet appellare propter criminis immanitatem, ſicut eſt in raptu virginum, vt C. de rapt. virg. l. 1. §. quibus, & in falſificatore monetę, l. 1. §. appellandi, C. de falſ. monet. & in hæretico, vt in c. inquiſitionis, de hæret. lib. 6. Sed cõtrarium tenuit Andr. de Iſern. in d. tit. quæ ſint regalia, §. bona committentium, col. 9. quia nõ reperitur iure cautum, quòd in hoc crimine ſit ꝓhibita appellatio. Fallit, niſi in proditione commiſſa eſſet concitata ſeditio, vel facto ordinata, vt in l. conſtitutiones, ff. de appell. videlicet, ſi aliquis ordinaret, quòd ciuitas rebellaret, hic eſt dux, & caput factionis, & non appellaret condemnatus, ſecũdum Andr. vbi ſupra. Secũdò, fallit, niſi eſſet notorium facti permanentis, ſicut ille, qui tenebat nouercam pro concubina, vt 2. q. 1. c. de manifeſta, & c. Deus omnipotẽs, & not. in c. veſtra, de cohabit. cleric. & mulier. & in l. data opera, C. qui accuſare non poſs. Ergò in notorio facti tranſeuntis poterit appellare cõdemnatus, vt latiùs concludit Andr. in loco citato, qui ſuper hoc articulo, an à ſententia in hoc crimine poſſit appellari, ſcribit per duas columnas, pro, & contra, redarguendo, & finaliter concludendo, prout ſupra dixi. Et clarè iſta concluſio patet in d. c. de manifeſta, in gloſ. magna. & in c. præterea, & in c. cum ſit romana, de appellat. Et vide ad ſaturitatem de hoc articulo Areti. in tract. malefic. in verb. præſente Caio, & appellante, & Gigan. in tract. de crimin. læſę maieſt. tit. de plur. quęſt. quæſt. 13.

Vigeſimumſecundum. Speciale eſt, ꝙ puniuntur receptatores illius, qui commiſit tale crimen, pœna capitis, vt not. in l. 1. ff. de recept. & patet in c. quod incip.

cip.

cip.bona proditorum. de quo per Bart. in l.fin.C.de fabricens.in l. 1. C. de deſertor.& in l.omnes,C. de agric.& cenſit.lib.10.

Vigeſimumtertium. Speciale eſt,ꝙ in iſto crimine poteſt incipi à quæſtionibus contra accuſatum, quando indicia haberi non poſſunt: ſecùs,ſi poſſunt haberi,vt in l.ſi quis alicui,C. ad l.Iul.maieſt.& dicit Salic. ibi, quod eſt ſpeciale in hoc crimine, vt talis præſumptio ſit ſufficiens ad torquendum accuſatorem, qui pro ſe contra accuſatum habebat ſufficiens indicium:ſed loquitur per verbum,credo. Facit,quod not. Bald. in l. quicunque,de ſer. fugit.in fin. ꝙ in iſtis tractatibus,qui fiūt ſecretò propter probationis difficultatem incipiendum eſt à tortura. Sed id ſpeciale non puto verum, Afflict. in d.tit. quæ ſint regalia,§. bona committentium,nu.44.quia Ang. & Salic.in d.l.ſi quis alicui,expreſsè videntur tenere, quòd in hoc crimine nō poteſt procedi ad torturā ſine indicijs, ſicut in alijs criminibus.

Vigeſimumquartum. Speciale eſt,ꝙ licèt regulariter ſententia lata contra abſentem non valeat,vt in l.abſentem, C.de accuſat.tamen in hoc crimine valet ſententia lata contra abſentem,vt dicit ibi Ang. & patet in d. cl. paſtoralis, de re iudic.

Vigeſimumquintum. Speciale eſt in Regno Neap. quòd de hoc crimine nullus officialis cognoſcit, niſi magna Curia Vicariæ,vt in cōſt. Regni,ſtatuimus, de offic.maior.offic.

Vigeſimumſextum. Speciale eſt in d. Regno,quòd in hoc crimine non datur copia repertorum ſine ſpeciali conſultatione, & reſponſione Regis, vt dicitur in conſt.hi,qui.

Vigeſimumſeptimum.Speciale,quòd in hoc crimine non editur nomen delatoris,vt dicitur in d.conſt. hi,qui.

Vigeſimumoctauum. Speciale eſt, ꝙ poſtquàm quis eſt carceratus pro iſto crimine,non poteſt excarcerari ſine expreſſa licentia Regis.

Vigeſimum nonum. Speciale eſt,ꝙ illi,qui incidunt in hoc crimen,& retinēt terras eccleſiæ,vel Imperij, poſſunt condemnari per ſententiam ſine citatione, dictum eſt ſingulare Io. Andr. in c.cum olim,de re iudic.per illum tex. fuit memor Bald. in prælud. feudor.

Trigeſimum. Speciale eſt,quòd clericus delinquēs hoc crimine punitur per Iuſtitiarium, & non per iudicem eccleſiaſticum,vt in Conſt. Regn.incipiē. De perſonis clericorum,ſed iſta conſtitutio non procedit per Iura canonica, niſi quòad Feuda, vt ibi per Andr.

Trigeſimumprimum. Speciale eſt, ꝙ in hoc crimine punitur criminaliter vniuerſitas delinquēs per Principem, quia Ciuitas ſubijcitur aratro, vt in l. ſi vſufruct. ff. quemadmodum ſeruit. amitt. quod verùm eſt, ſi Princeps hoc declarauit,vt dicit Bart.in extrauag.ad reprimendum,in verb.rebellando, in fin.Et ſic,ſi Princeps non declarauit,illam vniuerſitatem rebellem, & debere ſubijci aratro, nōn poteſt per tertium allegari rebellio, & tunc in hac declaratoria veniunt pupilli,& illi,qui non deliquerūt; hoc eſt,ſpeciale in hoc crimine; regulariter autem vniuerſitas pro alio crimine non punitur criminaliter, vt pupilli innocentes,& furioſi puniantur:ſed pœna commutatur in pecuniariam, vt dicit Bart.in l.aut facta,§.nonnunquàm,ff.de pęn.& Salic.in l. 1.C.de ſeditios. Et iſta ſpecialia nota, quia dominus Cardinalis in d.cl. paſtoralis, & Io.Andr.in d.c. felicis, in nouella non ponunt tot ſpecialia,quæ ſic formaliter fuerunt congeſta per Afflict.in c. 1. in tit.quæ ſint regalia,in uſib. Feud.in §. bona committentium; & mihi ea placuit hìc poſuiſſe.

Ego autem addo aliud ſpecialiſſimū, omnibus tamen notum, quod eſt ſola Principis voluntas,qui facit, quicquid vult,& ſibi placet;& vel homini illi,qui de tali crimine nedum imputatus,ſed adumbratus fuerit.

26 Item†adde,quòd ſi quis ſolus dixerit, & iuratus fuerit,quòd vult committere delictum contra Regem, & nihil aliud fecerit, non punitur ille affectus: ſecùs, ſi cum alio dixiſſet,Afflict.in conſt.aſperitatem,nu. 2.fol.48.

Item licèt regulariter &c.

27 Adde†videndum Rolan. in conſ.1.nu. 16.& ſequen. vol.3. & qualiter ſit procedendum, ut memoria defuncti damnet,uide Pariſ.in conſ.2.nu. 209.vol.4.

&

& infra quantum tempus damnari poſſit, Carrer. in tract. de hæret. nu. 142.

28 Item† adde, quòd quando proceditur contra memoriam defuncti in crimine læſæ maieſt. citandi ſunt filij, cognati, & ſucceſſores defuncti, vt veniant ad contradicēdum, ne memoria defuncti damnetur; & non ſolùm ſunt citandi, quando poſt mortem cœptum ſit iudicium; ſed etiam, quando in vita fuit accuſatus, & pendente appellatione deceſſit, Gigas in tract. de crim. læſæ maieſt. in verb. qualit. in crim. læſæ maieſt. q. 21.

Ibi. Sed quando committitur. Adde videndum Pereg. de iure fiſci, lib. 4. tit. 5. nu. 19. cum pluribus ſequen. vbi latiſſimè examinauit hāc quæſt. an morte extinguatur & memoria damnari poſ-
29 ſit, quando † huiuſmodi crimen contra alios Principes committitur; & concludit, quòd conſuetudo regionis attendi debet.

30 Item† adde, quòd requiruntur plenæ probationes ad hoc, vt defuncti memoria damnari poſſit, & eius bona publicari, ſecundum Deci. in conſ. 410. nec ſufficeret, quòd Princeps affirmaret, defunctum commiſiſſe delictum.

31 Hinc infertur. Adde,† quòd quando quis dicatur rebellis vidēdum Brun. in conſ. Feud. 38. & an ſententia, & quando requiratur, ad hoc, vt dicatur rebellis, latè Maſcard. de probat. concl. 1257. vol. 3. & quando ſola declaratoria ſufficiat, vt quis ſit re-
32 bellis, & † an ipſo iure bona rebellis in fiſcum tranſeunt, & quando rebellio ſola inobediētia incurratur, uide omninò Gabriel. in conſ. 179. & ibi etiam habetur, quando quis fuerit citatus ſub pœna rebellionis, ut coràm Principe per-
33 ſonaliter compareret; & † ſi per tale præceptum bona fuerint publicata, quòd filius poterit agere remedio reintegrandi.

Item quamuis regulariter, &c.
34 Adde, † ꝙ in hoc delicto nedum proceditur contra abſentem, ſed etiam in aliquo caſu contra non citatum, vt dixi infrà in quæſt. 31. verſic. adde, quòd hęc omnia.

§. Ludus.

SVMMARIVM.

1 *Ludus quid.*
2 *Ludorum ſpecies, & qui ſint permiſſi, & qui non. remiſſiuè.*
3 *Et Officiales non prohibentes ludos, quos poſſunt prohibere, ad quid teneantur.*
4 *Ludus in officialibus eſt deteſtabilior.*
5 *Ludus permittitur tempore peſtis.*
6 *Ludus pila quandoq; eſt prohibitus.*
7 *Ludus vſq; ad quam ſummam ſit licitus.*
8 *Et quid in Regno Neap.*
9 *Ludus ſcaccorum à, quo inuentus.*
10 *Ludus vt vulgo dicitur, ad ſcottum, an ſit permiſſus.*
11 *Et an requirat æqualitatem, remiſſiuè.*
12 *Luſores quibus pœnis plectantur remiſſiuè.*
Et eadem afficitur pœna, qui vidit ludere, vel ludentem docet. nu. eod.
13 *Ludens cum pluribus ad plures ludos, an debeat puniri pro pluribus delictis, ſtāte ſtatuto, quòd luſor puniatur in certa quantitate.*
14 *Ludi fraus à, quibus probari poſſit.*
15 *Ludentes ad creditum, vel mutuantes ludentibus nullam habent exigendi actionem in Reg. Neap.*

In hac materia &c. in principio. Adde, † quòd
1 ludus eſt actus quidam ceſſationis, vel recreationis, quandoque ex ſola fortuna, interdum ex induſtria, nonnunquam ex vtroque proueniens, Marian. Socin. in c. inter dilectos, nu. 25. de exceſſ. prælat. Et in materia ludi vide Menoch. de arbitra. iud. caſ. 399. & Caccialup. in tract. de lud.
2 ubi habetur, quot† ſint ſpecies ludorum, & qui permiſſi, & qui non. Et Viui. opi. 468. & 469. & in d. opin. 468. nu. 9. dici-
3 tur, † quòd officiales, qui poſſunt prohibere ludos, & non prohibent, tenentur ad reſtitutionem perditi à tēpore, quo
4 prohibere potuiſſent, & † ipſi officiales ab huiuſmodi vitio ludi ſe abſtinere debēt, & quidem ſi in alijs deteſtabile hoc peſſimum vitiū in magiſtratibus deteſtabilius,

ſtabilius, & horribilius cenſendum eſt communi vna omnium ſententia, nam tot ſunt puncta, tot in eis ſunt peccata ſolerunt, in tit. de vita, & honeſtate cleric. & Fab. de monteleone in praxi arbitr. par. 1. nu. 3. cum ſeq. fol. 30. vbi latè quot mala ex ludo oriantur.

5 Item † adde, quòd ludus permittitur tempore peſtis, ad effugiendas malenconicas cogitationes ſecundum Rip. in tract. de peſt. in tit. de remed. præſeru. cor. peſt. nu. 157. & in hac materia ludi, & quando, & quibus caſibus ſit permiſſus, vide Capr. in reg. 86. vbi multas quæſtiones poſuit, & latiſſimè tractauit, & addentes ad Bertazz. in conſ. 379. in litera. b.

6 Ibi, vbi verò. Adde, † quòd ludus pilæ, in quo ſolùm verſatur ingenium, aliquando eſt prohibitus, vt per Burſat. conſ. 116. nu. 6.

7 Scias tamen &c. Adde, † quòd licet ludere vſq; ad ſeu tum vnum ſcilicet per totum vnū diem Bart. in l. inficiando, §. infans, ff. de furr. & Amod. in tract. de ſyndic. num. 92. &

8 † in Ciuitate Neap. luſores non poſſunt per diem continuum horarum 24. ludere vltra ducatos decem, vt per Reg. Pragm. incipien. eſſendo venuto folio 444.

Quæro, nunquid clerici:

9 Adde, † quòd ludus ſcaccorum, & tabularum cum taxillis fuerunt inuenti per Priamidem in exercitu grecorum contra Troyam ad ociandum milites Macro. ſatur. 53. refert Marian. Soci. in c. inter dilectos de exceſ. prela. & Par. in tract. de ludo. nu. 6.

Quæro etiam, nunquid iſtæ

10 ſortes. Adde, † quòd conuentio ſoluendi mille ſub futuro fortunæ, vel conditionis euentu eſt licita, putà, ſi creatus fuerit Titius Pontifex hoc anno, vel ſi talis moreretur infra menſem, vel ſimilis conuentio, quas appellamus Scottum, Stracc. de mercat. in ſi. primæ part. de ſponſion. mercat. 4. quæſtione nu. 1. & ſeq. quoniam dubius euentus non reddit cōtractum illicitum, ſed conditio pro cauſa legitima reputatur, l. in naui, ubi Caſtr. ff. locat. & Alex. in l. à Titio, ff. de verb. oblig. Deci. conſ. 115. num. 2. vbi hanc, vti communem, approbat Paris. de Put. de ludo, num. 26. Thom. de Aquin. in 2. 2. quæſt. 32. artic. 7. concludens, me poſſe promittere tibi centum, ſi plura puncta à fortuna habueris, quàm ego, quod dictū ſequuntur Imol. & Canoni: communiter in c. pen. de vit. & honeſt. cleric. Barbat. conſ. 63. vol. 3. Afflict. deciſ. 389. nu. 3. vbi ita iudicatum refert Burſat. conſ.

11 136. num. 153. volum. 2. & † an in huiuſmodi ſponſionibus æqualitas requiratur, Bertaz. in conſil. 379. & ibi addentes in littera. d. & Nauar. conſil. 19.

Sed quæro, quæ ſit pœna &c.

12 Adde, † videndum Menoch. de arbitr. iud. caſu 399. tam de pęna clerici, quàm laici, & quid de iure cęſareo, & quid de iure Pontif. & quid quando ludo admixtum ſit delictum, & ita punitur eadem pœna is, qui videt ludere, vel ludentem docet, qua is, qui ludit. ita tenet Bald. in auth. Interdicimus, in princ. C. de epicop. & cleric. Et quid ſi extaret ſtatutum, quòd luſor puniatur in tan-

13 tum, † an, ſi quis cum pluribus luſerit vna nocte plures ludos. plura delicta commiſerit, vide Io. de Anan. in c. fi. de colluſ. num. 14. & Bart. in l. inficiando, §. infans, nume. 5. vbi tenet, quòd ſit vnus ludus, & non plures ludi, & ibi addentes dicunt, hoc eſſe verum, niſi receſſerit à bancho ludi, & poſteà, mutato propoſito, redeat, licèt incontinenti; & 9 tunc dicitur bis delinquere.

Item vincens in ludo reprobato, &c. Ibi dummodò in ludo fraus non interuenerit &c.

14 Adde, † quòd fraus commiſſa in ludo probatur per Burros, luſores, & homines malæ conditionis, & famæ, Salic. in l. ea quidem, C. de accuſation. & fraus tunc dicitur commiſſa in ludo, quando fit ultra leges, & cautelas ludi, & ideo in tali cauſa iudicandum eſt, ſecundum iudicium peritorum, ita Couar. in c. peccatum de reg. iur. in 6. 8. 4. nu. 4.

15 Item mutuans in ludo. Adde, † 9 in Regno Neap.

Neap. prouiſum fuit per Reg. Pragm. ſub tit. de aleator. fol. 20. q. de mutuo facto per ludentem illi cum quo ludit nō ius reddatur, nec etiam ludentibus ad creditum.

§. Parricidium.

SVMMARIVM.

1 *Parricidij tenetur occidens patrem ſpiritualem.*
2 *Parricida impropriè dicitur, qui patrem, matrem, aut fratrem carcerandum curat.*
3 *Parricidij tenetur filius non adiuuans patrem, dum poteſt, ne vulneretur.*
4 *Et parricida eſt non detegens conſpirationem contra patrem initam.*
5 *Parricidij pœna habet etiam locum in filio ſacerdotis.*
6 *Parricidium inter aſcendentes, & deſcendentes, vel econtra remiſſiuè.*
7 *Parricidium an committatur in tranſuerſalibus, & patronis remiſſiuè.*
8 *Parricidij pœna, quæ ſit remiſſiuè.*
9 *Parricidij exceptiones remiſſiuè.*
10 *Parricidij pœnam quibus caſibus euitant parentes occidentes filios, vel è, contra.*
11 *Filius iniuriam inferens patri, matri, auo, vel auia, moderato eorum arbitrio punitur.*
12 *Parricidij pœna an ſit locus, ſi filius anniculus reperiatur mortuus in lecto patris, matris, aui, vel auia.*
13 *Et quid ſi in lecto nutricis.*
14 *Et quid ſi mulier in latrinam partū ignoranter effudiſſet.*
15 *Parricida de iure diuino morti tradebantur.*
16 *Parricidij conatus an ſit puniendus pœna ordinaria.*
17 *Pater quando poſſit filiam in adulterio deprahenſam impunè occidere remiſſiuè.*
18 *Parricida priuatur ſepoltura, & in mare, vel flumen deijcitur.*
Parricida ſepoltura impunè violatur, ac impeditur nu. eod.
19 *Parricidio cauſam præſtantes, aut operā, qua pœna ſint plectendi.*
20 *Et extraneus mandans filio, vt patrem occidat, parricidij tenetur.*
21 *Et filio ferente opem extraneo, vt patrem interficiat, an vterq; puniatur de parricidio.*

Qværo, nunquid, occidēs patrē naturalē &c.

1 Adde, † quòd eadem pœna punitur, qui occidit patrem ſpiritualem, qua qui occidit carnalem. Tiraq. de pœn. tempor. cauſ. 21. num. 2. fol. 91.
2 Item † adde, quòd parricidium dicitur facere, qui procurat patrem, vel matrem, vel fratrem carcerari, ſed impropriè ſecundum Bald. in cap. 1. §. fin. quę ſit 1. cau. benefic. amitt. in vſib. feud.
3 Item † adde, quòd filius videns patrem vulnerari, ſi ipſum non adiuuat, dum poteſt, tenetur pęna parricidij, l. vtrùm, ff. de parricid. & Modeſt. Polenton. in conſ. 83. nu. 19. & 20. vol. 2. inter conſ. crimin. diuerſ. paruę impreſſion.
4 Item † adde, quòd filius, qui conſcius eſt de conſpiratione, in eius patrem facta, ſi eam non detexerit, parricida eſt, d. l. vtrùm, ff. de parricid. & ibi Bart. & in l. 1. §. occiſorum, ff. ad Senatuſconſ. Syllan. Deci. in l. culpa carct, ff. de reg. iur. Plaz. epit. delict. lib. 1. cap. 22. num. 16. Menoch. de arbitr. caſu 355. nu. 15.
5 Item † adde, quòd pœna parricidij habet locum etiam in filio ſacerdotis, vt per Io. de Anan. in c. cum venientis, nu. 6 de his, qui filios occid.

Scias autem, quòd licèt text. in
6 l. vnica. Adde † videndum Decian. in tract. crim. lib. 9. cap. 8. & 9. tom. 2. vbi latiſſimè de parricidio aſcendentium, in deſcendentes, & deſcendentium in aſcendentes.

Sed quid dicendum in tranſ-
7 uerſalibus. Adde † videndū Decian. in tract. crim. lib. 9. cap. 10. tom. 2. vbi latiſſimè tractat de homicidio tranſuerſalium, & patronorum.

Sed q̄ro, quę ſit pęna parricidij.
8 Adde † videndum Decian. in tract. crim. lib. 9. cap. 16. tom. 2. vbi latè habetur de
9 pœnis parricidij, & † in c. præcedenti habetur de excuſationibus parricidij.
10 Item † adde, quòd filij, ſiue parentes nō incurrunt pœnam parricidij, ſed relegatio-

gationis, ſi inueniunt filios coeuntes cũ
eorum nouerca, & è contrà, eoſq́; occi-
derent, Bart. Bald. & Marſ. in l. diuus, ff.
de parricid. & Angel. in verb. *Che hai
adulterato la mia donna*, Fallit etiam, ſi
occiderentur, quando ſunt proditores
patriæ, Salicet. in l. 1. C. de his, qui pa-
rent. Et quomodo hoc ſit intelligendũ,
multùm notabiliter declarauit Foller. in
ſua pract. cenſual. in verb. Nicolaus epi-
ſcopus, nu. 148. cum ſeq.

Item adde, quòd pater, ſiue filius ſi
commiſerit aliquam cauſam ingratitu-
dinis, per quam poſſit exhæredari, & oc-
cideretur à patre, vel à filio, non habe-
ret locum pœna parricidij; ſed arbitrio
iudicis debet puniri, Plac. epit. delicto-
rum, lib. 1. cap. 22. num. 16. Ripa in l. fin.
nu. 6. C. de reuoc. donat. & Menoch. de
arbitr. iud. caſu 356.

11 Item † adde, quòd ſi filius iniuriatur pa
tri, matri, auo, vel auiæ, debet puniri illa
pęna, qua prædicti voluerint, l. 3. & ſeq.
C. de patr. poteſt. dummodò non exce-
dant modum in pœna, quia pietas pa-
terna debet in pietate, non in atrocita-
te conſiſtere. Bonifac. Vitali. in tract. de
malefic. in tit. de parricid. num. 5. vbi di-
12 cit † etiam, quòd ſi filius anniculus repe-
riatur mortuus in lecto patris, vel ma-
tris, aui, vel auiæ, ſi cõſtaret, quòd dolo-
sè eum occidiſſet pœna parricidij pu-
niretur; & in dubio propter amorem pa
ternũ debet præſumi, illum potiùs mor-
tuum caſu, aut negligentia, quàm dolo,
13 & impunitum eſſe debet; & † idem eſſet,
ſi reperiretur mortuus in lecto nutricis,
ſi eſſet bonæ famæ, & conditionis mu-
lier: ſi verò fuerit in culpa, puniretur ar
bitrio iudicis, & non ad mortem. & idẽ
tenuit Caſſan. in conſuet. Burg. fol. 58.
14 nume. 33. & † de muliere, quæ doloribus
ventris oppreſſa accedens ad latrinam
partum in illam effudiſſet, dicens, quòd
neſciebat, ſe eſſe prægnãtem, uide deciſ.
Pedem. 60.

15 Item † adde, quòd etiam de iure diui-
no parricidæ morti tradebantur, Exod.
cap. 20. dum dicitur qui percuſſerit pa-
trem ſuum, vel matrem, morte moria-
tur, & in Leuitic. cap. 2. habetur, quòd
qui maledixerit patri, aut matri, mor-
te moriatẽ, & ſanguis eius ſit ſuper eum.
16 Item † adde, quòd cõnatus in crimine
parridicij actui proximus punitur pœna
ordinaria parricidij, Couaru. in clem. ſi
furioſus, par. 2. nu. 12. Menoch. de arbit.
iud. caſ. 360. nu. 63. & ſi conatus fuerit
remotus, pœna extraordinaria punitur,
ſecundum Menoch. dicto caſu, nu. 63. &
Couaru. in d. cl. ſi furioſus dicit, quòd
in veneno, etiam quòd non fuerit datũ,
ſed pręparatum dumtaxat debet indici
pœna ordinaria parricidij, per text. in
l. 1. ff. de parricid. & Neuizz. in Syluan.
nupt. lib. 1. nume. 44. & quando conatus
puniatur in patricidio, vide per Decia.
in tract. crim. lib. 9. cap. 12. tom. 2.

17 Item † adde, quòd pater occidere po-
teſt impunè filiam deprehenſam in adul
terio, l. patri. ff. de adulter. dummodò
concurrant qualitates d. legis in patre,
de quibus ſupra in §. homicidium, verſ.
Dixi etiam.

Item adde, quòd ſocius in iſto crimi-
ne etiam extraneus, tenetur eadem pœ
na, qua principaliter parricida, vt per
18 Gomes. de delict. cap. 3. nume. 3. & † ibi
dicit etiam, quòd parricidæ denegatur
ſepultura. & quòd practicatur, quòd par
ricida proijciatur in mare, vel in flumẽ,
vt inde in perpetuum non extrahatur.
& idẽ tenet Menoch. de arbit. iudic. caſ.
387. nu. 30. vbi dicit ꝙ ſepultura parrici
dæ poſſet impunè violari, ac impediri.
19 Item † adde, quòd medicus, vel alius,
qui daret venenum filio, vt illud daret
patri, vel mutuans pecuniã pro emendo
veneno, vt patrem interfici faceret, uel
qui fideiuberet, vel proxeneta ſcienter,
teneretur pęna parricidij, morte ſecuta:
aliàs, mitiori pęna teneretur, Carrer. in
§. homicidij, nu. 128. & ibi nu. 29. tenet.
20 † quòd ſi extraneus mandauerit filio, vt
patrem occidat, tenebitur de parricidio,
Cępol. in conſ. 36.

21 Item † adde, ꝙ ſi filius præſtaret opem
extraneo, vt patrem occidat, tenetur de
parricidio. ſed extraneus occidens, ut
ſimplex homicida, Ang. de Malefic. in
verb. dicto maleficio, verſ. quæro, qua
pœna, ibi, quid è contrà. ſed Io. de Ar-
non. in caut. ſ. videtur tenere contrariũ.

Ibi, & deinde eis nõ denegatur.
Adde, ꝙ de iure ſepultura põt denegari
parricidę, & põt violari impunè Menoc.
de arbitr. iud. caſu. 387. nu. 30.

§. Periu-

§. Periurium.

SVMMARIVM.

1 *PEriurium quid ſit.*
2 *Periurus quis dicatur remiſſiuè.*
3 *Periuziorum diuerſitas, remiſſiuè.*
4 *Periurus eſt non obſeruans quod ſub fide nobilitatis promiſit.*
5 *Periurium in dubio non incurritur.*
6 *Periurij pœna quæ ſit remiſſiuè.*
Iudei qua pœna, & à quibus iudicibus puniantur de periurio.nu.eod.
7 *Periurus fuſtigatur tamquàm infamis.*
8 *Periurij pœna in Regno Neap.*
9 *Periurus an poſſit teſtis.*
10 *Periurium non committitur ſine dolo.*
Periurus non dicitur, qui tempore ſtatuto ſoluere non potuit, quod iurauerat. nume.eod.
Periurus an poſt emendationem, vel abſolutionẽ repellatur à, teſtificando, nu.eod.
11 *Iuramenti temerarij tranſgreſſor etiam ſine abſolutione non repellitur, à teſtificando.*
12 *Iurans falſum, dum credit iurare verum, excuſatur.*
13 *Periurium non committit teſtis in ſecundo examine deponens quod ſe in Priore neſcire aſſeuerat.*
14 *Periurij pœna ex qualibet iuſta cauſa excuſatur.*
15 *Periurium in pluribus caſibus excuſatur remiſſiuè.*
16 *Periurus, qui ad cauſæ deciſionem falsò iurauit iudicis arbitrio quo ad fiſci commodum mulctatur.*
17 *Periurij pœna non habet locum in principali examinato tamquam teſte, nec in teſte habente intereſſe in cauſa.*
18 *Periurium etiam nocibile interdum extraordinariè punitur.*
Iudex laicus poteſt declarare ꝙ quis incurrerit periurium, ſi quæſtio eſt facti ſub nu.5.

PEriuriũ eſt mendacium.
1 Adde, † quòd hanc diffinitionem ponit Boer.deciſ.305.ſed Decian. in tract. crim. lib.6. cap.7.tomo 2.hanc diffinitionem impugnat, dicens, quòd non comprehendit omnes caſus periurij, & quòd magis ſatisfacit diffinitio, glo.vlti.in c.tua nos, de iur.iur. quæ ſic diffinit, quòd Periurinm ſit tranſgreſſio iuramenti, quę diffinitio omnem caſum comprehendit alia definitio habetur p Couaru. in prima parte ēt lect. §. 7. in prin. vbi dicit eſt ſecũdum Diuum Thomam, quod periurium eſt tranſgreſſio præcepti prioris tabulæ & ex eo honori, & reuerentię Dei optimi Maximi
2 detrahitur & † quando quis dicatur periurus, vide Crau.in conſ. 65.num. 9.&
3 † de diuerſis modis periurij habetur per Viui.deciſ.120.
4 Item † adde, quòd committit periuriũ ille, qui promittit attendere, & obſeruare, & non contrafacere ſub fide nobilitatis, & ſic, vt dicitur, *à fede da gentilhuomo*, & efficitur periurus, ſi contrauenit ſecũdum Bertrand.in conſ. 162.nu. 8.& ſeq. vol.1. quia fidei datio, & iuramentum æquipollent, c.ad aures, quod met.cau.c.2.in fi.de fideiuſſ. Capr. reg. 71.nu. 6. Sed ad hanc quęſtionem vide omnino Couar. in 1.par. relect. §.2.nu. 2.vbi diſtinguendo concludit quòd ſi fides accipicitur pro fide humana, quam Gentiles, Turcę, ac Saraceni ſeruare tenentur iure naturali gentium, vel pro fide nobilitatis, quæ eam fidem ſignificat, quam nobiles pręceteris in humanis conuentionibus pręſtare ſolent, & debent, tunc in iſtis caſibus promiſſio, vel aſſertio facta ſub mentione fidei nõ inducit iuramentum, nec habet vim aut religionem, quoad periurium, nec quoad alios iuris effectus, aut fides ĩ pactis, & conuentionibus intercedit, eo ſenſu quo pro virtute Theologica adſumitur, & tunc iuramentum, & eius veros effectus inducit, quia vt res ſacra in teſtimonium adducitur, ſi quis per fidem Chriſtianam, aut per fidem Chriſti aliquid aſſeuerauerit, aut ſeruare promiſerit, & ibi etiam dicit quòd in dubio, promiſſio intelligenda eſt de fide humana, & non de illa, quę virtutem Theologicam habet, vide etiam Moron.in tract. de fide treug.& pace quæſt.16.vbi dicit quòd fides, quæ ad naturam pertinet, & iuramentũ differunt, & quòd fidei violator crimine ſtellionatus punitur, &

redditur infamis, & dicta fides (licet Couar. vbi ſupra dixerit eam non habere vim, quo ad iuris effectus) habet vim iuramenti, quo ad obligandum, & parit actionem, vt per Afflict. deciſ. 389. vbi Vrſill. qui ſimiliter dicit, q frangens fidē non plectitur eadem pœna, qua iuramentum rumpens, & ſic non ſeruans fidem humanam, periurium non committit, nec punitur pœna periurij; & in terminis de eo, qui promiſit ſoluere certo tempore ſub tale per tactus palmarum, & poſtea non ſoluit, quod non poſſit puniri pœna periurij, ſed arbitrariè habetur per Afflict. in conſtit. Eos qui ſcienter nu. 11. lib. 3.

5 Item†adde, quòd ſemper in dubio facienda eſt interpretatio, ne quis periurium incurriſſe dicatur, Bero. conſ. 149. nu. 12. vol. 1. & per iudicem laicum quis declarari poteſt incurriſſe periurium, qñ non eſt quæſtio iuris, ſed facti Roman. ſing. 425. incip. ego coram magnis, & Fely. in c. 1. de iureiur.

Sed q̃ro, q̃ ſit pęna periurij, &c.

6 Adde†in materia periurij, & quibus pęnis puniatur periurus, videndum Menoch. de arbitr. iud. caſ. 319. & ibi latè habetur, quòd Iudæi periuri à ſummo Pontifice, & ſuis miniſtris puniri debēt, ſed non pœna ſpirituali, Socin. iun. cōſ. 325. nu. 10. & quomodo puniatur periurus, vide etiam Brun. in repert. ſuo, in verſ. in 1. concluſione, ver. Iuramētum, fol. 156. lib. 3. repert. antiq. & Rom. in

7 ſing. 425. dicit, † quòd etiam fuſtigatur, vt infamis; & vide etiam ibi appoſtillantes. & quibus pœnis periurium puniatur, tàm in principali, quàm in teſte, latè habetur etiam per Caſſan. ſuper conſuet. Burgund. in rub. 10. in ver. des retraictis, §. 12. verſ. ſed pone, quòd contrarium, fol. mihi 1362. Marſ. in Pract. crim. in §. ſupereſt, nu. 169. & magis latè per Decian. in tract. crim. lib. 6. cap. 13. tomo 2. & Viui. in deciſ. 120. Ioan. à Selua de iureiur. quæſt. vlt. vbi tradit vndecim periurij pœnas.

8 Item†adde, q in Regno Neap. pœna periurij eſt pęna maus per cōſtit. eosq; quod intellige, vt per Fab. de mōteleo. in praxi arbitra. par. 4. numero 23. fol. 344.

Repellitur etiam periurus à te-

9 ſtificando. Adde, †quòd periurus nō probat, etiam quòd deponeret cum tortura, Ruin. conſil. 146. numero 4. volum. 4. & Grauat. conſil. 6. nume. 16. & Cephal. conſ. 233. nume. 7. & conſ. 234. nu. 1. & Viui. comm. opin. in verb. teſtis. non poteſt eſſe periurus, nume. 3. niſi in negocio hæreſis, in quo teſtis periurus admittitur, ut ibi, num. 8.

10 & † periurus non poſſet dici ille, qui ſine dolo, & ex inaduertentia peieraret, ſeu quia ad tempus ſtatutum ſoluere non potuerit, quod iurauit, & Viui. in d. verbo, teſtis non poteſt, dicit, quòd periurus nec poſt emendationem, ſiue abſolutionem à periurio, in teſtem admittitur, & quòd nunquàm poteſt admitti, niſi id caueatur, & quòd Pontifex poſſet habilitare illum ad teſtificandum. ſed ad prædicta omnia vide Maſcard. de probat. conclu. 1168. vol. 3. vbi latiſſimè habetur, in quibus caſibus teſtis periurus repellatur.

11 Item†adde, quòd quando periurium eſt temerarium, vt putà de non reuelando partum ſuppoſitum, trāſgreſſor non repellitur à teſtificando, etiam abſolutione non præcedente, Rui. conſil. 158. nu. 20. vol. 5.

Excuſari aũt pōt periurus &c.

12 Adde†quòd iurans falſum, credens iurare verum, excuſatur, vt eſt communis opin. de qua Mandoſ. in appoſtil. ad Roman. conſ. 391.

13 Item†adde, quòd teſtis poteſt in ſecundo examine teſtificari id, de quo in priore nihil ſcire aſſeruit, tanquàm melius recordatus: & quòd ideò non commiſit periuriū, ſm Vulpel. in conſ. 71. De quo dicto valde dubito, niſi optimā diceret rationem, cur meliùs recordaretur.

14 Item†adde, quòd quelibet iuſta cauſa excuſat à pęna periurij; & eſt magis cōmunis opin. vt teſtatur Bero. conſil. 88. nu. 3. vol. 1.

Scias etiam alios eſſe caſus.

15 Adde† videndum Decian. in tract. criminn. lib. 6. cap. 11. tomo 2. vbi habentur plures caſus, in quibus periurium excuſatur.

Ibi.

Ibi. Item quando defertur in

16 Iudicio &c. Adde † contrarium eſſe verius, quòd immo periurus ad cauſæ deciſionem debet puniri ad commodum Fiſci pœna arbitraria, vt plenè probauit Cagnol. in l. ſi qs maior, nu. 127. C. de tranſact. & magis diffusè Menoch. de arbitr. caſ. 319. nu. 9. & ſeq.

17 Item † adde, quòd ſi reus examinatus fuerit, vti teſtis, & negauerit, non poterit puniri pœna periurij; & ſimiliter Teſtis habens intereſſe, nec alia pœna, vt p Bertaz. in conſ. 124. & ibi addentes volum. 1.

18 Item † adde, quòd ſcienter iurans falſum, alteri nociuum, & poſtea confeſſione propria de periurio conuictus, pęna extraordinaria punitur, vt per Boer. in fine deciſ. allegatæ, & per Craue. in conſil. 73. nu. 37. iuncto num. 6. verſ. poſtremo; qui loquitur, quando ex actis conſtat. & ita tradunt Adden. ad Bertaz. in conſ. 300. verſ. Excipio tamen.

Item adde, ꝙ etiam iuramentum calumniæ puniri poteſt, ſi per ipſius iurantis confeſſionem, aut per euidentem probationem conſtaret iurantem, vel in iuratione ipſa, vel aduerſus eam calumnia vſum fuiſſe c. vltimo de iureiuran. nu. 6. & Couar. in prima par. relect. §. 7. nu. 7.

§. Raptus.

SVMMARIVM.

1 *Raptus non præſumitur ex libidine in muliere inepta ad Venerem, nu. 1.*

2 *Raptus cum quibus mulieribus committatur.*

3 *Raptores quomodo puniantur in Regno Neap. remiſſ.*

Statutum, vel lex contra rapientes mulieres, aut eis vim inferentes, etiam copula non ſecuta, non comprehendit rapientes, vel vim inferentes ex alia cauſa, quàm libidinis, nu. eod.

4 *Raptus quomodo cōmittatur, & probetur, remiſſiuè.*

5 *Raptus pœna an habeat locum in ſpōſo rapiente ſponſam.*

6 *Et quid de iure canonico.*

7 *Rapta confeſſio, an proſit raptori, remiſſ.*

8 *Raptoris pœna de Iure canonico an habeat locum in ſocijs, & auxiliantibus, remiſſiuè.*

9 *Raptus pœna remiſſiuè.*

Raptor quibus de cauſis excuſetur remiſſ. nu. eod.

10 *Raptoris pœna punitur mulier falsò accuſans de raptu.*

11 *Raptores quibus pœnis plectuntur in Ciuitate Neap.*

12 *Et quid in muliere conſentiente raptui.*

13 *Rapiēs maritus vxorē, an teneatur de vi.*

14 *Raptus an poſſit committi ſine violentia.*

15 *Et mulieri dicenti ſe non fuiſſe violentatam, cum iuramento creditur.*

16 *Raptor non punitur pœna raptus, ſi cōſtet de ſpontanea mulieris voluntate.*

17 *Et qua dicatur voluntas libera, & quomodo probetur remiſſiuè.*

18 *Raptor non tenetur pœna l. unica C. de rapt. virg. ſi mulier ſui iuris conſenſerit ſe rapi.*

19 *Et quomodo probetur voluntas.*

20 *Et erit locus pœna raptus, ſi mulier blanditijs, & pollicitis fuerit ſeducta.*

21 *Statutum contra cognoſcentem carnaliter mulierem inuitam, an comprahendat eū, qui puellam auro induxerit ſibi conſentiendum.*

22 *Raptor an teneatur pœna raptus, ſi raptā carnaliter non cognouit.*

23 *Statutum contra raptorem etiam copula non ſecuta, quomodo ſit intelligendum.*

24 *Rapiens meretricem an ſit puniendus.*

25 *Et quid in Regno Neap.*

26 *Et qua dicatur publica meretrix, & quo modo probetur remiſſiuè.*

27 *Raptor mulieris ſoluta ab ipſo, vel alio carnaliter cognita, an teneatur pœna ſtatuti de rapiente mulierem honeſtam.*

28 *Raptus non committitur in muliere corrupta honeſtè viuente.*

29 *Raptor non tenetur pœna ſtatuti contra rapientem mulierem honeſtam, niſi probetur honeſtas tempore raptus.*

30 *Et quid ſi ſponte confeſſus fuerit raptū.*

31 *Raptus pœna an habeat locum in muliere rapiente virum; remiſſ.*

32 *Et quid in viro rapiente virum libidinis cauſa.*

33 *Rapiens Religioſum nouitium capite punitur.*

34 *Rapiens carentem patre non comprehenditur*

K

ditur pœna ſtatuti contra rapientem filium.

35 *Raptor an poſſit cum rapta matrimonium contrahere, & pœnas à iure Ciuili impoſitas euitare.*

36 *Iudex laicus an poſſit cognoſcere de matrimonio incidenter.*

37 *Ius canonicum quando eſt contrariũ iuri ciuili, an ſit ſeruandum in vtroq; foro.*

RAptum committit, in principio. Adde, † quòd
1 Carrer. in §. homicidium, num. 289. dicit, quòd mulier ſenex inepta ad venerem, præſumitur in dubio rapta ex alia cauſa, quàm libidinis; & mulier iuuenis præſumitur rapta ex cauſa libidinis, vt per Deci. conſil. 234. & Carrer. in loco allegato, & Plot. in repet. l. ſi quando, §. 2. num. 20. Et iſta eſt magis communis opin. ſecundum Viui. comm. opin. in verb. raptor,
2 vbi multùm diffusè, & † cum quibus perſonis raptus committatur, vide Carrer. vbi ſupra, num. 275. cum ſeq. vbi dicit, quòd committitur, ſiue fuerit virgo, ſiue vidua, ſiue monialis, ſiue nupta, honeſtè viuens; & ibi etiam ponit, quomo-
3 do in † regno Neapolitano puniantur raptores. Et omnes leges, ſiue ſtatuta, vel decreta totius orbis punientia rapientes mulieres, vel eis vim inferẽtes, etiam ſi copula non ſequatur, procedũt contra eos, qui libidinis cauſa rapiunt, vel vim mulieribus inferunt: ſecùs, ſi ex alia cauſa, quia tunc non puniuntur ipſa pœna rapientis mulierem, vel ei vim inferentis, vt per Carrer. Deci. &
4 Plot. in locis ſupracitatis. & † quomodo raptus committatur, & probetur, latè per Maſcard. de probatio. conclu. 1253. volum. 3.

Sed q̃ro, quæ ſit pœna raptus.

5 Adde, † quòd ſponſus, qui per vim ſponſam de præſenti cognouerit, & rapuerit, non eſt puniendus pœna raptus, ſed mitiori, arbitrio iudicis, niſi rapuerit, & cognouerit fraude, & dolo ſponſam tractantem ingreſſum religionis, ſecũdum Couaru. in 4. decretalium, par. 2. cap. 7. §. 4. nume. 12. & ibi dicit, quòd forſan idem deberet ſeruari in ſponſo de futuro, in quo rigor dictæ legis non debet ſtrictè ſeruari propter præcedentem tractatum, & promiſſionẽ matrimonij con-
6 trahendi: ſed de † Iure canonico raptus nedùm ſponſæ, ſed etiam eius, cum qua fuit factus tractatus matrimonij, eſt impunibilis, ſi mulier volens rapiatur ſm Gram. conſ. 48. num. 5. & Gabriel. conſ. 172. nu. 19. & conſil. 173. nu. 5. & tamen dicitur nuptijs iniuriam inferre. 36. q. 2. c. ſi quis virginem, cum ibi notat. vide etiam Gabriel. in d. conſ. 173. nu. 3. vbi
7 ponit, † an cõfeſſiones mulieris proſint ad fauorem raptoris.
8 Item † adde, an pœna raptoris de iure Canonico habeat locum in ſocijs, & auxiliatoribus; diſtingue, vt per Bal. in l. priuilegia, C. de ſacroſan. Eccl. Carrer. in pract. crim. §. circa, nu. 299. & Iacob.
9 Nouel. in tract. ad defen. nu. 127. & † de pœna raptus, & ex quibus cauſis excuſetur raptor, vide Decian. in tract. crim. lib. 8. cap. 12. & 13. tomo 2. & in cap.
10 14. numero 2. habetur, † quòd mulier falsò accuſans de raptu pœna raptoris punitur.
11 Item † adde, quòd huiuſmodi pœna l. vnicæ fuit mitigata in raptoribus in Ciuitate Neapolitana, per cap. 262. incip. vt ſine mortal. pecca. quia ſi eſt paterfamiliàs punitur publicatione bonorum; & ſi filius familiàs, commodo ſucceſſio-
12 nis priuatur: & † ibi etiam punitur mulier conſentiens raptori, & cum raptore voluntariè fugiẽs, quia perdit dotes, & paterna, maternaque ſucceſſione priuatur, & nullus pro ea intercedere poteſt, alias punitur.
13 Item † adde, ꝙ licèt vi rapiẽs vxorem, de raptu non teneatur, tenetur tñ de vi, vt ſentit Rip. in l. miles, §. qui iudicati, ff. de re iudi. &, quomodo hoc ꝓcedat, vide Gabr. conſ. 172. nu. 10.

Adde, quòd pœna d. l. vnic.

14 Adde, † quòd multi tenuerunt, raptum non poſſe committi ſine violentia, quia rapina non fit ſine violentia, Ang. in l. ſed eximendi ff. ne quis eum, qui. Sed ad hanc contrarietatem vide Maſcard. de probat. concluſ. 1253. num. 25. cum
15 ſequen. vbi eam conciliat; & quòd † mulier non fuerit violentata, & ſpontè acceſſerit, ipſi mulieri cum Iuramento creditur

ditur,Marſ.conſ.61.nu.23.cum ſequen. Ad prædicta vide et Decian. in tractat.
16 crim.lib.8.cap.7.nu.19.cũ ſeq. vbi† concluditur, raptorẽ puniri non poſſe pęna raptus, ſi verè apparebit de ſpontanea
17 voluntate mulieris, & † quæ dicatur libera voluntas,& quomodo probari poſſit,vide etiam Ruin.in conſ.122.per totum,vol.4.vbi defendit quendam raptorem,qui fuerat inuitatus à muliere litteris ſuis, vt eam raperet.
18 Item † adde, quòd mulier in nullius poteſtate exiſtens, ſi permittat ſe rapi raptor non poterit hac lege puniri, ſecun-
19 dum Marſ.in d.l.vnic.nu.6. & † volũtas probata dicitur,vbi recepit, & non con-
20 tradixit. Sed † aduertendum eſt, quòd ſi dicta mulier blanditijs ſeducta fuiſſet, & promiſſionibus,quòd tunc locus eſſet pœnæ raptus:ſecùs autem ſi ipſa voluntariè conſenſiſſet, Maſcard. de probat. concl.1253.nu.29.& 30.

21 Ibi.Quinimmo. Adde† an ille,qui per auri munera inducit mulierem ad ſibi conſentiendum,dicatur violentiam feciſſe puellę, & teneatur pœna ſtatuti cognoſcentes mulierem inuitam,Maſcard. de probat. concl.1409.nu.28.cum ſequen. & Plot. in l.ſi quando,C.vnde vi.§.2.nu. 14. cũ ſequen.vbi tenet,quòd ſic,limitãdo hoc non procedere,vbi cõſuetudo eſſet corrumpendi mulieres per pecuniam, & cõtra corrumpentes non procedendi vigore ſtatuti, ſiue decreti, quem ſequitur Maſcard.ubi ſupra,nu.34.

Sed quid ſi ille, qui rapuit. Ibi. Quem refer Afflict. ſuper 1.par-
22 te conſt.Regni. Adde † Gram. ita tenentem in deciſ. 2.nu.29.ſed aduerte, quòd Affl.in d.loco tenet contrarium, ubi dicit, ueritatẽ eſſe, quòd per ſolum raptum etiam ſine corruptione uirginitatis eſt pœna mortis. Et hanc diſtinctionem , quam ponit Clar.facit etiam Couar.in d.clem. ſi furioſus,quem ſequitur Menoch.de arbitr.caſ.360.nu.30.idem etiam tenet Maſcard.de probat.concl.1253.nu.35.cum ſequen.& Gabr.conſ.172.num.3. & ibi
23 nu.6.dicit,† quòd ſtatutum puniens raptorem pœna raptus, etiam copula carnali non ſequuta, debet intelligi, ſi non ſequatur propter impedimẽtum: ſecus, ſi noluerit. & rapiens monialem eſt puniendus pœna mortis, etiam ſi eam carnaliter non cognouerit , per l.raptores, C.de epiſc.& cleric.& ita tradit Decian. in tract.crim.lib.8.cap.11. num.34.tom. 2.ubi etiam ſequitur diſtinctionem D. Clari.

Quæro, nunquid pœna raptus.
24 Adde† Couar. lib.3.uar.reſolut.cap.14. num.2.& Menoch.de arbitrar. Iud. caſ. 291.ubi tenent,quòd rapiens meretricẽ debet puniri pœna extraordinaria. & quòd iſta opinio eſt uerior, & magis recepta , Alciat.conſ.21.tom.2.uolu.3.& hoc arbitror uerisſimum eſſe,cum ſit facienda differentia inter mulieres honeſtas,& meretrices , ſed Peguer. in quæſtionib.crimin.cap.43.num.14.& 15.tenet,quòd aliqua pœna non puniatur,niſi mulier inhoneſta non conſenſiſſet raptui,quia uolebat redire ad uitam honeſtam,uel quia contradicebat ratione affinitatis, uel conſanguinitatis, quam habuiſſet cum raptore, uel quòd mulier iã deſiuiſſet meretricari, & honeſtè uiuere cœpiſſet. quibus in caſibus raptor teneretur pœna. l. raptores, C. de epiſc.& cler.ſecundum Paul. de Caſtro ibi, nu.2 & Fulg.nu.8.& licèt Afflict.in conſt. hic allegata referat Cynum; dicit tamen, ꝙ
25 Cyn. uidit † illud in Regno Neap. ubi adeſt Conſtit. Quòd inferentes: uiolentiam meretricibus pœna mortis puniuntur.& ideo ille Florentinus , quem dicit Gramm.in loco hîc citato fuit furca ſuſpenſus, non autem ex diſpoſitione iu-
26 ris communis. Et † quæ dicatur publica meretrix,uide Ang.in conſ. 10. num.5. & de modo probandi aliquam eſſe meretricem,uide Maſcard.de probat. cõcl. 1063.uol.2.
27 Item † adde,quòd raptor mulieris ſolutæ per uim,etiam ab alio ſemel cognitę, & oſculatæ,uel ab ipſo, non tenetur pœna ſtatuti de raptore mulieris honeſtæ, Paul.Caſtr.in conſ. 306.uiſo ſtatuto,nec eam ui rapuiſſe præſumitur Alber. in 2. par. ſtatut. q. 92. Gand. in tract. maleſ. Rubr.de aliquib.quæſt. uari. Marſ.ſing. 74.& in pract.in §.diligenter,nu.105.& Plot. in l.ſi quando, C. unde ui, §.2.nu. 26.& Gram.in deciſ.107.nume.5. vide

etiam Cæpol.in conſ.57.per totum, ubi defendit unum à pœna raptus ex eo, ꝙ probatum erat, quòd anteà pluriès eam uolentem cognouerat. Sed Corn.contrarium tenuit in conſ.80. vol.2.

28 Item† adde, quòd raptus non committitur in muliere corrupta honeſtè viuẽte, Alber.de Roſ.in 3. part. Statut. q.3. Caſtrenſ.conſ.231.Afflict.in tit.quę ſint regal.§.condemnatorum, nu. 21.Idem tenet Gramm.in dicta deciſ.107.nu.5.

29 Item† adde, quòd rapiens non poterit puniri pęna ſtatuti punientis honeſtam mulierem rapientem; ſi non fuerit probatum, quòd tempore raptus illa mulier eſſet honeſtæ vitæ, Cæpol.conſ.58. verſ.& pro hoc allego Aemilian.conſil. 72.Rimin.conſ.17.num.16. Soc.conſil. 439.vol.3.

30 Item† adde, quòd ſi quis, ſtante dicto ſtatuto, confeſſus fuerit ſponte raptum, non poterit puniri pœna ſtatuti, ubi dictæ qualitates non fuerint probatæ, videlicet, quòd ſit honeſtæ vitæ, & bonæ conditionis, & famæ, Marſ.ſing. 187. & 189.Burſat.conſ.69.nu.3. & ſeq.

Ibi. Apud nos autem ceſſat. Adde, quòd Boſſ.in tit.de plurib.violẽt. nu.69. dicit, ꝙ in ſtatu Mediolani adeſt decretũ Ducis Franciſci, quòd talis coitus in meretrices punitur etiam vltimo ſupplicio arbitr.iudicis; & per illud decretum tollitur etiam in honeſtatis probatio, quando mulier habitat cum pr̃e.

Sed pone, quòd mulier rapuerit virum. Adde † Menoch.in caſ.

31 291.in fin.de arbitr.iud. vbi Clarum ſequitur.

Vnũ tñ nota in hoc propoſito.

32 Adde, †quòd vir rapiens virum libidinis cauſa poteſt puniri pœna l. vnic.ſecundum Salic.in d.l. quem refert, & ſequitur Girlan.in tract.de pœn.omnifar. coitus, cap.10.nu.5.licèt Bal.in d.l.vnica teneat contrarium.

33 Item† adde, quòd rapiens maſculum nouitium à religione capite punitur, Bald.in l.data opera, nu.9.C. qui accuſ. non poſſ.& eum ſequitur Io. de Ana.in c.6.de apoſta.col.1.

34 Item† adde, ſi extaret ſtatutum puniẽs pœna capitis rapientem filium alicuius non haberet locum in filio rapto carente patre, Iaſ. in l. fin. C. de indict. viduit.toll.

Ibi. Ego certè. Adde, quòd D.Clarum ſequitur Decianus in tract.crim.lib.8.cap. 11. num. 29.tomo 2.

Quæro modò, nunquid poſſit

35 raptor. Adde† quòd hodie per Cõcil. Trident.ſeſſ.24. cap. 6. de reformat. matrim. inter raptorem, & raptam, quandiu ipſa in poteſtate raptoris manſerit, nullum poteſt conſiſtere matrimonium. & licèt poſtea ſequatur matrimonium, raptor, & ei dantes conſilium ſunt excommunicati, & infames, & raptor tenetur dotare raptam, ſiue eam duxerit in vxorem, ſiue non. & de hoc etiam habetur per Viui. comm. opin.679. nu.7. debet etiam puniri per iudicem ſecularem ad pęnas de iure ciuili raptoribus impoſitas, vt ꝓpter matrimonium pœnæ raptus non euitentur, Peguer. in quæſt. crim. cap.42. vbi dicit, quòd pœnę ſunt temperandæ.

Ibi. De iure canonico benè poteſt, &c. Adde, hoc verum, dummodo ſit liber conſenſus mulieris, & quòd fuerit reſtituta in libertatem, Barbat.conſ.vltimo, vol.2.

Et ſi accuſatus, ſiue inquiſitus coram iudice ſeculari de raptu virginis ad ſui excuſationem opponeret matrimoniũ inter eos contractum fuiſſe, qui tollit pę

36 nam raptus d.c.fin. de rapt.ipſe† iudex ſecularis de dicto matrimonio cognoſcere poterit, ſi tantum de matrimonio facto tractatur, non autem ſi tractaretur vtrum matrimonium teneret. Boſſ.de foro competen. nu. 121. & ratio eſt, quia habemus regulam firmam, & tritam ꝙ incidentia facit de incompetenti competentem, ſiue ſit iudex ordinarius, ſiue delegatus, ſiue arbiter; niſi in ſpirituali incidenti coram laico. ita tradit Fely.in c.cum ſit nu. 45. de foro competen.

37 Item adde, † quòd quando ius canonicum eſt contrarium iuri ciuili, vt in hoc caſu, ius canonicum eſt ſeruandum in terris eccleſię etiam in foro ciuili, ſed ſecus in terris imperij, niſi ſit materia con-

concernens peccatum, vt latè per Fely. c.in cauſis nu. 5. de teſt. vbi multos accumulauit idem tenentes, & de hoc vide etiam Neuiz. in Sylua nupt. in ver. quomodo iudicandum ſub nu. 69. verſic. eſt tamen notandum vbi ponit alios caſus in quibus ſeruatur ius canonicum in vtroq; foro.

§. Sacrilegium.

SVMMARIVM.

1 *Sacrilegium ratione perſonæ, rei, & loci multifariè committitur, remiſsiuè.*
Sacrilegium à quo Iudice, & quibus pœnis puniatur, remiſsiuè, num. eod.
2 *Sacrilegi qui ſint, remiſsiuè.*
Sacrilegij ſpecies remiſsiuè. nu. eod.
Sacrilegium qualiter committatur circa perſonas, & quæ requirantur, remiſsiuè, nu. eod.
3 *Et quomodo circa loca, res, iura, & bona Eccleſiæ, remiſsiuè.*
Sacrilegij atrocitas pœna, excuſatio, auxilium, conſenſus, Iudex, & proceſſus, remiſs. nu. eod.
4 *Sacrilegium an committatur in Eccleſia nondum conſecrata.*
5 *Sacrilegium quot modis incurritur, & quibus modis defendi poſsit, remiſsiuè.*
Sacrilegus an dicatur interficiens portantem pallium ſupra Corpus Chriſti, num. eod.
6 *Sacra res, vel ſancta, quæ dicantur.*
7 *Sacrilegus an dicatur exponens res furtiuas venales propè cœmeterium.*
8 *Et an eo caſu confugiens ad Eccleſiam poſsit extrahi,*
9 *Sacrilegij pœna quæ ſit.*
Et quæ verberantis, vel occidentis clericum, nu. eod.
10 *Et quæ in Regno Neapolitano.*
11 *Et offitia diuina, quæ dicantur.*
12 *Sacrilegium non committit percutiens clericum diuina offitia perturbantem.*
13 *Sacrilegij pœna non confunditur cum pœna alterius delicti.*
14 *Statutum loquens de ſacrilegio, an intelligatur de ſacrilegio ſecundum ius canonicum, vel ſecundum ius ciuile,*
15 *Et imponens pœnam furanti comprahendit ſacrilegium. nu. 17.*
16 *Statutorum de ſacrilegio loquentium interpretatio remiſsiuè.*

SAcrilegium ſecundum ius ciuile, in principio.
1 Adde † in materia ſacrilegij,
quot modis committatur ratione perſonæ, ratione rei, & loci; & quot modis puniatur, & à quo iudice, Afflict. in Conſt. multæ leges in rubr. de crimin. ſacrileg. fol. 35. & plures modos committendi ſacrilegium accumulauit Luc. de pen. in l. 1. nu. 1. C. vt dignit. ord. ſerue. lib. 12. ſed vide omninò Decian. in tract. crim. tomo 2. lib. 6. cap. 4. cum multis ſequen.
2 vbi; qui † ſint ſacrilegi; quot ſint ſpecies
ſacrilegij; quomodo committatur contra perſonas; quæ requirantur, reſpectu perſonæ offenſæ, vt ſit ſacrilegium; & quæ requirantur reſpectu perſonæ offendentis, qualis debeat eſſe offenſa; de
3 ſacrilegio † circa loca, & circa res, iura, &
bona eccleſiæ; de atrocitate ſacrilegij, de pœnis ſacrilegis, de excuſatione eorum, qui ſacrilegium committũt, de præſtantibus auxilium, & conſenſum ſacrilegio; quis ſit iudex in cauſa ſacrilegis;
4 & de proceſſu in dicto crimine. Et, † an
ſacrilegium committatur in eccleſia dedicata, & non conſecrata, vide Archid. in c. ſi quis 17. q. 4. vbi tenet, quòd nõ, quia locus dedicatus tantùm ſacer non dicitur, & ſacrilegium nõ committitur,
5 niſi in re ſacra, & † quot modis ſacrile-
gium committatur, & quibus modis defendatur; vide etiam Foller. in pract. crimin. canon. par. 2. cap. 17. nume. 15. cum ſequen. fol. 201. & an interficiens portãtem pallium, ſiue baldachinum ſupra Corpus ſacratiſſimi Chriſti, & offendẽs presbiterum corpus ſacratiſſimum geſtantem committat ſacrilegium, vel crimen lęſæ maieſtatis diuinæ, & qua pęna veniret puniẽdus Foller. in pract. crim. in fragm. nu. 47. vbi dicit, quòd tunc habebat hunc terribilem caſum præmani-
6 bus, & † quæ res dicatur ſacra, vel ſan-
cta, vide Gomes. in c. 5. nu. 11. de delictis, vbi dicit, quòd ſacra poteſt dici cuſtodia; calix, ara, veſtimentum, & ſimilis res, non verò alia, quæ pertinet ad ornatum, & cultum diuinum, vt vaſa, quibus

ponitur vinum,& aqua, vel aliquod pal
lium,vel lignum,quo cooperiuntur alta
ria; & crux etiam dicitur ſacra, licèt ſit
de ligno, ferro, lapide,vel alia materia,
quia repræſentat illam veram crucem,
in qua D. N. Ieſus Chriſtus paſſus eſt.
ita tenet S.Thom.2. 2. quæſt.5.artic.3.
verſi.reſpondeo,& Gomes. in d. cap.5.
nume. 11. de delict. & quid dicatur ſa-
crum, vide etiam Peguer.in q.crimin.c.
24.num.3.
7 Item†adde,quòd ſi fur res furâtas ex-
ponat venales ꝓpè aliquod cimiteriũ,
ꝙ ratione mutationis territorij dicitur
8 ſacrilegus,&†ideò confugiens ad eccle-
ſiam poteſt extrahi, ſecundum Bernar.
de Landri. in addit. ad Angel. Aret. in
verſic.& veſtem celeſtem,verſic.quęro,
quòd ſi fur; vbi allegat Specul. & Ca-
ſtrenſ.ita tenentes.

Sed quæro, quæ ſit pœna ſacri-
9 legij. Adde†vidēdum Menoch. de ar-
bitrar.caſ.389.vbi multùm diffu
sè tractauit,qua pœna ſacrilegi punian-
tur;& ibi nu.15.dicit, quòd hodie de iu
re ciuili offendens clericos incurrit pœ-
nam mortis, ex auth. ſed nouo iure, C.
de epiſc.& cler.quatuor tamen concur-
rentibus, Primò, quòd ſit clericus, Se-
cundò,quòd celebrētur diuina, Tertiò,
ꝙ ſit in eccleſia,quartò,quòd diuinũ of-
ficium perturbetur: alioquin, altero ex
his quatuor deficiente, pęna ſolùm erit
exilij. & hoc ſecundum Bald.in d.auth.
Sed nouo iure. & de ſacrilegij pęna va-
ria habentur per Luc.de pen. in l.1.nu.
2.C. ut dignit. ordo ſeru. lib.12. & per
Lud.à Peguer. in quæſt. crimin. in cap.
24. ubi contra D. Clarum tenet, quòd
crimen ſacrilegij quando ſacrum de ſa-
cro tollitur,regulariter pœna mortis pu
20 niri debet,& non arbitraria,&† qua pę-
na de iure Regni Neap.puniatur Foller.
in pract.crim. in fragm.in tit.de ſacrile-
gio nu.47.& Fab.de monteleo.in praxi
arbitr.par.4.nu.518.
21 Item†adde,quòd diuina officia dicun-
tur Matutinum,Miſſę,& Veſperę,ut per
Prępoſ.in c.de his,nu.7.19.diſtinct.Hęc
autem omnia officia æquiparantur, per
Clem.1.§.fin. ubi gl.& Card.de reliqu.
& uenerat. ſanct. inter quę non nume-
rantur, neque diuina officia cenſentur
horæ canonicæ,per glo. in cl. 1.de cele-
brat.miſſ.
12 Item†adde, quòd ſi percuſſio fieret in
clericum turbantem diuina officia,tunc
non committeretur ſacrilegium, vt eſt
tex.in c. veniens.& ibi Abb. de ſent.ex-
commun.Arch.in c.in loco benedictio-
nis 5.q.4.& Foller.ĩ pract. crim. canon.
cap.17.nu.44.
13 Item†adde,quòd pœna ſacrilegij non
confunditur cum pœna delicti de vul-
nere; ſed vulnerans in eccleſia eſt con-
demnandus in pœnam ſacrilegij, & in
pœnam vulneris, ſecundum Bart. in l.
ſenatus,ff.de accuſation.Et,quibus pœ-
nis ſacrilegij crimen puniatur,vide etiã
Foller.in pract.crim.can.cap.17.

Sed pone, ꝙ per aliqđ ſtatutũ.
14 Adde, † quòd idem tenuit Mazzol. in
conſ.29.numero 11. vbi ipſe atteſtatur
15 etiam de communi.&†ſtatutum impo-
nens pœnam furanti, comprehēdit etiã
ſacrilegium, videlicet furtum rei ſacræ,
ne ſcilicet minori pęna puniatur ſacri-
legium,glo.& Bal.in l.ſi nondum, C.de
furt.verſic. Sed ad quid ſacrilegium, &
Alex.in addit.ad Bart.in l.de his, C.eo.
16 tit.de † interpretatione ſtatutorum de
ſacrilegio loquentium, vide Decian.in
17 tract.crim.lib.6.cap.38.tom. 2.&†ꝙ ſta
tutum de furto comprehendat ſacrile-
gium tenuit Franch. in deciſ.315. nu.7.
vbi atteſtatur quod ita in Regno Neap.
obſeruatur.

§.Symonia.

SVMMARIVM.

1 *Symonia quid ſit, vnde dicta, &*
in quibus contrahatur, remiſ
ſiuè.
2 *Symonia quibus modis commit-*
tatur, & an precibus, vel gratia, remiſ-
ſiuè.
3 *Symonia quibus contractibus, vel pactis*
inducatur, remiſſiuè.
Symonia mentalis qualiter contrahatur,
& tollatur, remiſſiuè, nu. eod.
4 *Symonia quomodo euitetur, & in quibus*
caſibus non contrahatur, remiſſiuè.
Et an conſuetudine, neceſſitate, vel pæ-
nitentia excuſetur, remiſſ. nu. eod.

5 Symo-

5 *Symonia qualiter probetur, remiß.*
6 *Symonia pracium applicatur Eccleſia, cui ſit iniuria.*
7 *Symonia mentalis non obligat ad reſtitutionem.*
8 *Symonia conuentionalis non tollitur pœnitentia, ſicut, & mentalis.*
9 *Symonia non committitur corrumpendo teſtem, vel Iudicem in cauſa temporali.*
10 *Symonia eſt dare aliquid Prædicatori vltra alimenta.*
11 *Et pro habendo offitio in ſtatu Eccleſiaſtico non licet aliquid tribuere.*
12 *Et quomodo iurent officiales eiuſdem ſtatus.*
13 *Et quid in Regno Neap.*
14 *Symonia an poßit committi à Papa, & in quibus, remißiuè.*
15 *Et quid de Regibus, aut Principibus praſtantibus conſenſum in electione.*
Symoniaci qui ſint, remißiuè, nu. eod.
16 *Symonia non contrahitur in beneficialibus accedente Papa conſenſu, ſecus de ſymonia à iure diuino inducta.*
17 *Symoniæ pœna remißiuè.*
18 *Symoniaci, vel mediatores in ordine, aut beneficio ipſo facto excommunicati à Pontifice dumtaxat abſoluantur.*
19 *Symonia æquiparatur hæreſi, & læſæ Maieſtati.*
20 *Symonia poſt ſententiam non recepit appellationem.*
21 *Symonia duo ſpecialia.*
22 *Symonia quibus coniecturis detegatur, remißiuè.*
Symonia an præſumatur ex munere dato concedenti beneficium, vel aliud ſpirituale, remiß. nu. eod.
23 *Symoniæ proceſſus qualiter ſit formādus, remiſſiuè.*

SYmonia eſt ſtudioſa in princ. Adde † quòd aliam
1 ponit diffinitionem Decian. in tract. crim. tomo 1. lib. 5. cap. 77. vbi dicit, hanc diffinitionem cōprehendere ſymoniam ſolam mentalem, & in animo conſiſtentem, neq; ad actum deductam, cum dicat, quòd eſt ſtudioſa voluntas; & ibi etiam latè habetur, vnde dicta ſit ſymonia; & in cap. 79. multùm diffusè tractatur, quæ ſint ſpiritualia, pro quibus, contrahatur ſymonia; &in cap. 80. quæ dicantur annexa ſpiritualibus.

2 Ibi: Et dixi emendi. Adde † quibus modis cōmittatur ſymonia, & an precibus, & gratia fiat, Redoa. in tract. de ſymon. per totū, & magis diſtinctè Nauar. in ſuo Manuali confeſſ. c. 23. de ſymon. à nu. 99. vſq; ad nu. 112. & latè etiam per Decian. in
3 d. tract. lib. 5. cap. 82. habetur, † quibus contractibus, vel pactis inducatur; & in cap. 83. quomodo ſymonia mentalis cōtrahatur, & quomodo tollatur, & in cap.
4 84. latiſſimè, quæ † requirantur, vt euitetur ſymonia; & in quibus caſibus nō contrahatur. & quid dari poſſit; & an, & quā do conſuetudo excuſet, & an neceſſitas,
5 & an pœnitentia; & † quomodo probetur ſymonia, latiſſimè per Maſcard. de probat. concl. 1304. & 1305.
6 Item † adde, quòd datum per ſymoniā applicabitur illi Eccleſiæ, cui per talem dationem facta eſt iniuria, Bart. in auth. quom. oport. epiſcop. §. & hanc.
7 Item † adde, quòd ſymonia mentalis licèt ſit prohibita, non tamen obligat ad reſtitutionem, vt eſt communis opin. de qua Franc. Marc. in deciſ. 167. nume. 12. Torniell. conſ. 19. num. 1. ſecùs in vſura mentali.
8 Item † adde, quòd in ſymonia conuentionali non ſufficit pœnitere; & in mentali ſic, Soc. in c. tua nos, num. 11. de ſymon.
9 Item † adde quòd dans pecuniam Iudici, vel teſti, corrumpendo, non committit ſymoniam, ſi cauſa eſt merè temporalis, Hoſt. in cap. tua nos de ſymon. quem ibi nu. 12. refert, & ſequitur Soci.

Quæro, nunquid ſit ſymonia.
10 Adde, † quòd ſi aliquid vltra alimenta prædicatori daretur pro prædicationibus eſſet ſymonia, vt eſt cōmunis opin. per Rip. in 1. reſponſ. de conſuet. nu. 45. Innoc. & alij communiter in c. cum voluntate, de ſent. excommun.

Præterea quæro, nunquid pro
11 habendo. Adde, † quòd in ſtatu Eccleſiaſtico adeſt Conſtitutio Pij V. de qua in Bullar. fol. 1157. conſtit. 50. contra ambientes, & precio, vel promiſſione impetrantes officia iuriſdi-

 ctionis,

ctionis,adminiſtrationem habētia, quæ ligat etiam mandatores.

12 Ibi tenenturq; officiales. Adde, † quòd in ſtatu Eccleſiaſtico tale iuramentum non præſtatur ab Officialibus, qui tātummodò iurant in manibus Illuſtriſs. Card. Camerarij de fideliter ſeruiendo, & de non accipiendo aliquod genus muneris præter eſculenta,& poculenta, quæ triduò conſumi poſſint, iuxta formam iuris communis.

13 Item † adde,quòd in Regno Neap. adſunt ſimiliter conſtitutiones, capitula,& pragmaticæ contra obtinentes pretio, vel promiſſione officia ; & ibi præſtatur ab officialibus ſacramentum ſub hac forma tradita per Pragmat. Caroli V. Imper.incip.& quia ſæpeuumero, in tit.de official. quæ eſt Pragm. 4. ſcilicet, quòd per ſe,vel per alium ſub ſpe , & occaſione habendi huiuſmodi officium, nō dedit aliquid , nec intendit aliquid dare, nec aliquis per ſe, nec promiſit Iuſtitiario alicui, alijuè officiali, vel alicui pro ipſo,vel vxori,nec alteri perſonæ ſub colore mutui,vel ſub colore fraudis, durāte officio, nec, eo finito,occaſione promiſſionis prædictæ ratione officij obtinendi,& quilibet officialis præfatum iuramentum in præſentia decem teſtium recipere tenetur. ſed vana fuit huiuſmodi prouiſio Caroli V. quia licèt talē Iuramentum præſtetur, tamen non ſeruatur.

Quæro etiam, nunquid Papa.
Adde vidēdum Decian.in tract. crim.
14 tomo 1.lib.5.cap.78.vbi † latè,qualiter Papa poſſit committere ſymoniam, & in qbus beneficijs, & an pro Papatu,&
15 † an Reges, & Principes conſenſum in alicuius electione prǣſtantes ſymoniam incidant; & ibi, qui poſſint eſſe ſymoniaci.

Itē quęro,nunquid crimen &c.

16 Ibi. ſed certè caueant. Adde † ꝙ ſymonia non eſt vbicunq; pactio omnis in beneficialibus habet conſenſum Papæ, vt eſt communis opin.Bologn. conſ.19. num. 35. nam Papæ auctoritas excuſat à ſymonia de iure poſitiuo inducta, non autem iure diuino, vt per Decian. in tract. crim.tomo 1.lib.5.cap.84. num.9.

Sed quæro, quæ ſit pœna.

17 Adde† Foller.in Pract.crim.canon.cap. 18.nu.50.plenè tractat,quæ pœna ſit ſymoniaco imponenda,& Diaz. in pract. ſua crim.canon. in c.85. & latiſſimè per Decian.in tract. crim. tomo 1. lib.5.capit.87.

18 Item † adde, quòd omnes ſymoniaci, quacunq; præfulgeant dignitate, & etiā mediatores, qui ſymoniam commiſerunt,tàm in dando, quàm in recipiendo, in ordine, aut beneficio tantùm,ſiue in Curia,ſiue extrà, ſiue ipſo facto excōmunicati,vt per extrauag. Paul. II.& ꝑ aliam extrauag.Sixt.incip.& ſi dominici gregis, requiritur Papalis abſolutio. ita habetur per ſumm.Armill. in titu.de excomm.cap.59.fol.489.

Scias autem, quòd ſymonia.

19 Adde, † quòd iſtud delictum ſymoniæ æquiparatur hęreſi,& crimini læſę maie
20 ſtatis,& ab eo non datur appellatio, † niſi quis appellaret ante ſententiam, Fely. in d.c.ſicut,de ſymon. & per Decian.in tract.crim.tom.1.lib.5.cap.85.vbi latiſſi
21 mè de atrocitate huius criminis,in† quo dantur duo ſpecialia. primùm ꝙ contra eos ſufficiunt in probationem ſigna, & præſumptiones,vt infra,verſ.item ſcias, aliud eſt, vt contra eos ad accuſandum admittantur ſerui infames, meretrices, & criminoſi,c.tanta,vbi latè Abb.& cæteri de ſymon.

Item ſcias, ꝙ licèt regulariter.
Adde vidēdum Menoch.de pręſumpt. lib.5.præſump.8.& Maſcard. de probat.
22 concluſ.1304.& 1305.vbi† habetur quibus coniecturis detegatur ſymonia; & an præſumatur,quando munus aliquod donatum fuit ei,qui conceſſit beneficiū, vel quid aliud ſpirituale, de quo latè per Redoan.in tract. de ſymon.in 3.par. cap. 25. num.14. & per Decian.in tract. crim. tom. 1.lib.5.cap.84. & in cap.86.
23 habetur, † quomodo in hoc crimine formandus ſit proceſſus.

§. Sodomia.

SVMMARIVM.

1 *Sodomiæ vitium peius eſt, quàm cum matre concubere.*
2 *Sodomia qualiter probetur, & per quos teſtes.*
3 *Et non creditur puero, vel meretrici aſſerentibus, ſe fuiſſe ſodomiam paſſos.*
4 *Mulieri aſſerenti, Titium voluiſſe eam carnaliter cognoſcere, non creditur.*
5 *Sodomiticum coitum præſumitur paſſa mulier coactè.*
6 *Et an dicatur committi propriè ſodomia cum muliere.*
7 *Sodomiæ pœna quæ ſit.*
8 *Et quæ in Regno Neap.*
Compoſitio nō admittitur in Regno Neap. pro crimine ſodomitico, nu. eod.
9 *Statutum imponens ſodomitæ pœnam pecuniariam, non valet.*
10 *Et ſtante dicto ſtatuto quomodo ſodomita ſit puniendus, remiſſiuè.*
11 *Sodomitis domum commodantes, vel pretium accipientes pari pœna plectuntur.*
12 *Sodomita mulctatur pœna ordinaria, licet non conſtat de corpore delicti.*
13 *Sodomiæ pœna ordinaria an temperetur in ætate minori.*
14 *Et quid in ſtatu Eccleſiaſtico.*
15 *Sodomiæ vitium tentans impunè occiditur à tentato.*
16 *Vxor contra naturam à viro ſubagitata, quæ pœna ſit plectenda.*
17 *Clericus ſodomita qualiter puniatur, remiſſiuè.*
18 *Sodomitæ bona an publicentur.*
19 *Sodomia impedit, & dirimit matrimonium.*
20 *Sodomitæ an puniatur affectus, ſi effectus ſecutus non fuerit.*
21 *Sodomita in caſu notabili non punitur pœna mortis.*
Sodomiæ criminis ſpecialia ſub nu. 19.

Sodomia, vitium nefandum, &c.
1 Adde, †quòd hoc vitium eſt maius, quàm ſi quis propriam matrem cognoſceret, 32. q. 7. cap. adulteri, pro quo illæ quinq; Ciuitates fuērunt igne conſumptæ, Geneſ. 19. cap. & Doctor. in c. clerici, de exceſſ. prælat. & in materia huius delicti vide Menoch, de arbitr. caſ. 286.
2 &†quomodo probetur, & an per ſociū criminis, & an per minorem viginti annis, an per teſtem inimicum, an per teſtem, plures defectus patientem, an per teſtes de auditu, vide Marſ. in conſ. 28. Pariſ. in conſ. 163. vol. 4. & Maſcard. de probat. concl. 1313. & quòd in hoc cri-
3 mine ſomodię non†credatur puero dicenti, ſe fuiſſe ſodomitatum, Gramm. in deciſ. 40. num. 14. & deciſ. 28. colum. 5. vbi tenet contra Calcan. in conſil. 109. nec etiam creditur meretrici dicenti, ſe ſodomitatam fuiſſe, vt latè conſuluit Decian. in conſ. 83. per totum, volum. 3.
4 & † ſimiliter non creditur mulieribus dicētibus, quòd talis voluit eam cognoſcere, quia deponunt in cauſa propria Crau. in conſil. 41. circa principium niſi concurrat fama publica ſecūdum Paul. de Caſtr. in conſ. 348. circa finem, vol. 1

Vidi quandoque. Ibi. Tu dic, quòd etiam cum fœmina, &c.

5 Adde, †quòd mulier patiens coitum ſodomiticum preſumitur coactè, & non voluntariè, & ſaltem metu reuerentia-
6 li, Socin. in conſ. 263. & † an propriè dicatur committi vitium ſodomiæ cum muliere, vide etiam Menoch. de arbitr. iud. caſ. 286.

Sed quæro, quæ ſit pęna ſodomiæ. Ibi tn̄ de conſuetudine.

7 Adde, †quòd idem tenet Duen. reg. 113. ſcilicèt, quòd laicus comburi debet, nō autem viuus comburitur; ſed priùs occiditur, & demùm eius corpus igni, & flammis traditur, ne lenta morte in deſperationem ſalutis æternæ inducatur. ita Couar. uar. reſol. lib. 2. cap. 10. nu. 9. & ita pluries in Gubernijs meis ſeruari feci, vt ſcilicet prius cum laqueo in gutture ſuſpenderetur, & poſtea combureretur, & ita de conſuetudine ſeruatur, ut ait Foller. ſuper Pragm. 2. ſub tit. de ſodomia nu. 24. & in pluribus locis ita per
8 ſtatuta diſponitur, & præſertim† in Regno Neapolitano ubi adſunt Pragmaticæ ſub tit. de ſodomia; quibus prouiſum fuit, quòd committentes hoc nefandum crimen comburantur, contra quos omni rigore

ni r igote officiales procedere tenentur: aliàs incurrunt priuationem officiorũ, & alias pœnas, vt in dictis pragmat. & denunciantibus præmium decem vnciarum auri ſtatuitur, ac etiam prohibetur omnibus officialibus ſub grauiſſimis pęnis, vt de hoc nephando vitio nullo modo compoſitionem, aut gratiam facere
9 poſſint, & † ſi ſtatutum puniret ſodomitam pœna pecuniaria, non valeret, Alber. de Roſat. ſuper ſtat. q. 23. nume. 23. verſ. nec valeret ſtatutum. &, ſtante præ
10 dicto ſtatuto, † qualiter committẽtes tale crimen eſſent puniendi, vide Barchin. in pract. cancell. Apoſt. fol. 113. verſ. In quadam terra Italiæ; & ibi vide alia de materia.
11 Item † adde, quòd conſentientes ſodomitis in hoc vitio, vt putà, domũ cõmodando, vel recipientes precium eadem pœna puniuntur, Afflict. in Conſt. Regn. in tit. de adult. rubr. 42.
12 Item † adde, quòd ad pœnam ſodomię punitur ſodomita, etiam quòd non conſtet de corpore delicti, Boſſ. tit. de delicto, nu. 32. & Plot. in conſ. 132. num. 22. vol. 1. inter conſ. crim. diuerſ.
13 Item † adde, quòd ob teneram ætatem delinquens in hoc crimine excuſatur à pœna ordinaria, Soc. iun. conſil. 7. ĩ fine, volu. 3. Menoch. de arbitr. Iud. caſ. 329. nu. 5. ſed Bombin. conſ. 65. per totum, tenet, quòd minor in hoc crimine debeat
14 puniri pœna mortis; & † in ſtatu Eccleſiaſtico adeſt Conſt. Marchiæ in lib. 4. cap. 69. qua maior decem, & octo annis in hoc delicto pœna ordinaria punitur.
15 Item † adde aliam pœnam, quòd tentãs de hoc nefando crimine impunè poteſt interfici à tentato, vt tenet Ferrerius in ſuo tract. de re milit. fol. 155. nu. 67. quẽ refert, & ſequitur Ant. Scap. in tract. Iuris non ſcripti, lib. 5. cap. 143. nume. 12. vbi dicit, quòd, ipſo patrocinante, fuit liberatus quidam famulus Piſtoris Bononiæ; & Leoniſſæ contigit caſus, dum erã locumtenens pro Sereniſſima Madama ab Auſtria in nobiliſſima Ciuitate Aquilana, & in toto eius ſtatu Aprutino, q quidam puer cum gladiolo totum priapum ſuo Pedagogo eum tentanti amputauit, qui nõ fuit à curia moleſtatus, me ĩta mandante, non quòd vidiſſem Ferretriũ, & Scapum, ſed propter egregiũ, & notabile factum pueri; & pedagogus non fuit punitus, quia aufugit.
16 Item † adde, quòd vxor à viro ſubagitata contra naturam, etiam quòd curiæ non denuntiauerit non debet puniri pęna mortis, niſi aliquo modo appareret de eius voluntate id actum fuiſſe, vt ſi nunquam de hoc conqueſta fuit, ſed tacuit, & conquerendo poterat euadere huiuſmodi crimen, quia forte habebat parentes potentes, vel ex alijs appareret, quòd voluntariè conſenſiſſet, & tũc teneretur pœna mortis, ſed ſi diu nõ tacuit, & ſæpe conqueſta fuit cum parentibus, & alijs, & vir erat rixoſus, & potens, de quo veriſimiliter poterat dubitari, & parentes, & conſanguinei erant humiles, & ex alijs coniecturis poterat conſtare, quòd non voluntariè, ſed ſaltem metu reuerentiali id paſſa fuit, ẽt ſi non denuntiaſſet, pœna ordinaria non eſt punienda, ita tradit Foller. in comment. ad dictam pragm. de ſodom. num. 25. cum multis ſequen. in lib. Commen. diuerſ. ſuper Pragm. fol. 111. vbi hãc quęſtionem latè tractauit.

17 Item clericus ſodomita. Adde, † quibus pœnis puniatur clericus ſodomita, latè per Lambert. in tract. iuris patron. in 1. par. 2. lib. artic. 18. 9. q. nu. 8. cum ſequẽ. fol. 81. & Viui. comm. opin. in ver. ſodomita, & Menoch. de arbitr. Iud. caſ. 286. nu. 2. cum ſeq. Decian. conſ. 83. nume. 2. vol. 3. & Plot. in conſ. 132. nu. 4. volu. 1. inter conſ. crim. diuerſ.

Item ſodomita ipſo iure perdit.

18 Adde, quòd † Plot. in conſ. 132. tom. 1. conſ. crim. diuerſ. tenet contrarium, & latè hanc quæſtionem examinauit. & ſi in ſententia appoſita fuiſſet bonorum publicatio ſententia non valeret, Thob. Non. conſ. 104. nu. 9. vbi allegat Plot. in d. conſ. & eum ſequitur; & ſi delinquens moritur ante condemnationem, non punitur, nec eius bona publicantur, Butr. conſ. 58. per totum.

Itẽ propter crimẽ ſodomiticũ.

19 Adde, † quòd nedùm propter iſtud nefandum crimen ſeparatur matrimoniũ, ſed etiam impeditur, ne contrahatur, propter criminis horribilitatẽ, licèt per ſodo-

ſodomiam affinitas contrahi non poſſit, vt per Lambert. in tract. iuris patron. in 1. par. 2. lib. articu. 18. 9. q. nu. 21. fol. 82. vbi latè hanc quæſtionem tractauit. Et de hoc crimine decem, & octo ſpecialia accumulauit Fab. de Monteleo. in praxi arbitr. par. 4. 488. cum ſequen. fol. 200.

Quæro, nũquid in hoc delicto. Ibi. Et reperio etiam ꝙ Afflict.

20 Adde, † quòd idem tenet Soc. iun. in cõſil. 7. nu. 1. vol. 3. quem refert, & ſequitur Menoch. de arbitr. Iud. caſu 286. nu. 18.

21 Item † adde caſum notabilem, in quo committens ſodomiam non punitur pęna mortis, vt ſi infamatus ab alio, quòd de nocte, cum dormiret ſecum in lecto commiſit ſodomiam, & tortus confeſſus eſſet, quòd in ſomnis, dum cogitabat accedere ad quandam mulierem; acceſſit ad illum, tanquàm ad fœminam, ſed nõ deliberatè, & in ſua mente, cum non cõſtet de veritate aliter, quam per ſuam cõfeſſionem qualificatam. ita tradit Gomes. de delictis, cap. 3. nu. 26. circa finẽ, vbi dicit ſe euaſiſſe quendam à pœna mortis, qui ita fuerat diffamatus. Sed ego dubito, quòd Iudex, & Aduocatus erant ſimiles reo, qui à manibus boni Iudicis non euaſiſſet, quia cantileñam nõ credidiſſet.

§. Stuprum.

SVMMARIVM.

1 *STuprum quid ſit.*

2 *Stupri, vel alia pœna an teneatur rem habens cum ancilla.*

3 *Et quid ſi carnaliter cognoſcat ancillam ſuam.*

4 *Stuprum non committit, qui ignoranter coit cum Moniali.*

5 *Stuprum quomodo probetur.*

Et quando in eo ſit locus torturæ, nu. eod.

6 *Et non creditur mulieri aſſerenti ſe fuiſſe tentatam de ſtupro, nec matri eius etiã ſi cum ea maritus de violentia teſtaretur.*

7 *Et mulier de violentia non probat, ſi copula carnalis ſit ſecuta.*

8 *Et violatæ mulieris vociferatio facit inditium.*

9 *Et an in flagranti reperti excuſentur de ſtupro ſi antea ſe ſe matrimonium cõtraxiſſe dicant.*

10 *Stupri pœna quæ ſit.*

Stupri cum ſcalis commiſſi pœna in Regno Neap. remiſſiuè, nu. eod.

11 *Mulier ſi fiat prægnãs an præſumatur violentata.*

12 *Stupra duo committens vilis perſona vltimo ſupplicio plectitur.*

13 *Stupri pœna, quæ ſit in muliere.*

14 *Adultera pœna pecuniaria à ſtatuto impoſita non comprahendit puellam, vel viduam patientem ſe ſtuprari.*

15 *Stupri non violenti pœnam euitandi cautela.*

16 *Stuprum non tollitur, ſi poſtea mulier ſtuprata efficiatur meretrix.*

17 *Stuprata qualiter ſit dotanda.*

18 *Stuprans tutor pupillam deportatur, eiusq́ bona publicantur.*

19 *Stuprata an poſſit ſtupranti dotem remittere.*

20 *Stupri pœna à iure impoſita non tollitur ex alia diuerſa ſtatuti.*

21 *Stuprata non debet tradi cuſtodienda cõſanguineis, aut matri abſq́ fideiuſſione.*

22 *Stupri pœna tollitur matrimonio, non autem pœna dotandi.*

23 *Stuprum poſt 25. annum puella cõmittens non punitur.*

24 *Stuprata an ſit danda dos antequam nubat.*

25 *Diſpoſitio cap. 1. & 2. de adult. an ſeruetur in Regno Neapol.*

26 *Stupratæ honeſtas, an ſit probanda.*

27 *Et inhoneſtas probatur per complices delicti.*

28 *Stuprata non violenter, vel prætio conuento amittit ius petendæ dotis.*

Et eo caſu iniuriarum actione competit patri æſtimatio damni, nu. eod.

29 *Mulieris inhoneſtas probatur per teſtes ſingulares, & reddit ſtuprum impunibile.*

30 *Stupri præparatoria tentans quæ pœna teneatur remiſſiuè.*

31 *Stuprum quomodo purgetur.*

32 *Concubinatus an probetur per diſparitatẽ perſonarum, & longam cohabitationem. remiſſiuè.*

33 *Scalis aſcendens noctu domum mulieris, qua pœna ſit plectendus.*

34 *Stuprans viduam, cum qua matrimoniũ eſſe non poteſt, deportatur.*

35 *Et eadem pœna punitur vidua.*

36 Stu-

36 *Stuprum quando dicatur violentum, & pœna capitis mulctetur.*
37 *Et quid in proſternente Virginem in terram, vt eam carnaliter cognoſcat.*
38 *Stuprum an dicatur violentum propter blanda verba, & allectamenta.*
39 *Violentia non dicitur probata, ſi Titius per vim mulierem cognouiſſe probetur.*
Stuprij voluntarij pœna, nu. eod.
40 *Mulieri aſſerenti ſe vim paſſam, vel ſtupratam, aut tentatam de ſtupro, non creditur.*
Violentia non dicitur, vbi non interuenit reſiſtentia, nu. eod.
41 *Mulieri aſſerenti ſe defloratam, an credatur.*
42 *Virginitas, vt præſumatur in ſtupro, an debeat allegari ab ipſa muliere.*
43 *Vidua an propter ſtuprum amittat dotem, aut legatum ſibi à marito relictum.*
Et an minores reſtituantur ad opponendum huiuſmodi exceptionem, nu. eod.
44 *Vidua ob adulterium viuente, & ignorante viro commiſſum priuatur legato.*
45 *Stuprans virginem non dum viri potentem, qua pœna afficiatur.*
46 *Virginem non dum viri potentem in vxorem ducens an ſit puniendus, ſi nixus eſt eam carnaliter cognoſcere, & nu. 47.*
Tortura quando habeat locum in crimine ſtupri ſub nu. 5.

STuprum multis modis committitur, in
1 principio. Adde,† quòd ſtuprum propriè eſt illicita virginum
defloratio, ſub parentum cuſtodia exiſtentium, vel inordinatus concubitus,
quo virginalis integritas corrumpitur,
c. lex illa, 36. q. 1. Thom. ſ 2. 2. quęſt. 154.
nu. 6. Mandoſ. conſ. 71. nume. 1. vol. 1. &
Rimin. Iun. ponit exempla in conſ. 199.
nu. 25. vol. 2.
2 Item† adde, quòd accedẽs ad iſtas, quę
vulgò dicuntur fanteſchæ, non puniuntur de ſtupro, vt per Soci. conſ. 148. vol.
1. quod tamen intelligi debet, dummodo non ſint virgines, nec nuptæ, nec viduæ honeſtæ. ita declarat Franc. Veg. in
conſ. 66. nu. 229. & ibi, nu. 244. dicit, q
dictæ fantellaſtæ non præſumuntur virgines; & quòd ideò dicunt Doctores, q
coitus cum iſtis fantellaſtris non eſt punibilis, quando non ſunt alteri nuptæ,
nec viduæ honeſtæ.
3 Item† adde, quòd cognoſcens ancillas
ſuas non punitur, Alex. in conſ. 13. nu. 6.
vol. 7. & Gramm. deciſ. vltima nume. 7.
quod intelligendum eſt, ſi iam ab alio
cognitæ fuerunt: ſecùs, ſi ab eo ſtuprantur, quoniam tunc iudicis arbitrio puni
tur, Menoch. de arbitrat. Iud. caſ. 293. vide etiam Boſs. in tit. de coitu damnato,
& punibili nu. 26. cum ſequen.
4 Item† adde, quòd ſtuprum non committitur, qui ignoranter coit cum moniali, Bald. in c. 1. quib. mod. feud. amittat.
e'l 2. ad fin. verſ. Item dicit.

Quęro, nunquid ſtuprum poſ-
5 ſit probari &c. Adde † videndum
Crauett. conſ. 205.
num. 13. dum dicit ſtuprum probari ſaltem per famam. Et quomodo probetur,
vide etiam Maſcard. de probat. concluſ.
1337. & per Ang. in conſ. 125. habetur,
q contra ſtupratorem etiam faciunt
inditia plures conſanguinei patris puellæ ratione numeri concurrente veriſimilitudine, quod eſſet eius amore captus.
& per Afflict. in vſib. feud. in tit. quę ſint
regalia in ver. contrahentium verſ. multis. habetur quando poſſit perueniri ad
torturam in crimine ſtupri.
6 Item† adde, quòd non creditur mulieti dicenti, ſe fuiſſe tentatam de ſtupro,
Iaſ. in conſ. 72. vol. 1. Pariſ. conſ. 14. &
160. vol. 4. Boer. deciſ. 319. nu. 7. Gram.
conſ. 45. etiam ſi cum ea maritus de violentia teſtaretur, licèt aliter veritas haberi non poſſet, niſi aliæ concurrerent
coniecturę, vt ibi per eum, & Vulpell. in
conſ. 94. nume. 3. & Bertazz. conſ. 3. nu.
2. cum ſequen. & ibi nume. 18. tenet, q
7 nec matri creditur; & † multò minùs mu
lieri creditur de violentia, ſi copula carnalis interuenerit, Hoſtien. in c. continebatur, extra de deſponſ. impub. verum
8 eſt, quòd † vociferatio mulieris violatæ
facit magnum indicium, Afflict. in cõſt.
de raptu virg. nu. 24. fol. 78. & Maſcard.
de probat. concl. 1409. nu. 27. vol. 3.
9 Item† adde, q ſi vir, & mulier inuenti
in actu commiſſionis, & inquiſiti de ſtupro aſſerunt, quòd priùs matrimonium
adinuicèm contraxerant, eis creditur,
con-

concurrentibus aliquibus indicijs,& ex cuſantur, Bald. de pac. iur. firm. §. iniuria, col. pen. & Alex. in conſ. 24. nu. 15. vol. 2. & ſi alia non concurrent talis confeſſio non iuuaret Marſ. in ſing. 22. incip. confeſſio offenſi.

Sed quæro, quę ſit pęna ſtupri.

10 Adde,† quòd vltra pœnam depoſitionis tenetur eam dotare, ſiue ſeductus fuerit à puella, vel quòd ipſe eam ſeduxerit; etſi ſtuprum fuerit cum violentia, debet etiam in monaſterium, vel in carcerem detrudi, ita Diaz. in cap. 77. hic citato, quem ſequitur Foller. in pract. crim. canon. in ver. Vel flagitium carnis, numero 14.

Ibi. Laicus autem &c. Adde, quòd ſi laicus ſtuprans eam in vxorem non ducat, quia ſit vxoratus, uel quia nolit, aut non poſſit, tenetur de iure canonico ultra dotē conſtitutam alia pœna pecuniaria, ſiue extraordinaria arbitrio Iudicis ſecundū Corrad. in pract. crim. tit. de ſtuprat. nu. 16. & Girlan. in tract. de pœn. omnifar. coit. cap. 7. nu. 2. & de pęna ſtupri tam cōtra clericum, quàm laicum, & tam in foro conſcientiæ, quàm de iure ciuili, & pontificio latè ꝑ Menoch. de arbitr. iud. caſu 288. & quę pęna ſit ſtupri in Regno Neap. commiſſi cum ſchalis Franch. in deciſ. 333. nu. 3. uol. 2.

Item adde, quòd etiam ſtuprator tenetur capere, & alere prolem naſciturā ex ſtuprata, ſi eam prægnātem reliquit, quòd præſumitur, niſi probet, alios habuiſſe copulam cum ea, ideſt poſt triennium, uſque ad illam ætatem, qua ipſe ſe alere poterit ex lucris perſonæ ſuæ, & uſque ad triennium mater ſpurium alere teneatur, niſi talis mulier eſſet adeò pauper, quòd oporteret eam manibus operari pro uictu, quia lactando filium operari non poſſet, & eo caſu pater teneretur etiam infra triennium. ita Neuizz. in Sylua nupt. lib. 3. nu. 25. Et præſumitur filius ſtupratoris, etiam quòd per uim ſtuprum cōmiſſum fuerit, Bald. in l. ſi qua illuſtris, uerſi. quid ergo, ſi ma

11 ter, C. ad orifician. ſed † Boer. in deciſ. 241. num. 7. tenet, quòd quando mulier redditur prægnans nō præſumatur uioletia cum requiratur omiſſio ſpermatis utriuſque, ſed hoc eſt relinquendum medicis.

12 Item† adde, quòd uilis perſona plura ſtupra committens punitur pœna mortis propter reiterationem, & dñr plura, ſi ſunt duo, uel tria, ita tradit Gramm. in uoto 17. ubi dicit, quòd ita fuit iudicatum, & executum.

13 Item† adde, quòd in muliere de iure canonico nulla eſt pęna ſtupri: ſed de iure ciuili eadem eſt pœna, quæ de crimine adulterij, ſcilicet, vt puella, ſeu vidua verberata detrudatur in monaſterium, Io. de Plate. in §. item lex Iulia, de adulter. Inſtit. de public. Iudic. col. pen. qui ad finem dicit, quòd talis æquiparatio

14 ſit de iure communi; tamen † ſtatutum imponens pœnam pecuniariam adulteræ, non habebit locū in vidua, vel puella patiente ſe ſtuprari, & Syl. nupt. lib. 3. nu. 72. idem tenet, & refert Io. de Plat. Sed Afflict. in tit. quæ ſint regalia, §. con demnatorum, nume. 13. dicit, quòd crimen ſtupri non eſt punibile in muliere, lege ciuili, videlicet cum voluntate, ſiue ſit virgo, ſiue vidua, quia non reperitur iure cautum, niſi quando rapuit iuuenem; & ibi reprehendit Ang. & appoſtil. in tract. de malef. in verb. *Che mi hai adulterato la mia donna*. vbi tenet, quòd pœna ſtupri, de qua in d. §. eadem lege habet locum in muliere, quæ patitur ſe ſtruprari voluntariè.

15 Item† adde, quòd datur cautela ad cuitandam pœnam ſtupri ſine violentia, vt proteſtetur quòd cum ea vult committere ſtuprum hac intentione, vt eam habeat in concubinam; & ſic excuſabitur ab omni pœna. ita tradit Afflict. in c. quę ſint regalia, §. condemnatorū, nu. 17. vel quòd diu cohabitauerit, quia vetus ſtuprum præſumitur concubinatus, Mazol. in conſ. 31. nume. 8. de hoc vide etiam Gram. voto 4. nu. 15. Lud. Sard. in tract. de legitim. in titu. de connub. & Peregr. de iure fiſci lib. 3. tit. 18. nu. 6. vbi de prædicta proteſtatione.

16 Item† adde, quòd ſtuprum commiſſū, antequàm eſſet meretrix, non tollitur, ſi poſteà meretrix efficiatur, Ang. in l. mater, §. 1. ff. de adulter.

17 Item † adde, an dos ſit conſtituenda ſecundùm dignitates, & facultates ſtuprantis, an verò ſecūdum ipſius virginis qua-

qualitatem, Deciſ. Pedemont. 107. vbi
deciſum fuit, dotandum eſſe ſecundum
qualitatem,& facultates ſtupratoris,ha-
bita ratione qualitatis ipſius virginis;
ita vt maior ſit dos: quàm ſi à patre fi-
liæ virgini fuiſſet conſtituta, & Plot.in
l.ſi quando,§.24.num.5.dicit,quòd dos
debet aſſignari maior, quàm expoſcat
qualitas virginis, & ſecundum Hoſtien.
in rubr.de adulter.ĩ uerſ.& qualiter pu-
niatur,il primo,dos debetur,conſidera-
tis pluribus,arbitrio Iudicis.&,quomo-
do Iudex arbitrari debeat,uide Diaz.in
pract.crim.cano.in cap.77.uerſ. Tertiò
quæro,qualiter.
18 Item † adde, quòd tutor ſtuprans pup il
lam deportatur, & eius bona publican-
tur,Girlan.de pœnis omnifar.coit. cap.
9.nu. 7.
19 Item†adde, quòd licèt puella ſtuprata
liberaret ſtupratorem,nihilominùs ipſe
dotem dare teneretur, patre ita volen-
te,Flor.in 2.par.ſummæ,tit.5. cap. 6.§.
1.quem ſequitur Gab. Saray. in addit.
ad Matthes. in ſing. 99. ſed ego teneo
contrarium,quòd ſcilicet eam dotare te
neatur,etiam patre nolente, quia pœna
c.1.& 2.de adulter. non fuit impoſita ad
vindictam,ſed ad bonum publicum, &
ſpitituale,ut per Beto. quæſt. 84.nume.
20 8.vbi hac ratione tenet,quòd,† ſi ſtatu-
tum pœnam ſtuptatoribus imponeret
diuerſam,non tolleret pœnam d. c. 1.&
2.quibus ſancitum fuit, vt ſtuprata in
vxotem ducatur,& dotetur,vt infra di-
cam.Et licèt Diaz. in ptact. crim. cano.
in c.77.verſ.quartò quæro,ptimam opi
nionem tenere videatur, eam limitan-
do; tamen ego in opinione mea perſi-
ſto,eo maximè, quòd Diaz. præſuppo-
nit, ſtatutum eſſe ad fauotem ſtupratæ,
vt à ſtupratore dotãda ſit; & quòd ideò
fauori ſuo renuutiare poſſit. quod mini
mè dicendum eſt,cum introductum fue
rit ob bonum publicum,& ſpirituale,vt
per Bero.in loco ſupracitato. Poſſent ta
men pater,& filia fauori ſuo tacitè renũ
tiare nihil petendo.
21 Item†adde,quòd ſtuprata non eſt tra-
denda conſanguineis ſuis abſq; fideiuſ
ſione,ne fottè eam occidant, niſi matri,
de qua lex confidit, quòd eam non of-
fendet,nec offendi faciet. ita tradit Af-
flict.in conſtit.mulier, quę dotarium,in
6.not. Sed Foller.in pract. crim.canon.
in ver.uel flagitium carnis, cap. 19. nu.
15.tenet,quòd nec matri ſine fideiuſſio-
ne ſit relaxanda;nam licèt præſumatur,
ipſam adeò amare filiam, quòd eam nõ
offenderit, nihilominùs non præſumi-
tur, quòd poſſit illam à ui, & potentia
maſculorum liberare.
22 Item†adde, ꝙ matrimonium tollit pę-
nas ſtupri,ſed non pœnam dotandi,Ga
briel.conſ.173.nu.15.
23 Item † adde, quòd ſi puella ſtuprum
committit poſt 25. annum, non puni-
tur,Afflict. in conſtit. in aliquibus, nu-
mero 75.
24 Item † adde, quòd dicta dos non eſt
danda,niſi cum nupſerit,nec ſufficit cau
tio de nubendo, nec tranſmittitur ad
hæredes defloratæ, non nuptæ, Borgni.
in repert.deciſ.ſuarum in uer.matrimo-
nium,num.7. cum ſequen. vbi dicit,ita
pluriès iudicatum fuiſſe in foro Fiuiza-
nenſi; quam refert, & ſequitur Claud.
Bertaz.ad conſ.pattis ſui.96.Sed ego vi
di ſemper ſeruari contrarium,& pluriès
etiam ſeruaui,quòd ſtatim deflorans co
gitur ad ſoluendum dotem parentibus
puellæ, quibus facta fuit iniuria, vel ad
deponendum,quia deflorans,ne cogere
tur ſoluere dotem, poſſet multis fraudi-
bus impedire, vt maritum non inueni-
ret, & hoc modo faciliùs deflorata inue
nit maritum.

Ibi. Sed quicquid ſit. Adde, ꝙ in Regn.Neap.
quidam Auguſtinus ſcoppæ propter ſtu
prum voluntarium cum quadam ancil-
la in domo Patroni commiſſum,fuit con
demnatus à Magna Curia Vicariæ ad
eam dotandam,& ad relegationẽ trien-
nalem in inſulam,vt atteſtatur Gramm.
in deciſ. 107. per quam ſententiam ap-
25 paret,†ꝙ diſpoſitio dictorum cap.primi,
& ſecundi de adult.vbiq; non ſeruatur,
& licet dicta ſententia per ſacrum Reg.
conſ. reuocata fuiſſet, non fuit propter
qualitatem pœnę,ſed quia conſtabat de
inhoneſtate dictæ mulieris, vt in d. de-
ciſ.apparet.

Ibi. Hæc autem omnia.
26 Adde,† quòd iſta qualitas debet pro-
bari per accuſatorem, ſiue quærelantẽ,
quia quilibet præſumitur honeſtus,Cæ-
pol.

pol.conſ. 58.in fine, vbi dicit, quòd per
27 complices delicti poteſt probari inho-
neſtas. De hoc vide Boſſ. in titu.de plu-
rib.violent.nu. 65.cum ſeq. & ibi tenet
Boſſ. quòd ſi ſtatutum requiret qualita-
tem honeſtatis,accuſans, ſiue Fiſcus illã
probare tenetur, ſed quòd contrariũ ſer
uatur, quia accuſati capitulant inhone-
ſtatem. Sed de hoc vide omnìnò Ma-
ſcard.de probat.concl.1248.nu.21.vol.
3.vbi latè de iſta quæſtione, & declarat
dictnm Boſſij. Et, quòd qualitas hone-
ſtatis à ſtatuto requiſita, ſit probãda, vi-
de Burſat.in conſ.69.nu.4.Cephal. cõſi.
206.nu.7.& 350.nu.24.Rimin.ſen.cõſi.
17.nu.16.Roland.conſ.84.nu.10.vol.3.
& ſi non eſſet probanda ſecundùm opi-
nionem aliquorum, ſaltem deberet alle
gari, Soc. conſ.274. & quòd talis quali-
tas eſſet ponenda in inquiſitione,tenuit
idem Rimin.in d.conſ.17.num.16:& de
hac materia vide Bertazz. in conſ.50.ꝑ
totum,vbi multos accumulauit tenẽtes,
quòd talis qualitas honeſtatis probari
debeat.& in materia qualitatum, quę re
quituntur à ſtatuto, quando ſunt quali-
tates,quæ à iure præſumuntur; quando
ſint probandæ, vide, quæ appoſui in q.
85.verſ.vbi agitur de imponenda.
28 Item † adde, quòd ſi probaretur, ſtu-
prum fuiſſe commiſſum de voluntate
puellæ,uel cum ea conuentum fuiſſet de
precio,ipſa puella perderet ius petendæ
dotis; tamen pater puellæ poſſet agere
actione iniuriarum,& damni ęſtimatio-
nem ſibi prouenientis,petere, quia ma-
iori ęget pecunia ad eam dotandam. ita
concludit Bernard.Diaz. in pract.crim.
canon.in c.77.uerſ.Quantum autem.
29 Item † adde, quòd inhoneſtas mulie-
ris probari poteſt per teſtes ſingulares,
Gram.deciſ.[illegible] nu. 9. quæ inhoneſtas
facit ſtuprum impunibile, ut ibi per eũ,
& Natt.conſ.421.nu.12.& 13.
30 Item†adde, qua pœna teneatur ille,q
non intulit uim uirgini, ſed ſolùm illam
interrogauit,& appoſuit manum ad bra
chium,Bertaz.in conſ.203.uol.1.
31 Item † adde, quòd ſtuprum non pur-
gatum per longam cohabitationem, uel
per concubinatum,& quomodo, & quæ
requirantur,uide per Gramm. in uot.4.
32 & † an concubinatus probetur per di-
ſparitatem perſonarum, & per longam
cohabitationem,Maſcard.de prob.cõcl.
341.& 342. uol.1.
33 Item † adde, quòd ponens ſcalas ad fe
neſtras,ſiue muros alicuius mulieris ho
neſtæ cauſa uiolandæ eius caſtitatis,pu-
nitur pœna mortis;ſi uerò non eſſet mu
lier caſta,ſed meretrix,punitur pœna ex
traordinaria, Bald.in l.fi.in 1.lect. ff.de
rer.diuiſ.Et ita executum fuit in Ciuita-
te Neap.ut atteſtatur Gramm. in deciſ.
36.ubi latiſſimè de hoc tractauit; ſed ibi
aderat bannum, de mandato Proregis
emanatum.
34 Item†adde,quòd ſtuprans viduam co
gnatam, vel aliam, cum qua matrimo-
nium eſſe non poſſit, pœna deportatio-
nis punitur,l.ſi quis viduam,ff.de quęſt.
35 & ibi Marſ.& †eadem pœna punitur vi-
dua,vt ibi per eundem Mar. nume.4.cũ
ſequen. vbi hanc quæſtionem latè exa-
minauit.

Ibi. Quod intellige, ſi tale ſtu-
36 prum ſine vi &c. Adde, † quòd ad
hoc,vt ſtuprum di
catur cum violentia commiſſum, opor-
tet,quòd violentia ſit facta perſonæ, q̃a
crimen violentiæ dicitur crimen perſo-
nale,Bar.in l.licitatio,§. quod illicitè, ff.
de public.Ex quo ſequitur,quòd ſi quis
frangeret oſtium domus,vel thalami,&
violenter ingrederetur; & non violen-
ter cognoſceret, non diceretur commi-
ſiſſe in coitu violentiam, ſed violenter
tantum ingreſſum fuiſſe. ita in terminis
cõſuluit Caſtrenſ.in conſ.27. nu.1. & 2.
vol.1.quem ſequitur Decian. in tracta.
crim.lib.8.c.15.nu. 3. tom. 2.licet And.
de Iſern. in tit.quæ ſint rega.in ver.con-
trahentium inceſtus nuptias,nume. 40.
poſt med.contrarium tenuerit. Sed con
trarium tenuit And.de Iſern.ſuper feu-
dis,in tit. quæ ſunt regalia,in uer. con-
trahentium inceſtas nuptias nu.40.poſt
medium.
37 Item † adde, ꝙ proſternens in terram
virginem,ſi conatus eſt illam cognoſce-
re, per hoc non debet pęna capitis puni
ri,vt cõſuluit Cuman.conſ.95. Chriſto-
phorus,quem refert,& ſequitur Deci.in
l.ſi fugitiui,nu.46. C. de ſer. fugit.
Item adde, ꝙ ille, qui per violentiam
virginem ſtuprauerit, vel eam de domo
rapuerit, & alibi aſportauerit, vel eam
ſolli-

ſollicitauerit,& interpellauerit cũ odioſis artibus, circumueniẽdo,quamquam ex poſt facto interueniat uoluntas ipſius virginis, uel honeſtæ viduæ, tunc committens ſtuprum punitur etiam pœna capitis, ut per Afflict. in titul. quæ ſint regalia,§.condemnatorum,nume. 2.

38 Item† adde, quòd ſtuprum uiolentum non tantum dicitur quando interuenit uis,& uiolentia uera, ſed etiam quando interueniunt blanda uerba, & allectamenta,ac doloſæ promiſſiones,& iſto caſu etiam punitur pœna mortis,quia illa promiſſio,& ſeductio eſt uis interpretatiua,ita tradit Afflict.in conſt.ſi quis rapere.2.not.3.quæſt.num.9. & Foller. in pract.crim.1. par.3.par.nume.16.& hoc procedit etiam ꝙ ipſa acceſſiſſet ad domum uiri,ut ibi per Afflictum,ubi quoque habetur,ꝙ ſtuprum uoluntarium,ſine alliciamentis punitur medietate bonorum omnium ſuorum fiſco applicandorum(licet ipſa ad domum uiri acceſſiſſet,ſi uir eſt honeſtę cõditionis,)& relegatione temporali arbitrio iudicis, ſi uero ſit uilis perſona,fuſtigatur, & nihilominus in exilium mittitur, & iſta eſt pęna, quæ imponitur de iure ciuili per tex.in §.item lex Iulia inſtit.de pub.iud. quæ tamẽ pluribus modis limitatur per Girlan.in tráct.de pen. omniſ.coit.cap. 7.num.4.

39 Item † adde,quòd ſi quis probetur cognouiſſe mulierem per uim, quia illa ellocutio poteſt intelligi actiuè, & paſſiuè; ideò interpretabitur paſſiuè, ut excludatur delictum,Bart.in l.2. in fine,ff. de duobus reis,Abb.in c.dubium, c'l 2. col.ult.de elect.Decian.conſil.8. nu.45. uol. 1.

40 Item adde, † quòd mulieri aſſerẽti, ſe uim paſſam,uel tentatam de ſtupro, ſeu ſtupratam,non creditur,Crau.conſi.41. nu.2.Grat.conſ.52.nu.28.Gram. conſi. 45.nu.1. & Bertaz.conſ.3.volu. 1. & de violentia iſta vide Brunellum in tract. de ſponſal.concl.18.nu.10.tomo 10.ubi refert notabile exemplum de quodam iudice,qui condemnauit accuſatum de huiuſmodi violentia ad dandam illi mulieri certam quantitatem pecuniarũ, cui poſtea dedit licentiam auferendi illas pecunias illi mulieri, & cum non potuiſſet ob reſiſtentiam dictæ mulieris mãdauit,vt reſtitueret pecunias accuſato, ꝗa multo magis defendiſſet corpus ſi voluiſſet,ad illud carmen Ouidij.

Vim licet appelles,grata eſt vis iſta puellis,

Et vis videtur fieri, dum mulier magno clamore auxiliũ implorat, vt per Iodoc. in ſua practica. cap.95.nu.6. & 10. aliàs non dicitur violentia, ſi non interuenit reſiſtentia, Corn.conſ.24 vol.2.& quando mulier diu tacuit, & diſtulit accuſare,accuſatus præſumitur innocens, quia ex tarditate præſumitur dolus,& calumnia,Boer.deciſ.42.num. 20. & Foller.in pract.cenſuaria fol.250.

Sed pone,ꝙ ſtuprator dicat &c.

41 Adde, † quòd credendum ſit mulieri aſſerenti ſe fuiſſe defloratam,Pariſ. conſil.160.uolu.4.Foller.in pract.crim.uer. & ſi confitebuntur,nu.146.fol. 327.

Ibi. Reſponde,quòd in dubio.

42 Adde, † quòd virginitas debet allegari,& ab ipſa muliere,& non à tertio, ad hoc,vt præſumatur,Crau.conſi.166.nu. 5.ſed Maſcard.de probat. conclu.1410. nu.9,cum ſequen. dubitat de hoc dicto, quia uirginitatis præſumptio eſt natura lis,cum ſit circa qualitatem inſitam à natura.

Sed nunquid vidua committẽs ſtuprum &c. in fin. Ibi etiam, qñ tale ſtuprũ fuerat cõmiſſũ.

43 Adde,† quòd Senat.Pedemont.iudicauit ſecundum affimatiuam opinionem, intra annum luctus,deciſ.Pedem. 77.in fin.Et idem tenuit Rolan.conſil. 86.nu. 42.in 2,Bertazz.conſ.20.nu.42.& Viui. comm.opin.in vltima opin.in uer. uxor ubi dicit ſic uidiſſe ſeruari, & minores non ſunt reſtituendi ad opponendã huiuſmodi exceptionem ſtupri,ad effectũ, vt mulier perdat dotem, quia agitur de lucro captando ex delicto alterius, ſed reſtituitur, vbi agitur de lucro mulieris, Franch.in deciſ.421.per totum, volu.1. ſed idem Bertaz.in conſ.316.num.9. dicit,veriorem eſſe opinionem tenentiũ, quòd indiſtinctè, vidua committens ſtuprum quouis tempore, dotem non amittat. Idem tenet Vulpell.in conſil. 123. quoad dotem, quò verò ad legatum,à marito

marito ſibi factum, dicit eam eſſe priuandam, & ab eius petitionē repellēdā.
44 Item † adde, quòd vidua propter adulterium commiſſum, viuente, & ignorante marito, perdit legatum, ei factum, & habetur pro reuocato, & remanet penès hæredem mariti; ſi verò de adulterio cōmiſſo, marito uiuente, non poſſit apparere, ſed duntaxat de ſtupro commiſſo in uiduitate legatum perdit, & applicatur fiſco, Rui. conſi. 155. nu. 3. & 4. uol. 3 uide etiam Neuiz. in Sylua nnpt. lib. 2. in verſ. ſeni non eſt nubendum, nu. 45. vbi de omnibus, quæ perdit vidua ſtuprum committens.

Fuit aliquando dubitatum. Ibi, Præterea crederem hoc relinquendū arbitrio Iudicis, in fin.

45 Adde, † quòd idem tenet Menoch. de arbitr. Iud. caſ. 294. ubi plenè hāc mate-
46 riam tractauit; & ibi habetur, † quid de uirgine uiri impotente in uxorē ducta,
47 an maritus puniatur. Et tenet, † ꝙ uti ſtuprator puniri debeat, idē affirmat Afflict. in conſtit. ſi quis rapere num. 17. dicit tamen, quòd in iſtis actibus de iure canonico malitia ſupplet ętatem, adeo, quòd maritus puniri non poterit, quia tunc matrimonium tali coitu conſumatur, dummodo uirgo, ita fuerit ętati proxima, quòd potuerit copula carnali coniungi, & non adſit uiolentia, uel poſt uiolentiam conſenſus accedat, eſt tex. in c. de illis de diſponſ. impuber. & ibi etiam poſuit alias quæſtiones in materia ſtupri, quas uidere poteris.

§. Vſura.

SVMMARIVM.

1 Vſura quid ſit.
2 Vſura directè contrahitur in mutuo, in cæteris cōtractibus indirectè.
Vſura multifariè committitur, nu. eod.
Vſura fit etiam circa frumenti mutuū, vel pecuniæ ad frumentum, remiſſiuè, nume. eod.
3 Mutuanti an liceat aliquid accipere ultra ſortem.
4 Mutuans granū, vel quid aliud, quod curſu temporis deterioratur pacto adiecto, quod non reddatur niſi tali die, vſuram committit.
Vendens carius ad tempus, quando committat vſuram, remiſſiuè, nu. eod.
Vſura quomodo contrahatur annuo cēſu, remiſſiuè. nu. eod.
5 Vſura an præſumatur in dubio.
6 Et in materia vſurarum ſtandum eſt potius Doctoribus Iuris Canonici, quā Theologis.
7 Teſtator confitens ſe fuiſſe vſurariū, ſemper talis extitiſſe præſumitur, vt hæres teneatur ad reſtitutionem.
8 Vſura piratica quæ dicatur.
9 Vſura quandoq; colligitur ex contractuum coniunctione.
10 Et quomodo cognoſcātur contractus vſurarij, remiſſiuè.
11 Vſura decem, & nouem rationibus prohibetur, remiſſiuè.
12 Vſura eſt prohibita lege Moſaica, Euangelica, canonica, autentica, philoſophica, & politica, ideſt ciuili.
Vendens rem habita fide de pretio cum intentione eandem minoris redimendi vſuram committit. nu. eod.
13 Vſurarij ultra pœnas canonicas an poſſint criminaliter puniri à Iudice laico.
14 Et an ſit locus torturæ in hoc crimine.
15 Et quid in Regno Neap.
16 Et an Iudex ſecularis in eodem Regno poſſit procedere ex officio contra vſurarios.
17 Et quid de iure communi, remiſſ.
18 Vſuræ in quibus caſibus ſint permiſſæ, remiſſiuè.
Et in quibus ſocietas, ſeu ſoccida ſit licita remiſſ. nu. eod.
19 Et quid de cambijs mercatorum, remiſſiuè.
20 Iudei ex indulto Pontificis vſuras licitè exercent.
Et in caſu prohibito poterunt puniri à Iudice laico, nu. eod.
21 Vſurarum crimen an ſit merè eccleſiaſticum, remiſſ.
22 Vſura qualiter poſſit probari.
Et an per argumenta, & coniecturas, nu. eod.
Vſurarius manifeſtus quomodo probetur, remiſſ. nu. eod.
23 Vſura an probetur per teſtes, qui eam ſoluerunt.

24 *Et quid in ſtatu Eccleſiaſtico.*
25 *Et quid in Regno Neap.*
26 *Vſurarius contractus probatur præſumptionibus, & coniecturis.*
27 *Vſurarij quibus pœnis afficiantur.*
28 *Et quibus in Regno Neap.*
29 *Et quid in ſtatu Eccleſiaſtico.*
30 *Et pœna mutuantis ad vſuram non extēditur ad recipientem.*
31 *Vſurarius an excuſetur à pœna ob conſuetudinem malam, & iniuſtam.*
32 *Vſurarius an ſit puniendus, ſi vſuras non recepit.*
33 *Et quid ſi dumtaxat fuerit enixus fænerari.*
34 *Vſurariorum bona mobilia deſcribi, & ſequeſtrari poſſunt.*
35 *Iudex eccleſiaſticus poteſt in crimine vſurarum vltra pœnas canonicas mulctam imponere, & ex officio procedere.*
36 *Iudex coram quo ciuiliter agitur de vſuris, poteſt in eodem proceſſu iniurioſum diffamatorem ciuiliter condemnare.*
37 *Vſurarius manifeſtus quis dicatur, & quibus modis probetur.*
38 *Vſurarij ſunt infames ſola Iudicis declaratoria.*
Montes pietatis aliquid accipere poſſunt, ſub nu. 19.

VSura eſt lucrum ex mutuo. In principio.

1 Adde, † quòd vſura pluribus modis diffinitur; & iſta eſt illa diffinitio, quę videtur magis recepta, quòd vſura eſt, quicquid ſorti accedit ex pacto, vel intentione præcedente, ita Innoc. Abb. Card. & Anan. in c. 1. de vſur. quam diffinitionē multis rationibus impugnat Couar. lib. 3. var. reſol. cap. 1. aliam tradendo diffinitionem, videlicet, quòd vſura eſt voluntas capiendi vltra ſortem lucrum aliquod temporale vi, & cauſa mutui principaliter. ſed vtraq; diffinitio à Io. Bapt. Lupo reprehēditur in tract. ſuo de Vſur. comment. 1. §. 1. & alio modo uſurā diffinit, dum dicit, quòd vſura eſt lucrum receptum à creditore pro uſu rei, mutuo datæ; ibi tamen concludit, quòd ſi aliæ diffinitiones in Iure ſunt periculoſę, iſta eſt periculoſiſſima.

Committitur autem vſura.

2 Adde, † quòd uſura committitur directè in mutuo, indirectè in cæteris contractibus, deciſ. Pedem. 95. nume. 36. Bero. conſ. 168. uol. 1. Menoch. conſ. 109. nu. 28. & ob malam intentionem ſub quacunq; uerborum conceptione poteſt cōtineri, Natt. conſ. 672. nu. 9. Rim. iun. cōſil. 463. nu. 30. & Menoch. d. conſil. 109. multas detegit artes, quibus quandoq; à fœneratoribus ignari homines decoquuntur, uide etiam Natt. conſ. 369. ubi tractat de uſuris, quæ committūtur mutuando frumentum, uel pecuniā ad frumentum; & in conſil. 498. nume. 28. ubi
3 † tenet, quòd mutuans poteſt licitè aliqd recipere, quando ſponte, aliquid datur remunerationis gratia, nulla interueniēte obligatione, ſiue intentione, & an licitum ſit locare bonos ad granum, vide Laurent. de Rodulphis in tract. de vſur.
4 q. 23. & † mutuans granum, vel quid aliud, quod curſu temporis deteriorari poteſt, pacto adiecto, quòd non reddatur niſi tali die vſuram committit. Plot. conſ. 74. num. 2. & de vendente cariori pretio ad tempus, quando nō committat vſuram, Deci. conſ. 111. & quomodo committatur uſura in contractu annui cenſus, Io. Ant. de Nigr. ſuper cap. Regni in cap. 238. nu. 27. cum ſequen. & in Conſt. 82. Pij Quinti ubi datur forma creandi cenſus.
5 Item † adde, quòd in dubio fauore animæ iudicandum eſt pro uſura, Caſſane. conſ. 63. nu. 2. Bero. conſ. 198. nu. 2. uol. 1. Burſar. conſ. 165. ſed in foro contentioſo uſura non præſumitur, & eam allegans probare tenetur, Bald. conſ. 39. & 220. uol. 3. Grau. conſ. 48. nu. 8. ubi ipſe dicit etiam, quod in foro conſciētię opinio eligi debet in dubio, quæ animæ ſit tutior; niſi quis eſſet ſolitus fœnerari; quia tunc etiam in foro contentioſo in dubio contractus iudicaretur uſurarius, Deci. in l. rogaſti; §. ſi tibi, in fin. ff. ſi cert.
6 pet. & † in materia uſurarum potius eſt ſtandū doctoribus iuris canonici, quàm theologis, vt per Alex. in conſ. 1. col. 5. vol. 2. Deci. cōſ. 111. nu. 5. & Rimin. iun. conſ. 177. nu. 25.
7 Item † adde, quòd ſi teſtator confeſſus eſt, ſe fuiſſe vſurariū, præſumitur, quòd

ſemper

ſemper fuerit ad finem, quòd hæres cõ-
pellatur ad reſtitutionem, quia erit ſa-
lubrius pro anima defuncti, Anchar.
conſ. 129.& Alciat.de præſumpt.reg.3.
præſumpt.1.in fine.

8 Item†adde,quòd vſura pyratica dici-
tur,vbi venditur tempus,& qui,data di
latione,cum fideiuſſione vendunt mer-
ces cariori pretio, eaſq́; per ſe, vel per
interpoſitas perſonas reemunt viliori
pretio, deinde illas cariori reuendunt;
& iſti ſunt meri latrones, Franc. Scagl.
ſuper ritib.magn.Curiæ vicar.ritu, vſu-
ra,num.7.fol.mihi,poſt Carauit.223.&
vide infra nu.12.

9 Item†adde, quòd vſura colligitur ali-
quando ex duorum contractuum con-
iunctione,l.ſi ventri,§.1.ff.de priuil.cre
dit. & Bald. in rubr. extra. de offic. iud.
10 nu.4.&†ad decernendos aliquos con-
tractus vſurarios vide Crau. in conſil.
145.vol.1.

11 Sciendum eſt autem. Adde, †q̃
vſura eſt
prohibita multis rationibus,vt per Ma-
rian.Soci.in Rubr.de Vſur. vbi decem,
& nouem rationes poſuit, & multùm
diffusè hanc materiam vſurarum tra-
12 ctauit;& ibi nu.79. dicit,†quòd vendẽs
pãnum, vel equum illi, qui mox eidem
venditori pro minori precio eſt reuen-
diturus, qui venditor fecit dilationem
temporis de precio primæ venditionis,
vſuram committit, ſi cum intẽtione re-
dimendi ab eodem vendidiſſet. Et vſu-
ra eſt prohibita lege Moſaica,Euangeli-
ca,canonica,autentica,Philoſophica, &
politica,ideſt ciuili,ſecũdũ Ant.Corſer.
in conſ.25.in prin. inter conſ. crim. di-
uerſ.tomo 2.vbi latè proſequitur.

13 Et ex hoc infertur. Adde,† quòd
ſimiliter Io.
Bapt.Lup.in §.4.c.quãquã, de vſnr.nu.
18. tenuit magis communem opinionẽ
eſſe,quòd vſurarij vltra pœnas canoni-
cas poſſunt criminaliter puniri per iudi
cem laicum, & tàm vſurarij ſimplices,
quàm manifeſti, & ibi impugnat Me-
noch. de arbitr. iud. caſ.398.vbi tenuit
in foro ciuili puniri non poſſe.Hãc ean-
dem opinionem,tanquàm magis com-
munem affirmanit deciſ. Pedem. 137.
num. 11.& Rimin.iun.conſ.369. nume.
19.& conſi.399.nume.19. & conſi.218.
num.72. vbi dicit, quòd vſurarij punit
per epiſcopum poſſunt etiam puniri
per iudicem laicum pro exceſſu pœnæ,
& hãc opinionem tenet etiam Gabriel.
lib.7.concluſ. 20. vbi tamen eam limi-
tauit, quòd licèt vſurarius criminaliter
puniri poſſet,non tamen inquiri, & pu-
niri poſſet per iudicem laicum,allegan-
do Socin. in conſil. 209.& alios, vt ibi
per eum. Sed dicta limitatio non eſt ve
ra, quando cauſa poteſt cognoſci per
laicum,cum opinio contraria,vt dixi,ſit
magis vera.

14 Item†adde, quòd in hoc crimine vſu-
rarum poteſt irrogari tortura, Soci.con
ſil.219.in fine,vol.2.& Io. Bapt. Lup. in
tract.de vſur.in c.quanquam, num. 20.
etiã ſi ageretur ciuiliter.Natt.conſ.369.
nu. 14. vol.2.licet contrarium tenuerit
Foller.in pract.crim.can.in c.20.nu. 16.
diſtinguendo tamen, quẽ ſequitur Ber-
taz.in conſil.crim. 251.nu.45.vol.2.ſed
15 †in Regn.Neap. in tali delicto non de-
uenitur ad torturam, vt per Marant. in
6.par.in mat.Inquiſitionis, nu. 127.fol.
mihi 332.

16 Item† adde, quòd Iudex ſecularis in
hoc crimine in Regn.Neap. non poteſt
procedere ex officio abſque partis in-
ſtantia,niſi contra vſurarios manifeſtos
per reg.Pragmat.Carol.V.incip.Vſura-
rum etiam voraginem,pragm. 4. in tit.
de vſurar.per quam fuit correcta Con-
ſtitutio Regn.Neap.incip.vſurariorum,
permittens inquiri in iſto crimine uſu-
rarum,vt ibi declarat Affl. & de hoc vi-
de etiam Cauens.ſuper ritib.mag.Cur.
ritu,item quòd nullus,num.9. fol.mihi
poſt Carauit. 208. vide etiam Carauit.
in ritu 20.num.3.& deſiſtente accuſato
re in quacunque parte iudicij, iudex po
terit procedere in cauſa per ritum 21.
& ibi Carau.qui tenet, quòd ecõuerſo,
ſcilicet mortuo accuſato de vſura pro-
cedere non poterit, ſed vide,quæ poſui
infra in quæſt.ſi ad uerſic.ſcias etiam, &
17 †quando iudex de iure communi in cau
ſa uſuraria poſſit ex officio procedere,
& an illud facere poſſit, nulla præceden
te diffamatione,Lud. à Peguer. in quęſt.
crim.cap.35.

18 Caſus autem. Adde,†qnòd Caſſan.
in conſuet. Burg. fol.
767.nu. 22.uiginti caſus enumerauit, in

quibus ſecundum eum vſuræ ſunt per-
miſſæ;& ibi fol.774.nu.54.tractat,an,&
in quibus caſibus ſoccida ſit licita, vbi
19 plenè;& ibi nume.53.an cambia † mer-
catorum ſint vſuraria. de quo vide etiã
Rodulph.in tract. de vſur. in 3. par.vbi
latè dictam quæſtionem examinauit.
vide etiam Soci.in tract. fallent. reg. 3.
per totam, Doct. in l. ſi in inſulam, §.
vſuras,ff.ſol.matr.Carrer.in tract.de hę
ret.in prin.nume.9. Alphonſ. Guerrer.
in tit.de vſur.cap. 67.& Viui.opi.1048.
& 1049. In quibus locis enumerantur
circa 32.caſus,in quibus vſurę ſunt per-
miſſæ.

Item adde inter alios caſus, quòd ſi
ciues inuiti cogũtur mutuare pecuniam
Reip.vel Principi,poſſunt aliquid vltra
ſortem vſurarum nomine recipere; &
vſura hoc caſu utroq; iure permiſſa eſt,
Paul.de Caſt.in l.ſi quis neque cauſam,
in fine prin.ff.ſi cert. pet. & in conſ.19.
Crot. in l.nemo poteſt,numero 3. ff. de
leg.1.& Vaſqui. de ſucceſſ. creat. lib.1.
§.6.nu.22.

Item adde, quòd Mõtes pietatis,qui
à Ciuitatibus in ſubuentionem paupe-
rum conſtituũtur, licet aliquid accipiãt
pro mutuo,vt officialibus de competen
ti ſalario ſatisfaciant,nullam vſurariam
prauitatem committunt, vt per Ant.
Corſet.in conſ.25. per totum inter con
ſil.crim.diuerſ.tomo 2.& de hoc adſunt
plures declarationes ſum.Pont.ad fauo
rem multarum Ciuitatum, quæ huiuſ-
modi montes pietatis conſtituerunt, &
præſertim Innoc. 8. pro Patria mea de
anno 1488.16.calen. Iunij.

Hæc autem concluſio.

20 Adde,†quòd iudeis ex permiſſione,&
authoritate apoſtolica licitum eſt vſu-
ras, & vſurarum vſuras exigere abſque
metu pœnæ, & iudæus vſurarius in ca-
ſu, in quo puniri poſſit,à iudice laico pu
niri poterit,Bero.in conſ.209.vol.3.ſed
lege Moſaica prohibita erat vſura ſecũ-
dum Ant.Corſet.conſ.25.num. 1. inter
conſ.crim.diuerſ.tomo 2.

Hoc crimen eſt merè eccleſia-
21 ſticum. Adde videnda, † quæ poſui
in quæſt. 37. hic allegata in
verſic.Quæro igitur. Et in hac quæſtio-
nè, an crimen vſurarum ſit merè eccle-
ſiaſticũ,vel mixti fori, latè per d.Farin.
in quæſt.8.num. 134.cum ſequen.& per
Lud.à Peguer.in quæſt.crim. cap.30. &
deciſ.Pedemont.137.

Quæro, an crimen vſurarum
22 poſſit probari. Adde† vltra per au-
thorem tradita in d.
q. 53. quòd ad probandam vſuram ſuf-
ficiunt probationes leuiores, quàm in
alia cauſa non ſufficerent, cum ſit cri-
men difficilis probationis propter ca-
uillationes fœneratorum, & quòd con-
tractus vſurarij velatè,& clandeſtinè fie
ri ſolent,Alex.conſil.46.colum.1.uol.3.
& conſil.54.col. 1.uol.6.Grau. conſ. 73.
num.7.& proceditur per argumenta, &
coniecturas etiam diuerſæ ſpeciei, & li-
cet probationes non ſint neceſſariò con
cludentes, tamen quando eſſent aliquæ
ueriſimilitudines, ſaltem duæ ſimul iun
ctæ inducunt uehementem præſumptio
nem etiam ſufficientem ad condemna-
tionem,Bal.nouel.in conſ.23.uiſis dictis
contractibus inſerto in primo uol. con-
ſil.Cornei, & Plot. conſil.83.nu.1.cum
ſequen. &, quomodo probari poſſit u-
ſura, & uſurarius manifeſtus, uide Ma-
ſcard. in concluſ.1398.& 1399. uol.3.
23 Item†adde,quòd teſtes,qui ſoluêrunt
uſuras, probant contra inquiſitum, uel
accuſatum,ſi renuntiauerit eorum inte-
reſſe,& commodo,Bald.in l.dictãtibus,
C.de teſtament.Deci. conſ.342.num.4.
Iaſ.conſ.78.col.3.uol.3.Io.Bapt.Lup.in
tract.de uſur.cõment.4. in c. quãquàm,
nu.2.Grau.conſ.73.num.29. & ſeq.ubi
addit,quòd dictis teſtibus magis credẽ-
dũ eſt,quia deponunt de facto proprio:
contrarium tamen tenet Burſat. in con-
ſil.320.nu.89.& 90.ubi dicit,quòd non
ſunt omni exceptione maiores;& quòd
plenè non probant.Et ſine dicta renun-
ciatione, ſiue proteſtatione non eſſent
idonei,Feder.de ſen. conſ. 61. Roman.
ſing.355.Fely.in c.perſonas,de teſtib.
24 Item†adde,ꝙ in ſtatu eccleſiaſtico fuit
prouiſum per Conſt. March. lib.3. cap.
13.ꝙ ſufficiant quatuor teſtes, qui uſu-
ras ſoluerint,ſi in actis ꝓteſtati fuerint,
ſe illarum repetitioni renuntiare,adden
do,quòd pauciores ſufficerent,ſi cum il
lis alia concurrent adminicula.

25 Item

25 Item † adde, quòd in Regn. Neap. per Pragm. incip. quia nouiter, ſub titu. de vſurar. fol. 427. publica fama concurren te, tres teſtes ſingulares de re propria te ſtificantes ſufficiunt in cauſa vſurariæ prauitatis.

Item adde, quòd teſtes, qui ſoluẽrunt vſuras, faciunt fidem, quando deponũt in fauorem tertij, non autem ipſorum, Bald. conſ. 361. vol. 5. & Grau. conſil. 6. nu. 102. & in materia de modo proban di, vide Ioã. Bap. Lup. in tract. de vſur. comm. 4. c. quanquàm, nu. 22. cum ſeq. Grauat. conſ. 73. & conſil. 6. & Menoch. de arbitr. caſ. 235. nu. 25. vide etiã Natt. in conſ. 369. nume. 11. vbi tenet magis comm. opin. eſſe, quòd vſurarius nõ poſ ſit conuinci per teſtes, qui ab eo ſub vſu ris receperant, ſed quòd poteſt ſubijci tormentis.

26 Item † adde, quòd contractus etiã pro batur vſurarius ex præſumptionibus, & coniecturis, Iaſ. in l. Prætor ait, nu. 27. ff. de eden.

Sed quæro, quæ ſit pœna exer-
27 centis &c. Adde, † quòd vſurarij de iure communi regulariter puniuntur arbitrio Iudicis, Menoch. de arbitr. Iud. caſ. 398. nu. 23. & Bero. in cõ ſil. 206. nu. 22. vol. 3. vbi atteſtatur de cõ muni; vide etiam Lud. à Peguer. in q. crim. cap. 30. vbi reſoluitur, quibus pœ nis vſurarij puniantur, & quòd Princi pes ſeculares in ſuis Regnis poſſunt ar bitrariè imponere pœnas contra vſura rios.

28 Item † adde, quòd in Regn. Neap. adeſt pœna publicationis bonorum, per Con ſtit. Vſurariorũm, vbi Afflict.

29 Item † adde, quòd in ſtatu Eccleſiaſtico prouiſum fuit per conſtit. March. cap. 13 lib. 3. quòd vltra alias pœnas ſpirituales à ſacris canonibus conſtitutas, vſurarij incurrunt pœnas centum ducatorum, ipſo facto Cameræ Apoſtolicæ applicã dorum.

Item adde multas alias pœnas vſurarijs infligendas, per Io. Bap. Lup. in tract. de vſur. comment. 4. c. quanquam, à num. 2. vſq; ad nu. 18.

Item adde, quibus pœnis clericus uſu rarius iure pontificio puniatur Couar. rar. reſolut. lib. 3. cap. 3. nu. 3.

30 Item † adde, quòd pœna impoſita mu tuanti ad uſuram non extenditur ad re cipientem, Boer. deciſ. 48. nu. 5.

31 Item † adde, quòd conſuetudo etiam mala, & iniuſta excuſat uſurarium à pœ na, Bart. in l. ſi quis fugitiuus, §. apud la beonem, ff. de ædilit. Rocch. de Curt. in tract. de conſuet. nu. 129. Dec. conſ. 170. col. 3. ad fin. Grat. conſ. 87. nu. 21. & con ſil. 39. nu. 4. uol. 2. Soc. iun. conſ. 83. ad fi nem, uol. 2. ubi fortiùs uoluit non poſſe quem condemnari, niſi probaretur, tales contractus illicitos reputari. idem etiam tenuit Grau. conſ. 6. nu. 103. & cõſ. 145. nu. 12. & Curt. iun. conſ. 239. nu. 58. uol. 3. & Bertaz. conſ. 2. nu. 25. uol. 1. ubi mul tos alios accumulauit, idem tenentes; & idem etiam tennit Io. Bap. Lup. in tract. de uſur. comm. 4. in c. quanq; nu. 65. ſed prædicta non uidentur procedere de iu re canonico, ſecundum Rim. iun. conſil. 218. nu. 53. & ibi nu. 57. & in conſ. 399. nu. 56. cum ſequen. dicit etiam, quòd ſi manifeſtè apparet ex forma contractus, vſuram eſſe commiſſam, talis conſuetu do non excuſaret à pœna, & allegat Natt. conſ. 586. col. fin. & idẽ tenet Lup. loco præcitato; &, quòd conſuetudo fœ nerandi non excuſet à pœna temporali, multùm egregiè tenuit Lud. à Peguera, omninò videndus in quæſt. crim. cap. 34.

32 Item † adde, quòd vſurarius debet pu niri, etiam quòd vſuras non receperit, quia vſurarius dicitur ille, cui facta eſt promiſſio de ſoluendo vſuras, Ioan. de Anan. in c. miſerabilem, de vſur. & Ant. de Burg. in tract. de empt. & vend. in c. ad noſtram, num. 6. vſq; ad num. 15. niſi quoad pœnam, c. quanquam, de vſur. in 6. quia tunc requiritur, quòd vſura fue rit exacta: aliàs vſurarius non poſſet pu niri pœna d. c. quanquam, vt per D. Ant. de Burg. in loco ſupra allegato, vbi hãc quæſtionem latè examinauit.

33 Item † adde, quòd ſolus conatus in cri mine vſurarum punitur, Menoch. de ar bitr. Iud. caſ. 360. nu. 83.

34 Item † adde, quòd in cauſa vſurarum poteſt fieri inuentarium bonorum mo bilium, & ſequeſtratio, Carauita in ritu 21. nu. 13.

35 Item † adde, quòd Iudex eccleſiaſticus vltra pœnas canonicas poteſt imponere aliam pœnam pecuniariam, & ex of-

ficio procedere, Corn. conſ. 19. uol. 3. (licèt aliter ſenſerit Deci. in conſ. 170.) & Maran. in pract. par. 6. in ver. Inquiſitio, nu. 111. vbi pleniſſimè diſputat, & cum Corneo concludit.

36 Item † adde, quòd Iudex, coram quo
ciuiliter agitur contra aliquem de vſuris, poterit condemnare ciuiliter iniurioſum diffamatorem in cauſa vertente coram ipſo Iudice in eodem Proceſſu, vt per Crau. conſ. 53. per totum.

Sed hìc quæro, quis dicatur vſu-
37 rarius, &c. Adde, † quòd Iudicis arbitrio relinquitur, quis dicatur vſurarius manifeſtus, Menoch. de arbitr. Iudic. caſ. 235. & ibi latè ponit, quot modis dicatur vſurarius manifeſtus, & quibus modis probetur, & ibi etiam reijcitur opin. Grau. in conſ. 6. nume. 102. uide etiam Maſcard. de probat. concl. 1418.

Punitur etiam vſurarius de iure ciuili. Adde, quod idem tenuit Burſ.
38 conſ, 207. nu. 8. uol. 3. & † quòd ſufficit ſola Iudicis declaratoria, ubi etiã atteſtatur de communi, & Matheſil. in ſing. 49. dicit, quòd, ſi quis diceret contrarium, eſſet hæreticus.

Quæſtio I.

SVMMARIVM.

1 *Cauſæ criminales, vel ciuiles quæ dicantur.*
2 *Et quid ſi contra ſtatutum quis in forenſem alienauit remiſſiuè.*
3 *Et an cauſa turbatæ poſſeſſionis ſit criminalis, vel ciuilis, aut mixta remiſſiuè.*
4 *Cauſæ criminales quæ dicantur in Regno Neap.*
5 *Iudex criminalis quando poſſit cognoſcere de cauſa ciuili, vel econtra remiſſiuè.*
6 *Actio ex delicto priuato quo iure oriatur ad fauorem partis, & fiſci remiſſiuè.*
7 *Et quando non oritur parti, nec oritur fiſco.*
8 *Et ſi pars excluditur à, pœna, fiſcus etiam repellitur.*
9 *Cauſa criminalis dicitur quando pœna delicti applicatur fiſco.*
10 *Et quid ſi pœna conuentionalis applicaretur fiſco.*
11 *Et quid ſi pars pœnæ applicaretur accuſatori.*
12 *Et quid de cauſa pacis ruptæ remiſſiuè.*

IN primis igitur pro intelligentia &c. Adde videndum Menoch. de arbitr. Iud. caſu 265. vbi
1 † habetur, quæ dicatur cauſa criminalis; vide etiam Viui. comm. opin. 172. nu. 3. vol. 1. & Maſcard. de probat. concl. 463. vol. 1. & Bertaz. cõſ. 399. & ibi latiſſimè
2 per addentes, an † cauſa ſit criminalis, quando quis contra ſtatutum in foren-
3 ſem alienauerit; & † an cauſa turbatæ poſſeſſionis ſit criminalis, vel ciuilis, aut mixta, latè per Ioſeph. Lud. concl. 71.
4 Item adde, † quòd hodie in Regno Neap. ad tollendas huiuſmodi diſceptationes adeſt Pragm. Regis Ferdinandi, incip. Illuſtri Viceregi, ſub tit. de iuriſdict. inuic. non turban. quæ declarat, tũc dici cauſam criminalem, quando venit imponenda pœna mortis naturalis, ciuilis, vel abſciſſionis membri, & in alijs caſibus, ciuilem dici. Et ſuper d. Pragm. multa accumulauit Io. Ant. de Nigr. fol. 205. ſuper capit. regn.
5 Ibi. Vtilitas autem. Adde † videndum Menoch. de arbitr. iud. quæſt. 82. vbi latè quando iudex cauſæ criminalis cognoſcere valeat ſuper ciuili, & econtra, & in quæſt. 91. nu. 71.

Ego tñ pro clariori intelligẽtia.

Ibi. Ex ſecũda aũt ſpecie duplex. Adde videndum Bero. in rubr. de accu-
6 ſat. num. 19. vbi latè † quo iure actio iſta ad fauorem priuati, & ad fauorem fiſci oriatur.
7 Item adde, quòd quando † actio non oritur

oritur parti, non oritur reipublicæ ad publicam vindictam,& tunc Iudex non poteſt inquirere. l. non ſolùm, §. quanquam, ff.de iniur.quem tex.adhoc allegat Bart.conſ.100.numero 2. & Cępol. conſ.58.num.26.& ita concludit Marſ. in pract.crim. §.conſtante, nu. 34.& ibi ponit exempla, quando non oriatur actio parti.& hoc procedit ſecundum eſt ibi nu. 37. in delictis commiſſis contra priuatos. Et in hac materia vide Maran.in pract. in 4.par.fol.77.vbi pleniſ-
8 ſimè, & ſi parti, † & fiſco eſt quæſitum ius ad aliquam pęnam, ſi pars ex aliqua cauſa excludi poteſt, fiſcus etiam excludi poterit, eſt text. in l. fin. circa finem, C.de ijs qui à non domin.manu.fuer.& hoc dicit notabil. Gramm. in addit. ad Conſt.Regni, in Conſt. ſi quis in poſterum, nu.6.lib.1.

Secundus autem eſt caſus.

Adde, quòd hoc dictum, quòd ubi pęna venit applicanda fiſco dicitur eſſe cau-
9 ſa criminalis, procedit† vbi talis pœna imponeretur pro aliquo delicto; vt eſt de mente Bal.in l.fin. C. de litig. & clarius voluit Alex.in l.3.de ſepul. uiol. in addit.& Foller.in pract.crim.in uer.audiantur excuſatores nu. 176.

Item adde, quòd ſi pœna ex conuentione, præter pœnam delicti, applicare-
10 tur fiſco, diceretur cauſa ciuilis,†& non criminalis, quando ad ipſam pœnã conuentionalem ageretur, ſecundum Petr. Caleph.in conſ.86.nume.2.uol.2.inter conſ.crim.diuer.pariter Impreſſ.
11 Item adde quòd cauſa†dicitur criminalis quando pars pœnę applicatur accuſatori Alex.in conſ.132. col.fi.uol.1.
12 & quòd† de cauſa pacis ruptæ an ſit ciuilis, uel criminalis uide Corn.conſ.41. uol.1.& conſ.42.uol.2. Corn. conſ.42. col.penul. ad fin.uol.1. Grat.conſ.136. nu.9.uol.1.& Bertaz. conſil. 280. num. 6.uol. 2. ubi loquitur de pœna conuentionali pacis fractæ.

Quæſtio II.

SVMMARIVM.

1 *Actio criminalis, & ciuilis quomodo ſimul cumulari poſſint, re-*
2 *miſſiuè.*
Et prius debet decidi criminalis, quàm ciuilis etiam ſtante ſtatuto, exceptiones reſeruandas eſſe in fine litis.
3 *Et quid ſi ageretur coram duobus Iudicibus.*
4 *Et an tertius poſſit interuenire in cauſa criminali pro ſuo ciuili intereſſe.*
5 *Et an eo caſu poſſit ſtatus cauſa inter fiſcum,& Reum innouari, remiſſiuè.*
6 *Iudex maleficiorum quando poſſit cognoſcere de cauſa ciuili, vel econtra, & nume.9.*
7 *Fur non debet relaxari, niſi reſtituta re furtiua, licet ciuiliter pro ea actum non fuerit, & Iudex procedas ex inquiſitione.*
8 *Iudex, qui non facit reſtitui damnum parti læſa, peccat.*
10 *Confeſſio vera, vel ficta an differant quo ad intereſſe partes,& fiſci.*
11 *Maritus ex ficta adulterij confeſſione non lucratur dotem.*
12 *Statutum, quòd fideiuſſores de non offendendo, vel de pace ſeruanda teneantur ex contumacia perſonalis ad pœnam conuentionalem, de qua pœna ſit intelligendum.*
13 *Flamm.Chart.impugnatur.*
14 *Cauſa ciuilis an ſuſpendatur ob criminalem.*
15 *Et an exceptio falſitatis impediat ſententia executionem, remiſſiuè.*
16 *Et an conuentus criminaliter poſſit contra accuſatorem ciuiliter agere.*
17 *Et an abſoluto iudicio ciuili, vel criminali poſſit agi alia via.*

Dixi ſupra quæſt. ꝓxima.

1 Adde in materia†iſtius quæſtionis Plot.conſ.77. inter cõſil.ſua, Burſat.conſ.33.Natt.conſ. 138.& pleniùs per Lancellot. in tract. de attẽt. par.2.cap.4.limit. 23. & Crau. in conſil. 280.Plot. conſ.73. in princ. & Crau. in conſ.74.inter conſ.crim.diuerſ.uol.2.&

2 † criminalis cauſa debet prius decidi, q̃ ciuilis, etiam ſtante ſtatuto, quòd omnes exceptiones reſeruentur in fine litis cognoſcendæ, Plot. in conſ. 78. nu. 6. in uolumine conſiliorum ſuorum, & in conſi. 73. nu. 31. inter conſ. crim. diuerſ. tomo 2. ubi ad hoc allegat Bal. in conſil. 169. uol. 5. & Alciat. in conſi. 748.

Ibi. Et dicendum eſt, quòd nõ.

3 Adde, quòd hoc † procedit etiam ſi ageretur coram duobus Iudicibus, ſcilicet corám uno criminaliter, & coram alio ciuiliter, quia tunc etiam non poſſunt cumulari, Puteus deciſ. 275. lib. 1.

Et hæc quidem concluſio.

Adde in hac materia cumulationis, Crauet. conſ. 14. & 58. ubi etiam habetur, † q̃
4 tertius poteſt interuenire in cauſa criminali pro intereſſe ſuo ciuili, & ibi, quo
5 tempore, & an † ex interuentu ſtatus cauſæ inter fiſcum, & reos poterit alterari, & renouari; & in materia turbationis
6 † Iudex maleficiorum poteſt etiam incidenter cognoſcere ciuiliter, Menoch. de retin. poſſeſſ. remed. 3. num. 549. & uide infra nu. 9.

Ibi. Vnũ tñ nota ĩ hoc ꝓpoſito.

7 Adde, quòd fur † relaxari non debet, niſi furto reſtituto, licèt ciuiliter actũ non fuerit ad furti reſtitutionem. quod procedit etiam ſi Iudex per inquiſitionem procedat. aliàs ipſe Iudex parti tenebitur in ſolidum, Grau. conſi. 53. nume. 3. etiam ſi in actis non appareat de petitione partis læſæ, Ant. Sola. in commẽt. conſt. Sabaud. in uer. ut nemo inuitus ac
8 cuſari, nu. 2. fol. 170. & iudex peccat, † q non facit damnum parti reſtitui, cũ poſſet, ſiue ſit reipublicæ, ſiue perſonæ particularis, iuxta Scotum communiter receptum in 4. lib. ſent. diſt. 15. quæſt. 2. quẽ ſequitur Nauar. in Manuali cap. 37. nu. 136. fol. 220. tomo 1.
9 Item adde, quòd Iudex, † qui de cauſa criminali cognoſcit, poteſt etiam incidenter de ciuili cognoſcere ex eodẽ facto deſcendente; hoc tamen procedit, quando reus criminaliter cõdemnatur, quia tunc etiam poterit condemnari ad reſtitutionem rerum damnum paſſo: ſecùs uerò, quando abſoluitur, quia tunc non poterit cognoſcere ciuiliter de illa re, Bertaz. cõſ. 232. Rimin. conſ. 106. nu. 8. inter cõſ. crim. diuerſ. paruæ impreſſ. lib. 1. Rota, ut per Creſcen. in deciſ. 167. lib. 1. & iudex ſi abſolueret reum à pœna furti, & condemnaret ad reſtitutionẽ rerum furto ablatarum, ſententia eſſet nulla, Natt. conſil. 407. nu. 14. uol. 2.

Item adde, quòd Iudex maleficiorum poteſt cognoſcere de cauſa ciuili incidẽter, & eam ſuo Iudicio terminare, licèt aliter de crimine non conſter, nec ſuper eo crimine ſententia fuerit lata; & ſi accuſatus fuerit ciuiliter condemnatus, talis ſententia erit valida; ita tradit Simõ de Druſio, in conſ. 49. nu. 2. vol. 2. inter conſ. crim. diuerſ. paruæ impreſſionis, quem refert, & ſequitur Menoch. de retinen. poſſeſſ. remed. 3. nu. 549. & quòd Iudex criminalis poſſit cognoſcere incidenter de cauſa ciuili, & econuerſo iudex ciuilis de criminali, latè Vant. in tractã. de null. in tit. de null. ex defe. iuriſd. ordi. nu. 47. cum ſequen. & Menoch. de arbitr. iud. quæſt. 82. nu. 11. & quæ dicatur incidens quæſtio, & quæ emergens, & quæ dependens idem Menoch. in quæſt. 45.

10 Item adde, quòd iſta † differentia inter confeſſionem veram, & fictam, quoad intereſſe partis, communiter nõ tenetur, quia ſi contumacia operatur, quoad pœnam criminalẽ, ergò multò magis, quoad ciuilem applicandam parti, ita tradit Gulielm. de Bened. in cap. Raynutius, in uer. mortuo itaq; teſtatore, nu. 175. cum ſequen. de teſtam. vbi dicit, hanc differẽtiam ſaluari per Anchar. in conſ. 408. in
11 vno caſu ſingulari, ſcilicet, vbi agitur † de lucro dotis applicando marito propter adulterium, quia nunquam applicabitur ex tali ficta confeſſione, quæ non facit ad lucrum dotis, quia requiritur vera probatio adulterij. Accedat etiam illud quod dicit Firman. in ſuo repertorio, in ver. contumax puniri multis modis, verſ. contumax qui ex forma ſtatuti poteſt condemnari ad pœnam, poteſt & condemnari ad rei reſtitutionem, & ibi allegat Tortel. & Nellum, & ſic non eſt verum, quòd nullus reperiatur, qui dictam differẽtiam impugnet, vt dicit Rolan. in d. conſ. 30. hic allegato; & eſſet valde ridiculoſum, ſi alicui ſublatus eſſet

equus.

equus,vel veſtis,vel pecunia, & ſimilia, quod nõ poſſet reintegrari de rebus ſuis per Iuſdicentem,qui furem cõtumacem ad mortem condemnare potuit;ſed ꝗ te neretur formare Proceſſum coram Iudi ce ciuili, vt bona ſua ſibi reſtituerentur; & quòd contumacia tantùm operatur circa pœnam parti applicandam, & eius intereſſe,quantum ad criminalem: comprobatur,quia Princeps magis debet ꝓuidere ſubditis,quàm eius Fiſco, Luc.de Penn.in l.1.num.5.C.de ſuper in dicto, lib.10.aliàs non eſſet iuſtus, & ad prædicta faciunt etiam quæ infra dicuntur.

12 Item adde, quòd ſi † ſtatutum diſponeret fideiuſſores de non offendendo, vel de pace conſeruanda teneri ad pœnam conuentionalem,etiam probata contrauentione per fictam confeſſionem, debe ret intelligi de pœna conuentionali applicanda Fiſco, non autem de pœna applicanda parti; ita concludit declarãdo Motum proprium Pij Quarti, Charta. in tract.de execut. ſent. contum. cap.1.nu.

13 396. quod ego arbitror, † verum nõ eſſe, quia nõ debet eadẽ diſpoſitio diuerſo iure cenſeri, cum ex eodem cõtractu oriatur actio, quę non poſſet oriri Fiſco, niſi oriretur parti offenſæ,quãdo ſumus in delictis contra priuatos commiſſis, vt per Marſ.in pract. crim. in §. conſtante, nu.33.quod comprobatur; nam Fiſcus nõ poteſt ſuam partem conſequi, ſi pars offenſa non poteſt, Bertaz. in conſil. 30. nu.33.vol.1.& eſſet iniquũ, quòd Princeps potiùs voluiſſet prouidere eius Fiſco,quàm ſubdito offenſo,quod non eſt dicendum,ſecundum Luc.de penn. in l. vnica, nu.5.C. de ſuper in dicto, lib.10. quia quod ad fiſci commodum ſtatutũ eſt,à fortiori debet eſſe ſtatutum ad beneficium, & cõmodum priuatorũ, iuxta l.vnicam §.pen. C. de cad.tollen.Bar.in l.ambitioſa,nu.13.ff. de Decret. ab ord. facien.& Menoch.de arbi.iud.quęſt.98. nu.4.& intentio Pont. fuit prouidere,vt paciſcentes, & exiſtentes in treuga tuti viuere poſſint,quod non eſſet, ſi ex ficta confeſſione pars pœnę tantùm ſoluere-tur,& hoc modo lucro Fiſci, & non ſubditorum quieti fuiſſet prouiſum.Ex qui bus concluditur, quòd cõfeſſio ficta operatur tàm reſpectu pœnæ applicandæ Fiſco, quàm parti,nec obſtat Corn. in d. conſ.300. quia ibi actio ex eodem fonte non oriebatur, & opinio Cornei forſan non eſt tuta, per ea,quæ in pręcedenti additione poſui.

Sed q̃ro,quid in reo cõuento.

14 Adde,quòd ob iudicium† criminale ſuper falſitate teſtium non ſuſpenditur iudicium ciuile,quãdo alius, quàm actor, vel reus iudicium inſtitueret, Doct.omnes in l.fi.C.de ordin.cognit.& Anguſ. conſ.6.nu.9.vol.1.

Item adde, quòd quando obijcitur, teſtes eſſe falſos, non impeditur quin procedatur ſuper negocio principali, ſi animo calumniandi opponitur,& an calumnioſè opponatur, vide omnino Bar bat.in conſ. 43. nume. 7. vol.1.& dicit Boſſ.in tit.de falſis nu. 150.quòd Senatus Mediolani quotidie aduertit,faciendo videri indicia falſitatis ab aliquo fiſcali, vel ſtatuendo breuem terminum accuſatori ad illa examinanda,& Barb. in dicto conſil.43.ponit etiam,quando

15 opponitur † exceptio falſitatis contra ſententiam, an impediat executionem eius,de quo uide etiam Fely.in c.de cętero,col.3.de re iud.

16 Item adde, quòd quando cauſa† ciuilis mota fuit ab vno,& cauſa falſitatis mouetur à reo contra actorem, vbi ex mero iudicis officio proceditur criminaliter,non impeditur iudicium in cauſa ciuili,Bald.in l.1.num.6.C.de appell. Bart.in l.2.§.hoc edicto, ff.vi bon.rapt. Ang.in tract.malefic.in verſ. & ad querelam,nume. 89.aſſerentes, vbi ex officio iudicis proceditur, non vendicare ſibi locum diſpoſitionem l.1.C.quando ciuil.act.& Anguſ.d.conſ.6.num.9.Sed uide Crau. in conſ. 280.col.2.vbi concludit, quòd ſi cauſa criminalis ſit præiudicialis ciuili,priùs cognoſcitur de criminali, & ſuperſedetur in ciuili, & è contra, & idem ſi vtraque ſit ciuilis, ſiue criminalis, quia ſemper de pręiudiciali, priùs cognoſcitur,ſiue principaliter moueatur,ſiue incedenter;etſi aliter fiat, ſententia eſt nulla, vt ibi per eum. Sed uide omnino Plot. in conſil. 73.in prin.vol.2.conſil.crim.diuerſ. ubi multùm latè, quãdo cauſa criminalis faciat ceſſare ciuilem.

Item adde,quòd vbi quis uenit condem-

demnandus ad mortem ,non ſuſpenditur iudicium ciuile , ſed procedit cauſa ciuilis,& criminalis accumulata, ſecundum Bal. in l.1.2. col. uerſ. Sed contra hoc,C. de appellat.

Sed quid è conuerſo. Adde vt per
16 †Puteum in deciſ. 98. lib. 1. vbi hanc quæſtionem examinauit,& tenet contrarium, videlicet, quòd reus poſſit conuenire ciuiliter accuſatorem ex alia cauſa penitus ſeparata,non autem, quando cauſa criminalis præiudicat ciuili,dicens , quòd ſtantibus authoritatibus,ibi per eum allegatis,non poteſt cerni,quæ illarũ opinionum ſit communis, & ibi habetur, quando cauſa criminalis ſit præiudicialis ciuili.

An autem reus criminaliter.

Vltimus. Quæro nunquid.

Ibi. Prætereacum hodie.

17 Adde,quòd idem † tenet Anguſ. cõſ.6 nu.9.& 10.lib.1.Natt. cõſ. 138.nu.12.& Lancilot.in tract. de attenta. capit.4. limit.23. ſed vide etiam ſupra ad verſic. ſed quæro in uerbo. Item adde, quòd quando cauſa ciuilis, & Boſſ. in titu. de indit. nu. 99.

Quæſtio III.

SVMMARIVM.

1 *Statutum loquens de accuſatione,an comprahendat denunciationem,vel inquiſitionem, remiſſiuè.*

2 *Inquiri non poteſt pro leuiſsima culpa. Et quid pro culpa leui, nu.eod.*

3 *Inquiſitio non fit ad priuatorum commodum.*

4 *Fiſcus eſt ſubditorum calamitas.*

5 *Inquiſitio ceſſat, ſtante accuſatione corã alio Iudice.*

6 *Iudex poteſt inquirere antequàm moueat offenſum ad accuſandum.*

Debes autem ſcire quòd ex iſtis duobus. Adde, ſi
1 per † ſtatutum fit mentio de accuſatione an comprehendat denunciationem,vel inquiſitionem , videndum Foller. in pract.canon.cap.5.de denunciat. nu.44.

2 Sed certè quicquid ſit. Adde,† quòd nõ poteſt procedi per uiam inquiſitionis pro leuiſſima culpa, pro qua nemo criminaliter puniri poteſt,ſed ciuiliter ad æſtimationem damni,& ſimiliter pro culpa leui,dummodo ſit in omittendo; & ratio eſt,quia reſpublica non reputatur offenſa,nec eius intereſt,& etiam quia iudex
3 †ad commodum priuatorum inquirere non poteſt.ita tradit Bald.in l.data opera num.5. C. de ijs qui accuſ. non poſſ. & Maran.de ordine iud.par.4.prin. nu. 75.cum ſequen.

Ibi, & ratio eſt quia hodie. Adde quòd non immeritò Bald. in c.1. colum. fin. extra de iure iurando dixit,
4 quòd fiſcus† nihil aliud eſt quàm ſubditorum calamitas.

Hinc infertur, quòd licet. Ibi. Quòd ſcilicet accuſatione ſuperueniente procedatur. Adde quòd
5 ſi inquiſitio † fuerit formata per vnum iudicem, & accuſatio producatur corã alio iudice,tunc ſilet inquiſitio,quia electio iudicum eſt actoris.ita tradit Ang. de Vbald.in repet.l.ſi vacantia nu.221. C.de bon.vacant.lib.10.

Et conſequenter hodie. Ibi,ſed certè hodie. Adde quòd idem ſeruatur etiam de iure ca-
6 nonico,quia iudex † poteſt inquirere nõ monito offenſo ad accuſandum, vt ait Arno.in Comment.41.

Quæſtio IIII.

SVMMARIVM.

1 *Iudex poteſt capere informationẽ delicti poſt confeſsionem.*

2 *Iudici an ſatis conſtet de delicto ex querelis aliorum criminum.*

3 *Iudici quando, & quomodo debeat conſtare de delicto antequàm procedat ad inquiſitionem,capturam torturam,vel condemnationem remiſsiuè.*

4 Et

4 *Et ſufficit conſtare per famam ſi non reperiatur corpus occiſi.*
5 *Et in delicto facti permanentis non ſufficeret denunciatio officialis.*
6 *Et quid ſi ignoretur nomen delinquentis.*
7 *Et quomodo in furto, vel ſtupro dicatur conſtare de delicto.*
8 *Obſtetrices poſſunt cogi, & debent deponere cum iuramento.*
9 *Homo repertus mortuus an præſumatur occiſus, vel ſua morte obiiſſe.*
Iudex poteſt exhumari facere cadauer pro facienda recognitione vulnerum, vel aliarum percuſsionum ſub. nu. 4.

DIctum eſt, quibus modis criminaliter. Adde, ꝙ Iudex
1 † poteſt etiam ſe informare de delicto
poſt confeſſionem Aret. in verb. Et ve-
ſtem cęleſtem, verſic. quid ſi quis confi-
teretur, quando confitetur alia delicta.
2 Et in hac materia, an dicatur ſatis† con-
ſtare, quando in actis conſtat de quere-
lis aliorum furtorum, ſiue delictorum
commiſſorum uide Gramm. deciſ. 48.
& ad capturam poteſt deueniri, ante-
quam conſtet de crimine, c. ſi clericos,
de ſent. excom. in 6. & Pariſ. de Put. in
uerb. an iudex, qui pro debito, num. 12.
3 Et quãdo† poſſit deueniri ad torturam,
antequam conſtet de corpore delicti,
vide Gram. uoto 2. & Gabriel. comm.
concl. lib. 7. concl. 17. vbi ponit multas
ampliat. & limit. Et quòd malefactor
poſſit capi etiam, antequam conſtet de
delicto, ne aufugiat, tenet Blãc. in tract.
de indic. nu. 8. Sed de prædictis quãdo,
& quomodo iudici conſtare debeat de
corpore delicti, antequàm procedat ad
Inquiſitionem, capturam, ſeu condem-
nationem, nouiſſimè per Farinac. quæſt.
crim. in quæſt. 2.
Item adde, quòd ſi non reperitur cor
pus occiſi, quia fortè fuerit combuſtum,
vel proiectum in mare, uel in flumen, ꝙ
4 ſufficiat conſtare per famam † Bald. in l.
cum probatio, ff. de ꝓbat. & Auguſt. ad
Aret. de maleſ. in uerb. fama publica,
verſ. duodecimo, num. 108. & Marſ. con
ſil. 8. in prin. verſ. quinimò adeo, & ſi ca
dauer fuiſſet ſepultum. poterit iudex il-
lud exhumari facere, Maranta in tit. de
inquiſit. nu. 18. Iodoc. in pract. in tit. de
inſpectione occiſi cap. 75. nu. 1. Bal. in l.
ſi quis teſtibus in fine C. de teſti. Clar.
infra in quęſt. 55. verſ. quomodo autem
Farinac. quæſt. 2. nu. 5. & Pariſ. de ſynd.
in uer. confeſſio nu. 6. ubi atteſtatur ſe
vidiſſe huiuſmodi exhumationes in plu
ribus locis, & præſertim in vrbe.

Quando verò eſt delictum facti permanentis. Ibi. Niſi priùs Iudex. Adde, quòd non ſufficit denun
ciatio facta per officialem ad
5 hoc deputatum† Blanc. in l. fin. nu. 18. ff.
de quæſtion. Plot. in l. ſi quando, §. 49.
nu. 6. Sed debet fieri viſitatio iuxta for-
mam traditam per Foller. in ver. capiat
informationem, nu. 4.

Ibi. Quòd ſiue ignoretur.
Adde, quòd idem tenet Natta in conſ.
6 442. vol. 2. & tunc iudex† debet inqui-
rere de ætate, ſtatura, veſtitu, & alijs ſi-
gnis ipſius delinquentis incogniti; & de
dictis ſignis debet conſtare in Proceſſu
per teſtes; alias Inquiſitio non valeret;
& ſententia non poſſet exequi, niſi ipſe
delictum confiteretur, Farinac. in quęſt.
crim. quæſt. 3. nume. 10. verſic. ſublimi-
tando.

Ibi, Et hæc, quæ dicta ſunt de homicidio. Ibi in furto.
Addc, quòd inter alias præſumptiones
7 furti † ſufficit legalitas perſonæ dam-
num paſſæ, & lamentationes Foller. in
pract. crim. in uer. capiat informationẽ,
nu. 8. 11. & 12. & vide, quæ poſui ſupra
ad. §. furtum, in uerſ. quandò autem di-
catur conſtare de furto.

Ibi. In ſtupro illato. Adde, ꝙ ita docet Abb.
in c. propoſuiſti, extra de probat. nu. 3.
quòd inſpiciantur puellæ defloratæ, &
Alber. in l. 1. §. ex reſcripto, nume. 8. ff.
de verit. inſpic. tamen Tiraq. de ll. con-
nub. in l. 4. nu. 22. dicit, quòd genitalia
virginis nõ ſunt inſpicienda ad conij-
ciendum de ſtupro, & oculus, & manus
obſtetricum ſæpe fallitur. 27. q. 1. c. nec
aliqua, & Franc. Marci deciſ. 678. par. 2.
Et hoc mihi contigit in facto, dum eram
Gubernator Ciuitatis Spoletanæ, vbi

quæ-

quædam puella fuit tradita duabus obſtetricibus ex improuiſo vocatis; qua inſpecta cum iuramento retulerunt, eam eſſe virginem;& poſtmodum fuit reperta prægnans; & cum per Curiam procederetur contra dictas obſtetrices pro falſa relatione,ſe excuſabant, quòd illud indicium eſt fallax; nec poterat verißimiliter dubitari de corruptela,quia ſtatim, data querela de ſtupro, per Curiam ex improuiſo fuêrunt adhibitę;& in illa Ciuitate erant multæ obſtetrices, & ipſa puella dicebar,ſe fuiſſe defloratam. & ꝙ virginitas probetur per aſſertionem honeſtarum mulierum,& obſtetricum, Maſcard.de probat.concl. 1410.nu. 16,vol. 3.& Bertaz.conſ.452.nu.20.volu.2.vbi reprobat dictum cuiuſdam obſtetricis, quæ prætendebat,& ita deponebat, quãdam fuiſſe virginem, & hoc ex partu cognouiſſe; inquit enim quòd ex partu poteſt quidem cognoſci, an ſit primus partus,& an priùs, quàm tunc fuerit prægnans; ſed an fuerit virgo,nec nè, id ex partu non poteſt cognoſci.

8 Item adde,quòd obſtetrices † cogi poſſunt Io.de Plat.in l.patrimonium, C.de muner.patrim.lib.10. & debent deponere cum iuramento, Franc. Marci. deciſ. 678.& 680.nu.4.par.2.

Hæc autem omnia. Ibi, ꝙ quis ſeipſum præcipitauerit, &c.

9 Adde,quòd vbi reperitur † aliq̃s mortuus,& non appareant vulnera, non pręſumitur occiſus,ſed ſua morte mortuus, vt dicit Bal.in l.huic, ff. ad l.aquil.

Item adde,quòd repertus præcipitatus in puteum, vel ex turri, vel laqueo ſuſpenſus,vel vulneratus,& mortuus,non præſumitur, quòd ſe ipſum occiderit, Plot.conſ.130.num.82.inter conſ.crim. diuerſ.mag.impreſſ.lib.1.ſed in iſtis caſibus per coniecturas, & indicia probabitur de corpore delicti,vt per Boſſ.in tit. de delictis,nu.10.& per Foller.in pract. crim.in ver. capiat informationem, nu. 24.& in ver.Item,quòd ſuffocauit vxorem,nu.16.& nu.59.& lariſſimè per Farinac.queſtio.crim.q.2.nu.29.vbi ponit aliquas coniecturas, & præſumptiones, quibus probari poteſt, an delictum ſcelere commiſſum fuerit.

Quæſtio V.

SVMMARIVM.

1 *INquiſitio inchoata ab vno Iudice qualiter poſsit perfici à ſucceſſore.*

2 *Inquiſitio formari poteſt,licet nomẽ delinquentis ignoretur,*

QVæro in qbus caſibus. Ibi. Cæterùm de cõſuetudine. Adde, quòd Iudex

1 † nouus poterit finire inquiſitionem per p̃deceſſorem ſuum inceptam; ſed debet dare nouam dilationem, ſecundum Paul.de Caſtro in l. edictum,ff.de Iudic. qui intelligit de dilationibus expectatorijs.

Poterit igitur. Ibi. Et habito indicio contra aliquem.

2 Adde, quòd etiam Inquiſitio † formari poteſt,quando ignoratur nomen delinquentis ſecũdum Boſſ.in tit.de delicto, nu.33.& qualiter practicatur, vide eundem Boſſ.in tit.de inquiſit. nu. 78.

Quæſtio VI.

SVMMARIVM.

1 *INquiſitionem an debeat præcedere diffamatio, remiſsiuè.*

2 *Fama quomodo probetur per teſtes,nu.ſeq.*

3 *Et quibus magis ſit credendum, ſi ab vna affirmatiuè, ab altera negatiuè fuerit probata, remiſsiuè.*

4 *Et an fama faciat ſemiplenam probationẽ in criminalibus, remiſsiuè.*

5 *Et an teſtes ſuper fama reddentes cauſã ſcientiæ de auditu faciant inditium.*

6 *Et an probent ſi deponant audiuiſſe publicè dici.*

7 *Et an debeant nominare eos à quibus audiuerunt.*

8 *Et quid ſi decem teſtes de ea deponant.*

9 *Fama non firmiter probata coadiuuat probationes iam factas.*

10 *Fama orta ab habente intereſſe in cauſa nihil operatur.*

11 Fa-

11 *Fama poſterius probata elidit Priorem cō trariam.*
12 *Et quid ſi eodem tempore concurrerent.*
13 *Et an teſtes debeant ſcire quid ſit fama. remiſsiuè.*
14 *Reus non poteſt in erimiualibus reſpondere per verbum credo.*

DIctum eſt ſupra. Ibi. Si præcedat contra aliquem diffamatio.

Adde, vt per Duen. in reg. 298. vbi de
1 iſta † quæſtione tractauit, & poſuit multas ampliationes, & limitationes, & latè per Farin. in quæſt. 9. per totam.

Sciendum eſt autem. Adde, quòd
2 ſi decem † teſtes depoſuerint de fama, prob ant licèt formiter, vt requiritur, nō depoſuerint, quia decem teſtes faciūt vnitatem, Bal. in authen. quod locum, prope fin. C. de collat. Gram. in conſ. 57. nu. 19. & Carrer. in pract. in prin. num. 11. dicit, quòd cautela eſt, vt ſuper fama examinentur plures teſtes, ſaltem vſq; ad numerum decem. Sed requiritur, quod dicti teſtes non patiantur defectus: aliàs non probarent, vt latè per Natt. in conſil. 473. nu. 22. vol. 2. & Maſcard. in concl. 749. nume. 37. dicit, quòd dicti decem teſtes ad hoc ut probent, debent eſſe bonæ famæ; ſed Burſat. in conſil. 35. numero 25. volum. 1. hanc concluſionem, quòd per decem teſtes mala fama probetur, licèt minùs legitimè deponant, impugnat. Sed Pariſ. in conſil. 67. nu. 108. vol. 3. dicit, doctrinam Baldi in d. authen. quòd locum, nō ſeruari in foro ciuili, cui contradicit Vulpell. in conſ. 29. nume. 9. dicens, quòd atteſtanti de conſuetudine non creditur, niſi in ea Curia, qua uerſatur; dicit tamen, quòd fama hoc modo per decem teſtes probāta vchemēs fama non dicitur, & per quot teſtes probetur fama, & quo pacto deponere de-
3 beant etſi per teſtes † probata fuerit affirmatiuè ab vna parte, & ab alia negatiuè, quibus fides adhibenda ſit, & an probetur, quando teſtes in fine eorum examinis deponant de prædictis extare publicam uocem, & famam; & an fama
4 † ſemiplenam probationem faciat, quando agitur criminaliter, vide Maſcard. in tract. de probat. concl. 749. 750. 752. & 754. multas remiſſiones habes etiam per Foller. in pract. crim. in ver. dentur capitula, quòd ſuffocauit uxorem, num. 37. quomodo ꝓbetur fama. ſed Gram. in conſ. 42. num. 8. dicit, quòd toto tempore uitæ ſuę, nūquam uidit proceſſum, in quo potuerit reperire probatam fuiſſe famam publicam, propter multa, quæ requiruntur ad ipſius famæ probationem.

Illud tamen in primis. Adde, ꝙ te-
5 ſtes † deponentes ſuper fama, ſi exprimāt cauſam, faciunt indicium, quamuis de cauſa nō deponant, niſi de auditu; ſed non eſt habile indicium, niſi ex poſt facto fuerint probatæ omnes cauſæ expreſsè per teſtes, ut eſt inimicitia, uel alia ſimilis, Blā. in l. fin. num. 311. Gram. conſ. 42. per totum, Brun. in tract. de indic. 3. quæſt. prin. par. nu. 32. & Foller. in pract. crim. in uer. dentur capitula, quod ſuffocauit uxorem, nu. 28. ad finem.

Debent etiam dicere. Ibi. Quinimmò hanc opin. in fin.
6 Adde, quòd Burſat. † in conſ. 87. num. 47. Curt. iun. in conſ. 344. num. 7. tenent hanc opinionem contra Bart. eſſe magis ſeruatam, quòd fama probetur, ſi teſtis dicat, id publicè dici audiuiſſe.

Sed quid non ſunt ſuper hoc in-
7 terrogati? Adde, quòd nominari † debent authores, quando fama habet originem ſolùm ex dicto perſonarum, ſaltem duo à quibus audiuerint dici, vt per Foller. in pract. crim. in ver. dentur capitula, quòd ſuffocauit, nume. 28. ſecùs utem, quando habet originem ab aliquo actu; & tunc non debent nominare eos, à quibus audiuerunt. & in hoc fama poteſt habere originem à vilibus perſonis. ita declarat Bart. in l. de minore, §. plurimùm quoq; nu. 15. ff. de quæſt.
8 Item adde, quòd probarent, ſi † eſſent decem teſtes, etiam ſi non nominarent authores, Raph. Cum. conſ. 68.
9 Item adde, quòd fama † licèt non ſit formiter probata, tamen coadiuuat probationes iam factas, Bart. in d. §. plurimùm,

mùm,

mùm,nu.30.& Ferrant.Garg. conſ.126. nu.80.cum ſeq.inter conſ. crim. diuerſ. tomo 1. in fol.

Ibi. Debet enim fama.

10 Adde, quòd ſi fama † originem habe-
ret à parte,ad cuius fauorem tendit, ni-
hil operaretur,vt per Natt.in conſ.473.
nume.17.& ibi nu. 20. habetur, quòd ſi
11 duæ † famæ contrariæ eſſent probatæ,
12 poſterior elideret priorem;& ſi† eodem
tempore concurrerent, ſtaretur illi fa-
mæ, quæ veriſimilioribus ꝓbationibus
fuiſſet probata.

Quæro nunc, nunquid ad hoc.

13 Adde videndũ Menoch.de arbitr.iud.
quæſt.78. vbi latè de hoc articulo.

Succeſſiuè quęro.Ibi.ſed ſi reus
14 eſt præſens. Adde, an Reus † in crimi
nalibus debeat reſponde
re per verbum credo, Bart. in l.genero, nu.2.circa med.ff. de his, qui notan. infam. vbi tenet, quòd non, ſed quòd debet reſpondere per verbum veritatis, ſcio hoc, vel feci hoc.ita etiam tenet Afflict.in conſt.de interrogat. litigat.nu.7. fol.41.

Quæſtio VII.

SVMMARIVM.

1 *Denuntiantis dictum an faciat plenam fidem.*

2 *Et an ſit ei credendum, quòd fuerit ab alio impeditus, vel verberatus.*

3 *Denuntiantes ex officio, ſi ob pecuniã crimina celant, ſymoniam committunt.*

4 *Syndicus tenetur ſe ipſum delinquentem deferre.*

5 *Et an poßit recipi in teſtem, remißiuè.*

6 *Et quæ exceptiones contra eum opponi poßint, remißiuè.*

7 *Et falſum denuntians qua pœna ſit plectendus, remißiuè.*

8 *Et an debeat conſequi partem accuſatoris vigore banni, remißiuè.*

9 *Et quid ſi præuentus ab offenſo, vel alio non denuntiauerit, remißiuè.*

10 *Syndicus intra tempus faciendæ denuntiationis remotus tenetur nihilominus denuntiare delictum.*

11 *Et ſtante termino quatuor dierum ad denuntiandum, an incurrat pœnam, ſi vulnus intra id tempus non denuntians, mortem inde ſecutam intra alios quatuor dies denuntiauerit.*

12 *Syndicus non tenetur denuntiare delicta extra territorium commiſſa.*

13 *Denuntiare delicta an cuilibet liceat.*

Habes igitur, quòd dictũ denunciantis. Ibi. Bene verum eſt.

1 Adde,quòd idem† tenet Pariſ.de Put.
in tract. ſyndic. in verb. nuncius.§. Iu-
dex,vbi hanc materiam plenè tractauit,
2 & an eis † credatur, quòd ab aliquo fue
rint impediti, ne ſibi mandata exeque-
rentur,vel quòd fuerint verberati, vide Tiraq.de retract.§.8.gl.9.nu.14. Alciat. de præſumpt.reg.3.præſumpt.14.Guid. Pap. deciſ.557.& 628. Gabriel. in concluſ.ſuis,concl.4.nu.3.titu.de citat. & ꝙ huiuſmodi denunciator poſſit eſſe teſtis in leuibus delictis, quando denunciat ex neceſſitate officij ſui,Maſcar. de probat.concl.26.nu.7.vol.1.& Campeg.de teſti.reg.103. vbi latè.

Ibi.ſcilicet Beroarij. Adde videndum Grat.in conſ.43.vol.2.num.22. vbi tenet,quòd Beroarij in teſtes admittuntur, ſi alias non patiuntur defectus, ſed nunquàm ſunt integrè fidei.ad hoc vide etiam Maſcard.de probat.conclu.289.& quæ poſui infra ad quæſt.8. in verſ. ſcias tamẽ.

Scias aũt, ꝙ antiquis tẽporibus.

3 Adde,quòd iſti † Officiales ſi ob pecu-
niam crimina celant, quæ denuntiare tenẽtur,ſymoniam committunt, c. nemo de ſymo.& Luc.de pen.in l.vnica, nu.9. C.de Irenar.lib.10.

Sed quæro,nunquid tales. Ibi. Quinimmo ex conſuetudine.

4 Adde,quòd ſyndicus † tenetur ſe ipsũ
delinquentem deferre. Catald.in conſi.
52.inter conſ.crim. diuerſ. lib.1. fol.99.
quem refert,& ſequitur Menoch. de ar-
bitr.Iudic.caſ.323.nu.15.& an ſyndicus
5 † poſſit recipi in teſtẽ,& an poſſit oppo-
6 ni contra eum; & quæ † exceptiones; &

an

an poterit puniri, ſi falſum denunciaue-
7 rit,& qua pœna,†& an ei debeatur pars
8 accuſatoris,quæ debetur virtute † ban-
nimentorum,vide Salicet.in l.ea quidẽ,
C.de accuſat.& Ang. in l.ſi vacantia,C.
9 de bon.vacantibus,& quid ſi fuerit†prę
uentus ab offenſo,vel alio, & non denũ
ciauerit,Bald.in l.ſororem,ff.de his, qui
bus vt indign.Bart.in l.diuus la 2.nu.12
ff.de cuſtod. & exhib. reor.

10 Item adde,ſi ſyndicus † qui habet qua
tuor dies ad denũciandum,interim fue-
rit remotus,an ſucceſſor,vel ipſe tenea-
tur denunciare,vide Bald.in rubr. extra
de conſtit.num.28.ubi dicit, quòd pri-
mus tenetur denunciare, & non ſecun-
dus,quia eſt de reliquijs officij ſui, & in
l.fin.in fin.ff.de iuriſd. omn. Iud. quem
ſequitur Gabr.in conſil.175.in fine,vo-
lum.1.

11 Item adde,quòd ſyndicus†habẽs qua-
tuor dies ad denũciandum ſi aliquis fue
rit vulneratꝰ,qui mortuus eſt infra qua-
tuor dies,non incurrit pœnam ex eo,ꝙ
non denunciauerit vulnus; ſi infra alios
quatuor dies mortem denunciauerit,
Bald.in l.ſi ita ſtipulatus,ff.de verb. ob-
lig.quem refert, & ſequitur Io. Ant. de
Nigr.in c.7.frequens, nu.32. Ego autẽ
crederem contrarium, quia Iudex non
potuit capere informationem à vulne-
rato; & forſan delictum remaneret im-
punitum,ſi delinquens ignoraretur, &
eo maximè, quia ſyndici in princ. offi-
cij ſui iurant ſeruare ſtatuta; & ego ita
ſeruarem, ſi curia non haberet informa
tionem de delinquente.

12 Item adde,quòd ſyndicus † non tene-
tur denunciare delicta extra territoriũ
commiſſa, ſed ſolùm ea,quæ in territo-
rio committuntur,vt per Gabriel in cõ-
ſil.175.nu.10.uol.1.

Dixi ſuprà,ꝙ nõ modo officiales

13 Adde, quòd de iure † ciuili non poſ-
ſunt denunciare,niſi deputati ad denun
ciandum,ſed de iure canonico, quilibet
dummodo nõ ſit infamis, vel inimicus,
aut conſpirator,vel vilis perſona Iodoc.
in pract.ſua criminali cap. 7.

Quæſtio VIII.

SVMMARIVM.

1 *Delinquens ſi reperiatur in fla-
granti quis ordo procedendi
ſeruari debeat remiſsiuè.*
2 *Et an faciant fidem Miniſtri
Curiæ, vel alij conſignantes, remiſſi-
uè.*
3 *Et quis dicatur in flagranti captus re-
miſsiuè.*
4 *Et an quilibet poſsit capere repertum in
flagranti, & ad iudicem ducere remiſ-
ſiuè.*
5 *Et an priuati ſint in culpa niſi in flagrã-
ti deprahenſum capiant.*
6 *Nuncio quando ſit credendum & nu.8.*
7 *Delinquens in flagranti repertus abſq; pro
ceſſu poteſt puniri.*
9 *Et contra eum proceditur iuris ordine nõ
ſeruato.*
10 *Et an eo caſu admittenda ſit appellatio.*
11 *Et an appellatione interpoſita, vel pen-
dente termino ad faciendum defenſiones
ſit differenda executio.*
12 *Et quid ſi timeatur de tumultu.*
13 *Fur deprahenſus in flagranti poteſt ſine
ſententia fuſtigari.*
14 *Et quid in furibus vuarum.*
15 *Iudex an ſemper ſecundum acta, & pro-
bata iudicare debeat.*

ALijs etiam modis ape-
ritur iudici. Adde, qualis
1 Proceſſus†ſit
habendus contra delinquentem reper-
tum in flagranti crimine, & an Miniſtri
2 †Curię, vel alij præſentantes captum in
flagranti, ſi teſtificantur de viſu, contra
eum faciant fidẽ And.de Iſer. & Afflict.
in conſt.humanitate,tit.de his,qui fide-
iuſſ.num.27.& 28.ſol.209. lib.2.Foller.
in pract.crim. in ver.item quòd fuit ca-
ptus in flagranti, nu.12. & Farin.quęſt.
21.num.157.vbi dicit,quòd ſi alij teſtes
haberi non poſſunt, tunc creditur ipſis
Beroarijs,& officialibus,ſi alios non pa-
riuntur defectus,in delictis leuibus,non
autem in grauibus, vt per Boſſ. in tit.de
denunc.num.10. in quibus non probãt
crimen,ſed faciũt indicium ad torquen-
dum

dum Franch.in deciſ.379. vbi dc capto
cum archibuſicto paruo. & ita ibi deci-
ſum fuit per ſacrum conſilium. Et quis
3 dicatur† captus in flagrãti,& an ille,qui
latitabat, ſed non per magnum interual
lum, nullo actu extraneo in medio in-
4 terueniente,& an quilibet† poſſit cape-
re delinquentem in flagranti,& eum du
5 cere ad iudicem;& an ſint in culpa†pri-
uati, ſi potuerunt capere malefactorem
in flagranti, & non cęperunt,uide eun-
dem Afflict. in conſtit. qualit. inſtit. ſe
gerer.nu.7.& ſeq.fol.122. lib.1.& vide
Foller.in pract. crim.in d. uer.Itẽ quòd
fuit captus in flagranti, vbi plenè hanc
materiam tractauit, & Farinac. in dicta
quæſt.21.nu.133.cum multis ſequen.Et
6 quando ſit credendum†nuncijs,& exe-
cutoribus,vide Bero. in q.84. Maſcard.
de probat.in uerb.Biruarij,conclu. 189.
& Paul. Granut.lib. 1. Theorem. 19. &
executoribus non creditur aliquid di-
centibus, quando de eorum lucro agi-
tur,Alciat.in tract.præſumpt.reg.3. præ
ſumpt.24.nu.6.

Scias tamen. Ibi.Solent itaque
cauti iudices. Adde, quòd deprchen
7 ſus†in flagranti crimi-
ne, etiam ſine proceſſu poteſt damnari,
& puniri,Alex.conſ. 275. uiſo themate
lib.7.Florian.in l.ſi ſeruus, nu.5. uerſic.
ſed aduerte,ff.ad l.Falcid.Marſ.in l.vni.
C.de rapt.uirgin. numero 89. uſque ad
num.94.

8 Item adde,quòd in leuibus † delictis,
vt quis ſit inuentus cum armis, uel ad
ludendum, adhibetur fides birruarijs,ſi-
ue executoribus, Bart. in l. prætor ait,
uerſ.ſed quid debet, ff.de damn.infect.
Alex.conſil.2. uol.3. Roman.conſ.414.
Et in materia armorum Carrer. in uer.
Itemq; eorum,nu.30.& Foller.in pract.
crim.in d. uerſ. Item q fuit captus,&c.
nu.7.ubi dicit,quod probãt, ſi per alios
non poteſt probari, & hanc materiam
plenè tractauit Maſcard. de probat. in
uerb. birruarij, concl.189. Contrarium
tamen tenuit Bero.q.84.ſed uide etiam
quæ poſui ſupra quæſt.7. in uerſ. habes
igitur,ibi. ſcilicet Beroarij. In grauibus
autem delictis non probant miniſtri ca-
piẽtes delinquentem ad conuincendũ,
ſed ad torquendum, & ita deciſum fuit
per ſacrum Conſilium in quodam reper
to, cum tormento paruo, ut atteſtatur
Franch.in deciſ.379.uol.2.

Sed nunqd reo capto inflagrãti.
9 Adde,quòd contra†captum inflagranti
proceditur ex abrupto iuris ordine non
ſeruato,Affl.in conſt. humanitate,6.no-
tab. uerſic. Item quærit hic Andr. & in
Conſt.Iuſtitiarij nõ per Kalẽdas,Gram.
deciſ.36.nu.8.nec datur copia reperto-
rum,ſiue indiciorum, ut tenet Bald. hic
allegatus, nec expeditur citatio ad ſen-
tentiam,Gramm.d.deciſ. 36. nume.71.
cum ſeq.

10 Item adde,quòd pro eo†non admitti-
tur appellatio ad effectum; ut iudex, à
quo teneatur illi deferre,Foller.in d.uer
ſic.Item quòd fuit captus, nu.4.

Ibi. Bene verum eſt. Adde, quòd
etiam appel-
11 latione interpoſita†executio non eſt dif
ferenda, & poſteà ſuperiori ſcribere cau
ſam, quare appellationi non detulerit,
Boer.deciſ.153.num.5.nam quando pe
riculum eſt in mora, iudex poteſt exe-
qui, & poſteà proceſſum ſcribere,Boer.
deciſ.259.num.5.quem refert,& ſequi-
tur Lancellot.in tract.de attẽr.ampliat.
4.nu.16.fol.215.& etiam pendente dila
tione ad faciendum defenſiones non eſt
differenda executio, ſi aliter tumultus
ſedari non poteſt, Rom.in ſing. 577. &
de periculo propter moram credẽdum
erit officiali illud aſſerenti,dummodò il
lius aſſertio aliquibus ueriſimilibus, &
urgentibus præſumptionibus, & ratio-
nibus munita ſit.ita tradit Anchar.con-
ſil.277.numero 12. quem ſequitur Ma-
ſcard.de probat.concluſ.1257.num.14.
uolum. 3.

12 Item adde,quòd ſimiliter Iudex†non
debet differre executionem,quando ti-
met,quòd amici,& conſanguinei faciãt
tumultum, & auferant condemnatum;
nam tũc debet accelerari executio, etiã
durãte termino defenſionis,ut per Car-
rer. in pract.crim.§. homicidium, l'ulti-
mo,num. 80.

Item adde,quòd è conuerſo tumultus
populi facit differre, executionem,non
tamen liberare, ſicut facit accelerare
executionem, non tamen innocentem
condemnare,l.decurionum,C.de pœn.
&

& Carrer. in loco ſupracitato nu. 79.

Quæro, An quando reus eſt de-
13 prehenſus. Adde, quòd in ſpecie †
de fure, quòd ſi depre-
henſus fuerit in flagranti poterit fuſtiga
ri ſine prolatione ſententiæ diffinitiuæ,
Ang. in l. ictus fuſtium, col. 1. ff. de his,
qui not. infam. & ibi etiam dicit, quòd
14 hodie ſeruatur, quòd inuenri † ad furan-
dum vuas, per Officiales abſq; interlo-
cutoria, vel diffinitiua ducuntur cũ vuis
ad collum per Ciuitatem, & Iaſ. in l.
vnic. nu. 29. ff. ſi quis Iuſdic. non obtẽp.
dicit, quòd in leuibus delictis inuentus
in flagranti ſine aliquo proceſſu poteſt
puniri ad catenam; & ita dicit de facto
ſeruari.

Sed pone, ꝙ Iudex oculis ꝓprijs.
Ibi. Vult tñ, ꝙ ſecundum acta.

Adde circa iſtã regulam, quòd Iudex
ſecundùm acta, & probata iudicare de-
bet, vt per Diaz. in reg. 377. vbi multas
ponit limitationes; vide etiam Couar.
var. reſol. lib. 1. cap. 1. ſub nu. 7. Summã
Syluestr. in verbo Iudex, il 2. quæſt. 5. &
Maſcard. de probat. concl. 948. num. 10.
& 11.

Quæſtio IX.

SVMMARIVM.

1 Notorium dicitur tripliciter.
2 Notorium quid ſit, & quomodo inducatur, remiſſiuè.
3 Et ſtatutum faciens mentionẽ de notorio, de quo ſit intelligendum.
4 Et an requiratur probatio, quando delictum ſit coram Iudice, & alijs ſufficientibus ad notorium.
6 Et quomodo procedatur, ſi delinquitur coram Iudice, & Notario tantum.
7 Notorium per quot teſtes probetur, remiſſiuè.
8 Et an requirat ſententiam.
9 Et appellationem admittat.

Sed quid dicendum in crimine notorio.

1 Adde, quòd notorium † po-
teſt eſſe tripliciter, videlicet, quoad Iu-
dicẽ, & quoad alios, quoad alios, & non
quoad Iudicem, & quoad Iudicem, &
non quoad alios, vt dicit glo. in cap. fin.
verb. quoad ſe ipſum, de cohabit. cleri-
cor. & mulier. & gloſſ. in c. conſuluit, in
verb. notoria, de appellat. & quòd dica
2 tur † notorium, & quomodo inducatur,
vide Menoch. de arbitr. Iud. caſ. 166. vi
de etiam Foller. in pract. crim. in ver. itẽ
qui eſt notorius delinquens, Capr. in
tract. Notorij, in quo latiſſimè hanc ma
teriam tractauit, & ad ſaturitatem no-
uiſſimè per Farin. quæſt. 21. per totam.
3 Item adde, quòd ſtatutum † faciẽs mẽ
tionem de notorio in materia reſtringi
bili, debet intelligi de notorio facti, &
non Iuris, Abb. in c. dudum, nu. 7. de ele
ction.

Quæro, nunqud in notorijs.

Adde Gabriel. comm. concl. lib. 2. de
4 citar. concl. 1. num. 2. vbi tractat † plenè
hanc quæſtionem, an requiratur citatio
in Notorijs; & ibi ponit tres declara-
tiones.

Item quæro, nunquid. Adde, ꝙ
quando
5 aliquod delictum † committitur, præſen
te Iudice in actu exercendi Iuſtitiam, &
officium ſuum, & tot alijs, qui ſufficiant
ad notorium facti, eo caſu non requiri-
tur probatio, vt per Boſſ. in tit. de denũ-
ciatio. num. 5. cum ſequent. & de modo
practicandi iſtud dictum, vide Luc. de
penn. in l. quoties, C. de dignit. lib. 12.
6 & quomodo procedatur, quando delin
quitur coram Iudice, & notorio tãtum,
vide Foller. in pract. crim. in uerſ. Item,
qui eſt notorius delinquens num. 27.
cum ſeqq. & non requiritur ſententia,
ut per Gramm. deciſ. 105. nu. 16. & ad
hanc quæſtionem, an requiratur proba
tio, uide etiam Pariſ. in conſ. 147. uol. 4.
Rolan. conſ. 99. nu. 22. uol. 1. Gramm. in
deciſ. 36. num. 55. cum ſequen. & latiſſi-
mè Maſcard. de probat. concl. 1103. uo-
lum. 2.

Quæro nunc, per quot teſtes.
7 Adde uidendum † Maſcard. de probat.
concl. 1105. uol. 2.

Præterea quæro, nunquid.
8 Adde, quòd inoleuit † cautela, ut Iu-
dex pronunciet factum, de quo agitur,

eſſe notorium, ut per Gramm. in deciſ. 65.nu.12.& in deciſ.105.num.16.dicit, quòd in duobus notorijs non eſt neceſſaria declaratoria, ideſt in notorio, actu permanente, & in Notorio commiſſo coràm Iudice pro Tribunali ſedente;& ad materiam notorij uide Salicet. in l. ea quidem, C. de accuſat. ubi per decē quęſtiones hanc materiam examinauit; & uide etiam Boſſ.in tit. quomodo procedatur in crimine notorio.

Vlteriùs quæro. Adde circa iſtam quæſtionem, an ad
9 mittatur † appellatio in notorijs, Capr.
comm.concl.in tit. de notor. in 4.mēb.
princip.nu.102.ubi latiſſimè,& Lancellot. in tract.de attēt.par.2.cap.12.limit. 9.& ibi nu.9. dicit, quòd Iudex, à quo, non poterit deuenire ad executionem in notorijs, ſi à Iudice, ad quem fuerit inhibitū;& ibi ponit alias limitationes. Vide etiam Gomez.de delictis capit.1. nu.47. ubi dicit, quòd in delicto notorio Iudex poteſt denegare appellationem,& ſuam exequi ſententiam ante tamen inhibitionem Iudicis ad quem, dū modo appareat in ſententia, quòd Iudex condemnauit reum, uti de notorio crimine ſecus autem ſi ſimpliciter condemnauit, ut quemlibet criminoſum, Nam tunc teneretur appellatione deferre.

Quæſtio X.

SVMMARIVM.

1 Querelæ renuncians, vel ab ea deſiſtens, an iterum querelare poſſit remiſſiuè.
2 Et an ſi neget quis iniuriam ſibi factam poſſit renocare dictum, & de iniuria accuſare.
3 Querela differt à querimonia, & lamentatione.
4 Et an cedula data in occulto debeat mouere Iudicem ad inquirendum.
5 Querelās ſi deſiſtat, vel moriatur, poterit Iudex procedere ex officio.
6 Querelans tenetur declarare an intēdat facere partem in iudicio.
7 Inſtigator an ſit citandus quando procedi tur per inquiſitionem, remiſſiuè.
8 Et an poſſit torqueri, remiſſiuè.
9 Aduocatus, vel procurator fiſcalis doloſè inſtigantes, quibus pœnis ſint afficiendi. Fiſcus pro euidenti calumnia condemnatur in expenſis in controuerſia criminali, ibid.
10 Fiſcus eſt vbiq; præſens.
11 Et an ei proſit confeſſio procuratore fiſcali abſente.

ALius eſt modus in principio. Adde, an deſiſtens
1 † à querela, vel querelę renuntians, iterum ad querelādum admittatur, Bart. in l.ſi maritus la.2.§.ſi negauerint, num. 4.ff.ad l.Iul.de adult. Bal.in l.accuſationem, C.de his, qui accuſ.nō poſſ.vbi plenè. Et quid ſi aliquis
2 †interrogatus dicat. Titium nihil Iniurię ſibi feciſſe, an poterit, ſuam confeſſionem retractando, de aliqua iniuria ipſum titium accuſare, ſiue querelare, vide Luc.de Penn.in l.1.nume.47.uerſ. 7. Ex hoc ſequitur. ubi videtur tenere, quòd ſic. C.de deſertor. lib.12.
3 Item adde, quòd querela † differt à querimonia, & à lamentatione, ut per Afflict.in conſt.peſſimam.nu.7.fol.70.
4 Item adde, quòd cedula, †quę datur in occulto, non debet mouere iudicem ad inquirendum: ſed ille, contra quem porrigitur, ſi inſtat, vt procedatur, debet audiri, ſecūdum l. diffamari, C.de ingenu. & manumiſſ.& l.1. C. de famoſ. libell. Felyn.in c. inquiſitionis, nume.12.de accuſation.

Scias autem, quòd hęc querela. Ibi. Sed in caſibus, in quibus.
5 Adde, quòd iudex, †data querela, poterit procedere ex officio, etiā quòd querelans deſiſteret, per text.in l.conſtante matrimonio, in fi. ff. de adulter. Afflict. in conſtit. legum aſperitate, nume. 12. Gramm.deciſ.31. nu. 3.cum ſeq. & hoc procedit in quacunque parte iudicij, etiam quòd deſiſtat, appellatione pendēte, uel accuſatore mortuo, ut per Carauit.in rit.nu.2.

Quæro, nunquid inſtigator. Adde, per ſolam querelam, inſtigationem, & ſollicitationem non intelligi querelantem facere partem in iudicio: ſed

6 ſed oportet† declarari;Et ideò ſolet pe-
ti,vt mandetur querelanti,quod decla-
ret, ſi intendit facere partem ‡in indicio
ad quod tenetur iudex ſecundũ Foller.
in pract.crim.in verb. Audiantur exce-
7 ptiones,num. 2.& an inſtigator †quan-
do proceditur per inquiſitionem ſit ci-
tandus Bal.conſ.226. vol. 1.& an inſti-
8 gator torqueri † poſſit Brun.in tract. de
indic.in 8. quæſt.princ.13.not.

Sed nunquid Aduocatus . Ibi.
Benè verum eſt. Adde, quòd non
ſolùm pcurator,
9 vel Aduocatus fiſci† debet ob talem ve
xationem condemnari in expenſis , &
eas ſoluere de proprio,ſed etiam maxi-
ma pęna veniret plectendus, ut decidit
Imperator in l.vniuerſi , C. vbi cauſ.fi-
ſcal.ubi eos uiuos concremari iuſſit , &
ita tenet Gramm.deciſ.60.num.21.ſed
prædictæ non ſeruantur in practica,& ſi
quis ageret ad dictas pœnas deridere-
tur , uel forſan puniretur. Et hoc ètiam
tenuit Boer. in deciſ.324.in princ. ſcili-
cet, quòd ſi fiſcus eſſet in euidenti calũ-
nia in expenſis veniret condemnandus,
Dicit tamen Ant. Colomb. in tract. de
modo proced. in controuer. criminal.
art.138.quòd fiſcus nullas dat, nec reci
pit expenſas allegando tex. in l. fin. C.
de fruct.& lit.expen. quem refert,& ſe-
quitur Peregri.de iure fiſci lib.7.titu. 4.
de ſenten.aduerſus fiſcum in fin.

Sed quæro, tu ſcis, Ibi , & dici-
tur ſemper. Addc,quòd ratio eſt, q͞a
10 fiſcus† vbiq; eſt præſens,
glo.in l.1.in princ.C.de quadrien. præ-
ſcript. licet ſecundum Salicet.in l.gene-
raliter,6.quæſt.in fin. C.de non numer.
pecu.& Macabr.in conſ. 28. nume.158.
11 Fiſco non proſit † confeſſio , ſi procura-
tor fiſcalis eſt abſens, ſed Cald. in conſ.
16. de teſtam. contrarium tenet , & ita
ſeruatur.

Quæſtio XI.

SVMMARIVM.

1 *Confeſſus abſq; denunciatione, vel inquiſitione,aut accuſatione condemnari an poſſit.*
2 *Inquiſitio fieri non poteſt ad priuatorum commodum.*
3 *Procurator fiſcalis procedit per inquiſitionem contra tenentes bona Principis.*
4 *Teſtis depoſitio etiam in tortura , abſq; citatione,non nocet parti .*
5 *Teſtes ſufficiunt haberi per reum pro legitimè examinatis.*

NVnc videamus. Adde, q͞
immo ,
nec etiam confeſſus poteſt cõ
1 demnari ſine † denunciatio-
ne,vel inquiſitione,vel accuſatione, ſe-
cundum Cæpol.conſ.39.in fine, vbi di-
cit,quòd ſi conſuetudo fuiſſet in cõtra-
rium, eſſet valida. Sed vide conſ.94.in-
certi authoris inter conſ. crim. tomo 1.
magnæ impreſſionis, vbi dicit hoc pro-
cedere,quando fit confeſſio incidenter
de aliquo delicto , contra eum non in-
tentato, aliàs ſola confeſſio etiam nul-
lo pręcedente proceſſu , vel inualido
ſufficeret ad condemnandum , & vi-
de etiam quæ addidi infra in quæſt. 55.
nume.7. vbi de confeſſione incidenter
facta .

Item adde,quòd Iudex non poteſt in-
2 quirere ad priuatorum† commoditatẽ,
Innocent.in cap.ad noſtram, de iur.iur.
Sed bene poterit procedere per viam
inquiſitionis contra tenentes bona Prin
cipis,ſecundum Luc.de Penn. l. 1.C.de
cond.& procur.lib. 11. quem refert , &
ſequitur Afflict. in conſtit.inter multas
nu.7.& per illam conſtitutionem in Re
3 gno† Neap.Procurator fiſcalis põt pro-
cedere per inquiſitionem contra occu-
pantes bona ad Regium fiſcum ſpectan
tia.

Item quæro, nunquid. Adde, q͞
depoſi-
tio teſtis abſq; citatione, etiam quòd eſ
4 ſet facta † in tortura , parti non nocet ,
Felyn.in c.2.extra de teſtib.& Laurent.
de Pin.conſ.69.nu. 12.

Ibi . Sed ſi reus comparet.
Adde,quòd ſit ſatis,q͞ teſtes Curię ha-
5 beantur per reũ pro ritè, † & rectè exa-
minatis,& repetitis,vt per Capic.deciſ.
74.& Foller.in pract.crim.in ver. detur
copia capitul. etiam quòd eſſent mille
teſtes,Areti.in cõſ.163.col. 2.& vide,q̃
poſui infra ad q̃ſt.45. d.verſ. Cęterùm.

Quæſtio XII.

SVMMARIVM.

1 *ACcuſatio quid ſit, & quotuplex, remiſſiuè.*

2 *Accuſare an dicatur, qui ſimpliciter libellum accuſationis produxit, remiſſiuè.*

3 *Accuſatio quomodo differat à denunciatione, vel delatione, remiſſiuè.*

4 *Accuſatio falſi non requirit expreſſionem loci, aut temporis.*

5 *Et locus poteſt ſuppleri ex probationibus ſequentibus.*

6 *Et Iudex etiam ex officio ſupplet locum, & alia neceſſaria.*

7 *Et an poſſit ex officio accuſatorem cogere ad exprimendum diem delicti.*

8 *Et an falſa demonſtratio diei, vel menſis vitiet probationem criminis.*

9 *Et quando tempus ſit de ſubſtantia probationis.*

10 *Accuſator an teneatur ſe inſcribere ad pœnam talionis, remiſſiuè.*

11 *Sententia valet in criminalibus, licet nō ſit conformis libello.*

HActenùs de Inquiſitione dictum eſt. Adde videndum
1 †Decian. in tract. crim. tom. 1. lib. 3. cap. 1. ubi latè, quid ſit accuſatio, quotuplex ſit, & quid ſit propriè accuſare; & an accuſare dicatur, qui ſimpliciter libellum
2 accuſationis† produxit; an potiùs requiratur perſeuerātia uſq; ad finem iudicij; & in c. ſequenti habetur quomodo dif-
3 ferat accuſatio† à denunciatione, & uerbum defero à verbo, accuſo.

Dixi exprimēdum eſſe locum, & tempus. Adde, quòd in crimine falſi nō requiritur locus,
4 nec tempus † gl. inſtit. de publ. iudic. in principio Marſ. in rubr. de falſ. numero 16. Afflict. in Conſtit. Reg. in titu. de falſar. num. 6.

Item adde, quòd locus poteſt ſuppleri
5 ex probationibus ſequentibus† Petr. de Ancar. in clem. conſtitutio, de electio. Roman. in l. non ſolùm. §. ſed ut probari, ff. de nou. oper. nunciat. Imol. in c. cū dilectus, de ordin. cognit.

Item adde, quòd iudex ex officio poteſt ſupplere locum, & alia neceſſaria,
6 †ne iudicium reddatur eluſorium, Abb. in c. cauſam de iudic. & Deci. in c. dilecti, de iudici. Ferran. Gargia. conſ. crim. tom. 1. in fol.

Dixi etiam, quòd eſt exprimendum tempus. Adde, quòd iudex ex officio cogere non poteſt accuſatorem ad exprimēdum diem
7 delicti, † ſed benè ad requiſitionem partis poterit, Octauian. Veſtri. in ſua practic. in tit. de reſponſion. rei ad poſitiones actoris, col. 2. quem refert, & ſequitur Viui. opin. 24. nu. 3. vol. 1.

Sed, quid ſi accuſator. Adde, quòd falſa demonſtratio diei non vitiat probationē
8 criminis in cauſa Inquiſitionis: † ſecùs, ſi falſus eſſet menſis, quia tunc deficit tempus, quod eſt de forma Iudicij, Bal. in l. priùs, nu. 46. C. de his, qui accuſ. nō poſſ.

Item adde, quòd tempus eſt de ſubſtātia probationis, quando quis vult pro-
9 bare, tunc alibi fuiſſe, † Inno. in c. qualiter, & quando, el 2. uerſ. tunc autem, de accuſation.

De iure autem ciuili. Adde, vt per Duen. ī reg. 27. vbi plenè de huiuſmodi ſolemnita-
10 te † inſcriptionis tractauit, reddens rationem, quare in deſuetudinē abierit.

Vltimo quæro. Adde, quòd licet ſententia debeat eſſe conformis libello; hoc tamen nō pro-
11 cedit in criminalibus, † quia Iudex pōt condemnare, & pœnam imponere, probato delicto, non attenta petitione, vel concluſione, vt eſt communis opinio, de qua per Gomes. de delict. cap. 11. nu. 8.

Quæſtio XIII.

SVMMARIVM.

1 *ACcuſatoribus concurrentibus, quis ſit præferendus, remiſſiuè.*

2 *Accuſatus quando poſſit pendē-*
te

te accuſatione de eodem delicto ab alijs accuſari, remiſſiuè.

DIctum eſt de accuſatione. Ibi. Et in primis q̄ro. Adde videndum Decian. in tract.crim.tom.1.lib.3.cap.32. vbi latè,
1 pluribus † accuſatoribns concurrentibus, quis ſit præferendus, & magis diffuſè per Farinac. quæſt.13. per totam; & quando ſemel accuſatus, pendente illa accuſatione de eodem delicto ab alijs
2 accuſari poſſit † Decian. vbi ſupra, capit. 31.

Quæſtio XIIII.

SVMMARIVM.

1 *ACcuſatoris, & accuſati legitimatio an in primis diſcutienda ſit.*
2 *Exceptio excommunicationis, vel falſi procuratoris etiam poſt litem conteſtatam opponi poteſt.*
3 *Statutum, quòd quilibet accuſare poſſit, intelligitur de habili.*
4 *Accuſare quando poſſit conſanguineus.*
5 *Accuſatio iniuria propria, vel ſuorum diuersè proponitur.*
6 *Pater an repellatur ab accuſando iniuriā filij, vel filius repelleretur.*
7 *Pater poteſt proſequi mortem filij naturalis non vulgo quæſiti.*
8 *Socius poteſt accuſare de morte ſocij.*
9 *Conuictus, vt accuſare poſſit arbitrio Iudicis definitur.*
10 *Amicus ſuorum appellatione continetur.*
11 *Accuſare an poſſit amicus.*
12 *Suorum iniuriam proſequens non agit ad pœnam conuentionalem.*
13 *Conuicti quando ad accuſandum admittantur.*
14 *Et inter eos datur ordo prælationis.*
15 *Et pluribus concurrentibus, qui ſint præferendi, remiſſiuè.*
16 *Accuſatore mortuo, vel impedito quomodo alter admittatur.*
17 *Clericus an poſſit accuſare, nume.19. & ſeq.*
18 *Et an poſſit excipiendo crimē opponere.*
22 *Accuſare an poſſit miles noſtri temporis.*
23 *Et an filius familias.*
24 *Et quid in ſtatu Eccleſiaſtico, vel in Regno Neap.*
25 *Et an minor.*
26 *Et quid in ſtatu Eccleſiaſtico.*
27 *Et an mulier, vel vxor, aut ſponſa.*
28 *Et quid in Regno Neapolit.*
29 *Et an criminoſus.*
30 *Et an infamis, & in quibus caſibus.*
31 *Et quæ dicatur infamia iuris, aut facti, vel canonica, remiſsiuè.*
32 *Et quomodo conſtet de infamia facti, vt quis repellatur ab accuſando, remiſs.*
33 *Et an Beroarij accuſare poſsint.*
34 *Et an Iudei, vel hæretici, remiſsiuè.*
35 *Et an accuſatus, remiſsiuè.*
36 *Et quid in Regno Neapol.*
37 *Et an excommunicatus.*
38 *Et quid ſi nō fuerit oppoſitum de excōmunicatione.*
39 *Et an inimicus.*
40 *Et an pauper.*
Et quis dicatur pauper, remiſsiuè.
41 *Et an laicus poſsit accuſare clericum.*
42 *Et an parentes filios, frater ſororem, affinis affinem, vel econtra, remiſsiuè.*
43 *Et an alieno nomine liceat accuſare, remiſsiuè. num.47.*
44 *Et in Regno Neap. mulieres coniugatæ, & Vniuerſitates per procuratorem accuſare poſſunt.*
45 *Et an Syndicus Vniuerſitatis ad vnicā tantum cauſam poſsit accuſare.*
46 *Et Vniuerſitas poteſt agere pro iniuria facta vni de Vniuerſitate.*
48 *Et Commater poteſt accuſare de morte Compatris.*
49 *Et filia Sacerdotis de morte patris.*

NVnc videamus. Adde, q̄ in primis, & ante omnia excutiendum eſt de legitimatione perſona-
1 rum † tàm accuſatoris, quàm accuſati; ſiue velit accuſare nomine proprio, ſiue alieno, niſi in exceptione excommuni-
2 cationis, † quæ licet ſit dilatoria, tamen de ea etiam poſt litem conteſtatam proponi, & cognoſci poteſt propter periculum animæ; & in exceptione dilatoria, quæ reddit iudicium retrò nullum ipſo iure, vt eſt exceptio falſi procuratoris Bero. in c.1.nu. 5. cum ſequen. de accuſat.

Ibi. In primis igitur. Adde, quòd ſi ſtatutũ dicat, quòd quilibet poſſit accuſare de tali crimine, reſtringitur ad habilẽ, †Paul. de Caſtr. in l. 2. §. Prætor, nu. 5. ff. qui ſatiſd. cogan.
3

Adde, quòd conſanguineus poteſt accuſare, quãdo ſuorum proſequitur iniuriam criminaliter, †non autem ciuiliter, Foller. in pract. crim. in ver. Audiantur exceptiones, nu. 55.
4

Item adde, ꝙ quando quis ſuam propriam iniuriam proſequitur, †poteſt accuſare de quacunq; iniuria, ſed pro ſequendo offenſam ſuorum accuſat, cum mortem duntaxat propinquorum vindicat, d. l. hi tamen ff. de accuſat. in prin. & ita tenet Decian. in tract. crim. tom. 1. lib. 3. cap. 5. num. 9.
5

Item adde, quòd ſi pater querelauerit de iniuria facta filio, †vbi filius repelleretur, repellitur etiam pater. ſi autem ex forma querelæ apparet, eum accuſaſſe de iniuria facta ſibi patri per perſonam filij, tunc non repellerẽt, Foller. in pract. crim. uer. banniantur, num. 58.
6

Item adde, quòd pater poteſt proſequi mortem ſui filij naturalis, ideſt ex concubina retenta in domo †ſecùs in uulgo quæſitis, Bal. in l. 1. nu. 33. C. qui accuſ. non poſs. & Decian. in tract. crim. tom. 1. lib. 3. cap. 5. nu. 12.
7

Item adde, quòd ſocius poterit accuſare de morte ſocij † in mercatura, uel in aliquo artificio, Maſuer. in pract. crim. tit. de expenſ. Intereſ. & damn. fol. 107. col. 2. verſ. Item per homicidium.
8

Item adde, quòd remittitur arbitrio iudicis, quæ dicatur perſona cõiuncta, †vt accuſare poſſit, ſecundum Menoch. de arbitr. caſ. 146. nu. 8.
9

Item adde, quòd appellatione ſuorum continetur amicus, † ſingulari amicitia coniunctus, vt tenuit Bal. in l. 1. nu. 33. C. qui accuſ. licèt fateatur hoc non ex proprietate ſermonis, ſed fictè, & quòd amicus accuſare poſſit, † tenet Decian. in tract. crim. tomo 1. lib. 3. cap. 5. num. 13. cum ſequen. quod forſan intelligendum eſt, quando non extant conſanguinei.
10
11

Item adde, quòd quando quis ſuorum iniuriam proſequitur, non poteſt agere ad pœnam conuentionalem, † Iaſ. in l. ſi irà ſtipulatus, §. Cryſogonus, ff. de verb. oblig. Gram. conſ. 12. nu. 27. & Menoch. de arbitr. caſ. 262. nu. 4.
12

Item adde, ꝙ nunquàm poſſunt coniuncti accuſare, †niſi priùs videatur, an principalis offenſus velit accuſare, l. Senatus, ſecundum unum intellectum. & ibi Bald. in princ. C. de his, qui accuſ. nõ poſs. & inter coniunctos eſt ordo prælationis † ex gradu, caritate, dignitate, ætate, & ſexu, Bald. in l. priùs, C. eo. tir. Et qui ſint præferendi, quando plures concurrunt, † vide omninò Gomez. de delict. cap. 1. nu. 35. verſ. ſi uero plures, & ibi nu. ſequenti habetur, quomodo, & infra quantum rempus, ſi accuſator moriatur, † vel aliàs impeditus, alius ad mittatur.
13
14
15
16

Dixi in primis. Adde videndum D. Farin. in quæſt. 12. nu. 12. vbi concludit, clericum non poſſe accuſare † niſi proſequendo ſuam propriam offenſam, vel eccleſiæ ubi tamen pęna ſanguinis non ueniret imponẽda.
17

Item adde, quòd clericus per viam exceptionis crimen opponere poteſt, etiã ſi pro eo pœna ſanguinis ueniret imponenda, †vt tenent omnes in c. ſuper his, de accuſat.
18

Item adde, quòd clericus accuſare poteſt, ſi ciuiliter ageret, †quia ceſſat ratio pœnæ ſanguinis, nam poteſt intereſſe ſuum proſequi ciuiliter; quo caſu licet videretur iudici imponere pœnam ſanguinis, tamen nihil imputandum eſſet clerico accuſanti, c. 2. de homicid. Et ad ſupradicta vide Decian. in tract. crim. tomo 1. cap. 10. lib. 3.
19

Item adde, quòd clericus regulariter clericum accuſare † poteſt, c. ex parte, c. licet, & c. veniens, de accuſat. & latè per Decian. in d. tract. crim. c. 10. nu. 17. cum ſeq. lib. 3. ubi ponit duas limitationes.
20

Ibi. Benè verum eſt. Adde, quòd idem eſt, etiã ſi poſtea pœna ſanguinis eſſet commiſſa, † & ſciuiſſet pro certo clericus, eam pœnam imponi debere, & accuſatum eſſe moriturum, quia nullam irregularitatem incurrit ſtante d. proteſtatione, Foller. in pract. crim. canon. cap. 4. num. 38. fol. 47.
21

Quæro etiam, nunquid miles.

Ibi.

Ibi. Sed hodie. Adde, quòd ſecùs eſ
ſet in militibus etiam
22 noſtri temporis, † qui eſſent in caſtris,
quia in eis militat eadem ratio, ne deſe
rant militarem diſciplinã; ita tradit De-
cian. in tract. crim. tom. 1. lib. 3. cap. 16.
nu. 7. in quo capitulo latè, quando mili-
tes accuſare poſſint.

Sed quid in filio familias.
Adde vidẽdum Decian. in tract. crim.
tomo 1. lib. 3. cap. 9. vbi latè, quando fi-
23 lius familias poſſit accuſare † vel non, &
quando patris conſenſus requiratur; vi
de etiam Farin. quæſt. 12. nume. 10. vbi
vnà cũ D. Claro atteſtatur, ſe nũquàm
vidiſſe in practica dubitari in cauſis cri
minalibus, an filiusfamiliàs, ſiue agẽdo,
ſiue ſe defendendo poſſit ſtare in Iudi-
cio ſine conſenſu patris; ſed quòd ſem-
per vidit ſine dicto conſenſu procedi, ſi
ue de publico, ſiue de priuato crimine
ageretur, prout Ego quoq; vidi ita pra-
cticari.

Ibi. Ego certè nunquam vidi in practica dubitari. Adde, quòd
in ſtatu Ec-
cleſiaſtico fuit expreſsè prouiſum per
Conſtit. March. cap. 17. lib. 4. quòd fi-
24 liusfam. poſſit accuſare, † denunciare, &
ſe defendere ſine conſenſu patris, ſiue
curatoris auctoritate, ſi multùm vrgen-
tia præcedant inditia contra ipſum, &
quòd habeat legitimam perſonam ſtan
di in Iudicio in criminalibus, tàm in pri
mis cauſis, quàm in cauſis appellationũ:
& in Regn. Neap. fuit prouiſum, per ri-
tum 201. & 261. Carau. quòd filius fam.
non admittatur ad denunciandum, niſi
ſe obliget ad certam pœnam de probã-
do ipſam denunciationem, & non con-
cordando cum denunciato ſine licentia
Curię, cui obligationi pater conſentiat,
vel niſi conſtet Curiæ, quòd habeat de
alijs bonis, de quibus poſſit ſolui dictã
pœna; quæ pœna per deſuetudinem iã
receſſit ab aula, vt ait Gramm. deciſ. 39.
in fin.

Sed quid in maiore xiiii.
Adde, quòd in hac queſtione quatuor
ſunt opiniones; & iſta eſt magis commu
nis, quòd maior xx. annis indiſtinctè
25 † in omnibus criminibus, etiam ꝙ ſuã,
vel ſuorum iniuriam non proſequatur,
accuſare poſſit: Si verò ſit minor xx. an
nis, ſiue pubes, ſiue impubes in crimini-
bus exceptis accuſare poteſt, cum aucto
ritate tamen tutoris; vel curatoris; ſi ve
rò non agitur de criminibus exceptis,
minor xx. annis ab accuſando repelli-
tur, niſi ſuam, vel ſuorum iniuriam pro-
ſequatur, ſed cum curatoris auctoritate,
ſi adultus ſit; vel ſi infans, tutor eius no-
mine accuſabit, & non alius. ita Bero. in
c. 1. nume. 56. de accuſat. & D. Farin. in
quæſt. 12. nu. 15. & nunquam vidi hanc
conſuetudinem, de qua D. Clarus hic
atteſtatur, quòd ſcilicet indiſtinctè ad-
mittatur minor ad accuſandum, dũmo-
do ætatẽ xiiij. ann. exceſſerit; quem ſe-
quitur D. Farin. vbi ſuprà, dicens, quòd
ipſe etiam ita indiſtinctè vidit ſeruari
in Vrbe; ſed ego inueni in multis locis
ſtatuta ita diſponentia, & præſertim in
26 ſtatu † Eccleſiaſtico adeſt Conſt. Mar-
chiæ in lib. 4. cap. 17. qua prouiſum fuit,
vt minores xiiij. annis in cauſis crimi-
nalibus habeant legitimam perſonam
ſtandi in Iudicio, tàm in primis cauſis,
quàm appellationis, quæ Conſtit. per
Bullam Pauli III. de qua in princ. ipſa-
rum Conſtitutionum, ſeruatur etiam in
Vrbe, & in toto ſtatu Eccleſiaſtico, & ſi
eam D. Farin. vidiſſet, vtiq; de ea men-
tionem feciſſet, & de dicta conſuetudi-
ne atteſtatus non fuiſſet.

Item adde, quòd minor non poteſt ac
cuſare de adulterio, quia hoc ſpeciali-
ter, & nominatim cautum eſt, l. ſi mari-
tus, §. lex Iulia de adult. & eſt ratio, ne iu
uenis ętatis calore matrimonia infeſtet;
ita etiam tradit Decian. in tract. crim.
tomo 1. lib. 3. cap. 12. nu. 24. In quo capi
tulo latè habetur de his, qui ratione æta
tis accuſare prohibentur.

Præterea dixi. Adde, quomodo, &
quando mulier admit
27 tatur ad accuſandum † de iniuria illata
alicui de ſuis, per Carauit. ritu 191. nu.
8. & ibi habes practicam, & quomodo
ſeruatur in Regno Neapolit. vide etiam
Crau. in conſ. 220. in 1. dubio, & de vxo
re latè habetur per Farin. in quæſt. 13.
nu. 14. cum ſequen. vbi etiã de ſpõſa per
verba de præſenti.

Item adde, quòd mulier in alios nouẽ

caſus accuſare poteſt, Primo in crimine læſæ maieſtatis, Secundo in crimine de annona, Tertio de ſuſpecto tutore, Quarto de falſo teſtamento, Quinto de crimine hæreſis, Sexto de crimine ſacrilegij, Septimo de crimine ſymoniæ, Octauo de dilapidatione bonorum eccleſiæ, Nono de commatre, quæ poteſt accuſare occiſorem compatris, ita tradit Gigas de crimin. læſæ maieſt. lib. 2. rubr. qui accuſare poſſint, quæſt. 2. per totam; & quando ratione ſexus, quis prohibeatur accuſare, latiſſimè per Decian. in tract. crim. lib. 3. cap. 7. tomo 1. & ſi uxor concurrat cum filijs ad accuſandum de morte mariti filij præferuntur Franch. in deciſ. 382. uol. 2. & ibi ēt
28 dicit, ꝙ in illis caſibus in quibus † mulieri permittitur accuſare, nũquàm admittitur, niſi prius exploratum ſit, quòd alij quibus de iure communi competit nolunt accuſare, uel ſint in mora accuſandi, ſed ibi nu. 10. atteſtatur etiam, quòd in Regno indiſtinctè recipiuntur querelæ, ſiue maſculorum, ſiue fœminarum, & poſtea inſtantibus partibus, & eis auditis, reijciuntur reiciendi.

Dixi quoq;, quòd propter indignitatem, Ibi. Nam in foro eccleſiaſtico. Adde, quòd criminoſus licèt non admittatur ad
29 accuſandum regulariter, † tamen, ubi familiaris epiſcopi reperitur criminoſus, in pœnam tolerantis talem in domo, poterit ipſum epiſcopum accuſare, c. nulli, de accuſat. & Gomes. in reg. cancel. de impetr. ben. vac. per obit. quæſt. 7. verſ. vel etiam quarto.

Secundus eſt caſus. Adde, quòd infamis infa-
30 mia iuris † in ſexdecim caſibus accuſare poteſt, Primus eſt ſi ſuã, uel ſuorum iniuriam proſequatur. Secundus in crimine læſæ maieſt. Tertius in crim. hæreſis. Quartus in crimine ſymoniæ. Quintus in crimine fraudatæ annonæ, Sextus in l. Cornel. C. de falſ. & in teſtamento falſo liberti paterni, uel materni. Septimus in crim. ſuſpecti tutoris. Octauus in crim. fraudati cenſus, quod committit, qui furatur pecuniam ſibi commiſſam. Nonus in crimine perduellionis, quod eſt ſimile crimini læſæ maieſt. Decimus in crimine falſæ monetæ. Vndecimus in crimine ſacrilegij. Duodecimus in maleficijs. Decimustertius in latronibus. Decimusquartus in eo qui poteſt accuſare accuſatorem ſuum. Decimusquintus in eo, qui fuit per Epiſcopũ toleratus, qui licèt ſit infamis, tamen in odium ipſius epiſcopi eum tolerãtis poteſt ipſum accuſare. Decimusſextus in arenario, qui licèt ſit infamis, tamen accuſat arenarium. Quos omnes caſus congeſſit Soci. in c. ſi legitimus, num. 17 de accuſatio. Et ad hanc quæſtionem quando infamis accuſare poſſit; & quæ
31 dicatur infamia iuris, † & quæ infamia facti, & quæ dicatur infamia canonica latè per Bero. in c. 1. nu. 41. cum ſequen. de accuſat. uide etiã Farin. in queſt. 12. nu. 17. & Decian. in tract. crim. tomo 1. lib. 3. cap. 17. vbi latiſſimè, & quomodo
32 dicatur conſtare † de infamia facti, ad hoc, ut repellatur ab accuſando; Et ibi
33 etiam habetur, quòd Beroarij licèt † notati dicantur infamia ob vile exercitiũ, Bal. in l. fin. quæſt. 8. C. de ædilit. edict. tamen non erit equum, vt repellantur. Et
34 Iudæi ſunt † infames infamia canonica, Bettaz. in conſ. 502. num. 11. & quando iudæi accuſare non poſſint, & hæretici latè per Decian. vbi ſupra, cap. 18.

Tertius eſt caſus. Adde videndum Decian. in tract. crim. tomo 1. lib. 3. cap. 24. vbi latiſſimè,
35 quando accuſatus † poſſit accuſare, vel
36 non. Et in Regno Neap. † adeſt regia Pragm. 1. ſub tit. de accuſat. qua cauetur, quòd accuſatus, eius uxor, liberi, parentes, aut fratres vtrinq; cõiuncti inſimul habitantes de crimine aliquo priuato, vel publico quantumcunq; maiori, prima accuſatione pendente, accuſare nõ poſſint accuſatorem, eius coniugem, liberos, parentes, fratreſue vtrinq; coniunctos in eadem tamen habitatione manentes, ſi accuſatus fideiuſſionem pręſtiterit de ſtando iuri prima accuſatione finita, ſed ſi accuſatus, vel aliquis de prædictis poſt cęptam cauſam accuſationis offenſus fuerit, tunc poterit accuſare, ſi ſuam, vel ſuorum iniuriam proſequi voluerit, & eodẽ tpe ſuper vtraq; accuſatione ſiue quærela ꝓcedi poterit.

Ibi. Poſtquàm autem. Adde, ꝙ limitatur hoc

hoc decem modis, ut per Duen. reg. 29.

Ibi. Quòd licèt ordo naturalis.
Adde Rimin. iun. in conſ. 114. vbi tra-
ctat, an procedendum ſit eodem tempo
re ſuper vtraque accuſatione, vel ſuper
prima, & ea expedita, ſuper ſecunda.

Quæro, nunquid excõicatus.
Adde, quòd excommunicatus accuſare
37 non poteſt, etiam quòd ſuam, † vel ſuo-
rum iniuriam proſequeretur, Feder. de
ſenis in conſ. 116. & Farin. in quæſt. 12.
num. 31.
Item adde, quòd iſta concluſio, ut ex-
communicatus accuſare non poſſit, pro
cedit in excommunicato excommuni-
catione maiori, non autem in excom-
municato excommunicatione minori,
vt per Plac. in cap. 44. hic allegato, nu-
me. 12. quem ſequitur Farinac. vbi ſu-
pra num. 32.
Item adde, quòd excommunicatus,
nec etiam in criminibus exceptis accuſa
re poteſt, quia in illis militat etiam ratio
participationis euitandæ, & in crimine
hæreſis ita tenet Carrer. de hæret. num.
107. quem ſequitur Decian. in tractat.
crim. tom. 1. lib. 3. cap. 20. num. 6. & ibi
num. ſequenti dicit, quòd excommuni-
catus alium æquè excommunicatum ac
cuſare poteſt; tamen in fine uidetur con
trarium ſentire.
Item adde, quòd exceptio excommu-
nicationis coram iudice ſeculari ſolùm
poteſt opponi, non autem probari, etiã
per, inſtrumenta, ſecundum Bald. in l.
quotiès, in fin. C. de iud. Et etiam quòd
non exciperetur, non eſt admittendus,
38 † quia Iudex ex officio debet eum repel
lere, c. exceptionem, in fine, de except.
Imo. & Socin. in cap. nulli, in fin. de ac-
cuſat.

Vlteriùs dixi. Adde, quòd de iure ci
uili inimicus non eſt
39 prohibitus accuſare † Bart. in l. qui accu-
ſare, ff. de, accuſat. Sed eſt prohibitus ac
cuſare de iure canonico, & quomodo
procedat, vide Socin. in d. c. repellantur
per totum, ubi plenè. Et in omnibus ca-
ſibus inimicus poterit accuſare, & de-
bet admitti, ſi cum accuſato in carceri-
bus ſe conſtituat, Marſ. in pract. crim. in
§. diligenter num. 208. Sed de iſta quæ-
ſtione quòd inimicus accuſare non poſ
ſit, latiſſimè habet per Decian. in tract.
crim. tomo 1. lib. 3. cap. 25. vbi multùm
diffusè habetur de cauſis inimicitiæ.

Sed hic ẽt q̃ro, nũquid pauper.
40 Adde videndum † Menoch. de arbitr.
Iud. caſ. 65. vbi habetur, quis dicatur
pauper.
Item adde, quod pauper, & ſuſpectus
accuſans ſe ſubſcriberet ad pœnam ta-
lionis, & carceri ſe manciparet, eſſet ad
mittendus, vt per Marſ. in pract. crim. §.
diligenter, nu. 205. ſed validiſſimè con-
trarium tenuit Decian. in tract. crimin.
tom. 1. lib. 3. cap. 17. in 10. limitatione.
Item adde, ꝙ poteſt accuſare, ſi ſuam,
vel ſuorum iniuriã proſequatur, Anch.
conſ. 416. col. 2. & Decian. in d. tract. cri
min. tomo 1. lib. 3. cap. 22. nu. 21.

Propter reuerentiam. Adde vid
dũ Decian.
41 † in tract. crim. tom. 1. lib. 3. cap. 10. nu.
6. cum ſequen. vbi habetur multiplex
ratio huius concluſionis, & quòd laicus
poteſt accuſare clericum in crimine hæ
reſis, ſymoniæ, læſæ maieſt. aſſaſſinij, &
in alijs caſibus, vt ibi per eum, & quòd
talis prohibitio non procedit, ſi ante li-
tis conteſtationem non opponatur, &
ad prædicta vide etiam Farin. quæſt. 12.
nu. 13.
Item adde, an, & quando pater poſſit
accuſare filium, & filius patrem, mater
filium, & filius matrem, frater ſororem,
& ſoror fratrem, & affinis affinem, per
Soci. in c. accuſaſti, num. 11. cum ſeq. de
accuſat. vbi latè, & Gabriel. conſ. 74. nu.
4. vol. 1. & Decian. in tract. crim. tom. 1.
lib. 3. cap. 14. vbi latè, qui propter reue-
rentiam accuſare prohibeantur.

Item quæro nunquid poſſit.
Adde videndum Farin. quæſt. 12. nu.
51. & Decian. in tract. crim. tomo 1. lib.
43 3. cap. 36. in quibus locis † latiſſimè,
quando nomine alieno accuſare liceat.

Ibi. Quòd ita tenẽt oẽs doctores.
Adde, quòd idem tenetur Capic. de-
ciſ. 5. etiam quòd nõ eſſet Syndicus vni
44 uerſalis, † ſed ad vnam cauſam tãtum,
& ſi dubitatur de mãdato, quòd debeat
45 admitti, cum cautione de rato, & † in
Regn.

Regn. Neap. adeſt Conſt. Generalia iura, per quam Syndicus Vniuerſitatis, & procurator mulieris coniugatæ poſſunt accuſare alieno nomine, & Afflict. in d. conſtit. dicit requiri, quòd ſyndicus habeat mandatum ſpeciale, non autem in vniuerſali. Immò videtur ſentire, quòd etiam ſpecialis poſſit accuſare, & ſi dubitatur de mandato, tunc debeat admitti cum cautione rati.

Item adde, quòd Vniuerſitas poteſt
46 agere pro iniuria facta † vni de Vniuerſitate; nam qui tangit membrum, corpus tangit, Oldr. conſ. 66. incip. an ex delicto, Foller. in pract. crim. verb. audiantur exceptiones, nu. 70.

Item adde, quòd iſta regula, quòd qs non poſſit alieno nomine accuſare, fal-
47 lit † in Fiſco, Illuſtribus perſonis, mulieribus honeſtis, & minoribus; nã omnes iſtæ perſonę per procuratorem, tutores, & curatores, accuſare poſſunt, vt habetur per Afflict. in conſt. beneficium, nu. 2. gl. in d. conſtit. Generalia iura, & in mandato debent apponi omnes illæ ſolemnitates, & requiſita, quæ debent apponi in accuſatione; aliàs mandatum eſſet inefficax, Roman. conſ. 40.

Quæro, an compater. Adde, quòd etiam com-
48 mater † poteſt accuſare occiſores ſui cõpatris, ſecundum Boer. deciſ. 233.

Quæro, an filij illegitimi.

Ibi. Si verò ſunt ſpurij.

Adde, quòd filia ſacerdotis poteſt ac-
49 cuſare de morte patris, † ſecundũ Ang. in l. 1. ff. de accuſat. & ibi Bart.

Quæſtio XV.

SVMMARIVM.

1 *ACcuſator inhabilis an poſſit ex officio à, iudice repelli poſt lapſum termini ad proponendum declinatoriam.*

2 *Et quomodo ſit procedendum ſuper inhabilitate accuſatoris, & rei.*

3 *Accuſatoris inhabilitas an poſſit opponi poſt litem conteſtatam.*

4 *Accuſatio prohibita à, ſtatuto reddit proceſſum nullum, & condemnationem inualidam.*

5 *Iudex an poſſit offenſo ſtatuere terminũ ad accuſandum.*

6 *Pater quando præferatur matri, fratribus, & Nepotibus in accuſando mortem filij.*

7 *Et ſi omnes concurrerent omnes admittentur ibidem.*

Et ſi filius erat Monacus an præferatur pater, vel Abbas, aut Prior.

VIſum eſt, quæ perſonę. Adde videndum. Bero. in c. 1. de accuſat. nu. 2. vbi dicit
1 † hoc verum eſſe etiam ſi pars ſit excluſa à proponendo declinatoriam contra inhabilitatem perſonæ per lapſum termini, ita tamen diſtinguendo, quòd aut eſt talis exceptio declinatoria contra inhabilitatem perſonę, quæ Iudicium retrò nullum non redderet; vt eſt exceptio, quòd quis ſit miles, vel fęmina, vel ſimilis; & tunc ea nõ poteſt opponi poſt lapſum termini; aut eſt talis exceptio, quæ retrò redderet iudicium nullum, vt exceptio falſi procuratoris; vel, quòd ſit ſeruus furioſus, vel infans; & tunc per Iudicem ex officio repelli poteſt, & Cõrad. in pract. in tit. de accuſat. nu. 14. ita diſtinguit, quòd ſi accuſator ſit omninò & prorſus inhabilis, putà Iudęus, hæreticus, infamis, & ſimilis, qui repelluntur odio ipſius perſonæ, & iſtos etiam parte non opponente, Iudex ex officio repellere poteſt; ſecùs, ſi non ſint omninò inhabiles, vt puta, quia poſſint expreſsè, vel tacitè conſenſum partium habilitari, quia tales, parte non opponente, à Iudice non poſſunt repelli.

Sed quæro, quid ſi aliquis.

Adde, quòd facta oppoſitione per reũ
2 contra perſonam accuſatoris, † & replicatione ad excludendam oppoſitionẽ, & perſonam rei, ſi exceptiones oppoſitæ perſonarum legitimitatem reſpicerẽt, & erant tales, quæ immediatè excludebant litigantes à limine Iudicij propter eorum inhabilitatẽ, & ſic erant declinatorię contra pſonas litigantium, tunc quærẽdum eſt priùs de replicatione accuſatoris, quàm rei, aut replicatio accuſatoris oppoſita contra exceptionẽ inhabilitatis perſonæ ſuæ reſpiceret non

non inhabilitatem perſonæ, ſed merita cauſæ, tunc priùs cognoſcendum eſſet de exceptione rei conuenti, quàm de replicatione accuſatoris, ita tradit Bero. in c. 1. nu. 10. de accuſat.

Sed pone, quòd aliqua perſona. Adde, quòd exceptio iſta eſt dilatoria,
3 & debet opponi ante lit. conteſt. †Bart. in l. qui accuſare, in principio. ff. de accu ſat. ſed Conrad. in pract. tit. de accuſat. dicit, quòd ſi inhabilitas prouenit de iu re ciuili, tunc de ea opponi debet ante litem conteſtatam, ſi verò proueniat de iure gentium, uel naturali; & tunc poteſt etiam poſt litem conteſtatam op poni.

Item adde, quòd ſi ex forma ſtatuti qs
4 non poſſit accuſari† per aliquam perſo- nam, ſi fuerit accuſatus, & in contuma- ciam condemnatus, non valebit proceſ ſus, & condemnatio ſecundum Bald. in conſ. 426. lib. 5.

Item quæro, ſi alicui. Adde, quòd nec iudex ad inſtantiam inquiſiti poterit manda-
5 re offenſo, † quòd ſi intendit facere par tem in iudicio compareat infra certum terminum ad exponendam querelam: aliàs, eo elapſo, non audietur, niſi præ- ceſſerit diffamatio facta per offenſum, quia licèt taceat in querelando, tamen ratione diffamationis poterit ſibi præ- figi talis terminus, &c, eo non veniente, decerni; quòd aliàs non audietur, Ro- man. conſ. 53. Cagn. in l. diffamari, num. 14. verſ. quarta difficultas, & Carau. in rit. roſ. nu. 7. vbi dicit, quòd idem eſſet in eo, qui ſemel accuſauit, non autem in eo, qui non querelaſſet.

Succeſſiue quæro. Adde, quòd ſi pater, & ma- ter concurrant in accuſando de morte
6 filij, præfertur† pater ratione patriæ po- teſtatis; ſed ſi pater remiſerit, poterit mater accuſare, ſecundũ Salic. in l. vxor, C. qui accuſ. non poſſ. & pater præfertur etiam in accuſando de morte filij, fra- tribus, & nepotibus ex ipſo filio præ- mortuo, niſi pater colluderet cum occi- ſore, ſiue componeret; & ſi omnes volue rint concurrere inſimul, omnes de ęqui- tate admittuntur, Boer. deciſ. 120. ubi plenè. & per Foller. in pract. crim. in ver. audiantur exceptiones nume. 42. cum ſequen. vbi etiam habetur, quòd ſi filius alicuius factus monachus occiſus fuerit, pater, & abbas ſiue Prior admittuntur inſimul ad accuſandum, quilibet pro ſuo intereſſe, & remiſſio unius non no- cet alteri quominus agere poſſit, ut etiã per Boer. deciſ. 121.

Quæſtio XVI.

SVMMARIVM.

1 *Banitus pro vno delicto, ſi de alio accuſetur, an poſſit citari, remiſſiuè.*

2 *Officialis an poſſit accuſari durante officio, & nu. 8.*

3 *Et vbi poſſet contra eum agi, non conuenitur coram ſyndicatoribus.*

4 *Et pendente lite ſuſpenditur ab officio, & alius ſubrogatur.*

5 *Officiali accuſato quando ſit interdicenda adminiſtratio, remiſſiuè.*

6 *Officialis pendente contra eum inquiſitione ab officio ſuſpenditur.*

7 *Officialis legitimè priuatus officio non poteſt amplius illud exercere etiã ex Principis conceſſione.*

8 *Officiales violentas manus inferentes in ſubditos, aut eos alijs iniurijs afficiẽtes, quibus pœnis plectantur, remiſſ.*

9 *Officialis durante officio poteſt conueniri ex iuſſu ſuperioris.*

10 *Officialium Regis, vel Baronum exceſſus, à quibus Iudicibus cognoſcantur in Regno Neap.*

11 *Officialem non defendentes ſubditi, quibus pœnis puniantur.*

12 *Et an teneatur ex ſola ſcientia delicti committendi in perſonam officialis.*

13 *Vniuerſitas quando dicatur ratificando deliquiſſe, remiſſiuè.*

14 *Et quæ ſint articulanda, & probanda, remiſſiuè, & nu. 17.*

15 *Et quomodo poſſit Vniuerſitas delinquere, & puniri, remiſſ.*
Et qualiter, vt ſinguli, remiſſiuè.

16 *Et quando deliquit communicato conſilio habet recurſum contra homines de conſilio.*

18 *Et an teneatur Vniuerſitas non precedẽte conſilij deliberatione.*

19 *Vniuerſitas an dicatur delinquere non cõ muni-*

municato conſilio.
20 *Vniuerſitas quomodo ſit citanda.*
21 *Vniuerſitas poteſt comparere per procuratorem in criminalibus.*
22 *Vniuerſitas condemnata pro delicto debet ſoluere pœnam pecuniariam per as, & libram.*
23 *Et innocentes non ſunt torquendi, nec pro pœna tenentur ad collectas.*
24 *Bononia propter rebellionem ſubuerſa ex gratia fuit readificata.*
25 *Brixia quoq́ ob rebellionem condemnatæ fuit remiſſa pœna.*
26 *Vniuerſitas etiam ſi pœna pecuniaria pro delicto mulctetur delinquentes tamẽ corporaliter puniri poterunt.*

SEd nunquid bannitus.

Adde, quomodo ſit citandus
1 †vt per Foller. in pract.crim.
in ver.vel eos verbal. cita.fuc. num.32.
& vide quæ poſui in quæſt. 32. ad verſ.
tu ſcis, quòd bannitus.

Itẽ quęro ponc. Pręterea quęro.

Adde Afflict.in conſtit.Regn.conſt.ſta
2 tuimus, vt magn. nu.39.vbi ponit† quin
q; fallentias, Pariſ.de ſynd.ver. durante
officio, & Carauit.rit.295.nu.3.& quan
3 do Iudex poteſt conueniri † non conue
nitur coram ſyndicatoribus, qui ſolùm
poſſunt ſyndicare officiales, quãdo ſunt
expirata officia, Ang.in l.iubemus, C.ad
l.Iul.repetund. Pariſ.loco præcit.§. officiales;
& tunc, durante lite, ſuſpenditur
4 ab officio, † Gramm.conſ.10.nu.2. Pa-
riſ.d.tract.verb.accuſatus, & alius ſubro
gatur. Et quando officiali accuſato ſit
5 adminiſtratio interdicenda† vide Frãc.
deciſ.8. & pendente inquiſitione cõtra
officialem, quòd officialis ſuſpendatur
6 ab officio, Deciſ.Tholoſ.370.& ibi Aufr.
in addit.& Franc.Marc.quæſt.654.& of
ficialis ſemel legitimè priuatus non po-
7 teſt ampliùs illud officium exercere, †
Capic.deciſ.121.nu.17.quod procedit,
etiam ſi ex Principis reſcripto id ſibi cõ
cederetur, vt not.Franc.Marc.deciſ.390
nu.2.& Capic.vbi ſupra ſed de hac quæ
8 ſtione an officialis durante officio † ac-
cuſari poſſit, vide omnino Io.Anton.de
Nigr.in c.132. nu.71.de ſyndicatu, ubi
ponit decem limitationes, & quas pœ-
nas incurrant officiales, qui violẽtas ma
nus in ſubditos ſuæ iuriſdictioni imponunt,
& alijs iniurijs afficiunt.

Item adde, quòd officialis, durante of
ficio, poteſt conueniri ex mandato ſupe
9 rioris ita iubentis, † quia princeps, ſiue
eius delegatus poteſt facere ſyndicari
ſuos officiales, quandocunq; ſibi place-
ret, & ſic durante officio, Gramm. deciſ.
40.nu. 9.

10 Item adde, quòd in Regno Neap.† de
exceſſibus officialium, tàm Regis, quàm
Baronum, qui in officio delinquunt ſola
Magna Curia Vicariæ cognoſcit per Ri
tum 49.vbi latè Carau.& de hoc cogno
ſcere nõ pñt Barones, niſi ex priuilegio
eis conceſſum fuerit, vel eiſdẽ legitima
præſcriptione præcedente licitum eſſet,
aliàs crimine vſurpatæ iuriſdictionis te
nerẽtur, vt dicit expreſsè Regia pragm.
Caroli V.incip. prohibemus, Foller. in
fragm.poſt.pract.crim.de iuriſd.iud.nu.
29.& Carau.in d. ritu 49.nu. 11. & ſola
magna curia Vicariæ cognoſcit de ex-
ceſſibus officialium, qui in officio delin
quunt, tàm actiuè, quàm paſſiuè, Frãch.
in deciſ.274. vol. 2. ſed nõ cognoſcit de
magiſtro actorum de Beroarijs nuncijs
caſtellanis, & priſonerijs Baronum, vt
per Foller.in pract.crim.in ver. audiantur
excuſatores nu. 138. & de magiſtro
actorum ita per ſacrum Conſilium deci
ſum fuit, vt atteſtatur Franch. in deciſ.
407.vol.2.& in deciſ.274. nu.8. dicit, ꝙ
d.ritus intelligitur, tàm de officialibus
Baronum, quàm Regijs, & ita ſeruatur
in practica.

Vlteriùs, quæro nunquid.

Adde, quòd quando Ciues vident of-
fendi officialem, cui ſunt ſubditi ratio-
ne iuriſdictionis, vel ei vim inferre, te-
11 nentur † ipſum defendere; aliàs ſunt in
pœna, & delinquunt, & erit delictum in
omittendo, in quo ad hoc, vt committa
tur, non eſt opus conuocatione populi,
vel congregatione Conſilij, & delibera-
tione, ſed eo ipſo committitur, Capic.
deciſ.149. vbi habetur, quibus pœnis pu
12 niri debeant, & quòd ex ſola ſcientia †
delicti committendi in perſonam offi-
cialis tenentur. & quando Vniuerſitas
13 dicatur† deliquiſſe, ratificando, vide Pe-
dem.deciſ.138.per totam. Et ibi habe-

tur

14 tur quænam ſint † articulanda, & probāda, & quomodo vniuerſitates poſſint
15 delinquere, & puniri, † & etiam quomodo, vt ſinguli, vide etiam Gomeſ. de delict. cap. 1. nu. 52. & 53. & Boer. in tract. de ſeditioſis, quæſt. vltima vbi plenè, an vniuerſitas poſſit delinquere tam in omittendo, quàm in committendo, & Carer. in pract. crim. §. homicidium 6. ſub nu. 348. & 349. & quando fit communicato
16 communicato † conſilio, quòd tunc vniuerſitas poteſt habere recurſum contra illos de conſilio nu. 351. cum ſequen. & de hac materia etiam latiſſimè habetur per Maſcard. de probat. concluſ. 1413. quæ probanda ſint, ad hoc, vt vniuerſi-
17 tates de delicto † teneantur. & nouiſſimè per D. Farin. in quæſt. 24. nu. 108. cum multis ſequen.

Item adde, quòd vniuerſitas teneretur
18 etiam ſi non præceſſiſſet † deliberatio Conſilij, ſi ſyndicus fateretur in iudicio factum à communitate, quia tunc præiudicat communitati, ſecundum Deci. conſil. 22. & Plot. in l. ſi quando §. 51. nume. 9.

Item adde, quòd vniuerſitas non dici
19 tur delinquere † niſi communicato conſilio in delicto momentaneo: ſecùs in delicto ſucceſſiuo, & continuato, vt dicit Anchar. conſ. 157. vel 188. incip. ex narratis in facto, colum. 4. Card. Floręt. in clem. 1. §. ciuitas de Pen. in 4. quæſt. Fely. in c. dilectus, nume. 7. de ſymon. vbi ponit duas alias limitationes, & Brun. in conſ. feud. 21. incip. nobilis domine. Item limita tertiò, niſi facto delicto in vniuerſitate per paucos homines, ſequeretur poſteà ratificatio aliorum; & tunc puniretur vniuerſitas, ſecundum Innoc. in c. graue de ſent. excomm. Itē quartò limita, niſi tota vniuerſitas fuiſſet ibi, vbi factum eſſet delictū per paucos, & non contradixit, licèt non congregata, ad hoc, vel non eſſet pulſata campana, Bal. in l. ſicut. §. 1. ff. quid quiſque iur. & Afflic. in conſt. dubitationem num. 11. & 12. rubr. 101. fol. 190. & ibi num. 4. dicit, quòd quando vniuerſitas
20 eſt citanda † ſufficit, rectores eius conueniri, vel maiorem partem in loco, in quo ſunt ſoliti congregari; & ſi clauditur porta ciuitatis, vel loci vniuerſitatis ponatur citatio in porta loci, uel in eccleſia vicina. Et ita plenè tradit Bald. in l. etiam, de execut. rei Iud. & in Auth. cum teſtator, C. ad l. Falcid. ubi dicit, q citatio non debet fieri ad domos ſingulorum Rectorum, ſed ad locum reſidentiæ, etiam quòd Afflict. in conſt. dubitationem, num. 5. dicat, quòd contumacia facta ſyndico non poteſt conſtituere vniuerſitatem in contumacia, niſi poſtquàm vniuerſitas fuerit citata, & ſyndicum conſtituerit, & admiſſus fuerit; q a tūc ſufficit etiam citari in ſingulis actis, & requiri, ut per Luc. de pen. in l. fin. C. de re milit. & ratio eſt, quia ſi prima citatio incipiat à procuratore, & procurator ſit contumax, illa contumacia non nocet domino abſenti, Bart. in l. quamuis, ff. de damn. infect. & quomodo citari debeant uniuerſitates uide etiam Io. Bapt. Villalob. in ſuis com. opin. in uer. vniuerſitas nume. 45. & Menoch. de recup. poſſ. in octauo remed. nu. 119. ubi tenet, quòd ſufficit vniuerſitatem citari per edictum propoſitum in loco, ubi conſueuit congregari.

Item adde, quòd vniuerſitas poteſt
21 comparere per procuratorem † Io. Ant. Rub. Alex. in tract. de poteſtate procur. num. 152.

Sed quomodo punitur vniuerſitas. Ibi. Si verò pœna æquè cadit in ſingulos. Adde, quòd quan-
22 do vniuerſitas † condemnatur in pœna pecuniaria pro delicto, talis pœna non debet ſolui per capita, ſed per æs, & libram, ſecundum magis communem opinionem, de qua per Felyn. in c. grauem, extra de ſent. excommunicat.

Item adde, quòd quando vniuerſitas condemnatur in executione, quæ fieret pro pœna imponēda communitati, vel vniuerſitati, illi qui contradixerunt, &
23 ſunt innocentes † non ſunt torquendi, nec ad ſoluendam collectam cogēdi, ut per Anan. in c. dilecti e'l 2. de ſymon. &
24 ibi poſt Abb. dicit, quòd Bononia † fuit ſubmiſſa aratro, ſicut Carthago, licèt ex gratia fuerit reędificata, & quòd Brixia
25 † quandoque propter rebellionem fuit ad hoc condemnata, licet talis pœna ex gratia fuerit remiſſa.

Item adde, quòd vniuerſitate punita pecu-

pecuniariter, ſinguli delinquentes cor-
26 poraliter etiam poterunt puniri, † ſm Luc.de penn.in l.3.col.pen.& fin. C.de exact.& exeq. lib. 12.& per Deciſ. Pedem.138.num.15.& per Gomes.de delict.cap.1.num.53.

Quæſtio XVII.

SVMMARIVM.

1 *Vſurarij per inquiſitionem in ſtatu eccleſiaſtico puniuntur.*
2 *Et quid in Regno Neap.*
3 *Inquiſitio ob priuatam utilitatem quandoque in ciuilibus permittitur.*

Sed quid ſi pro aliquo delicto. Ibi. Adde. quòd plerunq;.

1 Adde, quòd in ſtatu † Eccleſiaſtico Iudices contra Vſurarios per inquiſitionẽ procedere debent,& eos ad pœnam ordinariam punire per Conſtitu.Marchiæ
2 lib.2.cap.2:& in Regno † Neap.ex officio poteſt procedi contra Vſurarios manifeſtos tantum, vt in Pragm.4. Caroli V.incip. Vſurarium etiam voraginem, ſub rubr. de Vſurarijs. in lib. pragmat. fol.429.

Item adde, quòd in multis caſibus ciui-
3 libus eſt permiſſa Inquiſitio † ob priuatam vtilitatem principaliter, de quibus per Diaz.in reg.337.

Quæſtio XVIII.

SVMMARIVM.

1 *Accuſatoris fideiuſſor de expenſis in caſu ſuccumbentia pro deſertione cauſa non tenetur.*
2 *Accuſator de conſuetudine litem non conteſtatur, nec de calumnia iurat.*

Tenetur etiam accuſator ſatiſdare &c. Adde, quòd ſi data fuerit per accuſatorem, vel querelantem cautio de expenſis in caſu ſuccumbentiæ, & demùm non ſuccubuit in cauſa principali, ſed ſuper deſertione ipſius, quòd
1 fideiuſſor† an tenebitur, Bal.in cõſ.106. num.17.vol.2. & Maran.in pract.par.6. memb.8.nu.17.

Dixit ẽt Bart. Ibi. ſed certè hoc.

Adde, quòd de generali conſuetudine atteſtatur Vitalin. in ſuo tract.maleſ. in tit. quot modis ſuper maleſ. proced.nu.
2 9. dicens, † quòd licèt de iure ſuper libello,ſeu accuſa lis conteſtari, & de calumnia iurari debeat, tamen quòd non ſeruatur.

Quæſtio XIX.

SVMMARIVM.

1 *Quando non oritur actio parti, non oritur fiſco ad publicam vindictam.*
2 *Actio parti quando non oriatur, remiſſiuè.*
3 *Quomodo procedatur in crimine per exceptionem, remiſſiuè.*

Priuſquã tñ adulteriora.

1 Adde, quòd quando † actio non oritur parti, non oritur fiſco ad publicam vindictam, & tũc iudex non poteſt inquirere.l. non ſolum. §. quamquam ff.de iniur. quem tex. ad hoc allegat Bart.in conſ.100.nume.2.& Marſ.in pract.crim.§.conſtante, nu.34.
2 & ibi † ponit multa exempla,quãdo nõ oriatur actio parti,ſed vide, quæ poſui ſupra ad quæſt.1.in verſ.ibi ex ſecunda.

Vnũ ſcias tñ.Per exceptionẽ aũt.

3 Adde † videndum Boſſ. in tit. quomodo procedatur per exceptionem vbi latiſſimè hanc materiam tractauit, vide etiam Luc.de Penna in l.1.nu.13. C.de numer. actuar.lib.12. vbi ponit limitationes, de quo habetur etiam per Ruin. in conſ.82.vol.4.& per Vrſil. ad deciſ. Afflict.176.

Vltimò non eſt omittendum.

Adde, quòd hoc procedit quando confitenti delictum incidenter non fuit da-

tus

tus terminus ad ſe defendendum contra eius confeſſionem, ſecus vero quando defenſiones habuiſſet, vel eas feciſſet, quia tunc abſque nouo proceſſu poterit pœna ordinaria puniri, & ita deciſum fuit per ſacrum Conſilium, vt atteſtatur D. Vinc. Franch. in deciſ. 240. nu. 13. vol. 2. vbi dicit, quòd Afflictus ita loquitur in deciſ. 176. hic allegata, & dicit etiam, quòd quando tela iudicij eſt ordinata contra eum contra quem conſtat etiam incidenter de aliquo delicto, quod ſit annexum principali delicto debet puniri pœna ordinaria ſine nouo proceſſu, & ad hoc allegatur Fely. in c. 1. nu. 1. & 4. de except. & Luc. de pen. in l. 1. nu. 13. C. de numer. actuar. lib. 12.

Item adde, quòd licet confeſſio incidenter facta non ſufficiat ad pœnam ordinariam, niſi incipiatur nouus proceſſus, fallit tamen ſi confeſſio facta tangeret habilitatem, vel inhabilitatem perſonæ, nam tũc dicta confeſſio quatenus inficit perſonam, ſequitur eum quocunque ſe vertit, ſicut infamia, & lepra leproſum; ita tradit Afflict. in conſt. Regni Blaſfemantibus nu. 3.

Quæſtio XX.

SVMMARIVM.

1 *INdicium, argumẽtum, præſumptio, ſuſpicio, coniectura, & fictio quid ſint remiſſiuè.*

2 *Indicium vnde dicatur, quotuplex ſit, & quomodo probetur maleficio proximum, vel remotum remiſſiuè. & nu. 4.*

3 *Indicia magna qualiter diſtinguantur à, leuibus remiſſiuè.*

4 *Credulitatis quattuor gradus ad ſciendũ ea, quæ ſunt facti tranſeuntis. num. eod.*

Iudex habet varios gradus inueſtigabiles, ac tres motus animi, nu. eod.

Suſpicio, & præſumptio quid ſit. nume. eod.

5 *Indicia legitima ad formandam inquiſitionem remittuntur arbitrio iudicis.*

6 *Indicia ad torturam ſufficientia quæ ſint.*

7 *Mortem alterius aſſeuerans ante veriſimilem notitiam præſumitur conſcius.*

8 *Litterarum acceptio cũ taciturnitate ſuper ſuſpicione criminis contra accipientem an faciat indicium ad torturam.*

9 *Indicia indubitata quæ ſint.*

10 *Condemnatio an ſequi poſſit ex indicijs, vel præſumptionibus.*

11 *Et quid ſi hinc inde adſint præſumptiones remiſſiuè.*

12 *Et qualibet præſumptio, vel coniectura à, duobus conteſtibus eſt probanda.*

13 *Et an tortus, & nihil confeſſus poſſit condemnari.*

14 *Indicia ſufficientia ad condemnationem quæ ſint remiſſiuè.*

15 *Index habens à, ſtatuto liberum arbitriũ inquirendi, & puniendi maleficia quid agere poſſit; remiſſiuè.*

COnſtito de delicto. Ibi. Nihilomin⁹, vt materia.
1 Adde, quid ſit Indicium † argumentum, præſumptio, ſuſpicio, conie
2 ctura, fictio: vnde dicatur indiciũ † quotuplex ſit, & quomodo probetur indicium proximum maleficio, & quomodo remotum, Carrer. in pract. crim. fol. 74. & 75. nu. 106. & quomodo diſtinguã
3 tur † magna inditia à leuibus, vide Bal. in l. non hoc, in fine, C. vnde. cogn. & qñ
4 dicatur indicium proximum, † & quãdo remotum, Ioſeph. Ludou. in ſuis cõcluſ. comm. conclu. 45. & Oſaſch. deciſ. 79. nume. 15. ſed de prædictis ad ſaturitatem habetur per excellen. Dominum Petr. Ant. in ſuo celeberrimo tract. de fideicomm. quæſt. 9. num. 123. cum ſeq. vide etiam Maſchar. de probat. concl. 15. & Menoch. de præſumpt. lib. 1. quæſt. 7. Et Bart. in l. admonendi col. 3. verſ. hoc præmiſſo. ff. de iureiuran. dat vnam ſingularem doctrinam ad ſciendum ea, quę sũt facti tranſeuntis, videlicet per credulitatem per quatuor gradus. Primo cum Iudici res proponitur per actorẽ, & per reum negatur, tunc inducitur animus Iudicis ad dubitãdum, quia neſcit vbi applicet animum ſuum, an ad vnam partẽ, vel ad aliam poſt dubitationem, poteſt Iudex inclinare animum ſuum ad aliquam partium, ex leui Indicio, vel leui argumentatione, & iſta dicitur ſuſpicio, quæ mouet animum Iudicis non tamen in totum remouet dubietatem, & hic eſt primus gradus probationis, ſiue credulitatis,

tatis, quia iam incipit animus Iudicis
adherere vni parti licet remaneat du-
bius, poſt autem iſtam ſuſpicionem, ſi
Iudici apparent argumẽta fortiora, tũc
Iudex incipit opinari, tamen adhuc du-
bitat ne ſit contrarium, modicum tamẽ
dubiũ remanet, & iſta vocatur opinio,
poſt iſtam opinionem ſi Iudici apparet,
tantùm quòd firmiter adhereat vni par
ti, tunc dicitur perfecta credulitas, vt ibi
latius per eum, & Bald. in rub. de contr.
inueſt. dicit quòd certi ſunt gradus inue
ſtigabiles, videlicet gradus informatio-
nis; gradus hominis præſumptionis, gra
dus præſumptionis legis, gradùs vehe-
mentis adminiculationis, gradus ſemi-
plenæ probacione, & gradus indubitatę
ſcientiæ, & probationis, & ſubdit ibi cir
ca finem, quòd tres ſunt animi Iudicis
motus videlicet impulſiuus, ſiue ſuſpi-
cans, præſumptiuus, ſiue inclinatio vehe
mens, ſeu impreſſiuus, & clarus, ſiue ple-
nariè informatus, primus videlicet ad
inquirendum &c. vt ibi per eum, q etiã
dicit in l. ea quidem col. 1. de accuſat.
quòd ſuſpicio eſt aliqua applicatio ani-
mi ad aliquid eum vehementi tituba-
tione, & præſumptio hominis eſt quidã
conceptus cauſatus in mente ab aliqua
probabili coniectura.

Ad formandam, ſeu tranſmit-
tendam. Ibi, ſed quæ ſint ipſa.

Adde, quæ ſint legitima indicia ad for-
mandam Inquiſitionem remittitur arbi
5 trio Iudicis, † vt per Menoch. in tract.
de præſumpt. lib. 1. quæſt. 44. nu. 9.

Ad torturam etiam. Adde Me-
noch. in tra
cta. de præſumpt. lib. 9. quæſt. 89. vbi ac-
6 cumulauit † quadraginta tria indicia, q̃
ſecundum eum ſunt ſufficientia ad tor-
turam; & ipſe etiam tenuit in caſu 270.
de arbitr. Iud. quòd remittitur arbitrio
Iud. Vide etiam Maſcard. de probat. cõ-
clu. 1385. & quæ poſui infra in quęſt. 64.
verſ. dixi quoq; ibi non poteſt dari.
7 Item adde, aſſeuerans† mortẽ alicuius
ante veriſimilem notitiam, eſſe cõſcius
præſumitur alicuius conſpirationis fa-
ctæ in mortem, Ripa in reſponſ. 7. nu. 3.
8 Item adde notabilem caſum, † ſi alicui
ſcriptum fuerit, vt aduertat, ne capiatur
nam aliqui teſtes depoſuerunt ſe tale de
lictum occultum feciſſe, & ille recipiat
litteras, & illas legat, & nihil dicat, non
ſe excuſando, quòd de tali delicto eſt in
nocens, an talis receptio cum taciturni-
tate faciat contra eum indicium ad tor-
turam. Hãc quæſtionem tractauit Marſ.
in pract. crim. §. diligenter nu. 136. cum
ſequen. vbi dicit cogitandũ eſſe, ego aũt
arbitror, quòd forſan faceret indiciũ ad
torquendum concurrentibus aliquibus
adminiculis, ſiue coniecturis, & q poſt
receptionem dictarum litterarũ aliquo
modo latitare cepiſſet.

Ad condemnandum verò.

9 Adde, quòd Indicia indubitata † ſunt
demonſtrationes rei per ſigna ſufficien-
tia, p quæ animus ĩ aliquo tanq̃ exiſtẽte
quieſcit, Brun. in tract. de Indic. & q̃ſt.
in prin. nu. 3. & in q̃ſt. 4. nu. 5. dicit, q In-
dicia indubitata ſunt ea, quæ à lege ſunt
10 approbata, & vult, per ea fieri † cõdẽna-
tionem, & quando contra aliquẽ inquiſi
tum adſunt plura indicia dubitata tunc
reſultat vnum indicium indubitatum, &
de pluribus indicijs indubitatis habetur
per Guid. de Suzza. in tract. de indic. &
tort. nu. 99. & ibi Bologn. in addic. & Ga
briel. conſ. 177. nu. 3. lib. 2. dicit indicia
indubitata eſſe, ex quibus reſultat violẽ
ta præſumptio, quòd delictum ſit perpe
tratũ, nec aliud eſſe poſſit. & in hac ma-
teria vide etiam Gandin. de præſumpt.
& indic. indubit. & quando, & quomo-
do quis ex præſumptionibus damnari
poſſit, latè per D. Ioſeph. Lud. in con-
cl. 45.

Scias tamen, q in hoc articulo.

Adde in hac materia multas amplia-
tiones, & limitationes per Ioſeph. Lud.
concl. 45. & Mõticel. in pract. crim. reg.
11. & Petr. Caleph. in conſ. 86. vol. 2. in-
ter conſ. crim. diuerſ. vbi dicit, quòd qs
damnari non poteſt ex præſumptioni-
bus hominis, ſed iuris; & quòd non ſuf-
ficiunt præſumptiones temerariæ, ſed
probabiles exiguntur; quem refert, & ſe
quitur Bertaz. in conſ. 242. nu. 13. & cõ-
ſil. 251. nu. 58. & 59. Vide etiam Ferran.
Gargia. conſ. 126. nu. 100. & ſeq. vol. 1.
conſ. crim. diuerſ. vbi dicit, quòd etiam
ex præſumptionibus poteſt quis condẽ
nari, quando præſumptiones reperiũtur
appro-

approbatæ à dictis Doctorum;& quan-
do reus ex pręſumptionibus damnatur,
11 ſi hincinde adſint præſumptiones† vide
Iul.Scarlat.conſ.120.inter conſ.crim.di
uerſ.vol.1.& quælibet præſumptio,ſiue
coniectura,etiam minima duobus teſti-
12 bus conteſtibus eſt probanda , † Ceph.
in conſ.225.nu.46.& Burſ.in conſ.117.
nu.21.vbi de communi atteſtantur.
13 Item adde,quòd rei legitimè † torti ꝓ
eorum delictis,licet confeſſi nō fuerint,
remanentibus tamen , indicijs poſſunt
perpetuo morti , ciuili tradi ſecundum
latè congeſta,& deciſa in ſacro conſilio
per Gramm.deciſ.8.vel ad tempus,vt ꝑ
eūdem Gramm.in deciſ.42.& 96. in fi-
ne,quē ad hoc allegat , & ſequitur Fab.
de Monteleone in praxi arbitrali par.4
fol.332.nu.29.
Item adde , quæ indicia ſufficiant ad
14 condemnationem,†vt per Bal.in l.mili-
tes,C.de quæſtionibus,& Abb.in c. ter-
tio loco,4.col.in fin.de probation. & Ia
cob.Nouell.in pract.crim.in c.de indic.
quæ præcedere debeant,nu.22. Ita di-
ſtinguit, quòd aut indicia ſunt approba
ta à lege ad condemnationem facien-
dam; & tunc iſta ſufficiunt ad condem-
nandum,vt eſt bonus textus in l.adulte
rij,C.de adulter.vel approbantur à le-
ge,& ſi agitur de pœna corporali leui ,
vt putà de fuſtigatione, benè probant,
vt eſt tex.in l. 3. verſ. & quia plerunq;.
ff.de offic.præf.vigil.aut indicium eſt ſe
miplenè probatum per vnum teſtē, con
currentibus alijs argumentis;& tūc ſuffi
ciunt ad condemnandum, Bart.in l.1.§.
idem Cornelio,ff. de quæſt. aut non eſt
ſemiplenè probatum,tunc etiam diſtin-
guit ſecundum Abbat.& Doctor.in d.c.
tertio loco.Sed hanc quæſtionem,quā-
do pœna ordinaria puniri poſſit de deli
cto conuictus præſumptionibus,& con-
iecturis;magis diffusè,quàm alij, tracta-
uit Menoch.in tract. de præſump.lib.1.
quæſt. 97.
Item adde, quid facere poſſit Iudex ſi
15 ex forma † ſtatuti habet liberum, & ge-
nerale arbitrium inquirendi,& punien-
di maleficia,& exceſſus,vt per Gand.de
quæſtio.nu. 41. & an poſſit condemna-
re,ſtante dicto arbitrio,ſi deuentum fue
rit ad torturam contra reos, etiam cum
proteſtatione,vide Rimin.iun.in conſil.
705.nu.25.cum ſeq.vol.6.

Ibi. Alij vero dicunt. Adde, quòd idem habetur per Oſaſc. in deciſ. Pedem. 72. vbi plenè.

Item ſcias. Adde vidēdum Gomez. de delictis c.12. ſub nu. 25. vbi multa alia exempla ponit.

Quæſtio XXI.

SVMMARIVM.

1 *Fama an ſit ſufficiens indicium ad torturam.*
2 *Fama eſt magnum indicium in delictis nocturnis:*
3 *Fama in criminalibus an probet plenè, vel ſemiplenè.*
4 *Fama cum teſte de viſu an probet.*
5 *Fama probari poteſt matrem à filio fuiſſe percuſſam.*
6 *Statutum quòd ſola fama probet delictū, an valeat.*
7 *Statutum, quòd inter Magnates ſufficiat fama, ſi hinc inde probata fuerit, non ſufficiet.*
8 *Fama an ſufficiat ad condemnandum.*
9 *Fama publica in ſtatu eccleſiaſtico plenè probat in quibuſdam delictis.*
10 *Fama cum denunciatione ſyndici facit indicium ad torturam.*
11 *Fama an probet in his quæ ſunt difficilis probationis.*
12 *Fama bona quando præualeat malæ, vel econtra.*
13 *Teſtis vnicus an faciat indicium ad torturam.*
14 *Et an debeat eſſe omni exceptione maior.*
15 *Et quid ſi veritas aliter haberi non poteſt.*
16 *Et quid in delictis exceptis.*
17 *Et quid in Regno Franciæ.*
18 *Indicium vnius teſtis de viſu,& omni exceptione maioris non ſufficit, dictāte ſtatuto, vel lege ſtandum eſſe indicijs quo ad plenam probationem.*
19 *Fæmina habilitata per ſtatutum non facit indicium ad torturam.*
20 *Et quid in ſtatu eccleſiaſtico.*
21 *Teſtes quomodo probent delictum fuiſſe factum noctis tempore.*
22 *Socij criminis,complices,adhærentes,fau-*

tores, inſtructores, & conſiliarij qui dicantur remiſsiuè.

23 *Socius criminis an poſsit in teſtem admitti.*

24 *Socius criminis an poſsit interrogari de conſocijs.*

25 *Et an inculpatio eius vbi interrogari nõ poterat, faciat indicium ad torturam.*

26 *Et gratiatus, vel abſolutus non poteſt tãquam teſtis interrogari de ſocijs, etiã in crimine hæreſis.*

27 *Et gratiatus à Principe poteſt torqueri pro intereſſe partis.*

28 *Iudex an poſsit interrogare reum in ſpecie de delicto, vel de ſocio criminis.*

29 *Socius criminis, qui confitetur de ſe, non probat contra alium.*

30 *Et an ſi ſit etiam periurus, faciat indicium ad inquirendum.*

31 *Socius criminis an faciat indicium ad torturam.*

32 *Clar. & Boſſ. ab impugnatione Bal. defenduntur.*

33 *Socius criminis, cui ſit promiſſa impunitas, an probet remiſsiuè.*

34 *Socius criminis quando plenè, & quando ſemiplenè probet.*

35 *Delicta exceptuata quæ ſint remiſsiuè.*

36 *Indicium reſultans ex dicto ſocij criminis (etiã in caſibus exceptuatis) eliditur ob bonam famam inculpati.*

37 *Socius criminis an poßit exculpando remißiuè.*

38 *Socius criminis quando faciat adminiculum, vel præſumptionem.*

39 *Statutum quod particeps criminis ſit idoneus teſtis, & accuſator qualiter debeat intelligi remißiuè.*

40 *Mandatum in homicidio ex multis indicijs colligitur remiſſiuè.*

45 *Mandatarius an faciat indicium contra mandantem.*

42 *Et quid in crimine aſſaßinij.*

43 *Mandatarius an probet excuſando mandantem.*

44 *Exceptio contra ſocium criminis quomodo ſit probanda remiß.*

45 *Socij criminis duo, vel plures an ſufficiãt ad condemnationem, vel ſaltem faciant indicium ad torturam.*

46 *Et quid ſi deponant ad defenſam.*

47 *Et in crimine partus ſuppoſiti duæ mulieres honeſtæ vitæ, ac ſocia criminis plenè probant.*

48 *Socij criminis probant coniurationem.*

49 *Teſtes duo infames faciunt indicium ad torturam.*

50 *Socius criminis neq; in caſibus permißis facit indicium niſi adhibeatur in teſtem cum iuramento parte citata.*

55 *Socius criminis an probet magis cum tormentis, quàm ſine.*

52 *Et ſufficit nominatio ſtatim poſt torturam.*

53 *Et non probat ſi leuiter fuerit tortus, aut mortuus ſit.*

54 *Teſtes infames non admittuntur ad teſtificandum ſine tortura.*

55 *Vulnerati aſſertio etiam ſine iuramento ſufficit ad inquirendum.*

56 *Et an faciat indicium ad torturam in articulo mortis.*

57 *Et an eius exculpatio proſit.*

58 *Offenſus quando faciat indicium ad torturam remißiuè.*

59 *Et an exculpando probet.*

60 *Condemnati, vel condemnandi exculpatio an proſit.*

61 *Teſtis in articulo mortis falſum dixiſſe deponens, ac fuiſſe corruptum, an proſit inculpato.*

62 *Rapta facit indicium ad torturam contra raptorem, & ſocios.*

63 *Fuga an probet contra delinquentem.*

64 *Et in famulo debet probari fuga, & amißio rei.*

65 *Fuga quando faciat indiciũ ad torturam remißiuè.*

66 *Fuga Notarij an præiudicet parti, quando accuſatur de falſo.*

67 *Fuga non præſumitur in viro integerrimo.*

68 *Et qualiter tollatur ſuſpitio fugæ, remißiuè.*

69 *Fuga delinquentis an faciat indicium ad torturam.*

70 *Et quid in præparante eam, vel attentante.*

72 *Et quid ſi fuga aliqua probabili cauſa coloratur.*

73 *Fuga poſt formatam inquiſitionem facit maximum indicium alijs concurrẽtibus.*

74 *Fuga poſt purgatam ſuſpitionem per torturam non præſumitur ob timorem iudicij.*

95 *Fugæ præparatio idem operatur quod, & fuga ipſa.*

76 *Fugiens à manibus executorum, an faciat*

ɀiat indicinm ad torturam, ſi ſtatim citatus compareat.

77 Fugiens ex iuſta canſa, arbitrio iudicis non facit indicium.

78 Fugere non dicitur recurrens ad locum, vbi eſt caput iuſtitiæ.

79 Fuga iudicium tollitur per ſpontaneam comparitionem, etiam præcedente citatione.

80 Fugiens à carceribus an habeatur pro confeſſo.

81 Et quomodo cognoſcatur animus in reuertendo remiſsiuè.

82 Et quid de fugiente de palatio officialis.

83 Et quid de torto iniuſtè.

84 Et an ſit citandus.

85 Fugientes è carceribus, vel de palatio quibus pœnis ſint plectendi, ſi innocentes detegantur remiſsiuè.

86 Carceratus in ipſa carceris effractione captus, æquè ac ſi auſugiſſet, habendus eſt.

87 Et quid in auxiliante, aut inſtigante ad fractionem carceris remiſs.

88 Sententia criminalis poteſt ferri contra fugientem, licet abſentem.

89 Fugiens è domo iudicis, vel de palatio, aut domo, ſiue Ciuitate, loco carceris aſſignatis, an teneatur pœna frangentis carcerem.

90 Statutum contra fugientem è carceribus publicis comprahendit fugientem à Camera, vel palatio pro carcere aſſignatis.

91 Fugiens è thalamo, in quo erat ſequeſtratus, habetur pro confeſſo.

Carceris effractores etiam dicuntur, qui iuſſi ad eum ſe conferre neglexerint.

92 Carcerum effractores quibus pœnis feriantur remiſsiuè.

93 Et an habeantur pro confeſſis remiſsiuè.

94 Fugiens è carceribus ſi ſtatim reuertatur, etiam citatus, tollit omne indicium.

95 Fugiens abſq; effractione carceris, an habeatur pro confeſſo.

96 Fuga in criminalibus facit indicium.

97 Carcerato indebitè opem ferens ad fugiendum punitur, licet principalis non teneatur.

98 Fideiuſſor de tuto carcere an teneatur ad pœnam, ſi indebitè carceratus auſugerit.

99 Farinatij lapſus.

100 Carceratus indebitè non peccat fugiendo.

101 Fugientes è carceribus ſine violentia puniuntur arbitrio iudicis.

102 Fideiuſſor quòd carceratus non fugerit, tenetur ad pœnam, licet cuſtodis culpa auſugerit.

103 Fideiuſſor carcerati de non diſcedendo ad teneatur ad pœnam, ſi cuſtos diſſimulata licentia iudicis eum ad diſcedēdum induxerit.

104 Fugiens è carceribus ſi breui reuertatur, qua pœna ſit mulctandus remiſſiuè.

105 Et an teneatur ad pœnam conuentionalem.

106 Officialis etiam à carceribus fugiens, elidit omne indicium, ſi ſponte, ac breui, licet citatus redierit.

107 Et an poſſit contra eum iurari in litem, vel in ſupplementum probationis.

108 Officialis fuga quam probationem inducat remiſsiuè.

109 Fideiuſſor carcerati de non diſcedendo ob aliquam iuſtam cauſam, an teneatur ad pœnam, recurrente carcerato ad ſuperiorem.

Et quid ſi recurrit ad Amicum ſuperioris, & quid ſi adeſt clauſula de non diſcedendo, etiam non recurrendi ad ſuperiores.

110 Et an eo caſu ſit puniendus carceratus alia pœna.

111 Terminus quinquaginta dierum ad ſindicandum officialem, an poſſit breuiari.

Officialis non tenetur aſsiſtere ſindicatui de perſona, ſi habet ſolum querelas ciuiles, vel etiam criminales, ſed ciuiliter intentatas, quod intellige.

112 Elapſo termino ſtatuto addandum querelas.

113 Officialis aſſumptus ad aliud officium à Principe non tenetur de perſona ſtare ſindicatui; quod tamen limitatur.

Niſi cauſa ſubterfugiendi ſindicatum officium procuraſſet, vel ad poſtulationem obtinuiſſet.

114 Inimicitia capitalis præſumitur inter litigantes.

Et inter litigantem, & aduocatum ſibi contrarium.

115 Inimicitia ſatis probata dicitur, ſi inimicitiæ cauſa probetur.

116 Indicium ſuſpitionis tollitur per cautionem de non offendendo per plures inimicitias, quas offenſus habet, & ſi quis poſt offenſionem recepiſſet ſanctam Euchariſtiam.

117 *Inimicitiæ ſuſpitio quomodo tollatur remiſſiuè.*

118 *Inimicitiæ ſuſpitio quomodo tollatur, remittitur arbitrio iudicis.*

119 *Inimicitia quomodo faciat indicium ad torturam, & quæ capitalis dicatur remiſſiuè.*

120 *Inimicitia non facit indicium ad omnia delicta, ſed ad ea tantum, quæ ad alterius iniuriam perpetrantur.*

125 *Confeſſio extraiudicialis, vt faciat indicium plura requiruntur remiſſiuè.*

122 *Confeſsio extraiudicialis non probatur per vnicum teſtem licet tortum, & quomodo probetur remiſſiuè.*

123 *Notario aſſerenti de alicuius confeſſione extraiudiciali non creditur.*

124 *Confeſſio an facit indicium ad torturam, ſi eam reus reuocauerit.*

125 *Confeſſio extraiudicialis; & etiam iudicialis poteſt reuocari, conſtito de errore.*

126 *Confeſſio extraiudicialis facta à minore facit indicium, ſi tamen minor eius ætatis ſit, vt poſsit torqueri.*

127 *Confeſſio extraiudicialis, vt faciat indicium, non requiritur partis præſentia.*

128 *Confeſſio extraiudicialis parte præſente plenè probat, ſi de crimine ciuiliter agatur.*

129 *Confeſſio extraiudicialis, vt faciat indicium debet eſſe particularis, & non in genere.*

130 *Confeſſio facta ſacerdoti, non facit indicium, nec vllum effectum operatur, ſi ſacerdos confeſſionem reuelet.*

131 *Confeſſio extraiudicialis an operetur contra ſententiam.*

132 *Confitens extra iudicium ſe gloriando delictum quod non commiſit, iudicis arbitrio punitur.*

133 *Clericus iactans ſe delictum commiſiſſe ſuſpenditur ab officio, & beneficio; eſto, quòd vere non deliquerit.*

134 *Confeſſio facta coram iudice incompetenti, ſi à iudice competenti omnia acta declarentur nulla, non præiudicat.*

135 *Confeſsio coram iudice incompetenti quomodo faciat indicium remiſsiuè.*

136 *Confeſſus coram iudice incompetenti tenetur confirmare confeſsionem coram competenti, & ex ea poteſt damnari.*

137 *Confeſsio facta coram Notario maleficiorum abſque iudice, facit indicium ad torturam.*

138 *Confeſſus in tormentis quare poſsit repeti, ſi confeſsionem reuocauerit.*

139 *Confeſsio reuocata, an faciat indicium ad torturam, remittitur arbitrio iudicis.*

140 *Tortura, an poſsit repeti vltra tres vices, iudicis arbitrio remittititur inſpecta qualitate indiciorum.*

141 *Odium præcedens, & minæ ſequentes probant indicium, licet inimicus talia facere conſuetus non ſit.*

142 *Et quæ indicia contra minantem oriantur remiſsiuè.*

143 *Minæ probantur per teſtes ſingulares. Folle. lapſus.*

144 *Minarum indicium quomodo tollatur remiſsiuè.*

145 *Pax, & tranſactio quando faciat indiciū ad torturam.*

146 *Patre paciſcente pro crimine filij etiam mediante pecunia non oritur indicium contra filium, ſi ipſe non conſenſit.*

147 *Conſanguineis accuſati teſtium depoſitionem impedientibus non oritur præſumptio contra accuſatum.*

148 *Cautela, vt pax, & concordia non præiudicet.*

149 *Mendacium quomodo probetur remiſs.*

150 *Principalis varius non torquetur, ſi tamen fuerit examinatus vti principalis in ſe, & teſtis in alios, & ſit varius in alios, vel conuictus, torqueri poteſt.*

151 *Examen non dicitur perfectum, ſi in eodem conſtituto reus reuocauerit dictum cum rationis redditione.*

152 *Reus poteſt reuocare dictum ſuum antequàm conuincatur docto de errore.*

153 *Mendacium indiciat, ſi copia ipſius fuerit tradita cum termino ad purgandum.*

154 *Mendacium quando faciat indicium remiſsiuè.*

155 *Et quid ſi ſit à remotis.*

156 *Et quid ſi ſit valde ſubſtantiale.*

157 *Deprahenſus in mendacio quomodo ſciuerit delictum, poterit torqueri.*

158 *Indicium indubitatum quid ſit.*

159 *Maritus eſt torquendus, ſi vxor reperiatur mortua de mane, quæ de ſero erat ſana, & eam male tractabat.*

160 *Dominus domus, in qua res furtiua reperta fuit, an dicatur in culpa.*

161 *Et an credatur vnico teſti quòd ibi reperta fuit.*

162 *Et quæ probatio, vel indicium inde oriatur remiſsiuè.*

Con-

Confeſsio extraiudicialis rei ſicut facit indicium ad torturam, ita confeſsio extraiudicialis quarelamis, quæ facit ad fauorem rei prodeſt ad abſoluẽdum ſub nu. 123.

Aſſertio vulnerati dicentis, ſe mori culpa medici, non iuuat percuſſorem, ſi aliter hoc non apparet ſub nu. 59.

FAma ſola. Ibi. Quòd ſcilicet fama ſola ſit ſufficiens indicium ad torturam.

1 Adde videndum † Duen. in reg. 301.
vbi ponit quinque limitationes.
2 Item adde, † quòd fama eſt magnum
Indicium in delictis de nocte commiſ-
ſis, Bald. in conſ. 174. col. 1. vol. 2. Grau.
conſ. 178. nu. 8. & Menoch. de arbitr. Iu
dic. caſ. 261. tenet, quòd licèt ſimplex fa
ma non faciat Indicium ad torturam,
quod tamen facit fama vehemens, &
quod remittitur arbitrio Iudicis, quæ
frequens, ac vehemens fama dicatur, &
Gram. deciſ. 34. nu. 52. & ſeq. & quòd fa
ma vehemens faciat Indicium ad tortu
ram, vide etiam Duen. reg. 301. limit. 1.
vbi tenet, quòd ſic, & ibi plenè tracta-
uit, quando fama faciat Indicium ad tor
turam, vide etiam Gram. in conſ. 42. nu
me. 15. vbi poſt multos tenet, quòd ex
fama à perſonis fide dignis orta, nullũ
reſultat Indiciũ, ſed quòd fama ſolùm
confirmat alias probationes, quando
non probatur habuiſſe originem à iuſta
ſuſpicione; & hoc etiam voluit Ang. in
l. fin. ſub nu. 4. verſ. an ergo fama, C. de
quæſt. & quando faciat fama Indicium
ad torturam, vide omnino Menoch. de
præſumpt. lib. 1. quæſt. 70. nu. 28.

Ibi fama. n. in criminalibus.

Adde in hac materia, an fama in crimi
3 nalibꝰ probet plenè, vel ſemiplenè, † tra
dita per Duen. in reg. 300. vbi ponit
quinq; ampliationes, & ſex limitatio-
nes, & Fely. in c. veniens, nu. 12. cũ ſeq.
de teſtib. vide omnino Maſcard. de pro
bat. concl. 754. vbi latiſſimè, an fama ſe-
miplenam faciat probationem, quando
agitur criminaliter.
Item adde, quòd fama iuncta cum vno
4 teſte de viſu nõ probat, † Bart. in l. de mi
nore, §. tormenta, ff. de quæſtion. Pariſ.
de ſyndic. verb. tortura, §. quidam latro
famoſus, nu. 5. Sed Fely. in d. c. veniens,
nu. 14. tenet, quòd fama cum vno teſte
de veritate, & cum alio Indicio plenè
probat delictum, & Rimin. iun. in conſ.
84. nu. 18. conſ. crim. tom. 2.
Item adde, quòd per famam poteſt p-
5 bari, quòd filius percuſſerit matrẽ, † Ber
nard. Diatz. in reg. 331.
Item adde, ſi ſtatutum diſponeret, ꝙ ſo
6 la fama probet delictum, valet: † ſed qa
eſt contra Ius commune, pluribus mo-
dis reſtringitur per Deci. in c. 1. nu. 48.
& ſeq. de appellat.
Item adde, quòd ſi ſtatutum vult, ꝙ cõ
tra magnates ſufficiat fama, & fama fue
rit probata hinc inde talis fama nõ pro-
7 bat, † ſecundum Bald. in l. ſacroſanctæ,
C. de epiſc. & cleric. Burſ. conſ. 98. num.
17. cum ſeq. & conſ. 88. nu. 14. & conſil.
20. nu. 20. & in multis alijs conſilijs, vbi
plenè tractat, & Menoch. conſil. 94. nu-
me. 8.
8 Item adde, quòd fama † ſola, iunctis
aliquibus adminiculis, vbi vertitur diffi
cultas probationis, inducit plenam pro-
bationem ſufficientem ad condemnan-
dum, non autem ad pœnam ordinariã,
ſed extraordinariam, Gramm. deciſ. 42.
nu. 12. & conſ. 57. nu. 17. & Pariſ. de ſyn
dic. in verb. tortura. §. quidam latro fa-
moſus, vbi plenè. Sed hoc per Iudices
pendentes parùm practicatur, niſi in ca
ſu Paridis, quando eſſet famoſus latro;
etiam quòd fuiſſet tortus; & confeſſus
non fuiſſet.
9 Item adde, quòd in ſtatu † Eccleſiaſti-
co robariæ, incendia, & alia grauia ma-
leficia, vel damna in terra, vel in mari cõ
mittuntur de nocte, probantur per pu-
blicam famam, quæ habetur in dictis de
lictis pro plena probatione, vt per Cõſt.
March. lib. 4. cap. 22.
10 Item adde, quòd fama facit † indicium
ad torturam, ſi cum ea concurrit denun
ciatio ſyndici ſecundum Brun. in tract.
de Indic. par. 1. quæſt. 3. nu. 32.

Ibi. Poſſet etiam eſſe delictum adeò difficilis probationis.

11 Adde, quòd ita † tenet Bart. in l. ſi qui
dem, C. ſol. matr. & Roman. conſ. 76. in
cauſa nobilis viri, col. 2. verſ. Tertiò ad

hoc;quem refert, & ſequitur Soci. iun.
conſ.90.nu.16.vol.2.vbi dicit,quòd fa-
ma videtur per ſe,plenè probare in his,
quæ ſunt difficilis probationis. & licèt
hoc procedat in cauſis ciuilibus, tamen
in criminalibus faciet ſemiplenam pro-
bationem; & ſic faciet Indicium ad tor-
turam.

Ibi. Sed pone, quòd reus.

12 Adde, quòd hoc procedit, † ſi vtraq;
ſit probata in genere,vel in ſpecie, quia
ſi vna genere,alia in ſpecie, præualet il-
la,quæ fuit probata in ſpecie,Alexan. in
conſ.77.vol.1.& Curt.conſ.55.& decis.
Pedem.79.nu.54.eſt verum, quòd licèt
non tollat,& non præualeat, tamen eli-
dat,Bal.in l.2.C.de falſis. Et aduertas, ꝙ
fama bona præualet malæ,quando non
adeſt aliud Indicium contra reum:ſecùs
verò,ſi adeſt,Gād,in tract.de pręſumpt.
nu.15.vbi plenè examinat quęſtionem,
quando fuit,commiſſum delictum,& ſta
tim inculpatus fuit Titiꝰ, & diffamatus,
& pro eo fuit probata bona fama, an ſit
torquendus.

Vnꝰ teſtis deponēs de maleficio.

13 Adde, † quòd Blanc. in repet.l. fin. ff,
de quæſtion.nu.316.cum ſequent. mul-
tùm notabiliter dicit,& declarat, quòd
ſufficit, ꝙ teſtis ſit integer, & idoneus,
ideſt,quòd non repellatur à iure,& non
requiratur, quòd ſit omni exceptione
14 maior.†
Item adde, eſto, quòd requiratur iſta
qualitas, quòd ſit omni exceptione ma-
ior,hoc nō procedere, quādo aliter ve-
15 ritas haberi nō poteſt † ſecūdum Frāc.
Caſon.ī tract.de Indic.& tormēt. tract.
10.cap.1.nu.12.
Item adde,quòd nō requiritur, quòd
ſit omni exceptione maior, quando Iu-
dex habet arbitrium, tàm in proceden-
do,quàm in ſententiando, vel ꝙ poſſit
procedere, ſola facti veritate inſpecta,
Alex.conſ.65.nu.9.vol.1. Gramm. de-
ciſ.34.nu.31.& Boſſ.in titu. de Indic.&
conſid.num.12.& ibi nu.14.dicit,quòd
prædicta concluſio fallit, vbi teſtis non
omnino integer coadiuuaretur alijs ad-
miniculis.
Item adde, quòd faceret Indicium ad
torturam,etiam quòd nō eſſet omni ex
ceptione maior, ſi concurreret leuitas
vitæ Rei, Carrar.in l.obſeruare curabis,
nu.110.& Plot.in l.ſi quando,nu.829.
16 Item adde, quòd licèt in delictis† ex-
ceptis admittantur inhabiles, vt in cri-
mine læſæ maieſtatis,vel ſymoniæ, ta-
men non ſufficeret vnus teſtis ad tortu-
ram,ſecundum Alex.conſ.11.lib.1.Mar
ſil.conſ.101.incip. Illumina quæro;& in
pract.crim.in §.diligenter,nu.5.6.
Item adde,quòd vnus teſtis, omni ex-
ceptione maior facit Indicium ad tortu
ram,dummodò aliæ circunſtantiæ non
reſiſtant,Blanc.in repet.l.fin.ff.de quæſt.
nu.324.& Carrer. in l. obſeruare, num.
110.circa med. Gramm.conſ. 53.num.
6.& Marſ.in pract.criminali, in ver. dili
genter,in prin.
17 Item adde, quòd in Francia† per Cōſt.
B.Ludouici in tit.de quæſt. honeſtæ per
ſonæ,vel bonæ famę, etiam ſi ſint paupe
res ad dictum vnius teſtis ſubijci tormē
tis non poſſunt:& ita in illa Curia Fran-
ciæ de ſtylo ſeruatur, vt affirmat Boer,
in deciſ,163.nu.3.
Item adde,quòd ſi ex forma ſtatuti,vel
legis deberet ſtari Indicijs,quantum ad
plenam probationem, Indicium vnius
teſtis de viſu, & omni exceptione maio
18 ris non ſufficeret, † ſed eſſet neceſſe, ꝙ
probaretur per duos teſtes, Marſ. ī ſing.
269.aliàs dixi,& in pract.crim.§. diligē
ter, nu.4.circa med.
19 Item adde, quòd fœmina † non facit
Indicium ad torturam,quando eſt habi-
litata per ſtatutum ſecundum Catald.in
quodam ſuo conſ.prout refert Firman.
in verb.fœmina,ſed in ſtatu Eccleſiaſti-
20 co † atteſtationibus mulierum,plena fi-
des in cauſis criminalibus adhibetur, vt
per Conſt.March.lib.4.cap.17.

Sed quid ſi teſtis non viderit.

21 Adde,quòd ſi teſtes affirmarēt,† quē-
piam noctis tempore vidiſſe aliquē in-
terficere,ſi probetur,eo tempore lunam
obſcuram fuiſſe, & eo loci lumen non
fuiſſe,tunc pro falſis haberentur, & per
computum dierum poterit probari lu-
men lunæ, ita Menoch. de arbitr. Iud.
caſ.279.nu.3.Plot.in repet.l.ſi quando,
nu.844.fol.301.& ibi nu.17. verſ. fallit
tertiò,tenet,quòd teſtes probarēt ſi de-
ponerēt,cognouiſſe de nocte, quia erāt
valde

valde propinqui, quamuis luna non lùceret, vel ſaltem erit remittendum arbitrio Iudicis, & quando Teſtes, qui deponunt de aliquo maleficio de nocte commiſſo, probent, vide omnino Viui. opin. 950. vbi latiſſimè, & Maſcar. cõcl. 1109. nu. 9.

Dictum ſocij criminis. Adde, quãdo quis di-
22 catur † ſocius criminis per Rui. conſil. 158. nu. 15. vol. 5. & de complicibus ſocijs, adhærentibus, fautoribus, & inſtructoribus, vide Carrer. in pract. crim. in §. homicidium, nu. 14. Pariſ. in cõſi. 168. col. fin. volu. 4. & glo. in clem. 1. de pen. in ver. defenſauerit, vbi latè qui complices, ſocij, & conſiliarij dicantur.

Item adde, quòd non poteſt dici ſocius criminis, qui fuit coactus per vim, & violentiam, l. ſi vxor, §. ſi quis, ff. ad leg. Iul. de adult. & Lud. Alfer. conſ. 143 nu. 9. tom. 1. inter conſ. crim. diuerſ. magnæ impreſſionis.

Ibi. Alij verò dicunt, Adde, quòd idem tenet Vulpel. conſ. 52. nu. 2. & de hoc vide ẽt Maſchar. de probat. concl. 1311. nu. 51. vol. 3. vbi dicit, quòd ita ſeruatur de generali conſuetudine Italię, & ita ſemper vidi ſeruari in quocunq; delicto.

Retenta igitur cõi concluſione. Adde, quòd hoc dictũ, quòd particeps delicti non debet admitti in teſtem, procedit quando producitur ad probãdum delictum contra alium, cum quo participauit in delicto, & ſic ad finem, vt ille puniatur criminaliter, vel ciuiliter, non autem, quando proceditur cõtra tertiũ, quia tunc admittitur ſecundum Ruin. in conſ. 158. nu. 18. vol. 5. Sed de hoc dicto ego valde dubito, quia poteſt opponi, quòd ſit criminoſus, & infamis, vt p D. Clar. in quæſt. 53. verſ. ſed nũquid, & per addita in hac quæſtione in verſ. Si verò quæris.

Ibi. Debent tamen Iudices, quantum poſſibile eſt, Adde, ꝙ hodie de conſuetudine fit interrogatio in omni cau-
24 ſa de conſocijs, † Blanc. in tract. de Indic. nu. 374. & inculpatio in caſibus, de quibus de Iure non debuiſſet interroga-
25 ri, de conſuetudine facit. Indicium † ad torturam, ſi perſona nominata ſit malæ conditionis, & famæ, Gandin. in titu. de quæſt. num. 18.

26 Item adde, quòd gratiatus, † ſiue abſolutus, ſicut reus, non poteſt regulariter interrogari de ſocijs. ita ipſe etiam tanquàm teſtis de ſocij interrogari non poteſt, nec etiam in crimine hæreſis, vt latè per Deci. in conſ. 137. nu. 12. & 14. dicit tamen Pariſ. de Puteo in tract. ſynd. in ver. tortura, c. 2. per totum. Sed hodie per Sac. Conſi. Neap. ſeruatur indiſtinctè, quòd ſocius gratiatus, qui vt delictum publicet, habuit gratiam de pęna quo ad ſe torquetur non obſtante gratia, vt faciat indicium contra ſocios. ita Franch. deciſ. 459. vol. 3. quòd gratiatus
27 † à Principe occaſione delictorum ab ipſo commiſſorum poterit torqueri ꝓ intereſſe partis ad ſciendum damna data, & participes, vt lux veritati appareat per ſuam confeſſionem; quia Princeps, concedendo gratiam, non videtur remittere Ius partis, licèt remiſerit pœnam, nec obſtat, quòd tortura ſit pœna, quia iſto caſu non conſideratur, vti pœna, ſed vti inquiſitio, & probatio veritatis, Princeps. n. remittendo pœnam, non videtur remittere probationem per tormenta principalis, quæ fit ad releuandã partem offenſam ab onere probandi, & eſt Ius partis, & Pari. ſequitur Ant. Scap. in tract. Iuris non ſcripti, lib. 5. cap. 119. nu. 19. cum ſequen.

28 Item adde, quoad ſuggeſtionem, † ꝙ idem tenuit Pau. de Caſt. in conſ. 284. volu. 2. Foller. in pract. crim. in 3. par. 3. par. in ver. & ſi confitebuntur, num. 76. debet. n. Iudex interrogare reum in genere, ſi cum aliquo fecit rixam, & debet cauere, vt non interroget, an percuſſerit Caium cum enſe in brachio, vel in tali loco, ac nominare aliquem, quòd cum eo fuerit ad delinquendum, Caſtrẽ. vbi ſupra, & Bologn. in addit. ad Sucar. in tract. de indit. num. 24. & 25. & Brun. in tract. de indic. & tort. quæſt. 5. 2. partis, num. 56. vbi de ſuggeſtione non fienda reo, nec teſtibus, & quãdo reus eſſet ita indiciatus, quòd appareret illum commiſiſſe delictum, poſſet Iudex interrogare in ſpecie, Boſſ. in titu. de examinibus reorum, nu. 12.

Si vero quæris an dictum ſocij
29 criminis. Adde quòd reo criminis, †
qui confitetur de ſe non cre
ditur de alio,& ratio eſt, quia cum non
poſſit alium accuſare, non poteſt teſtifi-
cari, quia accuſatio, & teſtificatio pari
paſſu ambulant, & etiam quia eſt infa-
mis; Quid ergo ſi Iudex primo eum in
alium examinaret,& tunc non erat infa
mis, & ſecundo examinaret eum in ſe
ipſum,idem eſſet ſi incõtinenti, & in eo
diſtrictu ordinis, vel fortè indiſtinctè,
non valeret,ne fiat fraus legi prohibẽti,
ita dicit Bal.in c.cum Monaſterium nu.
5.de confeſſ.

Scias tamẽ, quòd hęc cõclu ſio.
30 Item adde, quod debet † intelligi de
eo, qui eſt periurus ſuper iuramento lici
to,vt per Dominum Clarum ſupra in §.
periurium,verſ.repellitur,& Ruin.con-
ſil.158.nu.20.vol.5.

Ibi, & plerumq; etiam ad tor-
turam conſuetudo obſeruat.
Adde quod ita affirmat Boſſ.in titu.de
indicijs,nu.156. quòd conſuetudo ob-
ſeruat, quòd attenta tortura ſocij crimi
31 nis,† vbi tamen adſit aliud adminiculũ,
deuenitur ad torturam. Sed Roland.in
conſ.94.nu.16.& conſ.98.num.19.cum
ſequen.vol.4.Boſſ.& D.Clar. de huiuſ-
modi conſuetudine atteſtãtes impugna
re conatur,dicens,quõd ſaluari non poſ
ſunt,niſi quòd ſit conſuetudo ſtatus Me
diolani, vbi fuẽrunt ambo ſenatores.
32 Ego autem miror de tanto viro, † q. ſic
animosè dicat contra iſtos Excellentiſſi
mos viros,& tàm magnos practicos, qa
per viginti ſeptẽ annos continuos hanc
conſuetudinem,alio tamen concurren-
te adminiculo,& tortura ſocij criminis,
practicaui, & practicari vidi in ſtatu Ec
cleſiaſtico, & in Regno Neapolitano,&
ita practicabant, & quotidie mei Audi-
tores practicant: aliàs omnia ferè deli-
cta remanerent impunita, præſertim oc
culta,quia non reperirentur; & eſt ad-
uertendum,quòd Boſſ.& D. Clar.quan
do atteſtantur de conſuetudine ſtatus
Mediolani, dicunt, ita ſeruat Senatus
apud Nos,& verba ſimilia; & non atte-
ſtantur de conſuetudine in genere, put
faciunt in caſu,de quo tractatur, & quã
do teſtes plures patiuntur defectus,an
talis conſuetudo ſit ſeruanda, latè poſui
infra ad queſt. 24. in verſ.ſciendum eſt
tamen.

Succeſſiuè quæro, nunquid.
Adde videndum omninò Maſcard. in
tract.de probat.concl. 1311. per totam,
vbi magis latè, quam alij hanc quæſtio-
nem tractauit, cum multis ampliationi-
bus,limitationibus, & declarationibus,
& quid de ſocio criminis cui ſit promiſ
33 ſa impũnitas,an probet† Boſſ.tit.de op-
poſit.contra teſt.nu. 21.

Sed quid in criminib⁹ exceptis.
34 Adde,quòd ſocius † criminis, ẽt quòd
eſſet tortus,ſolus, ideſt ſi alia non cõcur
runt,non facit Indicium,nec in crimini
bus exceptis; ſed ſolùm facit qualẽ, qua
lem præſumptionem, Gramm. in conſi.
66. nu.3.

Ibi. Quæ quidẽ aliqualis p̃ſũptio.
Adde,quod dictum ſocij criminis cum
diffamatione rei facit ſemiplenam pro-
bationem, & ſi cum ſocio criminis con-
currat vnus alius teſtis idoneus, fit ple-
na probatio, ſecundum Calcan. conſil.
110.col.1.in fin.quem refert, & ſequi-
tur Grau.conſ.178.num. 3.circa med.&
ad hanc quæſtionem,quando ſocius cri
minis faciat Indicium,vide omninò Io.
Ant.de Nigr.ſuper cap.Regni.in c.7.fre
quens ſub nu.57.vbi latè cum multis li-
35 mitationibus, & quæ ſint crimina † ex-
ceptuata,& quæ adminicula habeat cõſi
derare Iudex, vide etiam Crau. conſil.
178.vbi ad hanc materiam multa accu-
mulauit,& qualis debeat eſſe illa ſuſpi-
cio,quæ concurrere debeat, vt poſſit de
ueniri ad torturam, remittitur arbitrio
Iudicis,Menoch.de arbitr.Iud.caſu 474
36 nu.47.& Indicium reſultans † ex dicto
ſocij criminis in caſibus exceptuatis, eli
ditur per bonam famam, Gram.deciſ.
28. nu.18. Dec.conſ. 17. & conſ.189.&
37 ſicut dictum ſocij † criminis nocet, an
econuerſo exculpatio poſtea facta pro-
ſit,&ſi torqueri poterit,vide infra remiſ
ſiuè ad verſ.aſſertio vulnerati,ibi etiam
de ſtilo ſeruari.
38 Itẽ adde,quòd facit adminiculũ,† ſiue
præ-

pręſumptionem , ſi inculpatus habuerit conuerſationem cum inquiſito,Carrer. in l.obſeruare,nu. 122. verſi.erit adminiculum,& Gramm.vot.6.

39 Item adde,quòd ſi ſtatutū† permittat, quòd particeps criminis ſit idoneus teſtis,& idoneus accuſator, quomodo ſit intelligendum,Corn.conſ.324. vol.3.

Et ex hac concluſione. Adde multa exem-
40 pla indiciorum † ad cognoſcendum , ꝙ quis mandauerit,homicidium committi,vt per Gramm.in deciſ.34. num. 38. & ſuper iſto articulo, an mandatarius
41 †faciat indicium contra mandantem,vi. de Gram.deciſ.28.per totam,& in conſil.21.conſ.36.conſ.44.conſ.66. conſil. 70.& voto.34.& Io. Ant. de Nigr.in c. 7.num.64.cum ſequen. Et ibi habetur, quę adminicula conſiderare habeat iudex,& ibi num. 68.latè examinat,nun-
42 quid in crimine† aſſaſſinij mandatarius indicium faciat,& Burſat. in conſ. 192. nu.7.vol.2.tenet, quòd nec in crimine aſſaſſinij mādatarius faciat indicium ad torturam contra maudantem, alijs adminiculis non concurrentibus.

Item adde è conuerſo, ſi mandatarius
43 †dicat, ſe non feciſſe,exequendo mandatum , ſed occidiſſe motu Proprio, ꝙ erat ſuus principalis, & capitalis inimicus , vtrùm ei credatur in excuſatione mandantis, Bal.in c.1.de pace iur.firm. §.iniuria punitur,nu.18.dicit recurrendum eſſe ad coniecturas,& quòd in dubio præſumitur,contra mandantem,l.ſępe in fi.ff.de verb.ſignif. de hoc vide ēt Boſſ.in tit.de delicto nu.50.& Cępo.in caut.39.tenet,quòd excuſaret ſi conſtaret de aliqua cauſa.& ibi per Boſſ.habetur ſi mandans fateretur , & mandatarius negaret,quòd confeſſio mandantis non eliditur.

In hoc aūt ꝓpoſito aduerte tu.
44 Adde Gomeſ.†de delict.cap. 12.nume, 16. vbi hanc materiam tractat, & idem tenet.

Sed pone,quòd non vnus tantùm,ſed duo ſocij. Adde , ꝙ hoc procedit, †ſi ſo-
45 cij criminis in tortura deponant, vt per Roland.in conſ.16.nume.18. vol. 1.ſed Maſcard.de probat.concl.1311.nu. 18. tenet contrarium,ſcilicet,quòd duo ſocij , vel plures non faciant indicium ad torturam .

46 Item adde, quòd ſicut plures†ſocij criminis non probant contra ſocium , ita nec ad eius fauorem, vt ſi ſunt quatuor in rixa quorum tres deponunt quartum non fuiſſe culpabilem, eis non creditur ita tradit Bal.in l. quoniam liberi nu.2. C.de teſti. quē refert, & ſequitur Boer. in deciſ.319.hic allegata , & Monticel. in reg.4.ampliat.3. & dicit Campeg.in ſuo tract.de teſti.reg.86.& 87.quòd ſocius pro ſocio in criminalibus non admittitur , & ad hoc vide omnino Maſcard.de probatio.concl.1311.& 1357. volum.3.

Item adde,quòd in materia partus ſuppoſiti duæ mulieres honeſtę vitæ ſociæ
47 criminis plenè probant†ſecundū Deci. conſ.342.per totum, quem refert,& ſequitur Grau.conſ.178.nume. 3. de hoc vide etiam Maſcar. de probat. concluſ. 1311.num.56.& concl.1147.num. 35. quod procedit quando agitur ciuiliter, non autem ſi ageretur criminaliter.

48 Item adde,quòd coniuratio† facta inter aliquos probari poteſt per ipſos complices,& ſocios criminis, vt notat Bald. in l.quam , in verſic.quæro igitur, C.de teſtib.quem ſequitur Dec. dicto conſil. 342.nu.3.

Item adde, quod ſicut duo ſocij criminis faciunt indicium ad torturam , ita etiam ſufficiunt ad torturam duo teſtes
49 infames,†vt per Gram.in conſi. 1.nu.4. & conſil.32.nu.14. Brun. de indic. in 2. quæſt.1.par.nu.7.

Quæro,nunquid. Adde, quòd nō ſufficit,†vt reus
50 iuret ſuper facto ſuo proprio, quia tunc deponit, vt pars , de facto proprio non tamen,vt teſtis,parte citata, & iuramento tanquàm à teſte præſtito , ſed iudex debet eſſe cautus,vt reum , vel inquiſitum deponentem de ſocijs adhibeat in teſtem,parte citata, & præſtito iuramento , & poſtea faciat dare copiam depoſitionis,ita tradit Gomeſ. de delict.cap. 12.num.18.circa med.ubi refert , & ſequitur Marſ. hic allegatū, & in practica ſeruatur apud bonos iudices , quòd rei cum iuramento examinātur, tamquàm prin-

principales in ſe,& teſtes In alios;& po-
ſtea nominati citantur ad videndum iu
rare teſtes, vel cum eis fit confronta-
tio, delato prius iuramento principali
ad pręſentiam ſocij nominati, vel quan
do conceduntur copię, habentur teſtes
pro ritè, & rectè examinatis, & legiti-
mè repetitis, & ſic eius depoſitio tenet.

Sciaſ ēt, ꝙ dictũ ſocij criminis.

Adde, quòd plus creditur confitēti de
ſe,& ſocio ſine tormentis, quàm cũ tor-
51 mentis, † Franc. Aret. conſ. 61. Soc. cōſ.
233. Deci. conſ. 175. ſecus verò, quando
de alio tantùm interrogatur, quia tunc
validior eſt confeſſio cum tormentis,
Bart. in l. 1. §. quæſtioni. ff. de quæſtion.
52 Item adde, quòd ſufficit,† vt nomina-
tio de ſocio ſit facta, ſtatim, depoſito
reo, de tortura, Blanc. de Indic. nu. 380.
53 Item adde, quòd ſocius criminis† non
probat, ſi leuiter fuerit tortus, quia non
dicitur tortus,& peti poteſt, vt ſufficien
ter torqueatur: aliàs ei non creditur, cũ
habeatur pro non torto; & ſi eſſet mor-
tuus, ſimiliter ei non crederetur, perin-
de, ac ſi eius depoſitio facta fuiſſet ſine
54 tormentis. & idem erit in teſte† infami,
& alijs ſimilibus, quòd non admittũtur
in teſtes, niſi cum tortura; ita egregiè tra
dit Io. Ant. de Nigr. in c. 7. frequens, nu.
51. Sed hoc nunquam vidi practicari, &
cautus Iudex, parte inſtante, non deue-
niret ad reiterationem torturæ, quia du
bitaret de colluſione, nec cautus aduo-
catus faceret huiuſmodi inſtantiam, ſi
non eſſet certus de reuocatione, & ſic,
iudicio meo, iſtud nō facilè poneretur
in practica. Sed Aduocatus rei debet di-
cere, quòd non probat, quia leuiter tor-
tus non dicitur tortus.

Aſſertio vulnerati. Ibi. Nihilominus, quicquid ſit de iure certe de conſuetudine, &c.

Adde, quòd poteſt formari inquiſitio,
55 etiam quòd offenſus depoſuiſſet † ſine
iuramento, quia informatio à principa-
li poteſt capi ſinè iuramento,& cum iu-
ramento, ut per gloſ. in c. 1. §. ſi duo, in
verb. teſtimonium, de pac. tenen. & Pa-
riſ. de Put. in tract. de ſynd. in uerb. tor-
tura, §. officialis poſuit ad torturam; of-
fenſus nanq; ad probationem exami-
nari non debet, ſed ad inſtructionem
tantùm, Vulpel. in conſ. 99. num. 16.

Ibi. Etiam de ſtylo ſeruari &c.

Adde, quòd aſſertio iniuriati in articu-
lo mortis, concurrente inimicitia, facit
56 indicium ad torturam,† ſecundũ Gram.
in deciſ. 35. nume. 7. & ibi nume. 8. dicit
idem eſſe, quando adeſt conſanguinitas
inter vulneratum,& inquiſitum; vide ēt
Menoch. de arbitr. iud. caſ. 99. num. 16.
vbi plenè, cò maximè, ſi vulneratus per
ſeueraret poſt ſuſceptam Euchariſtiam
vſque ad mortem, Bald. in conſ. 25. vol.
1. quem refert, & ſequitur Vulpell. in
conſil. 72. num. 2. & de aſſertione vulne-
rati Maſcard. in concl. 144. Vide etiam
Couar. var. reſol. lib. 2. cap. 18. nu. 8. &
ibi in fine, an exculpatio moriētis pro-
57 derit;† & tenet, quòd iudex, ſi indicia
vrgerent, debet torquere reum, non ob-
ſtante occiſi atteſtatione; & de hoc quo-
que habetur per Menoch. de pręſumpt.
lib. 1. quęſt. 91. & quando credatur of-
58 fenſo† ad torquendum, optimè diſtin-
guit Caſſon. in tract. de indic. tract. 8.
cap. 1. de dicto offenſi, & delinq. & hanc
quæſtionē plenè examinauit Menoch.
de præſumpt. lib. 1. q. 89. nu. 77. cum ſe-
quen. & Maſcard. de probatio. concluſ.
1129. vol. 3. & Io. Ant. de Nigr. vbi etiā
59 de †exculpatione offenſi, in cap. 7. fre-
quēs, nume. 76. cum ſequen. de qua ex-
culpatione habetur etiam per Alciat.
de præſumpt. reg. 3. præſump. 4. nu. 10.
vbi, quòd exculpatio vulnerati non ope
ratur, quando in contrarium indicia vr
geant, quem ſequitur Vulpell. in conſ.
225. num. 27. ſicut etiam aſſertio vulne-
rati dicentis ſe mori culpa medici non
iuuat percuſſorem, ſi aliter hoc non ap-
pareat Marſ. ſing. 22. & Fely. in c. literas
col. pen. de pręſumpt. & de exculpatio-
ne offenſi, vide etiam Maſcard. concluſ.
1130. vol. 3. & 389. vol. 1. & quid de ex
culpato à condemnato, vel condemnan
60 do† quem inculpauerat in tortura latè
per Gram. in voto. 3. & 11. Burſat. conſ.
201. nume. 148. Menoch. de pręſumpt.
quęſt. 90. num. 3. Marſ. in pract. §. reſtat
Rim. in. iun. conſ. 420. num. 17. Maſcard.
de probat. concl. 1130. num. 14. vbi an
talis exculpatio proſit, & exculpans po-
teſt

teſt iterum torqueri ſecundum And.de
Iſer.in conſt. ſi damna clādeſtina quem
refert, & ſequitur Carrer. in l. obſerua-
re ſub nu. 188.verſ.& nota, quòd etiam
poſt ſententiam.& quid de teſte in arti-
61 culo mortis deponente † ſe falſum de-
poſuiſſe,& corruptū à parte fuiſſe Marſ.
in conſil. 78. & vide quæ poſui infra in
quæſt.53.verſ.ſecundus eſt caſus.

Item adde,quòd dictum raptę facit in
62 dicium ad torturam† contra raptorem,
& ſocios,Carrer.in pract.crim.in §.cir-
ca,c'l 2.num.301. & ratio eſt, quia uo-
luntas mulieris iuris pręſumptione coa-
cta præſumitur,l,1.§.pœnas autem, C.
de raptu virg. Marſ. conſ. 61. Maſcard.
de probat.cōcl.1253.nu.28. & Decian.
in tract. crim.lib.8.cap.9. nu.11.

Fuga delinquētis. Adde in hac ma
63 teria† Claud.Ber
taz. ad conſ.133.Bertazz. ſui patris,ubi
more ſuo multa accumulauit; vide etiā
Menoch.conſ.230. nu.76. qui ſequitur
hanc diſtinctionem D.Clari,& in conſi.
64 246.nu.73. vbi loquitur de famulo, † &
quòd debet probari ſuga,& amiſſio rei.
& in hac materia fuga, vide etiam Ma-
ſcard.de probat.concl.498. & 819. vbi
latiſſimè,& Viuiu.comm.opin.in ver.fu
ga, & nouiſſimè per eundem Menoch.
de præſump.lib.1.quæſt.89. nu. 36.ple-
65 niſſimè tractatum fuit,quando fuga† In
dicium ad torturam faciat, & an fuga no
66 tarij † noceat parti,quando quis accuſa
tur, vel inqritur de falſo, vide Io. And.
in addit.ad Specul. in tit. de præſumpt.
§.ſpecies,verſ.violenta.

67 Item adde,quòd fuga † nunquam præ
ſumitur in viro integerrimo famę,& ho
noris ſui curioſo, Ang.in l. ſi à bonæ fi-
dei,ff.de rei vendic.Marſ.conſ.69.num.
38.& Fely.in c.cum contingat,colum.3
verſ.1.concluſio de reſcript. & Decian.
in conſ.8. nu.198.& ibi multum diffusè
tractauit de fuga, & habetur per Ber-
tazz.in conſ.560.quomodo tollatur ſu-
68 ſpicio fugæ.†

69 Item adde, quòd nuda, † & ſola fuga
non facit indicium:ſed ſuſpicionem in-
ducit,ſecundum Alex.conſil. 65. uol.1.
niſi rumore præcitato, iuncta verò cum
adminiculis,ut fama,inimicitia, & alijs
circunſtantijs,& coniecturis,facit Indi-
cium ad torturam:quod procedit etiam
70 in præparante,† & attentante aufugere,
ita tradit Carrer. in pract.crim. in l.ob-
71 ſeruare,nu.112.niſi fuga poſſet † aliquo
modo colorari ex aliqua probabili cau-
ſa; nam tunc non facit Indicium:& ideò
ſi dicat timuiſſe, ne occidatur à conſan-
guineis occiſi,& quia ab ipſis fuit incul-
patus,& tunc, ex quo ei locus non erat
tutus,ſe abſentauit,& aufugit, non facit
indicium,ſi de his conſtabit, & ſtabitur
eius iuramento,ſi probationes non ha-
bebit, uel quòd ſe abſentauerit propter
partialitatis timorem, uel propter uer-
ba minatoria partis, uel quod dubita-
bat carcerari,ut plenè per Carrer. in lo
co citato, & etiam eſſet probabilis cau-
ſa,ſi diceret,ſe receſſiſſe,ut amicos uide
ret, Decian.d.conſ.8.nu.199. & abſētia
alicuius ſemper præſumitur in bonam
partem,Bal. in l.in bone fidei,C. de iur.
iur.& Marſ,in pract. crim.§. diligenter,
nu.43.concludit, quòd nunq̄ fuga facit
indiciū ad torturam, quia aut fuga erit
poſt accuſationem,& inquiſitionem, &
tunc non facit indicium; aut poſt ſuſpi-
tionem inquiſitionis,& idem erit, quia
poterit dicere,quòd aufugit propter ſu-
ſpicionem, ne contra eum formaretur
inquiſitio, & ſtabitur eius iuramento,
& ego numquàm practicari vidi, quòd
propter ſolam fugā deueniatur ad tor-
turam, niſi alijs concurrentibus.

Ibi primo,vt crimen. Adde,quòd
72 ſimiliter† fu
ga eſt crimen quando officialis aufugit
ab officio ſuo, & tenetur crimine læſæ
maieſtatis §. 1.in auten.de admini. not.
Ripa in l.admonēdi ff.de iureiur. & eſt
communis opinio, vt per Viui.opinio.
343.num.32.

Ibi quę tamen intelligenda eſt.
73 Adde quòd ſi vltra† fugam adeſſent alia
indicia,ſeu ſuſpicionis contra fugientē,
quod tunc fuga poſt formatam inquiſi-
tionem,facit contra eum maximum in-
dicium,Beu.conſil. 70.nu.24. Duen. in
reg.391.limit.1. & ibi habentur alię li-
mit.& ampliat.

74 Item adde quòd fugiens † poſt purga-
tam omnem ſuſpicionem per torturam
non præſumitur fugere propter timorē
iudicij,Alciat.conſ.20.tom.2.lib.7.

75 Item adde quòd idem operatur† præ-

paratio

paratio fugæ, quod operatur ipſa fuga
Bald. in l.pen.C.de pignor.actio. Marſ.
in l.1.num.25.ff. de quæſt. & Rim. iun.
conſ.302.nu.11.vol. 3.

76 Item adde quòd fuga † non facit indicium, quādo reus fugit manus executorū, & poſtea citatus ſtatim venit Gram. vor.10.nu.2. & Blanc.in l.fi.ff.de quęſt. num.286.Zaſi.in conſ. 19.nu.12. vol.1. & Boer.in deciſ.215.nu.27. niſi in fuga faceret reſiſtentiam Curiæ, quia tunc faceret indicium ad torturam, ſi captura eſſet iuſta.Carrer.in pract.crim.in l.obſeruare nu.115.fol.mihi 24.

77 Item adde,quòd fuga† ex cauſa non facit indicium, & quæ ſit iuſta cauſa, remittitur arbitrio iudicis. Iaſ.in l. admonendi nu.169. ff.de iur.iur.

Item adde, quòd nō dicitur fugere qñ
78 quis vadit ad Ciuitatem† metropolitanam,vbi eſt caput iuſtitiæ,& ibi publicè verſatur Gramm.conſ.42. nu. 18.

Ibi ſcias ēt q̧ qñ ille q aufugit&c.

79 Adde quòd ad hoc,vt ſpontanea† comparitio tollat indicium fugæ, requiritur quòd citatio præcedat.Gram. conſ.42. nu. 18. quem refert, & ſequitur Rimin. iun.conſ.88.num.49.

Tertio aūt modo opponit fuga.

80 Adde quòd vigeſimoſecundo† requiritur ad hoc vt fugiens habeatur pro con
feſſo ſecundum Foller.in pract. crimin.
in verb.& ſi confitebuntur num.45.fol.
373.& Paul.Ghirl.de relax. carcerat.in
c.de fuga incarcerati, & ibi quomodo
81 cognoſcatur† ſi reus receſſerit animo fu
giendi,& non reuertendi,& ita habetur
82 pro confeſſo quādo aufugit† de palatio
officialis in quo detinebatur Gram.cōſ.
83 57.nu.4.& tortus† iniuſtè fugiens de car
ceribus non habetur pro confeſſo, nec
inde puniri debet ita Alex.in conſ.144
84 vol.2.& an ſit neceſſarium† citare fugi-
tiuum ad ſententiam idem Ghirl.in d.c.
de fuga nu. 13. ibi tenet eſſe magis tutū
quid ſic.Ad omnia,& quibus pœnis ſint
85 puniendi fugientes †, de carceribus,vel
de palatio etiamſi reperirentur innocē-
tes, & an ſint citandi, vide pleniſſimè in
d.deciſ.Boer.215.& Menoch.de arbitr.
86 iud.caſ.301.vbi† dicit etiam,quòd car-
ceratus,qui effregit carcerem, & iā exi-
bat, & interim fuit captus, perinde ha-
betur,ac ſi perfectè aufugiſſet,& Bertaz.
conſ. 35.vol.1.vbi etiam de opem feren
87 te,† & inſtigāte ad fractionem carceris,
& quid de carcerato ſub ſolis compedi
bus,& quando fuga faciat haberi fugien
tem pro confeſſo vide Duen. reg. 392.
vbi multas ponit ampliatio: & limitat.
& Maſcard.in tract. de probat. concluſ.
820.volum. 2.& quando aufugit fractis
carceribus in conclu.266. vol. 1.ubi la-
tiſſimè,& ibi nu.3.dicit q̧ contra fugien
88 tem poteſt ferri ſnīa † licet abſentē,ac ſi
verè in iudicio delictū confeſſus fuiſſet,
89 & q̧ fugiens† de domo ſufficientis , uel
hēat ſub p̄cepto pro carcere palatiū,do-
mū,vel ciuitatē,teneatur pœna frangēris
carcerē , vide Bertazz.conſ.35.nu.3.&
Curt.Sen.in l.admonendi nu.675.ff. de
iure iur.Gramm.d.conſ.57. Beu. conſil.
44.nu.36.Viuī. comm. opin. in ver.fu-
giens,& Maſcard. de prob.in verb. car-
ceratus concl.266.nu.19.& Deciſ.Lucē
ſi 90.nu.5.vbi dicit veriorem opinionē
eſſe,quòd ſtatutum puniens fugientem
à carceribus publicis,comprehendit fu-
90 gientem à Camera, † vel palatio p̄ car-
cere à Iudice aſſignato,& de eo, qui au-
fugit de thalamo,in quo erat ſequeſtra-
91 tus, † vide Bret.conſ.65.nu.6. & conſil.
124.nu. 2.vbi tenet, quòd habetur pro
confeſſo.

92 Item adde,quòd non ſolum illi† dicū-
tur frangere carceres, qui illis fractis ab
eis aufugiunt,ſed etiam illi, qui à Iudici
bus iuſſi ad eos non ſe conferunt,ita af-
firmat Iacob.de Beluiſ.ī ſua pract. crim.
in tit. de inquiſit.nu.56. quem ſequitur
Anr.Scap.in tract. iuris non ſcrip. lib.5.
cap. 54. num.6.ſed ad omnia prædicta,
quibus pœnis puniantur carcerum fra-
93 ctores,& quibus caſibus habeantur† pro
confeſſis,vide omninò nouiſſimè per D.
Farin.quæſt.crim. in quæſt. 30. vbi ma-
gis latè,quàm alibi.

Item adde , quòd ſi fugiens à carceri-
94 bus† citò ſponte, & etiam citatus reuer-
ſus fuerit, tolluntur omnia quæ ex fuga
præcedente contra eū orta fuiſſent Plot.
in l.ſi quando,§.30.nu.3.fol.200.C. vn
de ui.

Ibi.quia imo ſecundū aliquos.

95 Adde,quòd immò† iſta opinio eſt ve-
rior

rior ſecundum Lud. Peguer. in quæſt. crim. cap. 1. & ibi atteſtatur, quòd ita deciſum fuit in Regio Conſilio Cathaloniæ, & arbitror opinionem ſuam eſſe veriſſimam.

Item adde, quòd vtcumq; procedant præmiſſa, negari non poteſt, quin fuga
96 †regulariter faciat in criminalibus indicium, ſecundum Bart. in l. fin. ff. de quæſtio. conſ. 70. nu. 23.

Ibi. Sed quando fuit indebitè.

Adde, quòd contrarium eſſet in auxi-
97 liatore † ad fugiendum, quia veniret puniendus, vt auxiliatoris audacia reprimeretur, licet principaliter non teneretur, Marſ. in pract. §. attingam, num. 38. & Menoch. de Arbitr. caſu 301. nu. 16.
98 Item adde, quòd promittens † de tuto carcere pro aliquo indebitè carcerato, ſi aufugerit ad pœnam promiſſam tenebitur ſecundum Rim. iun. in conſ. 82. nu. 1. & 16. vol. 2. inter conſ. crim. diuerſ. & conſ. 135. nu. 1. & 21. volu. 2. Contrariũ autem tenuit Farinac. varia. quæſtio. in quæſt. 30. nu. 61. cum multis ſequen. ubi
99 latè hãc quæſtionem tractauit, ſed † ego dubito, quòd eius opinio in practica nõ poſſet obtineri. Quinimo ſæpè vidi huiuſmodi exceptiones reijci, & fideiuſſores condemnari, adeſt nempè contẽptus Iudicis, & hoc negari non poteſt, cuius ratione prætoriæ ſtipulationes ſemper debentur, quando illis per partes cõtrauentum fuit, ad tradita per Vulpel. in cõ ſil. 39. tanto magis, quòd pro actu Iudicis præſumendum eſt c. in præſentia de renunciat. & ad cognoſcendum an carceratio fuerit iuſta, vel iniuſta opus eſſet publicari indicia, & informationes contra reum contumacem exiſtentes, quòd minimè fieri debet, vt per Clar. infra in quæſt. 49. verſ. ſcias tamen; confert etiã multum, quòd materia informationũ, & capturæ eſt quaſi arbitraria Iudici, & hodie ſeruatur in delictis grauibus, quia plerumq; Iudices, antequàm indicia in ſcriptis redigantur, faciunt reos detineri, & bene faciunt, quando adeſt ſuſpicio fugæ, ita tradit Clarus infra in quæſtio. 28. verſ. ſcias autem, quò fit, vt ſi detentus aufugerit, antequam informationes redactæ eſſent in ſcriptis, captura eſſet nulla, quia poſt fugam non poſſet iuſtificari in præiudicium fideiuſſoris. Nec repugnat ſi diceretur, quòd ſi principalis iniuſtè carceratus aufugerit ad aliquam pęnam nõ teneretur, ergo multo minus fideiuſſor, cum in duriorẽ conditionem obligari non poſſit l. grecę. §. illud. ff. de fideiuſſ. nam reſpondetur, hoc verum non eſſe, vbi Iuramentum fideiuſſioni acceſſerit, cuius virtute fideiuſſor, tãquam principalis tenebitur, Abb. & communiter Doct. in c. cum contingat de iureiur. & ibi Alciat. nu. 173. Angel. in l. hi qui acceſſiones, ff. de fideiuſſ. Rom. in l. 1. §. ſi quęſita, ff. de ver. oblig. & Alex. in conſ. 30. vol. 4. caueant igitur fideiuſſores, ne carcerati pro quibus de tuto carcere fideiuſſerunt, aufugiant, qa cogerentur ad ſoluendum fideiuſſionẽ, vſq; ad minimum quadrantem, ſi aliam excuſationem non haberent.

Ibi. Neq; tenentur redire.

100 Adde, quòd nec etiam peccat † ſecundum Nauarr. in manuali confeſſ. cap. 12. nu. 18. fol. 102. tom. 1.

Ibi ſcias ẽt, q. ſi carcerati aufugiãt.

101 Adde, quòd Iudicis † arbitrio puniri debent, Boer. deciſ. 215. nu. 15. Menoch. de Arbitr. Iud. caſ. 301. nu. 3. Bert. conſil. 44. nu. 35. & 36. Comenſ. conſil. 105. & ſi quis promiſerit, quòd non aufugeret,
102 teneretur etiam, quòd culpa † cuſtodis aufugiſſet, Boſſ. in titu. de carcer. fideiuſſ. committ. num. 62. Rimin. iun. in conſil. 135. nu. 27. vol. 1. & Bertaz. in conſi. 80. num. 12.
103 Item adde, quòd carceratus † ſub fideiuſſione de non diſcedendo de aliquo loco, ſi aufugerit, fideiuſſor tenebitur ẽt, quòd cuſtos carceris ei dixiſſet, quòd poterat diſcedere, quia licentiam à Iudice habuerat, Rim. iun. in conſi. 82. nel 2. inter conſ. crim. diuerſ. & plenius in conſ. 135. vol. 2. ſuorum conſiliorũ, vbi in fine vlterius tenet, quòd ſi quis fuerit carceratus in fauorem fiſci, non ſufficit licentia diſcedendi habita ab ipſo Iudice, ſed requiritur etiam cõſenſus ipſius fiſci, ſed contra Rimin. conſuluit Bertaz. conſ. 80. 257. & 421. ſed D. Farin. cõtrarium tenet in quæſt. 30. nu. 177. Verum ſi ſub dictis verbis cuſtodis non aufugiſſet, ſed à loco ſibi aſſignato tantum receſſiſſet,

ceſſiſſet,& tandem ad dictum locum reuerſus fuiſſet, tunc fideiuſſor non tenetur ſecundum Bertazz. in conſ. 80.ſed cauti Iudices faciant promittere, & ſtipulari, quòd non diſcedet ſine licentia iudicis in ſcriptis obtenta; & vide quę poſui infra quæſt.46. verſ. quæro, quæ debeat eſſe,ibi item adde,quòd fideiuſſor primus.

Ibi ſcias etiam, q̃ ſi talis fugiẽs.

104 Adde, quòd licet recedens † breui reuerſus pœna fracti carceris non teneatur, alia tamen pœna pro carceris exitu tenetur,Boer.in deciſ.215.nume. 19. & Vulpel.in conſ.139.nu.17.

105 Item adde,quòd recedens † à carceribus, non euitat pœnam conuentionalẽ de non diſcedendo, etiam quòd ſtatim ſit reuerſus,ſecundum Vulpell. in conſ. 139.per totum:contrarium tamen videtur tenere Farinac. var. quæſt.in quæſt. 30.nume.70.cum ſequen.vbi dicit q̃ in vrbe vidit fieri compoſitionem cum fideiuſſore promedietate, & quòd vidit abſoluere fideiuſſorem, & concludit, q̃ ipſe numquàm condemnauit fideiuſſorem ad totam pœnam, ſed ad dimidietatem,quæ opinio mihi multum placet, & ibi etiam dicit,quòd licet carceratus, qui reuerſus eſt tamquàm fugitiuus, & fractor carceris non ſit puniendus,tamẽ de eius temeritate impunitus non dimittitur, & ita tenuit etiam Caccial. in tract.de debitore ſuſpecto quæſt.1.nu.2

Prætereà etiã põt poni exẽplũ.

106 Adde quòd ſi Officialis, † qui aufugit, ſponte,& citò reuerſus fuit, etiam ſi citatus eſſet,& à carceribus aufugiſſet,tolluntur omnia indicia, quæ ex fuga præcedente contra eum fuiſſent orta. Bart. in l.quis ſit fugitiuus.§.1.ff.de edil.edic.

107 nec poteſt iurari in litem†cõtra ipſum, nec in ſupplementum probationis vigore dictæ fugæ, ſed requiruntur plenæ probationes.ita plenè tradit Plot. in l.ſi quando C. vñ vi.§.30. nu. 3.fol.200.& ibi nu.4.dicit quòd contra officialem fugientem non poteſt iurari in litem,ſi cõtra eum ageretur criminaliter ad pœnã corporalẽ,ſiue duplici: & fuga officialis

108 quam probationem contra ipſum † faciat, & quando; vide omnino Maſcard. de probat.concl.821.& concl. 498. nu. 8:cum ſequen. & contra eum vti criminoſum ferri poteſt ſententia etiam vſq; ad mortem Franc.deciſ.459. vol.3.

Item adde quòd diſcedens à loco ſibi aſſignato cum fideiuſſione de non diſcedendo ob aliquam iuſtam cauſam, & ac

109 cedens ad ſuperiorem,non tenetur,†q́a nõ dicitur cõtrauenille Hercul. in tract. de non offendendo c.50.nu.21. & Boſſ. in tit.de carcer.fideiuſſ.commit. nu.45. vbi dicit idem eſſe ſi fugit ad amicum Domini pro auxilio impetrando, ſed ſi diſceſſerit ſine cauſa, vel cum cauſa iniuſta,tũc licet aufugiſſe non dicatur, quia ad ſuperiorem conuolauit l. quis ſit fugitiuus.§. idem probat Viuianus. ff.de

110 edil.ędicto;puniri tamen debet†aliqua pœna leuiori pro carceris exitu,& temeritate, qua vſus eſt in diſcedendo ſine licentia iudicis,vt tenet Caccial.in tract. de debit. ſuſpec. quæſt.1.nu.3.& etiam ad pœnam conuentionalem;niſi quando ſumus in caſu in quo recurſus,& applicatio ad ſuperiorem erat iuſta, & de iure denegari non poterat, vt per Hercul. vbi ſupra & per Farin. quæſt. crim. in quæſt.30.nu. 171. cum ſequen.vbi ẽt habetur de clauſula quando promiſſum eſt non diſcedere ſub quouis prætextu. etiam recurſus ad ſuperiorem,qui iudicio meo nullo modo impediri poteſt,& credo,quòd dicta clauſula parum aut nihil operatur, ſed quòd tantummodo ſit conſiderandum,an iuſta cauſa diſceſſerit.

111 Item adde,quòd iſte terminus† quinquaginta dierum non eſt in vſu, quia in multis locis ad ſunt ſtatuta,quibus ſyndicatui terminus præfigitur,& quia etiã ſyndicatores,arbitrio ſuo tempus præfigunt,vt per Carau.in ritu 295.num.29. vbi latè, an per ſyndicatores terminus ſtatutus officialibus ad ſtãdum ſyndicatui breuiari poſſit.

112 Item adde,quòd officiales† non tenentur aſſiſtere ſyndicatui de perſona,quando non habet querelas criminales, ſed tantum ciuiles, uel criminales ciuiliter intentatas,cum poſſint relicto procuratore recedere l. 1. §. quod ſi intra C. vt omnes iudices elapſo tamen tempore ſtatuto ad dandũ quærelas, vt dicit tex. in d.l.1.in prin.& Io.de Amicis in conſil.139.

ſil.139. nume. 12. in fine & Io. Ant. de
Nigr.in cap.132.nu.46.
113 Item adde, quòd officialis†aſſumptus
ad aliud officium poteſt diſcedere, &
per procuratorem ſyndicatũ facere,qñ
vocatur à Principe,niſi ipſe procuraſſet
cauſa ſubterfugiẽdi ſyndicatum, vel ad
eius poſtulationem obtinuiſſet Pari. in
tract.de ſynd. in ver.Procurator col. 2.
Io.Ant.de Nigr.in cap.132.num. 47. &
Afflict. in conſt. Regni incip. occupatis
circa finem.

Inimicitia vigẽs ĩter offenſũ &c.

114 Adde, quòd ex iuris † pręſumptione
pręſumitur inter litigantes inimicitia ca
pitalis,Gramm.in deciſ. 33. nu.6.& ibi
etiã habetur quòd ſufficit probare cau-
ſam odij, & inimicitię,licet odium non
115 oſtendatur,†& etiam inimicitia cõtra-
hitur inter litigantem,& aduocatum ſibi
contrarium,Blan. in tract. de indic. nu-
me. 142.
116 Item adde,quòd cautio†de non offen
dẽdo tollit ſuſpicionis indicium, vt per
Gulielm.deugar in ſuo tract. de ſecurit.
quem Bertacch. allegat in ſuo repertor.
in verbo iudicium verſ. 50. & Anton.
Galear.in conſ. 110. nu.27.tom. primo
conſ.criminal in fol.& ibi nu. 28.dicit,
quòd ſimiliter tollitur ſuſpicionis indi-
cium,quando offenſus plures habet ini-
micos,& ibi num.29. dicit idem eſſe,qñ
poſt inimicitiam offenſus recipit abſo-
lutionem, & ſãctiſſimam Euchareſtiam;
idem tenet Burſ.conſ. 20.nu. 19. vol.1.
& Rimi.iun.conſ.88.num.16.vol.1.vbi
latè quę tollant ſuſpicionem inimicitię.
117 †Ego autem arbitror hoc nerum non
eſſe indiſtinctè, ſed quòd ſit conſideran
da qualitas perſonæ,& ideo relinquen-
118 dum eſſe arbitrio iudicis,†
Adde quòd Natt.in conſ.499.num. 6.
contrarium tenuit, vbi adſit inimicitia
119 †capitalis, vel quæſtio de maiori parte
bonorum,& idem tenuit Gomeſ.de de-
lict.in cap.13.nu.11. hic allegato ita di-
ſtinguendo,& concordando opiniones,
vt ſi inimicitia ſit maxima, & ex graui
cauſa producta ſit ſufficiens indicium
ad torturam, ſi vero leuis ex leui cauſa
orta, tunc ſola inimicitia non ſufficiat
ad torquẽdum, hoc etiam tenet Gram.
in deciſ.33. nu. 8. & quando inimicitia
faciat indicium ad torturã vide etiam
Maſcard.de probat. concl.901.vol.2.&
Rimin.iun.conſ.302.vol.3. & quæ dica
tur inimicitia capitalis, remittitur arbi-
trio iudicis Menoch.de arbitr.iudic.ca-
ſu. 110. & in materia inimicitiæ vide
quę poſui infra in quæſt.24.ad verſ. Itẽ
quæro numquid.
Item adde quòd indicium inimicitiæ,
120 †non eſt indicium generale ad omnia
delicta, ſed ad ea tantum, quæ ad alte-
rius iniuriam perpetrantur, vt ſunt ho-
micidia,vulnera,verbera, & ſimilia, nõ
autem quo ad ea,quæ ad ꝓprium com-
modum facientis committuntur, vt eſt
furtum,falſum adulteriũ,& ſimilia Bart.
in l.repeti. §. 1.ff. de quæſt. & Gabriel.
conclu.lib.7. concl. 18. vbi de hac quæ-
ſtione,an inimicitia faciat indicium ad
torturam, & in conſ. 422. nu.19.vol.2.
vbi dicit quòd inimic⁹ poteſt torqueri,
quando quis eſt interfectus, & ignora-
tur à quo.

Confeſſio extraiudicialis facit, contra confitentem.

Adde in ma-
teria confeſ-
121 ſionis extraiudicialis†quæ requirantur
ad hoc, vt faciat indicium latè per Fol-
ler.ĩ pract.crim.in 2.par.3.part. in verſ.
etſi confitebuntur, & Carter. in pract.
crim.in l.obſeruare nume. 121.vbi am-
pliat,& limitat; & debet eſſe veriſimilis,
vtputa quòd habeat cauſam præeſiſten-
tem,in qua conſiſtat honor,ſeu vtilitas,
vel aliud ſimile,vt inquit Alciat.in l.fu-
gitiuus ff.de verb.ſignif. & licet Foller.
in loco ſupracitato commemoret decẽ,
& ſeptem requiſita, tamẽ verè quatuor
tantummodo ſunt, reliqua enim ſunt
cum cœteris cõiecturis,& indicijs com-
munia,vt conſiderauit Menoch.de pręſ-
ſump.lib.1.quæſt.89.nu.215. vbi plenè
tractat, quando confeſſio extraiudicia-
lis indicium ad torturam faciat, de hoc
etiam latè habetur per Maſcard.in con-
cluſ.350.vol.1.& iſta confeſſio extraiu-
122 dicialis non poteſt probari†per unicum
teſtem etiam tortum, vt per Bertaz.cõſ.
549. nu.6.uol.2. & quomodo probetur
latè per Marſcard. de probat.concl.350
123 & Notario†aſſerenti de confeſſione ex-
traiudiciali non creditur Specu. in titu.
de teſte §.reſtat.

Item adde, quòd quemadmodum confeſſio extraiudicialis rei eſt ſufficiens indicium ad torturam, ita & pariformiter confeſſio extraiudicialis, & fortius iudicialis quærelantium faciens pro reo prodeſt ad abſolutionem, ſecundum Rom. in conſ. 167. nume. 7. verſ. ſexto ſatis. & Pau. Meren. in conſ. 91. nu. 64. inter cōſ. crim. diuerſ. tomo 2.

124 Item adde, quòd iſta limitatio † quòd poſſit talis confeſſio reuocari, fuit Fely. in d. c. at ſi clerici, vbi dicit, ꝙ talis confeſſio non facit indicium ad torturam quoties ante ceptum iudicium reus eā reuocauerit, & Deci. in l. magiſtratibus ff. de iuriſd. omn. iudic. dictam limitatio nē nō impugnat, ſed de hoc vide Blanc. de indic. num. 209. vbi plenè hanc quæſtionem tractauit tenens, ꝙ aliquando non poteſt reuocari, & quando poſſit reuocari, quòd debeat probari de errore,

125 † ſed Gomeſ. de delict. in cap. 13. ſub num. 8. expreſsè tenet, quòd non poſſit reuocari affirmando contrariam opinionem eſſe falſam. Ego autē credo, quòd ſemper poſſit reuocari docto de errore, quia etiam confeſſio iudicialis, ſi conſtet de errore reuocari poterit. Boſſ. in tit. de confeſſ. nu. 60. & vbi D. Clar. hic dicit, quòd ſi ſola reuocatio hoc operaretur, numquàm eſſet locus communi concluſioni, ꝓpter hoc enim deuenitur ad torturam, quia reuocatur confeſſio, nam ſi non reuocaretur nō opus eſſet tortura, non eſt bonum argumentum, quia Fely. non loquitur de reuocatione facta in iudicio, ſed de reuocatione facta ante ceptum iudicium, & ſic poſſet habere locū communis concluſio, etiam quòd limitatio eſſet vera, quando confeſſio extraiudicialis fuiſſet reuocata non ante, ſed poſt iudicium inceptum.

Item adde quòd huiuſmodi confeſſio extraiudicialis facit indicium ad tortu-

126 ram, etiam quòd ſit facta à minore † dūmodo ſit eius ętatis, vt torqueri poſſit Gomeſ. de delict. cap. 13. ſub nu. 8.

Item adde, quòd confeſſio extraiudi-

127 cialis † facit indicium, ſiue facta fuerit præſente, ſiue abſente parte, Gomeſ. de delict. cap. 13. ſub nu. 8. & Bal. in l. quoniā intelligitur ff. de his qui not. infam. Ang. in l. 1. C. de cōfeſ. & Fely. in c. olim de reſcrip. quod tamen fallit, ſi agitur de crimine ciuiliter, quia tunc confeſſio extraiudicialis parte præſente plenè pro-

128 bat, † & prǣiudicat Abb. in c. quā ſit de exceſſ. prælat. & i d. c. olim de reſcrip. vbi etiam Fely. num. 5. Sali. in l. fin. col. 5. C. de queſt. & Imol. in c. at ſi clerici de iud. vbi reprobat Ant. de Butrio cōtrarium tenentem, & ad hanc quæſtionem uide omnino Maſcard. conſ. 349.

Item adde, quòd confeſſio extraiudi-

129 cialis † facit indicium, ſi fuerit facta particulariter, quia confeſſus eſt ſe occidiſſe talem hominem, vel feciſſe tale furtum, ſecus tamen ſi ſit in genere, quia confeſſus eſt ſe occidiſſe quendam hominem, vel feciſſe quoddam furtum, nā talis confeſſio generica, & in diſcreta nō facit indicium ad torturam, vt per Bald. in l. quoniam ff. de his qui not. infam. pen. col. verſ. quinto, & vlt. quæro, quē refert, & ſequitur Gomeſ. de delict. cap. 13. ſub nu. 8.

Item adde quòd confeſſio extraiudicialis facta coram ſacerdote in confeſ-

130 ſione † penitentiali non faceret indiciū, ſi ſacerdos poſtea dictam confeſſionem reuelaret, nec aliquem effectum, quia talis confeſſio fuit facta tamquam ſoli Deo, & non tamquàm homini, ita tradit Gomeſ. de delictis cap. 13. nu. 9.

131 Item adde, quòd confeſſio † extraiudicialis de aliquo delicto non facit indicium quando contra ſuam cōfeſſionem fuit iudicatum, quia fuit abſolutus de illo delicto, & talis confeſſio non eſt attendēda, & poteſt confitens ea non obſtante illud negare, ita tradit Bertaz. in conſ. 396. ſub num. 5. vol. 2. ſed hoc ita ſimpliciter non eſt verum, nam aut confeſſio fuit facta in iudicio, & illa nō obſtante fuit abſolutus, & poſt abſolutionem, ſiue ſententiam etiam extraiudicialiter confeſſus fuit, ſe feciſſe illud delictum, & tunc confeſſio non nocebit, quia contra dictam confeſſionem alias iudicatum fuit, & Curia amplius non poteſt ſuper ea ſe fundare, quia illam non approbauit, nec recepit, vt dicit Abb. in c. mulieri de iureiur. aut fuit abſolutus nulla præcedēte confeſſione, & poſt ſententiam confeſſus fuit extraiudicialiter ſe commiſiſſe illud delictum, de quo fuit abſolutus, tunc talis confeſſio faciet indicium, & nocebit, ita diſtinguere videtur

tur Foller.in ſua pract. crim. in 1. parte
tertiæ part.in verb.confitebuntur num.
40.cum ſequen.vbi declarat dictum In-
noc.in d.c.mulieri, qui dicit, quòd poſt
ſententiam cuilibet licet contra confeſ-
ſionem ſuam venire, & ita debent intel
ligi omnes Doct. quos allegat Bertaz.
qui omnes ſe fundant ſuper doctrina
Inno.in d.c.mulieri.
132 Item adde, quòd Iudicis† arbitrio pu-
nitur, qui extraiudicialiter gloriatus eſt
aliquod crimen commiſiſſe, etiam ſi ap-
pareret, quòd non deliquiſſet, Menoch.
de arbitr.iud.caſ.331. & in caſu ſequen
133 ti dicit, quòd clericus † ob talem iacta-
tionem ab officio, & beneficio ſuſpen-
ditur.

Sed hic quæro. Adde, quòd ſi per iudicẽ omnia acta
134 †coram alio iudice vti incompetenti
fuerint declarata nulla, & illa irritauit,
& annullauit, & ſic contra dictam con-
feſſionem pronunciatum fuit; ex quo di
cta confeſſio ſic reuocata amplius confi
tenti nocere non poteſt, nec ad torquẽ-
dum, ita tradit Rolan. in conſi.21.num.
23.vol.3. & ibi latè de confeſſione facta
coram iudice incompetenti habetur,
quando faciat indicium ad torturam,
135 †& quòd confeſſio incidenter facta co-
ram iudice incompetẽti non ſufficit ad
torquendum.

Sed quid ſi reus; Ibi ſed cõtra-
rium in practica ſeruatur.
Adde, quòd confeſſione facta coram iu
136 dice incompetenti tenetur† ipſe reus il-
lam confirmare coram competenti, &
ex ea condemnari, & eſt communis opi
nio, vt per Bologn.in conſ.8.nume. 16.
ſupra allegato.

Sed hic cadit pulchra quęſtio.
137 Adde, quòd ſimiliter † confeſſio facta
coram Notario maleficiorum, abſque
iudice facit indicium ad torturam, Bal.
in l.iubemus num.1.C. deliber. cauſa.

Vlterius quęro; Quid ſi reus,
138 Adde quæ † ſit ratio, quod qui ſemel
confeſſus eſt in tormentis, ſi poſtea re-
uocat confeſſionem, poteſt repeti tor-
mentum, per Afflict. in conſtit.de homi
cid.nu.45. vbi plenè.

139 Item adde quòd iudicis† arbitrio relin
quitur, an confeſſio reuocata faciat in-
dicium ſufficiens ad torturam, Dec.in l.
Magiſtratibus nu.10.ff. de iuriſd. omn.
iud.& Menoch.de arbitr. caſu. 270.nu-
mero 4.

Ibi.Quinimo ſi reus. Adde, quòd
140 tortura† nõ
poteſt repeti vltra tres vices diuerſis
temporibus, & ſi non confitetur, ſeù con
feſſionem non ratificet, habentur indi-
cia pro purgatis, ita tenet Paul.de Caſtr.
in conſ.299. viſa inquiſitione volum.2.
in fine, Marſ.in ſua pract.crim.§.quoniã
nume.8.Gram.in conſ.21.& in voto 6.
num.17.& ſi vltra tres vices torquetur,
dicitur tortura immoderata, vt ibi per
eos, & Io.Ant.de Nigro in c.7. frequẽs.
nu.50.ſed ego arbitror conſiderandum
eſſe grauitatem delicti, qualitatem rei,
& qualia præceſſerint indicia, quæ poſ-
ſunt adeo eſſe vrgentia, vt quarto reus
etiam torqueri poterit; & ita etiam vi-
dentur tenere Blan.& Caret.in locis hic
citatis, & tandem ſi non ratificauerit, de
bet relaxari ſub fideiuſſione de ſe repre-
ſentando, vel abſolui ab hactenus dedu
ctis, Chart. in praxi interogan.reo.lib.4.
cap.1.num.164.

Minæ præcedentes in fine.
141 Adde quòd† odium præcedens, & mi-
nę ſequentes ſufficiunt ad probationem
indicij, vt quæ nõ proſunt ſingula, mul-
ta iuuant, & hoc procedit licet inimicus
talia facere conſuetus non ſit, ſi enim
eſſet conſuetus, ſola inimicitia faceret
plenam probationem, ita tradit Crau.
conſ.35.nu.3.& quæ indicia contra mi-
142 nantem oriantur, † Maſcard.de probat.
conclu.1057. vol.2. & Menoch.de præ-
ſumpt. quæſt.89.nu.65.& quando offen-
ſus alium haberet inimicum, tunc minæ
non facerent indicium, ſecundum Caſ-
ſon.in tract.de indic.cap.1.num. 17.ſed
ſecundum Parid.de ſind. in ver.tortura
cap.6.num.3.remittitur arbitrio iudicis
an minæ faciant indicium ad torturam,
quem ſequitur Boſſ. in loco hic allo-
gato.
143 Item adde† quòd minæ probantur per
teſtes ſingulares, vt per Gram. deciſ. 5.
nu.15.& Dominus Pet. Ant. à Petra in
tract.ſuo de fideic.q.12.nu. 542.& licet

Foller.in pract.crim.in ver. item, quòd
ſororem venenauir, numero 25. dicat
hoc procedere, quando teſtes eſſent ſin-
gulares ratione loci, vel temporis; ſecus
vero ſi non concordarent de qualitate
minarum, quia iudicio meo iſta declara
tio, ſiue reſtrictio non eſt vera. quia qſi
qs minatur, minæ non ſunt ſemper vno
modo, & eiſdemmet verbis, ſed poteſt
eſſe, quòd ad præſẽtiam vnius teſtis vno
modo minatus fuerit, & ad præſentiam
alterius alio modo, & quomodò tolla-
144 tur tale indicium minarum † vide Blãc.
de indic.nu.183.

Pax ſeu tranſactio. Adde an pax, vel tranſactio
145 faciat indicium ad torturam † Plot. in
repet.l.ſi quando.§.5 .nu. 16. fol. 289.
vbi tenet, quòd ſic, ſi precio fuerit facto;
ſecus ſi gratis. idẽ tenuit Brun. in tract.
de indic.& tortura par.1. quæſt.3.num.
27.& Marſ.in pract.criminali §.diligen
ter nu. 178. ad hoc vide etiam Vulpel.
in tractat. de pace quæſt. 27. & latè per
Maſcard.in tract.de probat. concl.900.
vol.1.
146 Item adde, † quòd ſi pater paciſcitur
pro crimine filij etiam mediante pecu-
nia, quòd non facit indicium contra fi-
lium, ſi ipſe non conſenſit, Corn. conſil.
300.in hac conſultatione vol.3. Afflict.
in conſtit.poſt citationem in fine, vbi di
cit habuiſſe de facto, quem ſequitur Io.
Ant.de Nigr.in cap.220. ad conſultatio
nem nume. 24.& ſimiliter præſumptio
147 † non eſt contra accuſatum, ſi conſan-
guinei ſui teſtium depoſitionem impe-
diunt, Abb.in c.conſtitutus de teſti.Bal.
in l.1. vol. 4. C. de ſer.fug. & Curt.ſen.
conſil.41.nu.2.

Ibi, & ideo cautela eſt. Adde a-
148 lias † tres
cautelas, quibus paciſcens ſibi non præ-
iudicat, prima eſt, vt pax, & concordia
fiat iuſſu iudicis; ſecunda eſt, vt pax fiat
gratis per pactum gratuitum; tertia eſt
vt reus expreſsè neget crimen commi-
ſiſſe, & non animo cõfitendi delictum,
ſed quòd facit talem cõcordiam ad eui-
tanda diſpendia litis, Cepo.caut.240.&
Brun.de indic.car. 3. col.4. verſ. quæro
quid.& Iaſ.in l. tranſigere in fine C. de
tranſact. & notarius in caut. hic per D.
Clarum poſita, quando ſtipulatur nomi
ne quorum intereſt, debet ponere non
animo confitendi delictum, ſecundum
prædictos doctores, vbi ſupra.

Mendacium, ſeu variatio.
149 Adde † quomodo probetur mẽdacium,
Boſſ.in tit.de indicijs, & tort.nu. 37.
150 Item adde, quòd licet † principalis va-
rius non poſſit torqueri, tamen exami-
natus vti principalis quo ad ſe, & tam-
quàm teſtis quo ad alios, prout commu
niter ſolet fieri per actuarios, & in eo qđ
reſpicit ſocios fuerit vari⁹, vel cõuictus
per alios teſtes, quòd occultet veritatẽ,
poterit torqueri, ſecũdum Carau. in rit.
79.in fin.requiritur tamen, vt ſeruentur
ea, quę ſeruari debent in tortura, quę in-
fertur reis inquiſitis, ſecundum Foller.
in pract.crim.in verſ. capiat informatio
nem nume. 38. & quo ad principalem,
quãdo eſt varius, ſiue contrarius in his,
quæ non ſpectant ad eius defenſionem,
eſt torquendus, ſecundum Blanc. de in-
dicijs nu.269.
151 Item adde, † perfectum non dici exa-
men, ſiue negationem, ſi in eodem con-
ſtituto reus reuocauerit primum dictũ
cum rationis redditione, Bal.in l.Presbi
teri C.de epiſc.& cleric.& Iaſ.in l.electa
ff.ſi cert.pet.& Burſat.in conſ.70.numa
15. Quinimo habetur in deciſ. Pedem.
152 79. nu. 17.quòd reus † poteſt corrigere
dictum ſuum antequàm cõuincatur do
cto de errore.
153 Item adde, † quòd mendacium facit in
dicium, ſi fuerit tradita copia mendacij
cum termino ad purgandum, Marſ. in
conſ.51.nu.71.
Item adde notab. diſtinctionem Blãc.
in repet.l.ſi.ff.de quæſtion.quem refert,
& ſequitur Rim.iun.conſ.302.num.16.
154 vol. 3. vbi quando † mendacium faciat
indicium ad torturam, & de hoc vide et
Franc.Caſſon. in tract. de indicijs tract.
9.c.2.& Crau.conſ.260. nu. 5. & Natta
in conſ.42.nu.4.& conſ.ſequen.& 499.
vol.3. & Maſcard. conclu. 1040.vide et
Vulpell.in conſ.109.num.8. vbi dicit, q
155 mendacium † etiam à remotis ad indi-
cium faciendum, prodeſt, & Gramm. in
conſil. 87. nume.9.de eo, qui negauerat
commediſſe domi alicuius, & quando
156 mendacium eſt valde † ſubſtantiale de
per ſe, eſt indicium ſufficiẽs ad torturã,

Alb.

157 Alb.conſ.56.nu.31.& deprehenſus† in
mẽdacio, quomodo ſciuerit de delicto,
ſtatim poterit torqueri.Iacob.Nouel.in
tract.ſuo nu.2.& 18.

Cæterum, ſola inconſtantia. Si aliquis viſus ſit exire ex aliqua domo, ibi tale indicium.

158 Adde,quòd† tale indicium dicitur in-
dubitatum,& indicium indubitatum di
citur,& diffinitur,quòd ſit demonſtratio
rei per ſigna ſufficientia, per quę animus
in aliquo tamquam in exiſtente quie-
ſcit, & plus inueſtigare non currat l.in-
dicia C.de rei vend.& ita diffinit Bal.in
l.ea quidem col. 2. C. de accuſat.Brun.
in tract.de indic.4.quæſt.princ. 2.exem
plo, vbi etiam ponit exempla indicio-
rum indubitatorum, & Pau. Girlan. in
tract.de quæſt. 3. quæſt. exempla ponit
etiã Gand. in rubr.de indic.& pręſump.
ad condemn. vide etiam per Iacob. de
ſan.Georg. in l. cum probario col. 1. &
159 fin.ff.de probat. & † ſi vxor reperiatur
mortua manè, cuius ſero erat ſana ex
quibuſdam percuſſionibus ſibi illatis,an
præſumatur à marito interfecta; cum ea
cubante nullis in camera,aut domo prę
ter eum exiſtentibus, ſi prius ab eodem
malè tractabatur,latè Boer.in deciſ.261
vbi concludit, quòd maritus eſt tor-
quendus.

Si res furata reperiatur penes aliquẽ

160 Adde omnino† videndum Decian.in
conſil.39.per totum vol.1.vbi latiſſimè
an ſi res furtiua fuerit in domo alicuius
reperta,dominus illius domus dicatur in
161 culpa, & conſcius furti, &† an ꝙ ibi re-
perta ſit credatur vnico teſti, & an pro-
pter hoc ille dominus poni poſſit ad tor
turam,& cõdemnari; vide etiam omni-
no Menoch. de præſumpt. præſumpt.
29. vbi multum diffuſè habetur de hu-
162 iuſmodi præſumpt. † & vidi quæ poſui
ſupra in §. furtum verſ.numquid.

Quæſtio XXII.

SVMMARIVM.

1 *INdicia quomodo probentur remiſſiuè.*

2 *Teſtis vnicus quomodo probet, vel faciat indicium remiſſiuè.*

3 *Teſtis vnicus deponẽs de aliquo actu proximo,vel remoto, ipſi maleficio facit aliqualem præſumptionem.*

4 *Teſtes ſingulares quomodo iungantur ad faciendum probationem, & indicium ad torturam remiſſiuè.*

5 *Indiciũ remotũ debet ꝓbari ꝑ duos teſtes.*

6 *Teſtes plures ſingulariter deponentes non faciunt indicium.*

7 *Præſumptiones plures, an & quando coniungantur.*

8 *Teſtes in facto concordes, ſed in tempore diſcordes, vel non recordantes, faciunt indicium ad torturam.*

9 *Teſtis præſumitur omni exceptione maior. Lim.niſi qualitas hæc à ſtatuto requireretur,tunc enim eſſet probanda.*

10 *Teſtes duo non omni exceptione maiores habentur loco vnius.*

11 *Teſtes duo non omni exceptione maiores, an plenè probent, iudicis arbitrio remittitur.*

12 *Teſtes non integri non probant.*

1 **VIſum eſt.** Adde videndum
†ad hanc quęſtio
nẽ quomodo probentur in-
dicia; Maſcard. in tractat.de
probat.concl.894.volum. 2.& an teſtis
2 † vnicus faciat indicium ad torturam,
Gabriel.iun.conclu.1.nu.71.& in dictã
cõcluſione ponit multas ampliationes,
& limitationes,quãdo teſtis vnicus ple-
nè probet,& etiam Lancellot. Conra.in
ſua pract. cap. dicta teſtium aſſumendo
num. 5.ponit triginta quinque caſus, in
quibus ſecundum eum vnico teſti ple-
nè creditur,vide etiam Maſcar. de pro-
bat.concl.5.num.118.

Ibi, & tunc talis teſtis non facit indicium ad torturam.

3 Adde quod ille † teſtis facit aliqualem
pręſumptionem,ſecundum Fulgoſ. in l.
fin.ff. de quęſtion.quem refert,& ſequtur

Brun.in tract. de indic. quęſtione 2.pri.
par. nu.5. vide etiam Blanc.in d.l.fi.nn.
366.vbi plenè.quod probent teſtes ſin-
4 gulares, † & quando coniungantur ad
faciẽdum probationem, & indicium ad
torturam,Gramm.in deciſ.34.num.35.
& in conſ. 32.nu. 10.Crau.conſ.35.nu.
6.& Vulpell.conſ.109.nu.3. & conſ.39.
5 num.11.qui dicit,quòd licèt† indicium
remotum debeat probari per duos te-
6 ſtes,tamen ꝙ plures†teſtes, deponentes
ſingulariter de ſingulis indicijs,probant
plures pręſumptiones, quæ faciunt indi
cium ad torturã, quoniam quæ non ſin-
gula proſunt,multa collecta iuuãt,Natt.
conſ.369.in fin. Gigas in tract.de crim.
lęſ.maieſt.lib.2.titul.quomodo, & per
quem quęſt. 25. in fine Gram. conſ.57.
col.pen.Pariſ.conſ.57. col.1.Rimin.iun.
conſ.359.num.4.vol.4. & Excell.Dñus
Petr. Ant. à Petra in ſuo tract.de fidei-
7 com.quęſt.12.nu.520.& ſequen.† & li-
cet in coniũctione pręſumptionum, ſeù
indiciorum debeant ſingula indicia, &
pręſumptiones eſſe in ſuo genere perfe
ctè probata, hoc tamen intelligendum
eſt, vt requiratur ad condemnãdum,nõ
aũt ad torquẽdũ, ita reſpondit Arnal.
Albertin.in tractat. de agnoſcen.aſſert.
cathol.& heret.quęſt. 25.nu.20.
8 Item adde,quòd teſtes†in facto concor
des, ſed in tempore diſcordes, vel non
recordantes,faciunt indicium ad tortu-
ram, ſecundnm Ang.in conſil.3.nu. 3.
9 Verum tamen ſcias. Adde†videnda, quæ poſui
ſupra quęſt. proxima in verſ. vnus te-
ſtis,& ſi extaret ſtatutum requirens te-
ſtem omni exceptione maiorem, tunc
nõ præſumitur talis,niſi probaretur, ſe-
cus autem ſi à ſtatuto talis qualitas non
eſſet requiſita, quia eo caſu de iure com
muni pręſumeretur omni exceptione
maior,ita Alciat.de pręſumpt.reg.3. pręſump.2.nu. 11. & per totam,& latiſſimè
per Maſcard.de probat.in concluſ.1248
nu.12.vol.3.
10 Item adde,†quòd duo teſtes non om-
ni exceptione maiores,ſaltem habentur
loco vnius teſtis, ſecundum Imo. in l.q.
teſtamento de teſtam. & Calcan.conſil.
109.col. 2.verſ. preterea dico,ſed Ang.
in conſ. 128. videtur velle contrarium,
11 & Alex.in conſ.131.col.6.tenet,ꝙ†duo
teſtes non omni exceptione maiores
non probãt plenè,Aret.autem, & Fely.
in c. licet vniuerſis de teſti. dicunt eſſe
in arbitrio iudicis,tamen aduerte,quòd
licet ſit in arbitrio iudicis,nihilominus,
12 quando † non ſunt integri teſtes iudex
non debet arbitrari,quòd duo teſtes ſuf
ficiant,vt dicit Corn. in conſil. 55.in fi-
ne vol.4.

Quæſtio XXIII.

SVMMARIVM.

1 TEſtiũ depoſitiones quomodo ſint ſcribenda in Regno Neap.
2 Teſtes debent examinari ſeparatim de iure diuino.
3 Teſtes ſunt interrogandi de cauſa ſcientiæ,aliter non probant.

QVero poſtquàm. Ibi non autem probo.
1 Adde, ꝙ in Regno † Neap.
per Regiam Pragm.6. incip. item quia
nobis, ſub tit.de actuarijs ſcribis proui-
ſum fuit,quòd dicta teſtium pro,& con
tra inquiſitos integra recipiantur, ſed
male obſeruatur.
Adde,quòd in recipiendis indicijs, ſi-
2 ue informationibus examinatio†teſtiũ,
eſt facienda ſecretò, vt per gloſ. in l. ſi
quando C. de teſti. quæ dicit, quòd fuit
inductum per Danielem di Suſanna, vt
legitur in eius libro cap.13.& ideo Bar.
in tract. ad reprimen. in ver. figura nu.
15.tenet, quòd ſit,de iure naturali,ſiue
3 Diuino, & teſtes† ſunt interrogandi de
cauſa ſcientiæ alias non probant,Bald.
in conſ.77.vol.3.

Quæſtio XXIIII.

SVMMARIVM.

1 TEſtem in criminalibus non recipiendum ad perpetuam rei memoriam.
2 Mutus non poteſt eſſe teſtis, niſi ſciat literas,vel per indubitata ſigna ad plenum intelligatur.
3 Muti teſtimonium per ſcripturam latum, quomodo recipiatur remiſſiuè.

4 Surdus

4 Surdus etiam, & ſurdaſter non ſunt idonei teſtes de his, quæ auditu percipiuntur.
5 Teſtis ſi ſit diuerſa locutionis, adhibitis interpretibus examinari debet.
6 Practica examinandi teſtem extraneæ locutionis.
7 Mulier an poſſit eſſe teſtis in criminalibus remiſſiuè.
Mulieres tres an conuincat reum nu. eod.
8 Et quid ſeruetur in practica in terris eccleſiæ.
9 Mulier in criminalibus admittitur in teſtem de iure canonico, quando veritas aliter haberi non poteſt.
10 Item quando proceditur per viam inquiſitionis, vel denunciationis.
11 Item in crimine hæreſis, læſæ maieſtatis, & ſimonia.
12 Mulier deponens pro reo præfertur viro deponenti ad offenſam.
13 Inimicus quando repellatur à teſtamento, & quomodo probetur talis remiſſiuè.
14 Conſanguineus inimici ex linea aſcendenti, & deſcendenti, non facit indicium.
15 Conſanguinei inimici vſque ad quartum gradum poſſunt repulſari.
16 Conſanguinei appellatione venit amicus intimus.
17 Inimicus præſumptus, & reconciliatus, quid operentur remiſſiuè.
18 Inimicus non admittitur in teſtem, etiam cum tortura.
19 Inimico non creditur, etiam in articulo mortis, & ſacramenta Euchariſtiæ recepto.
20 Inimicus iudici præſumitur, qui ab eo fuit tortus, vel etiam carceratus.
21 Carceratus non eſt idoneus teſtis contra iudicem, qui eum carcerauit.
22 Inimicus facit quale quale indicium.
23 Et quid importet quale quale indicium remiſſiuè.
24 Inimici capitales de viſu cum alijs adminiculis, quando faciant indicium ad torturam.
25 Index debet ſuperſedere in examine, ſi fiat proteſtatio, ne aliquis examinetur, quia inimicus; & offeratur in promptu probatio inimicitiæ, de qua iudex ſummatim cognoſcere debet.
26 Princeps non poteſt facere, quòd inimici in teſtes recipiantur.
27 Inimicitia præſumpta teſtem repellit.
28 Item incognita, & ex cauſa minus probabili.
29 Inimico reconciliato non eſt credendum.
30 Aſſerens ſe non diligere aliquem, videtur aſſerere ſe ei inimicum.
31 Inimicitia capitalis vnde oriatur remiſſiuè.
32 Inimicus vtriuſq; partis pari inimicitia non repellitur.
33 Inimicus non capitalis, an faciat indiciũ, remittitur arbitrio iudicis.
34 Cohabitatio, & conuerſatio ſtricta cum inimico, à teſtimonio repellit.
35 Inimicitia, vel conuerſatio, quando dicatur parua, vel magna, eſt Iudici arbitrium.
36 Inimicitia capitalis teſtem repellit, etiam ſi prouenerit ex culpa eius, contra quem deponit.
37 Limit. niſi debita opera inimicitiam contraxerit, vt à teſtimonio repelleretur.
38 Teſtis non poteſt accuſari ab eo contra quem depoſuit, vt tamquàm ſocius criminis repellatur.
39 Iudex ex officio non poteſt repellere teſtes inimicos, niſi ex proceſſu de inimicitia appareat, niſi per partem opponatur.
40 Teſtis ſtudioſè percuſſus, vt repelleretur à teſtimonio, non repellitur.
41 Inimicitia ad repellendum teſtem debet ſpecificè probari cum cauſa ipſius.
42 Inimicitiæ cauſam ſufficit probare licet à parte ignoratam, Bart. in l. 1. ff. de his quib. vt ind. declaratur.
43 Inimicitia ſatis conſtare dicitur ex cautionibus de non offendendo.
44 Inimicus tempore iuramenti, & amicus tempore depoſitionis, non repellitur.
45 Teſti etiam coactè deponenti, & grauato, is contra quem depoſuit, præſumitur inimicus.
46 Teſtis quando dicatur deponere ſpõtè, vel coactè remiſſiuè nu. 135.
47 Laicus deponens ad defenſam præfertur Clerico deponenti contra.
48 Clericus poteſt eſſe teſtis contra laicum, ſi de crimine ciuiliter agitur, nec ei nocet, ſi poſtea iudex illum ſanguine puniret.
49 Laicus contra Clericum in criminali non facit plenam probationem.
50 Laicus quando admittatur in teſtem contra Clericum remiſſiuè.
51 Et quid ſi veritas aliter haberi non poteſt.

52 *Paupertas quomodo probetur.*

53 *Paupertas, quando repellat à teſtimonio, eſt iudici arbitrium.*

54 *Affinitas ſoluta, an repellat, remittitur arbitrio iudicis.*

55 *Affinitas par inter accuſatum, & accuſantem, non repellit à teſtimonio.*

56 *Affines plures ſuper eodem facto deponentes probant.*

57 *Conſanguinitas tranſuerſalis non repellit in totum à teſtimonio.*

58 *Affinitas tranſuerſalis leuis non minuit de fide.*
Et vſque ad quem gradum affinis repellatur, & ſi contra affinem deponit probat.

59 *Affinis non poteſt eſſe teſtis pro affine iniuriato, vbi eſt conſuetudo, quòd omnes de familia reuocare ſoleant ad animũ iniuriam factam conſanguineo.*

60 *Infamis quomodo repellatur à teſtimonio remiſſiuè.*

61 *Infamia iuris, & facti quæ dicatur.*

62 *Infamia iuris non probatur niſi per confeſſionem, vel ſententiam.*

63 *Infamia probatur per teſtes non iuratos.*

64 *Infamia quomodo probetur remiſſiuè.*

65 *Infamis poteſt eſſe teſtis de geſtis in proſtribulo.*

66 *Infamis infamia iuris ſufficit ad inquirendum.*

67 *Berroarij cenſentur infames infamia facti, & ſunt viliſſimi.*

68 *Berroarij quando probent remiſſiuè.*

69 *Iudæus eſt infamis infamia facti.*

70 *Iudæus non admittitur regulariter cõtra Chriſtianum.*

71 *Iudæus quomodo iuret remiſſiuè.*

72 *Papa poteſt ad teſtimonium habilitare infames, & criminoſos, & alios inhabiles.*

73 *Lim. niſi ſint inhabiles ex diſpoſitione iuris naturalis.*

74 *Item ſi teſtificarentur in Conciſtorio Principis.*

75 *Infamis contra infamem, quomodo teſtificetur remiſſiuè.*

76 *Infamis poteſt eſſe teſtis contra eum producentem.*

77 *Lim. niſi cauſa infamia de nouo emerſerit.*

78 *Infamia ſuperueniens non minuit de fide.*

79 *Infamis reſtitutus admittitur in teſtem.*

80 *Et quid de emendato.*

81 *Teſtis habilitas, an conſideretur tempore iuramenti, vel depoſitionis.*

82 *Infamis de iure facit ſemiplenam probationem de geſtis à ſeipſo deponens.*

83 *Opponens crimen contra teſtem debet ſpecificare locum delicti, tempus, & circumſtantias.*

84 *Dies, & hora non eſt exprimenda dum opponitur contra teſtes.*
Lim. niſi dies, & hora eſſent de ſubſtantia materia in actis deducta.

85 *Infamis quando admittitur in teſtem remiſſiuè.*

86 *Infamis torquendus, vt probet, debet ſufficienter torqueri.*

87 *Infamis infamia facti, & vnus teſtis valde dignus plenè probant.*

88 *Infamis infamia iuris admittitur in teſtem in ſubſidium.*

89 *Lim. niſi ſtatutum requiret teſtes omni exceptione maiores.*

90 *Infamis, qui habetur pro non infami, poteſt eſſe teſtis.*

91 *Infamis poteſt eſſe teſtis per diſpenſationem.*

92 *Infamis quando poſſit diſpenſari ad teſtimonium remiſſiuè.*

93 *Condemnatus de infamia, ſi appellauit, & interim teſtificetur, non vitiatur ſua depoſitio, licet poſtea ſententia per deſertionem ſit confirmata.*

94 *Infamis probat, ſi non opponatur.*

95 *Occidens bannitum licet impunè per ſtatutum: tamen efficitur infamis, & in facto graui non admittitur in teſtem ſine tortura.*

96 *Opponens alicui infamiam, non retardat eius examen, niſi velit incontinenti probare.*

97 *Meretrix an dicatur illa, quæ vni tãtum ſui copiam fecit cum mercede.*

98 *Meretrix eſt infamis infamia facti.*

99 *Meretrix quæ dicatur, & quomodo probetur remiſſiuè.*

100 *Meretrix non dicitur, quæ amoris cauſa ſui copiam fecit amanti, vel ſi auro obcecata fuiſſet.*

101 *Meretrix licet emendata non eſt fide digna.*

102 *Meretrix nupta non comprahenditur à ſtatuto excludente meretrices à teſtimonio.*

103 *Teſtis non confeſſus tempore debito non repellitur à teſtimonio.*
Intel. niſi fuerit declaratus propter hoc excommunicatus.

104 In-

104 *Infamis quis efficitur per ſolam confeßionem factam in iudicio.*

105 *Emendatus quando poßit eſſe teſtis remißiuè.*

106 *Emendatio quomodo probetur remißiuè.*

107 *Impubes facit indicium, quando veritas aliter haberi non poteſt.*

108 *Impuberes duo plenè probant, quando veritas non poteſt aliter haberi.*

109 *Impubes quando poßit eſſe teſtis remiſs.*

110 *Impubes pubertati proximus poteſt leuiter torqueri, vt faciat aliquale indiciũ.*

111 *Minor, qui non debuit torqueri, ſi fuerit tortus, an faciat indicium remißiuè.*

112 *Cauſas quadraginta duas repellendi teſtes remißiuè.*

113 *Inhabiles quomodo admittantur remiſs. Et quid ſi plures defectus patiantur, vide infra.nu.128.*

114 *Veritas quando dicatur aliter haberi non poſſe.*

115 *Veritatem aliter haberi non poſſe remittitur arbitrio Iudicis.*

116 *Teſti non idoneo creditur, quando veriſimilia deponit.*

117 *Inimici non admittuntur in teſtes etiam, quòd veritas aliter haberi non poßit.*

118 *Teſtes inhabiles quando admittũtur, non faciunt plenam probationem.*

119 *Teſti inhabili ita demum creditur, ſi veriſimilia deponit.*

120 *Teſtes inhabiles admittuntur in delictis nocturnis.*

121 *Et quid in delictis factis domi remiſs.*

122 *Teſtes inhabiles non admittuntur, quando proceditur ad inſtantiam partis.*

123 *Teſtes inhabiles quando abmittuntur, debet probari, quòd factum per alios probari non poteſt.*

124 *Nec ſufficit, quòd ipſi teſtes hoc dicant.*

125 *Niſi id à iure præſumatur.*

126 *Teſtes inhabiles poſſunt de conſenſu partium tacito, vel expreſſo ad teſtimonium habilitari.*

127 *Teſtibus inhabilibus nõ creditur, cum de facto proprio deponunt.*

129 *Teſtes inhabiles admittuntur ad defenſam, non tamen ad repulſam teſtium.*

130 *Conſanguineus ſe offerens omnino repellitur.*

131 *Teſtes inhabiles quomodo probent innocentiam remiſſiuè.*

132 *Frater admittitur ad probandum innocentiam fratris.*

133 *Conſanguineo an ſit credendum remittitur arbitrio iudicis.*

134 *Conſanguineus multum nota fidei plenè probat.*

136 *Frater cogitur teſtificari contra fratrem in maioribus criminibus, & in defectum aliarum probationum.*

137 *Maritus etiam cogitur deponere contra vxorem.*

Et parentes contra liberos, & è contra.

138 *Conſanguineis deponentibus contra ipſorum conſanguineos probationes in contrarium fortiores requiruntur.*

139 *Teſtes qui non coguntur teſtificari, ſi ſponte deponant, non probant, niſi in ſcriptis redigatur eos depoſuiſſe ſponte.*

140 *Abſolutus, ſiue gratiatus non debet poſt abſolutionem, vel gratiam examinari, vti teſtis contra ſocios.*

141 *Exceptiones contra teſtes an ſint reſeruandæ, vel repellant teſtes à principio.*

142 *Bart.in l. maritus ff. de quæſt. declaratur.*

143 *Teſtis qui non debuit examinari, quando de facto examinatus faciat indicium remißiuè.*

144 *Teſtis inhabilis de facto examinatus an poßit per Iudicem ex officio repelli parte non opponente.*

Cœterũ in aſſumendis.

1 Adde ꝙ in† criminalibus nõ examinantur teſtes ad perpetuam rei memoriã. Rebuff. in 3.tom. conſtit. tit. de cauſ. benef. poſſeſſ.nu.9. artic.2.glo.& in c.fin. vt lit. non conteſtat. Sed vide Alex.in conſ.201. colum. pen.& fin.vol.2.& Felyn.in c.ſignificauit de teſti. vbi habetur in quibus caſibus tale examen fieri poſſit, tam ratione actoris, quam rei,& de hoc etiam habetur remiſſiuè per Boſſ.in tit.de oppoſitionibus contra teſtes nu.32.

2 Item adde, quòd mutus† teſtis eſſe nõ poteſt, niſi literas ſciat nam tunc per ſcripturam admittitur, vel niſi indubitata habeat ſigna, quibus ad plenum intelligi poſſit. Bonif.de vitalin.in tract.de malef.in tit.de teſti.prep.in c.cum apud de ſponſ.Marſ.in l.de minore. §. pluriũ quoque nume.8. de quæſt. Ripa.in l.1.

3 num.33.ff.de verb.oblig.& quando† ac

cipiatur teſtimonium muti per ſcripturam latum, vide Io. Igne. in l. 3. §. ignoſcitur num. 44. parte. 1. ad Syllan. & de hac quæſtione, quãdo mutus poſſit eſſe teſtis, vide Maſcard. de probat. concluſ. 1358. nu. 26. vol. 3.

4 Item adde † quòd ſurdus, non poteſt eſſe teſtis de his, quæ auditu percipiuntur. Steph. aufr. in tract. de teſti. nu. 88. & Bertacch. in verſ. teſtes qui eſſe poſſ. nu. 47. ſecus autem in ſurdaſtro Aufrer. vbi ſupra verſ. ſurdaſter tamen. & Maſcard. de probat. conclu. 1358. num. 24. volum. 3.

5 Item adde ſi teſtis † examinandus erit diuerſæ locutionis, quàm regionis, in qua teſtatur, adhibendi ſunt duo interpretes, vel vnus ſaltem ſi duo reperiri
6 nequeunt, & notarius † ita ſcribere debet, talis teſtis iuratus, & examinatus ſu per dictis articulis ſibi lectis, & vulgarizatis per talẽ iudicem, & per me notarium declaratis, & interpretatis per tales interpretes, ſiue per talem ipſi teſti idem dixit, & reſpondit in tali ſermone, & interpretato per tales, vel talem interpretes dicto iudici, & mihi notario declarato. ita docet Nell. in tract. de teſt. verſ. qualiter nu. 59. ad hoc vidè etiam, quæ poſui infra quæſt. 26. in prin.

Quæro igitur in primis. Adde vidẽdum Maſcard. de probat. concl. 726. an
7 femina † in cauſis criminalibus teſtis eſſe poſſit.

Adde, quòd admittitur.

Adde, quòd vbi agitur de pęna mortis imponenda tres feminæ non conuincunt reum, vt conſuluit Rim. iun. conſ. 217. nu. 5. vol. 2.

De iure autem Canonico.

8 Adde, quòd hoc in terris † eccleſiæ de facto non ſeruatur, vt dicit Alex. conſil. 24. vol. 2. Gram. conſ. 12. nume. 17. ſed aduertendum eſt, quòd extat conſtitut. March. in lib. 4. cap. 17. quòd in criminalibus mulieres probant.

9 Item adde † quòd etiam mulier admittitur de iure canonico, quando aliter veritas haberi nõ poteſt. Alciat. in tract. de pręſump. reg. 1. præſump. 47. num. 3. Dec. conſ. 363. num. 7. & Marſ. in pract. crim. §. diligenter nume. 81.

10 Item adde † quòd ſimiliter admittitur, quando proceditur per viam inquiſitionis, ſiue denunciationis, vt per Inno. in c. quoniam num. 1. de teſtibus, & etiam
11 admittitur in crimine hæreſis, † læſæ maieſtatis, & ſimoniæ, vt plenè per Petr. Duen. reg. 315. & de hac quæſtione vide etiam Maſcard. de probat. concl. 762. & 1358. nu. 30.

12 Item adde † quòd teſtimonium mulierum præfertur teſtimonio maſculorum, quoniam mulieres deponunt ad fauorem querelati, Marſ. in l. vnius §. in ea cauſa in fin. ff. de quæſtion. Gramm. con ſil. 45. numė. 40. Foller. in pract. crim. in verb. recipiantur defenſiones reorum nume. 28. & Roland. conſil. 93. in fin. vol. 4.

Item quero nunquid inimicus.

13 Adde videndum † Maſcard. de probat. conclu. 1046. vbi latè quando inimicus ſit repellendus à teſtimonio in cauſa inimici, & ex pluribus coniecturis, quis probatur inimicus, vt per eũdem Maſcard. de probat. concluſ. 898. per Viui. opin. 978. & Menoch. de arbitr. iud. caſu. 110.

Item adde, quòd inimicus non facit in
14 dicium, nec eius conſanguineus † ex linea aſcendenti, & deſcendenti; ſecus vero ex linea tranſuerſali, quo caſu non poſſunt repulſari. Gramm. deciſ. 34. nu. 20. ſed Botta in conſ. 2. num. 13. cum ſequen. tenet quòd ne dum inimicus capitalis repellendus eſt, ſed etiam eius at
15 tinentes, † & conſanguinei vſq; ad quartum gradum affinium, & ibi etiam nu. 19. dicit, quòd appellatione conſangui-
16 nitatis, venit amicus intimus † Neuiz. in conſ. 57. nu. 14. & Natt. conſ. 95. nu. 14. & ad hanc quæſtionem, quòd inimicus repellatur à teſtimonio in cauſis criminalibus, vide etiam Menoch. de arbitr. quęſt. 28. num. 6. cum ſequen. & ibi latè
17 † de inimico præſumpto, & reconciliato, & caſu 262. nu. 3. & in lib. 1. de pręſumpt. quęſt. 89. num. 53. & Maſcard. de probat. concl. 898. num. 12. vol. 2.

18 Item adde, quòd inimici † nõ ſunt admittẽdi etiã cum tortura, vt per Gram. conſ. 38. nu. 11. & 12. & conſ. 45. nume. 17. Bertaz. in conſ. 8. num. 44. & Boſſ. in tit. de inquiſit. nu. 52. circa medium, & ibi

ibi nume.53. dicit quòd nec in articulo
19 mortis † inimico creditur, nec ſuſcepto
corpore Chriſti etiam, quòd laboraret
in extremis Marſ. in l. 1. §. præterea ff.
queſtio. & Bertrand. conſ.131.nume.9.
vol.2.conſ.15. num.5. conſ.21.num.3.
volum.3.

20 Item adde, quòd inimicitia † inter iu-
dicem, & reum contrahitur nedum ex
tortura, ſed etiam ex carceratione, &
ideo contra officialem examinari non
21 poteſt † Gram. in conſ. 46. de hoc vide
etiam Maſcard. de probat. conclu. 899.
num.22.& Menoch. de preſumpt.lib.5.
preſumpt.42.nu.17.

22 Item adde, quòd licet † inimici non fa
ciant indicium ad torturam, tamen fa-
ciunt quale quale indicium, vt dicit gl.
in c. cum ideſt extra de ſent. & re iud.
Pariſ.de ſyndic. in verb.tortura.§.an te
ſtes reprobati.Marſ.ſing.158. teſtis qui
23 non debet in principio.& quid † impor-
tat hoc quale quale, vide Bal.in l.ſi duo
patroni in prin. de iureiuran. & Felyn.
in c. cum dilecti colum. pen. in fine de
accuſat.

24 Item adde, quòd † depoſitiones inimi-
corum capitalium deponentium de vi-
ſu, iunctę cum alijs adminiculis, facerẽt
indicium ad torturam, in caſu, in quo
conſuluit Roman. conſ.451.cum ibi al-
legatis, & maximè ſi iſti teſtes inimici
eſſent bonę vitę, & famę, per ea quę di-
cit Bart.in l. deſertorem. §.ſed ſi ex im-
prouiſo ff.de re milit.

25 Item adde, quòd quando Iudex † vult
examinare teſtem inimicum, ſi fiat pro-
teſtatio, quòd non debet examinari, q̃a
eſt ſuus inimicus capitalis, & offerat in
promptu probationes, impeditur exa-
men, & debet iudex ſummatim de ini-
micitia cognoſcere, ſecundum Bart. &
Marſ.in l.1.§.ſi quis dicatur ff. de quæ-
ſtion.& habetur per Gramm. deciſ. 34.
num.47. allegatum per Foller.in pract.
crimin.in verb. capiat in formationem
nume.38.iſta enim exceptio non reſer-
uatur tẽpore publicationis, vt per Me-
noch.de arbitrar. iud. caſ.239.nume.7.
& 8.

26 Item adde † quòd etiam Princeps non
poteſt facere quòd inimici teſtes reci-
piantur Pariſ.conſ. 2.nume.64.vol.4.&
Menoch.de arbitr. iud.queſt.28.nu.4.

Item adde Menoch. de arbitr. iud. d.
queſt.28.vbi habetur, quòd nedum hoc
procedit in inimico vero, quòd repella-
tur à teſtimonio, verum etiam in præ-
27 ſumpto, † & in inimico, cuius inimicitia
non eſt publica, ſed ignoratur, & etiam
in inimico reconciliato, & etiam in ini-
28 mico ſi ex cauſa minus probabili † ipſa
inimicitia prouenit, & illud, quod dici-
29 tur de inimico reconciliato, † intelligi-
tur de eo, qui de recenti fuit reconcilia-
tus, vt per Alciat. in tract.preſumpt.11.
Tiraq.in tract. ceſſ. cauſ.limit. 16.nu.7.
Couar.pract.qq.cap. 18.nu. 3.Blanc.de
indic.nu.137.vbi plenè.

30 Item adde, quòd qui aſſerit † non dili-
gere partem, tacitè, & indirectè videtur
aſſerere ſeeſſe inimicum partis. Steph.
Aufr.in tract.de reprob. teſti.nume.49.
Maſcard.de probat. concl.898.num.40.
& Decian. in tract. ſuo crim. lib.3.cap.
25.num.78. par.1.

31 Item adde † ex quibus cauſis oriatur
capitalis inimicitia ad hoc, vt quis ra-
tione inimicitię repellat̃ à teſtimonio.
Gigan.in tract. de crim. lęſæ maieſtatis
lib.2. tit. quo non & per quos quæſt.2.
per totam vbi poſuit circa viginti cau-
ſas, & plenè de hac materia tractauit, &
contrahitur etiam inimicitia capitalis
ex verbis altercatorijs iniurioſis, & mi-
natorijs ſecundum Marſ. in conſ. 2.nũ.
12.Rolan. in conſ. 24. num.38.conclu-
dens talem teſtem repelli poſſe, & Ri-
min.iun. in cõſ.211.nu. 42.& dicit Iaſ.
in l.procurator C.de procur. in fine, hoc
eſſe notãdum quia quilibet diceret con
trarium.

32 Item adde † quòd admittitur inimicus,
ſi pari inimicitia vtriuſq; partis ſit ini-
micus Marſ.in l.1.§.cum quos latrones
nu.12.ff. de queſt.

33 Item adde, quòd vbi inimicitia † non
ſit capitalis, vel magna, inimicus admit
titur, ſed ita, vt ipſi teſti minus fidei ad-
hibeatur, & non faciat ſemiplenam pro-
bationem Crau.conſil.6.num. 32.Cor-
rad.in pract crim.lib.1. cap.9.num.65.
circa medium. Sed Abbas in c. inquiſi-
tionis §.tertij nu.11.dicit, ꝙ relinquitur
arbitrio iudicantis, & Gramm. deciſ.34.
nu. 28. vbi dicit relinqui arbitrio iudi-
cis, an ex dicto inimici non capitalis re-
ſultet indicium ad torturam.

Item

Quæſtio XXIIII.

34 Item adde, quòd† cohabitãtis, & con-
uerſans cum inimico meo, non poteſt
eſſe teſtis, ſi conuerſatio ſit ſtricta, & lon
ga, vt per Blanc. in tract. de indic. num.
164. vbi plenè, & quãdo dicatur parua,
35 †vel magna inimicitia, & conuerſatio,
relinquitur arbitrio iudicis. Fely. in c. 1.
& c. quoties de teſtib. Alex. conſ. 78. nu.
7. volum. 1. & Iaſ. in l. admonendi num.
179. de iureiur. Corrad. in pract. crimin.
lib. 1. cap. 9. nu. 64. & Menoc. de arbitr.
Iud. caſ. 110.

36 Item adde, quòd teſtis inimicus† capi-
talis repellitur, etiam ſi inimicitia proue
nerit culpa eius, contra quem produci-
37 tur, dummodo† id non fecerit ſtudioſè,
& data opera, vt ipſum teſtem exclude-
re poſſet. Gomeſ. de delict. cap. 12. num.
14. & vide infra nu. 40.

38 Item adde, quòd teſtis† non poteſt accuſari ab eo contra quem fuit examinatus, vt tamquàm ſocius criminis repellatur. Bart. in l. 1. §. cũ quis de queſtion. in l. quoniã C. de teſtib. & Bald. in auth. ſi quando eod.

39 Item adde, quòd† Iudex ex officio nõ poteſt repellere teſtes inimicos, licet in proceſſu conſtet de inimicitia, quia pars videtur tacitè eos admittere. Anton. de Butr. in c. cũ dilectus el 2. de conſuetud. nu. 33. & ibi Imo. nu. 34. Alex. vbi hoc reputat ſingulare, & valde vtile in practica in l. 4. §. hoc autem iudicium nu. 29. ff. de damn. infect. Fely. in c. intimauit de teſtib. nu. 10. & Gomeſ. tit. de delict. cap. 12. nu. 22.

40 Item adde† quòd teſtis, quem ego ſtudioſè percuſſi, vt eum excludere poſſem, non repellitur à teſtimonio. Bart. in l. 1. §. cum quis ff. de quæſtio. Bald. in auth. ſi dicatur verſ. modo quæritur C. de teſtib. vbi aſſignat rationem, ne mea calumnia mihi proſit, & Deci. in conſil. 163. col. 7. in princ.

41 Item adde† quod ad repellendum teſtem, non ſufficit allegare inimicitiam in genere, ſed oportet, eam probare in ſpecie, ſcilicet quòd eſt grauiſſima, ſiue grauis, & cauſá dictæ inimicitiæ, & probatio debet eſſe euidens, & manifeſta, Gramm. deciſ. 34. num. 24. & deciſ. 86. num. 6. alias ſic in genere probata non ſufficeret. Bald. in cap. conſtitutus de reſcrip. & Carau. in ritu 73. num. 8.

42 Item adde† quòd ſufficit probare cauſam inimicitiæ, & quod per partẽ ignoretur, vt pura Titius accuſauit Sempronniũ de aliquo crimine, & licet ipſe Sempronius neſciat ſe accuſatum à Titio, tamen non poterit eſſe teſtis contra Titium. Vel pone. Titius adulterauit vxorem Caij, hoc tamen eſt incognitum ipſi Caio attamen non obſtante illa ignorantia, quia cauſa ſubeſt inimicitię, non poterit ipſe Caius teſtificari contra Titium: ita exemplificando tenuit Marſil. ſing. 178. poſt Bart. Bald. & alios in l. 1. in fin. ff. de his, quib. vt indign. Alexan. conſ. 126. in fin. vol. 4. Blanc. de indic. nu. 160. Gramm. uot. 6. nu. 6. Menoch. de arbitrar. iudic. quæſt. 28. nu. 7. & Maſcard. de probat. concl. 899. num. 3. Sed aduertendum eſt, quòd doctrina Bart. in d. l. 1. non ꝓcedit ita ſimpliciter prout exemplificauit Marſ. d. ſing. 178. nam ſi verè conſtaret, quòd teſtis non habuiſſet notitiam de iniuria ſibi illata ab eo, contra quem deponit, non repelleretur à teſtimonio, vti inimicus verus, nec pręſumptus: quia non adeſſet odium, propter quod teſtes inimici repelluntur, cum ex odio reſultet veriſimilis ſuſpicio falſitatis, vt ait Gomeſ. de proban. delict. cap. 12. num. 14. hoc idem voluit Marſ. conſ. 29. nu. 23. & Decian. in ſuo tract. crim. c. 25. nume. 9. lib. 3. par. 1. vbi multos accumulauit contrarium tenentes, ſed ipſa doctrina procedit quando ſubeſt cauſa inimicitię, & ignoratur an offenſus de offenſione notitiam habuerit, idem enim iudicandum eſt de inimico præſumpto, quod de inimico vero, maximè in recipiendis teſtibus, vt per Innoc. in c. 1. de re iudic. & Gram. cõſ. 45. nu. 17. & ſeq. vbi ad hoc dictam doctrinam Bart. allegauit, & ideo teſtes repellerentur etiam, quòd ipſi atteſtarentur nullam habere inimicitiam cum eo, contra quem deponunt, ſi tamen ſubſit cauſa inimicitiæ, ut per Gram. in dictis locis Marſ. conſ. 20. num. 35. Alex. conſ. 99. in prin. vol. 4. Blanc. in l. fin. nu. 160. ff. de quæſt. & Vulpell. conſ. 26. num. 2. & licet Menoch. in d. queſt. 28. faciat differentiam inter inimicum præſumptũ, & inimicum, cuius inimicitia ignoratur, tamen eſt idem, quia inimicus dicitur præſumptus quando adeſt cauſa inimicitię.

citiæ,& neſcitur inimicitia,& inimicitia
capitalis p̄ſumptionibus probatur. Bal.
in conſ. 40.num. 4.vol. 4. & ex fideiuſ-
43 ſionibus† de non offendendo ſatis con-
ſtare dicitur de inimicitia. Vulpel. conſ.
26. in princ.
44 Item adde, quòd† ſi teſtis tempore iu-
ramẽti erat inimicus,& tempore depo-
ſitionis amicus,vel econtra, vltima qua
litas attenditur. Ruy.conſ.188.num.15.
vol.1.

Sed quid ſi ſe ſequuta ſit.

Adde, videndum Maſcar. de probatio. concl.899.nu.10.

Sed nunquid ille, qui ſemel.

45 Adde, quòd ille† contra quem deponi-
tur, licet coactè,ſi grauatur per eius di-
ctum,præſumitur inimicus,& non pote
rit eſſe teſtis contra eum, Abb.in c.cum
p.de accuſation.& Blanc.in tract. de in-
dic.num.155. vbi pleniſſimè in hac ma
46 teria,& quando teſtis † dicatur coactè,
vel ſponte deponere.

Vlterius q̄ro nunquid clericus.

Adde tradita in hac quæſtione per Giga.in tract.de crim.læſæ maieſt.lib.2.tit. quomodo, & per quos, quæſtio. 14. & Maſcard.de probat. concl. 306. & licet regulariter clericus non poſſit teſtificari in cauſa criminali ſine licentia Epiſcopi,tamen ſi de facto examinatus fuiſſet, eius depoſitio valeret,& teneret,ſecundum Carau.in ritu 144.nu.3.vbi atteſtatur hanc opinionem eſſe veriorem, & Rolan.conſ.24.nu.77. vol.1.

47 Item adde † ſi duo Clerici deponunt aliquem cõmiſiſſe delictum,& duo laici deponunt contrarium,laici clericis præferuntur fauore defenſionis, Foller. in pract.crim.in ver.recipiantur defenſiones nu.30.

48 Item adde† vbi de crimine agitur ciuiliter clericus poteſt eſſe teſtis contra laicum, nec ei noceret,ſi poſtea iudex illum ſanguine puniret, Archid.in clem. teſtimonium de teſti. & turre cremata in c.teſtimonium.11.q.1.

Præterea quæro nunquid.

49 Adde, quòd† laicus non admittitur in
teſtem contra clericum in cauſa crimi-
nali ad plenam probationem faciendã,
ſecus tamẽ quoad indicium, quia dictũ
laici facit indicium contra clericum ad
torturam, & admittitur etiã laicus con-
tra clericum ad probandam famam, &
ita limitat. Marſ. ſing. 98. & Foller. in
pract.crim.canon.cap.30.nu.9.& Ruin.
in conſ.158.nume.17.vol.5.& quando
50 laicus † poſſit admitti in teſtimonium
contra clericum in cauſa criminali,latè
Maſcard.de probat.concl. 962. vol.2.
51 Item adde, quòd laicus† admittitur in
teſtem contra clericum, quando aliter
veritas haberi nõ poteſt, ſecundũ Abb.
in c.de cœtero de teſti. vbi ponit alias
limitationes, quem ſequitur Franc.Mar
ci.in deciſ.776.nu.12.& ideo Abb. ibi
dicit, quòd ſi clericus commiſit delictũ
in loco,vbi non erat copia clericorum,
quòd hoc caſu poterit conuinci per lai
cos,quem ſequitur Marſil. in ſua pract.
crim.in §.diligenter nu. 81. & admitti-
tur etiam quando delictum eſt notoriũ,
Abb.in c.cum dilecti de purg. cano. &
Fab.de monteleone in praxi arbitr.par.
6.fol.492.nu.7.

Quæro etiã nunquid pauperes.

52 Adde vidẽdum† Menoch.de arbitr.iud.
caſu 96.Couar. var.reſolut.cap.6.nu.8.
Addent.ad Bertaz.conſ.3. in litera b.&
Maſcar.de probat. concl.1154.& 1155.
vol.3.in quibus locis latè habetur,quo-
modo probetur paupertas, & quòd re-
mittitur arbitrio iudicis, quãdo pauper
35 †ſit in teſtimonium admittendus, & de
hoc,vide ẽt Menoc.de arbit. iud.caſ.65

Quæro modo nunquid in cauſis criminalibus affinis repellat.

54 Adde, quòd ſoluta † affinitate, quis non repellitur à teſtimonio, Bald. & Ang. in l.cui eorum. §. affinitates. ff. de poſtul. Lanfr.dorian.in repet.c.quoniam cõtra in verb.teſtium depoſitione de probat. Marſ.in l.1.§.idem Humnio.col.1.ff.de quæſt.Sed Tiraq. in tract. ceſſ.cau.in 1. par.num.29.dicit, quòd licet vinculum affinitatis ſit ſolutum, non tamen diſſoluitur in totum amoris vinculum, licet per diſſolutionem affinitatis diminuatur,& ideo relinquendum eſſe arbitrio iudicis, quanta fides dicto teſti ſit adhibenda.

55 Item adde† quòd quando par eſſet af-
finitas inter accuſatum, & accuſantem,
affines admitterentur, vt tradit Angel.
in l. aut affinitate ff. de procurat. & qm̃
56 plures affines† ſuper eodem facto depo
nerent, probarent. Gram. conſ. ciuil. 66.
col. 7. Boſſ. in tit. de oppoſit. cõtra teſtes
nu. 61. Gabriel. com. concl. in tit. de teſt.
concl. 14. num. 3. & concl. 15. nu. 7. Go-
meſ. tomo 3. cap. 13. rubr. de proban.
delict. & Maſcard. de probat. concl. 26.
num. 4. concl. 68. num. 7. & conclu. 408.
num. 21.
57 Item adde, quòd conſanguinitas† re-
pellit teſtem, quando talis conſanguini-
tas ex linea aſcendenti, vel deſcenden-
ti, ſecus ex linea tranſuerſali, quia tunc
probant ad offenſam, vt per Gramm. in
conſ. 12. nu. 25. & deciſ. 34. num. 20. vbi
dicit, quòd ita obtinuit Marſ. ſing. 133.
Tamen Ang. in conſ. 194. col. 2. dicit, q
licet affinitas tranſuerſalis non repellat,
diminuitur tamen de fide, quem refert,
& ſequitur Boſſ. in tit. de oppoſ. contra
teſt. nu. 62. & quando affinitas in linea
58 collaterali eſt leuis† fidem nõ imminuit,
Iaſ. in l. admonendi nu. 180. de iureiur.
Ang. in d. conſ. 194. Crau. conſ. 2. num.
9. & Vulpell. in conſ. 87. num. 3. ad præ-
dicta, vide etiam Maſcar. de probat. con
clu. 68. & 904. & teſtes affines, vſque ad
quem gradum repellãtur, Gabriel. com.
concl. tit. de teſt. concl. 13. nu. 8. cum ſe-
quen. de quo, vide etiam Maſcard. de
probat. concl. 68. num. 14. ſed aduerten-
dum eſt, quòd quando deponunt con-
tra affinem, quòd tunc probant. Rimin.
iun. conſ. 61. nu. 28. vol. 1. Gabriel. in tit.
de teſt. concl. 14. nu. 12. & Maſcard. de
probat. concl. 857. nu. 13.
59 Item adde, quòd † hæc concluſio, vt
nullus affinis poſſit eſſe teſtis pro affine
iniuriato, cum iniuria facta vni de do-
mo, vel de familia, cenſetur eſſe facta to
ti familiæ, & conſanguinitati, procedit
vbi eſſet conſuetudo, quòd omnes de
familia, ſiue de conſanguinitate reuoca
re ſoleant ad animum ſuum iniuriam fa
ctam cõſanguineo ſuo, vel alteri de fa
milia, ſecũdum Cyn. in l. vni. C. de rap.
virg. & Paul. Ghirlan. in tract. de pen.
omnif. coit. quæſt. 10. nu. 5.

Item infamis infamia Iuris.

60 Adde † videndum Menoch. de arbitr.
iud. queſt. 27. & Maſcard. de probat. con
cluſ. 1356. vbi latiſſimè, quando teſtes in
fames à teſtimonio repelluntur.
61 Item adde, quòd † illa dicitur infamia
iuris, quæ ſecundum leges ciuiles, vel ip
ſo iure, vel mediante ſententia eſt, Abb.
in c. 1. de accuſat. & infamia facti dici-
tur vbicunque eſt læſa fama, ſeu æſtima
tio alicuius, propter factum ab eo com-
miſſum, apud bonos, & graues uiros,
Dyn. in c. infamibus de reg. iur. & Bart.
in l. 1. ff. de his, qui erit infam. & ad præ-
dicta, vide etiam Bal. & Iaſ. in l. 1. C. de
ſum. trin. & fide Cathol. & Couar. pract.
62 queſt. cap. 18. nu. 1. & infamia† iuris non
probatur niſi per ſententiã, vel per con-
feſſionẽ delinquẽtis, q̃uis delictũ pbetur
per teſtes, Iafred. in deciſ. 304. Viui. opi.
63 371. nu. 2. & infamia† probatur per te-
ſtes, etiam nullo modo iuratos, Marſil.
in ſing. 109. & quomodo probetur in-
64 famia† vide omnino Maſcar. de probat.
concl. 895.
65 Adde, quòd infamis † poteſt eſſe teſtis
de his, quæ in proſtribulo committun-
tur, Bauer. in tract. de mora par. 3. nu. 3.
tom. 16.
66 Item adde, quòd † teſtis infamis infa-
mia iuris ſufficit ad inquirendum, Bald.
in l. cũctos populos ſub. nu. 5. C. de ſum.
trin. & fid. catth. & Boſſ. in tit. de inquiſ.
num. 40.
67 Item adde, quòd berroarij† infames in
famia facti, & viliſſimi uiri cenſentur,
68 Bero. in quæſt. 84. & quibus† caſibus eo-
rum teſtimonium admittatur, vide latè
per Maſcard. de probatio. concluſ. 189.
lib. 1.
69 Item adde, quòd iudæus † eſt infamis
infamia facti l. cunctos populos C. de
ſumma fide cathol. & regulariter Iu-
70 dæus non poteſt eſſe teſtis† contra Chri
ſtianum, niſi in criminibus exceptis, Ma-
ſcard. de probat. concluſ. 944. nume. 9.
71 & per totam, & quo pacto † iurare de-
beat.
72 Itẽ adde, quòd teſtes† infames periu-
ros, & criminoſos Papa ad teſtificandũ
habilitare poteſt, & alios inhabiles, niſi
73 ſint inhabiles †ex diſpoſitione iuris na-
turalis, vt ſunt inimici, & furioſi, vel q
74 reddant † teſtimonium in conciſtorio
Principis, quia tunc non poſſunt habili-
tari

tari,latè Corſet. in ſing. ſuis in verſ. teſtis 14.incip.communis concluſio.

75 Item adde,quòd infamis† poteſt dicere teſtimonium contra infamem, Ang. in l.arenam C.de inoff. teſtam.quod refert,& ſequitur.Crau.conſ.178. num.3. iuxta.fin. Hoc tamē limita pluribus modis,vt per Afflict.in conſtit. mores. nu. 23. ſed prima opinio eſt communis, ſecundum Viuium opin.958. vol.3.

76 Item adde,quòd teſtis† eſſe poteſt contra producentem is, qui productus fuit pro producente,licet infamis; vel periu

77 rus,niſi † cauſa de nouo emerſerit l. ſi quis teſtibus C. de teſtib. & Bald. in l. 1.§.beſtias poſt princip.ff. de poſtul.

78 Item adde,quòd † teſtis fides non minuitur ex ſuperuenienti infamia, Ruin. conſ.15.nu.6.vol.5.

79 Item poteſt† eſſe teſtis infamis reſtitutus ad famam,Felyn. in c. cum Ioannes de fid.inſtrum.nu.11.non actè emenda-

80 tus†ex quo tum comitatur infamia,quę ceſſante cauſa, non ceſſat,vt per Tiraq. in tract.ceſſ. cauſ.limit.12.nu.11.& ſeq.

81 Et an†teſtis habilis tempore iuramenti, & inhabilis tempore depoſitionis ſit admittendus, & quòd tempus ſit inſpiciendum, vide Abb.de roſa.in tract.de teſtib.§. conſequenter nu,31.in 1.part. qui diſtinguit, vt in concernentibus ſolemnitatem teſtium producendorũ conſiderandum ſit tempus iuramenti,in cõcernentibus fidem vtrumq; tempus,ſed Alex.in conſ.78.num.10.vol.1.tempus iuramenti, non depoſitionis inſpiciendum eſt,& Rolan. conſil. 41. nume. 43. vol.1.Ruin. vero in conſ.188.num.15. vol.1.tenet, quòd attēditur tempus depoſitionis.

82 Item adde,quòd † teſtis infamis infamia iuris non repellitur à teſtimonio, & facit ſemiplenam probationem, cum de geſtis à ſeipſo deponit.Paul.de Caſt. in l.2.§.ſi abſens ff.ſi ex nox.cauſa.Soc. iun.conſ.61.nu. 16.vol.2. Gram. conſ. 58.nu.18.& Menoch.de arbit. iud.caſu 99. nu.10. videlicet,ſi non agit de proprio commodo,& incommodo,& affectionem non habeat ad cauſam,Tiraq. de retract.§.1.gloſ.14. nume. 50. & niſi quando deponeret de facto etiam à ſe geſto,quòd haberet admixtum factum partis,vt per Zuccar.in l.fin.C.de edict. Diui Adria. tol.nume.293.quem ſequitur Bertaz.in conſil. 284.nume.8.& niſi etiam,quãdo laus,uel opprobrium poſſet ipſi teſti obuenire, quia tunc ei non creditur,Curt.iun. in conſil.165. nume. 21.vol.2.

83 Item adde, quòd † quando excipitur contra teſtem ob infamiam, vel periurium, vel aliam ſimilem exceptionem, non eſſe admittendum,debet ſpecificari locus delicti, tempus, & aliæ circunſtantię,vt tradit Bart.in l.3.§.lege Iulia, num.4.ff.de teſti.Ang. de maleſ.in ver. quòd Iudex ſtatuit nu. 27. & hanc opinionem ait eſſe communem, Foller. in pract.crim. in ver. ſi confitebuntur nu. 60. & magis communem aſſerit. Viui. com.opin. in ver. teſtium criminoſorũ, & Boer.deciſ.321. num. 3. dicit aduertendum eſſe, quòd licet in oppoſitione ad teſtes exacta requiratur expreſſio loci,ſcilicet temporis, & aliarum circum-

84 ſtantiarum: dici tamen, † & horæ non exigitur expreſſio,dummodo mēnſis,& annus ſpecificentur, niſi dies, & hora eſſent de ſubſtantia materiæ in articulis deductę.

85 Item adde,quòd infamis † infamia facti etiam,quòd ſit emendatus,nõ debet admitti, niſi famæ ſit reſtitutus, vt not. in c.teſtimonium de teſt. & ibi Fely. in 2.concluſione, Alex.in conſi.32.colum. fin.volum.6.& Ferret.in conſil.367.nu. 2.vol.2.

Adde niſi in caſibus in quibus ſpecialiter inductum eſt, vt infames admittantur.Hypol.conſ.101.num. 18.volum.2. & 102.nu.15.& 119.nu.14.vol.2.& hoc tamen intellige in quibus caſibus admittãtur Campeg. in tract. de teſti. reg. 29.30.& 31.& Crot.in d.tract.in 3.par. num.20.cum ſequen.& in 4.par.nu.63. cum ſequen.

86 Item adde†quòd vbi teſtis infamis eſt torquendus adhoc, vt probet,ſi leuiter fuerit tortus,non dicitur tortus, & peti poteſt, vt ſufficienter torqueatur, alias ei non creditur, cum habeatur pro non torto,& ſi eſſet mortuus,ſimiliter ei non crederetur perinde, ac ſi eius depoſitio ſine tormentis facta fuiſſet,cum factum minus legitimè habeatur pro nõ facto, ita multum eleganter tradit Io. Ant. de Nigr.in c.7.frequens.nu.51. & ibi idem

dicit

dicit de ſocio criminis, & de ſimilibus,
qui ſine torturam probant.
87 Item adde,† quòd teſtis infamis infa-
mia facti, & teſtis valde dignus plenè
probant,vt not.Doct.in l. ſi quis ex ar-
gētarijs §.cogentur ff.de eden. vbi Bal.
& Angel.& Roland. conſil.98.nume.6.
volum.4.
88 Item adde,† quòd in ſubſidium ita ad
mittuntur teſtes infames infamia iuris,
ſicut infamia facti,Soci. in reg. 415. niſi
89 †à lege,vel ſtatuto requirerentur teſtes
omni exceptione maiores, quia tunc ēt
infamis infamia facti repelleretur à te-
ſtimonio, vt per Bal. in l.optimā. C. de
contrahen.& committen.ſtipul.& Soci.
in reg.416.ſecunda Fallent.ſcilicet cum
tortura, Gram.deciſ.35.nu. 58. & conſ.
58.num.3.Menoch. de arbitr.quæſt.27.
& Maſcard.de probatio.concluſ. 1356.
num. 52.
90 Item adde,quòd infamis†quando ha-
betur pro non infami, poteſt eſſe teſtis,
glo.in l. cum lex in fine ff. de teſtam. &
Alex.in conſ.138.nu.2.vol.1.
91 Item adde,quòd teſtis†infamis poteſt
eſſe teſtis, ſi à principe fuerit diſpenſa-
tum,vel in crimine læſæ maieſtatis, vel
cum infamia alterius ſit detegenda, vel
in ſubſidium cum tormentis, Menoch.
de arbitr.iud. quæſt. 27.num.7.& quan-
92 do Papa,†vel Princeps poſſit diſpenſa-
re infamem, vt admittatur ad teſtimo-
nium,vide Felyn.in c.teſtimonium nu.
22.dum ſequ. de teſt.
93 Item adde,ꝙ ſi condemnatus†de infa-
mia appellat, & pendente appellatione
teſtificatur; licèt poſtea per deſertionē
appellationis ſententia ſit confirmata,
non tamen vitiatur illud teſtimonium,
Fely. in d.c.teſtimonium nu.17.de teſt.
vbi latè de hac materia teſtis infamis,&
per alios.
94 Item adde, † quòd teſtimonium infa-
mis probat, ſi non opponatur,Felyn. in
d.c.teſtimonium nu.3.de teſti.
95 Item adde, quòd † occidens bannitū,
licèt aliqua pœna non puniatur, ita ſta-
tuto permittente, nihilominus eſt infa-
mis,vt per Bal. in l.decuriorem circa fi.
C. quibus ex cau. infamia irrog. quem
ſequitur,& refert Marſ.in conſil. 9. nu.
39.& ī l. lege Cornelia.ff.de ſicar.adeo,
quòd in facto graui nō poteſt eſſe teſtis
abſq; tortura,ſecundum Bald.in auth.ſi
dicatur col.fin. C.de teſti. quem refert,
& ſequitur Viui.opin.770.nu.5. vol. 2.
96 Item adde,quòd opponens†teſtem eſ
ſe infamem,nō facit retardare eius exa-
minationem, ſed hęc exceptio reſerua-
tur in fine iudicij, niſi pars vellet eam
incontinenti probare. Viui. opin.977.
nu.4.vol.3.

Item meretrix. Adde, quòd poteſt
97 dici†meretrix, quæ
vni tantum conſentit cum mercede, ſe-
cundum Lucam de penn. in l. ſi qua in
principio C.de ſpect. & ſani.libr. 11. &
Bald.in l.idem §. quoties de condit. ob
turp.cauſ.Sed Viui.cōmuni opin. opin.
679.nu.4.impugnat Lucam de pēna,&
Afflict.cum ſequen.dicens, quòd illa di
citur meretrix,quæ duos, & non plures
ad coitum admiſit cauſa quæſtus, & ꝙ
dicitur publica meretrix, & meretrix
98 †eſt infamis infamia facti l.palam §.quę
adulterio ff.de rit.nupt. Pariſ. conſ.54.
99 nu.49.vol.4. Et quę† dicatur meretrix,
vide Couaru. 2.part.relect.cap.2. nu.4.
& Franc.deciſ.Neap.68. & qualiter pro
betur aliquam eſſe meretricem, Sylu.
nupt. in verb. non eſt nubendum num.
145.Rolan.conſ.63.nu.14.vol.3.& con
ſil. 74.nu.20. vol.1.Alex.conſ.13.num.
23.vol.7.vbi dicit, quòd poteſt probari
per eum, qui cum ea concubuit, Pariſ.
conſ.54.num.48.vol.4.Crau. conſ. 23.
Natt.conſ.205.in fin. Burſatt. conſ. 69.
nume.16.Bald.conſil. 208. vol.4. Alex.
conſ.77.vol.7. Gabriel.comm. cōcl. lib.
1.conclu.2.tit. de teſtib.& ultimo loco,
vide Maſcard.in tract. de probat.concl.
1063.uol.2.
100 Item adde,quòd†illa quæ amoris cau
ſa ſui copiam facit amanti, non dicitur
meretrix, Menoch. de arbitr. iudic. caſu
328. & eſſet idem ſi auro obcęcata fuiſ-
ſet,ſecundum Adden.ad Bertaz. in con
ſil. 134. in litera c. quod forſan uerum
eſſet conſiderata paupertate mulieris,&
quantitate pecuniæ, & quòd uni tantū
complacuiſſet.
101 Item adde,†quòd meretrix emendata
non eſt fide digna,glo. & Iacob. in l. te-
ſtium fides nu.14.ff.de teſtib.
102 Item adde,quòd†ſtatutum prohibens,
quòd meretrix nō poſſit examinari, nō
comprehēdit meretricem nuptā, Alex.
&

& Sicul. in addition. ad Bal. in l. conſentaneum C. quomodo, & quando index, & Arno. epit. 19.

Quæro, nunquid conſtitutus in peccato mortali. Adde, quòd
103 teſtis,† qui eſt in peccato mortali, quia confeſſus non fuit tempore debito parocho, à teſtimonio non repellitur non ſecuta declaratione, quòd propterea excommunicationis nexu ſit innodatus, Socin. iun. in conſil. 32. nume. 28. uolum. 2. quem refert, & ſequitur Vulpell. in conſil. 53. in fine.

Ibi ſcias tamen. Adde, quòd ſola
104 †confeſſio facta in iudicio ſufficit, quia efficitur infamis, vt per Bart. in l. ictus fuſtium num. 3. ff. de his, qui notan. infam. & Maſcard. de probat. concl. 895. nu. 13. & 14. & ad iſtam
105 quæſtionem, quando emendatus† poſſit eſſe teſtis in cauſa criminali, vide Fely. in c. teſtimonium de teſti. & quomo-
106 do probetur, quòd ſit emendatus,† Maſcar. de probat. concl. 600. vtilis. & ad repellendum teſtem tamquàm criminoſum, non ſufficit quodlibet crimen, ſed requiritur, quòd ſit animaduerſione dignum, & non leue, Natta in conſ. 161. nu. 10. vol. 1. & Maſcar. de proban. concluſ. 27. nu. 2.

Vidi quandoq; dubitari, nunquid pupillus. Adde, quòd quando
107 †aliter veritas haberi non poteſt, dictum impuberis non ſolum facit indicium ad inquirẽdum, ſed etiam ad torturam, ſecundum Marſ. in pract. crim. §. diligẽter nu. 80. & Alber. de Roſ. in l. teſtimonium ff. de teſtib. dicit, quòd quando delictum aliter probari non poteſt, niſi per minores, q. tunc
108 duo† impuberes probãt delictum, quẽ refert idem Marſ. in d. §. diligenter nu. 83. & in l. infantes col. pen. verſ. etiam illud dictum C. ad l. Corn. de ſicar. quod dicit eſſe ſingulare verbum, & Gramm. conſ. 49. nu. 21. & iuramentum eſt deferendum pupillis de veritate dicenda, ſi ſunt doli capaces, Fran. Marc. in deciſ.
109 792. par. 2. & quando poſſit† pupillus dicere teſtimonium, Maſcar. de probat. conclu. 1246. vol. 3. & dicit Marſ. in d. l. quod C. ad leg. Corn. de ſicar. & in d. l. infantes col. 3. quòd ipſe conuincit quẽdam maritum, qui vxorem haurientem aquam in puteum proiecit, per duos infantes ſuos, quẽm refert, & ſequitur Boer. in deciſ. 261. vbi ponit aliũ caſum de alio marito, quòd fuit tortus, quia duo ſui infantes contra eum deponebant.

110 Item adde, quòd† teſtis impubes poteſt leuiter torqueri, non vt plenè probet, ſed faciat quale indicium, & non debet intelligi de infante, ſed de eo, qui eſt proximus pubertati. ita latè p Brun. in tracta. de indic. & tort. in 2. quæſt. 2. par. num. 16. cum ſequen. & vide, quæ poſui infra in quæſt. 64. verſ. quæro nunquid minores.

111 Item adde, †ſi minor torqueri non debeat, & fuerit tortus, an faciat indicium, Bar. in l. marit⁹. ff. de q̃ſt. & Marſ. in l. 1. §. diuus Antonius in princ. ff. eodem.

Habes igitur plures cauſas.
112 Adde† videndum Afflictum in conſt. mores diſſolut. num. 1. cum ſequen. fol. 138. vbi ponit quadraginta duas cauſas, ex quibus quis à teſtimonio repelli poteſt.

Sciendum eſt tamen aliquos
113 eſſe caſus. Adde in quibus† caſibus teſtes inhabiles admittuntur, vt per Maſcar. de probat. cõcl. 1359. & quòd teſtes non admittuntur ſine tortura, quando non ſunt idonei ex defectu famæ, vel ſtatus, etiam in caſu, quando veritas haberi nõ poteſt, quod ſecus eſt quando alio reſpectu teſtes non ſunt idonei, Marſ. in pract. crim. §. diligenter nu. 62. & 83. & in cõſ. 109. nu. 15. Alex. conſ. 11. nume. 6. vol. 1. Carter. in pract. crim. nu. 65. Grat. conſ. 59. col. fin. verſ. ſecundo, vol. 2. & illud quod ſeruatur p Senatum, eſt de iure, nam ſatis eſt quod
114 à communiter accidentibus alij† teſtes haberi non poſſint, nec eſt neceſſarium, vt impoſſibile ſit alios teſtes haberi, Zaſ. conſ. 2. nu. 60. vol. 2. Gramm. deciſ. 34. nu. 7. vbi dicit, quòd in his, quæ à communiter accidentibus fiunt clam, & ſecretè, inhabiles, & non idonei, & q alias non admitterentur, haberentur pro idoneis, & Alex. conſ. 112. vol. 2. & in conſ. 131. nume. 15. vol. 5. vbi dicit, q dicitur

teſtes

teſtes inhabiles non admitti, quando ex
natura actus alij potuerũt interuenire;
procedere, quãdo quis in culpa fuit eos
non adhibendi, vt in matrimonio, vel
ſimili caſu: ſecus vbi nulla culpa poteſt
imputari, puta quando quis fuit vulne-
ratus coram teſtibus inhabilibus, tunc
enim ſufficere debẽt, & ſequitur Gram.
in conſi. 26. num. 27. & licet. R imin. iun.
in conſ. 360. nume. 88. cum ſequen. vol.
4. dicat, ſibi non placere ea, quæ dixe-
runt Clar. Alex. & Gramm. tamen mihi
videtur contra fundamenta multum vr
gere, & præcipuè, quòd multa delicta
defectu probationum remanerent im-
punita, quòd eſſet contra bonum publi-
cum; cum delicta committantur magis
occultè, quàm ſit poſſibile, vt ꝓbari non
poſſint. & ad hanc quæſtionem, quòd te
ſtes inhabiles admittantur, vbi aliter ve
ritas haberi non poſſit, vide etiam Ga-
briel. com. concl. lib. 1. tit. de teſt. concl.
7. & quòd aliter veritas haberi non poſ
ſit, arbitrio iudicis remittitur; qui inſpe
cta qualitate perſonarum, loci, negocij,
temporis, & huiuſmodi, poterit arbitra-
115 ri, an veritas aliter haberi poſſit, † noc
ne. Plot. in l. ſi quando. §. 2. nu. 8. C. vn-
de vi, quem refert, & ſequitur Maſcar.
de probat. concl. 1403. nu. 4. vol. 3.
116 Item adde, † quòd teſti non idoneo cre
ditur, quando veriſimilia deponit, Ang.
in conſ. 367. colum. fin. Crau. conſil. 35.
num. 7.
117 Itẽ adde, quòd licet † inhabiles admit-
tantur, quando veritas aliter haberi nõ
poteſt, non tamen admittuntur inimici,
vt per Gram. conſ. 45. num. 19. & Io. de
Arnon. in ſoliloq. 53. inimicus vbi ple-
nè, & Bertaz. conſil. 528. vbi dicit, quòd
nec etiam in articulo mortis; nec in cri-
mine læſæ maieſtatis, vel hæreſis: nec iu
dex poteſt admittere teſtes inimicos,
quando aliter veritas haberi non poſſit,
etiam quòd liberum haberet arbitrium,
Menoch. de arbitr. iud. quæſt. 28.
118 Item adde, † quòd in caſibus, in quibus
teſtes inhabiles admittuntur, non pro-
bant plenè, ſed ſolum faciunt qualem
qualem probationem, vt dicit Aret. in
c. cum nuncius colum. 2. in fin. de teſtib.
Gram. conſ. 59. nu. 12. & conſ. 45. num.
34. Alex. conſil. 64. lib. 1. Marſ. conſ. 31.
nu. 30. & Cater. in pract. crimin. in Lob-
ſeruare num. 165. vbi dicit, quòd admit
tuntur ad torquendum, non autem ad
condemnandum: & Corſet. conſil. 217.
volum. 1.
119 Et iſti teſtes † inhabiles quando admit
tuntur, ita demum eorum dictis fides
adhibetur, ſi veriſimilia deponũt, Ang.
conſ. 367. col. fin. & Crau. conſ. 35. nu. 7.
& ſi ex veriſimilibus coniecturis, ex nu
mero teſtium, & ex qualitate tam depo
nentium, quàm eorum, contra quos de-
ponitur, ac alijs circunſtantijs ſic teſtifi-
cantes, non falſa dicere præſumuntur,
vt dicit Gundizaluec. in tract. de here-
tic. quæſt. 13. nu. 12.
120 Item adde, quòd † in delictis factis de
nocte, teſtes inhabiles admittunt, Alex.
conſ. 156. nu. 10. lib. 5. Crauet. conſ. 178.
121 num. 2. vol. 1. & de delictis, † quæ fiunt
in domo, quando inhabiles admittãtur,
Rum. conſ. 158. nu. 12. vol. 2.
122 Item adde, quòd † admittuntur inhabi
les, quando proceditur ex officio, non
autem ad inſtantiã partis, vt per. Gram.
d. conſ. 45. nu. 12.
123 Item adde, quòd † teſtes inhabiles, qñ
admittuntur, debet probari per produ-
centem, quod per alios probari non po-
teſt, Capell. Tholoſ. deciſ. 4. Grat. conſil.
59. nu. 38. vol. 2. Alex. conſ. 64. col. pen.
vol. 1. Gramm. conſ. 45. num. 10. nec ſuf
124 ficit, † ꝙ teſtes ipſi deponant, non poſſe
probari per alios teſtes, vt per Alex. &
Grat. in locis præcitatis, ſed iſta qualitas
125 † non debet probari, cum à iure præſu-
matur, vt eſt, quando de nocte commit
titur delictum, vel in nemore; ſed tan-
tummodo, probari debet, quãdo à com-
muniter accidentibus facilis eſt proba-
tio, ita declarat Bond. in conſ. 54. num.
43. & ſequen. inter conſ. crimin. diuerſ.
vol. 2. magnę impreſſ. ſed hoc non vidi
ſeruari in practica.
126 Item adde, † quòd teſtes inhabiles poſ
ſunt de conſenſu partium habilitari, &
validari, Marſ. ſing. 92. & in l. 1. §. ad quę
ſtionem num. 14. ff. de quæſt. & in rubr.
de probat. c. 1. nu. 117. & Alex. in conſ.
222. num. 8. vol. 2. vbi tenet, ꝙ inhabili-
tas teſtis expreſſè, vel tacitè remitti po-
teſt; & teſtes contra ſe produci patiens,
nihil excipiens, ſiue proteſtans, videtur
conſentire. Spec. in c. per tuas de donat.
inter vir. & vxor. col. 4.

Item

127 Item adde, quòd † teſtes inhabiles admittũtur, quando ſumus in his delictis, in quibus veritas aliter haberi non poteſt, quando deponunt tantummodo de facto inquiſiti, ſiue inculpati; ſecus vero ſi deponunt de aliquo facto proprio, ſcilicet de eo, quod ipſi fecerunt, quia tunc eis non creditur. Marſ.conſil. 74.num.8. deciſ.Pedem.79. nume. 42. Grat.in conſ.59.nume.39. uol.2.Marſ. in conſ.102.nume.7.Gramm. conſ.45. num. 24.

128 Item adde,† ꝙ teſtes inhabiles,qui plu res patiuntur defectus, etiã ꝙ ueritas ali ter haberi non poſſit, non admittuntur; & eorum depoſitiones annihilãtur, Soci.conſ.118.uol.1.Barbat.conſ. 65.uól. 4.Marſ.conſ.102.& ſing. 385. ubi dicit, ꝙ ſi teſtis laborat aliquo defectu,non re pellitur in totum,ſed ſi plura contra eũ laborant in totum, repellitur, Grat.cõſ. 59.uol.2.Gram. conſ.45.nu.22.& uoto 34.num.8.Pariſ. conſ.2. num 85.uol.4. Rolan.conſ. 24.nu.61. & conſ.73.num. 24.uol.1.Syluan.conſ.81.num.15. Burſat.conſ.70.uol.3. Ceph.conſ.65. Rim. iun .conſ.113.644.& 571. Ioãnes Turci.conſ.81.num.65. inter conſ. crimin. diuerſ.tomo 2.ubi dicit,quòd poteſt ueriſicari in duobus defectibus tantum,& quòd iſta regula, ut teſtes inhabiles admittantur, quando ueritas aliter haberi non poſſit,limitatur, ubi teſtes patiũtur plures defectus, & cõmunẽ tradit Soarex in uer. teſtis inhabilis, nu.217.Burſat.conſ.275.& Bertaz.conſ.3.num.32. dicit, quòd omnium conſenſu tales teſtes nullam faciũt præſumptionem, nec etiam cum tortura, ut per Burſat. conſ. 192.uol. 2. quia tortura tollit unicã inhabilitatem,& non plures,Crau.cõſ. 6. nu. 54. & hoc procedit etiam, quòd de iure communi,ſtatuto, uel cõſuetudine in aliquo caſu ſocij criminis admitterentur, quia intelligendum eſt de ſocio criminis, alias non infami ex alio delicto,Gram.conſ.38.Marſ.conſ.74.num. 23.Pariſ.conſ.53. nu.36. uolum.4 .Burſat.ubi ſupra nu.20.quo caſu,nec ad inquirendum ſufficiunt, ut per eundem Burſat.conſ.275.nu. 19. uol.3.& conſil. 69.num.15.uolu.1. quem refert, & ſequitur Maſcard.de probat.concl.1311. nu. 41 .& 42.nec etiam admittuntur in criminibus exceptis.Cephal.conſ.204. Natt.conſ.298.num.6.& Maſcard.conclu.1359.per totam, vbi dicit, quòd licet iura voluerint teſtes alias inhabiles admittendos in crimine hereſis, læſæ maieſtatis, latrocinij,ſimoniæ, coniurationis; & in alijs exceptis, & atrocibus, in quibus aliter veritas haberi non poſſit; tamen ſi tales teſtes plures defectus patiãtur,infames, & domeſtici omnino repellũtur,& ideo in crimine læſæ maieſtatis eſſe reijciendos conſuluit Crau.in d.conſ.6.in crimine falſę monetę,Marſ. in d.conſ.74. in crimine falſi Rolan. in d.conſ.16.uol.1. in crimine ſtupri uiolenti Rim.iun.conſ. 571. & in crimine ſodomiæ idem Maſcar. in concl. 1313. nu.12.& 13. concludit ſocium criminis alijs defectibus laborantem, nunquàm admittendũ,per ea,quę conſuluit Marſ. conſ.28.& Pariſ.conſ.163.vol.4.& prædicti teſtes ab alijs ſuppleri nõ poſſunt, cum eorum depoſitiones ſint prorſus an nullatę,& perindè, ac ſi examinati non fuiſſent,iuxta not.per Abb.& alios in c. ex parte de teſti.& Rolan.in d.conſ. 98. nu.52.vol.4.vbi enim teſtis eſſet omnino inhabilis, eius teſtimonium ſuppleri non poteſt Crau.conſ.42.col.fi.& conſ. 172.num.2.& in tract.de antiqui.temp. num.257.in 1. parte, nec etiam per numerum teſtium, quia quod eſt nullum, ſuppleri non poteſt.Craue.conſ.99.nu. 10.teſtis ita demum ſuppletur ex integritate alterius teſtis, quando defectus in totum nõ annullat teſtimonium, ſed debilitat,vt per Crau.conſ. 9. num.12. Nec dicatur,quòd tales teſtes cum tortura admittuntur, vt per Boſſ. in tit. de indicijs nu.156. & Clar. ſupra in quęſt. 21.verſ.Scias tamen,nam impugnantur per Rolan.in conſ.94.nu. 21. & 98. nu. 19.vol.4.& Bertaz.in conſ. 225.nu.19. ſed quicquid ſit de iure, veritas eſt, ꝙ conſuetudo ſeruat,vt omnes teſtes cum tortura admittuntur, etiam quod mille defectus paterẽtur,alias raro dictum ſocij criminis indicium faceret, quia pauci ſunt ſocij criminis, qui pluribus defectibus non ſint notati, & ſic delicta remanerent impunita. Ego tamen arbitror, quòd tales teſtes, cum ſint magis infames, maiori tortura ſint afficiendi ad eorum dicta conualidandum.

Item ſcias, quòd iſti omnes. Ibi, quod tamen intellige.

129 Adde, † quòd licèt huiuſmodi teſtes admittantur ad defenſam, non admittuntur ad reprobationem teſtium, cum ſit materia odioſa.Bald.& Salic.in l. parentes C.de teſtib.Gramm. in conſ. 32. num.12.& deciſ.34.nu. 14. & ibi num. 18.dicit, quod licet non repellantur,qđ
130 tamen non ſunt integri teſtes,&†quando teſtis conſanguineus ſe offert,omnino repellitur, Aret.in c.veniens el 2.de teſti.& Boſſ.de oppoſit. cōtra teſtes nu. 62.& quòd innocentia inquiſiti, ſiue accuſati poſſit probari per teſtes conſanguineos,affines cōiunctos, domeſticos, familiares,& alios inhabiles,& non idoneos,uide omnino Maſcard.de probat.
131 concl.904.vbi ponit † multas ampliationes, & limitationes, & quòd frater
132 etiam admittatur† ad probandam innocētiam fratris,eſt magis communis opinio,ut ibi nume.4. & per Gabriel.com. conclu.lib.7.tit. de criminalibus concl. 22. & omnes prædicti admittuntur ad probandum innocentiam accuſati, niſi contra eos eſſent alij teſtes Gram.in deciſ.34.nu.14.& Viui.opin.960.num.10 dicit etiā Fely.in c.literas de preſumpt. verſ.quintus caſus, quod fortè conſanguinei nō poſſunt produci in cauſis criminalibus conſanguineorum ad defenſam, ubi in cauſa eſſet accuſator, quia tunc nedū ageretur de præiudicio fiſci, ſed etiam partis, quod eſt præiudicium maximum, & Felyn. refert Gramm. in conſ.32.num. 13. in fin. ſed ego credo, quòd poſſent examinari iuxta declarationem per Dñum Clarum hic poſitam, quòd remitteretur arbitrio iudicis, an probarent.
133 Item†adde, quòd ſocius criminis non admittitur in teſtimonium ad defenſam ſociorum,licet inhabiles admittantur,ſecundum Bald.in l.quoniam liberi num.2.C.de teſti.Campeg. in ſuo tract. de teſti.reg.86.& 87. & latè Maſcar. de probat. conclu.1311. & 1357.vol.3.ſed vide etiam Ceph.in conſ.75.nume.49. & Bertaz.cōſ.538.vol. 2. qui cōtrarium tenuerunt, qñ aliter ueritas haberi non poſſit. Sed ego arbitror,hoc relinquendum eſſe arbitrio iudicis.

134 Adde† quòd frater, vel cōſanguineus deponens in cauſa fratris, vel conſanguinei, eius fides non diminuitur, ſi ſit multum notæ fidei, & integræ vitæ.Io. And. & Imol. in c. cum R. Canonicus de offi.deleg.quos ſeqtur Crot.in tract. de teſti. nu. 85. & 86. vbi pro iſta opinione allegat textum in c.in literis in fine de teſti.& idem tenet Gigas in tract. de crimin.læſę Maieſt. lib.2.tit.quomodo,& per quem quęſt.9. nu.7.

Scias tamen quòd ſunt aliquæ
135 perſonæ. Adde†videndum ad hanc queſtionē Foller. in pract. crim. in verb. capiat informationē nu. 29.vbi latè, & quòd teſtes tunc dicuntur inuiti,quando citati ad deponendū, venerunt,& allegauerunt eorum priuilegium,petendo, non eſſe cogendos ad deponendum; quo non obſtante,iudex compulit eos teſtificari; non autem qñ fuerunt tantum citati, & eis fuit factum mandatum, quòd deponant, & illi depoſuerunt non allegando priuilegium, per ea quæ tradit Alber.de Boſ.in l.lege Iulia ff. de teſti.
136 Item† adde,quòd frater contra fratrē in maioribus criminibus, & exceptis, in defectu aliarum probationum teſtificari,cogi poteſt. Feder. Schen. in tract. de teſt.nume. 3. & 4.tomo 13.Gigas in tract. de crimin.lęſę maieſtatis lib. 2.tit. quomodo,& per quem quæſt.9.num.3. & Maſcard.de probat.concl.462. num.
137 8.& concl.857.nu.16.& † quādo aliter veritas haberi non poſſit, maritus contra vxorem,& econtra cogitur teſtificari,Capel.Tholoſ.deciſ. 4. & liberi cōtra parentes, & parentes contra liberos, Gomeſ.c.12. in rubr. de probat. delict. nu.24.verſ.aduertendum tamen tom.3 & Schen.in tract. de teſti.num. 31.licet contrarium ipſe tenuerit,& ad effectum cōpellendi priuilegiatos,& coniunctos, ſatis eſſet iuramentum partis, dicentis, non ad fuiſſe alios,quàm priuilegiatos, ſiue coniunctos; nulla tamen interueniente in contrarium cōiectura,argum. c.2.§.fin.de iuram. calumn. in 6. & per ea quæ ibi Doct. & ita tradit etiam Nauar.in manuali confeſſ.cap. 25. rubr.de peccatis

peccatis teſtium nu.46.fol.410.tom. 1.

138. Item†adde, quòd quãdo filius, vel frater deponunt contra patrem, matrem, vel fratrem, veriſimile eſt, quòd veritatem depoſuerint, & tunc in contrarium fortiores, & efficaciores probationes requiruntur, Dec. in conſ. 342.nu.1.circa med.

139 Item†adde, quòd teſtes, qui teſtimonium dicere non compelluntur, ſi ſpontè deponũt, fidem non faciunt, ſi in ſcriptis non redigatur, eos voluntariè depoſuiſſe; quia præſumeretur, quòd inuiti depoſuiſſent, vt per Nell. in tract. de teſt. verſ. qualiter, nu. 96. Bart. in authen. Presbiteros nume.3. C. de epiſ. & Cler. & Lauren. tenn. caut. 269. & Brun. in tractat. de indicijs quæſt.2.prim.par. num.14.

140 Item†adde, quòd abſolutus, ſiue gratiatus, non debet examinari poſt abſolutionem, vti teſtis contra ſocios, vt per Deci. in conſ. 137.nu.14.

Vidi etiam plerumq; dubitari.

141 Adde, †quod in dubio exceptiones cõtra teſtes nõ repellunt illos à principio, ſed ſunt reſeruandæ, & tunc teſtes, qui non debent examinari, ſi examinantur, nullum faciunt indicium; ſecus vero ſi exceptiones non eſſent reſeruatæ per iudicem, quia tunc facerent indicium, iuxta tradita per Ferret. in conſ. 350. &
142 †ita declarat procedere Doct. Bart. in l. maritus ff. de quæſt. vbi dicit, articulos reprobatorios ad impediẽdum examen teſtium nominatorum admittendos eſſe, ne examinati faciãt indicium, & ibi etiam dicitur, quòd exceptio contra teſtes, etiam repellens ab initio, eſt reſeruanda, ſi requiratur altam indaginem improbando illam: vide quæ poſui infrà in quæſt. 53. in prin. & ad hanc
143 quæſtionem, an teſtes, † qui non debẽt examinari, ſi examinati fuerint, faciant indicium, vide omnino Brun. in tract. de indic. & tort. in quæſt. 2. primæ par. & Grain. in conſ. 42. num. 4. & 5. & latè etiam habetur per Maſcard. de probat. concl. 1359. nu. 10.

144 Item adde, ſi de facto† teſtes inhabiles fuerunt examinati, an poſſint per iudicem ex officio repelli, parte non opponente; hanc quæſtionem poſuit Anto. de Butr. in c. cum dilectus el 2. de conſuet. & Gomez. de delictis c. 12. nu. 22. vbi concludit, quòd ſic, quando teſtes ſunt inhabiles ex eorum defectu, vel incapacitate; vt ſunt infames, fęminę, & ſimiles, quia tunc conſenſu tacito, vel expreſſo ipſius partis, contra quam producuntur, non poſſunt habilitari; quia fauore publico prohibentur. ſecus tamẽ eſt, quãdo teſtes ſunt inhabiles principaliter fauore partis, vt domeſticus, conſanguineus, inimicus, vel ſimilis; qa tunc iudex non poteſt, eos repellere ex officio, licet in proceſſu conſtet de eorũ inhabilitate: pars enim videtur eos admittere, vel habilitare.

Quæſtio XXV.

SVMMARIVM.

1 Teſtes, qui non debent admitti ſine tortura, ſi fuerint de facto admiſſi, non probant.

2 Teſtes quomodo poſſunt torqueri remiſſ.

3 Teſtes non debent torqueri, niſi poſtquàm fuerit reus examinatus.

4 Teſtis tortus debet ratificare.

5 Teſtes varius non torquetur, ſi in ſecundo examine allegat cauſam rationabilem.

6 Teſtis an ſit torquendus, remittitur arbitrio Iudicis, nec diſputatur cum Aduocatis.

7 Et poterit torqueri tam in inquiſitione generali, ſicut in ſpeciali.

8 Teſtis inhabilis poteſt torqueri, licet ſit clericus.

9 Teſtes non torquentur ante litem conteſtatam.

10 Tortura quando infertur ad validitatem teſtimonij s, debet pars citari, & ea præſente iuramentum deferri.

11 Teſtis, qui non faceret indicium, non torquetur.

12 Falſarius non recipitur in teſtem, etiam contra falſarium, quod tamen limitatur, vt ibi.

13 Variatio, & vacillatio qua dicatur, & quomodo ſit ſcribenda remiſſiuè.

14 Teſtis varius poteſt arbitrariè puniri.

15 Teſtis varius in cauſa ciuili poteſt torqueri.

16 Teſtium modica varietas non nocet.

17 *Teſtes ſufficit concordare in facto principali.*
Limita; niſi agatur de probanda re verbali, veluti confeſſione.
18 *Teſtis varius torquetur, licet ſit ruſticus. Quod tamen remittitur arbitrio iudicis.*
19 *Doctor examinatus, vt teſtis, licet ſit varius, non torquetur.*
20 *Teſtium variatio debet præcedere torturam.*
21 *Teſtis contrarius quando torqueatur remiſsiuè.*
22 *Et quid de teſte vili.*
23 *Vilis quis ſit, remittitur arbitrio iudicis.*
24 *Teſtis vilis in graui cauſa teſtificari non poteſt.*
25 *Berroarij an probent.*
26 *Teſtis vilis non repellitur, deponens de geſtis à ſeipſo.*
27 *Teſtis vilis ſciens factum, & nolens reuelare, poteſt abſq; indicijs torqueri.*
28 *Teſtis, qui interfuit delicto, & negat vidiſſe, vel audiuiſſe; quando poſsit torqueri.*
29 *Et an præſumatur vidiſſe, vel audiuiſſe remiſsiuè.*
30 *Teſtis conuictus de mendacio ex dicto alterius dignioris, licèt ſolius, torqueri poteſt.*
31 *Teſtis liber homo non torquetur, niſi vacillet, vel præſumatur ſcire id, quod negat, & ſpontè accedat ad teſtimonium.*
32 *Teſtis tortus, non indiciatus de veritate occultanda, non probat.*
33 *Teſtis ſemel tortus, non repetitur abſque nouis indicijs.*
34 *Teſtis dominus aliquem alicui actui interueniſſe, an probet illius ſcientiam.*
35 *Et quid ſi ipſe negauerit interueniſſe remiſsiuè.*
Teſtis in foro conſcientiæ, an poſsit pro ſaluanda alicuius vita celare veritatem abſq; peccato mortali, remiſsiuè. nu. eod.
36 *Tortura teſtis non validatur ex indicijs ſuperuenientibus.*
37 *Iudex torquens ſine indicijs, non excuſatur, dicens, ſe feciſſe de conſcientia Principis, niſi appareat.*
38 *Examinatus vti principalis in ſe, & teſtis in alios, nõ poſſet torqueri tamquàm teſtis, niſi datis copijs indiciorum.*
39 *Teſtes non debent torqueri niſi præcedant indicia contra reum.*
40 *Teſtis poteſt torqueri ſi Iudex ſuſpicetur, quòd ſciat veritatem, & reuelare nolit.*

SVnt etiã aliqui caſus.
1 Adde† ſi contingeret, quòd
tales teſtes eſſent admiſſi ſi-
ne tortura, non creditur eorum dicto,
ſed ſtat̃ dicto in tortura. Alciat. in tract.
de præſumpt. 29. num. 13. & quando te-
2 ſtes † torqueri poſſunt, Franc. Marc. de-
ciſ. 780. par. 2. & latè Cepo. in conſ. 60.
& vbi teſtis eſt torquendus, non debet
3 torqueri, niſi poſtquàm reus, †contra
quem depoſuit, examinatus fuerit; quia
ſi confiteretur, non eſſet opus de aliqua
tortura contra teſtem; & ſi negaret, tor-
queretur, ad hoc vt probaret.
4 Item adde, quòd tortura† teſtis nõ ope
raretur, ſi nõ adeſt ratificatio, vt in reo.
Bar. in l. penul. ff. de quæſt. & Boſſ. in tit.
de confeſſ. per torturam num. 7. & Go-
mez. in tit. de delictis c. 13. num. 29. vbi
ipſe etiam tenet, quòd requiritur ratifi-
catio, licèt Bal. in l. fin. C. de quæſt. con-
trarium dixerit. Sed de hoc vide Ber-
taz. in conſil. 323. vbi habetur, quando
quis torquetur in ſe, & in alium; & quã-
do torquetur in alium tantum. & ibi di-
cit, quòd teſtis non debet torqueri, ſi ali
ter veritas haberi poſſit, & quòd teſtis
5 †varius, qui in ſecundo allegat cauſam
rationabilem variationis, non eſt tor-
quendus; & caſus, in quibus teſtes poſ-
ſint torqueri, tangit Natt. in lib. 2. pract.
tit. 15. obſeruat. 9.
6 Item adde,† quòd in tortura teſtis, nõ
exiguntur indicia, quæ requiruntur ad
torturam rei; nec de eis habetur diſpu-
tatio cum Aduocatis: ſed totum iudicis
arbitrio committitur. Bar. & Marſ. in l.
vnius. §. teſtes. ff. de quæſt. & Brun. in
tract. de indic. car. 7. in princ.
7 Item adde, quòd† ita poteſt torqueri
teſtis in inquiſitione generali, ſicut in
ſpeciali. Bart. in l. qui ſine nume. 4. ff. de
quæſt.
8 Item adde, quòd ita † teſtes clerici, ſi
ſunt infames, vel alias inhabiles, torque
ri poſſunt, ſicut laici; ita latè Foller. in
pract. crim. cano. in ver. teſtibus diligen
ter examinatis, nu. 47.
9 Item adde, quòd ſicut† ante litem con
teſtatam teſtes non poſſunt recipi, ita

nec debent torqueri, ut per Bart. in l.ſi quis adulterium,nu. 1.ff.de adult.

10 Item adde, quòd† quando tortura eſt inferẽda pro validitate teſtimonij, pars citari debet, & etiam ea præſente iuramentum deferri.Boer.in deciſ. 319.nu. 4.& Vulpell.in conſ.76.in fine.

11 Item adde,quòd† teſtis, qui alias non faceret indicium, non torquetur. Burſ. in conſ.216.nu. 11.vol.2.& Bertaz.conſil.549.nu.5.

12 Item adde, quòd†licèt teſtes inhabiles cum tortura admittantur, tamen falſarius non recipitur,etiam contra falſarium; niſi talis falſitas fuiſſet commiſſa in crimine lęſę maieſtatis, ut falſare monetam Principis, uel eius ſigillum; & tunc etiam aliqua alia præſumptio concurrere debet,& eſt torquendus.Innoc. & Bal.in c.1.de confeſſ.

Item teſtis varius. Item adde, quæ
13 dicatur† variatio, vel vacillatio vltra notata in c.preterea de teſtib. cogen. vide Alber. de Roſ.in tract.de teſte varian. c.2.& Bar.in l.eos. C.de falſ. Deci.& Doct. in c.quoniam contra de probat.& ibi per Abb. & Pariſ.in repet.nu. 157. cum ſequen.an iudex debeat ſcribere uacillationem teſtium,& quando: & an eo teſte præſente,uel abſente; & ſi non ſcribit,qualiter teneať. & Notarius ſub qua forma debeat vacillationem ſcribere: & an Notarius debeat ſcribere vacillationem, ſecundum, quòd citat iudex, vel qualiter.

14 Item adde,quòd† teſtis varius nedum poteſt torqueri,ſed etiam pœna arbitraria poteſt puniri per Iudicem,corã quo vacillat.Abb.Felyn.& cęteri in d.c.quoniam contra de probat.

15 Adde, quòd†teſtis varius ita põt torqueri in cauſa ciuili, ſicut in criminali. Marant.in Specul. de ord. iudic. par.6. act.14.num.6.fol. 496.& not.in l.ex libero §.fin.vbi Marſ.ff.de quæſt.& habetur in l.nullus C.de teſt.& in auth.præſbyteri C.de epiſc.& cler.

16 Item adde, quòd modica†varietas nõ nocet,ſed ſufficit quòd concordet in fa
17 cto principali,† licet diſcordet in aliquibus circumſtantijs.Alex.in conſ.24.nu. 43.vol.2.quod tamen fallit, vbi tractatur de re verbali,ideſt de probanda confeſſione,in qua quælibet diuerſitas operatur,vt teſtes cenſeantur varij. Iaſ.in l. 2.colum. pen. C. de bon. poſſeſſ.ſecen. tab.& Alba.conſil.56. num.29.

18 Item adde,quòd teſtis† varius,licèt ſit ruſticus,poterit torqueri; quia non poteſt eſſe ſimplicitas, vbi eſt contrarietas, ſecundum Io. Andr. in c. cum Ioannes Eremita de fid.inſtrum. & Bald. in l.ſcripturæ C.eod.tit.& Iaſ.in l.ſi quis id, qđ ff.de iuriſd. omn. iud. & iſta opinio eſt verior,ſecũdum Rip.in tract.de remed. pract.ſeruat. contra peſt.nu. 234. ibi tamen ſubdit,quòd prudens,& circumſpectus Iudex conſiderabit naturam perſonæ ipſius ruſtici, & qualitatem facti,ſuper quo vacillauit,& omnibus rectè pẽſatis amplectetur,quę opinio ſit ſequenda.idem tenet Menoch.de arbit.iud.caſu 194.nu.57.fol. 217.

19 Item adde,quòd†Doctores examinati vti teſtes; ſi eſſent varij, non poſſunt torqueri. ita tradit Marſ. in l. ex libero nu.4.ff.de quæſt. & Ceph. in conſ.164. nu.8.vol. 2.

20 Item adde, quòd † ad torturam inferendam teſtibus propter vacillationem, non ſufficit, quòd in tortura, vel poſt torturam vacillauerint; ſed requiritur, quòd vacillatio præceſſerit torturam. Ruin.in conſ.7.in prin.vol.5.

Sed pone, quòd teſtis. Adde videndum Cępo.in conſil.60. nume.12. in quibus caſibus teſtis contrarius torqueri poſ-
21 ſit. †

Sed quęro nũquid vilis ꝑſona.

22 Adde,quòd teſtis† vilis regulariter non torquetur, niſi tribus concurrentibus; ſcilicet quòd vacillet, quòd cõuincatur de mendacio, & quòd ſpõtè accedat ad ferendum teſtimonium. Bart. in l.ex libero in fine princ.ff.de quæſt.Pariſ.conſil.151.num.17.uol.4. Ruin. conſ. 147. nu.5.vol.5. Tob.noni.conſ.99.vol.3.in fin.& Cępo.conſ.60.num. 7. & quid in cauſa ciuili, Couar.pract. quæſt.cap.18.
23 ſub nu.51. & quando dicatur† vilis remittitur arbitrio iudicis.Bal.in l. Gracchus.C. de adult. in princ. Menoch. de
24 arbitr.iud.caſ.67.& teſtis vilis†in cauſa graui teſtificari non poteſt.Gramm.de-
25 ciſ.11.nu.4.& an Berroarij,qui† dicuntur,

tur viliſſimæ perſonæ, in iudicio fidem
faciant. Maſcard. in concluſ. 189. vol. 1.
26 Item adde, quòd † teſtis vilis nõ repel-
litur, quando deponit de geſtis factis à
ſeipſo, & non agitur de proprio commo
do, vel incommodo. Menoch. de arbitr.
jud. caſu 92. nu. 8.

Torquentur etiam teſtes, qui
27 delicto. Adde, quòd † teſtis, qui ſcit
aliquod factum, & non vult
reuelare, poterit ſine indicijs torqueri;
dummodo ſit vilis perſona. Gram. con-
ſil. 40. num. 21. & uot. 30. nu. 20. vbi di-
cit, quòd iudex poteſt torquere teſtes
abſque aliquibus indicijs, dum ſuſpica-
tur, quòd ſciat veritatem, & nolit reue-
lare, & quãdo poſſit torqueri teſtis, qui
interfuit delicto, & negat factum vidiſ-
29 ſe, vel audiuiſſe; & an † præſumatur, ꝙ
viderit, vel audiuerit, latè Cępo. conſil.
60. nu. 17.
30 Itẽ adde, quòd † ſufficit dictum vnius
teſtis ad faciendum torqueri, quando di
cit alium fuiſſe pręſentem, ſi ſit dignior.
& in tali quæſtione debet adhiberi cau
ſæ cognitio, Fran. Mar. in deciſ. 780. ſub
nu. 10. par. 2. Boſſ. in tit. de tortura teſt.
nume. 10. & in tit. de indic. nume. 37. &
Marſ. in l. vnius §. teſtes torquendi ff. de
quæſt. & Foller. in pract. crim. in ver. ca-
piat informationem, nu. 23.
31 Item adde, quòd † teſtis liber homo re
gulariter nõ torquetur, niſi vacillet, vel
conuincatur de mendacio, dum negat
facto interfuiſſe, cum interuenerit; vel
alias ſpontè ad teſtificandum accedat.
Bar. & Marſ. in l. ex libero ff. de quæſt.
Carer. in ſua pract. ver. obſeruare cura-
bis, num. 180. Boſſ. in tit. de tortura teſt.
nu. 8. 10. & 13. vbi de communi; & vide
ſupra nu. 22.
32 Item adde, † quòd teſtis non torque-
tur, niſi ſit indiciatus de veritate occul-
tanda; & aliter tortus, & confeſſus non
probat, nec ei creditur. Deci. in cõſ. 189.
nu. 19. etiam quòd eius cõfeſſio millies
ratificata fuiſſet, vel in repetitione ſine
cauſa confiteretur: quo caſu nedũ con-
tra reũ principalem, ſed nec etiam con-
tra ſe teſtem proprium nullam proba-
tionem faceret, licet ratificaret. Gram.
conſil. 21. nu. 18. & ſequen. & vot. 6. nu.
15. cum ſeq. Gomeſ. de delict. cap. 13.
num. 35. & latiſſimè per Burſat. in conſ.
216. nu. 113. & 116. vol. 2.
33 Item adde, quòd † teſtis ſemel tortus,
amplius non torquetur, niſi noua, & gra
uiora primis ſuperuenirent indicia; vel
non omnia priora purgaſſet. Campeg.
reg. de teſt. 440. & latiſſimè per Burſat.
in conſ. 216. nu. 115. vol. 2.
34 Item adde, quòd ſi vnus † teſtis interro
gatus ſuper aliquo, reſpõdit, ſe nihil ſci-
re, & reprobatur per alios teſtes, qui di-
cunt ipſum fuiſſe præſentem; tunc ipſe
teſtis, qui nihil ſcire dixit, nõ poteſt tor
queri pro habenda veritate; quia non
ſequitur, talis fuit præſens tali actui, er-
go vidit, & intellexit: poteſt enim eſſe,
quòd vnus eſſet ſeparatus ab alio, ita ꝙ
non intellexerit. l. diem proferre. §. co-
ram. ff. de arbitr. & Bar. in l. 1. §. fin. ff. de
auth. tut. Alex. in conſ. 180. num. 1. vol.
2. Marſ. in ſing. 408. & Viui. opin. 899.
nu. 2. & ibi num. 3. habetur, quando duo
teſtes eſſent contrarij, quòd vnus dice-
35 ret aliũ interfuiſſe, & ipſe negauit: † q̃d
tunc eſſet agendum, & ad prædicta, uide
etiam Cępo. in conſ. 60. nu. 17.
Item adde, an teſtes in foro conſcien-
tiæ poſſint pro ſaluanda alicuius uita ce
lare ueritatem, ſine peccato mortali. Af-
flict. in conſtit. inquiſitionibus nume. 6.
cum ſequen. & Hoſtien. in ſumma de
peniten. & remiſs. §. quæ interrogatio-
nes uerſ. dixiſti unquam mendacium?

Solet dubitari. Adde, quòd licet
non detur copia in-
diciorum, tamen ſi teſtes fuerint torti
ſine indicijs, nihil probant in eo, quod
depoſuerunt; nec faciunt indicium con-
tra illum, contra quem depoſuerũt. Bar.
in l. 1. §. idem. ff. de quæſt. & Gram. uoto
6. num. 10. conſ. 21. nu. 19. & Ruin. conſ.
36 7. in prin. ubi dicit † quòd nec etiam iu-
ſtificaretur, ſi indicia poſt torturam ſu-
peruenirent; & quòd iudex non poteſt
37 ſe excuſare, † ſi fortè dicat, hoc feciſſe
de conſcientia Principis, niſi appareat
in actis.
38 Item adde, quòd examinatus † vti prin
cipalis in ſe, & teſtis in alios, tamquàm
teſtis non poſſet torqueri non datis co-
pijs indiciorum. Foller. in pract. crim. in
ver. capiat informationem num. 22. de
hoc vide etiam ſupra in quæſt. 21. verſ.
mendacium.

39 Item adde, quòd ad† torméta teſtium deueniri non poteſt, niſi præcedant indicia contra reum inquiſitum, ſecundũ Bar. in l. 1. in prin. circa fine. ff. de queſtio. quem refert, & ſequitur Ruin. in conſ. 147. nu. 6. vol. 5. Boſſ. in tit. de tortura teſt. nu. 1. & in tit. de mand. ad homic. num. 3. & Bertaz. conſi. 549. num. 3. vol. 2.

40 Item adde, quòd teſtis,† dum ſuſpicatur, quòd ſciat veritatem, per iudicem poterit torqueri abſq; aliquibus indicijs, ut ueritatem dicat, ſi illam reuelare noluerit. Gram. uot. 31. nu. 20.

Quæſtio XXVI.

SVMMARIVM.

1 *IVdex in accipiendis informationibus debet ſcribi facere ſingula verba materna teſtiũ, nihil addendo, nec minuendo.*

2 *Teſtes non poſſunt deponere per nuncium, nec per eorum ſcripturas.*

3 *Et in cauſis criminalibus arduis debent examinari coram Iudice.*

4 *Teſtes ignoti idiomatis quomodo examinandi.*

5 *Teſtes in criminalibus corã Iudice debent examinari, licet egregij.*

6 *Egregia perſona qua dicantur remiſ.*

7 *Mulieres honeſta poſſunt extra Curiam examinari in cauſa etiam criminali.*

8 *Remiſſiones ad teſtes examinandos an concedantur in criminalibus remiſſiuè.*

9 *Et an in cauſis ciuilibus magnis, & arduis remiſſiuè.*

10 *Remiſſoria non conceditur, quando probatio non eſt facienda per teſtes, ſed per inſtrumenta.*

11 *Conſentiens decreto litterarum remiſſionalium poteſt reuocare conſenſu re integra.*

12 *Commiſſio de recipiendo teſtes ſuper principali, non extenditur ad receptiorem teſtium ad repulſam.*

13 *Commiſſarius Iudicis ordinarij ad examinandum an poſſit repetere teſtes ſine noua commiſſione.*

14 *Limitationes ad auth. apud eloquentiſſimum remiſſiuè.*

15 *Teſtis citatus non comparens tenetur pœna ſtellionatus.*

16 *Teſtis poſt iuramentum ſe abſentans, tenetur pœna falſi.*

17 *Impedimentum quomodo probetur remiſſ.*

1 SOlent autem. Adde, ꝙ iudices† in capiendis informationibus debent ſcribi facere quicqd deponunt teſtes, tam contra reum, quã ad ſui fauorem, & etiam contra fiſcum, nec aliquid debẽt addere, uel diminuere depoſitionibus teſtium, ſed atteſtationes ſuas ſecundum eorum uerba materna, & prout dicta ſunt per eos extendi facere, & non aliter, alias rei erũt gehenne, & tenebuntur rationem reddere in die iudicij, cum tractetur de vita hominis. ita tradit Foller. in pract. crim. in verbo, capiat informationem nu. 54. & Carau. in ritu 235. nu. 3. & ideo optimè prouiſum fuit in Regno Neap. per Regiam Prag. 6. incip. Quia nobis durum eſt, ſub tit. de actuarijs, quòd dicta teſtiũ pro, & contra inquiſitos integra recipi debeant, ſed hoc malè ſeruatur, tam per malos iudices, quã actuarios, qui dicũt; nolle facere reorum defenſiones, & hoc eſt, nè lucrum eis diminuatur.

2 Item adde, quòd teſtes † non poſſunt deponere per nuntium, nec per eorum ſcripturas, ſi loqui poſſunt, vt per Afflic. in conſtitur. inſtrumentorum robur, nu. 9. & latius per Couar. var. reſol. lib. 2. & c. 13. nu. 6. vbi atteſtaur de communi.

3 Itẽ adde, iudices † in cauſis arduis criminalibus non debent committere teſtium examinationem notarijs, ſed ipſi ſint præſentes examinationi, vt per Couar. varia. reſol. lib. 2. c. 13. nu. 10. & hoc omninò faciant, ſi uolunt eſſe tuti de eorum conſcientia, quia ego ſcio, quid faciunt notarij in præiudicium iuſtitiæ ad fauorem delinquẽtium, vt plures expertus fui, Nimirũ ſi Carau. in vltimo ritu, dixit, ꝙ valida eſt conſequentia, actuarius, ergo latro, ſed loquitur ſolum de regnicolis, qui non uocantur actuarij, ſed magiſtri actorum.

4 Item adde, quòd quãdo iudex † habet examinare teſtes ignoti idiomatis, quos ipſe non intelligat, & non habeant linguam latinam, debet adhibere duos interpretes, ut in c. quoniam cõtra falſam de probat. ita uoluit Bar. in l. 1. §. ea uerſ.

ſed quęro, quid fiet in iudicio de verb. oblig. & ibi poſuit practicam, quomodo notarius debeat ſcribere depoſitionem iſtius teſtis, cuius dictum per interprętes fuit declaratum iudici, & notario, & ibi p Doctores habetur, ſi duo interprętes nō reperirentur, an ſufficiat vnus, & de hoc vide etiam, quæ poſui ſupra in quęſt. 24. in verſ. 1. vbi etiam habetur, quomodo teſtis mutus ſit examinandus.

5 Et aduerte. Adde, quòd de iure † perſonæ egregię examen in criminalibus committi non debet, ut per glo. in c. 1. de teſtib. cogen. quam gl. pro ſingul. allegat. Roman. in ſing. ſuo incip. egregia perſona, & firmat Abb. in c. cum cauſam in 9. col. verſ. quęro an
6 Iudex inferior de teſtib. & quæ ſint † illę perſonę, quę egregię dici poſſunt, uide Carau. in ritu 142. hic allegato nu. 7.

Item adde, quòd ſimiliter eſt de iure communi, quòd ſi ſunt examinandę mu
7 lieres † honeſtę in cauſa criminali, carū examinationes poſſunt committi, per cap. 2. de iudic. lib. 6. & hoc etiam firmauit Afflict. in c. in pecuniarijs num. 16. lib. 2. rubr. 19.

Sed quæro quid agendum.

8 Adde, an † in criminalibus ſit concedenda remiſſoria, vide Gabriel. comm. concluſ. lib. 7. concl. 25. Simon de preta conſil. 14. num. 4. & Menoch. de arbitrar. iu-
9 dic. caſ. 250. & quid † in cauſis ciuilibus arduis, & magnis, vide Alciat. in conſ. 15. nu. 9. lib. 7. Beninten. in deciſ. 74. & Rimin. iun. in conſ. 219. & Franc. Mar: deciſ. 784. par. 2. & quòd quādo proba-
10 tio † non debet fieri per teſtes, ſed per inſtrumenta, vel per ſcripturas, non concedatur pro illis remiſſoria, cum facile tranſmitti poſſint. Dec. in c. 1. nu. 74. de appellationib.

11 Item adde, ſi pars † conſenſerit decreto literarum remiſſionalium, quòd poterit reuocare conſenſum re integra, ante acceptationem cōſenſus, iuxta not. in l. error C. de iur. & facti ignor. & in c. fin. de confeſ. & Ferret. in conſ. 367. ſub num. 4. vol. 2.

12 Item adde, quòd commiſſio † facta de recipiendo teſtes ſuper principali, non extenditur ad receptionem teſtium ad repulſam, ex quo non eſt de appēdicijs primæ commiſſionis. Spec. in tit. de teſte §. qualiter verſ. ſed quare, Iaſ. in l. 2. ff. de iuriſd. omn. iud. & Ancar. in c. præſentium §. teſtes de teſt. lib. 6. tamen iudex ſi uult, poteſt committere receptionem teſtium in cauſa repulſę illi, cui fuit commiſſa receptio teſtiū in cauſa principali, per tex. & ibi Doct. in c. licet cl. 3. de teſt. Afflict. in conſtitut. animalia nu. 2. vbi dicit quòd in Regno Neap. nunquàm committitur audientia teſtium in cauſa repulſæ, ſi cauſa eſt ardua.

13 Item adde, quòd Commiſſarius † indicis ordinarij ad examinandum teſtes, nō poterit eos repetere, ſine noua commiſſione; niſi neceſſarię interrogationes fuiſſent omiſſæ, vel quòd teſtes primo confusè depoſuiſſent. Ant. de Butr. in c. licet in fine de offi. deleg. & Afflict. in conſtit. in pecuniarijs nu. 3.

14 Vnum ſcias. Adde alias † limitationes ad d. auth. apud eloquētiſſimum, vt per Menoch. de recup. poſſ. 15. remed. nu. 359.

Sed pone, q iudex eccleſiaſticus.

15 Adde, q teſtis † citatus ad veritatem deponendum, ſi non comparet, poteſt puniri pœna ſtellionatus: & ſi poſtquàm
16 iurauerit † ſe abſentaſſet, pœna falſi punitur. Bald. in l. presbiteri nu. 12. in fin. C. de epiſcop. & cleric. Ang. in l. argentarius §. cum autem. ff. de eden.

Ibi, legitimum impedimētum.

Adde, quomodo probetur impedimen-
17 tum, † vt per Menoch. de arbitrar. iud. caſu 118.

Quæſtio XXVII.

SVMMARIVM.

1 REus quando non teneatur edere iura fiſco in cauſis ciuilibus remiſſiuè.

2 Et quid in criminali, ſed pecuniaria.

3 Monitoria quando concedi poſſint, remiſſ.

4 Monitoria non adſtringunt illos, qui bona voluntate defuncti aliquid tenent.

5 Inuentori res aliena an liceat aliquid recipere.

6 Iudex

6 Iudex an poßit publicare edictum ad reuelandum delinquentes, remißiuè.
7 Fur non tenetur ſe reuelare.
8 Edicta contra teſtes, ſeu ſciẽtes aliquod factum non ſunt valida.
9 Teſtes, qui virtute dictorum edictorum noluerunt deponere, poſſunt in eadem cauſa ſe examinari ad defenſã rei abſq; pœna incurſu.
10 Delinquens, ſi ſe reuelauerit, non conſequitur præmium propoſitum reuelanti malefactorem.
11 Et quid in ſocio remißiuè.
Coracora publici latronis in Hyſpania exemplum, nu. eod.
12 Reuelans delictum in crimine læſæ Maieſtatis, licet particeps, conſequitur præmium, & liberatur.
13 Præmiũ propoſitũ reuelanti malefactorẽ, de cuius bonis ſoluatur.
14 Et an debeatur officiali, qui malefactorẽ cœperit.
15 Officialis an poßit imponere pœnam capitis, & confiſcationis bonorum contra nõ reuelantem delinquentem remißiuè.
16 Præmium petens propoſitum interficienti bannitum, aſſerens mendaciter ſe bannitum interfeciſſe, debet pro præmio capitaliter puniri.
17 Statutum proponens præmium inuenienti bannitum, intelligitur, ſi eum ceperit.

Sed hic incidenter q̃ro.

1 Adde, quòd in multis † caſibus reus in cauſis ciuilibus non tenetur edere iura fiſco, vt per Peregrin. de iure fiſci lib. 7. tit. 3, num. 11. cum ſequen.

Ibi, ſed merè pecuniaria.

2 Adde, quòd† contrarium tenuerũt Iaſ. in l. 1. num. 8. Deci. in l. 2. num. 41. C. de eden. & idem Deci. in c. 1. nu. 14. & Peregr. de iure fiſci lib. 7. tit. 3. nu. 23.

Sed quæro nunquid poſſit.

3 Adde, †videndũ Neuiz. in Sylua nupt. lib. 3. nu. 28. cum ſequẽ. vbi ponit quinque amplia. & ſeptem limitationes. vide etiam Soc. conſ. 118. volum. 4. Crau. conſ. 181. nu. 6. Alba. cõſ. 15. & Purpur. conſ. 363. num. 2. vol. 1. & dictis edictis,
4 ſiue monitorijs †non aſtringitur ille, qui bona voluntate defuncti aliquid tenet. Ripa reſponſ. 77. ſed latius habetur per Nauar. in ſuo manuali de furto.
5 Item adde, † quòd licet inuentori rei alienæ aliquid accipere à Domino, vt ſibi rem indicet, ſecundum Hoſtien. in c. dudum el. 2. de election. tamen Abb. ibi in 6. col. in dubium reuocat.

Sed nunquid poterit iudex.

6 Adde videndum† Rimin. iun. in conſil. 327. & Bertaz. conſ. 107. & 343. vbi latiſſimè, quando quis non teneatur reuelare delinquentem, etiam ſtante proclamate, de quibus conſultationibus valde dubito, quando ab habente authoritatẽ proclama factum fuerit, & ſecundũ Iaſ. in l. 1. §. ſi tibi iudicium ff. de cond. ob turp. cauſam, quis non tenetur indicare furem, ſiue malefactorem, niſi in quinq; caſibus.
7 Item adde, quòd nec† fur ipſe tenetur ſe reuelare, vt per Rebuf. ſuper conſt. tomo 2. in tractat. de famil. ſalar. gloſ. 10. num. 10.
8 Item adde, quòd huiuſmodi † edicta contra teſtes, ſeu omnes ſciẽtes ſucceſſum rixæ, ſeu ſucceſſum homicidij, non ſunt valida, nec concedi debent: & te-
9 ſtes, † qui virtute edicti deponere noluerint, poterunt poſtea examinari in dicta cauſa ad defenſionem rei, ſine incurſu alicuius pœnę. ita tradit Sola in Cõmen. ad conſt. Sabaudię in ver. vt nemo inuitus accuſare nu. 6. cum ſeq. fol. 171.

In multis autem locis adſunt

10 ſtatuta. Adde, ꝙ multo†minus d. ſtatutum intelligitur de ipſomet malefactore, ſi ſe ipſum reuelat, Bart. in l. 1. §. ſi tibi ff. de cond. ob turp. cauſ. Bal. in l. 3. C. de eod. Afflict. in conſt. ſi damna clandeſtina nu. 70. & ibi nu. 50. loqui
11 tur etiam de ſocio.†
Sed contrarium legitur de Ceſare Auguſto, qui decies ſeſtertium edicto promiſerat illi, qui Coracorã in Hyſpania Ducem latronum ad ſe deduceret. Coracoras re intellecta, ſe ipſum Auguſto ſpontè obtulit, ac premium petijt: Auguſtus illi veniam, & præmium promiſſum dari iuſſit, nè aut mercede promiſſa vitam eripuiſſe, aut publicam ſecuritatem violaſſe videretur aduerſus eum, q in iu-

in iudicio ſpontè ſe ipſum præſentauerat; tametſi iure damnare, ac ſupplicio latronem afficere potuiſſet. Ita recitat Bodin.de republ.libr.1.cap.1. car. 2. in fine.

12 Item adde, quòd in crimine† læſę maieſtatis, particeps reuelans delictum, liberatur, & præmium conſequitur, Gigas in tract.de crim. læſæ maieſt. lib. 2. quæſt. 16.

Item adde, quòd iudex poteſt proponere præmium capienti maleſactorem, ſi proponit cum conſenſu regentium ciuitatem, & tale præmium in dubio de-
13 bet ſolui de bonis offenſi, † ad cuius iniuriam vindicandam hoc fit: & ſi illa bona nõ ſufficerent, vltimo loco debet ſolui de bonis fiſci. ita tradit Ang. in verb.quod fama publica verſ.13. num. 72.cum ſeq.& Roman.cõnſ.409.& tradit etiam Ang.ibi num. 74. quod offi-
14 cialis † publicus non debet habere tale præmium, etiam non à ſe conſtitutum, ſed vniuerſaliter ordinatum, & à ſtatuto deputatum.

15 Item adde, †an officialis poſſit imponere pœnam capitis, & confiſcationis bonorum per edictum contra non reuelantem delinquentem, uide Rimin.iun. conſ.327.vol.3.

16 Sed pone, †ſtat ſtatutum, pręmians interficientem bannitum, & aliquis mendaciter dixerit, bannitum interfeciſſe; & præmium peteret, loco præmij mortem reportare deberet. & ita incontingẽtia facti fuit deciſum in Ciuitate Pariſiorum, vt refert, & concludit Guiler. Bened.in c.Raynutius in verb.mortuo, itaq; teſtatore el 1.num.341.de teſtam.

17 Item adde, quòd ſi extaret† ſtatutum, quod daret præmium inuenienti bannitum, debet intelligi de eo, qui bannitũ ceperit, ſecũdum Alber. Ang.& doctor. in l.1.§.fin. ff. quod quiſq; iuris.

Quæſtio XXVIII.

SVMMARIVM.

1 *Iudex incompetens an poſſit delinquentem capere, & competenti præſentare, & ſine periculo fugæ.*

2 *Iudex quilibet dicitur competens ad capturam, quando adeſt ſuſpitio fugæ.*

3 *Iudex capiens temerè innocentem puniendus eſt.*

4 *Tenetur parti ad intereſſe.*

5 *Et etiam iniuriarum.*

6 *Iudex eccleſiaſticus clericum temerè carcerans, excommunicationem incurrit.*

7 *Lim. niſi aliqua iuſta cauſa excuſetur.*

8 *Captus abſq; indicijs, an debeat excarcerari, ſi poſtea indicia ſuperuenerint.*

9 *Captus nulliter relaxari non debet, quando de nouo contra ipſum captura eſſet concedenda.*

10 *Carcerari quis poteſt in criminalibus, etiam quòd pœna ſit pecuniaria.*

11 *Carcerandi arbitrium in criminalibus reſidet penes iudicem.*

12 *Quid Romæ ſeruetur.*

13 *Captura ante contumaciam eſt arbitraria, poſtea vero neceſſaria.*

Teſtis, qui repellitur à lege, facit indiciũ ad capturam nu.eod.

14 *Iudex non cogitur incipere à captura perſonæ.*

15 *Iudex non deueniens ad capturã in delicto graui, non caret ſuſpicione.*

16 *Iudex an poſſit deuenire ad citationem realem, vel perſonalem, non conſtito de delicto.*

Et quid ſeruetur in Regno Neapolit.

17 *Executor capiens aliquem iniuſtè, poteſt inpunè ipſum liberare.*

18 *Iudex tenetur carcerare filium ad iuſſum patris.*

19 *Licentia de capiendo an duret in tempus ſucceſſoris, remiſſiuè.*

20 *Et an poſt mortem mandantis.*

21 *Mulier poteſt carcerari poſt condemnationem.*

22 *Mulier quando poſſit perſonaliter detineri.*

23 *Clerici quando poſſint carcerari remiſſ.*

24 *Delicta enormia quæ dicantur remiſſiuè.*

25 *Clericus quando poſſit per laicum carcerari remiſſiuè.*

26 *Iudex incompetens poteſt delinquentem capere, vt præſentet Iudici competenti.*

27 *Clericus debet remitti abſq; alia requiſitione.*

28 *Delinquens in flagranti poteſt à quolibet capi.*

29 *Homicidium non dicitur ex animo deliberato, ſi maleſactor, dum capitur, occidatur.*

30 Exe-

30 *Executores incedentes per Comitatus non poſſunt grauare ruſticos.*

DIctum eſt de informationibus. Adde,ꝙ Iudex
1 †incompetens
poteſt delinquentem capere,& captum
repræſentare competenti,etiam ſine pe
riculo fugæ.Bar. in l. ſi quis in ſeruitute
ff.de furt.& Boer.in deciſ.215.num.34.
contrarium autem tenuit Neuiz. conſi.
52.nu.14. ſed Viui. in deciſ. 341. num.
2 12.tenet,ꝙ ad omnem capturam†com-
mittendam omnis iudex eſt competens
in ſuſpitione fugæ.
3 Item adde,quòd† iudex in criminali-
bus à captura perſonæ incipiens, ſi te-
merè caperet innocentem, punitur,vt
dicit Bald. in l. 2. C. de ijs qui latro. &
Pariſ. de put.in ver. captura num.14.&
in ver. quia plerumq;, & tenetur parti
4 ad intereſſe, †& expenſas,vt ibi per eũ,
& Bald.in l.ſeueriter C. de excuſat.tut.
immo talis iudex tenetur actione iniu-
5 riarum,†vt per Bar.& Ang. in l.ſi vero.
§.1.ff. qui ſatiſd.cogan.& Aret.in tract.
malef.in ver. pro quibus Antoninus fi-
de iuſſit,& ibi Addent.& Epiſcopus, vel
iudex Eccleſiaſticus clericum carcerãs,
6 †incurrit etiam pœnam excommunica-
tionis.c.ſi clericus de ſent.excom.in ſex
7 to,& Corn.in conſ.325. vol. 4.niſi†ali-
qua ex iuſta cauſa iudex excuſetur, vt
per Pari.in d.verſ. quia plerumq;, & car
8 ceratus†non præcedentibus indicijs, li-
cet poſtea indicia ſuperueniant, debet
relaxari,quia captura non poteſt iuſtifi-
cari ex nouis cauſis, & indicijs poſtea
ſuperuenientibus. Bal.& Paul.de Caſt.
in l.ſi quis ff.de teſtam.ſed hoc non ſer-
9 uatur in practica † & fatuus eſſet iudex,
qui ita faceret : & eſt etiam de iure, per
ea quę tradit Pau. de Caſt.in conſ. pe-
nul.in fine vol. 1. & addent. ad Bertaz.
in conſ. 465. in litera c.quia carceratus
nulliter relaxari non debet, quãdo ca-
ptura contra eundem de nouo eſſet con
cedenda, ſiue facienda. Crau. conſ.46.
nu.7.& Viui.opin.87.nu.7.vol.1.

Ibi aliàs enim non eſt reus.
10 Adde,quòd in†criminalibus deuenitur
ad capturam, & quòd pęna ſit pecunia-
ria,Boſſ.in titu.de carcer. fideiuſ. relax.
nu. 2.& latè Farin.quęſt.27.nu.39.

Scias autem, quòd in hoc.
11 Adde, quòd† in criminibus Iudex po-
teſt incipere à captura, antequàm con-
ſtet de crimine,ſi timet de fuga,vel pro-
pter atrocitatem delicti,perſonæ quali-
tatem,& conditionem, & pœnę graui-
tatem. c.ſi clericus de ſent.excom.Sali-
cet.in l.ea quidem nu. 77. & in l.nullus
nu. 4.C.de exhib.reis,& Cabal.ad con-
ſtit.March.in c. 3.lib. 4. & eſt arbitrariũ
Iudici,etiam nullis præcedentibus indi
cijs Menoch.de arbitr. iudic. quæſt.88.
& dicit Ant.Scap.lib.5.iuris nõ ſcripti,
12 cap.13.nu.3.quod Romæ † ſeruatur, ꝙ
iudices habita relatione alicuius explo
ratoris de aliquo delicto graui per ali-
quem commiſſo, committunt ſtatim
capturam: ut idem ſeruatur in toto ſta-
tu Eccleſiaſtico;conſiderata tamen qua-
litate perſonarum, & grauitate delicti,
& Foller. in pract. crim. in ver.notatos
13 capiat,nu.2. dicit, quòd captura†eſt ar-
bitraria ante contumaciam, & poſt ne-
ceſſaria. Et tenet Vulpel. in conſ.74. in
prin. quòd iudex ex qualibet leuiſſima
ſuſpitione ad capturam deuenire po-
teſt,& idem dicit Afflict. in conſtitutio-
ne Baiulus ſi furem in fi. & etiam Marſ.
in ſing.93.incip.iudex licet, & dicit D.
Clar.ſupra in quęſt.24. verſ.vidi etiam
plerunq;, quòd teſtis, qui prorſus à lege
repellitur, facit indicium, ad capturam,
vbi ita iudici videatur,quia quælibet ſu
ſpicio ſufficit.
14 Item adde,quòd†licet poſſit Iudex in
cipere à captura perſonę,non tamen co
gitur capere,ſi potius uellet eum citare;
nec teneretur in ſyndicatu: imò ſi pars
peteret familiam, & iudex denegaret,
minimè teneretur in ſyndicatu,niſi reus
eſſet contumax: quia tunc cogitur dare
familiam,ſecundum Bart. in l.conſenta-
neum.C. quomodo, & quando Iud. &
Pariſ.in d.ver.captura §. quia plerunq;
& Bar.in l. cum eo.ff. ad l.iul.pecul.ſed
hoc etiam cautus Iudex non faceret, ſi
delictum eſſet tale, propter quod deue-
niendum eſſet ad capturam, alias non
15 careret ſuſpitione,†& quandoque tene
rẽt in ſyndicatu, & ad intereſſe partis,
ſi capturam denegaret,& carceratus au-
fugeret.

fugeret. Paris de puteo in ver. captura: §.quia plerunq; in princ.& Carau.in ritu 39. nu. 11.

16 Item adde,quòd in Regno† Neap.Iudex nõ debet citare principalem ad informãdum, nec ad capturam,deuenire, nec eum examinare, niſi prius cõſtet dé delicto, alias iudex puniretur. Gramm. in deciſ.60.col. 2. verſ.circa ſecundum; nu.19.& hodie extat pragmatica Caroli quinti,qua cauetur; vt non procedatur ad capturam , niſi incipiat conſtare de maleficijs,quæ incipit,inoleuit, quæ eſt prima ſub titu. de cuſtodia reorum, quæ pragmatica non ſeruatur per iudices,niſi quãdo eis videtur, vt atteſtatur Carau.in ritu 39.ſub nu.10.

17 Item adde,quòd ſi baiulus,† ſiuè executor aliquem capiat iniuſtè; poterit ipſum impunè liberare. l. ſi quis vxori. §. ſi fugitiuum ff.de furt. & Paris de ſyndicat.in §.officiales deſtinati in fine.

18 Item adde,†quòd ad iuſſum patris debet iudex filium detinere, cum non ſit veriſimile , quòd pater, qui plus diligit filium,quàm ſe ipſum,velit eum carcerati ſine iuſta cauſa, ſi pater ſit honeſta perſona,& diſcreta. Iaffr. deciſ.209.Aſcan. Clem.in tract. de patr.pot.effec.1. num. 18.

19 Item adde,an † licentia de capiendo, duret in tempus ſucceſſoris, per Bal. in l.1.num.3. ff. de poſtul. vbi dicit,quòd ſic. diſtingue tamen , vt per Roland. in conſ.38.nu.7.vol.3.& per Beu.conſil.4.

20 nu. 13. & ſimiliter durat† poſt mortem ipſius iudicis mandãtis. Viui.opin.555. nu.4.vol.2.

Quæro igitur nunqd mulieres. Ibi:Sed certè qcquid ſit de iure.

21 Adde, quòd circunſcripta † huiuſmodi conſuetudine mulieres poſſunt detineri de perſona poſt condemnationem, quia tunc ceſſat priuilegium, vt decidit Bald.in l.neq;.§. qui in iuſuocatus ff.de in iuſuoc. & Foller. in pract. crimin. in verb.notatos capiat de perſona nu. 19.

22 & quãdo mulieres† perſonaliter detineri poſſint, vide Menoch.de arbit.iud. in quæſt.88.nu.19.cum ſeq.

Quæro nunquid clericus. Adde, videndum Foller.in pract. crim.can.par.2.cap.20.nu.9. cum ſeq.vbi la-

23 tè,quando clerici † carcerari poſſint, &

24 quę dicantur† enormia delicta,pro quibus ſub fidejuſſoria cautione liberantur.

Si vero loquimur in iudice ſeculari. Adde,vidẽdum Dominum Farinacium in quæſt. 8. nu. 116.

25 vbi ponit quinq; caſus,† in quibus clericus per laicum carcerari poteſt , vide etiam Bertaz.& ibi addẽtes in conſ.78. vbi latè de captura clerici facta per lai-

26 cum,quando ſit licita , & ſic iudex † incompetens poteſt delinquẽtem capere, vt captum repræſentet cõpetenti.Boer. in deciſ.215.nu. 34.

Ibi benè verum eſt. Item adde,ꝙ

27 Clericus† debet remitti ſine reqſitione, not.in auth. vt cleric.apud propr.epiſcop.§.illud palam.c.vt famæ extra. de ſenten.excommuni. & Scaglion. in ritu 46. fol. 224. num. 8.

Dictũ eſt quæ perſonæ detineri poſſint.Ibi hęc tñ concluſio.

28 Adde,quòd nedum† delinquens in flagranti crimine capi poteſt per familiam abſq; iudicis commiſſione, ſed etiam à quolibet in ipſo actu delinquendi, vel immediatè poſt, qui eum iudici pręſentare debet.Bald.ſuper feud.de pace iur. firm.§.ſi quis vero nu.6.

Solet autem captura cõmitti. Ibi poſſet fortè tollerari in fine. Adde,ꝙ ita conſuluit Mandell. in conſ.

29 47. & ibi tenet, quòd ſi malefactor† in captura occidatur,non poſſit inquiri de homicidio ex animo deliberato, & ꝙ licentia iudicis probatur,ſi familia admittit ſecum offenſos,vel ſocios.

30 Item adde,quòd Baroncelli,†& executores incedentes per Comitatum pro malefactoribus inquirendis,vel pro exactionibus collectarum, nõ poſſunt grauare ruſticos, vt ſibi præſtent alimenta, vel ut commodent equos , & hoc non dẽnt pati iudices l.2. & ibi Io. de plate. C.de Luc.aduoca.lib. 12. quem refert, & ſequitur Rip.in tract.de remed.præſtand.con.peſt.nu.212.

Quæſtio XXIX.

SVMMARIVM.

1 *Familia officialis an poſſit impunè reſiſtentem interficere, & num.5.*

2 *Familia officialis debet portare ſigna iuxta ſolitum regionis.*

3 *Occidens Nuntium qualiter teneatur remiſſiuè.*

4 *Executori dicēti ſe habere commiſſionem, an credatur remiſſiuè.*

6 *Berroarijs an licet vulnerare fugientem pro cauſa pecuniaria.*

7 *Reſiſtentia permittitur, quando iudex nō obſtante iuſta appellatione procedit ad executionem irretractabilem.*

8 *Reſiſtere quis dicatur remiſſiuè.*

9 *Reſiſtentia debet eſſe modeſta.*

10 *Reſiſtere quando liceat remiſſiuè.*

11 *Tortus indebitè, iudicem interficiens, non punitur pœna mortis.*

12 *Eximens captum indebitè, an teneatur.*

13 *Executori dicēti, captum ſibi fuiſſe exemptum an credatur remiſſiuè.*

14 *Nuntio quando credendum remiſſiuè.*

15 *Statutum puniens fugientem intelligitur de eo, qui capi non potuit.*

16 *Bannitus alios bannitos detegens, poteſt per iudicem rebanniri.*

17 *Intellige ſi eos perdiderit, antequàm ab alio manifeſtetur.*

18 *Priuatus poteſt requirere alios priuatos ad capiendum malefactores.*

19 *Priuati conuocati per Curiam ad capiendum malefactorem, non conſequuntur præmium.*

20 *Officialis recuperat expenſas factas pro capiendo malefactore.*

21 *Berroarijs ſunt concedenda præmia, vbi adeſt multitudo bannitorum.*

22 *XISTVS. V. P. M. præmia conceſſit etiam Berroarijs capientibus bannitos.*
Auctor ſecunda vice Gubernator Spoleti.

23 *Statutum puniens præſentantem bannitum, habet locum in capiente bannitum ante ſtatutum.*

24 *Latro capiens ſocium latronem, non debet habere præmium.*

25 *Præmium cui debeatur, ſi duo ſimul concurrant ad capiendum bannitum, remiſſ.*

26 *Præmium an duplicetur ei, qui eundem delinquentem pluries cæpit, vt quia captus euaſit.*

27. *Villa, ſeu Caſtrum non dicitur, ſi non habet quinq; patres fam.*

28 *Vniuerſitas, quæ tenetur capere malefactores, quomodo probet ſuam diligētiam, remiſſiuè.*

Saepè numero contingit; Ibi, & illud dictū Baldi refert Auguſt.

1 Adde, quòd † ita etiam concludit Gram.
2 deciſ. 41. quòd procedit ſi familia † portabat ſigna familiæ, quæ in illa regione
fieri ſolent, ſecundum Auguſt. ad Ang.
in verb. quod fama publica nu. 54. in fi.
vide etiam Boer. deciſ. 170. & ibi etiam,
3 qualiter teneatur occidēs nuntium. † Et
4 an credatur executori, † dicenti, ſe habere commiſſionem. Bart. & Ang. in l. prohibitum C. de iure fiſci lib. 10. & vide
Marſ. in pract. crim. §. vlterius nu. 7. &
in l. 1. nu. 78. ff. de ſicar. & an berroarij
5 † teneantur, ſi occiderint reſiſtentem in
captura, vel fugientē, vide Maccabrun.
ab Anguill. conſ. 53. vide tamē omnino
D. Farinacium in quęſt. 32. num. 39. &
ſequ. vbi latiſſimè hanc quæſtionem tractauit.
6 Item adde, quod Berroarijs † non licet vulnerare fugientem, quem volebant capere ex cauſa pecuniaria. Bal. in Auth. ſed
omnino num. 14. C. ne vx. pro marit. &
Auguſ. conſil. 28. num. 5. ſed circa iſtam
quæſtionem, vide omnino D. Farinatiū
in quæſt. 32. nume. 54. vbi contrarium
tenet.

Sed hic incidenter quęro; Ibi niſi vellet inferre aliquod præiudicium irreparabile.
7 Adde exēplum, † vt
eſt, ſi iudex non obſtante appellatione
iuſtè interpoſita, vellet procedere ad
executionem irretractabilem, vt per
Guidon. papę deciſ. 579. nu. 3. vide etiā
Parid. de ſyndic. in verb. reſiſtentia, &
per eundem in c. ſequen. nume. 4. quis
8 † dicatur reſiſtere, & quòd reſiſtentia, quę
9 fit officialibus, debet † fieri modeſtè. In
hac materia, quando liceat iudici, uel
10 eius familiæ reſiſtere, † vide pulcherrimam

mam diſtinctionem per Afflict. in conſtit. pacis cultum num. 56. rubr. 8. tit. de cult. pacis fol. 40. & Caſſane. in conſuet. Burg. tit des Iuſti ces & droicts. §. 7. qui multum diffuſè hanc quæſtionem tractauit. Rip. in tract. de remed. ad conſer. hubert. num. 89. Fely. in c. ſi quando. de offi. deleg. Sed magis diffuſè hanc materiam tractauit Bologner. in l. vt vim nu. 54. cum ſequen. ff. de iuſt. & iur. vbi multas facit cõcluſiones poſt Claud. ſeiſſell. ibi, & nouiſſimè Farina. var. queſtio. in quæſt. 32. nu. 88. cum multis ſequen. qui adeo hanc materiam tractauit, vt nihil amplius deſiderari poſſit.

11 Item adde, ſi iudex † iniuſtè non præcedentibus indicijs torſit aliquem, tunc ſi ille indebitè tortus, occidit iudicem, nõ debet puniri pœna mortis; ſed alia mitiori pœna, Marſ. in ſing. 455. in cip. difficillimum eſt iuſtum dolorem temperare, & in pract. in §. diligenter nu. 58.

Sed quid ſi ille erat indebitè detentus. Adde, quòd hoc procederet,
12 † ſi notoriè conſtaret de iniuſtitia, vt per Roman. conſ. 320. circa fin. & Alex. in l. 4. in §. Item ſi quis ff. ne quis tum qui. Deci. in c. ſi quando de offic. deleg. & in l. vt vim col. 8. de iuſt. & iur. Et Cagnol. in l. vnic. ff. ſi quis iuſdicen. in §. is videtur nu. 28. & an credatur exe
13 cutoribus, † dicentibus, captum ab eorum manibus exemptum fuiſſe, Alciat. de præſumpt. reg. 3. præſumpt. 14. & Menoch. de arbitr. iudi. caſ. 112. vbi plenè
14 tracta † hanc materiam, quando nuntio publico ſit credendum.

Quæro etiam nunquid ille.
15 Adde, ſi extaret † ſtatutum, ſiue proclama puniens fugientem contra Berroarios, intelligitur de eo, qui capi non potuit, ſecus de capto, l. quis ſit fugitiuus §. idem ait, vbi Bald. ff. de ędilit. ędicto.

Sed qd ſi delinquens aufugerit.
16 Adde, quòd etiam iudex † bannitum rebannire poteſt, ſi multos alios bannitos detexerit, ac cauſam appræhenſionis eorum præſtiterit, ita Bart. in l. ambitioſa num. 8. ff. de decret. ab ordine facien. & Menoch. de arbitr. iud. quæſt. 92. nu. 8.
17 quod tamen † intelligendum eſt, ſi prodiderit, antequàm ab alio manifeſtetur, gloſ. in l. 1. in ver. proceſſerit C. de deſert. lib. 12. Sed ego conſulo iudicibus inconſulto Principe hoc non faciant, ſi tempus concedit.

Vnũ tñ nota in hoc propoſito.
18 Adde, quòd ne dum licet priuato † ſine mandato iudicis capere malefactorem, vt ipſum iudici pręſentet, vt per Gram. in loco hic allegato num. 6. & Iacob. de ſan. Georg. in l. ſi longius. §. ſi filiusfam. ff. de iud. ſed etiam priuatus poteſt requirere alios priuatos, vt capiant malefactorem, & cuſtodiant, donec iudici conſignari poſſit. idem Gram. in d. addit. ad Conſt. Regni fol. 36. in conſtitu. ad officium nu. 4. vbi allegat tex. in §. ſi quis vero auten. vt liceat matri, & auię.

Cęterum in multis ciuitatibus.
Adde, quòd ſimiliter homines terrarũ
19 † conuocati in auxilium Curię in perſecutionem malefactorum, non debent habere pręmium, Paris in tract. de ſindic. §. familiaris.
20 Item adde, ꝙ ſi officialis † aliquas expenſas fecerit pro capiendo malefactorem, poterit illas recuperare. Paris de put. in tracta. de ſyndic. in ver. ſalarium §. ſi officialis nu. 7. Ang. in auten. de collat. in §. iubemus, & Io. Ant. de Nigr. in
21 c. 7. frequens nu. 106. ſed † quando adeſt multitudo bannitorum, expedit, vt Berroarijs pręmia concedantur, vt fecit Xiſtus Quintus in primo anno ſui Pontifi-
22 catus, † & tunc eram Gubernator Ciuitatis Spoleti ſecunda vice, vbi aderat maxima copia bãnitorum, quorum fuit facta magna ſtrages.
23 Item adde, quòd ſi ſtatutum † dat præmium capienti bannitum, & illum præſentanti Curiæ, habet locum in eo, qui cępit ante ſtatutum, & poſt pręſentauit, vt de communi teſtatur Ruin. conſ. 49. vol. 3. Rolan. in tract. de Lucr. dot. quęſt. 93. & Decian. conſ. 2. nu. 104. vol. 2.
24 Item adde, quòd ſi ſocius † latro capit ſocium latronem, non debet habere pręmium, Ang. in l. 1. §. ſi ex ſtipulatione ff. ad Syllan. Iaſ. in l. 1. §. ſi tibi ff. de cond. ob turp. cauſam. Afflict. in conſtit. ſi damna clandeſtina colum. 13. verſ. & in tantum. Brunus in tractat. de ſtat. conſtit. & decret.

decret.in ver.præmium vol.3.

25 Item adde, ſi † debetur præmium primo capienti, & duo ſimul capiant, cui debeatur, vide Bart.in l.qui filiabus.§.1 ff.de leg.1. & Brun. vbi ſupra.

26 Item adde,† ſi quis eundem delinquẽtem pluries cœperit, quia fortè primo fuit captus, & poſtea aufugit à carceribus, plura præmia habere debet, ſecundum Cuma. in conſil.14.& Brun.vbi ſupra, multa alia. ad iſtam materiam vide per Bart.in l.1.C.de delator.lib. 10.vbi ponit, quid ſi ſe defendendo cœpit, & multa alia, an debeat habere præmiũ.

Econuerſo etiam. Adde, quòd villa,

27 †ſeu Caſtrum non dicitur ſi non habet quinq; homines patres familias, & non tenetur ad pœnam ſtatuti, vt per Alex. in l.fin.col. 2.C.de teſtam.

28 Item adde, quomodo † probetur diligentiam per Vniuerſitatem, quando tenetur capere malefactores; & quas defenſiones poſſit facere, latè per Bart. in conſi.102.chariſſime Domine, Iſti noſtri Hucerini,& Ioã.Ant.de Nigris in c. clandeſtinis,nu.22.

Quæſtio XXX.

SVMMARIVM.

1 *Immunitas eccleſiæ an extendatur ad dormitoriũ Monaſterij.*

2 *Iudex, ſi delinquentem ab Eccleſia extraxerit ſub promiſſione impunitatis, an teneatur eam ſeruare.*

3 *Iudex eccleſiaſticus non poteſt per vim aliquem ab Eccleſia extrahere.*

4 *Iudex laicus, licet non poſſit fugientes ad Eccleſiam ab ea extrahere, poteſt tamen in ea arma prohibita ab eis auferre.*

5 *Confugiens ad Eccleſiam, an poſſit capi.*

6 *Quid ſeruetur in ſtatu Eccleſiaſtico.*

7 *Quid in Regno Neapolitano.*

8 *Quid in Parma.*

9 *Domus exiſtens intra 40.paſſus propè Eccleſiam, an immunitate gaudeat.*

10 *Palatium Epiſcopi an ſit immunè.*

11 *Hoſpitalia gaudent immunitate.*

12 *Priuilegia Eccleſiarum Hoſpitalibus competunt.*

13 *Hoſpitalia debent eſſe facta, vel confirmata ab Epiſcopo.*

14 *Et an præſumantur talia.*

15 *Blaſphemus an gaudeat immunitate Eccleſiæ.*

16 *Armatus fugiens ad Eccleſiam, non eſt tutus.*

17 *Vulnerans licet proditoriè, non tamen occidens, Eccleſiæ immunitate gaudet.*

18 *Immunitas prædicta quando locum non habeat, remiſſiuè.*

19 *Et an habeat locum in crimine læſæ maieſtatis.*

Mandans fieri homicidium non gaudet immunitate Eccleſiæ, nu.eod.

20 *Delinquens prope Eccleſiam, quando delinquere præſumatur ſpe immunitatis.*

21 *Occidens quem ex propoſito,& ad Eccleſiã cõfugiẽs ſub ſpe immunitatis, an occidiſſe præſumatur.*

22 *Sacrilegus non gaudet immunitate Eccleſiæ.*

23 *Iudei volentes fieri Chriſtiani, immunitate prædicta gaudent.*

24 *Captus an quis præſumatur intra fines eccleſiæ, vel extra: ſi de hoc ſit controuerſia inter captum, & familiam capientem.*

25 *Iudex laicus extrahens quem ab Eccleſia, an teneatur iurare, ei vitam ſeruaturũ.*

26 *Et ſi iurauerit, an teneatur obſeruare.*

27 *Iudex an teneatur ſeruare fidem ei, quem promiſſa impunitate criminis coegit à loco ſacro diſcedere.*

28 *Banniti an gaudeant immunitate Eccleſiæ.*

29 *Condemnatus, ſi dum ducitur ad ſupplicium, tranſeat propè Eccleſiam, an gaudeat immunitate illius.*

30 *Executores non debent intrare domum alicuius potentis ad inquirendum ibi latitãtem ſine licentia Iudicis.*

31 *Quod tamen non ſeruatur in practica.*

32 *Aſylorum immunitates à Tiberio Imper. ſublatæ fuerunt, ne daretur occaſio delinquendi.*

33 *XISTVS V.P.M. Cardinalium franchiſias abrogauit.*

COeterum ſi delinquẽs.

1 Adde videndum † ad hãc quęſtionem de immunitate Eccleſiæ D.Farin.quæſt.crim.in queſt.28.vbi latiſſimè per totam,& iſta immunitas Eccleſiæ extenditur etiam ad Monaſteriũ fratrum, vt latè conſuluit ad fauorem cuiuſ-

cuiuſdam Parmenſis capti in dormitorio, Decian. in conſ. 80. nu. 38. vol. 3.

Ibi, ſed quicquid ſit, circa pęnã.

2 Adde, quòd ſi Iudex † promiſſa impunitate criminis, coegit à loco ſacro diſcedere, & ſecum ire delinquentem, an teneatur ei fidem ſeruare, vide Cyn. in l. in præſenti, C. de his qui ad eccl. confug. vbi tenet; Iudicem non debere, nec teneri promiſſionem ſeruare, ſi delinquens iure poterat ab Eccleſia extrahi, & hoc ab alijs communiter receptũ eſt, quibus, & Fortuni. in l. conuentionum col. 4. ff. de pact. accedit, exiſtimãs ſecus eſſe, ſi Iudex non promiſiſſet criminis impunitatem, ſed promiſit delinquentẽ reſtituere Eccleſiæ, ſi ab ea exiret, vt ab eo ſeriem rei geſtæ inquireret, nam eo caſu tenet Iudicem teneri reum reſtituere eidem Eccleſiæ; quod tamen videtur dubium, Couar. variar. reſolut. lib. 1. c. 2 in fin. & Alciat. in tract. de præſumpt. reg. 3. præſumpt. 33. num 5. dicit, quòd non tenebitur ſeruare promiſſionem, quia eſt bonus dolus.

Ibi primum, vt inde violenter.

3 Adde, quòd† nec etiam violenter à Iudicibus Eccleſiaſticis extrahi poſſunt, Rebuff. in tomo 2. in tract. de immunit. Eccleſ. art. 1. glo. 2 nu. 40. fol. 338.

4 Item adde, quòd licet † laicus non poſſit fugientes ad Eccleſiam inuitos abducere, poteſt tamen ab eis arma prohibita, etiam intra Eccleſiam auferre, Couaru. var. reſol. lib. 2. cap. 20. nu. 18. verſic. 36. & Foller. in pract. crim. cano. cap. 37 nu. 30.

Scias autem, quòd etiam.

5 Adde, quòd idem tenuit † Berber. in ſuo viatorio iuris rubr. 33. de violat. immunit. nu. 3. in fin. Moron. in tract. de fide, treu. & pace, quæſt. 103. nu. 10. Foller. in pract. crim. in ver. notatos capiat de perſona num. 6. vltimæ impreſſionis in 4. folio, dicit, quòd Iudices ſuperiores hodie non ſeruant hoc priuilegium, quia indiſtinctè capiunt malefactores in Eccleſia; licet ſecus in inferioribus Iudicibus, vt ibi per eum: ſed habemus Concilium Triden. ſeſſio. 15. c. 20. quo renouatur obſeruantia immunitatis Eccleſiæ ſecundum formam Canonum, & aliorum Conciliorum, & ſic conſuetudo prædicta eſt ſublata, benè verum eſt, quòd in Vrbe, & in ſtatu Eccleſiaſtico,

6 † numquàm vidi confugientes ad Eccleſias eſſe tutos, niſi in leuibus delictis, & pro debito ciuili, & ita vidi ſeruari in

7 Prouincia Aprutina, † ſed in patria mea Concilium ſeruatur ad vnguem.

Hinc eſt, quòd licet de iure cõmuni, Ibi benè verum eſt.

9 Adde, quòd ita † conſuluit in caſu ſimili Mantu. in conſi. 60. nu. 14. ſed contrarium tenet Gigas in tract. de crim. læſæ Maieſt. lib. 1. quæſt. 10. in fin. vbi declarat, in quo caſu dictum cõſilium procedat, & dicit primam opinionem eſſe veriorem, & Vulpell. hanc conſuetudinem ait eſſe ſeruandam in conſil. 130. nu. 34.

Scias etiã, ꝙ licet de iure cauſa.

10 Adde, quòd Farinac. † quæſt. crimin. in quæſt. 28. num. 38. im pugnando, ſiue reſtringendo hanc conſuetudinem ad Regnum Hyſpaniarum de qua atteſtatur Couar. dicit à communi opi. recedẽdũ non eſſe, ſed ego vidi aliquando reos capi in palatijs Epiſcoporum, ſed forſan fuit de eorum licentia.

Quæro ſi cõſtructa ſit Eccleſia.

11 Adde, quòd Hoſpitalia † authoritate Epiſcopi facta hac immunitate gaudẽt, Iaſ. in l. plerią; nu. 16. ff. de in ius vocan. Couar. var. reſolut. lib. 2. cap. 20. num. 4. in fine. omnia. n. priuilegia iure Eccle-

12 ſijs † conceſſa Hoſpitalibus competũt, & tranſlata ſunt, ꝑ l. omnia, C. de epiſc. & cleric. & latè Fely. in c. de quarta nu. 3. de præſcript. & Curt. iun. conſi. 20. volum. 1. dummodo, vt dixi, ab Epiſcopo

13 confirmata, † ſiue facta fuerint, & quo-

14 modo hoc probetur, † ſiue pręſumatur, Benint. in deciſ. 13. nu. 4.

Quæro nunquid generaliter.

15 Item adde, quòd blaſphemator † Dei, & Virginis Marię, & ſacrilegus non gaudent immunitate eccleſię, vt per Capel. Tholoſ. deciſ. 422. Boer. deciſ. 110. Rebuf. in tract. de immun. eccle. art. 1. glo. 1. nu. 23. tomo. 2. fol. 336. & ibi nu. 21. dicit,

16 dicit idem eſſe† in eo, qui armatus fugit
ad eccleſiam.
17 Item adde, quòd vulnerãs† etiam proditoriè, debet gaudere immunitate ec-
cleſiæ, ſi non occidit. ſecundum Decian.
in conſ. 80. nu. 18. & 19. vol. 3. vbi con-
ſuluit pro quodam Parmenſi capto in
quodam monaſterio fratrum, quia vul-
nerauerat quendam Paduanum. Et in
hac materia immunitatis eccleſiæ, vide
Giga. in tract. de crim. leſę maieſt. lib. 1.
18 quæſt. 10. vbi ponit ſex caſus, † quibus
non habet locum dicta immunitas.

Ibi. Quinimo Boſſ. Adde, ꝙ in crimi
19 ne† læſæ maieſta
tis contrarium tenuit Rebuf. in tract. de
immunit. eccleſ. arti. 1. gloſ. 1. num. 23.
tomo. 2. fol. 336. & Gigas in tractat. de
crim. leſę maieſt. lib. 1. quæſt. 10. nu. 29.

Scias tamen, quòd hæc concluſio. Ibi & quidem ſi vltra.

Adde, quòd vulnerans tantum etiã per induſtriam, gaudet immunitate eccleſię, ſecundum Rebuf. in tomo. 2. in tract. de immunit. eccleſ. tomo. 1. gloſ. 1. verſ. quinto quibus perſonis, ibi ſecundo excipitur, fol. 334. contrarium tamen habetur ꝑ D. Farinac. quæſt. crim. in quęſt. 28. nu. 25.

Punctus eſt, quando homicidiũ.

Adde, quòd nec etiam mandans fieri homicidium, gaudet immunitate eccleſiarum, cap. 1. ibi vel defenderit, ſeu occultauerit, de homicid. in 6. & Ant. Colũb. in tract. ſuo de proceden. in controuerſ. crimin. art. 117. inter tract. crim. diuerſ.

Item quæro, nunquid immunitas. Ibi hęc tamen concluſio.

20 Adde, quòd delinquens† in eccleſia, ſiue
propè eccleſiam animo deliberato, non
autem in rixa, præſumitur. delinquere
ſub ſpe immunitatis eccleſiæ, Henri.
Bohic. in c. eccleſiæ de immunit. eccleſ.
& Anch. in c. fin. eod. tit. quem refert, &
ſequitur Alciat. in tracta. de præſumpt.
reg. 3. pręſumpt. 33. nu. 3. vbi plus tenet,
quòd interficiens aliquem ex propoſi-
21 to, & protinus† ad eccleſiam fugiẽs, præ
ſumitur ſub ſpe immunitatis id feciſſe,
licèt ibi teneat, quòd regulariter quis
non præſumatur ſub illa ſpe delinquere. ad prædicta, vide etiam Vulpell. in conſ. 130. nu. 7.

Sed quid ſi aliquis; Ibi quinimo.

22 Adde, quòd hoc procederet, † ſi de ſa-
crilegio non fuiſſet punitus, tunc enim
ille, qui ſacrilegiũ commiſit, ſi ob aliud
prius, vel poſterius delictum commiſ-
ſum, fugit ad Eccleſiam, immunitate nõ
gaudet, ita tradit Boer. in deciſ. 110. nu.
10. licet in fine dicat, cogita.

23 Præterea quæro. Adde, ꝙ iudęi, † ſi
volunt fieri Chri-
ſtiani, huiuſmodi immunitate gaudent,
vt per Rebuf. in tomo. 2. in Conſtit. de
immunit. eccleſ. art. 1. glo. 1. verſ. quinto
excipitur. fol. 336.

Pone, familia inſequitur reum.

24 Adde, quòd ſi familia† reum caperet, &
aſſereret eum cępiſſe in loco non ſacro,
& ſic extra eccleſiam, vel fines eccleſiæ;
& delinquens diceret, ſe captum fuiſſe
in loco ſacro, an ſit credendum familiæ,
& Decian. in tract. crim. lib. 6. cap. 29.
num. 10. tomo 2. tenet, credendum non
eſſe familiæ: ſed ego credo, quòd hoc
non obtineretur in practica, quia om-
nes rei ita dicerent.

Quęro nũc, nunqd in caſibus.

25 Adde, quòd licèt iudex† ſecularis iura-
re teneatur, antequàm reum extrahat
ab eccleſia, quòd vitam, & membra ei
delinquenti inhonorem eccleſiæ ſerua-
bit. c. id conſtituimus, & c. reum 17. q. 4
& Guid. Papæ deciſ. 121. in fine, hoc ta-
men hodie non ſeruatur. Rebuf. tom. 2.
in tract. de immunit. eccleſ. art. 1. glo. 3.
num. 1. cum ſequen. & ſi iudex ſecularis
26 † promitteret, non teneretur ſeruare di-
ctam promiſſionem, ſecundum Alciat.
in tract. de præſumpt. reg. 3. præſumpt.
33. nu. 5. Sed quando captura non fuiſ-
ſet facta ritè in eccleſia, captus debet re
ſtitui eccleſiæ, quæ petere poteſt, vt re-
ſtituatur priſtinæ libertati, quia de fa-
cto fuit priuata, vt per Rebuf. vbi ſupra.
27 Quæro modo. Adde, ſi iudex† pro-
miſſa impunitate
criminis coegit à loco ſacro diſcedere,
& ſecum ire delinquentem, an teneatur
ei ſeruare fidem. Cynus in l. pręſenti C.
de his qui ad eccleſiã confug. hanc quę-

ſtionem tractauit, & concludit iudicem non teneri, ſi delinquſens iure poterat ab eccleſia extrahi; licet Fortun. in l. conuentionum col. 4. ff. de pact. dixerit ſecus eſſe, ſi iudex non promiſiſſet criminis impunitatem, ſed delinquentem reſtiturum eccleſiæ ſi ab ea exiret, & ſecū pergeret fortaſſe, vt ab eo ſeriem rei geſte inquireret, de quo dicto dubitat Couar. var. reſol. lib. 1. c. 2. in fin. vbi atteſtatur opinionem Cyni eſſe communē.

Scias autem. Adde, quòd D. Farin. quæſt. crim. quæſt. 28. nu. 47. dicit, hoc non eſſe verum, vt ſciliſ

28 cet banniti† hac immunitate gaudeant, quando capitaliter condemnati fuiſſent pro delictis, pro quibus immunitas locum non haberet; ſed ſolum quando fuiſſent banniti pro homicidio ſimplici; vel pro alijs delictis, quibus tali immunitate gaudere potuiſſent.

Ibi fortius dico. Adde, quòd D. Fa-

29 rinac. † in d. quæſt. 28. nu. 69. contrarium tenuit.

Vltimo quæro Adde, quòd Couar. in loco hic allegato non tenet hanc opinionem, ſed dicit, ꝙ eſt dubius, an ſit vera, dicens, ſe fateri maiorem honorem exhibendum fore Euchariſtię, quam ipſis templis, quibus ob ipſam Euchariſtiam plura priuilegia conceduntur, tamen cū immunitas hæc canonibus ſtatuta ſit, nullibi Euchariſtię hoc ius extra ipſas eccleſias datum fuiſſe legitur, & vide quæ poſui infra ad quæſt. 98. in verſ. ſed pone.

In hoc autem propoſito.

Itē adde, ꝙ ſicut delinquentes.

30 Adde, quòd publici† ſeruientes non debent intra domum alicuius potentis ad inquirendum ibi latitātem ſine licentia Iudicis, ſed debēt ſtare Boer. Deciſ. 174.

31 nu. 4. ſed hoc† in practica non ſeruatur, & quotidiè ingrediuntur etiam palatia Cardinalium, vt infra.

32 Item adde, quòd Tyberius† Imperator, nè daretur occaſio delinquendi, Aſylorum immunitates in vniuerſa Romani Imperij ditione abrogauit; ita inquit Vulpell. in conſ. 130. nu. 11. & ita ſæpe fecerunt multi Pontifices, & præſertim

33 Sixtus† quintus, qui huiuſmodi franchigias, ſiue aſylos Cardinalium ſubſtulerunt, vt ex eorum Bullis, ſiue conſtitutionibus apparet.

Quæſtio XXXI.

SVMMARIVM.

1 Citatio nulla non validatur, ſi procurator compareat, & dicat de nullitate actorum.

2 Citatio nulla validatur, ſi procurator ſimpliciter compareat, & proceſſum continuet.

3 Princeps an poßit tollere citationem remißiuè.

4 Citatio an ſit neceſſaria, quando cauſa iudicis arbitrio remißiuè.

5 Princeps poteſt ex iuſta cauſa citationem remittere.

6 Principis voluntas non impeditur citatione in actibus, quos liberè poteſt agere.

7 Princeps de plenitudine poteſtatis quomodo poßit ferre ſententiam ſine citatione.

8 Citatio non poteſt tolli per ſtatutum.

9 Citatio prima eſt de iure naturali, alia vero de iure ciuili.

Citatio poſt concluſum in cauſa eſt de iure poſitiuo.

10 Citatio non requiritur contra renitentes violenter terras eccleſiæ, vel Imperij.

11 Executio poteſt fieri ſine citatione ex proceſſu informatiuo ſecretè facto per legatum Papæ contra committentem crimen læſæ Maieſtatis.

12 Citatio facta generaliter pro intereſſe fiſci non tenet.

13 Citationis forma in Regno Neap. remiß.

14 Præceptum non poteſt eſſe initium inquiſitionis.

15 Mulcta non poteſt imponi, ſi formanda eſt inquiſitio.

16 Præcepta pœnalia an requirant cauſas.

17 Præcepta ad informandum, vel ad audiendum, & faciendum quicquid per Curiam rationabiliter iniungetur, an valeant remißiuè.

18 Præceptum iudicis ſine cauſæ cognitione valet circa pertinentia ad eius officium.

19 Præcepto iudicis cōtrauenien̄s, puniri debet ob contemptum, licèt iuſtè contraueniat.

20 Contemnere plus eſt, quàm non parere.

Doloſus eſt, qui non ſequitur arbitrium imperantis.

21 Con-

21 *Contumax in criminalibus non cenſetur iudicem contemnere, ſed nolle in ſui diſcrimen incidere.*
Contumax in criminalibus non mulctatur. nu. eodem.
22 *Confiſcationis pœna non habet locum pro contumacia in cauſa ciuili, etiam ſi motu Principis fuiſſet conceſſa.*
23 *Contumacia an poßit remitti remißiuè.*
24 *Contumax an poßit condemnari non dato ei termino ad ſe defendendum, & dicendum cauſam, cur non debeat mulctari remißiuè.*
25 *Contumax an appellat remißiuè.*
26 *Contumax poteſt citari ad comparendum ſub pœna carceris, banni, vel diruendum domus.*
27 *Mulcta inſolita dicitur iniuſta.*
28 *Citatio an valeat ſub pœna confiſcationis bonorum.*
29 *Mulcta non poteſt indici in cauſa criminali, quando per ſtatutum poteſt ad diffinitiuam contra contumacem abſentem deueniri.*
30 *Iudex præcipiēs alicui pro aliquo delicto, ne recedat de domo, non poteſt comminari, niſi ad pœnam delicti.*
31 *Comminatio indigncus Principis nihil facit ad pœnam pecuniariam.*
Iudex ordinarius præcipiendo per præceptū, vel per proclama, quod aliquid fiat, vel non fiat abſq; impoſitione pœnæ; intendit delinquentem punire pœna ordinaria. nu. eod.
32 *Iudex comminatus alicui pœnam aliquā, non cogitur eam imponere.*
33 *L. eos. C. de mod. mult. non ſeruatur in facto.*
34 *L. eos. C. de mod. mul. declaratur.*
35 *Citatio ad reſpondendum cuidam inquiſitioni contra eum formata, valida eſt.*
36 *Iudicis arbitrium in criminalibus quale intelligitur remißiuè.*
37 *Iudex habens liberum arbitrium, non poteſt ſine indicijs torquere.*
38 *Inquiſitio valet, licèt non conſtet de nomine occiſi.*
39 *Inquiſitio poteſt formari contra mandantem, licèt non conſtet de mandatario.*
40 *Inquiſitio tenet, licèt non exprimatur tempus maleficij, quod ex iuſta cauſa non potuit ſciri.*
41 *Inquiſitio in crimine falſi non requirit tempus.*
42 *Inquiſitio valet non expreſſo loco delicti, qui ex iuſta cauſa non potuit ſciri.*
43 *Inquiſitio in crimine falſi non requirit expreßionem loci.*
44 *Clauſula ſuper quibus omnibus, &c. operatur, ut ſi fiat proceſſus, & mors ſequatur, poßit proceſſatus de morte puniri.*
45 *Citatio ad domum ſufficit in Regno Neap.*
46 *Citatio ad domum ſufficit in ſtatu eccleſiaſtico.*
47 *Citationes Romæ quomodo fiant remiß.*
48 *Citatio ad domum quòmodo fiat in Regno Neap. ſi nullus in ea habitet remiß.*
49 *Citatio facta ad apothecam, an valeat remißiuè.*
50 *Citatio per edictam an valeat, & quomodo fiat remißiuè.*
55 *Nuntio, ſi poſt relationem in ſcriptis factā neget ſe citaſſe, an credatur.*
52 *Relatio nuntij generalis facta ſe feciſſe, prout in mandatis, an valeat.*
53 *Nuntio an credendum.*
54 *Nuntius falſo referēs quomodo puniatur.*
55 *Nuntios falſo referentes Author puniuit catena infame, exilio, & priuatione officij.*
56 *Pœna facientis fieri falſam relationem remißiuè.*
57 *Nuntio dicenti ſe aliter retuliſſe, quam Notarius ſcripſerit, an credatur.*
58 *Nuntius non referens citationem, tenetur parti ad intereſſe.*
59 *Relatio citationis non poteſt fieri per aliū nuntium, qui non citauit.*
60 *Nuntius poteſt citare per alium nūtium, vbi ſunt plures nuntij publici.*
61 *Citationis relatio non poteſt fieri die feriato.*
62 *Citationis relatio an debeat conſtare iudici ex actis, antequàm pronunciet.*
63 *Nuntio an ſit credendum, quando pars negat fuiſſe citatam.*
64 *Statutum ſi extaret, quòd credatur nuntio; an probatio admittatur in contrariū.*
65 *Nuntius Regius poteſt citare in terra Baronis abſq; licentia.*
66 *Vagabundus citatur per edictum.*
67 *Citatio ſine termini præfixione; an liget.*

VBi locus capturæ non fuerint. Ibi vel citatio eſſet nulla.

1 Adde, quòd citatio † nulla non valida-

retur, ſi procurator compareret, oppo-
nens de nullitate citationum,& actorũ,
quia hoc non poſſet inducere validita-
tem,& ſic contrarium effectum; ſecus ſi
2 ſimpliciter comparuiſſet,†& proceſſum
continuaſſet.Ruin.conſ.61. nu.38. vol.
5.Tiraq. de retract. tit.1. §.9. glo.2.nu.
19.& adden.ad Bertaz. conſi.559.ad fi-
nem.

Ibi, & hoc locum habet.

Adde videndum Gabriel. in concl.ſuis
lib.2.tit.de citat.concl.1.nu.9.vbi mul-
tum diffuſè huiuſmodi quæſtionẽ tra-
3 ctat; An†Princeps,ſiue Papa poſſit tol-
lere citationem, & Staphil. in tract. de
commiſſ.litet. iuſt. nu. 26. cum ſeq.fol.
mihi 109.& An iudex cuius arbitrio eſt
4 cauſa diffinienda teneatur citare,†vide
Menoch.de arbitr. iud. quæſtione 17.&
Gabriel.d.concl. 1.nu. 31. limitat hanc
cõcluſionem 13. quòd Princeps poteſt
in ſuo proceſſu omittere citationem, ſi
5 id ex iuſta cauſa faciat. †Idem tenet
Vaſq. controuerſ.Illuſtr.cap.31.num.8.
vbi dicit,rationem eſſe,nè iuris natura-
lis poteſtas, & imperium ad iuuandum
inſitum, incipiat eſſe nociuum; poteſt
etiam Princeps tollere citationẽ in his
actibus,quos ipſe agere abſq; iniuria po
teſt liberè,etiam ſine cauſa,& in alterius
præiuditium, nec enim citatio tunc im-
6 pedire poteſt†Principis liberam volun
tatem.Soci. conſ.164.vol.2.Crau.conſ.
5.& Couar. pract. quæſt.cap.23.verſ.2.
item conſtat,& Viui.opin. 710. nu.5.&
7 ibi num.2. dicit,quòd Princeps†de ab-
ſoluta poteſtate poteſt procedere,etiam
parte non citata, & ferre ſententiam ſi-
ne citatione,quando apparet, cum om-
nino voluiſſe alicui præiudicare,ex quo
actum eo inuito poteſt explicare.

8 Item adde, quòd citatio† nec à ſtatu-
to, nec à Principe tolli poteſt. Bald.in l.
1.col.1. verſ.ſed hic quæritur C.quomo
do, & quando iud.cum alijs per Vant.
de nullit.ex defect. citat.nu.9.cum cita-
tio ſit iuris naturalis non propter ſe,ſed
ꝓpter defenſionem, vt ibi per eũ nu.6.
9 ſed aduertendum eſt,quòd†prima cita-
tio eſt de iure naturali,aliæ vero de iure
ciuili; & poſt concluſum in cauſa eſt de
iure poſitiuo.Afflict.deciſ.283.& Doct.
in c.ex parte el 2.de offic.delegat.

Adde, quòd hæc omnia.

Adde,ꝙ citatio non requiritur, quando
Papa procedit contra committentem
crimen læſæ maieſtatis,retinendo terras
10 eccleſiæ,vel Imperij violenter. † Gigas
de crim.læſæ maieſtatis in ver.qualit.in
crim.læſæ maieſt.quæſt.6.num.7.& ſimi
11 liter† ex proceſſu informatiuo occultè,
& ſecretè facto contra committentem
crimen læſæ maieſtatis per legatum Pa-
pæ poteſt fieri realis executio contra ip-
ſum, & Caſtra feudalia occupari ipſo
non citato. Anchar. in conſil. 277. per
totum.

Quæro nunc quæ ſit forma.

Adde videndum Nattam in conſ. 594.
12 nu.15.vol.3.& ibi habetur,† quòd cita-
tio facta pro intereſſe fiſci non tenet,
tanquàm facta in genere generaliſſimo,
niſi iuſtificetur per ſubſequentem accu
ſationem,vel inquiſitionẽ; & quæ con-
13 tinere debeat citatio † in Regno Nea-
polit. & eius forma habetur per Conſt.
edictorũ,& ibi. Afflic.& Foller.in pract.
crim.in ver.vel eos. verbaliter citari fa-
ciat.

Item quæro nunquid. Ibi, ſed de iure communi. Adde, quòd iu
dex in crimina
libus non poteſt facere præceptum im-
putatis de aliquo delicto, vt compare-
14 re debeant ſub graui pęna, quia†præce-
ptum non debet eſſe initium inquiſitio
15 nis,& quia mulcta†non poteſt imponi,
ſi formanda eſt inquiſitio. Brun. conſil.
87.num.46.Bertaz.conſ.354.volum.2.
& Roland.conſ.47.nu.44.& 45. vol.2.
16 & an in præceptis†pœnalibus requiran
tur cauſæ,ad hoc vt teneant,& commit
tatur pœna, & quid de præceptis ad in-
formandum Curiam,vel ad audiendũ,
& faciendum quicquid per Curiam ra-
17 tionabilitet iniungetur.† Pariſ.in tract.
de ſyndic. in vet. reſtat videre de præ-
cept. & præceptum iudicis factum ſine
18 cauſæ cognitione valet, †ſi eſt circa ea,
quæ pertinent ad eius officium. Alex.
conſ.140.vol.6.

19 Item † adde, quòd id, quod fit contra
præceptum, & quòd iuſtè fiat,nè tamen
contemnatur imperium, deſtruendum
eſt,

eſt,& licet benè,puniẽdum Luc.de pen. in l.qui fiſcales.C.de nauicular. lib.11.
20 vbi dicit,ꝙ plus eſt cõtemnere, † quàm non parere, imò eſt cõtrarium eius, qđ iniungitur facere; doloſus eſt enim eius animus,qui arbitrium non ſequitur imperantis,ſed ſuas potius explicat voluntates.

21 Item adde, quòd † in criminalibus nõ poteſt mulctari contumax, quia non venire præſumitur, non quia contemnat Iudicem,ſed quia ſeipſum non contemnit,ideſt quia non vult ſe obijcere carceri, & pœnis conſcientia forſan ſceleris ductus; vel etiam ſine ſcelere recuſat in diſcrimen venire. Natt.in conſ.594.volum.3.& ibi num.18.dicit, quòd pœna
22 † confiſcationis bonorum pro contumacia in cauſa ciuili non poteſt imponi, etiam ſi motu Principis fuiſſet cõceſſa, Marſ.in l. de vno quoq; nu.175.ff.de re iud.Bonac.comm.opin.part.1.pag.116. & in hac materia contumaciæ,an contu
23 macia † remitti poſſit; & an contumax
24 † poſſit condemnari, niſi prius præfixo ſibi termino ad ſe defendendum, & dicendum cauſam quare propter incurſã contumaciam, & non comparitionem
25 mulctari non debeat;& an poſſit† appellare, vide omnino D. Farinac. quæſt. crim.queſt.18.nu.58.cum ſequen.& ibi num.39.habetur etiam, quòd cõtumax
26 † poteſt citari ad comparendum,ſub pœna carcerationis, vel banni,vel ſub pœna diruendæ domus.
27 Item adde, quòd mulcta † inſolita, & non conſueta de ſtilo Curiæ, dicitur iniuſta,Felyn.in c.2.in ver.ſtilus Curiæ.
28 Item adde, quòd † Iudex non poteſt citare ſub pœna confiſcationis bonorũ, & ratio eſt,quia ſequeretur,quòd derogaretur auth.bona damnatorum, C.de bon. præſcript. vt dicit Natt.d. cõſ.594.
29 nu. 11.& ibi nu.9. dicit, quòd mulcta † non poteſt indici in cauſa criminali,vel prouideatur per ſtatuta terrarum, quòd poſſit procedi ad diffinitiuam contra abſentem contumacem. & an poſſit citari ſub pœna confiſcationis bonorum, vide etiam Peregrin. in tract. de iure fiſci lib.5.nu.32.vbi plenè.
30 Item adde, † quòd quando Iudex in pœnam alicuius delicti præcipit alicui, ne recedat de domo,non poteſt commi nari,niſi ad pęnam delicti,Iaſ.in l.quod iuſſit nu.19.ff.de re Iudic.nu.5.& conſi. 416.nu.10.& ibi in fin.dicit,quòd com-
31 minatio † indignationis Principis nihil facit ad pœnam pecuniariam,de qua pęna indignationis habetur per Menoch. de arbitr.iud.caſu 36.nu. 3. vbi concludit,quod ſit pœna arbitraria.

Item adde,ſi Iudex ordinarius per præceptum,vel per proclama pręceperit,vt fiat, vel non fiat aliquid ſine impoſitione pœnæ, intelligitur arbitraria contra delinquentem,Nell.de bannit. in 1.par. ſecundi temp.queſt.3.quem refert,& ſequitur Soci.in c.licet nu.10.de pœn. Tamen non poterit excedere mulctam cõtentam in l.eos,C.de modo mulct. ſecũdum Oldr.conſi.15.quem refert, & ſequitur Afflict.in conſtit. Pęnam nonem vnciarum nu.4.In Regno,aut Neap.nõ poterit condemnare,niſi ad pœnam tertiæ partis bonorum mobilium, vt ibi p̃ eum,quæ eſt pœna ordinaria contumacis per dictam conſtit.& obſeruatur, vt etiam per Foller.in pract.crim. in verb. accuſentur contumaciæ nu.11.

32 Item adde,quòd † licet Iudex comminatus fuerit alicui pœnam aliquam, nõ tamẽ cogitur eam imponere, ſed poteſt mulctam imponere,vt per Barbat.cõſil. 72.2.dub.volu.3.& Cagnol. in d.l.1. in prin.nu.86.ff.ſi quis Iuſdic.non obtemperante.Imo poteſt in totum tam remittere ex cauſa,ſi ſibi placet,vt per Alciat. in l.aliud eſt fraus, §. inter mulctam,ff. de verb.ſignifi.& Bertazol.in conſ.415. num.6.

Ibi vide, quæ dixi. Adde, quòd ho-
33 die† de conſuetudine per Iudices non ſeruatur, l.eos, C.de modo mulct. ſed indiſtinctè arbitrio Iudicis mulctæ imponuntur nulla habita ratione quantitatis; Iaſ.in l.1.in prin.col.2.& ibidem Cagno.num.19.ff. ſi quis iuſdicen.non obtemp.Rolan.cõſil.47.nũ.13.vol.2.Menoc.in caſu 280. nu.2.& Boſſ.in tit.de mulct.nu.8.dicit,
34 quòd diſpoſitio dictæ legis † eos procedit,quando in præcepto non eſt taxata certa pœna, ſecus ſi pœna ſit taxata, & determinata.

Quęro nunquid in citatione.
35 Adde,quòd ſufficit, † quòd in citatio-

ne exprimatur, vt veniat ad reſponden
dum cuidam inquiſitioni contra eũ for-
matæ, ſecundum Bart.in l. inter accuſa-
torem, ff.de public.Iudic.& Natt.d.cõſ.
594.nu.15.

Arbitrio, abſq; balia. Adde, quale
36 † arbitrium
intelligatur in cauſis capitalibus per Me
noch.de arbitr.Iudic.lib.1.quæſt. 77.cũ
multis alijs ſequentibus, vbi pleniſſimè
37 de hac materia; & Iudex † licet habeat
arbitrium, non poteſt venire ad torturã
ſine oportunis indicijs, Gramm. vot.30.
nu.21.& in conſ.3. nu. 19. & conſil.64.
nu.2. Pariſ.conſ.151.col.3.vol.4. Iohã.
runij in conſ.81.nu.68.inter conſ.crimi
nal.diuerſ.vol.2.magnæ impreſſ.& vide
etiam Menoch.de arbitr.quæſt.84.lib.1
& in hac materia arbitrij Monticell. in
pract.crim.reg.2. vbi ponit 41.caſus, in
quibus arbitrium Iudici à lege concedi-
tur, & Burſ.in conſ.201. vbi latiſſimè de
arbitrio conceſſo ad torturam cum am-
pliſſimis clauſulis, & quomodo Iudex
procedere debeat, vide etiam, quæ po-
ſui infra in quæſt.64.verſ.dixi, & ibi nè
prætextu arbitrij.

Contra, & aduerſus N. Ibi mo-
38 neo autem. Adde, quòd † ſimiliter va
let inquiſitio, etiã quod
non conſtet de nomine occiſi, vt per
Natt.in conſi.422.nu.10. & infra in q̃ſt.
52.in fin.
39 Et F.mandatorem. Adde, quòd † in
quiſitio poteſt
formari contra mãdantem, etiam quòd
non conſtet de mandatario, Natt.d.cõſ.
422. lib.2.

Quod de anno præſenti.
40 Adde, quòd † inquiſitio tenet, licèt tẽ-
pus maleficij non exprimatur, quando
Iudex habet iuſtam cauſam ignorantiȩ,
quod non potuit ſcire tempus delicti,
Natt.in d.conſ.422.nu.11.vol.2.
41 Item adde, † quòd in crimine falſi non
requiritur tẽpus, gloſ.inſtit.de pub. iud.
in princ. Marſ.in rub.ff.de falſ.nu. 16.&
Ferran.Garg.in conſ.125.nu.1.tomo 1,
inter conſ.crim.diuerſ.
Exiſtens Florentiæ. Adde, quòd in-
42 quiſitio † valet,
etiam ſi non exprimatur locus delicti,
quando eſt in Iudice iuſta cauſa ignorã
tiæ, quòd non potuit ſcire locum, in quo
fuit commiſſum delictum, Natt. d.conſi.
422.nu. 11.
43 Item adde, quòd in † crimine falſi non
requiritur expreſſio loci, gl.in ſt.de pub.
iud.in prin. Marſ.in rub.ff.de falſis num.
16.Ferran.Gargia. d.conſ.125.nu.2.to-
mo 1. inter conſ.crim.diuer.

Super quibus oĩbus, & ſingulis.
44 Adde, quòd † ſtante hac clauſula, ſi qs
proceſſatus fuerit de vulnere tantum, &
mors ſequatur, de morte puniri poterit.
vide Carrer. in pract. crimin. fol. 175.,
num.8.

Ibi, & quòd talis citatio.
45 Adde, quòd † idem in Regno Neapol.
ſeruatur de conſuetudine, vt atteſtatur,
Foller.in pract.crim.in ver.& ſi confite-
buntur 4.par.3.par.nu.3.in fine, & ita ẽt
46 ſeruatur in ſtatu † Eccleſiaſtico, in quo
expreſsè cauetur per Conſtit.lib. 4.cap.
10.quod vt bannum ſequi poſſit, citatio
fiat perſonaliter, vel ad domum habita-
tionis, ſiue domicilij citandi; & de mate
47 ria citationum, & quomodo fiant † in Vr
be latè per D. Farin.in quæſt.11.nu.38.
cum multis ſequen.
48 Itẽ adde, † ſi in domo ſolitæ habitatio-
nis nullus habitat, quomodo in Regno
ſit facienda citatio ad dictam domum.
latè per Afflict.in conſtit.citationis litte
ræ, & Foller.in pract.crim.in ver.vel eos
citari faciat nu.29.
49 Item adde, † an citatio facta ad apothe
cam ſit valida latè per Addent. ad Ber-
taz.in conſ.559. in littera A.

Ibi. Sed quando perfectè.
50 Adde † videndum Foller. in pract.cri-
min.in ver.vel eos verbaliter citari, nu.
39.& Mille.in pract. crim. fol.39. vbi te-
nent, quòd citatur per edictum affixum
in palatio, vel voce preconis cum ſono
tubæ in loco publico, & conſueto, expri
mendo ſigna perſonæ; & quòd talis cita
tio erit valida.
Sed nunquid requiritur. Adde, ſi
nuntius
51 † dicat citaſſe, & relationem in ſcriptis
faciat, & poſtmodum atteſtatur, quòd il
lam falsò fecit, an ſic ſtandum, quòd ſit
falſa.

falſa. Bar. in l. ſi librarius ff. de reg. iur. &
Bal. in conſ. 252. vol. 4. videntur decide
re hanc quæſtionem, tenendo, quòd nõ
ſit illi credendum: ibi tamen Bal. dicit, ꝙ
ſi eſſet Iudex, ſtuderet per teſtes, & alio
modò veritatem habere, & ſi habere nõ
poſſet, nullo modo tali inſtrumento fidẽ
adhiberet: & videtur concludere, quòd
iſtud ſit remittendum arbitrio Iudicis,
ſecũdum Inno. in c. 1. de arbitr. ſed Lud.
Bologn. in conſi. 52. col. 2. dicit, quòd ſi
primo fecerit in ſcriptis, non eſt poſtea
illi credendum ſi dicat contrarium.
52 Item adde, quòd relatio † generalis ꝑ
quam Nuntius refert, ſe feciſſe, prout ha
bebat in mandatis, valet, & tenet, ſecun
dum Soci. in conſi. 56. col. 2. vol. 4. & an
credatur nuntio, vide Menoc. de arbitr.
iud. caſu 112. & Ioã. Baptiſtam Aſin. in
practica de ordine iud. §. 9. cap. 2. vbi at
teſtatur communem opinionem eſſe, ꝙ
53 nuntio † credatur, quando nuntius eſt
iuratus.
54 Item adde, ſi nuntius † fecerit falſam
relationem, qualiter puniri debeat, vide
tex. in l. 2. C. de ſport. Bald. in c. fin. in 2.
colũ. de dolo, & cont. & Foller. in pract.
crim. in ver. fiat relatio nuntij nume. 15.
vbi dicit, quòd debet priuari officio, &
alius ſubrogari in loco illius, & etiã cor-
porali macula poteſt puniri, & pœna fal
55 ſi. ego pluries† nuntios falſo referentes,
feci ponere ad catenã, vt dicitur ad ber-
linam, & eos etiam exulando cum priua
tione officij, & quòd amplius tale offi-
cium exercere non poſſent: & de illo, q
56 fecit † fieri falſam relationẽ, vide Guid.
Papæ deciſ. 44.
57 Item adde, ſi nuntius † refert notario,
qui facit publicum inſtrumentũ de his,
quæ ſibi retulit nũtius, qui poſtea dicit,
ſe aliter retuliſſe, quam ſit ſcriptum; ma
gis creditur notario, niſi eſſet ſuſpectus,
& niſi de pœna falſi ageretur, Abb. in c.
cum parati de appell. & in c. ad audien-
tiam in 5. notab. de præſcrip. Ang. in l. 1
§. 1. ff. quemad. teſtam. aper. Alex. in cõ-
ſil. 70. col. 2. & conſ. 74. col. pen. vol. 1. &
Fely. in d. c. ad audientiam col. 2. & in c.
cum cauſam in fine de teſt.
58 Item adde, quòd nuntius, † qui non re
fert citationem, vel actum ſibi commiſ-
ſum, tenetur parti ad intereſſe, Bal. in l. ſi
mẽſor. ff. ſi men. falſ. mo. dixer. quem re-
fert, & ſequitur Foller. in pract. crim. in
verb. fiat relatio nuntij in fine.
59 Item adde, quòd relatio† citationis nõ
poteſt fieri per alium nuncium, qui cita-
60 tionem non fecit, licet nuncius† publi-
cus per alium nuncium citationis arti-
culum explicare poſſit, quando in eadẽ
curia ſunt plures nuncij publici, ſecun-
dum Philip. Franch. in c. cum parati nu.
51. de appell.
61 Item adde, quòd relatio † citationis ꝑ
nuncium non poteſt fieri die feriato, vt
per Philip. Franch. in c. cum parati nu.
49. de appell.
62 Item adde, quòd Iudici† primo debet
conſtare ex actis de relatione citationis
antequam pronũciet, aliàs proceſſus eſt
ipſo iure nullus etiam, quòd in veritate
pars citata fuerit, & poſtea Iudici conſta
ret, ita tradit Bart. in l. multum intereſt,
ff. de cond. & demõſt. & ideo dicit Bald.
in l. 2. C. de ſportulis, quòd ſi Iudex feſti
nat ad actum non expectata relatione
nuncij, ſententia erit nulla cum debeat
Iudici prius conſtare de cõtumacia par-
tis, & hoc idem tenet Philip. Franch. in
c. cum parati nu. 34. de appell. vbi ponit
quatuor limitationes, & hanc doctrinã
Bart. atteſtatur eſſe communem, Vãt. in
rubr. de null. & defectu citatio. dicẽs, ꝙ
ſi poſt actum factum relatio fieret, nihi-
lominus actus præcedens non conuale-
ſceret cum à principio de relatione de-
buiſſet conſtare prætori, vt de ſua pote-
ſtate certus fieret, ſed vide omnino Mar
ſil. in l. patre, vel marito nu. 46. cum mul
tis ſequentibus, ff. de queſt. vbi latiſſimè
diſputat de veritate dicte doctrine Bart.
& an ſufficiat, quòd conſtet Iudici alio
modo quam ex actis, quòd citatio fuiſ-
ſet executa.
63 Item adde ſi nuntius † refert ſe citaſſe,
& pars negat, quòd magis credendũ eſt
nuntio publico, & iurato, ſed aliquando
erit arbitrarium Iudici ſecundum quali
tatem perſonarum, & cauſæ, & ſecũdum
coniecturas, & veriſimiles preſumptio-
nes, plus credere parti quam nuntio, ſi
nuncius eſt vilis perſona, & pars ipſa in
dignitate, vel vitæ laudabilis, & quan-
doq; exiget iuramentum à parte contra
aſſertionem nuntij, & quandoq; plenã
probationem, ita tenet Bald. in cap. quo
niam contra de probationibus col. 12.

Abb.& Philip.Franch.in c.cum parati, num.36.de appell,& de hoc etiam vide Menoch. de arbitr. Iud. caſu 112. nume. 10.

64 Item adde, quòd contra relationem † nuntij admittitur probatio etiam: ſi extaret ſtatutum, quòd credatur citationi, & relationi factæ per nuntium, Bald. in l.ſi tutor in fine, C.de peric. tutorum, & Philip.Franch.in c.cum parati num.37. de appell. & ibi multa alia habentur in materia relationis citationum.

Poſſet fortè dubitari. Adde, quòd officiales †
65 Regij poſſunt citare in territorio Baronum,& nuntius Regius non debet accedere ad Baronem, ſeu eius officialẽ pro licentia, antequam citet. Boer. deciſ.8. deciſ. Tholoſ.423.& Foller.in pract.crimin.in ver.fiat relatio nuntij nu. 17.

Sed quid ſi reus. Adde, quòd vagabundus † citatur
66 per edictum, ſecundum Menoch. in conſil.100. nu.110.volu. 1.& in tract.de recuperan.poſſeſſ.remed.8.num.116.vide etiam Decian.in conſil.18.num. 85.volum.1.

Sed hic quæro nunquid. Ibi, Sed certè in hoc Ducatu.

Adde, quod idem ſeruatur in ſtatu Eccleſiaſtico, & in Regno Neapolitano,& ita ſemper ſeruari vidi,& ſeruaui.

Vltimo quæro. Adde, ſi quis fuerit †citatus ſine termi
67 ni præfixione, an talis citatio arctet citatum ad comparendum, Bar. in l.liber homo, §.1. ff.de verbor.obligat.& Bal.in l. conſentaneum verſ. & nota primo, C. quomodo, & quando Iudex; dicunt, quod tamquam incerta, & obſcura nõ arctat. Bal. verò ſibi cõtrarius in l.& perfectius col.3.verſ.2. quòd vbi, C.de anna.except.tenuit contrarium, quia tacitè intelligitur tempus, infra quod citatus poſſit comparere,& hanc partẽ ſequitur Boer. qui hanc quæſtionem latè examinauit in deciſ.235. quam magis communem eſſe atteſtatur Carau.in ritu 123.num.9 dicit tamen, quòd cautius erit ſemper in citationibus terminum apponere: & iſtam quæſtionem diſputauit etiam Vãtic.in tract.de nullit. ex defectu citat.in verb. terminus nu.67.

Quæſtio XXXII.

SVMMARIVM.

1 Princeps de poteſtate ordinaria non poteſt procuratorem in criminalibus admittere, in quibus de iure non admittitur.

2 Procurator in criminalibus quando admittitur remiſſiuè.

3 Procurator non admittitur etiam pro minore.

4 Procurator in Regno Neap. in criminalibus non admittitur, niſi ad allegandum excuſationem abſentiæ, infirmitatis, vel captiuitatis.

5 Et quid de nullitate citationis.

6 Procurator non auditur in ſtatu eccleſiaſtico in cauſa ſanguinis, niſi reo in carceribus conſtituto.

7 Sententia lata perſonaliter non comparente in ſtatu eccleſiaſtico, eſt ipſo iure nulla, et fiſco, vel parte non agente.

8 Procurator non admittendus, non admittitur etiam in cauſa appellationis.

9 Procurator non admittitur in cauſa criminali, ſed pecuniaria; & quando admittitur remiſſiuè.

10 Procurator an admittitur pro accuſatore remiſſiuè, & nu.53.

11 Iudex in omnibus delictis poteſt principalis rei præſentiam requirere, & nu.16.

12 Procurator an interueniat in cauſa iniuriarum criminaliter mota.

13 Procurator non admittitur in delicto, cuius pœna eſt arbitraria, antequàm pecuniaria declaretur.

14 Procurator non admittitur etiam in pœna declarata pecuniaria, quando reus fuerit contumax, & obtinuerit admitti ad nouas defenſiones, vel fuerit reſtitutus.

15 Vulnerãs an poſſit puniri, antequàm mors vulnerati ſequatur remiſſiuè.

17 Bannitus an poſſit citari remiſſiuè.

18 Saluus conductus non conceditur ad agendum.

19 Saluus conductus an concedendus bannito remiſſiuè.

20 Saluum conductum frangens, quomodo puniatur remiſſiuè.

21 Saluus conductus datus alicui, & ſocijs extenditur ad hebræos.

22 *Saluum conductum frangens, quando teneatur crimine leſæ maieſtatis. remiſs.*

23 *Saluo conductu abutens, quomodo puniatur remiſſiuè.*

24 *Socij, qui dicantur in ſaluo conductu remiſſiuè.*

25 *Hyſpanorum mos eſt non ſeruare fidem.*

26 *Cauendum a Catalanis.*

27 *Saluus conductus quando poſſit à iudice concedi.*

28 *Saluus conductus in ſtatu eccleſiaſtico publicatur in locis publicis.*

29 *Saluus conductus poteſt à Iudice concedi in ſtatu eccleſiaſtico.*

30 *Saluus conductus datus in eundo, intelligitur etiam in redeundo.*

31 *Saluus conductus quantum duret.*

32 *Saluus conductus extenditur ad res, & perſonas.*

33 *Saluum conductum habens, ſi capiatur debet reponi in priſtinam libertatem.*

34 *Saluus conductus morte expirat, niſi verba ſint ampla.*

35 *Saluus conductus an amittatur, ſi ſub eo delinquitur.*

36 *Iudex poteſt aſſicurare teſtes, vt tutò veniant ad ſe examinandum.*

37 *Saluum conductum petens, debet narrare omnes qualitates.*

38 *Saluus conductus de eundo liberè, intelligitur etiam de mittendo nuntium.*

39 *Capitaneus belli poteſt concedere ſaluum conductum bannito, & hoſti.*

40 *Saluum conductum Principis frangens, quomodo punitur remiſſiuè.*

41 *Clericus frangens ſaluam guardiam Principis, an poſſit per iudicem laicum puniri.*

42 *Infamis poteſt allegare abſentiam citati, & debet admitti.*

43 *Procurator an admittitur ad proponendũ exceptiones dilatorias.*

44 *Et quid in Regno Neapolitano.*

45 *Quid in ſtatu eccleſiaſtico.*

46 *Vniuerſitas, et mulier cõiugata an poſſint cõparere per procuratorẽ in criminalibus in dicto regno.*

47 *Et quid ſi fuerint citatæ decem perſonæ.*

48 *Clericus in dicto Regno an poſſit per procuratorem declinare forum in criminalibus.*

49 *Et quid ſi citantur priuilegiati.*

50 *Priuilegium fori quando admittatur per contumaciam.*

51 *Procurator admittitur pro bannito ad petendum indultum pro illo crimine ex aliqua cauſa ſibi competente.*

Quid autem ſeruetur in Regno Neapolit. nu. eod.

Quid in ſtatu eccleſiaſtico. nu. eod.

52 *Exceptio impunitatis impedit proceſſum ad vlteriora.*

Etiam quòd bannitus interfectus eſſet extra territorium bannientis nu. eod.

SAepè numero in cauſis criminalibus.

Adde, q̃ in caſibus, in quibus
de iure in criminalibus non admittitur
procurator, quod Papa, nec Imperator
poteſt de poteſtate ordinaria ex parte
1 rei procuratorem admittere, † per text.
ſingul. in c. veniẽs de accuſat. per quem
tex. ita dixit Alex. in d. §. ad crimen in
apoſt. ad Bar. vide etiam Mille. in pract.
crim. in rubr. denunc. formu. nu. 94. fol.
14. & Bertaz. conſ. 422. num. 13. vol. 2.
Et in hac materia quando procurator
2 † poſſit admitti in criminalibus, vide
Gabriel. comm. concl. lib. 7. concl. 9. ubi
pleniſſimè, ac latiſſimè omnium, uide
Menoch. de arbitr. quæſt. 80. ubi multa
ſtatuta ad hanc materiam facientia declarat,
& vide Rubeu. Alex. in tract. ſuo
de poteſta. procurat. & defenſ. in cauſ.
criminal. qui hanc materiam ex profeſſo
diſputauit, & tractauit; & in caſibus,
in quibus quis per procuratorem audiri
non poſſit, non poterit audiri, etiam
3 quòd eſſet minor, † vt per Decian. in
conſ. 18. nu. 178. & 200. vol. 1. & Bertaz.
in d. conſ. 422. nu. 11. vol. 2.
4 Item adde, quòd in Regno † Neapolitano
ad tollendas cauillationes, & diſputationes
fuit prouiſum per rit. 269. q̃ in
cauſis criminalibus nulla exceptio per
procuratorem citati admittatur, niſi exceptio
infirmitatis aut abſẽtiæ, aut capti
5 uitatis; poteſt tamen opponi † per procuratorem
nullitas citationis, ſi ſit notoria;
& ex eiſdem actis oculis corporeis
legi poſſit, ſecundum Franch. in deciſ.
232. vol. 2. & in ſtatu eccleſiaſtico fuit
prouiſum per conſt. Marchiæ lib. 4. cap.
15. quòd vbi pœna ſanguinis veniret
imponenda, nemo niſi in carcere conſti
6 tutus audiatur per procuratorẽ. † & per

Pium.

Pium 4.in conſt. 76.vbi vlterius, habe-
7 tur, quòd proceſſus, † & ſententia pro
reo perſonaliter non comparente lata,
etiam fiſco, vel parte non agente, ſit nul
lius roboris, vel momenti; prorſusque
pro iufecta habeatur; & ipſe reus debi-
tis pœnis puniatur, quemadmodum an-
tè proceſſum; & ſententiam punitus fuiſ
ſet.

Ex hac autem ratione. Adde, q̄d
8 nec† in cau
ſa appellationis poteſt interuenire pro-
curator Auguſt.de Arim. ad Ang.in tra
ctat. malefic. in verb. præſente d.Gaio.
num.14.

Cęterũ vbi ex iuris diſpoſitione.
Adde Marian.Soci.in d. c. veniens nu.
50.cum ſeqq.vbi tractauit, quando pro
curator admitti debeat, vbi pœna ſit pe
9 cuniaria, †& ibi diſtinguit, quòd aut ta-
lis pęna imponitur. de iure communi,
aut ex forma ſtatutorum: & nu.61.po-
nit duas notabiles limitationes; & nu.
10 62. an, & quando in criminalibus † ex
parte accuſationis procurator interue-
nire poſſit; ideo vide eum omnino in d.
c. in quo infinitos caſus examinauit, &
totam materiam, quando, & quibus ca-
ſibus, & cauſis admittatur procurator
in cauſa criminali, habes longè copio-
ſius, & clarius expeditam, quàm cœteri
Doctores tractent ſimul iunctim, vt af-
firmat ipſe Soci.in fin.d.c.vbi dicit, q̄ il
li. c. veniens poteſt dici benè veniatis,
ſed hodie per conſtitutiones, ſtatuta, &
conſuetudines adeo prouiſum fuit, vt
amplius de hoc non ſit diſputandum;
& in omnibus ferè. delictis principales
tenentur comparere perſonaliter, tam-
quàm magis informati, & vt melius ve
ritas haberi poſſit; & ita ſeruat practica
iuxta doctrinam Bart.in l.ſeruum. §.pu
11 blicè ff.de procurat.quod iudices† poſ-
ſunt dicere, nolle aliquem admittere;
ſed velle, quòd principalis compareat,
vt videat qua fronte, & qua trepida-
tione loquatur; per tex. in l. minorem.
§.tormeta.ff.de quæſt. licèt dicta doctri
na Bart.intelligatur procedere, vt poſſit
repellere procuratorem, non autem de-
fenſorem, ſeu inſtructorem, ſecundum
Veronenſ.conſ.40.col.3.in princ.quem
refert, & ſequitur Roland. conſil. 47.
mime. 21. lib. 3.vide etiam Capic. de-
ciſ. 143.

Hinc eſt, quod ſi agatur de de-
12 licto. Adde, q̄ fallit † in crimine iniu-
riarum criminaliter moto, per
tex.in l.fin. C.de iniur. exceptis perſo-
nis Illuſtribus; ſed hodie in regno Nea-
pol.per rit. 269. in cauſis criminalibus
obſeruatur, vt ſupra dixi verſic. 1. hac
ead.quæſt.

Sed q̄ro: quid ſi ex diſpoſitione
iuris. Ibi, ſi q̄dē pro eo delicto.
13 Adde, q̄ ità ēt tenet† Anchar.cōſ.272.
quem ſequitur Craue.conſ. 224. col.2.
14 verſ. illud nō omitto, quod amplia† pro
cedere, etiam ſi iudex, in cuius arbi-
trium pœna eſſet collata, contumacem
in pœnam pecuniariam condemnaſſet,
& condemnatus obtinuiſſet admitti ad
nouas defenſiones; quia tenetur ſe con-
ſtituere in carceribus, prout tenebatur
ante declarationem pœnę pecuniariæ,
Ancar.d.conſ.272. Et idem eſt in cauſa
reſtitutionis in integrum; ſiue ſit minor,
ſiue ſit maior, Marſ. ſing.221, reſtitutio,
Plot.in l.ſi quando §.16.nu.13.fol.174.

Sed pone, tu ſcis. Ibi, neq; puni-
ri de occiſo antequam vulnera-
15 tus moriatur. Adde, quid † ſi puni-
retur ante mortem, vi
dendum Parid.de ſyndic.verb.condem
natio, car. 25. & Boer.deciſ.259.

Hæc autem concluſio. Ibi. Et
in omnem caſum Doctores.
16 Adde, quòd etiam in caſib⁹, in quibus
de iure communi in criminalibus procu
rator poteſt admitti, iudex poteſt dicere
procuratori, quòd vult, quòd principa-
lis perſonaliter compareat, tamquàm
melius informatus.l.fin.C.de procur.&
Boſſ.in tit.an in crimin.iud.nu.2.& Ca-
pyc.in deciſ. 143.in fine, & Ant.Scap.in
tract.iuris non ſcript.quòd ſer.in vtroq;
foro lib. 3. cap. 42. vbi dicit, quod licèt
pęna ſit pecuniaria, tenetur comparere,
& poterit detineri; & ſi non comparet,
poterit procedi contra eum, tamquam
contra contumacem; & poni in banno,
& condemnari: & atteſtatur, quòd ita
ſeruatur per totam Italiam?

Tu

Tu ſcis, quòd bannitus.

17 Adde † videndum Nellum de banni-
tis in prima par. primi temp. in 3. quæſt.
& Foller. in pract. crim. in verb. vel eos
verbaliter citari faciat num. 32.
18 Item adde, quòd † ſaluus cōductus nō
debet concedi ad agēdum, Bald. in l. ſed
ſi in hac, §. ſed ſi per pœnam. ff. de in ius
voc. & quando concedi debeat banni-
19 to, † & quibus pœnis violantes ſaluum
20 conductum puniantur, † vide Menoch.
de arbitr. iud. caſu 336. & 337. vbi latiſ-
ſimè.
21 Item adde, quòd † ſaluus conductus
datus alicui, & ſocijs, extenditur ad he-
breos, Ang. in l. 1. §. ad leg. iul. Maieſt. &
in l. vtimur, §. de ſepul. viol. & Rolan. in
conſ. 35. nu. 33. vol. 2.

Sed hic quæro, quis poſſit. Ibi de Principe non eſt dubium.

22 Adde Boer. deciſ. 179. † vbi etiam ha-
betur, ſaluum conductum frangens, quā
do teneatur crimine lęſę Maieſtatis; &
qualiter puniatur, ſaluoconductu abu-
23 tens; † & qui ſocij † dicantur, vt ſaluus
24 conductus vnius proſit alteri: & ibi in fi
25 ne dicit, quòd Hyſpanorum † mos eſt,
non ſeruare fidem, prout etiam dicit Io.
Andr. in prohem. decretal. quem ſequi-
tur Bal. ibi col. 6. verſ. quæro ſi aliqua ne
gantur, vbi dicit ibi Bal. caue ergo à Ca
26 thalanis, † & hoc credo eſſe veriſſimū,
& Afflict. deciſ. 4. vbi dicit verum eſſe,
ſecuritatem poſſe per Iudicem ex iuſta
cauſa dari, quando datur ad tempus, &
non in perpetuum; quia illa dari nō po-
teſt niſi à Principe; & hoc etiam proce-
dere quando bannitus eſſet delinquens
ab illo Iudice, qui dat ſecuritatem: &
27 quando Iudex † ſaluum conductum cō
cedere poſſit, Menoch. de arbitr. iud. q̄ſt.
81. & caſu 337. & ibi etiam oſtendens
ſaluum conductum habentem, qua pœ-
na puniatur: ſed impetrans ſaluum con-
ductum, ſi vult cautè agere, ne offendi
poſſit, faciat illum publicari, & poni in
loco, in quo apparet bannitus, ita do-
cet Boſſ. in tit. de citation. nu. 36. & ita
28 vidi practicari in ſtatu eccleſiaſtico, † &
pręſertim in ciuitate Spoletana, ſcilicet,
quòd ſaluus conductus publicatur in lo
cis publicis ſono tubæ; ſed non vidi, ꝙ
ponatur in loco, vbi apparet de banno;
& credo ꝙ ſufficiat publicatio ad hoc, vt
non poſſit impunè offendi. Et in ſtatu
29 † Eccleſiaſtico adeſt conſtitutio March.
lib. 4. cap. 29. per quam conceditur facul
tas Iudicibus, vt poſſint concedere ſe-
curitatem bannitis, inquiſitis de alijs de
lictis; & huiuſmodi ſecuritates ſemper
ſint ſeruandæ, vide Nell. de bannit. q̄ſt.
25. 2. par. 2. temp. Gozad. conſ. 22. num.
22. & ibi etiam, quòd habens ſaluum cō
ductum, nō poteſt moleſtari directè, nec
indirectè; & dato ſaluo conductu in eū-
30 do intelligitur † etiam in redeundo, Ale
xan. conſ. 29. nu. 1. & conſ. 90. volu. 6. &
Nell. in tract. de bann. in 3. par. 2. temp.
quæſt. 17. & 18. vbi dicit, quòd commu-
niter ad tollendum dubitationem, appo
nitur etiam ſtandi, & recedendi; & ibi
etiam habetur quando ſecuritas intelli-
31 gatur pro † vna vice tantum, quādo nō
apponitur tempus: ſi vero habet tēpus,
quo concedens durare voluit illam; non
finitur, licèt bannitus reuertatur ad locū
extra dominium concedentis; quia ex
temporis appoſitione colligitur cōtraria
voluntas concedentis; & ſaluus condu-
32 ctus † extēditur ad res, & perſonas, Dec.
in conſil. 51. & Pariſ. in tract. ſyndic. in
verb. ſaluus conductus, fol. 95. & ibi, ꝙ
ſi capiatur habens ſaluum conductum,
33 † debet poni in priſtinam libertatem; ēt
quòd à Iudice authoritatem non habē-
te, illud habuiſſet, Franch. in deciſ. 258.
nu. 1. vol. 2. ſed de hoc vide Farin. quęſt.
34 29. nu. 95. cum ſequen. Et ſaluus † cōdu-
ctus morte expirat, niſi verba ſint am-
pla, tenet. Io. Faber. inſtit. mand. §. ſi ad-
huc vt puta, quòd duret donec reuoca-
tū nō fuerit. Sed iſtā materiam ſalui cō-
ductus, per quos concedi poteſt; & quā
35 do † admittatur propter delicta ſub eo
commiſſa; & omnia alia ad prædictam
materiam facientia, vide omnino Fari-
nac. var. quæſt. in quæſt. 29. per totam,
& quando ſub ſaluo conductu commit-
titur delictum graue, ſalui conductus be
neficium amittitur, etiam quòd cum iu-
ramento conceſſum fuiſſet, ita Iodoc. in
pract. crim. in c. 26. nume. 7. non autem,
quando eſt delictum leue, quia tunc ēt
quòd eſſet captus, reponitur in liberta-
tem, Franch. in d. deciſ. 258. per totam
vol. 2.

Item

36 Item adde,quòd†Iudex poteſt aſſecu-
rare teſtes, vt tutò veniant examinan-
di.Foller. in pract. crim. in verb.capiat
informat.num. 52.& circa huiuſmodi
materiam ſalui conductus multa accu-
mulauit Blãc.in loco allegato per Glar.
vide etiam Magalott. in tractat. ſuo de
ſaluo cond.

37 Item adde,†quòd volens obtinere ſal-
uum conductũ, debet narrare oẽs qua-
litates,alias non tenet. Bertaz.in conſil.
104.nu. 2.

38 Item adde, † quòd ſaluus conductus
de eundo liberè, & ſecurè, intelligitur
etiam de mittendo nuntiũ, Bal.in auth.
habita.2.notab.C.ne fil.ꝑ patr. & Bart.
ibidem in fin.

39 Item adde,quòd†Capitaneus belli po
teſt facere ſaluum conductum bannito,
& hoſti. Bart. in l. conuentionum in 2.
oppoſ. ff. de pact.& ibi Bald.& Alex.&
40 qua pœna † puniatur frangens ſaluum
conductum,ſiue ſaluamguardiam Prin-
cipis,vide etiam Caſſan. in conſuetud.
Burgund. in rubr. des ruſtices. verſ. ad-
uerte tamen, quod videtur nu. 46. ſol.
mihi 62.vbi dicit,quòd debet puniri pę
na extraordinaria: & ibi etiam habe-
tur, an iudex laicus poſſit punire cleri-
cos ſaluamguardiam Principis frangen
41 tes. †

Prædicta autem concluſio.

42 Adde, quòd quilibet etiam infamis†po
teſt allegare abſentiam Imputati de de-
licto; & debet admitti,eſt cõmunis opi-
nio, vt per Soc.ſen. in c.veniens numa
159.de accuſation.

Pariter etiam. Adde,quòd prędicta
43 de iure † communi
procedunt; & etiam ſi extat ſtatutum,ꝙ
inquiſitus de crimine nullam poſſit pro-
ponere defenſionem per procuratorẽ,
quo caſu exceptio declinatoria fori per
procuratorem proponi poſſet,cum per
eam reus non defendatur ſuper crimi-
ne; Sed ſi ſtatutum diceret,ꝙ reus inqui
ſitus nullam poſſit proponere exceptio-
44 nem per procuratorẽ, vt prouiſum†fuit
in Regno Neap. per rit. 269. tunc tales
exceptiones non poſſent opponi per
procuratorem; quia aliud eſt denegare
defenſionem per procuratorem, aliud
eſt denegare exceptionem. Aret.in d.c.
veniens. nu. 39. verſ. conſequenter de
accuſat.& ita tradit Carau.in d.rit.269.
in princ. vbi miratur de Gramm.qui in
conſ.1. de foriudicatis nu. 39. poſt de-
ciſ.ſciens d.ritum, firmauit,quòd in di-
cto Regno exceptio declinatoria fori
poſſit per procuratorem opponi; & ſi-
militer dicendum eſt, quòd in ſtatu ec-
45 cleſiaſtico† huiuſmodi exceptiones pro
poni non poſſint per procuratorẽ,ſtan-
te conſtitutione Marchiæ in lib.4.c.15.
vbi diſponitur, quòd vbi pœna ſangui-
nis veniret imponẽda,nemo niſi in car-
ceribus conſtitutus per procuratorem,
audiatur; & idem diſpoſitum fuit per
Pium 4.in conſt.76.& quòd ſi aliter fa-
ctum fuerit, ſententia ſit nulla,& per d.
Ritum 269. eſt etiam correcta conſtitu.
Regni incip.Generalia circa, per quam
46 fuerat prouiſum,vt Vniuerſitas†& mu-
lier cõiugata poſſent in criminali cauſa
comparere per procuratorem, ſcilicet
quoad mulierem, quæ non obſtante d.
conſtitutione perſonaliter comparere
tenetur,vt tradit Carau. in ritu 108.ſub
nu.3.& in d.ritu 269.ſub nu. 9. verſ. 7.
amplia, & per ea quæ ibi notantur, po-
teſt etiam dici, quòd per eundem ritũ
cenſeatur de rogatum capitulis Regni,
videlicet c.204.211.& 282.quibus fue-
rat prouiſum, vt ſi plures ſpeciales per-
47 ſonæ vltra † decem citentur in quibuſ-
cunq; delictis, (excepto crimine hære-
ſis,& læſæ Maieſtatis)poſſent ipſi quoq;
per procuratorem comparere,& poſtea
ampliatum,etiam ſi decem tantum cita
rentur,& per d.c.282.prohibitum ne ci
tentur ad nouem, ad hoc vt diſpoſitio-
nibus dictorum capitulorum non fieret
fraus, & in practica ſeruaẽ d.ritus 269.
ſiue ſint decem, ſiue plures, qui ſint in-
quiſiti de eodem delicto.

48 Itẽ adde,quòd in Regno Neap. † nec
Clericus ſi citatus fuerit ad informan-
dum,poterit per procuratorem declina
re forum; ſed comparere tenetur,& pro
ponere declinatoriam, per ritum. 235.
incip.Item obſeruat ipſa Curia, qui eſt
in uiridi obſeruãtia, vt atteſtaẽ Franch.
in deciſ.329.nu.4.vol. 2. ſed aduerten-
dum eſt, quòd quando citantur clerici,
citantur vti laici nomine proprio tan-
tum. Et licet continuè reputentur con-
tumaces clerici,vt laici citati,& nõ com

parentes

parentes perſonaliter coram iudice laico, iuxtà formam d.ritus, capto tum ipſo clerico annullatur ſemper contumacia, quia Rex non potuit imponere legem eccleſiaſticis perſonis, nec facere aliquid contra libertatem eccleſiaſticã, vt per Gram.in conſ.1.poſt deciſ.& vot. 27.Capyc.deciſ. 161. & Foller.in pract. crim.in ver.audiant excuſatores. nu.39

49 Item adde, quòd in dicto Regno † citati, habentes priuilegium iudicis citantis forum declinandi, tenentur tamen comparere, & eius priuilegium allegare, per ritum 230. & ibi Carauit. tenet, quod etiam citatus à Regia audientia, quem notoriè conſtat eſſe ſub Baronis dominio, comparere tenetur, & allegare priuilegium.

50 Item adde, † quòd citatus, ſi efficitur contumax, amittit priuilegium fori; ſi expreſsè ei renuntiari poſſit. Afflict. deciſ.133.& Franch.deciſ.417. vol.2.

51 Quæro modo. Adde, † quòd ſimiliter admittitur procurator pro bannito, ſiue inquiſito ad petendum indnltum pro illo crimine, ſiue banno ſibi ex aliqua cauſa competentem, ſecundum Bal. in l. reos nu.35. verſ.quæro hic C.de accuſat.& Nell.de bannitis in 3. part. 2.temp. q. 68.ſed in Regno Neap.per ritum 269.hic allegatum per procuratorem indultus peti nõ poteſt, & ibi Carau.nu.4.& Franch. deciſ.314. per totam. idem prouiſum fuit in ſtatu eccleſiaſtico per Piũ 4. in conſt. 76.in fin. Tamẽ Carau.in prag.1.queſt. 17.num.167.de exuli; & in d. ritu 269. nu.6.circa finem dicit, quòd communi obſeruantia introductum fuit, concedi indulta, etiam per procuratorem banniti, ſiue inquiſiti; imò quòd etiam pro eo quilibet admittitur, licet non ſit procurator, & ita etiam hodie obſeruatur in ſtatu eccleſiaſtico propter ingentẽ bannitorum numerum, quia nemo volebat ſe conſtituere in carceribus, & ſic banniti ab alijs bannitis non interficiebantur.

52 Item adde, quòd † huiuſmodi exceptio impunitatis impedit proceſſum ad ulteriora, etiam quòd bannitus interfectus fuiſſet extra territorium bannientis, vt per Brun.in tract. de conſt. & decret. in verb. bannitus ſuper verbo banniti ſtatutuarij verſ.ſtatutum dicit, quod bannitus poſſit impunè offendi. & Franch. in deciſ.276.nu.3.vol.2.

Quæro nunquid ea, quę dicta

53 ſunt. Adde † videndum Menoch. de Arbitr.iud.q.79.

Quæſtio XXXIII.

SVMMARIVM.

1 *Excuſator an interueniat in cauſis criminalibus, remiſſiuè.*

2 *Excuſator in criminalibus non admittitur, niſi reis carceratis in ſtatu eccleſiaſtico.*

3 *Idem in Regno Neap.*

4 *Idem in Regno Francia.*

5 *Idem in ſtatu Mediolani.*

6 *Idem Florentia.*

7 *Exceptio incompetentia iudicis poteſt per quemlibet proponi.*

8 *Infamis admittitur pro alio ad allegandũ incompetentiam fori, ſi ex actis illa appareat.*

9 *Iudex an poßit dicere defenſori, volo, quòd veniat principalis, tamquàm melius informatus.*

10 *Procurator admittitur ad declinandum forum.*

11 *Procurator generalis ad omnes cauſas non poteſt comparere in cauſa criminali.*

12 *Pater non admittitur in criminalibus pro filio in ſtatu eccleſiaſtico, niſi pro ſuo intereſſe.*

13 *Pater non poteſt filium abſentem in criminalibus defendere, etiam pro ſuo intereſſe, uti pater, ſed ſolum proponere certam defenſionem, ſicut poſſet procurator.*

Hactenus de ꝓcuratore.

1 Adde, quòd multa in hac materia excuſatorum † habẽtur per Anton. de Carrar.in tractat.ſuo de excuſat. vide etiam Crau. conſ.6.num. 88.Afflict.deciſ. 289.& Boſſ.in tit.an in crim.iudic.nu. 7.

Sed ꝗ plus eſt. Ibi. Sed certè hęc opinio. Adde, quòd in omnibus ferè Prouincijs, & Ciuitatibus extant

tant prouiſiones, quibus cauetur, vt ta-
les excuſatores non admittantur, niſi
reis in carceribus conſtitutis. In ſtatu
2 †Eccleſiaſtico adeſt conſtitutio March.
lib.4. c. 15. & motus proprius Pij 4. ſub
tit. quòd banniti, & homicidæ non au-
diantur, niſi in carceribus conſtituti. In
3 Regno† autem Neapol. adeſt ritus 169.
4 Idem in Regno Franciæ, † vt atteſtatur
Rebuff. ſuper conſtit. vol. 3. in tract. de
5 excuſat. in fin. & in ſtatu Mediolani, †&
6 Florentię† ſimiles conſtitutiones adeſſe
affirmat Boſſ. in tit. an in criminalibus
iudic. nu. 8. quibus ſtatutis non obſtan-
7 tibus, †exceptio incompetentiæ iudicis
per alium proponi poteſt. Bal. in l. reos
C. de accuſat. & Gram. in conſ. 1. nume.
39. cum ſequen. de foriudic. poſt deciſ.
vbi dicit etiam, quòd ſi illa exemptio à
iuriſdictione citantis apparet ex actis,
8 admittitur etiam infamis† ad ipſam al-
legandum.

Quinimò, vt dixi ſupra. Adde Boſſ. in tit. an in criminal. iudic. nu. 6. vbi videtur tenere contrarium, quòd hoc nõ procedat, quando quis comparet vti defenſor, ſed tantum quando comparet vti procurator, & de hac quæſtione vide etiam Capyc. in deciſ. 143. Ego autem arbitror illud, quòd procedit, quando quis vult comparere vti procurator, procedere etiam, ſi comparet vti defenſor, & instructor; cum militet eadem ratio; vt ſcilicet reus comparere debeat
perſonaliter, tamquàm melius informa
9 tus, & vt Iudex † videat reum qua tre-
pidatione, qua conſtantia, quo palore, & ſimilibus; per ſe ipſum ad interrogata reſpondeat, vt dicit Antonius Scap. in tract. iuris non ſcript. quod in vtroq; foro ſeruatur lib. 3. cap. 42. vbi atteſtatur, quòd per totam Italiam ita practicatur.

Sed nunquid excuſator. Ibi.
Secus autem ſi concerneretur.
10 Adde, quòd etiam † per procuratorem
poteſt declinari forum, vt tenet Guid.
Papæ deciſ. 338. nu. 3. & ibi nu. 6. dicit,
11 quòd procurator generalis † ad omnes
cauſas non poteſt comparere in cauſa
criminali, ſed requiritur mandatum ſpe-
ciale.

Vltimo quęro, quid ſi pater.
12 Adde, quòd in ſtatu† eccleſiaſtico adeſt
Conſt. March. lib. 4. c. 15. & c. 16. qua diſponitur, quòd pater pro filio non audiatur, nec Abbas ꝑ monacho, nec pręlatus, aut Dominus pro ſubdito, vbi pęna ſanguinis, vel iudicis arbitraria veniret imponenda, niſi reus ſe prius in carceribus conſtituerit, ſed pater pro intereſſe ſuo audiri debet, comparitiones autem, & iura patris filio in carceribus non conſtituto ſuffragari non poſſint, & idem prouiſum fuit per Pium IIII. in Conſtit. 76. Quinimò ibi diſponitur, ꝙ ſententia pro reo perſonaliter non comparente lata ſit nullius roboris, & momenti, & debitis pœnis puniri debeat, ac ſi lata non fuiſſet.
13 Item adde, quòd pater† aliquo modo
non poteſt defendere filium abſentem de crimine imputatum, nec etiam pro intereſſe ſuo ratione patriæ poteſtatis, ſed ſolum proponere certam defenſionẽ, quæ non tangeret crimen, ſicut poſſet procurator Barth. de valmar. in conſil. 69. inter conſil. crim. diuer. tomo primo vbi latiſſimè.

Quæſtio XXXIIII.

SVMMARIVM.

1 *ABſentiarum genera quot ſint remiſſiuè.*
2 *Tempus accedendi ad aliquem locum Iudicis arbitrio ſtatuitur.*
3 *Tempus in nauigationibus peragendis ſtatuitur iuxta ſolitum illius nauigationis.*
4 *Proceſſus an ſit nullus, ſi Iudex negat terminum ad certiorandum.*
5 *Ruin. conſ. 118. nu. 9. lib. 5. declaratur.*
6 *Sententiæ executio an impediatur probato impedimento remiſſiuè.*
7 *Exceptio abſentiæ, & infirmitatis poteſt per quemcunq; allegari.*
8 *Statutum, vt quilibet habeatur pro confeſſo, niſi per ſe comparuerit, intelligitur; quantum ad allegandum cauſas cauſæ, non autem abſentiæ.*
9 *Abſentia in Regno Neapolitano non admittitur, quando citatus, fuerit viſus die delicti, ſequenti, vel præcedenti.*

10 Et

10 *Et informatio; an quis fuerit viſus capiatur ſummariè ſine citatione partis.*
11 *Et an à non admiſsione interpoſita appellatio non ſuſpendat.*
12 *Et infra quantum tempus debeat eſſe citatus.*
13 *Abſentia citati perſonaliter malitioſè allegatur.*
14 *Abſentia præſumitur malitioſè allegata, ſi ex proceſſu præſumptio malitioſè colligitur.*
15 *Abſentia illius, qui ſemel fuit in iudicio; præſumitur malitioſa.*
16 *Iudicis arbitrio ſtatuitur tempus ad perquirendum abſentem.*
17 *Tempus ſtatutum ad perquirendum, an prorogetur.*
18 *Abſentia an ſit probanda, vel allegãda ſolum.*
19 *Infirmitate allegata quid agendum.*
20 *Infirmitatis exceptio non admittitur, ſi nõ reperitur locus, vbi ſit infirmus.*
21 *Infirmitas quomodo probatur remiſſ.*
22 *Infirmitas duorum an excuſet.*
Infirmitatem ſuorum allegans eſt riſu dignus.
Authoris opinio in hoc.
23 *Infirmi carcerati quod non pro infirmitate ſint liberandi, & quomodo.*
24 *Sententia lata cõtra infirmum an valeat.*
25 *Locus non tutus excuſat à comparendo. Vt nec teneatur comparere per procuratorem.*
26 *Metum militum allegans non auditur; quãdo eſt guerra generalis, & Duces belli cõſueuerunt dare ſaluum conductum.*
27 *Citatio in loco notoriè non tuto eſt ipſo iure nulla.*
28 *Abſens oblato ſaluo cõductu, an teneatur credere.*
29 *Non ſufficit generaliter allegare locum cõparitionis non eſſe tutum, ſed cauſa ſunt exprimenda.*
30 *Locum non eſſe tutum quomodo probetur remiſsiuè.*
31 *Temperies aeris à comparitione excuſat.*
32 *Aprutini citati ad magnam Curiã de mẽſe Iulij expectantur vſq; ad menſem Septembris.*
33 *Excuſationis cauſa ceſſante ceſſat ipſius effectus.*
34 *Nuntio deponenti de acceſſu non tuto non creditur.*
35 *Carceratio præſumitur affectata, facta p minorem Iudicem poſt citationem factã per maiorem.*
36 *Carcerationis excuſatio non excuſat citatum a maiori Iudice, & detentum à minori ſub fideiuſsione per Ciuitatem.*
37 *Fugere non dicitur qui vadit ad ſuperiores.*
38 *Citatus excuſatur quis pluribus modis, ne comparere teneatur remiſsiuè.*

DIctũ eſt de excuſatione.
Adde in materia multa per
Anton. de Carrar. in tractat.
ſuo de excuſat. & de abſentia habetur
per Glo. in l.fin.in verb.appellare.ff.de
1 integr.reſtit. quæ dicit † quòd quinque
ſunt genera abſentiarum, de quibus vide
etiam Iaſ.in §. rurſus in princ. inſtit.
de action. & per Ang. in diſputatione,
quæ incipit Bononienſis quidam, in 3.
& 4.dubio, vbi multa notabilia ponit.
2 Item adde, quòd † Iudex debet concedere
terminum competentem ad rationẽ
viginti miliarium pro quolibet die,
& vltra arbitrio ſuo ſecundum qualitatem
perſonarum, & locorum, & in na-
3 uigationibus debet concedere † ſecundum
ſolitũ illius nauigationis. Menoch.
de arbitr.iud.caſ. 2.
4 Item adde, † an, & quãdo proceſſus ſit
nullus, ſi iudex negat terminum ad comparendum,
ſeu ad certiorandum. Nell.
in tract.de bannit. quæſt.5.3. part.primi
temp. quem refert, & ſequitur Marian.
Soci.in c.veniens num. 181. de accuſation.
& per Menoch. de arbitrar.caſ.40.
nu.13.habetur, quòd ſententia non eſt
nulla, etiam quòd per iudicem tantum
tempus ſtatutum non fuiſſet, vt perquiri
potuiſſet per prouinciam, quãdo fuit
allegata abſentia, & nõ fuit dictum, quo
in loco reperiatur citatus: quia tunc tẽpus
remittitur arbitrio iudicis. & quòd
ſententia, & proceſſus ſint nulli, ſi iudex
proceſſerit ad vlteriora, non obſtante
excuſatione, conſtito poſtmodum iudici
de impedimento allegato, eſt communis
opin. vt atteſtatur Bõbin. in conſ.
63. nu.9. & 10. & in conſ.68.nu.9.& licet
Rui.conſ. 118. nu.9.vol.5. videatur
tenere, proceſſum non eſſe nullum, ſi
procurator, qui generaliter propoſuerat
abſentiã ſine aliqua iuſtę cauſæ expreſſione,

preſſione,fuit repulſus; tamen eſt aduer
5 tendum, quòd in caſu Rui. † pater non
comparuerat, vt excuſator ad allegan-
dum abſentiam , vt filium certiorare
poſſet;ſed comparuerat ad eius plenam
defenſionem: quia ſi tamquàm excuſa-
tor, & allegator abſentiæ ad certioran-
dum comparuiſſet,vtiq; ſufficiebat ſim-
pliciter ſine aliqua expreſſione iuſtę cau
ſæ , allegare citatum eſſe abſentem, vt
per D.Clar.in verſ. ſeq. ſed ad hãc quę-
ſtionem, an proceſſus ſit nullus , & ſen-
tentia lata contra contumacem com-
parere impeditum,ſi non miſerit excu-
ſatorem , & proteſtatus non fuerit , & ſi
6 erit nullus an † ſententiæ executio im-
pediatur probato impedimento,ſaltem
ope reſtitutionis,latè per Farin. ĩ quęſt.
31.nu.59.

7 Item adde, quòd abſentia,†infirmitas,
& aliæ excuſationes factæ per mulieres,
minores,infames,clericos , & aliũ quę-
cumq; inhabilem, & indignum,allegari
poſſunt.Iodoc.in pract. crim.c. 25.Fol-
ler.in pract.crim. in verſ.audiantur ex-
cuſatores nume.10. & Soc.in c.veniens
nu.158.& ſeq.de accuſat. vbi atteſtatur
de communi, & hoc procedit,etiam , q
quis eſſet poſitus in banno , & ſibi aſſi-
gnatus terminus octo dierum ex forma
ſtatuti: quia ſi excuſator comparet,talis
terminus banni eſſet differendus pro-
bata excuſatione , quia non crederetur
iuramento excuſatoris ; & ſimiliter ad-
mitteretur excuſator, etiam ſi extaret
8 †ſtatutum, quòd quilibet habeatur pro
confeſſo,niſi comparuerit per ſe ipſum,
quia debet intelligi , quantum ad alle-
gandum cauſas cauſæ , non autem cau-
ſas abſentię.ita tradit Bald. in l.ſeruum
quoq;.§. publice. ff. de procurat. quem
refert,& ſequitur Marian.Soc.in d.c.ve
niens nu. 160. cum ſeq. Sed ſeruatur in
practica, quod allegatur ſimpliciter ab-
ſentia per quemcunq; & datur terminus
per iudicem ad certiorandum , ſiue per
quirendum,etiam nulla facta probatio-
ne .

Sed pone, quod accuſator .

Ibi dicit autem Carauita .

9 Adde, quòd†ita fuit prouiſum in Regn.
Neap.per cap.incip. poſt cõmiſſum fla-
gitium,vbi plenè per Io.Anto.de Nigr,
qui ponit multas limitationes ad dictũ
cap.poſt commiſſum.&iſta informatio ,
quòd citatus fuerit viſus in loco delicti
eo die , quo commiſſum fuit delictum,
vel die præcedenti , vel ſequenti , ſum-
10 mariè capitur†abſq; citatione partis; &
extra informationem de delicto : quo
caſu ſi abſentia non fuerit admiſſa, non
poteſt appellari ; & ſi appellatum fuerit
11 † à non admiſſione , currit tempus non
obſtante appellatione : quod tamen in-
12 telligendum eſt,† quando delictum, pro
quo,quis citatur eſt de recenti commiſ-
ſum;ſecus ſi non de recenti,ideſt per ali
quos menſes , quod remittitur arbitrio
iudicis,& ita ſeruatur , vt per Carau.in
ritu 276. nu.7. & Franch.deciſ.327.nu.
5.vol.2.

Item adde,quòd etiam malitioſè dici-
tur opponi de abſentia,quando inquiſi-
13 tis fuit citatus perſonaliter † Carau. in
d.ritu 266.num.7.vbi dicit etiam,quòd
abſentia præſumitur malitioſè allegata,
quando ex proceſſu colligitur præſum-
14 ptio.†

15 Item adde,quòd†malitioſè abeſſe prę
ſumitur etiam non comparens , qui ſe-
melfuit in iudicio.Gemin.in c.actor de
dolo,& contum.in fi.Innoc. in c. fin.de
eo qui miſ.in poſſeſſ.

16 Item adde , quòd† quando excuſator
allegat abſentiam , & non dicit, quo in
loco citatus reperiatur, petens ſtatui ter
minum ad perquirendum , terminus ei
ſtatuitur arbitrio iudicis, & iudex pru-
dens tantum temporis concedat , infra
quod perquiri poſſit in prouincia , cum
ex ea nõ præſumatur exiuiſſe, & ita præ
ſumitur contra citatum,ne multum tem
poris ei tribuatur, quia illi imputãdum
eſt,quòd non dixerit familiæ, quo in lo
co erat iturus. ita tradit Menoch. de ar-
bitr.caſ.40.nu.7.cum ſeqq.Ibi tamen in
fine dicit , quòd terminus ſtatui debet,
vt etiam extra prouinciam perquiri de
bet,ſecundum qualitatem perſonarum,
& locorum.

17 Item adde, quòd elapſo†termino,ſi ex
cuſator dixerit ſe diligenter perquiſi-
uiſſe , & non potuiſſe inuenire, & petat
prorogari , ſeu de nouo dari alium ter-
minum iudex procedere debet contra
citatum, tamquàm cõtra contumacem.
Anton.de Carrar. in tracta. de excuſat.
quæſt.

quæſt. 15. & Foller. in pract. crimin. in
verb.audiantur excuſatores nu.14.

Sed nunquid ſufficit huic excu ſatori.

18 Adde,quòd† ſi per dictam excu
ſationem leditur alius, vt quia
propterea impediatur abſolutio, vel cõ
demnatio fienda, & tunc plenè debet
probari.vt per Bart.deCapyc.ſuper con
ſtit.Regni in rubr.de liter.citat. num.7.
fol.58.

Dixi ẽt, qđ auditur excuſator.

19 Adde,quid†debeat facere iudex,quan-
do allegatur infirmitas. Foller.in pract.
crim.in verb.audiantur excuſatores nu.
27.& 37.& ſeqq.vbi dicit, etiam quòd
20 infirmitate allegata,† ſi non reperitur,
vbi ſit infirmus, iudex dictam excuſa-
tionem admittere non tenetur; & pote-
rit procedere ad contumaciã, cum præ-
ſumatur eo caſu excuſationem infirmi-
tatis malitioſè fuiſſe propoſitam.& quo
21 modo probetur infirmitas, † vide Ma-
ſcar.de probat. concl. 896.vol.2.
22 Item adde, quòd ſi pro parte citati†al
legaretur infirmitas ſuorum, excuſare-
tur à contumacia, ſicut excuſatur ratio-
ne propriæ infirmitatis.Iaſ.& alij in l.1.
col. pen.ff. de offic. eius & in l.1.col.2.
ff.de in ius vocan. ſed Rebuff. in com-
ment.conſtit.Franc.in tract.de excuſat.
nu.31.vol.3.dicit, quòd ita generaliter
de ſuis non eſt verum,ſed tantum de pa
tre, & filio, ac uiro, & vxore, ſubdens
poſtmodum,quòd hodie uix excuſatur
quis obduram valetudinem, aut mortẽ
patris,vel matris,aut vxoris.Carau.au-
tem in rit.269.nu.24.in fin.dicit, quòd
nedum, vt ait Rebuff. uix quis excuſa-
retur,ſed quòd moueretur riſus omniũ
in tribunali aſtantium,ſi in caſu, vbi ci-
tatur quis, vt pater compareat excuſa-
retur propter infirmitatem prædictorũ,
quia practica Regni Neapolit. non vti-
tur talibus excuſationibus,imò ob frau-
des, quæ fiunt quotidie in excuſandis
citatis,magna cum difficultate admitti-
tur excuſatio propriæ infirmitatis. Ego
vero dicerem, quòd attenta qualitate
cauſæ,pro qua quis citatur, non male-
facerent iudices, ſi citatis breuem dila-
tionem concederent ob grauiſſimã in-
firmitatem parentum, & filiorum, aut
vxoris; ſi fiſco per dictam dilationem
præiudicium non inſereretur,quia ſi nõ
concederetur,potius ſęuitiam,quàm iu-
ſtitia dici poſſet.
Item adde, quòd quando allegatur in-
firmitas per carceratum, & petit libera-
23 ri à carceribus,†nè ibi moriatur, quod
in hoc debet eſſe iudex diligens,& mul
tum circumſpectus, quia ſæpè carcerati
fingunt infirmitatem,vt ex carcerentur,
& eo caſu debet medicum ſiue medicos
peritos adhibere; qui non fallant, nec
fallantur; & faciat ſcribi in actis eorum
relationes cum iuramento.Et ſi ex cau-
ſa ciuili eſſent carcerati, faciant requiri
creditores, ita docet Pariſ. de put. de
ſyndic.in verb.tortura verſ.officialis po
ſuit ad torturam nu.1.& ſeq. & denun-
ciatio facta per medicum, nihil opera-
tur,niſi diligens inquiſitio præceſſerit ip
ſius medici,& iudicis,vtrum ſit infirmi-
tas ſimulata, vel vera,ſecũdum Corſet.
in ſing. in verb.medicus.per ea quæ tra
dit Bart.in l.ſemel C.de re milit.lib.12.
vbi Lucas de penna dicit, quòd iudex
vltra denunciationem medici, deberet
inſpicere dictum carceratum, ne deci-
peretur.
Item adde, ſi facta non fuerit fides de
infirmitate, & iudex ad condemnatio-
24 nem procedat,ſententia† mero iure va
let,& tenet; ſed datur reſtitutio in inte-
grum alias ſententia eſſet ipſo iure nul-
la, ſi de infirmitate conſtaret. Bart. Iaſ.
& alij in l. 2. §. ſi quis iudicio ff. ſi quis
caut.& in l.1. de reſtit. in integrum, &
quando infirmitas eſſet leuis, vel febris
quartana, latè per Odd. in tract. de re-
ſtit.quæſt.11.art.6.& 7.& 8.

Allegatur ẽt quandoq; timor inſidiarũ.Ibi, & hãc opinionẽ.

25 Adde,quòd nec† etiam tenetur compa
rere per procuratorem,ſecundum An-
gel.in l.2.§.quod diximus. ff. ſi qs caut.
Afflict.deciſ. 29. nu. 4. vbi tenet, quòd
quando iudex ſciebat illud impedimen
tum, quòd tutè non poterat compare-
re, totus proceſſus fuit, ſecus ſi iudex,
ignoraret impedimentum, quia tunc
valet proceſſus,ſed reſtituitur, & in de-
ciſ.289.nume.20. cum ſeq. vbi dicit, q
26 quando guerra†eſt generalis, & Duces
belli conſueuerunt dare ſaluum condu-

ctum, quòd tunc non excuſatur allegãs metum militum,& allegat DD.de Rot. in tit.de dol.& contum.deciſ. 12.in no-
27 uis, & tunc citatio eſt ipſo iure † nulla, quando fuit citatus in loco notoriè non tuto: quando vero non poteſt reſidere in loco propter ſuam,vel ſuorum inimi
28 citiam, non tenetur † ſtare literis ſalui conductus,& debet mittere procuratorem, & allegare locum comparitionis non eſſe tutum,& inſtare, quòd ſibi detur terminus ad probandum, quòd locus citationis non eſt ſibi tutus,quo probato non tenetur comparere. ſed aduertendum eſt, quòd non ſufficit allegare
29 †locum comparitionis non eſſe tutum generaliter, ſed debent exprimi cauſæ, alias citatus à contumacia non excuſatur.Ruin.conſ.118.nu.9.lib.5.vide etiã Ceph.conſ.304.num.100.cum ſequen. vol. 3. vbi latè de citato ad locum non
30 tutum,&† quomodo probetur non eſſe tutum.Maſcar. in concl. 17. cum tribus ſequen. & de hoc vide ętiam Vant. de nullit. in tit.de nullit. ex defectu iuriſd. num.156.Foller. in pract. crim.cano.in ver. non comparentes contumaces, & Menoch.de arbitr.caſu.153.nu.6.Et dę hoc vide etiam Philip. Franch. in c. ex parte tua nu.15.cum ſequent. de appel. vbi dicit, quòd tria ſunt conſideranda ad hoc,vt locus dicatur non tutus,& ibi etiam concludit, quòd exceptio loci nõ tuti poſſit allegari per quemcunq; abſq; alio mandato, & ſatiſdatione, & quòd poteſt allegari locus non tutus,etiam ſi ex ſua,& propria culpa pręceſſerit.

31 Item adde,quòd citatus † poteſt excipere de aere malo. Bart. in l.recuſare.§. ſi quis ff.ad Trebellian. vt illi de Aprutio de menſe Iulij vſq; ad menſem Se-
32 ptembris, quando citantur à † magna Curia Vicariæ.Scaglion.in rit.163. nu.
33 27.& effectus† dictæ excuſationis ceſſat,ceſſante cauſa, vt not.Hoſtienſ.in c. dilecti.colum.2.extra de for.compet.& Tiraquel.in tract. ceſſ.cauſ. prim. part. num. 43.

34 Item adde, † quòd non creditur nuntio deponenti de acceſſu non tuto.Deci.conſ.460.nu.26.

De carcerato autẽ aliqui tenẽt. Adde, quòd Caraui. in loco hic citato non loquitur indiſtinctè,quòd carcera-
35 tio dicatur affectata, † quãdo ſecuta eſt poſt citationem factam;ſed quando carceratur per iudicem inferiorem, poſtq̃ citatus fuit per maiorem, & ibi nu. 17. dicit etiam, quòd ſi quis per iudicem
36 inferiorem † detineretur ſub fideiuſſione per Ciuitatem ſiue territorium, q̃ tunc exceptio carcerationis non excuſaret, quia poteſt comparere ſi vult, qa non tenetur in uinculis,nec poterit moleſtari à iudice inferiori ſuper contrauentione fideiuſſionis, nam qui vadit
37 ad ſuperiores non fugit,† & Iudex maior prouideret,ne moleſtaretur, quia comparuit coram eo.

38 Adde, quòd multæ aliæ†excuſationes vltra hic per D. Clar. poſitæ traduntur per Rebuff.ſuper Conſtit. in tractat. de excuſat.vol. 3.vbi poſt Carrar.hanc materiam latiſſimè tractauit, & quatuordecim excuſationes ponit,alias ibi non uumeratas arbitrio iudicis relinquendo.

Quæſtio XXXV.

SVMMARIVM.

1 *INcompetentia Iudicis ante litẽ conteſtatam eſt proponenda.*

2 *Incompetentia Iudicis aliquando proponitur poſt ſentẽtiam remiſſiuè.*

Exceptionibus propoſitis, concernentibus ſimul perſonam Iudicis, & partis cenſetur prius propoſita exceptio.

3 *Iudicem reſpiciens de ordine intellectus.*

4 *Forum competens dicitur ratione delicti, originis, domicilij; & quòd ſit vagabundus.*

5 *Papa regulariter accuſari non poteſt, nec à Concilio.*

6 *Imperator poteſt à Papa deponi, & excommunicari propter hæreſim, ſacrilegium, periurium,exinanitionem feudi Eccleſiaſtici,& ſi in ſeruitutem redigat laicos,& Clericos,& libertatem Eccleſiaſticam.*

7 *Rex ſi delinquat à quo Iudicetur,remiſſ.*

8 *Dominis duobus exiſtentibus inſolidum in eodem caſtro,an aliter poſſit alterum punire.*

9 *Et quid ſi vnus ciuilem, alius criminalẽ iuriſdictionem habeat.*

10 Of-

10 Officialium Regiorum exceſſus quis cognoſcat, remiſſiuè.

11 Officialis maioris Iudicis delinquēs in terra Baronis, per quem puniatur.

12 Iniuria facta Miniſtro alicuius Iudicis exercētis officium in alterius territorio per quem puniatur.

13 Delictum quando dicatur commiſſum prætextu officij.

14 Papa cognoſcit de delictis epiſcoporum.

15 Patriarcha poterit puniri ab Epiſcopo, in cuius Dioceſi delìquerit.

16 Archidiaconus poteſt punire extraneum Epiſcopum delinquentem in Dioceſi ſua.

17 Suffraganeus quando poſſit punire Archiepiſcopum.

18 Abbas habet in Monachos delinquentes ordinariam poteſtatem.
Quod tamen limita, vt ibidem.

19 Familiares qui dicantur, remiſſiuè.

20 Domeſticus qui ſit, remiſſiuè.
Commenſalis quis ſit, remiſſiuè. nu. eod.

21 Oblati, & confratres per quos puniantur in Regno Neap.
Oblati, & confratres in Regno Neapolitano an gaudeant priuilegio fori, nu. eod.

22 Bannitus ſi fiat oblatus, an gaudeat priuilegio fori.

23 Becchetti an gaudeant priuilegio fori.
Et quid Eremitis, & Hoſpitalarijs ibidē.

24 Officiales in Regno Neap. quomodo ſyndicentur, remiſſ.

25 Appellatio in ſyndicatu in Regno Neap. ad quem fiat.

27 Officialis an cognoſcat de iniuria ſibi illata, remiſſiuè.

28 Alapam dans poteſtati, poteſt per ipſum officialem ad furcas condemnari.

29 Delegatus cognoſcit de iniuria facta officiali ſuo, dummodo ex cauſa officij.

30 Iudex quando poſſit iudicare in cauſa propria.

31 Iudex poteſt recuſari etiam, quòd pœna eſſet certa, ſi ad eum veniret applicanda.

32 Iudex iniuriatus, ſi quid recipiat ab iniuriante, ne ipſum puniat, reſtitutioni tenetur in foro conſcientiæ.

33 Conſuetudo, quòd quis ſit Iudex in cauſa propria, an valeat.

34 Iniuria an cenſeatur facta officiali, vti officiali; an vt priuato, remiſſiuè.

35 Sententia in propria cauſa eſt nulla, etiã parte non opponente.

36 Sententia in cauſa ſuorum parte non opponente eſt valida.

PRæcedētibus q̄ſtionib⁹.

1 Adde, quòd† exceptio incōpetētiæ Iudicis regulariter ante litē conteſtatam eſt proponenda, & ēt in certis caſibus, nedum poſt litem, ſed
2 etiam poſt ſententiam† proponi poteſt, vt per Bero. in c. 1. nu. 16. de accuſat. & & ibi nu. 8. dicit, quòd ante omnia quærendum eſt de perſona Iudicis, & ſi in
3 ſcriptura † exceptiones concernentes defectum perſonæ Iudicis, & partis ſimul proponerentur, & attento ordine ſcripturæ præcederet exceptio reſpiciēs partem, tamen ſecundum ordinem intellectus, diceretur prius propoſita exceptio contra perſonam Iudicis, & de illa prius cognoſcendum foret.

Ibi, ratione perſonæ declinatur forum iudicis. Adde videndum Fulgoſium in cō
4 ſil. 49. vbi dicit forum non ſortiri † niſi ratione delicti, originis, vel domicilij, vel quòd ſit vagabundus.

Videndum igitur in primis.

5 Adde, quòd Papa † regulariter accuſari non poteſt, nec à Concilio, niſi in certis caſibus, vt per Decian. in tract. crimin. tom. 1. lib. 3. cap. 38.

Succeſſiuè quæro. Adde, quòd Im
6 perator† à Papa poteſt deponi, & excommunicari propter hęreſim, ſacrilegium, periurium, & exinanitionem feudi, quod ab eccleſia teneret, vel ſi in ſeruitutem vellet redigere laicos, & Clericos; vel libertatē eccleſiaſticam impugnare, vt per Gloſ. & omnes ſcribentes in c. ad apoſtolic. de re iud. in 6. & Reſtau. in tract. de Imperatore quæſt. 81. vbi multa circa hoc reperies ad ſaturitatem.

7 Item quæro. Adde vidēdum† Corſet. in tract. de poteſt. Reg. q. 44. Zamor. in tract. de orig. Principatus in 2. par. in prin. Abb. & oēs in c. quæ in eccleſiarum de conſtit.

Idē ēt dicendū eſt de Ducibus.

8 Adde, quòd vnus† Princeps poteſt ſo-

cium ſibi equalem in Principatu delin-
quentem punire. Rot. Rom. deciſ.3.de
for. compet.in antiq. ſed Capyc. deciſ.
27.nu.9. tenet contrarium, etiam quòd
ſint Domini inſolidum, & ibi num. 10.
& ſequen.tenet,quòd ſi ſunt duo domi-
9 ni,†quorum vnus habeat ciuilem, alius
criminalem iuriſdictionem in aliquo ca
ſtro,&officialis habẽs ciuilem,delique-
rit, quòd poterit puniri per alium offi-
cialem, habentem criminalem iuriſdi-
ctionem,& merum,& mixtum imperiũ,
& ad prædicta vide etiam Franch.in de
ciſ.274.per totam vol.2.

10 Item, ſi officialis† regius deliquerit in
terra Baronis, ad quem ſpectet cogni-
tio ad Baronẽ,vel ad Regem,vide Petr.
in tit.de ſtat.vniuerſit.car.83.& Rebuff.
in l.2.C.de nupt.vide etiam Carauit.in
rit.49.num.14.vbi ponit, quòd officia-
11 lis†maioris iudicis delinquens in terra
Baronis extra exercitium officij, puni-
tur ibi per Baronem, dummodo notum
faciat ſuperiori ſuo: & Boer. deciſ. 9. &
ibi etiam ponit deſeruientibus Regijs,
quod debẽt remitti,ſi delinquunt in of-
ficio, & quómodo contra ipſos proce-
datur, & ibi etiam tenet, quòd ſi mini-
12 ſtro†vnius iudicis ſuum exercenti offi-
cium in alterius territorio fit iniuria, ꝙ
Iudex cuius authoritate in alterius iu-
riſdictione ſergentarius fecerit execu-
tionem, cognoſceret de iniuria,& quòd
ſeruiens Regius ſi delinqueret in terra
alicuius Baronis,ſiue Domini, eſt remit
tendus, ſi delictum erit circa officium
ſuum; & ſi aliter deliquerit, erit puniẽdꝰ
per officialẽ Baronis. Caſſan.in conſuet.
Burgund. rubr.13. §.1.nu.21. ſol.1457.
13 † & de prædicta quæſtione habetur etiã
per Foller.in pract.crim.in ver. audian-
tur excuſatores nu.143.vltimæ impreſ-
ſionis, quæ eſt in quarto ſolio, & quãdo
delictum dicatur commiſſum in officio,
aut prætextu officij, Alber. in l. ſenatuſ-
cõſulto ff.de offi.præſid. vbi dicit, quòd
tunc propriè dicitur quis delinquere ex
tra officium, quando delinquit de non
pertinentibus ad officiũ,& dicit Salicet.
in l.magiſtratus C.de iuriſd. omn.iud.ꝙ
tũc dicitur mileſ delinquere in officio,
cũ vendiderit arma, vel æquos ei neceſ
ſarios, & Rebuff.in tract.de ſent.execu.
glo.15. fol.381.in conſtit.1.tomo ait,ꝙ
executor dicitur in officio delinquere,
qñ caperet bona clericorum pro execu-
tione,vel alias excederet,aut pecuniam
acciperet, vt non exequeretur, vel non
in illa re,vel differat, donec impetren-
tur literę appellationis.

Vlterius quæro; Ibi ſed qcquid ſit de iure. Adde,quòd Marian.Soc.
in cap. ſi quis epiſcopus
num. 6.cum ſequen. de accuſat. poſuit
plures opiniones, & tandem concludit,
14 quòd hodie ſolus Papa,†vel Legatus ab
eo poteſt abſoluere, vel condẽnare Epi-
ſcopum.

Ibi, ſed quid, ſi Archiepiſcopus.
15 Adde, quòd etiam Patriarcha† poterit
puniri ab epiſcopo, in cuius dioceſi de-
liquerit. Abb. & latè Felyn. in d. c.cum
inferior de maior. & obediẽ.1. & 2.col.
vbi Io. And.dicit quòd etiam Archidia-
16 conus† poterit punire extraneum Epi-
ſcopum delinquentem in iuriſdictione
ſua,nam etiam maior in alieno territo-
rio habetur pro priuato, ita quoq; tra-
dit Decian.in tract.crim.tom.1.cap.17.
nu.22.lib.4.

Ibi, quod tamen intellige.
17 Adde,quòd ſuffraganeus†poſſit punire
Archiepiſcopum,ſi delinquat in dioceſi
eiuſdem ſui ſuffraganei, non vti ſuffra-
ganei, quia erat ex diſpenſatione alte-
rius Dioceſis Epiſcopus,& ſic quo ad il-
lum Epiſcopatum non erat ſubditus Ar
chiepiſcopo.Felyn. in d.c. cum inferior
num.3.de maior.& obed.& Decian.vbi
ſupra nu.24.

Ibi, quo vero ad Monachos.
18 †Adde, quòd fallit in tribus caſibus,pri
mò niſi eſſet tale crimen, propter quod
eſſet deponendus,quia tunc Epiſcopus
ſolus eſſet iudex competens, ſecundò
niſi Abbas ſufficienter non puniuiſſet ſe
cundum Canones, ſed tantum ſecundũ
regulas clauſtrales,tertiò niſi Abbas eſ-
ſet negligens in corrigendo, vt de omni
bus conſuluit Roman.conſ. 375.in pro-
poſita quæſtione.

Quæro nunquid. Adde per Carau.
in ritu 46.nu.29.
19 cum ſequen.qui dicantur familiares,†&
quibus

quibus priuilegia dominorum conceſſa intelligantur,& ibi etiam habetur q's
20 dicatur domeſticus,† & quis commenſalis, & quomodo probetur, quòd ſint familiares, vide Ang.in conſ. 74. nu.2. tomo 1.inter conſ.crim.diuerſorum.

Sed pone, quòd aliquis laicus.

21 Adde, q † in Regno Neap. per Robert. Regê in c. priuilegia tit. de oblationib. fol.337.fuit prouiſum, quòd oblati, & confratres retinentes bona, ſiue vſumfructum,& vxores, & habitum non portantes, non gaudent priuilegio clericorum in ciuilibus, nec in criminalibus, quod eſt etiam de iure communi, vt eſt text. cum gloſ.in c.fin. de ſepult. in 6.& in c.priuilegia extra de priuileg.Abb.in c.cùm,& plantare de priuil. colum. fin. Marian. Socin.in c.2.de for.compet.vbi latè, & Afflict.in conſt. Regn.ſtatuimus la 2. col.6. in 4.quęſtione in fin.ſi tamen talis oblatus portaret habitum religioſi,& ſtaret in monaſterio, licèt reſeruaſſet ſibi aliquid, gauderet priuilegio, q̃a nô eſſet in fraudem, & ita procedit opinio contraria, de qua per Socin.in loco ſupracitato,& quæ dicit Card.in Clem.
22 2.in q.12.de pręb end.Et † quid ſi bannitus,& condemnatus, qui poſtea fuit effectus oblatus, fuerit captus, an debeat remitti ad Iudicem eccleſiaſticum, vide Federic.de ſen.conſil. 235. qui tenet eum eſſe remittendum, ſi tempore capturæ incedebat in habitu, quem deferunt oblati, vide etiam Bald. in l. officiales.C.de epiſc.& cleric.vbi dicit,qđ
23 Becchetti, † qui ſunt illi tertij ordinis ſancti Franciſci, habent accidentia ſine ſubiecto, & quòd ideo nihil valet eis eorum habitus,quia eſt potius quædam apparentia in habitu, quàm in exiſtentia,& realitas in effectu, idê tenet Bart. in l.1.ff.de pœn.Idem dicendum eſt de Eremita, & de rectoribus hoſpitalium in proprietate,& coniugio, vt per Abb. Gugliel.& Io.de Ligna. in clem. per literas de præbendo,& Aufer.in addit.ad Capel.Tholoſ. deciſ.8. & Soc. in d.c.2. de for. compete.in 9. declaratione dicit, quòd illis, qui in talem regulam ingrediuntur in fraudê, deberet cigni cordula non in loco centuræ, ſed in gutture,& eis pro parte ſathanę furcas polli-

ceri,& in fine dicit, q in prædictis oblatis multum operatur conſuetudo loci, vide etiam Cald.conſ.7.de for.compet. vbi dicit in fine, quòd tenor priuilegij conceſſi à Sede Apoſtolica dictis oblatis,ſiue fratribus tertij ordinis debet attendi.

Præterea quæro. Adde, quomodo
24 † in Regno Neapolitano officiales ſyndicantur,& à qui-
25 bus; & an ſit† appellandum ad Barones, ſeu ad mag. Cur. Vic.laiè per Carau.in ritu 295.& per Reg.Pragm. ibi allegatas.

Sed hic incidenter quæro.

26 Adde,quòd in Regno†Neap.prouiſum fuit per Reg. Pragm. quæ eſt tertia ſub tit. de offi.iud. & aliorum official.verſ. item, vt officiales, quòd in ſyndicatu nedum contra officiales ad inſtantiam quærelantium procedatur,ſed etiam ad perquiſitionem fiſci.

Solet etiam quandoque.

27 Adde videndum† Crau. in conſil. 232. col.3.verſ.3. reſpondes & Farina. in q. 17.num.44.cum ſequen.& ſi quis daret
28 †alapam Poteſtati, poſſet Poteſtas ipſum furcis ſtatim ſuſpêdi facere. Gram. in deciſ.36.nu.4.
29 Item adde,quòd†ſimiliter iudex delegatus poterit cognoſcere de iniuria facta officiali ſuo ex cauſa officij, ſecus ſi ex alia cauſa, quia tunc iudex ordinarius cognoſcet Boer.deciſ.9.nu.14.cum ſequen.
30 Ibi bene verum eſt. Adde, q†tale delictum debet eſſe notorium notorietate facti permanentis, quia ipſo actu pronunciaret iudex;& non ſufficit,quòd ſit facti tranſeũtis,cum tale notorium indigeat probatione,vt per glo.2.q.1. de tranſac. & multa dicantur notoria, quæ non ſunt. c.conſueuit de appellat.& in his probationibus recipiendis iudex poſſet grauare partem,ideo vt ſuſpectus, recuſabitur.ita not.Philip. Franc.poſt Abb.in cap. propoſuit de appellat. loquens in ſuſpitione iudicis, & in terminis in iudice iudicare volente in cauſa propria. not.Deci.in cap.cum veniſſet colum.5. de iudic.

31 Item adde, quòd † etiam ſi pœna eſſet certa, tamen ſi veniret imponenda ratione proprij intereſſe, tunc poterit recuſari iudex in cauſa propria is, ad quē pœna veniret applicanda. ita Salicet. in l. 1. C. ne quis ſi ſua cau. col. 2.

32 Itē adde, † ꝙ Iudex iniuriatus, ſi quid receperit ab iniuriāte ne ipſum puniat, tenetur ad reſtitutionem in foro conſcientię. Oldrad. conſ. 7.

33 Item adde, † ſi extaret conſuetudo, ꝙ quis poſſet eſſe Iudex in cauſa propria, non valeret. Abb. in c. poſtulaſti nu. 14. de for. compet. ſed Gloſ. in c. Romana de pœn. in 6. videtur tenere contrariū, ſcilicet, ꝙ conſuetudo valeret. & Doct. in c. cum contingat extra. de for. compet. idem tenent Alex. in l. qui iuriſdictioni ff. de iuriſd. omn. iud. Affl. in cōſt. iuſtitiarij ꝑ Prouincias in ſeptimo not. & Io. Ant. de Nigr. quos omnes allegat in c. Regni in cap. 119. incip. Item ſtatuimus, nu. 8.

34 Item adde, ſi † dubitatur, an iniuria fuerit illata tāquàm officiali, vel tamquàm priuato, tunc recurrendum eſt ad coniecturas, & præſumptiones, vt per Parid. de ſyndic. in verb. iniuria officialis §. an ſi officialis proceſſus, num. 4. & ibi remiſſiuè habetur de coniecturis Capyc. deciſ. 130. nu. 12.

35 Item adde, quòd ſententia † in cauſa propria dicta, eſt nulla etiam parte non opponente. Doct. in l. qui iuriſdictioni. ff. de iuriſd. omn. iud. & Vant. de nullit. in rubr. ex defectu iuriſd. ordin. nu. 93. Sed ſi ſententia eſſet in cauſa ſuorum

36 † teneret parte non opponente. Cur. iun. in d. l. qui iuriſdictionis, & Vant. in loco præcitato. nu. 97.

Quæſtio XXXVI.

SVMMARIVM.

1 *LAicus non cognoſcit de clericis.*

2 *Laici quando capiant clericos.*

3 *Famuli clericorum, & epiſcoporum an gaudeant priuilegio fori.*

4 *Iudex laicus quando cognoſcat de delictis clericorum.*

5 *Iudex eccleſiaſticus quando cognoſcat de delictis laicorum.*

6 *Princeps poteſt eijcere clericum, & prælatum ſibi ſuſpectum.*

7 *Clericus poteſt eijci, quando populus eum odit, & eſt periculum ſcandali.*

8 *Iudex laicus attentans procedere contra clericum excommunicationem incurrit.*

9 *An autem ipſo iure.*

Iudex eccleſiaſticus, quando poßit inhibere iudici ſeculari remißiuè nu. eod.

Priuilegium fori competens clerico, cur non cōpetat eius fideiuſſori laico. nu. eod.

10 *Clericus non poteſt priuilegio fori renunciare remißiuè, nec cum iuramento.*

11 *Et ſi non opponat declinatoriam poterit puniri.*

12 *Clerici coniugati an gaudeant dicto priuilegio.*

Et quid in Regno Neap.

13 *Clericatus quomodo probetur remißiuè. & nu. 29.*

14 *Beneficij titulum an ſufficiat allegare.*

15 *Clericus quando dicatur incedere in habitu, & tonſura.*

16 *Iudex capiens clericum, debet particulariter deſcribi facere, in quo habitu ipſum cœperit.*

17 *Habitus an ſit clericalis, vel ne, à quo iudice cognoſcatur.*

18 *Clericus factus poſt delictum, an puniatur per laicum.*

19 *Clericatus exceptio quomodo cognoſcatur in Regno Neapolitano remiß.*

20 *Clericatus probatur etiam per teſtes, & num. 22.*

21 *Clericus remittendus ſuo iudici, debet remitti ſuis expenſis.*

23 *Clericatus an probetur per teſtes ſingulares remißiuè.*

Sacerdotium probatur per teſtes ſingulares nu. eod.

24 *Clericalis habitus, & tonſura coram quo iudice ſit probanda.*

25 *Tonſura collata à Prælato non ſuo valet.*

26 *Iudex eccleſiaſticus debet ſtatim repetere clericum à laico captum.*

27 *Clericus prima tonſura an gaudeat priuilegio fori.*

28 *Et quomodo practicatur in regno Neapolitano remißiuè.*

30 *Clericatus non probatur ex ſola poſſeßione habitus, & clericalis tonſura.*

31 *Clericis in Regno Neapolitano auferūtur arma praua tamē monitione facta ſuis prælatis.*

32 Cle-

32 *Clericus rebellis per quos puniatur, remiſsiuè.*

33 *Clericus aſſaßinus ipſo iure intelligitur degradatus.*

34 *Clericus aſſaßinus per iudicem ſecularem puniri poteſt abſque ſolemni degradatione.*

35 *Aſſaßinij qualitas in clerico debet conſtare ante inquiſitionem, & citationẽ aliàs omnia eſſent nulla ex defectu iuriſdictionis.*

Et qua requirantur remißiuè.

Et quid ſi non appareat de aſſaßinio.

36 *Aſſaſsinij qualitas eſt diſcutienda primo, ſi Clericus incompetentiam iudicis allegat.*

37 *Clericus aſſaßinus poteſt cognoſci per vtrumq; iudicem, & erit locus præuentionis.*

38 *Degradationis forma remiſsiuè.*

39 *Clericus degradandus debet eſſe incorrigibilis.*

40 *Et quid de hæretico, & conſpirante contra epiſcopum.*

41 *Clericatus aſſumptus poſt delictum, quando eximatur à iuriſdictione laicali.*

42 *Profeſſus poſt condemnationem, an poſsit declinare forum remiſsiuè.*

43 *Profeſsio quomodo probetur remiſsiuè.*

44 *Profeſſus poſt habilitationem, an intelligatur religioſus.*

45 *Relegatus ſi fiat clericus, & relegationem non frangat, à quo puniatur.*

46 *Clericus poſt delictum vxorem ducens à quo iudice puniatur.*

47 *Et quid ſeruet ſacrum conſilium Neapolitan.*

Clericus perdit priuilegium ex inualido matrimonio, cuius priorem vtram interfecit, ſub nu. 14.

48 *Clericatus quando dicatur aſſumptus in fraudem.*

49 *Laicus delinquens ſimul cum clerico, per quem iudicem cognoſcatur.*

50 *Iudex eccleſiaſticus poteſt contra ſacrilegos ad excommunicationem, & alias pœnas ſpirituales procedere, non obſtante ſententia iudicis laici.*

51 *Officiales eccleſiaſtici in Regno Neapolitano non exercent iuriſdictionem contra laicos.*

52 *Clericus debet remitti abſq; declaratione.*

53 *Iudex eccleſiaſticus non tenetur ſtare proceſſui facto per iudicem ſecularem.*

OMniũ aũt exceptionũ.
1 Adde, quòd iſta† concluſio,
ſiue regula, quòd Iudex ſecu
laris non poſſit cognoſcere de delictis
clericorum, procedit, ſiue clericus ſit in
ſacris, ſiuè in minoribus ordinibus tan-
tum cõſtitutus. Bertaz. in conſ. 78. & ibi
2 addentes vol. 1. vbi latè de captura† cle
rici facta per iudicem laicum, & quan-
do ſit licita, ſed hoc priuilegium decli-
nandi forum non competit famulis cle-
ricorum, ſecus autem famulis epiſcopi,
qui hoc priuilegio gaudent Capyc. de-
ciſ. 12. & Boſſ. in titul. de foro compet.
num. 127.
3 Item adde, quòd† iſta regula fallit in
quatuordecim caſibus, in quibus iudex
ſecularis poteſt cognoſcere de crimine
clerici, & criminaliter intẽtati, & in mul
tis alijs caſibus, quando agitur de crimi
ne ciuiliter, vt plenè per Caſſan. in con-
ſuet. Burgund. Rub. 1. §. 5. num. 47. cum
ſequen. fol. 192. & Guliel. de bened. in
c. Rainutius in verb. & vxorem nomine
Adelaſiam, num. 459. vſq; ad num. 490.
de teſtam. vide etiam Carau. in rit. 235.
vbi dicit, quòd Cæſar Pirrinus in d. ritu
inter Commentar. cauens. enumerauit
viginti, & vnum caſum in criminalibus,
& ciuilibus 32. vide ẽt Aufrer. in tract.
de poteſt. ſecul. & Maran. in 4. par. di-
ſtinc. 11. nu. 2. & ſequen. & viginti caſus
etiam accumulauit Decian. in tractat.
crim. tom. 1. cap. nu. 66. cum ſeq. & ſimi-
5 liter regula eſt, quòd iudex† eccleſiaſti-
cus non poſſit cognoſcere de delictis
contra laicos, ad quam regulam ſexa-
ginta ſex limitationes ponit Decian. in
d. tractat. vbi ſupra cap. 10. vbi latiſſimè
hanc materiam tractauit.
Item adde aliũ caſum, quòd Princeps
6 † ſecularis, vbi ei eſt ſuſpectus clericus,
poteſt illum non admittere, & eijcere, li
cet ei à Papa ſit conceſſa Eccleſia, ſecũ-
dum Abb. in c. 1. col. fin. verſ. itẽ poteſt
in fine de electio. & ibi dicit, ꝙ nõ tene-
tur admittere Prælatum, de quo nõ poſ
ſet confidere, ne fortè panderet aduerſa
rio ſecreta Prouinciæ, & idem Abbas in
c. cum terra. col. 2 eod. tit. & Inno. in c.
ſuper his col. penul. de accuſat. & dicit
7 etiam Abb. in d. c. 1. quòd clericus † po-
teſt eijci, quando populus eum odit, &

eſt periculum ſcandali, & ſequitur Fe-
lyn. in c. 2. verſ. decimo de præſcript.
Verum dicit Bal. in c. 1. §. ſi clericus de
pace tenenda, quòd in iſto ſecundo ca-
ſu debet fieri cum licentia Papæ, & hoc
credo verum eſſe, niſi periculum eſſet
in mora.

8 Item adde, quòd Iudex† temporalis
attentans velle procedere contra Cleri
cum, incurrit ſententiam excommuni-
cationis ipſo facto, ſecũdum Guid. Pap.
9 deciſ. 77. ſed verius† eſt, quòd non ipſo
iure ſit excommunicatus, ſed compellẽ
dus, vt deſiſtat per cenſuras eccleſiaſti-
cas c. ſeculares de foro compet. in 6. &
in addit. ad d. deciſ. 77. Guid. Pap. & per
Decian. in d. tract. crim. lib. 4. cap. 13. nu.
11. & in d. cap. latiſſimè, habẽt etiam de
inhibitionibus, quæ fiunt per eccleſiaſti
cos ſecularibus Iudicibus, & econtra.

Et quando Iudex Eccleſiaſticus poſſit
inhibere Iudici ſeculari, vide Butr. Abb.
& alios in c. ſuam de ord. cogn. & in c.
dilectus filius de reſcript. Alex. in conſi.
156. viſis actis volu. 2. & Federi. de Sen.
conſ. 300. factum eſt tale debitor pro-
miſſit.

Item adde, quòd priuilegiũ fori, quod
competit clerico, non competit eius fi-
deiuſſori laico, & ſic non poterit decli-
nare forum, nam exceptio declinatoria
fori, competens principali, non cõpetit
eius fideiuſſori, ſiue ceſſionario, l. ſi reus
ff. de Iud. ſol. & l. ſed ſi reſtituatur §. 2. ff.
de iud. & etiam quia exceptio, quæ cõ-
petit perſonæ principalis non compe-
tit fideiuſſori l. exceptiones quæ perſo-
næ, ff. de exceptionibus, & l. in omnibus
ff. de reg. iuris, ſed hæc exceptio ineſt
perſonæ clerici, ergo non prodeſt fide-
iuſſori, & ita tenet Bal. in. rubr. C. de
priu. dotis.

Secundo infertur. Adde videndũ
10 † Cepol. in cõ-
ſil. 11. in quinta quæſt. & etiam cum con
ſenſu Epiſcopi renuntiare non poteſt.
Gram. deciſ. 29. nu. 9. nec etiam cum iu-
ramento, Io. de Campeg. in conſ. 51. nu.
2. inter conſ. crim. diuerſ. tomo 2.

Eſt autem hæc exceptio.

11 Adde, † quòd ſi comparet, & non de-
clinat forum per iudicem eccleſiaſticũ,
pœna extraordinaria puniri debet; etiã
ſi ſtatutum prohiberet declinare forum,
Gram. in deciſ. 29. nu. 7.

12 Quæro an Clericus. Adde, † quòd
hodie per ſa-
crum Concil. Tridentinum in ſeſſ. 23.
cap. 6. incip. nullus prima tonſura, fuit
prouiſum, quòd in clericis coniugatis
ſeruetur conſtitutio Bonifacij IX. quæ
incipit Clerici, qui cum vnicis, modo hi
clerici alicui eccleſiæ ſeruiant, vel mini
ſtrent, & clericali habitu, & tonſura vtã-
tur, nemini quo ad hoc priuilegio, vel
conſuetudine etiam immemorabili ſuf-
fragante: & ad hoc vide Farin. in quęſt.
8. nu. 6. cum ſequẽ. & Campeg. in tract.
& reg. de teſt. reg. 427. & in hac materia
clericorum cõiugatorum multę quęſtio
nes habẽtur per Io. Ant. de Nigr. in cle
men. de vita, & honeſt. cleri. & quomo-
13 do † probetur clericatus Maſcar. de pro
bat. concl. 302. vſq; ad concl. 306.

14 Item adde, quòd habens † tonſuram,
dicens ſe habere beneficium, non ſuffi-
cit probare titulum beneficij, niſi etiam
probet illius poſſeſſionem, & ita iudica
tum fuit in Vrbe, vt atteſtatur Farinac.
quæſt. 8. nu. 45.

Item adde, quòd in Regno Neap. cleri
ci coniugati non admittebantur ad hu-
iuſmodi priuilegium, per ritum 66. qui
poſtea fuit correctus per Prag. Regiam
incip. nuper ad maieſtatem noſtram, &
ſeruatur ius canonicum, vt ait Carau. in
d. ritum.

Sed an ille, qui vnam tantum.

Item adde, quòd Clericus perdit priui
legium ex inualido matrimonio cũ ad-
ultera, cuius priorem virum interfecit,
Bar. in deciſ. 262. nu. 1.

Dixi clericum coniugatum.

Adde, videndum Foller. in pract. crim.
in verb. audiantur excuſatores num. 42.
15 cum ſequen. vbi latè, quando clericus †
dicatur incedere in habitu, & tõſura, &
quando non; & ibi dicitur etiam, quod
16 Iudex, † ſi capit clericum, debet deſcribi
facere particulariter, cum quo habitu
fuit captus, quia non ſtatur eius dicto, quod
non incederet in habitu.

Ibi. regulariter autem.

17 Adde, quòd † idem tenet Soci. ſen. cõ-
ſil.

ſil.122.uu.3.vol.1.
Sed hic quæro. Adde, videndum Ang.domini Alex.
de Vbaldis in conſ.30.nu.37.& per totũ
conſilium, vbi latè de clerico coniuga-
to.inter conſ.crim.diuerſ. tomo 2.
Sed quid ſi clericus. Adde,quòd ſi
18 militer,† ſi qs
deliquerit, & poſt delictum ante ſenten
tiam effectus ſit clericus,non poterit pu
niri per Iudicem laicum, niſi factus ſit
clericus in fraudem. ita Carer. in pract.
crim. in §.homicidium l'vltimo ſub nu-
me.92.

Regulariter autem ſi clericus, Ibi in hoc tamen Ducatu.
19 Adde, quòd † ita obſeruatur in Regn.
Neapol. per ritum 235. & ibi Caramta
plenè docet pract. regni circa huiuſmo-
di cognitionem,& remiſſionem,& quã-
do clericus ſit remittendus cum ſeruien
tibus,& cum cathena, & ibi nu.9.in fin.
dicit,quòd clericis facienda eſt remiſſio
per Iudices ſeculares, quotieſcunq; per
informationem apparet de delicto, pro
quo inquiritur, aliàs ſi conſtaret iniuſtè
detineri, numquàm Iudici eccleſiaſtico
eſſet remittendus, ſed per eundem Iudi
cem relaxandus; & ibi nu. 20. habetur,
an ſufficiat producere bullas alicuius be
neficij, vel requiratur bulla clericatus
ad probandum clericatum.; & quomo-
do Clericatus,& in ritu 275.nu. 18.vbi
dicit, quòd probatur etiam per teſtes,
20 †& vide infra nu.22.
21 Item adde, quòd † Clerico petente ſe
remitti ad ſuum Iudicem, ipſius clerici
expenſis remitti debet, Bald. & poſt eũ
Card.Alexandr.in c.1.§.ſi Iudex de pa-
ce tenen.in vſib.feud.deciſ.109.&.274.
Menoch.de arbit.caſu 228.nu.8.& ſeq.
& Foll.in pract.crimin. canon. in verb.
miſcellanea quædam nu.50.fol. 330.
22 Item adde,ꝙ clericatus† probatͬ ẽt per
teſtes,c.tuæ de cler.peregr.ordin. nor.ꝑ
Gloſ.in c.ſi Iudex conſ.crim.11.Et licet
Guid. Pap. contrarium teneat in deciſ.
449.num.13.Scaglio.in rit.265. dicit plu
ries iudicatum fuiſſe contra d. deciſio-
nem, imo ſacerdotium probatur etiam
23 per teſtes ſingulares† ſecundum Angel.
in l.2.ff.quemad.teſtam.aperi. in §.idẽ,
imo per vnum teſtem. probatur clerica-
tus,ſecundum Iaſ. in l. admonendi, nu.
198.ff.de iure iur.& etiam per indicia,
& coniecturas, vt per Boer. deciſ. 171.
nu.25.quæ tamen procedunt, quotieſ-
cunq; de alterius præiudicio non agere
tur;ſecus vero ſi ratione clericatus eſſet
lis introducta; vel etiam ſi tractaretur
de iuriſdictione Iudicis ratione clerica-
tus: quia tunc per duos teſtes probari
deberet,Gabriel.comm.concl.tit. de te-
ſti.concl.1.nu. 70. & quomodo probe-
tur clericatus, & an per vnum teſtem,
vide Maſcar.de probat.lib.1. concl.302
cum ſequen.& Viui. opin. 974. num.2.
cum ſequen.vbi tenet, quòd per teſtes
probari non poſſit prima tonſura, & cle
ricatus; niſi allegaret ſcripturas,& litte-
ras deperditas eſſe; & ibi dicit, quòd li-
cet clericatus,& tonſura probari poſſint
litteris, faciẽtibus mẽtionẽ de ipſa ordi
natione clericali; hoc tñ nõ ꝓcederet in
bulla,ac litteris Pontificis,in qua nomi-
net aliquem clericum propter collatio-
nem beneficij ei factã, & coram quo Iu-
dice ſcilicet ſecnlari, ſiue Eccleſiaſtico
24 † ſit probanda tonſura, & habitus cleri-
calis, vide Maſcar.de probat.conc.689.
num. 2.
25 Item adde, quòd † tonſura collata à
non ſuo Prælato,tenet.Guid.Pap.d.de-
ciſ.449.nu.3.
Ibi debet autem Iudex. Adde, ꝙ
26 †hoc pro
cedit etiam,quòd clericus nolit excipe-
re,quòd ſit clericus;alias iudex eccleſia-
ſticus teneretur ad pœnam, qua iudex
ſecularis teneretur, niſi clericum mori
feciſſet; & etiam teneretur de damno
dato per iudicem ſecularem, vt per eun
dem Caſſan.in conſuet. Burg. fol. 202.
num.73.
27 **Cœterum ſi clericus.** Adde,quòd
† hodie ſe-
cũdum Conc.Trident.requiritur,quòd
habẽs primos ordines,habeat etiam be-
neficium eccleſiaſticum,vel quòd cleri-
calẽ habitum,& tonſuram deferat,& ali
cui eccleſiæ de mandato epiſcopi inſer-
uiat; vel in Seminario clericorum, vel
in aliqua ſchola, vel vniuerſitate de li-
centia epiſcopi, ſi vult gaudere priuile-
gio clericali 23. ſeſſ.cap. 6. incip.nullus
prima tonſura lib.4. & quomodo dictũ
28 †decretum Concilij Tridentini practi-
catur

catur in Regno Neap. habes per Carau. in ritu 235. nu. 21. & dicit Foller. in eod. ritu in ſuis comment. ſuper Conſtit. capit. Pragm. & rit. regni, quòd hodie† nô ita de facili expeditur articulus remiſſionis clericorum, & quòd datur terminus ad probandum incumbentia ſuper petita remiſſione; & fiſcus ſępè nititur probare, clericum non inceſſiſſe in habitu, & tôſura; immiſcuiſſe ſe enormibus; non fuiſſe inſignitum caractere clericali; clericatum fuiſſe adeptum in fraudem: & ſi eſt beneficiatus, quòd non fuit adeptus poſſeſſionem beneficij, quòd alius illud poſſideat, & alia plura: & ſuper his longa fit diſcuſſio; fit publicatio, citatio ad dicendum; & diſcutitur cum Aduocatis, & ſæpe longo interiecto interuallo expedit, dicit etiam, quòd hodie iſti clerici primæ tôſuræ, vt gaudeãt priuilegio, neceſſe eſt, quòd inſeruiant in diuinis in illo ſeruitio, quod per eorum ordinarios aſſignabitur, vt cautum eſt in d. Concilio Trident. vide etiam Maſcard. de probat. conclu. 302. nu. 14.

29

30 vbi dicit, †non probari clericatum ex ſola poſſeſſione habitus, & clericalis tonſuræ; ſed etiam requiri, vt alicui eccleſiæ ex mandato epiſcopi inſeruiat, & illi ſit aſcriptus; vel in ſeminario clericorum, aut in aliqua ſchola, vel vniuerſitate Epiſcopi iuſſu quaſi in via ad maiores ordines ſuſcipiẽdos verſetur; vt ſancitum eſt. in Concilio Trident. & quòd ita in praxi obſeruatur, prout ipſe multoties habuit in facto. & quomodo probetur clericatus, latè in d. concluſ. 302. vſq; ad concl. 306. & Farin. in quæſt. 8. nu. 38. cum ſequen. & in d. regno adeſt pragm. ſimilis eidem Concilio, quæ incipit, quemadmodum canonicis ſub tit. de clericis, ſeu diaconis ſaluaticis.

Vlterius quæro. Adde, quòd in regno†Neap. prouiſum fuit per Reg. Pragm. quintam ſub tit. de clericis, quòd clericis arma portantibus tollantur, præuia tamen trina monitione facta ſui prælatis, iuxta formam dictæ pragmaticæ.

31

Quæro nunquid clericus.

32 Adde† videndum D. Farinac. in quęſt. 8. nu. 28. cum ſequen. vbi latiſſimè more ſuo hanc quæſtionem tractauit.

Item quæro nunquid. Adde in hac† materia videndum Decian. conſ. 82. per totũ lib. 2. & ibi nu. 8. dicit, quòd clericus cômittens aſſaſſinium ipſo iure, intelligitur degradatus, idem tenuit in tract. crimin. lib. nono cap. 30. nu. 11. tom. 2. vide

33

34 licet, quòd clericus † tale crimen committens poteſt per Iudicem ſecularem morte puniri abſq; ſolemni depoſitione, & degradatione, & ita tenent cõmuniter Doct. in d. c. de homic. in 6. Marſ. in l. 1. num. 107. C. de raptu virg. & Couar. var. reſolut. lib. 2. capit. 20. num. 10. Bernar. Diaz. in pract. crim. cano. c. 91. Capyc. deciſ. 155. nu. 26.

35 Item adde, quòd de † iſta qualitate aſſaſſinij conſtare debet ante citationem, & inquiſitionem, alias bannum, & omnia alia inde ſecuta eſſent nulla ex defectu iuriſdictionis: etiam quòd poſt citationẽ de iſta qualitate conſtaret, Gram. in conſ. 1. num. 56. poſt deciſ. & quando Clericus committens crimen aſſaſſinij à iudice laico poſſit puniri, & quæ requirantur, vide per Rimin. iun. conſ. 685. p totum vol. 6. & Bald. in conſ. 88. vol. 2. vbi dicit, quòd etiam ſi conſtat contra clericum de delicto, ſi non apparet de aſſaſſinio abſoluitur de aſſaſſinio, & de alio delicto cognoſcet iudex eccleſiaſticus.

36 Item adde, ſi per† clericum opponeretur de incompetentia iudicis contra iudicem ſecularem, primo diſcuti debet de qualitate aſſaſſinij. Gemi. conſil. 57. in cauſa Archidiaconi vol. 2. verſ. non obſtat Io. Ant. de Nigr. in c. 7. frequens num. 68.

37 Item adde, quòd licet† iudex ſecularis poſſit procedere contra clericum aſſaſſinum, potuit etiam eccleſiaſticus contra talem clericum procedere, & locus eſt præuentioni, & ſi fuerit punitus ab Eccleſiaſtico, non poterit iterum à Iudice ſeculari puniri, Gram. in conſ. 2. in cauſa venerabilis poſt deciſ.

Quæro etiam, tu ſcis. Scias autem, quòd regulariter.

38 Adde, videndum Carrer. † in tract. de hæret. ante nu. 135. vbi relatiuè de forma degradationis.

Scias

Scias etiam, quòd clericus.

39 Adde,quòd alios† caſus ponit Carer.in
§.homicidium 7.ſub nu. 59.& de hęre-
40 tico†intelligitur de incorrigibili, vel re-
lapſo;& de eo,qui conſpirat contra epi-
ſcopum : ſimiliter intelligitur de incor-
rigibili Nicol. ſuperant. in conſil. 101.
numero 10. vol.1. inter conſil. crimin.
diuerſ.

Sæpè numero contingit.

Adde,quòd hęc concluſio, quòd clerica
41 tus † aſſumptus poſt delictum commiſ-
ſum non eximat cauſam ipſius criminis
à iuriſdictione ſeculari, procedit, quan-
do iudex præuenerit ante clericatum,&
iudex ſecularis non poterit etiam,quan
do ante clericatum præueniſſet eum ca
pere, nec detinere ſine licentia epiſco-
pi, qui ſi eam concedere noluerit, ipſe
iudex poterit appellare ad ſuperiorem
Epiſcopi. ita declarat Ang. de Caſt. in
conſil. 37.lib.2. conſ.crim.diuerſ.magn.
impreſſ. & hanc diſtinctionem cõem, q
aut cũ fraude, aut ſine aſſumpſerit cleri
catum, ſequitur & Frãch.in deciſ. 209.
nume.2. cum ſequen. & de eo,qui poſt
42 †condemnationem profeſſionem fece-
rit,an ſit exemptus à iuriſdictione tem-
porali,latè per eundem Franch.in deciſ.
384.& ibi, quomodo probetur pfeſſio:
43 † & etiam de eo, qui fuit habilitatus,
44 †& antequàm rediret ad carceres, aſ-
ſumpſit ordines,& beneficia, quòd fuit
declaratum dictum religioſum eſſe re-
mittendum ad iudicem eccleſiaſticum,
quo ad diſtinctionem perſonalem tm̃,&
de iſtis quæſtionibus multùm plenè ha-
betur in d.deciſionibus, & per Farinac.
45 q.8.nu.104.& ſi relegatus factus†ſit cle
ricus non poterit puniri à laico, ſi rele-
gationẽ ſiue exilium fregerit, quia agit̃
de nouo delicto, vt per Alber. de roſat.
in l.meminiſſe col.2.de offi. Pręſid.quẽ
ſequitur Franch.in deciſ. 395.ſed vide,
quæ poſui infra in quæſt.81. in prin.ſed
econuerſo, ſi clericus commiſit delictũ
tẽpore,quo erat clericus,& poſtea vxo-
46 rem duxit,† debet puniri ab Epiſcopo,
& non à iudice laico, ita iudicatum fuit
47 per Reg.† ſacrum conſiliũ teſte Gram.
in deciſ.10.& idem tenet Franch.in de-
ciſ.417.nu.4. vol.2.

48 Sed in hoc propoſito. Adde,†videndũ Farinac. in quæſt.8.nu.110.vbi latè, quando Clericatus dicatur fraude poſt delictum aſſumptus.

Euenit plerumq́; ibi,& ideo ab hac obſeruãtia nõ recedas in fi.

49 Adde,quòd idem†tenet Sylu.nupt.car.
147. ſecundum paru. impreſſ. & latius.
Crau.conſ. 232. per totum,& opinionẽ
Ant.impugnat etiam deciſ.Pedem.103.
50 nu.10.vbi dicit,quòd non obſtante†ſen
tentia iudicis laici poterit eccleſiaſticus
procedere contra tales ſacrilegos ad ex
communicationem, & alias pœnas ſpi-
rituales, & pro iſta opinione vidi nouiſ
ſimè per Farinac. in d.quæſt.8. nu. 151.
vbi tenet,quòd licèt vſu magis receptũ
eſſe videatur, quòd laicus cum clerico
inſimul delinquens poſſit à ſeculari iudi
ce puniri, non tamen à Doctoribus hãc
opin.tenentibus negatur, quin poſſit ẽt
à iudice eccleſiaſtico, ſi in captura prę-
ueniat.

Quęro, quid ſi per laicum.

51 Adde,†quòd in Regoo Neapol. non eſt locus præuentioni, quia prouiſum fuit per Reg.pragmat. incip. Reuerendæ vir fol.122. quod Officiales eccleſiaſtici nõ exercent iuriſdictionem contra laicos.

Quęro,quomodo fiat remiſſio.

52 Adde,quòd†clericus debet remitti abſque requiſitione. not. in auth. vt cleric. apud proprium Epiſcopum. §. illud palam.C.vt fame extra.de ſentẽt. excõm. & Scagl.in rit.46. num. 8. poſt Carauit. fol. mihi 224.

Vltimo quæro.

53 Adde, quòd ne dũ †nõ tenetur iudex eccleſiaſticus ſtare proceſſui facto à iudice ſeculari,ſed ad hoc vt poſſit inquirere opus eſt nouo proceſſu per ipſum incohato,& non debet ex proceſſu fabricato à laico formare inquiſitionem, vt per Ruin. conſ.7.nu.6.vol.5. vbi atteſtatur de communi.

Quæſtio XXXVII.

SVMMARIVM.

1 Delicta mixti fori qua dicantur remiſſiuè.
Iudex eccleſiaſticus in quibus cauſis cognoſcere poſſit remiſſiuè. nu. eod.
2 Præuentio non habet locum in Regno Neapolitano inter Iudicē laicum, & Eccleſiaſticum.
3 Et quid in ſtatu Eccleſiaſtico.
4 Præuentio non operatur, ſi præueniens ſit negligens, vel in dolo.
5 Vſurarum cauſa cuius fori ſit.
6 Quaſtio qua dicatur facti, & qua iuris.
7 Vſura quando incidenter deducitur Iudex laicus poteſt cognoſcere, etiam quod ſit quaſtio Iuris.
8 Quaſtio Iuris, vel facti, quando dicatur ſuper vſuris, remiſſiuè.
9 Iudex laicus quando poſſit de vſuris cognoſcere, remiſſiuè.
10 Iudex laicus in ſtatu Eccleſiaſtico poteſt procedere contra vſurarios ex officio, & ſola facti veritate ſuſpecta.
11 Et quid in regno Neapolitano.
12 Adulterium non cognoſcitur criminaliter in foro canonico ad pœnam, ſed ſolum ad ſeparationem thori, & amiſſionem dotis.
13 Concubinerijs pœna impoſita per Conciliū Tridentinum remiſſiuè.
14 Bracchium ſeculare quādo concedatur, remiſſiuè.
15 Bracchium eccleſiaſticum quando concedatur, remiſſiuè.

IN hac exceptione. In fine. Adde videndum Decian. in tract. crim. tomo 1. lib. 4. cap. 27. vbi latè habetur, quę
1 delicta ſunt mixti fori. † & in quibus cauſis iudex eccleſiaſticus cognoſcere poſſit, latè per Marant. in Specul. part. quar. diſt. 11.
2 Adde, quòd hodie in Regn. † Neap. nō eſt locus præuentioni in huiuſmodi delictis, quæ ſunt mixti fori, quia prouiſum fuit per Regiam pragm. Reg. Phil. incip. Reuereñ. Vir fol. 122. quòd officiales eccleſiaſtici non exercent iuriſdictio nem contra laicos, & idem prouiſum
3 fuerat in ſtatu eccleſiaſtico † per Pium quartum in motu proprio, de nō admittenda appell. de anno 1565. de menſe Iunij, ſed poſtea per Pium quintum dictus motus proprius 1566. die 20. Iunij ad terminos iuris redactus fuit, expreſsè cauendo, quòd in præuentionibus inter ludices eccleſiaſticos, & ſeculares procedatur in omnibus, & per omnia iuxta formam iuris communis, & decretorum Concilij Tridētini, & non aliter, nec alio modo.
4 Item adde, quòd † poſt præuentionem non poteſt alter pręuentus ſe intromittere, niſi propter dolum, ſiue negligentiam iudicis præuenientis; quia aliter eo caſu poterit procedere, & punire, et quòd ſit iudex laicus, cum non intelligatur præueniſſe, quòd dolo, vel negligentia procedere prętermittit. c. cum plures de offi. deleg. in 6. & Anchar. in conſil. 196. nu. 7. & 8.

Quæro igitur. Ibi aut vertitur quæſtio iuris ſuper. Adde, q hoc pro-
5 cedit, † quando vertitur quæſtio iuris canonici, quod diſponit ſuper vſuris. Sed ſi vertitur quæſtio iuris ſtatutarij, quod de vſuris loquitur, tunc iudex ſecularis poteſt cognoſcere, † licèt ſit quęſtio iuris. ita declarat Paul. de Caſtr. in conſ. 210. viſis, & ponderatis omnibus vol. 2. vbi etiam ſubdit circa fin. conſil. quòd ſi iudex eccleſiaſticus ſibi inhiberet, poſſet ei facere reſponſionem, quod ad eum nō pertinet cognitio ſuper his, quæ dependent à ſtatuto laicorum, & ſequuntur prędicta Iaſ. in l. quoties. C. de iudic. & Natt. conſ. 369. nu. 12. Bero. conſil. 207. vol. 3. Rimin. iun. conſil. 218. nu. 72. & conſ. 399. nu. 20. Et quando di
6 catur quæſtio † facti, vel iuris habetur per Bald. in l. Arethuſa ff. de ſtatu hominū vbi dicit, quòd queſtio facti eſt quæ exigit probationes facti, & quæſtio iuris eſt quæ determinatur per diſputationē, & interpretationem prudentum.

Ibi, Cęterū quando incidenter.
7 Adde, quòd idem † tenet Ceph. cōſ. 402. nu. 16. & Rimin. iun. in conſ. 399. nu. 21.
8 Item adde, quę † nam dicatur queſtio ſuper

ſuper vſuris meri facti, & quę meri iu-
ris,per Cacher.deciſ.Pedem.137.num.
9 11. Et quando Iudex † laicus poſſit co-
gnoſcere de vſuris,vide etiam Io.Bapt.
Lup.in tract.de vſur.in c. quamquàm in
§.4.nu. 66. & quando eſt quæſtio facti,
ſiue iuris,ſemper actor poteſt eligere iu
dicem eccleſiaſticum, vel ſi velit repete
re vſuras,& ſi eſt quæſtio facti,& vſuras
repetere velit, poteſt etiam adire iudi-
cem ſecularem.ita tradit Paul.de Caſtr.
in conſ. 109. viſa petitione numero 2.
vol. 2.
10 Item adde,quòd†in ſtatu eccleſiaſtico
prouiſum fuit per conſtitutioné March.
in lib. 3. c.12. ad tollendas diſputatio-
nes, quòd iudices ſeculares poſſint con-
tra vſurarios procedere ex officio, & in
cap.13.in fin. prouiſum fuit, quòd etiã
procedere poſſint ſola facti veritate in-
11 ſpecta,quid autem†in Regno Neap.ob-
ſeruetur, poſui ſupra in §.vſura, in verſ.
& ex hoc infertur.

Quæro nunquid. Adde, ꝙ Ferret.
12 †in conſil. 185.
vol.2.tenet contrarium,videlicet,quòd
non poteſt agi in foro canonico crimi-
naliter ad pœnam adulterij, etiam con-
tra mulierem,niſi ad ſeparationem tho-
ri, & ad amiſſionem dotis, & atteſtatur
de communi, & de hoc, vide etiam
Afflict. in conſtitution. maieſtati noſtrę
nu.4.lib.3.

Quæro etiam pro crimine.
Adde, quod hodie eſt ſeruanda proui-
ſio Cõcilij Triden. vt patet ſeſſ.24.cap.
13 8.de reform. contra laicos† concubina-
rios,& ſeſſ.25.cap.14.de reform.contra
clericos,concubinas,aut alias mulieres,
de quibus poſſit habere ſuſpicio in do-
mo,vel extra detinentes.

Vnum tamen volo. Ibi etiam
ſine auxilio bracchij ſecularis.
14 Adde, an & quando iudex†ſecularis de
beat concedere bracchium ſeculare, &
quæ requirantur, & quid econuerſo;an
& quando bracchium eccleſiaſticum iu-
15 dici † ſeculari ſit concedendum, vt per
Natt.in conſ.529.vbi plenè de hac ma-
teria tractauit.

Quæſtio XXXVIII.

SVMMARIVM.

1 *FOrũ ratione delicti quando competat remiſſiuè.*

2 *Iudex loci delicti poteſt procedere contra delinquentem in loco domicilij abſolutum.*

3 *Forum competit ratione delicti, etiã quòd delinquens ex priuilegio non poſſit conuenire pro delicto,niſi coram vno Iudice.*

4 *Iudex loci delicti punit crimen commiſſũ in mari ſuo territorio adiacenti.*
Et quod ius ſit ſeruandum ibidem.

5 *Et quando poſſit procedere contra delinquentem priuilegiatum remiſſiuè.*

6 *Cap.1.de priuileg.nu.6.declaratur remiſſiuè.*

7 *Epiſcopus prohibens, ne quis eat ad monaſteria,poterit eundem punire licet exemptum.*

8 *Barones vnius Caſtri ſi adminiſtrationem diuidant,& vnus delinquat, an alter puniat.*

9 *Condominus iniuriatus à ſuo ſubdito, non cognoſcit de iniuria;ſed an ſocius.*

10 *Baro habens iuriſdictionem ciuilẽ in vno territorio poteſt puniri à Condomino habente criminale.*

11 *Mãdans delictum fieri,quomodo puniatur in loco mandati.*

12 *Mandans, & mandatarius an habeat ab eodem Iudice cognoſci.*

13 *Tractatus punibilis punitur à Iudice loci,in quo fuit factus.*

14 *Tractans,& mandans differunt, remiſſiuè.*

15 *Tractatus quomodo probetur remiſſ.*

16 *Inſultans in vno territorio, & in alio vulnerans poteſt ab vtroq; Iudice puniri.*

17 *Inſultus, & vulnus quando confundantur.*

18 *Sagittans in vno territorio,& in alio percutiens,à quo Iudice puniatur.*

19 *Decian.in tract.crimin.impugnatur.*

20 *Rapiens puellam in vno territorio, & in alio cognoſcens,poteſt vtrobiq; puniri.*

21 *Mandans in vno loco committi homicidiũ in alio,vbi cognoſcatur, remiſſiuè.*

22 *Ratificans in vno territorio maleficiũ commiſſum in alio,à quo Iudice cognoſcatur.*

23 *Arma in vno territorio portans,& in alio*

vim

vim publicam committens, in vtroq; punitur.

24 *Capiens hominem in vno loco, & in alio derobans, in vtroq; puniri poteſt.*

25 *Conſuetudo poteſt inducere, vt delinquens in vna Ciuitate, puniatur in alia confederata.*

26 *Delinquens in vna Ciuitate, an puniatur in confederata, remiſſ.*

27 *Et quid inter Regnum Neapolitanum, & ſtatum Eccleſiaſticum.*

28 *Delinquens in confinio duorum territoriorũ, ſi in vno habitet, à Iudice illius punietur.*

29 *Mortuo reperto in cõfinio vterq; Iudex procedat.*

30 *Delicto commiſſo in confinibus, quid ſit faciendum.*

35 *Iudex lata ſententia an poſſit procedere contra eum, qui falſa coram ſe depoſuit.*

32 *Arbiter non punit teſtem falſum.*

Limit. niſi Iudex eſſet arbiter, qui imperium haberet.

Item niſi iuriſdictionem à ſtatuto haberet.

33 *Iudex cuius iuriſdictio fuit prorogata, an puniat teſtem falſum.*

34 *Iudex maior deponens falſum coram minori, an ab eo puniatur.*

35 *Teſtis deponens falſum coram Iudice non ſuo, ab vtroq; poteſt puniri.*

36 *Iudex examinans ad inſtantiam alterius, poteſt punire teſtem falſum, licet non ſit Iudex cauſa principalis.*

37 *Iudex laicus an poſſit inhiberi per Iudicẽ Eccleſiaſticum, coram quo cognoſcitur de falſitate commiſſa per Clericum coram laico.*

38 *Iudex eccleſiaſticus non punit laicum poſt ſententiam, qui falſum coram eo depoſuit.*

39 *Fur poteſt vbiq; capi, puniri, & conueniri, vt rem reddat.*

40 *Fur non valens reddere rem furatam, vendundatur.*

Quod tamen non ſeruatur in practica.

45 *Furtum non remittitur per contractationem pretij rei furata.*

42 *Furtum per contractationem quando cõmittatur.*

43 *Fur rapiens cum armis in vno loco, & in alio cum re capta, an vtrobiq; puniatur, remiſſiuè.*

44 *Statutum, quòd pro tribus furtis quis moriatur, non procedit in contractante eandem rem per diuerſas regiones.*

45 *Fur tranſiens cum furto per aliquem locum, poteſt ibi capi, & puniri, licet non reſideat per diem.*

46 *Auguſt. de Arim. reprobatur.*

47 *Et quid ſeruetur in Catalonia.*

48 *Fur exponens rem venalem propè cimiterium, fit ſacrilegus.*

49 *Et quid in confugiente cum furto ad Eccleſiam.*

50 *Barbat. ab impugnatione D. Clari defenditur.*

55 *Iudex Eccleſiaſticus poteſt procedere contra delinquentes in eccleſia ratione ſacrilegij.*

52 *Iudex laicus non poteſt capere laicum delinquentem in Eccleſia, ſed Eccleſiaſticus debet eum capere, & tradere Curia ſeculari.*

53 *Captus per mantellum in hoſtio Eccleſia, & offenſus extra, non dicitur percuſſus in Eccleſia.*

54 *Vagabundus poteſt vbiq; puniri.*

Remiſſio cauſa in Regno Neap. non fit, ſi nõ conſtat de corpore delicti, nu. eod.

55 *Homicida ex animo deliberato nullibi eſt ſecurus.*

56 *Delinquens in vno territorio, & in alio fugiens, debet remitti ad locum delicti, vel ibi puniri.*

Et contraria conſuetudo non valet.

57 *Inquiſitor cuiuſq; prouincia poteſt petere remiſſionem in cauſis hæreſis à quocunq; inquiſitore.*

Inquiſitores hæreſis omnes ſunt legati S. P.

Inquiſitores non ſubſunt alicui Domino temporali.

58 *Remiſſio quando ſit facienda, & quod requirat remiſſiuè.*

59 *Remiſſio cuius expenſis fiat.*

60 *Remiſſio delinquentis in territorio Baronis, habentis iuriſdictionẽ in delinquẽtes in ſuo territorio priuatiuè, & annullatiuè, an debeat fieri ad Baronem delinquentis, habentem iuriſdictionem in ſuos vaſſallos, etiam alibi delinquẽtes, remiſſiuè.*

65 *Inquiſitus à Barone, ſi capiatur à Curia Superiori, an remittatur, remiſſiuè.*

62 *Remiſſio debet peti ante condemnationẽ.*

63 *Iudex poſt remiſſionem nõ poteſt amplius cognoſcere, an deliquerit.*

64 De-

64 *Delinquens remiſſus debet puniri ſecundum leges Iudicis, ad quem remittitur.*
65 *Remiſsio ad locum delicti quare fiat.*
66 *Iudices eiuſdem Domini ſi non remittunt delinquentem ad locum delicti, puniũtur de inobedientia.*
67 *Officiales in Regno Neapolitano tenentur capere malefactores, & remittere.*
68 *Latrones ſtratarum in dicto Regno non remittuntur, ſed puniuntur à capientibus.*
69 *Baro habens iuriſdictionem in ſuos vaſſallos, etiam alibi delinquentes, non tenẽtur remittere.*
70 *Latro ſtratarum captus per Regiam Audientiam non remittitur ad Baronẽ, habentem dicta priuilegia.*
71 *Curia maior, an, & quando remittat ad inferiorem.*
72 *Remiſsio habet locum etiam inter diuerſa dominia.*
Principes remittentes criminoſ, ſunt laudandi.
Iul. Clar. reprehenditur.
73 *Remiſsio debet fieri, etiam quòd capiens non haberet authoritatem capiendi.*
74 *Et an in leuibus delictis.*
Et an in cauſis ciuilibus, ibidem.
75 *Et quid ſeruet Romana Curia.*
76 *Roma eſt communis patria.*
77 *Papa eſt Iudex ordinarius ſingulorum.*
78 *Bannitus ab vna Ciuitate intelligitur bãnitus à Roma.*
79 *Committens plura delicta, quorum vnum ſpectet ad Regios officiales, ab ipſis de omnibus cognoſcetur.*
80 *Remiſsiones fiunt indiſtinctè in foro Eccleſiaſtico.*
81 *Eccleſiaſticæ perſonæ omnes ſubſunt vni Principi.*
82 *Præuentio quando habeat locum, remiſs.*
83 *Et quid ſi Iudices ſint ſub diuerſis præſidibus.*
84 *Et quid ſi delinquens procurauerit inquiri in Curia, in qua minor pœna imponitur.*
85 *Et quomodo probetur, remiſsiuè.*
86 *Et quid ſi eadem hora à duobus Iudicibus fuerit formata inquiſitio.*
87 *Et quid reus aget hoc caſu, ne duobus vexetur.*
88 *Famulus Iudicis delegati ſi delinquat, per quem puniatur.*
89 *Delegatus extra officium delinquens, poteſt puniri ab ordinario. Auctoris conſilium.*
90 *Præuentio non habet locum, quando iuriſdictio alicui competit virtute priuilegij.*
91 *Vaſſalli Baronum in Regno Neapolitano, an, & quando remittantur à Regijs Audientijs.*
92 *Citatus à Regia Audientia, etiam quòd notoriè conſtet eſſe ſub Barone, primò comparere tenetur eius priuilegium, & fori declinatoriam allegaturus.*
93 *Citatus à duobus Iudicibus non poteſt coram ſecundo allegare pendentiam litis coram primo, in quo eſt contumax.*

DIctum eſt de iudicis cõpetentia. Adde ad hanc
1 regulã, † q̃ forum quis ſortitur ratione delicti, plures ampliationes, & limitationes, p Duen. in reg. 378. & Decian. in tractat. crimin. tom. 1. lib. 4. cap. 17. per totum.

2 Item adde, quòd Iudex † loci delicti poterit procedere contra delinquentem, etiam quòd fuiſſet condemnatus, ſiue abſolutus in loco domicilij, ſiue originis, vt per Viui. com. opin. 420. num. 4. vol. 1. ſed vide quæ poſui infra, in queſt. 57. verſ. ſcias etiam.

3 Item adde, quòd ratione † delicti quis ſortitur forũ loci, in quo deliquit, q̃uis haberet priuilegium, quòd etiam ratione delicti non poſſet, niſi coram alio iudice conueniri, c. 1. & ibi Doctor. de priui. in 6 & in c. fi. de foro compet. quamuis Bald. in l. 1. & auth. ibi poſita. C. vbi de crim. agi. oper. contrarium ſentiat, & malè ſecundum Paul. Caſtr. & alios in d. authen. & Bero. in conſil. 172. num. 1. vol. 3.

4 Item adde, quòd iudex † ratione delicti poterit punire delictum commiſſum in mari territorio ſuo adiacenti. Bart. in l. 1. C. de Claſſ. lib. 11. Marſ. in l. fin. nu. 3 de iuriſd. omn. iud. & Decian. in tractar. crim. tomo 1. lib. 4. cap. 17. nu. 29. & vbi agitur de delicto puniendo facto in mari, vel in inſula, vel in litore, vel portu eſt obſeruandum ius conſuetudinarium illius maris, inſulæ, vel portus, per text. notab. in auten. de vſu naut. §. fi. & Cæpol. de ſer. ruſt. prædio. cap. 26.

5 Item adde, an & quando † ratione delicti priuilegiatus amittat priuilegium,

ſiue exemptionem,& puniri poſſit à iu-
dice loci,in quo delictum commiſit,latè
per Couar.pract.quæſt.cap. 11. num.6.
6 vbi habetur etiam de intellectu† c.1.de
priuileg. in 6. & per Decian. in tractat.
crim.tomo 1.lib.4. cap.17.nu.30.& 31.
& c. 28.& Feder. de ſenis conſ.2. incip.
ſtatuto Epiſcopi.
7 Item adde,quòd Epiſcopus,†qui con-
ſtitutionem edidit contra euntes ad mo
naſteria,poterit punire eundem ad mo-
naſteria, etiam exemptum. Gemin.in c.
1.§.fin. de ſtat. reg. in 6. & ibi dicit,ita
tenuiſſe lupus.

Quęro pone,qđ ſint duo Dñi.

8 Adde, quòd contrarium † habetur per
Rot.Roman.deciſ.3. de for. compet. in
antiq.nec obſtat,ut ibi dicitur,quòd par
in parem non habeat imperium, quia
Baro delinquendo factus eſt, ſicut alius
priuatus, & eſt cõmunis opinio,de qua
per Iaffr.Balb.deciſ. 116. ſed Fely. in c.
prudentiam hic allegatus impugnat d.
deciſ.Rot. Rom. dicẽs eſſe communem
opin.quòd puniri non poſſit,& reſpon-
det ad deciſionem.
9 Item adde,ſi vnus†ex condominis fue
tit iniuriatus per ſubditum ſuum, non
poterit cognoſcere de iniuria ſibi illata,
ſed condominus cognoſcet Innoc. Io.
Andr.& alij in c.dilectus de pœn.& In-
noc.in c.ex parte de verb.ſignif. & Bar.
in l.qui iuriſdictioni colum. fi. verſ. ſed
nunquid ff.de iuriſd. omn. iudic.
10 Item adde, quòd ſi ſunt†duo Domini,
quorum vnus habeat ciuilem, alius cri-
minalem iuriſdictionem in aliquo Ca-
ſtro,& officialis habens ciuilem delique
rit, quod poterit puniri per officialem,
habentem criminalem iuriſdictionem,
ſi non delinquat in officio in concernen
tibus officium,vt per Capyc. deciſ. 27.
num. 10.

Item quęro, nunquid mandãs.

11 Adde,quòd mandans† in loco manda
ti pœna extraordinaria puniri debet,ſe
cundum Imol. in l. ſi vt proponatur, ff.
de fideiuſſ. quem refert, & ſequitur Be-
ro.q.89.& per ea,quę ibi traduntur, põt
dici, quòd quando mãdatum eſt de per
ſe punibile,vt in c.1.de homicid.in 6.&
in crim. læſæ maieſt. & rapt.virg. debet
puniri pœna ordinaria.

Ibi,dicit tamen Bald.

Adde, quòd
12 hanc†doctri
nam Bald.ſequitur Angel. in glo. & Sẽ-
pronium mandatorem quæſt.20.nu.41.
& ibi Auguſt. de Arimin. Capyc. deciſ.
122.nu.7.& Boſſ.in tit. de for. compet.
nu.109.vbi plenè huiuſmodi quæſtionẽ
tractauit,& ibi atteſtatur ita determina-
tum fuiſſe in ſenatu, quia licèt ſit idem
factum,tamen diuerſæ oriuntur obliga-
tiones,nec vna accedit alteri.

Vidi aliquando dubitari.

13 Adde,quòd tractatus † debet puniri à
Iudice territorij,in quo fuit factus,quã-
do tractatus in iure eſſet punibilis,vt in
caſu c.1.de homicid.in 6.in crimin. læſ.
maieſt.& in crim.raptus, & in alijs ſimi-
libus caſibus,ſecus vero ſi tractatus non
eſſet punibilis,Bero. quæſt.84. & ibi in
14 fin.dicit,quòd tractans, † & mandãs cri
men inter ſe differunt, & quomodo tra
15 ctatus † de committendo maleficio pro
betur,vide Maſcard.de probat.concluſ.
1386.

Item pone, quòd aliquis.

16 Adde, quòd ſi quis in † vno territorio
inſultauerit,& in alio vulnerauerit, ſiue
occiderit, poterit puniri per Iudices
vtriuſq; territorij de inſultu per Iudi-
cem territorij, in quo inſultauit, & per
alium de vulneribus,ſiue homicidio,qa
inſultus,& vulnera,ſiue homicidiũ ſub-
17 ſecutum non confunduntur,† ſecus au-
tem ſi inſultus, & vulnera in eodem ter
ritorio commiſſa fuiſſent,nam tunc con
funderentur.ita tradit Bero.in quęſt.89
& hoc caſu,& ſimilibus arbitror locum
non eſſe præuentioni; nam quilibet Iu-
dex poteſt punire delictum,quod com-
mittitur in ſua iuriſdictione,in qua ma-
ior eſt omnibus alijs Iudicibus, not.Do
cto.in l.Magiſtratibus,ff.de iuriſd.omn.
iud.& latè pet Decian.in tract.crim.to-
mo 1.lib.4.cap 16.num.7.ſed ſi extaret
ſtatutum, & diſtinguẽdum. nam ſi dicat,
18 quòd quicunq; † ſagittauerit,vel ſclop-
pum exonerauerit,tunc punietur etiam
à Iudice,in cuius iuriſdictione exiſtens
exonerauit, dato, quòd in aliena iu-
riſdictione occiderit; ſecus ſi ſtatu-
tum puniret percutientem, vel vulne-
rantem,

rantem, vel occidentem, ita determi-
nauit Pet. quem refert Cyn. in l. 1. C.
vbi de crim. agi oportet, & Io. And. in
cap. in obſcuris de reg. iur. in 6. in nouel
lis, & idem videtur tenere Bar. in l. libel
lorum de accuſat. nu. 7. & ita etiam tra-
dit Decian. in tract. crimin. tomo 1. lib.
4. c. 17. nu. 9. & ibi num. ſequenti dicit, ꝙ
idem eſſet, ſi quis exiſtens in vno terri-
torio conuicinm dixerit in aliquem in
alieno territorio exiſtentem, nam ſi ſta-
tutum punit proferentem conuicia, pu-
nietur in loco, in quo protulit; ſi vero
punit iniuriantem, vel conuiciantem, at
tenditur locus, in quo ille paſſus eſt in-
19 iuriam; & licet Decian.† ibi proſequen-
do dicat, ſi non extaret ſtatutum, quòd
de iure communi confunduntur manda
tum, tractatus, ſagittatio, percuſſio, prola
tio iniuriæ, & paſſio ipſius; quia de iure
communi delictum denominatur à fi-
ne, & ſic à conſumatione, Bart. in d. l. li-
bellorum nu. 7. ex quo videtur velle in-
ferre, quòd ſtatuto nō exiſtente, Iudex
loci, in quo conſumatur delictum, ſolus
procedere poſſit. ſed ego credo hoc nō
eſſe verum, quia delicta prædicta nō cō
funduntur, quando actus cæptus in vno
territorio, fuiſſet cōſumatus in alio, ſed
ſolum quando in eodem territorio fuit
cæptus, & conſumatus, vt per Bero. in d.
q. 89. nu. 2. & ideo concludendum eſt, ꝙ
de iure communi, ſi delictum erit diuiſi
bile, in vtroq; loco puniri, vt ſi quis in
vno territorio cæpit aliquem, & commi
ſit priuatum carcerem, & in alio ſpolia-
uit, nam de captura iudicabitur à Iudice
loci, in quo cæpit illum, & de ſpolio à
Iudice in quo expoliauit, ita Bal. in c. 1.
§. iniuria nu. 11. de pace iuram. firm. ita
20 ſi quis rapuit † puellā in vno territorio,
& eam in alio cognouit, vt per Marſ. in
l. fin. nu. 106. ff. de iuriſd. omn. iud. & ibi
nu. 204. habetur, & ſi exiſtens Bononiæ
21 mandat† homicidium committi Floren
tiæ, & ſecuto homicidio, vbi poterit in-
22 quiri, & ſimiliter de ratificante† in vno
territorio delictum, in alio territorio
commiſſum, à quo Iudice debeat puni-
ri, habetur per Decian. in tract. crim. to-
23 mo 1. cap. 16. nu. 13. & † ſi quis portaret
arma in vno territorio, & in alio vim fa
ceret publicā cū ipſis armis, per vtrūq;
iudicem puniri poterit. Gram. in conſil.
43. num. 2. & conſil. 55. num. 3.

Adde, quòd ſi puella fuit capta in vno
territorio, & cognita in alio, vnuſquiſq;
iudex poterit procedere, ſecūdum Bal.
in l. ſi quis non dicam rapere col. 5. C.
de epiſc. & cler. quem refert, & ſequitur
Felyn. in c. 1. ſub num. 12. de præſump.
24 & ibi† dicit, etiam quòd ſi in vna villa
vnus fuit ligatus, & in alia derobatus,
quòd ſimiliter ab vtroq; iudice poterit
contra delinquentes procedi.

25 Succeſſiuè quæro. Adde, quòd† cō
ſuetudo poteſt
inducere, quòd delinquens in Ciuitate
confederata puniatur. vt per Pet. Ra. in
tract. de conſuet. ſub nu. 248.

26 Item adde, quòd † Marſ. in conſ. 121.
nu. 9. cum ſequen. tenet contrarium, vi-
delicet, quòd committens delictum in
vna Ciuitate, poſſit puniri in alia ei con
federata, & ibi accumulauit multos idē
tenentes, ſed hoc nunquàm vidi ſerua-
ri, & conuentio, quæ eſt inter ſummum
27 †Pontificem, & Regem Philip. de qua
in libro pragmaticarum, ſub tit. de ma-
lefact. eſt ſolum, quòd banniti non ſint
tuti, ſed quòd debeant ab officialibus
vtriuſq; Principis omni cum diligentia
perſequi, & ad eorum officiales remitti.

Præterea quæro. Adde, quòd ſi cum
28 altero† ex illis iudi
cibus cōcurret aliquis alius modus, quo
quis ſortitur forum, vt quia eſſet iudex
domicilij, vel originis delinquentis, tūc
is præfereretur, qui duplici iure fuerit
iudex, quia duo vincula magis ſtringūt,
ita tenet Decian. in tract. crim. tomo 1.
lib. 4. cap. 17. nu. 19.

29 Adde, quòd ſi maleficium† committa-
tur in confinio, & homo reperiatur mor
tuus. proſtratus, ita ꝙ tangat de vtroque
territorio, & confinio, vterq; iudex po-
terit procedere contra delinquentem.
Bald. in l. ſi vero §. quòd ſi ex medrano
ff. de his qui eiec. vel effud. & in l. 2. C.
vbi de crim. agi oport. & Botta. conſil.
47. nu. 56.

Ibi, ſed quicquid ſit. Adde, quòd
30 † hoc non eſt
de ęquitate, quia ne reus vexetur à duo
bus Iudicibus, deberent inter ſe concor
dare, vel alter vices amborum ſubſtine-
ret. vt per Marian. in c. poſtulaſti nu. 7.
de foro competen.

Vlterius quæro. Sed quæro,

31 nunquid iudex. Adde,an iudex†te
ſtem, qui corã eo
falſum depoſuit, poſſet punire lata ſen-
tentia in cauſa principali, procedendo
per inquiſitionem:& dic,aut ſit depoſi-
tio coram iudice habente merum impe
rium,& tunc poteſt etiam poſtea inqui-
ri; aut non habet merum imperium, &
nõ poteſt.ita diſtinguit Ang. de Vbald.
in repet.l.ſi vacãtia de bon.vacant. lib.
10.num.138.& ibi nu.140.cum ſeq. po
nit,quòd teſtis deponens falſum coram
32 arbitro,†non poterit per eum puniri,ni
ſi fuerit factum compromiſſum in iudi-
cem habentem imperium, qui non vt
arbiter,ſed vt iudex eum punire poſſet,
ſed ſi non haberet imperiũ,etiam quòd
eſſet iudex non poſſet punire,quia non
incidiſſet quæſtio coram eo, tamquàm
coram iudice,ſed tamquàm coram arbi
tro; dicit tamen, quòd ſi eſſet arbiter,
habens iuriſdictionem à ſtatuto, prout
in Ciuitate Peruſij.poſſet punire, ſed ꝙ
numquàm vidit illud obſeruari Peru-
ſij,vbi tales arbitri habentes iuriſdictio
nem eliguntur,licèt de iure fieri poſſet;
33 & num.149.ponit, quòd iudex, † cuius
iuriſdictio fuerit prorogata, poterit pu-
nire teſtem coram eo falſum deponen-
tem, & idem credit de iudice ad vnam
cauſam delegato. ponit etiam ibi num.
34 152.quòd ſi iudex† maior coram iudi-
ce minori falſum deponeret, quòd per
illum iudicem inferiorem poſſet puni-
ri.Sed de iſta quęſtione vide etiam Me-
noch. de arbitr. iud. quæſt.91. vbi latè,
quando iudex ad cognoſcendum cau-
ſas ciuiles habet arbitrium tamquàm iu
dex ordinarius, vel delegatus.

35 Item adde, quòd poterit † puniri ab
vtroque iudice,ſi ab vno non fuerit ſuf-
ficienti, & congrua pęna punitus,vt eſt
communis opin. de qua Becci.conſ. 69.
nu.4.vol.1.

36 Item adde, quòd deponens † falſum
coram iudice, qui ad inſtantiam alte-
rius iudicis examinaret, ab eo poterit
puniri,licèt non ſit iudex cauſæ. ita Bal.
in l.nullum num.6.C.de teſt. Marian.in
c.poſtulaſti num. 19. de foro compet.&
Decian.in tract.crimin.tomo 1. cap.17.
num. 28.

Sed hic quæro,quid ſi clericus;
Ibi benè poteſt Iudex laicus.

37 Adde,quòd iudex†laicus poterit proce
dere in cauſa, etiam quòd ſibi per iudi-
cem eccleſiaſticum inhibitum fuiſſet,co
ram quo clericus fuiſſet conuentus de
falſo.vt per Feder. de ſen. in conſil. 93.
quem ſequitur Soci.in conſ.99. nu.21.
vol.3.& Lancel.in tract. de attent. par.
2.cap.20.nu.87.

Quæro nunquid è conuerſo.

38 Adde,quòd iudex† eccleſiaſticus nõ po
terit punire teſtem laicum, qui coram
eo depoſuerit falſitatem poſt ſententiã
in cauſa datam, quia functus eſt officio
ſuo.Butr.& Bald.in c.1.de calumniat.&
Fely.ibi num.4. & ſecundum hanc deci
ſionem iudicatum fuit, vt refert Vrſill.
ad Afflict.in deciſ. 219.hic allegata.

Tu ſcis,ꝙ furtũ eſt cõtrectatio.

39 Adde,quòd fur† vbiq; poteſt conueni-
ri,capi, & puniri,vt rem furatã,aut eius
æſtimationem reſtituat, etiam ſi repe-
riatur ſine re furata,& ſi fur non habue-
rit,quod pro furto reddat, & incognito
rem furatam vendiderit, ipſe vendun-
40 dabitur,†vt per Bernard.de Plotis con-
ſil.133.nu.45.fol.167.inter conſil.crim.
diuerſ. tomo 1. ſed hoc non credo, nec
ſeruatur, vt vendundari poſſit.

41 Item adde, quòd non†diceretur com-
mittere furtum per contrectationem,ſi
non apportaret rem furatam, ſed pre-
cium,vt per Martin.de Gratis conſ. 61.
num.4.& 5.volum.1.inter conſ.crimin.
paruæ impreſſionis,& Ang.hic allegatũ
in ver.etiam veſtem cęleſtem verſ. quę-
ro, quòd ſi fur in fine, & ibi Auguſt.de
42 Arim.vbi ad hanc†doctrinam Bart.mul
tas ponit limitationes,& inter alia limi
tat dictam doctrinam non procedere,ſi
non fecerit reſidẽtiam per ſpaciũ vnius
diei,quẽ refert, & ſequitur Boer. in de-
ciſ.hic allegata, nu.48.

43 Item adde,ſi quis † cum armis fecerit
rapinam Peruſij,poſtea cum re apta ca-
ptus fuerit Mediolani, an debeat puni-
ri tamquàm latro,an tamquàm ſimplex
fur, hanc quæſtionem tractat Bald. in
c.1.§.iniuria punitur.num. 11. de pace
iur.firm.

Item

Item adde, retēta opinione Bart. quòd
44 ſtatutum diſponens, † vt fur pro tribus
furtis moriatur, non habet locum in cō-
tractante rem vnam per diuerſas iuriſ-
dictiones, vt dicatur tria furta commiſiſ
ſe: ſecundum Ang. Fulgo. & Saly. in au-
then. ſed nouo iure C. de ſer. fugit. &
Bald. in c. eccleſia Sutrina de cauſ. poſ-
ſeſſ. & propriet. & latiſſimè per Alex. de
Imol. in conſ. 71. nu. 20. vol. 2. inter cōſi.
crim. diuer. paruæ impreſſionis, & ibi ēt
impugnat opin. Bart.
45 Itē adde, quòd Iudex † loci per quē fur
trāſit cum rem furata, poteſt eū capere,
& punire ſecundum Bar. in conſ. 9. inter
cōnſ. crim. diuerſ. magnæ impreſſionis,
tomo 1, ex quo ſequitur limitationem
46 Auguſtini † ſupra recitatam, ſcilicet, ꝙ
requiratur reſidentia per ſpatium vnius
diei, non eſſe veram, quæ mihi videtur
ridiculoſa. & ſemper vidi in practica pu
niri fures captos cum rebus furatis, etiā
tranſeundo per alia territoria, licet mo-
ram ibi nō traxerint per ſpacium vnius
diei, & ſi aliquid Auguſtino furto ſubtra
ctum fuiſſet, vtiq; hoc non dixiſſet.

Ibi certè in hoc Ducatu.

47 Adde, quòd in Principatu † Cathalo-
niæ ſeruatur opinio Bar. vt atteſtatur Pe
guera. in quæſt. crim. cap. 28.

Ibi, & ſecundum hāc opinionē.

48 Adde, pro opinione † Barbat. facit Ber
nard. de Land. in addit. ad Ang. in d. ver
bo, & veſtem cęleſtem, verſ. quæro quid
ſi furtum num. ibi allegat. Specul. & Ca
ſtren. tenentes in locis ibi per eum alle-
49 gatis, quòd ſi fur † res furatas exponat
venales propè aliquod cimiteriū, quod
ratione mutationis territorij dicitur ſa-
crilegus, & confugiens ad Eccleſiam, po
teſt extrahi, & ſi D. Claro aliquid ſubtra
ctum fuiſſet à fure, qui ad eccleſiam fuiſ
ſet, non dixiſſet Barb. non poſſe defen-
50 di. †

Vidi etiam quandoq; dubitari.

Adde, quòd ratione ſacrilegij poteſt ēt
51 procedere Iudex Eccleſiaſticus, † ſi vult
contra illum, qui in Eccleſia deliquit, ſe
cundum Didac. var. reſolut. cap. 20. nu.
18. & Farin. quæſt. 28. nu. 62. & licet lai-
52 cus † ſit Iudex competens, non tamen
poterit capere delinquentem in Eccle-
ſia, ſed Eccleſiaſticus capiet, & tradet Iu
dici ſeculari, Abb. & cęteri in c. cum ſit
generale de foro compet. nume. 27. vbi
Maria. Soci. in nume. 25. & Barbat. nu-
me. 235.
53 Item adde, quòd ſi quis fuerit † captus
per Mantellum in hoſtio Eccleſię, & du
ctus extra Eccleſiam fuerit offenſus, nō
dicitur percuſſus in Eccleſia, Bald. in ca-
pit. 1. verb. iniuria col. 4. de pace iuram.
firm. & Io. Andr. in capit. fin. de immu-
nit. eccl. in nouella, vbi Abb. tenet con-
trarium.

Eſt autem tantæ potentiæ.

54 Adde, quòd hoc fallit † in vagabundo,
quòd vbiq; puniri poteſt, vt per Couar.
pract. quæſt. cap. 11. nu. 7.

Ibi, & licet aliqui. Adde, quòd in Regno Neapol.
ſeruatur per Regiā tribunalia, quòd quā
do per officiales Baronum petitur remiſ
ſio alicuius cauſæ per viam grauaminis
in illis tribunalibus introductę, ſi nō cō-
ſtat de corpore delicti, non remittitur ēt
quòd Barones habeant primam, & ſecū
dam inſtantiam priuatiuè, & hoc per De
ciſ. Guid. PP. 202.

Sed certè quicquid ſit de iure.

55 Adde, quòd iſta conſuetudo † non va-
let reſpectu homicidæ animi deliberati,
quia eſt contra ius diuinum, ſecundum
Bernard. de Plot. in conſ. 133. per totum
inter conſ. crim. diuerſ. tomo 2.
56 Item adde, quòd iſta † conſuetudo nō
valet, ſi delinquens remanet impunitus,
quia ſi non fieret remiſſio, eſſet contra
ius publicum, cum delicta per talem cō-
ſuetudinem remanerent impunita. &
ad hoc vt valeat, requiritur, quòd Iudex
qui non vult remittere, velit punire,
ita tenet Cald. in capitu. 1. de raptor.
quem omnes ſequuntur, & in ſpecie,
Abb. in c. fin. de foro compet. nume. 23.
Iaſ. conſ. 121. vol. 1. Boer. deciſ. 29. nu. 6.
& Gram. deciſ. 26. nu. 3.

Hoc tñ quod non fiat remiſſio.

57 Adde, quòd in cauſis † hæreſis quilibet
inquiſitor cuiuſcumq; Prouincię poteſt
petere remiſſionem à quocunq; alio in-
qſitore, quia oēs inquiſitores ad cauſas

hæreſis ſunt Rom.Pontif.Legati, & cri-
men eſt merè eccleſiaſticum,ratione cu-
ius nulli Domino temporali ſubſunt in-
quiſitores,ſed ſoli Pontifici,aut Genera
libus inquiſitoribus debent obtempera
re, & delinquentes ab Hyſpania in Ita-
liam remitti debent,ita tradit Fran. Pe-
guer.ſchol.45.ad 3. par.Director.Inqui
ſit.col.3.

Ibi,& ideo ſcd̃m Ang.in d.l.ſolet.

38 Adde,quæ requirant,† vt fiat remiſſio
videndum Guid.PP.deciſ.202.& ibi in
addit.vbi habetur, quòd nouem requi-
runtur , & in quibus caſibus ſit facienda
remiſſio,& quæ requirantur , vide etiã
Caſſan.in conſuet.Burgund. rubr. 12.§.
1.nu.1.fol.1433. & caſus in quibus non
fit remiſſio in criminalibus,vide per Ol-
drad.conſi.104.quod remiſſio,& ad prę
dicta omnia , vide omnino Decian. in
tract.crim.tomo 1.lib.4.cap.19.vbi latiſ
ſimè,& in caſibus,in quibus eſt remittē-
dus reus, debet remitti ſub bona cuſto-
59 dia expenſis†remiſſionem petentis , vt
per Aufrer.in addit.ad Cap. tholoſ. de-
ciſ. 100. Boer.deciſ. 303. & Decian.ubi
ſupra nu. 19.

60 Item adde, an † remiſſio delinquentis
in territorio Baronis habentis iuriſdi-
ctionem cognoſcendi in delinquentes
in ſuo territorio priuatiuè,& annullati-
uè debeat fieri ad Baronem,& Dominũ
delinquentis ſimiliter habentis priuile-
gium cognoſcendi in ſuos vaſſallos ali-
bi delinquentes,vide Foller.in pract.cri
min.in verb.audiantur excuſatores,nu.
65.cum ſequē.& Gram.in deciſ.30. per
totam,vbi latiſſimè,& per Carau.in ritu
205.nu.3.& in Pragm.6.incipiente pro
bona,§.item,quòd Gubernator de offi-
cio Iuſtitiarij.

61 Item adde † ſi inquiſitus per Iudicem
Baronis fuerit captus à Curia ſuperio-
ri,ſiue à Principe, an ſit facienda remiſ-
ſio,Gram.deciſ.30. & Foller. in d.verb.
audiantur excuſatores nu. 82.

62 Item adde,† quòd remiſſio debet peti
ante condemnationem aliàs reo condē
nato per Iudicem,qui fecit capturã , nõ
habeat locum remiſſio,Gram.deciſ. 26.
num.5.& Afflict.in Conſtit.Capitaneo-
rum nu. 12. fol.107.& ibi num.ſeq.dicit
cuius expenſis debeat fieri dicta remiſ-
ſio , & ibi dicit etiam,quòd Iudex qui
remiſit delinquentem ad requiſitionem
Iudicis loci,vbi eſt commiſſum delictũ,
non poteſt amplius cognoſcere,an deli-
63 querit, † & idem tenuit Oldrad.in con
ſil.89.incip.Epiſcopus,& reus qui remit
titur debet puniri ſecundum legem Iu-
64 dicis † ad quem fit remiſſio , Alciat. de
præſumpt.reg.3.præſumpt. 33. in fine.

65 Item adde,quòd † fit remiſſio ad locũ
delicti duabus de cauſis , vt cęteri ti-
meant,& vt conſolentur parentes offen
ſorum not.anth.qua in prouincia C.vbi
de crim.agi oport.

66 Item adde,quòd † Iudices , qui eſſent
ſub eodem dominio,ſi non remitterent
delinquentes ad locum delicti puniēdi
eſſent de inobediētia, ſecundum Iacob.
Belniſ.in c.romana,§.contrahētes num.
113.de foro competent.lib.6. quem re-
fert,& ſequitur Ant.Scap. in tract. iuris
non ſcrip.lib.5.cap.8. num. 9. & in Re-
67 gno † Neapolit. fuit prouiſum per Reg.
Pragm.Caroli V.quæ eſt quinta ſub tit.
de delicto quis conueniri poteſt , quòd
officiales Regni debēt capere delinquē-
tes, qui etiam delinquunt extra territo
rium,& illos remittere ad officialem ter
ritorij,in quo deliquerint,ſed aliàs non
eſſent publici latrones,diſrobatores ſtra
68 tarum publicarum,† qui poſſunt à quo-
cunq; officiali capi,& puniri , ſed de di-
ctá Pragm.vide Foller.in pract. crim.in
verbo audiantur excuſatores,nu.89.vbi
tenet,quòd dicta pragm.non habeat lo-
69 cum quo ad Barones † iuriſdictionem
habentes in eorum vaſſallos cognoſcen
di de delictis,etiam alibi commiſſis pri-
uatiuè,ſed ſolum procedere in officiali-
bus Regis de vno ad alium , non autem
in officiali Regio ad Baronem,vel de Ba
rone ad Baronem,atteſtando per Deum
ſe millies ita obtinuiſſe, ſed ego reperio
aliter deciſum fuiſſe per Sacr.Reg.conſ.
de regia Audientia ad Baronem,ſcilicet
70 quod latro † ſtratarum captus per regiã
Audientiam ad Baronem dicta priuile-
gia habentem,non eſt remittendus , vt
atteſtatur Franch.in deciſ.426.volum.2
Sed aduertendum eſt,quòd ſi Iudex re-
quiſitus, ſuperior iuriſdictione ſit , non
remittitur Iudici inferiori, ſed ipſe co-
gnoſcit de cauſa, nam dici ſolet , quòd
71 Curia maior † non remittit inferiori,

Caſſan.

Caſſan.in conſuet.Burgund.rub.12.nu 16.Couar.pract. quæſt.cap.11.num.10. verſ.13. illud, vbi hanc limitationem intelligit procedere, vbi Iudex maior,& inferior poteſt cauſam iam ceptam corã inferiori auocare,aut retinere cuiuſcũq; appellationis occaſione, ſecus ſi hãc nõ habeat poteſtatem,quẽ refert, & ſequitur Farinac.quæſt.crimin.in quæſt.7.nu me.33.

Ibi,quòd tamen ego nunquàm.

72 Adde, quòd † non obſtante tali cõſuedine remiſſio in grauibus delictis, & & leuibus fieri poteſt,Abb.conſ. 24.vol.1. & latiſſimè Decian. in tract. crim.tomo 1.c.19.nu.6.quo ſtante D.Clarus deberet laudare, & non damnare Principes remittentes,quia delicta non remanent impunita.

Ibi. Sunt etiam quædam.

Adde,quòd Bertaz.in conſ. 410. in fine vol.2.dicit falſum eſſe, quòd Domini Veneti non obſeruent conuentiones de tradẽdis bannitis,& veritatem dixit. Vtinam omnes Principes ita obſeruarent fidem,vt ſeruat,& ſemper ſeruauit illa Sereniſſima, & iuſtiſſima Reſpublica,quam Deus conſeruauit ob ſuam integerrimam fidem, & iuſtitiam.

Sed quid ſi Iudex. Ibi, & ego ſemper vidi.

73 Adde,quòd† hoc eſt de iure, & ita fuit deciſum per ſacr.conſ.Neapol.vt atteſtatur Frãc. deciſ.37.

Item, quod qñ agitur ciuiliter.

74 Adde † videndum Couar.pract.quæſt. cap.11.nu.7. nec in cauſis ciuilibus habet locum remiſſio.Bart.& Doct.in l.hæres abſens,§.ſi quis ff.de iudic. fallit tamen pluribus modis, vt per Soci.in reg. 536.& per Diaz. in reg. 514.

Scias etiam, ꝙ curia Romana.

75 Adde vidẽdum D.†Proſp.Farin.in ſuis quęſt.crim. qſt.7.nu.12. vbi latiſſimè,& cõcludit,ꝙ in Vrbe oẽs delinquẽtes puniuntur, & ſi nõ ſunt ſubditi eccleſiæ,& extra ſtatutũ Eccleſiaſticũ deliquerint, non pœna ordinaria,ſed extraordinaria Iudicis arbitrio puniri debent.

Ibi, quia Roma eſt cõis patria.

76 Adde tex.†in l. Roma.ff.ad municip.c.
77 fin.de for.compet.& Papa†eſt iudex ordinarius ſingulorum 9. quæſtione 3. c. cũcta,& c. per principalem de electıon. & ſemper iuxta iuris communis diſpo-
78 ſitionem bannitus,†& condemnatus de vna ciuitate intelligitur bannitus à Roma,ſecũdum Iacob. Beluiſ.in ſua pract. crim.in tit. de fuga reorum nu. 30. quẽ refert,& ſequitur Ant.Scap.in tract.iuris non ſcrip.lib.5.cap.6.nu.3.

79 Adde,quòd ſi quis†plura delicta commiſerit, quorum vnum ſit priuilegiatũ, de quo cognoſcere debeant officiales Regij, per cognitionem illius trahitur ad eos cognitio aliorũ delictorum. Caſſane.in conſuet.Burgund.rubr. 11. § 11. nu.26.verſ.limita.2.fol. 376.

Item intelligenda ſunt.

80 Adde,quòd in foro † eccleſiaſtico indi-
81 ſtinctè fiunt remiſſiones,cum omnes†eccleſiaſticæ perſonæ ſubſint vni Principi ſupremo ſpirituali, videlicet Papæ 9. quæſtione 3.c.cuncta per mundum,qui cogeret perſonas eccleſiaſticas remittere recuſantes, & ideò in illis eſt eadem ratio,quæ erat in foro temporali tempore legis cõditæ per illum, qui ſolus prę erat temporali iuriſdictioni, quo tempore totus orbis ſuberat vni Principi videlicet Imperatori, & iſta eſt opinio Card.Florent.in clem. paſtoralis in glo. in verb.de more de ſent. & re iud. quẽ refert, & ſequitur Caſſane. in conſuet. Burgund.Rub.12. §.1.nu.14.verſ.& hoc eſt verum fol.1436.

Frequẽter ẽt dubitare cõtingit.

82 Adde,inter quos † detur præuentio, & in quibus cauſis,vt per Decian.in tract. crim.lib.4.c. 20. tomo 1. vbi ponit vndecim caſus, in quibus eſt locus pręuentioni cum duodecim limit.& in c.21.habetur quando, & per quos actus dicatur legitimè facta præuentio. & in c.ſequenti habetur de effectibus præuentionis,& ideo vide cum in locis prædictis, in quibus de materia præuentionis latiſſimè tractatur, & de hoc etiam per Gram.deciſ. 30. & ſi iudices proceden-
83 tes ſint ſub diuerſis†præſidibus prouin-

ciæ, ideſt ſub diuerſis Principibus, non
eſt locus præuentioni, vt infra in quæſt.
39. verſ. ſed quæro circa finem. Et in hac
materia preuẽtionis vide oĩno Marian.
Soci. in c. propoſuiſti à principio vſque
ad finem per tredecim columnas. Vi-
talin. in tract. clauſ. in octaua charta, &
pluribus ſequentibus, & Boſſ. in tit. de
foro competen. nume. 36. cum multis
alijs.
84 Item adde, quòd ſi delinquens† procu
rauerit inquiri in Curia, in qua imponi
tur minor pęna, talis præuentio non va
let. vt per Bald. in l. ſi ſeruus plurium. §.
ſi quis tamen ff. de legat. primo. & Fely.
in c. non debet nu. 3. de teſtib. Becc. con
ſil. 69. nu. 7. & ſequen. Et quis ſit præfe-
rendus de iure communi, vide Foller.
in verb. audiantur excuſatores, nu. 159.
85 vbi plenè, & ex quibus præuentio† pro-
bari poſſit. Maſcard. de probat. concluſ.
1226. vol. 3.
86 Item adde, quòd † ſi eodem tempore,
vtputa eadem hora fuerit formata in-
quiſitio à duobus iudicibus, tunc ceſſat
præuentio, & reus debet recurrere ad ſu
periorem, quando ſub eodem Principe
ſunt iudices, & inſtare, ne ex eodem de-
licto vexetur in duobus locis. Boſſ. in
tit. de for. compet. num. 104. ſed ſecun-
dum Bald. in deciſ. 329. dicit, quòd in d.
87 caſu † reus poterit eligere quem iudicẽ
velit, & alteri opponere non exceptio-
nem præuentionis, ſed quòd cauſa co-
ram altero pendet; vide etiam Io. Anto.
de Nigr. ſuper capitul. Regn. vt delatas.
fol. 241. nu. 58. vbi aliter loquitur.
88 Adde, quòd ſi contentio† eſſet inter iu
dicem ordinarium, & iudicem delega-
tum de aliquo crimine commiſſo ab ali
quo de familia iudicis delegati, iudex
ordinarius erit præferendus, ſi delictum
non fuerit commiſſum ex cauſa officij,
ſi vero ex cauſa officij, cognoſcet dele-
gatus, ſiue ipſe deliquerit, ſiue ex facto
officij ſui offenſus fuerit, ita tradit Boer.
in deciſ. 9. & ibi etiam habetur, quòd ſi
89 delegatus † delictum commiſerit extra
officium ſuum, poterit puniri ab ordina
rio, & idẽ deciſum fuit per Capel. Tho-
loſ. in deciſ. 423. item fuit quæſitum an
ſi delegatus, & de hoc vide oĩno Gra-
uat. in addit. ad pract. Veſtrij lib. 3. cap.
9. nu. 20. ſed puniri non poterit niſi fini-
ta delegatione. Iaſ. in l. 2. nu. 1. ff. de in
ius. voc. Ego nunquàm vidi in facto, ꝙ
ordinarius puniat delegatum Principis
in territorio ſuo delinquentem, nec con
ſulerem iudicibus, vt hoc facerent, niſi
de licentia Principis, vt admonuit Bar.
in l. Officialem C. de offi. recto. prouin.
& idem eſt, quando officialis maioris iu
dicis deliqt in terra Baronis extra exer
citium officij, quòd poterit puniri per
Baronem, ſiue eius officialem. Boer. d.
deciſ. 9. Carau. in rit. 49. nu. 14. & Caſ-
ſan. ſuper conſuet. Burgun. fol. 305. nu.
36. verſ. ſed iuxta prædicta, vbi pleniſſi-
mè hãc quæſtionem examinauit, & hoc
eſt verum, dum tamen notum faciat ſu-
periori ſuo, vt ibi dicit Carau.
90 Item adde, †quòd quando alicui com
petit iuriſdictio virtute priuilegij, non
eſt locus præuentioni. vt per Gram. in
deciſ. 30. nu. 12. quod tamen, vt ibi di-
cit, in ſacro cõſilio obtinere non potuit.
Nam in Regno practicatur, quòd vaſal
91 li † Baronum citantur à magna Curia
Vicariæ, vel à regia Audiẽtia illius Pro
uinciæ, & ſi comparent perſonaliter, &
petatur remiſſio ab ipſo citato, vel à Ba
rone, ſiue ab eius officiali, remittitur, &
ita quotidie ſeruatur, dato etiam, quòd
iudex Baronis non præueniſſet, & hoc
ratione priuilegiorum, quæ tribuunt Ba-
ronibus iuriſdictionem priuatiuam cũ
cęteris officialibus, ſi vero non compa-
rent proceditur in cauſa per Regiam au
dientiam, non obſtante litis pendentia,
& præuentione facta à iudice Baronis,
& non fit remiſſio, licet Barones habeãt
in priuilegijs, quòd eorum vaſalli non
poſſint ab alio quocunq; officiali citari,
trahi, & euocari; & quòd aliter citati nõ
teneantur comparere: & caſu quo fue-
rint effecti contumaces, contumacia ſit
nulla, quia de tali clauſula Barones nun
quàm fuerunt, nec ſunt in poſſeſſione;
& ideo priuilegijs omiſſis ſeruatur id,
quod iuris eſt, & ex conſequenti, allega
ta litis pendentia, & præuentio non ob-
ſtat ſecundo iudici, per rationem, quã
tradit Bar. in l. ſepulchri nu. 3. ff. de ſe-
pul. violat. quia proceſſus primi iudicis
per ſecundum non impeditur, ex quo
liberè poteſt procedere, quamuis neu-
ter poſſit delictum punire, cum delin-
quentem non habeant, adeo, quòd in-
quiſito

quiſito non comparente perſonaliter coram ſecundo iudice, etiam ad inſtantiam Baronis non remittitur, nec de remiſſione tractatur. ſi autem comparet, purgata contumacia fit remiſſio per Pragm.6.incip.pro bona.§.item, quòd Gubernator ſub tit. de officio iuſtitiarij, & prędicta latè habentur per Carau. in ritu 205.num. 3. ſed hodie ſeruatur, quòd ſi tales contumaces reperiantur in carceribus Baronum, & tractetur de remiſſione, conceduntur prouiſiones à Magna Curia Vicariæ, quòd Regia audientia de remiſſione cognoſcat, non amoto carcerato, & hoc, vt inanes cir-
92 cuitus euitentur. Et citatus† à Regia audientia, etiam quòd notoriè conſtet, eũ eſſe ſub Baronis dominio, perſonaliter comparere tenetur, & eius priuilegium allegare, & forum declinare, per ritum 230. vbi Carau.

93 Item adde, quòd citatus † coram duobus iudicibus, ſi comparet coram ſecundo iudice, & allegat litis pendentiam, coram primo ſuperſederi non debet, nam alias ſequeretur, quòd eſſet in ipſius citari poteſtate, eludere pœnam, cum corã primo non compareat, & coram ſecundo impediat propter pendentiam litis, Bar. in l. ſepulchri num. 2. de ſepul. viol. Alex. conſ. 11. col. 2. in quinto dubio volum. 1. & conſ. 23. vol. 3. Fely. in c. qualiter col. 1. de iud. & licet multi contrariũ tenuerint, tamen iſta eſt verior, ſecundũ Pau. de Caſt. Alex. & Ang. in l. hoc amplius, §. celſus, ff. de dam. infect. quos ſequitur Carau. in ritu 205. nu. 1. quod tamen, vt ibi per eum limitatur, non procedere ſi coram primo iudice purgaſſet contumaciam ſolutis expenſis, & præſtita cautione de ſtando iuri, vel eſſet paratus nunc purgare, & cautionem præſtare de ſtando iuri coram primo.

Quæſtio XXXIX.

SVMMARIVM.

1 *ORiginarius quis dicatur, remiſſiuè.*
2 *Originarius quomodo probetur, remiſſiuè.*
3 *Abſolutus in loco delicti, non poteſt moleſtari in loco originis, & nu. 14.*
4 *Condemnatus in duobus locis poteſt cogi ad ſolutionem vtriuſq; pœnæ.*
5 *Condemnatus in loco delicti pecuniariter, ſi pœnã ſoluit non poteſt in loco domicilij capite puniri.*
6 *Domicilium quomodo contrahatur, remiſſ.*
7 *Habitans in confinio duarum Ciuitatum vbi vtroq; Iudice puniri poteſt.*
8 *Domicilium quomodo probetur, remiſſ.*
9 *Famulus exterus ſtans ad ſeruitia alicuius, an dicatur habitator illius loci.*
10 *Iudex incompetens poteſt punire delinquẽtem, cum quo fuit lis conteſtata non oppoſita incompetentia.*
11 *Iudex ſuus dicitur ratione originis, domicilij, delicti, & conſenſus.*
12 *Iudex originis poteſt inquirere contra ſubditum extra territorium delinquentem.*
13 *Item Baro licet non habeat priuilegium cognoſcendi delictum extra territorium.*
15 *Proſp. Farinac impugnatur.*
16 *Vagabundus poteſt vbiq; conueniri.*
17 *Vagabundus quis ſit, remiſſiuè.*

DIximus delinquentem.
1 Adde † videndum, quis dicatur locus originis, & quot modis quis dicatur originarius, latè per Decian. in tract. crim. tomo 1. lib. 4. cap. 17.
2 nu. 19. cum ſeqnen. & † quomodo probetur, quem alicuius loci originarium eſſe, Maſchar. de probat. concl. 1141. volum. 3.

3 Item adde, quòd poterit † procedere, niſi in loco delicti fuiſſet abſolutus, vt per Viui. commun. opin. 420. nu. 4. vol. 1. ſed ſi fuiſſet condemnatus, poterit etiã puniri à Iudice domicilij, ſiue originis, etiam ad publicationem bonorum, Alciat. conſ. 3. lib. 7. niſi primam condem-
4 nationem ſoluiſſet, & ſi reus† paſſus fuerit ſe condemnari in duobus locis, poterit cogi ſoluere condemnationem in vtroq; loco, nec poterit allegare præuẽtionem; ſi eſt contumax in eo loco, in quo eſt facta præuentio, cum non poſſit contumax vti beneficio, l. vbi cæptum eſt iudicium, ita latiſſimè traditum fuit per Boſſ. in tit. de for. compet. nu. 79. cũ ſequen. & per Decian. in tract. crim. tomo 1. lib. 4. cap. 16. nu. 7.

5 Item adde, quòd ſi Iudex † loci delicti condemnauit pecunia, & ſoluit, & eodẽ tem-

tempore locus domicilij condemnauit capite, non poterit capite puniri, ſecundum Bald. in conſ. 124. Quidam cagnus vol. 5.

Sortitur etiam quis forum.

6 Adde, quomodo† domicilium contrahere, & ſortiri qualiter, & quando de iure quis dicatur. Decian. in tract. crim. to mo 1, lib. 4. cap. 16. nu. 8. & ibi num 22.
7 habetur, quòd habitans † in confinibus duarum Ciuitatum, vel prouinciarum ab vtroq; Iudice puniri poteſt, & quo-
8 modo domicilium probetur, † Maſchar. de probat. concl. 534. vol. 2. & ex quib? contractum eſſe dignoſcatur, Menoch.
9 de Arbitr. iud. caſu 86. & an † famulus exterus, qui ſtat ad ſeruitia alicuius dicatur habitator illius loci, Gramm. deciſ. 87.
10 Item adde, † quòd quis poteſt puniri in loco, vbi lis eſt conteſtata, non oppoſita fori exceptione ab eo, qui ſciebat, ſe non eſſe ſuppoſitum iuriſdictioni illius Iudicis, qui de maleficio cognoſcit. Gādin. in tract. de malef. in titu. vbi puniatur delinquens in princ. & in vlt. quæſtione, verſ. nam dixit ipſa lex, vbi dicit, quòd vbi lex dicit, quòd Iudex puniat delinquētes vbicumq; delinquerint, debet intelligi, dummodo ſint ſuæ iuriſdi-
11 ctionis, † vel ratione originis, vel ratione domicilij, vel ratione delicti, vel ratione conſenſus.

Ibi, certè negari non poteſt.

12 Adde, quòd Becc. † in conſil. 93. tenet hanc partem affirmatiuam eſſe magis communem, idem tenet Bero. in conſil. 162. vol. 3. & ſecundum hanc opinionē affirmatiuam deciſum fuit per ſacrum conſil. Neap. vt atteſtatur Franch. in deciſ. 66. Quinimo etiam ibi iudicatū fuit,
13 quòd officialis Baronis † inquirere poſſit vaſſallum extra territorium delinquētem, etiam quòd Baro non haberet priuilegium cognoſcēdi delicta extra territorium.

Ibi, ſi tamen reus. Adde videndum Ruin. i conſil. 84. nu. 5. vol. 4. vbi idem tenet, quòd accu-
14 ſatus, † vel inquiſitus de delicto extra territorium commiſſo à Iudice delicti amplius non poterit moleſtari per Iudices originis, vel domicilij; ſed ſi nō fuerit abſolutus, vel punitus pendente Iudicio coram primo Iudice in contumaciam, alius Iudex poterit ipſe quoq; inquirere: & ſimiliter quando contra reū contumacem fuit lata ſententia cōdemnatoria, quæ non potuit exequi. & idē tenet Bar. in l. ſepulchri, ff. de ſepulch. viol. & ibi in fine dicit, quòd ab vtroq; Iudice poterit cogi ad ſoluendū vtrāq; condemnationem, & ſecundum Viui. in opin. 420. nu. 4. abſolutus, vel condemnatus in loco domicilij, vel originis nō prohibetur accuſari in loco delicti, quia eſt principalis locus, in quo punitio fieri debet; ſecus in condemnato, & abſoluto in loco delicti, in quo caſu amplius moleſtari non poterit. ſed D. Proſp. Farin. in ſuis elegantiſſimis quæſt. crim. in qſt. 7. ſub nu. 26. dictam opinionem reprobat, atteſtando hanc eſſe veriorē, quòd indiſtinctè etiam, quòd ſimus in diuerſis iuriſdictionibus, & territorijs, condemnatus, vel abſolutus in vnico loco, ſiue domicilij, ſiue originis, ſiue delicti, non poſſit vllo modo moleſtari in alio, fraude, & colluſione ceſſante; vt hic dicit D.
15 Clarus; ſed ego † valde dubito, quòd dictum Farin. non procedat, niſi quando reus fuiſſet punitus, quòd tunc amplius non eſſet moleſtandus, vt plenè dixi infra in quæſt. 57. verſ. ſcias etiam.

16 Cæterum ſi reus. Adde ad † hanc quęſtionem Boſſ. ĩ titu. de foro compet. ſub nu. 70. Soc. in reg. 87. fallē. 6. Neuiz. in ſylua nupt. lib. 4. nu. 104. & Duen. in reg. 378. limit. 4. & Claud. in reg. crim. 7.

17 Sed hic quæro. Adde hic† videndū Maſchar. in tract. de probat. in concluſ. 1395. vol. 3.

Quæſtio XL.

SVMMARIVM.

1 *IRregularitas quando incurratur, remiſſiuè.*

ITem quæro nunquid,

1 Adde videndum † Cępol. in conſ. 78. ubi ponit multos caſus, in quibus incurritur irregularitas.

Quæ-

Quæſtio XLI.

SVMMARIVM.

1 *IVdex ordinarius ſi ei cauſa committatur, an efficiatur delegatus.*

2 *Delegari cauſæ criminales quando poßint, remißiuè.*

3 *Iuriſdictio quando dicatur delegata, vel excitata, remißiuè.*

4 *Diffinitiua an Iudex procedat, vt ordinarius, vel delegatus, remißiuè.*

5 *Delegatio cauſarum generalis an comprahendat cauſas criminales, remißiuè.*

6 *Delegatus citans an debeat inſerere in citatione copiam delegationis.*

7 *Delegatus an poßit ſubdelegare.*

8 *Delegatus Principis an ſubdeleget cauſas meri, & mixti imperij.*

HActenus de Iudicibus.

1 Adde, quòd ſi † Iudici ordina
rio cauſa committitur, ſi eius
iuriſdictio fuit alterata, tunc erit Iudex
delegatus, & tunc ab eius ſententia ap-
pellatur ad ſuperiorem, Ang. ĩ l. 1. §. ſi
quis ſimpliciter, ff. de verb. oblig. & ibi
communiter Doct. & Viu. comm. opin.
421. vol. 1. & ad hanc materiã delegan-
2 di † cauſas criminales, & quando delegã
tur iudicibus ordinarijs, & quando iuriſ
3 dictio dicatur excitata, † vel delegata;
4 & quæ differentia ſit quando † Iudex ꝓ-
cedit vt ordinarius, vel vt delegatus; &
mortuo delegato an ordinarius poſſit ſe
5 impedire; & an delegatio † cauſarum ge-
neralis compræhendat etiam cauſas cri
6 minales; & an delegatus † citans debeat
copiam delegationis in citatione inſere
re, vide oĩno Decian. ĩ tract. crim. tomo
1. lib. 4. cap. 25. vbi latiſſimè.

Si verò eſt Iudex delegatus.

7 Adde videndum † Capram comm. con
cluſ. in reg. 79. per totam.

In delegato autem à Principe.

8 Adde vidẽdũ † Menoc. de arbit. iud. ĩ q̃ſt.
54. vbi hãc q̃ſtionẽ latiſſimè tractauit, cõ
cludendo delegatũ Principis non poſſe
ſubdelegari cãm meri, ac mixti Imperij.

Quæſtio XLII.

SVMMARIVM.

1 *PRorogare iuriſdictionem quid ſit, remißiuè.*

2 *Et an poßit fieri in criminalibus.*

3 *Et quomodo prorogatio fieri dicatur.*

4 *Præſtans fideiußionem coram iudice incompetenti de parendo mandatis, non dicitur prorogare iuriſdictionem.*

5 *Procurator ſine ſpeciali mandato iuriſdictionem non prorogat.*

6 *Iuriſdictio limitata, & delegata non poteſt prorogari.*

7 *Exceptio incompetentiæ poteſt quandocunque opponi, ſi iuriſdictio eſt limitata.*

8 *Ignorans non dicitur iuriſdictionem prorogare.*

QVæro nunquid.

Adde videndum omnino De-
cian. ĩ tract. crim. lib. 4. cap. 23.
1 vbi † habetur, q̃d ſit prorogare iuriſdi-
2 ctionem, & an † fieri poſſit prorogatio
ĩ criminalibus, & ĩ q̃bus caſibus, & quæ
ſit tacita prorogatio, & q̃bus concurren
3 tibus fiat prorogatio, † & multa alia ha-
bentur ad materiam facientia, & inter
alia notatu digna, habetur, quòd q̃s præ
4 ſtando † fideiuſſionem coram Iudice in-
competenti de parendo mandatis, non
dr̃ prorogare iuriſdictionem, q̃a tacitè
ſemper intelligitur hæc conditio, ſi com
petens fuerit, vt per plura Pariſ. cõſ. 48.
nu. 1. cum ſequen. vol. 1.
5 Item adde, quòd † procurator ſine ſpe-
ciali mãdato iuriſdictionem prorogare
nõ poteſt. c. cum olĩ de off. deleg. Guid.
PP. deciſ. 285. nu. 2.
6 Item adde, † ꝙ iuriſdictio delegata, &
limitata nõ poteſt prorogari Abb. ĩ c. P.
& G. de offic. deleg. & Docto. ĩ l. 2. ff. de
7 Iudic. & Natt. conſ. 82. vbi dicit, † quòd
exceptio incompetentiæ Iudicis quan-
documq; opponi poteſt, quando iuriſdi-
ctio eſt limitata, & Ruin. conſil. 165. nu.
12. vol. 4.
8 Item adde, quod iuriſdictionis † proro-
gatio errore ſine ignorantia facti impe-
ditur. Bero. ĩ conſil. 9. num. 28. volum. 3.

Ibi,

Ibi quicquid tamen. Adde, quæ poſui ſupra in quæſt.39. verſ. ſortitur etiam.

Quæſtio XLIII.

SVMMARIVM.

1 *Iudex quando poßit recuſari, remißiuè.*

2 *Et quid in ordinario.*

3 *Et quid in delegato Principis.*

4 *Suſpicionem iudicis allegans, & non probans in Regno Neapolitano pœnam incurrit.*

5 *Idem in Aduocato, & procuratore.*

6 *Et quid in ſtatu eccleſiaſtico.*

Recuſandi iudicem qua differentia ſit inter ius canonicum, & Ciuile nu.eod.

Iudex recuſatus, an teneatur ad inſtantiam partis iurare, an cauſa ſuſpicionis ſit vera nu.eod.

7 *Suſpicionem non probans, tenetur iniuriarum.*

8 *Procurator ſine ſpeciali mandato non poteſt iudicem ſuſpectum allegare.*

9 *Iudex allegatus ſuſpectus impeditur iuriſdictionem exercere.*

10 *Et ſi procedat, an proceſſus ſit ipſo iure nullus.*

11 *Suſpiciones ortæ ante concluſum in cauſa, non poſſunt poſt concluſionem allegari in Regno Neap.*

Etiam quòd allegans probare velit de nouo ad eius notitiam deueniſſe.

12 *Minor reſtituitur aduerſus omiſſam exceptionem ſuſpicionis.*

13 *Iudex per ſententiam recuſatus, poteſt appellare.*

14 *Et ex quibus cauſis recuſetur, remiß.*

15 *Et an ipſemet poßit cognoſcere ſuper exceptionibus contra ſe oppoſitis.*

Sportularum intereſſe an habeatur in conſideratione, remißiuè.

16 *Iudex declarans ſe competentem, an poßit procedere in cauſa principali, ſi ab hac declaratione fuerit appellatum.*

17 *Suſpicionum cauſa per quem cognoſcantur.*

18 *Et quid ſeruetur in practica.*

19 *Iudex recuſatus non remouetur in Regno Neap. niſi factis probationibus.*

20 *Excommunicatus publicus non poteſt eſſe iudex.*

21 *Iudex recuſatus quare non cognoſcit de ſua ſuſpicione, & tamen cognoſcit, ſi eſt competens.*

Quæro nunquid.

1 Adde in hac † materia recuſa
tionis Iudicis in cauſis crimi-
nalibus videndum Oſaſc. deciſ. 15. per
totam, & Rolan. conſi. 19. nu. 14. & con-
ſil. 31. in fin. volum. 3. vbi dicit, quòd ſu-
ſpicio Iudicis ſecundum ius canonicum
debet probari, ſecus de iure ciuili, quia
iuſta cauſa ſecundum communem eſt iu
ramentum. ſed omnino vide Io. Anto.
de Nigr. ſuper capitulis Regni in cap.
217. incip. prolixitatem, vbi ad ſaturita-
tem de recuſatione Iudicis habetur, &
quid Iudicem recuſantes facere poſſint
pendente recuſatione, & licèt de iure Iu
2 dex † ordinarius recuſari non poſſit Au
thē. ſi vero contingerit, C. de Iud. tamē
hodie non ſeruatur, vt dicit Bald. in d.
3 Authē. & recuſatur † etiā delegatus Prin
cipis, Menoch. de arbitr. iud. quæſt. 54.
nu. 12. & 13. & in Regn. Neap. prouiſum
fuit per Ritum 265. ſecundum diſpoſi-
tionem iuris canonici, quòd allegans
4 † Iudicem ſuſpectum debet probare cau
ſas ſuſpicionum, & eis non probatis, pu
nitur arbitrio Iudicis ſuſpicionē cogno
ſcentis; & idem dicitur in prag. 40. in-
cip. allegātibus ſub tit. de offic. ſacri Re-
gij conſilij, vbi quòd tali pœna arbitra-
ria non tantum principalis puniri pote-
5 rit, ſed etiam procurator, † & Aduoca-
tus, quòd ſuſpiciones ipſas propoſue-
rint, & de prædictis vide etiam Carau.
in d. ritu 265. vbi plenè, & ibi non datur
appellatio à decreto in cauſis ſuſpicio-
num Iudicum pro ritu 265. & ita habe-
tur per Franch. in deciſ. 408. vol. 2. & vi
de infra nu. 13. Et in ſtatu Eccleſiaſtico
de forma recuſandi Iudicem habetur p
Conſtit. Marchiæ cap. 17. lib. quinto, &
ibi latiſſimè per addentes. Et quæ ſit dif
ferentia in modo recuſandi Iudicem in
ter ius canonicum, & ciuile, latè Philip.
Franch. in c. cum ſpeciali num. 46. de ap
pell. & Abb. in c. ſi quis contra clericum
de foro competen. & per eundem Frāc.
vbi ſupra num. 28. habetur etiam ſi pars
recuſans petit ipſum Iudicem interro-
gari

gari cum iuramento,ſi cauſa ſuſpicionis
ſit vera,an iudex iurare teneatur.
7 Item adde,quòd de iure†communi al-
legans iudicem ſuſpectum,ſi cauſas non
probauerit,actione iniuriarum tenetur.
ſecundum Bald.in c.ſuper de offi deleg.
& Ang.in l. quæ omnia ibi magis conui
cium.ff.de procur.
8 Item adde,quòd iudex† ſuſpectus alle
gari debet per principalem,non per pro
curatorem, niſi habeat ad hoc ſpeciale
mandatum,vt inquit Rebuf. in tract.de
recuſat.arti.1.glo.1. num.1.vol.3.& ra-
tio eſt ſecundum eum, quia procurator
non poteſt aliquid facere,per quod do-
minus incidat in pęnam, ſi ad id nō fuit
ſpecialiter conſtitutus , dicit tamen ibi-
dem fuiſſe deciſum,ibiq; ſeruatum. ꝙ ſi
Dominus eſſet abſens,& iudex eſſet ſu-
ſpectus,poſſet allegare ſuſpicionem,of-
ferendo dominum ratum habiturum,&
petendo terminum ad habendam ratifi
cationem,& ſpeciale mādatum , & ipſe
deberet abſtinere.ſed hodie iſta ceſſant,
quia communis forma omnium procu-
rationum ſe habet, quòd in ſpecie dica-
tur iſtud, vt etiam dicit Carau. vbi ſu-
pra nu.25.
9 Item adde , quòd poſt† recuſationem
impeditur exercitium iuriſdictionis, &
10 proceſſus† factus per iudicem ſuſpectū,
eſt ipſo iure nullus. Corn.conſ.247.col.
1.vol.1.Deci.conſ.275.col.1. & Vant.
de nullit.ſententia.ex defectu iuriſdict.
ordin.nu.140.cum ſeq.vid. tñ Rot. Pe-
dem.deciſ. 84. vbi diſtinguit & Couar.
pract.quæſt. cap.26.
Item adde,ꝙ in Regno Neap. fuit pro
uiſum per Reg.Pragm. quòd ſuſpicio-
11 nes † ortæ ante concluſionem in cauſa,
non poſſunt allegari cōtra Iudices poſt
concluſum in cauſa,etiam quòd allegās
ſuſpiciones prædictas, velit probare de
nouo ad eius notitiam perueniſſe,prout
erat prouiſum per cap. regni prolixita-
rem,Franch.in deciſ.431. vol. 2. vbi te-
12 net,†quòd minor aduerſus omiſſam al
legationem ſuſpicionis reſtituitur.
13 Item adde,quòd Iudex† recuſatus per
ſententiam,poteſt appellare,Abb.conſ.
92.Mandell.conſ.95. lib.1.
Ex quibus cauſis. Adde videndum
14 † Philip. Frāc.in
c.poſtremo de appell.vbi enumerat 40.
cauſas; Vide etiam Maran. in Spec. par.
6.verſ.appellatio nu.28. Lanfranc. in c.
quoniam contra ver. recuſationes de ꝓ
bat.& Capy.deciſ.137.& 138.
15 Vnum tamen ſcias. Adde ad† iſtā
regulam, vi-
dendum Felyn.in c.ſuper litteris nu.18.
cum ſeq.de reſcript.vbi ponit de Iudice
delegato , & de Iudice ordinario, cum
multis ampliat.& limitat.& an intereſſe
ſportularum ſit habendum in conſidera
tione.
16 Item adde,quòd ſi Iudex†pronuncia-
ret ſe competentem, & appellatum fuiſ-
ſet,tali caſu appellatio ligaret manus Iu
dicis,vt non poſſet procedere ad vlte-
riora in cauſa principali;quod tamen in
telligendum eſt, quando ad inſtantiam
alicuius Baronis,vel alterius Iudicis fuiſ
ſet petita remiſſio cauſæ;ſecus autem ad
inſtantiam inquiſiti. Curt.iun.in conſil.
124.ſacratiſſimè nu.13.& Rebuf.in tra-
cta.de ſentent.exequu. art. 3. gloſſ.2.in
prin.& art.9.glo.6.volu.1. & ratio talis
diſtinctionis eſt,quia primo caſu interlo
cutoria quò ad Baronem, aliumue Iu-
dicem,habet vim diffinitiuæ, ſecūdo ve
ro caſu non , & ità in practica quotidie
obſeruat, vt inquit Carau.in ritu 259.in
fine.

Ibi, & ideo ſup tali exceptione.
17 in fine. Adde,quòd†ita tenet Archid.
in c.ſuſpecti col.3.q.5.vbi di-
cit ita ſeruare Curiam Romanam,quòd
de tali exceptione delegatus nō cogno-
ſcit,& à quo ſit cognoſcendum de ſuſpi
cionibus Iudicum, habetur in locis ſu-
pracitatis, & quando cauſa ſuſpicionis
eſſet euidenter iuſta in iure,& in facto,
tunc non eſſet neceſſe eligere arbitros,
vt tenet Abbas in c. cum ſpeciali in fin.
de appell.& de iſtis arbitris, qui eligun-
tur in cauſa recuſationis, vide etiam Fe
ly.& alios in c.ſuſpicionis de offi.deleg.
18 Ego autem non vidi in pract. † quòd in
cauſis criminalibus ſuſpicionum cauſæ
probentur coram arbitris,ſed Princeps
auditis cauſis pro parte reorum expoſi-
tis,ſi eis iuſtæ videbuntur, remouent Iu
dices,ſiue ſint ordinarij,ſiue delegati;&
& alijs Iudicibus cauſas committunt,
vel Iudici ordinario datur adiunctus:in
19 Regno † tamen Neapol.arbitror, quòd
Iudi-

Iudices non remoueantur, niſi factis ꝓbationibus iux. formam d. ritus 265. & ſupradictæ pragmaticæ.

20 Item adde, quòd † excommunicatus publicè non poteſt eſſe Iudex ordinarius, nec delegatus, & omnia per eum geſta, erũt nulla, & inualida, vt per Vãt. de nullit. in titu. de nullit. ex defectu iuriſd. ord. nu. 137. & in tit. de nullit. ex defectu iuriſd. nu. 61. cum ſeq. vbi habetur etiam, quando quis dicatur publicè excommunicatus.

Item adde, quæ nam ſit ratio differentię, † quòd Iudex recuſatus non recognoſcit de ſua ſuſpicione, & tamen cognoſcit, an ſit Iudex competens latè per
21 Philip. Franc. in c. ſecundo requiris nu. 12. de appell.

Quæſtio XLIIII.

SVMMARIVM.

1 *PRinceps poteſt contra abſentem in criminalibus ad ſententiam diffinitiuam deuenire.*

2 *Abſens in quibus caſibus poßit condemnari.*

3 *Litis conteſtatio an requiratur de iure canonico, quando proceditur per inquiſitionem.*

4 *Abſens poteſt condemnari, quando crimen eſt liquidatum inter præſentes.*

5 *Iacob. de Aren. ab impugnat. Iul. Clar. defenditur.*

6 *Pœna vltra relegationem quæ ſint, remiſs.*

7 *Bannum ſucceßit loco adnotationis bonorum.*

8 *Adnotatio bonorum ſeruatur in Regno Neapol.*

Et quomodo fiat, remißiuè.

9 *Admiſſus ad nouas defenſiones, & abſolutiones recuperat bona alienata.*

10 *Et quid in ſtatu eccleſiaſtico.*

11 *Bona contumacium quomodo vendantur in d. ſtatu.*

12 *Adnotatio bonorum propter contumaciam differt ab ea, quæ fit ob delictum.*

13 *Admiſſus ad nouas defenſiones, intelligitur ſolum admiſſus ad oſtendẽdum ſuam innocentiam.*

14 *Citatio ſub pœna confeßi, & conuicti valet, & ſeruatur in tribunali D. Auditoris Cameræ.*

15 *Banniti in ſtatu eccleſiaſtico non audiuntur, niſi ex liquidißimis probationibus innocentiam probent.*

16 *Quid in ſtatu Mediolani.*

17 *Quid ſi Princeps reſcribat, quòd eis fiat iuſtitia, condemnatione non obſtante.*

18 *Reus admiſſus ad faciendum defenſiones, condemnatione non obſtante, an poßit opponere nullitatem.*

19 *Vulpell. in conſ. 105. impugnatur.*

20 *Reus in criminalibus non poteſt defenſionibus renunciare.*

21 *Subſtantialia iudicij non poſſunt per partes remitti.*

22 *Bannito admiſſo ad nouas defenſiones, accuſator etiam poterit probare ſuam intentionem.*

23 *Minore reſtituto aduerſus rem iudicatã, cenſetur etiam reſtitutus aduerſarius.*

24 *Fiſcus an reſtituatur in criminalibus.*

25 *Bannito admiſſo ad nouas defenſiones, an fiſcus poßit nouiter ſuam intentionem probare.*

26 *Sfort. Odd. conſilium in prædicta quæſtione.*

27 *Dilatio conceſſa reo fit communis actori.*

28 *Contumacia rei eſt in cauſa, quòd fiſcus plenius non probet ſuam intentionem.*

29 *Reſtitutio alicui conceſſa, prodeſt etiam aduerſario reſpectu eorum, quæ de nouo reſtitutus deducit.*

30 *Reſtitutio non habet locum in pœnalibus.*

31 *Fiſcus in obtinenda reſtitutione vtitur iure minoris.*

32 *Minor non reſtituitur in pœnalibus ad necem alterius.*

33 *Item quando tractat magis de lucro odioſo, & damno alterius, quàm de proprio incommodo.*

34 *Negligentia rei facit, vt reſtitutio ſibi conceſſa, actori proſit.*

35 *L. 5. C. de tranſac. declar.*

36 *L. petendæ. C. de temp. in int. reſt. intellectus.*

37 *Nell. de band. 2. p. 2. 1. q. 34. locus explicitus.*

38 *Bal. in l. per hanc nu. 17. C. de temp. app. enucleatur.*

39 *Iudex non debet eſſe affectator ſeueritatis, neq; clementiæ.*

40 *Statutum, quòd contumax habeatur pro conuicto, & confeſſo, pluribus modis limitatur, remißiuè.*

41 *Confeßio vera, & ficta differunt remiß.*

42 Con-

42 *Confeſſus fictè poteſt condemnari, licet iudici conſtet, quòd poterat aliqua exceptione ſe tueri.*

43 *Statutum, quòd contumax habeatur pro confeſſo, plura operatur remiſſiuè.*

44 *Debet tamen prius conſtare de corpore delicti.*

Requiſita antequàm contumax condemnetur, remiſſiuè.

45 *Terminus per ſtatutum præfixus ſub pœna confeſſi, non poteſt per iudicem alterari.*

46 *Abſentia poteſt allegari, etiam quòd quis ſit poſitus in banno.*

47 *Statutum ſuprascriptum afficit minores.*

48 *Flamm. Chartar. impugnatur.*

49 *Statutum prædictum non comprahendit pupillum.*

50 *Minor bannitus an reſtituatur.*

51 *Bannitus captus in ſtatu eccleſiaſtico non poteſt per iudicem ad defenſiones admitti.*

52 *Statutum prædictum an operetur quo ad qualitates aggrauantes.*

53 *Anchar. in conſ. 408. declaratur.*

54 *Doctores debent intelligi ſecundum leges, quas allegant.*

55 *Contumax habetur pro confitente factum, non qualitatem facti, cuius eſſentia ab illo facto, vel confeſſione non pendet.*

56 *Decian. conſ. 96. nu. 20. lib. 3. declaratur.*

57 *Gabr. conſ. 170. nu. 26. lib. 1. explicatur.*

58 *Gramm. conſ. c. nu. 56. declaratur.*

59 *Aſſaſſinij qualitas debet concludenter probari, quando laicus contra clericum vult procedere.*

60 *Qualitas ſeparata à delicto, ſi eſt notoria, licèt non ſit probata in proceſſu, poteſt iudex procedere ad cōdemnationem, quaſi ſuper notorio.*

61 *Iudex in notorijs poteſt ſupplere etiam de facto.*

62 *Sententia lata tamquàm ſuper notorio, licèt iudici non conſtaret factum notoriū, ex quo tamen ita eſt, irreuocabiliter tenet.*

63 *Maleficia puniri fauor publicæ diſciplinæ ſuadet.*

64 *Contumacia an ſit accuſanda.*

65 *Contumax habitus pro confeſſo vigore ſtatuti exiſtentis in loco delicti, an vigore illius ſtatuti poſſit alibi puniri, remiſſ.*

66 *Statutum loquens de vero malefactore, an habeat locum in habito pro confeſſo.*

67 *Feller lapſus.*

68 *Relatio nuntij debet præcedere contumaciam, alias ſententia eſt nulla.*

69 *Item etiam commiſſio iudicis debet præcedere citationem, nuntio referenti ſe citaſſe de commiſſione, & an ei credatur.*

70 *Stante ſtatuto, quòd contumax ponatur in banno, non requiritur alia iudicis interlocutoria, quæ faciat eum contumacem.*

71 *Declaratio ſuper contumacia non requiritur in ſtatu eccleſiaſtico.*

72 *Contumax habitus pro confeſſo, & conuicto, licèt minor, non eſt amplius audiendus.*

73 *Bannitus comparens ante ſententiam, licèt poſt terminus banni, audiri debet; nec tenetur probàre errorem ſuæ confeſſionis.*

74 *Iul. Clar. ab impugnatione Flam. Chart. defenditur.*

75 *Stante prædicto ſtatuto, an ſi bannitus audiretur, proceſſus ſit nullus.*

76 *Et ſi bannitus appellauerit, an ſibi incumbat onus probandi ſuam innocentiam.*

77 *Statutum prædictum an procedat quo ad pœnam applicandam parti.*

78 *Et quid, ſi extra proceſſum conſtet de innocentia.*

79 *Citatio minus legitima in cauſa dicti ſtatuti non vitiat ſententiam.*

80 *Citatio minus legitima non vitiat actum, in quo non requirebatur.*

81 *Stante ſtatuto, quòd quis citetur, vt compareat per ſe, vel per alium; ſi fiat citatio ſimpliciter, vt ipſe compareat, citatio valebit.*

82 *Citatus comparens, antequàm ad pœnam contumaciæ ſit condemnatus, non debet vlterius condemnari, licèt comparuerit poſt terminum.*

VIſum eſt de exceptionibus; Ibi, & in primis ſciendum eſt.

1 Adde, quòd † hoc fallit in Papa; & in Imperatore, Ang. in l. reos, C. de accuſat. & Fely. in c. cum olim num. 14. de re iudic.

2 Item adde, † quòd iſta concluſio fallit etiā in alijs caſibus, in quibus poteſt deueniri ad cōdemnationem, etiam capitalem

talem contra abſentem. primus faciens
aliquem ſpadonem.l. Cornelia.§.conſti
tutum ff.ad l.Cornel.de ſicar.ſecundus
repertus in venali perfidia appatitor. l.
ne diu. C.de pen.tertius in crimine læſę
maieſtatis,quos refert Marſ. in d.l.Cor-
nel.§.conſtitutum nu.7.& Cepoll.conſ.
40. nu.8.& Villálob. comm. opin. verſ.
abſens in principio.& fallit etiam in cri
mine hęreſis, iuxta c. cum contumacia
de hæretic. in 6.& Boſſ. in tit. an in cri-
minal.iudic. num.6.& in tit. de req.reis
nu.1.verſ.fallit,&vide omnino Marian.
Soc.in c. qualiter & quando num. 927.
cum ſequen.de accuſat. vbi magis diffu-
sè,quàm alibi hęc materia tractatur, qđ
non poſſit deueniri ad condemnationē
contra abſentem,tā de iure ciuili,quàm
de iure canonico ; & de conſuetudine,
ſeu ex forma ſtatutorum,& ibi habetur
quòd de iure canonico abſens condem
nari poteſt;& diſputatur, an requiratur
3 litis † conteſtatio de iure canonico,quā-
do iudex procedit per inquiſitionem:
& hanc quæſtionem an requiratur litis
conteſtatio,latius tractauit in d.c.quali-
ter, & quando nume. 960. Et quia hic
D.Clarus impugnans Iacobū de Aren.
tenet,quòd nec etiam , quando crimen
eſt liquidatum inter præſentes , poteſt
eo caſu ferri ſententia contra abſentem
4 † & allegat Bald.in l.quàmuis la 1.nu.1.
C.de adult. teſtantem de communi , &
Boſſ. in tit. de req.rei nu.1. in fin. quos
refert,& ſequitur.D. Flamm. Chartar.in
ſuo tract.de exec.ſent.cōtum.c.1.nu.2.
5 Ego tamen aduertendum puto , † opi-
nionem Iacob. de Aren. conciuis mei
eſſe veriſſimam, ita diſtinguendo.ſi poſt
litem conteſtatam adhuc non liquidato
negotio , reus ſe abſentauerit, & tunc
contra eum abſentem ſententia ferri nō
poſſit in caſu à relegatione ſupra iuxta
comm.vt per Bart. in l. abſentem ff. de
pœn. Boſſ. in loco per Clar.citato,& ēt
Soc. in d.c. qualiter,& quando nu. 928.
vbi nullam facit mentionem de liquida
tione delicti , ſed tantummodo atteſta-
tur comm. opin. eſſe contra tenentes ,
quod lite conteſtata poſſit condemnari
abſens,etiam in pœnis ſupra relegatio-
nem ; ſi vero reus non ſe abſentauerit,
ſtatim lite conteſtata , ſed poſt liquida-
tum delictum, tunc crederem in eū ab-
ſentem ſententiam fieri poſſe, etiam vl-
tra relegationem ratio enim in l.abſen-
tem eſt,ne quis ex præſumptionibus dā
netur,vt per Boſſ.d.tit.de req. rei nu. 1.
in princ. ac etiam quia requiritur ma-
gna cauſæ cognitio , vbi; agitur de ma-
gno præiudicio,quæ eſſe non poteſt,niſi
inter præſentes , vt per Bald.in l.abſen-
tem,C.de accuſat.nu.8.quæ rationes li-
quidato crimine,ceſſare videntur , quia
ſententia non fertur ex præſumptioni-
bus; ſed ex veris probationibus,& cau-
ſa cognita, & vbi reus eſt de ipſo crimi-
ne legitimè conuictus , non eſt vlterius
quærendum,ſed illum iudex condemna
re debet,vt dicit Boſſ.in tit. de conuict.
nu.3.& Clar.in quæſt.66.in princip. Et
ideo inoleuit practica , & ſtylus in Re-
gno Franciæ,quòd non ſeruatur,l.abſē-
tem,ſi de delicto per informationes cō-
ſtet , ſed contra abſentes tam minores,
quàm maiores quatuor prius obtentis
contumacijs diffinitiuè proceditur, etiā
lite non conteſtata,ita affirmat Boer. de
ciſ.63.nu.8.& ſeq.

Nec dicatur,ꝙ abſēs fruſtra dānaretur,
cum non poſſet fieri executio , vt dicit
Bald.in d.l.quamuis ſub nume.1.quia ſi
hæc ratio vrgeret, ſequeretur , quòd in
crimine læſæ Maieſtatis , & in alijs caſi-
bus ſupra deductis sñia in abſentē ferri
nō poſſet,& tñ de iure ferri poteſt,quod
procederet etiam ſecundum ſtatuta , ex
quibus fiunt condemnationes capitales
in abſentes,& tamē exequi nō poſſunt ,
niſi quando condemnati peruenerunt
in fortijs Curiæ;Et licet hæc quæſtio vi-
deatur de lana caprina ſtantibus ſtatu-
tis,& conſuetudine in contrarium,tamē
quia hic D. Clar. loquitur de iure com-
muni,hæc pauca dixiſſe volui.

Ibi, ſed vbi venit tantummodo.

6 Adde, † quæ nam ſint pœnę vltra relega
tionem,vt per Foller.in pract. crimin. in
verb.pœnis deb.feriantur nu. 46.

Sed hodie ; Ibi dicit etiam Bald.

7 Adde, quòd † idem tenuit Natt.conſil.
540.nu.19.& in conſi.542.nu.5. quòd lo
co adnotationis bonorum hodie ſubin-
trauit bannum.
8 Item adde,quòd in Regno † Neap.ho-
die ſeruatur adnotatio bonorū per Cōſt.
gran-

grandis vtilitas,qua ſtatutum eſt,ꝙ omnia bona mobilia, & immobilia contumacis debeant adnotari, & deſcribi, & quòd bonorum mobilium tertiam partem in ſui commodum fiſcus cōuertat, & irremiſſibiliter acquirat ſtatim propter contumaciam inquiſiti; & ſolet Curia facere compoſitionem de dicta tertia parte: alia vero bona ſic adnotata conſeruabuntur, vt ſi contumax intra annum comparuerit,& ſuam contumaciam purgauerit, recuperet dicta bona; & ſi intra annum non comparuerit , & foriudicatus fuerit,bona fiſco vendicantur,niſi habuerit contumax filios,quia ſi vnicum filium habuerit,bona æqualiter inter ipſum , & fiſcum diuidentur; & ſi duos habuerit filios, fiſcus habebit tertiam partem bonorum contumacis ſtabilium, & ſic ſi plures habuerit, alia vero bona mobilia contumacis elapſo anno erunt fiſci, ſiue contumax habuerit filios, ſiue non; & in hac materia adnotationis, quę fit in Regno, vide Foller. in pract.crim.in verb. adnotatio bonorum.

Ibi iuxta formam traditam in l.ſi quis intra prouinciam. Adde, videndum Bart. in l.facultas C. de iur.fiſci lib.10.vbi plenè.

Facta autem huiuſmodi deſcri-
9 ptione. Adde,quòd† admiſſus ad nouas defenſiones,& abſolutus, quādocunq; recuperat bona, etiam per fiſcum alienata, quia eſt reſtitutio per viam iuſtitiæ.Iaſ.in l. Gallus §. & quid ſi tantum,nu.73.ff.de lib.& poſth.& ibi Crot.num.118.Boſſ.in tit.de remed.ex fol.clem.princip.nu.3.& ſeq.Alciat.conſil. 169. num. 15.& Menoch.de recup. poſſ.remed.10.num.113.vbi plenè.Sed
10 † in ſtatu eccleſiaſtico contrarium ſeruatur,ſcilicet,quòd alienata per fiſcum non reſtituūtur,etiam,quòd banniti virtute motus ꝓprij Pij quarti,& Pij quinti infra annum audiri poſſint,facta enim
11 condemnatione, † & confiſcatione bonorum, & capta poſſeſſione nomine fiſci attinentes bannitorum vſq; ad quartum gradum ſecundum ius canonicum computandum, compelluntur ad redimendum bona confiſcata,ſi ſunt ſoluendo; ſin minus,Communitates locorū; vbi bona ſita ſunt,iuxta conſt.March.in lib.4.c.19.Et ſi poſtea banniti ſe conſtituunt,& ſint abſoluti, non propterea recuperabunt bona, ſi ſunt alienata,& ita ſemper vidi obſeruari . Et quòd ſtatim fiſcus capiat poſſeſſionem bonorum deſcriptorum,& confiſcatorum , & quòd illa non expectato anno arbitrio ſuo vendat,ita etiam Farinac.quæſt.crimin. quęſt.11.nu.88.in vrbe & in ſtatu eccleſiaſtico ſeruari atteſtatur.

Ibi, & licèt Caſſaneus. Adde, ꝙ Farinac. quæſt.crim. in quæſt.11. nu. 62. verſ.ſed quid ſit,atteſtatur,ita ſeruari in ſtatu eccleſiaſtico,& ego quoq; idem atteſtor.

Ibi, & hoc eſt rationabile.
12 Adde,quòd differentia† eſt inter publicationem bonorum, quæ fit ex delicto, & eam, quæ fit ratione contumacię, per lapſum anni à die adnotationis bonorū,ita tenet Carau.in ritu 205.num.17. per ea,quę tradit Afflict.in conſt.Regni Patarenorum nu.25. vbi ponendo multos caſus, in quibus bona publicantur, ponit iſtum caſum publicationis, ratione contumaciæ per lapſum anni, vt diuerſum ab alijs, in quibus fit ex delictis, & hoc etiam colligitur ex notatis hic per D.Clarum,dum dicit,ꝙ reus comparens infra annum,ſtatim recuperat bona adnotata, & non remanent in ſequeſtro, donec ſit diſcuſſum ſuper crimine, quod fieret,ſi adnotatio facta fuiſſet ratione delicti, & ſi comparet poſt annū, non recuperat bona, etiam quòd eſſet abſolutus à delicto,vt ſupra hic per D. Clarum in 1.verſ.ad finem.

Quæro quando reus. Ibi. Sed quicquid ſit de iure. Adde, quòd
13 †bānitus admiſſus ad nouas defenſiones , intelligitur admiſſus ad oſtendendum innocentiam ſuam,non autem ad faciendū alias defenſiones.Bald.in l.ita demum in fin. C.de procurat. Iaſ. in l. ſi his, qui teſt. fac.poſſ.Hier. Gabriel.conſil. 171.num. 16.vol. 2. & Abb. conſ.56.num.22.vbi
14 loquitur de † citato ſub pœna confeſſi, & conuicti, quod poteſt fieri, vt ipſe ibi dicit,& ita ſeruatur in vrbe,apud tribunal

nal Reuerendiſſimi D. Auditoris Ca-
meræ, captis tamen prius informationi-
bus. qđ ſi ita citatus pariatur condẽnari,
& poſtea comparuerit, renetur conclu-
denter probare de eius innocentia, vt
ſupra dictum eſt: & in ſtatu Eccleſiaſtico
15 adeſt † conſtirutio March. in lib. 4. cap.
15. verſ. niſi forſan extaret ſtatutũ, quod
diſponirur, quòd ſtante ſtatuto, quòd cõ
tumax habeatur pro confeſſo, non au-
diantur banniti, niſi ex liquidiſſimis pro
bationibus conſtaret Iudici ipſum non
16 commiſiſſe delictum; Sed † Senatus Me-
diolani admittit bannitum ad faciendũ
nouas defenſiones, vt poſſint ſe defen-
dere non obſtante ſententia, & banno,
per quam admiſſionem non tollitur cõ-
feſſio, & fiſcus haber intentionem funda
tam, & quod Iudices referunt Senatui
ſtatum cauſæ, & ſi ex qualitate Indicio-
rum tutam habet conſcientiam, mãdat
ſententiam exequi, & aliquando iubet
torqueri ad habendam veritatem. ita re
fert Boſſ. in rit. de liter. Princip. vbi hãc
quæſtionem tractauit, & quòd bannitus
admiſſus ad nouas defenſiones, debear
probare de eius innocentia D. Farinac.
quæſt. 11. nu. 100. cum ſequen. poſt hæc
ſcripta viſus magis plenè, quàm alibi, &
ita eleganter, & ad ſaturitatem, vt nihil
amplius deſiderari poſſit; & ibi dicit hoc
in ſtatu Eccleſiaſtico multo magis ſeruã
dum eſſe per motum proprium Iulij II.
per Pium IIII. confirmati, quo cauetur,
quod bannitus etiam poſt ſentẽtiam au
diatur, ſi ſupplicauerit, & in carcere in-
nocentiam ſuam probare voluerit: ſed
17 ſi Princeps concederet, † quòd fiat iuſti-
tia, non obſtante contumacia, cũ defen-
ſio nemini ſit auferenda; tunc reus non
tenetur probare, & ſatis eius defenſionẽ
feciſſe diceretur, ſi actor non probaret,
etiam ſi extaret ſtatutum, quòd contu-
max haberetur pro confeſſo, & conui-
cto: niſi Principi in aliquo eſſet obre-
ptum, quia tunc nõ valeret reſcriptum.
ita ex rraditis per Bal. in conſi. 121. vol.
1. & ſi reſcriptum diceret, reus admitta-
tur ad nouas defenſiones, condemnatio
ne non obſtante, vide Vulpell. in conſil.
105. vbi dicit, ſententiam non elidi ex
tali reſcripto, quia ſat eſt reſcriptũ ope-
rari, vt audiatur, quia aliàs non audire-
tur, ſtatuto ſic diſponente, contumacia,
& res iudicata appellationẽ prohibent,
& quòd ita huiuſmodi reſcriptum inter
pretatur Ducale Auditorium Vrbinen-
ſe, vt quis audiatur tantum, cõtumaciæ,
banni, & ſententiæ effectu in ſuo robo-
re permanẽte, & ibi dicit etiam, quòd
18 de nullitate ſententiæ † obici nõ poteſt,
quia ex quo fuit petitum, & obtentum
reum audiri, condemnatione non obſtã
te, renunciatum videtur nullitati, & præ
ſuppoſitum ſententiam valere: quod. n.
nullum eſt, obſtare non poteſt. Sed ego
19 † arbitror, hoc verum non eſſe, quia ob
iectum nullitatis eſt mera defenſio, vt
voluir Io. Andr. in nouel. in c. 1. de re-
ſcrip. in 6. quem ſequitur Fely. in cap. ex
parte col. penul. de off. deleg. & Pariſ. de
ſynd. in §. an ſi ſententia lata, verſ. nam
20 quædam ſunr ſententiæ. Sed † in crimi-
nalibus nemo defenſionibus ſuis renun
tiare poteſt. glo. in l. pactum inter hære-
des in verb. liceat ff. de pact. ergo &c.
21 Quin † imo nec in ciuilibus acta ſubſtã-
tialia de voluntate partium omitti poſ-
ſunt, niſi parres ipſæ per pactum, ſiue ſti
pulationem ſe obligent, non excipere
de nullitate. ita tradit Vant. de nullit. in
titu. qualiter ſententiæ, & proceſſus nu.
18. quod pactum in cauſa criminali non
admittitur, vt dictum fuit; ex quibus ſe-
quitur, quòd reus admiſſus ad faciendũ
defenſiones, ſi ſententia contra eum la-
ta ex defectu citationis, ſiue iuriſdictio-
nis, vel alio ſubſtantiali defectu erit nul
la, poterir de nullitate opponere, etiam
quòd in reſcripto ad ſint illa verba con
demnatione non obſtante, durum eſſet
vtiq; ſi per d. clauſulam ſententia, vt-
puta defectu citationis, nulla conuali-
daretur, quod minime Princeps facere
poteſt, cum non poſſir tollere defenſio-
nes reo, vt eſt communis opinio, de qua
per Soci. in conſ. 266. ſub nu. 42. vol. 2.
minusque reus, acceptando reſcriptum
ſibi præiudicare potuit iuribus ſupra
deductis.

Item adde, quòd admiſſus ad facien-
dum defenſiones, probando eius bonã
famam, nihil operatur contra ſententiã,
quæ facit plenam probationem. vt per
Vulpel. in conſ. 105. nu. 6.

22 Item adde, quòd admiſſo † bannito ad
nouas defenſiones, accuſator, ſiue quæ-
relans poterit probare crimen banniti,

per ea quæ tradit Nell. de bannit. in 2.
par.2.temp. quæſtione 34.ibi,etiam ad
uerſarius ſuus crimen, & licet Nell. lo-
quatur de bannito non ex forma ſta-
tuti,ſed de eo, qui à iudice propter eius
cõtumaciam,& fugam habitus fuit pro
confeſſo,& ſic fuit bannitus,tamen idẽ
eſt in bannito ex forma ſtatuti, diſpo-
nentis, contumacem haberi pro con-
feſſo, cum nulla diuerſitatis ratio poſ-
ſit conſiderari, dummodo poſt ſenten-
tiam audiatur, ſiue ex gratia Principis,
ſiue aliter: faciunt etiam tradita per
Odd.in tractat.de reſtit. in integr. quę-
ſtione 47.articu. 10.num. 47. vbi tenet
23 per l.1.C.ſi aduerſ.tranſact.† quod mi-
nore, ſiue maiore reſtituto aduerſus rẽ
iudicatam, intelligitur etiam reſtitutus
aduerſarius, ſi capitula illius ſententiæ
24 ſunt connexa. Sed quo ad fiſcum, † li-
cèt ſuccedat loco accuſatoris. Bart.in l.
2.§.ſi publico ff. de adult. videtur con-
trarium,quod ſcilicet, non intelligatur
admiſſus ad faciendum nouas proba-
tiones contra bannitum, cum regula-
25 riter in pœnalibus fiſcus† non reſtitua-
tur, niſi per Principem ex ſua abſolu-
ta poteſtate, concurrente comiſſi fa-
cinoris magnitudine; vel quòd ſenten-
tia lata fuiſſet dolo, vel fraude, vel præ-
uaricatione, aut colluſione; quia tunc
etiam à iudice fiſcus reſtitueretur. Ita
tradit Boſſ. in tit. ſi aduerſ. rem iud.re-
ſtit.poſtul.numero 9. cum ſequen. & d.
Excell.D.Odd.in dicto tractat.quęſtio-
ne 3.artic.13.num.85. par.1. vbi teſta-
tur de magis communi, quod fiſcus in
pœnalibus non reſtituatur.Quod com-
probatur nam.l. diui fratres ff.de pœn.
per quam introductum fuit remedium
illud, quòd ex gratia iuſtitiæ Princeps
concedit bannito, vt poſſit facere no-
uas defenſiones,admittit dictum reme-
dium gratia damnati, ſecundum Boſſ.
in tit.de ſupplic. aduerſus rem iud. nu.
6.ſed ſi fiſcus,qui habet ſententiam pro
ſe iterum poſſet contra eum inducere
nouas probationes, ipſum remedium
magis tenderet ad fauorem ipſius fiſci,
quàm banniti; ſed forſan fiſcus intelli-
geretur admiſſus ad probandum con-
tra bannitum admiſſum ad nouas de-
fenſiones, vbi quis per ſimplicem con-
tumaciam de aliquo atrociſſimo deli-
cto fuiſſet bannitus, & ipſe fiſcus vellet
inducere teſtes nouiter repertos,& hoc
pro bono publico,ne tantum facinus re
maneret impunitum. argumento eorũ,
quæ habentur per Boſſ. in tit. ſi aduerſ.
rem iudic.nu. 15. Tamen ego credo, ꝙ
in tali caſu Princeps eſſet conſulendus.
Cogita,quia iſtam quæſtionem non in-
ueni ab aliquo tactam; Et ideo decreui
ſuper hoc puncto, cum mihi accidiſſet
in facto, dum ſecũda vice eram Guber-
nator Illuſt. Ciuitatis Spoleti, cõſulere
prædictũ D.Oddum, qui ex profeſſo to
tam materiam reſtitutionis in integrũ
latiſſimo campo diſſeruerat, vt in dicto
ſuo per celebri tractatu videre eſt; qui
ſic à me conſultus, vt infra reſpondit.

Illuſt.& Excellentiſſ.Domine Baiarde,
Domine mi colendiſſime.

26 Dubitauit†Excell.V.an ſi bannitus in
contumaciã reſtitutus ſit ex gratia Prin
cipis ad faciendum ſuas defenſiones, &
ad innocentiã eius oſtendendam, econ
tra fiſcus quoque dicatur reſtitutus ad
melius probandam ſuam intentionem
contra dictum bannitum.
Et videtur, quòd fiſcus ſit admittẽdus
ad huiuſmodi probationes. Primò,per
reg.l. 1.C.de tranſact.Secundò,per l.pe
tendæ.C.de temp.integr.reſtit.verſ.qd
27 ſi defenſio; vbi actori†ſit commune be-
neficium dilationis ad probandum reo
conceſſę.Tertiò,per id, qđ ſcribit Nell.
de bãnit.in 2.par.2.temporis quęſt. 34.
28 Quartò, quia† contumacia rei videtur
eſſe in cauſa, quare fiſcus non probauit
clarius ſuam intentionem, quando il-
lud condemnauit, ſatis enim fuit id,qđ
fecit,iuncta rei contumacia,ideo ſubin-
trat communis concluſio Doctorum, ꝙ
reſtitutio conceſſa alicui ad nouas pro-
bationes faciendas prodeſt quoque,&
communis eſt aduerſario eius, de qua
per Bart.in l.1.§.nunciatio nu.36. ff.de
op.nou.nunciat.& ibi Alex. in fin.cum
concord.vt per eum,& per Canon.in c.
auditis col.fi.de reſtit.in integr.vbi An-
ear.in fin.Butr.nu.29.Card.q.5.& ſeq-
tur Capyc.deciſ.170.nu.2.& ego ſequu
tus fui in tract.de reſtit. q.47. artic.11.
Quintò,per id, quod ſcribit Bald. in l.
29 ꝑ hãc nu.17. C.de tẽp.appell.vbi†vult,

quòd reſtitutio minoribus, vel maiori-
bus ex cauſa conceſſa, proſit quoq; ad-
uerſarijs eorum reſpectu, quæ de nouo
ab ipſis reſtitutis per nouos teſtes, vel
inſtrumenta deducuntur.
30 In contrarium eſt† communis illa con
cluſio, quod in pœnalibus non ſuccurri
tur ope reſtitutionis in integrũ, per tex.
in l. auxiliũ. §. in delictis ff. de minorib.
& per illum tex. ita tradit Ang. in l. fin.
añ fin. ff. ſi teſt. liber eſſe. Iaſ. in add. ad
Specul. in tit. de accuſ. verſ. quod ſi iu-
dex; Crem. ſing. 23. Boſſ. in tit. ſi aduerſ.
rem iud. num. 13. Tob. conſil. 105. num.
3. Ant. Gabriel. lib. 7. concl. titu. de cri-
min. conclu. 13. in fin. vbi verius, &
ęquius eſſe dicit. Pro qua facit clarà
ratio, nam fiſcus non poteſt in hac ma-
teria reſtitutionis eſſe magis priuilegia-
tus, & fauore dignus, quàm ſit ipſe mi-
31 nor, cum iure eius† vtatur in obtinen-
da reſtitutione in integrum l. 1. C. de
ſent. aduerſ. fiſcum lat. & ibi glo. iuncta.
l. 1. vbi expreſſum. C. ex quibus cau.
32 maior. ſed minor† non reſtituitur in pę
nalibus in necemq;, vel pęnam alte-
rius. l. auxilium ff. de min. in prin. l. ſe-
pulchri ff. de ſepul. viol. & l. in cauſæ
la 1. ff. de min. tradũt moderni in l. 1. §.
nunciatio, & ibi Rui. nu. 234. ff. de op.
no. nunc. Felyn. in c. fraternitatis col. 5.
verſ. fallit 3. de teſtib. Couar. prac. quęſt.
cap. 26. nu. 4. verſ. 1, cum concord. quos
congeſſi in tract. reſtit. q. 89. num. 21. &
ſeq. in 2. par. Item nõ reſtituitur minor,
33 † vbicũq; magis tractat. de lucro odio-
ſo, & de damno alteri inſerendo, quàm
de ſuo proprio cõmodo. Bart. in l. cũ §.
ſi pupilli nu. 1. ff. de vſur. Paul. de Caſtr.
in l. 3. §. labeo in fin. ff. de acquir. poſſ.
Alexand. conſ. 119. num. 13. lib. 6. Curt.
iun. conſil. 110. nume. 14. Afflict. deciſ.
391. per totum, & eſt tex. in l. ſciendum
ff. ex quib. cauſ. maior. Ergo neq; fi-
ſcus, cum in necem alterius tendat effe
ctus reſtitutionis, quam ſibi commu-
nem eſſe prætendit contra d. l. in cauſæ
ff. de minor.
Pro reſolutione, ego puto ſic poſſe di-
ci, & ab integerrimo, & oculatiſſimo prę
ſide ſeruandum eſſe. Aut fiſcus vult ad-
mitti ad probandum aliquid, quod ten
dit ad elidẽdas nouas rei probationes,
& puto quòd poſſit, & admitti debeat.
Aut vero vult nunc probare nouis te-
ſtibus, & indicijs nocẽtiam rei melius,
quàm fecerit ab initio, antequàm eum
condemnaret, & puto quòd non poſſit;
& utrũq; membrũ vr̃ mihi clarè proba-
ri ex theorica Bart. & ſcribentium in d.
l. 1. §. nunciatio ad fin. ff. de op. nou. nun
34 ciat. quæ eſt, quòd quando† negligentia
rei fuit in cauſa, quo minus actor me-
lius ſuam intentionẽ probaret, quia ipſi
actori non erat opus melius probare ad
obtinẽdum, quàm eo modo, quo fecit,
ſtante negligẽtia rei, tunc reſtituto reo
ad melius probandum ſuã innocentiã,
põt quoq; actor admitti ad probãdum
contrarium: ſecus vero ſi actor id omi-
ſit ex propria eius ſecordia, vt diſtin-
guunt præallegati, & ego dixi plene d.
tract. q. 47. artic. 11. ſed in propoſito, ſi
fiſcus omiſit probare delictum conclu-
dẽter, & dilucidis probationibus, prout
probare debebat ex mera ſecordia, qa
fuit contentus dictum reum in contu-
maciam condemnare ex leuibus indi-
tijs, prout hodiernis temporibus procu
ratores fiſci facere ſolent, vt poſſint illi-
co ad executiones in rebus, & bonis
deuenire, ſibi imputare debeat, neq; am
plius audiendus eſt in nomine alterius,
quemadmodum neq; minori ſuffragat̃
lapſus ętatis in nomine, & pœnam alte
rius. Si uero uult nouas probationes rei
nouis quoq; probationibus elidere, vi-
delicet conuincere teſtes rei de menda
cio ratione loci, vel temporis per alios
teſtes nouiter ad illorum receptionem
examinandos, & tunc poterit, quia ni-
hil eſt, quod ei imputari poſſit, & ſic nõ
ex aliquo priuilegio ſpeciali, ſed iure
cõmuni facere poterit, quia ſi non prius
hoc fecit, fuit in cauſa, quia non prius
ipſe reus huiuſmodi probationibus ad
ſuam innocentiam oſtendendam vſus
fuit. Et hanc puto meram veritatem, &
bonam viam ad reprimendas ſimul, &
ſemel reorum calliditates, quando do-
lo malo huiuſmodi probationes ſuę in-
nocentiæ differunt poſt condemnatio-
nes ad fiſci fauorem factas, & etiã fiſco-
rum nimias feſtinationes in deuenien-
do ad condemnationes reorum, & con
fiſcationes bonorum abſque legitimis
probationibus, quãdo illas habere poſ
ſunt, & negligunt.

Qui-

Quibus ſtantibus remanent conciliata contraria, quæ faciebant iure optimo ſcrupulum Illuſt. D. V.

35 Nam ad†l. 1. C. de tranſact. reſpondetur, quòd procedit, quando alias is, qui
reſtitutionem petit, tractat de remanen
do in lucro, vnde non mirum, ſi etiam
aduerſarius dẽt reponi ĩ priſtino ſtatu,
alias ſecus. Corn. conſ. 198. nu. 8. lib. 3.
dixi in d. tracta. quæſt. 41. art. 12. nu. 60.
quod lucrum non adeſt hic ex parte rei
36 reſtituti. Ad ſcd̃m† rñdetur diſtinguen-
do, vt per Bart. & alios in d. §. nunciatio,
& dixi ſupra in concluſione. Ad tertiũ
37 †rñdetur, ꝙ vltra qđ ibi loquitur de ac-
cuſatore, procedit, qñ ipſe reus admitti-
tur iure communi ad ſuam innocentiã
probandam, tunc enim, & fiſco iure cõi
eodem competet eadem facultas pro-
bandi delictum; hic vero ſecus, vbi nõ
niſi ex gratia audiri poteſt reꝰ, prout ip
ſemet Nell. conſiderat, ſi diligenter in-
ſpiciatur. & ratio differentiæ eſt ea, de
qua per Bart. & prçalleg. in d. §. nuncia-
tio, nam non eſt inconueniens, quòd fi-
ſcus referuet ſibi clariores ꝓbationes,
qñ expectat, ſeu expectare põt, & dẽt, ꝙ
reus poſſit, & velit ad ſuam defenſionẽ,
& ſuã innocẽtiã iuris cõis beneficio de-
tegere, vnde ſibi nõ imputatur negligẽ
tia eo caſu, ſicuti in caſu, quo reus non
poteſt amplius ſperare audientiam, niſi
ex ſupremi Principis gratia, cuius con-
ceſſio ſolet reputari impoſſibilis, vt di-
ci ſolet. Ad quartum rñdetur diſtinguẽ-
do, vt ſupra in concluſione. Ad quintũ
38 reſpond. ꝙ procedit dictũ† Bald. eo mo
do, quo ego diſtinxi, videlicet, qñ ꝓba-
tiones fiſci tẽdũt ad elidendũ probatio
nes rei eo mõ, quo ſ. dixi, aliàs ſecus.

Et ita puto de iure ęquius, & ſecurius
ad tollendas, vt dixi, reorum calliditates, & fiſcorum negligentias, & nimias
39 †confiſcationum anſietates, neq; ſeue-
ritatis, neq; clementiæ nimię affectatur
dici poterit iudicio meo iudex, qui in
huiuſmodi caſibus diligenter perpẽdet
ſpecies probationum, quas fiſcus facere
voluerit in terminis huius gratioſæ in-
ſtantiæ, q̃ certè in odium eius, cui con-
ceſſa fuit, nequaq̃ retorquẽda videtur,
vt ipſam Illuſt. D. V. conſiderat, niſi eo
modo quo ſupra dixi, ſaluo ſemper &c.

Sfortia Oddus.

Dictum eſt, quòd ex generali
40 conſuetudine. Adde, quòd †iſtud
ſtatutũ, quòd contumax habeatur pro confeſſo, & conuicto, pluribus modis limitatur, vt per
Plot. in conſ. 52. nu. 14. cum ſeq. & ſex
debet conſiderare iudex, antequàm de-
ueniat ad condemnationem virtute di
ctæ fictæ confeſſionis, quæ animaduer-
tit Guigliel. bened. in c. Raynutius in
verſ. Mortuo itaq; teſtatore, num. 158.
vſq; ad num. 169. & ibi nume. 173. cum
41 ſeq. quatuor† ponit differentias inter
confeſſionem veram, & fictam, & ſub d.
nu. 169. dicit etiã, quòd Iudex propter
42 fictam confeſſionem poterit† condem-
nare contumacẽ, etiàm ſi conſtaret iudi
ci, ꝙ poterat ſe tueri ꝑꝑ præſumptionẽ
iuris, & de iure, vel alia exceptione, vt
puta exceptione tp̃is, ſiue ꝑſcriptionis:
43 & multos effectus † huius ſtatuti accu-
44 mulauit etiã Ioſeph. Ludouic. 3. & †tale
ſtatutum non habebit locũ, ſi prius non
cõſtat de corpore delicti. Decia. in cõſ.
96. ſub. nu. 19. vol. 3. & Ant. Colũbanus
in tract. de cõtro. crimin. artic. 152. fol.
mihi 412. in vol. tract. diuerſ. crim. di-
cit, quòd antequàm contumax condẽ-
netur, iudex debet aduertere ad ſeptẽ.
45 Item adde, †ꝙ iudex nõ põt diminue-
re, vel prorogare terminũ præfixũ à ſta
tuto ad cõparendũ; alias habeatur pro
confeſſo. Bald. in auth. iubemus nu. 10.
C. de iud. & Rim. iun. in cõſ. 115. nu. 28
46 vol. 2. † ſed qñ petit terminus allegãdo
abſentiã, ſiue infirmitatẽ, iudex d. termi
nũ ſuſpẽdere põt, cũ abſentia poſſit al-
legari, & qñ quis eſſet poſitus in bãno,
vt ſupra dixi in quæſt. 39. in princ.
47 Item adde, ꝙ hoc † ſtatuto afficiuntur
& minores abſq; curatore citati, & con
demnati. Natt. conſ. 542. num. 27. conſ.
540. & 541, Ioſeph. Ludouic. in d. cõcl.
3. D. Odd. de reſtit. ĩ integr. par. 2. quęſt.
82. nu. 103. Menoch. conſ. 100. nu. 126.
& ſeq. lib. 1. Boer. decil. 63. Sed D. Flam.
Chartar. in tract. ſuo nouiter impræſſo
de execut. ſentent. contum. cap. fin. nu.
224. cũ ſeq. multos accumulauit tenen
tes contrariũ, inhærẽdo corũ opinioni,
dicens, ꝙ tenentes opinionẽ affirmati-
uã, non poterũt negare, qđ ſi contigiſſet
ſñiam latã fuiſſe contra minorẽ, & illę

captus fuerit,ratio tamen ętatis habenda eſt,quæ de iure haberi debet, quàmuis ſimus poſt ſententiam, & quod paſſim ita ſeruatur in magna Curia Vicariæ,allegãs ad hoc Foller.in pract.crim.
48 in verb.foriudicentur nu.7.Ego†autem nõ reperio Foller.ita dicentem in libro meo, nec in Regno vidi hoc ſeruari, in quo per ſex annos continuos, & vltra, Magiſtratu potitus ſum, ſed Foller. formaliter dicit,quòd ad impediendã prolationem ſententiæ foriudicationis,primò poteſt opponi de minori ætate,quę obſtat in tantum, quòd minor foriudicari non poteſt,vnde cogetur iudex da re terminum ad probandum de minori ętate,& quòd aliquando vidit proceſſum ad ſententiam foriudicationis, ita quòd quandocunq; peruenerit ille foriudicatus in fortijs Curiæ, habeatur ratio de minori ętate allegata. Ex quibus non eſt mirandum,ſi poſtea capto foriudicato habetur ratio ętatis, q̃a hoc fuit reſeruatum in ſentẽtia obnegatum terminum ad probandum minorem ętatẽ, allegatam ad ſententiam, vt ipſe Foller. dicit; & ſi non fuiſſet facta iſthæc reſeruatio, vtiq; iudex non potuiſſet huiuſmodi conſiderationem ætatis habere, cum iam functus eſſet officio ſuo. l. iudex ff.de re iudic. & ideo nec ſententiã ſuam aliquo modo retractare poſſet in conſulto Principe,etiam ſi ipſe iudex videret proprijs oculis illum viuum, qui dicebatur occiſus,vt dicit Guigliel. Benedict.in loco ſupracitato nu. 162. per vulgat.tex. in l.1. §.fin. ff.de quæſtion. Ergo multo minus poterit retractare ſententiam contra minorem latam, habendo rationem ętatis,quæ de iure haberi deberet, niſi vt dixi,de voluntate, & licentia Principis.
49 Item adde,quòd† dictum ſtatutum nõ comprehendit pupillos, vt per Boer.in deciſ.63.
50 Item adde, quòd† minor bannitus in contumaciam virtute dicti ſtatuti non debet reſtitui aduerſus bannum, niſi legitimo impedimento,videlicet infirmitatis,captiuitatis,& ſimilium, fuerit impeditus,vt per D.Oddũ in d. quæſt.82. art.8.ſed in ſtatu eccleſiaſtico adeſt conſtitutio Pij V. quòd bannitus non comparens infra annum à die condemnationis,amplius non poſſit admitti ad defenſiones, nec ad dicendum de nullitate, quæ conſtitutio ita ſeruatur contra minores,ſicut contra maiores,vt ibi atteſtatur D. Odd. & ita ego vidi ſemper obſeruari. ſed ſi tam maior, quàm minor infirmitate,captiuitate, vel alio iuſto impedimento detentus fuerit,quod infra annum ad ſe purgandum venire non potuerit, debet admitti ad faciendum ſuas defenſiones,vt tradit,Boer. d. deciſ.63.nu.15.quæ admiſſio ſeu reſtitutio cum ſit ex gratia iuſtitiæ, minimè per iudicem fieri poteſt,ſed recurrendũ eſt ad Principem, vt infra per D. Clar. quæſt.94. verſ. eſt etiam, vt per Boſſ.in tit.de remed.eccl.con.bann.num.3.Et in ſta
51 tu†eccleſiaſtico expreſsè prouiſum fuit, quòd iudices non poſſint, nec debeant bannitos captos ſiue infra annum, ſiue poſt annum admittere ad eorum defenſiones,ſed quòd debeant ſententias exequi,non obſtante quacunq; appellatione,& dictione nullitatis, niſi ad defenſiones admiſſi fuerint per ipſum Principem, qui ſibi hanc facultatem reſeruauit,vt in dictis motibus proprijs.
52 Item†adde, quòd iſtud ſtatutum non operatur, quòd cõtumax habeatur pro confeſſo,& conuicto quo ad qualitates aggrauantes delictum, ſed requiritur, quòd aliter conſtet, quàm per huiuſmodi fictam confeſſionem, vt notab.tradit Anchar.in conſil.408.num.5.quem refert, & ſequitur Iaſ. in l.ſi duo.patroni. §. ſi quis iurauerit num. 9.ff.de iureinr. Auguſt.ad Ang.in verbo,qui D.Iudex, nu.38.Foller.in pract.crim. in 4. par. 3. part.in verb.confitentur nu.9.Guigliel. Bened.in c.Raynutius, in verb.mortuo itaq; teſtatore nume. 168. de teſtam. & Marſ. in pract.crim. in §.poſtquam nu. 62. & D. Carthar. in ſuo tract. de execut. ſentent. contum. num.358. & ſeq. vbi multos accumulauit contrarium tenentes,& præſertim Roland.in conſ.31 num.7. vol.1.ſed dicit primam opinionem eſſe magis communem,etiam ꝗ totus tenor inquiſitionis in citatione inſereretur. Ego autem arbitror vtramq; eſſe veram,ita diſtinguendo.aut tractamus de qualitatibus ſeparatis à delicto, quæ plenè poſſunt probari,aliter quàm per contumaciam rei, vtputa, quod ꝗs

ſit

ſit vxoratus, vel pater, vel clericus, aut
Officialis; aut quòd aderat pax, quando
formatur inquiſitio de pace fracta, & ſi-
milia; & tūc prima opin. procedit, & ita
53 loquitur Ancar.†in d.conſ.408. dum di
cit tale ſtatutum non operari quo ad
qualitates aggrauantes delictum ratio-
ne perſonæ, in qua delinquitur, vel per-
ſonæ delinquentis, quæ qualitates om-
nino ſunt ſeparatæ à delicto, & ita de-
bent intelligi Doctores hanc opinionē
ſequentes, quia omnes allegant d.conſi.
54 Anchar. Doctores.n.† debent intelligi
ſm doct. quos allegant, vt per Grat. con
ſil.63.nu.40.vol.2. & hoc etiam ſentire
videtur Ant. Columbanus in tract. pro-
cedendi in controuerſ. crim. artic. 152.
quia dum dicit contumacem non habe
ri pro confeſſo virtute ſtatuti, quo ad
qualitates aggrauantes, ponit exempla
qualitatum à delicto ſeparatarum, vide
licet, quando quis eſt citatus ad reſpon
dēdum ſuper patricidio, vel adulterio.
Aut tractamus de qualitatibus annexis
delicto, quæ fiunt ab ipſo delinquente,
vtputa, ꝙ interfecerit cum aſſaſſinio, vel
proditoriè, vel ꝙ vulneratum, ſiue inter
fectum derobauerit, aut ꝙ cum armis
prohibitis vulnerauerit, & ſimilia, & tūc
procedit ſecunda opinio, vt contumax
ita habeatur pro confeſſo ſuper huiuſ-
modi qualitatibus delicto annexis, ſi-
cut ſuper delicto principali, eo maximè
ꝙ poſſunt dici pars delicti alias non poſ
ſent probari, ſi non probaretur delictū
principale, & aliquando illud probari
poteſt, & non qualitates, ſed ſufficit, ꝙ
ad ſint indicia ad inquirendum, & iſta
diſtinctio colligitur ex traditis per Ang.
conſ.146. verſ. nec contumacia, vbi di-
55 cit,† quòd contumax habetur pro con-
fitente factum, non qualitatem facti, cu
ius eſſentia ab eius facto, vel confeſſio-
ne nō pendet, & ita & animaduertit Il-
luſtriſſimus Card. Alban. i lucubration.
ad Bart. in d.l. ſi duo patroni §. ſi quis
iurauerit nu.3. quem refert, & ſequitur
D.Cartar. in d.c. num. 384. Nec obſtat
Bece. in conſ.21.nu.18. vbi tenuit, quòd
ficta confeſſio propter cōtumaciam ex
ſtatuto reſultans non ſe extendit ad qua
litatem, quòd homicidium ex propoſi-
to, & voluntate fuerit commiſſum, ſed
quoad homicidiū tantum, & quòd ideo
fiſcus tenetur probare illam qualitatē,
quia D.Chartar. in d.c.num. 369. ad cū
rectè reſpondit, dicens, quòd homici-
dium præſumitur doloſè, & ex propoſi-
to factum, cum ſit de genere prohibito-
rum, & ideo fiſcum non teneri ad pro-
bandum illam qualitatem. Minusq; ob-
56 ſtat† Decian. in conſ.96.num. 20.vol.3.
vbi conſuluit, quòd ficta confeſſio non
operatur circa qualitatem robbariæ, li-
cet operetur circa homicidium, quod
pretendebatur factum cum robbarijs,
quæ eſt qualitas annexa delicto. nam re
ſpondetur, quod ſolum allegat Ancar.
in d.conſ.408. qui loquitur de qualita-
tibus perſonæ offenſæ, & offendentis,
quæ ſunt qualitates ſeparatæ à delicto,
& non dependet à facto contumacis,
nec ab eius confeſſione, vt dixit Ang.d.
conſil.426. Benè fateor, quòd ſi in caſu
Deciani nulla extabant indicia de ro-
barijs, ſed potius conſtabat de contra-
rio, quòd facta confeſſio circa dictam
qualitatem non nocebat, & hoc modo
57 †reſpondetur ad D. Gabriel. qui tenet
in conſ.170.nu.26.volum. 1. non poſſe
pronunciari contra inquiſitum de aſſaſ
ſinio, niſi veris, & plenis probationibus
de aſſaſſinij qualitate appareat: quia ip-
ſe etiam allegat Ancar. in d. conſ. 408.
& Guigliel. Bened. in d.c. Raynutius, in
verb. mortuo itaq; teſtatore num. 168.
qui loquitur tantummodo de qualita-
tibus ſeparatis à delicto, vt dixi, quæ nō
dependent à confeſſione contumacis, &
non de qualitate annexa delicto. Re-
ſpondetur etiam, quòd in caſu D. Ga-
briel. conſtabat, quòd iſtud delictum nō
erat cum aſſaſſinio, & ideo ficta cōfeſſio
nihil operari poterat circa qualitatem
58 aſſaſſinij. Et ad Gramm.†in conſi. 1.nu.
56. quem allegat Gabriell. reſponde-
tur, quòd ibi requirebatur plena proba-
tio qualitatis aſſaſſinij, quia iudex vole-
bat fundare iuriſdictionem in clericum,
& priuare iuriſdictione ſua iudicem ec
cleſiaſticum, quod minimè fieri poterat
per cōfeſſionem fictam, vt ibi plenè per
Gram. nu.53. & ad hoc, vt laicus poſſit
59 punire clericum,† requiritur, quòd qua
litas aſſaſſinij probata ſit concludenter,
ſecundū Deci. in conſ. 13.col.2. Meren-
da in conſ.88.nu.7. vol.2. criminalium,
& Rimin. iun. conſ.685.nu.9.vol.6.

60 Vlterius,† ego credò,quòd quãdo qua
litas ſeparata à delicto eſt nototia, vtpu
ta,quòd quis ſit pater, vel maritus, vel
clericus, quia publicè celebrat Miſſam,
vel Epiſcopus,& ſimilia;ſi non fuerit ꝓ-
bata in proceſſu, quòd nihilominus Iu-
dex, quaſi ſuper quodam notorio,ad cõ
demnationem procedere poterit. vt per
Ang. d. conſil. 246. verſ. circa quod, &
Aret. in tract. malefic. in verb. cicatrix
num.3.quem refert, & ſequitur Marſ.in
pract.crim.§.aggredior nu. 130. vbi in
fortioribus terminis tenent,quòd ſi ſta-
tutum dicit,quòd non poſſit ferri ſentẽ-
tia condemnatoria de cicatrice; niſi ad-
hibitis medicis, qui ita iudicent, tamen
ſi ipſa cicatrix eſt notoria, poterit Iu-
dex deuenire ad condemnationem nõ
61 adhibitis medicis,quia in notorijs † Iu-
dex poteſt ſupplere etiam de facto,vt di
cit Bald.in l.circa principium,C. vt quæ
deſun.Aduoc. & talis ſententia cum ſit
valida,exequi poterit,licet D.Chartar.
in d.tract.in c.final.nu.261.tenuerit, eã
non eſſe exequẽdam,ſi in proceſſu qua-
litates aggrauantes probatæ non appa-
reant.Et quòd exequi debeat, compro-
batur per doctr. Innoc.in c.tua in fin.de
cohabitat.cler.quem refert, & ſequitur
Gramm.in deciſ.65.nu.60. vbi dicit,ꝙ ſi
62 Iudex † proceſſit, tanquam Iudex ſup
notorio, licèt ſibi non conſtaret factum
notorium,ex quo tamen verè eſt noto-
rium,ſententia eius in reuocabiliter te-
net.Et quando apparet de delicto Iudi-
ces debent eſſe prompti ad puniẽdum,
nec debent ponderare omnes iuris ſolẽ
63 nitates,quia † fauor publicæ diſciplinæ
ſuadet,vt maleficia puniri debeãt:vt tra
dit Gramm.deciſ.36.nu.63.ſi aliquis re
periretur capitaliter bannitus,ex eo qđ
Epiſcopum vulneraſſet, & in proceſſu
non conſtaret de Epiſcopatu,& notoriũ
eſſet,quod ſit Epiſcopus, vtiq; ridiculo-
ſum eſſet,ſi ſententia non exequeretur
ob dictam qualitatem notoriam, & in
proceſſu non probatam, & de vulneri-
bus tamen puniretur. Si vero huiuſmo-
di qualitas ſeparata à delicto, eſſet du-
bia,vtputa an eſſet cicatrix, vel ne, an
eſſet clericus, quia non incederet in ha-
bitu,& tonſura; vel an eſſet pater, vel
maritus:quia fortè eſſemus inter foren-
ſes delinquentes incognitos, & an pax
inita fuiſſet inter rixantes, quando for-
matur inquiſitio de pace rupta, & ſimi-
lia, eo caſu arbitror, condemnationem
non eſſe exequẽdam, ſi de dicta qualita
te in proceſſu non appareret, & conſu-
lendum eſſe Principem.
64 Item adde,quòd ſtante † d. ſtatuto,nõ
eſt neceſſe,accuſare contumaciam. Tri-
gon.in ſing.88,& Bonacoſſ.comm.opin.
in verb.contumax ſemel citatus in fin.
par.2.& vide in hac quæſt.Rolan.in cõ-
ſil.90.nu.16.vol.3.vide etiam Chart.in
d.tract.de execut.ſent.contum. cap.fin.
num.167.cum ſeq.vbi multa accumula-
uit,& concludit,quòd hodie de conſue-
tudine non ſeruatur, quòd contumacia
accuſari debeat, ſiue procedatur per viã
inquiſitionis, ſiue accuſationis.
65 Item adde,† an contumax habitus pro
confeſſo ex forma ſtatuti loci, vbi fuit
commiſſum delictum,poſſit in alio loco
vigore illius ſtatuti,puniri.ponit Imo.in
cap. de his de accuſat.
66 Item adde,quòd† ſtatutum loquens de
vero maleficio, vel de vero malefacto-
re,habet locum in condemnato de ma-
leficio per contumaciam,ſtante ſtatuto,
quòd contumax habeatur pro cõfeſſo,
vt per Bald.in conſi.193.num. 1.vol.2.
67 &.† licet Foller.in pract. crim. in 4.par.
3.par.in verb.& ſi confitebuntur nu.41.
dicat contrarium conſuluiſſe Corn. in
conſ.42.nu.4.& 5. vol.1.Ego tamen nõ
inuenio dictum conſilium in libro meo,
imo reperio,quod idem conſuluit in cõ
ſil.281.per totum vol.4.

Sed nunquid debet. Ibi, in Ita-
68 liam autem. Adde, quòd licet† ali-
quis verè ſit cõtumax,
ſi Iudex hoc ignorans,eum cõdemnat,
hic actus non valet, quia debet præce-
dere in actis relatio nuntij,qui eum cita
uit.Bart.in l.multum intereſt, ff.de con-
dit.& demonſtr.& ſi Iudex prius pronũ
ciaret contra contumacem, quàm rela-
tionem reciperet,& poſtmodum recipe
ret relationem, ſententia eſſet nulla, &
proceſſus, ſecundum Marant. de ordin.
iudit.par.6.verſ.propoſui, aliàs citatio.
nu.56.Rolan.in conſi.47.nu.70.volu. 2.
& relatio nuntij nihil proficit ad aliquẽ
conſtituendum contumacem, niſi con-
ſtaret de commiſſione ſibi ad citandum
data

data, ſecundum comm.opin.de qua per
Rolan.in conſi.90.nu.32.vol.1.& d.cõ-
ſil.47.nu.65.& Vant. in tract. de nullit.
ex defectu citationis, nu.40. vbi tamen
dicit magis communem opin.eſſe,quòd
69 nuntio referenti,† ſe de Iudicis commiſ
ſione citare,creditur, concludit autem,
ſtandum eſſe ſtylo,& conſuetudini Cu-
riæ,vbi fueris.& iſta doctrina,quòd præ
cedere debeat relatio, eſt laudata ꝑ om
nes Doctores,vt dicit Fely.in c.quoniã
contra nu.28.de probat.vbi hoc limitat
duobus modis.

70 Item adde,†ſi ſtatutum dicit contuma
cem debere poni in banno, quòd nõ eſt
opus alia Iudicis interlocutoria; quæ fa
ciat eum contumacem, Bald. in qq. ad
ſtat.verb.contrahere,& vide Rolã. cõſi.
71 90.lib.3. Et in ſtatu †. Eccleſiaſtico non
eſt neceſſaria huiuſmodi declaratio ſu-
per contumacia,per Cõſt.March. in lib.
4.cap. 1.& 10.

72 Quæro nunc. Adde, videndũ† Natt.
conſ. 542.nu.7. & 10.
vbi concludit, bannitum vigore ſtatuti,
quo contumax habetur pro confeſſo,&
conuicto,non eſſe audiendum: & quòd
condemnatio reuocari non poteſt, etiã
quòd bannitus eſſet minor. & de hac
materia tractat etiam in conſi. 540.quẽ
refert,& ſequitur D.Ioſeph. Lud.in cõ-
clu.3.

73 Ibi,tu vero dic. Adde,†quòd Char.
in tract.de execut.
ſent.c.1.nu.147.cum ſequen.tenet con-
trarium,ſcilicet, quòd bannito compa-
renti poſt terminum banni ante ſenten
tiam diffinitiuam incumbit onus probã
di ſuam innocentiam, dicens, quòd D.
Clarus hic malè locutus eſt, qui cum ſit
74 vir † tantæ auctoritatis, & doctrinæ; &
quòd maiores totius Italiæ Magiſtra-
tus vſq; ad mortem geſſerit, ita de faci-
li non eſſet repræhendendus, & tãto mi
nus,quia veritatem dixit,ſalua pace D.
Chart.Nam bannum ratione contuma-
ciæ datum,reuocatur,quàm primum ci-
tatus compareat, etiam ſi comparet poſt
terminum in banno aſſignatum, vſq; ad
ſententiam diffinitiuam.Soci. in c.quali
ter & quando el 2. nu. 994. de accuſ.&
latè poſui infra in quæſt.64.ver.ſed nũ-
quid bannitus, ibi ergo inquiſitus, &
Ang. de malefic. in verb.qui Dominus
Iudex videns nu. 4.& Farinac.queſt.11.
nu.3.verſ.præmitto quarto, vbi citat D.
Clarum in hoc loco, & eum ſequitur.
Nec obſtat dicere, quòd hoc modo la-
pſus termini nihil operaretur, quia ope
ratur, vt inquiſitus habeatur pro confeſ
ſo,ſed reuocabiliter.eo enim comparen
te,& negante, lapſus termini nihil ope-
ratus eſt,& amplius non habetur ꝑ con
feſſo: ſed eo non comparente, & ſecuta
Iudicis declaratione,tunc lapſus termi-
ni operatur,quòd habetur pro confeſſo
irreuocabiliter. ita tradit Paul. de Caſt.
in conſ.3.num.4.& 24.vol.3.ſi bannitus
comparens poſt terminum banni antè
ſententiam condemnationis teneretur
docere de eius innocentia, ſequeretur,
quòd non probata innocentia, ad exe-
cutionem contra eum eſſet deuenien-
dum.ſed quis Iudex ita imprudens, &
temerarius hoc faceret? nemo certè,ſi
ante comparitionem diffinitiuè condẽ-
natus non fuiſſet. Accedat, quòd ſuper
huiuſmodi contumacia requiritur de-
claratio,quæ per totam Italiam de gene
rali conſuetudine fit eodem contextu
cum condemnatione, declarando eum
contumacem, vt per Clar. ſupra verſ.
nunquid,& verſ.videmus, quæ ſit for-
ma:& ita ſemper vidi obſeruari.nec cre
do,quòd per D. Chart. poſſit atteſtari,
opinionem ſuam practicari vidiſſe, &
hoc modo ſententia,ſiue condemnatio-
ne opus non eſſet, ſi poſitus in banno,
elapſo termino banni ante ſententiam
ita teneretur oſtẽdere eius innocẽtiam,
ſicut poſt condẽnationem. Nec poteſt
dici, quòd D.Clarus loquatur, quando
reus vult aſſumere onus probãdi, quòd
maleficium non commiſit, quod facere
tenetur poſt ſentẽtiam,ſed clarè,& aper
tè dicit, quòd ſufficit eum comparere,
quo caſu contumacia purgatur, & non
tenetur probare innocentiam ſuam.

75 Adde,†quid ſi bannitus, cui per ſtatu-
tum audientia eſt denegata, audiretur,
an proceſſus nullo opponente factus,
eſſet nullus. Afflict. in conſt. de forban-
nit.nu.43.fol.10. remiſſiuè. Et Vant. de
nullit.in tit.de nullit. ex defect.inhabil.
nu.52.vbi tenet, quòd eſſet nullus abſ-
que ope alicuius exceptionis, etiam ꝙ
ſtatutum ſimpliciter prohibuerit, ipſum
audiri,& non addiderit, ſi ſecus factum

fuerit,ſit nullum,ſi fuerit agitatus in ter
ritorio banniti,quia illud ſtatutum non
haberet locum extra territorium. ſed ſi
ſtatutum prohibens audientiam , adde-
ret pœnam,ſi non fuiſſet oppoſitum,ge-
ſta valerent , & pœna ſolueretur: ſed ſi
vltra pœnam ſtatutum annullaret actũ,
tunc ſine dubio omnia acta eſſent nul-
la,& ita Vant.in d.nu. 52. multum ele-
ganter declarauit.

76 Item adde,†quòd ſtãte huiuſmodi ſta
tuto,quòd contumax habeatur pro con
feſſo,reo poſt cõdemnationem,licèt ap-
pellauerit,incumbet onus probãdi eius
innocentiam , etiam ſi iudex vellet ta-
lem contumaciam remittere , vt plenè
per Cępol.conſ.63.num. 12.cum ſequ.
& Bald.in l. ita demum C. de procurat.
ubi dicit, quòd ſi bannitus probauit in
appellatione de eius innocentia , obti-
nebit; licet habeatur pro confeſſo , &
conuicto; quia illud procedit ex ficta
confeſſione,quæ reſultat ex ſola contu-
macia: ſed ſi non aſſumpſerit in ſe onus
probandi innocentiam,tunc debet ſuc-
cumbere.quia in dubio ſtandum eſt cõ-
feſſioni,etiã fictæ.uide etiam Curt. iun.
in l.principales.§.ſi actor num.30.C.de
iureiur.calumn.

77 Item adde, † quòd huiuſmodi ſtatutũ
procedit quo ad pœnam applicandam
fiſco,non parti. Bertaz.conſ.17.nu.11.
Sed aduerte, quòd ſententia lata in iu-
dicio criminali accuſationis,uel inquiſi
tionis prodeſt fiſco,& parti lęſę,quo ad
pœnam legalem,ſed non ad conuentio
nalem.Bero.conſ. 206. nu.40. uol.3.

Quæro etiam nunquid.

78 Adde, quòd†ſi iudici conſtaret ex pro-
ceſſu informatiuo de innocentia contu
macis, non debet eum cõdemnare,licèt
habeat confeſſionem fictam ex contu-
macia, uigore dicti ſtatuti. ita docet
Bart.in l. abſentem ff. de pœn.uidè etiã
Afflict. in conſtit. de forbannit. nu. 33.
& ſeq.fol.9.

Item quæro nunquid.

79 Adde, quòd ſi citatio†minus legitima
interueniret , non ideo uitiaretur ſen-
tentia, quia licet citatio inualida uitiet
80 proceſſum; fallit, tamen in caſibus, †in
quibus non eſt neceſſaria citatio,ut per
Decian.in cõſ. 18.nu.216.& 217.uol.2.

81 Item adde,† ſi dictat ſtatutum , quòd
quando aliquis ponitur in banno , de-
beat citari,ut ueniat ipſe , uel alius pro
eo , ſi iudex citauit ſimpliciter, ut com-
pareat,ualebit bannum,licèt non fuerit
ſeruata forma citationis à ſtatuto ex-
preſſa , quia iudex intelligitur citare,vt
veniat per ſe, vel per alium , vnde ex-
preſſio nihil operatur, ex quo tacitè in-
cluditur.Natt.conſ.542.num.23. vol.3.

Ibi , & in Regno Neapol.

Adde, quòd hoc non ſeruatur, niſi quan
do iudex uult deuenire ad foriudica-
tionẽ,vt per Foller.in pract.crim.in ver
bo foriudicantur,vbi dat formam citan
di,& foriudicandi.

Vidi quandoque dubitari.

82 Adde, quòd † ſi citatus non comparet
in termino,ſed comparet antequàm ſit
ad pœnam contumaciæ condemnatus,
non debet condemnari, etiam quòd ſit
contumax.Afflic.in conſtit.in pecunia-
rijs nu. 36.fol. 233. vbi dicit hoc eſſe in
uiridi obſeruantia.

Quæſtio XLV.

S V M M A R I V M.

1 *Cauſa ſi duobus cõmittatur,quis cognoſcat.*
2 *Litiſ conteſtatio eſt neceſſaria in Regno Neap.& de eius forma, remiſſiuè.*
3 *Poſitioni criminoſa non eſt regulariter reſpondendum.*
4 *Reus nolens reſpondere pracisè,ſed remittẽs ſe alteri depoſitioni, an poſſit torqri.*
5 *Et quomodo cogi poſſit reus nolens reſpõdere , remiſſiuè.*
Reus nolens iurare habetur pro confeſſo ſecundum Speculatorem, qui ab auctore impugnatur, nu.eod.
6 *Reus falſum deponens an poſſit puniri.*
7 *Et quid ſi Iudicem corrumpat.*
8 *Et quid ſi fuerit interogatus vti teſtis, & falſum dixerit.*
9 *Et qd ſi iudex ſub pœna ei pra ceperit,vt dicat veritatẽ,an teneatur ad illãpœnã.*
10 *Partes nõ interueniunt examini teſtium.*
11 *Nec Aduocatus , aut Procurator.*

12 Lim.

12 *Lim. in Aduocato, & Procuratore fiſci.*
13 *Repetitio teſtium quomodo fiat, remiſsiuè.*
14 *Teſtes non repetiti non faciunt indicium.*
15 *Confeſſio facta in tormentis ante repetitionem teſtium non conualidatur in repetitione ſubſequenti.*
16 *Teſtes iurati parte non citata non faciunt iudicium.*
17 *Etiam quòd per Principem omnis ſolemnitas eſſet remiſſa.*
18 *Teſtes in repetitione dicentes, ſe non recordari, non probant.*
19 *Teſtes quando probent abſq; repetitione.*
20 *Et an faciant præſumptionem.*
21 *Teſtes non poſſunt repeti poſt concluſum in cauſa.*
22 *Teſtes mortui habentur pro repetitis ſaluo Iure opponendi contra dicta, & perſonas.*
23 *Foller. impugnatur.*
24 *Tortura poteſt inferri etiam non repetitis teſtibus de ſtylo.*
25 *Teſtes habiti pro legitimè examinatis, habentur pro repetitis.*
26 *Teſtes non dicuntur legitimè examinati, ſi fuerit decreta copia ſub cōditione, quatenus teſtes habeātur ꝓ legitimè examinatis, ſi poſtea fuerit tradita ſimpliciter, non habitis teſtibus pro talibus.*
27 *Reus habens teſtes pro legitimè examinatis, poteſt re integra reuocare cōſenſum.*
28 *Teſtes, quibus neceſſario eſt ſtandum, probant ſine citatione partis.*
29 *Repetitio quando non requiratur, remiſsiuè.*
30 *Teſtis cum ſe declarat, non requiritur citatio partis.*
31 *Teſtes examinati in partibus longinquis probant abſq; citatione.*
32 *Item ſi examinentur in articulo mortis, nec pars citari poſsit.*
33 *Item ſi pars expreſsè contradicat.*
34 *Teſtes repeti debent, etiam quòd procedatur ſola facti ueritate inſpecta, & omni ſolemnitate omiſſa.*
35 *Teſtis examinatus ſine citatione partis, non probat.*
Etiam coram Papa.
Et quòd procedatur manu regia.
Et quòd Iudex arbitrium procedendi haberet.
Et quòd inquiſitus eſſet carceratus.
36 *Tortura in Regno Neap. quando irrogetur ex proceſſu informatiuo.*
37 *Citatio an requiratur in capiendo informationē, quando mandatur Iudici, ut ſe inſtruat.*
38 *Teſtis ſine citatione partis non probat, etiam cum tormentis.*
39 *Teſtium repetitio quomodo ſit ſcribenda.*
40 *Teſtis repetendus, ſi citatus aufugiat, præſumitur depoſuiſſe falſum.*
41 *Teſtium numerus non ſupplet defectum iuramenti.*
42 *Teſtium repetitio non eſt neceſſaria quando reo confeſſo datur terminus ad faciendum ſuas defenſiones.*
Auctoris conſilium ſuper hoc.
43 *Expeditio cauſæ criminalis in Regno Neap. non retardatur prætextu teſtium Curiæ non repetitorum.*
44 *Teſtes debent repeti poſt litem conteſtatā.*
45 *Teſtis an poſſit petere, quòd ſibi legatur primum examen.*
Et qd ī relenatione facta vigore monitorij.
46 *Confrontatio non valet, ſi non præcedant iuramenta teſtium ad præſentiam partis.*
Et quid ſi ſequatur.
47 *Teſtes non iurati non probant etiam cum tortura.*
Faciunt tamen præſumptionem ad informandum conſcientiam Iudicis.
48 *Teſtes quando probent ſine iuramento, remiſsiuè.*
49 *Teſtes in confrontatione deponentes, non præſumuntur iurati, niſi in actis appareat.*
50 *Carceratus ſi velit intereſſe examini teſtium infirmorum, quid agendum.*
51 *Citatio procuratoris non ſufficit, ſi non cōſtat in actis demandato.*
52 *Teſtes deponentes ſine iuramento in præſentia partis, nihil dicentis, non probāt.*
53 *Iuramenta teſtium pōſſunt remitti.*
54 *Confrontatio teſtium cum reo quid operetur.*
55 *Iudex torquens ex depoſitione teſtiū examinatorum parte non citata, tenetur in ſyndicatu.*
56 *Teſtes debent examinari poſt litem conteſtatam.*
57 *Lis quando dicatur conteſtari.*
58 *Teſtes examinati ante litem conteſtatam cum tormentis, an poſt litis conteſtationē ſint iterum torquendi.*
59 *Teſtes examinati pro informatione Curiæ parte non citata, non repetuntur, ſi bānitus*

nit ut admittatur ad nouas defenſiones.
60 *Confrontatio quomodo ſit facienda, remiſſiuè.*
61 *Confrontatio habetur loco publicationis.*
62 *Teſtes poſſunt cogi ad confrontationem.*
63 *Confrontatio quando habeatur loco repetitionis.*
64 *Confrontatio ſine iuramento nihil operatur.*
65 *Reo nolente habere teſtes pro legitimè repetitis, nec dare licentiam procedendi, quid agendum.*
66 *Rei non ſolent dare licentiam procedendi in ſtatu Eccleſiaſtico, nec in Regno Neapolitano.*

Actenus de his, q̃ fiunt.
1 Adde, ſi† duob⁹ Iudicibus cauſa commiſſa fuerit, corã quo erit facienda præſentatio; & apud quẽ ex eis ſit carcerãdus ipſe reus, vide Bertaz. in conſ. 422. nu. 20. & ſeq. vol. 2. vbi dicit, quòd quando commiſſio ſit facta per nomen collectiuum, debent ſimul concordare de loco, & communi carcere habendo, cum habeant parem auctoritatem.

2 Et in primis. Adde, quòd† in Regno Neap. requiritur litis conteſtatio, & de eius forma, & quomodo ſit facienda, latè per Foller. in pract. crim. in verb. fiat litis conteſtatio.

Sed hic incidenter quæro.
3 Adde, quòd † veritas eſt in contrariũ, quod poſitioni criminoſæ regulariter non eſt reſpondendum ad inſtructionẽ aduerſarij, ſeu releuationem oneris probandi, vt eſt communis opin. de qua p Iaſ. in l. omnem officium, ff. de offic. aſſeſſ. in princ. vt per Bal. in l. accuſatorẽ nu. 7. verſ. ſuper hoc melius, C. de his qui accuſ. non poſſ. vbi pulchram facit diſtinctionem, & ibi dicit, quòd in criminalibus non quæritur ueritas p uiam poſitionis, ſed officio Iudicis per modũ interrogationum.

Scias autem, quòd reo capto.
Ibi. Reſponde quod hoc caſu.
4 Adde, quòd ſimiliter † reus torquendus eſt, donec reſpondeat Iudici, & replicet, quando poſtquam acceptum eſt cõſtitutum à reo de plano, & ſi dicitur ad torturam, & iterum interrogetur, quid ſciat de tali re, reſpõdeat, dixiſſe, & interrogatus quid dixerit, reſpõdet, eſſe ſcriptum; & aliud reſponſum non uult dare, & ſic licèt indicia ſint leuia, reus poterit torqueri adhoc, vt reſpondeat, & replicet. vt per Franc. Caſon. in tract. ſuo de torment. c. 3. num. 4. folio mihi 361. & Blanc. in tract. de indic. in verb. ex verbis indicia, num. 273. fol. mihi 333.

Sed pone. Adde, videndum Claud. Battãd. in pract. crim. reg.
5 12. num. 18. †vbi etiam de alijs modis, quibus rei ad reſpondendum cogi poſſunt. ſed de hac quæſtione nouiſſimè habetur latè per D. Chart. in ſua praxi interrog. reorum lib. 3. cap. 2. nu. 1. cum ſequen. ad quem me remitto. de hoc etiã vide Vulp. conſ. 34. nu. 7. & Menoch. de præſumpt. lib. 1. quæſt. 89. nu. 142.

Adde, ſi reus nolet iurare, habetur p confeſſo. ita dicit Specul. in tit. de iur. calu. §. ſupereſt. verſ. quoniam, vbi allegat tex. in l. ſi cõfeſſus ff. de cuſt. reorũ, quòd dictum credo non eſſe verum, qa text. allegatus hoc non probat, ſed erit cogendus ad iurandum.

Quid ergo ſi reus Adde, quòd hoc
6 †eſt verũ, quando crimen eſt tale, ex quo veniat imponenda pœna ſanguinis. l. tranſigere, & ibi gloſ. & Bald. C. de tranſact. & Paul. Girland. de relax. carcerat. verſ. quæro nu. 9. rub. de fuga incarcerati.

7 Item adde, quòd † ſimiliter reus corrumpens iudicem, vt proferat ſententiam, quando crimen eſt capitale, non punitur; cum ſit licitum qualitercumq; proprium ſanguinem redimere. Bart. in l. qui explicandi. C. de accuſat. Bero. in queſt. 134. nu. 4. & Foller. in pract. crim. in fragmentis num. 181. ſed. Simon de pret. conſ. 105. num. 20. cum ſeq. tenet contrarium, quod videlicet ſanguinem ſuum non licet periurio, vel falſitate, vel aliqua fraude redimere, & q͂ committens delictum pro ſaluatione ſuæ vitæ, eiuſdem delicti pœnam non aufugit, vt in frãgente carceres. Salic. in l. 1. nu. 19. C. de hæred. inſtit. Franc. Caſon. in tract. crimin. tract. q. c. 11, de ſortileg. & Luc. de penn. in l. quoties col. 9. C. de dignit.

dignit.lib. 12. & idem tenet Ant. Scap. in tract.iuris non ſcripti lib.5. c.122.

8 Item adde, quòd reus † interrogatus vti teſtis,ſi negauerit, ſimiliter non poterit puniri pœna periurij,nec pœna falſi,vt per Bertaz.in conſ.124.nu. 1.& 2. vol.1.& ibi addentes,vbi plenè, quādo in conſtitutis ſuis dicitur principalis in ſe,& teſtis in alios,quia habet intereſſe. vt idem Bertaz.in conſ.323.nu. 2.vol.2. Vide etiā Chart. in praxi interrog.reorum lib.3.cap.3.nu.16.vbi tenet,ꝙ non poſſit puniri.

9 Item adde, quòd† ſi Iudex præceperit principali, quòd habeat reſpondere , & dicere veritatem ſub aliqua pœna,& reſponderet;demum conuincatur de mēdacio, quòd tunc tenetur ad illam pœnam. ſecundum Bald.in l. ius alimentorum,ff.vbi pupill.educ.de pe at.ſed Foller.in pract.crim.in verb. et ſi cōpareāt nu.12.dicit, quod Bald. iudicio ſuo ibi, in vltima ſolutione,uidetur ſe limitare, ſed per Senat. Pedemont. iudicatū fuit ſecundum opinionem Bald. ut in deciſ. Pedem. 66.ubi habetur, an hoc procedat,ubi pœna ſanguinis ingeratur.

Quæro etiam nunquid.

10 Adde,quòd nec † etiam partes poſſūt eſſe præſentes de poſitionibus,quæ debent fieri ſecretò.Gomes.de delict.cap. 1.nu.65.ubi dicit communem,licèt partes debeant uidere teſtes,quando iurāt;

11 nec etiam debent interuenire† Aduocatus,& procurator fiſci, iuxta tradita per Anlict.in.conſt.quæſtiones num. 6.rub.

12 41.ſed ego † ſemper uidi ſeruari cōtrarium quo ad Aduocatum, & procuratorem fiſci.

Cœterum ſi reus in examine.

13 Adde,† uidendū Foller.in pract.crim. in uerb.& demum repetātur teſtes , ubi dat formam repetendi.

14 Item adde, quòd adeo † eſt neceſſaria repetitio teſtium cū citatione partis, quōd ea omiſſa,ſi reus torqueretur, & fateretur, nulla omnino eſſet confeſſio. Brun. in tract.de indic.col.3. Corn. conſi.68. uol.2.Ruin.conſi.46.uolu. 4.& Vulpell. in conſil.95. in princ. nec ſufficeret illa Generalis monitio ad omnes, & ſingulos actus, & uidēdū examinari teſtes in reſponſione ad inquiſitionem , quando pars non eſt cōtumax Io.And.ad Spec. tit.de citat. §. viſo Imol.& Barb. in cap. conſuluit de off.deleg. Feder. de ſen.in conſ.161.& 189. & Vulpell. in d. conſ. 95. nu.3. & teſtes parte non citata examinati,etiam ſi eſſent mille teſtes , non probant , nec ex eis reſultat indicium. Gram.vot.30. nu. 7.& 8. & teſtis non ritè examinatus,licèt ſit omni exceptione maior,nō facit indicium.Marſ.ſing. 242.incip.quando teſtis,& conſ.64.nu. 41.vol.1.Rebuff.in tract.de inquiſit.ſeu cauſa commiſſ.art.20.num. 18.tomo 3. ſed de hoc vide infra in verſ. Item adde,quòd ſi eſſent. Et ſi quis fuerit tor-

15 tus†teſtibus parte non citata examinatis,ſi poſtea fuerunt reproducti, & legitimè examinati, nō conualidatur confeſſio metu torturæ facta.Boer.in deciſ.

16 163.nu.8.& teſtes parte†non citata curati,non faciunt indicium,etiam quòd per Principem omnis ſolemnitas ſit re-

17 miſſa.†Roſſ.in tit.de oppoſit.contra teſtes nu.34.

18 Item adde,ſi teſtes †in repetitione dicant,ſe non recordari, non probant,ſecundum Foller.in verſ.& demum repetantur teſtes nu.7.

19 Adde,quòd in † crimine læſæ maieſtatis,aſſaſſinij,& alijs grauibus delictis,& criminibus , teſtes probant, etiam non repetiti parte citata.Fely.in c.frequenter in prin.vt lite non conteſtata.Diaz. in ſua pract.c.92.nu.10.Gram.conſ.40. nu.7.Capy. deciſ. 155.colum. antepen. Maſcard.de probat.concl. 137.num.2. contrarium autem tenuit Burſ.in conſ. 201.num.113.vol.2. vbi conatur probare hāc partem eſſe veriorem . Foller, in pract.crim. in verb.& ſi confitebuntur num.41.cum ſeq.& ibi num.45. dicit, quòd licèt teſtes recepti parte non citata,non faciant indicium , tamen fa-

20 ciunt aliquando†argumentum,& præſumptionem.ita etiam dicit Gram. deciſ.34.nu.33.deciſ.11.nu.13.

21 Item adde,quòd ſi†teſtes non poſſunt repeti, poſtquàm pronunciatum eſt in cauſa.Gram.deciſ.28.nume.6. nec poſt concluſionem. Capyc. deciſ. 35.in fin. quos ſequitur Foller. in pract. crim. in verb.& demum repetantur teſtes num. 12.poſſunt tamen repeti publicatis atteſta-

teſtationibus. Rimin. ſen. conſ. 138. nu. 11. vol. 1.

22 Item adde, quòd teſtes † mortui habentur pro repetitis, & probant, ſaluo iure opponendi contra eorum dicta, & perſonas, ſecundum Paul. de Caſtr. in l. fin. C. de teſti. & Ioan. mille. in ſua pract. fol. 84. nu. 17. ſed Foller. in pract. crim. in ver. & demum repetantur teſtes, nu. 6. dicit, quòd non credit, iſtud dictum procedere in criminalibus ad plenam probationem, & ideo cogitandum eſſe.

23 Sed ego † credo, hoc procedere etiam in criminalibus, & ad plenam probationem, ita diſtinguendo, quòd ſi reus citatus, & inquiſitus fuerit antè mortem teſtium, & comparere noluerit, ꝙ tunc habeantur pro repetitis in odium contumaciæ, vt hic per D. Clarum; ſecus vero ſi ex negligentia iudicis citatus non fuiſſet, niſi poſt mortem, & comparuit, & tunc non habeantur pro repetitis. tamen contra Foller. eſt tex. Clar. & auctoritas Mille. nec ipſe Foller. affirmatiuè loquitur.

24 Item adde, quòd poteſt † deueniri ad torturam etiam non facta repetitione cum citatione partis, dummodo ſtylus ita ſe habeat. Alex. conſ. 65. volum. 1. Bologn. in addit. ad Guid. de Suz. in tract. de torm. in verſ. pro concluſ. Domini Auctoris, & Gramm. in deciſ. 34. nu. 37. circa finem.

25 Item adde, quòd † quando teſtes habentur pro ritè, & rectè examinatis, ꝙ tunc habentur pro repetitis, & ac ſi parte citata examinati fuiſſent. Capyc. deciſ. 74. & Vulpel. conſ. 68. nu. 7.

26 Item adde, † ſi copia proceſſus per iudicem decreta fuerit ſub hac conditione, quatenus teſtes habentur pro rectè, & legitimè examinatis; ſi poſtea tradita fuerit copia ſimpliciter, non habitis prius à reo pro talibus, non dicuntur legitimè examinati. Vulpel. in conſ. 32. num. 6.

27 Item adde, quòd † reus, qui habuit teſtes pro ritè, & rectè examinatis, poteſt reintegra eius cõſenſum reuocare. quia in his quæ ſunt publici iuris; non procedit regula, ꝙ ſemel placuit. Hieron. Gabriel. conſ. 178. num. 18. vol. 1. quem ſequuntur addentes ad Bertaz. in conſ. 91. in l. d. vol. 1.

28 Item adde, quòd ſi † ſunt teſtes omni exceptione maiores, quorum dictis eſſet de neceſſitate ſtandum, quibus aliquid opponi non poſſet, valeret eorum iuramentum, & dictum ſine citatione partis, ut probatur ex dictis Anton. de Butr. in c. veniens el 1. col. 2. de teſtib. & eſt de mente Bart. in l. Theopompus ff. de dot. preleg. verſ. item quæro quando aliquis. Marſ. in l. 1. §. fin. colum. 5. verſ. & facit. ff. de quęſt. & Viui. comm. opin. in ver. teſtes non poſſunt examinari nu. 7. & idem eſſet, ſi partes dicto teſtis ſtare aſſenſerunt. idem Viui. opin. 942. num. 3. & Soci. in reg. 406. teſtium depoſitiones.

29 Item adde † multos caſus, in quibus non requiritur repetitio, quos ponit Felyn. & Aret. in c. 2. de teſt.

30 Item adde, † quòd ad declarationem dicti teſtis non requiritur citatio, ſecundum Rim. in conſ. 482. col. fin. quem ſequitur Boſſ. in tit. de oppoſit. contra teſtes, nu. 35.

31 Item adde, quòd ſi teſtes † fuiſſent examinati in partibus longinquis ad probandum naufragium, eorum depoſitio valeret abſq; citatione partis, ſecundũ Bart. in l. 1. C. de naufrag. & Alex. in l. 4. §. prętor col. 2. ff. de damn. infect. Caſtr. in l. ſi creditor C. de pign. & Gabriel. communi. opin. tit. de citat. concluſ. 1. num. 352. vbi ampliat. hanc limitationem in quocumq; caſu occurren. & in remotis partibus. & aliæ limitationes in tit. habentur. vide etiam Maſcard. de probat. concluſ. 273. Alciat. conſil. 101. num. 19.

32 Item adde, † ſi teſtis eſſet in articulo mortis, quòd pars non poſſit citari, poſſet omitti citatio partis. Natt. in conſil. 537. nu. 15. vol. 3.

33 Item adde, † ſi teſtes fuerunt examinati parte non citata, viſura teſtes iurare, quod pars poterit conſentire expreſſè, non autem tacitè, quod valeant atteſtationes, perinde ac ſi vocata fuiſſet. Guid. pp. deciſ. 216. nu. 2. & Viui. opin. 931. nu. 18. vol. 3.

34 Item adde, quòd † teſtes ſunt repetendi parte citata, etiam quòd procederetur ſola facti veritate inſpecta; vel eſſemus in caſibus, in quibus proceditur argumentis, & præſumptionibus. vt in

deciſ.

deciſ.Pedemon. 79.num. 19. & etiam vbi cauſa committatur omni iuris ſolẽ
35 nitate omiſſa, nec poſſet omitti † citatio,ẽt per Principem, ſecundum Abb. in conſ.46. vol.2. nec teſti examinato coram Papa creditur ſine citatione partis.Gram.deciſ.103.nu. 233. vel quòd in cauſa homicidij de nocte commiſſi, quæ fuiſſet commiſſa cum ampla auctoritate procedendi,inquirendi,carcerãdi,& torquendi pro inueniendis, & puniendis delinquentibus, prout ſibi videbitur opportunum arbitrio ſuo,& ſecundum eius conſcientiam. vt per Simon.de Pretis,conſ.202.nu. 7. etiam ſi procederetur manu regia.Bar.in l.filius fam.nu.4. ff.de donat.Iaſ.in §. in bonæ fidei nume.4.nume.26. inſtit. de actio. Claud.Bertaz.in addit.ad conſ.94. Barthol.patris in littera B,& requiritur dicta citatio,etiam quòd inquiſiti eſſent carcerati,vt per Marſ.in conſ.12.num. 5.& in l.1.nu.4.ff. de quæſt. nec dicatur,quòd quando Iudex habet præheminentiam procedendi ex proceſſu informatiuo, poteſt deueniri ad torturã,
36 etiam parte † non citata, argumento eorum,quæ de præheminentia Magnę Curiæ Regni Neap. ſcribit Carrer. in pract.in prin.nu.108.& Gramm.in cõſil.64.nu.4.ẽt voto 3.& 30.nu. 23.quia talis præheminentia procedit ex cap. Regni 272.incip.ſi cũ ſceleratis,in quo expreſsè Iudici conceditur,vt parte nõ vocata ad torturam procedere poſſit. & ita etiam reſpondetur in d.deciſ.Pedemont.79.nu.19.& ſi mandatur Iudici,vt ſe inſtruat, an requiratur citatio
37 in aſſumenda† informatione, vide Marian.in tract.de priuileg. rubr. de officiali Dominorum concluſ.3.
38 Item adde, †quòd teſtis examinatus parte non citata, non nocet parti, etiã quòd eius depoſitio facta fuiſſet in tormentis,Fely.in c.2.de teſt.;& Laurent. de Pinu.conſ.64.nu.2.
39 Itẽ adde,quòd repetitio† teſtium debet fieri per Iudicem, niſi fuerit legitimè impeditus, legendo vnicuiq; teſti depoſitionem ſuam ſeparatim ab alijs teſtibus,& in ſecreto; ne vnius depoſitio per aliam fabricetur,& lecta depoſitione teſti,debet ſcribi actus repetitionis,iuxta tradita per Foller.in pract.crimi.in verb.Et demum repetantur teſtes nu.4.
40 Item adde,ſi teſtis†citatus ad hoc, vt repetat, quod dixit in primo examine, ſi arripuit fugam, eius depoſitio facta falſa præſumitur, & eſt maxima præſũptio innocentiæ accuſati,ſiue inquiſiti, vt per Bottum in conſ. 1.nu. 75. & 76.

Item adde, quòd licèt regulariter examen reddatur nullum,ſi pars non fuerit citata ad videndum iurare teſtes,tamen ſanatur, ſi cum interrogatorijs datis ab ipſa parte examinati appareant per commiſſionem,arbitrio Iudicis.ita Ant.Auguſt.deciſ.727.lib.3.Put,deciſ. 301.lib.3.& Viui.opin.931.nu. 6. vol. 3.contrariũ tamen videtur tenere Bertaz.conſ.359.nu.23.vol.2.
41 Item adde, quòd numerus † teſtium non ſupplet defectum aliorum teſtium deponentium ſine iuramẽto.Viu,opin. 931.nu.17.vol.3.

Item adde, quòd in Regno Neapolitano ſolent haberi teſtes pro citatis,iuratis,& legitimè repetitis,præter teſtes abſentes, & mortuos,vt refert Foller. in pract.crim.in verb. detur copia capitulorum nu.5. & ibi diſputat, an fiſcus inſtare poſſit, vt non detur copia proceſſus cum dicta reſeruatione. Sed vide, quæ poſui infra in quæſt. 49.verſ. Item ſcias vbi latiſſimè.
42 Item adde, quod non†eſt opus repetitione teſtium, quando reo confeſſo datur terminus ad faciẽdum defenſiones ſuas, quia ex ipſa confeſſione iam ſequuta,cõdemnatio ſequi debet:& ideo in decreto defenſionis non eſt neceſſaria illa clauſula, habitis teſtibus &c.ita tradit Carth.in praxi interrog.reorum lib.4.cap.2.nu.29.ſed iudicio meo melius eſſet, quòd teſtes haberentur pro repetitis. nam ſi confeſſio rei ex aliquo capite annullaretur, teſtes non repetiti,nihil probarent, quod fiſco eſſet dãnoſum,cuius intereſt plures habere ꝓbationes,& fundamenta.Iudices igitur in decreto clauſulam apponant,vel teſtes repeti faciant ante dationem termini ad faciendum defenſiones,ſi cautè procedere volunt.
43 Item adde,quòd†in Regno Neap. extat Regia pragm. incipiẽs Carolus &c. quæ eſt tertia ſub titu.de citationibus, qua

qua cauetur, quòd expeditio cauſæ criminalis nullatenus retardetur prætextu teſtium Curiæ non repetitorum, vt etiam habetur per Gram. in deciſ. 28. nu. 6.& ſtatuitur quoq; in d. pragm.teſtes poſſe repeti infra tempus datũ reo ad defenſionẽ, & poſtea per tres dies: niſi teſtes ſint abſentes,quo caſu dabitur competens dilatio.

44 Item adde; quòd † repetitio teſtium debet fieri poſt litem conteſtatam, ſcilicet poſt interrogationem,& reſponſionem rei,c.qualiter, & quando el 2. extra de accuſat.& Mille.in pract.fol.118 nu.24.

45 Item adde,†quòd teſtis nõ poteſt cogi ad ſe repetendum, & non lecta ſua depoſitione, Boer.in deciſ.108.quod non procederet, vbi prima depoſitio non eſſet iurata, vt ſolet fieri in propalationibus,& quæ metu excommunicationis,ſiue monitorialium fuerit, quæ depoſitio non debet legi, quia vel ſaltem erit in arbitrio Iudicis facere teſti legi eius depoſitionem,quia nullus ſub eſt timor variationis: nam illud primũ dictum cum nõ ſit iuratum,nihil facit, quominus teſtis poſſit contrarium cum iuramento deponere abſq; timore contrarietatis.ita tradit Neuiz. in ſylua nu pt.lib.3.nume. 61.& Bar. in l. eos,ff.de falſ.dat aliud conſilium, quòd teſtis in repetitione, ſi primã depoſitionem videre non poteſt,dicat, quòd ipſe depo nit,prout ſibi videtur modo, ſed ſi appareret aliter dixiſſe in alia depoſitione, ex tunc corrigit ſecundum dictum, & ſe reducit ad primum, cum illo tempore melius recordetur. ſed primum conſilium, vt ſcilicet petat ſibi legi primam depoſitionẽ, videtur eſſe verius ſecũdũ Boer. in d.deciſ.108. ſub nu.9.

Ibi,& ideò debẽt denuò iurare.

46 Adde,aduertendum † eſſe, quòd debeant iurare ad præſentiam partis, quã do fit confrontatio.Boer.deciſ.319.nu me.4.& antequã deponant:quia ſi poſt depoſitionem iurarent, eorum depoſitiones non eſſent validæ. Boer. deciſ. 259.nu.2. contrarium autem multi tenuerunt.ſed Socin.in c. paternitatis de teſti.ita diſtinguit,aut teſtis incontinẽti poſt depoſitionem iurat ſponte, non requiſitus à Iudice:veluti dico Titium occidiſſe Seium,& ita iuro; tunc admittitur. aut incontinenti iurat, requiſitus à Iudice,& tunc repellendus eſt teſtis. cuius diſtinctionis ea ratio eſt, quia qñ quis ſponte iurat,ceſſat ratio,quòd propter erubeſcentiam, & euitandam infamiã nõ ſit reuocaturus dicta prins per eum, & hanc diſtinctionem etiam probauit Fely.in c. de teſtib.nu.8. extra de teſti.& teſtis ſine iuramento, etiã quòd

47 deponeret in tortura nõ ꝓbat. † Crau. in conſ.6.nu.48.faciunt tamen præſumptionem ad informandam Iudicis con ſcientiam. Rip. in l.admonendi, nume. 197.ff.de iureiur.& Deci.in conſi.159 & de iſta quæſtione, quòd teſtes prius debeant iurare, antequam deponãt, &

48 in quibus † caſibus ſine iuramento ꝓbent.Maſch.de probat.concl.1361.nec

49 †præſumitur iuramentum delatũ fuiſſe in confrontatione, ſi non apparet in actis.Bertaz.conſ.341.nu.30. volu.2.

50 Item adde,ſi†carceratus velit videre iurare teſtes, qui eſſent infirmi, vel ſenes,vel alio modo impediti, quòd nõ poſſent venire in iudicium,Iudex ſi dubitat de fuga ipſius carcerati, non debet eum mittere ad videndum iuramẽta teſtium,ſed debet cogere carceratũ, vt conſtituat procuratorem ad videndum iuramen: Et ſi non velit facere dictum procuratorẽ,Iudex in eius contumacia poterit recipere iuramenta dictorum teſtium;& ſi Iudex nõ timeret de fuga,poterit mittere carceratum benè cuſtoditum,expẽſis tamẽ ipſius carcerati.ita tradit Afflict. in conſtit.in pecuniarijs nu.18.lib.2.rub.29.

51 Item adde, quòd†examen factum nõ facta citatione ad videndum iurare teſtes,non valet;etiam ſi citetur procurator,de cuius mandato in actis non conſtet.Viui.commun. opin.in verb.teſtes non poſſunt examinari,nu.2.fol.93.

52 Item adde, quòd ſi fuero † citatus,& teſtes non iurati deponunt me præſente,tacente, & non contradicente, non videor propterea conſentire,quòd deponant ſine iuramento, quamuis iura-

53 mentum poſſit remitti teſti. † ita tradit Io.Andr.in c.nuper de teſtib. quem refert,& ſequitur Iaſ.in l.quæ dotis num. 107.ff.ſolut.matrim.

Item

54 Item adde, quòd confrontatio† teſtiũ
cũ reo operatur pl⁹, quàm ſi teſtes parte
citata fuiſſent examinati: ita dicit Affl.
in conſtit. ſi damna clandeſtina nu. 36.
in rubr. 27. lib. 1. quem ſequitur Anto.
Scap. in tractat. iuris non ſcripti lib. 5.
cap. 114. nu. 8.
55 Item adde, ſi officiales† ex indicijs per
dicta teſtium non confrontatorum, vel
parte non citata examinatorum inqui-
ſitos ad torturam ponerent, tenerentur
in ſyndicatu, & confeſſio, quæ ex tali
tortura ſequeretur, non valeret. Brun.
in tractatu de indicijs, & tort. quæſt. 2.
pri. par. num. 9. & Ant. Scap. in tractatu
iuris non ſcripti lib, 5. c. 114. num. 9. &
10. niſi in caſibus, in quibus teſtes non
repetiti, probant.

Ibi, nam illa tortura, & omne id, quod fuit. Adde, quòd in crimi-
56 nalibus† teſtes non de-
bent examinari lite nõ conteſtata, quia
ſtrictè procedĩtur. Abb. Innoc. & Marian.
Soci. in c. quoniam frequenter extra vt
lit. non conteſt. alias talis teſtis lite non
conteſtata examinatus, non faceret in-
dicium. Abb. in c. 1. col. 2. de confeſſ. etiã
quod eſſent mille teſtes. Aret. in conſ. 163.
57 col. 2. & lis † dicitur conteſtata per ſo-
lam reſponſionem rei interrogati à iu-
dice ſuper delicto. vt ſupra in princi-
pio. Marſ. in pract. crim. §. diligenter à
num. 62. vſq; ad num. 67. & Gomeſ. de
delict. cap. 12. nume. 18. circa medium
tractant iſtam materiam, & non dicunt
58 quòd tortura† reiteretur, ſed debet de
nouo iurare, vti teſtis, parte citata, quia
non ſufficit primum iuramẽtum, & idẽ
dicit Boer. in deciſ. 319. nu. 4. vbi alle-
gat Marſ. ĩ loco ſupracitato, & ideo ego
credo, quod ſi depoſuerit de ſocio in tortu-
ra, quod ſufficiat illum repetere cum iura-
mento, vel cum eo pręſtito iuramento,
facere confrontationem abſque aliqua
reiteratione torturæ: ſed ſi ſocium ſpon
tè ſine tormẽtis nominauerit, tunc erit
torquendus ad purgandam infamiam;
tamen me remitto.

Ibi, In hoc autem propoſito.
59 Adde, quòd ita† communiter ſeruari at
teſtatur Cart. in tractat. de execut. ſent.
contum. cap. fin. num. 175. & Maſcard.
de probat. in concluſ. 496. num. 13.

Ibi, hęc aũt cõfrõtatio fieri ſolet.
60 Adde Gugliel.† bened. in verb. mortuo
itaq; teſtatore in c. Raynutius nu. 102.
de teſtam. vbi tradit formam, quomo-
do ſit facienda huiuſmodi confronta-
61 tio, quæ habetur loco publicationis † ſe
cundum Bart. in extrauag. ad reprimen
dum in verb. & figura. & de forma con-
frontationis latè per Cart. in ſua praxi
interrog. reorum lib. 3. c. 3. nume. 28. &
62 teſtes cogi poſſunt, † & compelli, vt con
frontentur ſecundum eum in d. praxi.
lib. 3. c. 1. nu. 93. & ibi nu. 97. quando ſit
abſtinendum à confrontatione.
63 Item adde, quòd† confrontatio eſt lo-
co repetitionis, quando teſtes iurant in
præſentia rei in actu confrontationis.
Bertaz. conſ. 70. num. 30. vol. 2. conſil.
crimin. diuerſ. in folio quem refert, &
ſequitur Burſat. conſ. 192. num. 35. vol.
64 2. vbi dicit, quòd confrontatio † ſine
iuramento nihil operatur, & quòd iu-
ramentum eſt nullum, ſi defertur per fi-
ſcum.

Facta autem repetitione, & confrontatione. Adde, quid eſſet
faciẽdum, ſi reus
65 † non vellet dare hanc licentiam, nec ha
bere teſtes pro repetitis, & legitimè exa
minatis. vt per addentes ad Bertaz. in
conſ. 91. in l. d. vol. 1. & iſta conſuetu-
do, quòd per reos huiuſmodi licentia
66 detur iudicibus, non eſt† in ſtatu eccle-
ſiaſtico, nec in regno Neap. ſed haben-
tur teſtes pro legitimè examinatis; vel
quòd repetuntur reo citato, vel in eius
faciem examinantur, quando ſit con-
frontatio.

Quæſtio XLVI.

SVMMARIVM.

1 Carceratio iuſta quot requirat.
2 Carcer quotuplex, remiſsiuè.
*3 Iudex poteſt committere carce
ratum detineri in quocumq; loco ſuæ iuriſdictionis, donec mittat fa-
miliam pro eo.*
*4 Carceratum alloquens quando incurrat
pœnam impoſitam alloquẽti carceratũ.*

5 Car-

Quęſtio XLVI.

5 *Carceratus iniuſtè an poſt decem dies poſſit appellare.*

6 *Carceratus appellans à carceratione pendente appellatione non excarceratur.*

7 *Commentarienſis quomodo iuret, & ad quid teneatur.*

8 *Carceratorum viſitatio quomodo ſit facienda.*

9 *Carcerati infirmi ſunt habilitandi fideiuſſoribus.*

10 *Et quid ſi eos non inueniant.*

11 *Et quid ſi is, non reperiatur ad cuius inſtantiam quis fuit carceratus.*

12 *Querelans an teneatur ſubminiſtrare expenſas litis accuſato pauperi.*

13 *Carcerum viſitatio quomodo fiat in Regno Neap.*

14 *Carcerato pauperi in Regno Neap. adminiſtrantur alimenta per Curiam.*

15 *Et quid de iure communi.*

16 *Commentarienſis quid debeat facere, ſi carceratus ægrotat, vel moriatur.*

17 *Et quid ſi carceratus reperiatur mortuus.*

18 *Et quid ſi deberet fideiuſſores de ſecuro carcere.*

19 *Carcerati quando ſint relaxandi fideiuſſoribus, remiſſiuè.*

20 *Carcerati contractus quando valeat.*

21 *Carceratus ob pœnam pecuniariã an ſit fideiuſſoribus relaxandus.*

22 *Quid ſeruetur in Regno Neap.*

23 *Et quando non ſit relaxandus etiam in pœna pecuniaria, remiſſiuè.*

24 *Carceratus magnæ extimationis relaxatur etiam in cauſa corporali.*

25 *Statutum, quòd puniendus pœna corporali relaxetur fideiuſſoribus, valet.*

26 *Et quid in conſuetudine.*

27 *Carceratus pro pœna pecuniaria non debet relaxari, ſi ipſe à principio carcerare maluit.*

28 *Carceratus pro pœna pecuniaria non debet relaxari, ſi ſit indiciatus ad torturam.*

29 *Teſtis torquendus, non relaxatur fideiuſſoribus.*

30 *Carceratus ſpontè confeſſus, non relaxatur.*

31 *Item ſi ſit ſolitus aufugere.*

32 *Item ſi de ſocijs ſit interrogandus.*

33 *Item ſi fuerit captus in flagranti.*

34 *Et quid ſi ſit condemnandus in pœnam corporalem ob defectum pecuniaria.*

Et quomodo hoc caſu ſit concipienda fideiuſſio.

35 *Falſarius debet in vinculis cauſam dicere.*

36 *Et ſi fuerit relaxatus ſub cautione non citata parte, eſt ad carceres reuocandus.*

37 *Fideiuſſore non exiſtente ſoluendo, cuius ſit periculum.*

38 *Carcerati in die Natalis, ſeu Paſchatis poſſunt relaxari etiam nõ publicato proceſſu.*

39 *Carceratus relaxatur ſub cautione, etiã pendente proceſſu, ſi de innocentia conſtat.*

Quid autem in Regno Neapol.

40 *Carceratus, ſi tempore ſententiæ reperiatur relaxatus, & pars appellet, non reducitur ad carceres, nec econtra.*

41 *Iudicis arbitrio remittitur, an carceratus ſit fideiuſſoribus relaxandus.*

42 *Et quales debeant eſſe fideiuſſores.*

43 *Fideiuſſores de repreſentando non habẽt beneficium excuſſionis.*

Carceratus nõ poteſt ponere alium in eius locum, vt excarceretur, nu. eod.

Homo liber non poteſt dari pro obſide, niſi pro publica vtilitate.

Pignus an poſſit dari loco fideiuſſorum.

Aduocatus, & Procurator an poſſint fideiubere per clientulis.

44 *Carceratus relaxatus ſub fideiuſſoribus non idoneis, poteſt iterum capi, vt idoneos præſtet.*

45 *Et an primi ſint liberati.*

46 *Et quid ſi poſtea efficiantur non ſoluendo.*

47 *Carcerati an poſſint ad inuicem pro ſe fideiubere.*

48 *Notarius non capiẽs idoneos fideiuſſores, an, & quando teneatur.*

49 *Cautio iuratoria quando admittatur.*

50 *Carceratus quomodo probet non poſſe reperire fideiuſſores.*

51 *Illuſtris quis dicatur, remittitur arbitrio Iudicis.*

Fideiuſſor de præſentando ad certã diẽ, non tenetur niſi fuerit monitus.

52 *Dies quando interpellat pro homine.*

53 *Mora requirit declarationem.*

54 *Fideiuſſor de præſentãdo infra octo dies, ſi infra octo dies non fuerit requiſitus, an teneatur amplius.*

55 *Mora purgatio quando ceſſet, remiſſiuè.*

56 *Tem-*

56 *Tempus breue quando dicatur, eſt Iudicis arbitrium.*
57 *Iudicialis auctoritas non debet vileſcere. Mora quando purgetur in Regno Neapolitano.*
58 *Mora non purgatur, ſi reus fuerit captus per Curiam.*
59 *Petrus Bellug. in tractat. ſpecul. Princ. impugnatur.*
60 *Mora quando poſſit purgari poſt factam executionem.*
61 *Mora geminata non purgatur.*
62 *Item quando executio eſt facta à lege ipſo iure.*
63 *Pœna legalis, & dies impediunt purgationem moræ.*
64 *Terminus datus à Iudice etiam comminatoriè, non prohibet purgationem moræ.*
65 *Fideiuſſores non poſſunt excuſari, etiam quòd reus repræſentandus veniret capitaliter puniendus.*
66 *Limit. ſi per ſuperiorem eſſet comminata mors reo, & ille aufugit.*
67 *Amplia etiam ſi permiſiſſet non obſtante quacumque cauſa, & iam de nouo ſuperueniente.*
68 *Fideiuſſor primus an liberetur per dationem ſecundi.*
69 *Fideiuſſor de tuto carcere an liberetur ex prorogatione loci.*
70 *Nouatio quando liberet fideiuſſores.*
71 *Fideiuſſor vt ſupra ſi ſit præſens, & videat locũ mutari à Curia, an liberetur.*
72 *Reus carceratus abſque præſentatione fideiuſſoris, an poſſit à fideiuſſore offerri, vt amplius non teneatur.*
73 *Fideiuſſor an obligetur non obligato principali.*
74 *Promiſſor facti alieni liberatur, facta poſſibili diligentia.*
75 *Fideiuſſio non valet, niſi præſtetur officiali, vel Notario.*
76 *Fiſcus non agit, niſi obligatio ſit facta ſibi, vel alij ſuo nomine recepto.*
77 *Promiſſio de parendo mandatis Curiæ, quid operetur, remiſſiuè.*
78 *Fideiuſſio de ſe præſentando coram vno Iudice, an tranſeat ad ſucceſſorem.*
79 *An in cauſa appellationis.*
80 *Fideiuſſio coram Iudice incompetenti eſt nulla.*
81 *Fideiuſſor de præſentando, ſi non præſentat, tenetur ad pœnam promiſſam. Et ſi fuerit in dolo, punitur extra ordinationem.*
82 *Fideiuſſio ſimpliciter iuxta ſolitum ſcripta, cenſetur habere omnia requiſita.*
83 *Fideiuſſio probat etiam ſine ſcriptura.*
84 *Fideiuſſio eſt ſtrictiſſimè interpretanda.*
85 *Fideiuſſores duo debent dari pro quolibet inquiſito in Regno Neap.*
86 *Fideiuſſores in Regno Neapolitano tenentur inſolidum, licet non fuerit dictum in promiſſione.*
87 *Fideiuſſio facta penes acta fauore fiſci, an valeat.*
88 *Fideiuſſio de repræſentãdo, ſi non ſit ſcripta, non obligat vltra duos menſes.*
89 *Fideiuſſor an poſſit ſe obligare ad pœnã corporalem.*
90 *Condemnatio rei in contumaciam an exequatur contra fideiuſſorem ſine nouo proceſſu.*
91 *Fideiuſſio de præſentando, quando tranſeat ad hæredes.*
92 *Fideiuſſio de ſoluendo iudicatum, an expiret abſoluto reo in prima inſtantia.*
93 *Fideiuſſio de iudicio ſiſti, quomodo ſit capienda.*
94 *Et an expiret lata ſententia.*
95 *Et an perempta inſtantia.*
96 *Et quid ſi adeſt clauſula toties quoties.*
97 *Fideiuſſor de præſentando an teneatur poſt ſententiam.*
98 *Fideiubens pro vulnerante, an teneatur morte ſecuta.*
99 *Fideiuſſor an liberetur, ſi procurauerit bãniri ſuum principalem.*
100 *Fideiuſſor non tenetur præſentare bannitum etiam cum ſaluo conductu.*
101 *Et quid ſi principalis fiat clericus.*
102 *Et quid ſi denuo delinquat.*
103 *Fideiuſſor non tenetur præſentare corã alio Tribunali, quam eo, in quo fuit facta obligatio.*
104 *Et quid ſi reus fuerit captus, & poſtea aufugit.*
105 *Et quid ſi Iudex fuit in cauſa, ne reus ſe præſentaret.*
106 *Tempus ad præſentandum ſtatuitur arbitrio Iudicis.*
107 *Fideiuſſor deſiſtendo in criminalibus, nõ poteſt ſuſcipere defenſiones rei, ſed ſolũ petere inducias ad præſentandum.*
108 *L. ſancimus C. de fideiuſſ. an procedat in fideiuſſione iurata.*
109 *Fideiuſſor non præſentans reum, vltra*

pœnam debitam fiſco, an teneatur etiã parti ad intereſſe.

HIs p actis debet iudex.
1 Adde, quatuor † requiri, vt carceratio dicatur iuſta, videlicet cauſa, iuriſdictio, ordo, & forma carcerationis. Boer.deciſ.215. nu. 33.
2 Item adde, quòd carcer† quadruplex
dicitur ſecundum Caſſan. in conſuet. Burgun.in tit. des droictz. rub. 1. num. 69. fol.99. & ſecundum Carau. in ritu 47.nu. 18. & 19. eſt quintuplex.
3 Item adde, quòd iudex† poteſt com-
mittere, carceratum detineri in quocũque loco ſuæ iuriſdictionis, donec mittat familiam pro eo. Bald. in authen. ſi quis C.de adult. & Pariſ. de ſynd.in §. carcer.& carceratus in fine.

Ibi. Et prohibere ne cũ aliquo.
4 Adde, an† & quando dicatur commiſ-
ſa pœna, ſi inhibitum fuerit carceratis, vt neminem alloquantur aliquo modo directè, vel indirectè.Crau.in conſ. 3.
Sed quid ſi reus. Adde, quòd iniu-
5 ſtè† detentus pót
ſemper appellare, etiam poſt decẽ dies à tempore mandati de capiendo, vel à tempore capturæ, etiã quòd eſſent lapſi triginta anni.Franc. in c. ſuper eo,el 2. num.4. de appellar. quia grauamen eſt continuum,& ſucceſſiuum. Bald. in l.2. C. de epiſcop. áudient. Abb. & alij in c.ex parte el 1. de appellat. & Gomeſ. de delict.cap.10.num.10.hoc tamen nõ procedit, quando quis appellat à grauamine ſibi iam per menſem puta illato, quia ab illo grauamine præterito, qua ſi non ſit amplius infra decem dies non poſſet validè appellare, nõ procedit ẽt ſi vltra illationem grauaminis ſucceſſiui iudex etiam pronuntiaſſet, carcerationem eſſe iuſtam: quia tunc neceſſe eſſet appellare infra decem dies à die latæ ſententiæ. Lancell.in tract.de attentat. par.2.cap.12.nu. 131. cum ſeq.
6 Item adde, quòd appellans† à carcera
tione,& à ſententia, quòd quis detineãtur in carceribus, etiam pendẽte appellatione detinetur in carceribus, & ſic ſucceſſiua quædam executio ſententiæ fit contra appellantem, nõ obſtante ſua appellatione. ſecundũ Bald. in l.2.verſ. ſed incidenter C. de epiſc. audien. Maran.in 3.par.6.par.prin.actu.2.nu.178. verſ.10. limita,& Lancel.de attent.par. 2. c.12.ampl.4.nu.21.
7 Scias etiam. Adde, quid † facere te-
neatur commentarienſis,& quod iuramentum præſtare dẽat in introitu officij ſui, per tex.in clem.1. §. porro de hæretic.

Ibi. Quinimò ſolet ſingulo.
8 Adde in materia† viſitationis carcera
torum, videndos Doct.in l.3.C.de ẽpis aud.Et quid debeat facere iudex, qñ ali
9 quis carceratus eſt infirmus,† & petit li
berari ob infirmitatem. vide Parid. in tractat.de ſyndic. in verb. tortura verſ. officialis poſuit ad cordam nu.3. & ubi carceratus eſſet infirmus, adeo quòd leuiori carcere indigeret, & non reperi-
10 ret fideiuſſores, † cuſtodia adhiberi de-
bet ſuis ſumptibus, cum id fiat pro eius ſalute.arg.l.4. C. fin. regun. & Pari.de put.in tract.de ſyndic. in ver. carcer in c. an carcerarius teneatur alimentare.
11 Et quid etiam facere debeat, † quando
carcerari faciens neſcitur, vel non reperitur, vide Bald. in l. ſi quis in fin. ff. de condit.inſtit.Ang.in l.fi. ff.de exhiben. reis,& per Parid. in d. tract. de ſyndic. in verb.captura verſ. licèt dicatur. Et
12 an quærelans, † ſeu inſtigator teneatur
ad ſumptus in litem accuſato, quando eſt adeo pauper, quòd nequit ſe defendere.vide Boer.in deciſ.325. vbi tener, quòd ſic.
13 Item adde, quòd in† materia viſitatio-
nis carceratorum benè fuit prouiſum in regno Neap. per Carol.V.in pragm. incip. pro cura pauperum mandamus, quod de publico ſalarientur duo medici, vnus Phiſicus, alter Chirurgus, qui habeant vacare circa curam carceratorum,& deputetur aliquis, qui habeat vacare circa curationẽ eorum, & per conſtit. humanitate, fuit prouiſum, quòd ſi carceratus ſit adeo pauper, quòd expẽ-
14 ſas† ſibi miniſtrare non poſſit, quod Cu
15 ria eum alimentare teneatur. Et hoc† ẽt
ẽſt de iure communi, quod carceratus, ſi eſt pauper, debet cuſtodiri expenſis fiſci; & ſi non eſt pauper, expenſis ſuis. Bart.& Alex.in l. ſanctum ff. de rer. diuiſ.

uiſ.& Affli.in d. conſtit. humanitate nu.
52.& in deciſ.71.

Sed in hoc propoſito. Adde, q Luc. de
pen.in l.cum ſæpè contingit. C.de erogar.milit. ann. lib.12. docet, quòd cu-
16 ſtos † carceratorum videns carceratum
ægrotantem coram teſtibus, proteſtari
debet, quod ipſe captiuus abſq; ſui cul-
pa moritur, quodq; in eius cuſtodia ni-
hil egit, propter quod periculum mor-
tis incurrerit. Et quòd tales proteſta-
tiones faciendæ ſunt coram alijs cuſto-
dibus, & eis deponentibus, ac etiam af-
firmantibus rem ſic eſſe, & carceratus
17 † inuentus mortuus, præſumitur mor-
tuus culpa cuſtodis. Maſcard. de proba.
concl.267.& ibi nu.13.dicit, quòd ſi car
ceratus ſibi ipſi ſponte mortem intule-
rit, quòd præſumitur id accidiſſe culpa
cuſtodis carcerum. Corn. conſ. 136. per
totum uolum. 1. vbi latè, quando cuſtos
mortuo carcerato teneatur. & ibi etiam
inſtruit cuſtodem, quid facere debeat,
quádo carceratus eſt mortuus, & idem
18 eſſet † etiam, quòd fideiuſſionem carce-
ratus dediſſet de tuto carcere. ſecundũ
Lancel.Conrad. in ſuo tract. crimin. in
tract.de carcerat.nu.26. quem refert, &
ſequitur Bertaz.in conſil.421. num.31.
vol.2.

19 Plerumq; vero. Adde † videndũ Menoch.de arbit.
iud.caſu 303.& 304.

Ibi. Scias etiam quòd licet.

20 Adde, † videndum Farinac.quæſt. crim.
in quæſt.35. & ibi in fine declarat con-
ſuetudinem, de qua atteſtatur Alber.
procedere, quando carceratio eſt iuſta,
& licita, nec vllus metus, aut ius cõtra-
henti carcerato infertur: ſed vbi carce-
ratio eſſet iniuſta, & ad fauorem carce-
rantis, (qui vim, & metum carcerato in-
tuliſſet,) contractus fuiſſet celebratus,
eo caſu contractus non valeret.

In hac autem materia. Adde, q
21 idem † eſt,
quando pœna non eſt expreſsè deter-
minata à lege, vel ſtatuto, ſed arbitra-
ria, quod non liberantur inquiſiti ſub
fideiuſſoribus. Gram.conſ. crim. 55.nu.
7.& hoc, quia nulla cauſa poteſt eſſe in
principio certa omnino, de pœna impo
nenda, & quando ſumus in delicto, in
quo pœna eſt arbitraria, iudicatur tam-
quàm delictum, in quo eſſet pœna cor-
poralis imponenda, donec fuerit per iu
dicem arbitrata. Ancar. cõſ.272. plenè,
& ſubtiliter nu.1.& 2. Craue. conſ.224.
22 nu.3.& ita obſeruatur † in regno Neap.
& Magna Curia, & Regijs Audientijs
Prouinciarum etiam ſi certum eſſet ex
communi obſeruantia non eſſe impo-
nendam pœnam vltra relegationem,
ſed infrà, vt atteſtatur Carau. in ritu 41.
num.15.& in d.regno fuit etiam proui
ſum per Reg.pragm.8.incip. procura.§.
Item vogliamo lo 1. de off.mag. Iuſtit.
quòd vbi venit imponenda pœna ſo-
lum relegationis, non ſit permiſſa libe-
ratio inquiſiti, etiam ſub fideiuſſoribus,
neq; per palatium Curiæ, neq; per aliã
partem; niſi ex cauſa toto tribunali vi-
ſa, & audito aduocato fiſcali. Et quando
pœna eſt arbitraria, an carceratus ſit fi-
deiuſſoribus relaxandus, vide omnino
Menoch.de arbitr.caſ.303.num.39.vbi
repræhendit Gram.d.conſ.55.& ſequi-
tur Bald.in l.2.col.vlt.C.de exhib. reis,
ita diſtinguentem: ſi ex conſuetudine
pro illo delicto imponitur pęna corpo-
ralis, & non relaxatur: & ſi pecuniaria,
relaxatur. & quando non cõſtat de con
ſuetudine; Menoch. ibi num.41.tenet,
hoc eſſe iudicantis arbitrio: & ibi etiam
in d.caſu 303.habentur plures caſus, in
quibus reus non eſt relaxandus fide-
iuſſoribus, etiam quòd pœna eſſet pe-
23 cuniaria. †

Item adde, q carceratus nobilis ma-
gnæ æſtimationis, & diues, relaxatur fi-
deiuſſoribus, vbi etiam ſit pœna corpo-
24 ris afflictiua, † etiam ſi negaret imputa-
tiones ſibi datas, imò poteſt etiam rela-
xari ſub iuratoria cautione, vtputa mil-
le ſcutorum, de ſe repræſentando toties
quoties; & de parendo iudicatũ perpen
ſa criminis qualitate, dignitate, nobili-
tate, & diuitijs. ita tradit Girlan. in tra-
ctat.de relax.carcer.in rubr.de fideiuſſ.
nu.8.quem refert, & ſequitur Conrad.
in pract.crim.lib. 1.cap. 9.§.3.ſub rubr.
de carceratione num. 15. fol. 276. uide
etiam Iodo.in pract.crim.cap. 20.num.
11.fol.48.vbi latè.

25 Item adde, ſi extaret † ſtatutum, quòd
puniendus pœna corporali, fideiuſſori-

bus veniret relaxandus, eſſet validum. Cepol.conſ. 40. Caballin. ad conſtitur. Marchiæ lib.4.in c.fideiuſſoribus num.
26 27.& an† conſuetudo valeret, vbi imponeretur pœna capitis. vide Rocch. de Curt.ſuper cap.fin.de conſuetud.& Auguſt.ad Ang.de malef.in ver. pro qbus Antonius in prin.

Ibi. Vbi uero nō ingeritur pęna.

27 Adde, quòd licet pœna † ſit pecuniaria, reus tamen non erit fideiuſſoribus relaxandus, ſi ipſe à principio carcerari voluit, & poſtea in fine, quando ſententia eſt ferēda, vellet dare fideiuſſores. Ang. in l.nullus. C. de exhib. reis. Et quid ſi dicta fideiuſſio data fuerit coram vno iudice, an operetur, ſi per alium iudicē iudicatum fuerit latè per Gabriel.com. concl. lib. 3.tit. de fideiuſ.concl.4.vide etiam Couar.in c.requiſiſti nu. 6.de reſtam.vbi tenet, quòd dicta fideiuſſio durat coram ſucceſſore, etiam quòd expreſſo nomine ipſius iudicis data fuiſſet.

28 Item adde, quòd quando reus† eſt indiciatus ad torturam, non eſt relaxandus fideiuſſoribus, etiam quòd agatur de pœna pecuniaria. Bald. in l. ſi quis poſt.ff.de teſtam.& Farin. in quæſt.33. nu.38.& ſequen. ibi nu. ſequenti dicit,
29 ſimiliter† teſtis torquendus fideiuſſoribus relaxari non debet.

30 Item adde, ſi† reus ſpontè confiteretur delictum, etiam quod pœna eſſet pecuniaria, fideiuſſoribus non eſſet relaxandus. Bald.in l.nullus C.de exhib.reis, & Marſ.in pract. crim. in §.attingam nu.3. & Gram.in conſ.55.nu.8.

31 Item adde, quòd † carceratus ex delicto, pro quo fideiuſſoribus eſſet relaxādus, ſi alias de carceribus aufugiſſet, amplius non eſſet relaxandus, ſed diligenter cuſtodiendus, quia perdit beneficiū l.1.ff.de cuſt. reorum ita tradit Marſ.in l.maritus col. penult.ff.de quæſt.& Auguſt.ad Ang. in verſ.pro quibus Antonius in prin.

32 Item adde, quòd† liberandus fideiuſſoriæ cautioni, poteſt ſine iniuria detineri in carcere, vt ſocios manifeſtet, vel qd aliud, vbi de ſocijs interrogari poſſit. Pariſ. de ſyndic. in §.carcer, & carceratus verſ.quæro ſi eſt factum delictum.

33 Item adde, quòd† captus in flagranti non eſt relaxandus ſub fideiuſſoribus, licet pœna delicti eſſet pecuniaria, ſecundum Marſ. in pract.crim.in §.attingam nu.3. & Gram.in conſ. 35.num.8. quos ſequitur Carau.in ritu 41.in fin.

34 Item adde, quòd pœna † corporali in pecuniariæ defectum condemnandus, fideiuſſoribus eſt relaxandus, vt per deciſ.Pedemont.18.vbi datur forma fideiuſſionis pręſtandæ. Vide etiam Aret.in tract.malefic.in ver.pro quibus, & quolibet eorum, vbi dicit, quòd eſt relaxandus, quando eſt tale delictum, ex quo non venit principaliter, nec in defectū, vel in quandam conſequentiam corporis afflictiua imponenda.

35 Item adde, quòd† accuſati de falſo, in carceribus ius dicere debent, etiam ſi pœna pecuniaria venirent puniendi. Gramm.conſ. 109. ciuili col.2.Marſ.in ſua pract.in ver.attingā nu. 8. & Foller. in ſua pract.crim.2.par.2.par.verſ.examinari num. 19. & hoc procedit ſimiliter, ſi ſtatutum puniret teſtem falſum in libris mille ſoluendis infra decem dies, alias ei manus dextera amputetur. Magon.in deciſ.Lucenſ.42. & ibi num.22. reſpondet ad Caſtren. in conſ.328.vol.
36 2.& ſi† carceratus pro crimine falſi fuiſſet relaxatus cum cautione, parte non citata, eſt reuocandus ad carceres. vt latè per Deci. in conſil. 143. per totum, quem ſequitur Ferran. Gargi.in conſil. 125.num.25.vol.1.inter conſ. crim.diuerſ.ſed ad hanc materiam, quando carceratus ſit fideiuſſoribus relaxandus; &
37 fideiuſſore non exiſtente ſoluendo, † an iudex, vel notarius pro eo teneatur, vide omnino Farinac.var.quęſt.in quæſt. 33.per totum, vbi multum diffusè hanc materiam tractauit.

Solent etiam plerumq; iudices.

38 Adde, quòd† talis relaxatio fieri pōt. etiam non dum publicato proceſſu, vt per Franc.Mar.in deciſ. 796. & de iſta relaxatione vide etiam Menoch.de arbitr.iud. caſu 303.num. 38. & Farin. in quęſt.33.num.77. vbi de conſuetudine vrbis atteſtatur.

Pariter etiam. Ibi Carauita ſuper
39 40.† Adde quòd Carauit.in d.ritu 40.dicit, quòd in regno con-

contrarium ſeruatur, & ibi atteſtatur, ꝙ ipſe non potuit obtinere liberationem ſub fideiuſſoribus, etiam quòd conſtaret de innocentia rei.

Ibi. Nihilominus practica obſeruat. Vide infra queſt. 64. verſ. illata. Ibi. Hęc autem relaxatio.

Adde, quòd ſi liberatur ante ſententiã,
40 † & pars poſt ſententiam appellaret, remaneret in libertate, ſed quando fertur ſententia, & reperitur carceratus, & appellatur, tũc pendente appellatione non liberatur. Rom. ſing. 496. accuſatus.

In dubio autem. Adde, hoc eſſe
41 † arbitrarium iudici, qui habet conſiderare qualitates delictorum, perſonarum, facultatum, & aliarum circũſtantiarum. ita dicit Iodo. in c. 20. qui ad hoc ponderat tex. in l. 1. ff. de cuſtod. reorum, & Menoch. de arbitr. d. caſ. 303. nu. 2.

Ceterum debet iudex. Adde qua-
42 les † debeãt eſſe iſti fideiuſſores, qui ad præſentandum inquiſitum præſtantur, vt per Afflict. in con l. humanitate nu. 4. cum ſeq. Caſſan. ſuper conſuet. Burg. tit. des iuſtices rub. 1. §. 5. nu. 171. Carau. in rit. 160. & Cauen. in rit. 135. & per Caſſan. in loco ſupracitato habetur, quòd talis fide-
43 iuſſor † non habet beneficium excuſſionis, & quòd reus non admittitur ad dandum pignus, vbi non poteſt dare fideiuſſorẽ, ſi iudex nolit recipere, & an iudex, aduocatus, & procurator poſſint eſſe fideiuſſores pro clientulis ſuis, Boer. deciſ. 315. num. 2. Nec carceratus alium in eius locum ponere poteſt, puta patrem, filium, fratrem, vel alium coniunctum, quia liber homo non poteſt ſe obligare pro obſide, niſi pro publica vtilitate, nõ autem pro priuata, ita Afflict. in conſtit. humanitate ſub nu. 54. lib. 2.

44 Item adde, quòd ſi iudex † maleficiorũ acceptauit fideiuſſores non idoneos, & captum relaxauit, poterit tamen iterum capere reum, & facere quòd alios præſtet fideiuſſores, quibus prętitis nihilo-
45 minus † etiam primi fideiuſſores remanent obligati. Bal. in l. 1. ff. ſi quis in ius vocatus non cer. quem ſequitur Augu. ad Aret. in verb. fama publica car. 11. & Marſ. in rubr. de fideiuſſ. nu. 75.

46 Item adde, † quòd ſi quis dederit fideiuſſorem idoneum, qui poſtea factus ſit pauper, & non ſoluendo, iterum poterit cogi ad præſtandum fideiuſſorem idoneum ſi dicta fideiuſſio fuerit data ex officio iudicis. Marſ. in rubr. de fideiuſſ. num. 74.

47 Item adde, quòd † carcerati poſſunt ad inuicem fideiubere. Bart. in l. Romanus ff. de tutor. & curator. dat. & quotidie ita ſeruari atteſtatur Carau. in rit. 160. in fin. quando ſunt facultatibus idonei, & dicta fideiuſſio, quæ datur adinuicem inter inquiſitos, dicitur fideiuſſio Vicaria, vt per Carau. in rit. 163. num. 1. Sed Iodoc. in pract. crim. cap. 20. nu. 15. fol. 49. tenet, quòd licebit in paruis delictis ciuiliter intentatis.

Ibi. Sed certe in hoc Ducatu.

48 Adde, quòd notarius, † qui accepit fideiuſſores non idoneos, de iure communi non tenetur, Ang. in conſ. 285. contrarium autem habetur per D. Farinac. in quæſt. 33. nu. 88. vbi accumulauit etiam multos caſus, in quibus notarius non tenetur, præſertim quando de mandato iudicis fideiuſſorem recepit.

Sed quid agendum ſi reus.

49 Adde, quòd † iſta regula habet multas limitationes, quas ponunt Alex. Iaſ. & Iacobin. in l. 1. ff. quis ſatiſd. cogan. quod tamen etiam non procedit, vbi cautio fideiuſſoria non poſſet præſtari propter malos, & corruptos mores eius, qui præſtare tenetur, vt dicit Bald. in aut. cui relictum. C. de indicta iud. tollen. quod dictum, eſſe benè notãdum, ait Iacobi. ibi col. 2. verſ. dicit etiam.

Sed quomodo probabitur.

Adde quòd Socin. in c. qualiter, & quando 1030. de accuſat. conſuluit iudices,
50 † quod faciant examinare teſtes, qui cognoſcant conditionem inquiſiti, & qui talis eſt, qui non reperiret fideiuſſores veriſimiliter, & eorum depoſitiones faciant redigi in ſcriptis. ſed in practica obſeruatur illud, quod dicit hic. D. Clar. retento tamen prius reo in carceribus per aliquot dies iudicis arbitrio, poſtea fiſci procurator ſe informet de qualita-

V 3 te

te rei,& an doloſè differat,malaque in-
tentione,& inuenta impoſſibilitate, tūc
relaxabiť ſub iuratoria cautione,ita ī ef
fectu ſeruať,& ita ėt affirmat Ant.Scap.
in tract.iuris nō ſcripti lib. 5.c.74.nu.5.
51 Scias autem. Adde,quòd†iudicis ar
bitrio relinquitur,quis
dicatur illuſtris. Menoch.de arbitr. iud.
caſ.68.nu.2.

Quæro quæ debeat eſſe forma.

52 Adde,quòd promittens † præſentare
aliquem intra certum tempus,non dici
tur in mora ad committendam pęnam,
niſi poſt præceptum ſibi factum de præ-
ſentando, & tunc incipit currere tēpus.
ita tradit Paul.de Caſtr.in conſ.100.vo
lum.2.quem ſequitur Felyn.in c. ſinau-
tem ſub nu.4.de reſcrip. Iaſ.in l.ſi ex le-
gari cauſa col.pen.in vlt.limit.ff.de ver
bo.oblig.& in l.vniuerſa nu.6.C.de pre
cib.imper.offeren.Marſ.in l. vnius §.co
gniturum nu.18.ff.de quæſt. & latius in
rubr.de fideiuſſ.nu.16.Boſſ.in tit. de car
cer.fideiuſſ.commit.nu.61. Deci.in cōſ.
2.nu.7.Vrſil.ad Afflict. in deciſ. 130.in
fine,Gigas.in tract. de penſio. quęſt. 77.
nu.7.Gabriel.Com.conclu.in tit. de ſo-
lut.concl.9.nu. 22. Decian.in conſil. 11.
nu.15.vol.2.Port.in cōſ.5.nu.18.Herc.
in tract.de caut.de non offend.c.23.nu.
26.Rolan.cōſ.58.nu.14.vol. 1. & Hier.
Gabriel.conſ.173.nu.5.vol. 2. & Iudex
non aliter deuenire poterit ad condem
nationem,niſi dicta monitione præcedē
te,vt ait Moron. in tract.de fide,treu.&
pace cap.128.nu.3.nec obſtat,quòd re-
53 gulariter dies interpellat† pro homine,
nam illa regula procedit in actibus ex-
traiudicialibus, ſecus autem in Iudicia-
libus.ita reſpondent Fely. & Marſ.in d.
§.ſin autem,& in d.§.cogitaturum.Con
trarium autem,quòd non requiritur in-
terpellatio,tenuerunt Deci. in conſ.145
& Cacheran. in deciſ.Pedemont.49.vbi
purgatio moræ fuit admiſſa, quia infra
tantumdem tempus purgata nō fuerat,
ſed Bertaz.in conſ.560.vol.2. dictā de-
ciſion.conatur reddere dubiam, & ideo
cauti Iudices in ſimilibus fideiuſſionib⁹
apponere faciunt clauſulam, etiam inre
quiſitus,ſed eſto, quòd abſq; interpella
tione quis diceretur moroſus ipſo iure,
requireretur tamen declaratio Iudicis,
qui cum declaret eſſe moroſum, aliàs
non poſſet deueniri ad executionem,vt
per Rimin.iun.in conſ.404.nu.44. cum
ſequen.vol.4.& quòd requiratur inter-
pellatio, atteſtatur de magis communi
D.Farinac.in quæſt.34.num. 125.cum
multis ſequen. vbi latiſſimè hanc quæ-
ſtionem examinauit.
54 Item adde† quando fideiuſſor promi-
ſit pręſentare aliquem infra octo dies, ſi
infra dictum tempus non fuerit requiſi-
tus,an amplius teneatur illum repræſen
tare,& ſi dictum tempus appoſitum fue
rit gratia faciendæ obligationis, vt ſi ꝓ-
mitteret præſentare infra octo . dies ad
beneplacitum Iudicis, vel gratia differē
dæ obligationis;vide Paul. de Caſtr. in
conſ.100.num.2.vol.2.Ripa in l.dies §.
hoc autem iudicium nu.11.ff.de damn.
infect.Deci.in conſ.145. & Herc.in tra-
cta.de caut.de non offend.cap.23.num.
26. vbi dicit, ꝙ tempus in dubio finien
dæ obligationis appoſitum videtur.
55 Item adde,quòd † de æquitate Cano-
nica fideiuſſor poteſt purgare moram re
pręſentando reum infra breue tempus,
vel ſpontè ſe præſentauerit, etiam quòd
in fideiuſſione adſit dies, & pœna,& iu-
ramentum,Marſ.in ſing.463.Doct. in l.
ſi inſulam,ff.de verb.oblig.Gabriel.con
ſil.181.nu.7.vol.1.Rimin.iun. in conſil.
124.nu.47.cum ſeqnen.volu.2. Bertaz.
in d.conſi. 560 num.25. & latè per Ma-
ſcar.in tract.de probat.concl.1066. nu.
24.& Viui.comm.opin. 522. vbi latiſſi-
mè, & an ita de æquitate canonica poſ-
ſit purgari in alijs locis,ſicut in terris Ec
cleſiæ ſubiectis,etiam ſi purgationi eſſet
renunciatum, & quòd poſt breue tem-
pus mora purgari poſſit,etiam ſi appoſi-
ta fuerit dies, & pœna,fuerit declarata,
ita deciſum fuit de Senat. Pedemonta.
vt atteſtatur Teſaur.in deciſ.77.& hanc
opinionem latiſſimè tenuit Dominus
Farinac.quæſt.34.nu.135.cum ſequent.
& Steph.de ſe Raph.de priuileg.iuram.
priui.48.nu. 11.& ſequen.vbi ponit de-
cem,& octo caſus in quibus moræ pur-
gatio non admittitur in promiſſionibus
iuratis,nec etiam de ęquitate canonica,
56 & quòd tempus dicatur breue†ad præ-
ſentandum reum, & purgandam morā
remittitur arbitrio Iudicis, vt per Me-
noch.de arbitr.iud. in caſu 40. & Iaſ.in

l.& ſi

l.& ſi poſt tres nu. 6. ff.ſi quis caret, aliàs
57 ſequeretur, quòd iudicis † au&ctoritas quotidie contemneretur, & carcerati, vel habilitati recederent, aut ſe præſentarent ad ſui libitum, prætextu, quòd omni tempore moram purgare poſſent, quòd quidem permitti non debet, ne iudicialis au&ctoritas vileſcat, vt dicit Carau. in ritu 163. nu. 2. & ideo infra breue tempus, & non ſemper mora purgari poteſt, nec dicatur, quòd per tex. in l. ſācimus. de fideiuſſo. ad purgandam moram, tantum tempus conceditur, quantum ex conuētione fuit ſtatutum, hoc.n. eſt ſecundum vnum intelle&ctum, ſed ſecundum alium conceditur tempus ſex mēſium, vt ibi tenuit Bar. Ripa. in l. ſi inſulam nu. 62. ff. de verb. obligat. Alciar. 3. libro peregr. iur. cap. 20. Curt. iun. cōſ. 281. nu. 22. Herc. ī d. tract. de caut. de nō offend. cap. 23. nu. 23. Maran. de ordine iud. 8. mem. num. 5. & per D. Clar. hic verſ. ſed hic quero, Menoch. in d. caſu 40. & Bertaz. in d. conſ. 560. nu. 3. & per huiuſmodi contrarietatem remittitur arbitrio Iudicis, vt dixi, quod tempus dicatur breue ad purgandam moram nō obſtante d. l. ſancimus, vt per Menoch. in d. caſu 40. Quinimo fortius refert Bertaz. in d. conſ. 560. nu. 23. quòd voluit Pet. Belluga in ſuo tractatu ſpecul. Prin. rubr. 31. de officia. incarc. milit. nu. 27. quòd etiam ſi pœna fuiſſet exacta in totum, vel in parte fideiuſſores poſſunt purgare moram præſentando reum, & eius opinionem ſequutus fuit Gram. in deciſ. 95. cum temperamento tamen, vt ſupraſederetur, vſq; ad exitum cauſæ, & reperto quòd principalis iuſtam cauſam foueret, fideiuſſor eſſet liberat⁹, ſi vero iniuſtā, quòd non eſſet exēptus, & ſequitur Foller. in pra&ct. crim. in ver. verum ſi citati nu. 13. & Carau. in ritu 163. vbi æquiparat caſum fideiuſſionis de ſe repræſentādo ad caſum fideiuſſio. de non diſcedendo à camera, vel palatio, & diſceſſit, ſed in d. deciſ. 95. nō fuit iudicatum, niſi de fideiuſſione de ſe repræſentando, & ibi etiam dicit, quòd ſi reus habetur in fortijs poſt incuſatam
58 pœnam, quia fuit captus, † ſemper debetur pœna, cum non poſſit tractari de purgatione moræ, vbi opera fideiuſſorum non interceſſit ad præſentandum reum,

nec ipſe reus ſponte ſe præſentauerit, &
59 quia d. Belluga dicit, † quòd ſi fideiuſſores poſſunt purgare moram etiā, quòd pœna ſit exacta in totum, vel in parte, ego credo, quòd in hoc ſe decipiat, nam facta executione non eſt locus purgationi moræ, Rimin. ſen. in conſ. 421. num. 8. vol. 2. & Iaſ. in l. ſi inſulam num. 31. ff. de verb. oblig. vbi tamen ponit duas limi-
60 tationes, † ſed poſthęc ſcripta vidi D. Farin. qui multum egregiè hanc quæſtionē tractauit in quæſt. 34. nu. 125. cum multis ſequent.

Nec omittendum eſt, quod prædicta æquiparatio, quam facit Carau. in d. ritu 163. de fideiuſſione de non diſcedendo ad fideiuſſionem de repræſentando, ſubſiſtere non poteſt, quia dictæ fideiuſſiones differunt, cum maius ſit delictum in faciēdo, quam in omittendo, vt conſiderault Boſſ. in tit. de carcerat. fideiuſſ. cōmitten. nu. 49. Quem ſequitur Riminal. Iun. in conſ. 82. nu. 19. inter conſil. crim. diuerſ. tom. 2. Quo ſtante illud quod decíſum fuit in d. deciſ. 95. non procederet in fideiuſſione de tuto carcere, ſi carceratus aufugeret, & poſtea ſe præſentaret, vt ibi Carau. præſupponit, eo maximè, quod in fuga adeſt contemptus Iudicis, cuius ratione, prętorię ſtipulationes ſēper debentur, quando illis contrauentū fuit, ad tradita per Vulpell. conſil. 39. & etiam quia dicta deciſio eſt fundata in purgatione morę, quę non poteſt habere locum in fideiuſſione de non diſcedendo.

Non obſtat conſ. Romani 193. allegat. in eadem deciſione, in quo detentus receſſerat à curia ſine licentia, & redierat, & tamen pœna ſtipulationis non fuit cōmiſſa, quia loquitur de fideiuſſione de Iudicio ſiſti data in cauſa ciuili ad inſtātiam creditoris, vt de eius perſona eſſet ſecurus. Et ſi diceretur, quòd ea fuit ratio deciſionis, quia non licet hominem poſſidere, & pœnam exigere per text. in l. apud Celſum. §. labeo. ff. de doli exceptione. Reſpondetur, quod hoc modo ſi reus eſſet captus per familiam curię, pœna non poſſet exigi, quia etiam eo caſu curia poſſideret hominem, & tamen pœna deberetur, cum non interceſſerit opera fideiuſſorum, ad eum præſentandum, nec ipſe reus ſponte ſe præſentauit,

uit,& tenet Carau.in d.ritu nu. 2. in fine.& ſic apparet quod cauſa deciſionis fuit tantummodo purgatio moræ.

61 Item adde, quòd † vbi geminata erit mora,& appoſita dies,& pœna,non poterit purgari, Iaſ. in l.ſi inſulã nu. 15.ff. de verbor.oblig.& deciſ. Pedemon.71. num.7.nec etiam de æquitate canonica, Rom.conſ.352. Gozad.conſ.57.num.1. & Boer.conſ.22.nu. 3.

62 Item adde,quòd mora† nõ poteſt purgari, quando executio eſt facta à lege ipſo iure, & eſt magis cõmunis opinio, vt per Pariſ.in conſil.19.num. 228. volum. 2.

63 Item adde,quòd dies,† & pœna adiecta à lege impedit purgationem moræ Rui.in conſ.198.col.4.vol.1.& Gabriel. com. conclu. in tit.de ſolut. concluſ. 9. num.12.

64 Item adde, quòd† quando datum eſt tempus ad purgandum moram à iudice etiam comminatoriè. reintegra, admittitur purgatio moræ,ſecus autem ſi tempus ad purgandum moram datum fuerit à lege,quia tunc nõ purgatur mora,deciſ.Pedem.71.nu.59. & 63.

65 Item adde,quòd † fideiuſſores de repræſentando non poſſunt excuſari,etiã quòd repræſentandus veniret pœna capitali plectendus,Bertaz.conſ. 500.vol. 2.licet Gabriel. in conſ. 181.cõtrarium tenere videatur.

66 Item adde, quòd fideiuſſor† de aliquẽ repræſentando non tenetur, quãdo per ſuperiorem eſt cõminata mors reo principali, ex qua comminatione ille fugã arripuit.Petr.Calefat.in cõſ.87. nu. 47. inter conſ. crim. diuerſ. paruæ impreſſ. quem refert,& ſequitur Bertaz.in conſ. 435.nu.3. vbi dicit, ꝙ nec etiã tenetur, ſi oblata fidantia noluerit comparere, & idem tenuit Gabriel. cõſ.183. & hoc

67 † ꝓcedit, etiam quòd fuiſſet promiſſum repræſentare non obſtante quacunque cauſa,etiam de nouo ſuperuenienti, ſecundum Bottum in conſ. 38.nu.8.

68 Item adde, quòd† fideiuſſor primus nõ liberatur per dationem ſecundi. Afflict. in conſtit.humanitate nu. 10.lib.2.rubr. 10.ſi expreſsè non fuerit facta nouatio, vt ibi per eum.contrariũ tenet Gabriel. conſi.181.nu. 16.& ibi ſimiliter fideiuſſio de non diſcedendo de vno carcere, nõ tollitur per aliam fideiuſſionem præſtitam cauſa infirmitatis de non diſce-

69 dendo de alio loco,† in quo fuerat tráſlatus, & recuperata valetudine de redeundo ad eumdem carcerem,idem Gabriel.conſ.170.vol.2. & ſimiliter fideiuſſor carcerati,quòd nõ exibit de tali domo ex prorogatione loci,cenſetur liberat⁹, quia nõ fuit facta nouatio,Bertaz. in conſ. 63. vol.1. & quando dicatur fa-

70 cta† nouatio, per quam fideiuſſores liberati videantur Decian.conſ.72.per totũ vol.2.Cephal.conſ.331. & Rimin. iun. conſil.201. & ſi fideiuſſor eſſet præſens,

71 †& videret,quòd mutaretur à Curia locus carcerato,pro quo ipſe fideiuſſerat, quòd de dicto loco non diſcederet, & taceret, non eſſet liberatus à d. fideiuſſione,nam aſſentiens, & non contradicens non obligatur.Marc.deciſ.539.nu. 61. par. & eſt cõmunis opinio.Gomeſ. variar.reſolut.tom.2.cap. 13. num. 20. verſ.ſecundo modo.Burſ.conſ. 193.nu. 49. & ita tenuerunt addent. ad Bertaz. in d.conſ.63. in litera E.vbi reſpondent ad Barbat.qui contrarium tenuit in conſil. 31.nu.15.vol. 1.& vide,quæ poſui ſupra in quæſt.21. verſ.fuga, ibi ſcias etiã, quòd ſi carcerati aufugiant.

72 Item adde, quòd ſi † reus erit carceratus abſq; preſentatione fideiuſſoris,ſi fideiuſſor voluerit eũ repreſentare,vt amplius non teneatur,an iudex illam præſentationem acceptare debeat,Roman. cõſ.137. & latiſſimè per Farin. in quæſt. 34.nu.99.& dicit Afflict.in conſt.Regni Humanitate nu.15. quòd ita obtinuit.

73 Item adde, quòd† adhoc, vt fideiuſſio valeat, requiritur,vt principalis ſe obliget,& poſtea fideiuſſor, alias non tenet obligatio fideiuſſoris, quia cum ſit acceſſoria, non poteſt ſtare ſine principali; ita tradit Bal.in conſ. 261.nu.7.vol.1. & Maran.de ord.iud. memb.8.num.26. credo tamen, quòd valeret ſi fideiuſſor ſe obligaret vti principalis, & principaliter inſolidum, & cum alijs clauſulis, quæ ſolent apponi.

74 Item adde, quòd nemo† fideiubendo factum alienum promittere poteſt, de hoc eſt tex. expreſſus in l. ſicut ff. de fideiuſſ.& Bart.in l.cum filiusfam.§. 1.ſub num.1.ff.de verb.oblig. vbi dicit,quòd qñ fideiuſſor ꝓmittit, quòd principalis

facict,

faciet, talis promiſſio non valet, & quòd ideo fruſtra quæritur de mora, & quando promittit cum iuramento facta poſſibili diligentia liberatur, vt latè per Pariſ. in conſ. 110. nu. 75. & 76. vol. 1.

75 Item adde, quòd † fideiuſſio non valet, niſi fiat officiali, vel notario, l. eum qui pro quo, ff. de in ius voc. per regulam, l. ſtipulatio iſta. §. alteri, ff. de verb. oblig. quæ regula etiam procedit in fiſco, vt ibi per Iaſ. in prin. & ita tradit Boſſ. in titu. de carcer. fideiuſſ. committ. ſub num. 76 68. & fiſcus † agere non poteſt, ſi ei non fuerit facta promiſſio, vel aliquis pro co non receperit, vt conſuluit Corn. in cóſ. 211. vol. 3.

77 Item adde † an promiſſio de parendo mandatis Curiæ intelligatur tantummo do de iudicio ſiſti, vel etiam de iudicatur ſoluẽdo. Alex. in d. l. cum pro quo, & ibi Iaſ. ff. de in ius vocan.

78 Item adde, an † fideiuſſio de ſe repræſentando coram vno Iudice tranſeat ad ſucceſſorem, Roma. in conſ. 210. in rub. de fideiuſſ. nu. 133. vbi diſtinguit, & Rolan. in conſ. 58. nu. 13. vol. 1. vide etiam Andr. de Iſern. in tit. quæ ſint regalia in verb. vectigalia, & an dicta fideiuſſio du 79 ret, ſi cauſa occaſione † appellationis alteri cōmiſſa fuerit, Bellamer. deciſ. 335. & ſi fideiuſſio præſtita fuerit coram Iu-
80 dice in competenti, eſt nulla † Franch. in deciſ. 400. nu. 8. vol. 2.

81 Item adde, quòd † fideiuſſores de non repræſentando principalem non tenentur ad aliud, quàm ad pœnam promiſſam, niſi dolo non præſentent, quoniam tunc extra ordinem punirentur, l. ſi quis de cuſtod. reorum, & ibi Bar. Carau. in rit. 159. nu. 4. Caſſan. in conſuet. Burgũ. rit. des iuſtices rub. 1. §. 5. num. 169. & Guid. pap. deciſ. 570. nu. 3.

82 Item adde, quòd † fideiuſſio iuxta conſuetudinem ſimpliciter ſcripta, in eam intelligitur omnis ſolemnitas à iure, & ſtatutis requiſita, Soc. conſ. 94. vol. 1. & ibi etiam dicit, quòd fideiuſſio etiam ſi-
83 ne ſcriptura probaret, † & fideiuſſionis
84 obligatio † ſtrictiſſimè eſt interpretãda. Ferret. conſ. 49. nu. 2. & Menoc. in conſ. 212. nu. 13. vol. 3.

85 Item adde, quòd in Regno † Neap. ſemper pro quolibet inquiſito debent dari duo fideiuſſores, & licet ipſi fideiuſſores fideiubeant ad certam ſummam, ad præſentandum tamen quilibet eorum tene-
86 tur inſolidum † etiam ſi non dicatur in fideiuſſione, quòd inſolidum promittũt per ritum incip. item pro quolibet latè Foller. in fragm. in verb. fideiuſſores nu. 268. & 269. in fine pract. crim.

Item adde, quòd fideiuſſio facta penes acta, furore fiſci concurrenti, perinde eſt
87 † ac ſi interueniſſet ſtipulatio. l. cum oſtẽdimus, §. fin. & ibi Bart. ff. de fideiuſſ. tut. Abb. in c. nõne. de præſumptio. doctor. in l. 1. in princ. ff. de verb. oblig. & Iaſ. in conſ. 111. ſub nu. 4. vol. 1. & Carauit. in rit. 159. ſed contra Bart. eſt cõmunis opinio, ſecundum Boer. in deciſ. 314. num. 5. Socin. autem in c. qualiter, & quando nu. 1043. de accuſat. dicit vtramq; opinionem ſaluare poſſe, quia aut fideiuſſor interuenit pro maleficio ad publicã vtilitatem, & tunc procedit prima opinio, quia fauor pupilli, & fiſci æquiparatur, vt per Bal. in d. l. cum oſtendimus, §. fin. aut interuenit ad priuatam vtilitatẽ, & tunc procedit ſecunda opinio: & vide etiam Ang. de malefi. in ver. pro qbus, & quolibet ipſorum nume. 14. & ibi addent.

88 Item adde, † quòd ſi fideiuſſio de repræſentando aliquem nõ fuerit ſcripta, fideiuſſor non tenebitur cum repræſentare elapſis duobus menſibus. l. ſi fideiuſſor, C. de fideiuſſ.

89 Sed nunquid. Adde Petr. † à Duena in reg. 331. nu. 3. vbi hanc quæſtionem examinauit: & an conſuetudo eſſet valida, quòd quis pro alio ad pœnam corporalem ſe obligare poſſit.

90 Vbi vero. Adde, † quòd condemnatio facta contra reum in contumaciam ſine nouo proceſſu, non poteſt exequi contra fideiuſſorem, vt per Cuma. in conſ. 32. verſ. 2. ſed vide quæ poſui infra in quæſt. 95. in princ.

91 Item adde, an † & quando huiuſmodi fideiuſſio tranſeat ad hæredes fideiuſſoris. Arct. de maleſ. in verb. pro quibus Antonius in princ. Roland. in conſ. 58. vol. 1. & Sebaſt. med. in tract. mors omnia ſoluit. quæſt. 45. nu. 125. vbi tenet, quòd talis fideiuſſio de aliquem repræſentãdo morte fideiuſſoris extinguitur, ſed vide Farin. in q. 34. nu. 12. cum ſeq.

Item

Item adde, an fideiuſſor de iudicio ſiſti, & iudicatum ſoluendo, ſit liberatus, ſi principalis cōdemnatur, & eius bona publicantur. Raphael de Raymon. in conſ. 36. nu. 12. cum ſeq. inter cōſ. crim. diuerſ. tomo primo.

Sis tamen cautus. Adde, videndum
92 † omnino ad hãc quæſtionem Gabriel. com. conclu. in tit. de fideiuſ. concluſ. 4. & Franch. in deciſ. 320. per totam, vbi data fuerat fideiuſſio de ſtando iuri ſub pœna magnæ Curiæ applicanda, & de ſoluendo quicqd iudicatum fuerit, non adiecto per magnam Curiam, & reus fuit abſolutus, & poſtea appellatione interpoſita per ſacrum Conſilium condemnatus; & tamen fuit deciſum, fideiuſſores teneri.

93 Item adde, quòd fideiuſſio † eſt recipiēda de iudicio ſiſti, & de repræſentando toties, quoties, & de iudicato ſoluendo; tam in dicta Curia, quàm alibi, ſi contingat appellari. vt per Fran. Mar. deciſ. 797. in princ. par. 2. ſed uide Farinac. in quæſt. 34. nu. 110. cum ſequen.

94 Item adde, quod ſimiliter † fideiuſſio de iudicio ſiſti, lata ſententia expirat. l. grecè. §. & poſt litem ff. de fideiuſs. & ibi Bart. & Doctores Viui. comm. opin. 118. nu. 2. Duen. reg. 333. quod ampliatur quatuor modis, & duobus modis limitatur per Iaſ. in l. 2. §. ſi in fideiuſſorē ff. qui ſatiſd. cogant.

95 Item adde, quod † vtraq; fideiuſſio, tā de iudicio ſiſti, quàm de iudicatum ſoluendo, perit perempta inſtantia, tam in criminalibus, quàm in ciuilibus: vt per Petr. Calef. in conſil. 87. inter conſilia crim. diuerſ. vol. 2. paru. impreſſ. etiam,
96 quòd adeſſet † clauſula, toties quoties. vt per Afflict. in conſtit. ſępè contingit nu. 4. lib. 2. rubr. 14. & Carau. in rit. 44. nu. 12. ſed Gabriel. in conſ. 181. num. 2. tenet contrarium, & ibi nu. 3. dicit etiam, quòd fideiuſſor promittens aliquem repręſentare toties quoties, tenetur etiam
97 poſt ſententiam, † quando ſententia eſt cōdemnatoria, & aliquid occaſione eiuſdem criminis contra eum reſtat faciendum: ſecus autem quando eſt abſolutoria. & ad iſtam quæſtionem an fideiuſſor de repręſentando teneatur etiā poſt ſententiam, vide Laurent. Rodulph. in caut. 78. vbi tenet, cautius eſſe, quòd apponatur in fideiuſſione etiam poſt ſententiam. & Viui. comm. opin. 298. vbi tenet, quòd durat etiam poſt ſententiam, ſi adſunt verba toties quoties; vel ſi appellatio fuerit deſerta.

98 Sed quæro pone. Adde, quòd † hãc diſtinctionem impugnat Bart. in l. fideiuſſores magiſtratuum, vbi ita diſtinguendo, dicit, fideiuſſorem non teneri, ſi interceſſerit accuſatione iam propoſita: ſed ſi nulla eſſet propoſita accuſatio, ſed ſolum ſuper vulnere promiſit de iudicio ſiſti, & iudicatum ſoluere, tunc tenetur ad mille, quia tunc videtur fideiuſſiſſe in omnem cauſam, quæ ex vulnere deſcenderet, & Bart. ſequitur Barth. Soci. in conſ. 273. volu. 2. Sed Alber. de Roſate in l. diuerſum, ff. quorū bono. aliter tenet. Paul. de Caſtr. in d. l. fideiuſſores magiſtatuum, ita diſtinguit, quòd inſpicieda eſt inquiſitio, ſi loquatur de vulnere ſimpliciter, vt fideiuſſor non teneatur: ſi vero loquitur de vulnere mortali, tunc propter illam additionem cenſetur etiam inquiſit° de morte, & fideiuſſor tenebitur. & dicit conſuluiſſe in Ciuitate Brixię, & ita fuiſſe iudicatum. ſed iudex inquiſitū de vulnere non relaxat fideiuſſoribus.

99 Adde, quòd ſi fideiuſſor † eius, qui aufugit, procurauerit eum banniri, vt excuſaretur ab eo pręſentando, non eſſet liberatus, ſecūdum Bart. in l. ſi vero in prin. ff. qui ſatiſd. cog. & ibi Fulgoſ. ſubtili ratione tenet contrarium.

100 Item adde, quòd † nec cum ſaluocōductu fideiuſſor tenetur pręſentare bannitum Buti. in conſ. 167. nu. 16. inter conſ. crim. diuerſ. tomo 1. magnę impreſſ. & Tobi. Noni. conſil. 165. num. 2. eodem tomo.

101 Item adde, † quòd ſi principalis ſit clericus, quòd fideiuſſor non tenetur eum pręſentare, & ſic liberatur, Card. in clemē. 1. 9. quęſt. de cenſ. Bal. in l. ſi filius, ff. de tut. & ratione diſtra. & Boſſ. in tit. de carc. fideiuſſ. com. nu. 42.

Ibi, Propterea Iudex.

102 Adde, quòd † hoc fuit conſilium Gand. in tit. de multis quęſt. dependen à ſtatuto ſub nu. 33. verſ. vnde bonus, & cautus Iudex. ſed contra hoc conſiliū tenet Gabriel. in conſ. 181.

103 Item

103 Item adde, quòd† ſi fideiuſſor eſſet citatus ad preſentādum reum coram alio tribunali, quàm coram eo,in quo fuit fa ćta obligatio fideiuſſoris, non tenetur eum præſentare. Rolan. in conſ. 58.nu. 11.vol.1.

Ibi, eſſet excuſatus. Adde, quòd ſimiliter fideiuſſor de repreſentando toties quoties,ex-
104 cuſatus† ſi principalis ꝑ illa cauſa fuiſſet captus à Curia,& poſtea aufugiſset, quia tunc non teneretur eum repreſentare. Afflic.in deciſ. 130.& Gram.conſ. 66.num.60.& 64. ſecus ſi ex alia cauſa fuiſſet carceratus,& aufugit, quia fideiuſſor nō eſſet liberatus, niſi fideiuſſor, quando ille erat carceratus, proteſtatus fuiſſet, quòd habet illum præſentatum per eum in carceribus, & amplius non vult teneri, vt per Afflic.in d.deciſ.130. ſub num.5.& hoc procederet, etiam qđ promiſſum fuiſſet repræſentare,non obſtante quacūq; cauſa, etiam de nouo ſuperuenienti, ſecundum Bottam in conſ. 38.quod tamen non procederet,ſi alius iudex, cui facta non fuiſſet promiſſio, reum principalem capi feciſſet,quia tūc fideiuſſor non liberaretur ob talem capturam, nec etiam cum proteſtatione Io.de Anan.in conſ.44.nu.4. inter cōſi. crim.diuerſ.tomo 1.& de iſta queſtione latè habetur per D. Farin. in quæſt. 34. num.99.cum ſeq. Et ſi aduocatus daret conſilium,quod captus aufugeret, vt fideiuſſor liberaretur, acriter puniendus eſſet,Franc.Mar.deciſ. 797. in fin.1.2.

105 Item adde,†quòd fideiuſſor non excuſaretur, ſi à iudice eſſet perſuaſum illi, qui deberet præſentari,vt aufugeret ſecundum Cepo. in conſ.25.num.2. cum ſequen. niſi via iudiciaria impedimentum præſtitum fuiſſet; vel niſi pœna deberet applicari ipſi officiali, vt ibi ꝑ eū, & ita etiam tenet Boſſ. in tit.de carcer. fideiuſſ.committ.num. 62. vbi dicit per ea,quæ tradit Ancar. in conſ. 341. viſo themate in fine, quòd ille, qui monuit, faciendo illum aufugere tenetur.contrarium autem tenuit Foller.in pract.crim. in fragmentis de fideiuſſ. num.255.vbi etiā de iudice minãte velle malè tractare reum, dicit tñ in fine cogitandū eſſe.

Sed hic quero quantum tēpus.

106 Adde,quòd † remittitur arbitrio iudicis, quod tempus ſit ſtatuendum fideiuſſori,vt principalē preſentet.Menoch. in caſu 40.de arbitr.iud.

107 Item adde,† quòd fideiuſſor deſiſtendo in criminalibus, non poteſt ſuſcipere defenſiones rei, ſed petere tantum inducias ad eum ſiſtēdum, vt per Boſſ. in tit. de carcer.fideiuſſ.comm. nu.52. & Bartolom.de Valmara.in conſ.69.num.23. inter conſ.crim.diuerſ.tom. 1.mag. impreſs.

Item adde, quòd fideiuſſor deſiſtendo in criminalibus non habet beneficium excuſſionis, & ab eo iudex poteſt incipere, vt reum ſiſtat. Bar. & Alex.in l.2. ff. ſi quis ſatiſd. cogantur & Caſſan. ſuper conſuet.Burg.fol.232.nu.171.

108 Item†adde,quòd l. ſancimus nō habet locum, quando promiſſio de exhibēdo aliquem fuit iurata. Bart. in l.ſi inſulam col.fin.ff.de verb. oblig.& ibi Rip.num. 62.& 91.Alex.conſ.76.nu.8.& ſequen. vol.5. vbi dicit,Doctores ita communiter tenere.Rube.conſ.113. vbi ſimiliter dicit,quòd eſt communis. Et licet Bald. in l.qui ad crimen col. 3.C.qui accuſat. non poſſe tenuerit contrarium,tamen ꝑ Iaſ.in d. l.ſi inſulam.nu. 35. reprobatur, & ibi etiam ipſe atteſtatur de communi,idem habetur in deciſ.Pedemon.49. num.11.

Succeſſiuè quæro. Adde,quòd vl-
109 tra†pœnā promiſſam, quæ applicatur fiſco, fideiuſſor etiam tenetur parti ad intereſſe. Afflict. in deciſ.234. Foller. in pract. crimin. in fragm.num. 260. qui dicit communem Viui.com.opin. 109.contrarium autem tenuit Paul.de Caſtr. in l. 2. §.in fideiuſſorem ff.qui ſatiſd,cogan. Cepo. conſil. 25.num.2.Menoch.de arbitr. iudic.caſ. 304.nu.5.& Gram.ad Afflict.deciſ.234. dicit,quòd de anno 1531. ſecus ſeruatū fuit in magna Curia Vicariæ in cauſa cuiuſdam Franciſci Paragalli cum quodam Franciſco Hiſpano,qui ſiſtere promiſerat Hieronimum ſuum nepotem in cauſa criminali,qui aufugit,& ipſe fideiuſſor carceratus fiſco pœnā ſoluit,& liberatus fuit,& iſta opinio videtur ęqor, ne afflictio addatur afflicto,quando ſcilicet ipſe fideiuſſor non fuerit in dolo, vt reus fugā arriperet.ita dicit Laurent.

tenni.

tenni. in caut. 76. Et ego nunquàm vidi in practica, quòd fideiuſſor teneatur ad aliquod intereſſe partis, quando certa pœna eſt promiſſa, & idē affirmat D. Farinac. in quæſt. 34. num. 5. quæ poſt hæc ſcripta uidi.

Quæſtio XLVII.

SVMMARIVM.

1 *Promiſſio de non offendēdo quid ſit.*
2 *Offendere quando quis dicatur, vt incidat in pœnam promiſſam de non offendendo.*
3 *Offenſio verbalis an comprahendatur ſub cautione prædicta.*
4 *Offenſa perſonalis, & in perſonam quomodo differant, remiſſiuè.*
5 *Cautio de non offendendo an duret extra territorium.*
6 *Et an comprahendat conſanguineos alienigeros.*
7 *Et an bannitum nominatum in trenga.*
8 *Et quid ſi ad ſit iuramentum.*
9 *Et quando intelligatur rupta, remiſſiuè.*
10 *Mandatum ſpeciale requiritur ad petendā dictam cautionem.*
11 *Cautio prædicta an ſit præſtanda pro familia, & adherentibus.*
12 *Et an à marito vxori.*
13 *Maleficium quomodo impediri poſſit, remiſſiuè.*
14 *Cautionem prædictam petens, iuſtam cauſam timoris probare debet.*
15 *Et quæ ſit iuſta cauſa, remittitur arbitrio iudicis.*
16 *Et quid ſeruetur in ſtatu eccleſiaſtico.*
17 *Iudex poteſt ex officio cogere partes ad dictam cautionem.*
18 *Cautio prædicta ſi contineat diem, an currat de momento ad momentum.*
19 *Momentum quot modis ſumatur, remiſs.*
20 *Cautionem prædictam præſtans ſub proteſtatione, quòd valeat, niſi ſimilis per partem fuerit præſtita, ſi interim offendat, an excuſetur.*
21 *Et proteſtatio prædicta an ſit admittenda.*
22 *Cauere nolentes, ſunt carcerandi.*
23 *Pater an cogatur ad cauendum dè non offendendo filium.*
24 *Spoletani habent manus nimium promptas ad offendendum, & ſe vindicādum.*
25 *Saluaguardia quid ſit, remiſſiuè.*
26 *Fideiubens de non offendendo, an poſſit condemnari ex contumacia principalis.*
27 *Fama ſola ſufficit, in caſu pacis ruptæ.*
28 *Item contumacia in ſtatu eccleſiaſtico.*
29 *Noua cauſa quando in dicto ſtatu allegari poſſit.*
30 *Fideiuſſor poteſt ſe defendere non obſtante contumacia principalis.*
Cautio prædicta quàmdiu durat.
31 *Quando dicatur rupta.*
32 *Et quid de pace.*
33 *Pax facta à pluribus, ſi vnus offendat, an omnes teneantur.*
34 *Pace inter aliquos ſtante, in qua verbis generalibus tantū erant comprahenſi banniti, ſi aduerſarij in pace comprahenſi dictos bannitos proſequantur, & occidāt vnum ex comprahenſis expreſſè in pace, qui bannitis fauebat, incidant in pœnam.*
35 *Auctor rixæ quomodo cognoſcatur.*
36 *Pœna an dicatur incurſa, ſi duo adinuicem ſe offendunt, & auctor neſciatur.*
37 *Pax an dicatur rupta, ſi aliquis ex comprahenſis in ea, ante ipſius ratificationē offendatur.*
38 *Fiſcus pace fracta non agit ad pœnam nomine partis læſæ abſq; mandato, neq; etiā ſuo, ſi fiſci nomine non fuerit acceptata.*
39 *Cautio facta per totum menſem maij, & vltra ad beneplacitum iudicis, non extēditur vltra dictum menſem, non facta declaratione beneplaciti.*
40 *Spurius an comprahendatur in pace.*
41 *Et an filij nondum nati, nec concepti tempore pacis.*
42 *Inſultatus, occidens inſultantem, nō tenetur pœna pacis fractæ.*
43 *Cautionem prædictam frangens, tenetur ad pœnam conuentionalem, & etiam corporalem iuxta qualitatem delicti.*
44 *Cautio prædicta an rumpatur per exploſationem archibuſij.*
45 *Et an per inſultum.*
46 *Clericus præſtans fideiuſſorem laicum, ſi offendat, fideiuſſor coram laico conueniatur.*
47 *Cautione ab vtraq; parte rupta, quomodo exigatur pœna.*
48 *Treuga inter aliquos exiſtente, ſi fuerit facta pax, & vnus promiſerit filium ſuū abſentem, & in pace comprahenſum, infra*

fra octo dies pacem ratificaturum poſt eius reditum, aliàs pœna trengæ quoad filium tantum duret; ſi filius ignorante patre redeat, vt vnum ex eis offendat, an pater ignorans, & non interpellatus ad pœnam trengæ teneatur.

49 *Trenga an rumpatur ex noua cauſa.*

50 *Cauſa noua in dubio præſumitur.*

51 *Et quid ſi fuerit promiſſum non offendere quomodocunque, qualitercunq; & ex quacunq; cauſa, tam cognita, quam incognita.*

52 *Cauſa noua quomodo cognoſcatur.*

53 *Auctor nouæ cauſæ non poteſt nouam cauſam allegare.*

54 *Pax non dicitur rupta ex parte prouocati, ſi incontinenti ſequatur offenſio.*

55 *Fideiuſſor an poſſit allegare nouam cauſam.*

Inquiſiti de pace fracta non audiuntur extra carceres in ſtatu eccleſiaſtico.

Et quid de fideiuſſoribus ipſorum.

56 *Inſultus dicitur noua cauſa.*

57 *Occiſurus bannitum, ſi in actu occiſionis alium occidat in pace comprahenſum, non dicitur pacem frangere.*

58 *Offendens patrem, fratrem, vxorem, aut filium, an committat pœnam ſtipulationis.*

59 *Vindictam tranſuerſalem committens incidit crimen læſæ maieſtatis in ſtatu eccleſiaſtico.*

60 *Et in Ciuitate Spoleti pingi debet in loco publico capite euerſo.*

61 *Sponſus an comprahendatur nomine affinium in caſu cautionis.*

62 *Rapiens filiam alicuius, non dicitur frangere cautionem de non offendendo, etiam ſi rapiendo, & abducendo illam percuteret.*

63 *Offendens adulterantem ſuam vxorem, vel filiam rapientem, non dicitur pacem frangere.*

64 *Lim. niſi pro tali iniuria pax inita fuiſſet.*

65 *Fur non dicitur pacem rumpere.*

Fur, & adulter quando dicatur pacem frangere.

66 *Adulterans mulierem vetulam, & deformem, non dicitur feciſſe animo offendendi, ſed libidinis cauſa.*

67 *Pœna pacis ruptæ quomodo ſit diuidenda inter conſortes.*

68 *Cautiones de non offendendo præſtitæ in uno territorio, ſi in alio contraueniatur, an dicatur rupta.*

69 *Bannitus, cui ex diſpoſitione ſtatuti, audientia derogatur, non poteſt agere ad pœnam pacis ruptæ.*

FRequenter contingit.

1 Adde, quod † promiſſio de non
offendēdo eſt legitimum pręſidium, quod iuſtè timenti iniuriam ſibi inferri, ad ipſius inſtantiam, vel ex officio præſidis, ne partes ad arma procedant, præſtari ſolet. ita tradit Vulpel. de promiſſ. de non offendē. quęſt. 73. nu. 3.

2 Item adde, † quando quis dicatur offendere, & quæ offenſa propriè dicatur, vt quis teneatur ad pœnam promiſſam de non offendendo. Bero. conſ. 202. nu. 1. & 25. vol. 3. & Cephal. in conſil. 587. nu. 39. vol. 4. vbi dicit, quòd illa dicitur propriè offenſa, ex qua poteſt quis agere ſuo nomine actione iniuriarum. & Corn. in conſ. 51. nu. 6. vol. 1. dicit, quòd offenſa dicitur omne id, quod prouocat ad iracundiam, & meretur pęnam, licet quandoq; largè loquendo, dicatur offenſa etiam illud, quod non meretur pęnam. Addent. ad Bertaz. in conſ. 76. ſed vide omnino Vulpel. in conſ. 26. nu. 7. & 8. vbi tenet, quòd quando agitur, quod ex promiſſione vnius alter teneatur, verbum offendere ſtrictiſſimè capitur; videlicet, vt iniuria fiat corpori, vel rebus corpori cohęrentibus, & ad hoc allegat Deci. conſ. 406. & Marſ. conſ. 86. nu. 31. vide etiam eundem Vulpell. in tract. de pace quæſt. 91. cum ſequen. vbi dicit, quod promiſſio de non offendendo generaliter, ſeu ſimpliciter præſtita, etiam ver-
3 bales † graues, tamē arbitrio iudicis, amplectitur: ſecus eſt autem, ſi eſt de non offendendo perſonaliter, vel in perſonam, quia offenſam, quæ verbis fiunt, non continet. & ibi ponit etiam, quæ nā differentia inter offenſam perſonalem,
4 & offenſam in perſonam, † & multa quando quis perſonaliter offendi dicatur. Et an
5 † iſta cautio de non offendendo obſeruanda ſit extra territorium, vide Franc. Hercul. de caution. de non offend. cap. 9. fol. 39. vide etiam Menoch. de arbitr. caſ. 141. fol. 174.

6 Item adde, quòd † huiuſmodi cautio de non offendendo, vel de conſeruādo pacem,

cem,non comprehendit conſanguineos
alienigenos,ſecundum Alciat.cõſ. 388.
vel conſ. 39. nobilium tom. 2. lib. 6.
fol. 127.

7 Item adde, †quòd nec etiam compre-
hendit capitaliter bannitum. Hom.cõſ.
112.etiã quòd eſſet nominatus in treu-
ga,& cum iuramento,ſecũdum Gozad.
conſ.61.nu.14.cum ſequen. ſed contra-
rium tenet virtute iuramenti,Marſ. con
ſil.9.& conſ.107.nu.15.Grat.conſil. 44.
vol.2.& de hoc vide Hercul.d. tract.de
caut.de non offend. cap.23. vbi multos
8 allegar,qui†tenent, quòd non obſtante
iuramento non comprehenditur,quan-
do impunè offendi poteſt.

Item adde,quòd cautio de non offen-
dendo,comprehendit etiam offenden-
tem extra territorium loci, in quo non
offendere promiſit.Bart. in l.illicitas,§.
ne potenriores,ff.de offic. præſid. & Iaſ.
in l.fin.nu.12.de iuriſd.omn.iud. & ibi
Marſ.nu.20.

9 Item adde, †quòd aliquando quis nõ
tenetur pœna conuentionali,licèt offen
dat aduerſarium offenſa, quæ pœnam
mereatur.Bero.conſ. 202. vol.2.

9 Et in primis. Adde,†quòd ad peten-
dam huiuſmodi cautio
nem requiritur mandatum ſpeciale, vt
per Alex.in conſ.78. col.1.in fin. vol.5.

11 Item adde,† an quis teneatur præſtare
cautionem de non offendendo etiam
pro familia,& adhærentibus, vt per Lu-
doui.Bologn.in repet.§. cato col. 99.

12 Item adde,an,†& quando vxor poſſit
petere iſtam cautionem à marito,Natt.
in conſ.616.vol.3.

13 Ibi, & hæc practica. Adde, quòd†
pluribus mo-
dis prouideri poteſt, ne maleficia com-
mittantur, & octo modis docet Afflict.
in conſtit.intentionis nu. 60. Et Iudex,
vt obuietur delicto futuro,poteſt recipe
re teſtes non iuratos, & etiam infames
audire, delictum reuelare volentes, ad
inquiſitionem procedẽdo, vt tradit Mõ
ticell.in prax.crim.reg.prin.num. 45.&
Barbat.conſ.64.in prin.vol.1. nam mul
ta ſpecialia à iure ſunt introducta,nè de
lictum futurum committatur, l. nullus,
C.de ſumm.trin.& fide Cath.vbi Bal.&
Io.And.in c.Præterea de teſtib. dicitur,
quòd vt obuietur futuro crimini, derro
gatur.Iuri. & Iudex tenetur obuiare de
lictis, aliter poteſt remoueri ab officio
ſecundum Bald.in l.1.§.quies, ff. de off.
Pręfect. Vrb. & debet eſſe facili ad cre-
dendum de delicto committẽdo,ad hoc
nè committatur, Glo. in c.hoc videtur,
22.q. 5.Barb.vbi ſupra, Caſſan. conſi.1.

Sed nunquid poteſt Iudex.

14 Adde,an†petens cautionem de nõ of-
fendendo: iuſtam cauſam timoris pro-
bare debeat, Maſch. de probat. conclu.
1370. & quæ ſit iuſta cauſa timoris, re-
15 mittitur arbitrio Iudicis,† ſecũdum Me
noch.de arbitr. Iud.caſu 140.nu.40. Et
16 in ſtatu Eccleſiaſtico paſſim, † & indi-
ſtinctè, nulla facta probatione de cauſa
timoris, partes coguntur ad præſtãdum
dictam cautionem, data prius cautione
per partem,quæ petit cautionem ſibi da
ri;& quando dubitatur de aliquo ſcan-
17 dalo,coguntur ex officio.†etiam inuitis
ambabus partibus. Quinimò Iudex in
ſententia,quam profert ad fauorem in-
quiſiti, poteſt iuſta cauſa ſubſiſtẽte etiã
ex officio condemnare inquiſitum abſo
lutum,ad pręſtandum cautionem de nõ
offendendo quærelantem offenſum,vel
teſtes contra eum examinatos, Franch.
in deciſ.359.vbi etiam tenet,quòd quã
do vanus eſt timor petẽtis reciprocam
fideiuſſionem,pars non tenetur recipro
cè fideiubere.

Item adde, quòd de iure poteſt Iudex
ex officio cogere partes ad dictam pro-
miſſionem,vt per Rot. Bonon. in deciſ.
65.vbi etiam habetur, quæ ſit fideiuſſio
de non offendendo, & treuga.

18 Itẽ † adde,ſi in d.fideiuſſione,ſiue treu
ga appoſita fuerit dies, an currat tẽpus
de momento ad momentum, Corn. in
conſ.279.in hac conſultatione vol.4.Et
19 quot modis ſumatur † momentum, vi-
de glo.in l.1.C.quę ſit longa conſuet. in
verb.appellat.& Gram. ſuper conſtitut.
Regni in conſt.appellationum tempora
nu.12.

20 Item adde,quòd petens † cautionẽ de
non offendendo, cum proteſtatione, quòd
dicta cautio non valeat, niſi ſimilis fue-
rit præſtita cautio per aduerſarios, quòd
talis proteſtatio non excuſat ab offenſa,
quę exinde fieret. Vulpell.in tract.de pa
21 ce quęſt.81.& ibi†etiam dicit, quòd ta-
lis

lis proteſtatio admitti non debet, nec
dicta cautio, propterea annullatur, niſi
in eo exceſſu, in quo diſcordaret à data
per aduerſarios. vt conſuluit Lauren. ab
Occha conſ. 66. nu. 17. vol. 2. conſ. crim.
diuerſ. & Bertaz. in conſ. 183. nu. 13. &
14. vol. 1. & ibi dicit etiam Vulpel. quòd
in ſtatu Vrbin. publico proclamate pro-
uiſum fuit, vt facta requiſitione de ca-
uendo ſub pœna, cautiones ſub eadem
pœna pro pręſtitis habeantur, quod eſt
optimum decretum ad euitandum ſcan
dala. Et apud bonos, & practicos iudi-
ces, quando fit præceptum ad cauendũ
de non offendendo, ponitur clauſula, vt
interim habeatur pro data, ſi recuſant
fideiubere, non ſunt reiciendi à Ciuita-
te, vt dicit D. Clarus; quia hoc modo nõ
22 obuiatur ſcandalis, ſed ſunt † carceran-
di, vt fideiubeant; & de dicta proteſta-
tione non eſt curandum, etiam ſi ipſe
ex officio coactus fuerit ad pręſtandum
dictam cautionem, quæ data fuiſſet cum
conditione, quòd ab altera parte præſte
tur ſimilis, & reciproca, alias non intelli
gatur data, ſcilicet, quando timor ſit va-
nus, vt eſt, quando pars eſt ſenex, vel
non apta ad oſtendendum: & ſi fideiuſ-
ſio fuerit fracta, pœna non obſtante, di-
cta proteſtatione, & quòd ex aduerſo ali
qua fideiuſſio præſtita non fuerit, erit
exigenda. ita tradit Frãch. in deciſ. 359.
per totam vol. 2. Idem tenuit Hercul. in
tract. de caut. de non offen. c. 31. num. 9.
& ex traditis ibi etiam probatur, quod
dicta proteſtatio nihil operatur, quan-
do fuit facta ab eo, qui cautionem ſpon-
tè dedit; ſecus ſi iuſſu iudicis; niſi timor
eſſet vanus, vt dixi.
23 Item adde, quòd † ſi filius naturalis pręſ
ſtat fideiuſſionem de non offendendo
patrem, ipſe etiam tenetur reciprocam
præſtare fideiuſſionẽ filio inſtãte. vt de-
ciſum fuit per ſacr. Reg. conſilium teſte
Franch. in deciſ 418. vol. 2. Et ego dum
eram Gubernator Ciuitatis Spoletanæ,
vbi duabus uicibus fui Gubernator, plu
ries tam ex officio, quàm ad inſtantiam
partium, fuerunt præſtitæ cautiones in-
ter patres, & filios legitimos, & natura-
les de ſe non offendendo, & ſi diſputatũ
fuiſſet (prout in caſu ſupraſcriptæ deci-
ſionis) interim ſe offendiſſent, quia Spo
24 letani † hñt manus nimiũ promptas ad
ſe offendẽdum, & iniurias vindicandũ.

Ibi, & hanc cuſtodiam appel-
lamus ſaluamguardiam.

25 Adde † in hac materia ſaluæguardiæ de-
ciſ. Pedem. 88. vbi plenè, vt Guid. Pap.
deciſ. 418. Io. Feral. in tract. de priuileg.
Regni Frãciæ priuileg. 16. Caſſan. ſuper
conſuet. Burg. in rubr. des iuſtices, verſ.
aduerte tñ, num. 46. fol. 16. & in Cathal.
glor. mundi in par. 1. nu. 118. & 195. &
Neuiz. conſ. 83. vbi ponit differentiam
inter ſaluamguardiam generalem, & ſpe
cialem. vide etiam Menoch. de arbitr.
iudic. caſ. 338.

Sed quæro quomodo. Adde, quid agendum,
quando quis petit ſibi dari cautionẽ de
non offendendo à forenſe. Fely. in rubr.
de treuga, & pace in 4. declaratione Iaſ.
in l. ſuper poſſeſſ. nu. 7. C. de tranſact. &
Melch. de facinis conſ. 78. inter conſil.
crim. diuerſ. vol. 1.
26 Item adde, quòd † iſti fideiuſſores de
non offendẽdo ſub pœna, non poſſunt
teneri ad pęnam, neq; cogi ex proceſſu,
& bãno lato contra reum principaliter
ratione ſuæ contumaciæ; etiam alijs in-
dicijs, & præſumptionibus concurrenti-
bus, ſed legitimæ probationes requirun
tur. Bero. in conſ. 203. per totum vol. 3.
nec ex dicto vnius teſtis de viſu, & con-
tumacia aſſerti delinquentis, ſecundum
Plot. in conſ. 130. nu. 22. inter cõſ. crim.
tom. 1. dicit tamen Vulpell. in tracta. de
pace q. 104. in fine, quòd leuiores proba
tiones ſufficiunt, quia contumaciæ prin
cipalis fiſci probationes plurimũ coad-
27 iuuãt. & † Alex. in conſ. 115. viſo thema-
te col. 3. verſ. quinimo vol. 4. tenet, q in
pace rupta, etiam ſi non eſſet plenè pro-
batum delictum, ſufficiat, quòd in loco
delicti ſit publica vox, & fama. notat la-
tè, & ſeqtur Marſ. in l. de minore §. plu-
rimum col. 3. ff. de quæſtion. & latiſſimè
per Iuſtin. Bonden. in conſ. 54. num. 34.
& per totum. maxime concurrente con
demnatione principalis, & quòd deli-
ctum de nocte commiſſum fuiſſet inter
conſ. crim. diuer. vol. 2.
28 Item adde, quòd † in ſtatu eccleſiaſtico
prouiſum fuit per pium motum ꝓpriũ
Pij IIII. de quo in Bullar. 870. quòd fi-
deiuſsores de non offendendo teneant

ad

ad ſoluendum pęnā promiſſam per ſolā cōtumaciam principalis, ac ſi per teſtes plenè delictum, & contrauentio probata eſſet. Non autem per hoc prohibetur, quin fideiuſſores ipſi comparere nō poſſint, & oſtēdere ſe ex tali delicto nō teneri, ſecundum Bertaz. in conſil. 280. & 287. dummodo prohibitum non ſit
29 allegare nouam cauſam, † quæ in certis caſibus allegari non poteſt per motum proprium Pij V. vt latè poſui infra ad verſ. quęro nunc pone.

Item quæro quanto tempore.

30 Adde † Menoch. vidē. in caſu 141. de arbitr. Iud. vbi habetur quanto tēpore duret hæc cautio.

Sed quoniam plerumque.

31 Adde, quomodo † cautio iſta de non offendendo rupta dicatur, vel non, vt per Maſch. de probat. concl. 1131. & ex
32 quibus pax dicatur † rupta, per eumdē habetur in concl. 1157. vol. 3.
33 Item adde † aliam quæſtionem, quòd ſi plures fecerint pacem cum aliquibus, & promiſerunt eos non offendere ſub pœna mille, ſi poſtea aliquis eorum offendatur ab aliquo ex parte, non tenetur ſolus offenſor ad pœnam conuētionalem, ſed quilibet de parte offendēnte pro virili portione. ita tradit Alex. in cō ſil. 116. vol. 4. de quo cōſilio vide Thob. Non. in conſi. 152. num. 17. inter conſil. crim. diuerſ. tomo 1. vbi dicit, quòd Alexand. loquitur quando plures, qui fecerunt pacem, cōſiderantur, vt vnum corpus.
34 Item adde † alia quæſtionem, quòd pace, ſeu treuga inter aliquos inuicē de ſe non offendendo, & cum iuramento facta, quorum aliqui ex vna parte non expreſsè, & nominatim, ſed verbis generalibus tantum comprehenſi in treuga, & pace banniti erant, & rebelles, poterantq; de iure ex ſententia contra eos lata offendi, & occidi, ſi aduerſarij in pace, ſeu treuga comprehenſi, illos bannitos occiſuri, ad locum aliquem accedāt, & eos interficiant, & cum eis alium nō bannitum expreſsè in pace, ſeu treuga comprehenſum, quòd bannitorum erat ſocius, & defenſor, ſi pacem, ſeu treugā non rupiſſe dicuntur, vt latè per Bero. in conſ. 196. per totum vol. 3. & in conſil. ſeq.

Sed hic quæro pone.

Adde, videndum omnino Vulpell. in conſ. 118. vbi tenet, recurrendum eſſe ad coniecturas, & pręſumptiones ad co-
35 gnoſcendum, quis fuerit aggreſſor, † ſiue auctor rixę, & ibi ponit multas pręſumptiones; vide etiam Hercul. de caur. de non offen. in c. 30. vbi latè, quando quis fatetur ſe vulneraſſe ad ſui defenſionem, & non apparet quis fuerit inceptor rixæ.
36 Item adde, quòd † in dubio non præſumitur aggreſſor, ſi tractatur de pęna conuentionali, & commodo priuati, Maſch. de probat. concl. 72. num. 15. & quando ambo ſunt vulnerati, & non apparet de inceptore, an teneatur ad pœnam conuentionalem de ſe non offendendo, vel de pace ſeruanda, vide quę poſui ſupra in §. homicidium verſ. alia eſt defenſio, ibi benè verum eſt in fine.
37 Item adde, quòd pax, † aut treuga facta inter aliquos etiam pro abſentibus, pro quibus Notarius fuerit ſtipulatus, aliquo ex dictis abſentibus, ante ratificationem illius offenſo, nullum ei, aut hęredibus ius ad pœnam agēdi competit, nec pax dicitur rupta, etiam quòd poſt offenſam offendens ratificaſſet, Bero. in conſ. 199. vol. 3. Decian. conſ. 24. num. 61. volum. 1. & latiſſimè Rimin. in conſ. 103. vol. 1. & conſ. 470. vol. 4. vbi idē tenuit, quòd extarēt conſtitutiones, quòd condemnationes pręiudicarent principalibus delinquētibus comprehenſis in pace, licèt non fuiſſent in pace nominati, nec etiam ratificaſſent, declarādo dictam conſtitutionem non habere locū in ignorātibus, & abſentibus, & ibi multi contrarium tenētes. Sed ſi principales pro abſentibus de rato promiſiſſēt, tūc pax, aut treuga eſſet rupta ante ratificationem, quantum ad obligandum principales, quoad pœnam conuentionalē. Dec. conſ. 531. in fin. & Moron. in tracta. de fide, treug. & pace, quęſtio. 135. num. 1.
38 Itē adde, † quòd fiſcus pace fracta nomine partis lęſę abſq; mandato ad pœnam, rectè non agit, neq; nomine ſuo, ſi publica perſona pœnam promiſsā fiſci nomine

nomine non acceperit; & niſi plena, & legitima probatio fuerit facta de offenſa.Bero.in conſ.200.vol.3.

39 Item adde,† ſi quis ſub pœna promiſerit non offendere,nec offendi facere aliquem per ſe,vel per alium de ſua parentela,pro quibus de rato ꝓmiſit,& quòd promiſſio eſſet duratura per totum menſem Maij,& vltra ad beneplacitum Pręſidis,eo offenſo per eorum de d.parentela poſt menſem Maij, durante adhuc officio præſidis,& nulla facta declaratione beneplaciti, promittens ad pœnam nón tenetur.ſecundum Bero. conſ. 204. vol.3.

40 Item adde, † ſi pater promitteret pro ſe, & filijs ſuis non offendere, vel pacē conſeruare,quòd etiam filij ſpurij intelligerentur comprǽhenſi,vt latè per Rimin.iun. in conſ. 442.per totum vol.4.

41 & an filij non nati, † nec concepti tempore pacis intelligantur comprehenſi. Bertaz.cōſ.30.& 185.vol.1.& cōſ.282. vol.2.& Rim.iun.conſ.101.vol.1.

42 Item adde,quòd† ſi vnus ab altero inſultatur,& ille inſultatus ſe defendendo occidit inſultantem, & exceſſit modum in ſe defendendo, non punitur pœna conuentionali, ſed pro exceſſu tantum. Afflic.in deciſ.206.incip.penes,& apud acta,& Foller.in pract. crim.in verb.recipiantur defenſiones nu. 14.

Ibi. Impunè illum offendere.

43 Adde,quòd† offendens aliquem, cum quo habet fideiuſſionem de non offendendo, poterit ab eo exigi pœna fideiuſſionis, & puniri etiam pœna corporali iuxta qualitatem delicti.Marſ.conſ. 9.col.fi. & Foller.in pract.crim.in verb. pœnis debitis nu.23.

Ibi.Cephal.conſ. 35. Item adde, †quòd fideiuſſio de non offendendo facta,& in perſonam tātum per exploſationem archibuſciatæ non rumpitur, quando non ad

44

45 eſt offenſio. Gabriel. conſ.171. nec † inſultu rumpitur fideiuſſio,quę eſt de non offendendo in perſonam. Alex. in l.ſemel mora ff.ſolut.matr.& Grat. in conſ. 3.nu.3.vol.2.cōtrarium tenuit, ſcilicet, quòd ex inſultu, & ſola inuaſione proxima maleficio pax,& treuga dicatur rupta.tenuit Lud. à Peguer. in q.cri.c.21. & maxima ſtante ſtipulatione de non offendendo,& iniuriam inferendo.

46 Item adde,ſi† clericus præſtiterit fideiuſſionem de non offendendo laicum, & laicus erit fideiuſſor,poterit conueniri coram iudice laico.Afflict.deciſ. 206. & Guid.Pap. deciſ.562.

Ibi.Cephal.conſ.35. Adde, quòd Ceph. dicto

47 conſ.35.nu.31.& ſequen.†dicit,quòd ſi ab vtraq; parte fuerit contrauētum, partes non potuerunt agere ad pęnam cōuentionalem, quia mutuæ pœnæ compenſatione tolluntur, & quia eſt iudicium ciuile: ſed fiſcus pœnam ſibi applicatam in inſtrumento ab vtraque parte exigere poterit,quia eſt iudicium criminale. adhoc vide etiam Vulpel. in conſ. 89.per totum,& in tract. de pact.quæſt. 103.vbi tenet, quòd fiſcus pœnam conuentionalem exigere poterit. ſed uide quæ poſui ſupra ord. §. homicidium in verſ.alia etiam eſt defenſio.

48 Item†adde,quòd treuga inter aliquos prius exiſtente ſub pœna: ſi poſtea pax inter eoſdem facta ſit,& vnus ex eis pro mittat filium ſuum abſentem, alias in treuga comprǽhenſum, pacem ratificaturum infra octo dies poſt eius redditū in patria,alias pœna, de qua in treuga iam facta inter dictas partes in ſuo robore pro d.filio tantum remaneat, ex eo ꝙ ignorante patre dictus filius in patriam reuerſus,pacem non ratificauit, ſed vnū de cōphenſis in pace vulnerauit,pater ignorās,& non interpellatus, vt faceret filium ratificare,ad pœnam dictam non tenetur.ſecundū Bero.in conſ. 205.vol. 3. Ego autem de huiuſmodi cōcluſione valde dubito,& credo,poſſe agi ad pœnam in treuga contētam, quæ fuit reſeruata,donec ratificaſſet, quam ratificationem infra octo dies poſt redditum in patriam facere tenebatur. & iſte eſt verus intellectus illius ſtipulationis, ni fallor. & ideo fuit dictum, quòd in ſuo robore pro dicto filio tantum remaneret, & non fuit dictum,quòd poſt octo dies nō ſequuta ratificatione intelligeretur renouata.ex quo parum facere videtur reſponſio Beroi dicentis,quòd dicitur renouata, ſi pater eſſet in mora faciendi ratificare filium infra octo dies, eo maximè, quòd treuga nō erat extincta,qa

nõdum pax erat inita,ſiue perfecta cum filio, alias filius nõ fuiſſet tutus,cum am plius non fuiſſet ſub treuga, nec ſub pace,niſi elapſo dicto tempore, quod non eſt dicendum, alias reſultaret iſtud inconueniens contra bonum publicum,& mentem contrahentium, qui viuebant ſub treuga,& vt magis tuti eſſent, pacẽ inierunt, & voluerunt treugam quo ad filium tantum in ſuo robore permanere,donec ratificaſſet.& quòd pater tene retur ad faciendum eum ratificare infra dictum tempus, accedat etiam,quòd ſideiuſſio treugæ extincta fuiſſet, amplius reuiuiſcere non poterat ſine noua ſtipulatione cum fideiuſſoribus fienda. Ergo dicendum eſt,quòd in ſuo robore vſq; ad ratificationem remanebat,& ſic filius erat tutus ſub treuga ante ratificationem,& poſt ratificationem ſub pace. ex quo ſequitur quòd ſimiliter pars aduerſa tuta erat ſub treuga, & ideò offendi ab eo ſine fractione ipſius treugæ nõ poterat.

49 Quæro nunc,pone. Adde, quòd in hac† quæſtione indiſtinctè poſita, maxima eſt inter Doctores controuerſia, multi enim tenuerunt hoc tantum procedere in pace, non autem in treuga, quam voluerunt ob offenſam ex noua cauſa factã, ruptam eſſe, & pœnam commiſſam, vt latè per Moron.in tract.ſuo de pace,& treuga quæſt. 117.& 118. vbi recitatis Doctorum opinionibus, concludit veriorem eſſe, quòd treuga ad inſtar pacis ex noua cauſa non rumpatur; dicit tñ, ꝙ bonum eſſet habere iudicem amicũ, & ꝙ in arduis optimè faceret iudex Principem conſulendo: & hanc ſimiliter dicit veriorem Bero. in conſ.206. nu.13. vol.3. Viui.opin.227.lib. 1.& Benint.in deciſ.65.nu.4.Vulpel.vero in tracta.de pace quæſt.72.dicit,quòd in tanta maiorum noſtrorũ altercatione animus ſuus adhuc in dubio verſatur, & ibi ponit quandam ſuam diſtinctionem, quam videre poteris.Sed ego in facti contingentia opinionem negatiuam tamquàm veriſſimam ſemper ſeruaui,& ſeruari vidi. nam ratio quę militat in pace,militat & in treuga, vt ait Benint. in allegata deciſione,& multas alias rationes, & fundamenta adduxit Maron. in d. tractat. quæſt.319.320. & 321.& ratio eſt, nam id quod non ſubijcitur materiæ belli, non venit in materia pacti,vel pacis, vt ait Bal.in l.ſi prædium nu. 17.C. de ędi-

50 lit.action. & in dubio† cauſa noua præſumitur.Alex. conſ. 115.vol.4.& Bero. in conſ.198.nu.14.vol.3.

51 Item adde,†quòd etiam ex noua cauſa tenetur ad pœnam conuentam,ſi promiſſum fuerit ſibi inuicem, & viciſſim non offendere,moleſtare, inquietare,& damnificare quomodocunq;, qualitercunq;,& ex quacunq; cauſa tam cognita,quàm non cognita,ex quibus verbis partes vidẽtur voluiſſe,ſiue ex antiqua, ſiue ex noua cauſa conuenta pęne locũ eſſe.ita tradit Rimin. iun. conſ. 101.nu. 23.& per totum vol.1.ſed in eodem caſu Rimin.contrarium, & melius iudicio meo conſuluit Bertaz. in conſ.185.vol. 1.& 282. uol.2.

Ibi, hoc tamen intellige.

52 Adde,quòd†ad cognoſcendum,quando ſumus in dubio; an ſit veriſimile, & præſumatur, quòd ex noua cauſa, vel antiqua cauſa offenſa illata fuerit,conſiderandum eſt,ſi qualitas nouæ offenſę correſpondet qualitati antiquæ offenſæ;tunc in dubio offenſa debet pręſumi illata ob antiquam cauſam, & inimicitiam, ſuper qua pax ſiue treuga fuit facta,& ſic dicitur pax, ſiuè treuga fracta; ſi vero qualitas nouæ offenſæ non correſpondet qualitati antiquæ, tunc pax ſiue treuga nõ dicitur rupta, quia debet præſumi offenſa facta ex noua cauſa, & non ex antiqua.ita tradit Bal.in l.ſi prędiũ in pen.& vlt.col. C.de ędilit.action. quem ſequitur Alex.in l.ſemel mora ff. ſolut.matr.Ceph.in conſ.35.num.5.hic allegato,& Bero.in conſ. 206.num. 12. vol. 3. & an offenſa magis reſpondeat nouæ, quàm veteri cauſæ,iudicis arbitrium terminare debet. ita Vulpell. in tract.de pace quæſt.47.

53 Ibi.Item intellige. Adde,quòd vbi †auctor, q. fuit nouæ cauſæ,pacem, vel treugam rupit, nouam cauſam allegare non poterit, ne ex ſua fallacia pręmium conſequatur;& ne homini licitum ſit legẽ eludere. arg. l. qui teſtamentum de probat.& dicit Alex.in conſ. 36.vol.6.& Marſ. in ſing.

337.ꝙ incipiens rixam, ſi oſtẽdatur, nõ rumpitur pax, vel treuga. Et de prædictis latè per Moron. in tract. de fide, pace, & treuga quæſt. 122. & 123. vbi habetur, quæ dicatur iuſta cauſa. & in quæſt. 124. & 125. habetur, ꝙ pro parte prouo-
54 cati pax non dicitur rupta, † ſi incontinenti ſequitur offenſio, & non ex interuallo; & quod pax non dicatur rupta pro parte prouocati, ſi incontinenti ſequitur offenſio, & non ex interuallo, tenet etiã Vulpel. in tract. de Pace q. 103.

Item adde, quòd ad hoc, vt quis teneatur de pace, ſeu treuga rupta, neceſſe eſt, quòd conſtet de contrauentione legitimè, & plenè per teſtes, vel per veram confeſſionem principalis. Bero. in conſ. 197. nu. 2. vol. 3. Et ſi ſtatutum diſponeret contumaciam rei principalis nocere fideiuſſoribus, per hoc non prohiberet, quòd fideiuſſores ipſi non poſſint comparere, & oſtendere, ſe ex tali delicto nõ tenen. Bertaz. conſ. 280. & 287.

55 Item adde, quòd † in ſtatu eccleſiaſtico noua cauſa in pace, nec in fideiuſſione poteſt allegari, per Mot. prop. Pij IIII. & Pij V. de quibus in bullario nouiter impreſſo, fol. 870. & fol. 933. nec poteſt allegari per fideiuſſores, ne per indirectũ principales defendantur, vt in d. mot. propr. Pij IIII. Et qui vult allegare nouam cauſam, debet prius obtinere facultatem eam allegãdi, ſecundum Vulpel. quæſt. 47. & 48. an offenſio ex antiqua, vel noua cauſa facta præſumatur; & qualis cauſa eſſe debeat, vt à fractione pacis, vel induciarum excuſet, & in conſil. 88. nu. 2. vbi dicit, quòd cauſa noua, vt excuſet, debet eſſe prouocans, & quæ ad iracundiam. Et in iſta quæſt. de noua cauſa, vide Hercul. de caut. de non offend. cap. 13. fol. 50. vbi etiam declarauit d. mot. proprium, quòd non procedat, quando noua cauſa eſt clarè probata, & non eſt dubia, vel ambigua, quæ non cẽſetur ſublata per Mot. proprium, ſed cẽſetur excludere iniuſtam, leuem, vel friuolam cauſam, non veram, & probatam. ita ſimile decretum propriè declarat Bertazz. conſ. 4. nu. 10. & conſil. 151. nu. 13. & Bero. in conſ. 198. nu. 15. & 16. vol. 3. dicitur, quòd tale decretũ non eſſet validum, ſi non intelligeretur, quòd ſolum haberet locum in caſu dubio, in quo de iure communi præſumitur ex noua cauſa; nam ſtante tali decreto, in dubio ex cauſa antiqua intelligeretur: ſed quãdo pro certo conſtat offenſionẽ fuiſſe factam ex noua cauſa, pax, ſeu treuga non dicitur rupta, & ita interpretanda eſſet conuentio, ſi inſtrumẽto pacis expreſsè conuentum fuiſſet, vt non poſſet allegari cauſa noua. Bertaz. conſ. 147. nu. 24. vol. 1. & ꝙ pax non dicatur rupta, vbi adſit cauſa noua, vide Decian. conſ. 4. num. 22. vol. 3. etiam ſi cauſa ſit iniuſta, Thob. Non. conſil. 108. num. 17. & conſ. 111. nu. 10. & 11. Vulpell. in conſ. 67. & Bero. in conſ. 198. nu. 2. vol. 3. In materia d. mot. propr. & an cauſa noua allegari poſſit per fideiuſſores, vide D. Hieron. Mag. deciſ. Lucun. 100. nu. 19. cum ſequen. & ibi adnotata per Fab. Tim. de Bonſerinis de Vrbeueteri, qui fuit in Gubernio Spoletano meus Generalis locũtenens, & Modeſt. polent. conſ. 49. nu. 42. vol. 2. conſ. crim. diuerſ. mag. impreſſ. tenet, quòd in his, quæ non tangunt delictum, debet audiri. & Scarlatt. conſ. 114. inter conſ. crim. tomo 1. tenet indiſtinctè, quòd fideiuſſores audiri debeãt. idem tenet Bertaz. conſ. 287. col. 2. vbi dicit, hoc procedere, etiam ſtante ſtatuto, quòd contumacia noceat fideiuſſori, & principales inquiſiti de pace fracta, ſiue eorum fideiuſſores extra carceres non poſſunt audiri, per Bullam Clem. VII. de qua facit mentionem Thob. Noni. in conſ. 152. nu. 18. inter conſ. crim. diuerſ. tomo 1.

Item adde, quòd pena appoſita pro pace conſeruanda, quæ fuit applicata fiſcò per paciſcentes, non poteſt remitti in præiudicium fiſci. Bal. Ang. & alij in l. in inſulam §. fin. ſol. mat. Couar. var. reſol. lib. 1. c. 14. in fi. Moron. in tract. de pace fide, & treuga quæſt. 129. nu. 25.

Ibi. Prout in facti contingentia conſuluit Cephal. conſ. 35.

56 Adde † Hercul. de caut. de non offend. cap. 13. & deciſ. Lucẽſ. 100. & quòd ſimplex inſultus, propter quem inſultatus inſultantem offendit, dicitur eſſe noua offenſionis cauſa, vt offendens de pace rupta non teneatur. Boro. in conſil. 198. nu. 2. vol. 3. & Alex. in l. qui ſeruum ff. de verb. oblig.

Ibi, & hæc quidem concluſio.

Adde, quòd hoc procedit in mutua promiſſione de non offendendo, quæ pœna conuentionalis parti obſeruanti applicatur: ſecus autem quando pœna applicatur fiſco, vt hic dubitatiuè tenet dominus Clarus, quod procedit ſi in ſtipulatione adſit clauſula, rato manente pacto, & clauſula, quæ pœna toties committatur ſoluta, vel non: quia tunc non poteſt excuſari eo prætextu, quòd altera pars prius contrauenerit, & offenſioni cauſam prębuerit. ita tradit Vulpel. in conſ. 89. per totum.

Ibi. Tamen illud habet locum.

Adde videndum Bero. in conſ. 196. nu. 25. vol. 3. vbi tenet, quòd vterq; à pęna immunis eſſet. idem tenet Viui. in opin. 84. in verb. currentibus nu. 4. vide etiã Corn. in conſ. 51. num. 5. vol. 1. & illud, quod dicit D. Clarus, quòd quando agitur de pœna pecuniaria, omnes puniuntur, procedit quo ad pœnam delicti, nõ autem quo ad pœnam conuẽtionalem. & Bero. d. conſ. 196. nu. 16. quod occiſu-
57 rus† principaliter bãnitum, ſi in actu occiſionis occaſionaliter occidat alium nõ bannitum, & compræhenſum in pace, non dicitur treugam rupiſſe.

Quęro etiã, ſi duo promiſerũt.

58 Adde, videndum† Vulpel. de pac. quęſt. 40. idem tenet Bero. conſ. 135. num. 17. vol. 3. quod pœna non dicatur commiſſa: nec etiam diceretur commiſſa, ſi poſtea frater interfecti, qui erat compræhenſus in promiſſione, occideret offendentem, quia ut ibi dicit Bero. eſt noua cauſa. ſed Luc. de pen. in l. vni. nu. 50. C. publ. lętit. vel conſ. tenet contrarium, ꝙ offendens vxorem, patrem, filium, vel fratrem, pęnam ſtipulationis committit.

Ibi, quod tamen intellige.

59 Adde, quòd in † ſtatu eccleſiaſtico ſumentes vindictam contra propinquos offendentes, ſiue ſit ille, qui fuit offenſus, vel alius ſuus propinquus, quòd offendat ad vltionem iniuriæ propinqui ſui, crimen lęſę maieſtatis, & rebellionis incurrit, & alias pœnas de q̃bus in cõſt. S. Paul. 2. fol. 91. quæ conſtitutio, licèt ſit localis in vrbe per Clem. 7. conſt. 6. fol. 287. fuit extenſa per totum ſtatum eccleſiaſticum, & poſtmodum fuit confirmata per Piũ IIII. & V. & multos alios Pontifices, vt apparet in Bullario noui-
60 ter impreſſo. Et in† Ciuitate Spoletana propter frequentiam d. delicti, quod ibi appellatur, vendetta tranſuerſale, fuit edita conſtitutio per Illuſtriſs. D. Cardinalem Sfortiam, tunc ſtatus eccleſiaſtici Legatum, qua, vltra alias pœna committens tam enorme delictum, euerſo capite in loco publico pingi debet, & illa conſtitutio in quolibet bimeſtri legitur in publico Concilio. Et hoc tam deteſtandum ſcelus iura non cogitauerũt, ſicut nec D. Clarus hic ſciuit, quo nomine illud appellare poſſet.

61 Item adde, † quòd cautio præſtita inter inimicos de non offendẽdo affines, & attinentes, tam actiuè, quàm paſſiuè, vſq; ad tertium gradum, ſecundum ius canonicum incluſiuè computandum, nõ compræhendit ſponſum, & ſponſam, & conſequenter eorum conſanguineos, & affines. Viui. com. opin. 808. num. 32. & 41. vol. 3.

Sed, quid ſi vnus ex illis.

62 Adde, quòd† idem eſſet, ſi alter ex ijs, qui pacem ſub pœna fecerunt, violẽter filiam alterius rapuerit, etiam ſi rapiendo, & abducẽdo, rapiẽs illam acriter percuſſerit. Alex. conſ. 113. vol. 2. quem ſequitur Bero. in conſ. 208. num. 8. vol. 3.
63 ſed ille, † cui vxor adulterata, vel filia ſtuprata, vel rapta fuerit, poterit adulterantem, ſiue rapientem offendere abſq; eo, quod dicatur rumpere pacem, ſecundum Paul. de Caſt. in l. qui ſeruum ff. de verb. oblig.
64 Item adde, † quòd fallit, niſi pax pro tali iniuria facta fuiſſet. Melchior. in conſil. 78. num. 35. vol. 1. conſ. crim. fol. 169. & Io. de Anan. in rubr. de adult. num. 7.
65 & idem eſt in furto, † vt propter furtum pax non dicatur rupta. Corn. in conſil. 51. nume. 3. volum. 1. quæ tamen non procedunt, vbicunque aliquo veſtigio, ſigno, vel coniectura colligi poſſet adulterium ipſum, ſeu furtum commiſſum fuiſſe non animo explendæ luxuriæ, aut lucri propoſito, ſed principaliter offen-

den-

dendi,& vindicandi, & tunc pax rupta cenſeretur. Mand. in addi. ad Roman. in conſil.183. poſt Gozad. in conſil.32. numero 14. & Viui. opin. 366. ſub nume.5. vol. 2. Sed Luc. de pen. in l. vnica num.54. C. publicæ letitiæ, vel conſulum, lib. 12. vbi tenet indiſtinctè, quòd paciſcens, qui promittit nõ offendere in perſonam, nec in rem, ſi adulteret vxorem paciſcentis volentem, vel filiam, ſiue neptem ex filio; vel ſororem, vel nurum; adulterium commiſit. & ibi num.55. dicit etiam, quòd ex lenocinio cum perſonis prædictis paciſcentis, pax dr rupta. Bertaz. autem in conſ.26. dicit magis communem eſſe, quòd pax non dicatur rupta, & opus non eſſe, quòd cõſtet magis motum fuiſſe ex libidine, quam odio.

Ibi, & ideo ſimiliter.

66 Adde, quòd licet† mulier eſſet vetula, & deformis, quòd per hoc non diceretur feciſſe animo offendendi, ſed cauſa libidinis, ita conſuluit Bertaz. conſ.261. per totum.

67 Quæro quomodo. Addet videndũ Rimin. iun. conſ.306. vol.3. vbi habetur, quomodo ſit facienda diuiſio pœnę pacis ruptæ inter conſortes.

68 Item adde, † quòd cautiones de non offendendo in vno territorio præſtitę, ſi in alio ſit contrauentum, dicũtur ruptæ, & exigi poſſunt, iuxta tradita per Vulpell. in conſ.89. per totum.

69 Item adde, quòd † bannitus, nec eius procurator non admittitur agendo ad pœnam pacis ruptæ, ſaltem pro parte ſibi applicanda, quando ex diſpoſitione ſtatuti, banniti non audiuntur, nec ad agendum admittuntur, Bero. in conſ.197 nu.1. vol.3.

Quæſtio XLVIII.

SVMMARIVM.

1 *Dilatio à Iudice conceſſa poteſt commutari, abbreuiari, & reuocari.*

Lim. niſi is, cui fuerat conceſſa, ea uti cœpiſſet.

Item niſi fuiſſet data de conſenſu partium.

2 *Dies termini an, & quando computetur in termino, remiſsiuè.*

3 *Dilatio longior conceditur nobili, quam ruſtico.*

Et quando poſsit alterari, remiſsiuè.

4 *Dilatione pendente Iudicis officium conquieſcit.*

Et an proceſſus factus ea pendente ſit nullus.

Et an conſenſu partium ratificari poſsit.

5 *Dilatio ſecunda, nec noui articuli, nec noui teſtes poſt primum terminum dantur in ſacro Cõſilio Neapolitano, licet ex æquitate reus admittatur in criminalibus ad vberius ſe defendendum ſine dilatione.*

6 *Defenſio valet licet facta ſine termino.*

7 *Dilationes in criminalibus non ſunt neceſſariò dandæ.*

8 *Dilatio vni parti conceſſa, eſt alteri communis.*

Ampl. etiam ſi fuerit conceſſa de iure ſpeciali.

Quæro quot dilationes.

1 Adde, quòd † dilatio data per Iudicem, poteſt ab eo commutari, reuocari, & abbreuiari; niſi ille cui data fuit dilatio, incœpiſſet illa vti. Iafred. Balb. deciſ.338. dicit communem, & niſi dilatio data fuiſſet de cõſenſu partium, ideſt accuſatoris, vel fiſci, quia tũc reuocari non poſſet ſine conſenſu partium. Gabriel. comm. concl. lib.2. ſub rubr. de dilatio. concl.1. nume.10. Et an

2 † dies termini cõputetur in termino, vide multas limit. per Petr. Duen. reg.196 & 197. & Tiraq. de retract. linguag. §.1. gl. 11. nu.19. & nu.42.

3 Item adde, † quòd nobili datur dilatio longior, quàm ruſtico, Menoch. de arbitr. iud. caſ.52. fol.108. vbi plenè de materia dilationum, & quando ſint prorogandę, & quando coarctandę.

4 Item † adde, quòd dilatione pendente officium Iudicis conquieſcit, l. ſiue pars, C. de dilatio. & an dilatione pendente proceſſus Iudicis reddatur ipſo iure nullus, & an ſententia ſit ipſo iure nulla, vt conſenſu partium ratificari nõ poſſit, vide omnino Gabriel. comm. concl. lib.2. tit. de dilat. concl.1. vbi ad hãc regulam

gulam ponit moleſtas ampliat. & limitationes.

5 Item † adde, quòd in Regno Neapolit. adeſt conſtit. quæ incipit, lite legitimè conteſtata, qua diſponitur, quòd in primo termino dato omnia producantur; & loquitur tàm in criminali, quàm in ciuili; & ideo ſacrum conſilium non admittit nouos articulos poſt terminum, nec nouos teſtes, nec dat ſecundam dilationem, ſed de ęquitate permittit, quòd reus ſine aliqua dilatione examinet ad pinguius probādum, & ſe defendendū, ex quo ſumus in criminalibus, vt atteſtatur Capyc. in deciſ. 81. in fin. & Carau. in rit. 69. vbi latiſſimè, & Foller. in pract. crim. in verb. & facta litis conteſtatione num. 9.

6 Item adde, quòd † valet defenſio, etiā quòd facta fuiſſet ſine termino: ſecundū Bart. in l. vnius, §. cogniturum, nu. 2. ff.
7 de quęſt. † & in l. i criminali, ff. de adult. quia dicit Bal. in l. 1. C. qui accuſa. non poſſ. quòd in criminalibus cauſis neceſſariò dilationes non ſunt dandæ.

8 Cætera autem. Adde, quòd † omnes termini dati vni parti, ſunt alteri communes, etiam quòd ei ſe non integra renuntiaſſet, & etiam ſi terminus datus eſſet minori iure ſpeciali reſtitutionis in integrum. vt per Caran. in rit. 90. nu. 2. & ſeq.

Quæſtio XLIX.

SVMMARIVM.

1 IVdex alterius inſtantiæ, an, & quando poßit publicare proceſſum.
2 Reus debet reduci ad carceres inferiores, & ei dari licentia, vt poßit cū Aduocato, & Procuratore colloqui poſt datum terminum defenſionis.
3 Iudex an poßit prohibere, ne reus Aduocatum, & Procuratorem alloquatur.
Stracc. in adnot. ad Cran. lapſus.
L. cuſtodiam ff. de publ. iud. non ſeruatur.
4 Ioſeph. Ludou. error.
5 Rei examinati poſſunt liberè alloqui Aduocatos, & Procuratores in ſtatu Eccleſiaſtico.
6 Originalis proceſſus nemini eſt dandus.
7 Iudex non tenetur dare defenſiones, donec effectualiter amplexa fuerit informatio.
8 Publicatio eſt neceſſaria ad impugnandū teſtes, & eorum dicta.
Publicatio an dicatur fieri per confrontationem.
9 Indiciorum copia eſt danda miſerabilibus perſonis, etiam quòd non petant.
Et ſi ſtatutum concederet copiam, ſi petatur.
10 Indiciorum copia, an, & quando ſit dāda, remißiuè.
11 An tertio comparenti pro ſuo intereſſe.
12 An Doctori carcerato.
Doctores in rebus proprijs ſciunt minus, quam alij.
13 Stylus quòd non detur copia indiciorum, an valeat.
14 Magna Curia Vicaria habet præeminentia in torquendi ex proceſſu informatiuo.
15 Gubernatoribus Romæ datur ius prædictum.
16 Proceſſus primus deperditus ſi poſt confectionem ſecundi reperiatur, attendi debet.
17 Indiciorum copia eſt danda, licet Princeps mandet procedi ex proceſſu informatiuo.
18 Et quid ſi Iudex ex ſtatuto haberet liberum arbitrium.
19 Et quid ſi non petatur.
20 Et quid in crimine læſæ Maieſtatis.
21 Et ſi fuerit denegata, an confeßio valeat ad condemnationem.
22 Indiciorum copia datur in ſtatu Eccleſiaſtico, etiam quòd non petatur.
23 Flamin. Chart. error.
24 Indiciorum copia eſt danda petenti ante torturam.
Et quid ſi petens eſſet torturæ alligatus.
25 Indiciorum copia poteſt denegari homini malæ famæ, & etiam Aduocatus.
26 Iudex procedens ex officio, an poßit ad torturam deuenire, non data copia indiciorum.
27 Pauperi eſt danda copia gratis.
28 Pauper quis dicatur, remißiuè.
29 Et quid ſeruetur Romæ.
30 Tertio comparenti ad defenſionem abſentis an ſit danda copia.
31 Proceſſus factus contra plures, an ſit publicandus, ſi omnes non comparent.
Socij & complices nominati in capitulis

abſq;

abſq; nominibus, an debeat reo declarari, nu. eod.

32 Copia proceſſus datur ante repetitionem, ſi per reos fuerint habiti teſtes Curiæ pro repetitis.

33 Teſtes habiti pro repetitis probant.

34 Proteſtatio rei, quòd habet teſtes pro repetitis, exceptis mortuis, & abſentibus, & ſalao iure repetendi ſuper interrogatorijs, an ſit admittenda.

35 Flamm. Chartar. impugnatur.

36 Magna Curia Vicaria eſt maius Tribunal Italiæ.

37 Expeditio cauſæ criminalis non retardatur in Regno Neap. ſub prætextu teſtium Curiæ non repetitorum.

38 Renuncians repetitioni teſtium abſq; reſeruatione opponendi contra dicta, & perſonas, non ſibi præiudicat, quin poſſit opponere.

39 Reus non poteſt defenſionibus renunciare.

Flamm. Chartar. lapſus.

40 Repulſa in criminalibus conceditur indiſtinctè.

45 Teſtes ad defenſam poſſunt examinari, etiam poſt publicationem ceſſante timore ſubornationis.

42 Concluſio non fit in cauſis criminalibus.

43 Foller. error.

44 Copia teſtium examinatorum pro informatione Curiæ an ſit danda reo.

45 Et quid de copia depoſitionum teſtium inquiſitorum de ſubornatione.

46. Vulpell. impugnatur.

47 Copia allegationum an ſit danda.

48 Innocentiæ ſigna, remiſſiuè.

49 Stante ſtatuto, quòd confitens delictũ puniatur, poteſt Index procedere ad condemnationem, etiam quòd reus defenſiones petierit.

50 Dilatio ad ſe defendendum, an ſit danda reo non petenti.

55 Et quid ſi cauillandi cauſa petatur.

52 Defenſiones poſſunt denegari latroni famoſo.

53 Princeps an poſſit tollere defenſiones, vel ipſum modum variare.

54 Præheminẽtia magnæ Curiæ Vicariæ quãdo locum habeat.

55 Papa ex iuſta cauſa poteſt tollere defenſionem.

56 Boſſ. à Sim. de Prat. reprahenſus.

57 Reus in criminalibus an poſſit renunciare appellationi.

58 Renunciari defenſionibus quando poſſit, remiſſiuè.

59 Latrones poſſunt defenſionibus renunciare.

60 Renunciatio defenſionum an firmetur iuramento.

61 Renunciatio defenſionum, quia nulla adeſt defenſio, quomodo ſit facienda.

62 Renuncians defenſionibus in criminalibus reuocare poteſt.

63 Supplicans Principi an cenſeatur confiteri delictum.

64 Supplicatio reprobata an præiudicet

65 Compoſitus pro delicto, quando ex prætextu metus poſſit ab officiali in ſyndicatu ſolutum repetere, remiſſiuè.

66 Compoſitus an cenſeatur confiteri delictum.

67 Compoſitio quomodo ſit facienda, ne includat confeſſionem.

68 Submittens ſe gratijs Curiæ, an præſumatur confiteri delictum.

69 Gratiam producens, fatetur delictum.

VBi accuſator. Ibi, fit publicatio proceſſus.

1 Adde, † an iudex alterius inſtantiæ poterit publicare proceſſum, & in quibus caſibus, ſi à primo iudice non fuerit publicatus. latè Felyn. in c. cauſam quæ. nu. 14. de teſt.

Ibi, Cum termino defenſionis.

2 Adde, q † dato termino defenſionis re᷒ debet reduci ad carceres inferiores, id eſt poni ad largam, vt poſſit loqui cum procuratoribus, & Aduocatis, & ordinare ſuas defenſiones. ſecundum Marſ. in pract. crimin. §. poſtquàm nu. 5. in fin. quem refert, & ſequitur Foller. in ſua pract. crim. in verb. & facta litis conteſt.

3 nu. 10. nec poteſt † vetari, quòd reus eos non alloquatur, vt per Straccham in adnota. ad Crau. in conſil. 35. vbi tamen laudat illos iudices, qui aliquo officiali Curiæ aſſiſtente admittunt defenſores rei ad alloquendum, ne inſtruantur rei, & ne occaſio detur veritatem occultandi, & adhoc allegat tex. in l. cuſtodians ff. de pub. iud. Ego autem hoc nõ approbo, quia ſi libera non eſt locutio, liberæ non ſunt defenſiones, nam aduocati, & pro-

procuratores timore illius officialis,ſed potius fiſci,vel accuſatoris exploratoris non audebunt dicere omnia, quæ facerent ad defenſionem rei, vtputa pro repulſandis teſtibus,vel aliquid contra accuſatorem,& ſimilia. nec tex.in l.cuſtodias illud probat, quinimo contrarium: ibi enim habetur, quòd quando fiebat examen rei, debebant eſſe præſentes patroni cauſarum, quod erat ad fauorem reorum: ſed hodie nõ ſeruatur,ita dicit D.Clarus ſup.in quæſt. 45.in verſ.quæro etiam,& ſi fiſcus poteſt recipere informationes,& examinare reum ſine interuentu eius aduocati, & procuratoris,ita etiam, & reus debet poſſe alloqui eius aduocatos,& procuratores ſine præſentia fiſci,vel eius, ſiue accuſatoris exploratorum,cũ in iudicijs ſeruanda ſit æqualitas,imò ſemper eſſe debet fauorabilior cauſa reorum, vt per D. Clarum ſup.in quæſt.23.verſ.Item quæro nunquid,fateor tamen,quòd hoc poſſit fieri cum publicis latronibus,ſicarijs, aſſaſſinis,& ſimilibus diffamatis, qui poſſunt nominare plures complices, & ita aliquando feci ſeruari per Auditores meos; ſed ꝙ indiſtinctè ſit faciendum cum omnibus reis,non laudo, nec ſolet fieri apud bo-
4 nos, & iuſtos iudices, & † licet Ioſeph. Ludou.in concl.38.verſ.infertur 99.dicat quòd ex communi obſeruantia non ſolet poni ad largam in caſibus arduis, niſi poſtquàm ratificauerint delictum, vel eſſent in caſu abſolutionis,& ſi eorũ Aduocati, vel procuratores voluerunt alloqui eos,permittitur in præſentia iudicis,vel fiſcalis,vel Notarij, vel ſaltim Cuſtodis carcerum,tamen ſalua eius pace,ſe decipit,& ipſe cõfitetur,quòd contrarium practicauit, & practicari vidit,
5 †& neſcio videre, quomodo tam breui tempore iuri communi abrogatum fuerit, ſi verſatus fuiſſet in Regno Neap.& in ſtatu Mediolani, de huiuſmodi obſeruantia vtiq; atteſtatus non fuiſſet, & in ſtatu eccleſiaſtico prouiſum fuit per motus proprios Pauli III. ad fauorem pauperum, & Pij IIII. ſuper reformatione Auditoris Cameræ,quòd completo proceſſu,& dato termino ad faciendum defenſiones ſuas, debet poni ad largã, vel in ſecretis carceribus, put facti qualitas expoſtulat; ſed tamen ei ſic retento in ſecretis carceribus, pendente termino defenſionis, commoditas dari debet liberè loquendi cum eius Aduocatis, & procuratoribus etiam ſemotis arbitris; niſi tamen qualitas cauſæ aliud neceſſario ſuadeat. & licèt dicti motus proprij loquantur de iudicibus Almæ Vrbis,tamen ſeruari debent in toto ſtatu eccleſiaſtico. ſecundum Menoch. in conſil. 51.num.36.volum.1.quem refert,& ſequitur Chart. in prax.interrog.reorum lib.3.cap. 3.nu.47.

6 Item adde,quòd†Notarius nemini dare debet originalem proceſſum, vt eſt communis opin.Io.de Amic.conſ.106. num.7.

7 Item† adde, quòd Iudex licitè copias, & defenſiones denegare poteſt, donec effectualiter completa fuerit informatio, nam primo debet fundari intentio actoris, & Curiæ per teſtes, antequàm reus audiatur in ſuis exceptionibus, & defenſionibus, vt per Foller.in pract.crimin. in verb. recipiantur defenſiones, nu.22.

8 Item adde,quòd† per confrontationẽ dicitur etiam fieri publicatio teſtium, Bar. in extrauag. ad reprimen. in verb. & figura,dicens,quòd ſi non publicarentur,non poſſent impugnari teſtes, nec eorum dicta.

Et hæc quidem concluſio.

9 Adde,quòd copia†indiciorum eſt dãda mulieribus, pupillis,pauperibus, & alijs perſonis miſerabilibus,& non petẽtibus;licèt extaret ſtatutum,quòd copia daretur parti,ſi eam petierit.Marſ. conſ. 56.nu.14.in 1.Simon de Prӕt. cõſ. 202. num.15. & Vulpell.conſil.34. num. 6.& conſ. 74. num.7. Et in hac materia, an
10 †ſit danda copia indiciorum, vide Bertazz.in conſ.130.cum addition.vbi ponit multas ampliationes.& ibi habetur,
11 an†ſit danda tertio comparenti pro ſuo intereſſe,& copiæ debent dari etiam do-
12 ctori†carcerato, potius quàm alijs,quia doctores in rebus proprijs ſciũt minus, quàm cœteri, vt dicit Boſſ. de indicijs, & confid. nu. 80. ſed aduertendum eſt,
13 vbi extaret†ſtylus,vel conſuetudo contraria,quòd copia indiciorum,& terminus ad defendendum dari non debet. Rota deciſ.11.col.fin.Afflict.deciſ.391. nu.

nu.5.& deciſ.135.nu. 3.& Pariſ. conſil.
44.vol.1. quos omnes refert, & ſequi-
tur.Viui.opin.717.nu.24.vol. 2.ſed iu-
dicio meo Afflict.in d.locis hoc firmare
non videtur, niſi contra latrones inſi-
gnes, diſrobatores ſtratarum,incendia-
rios, violentos raptores,& committen-
tes grauia crimina, contra quos laborat
infamia.Et etiam aduertendum eſt,ꝙ in
Regno Neap. non poteſt dici ſtylus,qa
14 †Magna Curia Vicariæ habet præhemi
nẽtiam expreſsè à Rege conceſſam,quę
ex proceſſu informatiuo ad torturam
15 procedere poteſt,&†talis præheminen-
tia conceſſa fuit etiam Gubernatoribus
Vrbis per ſumm. Pontif. Leonem X. vt
in conſtit.7. de qua in Bullario nouiter
impreſſo,vol.1.fol.185. vide tamen cir-
ca huiuſmodi ſtylum Alex. in conſ. 65.
nu.9.& 10.vol.1.vbi conatur defende-
re officialem poſt factum;ſed ibi ſub nu.
3.dicit,quòd ſi antè torturam requiſitus
fuiſſet de conſilio, conſuluiſſet officialẽ
rectè,& ſanctè facturum, ſi ne dum vnã
dilationem, ſed etiam plures ad indicia
antè torturam purganda, dediſſet.& ſic
arbitror,quòd omnes iuſti iudices face-
re debeant,& teneantur.
16 Item adde,†ſi proceſſus eſſet deperdi-
tus, & fieret nouus, & ante ſententiam
reperiretur primus;debet iudicari ſecũ-
dum primum.Afflict. in conſt.cordi nu.
19.rubr.5.lib.2. & vide, quæ poſui in-
fra in quæſt.93.in prin. Ibi, in hac tamẽ
Prouincia.
17 Item adde, quòd† Iudex tenetur dare
copiam indiciorũ reo,etiam ſi Princeps
reſcripſiſſet,cõtra inquiſitum proceden
dũ eſſe ex proceſſu informatiuo.Gram.
conſ.64.Rolan.conſ.12.vol.2.Pariſ.con
18 ſi.2.nu.156.vol.4.&†hoc procedit etiã,
quòd iudex ex forma ſtatuti haberet li-
berũ arbitrium,ita conſuluit Ruin.con-
ſi.147.nu.7.vol.7.& Menoch.de arbitr.
iud.quæſt.78.in fin. Sed ego vidi ſem-
per, quòd iudices habentes auctorita-
tem à Principe procedendi ex proceſſu
informatiuo, denegatis copijs indicio-
rum,ad torturam deueniunt.

Sed nunquid. Ibi, tu vero dic.
19 Adde, † videndum Viui. opin.717.vbi
ponit multas ampliationes, & limitatio
nes.& an danda ſit copia in crimine le-
20 ſæ maieſtatis,† & ſi reus, qui tenebatur
petere copiam,tortus fuerit ante petitio
nem copiæ,& poſtea ante repetitionem
torturæ illam petierit,non eſt danda, ſi
ſuper primis indicijs torquetur, ſuper
quibus ſufficienter non fuerit tortus, &
ſibi imputet ſi antè primam torturam,
copiam non petierit. Marſ.in l.vnius §.
21 cogniturum nu.3.ff.de quæſtio.&†ſi co-
pia denegata fuerit,an ex confeſſione fa
cta à reo etiam ratificata, poſſit deueni-
ri ad condemnationem, vel ad alium ef
fectum.Girlan.in tract.de quæſt. & tor-
tura in vlt.cap.nu.10.
22 Item†adde, quòd in ſtatu eccleſiaſtico
iudices debent dare copias indiciorum,
etiam ſi petitæ non fuerint per motus
proprios Pauli III.in fauorem pauperũ,
& Pij IIII.ſup.reformatione officij Au-
23 ditoris Cameræ; licet † Chart. in praxi
interrogandorum reorum lib.3.c.3,nu.
52.dicat,intelligendos eſſe ſecũdum ius
commune,ſcilicet,ſi petãtur. de quo in-
tellectu valde dubito. nam motus pro-
prij nihil operarentur,quia de iure com
muni debent dari petenti:nec facit dò-
ctrina Iaſ.in l. vniuerſa C. de precibus
imper.offeren.de ſtatuto requirente, vt
fideiuſſio præſtetur, quod debet intelli-
gi ſi petatur, nam ſtatutum nõ diſponit
ſuper eo, quod de iure cõmuni fieri de-
bebat, vt diſponunt Motus proprij, &
velle interpretari, quòd ſummi Pontifi
ces in ſuis Motibus proprijs nihil diſpo-
nant ultra ius commune, mihi videtur
durum; tamen me remitto, & credo, ꝙ
potius erat dicendum,ꝙ prędicti Motus
proprij parum obſeruantur.
24 Ibi;Si vero petat. Adde,quòd† om
nino dari debet,
etiam quòd reus eſſet torturæ alligatus,
& eſſet ſuperſedẽdum, ſecundum Vul-
pel.in conſ.21.nu.2. & conſ.74. num.8.
niſi iudex procederet ex proceſſu infor
matiuo virtute pręheminentię,quia tũc
non tenetur dare copiam ante torturã,
quam habet magna Curia Vicariæ,&
Gubernator Vrbis.
25 Item adde,†quòd homini malæ condi
tionis, & famæ capto, poteſt denegari
copia indiciorum,cui etiam propter de-
licti qualitatem Aduocatus denegatur.
Aug. ad Angel. in verb. ꝙ fama publica
præcedẽte nu.37.Tiraq. de pęnis mitig.
cauſa

26 cauſa 49.nu.30. & etiam iudex† procedens ex officio, poterit deuenire ad torturam, nõ datis copijs indiciorũ. Grãm. vot.3.nu.26.& in conſ.34. nu.13.

Ibi, ſcias tamen expenſis.

27 Adde, quòd pauperi† inquiſito debent dari copiæ indiciorum, fieri acta, & defenſiones gratis. Foller. in pract. crim. in verb. recipiantur defenſiones, num. 27.
28 †& quis dicatur pauper in cauſa ciuili, & criminali, declarat Alex. in conſ. 18. vol.2. & Menoch. de arbitr. iud. caſ. 65.
29 & in ſtatu† eccleſiaſtico expreſsè prouiſum fuit per motum proprium Pij IIII. ſuper taxa mercedum Notariorum criminalium Vrbis in fine, quòd pauperibus dêtur copiæ proceſſus gratis, & vbi opus fuerit loco copiæ indiciorum, tradantur originalia Aduocato, & procuratori pauperum gratis, & ſine aliqua impenſa, remittendo arbitrio Aduocati, & procuratoris Pauperum, quis ſit pauper.

Scias tamen, q̃ hęc publicatio.

30 Adde, quòd tertio † comparenti copia non eſt deneganda, licèt reus ſit abſens; nec poteſt deueniri ad condemnationẽ ſtatuto permittente, vnicuiq; de populo veniẽdi ad defenſam abſentis, alias ſententia eſſet nulla. Paul. de Caſtr. in conſ. 331. in fin. vol. 2.

Sed pone, quòd plures ſint rei.

31 Adde, † quòd idem habetur per Anto. Scap. in tract. iuris nõ ſcrip. lib.5.c.114. nu.14. cum ſeq. & ita paſſim practicatur, apud bonos, & practicos iudices.

Ibi, ipſis autem cõtumacibus.

Adde, q̃ D. Clarum ſequitur D. Chart. in pract. ſua interrog. reorum cap.3. nu. 73. lib.3. ſed Foller. in prac. crim. in ver. detur copia nu.12. dicit, quòd ſocij complices, mandantes, & mandatarij debẽt per curiam declarari, & nominari, vt cõmodè re⁹ poſſit facere defenſiones ſuas, & ad hoc allegat Marſ. in conſil. 49. qui ita generaliter non loquitur, ſed tantummodo de mandatario, & non de alijs. Ego autem vidi practicari in ſtatu eccleſiaſtico, & etiam in Regno Neap. quòd nomina ſociorum, & complicum tacentur, ſed quò ad mandatarium, fateor, quòd debet nominari, ſi de eius nomine apparet in proceſſu, quia principaliter tangit defenſionem mandantis; & ſi darentur omnia nomina ſociorum, eſſet pandere ſecreta Curię, contra quam multi falſitates fabricari poſſent, & forſan poſſet dici, hoc relinquendum eſſe arbitrio iudicis.

32 Item ſcias. Adde, quòd† in omnibus Curijs ferè totius Italiæ ſeruatur, quòd copia proceſſus datur, et ante repetitionem teſtium, ſi per reos, vel eorum procuratores adhoc in ſpecie conſtitutos, teſtes Curiæ habentur pro ritè, & rectè examinati, & repetitis: qa
33 tunc † perinde eſt, ac ſi parte citata per iudicem repetitio formiter facta fuiſſet. Capic. deciſ.74. Vulpel. conſ. 68. num.7. & Foller. in pract. crim. in ver. detur co-
34 pia capitul. nu.5. vbi dicit, † quòd multoties, vt habeatur copia repertorum, ſolent haberi teſtes pro citatis, iuratis, & legitimè repetitis, præter abſentes, & mortuos; ſed quòd fiſcus inſtare poteſt, vt non detur cum dicta reſeruatione, niſi omnes habeantur pro repetitis; & q̃ ita ſeruatur in magna Curia Vicariæ, in cèt Salerni, & in ſancto Seuerino detur copia repertorum, etiam cum dicta reſeruatione. Sed Chart. in ſua praxi interrog. reor. lib.3.c.3. num. 61. cum ſeq. abſolutè tenet, hanc reſeruationem eſſe admittendam, dicens, quòd copia eſt concedenda, ſi reus vel eius procurator ad hoc in ſpecie conſtitutus, habeat teſtes pro ritè, & rectè examinatis, præter abſentes, & mortuos; & ſaluis ſibi exceptionibus contra perſonas, & dicta teſtium, & repetitione ſuper interrogatorijs, quatenus illos repetere voluerit; eo quòd ita in ſtatu eccleſiaſtico practica inoleuit, & etiam in Regno: allegans ad hoc Capic. in d. deciſ. 74. & Foller. in pract. crim. in ver. ſi confitebuntur nu.
35 51. in quibus † locis, nulla ſit mentio de dicta reſeruatione, vt in eis eſt videre. quinimò Foller. in loco ſupra per me citato, tenet prędictam reſeruationem nõ eſſe concedendam, dum dicit, quòd fiſcus inſtare poteſt, vt non detur copia cum dicta reſeruatione, & quòd ita obſeruat magna Curia Vicariæ. & licèt poſtea ibidem contrarium tenere videatur

in

in teſtibus abſentibus, qui longa abſentia ab futuri ſint; illud tamen non affirmat, dicẽs, quòd eſt maius dubium quò ad abſentes, quàm ad mortuos, qui amplius repeti non poſſent. & benè dicit, quia ſi teſtes ſunt præſentes, poſſunt induci ad diſcedẽdum, vt non habeantur pro repetitis; & abſentes, vt non redeãt, ne repeti poſſint; & ſic quocunq; modo militat ſuſpitio fraudis, tam quò ad teſtes abſentes, quàm præſentes; nec vnquàm vidi in ſtatu eccleſiaſtico practicari, quòd huiuſmodi reſeruationes admittantur, ſed quòd tantummodo habentur teſtes pro repetitis ſaluo iure opponendi contra eorum dicta, & perſonas; alias nimis damnoſum eſſet fiſco, ſi abſentes non haberẽtur pro repetitis propter timorem fraudis, vt ſupra dixi; & reſeruatio teſtium mortuorum minimè fieri poteſt, quoniam eſt contra caſum, l. fin. C. de teſtib. qua diſponitur, quod teſtes mortui, licèt repetiti non fuerint, probant ſaluo iure legitimo ipſi reo opponẽdi contra perſonas, & dicta teſtiũ & ita firmat ibi Paul. de Caſtr. & Mile. in ſua praxi fol. 54. num. 17. Alia reſeruatio repetendi teſtes, quatenus illos repetere voluerit omnino eſt reiicienda, cum ipſa quoq; ſit multum præiudicialis. Et ideo Clar. in quæſt. 53. verſ. Quartus eſt caſus in fin. monet iudices, præſertim in cauſis criminalibus, vt ſe abſtineant ab huiuſmodi repetitionibus, quę fiunt ad inſtantiam partium, nam ſæpè numero proceſſus inuoluunt, ac deſtruũt, magnamq; præbeat occaſionem ſubornationibus, & falſitatibus teſtium; & licèt de iure communi permittebatur inquiſito, vt poſſet facere interrogatoria teſtibus cõtra ipſum examinatis; hodie tamen de ſtylo omnium Curiarum non dantur, quia inquiſitus habet repulſam, Foller. in verb. recipiantur defenſiones. nu. 32. quem ſequitur Clar. in quæſt. 23. item quæro. Stantibus itaq; prædictis, concludendum eſt, quòd iudices nullo modo dictas reſeruationes admittere debent, cum ſint ita præiudiciales, maximè, quia à magna Curia Vicariæ, (quæ
36 † eſt maius tribunal totius Italiæ) reiiciãtur, iuxta illud prouerbium. A boue maiori diſcat arare minor; ſed concedere poſſunt copias habitis teſtibus pro ritè repetitis, cum reſeruatione tantum, ſi petatur opponẽdi contra perſonas teſtiũ, & eorum dicta; & hoc à lege cõceditur. Clar. in d. quęſt. 23. verſ. Item quæro. Ex hoc capite etiam eſt reiiciẽda reſeruatio de teſtibus abſentibus, quia nunquàm fieri poteſt publicatio proceſſus, nec dari copia pacti, niſi prius factis debitis teſtium repetitionibus, vt hic per D. Clarum. ex quo ſequitur neceſſario, quod omnes teſtes tam abſentes, quàm pręſentes pro repetitis habeantur, alias publicatio non poſſet fieri, quia debitæ repetitiones teſtium non eſſent factæ, vtiq; ridiculoſum eſſet, publicare proceſſum nullum, imperfectum, & nihil probantem, reuelando ſecreta Curiæ inquiſito ſub ſpe repetendi teſtes abſentes, qui rarò opera inquiſitorum repeti poſſet: quod eſſet contra vtilitatem publicam, quia multa delicta impunita remanerent. & ideo licitum eſt iudici, denegare copias, & defenſiones reo, donec fiat repetitio, quia non dum proceſſus dicitur completus, vt per Foller. in pract. crim. in verſ. recipiantur defenſ. num. 22. & Chartar. vbi vt ſupra nu. 57. cum ſeq. volens igitur copiam proceſſus, debet renunciare repetitioni teſtium indiſtinctè, tam abſentium, quàm præſentium, vel expectare, vt repetantur, & eo caſu, fiſcus omni cũ diligentia procurare debet, vt quàm primum fiat repetitio, quæ ſi fieri non poterit infra competentem dilationem, reus, ne in carceribus marceſcat, eſt relaxandus ſub fideiuſſione de ſe repręſentãdo toties quoties in forma; & ſic reo, & fiſco ſuccurritur; quæ tamen nõ pro-
37 cedunt in Regno Neap. † vbi expeditio cauſę criminalis nullatenus retardari poteſt prætextu teſtium Curiæ non repetitorum, vt per Gramm. deciſ. 28. nu. 6.
38 Nec omittam, quòd ſi inquiſiti † renunciarent repetitioni teſtium abſq; reſeruatione opponendi contra eorum depoſitiones, & perſonas, non ſibi præiudicarent, quin dictas oppoſitiones facere poſſent, quia à lege pro defenſionibus reorum conceduntur. Clar. ſupra in d. quæſt. 23. verſ. Item quæro, Aliter ſequeretur, quòd reus expreſsè renunciaret defenſionibus ſuis, quod minimè fieri poteſt, vt per Gloſ. & DD. in l. pactum inter hæredem. ff. de pact. & renunciare

repe-

repetitioni teſtiũ, nihil aliud eſt, quàm
renunciare citationi ad videndum cura
re teſtes, vt ſupra dixi; nihilominus pro-
curatores ad abundantiorem cautelam;
dictam reſeruationem facere ſolent, li-
cet Chart. vbi ſupra nu. 70. & 71. dicat,
quòd quando teſtes habentur pro ritè
repetitis, ſi non fieret huiuſmodi reſer-
uatio, ſiue proteſtatio excipiendi con-
tra eorum dicta, & perſonas, non poſſet
poſtea contra teſtes opponere, & eorũ
dicta impugnare, per ea quæ tradit Sa-
lyc. in l. ſi quis teſtibus C. de teſtib. &
poſt eum Foller. in pract. crim. in verb.
concedatur repulſa, num. 18. Maran. in
Spec. 6. part. actu 13. quæ procedunt in
39 cauſis ciuilibus, non autem † in crimina-
libus, in quibus nemo poteſt renuncia-
re defenſionibus ſuis, vt latè per Boſſ. in
tit. de oppoſit. contra teſtes num. 8. & 9.
& ita etiam in ſimili tenet idem Foller.
in loco citato num. 15. dum dicit, ritum,
quo cauetur repulſam peti, debere in-
tra decem dies procedere in ciuilibus,
& non in criminalibus, vbi tractatur de
vita hominis, & quòd numquàm vidit
40 ſeruari illum ritum, ſed † repulſam dari
indiſtinctè, quando petita fuit. hinc eſt,
quòd etiam poſt publicationem proceſ-
ſus poſſunt examinari teſtes ad defen-
41 ſam, ſi ceſſaret ſuſpicio † ſubornationis,
iuxta trad. per Clar. in q. 61. verſ. fin. vbi
tenet etiã, quòd in cauſis criminalibus
42 non concluditur in cauſa, † dicens æquũ
eſſe, & rationabile, quòd vbi de vita ho
minis tractatur, reus quandocunq; ſuas
probationes, & defenſiones facere poſ-
43 ſit. & miror de Follerio, † dum dicit, quòd
quando inquiſitus citatur ad vidẽdum
iurare teſtes, vel quòd coram eo exami-
nantur, debet eſſe cautus, & proteſtetur
cõtra perſonas teſtium, & eorum dicta,
ne videatur conſentire, quia conſentire
non poſſunt, vt dictum fuit. Et ego nũ-
quàm vidi, nec forſan ipſe, quòd rei in
confrontationibus, quæ fiunt cum teſti-
bus, talem proteſtationem faciant. Rei
nempè eſſent in maximo periculo vitę,
ſi omittendo dictam proteſtationem, vi
derentur conſentire depoſitionibus con
tra eos factis, quæ proteſtatio omitti
poſſet ignorantia reorum, vel procura-
torum; & ideo dici non poteſt, quòd di-
cta reſeruatio, ſeu proteſtatio ſit neceſ-
ſaria, ſed quòd potius ſit ad benè eſſe,
quàm de neceſſitate.

44 Item adde, quòd copia † teſtium exa-
minatorum pro informatione Curiæ,
nõ datur, quia eorum atteſtationes, par
te non citata, nullum inquiſito afferunt
præiudicium; ſed datur copia atteſtatio-
num, quæ factæ fuerunt cum citatione
partis, niſi dubitaretur de variatione ab
examine informatiuo ad aliud examen.
ita tradit Deci. in l. 2. num. 21. de eden.
& Vulpel. in conſil. 102. vbi tamẽ dicit,
dictum Decij procedere, quando aliter,
quàm per ſimplicem partis aſſertionem
de varietate dubitaretur. Ego autẽ ſem
per vidi practicari, ſi teſtes non haben-
tur pro repetitis, & quòd repetantur, quòd
datur copia tàm primi examinis, quàm
repetitionis, & tanto magis, quòd in ſe-
cundo examine non extẽditur tota de-
poſitio, ſed primum examen confirma-
45 tur. & ibi Vulpell. tenet, † dandam non
eſſe copiam inquiſito de ſubornatione
conſtitutorum teſtium, quòd affirmabãt
ſe ſubornatos fuiſſe, ſed quòd ſolum dare-
tur copia examinis facti, vti teſtis parte
46 citata, quod † mihi videtur durum, quia
multa poſſent eſſe in conſtitutis, quæ
tendẽrent ad defenſionem rei, & quòd
forſan detegerent falſitatem teſtium.

Quęro nũquid ſit danda copia.

47 Adde, quòd † Guid. pap. deciſ. 442. tenet
quòd non.

Eſt igitur certa iuris concluſio.

Adde, quòd reus pluribus modis ſe de-
fendere poteſt, & ponit Burſat. in conſ.
216. ſub nu. 229. viginti duo ſigna inno-
48 centiæ † multum notabilia.

49 Item adde, quòd ſi † extaret ſtatutum,
quòd confitens delictum, puniretur, iu-
dex non obſtante petitione termini ad
ſe defendendum, poterit ſtatim proce-
dere ad condemnationem, præmiſſa ta-
men interlocutoria, videlicet, dilationẽ
non eſſe dandam, tamquàm per calum-
niam petitam. ita notab. Innoc. in c. ad
petitionem de accuſat. Ego autem arbi-
tror, quòd cautius faceret iudex, ſi dila-
tionem concederet, ſaltem vbi ageretur
de pœna corporali.

Ibi. Et aduerte. Adde, quòd hoc
50 † procedit in di-
latione

litione,quæ eſſet cõceſſa per legem ſcri
ptam,quia tunc debet dari etiam parte
non petente; ſecus vero in dilatione,
quæ conceditur miniſterio iudicis, quã
iudex non tenetur dare niſi petatur. ita
diſtinguit Bal.in l. nouerint in princ.C.
vt intr.cert.temp. vbi dicit, hac diſtin-
ctione poſſe defendi iudicem, ſi delin-
quentes confeſſum mitteret ad furcas,
non dato termino ad faciendũ ſuas de-
fenſiones. Sed ego dubito, quòd non eſ
ſet bona defenſio,& ideo iudices caueãt
ab huiuſmodi diſtinctione.

51 Item adde, quòd† iudex poterit dene-
gare defenſiones in criminalibus,quan-
do vidit illas peti cauillãdi cauſa, vt per
Rolan.in conſ.12.num.42.vol.3.& De-
52 cian.in conſ.99.nu.12.vol.2.Et† ſimili-
ter poterit denegare defenſiones furi-
bus famoſis,& latronibus. Marſ. in l. 1.
nu.43.ff.de quæſt. pro quibus nõ debet
pati aliquem aduocare, per tex. in l.
omnes C.de defenſ. ciuit.& nedum pu-
blicis furibus denegari poſſunt defenſio
nes,ſed etiam cuilibet inſigni, delinquẽ
ti,dummodo notoriè ſint tales, ſecundũ
Boſſ. in tit.de indic.num.76.& Rolan.d.
conſ.12.nu.62.vbi loquitur de latroni-
bus,diſrobatoribus, incendiarijs, viola-
toribus, & raptoribus publicè diffama-
tis.

Et hoc adeo verum eſt.

53 Adde Afflict.† in conſtit.inquiſitionis.
§.item dura nu.3.fol.142.lib.1. vbi ple-
nè tractat iſtam queſtionem,& ibi dicit,
quòd licèt Princeps non poſſit tollere
defenſionem,poterit tamen variare mo
dum defenſionis. & ibi etiam in fi.& in
deciſ.391.exclamat contra præheminẽ-
tiam Vicariç,quòd ex proceſſu informa
tiuo poſſit deueniri ad torturam, & con
cludit non habere locum contra homi-
54 nem bonæ famæ,† ſed ſolum contra la-
trones inſignes,diſrobatores,ſtratarum,
incẽdiarios,violentos,raptores, & com-
mittentes grauia crimina, contra quos
laborat infamia; & quòd contra iſtos po
teſt procedi iuris ordine non ſeruato,
& ſic ad torturam ex proceſſu informa-
tiuo: quia propter terribiles caſus, licèt
iuſtas leges tranſgredi. & de huiuſmodi
præheminentia plenè tractauit Gram.
vot.3.vbi ponendo intelligentiam, & li
mitationem ad dictam præheminẽtiam,
tenet,quòd procedendo ex proceſſu in-
formatiuo tortura repeti non debet,ſed
contrarium tenuit Simon de prætis in
conſ.104.nu.5.& 6.& ibi tenet,etiam ꝙ
contra hominem malæ vitæ, & famæ ẽt
de iure communi procedi poſſit ad tor-
turam,nõ data copia indiciorum, quod
ſimiliter tradit Gramm.in d. vot. 3. nu.
7.& 26.& conſ.17.num. 16. & conſ.34.
col.fin.& qualis ſit præheminentia Vica
riæ, in quibus caſibus, & quomodo ea
vti poſſit,habes in c. Regni 272.& ibi la-
tiſſimè per Io.Ant. de Nigr. nu.9. & nu.
28.vbi concludit,quòd licèt magna Cu
ria Vicariæ habeat dictam præheminen
tiam,& plenum,ac liberum arbitrium in
maleficijs, tamen quòd nõ poſſit aliquẽ
torquere, niſi in illo proceſſu informa-
tiuo concurrant legitima indicia,ex qui
bus ſi eſſet legitimus ꝓceſſus, poſſet in-
ferri tortura; & ita ĩ ſpecie tenet Gram.
in conſ.64.nu.6.vbi multa allegat.

55 Item † adde, quòd ſummus Pontifex
ex iuſta cauſa poteſt tollere defenſionẽ,
vt per Deci. in c.dilecti col.7.de except.
Alex.in l.mulier col.5.ff. ſol. matrim. &
Vaſq.controuerſ.Illuſtr.cap. 31.num.9.
vbi dicit rationem eſſe ne id ius natura
inſitum ad iuuandum incipiat eſſe no-
ciuum,& in c.36. tenet, quòd Princeps
ex iuſta cauſa poſſit tollere defenſiones
in criminalibus,ne dum ex plenitudine
poteſtatis, ſed etiam de poteſtate ordi-
naria.

Item adde,quòd ad hanc queſtionem,
quòd princeps non poſſit tollere defen-
ſionem in criminalibus, Sim. de Pret.
conſ.203.& Natt.conſ.451. num. 30.re-
56 præhendit† Boſſ.qui in tit.de indici.nu.
142.tenuit,quòd iudex habens commiſ
ſionem procedendi ex conſcientia, po-
teſt ſine indicijs torquere reum,& quòd
Princeps regulariter poſſit tollere defen
ſiones in criminalibus, habes per Viui.
opin.717. vol.2. vbi ponit multas am-
pliationes,& limitationes.

Quæro nunc, an poſſit reus.

57 Adde, an † idem ſit in appellationibus,
qđ in criminalibus,vt non poſſit renun-
ciari appellationi. vide deciſ.Delfin.60.
nu.7.in 2.par. & Boer.in deciſ. 267.ſub
num.16.circa med.vbi tenet, ꝙ in cauſa
crimi-

criminali,quando tractatur de morte ci
uili,vel naturali,vel membri mutilatio-
ne, non poteſt per condemnatum, vel
condemnandum expreſsè appellationi
ſuæ, vel per quemlibet alium interpoſi-
tæ,vel interponendæ, renunciari.
58 Item adde,quòd† renunciatio valet in
nouem caſibus, quos ponit Felyn. in c.
cum veniſſent de teſtib.& in c. quæren-
ti nu. 3. de for. compet. & in c. ſi diligenti
eod. tit. dicit etiam, quòd reus criminis
poteſt renunciare defenſioni ſtatutariæ.
59 Item adde,quòd† latrones ſuis defen-
ſionibus poſſunt renunciare ſimpliciter;
& renunciatio tenet, ſecundum Angel.
in l. cuſtodias de pub. iud. & ibi etiam
imo.
60 Item† adde,quòd nec etiam cum iura-
mento reus poteſt renunciare defenſio-
nibus ſuis. Bald. in l. vnica C. de confeſſ.
nu. 27.& Gomeſ. de delict. cap. 1. nu. 66.
& ibi dicit etiam,quòd defenſionis per-
ſonæ,& ſtatus non poteſt renunciari: &
61 quando fit† renunciatio cum clauſula,
quia nullam habet defenſionem, debet
fieri hoc modo; videlicet, talis inquiſi-
tus ſpontè ex certa ſcientia, ſciens care-
re omni ſpe defenſionis, renũciauit cui-
libet termino ſibi ſtatuendo, tam ex for
mam iuris communis, quàm ſtatuto-
rum,& hanc formam tradit Soci. in cap.
qualiter,& quando num. 1055. de accu
ſat. vbi dicit, quòd talis renunciatio va
lebit.
62 Item adde,† quòd renunciatio defen-
ſionis reuocari poteſt in cauſa crimina-
li, gloſ. & Doct. in l. 2. C. quorum appel-
lat. non recip. Ang. in l. non tantum ff.
de appellat. Mar. Fran. deciſ. Delfin. 60.
nu. 8. par. 2.

Sed hic incidenter quæro.

63 Adde,† an confeſſio delicti reſultet ex
precibus Principi porrectis. deciſ. Pe-
demont. 138. num. 1. & Capy. deciſ. 71.
64 vbi† habetur etiam, an narrata in reſcri
pto præiudicent inter alias perſonas, ſi
ſecus reſcriptum reprobauerit, & ſi lata
fuerit ſententia cõtra illud reſcriptum,
& quandò confeſſio facta in precibus
probet contra confitẽtẽ, vide Maſcard.
de probat. in concluſ. 368. & ibi an poſ-
ſit reuocari, & in concl. 301. & quòd de
confeſſione facta in libello, in poſitioni-
bus, in capitulis, & in exceptionibus; &
an ex ſupplicatione, & veniæ petitione
quis dicatur fateri delictum, vide omni-
no Farinac. quæſt. crim. q. 5. nu. 25. vbi
latiſſimè.
65 Item adde,† an & quando confitens
delictum, & componẽs cum fiſco poſſit
ex prætextu metus ab officiali in ſyndi
catu repetere. Io. de Amicis conſ. 49.
66 Item adde,† an confiteri delictum vi-
deatur, ille, qui ſoluit aliquid pro com-
poſitione, & ſi ſoluit parti, vel fiſco, vt
per Pariſ. de Put. in tract. de ſyndic. in
verb. compoſitio, verſ. an officialis Epi,
nu. 2. Bal. in l. ea quæ vltima col. verſ. ſed
quid ſi non vult negare C. de cond. in-
deb. Paul. de Caſtr. conſ. 220. incip. no-
tandum, quòd in fin. & Pau. Ghirlan. in
tract. de relax. carcer. titu. de pœnarum
compoſit. quæſt. 4. & ibi etiam, quomo-
67 do ſit facienda† compoſitio, ne fateri vi-
deatur.
68 Item adde,quòd ſe† ſubmittẽs gratijs,
& miſericordiæ Curiæ, ſeu iudicis, pro-
ut ſæpè faciũt carcerati in regno Neap.
vbi iudices regulariter habent poteſta-
tem componendi delicta ante ſentẽtiã,
præcedente tamẽ remiſſione partis, nõ
fatetur delictum, ſaltem, vt poſſit con-
demnari; & ſi iudex non uult facere gra
tiam, vel miſericordiam in priſtino ſtatu
illum reponere debet, quia illa ſubmiſ-
ſio intelligitur facta ſub conditione, ſi
fiat gratia arbitrio boni iuri, alias non
nocet. Ang. & alij in l. fin. de prętor. ſtip.
per tex. in c. veniens, & in c. ſanè de re-
nun. Alex. in conſ. 70. nu. 10. & 11. vol.
1. Guido Pap. deciſ. 495. ille, qui ſe ſub-
mittit, & Io. Ant. de Nigr. ſuper capit.
Regni in c. 297. incip. multorum ad au-
res noſtras, num. 14. vbi latè, & Menoc.
de arbitr. iudic. quæſt. 8. nu. 37. ſed Gi-
gas in tract. de crim. læſæ maieſt. quæſt.
23. nu. 3. dicit, quòd ſi venia fuerit peti-
ta ſolemniter in iudicio ſiue coram iudi
ce, quòd cenſetur illud fateri; ſi uero ex-
traiudicialiter, illud fateri non videtur,
concor. not. per Rom. in l. ſi quis in gra-
ui §. 1. ff. ad ſyllan. ſed vide Blanc. in re-
pet. l. fin. de quæſt. num. 308. & in pract.
crim. quæſt. 49. verſ. ſed hic incidenter
Alciat. conſil. 108. num. 10. & ſeq. lib. 5.
Franc. Marci deciſ. 389. num. 2. ſecunda
parte Corſet. ad repert. Abb. in ver. ab-

ſolutio nu.7. & hanc diſtinctionem ſequitur etiam Maſcar. in concl. 501. vide etiam Neuiz. in conſ. 68. num. 12. & 13. vbi dicit etiam, quòd producens gratiã, fatetur delictum, & idem tenuit Gram. in conſ. 34. nu. 5.

Quæſtio L.

SVMMARIVM.

1 *Nullitas eſt mera defenſio.*
2 *Nullitas, quæ colligitur ex eiſdẽ actis, poteſt quandocumq; opponi.*
3 *Proceſſus, factus per Iudicem excommunicatum, eſt nullus.*
4 *Excommunicatus publicè quis dicatur, remiſſiuè.*
5 *Proceſſus an, & quando ſit nullus ex defectu indiciorum.*
6 *Sententia, faciens mentionem proceſſus, an probet proceſſum præceſſiſſe.*
7 *Et quid ſi ſint lapſi decem anni.*
8 *Curator an requiratur in criminalibus.*
9 *Confeſſio minoris ſine curatore in criminalibus valet.*
10 *Et quid in confeſſione facta vigore ſtatuti.*

NVnc de reorũ defenſionibus.
1 Adde, quòd† nullitas eſt mera defenſio rei, Patiſ. de Put. in tract. de ſynd. in §. an ſi ſententia lata verſ. quædam ſunt ſententiæ, & Felyn. in c. ex parte col. pen. de offi. delega.

2 Item adde, † quòd nullitas proceſſus, & ſententiæ, cauſæ principalis, quæ colligitur ex eiſdem actis, poteſt opponi tempore allegationum iuris, etiam ſi aliter primò non fuerit in actis de ipſa nullitate exceptum; & poteſt opponi etiam poſt concluſum in cauſa, dummodo nullitas depræhẽdatur, vtſupra ex actis per ſolas allegationes iuris. ita tradit Ferret. in conſ. 379. volum. 2. & Vant. de nullit. in rubr. quot, & quibus modis null. proponi poſſ. nu. 22.

3 Item adde, quòd† proceſſus, & omnia acta per iudicem ordinarium, ſiuè delegatum publicè excommunicatum, ſunt nulla, & inualida. Vant. de nullit. in tit. de nullit. ex defectu iuriſd. ordin. num. 137. & ibi nu. 136. dicit, quòd proteſtatio aliqua à parte non erit fienda, & in tit. de nullit. ex defectu iuriſd. deleg. nu. 61. cum ſeq. vbi etiam habetur, quando
4 quis dicatur publicè† excommunicatus ad effectum, quòd proceſſus nõ teneat.

5 Item adde, quòd† proceſſus valeret, ẽt ſi eſſet nullus ex eo, quòd indicijs legitimis non præcedẽtibus proceſſum fuerit, quia quòd indicia debent præcedere, intelligitur locum habere, ſi inquiſitus comparuit, & oppoſuit de nullitate inquiſitionis ex defectu indiciorum; ſecus ſi non fuerit oppoſitum. c. 2. de accuſat. in 6. Alex. conſ. 120. nu. 3. volum. 7. Ruin. 80. num. 3. volum. 4. Becci. conſ. 70. in fin.

6 Item adde, † quòd ſententia condemnatoria, vel abſolutoria criminalis faciẽs mẽtionem proceſſus, ſi reperta fuerit in Camera Romanę Eccleſię, vel theſaurarij inter alias ſententias, & à tali ſententia non eſſet appellatum, vel reclamatum, vel de nullitate dictum intra annum à tempore, quo fuit lata, ꝙ pro tali ſententia præſumatur, & fingatur totum proceſſum etiam proceſſiſſe, ſecundum Conſt. March. lib. 4. cap. 26. Rub. de condemnat. in cauſ. crim.

7 Itẽ adde, †ꝙ ſi ex verbis ſententiæ apparent omnia ſolemniter præceſſiſſe, & ſunt elapſi decem anni, non poteſt amplius de nullitate dici, etiam quòd non appareat de proceſſu, & ſentẽtia exequi debet. Gram. deciſ. 24.

Ibi, & dicit Boſſ. in tit. de cõfeſſ.

8 Adde, quòd† idem tenuit Antonius Columb. in ſuo tract. contro. crim. art. 171. vbi dicit, quòd in criminalibus non attẽditur auctoritas patris, ſiue curatoris, vel alia auctoritas, aſſerẽdo ridiculoſũ
9 videri, quòd auctoritas† hæc interuenire debeat, quæ adaptari nunquàm poſſet; nec inueniretur pater, qui vellet aſſentire, quòd filius delictum confiteretur; pariter, nec curator, qui datur tantum ad vtilia gerenda. & art. 174. affirmat, quòd pręſentia iudicis in criminalibus ſupplet defectum curatoris.

10 Item adde, quòd† idem eſt in ficta confeſſione, ſtante ſtatuto, quòd contumax habeatur pro confeſſo; quod confeſſio

minoris

minoris eſt valida, etiam nullo dato curatore, & poteſt condemnari. Natt. conſil. 540. 541. & 542.

Quæſtio LI.

SVMMARIVM.

1 *Limitationes ad l. querelam, C. de falſis, remiſsiuè.*
2 *Condemnatus non poteſt opponere præſcriptionem, etiam quòd poſt quinquaginta annos poſt ſententiam ſit captus.*
3 *L. quærela non habet locum in Eccleſia.*
4 *Boer. in deciſ. 26. & 263. declaratur.*
5 *Præſcriptio in criminalibus non interrumpitur per oblationem libelli.*
6 *Et an opponatur poſt litem conteſtatam.*
7 *Et an ea non oppoſita proceſſus valeat.*
8 *Præſcriptio poteſt opponi per quemlibet de populo.*
9 *Confeſsio ficta operatur non obſtante præſcriptione.*
10 *Exceptiones ſunt perpetuæ.*
11 *Ciuiliter poteſt agi pro delicto etiam poſt viginti annos.*
12 *Exceptio, quæ poteſt opponi contra accuſatorem, procedit etiam contra Iudicē inquirentem.*
13 *Præſcriptio delicti quando currere incipiat.*
14 *Confeſsio an operetur poſt præſcriptionem.*
15 *Fiſcus an reſtituatur ſub prætextu, quòd nunc habet notitiam delicti.*
16 *Præſcriptio ſtatutaria non habet locum in crimine falſi.*
17 *Statutum, quòd Iudex non poſsit cognoſcere de delictis ſex menſibus antè introitū officij commiſsis, quomodo intelligatur.*
18 *Officialis, qui non ſtetit ſyndicatui, quamdiu teneatur, & poſsit conueniri in patria.*
19 *Inſtantia per biennium quomodo perire dicatur.*
20 *Et quid ſeruetur in Regno Neapol.*
21 *Inſtantia ſtatutaria currit, ſicut legitima.*
22 *Cauſæ criminales an reſtituantur perempta inſtantia.*
23 *Inſtantia perempta, an pereat effectus cōfeſsionis.*
24 *Inſtantia non currit coram Principe.*
25 *Iudex poteſt perempta inſtantia punire cōtumacem, factum durante inſtantia.*
26 *Item quando Rex eſt conſulendus.*
27 *Conſuetudo quòd non pereat inſtantia, valet.*
28 *Fideiuſsio de iudicio ſiſti toties quoties, finitur perempta inſtantia.*
29 *Accuſatio ciuilis an tranſeat in hæredes.*
30 *Iudex de conſuetudine in omnibus delictis procedit.*
31 *Mors quomodo probetur.*
32 *Hæres accuſati poteſt petere, vt declaretur, defunctum non deliquiſſe.*
33 *Crimen, an, & quando morte extinguatur.*
34 *Pœna quæ infligitur ipſo iure trāſit in hæredes etiam lite non conteſtata.*
In crimine hæreſis poteſt procedi poſt mortem infra quadraginta annos, nu. eod.
Et imponitur pœna confiſcationis omniū bonorum aduerſus quemcumq; poſſeſſorem. nu. eod.
35 *Contumacia habetur pro concluſione, quādo ex ſtatuto contumax habetur pro confeſſo.*
36 *Hæres an teneatur dolo defuncti in contractibus.*
37 *Declaratoria an fieri poſsit poſt mortem rei.*
38 *Pœna non declarata cōtra defunctum, an poſsit declarari contra hæredem.*
39 *Sententia in pœna pecuniaria, an mortuo reo feratur in perſonam procuratoris, vel hæredis.*
40 *Hæres an teneatur ex confeſsione ficta propter contumaciam defuncti*
41 *Hæres quando non teneatur.*
42 *Quando in mortuos ſeuerè liceat, remiſsiuè.*
43 *Cadauer occidentis ſeipſum an debeat ſuſpendi.*
44 *Ius ciuile, & canonicum ſi ſint contraria, quid obſeruandum ſit.*
45 *Hæres quando teneatur ex delicto defuncti.*
46 *Et an vltra vires hæreditarias.*
47 *Iudæus poſt delictum factus Chriſtianus, an poſsit puniri, remiſsiuè.*

Poteſt etiam reus.

1 Adde, huiuſmodi † præſcriptio limitatur pluribus modis per Carer. in pract. crim. §. homicidium 6. nu. 378. & ſeptem modis, vt per Foller. in pract. in verb. foriudicentur, nu. 17.

nu.17.cum ſeq.& ibi nu.26.habetur,qđ
iſta exceptio poteſt opponi per agna-
tos,& cognatos,& Balb.in tract.de prę
ſcrip.4.par.6.par.prin.q.2.vbi tenet hanc prę
ſcriptionem locum non habere in cri-
mine ſuppoſiti partus, Parricidij, & con
ceſſionis; & de crimine lęſæ maieſtatis
idem tenet Gigas in tracta. de crimine
læſę maieſt.atis lib.1.qualiter in crimine
læſę maieſt.procedaẗ Balb.de præſcript.
in 3.par.6.par.prin.& Marſ.in l. qui fal-
ſam.§.1.ff.ad leg.Cornel.de falſ.vbi hãc
limitationem extendit ad crimen ſodo-
mię, & ſtupri violẽti, & alia delicta ex-
cepta,& enormia, & iſta præſcriptio li-
mitatur quindecim modiš per Decian.
in tract.crim.tom.1.lib.3. cap.37.
2 Item adde,q. † condemnatis non po-
teſt huiuſmodi præſcriptione ſe tueri,
etiam quòd poſt quinquaginta annos
poſt ſententiam captus fuerit. Nell. in
tract.bann.in 2.part. 2.temp. quæſt.64.
quem refert,& ſequitur Foller.in pract.
crim.in verb.captis foriudicatis,num.7.
& vltimo loco Chart.in trac.de execut.
ſenten.contum.cap.fi.nu. 313. cum ſeq.
& etiam nefandum crimen ſodomiticũ
vllo vnquàm tempore nõ præſcribitur,
vt per Guliel.Bened.in c. Raynutius in
ver.mortuo itaq; teſtat. nu. 138.
Item adde,quòd licet crimen falſi ſpa-
tio viginti annorum præſcribatur, per
tex. in d.l.quærelam,hoc tamen fallit in
3 †eccleſia; contra quam nunquàm præ-
ſcribitur,ſecundum Spec. in tit. de ſen-
ten.§.quoniam,vbi allegat tex.in c. ve-
rè omnis. 30.q.2.quem refert, & ſequi-
tur Roma.ſing.185.& in aliquibus caſi-
bus agi poteſt vſque ad centum annos
Boſſ.in tit.ſi ex falſ.inſtrum. nu. 6.
Item adde, quòd in hac materia præ-
ſcriptionis d.l. querelam,quod ſecundũ
Vrſillum ad Afflict. in deciſ. 164. nu. 6.
deſtinguendum eſt, quòd aut viuit de-
linquens, & tũc datur accuſatio vſq; ad
annos 20.cum bonorum confiſcatione,
iuxta tex.in l.querelam, & tunc proce-
dunt adducta in deciſ.Boer.26.hic alle-
gata:aut eſt mortuus, & tunc quinquen
nio etiam in crimine læſæ Maieſtatis, &
publicationebonorum cum accuſatione
4 delicti, & tunc procedunt † tradita per
Boer. in deciſ.263.nu.18.quæ diſtinctio
an ſit vera,cogitandum relinquo,ſufficit
mihi eam retuliſſe.
5 Item adde, † quòd ad interrumpẽdam
pſcriptionem in cauſa criminali nõ ſuf-
ficit libelli porrectio, ſed requiritur cita
tio, vt in cauſa ciuili, & eſt magis com-
munis opinio ſecundum Gabrie. com.
conclu.lib. 2.titu.de citatio.concl.1.nu-
me.387.
6 Item adde, † quòd poteſt opponi quã
documq; etiam poſt litem conteſtatam,
Arno.in Comment.155.& Felyn. in c.
inter monaſterium col.7.de re iudic.Ia-
7 fred.deciſ. 318. & ſi † non oponeretur
accuſatio,ſeu inquiſitio valeret,& iudi-
cium teneret,ſecũdum Bart.in l.1.§. ac-
cuſationem ff. ad turp.& in l. abſentem
vlt.col.ff.de pen.& Balb.in 4.par.princ.
quæſt.2.
8 Item † adde, quòd poteſt opponi etiã
per quemlibet de populo,Marſ.conſ.24
nu.30.
9 Item adde, † quod ſi non obſtante la-
pſu temporis procedatur,& vocatus nõ
veniret, ficta confeſſio operatur, vt ve-
niat puniendus,non obſtãte præſcriptio
ne. Bart.in conſ.100. à Domino Tyno,
& in l.abſentem verſ.quarto ff.de pœn.
quem refert, & ſequitur Boſſ.in titu.de
bann.nullit.nu.6.& Gugliel.Bened.in c.
Raynutius in verb. mortuo itaq; teſta-
tore nu.169.quia tempus non tollit cõ-
demnationem criminalẽ ipſo Iure, ſed
parit exceptionem.

Et hæc quidem concluſio.

Adde quòd licet accuſatio, ſeu inqui-
ſitio ſpatio 20. annorum tollatur, vt
quis amplius de crimine inquiri, nec ac
cuſari poſſit, hoc tamẽ procedit agẽdo,
ſecus autem excipiendo;quia exceptio-
10 nes † ſunt perpetuæ, Ceph. in conſil.
338.nume.65.volum.3.& conſ.558. nu
11 me.57. volum.4. & licet † agi non poſ-
ſit criminaliter niſi ſpatio viginti anno-
rum,poterit tamen agi ciuiliter, vſq; ad
triginta annos, ſecundũ Boſſ.in tit.quo-
modo procedatur per actionem in de-
lictis nu.26.diſtinguendo, vt ibi per eũ.

Ibi, ſed certe illa gloſa.

12 Adde, quòd † ratio eſt, quia omnis ex
ceptio, quæ opponi poteſt contra accu-
ſatorem, oponi poteſt etiam contra Iu-
dicem inquirentem.

Poteſt autem. Adde quę poſui ſupra in §.adulterium verſ. vnum tamen.

Sed quæro ſi ſtatutum. Ibi ſed certe contraria opinio eſt magis

13 communis. Adde † videndum Ludouicum de Interamna cõſi.60.lib.2.inter conſ. crim.diuerſ.vbi intelligit iſtam communem,quãdo delicta deuenerunt ad notitiam, & non in delictis occultis.idem affirmat Marian. ſoc.conſ.ſeq.int.d. conſ.ſed Franc.de Albergott.d.lib.2.conſ.12.dicit iſtud procedere, quando delictum fuit omnino occultum, ſed ignorabatur à quo fuerat commiſſum, quod tunc incipit currere à die delicti commiſſi, Et hanc cõmunem opinionem limitat Alex.l.fin.col.fin.C. de dol. quem ſequitur Boſſ.tit. de ſent. nu.110.de qua limitatione tractat idem Franc.d.conſ.12.

14 Item adde, † quòd elapſo tempore ſtatuti poterit Iudex cognoſcere, vbi de delicto conſtabit per confeſſionem partis.Alexand.in l.fin. col.fin.C. de dol.& Boſſ. in ſuprad. loco; Sed Soc. in conſ. 108.nu.3. vol.4. tenuit contrarium, & Pariſ.conſ.196.nu.3.vol.4.& Sylua qui dicit cõmunem in conſ.7.nu.7.Et quod poſt lapſum termini expiret iuriſdictio tenuit Crot. conſ.70.nu.44. & Roland. conſ.94.nu.11. vol.3. ſed verba ſtatuti ſunt inſpicienda, quia ſi ſtatutum tollit inſtantiam, adhuc durat actio, licèt inſtantia ſit lapſa, & tunc attenditur confeſſio, ſi uero præſcriptum ſit iuri inquirendi,ita ſtatuto diſponente, tollitur delictum, & eo caſu confeſſio nihil operatur, ita Scarlatt.inter conſ. crim. diuerſ. conſ.112.nu.21. vbi dicit,quòd iſta opinio eſt verior.

15 Item† adde, quòd vbi ſtatutum præfigit terminum iudici ad inquirẽdum, nõ poterit fiſcus petere reſtitutionẽ eo prætextu, quod nunc habeat probationes eius delicti, vel ſcientiã illius,quæ prius non habebantur. Socin. in conſil. 108. vol.4.

16 Item† adde,quòd iudex in crimine falſi poſt inquirere etiam poſt tempus datum à ſtatuto,ſecũdũ Marſ.in ſing.507.

17 Item† adde,ſi ſtatutum,quòd iudex nõ poſſit cognoſcere de maleficijs cõmiſſis ſex menſibus ante introitũ officij, debet intelligi de delictis,quæ non durãt, ſed momẽto fuerũt expedita, vt ſunt homicidia:ſecùs ſi delicta durant,vt ſunt furta.Bar.Alex.& alij in l.eum qui. §.in popularibus ff.de iureiur.& ideo iudex poterit inquirere,etiam ſi furtum commiſſum fuerit ſex menſibus antè introitum ſui officij, & idem erit de teſtamento falſo, vt per Garg.conſ.124.nu. 17. vol.1. inter conſ. crim. diuerſ. & de prædictis latè per Lazar. Feruit.in tract.de momẽto temp.c.10.nu.38.

Hac ẽt p̃ſcriptionis exceptione.

18 Adde,† quid ſi officialis non ſteterit ad ſyndicatum, nec abſolutoriã habuerit, an perpetuò,vel ſecundũ naturam actionum conueniri poterit in patria ſua de geſtis in officio,latè Io.Ant.de Nigr.ſuper cap. Regni cap.132.nu.18.ſub rubr. de ſyndicatu.

Alia etiam eſt defenſio.

19 Adde, † an huiuſmodi inſtantia pereat, quando fuerit proceſſum per inquiſitionem; & an inſtantia per lapſum biennij pereat, & omne ius, vel de nouo poſſit accuſari, vel diffinitiuè ſit abſoluendus, & an competat reſtitutio parti,vel fiſco, vide per Gram.in vot. 31. vbi pleniſſimè,& an currat in cõciſtorio Principis, & Benint.in deciſ.76.nu.14.vbi dicit,ꝙ cauſæ criminales terminantur biennio, ſiue procedatur per viam accuſationis, ſiue inquiſitionis. vide etiã per Carrer. in pract.crim.in §.obſeruare num. 369. & Carau.in rit.248.vbi multum diffuſè hãc materiam tractauit, & ibi etiam po-

20 ſuit,†quomodo in Regno Neap.procedatur circa peremptionem inſtantiæ, & quid ſeruatur, & inſtantia ſtatuti currit

21 †in cauſa inquiſitionis,ſicut inſtantia iuris communis. Bero. in cap. venerabilis nu.79.de iud.& ibi nu.37.an contra clericos,quo tempore finiri debeant cauſę

22 criminales,& in hac† materia inſtantiæ, vide etiam Franch.In deciſ. 250. vol.2. vbi tenet cauſas criminales omnimodo eſſe finiendas infra biennium, ſublata ſpe prorogationis,diſpenſationis,retractationis, reſtitutionis in integrum, & purgationis moræ, nec ex quauis occaſione ſiue proxima, ſiue remota vltra biennium prorogari, ſiue per actorem,

ſiue

ſiue per reum, ſiue per iudicem ſteterit: & in fine dicit, quòd in Regno Neap. à Proregibus inſtantia ſine aliqua cauſæ cognitione prorogatur.

23 Item adde, quòd† ſi accuſatus, ſine inquiſitus confeſſus fuerit delictum, quòd poterit condemnari, non obſtante peremptione inſtantiæ, tamquàm ex notorio; cum enim non pereat confeſſio, quę facit notorium. vt not. extra de appell. c. romana. §. ſinautem lib. 6. & ideo reus condẽnari poterit, quia in notorijs, non requiritur ordo iudiciorum, & facit qđ dicit Innoc. in c. per inquiſitionem extra de electio. & in c. cũ ſuper de confeſ. Et idem eſt, ſi tempus inſtãtiæ eſſet præfixum à conſuetudine, vel à ſtatuto, ſecundum Gram. in conſtit. Regn. de deſiſtent. ab accuſatione in fin. Et an idem ſit in ficto confeſſo, quia contumax, vide Roland. conſ. 94. vol. 3. & idem eſſet, ſi perempta inſtãtia appellationis, ideſt, quòd appellatio eſſet decreta, appareret de confeſſione, iudex poſſet condemnare. Bero. in c. venerabilis, nu. 67. circa med. de iudi.

24 Item† adde, coram Principe inſtantiã non obſeruari, ſecundum Calcan. conſ. 26. nu. 9. & Menoch. de arbit. iud. quęſt. 8. nu. 22. fol. 10.

25 Item adde, † quòd iudex poterit condemnare, & punire cõtumacem perempta inſtantia, qui non obtemperauerit mandato iudicis, facto durante inſtãtia Andr. de Iſern. in conſtit. in pecuniarijs, & Afflict. in conſt. accuſatorem nu. 4.

26 Item† adde, prout ibi dicit idem Afflict. quòd nunquàm currit inſtantia in cauſa, de qua ſecundum iura, & Conſtitutiones, Rex eſt conſulendus. & idem tenet Luc. de pen. in l. fin. C. de naufrag.
27 & ibi etiam idem Afflict. dicit, † quòd conſuetudo poteſt facere, quòd in cauſa non pereat inſtantia.

28 Item adde, † quòd fideiuſſio de iudicio ſiſti toties quoties finitur finita inſtantia. Affl. in conſtit. ſępè contingit nu. 4. & 5. & Imol. in conſ. 47. in caſu permiſſo, & Carauit. ritu 44. nu. 12.

Pariter etiàm poſſet allegare.

29 Adde, quòd † non procedit, quandò accuſatio eſſet ciuilis; quia tunc indiſtinctè tranſit ad hæredes, modo accuſator deceſſerit poſt litem conteſtatam, vt per Gomeſ. in c. 1. de delict. nu. 85.

Quid ſi accuſator. Ibi, Sed hoc intellige. Adde, quòd hanc reſtrictionẽ Domini Clari impugnat
30 Farin. in quęſt. 4. nu. 32. in fin. vbi† dicit, quòd hodie de conſuetudine Iudex in omnibus delictis procedere poteſt, Qui nimo hoc eſſe de Iure, per tex. in l. conſtante matrimonio in fine ff. de adult. & hoc latè habetur ſupra ad §. adulterium in prin. in verſ. item adde, quòd ſi extaret ſtatutum.

Quæro nunc. Adde, quòd mors
31 † viginti modis probatur, quãdo agitur de re pecuniaria, ſeu de p̃iudicio reparabili, ſecus autem, vbi de re graui, ſeu de p̃iudicio irreparabili, nam tunc plenè mors omnino probari debet, vt per Sebaſt. Med. in tract. mors omnia ſoluit par. 1. nu. 87. cum ſeq. fol. 13. & quomodo mors probari poſſit, vide omnino Maſchar. de probat. concluſi 1070. & 1071. & 1072.

32 Item† adde, quòd licet iudicium regulariter morte extinguatur; tamen hæres accuſati poteſt inſtare, & petere, à Iudice, vt declaret defunctus, delictum non commiſiſſe, habita, & recepta ſuper hoc informatione, & probatione vera, & iuridica, & Iudex tenetur facere pro euitãda infamia defuncti, & conſeruanda eius memoria l. filio. §. ſcia ff. de adimen. leg. & Gomez. de delict. cap. 1. nu. 83.

Sunt tamen aliqua crimina.

33 Adde, † videndum Peregr. de Iuribus, & priui. fiſci, lib. 4. tit. 5. nu. 6. cum ſequẽ, vbi accumulauit decẽ & ſeptem caſus, in quibus per mortem delinquẽtis crimen non extinguitur quò ad pœnam, reſpectu bonorum fiſco applicandorum, vel reſpectu pœnæ pecuniariæ, & de crimine hæreſis ita tenet latè Direct. inquiſit. par. 2. quæſt. 121. quod procedit in hæretico vero non ſuſpecto, Zanch. de Hæretic. c. 24. nu. 2. & in crimine læſæ Maieſtatis Adde Menoch. conſ. 99. & Decian. conſ. 18. vol. 1. contra Roland. conſ. 1. vol. 3. vbi multa de pœna pecuniaria, & tenuit etiam Menoch. in caſu 265. nume. 11. pœnas pecuniarias non extingui morte delinquentis.

Scias etiam. Ibi, ſcias autem, quòd in caſibus. Adde,quòd idem tenet Iafredd. in
34 deciſ. 391. quòd pœna, † quę infligitur ipſo iure,tranſit contra hæredem,etiam lite non conteſtata contra defunctum. Adde,quòd Gomez.in loco hic allegato tenet, quòd in crimine hæreſis poſt mortem poteſt procedi infra quadraginta annos,& imponitur pœna confiſcationis omnium bonorum,quæ nocet hæredibus, & alijs quibuſcunq; poſſeſſoribus,per tex.in c.2.de præſcript.in 6. & ibi ad contraria reſpondet, ſed vide quæ poſui ſupra in §. hæreſis ad verſ. Item de crimine hæreſis,

Ibi, cõſuluit in facti contingentia Alba. conſ.90. Adde, quòd ibi
35 Alba. dicit, † q contumacia habetur pro concluſione, ſtante ſtatuto,quòd contumax habeatur pro confeſſo, & dat formam ſententiæ. vide etiã Menoc.de recup.poſſ. remed. 1. nu.159.& conſ.99.nu.157.
36 Item† adde, quòd hæres tenetur ex dolo commiſſo per defunctum in cõtractu, vel quaſi cõtractu indiſtinctè, & lite nõ cõteſtata cum defuncto, & etiam quod ad hæredem nihil peruenerit ex dolo l. ex contractibus, & l. ex depoſito ff. de action.& obligat.& l.1.C. ex delict. defunct. & gloſ. ibi Abb.in c. fin. de ſepul. Franc.Tigrin. conſ.16.num.6.& Vgoli, conſ.17. nu.7.inter conſ.vltimar. volũt,

37 Ibi † adde, q non requiritur, quod ante mortem ſequuta ſit declaratio criminis.

38 Adde,quòd † declaratoria etiam poſt mortę rei fieri poteſt, & iſta eſt verior, vt per Nell.de bannitis in 1.par. 2.tempori quæſt.7,Boſſ.in tit.de ſenten. num. 47.& Bero.in conſ.176. nu.93.vol. 1.q declaratoria nõ requiritur ad effectum pœnæ committendæ, & dominij rerum in fiſcum transferẽdi, ſed tantum ſuper facto,& aduocatione poſſeſſionis bonorum, nam facta declaratione criminis commiſſi, ex tũc retro declaratur,reum ex delicto incurriſſe in pœnas à lege ipſo iure in dictas. Abb. in c. peruenit de cenſ. Bero.in d.conſ.176.nu. 95. ſic etiã contingit in criminibus, pro quiqus rei defuncti memoria damnatur, & in his huiuſmodi pronunciatio requiritur, veluti in crimine læſæ maieſtatis, & hæreſis. Rolan. conſ.8.nu. 8.vol.3.Burſat.cõſil.43.Menoc.conſ. 99.nu.172.& ita tradit Peregr.de iur.fiſci lib.4.tit.5. nu. 13.
Adde circa huiuſmodi quæſtionem, ſi pœna non declarata contra auctorem poſſit contra eius hæredem declarari, vide Gabriel.concl.35.lib.7. vbi plenè, vide etiam deciſ.Pedem.148.vbi tenet, ſententiã pecuniariam mortuo reo poſt litem cõteſtatam,modo de delicto confeſſus,aut conuictus fuerit, proferri poſſe, & hoc pcedere ſiue procedatur per viam inquiſitionis, ſiue accuſationis, & tam in confiſcatione omnium bonorũ, ſiue partis,quàm in condemnatione facta in quantitate, & hæc eſt communis opinio Burſat.conſ.77.nu. 21. vide etiã Bertaz.conſ. 33. num.5.vol.1.& ibi per Addent.in litera b.& in dicta deciſ.Pe-
39 dem.habetur etiam,an† ſententia in pęna pecuniaria ferri poſſit in perſonam pcuratoris,effecti Dñi litis mortuo reo poſt litem conteſtatã,& de delicto conuicto,vel confeſſo, an autẽ ferri debeat in perſonam hęredum mortuorum.
40 Item† adde,quòd confeſſio ficta, quæ reſultat ex contumacia, quando tranſit ad condemnationem,pœna tranſmittitur ad hæredes propter ſententiam, deciſ.Pedem.106.& Bertaz.conſ.83.num. 31. ſecus vero ſi delinquens antè condemnationem mortuus fuerit, quia tũc hæres non poterit condemnari; morte enim delictũ extinguitur. Paul.de Caſt. in l.tranſigere nu.9. C.de tranſact.Bart. in l.ex iudiciorum ff. de accuſat.Angel. Aret. conſil.71.nu.41.vol.1.crim.& hoc communiter in palatijs verſatur, vt dicit Ludouic.conclu.3.lib. 1.comm.verſ. ampliatur nono.
41 Item† adde, quòd hæres nõ tenetur in duobus caſibus, vnus eſt.ff. ſi menſ. falſ. mod.dix. l. ſi ex duobus §.vlt. alius eſt. ff.de tributor. l. illud, §. vlt. & ita tenet glo.magna in fin. c.fin. de ſepult.

Sed hic incidenter quęro; ibi rñde quò ad pœnã corporalẽ.
42 Adde † Menoch. de arbitr. iud. d.caſu. 285.&

285.& latiſſimè.per Farin. d. quæſt. 10.
nu.77.cum ſeq.

Ibi. Id feciſſe conſcientia proprij ſceleris. Adde Menoch. de arbi-
trar.iud.caſ.284. nu.15.
vbi tenet, quòd iudicis arbitrio relin-
43 quitur,†an cadauer illius, qui ſibi mor-
tem conſciuit,ſuſpendi debeat, & idem
tenet in caſu 285. num. 7. Marſ.in l.fin.
num.40.ff. de quæſt.Boer.in deciſ. 316.
nu.9.& Sebaſti. Medices in tract. mors
omnia ſoluit par.1. nu. 142.vide etiam
Farinac.var. quæſt.in quæſt. 10.nu. 77.
cum ſequen. vbi latiſſimè.

Vlterius quæro. Adde diſtinctionẽ,
44 †quam facit Oſaſ.
in deciſ.pedem. 151.in Terris non ſubie-
ctis ratione temporalitatis eccleſiæ,ſer-
uandum eſſe ius ciuile;locis vero ſubie-
ctis eccleſiæ, ſeruandum eſſe ius canoni-
45 cum; & quando hæres † teneatur de
delicto defuncti,vide etiam Capr.com.
concl.reg.67.per totam, & latiſſimè per
Farinac.variarum quæſt.in quęſt.10.nu.
56.cum multis ſequen. & ibi etiam,quã
do reus fuerit condemnatus in cõtuma-
ciam.

46 Scias tamen. Adde tradita † per
Oſaſch. deciſ. pede-
mont.152. in fine.

47 Vltimo quæro. Adde tradita † per
Couar.varia. reſol.
lib.2.cap.10.nu.4.& vide etiam Ang.de
Caſtro in 2.tom. cõſ.crim.diuerſ.in cõſ.
32.cum duobus alijs ſequen. vbi habe-
tur,quòd iudeus propter baptiſmum nõ
ſit puniẽdus pœna mortis,ſed alia pęna,
& idem Ang.ibi nu.5.dicit, quòd hoc ſi
bi videtur æquum,& iuridicum, & ſi ba-
ptiſmus eſſet ſuſceptus in fraudem, & cã
euitandi pœnam mortis; & etiam ſi ad
ipſam pœnam mortis iam condemnatus
fuiſſet, & hoc fauore fidei.

Quæſtio LII.

SVMMARIVM.

1 Negatiua non entis an ſit probabilis.
2 Teſtes ſuper negatiua præſumuntur falſi.
3 Exculpatio quomodo ſit facienda, & quando proſit, remiſſiuè.
4 Inquiſitio valet, etiam quòd ignoretur nomen delinquentis.
5 Cadaueris recognitio quomodo ſit facienda.

1 SCias autem. Adde videndum † Natt.
in conſ.648.vbi, quòd nega-
tiua non entis ſit punibilis.

Ibi, caueant tamen teſtes.
2 Adde † vidẽdum Deci. in cap.quoniã
contra nu.3. & 18. de probar.

Poteſt etiam hæc negatiua.
3 Adde,videndum† Couar.varia. reſol.
lib.2. cap.18. nu. 8. in fine. Menoch. in
cõment.præſumpt.lib.1.quæſt.90. Ioan.
Ant.de nigr.in c.7.ſequens nu.76.cum
ſequen. Alciat. de præſump. reg.3.præ-
ſump. 4. nu.10. & Vulpell.in conſ.225.
nu.27. & in conſ.113.num.8. & Burſ.in
conſ.20.nu.38.& 39.& Hercul.in tract.
de negat.proban.nu.159.& omnino ad-
dentes ad Bertaz.in conſ.246.in l.a.vol.
1.vbi latiſſimè, an quibus modis fiat ex-
culpatio,& quando proſit inculpato, vi-
di etiam Maſchar.de probar.cõcl.1130.
nu.10.& 15.& de exculpatione eius,qui
extra carceres facit fidem ad fauorem
alicuius carcerati, puta pro homicidio,
dicentis ſe illud homicidium feciſſe, &
propterea carceratum eſſe innocentem,
vide Foller.in pract.crim.in 2. par.3.par.
in ver. confitebuntur nume. 9. vbi te-
net talem exculpationem non prodeſſe.

Vlterius quæro. Adde,quòd ſimili-
4 ter † valet inquiſi-
tio,ẽt ꝙ ignoretur nomen delinquentis,
vt ſupra in quæſt.31.verſ.contra, & ad-
uerſus, & eo caſu quando Iudex mittit
5 ad inſpiciendum cadauer † faciat deſcri
bi ſigna dicti cadaueris. Farinac. quæſt.
crim. quæſt.2.nu.28. vbi latiſſimè.

Quæſtio LIII.

SVMMARIVM.

1 Teſtes quando repellãtur,remiſſ.
2 Exceptio oppoſita contra teſtes an ſit reſeruãda, vel à principio repellat.

Queſtio LIII.

3 *Probatio quãdo dicatur fieri incontinẽti.*
4 *Exceptio requirens altiorem indaginem eſt reſeruanda; & qua ſit.*
5 *Teſtes examinati in prima inſtantia, non poſſunt repulſari in ſecunda, niſi ex falſitate.*
6 *Teſtes falſi poſſunt probari falſi, etiã poſt ſententiam.*
7 *Teſtem falſum allegans, qui ſubornatum, an teneatur vtrumq́; probare.*
8 *Repulſa quomodo fiat in Regno Neap.*
9 *Inimicitia repellens teſtes, debet eſſe grauis.*
10 *Repulſari poſſunt teſtes etiam poſt mortẽ.*
11 *Repulſa debet fieri in ſpecie.*
12 *Teſtes an teneatur reſpondere ſuper crimine ſibi obiecto.*
13 *Teſtis crimino ſus non repellitur, ſi agitur ciuiliter in his, quæ ſunt difficilis probationis.*
14 *Teſtis an poßit vti ſocius repulſari, ſi reus negauerit delictum commiſſum.*
15 *Obiicientes cõtra teſtes, & non probantes, an pœnam incurrant.*
16 *Et quid in Regno Neapolitano.*
17 *Teſtis in vno falſus, an in omnibus fide careat.*
18 *Periurus non eſt idoneus, etiam quòd ſit abſolutus.*
21 *Teſtis iurans dicere veritatem ſuper omnibus, de quibus interogabitur, ſi in aliquibus circonſtantiis ſit falſus, an in cæteris probet.*
22 *Teſtis falſus in his, quæ mediatè ſpectant ad negotium, non repellitur in totum.*
23 *Teſtes (licèt diuerſi in genere armorum) probant homicidium.*
Teſtis falſus quò ad vnum articulum in omittendo, non repellitur quò ad alios. nu. 19.
Falſitas in vno capitulo non vitiat cætera omnino diuerſa. nu. 20.
24 *Teſtes quando dicãtur varii, & contrarii.*
25 *Teſtis vnum dicens in iudicio, & aliud extra, an probet.*
26 *Teſtis falſum dicens extra iudicium, an puniatur.*
27 *Et quid ſi in iudicio depoſuerit, & extra reuocauerit.*
28 *Et quid ſi dicat extraiudicium ſe in iudicio falſum depoſuiſſe, an noceat primæ depoſitioni.*
29 *Teſtis contrarius an probet, remißiuè.*
30 *Et quando poßit ſuum dictum corrigere.*
31 *Veriſimilia quæ dicantur.*
32 *Teſtis in prima tortura dicens vnum, in ſecunda aliud, eſt tertiò torquendus.*
33 *Teſtis ſi in prima, & ſecunda tortura variet, cui dicto erit ſtandum.*
34 *Teſtis repetendus an poßit ſe remittere primo examini.*
35 *Teſte cõtradicente Notario, cui credatur.*
36 *Teſtes ſingulares quando probent, remiſſiuè.*
37 *Et quando dicuntur ſingulares.*
38 *Teſtis non dans conteſtem in ſpecie, dicitur ſingularis.*
39 *Teſtes nobiles vereſimilia deponentes, probant licèt ſingulares.*
40 *Teſtis fiſci pro reo deponens, probat licèt ſingularis, & de auditu.*
41 *Iul. Clar. à Rim. Iun. inpugnatus.*
42 *Papa, Cardinali, Iudici, Notario an credatur.*
43 *Principi recognoſcenti ſuperiorem non creditur.*
44 *Papa creditur in antiquis, & eum adminiculis.*
45 *Teſtis non reddens rationẽ ſcientiæ quando probet.*
46 *Et quid ſi ex depoſitione ſua ratio colligi poßit.*
47 *Teſtes ad defenſam probant etiam domeſtici, & per verbum credo.*
Teſtes varii, contrarii, & vacillantes qua pœna puniantur, ſub nu. 33.
Imperator, Rex. & alius Princeps non poteſt ſtatuere, quòd Imperatori, Regi, vel alteri Principi credatur in cauſa propria, ciuili, vel criminali ſub nu 44.

ESt etiã pars defenſionis.

1 Adde, quòd Afflict. † in conſtit. mores diſſolutè nu. 1. cũ ſeq. fol. 228. ponit 42. cauſas, quibus teſtes à teſtimonio repellantur. vide etiã Monticell. in repetit. teſtium fol. 185. cũ multis ſequentibus, vbi ponit, quibus modis teſtes impugnari poſſint. & an ad probandam inhabilitatem teſtium requiratur, ꝙ probetur, illam adeſſe tempore iuramenti, vel depoſitionis; vel requiratur, quòd adſit inhabilitas vtroq; tempore Maſcar. concl. 1356. nu. 9. vol. 3. & concl. 26. nu. 5. vol. 1.

2 Item adde, † quòd quando opponitur exceptio cõtra teſtes, eſt in arbitrio iudicis

dicis recipere probationem exceptionis
ſtatim, vel reſeruare ad tempus publica
tionis,licet regulariter reſeruetur,Fely.
& alij in c.ex parte de teſti.Maſcard.de
probat.concl.694. & Menoch. de arbit.
iud.caſu 239.nu.9. Hoc tamen fallit in
exceptione excommunicationis contra
teſtem oppoſita propter periculum com
munionis; & ideo dicta exceptio nõ eſt
reſeruanda,ſecundum Io.And.in d.c.ex
parte,& Lanfr.in tract.de teſti.num.67.
Fallit etiam, ſi opponẽs ſe offerat incon
tinenti probaturum,nam tunc etiam de
bet admitti probatio, & non reſeruari,
vt per Inno.in d.c. ex parte nume. 1. in
verb.probaturum,& Lanfran. in d. nu.
67.Fallit etiam, quando opponitur ini-
micitia capitalis,auten. ſi teſtis §.ſi vero
C.de teſt.& ibi Bart. nu. 10.& Lanfr. in
d.nu. 67. Item fallit,ſi opponens dicat,
vitium eſſe publicum, ſiuè notorium;&
tunc etiam nõ reſeruatur, ſecundũ Inn.
in d.c.ex parte.nec requiritur,quòd op-
ponens ſe offerat incontinenti ſe proba
turum,vt dicit Fely.in d.c. ex parte nu.
14.& ad omnia prædicta vide Maſcard.
de probat.concl.694.vol.2.fallit quoq;
ſi eſt exceptio infamiæ de facto ex deli-
cto,& offeratur probatio incontinenti;
ſecundum Ferret.conſ.367. in prin.vol.
2.& ibi nu.9.dicit,quòd ſatis eſſet,ſi po
teret breuem dilationem, etiam ſi non
ſe offeret incontinenti, & quod appellatio
eſſet bona,ſi ſtatim probatio non admit
teretur,ſed illa reſeruaretur. & quando
offeretur probatio incontinenti, non re
quiritur,quòd offerens teſtes ſecum du-
cat,ſed ſufficit,quòd ſimpliciter ſe offe-
rat incontinenti probaturum.Deci.in c.
interpoſita col.3. verſ. poſtremo de ap-
pellat.& ibi habetur,etiam ſi interpoſita
fuerit appellatio,coram quo veritas ex-
ceptionis ſit probanda, an coram iudice
à quo, vel iudice ad quem, & quando
3 probatio† dicatur fieri incontinenti,re-
mittitur arbitrio iudicis,ſecundum Me-
noch.de arbitr.iud.caſu 9.nu. 5.

4 Item †adde, quòd exceptio contra te-
ſtes etiam repellens ab initio, eſt reſer-
uanda, ſi requirat altiorem indaginem
in probando illam, ſecundum Ferret.in
conſ.350.nu.6.vol.2. & exceptio altio-
rem indaginem requirens, quæ dicatur,
iudicis arbitrio remittitur. Menoch.ca-
ſu 20.nu.3.

5 Item adde, †quod teſtes non obiectati in
prima inſtantia, in alijs inſtantijs impu-
gnari nõ poſſunt;niſi noui teſtes in cau-
ſa appellationis producti fuiſſent. Cra-
uet. in addit.ad pract. Veſtr. lib.5. cap.
vlt. nu. 32. vel quando pars velit ipſos
repulſare tamquàm falſarios, & in tan-
tum hoc eſt verum, quòd etiam ſi in pri
ma inſtantia fuit conceſſa repulſa, &
fuiſſet obiectum de falſitate contra di-
ctos teſtes,& nihil fuiſſet probatum con
6 tra eos,poſſet fieri probatio†falſitatis in
cauſa appellationis, etiam poſt ſenten-
tiam infra tempus viginti annorum, vt
per Bero.in c.licet cauſam nume.28. de
probat. ſed ſi pars velit repulſare teſtes
examinatos in prima inſtantia, tãquàm
aliter criminos,hoc fieri non poterit, ni
ſi in prima inſtantia fuiſſet repulſa pe-
tita,& non conceſſa; quia tunc deberet
concedi.Afflict. deciſ. 266. ſed ſecus de
conſuetudine Curiæ parlamenti, dicit
Guid.pap.deciſ.500.actor.vbi cõcludit,
quòd obiectus dari contra teſtes, & nõ
probati in cauſa principali,benè poterit
probari in cauſa appellationis.

7 Item†adde,quòd quando quis allegat
teſtem,falſum depoſuiſſe,quia ſuborna-
tus; quod teneatur vtrumq; ꝓbare. Iaſ.
in l.ſi poſt diuiſionem C.de iur.& fact.
ignor.& in l.diuus.ff.de re iudic.&Plot.
in l.ſi quando.C.vn.vi.nu.522.Contra-
rium autem, quòd ſufficiat probare ſo-
lam falſitatem,tenuerunt Glo. Bar.Bal.
& Paul. de Caſtr. in l. ſi ex falſis, C. de
tranſact.& Alexan.in l. diuus Adrianus
nu.12.ff.de re iud.ſed ad hanc quæſtio-
nem,vide Maſcar.de probat.concl.688.
vbi eam latè examinauit, & ponit non
8 nullas limitationes: Et in hac† materia
repulſæ teſtium, vide Foller. in pract.
crim.in 2. par.2. par.in verb. conceda-
tur repulſa,vbi latiſſimè,& Carau. in ri-
tu 73. & ibi nu. 8.dicit,quòd in Regno
Neap.de ea tantum repulſa fit magnus
caſus, quæ inimicitiam tãgit, & de alijs
multum nõ curatur,dummodo talis ini-
micitia in ſpecie allegetur, & probetur,
quia ſic in genere probata, non ſuffice-
ret, & ratio eſt, quia ad hoc vt inimicitia
9 †repellat teſtem, debet eſſe grauiſſima,
vel ſaltem grauis, ſecundum Gramm.in
deciſ.86.nu. 4.& 7.

10 Item adde, †quòd teſtes poſſunt repulſari, etiam quòd moriantur ante publicationem proceſſus; licet morte crimina extinguantur: quia repulſa non fit cum teſte, ſed cum parte, & non fit ad effectum punitionis,ſed ad fidem rei teſtificatę, ita tradit Carauit. in ritu 73. in fin.

In hoc autem propoſito.

11 Adde† videndum Crau. in conſil. 162. num.2.

Sed nunquid excipiens. Ibi, quod ſcilicet ſufficiat. Adde,quòd
12 † ille teſtis; contra quem opponitur de aliquo crimine,non tenetur de eo reſpondere; & ſi tale crimen ſit notorium. Fely.in c.cũ cauſam col.11.de teſtib.Syluan. nupt.in ver.Monitione nu.34.lib.3.

13 Item†adde, quòd teſtis crimino ſus nõ repellitur,ſi de crimine agitur ciuiliter in his, quæ ſunt difficilis probationis. Rui.conſ.188.nu.15. cum ſeq.vol.5.

Caueant tamen illi. Adde, quòd
14 pars,†contra quam depoſuit,ſi negat crimen fuiſſe factum, non poteſt ſe fundare in aſſertione dicti teſtis ad proban. eſſe criminis participem, quia d.aſſertionem impugnauit. vt per Rui.d.conſ.158.nu.21.& 28.vol.5.

15 Item adde, quòd obiciens† contra teſtes,tenetur actione iniuriarum,ſi fuerit admiſſus, & non probauerit; ſecus ſi nõ fuerit admiſſus, ſecundum Maſuer. in ſua pract.in tit.de iniur. nu.12.& Boer. in deciſ.245. nu.7. ſed cum d.proteſta-
16 tione non tenetentur.In regno† autem Neap.adeſt prag.ſub tit.de teſti. refren. & repul. qua obijcientes tenentur ad pęnam decem tarenorum, licèt actione iniuriarum agi nõ poſſit. vt per Carau. in ritu 73.nu.10.

Sed quæro pone quòd teſtis.

17 Adde, ad hoc † videndum Gabriel. in quęſtionibus ſuis lib. 7.cõcl.4.vbi ponit multas fallentias, & ampliationes, vide etiam Menoch. de arbitr. iud. caſ. 308. & qui in vno dixit falſum, in totum eſt periurus,& nihil probat, etiam id quod dicit verum propter iuſiurandum,quod eſt indiuiſibile, Affli.ſuper cõſtit. Regn. in c.de periur. lib. 3. fol. 152. in fin.vbi
18 † dicit, quòd etiam ſi eſſet abſolutus à periurio,non eſſet idoneus teſtis in aliqua cauſa,& vide quæ poſui ſupra ad §. falſum in verſ.teſtis qui falſum.

19 Item adde, † quòd teſtes falſum deponentes in vno articulo, non reduntur falſi in allijs articulis,ſi falſum fuerit cõmiſſum per teſtes in omittendò, non autem in commitendo, qui tunc redderentur falſi in omnibus, ita declarat Tiraq. in tract. de pœn. temp.cauſa 44. nu.42. quem ſequitur Viu. opin. 935. nu. 1. & ibi num.4.dicit,& de communi atteſta-
20 tur,quòd falſitas† in vno articulo, ſeu capitulo non vitiat cœtera capitula omnino diuerſa à falſo, & Boer.in deciſ.253. nu. 6.

Scias tamen. Ibi, nam eo caſu
21 non dicitur falſus. Adde, quod † ſi teſtis iuraſſet ſuper omnibus, de quibus interogabitur dicere veritatem, tunc ſi falſum deponeret in circunſtantijs nõ neceſſarijs omnino eius depoſitio in totum corruet, ſecũdum Aym.conſ.99.nume.8. & Bertaz. conſ.296.nu.6. vide etiam ea, quæ poſui ſupra in §.falſum ad verſ.ſed quid ſi teſtis.

22 Item adde, † quod ſi teſtis deponeret falſum in eo, quod mediatè ſpectat ad negotium, non per hoc eiús dictum in alijs corrueret. Aret. in c. licet cauſam de probat.

23 Item adde, † quod ſi teſtes diuerſo modo deponerent de genere armorum, nihilominus probaretur homicidiũ Marſ. ſing. 206.& conſi.37.Bertaz.conſ.5. nume. 11.

Prædicta autem omnia.

24 Adde † circa iſtam quæſtionem de teſtibus variantibus, & contrarium dicentibus Menoch. de arbitr.Iudic.caſ.108. fol. 158. vbi plenè, vide etiam Gabriel. lib.7.concul.26.cum ſeq.concluſ.

25 Primus eſt caſus. Adde circa † iſtã quæſtionem traditam per Menoch.de arbitr.Iudic.d.caſu.108.& Gabriel.concluſ. communem lib.7.tit. de maleficijs concl. 31.vbi plenè,vide etiam Crau. in conſ.75. nu. 31.

vbi

vbi dicit,ſtandũ eſſe dicto extraiudiciali,
quãdo habet plures præſumptiones pro
ſe vide etiam Viui. opin. 903. ubi idem
tenet, quòd ſecundæ depoſitioni iuratæ
ſtandum ſit, & quòd non poſſit puniri
de falſo.

26 Ibi ſcias tamen. Adde, quòd teſtis †
ratione depoſitio-
nis extraiudicialis non iuratæ debet pu
niri pœna extraordinaria criminis ſtel-
lionatus Bald. in l. 1. nu. 2. C. de ſepul.
viola. Fely. in c. tua res de Iureiur. Soci.
conſ. 107. in pri. vol. 1. Afflict. deciſ. vlt.
Grammat. vot. 36. Gabriel. comm. con
cluſ. lib. 7. titu. de malefic. concluſ. 5. nu-
me. 24. & ex tali teſtimonio iudiciali ad
ſententiam diffinitiuam deueniri non
poteſt, ſed teſtis torqueri debet. vt per
Crau. in cõſ. 75. nu. 30. Et ſi prima depo
ſitio fuerit cũ iuramẽto, erit puniendus
de periurio, & nõ pęna falſi. quaſi ea tan
tum admittenda ſit contra teſtem in Iu-
dicio falſum deponẽtem, & tunc ipſi te-
ſti non credatur propter manifeſtum
periurium. ita tradit Couar. in 1. par. re-
lect. §. 7. num. 5. circa fi.

Secundus eſt caſus. Adde, viden-
27 dum† Gabriel.
comm. concuſ. lib. 7. titulo de maleficijs
concluſ. 30.

28 Item adde, † ſi teſtis poſt depoſitionem
iudicialem extraiudicialiter diceret, ſe
falſum depoſuiſſe, an, & quando tales
aſſertiones præiudicarent; & an facerẽt
indicium ad torturam; & an probarent
contra ipſos confitentes. vide Anchar.
conſ. 24. Deci. conſ. 189. Soci. iun. conſ.
39. nume. 54. volu. 2. Gramm. conſ. 57.
nu. 44. quos omnes accumulauit Gabr.
com. concluſ. lib. 7. tit. de maleficijs con-
clu. 32. nu. 11. vide etiam Marſ. in repet.
rubr. de fideiuſſ. num. 42. & in conſ. 78.
num. 18. & conſ. 102. nu. 8. & conſ. 101.
num. 40.

29 Quartus eſt caſus. Adde plenè† Me
noch. de arbitr.
iud. caſ. 108. Bertaz. conſ. 70. nu. 17. tom.
2. conſ. crim. diuerſ. Ceph. conſ. 233. &
234. & Burſat. conſ. 216. nu. 101. vbi ex
ſex cauſis demõſtrat. quando ſit ſtandũ
primo dicto.

Ibi. Aut ipſe teſtis dicit.
30 Adde, quòd correctio† fieri poteſt, ſiue
fiat antequàm notarius priorem ſcripſe
rit reſpõſionem, ſiue antequàm iudicis
exeat conſpectum; ſeu parum alloqua-
tur: & licet talis correctio; ſiue reuoca-
tio fieri permittatur, etiam ſi error nõn
probetur, vt per Abb. & Fely. in d. c. præ
terea, tamen ipſe teſtis ſaltem iuſtum er
rorem allegare debet; alioquin tãquam
teſtis varius diuerſa afferens teſtimonia
in vna eademq; cauſa eodem tempore,
& coram eodem iudice, de falſo puniri
poſſet, vt eſt ex mente Bar. in l. eos nu. 3.
ff. de falſ. & ita tradit Laurent. Tenni. in
caut. 280. & ſi teſtis dictum ſuum ſemel
declaraſſet, amplius illud declarare non
poteſt Bar. in l. 1. ff. ſi cert. pet.

Ibi. Ego etiam puto. Adde Gabr.
concluſ. 26.
lib. 7. vbi plenè, quando dictum teſtis
cum tormentis præualeat, & iudicis ar-
31 bitrio relinquitur, quæ veriſimilia† di-
cantur. Menoch. de arbitr. iud. caſ. 85.

32 Item adde, † ſi tortus in caput aliorum
in prima tortura dixit vnum, in ſecunda
aliud, poteſt torqueri tertiò, vt ſtetur vl
timo dicto conformi vni ex præceden-
tibus. Ang. in l. fin. C. de quæſt. Gabriel.
conſ. 178. nu. 21. vbi dicit etiam, quòd ſi
in prima, & ſecũda tortura idem dixiſ-
ſet, non eſt deueniendum ad tertiam tor
turam, quia nihil operaretur, ſi contra-
rium in tertia diceret, quia bis contra-
rium dixiſſet, & cui dicto ſit ſtandum, ſi
33 teſtis bis fuiſſet tortus, & variaſſet. † De-
cian. in conſ. 9. num. 45. cum ſeq. vol. 2.
Item adde, quòd hoc dixit Cepol. con
ſil. 60. nu. 19. & ſeq. quod multum ſit tri
buendum iudici, an debeat ſtari primo,
vel ſecundo dicto; & quæ depoſitio ſit
magis veriſimilis, idem tenet Bart. Soc.
conſ. 253. vol. 2. quem refert, & ſequitur
Deci. in conſ. 177. Rol. conſ. 73. num. 35.
vol. 1. Crau. conſ. 6. num. 49. & conſ. 75.
nu. 32. & magis ſtandum eſt dicto, quod
eſt conforme, & conſonum iuri commu
ni, ſecundum Corſet. in ſing. 7. in ver. te
ſtis. Innoc. in c. auditis de præſcript. &
Pariſ. in conſ. 67. nu. 113. vol. 3. & de te-
ſtibus veriſimilia, aut inueriſimilia depo
nentibus, latè per Tiraq. in repet. l. ſi vn-
quàm de reuoc. donat. in præfactione,
numero 37. cum multis ſequentibus, &
vide etiam Menoch. de arbitr. iudic. ca-
ſu 85.

Ibi.

Ibi. Bene verum eſt. Adde videndum Gram.in
deciſ.43.conſ.19. nu.6.conſ.23. nu. 11.
conſ.41.nu.12.& 15.conſ.47.num.8.&
Carau.ſuper Pragm.2. de falſis nu.117.
cum ſeq.vbi habetur,quòd teſtes varij,
contrarij,vel vacillantes,ſi non tangunt
negocium principale, vel in modico nõ
ſunt falſarij, & pœna ordinaria falſi puniri non poſſunt, ſed extraordinariè;q̃-
uis variatio,cõtrarietas,ſiue vacillatio,
eſſet modita,tã in facto principali, quã
non,quia aures iudicis offendunt, & q
ex hoc non repellerentur,ſed ad prædi-
cta vide omnino Menoch.de arbit.iud.
caſu 307.vbi latè, & ſimiliter variatio,
& vacillatio ſi eſt ſine dolo,non punitur
pœna falſi, ſed tantummodo arbitraria
leui, & eſt magis communis opinio, vt
tradit Bologn.conſ.30. Crau. conſ. 46.
nu.10.& Bertaz.conſ.523.nu.2.vol.2.

Ibi. Conſulo tamen. Adde, quòd Cępol.d. cõ-
ſil.60.nu.18.dat cautelam, quod quãdo
quis vult complacere amico ſuo,perſua
deat teſtibus, vt dicãt contrarium eius;
quod primo dixerunt, & poſtea iudex
repetendo teſtes, faciat eis aliquem ti-
morem in tormentis,& ſtabitur eorum
ſecundo dicto etiam ex interuallo.& an
34 teſtes, † qui ſemel depoſuerunt, poſſint
petere ſibi legi primam eorum depoſi-
tionem, & ad illam ſe referre; an vero
compellantur extensè deponere. deciſ.
Pedem.128. etiam Menoch. de arbitr.
iud.caſu 109.nu.12. & Natt. conſ. 337.
nu.3.cum ſeq.vol.3.

Quintus eſt caſus. Ibi, & tunc plus creditur notario. Adde, q̃ ſi
35 † eſſent plures teſtes, qui omnes contra notarium
conuenirent, an tunc plus notario cre-
dendum eſſet.Natt.conſ. 392.

Item adde, quòd teſti magis creditur,
quàm notario, quãdo teſtis eſt perſona
multum notabilis,vt per Tiraq.de pen.
temp.cauſa ſi.nu.129.

Dixi etiam contra teſtes.
36 Adde, † videndum ad hanc quæſtionẽ,
an,& quando teſtes ſingulares probent:
Gabriel.comm.conclu.tit.de teſti.lib.3.
conclu.2. & Viui.comm. opin. in verb.
37 teſtes ſingulares il 2. & teſtes, † quibus
modis dicantur ſingulares, vide omni-
no Monticel.in repert.teſtium fol. 191.
38 & teſtis, † qui non dat conteſtes ſpecia-
liter,ſed in genere in aere,dicitur etiam
ſingularis. Marſ.in conſ.20.nu.25.
39 Item adde, q̃ ſi teſtes † ſingulares ſunt
ita nobiles,& probatæ vitæ,& depone-
rent veriſimilia, quòd iudicem inducãt
ad indubitatam fidem,iudex non debet
curare illam ſingularitatem, & ſecundũ
eos iudicare. Paul.de Caſtr. in l. admo-
nendi ff.de iureiur.& Marſ.in ſing.114.
incip.vulgatum, & tritum.Pariſ.cõſ.57.
col.fi.vol.1.& Sóci.iun.in conſ.32. col.
3.vol.2.
40 Item adde, † quòd teſtis fiſci,ſi pro reo
deponit, ipſi quàmuis ſingulari credi-
tur, etiam quòd ſit de auditu. Rom. cõſ.
104.Socin.iun.conſ. 69.num. 11.vol.1.
Ceph.conſ.65.nu.55. conſ.82.num.47.
Horat.Luci. conſ.168.nu.4. & 15. tom.
1.inter conſ.crim. diuer.Burſ.conſ.216.
nu.45.vol. 2. & Simon de prętis conſil.
178. nu.6.
41 Ibi. Et hoc caſu verior. Adde, † q̃ contraria
opinio,videlicet,quòd teſtes ſingulares
probent in genere (maximè in crimine
hæreſis)eſt verior ſecũdum Rimin. iun.
in conſ.85.tomo 2. inter conſ. crim. di-
uerſ. & in conſ. 2. per totum vol. 1. vbi
latiſſimè hanc quæſtionẽ tractauit, & di
ſtinctionẽ D.Clari egregiè impugnauit.

Sed quid ſi aliquis Princeps.
42 Adde, q̃ † iſta eſt magis communis opin.
quòd narratiuæ Papæ degeſtis non co-
ram ſe,ſed alibi non creditur,vbi agitur
de magno prędiudicio. Gabriel.cõſ.129.
nu.5. vbi multum latè hãc quæſtionem
tractauit;etiã ſi adſit clauſula,motu pro-
prio,& Gram.in deciſ.65.nu.6.maximè
quando tractatur de eius intereſſe.& an
aſſertioni Papæ, vel Cardinalis, vel Prin
cipis, vel iudicis,aut notarij ſtãdum ſit,
vide omnino Maſcard. in concluſ. 139.
140.141.142.143.& 1227.& Plot.con-
ſil.2.nu.8.
43 Item adde, quòd † Principi recogno-
ſcenti ſuperiorem, aliquid dicenti, non
creditur. Deci.conſ.410. vol.2.quem re
fert,& ſequitur Plot.conſ.53.nu.1.& in
conſ.2.nu.8.

44 Item

44 Item adde, quòd† ſtatur narratiuæ Papæ cum magno præiudicio tertij, quando ſumus in antiquis, & cum adminiculis, ſecũdum Creſcent.deciſ.89.Moheda. deciſ.271. & ſequen. Gomeſ. deciſ. 38. Ant.Auguſt.deciſ. 410. Ferret. in conſil. 249.nu.3.vol.2.vbi de communi, quos oẽs refert, & ſequitur Viui. com. opin. 193.& 342. 639.nu. 4. & Crau.in tract. de antiq.temp.1.part.nu. 33.

Item adde, quòd Imperator, Rex, vel alius Princeps nõ poteſt ſtatuere, quòd credatur in cauſa propria ciuili, vel criminali, Imperatori, Regi, aut Principi; & ſi ſtatuerit, non valet ſtatutum. Bal.& Comes Bened.de Ploris in conſ.5.inter conſ.crim.diuerſ. tom.2.

45 Præterea dixi. Adde, quòd† quando teſtes deponunt de illis maleficijs, quæ poſſunt percipi ſenſu corporis, probant ſine alia ratione, etiã ſi non ſint de cauſa interrogati. ita Deci.conſ.100. nu. 1. & quibus caſibus teſtes, qui rationem ſcientiæ non reddſit, probent, uide per Campeg. in tract. de teſti.reg.

46 Item adde, † ꝙ ſi ex depoſitione teſtis cauſa, & ratio etiam non reddita colligi poſſet, veluti ſi quis dicat fui præſens, tunc dictum valet.Inno. Fely. & Bal. in c.cũ cauſam de teſti. Et Illuſtriſſ. Card. Alban. Compater meus in Lucubra. ad Bart.in l. ſolã C.de teſti. vel videri ſuo, vel iudicio ſuo.

47 Ibi. Sed hoc intellige. Adde, ꝙ† teſtes ad defenſam, etiam quòd ſint domeſtici, & familiares; ſi deponunt per verbum, credo, probant Mazzol. in conſil. 77. nume.10.

Quæſtio LIIII.

SVMMARIVM.

1 *Crimen an, & quando probetur per inſtrumentum.*

2 *Acta facta in iudicio ciuili, an probent in criminali.*

3 *Dictum vnius teſtis in vna cauſa probat contra eumdem teſtem contraria deponẽtem in alia inter diuerſas perſonas.*

4 *Confeſſio ficta in vno iudicio, non probat in alio.*

5 *Confeſſio vera praiudicat, licèt fortuitò facta.*

6 *Confeſſio facta in inquiſitione, nocet etiã ad fauorem perſona, qua non fuit pars illius iudicij.*

7 *Confeſſio facta per litteras miſſas Iudici probat.*

1 Dictum eſt de exceptionibus Adde, † videndum Maſcard.in tract.de probat.concluſ.460.& 499.vol.1.vbi latè tractat, an crimen probetur per inſtrumentum, & in quibus caſibus.

Item ſi producantur. Adde, ad hoc videndũ Maſcard. de probat. concl.34.vol.1.

2 Item adde, † an probationes factæ in iudicio inquiſitionis, faciant fidem in iudicio inquiſitionis, latè Marian. Soci.in repet.c. qualiter, & quando, quæſt.13. artic.2.

3 Item adde, quòd † dictum vnius teſtis in vna cauſa facit fidem contra eundem teſtem, deponentem contrarium in alia cauſa inter alias perſonas. Fely.in c.cauſam, quæ de teſti. nu. 21.

4 Sed quid ſi exhibeatur. Adde, ꝙ † intelligẽdũ eſt de confeſſione vera, & non ficta. Rom.in ſing. 301. ſi confeſſus, & Alex.in l.2.§.1.ff.vi bonor.rapt.

5 Item adde, † quòd confeſſio vera præiudicat, etiã ſi fortuito facta fuiſſet. Bal. in l. quod euitandi C.de cõdit. ob turp. cauſ. Felyn. in c. atſi clerici num. 12.de iudic.

6 Item adde, † quòd confeſſio facta iudice inquirente nocet confitenti etiam ad fauorem perſonæ, quæ non fuit pars illius iudicij: non autem confeſſio, quando fuit facta mediante accuſatore, vt per Felyn.in cap.cauſam, quæ num. 23. de teſti.

7 Item † adde, quòd confeſſio principalis abſentis facta per literas miſſas Iudici, præiudicat, quia probat, vt per Bal.in c. olim ex literis de reſcrip. nu. 7.

Quæ-

Quæſtio LV.

SVMMARIVM.

1 Confeßio quid operetur, remiſſiuè.
2 Confeßio extraindicialis quādo probet.
3 Confeſſus coram ſacerdote, & teſtibus, dicitur publicus reus criminis.
Veriſimilia quæ dicatur, remißiuè. nu. eod.
Confeßio extraindicalis facit indicium ad torturam.
Et confitens extraindicialiter delictum punitur arbitrio Iudicis de illa iactatione, & gloriatione. nu. eod.
4 Confeßio coram Iudice incōpetenti an probet.
5 Et an poßit reuocari.
6 Confeßio extraindicialis cum iuramento plenè probat.
7 Confeßio incidenter facta an præiudicet.
Et quid in Sacro Conſilio Neapolitano.
8 Et quid in crimina falſi.
9 Confitens delictum ſub ſpe impunitatis, quomodo ſit puniendus, remißiuè.
10 Iudex an poßit blandè, & conuinijs confeſſionem à reo extorquere.
11 Confeßio ſub promiſſione impunitatis, an, & quando præiudicet.
12 Et an Iudex teneatur eam ſeruare.
13 Confitens ſe hominem occidiſſe, & proiecisſe in mari, an puniatur cadauere non apparente.
14 Delictum fuiſſe commiſſum, ſufficit, quomodocumq; conſtare.
15 Confeſſio ſola delicti an noceat, ſi de delicto non conſtat.
16 Et quid ſi Iudex condemnauerit, & poſtea conſtet.
17 Sententia lata per Iudicem alterius domini an probet delictum alibi commiſſum, ſi aliter non conſtat.
18 Perſona, cui fuit res oblata, ſi neſciatur, non refert; ſi de re conſtat.
19 Confeſſio quando non præiudicet, remiſſiuè.
20 Hæreſis quomodo probetur.
21 Confitens ſe latronem, & diſrobatorē ſtratarum ſibi non præiudicat, niſi crimina confiteatur in ſpecie.
22 Corpus delicti ex coniecturis probatur, vbi ipſius veſtigia non remaneat.
23 Confitens ſe Titium occidiſſe, condemnari poteſt, ſi Titius ille non requiratur.
24 Iudicis præſentia in criminalibus ſupplet defectum curatoris.
25 Confeſſio ſuper proceſſu facto, non ſeruato iuris ordine, an, et quando præiudicet.
26 Confeſſio coram Iudice delegato non validat proceſſum nullum.
27 Confeſſio nulla non firmat proceſſum inualidum.
28 Probationes apertiſſimè tollunt ineptitudinem proceſſus.
29 Confeſſio an validet proceſſum nullum ex defectu iuriſdictionis.
30 Confeſſio etiam ratificata non ſanat inquiſitionem formatam non præcedentibus indicijs.
31 Confeſſio quando dicatur ſanare vitium proceſſus.
32 Confeſſio torti ſine indicijs eſt nulla.
Et iurata, & in criminibus exceptis, & millies ratificata.
Idem in tortura indebitè repetita.
33 Teſtes torti ſine iudicijs non probant.
34 Confeſſio leuiter torti ſine indicijs valet.
35 Confeſſio facta metu torturæ an valeat.
36 Et quando dicatur talis.
37 Et quid ſi ſuperueniant indicia.
39 Et quid ſi fuerit lata ſententia vigore dicta confeſſionis.
40 Et quid ſi ſuperueniat indicium confeſſionis extraiudicialis.
41 Confitens delictum cum aliqua qualitate, an, & quomodo puniatur.
42 Confitens ſe vulneraſſe ad ſui defenſionē, quomodo teneatur probare qualitatem, ſi de pœna conuentionali agatur.
43 Confitens delictum ſimpliciter, an cenſeatur confiteri eius qualitatem.
44 Reſponſio indefinita debet intelligi ſecundum præcedentem interrogationem.
45 Abb. declaratur, remiſſiuè.
46 Confitens ſe occidiſſe ad ſui defenſionem, an poſſit torqueri, vt purè fateatur.
47 Cautela quomodo hoc caſu ſit reſponſum.
48 Reſponſio rei, non occidi, & ſi occidi, feci ad meam defenſionem, an ſit admittenda.
49 Confeſſio an, & quando poſſit reuocari.
50 Et quid ſi ſit redacta in ſcriptis.
51 Et quid ſi conſtet de errore in vna parte ipſius.
52 Et quid ſi non fuerit acceptata.
53 Et quid ſi ſit datus terminus ad deliberandum.

54 Error

54 *Error quomodo probetur, remiſsiuè.*
55 *Confeſsio an poſsit reuocari in ſecunda inſtantia.*
56 *Pater an poſsit reuocare confeſsionem filij ſpurij.*
57 *Confeſsio poſt ſententiam quando reuocetur.*
58 *Et quid poſt exceptionem.*
59 *Et an ex interuallo.*
60 *Et an poſt concluſionem.*
61 *Et quid ſi ad ſit iuramentum.*
62 *Renunciari defenſionibus in criminalibus non poteſt.*
63 *Confeßio an poßit declarari, remißiuè.*
64 *Reuocatio confeßionis calumnioſè petita, non eſt admittenda.*
65 *Confeßio facta ſub promißione gratia, an poßit reuocari.*
66 *Et quid de confeßione facta ob contumaciam.*
67 *Confeßio poteſt interpratari, vt tamen nõ perimatur.*
68 *Confeßio deliberata, an reuocetur.*
69 *Confeßio facta in libello, poßitionibus, & pracibus, an poßit reuocari, remißiuè.*
70 *confeßio in dubio non praſu‧nitur erronea.*
71 *Confeſsionis error quomodo cognoſcatur, & probetur.*
72 *Confeſsio geminata an poſsit reuocari.*
73 *Confeſsio iuncta cum probationibus non reuocatur.*

Iſis defenſionibus, quæ
1 contra teſtes. Adde, † videndum de uiribus confeſſionis Rimin. iun. in conſ. 103. nu. 29. & 30. vol. 1.

2 Ibi. Et in primis. Adde, quòd † confeſſio extraiudicialis veriſimilitudinibus fulcita, etiam plenam probationẽ in criminalibus facit. Capyc. deciſ. 179. nu. 2. Marſ. in l. de minore nu. 52. ff. de quæſt. Tiraq. in l. ſi vnquàm. C. de reuoc. donat. Marſ. cõſ. 116. & Carrer. in l. obſeruare nu. 165. & tandem arbitrio iudicis commiſſum eſſe, dicit Boer. deciſ. 164. num. 5. & 6. & vbi-
3 cunq; confeſſio † extraiudicialis facta foret de aliquo crimine coram ſacerdote, & aliquibus alijs teſtibus, tunc ea dubio procul operaretur, vt confitens ipſe diceretur publicus reus criminis ita confeſſati. Abb. conſ. 2. col. 1. vol. 2. Felyn in c. auditis col. pen. de reſcrip. & Soci. conſil. 127. col. 2. vol. 3. vbi dicit hanc eſſe communem opin. & ſequitur Viui. deciſ. 149. Et ad cognoſcendum, quæ ſint veriſimilia, latè per Tiraq. vbi ſupra in præfatione nu. 60. cum multis ſequentibus. Decian. conſ. 62. nu. 76. vol. 3. & Menoch. de arbitr. iud. caſu 85.

Item adde, quòd confeſſio extraiudicialis non ſolum facit indicium ad torturam, ſed etiam confitens delictum extraiudicialiter iudicis arbitrio punitur de illa iactatione, & gloriatione. Marſ. in l. de minore nu. 32. ff. de quæſt. & Menoch. de arbitr. caſu 331.

4 Præterea etiam. Adde tradita † per Maſcard. in tracta. de probar. concl. 352. vbi ad hanc quæſtionem multa accumulauit, & ibi etiam habetur, an talis confeſſio reuocari poſ-
5 ſit. †

Verum tamen ſcias. Adde, videndum Maſcar. de probar. conclu. 497. vbi latè an delictum probetur ex confeſſione extraiudiciali, vide etiam Gramm. conſil. 40.
6 num. 19. vbi tenet, † quòd confeſſio extraiudicialis iuramento interueniente præiudicaret.

7 Poſſet etiam dicere. Adde, quòd aliter † fuit deciſum in ſacro Cõſilio Neap. deciſ. 176. in caſu mulieris inquiſitæ de furto, quæ incidenter confeſſa fuit adulterium, in quo fuit dictum, quod ſpecialiter inquiratur de adulterio, & detur copia defenſionis, & fuit relaxata à carceribus cum fideiuſſione de ſe repræſentando, & hoc forſan fuit, quia delictum non erat de contingẽtibus cauſam, de qua principaliter agebatur: ſed aduertendum eſt, ꝙ dicta deciſio procedit, quãdo confeſſus delictum incidenter, non habuit defenſiones, vel ſe nõ defendiſſet; ſecus ſi defenſiones habuit, vel ſe defendiſſet: qa tunc non eſt opus aliqua inquiſitione, & pœna ordinaria puniri poteſt. ita declarat Franch. in deciſ. 240. nu. 13. vol. 2.

8 Adde, quòd † confeſſio falſi incidenter facta debet puniri, ſecundum Marſ. in ſing. 581. Per. de Anchar. conſ. 172. circa primum col. 2. quem ſequitur, & refert Deci. in c. at ſi clerici col. 3. verſ. ſed iſta limitatio extra. de iud. Soci. iun. in conſ.

39. nu.

39.nu. 20.vol. 2. & Boſſ. in tit. quomo-
do procedatur per except. nu. 9.

Allegare etiam poſſet. Adde, qua
9 † pœna ſit
puniendus ille, qui ſub ſpe impunitatis
delictum confitetur. Menoch. de arbitr.
iud. caſu 367.

Circa primum. Ibi. Sed certè
hæc opinio: Adde, quòd idem dicit
Afflict. in conſt. de preſt.
10 iuram. lib. 1. fol. 125. nu. 6. † quod non li
cet iudici dicere mendacium inquiſito
ad eruẽdam confeſſionem, ſed quòd be
ne poteſt conuiuare reum; & poſt cœnã
venire ad blanda colloquia, pro haben-
da confeſſione delicti, quod mihi non
placet, quia eſt fraus, quam iudex mini-
mè adhibere debet, & poteſt puniri tã-
quàm tranſgreſſor legis, vt idem Afflic.
in conſt. in rub. de preſtan. ſacramento
num. 6. eò maximè, quia iudices ſemper
debent cauere, ne dicant aliquid in iudi
cando, quod videatur vulgo iniquum,
vt not. glo. in l. ſi maior annis C. de tran
ſact. & Paul. de Caſtr. in conſil. 300. ſub
num. 1. vol. 2. vbi dicit, quòd debemus
ſemper iudicare pro opinione, quæ ma-
gis applaudet vulgi opinioni, quæ eſt
quodammodo quoddam ius naturale
inſitum naturaliter mẽtibus cuiuſlibet,
nõ artificialiter, quamquàm de iure ſcri
pto poſſit illa vulgi opinio cauillari.

Circa ſecũdum. Ibi. Viuius lib.
11 comm. opin. Vide † hic Viuium, qui
diſtinguit, quòd ſi reus
perſeuerauerit, poſtquàm ſpe promiſſio-
nis fruſtratus fuerit, damnari poterit, vt
per Imol. d. conſ. 109. & alios ibi allega-
tos. Vide etiam omnino Menoch. de ar-
bitr. iud. caſ. 367. fol. 349. vbi aliam po-
nit diſtinctionem, & quod ſit puniẽdus
reus, qui ſub ſpe impunitatis confeſſus
fuit, pœna extraordinaria, quando con-
feſſionem non cõfirmat, nec reuocat. &
Couar. variar. reſol. lib. 1. cap. 2. in fin. vi
de etiam Gramm. in quæſt. 3. vbi hanc
quæſtionem latè examinauit, & tenet,
12 † quòd iudex teneatur ſeruare promiſ-
ſionem; & quòd reus ex tali confeſſione
non poterit condemnari. Idem tenet
Carer. in pract. crim. §. homicidium l'vl
timo ſub nu. 43.

13 Poteſt etiam. Adde, quòd † ſi eſſent
latrones, qui confite-
rentur occidiſſe mercatores, & eorum
corpora proieciſſe in mare, & eſſet pro-
pè littus maris, deberent puniri, etiam
quòd corpora occiſa non apparerẽt, ita
limitat Ang. in l. 1. ff. de confeſſ. quem re
fert, & ſequitur Iaſ. in l. iuſiurandum §.
procurator in 7. col. ff. de iureiur. & Caſ-
ſan. in conſuet. Burgund. in rubr. 1. §. 5.
nu. 40. fol. 190. vbi dicit, quòd dum ipſe
erat aſſeſſor Capitanei iuſtitiæ Medio-
lani, quidam Maſſerius confeſſus occi-
diſſe Dominum ſuum, & illius cadauer
proieciſſe in lacum Cumarũ, quod fuit
piſcatum, & non inuentum, ſed fuit re-
pertus ſanguis in illo loco, in quo con-
fitebatur eum interfeciſſe; qui locus di-
ſtabat à lacu per iactum lapilli, & facto
verbo cum ſenatu fuit condemnatus ad
mortem. ibi dicit etiam idem Caſſan. ꝙ
non eſt neceſſe, quod conſtet de nomi-
ne occiſi, & idem tenet Natt. conſ. 442.
vide etiam Boſſ. in tit. de delicto nu. 16.
vbi dicit, quòd quãdo confeſſio non eſt
nuda, ſed erat indicium, vel fama, quòd
delictum commiſſum eſſet, quòd tunc
confeſſio ita veſtita ſufficiat, per ea quæ
tradit Gand. in titu. de præſumpr. verſ.
aliud etiam nota dignum, dicens in hac
materia, ꝙ ad hoc vt debeat, & poſſit p̃-
ſumi contra aliquem, quod commiſerit
14 delictum, debet † conſtare iudici delictũ
fuiſſe commiſſum quomodocunq; , vel
per teſtes, vel indicium, vel euidentiam
facti; & ibi hoc exiſtimat notatu dignũ,
& obliuioni non tradendum, & ad iſtud
15 dictum, quòd quis † ex ſola confeſſione
damnari non poſſit, ſi nõ conſtet de de-
licto, vide Maſcar. de probat. concl. 354.
Crau. in conſil. 260. Ceph. in conſ. 230.
nu. 11. & Gram. cõſ. 60. nu. 9. vbi voluit,
ꝙ nec etiam torqueri poſſit. vide etiam
16 Boer. in deciſ. 259. vbi † latè, an iudex
condemnans ad mortem, antequàm be
ne conſtaret, excuſaretur, ſi poſtea bene
conſtet.
17 Item † adde, quòd ſi contra aliquẽ exhi
beretur ſententia condemnatoria, lata
per Iudicẽ alterius territorij prorſus ſe-
parati, ſcilicet alterius Principis, poſſet
procedi contra eũ, ẽt non conſtito de de-
licto. Boer. in deciſ. 164. nu. 10. & Dñus
Clar. in quæſt. præcedẽti verſ. ſed pone.

18 Item

18 Item † adde, quòd non eſt neceſſe, q
conſtet de perſona, cui fuit derobatum,
ſed ſufficit, quòd conſtet de re furata.
vt per Alex. conſi. 23. lib. 6.

Item adde, quòd Marſ. in ſing. 329. vi-
ginti duos caſus accumulauit, in quibus
19 † ſecundum eum confeſſio non nocet
confitenti, ſaltem quò ad plenam pro-
bationem faciendam, vel ad imponen-
dam veram pœnam delicti, de quorum
caſuum veritate dubitat Ant. Scap. in
tract. iuris non ſcripti, quod vtroq; foro
obſeruatur libr. 3. cap. 69. nu. 18. ego
quoq; de multis dubito. & de prædictis
vide etiam Gabriel. com. concl. lib. 7.
concluſ. 17.

Quomodo autem dicatur.

20 Adde, quòd eſt † neceſſe aliter apparere
de hæreſi, puta ita dixi, ita feci, ita credi-
di; confitendo opinionem, ex qua de iu-
re arguatur hęreſis. Crau. cóſ. 262. nu. 4.

Ibi. Et hic caſus nullam habet difficultatem. Adde, quod idem
tenuit Ang. in con-
ſil. 304. ex forma ſtatuti, vbi conſu-
21 luit †, quòd ſi aliquis tamquam latro,
& diſrobator ſtratarum inquiratur, &
confiteatur ſe eſſe latronem, & ſtrata-
rum diſrobatorem, quòd talis confeſſio
ſibi non pręiudicat, niſi crimina in ſpe-
cie confiteatur, quia eſt confeſſio iuris,
& non facti, quem refert, & ſequitur Pa
riſ. de ſyndic. in verb. quidam latro fa-
moſus.

Ibi. Aut eſt delictũ facti trãſeũtis.

Adde, videndum Farin. in quęſt. 2. nu.
13. vbi dicit, quòd non ſufficit querela,
& confeſſio rei ad condemnandum, ſed
requiritur, quòd ex indicijs conſtet de
22 corpore delicti, † & quòd ſibi non re-
manent veſtigia, corpus delicti dicatur
ſufficienter probatũ ex indicijs, & cõie-
cturis. Maſcar. de probat. cõcl. 830. nu. 7.

Ibi, licet nõ reperiretur cadauer.

23 Adde, quòd † idem tenet Bald. in l. quo
ties §. ſi quis ff. de hæred. inſtitut. & de
hoc vide Blanc. in ſua praxi in princip.
nu. 3. & Diaz. in reg. 124. limit. 2.

Vlterius poteſt reus. Ibi etiam
24 dicit Albericus. Adde †, quòd con
trariũ tenuit Cyn.
in d. l. Clarum, vbi didit, quòd pręſen-
tia Iudicis ſupplet defectum curatoris,
quando minor torquetur, & confitetur
in Iudicio ſine curatore, qui intereſſe
non debet, & idem tenet Bald. in c. item
ſacramenta de pac. iuram. firm. in 5. col.
verſ. quid ergo.

25 Item poſſet allegare. Adde † ad hoc
Maſchar. de p
bat. concluſ. 357. vol. 1. vbi ponit multas
ampliationes, & limitationes, & Soc. iun.
in conſ. 39. nu. 21. vol. 2.

26 Item adde, quòd † confeſſio facta corã
Iudice delegato non validat proceſſum
nullum, Ang. in cóſ. 217. col. fin. & Marſ.
in conſ. 46. nu. 19. circa medium.

27 Item † adde, quòd confeſſio vera, ſi eſt
nulla, conualidat proceſſum iuris ordine
non ſeruato fabricatum. Bal. in l. 1. col.
fin. verſ. item dicit C. de confeſſ. Alex.
conſ. 127. col. 1. vol. 4. Rolan. in conſ. 94.
nu. 26. vol. 3. & latè per Cartar. de exe-
cut. ſent. cap. fin. nu. 215. cum ſequen.

28 Item † adde, quòd probationes aper-
tiſſimæ, & concludentes ineptitudinem
proceſſus conualidant. vt not. in c. cau-
ſam de teſtib. & in l. ſi patronus ff. de iu-
reiur. & Mant. in conſ. 269. nu. 10.

Ibi, quod tamen intelligendum
29 eſt, vt locũ habeat. Adde †, quòd
Fely. in d. c. qua
liter, & quando §. licet nu. 3. de accuſat.
hanc concluſionem 12. modis limitat, &
dicit Bero. in conſ. 201. nume. 26. vol. 3.
quòd ſi nullitas proueniret ex incópe-
tentia Iudicis, cuius iuriſdictio non poſ-
ſet prorogari, quòd tunc illa nullitas per
confeſſionem non tollitur.

30 Item † adde, quòd confeſſio facta ad in
quiſitionem formatam, non pręcedenti-
bus legitimis indicijs, etiam ratificata
non conualidat, nec præiudicat. Pariſ.
conſ. 161 in fin. vol. 4. vbi reſpondet ad
31 illud dictum, quòd confeſſio † ſanat om-
nem vitium proceſſus, & ad hoc uide ẽt
Maſchar. de probat. concluſ. 351. vbi
latè.

32 Si verò confeſſio. Adde, quòd † con
feſſio facta in tor
mentis legitimis, non præcedentibus in-
dicijs, eſt nulla, etiam quòd eſſet iuramẽ-
to ra-

to ratificata, & in criminibus exceptis, etiam in crimine læſæ maleſtatis, & hoc procedit, licèt iudex haberet arbitrium, ita latè Rolan. à Vall. conſ. 12. num. 90. cum ſequen. vol. 3. Bertaz. conſ. 341. nu. 19. conſ. 427. nu. 9. & conſ. 449. num. 4. & Burſat. in conſ. 201. num. 24. vol. 2. & cētum ratificationes non ſufficerent, vt dicit Boſſ. in tit. de confeſſis per tortur. nume. 8. nec mille, vt per Iul. Scarlat. in conſ. 112. nu. 36. tom. 1. inter conſ. crim. in fol. & Burſat. in d. conſ. 201. num. 20. & talis confeſſio non nocer ſibi, nec alteri, vt per Plot. conſ. 31. num. 14. & ad hanc quæſtionem, an confeſſio facta per torturam nullis præcedentibus indicijs probet, latè per Maſcard. concluſ. 353. vol. 1.

Item adde, quòd idem eſt, ſi confeſſio fuerit facta poſt tormenta repetita, quę repeti non debuerant. Marſ. in pract. crim. §. quoniam nu. 42.

33 Item † adde, quòd idē procedit in depoſitione teſtium, quæ non valet ſi fuerunt torti ſine legitimis indicijs, nec facit indicium contra illum, contra quem deponunt. Deci. conſ. 189. colum. pen. quem refert, & ſequitur Gram. vot. 6. num. 10.

Ibi, & licet Pariſ. Put. de ſyndic. Adde, quòd ita tenet Gram. in deciſ. 34. nu. 55. cum ſequen. & in conſ. 40. nu. 15

34 eo maximè, quando fuit modica † tortura, & tortus non erat infirmus, nec debilis. & ibi num. 20. tenet etiam, quòd illa confeſſio erit valida, ſi tam ante torturam, quàm poſt extraiudicialiter emanauerit. & nu. 22. quòd ſi cauſa alteri iudici cōmiſſa fuerit, & inquiſitus coram ſecundo iudice idē delictum ſponte perſeuerando confeſſus fuerit, quòd talis confeſſio omne vitium primæ confeſſionis factæ in tormentis ſine legitimis indicijs coram primo iudice purgat, ſed de hoc vide Foller. in pract. crim. in ver. & ſi confitebuntur fol. 342. nu. 3. & ibi nu. 37. dicit, quòd confeſſio tenet, etiam

35 ſi facta fuerit † apud cordam, valet, & tenet. ſed contrariū tenet Carer. in pract. crim. in l. obſeruare nu. 172. & ibi latè

36 † quando confeſſio dicatur facta metu torturæ; & ad prædicta vide Boſſ. in tit. de confeſſis per torturam nu. 25. ſed ad iſtam quæſtionem, quòd confeſſio facta in tormentis, legitimis non præcedenti-

37 bus indicijs ſit nulla, † & quòd ſuperuenientibus poſtea indicijs non poſſit conualidari, vide Monticell. in ſua pract. crim. reg. 18. vbi ponit vndecim ampliationes, & multas limitationes, ideo uide eum omnino. & quando vltra confeſſio

38 nem, † & expreſſam ratificationem, ſubſecuta fuerit condemnatio, quæ fecerit tranſitum in iudicatum, tunc amplius non erit tractandum de validitate confeſſionis, ſecundum Paul. Meren. in conſil. 88. nu. 26. inter conſ. crimin. diuerſ. tomo 2.

Ibi. Quinimò etiam ſi poſt. Adde, quòd ita tenet etiam Boer. deciſ. 259. & Roman. in conſil. 165. Corn. in conſ. 134. col. 2. vol. 4. & Gram. conſi. 21 nu. 19. & 20. & conſ. 37. nu. 6. & in voto

39 6. nu. 10. & hoc procedit, † quàmuis iudex haberet latum, & liberum arbitriū procedendi, & quòd confeſſio ſit iurata, & delictum confeſſatum totum ſit verificatum. Bertaz. conſ. 341. nu. 19. 20. & 21. etiam ſi procederetur in crimine lęſæ maieſtatis, vt per Burſat. in conſ. 201 nu. 41. ubi de communi atteſtatur, niſi poſt confeſſionem rei ſine indicjs extortam, ſuperueniret indicium confeſſionis

40 extraiudicialis ipſius rei, † nam tunc prima confeſſio conualidaretur, ſecundum Marſ. in l. quæſtionis nu. 63. de quæſt.

41 Poſſet quoq; reus. Adde, quomodo † confitens delictum cum aliqua qualitate puniatur, Gabriel. comm. concl. lib. 7. conclu. 19. vbi ponit multas ampliat. & limitat. in hac materia Burſatt. conſ. 77. nu. 18. Oſaſch. deciſ. 60. num. 9. Ioſeph. deciſ. Peruſ. 19. & Bertaz. conſ. 27. & in conſ. 449. num. 31. vbi declarat dictam doctrinam Bar. in l. Aurelius ff. de liber. leg. & an probetur homicidium per huiuſmodi confeſſionem qualificatam, vbi alijs modis probari poſſit, Maſcar. de probat. concluſ. 867. ubi latiſſimè de hac quæſtione habetur.

42 Item adde, † quòd ubi agitur de pœna conuentionali de non offendendo, confitens ſe uulneraſſe ad ſui defenſionem, non tenetur probare qualitatem, & de treuga, ſeu pace rupta non poteſt condem-

demnari, tam quò ad pœnam parti ap-
plicandam, quàm fiſco, niſi contra eum
præſumptiones, & coniecturæ extarent,
quòd non feciſſet ad ſui defenſam. ad la
tè tradita per Hercul. in tract. de caut. de
non offen. cap. 30. per totum.
43 Item adde, quòd † confitens delictum
ſimpliciter, non dicitur confiteri quali-
tates. Bart. & Bald. in l. ſi cui. §. ſi à filio
ff. de legat. 1. & Brun. in conſ. feud. 69.
vol. 2. verſ. 2. moueor in fin. & Iaſ. in d. l.
ſi cui. §. fin. num. 10. cum ſeq. dicit, quòd
44 † reſponſio indefinita in criminalibus
debet intelligi ſecundum præcedentem
interrogationem; & ibi atteſtatur de
communi.

Fortè poſſet hæc exceptio.
45 Adde † videndum circa doctrinam Ab-
batis Menoch. de arbitr. iud. caſu 279.
Gram. voto 24. num. 2. Gabriel. comm.
concl. 19. nu. 7. Tiraq. de pœnis temper.
caſu 27. & Io. Petr. Anchar. lib. 1. quæſt.
fam. quæſt. 40. num. 3. & dicta doctrina
procedit, quoquomodo ſit facta confeſ-
ſio, ſecundum Bertazz. conſ. 449. nu. 30.
& in conſ. 450. vbi latè de hac quæſtio-
ne.

Ibi, Quam tamen practicam.
46 Adde, quòd † ita tenuit Ferrat. caut. 5. q
ita confitens non poſſit torqueri, tamen
Boer. d. deciſ. 164. num. 11. tenet contra
eum, quòd poſſit torqueri, quæ fuit opi-
nio Bal. in l. 1. C. de falſ. quam limitat.
Gram. d. voto 2. nu. 12. idem tenet Ber-
taz. in conſ. 449. num. 2. quod poſſit tor
queri, vt purè homicidium fateatur, &
ſi torqueretur, & perſeueret in tortura,
affirmando occidiſſe, vel occidi feciſſe
ad ſui defenſionem; tunc tollit, & elidit
illam præſumptionem, quæ erat contra
eum, & debet penitus abſolui, & ita de-
clarat Alciat. in l. 1. §. ſi quis ſimpliciter
nu. 78. ff. de verb. oblig. & Boer. d. deciſ.
164. nu. 15. & deciſ. 237. in fin.
47 Cautius igitur. Adde, quòd † idem
tenet Laurẽt. Tenni.
in caut. 28. vbi reddit rationem, dicens,
quòd ſi reus negat, non poteſt puniri, ni
ſi conuincatur; ſi non negat, fiſcus ſtatim
habet intentionem fundatam.
48 Item † adde, quòd huiuſmodi reſpon-
ſio eſſet admittenda, etiam ſi ſtatutum
mãdaret accuſationi ſimpliciter reſpõ-
deri. Bald. in l. 1. ſub nu. 2. C. de ædilict.
actio. & Fely. in c. præterea in princ. de
offi. deleg. vbi dicit, quòd iſta eſt veri-
tas, licèt idem Bal. & Ang. in l. manife-
ſtiſſimi C. de furt. cõtrarium voluerint,
& Bal. idem voluit in l. iubemus C. de
appell. & opin. Felyn. ſequitur Bonacoſ-
ſa in quæſt. crim. in verb. reſponſio ſim-
plex, & idem tenet Boſſ. in tit. de con-
feſſ. nu. 30.

Sed pone, quòd reus. Adde, quòd
49 † confitens
eius confeſſionem, incontinenti reuoca-
re poteſt, etiam non docto de errore. gl.
in c. fin. in verb. iuſta cauſa de iureiur.
Iaſ. in l. error. colum. 2. C. de iur. & fact.
50 ignor. quod tamen procedit, † niſi fuiſſet
redacta in ſcriptis; tunc enim non poſ-
ſet illam reuocare, niſi docto de errore,
vt per Alex. in conſ. 42. col. fin. & conſ.
51 87. vol. 5. & ſimiliter, † quandò conſtaret
aliquem in vna parte confeſſionis iura-
tæ erraſſe, nam de facili debet Iudex
credere, eum etiam in alia parte idem
feciſſe, Cum. conſ. 154. col. fin. & ſimili-
52 ter † confeſſio non acceptata, poteſt re-
uocari non probato errore, quæ tamen
quandocunq; acceptari poteſt; & ſi acce
ptata fuerit, poterit etiam reuocari, ſed
oportebit probare de errore. ita tradit
Alciat. de præſumpt. reg. 3. præſumpt. 21.
& confeſſio reuocari poteſt, etiam quòd
53 inquiſito † datus eſſet terminus ad re-
ſpondendum, & deliberandum. Ant. de
Put. c. fin. col. 19. de confeſ. Aug. de Ari-
min. ad Ang. in verb. comparent in-
quiſiti; dummodo in ſpecie ſpecificet
cauſam erroneam, cum non ſufficiat al-
legare erroneam in genere. Curt. ſen. in
54 conſ. 55. nu. 13. & † de modo probandi
errorem, vide Adden. ad Bertaz. in con-
ſil. 103. in litera c.
55 Item adde, quòd † reus poteſt reuoca-
re confeſſionem ſuam tamquàm erro-
neam, etiam ſi nõ reuocauerit in prima
inſtantia. Afflict. in conſt. ſuper incisioni-
bus nu. 27. fol. 82. Capy. deciſ. 28. nu. 5.
56 Item † adde, quòd pater confeſſionem
filij et ſpurij reuocare poteſt, vt per Bal.
in l. vnica col. 17. verſ. pone, C. de con-
feſſ.
57 Item † adde, quòd confeſſio, etiam docto
de errore poſt ſententiam, reuocari non
Z poteſt,

poteſt,niſi per viam reſtitutionis in inte
grum. Bellam. deciſ.693.ſed ad hoc,an,
& quãdo confeſſio in criminalibus poſt
ſentẽtiam reuocari poſſit, vide omnino
Bero.in conſ.201.nu.14.cum ſeq.vol.3.
58 & etiam poſt † executionem reuocatur,
quò ad ea,quæ poſſint reuocari, vt ibi
per eum nu.19.
59 Item † adde, quòd confeſſio nedum in-
continẽti reuocari poterit, ſed etiam ex
interuallo, puta in termino defenſorio,
vt per Ang. de malef. in ver. comparent
inquiſiti, & qualiter pro eorum defen-
ſione, Anchar.in conſ.24.& Signor.cõſ.
155.nu.19.& nõ ſolum in termino pro-
60 batorio, ſed † etiam poſt concluſum in
cauſa. Ang. de malef. vbi ſupra, Marſ.in
l.1.§.fin.num.93. de quæſt. & Gram. in
voto 10.nu. 23. licet Marſ. in ſua pract.
in §. ſequens quæſtio. nu. 14.& Bal.in l.
error C. de iur.&fact.ignor.tenuerint,ꝙ
poſt concluſum in cauſa non poſſint fieri
probationes.
61 Item adde, quòd † cõfeſſio reuocari po-
teſt,etiam quòd iuramentum interuene
rit,Marſ.in l.1.in §.fin.nu. 40. de quæſt.
Bar. in l. error C. de Iur. & fact. ignor.
Gram. voto 10. nu. 33. & Bero.in conſ.
62 201,nu.17.vol. 3.& ratio eſt, qa† nemo
renũtiare põt ſuis defenſionibꝰ in crimi-
nalibus Bal.in autẽ.Iubemus circa med.
C.vnde vi;qđ verũ eſt niſi hoc malitioſè
fecerit. Pariſ. de ſynd.fol. 342.& ſi non
poſſet reuocari, an ſaltem poſſet excu-
63 ſari,† declarari, vel interpretari. Marſ.
in l.1.§.fin.nu.91.de quæſtion.
64 Item adde, † quòd ſi reuocatio confeſ-
ſionis calumnioſæ fieret, non admitte-
retur.Bal. in l. à præcedente C.de dilat.
& Ang.de Arim.ad Ang.in verb.compa
rent inquiſiti.
65 Item † adde, quòd ſimiliter confeſſio fa
cta ſub promiſſione gratiæ, reuocari po-
terit, niſi in ea confitens perſeuerauerit.
Pariſ. de put.in tract.de ſyndic.in verb.
ſequitur quæſtio quotidiana, & Monti
cell.in ſua pract.crim.reg.20.nu.9.
66 Item adde, † quòd confeſſio facta ore
proprio,reuocari poteſt, non autem cõ-
feſſio facta per diſpoſitonem ſtatuti, di-
ſponentis contumacem haberi pro con-
feſſo. Mõticell. in ſua praxi crim.in reg.
20.limit. 4. vbi latè quando confeſſio re
uocari poſſit, & ꝑ Clarũ ſupra in quęſt.
44.verſ.quęro nunc,& Carthar.de exe-
cutione ſenten.c.3.nu.38.
67 Item † adde, quòd reus confeſſionem
ſuã interpretari poteſt, tamen quòd eã
non perimat. Natt. conſ. 412. num. 18.
vol.2.
68 Item † adde, quòd confeſſio etiam de-
liberata prætextu erroris reuocari põt,
& hanc ſententiam tamquam æquiorẽ,
& magis cõmunem, dicit amplectẽdam
eſſe Gabri.com. concl. in tit.de confeſſ.
69 concl.5.in fin.& an,& quando† cõfeſſio
facta in libello, poſitionibus, exceptio-
nibus, capitulis, & precibus reuocari poſ
ſit, vide Maſchar. de probat. in conſil.
368.
70 Item † adde, quòd confeſſio in dubio
nõ pręſumitur errore facta, ſed allegans
illam eſſe erroneam, probare tenetur.
Bar.in l.nõ fatetur ff. de cõfeſſ. & Crau.
de antiq.temp.in 1. par.in ver. propoſi-
tum noſtrum, nu. 56. Corn. conſ. 250.
col.fin.vol.4.& Maſchar.de probat. cõ-
71 cluſ.636.& quomodo † cognoſcatur er-
ronea, vide Bero.in conſ. 87. volum.2.
& conſ.152.num. 8. cum ſequen. vol. 3.
& quomodo error confeſſionis probe-
tur,latè habetur per Maſchard.de ꝓbat.
concluſ.636.
72 Item adde, † quòd confeſſio geminata,
& ſæpiùs iterata prætextu erroris, reuo
cari poteſt.Bal.quem ſequitur Alex.in l.
1.C.de error.calcu.& eſt verior opinio,
vt per Bero. in conſ. 201. nu. 30.vol.3.
73 Item adde, † quòd confeſſio, quæ habet
etiã legitimas probationes adiunctas,
eſt irreuocabilis,etiam prætextu falſita-
tis, vel erroris. Bero. in d. conſ.201.nu.
5.vol.3.

Quæſtio LVI.

SVMMARIVM.

1 *CAſtigans immoderatè,quomodo puniatur, remiſſiuè.*
2 *Pater quando præſumatur verberare animo corrigendi.*
3 *Filio non licet verberare patrem, cum percutientem.*
4 *Marito an liceat percutere vxorem baculo,remiſſiuè.*
5 *Maritus quando corrigat,remiſſiuè.*

Filio

6 *Filio licet corrigere famulum patris praſẽte patre.*
7 *Caſtigatio immoderata, an præſumatur doloſa.*
8 *Caſtigans immoderatè, tenetur pro exceſſu.*
9 *Magiſter poteſt caſtigare diſcipulos modeſtè.*
10 *Et quid debeat probare ad euitandum pœnam.*
11 *Berroarius qui in Ciuitate Spoleti ſuffocauit captum dum eum ducebat ad carceres, fuit per Auctorem condemnatus ad furcas.*
12 *Corrigendi animus quomodo probetur.*
13 *Marito licet corrigere vxorem, etiam quòd prius præſtitiſſet cautionem de non offendendo eam.*
14 *Iudex ſupremus poteſt iudicare ſecundum conſcientiam, & poteſt quæ poteſt Princeps.*

POteſt etiam poni.
1 Adde† Menoc. de arbitr. iud.
in caſu 364. vbi plenè de pœ
na excedentis caſtigationem modera-
tam.
2 Item adde, quòd † pater præſumitur
verberaſſe filium cauſa correctionis,
dummodo atrocitas pœnæ aliud non
ſuadeat. Alciat. de præſump. reg. 1. præ-
3 ſumpt. 3. nec† filio licet, patrem, eum ver
berantem, percutere. Bart. in l. vt vim ff.
de iuſt. & iur.
4 Item adde, † an liceat marito vxorem
baculo percutere, Alciat. de præſumpt.
5 reg. 1. preſumpt. 3. nu. 3. & in quibus† ca
ſibus poſſit corrigere vxorem, habetur
per Franc. Marc. deciſ. 762. par. 2.
6 Item adde, quòd † licet filio corrigere
famulum, ſiue ancillam ad præſentiam
patris, vel matris, quia præſumitur fa-
ctum de eius mandato. Alex. in conſ. 75.
hic allegato.
7 Item† adde, quòd ille, qui poteſt mode
ratè corrigere, & caſtigare, ſi excedat
modum in caſtigando, tenetur non tam
quàm doloſus, ſed culpoſus; niſi ex ge-
nere inſtrumenti præſumatur dolus, vt
ſi percuſſit ferro, quia ex genere inſtru-
menti præſumitur animus. Bald. in l. ſed
& ſi §. ſi magiſter ff. ad l. Aquiliam, &
Alex. in conſ. 75. nu. 6. ſic allegato.
8 Adde, quòd† habens poteſtatem corri
gendi, ſi modum excedit pro omnibus
verberibus, non tenetur, ſed ſolum pro
exceſſu. Bart. in l. ſi adulterium cum in-
ceſtu, §. Imperatores ff. ad adulterium,
& ibi Ang. & not. Doctor. in c. ſignifica-
ſti *el primo*, in gloſ. fin. de homicid. &
Alex. in d. conſ. 75. nu. 4. hic allegato.

Ibi. Quò vero ad magiſtrum.

9 Adde, quòd ideo† magiſter Fantinus in
Padua, magiſter in grammatica, fuit de-
capitatus, vt refert Salycet. in d. l. Item
queritur, in §. item Iulianus ff. locat. ex
cuius percuſſionibus puer obijt. & quid
10 †probare debeat magiſter ad euitandã
pœnam Io. de Anan. in c. præsbyterum
nu. 6. de homicid. & dicit Bal. in l. ſed &
ſi §. ſi magiſter ff. ad l. Aquil. quòd ſi ma
giſter exceſſit modum, tenetur nõ tamq̃
doloſus, ſed tamq̃ culpabilis; niſi ex ge-
nere inſtrumenti præſumatur dolus. Et
11 ego† dum eram Gubernator Illuſt. Ciui
tatis Spoleti prima vice de anno 1569.
ſedente Pio V. Pontif. opt. max. per hãc
doctrinam Salyceti cõdemnaui ad mor-
tem vnum birruarium, qui quemdam
iuuenem nobilem de Graſſis, ob delatio
nem armorum à Curia captum, vt illũ
magis tutè ad carceres duceret, laqueo
ad eius collum poſito, ſuffocauit, & bir-
ruarius fuit propterea furcis ſuſpenſus.
Et ſuper hac concluſione, quando dica-
tur moderata correctio, ſecundum qua-
litatem perſonarum, loci, tẽporis, & in-
ſtrumentorum, quibus fit correctio; &
12 quomodo probetur, † quòd animo cor-
rigendi; & quibus pœnis pro exceſſu pu
niatur, vide Marian. Soci. in c. ad audien
tiam nu. 5. cum ſeq. de homicid.
13 Item adde, quòd † correctio maritalis
eſt permiſſa marito, etiam quòd prius
præſtitiſſet propter ſeruitiam ſuam cau-
tionem, de non offendendo eam. Abb.
in c. quemadmodum de iureiur. & Pa-
riſ. in conſ. 54. nu. 34. vol. 4.
14 Et in hoc propoſito. Adde, † quòd
doctrina Bar.
forſan non haberet locum in ſupremis
iudicibus, vt eſt ſacrum Conſiliũ Neap.
Senatus Mediolani, & ſimilis magiſtra-
tus, qui poſſunt iudicare ſecundum eo-
rum conſcientiam, quia habent liberũ
arbitrium, & poſſunt, quæ poteſt Prin-

ceps,ſecundum Guid. PP. deciſ. 29. & Rolan.conſ.70.nu.22.vol.1.eo maximè ſi actor,ſiue offenſus eſſet vir probus,& reus malę conditionis,& famæ, vt in ſimili habetur per Menoch. de atbit. iud. caſu 98.num.10. quando plus credatur probationibus rei, vel actoris.

Quæſtio LVII.

SVMMARIVM.

1 *ABſolutus an, & quando pro eadem cauſa poßit moleſtari.*
2 *Abſolutio delinquentis an proſit mandanti.*
3 *Acta facta inter accuſatorem, & accuſatum non egrediuntur illorum perſonas.*
4 *Sententia criminalis non tranſit in rem iudicatam quò ad procuratorem fiſcalem.*
5 *Iul.Clar. à Bertazz.impugnatus.*
6 *Crimen ſemel in iudicium deductum,quando poßit iterum deduci.*
7 *Relaxatus ſimpliciter à carceribus cauſa cognita, ſine alia ſententia, an poßit iterum moleſtari.*
8 *Ignorantia, vel ſcientia accuſare volentis quomodo probetur,remißiuè.*
9 *Et an per iuramentum, remißiuè.*
10 *Praeuaricatio quomodo probetur, remiß.*
11 *Abſolutus in iudicio inquiſitionis, an, & quando poſsit moleſtari per viam accuſationis.*
12 *Relaxatus ſub cautione repraeſentando, quando poſsit inquietari.*
13 *Et quid in abſoluto per praeſcriptionem.*
14 *Et quid in abſoluto per Baptiſmum.*
15 *Confeſſus delictum, ſi de facto fuerit abſolutus, an vigore illius confeſsionis poſsit iterum moleſtari.*
16 *Abſolutio facta per officialem ex abrupto, non facta inquiſitione ſolemniter, nec dato termino,ſed ſolum examinatis teſtibus pro informatione curiae, non valet.*
17 *Abſolutio facta per officialē in fine officij, non ritè procedendo,nō praeiudicat parti, aut Reipub.nec ſucceſſori.*
18 *Clericus adulter poteſt per Epiſcopum puniri, non obſtante compoſitione pecuniaria,facta per eius Vicarium.*
19 *Gratiatus in loco delicti,an poſsit moleſtari in loco domicilij.*
20 *Condemnatus debitè, poterit adhuc torqueri quò ad complices.*
21 *Condemnatus pro vulnere, quando poſsit condemnari de morte.*
22 *Abſolutus,vel condemnatus quando poſsit ratione addita qualitatis iterum moleſtari.*
Et quid ſi paenam ſoluit.
23 *Fiſcus poteſt appellari à minoritate paenae.*
24 *Condemnatus in duobus locis pro eodem delicto in contumaciam,ad vtramq́ condemnationem tenetur.*
25 *Colluſio quomodo probetur.*
26 *Condemnatus in vno loco, an poſsit moleſtari in alio.*
27 *Farinac. impugnatur.*

ALia eſt etiam defenſio.
1 Adde † videndum Roma. in conſ.213.præſuppoſito pro vero Fely.in d.c.de his,de accuſat.vbi ponit treſdecim limitationes, & Maran.in ſpec. in 6. & vlt. parte, in rubt. de inquiſ.in 4. quæſt.prin.num.44.vbi dicit, hanc regulam procedere, quando eſſet lata ſententia abſolutoria diffinitiua; ſecus ſi eſſet ab obſeruatione iudicij, quia tunc poſſet iterium inquiri, & accuſari. ſed uide omnino dominū Farin. in quæſt.4.per totam,vbi more ſuo multum latè hanc quæſtionem tractauit, & plenè etiam habetur per Decian. in ſuo tract.crim.tomo 1.lib. 3.cap.30.
2 Item adde, quòd abſolutio † delinquentis non prodeſt mandanti, vel ratum habenti,ſi abſoluatur, quia non fuit culpabilis; ſecus propter delictum non com-
3 miſſum; nam licet † res inter alios acta, non proſit alteri, illud procedit,quando iura diuerſarum perſonarū ſunt diuiſa, & ſeparata; ſecus quando per omnia eſt eadem cauſa defenſionis, & ex eodē facto ambo ſumunt originem, ita Frāc. in c. ratihabitionem nu. 6. de reg.iur.in 6. & ibi dicit, quòd formata inquiſitione contra duos,vt contra Titium,quia occidit, & contra Secum,quia mandanit;& contra vtrumq́; eſt probatum,ſed Titius probauit, quòd fecit ad ſui defenſionē, & Seius nihil ꝓbauit; probatio Titij nō prodeſt Seio, vt abſoluatur, quia bona fides facientis, non excuſat malitiā mandantis; ſi verò Titius probauit, ſe fuiſſe abſen-

abſentem à loco maleficij, tunc ſi Iu-
dex illos teſtes pro veritate vtriuſq; in-
quiſitionis communiter contra vtrumq;
formatæ, quod potuit, & tunc per illas
ꝓbationes, per quas abſoluitur Titius,
abſoluetur Seius; ſed ſi iudex recipit il-
las probationes ad ſpecialem defenſio-
ſionem Titij, tunc Titius abſoluetur, &
talis probatio non proderit Seio; requi-
runtur tamen tunc clariores probatio-
nes contra Seium de ſuo mandato pro-
pter præſumptionem ſurgentem ex ab-
ſolutione Titij. ſed ſi ageretur per viam
accuſationis, tunc prædicta diſtinctio lo
cum non haberet; cum acta facta inter
accuſatorem, & accuſatum, (quantum-
cunq; generalia) non egrediantur ipſo-
rum perſonam, & ita Bart. in l. denun-
tiaſſe. §. quæritur. ff. de adult. & in l. adul
ter. §. eo tempore. ff. eod.

Et hæc quidem. Adde, quòd ſen-
4 tentia †criminalis
non tranſit in rem iudicatam, quò ad
procuratorem fiſcalem, ita refert fuiſſe
iudicatum Rebuff. in proœm. conſt. in gl.
8. nu. 118. lib. 1.

5 Item †adde, quòd D. Clarus circa iſtã
diſtinctionem, ſi reus fuerit abſolutus,
quia cõſtitit ipſum non deliquiſſe, quòd
non poterit amplius moleſtari, ſecus au
tem ſi fuiſſet abſolutus, eo quia probatũ
non fuiſſet delictum contra eum, repro
batur per Bertaz. in cõſ. 396. nu. 4. cum
ſeq. vbi tenuit, quòd non poterit mole-
ſtari, etiã quòd fuiſſet abſolutus ob nõ
probatum delictum, & ibi multos accu-
mulauit idem tenentes, dicens ꝙ Butr.
in d. c. de his hos duos caſus pariſicat, ſi
nõ fuit probatum, vel conſtitit de inno
centia, niſi adſit clauſula, rebus ſic ſtan-
tibus, vel alia ſimilis, & ita ẽt obſeruat
Senatus Mediol. vt in verſ. ſeq. D. Clar.
atteſtatur, & quomodo probetur inno-
centia latè Maſcard. de probat. concluſ.
904. vol. 2.

Sed hic quæro. Adde Couar. var.
reſol. lib. 2. cap. 10.
vbi latiſſimè tractat hanc quæſtionem,
6 quando† crimen ſemel in iudiciũm de-
ductum poſſit iterum in iudicio tracta-
ri, & de hoc caſu vide etiam Boſſ. de ſen
ten. nu. 64. Et ibi num. 60. an ſimpliciter.
7 †relaxatus à carceribus cauſa cognita
ſine ſententia, ex eadem cauſa iterum
moleſtari poſſit, & de iſta materia quan-
do abſolutus iterum moleſtari poſſit, tra
ctauit, & Pau. Ghirlan. in tract. de relax.
carc. in rubr. de abſolutione innocentis
verſ. 2. quæro ſolutionem.

Sed pone, ꝙ aliquis; Ibi. Proba-
8 bitq; Adde, quomodo †ꝓbetur igno-
rantia, & econtra; qualiter accu-
ſatus probabit ſcientiam illius, qui vult
eum accuſare de nouo. Soc. in d. cap. de
his. nu. 47. de accuſat. & an ignorantia
9 probetur per iuramentum, †& quando,
vide Menoch. de arbitr. iud. caſu 186.

10 Vlterius quæro. Adde† quomodo
probetur præuari
catio, Soci. in c. de hic nu. 45. de accuſ.

Procedũt ẽt. Ibi, ſed quid ſi pro-
11 ceſſum. Adde, quòd abſolutus †in iu-
dicio inquiſitionis, nõ poteſt
amplius moleſtari per viam accuſatio-
nis, etiam ſi intẽtatur noua qualitas de-
licti; niſi probetur colluſio in cauſa in-
quiſitionis; vel niſi offenſus accuſans
ignoraret cauſam inquiſitionis. Bal. con
ſil. 192. vol. 3. & conſ. 430. formata vol.
5. & Crau. in conſil. 321. Federicus de
12 Vgho in fine, & ibi dicit† etiam quòd ſi
inquiſitus fuerit relaxatus cum cautio-
ne de ſe repræſentando, non poterit in-
quietari, niſi nouis ſuperuenientibus in
dicijs.

Item adde, quòd iſta concluſio quinq;
modis limitatur per Socin. in c. de his
nu. 37. & 45. de accuſat. & ibi nu. 38. ha-
13 betur etiam de abſoluto† per viam præ
ſcriptionis, quia fuit præſcriptum de po
teſtate cognoſcendi de crimine, & an
amplius poſſit cognoſci, & quid ſi confi-
teretur ſe deliquiſſe, an poſſet condem-
nari, & ibi nu. 19. quid de abſoluto per
14 baptiſmum.†

Item adde, quòd ſi aliquis ſpontè con-
feſſus fuerit delictum, & iudex de facto
eũ abſoluerit, non poterit vi illius con-
15 feſſionis amplius condemnari. † Boer.
deciſ. 289. nu. 8. & Rolan. conſ. 31. num.
23. vol. 3. vbi dicit, etiam ſententiatum
fuiſſe contra ſententiã, quando fuit de-
claratum omnia agitata coram illo iudi
ce tamquàm incompetenti, coram quo
fuerat facta confeſſio, eſſe nullã, & illa iu
dex irritauit, & annullauit; & quòd dicta

confeſſio ſic reuocata nullo modo confi tenti nocere poteſt, nec ad torturam.

16 Item† adde, quòd abſolutus de nouo poterit inquiri, ſi inquiſitio ſolemniter non fuerit facta, & datis copijs parti, & termino ad faciendum defenſiones, & poſtea ſententialiter abſolutus, ſed ſolū examinatis teſtibus pro informatione iudicis, ex abrupto ad abſolutionē deuentum fuerit, ita tradit Paul. de Caſtr. in conſ. 348. notādum nu. 1. circa med. vol. 1.

17 Item† adde, quòd ſi officialis, qui eſt in fine officij vult parti gratificari, vel implere crumenam, & non ritè procedendo, profert ſētētiam abſolutoriam, vel cancellat inquiſitionē, & proceſſus, hoc facere non poteſt; nec valet in præiudiciū reipublicæ, & partis, ac ſucceſſoris, non ſeruando debitum ordinem, vt per Pari. in tract. de ſynd. in uerb. pœna. §. iuxta prædicta col. 2, in fin. cum concordan. ibi quē refert, & ſequitur Io. Ant. de Nigr. ſuper cap. Regni cap. 40. incip. Item ſi quæ uniuerſitates num. 6. de except. rei iud.

Habet etiam locum. Adde, quòd compoſitio

18 †pecuniaria facta cum officiali Epiſcopi per clericum de adulterio, non præiudicat ipſi Epiſcopo, quominus poſſit iterū cognoſcere, & legitimè criminoſum punire, ita Paul. de Caſtr. in conſ. 348. per totum uol. 1.

Ibi ſcias tamen. Adde, quòd aliter

19 †eſſet, ſi locus delicti, & locus originis eſſet ſub eodem fiſco, & eodem marſupio; quia tunc gratia prodeſſet. vt per Vulpell. in conſ. 46. num. 10. & Farinac. quæſt. crim. quæſt. 7. num. 26.

Dictum eſt non poſſe procedi.

Ibi, ſi quidem fuit punitus.

20 Adde, quòd licet† debita pœna condemnatus amplius moleſtari non poſſit, tam quàm de delicto conuictus; tamen ſi pro uiſum non fuerit ſuper eius tortura quò ad complices, cum ex proceſſu liqueret delictum patratum fuiſſe cum ſocijs, poterit modò pręſes prouincię ipſum torquere ſolum ad ſciendum ſocios, ne ipſi impunè pertranſeant, & de eorum ſcelere glorientur; cum Reipublicę intereſt delicta puniri, l. licitatio §. quod illicitè ff. de publica; & ita tradit Carau. in ritu 269. nu. 23.

21 Item† adde, ꝙ condemnatus de vulnere, poteſt condēnari de morte, quia non erat bene actum, niſi occaſione vulneris eſſet facta executio, & hoc quando mutatur titulus criminis, ſed addit qua-

22 litas, an primo abſolutus† ratione additæ qualitatis poſſit iterum accuſari, vel fuit condemnatus, an iterato condemnandus. vide Specul. in tit. de accuſat. verſ. omnis accuſator. vide etiam Ang. de Vbald. in repet. l. ſi vacantia. C. de bon. vacan. lib. 10. num. 137. vbi dicit, ꝙ ſi quis de ſimplici vulnere fuit accuſatus, condemnatus, & punitus; quod iterato poterit accuſari, vt pœnę augumentētur ratione qualitatis omiſſæ, hoc eſt ratione cicatricis; niſi ille, qui de vulnere accuſauit, dolosè cicatricem omiſerit: & hoc idem tenent Bar. & Doctores in l. ſenatus. ff. de accuſat. Lancillot. in tract. de attent. par. 2. cap. 12. limit. 27. nu. 10. & Bero. in conſ. 196. nu. 36. vol. 3. idem Ang. in d. l. ſi vacantia nu. 134. ponit, an iudex inquirens, ſi punit extra ordinem inquiſitum, cum non poſſit eū punire pœna ordinaria, an per talem punitionem tollatur pœna ordinaria. Et circa iſtam quæſtionem, an condemnatus poſt ſententiam diffinitiuam iterum poſſit accuſari, & cōdemnari de eodem delicto, ſi in prima accuſatione omiſſa fuerit aliqua qualitas quæ aggrauet delictum, & augeat pœnam, & ſi ante, vel poſt executionem primę ſententię, vide omnino Gomez. de delictis c. 1. nu. 27. vbi tenet indiſtinctè, quòd condemnatus ratione omiſſæ qualitatis amplius moleſtari non poſſit, ſiue prima ſententia ſit executioni de mandata, ſiue non, & de hoc etiam habetur per Alciat. in c. pernitioſam nu. 128. de offi. ordin.

Itē adde, ſi in accuſatione aliqua qualitas omiſſa fuerit, & reus fuerit condēnatus pecuniariter, vbi propter qualitatem debebat condemnari corporaliter, denuò propter illam qualitatem poterit accuſari, & pecunia reſtituetur, & pœna corporali punietur, ſecundum Bart. in l. ſenatus ff. de accuſat. & Paul. de Caſtr. in conſ. 348. nu. 1. circa med. vol. 1.

Item

23 Item † adde, quòd fiſcus poterit appel-
lare à minoritate pœnę.Gramm. deciſ.
14.nu.2.

24 Item † adde pro limitatione regulæ, q
quis pro eodem delicto bis puniri non
debet, vt ſiquis vti contumax paſſus fue
rit pro eodem delicto condemnari. in
duobus locis, poterit cogi ad ſoluendum
vtramq; condemnationem, niſi ante ſe-
cundam ſententiam iam ſoluiſſet con-
demnationem primæ ſententiæ.Bart. in
l.ſepulchri violari in fin.ff.de ſepul. viol.
& Boſſ.in tit.de for.compet.nu.82.cum
ſequen. vbi latè hanc quæſtionem tra-
ctauit,& ideo uide eum,& omnino Ca-
rau.in ritu.205.nu.10.

Ibi, adhuc tamen dicendum eſt.

Adde, quòd idem tenet Boer. in deciſ.
289.vbi hanc quæſtionem plenè tracta-
uit.

Ibi, quod tamen intellige.

Adde, videndum Carau. in ritu. 269.
nu. 22 vbi. latè, ex quibus præſumatur
25 fraus, & colluſio † facta inter inquiſitũ,
& Iudicem, quo caſu Præſes Prouincię,
ſiue Iudex maior iterum de cauſa cogno
ſcere poſſit.

26 Scias autem. Adde, quòd † D. Fari-
nac.quæſt.cri m. in q̃ſt.
7.nu.26.verſ.ſed tertia, tenet contrariũ,
& impugnat conſuetudinem hic allega-
tam, dicens, opinionem veriorem eſſe,
quòd indiſtinctè, etiam quòd diuerſæ
ſint iuriſdictiones,& territoria, abſolu-
tus, vel condemnatus in vno loco, ſiue
domicilio, ſiue originis, ſiue delicti, non
poſſit vllo pacto moleſtari in alio, frau-
de, vel colluſione ceſſante, ibi impugnan
do etiam Viui. tenentem in opin. 420.
nu.4.quòd abſolutus, vel condemnatus
in loco domicilij, vel originis non pro-
hibetur accuſari in loco delicti, quia eſt
principalis locus, in quo punitio fieri de
bet; ſecus autem in condemnato, vel ab
ſoluto in loco delicti, quo caſu amplius
moleſtari non poterit. ſed ego arbitror
27 opinionem D. Farinac. † quò ad puni-
tionem factam, quando ſufficienter pu-
nitus fuiſſet, eſſe veram, quia de eodem
delicto nemo duplici pœna eſt punien-
dus, non autem quando fuiſſet abſolu-
tus in loco originis, vel domicilij; nam
daretur materia fraudandi, quia delin-
quentes confugerent ad locum domi-
cilij, & originis, vbi de facili ob defectũ
probationum, vel alia de cauſa abſolu-
tionem obtinerent, & de fraude conſta-
re non poſſet; & quia etiam locus delicti
eſt locus principalis, & principaliter of-
fenſus, in quo punitio fieri debet, vt di-
cit Viui.in loco ſupra citato; ſed ſi abſo-
lutus fuiſſet in loco delicti, eo caſu cre-
derem amplius non poſſe moleſtari, nã
prædicta ceſſarent, & ſic poteſt dici, q
in caſibus prædictis, ſcilicet quando ab-
ſolutus fuiſſet in loco originis, vel domi
cilij, impugnandam non eſſe dictam cõ-
ſuetudinẽ, & ita etiam dicit D. Farinac.
ſi benè eius fundamẽtum conſideratur,
dum tradit exemplum de punito,& non
de abſoluto.

Item adde, quòd quando reus poteſt
puniri à duobus Iudicibus pro eodem
delicto, ſi condemnatus fuerit pecunia-
riter ab vno, poteſt iterum condemnari
corporaliter per alium Iudicem, ita di-
cit Bal.in l.2. C. de ſportul.quem refert,
& ſequitur Afflict. in conſt. blaſphemiã
in fi.lib.3.

Quæſtio LVIII.

SVMMARIVM.

1 *PAx à quibus ſit habenda.*
2 *Pax quomodo probetur.*
3 *Pax habita poſt ſententiam, an
proſit ſtante ſtatuto, quòd habi
ta pace, quis mitius puniatur.*
4 *Offenſus declarans coram teſtibus, quòd
non intendit quarelare, cenſetur remit-
tere.*
*Statutum alleuians pœnam de pace facta
cum offenſo, non intelligitur de pace fa-
cta cum fiſco, ſed cum principaliter offen
ſo, nu.eod.*
5 *Pax, & remißio an differant.*
6 *Paciſcentis de iniurijs cenſentur concor-
daſſe.*
7 *Pax de delicto intelligitur etiam et de qua
litatibus ipſius.*
8 *Compoſitiones quomodo fiãt in Regno Nea
politano.*
9 *Iudex non poteſt præfigere terminum of-
fenſo ad querelandum.*
10 *Pœna pacis rupta debetur etiam, quòd ſub*

Queſtio LVIII.

ſequatur reconciliatio.

11 *Remiſſio partis quando praiudicet fiſco.*

12 *Iudex an poſſit procedere poſt remiſſionẽ partis in ſtatu Eccleſiaſtico.*

13 *Et quid in Regno Neapolitano.*

14 *Accuſatore deſiſtente an poſſit procedi.*

15 *Accuſatores an poſſint impunè deſiſtere in Regno Neap.*

16 *Et quid in ſtatu Eccleſiaſtico.*

17 *Accuſator nouus an poſſit proſequi proceſſum ſuper quo fuit tranſactum.*

18 *Componens cum fiſco quando poſſit iterum moleſtari.*

19 *Pax facta ſub conditione, ne offendens redeat ad patriam ſine licentia offenſi, an valeat.*

20 *Tranſactio quare prohibeatur in crimine adulterij.*

21 *Et quando poſſit fieri in crimine raptus.*

22 *Tranſactio nulla an impediat tranſigentem iterum agere.*

23 *Pax à coniunctis vſq; ad quem gradũ requiratur.*

24 *Pax an ſit habenda à filijs adoptiuis, emancipatis, naturalibus, & legitimatis.*

25 *Pax debet conſtare in actis.*

26 *Vxore alicuius occiſa, quis debeat facere pacem vir, aut pater.*

27 *Pater an poſſit remittere iniuriam factã filio.*

28 *Et ſi remiſerit, an mater poſſit accuſare.*

29 *Et quid in ſorore ſi frater remiſerit.*

30 *Pater vilis non poteſt remittere iniuriam filij.*

31 *Nec etiam iniuriam violati Thori.*

32 *Patre remittente, an alij filij agere poſſint.*

33 *Et an filius iniuriatus.*

34 *Filius nõ ratificans pacẽ factam à patre, non dicitur proditor.*

35 *Iniuria facta ciui non poteſt remitti per Antianos ſine conſenſu conſilij.*

36 *Blaſphemans abſolutus à ſacerdote, an dicatur habere pacem blaſphemia.*

37 *Monaco habente filium, interfecto, à quo ſit habenda pax, à filio, vel à Monaſterio.*

38 *Et quid ſi filius, & Monaſterium diſcordent.*

39 *Offenſa facta Monaco, & facta Clerico ſeculari an differat.*

40 *Rapiens monialem à quo debeat habere pacem.*

41 *Religioſus non dicitur ante profeſſionem.*

42 *Spurius an poſſit remittere necem patris, vel è contra.*

43 *Tutor, an, & quando poſſit facere pacem. & nu. 45.*

43 *Et quid de minore.*

44 *Et an teneatur ad illius obſeruantiam.*

46 *Et quomodo ſit facienda cum pupillo.*

47 *Pax facta à tutore ante confectionem inuentarij an valeat.*

48 *Procurator an poſſit pacem facere.*

49 *Et an conditionem apponere.*

50 *Et quid in Regno Neapolitano.*

51 *Pax facta pro vulnere, an proſit ſecuta morte.*

52 *Occiſus ſi reliquerit patrem, filium, et vxorẽ, quæ poſtea filio ſucceſſit, à quo ſit pax habenda.*

53 *Maritus interficiens vxorem, an poſſit habere pacem à filijs communibus.*

54 *Farinac. impugnatur.*

55 *Metus reuerentialis quomodo probetur.*

56 *Filius exhæredatus an faciat pacem de morte patris.*

57 *Pax habita ab vno ex pluribus hæredibus an ſufficiat.*

58 *Pax, & concordia differunt.*

59 *Pax à quibus requiratur in Regno Neapolitano.*

60 *Pace habita à principali non eſt amplius de cauſa tractandum.*

61 *Soror defuncti, exiſtẽte filio, non poteſt pacem facere.*

Et quid de vxore interfecti, ibidem.

62 *Filiæ excluſa à Statuto an debeant paci interuenire.*

63 *Pax facta abſenti an requirat ratificationem.*

64 *Damna remittere nemo tenetur.*

65 *Satisfactio debet fieri iuxta menſurã iniuria.*

66 *Paciſcens cum parte, mediante pecunia, non euadit infamiam.*

67 *Remiſſio plena an tollat repetitionem damnorum.*

68 *Remittens iniuriam pratio mediante, non cenſetur remittere damna, & intereſſe.*

69 *Remiſſio pœna conuentionalis cenſetur facta per caſſationem proceſſus.*

70 *Remiſſio pleniſſima comprahendit etiam damna, & intereſſe.*

71 *Remiſſio iniuria, & conſequutio ſatisfactionis inter ſe ſunt diuerſa.*

72 *Remiſſio an poſſit probari per teſtes.*

73 *Et quid in Regno Neapolitano.*

Pax poteſt dici ſine actu exteriori pro ſaluto

*lute anima, & ſacerdos tenetur abſolue-
re confitentem, nu. eod.*
74 *Index an poßit compellere ad pacem, & nu. 7.*
75 *Et an ad trengam.*
76 *Et ſi compellat; an teneatur edicto, quòd metus cauſa.*
78 *Pax ex quibus impediatur, remißinè.*

SEquens eſt defenſio.

Adde videndum Farinac. qſt.
1 crim. 14. vbi latiſſime † pax
à quibus habenda ſit, ſtante ſtatnto, q
pacem habens mitius puniatur; & de mo
2 do † probandi pacem, latè habetur per
Maſchar. de probat. 1156. vol. 3. vide
etiam quæ poſui infra ad verſ. viſum
eſt.

3 Item adde. † ſi extaret ſtatutum, quòd
delinquẽs mitius puniatur ſecuta pace,
ſiuè tranſactione ante ſententiam diffini
tiuam, pax ſiuè tranſactio poſt ſenten-
tiam erit valida, ſi facta fuerit pendente
appellatione, & ſententia prima reuoca
ri debet, & delinquens mitius puniri. ita
tradit Gomeſ. de delict. in c. 3. num. 69.
vbi atteſtatur, ita indicatum fuiſſe in
Cancellaria Regia de Valladolit, quem
ſequitur Plac. in epit. delict. cap. 39. nu.
27. & 28. Franch. in deciſ. 370. nu. 19.
vol. 2.

Item adde, q ſtatutum alleuians pœnã
facta pace cum offenſo, non procedit, ſi
fiat pax cum fiſco, quia fiſcus fuit ſecun
dario offenſus ſed pax debet fieri cum
principaliter offenſo. Brun. cõſ. feud. 69.
4 Item † adde, quòd ſi offenſus non con-
queratur, & declaret in iudicio, vel
extra coram teſtibus, quod non inten-
dit exponere quærelam, nec in ſcriptis
remittere, quia ſibi eſſet dedecus, ſed vi
deat offenſor habere pacem cum curia,
quia quò ad ſe nihil vult videre, cenſe-
tur remittere, & ſic curia poterit remit-
tere, ſiue componere. Bart. in l. 1. §. ſi Do
minus ff. ad ſenatusconſ. ſillanian. & Fol
ler. in ver. audiantur exceptiones, num.
58. vbi dicit, cogita. & multa in hac ma-
teria remiſſionis habes per Carauit. in
rit. 275. vbi plenè de hoc tractauit, &
5 inter alia † dicit, quòd pax, & remiſſio
ad hunc effectum ſunt idem, licèt inter
ſe differant; remiſſio enim fit, cum ab
vna parte tantum fuit offenſio; pax ve-
ro, ſeu concordia cum ex vtraque par-
te.

6 Itẽ adde, quòd ſi † fiat pactum de iniu-
rijs ſibi factis, intelligitur fieri pax, &
concordia; & ideo eſt ſatisfactum ſtatu-
to, requirenti pacem, & concordiam, vt
bannitus rebanniatur; vel accuſatus nõ
puniatur. ita tenet Ang. in l. 1. ſuper glo.
in verb. pactum ff. de pact. & Caccialup.
in tract. de pact. in 2. quæſt.

7 Item adde, † quòd pax facta de deli-
cto, etiam quòd in inſtrumento pacis
non fiat mentio de qualitate delicti, p-
deſt inquiſito, quia remiſſo delicto, eius
qualitas remiſſa videtur. Bald. in conſ.
378. vol. 4. & Roma. conſ. 448. qui tran-
ſcripſit conſilium Baldi de verbo ad ver
bum, cum ſequendo.

Ibi, & multis etiam in locis.

8 Adde, quòd in Regno † Neap. remiſſio
nes, ſeu compoſitiones nullo modo fie-
ri poſſunt, niſi prius parte concordata,
vt per ritum 172. & 173. & ibi latiſſimè
Carau. qui ponit multas quæſtiones: ſi
compoſitio, ſiue remiſſio, parte non con
cordata, facta fuiſſet, vide etiam Io. An-
to. de Nigris ſuper cap. regni in c. 221.
incipien. exercere volentes, & omninò
Fabium Monteleon. de literis arbitra-
lib. par. 5. fol. 403. & per Pragm. nouellã
prag. 4. ſub tit. de compoſit. & de prædi-
ctis vide etiã, quæ poſui infra in quæſt.
ſequenti verſic. adde quòd pro bono
pacis.

Ibi. Quinimò in hoc ducatu.

Item adde, quòd ſtantibus titibus prę-
dictis, iudex non poteſt facere compoſi
tionem, ſiue remiſſionem cum illa caute
9 la, quòd offenſo ſtatuat † terminum ad
accuſandum, ſiue quærelandum, ſi vult
accuſare; quia etiam quòd non compa-
reat, & nihil dicat compoſitio non põt
fieri; niſi remiſſio partis præcedat, quæ
ad accuſandum cogi non poteſt, ſiue ad
agendum, Carau. in d. ritu 272. num. 20.
niſi in caſu ibi poſito.

Ibi, Sed certè parum prodeſſet.

10 Adde, quòd idem † procederet, ſi pax fa-
cta fuiſſet à duobus ſub obligatione, &
pœna applicanda fiſco, de non rum-
pendo

pōdo eā;qui ſi ſe offenderēt,& poſtea ſe
reconciliarent; talis reconciliatio non
noceret fiſco.Fely.in conſ.10.nu.8.

11 Item†adde, quòd remiſſio partis pro-
deſſet in præiudicium fiſci in delictis,
quæ fiunt in omittendo, ſecus in illis,q̄
fiunt in committendo.Bocr.in conſuet.
Bituricen.tit.de iuriſd.omn.iud.§.16.in
glo. fin.

12 Item† adde, quòd in ſtatu eccleſiaſtico
adeſt conſtitutio Marchiæ in lib. 4. c. 9.
qua prouiſum fuit, vt iudices vlterius
procedere non poſſint facta remiſſione
partis,& abolitione petita,& ſolutis ſo-
lidis quinq; Cameræ Apoſtolicæ; dum-
modo non interueniat colluſio, vel alia
illicita pactio,facta cum accuſato:quod
arbitrio iudicis remittitur, exceptis hæ-
reſi, ſodomia, latrocinio; inceſtu,homi-
cidio,raptu virginum, & Monialium,fal
ſitate, incendio doloſo,ſacrilegio,furto;
& delictis commiſſis in perſonis officia-
lium, & Curialium Curiæ prouinciæ;&
vulneribus atrocibus; in quibus aboli-
tio nullatenus admittatur,aut conceda-
tur; ſed d. conſtitutio non ſeruatur in
practica, niſi in leuibus delictis, vt in
verbis iniurioſis,pugnis,& ſimilibus.

Sed punctus eſt. Ibi,poſt cęptū.
Adde, quòd in multis locis, præſertim
in ſtatu eccleſiaſtico communiter ſerua-
tur, vt pace habita, vel reuocatione q̄re-
læ ad caſſationem proceſſuum deueniri
ſolet, incertis tamen caſibus leuibus, &
de iſta conſuetudine atteſtatur etiā An-
tonius Scap.in tractat. iuris non ſcripti,
(quod in vtroq; foro obſeruatur) lib.4.
13 c.9.nu. 10. Et† in Regno Neapol. parte
concordata rarò deuenitur ad ſenten-
tiam, ſed ad aliquam compoſitionem.
Carau.in ritu 341.num. 2. Et an habita
14 pace poſſit† deueniri ad condemnatio-
nem pœnę ordinariæ,vide Farin. quęſt.
crim.quęſt.4.nu.34.

Ibi, ſed certè de conſuetudine.
Adde, quòd Carau. in ritu 272. nu.26.
idem atteſtatur, dicēs,quòd facta remiſ-
ſione principalis offenſi,vel eius,ad quē
principaliter ius querelādi pertinet, ne-
que ex eodem, neque ex nouo proceſſu
tractatur amplius de cauſa, & q̄ hoc eſt
bene notādū, quia ſeruatur in practica.

Ibi,& ideo in caſibus. Adde, ſi ex-
taret ſtatu-
tum,quòd in crimine adulterij, vel ſtu-
pri,nō poſſet procedi, niſi ad querelam
partis,data querela poterit iudex proce
dere ex officio, etiam quòd querelans
deſiſteret,per tex. in l. conſtante matri-
monio in fin. ff. de adult. & Afflict. in
conſt.legum aſperitate nu.12. & Gram.
in deciſ.31.nu.3.cum ſeq.& hoc proce-
dit eo deſiſtente in quacunq; parte iudi
cij, etiam appellatione pendente, vel ac
cuſatore mortuo, vt per Carauit. in ri-
tu 21.

15 Ibi. Sed certè. Adde, quòd idem†ſer
uatur in regno Neap.
licèt adſint conſtitutiones,& ritus impo
nentes pœnas deſiſtentibus ab accuſa-
tionibus, quæ hodie non ſeruantur; &
accuſatores ſine metu alicuius pęnę de-
ſiſtere poſſunt,ita atteſtatur Carau.in ri
tu 205.nu. 1. & 2.& miror de Foller.qui
in pract.crim. in verb. audiantur exce-
ptiones num.31. dicit, quòd deſiſtentes
tenentur ad pœnam ſex tarenorum,alle
gando dictum ritum 205. & non vidit
Carau.ibi atteſtantem illam pœnam pę
nitus ab aula receſſiſſe,nam quotidie ac
cuſatores deſiſtunt ſine licentia Curiæ,
16 & ſolutione pœnę,&† ita in ſtatu eccle-
ſiaſtico ſeruari vidi.

Sed pone quòd pars offenſa.
17 Adde, quòd†tertius querelans non po-
terit proſequi proceſſus, ſuper quo fuit
tranſactum, nec etiam iudex ex officio,
ſi in illo delicto nō poterit procedi, niſi
ad q̄relā,ſed oporteret aliū formare pro
ceſsū, & hoc in caſibus, in q̄bus p̄miſſa
eſt tranſactio;in caſibus verò nō p̄miſſis
poterit accuſator,& Iudex proſequi eū-
dem proceſſum,ſecundum Bart.in l. tran
ſigere C. de tranſact. & ibi Alex. in 4.
col.& magis communiter ſcribentes, vt
plene per Maran. in 6. par. nu. 48. vide
etiam Carau. in ritu 272. num. 23. vbi
latè, vide etiam quæ poſui infra verſ.ſe
cunda regula.
18 Item adde, quòd † ſi fuerit tranſactum
cum parte,& Curia in caſibus permiſſis,
nō poterit moleſtari, vt per Paul.Girlā.
in tract. de relax. carcerat. q̄ſt.6. ſed de
pręditis vide omnino nouiſſimè per Fa
rinac.quæſt.crim.in quæſt.5.vbi plenius
quam

quam alibi an, & quando componens, tranſigens cum fiſco, & Præſide poſſit iterum moleſtari, & inquiri de eodem delicto.

19 Item adde, † ſi pars offendens, ſiue denuntiata, & accuſata in eodem inſtrumento remiſſionis promiſit aliquid ratione expenſarum, & intereſſe; vel per annum non accedere ad patriam partis offenſæ, vel non tranſire per eius domos, & facta eſt compoſitio per Curiam cum delinquente, ſi pars offendens promiſſis non ſtetit, pars offenſa vlterius accuſare, & inquiſitum pœna debita puri facere non poterit, tex. in terminis, quem ibi commendat Bar. Bald. & Salic. in l. quamuis C. ad turpill. & ratio eſt ſecundum Sali. ibi, quia per talem remiſſionem dicitur accuſator deſtitiſſe, & in Turpillianũ incidiſſe propter quod amplius deueniri ad condemnationem pœnæ ordinariẹ accuſari non permittitur, l. quòd deſtiterit ff. ad Turpil. quod tamẽ non procederet, quotieſcumq; remittẽs, non dum querelaſſet, & remitteret ante litis conteſtationem, & dationem fideiuſſionis debitẹ proſequenda, quoniam tunc cum ſimus ante litis conteſtationẽ per remiſſionem, quis non dicitur deſiſtere, nec in Turpillianum incidere; & propterea ſi inſtrumento dictum eſſet, quòd in caſu contrauentionis licitum eſſet agere, & ſuam querelam proſequi, poſſet ipſum accuſare, & pœnam iuris contra eum proſequi, quia non ſeruando promiſſa, incidit in pẹnam in inſtrumento contẽtam, non obſtante d. l. q̃uis, quæ in hoc caſu non habet locum ratione ceſſante, quod tamen verum eſt, ſecundum Bart. in l. ſi vnus. §. pactus in fi. ff. de pact. quem ibi ſequitur Alex. num. 16. & Iaſ. nu. 46. quotieſcunq; ex illo crimine veniret imponenda pœna pecuniaria, quæ poteſt in ſtipulationem deduci, quoniam tunc illa pœna potius imponeretur ex ſtipulatione, & pacto poſito in inſtrumento, quàm ex delicto, cuius pœna fuit remiſſa; ſecus ſi alia pœna, quàm pecuniaria, quoniã tunc talis adiectio non valeret, quia vt ibi dicit tex. ex delicto oriri debet, nõ ex pacto. & ideo melius eſt in iſtis inſtrumentis remiſſionum, in quibus aliquod dandum, vel faciendum promittitur, in caſu contrauentionis adijcere certam pẹnam pecuniariam, vna cum refectione damnorũ, expenſarum, & intereſſe; ita quòd pẹna ſoluta, vel nõ ſoluta, rata adhuc remaneat promiſſio, quemadmodum docet Spec. in tit. de treuga, & pace in princ. & ita tradit Carau. in ritu 275. nu. 12. cum ſeq. & an pax facta ſub conditione, quòd bannitus intra certum tempus, vel abſque paciſcentis licentia ad patriam redire non poſſit, valeat. Vulpell. in tract. de pace quæſt. 55.

20 Excipitur tamen. Adde † aliam rationem forsã meliorem, quòd prohibita ſit tranſactio in crimine adulterij, ne maritus in crimen lenocinij incideret, quia tranſactio fieri nõ poteſt nullo dato. vel retento. l. trãſactio C. de tranſact. hanc rationem conſiderauit Gregor. Tholoſan. in ſintagmatis lib. 28. cap. 2. num. 10. & lib. 36. cap. 11. nn. 8.

In alijs autem criminibus. Ibi;

21 & ſi dicas. Adde, quòd † parentes, ſi facerent pacem poſt finitum iudicium in crimine raptus, non incurrerent pœnam d. l. vnica, ſecundum Gabriel. in conſ. 172. nu. 43. vol. 1.

22 Secunda regula. Adde, quòd † in caſibus, in quib⁹ prohibita eſt tranſactio, non prohibetur repeti accuſatio, etiam à primo accuſatore, licèt tranſactionem fecerit quia nulliter tranſegit, ſecundum Fely. in c. de his. col. 1. verſ. ſecũdo limita de accuſat. Io. Marc. Monticel. reg. 1. nu. 9. Foller. pract. crim. canon. cap. 35. nu. 15. vbi dicit, hoc non procedere in tribus caſibus, ſcilicet in crimine adulterij, quando eſt impoſitum perpetuum ſilentium, & in tranſactione facta poſt litem conteſtatã. ſed ego numquam vidi hoc ſeruari in practica, quòd poſt pacem, ſiue trãſactionem tranſigens, ſiue paciſcens poſſit de nouo accuſare, vel nouam accuſationẽ facere, quia vt dicit D. Clarus, de quocumque delicto de conſuetudine fiunt paces.

Viſũ eſt de quibus criminibus.

23 Adde, quòd † pax ſiue remiſſio eſt habenda, à deſcendentibus, ſiue aſcendentibus vſq; in infinitũ, & à collateralibus vſq;

vſq; ad decimum gradum; & magis con iuncti occiſo minus coniunctis præferūtur, latè per Nunc. Tartal. ad pragm. incip. *Nelli anni paſſati* par. 2.nu.18.cū ſequen. ſub tit. de compoſ. in lib. comment. diuerſ. ſuper pragmaticis, & Plac. lib.1.epit. delict. cap. 39. nu. 13. vbi de communi atteſtatur.

24 Itē † adde, quòd etiam à filijs adoptiuis habēda eſt remiſſio, ſi tranſit in poteſtate adoptantis, iuxta terminos l. cū adoptionis C. de adopt. §. ſed hodie inſtit. eod. ſecus autem ſi nor tranſeunt, ita tradit Nunci. Tartal. in commēt. pragm.incip. *Nelli anni paſſati* num. 17. de compoſit. in lib. cōmēt. diuerſ.ſuper pragm. fol. 138. & habenda eſt etiam à filijs emancipatis, & in multis caſibus etiam ad eorum filijs, ac etiam à filijs naturalibus legitimatis, & à naturalibus tantum, non exiſtentibus filijs legitimis, & naturalibus, vt latè per eundē Nunci. in loco ſupracitato nu.22. cum ſeq.

Itē adde, quòd ſi occiſo nullus deſcendentium ſuperſtit,& ſuperſtite patre, & matre ab eis requiritur remiſſio; & matre exiſtente tantum, ab ea eſt obtinenda, licèt filius vulgo eſſet quæſitus; vel quòd ipſa ad ſecūdas nuptias tranſiuiſſet, vel quòd eſſet infamis, & publicè quæſtum faceret; vel quòd filio occiſo tutorem non petijſſet: & ſi cum dictis patre, matreq;, vel aliquo ipſorum ſuperſit frater, & ſoror vtrinq; coniuncti, vel ipſis deficientibus eorum filij, ab omnibus requiritur remiſſio, vel à Nepotibus eis non exiſtentibus. & ſi non exiſterent pater,& mater,ſed auus,& auia; vel alter eorum;& frater, vel ſoror occiſi; remiſſio quoq; ab omnibus obtinenda eſſet. ita habetur per Nunci. ad d. pragm.in 2. par. à princ. vſq; ad nume. 13.fol. 141.

25 Item † adde, quòd de pace debet apparere in actis.Bald.in conſ. 402. vol.1.& Meron.de fideiuſ. treu. & pace, q. 106. num. 15.

26 Item adde,† quòd vxore occiſa,patre, marito,& filijs exiſtētibus,ſufficit,quòd pax habeatur ab vno tantum, ſcilicet à patre,vel à marito, ſecundum Catald. in tract.de ſynd.quæſt. 128.ſed Vulpel. in tractat.de pace,quæſt. 24. tenet,ꝙ ab omnibus habenda ſit.

27 Quæro nunquid. Adde† vidēdum Boſſ.in tit.de pace nu.16. Crau. conſ.45. num.8.& Foller.in verb.audiantur exceptiones, nume. 44.

28 Item† adde,quòd ſi pater remiſerit,mater etiam poterit accuſare, ſecundum Salicet.in l.vxor C.quis accuſ. nō poſſ. & Afflict.in conſt.ſummo pericolo in q.

29 notab.& ſimiliter† poterit ſoror accuſare,ſi frater pacem fecerit de morte fratris ſui occiſi. Afflict. in conſt. iuſtitiarij nō per Calendas in fi.& Foller.in pract. crim. in verb. audiantur exceptiones, nu.21.& 22.

Ibi, hāc tamen concluſionem.

30 Adde† aliam limitationem, quando pater eſſet vilis perſona, & filius honeſta, quia tunc pater vilis, non poteſt remittere iniuriam illatam filio. Maran. in 1. par.nu.68.& Bero.quæſt. 75. vbi etiam dicit, quòd pater furioſus ſimiliter non poteſt remittere iniuriam filij, nec forte mediante curatore;& an pater poſſit remittere iniuriam factam filio, latè habetur per D. Ioſeph. Lud. in concl.41.vbi ponit regulam,quòd pater poſſit remittere cū quatuor ampliationibus,& quinque limitationibus: nec remittere po-

31 teſt † iniuriā violati thori ſine filio. Bal. nouel.in tracta. de dote par.6. priuileg. 28.nu.2.Et ſimiliter,ſi pater eſſet abſēs. Boer. deciſ.120. col.2. & ad hanc quæſtionem nunquid pater poſſit remittere iniuriam facta filio, habetur etiam per Farin.in quæſt. 14.nu.34. cum ſeq.

32 Item adde, † quòd facta remiſſione à patre de iniuria facta filio, alij filij non poterunt agere de d. iniuria. Maran. in

33 d.par.6.nu.67.nec† ille; cui iniuria facta fuiſſet,quia per remiſſionem,quam facit pater, tollitur actio prætoria, quæ competit patri;& ciuilis,quæ competit filio, ita tradit Gabriel.in conſ.172. num.44. vol.1.vbi atteſtatur de communi, quod tamē limitatur in aliqbus caſibus, quos recenſet Iaſ.in l.in perſona.ff. de pact.

Ibi, ſed indiſtinctè vult.

Adde,quòd eſt de iure communi, ſecundum Vulpell. in tract. ſuo de pact. quæſt.8.Et hinc eſt,quod filius non dici

34 tur† proditor, ſi pacem à patre factam ratam

ratam non habuit. Vulp.d.tract.queſt.9.
& 10.vbi habetur, an filius patre inuito
poſſit facere pacem. & Bombin.in conſ.
59.per totũ, dicit, quòd licèt pater poſ-
ſit facere pacem inuito filio, vel filia, ſi
eam fecerit, quòd vxor, & filij occiſi eã
rumpere potcrunt.

Ibi, hæc autem omnia.
Addc, quòd idem tenuit de filio eman-
cipato. Crau.conſ.45.nu.18.

35 Præterea quæro. Adde, quòd† ſimi-
liter Antiani non
poſſunt remittere iniuriam factam Ci-
uitati ſine conſenſu conſilij. Bald.in c.1.
de pace iur.firm.§. iniuria punitur nu-
mero 6.

36 Sed quid dicendum. Adde, † ſi ſta
tutũ dictet,
quòd quicumq; habuerit pacem ab of-
fenſo, liberetur à pęna ordinaria, ſi blaſ-
phemans cõfeſſus fuerit peccatum ſacer
doti, & abſolutionem habuerit, & ſic pa-
cem fecerit cum Deo, non gaudebit be-
neficio ſtatuti, ſecundum magis commu
nem, vt per Couar. var.reſol. lib.2.cap.
10.nu.3. & latiſſimè per Decian. in tra-
ctat.crim.cap.5. nu.16. tomo 2.& ratio
eſt, quia abſolutio ſacerdotis remittit
pœnam ſpiritualem, non temporalem,
vt declarat Io.And. in c.pro humani de
homicid. in 6. & ita tenuit Ponzin. de
lamijs, nu.86.

37 Vlterius quæro. Adde videndum
†Feder. de ſen.in
conſil.35. & Vulpell. in tractat. de pace
quæſt. 13. vbi aliam faciunt diſtinctio-
nem.

Ibi ego vero. Adde, quòd de iſta di-
ſtinctione latè habetur
per Felyn.Deciſ.& Pariſ. in c.præſentia
nu.127.de probat.

38 Ibi tutius eſt tamen. Adde, quòd
†ſi filij, & cõ-
ſanguinei pacem facere vellent, & mo-
naſterium denegaret, tunc fauore pacis,
& liberationis à banno, filij præferẽtur,
& è contra, ſi monaſterium pacem face-
re vellet, & filij negarent fauore libera-
tionis, præfertur monaſterium; quæ ta-
men procedunt, ſi non adeſſet teſtamen
tum, quia tunc ſpectaret ad hæredes in-
ſtitutos, ita tradit Bero.in c.in præſentia
nu.474.de probat. & quid ſi monachus
offenſus non haberet filios, an ab ipſo
vel à monaſterio, vel ab vtroq;, remiſſio
ſit facienda, latè per Carau. in ritu 275.
nu.27. hic allegatum; & ibi etiam habe-
39 tur, † quòd eſt differentia inter offen-
ſam factam clerico ſeculari, & factã mo-
nacho.

40 Item adde, quòd† rapiens monialem,
obtinere debet remiſſionem à ſummo
Pontifice, Boſſ. in tit. de pace nu. 27. qđ
intelligas vna cum cõſanguineis ſuam,
vel ſuorum iniuriam pro ſequentibus,
ſi erat profeſſa, ſecus autem, ſi non erat
profeſſa, tunc enim ſufficeret habere re-
miſſionem à dictis conſanguineis, ac ſi
rapta eſſet virgo, non monialis, ſed ſe-
41 cularis, † cum quis ante profeſſionem
non dicatur religioſus, vt hic in fine, &
Barb.in clem. 1.de cleric. & in conſ. 38.
vol.5.

Scias autem in hoc propoſi-
to. Ibi, ſed circumſcripta.
42 Addc, quòd† hæc concluſio intelligitur,
dummodo filij legitimi non eſſent, & ex
damnato coitu non procedant, Plaza.
Epit.delict.cap. 41.nu.29. & in d. c.per
totum, latè habetur de filijs illegitimis,
necem patris vindicantibus. Et an pa-
ter poſſit facere pacem de morte filij ſpu
rij, Iodoc.in Enchir.rer. crimin.c. 146.
num.12.

43 Quæro an tutor. Adde, quòd† tu-
tor, licèt poſſit fa
cere pacem cum pupillo, non tamen il-
lam facere poteſt ſub obligatione pœ-
nali, & facta non valet, Thob. noni. in
conſ.152.nu.11.inter conſ.crim. diuerſ.
in folio tomo 1.Corſet. in tract. de pri-
uileg.pacis priuileg.88.& Laurent.Rin-
chou.lib.com.opin.cent.5. concluſ.73.
tomo 2. nec pacem facere poteſt nomi-
ne pupilli, ſiue poſthumi nondum nati
cum interfectoribus ſui patris, ſecundũ
Bald.in l.2. §.fin. ff.de teſtam. tutel.Iaſ.
in l. pactum curatoris in fin. C.de pact.
& Nunci.Tartal.ſuper prag. fin. de com
poſit.num.29.vbi hanc quęſtionem exa
minauit.

43 Item adde, quòd minor† abſq; alijs ſo-
lemnitatibus pacem facere poteſt, Bal.
in c.1.de pac.iuram.firm.§. 1.nu. 3. ſed
quando pax facta à minore, ſeu ab eius
44 tutore, vel curatore valeat; & † an minor
ob

ob ruptam pacem ſit puniendus pœnis conuentionalibus, & ſtaturarijs, latiſſimè per Farinac. var.quæſt.in quæſt. 15. per totum,& collcg.Maceraten.in conſ. 150.& Thob.noni. in conſ. 152. per totum,cum multis ſubſcriptionibus inter conſ.crim.diuerſ.in folio tomo 1.& hác
45 †quæſtionem quando ſit valida pax facta à tutore,vel à minore nouiſſimè per Farin.habetur in quæſt.15. vbi ad ſaturitatem.

Ibi, atteſtatur idem op. extra.

Adde,quòd Decian.conſ. 38.vol.1.nu. 9.conſuluit, quòd iudicis decretum ad-
46 hiberi debet,& ibi † docet,quomodo ſit facienda pax pupilli.

Ibi, hæc tamen quæ de tutore.

47 Adde,†quòd licèt tutor generalis inuentarium generale non confecerit,nec ſatiſdederit,pax tamen erit valida,& non poterit dici de nullitate, nec erit locus reſtitutioni in integrum,ſecundum Carau.in ritu 275. nu. 23. cum ſeq.hic per D.Clar.allegatum.

48 Sed an procurator. Adde, quòd †ſi in mandato concedantur ſpeficicè aliqui caſus paci ſimiles,& eiuſdem naturæ promiſcuę cum clauſula generali,ad pacem extenditur,Vulpell. in tract. de pace quæſt.4. nu.3.& ibi quęſt.5.haberur etiam,quòd mandatum ad pacem mandantis morte expirat.

49 Item†adde, quòd procurator conſtitutus ad faciendam pacem, & concordiam, ſi pactus ſit, quòd eius dominus, ac filij nõ poſſint ſtare, vel morari in Ciuitate,hoc facere non poterit, ſecundũ Anchar.in conſ. 74. viſo diligenter inſtrumẽto,quem ſequitur Iacob. nouell. in pract.crim.c.vlt.nu.69.

50 Item adde†quòd in Regno Neap.non ſufficit mãdatum ſpeciale, & quomodo ſint faciendæ remiſſiones ſecundum regias pragm. latè habeť per Luci. Foller. in comment.ſuper pragm.de compoſit. nu.77.cum ſequen.in lib. comment. diuerſ.fol.134.

51 Quęro pone. Adde,quòd†pax proderit vulneranti, etiã ſi mors ſequeretur,ſi dictum fuerit etiã, quòd mors ſequatur; vel ſi pax facta fuerit de vulnere, & de his quæ ex vulnere ſequi poſſent,vel aliquo modo deprę hendi poſſit,quòd paciſcentes etiã mortis caſum præcogitauerinr, Vulpell. in tract.de pace q.22. & Pet. à Plaz. Epir. delict.c.12.col.fin.ſed de prædictis vide omnino Farin.quęſt.14.nu.28.cum ſeq. vbi latè. & in Regno Neapol. per Reg. pragm.6.ſub tit.de compoſit. prouiſum fuit, quòd ſola remiſſio morientis non ſufficiat.

Ibi, aut vero ſtatutum.

52 Adde,† ſtante hoc ſtatuto, quòd pax requiratur ab hærede occiſi, ſi quis occiſus fuerit relictis filio impubere, vxore matre dicti impuberis, & patre; & mortuo impubere, mater ſucceſſit,an uis faciendæ pacis ſpectet ad matrem, vel ad patrem occiſi; hanc quæſtionem poſuit Nunci.Tartal.ad pragm.incip. *Nelli anni paſſati*, in 1.parte,num.55. ſub rit.de compoſ. in lib.comment. diuerſ. ſuper pragm.fol.140.vbi tenet,ſpectare ad patrem occiſi,& non ad matrem pupilli, licèt ſit hæres.

53 Contingit etiam. †Adde, quòd D.Farinac. in quæſt.14.nu.48. contrarium tenet,ſcilicet,quòd ſufficiat pax, ſeu remiſſio à filijs communibus habita, dicens, remiſſionem filiorum non preſumi meticuloſam,niſi minæ, ſiue verbera præcedant.
54 Ego†autem (ſalua eius pace) arbitror,
55 hoc verum non eſſe, quia†ad pręſumendum metum reuerentialem non requiruntur minæ,nec verbera, vt ipſe præſupponit, ſed ſufficit ſola reuerentia, & enormis læſio,Capy.deciſ. 159. nu. 34. Gram.deciſ.103.nu.49. Neuiz.conſ.22 nu.20.Alba.conſ.77. nu. 11. affirmans, hanc eſſe communẽ opinionem,& conſil.69.nu.5.Crau.conſ. 11.nu. 12. Curt. iun.conſ.141.nu.11.quos omnes,& multos alios refert, & ſequitur Maſcard.de probat.concl.1051.nu.28. vol.2.& deciſ.Pedemont.172.num.5.vbi habetur, hoc procedere etiam,ſi adeſſet iuramentum: & quanta ſit læſio filij, qui matre priuatur,nemo eſt qui ignoret,quinimo remittitur arbitrio iudicis, quando metus reuerentialis prę́ſumatur,licèt de lęſione probatum non ſit, ſecundum Menoch.de arbitr.iudic.caſ.136.nu.7.ſtantibus

tibus itaq; prędictis, tollitur fundamentum exaduerſo adductum, quo ſublato, nempè firma remanet concluſio D. Clari,& ſenatus, qui ita de facili repręhendi non poſſunt,cum in illo ſupremo magiſtratu ſemper interueniant præſtantiſſimi uiri eminentis ſcientiæ, ac multũ practici, & ſequitur Clarum, & Boſſ. Nunci. Tartal. in comment. ſuo ſuper pragm.Regni Neapol.incip. *Nelli anni paſſati* nu.50.ſub tit.decem poſit.& Idẽ tenuit Vulpel.in tract.de pace quęſt.25. poſſet forſan aliquo caſu præſumi,filiorum remiſſionem nõ eſſe meticuloſam, vt ſi eſſent maiores, vel quòd ſeparatim à patre habitarent, vel emancipati, aut quòd mater propter adulterium interfecta fuiſſet.

56 Quæro nunc. Adde,† quòd idem eſt in filio exhæredato, nam vis ſanguinis exhæredatione non tollitur, text. eſt in l. fin. ff. vnde legit.

Frequẽter ſolet. Ibi, hęc autem

57 concluſio. Adde, quòd † ſi ſtatutum diceret ab hærede occiſi, tunc non requireretur ab alijs,Boer.deciſ.121.nu.3. ſed Vulpell.in tract.de pace quæſt.20.dicit opinionem contrariã eſſe veriorem, quòd ſcilicet pax ſit habenda ab omnibus hæredibus, etiam ꝙ ſtatutum loquatur in ſingulari, vt ſcandali occaſio auferatur.

58 Item adde,quòd†ſtatutum de pace habenda non verificatur in concordia, q̃a pax eſt genus,& cõcordia ſpecies, Alex. & alij in l.1.ff.de pact.

59 Item adde,quòd†in Regno Neap.prouiſum fuit per Regiam prag.Regis Philippi, quæ eſt octaua ſub titulo de compoſitionibus,quòd remiſſio,ſiue pax ſit habenda ab omnibus, quibus ſucceſſio deferatur.

Sed quid ſi inter hæredes.

60 Adde,† videndã diſtinctionem Vulpel. in tract.de pac.quæſt. 14.fol. 30.ſed vide etiam Carauit.in ritu 272.nu.26.vbi dicit, quòd facta remiſſione principalis offenſi, vel eius, ad quem principaliter ius querelãdi pertinet, neq; ex eodem, neque ex nouo proceſſu tractatur amplius de cauſa,& quòd hoc eſt bene notandum,quia ſeruatur in practica.

61 Item adde, quòd † ſoror defuncti exiſtente filio non habet ius faciendi pacẽ, etiam,quòd accuſaſſet,Decian. conſ.38 nu.12.& ſeq.

Item adde,ſi vxor interfecti concurreret cum cõſanguineis, vel hæredibus,ꝙ vxor præfertur, ſecundum Gomeſ. de delict.c.3.nu.65.& in Regno Neap.concurrit, & cum eis admittitur ad querelandum;& ideo, ab ea etiam requiritur remiſſio, ſecundum Nunci.Tartal.ſuper pragm.8.de compoſit.nu.30.quod intellige,ſi eſt vidua,quia dicitur eſſe in matrimonio primi viri,& hoc etiam procedit in ſponſa,vt ibi per eum.

62 Ibi.Bene verum eſt. Adde, quòd †forſan poſſet dici contrarium, cum iura ſanguinis ſtatuto minimè tolli poſſint. l. iura ſanguinis ff.de reg. iur. & quia Ius faciendi pacem,non eſt hæreditarium, Bart.in l. damni §.ſabini nu. 2.ff. de damn. infecto.Dec.in c.præſentia de probat. Shan. in tract.de inuent.parte 6.num.56.relatus per Bonacoſ. lib.com. opin. crimin. par.1.in ver.ſtante ſtatuto; quòd occidens occidatur.

Sed quid ſi nullus.Ibi,pariter ẽt. Adde,quòd hoc caſu in Regno Neapol. cautius proceditur, quia pro intereſſe partis rècipiunt cautionem de ſtando iuri cum parte, quandocunq; ſuperuenerit, antequàm delinquens ad compoſitionem admittatur,ita tradit Carau.in ritu 272.nu.29.

63 Dictum eſt. Adde,an† hoc caſu, qñ pax ſit abſenti, requiratur ratificatio, & dicit Brun. in conſ.94. inter conſ.crim.diuerſ. lib. 2. ꝙ ſic,alias eſſet nulla:idem tenet Bertaz.in cõſ.95. eod.lib. ſed cum quicquid fiat ob pacẽ legis habeat vigorem, Bald. conſi. 2 t 2. vol.3:Nouel. de pace nu.65.& ideo ratificatio non requiritur, & hanc eſſe magis communem opinionem, atteſtatur Hercul. de ſylueſtris in conſil. 97. inter conſ.crim.eodem lib.vide tamen adhãc quæſtionem Moron.in tract. de pace,ſide,& treug.in quęſt.132.per totã:ſed ad effectũ,vt reus mitius puniaẽ, vel grãm obtineat, non eſt opus aliquã ratificatione,cũ ea vtendo,ſatis ratificata dicatur.

Quæro

64 Quæro modo. Adde, † quòd damna, & intereſſe in
foro diuino, ſiue conſcientiæ nemo tene
tur dimittere 23. quæſt. 4. c. ſi illic, & di-
cta ſatisfactio debet fieri competenter,
65 iuxta menſuram iniuriæ † d. c. ſi illic, &
arbitrio boni viri, l. ſed ſi vnius. §. ait Præ
tor. ff. de iniur. & ſi præter damna, & in-
tereſſe, quæ paſſus eſt offenſus, aliquid
66 datum fuerit † ſine iuſſu iudicis, vterque
erit infamis; offenſor ſoluens, infamia iu
ris; & offenſus recipiens, infamia facti;
quia iniuriam, & corpus ſuum precio
vendidit, vt plenè per Lucam de penn.
in l. vnica C. publi. letic. vel conſ. col. 10.
verſ. & hanc ſatisfactionem; idem tenet
Vulpell. in tractat. de pace quæſt. 28. vbi
dicit, pacem eſſe validam propter pu-
blicam vtilitatem, & inimicitias tollen-
das.

Item adde, quòd ille, qui paciſcitur cũ
parte, vel illum pecunia corrumpit, ne
accedat ad Curiam ad illum accuſandũ,
non euadit infamiam, & nihil ſibi pro-
deſt compoſitio quò ad Curiam, ac ſi ni
hil feciſſet, ſecundum Girland. in tract.
de relaxat. carcerat. in rub. de pœnar.
compoſ. nu. 10.

67 Item † adde, quòd quando quis dicit,
ſe facere plenam remiſſionem, dicuntur
damna remiſſa, & actio iniuriarũ, Alex.
& Iaſ. in l. ſi tibi §. quædam ff. de pact.
poſt Bald. in c. 1. §. iniuria nu. 7. de pac.
iuram. firm. Roman. in l. 1. num. 7. ff. ad
Syllan. & Alex. in d. §. quædam dicit, ꝙ ſi
verba remiſſionis ita lata ſint, quòd vl-
tra iniuriam remitterentur, deuaſtatio-
nes, & expulſiones, tunc cenſerentur re-
miſſa damna, vt d. verba aliquid opera-
rentur; ſed Rimin. iun. in conſ. 103. nu.
41. vol. 1. & in conſ. 134. nu. 47. cum ſeq.
tomo 1. inter conſ. crim. diuerſ. contra-
rium tenuit, damnando, Alex. in d. l. ſi ti
bi, §. quædam ff. de pact. & ideo vide eũ:
& idem eſſet, ſi dictum fuiſſet in pace, ꝙ
omnis iniuria remittebatur, Vulpell. in
tract. de pace, quæſt. 29.

68 Item † adde, quòd remittens iniuriam
precio, non videtur remittere damna,
expenſas, & intereſſe, quæ ex iniuria ſi-
bi illata poteſt prætendere; niſi, & illa
remiſerit, Gomeſ. de delict. cap. 6. num.
13. & Rimin. iun. in conſ. 103. num. 39.
vol. 1. & in conſ. 134. nu. 48. tomo 1. in-
ter conſ. crim. diuerſ. & ibi ſub num. 53.
dicit, quòd non cenſentur remiſſa dam-
na, & intereſſe, etiam quòd præceſſiſſet
inſtrumentum pacis, in quo promiſſum
fuiſſet cum iuramento, reficere damna,
intereſſe, & expenſas, & poſtea in alio
inſtrumento facta fuiſſet generalis re-
nunciatio, aut remiſſio, cum non intelli-
gatur derogatum illi conuentioni iura-
tæ, etiam ſi dictum fuiſſet in ſecundo in-
ſtrumento, non obſtantibus quibuſcun-
que pactis, & capitulis; vnde iure meri-
to Bal. in d. §. quædam dicit, quòd ſis be-
nè cautus, vt facias tibi remitti damna,
& intereſſe, ſi vis, quòd plena ſit remiſ-
ſio.

69 Item adde, † quòd ſi inter partes facta
ſit caſſatio, & annullatio proceſſuum, iniu
riarum, & condemnationum, cenſetur
etiam remiſſa pœna conuentionalis; iam
incurſa ob fractionem pacis, ſiue treu-
gæ, Io. Franc. Terzanius cõſ. 503. & 504.
inter conſ. crim. Bertaz. vol. 2.

Sed in propoſito quæro.
70 Adde, quòd † quãdo fit remiſſio pleniſ-
ſimè, tunc damna; & expenſæ pſumun-
tur remiſſæ, Plac. Epit. delict. cap. 6. nu.
40. Menoch. de præſumpt. lib. 3. pſumpt.
114. nu. 6. & Maſcard. de probat. concl.
902. num. 31. præſertim, quando eſt vir
probus, clemẽs, & quietè viuit, ſecundũ
Afflict. in c. 1. §. iniuria nu. 11. in fin. de
pace iur. firm.

Adde, quòd etiam. Adde, ꝙ idem tenet Boſſ. in
furto, in quo non ſufficit, ꝙ fur ſatisfa-
ciat, ſed requiritur remiſſio partis; ſi ex-
tat ſtatutum, vel conſuetudo, vt non re-
mittatur delictum, ſiue offenſio ſine pa-
71 ce; quia differunt † inter ſe, remittere
iniuriam, & conſequi ſatisfactionem, ita
in tit. de remed. ex ſola clem. num. 26.
cum ſeq.

Scias etiam, quòd ſenatus.
72 Adde, ꝙ † Nell. in tract. bannit. 3. par. 2.
temporis quæſt. 38. num. 14. tenet, ꝙ re-
miſſio poſſit probari per teſtes, quem re
fert, & ſequitur Carauit. in ritu 275. nu.
15. cum ſeq. vbi dicit, hoc eſſe verum de
iure communi, illud comprobans, quia
multi ſunt caſus, in quibus de neceſſita-
te requireretur ſcriptura, vt patet ex gl.
c. 1. §.

c.1.§.poſt de conſ. quæ enumerat vigin
ti nouę. & Spec.de inſtrum.edit. §.reſtat
verſ. ſed ſi vnus, & non reperitur caſus
iſte, & ita in terminis tenuit Catald. de
ſynd. quæſtio. *99.* quem refert Vulpel,
in tract. de pace quæſt. *66.* ſubdens ta-
men, quòd Curia pacem, niſi in inſtru-
mento probetur, admittere non conſue
uit;& quod vidit ſeruati in Curia Vrbi-
ni, Marchiæ, Peruſij, & Romæ illud, ꝙ
ſeruatur in ſtatu Mediolani, ſed quod
73 eſt contrarium de iure Regni † per d.
ritum, quo diſponitur, quòd duobus
modis conſtare debet Curiæ de remiſ-
ſione partis offenſæ, vel, quòd quere-
lans ipſe accedat ad iudicem,& dicat, ꝙ
non vult iuſtitiam de denunciato, vel,
quòd appareat per inſtrumentum pu-
blicum de tali remiſſione,& vt tollantur
fraudes, fuit prouiſum per regiam pra-
gmat. incip. *vna delas cauſas*, quòd re-
miſſiones debeant fieri per inſtrumen-
tum coram Iudice.

Item adde hic incidenter, quòd inſtrumentum pacis, nec alius actus exterior eſt neceſſarius cum inimico pro ſalute animæ paciſcentis, ſiue iniuriam remittentis, ſed ſufficit dilectio,& ſacerdos tenetur abſoluere confitentem, licet non velit peruenire ad actum exteriorem pacis, Odd. de reſt. in integr. quæſt. 85. artic.7.nu.54. contrarium autem tenuit Ludoui.de Bea. in reſponſ.caſuum conſcient. caſu. 10. ſed ego audiui, ꝙ vtraq; opinio ſeruatur ſecundum voluntatem Epiſcoporum.

74 Pro complemento. Adde † Vulpell. in tract.
de pace quęſt.3.vbi plenè,& ponit duas
limitationes,& an Papa,& Princeps poſ
ſint compellere ad pacem,& ibi tenet, ꝙ
75 Iudex poteſt cogere ad treugam,† idem
tenet Viui.opin.424.ſub nu.4. vol.ſed ſi
diù inimicitia durauerit, vel ſi ex ini-
micitia reipublicæ poſſet pręiudicium
inferri, dicit tamē, quòd hoc numquam
vidit ſeruari per Iudices ordinarios.

76 Item † adde, quòd ſi Iudex compelleret aliquem ad pacem, nō teneretur ędicto, quòd metus cauſa, quia non facit ad ſuum commodum, & quia propter vtilitatem publicam mouetur, Bal.in l.continent ff.quòd.metus cauſa, quem ſequitur Deci.in conſ.42.ſub.nu.6.

77 Item † adde, quòd ſunt triginta, quæ ab hominibus tolluntur, & pacem impediunt. Luc.de penn.in l.1. in verb.pacis in quinta quæſt. C. de public. lętit.lib.12. & Archidiac. in c.nulli 25.quæſtione 1. Bald.in prohemī.decretal. & glo.in c.ad Apoſtolicę.de re Iud. lib.6. Abb.in c.fin. de reſtit. ſpoliat.in 3.col.ponunt ſex caſus, propter quas non ſeruatur pax.

78 Item adde, † an Iudex poſſit cogere partes ad concordiam, quādo de lite graui ſcādalum timetur, latè per Luc. de pen. in l.1.nu.11.C.de Irenar.lib.10.

Quæſtio LIX.

SVMMARIVM.

1 *ABſolutus, vel gratiatus per Regem, vel locumtenentem contra expreſſam formam decreti, vel ſtatuti, non debet puniri, ſed relaxandus eſt, ne ſub fide regia decipiatur.*

2 *Bannitus ex crimine infami, ſi cācelletur ſimpliciter, intelligitur etiam reſtitutus ad famam.*

3 *Lim. niſi eſſet conuictus per aliud genus probationis, quàm ex contumacia.*

4 *Item niſi fuiſſet cancellatus, quia ſoluiſſet pœnam.*

5 *Gratiatus de delicto, an cenſeatur reſtitutus ad famam,& honores, remiſſiuè.*

6 *Princeps an poſſit remittere pœnam applicandam parti.*

7 *Princeps in caſibus, inquibus non poteſt remittere pœnam applicandam parti, poteſt imponere parti ſilentium, & ei denegare audientiam.*

8 *Dominis duobus exiſtentibus, quorū unus habeat ex cōuentione regimē pro duobus annis, non poteſt remittere pœnam bannitis ad dictam conuentionem.*

9 *Gratia nō probatur per teſtes, ſed per ſcripturas.*

10 *Et quid de gratia facta ab inferiori.*

11 *Gratia facta mediāte pecunia an dicatur verè gratia.*

Et an reuocari poſſit.nu. eod.

12 *Gratia facta bannito, non tamen adhuc munita ſigillo, ſi bannitus ſub eius clypeo reuertatur, non poteſt puniri, ſed debet curare ſigilli appoſitionem.*

Quęſtio LIX.

13 *Gratia conceſſa verbotenus, an expiret per mortem concedentis.*

14 *Et quid ſeruetur in Curia Romana.*

15 *Princeps omnes pœnas poteſt remittere, & augere.*

Gratia à Principe conceſſa pro delicto in ſuo territorio commiſſo, non eximit delinquentem à pœna in alio territorio imponenda. nu.eod.

16 *Princeps an poßit gratiare homicidam ex animo deliberato.*

17 *Barones non poſſunt inconſulto Principe gratiare bannitos.*

Etiam ſi bannum non recepiſſet perfectionem, ibidem.

Etiam ſi de innocentia banniti conſtaret, ibidem.

Et in condemnatione ex cauſa ciuili, ibidem.

18 *Limit. quando bannitus plures bannitos apprehendiſſet.*

19 *Iudex quando poßit gratiare bannitos, remißiuè.*

20 *Barones, licet habeant merum, & mixtum imperium, & omnimodam iuriſdictionē, non poſſunt gratiare poſt ſententiam.*

21 *Barones Regni Neap. gratiant Vaſſallos ante ſententiam, & parte concordata.*

22 *Princeps Biſiniani poteſt componere etiam parte non concordata.*

23 *Barones prædicti componunt poſt ſententiam, ſi ab ea fuerit appellatum.*

24 *Etiam quòd eſſet cauſa introducta in magna Curia Vicaria ſi habent primas, & ſecundas cauſas.*

25 *Barones prædicti non cognoſcunt de crimine hæreſis, læſæ Maieſtatis, & falſæ monetæ.*

26 *Compoſitiones non fiunt in Regno Neapolitano pro nefando vitio, & blaſphemia.*

27 *Compoſitiones quomodo ſint faciendæ.*

28 *Barones abutentes poteſtatem in gratiando Vaſſallos, poſſunt priuilegijs priuari.*

29 *Gratia cōceſſa de facto, non prodeſt, niſi obtinens credidiſſet concedentem habere poteſtatem.*

30 *Poteſtas gratiandi Principi reſeruata, nō cenſetur tranſlata in feudatarium generaliter de Regalibus inueſtitum.*

31 *Barones non poſſunt remittere pœnam infamiæ.*

32 *Nec concedere gratiam, niſi ad pœnā eis applicandam.*

33 *Epiſcopus non poteſt gratiare condemnatum ad perpetuum carcerem.*

34 *Barones quando poßint facere gratias, remißiuè.*

35 *Banniti capitaliter in ſtatu eccleſiaſtico nō poſſunt rebanniri per Gubernatores, & alios officiales.*

36 *Etiam ſi eſſent banniti pro homicidio caſuali.*

37 *Princeps quando poßit remittere iniuriā, & damna alterius pro bono pacis.*

38 *Princeps non poteſt remittere pœnam parte non concordata.*

39 *Et quando id poßit, remißiuè.*

Et quando partes poßint cogi ad pacem, remißiuè, ibidem.

40 *Princeps quando poßit pœnam remittere.*

41 *Et quid de Iudice ordinario vel delegato.*

42 *Princeps remittens pœnam non concordata parte, mortaliter peccat.*

43 *Et quid in mulcta ex vera contumacia. Farinac. impugnatur ibidem.*

44 *Compoſito non poteſt fieri in Regno Neap. non concordata parte.*

Et requiritur pro forma, vt remißio præcedat, ibidem.

Et quid ſi pars non querelauerit.

Et quid in tranſactionibus.

Et ſi fiat ſaluo iure partis, ibidem.

45 *Niſi delictum fuerit cōmiſſum in perſona incognita.*

46 *Remißio in d. Regno non poteſt fieri per procuratorem ſinè ſpeciali mandato, & quare.*

47 *Et quomodo debeat fieri, remißiuè.*

48 *Et an ſufficiat remißio ſolius offenſi.*

49 *Et quomodo de ea conſtare.*

Et non præcedente partis remißione, officiales non poſſunt facere cauſa relationē ad inſtantiam petentium compoſitionem. nu.eod.

Compoſitio facta contra formam prædictā eſt nulla, & ea non obſtante compoſitus debet condemnari. nu.eod.

50 *Et ſi fiat ſine remißione partis, ad quos Iudices ſit recurrendum, remißiuè.*

Et an ipſemet Iudex, qui compoſuit, poßit compoßitionem reuocare. nu.eod.

Et datum pro compoſitione erit reſtituendum. ibidem.

Nullitas ex ijſdem actis à quocumq; Iudice, & inferiori poteſt recognoſci, ibidem.

Et an teneatur neceſſario ſuper nullitate pronunciare, ibidem.

Et quid ſi fuerit petitum prouideri ſuper nulli-

nullitate, ibidem.

Officiales Baronum habent laxiores habenas in faciendis compoſitionibus in Regno prædicto, quam officiales Regij.

51 Pacem expoſcentes per vim, & metum in ſtatu eccleſiaſtico incurrunt pœnam læſæ Maieſtatis.

Officiales Baronum in d. Regno an poſſint commutare pœnam mortis in conſulto pro rege, nu. eod.

Et quid debeant conſiderare dum componunt, nu. eod.

Compoſitio non poteſt fieri in d. Regno in crimine blaſphemiæ, & ſodomiæ, nu. eod.

52 Princeps an poſſit gratiare quò ad pœnam corporalem, & intereſſe publicum ſine pace.

Gratia facta ſine pace parti non nocet, nec iuribus ſuis, nu. eod.

53 Reus obtinẽs gratiã ſine pace, debet exulare à loco delicti.

54 Gratia interinata, an, & quando gratiatus poſſit puniri.

55 Et à quo Iudice ſit approbanda.

Compoſitio non poteſt fieri in atrociſſimis in conſulto Principe, nu. eod.

Compoſitio non debet fieri cum illis, qui plures deliquerunt, nu. eod.

Compoſitio cum famoſis latronibus non poteſt fieri in Regno Neapolitano, nu. eod.

56 Reſtitutio gratioſa quæ dicatur, remiſſiuè.

57 Reſtitutus à Principe recuperat bona prohibita alienari pro familia ad familiam deuẽta ob confiſcationem.

58 Etiam quòd ſit reſtitutus ſine alterius præiudicio.

59 Gratia quomodo probetur.

60 Gratia ſimpliciter facta, cenſetur facta ſecundum ſtylum gratiantis.

61 Diſpoſitio omnis capit interpretationem à ſoluto.

62 Reſcriptũ Principis de bonis alienatis an extendatur ad bona acquiſita per Baronem.

63 Et an ad bona feudalia, & emphyteutica.

64 Et quomodo ſit facienda, vt comprahendat bona alienata.

65 Et an ſit opus noua apprehenſione poſſeſſionis.

Gratia quando trahatur ab bona alienata, remiſſiuè ibidem.

66 Et an ad fructus perceptos ex bonis publicatis.

67 Et an ſi trahatur, fiſcus teneatur ad reſtitutionem pretij, fructus, & de euictione.

68 Et quid ſi Princeps ea bona donauerit, & donatarius ea vendiderit.

69 Vſusfructus amiſſus per confiſcationem, an recuperetur per reſtitutionem, & gratiam.

70 Reſtitutio pleniſſima an extẽdatur ad bona alienata.

71 Poteſtas Principis abſoluta, & ordinaria.

72 Impetrans gratiam pro ſecũdo homicidio, an debeat facere mentionem primi.

73 Gratia quando dicatur ſubreptitia, remiſſiuè.

74 Et quando ex taciturnitate vitietur.

Et quando vitietur ipſo iure, ibidem.

75 Et quid ſi in gratia adſit clauſula, quòd de ſubreptione, & obreptione dici non poſſit.

76 Gratia Principis in feſto Natalis, & Paſcatis tollit vitium ſubreptionis, & cenſetur motu proprio.

77 Litteræ quare dicãtur obreptitiæ, & quare non valeant.

78 Subreptio ex facti expreſſione generali non euitatur, niſi exprimatur modus.

79 Generalis locutio non redditur ſubreptitia licet in aliqua minima ſpecie non verificetur ſub genere incluſa.

80 Subreptio omnis in gratioſis vitiat ipſo iure.

81 Clauſula vt petitur ex certa ſcientia, motu proprio, non obſtantibus, quando tollant ſubreptionem, & quid operẽtur, remiſſiuè.

82 Et quid ſi in gratia non dicatur ad poſtulationem, ſed poſtulatio gratiam præcedat.

83 Gratia ſignata fiat vt petitur, non dicitur ſignata motu proprio.

84 Et quid ſi Papa manu propria ſcripſerit motu proprio, & aſſerat ſe facere ad inſtantiam partis.

85 Impetrans an teneatur probare expoſita eſſe vera, vel excipiens oppoſita.

86 Gratia obtenta non expreſſa qualitate delicti, ob quam Princeps potuiſſet non concedere, eſt nulla.

87 Qualitates an ſint narrandæ, remittitur arbitrio Iudicis.

88 Impetrans remiſſionem pœnæ iam ſolutæ, debet narrare, ſe iam ſoluiſſe.

89 Item etiam cauſam, ex qua pœna fuit impoſita.

90 *Gratia in crimine læſa Maieſtatis non valet ſine clauſula, Motu proprio.*
91 *Iudex non poteſt dicere indulgẽtiam Principis præſentanti, quòd fateatur delictũ, alias non vtetur.*
92 *Narrans in precibus, ſe non animo deliberato homicidium commiſiſſe, ſi ex actis contrarium potius appareat, poterit torqueri pro veritate ſinè ipſius iniuria, niſi alio modo vellet per ipſum oſtendere, expoſita eſſe vera.*
93 *Indultatus comprahendit delicta tempore conceſſionis nondum detecta.*
94 *Et an comprahendat delicta futura, remiſſiuè.*
95 *Delictum futurum non poteſt per Principẽ remitti.*
96 *Reſtitutio finita guerra, extenditur etiam ad mortuos.*
97 *Delinquens ſub ſpetie impunitatis, non eſt tutus.*
Abolitio quid ſit, & quotuplex, nu. eod.
Barones in Regno Neapolitano an poſſint facere indultum in eorum ſtatu, nu. eod.
Et quando, quibus ex cauſis, & quomodo, nu. eod.
Indultus Regij an extendantur ad vaſſallos Baronum, nu. eod.
Indultus priuatus quid ſit, nu. eod.
98 *Remiſſio generalis an extendatur ad crimen falſi, & quando, & nu. 102.*
99 *An ad homicidium commiſſum proditoriè.*
100 *An ad crimen læſa Maieſtatis.*
101 *An ad ſolitos delinquere, & iterum gratiatos.*
103 *Abolitio generalis, quæ delicta comprahendat.*
Et an delicta commiſſa in officio, nu. eod.
104 *Et an crimen aſſaſinij.*
105 *Et an extendatur quò ad reſtitutionem rei ablatæ.*
106 *Indultus de omnibus delictis præteritis, intelligitur parte concordata.*
107 *Abolitio, & indulgentia quomodo differant, remiſſiuè.*
108 *Remiſſio generalis an extendatur ad carceratos.*
109 *Abolitionis effectus, remiſſiuè.*

ALia eſt defenſio.

1 Adde, quòd † ſtante decreto regio, ſiue ſtatuto, quòd quis non poſſit de certis delictis in eodẽ decreto expreſſis per Regem, ſiue Principem, vel eius locumtenentem generalem, & alios quoſcunq; Regios officiales, & miniſtros abſolui, aut guidari cũ clauſula, quòd ſi contra decretum fiunt gratiæ delictorum, & guidatica ſint ipſo facto nullæ, & nulla; abſolutus, ſiue guidatus per Regem ſeu eius locumtenentem de delictis in d. decreto abſolui, & guidari prohibitis, de dictis delictis non debet puniri, ſed eſt relaxandus, ne ſub fide regia ſit deceptus. ita deciſum fuit per Regium Conſilium Cathaloniæ, vt atteſtatur Peguer. in quæſt. crim. c. 39.

2 Item † adde, quòd bannitus pro crimine ex quo irrogatur infamia, ſi cancellatus fuerit à banno ab habente poteſtatem; nulla facta mentione reſtitutionis, ad famam intelligitur reſtitutus, maximè ſi bannum ſit in contumaciam latũ,
3 & non † in conuictum per aliud genus probationis, quàm per contumaciam; & niſi cancellatus fuerit ex eo, quòd pœ-
4 nam ſoluerit. † ita latè per Alex. in conſ. 112. vol. 2. & an gratiatus de delicto cenſeatur etiam reſtitutus ad famam, hono-
5 res, & dignitates, † vide omnino Odd. de reſt. in integ. 2. quæſt. 92. cum ſequen. Ghirlan. de relax. carcer. tit. de beneſ. & indul. prin. quæſt. 1. & quæſt. 6. & Rolan. conſ. 45. nu. 3. vol. 4.

6 Item adde, quòd † Princeps non poteſt remittere pœnam parti offenſæ applicandam, Gramm. conſ. 34. & plenè Menoch. de arbit. quæſt. 96. quando pœna debetur de iure naturali, vel gẽtium: ſed ſi pœna debetur iure ciuili, vel municipali, vel ex priuilegio Principis, tunc valet remiſſio. Menoch. de arbitr. iudic. in 5. centur. vltimo impreſſa in caſu 447.
7 nu. 17. ſed in caſibus, † in quibus Princeps non poteſt remittere pœnam applicatam parti, poteſt tamen parti imponere ſilentium, & illi prohibere audientiã, vt tenent ferè omnes in l. Gallus §. & quod ſi tantum, & latè comprobat Cur. iun. in conſ. 310. nu. 72. cum ſeq. vol. 3. & ad prædicta vide omnino addent. ad conſ. Bertaz. 163. vol. 1.

8 Item † adde, quòd ſi ſint duo Domini, quorum vnus ex conuentione habeat regimen, vtputa pro duobus annis, non poteſt pœnam remittere bannitis, ſeu condemnatis ante dictam conuentionẽ,

&

& dicti banniti non erunt tuti finito
biennio, ſed poterunt moleſtari, ſecun-
dum Rimin.iun.in conſil.33. per totum
vol. 1.

Item adde, quòd iudex non poteſt im-
petrata indulgentia à Principe, dicere
reo fatearis prius delictum, alias nolo,
vt indulgentia Principis vti poſſis. Af-
flict.in c.1.§.naturales in 4.notab. ſi de-
feud.fuer.controuer.int. dom.& agnat.
& Gabriel.com.opin. libro 7. de maleſ.
concl.23.in fine.

9 Item†adde, quòd gratia Principis, li-
cèt quantum ad validitatem non requi-
rat ſcripturam, tamen quò ad probatio-
nem requirit, & per teſtes probari non
pôt.Boſſ.de remed.ex ſol.clem.Princip.
nu.54.Boer.deciſ.348. num.5. Cott.in
memorab. in verb. gratiam à Principe.
Natt.in conſ.402.nu.31.& in conſ.420.
nu.11.reddit rationem, quare gratia re-
quirat ſcripturam ad probationem, ſed
qualitates gratiæ poſſunt probari per te
ſtes.Abb.in c.auditis in 2.notab.de reſt.
in integr.& Fely.in c.2.col.7.de probat.
& Soci.cōſ.287.Rot.deciſ.321.Bellam.
deciſ.746.ſed vide etiam Caſſan. ſuper
conſuet.Burg.fol.237.nume. 180. & ibi
nu.185.atteſtatur, ꝙ fuit admiſſa proba-
10 tio gratiæ per teſtes; & dicit † etiam, ꝙ
gratia facta ab inferiori poteſt regulari-
ter probari per teſtes; vide etiam infra
verſ. quæro nunquid.

11 Item†adde, quòd gratia facta median
te pecunia, verè dicitur gratia, non ob-
ſtāte pecunia, ſi gratia prępōderet. Soci.
conſ.4.col.2.vol.2. Curt.ſen.conſil.49.
col.3.

Itē adde, quòd gratia Principis capta
pecunia reuocari non pôt, ex quo tran-
ſit in contractum irreuocabilem. Bal. in
l. qui ſe patris C. vnde liberi verſ. hoc
ſcias Rom.ſing.457. an iudex.Felyn. in
cap.1.de probat.& Brun.conſ. feud.12.
col.10.

12 Item†adde, quòd gratia facta bānito,
licèt ſigillo non fuerit inſignita, tamen
ſub clipeo litterarum reuerſus, nō debet
decapitari; & poteſt curare, vt ſigillū ap-
ponatur impunè.Mandoſ.in glo. ad of-
ficium cancellariæ in §. vt proprium in
glo.ſigillū col.6. pag.311.vbi dicit, eua-
ſiſſe quendam à pœna mortis: & in hac
materia gratiæ, vide omnino D,Odd.in
tract.de reſt.in integr.quæſtione 92.vbi
plenè.

13 Item adde, †quòd ſi gratia tantum ver
bo conceditur, aut fiat, non reuocatur
morte concedentis, ſed debent literę fie
ri tempore ſucceſſoris, faciendo mentio
nem de conceſſione prædeceſſoris.& eſt
14 hodie practica † in Curia Romana, vt ſi
Pontifex, qui fecit gratiam, moriatur an
te bullas expeditas, vt ſucceſſor conce-
dat bullas, & ſuper hoc adeſt reg.cancel
lariæ, quæ eſt octaua in ordine incip.Itē
voluit, quòd conceſſa per prædeceſſorē,
& ad prædicta vide Caſſan. in conſuet.
Burg.fol.237.nu.180. cum ſeq. vbi latè.

15 Et hoc quidem. Adde, quòd†ſicut
Princeps omnes
pœnas remittere poteſt, ita quoque per
contrarium illas augere poteſt, & maio-
res induere. Alciat. in l.quos nos hoſtes
ff.de verb.ſign.& Soci.iun.conſ.68.nu.
48.vol.3.& in his ſtatur Principis volū-
tati, etiam quòd inordinatè proceſſerit,
ſeù ꝓcedi iuſſerit ad pœnas capitales, vt
latè idem Soci.in conſ. 92.vol.2. & qui
non vult ſtare eius voluntati, contrariū
faciat ſi poteſt.

Item adde, ꝙ gratia à Principe conceſ-
ſa pro delicto in ſuo territorio commiſ-
ſo, non liberat delinquentem à pęna in
alio territorio imponēda. Oldr.conſ.73.
& Boſſ.in tit.de foro compet.nu. 85.

16 Item addè, quòd†Plot.in conſ.73. nu.
45.vſq; ad fin. multum eleganter tenet,
ꝙ Imperator, Rex, nec alius Princeps
non poteſt facere gratiam, nec liberatio
nem pœnę mortis homicidę, qui animo
deliberato occiderit, etiam ſi vtilitas pu
blica ſuaderet, & quod pacem, & remiſ-
ſionem ab offenſo obtinuiſſet, de quo
vide ea, quæ nouiſſimè tradit Farinac.
quęſt.crim.in quęſt.6.num.15.cum ſeq.
vbi latiſſimè de hoc articulo tractauit.

Ibi. Et dixi qđ poteſt Princeps.
17 Adde, †quòd hoc procedit, etiam ſi ban
num perfectionē non recepiſſet, & de il
lius banniti adhuc carcerati innocentia
conſtaret, nam adhuc reſtitui nōn pote-
rit, ſed opus erit Principem conſulere,
l.1.§.vlti.& ibi Marſ.nu.46.ff. de quæſt.
poſt Bart.& alios.Ruin.conſ.21.num.2.
lib.4.procedit etiam in condemnatione
18 ex cauſa ciuili.Aret.conſil.89. Fallit†tñ,

quando bannitus plures alios bannitos apptæhendiderit, & eos ad Ciuitatem conduxerit à qua ipſe,& alij erant banniti, tunc enim ſolus Iudex poterit rebannire text. eſt ſingularis in l.non om nes §. fin. ff. de re milit. quem notat Roman. ſing. 538. nullus. Menoch. de arbitr. Iudic. quæſt. 92. nu. 5. cum ſequen. & Farinac. quæſt. crim. quæſt. 6. nu. 10. cum ſequen. vbi poſuit multas amplia-
19 tiones, & limitationes † an Iudex poſſit gratiare bannitos.

Ibi. Barones ſeruent cõtrarium.

20 Adde, quòd † Barones habentes merũ, & mixtum Imperium, & omnimodam iuriſdictioné in cauſa capitali, poſt ſententiam non poterunt facere gratiam Iacob. de ſancto Georg. in tract. de feud. in gloſ. cum mero, & mixto imperio nu. 9. & an conſuetudo tribuat huiuſmodi iuriſdictionem gratiandi, & an præſcribatur cum ſit de regalibus, vide Caſſan. in conſuet. Burg. fol. 242. nu. 12. cum. ſequen.

21 Item adde, quòd † in Regno Neap. omnes ferè Barones habent priuilegia gratiandi, ſiue componendi delicta vaſſallorum ante ſententiam, quando adeſt par-
22 tis remiſſio, exceptis † Principibus Biſiniani, qui habent poteſtatem, etiam parte non concordata, & dicta priuilegia interprætantur, vt etiam poſt ſentẽtiam componere, vel indulgere poſſint, pen-
23 dente † tamen appellatione, quamuis appellatio introducta fuiſſet in magna Curia Vicariæ, ſi Barones habent primas, &
24 ſecundas cauſas † ita Franch. in deciſ. 370. vol. 2. & faciunt tradita per Plac. in epit. delict. lib. 1. cap. 39. nu. 27. & 28. Sed aduertendum eſt, quòd Barones non habent cognitionem criminis læſæ Maie-
25 ſtatis, hęreſis, & falſæ monetæ † in quibus delictis ſe nullo modo intromittere poſſunt, cum ſint de reſeruatis Principi, etiam quod in priuilegijs reſeruata non fuiſsẽt, ad latè tradita per Iſern. & Affli. in tit. quæ ſint regalia, de vſib. feud. & de crimine ſodomię, & blaſphemię Dei, Ieſu Chriſti, & glorioſiſſimę Mariæ Vir-
26 ginis cõponere non poſſunt. † per Reg. nouel. pragm. Regis Philipi incipien. *con grandiſſima raggione* fol. 437. licèt dicta delicta punire valeant, & quomodo ſint faciendæ remiſſiones, vt compoſitiones ſint validæ. Carau. in ritu 283. & 284. cum alijs duobus ſequentibus, vide etiam quæ poſui in verſ. ſequenti. Ibi quinimo in hoc Ducatu. & de mate-
27 ria compoſitionum, † & quomodo ſint faciẽdę, habetur per Carau. in d. ritibus Io. Ant. de nigr. in c. 22 t. incip. exercere volentes Fab. Monteleo. in ſua praxi ſuper quatuor litteris arbitra. in quinta parte per totam, Lucium Foller. & Nunc. Tartal. in comment. ſuper pragm. de compoſit. vbi latiſſimè ad ſaturitaté.
28 Et Barones † in componendis delictis, ſi ſua abutuntur poteſtate, aggrauando Vaſſallos, priuilegijs, & ſua iuriſdictione priuari poſſunt, per Regiam pragm. Caroli Quinti incipient. mandamus ſub tit. de Baronibus, & eorum officio Affli. in conſtit. rei vendicatione, & Io. Ant. de Nigr. in c. grauamina nu. 50. vbi plenè de grauaminibus vaſſallorum tractauit.

29 Item adde, quòd † gratia de facto conceſſa nõ prodeſt criminoſo, etiam quòd impetrans ignoraſſet poteſtatem illius, qui gratiam cõceſſit, & crediſſet illum poſſe dare gratiam, ſed poterit iterum per Principem capi, & detineri, ita tradit Caſſan. in cõſuet. Burg. fol. 244. verſ. ſed quia vtebatur de facto.

30 Item † adde, quòd hæc poteſtas ſoli Principi reſeruata in feudatarium, etiã de regalibus in genere inueſtitum, tranſlata non cenſeretur. Fely. in c. quæ in eccleſiarum col. 12. de cõſtit. Luc. de penn. in l. contra rempub. C. de re milit. lib. 12. Afflict. in tit. quæ ſint regal. nu. 68. & Oſaſch. deciſ. 101. nu. 12. & Bart. in acta. §. amplianda ff. de re iudic. vbi dicit, q̀
31 Comites, † & Barones pœnam infamiæ, vel aliam pecuniariam remittere non poſſunt, & Boſſ. in tit. de remed. ex ſol. clem. Princip. nu. 51. dicit, feudatarios non poſſe ſubditis ſuis cõcedere
32 gratiam, niſi ad bona, † & pœnam, quæ
33 eis applicantur; nec Epiſcopus † poteſt remittere cõdemnatos ad carcerem perpetuum, cum hoc ſpectet ad ſupremum Principem, ſecundum Io. fab. in l. pœnã C. de pœn. quem refert, & ſequitur Caſſan. in conſuet. Burg. fol. 242. nu. 11. Et an Barones, & feudatarij gratias facere
34 poſſint, † vide omnino nouiſſimè Farinac.

nac.quæſt. crim. in quæſt.6.nu.2.cum ſe
quent.

35 Item adde, † quòd in ſtatu eccleſiaſtico
legati etiam à latere, Gubernatores, &
alij officiales non poſſunt rebãnire, ſeu
remittere capitaliter bannitos, vt per
conſtit.8.Pij.II.de qua in Bullar.fol.81.
& licèt loquatur de bãnitis pro homici
dio, fuit tamen extenſa ad alios ꝓ quo-
cunq; capitali crimine bannitos, ꝑ Iul.
II.in conſt.V.fol.153.& poſtmodum d.
conſtitutiones per multos alios Pontifi
ces confirmatæ fuerunt, præſertim per
Pium V. in conſt.13. verſ.& ſubſequen-
ter ſanctæ mem. fol.919. & nedum non
poſſunt facere gratias, ſeu compoſitio-
nes cum bannitis pro homicidio animo
36 deliberato, † ſed nec etiam cum inquiſi-
tis, ſeu condemnatis de homicidio in ri
xa, ſeu caſu fortuito, non alio quouis
modo facto, pro quo pœna ordinaria,
vel extraordinaria impoſita, vel impo-
nenda eſſet, vt per Pium IIII.conſt.104
fol. 810. circa vero alia delicta poſſunt
facere compoſitiones, & gratias, vt quo
tidie faciunt.

Adde, quòd pro bono pacis.

37 Adde, † videndum Luc. de Penn. in l.
vnica de publi.letitiæ, vel conſul.num.
66.vbi latiſſimè.

Ibi. Quinimò in hoc Ducatu
38 non ſolet. Adde, quòd hoc † eſt etiã
de iure communi, quòd
Princeps non poſſit remittere pœnam
parte non concordata, per l.2.C. de præ
cib.Imper. offerend. ita dicit Andr. de
Iſern.in tit.de cap.qui cur. vend. in q̃ſt.
de Curia Capuana, & vide Ruin.in cõſ.
60.volu.5. Bald.in l.venia, C.de in ius
vocan.3. & vlt.notab. & in l. quicunq;
C.de ſerui.fugit.vlt.col.& quando poſ-
39 ſit remitti † delictum, etiam inuita par-
te, & cõpelli partes ad faciendum pacẽ,
vide Paul.de Caſt.cõſ.195. viſo proceſ
40 ſu inquiſitionis. & quando poſſit † Prin-
ceps remittere, vide Andr. de Iſern. in
tit.quæ ſint regalia, §. & bona. Paul.de
Caſtr.in conſ.119.& Menoch. de arbit.
41 Iud.queſt.96.& ibi † etiam, quid de Iu-
dice ordinario, & quid de delegato, &
Plot. in conſ. 78.nu.33. vbi latiſſimè in
ſuis, & in conſ.73.nu.57.inter conſ.cri-
min. diuerſ.volu.2.& Farin. in quæſt.6.
nu.15.cum multis ſequen. in quibus lo-
cis atteſtatur, quòd de generali conſue-
tudine totius Italiæ, & totius Orbis ita
ſeruatur, quòd Princeps non ſolent re-
mittere pœnas, niſi prius parte concor-
42 data, concludendo, quòd Princeps † il-
lud facere non poſſit, aliàs, quòd facit
contra conſcientiam, & mortaliter pec-
cat, ſecundum D. Thom. in 2. ſecundæ
q̃ſt.63.art.4.verſ.ſed Princeps. Paris de
put.de ſynd.in verb.compoſitio c.7.nu.
11.& Gram. conſ.34. nu.1.& voto 35.
43 nu.9.& hoc † etiam eſt ſeruãdum in mul
cta ex vera contumacia, vt per tex.in c.
venerabilibus §. porrò verſ. ſecus de
ſent.excommu.in 6.vide etiam Bertaz.
in conſ.163.cum addit. vbi loquitur de
parte tangente officiali, & quando pœ-
na debet parti de iure ciuili, vel ex ſta-
tuto, vel priuilegio Principis, vel de iu-
re naturali, vel gentium, & quibus caſi-
bus Princeps pœnam parti applicatam
tollere poſſit; & an poſſit imponere ſilen
tium, de qua materia ibi multum latè
tractatur; & gratia facta homicidæ, vel
alij delinquenti, ſi non præceſſerit pax,
& remiſſio partis offenſæ, vel hæredum
non valet, etiam quòd eſſet facta de ple
nitudine poteſtatis ab Imperatore, vel
à Rege, nam pars offenſa, vel hæres nõ
recipit honoris ſui recompenſationem,
vbi via iuris non punitur iniurians, vel
offendens, ſed abſque pace Princeps ei
gratiam facit; vt ait Beatus Thom.artic.
4.& ita Bal. & Comes Bened. de Plotis
requiſiti à Potẽtiſſimo Io. Galeatio Du
ce Mediolani reſponderunt, vt habe-
tur in conſ.6.inter conſ.crim.diuerſ.to-
mo 2. & aliꝰ Plotus in cõſ.73. nu.52.cũ
ſequen.eod.tomo dicit, quòd de iure di
uino uidetur, ꝙ requiratur pax offenſi,
vel hæredum, & ꝙ abſque ea, & ſi eſſet
Imperator, Rex, aut Dux non poſſit fa-
cere gratiam, ac liberationẽ pro aliquo
delicto, etiam alias gratiabili, & ibi latiſ-
ſimè hãc quæſtionem tractauit. Ex quo,
ni fallor opinio D. Farinac. in quæſt.5.
nu.12.dicentis gratiam, ſiue compoſitio
nem ſine pace ualidam eſſe quò ad fi-
ſcum, nullo modo ſuſtineri poteſt, ſi di-
cta diſtinctio eſſet uera, utiq; diuus Tho
mas, & prædicti doctores illam nõ igno
raſſent, & ideo ſecundũ eorum opinio-

nem ueram,& ſanctam ſemper eſt iudi
candum,& ad prædicta faciunt etiam q̃
44 poſui ſupra in quæſt. 2.nu. 13.& in†Re-
gno Neap. nõ poteſt deueniri ad aliquã
compoſitionem,niſi prius parte offenſa
concordata, per ritum 275.& Pragm.4.
ſub tit.de compoſit.quę vult pro forma,
vt in primis, & ante omnia partium re-
miſſio præcedat, quæ ſeruanda omnino
eſt,alias actus eſt nullus, nec per æqui-
polens ſeruari poſſet; & hoc procedit
etiam, quòd ex officio ſit proceſſum ſu-
per aliquo delicto,& pars non querela-
uerit,quia tunc etiam requiritur remiſ-
ſio partis ante compoſitionem. ita tra-
dit Luci. Foller. in d.pragm. 4.de com-
poſit.nũ. 101. hoc quoq; tenuit Carau.
in d.ritu 272. nu. 20. & dicta pragm. &
aliæ loquentes de compoſitionibus ha-
bent locum, & procedunt tam in tran-
ſactionibus, quàm in compoſitionibus,
vt per Luci. Foller.vbi ſupra num.65.&
Carauit.in ritu 276. & per pragm. 3.de
compoſit.nec poteſt fieri compoſitio ſal
uo iure partis,quando non adeſt remiſ-
ſio, vt diſponebat ritus 274. qui fuit cor
rectus per d. ritum 275. vbi plenè per
Carauit.& in ritu 272. & ibi nu. 28.ha-
45 betur,quòd†ſi delictum fuerit commiſ-
ſum in perſona incognita, ex quo remiſ
ſio haberi non poſſit,quòd tunc eo caſu
poterit obſeruare ritum 274. ideſt com-
ponere inquiſitum, & pro intereſſe par-
tis recipere cautionem de ſtando iuri
cum parte quandocumq; superuenerit;
nihilominus conſuluit iudicibus, vt ta-
lem compoſitionem non faciant abſq; li
46 centia Proregis. Vlterius,†hodie in di-
cto Regno remiſſio per procuratorem
etiam cum ſpeciali mandato non vale-
ret, quia is, qui habet remittere, debet
coram officiali id agere per nouiſſimam
pragm. 7.§. *Vna dellas cauſas*, in tit. de
compoſit.& ratio dictę pragm.fuit,vt in
ea dicitur, ne partes offenſæ p:uim, vel
metum facerent remiſſiones, & ita habe
tur per Carau.in d.ritu 273.& 275. ſub
47 nu.7. in quibus ritibus docet,†quomo-
do in regno hodie fieri debeant remiſ-
ſiones partium, vt compoſitiones deli-
48 ctorum ſint validæ,& ſola remiſſio† mo
rientis non ſufficit,ſed requiritur remiſ-
ſio omnium, quorum intereſt, ideſt eo-
rum quibus ſucceſſio defertur, & om-
nium,qui ſunt in eodẽ gradu, per prag.
8.de compoſ.& per rit.275.& datur for
49 ma, † quomodo conſtare debeat de re-
miſſione partis offenſæ, de qua prius de
bet apparere in actis, antequàm fiat cõ-
poſitio. Fab.de Monteleo. in prax.arbit.
par. 5.nu.13. fol. 370. vbi latiſſimè de ma
teria compoſitionum, quẽ refert, & ſeq-
tur Nunci.Tartal.ſuper pragm. 8.incip.
Nelli anni paſſati, ſub tit.de compoſitio-
nibus, & per eandem pragmaticam prõ
uiſum fuit, quòd officiales non poſſint
facere relationes, quando inquiſiti pe-
tunt ſe admitti ad compoſitionem; ni-
ſi prius conſtiterit de partium remiſsio-
ne: & quando compoſitiones fiunt con-
tra formam conſtitutionum, rituum, &
pragmaticarum regni ſunt nullæ, & in-
ualidæ;& rei cõpoſiti,non obſtante com
poſitione, vltimo ſupplicio ſunt condẽ-
nandi. Gram.vot.35.& ibi latè,quæ ſint
conſideranda in compoſitionibus fien-
dis,& in conſil. 34. cõſuluit cõtra quẽdã
Panarellum, qui obtinuerat gratiam à
Prorege, non habita remiſſione partis.
vide etiam Luci. Foller. in d. pragm. 4.
nu. 95. ſub tit. de compoſitionibus,vbi
dicit compoſitionem factam prius, par-
te non concordata, eſſe nullam,& inua-
50 lidam. Et† ad quos iudices ſit recurren-
dum, quando compoſitiones fiunt nul-
liter. Carau.in dicto ritu 273. & Foller.
in pract.crim.in verb.audiantur excuſa-
tores,nu.117.in 4.fol.in quo plura ſunt,
quàm in alijs, & ſi aditus fuerit iudex,
qui fecit compoſitionem, nullam, ipſe-
met reuocare poterit,& cognoſcere ſu-
per delicto,& datum pro compoſitione
erit reſtituẽdũ. Pariſ.de ſyndic. in verb.
an ſi delinquẽs in fine, quẽ ſeqtur Ca-
rauit.in d. ritu 273. in finalibus verbis,
& Foller.vbi ſupra num.118. nam quæ
fiunt contra leges, habenda ſunt pro in-
fectis, & ipſo iure non valent. Fab. de
Monteleo. in prax.arbitr.par.5.in uerb.
facta compoſitione num. 4. fol. 446. &
Vant. in tracta. de nullit.in tit. de nullit.
ex defectu proceſſ. num. 118. Quinimò
quando nullitas ex eiſdem actis,& pro-
ceſſu reſultat à quocumq; iudice etiam
inferiori poterit cognoſci ſuper nego-
cio principali, dummodo ſit iudex ordi
narius, & quòd inferior poſſit cognoſce
re de nullitate gratię ſuperioris,quando
op-

opponitur à parte, tenenr communiter
doct.in c.cum veniſſent de iud. & ibi p̄-
cipuè Fely. nu.1.& Deci.nu.5.& Feran.
Gargia.in conſ.125.num.17. inter con-
ſil. crimin.diuerſ.tomo.1. & neceſſario
ſuper nullitate non erit pronuncian-
dum, cum dicatur incidenter deducta,
ita latè per eundem Vanti. in titu. co-
ram quo nullit.propo.poſſ. numero 13.
Capy.deciſ.1.nu.26.& Paul.de Caſtr.in
conſ.232.per totum vol.1. vbi plus vo-
luit, quòd ſententia lata ſuper negotio
principali ſit valida,non pronuntiato ſu
per nullitate,etiam quòd expreſsè peti-
tum fuiſſet,licèt Iudex nõ benefaceret.
Et in d.Regno Officiales Baronum, qui
habent poteſtatem componẽdi delicta,
ſiue gratiandi, habent latiores habenas
in compoſitionibus faciendis,quàm of-
ficiales Regij, qui non poſſunt compo-
nere, ſiue commutare delictorum pœ-
nas,pro quibus veniret imponenda pœ
na mortis,vel membri mutilationis in-
conſulto Prorege Regni. per Pragm.2.
incip. Et ne ſperata delictorum venia,
ſub tit.de compoſit. quæ non habet lo-
cum in officialibus Baronum, vt per Io.
Ant.de Nigr. in c.ne peruerſorum, nu.
8.& Carau.in ritu 272.nu.7. qui tamen
non poſſunt componere, niſi concordia
partis læſæ præcedente,(quod etiam ex
preſsè dicitur in eorum priuilegijs,) &
alijs ſupradictis requiſitis;& licet in hoc
maiorem auctoritatem habeant, debẽt
tamen benè aduertere,quid agant in cõ
ponendis, ſiue gratiandis delictis, per
Pragm. mandamus ſub tit.de Baronib⁹.
& eorũ officio,qua prouiſum eſt, vt Ba-
rones,& eorum officiales debeant delin
quentes debitis pęnis punire, aut puniẽ
dos mandare;& quòd eorum priuilegijs
non abutantur, ne de eorum abuſu pro
iuſtitia contra eos prouideatur, & ita ẽt
latè tradit Luci. Foller. in d. pragm. de
compoſit.nu.95. & ſequen. Sed aduertẽ
dum eſt,quòd nec ipſi, nec Regij officia
les poſſunt aliquo modo componere cri
mẽ ſodomiæ, & blaſphemię,per pragm.
2.de ſodomia,& pragm.5. de ędiris per
51 Illuſtriſs.Card.de Granuela.At † in ſta-
tu Eccleſiaſtico ad prouidendum, ne pa
ces fiant per vim,& metum, inferentes
minas pro habenda pace,incurrunt pœ-
nas criminis læſæ Maieſtatis,& alias pœ
nas, de quibus in Bulla Innocẽt VIII.fol.
128.& Pauli II.fol.98. & licèt ſupradi-
ctæ Bullæ ſint locales in Vrbe, fuerunt
tamen per Clemen.VII.extenſæ per to-
tum ſtatum Eccleſiaſticum, vt in d.Bul-
la.fol.287.& poſtmodum cõfirmatę per
Pium IIII.& V. & alios Pontifices, vt
apparet in d.Bullario nouiter impreſſo;
Sed in d. ſtatu non curant de tot remiſ-
ſionibus,& concordia partium, quia vt
plurimum, Gubernatores nulla habita
cõſideratione, quòd mortaliter peccãt,
ſolent componere delicta etiam enor-
mia,& gratias facere abſq; aliqua pace,
ſiue concordia partis offenſæ;& aliquã-
do ponunt clauſulam in reſcriptis,habi-
ta pace,vel humiliter petita, vel ſeruato
exilio,& ſępè à Ciuitate tantùm, donec
pacem habuerint; & hoc quam ſit iuſtũ,
& honeſtum,me remitto. Summi Ponti
fices hoc nempè non faciunt,quibus re-
ſeruata eſt gratia homicidij, quam non
concedunt,vel raro, & cũ maxima cau-
ſa,niſi prius pax ſecuta fuerit; & miror,
quòd ad iſtud maximum inconueniẽs,
52 non prouideatur. Contrarium,† quòd
imo Princeps,quò ad intereſſe publicũ,
& ad pœnam corporalem ſine pace re-
mittere poſſit, tenet Thom. 2. 2.quæſt.
77.nu.1.Bart.Iaſ.& alij in l.venia. C.de
in ius voc.Boer.quæſt.65.Boſſ. in tit.de
remiſs.ex ſol.clem.Princip.Plot. conſil.
78.num.32. Couar.lib.1.variar. reſolut.
cap.20.num.8. tamen pace nõ facta ipſi
parti, & iuribns ſuis gratia non nocet,
Paul.de Caſt.conſ.423.volu.1. Oſaſch.
deciſ.134.nu.11.hoc autem non eſt ve-
rum,ita ſimpliciter in qualibet remiſſio
ne Principis;ſed ſpecialiter in ea,quę fit
pro bono pacis, & ſic cum cauſa, & ita
ſunt intelligendi Doctores ſupra allega
ti,vt tradit D.Farinac.in dicta quæſt.6.
ſub num.18.cum ſequen.vbi multũ do-
53 ctè hanc quæſtionem examinauit. & †
quando reus obtinet gratiam delicti ſi-
ne pace, debet exulari à loco delicti ad
euitanda ſcandala. Deuteron.cap.19.
54 ibi ad vnam Vrbium confugit;& ſi † gra
tia non interinaretur ob grauitatem de
licti, tunc reus reſtituendus eſt priſtinæ
libertati, ne Principis auctoritate deci-
peretur,l.1.C.de his,qui veni. ętat. im-
petr.Boſſ.in tit.de remed. ex ſola clem.
nu.42. Si vero non veniret interinãda
ob

ob defectum verificationis contentorũ
in precibus, vel ob ſubreptionem, debe-
ret puniri; poſſet tamen iterum Princi-
pem ſupplicare, ac obtinere ampliorem
gratiam ad remouẽdum dubium. Marc.
55 quæſt. 504. in fin. &; † cognitio approba-
tionis gratiæ ei iudici ſpectat, in cuius
territorio reus deliquit, l. 1. & auth. qua
in prouincia C. vbi de crim. ag. oport. ni
ſi à Principe cauſa commiſſa fuerit, vt
plenè per Ant. Solam in conſtit. Sabau-
diæ in Decret. Gratian. gloſ. 1. nume. 2.
fol. 195.

Item adde, quòd iudex non poteſt cõ-
ponere in atrociſſimis inconſulto Prin-
cipe, nec debet componere cum illis, q
pluries deliquerunt, Paul. Ghirland. in
tract. de relax. carcer. cap. 2. & 3. & in re
gno Neap. fuit prouiſum per cap. regni
incip. Ne peruerſo quòd famoſi latro-
nes, & alij malefactores grauiorum ſce-
lerum non admittantur ad compoſitio-
nes, ſed hoc malè ſeruatur per Barones,
qui volunt pecunias.

Scias autem. Adde, quòd hoc poteſt facere Princeps cum bona conſcientia, quando non eſt pars, quę accuſet, & quando remiſſio non tẽdit in graue detrimentum Reipublicæ, quia alias nõn poteſt Princeps remittere cum bona conſcientia. ita ſanc. Thomas in 2. 2. quæſt. 67. art. 4. quem refert, & ſequitur Gomez. de delictis cap. 13. num. 38.

Adde vidẽdum ea, quæ poſui infra ſub nu. 97. vbi latè de hac materia.

56 Quæro nunquid. Adde, † quòd hãc materiam reſtitu
tionis gratioſæ excellens D. Oddus in
ſuo tract. de reſtit. in integr. q. 95. 96. 97.
98. 99. eleganter, & diffusè more ſuo tra
ctauit, vt nihil amplius deſiderari poſſit,
& ibi decidit omnes caſus, qui in hac
materia contingere poſſunt.

57 Item † adde, quòd reſtitutus ex Princi-
pis indulgentia, recuperat ex mente te-
ſtatoris bona prohibita alienari, vt con
ſeruarentur in familia, quæ propter pu-
blicationem peruenerant ad illos de fa-
58 milia, etiã quòd Princeps † dicat in gra-
tia, ad bona ſine alterius præiuditio. ita
notabiliter tradit Illuſtriſs. & Reueren-
diſsimus D. Cardin. Albanus in conſ. 1.
nu. 18. & 20.

59 Item adde, quòd † gratia Principis nõ
probatur per teſtes, Bald. in l. humanum
ad finem, C. de legib. ita etiam Cott. in
memorab. in verb. gratiam, & Boſſ. in ti
tu. de remed. ex ſol. clem. num. 54. Et li-
cèt non poſſit probari per teſtes, tamen
gratiæ, vel priuilegij qualitates poterũt
probari. Abb. in c. auditis in 2. notab. de
reſt. in integr. & Deci. conſ. 297. & tra-
dit Rot. deciſ. 331. Romana, Curia, &
Bellam. deciſ. 846. vide etiam Natt. con
ſil. 402. nu. 31. & 420. nu. 11. volu. 2. Sed
ad prædicta, quomodo gratia Principis
probetur, vide omnino Maſchar. de pro
bat. concl. 845.

Ibi. Haberi pro appoſitis.

Adde, quòd iſta interpretatio eſt de iu
re facienda, Boer. in deciſ. 64. num. 5. &
Boſſ. in d. tit. de remed. ex ſola clemen.
60 prin. nu. 7. dicit † aduertẽdum eſſe, quòd
vbi Princeps non ſoleret facere gratiã,
niſi ratione perſonę ceſſaret difficultas,
quia intelligeretur Princeps, ſecundum
61 vſum ſuum feciſſe, quia † omnis diſpoſi-
tio capit interpretationem à ſolito, Inn.
in c. olim in prin. de verb. ſignif.

Item quæro nunquid. Ibi, poteſt tamen Princeps, ſi velit.

62 Adde, quòd † reſtitutio facta per Prin-
cipem de bonis alienatis, trahitur etiam
ad bona acquiſita per Baronẽ, in cuius
territorio erant bona confiſcata, vt per
Caſſan. in conſuet. Burgund. rub. 1. §. 5.
num. 142. fol. 223. & ibi dicit Caſſan. q
ſubſiſtente cauſa fieri poteſt, ſed Boſſ. in
tit. de remed. ex ſol. clem. nu. 53. tenet,
quòd hoc Princeps facere non poteſt.
In hac materia vide Boer. quæſt. 64. nu.
5. Oſaſch. deciſ. 90. nu. 14. Burſat. conſil.
54. num. 20. Ruin. conſ. 45. vbi plures ca
ſus diſtinguit, volu. 4. Deci. conſ. 257. in
fi. & Neuizz. conſ. 68. nu. 47. qui conſu-
62 luit contra Decium. Et an † contineam-
tur etiã feudalia, & emphiteutica, Natt.
conſ. 471. hic allegato. formam autem
litterarum gratiæ, id eſt clauſularum, vt
bona tertijs alienata comprehendãtur,
64 docet † Cagno. remiſſiuè in l. ea ſola. nu
me. 13. ff. de reg. iur. & Pariſ. in conſil. 1.
nu. 38. cum ſequen. vol. 4. & ſi in eis in-
ſerantur vberes clauſulæ, de quibus in
deciſ. Rom. 64. in nouis acquiritur etiã
pri-

priſtina poſſeſſio, ſine alia noua apprehẽ
65 ſione, † vt per Pont. in tract. de ſpolio
lib. 3. nu. 29. Et circa iſtam quęſtionem,
quando gratia trahatur ad bona aliena
65 ta, † vide Menoch. de recup. poſſ. remed.
10. nu. 101. cum ſequen. vbi plenè tracta
uit, & ibi nu. 135. tenet, quòd reſtitutio
per viam iuſtitiæ, & non per gratiam di
citur etiam trahi ad alienata; vide etiam
Peregr. de iure fiſci lib. 5. tit. 2. num. 43.
vbi tenet gratiam non comprehendere
alienata, etiam ſi Princeps expreſsè di-
xerit, quòd reſtitutio trahatur ad bona
in alium tranſlata; quod tamen per eum
ibi limitatur: vide omnino, & Viui. com
mu. opin. 78. & ibi dicit etiam, quòd re-
ſtitutio Principis trahitur ad bona, quæ
filijs erãt attributa, & ad bona, ſi ex for-
ma ſtatuti pro parte hæredibus interfe-
cti, applicarentur: ſed quocumq; caſu
66 bãnitus nõ recuperaret fructus † à fiſco,
nec ab alio, niſi cauſa iuſtitiæ reſtituere-
tur, tunc. n. recuperaret etiam fructus. Et
an gratia delicti trahatur ad bona alie-
nata, vide nouiſſimè tradita per Farin. in
tract. ſuo quæſt. crim. in quæſt. 6. nu. 33.
cum ſequen. vbi ponit multas ampha-
tiones, & limitationes. & etiam quando
67 gratia † trahitur ad bona alienata, an fi-
ſcus ad reſtitutionem precij, & ad fru-
ctus, & de euictione teneatur. Et vide
etiam Gomez. de delictis capitu. 13. ſub
nu. 39. vbi concludit, quòd ille, cui per
legem, vel hominis diſpoſitionem bona
delinquentis ſunt applicata, nõ tenetur
ea reſtituere, nec ſibi auferuntur, ſiue ſit
apprehenſa poſſeſſio, ſiue non.
68 Item adde, quòd † ſi Princeps donaret
bona confiſcata, & donatarius ea ven-
deret, & poſtea Princeps dicta bona cõ
demnato reſtitueret, emptor non poteſt
ad rei euictæ pretium agere contra ven
ditorem, ſed contra fiſcum; nam euictio
vbi fit facto Principis, venditor ad reſti
tutionem non tenetur. Puteus deciſ.
381. in cauſa Bononien. lib. 3. vbi tra-
ctat de bonis Bentiuolorum, quæ de an
no 1506. à Iulio II. fuerunt confiſcata,
& per Bononienſes Card. Papien. alie-
nata, & poſtmodum de anno 1514. per
Leonem Decimum ipſis Bentiuolis re-
ſtituta.
69 Item adde, quòd † extincto vſufructu
per confiſcationem, ſi vſufructuarius ha
beret gratiam, & libertatem recupera-
ret, non videtur recuperaſſe vſumfru-
ctum, poſtquàm ſemel fuit extinctus, vt
per Deci. conſil. 621. & Iaſ. in l. ſi is, qui
pro emptore nu. 89. verſ. ſicut ſecundũ.
ff. de vſucap. non obſtantibus allegatis
per Tiraq. in l. boues §. hoc ſermone, in
4. limit. nu. 1. ff. de verb. ſignif. quia ibi
loqtur de vſufructu annuo, ſed Borgn.
Caualcan. in tract. de vſufruct. mulieri
relicto nu. 233. verſ. & extincto vſufru-
ctu, tenet, quòd vſusfructus ſemel ex-
tinctus, ſiue ſit annuus, ſiue ſit vnicum le
gatum, amplius renaſci non poſſit.

Ibi, quæ tamen numquàm mi-
70 hi placuit. Adde, quòd † idem tenet
Caſſan. in conſuet. Burg.
rubr. 1. §. 5. nu. 143. fol. 225. vbi dicit, ꝙ ſi
gratia contineret bona alienata, duo ab
ſurda ſequerentur, vnum quòd fieret ꝑ
indirectum, (quod videtur fieri nõ poſ-
ſe) per directum, aliud, quòd Princeps
non adminiſtraret iuſtitiam, & de pote-
ſtate Principis latiſſimè habetur ꝑ Pinel.
in repet. l. 2. C. de reſcind. vend. in rubr.
c. 2. per totum, & ibi nu. 245. egregiè im
71 pugnat † illam diſtinctionem; quam mul
ti Doct. faciunt, diſtinguendo poteſta-
tem abſolutam Principis ab ordina-
ria.

Debes autem aduertere tu.
72 Adde, quòd † hoc procedit tribus con-
currentibus, primò quòd ſit homicidiũ,
vel ſimile delictum, pro quo gratia obti
netur: ſecũdo, quòd pro illo ſit facta gra-
tia, prout in effectu voluit Syluan. conſ.
50. num. 1. & 12. Tertiò, quòd pœna ſit
capitalis, prout ſecunda, pro qua gratia
vltimo obtinetur, & ab eodem Principe
non diuerſo ſint gratiæ conceſſæ, vt per
Syluan. d. conſ. 50. nu. 12. & per Burſat.
conſ. 177. nu. 23. cum ſeq. vol. 2. & no-
uiſſimè ꝑ Farinac. variar. quæſt. in quęſt.
6. nu. 47. cum ſequen. vbi dubitat de prę
dictis tribus limitationibus, ſiue requiſi
tis, de quibus ego quoq; valde dubito
per rationem, quam ipſe allegat, & quia,
vt hic dicit auctor, volẽs impetrare gra-
tiam, debet exprimere in ſupplicatione
omnia, quæ potuiſſent veriſimiliter re-
trahere animum Principis à conceſſione
gratiæ, ſi ea ſciuiſſet: & cum mihi bis ca-
ſus

ſus contingerit, conſului Principem iuxta cõſilium Alciati in c. cum ab homine nu.44. de iudic. & Couar.var.reſol.lib. 1.cap. 20. num. 8.& nunc reperio, quòd Farinacius idem conſulit in loco ſupra-
73 citato.& gratia quo pacto† ꝓbetur ſubreptitia, latè per Maſcar. de probat.concluſ.846. Et etiam tenetur facere mentionem, non ſolum de delicto, de quo gratiam habuit, ſed etiam de delicto, de quo fuiſſet punitus, alias gratia eſſet nulla, ſecũdum Bal.in l. quicunq; C. de ſer. fug.& in l.3.de Epiſcop.aud. gl. Abb.& Io.de Anan.in c. 1.de cleric.pen.uſ. Bar. in l.ſi cui in fine ff.de accuſ. & Afflic. in Conſt. cum vniuerſis nu.8.

74 Item adde, quòd † gratia non vitiatur ex omnibus tacitis, quæ mouiſſent Principem ad non concedendum, ſed ex eis tantũ, quæ ſunt expreſſa à iure. Egidius deciſ.698.incip. concluſio extra rotam, & Brun.conſ.feud.11.& Fely. in c.poſtulaſti col.3.verſ. declara etiam notabiliter, extra de reſcript. Toſſ.in titu. de remed.ex ſol.clem.princip. num.34. cum ſequen.Rot.deciſ.32.num.5.de reſcrip. in nou.Soci.conſil. 120. nume. 5. lib.4. Caſſad.deciſ.12.nu. 5. de preben. Curr. iun.conſ.27. col.fin.& conſ.32.ad fin.& huiuſmodi ſubreptio ipſo iure abſq; partis oppoſitione gratiam vitiat. Crauet. conſ.68.nu.2.& Ruin.conſ. 21.num.13. lib.1.& cognitio, quãdo taciturnitas vitiat gratiam alicuius rei, depræhenditur ex ſtylo, & concedentis ſolito, Burſar. conſ.177.nu.13.vol.2.

75 Item adde, quòd † ſi in gratia adeſſet clauſula, quòd de ſubreptione, & obreptione dici non poſſit, d. clauſula intelligitur iuridicè, exiſtentibus narratis in gratia, quoties gratia conceſſa fuerit ad petitionẽ partis; ſecus ſi motu proprio. Pute.deciſ.213.lib.2.

76 Item† adde, ꝙ gratia conceſſa à Principe in feſto Natiuitatis, vel Reſurrectionis Domini Noſtri Ieſu Chriſti, cenſetur motu proprio conceſſa; & omne vitium ſubreptionis cenſetur ſublatum. Burſat.in conſ.177.nu.15.vol.2.

77 Item adde, †quòd litteræ obreptitię dicuntur, quãdo propter inuolucrum verborum Princeps decipitur, & dicuntur furtiuę, quia effugiunt plenam, & deliberatam conſciẽtiam Principis, & propterea non valent. Capr.comm. concl. reg.43.nu.5. & ſequen.

78 Item adde, quòd†ad ſaluandam ſubreptionem non ſufficit exprimere factum aliquod generaliter, niſi etiam exprimatur modus, per quem factum fuit, & qualitates.Brun.conſ.feud.12.col.4. Gram. conſ.34.num.10. alias gratia erit nulla.
79 Bertaz.conſil.104.vol. 1. ſed†generalis locutio non redditur ſubreptitia, licèt in aliqua minima ſpecie incluſa, ſub genere verificari nõ poſſit.Brun.cõſ. feud. 1.col.fin.

80 Item † adde, quòd in gratioſis omnis ſubreptio vitiat ipſo iure, communis eſt opin.per Fely.in c.ad audientiam num. 22.de reſcript.& Verall.deciſ.49.par.2.

81 Item † adde, quòd clauſulæ, vt petitur ex certa ſcientia, motu proprio, & non obſtãtibus, quæ ſolent apponi in litteris gratioſis, nõ tollunt ſubreptionem, quoties gratia eſt facta ad poſtulationẽ partis, vt per add.ad Bertazz.conſ.478.littera C, vſq; in fin. vol.2.& de iſtis clauſulis, & earum effectu, vide Gabriel.com. concl. lib. 6. tit. de clauſuliis concl. 1.& 2.& Rimin. iun. conſ. 5. nu. 22. vſq; in
82 fin. vol. 1. Et ſi in gratia † Princeps non dixerit ad poſtulationem partis, ſed ipſa poſtulatio præcedat, ſi poſtea ſequatur conceſſio cum clauſula, etiam motu proprio, illa clauſula nihil poteſt operari, Socc. iun.conſ.77.nu.98.vol.1.& Pariſ.
83 conſ.79.nu.23. vol. 4. Et gratia † etiam non cẽſetur ſignata motu proprio, quãdo eſt ſignata, fiat vt petitur, etiam quòd in corpore dicatur, motu proprio. Ve-
84 rall.deciſ.45.par.2. etiam ſi † Papa propria manu ſcripſerit clauſulam, motu proprio, & aſſerit ſe id facere ad partis inſtantiam, talis clauſula nihil operatur. Rui.conſ.41. col.5.vol.1.

85 Item † adde, quòd impetrans tenetur probare, omnia narrata per eum eſſe vera, vt per Fely. & Deci. in c. conſtitutus de reſcript. Crau. cõſ.104.nu.3.& 148. nu.8. & Pariſ.conſ.49.nu.30.vol.4.maximè, quando Princeps habet relationem ad ſupplicata, ſecundum Rip.lib.2. reſponſ. reſponſ. 24. nu. 4. ſed ad hanc quæſtionem, an impetrans, vel excipiẽs, obreptionem probare teneatur, & an omnia in reſcripto narrata ſint probãda, latè Maſchar. de probat. cõcl.1123.vol.

3.Et

86 3. Et, † gratia ſit nulla, nō expreſſa qualitate delicti, ob q̃ Princeps potuiſſet illā non concedere, vide Bertaz. conſ. 104. vbi etiam loquitur de ſaluo conductu obtento. Et in hac materia reſcriptorū obreptionis, & ſubreptionis, vide Menoch. de arbitr. Iud. caſu 201. vbi multa accumulauit, & ibi nu. 25. dicit, quòd ar-
87 bitrio † Iudicis relinquuntur qualitates narrandæ in precibus, ne reſcriptum red datur ſubreptitium.

88 Item † adde, quòd ſi aliquis fuerit condemnatus ad pœnam, quam ſoluit fiſco, & impetrat remiſſionem illius pœnæ, & non faciat mentionem, quod illa pœna erat ſoluta fiſco, non valet impetratio, tamquam ſubreptitia. Bald. & Iaſ. in l. nec dānoſa circa Princip. C. de precibus Imper. offeren. & in l. præſcriptione in fin. C. ſi con. ius, vel vtil. publ. & Deci. in l. liberos C. de collat.

89 Item † adde, ſi quis fuerit cōdemnatus puta in mille libris, & impetrauerit à Principe gratiam, ſiue remiſſionem talis pœnæ, & non fecerit mentionem, ex qua cauſa fuerat condemnatus, non valet talis gratia. Iaſ. in d. l. nec dānoſa in princ. Oldr. conſ. 22. incip. ad quæſtionem in fin. Alex. conſ. 114. col. 1. vol. 1.

90 Item † adde, quòd gratia, ſiue reſtitutio condemnati de crimine læſæ maieſtatis, ad hoc vt valeat, requiritur etiam, vt dicatur motu proprio Principis illa fuiſſe facta, vt per Curt. Iun. in l. 1. §. ſi procurator in princ. ff. quòd quisq; vir. per tex. in l. 1. C. de petitio. bon. lib. quem refert, & ſequitur Cagn. in l. ea ſola in fin. ff. de reg. iur.

91 Et quia plerumq; Adde, quòd † iudex non poteſt impetrata indulgentia à Principe, dicere reo, fatearis prius delictum, alias nolo, vt indulgentia Principis vti poſſis. Affiict. in c. 1. §. naturales in 4. notab. ſi de feud. fuer. cont. int. dom. & agnat. ſed
92 ſi ex proceſſu † appareret, homicidium potius animo deliberato factum fuiſſe, quàm aliter, non tamen clarè conſtaret, & impetrans narraſſet, ſe nō animo deliberato illud feciſſe; poſſet torqueri ad veritatem inueniendam ſine ipſius iniuria, niſi per alias probationes vellet oſtendere, quæ narraſſet, vera eſſe. Boſſ. in tit. de remed. ex ſola clemen. Prin. nu. 42.

Succeſſiuè quæro, nunquid.

93 Adde, † quòd huiuſmodi decreta, ſiue indultus comprehendunt delicta, quæ tēpore conceſſionis nondum erant detecta, ſecundum Grat. in conſ. 137. vol. 1. & conſ. 144. vol. 2. & ideo ſecundum eum, ſi aliquis bannitus pro aliquibus certis delictis cœperit, vel occiderit aliquem bannitum, & propterea de ſuis delictis indultatus fuerit, & demum cōpertum fuerit, aliud delictum commiſiſſe, de quo non fuerat adhuc inquiſitus, non poterit pro tali delicto per Curiam
94 moleſtari. & † ad hanc quæſtionem, an huiuſmodi decreta comprehendant delinquentes futuros, vide, quæ poſui ſupra ad §. homicidium verſ. plerumque etiam, ibi, item adde, an motus proprius.

Item adde, quòd decreta gratioſa nedum non comprehendunt delicta futu-
95 ra, † ſed nec p gratiam Princeps poteſt remittere delictum futurum, l. ſi vnus §. illud ff. de pact. & Salyc. poſt Butr. in l. reſcripta C. de precib. Imper. offer. & Caſſan. in conſuet. Burgund. rubr. 1. §. 5. nu. 130. fol. 221. & Rol. conſ. 3. num. 40. vol. 2.

96 Item adde, † quòd indultus, ſeu reſtitutio finita guerra, quòd omnes rebelles ſint reſtituti in priſtinum, comprehēdit etiam mortuos. Bald. in conſ. 408. quidā ciuis vol. 1. Sigiſmund. Lofredd. conſ. 8. quia illa reſtitutio retrotrahitur, & finguntur reſtituti præambula hora ante motam guerram, vt ibi per eos.

97 Fortius dico; Ibi. Et in hoc propoſito. Adde Caſſan. † in conſuet. Burgund. rubr. 1. §. 5. nu. 130. fol. 221. qui refert Guliel. de Benedict. in loco hic citato, idem tenuiſſe.

In huiuſmodi autem generali. Adde, quòd generalis abolitio, quæ fit à Principe, ſiue indultus, nil aliud eſt, niſi quædam indulgentia, quæ poteſt eſſe generalis, vel particularis, & à ſolo Principe conceditur, puta ob diem inſignem filij nati, resq; proſperè geſtas, hoſtesq; debellatos, vel ob poſſeſſionem Regni, vel ſtatus adeptam. l. abolitio cum l. ſequen. ff. ad turpil. & latè per Luci. Foller. ſuper

ſuper pragm.4. de compoſit. nu. 57.vbi dicit,quòd etiam Barones Regni Neap. faciunt indultum in eorum ſtatu,atteſtā do, ita feciſſe Don Ferdinandum Gonzagam, & Don Cæſarem eius filium in nouo ingreſſu eorum ſtatus. ſed hoc eſt intelligendum,dūmodo Barones in ſuis priuilegijs poteſtatem habeant componendi, & gratiandi, & quòd partium remiſſiones præcedant, & tales indultus aliquando ſolent concedi ob ingentem bānitorum copiam cum aliqua conditione,puta, vt inſeruiant Principi in bello, vel in aliquo præſidio ad certum tempus, vel pro pecunia; quod non eſt laudādum. Et in omnibus ferè Ciuitatibus, & Prouincijs adſunt ſtatuta, ſiue bannimenta, quibus bannitis alios ſimiles bannitos interficientibus, gratia conceditur; & quādo huiuſmodi indultus,ſiuè decreta gratioſa conceduntur,ferè ſemper aliqua delictorum genera excipiuntur, & ſæpè delinquentes expreſsè nominantur; vt factum fuit per Sereniſſimum Regem Philippum, quandò eius noīe adepta fuit poſſeſſio Regni Neap. per ceſſionem,ſiue refutationē Regnorū à Carolo Quinto Romanorum Imperatore Patre Maieſtati ſuæ factam,qui indultus reperitur in pragmatica 5. ſub tit.de abolitionibus; & de alio Indultu eiuſdem Maieſtatis habetur, in pragm. 1. de edit. Card. de Granuel. qui conceditur delinquentibus, dummodo inſeruiant in Regijs triremibus pro tempore ibi expreſſo,partium remiſſione obtenta, vel obtinenda. & in pragm. 2.& 15. eodem tit. alius indultus generalis per eandem maieſtatem elargitus fuit poſt ortum Sereniſſimi Ferdinandi filij, non nullis grauibus delictis, & criminibus exceptis; qui comprælendit etiam vaſſallos Baronum,prēter in pœnis pecuniarijs,quæ Baronibus applicātur, & dictæ pragm. poterūt ſeruire pro forma indultuum,qui ſi fiunt ſimpliciter, multa delicta non comprælendunt, vt infrà patebit,& plenè habetur per Carer. in pract. §.circa nu. 374.cum ſeq. Priuatus autem indultus eſt,quando alicui Princeps, vel alius ſuperior indulget,§.quod Principi ver. planè. inſtit. de iur.nat.gen.& ciui. & Carer. in pract. crim. §. circa nu. 375. fol. 136.

98 Ibi, crimen falſi. Item adde,†quòd contrarium tenuit Ang. In conſ.254.Io. Rebuff. in l. diuus ff.ad Syllan. Boer. deciſ. 117. num. 23. quod ſcilicet remiſſio generalis extendatur ad omnes falſitatis criminoſos, quò ad vindictam publicam, & non quò ad intereſſe partis, pro quo adhuc retinere debet in carceribus,ſed de hoc vide Dominum Farinac. in quæſtio. 10. num. 7.

99 Item†adde, quòd non comprælenditur homicida proditor, Carer. in pract. crimin.fol. 18.nu.96.& Moder.in c.quę in eccleſiarum extra de conſtitut. ſi autem opinio contraria eſſet verior, non procederet,quando in banno,vel in carceribus non eſſent alij banniti, vel carcerati, niſi pro falſitate; vel quòd banniti, vel carcerati eſſent tres, quorum duo eſſent condēnati pro falſitate,alius vero pro alio crimine, tunc beneficio remiſſionis gauderent. Nell. in tractat. de bann. 5.part.2.temp. quæſt. 4. Marſ. In rubr.de falſ.num. 13. Caccialup. in l. omnes populi de iuſt. & iur. num. 112. & Montic. in pract.crimin. reg.15.num. 109.& 110.

100 Item†adde, quòd non comprælenditur delinquens in crimine læſæ maieſtatis. Capy.deciſ.150.num. 56. Rimin. conſ.12.nu.7. vol.1. & Gram. conſ.40. num. 10.

101 Item†adde,quòd non comprælēduntur criminoſi, qui pluties reiterauerunt delicta,de quibus aliàs fuerant per Principem liberati. Boer. in dicta deciſ. 217. num. 22.& ad quæ gratia generalis extendatur, vide omnino Dominum Farinac.in quæſt. 6. num.51. cum ſeq. & in quæſt. 10.nu.7.& 8. habetur, an comprę hendat caſus ſpeciales, & crimen falſi:

102 †vide etiam Decian. in tract.crim.tom. 1.lib.3.cap.35. vbi de abolitione gene-

103 rali,&† quæ delicta comprælēdat,multum diffusè tractauit.

Item adde,quòd non comprælenduntur delicta in officio commiſſa, vt per Parid. in tract. de ſynd. in ver. an ſi poteſtas,quē ſequitur Carer. in pract. crim. §.circa nu.376.fol. mihi 136.

104 Item†adde, ꝙ in Generali abolitione facta à Principe, vel à ſtatuto,non comprælenditur crimen aſſaſſinij, vt per

Maſcard.

Maſchard.in pract. crim.in §.diligenter,
& §.examinata.
105 Item † adde, quòd huiuſmodi genera-
les delictorum abolitiones, ſiue indulgé
tia intelliguntur quò ad pœnam,non au
tem quò ad rei captæ perſecutionem,
Ang.in l.ſi docueris.C.ad l.Corn.de fal.
quem ſequitur Caſſan. ſuper conſuet.
Burg. rubr. 1. nu. 163. fol. 230. & dicit
Marant. de ordine iud.iud.par.6.tit.de-
106 inquiſit. nu. 56.quod ſi Princeps † facit
indultum de omnibus delictis præteri-
tis,quod intelligitur,ſcilicet,parte offen
ſa concordata, aliàs non valeret,niſi vel
let vti plenitudine poteſtatis, qua vti,
non eſt præſumendum, Gramm. con-
ſil.34.

Scias etiam, quòd licet. Adde uidendum
Carer. in pract. crim. §. homicidium 6.
107 nu. 374. vbi † ponit differentiam inter
abolitionem, & indulgentiam, & dixit,
quòd quando abolitio generalis fit à
Principe,eſt indulgentia, quæ extinguit
delictum, & de hac indulgentia hic lo-
quitur D. Clarus, & non de abolitione
legali, quæ non extinguit crimen,ſed ta
men inſtantiam Iudicij, & ideo tranſa-
cta lætitia infra triginta dies, poteſt ac-
cuſator de nouo accuſare,l.ſi interuenié
te ff.ad turpil.
108 Item † adde,an generalis remiſſio tra-
hatur ad eos,qui ſunt in carceribus, ui-
de Bald. in conſ. 305. vol.1.col.1.in fin.
& ad hanc materiam abolitionis gene-
ralis vide Plaz. epit. delict. cap. 38. vbi
plenè, & Iodoc. in pract. crim.cap.146.
& omnino Caſſan. in conſuet. Burg.fol.
183.nu. 2. cum ſequen. vbi latè tàm de
abolitione generali,quàm ſpeciali, & Fa
rinac.in d. quæſt.6. nu. 51.cum ſequen.
& Decian. in tract. crim.tomo 1. lib. 3.
109 cap.35.nu.4.cum ſequen.vbi † latiſſimè
de effectibus huius abolitionis, & quæ
delicta non comprehendat.

Quæſtio LX.

SVMMARIVM.

1 *POena quando ſint augenda, vel alteranda remiſsiuè.*
2 *Aetas an excuſet in delictis.*
3 *Aetas quomodo probetur.*
4 *Minor in criminalibus cenſetur maior.*
5 *Minoritas quando præſumatur.*
6 *Aetas quomodo probetur per teſtes.*
7 *Et quomodo per aſpectum,remiſsiuè.*
8 *Infans ex officio debet abſolui.*
9 *Et quid de furioſo, remiſsiuè.*
Et quid de ſurdo, & muto, remiſsiuè.ibidem.
10 *Pubertati proximus quando quis dicatur, remiſsiuè.*
11 *Minor vigintiquinq; annis an excuſetur in delictis.*
12 *Et quid in Regno Neap.*
13 *Maior quando dicatur quis in Regno Neapolitano.*
14 *Quid in ſtatu eccleſiaſtico.*
15 *Quid in Hyſpania.*
16 *Minor an cõprehendatur in ſtatu pœnali.*
17 *Minore pluries delinquente an debeat augeri pœna.*
18 *Minor aſſerens ſe maiorem, an ſibi præiudicet.*
19 *Minor an reſtituatur aduerſus confeſsionem,ſtante ſtatuto, quòd minor poſsit ſtare in iudicio.*
20 *Et quid ſi confeſſus fuerit cum conſenſu curatoris.*
21 *Confeſsio minoris contra alium valet etiã ſine curatore.*
22 *Mulier an reſtituatur aduerſus confeſsionem delicti.*
23 *Reſtitutio in criminalibus quando concedenda,remiſsiuè.*
24 *Minor in crimine læſæ Maieſtatis an reſtituatur.*
25 *Minor aduerſus veram contumaciam non reſtituitur.*
Et quando dicatur verus contumax, ibidem.
26 *Mutus quando æquiparetur infanti.*
27 *Senectus in delictis an excuſet.*
28 *Senex quis dicatur.*
29 *Delinquens, ſi habet dilucida interualla, quando præſumatur deliquiſſe.*
30 *Furor quomodo probetur,remiſsiuè.*
31 *Furioſus ſemel, an ſemper talis præſumatur.*
32 *Furioſus an poſsit extraordinariè puniri, remiſsiuè.*
33 *Furibundus.ſi poſt delictum fiat ſanus, an poſsit puniri.*
34 *Furioſus ſponte effectus,non excuſatur.*
35 *Blaſphemans in rixa, an teneatur pœna blaſphemiæ.*

36 *Iracundia an excuſet, & quando.*
37 *Amor in delictis an excuſet.*
38 *Pœna dantis amatorium poculum.*
39 *Ebrietas an excuſet.*
40 *Et quomodo probetur.*
41 *Ebrius, cui fuit ſal poſitus in vino, an excuſetur, remiſſiuè.*
42 *Ebrietas in Hiſpania non excuſat.*
43 *Dormiens ſi delinquat, an excuſetur, ſi poſtea ratum habuerit.*
44 *Ignorantia in delictis an excuſet.*
45 *Ignorantia quomodo probetur.*
46 *Ignorãs proclama, an debeat puniri pœna illius.*
47 *Ignorãtia proclamatis quomodo probetur.*
48 *Proclama an liget abſentes.*
49 *Mandatum ſuperioris in delictis an excuſet.*
50 *Mandatum quomodo probetur.*
51 *Mandatum Iudicis factum in ſcriptis, grauius ligat, quam factum oretenus.*
52 *Mandatum Regis contemnens, quomodo puniendus.*
53 *Operarij habent actionem iniuriarum aduerſus Dominum, qui eos immiſit in fundum alienum.*
54 *Principi aliquid ſeuerius mandanti, an ſit parendum.*
55 *Et quid ſi ſecunda iuſſio interueniat.*
Et an Iudex parendo peccet, ibidem.
56 *Tyranni ſolent in officiales eligere ignaros, & crudeles ipſorum Tyrannidi obſequentes.*
57 *Metus in delictis quando excuſet.*
58 *Coactus à latronibus ad pulſandum hoſtiũ alterius, an excuſetur.*
59 *Metus quando dicatur iuſtus.*
60 *Metus culpoſus an excuſet.*
61 *Falſum deponẽs propter metum non excuſatur.*
62 *Metus cauſatur ex ſtrepitu armorum, & rugitu aliorum.*
63 *Metus an præſumatur, & quando.*
64 *Metus an facilius probetur, quam ſpontanea voluntas.*
65 *Prouocatus an excuſetur.*
66 *Prouocans in rixa, etiam quòd dicat ad duellum, non incurrit pœnam duellantis.*
67 *Prouocator quis dicatur.*
68 *Prouocatio legitima quãdo facta dicatur.*
69 *Prouocatus ex interuallo, faciens occidi mediante pecunia, an excuſetur.*
70 *Prouocare an dicatur quis ex his verbis,* Tuetti da parte, dammi la ſtrada.
71 *Prouocator in dubio quis præſumatur.*
72 *Dolor an excuſet, & quando.*
73 *Et quid ſi offenſus non dederit cauſam doloris.*
74 *Clam quod fieri quando dicatur.*
75 *Delictum in Ciuitate maius eſt, quam factum ruri.*
76 *Item in diebus feſtiuis.*
77 *Credulitas an excuſat.*
78 *Cauſa iniuſta quando excuſet.*
79 *Et an a pœna pecuniaria ratione lata culpæ.*
80 *Credulitatis cauſa quomodo probetur.*
81 *Cauſa quomodo ſit probanda.*
82 *Cauſa etiam leuis excuſat in delictis etiã maioribus.*
A falſo, ibidem.
A crimine læſæ Maieſtatis, ibidem.
A conuenticula, ibidem.
A contumacia, ibidem.
A periurio ibidem.
83 *Et quid ſi actus iure naturali ſit prohibitus.*
84 *Dolus ex quibus præſumatur ceſſare.*
85 *Cauſa an excuſet à pœna concuſſionali.*
86 *Fama bona quid operetur.*
87 *Fama bona in genere an præferatur malæ in ſpecie.*
88 *Delegatus ad ſe informandum de mala fama, non poteſt ſe informare de bona.*
89 *Fama mala indicium quomodo tollatur.*
90 *Fama mala quando iungatur cum alia ſpecie probationis.*
91 *Fama mala debet probari in ſpecie.*
92 *Nobilis quis dicatur.*
93 *Forenſis non dicitur nobilis.*
94 *Nobilitatis priuilegia, remiſſiuè.*
95 *Nobilitas minuit fidem probationum.*
Nobilis an puniatur minori pœna corporali, quam ignobilis, quãdo lex eſt vniformis. nu. eod.
Pœna quando vniformiter eſt taxata à lege vel ſtatuto, an ſit facienda diſtinctio perſonarum. nu. eod.
Conſuetudo loci in pœnis infligendis eſt ſeruanda. nu. eod.
Nobilis debet ſuſpendi, ſi eſt conſuetudo in Ciuitate, quòd nobiles ſuſpendantur. nu. eod.
Nobilis delinquens in contumelia officij, vel dignitatis, magis punitur, quam ignobilis. nu. eod.
Ignobilis committens homicidium, ſuſpenditur. nu. eod.

96 Furca quãdo quis ſuſpendatur, remiſsinè.
Nobiles in Regno Neap. non condemnãtur ad triremes. nu. eod.
Nobiles in ſtatu eccleſiaſtico, & ignobiles indifferenter ad pœnam triremium condemnantur. nu. eod.
97 Nobiles quando ſint furcis ſuſpendendi.
98 Excellentia hominis quomodo ſit probãda.
99 Princeps eſt conſulendus, ſi populus gratiã petit.
Pœna non minuitur ob beneficium factum Reipublicæ, ſi in eam crimen grauiſsimũ committitur. nu. eod.
Pœna nõ minuitur faciẽti beneficiũ Reipublicæ, caſualiter furtũ cõmittẽdo nu. eod.
100 Pater an mitius puniatur, ſi offeratur à filio.
101 Multitudini eſt magis monendum, quam minitandum.
102 Vniuerſitates delinquentes quomodo puniantur.
103 Multitudo quando dicatur, & quando excuſet.
104 Aggreſſor quis præſumatur?
105 Et quid in altercantibus verbis tantum, an ſint puniẽdi, ſi de prouocãte nõ cõſtet.
106 Delictum antiquum quando dicatur.
107 Præſcriptio tẽporis nõ prodeſt cõdemnato.
108 Et quando non habeat locum.
109 Diuturnitas temporis quando excuſet.
110 Et an in grauibus delictis.
111 Farinac. lapſus.
112 Confeſsio ſpontanea an proſit.
113 Dolus in dubio an præſumatur.
114 Affinitas an excuſet.
115 Delicta atrocia inter affines, & conſanguineos grauius puniuntur.
Ignorantia facti diſsimulata nõ excuſat. ſub nu. 14.

Dictum eſt de defenſionibus. Adde† ex qbus cau-
1 ſis ſint augendæ, & alterandæ per Carer. in pract. crim. in §. circa vltimam partem, num. 107. & Tiraquel. de pœn. qui facit in hoc magnũ tractatum.

Ibi, quæro igitur nunquid ętas.

2 Adde† videndum Menoch. de arbit. iud. caſu 320. & Duen. reg. 359. & quomodo
3 probetur minor ætas, †Gram. deciſ. 48. vbi an mater, & pater probent, & an ẽt probetur per numerationem focularium, vide etiam Alciat. in tract. de præſumpt. reg. 2. pręſumpt. 14. & ibi, an probetur ętas per librum patris, & quis teneatur probare, & minor in criminali-
4 bus cenſetur maior, † Paris de Puteo in tract. de ſyndic. in verb. officialis poſuit ad cordam, nu. 8. & Corne. in conſ. 198. num. 3. in 3. par. & quomodo minoritas probetur, vel decrepitas, vide addit. ad Bertazz. in conſ. 102. vbi multũ diffusè, & latè, etiam Fab. Tim. de Bonſerin. in adnotat. ad deciſ. Lucẽſ. D. Hier. Magon. deciſ. 13. nu. 7. & de modo probandi omnes ętates, vide oĩno Maſcard. in tract. de probat. lib. 2. concluſ. 672. cum ſeq. & in concluſ. 1059. vbi etiam, in quibus
5 †caſibus minoratas præſumatur, & ea q̃ nouiſſimè tradit Menoch. de præſump. in lib. 2. præſumpt. 51. vbi pleniſſimè & quomodo ætas ſit probanda per obſte-
6 trices, & alios teſtes; † & quando dicant, ſe non recordari de anno, quo natus ſit ille, cuius ętas ꝓbatur; & quomodo pro-
7 bari poſſit per aſpectum, † vide etiam Menoch. de arbitr. iud. caſu 116. & 117. Bero. conſ. 180. num. 4. vol. 1. vt latè per Laurent. Tenni. in caut. 272.
8 Item† adde, quòd iudex viſo infante, debet pronunciare ex officio ſuo, vlterius non eſſe procedendum contra infantem. Bald. in l. reos. C. de accuſat. & Soci. in c. veniens nu. 147. de accuſat. &
9 ibi† etiam, quid agendum de furioſo, de mentecapto, ſurdo, & muto à natiuitate, quãdo accuſantur de aliquo delicto, & de hoc vide etiam Doct. in l. 2. C. qui accuſ. non poſſ. Et quid de muto, & ſurdo, qui regulariter æquiparatur infanti, & furioſo, vide Gomez. de delictis c. 1. num. 69. vbi concludit, quàm mutus, & ſurdus, qui delictum commiſit, ſi apparet, quòd habeat intellectum, quem poteſt ſaltèm exprimere, & demonſtrare ſignis, quòd tunc debet puniri pœna ordinaria, non ex ſua confeſſione facta per ſigna, ſed ex teſtium probatione, & atteſtatione. Ego autem credo, ſi indicia valida cum eius confeſſione motu facta, concurrerent, quòd pœna ordinaria puniendus eſſet.

Ibi, quando autem pupillus.

10 Adde† vidẽdum Menoch. de arbitr. iud. caſu 57. vbi tenet, quòd iudicis arbitrio

committitur,quando quis proximus pu
bertati dicatur;& ibi etiam,quæ debeat
conſiderare iudex,& quando quis dica-
tur doli capax;& de prædictis, vide etiã
Couar.in clem.ſi furioſus 3. par. delect.
in initio ſub nu.5. & in 4.decret.cap.5.
num.5.

11 Ibi,aut vero eſt major. Adde,† q contrariũ
eſt verius; vt ait Menoch.de arbitr.iud.
caſ.329.nu.9.ſed hodie ſublata eſt diſce
12 ptatio iſta in regno† Neap.p Reg. prag.
Regis Philippi incip. & ſi verum, in tit.
de minorib. vbi diſponitur,quòd mino-
res poſſunt puniri pœna ordinaria, vel
mitiori ad libitum, iudicis conſiderata
qualitate perſonæ;delicti atrocitate,de-
lictorũ reiteratione,ac ceteris alijs con-
ſiderandis: ſed aduertendum eſt, quòd
iudex arbitrio ſuo vti non poteſt, niſi
vſq; ad ętatem octo, & decem annorũ
13 completorum,nam minor†ętas in dicto
regno nõ durat, niſi ad dictum tempus,
tam in maſculis,quàm in fœminis, quo
tẽpore elapſo,dicitur maior per conſtit.
minorum iura,& ibi Afflict.num.14. Et
14 in ſtatu†eccleſiaſtico per mot.proprium
Pij IIII. Dat.ſub die 26.Maij 1565.ſub
tit.de non admittend. appellat.prouiſũ
fuit, quòd homicidis nõ prodeſt minor
ętas viginti annorum, dum tamen ma-
iores quatuordecim annorũ extiterint;
15 & † in Hiſpania ſi minor eſt decem, &
ſeptem annorum, iudex tenetur de ne-
ceſſitate,& præcisè minorare pœnam; ſi
vero eſt maior decem, & ſeptem anno-
rum,eſt in arbitrio iudicis, attenta qua-
litate delicti,perſonæ,& aliorũ, minue-
re,vel non; ita atteſtatur Gomeſ.de de-
lict.cap.1.nu.63.uerſ.ſed hodie.
16 Item adde,† quòd ſtatuta pœnalia ob
delictum compræhendunt etiam mino-
res.Bald.in qq.ad ſtatuta in verſ.diſpen
ſare,niſi ſtatuta odio irrationabili mo-
ueantur.Natt.in conſ.542.nu.19.vol.3.
& ibi per Bal.habetur,an iudex poſſit di
ſpenſare ſuper pœna impoſita à ſtatuto,
quando minor delictum committit.
17 Item adde, †quòd ex reiteratione de-
lictorum minoribus pęna corporalis nõ
augetur,ita ſentit Ioſeph Ludo.in deciſ.
Lucen.17.nu.81.& Carer.in prac. crim.
in verb.homicidium nu.11. ſed contra-
rium tenet Rim.iun.cõſ.245. nu.3.vol.
3.& hanc eſſe veritatem affirmat Fari-
nac.2.quæſt.crim.in quæſt.23.nu.34.
18 Item adde,† quòd minor,qui ſe maio-
rem dixerit, ad quod interrogatorium
reſpondere tenetur,ſibi præiudicat; niſi
reſtituatur,Foller.in pract.crim.in verb.
& ſi comparent,nu.6.

Ibi, proderit etiam minor ętas.
19 Adde,† an minor debeat reſtitui aduer-
ſus confeſſionem, ſtante ſtatuto, quòd
minor poſſit ſtare in iudicio,& Boer.de-
20 ciſ.63.& ſi confeſſus†fuerit cum conſen
ſu curatoris,an reſtituatur, vide Specul.
in tit.de reſtit.in integr.§.11. in princ.
21 Item†adde,quòd confeſſio minoris va
let ſine auctoritate curatoris cõtra aliũ,
& etiam cõfeſſio extraiudicialis. Foller.
in pract.crim.in 2.par.3.par.nu.28.
Item adde,quòd ſicut minor poteſt pe
tere reſtitutionem aduerſus confeſſionẽ
delicti, quando contra eum non adeſt
22 alia probatio,ita etiam,&†mulier pote-
rit petere reſtitui, ſecundum Afflict. in
conſtit. obſcuritatem 3. col. in 2. quæſt.
23 nu.6. & in hac† materia reſtitutionis in
integrum,vide Bero.quæſt.135.& Odd.
in ſuo celebri tractat. reſtitut.quæſt.80.
vbi latiſſimè de reſtitutione aduerſus
delicta in genere;& in quæſt.ſequen.ha
betur de multis delictis particularibus,
an aduerſus ea reſtitui poſſit. ſed minor
24 in†crimine læſæ maieſtatis non reſtitui
tur in integrum,quia minor in tali crimi
ne pro maiore reputatur. Ceph. conſil.
304.nu.195.cum ſeq. vol.3.
25 Item adde,†quòd minor aduerſus ve-
ram cõtumaciam non reſtituitur, ſic nec
contra verum dolum, & ſi in omittẽdo
commiſiſſet, & poteſt dici verus contu-
max,quãdo à iudice fuit declaratus,ha-
beri pro contumace,confeſſo, & conui-
cto.Ceph.conſ.304.nu.199. vol. 3.
26 Item†adde, quòd infanti ęquiparatur
mutus,qui ſi conſtat eum carere ratio-
ne,ac intellectu, quòd ſignis non poſſit
velle ſuum exprimere, & ideo tunc cri-
minis reus factus, minimè puniri debet.
ſecundum Plaz.in epit. delict.lib.1.cap.
32.nu.18.
27 Succeſſiuè quæro. Adde † Gomeſ. in c.1. de delict.
nu. 68. vbi pulchram facit diſtinctionẽ,
quam etiam facit Plati. in d. c.32.num.
13.hic

13.hic allegat. vide etiam Menoch. de
arbitr.caſu 329.nu.20.& Tiraq.de pen.
28 temper.cauſ.8.&† quando quis dicatur
ſenex,remittitur arbitrio iudicis, vbi ſe-
nectus non reperiatur à iure determina
ta.Menoch. de arbitr. caſu 59.& Duen.
reg.250.ampl.6.

29 Item quæro nunquid. Item† adde, quòd
ſi delictum fuerit commiſſum ab eo,qui
habet dilucida interualla, in dubio præ-
ſumitur deliquiſſe tempore furoris. Foſ-
ler.in pract.crim.in verb. recipiãtur de-
fenſiones reorum,num.34.niſi probare-
tur, quòd tẽpore dilucidi interualli de-
liquiſſet. Angel.de Malefic.in verſ.ſcien
ter,& doloſè. Alex.cõſ.141.vol.1. Barbi
conſ.40.Fulgoſ.conſ.212.Guliel.Bened.
in repet.c.Raynutius in verb.adiecti im
30 puberi nu.75.cum ſeq. & ibi, † quando
probatur furor, & pleniſſimè quomodo
probari poſſit, habetur per Maſcard.in
tract.de probat.concl. 826. & 827.& in
31 concl.825.habetur,†an is,qui ſemel fue
rit furioſus, ſemper præſumatur furio-
ſus, & quomodo probetur furor, vide
etiam Fab. de Monteleone in praxi ar-
bitr.par.1.fol.20.nu. 18.
Item adde,quòd ille, qui olim fuit fu-
rioſus,hodie furioſus præſumitur,ſi pro
baretur per aliquod tempus continuatũ
fuiſſe furioſum;alias ſi probaretur de ali
quibus actibus particularibus ſtultitiæ
olim factis,non præſumeretur hodie fu-
rioſus: vel ſi probaretur de aliquo tem-
pore ſapiens, vt quia haberet aliqua di-
lucida interualla,nam tunc in dubio iu-
dicamus eum ſtultum, vel ſapientem ſe-
cundum naturam actus ab eo geſti, vt
per Bald.in c. 1. per quos fiat inueſt. &
Ancar.in clem. ſi furioſus de homicid.&
Alciat. de præſumpt.reg.2.præſumpt.18
idem tradit Couar.in 4.decretal. cap.2.
par.2.num.6.vbi dixit, quòd furor non
pręſumitur,& quomodo probetur,& ad
hanc quæſtionem, quando furioſus de-
lictum committit, vide etiam Gomez.
de delictis c. 1.nu.70.

Ibi. Secundum Bald. in loco
32 præallegato. Adde adhoc† videndũ
Menoch.de arbitr.iud.
caſ.325.& Duen.reg.259.ſub tertia am
pliatione.

Sed quæro,quid ſi iſtè. Adde, q
33 † ſi furi-
bundus poſt commiſſum delictum ad ſa
nam mentem peruenerit,aliquali pœna
afficitur.c.ſi quis inſaniens 15. quæſt. 1.
fog.par.6. nu. 46. uide tamen Carer.in
pract.§.homicidium 6.nu. 15. cum ſeq.
vbi limitat quinq; modis.
34 Item adde† etiam, quòd ſi aliquis ſua
ſpontè in fauorem incidit,vt quia aliqd
comedit, quod ſciebat hominem in fu
rorem vertere,tunc non excuſatur.Ma-
rian.in c.ad audientiam in 3.quęſt.5.de
homicid.

Ibi, & poteſt poni exemplum.
35 Adde,quòd† blaſphemans in rixa,non
tenetur pœna blaſphemiæ, quia delin-
quens non eſt afficiendus diuerſis pœ-
nis,ſed illa tantum, quæ pro delicto fi-
nali impoſita eſt.ita tenuit Ceph.in con
ſil. 104.nu.45. ſed contrarium tenuerũt
Adden.ad Bertaz.in conſ.205.verſ.ter-
tia eſt illatio, nã Blaſphemia non eſt or-
dinatum crimen ad occiſionem, ſiue ad
rixam, & quòd debet puniri pœna ex-
traordinaria.& hãc opinionẽ credo eſſe
verã, cum ſit delictũ penitus ſeparatũ.
36 Ibi: Tu vero dic: Adde, quòd† ho-
micidium com-
miſſum calore iracundiæ mitius punia-
tur,per Gram.vot.19.num. 14.& deciſ.
98.Marſ.in pract.crim. §. quoniam col.
14.cum ſequen.& Abb.in c.ſi rixati ex-
tra de iniur,quod intelligendum eſt,qñ
cauſa furoris habet initium à iuſta de-
fenſione,& tunc non pręſumitur pro to
to,ſed pro tanto.Aret. conſil. 80. & 34.
Gram.deciſ.5. Aduerte tamen,quòd ad
hoc vt calor iracundiæ excuſet, & mi-
tius puniatur,debet probari, quòd talis
fuerit iracundia,quæ ipſum delinquen-
tem à mente alienauit, alias nullam ha-
beret excuſationem; ſed pœna ordina-
ria puniretur. Abb. in c.1. extra de his
qui fil. occid.& in cap. dudum de con-
uerſ. coniugator & Deci. in l. quicquid
calore nu.2.vbi dicit,difficile eſſe, pro-
bare talem iracundiam.intellige etiam,
quando factum eſt incontinenti,vt tunc
calor iracundiæ excuſet, vt latè p Boer.
deciſ.168.Eſt etiam diligenter inquiren
dum,ſi furor iracundiæ fuerit diſſimula-
tus,necne,l.diuus ff.de offic.præſid.& ſi

conſtaret de delicto,& dubitaretur pro-
pter probationes, ſiue coniecturas hinc
inde exiſtentes,an appenſatè,an calore
iracundiæ,licèt in his, quæ pendent ex
animo,ſtetur iuramento partis, hoc ta-
men non procedit,ſi habet præſumptio
nem contra ſe, vt in homicidio, ſecun-
dum Marſ.cóſ.7. ex indicijs poterit de-
ueniri ad torturam,vt confiteatur,ſi ca-
lore iracundiæ,vel appenſatè commiſe-
rit homicidium. Marſ.in l.repeti.nu.17.
ff.de quæſt.& quãdo dicatur calore ira-
cundiæ,vide etiam Tiraq.de pœn.tem-
per.cauſ. 1. vbi ad hanc regulam poſuit
multas ampliationes, & Petr. à duen.
reg.292.& Carrer. in pract. crim. §.ho-
micidium 6.nu. 271. & ſeq. vbi ponit,
infra quantum tempus poteſt declarare
factum calore iracundiæ.

37 Eſt & amor. Adde,ꝙ † delinquens
amore compulſus, ar-
bitrio iudicis puniri deb et. Menoch. de
arbitr.iudic.caſu. 328.num.2. & in caſu
38 258. habetur de pœna † eius, qui dedit
poculum amatorium, ex quo pręter pro
poſitum mors ſubſequuta eſt.

39 Præterea quæro. Adde,quòd† Pit-
tacus Mitelemen
ſis vnus ex ſeptem Greciæ ſapientibus
dicebat,ebrios, ſi delinquerent, maiori
pœna fore damnandos, quàm ſi ſobrij
fuiſſent, quia in eorum poteſtate erat,
ebrios non eſſe,& Bald.in l.1.C. vn.vi,
fatetur,ebriũ eſſe in duplici pœna,ebrie
tatis videlicet, & criminis puniendum.
in hac mateia vide Blãc.in pract.crim.
in c.ebrius,Menoch.de arbitr.caſ. 326.
& Tiraq.de pœn.temper.cauſ.6.& quo-
40 modo probetur ebrietas,†plenè per Lu-
cam de pen.in l.repetita,nu.7. lib.12.&
Maſcard. in tract.de probat. concl. 478.
Item adde,quòd teſtibus dicẽtibus ali-
quem eſſe ebrium,non creditur,niſi ap-
plicent rationes ſufficientes.Spec.in tit.
de teſti.§.7.nu.27.& Capyc.deciſ.159.
nu.36.Et in hac materia ebrietatis,vide
Anchar.q̃ſt.13.vbi plenè,& ibi in ſpecie
41 habetur,de quodã ebrio,†cui ſal fuit po
ſitum in vino,& commiſit homicidium.
42 Item adde,quòd† Imperator Carolus.
V.ſuis edictis iuſſit, pœnam ebrijs non
eſſe minuendam, ſed quòd punirentur
de ebrietate,& de delicto:& hoc fuit in
Hiſpania, prout refert Iodoch. in pract.
crim.cap.84.nu.20.

43 Quæro etiam,pone. Adde†vidẽ-
dũ Menoch.
de arbitr.caſ.327.& ibi num.7.dicit,ꝙ ſi
dormiẽs deliquerit,&poſtea vigilãdo ra
tũ habuerit, pœna ordinaria puniri dẽt.

Quæro nunquid ignorantia.
44 Adde†in hac materia,an ignorantia ex
cuſet à delicto,viden.Blãc. in ſua pract.
crim.c. ignorantia fol.91.vbi pleniſs. &
Gabriel.concl.lib.6.tit.de reg. iur.con-
clu.6.vbi ipſe etiam multum diffusè tra
ctat hanc materiam.
Itẽ adde,ꝙ ignorãtia facti nõ excuſat,
ſi diſſimulatur,vel cũ qs vellet eũ certio
rare,noluiſſet audire, uel hoc ſciẽte, nõ
deſiſtit,Bal.in l.quicũq;.C.de ſeru.fugit.
45 Item † adde, quòd pluribus modis pro
batur ignorantia, vt per Menoch.de ar-
bitr.caſ. 186.vbi concludit, quòd remit
tetur arbitrio Iudicis, & an ignorantia
præſumatur, & quibus coniecturis pro-
betur;& in quibus caſibus iuramento ꝓ-
bari poſſit, Maſchar. de probat. concl.
879.880.& 881.vol.2.
46 Item † adde, quòd ignorans proclama,
non debet puniri pœna in eo contenta.
Becci. conſ. 60. & deciſ. pedem. 71.vbi
multa in materia ignorantię, & Gram.
in deciſ. 36. nu. 16. cum ſequen. & ibi
47 nu. 24. quòd quis † non admittitur ad
probandam ignorantiam publici banni,
ſed ad probandam inſcientiam admitte
retur ad probandam abſentiam à loco,
& Ciuitate. Boſſ. in tit.de rapin. nu. 24.
48 & 25. & an abſens † à Ciuitate, in qua
fit publicatio, ligetur, latè per addent.ad
Bertaz.in conſ.122. vol.1.

49 Solet dubitari. Adde † in hac mate-
ria videndum omni
no Menoch.de arbitr. caſ.354.
50 Item adde,quòd † mandatum debet ꝓ
bari per ſcripturam, alias non credere-
tur,l. 1. vbi Bart. & omnes C. de mand.
Prin. niſi mandatum,à quo aſſerit man-
datum habuiſſe, ſit in eo loco, vel vici-
nus, ita quòd de facili poſſit ab eo veri-
tas haberi.Gram.conſ.54. nu. 17. & de-
ciſ.36.nu.25.& 27.
51 Item adde, † quòd tranſgrediens man
datum Iudicis factũ in ſcriptis, grauius
punitur,quam trãſgrediẽs factũ in voce.
Afflict.cõſtit.ſi vaſallus, nu. 24. fol.282.

52 Item

52 Item adde, † an Contemptor mandâ-
ti Regis poſſit puniri pœna mortis, Affli.
in pręlud. conſt. poſt mundi Machinam
nu.39.fol.17.
53 Item† adde, quod operarij habẽt actio
nem iniuriarum contra dominum, qui
eos immiſit in fundum alienum verè,
& tenetur Dominus ſe offerre liti pro
illis. Rimin.conſ.576.

Ibi. Idemq; ſi Princeps.

54 Adde, † q Martinus lauden. in tract.
Princip.in 6.verſ.dicit, quòd ſi Princeps
iracundia motus ſine cauſę cognitione
mandauerit crudeles vindictas alicui Iu
dici, Iudex non debet permittere exe-
cutionem vſq; ad 30.dies, vt interim
ceſſet iracundia Principis, per tex.in l.ſi
vendicari.C.de pœnis. Et ſimile dicit de
Papa, quando aliquid irrationabile mã
dat, debet eidem reſcribi, c.ſi quando de
reſcript. Gram. vot. 32.nu.14. & ſeq.in
quo tractat, quòd ſibi iniunctũ fuit per
Proregem, vt nobilem ſinè indicijs tor-
queret, & quòd Iudex debeat ſuperſe-
dere per triginta dies in exequendo ip-
ſius Principis voluntatem, tenet Viui.
opin.638. vbi atteſtatur etiam de cõmu
ni, & repræhendit Dominum Clarum,
dum dicit, quod hoc numquam ſuade-
ret amicis ſuis, quando Princeps repe-
riretur iratus, dicit tamen hoc procede
55 re, † niſi interueniret ſecundum reſcri-
ptum, & iuſſio ipſius Principis, quia tũc
Iudex exequendo, nòn peccaret. ad hãc
quęſtionem, quid facere debeat Iudex,
& an peccet parendo mandatis, uide
omnino Rolan.in conſ. 12. vol.3.deciſ.
Pedemõt.79.Burſ.cõſ.201.nu.94.vol.2
Couar.in c. 1.var.reſol.& nouiſſimè per
Cartar.in tract. de execut.ſententiæ cõ-
tum.in c.fin.nu. 327.cum multis ſequẽ.
vbi màgis latè, quam alij hanc quæſt.tra
ctauit. ſed hoc de raro contingit, niſi
apud Tyranos, quibus non cõtradicitur,
56 quia † ſemper habent officiales ſecun-
dũ cor eorum, immemores ſalutis eter-
næ, qui nedum non repugnant, ſed vbi
mandata ſunt magis iniuſta, & iniqua,
tanto libentius obediunt, & Tyranni nõ
ſolent accipere Doctores, qui officia
apud iuſtos, & veros Principes exercue-
rint, ſed Doctores ignaros, & crudeles,
& eos, ſi ſunt prompti, & veloces ad ex-
plendam Tyranidem ſuam, ſemper re-
tinent, non obſtantibus populorum ſuo
rum clamoribus.

57 Quæro modo. Adde † in hac quæ-
ſtione, quando iu-
ſtus metus excuſet à pœna delicti, vidẽ.
Tiraq. de pœn. temp. cauſ. 36. & Me-
noch. de arbitr.caſ. 354. & ibi plenè ha-
betur, an, & quando à pœna ordinaria,
vel extraordinaria delinquens excuſe-
tur, vide etiam Bertaza. conſ.172.nu.11.
& ibi addent.vol.1. & in conſ. 266.vol.
58 2. vbi habetur, quod coactus † à latro-
nibus ad pulſandũ alterius hoſtium, qui
aperuit, excuſatur, & dicit Bald. in c.ſa-
cris, vbi etiam Ant. de Butr. de his, quæ
met.cauſ. quòd licèt fecerit per metum,
debet puniri quò ad culpã, quia aliquo
modo conſentit. Hoc etiam tenuit Co-
uaru.in 4.Decret.2.par.2.par.cap.3.§.4.
nu.7.vbi dicit, quòd eſt venia dignus ad
minuendam pœnam, non tamen, vt im-
punitus remaneat in grauibus delictis,
atteſtando de communi.
59 Item adde, † quòd remittitur arbitrio
Iudicis, quando metus dicatur iuſtus, &
quando ſit probatus, qui debet conſide-
rare qualitates metuentis, & metum in-
ferentis, & facti. Menoch. de arbitr.caſ.
135.& 136. Burſatt.conſ.330.nu.66. &
Bernar.Gamb.conſ.47.nu.2. inter conſ.
Gigan.& Vitalin.in tract. clauſul. tit.de
reduct. ad arbitrium nu.76.
60 Item † adde, quòd quando quis ſua
culpa in metum incidiſſet, non excuſa-
retur. Ioan.de amic. conſ.34.nu.5. Ge-
min.conſ.24.nu.1.
61 Item † adde, quõd teſtis falſum depo-
nens propter metum, non excuſatur.
Tindar. in tract.de teſtib.nu.22.
62 Item † adde, quòd ſtrepitus armorum,
voces altæ, & rugitus aliquorum ne in-
terficiat, cauſant iuſtum metum. Alex.
in conſ. 47. in cauſa prædicta vol. 4. &
Afflict.in conſtit.aſperitatem nu.22.
63 Item † adde, quòd metus non præſu-
mitur, ſed ad metum probandum ſuffi-
cit leuis probatio, quia clam inferri ſo-
let; & ideo magis creditur duobus teſti-
bus de metu atteſtantibus, quam centũ
64 aſſerentibus† voluntatem ſpontaneam,
& maxime quando præſumptio eſſet in
aſſerente metum, ita tradit Alciat. de
præſumpt.reg.3. præſumpt.7. & ita etiã

habetur in addition. ad Bertazz. d. conſ. 172. vbi dicitur, quòd in his quæ cõmuniter ſolent fieri per coactos, ſufficiunt leuiores probationes; ſed in his, quæ ſolent fieri ſpõtè, requiruntur validiores. & quando metus pręſumatur, & quomodo probetur, & quando magis credatur duobus teſtibus deponentibus de metu, quam mille negantibus, vel aſſerẽtibus de ſpontanea voluntate, Maſchar. de ꝓbat. concl. 1051. 1052. & 1053. vol. 2.

Item adde, quòd metus amiſſionis omnium bonorum, vel maioris partis, cenſetur cadere in conſtantem virum, tex. & ibi glo. in c. 2. de his quæ vi &c. Bar. in l. ſi ob turpem ff. de cõd. ob turp. cau. & latè Couaru. in 4. decretal. 2. par. 2. par. c. 3. §. 4. num. 18.

Nunc vero, nunquid. Adde, quòd
65 †iudex poteſt eandem pœnam imponere pro homicidio prouocato, quàm pro deliberato; poteſt tamen etiam non imponere mutando illam. Boſſ. in tit. de inquiſit. nu. 117. & Gram. deciſ. 23. nu. 6. & deciſ. 98. & deciſ. 5. per totam.

66 Item addè, quòd † prouocans in rixa, etiam, quòd dicat ad duellum, non incurrit pœnam duellantis. Plot. in l. ſi qũ num. 705.

Ibi, mitius tamen punitur.

Adde, quòd hoc non procederet, ſi prouocatio ab offendente proueniſſet, vt per Boſſ. in loco ſupracitato, nu. 118. &
67 quis† dicatur prouocator, vide Bertaz. & ibi addent. in conſ. 88. & 89. & Menoch. in conſ. 41. & Bero. in conſ. 173. per totum vol. 3. vbi tenet, prouocatio-
68 nem † legitimam fuiſſe ex percuſſione pugno facta, & ſi is prius per verba generalia conditionaliter, & imperſonali-
69 ter prolata; mentitus eſſet. & † de prouocato, qui ex interuallo fecit occidi, mediãte pecunia, vt mitius puniretur, conſuluit Bertaz. conſ. 433. & 434. vbi rñdit ad Boer. in deciſ. 168. ſed de dictis conſilijs iudicio meo non eſt multum confidendũ, ſtante maximè, quòd ibi aderat crimen aſſaſſinij: & quomodo probetur quem prouocatum fuiſſe, vide Maſcar. de probat. conclu. 1244. & de eo, quod
70 dixit † alicui, *tuotti da parte, dammi la ſtrada*, vide Bertaz. in conſ. 1. vol. 1. & Io. de Amicis conſ. 23. num. 1. & quibus coniecturis quis ex offendẽtibus, & inter ſe rixãtibus prouocator pręſumatur,
71 † Maſcard. de probat. concl. 1128. vol. 3. & de hac quæſtione, quando prouocatio excuſat à pœna ordinaria, habetur etiam per Plaz. Epit. delict. lib. 1. cap. 1. num. 21.

Sed hic quæro nunquid.

72 Adde † videndum Cępoll. in conſil. 42. nu. 6. vbi dicit, quòd punitur arbitrio iudicantis, & ibi, quando quis dicatur iuſto dolore motus, & per Marſ. in pract. in §. quoniam nu. 66.

Item adde, quòd iuſtus dolor excuſat in delictis ad temperandam pœnam, & in ijs, qui dolore conciſi ex propoſito, & deliberatè delinquunt. Tiraq. de pœn.
73 temp. cau. 1. nu. 8. quod † procedit, quàmuis ille, qui vulnere, aut aliter læſus fuerit, cauſam non dederit dolori vulnerantis, vel lędentis: vt ibi, per Tiraq. nu. 10. & latè per Fran. Terzan. conſil. 505. num. 31. & 32. inter conſ. crim. Bertaz. vol. 2.

Ibi Aut vero delictũ eſt ex his.

74 Adde, quòd † qui facit taliter actum, ꝙ non poteſt venire ad notitiam eius, cuius intereſt, dicitur facere clam. Bart. in l. 2 C. de his qui public. ratioci. lib. 10. & maleficium commiſſum de nocte, dicitũ commiſſum clam, vel ꝙ fit per interpoſitã perſonam, vel ſpreta auctoritate eius, qui eam debebat impartiri. Fely. in cap. conſuluit num. 22. de off. deleg. & dicit Menoch. de arbitr. iud. in caſu 194. nu. 20. ꝙ remittitur arbitrio iudicis, quãdo clam, vel palam, quid factum dicatur.

75 Item † adde, quòd maius delictum eſt illud, quod committitur in Ciuitate, q̃ quod in rure. Bald. in l. cum Ancillis C. de inceſt. nupt. & Io. de Anan. in c. in tãtum nu. 7. de colluſio. deteg.

76 Item † adde, quòd eſt maius delictum illud, quod fit in diebus feſtiuis, & magis punitur. Bald. & Paul. de Caſtro in l. dies feſtos. C. de ferijs.

77 Et generaliter ſcias. Adde † circa iſtam regulã Gabriel. concl. lib. 7. concl. 8. vbi ponit multas ampliat. & limit. & an communis vſus excuſet; & quid de eo, qui credidit

didit viro fidedigno, & ibi nu.85.dicit,
78 quòd†cauſa iniuſta excuſat à dolo præ-
ſumpto, non autem à dolo vero; & idē
tenuit Alex.in conſ.103.num.14.vol.1.
& Tiraq.de pœn.temper.cauſa 11.nu.9
& Menoch.de præſump.lib.5.preſump.
3.num.12.& Alciat. de præſump.reg.3.
præſump. 30.
79 Item†adde, quòd licet quęlibet cauſa
excuſet à dolo,non tamen excuſat à pę
na pecuniaria, quæ datur ratione latæ
culpæ.Plot.de in lit.iur.§.6.nu.30.
80 Item adde,ꝙ †.cauſa credulitatis pro-
batur per leuiores probationes, imo
ſola indicia ſufficiūt. Alex.115.col.pen.
vol.4.Curt.iun.conſ.34.col.fin.& Plot.
in conſ.131.nu.24. inter conſ. crim. di-
uerſ.tomo 1.in folio.
81 Item†adde,quòd non ſufficit ad excu-
ſationem delinquentis aliqua cauſa mo
rum,niſi etiam deductum, & probatum
fuerit, cum ex tali cauſa motum . Alex.
conſil.103.num. 13. verſ. & dato vol.1.
Aret.conſ.80.licut de ret.col.1.verſ.pro
his facit Corn. conſ.33. viſa inquiſitio-
ne nu.16.lib.4. Deci.conſ.452.num.12.
& quòd illa cauſa prius orta eſſet,quàm
in pœnam contraueniens incidiſſet, vt
per Ang. & Imo.in l.ex conſenſu §.fin.
ff,de appell.Deci.conſ.452.num. 11. &
Laurent. Rodulphi caut. 145. nu.18.&
ſufficit, quòd cauſa allegata ſemiplenè
probetur.Alex. conſ.53.num.15.vol.7.
Crauc.in conſ.254.col.penul.verſ. & ſi
dicatur.Becci.conſ.78. nu.29.& ibi per
totum conſ. loquitur in materia falſi, &
ſimiliter in crimine falſi conſuluit Soci.
iun.conſ.37.num. 23. vol.2. & Pariſ.in
conſ.151.nu. 29. vol. 4. & quòd cauſa,
82 (licet†leuis,) excuſet à dolo homicidā,
vt minus plectatur,vide Afflict.in deciſ.
360.nu.6.Gramm.deciſ. 29.num.16.&
Soci.iun.conſ.117.nu.13.vol.3. & cau-
ſam etiam iniuſtam à crimine læſæ maie
ſtatis excuſare, conſuluit Crau. conſ. 6.
nu.90.& à delicto conuenticulæ,& ma-
læ congregationis cauſa etiam leuis ex-
cuſat.Crau. conſ.4.nu. 26.& cauſam ex-
cuſare à mora,idem Crau. reſpondit in
conſ.247.num.3.& à contumacia idem
conſ.254. nu.2. & à periurio latè tradit
Gramm.vot.10.nu.21.& 22.licet aliter
ſenſerit Iaſ.in l.ſi quis maior nu.3.C.de
tranſact. Et in hac materia,quādo quę-
libet cauſa excuſet, multa congeſſit Ti-
raq.de pœn.temp.cauſ.43.vbi vno ad-
uertit verbo,cauſam iniuſtam non excu
ſare,cum delictum notoriè prohibitum
committitur; vel quando actus iure na-
83 turali prohibitus geritur, † Menoch.de
recup.poſſ.remed.5.nu.51. cum ſeq. Et
Cępo.in conſ.21.& ideo hoc in delictis
non procedere declarat,Ang. in l.ſed ſi
lege §.ſcire de pet.hęred.& Curt.iun.in
l.ſi quis id, quod num. 42. ff. de iuriſd.
omn.iud.quia quādo quis facit ea, quæ
ſunt contra bonos mores, & quę vtroq;
iure ſunt prohibita, iniuſta cauſa excu-
ſationem non præſtat, cum præſumatur
in dolo.Cępo.in cōſ.24. & Sarnen.reg.
de impe.bene. viuen.quæſt.3.qui ita di
cit,intelligendam eſſe l.ſi plagij. quæ ad
hoc communiter ſolet allegari, quem
refert,& ſequitur Vulpell. in conſ. 88.
nu.5.& conſ.111.nu.8.& Boſſ.in tit. de
inquiſit.nu.114. dicit, quòd iſta regula,
quòd quęlibet cauſa excuſet à dolo, nō
procedit in delictis,quia non præſumit̄,
quòd iuſta cauſa mouerit delinquentē,
vt per Aret.in cōſ.80.& Alex.conſ.103
col.pen.vol.1.& Ceph.in conſ.35.num.
84 15.ſunt† tamen multę præſumptiones,
quæ faciūt ceſſare dolum in homicidio.
Cępo.conſ.33.col.3.& latius conſ.31.
85 Item†adde,quòd iuſta cauſa excuſat à
pœna conuentionali, vt per Bertaz. in
conſ.80.nu. 5. vol.1.non autem iniuſta,
vt per Cagn.in l.quod te nu.42.ff.ſi cer.
pet. & per colleg. Prouinciæ March. vt
in conſ.150.nu.52. inter conſ.crim.di-
uerſ.in fol.tom.1.

Frequens,& in criminalibus.

86 Adde,quòd† bona fama tollit indiciū
ad torturam contra reum exiſtēs,& pro
bationes pro reo factas adiuuat.Bal.in l.
1.col.5.C.de confeſſ. Ang.in l. milites.
C.de quæſt. Iaſ.in l.1. in fin.C. com.de
leg.Deci. conſ.175.col.pen.Marſ.conſ.
109.nu. 27.Cępo.conſ.21.Rolan.conſ.
45.num.44.vol.1.Rimin.iun.conſ.145.
nu.13.vol.2.Decian. conſ.2.nu.90.vol.
1.& Bertaz.conſ.439.num.17.cum ſeq.
vol. 2. & ideo Alex.in l. fin.in 3. apoſt.
ff. de quæſt.dicit, illud, quod dicitur,ꝙ
quando contra reū eſt aliquod indiciū,
quòd ex hoc ipſe reus poteſt torqueri,
eſſe verum,& habet locum, quādo talis

reus. eſt vilis perſona, & abiecta; ſecus autem, vbi eſt vir grauis bonæ vitæ, con ditionis,& famæ; quia tunc non poterit torqueri:quem refert,& ſequitur Marſ. in pract.in §.diligenter ſub num.196.& Rolan.in conſ.16.nu.26.vol.1. Et quando bona fama fuit probata, & ſimiliter mala; bona tollit malam, etiam quòd teſtes de bona deponentes, eſſent in minori numero, ſecundum Bald.in conſil. 167.in fin.vol.2. Corn.conſ.261.col.9. vol.4.Crau.conſ.275.nu.12.Alex.conſ. 150.col.5.vol.5.& Mant.conſ.67.col.1 & ratio huius concluſionis eſt; quia teſtes de bona fama habent præſumptionem iuris pro ſe, quòd nemo præſumitur delinquere,ita tradit Natt.in conſil.
87 262.nu.11.vol.2.& probatio† bonæ famæ in genere, præualet etiam malæ in ſpecie, ita notab. dicit Bal.in l.ea quidē C.de accuſat.ea ratione,quia famæ publicæ ſunt incompatibiles.c.defleat pec cator extra. de reg.iur. & quia quando genus poteſt ſaluari in alijs ſpeciebus, vna excepta, tunc ſpecies eximitur in genere; ſed bona fama nō poteſt ſaluari cum mala, ergo &c. & ibi affirmat hoc etiam tenuiſſe Gādinum, ſed non dicit quo in loco;idēq; tenet Marſ. in pract. in §.diligenter nu.193. cum ſequen.vbi impugnat Inno. & Roma. & alios contrarium tenentes,dicens,quòd hanc opi nionem ſequitur tamquam benigniorem,per regulam,ſemper in obſcuris;& propter auctoritatem tantorum patrum hanc partem tenentium,quos ibi allega uit,& hoc confirmauit in conſ. 72. in fi. quem ſequitur Maluat.in conſ.110. nu. 22.inter conſ.crimin. diuerſ. tomo 1.& Bertazz. in conſ.439. num. 19.vol.2.& conſ.45.nu.17. vol. 1. vbi de communi atteſtatur. Sed pro concordia Blan. in l. fin.num. 313.ff.de quæſt.& in ſua pract. crim.in c.his ſic præmiſſis nu. 34.ita diſtinguit,aut fama delicti eſt ſimplex ſine adiumento, quo caſu facit indicium ad capturam, non autem ad torturam; & tunc bona fama indicium elidit. aut ultra famam delicti eſt cauſa, vel probatio,per quā ipſa adiuuatur, vt poſſit procedi ad torturam,& tunc bona fama nō tollit indicium, quia maior eſt infamia, & ſic non æqualis.& ita etiam hic Dominus Clar. diſtingnit, & ſic de generali conſuetudine ſeruatur;& ita ſemper vidi ſeruari, quòd bona fama inquiſiti nō tollit indicia in ſpecie cōtra inquiſitum laborantia, ſed tantummodo indicium malæ famæ.Alex.conſ.77.num.5.vol.1. Marſ.conſ. 3.nu.12. & Farin. quæſt.11. nu.77. verſ.in contrariū nbi de tali conſuetudine atteſtatur. & fama bona in genere,quando dubia ſunt indicia,ad torturam excludendam prodeſt, Decian. conſ.188.Cępo.conſ.40.Marſ.conſ.130 & Vulpel.conſ.17.num.5.& conſi. 105. & dicit Menoch.in conſ.101.nume.56. quòd hodie probatio bonæ famæ eſt leuis defenſio, & ego multoties vidi probari bonam famam publicorum latronum.

88 Item † adde,quòd ſi datus fuerit delegatus, vt ſe informet de mala fama,non poterit ſe informare de bona. Rota Roma.in deciſ.14. de iudic. in nouis, & Felyn. in c. cum dilecta nu. 6. in ver. geſta contra formam de reſcrip.

89 Item † adde, quòd multis modis indicium malæ famę tollitur,vt per Foller.in pract. crim. in verb. dentur capitula, ꝙ ſuffocauit vxorem, nu. 28. cum ſequen. & quid de bona fama in Doctore; & quid in nobili, an tollat indicium, vide Soci. iun. in conſ.39. num. 23.cum ſeq. vol.2.

90 Item † adde, quod mala fama,quando non eſt plenè probata, non poteſt iungi cum alia ſpecie probationis, vt per Bal. in l.2. C.de excuſat.tuto.quem ſequitur Marſ.in d.§. diligenter nu.9.imo ad hoc vt poſſet ſupplere defectum alterius pro bationis, requiritur, quòd ſit probata per teſtes diſcretos, & bonæ famæ,& nō per viles homines, & mulierculas. Rolan.in conſ.3.nu.57.vol.1.

91 Item † adde, quòd ad tollendam omnem ſuſpitionem delicti, ſufficit probare bonam famam in genere, ſed non è contra, ad inducendam præſumptionē delicti nō ſufficit probare malā famam in genere, ſed neceſſaria eſt in ſpecie; ita declarat Alex.in conſ.5.vol.1.

Prodeſt ēt probatio nobilitatis,

92 Adde, † quis proprie dicatur nobilis, Pariſ. de put.in tract. de re militari vol. 6.tract.fol.32.nu.4. & ibi etiam nu. 13. quis dicatur nobilis verbaliter; & quòd tribus

tribus modis quis dicitur nobilis, & Me noch.de arbitr.iud.caſu.67.

93 Adde, quòd † forenſis non dicitur nobilis, quia quilibet nobilis in aliena patria, dicitur popularis, ita Bald.in c.quæ in eccleſiarum de offic. ordin. vide omnino † in materia nobilitatis Tiraq. in tract. ſuo de nobilit.& quòd nobiles mitius puniãtur quam ignobiles, & de priuilegijs competentibus nobilibus, & in quibus differãt à plebeis, vide Bertrãd. 95 conſ.313.nu.5.vol. 3.& nobilitas † etiã minuit fidem probationum, Bertazz. in conſ.251.nu. 66.

Item adde, quòd licet minus puniãtur nobiles quam ignobiles in pœnis corporalibus; hoc procedit, vbi pœna ſtatuti eſt diformis non autem uniformis nam tunc eadem pœna punitur nobilis, qua, & ignobilis. Bald.in l. nemo C. de ſum. Trin.& fide Cath. Tiraq.vbi multos allegat concordantes in tract. de pœnis,cauſa 31. num. 34. & in tract. de nobilitate cap.20. nu. 12. & Sebaſt. de Neap. in c. Regni incip.Placuit,dicit, quòd tunc fit diſtinctio liberi hominis à ſeruo, quãdo ſunt puniendi eadem lege: ſecus ſi eadẽ pœna, quem refert, & ſequitur Franch. deciſ.240.nu.7. inferendo, quòd nobiles in Regno Neap. propter homicidiũ pœna capitali puniuntur, & ignobiles ſuſpenduntur. quia conſtitutio imponit pœnam mortis, & non pœnam furcarũ; ita tenet Gram. in deciſ. 32.nu.5.dicẽs, quòd pœna vniformiter taxata à lege, vel ſtatuto, non eſt habenda diſtinctio perſonarum.Subdit tamen, quòd mitius agitur cum nobili, quam cum ignobili, quia nobiles non luunt in corpus, Sed ego arbitror, quòd conſuetudo loci ſit attendenda, quę attendi debet in pœnis infligendis. vt per Felyn.in c.inter cætera nu. 20. de reſcriptis, & Franch. vbi ſupra nu.10. & dicit Cepol. in conſ. 39. nu. 21. quòd ſi eſſet conſuetudo in Ciuitate,quòd nobiles ſuſpenderentur, illi eſſet ſtandum.

Item adde, quod licet regulariter quãtum ad pœnam corporalem mitius puniantur nobiles, quam ignobiles; tamen iſta regula fallit, quando quis delinquit in derogationem, ſiue contumeliam officij, vel dignitatis; quia tunc magis punitur nobilis, quam ignobilis pœna corporali, ita tradit Cepol. conſ.39.nu.23. & 24.

Itẽ adde, quòd ſi ignobilis homicidiũ committit; ſuſpenditur. Afflict. in cõſt. terminum vitæ nu.46.

Ibi, & ideo de conſuetudine.

Adde videndos octo caſus, in quibus 96 † quis furca ſuſpẽditur, quos ponit Gãd. in tract.malefic. in tit. de pœn. reor.nu. 58.verſ. Item ſuſpenditur.

Item adde, quòd in Regno Neap. ſimiliter nobiles gladio puniuntur, & ignobilis laqueo, Franch.deciſ. 240. nu.8.& licet Afflict. in conſtit. terminum vitæ nu.46.& in conſtit. proſequentes in fine dixerit, quòd in crimine furti non fit diſtinctio inter nobilem,& ignobilem,tamẽ ſe decepit, quia in cap. Regni incip. ad hoc pro ipſum allegato, expreſsè diſponitur in fine, ꝙ furtiuas manus extendens ad bona vltra vnciam, vel ad plura furta,licet minima,ſuſpendi condemnetur.ſi nobilis, pęna capitali plectetur; & in crimine rapinæ idem diſponitur in cap.placuit.

Item adde, quòd ſimiliter in eodem regno Neap.nobiles ad pœnam triremiũ non condemnãtur, etiam quòd fuiſſent relegati in Inſulam propter aliquod delictum, & relegationem fregiſſent, ita Gram. deciſ. 32.per totam,ſecus autem in ſtatu eccleſiaſtico, & in patria mea, vbi tam nobiles, quam ignobiles, ad triremes condemnantur.

Ibi dicit etiam Bald. Adde Gram. uot. 3. nu. 8.

97 vbi dicit,quòd nobiles,† licèt furcis nõ ſuſpendantur, tamen concurrente delicti enormitate ſuſpendantur, & Marſ.in conſ.9.nu. 19. & vide quæ poſui ſupra in §.furtum verſ.eſt igitur pœna.

Pariter etiam bonum eſt.

98 Adde,quòd † excellẽtia hominis debet probari per 15.teſtes,l.vnicuique C. de proxim. ſacror.ſcrin. lib.12. & Iaſ.in l. cum quid.ff.ſi certum petatur,& Guliel. de Bened.in c. Raynutius de teſtam. in uerb.ádicti impuber.num.20.fol.216. Et quòd pęna remittatur, ſeu minuatur ob excellentiam,non procedit in famoſo latrone,& ſeditioſo, quia punitur ſecundum Tiraq.de pœn.temper.cau.50. vbi

vbi refert, quòd Cęſar Tyberius mandauit interimi artificem, qui vitium flexibile compoſuerat.

99 Item† adde, quòd quando Populus petit gratiam, Princeps eſt conſulendus, vt per Roman. ſing. 725. poteſtas, & Cępol. caut. 2. quando, nu. 1.

Vtilis eſt etiam probatio.

Adde, quòd hoc non procederet ſi grauiſſimum crimen in Rempublicam commiſiſſet, ſecundum Plac. epit. delict. lib. 1. cap. 33. ſub nu. 3.

Item adde, ſi quis maximum beneficium Reipublicæ feciſſet, furtum committendo, non propterea deberet excuſari à pęna furti, ſecundum Pet. Anchar. in c. 1. de conſt. vbi dicit, quòd ſi ingreſſus domum alicuius ſcriniũ ſurripuiſſet, in quo erant literæ proditionis Ciuitatis, & hoc patefacto pœnam non euitaret, cum intentionem habuerit furandi, vnde fortuna, quæ felix Reipublicæ fuit non conſideratur, ſed ſolus animus refert, & ſequitur Gugliel. de Bened. in repet. c. Raynutius in quæſt. an liceat accipere nu. 59. ſed forſan mitius eſſet puniendus, ex quo literas proditionis Reipublicæ reuelaſſet.

100 Solet etiam dici. Adde† de hoc, videndum Tiraq. de pœn. tēp. cau. 18. vbi plenè & in cauſa ſeq. tenet idem de patre, quòd ſi à filio puniendus offeratur, mitius ſit agendum. Vide etiam Menoch. de arbit. iud. caſu 347.

Allegatur etiam plerumque.

101 Adde, quòd† cum multitudine delinquentium magis cedendo, quàm iubendo; magis monendo, quàm minitando, agendum eſt; & Egiſippus de Bell. Iudai. lib. 5. dicit, quòd animaduerſio in ſingulos vſq; ad factum procedere debeat in multitudinem verbotenus: illa vſq; ad pœnam, iſta vſq; ad correptionē, & hæc fuerunt verba Titij Imperatoris in obſidione Hieruſalem. Luc. de penn. in l. ſi uc expretoriano, de exact. & execur. lib.

102 12. vbi dicit† etiam, quòd vniuerſitates delinquentes puniantur. vide ēt Tiraq. de pœn. tēper. cau. 47. vbi plenè, & quo caſu multitudini non ſit parcendum.

103 Item adde, † quòd multitudo in hoc caſu non verificatur, niſi vltra quadraginta, & quòd pœna ordinaria principalioribus eſt infligenda, alijs vero mitigāda. Soci. in c. latores nu. 4. de cler. excomm. tamen ibi nu. 12. dicit, quòd multitudo debet intelligi ſecundum ſubiectam materiam, & ideo credo, quòd in tali caſu non poſſit dari determinatus numerus, ſed quòd remittatur arbitrio iudicis ſecundum qualitatem populi, ſi eſt Ciuitas, vel populus magnus, vel paruus. Et in hac materia quando mitius ſit agendum, ubi ſit multitudo delinquentium, & in quibus caſibus multitudini non ſit parcendum, uide Tiraq. de pœn. temp. cau. 41. vbi latiſs.

Vidi ego quandoq;. Adde Boer. in deciſ. 237

104 † vbi habetur, quis præſumatur aggreſſor, mortuus, uel ſuperſtes, & in fin. dicit, quòd quādo contra ſuperſtitem ad ſunt indicia, & coniecturæ, deueniendum eſt ad torturam ſuper aggreſſione.

105 Item adde, † quòd duobus ſe inuicem verbis iniurioſis afficientibus, licet vterque puniatur, & compēſatione non tollatur delictum, tamen quando non apparet quis incęperit, vel quando ſimul ambo incęperint, vterq; eſt abſoluēdus; ſecus ſi armis contendiſſent. Fely. in c. dilecti col. fin. de except. quem refert, & ſequitur Boſſ. in tit. de iniur. nu. 8.

Præterea poteſt reus. Adde, quòd,

106 † delictum poteſt dici antiquum etiam ſpatio octo annorum, vt per Gram. in conſ. 39. vbi dicit, hanc regulam procedere etiam in homicidio; ſed ibi loquitur de homicidio facto in rixa. & quòd procedat etiam in homicidio, idem tenuit Roch. de Curt. in repet. c. fin. in 1. notab. de conſuet.

107 Item adde, † quòd iſta regula non procedit in condemnato, in quo pœna non eſt temperanda, ſed ſentētia exequi debet, non obſtante quacunq; præſcriptione, ſiue diuturnitate temporis. Bal. in L data opera nu. 57. verſ. ſed pone C. qui accuſ. non poſſ. Foller. in pract. crim. in verb. captis foriudicatis nu. 7. Chart. de execut. ſent. contum. cap. fin. num. 313. & ſequen.

108 Item adde, † quòd iſta regula non procedit in crimine aſſaſſinij, læſæ maieſtatis, hæreſis, parricidij, ſuppoſiti partus, apoſta-

apoſtatus, falſæ monetæ, ſimoniæ, concuſſionis, & abortus, in quibus nulla currit præſcriptio: ſed perpetuo horum criminum dum viuunt, accuſari, inquiri, & puniri poſſunt. Gigas. in tract. de crim. læſę maieſtatis lib. 1. qualiter in crimine lęſæ maieſtatis procedatur. Bald. de præſcript. in 3. par. 6. par. prin. Marſ. in l. qui falſam §. 1. ff. ad l. Corn. de falſ. vbi iſtã limit. extendit ad alia delicta excepta, & enormia, ad prædicta vide etiam Farin. var. quæſt. in quæſt. 10. num. 29. & 90.

109 Item adde, † quòd iſta regula, vt diuturnitas temporis pœnam minuat, procedit, dummodo delinquens à tempore delicti perpetrati impoſterum fuerit bonę, & laudatæ vitæ, nec aliud delictum commiſerit, alias non minuitur pœna, ita multum prudenter tradit Farin. var. quæſt. in quæſt. 10. nu. 91.

Ibi. Apud nos autem.

110 Adde, quòd † Farin. var. quæſt. in quęſt. 10. nu. 84. dicit ſe credere, quòd iudex non ſolum poſſit, ſed debeat ex diuturnitate temporis pœnam minuere, etiam in grauibus delictis; & propterea quòd poſſit iſto caſu homicidium ad pecuniariam compoſitionem admittere. Ego

111 † autem de hoc valde dubito, quia vt dicit D. Clarus, numquàm in practica hãc regulam in grauibus delictis vidi ſeruari, & conſulo iudices, vt inconſulto Principe hoc non faciant, tum quia hodie Principes de delictis etiam leuibus volunt certiorari; tum quia, vt ſupra dicebam, enormia delicta non præſcribuntur, vt latè per Marſ. in d. l. quòd falſam §. 1. ff. de falſ. Non obſtat Afflict. in allegat. deciſ. 287. quia ibi per ritum magna Curia habebat auctoritatẽ cõponẽdi, & cõmutandi pęnã vltimi ſupplicij, vt in d. deciſ. legitur, nec Gram. in deciſ. 39. nam ibi agebatur de homicidio in rixa cõmiſſo, & per prouocatos, minuſq; afficiunt alij Doctores allegati, quia loquũtur indiſtinctè, & non dicunt de delictis grauibus, & licet dicant de homicidio, non debet intelligi de doloſo, & appenſato; & ita ego ſemper eligerem opinionem D. Clari tanquam tutiorem.

Non deſunt etiam Aduocati.

112 Adde † videndum Decian. in conſ. 24. nu. 11. vol. 3.

113 Sed pone quòd illi. Adde, quòd † hoc procedit quando conſtat dolo, & ex propoſito offendiſſe, aliàs in dubio non præſumitur dolus, ſed caſus in coniunctis perſonis, vt not. glo. & Marſ. in l. 1. C. de ſicar. Roman. in l. 1. ff. de in ius voc. Bal. in l. fi. 20. oppoſ. C. de hæred. inſtit. Cepoll. in conſil. 23. Aret. conſ. 80. ſub nu. 5. Carrer. in pract. crim. in §. homicidij c'l 1. in fin. Bart. in l. vt vim ff. de iuſt. & iur. in fin. Salyc. in l. 1. C. ad l. Cornel. de ſicar. dicit,

114 quòd non ſufficit affinitas, † ſed debet etiam conſiderari qualitas offendentis puta, an ſit rixoſus, vel inſidioſus, an prauę, an verò frugi, vel vitæ religioſæ, vel valetudinarius, & dicit etiam, quòd ſi ꝑ vtraq; parte ſint coniecturæ, quòd adſit dolus, & non adſit, quòd Iudex debet decidere ad fauorem affinitatis.

Ibi. Cęterum ſi delictũ ſit leue.

Adde, quòd hanc diſtinctionem facit ſecundum Dyn. Gand. de malef. in rub. de aliquibus quæſtion. nu. 1. quòd ſcili-

115 cet † delicta atrocia inter conſanguineos, vel affines ſeuerius puniantur, & leuia mitius.

Quæſtio LXI.

SVMMARIVM.

1 *Teſtes in criminalibus poſt publicationem quando admittantur.*

2 *Et quid ſi fiat abſq; praiudicio alterius proceſſus.*

3 *Et an ad probandum confeſſionem aduerſarij.*

4 *Et an ad detegendum falſitatem.*

5 *Et quid ſi agatur de crimine ciuiliter.*

6 *Teſtes ad inſtantiam fiſci ſemper recipiuntur.*

7 *Concluſum in cauſa quando dicatur.*

Sed quæro nunquid.

1 Adde, † an, & quando teſtes in cauſis criminalibus publicatis atteſtationibus ſuper eiſdem, vel directo contrarijs admittãtur ad priorem

rem probationem coadiuuandam, latè per Vulpel. in conſ. 136. & per Rimin. iun. Simon de prętis, & multos alios ibi ſubſcriptos, Gabriel. com. conclu. lib. 1. tit. de reſti. concl. 21. nu. 103. cum ſeq. & Natt. in conſil. 359. vol. 2. & conſ. 565.
2 vol. 2. † & clauſula quæ ſolet apponi in calce Decreti, quando conceduntur copiæ, videlicet abſq; præiudicio alterius proceſſus, & examinis, eſt ſuperflua, ſecundum D. Carth. in ſua pract. interrog. reorum in fine nu. 23. cum ſequent. ſed ego arbitror, quod nocere nó poſſit, qui nimo prodeſſe, ſi publicatio proceſſus facta fuerit cum dicta clauſula, ſiue proteſtatione, parte non contradicente.

3 Item† adde, quòd parte inſtante poſt publicationem proceſſus non poſſunt examinari teſtes, nec ad probandá confeſſionem aduerſarij, Bertaz. conſ. 529. vol. 2. & ibi addentes.

4 Item† adde, quòd inueniendæ falſitatis cauſa noui teſtes poſſunt ſuper articulis directo contrarijs, vel eiſdé produci, etiam publicatis atteſtationibus, ſecundum Bero. in conſ. 100. nu. 7. vol. 3.

5 Item† adde, quòd ſi agatur de crimine ciuiliter ad pœnam pecuniariam, non poſſunt examinari teſtes ad defenſam publicatis teſtibus, ſecundum Ferret. in conſ. 300. vol. 2.

Ibi. Quinimò ſecundú aliquos.
6 Adde, quòd† teſtes ad inſtantiam fiſci ſemper recipiuntur pro maleficio reperiendo, etiam vſq; ad ſententiam, & in cauſa ſuperſedetur, Bar. in l. 2. §. ſi publico verſ. quæro vtrum. ff. de adulr. Ang. in tract. de malef. in verſ. qui iudex dictum proceſſum, & Afflict. in conſt. terminum vitæ. nu. 44.

Quæro etiam. Adde, quòd hoc intelligitur de concluſione cauſæ proprio modo, quæ fit per hominem ideſt per litigatorem, vel per iudicem, ſed poteſt fieri concluſio per legem, vel ſtatutum. ita declarat Abb. in conſ. 90. nu. 4. vbi dicit etiam, quòd di-
7 citur† concluſum in cauſa, quando ſtatutum vult, ꝙ reus inquiſitus non cóparés intra terminum trium dierum habeatur pro confeſſo, & elapſis alijs tribus diebus nullo modo amplius audiatur.

Quæſtio LXII.

SVMMARIVM.

1 A Cenſatore non probante reus abſoluitur.
2 An diffinitiuè, vel ab obſeruatione iudicij.
3 Et quid ſi non fuerit data dilatio.
4 Abſolutio in Regno Neap. quomodo feratur.
5 Et quomodo in Regno Francia.
6 Relaxatio ſimpliciter facta cauſa cognita abſque ſententia habetur pro abſolutoria.
7 Calumniator quomodo puniatur.
8 Stante ſtatuto quod victus ſemper condẽnetur in expenſis, ſi Iudex victum abſoluerit, poteſt abſolutionem reuocare.
9 Fideiuſſor de reficiendis expenſis in caſu ſuccumbentia non tenetur ad expenſas, ad quas fuit actor condemnatur ob perẽptionem inſtantia.
10 Condemnatus ad publicationem bonorum, an ſit condemnandus etiam ad expenſas.
11 Appellatione pendente poteſt fieri taxatio expenſarum ante inhibitionem.
12 Iudex dicens, victum victori, non prolato aliquo verbo, an cenſeatur condemnare.
13 Iudex omittens condemnationem expenſarum poterit eodem die ſupplere.
14 Expenſarum appellatione venit etiam expenſa pro habenda ſententia in forma probante.
15 Hares calumniatoris tenetur ad damna, & intereſſe.
16 Aduocatus fiſci indebitè aliquem vexans, debet viuus comburi.
17 Quod tamen non ſeruatur.
18 Calumniator poteſt inquiri ex officio.
19 Calumniator vltra damnum tenetur etiã ad pœnam.
20 Calumniari quis praſumatur.
21 Calumniatorem non puniens ad quid teneatur in Regno Neap.
22 Condemnatio expenſarũ an fiat in Regno Neap. in criminalibus.
23 Et an de iure communi.
24 Et an in ſtatu eccleſiaſtico.
25 Damnum datum ex leuiſſima culpa an reſarciri debeat.
26 Condemnatus ad aliquam pœnam, et eam non ſoluens an teneatur in conſcientia.

27 Ca-

27 *Calumniari quando quis dicatur in Regno Neapolitano.*
28 *Calumnia præſumpta quomodo excuſetur.*
29 *Iudex calumnioſè inquirens, an, & quãdo puniatur.*
30 *Accuſator in crimine læſæ Maieſtatis, & falſa moneta non punitur de calumnia.*
31 *Calumniator an puniatur aliter, quam in expenſis?*
32 *Accuſator falſus an puniatur de falſo.*
33 *Et quid in ſolito falſas accuſationes proponere.*
34 *Calumniator an puniatur, licèt de calumnia non ſit conuictus.*
35 *Accuſator habens aliqua indicia, excuſatur à calumnia.*
Etiam ſi extaret ſtatutum, vt accuſator deficiens in probando, calumniari præſumatur nu. eod.
36 *Et quid quo ad expenſas.*
37 *Denunciator in actis non nominatus an poßit ad expenſas condemnari.*

VBi nihil alterius. Ibi eſt .n. vera iuris cõcluſio.
1 Adde † videndum ad hanc
regulam Fran. Purpur. in l. qui accuſare.
C. de edendo, & Marſ. in l. de minore. §.
tormenta ff. de quæſt. & Maſcar. de pro-
bat. concl. 36. vol. 1. vbi habentur multę
ampliationes, & limitationes, & an pro-
cedat iſta regula, quando actor nihil pro
2 bauerit, uel ſe abſentauerit, & † an iudex
debeat abſoluere reũ diffinitiuè, uel ab
obſeruatione iudicij, uide Doct. & præ-
ſertim Iaſ. in l. properandum §. & ſi qui-
dem C. de iudic. ubi concludit, quòd ſi
fuerit datus terminus ad probandum, &
probatũ non fuerit, quòd tunc actor dif
finitiuè abſoluitur, quod dictum limita-
tur ſecũdum Marſ. in ſing. 169. non pro-
cedere, quando fuit datus terminus ad
defendẽdum abſente reo, quia ſi fuiſſet
pręſens, forſitan confeſſus fuiſſet petitio
nem actoris, cogita tamen, ut ibi inquit
Marſ. & an reus ſit abſoluendus, quan-
do non conſtat eum deliquiſſe, uel cau-
ſa ſit relinquenda indeciſa, uide quæ po
ſui infra in quæſt. 64. uer. illata reo ibi, &
ita eſt communis practica.
3 Itẽ † adde, quòd iſta regula actore non
probãte reus abſoluitur, intelligitur, qñ
actor habuit dilationes ad probandum.
Abb. in c. per tuas nu. 7. de appellat.
Item adde, ut etiam hic dicit Clar. ꝙ
debet abſolui, ubi non poteſt damnari,
uel torqueri. Marſ. conſil. 44. num. 12. &
conſ. 50. nu. 13.

Forma autem abſolutionis.

Ibi. Reperio tamẽ qđ Carauita.
4 Adde, quòd † hęc forma decreti, quę ſer
uatur in Regno Neap. fuit prouiſum, pa
riterq; decretum ſupraſcriptum fore, &
eſſe relaxandum, & liberandum prout
præſenti decreto relaxatur, & liberatur
ſub fideiuſſoria cautione unc. auri cen-
tum de ſe repręſentando nouis ſuperue
nientibus indicijs, & ita fuit dictum &c.
5 Idem † obſeruatur in Regno Franciæ, ꝙ
non abſoluuntur rei, ſed liberantur ſub
cautione de ſe repræſentando, vt atte-
ſtatur Rebuff. & ita hodie ſeruatur in di
ctis caſibus, in quibus nemo liberatur
ſine cautione, vt atteſtatur Franch. in de
ciſ. 276. in fin. vol. 2.
6 Itẽ † adde, quòd relaxatio ſimpliciter
facta cauſa cognita abſq; ſentẽtia habe-
tur pro abſolutoria. Boſſ. in tit. de ſen-
ten. nu. 60.

Sed nunquid in iſtis cauſis cri-
7 minalibus. Adde † videndum Farin.
quæſt. 16. vbi latiſſimè
quando, & quibus pœnis calumniator
puniatur, vide etiam addentes ad Ber-
taz. in conſ. 212. vol. 1.

Ibi, vt victus victori, &c.
8 Adde, quòd † ſtante ſtatuto, quòd victus
in maleficijs ſemper deberet condemna
ri in expenſis, ſi iudex eum abſolueret
ab expenſis, poſſet nihilominus ſenten-
tiam ſuam reuocare, & illum in expen-
ſis condemnare. Fely. in c. inter mona-
ſterium in fin. de re iudic.
9 Item † adde, ſi per accuſatorẽ data fue-
rit fideiuſſio de ſoluendo expenſas in ca
ſu ſuccumbentiæ, & demum non ſuccu-
buit ſuper cauſa principali, ſed ſuper de-
ſertione, tũc fideiuſſor non tenetur. Bal.
quẽ refert Maran. in pract. par. 6. mem.
8. nu. 17. in conſ. 106. proponitur vol. 2.
& Carau. in ritu 194. in fin.
10 Item † adde, ſi reus condemnaretur in
vniuerſali bonorum publicatione, non
deberet condemnari in expenſis, quia
tunc

tunc non eſſet addēda afflictio afflicto,
ſecundum Bald. in l. 3. C. de fruct. & lit.
expenſ. quem refert, & ſequitur Soci. in
c. calumniam nu. 89. de pęn. vbi ſubdit,
quòd forſan eo caſu accuſator poterit
recuperare expenſas à fiſco, quod tamē
fieri non vidi in practica, & ibi Soci. di-
cit etiam, cōgitabis.

11 Item † adde, ſi à ſententia, in qua quis
in expenſis condemnatus fuit, appelle-
tur; iudex poterit, appellatione penden-
te, taxare expenſas, niſi iudex ad quem
inhibuiſſet iudici à quo, vt in cauſa non
ſe intromitteret, vt plenè per Carau. in
ritu 298. nu. 24.

12 Item † adde, ſi iudex in ſententia dicat,
victum victori in expēſis, nec ſequatur
verbum condemnamus, nūquid quò ad
expenſas talis ſentētia valebit, ita quòd
ſuppleatur verbum condemnamus, ui-
de Carau. in rit. 297. nume. 18. vbi hanc
quæſtionem plenè examinauit.

13 Item † adde, ſi iudex omiſerit condem
nare victum in expenſis; victor per totā
diem, qua lata eſt ſententia, poterit pete
re, quòd iudex ſuppleat condemnatio-
nem expenſarum, & iudex ſupplere te-
nebitur, quia per totam illam diem du-
rat eius officium, quantum ad expēſas,
l. paulus la 1. ff. de re iud. & Ripa in l.
dies §. hoc autem iudicium nu. 84. ff. de
dam. infect.

14 Item † adde, quòd ſententia, quæ con-
demnat victum victori in expenſis, com
præhendit, & extenditur etiam ad ex-
penſas, quæ fiunt pro ipſa ſententia ha-
bēda, in forma probante Afflict. in cōſt.
pro ſcripturis in fine fol. 250.

Ibi. Aut agitur de vera calūnia.

15 Adde, quòd † nedum falſus accuſator te-
netur, ſed etiam eo defuncto iniuſtè ac-
cuſatus poterit agere contra hæredes ca
lumniatoris, & repetere eius damna, &
intereſſe, etiam lite non conteſtata cum
defuncto, & etiam ſi nihil ad defunctum
ex huiuſmodi damni datione perueniſ-
ſet: & licèt de iure ciuili prædicta ſine
dubio non tranſeant, quando contra
defunctum lis non fuit conteſtata, tā-
men de æquitate canonica procedunt,
quæ eſt ſeruanda etiam in foro laicali,
ita tradit Bertaz. in conſil. 362. per to-
tum.

Ibi, aut vero ꝓcedit ſimpliciter.

16 Adde, quòd † fiſci Aduocatus, & procu-
rator ſi indebitè aliquem vexaret, vel
iniuria afficeret, vltra quàm debet, in
expenſis per talem vexationem factis
condēnari debet, & eas ſoluere de pro-
prio; debet etiā viuus comburi. Gram.
deciſ. 60. nu. 21. & tenetur iniuriarum,
ſi aliquem indebitè moleſtat. Crauet. in
conſ. 168. 2. dubio, & Bertaz. in conſil.
17 390. nu. 11. & conſ. 361. nu. 5. ſed † præ-
dicta nedum non obſeruantur in practi
ca, & ea petere in iudicio nempè ridi-
culoſum eſſet, quinimò ſępè indebitè
moleſtati, ſi à moleſtijs liberari volunt,
neceſſe eſt, ꝙ aliquid fiſco de ſuo elar-
giantur.

Ibi. Aut procedit ex officio, ſed alio.

18 Adde, quòd † Iudex poteſt proce-
dere ex officio abſque accuſatore
contra calumniatorem euidētem. Bart.
in l. 1. in princ. ff. ad ſenatuſconſ. Turpil.
& debet ei dare terminum ad faciendū
defenſiones ſuas. Bart. in l. Athletas. §.
calumniator ff. de infam. & Afflict. in
conſtit. pœnam calumniæ nu. 4. In hac
materia de refectione expenſarum, &
damnorum carcerati, vide Rimin. iun.
conſ. 303. lib. 3.

19 Item † adde, quòd vltra condemnatio-
nem expenſarum debet condemnari ad
pęnam calumniæ pro intereſſe publico,
ſi verè probata fuerit calumnia. Boſſ. in
tit. de accuſat. nu. 27. & Laurent. Tenni.
caut. 1. nu. 12. & ſequen. vbi dicit, quòd
ad puniendam calumniam pœna extra-
ordinaria dupliciter imponitur, vno mo
do propter calumniæ pœnam ad publi-
cum intereſſe, alio modo propter ex-
penſas, & damna per innocentem accu-
ſatum paſſa; & quòd iſta impropriè di-
citur pœna: ſed ſi verè non fuerit proba
ta pro damno, & expenſis accuſator con
demnatur; vt ibi per eum. & qua pœna
accuſans, & non probans ſit puniendus;
& quo pacto id procedat; & quando ac-
20 cuſator † calumniator præſumatur, vide
Maſcard. in concl. 24. & 25. vol. 1.

Ibi; Et ita vidi multos.

21 Adde, ꝙ † in Reg.
Neap. ſi iudici conſtat de euidenti calū-
nia

nia accuſatoris,vel denunciatoris,& ipſum non condemnet ad pœnam calumniæ,quæ eſt ſimilitudo ſupplicij,ipſe iudex puniretur pœna infamiæ, & duarũ librarum auri puriſſimi,vt in c.Regis Roberti,quod incipit accuſatorum temeritas,& per Afflic.in conſt. pœnam calumniæ nu.6. & ibi plenè tractat materiam calumniæ,ſed ratione victoriæ inquiſiti liberati,etiam diffinitiuè abſoluti non ſolent in dicto Regno fieri condemnationes expenſarum in prima, nec in ſecunda inſtantia in cauſa criminali criminaliter mota non ad pœnam pecuniariam,licèt per Reg.pragm.temeritatem ſub tit.de expenſ.generaliter prouideatur,quòd victus victori in expenſis condemnetur,vel ex iuſta cauſa abſoluatur,
22 quæ non eſt in obſeruantia,†vt atteſtatur Carau. in ritu 297. in prin. vbi non ſolum latè hanc quæſtionẽ de iure Re-
23 gni tractauit,ſed†etiam de iure communi,& tenet veriorem opin. eſſe,vt condemnationes expenſarum in cauſis criminalibus fieri non debeant, & in ſtatu
24 †eccleſiaſtico nunquàm vidi condemnare quærelantes ad expenſas, niſi de calumnia appareret.

Vnum autem ſcias. Adde, quòd
25 †Couar.in 4. decretal. 2. par.cap.6.nu.12.tenet multum egregiè contra communem, quod ex leui, & leuiſſima culpa damnum datum etiam in foro conſcientiæ reſarciri debeat, maximè vbi natura contractus ex legis diſpoſitione etiam leuiſſimam culpam conſiderat, & ibi nu. 10. & 11.
26 etiam habetur,an in foro † conſcientiæ condemnatus teneatur ſoluere pœnas etiam ipſo iure impoſitas,& conuentionales, & hanc opinionem contra communem eſſe veriorem, atteſtatur Pariſ. in repetit. quoniam contra nu. 85.cum ſequen.de probat. vbi iſtam quæſtionẽ pleniſſimè tractauit.

27 Dixi ſupra. Adde,ꝙ†in Regn.Neap. fuit derogatum iuri communi per conſt.pœnam calumniȩ,quod accuſator tunc dicitur calumniaſſe, quã apparet, quòd ſit in euidenti calumnia, & ibi per Affl.habetur,quando quis dicatur eſſe in euidenti calumnia. & ad iſtam quæſtionem quando, & quomodo accuſator puniatur, vide omnino Farinac. nouiter impreſſum var. quæſt. in quæſt.16.vbi latiſſimè more ſuo.

Ibi.quod tamen intelligeñ. eſt.
28 Adde†Menoch. de arbitr. caſu. 321. & 322.vbi ponit decem cauſas iuſtas,quibus calumnia præſumpta excuſari poteſt, & de alijs excuſationibus uide etiã Laurent.Tenni.caut.1.nu.15.ſed aduertendum eſt, quòd licet quis à præſumpta calumnia excuſetur, non tamen erit excuſatus ab expenſis,vt per Boſſ.in tit. de accuſat.nu. 28.
29 Item†adde, quòd iudex calumnioſè inquirens excuſatur à calumnia præſumpta,ſed ſi de vera calumnia appareret,non veniret excuſandus, & pœna extraordinaria puniretur. Boſſ.in tit.de accuſat.nu.21.
30 Item†adde,quòd accuſator in crimine lȩſȩ maieſtatis,& in crimine falſæ monetæ ſi non probat,non punitur de calumnia, vt per Giga. in tract. de crim. læſæ maieſtatis lib. 2. quæſt.19. in tit.qui accuſari poſſ.

Sed quid ſi accuſator. Adde, ꝙ
31 † Boſſ. in tit.de accuſat.nu. 19.& 27. dicit,quòd nunquàm vidit ſeruari ius commune, quoniam accuſator deficit in probatione,ſed tantummodo, quòd condemnatur in expenſis.

Ibi. Si tamen vis conuincere.
Adde,quòd licet Bart.in l.ſi quis obrepſerit nu.1.ff.de falſ.Alex.in conſil. 11. nu.4.vol.2.& Franc.Mar. in deciſ.898. nu.1.part.2. tenuerint falſum accuſato-
32 rem poſſe puniri de falſo, † contrarium tamen voluit Gand. de maleſ. in tit. de falſo nu.23. qui dicit, cum caſus Bononiæ eueniſſet,ipſe, & quatuor alij aſſeſſores deliberatè conſuluerunt tali caſu de falſo agi non poſſe. idem tenuit Bal. in l.quicunq; in fine C.de ſeru. fugit. & Auguſt.ad Ang.in ver. & ad quærelam, & Boſſ. in tit.de accuſat. nu.17.& iſtam opinionem veriorem putat Menoch. in caſu 322.nu.5.niſi talis falſus accuſator vlterius deliquerit, veluti falſos producendo teſtes,vel falſa inſtrumenta,quia tunc poſſet puniri de falſo, vt dicunt Bal.Auguſt.& Boſſ.in locis ſupracitatis.
33 † & vbi quis falſas facere accuſationes con-

conſuetuiſſet, puniretur in amputatione
linguę,& capitis,ſecundũ Bald. in l.data
opera circa finem C.de accuſat.& Fran.
Mar.in deciſ.738.par.1.& ad omnia prę
dicta vide Laurent.Tenni.in caut.1.nu.
6.cum ſequen.

34 Item adde, † quòd accuſatus remediũ
habet contra accuſatorem, etiam quòd
concludenti probatione de calumnia
non ſit conuictus, vt ſcilicet accuſatus
agat actione iniuriarum, & obtinebit,
etiam ſi iniuriam minimè probauerit,
& etiam ſi accuſator à calumnia ſe ex-
cuſaret, vt per Alex.in conſ.11.num.4.
vol.1.Soci.conſ.118.nu.12.vol. 1. Me-
noch. de arbitr.iud. caſu 321.nu.33.ſed
contrarium tenuit Cępol. in conſ.crim.
70.in 3.dub.dicens, quòd ſi quis à ca-
lumnia excuſatur, ab iniuria, etiam re-
manet excuſatus,ſed Laurent. Tenni.in
caut.15. cum impugnat,tenendo primã
opin.& idem tenuit Boſſ.in tit.de accu-
ſat.nu.19.ad finem,vbi dicit hoc reme-
dium eſſe tutius, & non ſolum actione
iniuriarum tenetur is, qui aliquem ca-
lumnioſè accuſat; ſed etiam qui vexan-
di animo aliquem ad tribunal alicuius
iudicis interpellat; & qui aliquem facit
capi perſonaliter,& eius bona detinere,
nulla iuſta cauſa præcedente. Bertaz. in
conſ.361.in princ.

Sed pone, quòd accuſator.

35 Adde,quòd† excuſaretur à pęna calum
niæ,etiam ſi extaret ſtatutum, vt eo ip-
ſo,quòd in probando quis deficeret,ca-
lumniari præſumatur,& abſq; alijs indi-
cijs poſſit accuſator de calumnia puni-
ri.Bart.in l.fin.ff.de hæred.inſtit. & in l.
1.ſub nu.6 ff.ad Turpil.Abb. & commu
niter Cano. in c. 2. extra. de calumn. &
latè per Laurent.Tenni.in caut.1.nu.17.
cum ſequen.non autem per iſtam excu-
36 ſationem fieret,†quin talis accuſator in
expenſis reo abſoluto condemnari de-
beret,vt ait Boſſ.in tit.de accuſat. num.
28.& Menoch. de arbit. iud.in caſ.321.
nu. 34. & idem Laurent. Tenni.in loco
ſupracitato.

Sed quæro nunquid. Adde, quòd
37 † etiam de-
nunciator,& inſtigator in actis non no-
minatus poterunt ad expenſas condem
nari verſus reum ipſum in eodem pro-
ceſſu,licèt per inquiſitionem proceſſum
fuerit. Ant.Sola in Comment.ad conſt.
Sabaud.in ver.vt nemo inuit.accuſ.nu.
2.& 3.fol.170.

Quæſtio LXIII.

SVMMARIVM.

1 *IVramentum in criminalibus,an & quando deferatur.*
2 *Accuſator non poteſt iuramentum deferre in præiudicium fiſci.*
3 *Purgatio quotuplex ſit, & in quibus caſibus facienda.*
4 *Purgationis forma remiſsiuè.*
5 *Accuſator quando poſsit torqueri.*
6 *Duellum hodie eſt prohibitum per Concilium Tridentinum.*
7 *Probationes duæ ſemiplenæ an iungantur in criminalibus.*
8 *Fama cum adminiculis in his,quæ difficilis ſunt probationis,plenè probat.*
9 *Fama ſola ſufficit,vbi eſt difficillima probatio.*

SEd quid ſi accuſator.
1 Adde† videndum Boer. in
deciſ.86.vbi latè,an,& quan
do iuramentum in criminalibus defera-
tur, & per Maſcard. de probat. concluſ.
954.nu.38.

2 Scias etiam. Adde,quòd†ſi dilatio iu
ramenti facta fuiſſet ab
accuſatore reo ſuper crimine,talis dela-
tio non valeret quò ad præiudicium fi-
ſci,quia accuſator non debet poſſe præ-
iudicare fiſco. Boſſ. in tit. de falſis num.
127.& 128.

3 Solet etiam. Adde † videndum Ma-
ſcard. de probat. concl.
954.nu.39.cum ſequen. vbi latiſſimè, &
Decian.in tract. crim.tomo 1.lib.5.cap.
48.vbi quotuplex ſit purgatio,& in qui-
bus caſibus ſit facienda, vide etiam Ga-
briel.conſ.178. in fine.

Ibi. Forma autem huius purga-
4 tionis. Adde†videndum nouiſſimè in
iudiciale inquiſitorum per Lo-
cat.in ver.purgatio fol. 361. cum pluri-
bus ſequent.

Sed

5 Sed quæro. Adde,† vidẽdum Carer. in pract.crimin. fol.148. nu.181.an & quando accuſator, & inſtigator torqueri poſſunt.

6 Sed quid ſi dicat. Adde, quòd hodie† Duellum eſt prohibitum per Concilium Triden.ſeſſ. 25.cap.19. ſub pœnis in dicto cap. contentis.

Tu ſcis, q; in cauſis ciuilibus.

7 Adde,† quòd aliquando in criminalibus ad conſtituendam plenam, & perfectam probationem, duę ſemiplenæ poſſunt coniungi probationes, & quando ſit hoc iure permiſſum, relinquitur arbitrio iudicis, iuxta tradita per Io. Bapt. de ſancto Seueri. in l. admonendi num. 207.ff.de iureiur. quem refert,& ſequitur Menoch.de arbitr. caſu 492. ſed de iſta quæſtione, an duæ ſemiplenæ probationes coniungantur in cauſis criminalibus, & quando agitur ad pœnam corporalem, ſiue pecuniariam, vide omnino eundem Menoch.in comment. de præſumpt.lib. 1. quæſt. 41. & Gabriel. comm.opin.lib.1.tit.de probat.conclu. 1.nu.23.

Hinc infertur. Ibi. Et generali-

8 ter, quòd fama. Adde, quòd † vbi vertitur difficultas probationis, fama ſola iunctis aliquibus adminiculis, inducit plenam probationem, quæ ſufficit ad condemnandum.c. præterea,& ibi not.de teſti.ita in terminis Ant.de Butr.in cap. veniens il 1.de teſt. Inno. in c. veniens de verb. ſignif. Alex.conſ. 24. vol.2. & Gram.in deciſ.

9 42.nu.12.imò in his, quæ ſunt † difficillimæ probationis, fama videtur per ſe probare, ſecundum Soci. iun. in conſil. 90.nu.16.

Quæſtio LXIV.

S V M M A R I V M.

1 *Tortura an irrogetur in cauſa appellationis, remiſſiuè.*

2 *Iudex torquens ſine indicijs, quomodo puniatur.*

3 *Tortura indebitè illata an ꝓceſſus factus poſtea valeat.*

4 *Tortura illata ab uno Iudice, qui cauſam remiſit, an computetur.*

5 *Torturam quando poſſit inferri priuſquã conſtet de delicto.*

6 *Tortura, an poſſit inferri, vbi eſt pœna pecuniaria tantum.*

7 *Tortura in quibus caſibus ſit inferenda, remiſſiuè.*

8 *Tortura an ſit inferenda in cauſa ciuili.*

9 *Depoſitum negans torqueri poteſt.*

10 *Cedens bonis, ſi eſt ſuſpectus de occupatione bonorum, poterit torqueri.*

11 *Tortura in Regno Neap. niſi in pœnis vltra relegationem.*

12 *Torqueri an poſſit teſtis varius in cauſa ciuili, remiſſiuè.*

13 *Tortura an habeat locum, quando agitur de crimine ciuiliter.*

14 *Tortura an poſſit inferri pro intereſſe partis, ſi quis gratiatus fuerit ſaluo intereſſe partis ciuiliter.*

15 *Et quid in cauſis minimis, & damnorum datorum.*

16 *Et quid ſi ſit probandum delictum.*

17 *Probatio difficilis quomodo dicatur, remiſſiuè.*

18 *Tortura facilè adhibetur in delictis nocturnis.*

19 *Et in dictis delictis ſufficiunt cõiectura.*

20 *Familia poteſt torqueri cum agatur de inſidijs mariti contra vxorem, vel contra.*

21 *Tortura an poſſit inferri, quando quis eſt gratiatus ſaluo intereſſe partis ciuili.*

22 *Conuictus an ſit torquendus.*

23 *Interogatio de ſocijs quomodo ſit facienda.*

24 *Cõuictus an poſſit puniri pœna ordinaria, ſi fuerit tortus ſine praiudicio conuicti, & confeſſi criminis, & ſemper perſtiterit in negatiua.*

25 *Proteſtatio iſta quid operetur.*

26 *Et quomodo hoc caſu debeant fieri interrogationes.*

27 *Tortura quãdo adhibeatur abſq; indicijs, remiſſiuè.*

28 *Arbitrium conceſſum Iudici circa torturã quomodo inteligatur, remiſſiuè.*

29 *Iudex an debeat obedire Principi mandãti aliquem torqueri abſq; indicijs.*

30 *Tortura illata abſq; indicijs, an conualidetur illis ſuperuenientibus.*

31 *Solitus delinquere an ex hoc poſſit torqueri.*

32 *Bannum ſolum, an, & quando ſufficiat ad torturam.*

Quęſtio LXIIII.

33 *Et quid in Regno Neap.*
34 *Bānitus in ſtatu eccleſiaſtico; ſi comparuerit infra annum, an poſſit torqueri.*
35 *Farinac. impugnatur.*
36 *Contumacia purgata an faciat indicium ad torturam.*
37 *Et quomdo purgetur.*
38 *Et quid in Regno Neap.*
39 *Proceſſus abſq; indicijs valet, ſi non opponatur.*
40 *Bannitus, non tamen condemnatus, comparens poſt terminum ſibi aſſignatum, an torqueatur.*
41 *Boſſ. error.*
42 *Bannum quomodo intelligatur.*
43 *Inobedientia omnis eſt mulctabilis.*
44 *Bānitus ab vno Iudice, an poſſit per alium torqueri.*
Et quid ſi vnus ſubſit alij. nu. eod.
45 *Bannitus ad pœnam poteſt torqueri, etiam ſi ſtatutum permitteret bannito purgationem contumacia.*
46 *Clar. declaratur.*
47 *Bannitus admiſſus ad nouas defenſiones, an poſſit per ſolam condemnationem torqueri, ſi deperdita ſint informationes.*
48 *Inſtrumentum deperditum quomodo refici poſſit.*
49 *Et quomodo probetur amiſſio.*
50 *Poſitus in banno in ſtatu eccleſiaſtico, ſi comparet poſt terminum banni, & ante ſententiam, audiri debet, ſin minus habetur pro confeſſo, & poteſt condemnari abſq; alia citatione.*
51 *Bannitus admiſſus ad nouas defenſiones, ſi docuerit de innocentia, an poſſit torqueri.*
52 *Et quid ſi à Principe fuerit expreſſim remiſſa contumacia.*
53 *Et quid ſi probetur illum fuiſſe abſentem tempore delicti.*
54 *Tortura quando valeat ſine indicijs.*
55 *Tortura quare inuenta.*
56 *Indicia ſufficientia quādo dicātur, & quādo dicantur purgata.*
57 *Statuto declarante quæ indicia requirantur, ceſſat arbit. Iudicis.*
58 *Indicium quando dicatur proximum, & quando remotum.*
59 *Teſtis vnus non omni exceptione maior, quando faciat indicium.*
60 *Indicia duo etiam leuia ſufficiunt ad torturam.*
61 *Tortura quando irrogetur perſonis exemptis.*
62 *Doctores quando poſſint torqueri, & carcerari.*
63 *Priuilegium amittitur per reatum.*
64 *Tortura lenior eſt inferenda nobilibus.*
65 *Doctores non torquentur, ſi examinati vti teſtes vacillarent.*
66 *Decuriones hodie qui dicantur.*
67 *Minores in quibus caſibus torqueantur.*
68 *Infans an poſſit ferula cadi.*
69 *Senex an poſſit torqueri.*
70 *Senectus, & decrepitas quomodo probetur.*
71 *Et quid ſi ſenex tortus confiteatur.*
72 *Et quid ſi fuerit ad torturam indiciatus.*
73 *Febricitans an toqueatur.*
74 *An ſurdus.*
An mutus nu. eod.
75 *Mulier pragnans an poſſit examinari, & quomodo.*
76 *An torqueri.*
Et quid ſi ſit pragnans ex adultero, ibidem.
Et quid ſi dolore in carcere concepiſſet, ibidem.
77 *Et quid ſi torqueatur, & fuerit confeſſa.*
78 *Et quomodo cognoſcēdum an ſit prægnās.*
79 *Et quid ſi fuerit torta, & fecerit abortū medico dicente, ſe credere, non eſſe pragnantem, an teneatur Iudex.*
80 *Mulier non pragnans poteſt torqueri.*
81 *Et an poſſit blanditijs ad confitendum induci.*
82 *Auctoris opinio.*
83 *Mulier pragnans non fuſtigatur.*
84 *Appellatio a tortura an liget manus Iudicis.*
85 *Et quid practicetur in ſtatu eccleſiaſtico.*
Et quid in Regno Neap. ibidem.
86 *Appellatio an admittatur à decreto de nō torquendo.*
87 *Iudex in cauſis arduis poteſt procedere ex proceſſu informatiuo ad torturam.*
88 *Magna Curia Vicaria poteſt procedere ex proceſſu informatiuo ad torturam, & quomodo.*
89 *Non tamen contra Neapolitanos niſi de licentia Proregis.*
90 *Et quid de Gubernatoribus Roma.*
91 *Tortura eſt incohanda à filio in præſentia patris, ſi de eodem crimine ambo ſint inquiſiti.*
92 *Confeſſio patris ob torturam filij, vel è contra non ualet ſine ratificatione.*

93 Tor-

93 Tortura eſt incipienda ab eo, qui habet malum nomẽ, ſiue malam phiſonomiam.
94 Tortura à quo ſit incipienda, Iudicis arbitrio remittitur.
95 Torturæ gradus, remiſſiuè.
96 Confeſſio quando dicatur exorta metu tormentorum.
97 Confeſſio carcerati quando dicatur facta metu, & non valeat.
98 Tortura quãdo ſit adhibenda cum ictibus chorda.
99 Tortura an vltra tres vices ſit repetenda.
100 Tortus ſuper vno indicio, ſuper omnibus cenſetur tortus.
101 Aduocatus, & Procurator fiſci an debeãt intereſſe torturæ.
102 Tortura adhibenda teſtibus non requirit cauſæ diſcuſſionem cum Aduocatis.
103 Aduocati an ſint citandi ad cauſam.
104 Quomodo ſeruetur in Regno Neap.
105 Et quomodo in ſtatu eccleſiaſtico.
106 Tormentum caualletti an ſit nouum.
107 Et quid de tormento ignis.
108 Tortura an præſumatur immoderata.
109 Tortus ſi ceciderit, quia malè ligatus, an teneatur Iudex.
110 Tortus indebitè, ſi Iudicem occiderit, non punitur morte.
111 Iudex excedens modum in puniendo, quomodo puniatur.
112 Et quomodo probetur exceſſus, remiſſiuè.
113 Tortura quomodo probetur.
114 Torquens indebitè in Regno Neap. quomodo puniatur.
115 Indicia quando cenſeatur purgata.
116 Conuictus, qui ſemper negauit in tortura, ordinaria pœna puniri poteſt.
117 D. Clari lapſus.
118 Probationes legitimæ non enaruantur per negationem rei factã in tortura, licèt Iudex nõ proteſtetur citra præiudicium probatorum torquere.
Tortura eſt fragilis, & de facili non eſt ei credendum, ibidem.
119 Maleficium taciturnitatis, vel inſenſibilitatis, quod dicatur.
120 Teſtibus, an confeſſioni ſit magis ſtandum.
121 Gram. deciſ. declarata.
122 Tortus ſuper indicijs indubitatis cum proteſtatione citra præiudicium probatorũ, &c. etiam quod ſuper Principali interrogetur, poterit ad triremes condemnari.
123 Imo etiam ad pœnam ordinariam, ſi adſit frequentatio.
124 Et quid ſi ſortilegijs vtatur.
125 Confiſcatio bonorum nõ dicitur pœna extraordinaria.
126 Tortus, qui negauit, an debeat ſtatim abſolui.
127 Et quid ſeruent officiales in ſtatu eccleſiaſtico.
128 Et quid in Regno Neap.
129 Confeſſio facta non in tortura, ſed tantũ tormentis præparatis, non valet ſine ratificatione.
130 Et quid in homine robuſto, & ſagaci. Foller. lapſus ibidem.
131 Ratificatio quomodo ſit facienda, remiſſiuè.
132 Confeſſus bis crimen vario modo, & poſtmodum generaliter confeſſionem ratificans, non poteſt puniri, ſed debet magis ſpecificè interrogari.
133 Confeſſio latronum ſufficit ſine ratificatione, & robuſti leuiter torti.
134 Confeſſus, & ratificans an debeat puniri, ſi poſt ſententiam de innocentia conſtet.
135 Ratificatio an requiratur, ſi confeſſio extraiudicialis præceſſerit.
136 Gloſ. fin. in l. capite ff. de adul. reprobatur.
137 Confeſſio vincta cum alijs indicijs valet ſine ratificatione.
Et an, & quando poſſit reuocari, ibidem.
Et quid ſi præceſſerit confeſſio extraiudicialis, ibidem.
Confeſſio extraiudicialis, & confeſſio facta in tortura an iungantur, ibidem.
138 Confeſſio in dubio an præſumatur ſpontanea, vel coacta.
139 Ratificatio non requiritur in capto in flagranti.
140 Confeſſus, & ratificans non admittitur amplius ad reuocandum.
141 Tertius tortus an debeat ratificare, remiſſiuè.
142 Cõfeſſio facta in tormentis, vt probet, quæ requirantur.
143 Ratificatio facta in loco torturæ an valeat.
144 Confeſſio voluntaria, & confeſſio ſpontanea quomodo differant, remiſſiuè.
145 Ratificatio an ſit faciẽda coram teſtibus.
146 Et quid in Regno Neap.
Reus in Regno ſubſcribit ſuam depoſitionem, ibidem.
Et quid ſi literas neſciat, ibidem.
Et quid in ſtatu eccleſiaſtico, ibidem, & infra nu. 149.

147 *Confeſſus delictum de quo inquirebatur, an poßit ſuper alijs interrogari nullis extantibus indicijs.*
148 *Et quid in Clerico.*
150 *Condemnatus poteſt cõtra alios torqueri.*
151 *Condemnatus inculpatum exculpans, poteſt iterum torqueri.*
152 *Tortura quando poßit repeti, remißiuè.*
153 *Et quid ſi procedatur ex proceſſu informatiuo.*

Ceterum vbi delictum.
1 Adde, † an in cauſa appella-
tionis tortura poſſit irrogari,
videndum Ioãnem de Anan. conſ. 1. in
fin.

Antequam tamen Iudex.
2 Adde † Menoch. de arbitr. caſ. 340.
vbi plenè qua pœna veniat puniendus
Iudex, qui ſine indicijs aliquẽ torturæ
ſubiecerit,
3 Item † adde, ſi tortura fuerit indebitè,
& iniuſtè illata, & in caſu non permiſſo,
aut de facto, & negauerit, non impedi-
tur proceſſus fiendus ſuper delicto, ſed
vitiatur ſolum actus torturæ, Bald. in l.
milites, & in l. 1. C. de quæſt. Brun. in
tract. de indic. queſt. 6. 2. partis poſt nu.
28. verſ. vltimo nota, & Carrer. in pract.
crim. in l. obſeruare nu. 199. ſed Mar. in
pract. crim. in §. quoniam nu. 43. cum
ſequen. videtur tenere contrarium, di-
cens, quòd tortura indebitè data, omnia
quæ ſequuntur, redduntur nulla.
4 Item † adde, quòd ſi vnus Iudex intu-
lit torturam, deinde cauſa remittatur ad
alium Iudicem, prior tortura debet com
putari. Marſ. in pract. crim. §. occurrit
nu. 4. & Carrer. in pract. crim. l. obſerua-
re nu. 199.
5 Debet autem Iudex. Adde † videndũ Ga-
briel. lib. 7. comm. concl. concl. 17. vbi
ponit multas limitationes, quando quis
poſſit torqueri, antequam conſtet de de
licto, vide etiam Crau. conſ. 260. nu. 4.
& conſ. 287. col. 2.
Præterea debet Iudex. Adde Crau. in cõſ. 137.
nu. 11. vbi idẽ tenet, quod quando inge-
6 ritur † pœna pecuniaria, non eſt ad tor-
turam procedendum: ſed contrarium te
nuit Bal. in l. 2. C. de exhib. reis. Franc.
Marci. in deciſ. 906. nu. 15. par. 1. & Paul.
Girlan. in tractat. de queſt. & tortura,
queſt. 7 nu. 6. cum. ſequent. vbi impu-
gnat rationem hic per D. Clarum addu-
ctam, quòd non ſit deueniendum ad tor
turam, vbi non adeſt pœna corporis af-
flictiua, quia maior pœna infligeretur
in perquirendo, quàm in condemnãdo,
7 dicens, † quòd in materia torturę non
debemus attendere ad finem cauſæ, ex
qua venit ſoluenda pecunia, ſed ad prin
cipium, conſiderando eius naturam, an
oriatur ex contractu, vel quaſi, quo caſu
regulariter, non eſt locus torturę, etiam
quòd aliter veritas haberi non poſſit:
aut ex delicto, vel quaſi, & tunc poteſt
inferri tortura, quę fuit inuenta in cau-
ſis criminalibus, contra culpabiles, etiã
doloſos, vti remedium, etiam extraor-
dinarium, quoties deficiunt plenæ pro-
bationes, vt notat Bald. in l. 1. C. quorũ
appellat. & credo hoc procedere in vili-
bus perſonis, & in quibus cauſis ſit locus
torturæ, vide Carer. in l. obſeruare nu.
179. vbi latiſſimè.
8 Item adde, † quòd in cauſa ciuili quã-
do habet crimen annexum, poterit de-
ueniri ad torturam, vt ſi agatur depoſi-
9 ti, † & negetur per debitorem, Abb. in
c. primo de depoſito, Par. de ſynd. in c.
an in cauſa pecuniaria in princ. Gomez.
de delict. cap. 13. nu. 29. & idem Par. in
10 verſ. executio col. fin. dixit, quod † cedẽs
bonis, qui eſt ſuſpectus de occupatione
bonorum, poteſt torqueri, vt bona exi-
beat, & prędictã tenet Franch. in deciſ.
276. nu. 12. & Girlan. in in tract. de tor-
tura quæſt. 7. quòd procedit, ſi Iudex
cauſæ eſt talis, qui poſſit tormenta infer-
re, Ita Lucas de Pẽn. in l. vorax col. 3. in
fin. C. de. numer. actuar. lib. 11. & dicit
etiam Bald. in l. ſicut C. de falſis, quòd
moderatè proceditur, ſed hoc non ha-
11 bet locum in Regno † Neap. in quo per
cap. Regni, tormenta, quis torqueri non
poteſt, niſi in criminibus pœnam vltra
relegationem infligentibus; vt per Io.
Ant. de Nigr. in d. cap. tormenta nu. 13
12 Gram. voto 15. nu. 12. & an etiam † in
cauſa ciuili, teſtis varius, vel vacillans
poſſit torqueri, vide Marſ. in l. de libero
homine num. 12. ff. de quæſt. & Girlan.
vbi ſupra nu. 3.

Item

13 Item adde, † quòd tortura locum non habet, quando de crimine ciuiliter ageretur, vt habetur in l. maritus ff. de q̄ſt. Bald. in conſ. 6. factum tale eſt, Quidam nomine Blaſius vol. 5. & Crau. cōſ. 137. nu. 12. fallit in cauſa falſi ciuiliter mota l. ſicut, & ibi Bald. C. de falſ. Alex. in l. Diuus ff. de. quęſt. & Par. di Put. in tract. de ſynd. in verb. an in cauſa pecuniaria; ſed contrarium tenet Carer. in pract. crim. in l. obſeruare nu. 179. verſ. quod mercatores, & credò hoc verum eſſe, quia ſi in cauſa ciuili, quando habet crimen annexum, poteſt deueniri ad torturam, ergo multo magis in criminali, etiam quòd ciuiliter agatur, dummodo ſit Iudex, qui habeat auctoritatem torquendi, & moderatè procedatur, vt ſupra dixi.

14 Item adde, † ſi extat indulgentia Principis, ſaluo intereſſe partis ciuiliter, ꝙ ſi pars petat intereſſe ciuiliter agendo, ex quo crimen habet annexum quo ad probandum delictum, & bona, poterit deueniri ad torturam, Carer. in pract. crim. in l. obſeruate nu. 179.

Ibi. Nihilominus communiter
15 ſeruatur. Adde, † videndum Ioſeph. Ludoui. in ſuis com. concl. in tit. de conſuet. concl. 1. illat. 106. vbi atteſtatur de communi obſeruantia in multis locis Italiæ, quòd tortura adhibetur in delictis etiam minimis, & in cauſis damnorum datorum; dicēs, quòd ipſe deuenit ad torturā in quadam cauſa duorum bouum, qui occiſi fuerant. ſed tunc reus leuiter torquetur, vt ait Pau. Girlan. in tract. de tort. c. 5. dicit tamen, quòd in omnibus caſibus eſt attendenda qualitas perſonæ.

Debet autem iudex. Ibi, & ideo
16 ſi aliter. Adde † videndū Couar. pract. quæſt. cap. 23. col. 24. vbi ponit tres limitationes. limitatur etiam niſi torqueatur, vt oſtendat ſocios mandatores, & complices, nam poteſt torqueri, etiam quòd conſtet de delicto, Carer. in l. obſeruare nu. 188. verſ. limita niſi torqueatur.

Et ideo dici ſolet. Adde Menoch. de arbit. iud. caſ.
17 116. vbi ponit decem, & octo caſus † difficilis probationis, licèt, vt dicit ibi in principio, idem Menoch. remittatur arbitrio iudicis, qui caſus dicantur difficilis probationis.

18 Item † adde, quòd de facili adhibenda eſt tortura in delictis nocturnis, nam quæ fiunt de nocte dicuntur occultè, & ſecretè fieri. Gramm. in vot. 21. nume. 5.

19 Item adde, quòd † in his delictis difficilis probationis ſufficiunt leuiores probationes, imò coniecturæ. Bart. in l. ſi quis ex argentarijs ff. de eden. Et Gram. in d. vot. 21. num. 4. & Alex. in conſ. 24. nu. 6. vol. 2.

20 Item adde, ſi † mulier marito mortis parasse inſidias, vel quolibet alio genere voluntatē occidendi habuiſſe inueniatur, vel fortè maritus eo modo inſectetur vxorem, tūc omnes de familia tam mariti, quàm vxoris (qui tamen tunc temporis domi fuerint) ſine alia defenſione torqueri poterunt, cum ſit veriſimile, illos ſcire factum, tex. eſt in c. ſi fortè mulier deponit, diſtinct. 1.

21 Item adde, † ſi extat indulgentia Principis (ſaluo intereſſe partis ciuiliter) qđ ſi pars petat intereſſe ciuiliter agendo, ex quo crimen habet annexum quò ad probandum delictum, & bona, poterit deueniri ad torturam. Carer. in pract. crim. in l. obſeruare nu. 179.

Scias etiam, quòd plerumq;.
22 Adde, quòd † iſta cauſa, vt reus non poſſit appellare vti conuictus, & confeſſus, non deberet mouere iudices, cum per totam Italiam cōmuniter ſit prouiſum per ſtatuta terrarum, vt in ſententijs capitalibus non liceat appellare; ita ait Gram. in vot. 1. hic allegato & aduertendum eſt, quòd idem Bal. in l. qui ſententiam in fi. C. de poen. mutauit ſententiam, & contrarium tenuit, dicendo, ꝙ ſi dilucidè quis ſit conuictus, non debet torqueri, quem refert, & ſequitur Brun. in tract. de indic. quæſt. 5. 2. par. nu. 16. vbi dicit, quòd hoc putat eſſe de iure verius, & ſequendum; & ego in practica non vidi cōuictum torqueri pro habenda confeſſione delicti, de quo eſt conuictus, ſed ad ſciendum complices, ſocios, fautores, & auxiliatores, proteſtatione præmiſſa in forma.

23 Veritas eſt. Adde, quòd † quando interrogatio fit de ſocijs complicibus, ſiue mandatoribus, debet fieri in genere, & non in ſpecie; vt ſi talis interfuit, vel mãdauit, non nominando aliquẽ, ne fiat ſugeſtio: niſi adeſſent indicia manifeſta, quia tunc poſſet deueniri ad nominationem. Carer. in l. obſeruare nu. 198.

Ibi, quando autem tales rei torquentur.

24 Adde de iſta † proteſtatione videndum et Gram. deciſ. 96. vbi qs fuit interrogatus de eo, quo erat conuictus cum iſta proteſtatione, & nihilominus fuit condemnatus ad pęnam extraordinariam, licèt ſteriſſet in negatiua, & tamen ſecundum Cępoll. in conſ. 32. hic allegato non debet reus interrogari ſuper eo, de quo eſt cõuictus, ſed de alia materia. idem tenet poſt eos, quos allegat Fab. Tim. in adnotat. ad deciſ. Lucen. Magon. deciſ. 89. nu. 12. & de
25 tali † obſeruantia, quòd huiuſmodi proteſtatio ſit adhibenda, atteſtatur Gram. vot. 1. & Foller. in pract. crimin. verſ. rei indurati nu. 3. & Sim. de pręt. conſ. 104. num. 39. Boer. deciſ. 163. nu. 13. & quid operetur iſta proteſtatio, vide Decian. conſ. 93. nu. 74. uol. 2. & ibi nu. 20. ſi proteſtatio fuiſſet facta, quòd non intendebat eum interrogare circa talem rem, quia illud habebat pro certo, vide etiã Bertaz. conſ. 333. num. 6. ubi dicit, quòd iſta proteſtatio eſt vana; quando reus in tortura interrogatur ſuper delicto proprio, non autem ſuper alio, vt ſuper ſocijs, vel mandatoribus; & in conſil. 27. num. 9.

26 Item adde, † quòd quãdo condemnatus, ſiue conuictus torquetur cum prædicta proteſtatione, debẽt fieri interogationes extenſæ, vt dicat ſocios, complices, & fautores, & non ſub illis verbis, ſcilicet, & ad oportunam Domini interrogationem reſpondit, &c. vt ſolent facere multi Iudices, quia ſi reus reſpõderet ſuper delicto principali; *Io non hò fatto queſt' homicidio*, & in negatiua perſiſteret, per talem interrogationem obſcurã videretur receſſum à proteſtatione, & ꝗ fuiſſet interrogatus ſuper delicto principali, nec ſtandum eſſet Iudici, quid in interrogatione comprehẽderetur c. quoniã contra de probat. & Maſchar. de probat. concl. 949. vol. 2. eo maxime, quando ignoramus, quòd in interrogatione dictum fuerit, ex reſponſione clara dignoſcitur vt per Rimin. ſen. conſ. 702. nu. 12. vol 4. & de prædictis latè habetur per Carthar. in tract. de execut. ſent. cõtum. cap. 2. nu. 76. cum ſequen.

27 Dixi etiam. Adde † videndum Carrerium in pract. crim. in l. obſeruare ſub nu. 184. vbi habetur, in quibus caſibus Iudex non præcedentibus indicijs torquere valeat, vide etiã Menoch. de arbitr. iud. quæſt. 84.

Ibi, ne prætextu arbitrij.

28 Adde † videndum Oſaſch. deciſ. 79. & Burſat. in conſ. 201. vbi latiſſime de arbitrio conceſſo Iudici circa torturam Iuris ordine non ſeruato, prout ſibi placuerit, & videbitur, & cun alijs ampliſſimis clauſulis, & quomodo tale arbitriũ intelligatur conceſſum, & quid poſſit fa-
29 cere Iudex. & ſi † Princeps aſſerens ſe habere informatam conſcientiam, mandaret aliquem torqueri poteſtate abſoluta., & non præcedentibus legitimis indicijs, mortaliter peccaret, & Iudex tali reſcripto aſſentire non debet, Gram. in conſ. 45. nu. 32. voto 38. & de cõmuni atteſtatur Io. Ant. de Nigris in c. ſubditorum noſtrorum nu. 128. cum alijs ſequen. & Viui. opin. 638. nu. 8. uol. 2. uide etiam quæ poſui ſupra quæſt. 31. verſ. arbitrio atq; balia, tamẽ in practica cõtrarium ſeruatur, quia ferè ſemper Principi iudices obediunt, ſiue adſint indicia ſiue non.

Ibi Debent igitur. Adde, ſi Iudex ſub prætextu arbitrij ſui ex ceruice ſua procederet ad torturam, non valeret, quod ageret, Roman. conſ. 376. quæſtio eſt Marſ. in conſ. 8. & 25. Foller. in pract. crim. in. verb. dentur capitula, quòd ſuffocauit vxorẽ nu. 25.

Ibi. Et ideo etiã ſi poſt torturã.

30 Adde, quòd † idem tenet Boer. deciſ. 249. in princ. nec conualideretur confeſſio, etiam quòd noua ſuperueniſſent indicia, glo. & Bart. in l. maritus ff. de q̃ſt. Brun. in tract. de indit. 2. par. verſ. quinto principaliter nu. 47. Gram. conſ. 21. nu. 19.

nu.19.& 20.& conſ.37.nu.6.cum ſeq. & voto.6.nu.10. cum ſequen. niſi poſt cõfeſſionem rei indicijs non præcedẽtibus extortam ſuperueniret indicium confeſſionis extraiudicialis ipſius rei, nam tunc prima confeſſio conualidaretur,ſecundum Marſ. in l.quæſtionis nu. 66.de quæſt.

31 Sed pone, quod reus. Adde,quòd †hęc ſola pſumptio non ſufficit abſq; alijs adminiculis,cum ſit indicium remotũ,Blanc.in l.fin.nu.246.ff. de quæſt. quem ſequitur Brun.conſ.115.nu. 66.tomo.2.cõſ.crim. diuerſ.in folio,& Paul. Granur.Theorẽ. 23.nu.4.vbi dicit,quòd hæc prçſumptio eſt ſicut herba betonica, quæ cœtera cõtra eum indicia non concludentia facit haberi pro concludentibus, vide tamen Duen.reg.301.vbi limitat, ſed ad prædicta,vide omnino Farin.quęſt.3.nu.20.

Sed nunquid bannitus.

32 Adde†in hac materia Blanc. in tract.de indic.in c.ex facto indicia nu. 293. vbi plenè tractat,quando ex ſolo banno, & condemnatione quis poſſit torqueri ſine alijs indicijs, & quomodo procedat Doctr.Bald.in l.1. C. de hæred. inſtit.& Foller.in loco hic citato ideſt in,3.par.3 par.in ver.& ſi confitebuntur nu.8.vſq; ad nu.32.vbi ponit quatuordecim limitationes; ſed aduertendum eſt quòd D. Clar.hic tractat de bannito, & condemnato ad nouas defenſiones admiſſo, Foller.autem in loco ſupracitato loquitur de contumace, & bannito nondum

33 condemnato. Nam† in Regn. Neap. quãreus eſt contumax, poſt certum tempus fit etiam bãnitus, & poſtea elapſo anno à die banni contra eum deuenitur ad condemnationem,ſiue foriudicationem in certis caſibus ſecundum formam conſtit.pęnam eorum, vt ibi latè per Afflic. & Foller.in d.pract.crim.in verb.foriudicentur,& ſi poſt foriudicationem venerit in fortijs Curiæ, non admittitur ad nouas defenſiones,ſed ſententia condemnationis,ſiue foriudicationis executioni demãdatur: ſi vero inquiſitus ante quàm foriudicetur,legitimè factus fuerit contumax, & bannitus, eo caſu ſine alijs indicijs torqueri poterit, facta tamen prius teſtium repetitione, vt ibi dicit Foller. & ita in dicto Regno ſeruatur.

Ibi. Et hoc caſu. Adde, quòd idem tenet Marſ.in l.1. num.2. ff.de quæſt. Menoch. de arbitr. quæſt.84.nu.7.

34 Item†adde, quòd bannitus,& condẽnatus in ſtatu eccleſiaſtico, ſi comparuerit infra annum, non poterit torqueri, niſi ſit malæ vitæ, & famæ,ſecũdũ Farin. in quæſt.11.nu.77. verſ. ſum huius opinionis,qui tamẽ affirmatiuè non loquitur,dicens,quòd ita credit, nã terminus ad purgandam contumaciam eſt vnius

35 anni vigore conſtitutionum, ſed † hoc eſſe non poteſt, quia bannitus, & condemnatus ſiue bonæ, ſiue malæ ſit famę, comparens infra annum,ſi de eius innocentia non docuerit, ſententia contra eum lata poterit exequi, non obſtante dicta conſtitutione,vt per eundẽ Farin. d.quęſt.11.nu.100.vſq; ad nu.103.ſi igitur contra bannitum, & condemnatum infra annum comparentem,& de ſua innocentia non docentem,poteſt deueniri ad executionẽ ſñiæ, multo magis poterit deueniri ad torturam, vt hic infra tenet etiam D.Clar.licèt indicia fuiſſent eliſa,quod ſit ſæpè, quãdo iudex ex qualitate indiciorum tutam non habet conſcientiam, & ita ſeruatur per Senatum Mediolani, vt ait Boſſ.in titul. de literi. Princ.& quòd bannitus de aliquo delicto per contumaciam poſſit torqueri ſine alijs indicijs, etiam ſtante ſtatuto, ꝙ poſſit comparere,& contumaciam purgare; tradit in terminis Marſ.in l.1. nu. 2.cum ſeq.de quæſt. niſi probaret plenè eius innocentiam. Et ita in ſtatu eccleſiaſtico ſemper obſeruari vidi,ꝙ banniti ſi infra annũ comparuerint, torquentur, vel ſententiæ contra eos executioni demandentur, niſi de eorum innocentia plenè probauerint.

36 Item† adde,quòd ſimiliter poterit torqueri etiam purgata contumacia per ſtatutũ, vt per Marſ.in d.l.1. de quæſt. nu. 3.& Foller.in pract. crim. in verb. banniantur num.54.niſi probaret, quòd ex probabilibus cauſis fuerit abſens,vt per Marſ.in loco prçcitato.Et dicitur purga

37 ta contumacia in criminalibus, † cum pœna contumaciæ eſt ſoluta Curiæ, & contumax comparuerit coram illo iudice,qui

ce, qui illũ banniuit, vel ſaltem fideiuſſit de ſtãdo iuri, vt per Carau. in ritu 220. nu. 22. & cõtumax antequàm audiatur, debet reficere expenſas accuſatori, vt per Marſ. in pract. crim. §. ſupereſt, & in l. patre nu. 17. ff. de quæſt. quod etiam, vt ibi per eum, procedit in denunciante contumace. Et hoc, quòd expenſæ ſint reficiendæ in criminalibus, antequàm contumax audiatur, eſt verum, quando proceditur ad querelam: ſecus ſi ex officio, tunc non reficiuntur expenſæ. ita Gulielm. de Bened. in verb. mortuo teſtatore el 1. nu. 169. in c. Raynutius de
38 teſtam. & † in Reg. Neapol. ſi contumax voluerit audiri, ſoluuntur per eum Curiæ ducati tres, & duo caroleni de regno, vt per rit. 211.

Ibi. Cum inquiſitio, & bannũ non valeant. Adde, quòd proceſſus
39 † tenet, etiam, quòd legitimis non præcedentibus indicijs proceſſum fuerit, ſi non fuerit oppoſitum, quia inquiſitus debet comparere, & opponere, proceſſum non procedere ex defectu indiciorum, ſecus ſi fuerit oppoſitum, vt per Alex. conſ. 120. nu. 2. vol. 7. Rui. conſ. 80. nu. 3. vol. 4. & Becc. conſil. 70. in fin.

Ibi. Si ergo inqſitus, vel citatus.
40 Adde, † cum hic tractatur de bannito, & condemnato, qui poteſt torqueri ſine alijs indicijs; quid de bannito tantum, ideſt depoſito in banno, ſed nondum condemnato, ſi comparet in termino ſibi aſſignato à ſtatuto, vel à iudice? nullam habet difficultatem, quod non poteſt torqueri; ſed ſi comparet poſt terminum ante tamen condemnationem, in hoc ſtat difficultas. Soci. in cap. qualiter, & quando el 2. numero 994. de accuſat. dicit, quòd bannum datum ratione contumaciæ reuocatur quàm primum, illo citato comparente, etiam ſi compareat poſt terminum in banno aſſignatum vſque ad pronunciationẽ ſentẽtiæ, & ꝙ ſicut in ciuili annullatur primum decretum per comparitionem ante ſecũdum decretum, ita in criminali quandocũq; ante ſententiam comparendo bannitus annullat virtutem banni, perinde, ac ſi numquam fuiſſet bannitus, & Nell. in tract. de bannit. in 3. par. 1. temp. q. 8. dicit, quòd comparens poſt bannum ante tamen ſententiam, illa contumacia confeſſionem nõ introducit, quia contumacia poteſt purgari vſq; ad ſentẽtiam, & ea purgata non poteſt obici confeſſio, quæ ex illa reſultat, quia ceſſante ſubſtãtia, ceſſat qualitas; & quòd nedum effectus contumaciæ tollitur per comparitionem factam ante ſententiam, quinimo quòd tollitur etiam per comparitionẽ factam poſt ſententiam, adhuc tamen Iudice pro tribunali ſedente, & ſi bannitus, ideſt poſitus in banno, purgata contumacia reducitur in priſtinum ſtatum, perinde, ac ſi non fuiſſet bannitus, infertur, quod nec remanet indicium ſufficiens ad torturam contra eum propter cõtumaciam, & hanc illationem etiam facit Foller. in pract. crim. in verb. banniãtur nu. 54. & ſimiliter Clar. ſup. quæſt. 44. verſ. quæro nunc, idem dicit, quòd ſcilicet, ſi reus comparet, antequam contra eum proferatur ſententia diffinitiua condemnationis, non tenetur probare errorem huiuſmodi confeſſionis, ſed ſufficit ipſa comparitio, per quam ſola purgatur contumacia, ob quam ſtatutum inducit illam fictam confeſſionem: & ſi diceretur, quòd hoc modo lapſus termini nihil operaretur, quod eſſe non debet, l. 1. §. cum dicitur ff. ſi cui pluſquam per l. falcid. Reſpondetur, quòd operatur, vt inquiſitus habeatur pro confeſſo, ſed reuocabiliter, quia eo comparente, & negante, lapſus termini nihil operatus eſt, & amplius non habetur pro cõfeſſo; ſed eo non comparente, & ſequuta declaratione Iudicis, tunc lapſus termini operatur, quod habetur pro confeſſo in reuocabiliter, vt pulchrè tradit Caſtr. in
41 conſ. 3. nu. 14. & 24. vol. 3. Nec † obſtat, quod Boſſ. in tit. de indic. num. 133. cum ſeq. in titu. de bannit. num. 4. tenuerit contrarium, videlicet, quòd reus comparens ante ſentẽtiam poſt terminum primi banni poterit torqueri ex ſola contumacia ſine alijs indicijs, dicens, quòd tradita per Soci. & Nell. in locis ſupra allegatis procedunt, quò ad hoc, vt inquiſitus comparendo condemnari non poſſit; nõ autem quod torqueri valeat, quia allegat Bald. in d. l. 1. C. de hæred. inſtituen. qui non loquitur de primo

banno,

banno, quod bannum eſt quædam ſententia interlocutoria, quæ poteſt reuocari, & reſoluitur in vim citationis per ſimplicem comparitionem, ſecundum Bald. in l. licet contra. qui propriam. C. de iureiur. & in l. 1. C. de poſtul. ſed loquitur de ſecundo banno ad pœnæ impoſitionem dato, quod non reſoluitur per comparitionem, vt tenet Bald. in d. l. 1. num. 13. C. de hæred. inſtit. loquitur autem, quòd poſt dictam ſententiã bannitus poſſit audiri virtute alterius ſtatuti, vel conſtitutionis, vt eſt in ſtatu eccleſiaſtico, in quo per annum à die cõdemnationis audiri poteſt, vel quòd ſit poſitus ad nouas defenſiones, & quòd tunc bannitus ſine alijs indicijs torqueri potuerit: & d. doctrina Bal. ita intelligitur per Alciat. de præſumpt. reg. 3. pſumpt. 22. in fin. & Marſ. in l. 1. nu. 2. ff. de quæſt. & Brun. in tract. de indic. 5. quæſt. 2. par. nu. 7. quos ſequuntur Gram. conſ. crim. 34. nu. 14. & conſ. 57. num. 5. Vulpel. in conſ. 105. nu. 2. & Menoch. de arbit. iud. quæſt. 84. nu. 7. & nouiſſimè in cõment. præſumpt. lib. 2. præſumpt. 74. num. 14. poſt Natt. in conſ. 542. nu. 7. quem ipſe non allegat, & etiam hoc modo hic intelligitur per D. Clarum hic, dum dicit, quòd bãnitus, & condemnatus ſine alijs indicijs torqueri poteſt, & allegat d. doctrinam Baldi, per quam fuit deceptus D. Boſſ. credẽs, Baldum loqui de primo bãno, vt dixit in d. rit. de indic. nõ autẽ de ſecũdo, de quo Bal. verè loquitur per ſupraſcripta, & ideò Boſſ. malè repræhẽdit Marſ. & Brun. loco præcitato. Eſt

42 †enim aduertẽdũ, quòd duo ſunt bãna. Primum eſt cum termino ad comparẽdum, quod reſoluitur per comparitionem, vt dixi. Secundum vero eſt ad pœnæ impoſitionem, quod nõ extinguitur per comparitionẽ, licèt bãnitus poſſet audiri forſan per aliud ſtatutum vſq; ad certum tempus, uel ex gratia Principis, uel ex aliqua obſeruantia, de quo loquitur Bald. in d. l. 1. & hanc diſtinctionem tradunt addentes ad d. conſ. 3. Pauli de Caſt. vol. 3. & hoc ſecundum bannum eſt ſententia condemnatoria, prout declarat ipſe Boſſ. in d. tit. de indic. nu. 134 qui Boſſ. allegat etiã apoſtillam ad Aretin. in gloſ. qui iudex uidẽs, quòd inquiſiti non comparent col. 2. & Bald. in l. 2. §. quid ſi actor. C. de iuram. calumn. qui de hoc nihil dicũt, & Caſtrenſ. per eum allegatus in d. conſ. 3. vol. 3. ſimiliter nihil de hoc dicit, ſed loquitur de ſecundo bãno, ideſt de condemnatione: an bãnitus poſſit audiri poſt cõdemnationem, ſtante ſtatuto, quòd cõtumax habeatur pro confeſſo, & conuicto, & cui incumbat onus probandi Curiæ, vel ipſi bãnito prout in eo eſt uidere. nec facit illud Boſſij fundamentum, ſi elapſo termino ad comparendum potuiſſet condemnari, ergo poterit torqueri. quia ſi comparendo ante ſentẽtiam etiam poſt terminum, perinde eſt, ac ſi nõ fuiſſet poſitus in bãno, ſed reſoluitur illud bannum in vim ſimplicis citationis, ita neceſſario ſequitur, quòd ratione cõtumaciæ nullũ remaneat indicium, vt ſupra dictum eſt, quod non ſequitur poſt ſecundum bannum, ideſt condemnationem, quia licèt compareret, bannum illud non reſoluitur in vim ſimplicis citationis, ſecundũ Bald. in l. ita demum, C. de procurat. benè valeret fundamentum, & conſequentia Boſſij, ſi poſt terminum dicti primi banni ad comparendum, & ſe defendẽdum poſitus in banno eſſet captus etiã ante ſententiam, quia tunc ex ſola contumacia ſine alijs indicijs torqueretur, cum verè ſit contumax, quia non comparuit in tempore, nec poſtea contumaciam purgauit, quæ per ſolam comparitionem coram Iudice purgatur. Carau. in ritu 220. nu. 22. & Clar. d. quæſt. 44. verſ. quæro nũc, aliàs ſequeretur, quòd ille, qui compareret, non eſſet melioris cõditionis illo, qui non vult parere mandatis Curiæ, ita contemnendo Iudicẽ, quod eſſet abſurdum, quia omnis inobe

43 dientia† eſt mulctabilis, tot. tit. ff. ſi quis ius dicen. non obtemper.

44 Item adde, †quòd bannitus, & cõdemnatus poterit torqueri ſine alijs indicijs ab illo Iudice, qui eum contumacem, & bannitum fecit, ſecus autem ab alio Iudice, quia ſentẽtia lata per Iudicẽ vnius Curiæ, non facit indicium in alia Curia, etiam quòd ambæ Curię ſint ſub eodem Principe, dummodo vna non ſit ſub alia, pura Curia minor ſub maiori, nam tunc contumacia habet vires ſuas, ſecundum Afflict. in conſtit. humanitate 3. not. quem refert, & ſequitur Foller. in

3. par.

5.par.3.par.prin. verſ. & ſi confitebuntur nu.26. & Farin.quæſt.11.nu.75.

45 Item adde, † q bannitus propter contumaciam, ideſt bannitus ad pęnam, poterit torqueri ſine indicijs, etiam ſi ſtatutum permitteret, quòd bannitus per contumaciam de aliquo delicto poſſit comparere, & contumaciam purgare, ſecundum Marſ.in d.l.1.nu.2.ff.de quæſt. vbi allegat doctrin. Nicol.de Mattarell. & Bald.in d.l.1.C.de hæred. inſtit.quia ſecundum bannum, ideſt condemnatio non eſt loco citationis, ſicut bãnum primum, & licèt ſtatutum permittat purgari contumaciam, ideſt, quòd audiatur, non autem per hoc ſequitur, quòd non habeatur pro condemnato; & ideo poterit torqueri tamquàm bannitus, & cõdemnatus, licet audiatur virtute ſtatuti, vel quòd per Principem ſit poſitus ad nouas defenſiones, & ita tradit Menoc. in tract.de præſumpt.lib.2.præſump.70 nu.14.vbi dicit, quòd doctrina Bal.in d. l.1.C. de hæred. inſtit. facit ad declarationem ſtatutorum, quæ concedunt condẽnatis in contumaciam, vt poſſint intra aliquod tempus audiri, & ita practicatur, niſi probaret plenè eius innocen-
46 tiam. Et licet † D. Clarus hic dicat, quòd ex ſolo bãno poterit torqueri, loquitur, (& aliter intelligi non poteſt) de ſecũdo banno, ideſt de condemnatione, quia loqtur de admiſſo ad nouas defenſiones, quod præſupponit cõdemnationẽ, alias non eſſet opus admiſſione ad nouas defenſiones. Nec dicatur, quòd ſecundum prædicta raro quis torqueretur ex ſola contumacia, cum poſt ſententiam diffinitiuam amplius non ſit q̃rẽdum de delicto, ſed ſolum ſentẽtia exequi debeat, iuxta doctr.Bart.in l.diuus ff.de cuſtod. reorum. Quia reſpõdetur, quòd poterit torqueri in caſibus ſupra allegatis, videlicet, quando fuerit captus elapſo termino primi banni ante tamen ſententiam; vel poſt ſententiam, quando uirtute ſtatuti, vel cõſtitutionis poterit audiri; vel quòd fuerit poſitus ad nouas defenſiones. Et poſt hęc ſcripta venit in lucem tract.de execut.ſent.cõtumac.D. Flãm. Carthar.qui in c. 1.nu.452.cum ſeq.tenuit opin.Boſſ. Ego tamen non diſcedo ab hac opinione mea, quam credo ex rationibus ſupradictis veram eſſe, c maximè, quòd ſemper ita ſeruari vidi, & ſeruaui in practica.

47 Item † adde, quòd bannitus poſitus ad nouas defenſiones per ſolum bannum, & condemnationẽ non poterit torqueri, ſi deperditæ fuiſſent informationes, & proceſſus; ſed de nouo deberent examinari teſtes ſuper delicto, & audiri bãnitum ſuper banno, & cõtumacia, & teſtibus de nouo examinatis. ita tradit Boer.in deciſ.163. nu. 5. & Foller.in 3. part.3. part. in verb. & ſi confitebuntur nu.14. cum ſequen. hic per D. Clarum
48 allegat. Et quomodo, † & quando inſtrumentum deperditum refici poſſit, vide Specul.in tit.de inſtru.edit.§. poſtquàm per tot.& præſertim nu.11.vbi Io.And. in longa addit.in verb.vſus, & per totũ illum.§.magiſtraliter tractat hanc materiam, & dat formulas tã partibus, quàm
49 iudicibus, & notarijs; vbi vide. Et † quomodo probetur amiſſio ſcripturæ, vide ſupra, quòd ſcripſi ad §. falſum verſ. Itẽ notarius negans.

50 Item † adde, quòd in ſtatu eccleſiaſtico, ad tollendam diſceptationem, fuit prouiſum per conſtit. March. lib.4.cap.10. ſub rubr.de mod.& effe.citat.& ban. q poſitus in banno, ſi comparuerit etiam poſt terminum banni, & ante ſententiã perſonaliter, audiri debet, & ſi non comparuerit, habetur pro confeſſo, & conuicto, & verè contumace; & poſſet diffinitiuè condemnari abſq; aliqua notificatione banni, vel alia citatione.

Ibi, pariter etiam ſi ille bãnitus.

51 Adde, † quòd bannitus admiſſus ad nouas defenſiones, ſi docuerit de ſua innocentia, & per contrarias probationes eliſerit nedum alia indicia contra ipſum urgentia, ſed etiam indicium contumaciæ, non poterit torqueri, quia vna probatio fortior tollit aliam. ita Carthar.in tract.de execut.ſent.contum.in c.1. nu. 455.cum ſequen. declarat iſtud dictum D.Clari, & eũ ſequitur D. Farin. quæſt. crim.in quæſt.11.nu.82.& ibi dicit etiã,
52 quòd admiſſus † ad nouas defenſiones, cui à Principe expreſsè remiſſa fuerit contumacia, non poterit torqueri, declarando ita procedere illud, qđ dixit Affl. in conſtitut.clementiæ in 3. notabili, & Carer.in pract.crimin. in tractat. de indic.

dic.& tortura numero 19.

Ibi. Adhuc tamen poterit.

Adde,quòd idem tenuit Menoch.de arbitr.iud.quæſt.84.nu.7.

53 Adde,quòd†poſitus ad nouas defenſiones non poterit torqueri,ſi probatur,illum fuiſſe alio loco, tempore, quo factũ eſt delictum.Bertaz.conſ.462. nu.3.vol. 2.quod tamen non ꝓcederet,ſi de mandato condemnatus fuiſſet, & non conſtaret de tempore mandati.

Dixi quoque non ſufficere.

54 Adde,quòd†quando quis torqueri poſſit non præcedentibus indicijs, Brun.in tract.de indic. car. 9. verſ. principaliter quæritur,& Boer.deciſ.163.nume. 4. & ſequen.

Ibi, non poteſt dari certa doctrina, ſed remittitur arbitrio iudicis. Adde, quòd tortura remittitur arbitrio iudicis, quia eſt
55 ſpecies probationis,& fuit inuenta,† vt
ſubrogaretur in defectum teſtium, per
quos veritas criminis plenè probari nõ
poteſt.Crau.conſ.35. in fin. & quòd re-
56 mittatur † arbitrio iudicis, quæ indicia
ſint ſufficiẽtia ad torturam,& quale debet eſſe arbitrium, & quando dicantur purgata,vide etiam Menoch. de arbitr. iud.caſ. 270. & 273. & in tract.de præſumpt.lib.1.quæſt.44.num.9. cum ſeq. poſuit quadraginta tria indicia ſufficientia ad torturã, & dicit Bald. in cõſ.515. nu.4.vol.5. quòd ad hoc,vt tortura imponatur, tria ſunt neceſſaria,quòd indicia ſint certa,ideſt probata, ſecundo ꝙ ſint veriſimilia, tertio quòd ꝓbabiliter concludant. & in l. cum citra C. de iure dot.dicit,quòd indicium mouẽs aliqualiter animum iudicis,eſt ſufficiens,ſi approbatum ſit à iure, & hoc tradit etiam Crau.in conſ.6.nu.12.quos refert,& ſequitur Simon de prętis in conſ.15. nu. 19.concludens, quòd arbitrium iudicis in faciendis indicijs ad torturam non debet eſſe abſolutum,ſed limitatum à lege, & ſecundum legis diſpoſitionem, & ita etiam tradit Blan.in repet.l.fi. nu.40 ff.de quæſt.alias ſi iudex ex ceruice ſua procederet, non valeret, quod ageret. Rom.cõſ.376.Marſ.conſ. 8. & Foller.in pract.crimin.in ver. dentur capitula numero 25.

57 Item adde,†quòd vbi ſtatutum declarat, quæ indicia requirantur,ceſſat arbitrium iudicis.Bald.conſ.427. nu.9. vol. 5.quem refert,& ſequitur Sim. de pręt. in conſ.202.nu.16.& dicto ſtatuto ſtandum eſt, idem Simon de pręt.in conſil. 15.nu.19.& 20.

Sed quæro, quot indicia.

Ibi. Alij vero diſtinguunt.

58 Adde†deciſ.Pedem.79. num.15.& 16. vbi habetur, quòd indicium dicatur proximum maleficio,& quod remotũ.

Ibi. Certum quicquid ſit.

59 Adde, quòd † iudex habens arbitrium, poteſt habere indicium ex dicto vnius teſtis, etiã,quòd non ſit omni exceptione maior,& ex eo torquere reum.Gandin. in tit.de præſump. & indic.uerſ.Itẽ quæro nunquid poteſtas, quem refert, & ſequitur Alex.conſ. 65. col pen. verſ. & attento arbitrio vol. 1. Gram. deciſ. 34 num. 37.& Menoch.de arbitr.quæſt. 84.vbi ponit,quando indicijs non præcedentibus torquere poſſit iudex,habẽs
arbitrium in capitalibus, & duo indicia
60 etiam†leuia ſufficiunt ad torturam.Bertaz.in conſ.213.nu.8.

Vbi ſubſint legitima indicia.

61 Adde,quòd† perſonæ, quæ regulariter torqueri non poſſunt in criminibus exceptuatis,torquentur, veluti in crimine læſæ maieſtatis,hæreſis,ſimoniæ, in maleficis,& mathematicis, falſi, in priuato carcere, de ingẽti aſſaſſinio, homicidio, ſacræ perſonæ, vel magni Principis, & ſimilibus, vt per pract.Corrad. in tit. de negat.crimin.nu.37.fol.302.

Quæro an Doctores. Adde,quòd
61 † Doctores
in crimine læſæ Maieſtatis Diuinæ; & humanæ torqueri poſſunt, & in crimine falſi,ſimoniæ,priuati carceris, & aliis criminibus exceptuatis, vt per Carer. & Brun. in locis hic per D. Clarum allegatis, & per Gram.in vot. 25. & etiam per Decian. in conſ. 93. nu. 135. vol. 2. & Ceph.in conſ.164.nu.8.vol.2. & Rolan. conſ.31.nu.7.cum ſequen. vol.3. & ſi in caſibus non permiſſis torquerentur, & fate-

fateantur, confeſſio eis non noceret tãquam nulla, etiam quòd eſſet ratificata. Carer. vbi ſup. Gram. in vot. 1. Marſ. in pract. crim. in §. expedita, nu. 46. & Gomes. in c. 13. ſub nu. 4. circa fin. de delictis. ſed caueant Doctores, ne fateantur, quia allegare huiuſmodi nullitatẽ, parũ prodeſſet, nam in delictis grauibus torquentur, vt per Vulpell. in conſ. 141. nu. 11. vbi n. agitur de delicto graui, Doctor non gaudet priuilegio carceris, nec

63 quęſtionis, quia † reatus omne priuilegium tollit. Fran. Mar. deciſ. 709. par. 1. & ego vidi ſeruari, quòd Doctores torquẽtur in crimine homicidij, & alijs grauibus delictis, ſed leuia indicia non ſufficiunt, & requiritur, quòd ſint probabilia argumentis orta, ita vt ſola rei deſit confeſſio, & adeo clara, quòd Iudex ſit ferè certus, vt qui torturæ ſupponitur, delictum perpetrauerit. ita tradit Vulpel. in

64 d. conſ. 141. in prin. & Doctores, † & nobiles ſatis minus, quàm plebei ſunt torquendi in caſibus, in quibus torqueri poſſint, vt inquit Decian. in d. conſ. 93. nu. 135.

65 Item † adde, quòd Doctores torqueri non poſſunt, etiam ſi examinati, vti teſtes vacilarent. Marſ. in l. ex libero nu. 4. ff. de quæſt. & Ceph. in conſ. 164. nu. 8. vol. 2.

66 Præterea quæro Adde, quòd † Decuriones hodie dicuntur, Priores, Conſules, & Antiani Ciuitatũ, vt per Gramm. vot. 1. nu. 20. & per Brun. de indic. quæſt. 4. 2. part. nu. 20. & multa in materia Decurionum habentur per Lancellot. Corrad. in tract. de Decurion. vbi pleniſſimè.

Quæro nunquid minores.

67 Adde, quòd † minores 14. annis in crimine læſæ Maieſtatis torquentur. Capic. deciſ. 130. nu. 55. & Brun. in tract. de indit. & tort. quæſt. 4. par. 2. nu. 16. & nu. 27. dicit, quod vbi, & in caſibus, in quibus minores, & alij inhabiles admittuntur ad teſtificandum, in his erit locus torturæ, quod dicit notandum, quem refert, & ſequitur Carer. in pract. crim. in l. obſeruare, ſub nu. 180. verſ. item excipitur minor, & Marſ. in l. de minore nu. 11. ff. de quæſt, & debet intelligi de proximo pubertati, & leuiter torqueri debet, ſecundũ Brun. in d. nu. 16. vide etiã quæ poſui ſupra in quæſtione 24. verſ. vidi quandoq; dubitari.

68 Item adde, quòd † infans cum ferula cedi non poteſt, vt per Bologn. in addit. ad tract. de indic. & tortu. quem refert, & ſequitur Foller. in verb. & rei indurati nu. 20.

Non etiam debet Iudex ſenex.

Adde videndum Natt. conſ. 319. nu. 3.

69 & ſenectus † remittitur arbitrio Iudicis ſtante eius valetudine, robuſtitate, & atrenta qualitate delicti, Brun. de indic. 4. par. nu. 18. Pari, de ſynd. in §. officialis poſuit ad chordam nu. 11. & Menoch. de arbitr. caſ. 59. nu. 3. & quomodo ꝓbe-

70 tur † ſenectus, & decrepitas, hr̃ in addit. ad Bertaz. in conſ. 102. & decrepitas eſt difficilis ꝓbationis. Alex. conſ. 29. volu. 7. & decrepitus cenſetur, qui ſeptuageſimum ætatis ſuæ annum egerit. Plaz. epit. delict. lib. 1. cap. 32. nu. 14. verſ. in ſignis eſt; & an ſenex poſſit torqueri, vide etiam Vinium hic allegatum comm.

71 opin. 698. vbi dicit, etiã ſi fuerit † tortus, confeſſio erit nulla, licèt eſſet ratificata; ſed caueant ſenes ne fateantur, quia dubito, quòd hoc non poſſet obtineri in

72 practica, & ſenex decrepitas infirmꝰ, vel alius, qui torqueri non poſſit propter ętatem, vel infirmitatẽ, vel alia de cauſa, ſi ad torturam fuerit indiciatus, poterit condemnari ad aliquam pœnam pecuniariam, vel ad pœnam exilij, ſecundum Gomes de delict. cap. 13. nu. 28.

Item adde, quòd nedum ſenex ſtante eius valetudine, & robuſtitate poteſt tor-

73 queri, ſed etiam laborans † febre quartana poſt diem febris, dummodo tortura ſit leuis, & ſine quaſſata, ſiue ſterpata, vt per Fran. Mar. in deciſ. 790 per totam.

74 Item adde, † quòd ſurdus, & mutus à natura non poſſunt torqueri, vt cõfiteãtur delictum. Brun. in tract. de indic. & tort. in 4. quæſt. 2. par. nu. 25. Fran. Caſſon. de tormen. c. 10. nu. 5. Ghirlan. de quæſt. in 6. quæſt. nu. 7. cum non poſſit damnari, niſi ex dictis teſtium, vt Brun. & alij vt ſup.

Quæro modo nunquid mulier

75 pręgnans. Adde, quòd † mulier pręgnans etiam tẽpore puerperij

perij poteſt exaaminari pro teſtimonio, dummodo ad eam notarius tranſmittatur. Franc. Marc. deciſ. 182. part.2. ſed Fely. in c. quoniam frequenter, vt lit. nō conteſtata, & Florian. in. l. inuiti. de teſtib. tenent, prægnantem non poſſe cogi ad ſe examinandum, vti valetudinariā; quod intellige ſecundum Bart. in l.2.§.ſi non propter ff. ſi quis caut. quod non tenetur comparere perſonaliter in iudicio, etiam quòd eſſet prȩgnas ex alio, quam marito, ſed ei debet mitti Iudex ad domū, vt iuret, & deponat, vt per Bertach. in ver. mulier prægnans. fallit, quando mulier pregnans eſſet ruſtica, & valens, vt eo tempore portet onera. Iaſ. & Fulgoſ. in l. 2. ff. de in Ius voc. & Rebuff. in 3. tom. conſtit. de excuſat. nu. 42. etiam ſic non eſt verum illud, quod dicunt vulgares, prægnantem non poſſe cogi ad iurandum.

76 Item † adde, quod pręgnans non poterit torqueri, etiam quòd eſſet pręgnās ex alio, quam marito, & in carcere concepiſſet etiam fraudolenter, & doloſè cauſa euitandæ torturæ; & etiam quòd eſſet pręgnans de pauco tempore, puta 10. vel 20. dierum, Bal. in. l. Imperator la.2.ff. de ſtat. hom. Gomeſ. tomo. 3. delict. cap. 13. nu. 37. Iodoc. pract. crim. cap.41. nu.6. Io. de Anan. in c. intelleximus nu.7. de his qui fil. occid. pract. Corrad. tit. de negat. crimin. nu.34. Brun. in tract. de indic. quæſt. 4. par. 2. & ad id de muliere prægnante, quòd non poſſit torqueri, vide etiam Carer. in pract. crim. in l. obſeruare nu. 180. verſ. Item excipitur prægnans.

77 Item † adde, quòd ſi mulier prægnans torqueatur, & confiteatur, talis confeſſio non valet, ſecundum Bald, in d. l. Imperator ff. de ſtat. hom. quem referunt, & ſequuntur Anan. in d. c. intelleximus nume.7. & Brun. in d. quæſt. 4. nu. 3.

78 Item † adde, quòd Iudex quotieſcūq; dubitat, an ſit prægnans, debet cōſulere Medicos, & obſtetrices, quos ſufficit de credulitate deponere. Caſſan. in tract. de tormen. cap. 10. num. 6. Bertach. in repet. in verb. femina nu. 13. dicit, quòd ipſi mulieri creditur per tres menſes, & per Pari. in tract. de ſynd. in verb. tortura, verſ. officialis, poſuit ad cordam,
79 vbi habetur, an officialis † teneatur in ſyndicatu, qui tormentauit mulierem prægnantem, quæ fecit abortum, adhibito prius medico, qui dixit, ſe credere nō eſſe pręgnātem. ſed de modo probandi pręgnantiam, latè habetur per Maſchar. de probat. concluſ. 1208. vol. 3.

80 Item adde, ꝙ † mulier nō prægnans poteſt torqueri, ſicut alij, & blandis verbis poteſt induci ad confitendum, quinimo Pariſ. in tract. de ſynd. in verb. tortura
81 cap.7. dicit, quòd Iudex poteſt † mulierē ad ſe adduci facere ſecreto in camera, & eidem dicere, quod vult illam habere in ſuam, & fingere, velle illam deoſculari, & ei polliceri liberationem, & ꝙ ita factum fuit à quodam Regente, qui quādam mulierem blanditijs iſtis induxit ad confitendum homicidium, quæ po-
82 ſtea decapitata fuit. Ego † autem arbitror, quod hoc non ſit permiſſum Iudici, quinimo, quòd eſſet omni reprehenſione dignus, cum ſit fictio diabolica, velle inducere mulieres ad confitendū delicta verbis, & actibus venereis, & libidinoſis, quæ aliquando propter luxuriam ſe inducunt ad venenandum maritos, & ad faciendum committi homicidia, & multo magis poſſent ſe inducere ad confitēdum falſum; & hæc diabolica ſimulatio tanto magis eſt fugienda, per ea, quę tradit D. Clarus ſup. in quęſt. 55. verſ. allegare etiam, & verſ. circa primū. & quis poteſt promittere, ſi Iudex haberet mulierem formoſam ſolam in Camera, quòd ab ea non conucrteretur.

83 Item † adde, quòd nec etiam fuſtigari poteſt mulier pręgnans, ſecūdum Marſ. in l. 1. nu. 22. ff. de quæſt.

Sed quid agendum. Adde., quòd
84 † Guid. Papæ in deciſ. 74. hic allegata, non dicit, vt ꝑ auctorem refertur, ſed quòd ſeruatur in Curia parlamenti, & in cœteris Curijs Delfin. quòd proceditur ad executionē interlocutoriæ ſuper tortura, etiam infra decem dies; niſi fuerit appellatum, & inhibitum: quandoq; tamen ſecundum caſus exigentiam, & qualitatem perſonatum expectatur lapſus decem dierū. Et ſic, quòd hodie de conſuetudine, & ſtylo Curiarū, reſpectu interlocutorię, ad torturam remittitur arbitrio iudican-
85 tis. Et † ego in ſtatu eccleſiaſtico, ac etiā in Reg. Neap. obſeruaui, & obſeruari vi

di

di, quòd non obſtante appellatione exi
ſtentibus indicijs legitimis, & datis co-
pijs, & elapſo termino ad purgandũ in-
dicia,torquetur,cum ex prædictis appa-
reat,quòd appellatio ſit friuola, nec iu-
dices in Regno interpoſita appellatio-
ne ſuperſedere ſolent, ſi diſcuſſum fue-
rit ſuper indicijs, niſi etiam fuerit p̃ſen-
tata inhibitio. Et ideo hac cautela vtun
tur rei,& eorum procuratores,quòd dũ
fabricantur proceſſus, ſecretò obtinere
procurant inhibitionem à Vicaria, vel
ab Audientijs Regijs à cõminata tortu-
ra,quæ inhibitiones paſſim concedũtur,
& eas iudicibus tempore torturę,vel an
te p̃ſentari faciunt, alias ſine dicta pro-
uiſione torquerent̃,nõ obſtan. c.Regni,
quod incipit ſi iuſtè, quo diſponitur, vt
recipiantur appellationes ante torturã,
quod non procedit, ſi iniuſta eſt appel-
latio, quia tunc poteſt iudex appellatio-
nem non recipere, ſed ad torturam de-
uenire,ſi datę fuerint defenſiones,& ſer
uata de iure ſeruanda. ita declarat. d.c.
Foller.in pract.crimin.in 3.part. 3.part.
princip.nu.50. & Carer. in l. obſeruare
nu.188.verſ.limita prædicta, niſi præce
dant.Et ideo rei inhibitiones præſenta-
ri faciunt,ut manus iudicis ligentur,qui
amplius nõ procedit, niſi remiſſa cauſa,
& ita credo, quòd facerent iudices ec-
cleſiaſtici, ſi ante torturam inhiberẽtur:
ſed ſine inhibitione,ſi eſſent practici,nõ
curarent de appellatione.Et in ſtatu ec-
cleſiaſtico ſeruatur illud,quod dicit Ma
ranta in loco hic citato, ſcilicet, quòd
eodem inſtanti interponitur decretum
de torquẽdo, & reus torquetur,quæ cau
tela iudicio meo eſt inſipida, ſi appella-
tioni eſſet deferendum, nam torquẽdus
ſtatim,quòd alligatur funi,vel ſpoliatur,
& etiam,quòd eſſet ligatus, poſſet appel
lare,ſed conſiderandum eſt, an appella-
tio ſit friuola,nec ne.Sed quid,è conuer
ſo,an per accuſatorem,vel fiſcum appel
86 lari poſſit,ſi pronunciatum fuerit,† non
eſſet torquendum.Bald.Et Salycet.in l.
ante ſententiam C. quorum appell.non
recip.tenẽt,quòd ſic; ſed Brun. in tract.
de indic.nu.13.tenet,quòd non, quem
refert, & ſequitur Neuiza.in conſil. 60.
nu.7.cum ſeq.vbi latè.Sed ego arbitror
primam opinionem eſſe ſequendam,cũ
reſpiciat fauorem publicum, vt malefi-
cia detegantur, & puniantur, quæ raro
hodie,ſine tortura detegi poſſunt,maxi-
mè quando ſunt grauia,& occulta; alias
eſſet in facultate iudicum ſiue ignoran-
ter, ſiuè malitioſè occultare multa deli-
cta, ſi tamen de malignitate appellantiũ
appareret, quia nulla extarent indicia,
& potius de innocentia inquiſiti conſta
ret, eo caſu omnino eſſet reicienda ap-
pellatio.ſed talia decreta,vt nõ torquea
tur,non ſolent fieri; ſed expeditur cau-
ſa,inquiſitum abſoluendo,vel relaxatur
ſub fideiuſſione, de ſe repræſentando,
quando poteſt ſperari, vt superueniant
indicia.

Sed quid ſi ille. Ibi, tu vero dic.

87 Adde,quòd† iudex in caſibus arduis po
teſt procedere ad torturam ex proceſſu
informatiuo, & excuſatur in ſyndicatu.
Alex.conſ.75. lib.1. Gramm. conſil.40.
num.5.

88 Item adde,quòd† magna Curia Vica-
riæ virtute c. Regni quod incipit,ſi cum
ſceleratis, habet pręheminentiam,quòd
poteſt torquere reum ex proceſſu infor
matiuo,de quo capit. meminit Pariſ.de
ſyndic.in verb.tortura,& Io.Anton. de
Nigr.in d. c. & licèt ipſe dicat multa re-
quiri,adhoc vt magna Curia poſſit d.p̃-
heminentia vti, nihilominus hodie ma-
gna Curia ea vtitur, non adhibitis alijs
circunſtãtijs,niſi grauitate delicti, & vr-
gentia indiciorum:& ſi appellatur à de-
creto torturæ ad ſacrum Conſilium,con
ſideratur,an ſit caſus, in quo magna Cu
ria poſſit vti pręheminentia prædicta,&
89 an ſint indicia urgentia:ſed cõtra† Nea-
politanos non poteſt vti pręfata præhe-
minentia, niſi de licentia Proregis, re
communicata cum Regentibus regiam
Cancellariam,vt plenè per Franc.in de-
90 ciſ.143.&† ſimilis præheminentia etiam
Gubernatoribus Vrbis, & coram Locũ-
tenentibus cõceſſa fuit, per Leonem X.
ſumm.Pont.vt in bulla.7.de qua in bul-
lario fol.185.vol.1. qua auctoritate Lo
cumtenentes, vt audiui, indifferenter
vtuntur,ſiue adſint legitima indicia,ſiue
non, apponendo clauſulam in Decreto
torturæ ſtantibus facultatibus conceſſis,
&c. nulla habita conſideratione, quòd
intẽtio ſummi Pontificis non fuit,quòd
quis torqueretur ſine indicijs,quod mi-

nime

nime fieri poteſt, vt dixi ſupra in hac quæſt.in verſ.dixi, & ſupra in quæſt. 31. verſ. arbitrio.

91 Quæro ſi plures. Addet ſi pater,& filius de eodem crimine eſſent inquiſiti, tortura, à filio eſt incohanda, & in præſentia patris,qa pater magis de filij tortura, quã de propria cruciatur l. iſte quidem §. fin. ff. quemet.cauſa,Gãd.de maleſ.in tit.de queſt. nu.11.Laurent.Tenni.caut.90.Guid.de Suzar.in tract.de indicijs nu. 22.& latè per Marſ.in pract.crimin.in §. expedita

92 nu.49.ſed aduertendum eſt,quòd† ſi pater confiteretur per torturam filij, vel filius per torturam patris, diceretur con ſeſſus in tormentis,& ideo nõ eſſet ſtan dum illi ſimplici confeſſioni,niſi ratifica tione adiuuaretur,ita tradit Bald.in l.1. in fine C. ſi rector prouinc. in ſecunda lectura, quem refert, & ſequitur Tiraq. in repet.l.ſi vnquam de reuoc.donat.in præfactione nu.8.vbi multa exempla ac cumulauit ſimilis confeſſionis ob amo-

93 rem parentum,& filiorũ, & ſi† torquendi eſſent ętate ęquales, vel indicijs, incipiendum eſſet ab eo, qui haberet malum pronomen,ſeu malam phiſonomiã, cum ex ijs cauſatur etiã indicium. Carer.in pract. crim. in l. obſeruare num. 185. & quod ſeruatur in reis, ètiam in teſtibus, ſi plures eſſent torquendi,vt ꝑ Marſ.in loco ſupra citato.Sed Afflict.in conſt.ſi damna clandeſtina nu. 75. hanc quæſtionem tractando à quo tortura ſit

94 incipienda,concludit,quòd † totum indicis arbitrio ſit remittendum.&c.

Nunc de gradibus torturæ.

95 Adde,†vt per Menoch.de arbitr.iud. caſu 271.vbi plenè,& Ant.Scap.in tractat. iuris non ſcripti lib. 5. c. 110. ibi ponit ſeptem gradus torturæ:& quid conſiderare debeat iudex, uide etiam Crau.in conſ.287.nu.6.Couar. pract.quæſt.cap. 23.colum.22.& Boſſ. in titul.de tortura num.36.

96 Ibi,& nota, quòd licet. Adde, quod † cõfeſſio dicitur extorta metu tormentorum, nedum,quando quis fuit tortus, ſed etiam quando fuiſſet ligatus, vel conſtitutus in loco tormentorum; ſeu oſtenſis ſibi tormentis; nam tormentorum probabilis ſuſpitio idem operatur, quòd ipſorũ tormẽtorum illatio.Gram. in conſil.21. nu.23.& 24.

Sed an fortè. Ibi,aliqui dicunt.

97 Adde,quòd† dictum Anchar. procederet,quãdo quis eſſet carceratus in loco, in quo fame,& frigore grauiter afficeretur, ut expreſsè tradit Bart. in l. diuus nu.2.ff.de quæſt.& Bertrand. conſ.226. nu.4.& 5.vol.4. quos refert,& ſequitur Beec.in conſ.70.nu.14.& Natt.in conſ. 319.nu.4. & ita etiam declarat Brun. in tract.de indic.& tortu quæſt.2. par. 2.dicens,quòd confeſſio facta in carceribus, in quibus non denegatur cibus,non dicitur facta metu tormentorũ,& per conſequens, quòd non requiritur perſeuerantia,ſed pro cõcor.Claud.Batran.reg. crimin.55.ita diſtinguendo, dicit,quòd confeſſio carcerati facta ad fauorem car cerantis in ciuilibus non valet, ſecus autem in criminalibus, quia tunc eſt valida, licèt in carcere facta fuerit.

Debet igitur iudex. Ibi, & ideo

98 ſcias. Adde,quòd† paſſim pro quolibet indicio non debẽt dari tres ictus chordæ, nam iudex debet conſiderare complexionem,& qualitatem rei, an ſit debilis,vel robuſtus, & ferox; an nobilis, vel ruſticus; & conſiderare criminis qualitatem,vt latè per Marſ. in d.pract. §.expedita num.85. quid enim ſi eſſent, puta,quinq;,vel ſex indicia ſufficientia, & reus eſſet debilis,erit ne pro quolibet indicio ter torquẽdus?certè nõ. Et ideo remanet arbitrio iudicis. ita tradit Io. Ant.de Nigr. in c.7.frequens nu. 34. & debet arbitrium iudicis eſſe iuri,& ęquitati congruum,alias ſi ex capite ſuo procederet ad torturam,non valeret, quod ageret,vt per Roma.conſ.376.col.pen. ſed conſuetudo eſt, quòd cumulatis in ſimul omnibus indicijs, non dantur niſi duo,vel tres ictus funis ꝑ qualibet die, ſi tortura reiteratur, vt etiam atteſtatur Cum.de ſynd.cap.21.de tort.nu.20.niſi in parricidio,aſſaſſinio, crimine læſæ maieſtatis,publicis latronibus, & ſtratarũ diſrobatoribus,qui etiam acrius torquentur, vt per Carer. in pract. crim. in tractat.de indic.& tort.fol. 163.& dicit Gram.in conſ.45.nu.37.cum ſeq.quòd quando

99 quando† indicia eſſent ſufficientia, non
debet vltra tertiam vicem torqueri, id-
eſt in tribus diebus ſeparatim, alias di-
ceretur immoderatè tortus; & idem te-
nuit Paul. de Caſtr. in conſ. 299. circa fi-
nem uolum. 2. & Blanc. in l. fin. num. 10.
ff. de quæſt. quod tamen fallit in ſupra-
dictis delictis.
100 Item† adde, quòd iudex nõ poteſt tor-
quere reum ſuper vno indicio, & ſi fue-
rit tortus, etiam cũ proteſtatione, quòd
intẽdit torquere ſuper vno indicio tan-
tum, cenſetur ſuper omnibus indicijs
tortus, etiam quòd iudex haberet libe-
rum arbitrium. Bertazz. in conſil. 145.
volum. 1.
101 Quæro nunc. Adde, quòd † etiam
Aduocatus fiſci, &
procurator fiſci non debent eſſe prẹſen-
tes, quando rei torquentur, ſecundum
Bart. in d. l. cuſtodias, & Affl. in conſtitu.
queſtione 5. nu. 6. lib. 1. rubr. 41. Sed ego
ſemper vidi ſeruari contrarium, & ſem-
per mãdaui Auditoribus meis, vt uoca-
rent procuratorem fiſcalem ad uiden-
dum torqueri reos, vt euitarentur ſu-
ſpitiones.
Ibi. Bene dicit Imola. Adde, ꝙ
102 † nõ de-
bet admitti talis diſputatio Aduocato-
rum in tortura, quæ adhibetur contra te
ſtes, ſecundum Bar. in l. vnius. §. reus, &
§. Iudex ff. de quæſt. quẽ ſequitur Fran.
Marci in deciſ. 908. nume. 5. hic allega-
ta.
103 Item† adde, quòd licèt Aduocati non
fuerint exhibiti in diſputatione quæſtio
nis cõtra principalem, non propter hoc
vitiabitur proceſſus, vel ſententia, ſecun
dum Bar. Ang. & Io. de Imo. in d. l. cuſto
dias, & Foller. in conſ. 141. nu. 4. tom. 2.
104 inter conſ. crimin. diuerſ. ſed† in Regno
Neap. ſeruatur, ꝙ citantur ad diſcutien-
dum ſuper indicijs, antequàm deuenia-
tur ad torturam contra reos: ſed in ſtatu
105 eccleſiaſtico† non ſeruatur, ſed ſi Aduo-
cati uolunt audiri, audiuntur.
Item debet iudex. Adde, quòd in
criminibus qua-
lificatis, parricidio, aſſaſſinio, crimine lẹ-
ſæ maieſtatis, & publicis latronibus, mo
dis exquiſitis iudex torquere poteſt: &
tormentum caualetti, quo multi iudices
hodie vtũtur, non eſt nouum genus tor
106 menti, † ſed eo antiquitus vtebatur, vt
per Caſſan. in conſuet. Burgun. in rub. 1.
§. 8. fol. 316. & de multis modis, quibus
vtitur ad tormentandum, vide Marſ. in
l. 1. nu. 55. ff. de quæſtionibus. & de tor-
107 mento† ignis habetur per gloſ. in l. ædi-
ctum. ff. eod. tit.
Iudex aut. Ibi. Nam ſi fortè in
108 tortura. Adde, quòd † in dubio non
præſumitur, quòd exceſſerit,
imò quòd ſuum officium temperatè geſ
ſerit. l. Herennius. §. caiã. ff. de euict. vn-
de alleganti, quòd iniuſtè torſit, incum-
bit onus probandi, ſecundum Ang. in l.
3. C. de adult. & exceſſus potius ẹquipa-
ratur culpæ, quàm dolo. Fely. in c. cum
non ab homine in fin. de iud.
109 Item † adde, quod Iudex tenetur cul-
pa, qui fecit ligare reum, vt eum torque
ret, qui fuit malè ligatus, ex quo cecidit,
& fractum fuit brachium, vel quid aliud
ſibi cecidit, ſecundum Paul. de Caſtr.
in l. ſi vt certo §. nunc videndum ff.
comm. ſed contrarium, quod tenetur is,
qui eum ligauit, ad cuius officium perti-
net, tenet Pariſ. de put. de ſyndic. verb.
an officialis, quem ſequitur Bertaz. conſ.
110 474. in fin. volum. 2. Et † quid ſi Iudex
ſine indicijs ponit aliquem ad torturam,
& cum eſſet ſolutus uinculis, occidit Iu-
dicem, an debeat puniri pœna mortis.
Pariſ. de pute. de ſyndic. in uerb. quidã
Iudex, dicit quòd non, & idem in Iudi-
ce, qui exceſſit modum puniendo inno-
centem calore iracundiæ, vel nimio fer-
uore; mitius tamen punitur, quia relega
bitur, per text. in l. lege iulia §. fin. ff. ad
111 leg. Iul. repet. officialis † .n. ratione offi-
cij delinquens, non tenetur de toto, licèt
teneatur ratione exceſſus; & ideo non
poteſt pœna ordinaria puniri, dum de-
liquit in exercitio ſui officij. Burſar. cõſ.
325. nu. 27. vol. 3. vide etiam Parid. de
put. in verb. tortura c. 12. nu. 5. & Iacob.
de Belu. in ſua pract. crim. in rubr. de q̃ſt.
nu. 75. vbi dicit, quòd ſi Iudex fuit in
aliqua culpa excedendo modum, quòd
putat, eum non teneri, arg. l. 1. de emẽd.
ſeru. quia valet argumẽtum de poteſtate
dominica ad poteſtatem Rectoris. ſed
ad iſtam quæſtionem, qua pœna punien
dus ſit Iudex, qui vel omnino indebitè
reum quæſtionibus ſubiecit, vel in tor-
quendo

quendo modum exceſſit; & quomodo
112 † probetur Iudex modum non exceſſiſ
ſe, vide Menoch. de arbitr. Iud. caſu 340.
113 & quomodo probetur † tortura, vide
Maſchar. de probat. in concl. 1384. &
114 † in Regno Neap. ſi mors non ſequatur
pœna biemalis carceris irrogatur, per
Cap. Regni incipiens ſi iuſtè, & Gram.
conſ. 15.

115 Illata reo tortura. Adde † videndum Menoch.
de arbitr. Iud. caſ. 273. vbi tenet, quòd
quando indicia cenſeantur fuiſſe purga
ta, remittitur arbitrio Iudicis.

Ibi, & hoc etiam ſi delictum.

116 Adde, quòd † conuictus de crimine capitali,
qui ſemper negauit in tortura, ne
dum non venit abſoluendus, ſed pœna
mortis puniri debet, vt voluit Bal. in l. 1.
in fin. C. de iuram. calumn. & in c. ad no
ſtram de probat. quem ibi ſequitur Felyn.
Alex. ad Bart. in l. vnius §. reus ff. de quæſt.
Paul. de Caſtr. in l. ſi quis in hoc genus.
C. de epiſc. & cler. Roman. in l. 1. §. hoc
reſcriptum ff. ad Sillan. Paril. de put. in
tract. de ſyndic. in verb. tortura, l'vlti
mo, in c. quidam latro, Marſ. ſing. 108.
Gram. conſ. 12. nu. 24. vbi dicit Cepo.
in conſ. 32. malè conſuluiſſe, & contra
caſum l. qui ſententiam C. de pœnis. Ca
rer. in pract. crim. in tract. de indic. &
tort. §. ius igitur nu. 13. & hanc opinio
nem, quãdo delictum plene, & legitimè
fuit probatum, veram eſſe, tenuerunt
Andr. de Iſern. in c. 1. §. publici latrones
de pace tenen. Afflict. in conſtit. Neap.
lib. 2. rubr. 10. nume. 20. & Couar. pract.
quæſt. c. 23. nu. 5. verſ. & enim hoc nul
libi, licèt pro contraria parte per D.
117 Clarum hic allegatus fuerit, † & hanc
partem veriorem eſſe affirmant Caſſan.
ſuper conſuetud. Burg. fol. 206. nu. 93. &
Foller. in pract. crim. in 3. par. 3. par. in
verb. confitebuntur nu. 110. idemq; te
nuit Rimin. iun. in conſ. 84. nu. 12. cum
ſequen. inter conſ. crim. diuerſ. tomo. 2.
& in conſ. 175. vol. 2. conſiliorum ſuorũ
per totum, vbi optimè reſpõdit ad Grã
mat. in deciſ. 8. ad doctrinam Alber. in l.
ædictum, & ad Cepol. in conſ. 32. hic al
legatis Gomeſ. quoq; in c. 13. num. 20.
verſ. ſed aduertendum de delictis, hanc
opinionem tenuit, affirmando contrariã
eſſe falſam, & ibi fortius voluit, quòd
legitimæ probationes in proceſſu con
tentæ per tormẽta eneruari non poſſint,
licet Iudex nulla facta proteſtatione ad
torturam contra conuictum deuenerit,
118 † motus pluribus rationibus, & præſer
tim quia eſſet in poteſtate cuiuſlibet im
periti Iudicis, ſeu malitioſi reum culpa
bilem à pœna delicti liberare, quod eſſet
in præiudicium Reipublicæ. Ego etiam
(licèt multi contrarium tenuerint,) ar
bitror hanc opinionem, quando delictũ
per teſtes eſt plenè, & legitimè probatũ,
eſſe veriſſimam, & ſequendam, cum ad
fauorem publicum tendat, vt per Ang.
in l. ſi abducta in lectura Paduana C. de
furt. vbi. n. apparet de crimine cõmiſſo,
Iudices debet eſſe proni ad puniẽdum,
nec debent põderare omnes iuris ſoléni
tates, quia fauor publicæ diſciplinæ ſua
det, vt maleficia puniri debeant, ita Grã
mat. in deciſ. 36. nu. 63. Nã delinquentiũ
craſſatur iniquitas, ſi eorum præſumptio
tranſit impunis, & ideo rigidè in eos
exercenda eſt iudicialis auctoritas, 23.
q. 5. c. relegẽtes Luc. de pen. in l. 1. nu. 3.
C. de numer. actuar. lib. 12. & Gram. in
voto. 35. nu. 3. & dum tales facinoroſi nõ
puniuntur, publica lætitia turbatur, &
ira Dei in Nos prouocatur, l. nemo, & ibi
Bal. C. de Epiſcop. audien. & idẽ Gram.
in deciſ. 36. in prin. Adſurdum vtiq; &
incõueniens eſſet, quòd fortitudo brac
chiorum ſceleſtorum, veritati, & teſtium
probitati præualeret, cum tortura ſit pe
riculoſa ad veritatem, vt inquit Brun. in
tract. de indic. in 6. quæſt. 2. par. in prin.
& eleganter probat Rimin. iun. in d. cõſ.
84. nu. 22. & 23. dum impugnat auctori
tatem Tullij dicentis in topicis, illud ve
rum eſſe, quòd tormentis fatetur, & di
cit etiam Luc. de pen. in l. 1. nu. 5. C. de
numer. actuar. lib. 12. quòd tortura eſt
fragilis, & ei de facili non eſt credendũ;
Nam vſu compertum eſt, non ſemel tan
tam aliquando eſſe delinquentium in
in tormẽtis conſtantiam, vt ſæpè ac acri
ter tormentis affecti, nihil fateri velint;
& multorum exempla ſunt apud Vale
rium Max. lib. 8. cap. 4. & ideo rectè di
xit Vulpian. in l. 1. §. quæſtioni fidem
ff. de quæſt. pleroſq; ita tormenta contẽ
nere, vt exprimi ab eis veritas nullo
modo poſſit, Quidam etiam reperiun-

tur, qui diabolicis ſortilegijs, & incantationibus ita graui ſopore detinentur, quòd nullum dolorem pati uidentur, &
119 hoc appellatur † maleficium taciturnitatis, ſiue inſenſibilitatis, vt per Paul. Girlan. in tract. de quæſt. & tortura quæſt. 4. nu. 11. Quidam vero ſunt, qui eorum impatientia confitentur delicta, quæ nũquam fuerunt, vt dicit Simon de Pret. in cõſ. 105. nu. 5. & quod probationibus teſtium ſit ſtandum, & non iudicio torturæ, comprobatur, Nam ſi quis in tortura, & etiam ſponte delictum confiteretur, & poſtea factis defenſionibus per legitimas, & veras teſtium probationes conſtaret de errore confeſſionis, & de eius innocentia, nemini eſt dubium, ꝙ ſtandum eſſet probationibus contra ꝓpriam confeſſionem, Gram. deciſ. 34. nu. 36. & Bertaz. conſ. 162. vol. 1. & ſic veniret abſoluendus. Si igitur contra confeſſionem, quæ eſt maior quacunq; probatione, ſtatur probationibus teſtium, multo magis à contrario idem eſt faciendũ contra eius negatiuam metu mortis factam, cum contrariorum ſit eadem diſciplina, vulgata regula: & ita ſecundum probationes, quibus conuictus eſt, condemnari debet, non obſtante negatiua, iuxta illud Euangelij, in ore duorum, vel trium ſtat omne verbum. Accedat aliud argumentum iudicio meo validiſſimũ, ſi reus propter indicia vrgentia, & indubitata non obſtante tortura condemnatur ad pœnã triremium ad tempus, ſiue in perpetuum, vt hic ait D. Clarus, & Gram. in d. deciſ. 8. ſequitur, neceſſario, quòd tunc nulla habetur conſideratio torturę, quia maior pœna imponi nõ potuiſſet, etiam quòd ad torturam non fuiſſet deuentum, cum nemo ex præſumptionibus ordinaria pœna puniri poſſit, ad tradita per Doct. in c. afferte de præſumpt. & hoc ideo, quia Iudex tunc exiſtens inter negatiuam, & indicia indubitata, neglecta negatiua rei, & tortura, applicat ſe ad præſumptiones; & reum condemnat ad intregram pœnam, quæ ex præſumptionibus imponi poſſit: ſed ſi talem pœnam extraordinariam, quæ ex præſumptionibus imponitur, teneretur Iudex imponere, etiam quando reus eſt plenè conuictus, ſequeretur, quòd nulla eſſet differentia inter plenas probationes, & indicia, quod minimè dicẽdum eſt; quinimo ſi talia indicia per torturam non eliduntur, multo minus plenæ probationes elidi poſſunt, vt inquit Gomeſ. vbi ſupra. quo ſic ſtante, quando Iudex eſt inter affirmatiuam, & negatiuam; aut eligit negatiuam, & tunc reum abſoluere debet; aut applicat ſe ad affirmatiuam, ideſt ad veras, & plenas probationes, & nullam vult habere conſiderationem torturæ, prout non habuit, vbi ſolum indicia indubitata exiſtebãt; & tunc neceſſe eſt, quòd deueniat ad pœnam ordinariam; ad quam deuenire nõ potuit in 1. caſu, quia ibi non aderant plenæ probationes, ſed indicia tamen. Concludendum eſt igitur, quòd conuictus, non obſtante tortura, debet puniri pœna ordinaria, & non extraordinaria; prout puniretur, quando ſolum adeſſent, vt ſæpè dixi, indicia indubitata, &
120 non plenæ probationes.] Vbi autem reus plenis, & legitimis probationibus nõ eſſet conuictus, Ego quoq; inclinarem ad prædictam pœnam triremium, iuxta tradita per Gram. in d. deciſ. 8. 42. & 96. tamen aduertendum eſt, quòd in illis
121 † caſibus non conſtabat de legitimis ꝓbationibus, ſed de indicijs indubitatis, & ideo ſacrum Conſilium reos ad pœnã extraordinariã condemnauit, & idem facit ſenatus Mediolani, vbi indicia ſint valde vrgentia, vt hic atteſtatur D. Clarus, qui non dicit, quòd ita faciat, vbi adſint plenæ ꝓbationes vt ſupra dixi, Quibus ſtantibus, mihi videtur, quod Dominus Clarus non poſſit defendi, dicens practicam Parlamẽti Pariſien. eſſe Iuri, & æquitati contrariam, & quamuis Rimin. Iun. in dicto conſ. 84. in fine dicat, quòd Iudices poſſunt mitigare pœnam, reos condemnando ad remigandum; licet prædicta opinio ſit vera; Hoc tamen non procedit inconſulto Principe, niſi in maioribus Magiſtratibus, vt tradit Dominus Clarus infra in queſt. 85. verſ. vlterius quæro, & ad tollendas Aduocatorum diſceptationes, Iudices quando contra conuictos ad torturam deueniunt, prius proteſtari debent in forma, vt quotidie practicatur, eos non interrogã do ſuper probatis, & reſpõdeant poſtea quicquid velint, vt tradit Boſſ. in tit. de
122 indic. nu. 130. Quinimo † reus ſuper indicijs

dicijs, & præſumptionibus indubitatis cum dicta proteſtatione tortus, etiam ꝙ ſuper delicto principali fuiſſet interrogatus, poterit condemnari ad remigandũ, vt per Gram.in d. deciſ.96.

123 Item adde, † quòd tortura non tollit pœnam ordinariam, quando in reo adeſt frequentatio delictorum, ſi tortura fuit illata cum proteſtatione, citra præiudicium probatorum, ſecũdum Simon. de pretis in d.cõſ.105. vbi habetur etiã,
124 quòd reus vtens † ſortilegijs, ſeu incantationibus contra torturam, ne confiteatur, poteſt puniri pœna mortis, ſiuè ad remigandum.

125 Item † adde, quòd vbi quis non debet puniri pæna ordinaria; ſed extraordinaria, non poteſt puniri pœna publicationis bonorum, Bald.in.l. 1. C.ne ſine iuſſu Prin.& de hoc vide Menoc. de arbit. Iud.quæſt.93.

Ibi. Et ita eſt cõmunis practica.

126 Adde, quòd† ideo D.Beccarius de Beccarijs non abſoluebat reos ſtatim, quando eos non reperiebat culpabiles, ſed ſuperſedebat, & in fine ſui Regiminis abſolutiones faciebat, vt dicit Boer. in
127 deciſ.163.num.15. ſed† officiales ſtatus eccleſiaſtici ita non faciunt, ſed auiditate pecuniarum ſtatim abſoluunt reos, ſecundum opinionem Gomeſij pro habendis ſportulis, imò multi eorum valde contriſtantur, quando reperiuntur culpabiles, non bono zelo, ſed quia perdunt ſportulas, & ideo non ſolent eſſe multum diligentes pro reprimendis delictis; Nimirum igitur ſi in ſtatu eccleſiaſtico quotidie fiunt tot delicta enormia, & præcipuè homicidia. ſed hãc queſtionem nouiſſimè examinauit Menoch. in tract.de præſumpt. quæſt.93. vbi impugnando D.Beccarium, & alios idem tenentes, tenuit, cauſam indeciſam non eſſe relinquẽdam, ſed ꝙ reus debet abſolui ab obſeruatione iudicij. Ego autẽ arbitror hoc remittendum eſſe arbitrio iudicis, qui debet conſiderare qualitatẽ proceſſus, delicti, & inquiſiti. ſed in Re-
128 gno† Neap. obſeruatur, quòd inquiſitus præſtet fideiuſſores de ſtando iuri, & de ſe præſentando toties quoties fuerit requiſitus, ſecundum Carau. in ritu 248. nu.18.& non datur alia abſolutoria; ſed fideiuſſio non datur eo modo, quod dicit Carauit. ſed communiter ſeruatur, reum præſtare fideiuſſionem de ſe repræſentando toties quoties nouis ſuper uenientibus indicijs, & cum d. fideiuſſione relaxatur.

Cœterum ſi reus in tormentis.

129 Adde, quòd† requiritur ratificatio, etiã ſi confeſſio non eſſet facta cum tortura, ſed tormentis ſibi præparatis. Guid. pp. deciſ.339.nu. 3. & Brun. in tract. de indicijs in 6.quæſt.2.partis, nu.4. & Girlan. de quæſt. in 4.quæſt.num.2. hoc tamen limitat Foller.in pract. crim.in 3.par.3. partis principalis nu.113. non procede
130 re† in uiro robuſto, & ſagaci, vt eius cõfeſſio ſit valida ſine ratificatione, ſed hoc dictum mihi videtur periculoſum, & quòd tutius eſſet habere ratificatio-
131 nem.& de forma† ratificationis habetur per Marſ. in pract. in §. quoniam nu. 1. cum ſequen. & Foller. in pract. crim. in verb.ſi confitebuntur in 3. part. 3. part. prin.nu. 81.

132 Item † adde, quòd ſi quis vario modo bis crimen confeſſus fuerit, & poſt modum confeſſionem ſuam generaliter ratificauerit, non poterit puniri, ſed debet reus clarius, magisq; ſpecificè ſuper confeſſione ab eo facta interrogari in ratificatione. Bero.quæſt. 126.

133 Item adde, † quòd ſi tortura eſſet leuis, & tortus robuſtus, confeſſio ſine ratificatione valeret:& ſimiliter in publicis latronibus confeſſio ſine ratificatione ualeret, vt plenè per Maſcar. de probatio. concl. 353.nu. 22.cum ſeq. vol.1. & ibi nu.26.dicit, quòd ſi poſt confeſſionem
134 legitimam, & ratificatam, † & ſententiam appareret de innocentia rei, ꝙ ſententia non deberet exequi, ſed ego conſulo iudices, vt ratificationem accipiant, etiam quòd tortura fuiſſet leuis.

135 Item adde, quòd† non requiritur ratificatio, vbi confeſſio extraiudicialis præceſſerit, ſed abſque aliqua ratificatione reus diffinitiuè condemnari poterit. gl. fin.in l.capite quinto de adult. quam ſequitur Iaſ. in l.Magiſtratibus num.4. ff. de iuriſd.omn. iud. Marſ.in l.1.§. diuus ſeuerus col. fin. ff.de quæſt. & in pract. crim.in §.quoniam nu. 38. & Felyn. in cap. olim verſ.octauo fallit de reſcrip.&

Maſcard. in d. concl. 353. nu. 22. ſed Gomeſ. de delict. in cap. 13. ſub nu. 8. dicit
136 †illam gloſ. & eius concluſionem eſſe falſam, & quòd ſemper legendo, iudicando, & conſulendo contrarium tenuit, videlicet, ꝙ requiratur ratificatio, & optimè intentionem ſuam probat, vt ibi eſt videre. Eandem opinionē tenuit Boſſ. in tit. de confeſſ. per torturam nu. 5. cum ſequen. vbi atteſtatur illam opinionem nūquàm vidiſſe ſeruari in practica. Ego quoq; nunquàm vidi talem practicam, & ſemper mandaui meis Auditoribus, quando euenit caſus, vt ratificari facerent, & hoc eſt ſeruādum, cum ſit magis tutum; & poſt hęc vide Chart. ita tenentem in praxi interrogan. reorum in lib. 4. cap. 1. nu. 153.

137 Item adde, quòd†non requiritur ratificatio, nec confitenti prodeſt reuocatio confeſſionis, ſi contra eum adſunt alia indicia, iuncta cum confeſſione, licèt per tormenta extorta, quę inducunt veritatem indubitanter, niſi reuocans probaret contrarium per alia indicia contraria: & hoc procedit, quando eſſent plura indicia valde proxima vero facto, ſicut eſt vnus teſtis de veritate facti; & duo de confeſſione extraiudiciali facta per eundem cum confeſſione extorta per torturam legitimis præcedentibus indicijs, & quamuis poſtea confeſſio talis extorta, ſit reuocata, poterit ſequi condemnatio. ita tradit Bald. in l. fi. col. 1. C. de probat. quem refert, & ſequitur Gram. in deciſ. 34. nu. 36. vbi dicit, ita tenuiſſe Boer. in deciſ. 163. quod nō eſt verum, quinimò ibi nu. 18. tenuit cōtra Bal. & eius ſequaces, & idem tenet Boſſ. in tit. de confeſſ. per torturam nu. 5. dicens, quòd male faceret iudex, qui talē confeſſum puniret ſine ratificatione, q a agitur de uita hominis, & quòd negari non poteſt, quin aliquid dubij apud iudicem prudentem remaneat. Nam prima eſt extraiudicialis, quæ poteſt eſſe facta glorioſè; alia in tortura, quæ potuit fieri per metum torturæ; & conſequēter probatio dicitur præſumpta, & magis diuerſi generis, quàm eiuſdem; & ꝙ ideo nunquàm uidit illam opinionem ſeruari in practica. Ego vero credo vtramq; opinionem ueram eſſe, videlicet, quòd opinio Baldi procedat, vt poſſit deueniri ad pœnam extraordinariam; contraria autem, vt non poſſit puniri pœna ordinaria ſine ratificatione, per ea quę tradit D. Clar. ſupra in quæſt. 20. verſ. ſcias tamen cum ibi additis.

138 Item adde, †quòd ſi dubitetur, an confeſſio ſit facta coactè, in dubio præſumitur facta ſpontè, vt dicit Lanfr. dona. in ſua prax. cap. 9. de conf. 3. caſ. ſub nu. 18

139 Item adde, †ſi plenè ſit probatum delictum per capturam perſonæ in flagranti crimine, quod non requiritur ratificatio. Gram. deciſ. 36. nu. 60.

140 Item adde, quòd† ſi reus poſt ratificationem reuocaret, nō eſt audiendus, ſed non obſtante reuocatione, debet cōdemnari. Gram. conſ. 40. nu. 29.

141 Item†adde, an ratificatio, ſiue perſeuerantia requiratur, quādo quis fuerit tortus in alium, ideſt in teſte, vt per Ang. in l. fin. C. de quæſtion.

142 Item† adde, quòd non ſufficit confeſſionem factam in tormentis ratificatam fuiſſe, ſed ad hoc, vt dicta confeſſio probet, requiritur etiam, quòd ſit probabilis, poſſibilis, & veriſimilis; & ideo relinquitur arbitrio iudicis, quantum ſit credendum confeſſioni delinquentis factæ in tormentis, qui prædicta conſiderare debet. ita latè Marſ. in l. quæſtionis modum num. 17. ff. de quæſt. & Menoch. de arbitr. iud. caſu 269.

Et circa hanc ratificationē aduerte. Debet quoq; talis ratificatio. Ibi. Debet etiam fieri.

142 Adde, quòd† vbi conſuetudo eſt, quòd rei in loco torturæ examinentur, & interrogentur, ratificatio ibi facta tenet, & valet. ita tradit Cepo. in conſ. 39. nu. 51. cum ſeq. & hoc ſæpè ſolet eſſe propter anguſtiam locorum, ubi officiales reſident.

Ibi. Solentq; cauti Aſſeſſores.

144 Adde, quòd†ſit differentia, ſi Notarius dixit, talis fuit ſpontè confeſſus, uel fuit voluntariè confeſſus, vt per Bald. in cap. 1. §. iniuria punitur de pace iur. firman. & ibi dicit, quòd iſtud eſt nouū dictum.

145 Ibi, & nota, quòd licet. Adde †videndum conſ. ſine auctore 94. nu. 11. vol. 1. inter conſ.

146 conſ. crim diuerſ. & in † Regno Neap. ſeruatur, quòd in ratificatione adhibentur teſtes, & etiam reus ſe ſubſcribit, & ita facit in omnibus ſuis conſtitutis; & ſi ſcribere neſcit, facit ſignum crucis, & poſtea Notarius iuxta illud ſignum ſcribit ſignum Crucis Titij ſcribere neſcientis: & in ſtatu eccleſiaſtico non adhibentur teſtes, nec reus ſe ſubſcribit, ſed ſufficit, quòd ratificatio fiat coram Iudice.

Sin autem reus. Adde, quòd idem tenet Boer. in decis. 160. nu. 13. Gram. deciſ. 33. nu. 36. & Bertaz. in conſ. 162. vol 1.

Succeſſiuè quæro nunquid.

147 Adde, quòd † de conſuetudine nedum poterit interrogari de alijs delictis, ſed torqueri, etiam nullis extãtibus indicijs; ſi confeſſus fuerit delictum, de quo contra eum etant indicia. Gram. deciſ. 34. nu. 34. & decis. 48. nu. 1. etiam ſi primum delictum confeſſus fuerit cum tortura cum indicijs, poterit poſtea ſine indicijs interrogari in genere de alijs delictis, et diſſimilibus, quando habetur mala opinio de eo. Boſſ. de indic. nu. 138. & Foller. in pract. crim. in verb. rei indurati nu. 6. & in verb. & ſi confitebuntur nu. 93. & 97. & hæc opinio tamquam cõmunis eſt amplectenda, vt ait Bertaz. conſ.
148 341. nu. 8. ſed hoc † non procedit in clerico, quia tortus in vno delicto, nullo modo poteſt in tortura interrogari de alijs delictis occultis. Foll. in pract. crim. cano. in ver. tormentis non ſubijciãtur,
149 nu. 16. ſed † in ſtatu eccleſiaſtico prouiſum fuit per Paulũ III. quòd reus nullo modo poſſit interrogari de alijs criminibus, de quibus contra eos non adſint indicia, vt in prima parte Bullarij fol. 472. conſt. 58. cuius verba ſunt hæc. Iidem iudices captum pro vno crimine ſuper alijs, de quibus indicia aliqua non habẽt, nullo modo interrogare præſumãt. ſed dicta bulla non obſeruatur, niſi forſan in Vrbe, in qua nunquam practicaui, ſed attenditur prædicta conſuetudo, & ita in ſtatu eccleſiaſtico ſemper practicari vidi, præſertim in furtis, Aſſaſſinijs, & ſimilibus delictis.

Ibi, tunc enim ſi eſt exequenda condemnatio.

150 Adde, quòd † de iure condemnatus debet torqueri etiam contra alios, vt habetur in l. qui vltimo in fin. ff. de poen. & per illum tex. dicit Andr. de Iſern. in conſtit. damna clandeſtina, quòd ſi ante, aut poſt condemnationem reus excul-
151 pet † inculpatum, quòd poterit iterum torqueri.

Vltimo videndum eſt in hac
152 materia. Adde † videndum Menoc. de arbitr. Iud. caſ. 272.

Item adde, quod tortura non poteſt repeti; quando proceditur ex proceſſu in
153 formatiuo; † vt per Grami conſ. 64. nu. 9. cum ſeq. & Io. Ant. de Nigris in c. ſi cum ſceleratis in addit. nu. 10. in quo c. conceditur præheminentia magnæ Curiæ, de qua præheminentia planè habetur per Crau. in rit. 259.

Quæſtio LXV.

SVMMARIVM.

1 *Confeſſus ſponte debet condẽnari, etiam quòd ſecundo loco contrarium in tortura depoſuiſſet.*
2 *Confeſſio in tortura, an, & quando validior ſit ſpontanea.*
3 *Confitens aliquem occidiſſe, cum tantum vulneraſſet, an ſecuta morte poſt confeſſionem, poſſit ex illa confeſſione condemnari.*
4 *Confeſſio ſpontanea ſine indicijs valet ad condemnandum.*
5 *Et quid ſi fuerit reus abſolutus, quia crĩmen non erat probatum.*
6 *Et quid ſi non præceſſerit proceſſus.*
7 *Et quid in confeſſione muti ſignis declarata.*
8 *Confeſſus crimen, an cenſeatur confiteri qualitates.*
9 *Confeſſio ſpontanea non requirit ratificationem.*
10 *Confeſſio rei maior eſt alijs probationibus.*

VBi reus delictum.

1 Adde, quòd ſponte † confeſſus debet condemnari, etiam quòd ſecundo loco contrarium in tortu

ra depoſuiſſet, quia ſtatur primo dicto rei, vt per Bart. in l. 1. §. quæſtione ff. de

2 quæſt. vbi facit tres caſus. † Primus eſt, quando quis in ſe tantum interrogatur, & tunc eſt validior confeſſio ſpontanea, quam cum tormentis. Secundus caſus eſt, quando quis de alio interrogatur, & tunc illa eſt validior, quę fit cum tormẽtis. Tertius eſt, quãdo quis torquet̃ in ſe, & in alium, & tunc debilior eſt cõfeſſio, quæ fit in tortura, quam quæ ſine tormentis. idem ſentit Marſ. in d. l. 1. §. qſt. ff. de quæſt. Gram. vot. 34. nu. 11. & conſ. 35. in fine, Foller. in pract. crim. in 3. par. 3. par. in verb. & ſi confitebuntur, nu. 90. & Deci. conſ. 175. nu. 8.

3 Item adde, † ſi vulnerans adhuc viuẽte vulnerato confeſſus eſt, ſe occidiſſe, nunquid morte ſecuta, poterit ex illa confeſſione condemnari de homicidio, Bald. in c. 1. de pace iur. firm. §. iniuria punitur nu. 19.

4 Item † adde, quòd confeſſio ſponte facta, etiam non præcedentibus indicijs valet, & ex ea confeſſione quis poteſt damnari. Aret. in tract. maleſ. in ver. fama publica præcedente verſ. Aduertas tamen, & Maſchard. de probat. concl. 357. nu. 5. & 34. vol. 1.

5 Item † adde, ꝙ confeſſio erit valida, & ex ea poterit qs dãnari, ẽt ſi fuerit abſolutus, qa crimẽ plenè nõ fuerit probatũ, & ſentẽtia in rẽ iudicatã trãſiuerit, Bero. in c. at ſi clerici nu. 67. cum ſequen. de iud. & ibi nu. 64. tenet, quòd ſi confeſſio facta fuiſſet in tormentis legitimis præcedentibus indicijs, non ſeruato tamen iuris ordine, quòd talis confeſſio non noceret; ſed ſi poſt confeſſionem etiam ſpontaneam reus de facto fuerit abſolutus, per illam confeſſionem amplius moleſtari non poterit, cum non teneatur ſtare confeſſioni; poſtquam eſt iudicatũ in contrarium, Boer. deciſ. 289. nu. 8.

6 Item † adde, quòd confeſſus ſponte debet condemnari, etiam non præcedẽte proceſſu. Inoc. in c. qualiter el 2. col. penul. de accuſat. & in c. cum ſuper in glo. ſua in verb. deponendum de cõfeſſ. & Ang. in l. vulgaris de furt. & Bald. in l. mercalem de cond. ob turp. cauſ. ſed cõfeſſio non noceret ſi aduerſarius negaret, & contradiceret. Bal. in l. cum precum C. de liber. cau. quem refert, & ſequitur Pau. Meren. in conſ. 91. nu. 65. inter. conſ. crim. diuer. tomo. 2.

7 Item † adde, quòd mutus ex confeſſione ſua ſignis declarata condemnari non poteſt, ſed requiritur teſtium liquida ꝓbatio. Bal. in l. vnica nu. 27. C. de confeſſ. Alex. & Roma. in l. 1. ff. de verb. oblig. & Plaz. epit. delict. lib. 1. cap. 32. nu. 18. vbi dicit etiam, cum tamen eſſe interrogandum per ſigna, ſaltem pro ueritate habenda.

8 Item † adde, ꝙ non videtur fateri qualitates. Bart. & Bal. in l. ſi cui §. fin. ff. de leg. 1. & Brun. conſ. feud. 69. col. 2. verſ. 2. mouęor, & Iaſ. in d. l. ſi cui. §. fin. dicit, ꝙ reſponſio indefinita in criminalibus intelligitur ſecundum interrogationem; & ibi atteſtatur de communi.

9 Sed quæro nunquid. Adde, quòd † confeſſio ſpontanea ſufficit abſq; ratificatione ad condemnandum, etiam quòd ſit facta in iudicio ſine aliquo iuramento; & etiam ſine aliqua Iudicis interrogatione, dato termino ad faciendum defenſiones. Gomeſ. de delict. in c. 12. nu. 3. cum ſequen. hic allegat. & ibi nu. 8. dicit, quòd ex vnica confeſſione delinquentis poteſt ipſe delinquens condemnari, etiam ſi talis confeſſio fieret, & contineretur in proceſſu nullo, & inualido de Iure, vel quia accuſans ſit inhabilis, vel libellus ſit ineptus, vel aliqua deficiat ſolemnitas, & ordo Iudiciarius, niſi nullitas reſultaret ex defectu iuriſdictionis: & atteſtatur de cõmuni. & quæ dicatur confeſſio ſponte facta, vide Carrer. in d. l. obſeruare nume. 25.

10 Item † adde, quòd confeſſio propria rei de crimine patrato maior eſt quolibet inſtrumento, & quibuſcunq; depoſitionibus teſtium. Bal. in conſ. 192. proponitur, quòd in qualibet Ciuitate, col. 2. volum. 2. Crau. conſ. 61. nu. 13. Rimi. iun. conſ. 84. nu. 17. volum. 2. inter conſ. crim. diuerſ. & Bertazz. conſ. 341. nu. 4. volum. 2.

Quæ-

Quæſtio LXVI.

SVMMARIVM.

1 *COnuinci ex quibus quis poßit.*
2 *Conuictus an ſit torquendus.*
Conuictus de crimine non punitur in Regno Franciæ, niſi ſit etiam confeſſus, vbi agitur de vltimo ſupplicio, aut mẽbri mutilatione nu.eod.
3 *Teſtes duo conuincunt, ſi ſunt omni exceptione maiores.*
4 *Et quando dicantur tales.*
5 *Conuictus quis dicatur.*
6 *Confeſſus an dicatur propriè conuictus, ſi ſtatutum de conuicto loquatur.*
7 *Famulus aufugiens an cenſeatur cõuictus de furto.*
8 *Iudex debet eſſe promptus ad puniendum, vbi conſtat de maleficio.*
9 *Sententia ex nouis probationibus non conualeſcit.*
10 *Iudex an debeat iudicare ex conſcientia, vel ex actis, remißiuè.*
Iudex, cui pars in ſecreto veritatem cauſa confeſſa fuit, contra illam confeßionẽ iudicare non debet. nu.eod.
Iudex videns aliquem portantem, arma, poteſt illum punire, etiam quòd non conſtet ex actis nu.eod.
11 *Iudicis verbis non creditur, niſi ex proceſſu appareat.*
12 *Lim. ad l. ſciant C. de probat.*
13 *Innocentia poteſt probari per præſumptiones.*
14 *Innocentiæ argumenta, remißiuè.*
15 *Probationes liquidæ requiruntur in materia pacis fractæ, & trengæ.*
16 *Item contra iudicem.*
17 *Et quales in cauſis vſurarum, & falſi.*
18 *Probatio plena ſufficiens, liquida, liquidißima, euidens, patens, perſpicua quando dicatur, remißiuè.*
19 *Iuramentum an dicatur probatio, remißiuè.*
20 *Probatio plena inſurgit ex pluribus indicijs contra ſolitum delinquere.*
21 *Teſtes deponentes vidiſſe Titium, & Seiũ rixantes, & quòd non viderunt aliquem ipſorum vulneraſſe, ſed quòd ſe data rixa, vnus ex eis erat vulneratus, probãt contra alium.*
22 *Dici falſa demonſtratio, & menſis, an vitiet inquiſitionem.*
23 *Teſtes duo plenè probant, non tamen quæſtionati.*
24 *Homicidium probatur, licèt teſtes de diuerſo armorum genere deponant.*
25 *Delictum an dicatur plenè probatum, non probatis qualitatibus in accuſatione deductis.*
26 *Qualitas non propoſita à principio, poteſt addi pendente iudicio ad aggrauandum pœnam.*
27 *Lim. niſi adderetur poſt tempus per ſtatutum præſcriptum accuſationi.*
28 *Et quid ſi qualitas prædicta reperiatur probata, non tamen à principio deducta.*
29 *Sententia in criminalibus non requiritur conformis libello.*
30 *Papa an conuincatur per duos teſtes.*

NEc omnia ceſſant.

1 Adde, quòd quis † conuincitur ex quinq; ſpeciebus probationũ, ſcilicet teſtibus, propria cõfeſſione, inſtrumentis, rei euidentia, & violẽta præſumptione; vt not. extra de reſt. ſpoliat. c. cum ad ſedem §. nos igitur. vnde captus in flagranti crimine, ex eo ſolo dicitur eſſe conuictus, l. 1. §. 1. de rapt. virg. & Paris. de ſyndic. in verb. probatio, quia dicitur, quòd iudex in fi. & vbi reus eſt conuictus non requiritur confeſſio rei, & econtra; vbi eſt confeſſus non requiritur, quòd ſit cõuictus. ita dicit Guliel. Bened. in c. Raynutius in verb. mortuo itaq; teſtatore num. 149. quem refert, & ſequitur Caſſan. in conſuet. Burg. fol. 190. nu. 40. de teſtam. vbi
2 dicit, quòd male faceret † iudex, ſi conuictum poneret ad torturam, vt ore proprio delictum confiteretur. Sed in Regno Franciæ de ſtilo, & generali conſuetudine contrariũ ſeruatur, quia non ſufficit, ꝙ delatus fuerit teſtibus conuictus quãtumcunq; clara probatione, niſi ore proprio ſit crimen confeſſus, vbi agitur de vltimo ſupplicio, aut membri mutilatione, ſi factũ aliter notoriũ non eſſet, quòd aliqua tergiuerſatione celari non poſſet, & ſi reus non vult cõfiteri debet poni ad quæſtionem pro habenda confeſſione, ita atteſtatur Guliel. de Bened. in c. Raynutius in uerb. mortuo. 1. num. 349. de teſtamen. & Manſuer. in pract.

tit. de probat. §. idem ve delatus, & Ant. Colomb. in tract. de cõtrouerſ. crim. art. 207. & 208.

3 Item adde, † quòd ad conuincendum delinquentem requiruntur duo teſtes omni exceptione maiores, alias non probant ad condemnandum. Bal. in l. fin. col. 1. & ibi etiam Salyc. C. de probat. & Caren. in pract. crim. in l. obſeruare nu.
4 165. & ibi dicit, † quòd teſtes in dubio præſumuntur omni exceptione maiores, ſi nihil contra eos fuit oppoſitum. &
5 conuictus dicitur, † qui non poteſt negare crimen l. qui ſententiam C. de pœn. & qui commiſſa nulla poteſt tergiuerſatione celare. c. cum olim de verb. ſignif. in fi. 2. q. 1. c. de manifeſta, & ita tradit Iſern. in conſtit. Iuſtitiarij non per caleñdas, in lib. conſtit. fol. mihi 75. & quãdo Reus per duos teſtes dicatur conuictus, latè per Gomez. de delictis c. 12. nu. 9. cũ ſequentibus.

6 Item adde, † quòd confeſſus non dicitur propriè, & verè de crimine cõuictus, per tex. in c. at ſi clerici de Iud. in prin. iuncto c. 1. & §. fin. 2. q. 5. & Abb. in d. c. at ſi Clerici, tenet, quòd in materia ſtatuti pœnalis, in quo fieret mentio de cõuictis, non compræhenderetur ille, qui fuiſſet contra ſeipſum confeſſus, nam talis non diceretur verè, & propriè conuictus, & ideo non deberet compræhẽdi ſub ſtatuto maxime odioſo, in quo de cõuicto mẽtio ſimpliciter fieret. & Abb. ſequitur Bero. in conſ. 187. nu. 11. cum ſequen. vol. 3. & hoc eſt notatu dignum, ſi eſt verum; ſed mihi videtur, quòd ſit nimium ſubtile, & contra mentem, & rationem ſtatuti; nam ſi vult conuictum puniri, multo magis confeſſum, cum nulla ſit maior probatio, quam proprij oris confeſſio.

Ibi, & poteſt poni exemplum.

7 Adde videndum † de famulo aufugiẽte Natt. in conſ. 407. vbi latiſſimè.

8 Item adde, quòd † vbi conſtat de maleficio, Iudices debet eſſe proni ad puniendum, nec debet multum ponderare iuris ſolemnitates, quia fauor publicę diſciplinæ ſuadet, vt maleficia puniantur. Bald. in l. ita vulneratus, prima lectura, ff. ad leg. Aquil. refert. & ſequitur Gram. vot. 15. nu. 16. & conſ. 49. nu. 16. & Bertaz. conſ. 341. nu. 3. vol. 2.

Item adde, quòd reus debet eſſe conuictus, vel confeſſus, anteq̃ condemnetur, quia non ſufficeret, quòd poſt ſententiã
9 conſtaret de delicto, † cum ſententia ex nouis probationibus non reconualeſcat. latè per Boer. in deciſ. 259.

10 Scias autem. Adde † videndũ Maſchar. de probat. cõcl. 948. ubi latè, an Iudex iudicare debeat ſecundum conſciẽtiam, an ſecundum allegata, & probata. Et Felyn. in c. paſtoralis §. quia vero in fine de offi. deleg. vbi ponit ſeptem fallentias. aliam addit. Curt. iun. in l. antepen. C. qui admitti ſcilicet, quòd ſi pars fatetur Iudici in ſecreto veritatem cauſæ, nunquam debet iudicare contra illam cõfeſſionem, quia ad ſubleuamen bonorum, & nõ ad tutamen malorum inuenta eſt tela iudiciaria, & cum ſequitur ſylua nup. in verbo quomodo iudicandum in dubio nu. 121. vbi ponit aliam limitationem, quando Iudex videt aliquem portantem arma, quia tunc poteſt iudicare de his, quę vidit, licet non conſtet ex actis, & ad hoc allegat Ang. in conſ. 343. in cauſa col. fin. Et ad illud, quòd dicit Felyn. vbi ſupra in ſecunda limitatione, quòd ſupremi Iudices poſſunt iudicare ſecundum conſcientiam, uide etiam Guid. PP. in deciſ. 29. Rolan. conſ. 70. nu. 22. vol. 1. & Menoch. de arbitr. Iudic. caſu 98. nume. 10.

11 Item adde, quòd † verbis iudicis non creditur, niſi ex proceſſu appareat. Rolan. conſ. 94. nu. 23. vol. 1. & latè Maſcar. de probatio. concl. 949. quando iudicis aſſertioni ſit ſtandum.

12 Debent autem. Adde, † quòd hoc pcedit, vbi agitur de pœna corporali, ſecus ſi de pœna pecuniaria, & ita illam leg. fin. de probat. limitant Ludouic. Bologn. in conſ. 49. in add. ad conſ. Io. de Anan. quem refert, & ſequitur Alciat. reg. 2. præſump. 9. nu. 4. & Cephal. in conſ. 141. num. 18. cum ſequen. vol. 1.

Item adde, quòd iſta regula, quòd in criminalibus probationes debẽt eſſe luce meridiana clariores, procedit in condemnando, vt per Ang. in verb. de anno præſenti verſ. quid ſi accuſator: ſed in abſoluendo, probatio rei dubia releuat, per doctrin.

doctrin. Bart. in l. non ſolū §. ſed vt pro-
bari ff. de oper. nou. nunc. & Auguſt. ad
Angel. d. loco, & tenet Bart. in l. 1. §. de
illo verſ. quæro an heres. ff. de bon. eorū
13 qui ſibi mor. quod † innocētia poſſit pro
bari per præſumptiones, quem refert, &
ſequitur Barth. Cepo. in conſ. 1. ſub nu.
9. Burſat. in conſ. 216. nu. 50. volum. 2.
Corn. conſ. 198. in fin. vol. 2. & Crau. in
14 conſ. 11. num. 10. & † multas innocentiæ
præſumptiones accumulauit Burſ. in d.
conſ. 216. nu. 129. & ſic iſta regula debet
intelligi de probationibus fiſci, vel accu
ſatoris, non aūt rei. Fely. in c. ſignificaſti
el 2. num. 13. de probat. & Crau. conſ. 2.
num. 16. & in hac materia uide Bertaz.
15 conſ. 18. nu. 14. vbi dicit, † quòd in mate
ria pacis, & treugæ ruptæ debent eſſe li-
quidæ, & in conſ. 71. nu. 11. dicit, quòd
16 contra † iudicem debent eſſe legitimæ,
& clariſſimę: & in conſ. 170. ponit, quo-
17 modo debeant eſſe † in criminali cauſa
vſurarum: & in conſ. 38. nu. 9. quomodo
18 in crimine, & quę † ſit prolatio legitima;
ſeu plena; quæ ſufficiens, quæ liquida,
q̄ liquidiſſima; quæ euidens, ſeu patens,
19 quæ perſpicua; & an iuramentum † dica-
tur ꝓbatio; & quomodo huiuſmodi prō
bationes ſint accipiendæ in materia ſta-
tutorū, vide Caſſan. ſuper cōſuet. Burg.
fol. 309. nu. 1. cum ſequen.

20 Item adde, † quòd contra ſolitum de-
linquere ex pluribus indicijs, & præſum
ptionibus ſimul iunctis, etiam diuerſæ
ſpeciei, fit plena probatio, ſecundū Lud.
de Alfer. in conſ. 143. nu. 12. & 13. tom.
1. inter conſ. crim. diuerſ. quem ſequitur
Rimin. iun. in conſ. 84 num. 21. tomo 2.
inter conſ. crim. diuerſ.

21 Item adde, † ſi teſtes dicant vidiſſe Ti-
tium, & Seium rixantes, & quòd non vi
derunt aliquem ipſorum inferentē vul-
nus alteri, ſed quòd ſedata rixa viderūt
vnum ex eis vulneratum, quòd ex hoc
reſultat indicium indubitatum, ex quo
deueniri poterit ad condemnationem.
Marſ. in l. repeti. nu. 29. ff. de quæſt. & in
rubr. C. de probat. nu. 334. & in ſingul.
298. dixit ibi.

22 Item adde, † quòd falſa demonſtratio
diei nō vitiat probationem criminis in
cauſa inquiſitionis, ſecus ſi falſus eſſet
menſis, quia tunc deficit tempus, quod
eſt de forma iudicij. ita tradit Bald. in l.
prius nu. 46. C. de his qui accuſ. nō poſſ.

Item adde, quòd licèt dicta duorum te
ſtium contra inculpatum plenè probēt,
23 l. vbi numerus ff. de teſti. tñ dictis † duo-
rum quæſtionatorum ſine alijs admini-
culis non ſtatur, vt plenam faciant fidē.
Boer. in deciſ. 319. ſub nu. 4.

24 Item † adde, ſi vnus teſtis dicat, Titium
vidiſſe Caium cum enſe, & alius teſtis
dicat cum Roncha, probant plenè, neq;
ad hoc dicūtur ſingulares, & varij. Bero.
in conſ. 201. nu. 36. vol. 3.

Sed quid ſi probatum.

Ibi, propterea ſuper omnibus

Adde, quòd idem tenet Gomeſ. de de-
lict. cap. 11. nu. 7.

25 Item adde, † quòd ſi factum, vel deli-
ctum proponitur ſimpliciter in accuſa-
tione, querela, vel inquiſitione ſine qua
litate aliqua, quę delictum aggrauat, qđ
26 pendente † iudicio, & proceſſu poterit
addi, & commutari, vt pęna aggrauetur
in ſententia; eſt communis opin. vt per
Gomeſ. d. c. 11. num. 8. ſed non poſt ſen-
tentiam. Gomeſ. de delict. cap. 1. nu. 28.
27 aduerte tamen, quòd † accuſatio ſine qua
litate non ſuppletur, addendo eam poſt
tempus, quod à ſtatuto eſt præſcriptum
accuſationi; quia hoc modo eſſet aliud
factum, licèt non nouum delictum, ſe-
cundum Bald. in l. 11. in fin. C. quibus
res iud. quem refert, & ſequitur Felyn.
in c. examinata nu. 11. circa finē de iud.

28 Item adde, quòd † ſi qualitas, quę ag-
grauat delictum, non fuerit appoſita in
querela, ſiue inquiſitione, nec poſtea pē-
dente iudicio, & proceſſu ſit accumula-
ta; ſi tamen reperiatur probata, poterit
iudex condemnare in poena ordinaria,
ac ſi qualitas ipſa eſſet appoſita cum ip-
ſo facto, & delicto. Gomeſ. in d. c. 11.
nu. 8. vbi atteſtatur de communi, & ibi
29 etiam dicit, quòd in criminalibus † non
requiritur, quòd ſentētia ſit conformis
libello, dummodo probatum ſit deli-
ctum.

30 Sed quæro. Adde, quòd licet † Bero.
in c. at ſi clerici nu. 8. &
ſequen. de iud. dicat iſtam opin. eſſe ma
gis communem, tenet tamen contrariū,
ſed Viui. opin. 915. nu. 1. eum repręhen-
dit, dicens, quòd malè ſentit.

Quæſtio LXVII.

Quæſtio LXVII.

SVMMARIVM.

1 *Pœnarum genera quot ſint.*
2 *Pœna in dubio intelligitur de corporali.*
3 *Pœnæ plures an imponi poßint pro vno delicto.*
4 *Pœna corporalis dicitur, licet ſtatutum loco pœnæ corporalis ſubroget pecuniariam.*
5 *Delicta grauiora ſecundum ſeueritatem legum ſunt punienda.*
6 *Statutum de pœna capitali, quando intelligitur de morte naturali.*
7 *Statutum, quòd quis capite puniatur, non eſt intelligendum de exilio ſi aliter appareat de mente ſtatuentium.*
8 *Statutum, quòd quis capite puniatur, eſt intelligendum de morte naturali, ſi in illo caſu ius ciuile pœnã mortis imponeret.*
9 *Sententia capitalis an debeat continere illa verba, vt anima à corpore ſeparetur, & quare.*
10 *Sententia condemnans aliquem ad mortem, non expreſſo mortis genere, & an valeat, remiſſiuè.*
11 *Mors quotuplex ſit.*
Conſuetudo in pœnis imponendis attendi debet num. eod.
Conſuetudo in delictis puniendis poteſt quantum lex num. eod.
Iudices propter conſuetudinẽ licitè tranſgrediuntur formam ſtatutorum. nu. eod.
12 *Sententia non valet, quòd quis de arbore præcipitetur; veneno occidatur; vel mortem ſibi eligat.*
13 *Condemnatus ad triremes, ſi inde aufugiat, quomodo puniatur.*
14 *Et quid ſi fuerit captus ab hoſtibus, & poſtea reuertatur, an debeat tranſmitti ad triremes.*
15 *Deportare quid ſit remiſſiuè.*
16 *Deportationis loco ſucceßit decapitatio.*
17 *Deportationis pœna eſt in vſu apud Ianuenſes.*
18 *Relegare quid ſit, remißiuè.*
19 *Relegati ad tempus non amittunt bona.*
20 *Pax an valeat cum pacto, quòd offendens exulet à Ciuitate per tantum temporis.*
21 *Et quid ſi exilium non fuerit ſeruatum.*

NVnc de pœnis videam⁹.

1 Adde, quòd Fely. † in c. qualiter, & quando, ſub nu. 23. de accuſat. dicit, quòd ſecundum leges ſeptem ſunt genera pœnarum tres capitales, & quatuor non capitales, quas ibi proſequitur.

2 Item adde, † quòd pœna in dubio intelligitur de corporali. Abb. in c. inter alia verſic. ex hoc de immunit. Eccleſ. Card. in Clem. 2. §. 1. de hæret. & Cauẽ. in Ritu 79. nu. 4. fol. mihi. 199.

3 Item adde, † an plures pœnæ imponi poſſint pro vno delicto. Franch. in c. felicis §. Per hoc nu. 4. de reg. iur. in 6. vbi ponit regulam, quòd vnica tantum imponi poteſt cum octo fallentijs, ſed dicta regula non ſeruatur.

4 Item † adde, ſi per ſtatutũ loco pœnæ corporalis ſubrogatur pecuniaria, nihilominus dicitur corporalis. Bal. in l. ſi quis cum. ff. ſi. quis caut. in vlt. lect.

5 Ibi, & ratio eſt. Adde, † hoc fallit in grauioribus delictis, quia in illis ſeueritatem legum ſequi oportet, l. reſpiciẽdum ff. de pœnis, Cepol. conſ. 34. quem refert, & ſequitur Neuiz. in ſylua Nupt. in verb. quomodo iudicandum pro cõmuni nu. 47. verſ. tertio limita.

Ibi, & ideo ſtante ſtatuto.

6 Adde † hoc verum eſſe, niſi aliter cõſtaret de mente ſtatuentium, puta quia diceret, quòd anima ſeparatur à corpore, vel niſi ſtatutum imponeret pęnam capitalem in caſu, in quo ius cõmune imponat pœnam mortis, quia intelligitur de pœna mortis naturalis, ex quo ſtatutum interpræratur ſecundum ius commune: vel niſi ſtatutum exprimeret alias pœnas mortis, & poſtea nominet pœnam capitis, quia intelligitur de naturali. ita declarat, & limitat Fely. in d. c. qualiter, & quando el. 2. §. ad corrigendos col. fin. de accuſat. vel niſi vltra pœnam capitis imponeret etiam pœnam confiſcationis bonorum Gram. deciſ. 72. in fin. & Ancar. Regien. quęſt. 30. nu. 11. par. 2. vide etiã Foller. in pract. crim. in verb. pœnis debitis feriantur. nu. 47. vbi dicit, quòd vbicumq; in lege, vel ſtatuto fit mentio de furca, gladio, ferro; flama,

flãma, igne ſęuiſſimo, grauiſſimo, nouiſſimo, amariſſimo; vltimo ſupplicio, ferali peſte, obligatione mortis, uel ſanguinis diſpoſitione; datur intelligi, quòd criminoſus, de quo ibi fit mentio ad literam, occidendus eſt. ſed de prædictis magis latè, quàm alibi habetur nouiſſimè per Farin. in quæſt. 19. num. 4. cum multis ſequen.

Adde videndum Rimin. in l. imperium col. 18. ff. de iuriſd. omn. iud. vbi dicit,
7 † quòd hoc procedit, niſi aliter appareret de mente ſtatuentium, uel eſſemus
8 in caſu, in quo ius † Ciuile pœnam mortis imponeret, quia tunc tale ſtatutum deberet intelligi ſecundum Ius ciuile, ꝙ non placet, Neuiz. in ſylua Nupt. in ver. quomodo iud. pro cõmuni ſub nu. 47. verſ. item in dubio debemus euitare abſurdum, vbi tamen dicit cogitandum eſſe.

9 Ibi, & ideo videmus. Adde † vidẽdũ Barbat. conſ. 72. col. 11. vol. 2. vbi ipſe etiam ponit rationem, quare talia verba apponũtur, quæ videntur ſuperflua, quia amputato capite à ſpatulis, ſi non vult mori, non moriatur: ſed Marſ. in pract. crim. in §. oportunè nu. 40. dicit idem, quòd illa verba debent poni in ſententijs capitalibus, quòd taliter moriatur, vt anima à corpore ſeparetur; & ibi dicit, ꝙ eſt communis.

10 Item † adde, quòd ſi Iudex reum ad pœnam mortis condemnauerit, & non dixerit, ad ꝙ genus mortis; an dicta ſententia ſit valida; & an ſit intelligenda de morte naturali, latè per Luc. de penn. in l. 1. nu. 34. C. de deſert. lib. 12.

11 Diſtinguendo. Adde, ꝙ † ſpecies mortis ſunt quinq; ſcilicet ſpiritualis, ciuilis, ſecularis, affectualis, & æternalis. not. Archidia. 2. q. 7. c. placuit, & vide ibi. q. 15. c. placuit el 2. & Luc. de penn. in d. l. 1. nu. 33. C. de deſert. lib. 12.

Non eſt etiam hoc loco.

Adde, quòd in pœnis infligendis attẽditur conſuetudo, quæ tamen poteſt in delictis, quãrum lex. Abb. in c. de cauſis in fine de offi. deleg. & Felin. in c. inter cæteras nu. 20. de reſcript. vbi dicit, ꝙ propter conſuetudinem Iudices licitè tranſgrediuntur formam ſtatutorum, vt ſi ex ſtatuto latro debet ſuſpendi, & cõſuetudo addit, quòd ſtraſcinetur per Terram, illa ſeruabitur, & quòd in pœnis attẽdatur cõſuetudo affirmat Franc. in deciſ. 240. nu. 10.

12 Item præcipitatio. Adde, ꝙ † ſimiliter quis condemnari non poteſt, vt arbore præcipitetur. Luc. de penn. in d. l. 1. nu. 34. C. de deſert. lib. 12. & ibi etiam dicit, quòd nemo condemnari poteſt, vt veneno necetur, aut telo, vel ſecuri occidatur, aut laqueo ſtranguletur, nec vt damnatus ſpeciem mortis ſibi eligat.

Item damnatio ad metallum.

Ibi, cuius pœnæ loco.

13 Adde; quòd † condemnatus ad triremes in perpetuum, ſi aufugerit à triremibus, pœna mortis naturalis non punitur, ſed debet redire ad ſeruiendum, niſi Iudex in ſententia appoſuerit clauſulã, quòd repertus extra triremes puniatur pœna mortis, vt magna Curia Vicariæ facere ſolet. Franc. deciſ. 140.

14 Itẽ † adde, ꝙ ſimiliter debet trãſgredi ad triremes, ſi fuerit captus ab hoſtibus, & poſtea liberatus. l. mulier in opus ſalinarum, & in l. in bello §. ſi deportatum ff. de capt. & poſtlim. reuerſ.

15 Deportatio etiam. Adde † Menoc. de arbitr. Iud. caſu. 330. & Natt. in conſ. 666. col. fin.

16 Ibi, ego credo. Adde, ꝙ † imo tenendum eſt, quòd hodie decapitatio ſit loco deportationis, nam Inſulæ aſſignabantur deportatis, vt ibi propter malum aerem cito morerẽtur, vt ait Bald. in l. 1. in fi. C. de Monopol.

17 Ibi, Venetijs etiam. Adde, † quòd ſimiliter apud Ianuenſes eſt in vſu, vt refert audiuiſſe Soci. in c. 1. nu. 9. de pœnis, & idem facit Rex Aragonię, qui viuit quaſi ad litterã ſecundum ius commune, vt dicit Bald. in l. 1. in fin. C. de Monopol. ſed aduertẽdum eſt, quòd hoc ſeruatur in nobilibus perſonis, vt faciebant Romani.

Relegationis etiam pœna.

18 Adde † Menoch. de arbitr. Iud. in caſu 330. vbi de hac materia plenè tractauit.

19 Item adde, † quòd relegati, ſiue condemnati

demnati in exilium ad tempus non poſſunt puniri publicatione bonorum in totum, nec in partem, tex. eſt in l. relegatorũ §. ad tempus ff. de interd. & releg. ſecus ſi in perpetuum, vt ibi per gloſ. in verb. ad tempus.

20 Item adde, quòd † ſi inter paciſcentes conuentum fuerit, quòd offendens exulet à Ciuitate per tot tempus, quod non eſt prohibitum, cum ſit quodãmodo ſatisfactio iniuriæ; ſed ſi exilium non ſer-
21 uauerit, † non poterit tamquam violator relegationis, ſiue interdicti criminaliter puniri. ita tradit Bal. in c. 1. nu. 4. de lege Conradi. ſed an huiuſmodi pactiones ſint validæ, vide Vulpel. in tract. de pace quęſt. 55. & Moron. in tract. de pace, fide, & treugâ quæſt. 187. & de hoc vide etiam omnino Carau. in ritu 275. nu. 12. cum ſequen.

Quæſtio LXVIII.

SVMMARIVM.

1 *ABortum procurans quomodo puniatur.*
2 *Vulnerans mulierem, ignorans eam pragnantem, mitius punitur.*
3 *Medicus, qui cauſa valetudinis cauſat abortum, quomodo puniendus.*
4 *Et quid in ipſamet muliere.*
5 *Statutum de occidente hominem, an habeat locum in procurante abortum.*
6 *Et quomodo puniatur filia, quæ ſuaſionibus matris fecit abortum ad occultandum turpitudinem.*
7 *Et quid de muliere accipiente medicamenta, ne conciperet.*
8 *Abortus pœna in ſtatu eccleſiaſtico.*
9 *Medicamenta dans mulieri, vt fieret prægnans, ſi ea moriatur eſt relegandus.*
Pœna dantis poculum amatorium nõ ſecuto abortu. nu. eod.
Et quid in ſcienter recipiente. nu. eod.
Et quid in poculo dato cauſa amoris, vel abortionis. nu. eod.
Aut cauſa amoris liciti, vel conceptionis, & mors ſequatur. nu. eod.
Fœtus præſumitur animatus, ideo reus tenetur probare negatiuam. nu. eod.
Gomez. intellectus ad c. ſicut de homicid. nu. eod.
Abortum committens punitur pœna mortis, ſi fœtus occiſus ſit animatus, ſecus ſi formam humanam non habeat. nu eod.
10 *Aſcendens de nocte cum ſcalis ad domum alienam, quomodo puniatur.*
11 *Amor excuſat.*
12 *Fur committẽs furtum cum ſcalis, eſt grauius puniendus.*
13 *Mulier fugiens de carcere cauſa euitandæ libidinis excuſatur.*
14 *Et quid ſi conſenſu cuſtodis iuerit ad aliquam eccleſiam ex voto.*
15 *Fugiens è carcere, quando excuſetur, remiſſiuè.*
16 *Carcerũ effractores, & auxiliatores quomodo puniantur in ſtatu eccleſiaſtico.*
17 *Caſtrans ſeipſum, quomodo puniatur, remiſſiuè.*
18 *Et quid in medico caſtrante propter valetudinem.*
Et quid ſi eius culpa caſtratus moriatur, & fuerit proteſtatus eum recipere pro homine mortuo, ibidem.
19 *Carcerum cuſtodes quomodo puniantur in Regno Neap. ſi carcerati aufugiunt.*
20 *Et an teneatur cuſtos, ſi eius ſocius aufugerit cum carcerato.*
21 *Et quid ſi cuſtodem elegerit, qui reputabatur ſufficiens, & poſtea mores mutauit.*
22 *Et quid ſi carceratum liberaſſet habentem reſcriptum Principis, quòd liberaretur cedendo bonis ante decretum iudicis de eum admittendo ad ceſſionem.*
23 *Et an teneatur de fuga carcerati, qui dedit fideiuſſores de non diſcedendo.*
24 *Et quid ſi pretio, vel gratis fregerit carceres.*
25 *Et quid ſi nobilẽ minus arctè detenuit, & ille aufugit.*
26 *Et quid ſi fugiens erat iniuſtè carceratus.*
27 *Et an poſſit carceratos dimittere cauſa voti explendi.*
28 *Cuſtos carceratum de proximo relaxandum non ita cautè detinens excuſatur.*
Item ſi ſenem detinet minus arctè, quàm iuuenem, ibidem.
29 *Item ſi decipiatur ab vxore carcerati portante ei alimenta, ſi eum ueſte muliebri excarcerauerit.*
30 *Et an in dubio præſumatur diligens, vel negligens.*
31 *Et an liberetur à cuſtodia carcerati, ſi*

index

iudex alios mittat ad cuſtodiam carcerati.
32 Commentarienſiũ crimina ſummariè ſunt cognoſcenda,& velo leuato.
33 Eximens captum pro debito ciuili,tenetur ad ſolutionem debiti. nu.46.
34 Et quid ſi exemptus ad carcerem reducatur.
35 Et quomodo ſit puniendus. nu. 41.
36 Et quid in eximente captum pro cauſa criminali.
37 Et quid in eximente condemnatum.
38 Et quid in impediente capturam.
39 Amouens literas iudicis à manu ſeruientis,quomodo puniatur.
40 Et quid de lacerante literas iudiciales.
42 Et quid de occidente captum in manibus iuſtitia.
43 Et quid de monente bannitos, vt fugerent, quia familia Curia ad illos veniebat.
44 Et quid de monente debitorem ciuilem.
44 Vxor liberans virũ aliqua calliditate,excuſatur à pœna ordinaria.
45 Venenans conſanguineum, ne ſuſpenderetur,quomodo ſit puniendus.
46 Eximens captum pro debito, an admittatur ad probandum illum non eſſe debitorem.
47 Executori referenti captum ſibi exemptũ, an credatur.
48 Nuncio publico an,& quando credendum.
Teſtes falſi pœna ridicula in Hiſpania puniuntur.nu.eod.
49 Imaginẽ Saluatoris pingens humi, vel deturpans debet mori.
50 Et quid in imagine S.Pontificis.
51 Dolus in materia incendij quomodo probetur.
52 Incendiarij pœna.
Incendium committens,etiam ſine leuiſſima culpa, tenetur ad emẽdationẽ damni nu.eod.
53 Incendium quando præſumatur commiſſum culpa inhabitantium.
54 Statutum imponens mortem pro incendio domus,quomodo intelligatur.
55 Iniurians magiſtratum, quomodo puniendus.
56 Et quid de dante alapam officiali.
57 Et quid de iudice condemnante aliquem ad mortem per iracundiam,vel pecuniã.
58 Lenones qui dicantur.
59 Lena non dicitur, quæ cõmiſit ſemel lenocinium cum aliqua muliere honeſta abſq; mercede.
60 Lenonum pœna in ſtatu eccleſiaſtico,& Regno Neap. nu.61.
62 Limit. & ampl. ad l.1. C. de famoſ. libell. nu. 67.
63 Scribentis libellos, & lettere de gli auiſi in læſionem famæ alicuius pœna in ſtatu eccleſiaſtico.
64 Pœna libelli famoſi habet locum in ſcribente,edente,& retinente.
65 Et quid ſeruetur in practica.
66 Statutum de verbis iniurioſis an habeat locum in libellis famoſis.
68 Actio libelli famoſi quamdiu duret.
69 Comparitio literarum in materia libelli famoſi an faciat indicium.
70 Muros tranſcendens, vt bannitum interſiciat,an ſit plectendus.
71 Fodiens propè muros Ciuitatis, ad quid teneatur.
72 Muros tranſcendentis pœna.
73 Et quid in tranſcendente tempore pacis, & non doloſè. nu.74.& 75.
76 Peculatus quid ſit,& eius pœna.
77 Pecuniã in publica adminiſtrationis retinens,quomodo puniatur.
78 Et quid in actuario non ſcribente prouentus in libro.
79 Peculatus crimen eſt, ſcribere in tabula publica minorem pecuniæ ſummam, quæ ſit recepta, & exigere à fiſco non debitum.
80 Capitanei conuertentes in ipſorum vſum pecunias dandas militibus, tenentur de reſiduis.
81 Peculatus crimen eſt grauius furto.
82 Statutum minuens pœnam furti,non procedit in peculatu.
83 Officialis an præſumatur acquiſiuiſſe ex bonis fiſci.
84 Plagiarius quis dicatur, remiſſiuè.
85 Carcerè priuato vtendi ius quis habeat,& an poſſit cedi.
86 Carcerare liceat vxorem, furem, & adulterum.
87 Carcer priuatus cõmittitur retinendo aliquem ſub cuſtodia fideiuſſorum.
88 Pater retinens domi filium non committit priuatum carcerem, nec Dominus ſeruũ nu.95.& 97.
89 Et quid in carcerante volentem.
90 Carcer priuatus committitur per omnem incluſionem, & detentionem.

91 Officia-

91 *Officiales deſtinati ad capiendum malefa-ctorem, debent captum ſuperiori conſi-gnare.*
92 *Carcerans aliquem in loco, vnde facile po-terat fugere, non committit priuatum carcerem.*
93 *Carcer priuatus quando committatur.*
94 *Et an per detentionem alicuius in via.*
Carcer priuatus committitur, quando à principio captura eſt illicita nu. eod.
Et incidens in tale delictum committit crimen leſæ Maieſtatis nu. eod.
96 *Et quid ſi detineatur bannitus.*
98 *Capiens aliquem, & vulnerans, an tenea-tur de vulnere, & priuato carcere.*
99 *Et quid in detinente mulierem cauſa li-bidinis.*
100 *Carcer priuatus quando committatur in Regno Neap.*
101 *Mariti Zeloſi poſſunt carcerare vxores.*
102 *Officiales tolerantes priuatum carcerem, fiunt rei læſæ Maieſtatis.*
103 *Carcerem priuatum committens, tenetur ad reſtitutionem damnorum.*
104 *Clericus repertus in adulterio, poteſt per maritum adultera detineri per viginti horas abſq; metu excommunicationis.*
105 *Carceris priuati pæna.*
106 *Proditor quis dicatur, & proditoris ſigna.*
107 *Proditor dicitur occultè, & ſine cauſa offendens eum, qui tunc de ipſo confide-bat.*
108 *Seditioſus quis, & quomodo puniendus.*
109 *Statutum de turbante pacificum ſtatum Ciuitatis, quomodo intelligatur.*
110 *Turbatorũ pacis pæna de Iure canonico, ciuili, & Regni Neap, remiſſiuè.*
111 *Iudex poteſt expellere ciuem turbulentũ.*
112 *Vulnerans ſe ipſum, quomodo puniatur, & an amittat bona.*
113 *Et an quis præſumatur vulneratus à ſe-ipſo.*
114 *Mulieri non licet interficere ſe ipſam pro tuenda caſtitate.*
115 *Occidere ſe ipſum quare non liceat, remiſ-ſiuè.*
Mortem nemo ſibi ipſi inferre poteſt cauſa religionis, nec pro euitandis peccatis nu. eod.
116 *Suſpenſus aliquis repertus, non præſumi-tur ſuſpenſus à ſe; ſed fiſcus id probare debet.*
117 *Sortilegiorum pœna, remiſſiuè.*
118 *Ligans per ſortilegia hominem, ne vxorẽ cognoſcat, non punitur morte.*
119 *Transfuga quid ſit.*
120 *Arborum inciſores quomodo puniantur.*
121 *Venena mala quæ dicantur, & quæ non mala.*
122 *Veneni dictio ex vulgari conſuetudine loquendi intelligitur de malo veneno.*
123 *Venenans habet animum deliberatum oc-cidendi, & eſt proditor.*
124 *Veneno occidens plus eſt, quam occidere gladio.*
125 *Venenans committit homicidium, & pro-ditorium.*
126 *Crimen veneni eſt deteſtabile, & longe grauius homicidio.*
127 *Venenatus quomodo cognoſcatur, & qui-bus indicijs probetur.*
128 *Veneni crimen eſt atrociſſimum, & occul-tum; & ideo iudex debet eſſe promptior ad torquendum.*
129 *Et quæ indicia ſufficiant contra vxorem tentantem venenare maritum.*
130 *Venenans quæ pæna puniatur.*
131 *Venenum vendens quæ pæna puniatur.*
132 *Et quomodo in Regno Neap.*
133 *Et quomodo in ſtatu Eccleſiaſtico.*
134 *Statutum puniens venenare tentantem, quomodo intelligatur.*
135 *Veneni ſex ſpecialia, remiſſiuè.*
136 *Venenans pro pecunia quomodo puniatur.*
137 *Veneni ſuſpicio magis cadit in mulieri-bus, quam in viris.*
138 *Exemplum in materia veneni centum ſeptuaginta matronarum in Vrbe.*
139 *Sepulchrorum violentes quomodo puni-endi.*
140 *Et quid de extrahentibus cadauera ex ſepulturis.*
Et quid de ea ſpoliantibus, ibidem.
Et quid de ſepulchra demolientibus, ibi-dem.
141 *Et quomodo excuſentur.*
142 *Spolians cadauer in Regno Neap. punitur pæna manus.*

ABortum procurans.

1 Adde, quòd Iudicis † arbitrio puniri debet dans cauſam arbortui, ſiue fœtus animatus, ſiue non animatus ſit, ſecundum Menoch. de ar-bitr. Iud. caſu 357. vbi etiam habetur, quãdo fœtus dicatur animatus; & quòd abortioni cauſam dans pro ſalute mu-lieris, excuſatur, licèt ipſe teneret, quòd aliqua

aliqua pœna puniendus ſit, & quòd pec cat quo ad Deum: & quòd percutiens
2 † mulierē, quam ignorabat eſſe prægnā tem, mitius puniri debet, licèt abortus ſit ſecutus. & de prædictis vide etiam
3 Viui.in deciſ. 82. vbi latè † de Medicis; qui cauſa valetudinis cauſant abortum,
4 Item † adde, quòd mulier accipiens medelas, vt faceret abortum, & abortū fecit, pœna arbitraria punitur, niſi pro pecunia illud faceret, quia tunc pœna mortis eſſet punienda, Menoc. de arbitr. Iud. caſu 357. & eſt cōmunis opinio, vt per Gomeſ. de delict. cap. 3. nu. 10. verſ. quartus caſus; ſecus ſi id egerit odio mariti, vel ex alia cauſa, quia mitius punitur, vt ibi per eum. vide etiam Afflict. in conſt. terminum vitæ nu. 19.
5 Item † adde, quòd ſtatutum diſponēs, quòd occidens hominem, morte puniatur; comprehendit illum, qui dedit operam ad occidendum partum, ſecundum Caſſan. in conſuet. Burgun. fol. 56. nu. 23. ſed contrarium tenuit Menoch. de arbitr. Iud. caſu 357. nu. 10. & credo hāc opinionem eſſe veram, quia nundum natus, propriè non eſt homo.
6 Item † adde, quòd filia ſi eſt minor, & ſuaſionibus matris impiæ abortum fecit, vt ſuam turpitudinem occultaret, tunc filia excuſatur, ſecundum Deci. in conſ. 535. nam, & matris iuſſus, ac mandatum, nec non, & ætas illi excuſationē præſtat: ſed Menoch. in d. caſu. 357. in fine dicit, quòd illam iudicaret pœna arbitraria dignam.
7 Item † adde, quòd ſi mulier acciperet medelas, vt non efficeretur prægnas, nō debet puniri pœna homicidij, ſed mitiori; & eadem pœna punitur, qui dedit medelas. Marſ. in l. ſi mulierē ff. ad leg. Corn. de ſic. & Foller. in pract. crim. in verb. pœnis debitis feriantur, nu. 66.
8 Item † adde, quòd in ſtatu eccleſiaſtico adeſt conſtitutio, ſiue motus proprius Siſti quinti Dat. ſub die 16. menſis Nouembris 1588. qua procurantes, conſulentes, & cōſentientes quocunq; modo abortum, vel ſterilitatem, pœna mortis naturalis puniūtur, ſiue partus ſit animatus, ſiuè non, & tam Clerici, quam laici pœna vltimi ſupplicij puniri debent.
9 Item adde, † è contrario, ſi quis dederit medelam mulieri ad eam ingrauidandam, vnde tamen mortua eſt, debet relegari, per tex. in l. 3. §. ex ſenatuſconſulto ff. ad. l. Corn. de ſicar. & Foller. in pract. crimi. in verb. pœnis debitis feriantur. nu. 64.

Item adde, quòd dans poculum cauſæ abortionis, vel amoris; & ſcienter recipiēs arbitrariè puniri debent, etiam quod abortus non ſit ſequutus, nec aliud damnum, ob malum exemplum, Afflict. in conſtit. amatoria, nu. 3. lib. 3. & Gomez. de delictis c. 3. nu. 33. in fine.

Item adde, quòd dans poculum, non animo occidendi, ſed cauſa amoris, vel abortionis; & recipiens moriatur, pœna mortis puniri debet, per tex. in l. ſi quis aliquid §. qui abortionis ff. de pœnis, & ibi Batt. & cōmuniter Doctores, & Gomez. de delictis c. 3. nu. 33. vbi dicit etiam, quòd ſi poculum fuerit datum cauſa amoris liciti, vel conceptionis, & mors ſequatur, quòd eo caſu extraordinaria pœna punitur.

Item adde, quòd in dubio fœtus præſumitur animatus, & ideo delinquens tenetur probare negatiuam, vt not. Ana. in c. ſicut de homicidio, & ibi Card. & alij Doctores, ſed Gomez. de delictis c. 3. nu. 32. cōtrarium tenuit, dicens, quòd iura, in quibus fundantur Ana. & cæteri, loquuntur quò ad irregularitatem, & nō quò ad pœnam corporalem.

Item adde, quòd committens abortū, etiam ſi fœtum monſtruoſum occideret, vt puta, ſi haberet vnum bracchiū, vel plura bracchia; vel vnum pedem tātum, vel plures; debet puniri pœna mortis, ſi anima eſſet infuſa; ſecus vero ſi non eſſet in forma humana, quia haberet caput animalis bruti, vel ſimile. Bald. Angel. & communiter Doctores in l. quòd dicitur ff. de liber. & poſthu. & Gomez. de delictis c. 3. nu. 32.

Aſcendens cum ſchalis.

10 Adde † videndum Menoch. de arbitr. iud. caſ. 360. nu. 95. & Farinac. variarum quæſt. nouiter impreſſum in quæſt. 20. nu. 145. qui accedit cum Domino Claro, & Menoch. ibi etiam dicit, quòd ſi extaret bannum imponēs pœnam mortis naturalis aſcendentibus cum ſchalis denocte, abſq; eo quòd diceret ex qua cauſa, apponerentur ſemper; cum

qui

qui amoris cauſa ſic per ſchalas aſcen-
11 deret,à pęna mortis excuſaret.†Sed ad-
uertendum eſt,quòd Bald.non dicit ſim
pliciter,quòd aſcendens cum ſchalis de
nocte ad domum alienam,pœna vltimi
ſupplicij puniatur, vt refert D. Clarus:
ſed dicit, quòd ponens ſchalas ad mu-
ros,vel ad feneſtram alicuius, ſi hoc fa-
cit cauſa violandæ caſtitatis , eſt pœna
mortis ; ſecus ſi mulier non ſit caſta,ſed
meretrix, quia tunc extraordinariè pu-
nitur.tamen credo opinionem D. Cla-
ri ſequendam eſſe , quando ad eſt con-
ſenſus mulieris,vel non ponantur ſcha-
læ ad monaſterium monialium.

12 Item†adde,quòd fur committens fur-
tum cum ſchalis, ſi meretur pœnam fu-
ſtigationis propter furtum per hãc qua-
litatem , quòd furatus eſt cum ſchalis,
debet puniri ad triremes per quiquen-
nium; ita deciſum fuit in Regio conſilio
Cathaloniæ , vt atteſtatur Peguer. in
quæſt.crim. in cap. 26.

13 Carceratus. Adde,†quòd mulier fu-
giens de carcere cauſa
euitandæ libidinis excuſatur,ſecundum
Bal. in l. 1. nu. 11. C. de ędil. action.& ſi
14 cuſtodes † dimiſiſſent eam exire cauſa
voti explendi ad aliquam eccleſiam,nõ
dicitur fugiſſe,quia reuertendi propoſi-
tum ſemper detinuit,vt ibi per eundem
15 Bald.alias † limitationes ponit Viuius
comm.opin.in ver.fuga. nu. 24.

16 Item†adde,quòd in ſtatu eccleſiaſtico
eſt Bulla Siſti V.anno 1.eius Pontif.qua
puniuntur omnes , qui carcerem,aut a-
liam quamcunq; cuſtodiam effregerint,
ſiue tentauerint, ſiue ad hoc homines,
vel arma miniſtrauerint,pęna læſę maie
ſtatis,& rebellionis ; ac etiam auxilium,
conſilium, vel fauorem quoquomodo
præſtantes.

17 Caſtrans ſeipſum. Adde † viden-
dũ Fab.de mon
teleone in ſua praxi. abitrar.in 3.& vlt.
par.4.par.prin.nu.930.cum ſequen.fol.
292.vbi qua pœna de iure cano. ſit pu-
niendus, vide etiam Farinac. var.quæſt.
nouiter impreſſum quæſt.20.num. 153.
18 & † etiam Medici puniuntur caſtrantes
homines,licèt ipſi conſentiant,niſi ęgri-
tudo ſit mortalis, quæ non poſſit aliter,
quàm per inciſionem curari, & ideo ip-
ſi ſemper dicunt, & proteſtantur , quòd
recipiunt ipſum pro homine mortuo .
ita tradit Ang.in l.lege Cornelia,§.con-
ſtitutum ff. ad leg. cor.de ſicar. vbi ſub-
dit, quòd putat talem proteſtationem
parum prodeſſe, ſi ipſi medici, aliquam
culpam , vel imperitiam cõmiſſerint in
curatione, & mors ſequatur.hoc etiã te
net Pari.de put.in ver.compoſitio verſ.
an ſi delinquens nu. 2. & ſi hoc ſeruare-
tur in practica,nempe multi medici pu-
nirentur.

Cuſtos carcerum. Ibi, iuxta mo
19 dum culpæ. Adde,quòd† in Regno
Neapol.adeſt conſtitu-
tio incip. cuſtodes , qua cuſtodes carce-
rum puniuntur pœna publicationis bo-
norum , & carcerationis per annum , ſi
per eius negligentiam carcerati euaſe-
rint: ſi per fraudem, pœna capitali.

Ibi. Et hoc quidẽ locum habet
20 in cuſtode. Adde,†Commentarien-
ſem non teneri , ſi duo
ſunt commentarięſes,& vnus ſine ſcien
tia, & conſilio alterius aufugit cum car-
cerato, quia iuſtè de ſocio ſuo fuit con-
fiſus.l.fin. verſ.interdum ff. de cuſtod.&
exhib.reor.& ibi Alex.in apoſt.ad Bart.
& Bologn.in addit.ad d. l. fin. qui eam
inducit pro Caſtellanis, quod tamẽ pro
cedit,quando dominus carceris,vel Ca
ſtri appoſuit ſocium;ſecus ſi commenta-
rienſis, vel Caſtellanus ſocium appoſuiſ
ſet,quia tunc teneretur,quia malum ſo-
cium appoſuit.ita declarat Pariſ.de ſyn
dica.in §.licèt dicatur,q̃ carcerarius,nu.
3.& ibi etiam habetur,ſi commentarien
21 ſis commiſerit carceres alicui, † qui tũc
ſufficiens reputabatur,ſed poſtea muta-
uit mores , nunquid ipſe teneretur de
carcerato , qui negligentia talis famuli
22 aufugit.& ſi carceratus†impetrauerat li
teras ceſſionis bonorum à Principe cũ
mandato,quòd cedendo bonis liberare
tur,& carcerarius liberaſſet illum, vel
aufugiſſet, antequàm iudex decerneret
admittendum, vel non admittẽdum ad
ceſſionem bonorum,an teneretur,& an
ad totum debitum , vel ad intereſſe , &
in hac materia cuſtodum carcerum , &
quibus pœnis puniantur, vide Menoch.
de arbitr. iud.caſ. 302. vbi ponit multos
caſus.vide etiam Affl.in conſtit.Caſtel-
lani

lani nu. 3. rubr. 88. fol. 169. vbi plenè de
hac materia. ſed omnino vide Farinac.
23 var. reſol. nouiter impreſſum † in quæſt.
31. vbi more ſuo mirabiliter hanc ma-
teriam ampliando, & limitando declara
uit, & alibi ita benè examinatam non
reperies, & ibi nu. 72. & 73. an cuſtos te
neatur de fuga carcerati, quando pro
eo interceſſerit fideiuſſor de tuto carce-
re, de quò habetur etiam per Bertaz. in
conſ. 257. nu. 5. & conſ. 421. nu. 29. cum
ſequen. vol. 2.

24 Item adde, quòd † ſi cuſtos carceris pre
tio, vel gratis, vel alio modo fregerit car
ceres, dimittens captiuum, tenetur pœ-
na l. Iuliæ Maieſt. l. cuiuſq; dolo ff. ad l.
Iul. Maieſt. & hoc affirmat vidiſſe de fa-
cto Barthol. de Capua in ſuo ſing. incip.
nota quidam cuſtos.

25 Item adde, † quòd Cuſtos carcerum,
qui nobilem carceratum non arctè de-
tinuit, ſi ille nobilis aufugit, excuſatur.
Anton. Gabriel. lib. 7. concl. 8. num. 55.
fol. 901. vbi infinitos accumulauit hoc
tenentes. & in materia cuſtodis carce-
26 rum, † & an teneatur, ſi fugiens iniuſtè
fuit carceratus, vide etiam Becc. cõſ. 44.

27 Item † adde, quòd cuſtos non debet di
mittere carceratum, vt exeat causa vo-
ti explẽdi, etiam quòd redeat, quia eius
officium eſt, tenere incluſos; niſi hoc fa-
ciat ex conſuetudine publica: nam non
eſt delictum, nec delicti qualitas, quam
publica conſuetudo permittit. Bal. in l.
1. nu. 11. C. de ędilit. actioni.

28 Item adde, † quòd cuſtos carceris ex-
cuſatur, ſi non cuſtodiuerit ita diligẽter
illum, qui erat de proximo relaxandus,
ſicut illum, qui erat de proxim. cõmen-
dandus. Ang. in l. ſi quis ſub conditione
§. fin. ff. de condi. inſtit. & Pari. de ſynd.
in §. an poteſtas, qui aliquem, vbi dicit
etiam, quòd excuſatur ille, qui non cu-
ſtodiuit benè ſenem, ſicut iuuenem; ſiuè
eum, qui traditus eſt ligatus. & idem te-
nuit Bart. in l. ſi pecuniam §. ſed ſi acce-
perit ff. de condit. cauſa data.

Itẽ add. ſi vnus officialis non habens
carceres, recommendauit in carcerem
Poteſtatis aliquem captiuum, qui carce
ratus deinde aufugit cum alijs carcera-
tis; an carcerarius, cui cuſtodia fuit de-
mãdata, teneatur. vide Pari. de ſynd. in
d. §. an Poteſtas, qui aliquem in fine.

29 Item † adde, quòd cuſtos carceris excu
ſatur, ſi fuit deceptus à filio, vel ab vxo-
re carcerati, ſi eum induendo veſte mu
liebre excarcerauerit, quando illi por-
tant alimenta. vide Parid. de ſynd. in
uer. carcer. in uerſ. an ſi plures, nu. 18.

30 Item † adde, quòd Cuſtos, ſi carceratus
aufugit, præſumitur negligens, & ipſe te-
netur ſuam diligentiam probare. Bar. in
l. 3. §. effractores ff. de off. pręſid. Catald.
in conſ. 21. nu. 13. inter conſ. crim. tom.
2. magnæ impreſſ. & Pari. de ſynd. in §.
qualiter autem probatur.

31 Item † adde, quòd cuſtos non liberatur
à carcerati cuſtodia, licèt iudex ad cu-
ſtodiam famulos ſuos miſerit, quando
in carcere remanet captiuus, vt per Bar.
in l. ſi vt certo §. ſi de me ff. commod.
Catald. conſ. 56. lib. 1. conſ. crim. diuerſ.
paruæ impreſſ.

32 Item † adde, quòd iudex de plano, &
ſine figura iudicij poteſt audire crimina
contra cuſtodes carcerum, qui aliquid
commiſerint. glo. in l. vnius §. fin. ff. de
quæſt. & Pari. de ſynd. in §. carcer, & car
ceratus ptin. & quando iudex cognoſcit
in cauſa ſui officialis, ab illa ſententia
non poteſt appellari. l. 2. C. quorum ap-
pella. & iſti poſſunt velo leuato propter
commiſſa in officio remoueri à iudici-
bus. l. 2. vbi Bal. C. de ſport. & Pariſ. de
ſynd. vbi ſupra.

Eximens de manibus iuſtitiæ.
Ibi. Et refert Carauita.

33 Adde, quòd † illa ſententia fuit iniuſta,
quia eximens captum pro debito publi-
co, vel priuato, tenetur ad ſolutionem
debiti, ſecundum omnes ſcribentes per
tex. in l. quotiens C. de exact. tribut. lib.
34 10. etiam quòd † is ad carcerem reduca-
tur, Salycet. in l. admonendi de iureiur.
& Pariſ. de ſyndic. in verb. probatio in
ſyndicatu num. 2. Magon. deciſ. Lucenſ.
35 90. nu. 4. † Et ad pœnam extraordinariã,
vt per Alex. conſ. 35. vol. 2. & Cagn. in
l. vnic. §. is videtur. nu. 47. ff. ſi quis iuſ-
36 dicen. vbi dicit, † eadem pœna puniri
eximentem à manibus curiæ captum ex
cauſa criminali, ſed ſi exemerit condem
37 natum, † vel confeſſum, vel conuictum
de aliquo crimine, incurrit crimen lęſæ
38 maieſtatis. & ſimiliter † impediens offi-
ciales capere malefactorem, confeſſum,

vel conuictum, incidit in legem iuliam
maieſtatis, ſecundum Ang. in conſ. 74.
nu. 16. tomo 1. inter conſ. crim. diuerſ.
& de prædictis, vide etiam Viui. deciſ.
92. & Guid. p̄p̄. deciſ. 579. & 161. num. 5
39 habetur etiam, † qua pœna veniat pu-
niendus ille, qui mouet literas iudicis
à manu ſeruientis; & etiam quomodo
puniantur lacerantes literas iudiciales,
40 † & per eũdem in deciſ. 233. & quando
eximens aliquem de manibus familiæ
condemnatum, vel in carcere exiſtentẽ
41 debent puniri † pœna criminis lęſæ maie
ſtatis, vide etiam Brun. in reg. 381. &
omnino Gomeſ. de delict. cap. 2. nu. 7.
42 & an, † & quando interficiendo captos
exiſtentes in manibus iuſtitiæ, incurra-
tur crimen lęſę maieſtatis, nide omnino
Burſat. conſ. 216. vol. 2.
43 Item † adde, quòd Cagn. in d. §. is vi-
detur nu. 26. dicit, quod ſi quis præmo-
nuerit bannitos, & homicidas, vt caue-
rent, quia miniſtri iuſtitiæ tunc venie-
bant ad capiendum illos, qui propterea
euaſerint, quòd pari pœna veniret pu-
niendus, tamquam præſtans opem, & au
xilium dictis reis criminum ad euandẽ-
dum. Sed Gomeſ. in tit. de delict. cap. 3.
nu. 50. in fin. dicit, quòd debet puniri
pœna extraordinaria; quia ſaltem voce
præſtitit auxilinm poſt delictum, & etiã
tenetur ab intereſſe, vt per Caſſan. ſuper
conſuet. Burg. rub. 1. §. 7. in tex. *de ſimple
reſcorneſſe*, in verb. tertia cõcluſio, quòd
44 eximens, Fol. 304. & ibi † etiam dicit, ꝙ
ille qui notificat debitori alicuius, quòd
aufugiat, quia creditor ſuus ordinauit
eum capi, tenetur creditori ad ſoluendũ
debitum; & idem tenet Marſ. ſing. 137.
Iure Clarum.
44 Item † adde, quòd ſi vxor maritũ ſuum
à carcere exemerit mutatis veſtibus, vel
alia calliditate, remanendo in carcere
loco mariti, excuſatur à pœna ordina-
ria, vt per Gomeſ. de delict. cap. 9. num.
12.
45 Item † adde, quòd venenans conſan-
guineum, ſiue affinem in carcere deten-
tum, condemnato, vel bannitum, ne vi-
tuperetur familia; ſi laqueo ſuſpendat̃,
tenetur pœna parricidij, & non pœna læ
ſæ maieſtatis. Burſat. in conſ. 216. nu. 9.
vol. 2.
Item adde, de eximente, vel fugere fa-
ciente captum pro debito: vide Plot.
de in lit. Iur. §. 24. nu. 6. & ſequen. vbi di
46 cit, ꝙ tenetur ad debitum † nec eximẽs
poterit probare captum non eſſe debi-
torem; & ſi eſſet debitor fiſci, quòd non
teneretur, niſi ad debitum verum, & per
ſacrum conſ. Neap. eximens captum ꝑ
debito ciuili, fuit dãnatus ad remigandũ
per biennium, & ad damna partis, vt re-
fert Franc. deciſ. 442. vol. 3. Et in hac
materia eximentis captum à manibus
Curiæ, vide Caſſan. ſuper conſuet. Bur-
gund. *des Iuſtices*, rub. 1. nu. 68. & §. 7.
nu. 34. & Burſat conſ. 216. in 1. quæſt. &
Gugliel. de bened. in c. Rainutius verſ.
mortuo itaq; nu. 180. de teſtam. & an
47 † credatur executoribus, dicentibus ca-
ptum ab eorũ manibus exemptum fuiſ-
ſe, vide Alc. de præſumpt. reg. 5. præ-
ſumpt. 4. & Menoch. de arbitr. Iud. caſu
112. vbi plenè tractat hanc materiam
48 † quando nuncio publico ſit credendũ.
ſed ad omnia prædicta de eximente ca-
ptum, vel carceratum ex cauſa criminali
condemnatum, vel non condemnatum;
vel ex cauſa ciuili, & an credendum ſit
beroarijs, vide omnino Farinac. variar.
quæſt. in quæſt. 32. vbi latiſſimè, & etiam
de Bulla Siſti. V. de hac materia diſpo-
nente.

Falſum teſtimonium dicens.

Adde vnum valde ridiculoſum, quòd in Hiſpania, per legem Regiam teſtes falſi hac pœna puniuntur; quòd ipſis extrahuntur dẽtes, non omnes, ſed eorũ quinta pars, etiam quòd falſum depoſuerint in cauſis ciuilibus, ſiuè Iudex ex officio, ſiue ad accuſationẽ procedat, vt atteſtatur Couar. in 1. par. relect. §. 7. nu. 6. verſ. lege Regia, vbi dicit hoc vidiſſe practicari.

Imaginẽ Chriſti, aut Sanctorũ.

49 Adde, quòd † ſimiliter incurrit pęnam
mortis, qui Imaginem Saluatoris iacit
in humo, vt pedibus opprimatur l. 1.
C. nemini licet. ſign. Saluat. & quidam,
qui occaſione pecuniæ amiſſæ in ludo,
inciderat cum cultro imaginem Virgi-
nis Mariæ, & Saluatoris noſtri, quem in
brachijs tenebat, fuit per ſacrum conſi-
lium Neap. punitus ad truncationem
manus, & ad pœnam mortis naturalis,

teſte

teſte Franc.deciſ.504.vol.3. Et quòd lu ſores pœna mortis puniantur, quod propter ſubſtãtiam cõmiſſam imaginesDei, & Sanctorum percutiunt, pulchrè Pari. de put. in tract.de ludo. col.pen.in ver. qua pœna puniantur.

Item adde, quòd ſecundum Menoch. de arbitr. Iud. in caſu 376. pœna eſt arbitraria Iudici, & ſimiliter de ſpurcante Imaginem Chriſti, vel Sanctorum. &c.

50 Item † adde, quòd deturpans data opera Imaginem ſummi pontificis, tenetur lege Iulia Maieſt. ſi eſt Conſecrata, alias non. Bombin. in 7. quæſt.

Irèm adde, quòd in ſimilibus delictis inſpiciendum eſt, quod fieri conſuetum eſt. glo. magna in l. quid ergo §. pœna grauior, & ibiBart.col. 1. verſ. quæro ff. de his qui not. infam. & Zaſ. cõſ. 19. ad fin.

Incendiarij. Item illi, qui comburunt. Ibi. Hæc autẽ pœna.

51 Adde, quòd † pluribus modis dolus in incẽdijs probari poteſt, vt latè per Alex. in conſ.74.vol.6. Cepol. conſ.69. Bald. in conſ.77.vol.3.Socc.conſ.222.& Cal-

52 can.conſ. 61. 62.& 63. Et † incendium in domo, ſi homo non fuit mortuus, nõ punitur pœna mortis, ſecundum Gram. vot.19.nu.5. Et Afflict. in conſtit. incipient. ſuper inciſionibus num. 12. vbi poſuit ſeptem quæſtiones, & ibi etiam dicit quòd quandocumq; ſit cõmiſſum incendium, ſine dolo, ſine lata, ſiue leuiſſima culpa, ſemper committẽs incendiũ, tenetur ad emendationem damni.

53 Item † adde in hac materia incendij Menoch. de arbitr. Iud. caſ.390. vbi plenè cuius culpa incendium commiſſum credatur; & qua pœna incẽdiarius ſit puniendus ob leuem, & latam culpam; & quid ſi cum dolo factum ſit incendium. vide etiam Socc. in.c. ſi quis domum p tot. de iniur. & damn.dat. vbi multas q̃ſt. poſuit, & hanc materiam plenè tractauit. & quando incendium præſumatur factum culpa inhabitantium, & in quibus caſibus illi teneãtur, Maſchar. de probat. latè in concl. 892. vol. 2. & Rolan. conſ.95.vol.2.

54 Item † adde, quòd ſtatutum imponens pœnam mortis pro incendio domus, eſt intelligendum, quãdo domus combuſta erat in Ciuitate; ſecus ſi erat in Villa. Salicet. in l. data opera C. qui accuſ.non poſſunt, & Afflict. ſuper conſtit. Regni lib. 3. rubri. 51. & eſt aduertendum, an ille, qui ignem impoſuit, ſit vilis perſona, vel nobilis; & an domus combuſta ſit præcioſa, vel exigua; & an aliquis homo ſit mortuus propter illud incendiũ, vel non: quia ſecundum qualitatem perſonæ, & facti, pœna augebitur, vel diminuitur, ſecundum Salic. & Afflict. vbi ſupra.

Iniuriam faciens officiali.

55 Adde, † an durante officio eadẽ pœna puniãtur, Boſſ. in tit. de iniur. in fi. & Menoch. de arbitr. Iud. caſ. 263. nu. 11. vbi tenet, quòd ſit pœna arbitraria, & non pœna mortis; vide etiam Rolan. in conſ. 48. nu. 1. cum ſequen. uol. 2. ubi, dicit, q

56 alapis † offendẽs officialem, pœna mortis punitur, & ibi nu. 13. hoc declarat, quomodo ſit intelligendum: uide etiã Farinac. uariarum quæſt. nouiter impreſſum in quæſt. 17. nu. 38. cum ſequen. ubi latiſſimè, & an contemplatione officij, uel odio, & inimicitia particulari; & quãdo ſumus in dubio.

Iudex qui dedit operam. Ibi.

57 Item Iudex. Adde † uidendũ Gram. deciſ. 99. nu. 1. & 2. & Gomeſ. de delict. cap. 3. nu. 16. uerſ. ſecũdus caſus.

58 Lænones, & lęnæ. Adde, quòd † lenones dicuntur, qui habent quæſtuaria mãcipia, uel ſub alterius nomine exercent lenocinium, ut qui prætextu tabernę habent mancipia quæſtuaria. Franc. in deciſ.

59 Neap. 68. & ibi † tenet, quòd mulier, quæ commiſit ſemel lenocinium reſpectu mulieris honeſtæ, non recepto ſalario; nec pro ea, nec pro muliere, nec ex conſuetudine non eſt lena.

60 Item † adde, quòd de hoc delicto in ſtatu Eccleſiaſtico adeſt cõſtitutio Paul. IIII. de qua in Bullar. nouiter impreſſo, Fol. 637. conſt. 47. Et ultimo loco per Sanctiſſ. D.N. Sixtum Quintum in Bull. ſeu conſt. ſuper temeraria thori ſeparatione, ac publicis adulterijs, ſtupris, & lenocinijs in quibuſdam caſibus ſeuerius coercendis, publicata ſub die 3. Nouembris 1586. Sancitum fuit, quòd

Ee 2 pater,

pater,aut mater, vel maritus, qui ſuæ filiæ virginis pudorem,aut propriam vxorem alterius libidini tradiderit, & reipſa proſtituerit , aut induxerit; vt ſtupra, & adulteria, quæſtus,aut alia quauis cauſa palam exerceat,pęna vltimi ſupplicij puniatur,quæ conſtitutio eſt localis in Vrbe tantum.

61 Item † adde , quòd in Regno Neapo. adeſt prag. 1.in tit.de lęnonibus, qua puniuntur lenones pęna mortis,ſed quò ad matres proprias filias proſtituẽtes, adeſt conſtitutio Regis Rogeri , quæ incip. Matres, qua prouiſum fuit,vt mater filiã virginem vendens ad ſtuprandum , & ſi non vendiderit, ſed conſentiat,vt ſe ꝓſtituat , debeat puniri extraordinariè, q̃ conſtitutio poſtmodum per Conſtitutionem Federici Imper.quę incipit;matres fuit limitata,vt mater non puniatur concurrẽte voluntate filiæ, & impiæ matris, & ad dictam pragm. vide Foller. in pragmat.crim. in ver. item quòd fuit leno, vbi latè qua pœna lenones , tam deiure Regni, quam communi puniantur , ſed ego video, quòd iſta pragm.& alia ſtatuta,& leges lenones punientes,non obſeruantur.

62 Libelli famoſi auctor. Adde, ꝙ † non habet locum pœna l. 1. C.de libell. famoſ. ſi non conſtat ad cuius iniuriam factus ſit libellus, vel ipſe qui fecit, neſciat ad cuius iniuriam fuerit. Bonifac.Vitalin. de malefic. in c. de famoſ. libell. & Bertaz.in conſ. 237. nu. 5. & ibi addent. in l. d.vbi pleniſſimè, quòd requirantur ad hoc , vt ſit locus pœnæ d.l.1.tam contra auctorem libelli,quam contra non lacerantem.

Item adde , quòd ponens libellum famoſum , pœna vltimi ſupplicij puniri debet, tam ſi contenta in libello ſint vera, quam ſi ſint falſa. Roman. conſ. 96. nu. 3. verſ. 2. vero caſu. Couar. variar. reſol.lib. 1.cap. 1.nu. 2.& cap. 11. nu. 6. Petr. à Plaza. in epit. delict. cap.1.nu.5. & Gomeſ. de delictis.c.6.nu.1.licèt contrarium tenuerit Plot. in conſ. 35.nu.5. &.6.& in conſ. 131.nu.6.& 12.inter cõſ. crim. diuerſ.tomo 1. in folio,vbi concludit, requiri dolum,vt pœna mortis puniri poſſit:& ibi latiſſimè ſcripſit ad defenſam famoſum libellum faciẽtis,ſiue ſcribentis , vel propalantis , quod aũt procedit quotieſcumq; in libello eſt deſcriptum delictum , pro quo infamatus veniret puniẽdus pœna mortis, alias ſecus eſſet,& pœna Iudici arbitraria imponeretur. Petr. à Plaz. in c. 3. nu. 2. vbi de hoc plenè tractauit, & Gomeſ. in d.c.6. nu. 1. etiã in hac materia libelli famoſi, vide ẽt Cephal.in cõſ. 341. ꝑ tot.vol.3. vbi ſcribit ad defenſam quorũdam , cui ego dubito, ꝙ bonus Iudex parũ crederet,quia eius fundamẽta parũ ſtringunt, cum ſint contra rationem legis 1.C. de libel. famoſ.

63 Item† adde,quòd in ſtatu eccleſiaſtico in materia libelli famoſi,& literarũ nuncupatarum *de auuiſi* continentium alicuius famæ læſionem , adeſt conſtit. Pij. V. 155. de qua in Bullar. nouiter impſſ. fol.1162.& conſtit.7.Greg.13.fol.1200. vbi imponitur pœna mortis.

64 Item† adde,quòd pœna famoſi libelli, licèt ſit capitalis , porrigitur ad edentes, ſcribentes,& retinentes illum;vt eſt cõmunis opin.de qua per Burſat. conſ.94. nu.1.Gomeſ.de delict.cap.6.nu.1. tamẽ dicit Burſat. in d. conſ.94.nu. 33. quòd de Iure communi non imponitur hodie

65 † ex cõſuetudine generali pœna mortis, & capitalis ; ſed ad ſummum fuſtigationis, ictuum funis,bãni, uel pęna pecuniaria;& D.Clarus hic atteſtatur, idem practicari Mediolani.

66 Itẽ adde,† an ſtatuta punientia uerba iniurioſa, comprehendant ẽt libellũ famoſũ;& ꝙ libellans nõ poſſit puniri,niſi pœna ſtatuti, uide Burſat.in d.conſi. 94. per totũ,& Bertaz.in d.conſ. 237. & ibi addẽt. & Ceph.in cõſ.1.nu.41. cũ ſeqq.

67 Itẽ†adde,ꝙ ille, contra quẽ editus fuerit libellus famoſus,excuſatur à pœna libelli famoſi,ſi contra eũ, tamq̃ prouocatus,aliũ ediderit famoſũ libellũ. Plot.in cõſ.131.nu.15.inter conſ.crim. tomo 1. uid.tñ ꝑdictos addẽt.ad cõſ.Bertaz.237.

68 Item†adde,ꝙ poſt annũ,& diẽ tollitur actio libelli famoſi, qa actio iniuriarũ tã ciuilis, q̃ prętoria, ẽt ſi per libellũ famoſum fuiſſet facta iniuria.Plot.in d. conſ. 131.nu.19.inter cõſ.crim. diuer.tom.1.

69 Item†adde, quòd comparatio litterarũ in materia famoſi libelli, facit indiciũ ad torturã,qñ inquiſitus , ſiue accuſatus negat ſcripturã, ſecundũ Frãc. Marci in

decíſ.

deciſ. 935.par. 2.dicit tamen in fin. cogitandum eſſe, quia comparatio litterarũ interdum eſt fallax propter mutationẽ temporis, & attramenti.

70 Muros Ciuitatis. Adde, quòd† occidens bānitum in caſtro, licèt intret per muros, non incurrit pœnam huius legis fin. Ruin. conſi. 2. uol. 5. idem tenet Nell. de bannit. 2. par. ſecundi temp. quæſt. 13. vbi in fine dicit, quòd credit illum debere puniri arbitrio Iudicis, de hoc vide etiam Iaſ. in l. ſi quis nec cauſam in fin. ff. ſi certum petatur. Et quod procedat ſolum in muris Vrbis Romæ, tenet Bal. nouell. conſi. 65. vbi ponit cauſas, & rationes d. legis, & aliquos caſus excuſabiles à pœna huius legis fin. & Magon. deciſ. Luce. 90. nu. 14.

71 Item adde, † quòd muros Ciuitatis, vel Caſtri fodiens, vel propè eos, vt cadant, tenetur pœna d. l. fin. ſecundum Alexan. in l. pergit, C. de ſepulch. viol. &

72 quòd† tranſcendens muros alterius Ciuitatis non puniatur pœna capitis, ſed arbitraria Iudicis, vide Boer. deciſ. 232. & Menoc. de arbitr. Iud. lib. 2. cap. 483.

73 Ibi, vel viginti aureis. Adde, quòd † hoc eſt de iure, vt tranſcendens muros tempore pacis punitur ad 20. ſolidos, Barthol. de Capu. in ſing. ſuo incip. lex iſta intelligẽda eſt per l. 1. Longobardorũ, ff. de furt. & ſeruo fugit.

Ibi, & ita omnino ſeruãdũ eſſet.

74 Adde† videndum Ceph. in conſil. 75. nu. 9. Burſ. in conſ. 152. nu. 37. vol. 2. & Claud. Bertaz. in addit. ad conſ. patris 35. littera c. vbi alios adducit idem tenentes, ſcilicet, quòd tranſcendens muros non animo eos violandi, & dolosè non tenebitur pœna ordinaria.

Ibi. Et quod hæc pęna ſolũmodo. Adde Lucam de Penna in l. penul. col. fin. de colon. Illirior. qui idem tenet, ꝙ d. l. fin. debet intelligi in eo, qui tranſcẽdit muros tẽpore belli, & non pacis. ſed ad hanc quęſtionem de tranſcendentibus muros Ciuitatis, vide omnino Farinac. uariar. quæſt. nouiter impreſſum in quęſt. 20. nu. 146. cũ ſequẽ. ubi latiſſimè, & Decian. in tract. crim. lib. 7. cap. 36.

Officialis, qui publicos prouen

76 tus ſubtrahit. Adde† quid ſit peculatus, & quibus caſibus committatur; & quibus pęnis puniatur, latè per Decian. in tract. crim. lib. 8. cap.

77 28. & 30. tomo 2. & qualiter† puniãtur, qui habent pecuniam ex adminiſtratione publicarum pecuniarum, uide Ang. Aret. in §. fin. inſtitu. de pub. iud. & latè per Parid. in tract. de ſynd. in §. ſyndicatur etiam officialis de ſubtractis; & quid

78 † de actuario, & q̃d de officiali, & actuario, qui non ſcribit prouentus in libro, & qualiter teneatur Pariſ. in d. tract. in uerb. prouentus.

79 Item † adde, quòd crimen peculatus committit, qui in tabula publica minorem pecuniã ſcripſerit, quam receperit, uel tacuerit l. hac lege ff. ad l. iul. pecul.

Item adde, ꝙ ſimiliter crimẽ peculatus committit, qui ſimulans eſſe ſiſci creditorẽ, acceperit, quod ſiſco debetur; quãuis pecuniam priuatam abſtulerit. l. ſacrilegi, ff. ad l. peculat.

80 Item† adde, quòd Capitanei, ſiue corũ quęſtores cõuertentes in uſum propriũ pecuniam dandam militibus, incidunt in crimen de reſiduis. Cepo. cõſ. 40. col. 6. uerſ. & breuiter, & Boſſ. in tit. de lege Iul. peculat. & de reſiduis, ubi dicit etiã,

81 quòd hæc furta ſunt acriora † ſimplicibus furtis, & quòd ideo ſtatuta furta punientia hæc compræhendunt, & ideo ſi

82 ſtatutum† minuit pœnam furti, non intelligitur minuere pœnam peculatus, ut per Franch. in deciſ. 315. in fine.

Ibi. Sed hic incidenter.

83 Adde† uidendum Maſchard. de probatio. conclu. 1134. an, & quando præſumendum ſit officialem in dubio acquiſiuiſſe ex bonis ſiſci, an ex bonis ſuis; & Barba. in conſil. 39. num. 7. uolum. 4. ubi dicit, quòd officialis præſumitur acquiſiuiſſe de bonis ſiſci, niſi reddiderit rationem adminiſtrationis ſuæ, uel quòd habeat alios redditus, quibus ditari potuerit, ſed ad iſtam quæſtionem uide omnino Pereg. de iure ſiſci lib. 6. tit. 3. numę. 6. cum ſequen. ubi latiſſimè, & Roma. in conſ. 159. nu. 5.

84 Plagiarius. Adde † uidendum Angel. Aret. in §. eſt, & in-

ter publica num. 3. inſtit. de pub. iud.
vbi quando Plagium cõmitti dicatur,&
quæ differẽtia ſit inter Plagiariũ,& furẽ,
& quomodo unus ab alio cognoſcetũ:ad
hãc materiã vide Crau.ĩ cõſ. 280.col. 1.
85 Priuatum carcerem. Adde,† q̃ vti
poſſint carce
re priuato; & an iſtud Ius poſſit cedi.& ſi
liceat carcerare furem vxorem, & adul
89 terum† latè per Boer.deciſ.275.& Giga
in tract. de crim. læſæ Maieſtatis lib. 1.
tit. qualiter,& à quibus cap.35.fol.mihi
36. vbi ponit octo Fallentias, in quibus
licèt vti carcere priuato; ſed vide omni-
no Decian. in tract. crim. lib. 7.cap. 10.
tomo 2.vbi latè quando, & quibus per-
ſonis liceat exercere priuatum carcerẽ.
87 Item † adde, quòd pœna carceris in-
curritur, vbicunq; quis aliquem ſub cu-
ſtodia fideiuſſorum detinet in loco, ſe-
cundum Caſſan. in conſuet.burg.tit. *des
droitr*. rub.1.nu.63.fol.69.& ibi dicit, q̃
88 ſi pater, † vel dominus ponat filium,vel
ſeruum in domo ſua in carcere, non pu-
niretur pœna d.l.1.quia illud faciunt ad
correctionem, quæ eſt eis permiſſa; ibi
etiam in fine dicit, quòd exercens car-
cerem priuatum incurrit pœnam d. l.ne
dum carcerans aliquem contra eius vo-
89 luntatem, ſed etiam volentem:† & quã-
do propriè incurratur pœna priuati car
ceris,vide Carau. in ritu 47.nu. 14.cum
ſequen.& Girl. in tract.de relax.carcer.
ſub rubr. de fug. incarcer. nu. 164.
90 Item † adde, quòd non ſolum quis di-
citur cõmittere carcerem priuatum re-
tinendo aliquem in carceribus inclu-
ſum, verum etiam, ſi retinet aliquem ex
tra carceres in compedibus, ſiue vincu-
lis,ſiue in latumijs, ſiue alio modo,vt in
Camera, ſiue Ciuitate cum cuſtodia ho-
minum,ne retentus recedat;& generali-
ter ꝓcedit nõ ſolũ in carcere, ſed in qua
libet alia incluſione, ſeu alio quocunq;
modo,quis retineatur. ita tradit Plot. in
cõſ.73.nu.9.inter cõſ.crim.diuerſ.vol.2
91 Itẽ † adde, q̃ & officiales deſtinati ad
capiẽdũ malefactores, nõ pñt eos apud
ſe retinere vltra 20.horas;ſed illos Supe
riori conſignare tenẽtur; poſſunt tñ ex
cauſa alijs tradere cuſtodiendos. ita tra
dit Pariſ.de ſyud.ĩ §.officiales deſtinati.
Item adde notab. limit.in iſta materia
per Ang.in tract.malefic. in verb. fama
publica col.27.in fin.in 12.quæſt. vbi di
cit,quòd licèt aliquis priuatus poſuerit
aliquem in carceribus, non tenetur pœ
92 na priuati carceris, ſi eum poſuiſſet † in
aliquo carcere, à quo de facili potuiſſet
fugere,& ſequitur Marſ.in conſ. 135.in
præſenti cauſa col. pen. & conſ. 136.&
multa alia circa iſtam materiã, ibi vide
per eum,& vide etiam Dec. conſ.100.
93 Item adde,quòd † vbi captura à princi
pio eſt illicita, tunc aut detentus eſt in-
cluſus, aut non; primo caſu momenta-
nea incluſio ſufficit; quia delictum eſt
conſumatum. Secundo Non, quia de-
bet tanto tempore detineri,quod detẽ-
tus poſſit dici priuatus propria liberta-
te,quod totum iudicãtis arbitrio remit
titur. Ang.in l. vni C.de priuat. carcer.
& licet ſecundum eum ex modica detẽ-
tione non incurratur crimen priuati car
ceris, tamen quia violentia eſt adhibi-
ta,non eſt dubium,quòd accuſari pote-
rit detẽtor l.iulia de vi publica, & priu.
ſecũdum eum,& ibi etiam tenet, quòd
de priuato carcere poterit accuſari is,
94 qui aliquem detinet inuitum in uia,† li-
cèt non includat, & quòd quis non poſ
ſit puniri pœna priuati carceris,vbi mo
dica fuerit incluſio,tenet Marſ. in conſ.
136.nu.7. quem ſequitur Plot. in conſi.
19.nu. 65. & de hoc vide etiam Bertaz.
conſ. 426. nu. 5. & ibi latiſſimè addent.
Vide etiam Boſſ.in tit.de carcere,num.
26.ubi ipſe etiam tenet, quòd quando
captura à principio eſt illicita, ſtatim,
quòd quis eſt captus, carcer priuatus
committitur,& tale delictum faciens
committit crimen læſæ Maieſtatis, & vl
timo ſupplicio puniri debet,ut per tex.
in d.l.1.C.de priu. carc.& ibi communi
ter Doctores.
95 Item † adde,quòd pater in filiũ,& Do-
minus in ſeruum non committit priua-
tum carcerem,ſecundum Salyc.in d.l. 1
& ibi etiam tenet, quòd etiam tenẽs bã
nitum, ſiue foriudicatũ non incurrit pœ
96 nã priuati carceris † per illã rationẽ,quia
ſi impunè pòt offendi, à fortiori poterit
in carcere detineri, idem tenet Bald. in
97 d.l.1.& pater † poteſt detinere filiũ, etiã
ſi eſſet clericus ſecundum Rayn.in ſum.
tit.de ſent.excommunic. §. ſequitur,&
in tract.carcer. 6. col.
98 Itẽ † adde, q̃ aduertendũ eſt ob quam
cauſam

cauſam capiat,ſi enim capit aliquem,vt
ſtatim vulneret, vel occidat,tunc ſolum
inſpicitur illud delictum,ſed ſi ex inter-
uallo occidit, tunc ex vtroq; tenetur,&
de occiſo, & de priuato carcere.Bart.in
l.capite quinto in fin.ff.de adult.
99 Item† adde, quòd tenẽs mulierem cau
ſa libidinis, non incurrit pęnam priuati
carceris, ſecundum Bart. in l. verum in
fin.ff.de furt.Neuizz.in Silu.nupt.lib.4.
num.46.
100 Item† adde, quòd in Regno Neap.ne
dum prohibita eſt carceratio, ſed ſola
captura hominis illicita,per c.Regni Te
ncrij,& C.quod incip.amplius, & ita di
cit Affl.in conſt.duram nu. 10.in fin.ſed
quando captura eſt licita, poteſt captus
detineri per duos dies abſq; pœna pri-
uati carceris,per d.c.Regni Amplius nul
li priuato.
101 Itẽ† adde,quòd mariti Zeloſipia perci-
ti, poſſunt carcerare vxores. Iodoc. in
pract.crim.cap.64.fol.156.
102 Itẽ† adde, quòd rectores locorum, rei
maieſt.læſæ fiunt,ſi ſciunt committi pri-
natũ carcerem,& tollerãt. Bart. & Saly.
in d.l.1.de priu.car.& Ghirlan. in tract.
de relaxat.carcerat. quæſt.1. num.16.&
Gig.in tract.de crim.læſ.maieſt.in rubr.
qualiter,& à quibus quæſt.35. nu. 2.
103 Item† adde, quòd committens carce-
rem priuatum,tenetur ad reſtitutionem
damnorum paſſorum per detentum.c.
pœnale 14. q.5.& ammittit debitum,ſi
quod cõſecuturus erat,& totidem auth.
vt nulli iud.§.quia vero.
104 Item† adde,quòd clericum adulteran-
tem, vel turpiter agentem cum vxore,
filia,vel ſororẽ,& ſimilibus, poteſt quis
per 20.horas abſq; metu excommuni-
cationis retinere.Soci.in c. ſi læſerit nu.
16.de inur.& damn.dat.
105 Ibi. Credo etiam. Adde,q† hoc
eſt de iure,ſecũ
dum Caſſan.in conſuet.Burgun.car. 54.
ante nu.117. vbi dicit, quòd cum leges
dicant contra tales procedendum eſſe
ad pœnam capitalem ſine alia expreſ-
ſione vltimi ſupplicij, minór pœna erit
ſtatuenda,videlicet mortis ciuilis.
106 Proditor. Adde, quot† modis dica-
tur proditor, & quæ ſint ſi-
gna proditoris. Luc. de penn. in l.ſeruũ
domini C.de delat.lib.10.vide etiam ſu
pra.§.homicidium verſ.proditoriè,& ſe
cundum Bald.conſ.361.lib. 4. proditor
tripliciter ſumitur,1.qui prodit Princi-
pem,vel rempublicam:ſecũdo,qui pro-
dit ſocium,vel amicum occidendo:ter-
tio,qui prodit eum,qui in fide illum ſu-
ſcepit,& idem Bal.in l.1. col. 7. quibus
modis feud.amit.dicit, quòd offendens
107 † ſine cauſa,& diffidatione occultè eum,
qui de ipſo tunc confidebat, dicitur pro
ditoriè interficere, & idem tenet Burſ.
in conſ.216.nu.142.vol.2. & etiam dãs
venenum,proditor eſt, ſecundum Bald.
in conſ.210. vol.4.& Boſſ.in tit. de ho-
micid. nu.14. & ad prædicta nouiſſimè
per Farin. in quæſt.18. nu.73. cum ſeq.
Et quando quis dicatur proditoriè oc-
cidere,vide etiam Affl.in deciſ.265.nu.
64.& de iſtis tribus ſpeciebus proditio-
nis,latiſſimè habetur per Decian.ĩ tract.
crim.lib.7.c.29.tomo 2. & in c. 31. ha-
betur de pœnis proditorum.
108 Seditionis auctor. Adde† vidẽdum
Carer. in pract.
crim.in l.obſeruare nu.97.& Boſſ.in tit.
de ſeditio. & qui ſint ſeditioſi,qua pęna
puniantur, quando conſpiratur contra
officialem,& quando vota videntur ten
dere ad bonum,tamen dicuntur ad ma-
lum finem,& ad concitandum rumorẽ,
vide omnino Capy. deciſ.130. & Boer.
109 in tract.de ſeditioſis, & quomodo† in-
telligendum ſtatutum,quod indicit pœ-
nam capitalem contra turbantem paci-
ficum ſtatum Ciuitatis, Menoch. de ar-
bitr.iud.caſ.266.num.3.Et in caſu 394.
nu.78. dicit pœnam ſeditionem conci-
tantium eſſe arbitrariã,& de pœnis con
110 tra† turbatores pacis tam de iure ciuili,
quàm de iure canonico,& de iure regni
Neap. latè habetur per Fab. de monte
leone in praxi ſua arbitr. part.4.nu.879
cum ſequen. & ibi etiam de ſpecialibus
contra turbatores pacis, & etiam pœna
eius, qui in Ciuitate turbulenter,& ſe-
ditioſè ſe gerit, illa eſt, quòd à quoli-
111 bet iudice expelli debet† à Ciuitate,l.ca
pitalium.§.ſolet ff.de pœnis, & Boſſ. in
tit.de pœn.in fi.

Se ipſum occidere volens.

112 Adde,† quòd Plaza hic per D. Clarum
allegatus, non atteſtatur de communi
opinione, vt penès eum uideri poteſt:

lum. 2.Barba.conſ.23.col.8.volum. 2.&
129 Gram. voto 3.nu.3.& quæ † indicia ſufficiant ad torturam contra vxorem,quę tentauit venenare maritum, vide Paul. de Caſt.in vlt.conſ. primi voluminis in cip. viſa inquiſitione.

130 Item adde, quòd † præbens venenum ſi mors non ſequatur,non debet puniri pœna mortis,Gramm. conſ. 36. nu.12. & deciſ.2.nu.33.& vide etiam Menoch. de arbitr. iud.caſu 360.nu.46. Sed hoc debet intelligi ſecundum dignitatem, & qualitatem perſonarum, ita limitat Fab.Monteleo.in praxi arbit.4. par.nu. 687.in fin. quem ſequuntur addent. ad Bertaz. conſ. 57. in littera D,& ideo in Principe eſſet crimen læſe Maieſtatis,& pœna mortis eſſet puniendum ob ſolā attentationem, vt conſuluit Burſat. conſil.147.per totum,& hinc eſt, quòd Senatus Mediolani condemnauit ad mortem concubinam cuiuſdam Magiſtri Petri,vt atteſtatur Boſſ.in tit.de homic.nume. 13. & hoc,vt Domini à ſeruis ſuis redderentur ſecuri, idem conſuluit Vulpell.in conſ. 145. in cauſa cuiuſdam famuli, qui venenum Domino ſuo præbuerat,ut pœna mortis puniretur, etiā quòd mors ſequuta non fuiſſet, & ſi maritus dederit uenenum uxori, licet euaſerit,tenetur de parricidio, Bart. in l. 1. in fine ff.de parricid.& Carrer.in pract. crim.§.homicidium el 1.nu.151. & idē eſſet in filio, qui uoluiſſet uenenare patrem,Gomez.de delict.cap.3.nu.7.

131 Item adde,quòd † uendens ſcienter uenenum malum, punitur ad mortem ſi ſequutum ſit homicidium,ſecus autem pęna arbitraria,etiam ſi ex ſtatuto tractanti aliquem occidere pœna mortis imponeretur,ita conſuluit Collegium Bonon. in conſ.41.inter conſ.crim.diuerſ.uolu. 1. quem refert, & ſequitur Menoch. de arbit.iud.caſu 359. & aromatarius uendens uenenum malum perſonis probis, & non ſuſpectis excuſatur; ut ait Arno. in dialogo 44.

132 Item adde,quòd † in Regno Neapolit. adeſt conſt. Quicunq; toxicum,qua punitur pœna furcarum tenens, uel uendens malum uenenum ad nocendum, quę conſtitutio intelligitur,quādo mors ſequuta fuiſſet, ut per Carrer. in pract. crim.§.Homicidij el 1.nu.97.

133 Item adde,quòd † in ſtatu Eccleſiaſtico per conſtit. Marchiæ lib.4.cap.68. dādus uenenum malum,& dolosè uendentes,pœna mortis puniuntur, ſi aliquis mortuus fuerit, & ignoranter uendētes (etiā morte ſequuta) pœnam homicidij non dolosè cōmiſſi incurrunt,& ſi mors interuenerit pœna legali puniuntur.

134 Item adde † ſi ſtatutum extaret, quòd ſi quis uoluerit uenenare aliquem pęna mortis,mulctetur, debet intelligi ſi mors ſequuta fuerit,Crem.ſingulari 49. Corne.conſ.202.num.1.Cepol. conſ. ult.& Carrer. in pract. crim.§. homicidij el 1. nu.97.

135 Item adde,quòd † in hoc crimine ueneni ſex ſpecialia accumulauit Fab. Mōteleon.in prax.arbit.par.4. nu.689.

136 Item adde,quòd † accipiens pecuniā, ut aliquem uenenaret, pœna mortis eſt puniendus,etiam non dato ueneno, ita conſuluit Io.de Lignano in conſ.20.per totum inter conſ.crim.diuerſ. paruę impreſſionis uolu.1. contrariam autem tenuit Corn.in conſ.202.nu. 1.uol.1.licèt ſtatutum diſponeret, quòd ſi quis commiſerit homicidium, uel committi mandauerit,uel pro homicidio committendo depoſitum fecerit,morte puniatur,& ſic in fortioribus terminis,ſed defendendo opinionem Lignani,poſſet dici, quòd ſicut eſt maius delictū occidere ueneno, quam gladio l.1.C. de Malef. & mathe. ita maius aſſaſſinium eſt accipere pecuniam pro uenenando, quam cum telo interficiendo,eo maximè, quòd occidēdus, ſi cum armis inſultatus fuerit,forſan poſſet ſe defendere, uel alio modo euadere,& aliquando aſſaſſinus remanet captus,uel interfectus, & facilius hoc modo detegitur delinquens, quæ ita non poſſunt occurrere in aſſaſſino uenenante,& ideo plus eſt ſęuiendum in hanc aſſaſſinij ſpeciem,quàm in illam, quæ cū armis committitur; tamen negari nō poteſt,quin pecuniam accipiens pro uenenando,laqueo ſit ſuſpendendus,ſi ad actum proximum deuenerit,etiam quòd homicidium non ſequatur,ut fit in aſſaſſino tentante occidere cum gladio, Capic.deciſ.155.& D.Clar. ſupra in §. Aſſaſſinium uerſ.ſcias etiam,& ita quoque uidetur tenere Corn.in d. conſ. 202.

137 Item adde,quòd † mulieres magis,quā

uiri

viri ſunt ſuſpectę de veneficio, vt inquit Cantiuncula in topicis in loco ab adiunctis pag. 68. Et Hippol. Bonacoſſa in quæſt. crim. ſtatut. in ver. venenum
138 circa fi. & ad hoc optimè facit illud† notabile exemplum, quòd cum apud Romanos venenandi crimen penitus eſſet incognitum; exiſtente Fabio Maximo ędili, data per eum fide cuidam ancillæ ab illa reuelatę fuerunt centum ſeptuaginta matronę, quæ tali peſſimo veneno vtebantur, & omnes damnatę fuerunt, vt refert ſummatim Valerius Maximus lib. 2. cap. 5. ex Liuio lib. 8. fol. mihi 94.

Violator ſepulchrorum.

139 Adde† de pœnis violatorum ſepulchrorum Menoch. de arbitr. iud. caſ. 387. vbi plenè etiam, quando agitur ciuiliter, & ibi ponit multos caſus; vide etiam omnino Farin. nouiter impreſſum variar. quæſt. quæſt. 20. nu. 114. cum ſeq. vbi latiſſimè quibus pœnis puniantur extra-
140 hentes† cadauera ex ſepulturis, vel eius oſſa; vel cadauera mortuorum ſpoliantes, vel ſepulchra demolientes, & deuaſtantes; vel cadauera offendentes, vel caput cadauerum amputantes, vel impedientes, ne ſepeliantur. vide etiam Decian. in tract. crimin. lib. 6. cap. 42. 43. & 44. vbi quibus modis ſepulchra uiolentur, & quibus pœnis violatores punian-
141 tur, & de excuſationibus† violantium. & in Regno Neap. ſpoliãs mortuum vltra pœnas impoſitas à iure communi,
142 incurrit pœnam manus, † per conſt. ſi qs aliquem occiſum, quæ eſt vltima, & ibi Afflict. per quem habetur etiam, an liceat Carnifici ſpoliare ſuſpenſum pannis, & veſtibus, & foriudicatum mortuum.

Quæſtio LXIX.

SVMMARIVM.

1 *Pœna membri intelligitur de amputatione manus.*
2 *Artifex debilitatus in digito particulari, an dicatur debilitatus in membro, remiſſiuè.*
3 *Barba an ſit membrum. & nu. 9.*
Statutum de abſcindẽte membrum, an habeat locum in barba, ibidem.
Et an in membro inutili, ibidem.
4 *Et quid in digito, ſi eius abſciſſione fiat arida tota manus.*
5 *Naſus, auricula, & oculus non veniunt appellatione membri, licet maior pœna In offendẽtes prædicta imponatur propter deformitatem, ibidem.*
6 *Deformitas quomodo æſtimetur, remiſſiuè.*
7 *Membrum debilitatum differt à deturpato.*
8 *Et quando dicatur debilitatum, vel amputatum.*
10 *Cõdemnato ad amputationem manus, qua manus ſit amputanda.*
11 *Statuto imponẽte pœnam manus, cum qua percuſſit, debet in articulis poni, qua manu fuerit facta percuſſio.*
12 *Iudex poteſt commutare pœnam membri, ſi condemnatus ſit ita debilis, quòd moreretur.*
13 *Et quid ſi reus nullam manum habeat, & crimen pœnam manus requirat.*
14 *Vulnerans cum armis prohibitis in Regno Neap. punitur manu.*

Q Uæro igitur in primis.
1 Adde, quòd† vbi de iure communi pro aliquo delicto imponitur pœna membri, intelligitur de manu, per tex. in auth. vt null. iud. §. vlt. & ibi Doctor.

Item quęro. Ibi, & ideo ſtatutũ.

2 Adde, † quid ſi artifex fuerit debilitatus in digito vtente principaliter, an dicatur debilitatus in membro. Fely. in cap. ego enim nu. 6. de iureiur.
3 Item adde, † quòd barba in homine eſt membrum, & ob id incidẽtem barbam, teneri pœna, qua plectitur is, qui membrum alicui abſcindit, ſecundum Bald. in l. reos num. 6. C. de accuſat. Et quid ſi abſcinderet membrum inutile, vtputa, ſi alicui effoderet oculum obſcuratum, an teneatur pœna ſtatuti offendentem plectentis in membro, uide Albet. de Roſ. de ſtatut. quæſt. 25. in repert. & in l. ſedet ſi pupillus §. præſcribere ff. de inſtit. act. vbi videtur tenere per illũ tex. quòd ſic. ſed ibi dicit Raym. & Guliel. tenere contrarium per l. 3. verſ. Ideo ff. arbor. fuit. Cęſar. & not. in auth. ſed nouo iure C. de ſeru. fugit. & de hoc vide

etiam

etiam Bald. in l. 1. in fin. C. de dil. actio.
vide etiam Vitalin. & Rub. in locis hic
4 allegatis, vbi poſtea† dicunt, quòd ſi pro
pterea abſciſſionem digiti tota manus
eſſet facta arida, & inutilis, quòd puni-
retur pœna abſciſſionis membri. Et ibi
5 etiam Vitali. dicit, quòd naſus,† auricu-
la, & oculus non ſunt mēbra, ſed ſi erua-
tur oculus, vel abſcindatur naſus, quòd
maior pœna eſt imponenda, quàm pro
digito, & auricula propter deformitatē,
6 q̄ ſubſequitur. & quomodo iudex† æſti-
mabit deformitatem, vide Affl. in conſt.
hac ædictali in fin. & an oculus ſit mem-
brum, Ariſtot. in 4. moralium, & Imol. in
l. 2. col. 4. ff. de publi. iudic. tenent, quòd
ſic, quia habent propriam, & diſtinctam
operationem in corpore noſtro. Et ad-
7 uerte, quòd eſt differentia,† an membrū
dicatur deturpatum, vel debilitatum; q̄a
membrum deturpatum non dicitur de-
bilitatum, vt dicit Ang. in l. non ſolum
ff. de rei vend. & Deci. in l. ſi fugitiui. C.
de ſeru. fugit. Abb. in c. accuſaſti in fi. ex-
8 tra. de accuſat. vbi ponit† quomodo in-
telligatur membrum debilitatum, uel
amputatum.
9 Item adde, quòd† barba non eſt mem-
brum, quādo accipitur pro pilis, Caſſan.
in conſuet. Burgund. rub. 1. §. 5. nu. 3. cū
ſequen. & ibi ponit, an lingua, naſus, la-
bia, dentes, mamellæ ſint membrum: &
an etiam ſtatutum habeat locū in mem
bro inutili.

Pone quòd aliquis. Adde, quòd tūc
10 † executio eſt
facienda in manu debiliori, quando de-
lictum poterat ęquè faciliter fieri cum
vna manu, ſicut & cum altera, prout fur
tum; alias ſecus, prout eſt crimen falſi.
Euerard. in centur. legal. in loco à priua
tione ad habitum; & eſt communis opi.
vt ait Graſſ. de communi opin. cap. 2.
quæſt. 19. pagi. 19. Vide tamen Gomeſ.
in reg. Cancellar. de annal. poſſ. quæſt.
48. pag. 293. col. 1. in litera c.

11 Sed quis ſi reus. Adde, quòd ſi† ſta
tutum imponeret
percutiēti pœnam manus, qua percuſſit,
in articulis, ſiue querela poni debet, qua
manu facta ſit percuſſio, iuxta pract. tra-
ditam per Lucam de pen. in l. penul. C.
de erogat. milit. anno lib. 12.
12 Item† adde, quòd ſi reus eſt ita puer,
vel ſenex, quod moreretur, ſi illa pœna
plecteretur, iudex poterit illam pœnam
permutare; & ſi hoc non faceret, non
poſſet appellari. Bald. in l. quicunq;. C.
de ſeru. fugit. & Alex. in apoſtill. ad Bar.
in l. quid ergo ff. de infam. & Cępo. in
authen. ſed nouo iure nu. 26. C. de ſeru.
fugit.
13 Item adde, † quòd ſi reus nullam ma-
num haberet, debet imponi alia pœna
arbitraria, vt tenent omnes, ſecundum
Salic. in d. auth. ſed nouo iure, quod in-
telligit ibi Bartholom. Cępoll. quando
ante ſententiam fieret commutatio; ſed
ſi lata eſſet ſententia, quæ condemnaſ-
ſet ad manus inciſionem, & nullam ha-
beret manum, ſentētia eſſet nulla, & elu
ſoria, vt ibi per eum.

Caſus autem in quibus.
14 Adde† alium caſum, in quo imponitur
pęna amputationis membri, ſcilicet ma
nus, in regno Neap. ubi uulnerans cum
armis prohibitis, tali pœna eſt punien-
dus, per Conſt. ſi quis aliquem. & Frāch.
deciſ. 324. vol. 2.

Quæſtio LXX.

SVMMARIVM.

1 *Pœna ſtigmatis quare ſit ſub-*
lata.
2 *Mulier non eſt facta ad Ima-*
ginem Dei.
3 *Fuſtigatio eſt pœna corporalis, licet non*
capitalis.
4 *Fuſtigatio eſt grandis pœna, & compara-*
tur morti.
5 *Et pro quibus delictis imponatur.*
Et de catena infami, ibidem.
6 *Carcer quando detur ad pœnam de iure*
ciuili.
7 *Et an imponi poßit per Iudices laicos, &*
ſit in vſu, remißiuè.
8 *Et ſi imponatur, ſententia valeat.*
9 *Et quid ſi Iudex habeat arbitrium impo*
nendi omnem pœnam.
10 *Carceris perpetui loco ſucceßit condemna-*
tio ad triremes.
11 *Iudex eccleſiaſticus non poteſt dictam pœ-*
nam laico imponere etiam ob delictum
eccleſiaſticum.
12 *Condemnatio ad triremes ſolet ita fieri,*
vt

Quęſtio LXX.

vt quandocumq́; reperiatur liberatus, vltimo ſupplicio puniatur.

SVnt,& aliæ pęnæ; Ibi,
ſed poſtea fuit ſublata.
Adde, quòd ratio fuit, quia
1 †facies hominis eſt ad ſimilitudinem,&
pulchritudinẽ faciei Dei, vt inquit glo.
in d.l.ſi quis in metallum, ſed contrariũ
poſſet dici in muliere, per c. hæc imago
2 33.q.5.quia † mulier ad imaginem Dei
non eſt facta,licèt tex. Geneſis dicat faciamus
hominem ad imaginem,& ſimilitudinem
noſtrã, intellexit enim Deus
de uiro,non de muliere, quia mulier nõ
eſt imago ipſius,nec Deus gloriatur per
ipſam, ſicut de uiro, ita etiã tradit Affl.
in conſtit.Regn.conſt. legum aſperitate
rub.52.lib.3.nume. 8.quod etiam dixit
Apoſt.1.ad Corint.cap.11. quod tamen
declaratur per S.Augu.& S.Thomam relatos
per Nouar.in c.illa anima num.3.
de pęnit.diſtin.2.tom.2.

Eſt etiam pœna fuſtigationis.
3 Ibi,ſed quæro. Adde, quòd † licèt
non ſit capitalis, eſt
tamen corporalis,& adeo gradis, & grauis
ꝓpter grauem,quam infert infamiã;
cum non niſi pro turpibus,& infamatorijs
delictis irrogari ſoleat, vt æquiparatur
4 ratur morti.† Menoch. de arbitr. iudic.
quæſt.80.nu.40.& 41.& Ioſeph. Ludoui.in
ſua deciſ.Lucen.1. nu.24. par.1. q̃
5 pœna† fuſtigationis,& catenæ hodie imponi
ſolet furibus, mariolis,inciſoribus
burſarum, truffatoribus, teſtibus falſis,
blasfematoribus, & ſimilibus facinoroſis,
vilibus,& infamibus perſonis,Farin.
quæſt.crim.quæſt.19.nu.29.

Pœna autem carceris. Adde, q̄
6 † de iure
ciuili aliquãdo carcer ad tempus datur
ad pœnam in leuibus delictis,in quibus
iura,ſiue ſtatuta nullum decernunt particulare
ſupplicium. l.1.§. fin. ff. de ale.
luſ.& aleat.& Io.Plat.in l. nemo carcerem
C.de exactori.tribut.lib. 10.& Bar.
in tract.de carce. vt criminoſus in carcere
coniectus,ad certum tempus ſolo pane,
& aqua maceretur, aut alias caſtige-
7 tur.& an† carcer perpetuus, vel ad tempus
imponi poſſit per iudices laicos, &
an ſit in vſu, vide Menoc.de arbitr.iud.
in quæſt.89.nu.1.& Farin. in quæſt. 19.
nu.31.vbi latè.
8 Item adde, †quòd ſi iudex laicus condemnauit
aliquem ad pœnam carceris
perpetui, ſententia non teneret, niſi in
caſu,quo de iure ciuili veniret imponẽda
aliqua pœna,per quam quis efficeretur
ſeruus pœnę, vt in damnato in metallum:
quod cum illa pœna non ſit in
vſu, poterit etiam iudex ſecularis loco
ipſius d.pœnam perpetui carceris imponere.
ita tradit Bal.in l.incredibile C.de
pœnis,& Socin,in rubr. de pœnis num.
21.cum ſeq.& licet.Menoch.d.quęſt.89
nu.9.videatur, contrarium tenere,tamẽ
dicit cogitandum eſſe, quia magna eſt
auctoritas Baldi.
9 Item adde,† quòd ſi iudici datum eſſet
arbitrium per ſtatutum imponendi omnem
pœnam,non poſſet illam imponere;
debet enim ſtatutum intelligi, dummodo
non imponatur pœna à iure prohibita,niſi
in caſu prędicto:vel quòd ex
forma alicuius ſtatuti pro aliquo delicto
imponeretur pœna perpetui carceris.ita
Bald. in d.l. incredibile C. de
pœnis, & Soci.in rubr. de pœn. nu.21.
cum ſequen.& Menoch. d. quæſtio. 89.
num.6.
10 Item adde,† quòd loco pœnę carceris
perpetui poteſt imponi pœna triremiũ,
ſecundum Affl.in conſtit.regn.incip.Hi
qui in nu.7.8.& 9.notab.

Ibi.Cęterum non põt iudex ec-
11 cleſiaſticus. Adde,quòd† hoc fuit dictum,
Oldr.in conſ. 88.
incip. quæritur, quem referunt, & ſequuntur
Io.Andr. in add. ad Specul. in
rubr.de off.ordin. Roman. ſing.711. tu
ſcis, quod de iure ciuili, & Auguſt. de
Arim.ad Ang.in verb.fama publica,nu.
88.& Pariſ.conſ.2.nu.150. vol.4.

Frequens eſt etiam hodie.
12 Adde, quòd† imò aliquando ſolet fieri
condemnatio ad triremes,cum iſta qualitate,
quòd quandocunq; reperiretur liberatus,
illico vltimo ſupplicio plectẽretur.
Gram.deciſ. 8.in princ.

Quæſtio LXXI.

SVMMARIVM.

1 *EXiliorum genera quot ſint.*
2 *Exilium verè, & propriè quãdo dicatur.*
3 *Exilium vnde dictum, & eius incommoda. & nu. 4.*
5 *Exulatus à loco delicti, & à propria patria exulatus intelligitur.*
6 *Carceris tempus quãdo computetur in tempore exilij.*
7 *Exulatus, ſi reperiatur debitor alicuius, non poteſt ad inſtantiam creditorum detineri in carceribus inſtãte fiſco pro executione exilij.*
Et quomodo conſulatur creditoribus, ibidem.
8 *Et quid ſi fiſcus non inſtet, ſed ipſemet carceratus.*
9 *Iudex condemnans aliquem in exilium ad tempus ſine determinatione tẽporis cenſetur pro decennium condemnaſſe.*
10 *Et quid ſi dixerit condemno te ad pœnã exilij, abſq; aliqua mentione temporis.*
11 *Exilium à quo Iudice intelligatur datum.*
12 *Iudex loci delicti poteſt condemnare in pœna exilij à loco delicti, & à loco originis, & à loco habitationis.*
13 *Officiales incedentes pro malefactoribus inquirendis, vel exactionibus collectarũ, non debent grauare ruſticos.*
14 *Bannitus quando fiat infamis, remiſſiuè.*
15 *Teſtis bannitus interrogatus, ſi eſt bannitus, an teneatur reſpondere.*
16 *Banniti in ſtatu eccleſiaſtico ſunt priuati omni factione teſtamenti.*
17 *Bannitus ab vna Ciuitate, an cenſeatur bannitus à confederata.*
18 *Delinquẽtes Regni Neap. non poſſunt ſtare in ſtatu eccleſiaſtico, nec è contra.*
19 *Bãnitus ab vno loco, cenſetur bannitus ab omnibus eiuſdem dominij.*
20 *Et quid in ſtatu eccleſiaſtico.*
21 *Bannitus ab vna Ciuitate, intelligitur bãnitus à Roma.*
22 *Baro non poteſt receptare ſuum vaſſallum bannitum à Principe.*
23 *Baro nõ debet eſſe berruarius ſui ſubditi.*
24 *Banniti ſuperiorum dicuntur banniti in terris ſubditorum, quamuis habeãt merum, & mixtum imperium.*
25 *Bannitus de Caſtello ſubiecto Ciuitati, intelligitur etiam bannitus de ciuitate.*
26 *Bannitus à toto ſtatu Principis, an intelligatur bannitus à Ciuitatibus poſt damnum alienatis, vel acquiſitis.*
27 *Banniti noſtri temporis an æquiparentur deportatis.*
28 *Exilium frangere quis dicatur.*
29 *Exilium frangentis pœna, remiſſiuè.*
30 *Et quid in Regno neap.*
31 *Exulatus ſi fiat clericus, & frangat exilium, debet cognoſci per Iudicem Eccleſiaſticum.*
32 *Bannitus ad arbitrium Iudicis, quamdiu duret bannitum.*
Beneplacitum ſub nomine dignitatis, an expiret morte Printipis. nu. eod.

EXilij autem pœna.
1 Adde, †quòd quinq; ſunt exiliorum genera. Primum dicitur eſſe maximum, vt cum quis condemnatur in metallum. Secundum quando condẽnatur in opus metalli, de quibus, & eorum differẽtia, eſt tex. in l. aut damna. §. diui verſ. profectò ff. de pœn. Tertium dicitur deportatio in inſulam, quę Ciuitatem Romanam adimit, l. inter pęnas. ff. de interd. & releg. & nõ poteſt fieri niſi in perpetuum, l. relegatorum. §. hæc eſt differentia. ff. de interd. Quartũ eſt relegatio in inſulam, quę ad tempus, & in perpetuum fieri poteſt d. §. hæc eſt, licèt, quãdo fit in perpetuum, poſſit pars bonorum adimi, d. l. relegati in fi. Quintum dicitur, quãdo de Ciuitate quis eijcitur, vel quia interdicitur certi loci, vel certorum locorum habitatio, vel interdicuntur omnes loci, præter vnum, vt quando exularet à Prouincia præter vnam Terram, vt dicitur in l. exilium. ff. de interd. & releg. ita declarat Bald. in l. data opera verſ. quatuor C. de his qui
2 accuſ. non poſſ. Verè†tamen, & propriè exilium tunc dicitur, cum caput eximitur de Ciuitate, l. 2. in princ. ff. de publ. iud. & ideo exilium propriè captum dici poteſt tantum illis tribus modis; cętera autem, quæ ſequuntur, non exilia, ſed relegationes appellantur, d. l. 2. impropriè tamen ſecus eſt, vt patet in d. l. exilium, & not. Bald. in d. l. data opera, vbi dicit, quòd quando exilium non eximit caput,

caput, non exilium, ſed miſſio ad confines appellatur, per l. mathematicos C.
3 de Epiſcop. aud. Exilium,† vt dicit Luc. de Penn. in l. lenones C. de ſpecta. & ſcorric. lib. 11. dicitur ab extra, & ſolo, quia exulat extra ſolum, ſiue locum patriæ ſuæ vadit: & vt dicebat Seneca de conſolatione ad Albinam matrem, Exi-
4 lium loci cōmutatio eſt, quam hæc † ſequuntur incommoda, paupertas, ignominia, & contemptus, quibus detractis, nihil eſt, quod magnopere exilium ſit pertimeſcendum, quoniam aſſiduus eſt humani generis diſcurſus, & naturalis quædam irritatio animis mortalium in eſſe creditur, cōmutandi ſedes, & transferēdi domicilia. Ex quibus patet, quòd ita exit ſolum ſuæ patriæ, vel locum mu rat, qui exulat illis tribus primis exilijs, ſicut qui vltimis.
5 Item adde, † quòd exulatus, ſiue relegatus à loco delicti, etiam à ꝓpria patria, communiter relegatus intelligitur. Iacob. de Beluis. in pract. Iudiciaria tit. de fuga reorum num. 39. quem refert, & ſequitur Vulpell. in conſ. 58. nu. 4.
6 Item † adde, quòd tēpus carceris poſt ſententiam computatur poſtea in tempore exilij, niſi cōdemnatus ex iuſta cauſa detentus fuerit. Franch. in deciſ. 317. vol. 2.
7 Item † adde, quòd carceratus condemnatus in exilium, ſi reperitur debitor, non poteſt retineri in carceribus ad inſtātiam creditorum, donec eis ſoluerit, inſtante fiſco pro acceſſu condemnati ad ſeruandum exilium, ſiue relegationem; conſuletur tamen tunc creditoribus: quia ſi debitor poterit præſtare fideiuſſoriam cautionem de redeundo ad carceres exilio finito, illam præſtabit; quando vero non poterit, ſtatur eius iu
8 ratoriæ cautioni. Si † vero fiſcus non inſtaret, ſed carceratus, & contradicunt creditores, nullo modo debitor transmittitur, ſed in carceribus detinetur, donec ſoluerit, vel alio remedio vteretur; ita tradit Franch. in deciſ. 317. num. 6. cum ſeq. vol. 2.
9 Item adde, † ſi iudex imponens pœnā exilij ad tempus, dixerit ego condemno Titium in pœnam exilij ad tempus, nullo determinato tempore, tunc intelligitur exulatus per decennium, eſt tex. in l. fine præfinito ff. de pęnis, & ibi Bar.
10 & Bald. in l. 1. C. de poſtul col. 1. & ſi † dixerit ſimpliciter, ego condemno ad pœnam exilij nulla facta mentione temporis, tunc intelligitur exulatus in perpetuum, l. ſeruus C. de pęnis, & ibi communiter Doctores, ita etiam tenet Gomez. de delictis c. 8. nu. 3.
11 Item adde, † quòd exilium intelligitur datum à territorio, & iuriſdictione iudicis, qui ſententiam protulit, & non de loco, & iuriſdictione penitus extranea, in qua delinquens nullum habeat domi
12 cilium; & † iudex loci, vbi commiſſum ſit delictum, poterit condemnare in pœnā exilij à loco delicti, & à loco originis, & à loco habitationis, ita Gomez. de delictis c. 8. nu. 4. per text. in l. relegatorum §. intercede enm §. ſequenti ff. de interdictis, & relegatis, vbi Bart. & communiter Doctores.

Officiales Rectorū Prouinciarū.

13 Adde, quòd † nec etiam poſſunt grauare ruſticos, vt ſibi præſtent alimenta, etiam quòd incederent pro malefactoribus inquirendis, vel pro exactionibus collectarum. Io. de Plat. per eum tex. in l. 2. C. de Lucr. Aduocat. lib. 12. quē refert, & ſequitur Rip. in tract. de reméd. præſeru. contra peſtem nu. 212.

14 Quæro nunc. Adde, † quòd bannitus in contumaciam, & ſic ex ficta confeſſione, in duobus caſibus ſit infamis, vt per Decian. conſ. 96. nu. 24. vol. 3.

15 Præterea quæro. Adde, ſi † teſtis fuerit interrogatus, an ſit bannitus, tenetur reſpondere, ſi bannitus fuerit in cōtumaciam; niſi extaret ſtatutum in loco à quo bānitus ſit, diſponens contumacem haberi pro confeſſo; ita tradunt addentes ad Bertaz. in conſ. 296. verſicul. verum in quæſtione: nam eo in caſu non teneretur reſpondere. & ad hanc quæſtionem, an bannitus poſſit eſſe teſtis, vide Maſchard. de probat. 162. num. 34. & Monticel. in ſuo repert. teſtium in ver. bannitus.

Sed an poterit bannitus teſtari.

16 Adde, † quòd in ſtatu Eccleſiaſtico fuit ſublata huiuſmodi diſputatio per bullam Clem. VII. in qua expreſsè priuantur

tur banniti omni factione teſtamenti actiua, & paſſiua; de qua bulla facit mentionem Noni.conſ.93.nu.4.

17 Quæro modo. Adde † videndum Menoc. de arbitr. Iud.quæſt.100.nu.16. vbi tenet partem affirmatiuam;& idẽ tenet Marſ.conſ.32. nu.8.& Bertazz.conſ.467.nu.10.vol.2.

18 Item † adde, quòd banniti, & delinquentes ſtatus eccleſiaſtici non poſſunt ſtare in regno Neap.& è conuerſo, banniti, & delinquentes illius Regni non poſſunt ſtare in ſtatu eccleſiaſtico, & Iudices hinc inde eos capere tenentur, & ſibi remittere, per conuentionem inter Sanctum Pontificem, & Sereniſſimũ Regem Philippũ initam de anno 1566. de qua in libro pragm. ſub tit. de malefactoribus. fol. 359.

Ibi, vnum tamen volo, vt ſcias.

19 Adde, † quòd hoc eſt de Iure cõmuni, quòd bannitus de vno loco, cenſetur bannitus de omnibus locis, qui ſunt ſub eodem dominio, ſecundum Alber. de Roſ. in auth.qua in prouincia C. vbi de crim.ag.oport. quem refert, & ſequitur Marſ. in pract. crim. in §. oportunè nu. 38.& conſ.121.nu.12. Corrad.in pract. in tit. de inquiſit. nu. 14. fol. 250. & de hoc vide etiam Nell.de bann.in 1.par.2.
20 temp.quæſt.57. Et in † ſtatu eccleſiaſtico expreſsè prouiſum fuit in Bulla Clem. VII. contra homicidas impreſſa inter alias bullas, fol.291. in Bullar. nouiter edito, vt bannitus à territorio vnius Ciuitatis, intelligatur bannitus ab omnibus terris Rom. eccleſiæ mediatè, vel immediatè ſubiectis, & quod ab illo Iudice puniri poſſit, vel quòd debeat remitti ad locum condemnationis, quæ quidem declaratio operatur poſtea, vt ab omnibus Ciuitatibus ſtatus eccleſiaſtici bannitus cenſeatur. Corne. conſ. 192.col.1.verſ.his tamen non obſtantur vol.3. Tob.Non. conſ.98.nu.2.& Viui. comm. opin. 770. nu.24. & quòd poſſit impunè offendi in omnibus locis ſtatus eccleſiaſtici, vbi vigeant ſtatuta, quòd banniti impunè offendi poſſint, etiam quòd non fuerit condemnatus in loco, vbi talia ſtatuta vigent, vt eleganter dixit Corn.d.conſ. 192. vol.1.

21 Item † adde, quòd ſecundum iuris cõmunis diſpoſitionem bannitus, & condemnatus de vna Ciuitate, intelligitur bannitus à Roma iuxta tradita per Iac. Beluiſ.in ſua pract. crim. in titu.de fuga Reorum nu.30. quem refert, & ſequitur Ant.Scap.in tract. iuris non ſcrip. lib.5. cap.6. nu.3.

22 Item † adde, quòd bannitus à Curia Principis, vel in Regno Neap. à magna Curia Vicariæ, ſi eſt vaſſallus alicuius Baronis, ſiue feudatarij, ille Baro nõ poteſt illum receptare, ſed eum expellere debet à ſua terra: bene eſt verum, quòd nõ tenetur dictũ bãnitum capere, & pre-
23 ſentare, quia Baro † non debet eſſe birruarius ſui ſubditi. Affl. in conſt.pœnam eorum col. 23.in fin. verſ.& aduerte, & in conſt.eos qui ſcienter col.pen. num. 19.in fin.& deciſ.265.col.2.

24 Item † adde, quòd banniti ſuperiorum dicuntur banniti in terris ſubditorum, quàmuis habeant merum, & mixtum Imperium. Bald. in l.etiam circa fin.C. de iur.dot.Brun. in tract. excluſ. fem.in 6.artic. princip.in 1. membr.quæſt.7.& Roland.de lucro dot.quæſt. 85.nu.6.

25 Item adde, † quòd bannitus de Caſtello adiecenti Ciuitati, intelligitur etiam bannitus de Ciuitate; & ideo bannitus de Caſtello ſubiecto Ciuitati, non poteſt ſtare in Ciuitate. Bald. in l.executorem col.9.C. de except. rei iud. & Foller.in pract.crimin.in verb. banniantur num.29.

26 Itẽ † adde, quòd ſi in loco ſeparato ius directum retineretur, vt puta quia ille locus, ſiue Ciuitas infeudaretur, ego credo, quòd tunc banniti non eſſent tuti in d.loco, ſiue Ciuitate ſeparata, per ea q̃ tradit Mart.de Laud. in tit. de Princip.in verſ. 72. & Roland. de lucr. dot. quæſt.85. Et è conuerſo, an bannitus à toto ſtatu, & territorio Principis, intelligatur bannitus à Ciuitatibus, & territorio poſtea per Principẽ acquiſitis, Marſ. in pract.crim. §. aggredior nu. 22. & in conſ.121.nu.13.vbi tenet, quòd ſic: uide etiam Nell.in tract.de bãn. in 1.par. 2.temporis quæſt.56.vbi latè, & Alciat. in conſ.7.nu.8.lib.7.tomo 2.

Dixi autem ſupra. ibi, neque ſimpliciter æquiparantur.

27 Adde † videndum in hac quæſtione, an ban-

banniti, noſtri temporis æquiparentur deportatis, Caſſan.ſuper conſuet. Burg. ſol.362.nu.4.cum ſeq.Bart.in quæſt.incip.Lucanæ Ciuitatis ſtatuto, & Puteū deciſ.417.lib.3.

Quæro, qua pęna puniatur frāgens fines exilij.

28 Adde, † quis dicatur frangere fines, ſiue exilium, Ang. in conſ. 379. nu. 2.&
29 quibus † pœnis frangens puniatur, latè Lud.à Peguer. in quæſt.crim.cap.41.

30 Item†adde,quòd in Regno Neap.prouiſum fuit per Regias pragm. ſub tit.de delegatis, quòd frangentes exilium,qui iuratoriam cautionem præſtiterint de illud ſeruando, teneantur ſeruire pro tempore dupplicato in triremibus,dum modo dupplicatio non excedat decem annos.

31 Item†adde,quòd exulatus,ſiue relegatus effectus clericus poſt relegationem, ſiue exilium,ſi fugerit exilium,ſiue relegationem,ſecundus iudex ideſt eccleſiaſticus cognoſcere debet, quia agitur de nouo delicto,& noua conditione perſonæ. Franch.in deciſ.395.vol. 2. ſed ego valde dubito de huiuſmodi deciſione, ſaltem quò ad pœnam conuentionalē, quæ fuit ſtipulata pro fiſco curiæ ſecularis, ideo cogitandum eſt.

Item adde,quòd in Regno Neap. adſunt quatuor Pragm.ſub. tit. de relegatis,quibus frangētes fines exilij, ſiue relegationis puniuntur.

Item quæro,ſi iudex bāniuerit.

Adde Menoch.de arbitr. quæſt. 69.vbi plenè.

32 Item†adde, quòd beneplacitum ſub nomine dignitatis,morte Principis non expirat,quia ea dignitas durat in ſucceſſore,& in dubiò intelligitur de dignitatis beneplacito. Ruin.conſ. 104. vol. 5. quod tamē duobus modis limitatur, vt ibi per eum nu. 8. & 12. ſed Bertaz. in conſ.22.& 23. Impugnat Rui.in d.conſ. dum dicit,beneplacitum referri ad perſonam,ſi fuerit dictum à tertio ad beneplacitum Sereniſſimi Ducis noſtri: ſed quādo Princeps loqueretur in propria perſona,vt ſi diceret ad noſtrū beneplacitum, vel ália verba ſimilia; quod tunc beneplacitum teferreretur ad perſonā.

Item adde, ſi vtputa exilium, ſiue priuatio officij eſſet per decennium,& vltra ad beneplacitum Principis, & Princeps intra decennium decederet; etiam finito decennio beneplacitum non eſſet extinctum,ſed in ſucceſſorem tranſiret. Bertaz. in d. conſ. 22. & 23. Et in hac quæſtione, an mortuo iudice, vel Principe, arbitrium dicatur finitum, vide etiam Couar. var. reſol.cap.13. nu. 1.cū ſequen.& Tiraquel.de ll.connub.glo.4. nu.18.

Iem adde, quòd conſuetudo Senatus Mediolani,de qua per auctorem, eſt de iure,vt tenet Gozad.in conſ.61. nu. 15.

Quæſtio LXXII.

SVMMARIVM.

1 *INfamia irrogatur per carcerationem ad pœnam.*
2 *Infamia quid ſit.*
3 *Infamia iuris tripliciter infertur.*
4 *Infamia iuris qua ſit, & qua infamia facti, remiſsiuè.*
5 *Infamia facti quotuplex ſit, remiſsiuè.*
6 *Infamia facti quomodo irrogetur, & quos effectus habeat,remiſsiuè.*
7 *Infamia canonica quomodo contrahatur.*
8 *Infamia quomodo probetur,remiſsiuè.*
9 *Infamia eſt pœna corporalis, & morti comparatur.*
10 *Infamia publica, & clamoſa non indiget probatione.*
11 *Infamis non debet videre faciem Principis.*
12 *Infamia an ſit perpetua,ſi pœna principalis ſit ad tempus.*
13 *Infamis ex aliquo delicto, ſi eſt condemnādus ad pœnam infamia, pœna debet mutari, & alterari.*
14 *Infamia non tollitur per emendationem vita.*
15 *Infamia per ſimplicē indulgentiam Principis de delicto factam, non cenſetur remiſſa.*
16 *Præuaricatio quid,& de ipſius pœna,remiſsiuè.*
17 *Aduocatus pro aliquo in cauſa principali, poteſt contra eum aduocare in cauſa appellationis,non tamen honeſtè.*
18 *Corrumpens Aduocatum partis punitur, vt*

vt falſarius; & cauſam perdit.
19 *Iudex condemnando poteſt ex cauſa bonã*
famam iuſto reſeruare.
20 *Infamis efficitur cõdemnatus de crimine*
ciuiliter.
21 *Et quid de condemnato in contumaciã,*
& iuris ordine non ſeruato.
22 *Sententia lata ſuper inquiſitione formata*
de facto non infamat.
23 *Infamis non efficitur cõdemnatus ex rati*
habitione.

EſSt etiam grauis pœna
1 infamiæ. Adde, † quòd ẽt
infamia irroga-
tur per carcerationem ad pœnam fa-
ctam, non autem pro delicto reperien-
do, l. 1. & ibi Bart. C. de infam.
2 Item adde, † quòd infamia eſt læſæ di-
gnitatis ſtatus alicuius, moribus, & legi-
bus reprobatus. Bart. in l. 1. C. ex quibus
cau. infam. irrog.
3 Item adde, † quòd infamia eſt triplex,
ſcilicet infamia iuris, facti, & canonica.
Abb. in c. teſtimonium de teſt. & quæ ſit
4 † infamia iuris, & quæ facti; & qui ſint
infames infamia iuris, & qui ſint infa-
mes infamia facti, latè Iaſ. in l. cunctos
populos col. 11. C. de ſum. trin. Et fide
Cath. & Couar. pract. quæſt. cap. 18. nu.
1. & infamia iuris eſt duplex, vna quæ
infertur per ſententiam, alia quãdo lex
pronunciat illum infamem, ſecundum
Afflict. in conſt. cordi nobis nu. 4. lib. 2.
ſed ſecundum Franch. in c. repræhenſi-
bilis nu. 5. de appellat. Infamia iuris tri-
pliciter infertur, primò per ſententiam,
ſecundò ex genere pœnę, tertiò ipſo iu-
5 re, ſiue ipſo facto. Infamia † autem facti
eſt triplex, ſecundum Bald. in c. 1. an re-
moueatur circa med. de feud. & Iaſ. in-
ſtit. de actio. §. ſic itaq; nu. 20. & infamia
6 † facti quomodo irrogetur, & quos effe
ctus habeat, Iac. de San. Georg. in l. te-
ſtium §. lege iulia vlt. col. ff. de teſti. &
7 infamia † canonica contrahitur per pec-
catum mortale, Abb. in d. c. teſtimoniũ
8 de teſt. & quomodo † probetur infamia,
plenè Maſcard. de probat. concluſ. 895.
& vide etiam, quę poſui ſupra in quæſt.
24. verſ. item infamis.
9 Itẽ adde, † quòd infamia eſt pœna cor-
poralis. Boſſ. in tit. de carcer. fideiuſſ. re-
lax. nu. 8. quinimo comparatur morti,
eſt text. in l. iuſta ff. de manum. vind. &
addent. ad Bertaz. in conſil. 198. in lite-
ra. A.
10 Item adde, † quòd quando infamia eſt
publica, & publicè ſparſa, & clamoſa, nõ
indiget probatione. Philip. Franch. in c.
quia nos in princ. de appell.
11 Item adde, † quòd infamis non debet
videre faciem Principis, l. 2. C. de di-
gnit. lib. 12. & Bald. ſuper feud. in rubr.
an ille, qui interfecit fratrem capit. 1.
num. 2.
12 Item adde, † quòd licet pœna principa
lis ſit ad tempus, puta relegatio ad quin
quenniũ; tamen infamia erit perpetua,
nam pœna acceſſoria non dinumeratur
à tempore principalis pœnæ. Ita Bald. in
repet. l. quid ergo §. pœna grauior verſ.
in eadem gloſ. non remittitur ff. de his
qui not. infam. ad hoc tamẽ vidi Blanc.
in pract. crim. in ver. poſtquàm vidimus
nu. 53. cum ſequent. vbi tenet, quòd in-
famia ceſſat, facta pęnæ diminutione ex
cauſa.
13 Item adde, † quòd vbi ex forma legis,
vel ſtatuti alicui imponitur pœna infa-
miæ, & condemnandus ex alio delicto
eſſet infamis, debet per iudicem pœna
mutari, & alterari, per tex. in l. nouerint
C. vt intra certum tempus, & ibi Ang. &
Corſet. in ſing. ſuis in ver. pœna, & Fol-
ler. in pract. crim. in ver. pęnis debitis fe
riantur, nu. 39.
14 Item adde, † quòd infamia non tolli-
tur per emendationem vitæ, c. teſtimo-
nium de teſt. & Alex. in l. prætor §. is ẽt
ff. de eden.
15 Item adde, † quòd infamia non remit-
titur per ſimplicem indulgentiam Prin-
cipis de delicto factam, niſi expreſsè ad
famam reſtituatur. Gram. voto 34. nu. 7.
Pariſ. conſ. 1. nu. 18. vol. 4. Deciſ. Pede-
mont. 79. nu. 51. & latiſſimè per D. Odd.
in tract. de reſtitutione in integrũ quęſt.
93. cum multis ſequentibus.
16 Tergiuerſator. Adde † in materia
p̄uaricationis Boſſ.
in tit. de præuaric. & latiſſimè Menoch.
de arbitr. caſ. 323. & Io. Mar. Corat. in
ſuo tract. com. opin. nu. 34. cum ſequen.
per quos latiſſimè de Aduocatis præua-
ricationem committentibus tractatur.
17 Item † adde, quòd Aduocatus meus in

cauſa principali, poteſt eſſe Aduocatus in cauſa appellationis cōtra me, Gemin. in c. Romana nu. 11. ſed ibi Io. Andr. dicit, quòd non eſt honeſtum; caueant igitur Aduocati ne id faciant.

18 Item† adde, quòd è contra corrumpēs Aduocatum, ſiue procuratorem partis aduerſæ, punitur tamquàm falſarius, Monticel. in reg. 15. num. 17. & cauſam perdit. Vant. de nullit. in tit. de nullit. ex defectu proceſſus, & ord. iud. nu. 142.

Damnatus publico iudicio.

19 Adde,† quòd iudex condemnando poteſt ex iuſta cauſa bonam famam condemnato reſeruare. Boer. deciſ. 64. nume. 10.

20 Item† adde, quòd damnatus de crimine, ciuiliter efficitur infamis. Imo. in l. infamem ff. de publ. iudic. ubi atteſtatur de communi.

Ibi, & hoc quidē ſatis de plano.

21 Adde, quòd condemnatus† in contumaciam non efficitur infamis, niſi fuerit ſecuta corporalis pœnæ executio. Bart. in l. ictus fuſtium ff. de infam. Caſtr. in cōſ. 467. nu. 2.

Item adde, quòd Bald. in l. 1. col. 10. verſ. ſed quid ſi dicit, C. de hęred. inſtit. dicit, non eſſe infamem, niſi infamia facti.

22 Item† adde, quòd ſententia lata vigore inquiſitionis, quæ formari non poterāt, licèt de facto ſeruetur, non infamat. Soc. iun. conſ. 37. in fin. vol. 2.

23 Item† adde, quòd condemnatus ex ratihabitione non efficitur infamis. Bald. in l. obſeruare. §. poſt hæc nu. 5. ff. de offic. proconſ.

Quæſtio LXXIII.

SVMMARIVM.

1 Officialis quando dicatur delinquere in officio, remiſſiuè.

2 Offitialis in officio delinquens in ſtatu eccleſiaſtico punitur officio, ſtatim quòd fuerit condemnatus de delicto abſq; alia ſentētia priuationis.

3 Doctor priuatus propter delictum doctoratu, an poſſit iterum doctorari.

4 Priuatio officij an dicatur pœna ciuilis, vel criminalis.

5 Et an in ea poſſit interuenire procurator.

6 Antiani reuelantes ſecreta Vniuerſitatis, priuantur officio.

7 Secretum dicitur, quod vulgus ignorat.

8 Officiales ipſorum vota propalantes quomodo puniantur in Regno Neap.

9 Pœna cōmmutata efficit, vt non ſit locus priuationi officiorum, quæ erat.

10 Officialis contemnens mandatum Principis cum clauſula pro quanto gratiam ſuā caram habet, officio priuatur.

11 Officialis priuatus officio tamquam malè verſatus, non poteſt ad officium redire.

12 Iudex corruptus quomodo puniatur.

13 Et quid in corrumpente.

14 Et quid de promittentibus expeditum litium finem.

Fumi venditor quis ſit, & quomodo puniatur ibidem.

15 Barattaria quomodo probetur, remiſſiuè.

16 Carcerati ab aliquo Iudice non ſunt teſtes idonei contra illum.

17 Iuramentum ſuppletorium non habet locū in ſyndicatu.

18 Barattaria quomodo probetur in Regno Neap.

19 Barattans dicitur proditor, & quomodo puniatur.

Iudici aſſerēti ſe corruptum fuiſſe, an credatur in præiudicium partis, nu. eod.

20 Acta facta per Iudices corruptos pecunia, ſunt nulla.

21 Accuſatio pro barattaria eſt popularis.

22 Iudex accipiēs pecuniam pro barattaria, ſi poſtea eum pœniteat, an euitet pœnam.

23 Pecunia accepta pro committenda barattaria, cui applicetur.

24 Officialis ſciens barattariam alterius officialis, tenetur eam reuelare.

25 Officiale delinquente ad fauorem Vniuerſitatis, vel officij, an teneatur ſucceſſor.

26 Barattaria non dicitur recipere ſportulas palam, & bona fide.

27 Officialis quid recipiens, an præſumatur in dubio recepiſſe pro barattaria.

28 Et quid ſi mandet pecunias alteri dari.

29 Offitialis recipiens pecuniam poſt latam ſententiam, an præſumatur corruptus.

30 Officiales in Regno Neap. non poſſunt recipere mutuò aliquam pecuniam.

31 Iudex querelatus de extorſione, ſi ſimpliciter reſpondeat, quòd quicquid habuit, iuſtè

iuſtè habuit; non uidetur fateri extorſionem.

32 *Iudex negligēs quomodo puniatur, & quā do dicatur negligens.*

33 *Iudex propter negligētiam poteſt priuari exercitio ſuæ poteſtatis, ſaltem quò ad illam cauſam.*

Et quomodo practicetur in Regno Neap. ibidem.

34 *Et quid in negligente ne partes ueniant ad arma.*

35 *Iudicis negligētia in quibus caſibus puniatur, remiſsiuè.*

36 *Officiales de quibus debeant ſyndicari, remiſsiuè.*

37 *Appellans in ſyndicatu contra officialem, debet iuſtificare appellationem ex eiſdem actis.*

Officialis non euitat ſyndicatum de baratarijs, & illicitis extorſionibus, etiam ſi habuerit officium cum pacto de non ſtando ſyndicatui, nu. eod.

38 *Inquiſitio ſcrupuloſa fieri non debet in ſyndicatu.*

39 *Adminiſtrationis miſeria.*

40 *Officialis non poteſt condemnari, niſi querela præcedente.*

41 *Officiali ſyndicando interdicitur interim adminiſtratio.*

42 *Memorialia data ſine nomine contra officiales ſunt reiicienda.*

43 *Credulitas nimia culpæ adſcribitur.*

44 *Syndicatus non poteſt per Principem tolli.*

Officialis in ſyndicatu an admittatur ad iuratoriam cautionem ibidem.

45 *Officialis in loco vbi officium exercuit, ad ſyndicatum ſtare debet.*

46 *Officialis ante ſyndicatum poteſt conueniri in ſex caſibus.*

47 *Notarius condemnatus de falſo, an per hoc ſit officio tabellionatus priuatus.*

48 *Excommunicatus perſiſtens per annum in excommunicationem, ſit ſuſpectus de hæreſi.*

49 *Prælati inſufficientis pœna.*

HVic etiam valde affinis.

1 Adde † vidēdum Corn. cōſ. 132. col. 2. & D. Farin. in qſt. 19. vbi habetur, quòd quando quis dicatur delinquere in officio, & quòd per
2 † Rotā Romanā decisū fuit, q officialis delinquēs in officio, priuaē officio abſq; alia ſententia priuationis, ſtatim q eſt cōdemnatus de delicto, & ſic declaratus, quòd delinquerit: quia in pœnis etiam ipſo iure impoſitis, requiritur declaratoria delicti, vt notant omnes in c. cum ſecūdum de hæreticis, & in c. Rodulphus, vbi Fely. de reſcrip.

3 Item adde, quòd † ſi Doctor propter delictum priuatur doctoratu, nō poteſt doctorari, niſi ab Imperatore, vel à Papa. l. 2. in fin. C. de liber. & eorum lib. & ibi Bal. & in l. 2. C. de diuer. offi. lib. 12. & Iaſ. in l. 1. §. & poſt operis ff. de noui oper. nun.

4 Item † adde, quòd pœna priuationis officij eſt criminalis, quando apponitur ſola, ſed quando vltra priuationē officij apponuntur aliæ pœnæ, tunc eſt ciuilis, & procurator poſſet in ea interuenire,
5 † Abb. & Io. de Anan. in c. ſuper his de accuſat. Corn. in cōſ. 19. col. 2. circa fin. vol. 3. & Mātan. in ſua pract. par. 4. nu. 32. cum ſequen. diſtin. 1.

6 Item † adde, quòd Antiani reuelantes ſecreta Vniuerſitatis, priuantur officio, ita Bal. in tit. de pac. tenen. in verb. In Nomine Chriſti, & in tit. quibus modis Feudamit. & in titulo de pace tenen. in
7 verb. credentiam dicit, † quòd ſecreta dicuntur illud, quod vulgus ignorat.

8 Item † adde, quòd in Regno Neap. priuantur officio officiales, eorum vota propalantes; & etiam incurrunt pœnā indignationis, & iræ Regis, ita prouiſum fuit per Reg. pragm. incip. cum vero ex propalatione ſub tit. de offic. Iuſticiarij ſeu magnæ Curiæ Vicariæ fol. mihi 201.

9 Item † adde, ſi ſtatutum pro aliquo delicto imponat pœnam corporalem, & officij priuationem, & deinde pœna corporalis in pœcuniariam commutetur per aliud ſtatutum, amplius priuationi officij non eſt locus, cum in ipſa reformatione nihil dictū ſit de officij priuatione, Deci. conſ. 90. col. 2. verſ. ſed tamen vlterius, quem refert, & ſequitur Menoch. de arbitr. iud. caſu 276. nu. 9.

10 Item † adde, quod pœnam priuationis officij incurrit Iudex, contemnens mandatum Principis, ſi ei iniunctum fuerit, pro quanto charam gratiam habuerit; etiam quòd ſit officium perpetuum. Gram. deciſ. 40. nu. 22.

11 Item † adde, quòd priuatus officio ſuo

per ſententiam ex eo, quòd malè ver-
ſatus fuerit, ad officium redire non po-
teſt, ſecundum Caſſan. in conſuet. Burg.
fol. 258. nu. 49. cum ſequen.

Iudex committens Barattaria.

12 Adde, † quòd iudex corruptus ſex pœ-
nas incurrit, de quibus per Neuiz. in
Sylu. nupt. lib. 5. in verb. quomodo ſit iu-
dicandum, nu. 91. & hanc materiam iu-
dicis corrupti, vide plenè per Menoch.
de arbitr. iud. caſ. 342. & in caſ. 343. ha-
13 betur de pœna † corrumpentis iudices,
& in ſequenti caſu de pœna eorum, qui
aliqua re accepta, vel promiſſa expedi-
14 tum litis euentum promittunt, † & iſti
corruptoribus ſunt ſimiles, & ibi etiam
latè de venditoribus fumi, & eorum pœ-
nis: ſunt aliqui enim, qui cum gratia, vel
familiaritate aliquid apud Principes,
vel cauſarum iudices poſſunt, pecunias,
& alia munera ab ijs, qui à Principe, vel
à iudice aliquid ſibi concedi poſtulant,
accipiunt, vt quid futurum de illorum
petitionibus ſit, referant, & ij fumi ven-
ditores dicti ſunt. & quomodo probe-
15 tur † barattaria, vide Maſcar. de probat.
in concl. 165. 166. & 453. & illi qui fue-
runt carcerati ab aliquo iudice, contra
16 † eum non poſſunt recipi in teſtes, quia
non ſunt omni exceptione maiores, vt
requiritur, nam contra iudices proba-
tiones debent eſſe legitimæ, & luce me-
ridiana clariores, vt per Bertaz. in conſ.
71. nu. 11. cum ſeq. ubi dicit etiam, quòd
17 in ſyndicatu † iuramẽtum in ſupplemen
18 tum probationis locum non habet, † ſed
in Regno Neap. adeſt cap. 46. incip. Itẽ
quòd in omni caſu, quo prouiſum fuit,
quòd in omni caſu, in quo contra prohi
bitionẽ officialis dicitur recepiſſe, nec
inde aliquid conſtare poteſt, purget ſe
per iuramentum ſuum officialis tam ip-
ſe videlicet, quàm ille, per cuius manus
dicitur recepiſſe; & ſi prædictum iura-
mentum præſtare recuſauerit, ſtetur ſa-
cramento partis, à qua dicitur recepiſſe,
& quantum ipſe ſe ſoluiſſe iurauerit, ſi-
bi reſtituatur inſtanter, & nihilominus
ſoluat Curiæ pœnam in talibus conſti-
tutam. vide etiam Io. Ant. de Nigr. in c.
260. incip. vulgaris famæ, & ibi nu. 23.
habentur, quæ cõſiderari debeant, quan
do proceditur contra officialem de ba-
rattaria, & extorſionibus, & Pari. de
ſynd. in verb. probatio. §. contra officia-
les, & barattaria probatur ſicut dolus, ſci
licet indicijs, & coniecturis. l. dolum. C.
de dolo. Boer. deciſ. 101. Crau. conſ. 8.
& conſ. 319. & Plot. in l. ſi quando num.
76. C. vnde vi, & probatur etiam per iu-
ramentum, ſecundum Ang. in auten. vt
iud. ſine quoquo ſuffrag. §. oportet ei, &
per Gram. in d. conſ. 35. nu. 53. cum ſe-
quen. latè quæ probationes requirantur
in hoc crimine corruptelæ, quæ pœna
imponatur contra officialem de iure cõ-
muni, & quæ per Conſt. Regni, & quan-
do liberatur fideiuſſoribus, & per Regiã
Pragmaticam incip. quis neſcit ſub titu-
lo de muneribus, prouiſum fuit, quòd
ad probandam corruptionem contra of
ficialem ſufficiunt tres teſtes ſingulares
bonæ famæ, & opinionis; & in crimine
corruptelæ quomodo procedatur, &
probetur, vide cap. regni incip. vulgaris
famæ proloquium, & Foller. in fragmen
tis nu. 189. vbi latiſſimè, & ibi etiam ha-
betur de d. cap. Item quòd in omni ca-
ſu, & ad hanc materiam barattariæ vide
omninò Port. in conſ. 94. vbi conſuluit
contra Faberium ſupremum cancella-
rium Mediolani. & barattans dicitur
19 proditor, † & contra eum poteſt proce-
di ad inſtar rei criminis læſæ maieſtatis.
ita Gigas in tract. de crim. læſ. maieſt. lib.
3. rubr. de prodit. quæſt. 2. & vltra pœnã
priuationis officij incurrit etiam degra-
dationis, & priuationis dignitatis: Ca-
pyc. deciſ. 121. nu. 18. vbi latè de hac ma-
teria Guid. Pap. ſing. 510. verſ. qualiter
Lancell. de attent. par. 2. cap. 4. de atten.
lite pendẽte nu. 20. Bonacoſſa in quæſt.
crim. in verb. ſyndicare verſ. ſi condem-
natus.

Item adde, quòd iudici aſſeronti ſe pe
cunia corruptum, ſententiam protuliſſe,
non creditur in præiudicium partis. Ga-
briel. commun. concluſ. lib. 7. de malef.
concluſ. 32. nu. 7. & ſequent. vbi hoc di-
ctum declaratur.

20 Item † adde, quòd omnia acta per iudi-
ces pretio corruptos geſta, ſunt nulla. l.
venales C. quando prouoc. non eſſe ne-
ceſ. c. cum ab omni de vit. & honeſt. cle-
ri. Archidiac. in cap. rectè 11. q. 3. Socin.
in fallen. 356. Marſ. in l. lege Cornelia
ff. de falſ. & Vant. de nullitat. in titul. de
nullitat.

nullitat.ex defect. proceſſ.numi.136.vbi
dicit,quòd ipſo iure non valent.

21 Item† adde,quòd accuſatio pro barat
taria eſt popularis, & cuilibet de populo
competit,ſi agatur criminaliter;ſi autem
ciuiliter,ſi applicatur fiſco,competit cui
libet de populo, alias ſi aliqua pars ap-
plicatur parti, tunc competit ſolum ſol-
uẽti,& eius hæredi.ita Ang.in l.2. verſ.
ad hanc partem.C.ad l.iul.repet.

22 Item†adde,quòd iudex ſi acciperet pe
cuniam, vt committeret barattariam,ſi
pœniteat, antequàm barattariam com-
mittat, non euitat pœnam; ſecundum
Bal.in l.generaliter §.1. ff.de calumniat.
& ibi dicit, quòd ita per illum text.fuit
determinatum Florentiæ in vno,quem
reintegra penituerat,& idem refert in l.
1. §. ad beſtias ff. de poſtul. & hoc pro
valde notabile refert etiam Iaſ.in §.qua
drupli nume.80. inſtit. de action. Marſ.
ſing.326.penitentia, Roman. ſing. 332.
& pulchrè per Boet.deciſ.153.vbi limi-
tat poſt Bologn.in §. 1.ibi per eum alle-
gata,& videtur tenere,quòd ſit idem, ſi
iudex non receperit pecuniam, ſed pa-
23 ctus fuerit,& ibi nu.23. tractat. cui†pe-
cunia ſit applicanda fiſco, vel parti; &
ſecũdum Roman.ſing. 333. per eum ibi
allegatum regulariter applicatur parti;
& de hoc uide etiam Doctores in l.1.&
ſeq.ff.de cond.ob turp. cauſ. & Abb. in
c.in omni col.2.de uit.& honeſt. cleric.

24 Item † adde, quòd in Regno Neapol.
fuit prouiſum per rit.4. incip. Item ꝙ ſi
aliquis, vbi Carau. quod alius officialis
ſciens aliquem officialem barattariam
commiſiſſe,tenetur reuelare, quod etiã
eſt de iure communi; vt dicit Pariſ. in
tract. ſyndic. in verb. ſyndicantur offi-
ciales lo 3.per tex. in §. neceſſitatẽ verſ.
ſed etiam in auth. vt indic. ſine quoquo
ſuffrag.

25 Item†adde,quòd ſi officialis delinquit
prætextu officij, & ad cõmodum ipſius
officij,vel vniuerſitatis, ſucceſſor in offi
cio tenetur ſatisfacere.Aufr.ad deciſ.70.
Toloſ.& Moron.in tract.de pace, & fi-
de,& treuga quæſt.131.

26 Item†adde, quòd pecunijs ſolutis pro
ſportulis, ſi iudex eas acceperit palam,
& bona fide, non poteſt dici commiſſa
barattaria. Bald.in c.fin.nu.11.de appel
lat.Soci.in reg. 55. barattaria vbi dicit,
ita fuiſſe iudicatum in fauorem cuiuſ-
dam iudicis. Felyn. in c.tua nos num.5.
de Simon. & Marſ. in rubr.ff. ad l.Cor-
nel.de ſicar.nu.10.& Bertaz.in conſ.71.
nu.23.& ſequen.

27 Item†adde, quòd quando dantur pe-
cuniæ officiali,præſumptio eſt contra ip
ſum de barattaria, tametſi mutui cauſa,
vel alterius liciti contractus in illa nu-
meratione nominetur,vt per Bald. in l.
quiſquis C.ſi cer.pet.Gramm. conſ.35.
28 nu.8.nec refert,†an ipſe officialis pecu-
nias recipiat, vel eas vxori mandet per
alterum tradi,l.2. ff.de calumn. & Port.
in conſ.94. num. 9.& 10. niſi donatum
29 †fuiſſet iudici poſt latam ſententiam.
quia illud non argueret, illum fuiſſe cor
ruptum. Anchar.conſ.368.col. 6. quem
ſequitur Felyn. in c. tua nos de Simon.
in fin. & Menoch. de præſumpt. lib. 5.
præſumpt.8.nu.12.ſed forſan non tran-
ſiret ſine ſuſpitione, conſiderata tamen
30 qualitate muneris,& †in Regno Neap.
fuit prouiſum per Pragm.2. incipiẽtem
quis neſcit ſub tit.de munet.offic.quòd
iudices nullam quantitatem pecuniæ
mutuo accipere poſſint.

31 Item†adde, quòd iudex querelatus in
ſyndicatu de extorſione, reſpondẽs ſim
pliciter, quòd quicquid fecit,& habuit,
iuſtè fecit,& habuit, non videtur fateri
pecunias extorſiſſe. Io. de Amicis conſ.
49.per totum.

Ibi,pars aut iudicẽ corrumpẽs.
Adde Menoch. de arbitr. iud.caſu 343.
vbi hanc materiam latè tractauit.

32 Item Iudex. Adde † Menoch. de ar-
bitr. Iud.caſu 341. vbi
plenè tractat de pœnis Iudicis negligẽ-
tis miniſtrare iuſtitiam: & quomodo Iu
dex dicatur eſſe in negligentia, aut te-
neatur in ſyndicatu, vide Bald.in l.man
cipia C. de ſeru.fugit. & Bart.in l. cogni
tione col.fin. ff.ad ſyllan. & negligentia
an præſumatur, & quomodo probetur,
latè per Maſch. de probat. concl. 1088.
vol.2.& nedum ipſe Iudex, qui negligit
facere iuſtitiam, tenetur parti, ſed etiam
Principi, qui illum Iudicẽ creauit. Fran.
Niconit. in repet. c. quoniam contra nu.
1081. de probat. & Iudex negligens in
puniendo delinquentem, quem corri-
gere poteſt, dicitur fautor eius, & Prin-

ceps criminis.c.quanto de ſent. excom.
& per Crau.in conſ.314.col.3. verſ. Iu-
dex, & conſ.132.col.2. & ibi alia de ne-
gligentia Iudicis, ſed vtinam, quando
Iudices non puniunt delinquẽtes, ſit ne-
gligentia, & non malitia.
33 Item † adde, quòd iudicis negligentia
in expediendo cauſas ciuiles, & crimi-
nales eſt iuſta cauſa eũ priuandi, ſaltẽ in
illa cauſa exercitio ſuę poteſtatis, & ma-
ior magiſtratꝰ poteſt ſupplere, & iuſtitiã
facere, etiam quòd eſſet Iudex feudata-
rij, ſiue Baronis habentis priuilegia, q
in terris ſuis ipſe ſolus, uel eius officialis
iuſtitiam facere poſſit, ſed maior magi-
ſtratus vrbaniter agendo poteſt ſtatue-
re terminum iudici, ad expediendum
cauſas ciuiles, ſiue criminales, quo ela-
pſo in caſu negligentiæ poterit ipſe ma
ior magiſtratus procedere etiã in terris
infeudatis, & ſeparatis; & in omnibus
cauſis tam ciuilibus, quam criminalibus
ad feudatarios, & Barones, vel ad eorũ
officiales ſpectantibus. Fely. in c. irrefra-
gabili nu. 1. de offic. ordin. & latè Ber-
nard. de Plot. in conſ. 133. nu. 51. cum ſe
quen. vol. 1. inter conſ. crim. diuerſ. &
hoc paſſim in Regno Neap. ſeruatur,
vbi per iudices ſecundarum cauſarum
primis, & per iudices tertiarum ſecun-
dis ſit preceptum ad inſtantiam partis
quòd infra decem, vel quindecim dies
cauſam expediant ſub pœna auuocatio
nis, quatenus in termino expeditionis
reperiatur, & termino elapſo, ſi cauſa
non fuerit expedita per dictos iudices,
auuocatur, quamuis Barones iuriſdictio
nem priuatiuam habeant cum ampliſſi-
mis priuilegijs. In ſtatu autem eccleſia
ſtico hoc numquam vidi practicari.
34 Item † adde, quòd officialis negligens
in prouidendo, ne partes veniant ad ar-
ma, poteſt priuari officio ſuo. Bald. in l.
1. §. quis ff. de offi. præfect. & Ang. in l. 2.
§. ex his. ff. de verb. oblig. & Brun. in cõſ.
66. col. 6.
35 Item † adde, quòd in triginta ſex caſi-
bus iudicis negligentia punitur, quos ac
cumulauit Gomeſ. in Comment. ad re-
gulas Cancell. in regula de triẽnali poſ-
ſeſſore quæſt. 28. & de modo probandi
iudicis negligentiam, Menoch. in tract.
de recuper. poſſeſſio. remed. 7. quæſt. 5.
vide etiam Maſcar. de probat. 1088. vbi
etiam habetur, negligentiam non præ-
ſumi.

Ibi, debent ergo officiales.
Adde Ioſeph. Ludouic. in concl. 38. in
verſ. infertur 102. vbi multos accumu-
lauit idem atteſtantes, & dicit ita ſerua-
ri in Vrbe, idem tenet Bertaz. conſil. 71.
& 91. vol. 1. in quibus locis multum latè
hanc materiam tractauit. & Gramm. in
conſ. 54. num. 11. dicit, quòd hodie de
conſuetudine, ac etiam in pluribus locis
per ſtatuta Ciuitatũ, officiales non ſyn-
36 dicãtur, † niſi de furtis, pecunia accepta,
& malè ablatis; & de cœteris baratta-
rijs; non autem de iniquis decretis, aut
ſententijs malè latis, & ibi Gram. nu. 16
37 dicit etiam, quòd appellans † in ſyndica
tu cõtra officialem, debet iuſtificare gra
uamen ex eiſdem actis, & proceſſu, nec
poſſet nouas probationes inducere con
tra officialem. Et officialis debet ſyndi-
care de barattarijs, & illicitis extorſio-
nibus, etiam ſi haberet officium cum pa
cto, ſiue priuilegio, quòd non teneretur
ſtare ſyndicatui, vel quòd per literas
Principis ſyndicatus fuiſſet remiſſus,
quia literæ, priuilegium & pactum intel
ligerentur ſolum de culpis, & negligen-
tijs, non autem de barattarijs, & illicitè
extortis. Afflict. in conſtit. volumus nu.
4. & in conſt. minoribus nu. 6. & contra
38 † officiales ſcrupuloſa inquiſitio omnis
reijcitur, alias frangeretur neruus iuſti-
tiæ, auctoritasq; iudicum deprimeretur,
atq; vileſceret, & in officio ſucceſſores
lento gradu, vel calce procederent, ut
per Gram. d. conſ. 54. nu. 8. ad hoc faciũt
verba Ciceronis in oratione pro Lucio
Flauo in 2. par. dicentis ad verbum ob
39 † conditiones miſeras adminiſtrandarum
rum Prouinciarum, in quibus diligentia
plena ſimultatum eſt, negligẽtia vitupe
rationum, vbi ſeueritas periculoſa, libe-
ralitas ingrata, ſermo inſidioſus, aſſenta
tio pernicioſa, frõs omnium familiaris,
multorum animus iratus, iracundiæ oc-
cultæ, blanditiæ apertæ, venientes præ-
tores expectantur, præſentibus inſerui-
unt, & abeuntes deſerunt.
40 Item adde, † quòd officiales condem-
nari non poſſunt, niſi querela precedat,
vt eſt communis opin. de qua per Aret.
in c. qualiter, & quando il 2. de accuſat.
nu. 81.

numme.81. & ita ſeruatur in practica, &
41 quando officiales ſyndicantur, † admi-
niſtratio eius interdicitur. Gram. conſ.
10.nume. 2. & 3. Lancellot. de attent.
par.2.cap.5.nume.17.& Cappel. Thol.
deciſ.370.

42 Item adde, † quòd contra officiales tã
ad ſyndicatum permanentes, quàm etiã
officia exercentes reijcienda ſunt me-
morialia, ſine nomine tradita. Spec. in
43 tit.de depoſi.§.7.nu.10.culpę† enim ni-
mia credulitas aſcribitur, Roman. conſ.
423.nu.12.

44 Item adde, quòd† Princeps non poteſt remittere, quòd officialis nõ ſtet ad ſyndicatum, Affl.in conſt. volumus num.4. lib.1.fol.194.& ibi etiam habetur, quòd officialis habet hoc priuilegium, quãdo ſtat in ſyndicatu, vt ſtetur iuratoriæ cautioni, ſi non habet fideiuſſores; niſi eſſet capitaliter accuſatus: ſed ego credo, q in practica hoc priuilegium non ſeruaretur conſiderata petitionum qualitate.

45 Item adde, † quòd officialis in loco vbi officium exercuit, debet ſtare ad ſyndicatum poſt finitũ officium l. 1. C. ut oẽs Iudices, & in l. 1. C. vbi de crimine agi oportet, & l.1.C.ad legem Iul. repetun. & de his ſpecialiter fuit prouiſum in Regno Neap.& quòd alibi ſtare nõ poſſit per Conſtitu. Volumus, & ibi Afflict. num.2.

46 Item adde, † quòd officialis ante ſyndicatum poteſt conuenire in ſex caſib9, primo, ſi eſt officialis perpetuus, ſecundo, ſi actio eſſet tempore peritura, tertio, ſi commiſerit furtum, ſiue barattariam in officio, quarto, ſi ita Princeps iuſſerit, quinto, poteſt conueniri à perſonis non ſubditis ratione officij, ſexto, quando pro delicto imponitur pęna priuationis officij, ita tradit Afflict. in conſti.ſtatuimus nu.48.lib.1.& vide quę poſui ſupra in quæſt. 16. ad verſ. præterea quæro.

Notarius condemnatus.

47 Adde, quòd† non ſufficit condemnatio falſi, ſed etiam requiritur, quòd in eadẽ ſententia officio tabellionatus ſit priuatus, ita tradit Nell. de bann. in 1.par.2. temp. quæſt.151. quem ſequitur Foller. in pract.crim.in verb. banniantur num. 39.& Marſ.in pract.§.aggredior, nume. 108.& ſing.200.nu.2.fallit tamen, ſi crimen ſit notorium, & tale, per quod ſit priuatus ipſo iure officio tabellionatus, ita notat Tiraq.in repet. l. ſi numquam in verb. reuertatur nu.412.C. de reuoc. donat.ſed in hac materia de priuatione officij tabellionatus, vide Felyn, in c.fraternitatis de hæret.vbi ponit multas fallentias.

48 Item Clericus. Adde, quòd† vltra priuationem beneficij, ſi per annum ſteterit in excommunicatione, poterit contra eum vti de hæreſi ſuſpectum, procedi, per Concil. Trident.ſub decreto de reform.ſeſſ.25.cap. quamuis in fine.

Prælati inſufficientes.

49 Adde† videndùm Crau. in conſi. 132. col.2.

Quæſtio LXXIV.

SVMMARIVM.

1 *Degradatio in dubio intelligitur de leuiori.*

QVandoq; etiam. Adde, quòd † ſtatutum imponens pœnam degradationis, erit intelligendum de leuiori, & ſic de verbali degradatione. Foller. in pract. crim.canon.in verb.& ſi confeſſi, aut cõuicti nume. 22. quid ſi ſtatutum ſimpliciter.

Quæſtio LXXV.

SVMMARIVM.

1 *SVſpenſio quid ſit, quotuplex, à quibus abſtinere faciat, quando imponatur, & de illius forma, remiſſiuè.*

CEterum vbi crimen. Adde videdũm Foller. in practi. crim. cano. in verb. & ſi
confeſſi, aut conuicti ſint cap.33.nu.27.
1 & 63. vbi latè† ponit quid, & quotuplex
ſit ſuſpenſio, & quot ſint ſuſpenſionum

 ſpe-

ſpecies,& à quibus officijs ſuſpenſus dicatur interdict⁹, & ſe abſtinere debeat; & ibi in hoc facit decem regulas, & ponit etiam, quando ſuſpenſionis pęna imponi poſſit non pręcedente monitione, & tradit formam inquiſitionis, & ſentētiæ, ſuſpenſionis, vel abſolutionis.

Quæſtio LXXVI.

SVMMARIVM.

1 *Interdictum quid ſit, quomodo, & quid operatur, remiſſiuè.*

2 *Percutiens Epiſcopum, quomodo puniatur, remiſſiuè.*

Inter ecclesiaſticas cenſuras. Adde† videndum Nauarr. in ſuo manuali, ſiue ſumma Confeſſ. cap. 27. num. 164. vſq; ad nu. 189. tomo 1. vbi interdictum quid, & quotuplex; quis, cur, & quomodo poteſt interdicere, & interdicti, & quæ prohibeantur interdicto, & tēpore interdicti.

2 Item Ciuitas. Adde† videndum ea, quæ poſui in quęſt. ſequenti in verſ. percutientes iniuriosè, vbi quibus pœnis puniantur percutientes Epiſcopos.

Quæſtio LXXVII.

SVMMARIVM.

1 *Excommunicatus patitur 62. pœnas, remiſſiuè.*

2 *Declarationes, ampliationes, & limitationes ad can. ſi quis ſuadente diabolo, remiſſ.*

Manus violentas inijcere in clericum, quādo quis dicatur, ibidem.

3 *Percutiens conſanguineum clerici, reſpectu clerici incidit in dictum can.*

4 *Et quid de percutiente fratrem tertij ordinis S. Franciſci.*

5 *Et quid de patre percutiente filium clericum.*

6 *Et quid de minore.*

7 *Et an ipſo facto percutiens, in d. can. incidens.*

8 *Et an requiratur publicatio, & quid operetur dicta publicatio.*

9 *Et quid in ſpuente in faciem clerici.*

Et quid de effudente aquam ſuper eo, ibidem.

Et quid de eum detinente per veſtē, vel frenum equi, ibidem.

Et quid de auferente aliquid ab eius manibus, ibidem.

10 *Can. ſi quis ſuadente. Quot requirat, vt locum habeat.*

11 *Et an procedat in Clerico coniugato.*

12 *Et an in clerico hæretico.*

13 *Et quid in percutiente in ludo.*

14 *Et quid in muliere.*

15 *Et quid ſi clericus non incedebat in habitu clericali.*

16 *Et quid in offendente cadauer clerici.*

17 *Offenſa leuis, & grauis quæ dicatur.*

18 *Ordinarius quando poſſit abſoluere, remiſſiuè.*

19 *Percutiens pluries clericum, an pluries ſit excommunicandus.*

20 *Excommunicatus poteſt iterum excommunicari.*

21 *Excommunicatio in participantes nō fertur, niſi canonica monitione præcedente.*

Incendiarius Eccleſiarum eſt ipſo facto excommunicatus, & abſoluēdus à Papa, ibidem.

22 *Aliorum vero locorum excommunicādus.*

23 *Incendiarij pœna non tenentur incedens domum propriam, niſi fecerit, vt incenderet bona aliena.*

24 *Incendiarij eccleſiarum etiam non conſecratarum, & cimiterij, ſunt ipſo facto excommunicati.*

25 *Cardinalem offendēs quomodo puniatur.*

26 *Et quid de offendēte Epiſcopum, & alios inferioris ordinis.*

27 *Et quid de turbante diuina officia.*

28 *Et quid de offendente legatos Sedis Apoſtolicæ.*

29 *Ciuitas occidens duos Epiſcopos, nō poteſt amplius Epiſcopum habere.*

30 *Eccleſiaſtica libertas quando dicitur violari.*

31 *Iudex ſeruans ſtatutum contra libertatē Eccleſiaſticam, an peccet.*

Baldus impugnatur, nu. eod.

Statutum contra libertatem Eccleſiaſticā non valet, ibidem.

32 *Lim. niſi eſſet contra priuilegium datum alicui Eccleſiæ particulari.*

33 *Laici non poſſunt ſtatuere ſuper eccleſijs.*

34 Sta-

34 *Statuta, quæ poſſunt afferre clericis commodum, & incommodum, non dicũtur cõtra libertatem Eccleſiæ.*

Statutum, quòd nemo coquat panem alicui Monaſterio, ne molat bladum, ne aliquid vendat, vel emat; an ſit cõtra libertatem Eccleſiæ, ibidem.

35 *Statutum quando dicantur contra libertatem Eccleſiaſticam.*

Et quæ requirantur, vt incurratur excõmunicatio, remiſſiuè. ibidem.

Et quid de Vniuerſitatẽ faciẽte talia ſtatuta. ibidem.

Et quid de mandante, dictante, ſcribente, conſulente, ibidem.

36 *Et quid ſi decuriones mandauerint alicui fieri ſtatuta, & ille fecerit aliqua contra libertatem Eccleſiæ.*

Et quid ſi poſt dicta ſtatuta ponatur ſtatutum caſſans, ibidem.

37 *Libertas Eccleſiaſtica non læditur per ſtatutum laicorum, habens in ſe naturalẽ, & ciuilem æquitatem.*

38 *Excommunicationis ſententia lata ex falſa cauſa, & mala intentione valet.*

39 *Et quomodo dicatur nulla.*

40 *Excommunicatio iniuſta ligat quò ad hominem, non quò ad Deum, niſi excommunicatus eam contemneret.*

41 *Lim. in tali iniuſtitia, quæ redderet ſentẽtiam nullam.*

SVcceſſiuè videamus.

1 Adde, quòd † ille, qui eſt excommunicatus patitur ſexaginta duas pœnas, quas ponit Per. Rebuf. in concorda. tit. de excomm. non vitan. vol. 2. & ad hoc vide etiam Carau. in ritu 236. nu. 12. cum ſequen.

2 Percutiens. Adde † in hac materia, c. ſi quis ſuadente diabolo Socc. in. c. peruenit nu. 11. vſq; ad fin. de pœn. vbi infinitas poſuit quæſtiones, ſpectantes ad materiã excommunicationis d. canon. quam examinauit per 35. col. & alibi non reperies ita diffusè tractatam: vide etiam ſeptem caſus, in quibus percutiens clericum non incidit in ſententiam excommunicationis, de quibus per Inno. in c. non dubium de ſententia excom. & per Duen. in reg. 99. habes ad iſtam regulam vndecim ampliationes, & tres limitationes, & ibi in prima limitatione habetur, quòd non ſolum percutiens eſt excommunicatus, verum etiam ipſo Iure ſine aliqua denunciatione per extrauagantem Martini quinti, quæ incipit inſuper ad euitanda, & illam refert etiam Felyn. in cap. Rodulphus numero 39. de reſcript. Et quando quis dicatur iniicere manus violentas in clericum, Sum. Syluestr. in verbo excommunicatio 6. & Naua. in manu. c. 27. nu. 37.

3 Item adde, quòd † percutiens conſanguineum clerici reſpectu tamen ipſius clerici incidit canonem d. c. ſi quis ſuadente, vt per Marſ. in ſing. 204.

4 Item adde, quòd † non incidit in canonem d. c. percutiens fratres tertij ordinis S. Franciſci iuxta not. per Crau. in conſ. 303. nu. 10. & Pariſ. conſi. 40. num. 14. vol. 3.

5 Item adde, † quòd pater verberans filium Clericum non incidit in excommunicationem, ſecundum Floria. poſt Tancretũ in l. ſed ſi §. ſi magiſter, ff. ad l. Aquil. & addent. ad Alciat. de præſum. reg. 1. præſump. 3. nu. 1.

6 Item † adde, quòd minor viginti quinque annis incidit poſt pubertatem in pœnam dicti carceris, ſed non tenetur ire ad Papam, quia poteſt abſolui per Diœceſanum, & in hoc minor ætas alleuiat, c. cum illorum in fin. de ſententia excõmu. & Fran. Mar. in deciſ. 814. par. 2. ſed vide omnino deciſ. ſequen. 822. vbi aliter ſentit, & diſtinguit.

7 Item † adde, quòd licet ipſo facto incurratur in canonem c. ſi quis ſuadẽte diabolo propter violentam iniectionẽ manuum in perſonam clerici, requiritur
8 † tamen publicatio, ſeu denuntiatio, licet per talem denunciationem amplius non ligatur, cum non ſit de ſubſtantia excommunicationis, Frã. Mar. in deciſ. 810. par. 2.

9 Item adde, quòd † ſpuens in faciẽ clerici, vel effundens aquam ſuper eũ animo iniuriandi, vel detinens clericũ per veſtem, vel frenum equi, vel auferẽs aliquid de manibus ſuis, incidit in canonem, niſi veſtes eſſent ſeparatæ à perſona clerici, Fran. Marci. deciſ. 819. par. 2.

10 Item † adde, quòd tria requirũtur ad hoc, vt pœnam Canonis incurratur, primo factum conſumatum, ſecundo ani-

mus

mus iniuriandi, ſeu dolus. 3. violentia Fran.Mar.in deciſ.821.part.2.

11 Item† adde, quòd diſpoſitio d.c.ſi quis ſuadente habet locum etiam in clerico coniugato c.vnico de cler.coniug. in 6. & Viui.opin.104.nu. 5.vol.1.

12 Item† adde, quòd Clericus hæreticus poſſet percuti ſine pœna d.c.ſi quis ſuadente.Card.in clemen.2.§.cœterum de elect.& Viui.vbi ſupra nu.7.

13 Item† adde, quòd vbicunq; quis ludẽdo percuteret clericum, non incurreret excommunicationem aliquam.c. 1. de ſentent. excomm.& Viui. d. opin. 104. num.11.

14 Item† adde, quòd c.ſi quis ſuadente ita habet locum in fœminis, ſicut in maſculis, vt abſolui nequeant, niſi à Papa. Viui.d.opin.104.nu.8.

15 Item† adde, quòd percutiens clericum non indutum habitu clericali, pœnam d.c.non incurrit, quia in dubio non pręſumiť ſciuiſſe, illum eſſe Clericum.Bero. conſ.187.nu.6.vol.3.

16 Item† adde, quòd offendens cadauer Clerici, ſiue religioſi, vt iniuriam faciat, incidit in pœnam d.canonis, quia durat etiam priuilegium in cadauere. Felyn. in c.à nobis el 2.nu.1.de ſent. excom.& Decian.in tract. crim. lib.6. cap. 17.nu. 19.tomo 2.

17 Scias tamen. Adde, quæ† nam dicatur leuis offenſa, & q̃ grauis, vt per ſummam Armill. in c. excommunicatio el 5. nu. 9. & per Franc. Marci.in deciſ.823.vbi tenet, quòd Epiſcopi arbitrio relinquitur.

18 Item † adde plures caſus ſpeciales, in q̃bus ordinarius poteſt abſoluere, quos ponit D.Ant.in Summa 3.par.tit. 24.§. 1.§.2.& §.3.& Franc. Marci deciſ. 822. & 826.& alijs ſequen.par.2.

19 Sed pone. Adde, quòd† vnica tantũ canonis ſententia excommunicationis affici debet, & non pluribus excommunicationibus, & eſt communis opinio, vt per Couar. var. reſol. lib.2.cap.10.nu.8.in verſ. quartum, & ibi in verſ. quintum eſt, habetur, quòd ſi quis percuſſerit clericum ſemel, ob id ipſo iure à Canone fit excommunicatus, atq; iterum eundem clericum ex interuallo percuſſerit, alia canonis ſententia excommunicationis ligabitur, nam

20 ſemel excommunicatus † iterum poteſt excommunicari. gloſ. in c.cum pro cauſa, & in c. officij de ſententia excõmun.

21 Clerici. Adde, quòd† talis excommunicatio hodie non poteſt ferri in participantes, niſi canonica monitione præmiſſa, vt in c. ſtatuimus de ſenten.excom.in 6.& Socin.in c. ſignificauit nu.7.hic allegat. & in c.perpẽdimus in 10.princip. artic.nu. 234. de ſenten. excomm.

22 Incendiarij. Adde, quòd † incendiarius Eccleſiarum ipſo iure eſt excommunicatus, ſed incendiarius aliorum locorum non eſt excommunicatus, ſed excommunicandus, & poſt publicationẽ abſolutio reſeruatur Papæ, niſi in mortis articulo. Soc. in d. c.tua Nos nu.13. & ſequen. & in c. officij 23.art.de ſent.excommunic.

23 Item † adde, quod ſi quis domum propriam, vel ſegetem incenderet, licèt peccaret abutendo re ſua, tamen non teneretur pœna incendiarij, niſi dolo malo id faceret, vt etiam aliena bona incenderet.Socci.in c.cõqueſt. nu.29.de ſent. excom.

24 Item † adde, quòd incendiarius eccleſiarum etiam non conſecratarum ipſo iure eſt excommunicatus, quod etiam procedit in cimiterijs, vt ibi per eum.

Item adde, quòd incendiarij ſunt excommunicati, ſi non habent ius incendij, puta propter iuſtum bellum.23.q.4. c.qui peccat Soc.in d.c. conqueſt. num. 27.de ſent.excom.

25 Offendentes. Adde† Soc.in c.in quibuſdam nu.27.de pœnis, & quia tex.in c.fœlicis non loquitur de pœna interficientis Cardinalem, ibi dicit, quòd ſi eſſet laicus, non ſolum pœna capitali vltimi ſupplicij puniri deberet, verum etiam aliquo vltimo grauiſſimo ſupplicio, vt tranſiret in aliorum exemplum.

Percutientes. Adde Soci.in c.in quibuſdam nu.28.cum ſe-

26 quen.de pœn.vbi† habetur quibus pœnis tam ſpiritualibus, quàm temporalibus offendẽtes Epiſcopos, præsbyteros, & alios clericos inferioris ordinis. & ſi quis offenderit Epiſcopum, vel clericos

27 in eccleſia, & diuina† officia turbauerit, pęna capitali punitur ad inſtar criminis

læſæ

læſæ maieſtatis c.in primis §.de perſona
2.quęſt. 1.& l.ſi quis in hoc genus C.de
epiſc. & cleric. & occidens Epiſcopum
debet puniri per iudicem laicum,c.ſunt
quædam 23.q.5.& de offendẽte Epũ,
Archiepiſcopũ,Patriarchas, & Nuncios
latè per Viui.opin.88.lib.1.& vltra alias
pęnas percutiens Cardinalẽ,aut Epũ,
aut cęperit, ſeu bannierit,vel hæc man-
dauerit fieri,ratumue habuerit,ipſo iure
priuatur beneficio, Clem. 1. de pœn. &
Rebuf.in tractat.de benef. tit. de modis
amit.benef.nu.39.& 40. & offendentes
28 †Epiſcopos, Archiepiſcopos, Patriar-
chas,Legatos, ſiue Nuntios ſed.Apoſt.
incurrunt pœnas.d. cap. fęlicis. de pœn.
perinde ac ſi Cardinales offendiſſet,per
Bull.in cęna Domini,vt latè per Nauar.
in ſuo Manuali cap. 27. nu. 67. verſ.ſe-
cunda quò ad c.fœlicis, & pœnas tom.
1.& ibi verſ.octaua dicit quòd Epiſco-
pum electum,& confirmatum, ſed non
conſecratum percutiens non incurrit
Bullam.

Ibi, vbi conſuluit pro Ciuitate
29 Florentina. Adde,quòd † Ciuitas, q̃
occidit duos Epiſcopos,
definit eſſe Ciuitas, & non debet vlte-
rius ei dari Epiſcopus, 25.q.2.c. ità nos
Alber.de Roſ.in rub. C.de epiſc.& cler.
Card.Florent.in cl.1.§. Ciuitas de pœn.
Aff.in conſt.dubitationem nu. 14. rubr.
201.fol.190.

Facientes ſeruari. Adde, quòd non
30 † incurrunt hanc
excommunicationem,qui violant liber
tatem eccleſiaſticam,vt nonnulli cẽſue-
runt,ſed ſolum,qui eam violant per viã
ſtatutorum, & conſuetudinem contra-
riam,ita ait Nauar.in ſuo manuali, cap.
37.nu.119. tomo 1.

Item adde,quòd Bal. in §.proficiſci 37
q.ff.de offic.proconſ.tenet,quòd Iudex
31 † ſeruans ſtatutum cõtra libertatem Ec-
cleſiaſticam,non peccat,ſed in hoc erra
uit,& ſtatuta contra libertatem Eccleſia
ſticam non valent, niſi talia ſtatuta eſ-
32 ſent contra priuilegium † datum alicui
particulari Eccleſiæ, vt eſt communis
opin. de qua Tabiena. in verb. excom-
municatio caſu 30.pag.670.& Gaiet.in
ſumula ſua in ver.excommunicatio ca-
33 pit.31. verſ. quarto nota.ſed laici † non
poſſunt ſtatuere ſuper eccleſijs c. quæ in
eccleſiarum,& c.Eccleſia S. Marię de cõ
ſtit.& ibi doctores.

34 Item adde,†quòd ſtatuta laicorũ, quæ
poſſent afferre commodum,& incõmo-
dum clericis, non dicuntur contra liber
tatem Eccleſiæ, Abb.in c. Eccleſia S.Ma
riæ col.5. verſ. circa hoc, tamen & Ma-
rant.in diſput.8.nu. 20. contrarium te-
nuit Lappus in alleg.92.inſpeximus,di-
cens, quòd ſi quis ſtatuat, ne quis panẽ
coquat alicui Monaſterio, vel ne molet
bladum,vel ne aliquid vẽdat,vel ab eis
emat,& quòd laicus, quod tenet ab Ec-
cleſia,poſſit certis caſibus alienare, facit
contra libertatem eccleſiaſticam. Gaiet.
autem in ſumula in ver. excommunica-
tio cap. 37. in fine dicit, quòd prædicta
non ſunt proprie contra libertatem ec-
cleſiaſticam,ſed contra humanam ſocie
tatem, verum quia in odium eccleſiæ
fiunt,præſumuntur fieri contra Eccleſia
ſticam libertatem, quod dictum inquit
eſſe ſingulare, Nauar.tomo 1.tit. de cẽſ.
eccleſiaſtica cap.27.nu.119.

35 Item adde,† quæ ſtatuta dicantur con
tra libertatem Eccleſiaſticam per Soc.
in d. c.nouerint de ſent.excomm. num.
4.cum ſeq.vbi ponit,quæ ſtatuta contra
libertatem eccleſiaſticam requirantur,
vt excommunicatio ipſo facto incurra-
tur,& quæ violatio eccleſiæ libertatis;
& an quis incurrat excommunicationẽ
ipſo iure ob violationem Eccleſię liber-
tatis; & an procedat indiſtinctè, tam in
clericis, quàm in laicis; & an Vniuerſi-
tas ſit excommunicata, quæ talia ſtatu-
ta facit;& an mandantes,dictantes, con
36 ſulentes,& ſcribentes;& quid † ſi Domi-
nus, vel Decuriones mandarent aliqui-
bus,quod facerent ſtatuta, & illi fecerũt
aliqua contra libertatem eccleſiaſticã;
verum mandatores ſint excommunica-
ti ipſo facto, etiam quod poſt talia ſta-
tuta ponatur ſtatutum generale, caſſans
ea, an euitetur pœna excommunicatio-
nis:& quando ſtatuentes, vel facientes
ſeruari ſtatuta, vel conſuetudines con-
tra libertatem Eccleſiaſticam excõmu-
nicentur, latè Gaietan.in ſumula ſua in
ver. excommunicatio cap. 31. & 37. &
Nauar.tomo 1.tit.de cenſura eccleſiaſt.
num. 119. vbi ponit multas declaratio-
nes, ſiue limitationes.

Item

37 Item † adde, quòd libertas eccleſiaſtica non læditur per ſtatuta laicorum, quæ habent in ſe naturalem æquitatem, & ciuilem. Bald. in cap. 1. de alienat. feudi. num. 7.

Item adde, quòd ſtatutum laicorum valet in præiudicium Eccleſiæ in quęrendis, non in quæſitis. Bart. in l. reſcripto §. fin. ff. de mun. & honor. Bald. in rub. de conſtit. col. 2. verſ. quæro an valeat ſtatutum; idem Bald. in conſ. 9. inter conſ. Anchar. incip. factum ſuper quo col. fin. Barba. conſ. 41. col. 20. vol. 1. Deci. conſ. 269. nu. 9. & Crau. conſ. 251. nu. 2.

Quæritur etiam. Ibi. Illam tamen puto reſtringendam.

Adde, quòd iſta reſtrictio, & declaratio fuit Taber. in c. perpẽdimus, quæ reprobatur per Soc. in d. c. perpendimus nu.
38 176. cum ſeq. † vbi concludit, quòd ſententia excommunicationis tenet, ſiue lata fuerit ex falſa cauſa, ſiue ex non legitima etiam mala intentione, vel ex inuidia, dummodo poteſtas fuerit in excommunicatore, & diſpoſitio in patiente, & habilitas materiæ.

39 Solet dubitari. Adde, quibus † caſibus ſententia excõmunicationis ſit nulla per Soci. in cap. perpendimus in 10. artic. quæſt. 18. de ſent. excom.

40 Item adde, quòd ſi † ſententia excommunicationis eſſet iniuſta, non ligaret quò ad Deum, ſed quò ad homines, vt eſt communis opin. de qua Burſ. in conſil. 72. nu. 54. & Soci. in c. ſacris num. 13. cum ſeq. vbi, quòd ſi excommunicatus contemneret; læderetur etiam quò ad Deum; & quod hoc procedit ſiue ſententia ſit iniuſta ex ordine, ſiue ex animo,
41 ſiue ex cauſa; niſi † eſſet talis iniuſtitia, quæ redderet ſententiam nullam, & ibi etiam tractat, quid de ſententia iniuſta delegati.

Quæſtio LXXVIII.

SVMMARIVM.

1 *Confiſcatio bonorum quomodo procedat de iure.*
2 *Et quare ſic introducta.*
3 *Et quomodo applicetur, ſi fuerint plures Domini vnius caſtri.*
4 *Confiſcatio, quæ infligitur ipſo iure, quid operetur, remiſſiuè.*
5 *Et quando veniat ipſo iure, remiſſiuè.*
6 *Declarationes, & limitationes ad aut. bona damnatorum.*
7 *Confiſcationem quando dicatur venire tacitè, & in conſequentiam.*
8 *Confiſcatio non habet locum contra Neapolitanos, niſi in crimine læſæ Maieſtatis, & hæreſis.*
9 *Nec Bononiæ ex conſuetudine.*
10 *Et quis in eis ſuccedat.*
11 *Confiſcatio impoſita contra diſpoſitionem Aut. bona, eſt nulla ſine appellatione.*
12 *Statutum, quòd bona delinquẽtium verè, vel fictè confiſcata intelligantur à die commiſſi criminis, quomodo intelligatur.*
13 *Confiſcatio non habet locum in condemnato ad mortem pro furto ex forma ſtatuti.*
14 *Nec in delictis priuatis, niſi ſtatuto nominatim caueatur.*
15 *Nec in eo, qui condemnatus moritur, niſi in crimina Hereſis, & Maieſtatis.*
16 *Nec in delictis non conſumatis.*
27 *Confiſcatio ſit ipſo iure in 250. caſibus, remiſſiuè.*
18 *Apoſtaſia quid ſit, quomodo puniatur, & de ipſius proceſſu, & excuſationibus.*
19 *Confiſcatio nõ venit ſub generali arbitrio conceſſo Iudici.*
20 *Citatio in ciuilibus ſub pœna cõfiſcationis non valet.*
21 *Officium Caualeriatus, & ſimilia an veniat in confiſcatione.*
22 *Vaſallus Baronis fidelis ſi rebelletur contra Regem, an feuda, quæ tenet à Barone, redeant ad Baronem fidelem, vel ad Regem.*
23 *Confiſcatio an extendatur ad feuda.*
24 *Et an ad bona prohibita per teſtatorem alienari.*
25 *Et an ad emphiteuſim.*
26 *Et an ad ius Patronatus.*
27 *Et quid ſi confiſcatur villa, in qua erat Ius patronatus.*
28 *Et an ad iura, actiones, & nomina delictorum.*
29 *Et an ad vſum fructum bonorum prohibitorum alienari.*
30 *Et an ad bona feudalia.*
31 *Et an ad fructus feudi.*
32 *Et quid ſi fuerit facta ſubſtitutio, ſi ſine liberis.*

33 Et

33 Et quid ſi fuerit facta confiſcatio tacentibus, & videntibus fideicommiſſarijs, an fideicommiſſum extinguatur.
34 Vxor relicta Domina Maſſaria, & vſufructuaria, ſi bona confiſceentur, erit vſufructuaria, non alimentaria tantum.
35 Bona fideicommiſſi, ſi viuente hærede moriatur fideicommiſſarius, tranſeunt liberè in fiſcum.
36 Filij poſiti in conditione quando faciant deficere cõditionem ad fauorem ipſorum, vel fiſci, remiſſiuè.
37 Fideiuſſores rei, qui pro pace ſeruãda fideiuſſerant, præferuntur fiſco in fructibus bonorum ſubiectorum fideicommiſſo.
Idem in fideiuſſoribus de repræſentando eodem nu.
38 Fideicommiſſum factum in caſu, in quo hæres committat delictũ, an dicatur factũ in fraudem fiſci.
39 Et quid in crimine læſæ Maieſtatis.
40 Et quid de legitima.
41 Bona non prohibita expreſſim alienari, ſed ex mente teſtatoris volentis ea conſeruari in familia, non tranſeunt in fiſcum.
42 Prohibitus alienare ad ſui fauorem, ſi delinquat, habet fiſcum ſucceſſorem.
53 Et quid ſi ſit prohibitus inter viuos.
44 Et an fiſcus detrahat Trebellianicam.
45 Et an reſtitutus ex indulgentia Principis recuperet bona remanſa penes agnatos, quæ teſtator prohibuerat alienari, quia volebat ea remanere in familia.
46 Legitima alienatio quãdo poſſit prohiberi ratione minoris ætatis.
47 Et an veniat in confiſcatione.
48 Confiſcatio bonorum filij an extendatur ad legitimam viuo patre.
49 Et an ad peculiũ profectitium, in quo filius habeat poteſtatem donandi, & diſponendi.
50 Et quid in ſtatu eccleſiaſtico.
51 Et quid in peculio aduentitio.
52 Et quid ſi in eo habet filius adminiſtrationem.
53 Confiſcatis bonis patris, an confiſcetur vſusfructus dicti peculij in damnũ filij.
54 Filius negotians nomine patris, totum lucrum acquirit patri.
55 Bona aduentitia non publicantur, etiam quòd inter patrem, & filium eſſet factũ compromiſſum, & laudatum, vt filius de illis bonis poſſet libere diſponere.
56 Iul. Clar. lapſus.
57 Peculium Caſtrenſe, an publicetur, & an profectitium.
58 Et quid de vſufructu peculij profectitij, vel aduentitij.
59 Patria poteſtas an probatur per mediam capitis diminutionem, remiſſiuè.
60 Publicatis bonis patris, ſi ex ſtatuto referuetur dimidia bonorum filijs, in illa pater non habet vſumfructum.
61 Vxoris bonis publicatis, non veniunt veſtes feſtiuæ, & præteuſa.
62 Dos an veniat in executione, ſi vxor fuerit condemnata.
63 Et quid ſtante ſtatuto, quòd vir dotem lucretur.
64 Et ſi mulier fuerit reſtituta, an recuperet acquiſitũ viro propter confiſcationẽ.
65 Maritus condemnatus poteſt reſtituere dotem vxori, vel ei dare prædia in ſolutum.
66 Donatio facta à Viro vxori ante reatum non pertinet ad fiſcum.
67 Fiſcus an poſſit opponere vxori exceptionẽ non numeratæ dotis.
68 Dos amiſſa ad vxore propter mortem mariti, applicatur hæredibus viri.
69 Dos aufertur marito ſtatim lata ſententia contra vxorem.
70 Dos filiæ publicatur etiam in præiuditiũ patris.
71 Dos vxoris mandatis interfici maritum, an veniat in confiſcatione.
72 Dotis vſusfructus an publicetur.
73 Maritus an poſſit opponere contra fiſcum, quòd non tenetur niſi in quantum poteſt.
75 Dos vxoris quando cõfiſcetur propter hæreſim mariti.
76 Donatio cauſa mortis facta vxori, an publicetur confiſcatis bonis mariti.
77 Et quid in donatione propter nuptias, & inter viuos.
78 Dos debet reddi per fiſcum vxori ex bonis mariti, publicatis ſummariè, & ſine ſententia diffinitiua.
79 Vxor virtute ſua hypotheca non impedit confiſcationem bonorum mariti.
80 Lim. niſi mulier inhæreret poſſeſſioni illorũ bonorum.
81 Ampl. etiam in donatione ante nuptias.
82 Vxor propria auctoritate recipit poſſeſſionẽ ſuorum bonorum, antequam à fiſco occupentur.
83 Vxor propter ſuam hypothecã impedit demolitionem bonorum mariti.
84 Et quid ſeruetur in practica.

85 Dos

Quæſtio LXXVIII.

85 Dos confeſſata, quando poßit exigi contra fiſcum, remißiuè.

86 Dos quomodo ſit reſtituẽda, vt fiſcus nõ poſſit aliquo tempore moleſtari.

87 Auth. præterea C. vnde vir. an procedat publicatis bonis maritis.

88 Vxor petens alimenta ex bonis viri publicandis, an ſit audienda.

89 Vendens bona in fraudem fiſci, non poteſt ea repetere.

90 Donatio non reuocatur condemnato donatore in contumaciam.

91 Donatio cauſa mortis reuocatur ſecuto crimine, etiam non dicto de fraude.

92 Fraus quomodo probetur.

93 Simulatio an interceſſerit, Iudex arbitrabitur.

94 Simulatio contractus præſumitur, etiam quòd quis habeat pacem cum inimicis.

95 Item ſi alienus remanſerit in poſſeßione rei donatæ.

96 Clam quid fieri quando dicatur.

97 Et quid ſi dicatur Notario, vt nihil propalet.

98 Fraus præſumitur ſecuto delicto incontinenti poſt alienationem.

99 Alienatio facta poſt delictum, quando valeat, remißiuè.

101 Emptor rei alienatæ in fraudem fiſci, non recuperat illius pretium.

102 Confiſcationis ipſo iure effectus.

103 Et quid ſi ſtatutum requirat delinquentem condemnari.

104 Debitor delinquens, an poßit dare inſolutum bona creditoribus.

105 Et quid ſi ſit obligatus cum iuramento.

106 Iura conditionalia an tranſeant in fiſcũ.

107 Et quid de ſubſtitutione facta poſt mortem inſtituti.

108 Fiſcus ſuccedens alicui per confeßionem, poteſt exigere dotem filiæ ſoluto matrimonio vigore ſtipulationis factæ per patrem.

109 Alimenta filij banniti non debentur fiſco.

110 Publicatio bonorum non extenditur ad bona poſtea acquiſita.

111 Legitima filij non debetur fiſco viuo patre.

Filius homicida poteſt exhæredari. nu. eodem.

112 Fiſcus poteſt petere ſupplementum legitimæ.

113 Fiſcus an ſuccedat condemnato in omnibus Iuribus ad extraneos hæredes tranſeuntibus.

114 Bannitus, qui poteſt impunè offendi, poteſt etiam bonis priuari.

115 Bannito excluſo à ſucceßione, an admittatur fiſcus, vel veniens ab inteſtato.

116 Ius adeundi an tranſeat in fiſcum.

117 Hæreditas paterna an publicetur, ſi filius ante mortem patris delinquat, & eo mortuo fiat inquiſitio, & condemnatio.

118 Fiſcus ſuccedit in hæreditate patris in Regno Neap. pro rata, qua filius ſucceßiſſet.

119 Pater in Regno prædicto non moleſtatur pro filijs delinquentibus.

120 Confiſcatis bonis patris, an aliquid filijs reſeruetur.

121 Et quid de Nepotibus, & filijs adoptiuis, & legitimatis.

122 Filius non poteſt cogi accipere legitimam in pecunia, nec in re viliori.

123 Publicatis bonis filij, an reſeruetur aliqd patri.

124 Et quid in crimine læſæ Maieſtatis.

125 Et quid de filiabus.

126 Filius excluſus ab hæreditate ob aliquod detrimentum, eſt etiam excluſus à legitima.

127 Filio bannito non debetur legitima.

128 Portio reſeruata filijs, debetur viuente patre.

129 Et an filijs natis poſt bannum.

130 Legitima filiæ condemnatæ de crimine læſæ Maieſtatis quanta ſit.

131 Publicatis bonis matris an reſeruetur aliquid filijs.

132 Bona extra territorium quando confiſcãtur, Princeps non poteſt concedere gratiam quò ad bona alterius Principis.

Et quid in bonis applicatis Baroni, ibidem.

133 Bona citati ſub pœna confiſcationis, cui applicentur.

134 Feudum confiſcatũ an applicetur Domino, vel Principi.

135 Et quid de bonis confiſcatis ob crimen hæreſis.

136 Et quid ob crimen læſæ Maieſtatis.

137 Bona confiſcata applicantur Domino Territorij, licèt confiſcatio præceſſerit cõceſſionem caſtri.

138 Bona Clerici condemnati per Epiſcopum applicantur Domino temporali.

139 Fiſcus ſuccedit in nomine debitoris exiſtentis in alieno teritorio.

140 Annuus redditus an ſpectet ad Dominũ loci,

ci, in quo ſoluitur; vel ad Dominũ territorij, in quo eſt ſita res, ꝑpter quã ſoluitur.

141 *Bona alieni territorij veniunt, quando cõfiſcantur bona vbicunq; exiſtentia, licet ibi non eſſent leges ſpeciales, virtute quarum poſſet fieri confiſcatio.*

142 *Hæreditas ablata alicui ut indigno, applicatur fiſco teſtatoris.*

143 *Bona confiſcata cui applicentur de conſuetudine.*

144 *Confiſcatio ad quem pertineat mutato Domino ante ſententiam, ſed poſt delictum.*

145 *Bona confiſcata, ſi à fiſco loci derelinquãtur, in quo ſita ſunt, non applicantur fiſco condemnantis.*

146 *Fiſcus non habet ius acreſcendi, nec eſt propriè hæres.*

147 *Confiſcatio quando ad bona alibi ſita extendatur.*

148 *Bona, quæ non veniunt in confiſcatione, remanent venientibus ab inteſtato.*

149 *Bona vxoris condemnatæ, (quòd maritum interficere fecit,) ſita extra territorium, cui applicentur.*

150 *Bona extra territorium veniunt in confiſcatione, quando imponitur per ſtatutũ in caſu, in quo erat etiam impoſita de iure communi.*

155 *Pecunia tradita cambijs, connumeratur inter immobilia.*

152 *Item deſtinata ad emptionẽ immobilium.*

153 *Aes alienum quomodo diuidatur, quando bona propter confeſſionem diuiduntur inter plures fiſcos.*

154 *Fiſcus non habetur per omnia loco hæredis.*

155 *Bannitus, cuius bona fiſcus ademit, liberatur à creditoribus.*

Fiſcus non eſt neceſſarius ſucceſſor. ut. eodem.

Fiſco repudiante, quis ſuccedat, ibidem.

Fiſcus non tenetur, ſi ſuccedit in quota bonorum. ibidem.

156 *Fideiuſſor debitoris, cuius bona fuerunt confiſcata, non per hoc erit liberatus.*

157 *Debitor, cuius bona fuerunt publicata, ſi reſtituatur ad uitam tantũ, an teneatur ad antiqua debita.*

158 *Fiſcus non poteſt dicere creditoribus, vt ſatisfaciant ſibi de alijs bonis non confiſcatis.*

159 *Princeps ſi donauerit bona confiſcata, donatarius tenetur creditoribus.*

160 *Creditores damnati, cuius bona fuerunt confiſcata, ſi poſſeſſioni bonorum inhereãtur, debent ſtare in poſſeſſione, donec eis fuerit ſatisfactum.*

161 *Fiſcus non tenetur ad debita contracta poſt confeſſionem.*

162 *Creditoribus adminiſtrandum ius ſummariè.*

163 *Fiſcus poteſt cogere notarios ad exhibẽdũ inſtrumenta condemnati.*

164 *Fiſcus non tenetur creditoribus condẽnati in certa ſumma pecuniaria.*

165 *Fiſcus poſſeſſorum bonorum vacantium an teneatur pro obligatione extra territorium.*

166 *Et an ad expenſas litis.*

Et an ad alimenta filiæ. ibidem.

Et an ad legata, & fideicommiſſa. ibidẽ.

Cridæ, quæ ſolẽt fieri per Sen. Mediolani, quomodo intelligendæ. ibidem.

167 *Torturæ poteſt inferri pro inueniendis rebus fiſci.*

168 *Fiſcus conuenitur à creditoribus vti poſſeſſor, & ideo non tenetur vltra uires hæreditatis.*

169 *Fiſcus in quæſitis poſt ſententiam omnibus præfertur.*

170 *Et quid in bonis rei pro expenſis in eo capiendo.*

171 *Fiſcum in dubio condemnandum eſſe, quomodo ſit intelligendum, remiſſiuè.*

172 *Delinquens, an, & quando perdat adminiſtrationem bonorum.*

173 *Sententia an, & quando trahat confiſcationem bonorum.*

NVnc de pœnis pecuniarijs. Adde, quòd in † materia confiſcationis bonorum iura ſunt diuerſa, de iure antiquo dig. & Cod. & auth. quod fuit triplex, vt latè per Caſſan. in conſuet. Burg. rub. 2. §. 1. nu. 6. fol. 346.

1 (margin number beside the first lines above)

2 Item † adde, quòd confiſcatio bonorũ videtur eſſe introducta pro ſupportandis expẽſis, quæ fiunt in proceſſibus delinquentium, ſecũdum Caſſan. in d. rub. 2. §. 1. nu. 31. fol. 376. vbi non allegat niſi Oldr. in conſ. 17. poſt nu. 12. vbi contrarium dicit, ex quibus ſequitur, ꝙ Caſſaneum non viderat.

3 Item † adde, quòd ſi ſunt plures Domini habentes iuriſdictionem, & vnus habeat maiorem partem, quod diuiſio bonorum

norum confiſcatorum fit inter eos pro
rata iuriſdictionis.Bald.in l. ſeruus.com
munis ff. de ſtipul. ſeru. & Io. Fab. in l.
communes.C.de cõmuni ſeru. manum.
4 Item†adde multos effectus,quos facit
ad vtilitatem fiſci confiſcatio, quæ fit ip
ſo iure p Iacob.bellonis.in pract. crim.
ſub rubr.de mortu. in carcerib. nu.3. &
Plot.in conſil. 130.num. 31.inter conſi.
crimin. diuerſ.vol.1. magn.impreſſ.vbi
multa tractat in materia confiſcationis
5 bonorum:& in quibus†caſibus bona ip
ſo iure publicentur,late Peregr.de iure
fiſci lib. 5.nume. 167. ibi deinde ſuper-
uenit.
6 Adde†vidẽdum Peregr.de iure fiſci lib.
5.nu. 1. cum multis ſeq. vbi latè de iſta
authen.bona damnatorum in quibus ca
ſibus habeat locum,& in quibus non:&
an procedat, quando bona alicui aufe-
rantur in contumaciam, & an quando
pars bonorum admittitur, tradit etiam
Bertaz.in conſ. 82.& 83.vol.1.
Item adde,quòd authen.bona damna
torum habet locum, ſiue crimen ſit pu-
blicum, ſiue priuatum. Igne. in l.fin.§.ſi
ſibi manus nu.108. ff. de bonis eorum,
quam opinionem dicit communẽ Ema
nuel Soarez.in ſuo Theſauro recept.ſen
ten.in verb.bonorum confiſcatio num.
40.& ſequitur Bertaz.conſ.83.num.60.
7 Ibi.Scias etiam. Adde † videndum
Cephal.in conſ.hic
allegato num.22.& Bertaz. in conſ. 83.
nu.61.vbi, quando confiſcatio bonorũ
dicatur venire tacitè in conſequentiam,
& quando expreſsè impoſita dicatur.

Ibi, ſed certè quicquid ſit.

8 Adde,quòd†Neapolitani ex priuilegio
non puniuntur pœna publicationis bo-
norum, niſi pro crimine hæreſis, & læſæ
maieſtatis, vt atteſtatur Affl.in conſtit.
9 amatoria pocula poſt nu.3.lib.3.†& Bo-
noniæ de conſuetudine bona delinquẽ-
tium non publicantur,licet ſtatutum di
ſponat contrarium,teſte Gozad.in conſ.
96.nu.4.quę conſuetudo fuit confirma-
ta ex Bulla Pij IIII. vt dicit Bertazz. in
conſ.477.nu.7.
10 Item†adde, quòd vbi bona non publi
cantur de iure,vel ex ſtatuto,vel de con
ſuetudine, in eis ſuccedunt vocati per
auth. bona damnatorum,Bertaz. in con
ſil.82.nu.14.vol.1.
11 Item†adde,quòd ſi Iudex contra tex.
auth.bona damnatorum confiſcaret bo
na damnati,ſententia non valeret, etiã
quòd non fuiſſet appellatum. Deci.poſt
Bald.in conſ.252.ſub nu.5.& Cagn.in l.
ea ſola num.3.ff.de reg.iur. & Rolan.in
conſ.98.nu.4. vol.2. quod tamen proce
dit, niſi ſtatutum, vel conſuetudo per-
mitteret confiſcationem. & quomodo
12 †interpretãdum ſit ſtatutum, quo bona
delinquentium verè, & fictè vbiq; ſita,
vel reperta fiſco publicentur, & ipſo iu-
re, & facto publicata, incorporata, &
confiſcata fiſco, pariterque apprehenſa
ſint, & eſſe intelligantur à die commiſſi
criminis,etiam per ignorantiam, vel ne
gligentiam,aut impoſſibilitatem officia
lium; vel aliter verè,& actu non fuerint
apprehenſa,iure tamen legitimæ aſcen-
dentium, & deſcendentium reſeruato,
ſaluo, quòd in crimine læſæ maieſtatis
diſponatur de legitima, prout iure com
muni cautũ eſt, nec opponi poſſit,ꝙ nõ
appareat de aliqua apprehenſione, nec
incorporatione,nec de aliquo proceſſu,
& quolibet tempore executio,& appre-
henſio fieri poſſint nulla præſcriptione
admiſſa,nec obſtante,nec poſſint de hu-
iuſmodi bonis applicatis Cameræ fieri
contractus, aut aliquod inſtrumentum,
nec aliquid aliud quòd proprietatem,
vel poſſeſſionem reſpiciat in præiudiciũ
fiſci,vel habentis datum à fiſco; quod ſi
ſecus factum fuerit,ipſo iure,& facto ſit
irritum & inane. vide omnino Plot. in
conſ. 130.per totum inter conſ.crimin.
diuerſ. tomo 1. vbi latiſſimè de hoc ſta-
tuto,ſiue conſtitutione Mediolani,& de
confiſcationibus,& quæ bona,& in qui-
bus caſibus cõfiſcari poſſunt. & in conſ.
132.nu.7.dicit etiam, quòd tale Decre-
tum,licet diſponat,vt bona ipſo iure cẽ-
ſeantur publicata à die commiſſi crimi-
nis,etiam ſi nõ apparet de proceſſu, nec
de apphenſione bonorum facta nomine
fiſci,intelligitur tamen de iure, dummo
do viuente delinquente ſit facta iudicis
declaratio ſuper crimine, & confiſca-
tione.

Sed pone, quòd fuerit aliquis.

13 Adde,†quòd bona condemnati ad mor
tem pro furto ex forma ſtatuti non poſ-
ſint

ſint publicari, tenet expreſsè Cagno.in
l.ea ſola ſub nu.7. de reg.iur. & Bald.in
tit. de pace conſtant. in verſ. criminali-
bus,quia ſecundum eum in l.3.poſt me
dium C.ſi pend. appell. mors.interuen.
quando quis condemnatur ex crimine
non numerato inter publica crimina,de
qbus in l.1.2. & per tot.ff.de pub.iudic.
nunquàm venit publicatio bonorum,&
quod ſtatuta omnia ſunt leges priuato-
14 rum iudiciorum: & q† ideo bona con-
demnatorum ex forma ſtatutorum non
publicantur, niſi nominatim in ſtatuto
caueatur:idem tenet Caſſan.in conſuet.
Burg. in rub.1.§.5.num.134.cum ſeq.&
ibi nu.137. verſ. quicquid, tamen dicit
quòd in Burgundia confiſcantur bona
in furto; & quòd iudices ſe fundant per
conſuetudinem illius Prouinciæ, quod
vbi confiſcatur corpus, confiſcantur &
bona.& Auguſ.in conſ. 1.nu. 7.vbi dicit
idem eſſe,quando quis condemnaretur
non ad mortem, ſed ad mutilationem
mēbri, vel ad aliam pœnam corporalē.
15 Item† adde, quòd confiſcatio non ha-
bet locum in eo,qui capitaliter condem
natus moritur,niſi in crimine læſæ maie
ſtatis,& hæreſis. Barr. in auth.ſed nouo
iure C. de pœn.iud.qui male iud. Mart.
Lauden.in tract.de fiſci quęſt.5.& Fran.
Luc.eo.tract.in tit. de public. bonorum
num. 10.

16 Multa autem. Adde,† quòd in de-
lictis,in quibus bona
publicantur,requiritur ex generali con
ſuetudine,quòd effectus ſit cōſumatus,
cum ex propoſito delinquendi bona nō
confiſcantur.Bald. in conſil. 361. vol.1.
Alex.conſ.15. vol.1.Barba.conſ.23.vol.
1.qui dicit eſſe communē, quos refert;
& ſequitur Rimin. iun. in conſ.50.num.
97.vol.1.
17 Item† adde, quòd confiſcatio fit ipſo
iure in 250.caſibus, quos nouiſſimè po-
ſuit Lud.Creſſoles in tract.in quibus ca
ſibus iure ciuili omnium bonorum, vel
partis publicatio ſit in dicta à fol.3.vſq;
ad finem, vbi per 90. paginas ponit ſu-
pradictos caſus, vt refert Viui. comm.
opin.487.nu.2.& Petr.à duen.reg.150.
in fin.

18 Apoſtata. Adde,† quid ſit Apoſtaſia,
& quis propriè,& quis im
propriè dicatur Apoſtata, & de eius pœ
nis, & quomodo contra Apoſtatas for-
matur proceſſus,& ſententia,& de excu
ſationibus eorum, latè per Decian. in
tract.crimin.tomo 1.lib.5. cap. 70.cum
ſequen.

19 Quæro nunquid. Adde, † quòd in
Generali arbi-
trio conceſſo iudici non venit poteſtas
confiſcandi bona. Natt.conſ. 594.nu. 24
20 vol. 3. & ibi nu.18.dicit,† quòd ſi in ci-
tatione cauſæ ciuilis apponitur pœna
confiſcationis bonorum, non erit vali-
da, etiam ſi motu Principis fuerit con-
ceſſa,vide etiam Menoch.de arbitr.iud.
quæſt.93.

21 Nunc videamus. Adde† an officiū,
ſiue Caualeratus
veniat in confiſcatione bonorum. Bart.
in l.illud C.de collat.vbi Iaſ.& in l.ſi da
natione C.eum, & in l.1.§. nec caſtrenſi
ff.de collat.bonor. & in l. Imperator ff.
de fideicom.libert.& l.2.ff.de bon.dam-
nat.& Iaſ.in l.omnino ff.de inoff. teſt.
22 Item† adde, quòd ſi feudatarius Baro-
nis commiſit crimen rebellionis contra
Regem, & Baronem fidelem; an feuda,
quæ tenentur à Barone applicentur Ba-
roni fideli,vel Regi.Affl.in deciſ.282.in
23 2.dub.Et† an feuda veniant in confiſca-
tione bonorum, & ſi extaret ſtatutum,
quod de omnibus bonis fieret confiſca-
tio, vide Bertaz.in cōſ.281.& ibi addēt.
368.369.vol. 2.
24 Item† adde, quòd bona prohibita alie
nari per viam teſtamenti, non veniunt
in confiſcationem, ſecundum Socin. in
conſ.121.col.4. verſ. tertia ratio vol. 4.
quem ſequitur Soci.iun.in conſ. 77.nu.
11.vol.2.& idem tenuit Rui.in conſ.24
nu.11.cum ſeq.vol.5.

Ibi,infertur etiam, q in confi-
ſcatione. Adde vltra tradita p D.Cla
rum in d. §. emphyteoſis in
quæſt.29. ea quæ poſuit Gigas in tract.
de crimin.læſæ maieſtatis lib. 2.in tit.de
pœnis comm.crim.lęſę maieſt. quæſt.6.
25 & quādo bona† emphyteotica tranſeāt
in fiſcum,uide Farinac.in quæſt. 25.nu.
50.cum ſeq.

Quæro modo. Ibi. Aut tale ius
26 patronatus. Adde, † quòd quando
iuſpatronatus tranſit ad
fiſcum.

fiſcum, intelligendum eſt, vt penes eum remaneat durante vita condẽnati. Soc. iun. in conſ. 51. nu. 6. vol. 2. & ibi nu. 4. dicit, quòd in confiſcatione bonorum mobilium, & immobilium non compręhenditur iuſpatronatus, uel ſi de iure patronatus facta fuiſſet ſpecialis mentio, quia ſententia non valeret, ſi eſſet iudicis laici, vt per Deci. in d. c. quanto nu. 6. & quòd in cõfiſcatione bonorum mobilium, & immobilium iuſpatronatus non comp̄hendatur, idem tenuit Mant. in conſil. 5. ubi dicit iuſpatronatus non publicari per partem alias captam in Excellentiſſimo conſilio decimum, quo diſponebatur, quòd bona mobilia, & immobilia eiuſdem Anſelmi publicantur ob delictum rebellionis.

27 Item† adde, quòd quãdo confiſcatum eſſet Caſtrum, ſeu villa, in qua eſſet iuſpatronatus, tunc cum ipſa vniuerſitate Caſtri, vel villæ in fiſcum deuenirent iura patronatus. Gigas. de crim. læſæ maieſt. lib. 2. tit. de pœn. quæſt. 4. nu. 6. ſed vide Farin. in quæſt. 25. nu. 153. vbi tenet contra D. Clarum, quòd iuſpatronatus nullo modo tranſeat in fiſcum.

Succeſſiuè quæro nunquid.

Ibi. Proculdubio Doctores.

28 Adde, quòd† ſi ex forma ſtatuti ſunt publicanda bona mobilia, & immobilia delinquentis, nõ publicantur iura, & actiones, ſecundum Fulgoſ. in l. quam tuberonis §. in peculio ff. de pecul. quem refert, & ſequitur Soci. iun. conſ. 51. num. 5. vol. 2. ſed publicatis bonis ſimpliciter, includuntur iura, & actiones. Deci. in conſ. 442. col. 1.

Item adde, quòd ſi ex ſtatuto omnia bona mobilia, & immobilia homicidæ publicari debeant, non compræhenduntur nomina debitorum, Gand. in tracta. malef. in tit. vlt. & Tiraq. de vtroq; retract. in prin. glo. 7. ſub nu. 9. pag. 24. niſi extaret ſtatutum, quòd bannitus poſſit impunè offendi, nam tũc etiam compræhẽduntur nomina debitorum vbiq; exiſtentium. Alb. conſ. 17. nu. 18. & 19.

Item quæro nunquid. Ibi.

Contrariam tamen ſententiã.

29 Adde, † quòd licet bona prohibita alienari non veniant in confiſcatione bonorum, etiã eius vita durante, vſusfructus tamen dictorum bonorum publicatur, viuẽte reo vſufructuario, vt per Rubeũ Alexand. conſ. 154. & Giga. in tract. de crim. læſ. maieſt. lib. 2. tit. de pœnis committendis quæſt. 3. nu. 3. & in hac quæ-

30 ſtione, an† in confiſcatione bonorum veniant bona feudalia, vide omnino Peregr. in tract. de iur. fiſci lib. 5. tit. 1. num. 71. & 106. cum multis alijs ſeq. & Farinac. in quæſt. crim. 25. nu. 62. cum multis ſequen. & quando feudum non con-

31 fiſcatur, nec† etiam fructus feudi durante vita naturali vaſſalli, ad fiſcum non pertinent. Theſaur. in deciſ. 167. nu. 2.

Ibi. Si vero fideicommiſſum.

32 Adde, quòd† ſi ſubſtitutio fuerit facta, ſi ſine filijs decederet, an eo caſu fiſcus poſſit illa bona occupare, & vendere, Capy. conſ. 125. vbi tenet quòd ſic, &

33 quid† ſi fuerint cõfiſcata, & alienata per fiſcum ſcientibus, & non contradicentibus fideicommiſſarijs, cenſeatur extinctum fideicommiſ. Alb. conſ. 105.

34 Item adde, † quòd ſi bona ſubiecta fideicommiſſo publicatione venirent ad fiſcum, quorum relicta eſſet vxor vſufructuaria, ac Domina, & Maſſaria, eo caſu verus vſusfructus pertineret ad matrẽ, & non alimenta, cum bona deueniant in extraneum hæredem, ceſſat conſuetudo interpretatiua, quæ fauorę filiorũ dat matri ſolum alimenta, & ideo illi verus vſufructus dictorum bonorum confiſcatorum debetur, & nõ fiſco. Gabriel. in conſ. 184. nu. 4. & 5. vol. 1.

35 Item† adde, ſi contingeret viuente reo decedere fideicommiſſarium ſubſtitutum, bona ipſa iure libero in fiſcum cederent. Peregr. de iure fiſci, d. lib. 5. tit. 1. num. 69.

Item adde, quòd quando banniti noſtri temporis æquiparantur deportatis, prout fit ſæpè in ſtatu Mediolani, teſte Alciato in conſ. 58. nu. 9. & Clar. ſupra

36 quæſt. 71. verſ. Dixi† autem, ſi quis bannitus fuerit cum publicatione bonorũ, qui ſit grauatus reſtituere bona, ſi ſine filijs decederet, an, & quando filij ita in conditione poſiti, facerent deficere conditionem fideicommiſſi, & an ad ſuum, vel fiſci fauorẽ, de hoc latè habetur per Peregr. in d. tract. de iure fiſci lib. 3. tit. 6. ſed

6.ſed omnino vide excell. D. Ioſep. de Ruſticis nobilem Aquilanum mihi vti fratrem honorandum in tract.ſuo an,& quando liberi in cond. poſiti lib. 1. cap. 2.par. 1.nu.58.cum ſcq.vbi interpretan do multum egregiè,& notab.tex.in l.ex facto. §. ex facto ad Trebell. hanc quæſtionem optimè explorauit,ad quẽ me remitto.

37 Item† adde, quòd in fructibus bonorũ confiſcatorum reſtitutioni ſubiectorum meliora,& potiora iura quàm fiſcus, ha bent fideiuſſores dicti delinquentis,qui pro pace ſeruanda fideiuſſerant.Bertaz. in conſ.139.vol.1.& ibi addent.& ſimiliter fideiuſſores,qui fideiuſſerant de re præſentando pro delinquente iam carcerato. Becci.in conſ.57.

38 Item† adde, quòd ſi teſtator inſtituit Titium, & ſi contingat eum committere delictum,propter quod bona publicentur, illum priuat eius hæreditate, quam eo caſu vult peruenire ad filium Sempronij,an eo caſu d. fideicomm.cenſeatur factum in fraudem fiſci, vide Anguſ. conſ.31.lib.6.Rui.cõſ. 129. nu.4. vol. 2. & conſ.25.col.pen. Rolan. in conſ. 56. nu.12.vol.1.Menoch. in conſ.91. nu.6. & conſ.77. nu.6.Gabriel.conſ.123. nu. 12.& conſ. 140.nu. 39.Panzirol. conſil. 181.vol.1. & Rimin.iun. in conſ. 131. nu.63.& conſ.193.vbi tenent talẽ prohibitionem eſſe validam, & Rimi. in d. conſ. 193.nu.12. voluit etiam, quòd in d.prohibitione compræhendatur legitima, vt non poſſit confiſcari filio in minori ętate delinquente,& ibi nu. 6.dicit prædicta procedere etiam, ſi extaret ſtatutum, quòd bona homicidæ deberent publicari in totum, vel in partem; & ꝙ bona prohibita alienari non veniant in fiſcum,etiam quòd dictum fuerit,vt veniant in fiſcum, egregiè tenuit Excellẽs D.Preda in ſuo tract.de fideicõm.quęſt. 8.nume.110. cum ſequent.vbi latiſſimè

39 hanc quæſtionem examinauit: nec † ẽt in crimine læſæ maieſtatis publicantur bona prohibita alienari. Gramm. deciſ. 105.nu.31.& Deci.conſ.442.

40 Item† adde, quòd legitima debetur fiſco,nõ obſtante fideicommiſſo cum pro hibitione de non alienãdo, etiam quòd legitima detrahi per teſtatorem prohibita fuiſſet, niſi prohibitio de non alienando minori facta fuiſſet, & quòd in ea ętate deliquiſſet, vt latè per Rimin. iun.in conſ. 50.nu.70.cum ſequen.vol. 1.vbi impugnat Bero.in quæſt.87.& in hac materia an bona prohibita alienari, & ſubiecta fideicommiſſo tranſeant in fiſcum,vide Marzar.in Epit.de fideicom.quæſt.47. vbi multa accumulauit. vide etiam Gabriel.lib.7.concl. 24.vbi ponit multas ampliat. & limit. & Miccha.Craſ.in tract.de ſucceſſ.§.1. nu. 10. vbi dicit,quòd non tranſeunt in fiſcum, nec in crimine læſæ maieſtatis.

41 Item† adde, quòd bona ſubiecta fideicommiſſo, licèt expreſsè non ſint prohibita alienari, tamen in teſtamẽto adſint huiuſmodi verba,quòd mens,& intentio teſtatoris eſt,quòd eius bona conſeruentur in linea maſculina vocatorum, non tranſeunt in fiſcum,nec vita durante delinquentis.Botta in conſ.39.per totum.

42 Item† adde, quòd prohibitio de non alienando ob ſui fauorem,delinquẽdo, habet fiſcum ſucceſſorem. Gram. deciſ. 105.nu.39. & Boſſ. multum latè in loco hic allegato.& Gigas. in tract. de crim. læſę maieſt.lib. 2. tit. de pœn. quæſt. 3. nu.2.& latiſſimè Gabriel.com.concluſ. lib.7.conclu.24.vbi ponit multas ampl. & limit.

43 Item† adde, quòd quando non eſt pro hibita alienatio ſimpliciter,ſed per con tractum dumtaxat inter viuos,tunc delinquendo tranſeunt in fiſcum. Gram. d.deciſ.105.num.40. & ſeq.& Gabriel. conſ.140.nu.32. vol.1.

44 Item† adde, ꝙ ſtante fideicommiſſo cũ prohibitione alienationis ad fauorem alterius,fiſcus non detrahit Trebellianicam.Gabriel.in conſ. 184.nu.7.& Rim. iun.in conſ.131.nu.51.

45 Item† adde, quòd quando quis eſt pro hibitus alienare cum cauſa,quia vult bona in familia remanere,ſi bona prohibiti fuerint confiſcata,remanent penes illos de familia,ſed reuocabiliter: quoniã ſecuta reſtitutione ex Principis indulgentia, eidem ſunt reſtituenda, etiam ſi in gratia expreſsè fuerit dictum, ad bona ſine alterius pręiudicio, ita multum egregiè tradit Illuſtriſs.& Reuerendiſs. Cardinalis Alba.compater meus in conſil.1.nu.18.& 20.

Quæſtio LXXVIII.

Ibi. Vno tantum caſu excepto.

46 Adde,†quòd non requiritur,vt conſtet
de imbecillitate minorum,ad hoc vt va
leat d.prohibitio , vt uoluit Alciat. in l.
cum proponas.C.de pactis,& in conſil.
635. quia Alciat.reprobatur,vt per Ro-
land.in conſ.98. num.28.& 29.vol.2.&
idem Alciat.fuit ſibi contrarius in conſ.
522.

47 Item†adde , quòd nedum non poteſt
detrahi legitima per fiſcum, quando pa
ter propter minorem ætatem filiorum
eis prohibuiſſet alienationem omnium
bonorum vſq; ad certum tempus , ſed
nec etiam,ſi prohibitio eſſet ſimplex, &
perpetua; dummodo delictum in mino-
ritate contingerit, nam durante mino-
ritate talis prohibitio valet, & tenet.ita
tradit Rimin. iun.in conſ.131. num. 57.
cum ſeq. vbi concludit , ꝙ ſtante fidei-
commiſſo cum prohibitione detractio-
nis Trebellianicæ, & de non alienando
ad alterius fauorem, per fiſcum Trebel-
lianica, nec legitima detrahi nō poteſt,
ſi delictum in minori ętate factum fue-
rit, maximè concurrente approbatione
teſtamēti paterni facta per filium adeū-
do hęreditatem paternam:ſed Gabriel,
in conſ.184.nu.20.dubitat de opinione
Decij in conſ.442.hic per auctorem fir-
mata,quòd prohibitio de non alienan-
do vſq; ad certum tempus contineat &
& legitimam,tamen nihil firmat.

48 Præterea quæro. Adde,†an publica
tis bonis filij fam.
compræhendatur legitima viuo patre,
& per l.ſi qua pęna ff. de his qui ſunt ſu.
vel alien.iur. & Bal.in l. 1. C.de bon.li-
bert.videtur,quòd non, tamen Card. in
clem.2.quæſt.7. de re iud. vbi mouetur
hinc inde per plura,ſed Franc. de Curt.
antiquiorem in conſ. 59.10.& 11.col.&
Alex.in conſ. 37. vol. 1. & Soc. iun. in
conſ.51.vol.1. tenent, quòd non publi-
catur legitima nec poſt obitum patris,
etiam quòd pater viuens legitimam fi-
lio aſſignaſſet, & tradidiſſet. Ruin.conſ.
149. nu. 13. vol. 3. vide etiam Bologn.
conſ.35.in fin.& Decian.in conſ.64.nu.
46. vol.3.

49 Item † adde,quòd dicta bona profecti
tia non veniunt in confiſcatione, etiam
quod filius haberet peculium profecti-
tium cum expreſſa poteſtate donādi, &
diſpēſandi tale peculium. Ang.& Imol.
in. l. ſi filius ff.de damn. infect. Aufr. in
addit. ad deciſ. Tholoſ. 120. & Boſſ. in
tit.de public. bon.nu.71.

50 Item † adde , quod in ſtatu eccleſiaſti-
co publicatis bonis filij fam. publicatur
peculium,& de eo ſoluitur pœna,vt per
Conſtit.Marchiæ lib.4.cap.18.

51 Sed qd in aduētitijs. Adde,† ꝙ in
confiſcatio-
ne bonorum filij fam. ob crimen læſæ
Maieſtatis Diuinæ, & humanę commiſ-
ſum, venit etiam proprietas peculij ad-
uentitij, ſaluo vſufructu patri, vt per de
ciſ.Pedemont.94.per totam.

52 Item† adde,ſi pater filio adminiſtratio
nem bonorum aduentitiorum conceſſe-
rit , an publicatis bonis filij publicetur
etiam peculium aduentitium in præiudi
tium patris;& quid è conuerſo,publica-
tis bonis patris dicātur publicatus vſuſ-
53 fructus † ſine præiuditio filij, vide Abb.
in conſ.66.vol.2. Duen.reg. 275. limit.
7.Rodori. in l.poſt rem iudicatam nu.1.
ff. de re iud. & Boer. deciſ. 7. vbi plenè
nu.15.& 16. & ibi nu. 13. quando filius
fuit à patria poteſtate liberatus.

54 Item † adde, ſi filius negotiatus fuerit
nomine patris,totū lucrū eſt patris. Ro-
man.in conſ.569. Crau.conſ.165.nu.4.
Ripa in l.in quartam nu.157.cum pluri-
bus ſequen. ff.ad l. falcid. & ideo publi-
catis bonis patris , publicatur etiam di-
ctum lucrū , non ſolum quò ad fructus,
ſed etiam quò ad proprietatem, cū fue-
rit acquiſitum patri, quando eius nomi-
ne filius negotiatus fuerit, vt ibi per eū.

55 Item † adde , quòd bona aduētitia nō
publicantur, etiam ſi inter patrem, & fi-
lium fuiſſet factum compromiſſum, &
laudatum , quòd de bonis in quibus pa-
ter habet vſumfructū , filius poſſit liberè
diſponere.Abb. in conſ.66.vol.1.

Iib. Cæterum in illis caſibus.

56 Adde,quòd † D. Clarus, & Gigas non
viderunt Rui. in cōſ.hic allegato, in quo
totum venit cōtrarium , videlicet ,quòd
peculium aduentitium publicatis bonis
filij non venit in confiſcatione bonorū,
nec in illis caſibus , in quibus pater non
habet vſumfructum,& in illo caſu Ruin.
conſuluit etiam Soci.iun.in conſ.77.per
totum

totum vol. 2. ſed Menoch. de recuper.
poſſeſſ.in nono remedio nu. 81. cum ſe-
quen. videtur tenere contrarium, tamē
in fine dicit cogitandum eſſe, quia ma-
gna eſt Ruini auctoritas.

Quæro etiam quid in peculio
57 Caſtrenſi. Adde, † q Crotus in re-
pet. l.frater à fratre col.7.
& col.21.verſ.tertia cōcluſio C. de cōd.
indebit.tenet contrarium, reſpondendo
ad text.in d.l.tertia C.de bon. proſcrip.
ſuper quo fundatur opinio tenentium
contrarium, procedere ſecundum iura
antiqua, ſecūdum quæ pater occupabat
bona filij iure peculij; ſed hodie filius
fam.in peculio Caſtrēſi hęredem habet
ab inteſtato §. 1.in auten.de hęred. quæ
ab inteſt. defer. & per Scribentes in l. ſi
infanti C. de iur. deliber. & iſtam opin.
de iure eſſe veriorem, & præſertim in
crim. læſæ Maieſtatis arbitratus eſt; Gi-
gas in tract.de crim. læſæ Maieſtatis.lib.
2.titu.de pœnis quæſt. 12.hāc opinionē
etiā tenuit Gomeſ. variar. reſol. tomo.
2.de cōtract.c.15.nume.15. ſed Couar.
in cap.8.hic allegato ad d.auth.reſpon-
det.

Quæro nunc. Adde alias duas limi
tationes, vt p Roder.
Soarez. in l. poſt rem iudicatam notab.
13.nu.6.ff.de re iud.fol.529.
58 Item adde, † an vſusfructus peculij
profectitij, vel aduentitij confiſcatis bo-
nis patris ſpectet fiſco, patri, vel filio, vt
per Borgni. Caualca.in tract.de vſufru-
ctu relicto mulieri num.125.cum ſequē.
& ibi quid de vſufructu iuris; & an pa-
59 tria poteſtas † per mediam capitis dimi
nutionem perdatur, ad prædicta, vide
etiam Nell.in tract. de bann.in 1.par.2.
temp.q.27.
60 Item † adde, quòd vbi bona publicen-
tur propter delictum patris, ſi ex forma
ſtatuti reſeruatur dimidia filijs, pater in
illa parte non habebit vſumfructum, ſe-
cundum Ang.in auth.idem eſt C. de bo
niſq; lib.

Quæro ſi bona mulieris. Ibi.

Conſtante autē matrimonio.
61 Adde, quòd † bonis vxoris publicatis,
veſtes feſtiuæ, & precioſæ non videntur
publicatæ, quia ſpectant ad maritum,
Bart. in l. 1.§. ne caſtrenſe, ff.de collat.
bonor. & Capr. in conſil. 74. vbi atte-
ſtatur de communi: & quòd viles dicun
tur eſſe vxoris, & quæ ſint magni, vel
parui valoris, relinquitur arbitrio Iudi-
cis, idem Capr. conſ.135.nu.16.
62 Item † adde, quòd contra vxorem dā-
natam fit executio in dote, videlicet in
proprietate, ſaluis tamen fructibus rerū
dotalium, ſaluis alimentis vxoris, & ſuo
rum liberorum, pro quibus omnibus fit
dotis conſtitutio, ita not.dixit Henr. de
Bouer. in ſuis ſing. in verb. executio in
15.notab.incip.contra vxorem, vbi al-
legat iura, & præſertim tex. in l.ſi poſtu-
lauerit §.iubet lex ff.de adult.quem re-
fert, & ſequitur Barthol. de Cap. ſuper
cap.regni in c.Item ſtatuimus, quòd ſi
63 fure, oum.4.fol. 249. Sed † ſtante ſtatu-
to, vel pacto, quòd maritus lucretur do-
tem, tunc dos non publicatur, vt per Ro
lan. de lucr. dot. quæſt. 59. ſed ſpectat
marito, quod procedit etiam in illis qu-
que caſibus, quibus publicatur dos, vt
per Plot. in conſ.130.num.54.inter cō-
ſil.crim.diuerſ. tomo 1.magnæ impreſſ.
niſi condemnaretur de hæreſi; & eſſet hę
retica ante pactum de dote lucranda,
quia pactum non valet, vt per Roland.
64 d.quæſt.num.5. Et † ſi bona fuiſſent pu-
blicata, & poſtea mulier fuiſſet reſtituta
à Principe, tunc non ſolum recuperat
bona ſua à fiſco, ſed etiam forte acqui-
ſitum viro propter condemnationem,
ſecūdum Bald. Nouell. in tract. de dot.
7.par.11.ſpec.uerſ.inſuper aduerte, & ſi
65 maritus cōdemnatus poſt cōdemnatio-
nē vult reſtituere vxori dotem, vel dare
inſolutū certa prędia pro eius dote, po-
teſt, vt per Bald.cōſil. 40. incip. maritus
volum.1.
66 Item adde, quòd ſimiliter poteſt repe-
tere donationem ante reatum à viro ſi-
bi factam, & ſi eſſet nulla, eo mortuo cō-
firmatur; & vxori, & non fiſco perti-
net, maxime donatio, quæ fit propter
nuptias, vt habetur in l. res vxoris C.de
donat.inter uir. & uxor. & ibi per Do-
67 ctores. Et † an fiſcus poſſit opponere
uxori exceptionem dotis non numera-
tæ, & in quibus caſibus; vide Afflict. in
conſtitut.Regni incip. cauſas per. in 5.
notab. Plot. in d.conſil.130. nume. 51.

inter conſil.crimin.diuerſo. magnæ impreſſ.uolum.1.Cardin.Alban. in conſil. 8.& Roland.in conſil. 20. nume.16. & conſi.74.num.10. uolum.4.

68 Item † adde, quòd ſi mulier amittit dotem propter mortem mariti, applicatur hæredibus uiri. Alexand. de Neuo. conſil.18.nume.5.& Bertaz.conſil. 83. num. 27.

69 Item † adde, quòd lata ſententia contra uxorem, ſtatim aufertur dos marito, quamuis detur pro alimentanda uxore, Ioan. Lopez. in l.78. numero 2.

70 & ibi nume. 3. dicit † etiam quòd dos filiæ in præiudicium patris publicari poteſt.

71 Item † adde,facta publicatione bonorum uxoris, ex eo quod mandauerit interfici maritum ſuum, an comprehendatur eius dos. Cephal. in conſil. 204.

72 Et † in hac materia, quando publicatur dos uxoris, an maritus poſſit agere, quòd non ſit publicanda in eius præiudicium quò ad uſumfructum dotis ;.& an poſſit deducere lucrum ſtatuti, uel

73 pacti; & nunquid poſſit † excipere, ut non teneatur, niſi in quantum facere poteſt,uid.Bonacoſſ.in extrauag.ad cómu.opin.nu.61.

74 Item † adde, quòd confiſcatis bonis mulieris,non comprehenditur uſusfructus in publicatione, Bald. & Salic.in l. 1.C. de bon. liber. Alexand. in conſil. 15. uiſa prima conſideratione colum.4. uerſicu. uidetur pro hoc uolum. 1. & Bald. in authen. quod locum colum.2. C.ſi ſecund.nupt.mulier. Paulus de mõte pico in repet.§. titia nume. 168. de leg.2.

Ibi.Publicatis aũt bonis mariti.

75 Adde, quòd † ſi bona mariti fuiſſent publicata propter hæreſim, ſi uxor sciuiſſet illum fuiſſe hæreticum, eo caſu dos etiam eſſet confiſcata,& eam uxor petere non poſset.capit. decreuit de heret.in 6.& Caſſan.in conſuet.Burgund. rubr.1.§.5.nu.35. fol.357. quod tamen intellige, quando matrimonium, ſciens eum eſſe hereticum, contraxit, ſecus ſi ignara : quia tunc dotem non perdit : ſi vero ipſa eſſet heretica, illam amitteret. ita tradit Decian.in tract.crim. tomo 1. lib.5.cap.45.nu.10.

76 Item † adde, quòd publicatis bonis mariti, non ſolum dos regulariter non publicatur, nec etiam donatio cauſa mortis facta vxori, licet per bannum nó adimatur licentia marito eam reuocandi. Plot.in d.conſ.130.num.25. inter conſ. crim.diuerſ.& ibi nu 48.habetur etiam,

77 quòd datum † vxori conſtante matrimonio de donatione propter nuptias, vel etiam donatione inter viuos, vel cauſa mortis,non publicatur, etiam quòd ſtatutum annullaret omnes donationes p̃ maritos vxoribus factas, vide ẽt Marſil. ſing.316. Et de prædictis vide etiam Io. Lup.in repet.rubr.de donat.§.76. num. 24. Caſſan.in conſuet. Burgund.rubr.2. §.2. ad fin. & Couar.var.reſol.lib.2.c.8. nu.7.uerſ.ſic delinquente filio,ubi dicit, quòd propter crimen mariti non publicantur, quæ ex acquiſitis matrimonio conſtante ad uxorem pertinent.

78 Item † adde,quòd uxori repetẽti dotẽ bonis mariti confiſcatis,dos debet ſolui per officiales fiſci ſummariè,ſine libello, & ſine iudicio, & ſententia diffinitiua, ita Bar.communiter approbatus in l.res §. res autẽ ff. de iure fiſci.Paul. de Caſt. & Alexã.in l.ſi marito ff. ſolut. matrim. Becc.conſ.198.nu.1. & Mazoll.in conſi. 48.nu.5.

79 Itẽ † adde, quòd vxor licet habeat bona mariti obligata pro dote, tamen pro reſtitutione dotis non poterit impedire eorum publicationem,& incorporationem, cum ipſa nó habeat dominium illorum,nec poſſeſſionem,ſed debet agere contra fiſcum ad dotem ſuam, & eam recipere à manu fiſci, ut notant Bartol. Alex.& Ang.in d.l.ſi marito ff.ſol.matr. & Afflict. in conſt.iuriſgentiũ in 12.no-

80 tab.ſubdit tamen ibi Ang.quòd † ſi mulier inheret poſſeſſioni bonorum mariti ſibi pro dote obligatorum,poſſet ipſa talem captionem impedire, & idem ibi tenet Alexand. & Caſſan. in conſuetud. Burgund.rubr. 2. §.2. nume. 4. fol.378. Vide etiam Roland. in conſ.31.nume. 39. uolum.1. & hoc procedit ſiue dos conſiſtat in pecunia, ſiue in ſpecie : &

81 ſimiliter procedit † in donatione ante nuptias, quòd poterit uti retentione, ſi poſſeſſioni inhærebit, iuxta traditã per Mazzoll. in conſilio 48. fallit etiam, ſi res eſſet propria uxoris detenta

tamen

tamen per virum, quia tunc publicatis
bonis mariti, poterit ingerere manus ꝓ-
pria auctoritate, ne occupetur per fiſcũ,
82 & ideo † debet cauta vxor, vt non expe-
ctet auctoritatem Iudicis, præoccupare
bona ſua, quantumcunq; per virum detĩ
neantur. ita tradit Ang. in l. ſi quis C. de
bon. damnat. quẽ refert, & ſequitur Au-
guſt. ad Aret. in verb. & eius bona publi
camus, nu. 10. & Capic. in deciſ. 130. nu.
83 73. fallit quoq; † ſi bona mariti deberẽt
deuaſtari, quia tunc de iure vxor habẽs
expreſſam, vel tacitam hypothecam, po-
teſt impedire, ne deuaſtentur. Paris de
Puteo in tract. de ſynd. in verb. publica-
tio bonorum, quod tamen de facto non
ſeruatur, vt affirmat Alber. de Roſ. in 3.
par. ſtat. in quæſt. 7. dicens, quòd bona
deuaſtantur, & fiſcus ſatisfacit vxori, &
alijs creditoribus, quem refert, & ſequi-
tur Augu. ad Aret. in loco ſupracitato, &
Capic. in d. deciſ. 130. nu. 73. & idem te
net Io. Ant. de Nigris ſuper cap. Regni
in c. 133. nu. 8. vbi impugnat Parid. ſu-
pracitatum; & quòd vxor de iure poſſit
84 impedire deuaſtationem, ſed quòd † de
conſuetudine contrarium ſeruatur, te-
nuit etiam Gigas in tract. de crimine læ
ſæ Maieſtatis lib. 2. tit. de pœnis cõmitt.
quæſt. 36. niſi domus deſtruenda eſſet
fundus dotalis ipſius vxoris, quia tunc
non poſſet deſtrui, nam propriè non di-
ceretur eſſe in bonis maritis, vt ibi ple-
nè per eum.
85 Item † adde, an, & quando dos confeſ-
ſata exigi poſſit contra fiſcum, Plot. in
dicto conſ. 130. nu. 51. inter conſi. crim.
diuerſ. & de hoc vide etiam Mazol. in
conſ. 48. per totum, & Bottam in conſil.
23. vbi latè hanc quæſtionem tractauit,
& tenuit contra fiſcum.
86 Item † adde, qua forma reſtitutio dotis
fieri poſſit, vt fiſcus ſit ſecurus, ne vnquã
occaſione dotium patiatur moleſtiam,
vide Soci. iun. in conſ. 55. vol. 2.
87 Item † adde, quòd vxor poteſt cõſequi
contra fiſcum quartam partem bonorũ
mariti ſibi vxori debitam propter ino-
piam, quando eſt indotata, iuxta benefi
ciũ auth. præterea, C. vnde vir, & vxor,
Soc. conſ. 121. col. 4. vol. 4. & Mazoll. in
conſ. 48. num. 11. & Plot. in d. conſ. 130.
nu. 41. cum ſeq. ſed hoc numquam pra-
cticari vidi, & credo, quòd non poſſet
obtineri à fiſco propter eius voraginẽ,
cum ſit ſaccus ſine conſcientia, qui im-
burſat omnia malè acquiſita, Guid. Pap.
deciſ. 259. nu. 2.
88 Item † adde, quòd publicatis bonis ma
riti, & vxore comparente cum inſtrumẽ
to dotali, & petente dotem alimenta, ſi-
bi ſunt præſtanda, donec fuerit iudica-
tum, vt per Boſſ. in titu. de alimen. vxor
præſtan. col. 1. ſed hoc numquam vidi
obſeruari, immo vxores cum maximo
labore, & diſpendio poſſunt recuperare
eorum dotes, quando bona ſunt apud
fiſcum.

Solet etiam ſæpè dubitari.
Ibi. Si verò appareat fraus.

89 Adde, † quòd vendens bona in fraudẽ
fiſci, vt euaderet pęnam, eà repetere nõ
poteſt. Bart. in l. iuſiurandum, quod ex
conuentione §. fin. ff. de iureiur. Afflict.
in c. Imperialem 13. notab. nu. 36. de ꝓ-
hib. feud. alienat.
90 Item † adde, quòd emptores, ſiue dona
tarij non tenentur ad reſtituendum bo-
na ſibi vendita, ſiue donata per eũ, qui
in contumaciam condemnatus fuit, li-
cèt de crimine læſæ Maieſtatis condem
natus fuiſſet, etiam quòd Princeps aſſe-
ruiſſet illum cõmiſiſſe delictum, & etiã
quòd ſtatutum bona condemnati in cõ-
tumaciã ipſo jure publicaret, ſed requi-
runtur plenæ probationes, quòd delin-
querit. ita tradit Deci. in conſ. 410. &
Plot. in d. conſ. 130. num. 71. & 76. inter
conſ. crim. diuerſ. tomo 1.
91 Item † adde, quòd donatio cauſa mor-
tis ſecuto crimine, etiam non probata
fraude, reuocatur. l. ſi aliqs ff. de donat.
cauſ. mort. & Peguer. in quęſt. crim. cap.
49. nu. 9.

Fraus autem. Ibi, vel ſi poſt alie-
92 nationem. Adde † quibus coniectu-
ris probetur huiuſmodi
fraus, latè per Bero. conſ. 166. nu. 2. uol.
1. conſ. 147. num. 28. uol. 3. & conſ. 212.
num. 4. uol. 3. Natt. conſ. 162. & 213. Ro
lan. conſ. 40. uol. 2. Rim. iun. conſ. 62. Me
noch. cõſ. 109. Gabriel. conſ. 74. Decia.
conſ. 105. & 68. uol. 2. & conſ. 2. uolu. 1.
Maſchar. de probat. in uerb. contractus,
& in uerb. donatio, ſed uide omnino tra
dita per Menoch. de pręſump. lib. 3. prę-

ſumpt.124. & Peregrin. de iure fiſci lib. 5.tit.1.nu.156.cum multis ſequen.& Peguer.in quæſt.crim.cap.50. & ſufficiunt duæ præſumptiones,Crau.conſ.156. nu
93 me. 7. ſed remittitur arbitrio † Iudicis, an contractus ſit ſimulatus, ſecundum Pariſ.conſ.54.nu. 22.uol.1.Crau.d.conſil.156. nume.14. & Bertaz.conſil.447. nu. 25.

Ibi. Vel ſi tempore alienationis.

94 Adde,† quòd contractus poteſt præſumi ſimulatus, etiã quòd quis habeat pacem cum inimicis ſuis, ſecundum Bald. in conſ.70.num.1.uol.1.quem ſequitur Bertaz.in d.conſ.447.nu. 24.

Ibi. Vel ſi poſt alienationem.

95 Adde, quòd†idem tenet Bero.in conſ. 170.nu.2.uolu.1.ubi ipſe etiam atteſtatur de communi, & poſtea declarat nu. 5.ſed de hac præſumptione,uide omnino Maſchar.de probat.concl. 439.

Ibi. Pariter etiam ſi alienatio.

96 Adde, † quòd contractus clam dicitur factus,cũ ad notitiam eius,cuius intereſt uenire non poteſt.Bertaz.in d.conſ.447
97 nu.20.& ibi † dicit etiam, contractum eſſe clandeſtinum,quando fuit factus coram Iudice,& conſanguineis, ſi Notario eſt impoſitum,ut nihil propalet.

Ibi. Vel ſi delictum inconſinẽti.

98 Adde † uidendum Bertaz.in d. conſil. 447.nu. 22.uol.2.

Cæterum poſt commiſſum.

99 Adde†Gigan.in tract.de crim.læſę Maieſt.lib.2.tit.de pœnis commit.quęſt.24 vbi plenè hanc quæſtionem examinauit,& Peregr.de iure fiſci lib. 5.tit.1.nu. 166.ubi quoq; habetur, in quibus caſibus bona ipſo iure publicãtur; uide etiã Bertaz.in d.conſ.477. & alios Doctores ibi citatos per addentes.

Ibi. Vbi vero bona delinquentis.

100 Adde,†quòd nec etiam fiſcus prętium emptori reſtituere tenetur,niſi illud inter bona delinquentis reperiretur, uel quòd cõuerſum fuiſſet in utilitatem bonorum delinquentis, & illa utilitas unà cum bonis ad fiſcum delata fuiſſet. Couar.in 4.decret.par.2. cap.6.nu.8. & 9. ſed ſi alienario fuiſſet facta ex cauſa neceſſitatis,nempè pro alimentis, tũc eſſet licita,nec perniſum poſſet uendicari, ut ibi per eum. Et ad prædicta uide etiam Gomez.de delictis c.2.nu 2.& c.14.ſub num.4. & ibi circa finem,habetur etiam an in caſibus in quibus poteſt fiſcus alienationes reuocare, poſſit etiam petere fructus medij temporis,& ſententia lata contra principalem delinquentem, prę-iudicat poſſeſſoribus dictorum bonorũ. idem Gomez.de delictis c.1.ſub nu. 90. ubi atteſtatur de communi.

102 Item † adde alias quatuor vtilitates fiſci,quando bona ipſo iure publicãtur. Primò, quia fructus debentur fiſco tempore commiſſi delicti:Secundò,quòd reſpectu bonorum,etiam mortuo reo ante condemnationem contra hæredes, & alios competit fiſco actio ad bona: Tertio quia auth. bona damnatorum nõ habet locum, vbi bona fiſco ipſo iure competunt,ſeu confiſcantur, ſed ſolum vbi ſententia requiritur, quia tunc illa iura corriguntur, vt parentibus,& agnatis relinquantur,ſecundum d.Auth.bona dãnatorum. Quartò,quia non dabitur appellatio à facto legis, vel decreti confiſcantis ipſo iure, vt diffusè hos effectus docet Iacob.deBeluiſ.in pract.crim.ſub rubr.de mortuis in carcer.nu.11. in ver
103 ſic.ſed quis ſit effectus. Quæ†tamen nõ procedunt,quando lex, vel ſtatutum publicãs bona ipſo iure,requirit,quòd delinquens ſit condemnatus,ita tradit Deci.in conſ.410.col.pen.& fin.Curt. ſen. in conſ.59.quos refert,& ſequitur Plot. in conſ.130.nu.31.& 32. inter conſ.crimin.diuerſ.tomo 1.

104 Scias etiam. Adde † videndum ad hanc quæſtionem Peregrin.de iure fiſci lib.5.tit. 1.nu.183. quã do datio inſolutum facta per reum ſuis creditoribus ſit valida.

Contingit aliqñ. Item in fiſcũ.

105 Adde,quòd†debitor,qui iurauit ſoluere creditori,non obſtante iuramento,tenetur ſoluere fiſco,ſi bona publicantur, ſecundum Imol.in c. cum contingat nume.98.

Item adde,quòd iura conditionalia ex contractu prouenientia tranſeunt in fiſcum

ſcum, quando eſſet cōditio caſualis, vel mixta, non autem poteſtatiua. Gomez. de delict. cap. vlt. nu. 21 & eſt communis opinio, ſecundum Soarez. recept. ſent. in verb. confiſcatio nu. 264. & ſeq. ſed Caſſa. ſuper conſuet. Burgun. tit. *des confiſcationes* rub. 2. §. 2. nu. 24. verſ. limita. 2. fol. 281. tenet, quòd omni caſu iura conditionalia ex contractu inter viuos transferantur in fiſcum, ſiue conditio ſit caſualis, ſiue mixta, & poteſtatiua; & an iura conditionalia veniant in confiſcatione, vide etiam Gabriel. de Bened. in c. Rainutius in ver. & vxorem nomine Adelaſiam in quinta deciſ. num. 281. de teſtam. & Rimin. iun. in conſ. 50. nu. 88. vol. 1.

106 Item† adde, quòd licèt iura conditionalia non confiſcentur, hoc debet intelligi, quando debentur ſub conditione de futuro, ſecus ſi de præſenti, vel præterito. Gomeſ. d. cap. vlt. nu. 2. in fin. ſed latius in capit. 11. de qualitatib. contract. nu. 36. cum ſeqq. & præcipuè in verſic. quinto infero.

107 Item† adde, quòd fiſcus ad bona, in q. bus delinquēs erat ſubſtitutus poſt mortem inſtituti, mortuo deinde inſtituto, admitti non poteſt l. ſubſtitutio ff. de acquir. rer. domin. & ibi Bar. & Vulpell. in conſ. 112. in prin. ſed ibi nu. 9. & 10. dicit ſecus eſſe, ſi duo eſſent inſtituti hæredes re, & verbis coniuncti, & alteri poſt eius mortem alter ſubſtitutus, quia vnitum eſt ius accreſcendi, & illud ius ſubſtitutioni annexum trāſmiſſionem concedit, & ideo, quòd ius illud publicari poteſt.

108 Item† adde, quòd ſoluto matrimonio fiſcus ex ſtipulatione agit ad dotis repetitionem mortua filia, cuius pater poſt ſtipulationem ex delicto damnatus fuerat. l. inter ſocerum, §. pater, ff. de pact. dota. & Vulpell. in conſ. 112. nu. 5. quia vt ipſe dicit, ibi ius erat in eſſe formatum.

Ibi .. Et ex hoc infertur.

109 Addè, † quòd, nec etiam alimenta filij banniti, quę de iure naturæ debita ſunt, poteſt fiſcus petere à patre, vt per Spec. de exec. ſent. verſ. quid ſi filius in fine, & Nell. in tract. bann. in 1. par. 2. temp. nu. 36.

Vlterius quæro, nunquid in confiſcatione.

110 Adde, † quòd publicatis bonis filij famil. mortuo patre fiſcus bona paterna acquirere non poteſt. Alex. conſi. 15. & 23. vol. 1. Curt. conſ. 59. Deci. conſ. 449. Boſſ. in tit. de confiſcat. bonò. nume. 80. Vulpell. conſ. 112. num. 4. & Lud. Cat. in conſ. 103. per totum inter conſ. crim. diuerſ. tomo 1.

111 Item† adde, quòd procedit etiam quò ad legitimam filiorum bānitorum poſt mortem parentum, quod non acquiritur fiſco, ſed venientibus ab inteſtato, quando bannitus non eſt capax, vt per Cat. in d. conſ. 103. inter conſ. crim. diuerſ. tom. 1. in fol. Bertaz. conſ. 510. Deci. conſ. 438. nu. 8. Soci. iun. conſi. 51. nu. 4. vol. 1. & conſ. 123. nu. 5. uol. 4. Ruin. conſ. 49. nu. 4. vol. 4. & conſ. 149. num. 13. vol. 3. Boer. conſ. 1. nu. 11. & hæc opinio nullam habet difficultatem, ſi bona non ſunt penes ſolum bannitum, Ruin. conſ. 123. nu. 6. uol. 4. & idem tenuit Bertaz. iun. in addit. ad d. conſ. 510. patris ſui, vbi accumulauit omnes ſupradictos, nec etiam debetur legitima in bonis parentum in bannito ob crimen læſæ Maieſtatis, iuxta tradita per Soci. in conſil. 22. col. 4. vol. 1. quem refert, & ſequitur Bertaz. in d. conſ. 510. nu. 13. uide etiā Decian. in conſ. 64. nume. 43. uolum. 3. ubi tenet, quòd legitima debeatur filio, tanquam capaci, etiam ſi per ſtatutum banniti poſſent offendi, & tàm de bonis exiſtentibus in territorio bānientiū, quàm alibi, ſiue fuerint publicata bona, ſiue non, atteſtādo de magis communi, & veriori, & ſi non eſſet capax, quòd legitima ſpectaret ad proximiores, non autem ad fiſcum: idem tenet Peregrin. de iure fiſci lib. 3. tit. 7. nu. 42. vbi impugnat deciſionem Bal. in l. ſi qua pœna de his qui ſunt ſui, vel alien. iur. vbi determinat, quòd filio bannito in ære, & perſona, etiam debeatur legitima, & quòd fiſcus ex perſona filij non poſſit illam petere, ſed bonum conſilium eſſet pro filio, quòd pater eum exhæredaret, qđ facere poteſt pro homicidio per eum cōmiſſo, vel ob alias cauſas maiores, aut ſimiles quatuordecim expreſſis, vt per Ripam in rubr. extra de iud. num. 20. &

Clar.

Clar.in §. teſtamentum quæſt.41. verſ.
ſed quæro,vbi atteſtatur de cõmuni, &
in fin. dicit in practica ab hac opin.non
eſſe recedendum: & idem tenet Lau-
rent. Rodulphi caut.92.nu.19. cum ſe-
quen.vbi etiam dat cautelam,quòd ille
cuius bona ad bannitum ab inteſtato
peruenire debet, ſi eſt extraneus, alium
inſtituat hæredem. aliam autem caute-
lam dat Durant.de arte teſtan.caut. 10.
ſub.tit.de his, qui non habent factio.te-
ſtã.quod pater inſtituat alios fratres,vel
aliquem alium ſucceſſurũ ab inteſtato,
ſed poſtea roget talem ſic inſtitutum re-
ſtituere totam hæreditatem,vel partem
ipſi bannito,cum fuerit ad patriam reſti
tutus, nam tale fideicommiſſum valet,
& d.caut.approbat Lud.Cat.in cõſ.103.
nu.8.inter cõſ.crim.diuerſ.tomo 1. Sed
prædicta non habent locum, quando le-
gitima,vel aliquid loco legitimæ fuiſſet
filio relictum in teſtamento per patrem
ante condemnationem, tunc enim legi
112 tima debetur fiſco, qui † etiam poterit
petere d.legitimæ ſupplementum,vt te-
nuit Bertaz.in cõſ.489.vbi confutat di-
cta per Curt. Iun. qui tenuit contrariũ
in conſ.182.nu.8. cum ſeq. quod etiam
procedit ſecundum Bertaz. in d.cõſ.etiã
ſi extaret ſtatutum, quòd bannitus im-
punè poſſit offendi, & quod omni actu
legitimo eſſet priuatus.Sed aduertendũ
eſt,quòd ibi Bertaz.loquitur de cõfiſca-
tione facta poſt mortem patris.Et quòd
confiſcatio ſolum intelligatur de bonis
præſentibus tempore commiſſi delicti,
& non de bonis acquiſitis,vel acquiren
dis poſt delictum in quacunq; confiſca-
tione facta à lege, ſtatuto,decreto,con-
ſtitutione, ac ſententia, eſt communis
opin.vt inquit Iaſ.in l.ſi ſtipulatus. §.cũ
ſtipulamur ff. de verb. obligat. & Plot.
in conſ.130. num.59.vol.1. inter conſ.
crim.diuerſ.magnæ impreſſ.
113 Itẽ † adde, an omnia iura ad acquiren-
dum condemnato competentia,quę ad
illius hæredes extraneos tranſirent, ad
fiſcum quoq; per publicationem bono
rum tranſeant, vt eſt in iure deliberan-
di, ex lege cum in antiquioribus C. de
iur. deliber. item in tranſmiſſione, quę
fit ex potentia ſuitatis ad quoſcunq; hę
redes, de qua in l. apud hoſtes C. de
ſuis, & legit. item in vi repetendi ſup-
plementum legitimæ,vel in iure dicẽdi
de nullitate teſtamenti,& in iure peten
di reſtitutionem in integrum,latè, per
Tiraq. de retract. lignag. §. 26. gloſ. 3.
nu.2.& ſequen. Natta conſ.472.nu.14.
& latiſſimè per Peregr.de iure fiſci lib.
5.tit. 1.nume.84.& quò ad ius dicendi
de nullitate teſtamenti, Alciat. in conſ.
67.col.2.lib.9. tenet, quòd non tranſit
ad fiſcum.

Ibi. In bonis autem quæſitis.

114 Adde, † quòd illud, quod ſeruat Sena
tus Mediolani,eſt de iure, quando ban
nitus poteſt impune offendi, quia tunc
poteſt priuari bonis ſuis acquiſitis non
tantum per fiſcum, ſed ẽt p quencumq;
Priorem occupatorem, vt per Alba.in
conſ.17.nu.19.& Alciat. in conſ. 6.nu.
115 14.lib.2.& † quando bannitus à ſucceſ
ſione excluditur, an fiſcus,vel ab inte-
ſtato venientes admittãtur, vide Curt.
iun.conſ.182. & Vulpell. in conſ. 124.
nu.6. Lud. Cato in conſ.103. inter cõſ.
crim.diuerſ.vol.1.

Sæpè contingit. Ibi. Tu vero
116 dic;quòd aut &c. Adde † Cephal.
in cõſ.321.vol.
3. vbi multum diffusè hanc materiam
tractauit,& tenet, quòd ius adeundi nõ
tranſmittatur in fiſcum, & idem tenuit
Decian.in conſ.18.nu.338.vol.1.
117 Item † adde, quòd ſi filius viuente pa
tre homicidium commiſerit, & pater
poſtea moriatur, & eo mortuo forme-
tur inquiſitio contra filium, & condẽ-
netur pro homicidio cum publicatio-
ne bonorum,quod hæreditas non venit
in fiſcum, ſecundum Bart. in l. in fraudẽ
ff.de iure fiſc.& Nell. in tract.bãnit.in 1.
par.2.tẽp.quęſt.30.vbi dicit, quòd cau-
tela eſt, quòd talis bannitus repudiet
hæreditatem cum illo, ad quem deuo-
luitur hæreditas. & Plot. d. conſ. 130.
nu.57.
118 Item † adde, quòd in Regno Neap. fi-
ſcus ſuccedit in hæreditate patris ban-
niti ab inteſtato decedentis, id eſt in ea
partẽ, in qua eſſet ſucceſſurus, ſi non
eſſet bannitus,per conſtitut.ob filiorum
culpas, in qua etiam diſponitur, quòd
119 † patres pro filijs delinquentibus eis
viuentibus nullam patiantur pœnam,
& ibi

& ibi vide Afflict.

120 **Videndum eſt.** Adde † videndum
Peregrin.de iure fi
ſci lib. 5.tit. 1.nu.34.ubi plenè, & 161.
nu.30.tenet, quòd filijs nondum natis,
nec conceptis,nulla Portio debeatur,&
hanc opinionem veriorē eſſe,dicit Ga-
briel. conſ. 123.nu.3.& 4.

Item adde Rot. Bonon. deciſ.91.&
Deci.in conſ.235.nu.7.vbi dicit, quòd
fiſcus poteſt alienare omnia bona etiā
communia,& ei legitimam conſignare,
& Menoch.de recup. poſſ.remed.9.nu.
177.vbi plenè,& de iſta quæſtione,quā
do legitima intelligatur reſeruata filijs,
plenisſimè Farin. queſt. 24. nu.34.cum
ſequen.

121 Item † adde, quòd etiam reſeruatur
nepotibus,& filijs naturalibus, & ado-
ptiuis,dūmodo adoptio nō fuerit facta
in fraudem. Plot.in conſ.130. nu.87.in
ter conſ. crim. diuerſ. vol. 1.& Rolan.
conſ.97.nu. 33.vol.2.& etiam legitima
debetur legitimatis, Bal.ī c. de cauſis in
col. penul.de offi.deleg. quem ſequitur
Caſſan. in conſuet. Burg.fol.1147.verſ.
quarto facit.

122 Item † adde, quòd filius non poteſt
cogi accipere legitimam ſuam in pecu
nia Iaſ.in l.ſcimus. C. de inoffi.teſtam.
& debet habere legitimā ex re medio-
cri,nō meliori,nec viliori,vt per Guid.
Pap.deciſ. 608.

123 Item † adde,quòd econtra publicatis
bonis filijs,reſeruanda eſt portio patri
Pau.Pichus in repet.§. Titia cum nube
ret ſub nu.45.ff.de leg.2.

124 Item † adde, quòd portio non reſer-
uatur filijs,quādo pater fuit cōdemna-
tus pro crimine læſæ Maieſtatis,Card.
in clem.paſtoralis nu.15. de re iudi. &
Boſſ. in tit.de crim. læſæ Maieſtatis nu.
134. licet contrarium tenuerit Ang. in
125 conſ.357.in 2.dubio,†ſed filiæ fęminę
reſeruatur pro ea dotanda, & eſt tertia
pars bonorum,vt latè per Becci. in cōſ.
8.per totum.

126 Item† adde,quòd filius ab hęreditate
ob aliquod detrimentum excluſus, ex-
cluditur etiam à legitima,& ideo bonis
patris confiſcatis, ſibi non reſeruatur le
gitima,quia generaliter in omnib⁹ caſi-
bus, in quibus fiſcus aufert hæreditatē
filijs vti indignis,eis legitima non debe
tur, iuxta tradita per Peregrin. de iure
127 fiſci lib.2.tit.7. nu. 9. & ſimiliter † filio
bannito legitima non debetur, idem
Peregrin.de iure fiſci lib.3.tit.7.nu.31.

128 Item † adde, quòd portio, quæ reſer-
uatur etiam viuente patre, debetur, &
mors naturalis patris non eſt expectan
da.Rola.in conſ.92.nu.38.vol.2.

129 Item † adde, quòd etiam filijs conce-
ptis ante bannum, & confiſcationem,
reſeruatur legitima, licèt nondum ſint
nati,ſecus aut ſi poſt confiſcationem eſ-
ſent concepti,& iſta eſt verior, ſecundū
Gabriel. conſ.123.nu.3.& 4.vol.1. Pe-
regr.de iure fiſci lib. 5.tit.1.nu.40.& 41.
licèt Boſſ.in crim. læſæ Maieſtatis num.
138.contrarium tenuerit,& ad hāc quę
ſtionem uide etiam D. Farinac. in q̄ſt.
24.nu.42. & hoc procedit etiam, quòd
elapſum ſit tempus in cridis præfixum
ad contradicendum. Plot.in conſ.130.
nu.78.vol.1.inter conſ.crim.diuerſ.

Ibi, an autem filius. Vide quæ
poſui in q̄ſt.86.verſ.ſed quæro.

130 Item † adde, quòd bona non reſeruā-
tur filijs in crimine hæreſis, & læſæ Ma-
ieſtatis Iaſ. conſ. 46. nu.1.vol.3. Deci.
conſ.442. num.2.&. Boer. deciſ.264.in
prin.

Ibi, nō tamē reſeruatur dimidia.
Adde, quòd Dominum Clarum refert
Marcus Anto. Cucchus in tract. ſuo de
legitima fol.19.nu. 9. & Becci. in conſ.
8.nu.25. & 26. tenuit contra Rolan. in
131 conſ. hic allegato † quòd legitima filię
condemnatæ de crimine læſæ Maieſta-
tis ſit tertia pars,& licèt D. Farinac.vbi
ſupra nu.40.contrarium tenuerit,tamē
ego uidi in practica ſeruari opinionem
Clari,& pręſertim in ſtatu eccleſiaſtico.

Ibi. Scias tamen, quòd in bonis matris Adde,quòd idem tenuit Card.
Zabar. in Clem. paſtoralis in
princ.in 7.quæſt.vbi mouetur. hinc in-
de per plura de re iudi. ſed tamen vide
Fran.Curt.in conſ.59.col.10. & 11.

132 Item† adde, quòd quando in publica-
tione bonorum comprehendantur bo-
na alterius territorij,Princeps non po-
teſt concedere gratiam quò ad bona al-
terius dominij. Ancar. in conſ. 160. al-

leg.per

leg.per Boſſ.in tit.de remed.ex ſol. cle-
men.Princip.nu. 53.ſed Caſſan.in con-
ſuetud.Burgũ.in rubr.1.§.5.nume. 142.
uerſ.ſum nunc in alio,tenet, quod quan
do ſit reſtitutio per Principem etiam in
bonis ad alium tranſlatis, etiam aliena-
tis.quod trahatur etiam ad bona acqui
ſita per Baronem, in cuius territorio
erant ſita, & quòd Princeps hoc ſubſi-
ſtente cauſa facere poteſt.

133 Itẽ † adde,quòd ſi Dominus citet ſub-
ditum uaſſallum ſub pœna confiſcatio-
nis,ut coram eo compareat,& ſic contu
max adeo, quòd eius bona in contuma-
ciam publicentur,illa bona erunt Domi
ni directi, etiam quòd ſint ſita in territo
rio Feudatarij. Natt.conſ.580.in 2. du-
bio vol.3.& Roland.conſ.73.vol.4.

Sed hic quæro. Ibi. Bona autẽ
ipſa applicantur Domino,

134 Adde,† quid ſi bona eſſent ſita in ter-
ritorio alicuius Feudatarij, vel alterius
ſubiecti,an ſint fiſci Principis, vel illius
Dñi.Boer. deciſ.264. nũ.7.Afflict.deciſ.
282.& Guid. Pap.deciſ.76.ſi in terrã, &
Grau.in conſ.128. vbi plenè.

135 Item † adde, quòd ſi bona fuerunt con
fiſcata ob crimen hæreſis, debent appli-
cari Dominis, inquorum territorijs ſita
ſunt,nõ ipſi Principi, Iſern.in c.quicũq;
in verſ. hæreditatem de pace tenen. &
Grau.in d.conſ.128.nu.6.& ibi nu.7.di-

136 cit, quòd bona † confiſcata ob crimen
læſæ Maieſtatis humanæ principaliter,
q̃a immédiatè offenſa ſit Maieſtas Prin
cipis,pertinent ad ipſum Principem,nõ
autem ad vaſſallum in cuius territorio
ſita ſint.idem tenet Rolan. conſ.78.vol.
2.& conſ.73. vol. 4.& Natt.conſ. 580.
vol.3.

137 Item † adde,quòd bona confiſcata per
tinent ad Dominum Caſtri, in cuius ter
ritorio ſita ſunt,licèt confiſcatio præceſ-
ſerit conceſſionem Caſtri:dũmodo exe
cutio facta adhuc non ſit, licet confiſca-
tio facta fuerit per Iudicem alterius ter
ritorij.Bal.in conſ.306.diſtinguendum,
& in conſ.419.Dominus noſter Papa,&
Grau.d.conſ.128.

138 Item † adde,quòd bona clerici condẽ
nati per Epiſcopum applicantur Domi-
no temporali,de cuius dominio mouen
tur.Old.in conſ.17.Grau.in d.conſ.128
nu.6. & ibi nu.7.tractat, an bona feuda-
lia ob crimen læſæ Maieſtatis poſſint pu
blicari,vide etiam Vtſill. ad Afflict. de-
ciſ.282.

139 Item † adde, quòd nomen debitoris
ſpectat ad fiſcum Iudicis condemnãtis,
licet debitor ſit in alieno territorio. Ale
xan.conſ.31.volum.1.& Soc.conſ.36.&
101.vol.1.licet Lappus contrarium re-
nuerit in alleg.92.incip.in Chriſti nomi
ne Amen,in primis videndum eſt nu.9.
ad hoc vide etiam Caſſan.ſuper cõſue.
Conſuet.Burgun.fol.1273.num.34.vbi
videtur facere aliquam diſtinctionem,
an dicta nomina competant pro re mo
bili,vel immobili,& fol. 372.num.13.&
idem eſt in actionibus,quando actiones
continent quid mobile.Caſſan.in cõſue
tud.Burgũ.in titu. de confiſcat. fol.372.
verſ.aduerte,quod Bald.nu.13.& 14.

140 Item adde,† ad quem ſpectet annuus
redditus,an ad Dominum loci, in quo
ſoluitur, vel ad Dominum,in cuius ter-
ritorio res eſt ſita,pro qua ſoluitur, vide
Aret.conſ.10.& Caſſan. d. loco fol.95.
verſ.& prædicta, vbi plenè hanc mate-
riam tractauit:ſed contra eum tenuit Ti
raq.in tract.primogen.quæſt.49.num.9
fol.334.videlicet, quòd attendatur ter-
ritorium,vbi res eſt ſita.

141 Item† adde, quòd quando confiſcãtur
bona vbicunq; exiſtentia, comprehen-
duntur etiam exiſtentia in alieno terri-
torio,in quo non erunt leges ſpeciales,
virtute quarum poſſet fieri confiſcatio,
Caſſane.in d.loco fol.373. verſ. ſed hoc
eſſe verum.

Item adde,ſi in ſententijs bona cõfiſca
ta fuerint applicata illi fiſco,ſiue Came-
ræ,cuius eſt officialis ille, qui condem-
nat,vtputa Cameræ Apoſtolicę,ſiue Du
cali,vt ſolet fieri,an hinc bona in alieno
territorio ſita per illam ſententiam ſint
illius fiſci, quando diſtinctæ ſint iuriſ-
dictiones, & burſæ, ſi ſententia confi-
ſcationis lata fuerit à Iudice, qui iuriſ-
dictionem habeat à ſuperiore vtriuſq;
territorij, vt in inq̃ſitore hæreticæ pra-
uitatis, vel à Iudice, qui ſit conſtitutus
ab illo, qui non ſit ſuperior alterius ter-
ritorij,vide Nell.in tract.bann.in 1.par.
2.temp.quæſt. 17. vbi pleniſſimè hanc
quæſtionem tractauit, quando confiſca-
tio trahatur ad bona ſita extra territo-

rium Iudicis confiſcatis, quem ſequitur Gigas in tract. de crim. læſæ Maieſtatis lib. 2. tit. de pœnis committen. quæſt. 2.

142 Item † adde, quòd quando hæreditas alicui auſertur tamquam ab indigno, applicatur fiſco teſtatoris, non autem fiſco loci, vbi bona ſita ſunt. Caſſan. d. loco fol. 377. verſ. iſtud. eſt regulare.

143 Item † adde, quòd licet de iure bona confiſcata applicari debeāt Domino, in cuius iuriſdictione ſita ſunt, non ſeruatur tamen de conſuetudine, vt dixit Burſat. conſ. 43. nu. 13.

144 Item † adde, quòd ſi mutaretur Dominus loci ante ſententiam (poſt tamen cō miſſum delictū,) illa cōfiſcatio, ſiue pęna pertineret ad ſecundū Dñm, Guid. Pap. deciſ. 535. & Bertran. conſ. 114. vol. 2. ſed vera, & communis concl. eſt in contrariū, ꝗ videlicet ſpectet ad primū Dominum, cuius tempore fuit commiſſum dellictnm, quia ſtatim cōmiſſo delicto, ius eſt quæſitum primo Domino. Tiraq. qui omnes congerit in tract. de retract. §. 5. gloſ. 4. verſ. quid ſi ſunt fructus iuriſdictionis, num. 18. quem refert, & ſequitur Vinc. Frāc. in deciſ. Neap. 86. nu. 12.

145 Item † adde, quod ſi ille Dominus, in cuius territorio ſita ſunt bona, illa recuſaret, quòd non eſſent fiſci illius Princi-

146 pis, qui condemnauit, ꝗ a † non eſt locus Iuri accreſcēdi, cum fiſcus nō ſit propriè heres ſecundum Bald. in l. 1. C. quando non pet. part.

147 Item † adde, quòd confiſcatio non extenditur ad bona alibi ſita, quādo ordo procedendi, & condemnandi eſt de iure municipali, vt quod contumax habeatur pro confeſſo. Anchar. in c. canonū ſtatuta de conſtit. colū. 66. verſ. poſtremo Auguſt. de Arim. ad Ang. in tract. malefici. verſ. & eſtis bona publicamus. in 2. addit. ſed Bertaz. in conſ. 82. tenuit contrarium, & ibi multum diffusè hanc materiam tractauit, & in conſ. ſeq.

148 Item † adde, quòd ſi in alieno territorio bona non confiſcarentur de conſuetudine, vel alia ratione, in eis ſuccedunt vocati, per auth. bona damnatorum, & in cap. vn. ſumitur. Igne. in l. cum fiſco nu. 33. & ſequen. ff. ad ſenatus conſ. Syllan. & Bertazz. in d. conſ. 82. nu. 14.

149 Item † adde, ſi bona vxoris fuerint publicata ex eo, quod maritum ſuum interficere fecit, cui applicētur bona extrā territorium exiſtentia, an fiſco, vel proprio filio, vel remaneant in ipſius libera facultate, vide Cephal. in conſ. 79. per tot. & Bertazz. in conſ. 82. & 84.

Ibi. Item Intellige vt procedat.

150 Adde, † quòd ſi ſtatutū diſponeret idē, quod ius cōe, videlicet quod in illo delicto bona de iure etiam communi venirent confiſcanda, comprehenderentur etiam bona extra territorium. Bertaz. d. conſ. 82. nu. 7. & ſeq.

Ibi. Sed certè, quando huiuſmodi territoria. Adde, quòd Bologni. in conſ. 35. nume. 7. dicit magis communem opin. eſſe in contrarium, quod bona in alieno territorio non publicentur.

Ibi. Sed bona mobilia.

151 Adde, quòd † pecunia cambijs tradita connumeratur inter immobilia, ſecundum Bal. in c. cum cauſam ad fin. de re iud. quem ſequitur Tiraq. de retract. §. 1. glo. 7. num. 117. ſed contrarium tenet Pinel. in l. 1. C. de bon. mater. 2. par. nume. 44.

152 Item † adde, quòd pecunia deſtinata ad emptionem immobilium, ſecundum magis communem opin. computatur inter bona mobilia. Boer. deciſ. 209. Soci. iun. in conſ. 120. num. 18. vol. 1. & Pinel. in d. l. 1. C. de bonis matern. 2. par. nu. 44.

Sed quæro an hoc caſu.

153 Adde, † quòd quando propter publicationem bonorum exiſtentium in diuerſis territorijs quilibet fiſcus capit bona ſui territorij, tunc æs alienum diuiditur inter eos, non pro modo territorij, nec pro virili, ſed pro rata bonorum ad quēlibet fiſcum pertinentium. Alex. in conſil. 31. nu. 9. vol. 1. Et ſi in vno loco publicantur bona ex forma ſtatutorum, ita vt alibi ſita non publicantur, & condemnatus habeat creditores, tam in eo loco, quā alibi, quis teneatur ad debita, an ipſe debitor, vel fiſcus, vide Imo. conſ. 31. colum. 7. quem refert, & ſequitur Boſſ. titu. de fiſco, & priuileg. eius nume. 71.

Sed

Sed an tenetur fiſcus. Ibi, & habetur loco hæredis.

154 Adde, quòd † fiſcus per omnia non habetur loco hæredis condemnati, gloſſ. Bart. & alij in l. inter eos. §. fin. de fideiuſ. Iaſ. in l. ex facto §. Iulianus ff. de vulg. & pupill. & Peregrin. de iure fiſci in lib. 5. tit. 1. nu. 60. cum ſequen. ponit ſex caſus, in quibus fiſcus non gerit vices hæredis.

Ibi. Et ſic tenetur perſoluere.

155 Adde, † quòd bannitus eſt liberatus à creditoribus, quando eius bona ſunt adempta à fiſco. Bald. in l. 2. C. ad l. Iul. de vi publ. & Gramm. deciſ. 85. in fin. & Bald. Nouel. in tract. de dot. in 7. par. priuil. 6. col. 11. verſ. & ex prædictis, & Rim. ſen. conſ. 180. in princ. volu. 1. publicatis enim bonis condemnati totali obligatione, & liberatione in fiſcum omnis obligatio transfunditur, vt eſt communis opin. Calcan. conſ. 63. nu. 4. niſi fiſcus publicationem factam recuſaret, nam condemnatus bona retineret, & ideo bannitus agere, & conueniri poſſet, Bal. in l. ſi vero col. 2. ff. qui ſatiſd. cogan. Martin. Lauden. in tract. de iure fiſci quæſt. 97. Nã inuito fiſco bona nõ icorporãtur, ſed oportet, vt illa agnoſcat. Bal. in l. non ſolum ff. de integr. reſt. & in l. eius §. ſi cui ff. de teſtam. vbi inquit, quòd fiſcus non eſt neceſſarius ſucceſſor. ſed Paul. de Caſtr. in d. §. ſi cui, tenet, quòd fiſco repudiante habent venientes ab inteſtato: ſed prima opinio eſt verior ſecundum Peregr. in tract. de iure fiſci lib. 5. titu. 1. nu. 58. per tex. in l. ſi ſeruus plurium §. ſi quis ante ff. de leg. 1.

156 Item † adde, quòd ſi liberatur cõdemnatus publicatis bonis, non liberantur eius fideiuſſores, l. fin. C. de duobus reis, & Bal. in l. tam mandatori, C. de nõ nume. pec. quinimò Corn. in conſ. 190. col. fin. uol. 1. tenet, quòd omnino condemnatus non liberatur, ſed tantum pro valore bonorum in fiſco delatorum.

157 Item † adde, quòd ſi bannitus, cui bona fuerunt confiſcata, habuerit gratiam à Principe de uita, & non recuperauerit bona, non tenetur ad antiqua debita. Caſſan. in conſuet. Burgũ. rub. 11. §. 11. nu. 34. fol. 377. & ſi bona confiſcata ſibi fuerunt reſtituta, tunc teneretur, ut uolunt Bal. Ang. Alex. & alij in l. ſi marito in princ. ff. ſolut. matrim. & Gigas in tractã. de crim. læſæ Maieſt. lib. 2. tit. de pœnis quæſt. 24. nu. 7. etiam quòd creditores non contradixerint cridis, quæ fiunt publicatis bonis, quòd non comparens infra certum tempus à iure ſuo cadat, ad plenè tradita per Boſſ. in titu. de proclam. quod fit bon. publi. nu. 15. & 16.

158 Item † adde, quòd fiſcus non poteſt dicere creditoribus, ut ſatiſfaciant ſibi de alijs bonis non confiſcatis, ſecundum Paul. de Caſtr. in allegationibus ſuis poſt conſ. 9. uol. 1.

159 Item † adde, ſi Princeps donaret bona confiſcata, quòd donatarius teneretur ſatiſfacere omnibus creditoribus, Boſſ. in tit. de bon. publ. nu. 12.

160 Item † adde, quòd creditores damnati, cuius bona confiſcata fuerint, ſi ſunt in poſſeſſione bonorum, debent ſtare in poſſeſſione, donec ei ſatiſfactum ſit de ſuis creditis. Bald. conſ. 171. vol. 1. Boer. deciſ. 277. ante finẽ, & Bertaz. conſ. 289. nu. 4. & 5.

161 Item † adde, quòd fiſcus tenetur ſolue re etiam debita, quæ tempore criminis perpetrati ipſe delinquens contraxerat. latè Gugliel. bened. in c. Raynaldus de teſtam. in verſ. & vxorem nu. 850. non autem ea, quæ poſt commiſſum delictũ contraxiſſet. Couar. in 4. decretal. in 2. par. c. 6. nu. 9.

162 Item † adde, quòd quando fiſcus tenetur ſoluere debita delinquentis, & recuperare bona contra eum, ius ſummariè fieri debet non oblato libello. Bald. in c. quando contra de probat. nu. 27. & ſine ſententia diffinitiua, & alio ordine iudiciario, ſed ſolum recognitis, & viſis iuribus creditorum. Io. de Amicis conſ. 68. nu. 8.

163 Item † adde, quòd quando bona alicuius publicantur, fiſcus pro inueniendis bonis condemnati poteſt mittere pro omnibus notarijs, qui habent inſtrumẽta ad illum pertinentia, & eos cogere, vt ſibi inſtrumenta exhibeant. tex. & glo. in l. facultas alias incip. defenſionis, & ibi Bar. C. de iure fiſci lib. 10. & Fran. Lucan. in tract. de iure fiſci nu. 44.

164 Item † adde, quòd ſi reus fuiſſet condemnatus in certa pecuniaria ſumma,

fiſcus

fiſcus non tenetur illius creditoribus; ſed debitor, in ſubſidium autem fiſcus poſſet conueniri pro quanto in eum per ueniſſet à creditoribus anterioribus, ſi debitor non eſſet ſoluendo. Soci. iun. conſ.74.vol.3.

Ibi. Sed quando capit bona.

165 Adde, † an, & quando fiſcus poſſeſſor bonorum vacantium teneatur erga creditores, quorum actio oritur ex obligatione extra territorium facta; & ad quæ legata, & de eorum hypotheca; & an

166 † litis expenſas. & ad alimenta filiæ minoris: & quomodo ſint intelligendæ cridæ, quę ſolent fieri per Senatum Mediolani, vt per Alex. Raud. in tract. de analogis lib.1.cap.33. vbi latiſſimè, & opinionem Domini Clari, quòd fiſcus non teneatur, approbat Peregr. de iure fiſci lib.4.tit.3.num.26. & in dicto tit. plenè habetur, quando fiſco bona vacantia de

167 ferantur, & pro inueniendis† rebus fiſci ſit indagatio etiam per tormenta l. 1. in fin. C. de natural. liber.

Vnum ſcias. Adde, quòd ratio eſt, quia fiſcus conuenitur à creditoribus vti poſſeſſor, ideoq; pro menſura bonorum, tenet Anchar. conſ. 294. 317. & 322. & ſequitur Ripa in l. ex facto, ff. ad Trebell.

Vidi quandoq; dubitari.

168 Adde, † quòd fiſcus in bonis poſt ſententiam quæſitis, priuato etiam anteriori præfertur, Vulpell. in conſ. 120.

169 Item † adde, quòd fiſcus eſt præferendus creditoribus delinquentis, & ante omnia ſatisfieri debet de omnibus expenſis vtilibus, & neceſſarijs per eum factis pro capiendo dicto delinquente, & pro ſibi incorporandis eius bonis, etiã in præiudicium anteriorum creditorũ, ita tradit Afflict. in c.1. §. & bona cõmittentium nu. 119. in titu. quæ ſint regalia in vſib. feud. ſed Gigas in tract. de crim. læſæ Maieſtatis tit. de plur. & varijs q̃ſt. 12. contrarium tenuit impugnando Afflictum, & nouiſſimè per Peregr. de iure fiſci lib.5.tit.1.num.193. impugnatur Gigas, & opinio Afflicti approbatur, quã ego arbitror veram non eſſe, quia Principes ad perſecutionem delinquẽtium ſuis expenſis tenentur, ſecũdum Luc. de Penna in l.1. col.7. C. vt ruſtica. lib.12. Et vide Dida. Couar. in c.16. hic allegato, vbi latè declarat Regulam l. non puto ff. de iure fiſci, quòd in dubio ſit iudicandum contra fiſcum, Alex. & alios in l.1. ff. ſolut. matrim. Calepha. in conſ. 87 inter conſ. crim. diuerſ. vol.2. Neuiz. in ſylua nupt. in ver. quomodo iudicandũ pro communi ſub nu.47. uerſ. itẽ in dubio contra fiſcum, & Peregr. in tract. de iure fiſci lib.6.titu.6.nume. 23. cum ſequent.

Sed hic incidenter quæro. Ibi. Aut loquimur poſt delictum.

171 Adde † hoc procedere etiam in pœnis ipſo iure impoſitis; & licêt reus in crimine læſæ Maieſtatis à die commiſſi criminis perdat adminiſtrationem bonorum, non tamen perdit dominium bonorum ante ſententiam, Becc. conſ. 57.

Item adde, an priuandus bonis per ſententiam faciat fructus ſuos poſt delictũ, donec ſententia feratur, vel ſpectent ad fiſcum, ſi ipſo iure non priuatur à die cõmiſſi delicti. hanc quæſtionem tractauit Couar. in 4. decretal. 2. par. pri. par. c.6. §.8. de contrahen. inceſt. nupt. nume.7. vbi tenet, quòd fiſco ſunt adiudicandi, & communem atteſtatur Io. Bernard. in pract. crim. cano. cap. 133.

Ibi. Aut loquimur poſt ſñiam.

172 Adde, † quòd hoc procedit, quãdo ſententia eſt diffinitiua, ſecus vero ſi eſſet datum bannum, & ante ſententiam diffinitiuam reus decederet, quia tunc cõfiſcatio nõ haberet locum; niſi bannum eſſet tale, quòd poſt ſe non expectaret ſententiam diffinitiuam, imo traheret confiſcationem bonorum, Luchin. de Curte in conſ. 64. nu. 12. cum ſequen. tomo 1. conſ. crim. diuerſ.

Quæſtio LXXIX.

S V M M A R I V M.

1 *Fiſcus quando auferat rem ab indigno.*

2 *Palam, & clam relinqui quando dicatur.*

3 *Fides tacita quando dicatur accommodari.*

Quæſtio LXXIX.

4 *Hæres an præſumatur in dubio accommodaſſe tacitam fidem.*

5 *Et an teneatur reſpondere, ſi tacitam fidem accommodauit.*

6 *Filius, & ſeruus accommodantes tacitam fidem, excuſantur.*

7 *Palam relictum indigno non applicatur fiſco, ſed remanet apud hæredem.*

8 *Lim. niſi hæres deuenerit ad rei traditionem.*

9 *Ampl. ſi hæres paciſcatur dictum legatum præſtare, dummodo fiat palam.*

10 *Relictum penitus incapaci pertinet ad ſubſtitutum, vel grauatum.*

11 *Fiſcus vendicat relictum incapaci, ſi conſanguinei erunt negligentes in capiendo dictum relictum.*

12 *Item ſi conſanguinei renunciauerint.*

13 *Hæreditas repudiata ab indigno, tranſit ad ſubſtitutos.*

14 *Donatio facta incapaci, cui applicetur.*

15 *Hæres accommodans tacitam fidem, ſi eſt clericus, bona debentur fiſco eccleſiaſtico; & è contra.*

16 *Hæres, qui non habet teſtes ad probãdum homicidium, non dicitur in mora accuſandi.*

17 *Filius inſtitutus hæres ab eo, qui à patre inſtituti fuit occiſus, non tenetur vendicare necem defuncti contra proprium patrem.*

1 QVando hæres. Adde, q † ad hoc vt via fiſco aperiatur, tria requiruntur. primum, quòd teſtator relinquat clam, alterum, quòd hæres tacitam fidem accommodet, Vltimũ de reſtituendo incapaci. Barbat. cõſ. 46. lib. 1. Alex. cõſ. 202. nu. 7. lib. 6. Dec. cõſ. 311. col. fin. Anchar. iun. quæſt. 31. in 1. part. & Bremond. de publ. concubinis. §. qui etiam filios nu. 22. vbi etiam decla-
2 rat, † quomodo dicatur palam, vel clam relinquere, ac probetur tacita fides ac-
3 commodata. † ad idem Iacob. à S. Geor. in l. cui tacitum in princ. ff. de probat.
4 Item † adde, an in dubio præſumendũ ſit quòd hæres tacitam fidem accommodauerit. Bald. in conſ. 140. caſus eſt. nu. 1. lib. 2. Alex. conſ. 51. propè fin. lib. 2. Cuman. conſ. 108. nu. 2. Iaſ. 110. nu. 2. lib. 1. Corne. conſ. 236. nu. 5. lib. 2. licet ad detegendum fraudem probationes admittantur, quæ alias non ſufficerẽt, ex eo q aliter probari non poteſt vt per Franc. de Rampon. cõſ. 25. inter conſ. Calder. de teſtam. in tantum, quòd ipſemet
5 † rogatus poſitioni reſpondere tenetur, ſi fuerit rogatus, etiam ſi iuraſſet, ſe id nõ dicturum cuiquam. Alb. conſ. 42. col. 1. id tamen intelligi debet, vt per Couar. in 4. decret. 2. parte §. 5. nu. 10. cui aduerſatur Vaſq. contr. Illuſtr. cap. 102. ante fin. & in propria re. Pecchi. de teſtam. coniug. lib. 4. cap. 6. nu. 7.
6 Item adde, † quòd filius vel ſeruus rogantis, ob neceſſitatem, quam parendi habent, excuſantur. l. in fraudẽ §. fin. ff. de his quibus vt indign. l. ſi tacitum ff. ad l. falcid. Odofr. in l. 1. in fi. C. de delat. lib. 10.
7 Item † adde, quòd quando quis relinquit palam, indigno fiſco non applicantur, ſed manet apud eum, à quo relictũ eſt l. non intelligitur in princ. ff. de iure fiſci. Bart. in l. fin. nu. 8. ff. de his quib. vt indign. Doctor. in l. hæreditas C. eod.
8 Rui. conſ. 49. col. fin. lib. 4. niſi † hæres ad rei traditionem deuenerit, nam tunc ſibi auferri poterit, & fiſco applicari. l. ſi poſtulante in fin. ff. ad Trebell. Bald. in in l. eam quam nu. 21. C. de fideicomm.
9 Item adde, † quòd ſi hæres conueniat, vel paciſcatur præſtare legatum incapaci, modo clam, non faciat, ius fiſco non competit auferendi aliquid ab eo, cum obligatio facta verſus incapacem pro non ſcripta habeatur, ad inſtar relicti palam. iuxta not. in l. 1. C. de hæred. inſtit. & Bald. in conſ. 161. verſ. prætererea quoties lib. 5.
10 Item † adde, quòd relictum penitus incapaci, (maximè, quando eſt incapax abſq; delicto ſuo, vel aliqua ſui culpa,) pertinet ad ſubſtitutos, ſi quos habet, & ſi nõ habet, remanet penes grauatũ; vel ſi relictũ eſt in inſtitutione hæredis, venit ad veniẽtes ab inteſtato, ſi ſubſtitutũ, aut cohæredem non habet. Soc. Iun. conſ. 9. nu. 13. vol. 3. Corne. conſ. 110. col. 1. & conſ. 222. col. 2. vol. 4. Marſ. conſ. 93. col. fin. lib. 2. Tiraq. in l. ſi vnquam verb. reuertatur nu. 429. C. de reuoc. donat. Mazzol. cõſ. 31. nu. 22. Hieron. Gabriel.
11 conſ. 104. nu. 5. fiſcus † autem id vendicat negligentibus conſanguineis intra duos menſes relicta bona à ſpurio euincere.

cere, aut petere:idem ſi pacto, vel re-
nuntiatione conſanguinei excluduntur.
12 † Couar. in 4. decret. par. 2.cap.8.nu.3.
13 Item † adde, quòd hæreditas repudia
ta ab indigno, non applicatur fiſco, ſed
tranſit ad ſubſtitutos. Soc.iun.d.conſ.3.
14 nu.16.& de † donatione inter viuos per
ſe, vel per interpoſitam perſonam facta
incapaci, an fiſcus admittatur,& in qui-
bus caſibus, & poſt quas perſonas, vide
Anguſſol.conſ.3.vbi plenè.
15 Item † adde,quòd quando hæres, qui
accommodauit fidem de reſtituendo hę
reditatem incapaci, eſt laicus, tunc hæ-
reditas defertur fiſco ſeculari, ſi vero
ſit clericus,defertur eccleſiaſtico: nam
attenditur perſona hæredis fidem præ-
ſtãtis,cum is delinquat, & adeo propter
delictum auferatur hæreditas. Bald. in
l. ſi quis præsbiter col. 1. C. de epiſc. &
Cleri. quem ſequitur ibi Plau. de Caſt.
Io.Lup.in rubr.de donat. §. 39. Caſſan.
in conſuet.Burgun.rub.8.§.5.nu.4. An-
char.in c.ea quę nu.26. de reg.iur. in 6.
Couar. in 4. decret. §. 5. cap. 8. nu. ſed
Vaſqu.in tract.de ſucceſſ.creat.par.1.lib.
3.§.26. limit. 31. nu. 61. videtur tenere
contrarium, & maximè quando clarius
inſtituit ſpurium ſuum laicum; ibi tamē
dicit cogitandũ eſſe, quia non ſe firmat.
16 Item quando hæres. Adde, † q͵ hę-
res, quando
non habet teſtes,per quos poſſit proba-
re maleficium, non dicitur in mora ac-
cuſandi occiſores.Bald.in l.1. C. de his
quib. vt indign.& Anguſſ.in conſ. 14.nu.
3.vol.1.
17 Item † adde, quòd filius, cuius pater
teſtatorem occidiſſet, ſi inſtitutus fuiſſet
hæres, non teneretur vindicare necem
defuncti cõtra propriũ patrem, & idem
ſi pater eius, qui occidiſſet teſtatorem,
eſſet inſtitutus hæres, quod non tenere-
tur vindicare contra filium, ita limitat
Iaſ.in l. 1. C. de his quib. vt indign. &
Boer.deciſ.25.nu.13.& 14.& Achil.Pe-
droche in conſ. 18. vbi etiam tenet hoc
edictum non habere locum in fideicō-
miſſarijs.Et ad iſtam quęſtionem, an hæ-
res ob inultam necem defuncti heredi-
tatem amittat, vide etiam Iacobi. de
Sancto Georg. in l. 1. nu. fin. C. de his
quibus vt indig. Gomeſ.de delict.cap.3.
nu.53.Plac.epit.delict.cap.39.nu.23.&
latè Peregr.de iure fiſci lib. 2. tit. 5. vbi
in fine ſequitur Clarum, quòd iſta pęna
de conſuetudine non ſeruatur, & ego
nunquam vidi hunc caſum in facto, licèt
alij Doctores de tali conſuetudine nihil
dicant.

Quæſtio LXXX.

SVMMARIVM.

1 *FIſcus Epiſcopi an habeat bona, quando laicus committit crimen eccleſiaſticum.*
2 *Epiſcopus an poſſit confiſcare omnia bona clerici delinquentis.*
3 *Pœna legalis, & conuentionalis an poſſit exigi in foro conſcientiæ.*
4 *Pœna in dubio cui ſit applicanda.*
5 *Et quid de pœna conuentionali.*
6 *Pœnæ conuentionales pacis, & treugæ ruptæ debent in ſtatu Eccleſiaſtico ad fauorem Cameræ Apoſtolicæ ſtipulari.*
7 *Pœnæ conuentionales tranſeunt ad hæredes.*
8 *Pœna conuentionalis non ſtipulata ab aliqua perſona pro fiſco, ipſi fiſco non debetur.*

IN hac autem materia.
1 Adde,† quòd licèt hodie Epi-
ſcopi habeant fiſcum, tamen
ſi perſona eſſet laica,& delictum Eccle-
ſiaſticum, & ageretur de confiſcando to
tam, vel quotam bonorum, pœna confi
ſcationis eſſet applicanda fiſco ſeculari,
per tex. in c. cum ſecundum de hæreti-
cis in 6.& ibi Probus, Anchar. conſ.16.
Oldra.conſ.17.& Rolan.conſ.8. num.9.
volu.3.ſecus ſi ageretur de pœnis pecu-
niarijs inferendis, quia ſpectarent fiſco
Epiſcopo, Anan.& alij in c. 2.extra de
male.& de hoc etiam vide Clar. ſupra
in §.hæreſis verſ.item bona, quæ ibi ap-
poſui.
2 Item adde, quòd † Epiſcopus non po-
teſt confiſcare pro delicto clerici, bona
Eccleſiæ, Clem.2.de hæret.& c. excom-
municamus §. 1.eodem tit. ſecus autem
bona mobilia ipſius clerici,& quęcunq;
per eum intuitu Eccleſię acquiſita, quæ
ad Eccleſiam pertinent, & bona immo-
bilia ad Dominum temporalem ſpecta-

bunt,ita Menoch. conſ.223. col.2.& Pe regr. de iure fiſci lib.1.tit.de ijs qui iura fiſcalia habent,

Sed hic incidenter quæro.

3 Adde † Gabriel.lib.7. concluſ. 34.vbi plenè tractauit quæſtionem,an pœna legalis,& conuentionalis in foro conſciẽtiæ exigi poſſit.

4 Item † adde,quòd ſi lex, vel ſtatutum faciunt mentionem de pœna pecuniaria,& non dicat,cui ſit applicanda,fiſco applicatur. Bart.in l. agraria ff. de term. moto, & Afflict.in c.1. verſ.pœnarum, quæ ſint regalia.& in hac materia, quando pœna fiſco, & quando parti dicatur applicata,vide Gabriel.cõm. concl.lib. 7.concl.16.

5 Item adde,† quòd pœna conuentionalis in dubio applicatur parti læſæ. Paul. de Caſt. in l.non impoſſibili, ff. de pact. vbi dicit etiam, quòd pœna delicti applicatur fiſco,& Iul.Ferrett. in tit.de ferijs nu.192.ſed Rip. in rubr.ff.de damn. infect. tenet, quòd applicatur fiſco, & Herculan. in tract.de caut.de nõ offend. cap. 10.num. 8. & in ſtatu Eccleſiaſtico adeſt motus proprius Pij 4. Dat.ſub die 26.menſis Maij 1565. de non admittendis appellationibus in cauſ.crim.in quo

6 etiam diſponitur,† quòd pœnæ conuentionales pacis,& treugæ ruptæ, & fideiuſſores de non offendendo ſtipulentur per notarios ad fauorem Cameræ Apoſtolicæ,& non communitatum,vel alterius,& ſi aliter factæ fuerint in ipſius Cameræ fauorem ſtipulatæ cenſeantur.

7 Itẽ† adde,ꝙ pœnæ conuentionales trãſeunt ad hæredes, Becc.in conſ.9. num. 14.ubi atteſtatur de communi.

8 Item† adde, quòd pœnæ conuentionalis promiſſa priuatis,& nõ Notario, nec alteri publicæ perſonæ ſtipulanti,& acceptanti pro fiſco,nõ poteſt acquiri ipſi fiſco,& conſequenter fiſcus ad pœnam agere nõ poteſt, vt eſt communis opin. de qua per Bero.in conſ.197.nume.16. & conſ.209.uol.3.

Quæſtio LXXXI.

SVMMARIVM.

1 *Talionis pœna non ſeruatur de conſuetudine, niſi in teſte.*

2 *Poteſtas compellens teſtem ad dicendum falſum, tenetur pœna talionis.*

3 *Accuſans memoriam defuncti, tenetur eadem pœna.*

4 *Beneficium impetranti per priuationem alicuius ex delicto, non datur ſignatura quò ad priuationem, niſi ſe inſcribat ad pœnam talionis.*

5 *Et quid ſeruetur in practica.*

6 *Accuſator non admittitur in Curia Archiepiſcopi Neapolitani,niſi ſe obliget de probando.*

7 *Accuſationes falſas proponere ſolitus punitur amputatione linguæ, & capitis.*

1 SEd quæro. Adde† Pet.Duẽ. in regu.27. vbi plenè, & ibi tenet, quòd iſta pœna talionis hodie de conſuetudine non ſeruatur, niſi in teſte, & idem tenet Bald. in l.2. C. de reb. cred. Caſſan.in conſuet.Burgũ.rub.1. in titu. *des iuſtices* fol.14.col.3. nu.15. Mille.in pract.fol.25.nu.12.

2 Item† adde, quòd poteſtas compellens teſtem ad dicendum falſum, debet puniri pœna tallionis.Bart.in l.1.§. 1.ff.ad l. Cornel.de ſicar.& Mille.in pract.fol.25 nu.13.Et in hac materia vide etiam Conar.lib.2.var.reſolut.cap.9.nu.1.& Menoch.de arbitr.caſ.322.nu.3.

3 Item † adde, quòd accuſans memoriã defuncti, tenetur ad pœnam talionis. gloſſ.in c.ſane in verb.moſtrari 24.q.2. quam allegat, & dicit eſſe bene not. Bal.in l.qui crimen 2.oppo.in fin.C.qui accuſ.non poſſ.Rom.ſing. 802. incip.tu ſcis,& Fran.de Aret.in l.pãtonius §. rei perduellionis de acquir. hæred.

4 Item † adde, quòd vbi quis impetrat beneficium per priuationem alterius ex aliquo crimine,non datur ſibi ſignatura quò ad priuationem,niſi ſe inſcribat ad pœnam talionis.Gigas in tract.de crimine læſæ Maieſt.q.1. in fin. & ibi num.7. dicit etiam, quòd talis inſcriptio ad pœnam

nam talionis hodie non eſt in vſu de iure ciuili, ſecus vero de iure canonico. Sed Foller. in pract. crimin. canonica in verb. accuſatione porrecta nu. 50. dicit,
5 quòd nunquam vidit † fieri dictam inſcriptionem; & quòd idem atteſtatur Spec. in titu. de accuſat. §. 1. nu. 3. aſſerit tamen verum eſſe, quòd in pleriſq; Curijs ſunt ſynodales conſtitutiones, & ritus ſuper hoc expreſsè prouidentes, qui ſeruandi ſunt: & quod inter cœteras Curias eſt Neapolitana, quæ habet ſextum
6 ritum in ordine, quo cauetur, † vt nemo ad accuſandum admittatur, niſi ſe obliget ad certam pœnam de probando.
7 Ibi. Scias tamen. Adde, quòd † vbi quis falſas ſolitus eſſet facere accuſationes, puniretur in linguæ, & capitis amputatione, ſecundũ Bal. in l. data opera circa finem, C. de accuſat. quem ſequitur Frã. Mar. in deciſ. 738. par. 1. & Laurent. Tenni. in caut. 1. nu. 9. & 10. vbi dicit, ſi accuſatus vult accuſatorem teneri de falſo, & capitis, & linguæ amputatione puniri, vt perquirat, an falſos teſtes, vel falſa inſtrumenta produxerit, aut falſo accuſare ſolitus ſit.

Quæſtio LXXXII.

SVMMARIVM.

1 Villa non dicitur, ſi non habet quinq; patres familias.
2 Communitas non tenetur, ſi victuralis, vel alius facit iter per loca inſolita.
3 Et quomodo probet ſe fuiſſe diligentem.
4 Et ſi ex proceſſu apparet, quòd homo fuit occiſus in vno territorio, & in alio cadauer reperiatur, quæ Vniuerſitas teneatur.
5 Et quid ſi medietas cadaueris reperiatur in vno territorio, & alia in alio.
6 Vniuerſitas ſoluens damnũ, poterit ea recuperare à delinquente poſtea reperto.
7 Et ſi impoſuerit collectam, & ante exactionem delinquens reperiatur, non erit vlterius collecta exigenda.
8 Villa non tenetur, niſi facta prius diligentia pro inueniendo malefactore.
9 Et quomodo contra ipſum procedatur, dũ inquiritur malefactor, remiſſiuè.
Iudex in delicto occulto incipit inquiſitionem à cuſtodibus. ibid.
10 Villa an teneatur, ſi Iudex cum inquiſito proceſſerit ad compoſitionem.
11 Et ſi non habeat bona in communi, quomodo collecta imponatur.
Et an damnum paſſus teneatur contribuere. ibidem.
12 Communitas an poſſit cedere bonis.
Caro, & corium non deducuntur in emendatione boni, ibidem.
13 Statutum de damno dato, an habeat locũ in furto, & econtra.
Damnum datum quando dicatur, remiſſiuè, nu. eod.
14 Damni cauſam dans, damnum dediſſe videtur.
15 Animalia inuenta damnum dãtia in agro alieno, an per Dominum agri retineri poſſint.
16 Et quid in Regno Neap.
17 Villa, quæ tenetur, quandò reperitur malefactor non poteſt conueniri, niſi prius conſtet non reperiri malefactorem.
18 Robariæ appellatione quid contineatur.
19 Villa an teneatur, ſi adſit fama, & coniectura, damnum fuiſſe datum ab inimicis.
20 Villa non tenetur emendare damnum datum Eccleſiæ.
21 Statutum, quòd Vniuerſitas teneatur de occiſo, non habet locum, ſi cadauer inueniatur, non habens vulnus, puta quia fuerit ſuffocatus.
22 Vniuerſitas non tenetur in Regno Neap. ſi vulneratus aliquo tempore ſuperuixerit.
23 Delicto incepto in vno territorio, & alibi conſumato, quæ Vniuerſitas teneatur.
24 Damnum an probetur per iuramentũ dãnum paſſi.
25 Et quid ſi probetur contrarium.
26 Et quid ſi iurans exceſſiuè iurauerit, an petatur reductio.
27 Et quid ſi reus petat exprimi diem damni, an damnum paſſus ad hoc teneatur.
28 Et an ſtetur iuramento damnum paſſi ſuper incidenti, & emergenti.
29 Statutum, quòd ſtetur iuramento damnũ paſſi, quomodo intelligatur.
30 Et an poſſit iurari contra laboratores, et operarioſq; remiſſ.
31 Probatio omnis eſt Iudici arbitraria.
32 Et an hoc ſtatutum procedat in fauorem forenſis.

33 Et quid ſi damnum paſſus ſit pauper, & minus legalis.

34 Et quid ſi libellus ſit ineptus.

35 Probatio plena requiritur, quando agitur contra tertium.

36 Damnorum datorum cauſa quomodo agitetur in ſtatu Eccleſiaſtico.

37 Abſens tempore maleficij, an teneatur ad collectam impoſitam per Vniuerſitatem.

STATVTVM II.

38 Scribens litteras bannito, dicitur ei præſtare auxilium.

39 Bannitus non dicitur, de cuius banno diſputatur.

40 Statutum prohibens loqui cum bannito, quomodo intelligatur.

41 Et an habeat locum in ſcribente.

42 Et an in mittente nuncium.

STATVTVM III.

Matrimonium per Principes, nec per alios quouis modo prohiberi poteſt. ibidem.

43 Statutum prohibens contrahi matrimonium cum forenſi, an valeat.

44 Filiusfamilias an contrahat matrimoniũ ſine conſenſu patris.

45 Et an poßint omitti denunciationes, ne pater ſciens tale matrimonium, illud impediat.

STATVTVM IIII.

46 Turbatiua quomodo excuſetur.

47 Turbatiua quomodo probetur.

48 Turbatiuam quando laboratores committere dicantur.

Turbatiua quibus verbis inducatur. ibid.

Turbare, an quis dicatur agendo in iudicio, remißiuè, ibid.

STATVTVM V.

STATVTVM VI.

49 Arma portare quando liceat, remißiuè.

50 Arma venenata portans, an ſit magis puniendus.

51 Armorum delatio poteſt per Magiſtratum prohiberi.

52 Officialis poteſt prohibere ſuum anteceſſorem, ne arma deferat.

53 Appellatio an admittatur à prohibita delatione armorum.

54 Et an à declaratione incurſus pœnæ.

55 Mulieres an teneantur pœna proclamatis, prohibentis armorum delationem.

56 Et an proclamatis pœna prohibentis ire de nocte.

57 Statutum prohibens armorum delationem ad feſtam, non ligat tranſeuntem per illum locum, & ſe firmantem ad aliquid emendum.

58 Et an ligēt equites priuilegiatos.

59 Arma iuxta aliquem inuenta, an illius eſſe præſumatur.

60 Fama volente aliquem inſpicere, an portet arma, ſi ille reſiſtat, an in pœnam incidat.

61 Famulis Curiæ aſſerentibus ſe inueniſſe aliquem cũ armis, an credatur.

Et an ex ea relatione poßit veniri ad cõdemnationem, nu. eod.

62 Et quid ſi repertus cum armis aufugerit in domum, an poßit extrahi.

63 Arma amittuntur à portante, licèt nihil dictum ſit in proclamate de amißione illorum.

64 Et cui acquirantur.

Et quid ſeruetur in practica, ibidem.

65 Arma deferens ſi per Iudicem videatur, poteſt puniri ſine alio proceſſu.

66 Statutum de armis an extendatur ad arma defenſibilia.

67 Armorum appellatione quid veniat, remißiuè.

68 Et an dentes.

69 Et an arma ruſticalia.

70 Et an fuſtes, & lapides.

71 Et an cultellus ad panem.

72 Armorum delatiõ quando ſit concedenda, remißiuè.

73 Campanario non pulſante campanam hora ſolita, quid ſit agendum.

74 Arma per momentum habens, an debeat puniri.

75 Arma deferens ex priuilegio, ſi cum illis offendit, perdit priuilegium.

76 Forenſis an teneatur ex delatione armorum.

77 Doctores impunè arma deferunt.

78 Arma ligata portans non dicitur habere malum animum.

79 Statutum prohibens delationem, vel detentionem ſclopi, quomodo intelligatur.

STA-

STATVTVM VII.

80 *Statutum prohibens exportationem frumenti ſub pœna confiſcationis, an comprahendat ſaccum.*

81 *Et an intelligatur de pane, farina, hordeo, & leguminibus, remiſsiuè.*

82 *Licentia extrahendi bladum durat per ſeptem dies.*

83 *Et debet præcedere extractionem, non ſubſequi.*

84 *Et an prædictum ſtatutum liget forenſes agricolas quò ad ſuam partem.*

85 *Forenſis quis dicatur, remiſsiuè.*

86 *Domicilium contrahi quando dicatur, remiſsiuè.*

87 *Clericus an ligetur dicto ſtatuto pro fructibus bonorum eccleſiaſticorum.*

88 *Exportans an in dubio cenſeatur exportare pro victu, vel mercatura.*

89 *Stante ſtatuto, quòd nullus extrahat bladum vltra duos menſes; ſi quis incæpit extrahere, nec perfecit, poterit adhuc ſine pœna extrahere.*

90 *Bladum extrahens, in itinere inuentus, an pœnam incurrat.*

91 *Equus alienus, ſeu currus, an incidat in cõmiſſum ratione fraudatæ gabellæ.*

STATVTVM VIII.

92 *Domus diruenda debet dirui à fundamentis.*

93 *Domus an poſsit dirui pro contumacia.*

94 *Domus in ſtatu Eccleſiaſtico diruũtur pro pace fracta.*

95 *Domus communis an poſsit dirui.*

96 *Et quid ſi ſit alteri obligata.*

97 *Et an deſtructa poſsit reædificari.*

98 *Vxor an poſsit impedire demolitionem domus mariti ſibi obligatæ pro dote.*

STATVTVM IX.

99 *Statutum duplicans pœnam in delictis nocturnis, procedit in pœnis pecuniarijs. tãtum.*

100 *Et an in dubio delictum præſumatur commiſſum de die, vel nocte.*

101 *Et quando dicatur committi de nocte, vel de die.*

102 *Statutum quòd confeſſus mitius puniatur, an procedat in negante à principio, & poſtea confitente.*

103 *Et an in confitente metu probationum, et tormentorum.*

104 *Et an in confitente delictum, ſed negante eius qualitates.*

105 *Et quid ſi pœna eſt impoſita ipſo iure.*

106 *Et quid ſi pœna non eſt mitigabilis.*

107 *Et quid ſi ſint detrahendæ duæ quartæ.*

108 *Et an procedat in cauſa appellationis.*

109 *Statutum, quòd condemnati ſoluentes in termino, habeant beneficium quartæ, porrigitur ad condemnatos carceratos.*

110 *Statutum, quòd pœna per negationem augeatur, vel per confeſsionem minuatur, quando locum habeat.*

STATVTVM X.

111 *Statutum de offendente ad domum, an cõprahendat offendentem ad oſtium.*

112 *Et an proijcientem arma ex via, & offendentem ſtantes in domo.*

113 *Et an offendentem in tecto.*

114 *Et an aggredientem in domo, in qua aggreſſus non habitabat.*

115 *Et an offendentem in apotheca.*

116 *Statutum puniens euntem de nocte ſine lumine, non habet locum in ſpatiante ſub porticu ſuæ domus.*

117 *Statuto duplicante pœnam pro maleficio commiſſo in domo habitationis iniuriati, debet cõſtare, quòd tempore maleficij iniuriatus ibi habitabat.*

118 *Et quid ſi fiat inſultus iuxta domum per duos pedes.*

119 *Et quid ſi molendinarius offendatur in molendino.*

Et quid ſi nauta in mari.

120 *Domus appellatione, quid veniat, remiſsiuè.*

STATVTVM XI.

121 *Statutum puniens vulnerantem, habet locum in eo, qui vulnerat ſe ipſum.*

122 *Statuto puniente cicatricem deformem, debet deformitas probari.*

123 *Vulnuſculum non venit appellatione vulneris.*

1 QVod Villa. Adde, † quòd Villa, quę nõ habet quinq; patres famil. nõ tenetur reſarcire damnum: quia non dicitur Villa. Alex. in l. fin. nu. 7. C.

7.C.de teſtam. quem refert, & ſequitur
Marſ.ſing.232.capias.
2 Item † adde, quòd ſi Victuralis, vel
alius facit iter per vias inſolitas, quòd
tũc Communitas nõ tenetur. Bart.in l.1.
nu.2.ff.de his qui eiec. vel effud. quem
refert, & ſequitur Ripa in tract.de quęſt.
nu.85.& qualiter probetur negligentia,
3 & diligentia, † vide Bart. in conſ.102.Et
4 quid † ſi ex proceſſu appareat, quòd ho-
mo fuerit occiſus in uno territorio, & in
uentum eſt cadauer in alio, quæ vniuer-
ſitas teneatur, vide Afflict.in conſt.Reg.
de homicid.Clandeſt. nu. 14. vbi dicit,
quòd corpus mortuum non prębet teſti
monium loci, in quo cædes facta ſit, &
5 ibi nu.15.habetur etiam, quòd ſi † medie
tas hominis inueniatur in vno territo-
rio, & alia medietas in alio, q. illa Vniuer
ſitas tenetur, in cuius territorio reperi-
tur pars cum capite: & ibi nu. 17. dicit,
quòd Vniuerſitas, quæ habeat commu-
nionem cum alia, non tenetur ad emen-
dationem damni cum alia. Et quod cor
pus mortuum non probet, in quo loco
cædes facta ſit, tenet etiam Natt. conſ.
585.nu.3.
6 Item † adde, quòd ſi Vniuerſitas ſolue
rit damna, & poſtea reperiatur delin-
quens, quòd poterit recuperare ſolutum
à delinquente, & emendatio facta per
Vniuerſitatem retractari non poterit,
ſecundum Afflict. in d.conſtit.nu. 22. &
Paul. de Caſtr. in l. 2. §. ſi res ff. ad leg.
rhod.de iactu. & Gram.in d.conſt.ſi dã-
na clãdeſtina nu.11.& ibi nu.10.quòd ſi
7 † per Vniuerſitatem impoſita fuiſſet col
lecta pro emenda damni, & antequam
fieret extimatio, conſtaret de damnum
dante, non eſſet amplius procedendum
ad executionem dictæ collectæ, nec Vni-
uerſitas amplius ad emendationem te-
netur.
8 Item † adde, quòd Villa non tenetur,
niſi etiam facta inueſtigatione prius pro
reperiendo malefactore, argumento eo
rum, quæ tradit idem Afflict. in d. con-
9 ſtit. nu. 10. Et † quomodo procedatur
contra Vniuerſitatem, quando etiam in
ueſtigatur de delinquente, ibi nu. 11. &
nu.54.habetur, quòd in delicto occulto
Iudex inquirit; incipiẽdo à cuſtodibus:
10 & ibi nu.59.ſi † Iudex cum inquiſito p-
ceſſerit ad compoſitionem, an Villa te-
neatur, & in conſt. de malefic.clandeſt.
nu. 30.& 31.quando Villa tenetur emẽ-
dare damnũ, an quilibet de Villa tenea
11 tur: & ſi † Villa nõ haberet bona in cõmu
ni, ex quibus poſſit ſoluere; an impona-
tur collecta per æs, & libram, vel per ca-
pita; & an ille qui paſſus eſt damnum te-
neatur contribuere in emendationem
damni (de quo infra nu. 37.) & ibi nu.
12 34.† an Cõmunitas poſſit cedere bonis,
& quomodo ſit inponẽda collecta, vidę
etiam Bero.in c.1.nu.54.de rapt.ſpoliat.
& in emendatione bonis caro, & coriũ
non debet deduci, & apud me inuentũ
remanet, & totum damnum eſt mihi
emendandum. c.2.de iniur. & damn.da-
tis, & Gram.in d. conſtit. ſi damna clan-
deſtina, nu.4.fol.22.
13 Item † adde, quòd ſtatuta loquentia
de damno dato non habent locum in
furto, & ſtatuta loquentia in furto non
procedunt in damno dato, quia damnũ
datum eſt cum rei coruruptione, furtum
vero cum rei amotione, & contractatio-
ne. Plot. in l. ſi quando §.50. nu.43. vbi
atteſtatur de communi, & ideo qui fru-
ctus in alieno colligit, & exportat, furtũ
committit. Natt. conſ. 263. nu. 6. quod
intellige ſi fructus ſunt maturi: actio aũt
legis Aquilię datur, vt emẽdetur damnũ.
Afflict. in conſt.de animal.in paſcui. §. ſi
quando nu.3.fol.138. ſed Bero. in conſ.
213.& 214.vol.3.tenet cõtrariũ, ſcilicèt,
quòd ſtatutum de emendatione damno
rum datorum vendicat ſibi locum etiam
in furto. Et in materia damni dati, vide
Plot. in repet. l. ſi quando §. 50. nu. 32.
C. vnde vi, vbi de eo, qui vuas in agro
alieno comediſſet, & de eis nihil collegiſ
ſet, & in eis falcem nõ immiſiſſet, & in
§.53.nu.6.quãdo datur damnum in fru-
mento non maturo, vel in arboribus,
ſiuè plantis iuuenibus, quomodo æſti-
mari debeat, & de hoc etiam habetur
per Crau. in conſ.40.nu.10. & Menoch.
de arbitr. iud caſ. 149. nu. 21. vbi dicit,
quòd iudicatur ſecundum illud tempus,
& non ex tempore ſit peruenienti. & cir
14 ca reg. † qui dat cauſam damni, damnum
dediſſe videtur; vide Soci. in c. ſi culpa
nu. 28. de iniur. & damno dato, & de
animalibus inuentis in meo prato, an
15 † illa retinere poſſim, donec ſim ſatiſ-
factus, vide Boſſ. in titu. de damno dato
nu.10.

nu. 10. vbi tenet, quòd non, ſi ſcio cuius
ſint, ſed de hoc habetur etiam per Plot.
in d. repet. l. ſi quando. §. 54. nu. 7. & Al-
ciat. de præſumpt. reg. 1, præſumpt. 10.
vbi dicit, quòd poſſunt retineri, donec
ſoluantur alimenta, quæ venerunt in
vtilitatem animalium, ſed attenduntur
16 ſtatuta, vel conſuetudo loci. & † in Re-
gno Neap. ad ſunt conſtitutiones incip.
Peruenit, & Animalia, lib. 3. quibus
prouiſum fuit, non licere alicui capere,
& detinere animalia aliena damnum
dantia in ſuo ſolo, ſed teneri ea conſi-
gnare officiali loci ſub pœna furti.

17 Item † adde, ſi ſtatutũ diſponit, quòd
Villa teneatur, quando non inuenitur
malefactor, volens agere contra Com-
munitatẽ, tenetur probare hanc negati-
uam, quod malefactor non inuenitur,
ſecundum Corne. in conſ. 123. col. 2. lib.
1. Crau. conſ. 121. nu. 11. & plenè per
Maſchar. de probat. concl. 1001. Et circa
huiuſmodi ſtatutum, quando Vniuerſi-
tas teneatur de damnis datis in eius
territorio, vide Io. Ant. de Nigr. in c. 26.
clandeſtinas, fol. 82. vbi ponit nouas li-
mitationes.

18 Item † adde, quod quando ſtatutum
vult Villam de robaria commiſſa teneri,
quid appellatione robariæ contineatur.
Bald. in auth. de nouo iure C. de. ſeru. fu
git. & in l. ſi te. C. ex quibus cauſ. in fam.
irrogatur, & Bart. in l. famoſos §. capita-
lium ff. de pœnis.

19 Item † adde, quando Villa non tenea-
tur damnum, vel incendium reficere, ſi
fama adeſt, & coniectura, damnum fuiſ-
ſe datum ab inimico. Bertaz. conſ. 481.
per totum vol. 2.

20 Item adde, quòd hoc ſtatum locum nõ
habet, ſi damnum eſſet illatum eccleſiæ,
quia Vniuerſitas illud emendare non
tenetur. Bonif. de Vital. in tract. malef.
in rub. quot modis ſupra malef. proced.
nu. 3. latè Gand. in tract. malef. in rubr.
de aliquibus quæſt. col. pen. Alber. de
Roſa. in 2. par. ſtat. quæſt. incip. ſtatuto
cauetur, vbi dicit hanc opin. veriorem,
quos ſequitur Gram. ſuper cõſtit. ſi dam
na clandeſtina nu. 12. fol. 2.

21 Item † adde, ſi ex ſtatuto Vniuerſitas
teneretur de occiſo, non teneretur de
mortuo inuento in eius territorio, in
quo vulnus aliquod nõ appareret, puta,
quia ueneno, vel ſuffocatione inter fe-
ctus fuiſſet. l. 1. §. occiſorũ ff. ad Syllan.
Gram. ſuper cap. Regni incip. conſtitu-
tionem diui patris fol. 136. & Io. Ant.
de Nigr. in c. clandeſtinis nu. 23. ad fi-
nem de pœna homicid. clandeſt. & ibi
22 etiam † habetur, quòd in Regn. Neap.
Vniuerſitas non tenetur, ſi homo mor-
tuus aliquo tempore ſuperuixerit, &
quòd eſt contrarium de iure communi.

23 Item † adde, quòd ſi aliquis fuerit ca-
ptus in una Villa, & ligatur ſuper equo,
& poſteà ductus, & robatus in alia Villa,
vel vna puella fuit capta in vna Villa,
& poſtea cognita ĩ alia; vtraq; Villa tene
bitur. Bald. in l. ſi quis nõ dicam rapere
nu. 10. & ſeq. C. de Epiſc. & Cleric.

24 Quæro nunquid. Adde† omninò
videndum Ma
ſchar. de probat. cõcl. 471. vbi latiſſimè,
an damnum probetur per iuramentum
illius, q damnum paſſus eſt. & in concl.
ſequen. habetur, an damnum in dubio
præſumatur illatum ab inimico, vel vi-
cino; & quomodo probetur damnum
fuiſſe, vel non fuiſſe datum.

25 Item † adde, quòd quando ſtatur iura
mento illius, de cuius conſcientia quæ-
ritur, ſi probatur contrarium, ſtatur con-
trariæ probationi: nam lex, vel ſtatutum
diſponens de ſtando alicuius iuramẽto,
vel probationi, intelligitur, contrario
non probato; etiam quòd iuramento
deciſorio ſtari oporteat. l. nam poſtea ff.
de iurán. ſi per inſtrumenta detegatur
falſitas, vt l. admonendi eod. tit. quia il-
lud iuramentum habet vim ſententiæ,
& probationis. ita tradit Ang. de Vbal.
in conſ. 22. nu. 22. & 26. vol. 1. inter cõſ.
crim. diuerſ. & in l. qui vas. C. de furt.
vbi dicit, quòd contra iuramentum pre-
ſtitum ſuper valore rei furtiuæ; proba-
tio in contrariũ admittitur. & de pdictis
latè habetur p Alex. in l. qui bona §. qui
damni ff. de damn. infect. & Menoch. de
arbitr. iud. quæſt. 76. nu. 17.

26 Item † adde, an ſtante tali ſtatuto, ſi ille,
qui iurauit, exceſſiuè iurauerit, an poſſit
peti, vt reducatur ad arbitriũ boni iuri.
vide Afflict. in deciſ. 91. col. 5. Alex. in l.
qui bona §. qui damni ff. de damn. in-
fect. Aret. in §. actionum col. 14. inſtit.
de action. & multa alia ad materiã iſtius
ſtatuti de damno dato, vide latè per

Abert. Brun. in tract. de conſt. decret. ſtatu. in verb. damnum in 3. vol. & latiſſimè per Plot. in repet. l. ſi quando §. 49. 50. & ſi vbi ponit 58. limitationes.

27 Item † adde, ſtante dicto ſtatuto, quòd credatur iuramento damnũ paſſi, ſi reus accuſatus petat exprimi diem per damnum paſſum, quia intendit illum redarguere de falſo, & probare ipſum damnũ paſſum, vel accuſatorem fuiſſe alibi, debet exprimi dies per damnum paſſum, alioquin eius iuramento non creditur, Bal. i l. 1. in fin. C. de Iudici. & eſt magis communis opin. vt per Plot. in conſ. 94 num. 6.

28 Item † adde, quòd tale ſtatutum, (quòd iuramento damnum paſſi credatur,) habet locum etiam, vt ſit credendum illius iuramento ſuper incidenti, & emergenti articulo. Bart. in l. ſolent nu. 8. ff. de alimen. & cibar. legat. Iaſ. in d. 2. nu. 6. C. de edict. diui Adria. tollen. Ripa in l. 3. nu. 4. ff. de damn. infect. qui alios huius opinionis recenſet, & idem tenet Menoch. de arbitr. iud. quæſt. 45. nu. 10.

29 Ibi. Quinimò licèt. Adde † in materia ſtatuti ita diſponentis, & an ſit validum, ſi diſponeret ſtandum eſſe iuramento damnum paſſi; & quomodo tale ſtatutum eſſet intelligendũ, & ſi opus eſſet probare, prius damnum datum fuiſſe, antequàm deueniretur ad iuramentum damnum paſſi;

30 & ſi † poſſit iurari contra laboratores, & operarios, & in quibus caſibus. Plot. in tract. de in lit. iuran. §. 49. nu. 4. cum ſequen. fol. 242. vbi huiuſmodi materiam multum diffusè tractauit. & ibi quoq; dicit, quòd huiuſmodi ſtatutum, & ſimilia ſemper intelligenda ſunt accedente conſenſu Iudicis, & ſi ita Iudici viſum

31 fuerit, cum † omnis probatio ſit arbitraria Iudici. vide etiam Viui. opin. 786. & 788. vol. 2. & Bero. in cõſ. 214. nume. 7. vol. 3. & Farinac. in quęſt. 24. num. 197. cum ſequen.

32 Item † adde, quòd hoc ſtatutum volẽs credi iuramento damnum paſſi, nõ procedit in fauorem forenſis. Deci. in conſ. 550. nu. 8. & Pariſ. cõſ. 12. nume. 26. volum. 3. vbi atteſtatur de communi, quod etiam procedit, ſi forenſis ſoluat onera merè realia, vt per Alex. conſ. 117. alias 41. lib. 7.

33 Item † adde, quòd ſtante huiuſmodi ſtatuto, quòd credatur iuramento damnum paſſi, pauper nõ poteſt iurare. Pariſ. in conſ. 164. nu. 2. vol. 4. quẽ refert, & ſequitur Viui. opin. 988. nu. 3. volu. 3. & tale ſtatutum, quòd credatur iuramẽto damnum paſſi, ſemper intelligendũ eſt, concurrẽte legalitate, & qualitate eius, cui iuramentum deferendum eſt. ita tradit Roman. in l. damnum la. 3. ff. de damn. infect. Curt. in l. admonendi nu. 201. ff. de iureiur. & Maſchar. de probat. in concl. 471. nu. 29. & 30. & in hoc verſari debet arbitrium Iudicis, Marſil. in tract. de bann. in verb. Villa nu. 46.

34 Item † adde, quòd ſtatutum, vt debeat credi iuramento damnum paſſi, vel ſaltuarij, vel officialis, vel alterius, non procedit, quotieſcumq; libellus, vel petitio, vel accuſatio, ſeu inquiſitio, ſuper quibus procederetur, eſſet ineptus, etiam quòd in iuramento exprimerẽtur, & fierent, quæ facta non fuerant in libello, ſeu accuſatione. Dec. conſ. 83. Ruin. conſil. 19. vol. 5. & Plot. in l. ſi quando, C. vnde ui. §. 50. num. 44. vbi latè quando locus ſit dicto iuramento.

35 Item † adde, quando agitur cõtra Villam, vel contra alium tertium, non ſufficit huiuſmodi probatio priuilegiata per iuramentum, ſed requiruntur plenę probationes. Deci. in conſ. 410. nu. 13. De hoc tamen vide omnino Bero. in cap. 1. nu. 46. cum ſequen. de reſtit. ſpoliat.

Sed quid ſi damnum.

36 Adde, quòd † in ſtatu Eccleſiaſtico in materia damnorũ datorum adſunt duę bullæ Pij V. de quibus in Bullario fol. 936. conſtit. 12. & 13. propè finem, & ad hanc quæſtionem vide Farinac. quæſt. 24. nu. 198.

Item quæro nunquid.

37 Adde, quòd † contrarium tenet Menoch. conſ. 53. & 101. nu. 43.

Item adde, quòd ſtante ſtatuto, quòd Vniuerſitas teneatur damnum emendare, ſi non reperit malefactorem, quod etiam ille, qui paſſus eſt damnum, tenetur contribuere ad emendationẽ. Bart. & alij in l. ab omnibus, §. Titius ff. de legat. 1. & Soc. in c. dilecta num. 53. de exceſſ. prælat.

Statu-

Statutum, quòd nemo det auxi-
38 lium bannito. Adde, quòd† ſcribẽs
litteras bannito, dici
tur ei præſtare auxilium; Bald. in l. 1. in
prin. ff. de verb. oblig. quem refert, & ſe
quitur Fely. in conſ. 46. nu. 11. inter cõ-
ſil. crim. tomo 2.
39 Item † adde, quòd ſtatutum loquens
de bannito, non verificatur in eo, de
cuius banno diſputatur. Bald. in l. 2. C. ſi
penden. appellat. mors interuen. in fin.
Soc. conſ. 122. nu. 4. uol. 1.

Quæro, ſi ſtatutum prohibeat.
40 Adde, quòd† ſtatutum prohibẽs, quod
nemo loquatur cum bannito, intelligi-
tur, quando loqueretur cum bannito in
præiudicium Regiminis, aliàs ſecus. An
dr. Barb. in c. cum viceſimum de offi. de-
legat. vbi allegat tex. ſing. in l. 1. ff. ad l.
iul. Maieſt.
41 Item † adde, quòd huiuſmodi ſtatutũ
non habet locum in ſcribẽnte, niſi eadẽ
ſit ratio: Burſat. conſ. 94. nu. 7. vbi atte-
ſtatur de communi, & quòd ſtatutum de
loquente cum bannito cõprehendat
42 etiam ſcribentem, & nuntium† mitten-
tem, vbi uiget eadem ratio. Rom. Iaſo.
Crot. Rip. & alij communiter Doct. in l.
1. in princ. de verb. oblig. & latè Ferrã.
Vaſq. in tract. de ſucceſſ. §. 15. num. 55.
& Caſſan. in conſuet. Burgu. tol. 1510.
verſ. viceſima quinta concluſio.

STATVTVM III.

Circa matrimonia.

Statutum prohibens. Adde, quòd etiam per ſanctam ſynodum Triden. ſeſſ. 24. cap. 9. prouiſum fuit, quòd Principes, nec alij, quouis modo directè, ſiue indirectè, ſub pœna excommunicationis prohibere poſſint, quominus matrimonia liberè contrahantur.

43 Hic infertur. Adde † videndũ Ceph. in cõſ. 92. & Paſettum in conſ. 4.

Sed nunquid, Ibi contrariam
autem ſententiam. Adde, quòd
44 † filius fami-
lias non debet cõtrahere matrimonium
ſine conſilio patris, vt latè per Menoch.
conſ. 69. vbi examinauit hanc quæſtio-
45 nem, an Epiſcopus, † ſiue Vicarius poſſit
omittere denuntiationem, ſiue conce-
dere licentiam filio fam. contrahendi
matrimonium non præcedentibus de-
nuntiationibus, iuxta formam Concilij
Tridentini, ne pater ſciens tale matrimo
nium, impedire valeat.

STATVTVM IIII.

De turbata poſſeſſione.

Quæro nunquid ingrediens.
Adde videndum in hac materia turba
tionis, Menoch. in tracta. de retin. poſ-
ſeſſ. remed. 3. nu. 652. vbi ponit duode-
46 cim cauſas quibus † à pœna turbatiuę
47 excuſatur, & Lud. conſ. 71. & quæ† ſint
probanda in hoc remedio, idẽ Menoch.
vbi ſupra nu. 556. & Io. Bapt. Pont. de
ſpolio lib. 2. cap. 7. & 17. Vide etiam Pa-
riſ. in conſ. 126. volu. 4. & conſ. 172. per
48 per totum volum. 3. † & de laboratori-
bus laborantibus, qui nam dicantur tur-
bare in poſſeſſione. tractat Rolan. cõſ.
54. per totum volu. 1. Ripa in c. decerni-
mus nu. 41. de iud. & Menoch. de arbit.
iud. caſu 354. nu. 35. cum ſequent. & an
turbatio verbalis ſufficiat, & per quę ver
ba inducatur, Afflict. in deciſ. 394. & ibi
Vrſillus, & Nicol. Bellon. conſ. 11. col. 5.
& an quis dicatur turbare, & moleſtare
ſi agitur in iudicio, Alex. conſ. 32. nu. 2.
uol. 2.

STATVTVM V.

Circa alienationes.

STATVTVM VI.

Circa delationem armorum.

49 Quæro ſtat ſtatutum. Adde† mul
tos caſus,
in quibus arma portare licet, vt per
Afflict. in conſtit. intentionem, & Duen.
in reg. 55. & Caſſan. ſuper cõſuet. Burg.
pag. 81. ſub. nu. 108. & de hac materia
armorum latè etiã habetur per Ioſeph.
Lud. in deciſ. Peruſ. 31. & per Marſ. in
pract. crim. in §. pro complemento.
50 Item † addo, an portans arma venena-
ta

ta plus ſit puniendus, quam ſtatutum di-
ſponat. Barbat. de Cardin. legat. à latere
quæſt. 5. nu. 25. fol. 192.
51 Item † adde, quòd armorum delatio-
nem Magiſtratus prohibere poteſt, &
eſt communis opinio. Aret. in. §. fin. In-
ſtit. de áuctor. tut. & Roland. in conſ. 83.
52 nu. 6. lib. 1. & ſucceſſor† nouus in officio
poteſt prohibere, & punire officialem
ſuum prædeceſſorem arma deferentẽ,
ſecundum Gram. in conſt. intentionis
nu. 2. fol. 8. vbi ad hoc allegat. tex. in l.
tribunus. C. de milit. teſtam.
53 Item † adde, quod ab ædicto facto per
Iudicem, ne portentur arma, non poteſt
appellari. Guid. Papæ deciſ. 436. nu. 57.
54 poteſt tamen appellari à † declaratione,
quòd inciderit in pœnam delationis ar-
morum, vt tenet Afflict. in conſtit. inten
tionis nu. 59. & Carer. in pract. crim. in
prin. nu. 58. verſ. an ſententia condem-
nationis: ſed nunquam vidi aliquem in-
terpoſuiſſe appellationem, & arbitror
etiam, quòd non poſſit appellari, quia
deferentes arma, capiuntur in fragranti,
niſi prætenderet ſibi licuiſſe arma de-
ferre.
55 Item † adde, quòd ſtatutum, ſiue pro-
clama prohibens delationem armorũ,
comprehendit etiam mulieres, & ſi re-
pertæ fuerint cum armis, puniri debẽt.
Soarez. comm. opin. verſ. mulieres nu.
252. & Gabriel. comm. concl. lib. 6. titul.
de verb. ſignif. concl. 6. nu. 37. & ſimili-
56 ter ſtatutum, † quòd nemo proficiſcere-
rur de nocte, compræhendit mulieres.
Viu comm. opin. opin. 808. nu. 7.
Item adde, quòd ſtatutum prohibens
57 arma deferri ad feſtam, † non compræ-
hendit illum, qui tranſeundo per illum
locum, ſe firmauit ad aliquid emẽdum.
Bertaz. in conſ. 217. vol. 1.
58 Item † adde, quòd equites priuilegia-
ti, ſi arma ferre poſſint, non compręhẽ-
henduntur banno, quòd arma non ferã-
tur, niſi in banno adeſſet dictio vniuer-
ſalis; vt omnis, totus, vel æquipollens,
vt quicunq; vel ſimilis; tunc enim etiam
perſonæ priuilegiatæ comprehendũtur.
Crau. conſ. 284. & Herculan. de probã.
negatiua nu. 23. & 24.
59 Sed quid ſi ſtatutum. Adde, † qđ
ſi familia
inueniret plures, inter quos eſſet en-
ſis, vel pugio in terra, & omnes nega-
rent enſem eſſe ſuum, quid agendum in
illo caſu, vide Alber. in tract. ſtat. in 2.
par. quæſt. 121. Menoch. de arbitr. iud.
caſu 394. nu. 53. & Decian. in tract. cri-
min. lib. 8. cap. 4. nu. 12. tomo 2. qui ta-
men in aliqua parte videtur diſſentire à
60 Menochio. Et quid ſi familia † vellet in-
tentare aliquem, ſi haberet arma, ſi recu
ſauerit, & non permiſerit ſe perquiri, an
incurrat pœnam, idem Alber. d. quæſt.
121. & dicit Bar. in l. euectiones, C. de
curſu pub. lib. 12. quod ille, qui non per-
mittit ſe ſcrutari, poteſt retineri per Cu
riam, & ex ſola reſiſtentia acriter puni-
60 ri. Et an † credatur familiæ, qui inuene-
rit aliquem cum armis. Paris. in tract.
de ſyndic. verſ. Iudex in officio proceſ-
ſit. & an Iudex poſſit exequi ſine ſenten
tia, ſi aliquis fuerit captus cum armis,
vide Ang. Bald. & omnes in l. ictus fu-
ſtium de infam. & Andr. de Iſern. in cõ-
ſtit. Regn. Humanitatis, & Bald. in d. l.
ictus fuſtium dicit, quòd ſi familia pote
ſtatis inuenerit aliquem cum armis, &
refert Poteſtati, ex illa relatione poſita
in actis, poteſt eum condemnare, quem
refert, & ſequitur Afflict. in rubr. 1. in
conſtit. Iuſtitiarij Non per calendas nu.
11. fol. 123. & Gram. idem tenet in con-
ſtit. intentionis de illic. portat. arm. nu.
22. fol. 9.
62 Item † adde, quòd ſi familia repererit
aliquem cum armis, & ipſe aufugerit in
domum ſuam, non poterit inde extra-
hi, licet ſemper familia eum inſequuta
fuerit. Bal. & Roman. in l. pleriq; ff. de in
ius vocan. vbi etiam Iaſ. nu. 12.
63 Item † adde, quòd ſi in edicto, ſiue p-
clamate apponente pœnam deferẽtibus
arma, nihil dictum fuerit de ammiſſio-
ne armorum, nihilominus perduntur.
auth. de armis, & Alex. in l. 1. ff. ad l. iul.
de vi pub. & Afflic. in conſt. intentionis
num. 26. & Marſ. in pract. crim. in §. pro
complemento num. 12. vbi etiam dicit,
64 ita ſeruari de conſuetudine, & dicta † ar
ma debent applicari fiſco, vt habetur
in d. auth. de armis, & tenet Aluar. in §.
ſi quis ruſticus de pace tenen. & Gram.
in d. conſtit. intentionis num. 17. ſed ho
die ex communi vſu applicantur fami-
liæ capienti, vt fiat audacior, & diligen-
tior in capiendis illis, qui arma ferũt, &
hoc

hoc etiam ipſis edictis magiſtratuum ca
ueri ſolet, quæ pœna obſeruatur etiam
in armis defenſiuis, licet numquam vi-
derim obſeruatum, quòd ſi ſola arma
ad defenſam habeantur, non autem ad
offenſam, illa amittantur. ita etiam tra-
dit Decian. in tract. crim. lib. 8. cap. 4. nu
me. 18. tomo 2.

65 Item † adde, quòd ſi Iudex videt ali-
quem deferre arma, poteſt eúm punire
de delatione armorum abſq; aliquo pro
ceſſu. Bald. in l. officium ff. fin. reg. Iaſ. in
l. vnica ff. ſi quis iuſd. non obtemp. nu.
28. & ibi Cagn. nu. 98.

66 Quæro nunquid. Adde† deciſ. Pe-
ruſ. 31. nu. 4. vbi
habetur, quòd ſtatutum prohibens por-
tare arma, comprẹhendit tantum arma
offenſibilia, non autem defenſibilia.

Et ſcias in hoc propoſito.

67 Adde, † quæ veniant appellatione ar-
morum, videndum Alciat. in l. armorũ,
ff. de verb. ſign. & Corſett. ĩ repert. Abb.
68 in verb. armorum, vbi latè. Et ſi quis †
offenderit cum dentibus, vel cum ferra-
mentis aptis ad artes, non dicatur offen
dere cum armis. Afflict. in conſt. de per-
cuſſ. illic. nu. 5. lib. 1.

Item adde, arbitrio Iudicis relinqui,
quæ veniant appellatione armorũ, Me-
noch. de arbitr. Iudic. d. caſ. 394. nu. 77.
& Corn. in conſ. 199. vol. 4.

69 Item † adde, quòd deferens arma ruſti
calia, vt ſęcurim, ligones, & ſimilia, non
tenentur pœna ſtatuti, attenta tamẽ qua
litate perſonarum. Bertaz. in conſ. 192.
num. 7.

70 Item † adde, quòd licet appellatione ar
morum veniant fuſtes, & lapides, illud
tamen verum eſt poſt percuſſionem, cũ
ante percuſſionem non dicantur arma.
Marſi. in pract. crim. in §. pro compleme
to nu. 10.

Ibi. Quod cultellus non venit appellatione armorum.

71 Adde, † quòd hoc eſt verum in cultel-
lo panis, ſecundum Io. de Anan. in c. la-
tor de homicid. & Viui. opin. 763. num.
20. vol. 1. niſi portetur ad offendendum
quia tunc cõtinetur appellatione armo-
72 rum, deciſ. Delphin. 4. nu. 13. Et † quę cõ
ſiderare debeat officialis, concedens li-
centiam deferendi arma. Afflict. in con-
ſtit. vt Caſtellani nu. 5. lib. 1. fol. 62.

Pone in ſtatutis, & edictis.

73 Adde, quid † ſi campanarius pulſaret
campanam ante horam ſolitam, vel poſt
Bonifat. Vitalin. in tract. ſuo de malef.
in tit. de form. libell. nu. 80. & ſeqq.

Item adde, quod idem tenet Burſatt.
conſ. 141. nu. 33. uol. 2.

Item quæro nunquid. Adde, q
idem ha
betur in deciſ. Peruſi. 31. nu. 50.

74 Item adde, † quod qui per momentum
tẽporis habuit arma in loco prohibito,
uel cum illis paruam moram traxit, non
debet puniri. Burſatt. conſ. 141. nu. 16.
& ſeq. & nu. 42. & conſ. 331. nu. 37. Et
de fermante per tranſitum cum armis
prohibitis per modicam moram. Ber-
tazz. conſ. 217. & 219.

75 Item † adde, quòd habens priuilegiũ
deferendi arma, ſi cum illis percuſſerit,
ammittit priuilegium, & debet puniri
de delatione armorum. Marſ. in pract.
crim. in §. pro complemento nume. 9. &
ſeq.

76 Item † adde, teneri forenſem de dela-
tione armorum. Plaz. in epitom. delict.
cap. 8. Petr. rauen. in tract. de conſuetud.
ſub. nu. 202. vbi dicit, quòd mitius de-
bet puniri.

77 Item † addę, quòd Doctores poſſunt
impunè arma deferre. Bonincon. de
Curtili in tract. de nobilit. in 5. par. ſub
nu. 72. & ſeq.

78 Item † adde, quòd portans arma ligata,
non dicitur habere malum animum.
Mand. in repert. inquiſit. in verb. arma.

79 Quæro etiam. Adde, quòd † ſtatutũ
prohibens delatio-
nem ſclopi, ſiue retentionem, intelligitur
de apto ad oſtendendum. Bolog. in cõſ.
28. per totum, & Bonacoſſ. com. opin.
tomo. 2. in ver. ſtatutum puniens pote-
ſtatem, ſed égò dubito, quòd in practica
non poſſit obtineri propter fraudes, quę
poſſent fieri, puta in retentione ſclopet
ti, nam quis poſſit retinere cannam, ſiue
rotam, quam etiam haberet in domo, &
ſic ad eius libitum ſclopettis vti poſſet.

STA-

STATVTVM VII.

Circa blada.

Statutum quòd blada.

80 Adde, † ſi ſtatutum prohiberet, non poſſe exportari frumentum ſub pœna confiſcationis ipſius frumenti, an etiam ſaccus, in quo exportabatur, comprehendatur; Rip. in tract. de peſt. in tit. de remed. ad conſeru. vbert. nu. 130. tenet quòd nõ, & ibi nu. 132. tenet, quòd nec plauſtra, & animalia, ſiue naues, quibus exportatur, veniunt in confiſcatione, & ibi etiam nu. 52. plenè tractat, an ſtatu-
81 tum † prohibens extrahere frumentum, intelligatur etiã de pane, farina, ſpelta, ordeo, & de leguminibus. & quid ſi ſtatutum prohiberet exportari triticum, vel victualia, an prædicta comprehenderentur, vide omnino Viuium opin. 765. vbi latiſſimè, quomodo, & in quibus caſibus procedat. Guid. Papæ in deciſ. 373. & Boer. in deciſ. 177.
82 Item † adde, quòd licentia extrahendi bladum, non extenditur vltra ſeptem dies, vel aliud, extra Ciuitatem. l. 1. C. de tract. lib. 12. vbi Bart. & Syluan. conſ.
83 34. nu. 12. & † licentia debet præcedere, & non ſufficit, quòd ſubſequatur Bart. Iaſ. & Doct. in l. ſi quis mihi bona. §. iuſſum ff. de acquiren. hæred. & Abb. in c. licet nu. 11. de reg. iur. & vbi requiritur licentia, intelligitur de expreſſa, ita quòd non ſufficiat tacita. Anchar. Franc. & alij in c. abbas de elect. in 6. & eſt communis opinio Corſet. ſing. in ver. licentia. Item adde, quod appellatione bladi legumen non continetur. c. ex multiplici de verb. ſignif. & Doct. in l. triticum ff. de verb. oblig.

Quæro nunquid talia ſtatuta.

84 Adde, quòd † talia ſtatuta non ligant forenſes agricolas, quin poſſint partem ſuam frumẽti aſportare ad domum ſuã, ſed ſi agricola forenſis illud frumentum Domino vendiderit, Dominus illud aſportare non poterit. Corne. conſ. 241. in cauſa inquiſitionis col. 2. vol. 4. & Rip. de remed. ad conſer. vbert. nu. 107. ſed quòd huiuſmodi ſtatuta ligent forẽſes, tenuit Decian. in conſ. 71. num. 3. vol. 2.

85 Item † adde; quis nam dicatur forenſis per Menoch. conſ. 74. per totum.
86 Item † adde, quando quis dicatur contraxiſſe domicilium in loco. Menoch. de arbitr. caſ. 86.
87 Item † adde, quòd iſtud ſtatutum non ligat clericos pro fructibus bonorum eccleſiaſticorum, ſecundum Ripam in d. tract. de peſte in tit. de præſeruat. remed. contra peſt. in parte.

Sed pone quòd ſtatutum.

88 Adde, † quòd hoc procedit, ſi conſtiterit de primo propoſito, quòd extraxerit cauſa vſus ſui, alias ab initio præſumitur habuiſſe animum vendẽdi, ſecundũ Rip. in tract. de remed. ad cõſeru. vbert. nu. 109. cum ſeq.
89 Item † adde, ſi extaret ſtatutum, quòd nullus poſſit extrahere bladũ vltra duos menſes, quòd ſi quis incipit extrahere ante, & non potuit perficere, quòd etiã poſt duos menſes perficere poterit, quia attenditur principium legitimè factum. Decian. conſ. 8. nu. 240. vol. 1.
90 **Pone quòd ille.** Adde, † quando inuentoribus credendum ſit, vt per Bonif. Vitalin. in tit. qui ſit accuſatio nu. 82. ſed ad tollendas fraudes, ſolent fieri bannimenta, vt res exportari prohibitæ, amoueri non poſſint de loco ad locum ſine licentia in ſcriptis, alias quòd intelligantur incidiſſe in commiſſum.

Vltimo quæro. Ibi. Aliqui vero dicunt. Adde, quòd idem tenet Bertazz. conſ. 6. num. 4. Item adde, quòd factum conductoris, puta mulionis non nocet Domino equi, vel currus neſcienti fraudationem ga-
91 bellæ, ſeu datij, & ideo † equus, ſiue currus non incidit in commiſſum ratione fraudatæ gabellæ, ſeu datij, vt eſt communis opinio, de qua per Mazzol. conſ. 60. nu. 11. per totum. Contrarium autem habetur deciſ. Pedem. 71. nu. 8. etiam quod Dominus ignorauerit, & quòd ei datur actio aduerſus extrahentem, vel reſtitutio aduerſus ſtatutum ex clauſula generali; ſed 1. opinio mihi placet, & iſtam vidi practicari, & practicaui, ſi Dominus ignorauerit.

Statu-

STATVTVM VIII.

Quòd pro aliquo delicto bona delinquentis deuaſtentur.

Plerumq; in ciuitatibus.

92 Adde, † ſi ſtatutum dicit, quòd domus malefactoris debeat dirui, debet optimè dirui vſq; ad fundamentũ, ita ꝙ non appareant veſtigia edificij, vt per Bald. in l. prætor ff. de prætor. ſtipulat.

93 Item † adde, an domus poſſit dirui pro inobedientia, & contumacia. Bald. in l. cœtera. §. ſed, & ſi quis ff. de leg. 1.

94 Item † adde, quòd in ſtatu eccleſiaſtico adeſt conſtitutio Marchiæ in lib. 4. cap. 76. quòd rumpentibus pacem ex cauſa homicidij, ſeu vulneris, eius ædificia funditus deſtruantur, & diruantur.

Sed quid ſi delinquens.

95 Adde † in hac queſtione. Socin. in c. in quibuſdam nu. 16. de pœn. vbi poſuit octo opiniones principales, vide etiam Gigan. in tract. de crim. læſæ Maieſtatis lib. 2. tit. de pœnis committen. quæſt. 37. nu. 2. & ibi nu. 4. habetur, quando

96 domus, quam † ipſe delinquens dederat pignori, vel in pignus acceperat, de-

97 ſtrui debeat, & † an domus delinquẽtis deſtructa per ſententiam, vigore ſtatuti reædificari poſſit.

Sed pone. Ibi licèt Paris de Puteo in facti contingentia.

98 Adde, quòd Io. Ant. de Nigris ſuper cap. 133. Regni Neap. nu. 8. impugnat Parid. de Puteo hic allegatum. & tenet, quod vxor non poſſit impedire deuaſtationem, & quòd fiſcus tenetur ſatisfacere vxori, & quòd ita ſeruatur de facto: atteſtatur etiam Capic. deciſ. 130. num. 73. vbi refert, & ſequitur Alberic. hic allegatum, & idem tenuit Gigas in tract. de crim. læſæ Maieſtatis lib. 2. tit. de pœnis committen. quæſt. 36. & ibi nu. 20 hanc concluſionẽ limitauit, non habere locum, quando domus eſſet fundus dotalis ipſius vxoris, quia tunc ſecundum eum non poſſet deſtrui.

STATVTVM IX.

Augens, vel minuens pœnam.

99 Quæro nunquid. Adde, † quòd ſtatutum duplicãs pœnas propter nocturna maleficia, intelligitur quò ad pœnas pecuniarias, non autem quò ad pœnas corporales, ſecundum Bartol. in l. ſanctio ff. de pœn. & Natt. in conſ. 469. nu. 18. & ideo pœnæ duplicatio non habet locum in amputatione manus. ſecundunm Bald. in l. 1. C. de ſẽt. queſt. ꝑ eo, & Foller. in verſ. pœnis debitis nu. 40.

100 Pone quòd ſtatutum. Adde, † ꝙ quãdo maior pœna imponitur committenti delictum de nocte, quam de die, in dubio præſumitur commiſſum de die. Bald. & Imol. in l. Titius §. Lucius in fin. ff. de liber. & poſth. Cephal. in conſ. 206. nu. 4.

101 Quæro quomodo. Adde, † quòd ſtatutum duplicans pœnam de nocte, debet intelligi de delictis commiſſis poſt ſonum campanæ ad hoc deputatę, ſecundum Bald. in l. vlt. C. de his quibus vt indign. & nõ ſufficit probare delictum fuiſſe commiſſum de nocte, niſi dicatur poſt ſonum campanæ, & etiam ſonum campanę de manè. Ang. in conſ. 196. iuſis proceſſ. Lãfranc. in clem. ſepe de verb. ſignif. verſ. de plano nu. 2. & quando propriè dicatur dies, & an ſtatutum puniens delinquentem certa die, compræhendat noctem præcedentem, & ſequentem, latè Feder. de ſen. in conſ. 44. & Viui. opin. 774. vide etiam Bertaz. in conſ. 131. & ibi addent. vbi quomodo intelligatur manè, & ſero.

Stante ſtatuto. Ibi, licèt deinde referat Iaſ. &c. Adde, quòd idem tenet Barbat. in conſ. 82. col. 2. circa fin. vol. 3. & Burſat. in cõſ.

102 79. nu. 7. dũmodo † ſi quis ante litem conteſtatam excipiendo negauerit, & poſtea confeſſus fuerit, ſecus ſi poſt litẽ conteſtatam, & hanc eſſe rationem inquit Bal. in l. 1. col. fin. C. de furt. in verſ. quintus, quia negatio ante litem conteſtatam non inducit actori onus probandi, ſed ſolum ea, quæ fit in conteſtatione, &

ne, & Bald. ſequitur Alex. in l. cum qui
in princ. col. 3. in fin. ff. de iure Iuran.
Rolan. conſ. 88. nu. 18. vol. 4.

103 Item † adde, quòd hoc ſtatutum pro-
cedit etiam in eo, qui metu probatio-
num, & tormentorum confeſſus eſt, quia
ſcilicet adhuc partius, & clementius pu
niendus eſt Hoſtienſ. Fran. & Fely. in
cap. de hoc de ſimon. Tiraq. de pœn.
tempor. cauſa 30. num. 13. & Bertaz. in
conſ. 505. nu. 29. vol. 2.

104 Item † adde, quòd confitens delictum,
& negans qualitatem delicti, debet gau-
dere beneficio ſtatuti, dũmodo qualitas
negata non ſonet in delictum, puta ſi cõ
fitetur interfeciſſe, ſed ad ſui defenſio-
nem, ſecus ſi ſonaret in delictum, quia
tunc propter confeſſionem non punire-
tur mitius. Fely. in c. de hoc nu. 8. de
ſimon.

105 Item † adde, quod quando pœna im-
ponitur ipſo iure, numquam alleuiatur
per confeſſionem, nec augetur per nega
tionem, etiam ſtante d. ſtatuto. Fely. in
d. c. de hoc nu. 7.

106 Item † adde, quòd hoc ſtatutum habet
locum, quando pœna eſt mitigabilis.
idem Fely. in d. c. de hoc nu. 7. & de iſta
materia, quando confitenti remittatur
pars pœnæ, vide Bart. in diſput. quæ in-
cip. Per Italiam communiter ſunt ſtatu-
ta; & Bald. in l. contra negantem C. ad l.
Aquiliã, & in l. ea C. de cõd. ob. cauſam,
& Socin. in c. qualiter, & quando num.
1221. vbi habetur etiam, qualiter Iudex
formabit ſententiam, & ſi deberent
107 † detrahi duæ quartę, vt puta quòd ſta-
tutum diminueret quartam partem pro
confeſſione, aliam quartam pro pace ha
bita, quomodo eſſent detrahendę.

108 Item † adde, quòd beneficium huius
ſtatuti non habet confitens in cauſa ap-
pellationis, vt per Phanu. in tract. de iu
ram. in litem in 3. par. in 3, mem. nu. 13,
cum ſequen. vbi ateſtatur de communi.

109 Item † adde, quòd ſtatutum diſponens
quòd condemnati ſoluentes intra cer-
tum tempus, habeant beneficium quartę
partis, porrigitur ad condemnatos car-
ceratos. Bart. in l. Domitianus. ff. ad
Turpill.

110 Item † adde, quòd ſtatuto propter ne-
gationem delicti pœnam augente, vel
propter confeſſionem minuente, ſi reus
negat delictum, & poſtea confiteatur an
tequam Fiſcus ad probandum grauatus
fuerit, pœnam negationis euitat, & be-
neficio confeſſionis potitur Vulpell. in
conſ. 69. nu. 2. cum ſequen.

STATVTVM X.

Puniens inſultum.

111 Statutum puniens. Adde † an etiã
compræhen-
dat offendentem in oſtio. Bart. in l. 1. §.
hoc interdictum ff. de clouc. & Iaſ. in l.
cœtera §. hoc ſenatuſconſultum ff. de
112 leg. 1. Et quid ſi † aliquis, dum eſſet in
via, proiiciendo arma offenderet exiſtẽ-
tem in domo ſua, vide Iacob. nouell. in
pract. crimin. c. intereſt reipub. nu. 12.
vbi dicit, quòd ſi ſtatutum puniret offen
dentem in domo ſua ad pœnam centũ,
quòd ille, qui proiecit arma, & vulnera-
uit in domo non teneretur ad pœnam
ſtatuti, quia ſemper in delictis inſpicitur
initium, & non finis, ſed Bald. in l. vnica
vbi de poſſeſſione nu. 2. contrarium te-
nuit, & benè dicens, quòd magis inſpici
tur qualitas loci, vbi maleficium conſu-
matur, quam vbi incohatur, quia pro-
priè maleficium ibi accipit formam, &
ſtatum; & debet attendi locus, vbi eſt
vulneratus, & non vbi eſt vulnerans,
quando loca diſtant, Franch. in c. ſi eccle
ſiam nu. 7. de conſecrat. eccleſ. in 6.

113 Item † adde, quòd vulneratus in tecto,
nõ videtur in domo vulneratus. Franc.
in c. ſi eccleſiam nu. 7. de conſeruat. eccle
ſiæ nu. 6.

114 Item † adde, quòd ſi quis haberet duas
domus, & in vna habitaret, & in altera
nõ, ſi in hac fuerit factus inſultus; aggreſ
ſor non tenebitur pœna ſtatuti. Alber.
in 2. part. ſtatut. quæſt. 35.

115 Item † adde, ſi ſtatutum puniret euntẽ
de nocte ſine lumine, non haberet locũ
in eunte ſub porticu domus ſuę. Mazzol.
in conſ. 54. nu. 26.

116 Item † adde, quòd ſtatutum de offen-
dente ad domum, non habet locum in
offendente ad apothecam. Corn. in cõſ.
203. vol. 1.

117 Item † adde, quòd ſtante ſtatuto, quòd
pro maleficio commiſſo in domo habi-
tationis iniuriati duplicetur pœna, & te
ſtes examinati contra reum dixerint
male-

maleficium commiſſum in domo habitationis iniuriati, non probant, quia eſt poſſibile, quòd tempore teſtimonij habitaret,& non tempore maleficij,& qualitas debet verificari tempore iniuriæ. ita tradit Ang. in conſ. 193. col. 2.ad finem uiſis proceſſibus,quem refert,& ſequitur Felyn.in c. examinata ſub nu.7. de iud.

118 Item † adde, ſi ſtatutum puniret inſultum ad domum,vel iuxta domum,diceretur iuxta domum,ſi inſultus fieret per duos pedes propè.ita Ang. in l. quidam hiberus col. fin. ff. de ſeru. vrban. prædiorum.

119 Item † adde, quòd dictum ſtatutum habet locum, ſi molendinarius aſſalitur in molendino,& nauta in naui.Alber.in l.hoc edictum. §. ſi de naui ff. de ijs qui eiecer. vel effuder.& Tiraq.de retract.§.

120 1. gloſ. 7. nu. 88. vide etiam † omnino Fab. de Monteleone in praxi arbir. par. 6.quæſt.3.fol.487. vbi latè, quę delicta in domibus fieri dicantur,& quæ veniāt appellatione domus, latiſſimè habetur per Caſſan. in Cathal.gloriæ mundi in 12.par. conſt. 72. & per Gulielm. Benedicti in cap. Raynucius in verb.domum de teſtam.

STATVTVM XI.

Puniens percuſsiones vel vulnera.

121 Statutum. Adde, † quòd ſtatu tum puniens vulnerantem, comprætendit etiam eum, qui ſtudiosè ſeipſum vulnerauerit. Gramm.in deciſ. 44.

122 Item † adde, ſi ſtatutum puniat vulnus cum cicatrice deformi, non ſufficit probare cicatricem, niſi probetur & deformitas. Felyn.in c.examinata nu.7.in fin. de iud.

123 Item † adde, quòd ſtatutum loquens de vulnere, non comprætendit paruum vulnus; ſiue minimam effuſionem ſanguinis.Bald.in l.fin.c. de ædil. ac Roma. ſing.a 20. Bero. in c. 1. nu. 81. de integ. reſtit.

STATVTVM XII.

Contra homicidas.

STATVTVM XIII.

Contra fures.

STATVTVM VLTIMVM.

De ſtatutis pœnalibus in genere.

Quæſtio LXXXIII.

SVMMARIVM.

1 *PEena quando dicatur arbitraria, remiſsiuè.*
2 *Iudex malè iudicans, quomodo puniatur.*
3 *Et quid de arbitro, Arbitratore, Notario, Medico, Aduocato, Agrimenſore, Artifice, remiſsiuè.*
4 *Iudex filius fam. per imperitiam male iudicans, non tenetur vltra peculium.*
5 *Et quid ſi tempore ſyndicatus peculium decreuit.*
6 *Et quid ſi tempore ſyndicatus ſit effectus ſui iuris.*
7 *Iudex per imperitiam iudicans, punitur, licet grauatus non appellauerit.*
8 *Et quid ſeruetur in practica.*
9 *Et quid ſi ſentētia non fuerit executioni demandata.*
10 *Libellus quomodo ſit formandus contra Iudicem malè iudicantem.*
11 *Iudex condemnans indebitè ad mortem, quomodo puniatur.*
12 *Stellionatus crimen, remiſsiuè.*
13 *Impoſtura quid ſit, & quomodo puniatur.*
Zuntatores, ſiue impoſtores, acrius ſunt puniendi, quam fures. ibid.
14 *Vis publica, & priuata quando dicatur.*
Statutum puniens unionem decem armatorum, habet locum etiam in ſex armatis ibidem.
Vnio armatorum ſemper præſumitur ad malum finem. ibid.
Vnionum materia, & decretorum uniones prohibentium, vbi tractetur. ibid.
15 *Inſultans cum armis, ſi eſt ſolus, an puniatur de vi publica.*
16 *Vim priuatam committens, punitur, licèt rem raptam reſtituat.*
17 *Vis publica an confundatur cum alio delicto, propter quod vis infertur.*
18 *Vis publica an committatur per vnum ſolum.*
19 *Vis dicitur illata cum armis, licèt quis arma deie-*

Quæſtio LXXXIII.

ma deieciſſet, poſtquã ad locum peruenit.
20 *Vis publica requirit dolum.*
21 *Vis, & violentia defferunt.*
Et quando committatur, remiſſiuè. nu. eodem.
22 *Clerici propter violentiam quomodo puniantur.*
23 *Auferre quid ſignificat, & an probet violentiam.*
24 *Vis dicitur, quoties quis ſibi ius dicit, & propria auctoritate aliquid occupat.*
25 *Vis publica cenſetur deducta, ſi ex proceſſu probetur de armis, licet in libello ſimpliciter de vi ſit facta mentio.*
26 *Statutum, quòd volens aliquam violenter corrumpere, puniatur morte, quomodo ſit intelligendum.*
27 *Inſultus non dicitur fieri, niſi quis ſit adeo propinquus inſultato, vt potuerit illum verberare.*
28 *Prohibens aliquem teſtari quomodo puniatur.*
29 *Compellens aliquem ad aliquid ſibi dandũ quomodo puniendus, remiſſiuè.*
30 *Piſiſtrati Athenienſium Tyranni factum egregium.*
31 *Oſculantis impudicè pœna remittitur Iudicis arbitrio.*
32 *Et quid in Regno Neap.*
33 *Et quid in ſtatu eccleſiaſtico.*
34 *Partus exponentes quomodo puniantur.*
Et poſiti an cenſeantur legitimi, & poſſint ad ſacros ordines promoueri ibid.
35 *Et quid de exponente ſpurium.*
36 *Superſtitioſi quomodo puniantur.*
37 *Terminos mouentis pœna, remiſſiuè.*
38 *Iudex in pœnis arbitrarijs poteſt punire pecunia, & in corpore.*
39 *Et an ad mortem naturalem.*
40 *Statutum concedens Iudici arbitrium in puniendo, non habet locum in caſibus in quibus ſpecialiter per ſtatutum eſt pœna impoſita.*
41 *Arbitrium conceſſum vſq; ad mortem intelligitur excluſiuè.*
42 *Arbitrium in pœnis non extẽditur ad mortem in delictis non conſumatis.*
43 *Pœna perpetui carceris non poteſt imponi per Iudicem laicum, habentem arbitrium imponendi omnem pœnam.*
44 *Furis appellatione venit deflorans virginem.*
45 *Arbitrium conceſſum in condemnando, nõ cenſetur conceſſum in procedendo.*
46 *Iudices iudicando caueant, ne dicant, quod videatur vulgo iniquum.*
47 *Iudici ſi ſit conceſſum arbitrium generale, id non, extenditur ad bonorum confiſcationem.*
48 *Sacerdos in pœnitentijs ſacramentalibus, an habeat liberum arbitrium.*

1 DIxi etiam. Adde† vt per Me
noch. de arbitr.
iud. caſu 381. cum multis ſe-
quent. vbi latè.
Itẽ adde, ꝙ oẽs pęnę in Principe ſunt ar
bitrarię l. 1. in fine. C. de ſumm. Trin. &
fide Catho. Gram. deciſ. 36. nu. 12. & vo
to in fine, & deciſ. Pedemon. 80. nu. 18.
2 Iudex malè iudicans. Adde † Me-
noch. de ar
bitr. caſu 339. fol. 318. vbi pleniſſimè, &
Vincẽt. Caroc. in tract. locati, & condu-
cti parte 3. rubr. de var. & extraordin.
3 cognit. fol. 83. vbi † habetur etiam de
arbitro, arbitratore, Notario, Medico,
Aduocato, Agrimenſore, & alijs artifici
bus per imperitiam malè iudicantibus.
4 Item † adde, quòd Iudex malè iudicãs
per imperitiam, non autem dolo, ſi eſt
filius familias, non tenetur vltra pecu-
lium. l. ſi filius familias, vbi Bart. ff. de
iuriſd. omn. iud. & Aldobran. ad gloſ. in-
ſtit. de oblig. quæ ex quaſi delicto, dicit
5 communem, & ſi † peculij quãtitas tem
pore, quo iudicauit, minor quam tem-
pore ſyndicatus fuerit, fortè in tantum
ſolũmodo teneri eum, ſuſtineri poteſt:
6 & ſimiliter, ſi tempore ſyndicatus † ſui iu
ris fuerit, ſecundum tempus ſententiæ
erit condemnandus, ideſt ad quantitatẽ
peculij, ſecundum Laurent. Tennini
caut. 88. vbi hanc quæſtionem latè tra-
ctauit.
7 Item † adde, quod pars iniuſtè cõdem
nata per imperitiam Iudicis, licèt non
appellauerit, poterit tamen agere con-
tra Iudicem, ſecundum Bald. in c. 1. de
pace iur. firm. §. Iudices nu. 7. etiam ſi
eius ſententiam fuerit confirmata, vt ibi
per eum, & per Menoch. in d. caſu 339.
8 nũ. 13. & 14. ſed hoc † non eſt verum,
quia de iniquis decretis, aut ſententijs
malè latis Iudices hodie non ſyndicã-
tur, vt per Gram. in conſ. 54. num. 11.
quem ſequitur Bertaz. in conſ. 91. nu. 1.
& 71. nu. 8.

9 Item

9 Item† adde, quòd Iudex malè iudicãs,
non tenetur parti, etiam quòd ſententia
eſſet iniquiſſima, ſi ipſe dictam ſententiã
non exequeretur, vt per Gram. conſ. 54.
nu. 10.

10 Item † adde, ſi agatur contra Iudi-
cem, qui malè iudicauit ex imperitia,
concludet libellus, vt condemnatio fiat
in quantum religioni iudicantis videbi-
tur, ſi autem malè iudicauit, dolo conclu
det libellus ad condemnationem veræ
æſtimationis litis: verum ſi ſententia nõ
dari, ſed fieri, aut pati quid iniurioſum
mandaret, puta mutilationem membri,
aut quid ſimile, concludet libellus ad in
tereſſe, & ad certam æſtimationem, quã
potius de ſuo voluiſſet ſoluere grauatũ,
quam tale damnum, & grauamen pati:
ita tradit Frideric. ſchen. in tract. de ſen
11 tentia, & re iud. nu. 49. & ſi † Iudex per
imperitiam aliquem condemnauerit ad
mortem, arbitrio Iudicis puniri debet;
& ſi doloſè condemnauerit, tenetur pœ
na mortis. Gram. deciſ. 99. verſ. 1. & 2. &
Gomeſ. de delict. cap. 3. nu. 16. verſ. ſecũ
dus caſus.

12 In hac autem materia. Adde † ui-
dendum
Menoch. de arbitrar. iud. in caſ. 381. vbi
plenè tractauit materiam criminis ſtel-
lionatus; & Farinac. in quæſt. 19. nu. 33.
cum ſeq. vbi magis latè.

13 Si quis imposturam. Adde † viden
dum Menoc.
de arbitr. iud. in caſu 383. vbi ponit qui-
bus pœnis impoſtores puniãtur, & quid
ſit impoſtura, vide Cagno. in l. fraudis
interpretatio nu. 5. & ibi habetur etiam,
quid ſint fraus, fallacia, calliditas, & ma-
chinatio. Et iſti impoſtores acrius ſunt
puniẽdi, quam fures, ſecundum Io. Bap.
de S. Sener. in l. cunctos populos col. 1.
in vltima repet. C. de ſumm. Trin. & fide
Cath. vbi plura iura allegat, & eos vo-
cat Zuntatores, quem refert, & ſequitur
Marſ. in ſingulari 318. fui rogatus, & Ia
cob. Nouel. in ſua pract. & theorica in c.
furtum nu. 25.

14 Vim publicam. Adde† Menoch. de
arbitr. iud. caſ. 394.
fol. 370. vbi. pleniſſimè de vi publica, &
priuata, & Afflict. in conſt. violentia, &
Decia. in tract. crim. lib. 8. c. 16. 17. 18. &
19. vbi latè quibus modis committatur
vis publica, & priuata; quibus modis pu
niatur, & quomodo excuſari poſſit.

Item adde, quòd ſtatutum puniens cõ-
gregationem decem armatorum, habet
locum etiam in cõgregatione ſex arma-
torum ſecundum Becc. in conſ. 71. nu.
4. & vnio hominum armatorum in du-
bio præſumitur ad malum finem, Natta
in conſ. 665. vol. 4 & in materia vnionũ,
& decretorum vniones prohibentium,
latè per Boſſ. in tit. de crim. læſæ Maieſt.
nu. 23. cum ſequent. & in tit. de vnioni-
bus.

15 Item adde, † quòd Gram. in vot. 15. nu.
10. & deciſ. 17. tenuit contrarium, quod
faciens inſultum cum armis ſolus, & nõ
coadunatis hominibus non punitur de
vi publica, ſed pœna exilij, & relegatio-
nis. Corn. in conſ. 175. vol. 3. & Bart. &
Salic. in l. ſi criminis C. ad l. Iul. de vi
pub. & ibi dicit Bart. vim publ. fieri coa-
dunatis hominibus, etiam ſi vnum hõ-
minem coadunauerit.

16 Item † adde, quòd committens vim
priuatam, punitur etiam, quòd rem ra-
ptam ante inquiſitionem formatam re-
ſtitueret, Afflict. in conſt. violentias nu-
me. 40.

17 Item † adde, quòd pœna vis publicæ
non tollitur, nec confunditur propter
aliud delictum; cuius cauſa vis infertur.
Salic. & Ang. in l. 3. C. de vi pub. hoc
tamen intelligitur communiter per Do-
ctores, ſi incontinenti ſit factus inſultus,
& percuſſio, tunc enim punitur ſolum
de percuſſione, & confunditur inſultus
cum percuſſione, quia ad eundem finẽ
iſta duo delicta fuerunt facta. Barr. in l.
illud ff. ad l. Aquil. Bald. Alex. & Iaſ. in l.
diuortio in princ. ff. ſol. matrim. Ang.
Aret. in verbo fecit inſultum col. 2. verſ.
vt aduertas, Alex. conſ. 115. vol. 3. & ibi
dicit, quòd in dubio intelligitur, quod
fuerit incontinenti: vide etiam Marſ. in
pract. crim. in §. & quia nu. 38. Et, quòd
faciens inſultum cum armis puniri de-
beat de vi publica, etiam quòd eſſet ſo-
lus, tenet Gram. conſ. 43. ſed multi tenue
runt cõtrarium, vt refert Foller. in pract.
crim. in verb. pœnis debitis nu. 36. vbi
18 diſtinguit, quod ſi † vnus ſolus appẽſatè
cum armis offendit, quod tunc procedit
opin. Gram. aut non appenſatè, & tunc
procedit opinio tenentium contrarium.

19 Item † adde, quòd ſi quis peruenerit
ad locum cum armis, & ſtatim arma pro
iecerit, dicitur vim cum armis intuliſſe.
Ang. in l. 3. §. qui maritum ff. de ui, & vi
armata, & Soci. in conſ. 188. nu. 7. vol.
2. Et inſultus factus cum armis etiam nõ
extractis pnnitur de vi publica, ac ſi ex-
tracta fuiſſent, vt dicit tex. not. in l. 3.
§. armis ff. de vi, & vi armata. Roma.
ſing. 568. incip. inſultus. Gram. conſ. 43.
nu. 3. Deci. & Cagno. in l. qno tutel. §. vi
factum ff. de reg. iur. quē refert, & ſequi-
tur Caraui. in Ritu 68. nu. 17.
20 Item † adde, quòd vis publica requi-
rit dolum, vt per Crau. in conſ. 18. num.
19. & Gabriel. in conſ. 172. nu. 12. vol. 1.
21 Item † adde, quòd eſt differentia inter
uim, violentiam, & actum per vim, ſeu
violēter factum, vt per Caſtrenſ. in cõſ.
27. vol. 1. vbi habet de vi facta ad hoſtiũ
mulieris animo eam adulterandi: & ibi
plenè habet, quid ſit vis, quid violentia,
& quid actus vi factus, & quot modis
committatur violentia. vide Boſſ. in rit.
de pluribus violentijs. & Gomeſ. in tit.
de delictis cap. 4. & vis quinq; modis
committitur, vt per Menoch. de recup.
poſſeſſ. in prąludio nu. 38. cum ſequen.
22 & † qua pœna puniantur clerici propter
violentiam, Diaz. in pract. crim. canon.
cap. 95. & de omnibus violentijs, & eo-
rum remedijs, vide omnino Io. Ant. de
Nigris ſuper cap. regni in c. ſubditorum
de uiolentijs, vbi latiſſimè.
23 Item † adde, quòd verbum auferre ha-
bet duplex ſignificatum, cum violentia,
& ſine. ſecundum Angel. in l. poſtquam
col. 2. de petit. hęred. vbi dicit, quòd ſi
teſtes deponant, quòd viderunt aufer-
re de manibus accuſantis, non probant
neceſſariò, & concluſiuè, quia debent di
cere violenter abſtulit, quem ſequitur
Aret. in l. ſi filius familias de teſtam. &
Iaſ. in l. non hoc nu. 9. C. vnde legitimi.
24 Item † adde, quòd uerbum vis latè ſum
ptum verificatur, quoties quis propria
auctoritate illicitè ſibi ius dicit, vel occu
pat propria auctoritate rem ad alium
ſpectãtem. Lextat ff. quòd metus cauſa,
& Corn in conſ. 33. num. 25. vol. 4.
25 Item † adde, quòd accuſatus de vi ſim
pliciter, & in libello non dixerit cum ar
mis, vel ſine, & poſtea probatum fuerit,
quòd vim cum armis intulerit, de vi pu-
blica erit puniendus, licèt in libello non
dixerit cum armis. Luc. de Penn. in l. 1.
nu. 6. C. de Nauicul. ſeu Nauclet. lib. 11.
26 Item † adde, ſi ſtatutum dicat, quòd ſi
quis voluerit aliquam violenter corrũ-
pere, puniatur pœna mortis, intelligitur
de eo, qui actualiter corruperit volunta
riè quò ad ſe, ſed violenter quò ad cor-
ruptam. Pau. de Caſt. in l. ſi conſtiterit
ff. fin. regun. & Boſſ. in rit. de pluribus
violent. & Caſtan. in conſ. 40.

Ibi, faciens igitur inſultum.

27 Adde, † quòd quis non dicitur inſultũ
facere, niſi adeò ſit propinquus inſulta-
to, vt poſſet ipſum verberare, ſi vellet,
eſt doctrina Bal. in c. 1. §. ſimiliter qbus
modis feud. amitt. & Foller. i pract. crim.
in verb. recipiantur defenſiones nu. 35.

Compellens aliquem teſtari.

28 Adde † Menoc. de arbitr. iud. caſ. 395.
fol. 373. vbi pleniſſimè de pœnis, quibus
puniuntur impellentes, vel prohibētes
teſtari.
29 Item † adde, an compellens aliquem
per vim, & metum, iuſtum etiam mortis,
pecuniam, aut rem aliquam ob aliquo,
etiam mediante aliquo contractu, con-
ſequitur, committat furtum, & rapinam,
vel vi publica, aut priuata ſit puniēdus.
Bero. conſ. 193. per totum vol. 3. vide
etiam Bart. in l. 3. ff. ad leg. iul. de vi pri-
uata, vbi de illis, qui faciunt aliquem re-
dimi, dicendo, te deprædabor, vel inter-
ficiam, niſi ſoluas mihi tantam pecuniã.

Oſculum inferens mulieri.

30 Adde, † quòd Piſiſtratus Athenienſis
tyrannus, cum adoleſcens quidam amo
re captus, eius filiam oſculatus eſset, vxo
ri hortanti, vt ab eo capitale ſupplicium
ſumeretur, reſpondit, ſi eos, qui nos
amant, interficiamus, qnid his faciemus,
qnibus odio ſumus? Menoch. de Arbitr.
31 iud. caſ. 287. vbi habetur, † etiam quòd
deoſculantes impudicè virum, ſiue fę-
minam, pœna arbitraria puniuntur, ſed
in Regno Neap. oſculantes per vim mu
lieres, puniuntur pœna mortis, Franch.
32 in deciſ. 333. nu. 6. vol. 2. per † Pragma-
ticam Regis Philippi ſub tit. de oſculan-
tibus mulieres, quod tamen non vidi ſer
33 uari in practica, & † in ſtatu eccleſiaſtico
ample-

amplexantes, ſiue deoſculátes mulieres virgines,ſiue viduas, incurrunt pœnam fuſtigationis, & ammiſſionis bonorum, & alias pœnas de quibus per conſtit. Marchiæ in lib. 4. cap. 72. & ibi etiam diſponitur, vt matrimonium inter eos contrahi nõ poſſit: ac in Ciuitate Neapolis mulier patiens ſe deoſculari, perdit penitus ipſo facto dotes omnes, ſi quas habet,vel habitura eſſet;& à paterna à maternaq; ſucceſſione pariter expulſa, omni eius compendio, & commoditate remanet in recuperabiliter ſpoliata, & nullus pro ea intercedere poteſt,alias punitur. ita prouiſum fuit per cap. Regni 262. incip. vt ſine mortalis, de rapt.virg. ſub colore matrim.

34 Partum exponens. Adde † Menoc. de arbitr. caſu 396.fol.375. vbi quibus pœnis puniantur exponentes partus, & an expoſiti cenſeatur legitimi, & an poſſint promoueri ad ſacros ordines.

35 Item † adde, quòd pœna partum exponentis non videtur habere locum in filio ſpurio,per ea, quæ tradit Vulpell.in conſ.94.nu. 12.

36 Puniuntur etiam. Adde,quòd† de iure debent relegari, vt per tex. in l. ſi quis aliquid ff. de pœn.& Boſſ.in tit.de extraord. crim. nu. 9. ubi allegat iſtum tex. & refert aliquos à ſenatu ita punitos fuiſſe.

37 Terminos mouens. Adde† Menoc. de arbitr. caſu 393.fol.388.vbi plenè.

Sed quæro quando. Adde videndum omnino ad hãc quæſtionem Menoch. de arbitr. iud.in quæſt.86.vbi latiſſimè.

38 Item Adde,† quòd in pœna arbitraria Iudex poteſt punire pœna corporali, & pecuniaria in ſimul. Afflict.deciſ.276.& ibi Vrſill. in addit. in princ. & Card. in clem.2.de heret. §.2.

39 Item † adde, an Iudex poſſit pœnam mortis imponere, ſtante ſtatuto diſponente, quòd pœnæ ſint arbitrariæ iudici Pariſ.de ſynd.in verb.an ſi ſtatutum,relinquit pœnas arbitrio Iudicis, vbi multum diffuſè.

40 Item † adde,quòd ſtatutum de puniendo libero arbitrio Iudicis, non reſpicit caſum, vbi eſt pœna determinata à ſtatuto. Paul. de Caſtr.in l. certo genere §. ſi totus in fin. de ſeruit. ruſt. præd. Mazzoll.conſ.18.nu.67.

41 Item † adde, ſi ſtatutum diceret,poſſit Iudex arbitrari vſq; ad mortem, non poſſet imponere pœnã mortis, quia tũc dictio vſq; ſtat excluſiuè. Soc. in c. licet nu.18. de pœn.

Item adde, ſi ſtatutum diceret, quòd debeat puniri corporaliter ad arbitrium Iudicis, non poterit extẽdi ad mortem, ſecundum Caſſan. ſuper conſuet. Burg. fol. 170.nu.4.

42 Item † adde, quòd licet Iudex habeat arbitrium in delictis attentatis, non tamen conſumatis, non poteſt pœnam mortis arbitrari. Bald. in conſ. 443. coquus confecit venenum, col. 2. vol. 3. Alex. conſ. 15.col. 2.vol. 1, Caſſan.ſuper conſuet.Burg.§.5.fol. 173.verſ. ſecunda declaratio.

43 Item † adde, quòd ſi Iudex per ſtatutum haberet arbitrium imponendi omnem pœnam, non poſſet imponere pœnam perpetui carceris, ſtatutum enim debet intelligi,dummodo non imponatur pœna à lege prohibita, niſi in caſu, quo de iure ciuili veniret imponenda aliqua pœna, per quam quis efficeretur ſeruus pœnæ, vt in damnato in metallum, quod cum illa pœna non ſit in vſu, poterit etiam ſecularis Iudex loco ipſius pœuam perpetui carceris imponere, ſi ex forma alicuius ſtatuti talis pœna imponeretur. Soci. in rubr.de pœn. nu. 21.cum ſeq.

44 Item † adde, quòd habens arbitrium contra fures, cenſetur etiam habere arbitrium contra deflorantes Virgines. Ang. in auth.de leno.per illum tex.ver. caſtitatis furtum.

45 Item † adde, quòd habens arbitrium in condemnando, non cenſetur habere arbitrium in procedẽdo, ita quòd poſſit terminum maleficis coarctare, vel prorogare.Iaſ.in §.bonæ fidei.nu. 24. inſtit. de actio.

Item adde circa iſtam quæſtionem, an Iudex habens arbitrium poſſit ſe extendere vſq; ad mortem, videndum Monticel. in pract. crim. in reg. 2. vbi ponit multas limitationes, & nouiſſimè D. Farinac. crim. quæſt. n quęſt. 17. nu.34. cũ ſequẽ.vbi latiſſimè more ſuo,ſed iſta quę

ſtio à tot Doctoribus ita difusè, & diligẽter examinata, eſt ſuperflua; arbitror enim, quòd his temporibus, quibus principes volunt eſſe Iudices, nemo Iudex reperiatur ita fatuus, qui audeat in conſulto Principe reum ſuo arbitrio ad mortem condemnare.

46 Scias autem. Adde, † quòd Iudices ſemper debent cauere, ne aliquid dicant iudicando, quòd videatur vulgo iniquum, & eius opinioni non applaudeat, quæ eſt quodammodo quodam ius naturale inſitum naturaliter mentibus cuiuſlibet non artificialiter, licèt de iure ſcripto poſſit illa vulgi opinio cauillari. glo. in l. ſi maior annis C. de tranſact. & Pau. de Caſt. conſ. 300. ſub nu. 1. vol. 2. vt dixi etiam ſupra in quæſt. 55. verſ. circa primum.

47 Item † adde, quòd in generali arbitrio dato alicui Iudici non venit poteſtas confiſcandi bona. Deci. in c. 1. in fin. de officio de leg. Alex. conſ. 116. nu. 13. vol. 2. & Menoch. de arbitr. iud. quæſt. 93. nu. 80.

Aliud eſt etiam genus.

48 Adde † Menoch. de arbitr. iud. caſu 391. fol. 366. & ibi, an Sacerdos poſſit immutare pœnas conſuetas, vel à canonibus indictas, vel à ſummo Pontifice.

Quæſtio LXXXIV.

S V M M A R I V M.

1 *Dolus in delictis quando requiratur.*
2 *Et quomodo probetur.*
3 *Dolus præſumitur modis 123. remiſſiuè.*
4 *Dolus non datur, vbi non eſt cauſa delinquendi.*
5 *Dolus verus, & præſumptus quomodo probentur, remiſſiuè.*
9 *Dolus quid ſit.*
Caliditas ibidem.
Machinatio ibidem.
Fraus ibidem.
7 *Cuſtos carceris ratione culpa poteſt puniri capite.*
8 *Culpa quando puniatur capitaliter, remiſſiuè.*
9 *Culpa lata quando æquiparetur dolo.*
10 *Culpa quando dicatur lata, & latiſſima.*
11 *Statutum puniens homicidium morte quomodocumq́; commiſſum, habet locum etiã in homicidio commiſſo ſine dolo.*
12 *Et quid ſi fuerit commiſſum ad defenſam.*
13 *Homicidium ſine dolo commiſſum punitur arbitrariè.*
14 *Statuta pœnalia requirunt dolum.*
15 *Pœna an ſint multiplicanda, quando quis plura delicta commiſit.*
16 *Reſiſtentia facta Curiæ, an confundatur cum homicidio ſubſequente poſt reſiſtentiam.*
17 *Delicta quando dicatur plura, remiſſiuè.*
18 *Vulnus quando dicatur.*
19 *Vulnus an dicatur tumefactio ab extra; ſi intus ſit facta ſciſſura.*
Et quid ſi tumor ille aperiatur ferro. nu. eodem.
20 *Statutum puniens vulnus, an procedat in vulnerante cum dentibus, cum ſanguine, vel cum armis non offenſibilibus.*
21 *Accuſatus de pluribus percuſſionibus, non expreſſo numero poterit puniri de duabus.*
22 *Et quid ſi fuerit dictum de pluribus, & pluribus.*
23 *Et quid ſi de multis.*
24 *Vulnera plura inferens eodem tempore, an debeat vnica tantum pœna puniri.*
Et quid ſi fuerint illata vnico ictu. nu. eodem.
25 *Inſultus, & delatio armorum an confundatur.*
29 *Cephal. in conſ. 204. impugnatur.*
Inſultus, & percuſſio quãdo confundãtur. nu eod.
27 *Delictum minus an confundatur cum maiori.*
28 *Reiterare delictum quando quis dicatur.*
29 *Reiteratio delictorum aggrauat.*
Tortura non tollit pœnam ordinariam in ſolito delinquere. ibidem.
30 *Statutum puniens pœna mortis furtum decem ſcutorum, an habeat locum, ſi plures vnam rem furati ſint dicti valoris.*
31 *Sẽtẽtia lata in perſonã vnius ex cõſortib⁹ delicti, an pſit, vel noceat alijs, remiſſiuè.*
32 *Socij alicuius furti, vel rapinæ, an teneantur inſolidum ad reſtitutionẽ, & quid in vtroq́; foro: & ſi vnus ſatisfaciat inſolidum, an alij teneantur pro æquis portionibus, remiſſiuè.*

Dictum

DIctũ eſt de pœnis. Ibi. Et
imprimis quidem ſcias.
1 Adde, † quomodo in delictis
requiratur dolus, ad hoc vt quis punia-
tur ad mortem. Marſ. in Sing. 176. vo-
luntas, & propoſitum in l. frater tuus C.
ad l. Corn. de ſicar. & quãdo imponitur
pœna pecuniaria pro delicto commiſſo,
tunc non requiritur dolus. Bald. in l. 1.
vlt. col. ff. de leg. & Iaſ. in l. iuſtè poſſidet
pen. col. ff. de acquir. poſſ.
2 Item † adde, quòd dolus indicijs, & cõ
iecturis probatur, & centum viginti tres
modos præſumendi dolum accumula-
3 uit. † Luc. de Pen. in l. quemadmodum
C. de agri. & conſ. lib. 10. de hoc vide
etiam Maſc. de probat. conclu. 530. &
531. & Decian. conſ. 32. nu. 3. cum mul
tis ſequen. vol. 3. & præſumitur in eo
dolus, qui aliquod commodum receptu
rus eſt, vt per Bar. in l. ſi eum exceptio-
ne. §. in hac ff. quod metus cauſa. Soci.
iun. in conſ. 37. nu. 30. vol. 2. & Corn.
conſ. 63. nu. 9. vol. 3. Ruin. conſ. 2. vol. 3.
& conſ. 8. vol. 4. Crau. conſ. 6. & 75. nu.
13. Rolan. conſ. 45. nu. 35. vol. 1. cõſi. 11.
nu. 52. vol. 3. Menoch. conſ. 98. nu. 22.
4 Ceph. conſ. 355. nu. 52. vol. 3. & † vbi
nulla adeſt cauſa delinquendi, non da-
tur dolus, vt per Caſtren. in l. fluminum
§. fin. de damno infecto, & in l. altius C.
de ſeruit. & plenè Foller. in pract. cenſ.
in verb. Nicolaus epiſcopus nu. 46. & in
quibus caſibus dolus præſumatur, latiſſi-
mè habetur per Menoch. de præſumpt.
lib. 5. præſump. 3. nu. 14. cum. ſequen. &
inter duos dolos in dubio minor do-
lus eſt præſumendus, & ideo minus pu-
niendus Bal. in l. ſi prædium ſub nu. 17.
5 C. de ædilit. action. & † quomodo pro-
betur dolus verus, & dolus præſumptus.
Rimin. Iun. conſ. 43. nu. 44. & conſ. 184.
nu. 1. cum ſequen. & de dolo vero, & prę
ſumpto, vide etiam Menoch. de recup.
poſſeſſ. remed. 15. num. 135. & quid ſit
6 † dolus, quid caliditas, machinatio, &
fraus, & quid dolus præſumptus, aut
manifeſtus, Bertaz. conſ. 374. & ibi ad-
dentes vol. 2.

Ibi. Nam in criminalibus lata
7 culpa. Adde, quòd † fallit in cuſtode
carceris, qui ratione culpæ po
teſt puniri pœna capitis. l. ad commen-
tarienſem C. de cuſtod. reorum, & ita
per illum tex. hanc regulam limitat Sua
rez. in allegation. ſuis allegat. 27. & ibi
verſ. bene facit, quod Bald. dicit, idem
eſſe in cuſtode arcis. vide etiam Boer. in
deciſ. 217. nu. 2. vbi ſimiliter tenet in hoc
caſu cuſtodis carcerum, latam culpam
æquiparari dolo, vt puniatur cuſtos ex
8 lata culpa ad mortem. multos † alios ca-
ſus, in quibus ex culpa lata, ſiue dolo
quis puniatur capitaliter, ponit Ang. in
l. milites ff. de cuſtod. reor. & Marſ. in l.
in lege cornelia. ff. ad l. cornel. de ſicar.
& Gomez. de delict. cap. 3. ſub nu. 16.
9 Item † adde, quòd licet lata culpa ęqui
paretur dolo in criminalibus, quando
eſt pœna pecuniaria, hoc tamen fallit,
quando lex, vel ſtatutũ facit expreſſam
doli mentionem, quia tunc non æqui-
paratur, ſecundum Plot. in tract. de in
lit. iur. §. 6. nu. 32. fol. 91.
Item adde, quòd lata culpa non æqui-
paratur dolo, quando delictum de ſui
natura importat dolũ. Ruin. cõſ. 2. primo
10 quæritur nu. 6. vol. 5. & quæ † ſint do-
lus, culpa latiſſima, lata, & leuis; & quan-
do culpa ęquiparatur dolo, vide Caprã
in reg. 78. vbi latiſſimè. Alciat. in l. ma-
gna negligentia ff. de verb. ſignif. nu. 4.
& ſequen. Rimin. iun. in conſ. 210. nu.
76. Ceph. in conſ. 577. nu. 24. vol. 4. &
Decian. in conſ. 85. nu. 28. vol. 2. & ad
hanc Regulam, quòd lata culpa in cri-
minalibus dolo non æquiparetur, ponit
decem limitationes, Diaz. epiſcopus in
reg. 540.

Ibi. Et ex hac concluſione.
11 Adde † quòd iſta doctrina non proce-
deret, ſi ſtatutum diſponeret, quòd pro
homicidio quocunq; modo commiſſo
quis pœna mortis puniatur, ſecundum
Salyc. in l. 2. nu. 12. C. de noxal. cuius
ſententia videtur ab omnibus approba-
ta in l. 1. §. nunciatio ff. de oper. nou. nun
ciat. Deci. in rub. extra de probat. nu. 11.
& Menoch. de arbitr. caſu 324. nu. 14.
Gozad. conſ. 5. nu. 7. Natta. conſ. 160.
nu. 2. Rimin. iun. conſ. 101. nu. 14. quam
limitationẽ per bonas rationes rectè im
probat Bartholom. Romul. in l. vt vim
nu. 192. verſ. ſed huiuſmodi limitatio,
quem refert, & ſequitur Hircon. comm.

opin. centur. 4. concl. 63. & licet opin.
12 Salicet. eſſet vera, non † poſſet procede re in homicidio commiſſo ad defenſionem. Becci.cõſ.51.& Viui. comm.opin. verb. ſtatutum imponens pœnam corporalem: ſed doctr. Salic. ſecundum Bertazz. in conſ. 76. nu. 37. vbi multos alios idem tenentes accumulauit, eſt ini
13 qua,& fuit reprobata; & † homicidium ſine dolo cõmittens, arbitrio Iudicis punitur. vt per Menoch. in d. caſu 324. num. 12.

14 Item † adde, quòd ſimiliter leges, ſiue ſtatuta contra inuadentes, accipientes, aut occupantes poſſeſſionem, vel bona alterius; uel contra præſumentes, aut falſificantes aliquid; non habent locum, niſi contra inuadentes, aut arripientes; uel occupantes, uel præſumentes; aut falſificantes dolo, malo: & etiam ſaltem requiritur lata culpa ad hoc, ut quis pœna pecuniaria puniri poſſit. Marſ. ſing. 287. Alex.conſ.64.col.fin.uol.3. & Plot. in l. ſi quando §. 2. nu. 25.

Scias etiam. Adde in hac materia,
15 quando plura † delicta in foro contentioſo, & in iudiciali pluribus pœnis ſint uindicanda, Soc. in c. ea quæ nu. 12. de pœn. ubi diſtinguendo poſuit nouem principales caſus, & hanc materiam multum diffuſè tractauit, & uide Alex. de nouo in cõſ. 93. ubi quidã rapuerat mulierem, & furtum fecerat, & muros ciuitatis aufugiendo tranſcenderat, & quaſdam clauſuras aperuerat, & conſulit, quòd pluribus pœnis debebat puniri, cum non tollatur pœna unius delicti, pœna alterius delicti; ſed quando omnia delicta habent præambulum neceſſarium ad illud delictum, tunc pœna unius tollit penam alterius: & in hac materia, uide etiam Bertaz. in conſ. 205. & ibi addita, & Ioan. Bolognet. in conſ. 33. ubi etiam habetur, an reſiſtentia
16 † facta officiali Curiæ, confundatur cum homicidio ſubſequenti poſt reſiſtentiã. & quomodo cognoſcatur, an ſit unum
17 delictum, uel plura † delicta, uide Bar. in l. hos accuſare. §. 1. ff. de accuſat. & Bal. in l. cum rationibus C. qui accuſ. non poſſ.

Ibi. Si vero ſtatutum.

18 Adde, quòd † uulnus dicitur, quando ſit ſciſſura in cute, uel ſeparatio in corpore, ſeu mutilatio. l. ſi ſeruus ſeruum §. rupiſſe ff. ad l. aquil. & Bart. in l. prætor ait §. fin. ff. de iniur.

Item adde, quòd ſi ſit facta tumefactio
19 † propter percuſſionem, dicitur illatum vulnus, ſi eius cauſa ſit facta ſciſſura, ſeu ſeparatio intrinſecus; licet non appareat ab extra, & hæc faciunt ad huiuſmodi
20 ſtatuta † de vulneribus loquentia. ita tradit Socin. in rubr. de homicid. volunt. nu. 10. ſed Bart. in l. prætor §. qui atrocem ff. de iniur. dicit, quòd ſi oportet, quòd tumor ille aperiatur ferro, dicitur vulneraſſe, & habet locum ſtatutũ de vulnere, quẽ refert, & ſequitur Affli. in conſtit. ſi quis aliquem rubr. 12. lib. 1. nu. 5. & ibi nu. 6. cum ſequen. habetur etiam, an percutiens eum dentibus, cum ſanguine, vel cum armis non offenſibilibus debeat puniri pœna ſtatuti punientis vulnerantes.

21 Item adde, quòd † accuſatus de pluribus percuſſionibus non expreſſo numero percuſſionum, poterit puniri de duabus percuſſionibus, ſecundum Bald. in l. fideicommiſſum §. ſi quis decem ff. de
22 leg. 3. & ſi de pluribus, † & pluribus per cuſſionibus quis eſſet querelatus, intelligeretur de quatuor, ſecundum Bar. in l. ſi gemina nu. 7. ff. arbor. furtim cæſa, & hoc communiter obſeruari ait: ita etiam Aret. de malef. in verb. pluribus; & Roma. conſ. 301. & ſi in accuſatione dicere
23 tur, quòd † multas intulerit percuſſiones, verificaretur in duabus, vel tribus, ſecundum Bart. in l. 1. §. hoc reſcriptum ff. ad ſyllan. & Ceph. in conſ. 225. nu. 43. & ad omnia prædicta vide Laurent. Tenni. in caut. 3.

Item adde, quòd Farinac. in ſuis queſt. crim. in quæſt. 22. nu. 12. impugnat hanc opin. Iac. de arena dicẽtis, quòd inferẽs
24 plura † vulnera eodem tempore non debet puniri, niſi vnica pœna, ſi ſtatutum ſimpliciter imponat pœnam vulnerãti, & tenet quòd grauiori pœna ſit puniẽdus, cum non ſit credendum, quòd ſtatuentes voluerint eandem pœnam imponere pro pluribus vulneribus, quam impoſuerunt pro vnica tantum: quia pęnæ ſemper ſunt commenſurandæ cum delictis, & ſic diſentit etiam ab opinione Bar. cum ſit nimis rigoroſa, vt pœnæ in to-

in totum ſint multiplicandæ, iuxta multiplicationem delictorum eodem impetu commiſſorum, ac ſi diuerſis temporibus patrata fuiſſent, & ita ſecundum opin. Domini Farinac. vidi ſeruari in practica.

Hæc autem omnia. Adde videndum addentes ad Bertaz. in conſ. 205. in litera B. verſ. ego. in hac re, vbi diſtinguit, ſi vulnerans eligeret illud armorum genus, vt plura vulnera inferre poſſet, quòd teneretur pluribus vulneribus: aut caſu, & impetu talia arma acciperet, quòd vnico vulnere tantum puniri deberet.

Alius eſt caſus. Adde, quòd ſi maior eſſet pœna delatio
25 nis † armorum, quam inſultus; uel percuſſionis, nihilominus attenditur pœna inſultus; uel percuſſionis, ita conſuluit Cephal. cõſ. 204. nu. 41. cum ſeq. in caſu delationis archibuſetti parui ad rotam, cum quo fuerat factus inſultus: & licet pœna delationis archibuſetti eſſet triremium, tenuit tantummodo eſſe imponẽdam pœnam inſultus, quod mihi non
26 placet, † quia ſequeretur hoc abſurdũ, quod deterioris conditionis eſſet ille, qui ſimpliciter archibuſettum detuliſſet, quam ille, qui cum eo deliquiſſet: ſed ſecundum addentes ad Bertazz. in conſ. 205. uerſ. quarto, ad utramq; pœnam teneretur, & ibi atteſtatur; quòd Bertazz. eius pater ita iudicauit.

Item adde, quòd ſi delictum eſt ante inſultum, & tunc punitur delictum, & inſultus; ſi uero præceſſit inſultus, & ſtatim atrocius delictum eſt ſecutum, tunc punitur illud atrocius delictum ſine inſultu, nec inſultus poterit intentari ſeparatim à delicto, etiam quòd inſultus factus fuiſſet in uno territorio, & maius delictum in alio, dummodo incontinẽti, ita tradit Caſſan. in conſuet. Burg. fol. 294. uerſ. notanter, ubi allegat Bald. ita tenuiſſe in c. 1. de pace iur. firm. §. iniuria punitur num. 11. circa finem, ſed Caſſaneus non uidit Bald. quia ibi contrariũ
27 dicit, ſcilicet, quòd inſultus † non cõfunditur propter diuerſitatẽ territorij, Cyn. in l. qui de crimine tenuit illud, quòd dicit Caſſan. in loco ſupracitato, ut refert Saly. in l. pen. nu. 16. C. de accuſ. ubi quæſtionem iſtam latè examinauit plures faciendo diſtinctiones, eum uide.

Ibi, Et illa gloſſ. ſolet.

Adde, quòd contrarium tenet Couar. uariarum reſol. lib. 2. cap. 10. nu. 8. quem reprobat Magon. deciſ. Lucẽſi 84. in fin. In hac materia uide Io. Andr. in add. Specul. in tit. de homicid.

Sed hic incidenter quæro.

Adde quot uices requirantur, ut quis
28 dicatur † reiteraſſe, & ſępius commiſiſſe. Lucas de penn. in l. unica C. de ſuperexact. l. 10. & ſecundum Gram. deciſ. 16. conſuetudo delinquendi inducitur per duas uices, & in deciſ. 36. nu. 9. & Simon. de præt. cõſil. 104. ubi tenet, hoc procedere etiam, quòd in tortura confeſſus non fuerit, ſed quòd tantum ſit conuictus: & ibi nu. 25. dicit, quòd reiteratio delictorum aggrauat pœnam, & quod pluries fuerit punitus: & nu. 46. dicit, quòd licet regulariter tortura paſſa, tollat pœnam ordinariam, hoc non procedit, ſi in reo ſit frequentia delictorum capitalium:
29 Item adde, quòd reiteratio † auget pœnam, quando conſuetudo delinquendi eſt in eodem genere, ſiue ſpecie mali, & quod delicta uerè ſint probata, & quòd de dictis delictis fuerit punitus, uel gratiatus à lege, uel ab homine, ita declarat Anguſſola in conſ. 18. lib. 1.

Vltimo quæro. Adde, quòd ſi extaret ſtatutum,
30 † quòd committẽs furtum ualoris, puta decem ſcutorum, pœna mortis puniatur; ſi plures facerent in ſimul furtum dicti ualoris, quo inter eos diuiſo, quælibet pars non aſcendit ad dictam ſummam, nihilominus omnes poterunt ſuſpendi, quia quilibet tenetur inſolidum. And. de Iſern. in tit. de pace tenenda §. ſi quis quinq; ſolidos col. fin. & allegat. tex. in l. 1. C. de cond. furt. & in l. uulgaris §. fin. ff. de furt. & idem tenuit Io. Ant. de Nigr. in cap. 10. incip. ad hoc nu. 61.

Item adde, quando plures committunt delictum, an ſententia abſolutoria, uel condemnatoria lata in perſonam unius, proſit, uel noceat alijs, latè per Gomez. de delictis c. 1. nu. 88. ubi facit plures concluſiones.

Item adde, ſi plures committunt furtũ, uel rapinam, an omnes teneãtur ad reſtitutionem inſolidum, & ſi in utroq; foro; & ſi unus eorum reſtituat in ſolidum, an ceteri huic pro æquis portionibus ſatisfacere teneantur, latè Couar. in 2. par. relect. §. 12. nu. 3. & 4.

Quæſtio LXXXV.

SVMMARIVM.

1 *INquiſitio contra delinquentẽ extra territoriũ quomodo ſit formanda.*

2 *Statutum imponens pœnam nouam, an cenſeatur recedere à pœna iuris communis.*

3 *Iudicis arbitrium ceſſat, vbi lex, vel ſtatutum ſpeciatim pœnam imponit.*

4 *Et quæ nam ſit imponenda, ſi tempore delicti erat vna pœna, & tempore ſententiæ alia diuerſa.*

5 *Et quid in cauſa appellationis.*

Pœna ſi imponitur à iure canonico, & alia à iure ciuili, an vtranq; reus ſuſtineat, ibidem.

6 *Alternatiua pœnarum exiſtente cui detur electio, Iudici, vel reo.*

7 *Pœna minor eſt eligenda.*

8 *Pœna vna electa non admittitur variatio.*

9 *Mortis electio an poßit remitti arbitrio rei.*

10 *Statutum, quòd non ſoluenti in terminum amputetur manus, an requirat monitionem.*

Et quid ſi non ſpecificetur tempus in ſtatuto. nu. eod.

11 *Et an ſtante tali ſtatuto admittatur procurator.*

12 *Et ſi elapſo termino ſoluerit, cenſetur remiſſa pœna manus.*

13 *Et an Iudex elapſo termino poßit eligere pœnam pecuniariam.*

14 *Et dictum ſtatutum quomodo ſit intelligẽdum.*

15 *Et an ſi notoriè non ſit ſoluendo, adhuc debeat expectari tempus ſtatuti.*

16 *Et ſi in defectum pœnæ pecuniariæ debet decapitari, requiritur dolus.*

17 *Qualitates à iure præſumptæ an ſint probandæ, vel ſolum allegandæ.*

Et quid ſi inſunt de natura rei. nu. eod.

18 *Statuto puniente vtente falſo inſtrumẽto dolosè, an dolus ſit probandus.*

19 *Libellus ſufficit quòd præſumptiuè concludat.*

20 *Qualitas in inquiſitione non probata, an poßit probari poſt ſententiam ad augendam pœnam.*

21 *Qualitas probanda debet probari, tam agendo, quam excipiendo;*

22 *Niſi in fine accuſationis fuerit petitum, reum condemnari ſecundum formam Iuris, Conſtitutionum, & ſtatutorum.*

23 *Iudex ex cauſa poteſt alterare pœnam ſtatutariam, & conſuetudinem.*

Iudex poteſt minuere pœnam ex cauſa, licèt lex præciſè illã pœnam imponat. nu. eod.

Et hoc etiamſi Iudex non haberet facultatem diſpenſandi nu. eod.

24 *Etiam quòd iuraſſet ſeruare ſtatutum.*

25 *Item mitigare pœnam ſtatuto puniente delictum attentatum, ſicut perfectum.*

26 *Item ſi pro modica ſumma pœna mortis imponatur à ſtatuto.*

27 *Iudex ex cauſa poteſt in ſententia reſeruare famam condemnato.*

Item Notario cõdemnato de falſo famam, & exercitium. ibidem.

28 *Iudex an teneatur mitigare pœnam.*

Et quando poßit eam alterare, remißiuè. ibidem.

29 *Et an in ſententia teneatur exprimere cauſam.*

30 *Et quid in Regno Neap. remißiuè.*

31 *Magiſtratus minor quis dicatur.*

Cauſæ cohærentes delicto, & extrinſecæ quæ dicantur, ibidem.

32 *Iudex nõ poteſt facere compoſitionem poſt ſententiam inconſulto Principe.*

33 *Nec etiam poſt appellationem, cui fuerit renunciatum.*

34 *Compoſitio, vt valeat, quot requirantur.*

35 *Et quid ſi in ſententia non fuerit expreſſa pœna.*

36 *Iudex imponens minorem pœnam ſine cauſa quomodo puniatur.*

37 *Iudex in compoſitionibus non debet eſſe nimis liberalis, alias præſumitur fraus.*

Cõpoſitiones in Regno Neap. quomodo fiant. ibidem.

38 *Iudex alterans pœnam, an debeat cauſam exprimere.*

Et quid ſi poteſt adiri ſuperior. ibidem.

39 *Pœna mortis in Regno Neap. non poteſt commu-*

commutari, niſi ad triremes.
Quod tamen non procedit in officialibus Baronum, ibidem.
Nec ſeruatur de conſuetudine, ibidem.
40 *Confiſcatio bonorum non habet locum, quando imponitur pœna extraordinaria.*
41 *Manus non debet amputari patri famil. habenti plures filios infantes, ſed debet potius relegari.*

TErtius eſt caſus. Ibi, quandò verò ſtatutum.
Adde, quòd Bart in d.l. cun-
1 ctos populos, cõſilium tradit, † quòd quã
do Iudex format inquiſitionem contra
extra territorium delinquentem, dicat
in concluſione, ſuper quibus omnibus,
& ſingulis procedere, & inquirere intẽ-
dit ſecundum formam ſtatutorum hu-
ius loci, & eum culpabilem punire, &
condemnare ſecundum formam Iuris,
& hoc dicit etiam Laurent. Tenni. in
caut. 41.

Debet etiam Iudex. Ibi benè verum eſt. Adde, quòd iſtam queſtio
nem multum diffuſè tra
ctauit Menoch. de recup. poſſ. remed. 9.
quæſt. 51. & ſi extaret ſtatutum, prout
extat in multis locis, quòd pœna corpo
rali nullus puniatur, niſi lege municipali
caueatur, quomodo eſſet intelligẽdum,
vide Alex. conſ. 75. col. 5. vol. 3. & conſ.
135. in ultima col. uol. 1. & Bal. in conſ.
384. uol. 5.
2 Item adde, ſi una lege, uel ſtatuto † impo
nitur pœna mortis homicidæ, & alia le-
ge uel ſtatuto conceditur Iudici, quòd in
omnibus cauſis criminalibus poſſit ſuo
arbitrio procedere, & pœnã imponere,
3 non poterit Iudex † pro homicidio pœ-
nam arbitrari; etiam ſi ſtatutũ ſpeciale
generale præcederet, dummodo à legi-
ſlatore cognitũ fuiſſet. ita latè Menoch.
de arbitr. iud. quæſt. 97. niſi ſtatutum ſpe
ciale de homicidio præcedat, & gene-
rale de arbitrio ſequatur, cum clauſula
non obſtante aliquo alio ſtatuto in con
trarium loquente, quia tunc ſpeciale ſta
tutum de pœna homicidij ſublatum eſt,
Bald. in c. 1. de reſcript. & Menoch. ubi
ſupra nu. 3.

4 Item adde, ſi tempore † delicti ſtatutũ
puniret uno modo, tempore uero ſen-
tentiæ ſuperueniſſet aliud ſtatutum ad-
dens, uel minuens pœnam, an tempus
ſententiæ, uel delicti attendi debeat, ui-
de per Bartò. in l. omnes populi num.
50. ff. de iuſt. & iur. & ibi Caccialup. nu.
156. & Crot. num. 144. & Bart. in l. 1.
ff. de pœn.
5 Item adde, quòd in cauſa † appellatio-
nis debet ferri ſententia ſecundum legẽ,
quæ uigebat tempore ſentẽtiæ, non ſecũ
dum eam, quæ poſt latam ſententiã no-
uiter emanauerit; etiam ſi in lege noui-
tèr emanata, dictum fuerit, quòd protra
hatur ad præterita. authen. ut cum de ap
pell. cognoſc. in prin. & Iudex appellatio
nis debet ſeruare legem primi Iudicis.
Put. deciſ. 166. lib. 3.

Ibi, cum itaq; hæc opinio.
Adde quòd Burſat. in conſ. 94. num. 4.
tenuit hanc opinionem eſſe magis com
munem, quòd pœna ſtatuti tollit pœnã
legis, uel iuris communis, quantumuis
corporalem, etiam quòd pœna ſtatuti
eſſet pecuniaria. ſed Afflict. in conſt. pa-
cterenorum nu. 28. cum ſequent. facit
regulam affirmatiuam, quòd per legem
nouam non tollitur pœna legis antiquę,
cum decem limitationibus, atteſtando
etiam firmam eſſe concluſionem, ſi pro
uno delicto ius canonicũ imponit unam
pœnam, & pro eodem delicto, ius ciuile
aliam, & delictum ſit tale, quòd perti-
neat ad utrunq; forũ, quòd ſi delinquẽs,
ambas pœnas ſuſtinebit: de quo uide ſu
pra per D. Clar. in quæſt. 57. uerſ. ſed
quæro.

Solet etiam plerumq;
Adde Menoch. de arbitr. iud. quæſt. 94.
ubi plenè tractauit, cuius ſit electio pœ-
6 næ † an Iudicis, uel rei, & in quæſt. 84.
habetur ex duabus pœnis, quam eligere
debeat iudex, qui alternatiuè duas pœ-
nas imponere poteſt, & Fely. in c. inter
cęteras de reſcript. ubi latiſſimè.

Ibi, & ratio eſt. Adde, quòd Iudex,
quando ei eſt con-
7 ceſſa optio † pœnarum, debet ſequi mi-
norem Bald. in l. quicumq; col. 5. uerſ.
ſcias et quod, C. de ſeruit. fugit, & Natt.
conſ. 254. lib. 2.

Item

Quæſtio LXXXV.

8 Item adde,quòd electa † vna pęna nõ
poteſt Iudex, vel pars ad aliam tranſire,
Soc.in c.ſicut Iudęi num.54. de Iudęis.

Ibi. Secundus eſt caſus.

Adde, tradita per Menoch. de arbitr.
iud.quæſt.94.& alium caſum, quòd quã
do verba ſtatuti diriguntur partim ad iu
dicem,& partim ad ipſum reum, quòd
tunc electio ſpectat etiam ad reum. Fe-
ly.in d.c.inter cæteras verſ. ſeptima re-
ſtrictio.

Ibi. Et hoc caſu omnes.

Adde,quòd Clarus in quæſt. 99. verſ.
item quæro hic allegata de hoc nihil di-
cit,ſed vide Menoch.de arbit.quęſt.87.
vbi idem tenet,ſcilicet, quòd Iudex nõ
9 poſſit reo † concedere facultatem eligẽ-
di, quo genere mortis velit vti, & quod
idem ſit in pœnis corporis afflictiuis,
vel pœnis pecuniarijs, quando electio
ſit Iudicis.

Sed hic quæro. Adde, an requira-
10 tur monitio † Iu-
dicis, vt ſoluat. Aret.in d. verſ.quaſi non
ſoluerit, verſ.quid autem ſi ſimpliciter.
& quid ſi tempus non eſſet præfixũ, quã
to tempore expectabitur. Bald.in l.qui-
cumq; C.de ſeru. fugit. & Bart. in l.ſer-
uus quoq; ff.de hæred.inſtit. vbi dicit,ꝙ
conceditur tempus quatuor menſium à
die latæ ſententiæ.

Item adde,quod ſtante tali ſtatuto po-
11 teſt dari fideiuſſor, † & admittitur pro-
curator. Benedict. de Bart.conſ.91. nu.
3.inter conſ.crim.diuerſ. tomo 1.in fol.
& de hoc vide etiam Soc. in c. veniens
nu.76.cum ſequen.de accuſat. vbi latè,
an ſtante tali ſtatuto poſſit admitti pro-
curator.

Item adde,ſi poſt tempus elapſum reſ
12 pub.acceperit † pœnam pecuniariam,
intelligitur remiſiſſe perſonalem, ſecun-
dum Bal.in l.quamuis, C.de vſur. & in
l.commiſſoriè, C.de pact.in tit. empt.&
vendit.& Roman. in l. 1. §. & poſt ope-
ris ff.de operis nou. nunciat.

Item adde,quòd ſecundum Dec.in cõ
ſil.12.num.3.verſ.non obſtat quod not.
13 Bart.Iudex † non poteſt poſt terminum
eligere pœnam pecuniariam, ſed benè
reſpub. ſiue fiſcus vti creditores illam
eligere poſſunt.

14 Item adde, quòd tale ſtatutum † non
vult, quòd debeat manus amputari, niſi
in caſu,quo ſoluere non potuerit,ideſt ꝙ
non fuerit idoneus ad ſoluendum, & ita
debet intelligi Cępo.in conſ.21. nu.37.

Item adde, quòd debet expectari tem-
15 pus † ſtatutum, etiam quòd condemna-
tus notoriè non ſit ſoluendo, quia alius
poſſet pro eo ſoluere l.ſi quis id quod §.
in ſeruos ff. de iuriſd. omn. iud. & ibi
Bald.ita tenet, quem ſequitur Soc. in c.
ad liberandam nu.123.de iudę.

19 Item adde, ſi in ſtatuto † diceretur, ꝙ
condemnatus pro homicidio ad pœnã
pecuniariam,quam ſi non ſoluerit infra
menſem, decapitetur, ſi non commiſit
dolosè,non debet decapitari, licet non
ſoluat.Paul.de Caſtr.in l. 1.in fine ff.de
legi.& Cępo.in auten.ſed nouo iure nu.
31.C.de ſer.fugit.

Vbi agitur. Adde, quòd qualitates
17 † à iure præſumptæ de-
dent probari,ſtatuto ſuperlatiuè,ſiue cõ
paratiuè loquente; ſecus ſi diſpoſitiuè,
cum tunc ſufficiat qualitates præſum-
ptas allegare ſine alia probatione.Pariſ.
conſ.14.nume. . . vol.3. Alciat. 2. præ-
ſumpt.3.reg.9.& 10. Boer.deciſ.118.in
fin. Rot. Bonon. deciſ. 62.nu.15.& Ma-
gon.deciſ. Lucenſ.27.nu.37.ſed Bertaz.
in conſ.50.nu.10.dicit,quòd iſta diſtin-
ctio non eſt communiter recepta, cum
plures aliter teneãt. ſed circa iſtam quę-
ſtionem, quando qualitates requiſitæ à
ſtatuto ſint probandæ,& an . . . clau-
ſula non ſe aſtringen. vide Maſcard.de
probat. concluſ. 1248. vol.3. ubi latiſſi-
me, & ubi qualitas ineſt ex natura rei,
non eſt opus eam deducere. Felyn. in c.
examinata nu.6.de iud.

Item adde, quòd ſtatutum puniens
18 † utentem falſo inſtrumento dolosè, li-
cet in accuſatione dolus non exprima-
tur, tamen ſi petatur, ut condemnetur
ſecundum formam ſtatutorum, præſum
ptiuè qualitas ſtatuti uidetur expreſſa,
ut ait Crau.in conſ.150.nu.3. & Roma.
in conſ.105.ſub nu. 1.uerſ. cœterum ſe-
cundo, nam clariſſimum eſt, ſufficere
19 † libellum præſumptiuè concludere, ut
ibi per eum.

Item adde, ſi in inquiſitione qualitas
20 non fuerit probata, † quòd fiſcus, nec
alia perſona priuilegiata poterit reſtitui

ſi ſe-

ſi ſeeerit tranſitum in iudicatum ad pro
banduin dictam qualitatem, vt delin-
quentes maiori pœna plectentur. Ber-
tazz.in conſ.196. & 197.
21 Item adde, quòd quando qualitas† eſt
probanda, debet probari tàm in agẽdo,
quàm in excipiendo. Plor. in l.ſi quãdo
22 num.354.& ſequen.C.vnd.vi. fallit † ſi
in fine accuſationis, ſiue inquiſitionis
fuerit petitum, reum condemnari ſecun
dum formam iuris, conſtitutionum, &
ſtatutorum, vt ſolet fieri: nam videntur
deducta omnia iura, ex quibus reus po-
teſt puniri, & ſit ſimplex delictum etiam
ſine qualitate. Felyn.in c.ex parte num.
46.verſ.tertia declarario de reſcript.
23 Vlterius quæro. Adde, † quòd Iu-
dex nedum pœnã
à lege impoſitam, ſeu ſtatuto ex cauſa
augere, vel minuere poteſt, ſed etiã pœ
nam per conſuetudinem impoſitã. Mar
ſil. in ſing.182. incip. Iudex non debet,
& Boer.in deciſ.289. & Vaſq. controu.
Illuſt.1.cap.14.num.4. Et hoc procedir,
etiam quòd lex certam ſtatuiſſet pœnã
dictionibus appoſitis præcisè, omni mo
do, & alijs ſimilibus; licèt qui iudicandi
munus habet, ſit eius conditionis, quòd
ſuper eo crimine diſpenſare non poſſir,
Io.And.Hoſtien.& alij in c. qualiter in
ſecundo de accuſat.& ibi Aret. num.24.
atteſtatur eſſe communem, quos refert,
& ſequitur Plac.epit.delict.lib.1.cap.33
hic allegato nu.5.
24 Item† adde, quòd Iudex poteſt minue
re pœnam ex cauſa, non obſtante, quòd
iuraſſet ſeruare ſtatuta. Guid.Pap.deciſ.
206.& Fran.Marc. in deciſ. 910.
25 Item † adde, quòd vbi lex, vel ſtatutũ
punit tentatum, ſicut delictum perfectũ,
tunc Iudex, ſi vult, poteſt mitigare pœ-
nam, ſed non tenetur. Afflict. de ſpolia.
hom.obit. nu.6.fol.184.& in deciſ.276.
nu.8.
26 Item † adde, quòd ſi pro modica ſum-
ma imponitur pœna mortis à ſtatuto, Iu
dex poterit moderare pęnam, ſecũdum
Marſ.in ſing.182.nu.2. incip. Iudex. nõ
debet, quem refert, & ſequitur Caſſan.
in conſuet.Burg.fol. 167. verſ. quod in
eo dicendum in fine, & Roma.in conſil.
429.& Arno.in dialogo 34.
27 Item † adde, quòd Iudex poteſt reſer-
uare delinquenti in ſententia infamiã,
& Notario condemnato de falſo famã,
& exercitium ex cauſa, puta quia erat
modicum delictum, & modici præiudi-
cij. Paul.de Caſtr.in conſ.45.nu.9.inter
conſ. crim. diuerſ. vol.1.quem ſequitur
Farinac.quęſt. 17.nu.20.& 21.
28 Item adde, quòd licet poſſit mitigare
pœnam, non tamen tenetur. Felyn. in
tract. de conatu in fin. & Cagnol. in l.ſi
quis maior num.17.C.de tranſact. Sed
Grani.in deciſ.23.nu.12.dicit, quòd cõ
munis opinio eſt, quòd Iudex ceſſante
dolo omnino tenetur ex cauſa minuere
pœnam: & Deci. in l. ſi fugitiui colũ.4.
nu. 63 C.de ſeru.fugit.dicit, verum eſſe,
quòd Iudex non neceſſitatur mitigare
pœnam, niſi eſſet talis cauſa, per quam
delictum minuatur, vt quia ſit minor
ętas, vel ceſſet dolus, quia tunc Iudex
tenetur diſpẽſare, vt ibi per eũ: tñ prima
opinio, vt Iudex non poſſit cogi, eſt ve-
rior, & receptior, ſecundum Menoch.de
arbitr.iud.caſu 329.nu. 9. & Plac. epit.
delict. lib. 1.cap.32.nu.10. & ideo bonũ
eſt habere Iudicem amicum, vt ibi dicit
Menoch. & hanc materiam, quando Iu-
dex poſſit mutare pœnam, vel minuere,
vel remittere, vide Menoch. de arbitr.
iud.quæſt.96.& Farina. variarum quęſt.
nouiter impreſſum in quæſt. 17. nu. 10.
cũ ſequen. vbi latiſſimè, & magis difusè
29 quam alibi: & † an teneatur in ſenten-
tia exprimere cauſam, vide quoq; Io.
Ant. de Nigris ſuper cap. Regni in cap.
251.incip. nequis de ſua malitia, ubi ẽt
ſatis plenè habetur de hac materia, &
30 † quid facere poſſint Iudices in dicto Re
gno.

Ibi. Sed hæc quidem cõcluſio.

31 Adde† qui dicantur maiores Magiſtra
tus, & qui minores, & quæ dicãtur cau-
ſæ coherentes delicto, & quæ ſint extrin
ſecę. uide Anton.Sol.in conſtit.Sabaud.
in tit.de falſ.notar. in glo.ult.nu.12.cum
ſequen. ubi multa accumulauit in mate-
ria huius quæſtionis.

Ibi. Scias ẽt, quòd hæc cõcluſio.

32 Adde, † quòd nec compoſitionem face
re poteſt poſt ſententiam ſine Principis
auctoritate, ut per Luc. de Penn. in l. 1.
nu.30.C. de deſertorib.lib. 12. & Paul.
Ghirland. in tract. de relaxat. carcerat.
tit.

tit.de pœnar.compoſit.fiunt enim compoſitiones lite pendente,& non poſt ſẽtentiam,quia tunc Iudex functus eſt of-
33 ficio ſuo, vt ibi dicit Ghid.& idem† eſt, ſi fuiſſet appellatum , & poſtea appellationi renunciatum, quia non poteſt mutare ſententiam ſuam. Innoc.in c.ex litteris de offic.deleg.nec de conſenſu partium, vt per Rebuff.in reper.l. quod iuſ-
34 ſit in 2.notab.nu.2.fol.130.& † quæ requirantur ad validitatem compoſitionis, vide etiam nouiſſimè per Farinac. quæſt. crim. in q.5.vbi latiſſimè.
35 Item adde, † quòd Iudex non poteſt ex cauſa minuere pœnam poſt ſententiam , ēt ſi in ſententia pœnam non expreſſiſſet,ſed tantum condemnaſſet, puta de adulterio , & tunc non eſt Iudicis, qui ſentẽtiam tulit, pœnam moderare , ſed pœna in lege expreſſa infligetur, licèt ante moderare potuiſſet. Innoc.in c. qualiter , & quando nu.9.de accuſat.

Ibi . Caueant tamen Iudices.

36 Adde † videndum Menoch. de arbitr. iud.quæſt.96.nu.12.& Rimin. iun.in cõſil.245.nu.22.& 23.vol.3.
37 Adde,†quòd etiam iudices, qui habẽt auctoritatem componendi , cauere debent, ne in componendo nimia vtantur liberalitate,quia pręſumitur fraus,ſecũdum Bal.in l.eam quam col.15.C. de fideiuſ. quę refert,& ſequitur Fab.de Mõteleone in praxi arbitrali par. 5.fol.410. nume.55. vbi latè quomodo in Regno Neap.compoſitiones fieri poſſint,& per eundem Fab.in d. praxi in quinta parte 12.quæſt.latiſſimè habetur, quæ ſint iuſtæ cauſæ pro pœna commutanda in cõpoſitionem.

Ibi. Prætereaq; debet.

Adde,quòd Iacob. Butri.in l.2.§.ignominiæ, ff. de his qui not. infam. ponit vnam diſtinctionem, quem refert Bald. in l.quid ergo,§.pœna grauior eod.titu. col.5.nu.2.lect. verſ.quæro iuxta prędi-
38 cta,vbi concludit,† non eſſe neceſſe exprimere cauſam pro validitate ſententiæ , quia in dubio pro ſententia præſumitur, & ſi cauſa ſubeſt etiam quo ad releuandum reum , non eſt neceſſe exprimere,quia ſufficit apparere ex actis. Verum ſi poſtea Iudex impeteretur in ſyndicatu,quaudo cauſa non eſſet expreſſa in ſententia,nec appareret in actis,tunc non præſumeretur pro Iudice,qui muta uit pœnam legalem. & hanc diſtinctionem ſequitur Io.Ant.de Nigr. in c.221. exercere. nu. 34. vbi limitauit pluribus modis hanc regulam,quòd ex cauſa Iudex poſſit mitigare pœnam. Sed ego nõ video limitationem,ſiue regulam magis ueram,& tutã,quam quòd Iudices , qui nõ habent latas habenas,ſuperiores cõſulant,& inuenio,quòd Fely.in c. 1. ſub nu.50.de conſt.dicit hanc regulã, quòd ex cauſa liceat trãſgredi,procedere, ubi ſuperior non poteſt adiri, & periculum ſit in mora.

Ibi. Item ſcias,quòd quando.

39 Adde,†quòd in Regno Neap. contrarium prouiſum fuit per Regiam Pragm. ij incip.Et ne ſperata ſub tit. de compoſition bus,qua cauetur,quòd in delictis, ubi pœna mortis naturalis , uel mutilationis membri infligenda ueniret , ſi ex cauſa deberet fieri commutatio pœnæ, quòd non poſſit fieri,niſi ad regias trire mes.& parte concordata , & de conſilio Proregis, quæ Pragm. non comprehendit baronum officiales , ſed Regios tantum , & etiam quò ad Regios officiales rigor dictæ Pragm. de conſuetudine nõ obſeruatur , ut per Fab.de Monteleone in praxi arbitr.par.4.nu.45. cum ſequẽ. fol.336.& Io.Ant.de Nigr. in c. ne peruerſo nu. 8 & in c.exercere uolẽtes nu. 29.& Carau.in ritu 272.nu.7.in quibus locis d.Prag. latè declaratur.
40 Item adde,† quòd quando non debet imponi pœna ordinaria , ſed extraordinaria, quòd nec etiam poteſt imponi pęna confiſcationis bonorum, Bald. in l.1. C.ne ſine iuſſu Princip.

Non omitto. Ibi. Illa pœna in aliam commutari.

41 Adde, quòd ſi haberet utramq; manũ, manus non debeat truncari , ſed pœna mitigari , ſi plures filios haberet infantes,ne illi fame perirent , & poſſet relegari,ita tenet Marſ. in ſing. 602. incip. ex delicto , & Pariſ. in tract. ſyndic. in uerb. pœna §.quinq;.

QVAE-

Quæſtio LXXXVI.

SVMMARIVM.

1 *ALius pro alio quando puniatur.*

2 *Filius quando priuetur feudo propter delictum patris, remiſſiuè.*

3 *Statutum, quòd vnus pro alio teneatur, an, & quando valeat.*

4 *Dominus præſumitur informatus de qualitate, & conditione famuli.*

5 *Bona fama excuſat.*

6 *Delictum commiſſum ab amico, conſanguineo, vel famulo alicuius, an præſumatur factum de voluntate ipſius.*

7 *Famulus an præſumatur deliquiſſe de conſenſu Domini.*

8 *Et quando obliget ſuum Dominum.*

9 *Et an exhibendo famulum Dominus liberetur.*

10 *Iuramento damnum paſſi, an, & quando ſit ſtandum.*

11 *Pater quando teneatur pro delicto filij, remiſſiuè.*

12 *Delictum factum à filio, quando cẽſeatur factum à patre.*

13 *Princeps ex cauſa poteſt alicui facere ſaluamguardiam.*

14 *Statutum, quòd vnus teneatur pro alio, quomodo ſit intelligendum.*

15 *Decreti Mediol. quòd Collaterales in crimine læſæ Maieſtatis puniantur morte, intellectus, remiſſiuè.*

16 *Et an ſtatutum prædictum comprahendat minores.*

17 *Et an in materia dicti ſtatuti maſculinum concipiat fœmininum.*

18 *Dominus an teneatur inſolidum ſi plures de ſua familia damnum dederint.*
Filij culpa parentum in duodecim caſibus puniuntur, remiſſ. ibid.

19 *Pater in ſtatu Eccleſiaſtico tenetur ſoluere legitimam pro filio condemnato, & in contumacia.*

20 *Et quid de iure communi.*

21 *Et quid ſi filius delinquat extra territorium.*

22 *Et quid ſi pater eſſet forenſis, & haberet poſſeſſiones in loco, vbi filius deliquit.*

23 *Et quid ſi habet nepotem ex eodem filio delinquente.*

24 *Et quid ſi patrimonium augeatur.*

25 *Legitima conſignata filio in vita patris, an augeatur auctis bonis.*

26 *Et quomodo contra patrem ſit facienda executio pro legitima.*

27 *Sententia lata contra filium præiudicat patri.*

28 *Pater an poſſit reuocare confeſſionem factam à filio de delicto.*

29 *Et an appellatione à ſententia lata contra filium.*

30 *Statutum, quòd Auus ſoluat condemnationem pro nepote, intelligitur filio non exiſtente.*
Filij appellatione an veniat nepos, ibidem.

31 *Et an in legitima computentur bona extra territorium.*

32 *Pœna ſoluta per patrem pro filio an computetur in partem ipſius filij.*

33 *Legitima an ſit computanda tempore ſolutionis, vel condemnationis, remiſſiuè.*

Pater ſoluens pro filio habente bona materna, an cenſeatur de ſuo ſoluiſſe.

35 *Et quid in ſtatu Eccleſiaſtico.*

36 *Pater an teneatur pro filio, qui alium filiũ interfecit.*
Moron. impugnatur, ibidem.

37 *Legitima cum detrahatur, an computentur filia à ſtatuto excluſa.*

38 *Pater non tenetur pro filio baſtardo.*

39 *Item ſi filius ſit ſoluendo.*

40 *Nec pro filio impubere.*

41 *Et quid de minore 25. annis.*
Farinac. lapſus ibidem.

42 *Pater tenetur ſoluere pœnam pro filio etiã iniuſtè condemnato.*

DEbet etiam Iudex.

1 Adde in † hac materia, an
vnus pro alio puniri debeat,
Soc. in c. in quibuſdam nu. 13. cum ſeq.
de pœn. vbi plenè tam de pœna tempo-
2 rali, quàm de æterna. & † an, & quando
filius priuetur feudo, vel emphyteuſi ꝓ-
pter delictũ patris, vide omnino Capr.
reg. 77. vbi latiſſimè: & ad hanc quæſtio
nem, quando vnus teneatur pro alio,
ſcilicet pater pro delicto filij, & è contra
dominus pro delicto famuli; Commu-
nitas pro delicto commiſſo in eius terri-
torio, Vniuerſitas pro delicto commiſſo
per eius Ciues; & generaliter quando
valeat ſtatutum, quòd vnus teneatur
pro delicto alterius, latiſſimè per D. Fa-
rin.

rin. in quæſt. 24. per totam, & per Menoch. de arbitr. iud. caſu 345. & de præſump. lib. 5. præſumpt. 27. vide etiã Maſchard. de probat. concl. 1300. vbi quando geſta à ſeruo præſumatur geſta conſenſu domini, & per Afflict. in conſtit. pactarenorum nu. 33. habentur duodecim caſus, quibus tenetur filius pro delicto patris.

3 Hinc infertur. Adde † Alciat. viden. in tract. de præſũpt. in reg. 3. præſumpt. 40. nu. 3. cum ſequẽ. Fely. in c. Petrus de homicidio, & Duen.
4 reg. 303. † & ibi habetur, quòd dominus præſumitur informatus de qualitate, & conditione famuli.

5 Ibi. Bonum eſt. Adde, † quòd quã do idem tenet, Bald. in conſ. 222. vol. 2. & Caſtren. in l. videamus locati.

6 Ibi. Scias etiam. Adde, † quòd quãdo delictum committitur ad amico, vel cõſanguineo, vel famulo in fauorem alterius, an præſumatur fieri de uoluntate illius, de cuius fauore agitur. Abb. in c. conſtitutus nu. 3. & latè Felyn. in c. Petrus de homicid. &
7 † famulus non pręſumitur deliquiſſe de conſenſu domini c. quia prælatus 1. q. 4. & Alciat. de præſumpt. 40. vbi ad hanc concluſionẽ quinq; limitationes adducit. & † quando delictum familiæ, ſerui
8 officialis, & ſimilium obliget dominum, poteſtatem, & Capitaneum, aut officialem, latiſſimè habetur per Bero. in c. 1. de reſtit. ſpoliat. nu. 41. cum ſequen. &
9 ibi etiam habetur, an exercentes † officiũ ſiue publicum, ſiue priuatum, officiales, & familiares ſuos exhibere teneantur, & exhibendo liberentur: & an delictum in officio publico, ſiue priuato commiſsũ, præſumatur factum ab his, quorum opera dominus vtitur, an vero ab alijs, & an
10 † de rebus commiſſis ſtetur iuramento damnum paſſi.

11 Secundo infertur. Adde, † ꝙ iſta regula, quòd pater non tenetur pro filio, habet ſex fallẽtias, ſecundum Afflict. in conſt. Regni in conſt. incip. pactarenorũ nu. 35. cum ſeq. & an Dominus pro ſeruo, & famulo per ſtatutũ, teneatur habetur per Tholoſ. in deciſ. 195.

Ibi. Scias tamẽ, quòd quicquid.
12 Adde, † quòd regulariter de delicto filij aduerſus patrem de mandato non infertur, niſi alias de mãdato, vel delicti ratihabitione conſtiterit, vt per Scriben. in l. ſi quis mihi bona §. ſed ſi mandauerit ff. de acquir. hæred. Ruin. latiſſimè in conſ. 6. vol. 5. & licet Alex. in conſ. 69. nu. 4. vol. 2. dicat delictum à filio factum in concernẽtibus cauſam patris, à patre factum cenſeri, illud tamen procedit in delicto ſucceſſiuo patre non reclamãte, non autem in momentaneo. ita declarat Vulpell. in conſ. 60. nu. 5.

13 Et hæc quidẽ. Adde † Oſaſc. in deciſ. 88. vbi tractat de huiuſmodi ſtatuto, & tenet, quòd Princeps ex cauſa poteſt facere ſaluamguar-
14 diam ad fauorem alicuius. & † quomodo huiuſmodi ſtatutum, quòd vnus teneatur pro alio, ſit intelligendum, vide Plot. in repet. l. ſi quando §. 53. nu. 10.

Item adde, quòd Princeps hoc facere poteſt in ſtatutis totius Ciuitatis, non autem in ſtatutis vnius Collegij, vt declarat Bald. in l. receptitia col. fin. verſ. quæro nunquid C. de conſtit. pecun. & idem in ſtatutis decurionum, dicit Alber. de Roſat. in l. de quibus nu. 59. ff. de legi. & prædicta tenuit etiam Gabriel. com. concl. lib. 3. tit. de iure quæſito non tollen. concl. 2. nu. 20.

15 Item, † quòd decretum Ducis Mediolani diſponit, quòd collaterales pro crimine læſę Maieſtatis pœna mortis puniri debeãt, quod decretum declarat Decius conſ. 64.

Item adde, quòd ſtatuta, quod vnus teneatur pro alio, non extenduntur ad caſus, qui aliàs compræhenderẽtur ſub expreſſo. Decian. conſ. 25. nu. 19. vol. 2. & ibi loquitur in materia huius ſtatuti, quã do quis pro alio teneatur, quod ſtatutũ ſi diſponeret, ut quis pro alia pœna corporali, non ualeret. Viui. opin. 771. num. 14.

16 Item † adde, quòd ſimilia ſtatuta, quòd unus teneatur pro alio, non compræhendunt minores, nec in dictis ſtatutis ma-
17 ſculinum concipit fœmininum, † ut per Natt. in conſ. 542. nu. 20. uol. 3.

Ibi poteſt tamen. Adde uidendum Afflict. in conſt. pactare-

pactcrenorum nu. 37. ubi ponit rationẽ, quare in hoc crimine læſæ Maieſtatis, & hæreſis pro patre filius punitur.

Et ex hac concluſione.

18 Adde, † ſi de damno dato, uel iniuria illata à pluribus de familia unius domini agatur ad uindictã publicam, ideſt ad pœnam criminalem fiſco applicandam, quòd dominus tenetur pro quolibet in ſolidum, & non pro uno delicto, ideſt pro uno delinquente. ita tenent communiter doct. ut per Alex. in l. ſi familia nu. 5. uerſ. extra gloſ. quæro ff. de iuriſd. omn. iud. & ibi habetur etiam, an idem ſit in furto, ſi agatur ad publicam uindictam.

Infertur etiam. Adde, quòd in duodecim caſibus filij puniuntur ob culpam parentum, quos enumerauit Afflict. in conſtit. pactcrenorum nu. 33. ad quem me remitto, & hæc ſunt intelligenda de filio in poteſtate, & non emancipato ante patris delictum, ut ibi per eum nu. 43.

19 Sed quæro. Adde, † quòd in ſtatu Eccleſiaſtico adeſt conſtitutio Marchiæ in lib. 4. cap. 18. qua pater tenetur ſoluere legitimam pro filio condemnato, ſi de delicto conſtiterit, non tamen in contumaciam, ſed poſtea fuit prouiſum per Pium IIII. Pont. Max. in motu proprio appellationum fol. 870. in Bullar. nouiter impreſſo, quòd pater teneatur ſoluere legitimam pro filio, etiam quòd ſit condemnatus in contumaciam, & etiam non obſtante conſuetudine in contrarium exiſtente.

20 Item adde, † quòd pater teneretur ad ſoluendum legitimam, ſi appareret Iudicem motum fuiſſe ad condemnandum filium per veras probationes, quas de delicto haberet, non autem propter contumaciam, vt eſt gloſ. in l. 2. in verb. abſens. C. de contrar. iud. tute. & ibi Bal. & in c. 1. circa fin. ſi de feudo vaſſall. ab alien. & Natt. in conſ. 540. nu. 29. & Ioſeph. Ludo. comm. concl. concl. 3. ampl. 3. & etiam ſi condemnatus in contumaciam, ſententiæ contra eum latæ ſcientiam habuerit, & non appellauerit: tunc enim in præſentem, & in confeſſum lata cenſetur, & nocet omnibus, Ioſeph Ludou. in d. concl. 3. ampliat. 5. Gram. deciſ. 24. in fin. & Menoch. in conſ. 100. nu. 14. & 15. vol. 1.

21 Item † adde, quòd ſi filius extra territorium delinquat, pater nõ tenetur. Bal. in l. 1. col. 3. C. ne fil. pro patr. Soc. in l. Modeſtinus, ff. de except. Iaſ. in §. actiones nu. 85. Inſt. de action. Deci. cõſ. 359. & Soc. conſ. 271. num. 8. & ſeq. vol. 2. & Viui. comm. opin. in verb. ſtatutum diſponens, quòd pater, nume. 7. opin. 771. vbi ad dictum ſtatutum, poſuit multas limitationes.

22 Item † adde, quòd ſi pater eſſet forenſis, & alibi habitaret, ſed haberet in loco delicti facti per filium poſſeſſiones, & domos, quod eo caſu non poſſet cogi, ſecundum Bal. in l. ſi qua pœna, ff. de his qui ſunt ſui, vel alien. iur. quod dictum pro valde notab. refert D. Catald. in tractatu ſuo de ſyndic. in quæſt. 140. verſ. adde, quòd ſtante ſtatuto, vbi dicit quòd ipſe ita cõſuluit apud Maceratam. & idẽ

23 Bald. in l. ſi qua pœna † tenet, quòd pater non tenetur ſoluere legitimam pro filio, ſi habet nepotẽ ex eodem filio delinquẽte, quem refert, & ſequitur Ruin. conſ. 8. nu. 6. vol. 5. Barbat. conſ. 40. vol. 3. & Noni. conſ. 95. vbi plenè, & deciſ. Peruſina 1. nu. 27. fallit in crimine læſæ maieſtatis, in quo, etiam quòd pater habeat nepotem, tenetur ſoluere legitimã, ſecundum Bald. conſ. 14. uol. 4. Gig. de crim. læſæ Maieſt. lib. 2. rubr. vlt. q̃ſt. 15.

24 Et quid † ſi bona fuerunt aucta poſt cõmiſſum delictum, ſed ante condemnationem, an ex illis detrahatur legitima, Alberic. in l. facturus ff. de origin. iur. & Bald. in l. ſi plures §. lex cornelia ff. de vulg. & pupil. Iaſ. in auth. nouiſſima, C. de inoff. teſt. & Caſſan. in catal. glo. mũd. par. 6. conſid. 26. vbi habetur, quòd pater tenetur habito reſpectu ad patrimo-

25 nium tempore delicti: & † ſi legitima fuerit aſſignata filio in vita, augetur, ſi creuerint patris facultates ante eius mortẽ ex veriori ſententia, ſecundum Mazzol. in cõſ. 39. nu. 64. & de hoc uide etiã Michael. Craſ. in tract. de ſucceſſ. §. legiti-

26 ma quæſt. 13. Et † an executio debeat fieri contra patrem facta condemnatione, an vero ſit agendum contra eum condictione ex lege, & de nouo probandum maleficium, vide Bald. ſuper ſtatut. in uerb.

verb. parentes verſ. ſtatuto cauetur, ꝙ fi-
lius, & Bart. in l. cum probatio, ff. de pro-
bat. & in l. condemnationem, ff. ad Sylla
nian. & in l. cum filius familias col. 2. ff.
de verb. oblig. & in quæſt. ſuis, quæſt. 31.
& Gomeſ. de delictis cap. 1. nu. 90. verſ.
27 quarto infertur, vbi dicit, † quòd ſenten
tia lata contra filium nocet, & præiudi-
cat patri non vocato, nec citato, & de cõ
muni atteſtatur. Et quid ſi filius confite-
28 retur delictum, † an pater poſſit reuoca-
re confeſſionem, & probare contrariũ,
uide per eundem Bald. in d. uerb. paren
tes, uerſ. ſtatutum eſt, quòd pater, & glo.
magn. ibi, & fortè in l. 1. ff. ſi ex noxali
cauſ. agat. Et an hoc ſtatutum habeat lo
cum in nepote familiæ, vide Bal. & Salyc.
in l. ſi filius tuus, C. ad Macedon. Et quod
tempus inſpiciatur, an tempus delicti,
uel ſolutionis in computando legitimã,
29 Bald. in l. filius, ff. de iudic. & † an pater
poſſit appellari à ſententia lata contra
filium. Bald. in l. fin. §. neceſſitatem, C. de
30 boniſq; lib. Et ſtante † ſtatuto, quòd
auus ſoluat pœnam pro nepote, intelli-
gitur filio non exiſtente in medio, Ruin.
conſ. 8. nu. 6. uol. 5. ubi etiam habetur,
quòd appellatione filij nepos in hac ma
teria non continetur, & uide ſupra nu-
me. 23.
31 Item † adde, quòd ſtante tali ſtatuto,
in legitima debet computari bona, quæ
pater habet extra territorium, ſecũdum
Vulpell. conſ. 54.
32 Item † adde, quòd pœna ſoluta per pa
trem pro delicto filij computatur in
partem ipſius filij, ſi coactè ſoluerit,
puta per ſtatutum, uel quod pro eo fide-
iuſſerit, aliter non computatur, quia ui-
detur ſoluta cauſa pietatis. Bart. in l. ſti-
cus ff. de pecu. legat. & Viui. opin. 771.
nu. 15. uol. 2. nec poteſt repeti, licèt pa-
ter in teſtamẽto declaraſſet, uelle, quòd
ſolutũ ex dicta cauſa imputetur in legiti
ma filij, quia pater debuit ab initio tem
pore ſolutionis proteſtari, quòd ſolue-
bat animo compenſandi, & repetendi.
ita Ruin. in conſ. 149. num. 13. uol. 3. &
33 † an legitima ſit eſtimanda tempore con
demnationis, uel tempore ſolutionis.
Duen. reg. 356. ampl. 2. ad doctrinam
Bart. in l. ſticus ff. de pecul. leg. Rip. in l.
in quartam nu. 185. ad l. falcid. ubi pul-
chram facit diſtinctionem, & pulchriorẽ
tradit Fiumagiol. in d. l. in quartam nu.
438. & ſeq. & ibi atteſtatur ſic communi.
& Moron. de pac. Fed. & treug. quæſt.
153. & Vaſquí. in tract. de ſucceſſ. creat.
§. 30. nu. 220. & 223. & Michael. Craſ. in
tract. de ſucceſſ. in §. legitima queſt. 30.
uide etiam Hieron. Gabriel. cõſ. 176. lib.
2 per totum.
34 Item † adde, quòd pater ſoluẽs aliquid
pro filio, ſi filius habet peculium, ideſt
bona materna, in dubio pſumitur ſoluiſ-
ſe de peculio, etiã in aduentitijs. Aufrer.
ad Capell. Tholoſan. deciſ. 121. & Mo-
ron. de cap. quæſt. 154. nu. 20. & Viuium
com. opni. in ver. ſtatutum diſponens, ꝙ
pater teneatur num. 16. & Ruin. in conſ.
35 149. nu. 14. uol. 3. ſed † in ſtatu Eccleſia-
ſtico prouiſum fuit per Conſtit. Marchiæ
in lib. 4. cap. 18. quòd de delictis filiorũ
ſoluatur pœna de peculio, & ſi non ha-
beat peculium, uel non ſufficiat ad ex-
actionem pœnæ pater teneretur ſoluere
legitimam pro filio.
36 Item † addé, quòd pater non tenetur
ad legitimam pro filio, ubi alterum filiũ
interfecit, ſecundum Moron. de pac.
quæſt. 176. nu. 5. ſed egò credo hoc non
eſſe uerum, quia iure non probatur: &
neſcio uidere, quare ſtatutum, quod tol-
lit legitimam filiorum delinquentium,
non debeat habere locum, tàm in hoc
caſu quàm in alijs, cum militet eadem
ratio; & fuerit factum non in odium pa-
tris, ſed filiorum, aliàs delictum rema-
neret impunitum: & ſi legitima non ſo-
lueretur fiſco, remaneret ipſi filio delin-
quenti; nam parentes ſemper relinquũt
hæreditatem filijs ſuis, etiam bannitis
ſub aliquo uelamine, ut quotidie uide-
mus: & fratricida haberet portionem
ſuam, & partem fratris occiſi: & ego uidi
practicari, quòd ſoluitur legitima etiam
in hoc caſu.
37 Item † adde, an in detractione legiti-
mæ computentur filiæ feminæ excluſæ à
ſtatuto, ita quòd faciant, uel non faciant
partem cum maſculis, & dotes ſint de-
trahendæ tamquàm es alienum. Boſſ. de
public. bonor. nu. 2. & Anton. Roſell. de
ſucceſſ. ab inteſt. nu. 239. cum ſequen.
ubi latiſſimè Gabriel. conſ. 11. per totum
uol. 1. Rimin. iun. in conſ. 187. nu. 46. &
ſeq.

ſeq. Cephal. conſ. 245. vbi latiſſimè diſputat, & diſtinguit, & generaliter magis eſt recepta ſententia, partem fœminarũ filijs maſculis accreſcere, ſecũdum Soc. iun. conſ. 25. num. 4. vol. 1. Alciat. conſ. 479. nu. 12. & Cephal. ſupracitat. num. 47. vide etiam Gabriel. comm. conclul. lib. 6. ſub. tit. de legitima conclu. 2. vbi hunc articulum diſcutit, referẽdo diuerſas opiniones, & idem facit Michael Craſſ. in tract. de ſucceſſ. §. legitima q̃ſt. 7. nu. 2. cum ſequen. vbi latiſſimè hanc quæſtionem examinauit, ſi filia ex ſtatuto excluditur ſine facto teſtatoris, legitima filij priuantur.

38 Item † adde, ſi ſtatutum ſimpliciter diſponeret, quòd pater teneretur pro delicto filij, non intelligitur de baſtardo. Bald. in l. generaliter §. cum autem C. de inſtit. & ſubſtit. & Soc. in c. 2. nu. 6. de delict. pueror.

39 Item † adde, quòd huiuſmodi ſtatutum quòd pater teneatur ad legitimam pro delicto filij, intelligitur, ſi filius non ſit ſoluendo. Roma. in l. ſi filius familias la 2. ff. ſol. matrim. & Felyn. in conſ. 48. num. 19.

40 Item † adde, quòd ſtante huiuſmodi ſtatuto pater non tenetur pro filio pupillo delictum committente, ſecundum Marſ. in ſing. 362. ſtatutum volens, & 481. communis opin. quem ſequitur Plot. in repet. l. ſi quando C. vndè ui. §. 53. nu. 10.

41 Item adde, † quòd ſtãte tali ſtatuto, pater non tenetur ſoluere legitimam pro filio minore delinquente, ſecundum D. Farin. in quæſt. 23. nu. 168. tenentem, quòd ſtatuta pœnalia minores non compræhendant. ſed ego vidi ſemper ſeruari contrarium in practica, & in ſtatu Eccleſiaſtico parentes paſſim coguntur ad ſoluendum legitimam pro filijs delinquentibus, etiam quòd ſint minores 25. annis.

Item adde, quòd ſtante huiuſmodi ſtatuto, quòd vnus teneatur pro alio, non habet locum, inter delinquentem, & illum, qui ex forma ſtatuti tenetur pro delinquente. Deci. conſil. 64. Pater tamen ſi fuerit incontinens, tenetur pro filio etiam ſibi inimico. Alciat. de præſumpt. reg. 1. præſumpt. 24. nu. 2. & Plot. in l. ſi qñ C. vnde ui §. 53. in fine.

Ibi, & hanc quæſtionem.

42 Adde, † quòd hanc diſtinctionem ſequitur etiem Burſat. in conſ. 169. vol. 2.

Item adde, quòd ſtante huiuſmodi ſtatuto, quòd pater teneatur ſoluere condemnationem filij, quòd teneretur etiã ſoluere, quando filius iniuſtè fuiſſet condemnatus, ſecundum Bald. in l. vnica nu. 12. C. ne filius pro patre.

Item adde, quòd iſta diſtinctio procederet etiam in ſtipulatione, ſiue promiſſione pro aliquo facta, vt per Bero. in conſ. 202. nu. 38. vol. 3. vbi plenè, quãdo quis teneatur ad pœnam ex delicto alterius ex diſpoſitione ſtatuti, vel promiſſionis condemnati in contumaciam: & quãdo ſtipulatio dicatur ſimilis promiſſioni iudicatum ſolui.

Quæſtio LXXXVII.

SVMMARIVM.

1 Conſcius criminis quando reuelare teneatur.

2 Filius nõ reuelans delictum cõmittendum contra patrem, tenetur vt parricida.

Item in alijs deſcendentibus ibidem.

Et qua pœna, remiſſiuè, ibidem.

3 Collaterales non reuelantes delictum committendum contra collaterales, puniuntur extraordinariè.

4 Sacerdos an teneatur reuelare delictum, quòd aliquis confeſſus eſt ſe facturum.

5 Vxor ſciens maritum occidendum, & non reuelans, tenetur eadem pœna.

6 Aperiens tractatum maleficij, an teneatur nominare perſonam, remiſſiuè.

7 Statutum contra ſciẽtes, & non reuelãtes, non habet locum contra ſcientes, non tamen habentes probationes.

8 Officiales reuelantes ſecreta Curiæ, quomodo puniantur.

9 Et quid de Ancianis reuelantibus ſecreta vniuerſitatis.

10 Vxor ſciens maritum velle committere crimen læſæ Maieſtatis, non tenetur illum prodere.

11 Quid in patre, & filio.

Et quid in matre, ibidem.

12 Sciens, & non reuelans an teneatur, remiſſiuè.

Queſtio LXXXVII.

13 *Officiali inſultato ciues præſentes fauere tenentur, aliàs extraordinariè puniuntur.*

14 *Monetam falſam cudi qui prohibere poteſt, & non prohibet, tenetur pœna falſi.*

15 *Delictum non prohibens, cum poßit, peccat mortaliter, & tenetur in foro conſcientia.*

16 *Ratificare delictum quis cenſetur ex eo, quod commodum immediatè ad eum peruenit.*

17 *Ratificari an poßit factum, & non qualitas.*

18 *Ratificatio delicti fit non ſolum expreſſe, ſed etiam tacitè.*

19 *Et quãdo Vniuerſitas dicatur ratificaſſe tacitè, remiſſiuè.*

20 *Ratificare poteſt quis illud, quod non nomine ſuo geſtum fuit.*

21 *Et an talis ratificatio in foro fori puniri poßit.*

22 *Iactans ſe feciſſe delictum, quòd non fecit extraordinariè punitur.*

23 *Ratificatio delicti de æquitate canonica non debet puniri pœna ordinaria.*

24 *Ratificatio adulterij, & ſtupri an poßit puniri ſicut ratificatio homicidij.*

25 *Ratificationis materia vbi tractetur.*

PRæcipuè verò debet Iudex. Ibi, & in primis
1 quæro. Adde † videndum Menoc. de arbitr. iud. caſu 355. vbi latè, quando conſcius criminis illud detegere debeat, & qua pœna ſit puniendus, ſi non detegit.

2 Item † adde, quòd filius, vel deſcendens delictum committendum contra parentes, vel è contra, ſciens, & non reuelans, & non prohibens, ſi poteſt, tenetur, ac ſi verè ipſe feciſſet. l. vtrum ff. ad l. Pomp. de parrici. & eſt communis opin. de qua Gomeſ. de delict. cap. 3. nu. 4. & qua pœna puniendus ſit ille, qui parricidij ſcientiã habuit, & non propalauit, vide etiam Bero. in c. 1. nu. 71. cum ſequen. de offi. deleg.

3 Item † adde, quòd frater, vel alius conſanguineus vſq; ad quartum gradum ex ſola ſcientia non tenetur pœna ordinaria, ſed pœna exilij, vel alia ſimili extraordinaria. l. 2. ff. eod. tit. & Gomeſ. de delict. loco ſupra allegato, vbi ſimiliter atteſtatur de communi, & ratio eſt, quia ſciẽs, & tacens, videtur conſentire, per tex. in c. ſicut dignũ de homic. & Foller. in pract. crim. in uer. pœnis debitis nume. 69.

4 Item † adde, quòd ſi quis in confeſſione dixerit ſacerdoti, quòd vult committere homididium in perſonam talis, & quòd non poteſt reſiſtere huic tentationi, ſacerdos poterit, ne ſequatur delictũ, manifeſtare illi, non tamen nominando, nec propalando perſonam c. hoc videtur 30. deſtinct. & Gigas in tract. de crim. læſæ Maieſtatis tit. qui auus poſſ. quæſt. 18. vbi dicit eſſe communẽ opin. canoniſtarum, ſed vide etiam Ant. Gabriel. com. concl. lib. 7. concluſ. vltima nu. 20. & Viui. com. opin. in ver. confeſſio, nec ſacerdos cogi poteſt à Papa ad reuelandum confeſſionem ſecundũ Auguſt. ad Ang. in ver. *che hai tradita la sua patria*, nu. 18. & Bero. quæſt. 12. nu. 2. & quòd delictum committendum reuelari poſſit, & quando, habetur etiam per Menoch. de præſumpt. quæſt. 89. nu. 17. lib. 1.

5 Item † adde, quòd vxor ſciens futurum homicidium in perſonam mariti, & non reuelans, tenetur eadem pœna, qua interfector. Boer. deciſ. 262. nume. 9.

6 Item † adde, an tractatum maleficij cõmittenti aperiens, teneatur nominare perſonam, vide Fran. Mar. in deciſ. 773. par. 2.

7 Item † adde, quòd ſtatutum, ſiue edictũ contra ſcientes, & non reuelantes, non habet locum, quando ſcientes non poſſunt probare. Cephal. in conſ. 462. nume. 38.

8 Item † adde è conuerſo, quòd officiales tenetur in ſecreto ſecreta Curię tenere, & ſi reuelauerint, puniũtur attenta natura cauſæ, & criminis, videlicet pœna capitis. l. omne delictum §. exploratus ff. de re milit. quandoq; pœna exilij. l. placet in fin. C. de ſacroſan. eccleſ.

9 Item † adde, quòd Antiani non poſſunt reuelare ſecreta vniuerſitatis, aliàs priuantur officio, ita tenet Bald. in tit. de pac. tenen. in verb. in nomine Chriſti. & in tit. quib. mo. feud. amit. & ſecreta dicuntur ea, quæ vulgus ignorat. Bald.

in uer.

in uerſi. credentiam de pace conſtam

10 Punctus eſt tamen. Adde, † quòd vxor ſciens maritum ſuum velle committere crimẽ lęſæ Maieſtatis non tenetur reuelare,ſeu denunciare,ſed debet illum in quantum pôt diſſuadere, & retrahere,ne illud crimen perpetret. Andr. de Iſern. in conſti. regn. in conſtit. pœnam in tit. de vxorib. foriudicatorum,quem refert,& ſequitur Gigas in tract. de crim. læſæ Maieſtatis lib.2. quæſtione 15.tit. qui accuſar.poſſ. Et ad hoc vide etiam deciſ. Pedemon. 80. vbi concludit, quòd pater ſit condẽpandus arbitrio Principis, citra tamen mortem: caueant nihilominus parentes,quia ego dubito,quòd pœnam mor-

11 tis non euitarent.ſed contrarium† eſt in patre,& in filio, nam quilibet eorum tenetur denuntiare. Gig. eod. lib. & tit. quæſt. 9. & uide, quæ poſui ſupra ad §. læſæ Maieſtatis,in verbo,quadrageſimo committitur. & de matre habetur in deciſ. pedemon. 80. & qua pœna eſſet punienda.

12 Dictum eſt. Adde videndũ† Bero.in cap. 1.de reſtit. ſpoliat. nu.55.cum ſequen.ubi latè de huiuſmodi quæſtione,an ſciens,& non reuelans, teneatur de iure ciuili,vel canonico,vel in foro conſcientiæ.

13 Ibi,excepto tamen. Adde, † quòd etiam Officiali inſultato Ciues præſentes auxilium pręſtare tenẽtur, aliàs pœna arbitraria puniri poſſunt, ſecundum Capyc. in deciſ.149.

14 Item † adde,quòd falſam monetam cudi qui prohibere poteſt, & non prohibet, falſi pœna tenetur. Luc de pen.in l. vnica nu.45. C.de publi.lętit. vel cõſol. lib.12.

Ibi. Sed præſuppoſita ꝓ vera.

15 Adde,† quòd Gomeſ. in tit.deliſt.in c. 2.nu.9.verſ. 5. limita, & intellige, dicit quòd in foro conſcientiæ videns, vel ſciens delictum eſſe committendum cõtra alium,ſi nõ prohibuit,cum poſſit, tenetur,& peccat mortaliter.

Hæc autem omnia. Quæro nũ quid; Ibi. Secundum quod ego.

16 Adde, † quòd quis cenſetur delictum ratificare ex eo, quòd commodum ad eum immediatè ex tali delicto peruenit, vt poſt Bart. in l.aut facta §. fin. ff. de pen. Paul. de Castr. in conſ. 403. col.3. lib.1. Aret. conſ. 163. col.9. Affliſt. deciſ.82. nu.6. Crau. conſ. 261.& Maſcard. de pro

17 bat. concl 1255. nu.10. vol.3.& † an poſſit ratificari factum,& non qualitas. Bal. in l obſeruare §. poſt hæc nu. 5. de offic. proconſul.

18 Item adde, † quòd ratificatio fit non ſolum expreſſè, ſed etiam tacitè Gram. conſ. 13.nu.3. Farin. quæſt. 24. nu. 141.

19 & ibi quomodo, & † quãdo vniuerſitas dicatur ratificare delictũ tacitè, & deciſ. pedemon.138.

28 Item adde, † quòd quis poteſt ratificare illud, quòd non nomine ſuo geſtum fuerit ratificatione extraordinaria, ita Purpur. in l. ſi eum ſeruum nu. 11. ff. ſi cert. petatur, & deciſ. Pedemont. 138.

21 nu.8.& ibi nu.17. habetur,† quòd ita ratificans non teneretur in foro fori,ſecus in foro poli,ſed forſan poſſet dici,quòd aliquali pœna eſſet puniendus ob malum exemplum, argumento l. ſi quis aliquid §. qui abortionis ff. de pœnis. cum delectetur, quòd crimen eius nomine commiſſum fuerit licet non ſit verum, & velit ſe facere delinquentem, vt in ſi-

22 mili de eo,† qui ſe iactando extraiudicialiter fatetur aliquod delictũ feciſſe, quòd non fecit, nam de tali iactatione, & gloriatione, debet puniri pœna arbitraria, vt per Marſ. in l. de minore num. 32. ff. de quæſt.& Menoc. de arbitr. iud. caſu 331.

23 Item adde,† quòd ratificatio delicti cõmiſſi de æquitate non debet puniri pœna ordinaria,ſed extraordinaria, ſecundum Couar. in Clem. ſi furioſus par. 2.

24 §.1.nu.5.& ibi ipſe etiam tenet, † quòd idẽ operatur ratificatio in crimine adulterij,ſtupri,& ſimilium, quòd in homicidio,& alijs delictis,ſi ad iniuriam inferẽdam, & non ad ſatisfaciendum libidini

25 committeretur,† & in hac materia ratificationis, vide omnino Carrer. in pract. crim. §. circa nu.195. vbi ponit multas fallentias.

Quæſtio LXXXVIII.

SVMMARIVM.

1 Conſulens delictum quando puniatur.
Et quomodo remiſſ.nu.eod.
2 Vxor conſulens amaſio,vt maritum interficeret, an punienda ſit vt homicida.
3 Conſulẽs delictum tenetur,nedum ſi is,cui conſuluit,offendit,ſed etiam quando ipſe, vel alius offenſus fuit.
4 Conſulens delictum quid debeat facere antequàm crimen ſequatur, vt euitet pœnam.
Conſulens debet probare, quòd delinquens etiam ſine ſuo conſilio deliquiſſet;ibidem.
5 Conſilium in dubio præſumitur bonum.
6 Conſulens non poteſt condemnari,ſi principalis fuerit abſolutus.
7 Conſilium, inſtigatio, inſtructio quomodo differant.
8 Perſuaſio quid.

Væro nunquid ille.

1 QAdde, †quòd conſulẽs in atrocioribus delictis indiſtinctè pari pęna punitur,c.fęlicis de pœn.in clau. 2.eod.titu.Bald. in l.1.C.de ſeruu.fugit. & Deci.in l.conſilij ff. de reg.iur.Sed Fely. in c.1.nu. 8. de offic. deleg. & in c.ſicut dignum de homicid. & Couar. in Clem.1.par.2.§.2.nu.1.verſ. quamobrẽ de homicid.tenet cõtrarium,videlicet, quòd Iudices arbitrio puniatur,quos refert,& ſequitur Menoch.de arbitr. Iud. caſ.311.nu. 24. vbi declarat Decium in d.l.conſilij,& alios idem tenẽtes. & quę requirantur ad hoc, vt conſilium ſit punibile, & quibus pœnis puniantur conſulentes.Menoch.in d.caſu 351. vbi ple-
2 nè.& † de vxore conſulente amaſio, vt maritum interficeret, ſi eum interfecit, an debeat ſicut homicidá eadem puniri poena.Boer. in deciſ. 262.per totam.
3 Item † adde, quòd nedum conſulens tenetur,quando ille,qui conſuluit offendit,ſed etiam quando ipſe fuit offenſus, vel alius.ita Boer.in dicta deciſ. 262.nume.6.
4 Item † adde,quòd volens euitare pœnam mali conſilij nondum adimpleti, non ſolum tenetur reuocarę conſilium, & diſſuadere, ne id fiat,ſed etiam notificare ei,cõtra quem dirigitur,vt caueat, dum tamen perſona non nominetur,vt euitentur ſcandala,ſecundum Bald. in l. mandatum in fine ver. ſed hic incidenter C.mand. ſed ſecus eſt in mandante, quia ſufficit,quòd mandatario notificet ante mandatum executum, quòd non exequatur. ita tradit Boer. in d. deciſ. 262.nu.11.& 12.

Item adde,quòd in dubio præſumitur, quòd principalis motus ſit ex conſilio, ſine quo non fuiſſet patraturus delictũ, & ideo ſi conſulẽs vult ſe excuſare,opus eſt, vt ex coniecturis probet malum animum principalis, & quod etiam abſq; conſilio fuiſſet facturus. vt not. Bald. in l.1.col.4.C.de ſeru.fugit.Felyn. in c.ſicut dignum,nu.12.de homicid.& Alex. conſ.103.nu.7.uol.1.Theg.part.11.nu.
5 27.& ſequen.& ibi nu.27.& 30.† dicit, quòd in dubio interprætandum eſt, quod bonum ſit conſilium, & conſulens non teneatur, & quando præſumatur, quòd aliàs erat facturus.Iacob.de S.Georg.in l.1.C. de ſeru.fugit.nu.5.
6 Item † adde, quòd conſulens non poteſt condemnari, ſi principalis fuit abſolutus.Innoc.in c.ſicut dignum de homicid. multaq; alia, vide per Theg. in d. par.11.
7 Item † adde, quòd inter ſe differunt conſilium, inſtigatio, & inſtructio, vt per Bart. in l.non ſolum,§. ſi mandato. ff.de iniur.
8 Item † adde, quòd de perſuaſione, & conſilio pulchrè diſcutitur per Riminal. iunior.in conſ.310.vol.3.

Quæſtio LXXXIX.

SVMMARIVM.

1 Mandans an puniatur eadem pœna,qua mandatarius, remiſſiuè.
2 Mandans quando pœna extraordinaria ſit puniendus,remiſſiuè.
3 Mandatum quibus verbis inducatur, conſilium, inflammatio,& inſtigatio,remiſſiuè.
4 Conſulens,vel perſuadens, aut inflãmans

ad

ad ſui ipſius commodum, an dicatur mandare, & teneatur pœna ſtatuti, remiſſiuè.

5 *Mandati verba ſunt probanda.*

6 *Mandans alicui, ut homicidium faceret, & illi alteri mandauit, omnes tenentur eadem pœna.*

7 *Mandans in grauibus delictis ex ſimplici mandato, nullo effectu ſecuto, extraordinariè punitur, etiam, quòd ad aliquem actum deuentum non fuerit.*

Et quòd mandatarius non acceptauerit.

8 *Bald. in l. non ideò minus, C. de accuſat. declaratur.*

9 *Attentatio qualibet, ſiue actus, qui tendit ad diſtinguendum, eſt punibilis, dummodo non ſit in leuibus delictis.*

10 *Attentans corrumpere Iudicem punitur, etiam quòd Iudex non conſenſerit.*

11 *Mandatarius, qui non acceptauit mandatum, facit indicium ad torturam contra mandantem, concurrente aliqua præſumptione.*

12 *Conſuetudo generalis, quòd non punitur affectus, niſi ſecuto effectu, intelligitur quò ad pœnam ordinariam, & nõ extraordinariam.*

13 *Mandatarius ex ſola mandati ſuſceptione; ſi delictum eſt atrox punitur, etiam quòd mandatum non habuerit effectum, quia ſibi reuocatum fuit.*

14 *Mandatarius, qui mandatum ſuſceperit, quibus excuſari poſſit, remiſſiuè.*

15 *Mandans an teneatur, ſi mandatarius excesserit fines mandati.*

16 *Et quid ſi exceſſerit præſente, & abſente mandante, & non contradicente.*

17 *Mandans vulnerari, quando non teneatur morte ſecuta, remiſſ.*

Et quid ſi expreſſè mandaſſet, ne interficeret, ibidem.

18 *Et quid ſi mandauerit mulierem rapi, & in raptu fuerit interfecta.*

19 *Offenſus cum baculo, ſi fratrem rogauit, ut ſuam iniuriã vlciſceretur, qui poſtea offenſorem interfecit, an de homicidio teneatur.*

20 *Et quid de domino dicente prædicta verba famulo ſuo, qui fuerat verberatus.*

21 *Mandatum de occidendo, an probetur per illa verba,* dà dà al traditore, *ſecuto homicidio.*

Rimin. iun. taxatur ibidem.

22 *Et quid ſi dixerit alicui,* Io ſtò di mala voglia, perche vorrei, che il tale mi foſſe leuato dinanzi à gl'occhi, & foſſe morto, *& poſt paucos dies fuit interfectus ab eo, cui dicta verba fuerunt dicta.*

Et quid ſi poſt homicidium eidem dediſſet pecuniam, ut aufugeret, ibidem.

23 *Bart. in l. ſi quis §. ſed ſi mandauerit ff. de acq. hæred. declaratur.*

24 *Iudex dicens nuncio virtute officij,* dagli, *an cenſeatur mandaſſe de occidendo, remiſſiuè.*

25 *Mandatum an præſumatur, ſi conſanguinei alicuius offenſi ad illius præſentiam offendentem vulnerauerint.*

26 *Mandatum homicidij quomodo probetur.*

Et an ex eo quod quis capite annuerit ad malefactorem, ibid.

27 *Et an per allocutionem ad aures.*

SVcceſſiuè Quæro.

1 Adde † in hac materia, an mãdãs fieri delictum puniri poſſit eadem pœna, qua punitur ille, qui ꝓprijs manibus deliquit, Menoch. de arbitr. iud. caſu 353. & in caſu præcedenti

2 352. habetur, quando † mandans pœna

3 extraordinaria ſit puniendus, & † mãdatum quibus verbis inducatur, Maſcard. de probat. in concluſ. 1012. Ang. conſ. 22. incip. ꝓ deciſione. Corn. cõſ. 57. vol. 4. Ruin. conſ. 6. vol. 5. Decian. in tract. crim. lib. 9. cap. 24. per totum, vbi latiſſimè, Bero. conſ. 175. nume. 28. vol. 3. & Burſ. conſ. 192. nu. 26. in quibus locis ha

4 betur † quibus verbis fiat mandatum, conſilium, inflammatio, & inſtigatio. uide etiam Bertaz. conſ. 356. vbi conſuluit, an perſuadens, & inflammans ad ſui ipſius commodum, dicatur mandare, teneaturq; ſtatuto de mandato.

5 Item adde, † quòd mandati verba ſunt probanda, Franc. Mar. deciſ. 423. nu. 10. & 23. par. 1. & Burſat. conſ. 20. nu. 5.

6 Item adde, † ſi ego mandaui alicui, vt faceret homicidium, & ille mandauit alteri, quòd omnes tenetur eadem pœna, ſecundum Bald. in l. 1. §. nec autem C. de caduc. tollen. & Petr. à Plaz. in epit. delict. cap. 15. nu. 8. & ſimiliter mandatarius portans litteras ſcienter de homicidio; tenetur ſecuto delicto, Carer. in §. homicidium el 5. nu. 98.

7 Item adde, † quòd mandans in atroci-

bus delictis ex ſolo, & ſimplici manda-
to, etiam non ſecuto effectu extraordi-
nariè punitur, Bart. in l. non ſolum §. ſi
mandato ff. de in iur. Menoch. de arbitr.
iud. caſu 352. nu. 9. & Farin. in quæſt. 3.
nu. 8. licet non fuerit deuentum ad ali-
quem actum, vt per Carer. in pract. §. 5.
nu. 81. cum ſequen. & Couar. in Clem. ſi
furioſus in initio par. 2. nu. 9. verſ. 6. ubi
ipſe quoq; concludit, ſolum mandatum
in atrocibus arbitrio iudicis eſſe puniē-
8 dum, & ibi † declaratur Bald. in l. non
ideo minus nu. 7. C. de accuſat. ſentiens
ad huc in grauibus mandatum non pu-
niri, niſi proceſſum ſit ad aliquem actum
ordinatum in ipſam mandati executio-
nem, vt intelligatur de pœna ordinaria;
quia regulam habemus affirmatiuam,
9 quòd † quælibet attentatio, ſiue actus,
qui tendit ad delinquendum, eſt puni-
bilis, non tamen in leuibus delictis. Me-
noch. de arbitr. iud. caſu 360. nu. 86. &
hoc procedit, etiam ſi mandatarius recu
ſaret, cum mandatum ſit ex ſe delictum
perfectum, ſcilicet in atrocibus delictis,
quia mandans fecit quantum in eo fuit,
vt per Menoch. de arbitr. iud. caſu 360.
10 nu. 44. vt in ſimili † de attentante cor-
rumpere iudicem, qui pœna extraordi-
naria punitur; licet Iudex non conſen-
ſerit, idem Menoch. caſu 343. nu. 16. & ſi
conſenſus mandatarij requireretur ad
hoc, vt mandatum eſſet delictum puni-
bile, fruſtra Doctores dixiſſent, quòd
11 † mandatarius, qui non acceptauit mā-
datum, facit indicium contra mandan-
tem, etiam ad torturam, ex quo ſumus
in his, quæ communiter fiunt ſecretò.
Bald. conſ. 429. vol. 3. Marſ. conſ. 22. nu.
28. & Boſſ. in tit. de indicijs nu. 154. con
currente tamē aliqua præſumptione, vel
ſaltem ſuſpicione, vt per Clar. quæſt. 21.
verſ. ex hac concluſione. Nec obſtat
12 † illa Generalis conſuetudo; quod non
punitur affectus, niſi ſit ſecutus effe-
ctus, quia procedit quò ad pœnam or-
dinariam, non autem quò ad extraordi-
nariam, quæ per dictam conſuetudinē
non cenſetur abrogata, vt per Couar. in
d. Clem. ſi furioſus in initio par. 2. nu. 6.
verſ. tertio eſt omnino conſiderandum,
& Menoch. in dicto caſu 360. nu. 92. vbi
ad ſaturitatem.
13 Item adde, † quòd ſimiliter mandata-
rius ex ſola mandati acceptatione, ſi de-
lictum eſt atrox, pœna arbitraria puni-
tur, etiam quòd mandatum non habue-
rit effectum, quia ſibi reuocatum fuerit.
Gomez. de delictis c. 3. nu. 41. & 42. vbi
14 etiam † ex quibus cauſis mandatarius,
qui ſuſcepit mandatum, excuſari poſſit.

Scias autem. Adde quæ poſui ſupra in quæſt. 38. in verſ. Item quæro nunquid mandans.

15 Pone aliquis. Adde, quòd † Bald. in l. non ideo minus col.
pen. verſ. Item quæro C. de accuſat. con
cludit, quòd quando erat in poteſtate
mandatarij fines mandati ſeruare, vt ſi
quis mandaret alicui, vt aliquem percu-
teret extra plateam, & ille percuſſit in
platea, tunc mandans non tenetur, &
idem tenuit Aret. in tract. malef. in verb.
& Sempronium mandantem quæſt. 18.
nu. 36. & ibi Auguſt. de Arim. & Cepol.
in conſ. 34. hic allegato, & de mandato
ad baſtonatas ex quibus mors ſequatur,
vide Marſ. in conſ. 67. & Carer. pract.
crim. in §. circa num. 73. & ad hanc quæ-
ſtionem, quando mandatarius excedit
fines mandati, an mandans teneatur de
exceſſu, latè per Monticell. in praxi cri-
minali in reg. 7. num. 58. cum ſequent.
& Menoch. de arbitr. iud. caſu 352. nu-
me. 3.
16 Item † adde, quod ſi mandatarius exce
deret mandatum vidente, vel ſciente
mandante, & non contradicente, tunc
teneretur pœna ordinaria, dummodo
poſſet veriſimiliter credi, quòd exceſſiſ
ſet nomine ipſius mandantis. Alex. con
ſil. 79. col. penult. vol. 4. & conſ. 179. col.
2. vol. 6. & Deci. conſ. 437. per totum.

Ibi. Sed ſi mandatum fuit.

Adde quatuor limitationes, vt per Ca
rer. in pract. crim. in d. §. circa nu. 73.
17 Item † adde, quòd mandans vulnera-
ri, ſi mandatarius interfecerit, tenetur
de homicidio, etiam quòd expreſsè mā
daſſet, vt non interficeret, Carrer. in pra
cti. crimin. in §. circa nu. 73. & latiſſimè
per Monticel. in d. regul. 7. num. 58. cum
ſequen.
18 Item † adde, quòd mandans mulierem
rapi, ſi in ipſo raptu occidatur, mandans
non tenetur de occiſo, nam raptus cau-
ſa libidinis fit, & potius mandās voluiſ-
ſet

ſet omnino eam viuere, vt cum ea libidi
nem explere poſſit. ita in ſpecie conſu-
luit Decius in conſ. 234. num. 5. & ante
cum Alex. in conſ. 140. vol. 2. & Arer. cō
ſil. 30.

Sed hic incidenter quæro.

19 Adde, † quòd ſi aliquis fuerit offenſus
cum baculo ſuper ſpatulis, ſine ſangui-
ne, & rogauit eius fratrem, vt eius iniu-
riam vlciſceretur, qui poſtea interfecit
illum, à quo ſuus frater fuerat offenſus,
an ille, qui ignorauerat fratrem, tenea-
tur de homicidio. Bero. q. 10. vbi tenet,
quòd non; & ibi limitat doctr. Bart. in l.
ſi quis mihi bona, hic allegata, procede
re, niſi ex qualitate offenſæ alius perpē-
di poſſet: quę limitatio fuit Cuma. & Ro
ma. in §. ſed quid ſi mandauit, & ideo
Corſet. in ſing. quod incipit præceptum
20 il 1. tenuit † etiam, quòd ſi Dominus di
xerit verba prędicta famulo ſuo, qui fue
rat verberatus, ſi poſt dicta verba verbe
rantem interfecerit; nō tenebitur de ho
micidio, per limitationem prædictam:
& ad prædicta vide etiam Vulpel. in cō
ſil. 62. & 63. vbi latè.
21 Item adde, quòd per illa verba, *dà dà
al traditore*, & inde ſecuto homicidio
per medium alterius, non probatur mā-
datum ad homicidium committēdum,
nec ad vulnus inferendum, ex quo ſe-
qui poſſet homicidium, quia dicta ver-
ba generalia ſunt & obſcura, & intelligi
debent in minorem partem: nam dari
poteſt cū pugno, & cū haſta, vt per Rimi
nal. iun. in conſ. 88. num. 26. ſed ego cre
do contrarium, ſi verba prædicta dicun
tur habenti enſem, ſiue pugionem denu
datum in manu, vel alia arma regulari-
ter apta ad occidendum.
22 Item adde, ſi dixerit alicui, *Io ſto di ma
la voglia, perche vorrei, che il tale me
foſſe leuato dinanzi à gli occhi, & che
foſſe morto.* & poſt paucos dies fuerit in-
terfectus ab eo, cui illa uerba fuerant di
cta, an ſit inductum mandatum de occi
dendo; & ſi interfectori etiam ille, qui
dixit verba, dedit poſt homicidium pe-
cunias, vt abiret, & in manibus iuſtitiæ
non incideret. vide Anguſſol. in conſi. 5
vol. 1.
23 Item † adde, quòd iſta doctrina Bart. in
d. §. ſed ſi mandauerit, ſic ſimpliciter nō
eſt vera, ſed debet intelligi tribus con-
currentibus. Primo, vt præceſſerit ca-
pitalis inimicitia cum occiſo. Secundo,
vt Dominus in ſecreto illa verba dixe-
rit famulo. Tertio, quòd poſt talia ver-
ba incontinenti fuerit ſecutum homici-
dium. ita hoc dictū Bart. declarat Deci.
in conſ. 234. nu. 5. Bald. & Iaſ. in l. 1. C.
de ſeru. fugit. Io. de Anan. conſ. 95. Mar
ſil. conſ. 172. hic alleg. Monticell. in pra-
cti. crim. reg. 7. num. 9. cum ſequen. vbi
multas ponit ampliat. & limit. in hac q̄-
ſtione, & in materia mandati ad homi-
cidium. Sed ad iſtam quæſtionem vide
omnino Gabriel. comm. concl. lib. 7. cō-
clu. 2. nu. 47. cum ſeq. vbi ponit multas
ampliationes, & limitationes, & Fab. de
Monteleone in prax. arbitr. par. 4. num.
543. fol. 213. vbi limitat ſex modis.
24 Item † adde, ſi Iudex dixerit nūcio vir
tute officij, *dagli*, an inducatur mandatū
de occidendo, vide Mazzol. in conſil.
101.
25 Item † adde, an, & quando præſuma-
tur mandatum, ſi conſanguinei alicuius
offenſi ad eius pręſentiam offendentem
vulnerauerint, vt per Ferret. in cōſ. 379
per totum vol. 2.

Sed quid ſi Dominus.

26 Adde † videndum Maſcar. de probat.
concl. 866. vbi quibus verbis homici-
dium fuiſſe mandato commiſſum pro-
batur, & in concl. 1012. vide etiam Bal.
in conſil. 257. vol. 2. vbi quis annuendo
capite ad malefactorem, non dicitur mā
dare, niſi conſter, quòd contemplatione
annuentis fuerit.

Ibi. Sed certè ego ex eo ſolo.

27 Item adde, † q̄ idem tenuit Petrus Ant.
Anguſſ. in conſ. 16. lib. 1. vbi declarat
hoc procedere, quando conſtat de teno
re verborum prolatorum, aptorum ad
inducendum mandatum, & de iſta quæ
ſtione vide etiam Gabriel. comm. opin.
lib. 7. in d. concl. 2. nu. 48.

Quæſtio XC.

SVMMARIVM.

1 *Auxiliator in delictis, an & quando teneatur.*
Et quando quis dicatur, ibidem.
2 *Et quomodo puniatur præſtans auxilium rumpenti pacem.*
3 *Auxiliator quādo poſſit puniri etiam pro qualitate.*
4 *Et quando teneatur in plus, quàm principalis.*
5 *Auxilium delinquenti poteſt præſtari tribus temporibus, remiſſiuè.*
6 *Conducens interficiendum ad locum delicti, quando dicatur in dolo, remiſſiuè.*
Auxiliator an teneatur eadem pœna, qua principalis interueniente eius ſcientia, ibidem.
Et quid in minore vigintiquinque annis, ibidem.
7 *Et quid de accommodante domum ad faciendum tractatum de homicidio.*
8 *Auxiliator an teneatur, ſi non apparet de præcedenti tractatu.*
9 *Et quid ſi non conſtet principalem deliquiſſe, aliter, quàm per contumaciam.*
10 *Et quid practicetur in ſtatu Eccleſiaſtico.*
11 *Et quid in Regno Neapolitano.*
12 *Aſſiſtens homicidio quando dicatur ei præſtare opem.*
Et quid ſi delinquentem aſſociauerit. ibidem.
Et quid ſi ſteterit à longe, nec mouerit arma, ibidem.
13 *Auxilium, & aſſiſtentia quomodo probentur.*
14 *Et quomodo quis excuſetur ab aſſiſtentia, remiſſiuè.*
15 *Aſſiſtens armatus, nec prohibens delictū, cum potuerit, videtur eſſe particeps facinoris, ſi delinquentem poſtea aſſociauerit.*
16 *Aſſiſtens delicto quomodo puniatur.*
17 *Aſſiſtere delicto an præſumatur quis, remittitur arbitrio Iudicis.*
18 *Præſumptio eſt contra aſſociantem delinquentem poſt delictum.*
19 *Præſumptio occulti auxilij ceſſat, quando aſtans rixæ fuit tanquàm mediator.*
20 *Et quid ſi diſſuaſerit fieri maleficium, & poſtea tempore delicti aſtitit armatus.*
21 *Aſſiſtens violentiæ non animo offendendi, quid debeat facere, vt non teneatur.*
22 *Et quomodo probet, ſe non dediſſe opem, licèt aſtiterit.*
23 *Et an in dubio præſumatur aſtitiſſe animo offendendi.*
24 *Aſſocians aliquem, qui alium ſibi obuiam factum interficit, an teneatur, & quando.*
25 *Auxilium præſtatur acclamando contra eum, qui offenditur.*
26 *Et cuſtodiendo ſarcinas, & veſtes delinquentium.*
27 *Statutum puniens præſtantem auxilium maleficio, intelligitur, dum maleficium eſt in fieri, non in conſumato.*
28 *Statutum puniens auxiliantem, vt principalem, intelligitur de auxilio, quod fuit cauſa maleficij.*
29 *Aſſiſtens ſcienter baſtonanti, qui poſtea occidit, quomodo puniatur.*
30 *Auxilium cooperatiuum an dicatur præſtare aſſiſtens armatus, & nihil faciens.*
31 *Auxiliator an poſſit torqueri ſuper tractatu prohibito.*
32 *Receptare quid ſit.*
33 *Receptare an dicatur dans potum alicui.*
34 *Et an is, qui delinquentem inuenit in domo ſua.*
35 *Et an per vnam vicem tantum.*
36 *Et quid ſi neſciebat illum eſſe delinquentem.*
37 *Et quid ſi erat notorium.*
38 *Et an præſumatur ſcientia, vel ignorantia, & quomodo probetur.*
39 *Et an probetur ignorantia per iuramentum.*
40 *Et quid ſi erat abſens à loco.*
41 *Dolus præſumitur in ſciente, vel ſcire debente.*
42 *Scientia an præſumatur in receptante bānitum à Ciuitate vicina, vel Metropolitana.*
43 *Receptans ſcienter bānitum, an teneatur, ſi ſolum ſciebat illum eſſe bannitum, non autem cauſa banni.*
44 *Sciētia præſumitur, & inducitur ex rumore, & fama.*
45 *An autem ſufficiat ad imponendam pœnā corporalem.*
46 *Receptans per vim bannitos, non punitur aliqua pœna.*
47 *Et quòd non receſſerit, ſed cum eis in domo*

mo

mo remanſerit.

48 *Hoſpites an teneantur de receptatione.*

49 *Receptans ſcienter pluries bannitum, ſi demum eum Curia prodiderit, an teneatur.*

50 *Receptans bannitum tolleratum, non tenetur ad pœnam.*

Intellige ſi erat publicè tolleratus, ibidem.

51 *Receptans conſanguineos mitius eſt puniendus.*

Et quòd receptaſſet criminoſos læſæ Maieſtatis.ibidem.

Receptatores filiorum delinquentium, hodie eadem pœna puniuntur, ſicut extranei.ibid.

52 *Receptatores puniuntur arbitrariè.*

53 *Et quid in Regno Neapolitano.*

Et quid in ſtatu Eccleſiaſtico ibidem.

54 *Receptans ſcienter delinquentem ſtatim poſt delictum, an præſumatur particeps criminis.*

55 *Receptans bannitum, qui deliquit extra territorium, an puniatur.*

56 *Receptare rem, & pati, vt res illata eo abſente in domo ſua remaneat, differunt.*

57 *Iuramentum accuſatoris ſuper quantitate rerum ablatarum, non admittitur, ubi agitur contra tertium.*

58 *Receptans vnam rem ex pluribus rebus ſublatis, an teneatur ad reſtitutionē omnium, remiſſiuè.*

59 *Receptans ſcienter rem furatam ſine ſpe lucri, an teneatur furti.*

60 *Statutum puniens præſtantem opem furi ſicut furem, non habet locum in receptante rem furatam.*

61 *Barones, & eorum officiales receptantes facinoroſos, poſſunt per Principem iuriſdictione priuari.*

62 *Pœna Baronum in Regno Neap. malefactores acceptantium.*

Q Væro nunquid.

1 Adde † Menoch.de arbit.iud. in caſ.349. vbi multum diffuſè hanc materiam tractauit, & quæ requirantur, vt auxiliator poſſit puniri, tanquàm principalis vide Barth.Thegi. in tract.ſuo crim.par.12. num.10.vbi inter alia requiſita vult, quòd delictū ſuā perfectionem cōſequatur, quia affectus tantum non punitur in auxiliatore, & Corn.iu conſ.8.in prin. ibi hine dicitur. & ad hanc quæſtionem, quòd auxilium præſtans teneatur eadem pœna, & quomodo procedat, vide etiam Maſchar.in tract.de probat.concl.159.nuine.18.cū ſequen.vol.1.& quando quis præſumatur auxilium delinquenti præſtitiſſe, & quomodo probetur, vide per eundem in d.concl.nu. 1. cum ſequen. & quæſt. præcedenti, an auxiliator criminoſi poſſit eſſe teſtis.

Item adde, quòd ſtatutum diſponens, quem teneri pro ope præſtita, eadem pęna, qua tenetur conſcius delinquens, non procedit, niſi conſcius talem opem præſtiterit maleficio, quæ ipſi maleficio cauſam dederit, alias tenetur pro modo culpæ.ita tradit Salyc.in l.vnica col.antepen.C.de raptu virg. Cepo.conſil.27. nu.15. Marſ.ſing.15.& conſ.24. nu.16. & Bertaz.conſ.326.nu.10.& 11.

2 Item † adde, quòd auxilium præſtans rumpenti pacem, & contra eum, quo fecit pacem, an teneatur duplici pœna, ſcilicet auxilij, & ad pœnam conuentionalem pacis ruptæ. Corn.conſ. 8.per totū, vol.3.

3 Item † adde, quòd præſtans opem delinquenti, ad hoc vt puniri poſſit propter aliquam qualitatem, quam habet principalis delinquēs, requiritur, quòd ſit articulatum, & probatum, quòd ſciuerit, vel ſcire potuerit. Ang. in l.1.C. de nil.agger. non rumpen. quèm refert, & ſequitur Corne.in conſil.8.num. 5. volum.3.

4 Item† adde, quòd aliquando plus punitur præſtans auxilium, quàm principalis, Bart. in l.qui ſeruo ff.de furt. & Ang. in l.1.C.de nil.agger.non rumpē. quod procedit, quando aliqua qualitas adeſſet ex parte præſtantis opem, ex qua reſultaret maius delictum ex parte ſua, quam ex parte principalis.ut per Corn. conſ.8.nu.2.uerſ.non obſtat vol. 3.

Ibi. Primo ante delictum.

5 Adde, † quòd Blanch.in pract. crim. in verb. poſtquàm vidimus. num.1.multa exempla auxilij cuiuſq; temporis poſuit.

Ibi, vel ſaltem ſcientia.

Adde, quòd contrarium tenuit Cepola

la conſ. 27. per totum, & Pariſ. in conſil.
152. per totum vol.

Ibi, præſertim ſi illud auxilium.
Adde in hac materia Rim. iun in conſi.
310. vol. 3. & quid de exploratore, & cō
6 ducente † interficiendum ad locum de-
licti. Grat. in conſ. 52. vol. 2. vide etiam
Bero. in conſ. 192. per totum vol. 3. vbi
tenet, quòd quis ob conſilium, opem, &
miniſterium pręſtitum ad delinquen-
dum, eadem pœna cum principali de-
linquente eſt puniendus, & etiam quòd
eſſet minor vigintiquinq; annis, & ibi
7 loquitur † de accommodante ſcienter
domum ad faciēdum tractatum de com
mittendo homicidium, quod poſtea ſit
ſecutum.

Aut vero. Ibi aut eſt dubium.
8 Adde, † quæ poſui infra in verſ. quæro
nunquid, ibi, & quandoq; vbi habes ra-
tionem huius dicti per Bart. in conſ. 106.
nu. 12. vol. 1.
9 Scias etiam. Adde, † quòd Burſ. in
conſ. 146. num. 10. dicit
hanc conſuetudinem non eſſe extendē-
dam extra ſtatum Mediolani, & in iudi-
cando à communi opinione non eſſe re
cedēdum, quem ſequitur Cartar. in tra-
cta. de execut. ſentent. contum. cap. 1.
nu. 349. in fine. Sed D. Farinac. quæſt. 3.
nu. 5. cum ſequen. multum egregiè hāc
practicam defendit, cōem opin. declarā-
do, atteſtādo ēt, ꝙ dicta practica Medio
lani ſeruatur in Vrbe, ꝑ oīa Tribunalia:
10 & ego atteſtor, quòd idem ſeruatur in
toto ſtatu Eccleſiaſtico, in quo per vigin
ti octo annos verſatus fui ſemper guber
nando pro Sanctiſſimo Pontifice multas
11 Ciuitates, & ita † etiam ſeruari vidi in
Regno Neapolit. vbi per ſex annos con
tinuos pro Sereniſſima Madama ab Au
ſtria fe. record. fui Gubernator Genera
lis Illuſt. Ciuitatis Aquilæ, & totius ſta-
tus Aprutini Celſ. ſuæ, & aliter facere, eſ
ſet ridiculoſum, & contra bonum publi
cum, quia multa delicta remanerent im
punita. & ad hanc quæſtionem de præ-
ſtante opem, poteris etiam videre Plac.
epit. delict. cap. 16.
12 Quæro nūquid ille. Adde † Me-
noch. de ar-
bitr. Iud. caſ. 350. Pariſ. conſ. 164. nume.
11. vol. 4. & ibi nu. 14. dicit præſumptio
nem eſſe, quòd caſualiter, & incidenter
is aſtiterit, & quòd debet ꝓbari aliquis
actus, quo is timidior factus fuit. & in
dubio præſumitur, quòd caſualiter aſti-
terit, & ideo recurrendum ad coniectu-
ras, vt dicit Fely. in c. ſicut dignū de ho-
micid. nu. 5. vt eſt, quando aſſiſtens ar-
matus, etiam quòd non euaginauerit,
nec aliquid fecerit, ſtatim delinquētem
aſſociauerit. Blanc. in repet. l. fin. ff. de
quæſt. nu. 236. & ſequen. Vide etiam in
in hac materia, Marſ. in pract. crim. in §.
conſtante nu. 56. cum ſequen. & Alexā.
in l. is qui opem ff. de furt. dicit, quòd ar
matus, qui ſtat cum delinquente, dici-
tur ei præſtare auxilium, licèt arma non
mouerit, etiam ſi ſtat à longe, & ad hanc
13 † materiam auxilij, & aſſiſtentiæ, & quo
modo quis præſtare præſumatur, & pro
bari poſſit. vide omnino Maſchar. in tra
cta. de probat. concl. 159. & concl. 1139.
14 vbi latiſſimè. & quomodo † quis libera-
ri poſſit à crimine aſſiſtentię, vide Bur-
ſat. in conſ. 216. nu. 55. cum ſequen. vol.
2. vbi latiſſimè.
15 Item † adde, quòd aſſiſtens armatus, ſi
ſine periculo vitæ potuit prohibere, &
non prohibuit, videtur eſſe particeps fa
cinoris occulti, ſi poſt delictū delinquen
tem aſſociauerit, vt per Iacob. Nouell.
in practic. crim. in verb. ſolet communi
nu. 98. & ſeq.
16 Item † adde, quòd præſtans opem cum
aſſiſtentia ſcienter, eadem pœna tene-
tur, qua principalis. Gomeſ. titu. de de-
lict. cap. 3. nu. 48. verſ. 2. caſu principali.
Item adde, quòd per Conſil. Neap. aſſi
ſtens armatus, licèt nihil fecerit, & ali-
quali prouocatione fuiſſet prouocatus,
fuit condemnatus ad remigandum per
triennium, quia erat humilis conditio-
nis, & alicuius famæ non integræ, vt at-
teſtatur Gram. conſ. 36. & ibi non appa
rebat, quòd ſcienter aſtitiſſet.
Item adde dicta per Bald. in addit. ſuis
in l. 1. ff. de ſeru. corrup. vbi dicit, quòd
aſſiſtens, non dicitur fauere maleficio,
niſi ad hoc aſſiſtat; & quòd non præſumi
tur ſcienter aſſiſtere, ſi aliud nō apparet;
17 concludit † tamen, quòd Iudex debet
hoc arbitrari ex circunſtantijs, quem re
fert, & ſequitur Auguſt. ad Aret. in verb.
dictus Andreas nu. 4.

18 Item † adde, quòd præſumptio conſilij,
vel occulti auxilij contra aſſociantem
poſt delictum oritur, per quam cogitur
aſſocians probare cõtrarium: & pręſum-
19 ptio † occulti auxilij ceſſat, quando
aſtans rixę fuit, tamquam mediator.
Rimin. conſ. 136. nu. 8. & ſeq. inter conſ.
crim. diuerſ. tom. 1. mag. impreſſ.
20 Item † adde, quòd auxilium dicitur prębere maleficio, qui diſſuadit ne fieret, ſi
aſſiſtit armatus tẽpore maleficij, ex quo
aduerſarium facit timidiorem, & aggre-
dientem audaciorem. Natt. in conſ. 458.
nu. 3. vol. 2. niſi eſſet ſolitus ire ita arma-
tus. & ibi tenet, quòd præſtans auxi-
lium aſſiſtendo punitur eadem pœna,
qua principalis.
21 Item † adde, quòd aſſiſtentes violentiæ
non animo offendendi, vt non teneantur de auxilio, ſignificare debent aduer-
ſarijs, ſe non veniſſe, niſi ad paciſcendũ:
alias ſunt culpabiles, quia aduerſarij ꝓ-
pter eorum præſentiam effecti ſunt timi-
diores. Io. Brunell. in repet. in primam
22 decretal. de homicid. num. 54. & † quali-
ter poſſit probari negatiua, videlicet qđ
quis opem delicto, vel maleficio nõ præ
ſtiterit, licet maleficio aſſiſteret. Plac.
epit. delict. cap. 16. nu. 12.
Item adde, quòd licet quis ſit præſens
tempore delicti, non probatur, quòd ſit
particeps, niſi probetur aſſociatio, vel ꝗ
ſteterit cum eo armatus. Bald. & Rom.
23 in l. 1. §. ſed in eo ff. ad Syllan. nam † in du-
bio pręſumitur quis, fuiſſe in rixa animo
mediandi, & ſeparandi rixantes, potius
quam offendendi. Cepo. conſ. 60. col. 3.
& Crau. conſ. 151. ſub. nu. 28.
24 Item † adde, quòd ſi quis vocat amicũ
ſuum, vt iret ſecum, nec dixit, quò velit
ire; & in itinere factus obuiam inimico
ſuo, illum interfecit, ille aſſocians tene-
tur ita demũ, ſi dum videret homicidiũ,
potuit recedere; & non receſſit. Fulg. &
Cepoll. in l. quis ſit fugitiuus §. idem ait
ſeruus tuus ff. de ædilit. edic. Caccialup.
in tract. de debit. fugit. in 1. quæſt. nu. 7.
& Anguſ. in conſ. 22. in fin.
25 Item † adde, quòd auxilium præſtari
dicitur etiam acclamando contra eum,
qui offenditur. Natt. conſ. 240. num. 14.
vol. 2.
26 Item † adde, quòd auxilium pręſtare
dicitur ille, qui ſarcinas, vel veſtes fica-
riorũ cuſtodiuit. Io. de Anan. in c. ſicut
dignum §. ſi quoq; de homicid.
27 Item † adde, quòd ſtatutum dicens, ꝙ
præſtans auxilium, conſilium, vel fauo-
rem maleficio, tali pœna puniatur, de-
bet intelligi, quando maleficium eſt in
fieri, ſecus autem in maleficio iam facto,
perfecto, & conſumato, quia de illo ſta-
tutum non loquitur. Bart. in l. furtũ ff.
de furt. & Marſ. in cõſ. 30. nu. 21. & 22.
28 Item † adde, quòd ſtatutum diſponens
auxiliãtem eadem pœna puniri debere,
qua delinquens, intelligitur de ope, quę
fuit cauſa maleficij, & non de quolibet
modo auxiliandi. Marſ. conſ. 30. col. 3.
Ruin. conſ. 82. nu. 5. vol. 4. & Rimin. iun.
in conſ. 106. nu. 12. tomo 1. conſ. crim. di
uerſ. paruæ impreſſ.
29 Item † adde, qua pœna teneatur aſſiſtẽs
ſcienter baſtonanti, qui poſtea occidit.
latè per addẽtes ad Bertaz. in conſ. 926.
in litera b.
30 Item † adde, an ſtatutum puniens prę-
ſtantem auxilium cooperatiuum pœna
vltimi ſupplicij, comprahendat eos, qui
armatis aſſiſterunt, & nihil aliud fecerũt,
Cepo. conſ. 2.

Ibi, & quandoq; etiam.

31 Adde, † quòd deuenitur ad torturam,
quando conſtat aliquem fuiſſe auxilia-
torem, & auxilium præſtitiſſe, quia eius
factum facit indicium contra eum, vt
poſſit torqueri ſuper tractatu præhabi-
to. ita declarat hoc dictum Domini Cla
ri Bertaz. in conſ. 106. nu. 12. vol. 1. ſed
de iſta declaratione ego dubito, nam ex
circunſtantijs Iudex debet arbitrari,
an dolosè aſſiſterit, vt ſupra dictum fuit;
ergo multo magis ex dictis circunſtan-
tijs ad tormenta deuenire poterit.

Quæro etiam qua pœna punia-
32 tur receptator. Adde, † quòd recepta
re eſt proprium refu
gium abſcondendi cauſam præſtare reo
in agro, vel ędificio. Salyc. in l. 1. C. de
33 his, qui latron. ſed † dando illi potum,
non dicitur receptare, & conſequenter
pœna ſtatuti non tenetur. Bart. in l. 1. ff.
de ſeru. corrup. & Foller. in pract. crim.
iu verſ. baniantur nu. 22. & de hoc deli-
cto vide omnino Menoch. in caſu 348.
vbi latè.

34 Item

34 Item † adde, quòd non dicitur recepta-
re bannitũ, qui illum inuenit in domo.
Bertaz. conſ. 98. nu. 17. Rimin. iun. conſ.
319. nu. 31. quo caſu Dominus domus
nulla pœna puniri debet, cum nihil de-
liquerit Menoch. de arbitr. iud. caſ. 348.
nu. 15.

35 Item † adde, quòd receptator dicitur
per vnam vicem tantum, & debet puni-
ri. Oldrad. conſ. 26. col. 2. & Afflict. in cõ
ſtit. Paterenorum nu. 9.

36 Item † adde, quòd receptans delinquẽ-
tem ſcienter, debet puniri; ſecus ſi igno-
ranter. Bart. in l. 3. §. non ſolum ff. de in-
cend. ruin. & naufrag. Roman. cõſ. 473.
Deci. conſ. 62. in fin. Marſ. in l. vnica nu.
205. C. de rap. uirg. & Gram. deciſ. 99.
Et ſi in inquiſitione fuerit dictum ſcien-
ter, & probata non fuerit ſcientia, non
poterit ſequi condemnatio, cum recepta
re hominem in ſe non ſit delictum, & qđ
quis ſit bannitus, ignorãtia preſumatur;
ita Bart. in l. 1. ff. de recept. & Boſſ. in tit.
37 de rapin. nu. 19. cum ſeq. niſi † fuiſſet no
torium, & publicum, illum eſſe delinquẽ
tem, quia tunc ſcientia præſumitur, &
non excuſatur ratione ſuæ ignorantiæ)
cum ſit imputandum receptanti, quia
eius conditionẽ non explorauit, & quia
par eſt culpa ſcire, vel ſcire debere. Bart.
in l. omnes la 2. de agris, & conſtit. lib.
11. Bald. in l. quicunq; in princip. C. de
ſeru. fugit. Io. de Anan. ſing. 9. & Iaſ. in
l. ſi pro errorem col. 4. ff. de iuriſd. omn.
38 Iud. & ad probandam † ſcientiam, ſiue
ignorantiam in hac materia, cum in
hoc tota uis conſiſtat, vt dicit Boſſ. in lo-
co ſupracitato, vide Aret. in conſ. 22.
Marſ. conſ. 170. Carret. de heret. nu. 170
Nell. de bannit. in 3. par. 2. tẽpor. queſt.
20. Bal. in d. l. quicunq; Felyn. Dec. &
Berou. in c. cognoſcentes de conſtitut.
Menoch. de arbitr. caſ. 186. Addent. ad
Bertaz. in conſ. 116. verſ. ſecundũ eſt, &
Fab. Mont. in pract. arbitrar. par. 4. num.
907. vbi dicit quatuor modis dignoſci
poſſe, quòd quis ſcienter, & non igno-
ranter delinquentem receptauerit. Pri-
mo ſi notorius delinquens tenebatur.
Secundo ſi erat ſecundum ſolitum publi
catus per loca ſolita illius loci, vt bandi-
tus, & delinquens, nam tunc allegare
ignorantiam turpe eſt. Tertio ſi eius de-
lictis fuiſſet præſens. Quarto quando in
loco erat fama publica, quòd erat delin-
quens, & ibi etiam dicit; quòd quan-
do adeſt præſumptio pro ſcientia, non
poteſt ignorantia probari per iuramen-
39 tum † & ita tenet Carer. in pract. crim. 2.
§. homicidium nu. 32. Et ad probandam
ignorantiam ſufficit probare abſentiam
40 à loco, & ciuitate † Bald. in l. planè ff. de
excuſat. tut. & in c. cum in tua qui matr.
accuſ. poſſ. vbi ponit plures modos pro-
bandi inſcientiam, & licèt Boſſ. in d. tit.
de rapin. nu. 21. dicat, quòd in hoc de-
41 licto † dolus, & ſcientia debet oſtendi,
aduertendum eſt, quòd dolus præſumi-
tur in ſciente, vel ſcire debente. vt per
Bald. in d. l. quicunq; in princ. C. de ſeru.
fugit. & Bart. in l. dolum C. de dolo, adeo
quòd ſtante ſcientia vera, vel præſum-
pta, non debet probari dolus, quia præ-
42 ſumitur. Et † an præſumatur ſcientia in
receptãte bannitũ à Ciuitate vicina, ſeu
Ciuitate Metropolitana, vide Boſſ. in
tit. de rapin. nu. 21. cum ſeq. & addent.
ad Bertaz. in conſ. 126. verſ. 2. excuſatio,
& Plot. in tract. de milit. iur. §. 5. 2. nu. 13.
vbi concludit, præſumi ignorantiam, &
ideo excuſari; & quod iſtud procedere,
etiam reſpectu conſanguineorum: ſed
ego credo, quòd ſcientia preſumeretur,
ſi eſſet bãnitus famoſus, & eius perſona
eſſet nota; & multo magis ſi eſſet con-
ſanguineus receptantis; quia in eo quod
publicè ſcitur, quilibet præſumitur ha-
bere ſcientiam. Gabriel. comm. concl.
lib. 6. tit. de reg. iur. concl. 5. num. 21. &
Gramm. in deciſ. 35. nu. 15. iuxta illud,
tu ſolus peregrinus in Hieruſalem. vbi
dicit Gramm. & hoc in terminis decidit
Bald. in c. conuenticulas col. 1. de pac.
iur. firm. vbi dicit, quòd receptans famo-
ſum malefactorem, vt etiam per iuramẽ
tum non excuſet dolum ſuum; tamen
poſſet probari contrarium. vt per Card.
in clem. 1. in 3. not. de foro compet. &
de hoc habetur plenè per Viui. com.
opin. 695. nu. 4. cum ſeq.
43 Item † adde, quòd ſi receptator diceret,
ſe ſciuiſſe illum eſſe bannitum, ſed igno
raſſe cauſam banni, vel eius qualitatem,
non excuſaretur, quia debebat inueſti-
gare, ſi erat de prohibitis receptari. ita
tradit Nell. de bannit. d. q. 20. in fin. 3.
part. 2. temp. Sed Plot. in tract. de in
lit. iur. d. §. 52. nu. 14. nullam mentionẽ

faciens de Nello, dicit, quòd non ſufficit
ſcientia in genere, vbi ſtatuta, vel decrẽ
ta non prohibent receptari omnes ban-
nitos, niſi probetur ſcientia qualitatis
banni prohibitæ à ſtatuto, quia quòd
eſſet bannitus in capite, vel in membro.
ſed mihi magis placet opin. Nell. per Do
ctrin. Bart. in l. omnes. C. de agric. & Cẽ-
ſit. lib. 11. quod imputandum eſt rece-
ptanti, quia eius conditionem non ex-
plorauit, cum ſit par culpa ſcire, vel ſcire
debere. l. quod ſi ff. ſic pet.

44 Item † adde, quòd ſcientia præſumpta,
quæ erit ex rumore, & fama vel ex ban-
no, non ſufficit ad imponẽdam pœnam
corporalem receptatori ſed pecuniariã,
ſecundum Bald. in l. 1. C. de his qui la-
tron. Felyn. in cap. cum contingat nu. 7.
de reſcript. Marſ. in l. de minore §. pluriũ
nu. 127. ff. de quæſt. Grau. conſ. 193. nu.
8. & Rimin. Iun. conſ. 27. nu. 24. & Me-
noch. de arbitr. Iud. d. caſu. 348. nu. 15.
vbi ita diſtinguit, ſi receptator habuerit
plenam ſcientiam, pœna ordinaria pu-
nitur: aut. ſolam ſcientiam habuerit per
famam, & rumorem, illum eſſe bannitũ,
45 & tunc † nõ punitur pœna corporali, ſed
alia mitiori arbitrio Iudicis: & ſi peni-
tus ignorauerit, ab ſoluitur, ſed Boſſ. in
d. tit. de rapin. nu. 30, de quo Menoch.
non fecit mẽtionem, contrarium tenuit,
quòd ſcientia præſumpta ſit ſufficiens
ad condemnãdum receptatorem omni
pœna legis, vel ſtatuti, dicens, quòd quã
do conſtat de ſcientia per famam, tunc
eſt licita cauſa minuendi pœnam ex gra
tia, non quod Iudex cogatur, & non poſ
ſit imponere pœnam ordinariam, & idẽ,
ſentit Rimin. in d. conſ. 27. nu. 24. vbi ci-
tauit Boſſ. Cicit ibi tamẽ ipſe Boſſ, quòd
non condemnaret aliquem ad pœnam
corporalem ex dicta præſumpta ſcien-
tia.

46 Item † adde, quòd receptans bannitum
non voluntariè, ſed coactè, (quia ſunt
plures banniti inſimul, & eos expellere
non potuiſſet ſine eius periculo) non
punitur aliqua pœna. Bald. in l. delictis
ff. de noxal. Marſ. in d. l. vnic. nu. 204. C.
de rapt. virg. Afflict. in d. conſt. Pactare-
norum nu. 8. Carrer. in pract. crim. in §.
homicidium nu. 39. Grau. cõſ. 309. Rol.
in conſ. 45. nu. 70. & Menoch. de arbitr.
47 iud. d. caſu 348. nu. 16. & talis † receptator
per vim non tenetur recedere, & bãni-
tos in domo de relinquere. Bertaz. cõſ.
99. nu. 19. vbi dicit, quòd nec etiam te-
netur ad pœnam conuentionalem.

48 Item † adde, quòd hoſpites non tenen-
tur de receptatione, ſi dederint cibum,
& potum recepto prætio. Bart. in d. l. om
nes C. de agric. & cenſit. Afflict. d. conſt.
Pactarenorum num. 4. Foller. in pract.
cirm. in dicto verb. banniantur nu. 15.
Alex. in addit. ad Bart. in l. 1. ff. de re-
cept. & Rimin. in addit. ad. Salycet. in l.
1. C. de his, qui latron. quod tamen pro-
cedit, quando hoſpites verè ignorarent
illum eſſe bannitum, vt ſentit Bart. in d.
l. omnes, dum dicit cauponas excuſari,
quando receptant bannitos, qui tamen
erãt ignoti penitus, & ita declarat Nell.
in d. quæſt. 20. & Boſſ. in d. tit. de rapin.
nu. 34. & Menoch. d. caſu 348. num. 17.
vbi tamen dicit cogitandum eſſe, quia
magna eſt Alex. & Rimin. authoritas.

49 Item † adde, quòd ſi quis ſcienter rece-
ptauerit bannitum pluribus uicibus, &
demum ipſum prodidit, & Curiæ tradi-
dit, an puniri debeat. hanc quæſtionem
ponit Gand. in tit. de furib. & latron. nu.
16. vbi dicit ſibi contingiſſe de facto,
dum erat Iudex Bononiæ, & quòd de
conſilio peritorum iudicatum fuit, vt
non deberet puniri pœna ſtatuti, & qđ
habuit præmium conceſſum à ſtatuto
præſentante bannitum. ſed Nell. de bãn-
nit. in 3. part. 2. temp. quæſt. 24. diſtin-
guit, quòd aut conſtat, quòd ab initiò
retinuit animo receptandi, & poſtea mu
tato propoſito eum Iudici præſentauit,
& tunc punitur: ſi vero hoc non conſtat,
præmiari, & non puniri debet, quia præ
ſumitur eum receptaſſe, vt Curiæ tra-
deret, niſi probaretur aliquid, propter
quod talis præſumptio excluderetur,
puta, quòd ei aliquis minatus fuerit, q
eum accuſaret, vel aliquid ſimile: & Nel
lum ſequitur Foller. in d. verb. bannian-
tur nu. 20.

50 Item † adde, quòc receptans bannitum
tolleratum in ciuitate, non tenetur ad
pœnam Marſ. in pract. crim. in §. aggre-
dior nu. 28. ſim. de Præt. conſ. 81. nu. 5.
Burſat. conſ. 33. & Plot. in conſ. 19. num.
103. etiam ſi ad ſit ſcientia officialium,
non autem Principis. idem Burſat. conſ.
177. nu. 19. & Maſcard. in tract. de pro-
bat. in

bat. in verb. bannitum concl. 172. nu. 8. & addent. ad Bertaz. in d. cóſ. 126. verſ. 3. ſe defendit vſq; ad fin. & Ioſeph. Ludouic. in deciſ. peruſ. 31. nu. 11. & prædicta procedunt, quando talis patientia, & tollerantia fieret publicè, & palam ab ipſo ſuperiore, aliàs ſi fieret clam, & occultè, non poſſet dici pacientia, & tollerantia ſuperioris. ita tradit Foller. in d. verbo banniantur num. 14. ibi ſubdens ſe credere, quod hoc procederet, ſiue eſſet ſuperior, qui bāniuit, ſiue ſuperior ipſius receptatoris.

51 Item † adde, quòd receptatores, ſi ſunt parentes, vxor, & alij attinentes, quod ratione ſanguinis mitius puniuntur. Menoch. d. caſu 348. vbi plenè, & Rimin. Iun. d. conſil. 27. nu. 21. etiam quòd receptaſſent criminoſos crimine læſæ Maieſtatis Bero. in conſ. 190. num. 4. vol. 3. Sed hodie per bandimenta, vbiq; prouiſum fuit, quòd tam parentes, & alij attinentes, quam extranei eadem pœna puniantur.

52 Item † adde, quòd receptatores puniri debent pœna arbitraria, licèt, tex. in l. 1. ff. de recept. dicat, quòd puniuntur ſicut principales delinquentes. ita communiter doctores declarant. d. tex. vt per Gomeſ. de delict. tomo. 3. cap. 3. nu. 50. & per Menoch. d. caſu 348. in princ. tamen vt ibi dicit Menoch. & Carrer. in d. §. homicidium nu. 33. per totam ferè Italiam receptatores puniuntur pœnis

53 ſtatutarijs. In † Regno Neapolit. adſunt plures pragmaticæ ſub tit. de receptat. & in ſtatu eccleſiaſtico plures Bullæ Pontificum, & præſertim Bulla Sanctiſſimi Domini Noſtri Sixti Quinti poſita in Bullario fol. 1377. qua diſponitur, vt receptatores. pœna criminis læſæ Maieſtatis puniri debeant, & ſub quouis prætextu etiam agnationis, & cuiuſcunq; conſanguinitatis, etiam in primo gradu, aut vnicæ, & non dolosè, nec ad malum finem receptationis nullatenus excuſari poſſint: nec prætextu, quòd receptatio fuerit per vim, niſi per veras probationes violentia, & periculum vitæ probarentur; & niſi ſtatim quàm primum potuerit, locum viciniorem de bannitis certiorauerit.

54 Item † adde, quòd receptans ſcienter delinquentem ſtatim poſt delictum, præſumitur particeps criminis, & poterit torqueri, niſi receptatus fuerit recipientis conſanguineus, vel aliqua alia iuſta cauſa probaretur, quæ tollat iſtam pſumptionem. Franc. Caſon. in tract. de indici. tract. 6. nu. 4. ſed de hoc vide omnino Maſcard. de probat. concl. 1258. vbi plenè receptans delinquentem, an & quando delicti particeps præſumatur.

55 Item † adde, quòd ſtatuta, ſiue proclamata prohibentia bannitos receptari, compræhendūt etiam receptantes bannitos, qui deliquerunt extra territoriū proclamantis. ſecundum Rimin. iun. in d. conſ. 27. per totum vol 1.

Ibi. Pro defenſione.

56 Adde, † quòd aliud eſt receptare, aliud pati, vt res illata eo abſente in domo remaneat. Anguſ. in conſ. 19. num. 7. lib. 1. & Bald. in conſ. 250. num. 10. vol. 1. dicit eum, qui non recepit ab aliquo, ſed reperit in domo, non dici receptatorem.

57 Item † adde, quòd probatio per iuramentum accuſatoris ſuper quantitate rerum ablatarum non admittitur, vbi agitur contra tertium, qui pro delinquente poſſet teneri. Bart. in l. ſemper §. hoc interdicto ff. quod vi, aut clam. & idem Anguſ. in d. conſ. 19. in fine; & ibi

58 diſputat, † an receptans vnam rem furatā ex pluribus rebus derobatis, poſſet teneri ad reſtitutionem eorum, quæ nō receptauit.

59 Item † adde Marſ. in conſ. 53. nu. 59. & Port. in conſ. 206. vbi tenent cum alijs, quòd receptans ſcienter rem furatam ſine lucro, vel ſpe lucri, non committit furtum, nec debet puniri eadem pœna, & idem tenuit Caſſan. ſuper. conſuet. Burg. fol. 152. nu. 10. vbi poſt Marſ. in d. conſ. 53. & in conſ. 47. hanc quæſtionem latè examinauit: ſecus vero in receptante furem, ſiue latronem, vt ibi per eum. ſed Peguer. in quæſt. crim. cap. 25. atteſtatur, deciſum fuiſſe in conſilio Regio Cathaloniæ, quòd receptatores rerum furatarum ſcienter ſunt puniendi, vti fures, & eadem pœna, qua principales delinquentes, & hanc deciſionem arbitror eſſe veriſſimam.

Item adde, quòd recipiens ſcienter rem furto ſubtractam à filio famil. patri, non

non tenetur aliqua pœna. ſi pater ſciuerit filiũ ſibi furari, & permiſerit. ita egregiè conſuluit Rimin. Iun. in conſ. 106. vol. 1. inter conſ. crim. diuerſ. paruæ impreſſ. vbi tenuit etiam in prin. quòd vicini, qui receptant res furatas à filijs, & ab vxore, marito, & patribus furãtibus, tenentur pœna furti.

60 Item † adde, quòd ſtatutum puniens opem, ſicut furem, locum non habet in receptatore rei furtiuæ. Rimin. iun. in conſ. 106. nu. 12. tomo 1. cõſ. crim. diuer. paruæ impreſſ.

61 Item † adde, quòd Barones, ſeu eorum officiales de ipſorum conſenſu abutuntur iuriſdictione, receptando latrones publicos, homicidas, incendiarios, & alios facinoroſos homines, poſſunt per Regem, ſiue Principem iuriſdictionalibus priuari. Lud. à Peguera in quæſt. crim. c. 36. Et in Regno Neap. adeſt pragmatica Caroli V. quæ eſt prima ſub tit. de receptatoribus, qua prouiſum fuit, quòd Barones malefactores receptantes, pœnam indignationis Regiæ Maieſtatis incurrant, & auri vnciarum mille, & aliam pœnam pecuniariam arbitrio imponendam.

Quæſtio XCI.

SVMMARIVM.

1 *Cogitationis pœnam nemo patitur.*
Et quid ſi ſit verbis expreſſa. ibidem.
2 *Dicens ſe velle Regem occidere, ſi aliud non fecit. non tenetur.*
Niſi hoc compluribus dixiſſet faciendo cõiurationem. ibidem.
3 *Amplia, vt non teneatur, etiam ſi ſolus ſecum dixiſſet, & iuraſſet.*
4 *Cogitatio cum aliquo facto extrinſeco concurrente, pœnitentia non punitur.*
5 *Pœnitentia in occultis præſumitur.*
5 *Cogitatio quomodo probetur, remiſsiuè.*

1 Quæro nunquid ex ſola cogitatione. Adde † Andr. de Iſer. in c. 1 §. ſi voluerit decapit. qui Cur. vend. ſingulariter, vbi dicit, quòd indiſtinctè pœna aliqua non punitur cogitatio, & pari modo ſi ipſa cogitatio ſit verbis expreſſa, quia verbum eſt ipſa cogitatio, & vox, ſonus, & Iudex cogitationis citat Auguſtinũ de percuſſore. non enim poſſet ſciri, quòd quis cogitauerit, niſi quia ipſe dixit, ſic dicit probari talem cogitationem turpem, quia ipſe hoc dixit: ex
2 quo ipſe infert, † quòd licet quis dixerit, ſe velle occidere Regem, ſi aliud non fecit, nec laborauit, vt faceret, non ex hoc punitur; niſi hoc dixiſſet cum pluribus faciendo coniurationem.

3 Item adde, quòd ſi quis ſolus dixerit, & iuratus fuerit, quòd vult committere delictum contra Regem, & nihil aliud fecerit, non punitur illa cogitatio, ſiue affectus; ſecus ſi cum alio dixiſſet, Afflict. in conſt. aſperitatem nu. 2. fol. 48.

4 Item † adde, quòd cogitatio cum aliquo facto extrinſeco, ſed antequàm ad actus proximiores procederet, ſe pœnituit, nõ punitur. vt per Menoch. de arbitr. Iudic.
5 caſ. 170. nu. 9. & † pœnitentia præſumitur, quando delictum non eſt manifeſtũ, quia in occultis ſinè probatione præſumitur eum pęnituiſſe, vt per Specul. in tit. de reſt. nu. 24. & de cogitatione, & an puniri poſſit, vide Capr. comm. cõcl. reg.
6 66. per totum. & quomodo † cogitatio probetur, vide Maſchard. de probat. conclu. 309.

Quæſtio XCII.

SVMMARIVM.

1 *Conatus quid ſit, & quando puniatur, remiſsiuè.*
2 *Amplectens domicellam inuitam in publica via, quomodo puniatur.*
3 *Actus proximus quando ſit puniendus.*
4 *Aſſaſsinus ſolitus committere aſſaſsinia, poteſt puniri ex ſolo conatu.*
5 *Conatus in delictis leuibus non eſt conſiderandus.*
6 *Actus proximus quando dicatur.*
7 *Conatus de generali conſuetudine an ſit puniendus.*

QVAE-

Quæſtio XCII.

Q Væro nunquid conatus.

1 Adde Menoch.† de arbitr. Iud. caſ.360. vbi ad ſaturitatem de hae materia tractauit.

Ibi, idem loquendo de pœna.

2 Adde † videndum Peguer.in quæſt.criminal.cap.7.vbi latè qua pœna puniendus ſit ille,qui in via publica amplectitur aliquam domicellam inuitam, & acclamantem,illius pudicitiam attentando, an pœna deportationis.per tex.in l.1.§.qui puero ff.de extraord.crim. vel alia pœna arbitraria.

Scias tamē. Ibi,ſed certè videtur.

3 Adde † vt per Ioſ.de Lud. in deciſ.Peruſ.50.nu.3.

Ibi. Nihilominus quia pluries.

4 Adde, quòd ſolitus committere aſſaſſinia,& ſimilia delicta atrocia,poterit morte puniri ex ſolo conatu,dato,quòd non ſit ſecutus effectus.Gram.vot.9.num.22. cum ſequen.

Ibi, regulariter quidem.

5 Adde, † quòd conatus in leuibus delictis,vt eſt,quandò pœna eſt pecuniaria. non eſt conſiderabilis, nec punitur aliqua pœna ordinaria,nec extraordinaria, vt per Rim.iun.in conſ.695.num.10. volum.6.

Scias tamen. Adde vidēdum Corn. in conſ.202.col.fin.volum.1.Gram.voto 9.& omninò Decian. in tract. crim.lib.9.cap.3.nu. 38. tom. 2. Alciat.conſ.28.nu. 2.tom.2.lib.7. & Menoch.de arbitr,Iud.caſ.360.in 2.caſ.prin

6 cipali † quibus in locis habetur, quandò quis dicatur deueniſſe ad actum proximum:vide etiam quæ poſui ſuprà in §.aſſaſſinium, verſ.ſcias etiam.

Ibi, de generali conſuetudine.

7 Adde† videndum Ioſeph.de Ludo.deciſ. Peruſ.50.nu.3.

Quæſtio XCIII.

SVMMARIVM.

1 *PRoceſſus primus deperditus,ſi poſt confectionem ſecundi reperiatur,& diuerſi ſint quis eorum ſit attendendus.*

2 *Et quid ſi reperiatur poſt ſententiam.*

3 *Et quid ſi Iudex diceret,non fuiſſe iudicatum.*

4 *Iudex in ſententijs criminalibus condemnatorijs,debent condemnare ad interreſſe partis,& abſq; petitione.*

5 *Intereſſe ex diſpoſitione iuris communis debetur parti offenſæ,& fortius quam pœna fiſco.*

6 *Sententia à quo ſit legenda.*

7 *Sententia prout in cedula an valeat,remiſſiuè.*

8 *Sententia in Regno Neapolitano quomodo proferantur.*

9 *Sententia debet prius ſcribi, & poſtea legi.*

10 *Executio non poteſt fieri contra aliquem, (quamuis criminoſum,) ante ſententiam.*

11 *Sententia an debeat continere cauſam, remiſſiuè.*

12 *Iudex pronunciās aliquem condemnandū, an,& quando intelligatur condemnaſſe. Sententia lata per verba futuri temporis, vel modi infinitiui,an valeat,remiſſiuè. ibidem.*

13 *Sententia continens grauiorem pœnam, & non æquam delicto,non eſt mandanda executioni,quamuis in contumaciam lata.*

14 *Berrnarium interficiens,ab eo iniurijs prouocatus,non punitur morte.*

15 *Iudex condemnans in vna parte,non cenſetur in alia abſoluere.*

16 *Et quid ſi Iudex dicat, quia nobis conſtat delictum per te eſſe commiſſum,ideo ſi ex tali delicto tanta pœna tibi imponi debet ſecundum formam ſtatuti, eam tibi imponimus.*

D Ictum eſt de pœnis.

1 Adde † in materia ſententiarū ſi proceſſus ſit deperditus nō culpa Iudicis, nec Notarij, & de nouo oporteat nouum fabricare proceſſum,in quo multa hinc inde fuiſſent probata, & demum ante ſententiam reperirietur primus,

mus, in quo non eſſent tantæ probationes, vel diſcreparet ab alio, Iudex de-
2 bet iudicare ſecundum primum: & † ſi reperitur primus poſt ſententiam, non poſſet ſententia reuocari, licet ſecundũ primum proceſſum deberet reuocari. ita concludit Afflict. ſuper conſtit. Regni in tit. de notif. bannitis in conſtit. co
3 ram nobis in fine. Et † ſi contingeret, quòd opponeretur contra aliquem fuiſſe iudicatum, & Iudex declararet, non eſſe iudicatum, quamuis iudicatum eſſet, ſententia illa reſcinderetur, ſi eſſet dubium, an eſſet iudicatum; ſecus autē ſi clarè appareret de ſententia, antequā per Iudicem iudicatum fuiſſet, quia tūc prima ſententia non reſcinderetur. eſt tex. in l. 1. ff. quæ ſentētiæ ſine appell. reſcind. & ita illum tex. declarat Franch. in deciſ. 398. vol. 2. & ibi habetur, quid agendum, ſi reperiuntur duæ ſententiæ, prima abſolutoria, quæ fecit tranſitum in iudicatum, & alia condemnatoria, & Iudices dicant, quòd prima errore fuit lata, & deciſum fuit, ſtandum eſſe primæ ſententiæ. Sed ego arbitror (ſit dictum cum pace tot virorum,) quòd eſſet attendenda illa ſententia, quæ eſſet iuſta, ne delictum remaneret impunitum, vel quòd puniretur innocens.

Item adde, quod Iudices in ſententijs criminalibus condemnatorijs debēt cōdemnare ad intereſſe partis offenſæ, ēt abſq; petitione, ſecūdum And. de Iſer. in conſtit. Regni, ſi quis in poſterum in verb. nouatas, licet hodie obliuiſcātur, vt ait Vinc. Franch. in deciſ. 333 nu. 6. & etiam debetur ex diſpoſitione iuris communis, & ipſo quòd quis eſt condē natus, & fortius quàm pœna fiſco, idem Frāch. in deciſ. 510. nu. 16. & deciſ. 460. per totam.

Ibi, & in primis ſcire debes.

4 Adde † videndum Socin. in reg. 249. vbi ponit hanc regulam cum ſeptem fallentijs.

Ibi, & ita obſeruatur.

5 Adde † Vant. de nullita. iu rubr. de nullit. ſentent. ex defect. proceſſ. fol. 419. nume. 85. vbi etiam facit mentionem de ſententijs, prout in cedula, vide etiam Carau. in rit. 37. num. 2. vbi
6 dicit, † quod in Magna Curia Vicariæ, & in certis alijs Regijs audientijs, neq; vnum, neq; aliud ſeruatur, quia Iudices non legunt ſententias, nec dicunt illud verbum condemno, vel abſoluo, iuxta conſuetudinem Italiæ, ſed ſolum eorũ ordinatione ſententiæ ſcribuntur, niſi eſſet ſententia forjudicationis.
7 Item † adde, quòd ſententiæ prius ſcribuntur, & poſtmodum leguntur, & ſi ordo perverteretur, quòd oretenus proferentur, & poſtea ſcriberentur, non valerent. Carau. in rit. 37. num. 2. & Vant. in tract. nullit. in tit. de nullit. ſent. nu. 70.
8 & executio † contra aliquem fieri non poteſt, quamuis criminoſum, priuſquā ſententiatum fuerit, per tex. in c. cum ſecundum de hęret. Fely. in c. Rodulphus in verb. declaratoria, de reſcrip. Alex. in conſ. 103. col. pen. vol. 1. & Vant. de nullit. ex defectu proceſſus. nu. 94.

Fuit aliquando dubitatum.

9 Adde † videndum circa iſtam regulā, an Iudex cauſam in ſententia exprimere debeat, Soc. in reg. 244. vbi ponit vndecim fallentias in cauſa criminali. vide etiam Natt. in conſ. 525. nu. 32.

Ibi, ideò illum condemnamus.

10 Adde, † quòd ſi Iudex pronunciat cōdemnatum, intelligitur condemnaſſe, quando verè cōdemnare poteſt, ſi vult; quia tali caſu operatur verbum futuri temporis, quod præſentis. Decian. in cō ſil. 57. nu. 8. vbi plenè, & ibi num. 12. tenet, quòd ſententia per verba infiniti modi valet, vti diffinitiua, & nume. 13. & ſequen. habetur, quòd ſententia lata per verbum futuri temporis valet.

11 Quæro ſi Iudex. Adde, † quòd dicta ſententia, in qua pœna ſit grauior, & non æqualis delicto. (etiam quòd lata ſit contra contumacem,) non eſt exequēda, vt per Plot. conſ. 72. nu. 31. & ſequen. tomo 2. conſ. crim. diuerſ. in folio, vbi ponit in exemplum in homicidio non doloſo, nec appenſato, pro quo ſi Iudex pœnam mortis in ſententia contumaciali imponeret, talis ſententia non poterit exequi quò ad dictam pœnam mortis. & Plot. ſequitur Farinac. quæſt. crim. in quæſt.
12 11. num. 62. vbi † atteſtatur, quòd fecit

commutare pœnam mortis ad pœnam triremium in perſonam cuiuſdam, qui in pura rixa prouocatus iniurijs, quemdam Berruarium interfecerat.

13 Item † adde è conuerſo, ſi Iudex condemnauit in parte, non cenſetur in alia parte abſoluere, niſi de animo Iudicis appareat. Gabriel. in conſ. 71. nu. 20.

Sed pone, quòd Iudex.

Adde, quôd iſta clauſula nihil operatur, ſecundum Viui. in deciſ. 174. in princip.

Ibi. Bart. in l. Iudex poſteaquam.

Adde, quòd contra Bart. tenuit Maria. Soci. in c. qualiter, & quando nu. 94. de accuſat. & ibi nu. ſequen. dicit, quòd ſententia hoc modo formata valebit; vide

14 licèt, † quia nobis conſtat delictum parte commiſſum etiam, ideo ſi ex tali delicto tanta pœna tibi debet imponi ſecundum formam ſtatuti, eam tibi imponimus, quia ſufficit declaratum eſſe delictum commiſſum, & in executione declarabitur pœna, vt ibi per eum. vide & Lambert. in tractat. de contract. eorum, quibus gloſ. 14. nu. 20. & 21. in verb. & cum authoritate alicuius iudicētis, vbi dicit ſententiam modo quo ſupra latã, valere, donec exaduerſo probetur fuiſſe iniuſtam.

Quæſtio XCIV.

SVMMARIVM.

1 *Conuictus, & confeſſus quando poſſit appellare, remiſſiuè.*
Et quando quis dicatur talis. ibidem.

2 *Appellatio à pœnis arbitrarijs an admittatur, remiſſiuè.*
Appellationes in cauſis criminalibus apud ſuprema tribunalia frequenter cognoſcuntur, etiã quòd poſt tempus ad appellandum fuerint interpoſita; ibid.

3 *Confeſſus fictè per ſtatutum, an, & quando appellet.*

4 *Procurator non interuenit in cauſa appellationis, ſi non poterat interuenire in prima inſtantia.*

5 *Bannitus non admitiitur ad appellãdum per Procuratorem in caſibus, in quibus bannitus poterat appellare.*
Aretin. error ibidem.
L. non tantum ff. de appell. declaratur, ibidem.

6 *Abſens appellans, vel reſtitutionem petẽs, debet perſonaliter comparere.*

7 *Bannitus admiſſus ad appellandum, debet aſſumere in ſe onus probandi innocentiam.*
Et ſi Iudex vellet aſſumere in ſe onus probandi delictum, non poſſet. ibidem.

8 *Forindicatus in Regno Neapolitano non appellat, nec admittitur ad probandum innocentiam.*
Poterit tamen dicere de nullitate forindicationis. ibidem.
Appellatio non admittitur in criminalibus de conſuetudine Italiæ, ibidem.

9 *Fallit in Regno Neapolitano.*
Appellatio in Regno Neapolitano admittitur in criminalibus à qualibet prouiſione, ibidem.
Cauſa criminales in Regno prædicto in lõgum nimium protrahuntur, & malè tractantur, ibidem.

10 *Regnum Neapolitanum maxima latronũ frequentia funeſtatur.*
Et ratio redditur ad longum per diſcurſum. ibidem.

11 *Milites in dicto Regno deſtinati ad capiendum latrones, ſunt latronibus peiores, et grauius populos moleſtant multi principaliter.*
Aprutij Prouinciæ in miſeriam à latronibus, & militibus redacta. ibid.

12 *Honores qui confert per gratiam, Chriſtũ ſpernit.*
Officialium electio quomodo ſit facienda. ibidem.

13 *Appellatio an liget manus ante inhibitionem.*

14 *Appellatio admiſſa de facto, cum de iure non eſſet admittenda, an executionẽ ſententia ſuſpendat.*

15 *Conuictus, & confeſſus etiam metu tormẽtorum non appellat.*

16 *Appellatio iniuſta ligat manus Iudicis in Regno Franciæ.*
Niſi eſſent Iudices à quibus in criminalibus non appellatur, ibidem.

17 *Confeſſus ſpontè in ſtatu Eccleſiaſtico nõ appellat.*

18 *Confeſſio facta poſt appellationem ab interlocutoria detorquendo appellationẽ,*

non

non impedit, dicitur facta metu tormentorum.

19 Notorium deducitur tripliciter.

20 Appellatio an admittatur in notorio.

21 Notorium eſt triplex.

22 Appellationes qualibet à ſententijs in cauſis homicidiorum in ſtatu Eccleſiaſtico ſunt ſublata.

23 Condemnati in contumaciam in d. ſtatu elapſo anno non appellant, nec etiam capti infra annum.

24 Fiſcus an appellet, & infra.

25 Fiſcus in dicto ſtatu non proſequitur appellationem, vbi adeſt inſtigator, niſi data cautione per inſtigatorem de reficiendis expenſis primæ, & ſecunda inſtantia in caſu ſuccumbentia.

26 Appellatione prohibita reis, cenſetur etiã prohibita fiſco.

27 Fiſcus poteſt appellare à minoritate pœna.

28 Appellationes in pœnis pecuniarijs admittuntur in ſtatu Eccleſiaſtico facto actuali depoſito, vel data cautione in forma depoſiti, ſi appellans non ſit confeſſus.

29 Et debent infra ſex menſes expediri.

30 Appellatio in Regno Neapolitano non admittitur pro homicida.

31 Contrarium tamen ſeruatur in practica. Et quid in Francia. ibidem.

32 Fiſcus in Regno Neapolitano non appellat.

Et quomodo ei ſuccurratur, remiſſ. num. eod.

Appellatione interpoſita per inquiſitum, ipſo iure per fiſcum intelligitur facta ad haſio appellationi, num. eod.

33 Fiſcus in criminalibus an reſtituatur.

Et quid ſi ſit læta ſententia prauaricatione, vel colluſione, & nu. 36.

34 Statutum, quòd à ſententijs in criminalibus non poſſit appellari, quarelari, reſtitui, aut de nullitate dici, quomodo intelligatur.

35 Admiſſus ad nouas defenſiones non fit ex mera gratia, ſed gratia iuſtitia.

37 Reſcriptum Principis concedens nouam cognitionem aduerſus ſententiam, non derogat ſententia, niſi fuerit dictum etiã, ſi tranſierit in rem iudicatam.

38 Littera ad nouas defenſiones non conceduntur in pœnis pecuniarijs per Senat. Mediolani.

39 Littera prædicta an operentur etiam quò ad intereſſe partis.

40 Bannitus comparens infra annum, ſpontè auditur in ſtatu Eccleſiaſtico.

Et quomodo id intelligatur, remiſſiuè, ibidem.

41 Littera prædicta non conceduntur in Regno Neapolitano.

42 Bannitus ſi de facto fuerit admiſſus per Iudicem ad defenſiones, an proceſſus valeat.

Et quid in ſtatu Eccleſiaſtico, ibidem.

43 Statutum prohibens appellationem in criminalibus, non habet locum in cauſa ciuili occaſionata ex cauſa criminali.

44 Nec etiam in caſu mixto.

45 Item intelligitur quò ad diffinitiuam, nõ interlocutoriam.

46 Lim. niſi diſponeret, quòd à nulla ſententia appelletur.

47 Et an liget forenſes.

48 Et quid ſi conſtet de notoria innocentia.

49 Appellatio interpoſita in Ciuitate, vbi appellare licebat, ſi illa Ciuitas fuerit dismẽbrata ab aliquo Ducatu, & alteri Præſidi ſubmiſſa, à quo Præſide terminetur.

50 Carceratus an poſſit amoueri à carceribus Baronis pendente appellatione ad Iudices ſuperiores.

51 Tertius non poteſt appellare, ſi reus confeſſus in confeſſione perſeueret.

52 Mulier poteſt pro alio appellare.

53 Reum non ſe defendentẽ licèt cuilibet defendere.

54 Appellatio à tertio interpoſita, executionem ſuſpendit, etiam ipſo reo inuito.

55 Iudex eſt citandus, quando tractatur de reuocando ſententiam, & quando.

56 Nullitas in criminalibus non admittitur poſt annum in ſtatu Eccleſiaſtico.

57 Et quid ſi nullitas proueniat ex defectu citationis, iuriſdictionis, inquiſitionis, inepta, & notoria iniquitatis.

Flamm. Chartar. impugnatur. ibidem.

58 Nullitas ex defectu iuriſdictionis eſt maior quacumq; nullitate.

59 Statutum prohibens dici de nullitate, an procedat ſi de nullitate excipiatur.

60 Nullitas excludit rem iudicatam.

61 Executio ſententia etiam legitima multis modis impeditur, remiſſiuè.

62 Statutum prohibens ſimpliciter nullitatẽ, quomodo intelligatur, remiſſiuè.

63 Nullitas poteſt opponi in Regno Neapoli-

tano contra ſententiam forindicationis.

64 *Sententia ſi eſt nulla, non poteſt reus puniri, ſed iterum eſt inquirendus.*

Sententia criminalis ſi eſt primis conformis, non obſtante nullitatis exceptione executioni demandatur in pœnis, quæ retractari poſſint, ibid.

65 *Bannito admiſſo de facto ad defenſiones, an abſolutio ſubſecuta valeat.*

Boſſ. lapſus, ibidem.

66 *Bannitus in ſtatu Eccleſiaſtico an poßit per Iudices infra annum admitti ad nouas defenſiones abſq; alia licentia Principis.*

Farinac. impugnatur, ibidem.

67 *Littera ad nouas. defenſiones ſunt concedendæ, niſi indicia ſint vrgentia.*

68 *Littera prædicta non conceduntur, ſi fuerint calumnioſè petita.*

69 *Bannitus, qui propter impedimentum non potuit comparere, reſtituitur, & admittitur ad probandum impedimentum.*

DIctum eſt de ſententijs.
Ibi. Si ergo talis reus.

1 Adde, quòd Duen. in reg. 156. hic alle
gata, limitat hanc regulam octo modis.
& quis dicatur conuictus, & confeſſus,
2 habetur per Fulg. conſ. 123. nu. 3. Et † an
à pœnis arbitrarijs detur appellatio, vi-
de Menoch. arbitr. Iud. q. 70. & Farinac.
variar. quæſt. in quæſt. 17. num. 27. cum
ſequen.

Et in locis in quibus poteſt appellari
à ſentẽtijs criminalibus apud ſuprema
tribunalia, frequenter cognoſcuntur ap
pellationes, ẽt quòd poſt tempus ad ap-
pellandum interpoſitæ fuerint, vt tra-
dit Couar. var. reſolut. lib. 1. c. 1. in fine.

3 Item † adde, quòd confeſſus, & conui
ctus fictè per contumaciã, (ſtante ſtatu-
to, quòd contumax habeatur pro con-
feſſo, & conuicto,) nõ appellat. Bal. poſt
Petr. de bella pert. & Cyn. in l. 1. C.
quor. appellat. non recip. & in l. omnes
populi ff de iuſt. & iur. Nell. in tract. ban
nit. in 4. par. primi temp. q. 1. verſ. pro
huius quæſtionis reſolutione, quem re-
ferunt, & ſequuntur Auguſt. de Arim. ad
Aret. in verb. præſente dicto Gaio. nu.
13. Boſſ. in titu. de remed. contra bann.
num. 4. Foller. in pract. crim. in 4. par. 3.
part. nu. 89. & Bertaz. in conſ. 82. nu. 19.
vol. 1. & idem tenet Philip. Franc. in c.
ſpeciali §. porrò de appellat. col. 3.

Contrarium autem tenuit idem Bald. ſibi
contrarius in l. ita demum C. de procu-
rat. quem refert, & ſequitur Ang. Aret.
in tract. malefic. in verb. præſente d. Ga
io nu. 21. & Rolan. in conſ, 42. num. 30.
vol. 3. Carrer. in pract. in princ. num. 37
& Duen. in d. reg. 156. limit. 6. & Aret.
in conſ. 146. col. 3. & Natt. in conſ. 444.
nu. 5. quæ opinio procedit ſine dubio,
quando in appellatione iuſta, & ratio-
nabilis cauſa allegaretur, quæ fictam cõ
feſſionem, & contumaciam excuſaret.
ita tradit D. Chartar. in tract. ſuo de exe
cut. ſent. contum. c. 1. nu. 261. & 262.

Nellus autem alio modo declarat, ita
diſtinguẽdo. Aut extat ſtatutum, quod
in criminalibus non poſſit appellari, &
tunc ſopita eſt quæſtio. aut non extat,
ſed aliud ſtatutum diſponit, quod con-
tumax habeatur pro confeſſo, & conui-
cto, & tunc non appellat. Si vero ſtatu-
tum dictat, tantùm eum haberi pro con
feſſo, tũc ſi eſt verus contumax, vt quia
citatus perſonaliter, non appellat, non
ex vi confeſſionis fictę, ſed ex natura ve
ræ contumaciæ; niſi venerit adhuc Iudi
ce pro Tribunali ſedente; vel ſi ex for-
ma ſtatuti reſeruatur etiam poſt latam
ſententiam aliquod tempus ad purgan-
dam moram, ſiue contumaciam. Si autẽ
non eſt verus contumax, ſed Iudex vl-
tra eius contumaciam examinauit te-
ſtes, & tunc tamquam conuictus, & con
feſſus ſimiliter non appellat; aut ex ſola
contumacia fuit condemnatus, & eo ca
ſu poterit appellare. & ad hanc quæſtio
nem, an bannitus in contumaciam poſ-
ſit appellare, vide Chart. in d. tract. de
execut. ſent. contum. c. 1. nu. 53. 54. 59.
109. & 261. vbi latiſſimè, & etiã ibi tra-
ctat de conſtit. Marchiæ, & de motibus
proprijs Pij IIII. & V. appellationẽ im-
pedientibus.

4 Item † adde, quòd in caſibus in quibus
bannitus poterit appellare, non poterit
per procuratorem, nec per alium, tam-
quàm vnum de populo, quia ſicut pro-
curator non poterat interuenire in pri-
5 ma inſtantia, ita † nec in cauſa appella-
tionis. l. 1. in fin. ff an per alium cauſa
appellat. & Bart. in extrauag. ad repri-
men.

men. in verb. legitimè, & ita etiā tenuit Auguſt.ad Aret. in d. verb. præſente dicto Gaio nu.13.licèt ibi Aret. per l. non tantum de appellat. cōtrarium tenuerit, & malè, quia text.d.l. non tantùm non procedit in appellante pro abſente, ſed pro reo carcerato, vt per Auguſt. in loco præcitato, & in terminis tradit Anton. Cola in ban.in ſuo compēdiar. forma proceden. extraordinar. in controuerſ.criminalib.art.164.in tract.crim.di-
6 uerſ. fol.412. dicens, † 9 in criminalibus abſens appellans, vel petens reſtitutionem aduerſus ſententiam tenetur perſonaliter comparere, & 9 non poteſt contrarium impetrare. & idem tenuit Mille. in pract. crimin. in rubr. de ſententia formu.nu.93.& 94. quem refert, & ſequitur Bertaz.in conſ. 422. nu.13.
7 Item † adde, quòd ſi ipſe bannitus in caſu permiſſo appellaret, quòd debet aſſumere in ſe onus probandi innocentiam ſuam, & ſi non aſſumeret dictum onus, deberet omnino appellans ſuccumbere, quia in dubio ſtandum eſt confeſſioni et fictæ. ita tradit Bald. in l. ita demum in fin. C.de procurat.quem refert, & ſequitur Corne.in conſ.194.num.5. volu.1.& Cepol.conſ.63. nu. 12. cum ſequen. vbi dicit etiam, quòd innocentia legitimis probationibus debet probari, vt eneruetur probatio fictæ confeſſionis; & 9 ſi Iudex vellet remittere contumaciam, & aſſumere in ſe onus probandi delictum, non poſſet.
8 Item † adde, qnod in Regno Neap.expeditum eſt, quòd foriudicatus non appellat, nec Principi ſupplicat, nec admittitur ad probandum eius innocentiam. ſed tantummodo ad dicendum de nullitate ſententiæ. per conſtitut. pœnam eorum vbi Afflict. & Carrer. in pract. in princ.nu.39.& Foller.in pract. crimin. 1. part.2. part.rubr. captis foriudicatis nu. 3. Et ſimiliter in ſtatu Eccleſiaſtico fuerunt ſublatæ appellationes in cauſis criminalibus, vt plenè dicam infra in verſ. Cœterum in hoc Ducatu ad quæ me remitto. Sed tractare de huiuſmodi quæſtione appellationis parū, aut nihil operatur, quia per totam Italiam fuit prouiſum per ſtatuta, quòd in ſententijs capitaliibus nō liceat appellare, vt ait Gram.
9 vot.2.num.8. Tamen † in dicto Regno, præterquàm à ſententia foriudicationis, vt ſupra dixi, indifferenter à quacumq; alia ſententia, ſiue interlocutoria, ſiue diffinitiua appellatur, nec ſemel tantum, ſed & ſecundò, tertiò, atq; vlterius. Cum.n.Barones Regni habeant cognitionem primarum, & ſecundarū cauſarum, ac qnidam etiam tertiarū, prout habet Dominus meus Sereniſs. Dux Parmæ in Ciuitate Ortonæ à Mare; Si primus Iudex aliquem condemnat, vel aliquam proferat contra reum interlocutoriam, is ad ſecundum conuolat, ſi ſecundus primam ſententiam confirmat, tertium adit, & à tertio Regias Audientias, quæ in Metropoli, cuiuſq; Prouinciæ cum Præſide reſident; neq; verò hic ſubſiſtitur, nam ſi Regia Audientia prædictas ſententias tametſi tres, & conformes approbauerit, ab ea ad magnam Curiā Vicariæ, (quæ Neapoli præſidet) appellatur, & a magna Curia ad ſacrum Regium Conſilium, & ab illo ad idem, & rurſus ad Illuſtriſs. & Excellentiſs. Generalem Proregem, eiuſq; Collaterale Conſilium ſupplicatur, quinimo, nec ſententiæ, ant decreta expectantur, ſed cum primum quis inquiritur, vel accuſatur, etiam quòd nullum grauamen receperit, & vix cauſa fuerit incepta, & cōpletus non ſit proceſſus informatiuus, ſub prætextu alicuius figurati grauaminis appellatur, & à Regijs Tribunalibus prouiſiones pluries in eadem cauſa expediuntur, vt veniant acta, & interim in procedendo ſuperſedeatur, ita quòd quotidiè quilibet proceſſus nedum vna vice, ſed ſepius hinc inde aſportatur, & per menſes, ac annos cauſæ differuntur, & ſuper remiſſione diſputatur, pro qua obtinenda oportet in quacumq; cauſa. vt priuilegia Baronnm exhibeantur, ipſiſq; carcerati ſunt ſemper dictarū prouiſionum numero onuſti, retinendo eas penès ſe in ſinu tanquam reliquias, quæ paſſim cuiq; etiam famoſiſſimo latroni conceduntur ad ligandnm manus Iudicum, & præſertim Baronum, ne in cauſis procedant. ita quòd iudicia derideantur, & officiales tot prouiſionum legaminibus impediti, & offenſi, in deſperationem deducti, cauſa derelinquunt, adeò frequenter ad Regia Tribunalia, tanquam ad ſacram anchoram facinoroſi

roſi confugiunt,ſemper inſtando, vt ad dictaTribunalia transferantur. Huius autem ſic optatæ tranſlationis cauſam non planè video. Quò fit, vt delicta in Regno ſepius remaneāt impunita;tot enim ſubterfugijs,dilationibus, appellationibusq́; intercedentibus, eò cauſa deducitur, vt vel rei in carceribus moriātur, & ſic debitæ legū ſeueritati detrahūtur; vel ꝙ frequentius accidit,gratia,pecunia,potentia,vel aliquo alio modo adepta occaſione,fugā arripiant. Hinc frequentiſſimè improbi,ſicarij,facinoroſi,publici,& famoſi latrones totius Populi voce morte digniſſimi æſtimati, per Curiam tandem capti, & in carcerem coniecti (cum potius ad patibulum ſtatim trahi debuiſſent,) per Curiam examinantur, quæ publicè commiſerunt, audent negare;defenſiones,& ſi conuicti accipiunt;terminus in longum protrahitur, de ipſius breuitate proteſtantibus prorogatur; teſtes fiſci repetuntur:exactiſſima diligentia Iudices caueant, ne dies ſit feſtus, vel interciſus, ne ſyllaba excidat; alioquin totus proceſſus corruit, elapſo, vel longiſſimo termino publicatur, ſi nouum terminum rei petunt, ipſis conceditur, quoniam inquiunt defenſiones non eſſe coarctandas, teſtes fiſci repulſantur; & ſi tandem poſt multos terminos, & dilationes ad capitalem ſententiam deuenitur, ſtatim confluunt appellationes, quæ ſententiam reddant eluſoriam. ſed quid capitalem ſententiam dico? ſi pronunciatur reos torquendos,ſtatim Iudicum manus per appellationem ligantur, imò à comminata tortura, à facta publicatione, à non prorogato termino, vel nouiter nō conceſſo, & à quolibet nutu Iudicis appellatur, inhibitoriales litteræ à Regijs Tribunalibus conceduntur, & quòd peius eſt, Iudici à quo inhibetur, etiam quòd condemnati rei in precibus exprimant ſe conuictos eſſe, atq; confeſſos. quod mihi euenit dum Auditor ſecundarum cauſarum,generaliſq; Locumtenens pro Sereniſſima Margarita Ab Avstria in Illuſtri,& nobiliſſima Ciuitate Aquilæ,(vbi adſunt plurimi, & inſignes iureconſulti, & præſertim Excellentiſſimi de re legali ſcriptores D. Ioan. Franciſcus Viuius, D.Ioſephus de Ruſticis, & D.Alexander trentacinque, nunquam ſatis laudati, & mihi ſtricto amicitiæ vinculo coniuncti, qui ſuis ſcriptis maximam nominis celebritatem ſibi compararunt.) ac in toto ſuæ Celſitudinis ſtatu in Prouincijs Aprutij præeram. & per tot Tribunalia cauſa agitatur, atq; eò deducitur, vt in damnum Reipub.& contemptum legum, aut carceratorum mors, aut fuga interueniat,& iniquiſſimi latrones, ac famoſi ſicarij his cauillationibus, & ſubterfugijs meritas pœnas effugiant: & ſi de inferenda tortura diſcutitur, indicia adeò vrgentia requiruntur, etiam in delictis atrociſſimis,& occultis, vt vix plenè probationes ſufficiant; & ſi tandem poſt multum temporis, & longas diſceptationes ad eam deuenitur, moderatè, ac ita leuiter per Iudices irrogari oportet, vt de raro rei confiteantur; quod ſi Iudices in modico exceſſerint,ſub prætextu grauaminis cauſa per ſuperiores auocaretur.

10 Nimirum † igitur ſi Neapolitanum Regnum tanta delinquentium, ſcelestorum, latronum, perditorumq́; frequentia funeſtatur, qui nedum in ſyluis, aliiſq; locis à conſpectu populi remotis clàm, & occultè, ſed in publicis, regijſq́; vijs palam, & vbiq; deprædantur, viatores aggrediuntur,& expoliant, vt Vrbes exire Ciues ſine periculo nequeant; imo, nec ipſæ Vrbes, Ciuitates, & oppida tuta permanent,cum, & mœnia ingrediantur, ædes effringant, & à fundamentis euertant, bona diripiant, reſiſtentes cedant, dominos captiuent, mortem minētur, captiuoſq́; ſecum ducendo,eis taleam imponant, non modicam quidem,& moderatam, ſed grauiſſimam, tria, & quatuor, & vltra millia ſcutorum petentes: & poſſem quamplures ſpeciatim nominare, quibus talea hæc in Aprutio fuit impoſita, atq; ita vitam pecunia redimere compellunt, quæ ſi eis in præfixo die non ſoluitur, more ferarum ſæpè miſerrimos captos interficiunt,& dum apud ipſos in nemoribus, & dumis detinent,ſic dirè, ac ſupra modum inhumaniter eos tractant,vt ſæpius ex nimio cruciatu miſerè vitam finire compellant. Atq; ipſorum furores, & infauſtas audacias non Magiſtratus,non Populi,non Barones, non Prouinciales Præſides, non Regiæ Audientiæ, non deniq;

deniq; ipſemet Illuſtriſs. & Excellẽtiſs.
Prorex Sereniſs. Regis Locumtenẽs ge
neralis extinguere poteſt, ad quos com
peſcendos non lictores ſolum, Commiſ
ſarios, & ſatellites, ſed ſępius frequentiſ
ſimum exercitum deſtinat, ac militum
copias numeroſas peditum, & equitum,
& leuis, & grauis armaturæ, qui tamen
nedum tanto malo miſerrimos, & infę-
liciſſimos populos non leuant, ſed eos
11 aggrauant potius. † teſtatur id ipſum
Aprutij vtraq; prouincia ditiſſima olim,
& numeroſa, nunc vero miſerrima, va-
ſta, atq; deſerta, non à latronibus ſolũ,
& bannitis hoſtili more vexata, ſed ab
ipſiſmet militibus ad expellendos latro
nes miſſis magis direpta. Subripiunt
quidem banniti, ſed non ab omnibus,
aſt hi, quibuſuè latronibus, & bannitis
nequiores, neminem excipiunt, non eſt
apud hos acceptio perſonarum, inter
diuitem, & pauperem non diſtinguunt;
à miſeris Ciuibus, apud quos diuertũt,
victum gratis per vim habent, ſupere-
dunt, ędilia quęrunt opima, cõuiuia opi
pera etiam ab ijs, qui ſibi panem dietim
operando ſuppeditant, gratuita paupe-
rum munificentia minimè contentãtur,
ad maiora cogunt, domos ſe incẽſuros
minantur, conuiuia, cedunt, vulnerant,
mulierum honori non parcent, non pau
perum inopiæ miſerentur, non lachry-
mis commouẽtur, nec fletu paruulorum
filiorum, quos famæ vident deficere,
ſed rogati fiunt atrociores: & poſtquàm
cõmederint, ſub prætextu, quòd plura
eis defuerint, & bone Deus, quæ petũt,
quæ nec Magnates ipſi habent, nec in
Prouincia reperiuntur, ſtatim pecuniã
expoſcunt cauſa indicta *per lo mal ma-
gnare*, ita enim dicunt, efflagitant, & mo
re prædario extorquent, atq; ipſorum
furtum ſic iuſtum haberi volunt, vt ſi
quis quæratur, veh illi; Cupiens enim
pecuniarium damnum euitare, in vitæ
diſcrimen incidit, quoniam prędicti nõ
valentes pecuniam extorquere, vel de
iam facta extorſione incuſati, hoſpitem
falsò inquirunt, ipſorum ſocios exami-
nando de reſiſtẽtia, de receptatione bã
nitorum, & armatione per campaneam,
& Deus ſcit, ſi propter hos falſos teſtes
multi innocentes fuerunt ſuſpenſi. ita
formaliter inquit Io. Grand. in tract. de
bell. exul. in prædicam. habitus q. 2. ſub
nu. 3. vbi hos Regiorum commiſſario-
rum, & militum abuſus, violentias, ex-
torſiones, & incompatibilia commiſſa
proſequitur, ſubdens, quòd expediret
populis potius vexari à latronibus, q̃
ab iſtis militibus, qui multo peiora cõ-
mittunt, & magis continuè grauant; &
ab Excellentiſs. Prorege remedium prę
catur, Populorum calamitatibus miſer-
tus, quas ipſe etiam vidit in Prouincijs
Aprutij, & Bari apud Regios Commiſſa
rios contra foraſcitos Conſiliarij mune
re fungens: tametſi longè maiores cala
mitates prædicti ſunt poſtmodum paſſi,
& in dies patiuntur. Sed & his peiora
milites committunt, quæ cuiuſlibet ani
mum grauius commouent, dum banni-
tos, & milites in illos emiſſos, & à qui-
bur miſeri populi ſubleuari ſperant, inſi
mul conuenire cõſiderant. taceo, quòd
interim, dum proſequuntur, nedum eos
non capiunt, non expellunt, ad manus
non veninnt, verum ſępè de ipſorum ac
ceſſu eos prius reddũt certiores, vt alio
ſe recipiant, & concurrẽdi occaſio tolla
tur; ſi propè tranſeunt, videre diſſimu-
lant; ſi in aliquo loco illi deprædantur;
hi non ſtatim occurrunt, ſed eorum di-
ſceſſum expectant, atq; illis profectis, eò
perueniunt, reſiduum deuorantes, & ſu
peraddendo afflictionem afflictis; Et
adhuc grauiora fiunt. Nam ipſis banni-
tis per Commiſſarios contra eos expe-
ditos conceditur ſaluus conductus, quẽ
in hoc Regno vocant, il guidatico, ſub
verbo, & fide Regia à nemine poſſe læ-
di per tempus ſancientes, & tunc publi
cè incedunt, & à populis, vt alij milites
victum petunt, hoſpitando, vt vulgo di
citur, à diſcretione, & interim vires ac-
cipiunt, ſibi neceſſaria præparant, diui-
tes noſcunt, quibus taleas imponãt, do-
mos notant, inſpiciũt quomodo vrbes,
& loca ingrediantur, quò fugiant, & in
tuto ſe recipiant, & itinerum ſic fiunt
experti, vt iam alio duce non indigeãt:
& finito tempore guidatici, foras iterũ
reſiliunt, & multo peiora prioribus com
mittunt, tutiſſimè quocunq; incedẽtes,
omnium latebrarum iam facti certi. Et,
quòd melius eſt, nequiſſimi hi ſicarij, bã
niti, & latrones, dum huiuſmodi litteris
aſſecuratitijs vtuntur, & ſunt guidati,

nedum impunè vbiq; permanent,& populorum expenſis,ſed & à Regia Curia ſtipendium habent,vti milites ad perſecutionem aliorum bannitorum,rametſi perperam,& abſq; effectu,cum lupus lupinam non edat, & præſertim cum plerumq; guidati ſint fratres,coniuncti, & amici aliorum bānitorum, cum quibus etiam taleas, & latrocinia diuidere publicè dicuntur, nec ſolum prædictę aſſecuratitię litterę ipſis latronibus conceduntur,ſed etiam eis datur facultas, vt omnes bannitos cuiuſcunq; qualitatis aſſecurare valeant, quod vidi proprijs oculis, vnde latrones vna die in publicis vijs craſſantur,deprędātur, & taleas imponunt, & die immediatè ſequenti guidaticum obtinent,& aliquādo,quòd peius eſt, ipſas taleas nondum exactas poſt guidaticum exigūt, & exigi faciūt, & qui ſoluere ſunt coacti,non audent loqui, nedum timore latronum, ſed & Regiæ Curiæ, quæ contra eos ad pœnā procedit,qui à latronibus capti, pro ipſorum liberatione pecuniam exoluunt, adeo quòd dici poteſt in illis locis iuſtitiam eſſe in manibus latronum, & non ſemel quidem dum ſic guidantur, ſi Domini rerum raptarum eas apud officiales repetunt,iuſtitia eis nō miniſtratur, quoniam non licere inquiunt cōtra guidatos procedere, nec etiam ad rei reſtitutionem,quia permanent ſub fide Regia,adeo quòd poſſet dici Regiam fidē quodammodo latronibus patrocinari, qui etiam poſt guidaticum ſępè latrocinantur cum alijs guidatis,& guidandi licentiam habentibus concordes, & poſtea diem dati guidatici murant, vel iterum nouiter concedunt, vt eos à pęnis adimant, dicentes poſt delictum commiſſum fuiſſe guidatos, imo multoties durante guidatico delinquūt, & rurſus poſtea guidantur, non obſtante, quòd in guidatico delinquentes,& eo abutētes illius beneficio priuari, nec vlterius ad illud admitti deberent. taceo alia crimina, q ab ipſis in guidatico patrātur, & pręcipuè innumeras violentias,& impulſiones in contractibus, & matrimonijs pro ſe,& alijs, qui enim alienas poſſeſſiones, aut nuptias appetunt ob paupertatem fortaſſe, vel aliud quidpiam non valentes alio modo votum conſequi, guidatorum opera vtuntur,qui poſſeſſionum dominos ad vendendum cogūt inuitos,ſtaturo etiam (quòd eſt grauius)ab ipſis pretio,& nuptias contrahere compellunt,licet inequales,& multoties ab ipſis,quos diuites noſcunt, pecunias efflagitant ſub nomine mutui, & illi timētes finito guidatico offendi, mutuant pecuniam,licèt eam nūquàm ſint recepturi,atq; ita tutè deprędātur,quòd cognoſcentes alij bāniti,ipſi quoq; guidari petunt,vt iam pauci remāſerint bāniti,ſed guidati plurimi, quo fit vt prouincia bannitis careat, ſed deprędationibus,latrocinijs, & homicidijs ſuperabundet,non ſic facili olim latrones guidabantur, ſed à paucis annis citra abuſus hic fuit introductus, ex quo omnes populi exclamant. & hunc nouum regē di modum ſic egrę fero, vt diutius in his prouincijs Aprutij immorari recuſauerim, quinimo diſcedendi licentiam, ſępę,& enixè ſum pręcatus, atq; magis cum prædictis guidatis non ſolum ſecuritas concedatur, vt non capiantur, ſed & auctoritas datur,vt quibuſcunq; officialibus,& populis iubere,& impetrare poſſint. illud autem omnem in humanitatis modum excedit, nec abſq; indignatione recenſeri poteſt, quod dum ſic guidātur,etiam in illis locis commorandi ius habent, in quibus nefandiſſima ſcelera perpetrauerunt, & quòd grauius eſt interdum in domibus eorū,qui ab ipſis antea fuerant offenſi in perſona,& in bonis, vel propè ipſos, & in ipſorum aſpectu, vt nuper accidit in Terra Campli, quòd ſilentio pręterire, & iuſtus dolor non ſinit. Quidam enim Trippa negra à Monrecaluo publicus ſicarius,& famoſiſſimus latro cum quendam Campleſem nomine Alexandrū filium D.Andreę Flamminij V. I. D. & ipſum pariter iureconſultum captiuaſſet,taleam ei impoſuit pro redemptione ſuæ vitæ,quam cum in dicto tempore perſoluere non potuiſſet ob eius paupertatem, miſerrimè eum necauit,in ipſum arbore alligatum, tanquàm in ſcopum ictus archibuſiorum emittendo; paucis verò poſt diebus à Curia Regia guidatus ad Terram Campli ſe cōtulit, ibi per plures dies permanſit ante domum prædicti D.Andreę hoſpitatus,vt

miſerrimus pater, infęliciſſima mater, & męſti germani ſicarium illũ ante oculos haberent. ſed nec illum abuſum ſub ſilere poſſum, cum famoſi latrones, & quos vocant *capo di banditi*, dũ ſic fuerint craſſati poſt multas homicidia, & aſſaſſinia commiſſa, poſt multas pecunias pernicioſiſſimis mille modis extortas, poſt omniũ generum facinora perpetrata aliquos de comitiua ſua viliores interficiunt, illorumq; capita Regię Curiæ offerendo indultum ſibi parant generalem abſq; partiũ remiſſione, etiã quòd interfecti nõ ſint in delictis ęquales, dummodo aliquod crimen capitale commiſerint, & ob eam præſentationẽ ab omnibus criminibus quãtũuis enormibus commiſſis, tam confeſſis, quàm non confeſſis, vt in decretis indultorum apparet, de quo mirandum eſt, pęnitus abſoluuntur, & ferè etiam à committendis, nec ſolum quò ad ipſorum pœnam corporalem, aut pecuniariam applicandam fiſco, ſed etiam quò ad intereſſe partis læſæ, ita enim indultantur, vt omnes accuſationes, ſeu querelę, q̃bus prę mebantur, vel quibus poſtea grauari potuiſſent, ſint omnino extinctę, nec vllum ius parti læſæ ſeruetur ad repetendum bona ſibi ablata, & taleas ſolutas, licèt ſcutorum millia excedant, quod eſt contra omnes leges diuinas, & humanas, q. poſtmodum ſic indulrati tutè, & palam per omnia loca vbi homicidia, rapinas, & latrocinia patrarunt diuites, ſuperbi, & triumphantes incedunt, ex quo formidabiles fiunt, & alijs dominantur. oh quam felices his temporibus ſunt famoſi latrones, & ſicarij huius prouincię bone Deus, quis hoc malo inhumanoq; exemplo, & alijs prænarratis ad furta, homicidia, adulteria, ſtupra, ſacrilegia, incendia, violentias, rapinas, & aſſaſſinia committendum? quis ad latrocinãdum? quis ad publicè craſſandum? quis ad taleas imponendum? & peiora faciendum, (ſi peiora fieri poſſent,) nõ incitaretur, atq; induceretur? Ego vidi nonnullos fratres exire de monaſterijs, quorum nomina pro honore illius religionis taceo, qui poſt prædicta facinora per Regios Commiſſarios ſimiliter indultati fuerunt, & hoc modo Pronincia bannitis remanet expurgata, de quò Commiſſarij gloriantur, & Neapolim ſcribunt Excellentiſſimum Proregem, & illos Regios officiales certiorantes ipſorum opera, & diligentia prouinciã bannitis eſſe liberatam, quòd eſt veriſſimum, ſed nomine tantum, cum iam amplius non vocentur banniti, ſed guidati, vel indultati. Hæc quidem nõ fiebãt quando magnus ille Commiſſarius Petrus Antonius Panſa ad hanc Pronin ciam tranſmiſſus fuit, quam, licet maxima exulum, & latronum copia vexaretur, breui tempore, & cum effectu expurgauit, & liberauit non guidando, nõ indultando, ſed eos diu, noctuq; perſequendo per nemora, ſiluas, & alia loca, illiſq; furcas, & rotas quotidie implẽdo cum minore diſpendio, & maxima populorum lætitia, de quibus benè ſum informatus, quia tunc ciuitatis Aſculi pro Pontefice Maximo eram gubernator; nec ſpoliabat carceres Baronum, prout nunc Commiſſarij faciunt ex alienis laboribus ſibi gloriam, & laudem parare volentes, hinc eſt quòd hodie non deſunt, qui audent dicere, quòd latrones pro ſe, & alijs furantur. Quid igitur eſt hoc iniquius? aut qui Samnitibus ſunt infeliciores? Aprutium ſpecialiter nominaui, quoniam proprijs oculis vidi huiuſmodi afflictiones, & calamitates non ſine meo dolore, ſed nec his leuiora, & in cęteris Prouincijs commiſſa, certè nuncio accepi. Atq; hæc omnia ex prædictis modis procedendi in cauſis criminalibus proueniunt. Non ſunt quidem omnes officiales culpoſi, qui ſecundum conſtitutiones, & iura Regni procedere tenentur, ſed tot dilationibus in criminalibus, & appellationum ſubterfugijs cauſas protrahi damnoſum ſemper ſub arbitratus, & miror atq; miror quidem, cur in Regno Neapolitano, vt in alijs, & præſertim totius Italiæ locis, vt ait Gram. in dicto voto 2. nu. 8. hic in criminalibus appellandi abuſus non tollatur, vel ſaltem moderetur, ita enim nominandus eſt, tametſi ab initio rationabilis ſit viſus, quòd tanta delicta non ingruerent, ſed poſtquàm experiẽtia ipſa docet, & oculata fide conſpicitur, originem tantorum malorum hinc naſci, incentiuum tribui delinquendi, & ſceleſtorum multitudinem excreſcere, ſap-

re (appellationis remedio ad innocentiæ prçſidium inſtituto ad iniquitatis defenſionem conuerſo) nec appellationibus deferendum, nec criminaliũ cauſarum expedirio ſic defferenda foret, prout clarè ſanciuit Imperator in l.cum reis C. de pœnis. Sed etiam multi officiales ſæpiſſimè in culpa ſunt, qui cum ſceleſtos, ac delinquẽtes in carcere detinent, & morte digniſſimos, pecunijs tamen corrupti, ipſos abſoluunt, Reipublicæ damnum, & Iuſtitiæ paruifacientes, ſed laborãtes ſolum quomodo burſas impleant per fas, & nefas. Cçterum aliquando in culpa ſunt etiam nonnulli Barones, qui cum ad regendos ſubditos officiales mittunt, cum omni ope niti deberent, vt idoneos, & expertos eligerent, qui laudabiliter populos gubernarent, ſubditorum cura poſthabita, plerumq; officiales deſtinant, nulla cõſideratione habita, digni ſint, necne, imo frequentius ignotos, & idiotas, ſed ab alijs tantùm propoſitos, & commendatos, commendationiſq; cauſam Deus ſcit: & licèt ijs aſſeſſores addantur, plerumq; tamen ipſis parum ſunt doctiores, & ſic cçcus cçco ducatum præſtat, vel certè non ſanctioris conſcientiæ; & cum in idem lucrum duo concurrant, quid leges velint, quid Reipublicç expediat, minimè attendunt; ſed ad lucrũ anhelantes, illos abſoluendos iudicant, qui pecuniã habent, licèt ſceleſtiſſimos, pauperes verò condemnant, & aliquando forſan innoxios, vt in pauperes rigores exercentes, ſe iuſtitiæ obſeruatores, terribiles, & (vt aiunt) bonos criminaliſtas eſſe oſtendant: nec durius illis euenit, quam cum pauper accuſatur: quòd ſi diues delinquat, tunc lçtantur, quia ſpes vberioris quçſtus certior eis oſtẽditur. quòd nec quibuſdam Baronibus, quidem diſplicet, qui auaritiæ laqueo innodati, iuſtiſſimam Regiam Pragmaticam (incip. Mandamus ſub tit. de Baro.) parum attendentes, debita iuris pœna criminoſos punire non curant, ſed pecuniariç mulctandos appetunt, licèt in carceribus detineantur, cum ex illorum morte vtilitatis nihil, ſed plurimũ quidem ex compoſitionibus ſibi proueniat, quas vt facere poſſint, ſæpè offenſos vijs indirectis ad paciſcendum cogunt, (licèt Deum, & iuſtitiã offendãt.) & ſic ſçpius ſceleſtiſſimos ad compoſitionem admittunt æris copiam habentes, & hoc modo pœnam commutant, aut verius iuſtitiam, & humanum ſanguinem vendunt. contra quas compoſitiones multum exclamat Luc. de Pen. in l.1. nu.38. cum ſequent. C. de deſerto. lib. 12. (qui erat de Ciuitate Pennæ Prouinciæ Aprutij Regni Neapolitani, quæ Ciuitas habet titulum Ducatus, & bis fuit ſub gubernio meo, dum præerã in ſtatu Sereniſſimi Ducis Parmæ Domini mei,) dicens, quòd in dicto Regno non quæritur vindicta ſcelerum, ſed vt fiſcus impleatur ex ſanguine peremptorum, nec vlla (niſi pro pecuniali commodo) ſtudetur adhiberi medicina, & peccata populorum comeduntur, dum peccatorum pretia exiguntur, nõ animaduertendo, quòd vendentes aliena crimina, ſua faciunt eſſe peccata, & dicit etiam, quòd tales officiales Regnicoli has compoſitiones facientes, ſunt ſocij in criminalibus delinquentium, quia eis tali impediunt patrocinium. Non igitur mirandum eſt, ſi tot ſceleſti, flagitioſi, & delinquentes in eodem Regno ſuperabundant. Homines enim ad malum naturaliter proni ſunt, verum ex facilitate veniç, & impunitate ad magis delinquendum redduntur proniores, & cum alios ob delicta nõ videant debitè punitos, à delinquendo non deterrentur, imò quotidie fiunt nequiores, ſciẽtes etiam, quòd in carceres, qui conijciuntur, varijs caliditatibus, tot appellationibus, & tergiuerſationibus, aliquo ex prçnarratis modis meritas pœnas euadunt. illud ſemper pro comperto habui, quòd ſi Catholicus Rex Philippus in Regno adeſſet, aut hçc omnia ſciret, (vt qui, Iuriſq; conſultorum extirit ſemper amantiſſimus, peritiſſimos, ac prudentiſſimos in conſilium adhibere aſſidue ſtuduit, quòd ſacrum Regium Neap. Conſilium tot doctiſſimis, integerrimiſq; dominis Conſiliarijs refertum, eiuſdemq; conſilij, & iuris, & çquitatis conſultiſſimç deciſiones apertè teſtantur, ac ſanctiſſimis legibus in regendis ſuis populis ſemper eſt vſus,) plurimis Regni prædicti incommodis, atq; huic præcipuè prouideret, & laceſſitç iu

huic

ſtitię mederetur, vt tot ſubterfugia, appellationeſq; in criminalibus tollerentur, ſiue reformarētur, nec pecuniā ab eis recipiendā, qui nefanda crimina commiſiſſent, vel eſſent ſoliti delinquere ſic cōcederet, atq; ita coercitis malis ſumma cū quiete viuerent boni, & Neap. Regnum ſuæ Maieſtatis hæreditas pręcioſa, vt vetuſtate, nobilitate, amplitudine, ſalubritate, vbertate, amenitate, armētorū multiplici genetoſitate, omniumq; rerum ad victum, cultumq; neceſſarium affluentia apud cunctas orbis Regiones commendatum, ſic etiam, & in hoc bene audiret, & quieta populorū ſocietate floreret: ſed Principis abſentia, ab illis locis, quò propter longinquitatem tardiſſimè omnia perferuntur, regniculis eſt multum dānoſa. Hi tamen abuſus non ſunt in ſtatu Ecclesiaſtico, in quo criminales cauſę expediūtur tot appellationibus, dilationibus, cauillationibus, & ſubterfugijs remotis, & executiones criminaliū ſententiarum regulariter appellationū interpoſitionibus non ſic differuntur, nec tot inhibitionibus iudicum manus ligātur, licet in eo quoq; hæ bannitorum, & latronū incurſiones pręualere cęperunt, quo multū doleo, vti fidelis; & deuotis ſeruus Sacroſanctæ Sedis Apoſtolicæ, in cuius ſtatu gubernandis, regendiſq; populis per annos viginti, & octo ſub Pio IIII, Pio V. Gregorio XIII, & Sixto V. Summis Pōtificibus varijs Gubernijs præfui, & hoc ex culpa aliquorū officialiū; qui aliter quàm ex præſcripto legum in cauſis ꝑcedunt, eoq; maximè, ꝙ inter alia, capto aliquo bannito, bannitorum numerum creſcit, cum ex illius captura plurimos inquirāt, vel ꝙ ei dederint potum, aut aliquid comedendū, vel ꝙ eos ſint allocuti, aut per viam ſalutauerint, etiam ꝙ prædicta non fuerint ad malum finem, & ſolū vt ſportulas lucrentur, & cum plerumq; inquiſiti ſint pauperes, qui eas ſoluere non poſſint, nec ſalaria patrocinantium, & alias expenſas facere, excedentes ad minus ſummam quinquaginta ſcutorum, nō ſic facili ſe conſtituunt ad ſe defendēdum, ſed potius ſiunt, & ipſi banniti, & ſic vno capto, plurimi inſurgunt ad inſtar capitum Hydræ lernæ, Idq; prouenit, ꝙ plerumq; non idonei, & experti ad gubernādum vocantur, ſed qui fauoribus pręualēt, quibus adeo defertur, vt multoties nō prouidetur populis de bono gubernatore, ſed gubernatore de bono gubernio, & qui electionē officialium habent, eligere deberent viros experimēto cauſarum exercitatos, & legum ſcientia laudatos, ac iuſtitię obſeruatores, nā qui per gratiam conferr honores, Chriſtum ſpernit, 8.q.1.c. qui vos, & 1.q.1.c. pueri. Et conferens officia indignis ſciēter, vel ex craſſa ignorantia, mortaliter peccat, & tenetur ad emendationem damni his, qui exinde lędūtur, vt latè per Couar. in Regula peccatū par. 2. §. 7. nu. 2. & ideò quę relāter Luc. de Pen. in l. 1. circa fin. C. de diuer. offi. lib. 12. dicit ꝙ hodie nō morū honeſtas, ſed verborū venuſtas attenditur, non ſcięntiæ vſus, ſed ſtultitiæ riſus; non puritas manuū, ſed quantitas munerū confouetur, & nō virtutes, ſed veſtes ad inſignes honores, & vtilitatis officia promouentur, idem Afl. in conſt. ſtatuimus nu. 57. lib. 2. Veruntamen, qui officiales eligunt, ſi greges, & armēta haberēt, nemini eſt dubiū, ꝙ de bonis, & apertis cuſtodibus prouideri curarēt, & nō inconſulto illorū cuſtodiā cuilibet paſſim cōcederēt ob fauores: & ſi maior diligentia nō adhibitur in futurū in eligendo viros idoneos, & in gubernādis populis expertos, breui tēpore timēdū eſt, vt Regnicoli Eccleſiaſticis populis nō inuideant, nec tutius per Eccleſiaſticū ſtatum, quam per Neapolitanum Regnum reddatur cōmercium. Sed iam ad materiam redeo.

Ibi. Neq; debet ab executione
13 ſuperſederi. Adde, † quòd idem tenet Guid. Pap. deciſ. 74. nu. 1. & ibi in fin. dicit ab executione ſuperſederi nō debere, etiam quod per Iudicē appellationis inhibitum eſſet, quē refert, & ſequitur Lancellot. in tracta. de attentat. poſt inhibit. ampliat. 12. num. 3 fol. 417. Ego autem ſuperſederē propter reuerentiam Iudicis ad quem, ſi apparēret, ꝙ inhibitionem conceſſiſſet, non obſtante ꝙ condemnatus eſſet confeſſus, & conuictus, idem tenuit Aufrer. in deciſ. Tholoſ. 176. quem refert, & ſequitur Lācell. in tract. de attent. ampl. 4. nume. 14. ſol. 215.

14 Itém † adde, quòd in caſibus in quibus non admittitur appellatio, ſi reus appel-

appellauerit, & Iudex admiſerit appellationem ex ignorantia, vel ex voluntate, quòd ſententiam ſuam amplius exequi non poterit, ſed tenetur cauſam ad ſuperiorem remittere. Gomeſ. in titu. de delict. cap. 13. num. 32. fol. 382. ſed Boſſ. in titu. de appell. nu. 26. dicit, quòd veritas eſt in contrarium, quòd Iudex licet deferat appellationi in caſibus, in quibus prohibita ſit appellatio, non ligat ſibi manus, quia non potuit præiudicare reipublicæ.

15 Item adde, quòd confeſſus, & cõuictus non appellat, etiam ꝙ confeſſus eſſet metu tormentorum, & appellatio eſt reijciẽda à Iudice, qui ſententiam protulit, & etiam à Iudice appellationis. ita plenè tradit Didac. pract. quæſt. cap. 33. num. 5 hic allegata.

16 Item † adde, quòd de ſtylo Franciæ, ac ordinationibus Regijs, vbi non eſſet periculum in mora, Iudex non debet procedere ad executionem, etiam ſi appellatio eſſet iniuſta, & reijcienda, ſed debet expectare, quòd iudex ad quem hoc pronunciet, & remittat ad ipſum faciendam; niſi eſſet Iudex, à quo in criminalibus non appellatur, vt in illis Præpoſitis mareſcallorum, à quibus non appellatur, & illa non obſtante ad executionem procedunt, Boer. deciſ. 153. num. 6. & 7.

Ibi, aut eſt confeſſus tantum.

17 Adde, † ꝙ in ſtatu Eccleſiaſtico fuit prouiſum per Conſtit. March. in lib. 6, cap. 3 ꝙ ſponte confeſſus crimen in iudicio, nõ poſſit appellare, & ꝙ iudex, à quo, vel ad quem nullo modo appellationem admittere debeat.

18 Item † adde, ꝙ confeſſio facta poſt appellationem interpoſitam ab interlocutoria de torquendo, appellationem non impedit, qnia talis cõfeſſio videretur facta metu torturæ, ſi notificata fuiſſet reo interlocutoria torturæ, & ipſe appellaſſet. Franc. Marc. deciſ. Delph. 60. nu. 9. par. 2. ſed hoc non ſeruatur in practica, nã Rei torquentur non obſtante appellatione, niſi fuerit inhibitum. & confeſſio eſſet valida, dummodo legitimis indicijs præcedentibus torti fuerint.

Solet etiam dici.

19 Adde, † quòd notorium poteſt eſſe tripliciter, videlicet quò ad iudices, & alios, quò ad alios, & non quò ad iudicem, & quò ad iudicem, & non quò ad alios. vt dicit gloſſ. in capitu. fin. in verb. quò ad ſe ipſum de cohabit. cler. & mulier. & gloſ. in c. conſuluit in verb.
20 notoria de appellation Et † in notorio primo modo capto, non datur appellatio, aliàs in alijs notorijs iuris ordo ſeruari debet. vt dicit Mille. in pract. in tract. notor. nu. 32. & 39. & ita interpretãdum eſſet ſtatutum, quod tollit appellationẽ in notorijs, prout Carau. in ritu 158. nume. 7. qui dicit, illum ritum ità intelligi debere, per quem tollitur appellatio in notorijs.

21 Item † adde, quòd Milleus in dicto loco dicit notorium eſſe triplex, facti, iuris, & præſumptionis, vt ipſe latè, & pulchrè exemplificat; & in quolibet notorio nõ admittitur appellatio eo modo, quo ipſe tradit.

Cœterum in hoc Ducatu.

22 Adde, † quòd in ſtatu eccleſiaſtico quęcumq; appellationes à ſententijs, & grauaminibus in cauſis homicidiorum fuerũt ſublatæ per Pium II. vt in Bullario nouiter impreſſo conſtit. 8. fol. 81. qua diſponitur etiam, quòd officiales non obſtante inhibitione quacumq; teneantur ſub pœna excommunicationis ipſo facto ſinè vlteriori ſententia declarationis, (à qua niſi à Summo Pontifice abſolui non poſſit, & etiam ſub pœna mille ducatorum,) procedere ad executionem ſententiarum. idem quoq; fuit prouiſum per Clementem VII. in conſtitut. 6. fol.
23 289. & † eſt prohibitum, vt condemnati in contumaciam elapſo anno appellare non poſſint, vel quòd infra annum capti fuerint, ſed ſententiæ contra eos latæ omnino executioni ſunt demandandæ, vt per Pium IIII. in conſtitut. 128. in bullar. fol. 871. Pium V. conſtitut. 10.
24 fol. 933. conſtitut. 137. fol. 1133. fiſcus † autem appellare non prohibetur, cum ad ſignaturam, cauſam appellationum nomine procuratoris fiſcalis à ſententia contra eum lata interpoſitam reijcere, vel committere ſpectet: & fiſcus cauſam appellationis non proſequitur, † vbi adſit inſtigator ſecretus, vel apertus, niſi data prius cautione per eundem inſtigatorem

gatorem de reficiendo expenſas tam prioris, quàm vlterioris inſtantiæ in euentum ſuccumbentiæ. ita prouiſum fuit per Pium.IIII. in conſt. 85. verſ.cũ ad ſignaturam, & verſ.non proſequatur in Bullario fol.779. & ſi per Pontificem fiſco appellatio non promitteretur, ap-
26 pellare non poſſet, nam † quando reis prohibetur appellatio, fiſco quoq; prohibita cenſetur, vt ſeruetur æqualitas. ſecundum Magon. in deciſ. Lucen. 58.
27 per totam, & regulariter de† iure communi fiſcus poteſt appellare, etiam à Minoritate pœnæ. Gram. in deciſ. 14. nu. 2.
28 Item † adde, quòd in ſtatu eccleſiaſtico appellationes in condemnationibus pecuniarijs in cauſis criminalibus, vel mixtis admittuntur, facto tamen actuali depoſito ad fauorem fiſci, ſi pars eſt diues, vel data cautione in forma depoſiti ſi eſt pauper, dũmodo appellans non ſit confeſſus, quia tunc Iudex, à quo, non obſtantibus, appellationibus, & inhibitionibus ad executionem pœnæ procedere poteſt, iuxta formam conſtit. Pij IIII. 128. in Bullario nouiter impreſſo, fol.869. & conſtit.180. Pij V. fol. 1182.
29 & dictæ † appellationes infra ſex menſes expediri debent per appellantes, alioquin Iudex, à quo ſententiam exequi debet. vt habetur per conſtitut. Pij V.143. vt in bullario fol. 1146.

Item adde, quòd per totam Italiam cõmuniter fuit prouiſum per ſtatuta terrarum, vt à ſententijs capitalibus non liceat appellare. Gram. vot. 2. num. 8. Et
30 † in Regno Neapol. adeſt ritus (incipiens, Item non appellatur.) quod a ſentẽtia lata contra homicidam non appellatur; ſed ibi Carau. dicit, quòd non ſerua-
31 tur in practica, † ſed ius commune. Et ita ego vidi practicari in illo Regno, & ita etiam Franciæ admittuntur omnes appellationes ſecundum ius commune; Rebuff. in cõment. conſt. Franc. in tract. de appellat. c.7. gloſ. 2. ver. 2. caſus nu.
32 12. vol. 3. In † Regno autem Neap. fiſcus in cauſa criminali appellare non poteſt, per ritum 258. Item non appellat, & ibi per Carau. in fin. qualiter fiſco grauato in Regno ſuccurratur, & de dicto ritu, latè per Franch. in deciſ. 148. Sed quando inquiſitus appellat ex Regia Pragmatica ipſo iure, per fiſcum intelligitur facta adhæſio appellationi, ita vt ſententia contra inquiſitum poſſit in peius reformari; Idem Franch. in deciſ. 467. nu. 6. & in deciſ. 470. nu. 10. & 11. ponit alios caſus in quibus fiſco conceditur appellatio. vide etiam Franc. Marci in deciſ. 148. & Gram. deciſ. 14. vbi tenet, quòd fiſcus de iure cõmuni appellare poſſit, non autem de iure Regni: & quòd de iure communi poſſit appellare latè per Gabriel. com. concl. lib. 7. cõcl.
33 14. ſed † non reſtituitur ſecundũ Guid. Pap. deciſ. 302. vbi tamen dicit, quòd de ſtylo, & communi obſeruantia contrarium obſeruatur. Crem. ſing. 23. qđ ſi Iudex Nell. in tract. bann. 2. par. 1. tẽp. quæſt. 3. ante fin. Bertaz. conſ. 195. & 197. & D. Odd. in tract. de reſtit. in integr. quæſt. 3. nu. 85. vbi tenet magis cõmunem opin. eſſe, vt fiſcus in pęnalibus non reſtituatur, niſi detecta enormitate delicti, quia tunc per Principem daretur reſtitutio cõtra rem iudicatam, ne delictum remaneret impunitum, & hoc ſecundum Boſſ. in titu. ſi aduer. rem iud. num. 15. & in tit. de ſupplicat. nu. 9. & quare fiſcus in pœnis non reſtituatur in integrum, ratio eſt, quia fiſcus habet cauſam lucratiuam, Vulpel. conſil. 41. num. 3.
34 Item† adde quòd ſtatuta, ſiue cõſtitutiones, quę diſponũt, quòd à ſentẽtia lata in cauſa criminali non poſsit appellari, quęrelari, nec de nullitate dici, nec in integrum reſtitutio peti, uel alio iuris remedio vti, vt diſponit conſtitutio Medionali, de qua loquitur D. Clarus; quinque limitationes recipiunt, quas ponit Plotus in conſil. 130. num. 64. inter conſil. crim. diuerſ. Tomo primo.
35 Item † adde, quòd admiſsio ad nouas defenſiones fit per Principem non ex mera gratia, ſed ex gratia iuſtitiæ, per tex. in l. diui fratres, ff. de pœn. & in l. 1. §. ſi quis vltro, ff. de quæſt. & ita dicit Boſſ. in tit. de remed. contra Bannum, num. 3. quem refert, & ſequitur Plot. in conſil. 72. num. 37. inter conſil. crimin. volum. 2.
36 Item † adde, quòd ſicut condemnatus reſtituitur ex gratia Principis, ita etiam fiſcus lata ſententia abſoluente in criminali ex mera gratia Principis, (maximè enormitate delicti concurrente,) reſtituitur,

tuitur, & de nouo cauſa cognoſcatur; quod tamen fieri non poteſt per Iudicē, niſi ſententia abſolutoria lata fuiſſet interueniente dolo, vel fraude, vel præuaricatione, aut colluſione, quia tunc etiā à Iudice poſſet reſtitui, iuxta tradita per Boſſ. in tit. ſi aduerſus rem Iudic. reſtit. poſtul. nu. 9. cum ſequen. & ibi nu. 16. di

37 cit, † quòd reſcriptum concedens, vt iterum cauſa cognoſcatur, non valet, niſi derogetur ipſi ſententiæ, & dicatur, etiā quod tranſiuit in rem iudicatam. & de iſta materia retractandi ſententiam, vide Boſſ. in titu. de ſupplicat. aduerſ. rem iudic.

38 Item † adde, quòd litteræ ad nouas defenſiones non ſolent concedi in pœnis pecuniarijs per ſenatū Mediolani. Boſſ. in tit. de liter. Princip. num. 2. vbi dicit, quod eſt iniquum, quia deberent concedi, tamē videtur, quòd ſit de iure, quòd non concedantur, quia in pœnis pecuniarijs adeſt remedium appellationis, & ſententia corporalis ſolo beneficio Principis venit retractanda. Boſſ. in tit. ſi aduerſ. rem iudic. reſtit. poſt nu. 8. vbi dicit, quòd Bart. videtur tenere contrariū in l. 1. §. fin. ff. de quæſt.

39 Item † adde, quòd dictæ litteræ ad nouas defenſiones operantur etiam quò ad intereſſe tertij, vt puta ſi Iudex aliquem condemnauerit in pœnam furcarum, & ad reſtitutionem rerum ablatarum, quia ſi reuocata fuerit ſententia, nō tenebitur ad intereſſe. Boſſ. in titu. de liter. Princip. nu. 2.

40 Item † adde, quòd in ſtatu Eccleſiaſtico adeſt motus proprius Pij IIII. in bullario nouo fol. 869. quo concedebatur bānitis, vt infra ſex menſes audiri poſſent, & poſtea dictus tempus fuit prorogatū ad annum, per mot. propr. Pij V. fol. 933 & per alium motum proprium fol. 1133 fuit declaratum, vt banniti, & contumacis audiantur, ſi ſpontè comparuerit ad faciendum defenſiones, & ſi infra dictū tempus capti fuerint, quòd ſententia, (dummodo legitima indicia præceſſerint,) exequi debeat; & dictus motus proprius, (vt banniti infra annum audiātur) declaratur per Hieron. Gabriel. in conſ. 171. nu. 16. vol. 2.

41 Item † adde, quòd in Regno Neapoli huiuſmodi litteræ ad nouas defenſiones non conceduntur, quia foriudicatus nō admittitur ad probandam innocentiā, per conſt. Grandis vtilitas, vbi Affl. & Io. Ant. de Nigr. in c. 155. ſub rubr. de foriudicat. nu. 24.

42 Item † adde, quòd ſi bannitus, ſiue foriudicatus fuiſſet admiſſus per Iudicem ad defenſiones, ſententia ipſo iure eſſet nulla, niſi in caſibus, in quibus de iure deberet audiri. Ioā. Ant. de Nigris d. c. 155. in fin. quod multo magis procedit in ſtatu Eccleſiaſtico, quia in motu proprio ſupracitato adeſt decretum irritās.

Ibi, & talis conſtitutio, ſeu ſtatutum valet.

43 Item † adde, quòd d. ſtatutū prohibens appellationem in criminalibus non habet locum in cauſa ciuili incidenti, & occaſionata ex cauſa criminali. Rimin. conſ.

44 529. vol. 3. nec † habet locum in caſu mixto, ſecundū Alciat. in conſ. 12. nu. 6. lib. 7.

45 Item † adde, quòd d. ſtatutum debet intelligi quò ad ſententiam diffinitiuam ſecus quò ad interlocutoriam, vel ad aliud incidens. Alex. Iaſ. & alij, in rubr. ff. de re iudic. & Bened. de Plomb. in l. etiam §. abſens, ff. de manum. vindic. ni-

46 ſi † ſtatutum, vel decretum diſponeret, quòd à nulla ſententia criminali poſſit appellari, quia tunc etiam non poſſet appellari ab interlocutoria, l. vbi à procuratore, vbi gloſ. C. mand. l. Iulianus, de leg. 3. c. ſolitè vbi Abb. vlt. notab. de maior. & obed. & Anguſſ. conſ. 6. nu. 13.

47 Item † adde, quòd non ligat forenſes, Bertaz. conſil. 15. num. 1.

48 Item † adde, quòd non tollit appellationem, quādo conſtat de notoria iniuſtitia, Bertaz. conſil. 14. num. 14.

49 Item † adde, quòd in locis, in quibus appellationes in criminalibus admittūtur, facta dimembratione unius Ciuitatis ab aliquo Ducatu, & illam ſubmittendo alteri præſidi, ſiue Senatui cauſæ appellationis illius Ciuitatis iam cęptæ debent finiri ab illo Senatu, ſiue Præſide, ſub quo dicta Ciuitas ſubmiſſa fuit, Albert. Brun. in conſil. feud. 54. incip. Omnipotentis Dei,

50 Item adde, quòd quando in criminalibus appellatio admittitur, pendente appellatione, per fiſcum, vel per reum detentum

dicte tum interpoſita à iudice feudatarij, ſiue Baronis ad ſuperioris iudices, non debet reus amoueri à carceribus Baronis, ſeu feudatarij, ſecundum Guid.Pap. deciſ. 231. ſed contrarium tenet Ant.Sola in conſt. Sabaud.in tit.de iudicijs glo. vni.nu.7. fol. 147. & ita uidi ſeruari, & præſertim in Regno Neap. quòd ſæpè Regij iudices mandant tranſmitti carceratos Baronum ad ſuos carceres appellatione pendente.

51 Regulariter autem. Adde, † quòd quando reus confeſſus ſit crimen, & in confeſſione perſeuerauerit, tertius non poterit appellare. Bald.poſt gloſ. in ictum fuſtium in fin.ff.de his qui not. infam. Fely.in c. cum ſuper in princ. & in c. quamuis de re iud.Foller.in pract.crim.in verb. & ſi confitebuntur nu.71.& vide Fely. locis præcitatis, vbi ampliat, & limitat hanc regulam.

52 Item † adde, quòd mulier poterit pro tertio appellare, vt per Cępoll. in conſil. 63.

53 Item † adde, quòd qñ non reus ſe defenderet, nec procuratorem daret, cuilibet licet eum defendere, vt per Bart. in d.l.non tantum.

54 Item † adde, quòd appellatione interpoſita, à tertio pendente, executio debet deferri etiam ipſo condemnato inuito, vt per Franc. in c. cum ſit Romana §. præterea in 1. notab. de appellat. & Lancell.in tract.de attent.par.2.cap.12. ampl.4.nu.7. & ſeq.fol.315.

Ibi, alij verò dicunt.

55 Adde, † quòd idem tenet Marſ. in repet.l.de vno quoq; ff. de re iud. nu. 34. vbi dicit, quòd Iudex, qui tulit ſententiam, debet citari, quandò tractatur de reuocando ſuam ſententiam.& ita dicit Boer.deciſ.259.num.13.vbi dicit, hanc partem eſſe communem, quòd iudex eſt citandus, quando tractatur de pœna infligenda iudici ratione ſententiæ latæ, vel de intereſſe, & expenſis parti leſæ ab ipſo ſoluendis: & ita etiam diſtinguit Apoſtill. ad deciſ. Tholoſ. 277. verſ. ſed an iudex. de hoc vide etiam Gabriel. concl. 1.lib.2.tit.de citat.nu.86. vbi multa accumulauit. vide etiam, & Deci. in conſ.143.nu. 2. vbi dicit, quòd quando Iudex ex officio proceſſiſſet, & non ad inſtantiam partis, eſt citandus, quando agitur coram alio, & diuerſo iudice, & ſuperiore, vel eius procurator admitti debet; aliter proceſſus quò ad ipſum iudicē, erit nullus: & ſi proceſſiſſet ad inſtātiam partis, non debet citari; ſed ſi vult aſſiſtere cauſæ, admitti debet, quia omnino de aliquali eius intereſſe agitur.

Poteſt etiam dici de nullitate.

56 Adde, † quòd in ſtatu eccleſiaſtico nullitates poſt annum opponi non poſſunt ad impediendam executionem ſententiarum contra bannitos, per motus proprios Pij IIII. & Pij V. de quibus in Bullario fol.766.conſt. 128. & fol. 933.

57 conſtit. 10. qui † tamen motus proprij non comprehendunt nullitates ex defectu citationis, iuriſdictionis, ineptæ inquiſitionis, ex forma alterius ſtatuti non ſeruata, ex notoria iniquitate, & iniuſtitia, & alias nullitates, ſecundū D. Chartarium in tract. de execut. ſentent. cap. fin. num. 186. cum multis ſequen.& ſub nu. 223. dicit, quòd ſi aliqua ex prædictis cauſis, vel alijs, ſententia vitio nullitatis ſubiaceret, poterit nullitas allegari, tam ante annum, quam poſt, vſq; ad triginta annos, & ſic omnis ferè nullitas ſecundum eum elapſo anno opponi poteſt, quem ſequitur D.Farin.in quæſt.11. ſub nu. 47. Ego autem arbitror (ſalua eius pace) hoc verum non eſſe, & moueor, quia motus proprij non excludunt ſimpliciter nullitates, vt ipſe præſupponit, nam eo in caſu nempè nullitates ſupradictæ non eſſent comprehenſæ, ſed illas permittunt: concedendo enim, vt banniti infra annum poſſint facere defenſiones ſuas, conſequenter concedunt, vt infra dictum tempus poſſint etiam dicere de nullitate, quę eſt mera defenſio, vt ait Vant.in tract.de nullit.in princ.num.7. quo termino elapſo, diſponunt, quòd ſententiæ realiter, & perſonaliter executioni demandētur, non obſtantibus quibuſcunq; appellationibus, & nullitatum dictionibus. Et quādo ſtatutum diſponit, quòd poſt certum tempus non poſſit dici de nullitate, elapſo dicto tempore nullitas amplius allegari non poteſt per viam agendi, nec excipiendi, aliàs præfixio termini nihil operaretur

raretur. ita tradit Paul. de Caſt. in conſil. 288. nu. 2. vol. 1. vbi dicit, quòd licèt ex hoc ſententia non confirmetur, tamē q̄a claudit os volenti dicere de nullitate, perinde eſt, ac ſi efficeretur valida, & q̄ de hoc nunquàm vidit dubitari. idem tenet Alex. conſ. 105. volu. 5. & conſ. 225. vol. 6. atteſtando de veriori, etiam quòd nullitas eſſet notoria, & euidens ex inſpectione ſententiæ, vel nullitas ex defectu citationis, & dicit, quòd quamuis ſtatutum reijciens ſimpliciter nullitatē, nō intelligatur tollere dictas nullitates, tamen aliud eſſe debet, quando ſtatutum in odium contumacis, & negligentis dicere de nullitate infra tempus à ſtatuto præfixum, excludit nullitatis dictionem; ſibi enim imputet ille, qui ſua culpa, vel negligentia ſe excludit; & quòd per hūc modum omnis nullitas, & omnis defenſio naturalis denegari poteſt ei, qui infra tempus permiſſum non dixit de nullitate. ait etiam, quòd ſtatutum non dicit, q̄ poſſit Iudex ſententiam ferre contra nō citatum, & quòd talis ſententia valeat, ſeu quòd non poſſit condemnatus, vel condemnandus ſe defendere, ſed dicit, quòd ſententia talis, ſi eſt nulla, debeat dici nulla infra tempus præfixū, & quòd vltra non audiatur, Calcan. conſi. 16. car. pen. & ſequen. Gabriel. comm. concluſ. tit. de ſtatut. conclu. 3. nume. 14. cum ſequen. qui ſimiliter de communi atteſtatur, & Rolan. conſ. 83. ſub nu. 16. volu. 1. vbi multos accumulauit idem tenentes, affirmans ipſe quoq; quòd per ſimile ſtatutum omnes nullitates reijciuntur. & ſequitur Plot. cōſ. 63. nu. 4. vbi dicit, quòd ita etiam ſeruatur de conſuetudine, vltra quòd eſt de iure.

Præterea, nullitas ex defectu iuriſdictionis nedum ex cauſa prædicta vnà cum alijs nullitatibus ſublata fuit, ſed ex hoc capite etiam, quia in dictis motibus proprijs expreſsè tolluntur nullitates, ac ēt defenſiones. vt per Gabriel. com. concl. tit. de ſtat. concl. 3. nu. 22. & ita in terminis noſtris expreſsè tenuit idem Chart. in d. c. fin. num. 316. non recordatus de eo, quod ſupra dixerat, nu. 195. qui admittēdo huiuſmodi nullitatē iuriſdictionis per dictos motus proprios ſublatam

58 fuiſſe, (quæ eſt † maior quacumq; nullitate. vt ait Vant. in tit. quis poſſ. dicere de nullitate nu. 37) multo magis de alijs nullitatibus idem admittere debebat. nec dicatur, quòd propria nullitas etiā poſt terminum à ſtatuto præfixū allegari poteſt per viam exceptionis, ſecundū Vāt. de nullitate in titu. quis poſſit dicere de nullit. nu. 54. & Ruin. conſ. 36. & 37. vol. 5. quia opinio contraria eſt verior, vt atteſtatur Gabriel. comm. concl. tit. de except. concl. 4. nu. 4. & 5. vbi etiam dicit, quòd nec mora purgari poteſt. idem atteſtatur in d. tit. de ſtatutis concl. 3. num. 18. vbi multos accumulauit, idem tenentes, quos breuitatis gratia non refero.

Sed dato, quòd poſſet allegari, illud tamen procederet, vbicumq; ſtatutum diſponeret per viam agendi, & non exci-

59 piendi. † vt ſi diceret, quòd ſuccumbens non poſſit appellare, vel nullam dicere; vel ſi ſubderet, quòd appellans, vel nullā dicens, deberet producere libellum, & ſic per viam petitionis; & tunc videtur dicendum, quòd tale ſtatutum non includat nullitatem, quando per viam exceptionis proceditur. ita declarat Phil. Franc. in c. dilecto nu. 146. & 150. de appellat. dicens, quòd in hac quæſtione verba ſtatutorum diligenter ſunt attendenda. Nos autem ſumus in diſpoſitione, quæ vtramq; viam agendi, & excipiēdi reſpicit, nam auferendo defenſiones, aufertur etiam nullitatis exceptio, cum excipere de nullitate, ſit defendere. Alexā. d. conſ. 225. nu. 11. vol. 6. & exceptio ſit defenſio l. 1. de iur. & facti ignor.

Quod etiam comprobatur, quia non ſolum prohibentur defenſiones poſt annum, ſed vlterius procedendo diſponitur, quòd per lapſum temporis crimen efficiatur notorium, & ſententia in rem iudicatam tranſitum feciſſe dicatur: quod eſſe non poteſt, ſi exceptio nullitatis ad-

60 mitteretur. Quia † vbi eſt nullitas, ibi res iudicata adeſſe non poteſt l. 4. §. condēnatum ff. de re iudic. & ibi Doct. Nec repugnat conſideratio eiuſdem Chart. in d. c. fin. nu. 28. verſ. adhuc tamen dicētis, quamuis ex diſpoſitione motus proprij 4. conſtitutum fuerit, quòd ſi poſt annum banniti capti fuerint, Iudex procedat ad executionem ſententiæ in contumaciam latæ, tamquàm in rem iudicatā tranſiuerit, quòd nihilominus poſt eam liberam poteſtatem; quam Iudicibus dediſſe

diſſe videbatur, reſtringit, præcipiẽs eiſdem, vt procedant ad condemnationum executionem, aliàs tamen legitimè, & ita quòd Iudices non debeant ad executionem deuenire, niſi prius cognito, an ſententiæ ſint nullæ, vel alios patiantur
61 defectus. Nam reſpondetur,† quòd illa dictio legitimè debet intelligi, vt fiat executio facta recognitione perſonæ,& nulla exiſtente cauſa, quæ executionem impediret, vt ſi bannitus haberet ſaluũ conductum, vel gratiam,& de libro condemnationum non dum eſſet cancellatus; vel quòd fuiſſet tolleratus, vel adeſſet decretum gratioſum Principis generale, vel quòd bannitus factus eſſet furioſus, aut quòd eſſet mulier, prægnans, & ſimilia; multi enim ſunt caſus, quibus impeditur, vel ſuſpenditur executio ſentẽtiæ etiam legitimè latę,& in iudicatum tranſactæ, vt per Clar. q. 59. 97.& 98. Non autem quòd Iudex debeat audire bannitos de nullitate dicentes, & alias ſuas defenſiones, proponentes, & de validitate ſententiarum cognoſcere, nam ridiculoſum eſſet,(& valde quidem,) dicere, ꝙ Summus Pontifex diſponens, quòd banniti non poſſint admitti ad faciendũ defenſiones ſuas, niſi infra annum, quo termino elapſo, ſententiæ in contumaciam latæ crimen notorium efficiant, & tamquam in rem iudicatam trãſiuerint, executioni demandentur non obſtantibus quibuſcumq; appellationibus, & nullitatum dictionibus; ſtatim, & incontinenti ſe in totum corrigere voluerit in eadem diſpoſitione,(quinimo in eadem clauſula, in qua omnes nullitates tollit,)& totã legem ſuam annullare,& abrogare, & in eadem lege nunquàm præſumitur correctio. l. pen.& ibi Bald. C. per quas perſo. nob. acquir.. Nempè ita interpretando hunc motum proprium, eſſet redarguere Pontificem de inconſtantia, varietate,& ignorantia. Quibus omnibus ſic ſtãtibus, videtur concludendum, quòd in ſtatu Eccleſiaſtico banniti nullo modo poſſint dicere de nullitate poſt ánnum ad impediendum executiones ſententiarum contra eos latarum,& credo, ni fallor, quòd prædicti Motus proprij alio modo intelligi non poſſint, aliàs nihil operarentur, & in vanum illi Pontifices eos edidiſſent.

62 Item † adde, quòd ſi extaret ſtatutum prohibẽs ſimpliciter ſine præfixione termini nullitatis dictionem, non prohiberet omnes nullitates,& quas, latè ꝑ Vãt. de nullit. in tit. quis poſſ. dice. de nullit. nu. 32. cum ſequen. per Boſſ. in tit. de nullit. aduerſ. ſententiam nu. 8.

63 Item adde,† quòd in Regno Neap. nullitates opponi poſſunt etiam contra ſententiam foriudicationis, vt latè per Afſl. in conſt. pœnam eorum,& per Foller. in pract. crim. in ver. foriudicentur nu. 27.

64 Scias autem. Adde,† quòd ſi ſentẽtia eſt nulla, reus non poterit puniri, ſed iterato eſt inquirendus, ſi indicia contra eum exiſtentia nõ fuiſſent purgata, ſecundum Bertaz. conſil. 462. in prin. vol. 2.

Adde, quòd in pœnis, quæ reuocari, ac retractari poſſint tertia ſententia, primis conformis(non obſtante nullitatis exceptione) executioni eſt demandanda, ita Couar. pract. quæſt. c. 25. nu. 3.

Eſt etiam alius modus.

65 Adde, quòd† licèt ſolus Princeps bannitum ad nouas defenſiones admittere poſſit, tamen ſi à Iudice de facto,(parte, vel fiſco non opponente) admitteretur; & abſolueretur, talis abſolutio eſſet valida, ita dicit Boſſ. in tit. ſi aduerſ. rem iud. nu. 28. per regulam taciturnitatis, quæ in iudicialibus habetur pro conſenſu, quẽ refert, & ſequitur Fatin. in q. 11. nu. 68. in fine: de quo dicto valde dubitandum eſt, quia eſt contra tex. in l. 1. §. ſi qs vltro ff. de quæſt. quo diſponitur, vt Iudex condemnatum in criminalibus nõ reſtituat, cum nec etiam pecuniariã ſententiam ſuam reuocare poſſit, ſed ſolus Princeps. Nec obſtat dicta regula taciturnitatis, de qua per Iaſ. quem ad hoc allegat Boſſ. quia loquitur in ciuilibus, ſecus autem in criminalibus, ſecundum glo. in d. §. ſi quis vltrò in verb. non poteſt in fin. & multo magis in hoc caſu, vbi agitur de reſtituendo bannitum ad nouas defenſiones, quia ne dum lex prohibet, vt reſtituere non poſſit, ſed vlterius procedendo dat formam, quòd Iudex Principi reſcribere debeat, cum ipſe dumtaxat hanc reſtitutionem conce-

dere valeat, per tex. expreſſum in l. diui fratres ff. de pœnis; intelligendo tamen de reſtitutione, quæ conceditur ex gratia à Principe, vt in d. §. ſi quis vltrò, & in d. l. diui fratres, non autem de reſtitutione, quæ fit, ſi ſententia ex falſis inſtrumentis, vel teſtibus lata fuiſſet, quæ conceditur à Præſide, qui ſentẽtiam tulit nõ ex gratia, ſed ex iure ſcripto ex clauſula generali, dummodo reſtitutio infra quadriennium petatur. ita diſtinguit Boſſ. in tit. ſi ex falſ. inſtru. vel teſti. & ſi banniti per ſolam taciturnitatem abſq; reſtitutione Principis abſolui poſſent, nempè multi inſcio Principe poſt habitam pacem abſoluerentur, & ridiculoſum eſſet dicere, quòd taciturnitas partis operaretur illud, quod à Principe dumtaxat fieri poteſt, & ideo caueãt banniti à tali abſolutione, ne tanquam nulliter, & iniuſtè de banno cancellati, impunè occidantur. Marſ. in ſing. 340. & Menoch. de arbitr. iud. q. 90. nu. 23.

66 Item adde, † quòd in ſtatu Eccleſiaſtico Iudices abſq; alia Principis licentia poſſunt admittere bannitos ad nouas defenſiones infra annum, ſi ſpontè compareant, vigore conſtit. Pij IIII, & V. ſecundum D. Farin. in q. 11. nu. 68. Sed ego dubito, hoc verum non eſſe, (ſalua eius pace,) quia dictæ Conſtitutiones; ſeu motus proprij hoc non dicunt expreſsè, nec tacitè, vt ex eorum verbis manifeſtè patet, quæ ſunt infraſcripta, videlicet in cõſtitutione 146. Pij IIII ſtatuimus, quòd in contumaciam condemnati ad ſuas defenſiones faciendas admitti non poſſint, niſi infra ſex menſes à die condemnationis. quo verò ad iam factas condemnationes à die publicationis præſentiũ cõputandos, nec alibi, quàm in loco, vbi condemnatio ſecuta eſt, vel in Curia generali Prouinciæ, vbi delictum fuerit cõmiſſum; & ſi ſecus fieri contingat, quæcumq; abſolutiones deſuper obtinẽdæ, etiam ſi vigore commiſſionis ſignaturæ noſtræ nullius ſint roboris, vel momẽti, ſed ad ipſarum condemnationum iam factarum executionem deueniri poſſit, & debeat. Verba autem Conſtitutionis Pij V non referam, quia ibi ſolum terminus ſex menſium prorogatur ad annum. ex iſtis verbis nihil aliud apparet, niſi quòd prohibitum fuit, vt banniti poſt annum ad nouas defenſiones admitti poſſint, & de Iudice, quòd infra dictum tẽpus eos admittere poſſit, nulla fit mentio, prout requirebatur. Nam Iudex ſententiæ ea lata non poteſt amplius ſe intromittere, niſi ex auctoritate Principis ſibi conceſſa, cum eius iuriſdictio ſit finita. l. 1. § ſi quis vltrò ff. de quæſt. l. diui fratres, ff. de pœn. & l. poſteaquam de re iud. & ita expręſsè tradit Boſſ. in titu. de remed. iuſt. cont. ſent. nu. 1. D. Farinac. in d. quęſt. 11 nu. 12. & Chart. latè in tract. de execut. ſent. cap. c. 1. nu. 225. 273. & 452. & cum ſit de reſeruatis Principi, quòd ipſe ſolus bannitos ad nouas defenſiones admittere poſſit iuribus ſupra adductis, hoc non intelligitur conceſſum, niſi expreſsè dicatur. Bart. in l. ambitioſa ff. de decret. ab ordin. facien. & ibi dicit, Decuriones Ciuitatum habentes arbitrium ſuper ſtatu Ciuitatis, non poſſe bannitos reſtituere, quia ſunt de reſeruatis Principi, quæ in generali conceſſione nõ ſunt compręhenſę, niſi ſpecialiter dictum fuerit. & Pariſ. de ſyndic. in titu. de poteſt. Iud. nu. 4. verſ. nec poſſunt, tenet, quòd Iudex etiam, qui habeat liberũ arbitriũ in cauſis capitalibus, non poteſt reſtituere bannitum; dicens, quòd hæc committi non ſolent. ſequitur latè Menoch. de arbitr. iud. quęſt. 92. per totam. & iſta interprętatio, quam fecit D. Farinatius admitti non poteſt, tum quia prædictarum legum fit correctio, l. pręcipimus, C. de appellat. & ibi Bart. tum etiam quia non ſequitur, quòd banniti non poſſunt admitti, niſi infra annum ad faciendum defenſiones ſuas; ergo Iudex infra dictum tempus illos admittere poteſt. Nec obſtant verba conſt. 129. Pij V, dum dicit, quòd ſi banniti capti fuerint, per Iudices ad defenſiones faciendas, etiam infra dictum tempus, non admittantur. Ergo à contrario ſenſu, ſi capti nõ fuerint, & ſpontè infra annum comparuerint, Iudices illos admittere poterunt. Nam reſpondetur, quòd argumentum à contrario ſenſu non valet, vbi fit legum correctio. Iaſ. & alij in l. 1. ff. de officio eius cui eſt mand. iuriſd. & ſi banniti hanc cõmoditatem conſequerentur, quòd abſq; licentia Principis admitterentur per Iudices

dices

dices ad defenſiones, eſſet contra mentem, & diſpoſitionem dictarum conſtitutionum; cum expreſsè dicatur in d. cōſt. 129. quòd dictæ litteræ bannitis in aliquo ſuffragari non debeant, ſiquidē conſtit. prædictę in odium bannitorum æditæ fuerunt ad obuiandum fraudibus eorum, vt in eis expreſsè dicitur; & etiam in conſt. 129. Pij V. quia malitiosè differebant ad petendum reſtitutionem, vt ſe defendere poſſent, ſcientes, quòd talis reſtitutio ad probandum de innocentia denegari non poterat, quandocunq; peteretur, cum ſit gratia iuſtitiæ, quòd denegari non debet, niſi indicia eſſent vrgētia, vt per Rolan. in conſ. 60. nu. 37. vol. 2. & D. Farinac. in d. quæſt. 11. nu. 65. & ideo fuit reſtrictum tempus perpetuum ad annum, & poſtea hac ſpe deſtituti eſſent, & vt elapſo dicto tempore legitimè, & iuridicè talis reſtitutio denegari poſſit, cum amplius non eſſet gratia iuſtitiæ, ſed mera gratia: & ideo expreſsè dictum fuit, quòd reſtitutio facta à ſignatura iuſtitiæ poſt dictum tempus nullius ſit roboris, & momenti, ſed recurrendū eſt ad ſignaturam gratiæ, & ita fraudibus, & malitijs bānitorum optimè ad fauorem iuſtitiæ prouiſum fuit. Fateor tamen, ꝙ forſan interpretatio D. Farinac. procederet, ſi ita ſimpliciter diſpoſitum fuiſſet, ꝙ banniti infra annum poſſent facere ſuas defenſiones; quia tunc alia admiſſio, ſiue reſtitutio non requireretur, cum omnes à Summo Pontifice reſtituti fuiſſent, & ſic in conſequentiam videretur conceſſa auctoritas iudicibus eos in ſuis defenſionibus audiendi, & liberandi ſine alia Principis licentia. Sed dictum fuit, quòd infra annum admitti poſſint, adeo quòd requiritur admiſſio: & licèt non dicatur, à quo ſit facienda, non propterea huiuſmodi facultas iudicibus conceditur, quæ non poteſt dici conceſſa, niſi ſpecialiter dictum fuerit, ſed remanet in diſpoſitione iuris communis, cum ſit caſus omiſſus, & ſic dicta auctoritas remanet apud Pontificem, ad quem recurrendum eſt, vel ad ſignaturam iuſtitiæ, ſiue ad ſacrā Conſultam, & non ad iudices, qui omni iuriſdictione carent, cum iam functi ſint officio ſuo, vt ſupradictum fuit. ſtantibus itaq; prædictis videtur concluden dum, quòd nec etiam in ſtatu Eccleſiaſtico iudices habent auctoritatem remittendi bannitos ad faciendum defenſiones ſuas infra annum, nec poſtea. Et ideo poſtquam dictæ conſtitutiones æditæ fuerunt, ego ſemper vidi ſeruari, & ſeruaui, quòd Gubernatores, ſiue iudices ſine literis ſacræ Conſultæ, quibus cauſa committitur, bannitos non audiant, & conſulo iudicibus, vt ita faciant, ſi indignationem ſummi Pontif. & ſacræ Cōſultæ incurrere nolunt: & banniti ſine dictis litteris à banno cancellati, iudicio meo non ſunt tuti, tamquam à non habente auctoritatem cancellari, per ea, quæ dixi ſupra ad §. homicidiū in verſ. Item quæro.

Ibi. Regulariter autem ſenatus.

67 Adde † Rolan. in conſ. 60. nu. 37. in fin. vol. 2. vbi idem tenet, dicens, quòd Princeps dictas literas concedere tenetur, niſi indicia eſſent vrgentia.

68 Item† adde, quòd dictæ literæ non debent cōcedi, ſed denegari, vbi calumnioſè petuntur; & an calumnioſè petantur, apparet ex inſpectione proceſſus. ita inquit Boſſ. in tit. de literis Princip. nu. 3. in fin.

An autem ammiſſus.

69 Adde, † quòd ſi bannitus non potuerit comparere propter diſcrimina viarū, vel aliud impedimentum iuſtum, puta quia fuit captus à Pyratis, vel ab hoſtibus; vel quod erat carceratus, de iure non currit dilatio, ſed ei datur reſtitutio, & ſic admititur ad probandum cauſas impedimenti. Innoc. Bald. & Felyn. in cap. 1. vltra tertium col. 3. de teſtib. & Brun. in tract. de cōſt. decret. in verb. confeſſio.

Quęſtio XCV.

Quæſtio XCV.

SVMMARIVM.

1 Fideiuſſor de repraſentãdo, ſi pœnam ſoluerit ob non repraſentationem, poteſt ſolutum recuperare à fiſco, qui reo principali ſucceſſit.

2 Fideiuſſor liberatur confiſcatis bonis principalis.

3 Fideiuſsio præſtita oretenus durat duobus menſibus, in ſcriptis, perpetuò.

Iudices, qui ſint competentes executionum ſententiarum criminalium, an ordinarij, vel appellationum, remiſsiuè. ibidem.

Iudices qui ſint competentes executionum ſentẽtiarũ criminaiium in Regno Neap. an officiales Baronum, vel Regij, quando cauſa per viam appellationis ad Regia tribunalia deuoluuntur, remiſsiuè, ibidem.

Sententia duæ contra, & ad fauorem fiſci, quæ ſit exequenda, remiſs. ibid.

4 Sententia contra principalem, an, & quando mandetur executioni contra fideiuſſores ſine nouo proceſſu.

5 Fideiuſsionis indemnitas venit in eodem officio per modum ſequelæ.

6 Fideiuſſor ſoluens, (non obſtante appellatione interpoſita per principalem) debet conſeruari indemnis, ſi appellationem neſcierit.

7 Clericus fideiubens de iudicatum ſoluendo coram laico, coram quo Iudice ſit conueniendus.

8 Qui non habet in ære, luat in corpore.

9 Amplia. etiam in muliere.

10 Et à quo Iudice cauſa hæc ſit tractanda, ciuili, vel criminali.

11 Et in quibus perſonis hæc regula procedat.

12 Pœna corporalis quando ſubrogatur in defectum pecuniariæ, eſt Iudici arbitraria.

13 Clericus non habens in ære, luit in corpore.

14 Contumax in expenſis litis condemnatus, non habens in ære, debet puniri corporaliter.

15 Et quid ſi pars, cui pœna venit applicanda, non conſentiat mutationi pœnæ.

Fideiuſſor de tuto carcere, vel de repræſentando, admittitur ad ceſsionem bonorum.

Sed melius eſſet pro bono publico contrarium decernere. ibid.

16 Mulcta propter paupertatem non commutatur in corporalem, ſed poteſt Iudex illã remittere.

17 Compoſitio mulctæ fit ad arbitrium Iudicis.

18 Iudex non poteſt contumaci remittere expenſas, & intereſſe partis.

19 Mulcta propter paupertatem remiſſa non exigitur, ſi reus venerit ad pinguiorẽ fortunam.

20 Mulcta adiudicata parti, non poteſt remitti.

21 Mulctis geminatis, vna tantum ſoluetur.

22 Pœna diuidenda inter fiſcum, & partem; an, & quando exigatur à fiſco in totum.

23 Fiſcus poteſt diuidere rem ſibi applicatam cum alio, & illi alij datur electio.

Et alienare rem communem inuito ſocio; etiam quòd minor pars ſit ipſius fiſci, ibidem.

Fiſcus concurrens cum aliquo in pignore, poteſt alienare pignus, & anterioribus creditoribus ſatisfacere, & ſibi reſiduum retinere, ibidem.

Fiſcus poteſt alienare rem communẽ, etiã cum eccleſia, ibidem.

Etiam quòd ſit diuidua, ibidem.

Non tamen quando habet ſolum vſumfructum, ibidem.

Fiſcus in alienatione rei communis debet prius interpellare conſortes, ibidem.

Fiſcus non poteſt rem alienare habita fide de pratio, & non præcedentibus ſubhaſtationibus. ibid.

24 Pœna applicatur iniuriato, quando ille deliquit, cui erat applicanda.

25 Condemnatio quomodo ſit facienda, quando pœna eſt applicanda pro parte fiſco, & pro alia accuſatori, remiſsiuè.

26 Fi-

26 *Fiſcus non poteſt impedire quin ſoluatur pars pœnæ priuato, cui debetur.*
Præſcripta parte pœnæ applicanda offenſo, præſcribitur etiam per applicanda fiſco, ibidem.

QVæro quæ ſit forma. Ibi .. Si vero reus condemnatus. Adde, † quod ſi fideiuſſor cũ
1 non conſignauerit, & pœnam fideiuſſionis fiſco ſoluerit, quod fiſcus tenetur ſoluere d. fideiuſſori d. pœnam, ſi bona rei fuerint publicata, etiã quod publicatio bonorum ipſo iure veniret imponenda.
2 Becci. conſ. 57. ſed † fideiuſſor confiſcatis bonis liberatur, l. ſi debitor ff. de fideiuſſ. Marſ. in rubr. de fideiuſſ. nu. 346. ſi fiſcus vult habere hæreditatem banniti. Herc. in tract. de caut. de non offend. cap. 23. num. 13. & Cuman. conſ. 32. num. 2.
3 Item adde, † quòd fideiuſſio præſtita in voce durat duobus menſibus; præſtita vero in ſcriptis durat perpetuò, vt in l. penult. in C. de fideiuſſ. Afflict. in conſtitut. ſi vaſſallus nume. 24. fol. 282.
Adde qui nam ſint iudices competentes executionum ſententiarum criminalium, an iudices ordinarij, vel appellationum, latè per Herculan. in l. à diuo Pio §. ſententiam Romæ col. 9. verſ. ex prædictis ff. de re iud. & in Regno Neapolitano an officiales Baronum, vel Regij, quando cauſæ deuoluuntur ad Regia tribunalia per viã appellationis, habetur per Vinc. Franch. in deciſ. 510. per totam.
Item adde ſi duæ ſententiæ contrariæ, à duobus iudicibus ordinarijs fuerint latæ, quarum vna ſit contra fiſcum, altera ad fauorem, quæ nam ſit exequenda, habetur per Couar. var. reſolut. lib. 1. c. 16. num. 4.

Ibi .. & ſcias, quòd contra fide-
4 iuſſorem. Adde, † quòd ſententia lata contra principalem, non mandatur executioni, abſq; nouo proceſſu contra fideiuſſores, qui pro aliquo in inſtrumento fideiuſſiſſent; ſecus ſi apud acta ita promiſiſſent, quoniam tales dicuntur fideiuſſores contractus, & non iudicij, ita latè Berou. in conſil. 206. nume. 30, volum. 3. & Herculan. de caut. de non offenden. capit. 29.
5 Item † adde, quòd fideiuſſor pro eius indemnitate, ſi ſoluerit pœnam, poterit implorare officium iudicis maleficiorũ, vt ab eo indemnis conſeruetur, quia id venit incidenter in eodem officio per modum ſequelæ. Bald. in l. cum vendente C. vbi cauſæ fiſcales, quem ſequitur Fely. in cap. cum oporteat colum. fin. extra de accuſat. & deciſ. Lucen. 92. nume. 32.
6 Item † adde, quòd ſi fideiuſſor pro ſuo principali pœnam ſoluerit, non obſtante appellatione interpoſita à principali, debet conſeruari pro eius indemnitate, ſi de appellatione notitiam non habuerit d. deciſ. Lucẽ. conſ. 92.
7 Item adde, † ſi clericus fideiuſſionem fecerit de iudicato ſoluendo coram iudice laico, vel eccleſiaſtico, an Iudex laicus contra eum exequi poterit. Anchar. in cap. ea quæ num. 26. de reg. Iur. in 6.
8 Sed quid ſi reus. Adde † videndum omnino ad hanc regulam, qui non habet in ære, luat in corpore, Marian. Soci in c. ad liberandã nu. 113. de iudæis vbi latiſſimè quomodo intelligatur, & ponit octo limitationes. vide etiam Farin. in quæſt. 26 per totam.
9 Item † adde, hoc etiam procedere in muliere, quæ luet in corpore, ſi non poterit ſoluere pœnam pecuniariam, in qua fuerit condemnata. per tex. in l. ſi quis id quod ff. de iuriſdic. omn. iud. & Foller. in pract. crim. in verb. notatos capiat de perſona nu. 19.
10 Item † adde, quòd ſi cõtingeret, quòd aliquis eſſet puniendus aliqua pœna ciuili pecuniaria, & quia propter impotentiam non poſſet ſoluere pecuniam, debet luere in corpus. licèt ſi poſſet ſoluere, iudicaretur à iudice ciuili, tamen hoc caſu iudicabitur à criminali. Capic. deciſ. 27. nu. 19. & Franch. in deciſ. 358. nu. 5. vol. 2.

11 Item † adde, quòd iſta regula habet locum in ciuilibus perſonis. Bartol. in l. 1. §. fina. ff. de pœn. Salic. in l. & ſi ſeuerior. C. de infam. de quo per Alexand. in l. ſi quis. id quod ff. de iuriſdict. omn. iud. colum. 1. & idem dicit Bald. in Doctore, & iudice, qui malè iudicauit per imperitiam, in rubr. C. de pœn. iud. qui mal. iudicau. Bologn. in autheu. habita nume. 58. C. ne fil. pro patr. & Franc. in deciſ. 358. circa fin. volum. 2.

12 Item † adde, quòd pœna corporalis loco pecuniariæ erit arbitraria iudici. Iaſ. in d. l. ſi quis id. quod nu. 29. & Menoch. de arbitr. iud. lib. 2. caſ. 447. vbi di-

13 cit hanc mutationem pœnæ † habere locum etiam in clerico, dummodo fiat à ſuo Iudice; & idem affirmat Boer. deciſ. 349. nu. 11. & ibi Menoch. dicit, etiam quòd

14 contumax † in expenſis litis condemnatus, pœnam feret corporalem, ſi non habet, vnde ſoluat. Et dicta regula habet etiam locum in emenda, & æſtimatione damni ipſo crimine proximo illati. Couaruu. variar. reſolut. lib. 2. cap. 1. hic allegato ſub num. 8. leuius tamen punitur per tex. in l. qui ædes ff. de incend. ruin. naufr.

15 Sed quæro. Adde, quòd † contrarium deciſum fuit per ſacrum conſ. Neap. vt atteſtatur Franc. in deciſ. 358. nu. 4. ne condemnatus in carceribus marceſcat, & quòd dicta regula procedat in pœna pecuniaria parti applicanda, dummodo ex delicto deſcendat, & etiam in pœna damnorum, & iniuriæ, ſiuè ciuiliter, ſiuè criminaliter agatur. latè Lud. à Peguer. deciſ. 6. per to. Sed non poteſt commutari in corporalem, niſi actore conſentiente, in cuius manu eſt expectare debitorem ſuum, ſi ad pinguiorem fortunam deuenerit ibid. nume. 11.

16 Itē adde, † quòd pœna fideiuſſionis præſtitæ de præſentando inquiſitum, vel carceratum, non comprehenditur ſub regula prædicta, ſed fideiuſſor admitti debet ad ceſſionem bonorum. vt per Franc. deciſ. 507. vol. 3. Sed forſan melius eſſet pro bono publico, quòd pœna poſſet cōmutari in corporalem. Videmus enim quotidie, quòd multi, qui habentur pro diuitibus, ſcientes ſe non eſſe ſoluendo, vel quia eorum bona ſint ære alieno grauata, aut fideicommiſſis, vel dotium reſtitutioni obnoxia, aut ex alia cauſa, non curant decipere fiſcum fideiubēdo pro reis carceratis de repræſentādo, vel de tuto carcere, vt aufugere poſſint; quę vtiq; non facerent, ſi aliqua pœna corporalis in defectum pecuniariæ ſubijceretur. & ideò arbitror, quòd Principes, ſi ſpeciali decreto prouiderent, benefacerent, videlicet quòd fideiuſſores huiuſmodi, qui tempore fideiuſſionis non erant ſoluendo, mitterentur in exilium, vel ad triremes, iuxtà qualitatem perſonarum, donec ſoluerent pœnam promiſſam, vel reum in fortijs Curiæ conſignarent. nam dicta fraus eſt cauſa fugæ, & quòd delicta remaneant impunita, vt ſæpè habui in facto.

17 Hæc autem omnia. Adde, quòd † imo iſta regula non procedit in mulcta, vt per Affict. ſuper feud. in tit. quæ ſint regalia §. multarum nu. 11. & quæ requirantur, vt quis mulctari poſſit, per Rolan. in conſil. 39. nu. 33. vol. 4. & conſ. 47. num. 43. & 45. vol. 2. Sed Rolan. in hoc, quòd debeat citari perſonaliter, & quòd banniri non poſſit, niſi ſit in vera contumacia, impugnatur per D. Clar. ſupra q. 31. verſ. dictum eſt. & in hac materia mulctæ, vide Natt. in conſ. 594. per totum, & Bened. de Plot. in conſ. 3. vol. 2. inter cōſ. crim. diuerſ. vbi latiſſimè quibus ex cauſis executio mulctæ impediri poſſit: & quòd compoſitio non ſit minor quarta parte, hoc non vidi ſeruari in practica, ſed fit

18 † compoſitio arbitrio Iudicis, vt ſæpè ſolet fieri ad rationem duorum, vel triū pro centenario; & aliquando in totum remittitur facta obedientia, etiam ſine paupertate, & ita Peregr. in tract. de iure fiſci lib. 4. titu. 8. nume. 19. atteſtatur ſeruari in dominio Veneto. & ego quoq; ita vidi ſeruari ſemper in ſtatu Eccleſiaſtico, intellige de pœnis ſupraſcripti præcepti. aduertendum eſt tamen,

19 quòd Iudex † contumaci expenſas damna, & intereſſe partis remittere non poteſt. Bero. in capitu. 1. de iudic. nume. 173.

20 Item

20 Item † adde, quòd mulcta ob paupertatem remiſſa, non poteſt exigi, ſi ille ad pinguiorem fortunam peruenerit. Boer.in deciſ.349.nu.4.

21 Item † adde, quòd mulcta per Iudicem remitti non poteſt, quando eſt applicata, ſiue adiudicata parti. vt per Boet.in d.deciſ.349.nu.3.

22 Item † etiam, quòd mulctæ geminatæ, ſiue multiplicatæ, omnes non poſſunt exigi, ſed vna tantum. Iafred.deciſ. 214.

Solet etiam quandoq;

23 Adde, † quòd hoc procedit ad pœnam legalem, non autem quò ad conuentionalem, & ideo fiſcus abſq; mandato ad totam pœnam, etiam parti pro parte applicata agit; ſed in pœna conuẽtionali non agit abſq; mandato partis ad totam, ſed tantummodo ad ſuam partem. vt plenè tradit Bero. in conſil. 199. nume. 3. & conſil. 206. nume. 40. volum. 3. & ſi pars, vel fiſcus partem ſuam noluerit, non propterea iuri accreſcendi locus erit. ita Vulpel. in tracta. de permiſ. de non offendi quæſt. 105.

24 Item adde, † quòd ſi res eſt applicata fiſco, de qua alter habere deberet partem, & recipit diuiſionem, fiſcus debet diuidere, & dare electionem delatori, vel ſimili. Bart.in d.§.ſenatus, & Soc.in c.qualiter, & quando nu. 116.de accuſat. & nedum fiſcus poteſt rem communem diuidere, ſed etiam alienare inuito ſocio, licet habeat minimam partem rei, vt notat Fely.in cap.quæ in Eccleſiarum col.19.de conſtit. vbi etiam dicit, æquum eſſe, vt Princeps prius requirat conſortem, quàm alium extraneum, & procedit ſpeciale etiam per alium contractum, puta locationis, & pignoris, licèt ſit poſterior creditor in re, quia poterit alienare pignus, & ex precio anterioribus creditoribus ſatisfacere, & reſiduum retinere, Bald.in conſil. 171. volum.1.Deci.conſil.135. columna. 4.& Boſſ.in titulo de fiſco, & priuileg. eius num. 39. & hoc priuilegium etiam habet locum, ſi rem communem haberet cum Eccleſia. Ioan. de Plat. & Rynus Enghiber in l. 1. C. de vend. rer.fiſcal. lib. 10. Idemq; procedit in re obligata fiſco, & alteri priuato, vt etiam fiſcus eam vendere poſſit. Bald. in d. l. 1. & Salicet.in l.multum C. comm. rerum alien.& hæc procedunt, quamuis res ſit diuidua. glo.in d.l.1.& Io. Plat. & hoc quando eſt vtile fiſco, quòd tota res vendatur, vt per Bart.in d.l. 1. limitatur tamen iſtud priuilegium, ſi fiſcus habet tantummodo vſumfructum, ſecundum Bald.in d.l.multum, & etiam non procedit, ſi fiſcus primo non interpellat ſocium. Ripa in l.ſerui electione, §. labeo ff.de leg. 1. & Iaſ. in l.fin. num. 11. C. de iure emphit. & fiſcus non poteſt alienare habita fide de precio, ſed ſolum ſoluto precio. l. ſi procurator.§.fin. ff.de iure fiſci.& niſi cum ſubhaſtatione legitimè facta, l.1. C. de fide inſtrum. & latè Boſſ. in d.titu. de fiſco, & priuileg. eius nu.37.& 38.

25 Item † adde, quòd quando deliquit ille, cui debet applicari pars pœnæ, vel quòd delinquenti conſentit, pœna debet applicari iniuriam paſſo, ſecundum Afflict. ſuper feud. in tit. quæ ſint regalia §.pœnarum nu.6.

26 Item † adde, quomodo ſit facienda condemnatio, quando pœna pro parte eſt applicanda fiſco, & pro parte accuſatori. Bart.in l.ſenatus §.ſenatus ff.de iure fiſci.

27 Item † adde, quòd ſi ille, qui tenetur ſoluere, ſoluit partem ſuã priuato, id eſt iniuriato, liberatur, & hoc fiſcus impedire non poſſet. ita Bart.in l.1. iuncta gloſ. C.de vend. rei fiſcal. lib.10. quem ſequitur ibi Franc. de Plat. & Iacob. Rebuff.

Item adde, ſi pars, quæ applicatur parti offenſæ, præſcribitur, pars quæ applicatur fiſco, ſimiliter præſcripta cenſetur, eſt tex. in l.fin. ad fin. C.de ijs, qui à non Dominis manu.

Quæſtio XCVI.

Quæſtio XCVI.

SVMMARIVM.

SEntentia capitales an exequantur ante lapſum decem dierũ.

2 *Banniti in Regno Neap. non habentur pro mortuis, niſi fuerint foriudicati.*

3 *Bannitus punitur pœna banni, non obſtante, quòd in ſententia ſit erratum in nomine appellatiuo.*

Error in nomine appellatiuo an noceat, ibidem.

Et quid de errore cognominis, ibidem.

4 *Bannitus in ſtatu Eccleſiaſtico captus infra annum, vel poſt, facta recognitione ducitur ad ſupplicium, non obſtantibus quibuſcunq; appellationibus, & nullitatũ oppoſitionibus.*

5 *Quid autem executionem impediat.*

6 *Bannito eſt danda dilatio ad dicendum quicquid &c. & cauſam quare bannum non debeat exequi.*

7 *Et quid in Regno Neap.*

8 *Et quid ſi terminus non fuerit petitus.*

9 *Et quid in ſtatu Eccleſiaſtico.*

10 *Condemnatus in contumaciam in pœnam mortis pro crimine, pro quo talis pœna nõ debet imponi, non debet pœna mortis puniri, ſed tantum debita.*

11 *Bannitus ob contumaciam, non tamen ex ſtatuto habitus pro confeſſo, poterit, quandocumq; capiatur, ſuam innocentiam probare.*

12 *Bannitus an poßit admitti elapſo termino ad probandum qualitates facti delicti, ex quibus appareat, illud ſibi licuiſſe.*

13 *Confeßio ficta inducta à ſtatuto operatur circa ea, quæ ſunt facti, non iuris.*

14 *Iudex laicus, cui fuit remiſſa cauſa ab Eccleſiaſticò, an teneatur ſtare ſententia illius, vel debeat cognoſcere de nouo.*

15 *Et quid in cauſis hæreſis.*

16 *Bannitus ab vno loco ſtatus Eccleſiaſtici intelligitur bannitus ab omnibus Terris Romana Eccleſia.*

17 *Bannitus captus, elapſo biennio, non poteſt opponere nullitates, & inſtare, vt proceſſus exhibeatur ad oſtendendum de nullitate.*

18 *Executio an ſit facienda ex ſola productione ſententia.*

NVnc de executione. Ibi, & Carauita ſuper ritu.

1 Aduerte, quòd ibi Carau. dicit, q; talis conſuetudo ſeruatur vbi eſt, & vbi non eſt, ſeruabitur ius commune, quòd ſeruatur in Regno.

2 Quæro nunquid. Adde, quòd † prędicta non procedunt in Regno Neap. nam iura, quæ loquuntur de bannitis, intelliguntur de illis, qui extra dictum Regnum banniuntur, & in Regno de foriudicatis, & nõ de bannitis in dicto Regno, vbi banniti nõ habentur pro mortuis, quia non condẽnantur, ſed tantummodo foriudicati, q a ad mortem ſunt condemnati, per Conſtit. pœnam eorum. ita tradit Io. Ant. de Nigr. ſuper cap. Regni in c. 155. incip. ſiue quis ſit bannitus ſub rubr. de foriudic.

3 Item † adde, ſi in recognitione facienda de bannito reperiretur, erratum fuiſſe in nomine appellatiuo, nam dum dicendum erat in banno, ſiue ſententia, Titius de Bononia, fuit dictum de Parma, & ſic errauit in nomine patriæ, tamen conſtabat de corpore, & maleficio per eum commiſſo, per talem errorem non irritaretur bannum, ſed deberet decapitari, & ſententia exequi, vt per Ang. in l. his verbis §. fin. ff. de hæred. inſtit. quẽ refert, & ſequitur Barb. in c. ſignificante. de reſcrip. & Marſ. in ſing. 144. incip. error in nomine appellatiuo, & Arnon. epit. 95.

Item adde, ſi Iudex formauerit inquiſitionem contra Petrum Ioannis de Sancto Laurentio, & in illo oppido nõ erat Petrus Ioannis, ſed Petrus Martini, vel duo Petri Ioannis, & ſic fecerit citationes, & bannum dederit, bannum valebit, ſi conſtabit de corpore. Boſſ. in tit. de bann. nullit. nu. 8.

4 Item † adde; quòd in ſtatu Eccleſiaſtico ſtatim capto bannito poſt annum, facta recognitione ſententiæ exequi debet ſub pœna excommunicationis, non obſtantibus quibuſcunq; appellationibus, & nullitatum dictionibus; & ſi infra annum captus fuerit, ſimiliter eſt ad executionem deueniendum, dummodo legitimis præcedentibus inditijs condem-

natus fuerit. ita diſponunt Motus ꝓprij Pij IIII. & Pij V. de quibus in Bullario fol. 769. conſt. 128. fol. 933. conſt. 127. eſt
5 tamen aduertendum, quòd executio legitimè fieri debet, idest ſi non extaret aliquod legitimum impedimentum, quo impediretur executio, vt puta ſi bannitus haberet ſaluum conductum, vel gratiam; vel fuiſſet tolleratus, vel adeſſet decretum gratioſum Principis generale; vel quòd factus eſſet furioſus, aut eſſet mulier prægnans, & ſimilia; vt latè poſui ſupra in q. 94. aduerſ. poteſt etiam.

Sed nunquid debet Iudex.

Ibi, & ideò abſq; vlla; &c.

6 Adde, † quòd Salic. in l. 2. C. de requir. reis dicit, quòd imo æquum, & iuridicũ eſt dare bannito dilationem ad probandum, & allegandum quicquid vult, cur executio banni fieri non debeat, quem ſequitur Natt. conſ. 44. nu. 9. volum. 2. & Foller. in pract. crim. in rubr. captis for
7 iudicatis nu. 2. dicit, quòd facta † recognitione foriudicati, Iudex debet ei ſtatuere terminum breuem ad dicendum cauſam quare, contra eum exequi non debeat ſententia foriudicationis, eiſq; prouidere de Aduocato, & procuratore; & ratio eſt ſecundum eum, quia licet à ſententia foriudicationis non poſſit appellari, nec poſſit doceri de innocentia, poterit tamen dici de nullitate ſenten-
8 tiæ. Ibiq; dicit etiam, quòd † poſſet practicari, quòd non detur talis terminus, niſi petatur, & niſi allegetur tale quid, in quo conueniat termini datio, ſed tamen
9 tutius eſſe, quod detur. Et † licet in ſtatu Eccleſiaſtico banniti poſt annum à die condemnationis non poſſint ſuas facere defenſiones, nec de nullitate dicere, & quòd Iudices teneantur ſtatim exequi ſententias ſub pœna excommunicationis, & indignationis Sanctiſſimi per motus proprios Pij IIII, & V. tamen ego ſemper practicaui, & practicari feci per Auditores meos criminales, quando bãniti capti fuerunt etiam poſt annũ, quòd detur breuis terminus ad dicendũ, quare ſententia contra eos lata non eſſet exequenda, iuxta formam motuum proprioum, non ad hoc vt facerent defenſiones, & de nullitate dicerent, quæ facere non poterant, ſed quia multa impedimenta allegare potuiſſent, quæ executionem impediunt, vt dixi in verſ. præcedenti, & latius in q. 94. ad uerſ. poteſt etiam.

10 Item † adde, quòd ſi quis fuerit bannitus, & condemnatus in contumaciam in pœnam mortis pro crimine, pro quo pœna mortis non imponatur, vt puta pro vulnere, & poſtea fuerit captus, illa ſententia non debet exequi, ſed debet puniri pœna ſtatuta pro illo delicto, q̃a plus non debet operari ficta confeſſio, quàm vera. Corne. conſ. 194. licèt in hac col. 3. verſ. non enim vol. 1. ſi verò in iudicio fuiſſet confeſſus, non poterat condemnari pœna mortis, ergo minimè potuit condemnari in pœnã mortis ex ficta contumacia. ita tradit Io. Ant. de Nigr. ſuper c. Regni in c. 155. ſub rubr. de foriudicatione, vbi dicit, quòd quidam imperitus iudex contumacem pro vulnuſculo ad pœnam mortis condẽnauit, de quo fuit deriſus, & non fuit executa eius ſententia. Sed in ſtatu eccleſiaſtico vtiq; multi deriderentur, qui (neſcio quo ſpiritu ducti) ꝓ quoci nq; leui delicto ſæpè ſolent dare bannum vitæ contumacibus, vt puta pro ſimplici allocutione, ſiue ſalutatione bannitorũ, vel vulnere cum pugione, vel gladio, & aliquando propter ſolam inobedientiam; & dum eram Gubernator Ciuitatis Aſculanæ, fuit captus quidam condemnatus ad pœnam furcarum, quia crus bouis inciderat; & ideo non eſt mirandum, ſi in d. ſtatu ſemper adeſt copia bannitorum, & ſuper hoc nulla fit prouiſio. Et ad hoc quod tenuit Niger loco ſupracitato, faciunt ea, quæ tradit Bart. in conſ. 107.

11 Item † adde, quòd bannitus non ex forma ſtatuti diſponentis contumacem haberi pro confeſſo; ſed bannitus tãquàm habitus à Iudice propter eius contumaciam, & fugam pro cõfeſſo, ſi captus fuerit, poterit ſuam innocentiam probare, & aduerſarius ſuus crimen, etiam ſi tempus cognitionis eſſet elapſum; niſi fuga haberetur pro plena probatione, quia tunc non admitteretur ad probandum innocentiã. Nell. de bannit. par. 2. 2. tẽp. q. 34.

Sed

Queſtio XCVI.

Sed pone, quòd bannitus.

12 Adde, † quòd bannitus,& condemna-
tus etiam elapſo termino, vt amplius au
diri non poſſit, debet audiri, quando cō-
fitetur factum, vt puta homicidium, ſed
dicit, ſibi licuiſſe, quia interfectus erat
bannitus: nam dicta confeſſio proueniēs
ex contumacia, non debet plus operari,
quàm vera confeſſio. Sed ſi antè ſenten-
tiam comparuiſſet, & confeſſus fuiſſet,
allegando ſe facere potuiſſe contenta in
inquiſitione, ſine dubio debebat audiri,
dummodo probaret ſibi incumbentia,
quia dicta exceptio d. confeſſionem nō
13 perimeret, ſed exponeret; nam† ficta cō-
feſſio inducta à ſtatuto, videtur ſolū ope
rari circa ea, quæ facti ſunt, nō iuris. ita
cōcludit Caſtr. in conſ. 3. nu. 7. cū ſequē.
vol. 3. & Bart. in cōſ. 107. iuris omnibus,
vbi tamē dicit, quod iudex tenetur re-
ſcribere Principi de dicta innocētia, vt
eū reſtituat, qa ipſe nō poteſt rſtituere. l.
1. §. fin. ff. de q̄ſt.

14 Quæro ēt ſi Iudex. Adde† videndū
Viui. com. opin.
396. vbi latè, & Affl. ſup cōſtit. Regni in
proœm. queſt. 26. nu. 50. vbi plenè, quan
do brachium ſeculare ſit Iudici Eccleſia
ſtico concedēdū, de quo ēt habetur per
Par. de Put. in tracta. de ſyndic. in ver.
brachium, & Feder. de Senis in conſil.
163. ſuper inuocatione.

15 Ibi. Hodie tamen. Adde† viden-
dū Frā. Pegn.
ſchol. 99. ad 3. par. director. inquiſi. vbi
demonſtrat hāc opinionem veram eſſe
ex Doctorum auctoritatibus, & ex con-
ſtitutionibus Rom. Pontif. quibus hoc
definitum eſt, quòd Iudices ſeculares
abſq; remiſſione proceſſus exequantur
ſententias latas ab inquiſitoribus cōtra
hæreticos, quas idem Peg. imprimi cura
uit inter Bullas Apoſtolicas pro Sā̄ctiſſi
mo officio inquiſitionis poſt ei⁹ ſchol. &
annot. ad Direct. inq̄ſi. fol. 57. 58. & 138.

Item quæro nunquid.

Adde, quòd in ſtatu Eccleſiaſtico adeſt
cōſtit. March. in lib. 4. cap. 33. qua diſpo
nitur, q̄ ſententiæ propter crimen homi
cidij citra quinquaginta milliaria pūt,
& debent exequi, ſiue ſint capitales, ſiue
pecuniariæ; Sed per Bullam Clem. 7. de
qua in Bullario nouiter impreſſo fol.
16 291. fuit prouiſum, quòd† bannitus ab
vno loco ſtatus Eccleſiaſtici, intelligatur
bānitus ab oībus Terris Romanæ Eccle
ſiæ, mediatè, vel immediatè ſubiectis, &
quòd ab illo Iudice puniri poſſit, vel re-
mitti debeat ad locum cōdemnationis.
quæ poſtea confirmata fuit, & innouata
per Pium IIII. & Pium V. vt in ſuis Bul-
lis contra bannitos, & homicidas editis;
& ſi banniti ſtatus Eccleſiaſtici capti fue
rint poſt annum à die condemnationis
ſentētia cōtra eos exequi poterit abſq;
eo quòd acta, & proceſſus exhibeantur,
quia elapſo dicto tempore, banniti non
poſſunt audiri in defenſionib⁹ ſuis, nec
ad dicendum de nullitate ſententiæ, ſed
Iudices ad executionē deuenire tenean
tur ſub pœna excommunicationis, per
motus proprios Pij IIII, & V, vt latè po
ſui ſupra in quæſt. 94. ad ver. pōt ēt dici.
17 Item † adde, q̄ de iure cōi ſi bannitus
captus fuerit, elapſo biennio à die cōdē
nationis, à qua infra legitima tpa nō fue
rit appellatū, nec reclamatū, ſentētia pōt
exequi ſine productione proceſſus, ēt q̄
bannitus dicat de nullitate, & inſtet vt
acta, & proceſſus exhibeantur, vt poſſit
de nullitate oſtendere. ita Gram. in de-
ciſ. 24. per totum, & Gabriel. com. cōcl.
tit. de ſentē. concl. 4. nu. 14. 21. & 22. vbi
latiſſimè, q̄n præſumatur pro ſentētia, &
præſertim quando fuit lata contra cōtu
maces, tamē melius eſſet videre ꝓceſſū.

Ibi, ſecus aūt. Adde, quòd ſententia
poterit exequi, etiā q̄
verba banni ſolum dicerēt, q̄ fiat execu
tio contra eum, ſi venerit ad Ciuitatē,
puta Bononiæ. vt per Marſ. in conſ. 121.
18 ſub nu. 21. Sed† aduertendum eſt, q̄ erit
neceſſe producere proceſſū, cū nō ſuffi-
ciat ꝓducere ſn̄iam, & bannū ſolū, quia
non pōt deuenire ad expeditionē ſine
cauſæ cognitione. Clar. ſupra in q. 54.
verſ. fin. & Farin. quæſt. 11. ſub nu. 6.

Quæſtio XCVII.

SVMMARIVM.

1 *Condemnatus ad exulandum, po-
teſt à creditoribus reſirmari
in carcere. ſi ante ſententiam
fuerit dictum.*

2 Con-

2 *Condemnatus de aliquo crimine toleratur, quouſq; finitur iudicium accuſationis per eum contra aliquem inſtitutum.*
3 *Mulier prægnans nō punitur corporaliter.*
Nec relegatur, ibidem.
Etiā, quòd eſſet prægnās ex adulterio, ibid.
Etiam, quòd in carcere malitiosè concepiſſet, ibidem.
4 *Et quid obſeruandum ſit poſt partum.*
5 *Et an poßit examinari.*
6 *Et quomodo probetur prægnans, remiß.*
7 *Item differtur executio ſententia abſciſſionis manus poſt partum, donec nutrix fuerit reperta.*
8 *Executio ſententia criminalis an fiat diebus feſtiuis.*
9 *Feriæ vnde dictæ.*

1 VIdeamus. Adde † vt per Menoch. de arbitr. ind. quæſt. 98. vide etiam Peguer. in quæſt. crimin. cap. 22. vbi refert deciſum fuiſſe, quòd condemnatio ad exulandum eſt differenda, & ſuſpendenda, ſi ante condemnationē fuerat recomādatus ꝑ debitis ciuilibus.

Eſt etiam differenda.

2 Adde † vidēdū Capy. in deciſ. 25. nu. 4.

3 Differtur etiam. Adde, † quòd nedum non ſumitur ſuppliciū de muliere prægnante in quacunq; pœna corporali, ſed nec in pœna relegationis, ſi veriſimiliter cauſetur aliqđ periculū in partu, qa mulier ſit debilis, non ſolita iter facere, etiam qđ eſſet ꝑgnans ex adulterio, & in carcere cōcepiſſet malitiosè, vt euitaret pœnā. Gomeſ. de delict. tom. 3. c. 13. nu. 38. & Io. de Anan. in c. intelleximus nu. 7. de his, qui fil. occidunt, & per Gomeſ. loco ꝑcitato habetur, quòd executio † ſententię
4 ſtatim poſt partum debet fieri, ſi fuerit condemnata ad mortē naturalē, ſi vèro ad aliā pœnā corporalē debet differri, donec ſit fortis, vt poſſit eā ſine periculo mortis pati: & ſi filius natus habet vnde poſſit alimētari, debet quęri nutrix, quæ ipsū alat ſuis expēſis: ſi vero non habeat bona, & nō reperiatur nutrix, quę illum gratis nutriat, debet ſolui de publico: & ſi nō reperiretur nutrix precio, nec gratis, illa mater cōdemnata debet ſeruari,
5 & executio ſentētię differri. Et quòd † cū prægnāte benè poſſit agitari ꝓceſſus, & iurare, & deponere tamq̄ pars, vel teſtis, niſi ſit periculū partus, quia ducatur de longè, & feratur ſñia cōdemnatoria, licèt differatur executio, & quomodo
6 † probetur prægnātia, latè per Maſchar. de probat. concl. 1208. vol. 3.
7 Itē † adde, ꝙ ēt eſſet differendū, ſi eſſet condemnata ad amputationem manus, donec nutrix fuerit reperta. Alber. in l. Imperator la 2. ff. de ſtat. hom. Afflict. in conſtit. peſſimū nu. 16.

Quæro ēt. Ibi, apud nos tamen.

8 Adde, † ꝙ ita fieri debet, vt dicit ēt Bal. in d. l. penūl. C. de ferijs, & de hoc etiam vide Boer. in deciſ. 259. nu. 8. vbi dicit, ꝙ nec in crimine læſę Maieſtatis facienda eſt executio in diebus in honorē Dei feriatis, exceptuādo tñ executiones cōtra inſignes latrones ſiēdas, quę de iure
9 ſpeciali omni tp̄e fieri poſſunt. & † feriæ dicuntur à feriendis victimis, eo quia erāt dies ceſſationū ab opere, & ab epulis ferēdis, in talibus enim ępulæ fiebāt. Fab. de Mōte leo. in prax. arbitr. fol. 478 part. 6. quæſt. 3. vbi latiſſimè de materia feriarum, & quotupliciter conſiderētur.

Quæſtio XCVIII.

SVMMARIVM.

1 *MOrtis pœna quomodo poßit à condemnato euitari, remißiuè.*
2 *Confugiēs ad ſacerdotē portātē Euchariſtiam, an, & quando liberetur.*
3 *Et quid ſi obuiet Cardinali, remißiuè.*
4 *Et qđ ſi meretrix petat cōdēnatū in maritū.*
5 *Sententia poſt decendiū quādo retractari poßit in criminalibus incōſulto Principe.*
6 *Et quid ſi ſit lata vigore ſtatuti, quòd cōtumax habeatur pro confeſſo.*
Felyn. impugnatur, ibidem.
7 *Abſolutio pōt retractari incōſulto Principe, ſi reus poſt abſolutionē cōfiteretur delictū.*
8 *Laqueus ſi rumpatur, dum quis ſuſpenditur, an reus liberetur.*
9 *Et quid in praxi Auctor obſeruauerit.*
10 *Sodomita non liberatur, ſi frangatur laqueus, dum ſuſpenditur.*
Luca de Penna error, ibidem.
Fab. de Monteleo lapſus, ibidem.
11 *Meretricem ſcienter in vxorem accipiēs, eſt melioris conditionis, quam alij.*

Succeſ-

Quęſtio XCVIII.

S Vcceſſiuè videamus.
1 Adde,†quòd Caſſan.ſuper cõ
ſuet.Burg.fol.185.nu.15. ac-
cumulauit viginti quatuor caſus,inq̃bus
ſm eũ condemnatus põt euitare mortẽ.
2 Sed pone. Item adde,†ꝙ forſan eſſet
liberandus,ſi condẽnatus
fuiſſet pro delictis, quæ immunitatẽ ec-
cleſiæ haberent, ſecus autem ſi pro ho-
micidio deliberato, vel pro aſſaſſinio,
vel alio ſimili delicto; propter quod in
Eccleſia non fuiſſet tutus, aliàs hoc ab-
ſurdum ſequeretur, quòd melioris con-
ditionis eſſet condẽnatus, q̃ condẽnan-
dus.ſed in quocũq; caſu arbitror, quòd
in practica non eſſet liberatus,ſed ſentẽ
tia exequeretur. & de hoc vide etiam
Couar.var.reſolut.cap.20.nu.6.
3 Vlterius quęro. Adde†videndũ Bar
bat.in tract.de præ-
ſtã.Card.in q. 9.pri. par. vbi impugnat
hanc conſuetudinẽ,ſiuę priuilegium; &
quatenus verum eſſet,illud pluribus mo
dis limitat,ſcilicet in crimine fa.ſi, læſæ
Maieſtatis, hæreſis,vel horrendi crimi-
nis:& ibi etiam dicit,quòd tale priuile-
gium nõ poſſet exerceri per ſubſtitutũ.
Idem tenuit Plac.epit.delict.non bene
viſus per D.Clar.in cap.34.huc allegato
nu.2. vbi multũ notabiliter impugnat,
& deteſtatur dictã conſuetudinem, ſiuè
priuilegium,ſubdens ſi verè tale priuile
gium à Papa emanatum fuiſſet, quòd
in terris Imperij locum non haberet.
4 Quæro etiam. Adde,ꝙ idem tenuit
Gugliel.de Bened.in
repet.c.Raynutius fol.108.nu. 249. vbi
dicit, non eſſe de iure,& Boer.in deciſ.
217.nu.20.dicit pluries vidiſſe hoc ſer-
uari in puella rapta petente raptore;ſed
quò ad hominẽ condẽnatũ ad mortẽ,vi
dit ſeruari cõtrariũ: ſi hoc modo executio
tio ſentẽtię capitalis impediretur, vtiq;
oẽs condẽnati,qui non haberẽt vxores,
euaderẽt.& Iacob.de Beluiſ.ĩ ſua pract.
crim.in rubr.de iniur.nu.33.dicit, con-
dẽnatũ de iure non eſſe tradendũ mere
trici,& hoc non põt fieri per Iudices de
iure, vt dicit Caſſan.in loco hic allegato,
ſed per Principem. Idem tenet Neuiz.
in ſylua Nupt. In ver. eſt nubẽdum,ſub
num. 33. ſcilicet, ꝙ de iure communi,
non poſſit hoc modo liberari, & ad hoc
allegat tex.in l.commiſſum,C. de adult.
Item adde, ſi condẽnatus hoc modo eſ
ſet liberatus, nõ poſſet dicere matrimo
nium eſſe nullũ,tanquam metu factum,
vt per Couar.in 4.Decret. 2. par.2.par.
c.3.§.4.nu.17.Et accipiẽs meretricẽ ſciẽ
ter ĩ vxorẽ eſt melioris cõditionis, quã
alij,q̃a eſt certꝰ de qualitate ſuæ vxoris.

Sed nunquid. Ibi. Scias tamen.
5 Adde,†quòd in multis caſibus ſentẽtia
criminalis etiã poſt decendiũ retractari
poteſt abſq; cõſultatione Principis,ſecũ
dum Marſ. in pract.crimin.§. oportunè,
hic allegato,nu. 24.& Felyn.in c. cõſan-
guinei,& c.lator.7. declar.de re iud. vbi
6 inter alios caſus ponit,quòd quãdo† q̃s
cõdemnatus eſſet vigore ſtatuti, quòd
cõtumax habeatur pro cõfeſſo, eo caſu
poterit iudex retractare ſententiã in cõ
ſulto Principe,& Fely. ſeq̃tur Natt.cõſ.
444.nu.14.vol. 2.Verũ Boſſ.in tit.de re-
med.con.bann.nu. 3. impugnat dictum
Felyn. & benè, alias ſequeretur, quòd
omnes ſentẽtiæ criminales poſſent retra
ctari à iudicibus ſine licẽtia Principis,
cum omnes ſint latæ vigore d.ſtatuti,
quod eſſet abſurdũ, & incõueniens, &
valde periculoſũ.Sed quomodocũq; ſit,
ego cõſulo iudicibus,vt nõ audeãt retra
ctare ſentẽtias capitales cõdemnatorias
inconſulto Principe, ne aliq̃d mali eis
cõtingat, & hoc conſiliũ ẽt dedit Fely.
in d.c.cõſanguinei,& in c.de his de accu
ſat. & Bart.in conſ.107. & ita ego ſemꝑ
obſeruaui,(licet in omnibus Gubernijs
mihi cõmiſſis magnã habuerim auctori-
tatẽ, q̃a ſemꝑ fui Gubernator in capite,
gerendo vices Principis cum facultate
gratiandi,) & ita faciendo,nemo errare
poterit. in caſu vero poſito per Iaſ. in l.
admonẽdi ff. de iure iur.quẽ refert Boſſ.
in tit.ſi aduerſ. rem iudic.nu.28. videli-
7 cèt,quod†q̃n abſolutus poſtea fateretur
delictum cõmiſiſſe,ſentẽtia poſſet retra
ctari ſinè aliqua cõſultatione Principis,
& hoc ſeruaui,quia retractaui ſententiã,
ſiuè per Auditores meos ſeruari feci,eũ
puniẽdo,& nõ curaui cõſulere Principẽ.
8 Vltimo quæro. Adde† Lucam de
pen. in l. 1. col. 7.
verſ. ſed pone damnatus C. de deſert.
lib.12.vbi dicit, quòd Princeps eſt con-
ſulendus,q̃n eſt dubiũ, an id miraculosè
eue-

chenerit,& nõ interuenerit fraus,& proteſtatus fuerit de innocentia, quem refert,& ſequitur Boer.deciſ. 217. nu.18. Et in dubio p̃ſumitur miraculosè factũ, vt per Alciat.de præſumpt. reg. 3. præſumpt.44.nu. 6. Et † cũ mihi eueniſſet caſus in Ciuitate Aſculana, vbi erã Gubernator de anno 1568.tempore Pij Papæ V.in quodã bannito nuncupato *Finocchio*.Populus acclamabat illud miraculosè accidiſſe,& quod ideo non debebat amplius ſuſpendi.Sed ego parũ credens huiuſmodi miraculis, ſtatim mãdaui Mag.D.Carolo Vitutio de Narnia locumtenenti meo, vt faceret laqueũ duplicari, quo duplicato bannitus remanſit ſuſpenſus , & poſtmodũ reperij apud Cagno.in l.fauorabiliores nu.ff. de reg. iur.quem tunc non videram , quòd ita factum fuerat per Gubernatorem Ciuitatis Alexandriæ, & ibi dicit etiam Cagno.quòd liberatio nõ ſpectaret ad Magiſtratum,nec ad populum, ſed tantum ad Principem.

10 Item † adde,quòd propter huiuſmodi miraculum,dato, quòd condemnati venirent liberandi, hoc tamen non procederet in condemnato propter nefandũ vitium ſodomię,quia laqueo fracto,pluries vltimo ſupplicio tradẽdus eſſet, donec cum effectu anima ab eius corpore ſeparetur.vt tradit Luc.de Pen.in l.ſiuè ex prætoriano col.3.C.de exact.lib.12. quem ſequitur Fab. de Monteleon. in praxi arbitr.par,4.fol.201.nu.406. Sed hoc mihi non placet.Nam ſi fractura laquei eſt ſignũ innocentiæ,ita poteſt eſſe innocens cõdemnatus ex hoc crimine, ſicut condemnati ex alijs delictis.

Quæſtio XCIX.

SVMMARIVM.

1 *Iudex poteſt dare licentiam , vt condemnatus ad mortẽ per viã occidatur,ſi dubitetur, q dum ducitur ad ſupplicium , in itinere auferatur.*
2 *Condemnatus ad mortem nõ poteſt occidi.*
3 *Vilis perſona poteſt cogi ad faciendum officium carnificis.*
4 *Salarium carnificis quantum debeat eſſe.*
5 *Carceratus , qui poterat condemnari ad opus publicum,poteſt condemnari ad officium carnificis.*
Itẽ poteſt Iudex facere gratiã reo morituro,ſi velit dictum officiũ exercere,ibid.
6 *Iudex,qui reum mortis occidi fecit nõ pro tribunali,nec in loco ſolito , ſed in conuiuio,& delitijs; vt meretricula complaceret,quæ volebat id videre,quomodo ſit puniendus.*
7 *Delinquentes debent publicè puniri , niſi de licentia Principis,& ad requiſitionem parentum .*
8 *Ignis pœna quando imponatur, remiſs.*
9 *Animal irrationale ſi delinquat, an teneatur Dominus.*
Deformatus ab aliquo animali,ob deformitatẽ nõ poteſt agere contra dominũ,ibid.
Occidens animal ad defenſionem non tenetur domino,ibid.
10 *Et ſi coierit cum muliere, cõburitur vna cum ipſa.*
11 *Sententia condemnatoria ad mortem, non exprimens genus mortis, quomodo ſit exequenda.*
12 *Et quid de ſententia condemnante ad plures pœnas.*
13 *Et quid ſeruetur in practica.*
14 *Bannitus ad caput,& furcas, quomodo ſit puniendus.*
15 *Furcarum pœna an ſit maior amputatione capitis,vel è contra.*

Quæro quæ ſit forma.

1 Adde , † quòd condemnatus ad mortem,ſi dubitatur,q an feratur in itinere,datur cõmiſſio à ſuperiore priuatis,quòd ſi fieret violentia in itinere,gladio occidatur:& tales occidẽtes non committunt homicidium punibile,quia videntur occidiſſe,vt publica perſona, Bart. in l.additos,C. de epiſc.
2 Aud. alias † ſine commiſſione prædicta non poſſet occidi impunè, ſecundũ Barthol. de Cap. vt ibi refert Bald. Bart. & Alex.in l. eiſdẽ, §. trãsfugas ff. de ſicar. Affl.in cõſtit.terminũ vitę nu. 22.fol.52.

Sed q̃ro nunqd. Sed pone, q in Ciuitate,Ibi. Dicit aũt ibi Pariſ.

3 Adde, † q idem tenet Rip.in tract. de remed.præſeru. contra peſtẽ nu. 126. q vilis perſona poteſt cogi ad faciendũ officiũ carnificis,præſtito ſibi cõdigno ſalario,

lario,& nõ ꝓbatur per tex. in d.l.diuus, 4 † quòd debeat eſſe quinq; aureorum, vt dicit Pariſ. in loco hic allegato, q̃a tex. ille loquitur in Preſide, & officiali, & hodie illa lex eſt correcta per tex. in authẽ. vt nulli Iud.§.fin. ita declarat Ioã. Ant. Nigr. in c. grauamina nu. 100. & ego nũquàm vidi in practica, ꝙ ſoluãtur q̃nq; aurei, ſed vnum ſcutũ tantũ, q̃ñ quis ſuſpẽditur, & duo, q̃ñ in fruſta diuiditur; tamen conſuetudo loci attenditur.

5 Itẽ † adde, ꝙ ſi Iudex habet plures carceratos, inter quos ſit vnus, qui poſſit cõdemnari ad opus publicũ, poterit eum condemnare ad faciendũ officiũ carnificis ad tempus, vel in perpetuum, iuxta qualitatẽ delicti; & poterit ẽt iudex facere gratiã reo morituro, dummodo exerceat d. officiũ, vt per Parid. in tract. de ſyndic. verb. maniuoldus, & Foller. in pract. crim. in verb. pœnis debitis, nu. 19. cum ſequen. Sed ego dubito, quòd non poſſit facere gratiã inconſulto Principe.

6 Itẽm quæro. Adde, † quòd quidã iudex habens meretriculã in menſa petentem ab eo hominẽ reum mortis coram ſe occidi, quę aſſerebat, quòd nunq̃ viderat hoc, & iudex, vt complaceret meretriculę, ſic fecit; & q̃rebatur, an ille iudex cenſendus eſſet homicida, q̃a reũ moriturũ non pro Tribunali, & in loco ſolito, ſed in cõuiuio, & delitijs occidi fecerat; & adductis per Doctores pro, & contra pluribus argumẽtis, fuit ille Iudex expulſus à Curia, quia miſcuit ſanguinem epulis, & delitijs. ita refert Io. de Anan. in c. cum iuramento nu. 5.

7 Item † adde, quòd executiones delinquentium debent fieri publicè, & non occultè, niſi ex licentia Principis, & ad requiſitionem parentum, vt tenet Affl. in conſtit. Monarchiam in 6. notab.

Vnum tamẽ in hoc propoſito.

8 Adde † Gãd. de Malefic. in tit. de pęn. 24. col. & Caſſan. in conſuet. Burg. rubr. 1. §. 5. num. 3. fol. 181. vbi ponũt quindecim caſus, in quibus, delinquẽs cõburitur. vide ẽt Duen. in reg. 113. vbi ẽt plenè.

9. Quæro ẽt. Adde, † hic incidenter, ꝙ animal generis manſueti, vt puta equus, ſi vulnerauerit, vel occiderit, Dominus equi tenetur offenſo ad expenſas curationis, & ad operas amiſſas, & ammittẽdas, ſi inutilis factus eſſet: vel quod detur animal ꝓnoxa. l. ex hac lege, & ibi gloſ. in verb. non recipiat, & l. 1. ff. ſi quadr. pàup. feriſ. dicat. & tenetur etiam, ꝙ equus nõ eſſet calcitroſus, hoc eſt ſuetus aliàs calcitrare, Andr. de Alfer. in cõſ. 27. nu. 8. tom. 1. inter conſ. crim. diuerſ. fol. 18. & in hac materia vide Maria. Soci. & Abb. in c. ſi bos de iniur. & damn. dat. vbi plenè. Sed ſi offenſus remanet deformatus, nõ poteſt agere ad deformitatẽ contra dominũ equi, ſiue alterius animalis, ſed ſolũ ad expenſas, & operas amiſſas, vt dixi, ſecundum Roman. in conſ. 378. & occidens equũ, ſiue canẽ, vel aliud animal ad defenſionem, non tenetur, Io. de Amicis in conſ. 117. per totum.

Ibi. Prout etiam hoc caſu.

10 Adde, † ꝙ de hoc eſt tex. in c. mulier 15. q. 1. quod animal irrationale habens acceſſum ad mulierem, comburitur vnà cum muliere.

11 Vltimo quęro. Adde, † ꝙ ſi aliquis fuerit condemnatus ad pœnam mortis, & non dixerit Iudex ad quam mortem, ſiuè furcarũ, ſiuè amputationis capitis; debet inſpici, quod crimẽ commiſerit, & ſi habet certã mortis ſpeciem conſtitutam: eo modo, quo, lex ſtatuit, infligatur; & ſi non habet certam ſpeciem, recurrendum eſt ad interpretationem ipſius Iudicis, vel ſucceſſoris; quæ interpretatio ſeruabitur, dumtamen modum ſolitum in talibus, aut rationis debitũ non excedat, Luc. de Pen. in l. 1. nu. 22. C. de deſert. lib. 12.

Ibi, ita tñ, vt incipiat à minori.

12 Adde, † ꝙ ita tenẽt Bart. & Io. de Plat. in d. l. omnes, & Fran. Mar. in deciſ. 898. par. 2.

Ibi, ſi verò pœnæ corporales.

Adde, ꝙ Couar. var. reſolut. lib. 2. cap. 10. nu. 9. tenet, ꝙ non ſit inchoãdum ab amputatione membri; nã lẽta mors, quæ tot cruciatibus affligit delinquentẽ, ſolet reum in blaſphemias, & ſalutis æternæ deſperationem inducere; ſed ſi leuis pœna p̃cederet, vt ſi traherectur ad caudã

equi

equi per terrã, vt ſępè ſolet fieri in faci-
noroſos homines, nõ ita induceretur ad
13 diſperationem. ſed † conſuetudo ſeruat
contrariũ, ſcilicet quod prius ad ampu-
tationem manus deuenitur,& poſtea ad
pœnam mortis,& ita pluries ſeruari feci.

Ibi, & ideo ſi quis.

14 Adde,quòd† Io.de Anan.in d.c.fin. de
colluſ.nu. 10. dicit, quòd ſi aliqs fuerit
bannitus ad caput, & ad furcas, & non
appareat ex quo delicto fuerit primò bã
nitus,quòd aliq dicunt,primò ſuſpẽden
dum eſſe,deinde decapitandũ; & alij di-
cũt, quòd tãtùm in capite puniri debet,
quia illa eſt minor pœna, & nihil deter-
minat. & quòd amputatio capitis ſit mi
15 nor pœna, † & mitior, quàm pœna fur-
carũ, tenet Bart.in l.capitaliũ §. ſerui ff.
de pœni. & Caſſan.in cõſuet.Burg. rub.
1.§.5.nu.1.& 2. vbi dicit, quòd eligẽda
eſt pęna amputationis capitis, tanquàm
mitior:ſubdit,quòd contrariũ eſt in Frã-
cia,& ẽt videtur velle defendere, quòd
furca eſt minor pœna.

Quæſtio C.

SVMMARIVM.

1 *SVſpenſus, an, & quando poſſit de furcis tolli.*
2 *Io.de Anan.impugnatur.*
Iudex non permitens corpora delinquentium ſepulturæ tradi, pœnam incurrit,ſi non erant cõdemnati,vt in loco patibuli relinquerentur,ibidem.
3 *Bannitus ſiue exulatus ab aliquo loco, ſi moritur pendente exilio non poterit in dicto loco ſepeliri ſine licentia ſuperioris.*
4 *Suſpenſi cadauer,an, & quando poſſit tradi ad ãnotomiam.*
5 *Pinguedo hominis an poſſit retineri à Medicis in foro conſcientia.*
6 *Veſtes condemnati ad mortem cuius ſint tam in Regno Neap.quàm in ſtatu eccleſiaſtico.*

VLtimo quæro. Ibi.
Hoc tamen intellige.

1 Adde † hoc procedere, ſi fue-
rit ſuſpenſus in patibulo cõſueto, & de-
putato;ſecus ſi alibi,quia tunc ſine licẽ-
tia poſſet tolli, ſecundum Io. de Anania
2 in c.fures nu.2. de furt. † Sed ego credo
hoc verum non eſſe, quia neſcio videre
causã differentię,quare potius à loco in
ſolito, quàm à loco conſueto ſine licẽtia
tolli poſſit; imo multo minus à loco in
ſolito, in quo nõ ſine maxima cauſa exe
cutio facta fuerit, vt eſt,qñ ſuſpẽduntur
in loco proprio,in quo delictũ fecerunt,
& ideo ſemper eſt petenda licentia à iu-
dice,& ita ſemper vidi obſeruari. & ſi iu
dex non permitteret, quòd corpora de-
functorum ſepulturæ traderentur, (qui
non eſſent cõdemnati, vt relinquerẽtur
in loco patibuli,)incurrit pœnã priuatio
nis officij, & exilij, ac etiã teneretur re-
ficere paſſis iniuriã, & omnẽ læſionem.
arg. tex. in auten. vt nulli iud. §. & hoc
peruenerit, & ita habetur per Afflict. in
conſtit.Regn.ſi quis aliquẽ nu. 12. quæ
eſt vltima omniũ conſtitutionum. & de
hoc vide etiam Couar. variar. reſolut.
lib.2.c. 1. num.11.vbi latè qbus vltimo
affectis ſupplicio iuſtè poſſit negari eccle
ſiaſtica ſepoltura: & quæ cadauera ex iu
ſta cauſa, vt terror cęteris incutiatur, in-
ſepulta relinqui poſſint.
3 Item adde,† quòd ſimiliter qñ quis eſt
relegatus, vel bannitus ab aliquo loco,
vel ciuitate, ſi pendente tempore exilij,
vel banni moriatur, non poterit ſepeliri
in loco,à quo erat exulatus, ſiue banni-
tus abſq; licentia ſuperioris. ita Gomeſ.
in c.14.nu.8.ſic allegato vbi latè.

Quęro nunquid in fine.

4 Adde, † quòd ita ratione publicæ vti-
litatis tenent Curt.& Lancellot.Deci.in
l.imperium ff.de iuriſd.omn. iud. Tamẽ
Rip.in tract. de remed.pſeru.cont. peſt.
num. 142.& ſequen,atteſtatur, quòd de
conſuetudine requiritur Principis, aut
damnati licentia:& ibi etiam dicit,quòd
ſolẽt Phiſici officia ſolemnia pro anima
anothomizati decantari facere,& ipſius
oſſa ſepulturæ cum debitis funeralibus
tradere;ſed Menoch. de arbitr. iud. caſ.
285.nu.10.dicit, quòd remittitur arbi-
trio Iudicis; ſubiungit tamen tutius eſſe
Principis voluntatem perſcrutari.
5 Item adde, † quòd Ioãnes de Anan.in
c.fures extra de furt.nu.3.dicit, quòd vi
dit dubitari, an Medici in foro cõſcien-
tię valeant retinere aliquid pinguedinis
de ho-

de homine dato ad anatomiam, vt alijs mederi poſſint.

6 Quęro etiam. Adde, † 9 in Regno Neapolitano de conſuetudine ſeruatur, quòd maniuoltus habet veſtes viles, quibus reus ad iuſtitiam ducitur, ita atteſtatur Io. Ant. de Nigr. in c. grauamina nu. 100. & ita vidi ſeruari tam in dicto Regno, quàm in ſtatu eccleſiaſtico: ſed de raro ſuper hoc oritur controuerſia, quia executores expoliant reos bonis veſtimentis, antequã ducantur ad iuſtitiam. Et per hęc ſit impoſitus finis huic meo labori ad Laudẽ, & honorem Omnipotentis Dei, & Beatæ Mariæ Virginis meæ Aduocatæ, ac Apoſtolorum Petri, & Pauli, quorum glorioſo martirio præſens dies eſt conſecratus, dum ſecunda vice in vtroq; ſtatu Sereniſſimi Ducis Parmæ Domini mei in prouincijs Aprutij præeram. Amen.

FINIS.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

PARMÆ.
Apud Eraſmum Viothum. M. D. XCVII.